

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE

ȘI SPORTULUI DIN

ROMÂNIA

EDIȚIA A II-A

VOLUMUL I

BUCUREȘTI
MĂIASTRA • 2015

1952-2012

CAMPIONII
ROMÂNIEI

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE

ȘI SPORTULUI DIN

ROMÂNIA

VOLUMUL I

BUCUREȘTI
2015

ENCICLOPEDIA

EDUCATIEI FIZICE SI SPORTULUI

DIN ROMÂNIA

ENCICLOPEDIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Ediția a II-a
Volumul I

© 2015 MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Enciclopedia educației fizice și sportului din România / coord.:
prof. dr. Nicu Alexe, prof. Valentin Constandache. - Ed. a 2-a, rev. -
Târgu Jiu : Măiastra, 2015.

9 vol.

ISBN 978-606-516-780-3

Vol. 1. - 2015. - Bibliogr. - Index. - ISBN 978-606-516-781-0

I. Alexe, Nicu (coord.)

II. Constandache, Valentin (coord.)

81'374.2:796(498)=135.1

ISBN 978-606-516-780-3

ISBN 978-606-516-781-0

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

ENCICLOPEDIA

EDUCATIEI FIZICE SI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Ediția a II-a

EDITURA MĂIASTRA • 2015

MYNISTRY OF YOUTH AND SPORT

**ROMANIAN ENCYCLOPAEDIA
OF PHYSICAL EDUCATION AND
SPORT**

Edition II

MINISTÈRE DE LA JUNESSE ET DU SPORT

**ENCYCLOPÉDIE DE L'ÉDUCATION
PHYSIQUE
DU SPORT EN ROUMANIE**

Edition II

PREFAȚĂ LA EDIȚIA A II-A A ENCICLOPEDIIEI EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Educația fizică și sportul ocupă un loc de seamă în existența noastră cotidiană. De ele depinde sănătatea fiecăruia. Ele apar astfel drept condiții ale vieții. Totodată, ele oferă instrumente care ne ajută să prelungim anii unei existențe și mai ales să sporim calitatea lor! Educația fizică ar trebui să ne preocupe pe toți, iar sportul, de asemenea, să fie practicat de cât mai mulți.

Sportul mai înseamnă și un fenomen de masă, mai ales unele forme ale manifestărilor sale ajungând să atragă sute de mii dacă nu chiar milioane de spectatori și fani. Sportul mai oferă și un teren în care nu sunt lăsate – și nu trebuie să fie lăsate să pătrundă! – disensiunile și neînțelegerile din alte domenii. Este un teren de înțelegere, de reciprocă comprehensiune.

Cu o jumătate de deceniu în urmă a apărut cea dintâi ediție a acestei Enciclopedii, rodul unei munci neostoite. Iată, sub îndrumarea competentă a unei comisii de coordonare, ne aflăm în fața unei noi ediții, îmbunătățită și amplificată. Cele șase volume ne conduc în prezent, dar și în trecut, dându-ne și perspectivele viitorului, în lumea educației fizice și a sportului, oferindu-ne un tablou complex, dar și complet.

Enciclopedia ne înfățișează în fiecare volum un sector al domeniilor urmărite. Afirmarea internațională, practicarea sportului și educația fizică în fiecare județ și în municipiul București, promotorii sportului și ai educației fizice și relațiile sportive internaționale, legislația referitoare la domeniile abordate și evoluția ei, terminologia sportivă și „cartea de aur” a sportului românesc sunt abordate și minuțios trecute în revistă în paginile acestei impresionante lucrări.

*În ansamblu, **Enciclopedia educației fizice și a sportului în România** reprezintă, în întreaga complexitate și într-o structură organizată, o sursă extraordinară de informație, un instrument indispensabil pentru oricine vrea să cunoască, să înțeleagă și să compare ceea ce a însemnat și înseamnă în România educația fizică și sportul, precum și perspectivele lor de viitor. Aceste domenii, atât de importante, care se bucură totodată de un interes general, sunt înzestrate prin această Enciclopedie cu un remarcabil instrument de cunoaștere. În același timp, a fost pusă în evidență încadrarea internațională a sportului românesc, locul pe care-l ocupă atât în Europa, cât și în întreaga lume. Alcătuitoarii ei au adus un mare serviciu țării și merită unanime mulțumiri și felicitări*

*Academician **DAN BERINDEI**
Vicepreședinte al Academiei Române*

CUVÂNT ÎNAINTE

Iubitorului de cunoaștere și de sport,

„O carte este mai mult decât o structură verbală sau o serie de structuri verbale, este un dialog stabilit cu cititorul, este tonul pe care îl impune cititorului și este imaginea schimbătoare sau durabilă pe care i-o impune memoriei sale”

Jorge Luis Borges

În ultimul an, în calitate de Ministru al Tineretului și Sportului (MTS), am arătat că Sportul reprezintă o investiție importantă în parcursul către dezvoltare al unei națiuni, punând accentul pe importanta acestui domeniu în formarea unitară, comprehensivă a populației.

Trăim într-o lume în care SPORTUL este un fenomen internațional, o unealtă eficientă și inovativă care promovează drepturile omului inspirând și motivând indivizii în sensul schimbării sociale, înspre prevenirea conflictelor și consolidarea păcii.

Ca instrument pentru educație, dezvoltare și pace, SPORTUL promovează cooperarea, solidaritatea, toleranța și incluziunea socială, atât la nivel național cât și internațional și e cu adevărat o forță în lumea modernă, fiind un motor al schimbării democratice, fiind în egală măsură asociat cu politicieni și mari lideri ai lumii.

SPORTUL sprijină, așadar, nu doar promovarea reconcilierii în plan internațional, dar deține un rol major pentru industria turismului, contribuind la stimularea economiei, unele dintre cele mai impresionante și vizibile evenimente, cu un impact pozitiv la scară globală, fiind asociate cu momentele majore din SPORT.

SPORTUL reprezintă o investiție pentru viitor, o sursă inestimabilă nu doar la nivel național dar pentru întreaga Europă, o soluție reală pentru problematica angajabilității, pentru gestiunea pozitivă a numeroase aspecte sociale, dar în primul rând fundament în vederea stimulării sistemului economico-financiar, prin generarea unui întreg sistem adiacent sustenabil.

Realizarea unei ample lucrări de factură enciclopedică în domeniul SPORTULUI este, așadar, pentru autorii implicați, o adevărată piatră unghiulară a experienței editoriale căci e nevoie de dăruire, sacrificii, inteligență, profesionalism și talent pentru elaborarea unui proiect de o asemenea anvergură, dată fiind profunzimea și dinamica schimbărilor din lumea contemporană, ritmurile accelerate ale cercetării și inovării dar și creșterea progresivă a volumului informațiilor.

Adevărata imagine a SPORTULUI, evoluția fenomenului sportiv în ROMÂNIA, talentul nostru nativ dar și afirmarea în plan internațional se constituie în „lada de zestre” a poporului nostru prin această enciclopedie a SPORTULUI Românesc.

Specialiștii și cercetătorii în materie pot găsi acum adunate într-o nouă ediție îmbunătățită a Enciclopediei SPORTULUI Românesc, sinteze ale temelor din SPORT, o încheiere istorică de calitate care ne conduce în prezent, directionand totodată perspective care au lăsat în urmă lor semne palpabile de progres.

În felul acesta, plecând de la paradigme mai vechi, s-au conjugat idei și viziuni noi în SPORTUL românesc, relevându-i-se utilitatea pragmatică prin analize și sinteze comparatiste, într-o publicație considerată monument al gândirii moderne, ce va contribui indiscutabil la dezvoltarea științei în ansamblu. În felul acesta întreagă informație din domeniul SPORTULUI, prezentată cu suficientă maturitate și libertate de creație, este accesibilă cu un minim de efort.

„Scopul unei enciclopedii... afirma Denis DIDEROT – numele cel mai des asociat cu termenul de Enciclopedie, este de a aduna cunoștințele risipite pe fața Pământului; de a expune sistemul general (al cunoștințelor) oamenilor lângă care trăim, și de a-l transmite oamenilor care vin după noi; pentru ca lucrările secolelor trecute să nu fie lucrări inutile pentru secolele care vor veni; pentru ca nepoții noștri, devenind mai instruiți, să devină totodată mai virtuoși și mai fericiți, și pentru ca noi să nu murim fără a avea vreun merit.”

Sunt un om născut în SPORT; iubesc SPORTUL și toată viață mea am fost și rămân atașată de această lume. Această activitate veche de când existența noastră, a umanității, s-a atașat profund ființei mele și am simțit mereu datoria de a-i dăruia toată energia atât ca sportiv de înaltă performanță prin numeroasele medalii pe care i le-am închinat SPORTULUI și poporului român, cât și ulterior prin demersurile demarate în societatea civilă și în prezent la cârma acestei instituții dedicată SPORTULUI și TINERETULUI.

Necesitatea unei definiri a identității SPORTULUI, prin aducerea la lumina a valorilor intrinseci acestuia – corectitudine, disciplină, integritate, respect, a puterii lui de integrare socială și educativă, este evidentă, astfel SPORTUL devenind un adevărat ambasador, un simbol al prestigiului individual și al națiunii române.

Plasat alături de marile preocupări ale vieții sociale, cum sunt cele de natură educațională, economică, culturală, ideologică, științifică, de apărare și ordine publică, sportul, prin această Enciclopedie a Educației Fizice și Sportului din România întregește o concepție care îi recunoaște valoarea, motiv pentru care sunt recunoscătoare să pot semna acest document cu adevărat valoros.

Dedic aceste câteva sentimente profunde așternute prin aceste rânduri SPORTULUI românesc, prietenilor și colegilor din sport alături de care am sculptat profund în istoria domeniului și pe steagul statului român, colegilor din Minister și instituțiile subordonate și cu care colaborez, oamenilor din federații, cluburi, și desigur prietenii și colegii din Comitetul Olimpic și Sportiv Român, alături de care depunem toate eforturile spre binele SPORTULUI și TINERETULUI din ROMÂNIA.

Această lucrare ne aparține tuturor, și iubitorilor SPORTULUI în general, și statului și poporului român,

Gabriela SZABO

MINISTRU

Ministerul Tineretului și Sportului

GUVERNUL ROMÂNIEI

...dar întâi de toate o atletă din ROMÂNIA desemnată, în 1999 cea mai bună atletă a lumii și cea mai bună sportivă a Europei, care și-a dedicat întreaga viață SPORTULUI și îndeosebi SPORTULUI românesc.

UN EVENIMENT CU SEMNIFICAȚII CULTURAL-ISTORICE DEOSEBITE

Îmi revine onoarea de a patrona în numele Ministerului Tineretului și Sportului, alături de predecesorii mei care s-au aflat la conducerea structurilor organizatorice din ultimii opt ani, apariția ediției a II-a a celei mai reprezentative lucrări – *Enciclopedia Educației Fizice și Sportului*, din România. Rodul unui efort colectiv, deosebit, literatura de specialitate, și nu numai, se îmbogățește cu o lucrare valoroasă și importantă. *Enciclopedia* abordează o problematică complexă și multilaterală, utilă generațiilor actuale și viitoare, drumul, deloc ușor, al începuturilor și dezvoltării educației fizice și sportului în țara noastră, în context internațional, zestrea sportului românesc acumulată în cei peste 150 de ani.

Cu contribuția a zeci de autori și colaboratori, această tematică impresionantă a fost dezvoltată în cele nouă volume care cuprind peste 60 de federații și activități sportive (Volumul I, II și III); 41 de județe și municipiul București (Volumele IV și V); personalități, profesioniști și promotori ai educației fizice și sportului; relațiile sportive internaționale – reprezentanții români în organisme sportive internaționale (Volumul al VI-lea); componentele de bază ale domeniului – legislație, foruri de conducere, formarea cadrelor, medicină sportivă, cercetarea științifică, instituții, asociații, cluburi și societăți reprezentative, mass-media, literatura de specialitate, tema sportivă în filatelie (Volumul al VII-lea); dicționar de termeni și noțiuni precum și dicționarul sportiv uzual în șase limbi (Volumul al VIII-lea); *Cartea de Aur a Sportului Românesc – România la Jocurile Olimpice*, sportivii români medaliați la CM și CE, recorduri mondiale și europene stabilite de sportivii români, „Premiul Național pentru Sport”, „Campioni de legendă”, „Sinteze”, decorațiile acordate sportivilor, tehnicienilor, personalităților și cluburilor (Volumul al IX-lea).

În cele nouă volume descoperim multe lucrări originale, prezentate în premieră, precum și contribuția deosebită a unor savanți, oameni de știință, cadre universitare, profesori, scriitori, compozitori, pictori, ofițeri și alte numeroase personalități care s-au aflat în fruntea promotorilor educației fizice și sportului din țara noastră, a creării structurilor organizatorice specifice, de cele mai multe ori, aflându-se în conducerea acestora.

Ediția a II-a se bucură de aprecierile Domnului Academician, Vicepreședinte al Academiei Române – Dan Berindei. Partea introductivă cuprinde și cuvintele celor care, în cei peste 17 ani, au asigurat continuitatea elaborării celor două ediții ale *Enciclopediei*, o rubrică nouă intitulată „OPINII”, ale personalităților care s-au aflat în conducerea sportului și ale unora dintre cei mai reprezentativi sportivi și antrenori, recunoscuți pe plan intern și internațional, pentru realizările lor, precum și cuvântul comisiei de coordonare. De asemenea, ediția a II-a păstrează, pentru memoria istoriei domeniului, punctele de vedere exprimate la prima ediție a *Enciclopediei*.

Se cuvine să mulțumim celor care au coordonat elaborarea acestei lucrări, zecilor de autori și colaboratori care au contribuit la scrierea ei. Să primim, în bibliotecile noastre, acest dar minunat cu deosebite semnificații cultural-istorice.

Dr. NICOLAE BĂNICIOIU
Ministrul Tineretului și Sportului (dec.2012- martie 2014)

Cât ar fi pierdut evocarea trecutului și istoria României dacă n-ar fi existat hrisoavele cronicarilor. Condeiul lor colorat, ochii pătrunzători și îndemnul de a reda, de a povesti despre o realitate surprinsă în momentele ei de cumpănă, despre isprăvile de pomină, de clipele de bucurie sau suferință ale poporului nostru, le conferă rolul de martori, de depozitari al acestui trecut care este al nostru, altfel uitat, afectându-ne identitatea. Le datorăm atât de mult și i de aceea îi tot pomenim. Aceste gânduri m-au stăpânit în momentul în care am avut pe birou cele patru volume ale Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România. Aflasem încă din anii nouăzeci că o astfel de carte se scrie, dar nu-i bănuiam dimensiunea, diversitatea tematică și bogăția informației. Desigur, mai întâi și de grabă m-am uitat să văd câte date au fost adunate și dăruite în cuprinsul aglomerat al cărții, jocului de baschet, pe care l-am îndrăgit și slujit atâta vreme, cu puținele lui împliniri și străluciri. M-a interesat autenticitatea informațiilor, dacă s-a scris destul și corect despre începuturile baschetului adus în țara noastră de YMCA, la imboldul reginei Maria, despre evoluția lui pe plan național, să-i recunosc structurile, cluburile de elită, cine și cum l-au promovat, să le văd fișele jucătorilor și antrenorilor care s-au distins prin măiestria lor și au generat performanțele calendarului competițional intern și internațional circumscris, mai cu seamă în spațiul balcanic și european.

Din această citire atentă a celor scrise despre baschet și frunzărind cuprinsul celor patru volume am realizat efortul căutărilor și culegerii datelor care alcătuiesc substanța unui fenomen atât de dinamic, recunoscând calitatea profesională a colaboratorilor, autorilor și conducătorilor lucrării, ultimii fiind mult timp personalități de vârf în structurile conducătoare și hotărâtoare pentru domeniu în țara noastră.

Destinul mă reîntâlnește cu lucrarea în a doua ei ediție, mărită, completată și curățată de inadvertențele și de unele mici și ascunse confuzii sau inexactități explicabile într-o asemenea enciclopedie atât de laborioasă.

Sunt onorată să semnez aceste rânduri în calitatea în care mă aflu, de președinte al forului de conducere a sportului românesc, instituție cu un trecut și o prezență remarcabilă în peisajul cultural, spiritual și educativ al poporului meu, condensate în această lucrare de proporții pe care o voi întovărăși cu grijă și susținere până ce tiparul o va scoate la "lumină" și ne-o va dărui să-i admirăm proporțiile și demersurile.

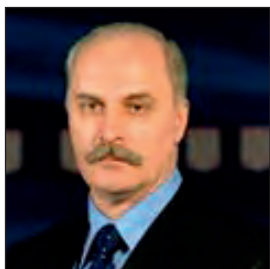
*Ing. Maestru Emerit al Sportului – baschet **EMILIA CARMEN TOCALĂ**
 Secretar de Stat pe activități de Sport și Președinte ANS până în decembrie 2012
 Secretar de Stat pe activități de Sport în MTS din decembrie 2012
 Președinte 2005-2012, FR de Baschet, Secretar general FR de Baschet – 2004*

Printre documentele semnate în mandatul meu de președinte al forului de conducere a sportului românesc le consider mai prețioase și în afara banalului, a celor indispensabile susținerii cotidiene a evenimentului sportiv, pe cele care au asigurat menținerea „șantierului” în care se elabora Enciclopedia Educației Fizice și Sportului din România, ediția a II-a. Truda celor care adunau și prelucrau informațiile despre domeniu pentru a ne dăruir o astfel de carte m-a mișcat profund. Practic aproape zilnic autorii făceau o operație de „dezgropare”, de „smulgere” din unghere ascunse, din arhive mușcăte datele trecutului îndepărtat și apropiat ale unui fenomen de parcă ar fi fost ultima clipă a neuitării lui. Spaima ștergerii urmelor faptelor petrecute în spațiul exercițiilor fizice, cu mulți ani în urmă în țara noastră, exista atunci, ele fiind amenințate de îmbătrânire și chiar de dispariție. Era nevoie de recunoașterea, preluarea și înscrierea lor. A fi lângă acești căutători și a-i susține, era o favoare pe care destinul meu de om de sport mi-a dăruit-o. Mă onora veghindu-i. Gestionam cu atenție alcătuirea unei astfel de cărți. Nevoia inexorabilă a comisiei de coordonare, a autorilor lucrării de a reconstitui un trecut tumultuos, anonim în bună măsură și risipit anapoda, al practicării întrecerii sportive în țara noastră, așa cum își propunea proiectul ediției a II-a a Enciclopediei m-a obligat imperativ să mă implic, să urmăresc și să contribui la „nașterea” ei. Mai ales că ediția a II-a prezenta o dublare a volumului informației.

Regăsindu-mi fișa de atletă în editia I, am fost firesc mișcată, știind că astfel de lucrări traversează timpul. Paginile unei asemenea Cărți sunt și rămân sigure și singurele care nu se îngălbenesc. Ele vor păstra, odată cu trecerea timpului imaginea, numele și performanțele mele, alături de atâtea promoții și generații. N-am bănuir atunci că-i voi scrie prefața, așa cum o făcuse în 2002 dl. Prof. Nicolae Mărășescu, un alt om de atletism, la apariția Enciclopediei în prima ei ediție. Întâmplător sau cu vocație, atleții ca și ceilalți sportivi români, înconjurați de antrenori, medici, cercetători, arbitri, ziariști, administratori, oameni de cultură, dascăli, savanți, militari, toți au generat o activitate trepidantă. Ea a avut o dimensiune socială, o istorie, o filosofie, o pedagogie și psihologie, un management și o economie. Teoria și practica ei, evidența rezultatelor, pasiunea și de multe ori patetismul desfășurării întrecerii s-au integrat în avuția spirituală, în trăirea și memoria poporului nostru. Datele acestei activități și cartea care le-a sistematizat, clasificat și explicat aparțin patrimoniului existenței și creației românești, ce ne conferă un plus de identitate, dimensiune și apartenență la spațiul planetar, pentru că nu ne-am întrecut doar cu timpul, cu spațiul, cu limitele proprii, dar și cu adversarii de pretutindeni, cu sportivii lumii. Cartea de Aur, inclusă în Enciclopedie este mărturie, o dovadă care nu poate fi combătută. Iată de ce și pentru alte motive, socotesc că Enciclopedia Educației Fizice și Sportului din țara noastră, dincolo de valoarea ei documentară și informațională este un omagiu adus acestei activități și reprezentanților ei, pe care conducerea și oamenii de bună credință îl însoțește cu recunoștința noastră, dăruită autorilor și colaboratorilor, celor care au compus-o cu sârg și cu motivație nedivulгатă, dar întrezărită. Cunoscându-i, sunt convinsă că nu o vor spune nicăieri și niciodată, socotind-o o datorie morală ce trebuia împlinită. Ceea ce știu, pentru că se degajă puternic din această atitudine discretă, este că au iubit și au slujit priceput și neobosit exercițiul fizic întreaga lor viață, până la marginea ei. Este profesiunea lor de credință, greu repetabilă.

*Prof. Maestru Emerit al Sportului – atletism **DOINA OFELIA MELINTE**,
Vicepreședinte cu rang de subsecretar de stat al Agentiei Nationale Antidoping din 2012,
Secretar de Stat – 2009, Președinte 2010-2012 la ANST*

Încă de la început trebuie să remarc ideea în sine, curajul, tenacitatea, rigoarea și răbdarea cu care o mână de oameni de sport a încercat și a reușit să cuprindă între două coperti istoria sportivă a unui neam. Și pentru ca sportul românesc are o istorie extrem de bogată plină de eroi emblematici și performanțe remarcabile cu siguranță nu le-a fost ușor. A fost nevoie de o muncă de documentare și informare extrem de laborioasă. Dincolo de datele statistice, de rezultate și recorduri, de momente memorabile care au marcat sportul mondial, Enciclopedia cuprinde în esență destinele, trăirile, bucuriile și dezamăgirile, sudoarea și efortul dus dincolo de limite, clipele de glorie ale unor oameni care și-au dedicat viața sportului de performanță.

Este cu atât mai lăudabil faptul că în dorința de-a nu fi uitat pe cineva sau ceva ce merita să fie cuprins în această enciclopedie, autorii au verificat cu scrupulozitate conținutul primei ediții și au făcut corecțiile și actualizările necesare. Ca un participant la acest fenomen ce poate fi numit „miracolul sportului românesc” - sportul de performanță - le mulțumesc celor care au muncit la această Enciclopedie, cu speranța că performanțele noilor generații vor „obliga” alți temerari să continue cu aceiași pasiune și profesionalism munca semnatarilor acestei cărți fascinante.

*Prof. Dr. H.C. Antrenor EMERIT – **OCTAVIAN BELLU***

Președinte ANST 2006-2007;

Secretar de Stat MTS 2009

În prefața la ediția I a Enciclopediei, apărută în anul 2002, arătam ce înseamnă o astfel de lucrare pentru reconstituirea tabloului vast și impresionant înfățișând tot ceea ce au reprezentat și continuă să reprezinte, în spațiul românesc, exercițiul fizic și întrecerea sportivă, călirea trupului și a minții, a forței, iscusinței și curajului, a voinței de a învinge, jocul tradițional și cel modern, legislația, instituțiile competițiilor și performanțele sportive. După mai bine de 17 ani, în anul 2012, ne aflăm cu cea de a II-a ediție pregătită să fie încredințată tiparului. O ediție serios amplificată, cu multe noutăți între care și cea de prezentare a realizărilor celor 42 de județe, ale celor 66 de ramuri de sport și activități sportive, situația la zi a medaliaților la JO, CM și CE – reprezentând Cartea de Aur a sportului românesc, premiul național pentru sport, campioni de legendă, decorațiile de stat acordate în perioada 1900-2009, lexicon de termeni uzuali, folosiți în domeniul sportului, în 6 limbi și multe altele. Ediția a II-a în 9 volume, cu cele dedicate federațiilor și județelor în câte 2 părți, însumează peste 6000 de pagini și conține o bogată retrospectivă în imagini. Inițial, în 2006, se dorea o completare și actualizare a informațiilor apărute în prima ediție. Ar fi fost o soluție nepotrivită pentru o Enciclopedie. Ținând seama de numeroasele sugestii, am fost unul dintre cei care am susținut și acționat pentru elaborarea unei noi ediții. Acum când ne aflăm în fața unei lucrări speciale care sintetizează și eternizează evoluția și realizările educației fizice și sportului, ca unul dintre cei cu preocupări în domeniu, nu pot să nu îmi aduc aminte de primele încercări de a încredința istoriei astfel de informații: în 1957 realizăm primul Anuar al atletismului; în perioada 1963-1966 am fost la originea apariției Anuarului cu informații din toate sporturile; în 1993 am contribuit la reluarea publicării anuarelor sportului care au devenit o importantă sursă de documentare. În anul 1994, când funcționeam ca Secretar de stat, în cadrul unui colectiv consulatativ, format din specialiști cu multă experiență, a fost lansată ideea realizării unei astfel de enciclopedii, propunere pe care am susținut-o direct pe parcursul celor peste 17 ani. Realizarea acestei Enciclopedii a avut în profesorul Nicu Alexe un mare susținător care a și coordonat această activitate alături de un colectiv foarte restrâns de autori și colaboratori. Prin publicarea celei de a II-a ediții, mișcarea sportivă, toți practicanții și iubitorii sportului, amatori și profesioniști, primesc o avuție de neprețuit. Așa cum arătam și la apariția primei ediții Enciclopedia este un unicat și nu numai. Ea reprezintă un elogiu, un aide memoire, un depozit de date, informații și evenimente unde victoria, ca și înfrângerea, sunt împletite inexorabil în arena sportivă, ilustrând, ca nici o altă activitate esența vieții. Enciclopedia o sintetizează și o eternizează. Pentru aceste rațiuni dăm prețuirea cuvenită și lucrării și realizatorilor ei.

*Prof. Antrenor Emerit – NICOLAE MĂRĂȘESCU,
Maestru al Sportului,
Secretar de Stat, MTS 1993-1996 și 2000- 2003,
Secretar general al FR de Atletism 1990-1993, 1997-2000, 2003-2005*

La capătul unei munci migăloase, sub supravegherea și coordonarea unei echipe formate din domnii Alexie Nicu, Valentin Constandache, Anghel Vrabie și Teodor Roibu, a doua ediție a Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România a prins viață. Dacă ar fi să amintesc pe toți cei care au contribuit probabil că ar fi destui pe care să îi fi omis. Din acest motiv le mulțumesc personal tuturor. Am speranța că nu au fost omiși din lista colaboratorilor, listă care este inclusă în lucrare, și le cer scuze pentru faptul că nu-i amintesc în aceste rânduri. Întreaga lucrare este rodul unui efort ce cu greu poate fi estimat la adevărata sa dimensiune și care, probabil, nu va fi reluat

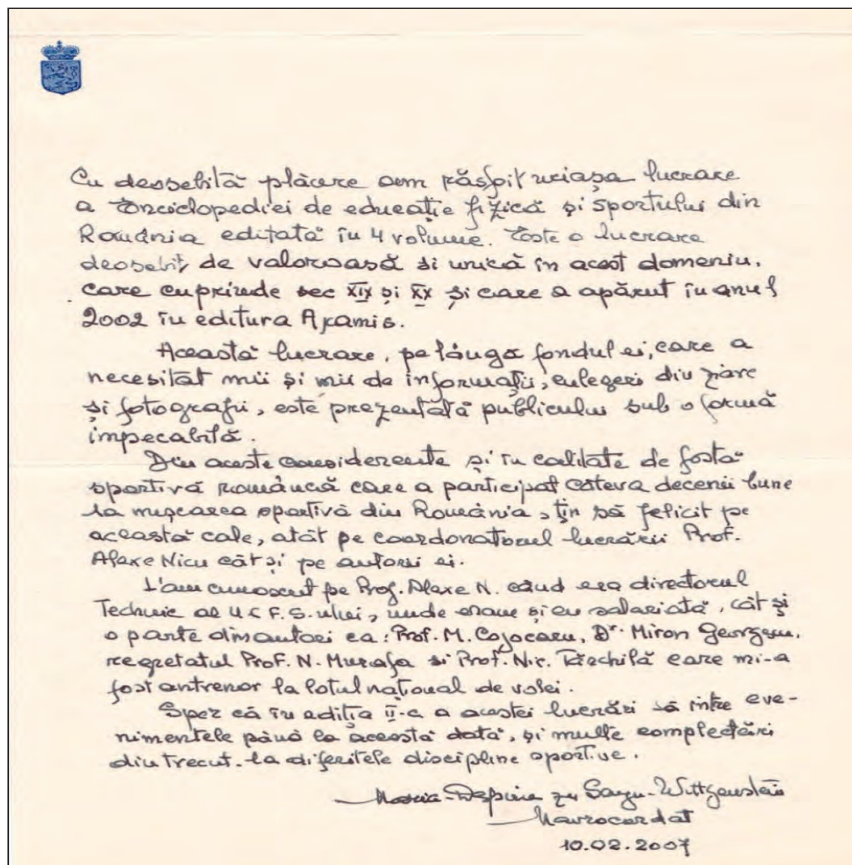
pentru multe decenii de acum înainte. Este lucrarea care încununează o generație ce a slujit sportul românesc cu dăruire și cu convingerea că o fac pentru România.

Se încheie astfel o perioadă din istoria, de succes, a reprezentării internaționale așa cum cu greu putea ea să fie realizată cu alte mijloace într-un timp în care existau restricții doctrinare, economice și de multe alte feluri. Este pentru noi toți cei care am avut șansa de a cunoaște realitățile, mai poleite sau mai umbrite, ale perioadei un privilegiu că istoria nu se pierde.

Sper că vor fi câțiva dintre copiii zilelor de azi care să privească puțin înapoi și să poată cântări obiectiv realizările de până azi ale sportului românesc și efortul oamenilor ce au făcut posibilă înregistrarea cât mai fidelă a tot ceea ce a fost valoros în acest drum. Sper că, în condițiile schimbate și schimbătoare ale momentului și viitorului, Enciclopedia Educației Fizice și Sportului din România poate oferi generațiilor ce vor veni motivația de a încerca să atingă și să depășească tot ceea ce le-a fost lăsat ca moștenire.

Cred că o mențiune cu totul specială, în atenția cititorului, trebuie să fac privitor la munca nevăzută, tenace până la limitele normalului și, poate, de multe ori dincolo de ele, a celui ce a fost în ultimii ani, până la finalizarea actualei forme, inima acestei lucrări: domnul Valentin Constandache. Alături de dânsul, vreau să subliniez faptul că, nevăzut aproape în drumul făcut pentru existența celei de a doua ediții, ca și a primei, s-a aflat permanent domnul profesor Nicolae Mărășescu căruia, vreau să cred că în numele unor întregi generații, dincolo de pozițiile trecătoare ale diferitelor momente, trebuie să-i recunosc profesionalismul, dedicarea și consecvența.

*Ing. - prof. univ. dr. - **PIERRE JOSEPH DE HILLERIN**
Cercetător gr.I Directorul Institutului Național de Cercetare pentru Sport*

Cu deosebită plăcere am răsfoit uriașa lucrare a Enciclopediei de Educație Fizică și Sportului din România editată în 4 volume. Este o lucrare deosebit de valoroasă și unică în acest domeniu care cuprinde secolul XIX și XX și care a apărut în anul 2002 în editura Aramis. Această lucrare, pe lângă fondul ei care a necesitat mii și mii de informații, culegeri din ziare și fotografii, este prezentată publicului sub o formă impecabilă. Din aceste considerente și în calitate de fostă sportivă româncă care a participat câteva decenii bune la mișcarea sportivă din România, țin să felicit pe această cale, atât pe coordonatorul lucrării prof. Alexe Nicu cât și pe autorii ei. L-am cunoscut pe prof. Alexe N. când era directorul tehnic al UCFS-ului, unde eram și eu salariată, cât și o parte din autori ca prof. M. Cojocaru, dr. Miron Georgescu, regretatul prof. N. Murafa și prof. Nic. Tărchilă care mi-a fost antrenor la lotul național de volei. Sper ca în ediția a II-a a acestei lucrări să intre evenimentele până la această dată și multe completări din trecut la diferitele discipline sportive.

Jurist, **MARIA DESPINA zu SAYN-WITTGENSTEIN MAVROCORDAT**,
Polisportivă, componentă a loturilor naționale de baschet, volei, tenis de masă

Cu cât îmi aud și îmi văd repetat numele ca și isprăvile, mă întreb în interiorul meu aproape obsesiv: cât am fost predestinată, creată de efectul adunat al întâmplărilor sau al unor idei, al unor procese elaborate didactic, al unor structuri organizatorice ce se doreau să fie exprimate? Și la ce nivel? Dăruită de o natură generoasă pe plan fizic - proporții segmentare, armonios compuse, cu o motricitate îndestulată, care m-au îndemnat să mă joc cu frenezie în copilărie, toate aceste însușiri m-au ajutat să găsesc repede drumul către sala de gimnastică, așezată pe colț, la doi pași de casa mea, din Onești. Acolo, totul m-a fascinat: covorul, aparatele, luminile, pianul, curățenia și aerul proaspăt al imensei săli (așa am perceput-o atunci). Acea atmosferă și ambianță nu le-am uitat, ele invitându-mă să intru și să rămân. Nu bănuiam atunci, că acolo se va săvârși un mistuitor și promițător proces de șlefuire, de înobilare a unor ființe suave, menite să domine gimnastica mondială. Treptat, aveam să aflu ce se petrece cu mine și cu celelalte fete, să dăruiesc strădaniei voința și sudoarea mea, să visez și să sper. Dar nu dincolo de zări... Dar ce s-a petrecut la JO de la Montreal și Moscova a fost o trezire zguduitoare? Da! O împlinire a miilor de ore de zbucium, de dăruirea eforturilor reluate, uitând de orice disconfort, pentru că voiam să izbutesc, să ofer corpului meu, mișcărilor mele grație, exactitate, înălțime, complexitate și clipa încremenirii lor de final. Atunci și acolo am realizat cât m-am dăruit gimnasticii și ea mie. Cine sunt și ce-am devenit: campioană olimpică, mondială și continentală, un reper, poate un model. Căpătasem deja semnificația rostului meu, aflasem profund cui aparțineam, pe cine reprezentam și că purtam în mâini, pe tricou și în suflet stindardul țării. Nu-mi mai aparțineam, eram gimnasta lumii, a momentului, dar întotdeauna a țării mele. Am rămas mai mulți ani în acest vârtej al concursurilor ambițioase, apărându-mi reputația și podiumul. Pe umerii mei fragili de adolescentă, apăsa tot mai împovărat duritatea concursurilor, dominația lor. La un moment dat viața mea a devenit tot mai încorsetată, vocația, prestigiul dobândite pe barmă, la paralele, sărituri și la sol deveneau prizonierele societății care mă crease. Atunci, răvășită am dorit să mă eliberez, devenind cetățeanul lumii, așa cum am fost și gimnasta ei, dar cu gândul necurmat către "acasă"! Apoi, viața-mi reluată parcă de la capăt, a rămas tot la gimnastică, care mă proiectase și mă definise. În mod firesc, am simțit nevoia să mă implic în acțiunile caritabile, pentru că nu uitasem aspirațiile poporului meu și mai cu seamă, acel spațiu mirific din care plecasem. Rămân credincioasă țării mele, frumuseților, istoriei și puterii ei de a genera, de a crea. Îi aparțin în totalitatea ființei mele. Ca o întregire a celor consemnate despre mine, despre trăirile mele ca gimnastă și ca om, încredințez aceste gânduri Enciclopediei Educației Fizice și Sportului, o valoroasă și complexă lucrare, care va duce peste ani faptele demne reținute de istoria sportului românesc.

*Sportivă Emerită – **NADIA COMĂNECI**,
Campioană olimpică, mondială și europeană la gimnastică
Președinte de onoare al FR de Gimnastică – 1996,
Președinte de onoare al COR – 2002*

Ștacheta, o obsesie, o provocare....De ce oare lumea pe stradă, oriunde m-ar întâlni mă salută, îmi oferă locul și-mi face drum liber să trec, privindu-mă cu un amestec de curiozitate, de o sfioasă admirație și acum, când anii adunați îmi apleacă ușor ființa și pașii au devenit mai șovăitori? Săritura în înălțime, atleta Iolanda Balaș n-a fost uitată, este căutată și regăsită încă în spațiul public, în memoria oamenilor! Controlându-mi modestia și alungându-mi trufia, realizez că mai de mult am izbutit, acolo unde mulți eșuează să sparg niște limite, să modific repetat voința și dorința oamenilor de a se avânta tot mai sus, să zboare fie și pentru o clipă prin văzduh!

Timidă și ușor complexată în adolescență de talia înaltă care mi se prefigura, primind o educație sobră în casa părintească, neîndemânatică aparent și de loc preocupată de oglindă și podoabe, am ales aproape tainic drumul către stadion, către pista lui roșiatică și covorul verde al ierbii, îndemnată nevăzut și neauzit să "țopăi", să tot privesc albastrul și aburul cerului, să încerc să le smulg o fărâmă din imensa lor depărtare, să mă desprind de pământ, înfrângându-i atracția lui telurică, știrbindui semeția și implacabila atracție spre adâncuri..... Și am tot sărit singură în tovărășia mută a stadionului deșert și mai apoi vegheată urcând cu grijă și trecând câte puțin peste lemnul ștachetei, care devenise o limită, o obsesie. De câte ori am ridicat-o, lovit-o și reșezat-o neobosit pe "lavița" suporturilor, implorând-o în dialogul meu interior, care părea mai mult o rugăciune, să înlemnească acolo, tot mai sus. Reluând obstinat necesitatea elanului, săriturii, doborârii și reagățării ștachetei, am reușit nezăbovind prea multă vreme, să văd că pot urca "trestia" ștachetei (pentru că este atât de tremurândă) la cote tot mai înalte, aproape amețitoare. Speranța, stăruința, continua cugetare, asistența celor pricepuți mi-au apropiat visurile de realitate, contopindu-le, reușind să mut tot mai sus, dincolo de frunțile oamenilor, acea linie, care nu a mai fost o opreliște. Obsedanta barieră n-a mai căzut de pe pedestal, rămânând acolo, agățată. S-a întâmplat de 14 ori, scriu cronicarii, iar documentele arhivelor le dovedesc, adăugând și cele două răsunătoare victorii la Jocurile Olimpice consecutive- Roma (1960) și Tokyo (1964). Un destin fericit îmi fusese hărăzit. Recorduri înalte, performanțe memorabile le-aș numi mai simplu isprăvi ce au devenit repovestite aproape legende au fost ale mele, datorite țării și atletismului, poate cel mai natural sport din câte i-au fost la îndemână omului din totdeauna. De curând, Federația Internațională de Atletism și-a sărbătorit un veac de existență. M-a mișcat profund vestea că numele meu și rostogolirile mele pe stadioanele lumii, ale căror aplauze mai stăruie încă în amintirile mele au rămas în pergament și în Pantheon!! Memoria timpului este cea mai prețioasă aspirație a oricărui om, fie și a celui care a dorit să alerge mai mult și mai repede, să arunce mai departe și să sară cât mai sus. Regăsindu-mă și în paginile Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România am sentimentul împlinirii depline ca atletă și ca om și a certitudinii cuviincioase "că nu mă voi pierde în uitare".

*Sportivă Emerită – **IOLANDA BALAȘ SÔTER***

Campioană olimpică, mondială și europeană

Vicepreședinte COR (1998-2002);

Președinte al FR de Atletism (1990-2005) și președinte de onoare (2007);

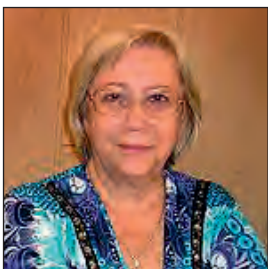
Președinte executiv al Fundației Atletismul Românesc (1993)

Semnificația, valoarea și importanța celor două ediții ale Enciclopediei, datorite mișcării sportive în cei peste 20 de ani, sunt numeroase acestea contribuind la amplificarea patrimoniului, istoriei și culturii românești. Consemnarea faptelor, realizărilor, structurilor organizatorice, reglementărilor, inventarului, precum și nominalizarea personalităților cu contribuții deosebite, reprezintă o datorie pentru recunoașterea și respectul pe care le datorăm, celor care într-un fel sau altul, într-o măsură mai mare sau mai mică, au participat la făurirea istoriei sportului românesc. Printre aceștia îi descoperim pe promotori și susținători, iubitori și practicanți ai sportului, tehnicieni,

specialiști, cadre didactice și militare, personalități din domeniile culturii, științei, oameni politici, reprezentanți ai mass mediei și bine înțeles pe realizatorii performanțelor interne și internaționale care au adus faimă țării noastre pe toate continentele lumii. Printre aceștia, mă număr și eu, aflat în toate ipostazele – practicant al sportului de înaltă performanță, antrenor și conducător. Mă bucur că handbalul, pe care l-am practicat cu pasiune, este prezent în Enciclopedie cu un bilanț prestigios. Echipele masculine și feminine de handbal ale României au înscris în palmamres: 1 medalie de argint și 3 de bronz la JO; 3 medalii (2 de aur) la CM de handbal în 11; 9 medalii (5 de aur) la CM de handbal în 7 seniori; 11 medalii (7 de aur) la CM și CE de tineret și juniori. Acest bilanț remarcabil ar trebui să constituie un factor mobilizator pentru generațiile chemate să ducă mai departe gloria handbalului și a sportului românesc. Bogata experiență acumulată, pe parcursul anilor, de către specialiștii, tehnicienii și sportivii noștri, în general de sportul românesc, este oferită multilateral și cu pricepere în toate capitolele Enciclopediei. Ni se oferă posibilitatea să o valorificăm mai bine și totodată să o dezvoltăm în concordanță cu noile condiții și cerințe ale perioadei pe care o parcurgem. Se cuvine un cuvânt de apreciere și mulțumire, celor care au contribuit la realizarea acestei lucrări valoroase.

*General în rezervă **CORNEL OȚELEA**
Triplu campion mondial la handball,
Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit,
Fost Președinte al CSA Steaua București,
Fost Președinte al FR de Handbal,
Președinte al Comisiei Tehnice Olimpice din COR/COSR*

Elaborarea celei de a 2-a ediții a Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România reprezintă un eveniment deosebit nu numai pentru mișcarea sportivă ci și un act de cultură, de îmbogățire a istoriografiei românești cu un domeniu care a devenit dominant în secolul trecut și continuă să se amplifice în zilele noastre. Noi, șahiștii de pretutindeni ne conducem după deviza **Gens una sumus**, în traducere liberă: **Suntem o singură familie**. Milioane de jucători, indiferent de naționalitate, religie și limbă, atunci când se așează la masa de șah, își dau mâna, pornesc ceasul și încep partida. Este cea mai încrâncenată dar și cea mai frumoasă bătălie a minții. De ce nu și în celelalte sporturi, sportivii din întreaga lume, nu ar putea fi **o singură familie**, etalându-și calitățile fizice și intelectuale în întreceri pașnice, după deviza lui Pierre de Coubertin **Citius Altius Fortius** și astfel cel mai bun să învingă. Cât de bine ar fi ca orice conflict, indiferent de natura lui, de timp și de loc să se tranșeze la masa de șah, pe stadioane, în sălile de sport, în bazinele de înot, pe pistele de canotaj, în poligoanele de tir. Să constituie îndemnul secolului al XXI-lea .

Filozof, publicist - **POLIHRONIADE ELISABETA**

Maestră emerită a sportului;

Mare Maestră Internațională la Șah

Vice președinte FR de Șah (1995-2001)

Membru de Onoare al FIDE (1998)

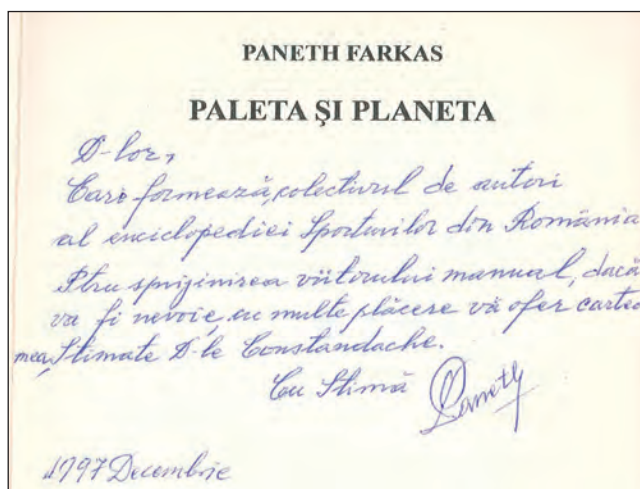
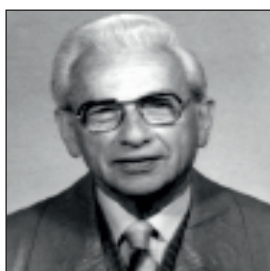

„Trecerea implacabilă a timpului, a anilor, așterne uitarea peste evenimente, momente, realizări, dar mai ales peste cei care au construit și realizat lucruri deosebite și mari performanțe. România sportivă în anii care au trecut a adus și dorim ca și în anii care vin, să aducă rezultate deosebite, recunoaștere și medalii prețioase în tezaurul sportului nostru. Toți cei care au făurit gloria sportivă românească merită să fie înscriși în paginile acestei lucrări enciclopedice. Astfel vor rămâne pentru todeauna în memorie și admirație ca un exemplu demn de urmat pentru viitor.”

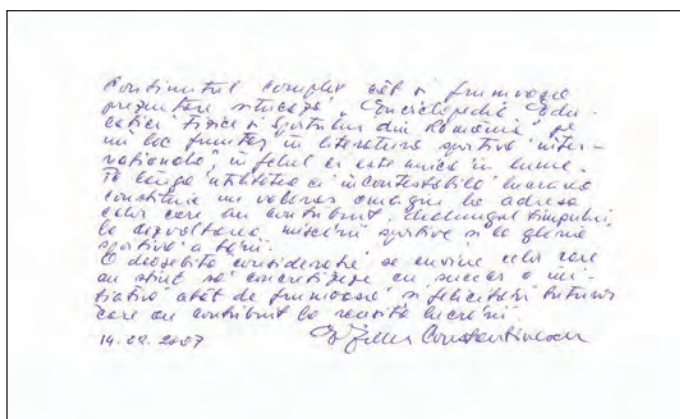
Prof. Antrenor Emerit - **VICTOR MOCIANI**

Antrenor federal și al lotului național de canotaj,

Președinte Onorific al F.R.Canotaj

Antremor Emerit - **FARCAȘ PANETH**,
Vicecampion mondial,
Antrenor lot național la tenis de masă

Conținutul complex, cât și frumoasa prezentare situează Enciclopedia Educației Fizice și Sportului din România pe un loc fruntaș în literatura sportivă internațională, în felul ei este unică în lume. Pe lângă utilitatea ei, incontestabila lucrare constituie un valoros omagiu la adresa celor care au contribuit, de-a lungul timpului, la dezvoltarea mișcării sportive și la gloria sportivă a țării. O deosebită considerație se cuvine celor care au știut să concretizeze cu succes o inițiativă atât de frumoasă și feliicitări tuturor care au contribuit la reușita lucrării.

Maestru Emerit Al Sportulu - Prof. **ELLA ZELLER CONSTANTINESCU**,
Antrenor Emerit la tenis de masă,
Campioană mondială la tenis de masă

AUTORI

Prof. Alexandrescu Constantin (ed.II), prof. Apostol Constantin (ed.II), arh. Atanasiu Virgil (ed.II), † prof. Baroga Lazăr (ed.I), †prof. Băiașu Nicolae (ed.I), referent Bălan Mihaela (ed.II), prof. Becea Liliana (ed.II), prof. Bogdan Constantin (ed.II), prof. dr.HC gral. Bucur Constantin (ed. II), prof. Buzărnescu Mihai (ed. II), traducător Calciu Alexandru (ed.II), prof. Chirilă Alexandru (ed.II), prof. Chiraleu George (ed.I), †, †ing. Chirilă Octavian (ed. I), †ing. Ciobăniță Vasile (ed.I și II), prof. Coconoiu Bogdan (ed.II), prof. Cojocaru Mihai (ed.I și II), prof. Constandache Valentin (ed.I și II), † prof. Constantin Mihai (ed.II), prof. Costescu Cristian (ed.I), †filozof Cristea Dan (ed.II), ing.Crișan Liviu (ed.II), prof.dr. Croitoru Doina (ed.II), prof. Daneș Aurel (ed.II), ofițer Dobre Nicolae (ed.II), prof. univ.dr. Dragnea Adrian (ed.Iși II), †dr. Drăgan Ioan (ed.Iși II), antrenor emerit Dumitrescu Silviu (ed.II), ziarist Fântâneau Emanuel (ed.I și II), prof. Encuțescu Dana (ed.II), prof. univ.dr. HC Epuran Mihai (ed.I și II), †prof. dr.Firea Elena (ed.I), dr. Flora Orosz Ecaterina (ed.II), antrenor Florian Grigore (ed.II), † prof.univ. dr.Georgescu Miron (ed.I), ing. Grindeanu Petru (ed.II), prof. Grecescu Anton (ed. I), prof. Groza Radu Gheorghe (ed.II), ing. Herăscu Călin Alexandru (ed.II), prof. univ. dr. Hillerin Pierre Joseph (ed. II), prof. Hoffmann Arthur (ed. II), prof. Hoppe Adriana (ed.II), prof. univ. dr. Mircea Ion Ene (ed.II), ing. Ionescu Corneliu Dan (ed.II), prof. Ionescu Ruxandra (ed.I și II), †prof. Ionescu V.Mihai (ed.I), dr.ing. Lașcu Grigore Vlad (ed.I), prof. Lăncrăjan Dorin (ed. I), prof. Lăzărescu Alexandru (ed. II), filolog dr. publicist Livescu Cristian (ed. II), prof. dr.Macovei Sabina (ed.II), ing. Manea Vasile (ed. II), prof. Manos Târnoveanu Mihaela (ed.II), kancho Marinescu Florentin (ed.II), prof. Matache Constantin (ed. I și II), † prof.Matei Ion (ed.I), prof. Mărășescu Nicolae (ed.I și II), prof. Miculescu Letiția (ed.I și II), †prof. Micu Ioana (ed.I), prof. Mihai Florența (ed.I și II), prof. Milea Maria Mihaela (ed.II), sensei Mitu Nicolae (ed. II), prof. Mociani Victor (ed.II), prof. Moțet Dumitru (ed.II), †prof. Murafa Nicolae (ed.I), prof. Muraru Anton (ed.II), †prof. Mureșanu Ion (ed.I), referent Nestorescu Amalia (ed.II), † prof.dr. Nicu Alexe (ed.I și II), ing. Nicula Dinu Ioan (ed.II), prof. Oltean Marius (ed.II), † prof. Oțeleanu Nicolae (ed.I), prof. Pană Elena (ed. II), istoric muzeograf Petrescu Nicolae (ed.II), †prof. univ. Popescu Mircea (ed.I și II), †prof.univ.dr. Postolache Nicolae (ed.IșiII), prof. Predescu Aurel (ed.II), prof. Roibu Teodor (ed.II), ing. Rusănescu Dumitru (ed. II), prof. Selejan Vasile (ed.II), †prof. Simionescu Vladimir (ed.I), prof. Spârlea Dumitru (ed.I și II), ing. Stihî George (ed.I), †ing. Stuparu Dan, (ed.II), prof.Suciu Aurelia (ed.I și II), prof. dr. Șintie Ana Maria (ed.II), prof. univ.Tatu Titus (ed.I și II), †prof. Tărchilă Nicolae (ed. I), † prof. dr. Teodorescu Andrei Bogdan (ed I și II), prof. Totescu Antoneta (ed.I), ec. Tiț Cornel (ed.II), psiholog Țibu Florin (ed.I); prof. Vieru Nicolae (ed.I și II), prof.Vrabie Anghel (ed.I și II), prof. jurnalist Vintilă Octavian (ed.II); ing.Zaharia Amatto Valentin (ed.II), prof. Zanciu Mihail (ed.I și II), †ziarist Villara Romeo (ed. I), ec. Wallmen Anca (ed.II).

COLABORATORI:

Prof. Adumitrăchioaie Gabriel (ed.II), †jurnalist Albulescu Valentin (ed.I), traducător Angelescu Mihaela Yvonna (ed. II), prof. Anghel Viorela Claudia (ed.I), prof. Apolzan Mircea (ed.Iși II), prof. Apostol Tiberiu (ed.II), prof. Arghiropol Constantin (ed.I), arh. Atanasiu Virgil (ed.I), prof. Avramescu Teodor (ed.II), prof. Badea Dan (ed.I), †prof. Bârsănescu Corneliu (ed.I), prof. Badralexe Sandra (ed.I), prof. Băiașu Nicolae (ed. I), prof. Bălașa Doina (ed.I), prof. Boboc Virgil (ed.II), prof. Bocan Mihai (ed.II), prof. Bocioacă Laurențiu (ed.II), ing. Boriga Alexandru (ed.I și II), prof. Boldea Mircea (ed.II), cercetător Ciurea Cristina (ed.II), prof. Codreanu Dan Florin (ed.II), prof. Cojocaru Mihai (ed.I și II), prof. Constantinescu Zeller Ella (ed.II), subing. Conu Marius (ed. II), prof. Cristescu Laurian (ed.I), antrenor Cuc Dumitru (ed.I), prof. Curta Nicolae (ed.II),ing. Da Luz Tavares Sabino Frederico (ed.II), prof. Deleanu Irina (ed.II), prof. Diaconescu Radu (ed.II), prof. Diaconu Gheorghe (ed.I), referent Dobrescu Ion (ed.I), prof. Dospinescu Ion (ed. II),ing. Drăgulescu Gheorghe (ed.II), prof. Duminicel Ion (ed.II), †prof.dr. Dumitrescu Vasile (ed.I), prof. Enache Gheorghe (ed.I), prof. Enciu Lazăr (ed.I),prof. Encuțescu Dana (ed.II), prof. Enuță Dănuț (ed.II), prof. Focșeneanu Alexandra (ed.I), jurnalist Florescu Brăduț (ed.I), †prof. Földvari Tiberiu (ed.I), ing. dr. Gagea Adrian (ed.I), prof. Gârbă Maria (ed. II), prof.univ.Ghermănescu Ioan Kunst (ed.I), prof. ziarist Graur Dumitru (ed.II), †prof. Grințescu Anatolie (ed.I și II), prof. Gliga Marius (ed.II), insp. de specialitate Gonciar Ioana (ed.II), ing. Grindeanu Petru (ed.I șiII), prof. Grigoraș Mihăescu Anca (ed.I și II), ing. Ilie Mihai (ed.I și II), referent Ionescu Gheorghe (ed.II), prof.univ.dr. Lador Ioan (ed.I și II), prof. Lăncrăjan Dorin (ed.I), ing. antrenor emerit Lăzărescu Dan (ed. II), prof. Lăzărescu Marius (ed.I), prof. Lecușanu Narcisa (ed.II), †prof. Maltopol Valeriu (ed.I); †Manciu Viorel (ed.I), prof. Mandache Ilie (ed.I), prof. Manea Schneider Roland (ed.II), prof. Manea Vasile (ed.I și II),†antrenor Manoileanu Dumitru (ed.I), prof. Matache Constantin (ed.II), †prof. Mercurian Octavian (ed.I), prof. Miclescu Letiția (ed.I și II), prof. Milea Maria Mihaela (ed. Iși II), prof. Moțet Dumitru (ed.I), prof. Mureșan Margareta (ed.I), antrenor Navasart Maria (ed.II), ec.jurist Neamțu Coriolan (ed.II), †antrenor emerit Neuguțoiu Constantin (ed.I), prof. Niță Octavian (ed.I), prof. Novac Costin (ed.I), prof. Ovejeanu Ionuț (ed.II), prof. Paladescu Teodor (ed.I și II), prof. Paneth Farkas (ed.I), prof. Pană Elena (ed. Iși II), prof. dr. HC Pascu Ana (ed.Iși II), prof. Pavel Nicolae (ed.I și II), prof. Perjaru Gerea Gheorghe (ed.I), istoric muzeograf Petrescu Nicolae (ed. II), prof. Pleșca Virgil (ed.II), filozof publicist Polihroniade Elisabeta (ed.I), prof. Popescu Constantin (ed.I), prof. Popper Dan (ed.II), prof. Pintilescu Traian Ovidiu (ed.II), prof. Roibu Teodor (ed.II), prof. Romanescu Cristinel (ed.II), prof. Rugină Gheorghe (ed.I), prof. jurnalist Satmari Sorin (ed.II), †prof. Sava Ștefa n (ed.IșiII), prof. Serafim Dan (ed. II), referent Sofian Constantin (ed.I), referent Stamatescu Constantin (ed.II), referent Stan Carmen (ed.II), referent Stere Mihai (ed.I), †ing. Stuparu Dan (ed. Iși II), prof. Stupineanu Ilie (ed.I), prof. Suran Eugen Dobre (ed.II), prof. Șerbănescu Nicolae (ed.I), prof. dr. Șintie Ana Maria (ed.II), prof. Tătaru Dragoș (ed. II), prof. Târcoci Grigore (ed.I), prof. Teodorescu Vasile (ed.I), prof. Tileagă Octavian (ed.II), prof. Toacsen Sorin (ed.II), prof. Tomescu Alexandru Viorel (ed.I), referent Tudose Cornel (ed.II), † antrenor Toth Vasile (ed.I), prof. Ungureanu Octavian (ed.II), referent Ungureanu Sanda (ed.I),biochimist dr. Vâjială Grațîela Elena (ed.I și II), prof. Vlad Nicu (ed.II), jurnalist Vladu Cristina (ed.II), prof. Voina Radu (ed.II), prof. jurnalist Vintilă Octavian, prof. Zabet Beniamin (ed.II), prof. Zidaru Octavian (ed.I și II), Vlădoaica Cristian (ed.II).

SISTEMATIZARE, CORECTURI, ACTUALIZĂRI ȘI COMPLETĂRI, FIȘE/ARTICOLE/FOTO, REALIZATE ÎN FAZA FINALĂ DE PREGĂTIRE A ENCICLOPEDIIEI PENTRU TIPĂRIRE:

Coordonare: prof. Valentin Constandache; prof. Radu Bidiugan; tehnoredactor Daniel Gureanu.

Autori texte și fișe: prof. Valentin Constandache; prof. Letiția Miclescu.

Autori completări, actualizări, corecturi: prof. Valentin Constandache; prof. Letiția Miclescu (Vol. I, II, III, VI, VII, VIII și IX); prof. Anghel Vrabie (Volumele IV și V); prof. Constantin Matache (Vol. VI).

Colaboratori: prof. Alexandru Mogoș; ing. Dumitru Rusănescu; dr. Ecaterina Flora-Orosz; ing. antrenor emerit Dan Lăzărescu; prof. Dan Popper; prof. Mihai Cojocaru (handbal, rugby); prof. Alexandru Lăzărescu (tenis); prof. Aurel Predescu (baschet); prof. Anton Muraru (judo); prof. Dragoș Tătaru; prof. Dezideriu Bleier; antrenor emerit Florian Grigore (canotaj); prof. Gabriel Popescu, prof. Florian Țicu (bob-sanie); prof. Octavian Nită (tir cu arcul, tir sportiv); prof. Mihai Covaliu, prof. Alexandru Chiculiță, Daniel Remeș (scrimă).

Procesare pe calculator: prof. Letiția Miclescu, Cristian Vlădoaica.

EDIȚIA A II-A A ENCICLOPEDIIEI EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA A FOST REALIZATĂ CU SPRIJINUL ȘI CONTRIBUȚIA:

Agenției Naționale pentru Sport și Tineret, Autorității Naționale pentru Sport și Tineret, Ministerului Tineretului și Sportului, Comitetului Olimpic Român/ Comitetului Olimpic și Sportiv Român, Institutului Național de Cercetare pentru Sport, Federațiilor Sportive Naționale, Direcțiilor Județene și a Municipiului București pentru Sport și Tineret.

AUTORI ȘI COLABORATORI AI ENCICLOPEDIILOR JUDEȚENE:

Coordonarea, redactarea și prezentarea tuturor județelor: prof. Vrabie Anghel.

Elaborarea proiectului-model: prof. Constandache Valentin.

Pe baza modelului aprobat de MTS la nivelul fiecărui județ au fost constituite colective de specialiști din care au făcut parte și conducerea Direcțiilor Județene, care au elaborat proiectele propuse pentru includerea în enciclopedie. La elaborarea acestui volum au contribuit cu date și informații compartimentele de specialitate din cadrul Ministerului Învățământului/Educației, Inspectoratele județene și al municipiului București de învățământ. Contribuțiile la elaborarea materialelor județelor, autorii și colaboratorii sunt menționați la fiecare județ în Volumele IV și V.

Comisia de coordonare ediția a II-a: †Prof. dr. Alexe Nicu – responsabil; prof. Valentin Constandache; prof. Teodor Roibu; prof. Anghel Vrabie.

Coordonatorul lucrării la ediția I: prof. dr. Alexe Nicu. Secretarul colectivului de autori: prof. Mihai Cojocaru

Comisia de referenți la ediția I: Acad. Constantin Bălăceanu Stolnici; prof. Vangel Chiose; prof. univ. dr. Adrian Dragnea; †prof. univ. dr. Aurel Encuțescu; prof. Dan Popper; prof. Anghel Vrabie.

Procesare pe calculator ediția a-II-a: Bălan Mihaela, Ciurea Cristina, Dospinescu Alexandra, Encuțescu Dana, Matache Constantin, Miclescu Letiția, Milea Maria, Mincu Alexandru, Nestorescu Amalia, Stan Carmen, Sterea Anita, Vlădoaica Cristian, Vrabie Anghel, Hoinic Ilinca.

Procesare pe calculator ediția I: ing. Anabela Hani, Florin Țibu.

Lectori ediția a II-a: Matache Constantin, Miclescu Letiția – volumul III; Mogoș Alexandru – volumul IV; Wenna Laura – volumul V; Rusănescu Dumitru – volumul VI.

Lector ediția I: Gh. Derevencu

ILUSTRAȚII

SURSE FOTOGRAFICE – AUTORI – COLABORATORI

Pentru ilustrarea materialelor cuprinse în ediția a II-a a Enciclopediei, autorii au folosit integral materialele publicate în ediția I, completate cu noi imagini aflate în diferite publicații, periodice, albume, lucrări de specialitate, ș.a. (menționate selectiv în lista surselor bibliografice) sau oferite cu generozitate de către autorii lor sau de către deținătorii de colecții personale. **Fotografii realizate** de: Virgil Angheloiu, Vasile Bageac, Sigismund Bakcsy, A. Bălan, I. Bănică, Eugen Bătrânu, Constantin Bursuc, N. Buzdugan, F. Campana, Boris Ciobanu, Ștefan Ciotloș, V. Cârdei, Gheorghe Clinciu, Sorin Dan, D.F. Dumitru, Al. Epuran, Nuno Ferari, Dragoș Hadârcă, Atanasia Ionescu-Albu, Florin Iacită, I. Jalbă, Eillen Langeley, I. Lupsuc, A. Maican, Marius Matei, Horia Manta, Ion Mihăică, Gabriel Miron, Viorel Moraru, Artur Mustață, Aurel Neagu, Dragoș Neagu, Ion Oprea, Petrică Pavel, Miron Pîkle, Alfred Poduba, N. Profir, Paul Romoșan, Teodor Roibu, Mihai Savu, Eugen Salabașev, Sandor V. Szakacs, Dumitru Tănase, Nicolae Triculescu, R. Wagner, Jacquelin Zvoneschi, col. Gheorghe Ionescu, Marin Butculescu, Nicolae Nedef, Thomas Screyer, Jasmine Schnee Deli-Wochner. **Anuarele Sportului** (1938-1939, 1939-1940, 1942-1943, 1993-2010); **Anuarele CSA Steaua** (1976-1982); **Anuarul Sportului Românesc** (1940-1942). **Almanahul aniversar** (1919-1994) și **Anuarele CS Universitatea Cluj-Napoca**. **Reviste:** Sport Revolution; Automobilă. **Publicații:** Sportul luptelor de la A la Z (S. Satmari – D. Cuc); lucrările de sinteză de la A la Z pe ramuri de sport (baschet, scrimă, călărie, fotbal, tenis, șah ș.a.) Cartea de aur a atletismului românesc; Cartea de aur a gimnasticii românești; Cronica înotului sportiv reșițean (Frantz König, 1924 – 2004); Flotila dinamovistă (Stavru Teodorov); Mirajul arenei în alb – roșu, 50 (Marcel Popescu); Paleta și planeta (Farkas Paneth – Gh. Bodea); 55 de ani de rugby în Iași (Eugen Popa – Gh. Soană); Predeal, istoria schiului (Gh. Ionescu); Pe crestele Carpaților (Nicolae Baticu-Radu Țițeica); Sportivi de seamă (Bălașa Gheorghe); 100 de ani pe patine (Ștegănescu Gh.- Șteflea D.).

Au fost utilizate imagini furnizate de Agenția de presă Reuters România (prin REUTERS PICTURES ARCHIVE), precum și fotografii realizate de studiouri și laboratoare foto: Foto VESA, PRAKTAREIAN INNOMEN (Atena); KARLLSSOM YNGVO (Stockholm); PACO – PASCAL PAMFIL; PRO FOTO (Eduard Enea și R. Ghement); Foto Radu SIGHETI; Foto Silviu Covaci; Foto Nelu Gheorghilaș. S-au mai folosit reproduceri din autobiografia ilustrată a Nadiei Comăneci (Editura PROTEUS BOOKS – Londra/New York, 1981 sub semnătura lui Graham Buxton Smith – co-autor); NOC România; REVISTA Stadion; imaginile unor sportivi din loturile reprezentative apărute în Gazeta Sporturilor, Pro Sport, Sportul Popular.

Au fost valorificate fotografiile din fototecile Muzeului Sportului, precum și cele ale unor cluburi Dinamo București și Brașov, Rapid București, Farul Constanța, Voința Cluj, Steaua București. Colecția ILSA; enciclopediile educației fizice și sportului, ale județelor Suceava, Dolj, Neamț, dicționarul performanței sportive din jud. Neamț (Cristian Livescu) precum și cele din fototecile federațiilor de gimnastică, canotaj, caiac-canoe, judo, scrimă, polo, natație și pentatlon modern, ciclism, șah ș.a.

Menționăm generozitatea cu care au fost puse la dispoziție colecțiile personale de fotografii aparținând câtorva profesioniști sau iubitori ai sportului: Laura Badea, Nicolae Băiașu, Constantin Bujor, Nadia Comăneci, Nicolae Ionescu Cristea, Ion și Radu Dimănescu, Marin Dumitrescu, Grigore și Mircea Socolescu, Radu Filipescu, Romica Pop-Dâmboianu, Emil și Pătruț Ghibu, Ovidiu Ionescu, Constantin Ivanovici, Stelian Leu, Nicolae Mărășescu, Mihai Nedef, Farkas Paneth, Elisabeta Polihroniade, Leon Rotman, Felix Țopescu, George Vulpe, Orosz Flora Ecaterina, Ella Zeller și Dan Constantinescu, Carol Corcec, Bela Iordachi, Jeanine Săvulescu, Emil Mureșanu – Odermath, Constandache Valentin; fotografii realizate cu ocazia întâlnirilor anuale a înotătorilor, poloștilor și a altor sportivi, colecția de fotografii realizată cu echipa națională de fotbal a României în perioada 2002 – 2010 oferită de către fotografii Nicolae Profir; broșurile de prezentare a sportivilor români participanți la JO asigurate din fototecile MTS; ANS, ANST, COR/COSR, ale Federațiilor pe ramuri de sport, ale Direcțiilor Județene pentru Sport și ale unor proprietari de baze sportive.

CUVÂNT INTRODUCATIV ȘI EXPLICATIV LA EDIȚIA A II-A

N-am bănuir în vara anului 1994 că din ideea tășnită într-un sfat al așa-zișilor înțelepți ai domeniului, invitați de conducerea Ministerului Tineretului și Sportului să reazeze educația fizică și sportul din România într-o nouă orânduire statală și într-o societate eliberată de opresiuni și limite politice, de neajunsuri economice și imperative educative, de absurde idealuri spirituale, o activitate eminate de stat care, paradoxal, cunoscuse dezvoltare și consacrare pe plan intern și internațional. Se dorea, evident o adaptare a realităților respective la noile condiții sociale ale României postrevoluționare. De acum, domeniul avea un trecut, o istorie ale căror origini, vechi de mai multe secole, se doreau să fie scoase la iveală, smulse uitării pentru a fi limpezite de incertitudini, clasificate și sistematizate. Multitudinea, dimesiunea și diversitatea faptelor, ideilor și soluțiilor reclamau culegerea, găsirea, descifrarea și abordarea lor în manieră enciclopedică pentru a da fenomenului o înțelegere și o cuprindere corelată și unitară. O astfel de acțiune amplă au dorit-o și au propus-o cei care în ultima jumătate de veac trăiseră și crescuseră în miezul problematicii exercițiului fizic, a aventurii lui tulburătoare și adeseori și strălucitoare. Mărturia lor era desprinsă din autentic. Formați și inspirați din gândirea filozofică a enciclopediștilor francezi ai secolului XVIII, ei au provocat operația migăloasă și costisitoare a efortului recuperării, sintetizării și clasificării informațiilor privitoare la întinderea în timp, dintr-un spațiu anumit a unui fenomen, a unui domeniu de activitate, dinamic prin esență și ciclicitatea lui. Se doreau a fi asamblate în derularea lor istorică și prezentate lexicografic. Orice enciclopedie reprezintă un tezaur științific, o bancă generoasă a avuției intelectuale produsă de creația umană.

Ideea a prins, scânteia aruncată atunci, a înflăcărat energiile unui număr de 31 autori și 65 colaboratori, care în decurs de 8 ani (1995-2002) au dăruit Educației Fizice și Sportului din România o astfel de carte, o „carte a cărților”, în care sunt incluse faptele, instituțiile, inventarul, infrastructura, lucrările de fond, teoriile și metodele originale semnate de personalitățile culturale, didactice, științifice, politice, care au iubit și slujit domeniul, dăruindu-i girul lor spiritual, fundamentarea cercetării, acoperirea legislativă, administrativă și materială.

Scrisă cu fervoare tot mai adâncită pe măsură ce a fost dospită în cei opt ani, s-a izbutit o lucrare unicat, alcătuită din patru volume (3500 de pagini, 2500 imagini, fotografii, etc) încă neînfruptată la un asemenea nivel în nici un alt spațiu științific sau didactic autohton (în afară de cel al Academiei Române) și mult mai complete decât cele apărute în secolul XX în URSS, Franța, Ungaria, Cehia, Italia sau Anglia. Din întâlnirea enciclopediei cu specialiștii s-au semnalat însă insuficiențele ei, s-au reținut petele albe, inexactitățile și omisiunile, explicate în parte, de fluxul imens de informații, de numărul mic de colaboratori (comparativ cu cel al dicționarului enciclopedic al limbii române), de experiența scăzută, de bugetul anemic, etc.

Dimesiunea lucrării, grafica ei impresionantă, ineditul apariției nu au putut acoperi însă neajunsurile amintite. De aceea, fără a aștepta să se usuce cerneala tiparului, cei care mai rămăseserăm în viață din inițiatorii și autorii de la început, am reluat cu entuziasm adolescentin, neîmpiedicați de vârsta târzie, scrierea celei de-a doua ediții a Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România, ediție care, paralel cu îndepărtarea neajunsurilor, a prelungit prezentarea evenimentelor până în anul 2009 inclusiv, pe alocuri și cu cele petrecute în 2010, 2011 și 2012 pentru evenimentele cu totul deosebite. O nouă comisie de coordonare formată din patru specialiști (Nicu Alexe, Valentin Constandache, Angel Vrabie și Teodor Roibu), înconjurați de un număr nu foarte mare de autori și colaboratori au început să răscrolească iarăși prin arhive, biblioteci și chiar cimitire, să afle ce s-a petrecut în acest interval de timp, de data aceasta și în teritoriu, cu destinul exercițiului fizic, al oamenilor lui (profesori, antrenori, sportivi, cercetători, arbitri, ziariști) cu infinita lor modalitate de a se exprima. Menționăm de asemenea, contribuția și sprijinul unor instituții centrale, ale federațiilor, direcțiilor județene, ale unor cluburi și asociații de profil, care au acceptat să se implice în această

acțiune de interes general. La propunerea lui V. Constandache, care a elaborat și proiectul județului Iași, acceptat în anul 2006, de către ANS, ca model pentru toate județele, cuprinsul lucrării a fost generos lărgit, cu totul întemeiat și decent să se afle și să se consemneze și evoluția fiecărui județ, implicit a Bucureștiului în domeniul sportului și educației fizice, inclusiv realizările din perimetrul școlar. Propunerea avea în vedere faptul că sportul de elită, cel gestionat de federații, sintetizat în Volumul I s-a evidențiat pe temeiul selecției primare, inițierii și pregătirii sportivilor ce se vor consacra ulterior, în școlile și cluburile sportive școlare și de seniori din teritoriul țării; acolo, anonimi și în condiții rareori suficiente, au lucrat profesori și antrenori nereținuți de vreun catalog sau neamintiți în vreun raport, informație media sau distinși cu vreo diplomă, medalie sau strângere de mână. Incertitudinea, subaprecierea sau nepăsarea față de munca acestora, cu ecouri și efecte târzii am evitat-o prin redescoperire și prin restituire. A trebuit să provocăm interesul local, să călătorim din poartă în poartă, să demonstrăm necesitatea apariției lor întârziate, să folosim o formularistică și o documentație minuțioasă ca să putem intra în posesia datelor biografice, a performanțelor reale, a momentelor producerii lor, a apartenenței și a reface astfel o istorie care a fost trăită, dar aproape pierdută. Stăruința, obsesia și neobosita reluare a comunicării, a deplasărilor pe traseele știute sau greu aflate au determinat o muncă „arheologică” în sensul scormonirilor prin unghere, prin memorie, prin ziare îngălbenite, prin interviuri cu cei „de demult”. Toate acestea, au revenit comisiei și îndeosebi cuplului V. Constandache - A.Vrabie, care împreună cu câțiva inimoși au refăcut o istorie cu adevărat uitată, îngropată.

În acest mod, conținutul enciclopediei s-a dublat, celor patru volume adăugându-li-se altele cinci, primele trei volume prezentând activitatea federațiilor, următoarele două activitatea județelor, iar următoarele patru celelalte domenii. Dimensiunea enciclopediei a sporit în pofida preocupării de a elimina spațiile albe (numeroase în prima ediție), iar mărimea literei va fi micșorată. Cartea s-a îmbogățit considerabil, conversiunea vechiului text, prezentat în ediția I, completările și prîmenirile lui au impus o reasezare a conținutului fiecărui volum, fără a deranja succesiunea logică, cauzală a problematicilor. Astfel, în Volumele I, II și III s-a prezentat activitatea federațiilor pe ramuri de sport, structurată similar pentru fiecare volum în parte, cu descrierea istoricului, originilor și evoluției sportului pe plan internațional și cu reținerea momentului preluării lor de practica autohtonă, cu evidențierea persoanelor, instituțiilor, întâmplărilor, rezultatelor nude, structurilor organizatorice, dotarea lor în timp și loc, fișele biografice ale sportivilor, antrenorilor (cu sublinierea realizărilor sportive), personalităților notabile ale epocii momentului și spațiului social (sat, oraș), arbitrilor, conducătorilor aleși sau numiți, contribuțiile lor ideative și practice în edificarea bazei materiale sau la apariția unităților sportive (cluburi, asociații societăți, fundații, secții). Istoricul a fost însoțit de o Retrospectivă în imagini. Din cauza numărului mare de federații (66 în 2009 față de 51 în 2001), cărora li se adaugă și 29 de activități sportive, precum și a volumului de date și informații adăugate, a trebuit să împărțim fostul Volum I din ediția I în trei volume în ediția a II-a.

Volumele IV și V tratează noutatea ediției a II a lucrării – Istoricul educației fizice și sportului celor 41 județe ale țării și al Municipiului București. Relatarea este precedată de informații, caracteristici succinte, geografice și istorice ale fiecărei unități administrative. Se expun apoi originile, tradițiile, evenimentele și realizările care au contribuit la dezvoltarea și afirmarea educației fizice și sportului pe teritoriul județului respectiv. Sunt enumerate structurile specifice ale județului (cluburi, societăți, asociații), cu relatări privind profilul secțiilor, denumirea și potențialul lor raportat la scara națională, nominalizarea forurilor de conducere de-a lungul timpului, diversitatea mass-media care a cultivat informația specifică. S-a reconstituit și prezentat potențialul organizatoric al educației fizice și sportului școlar și universitar. Cu multă dificultate s-a alcătuit catalogul cadrelor didactice de profil încadrate în unitățile de învățământ de-alungul timpului. S-a insistat pe aflarea personalităților reprezentative care au stimulat domeniul, numele și realizările lor depășind hotarele județului. Preocupări au existat pentru cunoașterea inventarului bazelor sportive (profil, dimensiuni, dotări, apartenență, existente, dispărute, refăcute și redare în folosință) imaginile lor, aceste date

și informații fiind incluse în cadrul fiecărui județ. Conținutul acestui volum se încheie cu prezentarea Cărții de aur a sportului județului respectiv.

Volumul VI este destinat evidențierii personalităților de referință, promotorilor și profesioniștilor, care indiferent de profilul lor profesional, au contribuit la edificarea, dezvoltarea și afirmarea educației fizice și sportului din România. Specialiști și cadre didactice, cercetători, oameni politici, militari, intelectuali, savanți, medici, ziariști, pictori, compozitori, poeți, romanicieri, membri curții regale, își găsesc locul cuvenit în această carte a unui fenomen care le cinstește trăirea și sprijinul dăruite generos. Volumul preia și o temă interesantă, inedită a descrierii istoriei relațiilor sportive internaționale avute de România de-a lungul timpului, cu evocarea reprezentanților ei (personalități, sportivi de excepție) acreditați în organisme internaționale care au condus destinele sportului continental și planetar. Nu a fost uitată contribuția țării noastre la apariția, desfășurarea și consacrarea jocurilor și multiplelor campionate balcanice, care s-au impus în secolul XX ca unele din competițiile regionale de prestigiu și de valoare pe plan sportiv și politic, ele fiind manifestări ale înțelegerii politice dintr-o zonă agitată istoric.

Volumul VII preia legislația care a conferit autoritate juridică începând cu secolul XIX (de la Regulamentul Organic 1832) ca și includerii practicii exercițiului fizic în instruirea militară, în programele didactice ale învățământului preuniversitar. Suita de legi care a fost selecționată și inclusă în sumarul acestui volum legitimează apariția unor instituții care au condus activitatea de educație fizică din spațiul școlar și universitar, de formare a cadrelor de profil (profesori, antrenori, instructori, medici, sportivi), ca și înființarea instituțiilor centrale și teritoriale care au asigurat conducerea vieții sportive, conferindu-le certificatul de activitate publică inclusă în mozaicul social. Protejarea bazei sportive risipite în mediul urban și rural a fost asigurată de existența eșafodajului juridic. Modificările produse de-a lungul timpului în formele de organizare ale instituțiilor centrale sportive au avut suport legal, enciclopedia grupând legile emise, ele sugerând însemnătatea problematicei în istoria modernă a României.

Volumul are în sumarul său multitudinea instituțiilor și organizațiilor prezentate în succesiunea, denumirea și importanța lor, care au jucat un rol hotărâtor în dezvoltarea și consacrarea domeniului pe plan intern și internațional prin demersul și activitatea lor. În acest cadru este prezentat și COR/COSR.

S-au expus problematicile înrudite ale formării și perfecționării cadrelor de specialitate, ale cercetării științifice și medicinei sportive.

Istoria cluburilor, asociațiilor și societăților sportive cu contribuții semnificative, încă nescrisă, își găsește locul în capitolul respectiv cu profilul secțiilor, performanțele, durata apariției și eventual a dispariției lor. Refacerea listei acestora, încă incompletă, a reclamat căutări repetate și neobosite.

Pentru a nu fi uitate, denaturate și redescoperite s-au ales cu atenție teoriile, metodele și realizările originale produse de gândirea și practica educației fizice și sportului din țara noastră într-un secol și jumătate de existență. De aceea, tot în acest capitol, au fost evidențiate cărțile valoroase semnate de autori români.

O atenție aparte s-a acordat mass-mediei scrise, celei difuzate radiofonic sau vizual, care au asigurat comunicarea și răspândirea informațiilor sportive cultivate și atât de așteptate de o populație tot mai mare și mai pasionată de întrecerea sportivă.

În sfârșit, acest capitol inedit cuprinde trecutul și tematica sportivă din filatelia românească (1937-2009), care întregeste dimensiunea fenomenului sportiv tot mai prezent în contextul vieții publice, în aspirațiile și preocupările românilor.

Volumul VIII este dedicat dicționarului descriptiv și explicativ de noțiuni și termeni. Nu știm să fi fost alcătuit de cineva, undeva, un dicționar exclusiv al domeniului. Noi am îndrăznit! Viața, în tumultul ei impune limbajul necesar comunicării. Fenomenul atât de dinamic își creează, împrumută, asociază, compune lexiconul său specific, supus evident studiului terminologic, căruia specialiștii români, în anii '70-'80 ai secolului trecut i-au acordat atenție și rezolvări recunoscute pe plan internațional.

Volumul cuprinde și termenii uzuali din limba română echivalenți în limbile engleză, franceză, germană, spaniolă și rusă, pentru a ușura procesul traducerii și folosirii literaturii bibliografice scrise în limbile respective, precum și comunicarea între participanții la acțiunile sportive internaționale.

Volumul IX a fost rezervat Cărții de Aur a sportului românesc. Datele lui vor fi cele mai căutate din multitudinea celor care au fost incluse în lucrare. Cartea de Aur este oglinda reală și lămuritoare a potențialului sportiv al României evidențiat prin cucerirea unuia din primele 3 locuri în clasamentele olimpice, mondiale și continentale din secolul XX și în primii 9-10 ani ai secolului XXI la disciplinele, ramurile și probele sportive la care au participat sportivii noștri. Sunt consemnate în această Carte de Aur recordurile și cele mai bune performanțe mondiale și europene ale sportivilor români.

Este reconstituită și acțiunea de acordare a Premiului Național pentru Sport, precum și numele personalităților și instituțiilor laureați ai Galelor Sportului Românesc, în intervalul 1932-2009. Pentru cinstirea celor mai reprezentativi sportivi și antrenori ai României, în acest volum sunt prezentați cei care au primit **Trofeul Campioni de Legendă** acordat de Fundația Casa Campionilor. Acest răboj se încheie cu nominalizarea sportivilor, antrenorilor, personalităților și unităților domeniului cărora le-au fost decernate ordinele și medaliile într-un secol și mai bine (1900-2009).

Data limită de prezentare a evenimentelor a fost stabilită la nivelul anului 2009 și numai în cazuri excepționale, doar pentru unele evenimente și personalități cu realizări deosebite au fost menționați anii 2010, 2011 și mai rar 2012. Perioada de pregătire pentru tipărire, asigurarea fondurilor necesare, unele modificări în structura organizatorică a activității sportive, au creat un spațiu prea mare, de peste cinci ani, între termenul limită stabilit inițial și data apariției lucrării. În această perioadă, câțiva specialiști, cu bune intenții, au continuat să pregătească Enciclopedia, pentru ultima fază - tipărirea. Deoarece nu era posibil să se opereze în toată lucrarea, modificările, noutățile și realizările importante apărute în cei peste cinci ani, s-a folosit o formulă, care să cuprindă la zi toate datele și evenimentele deosebite, sub titulatura de *ADDENDA*, asigurându-se astfel actualizarea informațiilor pe perioada 2010-2015. Această ultimă parte a Enciclopediei, care s-ar putea constitui într-un nou volum. Ar fi foarte important să se aprobe o astfel de lucrare, care să încheie ciclul până în anul 2015.

În final, ne întrebăm: Oare, am aflat și am redat trecutul Educației Fizice și Sportului din România în toată întinderea și substanța sa? Am cuprins toate fațetele fenomenului în complexitatea sa? Am scris despre toți OAMENII care l-au slujit într-un fel sau altul oriunde s-ar fi aflat în întinderea țării, în centru și până în hotarele ei sau în afara acestora? Nu știm! Deși am dorit să nu uităm, ne-am străduit să scriem despre totul și despre toate ce au aparținut exercițiului fizic atât de diversificat și intens folosit și iubit de statul, instituțiile de cultură și instruire, de cetățenii de demult și de acum ai României.

Suntem conștienți că unele capitole, mai ales cele privind prezentarea ramurilor de sport, a județelor și cluburilor nu au căpătat extinderea cuvenită datorită, în principal, lipsei informațiilor. Cu toate intervențiile noastre stăruitoare și insistente și la nivel central și la nivel local, cei care ar fi trebuit să fie primii interesați în prezentarea cât mai completă și corectă a domeniului lor de activitate nici măcar nu au avut bunăvoința să răspundă la repetatele noastre mesaje. Este regretabil că s-a ratat o astfel de ocazie oferită cu cele mai bune intenții. Tuturor celor care vor descoperi unele informații incomplete sau contradictorii le va fi însă, mult mai ușor să-și aducă contribuția la completarea și îmbogățirea acestei lucrări reprezentative.

În același timp, nu oitem să mulțumim celor care au înțeles aceste mesaje devenind colaboratori și partași la prezentarea drumului parcurs de educația fizică și sportul din țara noastră și cinstirea celor care și-au adus contribuția la dezvoltarea și afirmarea acestor domenii.

Enciclopedia – această Carte a Cărților, cum o numesc unii, este o lucrare destinată autorilor și anume: autorilor marilor performanțe ale sportului românesc – medaliați la JO, CM și CE; autorilor și creatorilor de artă și cultură (scriitorii, pictori, sculptori) care au contribuit la prezentarea actului sportiv; autorilor

lucrărilor de specialitate prezentați în volumul *Personalități*, în capitolul *Literatura de Specialitate* și citați în *Bibliografia folosită*; sutelor de gazetari, redactori și prezentatori ai fenomenului sportiv; promotorilor și profesioniștilor din domeniul – personalităților din conducerea structurilor sportive, cercetătorilor, medicilor, cadrelor didactice, cadrelor militare, antrenorilor și altor cadre de specialitate. O apreciere specială și pentru zecile de realizatori ai imaginilor care au înfrumusețat lucrarea și au încredințat istoriei momente memorabile. Sunt de evidențiat și contribuțiile deosebite ale celor care au asigurat procesarea acestei vaste lucrări. După cum se vede, numărul autorilor care au contribuit prin faptele lor la realizarea *Enciclopediei* este foarte mare, aceasta fiind și o garanție a prezentării unei tematici cuprinzătoare care să exprime complexitatea și diversitatea domeniului și a unor opinii.

Deși autorii și colaboratorii s-au aplecat cu toată responsabilitatea și respectul pentru a reprezenta în *Enciclopedie* pe majoritatea celor care au contribuit semnificativ la dezvoltarea și afirmarea domeniilor sau ramurilor de sport în care și-au desfășurat activitatea, aceste bune intenții nu s-au putut finaliza în măsura dorită de noi. Aceasta deoarece, oricât ar părea de ciudat, chiar și pentru o mare parte dintre sportivi, antrenori și alte figuri reprezentative sau pentru diferite domenii, lipsesc informațiile, iar în multe cazuri acestea, acolo unde pot fi găsite astfel de informații, de cele mai multe ori sunt foarte contradictorii. Astfel de situații se întâlnesc chiar și în cazul unor informații apărute în presă, anuare sau diferite lucrări. De asemenea, au existat și reprezentanți ai unor instituții, precum și persoane care au refuzat să conlucreze pentru a putea prezenta realitățile așa cum s-au petrecut ele. Regretăm că nu peste tot a fost posibil să ducem la bun sfârșit misiunea pe care ne-am asumat-o fără a urmări foloase materiale sau personale. Cu toate aceste minusuri, ediția a II-a a *Enciclopediei* depășește cu mult canoanele clasice de prezentare a unei astfel de lucrări, ea reușind să înregistreze și să înfățișeze apariția și evoluția educației fizice și sportului în țara noastră, punând la îndemâna cititorilor, indiferent cine vor fi aceștia, un bogat și interesant material, care abordează toate laturile acestor domenii. Cei care se vor încumeta, peste ani, să continue această operă vor avea o serioasă bază de plecare, moment în care se vor putea corecta, completa și actualiza și acele neîmpliniri amintite. O cale deosebit de importantă de a valorifica imensul material documentar pus la dispoziție de ediția a II-a a *Enciclopediei* ar putea fi realizarea unor lucrări proprii cu caracter enciclopedic sau monografic de către cele 41 de județe și municipiul București, de către cele peste 60 de federații și de către instituțiile aparținând domeniului nostru. Nu lipsesc nici încercările reușite ale județelor Dolj, Neamț, Suceava, Brașov și ale unor federații care au editat o serie de lucrări cu caracter enciclopedic. Baza există, specialiști care să amplifice și să realizeze astfel de lucrări există de asemenea, peste tot. Rămân doar inițiativa și voința de a acționa pentru ca aceste proiecte să prindă viață. În acest fel, mișcarea sportivă românească ar putea dispune de cea mai vastă documentare, plină de învățăminte, pentru cunoașterea trecutului, dar și pentru alegerea căilor de continuă perfecționare și afirmare în viitor.

Strădania autorilor, colaboratorilor și a celor din comisia de coordonare a avut șansa întâlnirii înțelegerii Institutului Național de Cercetare pentru Sport, a Directorului prof. univ. dr. Joseph Pierre de Hillerin, care au creat cadrul, condițiile și logistica elaborării lucrării și a procesării ei. În același timp, le-am reținut și elogiul atitudinea, gesturile, îndemnurile și sprijinul conducerii domeniului, în pofida schimbărilor “la față” - Minister, Agenție, Autoritate și din nou Minister, care le-a dat girul financiar și moral, exprimându-și interesul și încrederea în efortul celor câțiva oameni care și-au încheiat cariera și poate, în curând și viața, scriind povestea Educației Fizice și Sportului din România.

Drumul lung străbătut, în cei peste 17 ani, pentru realizarea celor două ediții ale *Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România* a demonstrat unitatea de vederi a celor care s-au aflat în conducerea sportului românesc în susținerea apariției acestei lucrări. Numele acestor personalități, indiferent de contribuția mai mare sau mai mică, trebuie să rămână și ele înscrise în istoria sportului românesc, începând

cu secretarul de stat Nicolae Mărășescu, susținătorul principal al acestui proiect, cu miniștrii Alexandru Mironov, Sorin Mihai Stănescu, Crin Antonescu, Georgiu Gingăraș, cu președinții Octavian Morariu, Constantin Diaconu, Florian Gheorghe, Octavian Bellu, Doina Ofelia Melinte, Carmen Tocală, cu miniștrii Nicolae Bănicioiu și Gabriela Szabo, secretarii de stat și șefii compartimentelor din structurile organizatorice care au funcționat în această lungă perioadă. Lucrarea s-a bucurat constant de sprijinul conducerii COR/COSR – Lia Manoliu, Ion Țiriac, Octavian Morariu, Dan Popper, Ioan Dobrescu, Arthur Hoffmann și al altor specialiști ai acestui for.

Totodată, îi regretăm, dar nu-i uităm și-i tot pomenim pe cei care nu mai sunt pe acest tărâm, dar care au fost aplecați asupra documentelor, imaginilor și isprăvilor atât de multe, felurite și uneori „fără pereche” ale sportului țării noastre. Și numele lor nu se vor șterge de pe coperta acestei cărți, care va traversa timpul lung cât veacurile.

Viața și evenimentele au făcut ca frumoasa și onoranta misiune de a finaliza acest îndelungat efort prin tipărire și punere în circulație să revină miniștrilor care au preluat conducerea în ultimii ani, prefăcând acest eveniment cu semnificații cultural istorice, deosebite. Această realizare importantă a mult îndrăgitului nostru domeniu de activitate capătă o semnificație în plus, ea producându-se la scurt timp, după un alt eveniment de rezonanță istorică – sărbătorirea la 1 Decembrie 2012 a 100 de ani de la înființarea Federației Societăților Sportive din România.

Comisia de coordonare

SURSE BIBLIOGRAFICE

LUCRĂRI, MANUALE, MONOGRAFII, STUDII, DOCUMENTE

- ABADNÉ, H.H. - *Gimnastica ritmică sportivă*, Editura Stadion, București, 1986.
- ALBULESCU, V. - *Baschet – mică enciclopedie*, Editura Sport-Turism, București, 1981.
- ALBUȚ, M. - *Regulamentul jocului de volei comentat*, Editura Stadion, București, 1972.
- ALEXANDRESCU, H. - *Olimpiada '80*, Editura Sport-Turism, București, 1982.
- ALEXANDRESCU, H. - *Olimpiada californiană*, Editura Sport-Turism, București, 1985.
- ALLEN, A. P. - *Deci, acesta este baseball-ul* (traducere), CCPS, București, 1991.
- ANDREFF, V. - *Economie politique de sport*, Editura Dalloz, Paris, 1989.
- ANDREI, N. - *Dicționar etimologic de termeni științifici*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987.
- ANDRIEȘANU, M. - *Prima competiție de fugă cu prinsoare din București acum 143 ani (1815)*, revista C.F.S. 3/58.
- ANDROHOVICI, M. și colab. - *Enciclopedia Educației Fizice și Sportului jud. Suceava*, Ed. Terra Design Gura Humorului 2008.
- ANTAL, Z. - *Világ és Europa bajnokságok 1893-1973*, Budapesta-Sport, 1974.
- ANTONESCU C.,
GÂRLEȘTEANU, D. - *Laurii handbalului românesc*, București, Editura U.C.F.S 1964.
- ARNOLD, A. - *Geschichte Der Sportmedizin `n Leibbuch der Sportmedizin*, Johann Ambrosius Bart Verlag, Leipzig, 1956.
- BACIU, CL., ROBĂNESCU, N.,
ALEXANDRESCU, Th. - *Mic dicționar medico-sportiv*, Editura Stadion, București, 1994.
- BAHNARU, V. și colab. - *Mic dicționar de neologisme*, Editura Iriana, București, 1994.
- BANARU, Șt. - *125 de ani de patinaj la Brașov – CS Societatea de patinaj 1880-2005*, Editura Miranda 2005.

- BANU, GH. - *Sănătatea poporului român*, Fundația pentru literatură și artă, București, 1935.
- BARBU, A., STAMA, T. - *File din istoria rugby-ului românesc*, Editura CNEFS, București, 1969.
- BAROGA, L. - *Haltere de la A la Z*, Editura Sport-Turism, București, 1985.
- BASARAB, I. - *Istoricul Asociațiilor Sportive și Culturale CFR*, București, 1934.
- BAȘTIUREA, E. - *Facultatea de Educație Fizică și Sport Galați. Istorie și tradiție*, Ed. Didactică și Pedagogică, București 2006.
- BATICU, N. - *Amintirile unui alpinist*, Editura Sport-Turism, București, 1981.
- BATICU N., ȚIȚEICA R. - *Pe crestele Carpaților*, Editura Sport-Turism, București, 1984.
- BĂDESCU M. - *Eroi în ring – Remember*, Editura Renaissance, București, 2006.
- BĂIAȘU, N., FÖLDVARI, T., ROIBU, T. - *Personalități de prestigiu în cadrul ANEFS*, Editura Universal Dalsi, București, 1994.
- BĂLAȘA, GH. - *Șlefuitorii de talente*, Editura Sport -Turism București, 1985.
- BĂLAȘA, GH - *Sportivi de seamă*, Editura Stadion, București, 1970.
- BĂNĂȚAN, O. și colectiv - *50 de ani de sport la IMF București*, Editura Stadion, București, 1970.
- BĂNCIULESCU V. - *1896 la București primele curse internaționale de ciclism*, revista C.F.S.3/58.
- BĂNCIULESCU V. - *Mexico 1968*, București, Editura C.N.E.F.S., 1968.
- BĂNCIULESCU V - *Box – mică enciclopedie*, Editura Sport-Turism, București, 1972.
- BĂNCIULESCU, V. - *Jocurile olimpice de-a lungul veacurilor*, Editura UCFS, București, 1964.
- BĂNCIULESCU, V - *Acest straniu secol al sportului*, Editura Sport-Turism, București, 1976.
- BĂNCIULESCU, V - *Sport și cultură*, Editura Facla, Timișoara, 1983.
- BĂNCIULESCU, V - *Limbaajul sportiv*, Editura Sport-Turism, București, 1984.
- BÂTLAN, I - *Introducere în istoria și filosofia culturii (ediția a II-a)*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995.
- BECHIS, M. (coordonator) - *Agenda Diana – 2000*, Tipografia Arta Grafica Bazzi S.p.A., Milano, 2000.
- BEKMANN, O. - *Sport lexicon*, Elipzig, Viena, 1933.
- BORIGA, N. A - *Atletismul românesc 1912-1933 (Palmares Internațional)*, Poligrafia Bucureștii-Noi, București 1997.
- BORIGA, N.A., SIMIONESCU, VL. - *Federația Română de Atletism – Campionii României 1914-1998*, Romcartexim, București, 1999.

- BORIGA, N.A.,
SIMIONESCU, VL. - *Evoluția recordurilor naționale ale României*, Poligrafia Bucureștii-Noi, București, 1997.
- BRAN, E.L. - *Terenuri, instalații, materiale și organizarea reuniunilor de atletism*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1962.
- BREBAN, V. - *Dicționar al limbii române contemporane*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980.
- BUCĂ, M., VINTELER, O - *Dicționar de antonime*, Editura Enciclopedică Română, București, 1974.
- BUCUR C.I. - *Contribuțiuni la studiul istoricului educației fizice în Banat (lucrare de cercetare științifică)*, 1959.
- BULGĂR, GH. și colab. - *Dicționar de sinonime*, Editura Albatros, București, 1972.
- CĂILEANU, T. - *Mic dicționar al sporturilor*, Editura Albatros, București, 1984.
- CEAUȘESCU, N. - *Pedagogia educației fizice și sportului*, Editura Sport-Turism, București, 1984.
- CHENDREANU, I., IUGA, C., BERINDEAN, C. - *Enciclopedia boxului clujean*, Editura Mesagerul, Cluj-Napoca, 1999.
- CHIOREANU, A.,
RĂDULESCU, G. - *Mic dicționar enciclopedic*, Editura Enciclopedică Română, București, 1972.
- CHIRILĂ, I. - *Nadia*, Editura Sport-Turism, București, 1977.
- CHIRILĂ, I., IONESCU, M - *Un veac de fotbal românesc*, București, Editura Fundației PRO, 1999.
- CIOBANU, C. și colab. - *Înțelesul tuturor*, Editura Stadion, București, 1972.
- CIȘMAȘ, GH. - *Luptele greco-romane*, Editura Sport-Turism, București, 1987
- CLARKSON, P., SKRINAR M. - *Science of Dance Training*, Human Kineticos Books, Champaign, Illinois, 1998.
- CONSTANTIN VASILE - *Bucurii și tristeți în rugbyul românesc*, Editura Scripta, București, 2008
- CONSTANTINESCU, I - *Dicționar turistic*, Editura Stadion, București, 1970.
- COSMIN R. - *Sportul în România*
- CORCEC C. - *Amintiri în jurul unei mingi de polo*, București și Würzburg, 2001
- COSTESCU, G. - *Douăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România*, Tipografia „C. Văcărescu”, 1938.
- CRETA, Z. și colab. - *Dicționar al limbii române actuale (ediția a II-a)*, Curtea Veche, București, 1998.
- CRISTOFOR A. - *Istoria gimnasticii*, Iași, 1916
- CRUCEANU, D - *Cooperația în România*, București, Editura Artifex, 1998.

- DANEȘ A., BRAUN J.D - *Enciclopedia Educației Fizice și Sportului din județul Dolj*, Editura Sitech, Craiova, 2008
- DAUVEANU, J. și colab - *Encyclopédie des Sports*, Librairie Larousse, Paris, 1964.
- DINCĂ, AL. - *Dinamo Brașov – semicentenar 1949-1999*, Infopres SA, Odorheiu Secuiesc, 1999.
- DRAEFER, D.F., SMITH, R.V. - *Comprehensive Asian Fighting Arts*, Editura Kodansha Int., Tokyo, N.Y., 1980.
- DRAGNEA, A. - *Antrenamentul sportiv*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996
- DRAGNEA, A. și colab - *Teoria educației fizice și sportului*, Editura Cartea Școlii, București, 2000.
- DRAGOMIR K.,
SURPĂȚEANU A. - *Catalogul Mărcilor Poștale Românești*, partea întâi, partea a doua, Tiparul executat la combinatul Poligrafis „Casa Scânteii”, 1974
- DRĂGAN, I. - *Martor la a X-a Olimpiadă de vară*, Editura Z 2000, București, 2000.
- DRĂGAN, I., MLADIN, O - *Învățați înotul*, Editura UCFS, București, 1962.
- DULUGEAC I. - *Caii de sport*, Arena, București, 2005.
- DUMITRESCU, I. - *Boxeri români pe treptele afirmării*, Editura Sport-Turism, București, 1991.
- DUMITRESCU, L. și colectiv - *România în lumea sportului*, Editura Editis, București, 1995.
- DUMITRESCU, M - *Un sfert de veac la volanul bolizilor*, Editura Rodos, București, 1998.
- DUȚULESCU, M - *Dicționar filosofic*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1937.
- ECONOMU, V. - *Fotbal – probleme de tactică în jocul modern*, Editura UCFS, București, 1964.
- ECONOMU, V - *Fotbal modern*, Editura CNEFS, București, 1969.
- EPURAN, GH - *Regulamentul jocului de voley-ball*, Editura CCOSP, București, 1947.
- EPURAN, GH - *Urme de schi peste veacuri*, București, Editura tineretului – C.F.S. 1958.
- EPURAN, M - *Psihologia educației fizice*, Editura Sport-Turism, București, 1976.
- EPURAN, M. și colab. - *Psihologia sportului de performanță – teorie și practică*, Editura FEST, București, 2001.
- EPUREANU P. - *Amintiri din viața sportivă*.
- FÂNTÂNEANU, E - *Volei – mică enciclopedie*, Editura Sport-Turism, București, 1981.
- FÂNTÂNEANU, E - *Călăria de la A la Z*, Editura Sport-Turism, București, 1986.
- FÂNTÂNEANU, E - *România la Jocurile Olimpice*, Redacția Publicațiilor pentru Străinătate, București, 2001.

-
- FÂNTÂNEANU, E - *România olimpică 1914-2004*, Editura Monitorul Oficial 2004.
- FÂNTÂNEANU, E - *Cercuri îngemănate pe alb înzăpezit*, Editura Redacția Publicațiilor pentru Sănătate, București, 2007.
- FLEW, A - *Dicționar de filozofie logică*, Editura Humanitas, București, 1996.
- FREDERIC, L. - *Dicționar de arte marțiale*, Editura Enciclopedică, București, 1993.
- GÂRLEȘTEANU, D.,
NAUM, H., URZICEANU, R. - *Două decenii de avânt sportiv, 1944-1964*, Editura UCFS, București 1964.
- GÂRLEȘTEANU, D.,
MĂRĂȘESCU, N - *Decenii de aur, 1947-1967*, Editura CNEFS, București, 1968.
- GEORGE, T., LUDU, V. - *Olympia*, Editura Sport-Turism, București, 1985.
- GEORGESCU, FL - *Educația fizică și sportul – fenomen social*, Editura Stadion, București, 1971.
- GHENADI, V. și colab - *Volei. Obiectivizarea instruirii*, Editura Plumb, Bacău, 1995.
- GHIBU, E., TODAN, I - *Sportul românesc de-a lungul anilor*, Editura Stadion, București, 1970.
- GOGA, I., BÂNCIULESCU, V. - *Eroii Olimpiadelor*, Editura Sport-Turism, București, 1980
- GOGA, I., VALERIU, E. - *Olimpiada mexicană*, Editura UCFS, București, 1969.
- GOGA, I., VILARA, R. - *Tokio – Olimpiada recordurilor*, Editura UCFS, București, 1965.
- GRINEVICI, I. și colectiv - *SPORT – Asociația pentru Cultură Fizică și Sport – Locomotiva*, Imprimeria MCF și Fabrica de timbre Filaret, București, 1958.
- GUSTI, D. și colaboratorii - *Enciclopedia României*, 4 vol., Editura Imprimeria Națională, București, 1939.
- HABERSETSER, R. - *Découvrez les Ko-Budo d'Okinawa*, Editura Amphora, Paris, 1992.
- HABERSETSER, R - *Le guide Marabout du Karaté*, Editura Gérard & Cie., Verviers, 1969.
- HAESSENDONCK, F.M - *Judo encyclopédie par l'image*, Editura Erasme, Anvers – Bruxelles, 1976.
- HANTĂU, I. - *Manual de judo*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1990.
- IOAN, V - *Atletismul românesc*, București, 1944.
- IOANOVICI, C - *Album aviativ*, redactat și editat de Ziua Aviației Române, 1986.
- IONESCU, A. - *Sportul și artele*, ONEF, București, 1934.
- IONESCU, A., MAZILU, V - *Exercițiul fizic în slujba sănătății*, Editura Stadion, București, 1971.
- IONESCU, C. - *Cinci ani de motociclism*, Tipografia ziarului Universul, București, 1933.
- IONESCU, D. - *„30 de ani de activitate”*, Tipografiile Române Unite, București, 1936.

- IONESCU, D - *Conducător pentru predarea gimnasticii*, Atelierele Grafice Universul, București, 1915.
- IONESCU, D. - *Istoricul gimnasticii și educației fizice la noi*, Tipografia Revista Geniului, București, 1939.
- IONESCU GH. - *Predeal, istoria schiului*, Editura Magazin, Brașov 2004.
- IONESCU, GH., IONESCU, C. - *Vademecum pentru modelști*, Editura Sport-Turism, București, 1983.
- IONESCU, O.
- IONESCU, M. - *Fotbal – tehnică și stil*, Editura Sport-Turism, București, 1976.
- IONESCU, M - *Fotbal pe contraatac*, Editura Sport-Turism, București, 1979.
- IONESCU, M. - *Fața nevăzută a fotbalului*, Editura Sport-Turism, București, 1992.
- IONESCU, M - *Cu și fără crampoane*, Editura Porto-Franco, Galați, 1994.
- IONESCU, M., TUDORAN, M. - *Fotbal de la A la Z*, Editura Sport-Turism, București, 1984.
- IONESCU N., ȘERBAN - *Dicționarul panoramic al Personalităților din România, Sec. XX* 5000 de nume*, Editura Victor Frunză, București, 2006.
- IONESCU, R. și colectiv - *Scrima de la A la Z*, Editura Sport-Turism, București, 1984.
- IORDAN, I., GRAUR, A., COTEANU, I. - *Dicționarul limbii române*, Editura Academiei, București, 1984.
- IORGA, N. - *Orizonturile mele. O viață de om așa cum a fost*, Editura Minerva, București, 1976.
- IOVĂNESCU, C., ANASTASIU, I. - *Banatul Sportiv, 1944-1945*.
- IUGA, C., CĂPRARU, GH - *Clubul Sportiv „Voința” Cluj – 50 (1951-2001)*, Cluj-Napoca, 2001.
- JOJA, A - *Dicționar enciclopedic român*, 4 vol., Editura Politică, 1965.
- KIRIȚESCU, C. - *Palestrica* (ediția a II-a) – Editura UCFS, București, 1964.
- KIRIȚESCU, C - *O viață, o lume, o epocă. Memorii*, Editura Sport-Turism, București, 1979.
- KAMPER E. - *Enzyklopadie der olympischen spiele*, Harenberg, Dortmund, 1972.
- KAMPER E - *Lexicon der olympischen winter spiele*, Union Verlag Stuttgart, 1964.
- KLUGE V. - *Die Olympischen Spiele von 1896 bis 1964*, Sportverlag, Berlin, 1968.
- KUNST-GHERMĂNESCU, I - *Curs de handbal*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1963.
- KUNST-GHERMĂNESCU, I - *Handbal de la A la Z*, Editura UCFS, București, 1963.
- HUNT L., AL. G. HILL JR. - *International Who is who in tennis*, 1983, Dallas, SUA.

-
- LAȘCU, V. GR - *Judo*, Editura Sport-Turism, București, 1986.
- LAZĂR, D. și colab. - *ACR-75 (1904-1979)*, Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii”, București, 1980
- LIVESCU C. și colab. - *Enciclopedia Educației Fizice și Sportului din județul Neamț*, Editura Criganux- Piatra Neamț, 2008.
- LUDU, V - *Scriitorii români și lumea sportului*, Editura Stadion, București, 1974.
- MACOVEI S. - *Antrenamentul în gimnastica ritmică*, Bren, București, 2007.
- MANOILEANU, D - *Rugby. Mică enciclopedie*, Editura Sport-Turism, București, 1982.
- MANOLACHE, A. și colab - *Dicționar de pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979.
- MANOȘ M. - *Gimnastica ritmică de performanță*, Bren, București, 2008.
- MANUȘARIDE, C. - *Regulamentul jocului de fotbal adnotat*, Editura Sport-Turism, București, 1982.
- MARCU, FL., MANEA, C - *Dicționar de neologisme*, Editura Academiei RSR, București, 1978.
- MAȘEK, E.V - *De la Apollo la Faust, dialog între civilizații, dialog între generații*, Editura Meridiane, București, 1978.
- MATACHE C. - *Prezențe românești în organizațiile sportive internaționale*, Editura Ad Point, București, 2006.
- MANEA G., PETRE D. - *Puterea politică în spațiul Carpato-Danubiano-Ponti*, Editura Apimondia, 2005.
- MATEESCU, N., POPESCU, M.- *Voleiul românesc*, Editura Sport-Turism, București, 1977.
- MATEI, I. - *Ramul de măslin al Olympiei*, Editura Albatros, București, 1985.
- MATEI, I. - *Bob – sanie*, Editura Sport-Turism, București, 1985.
- MĂRĂȘESCU, N., VINȚAN, L.- *Atletismul românesc*, Editura Stadion, București, 1974.
- MEURET, J.-L. și colab. - *Manuel Historique de la FINA* (ediția a III-a), Lausanne, 1982.
- MEYER, G. - *Petite éncyclopédie des jeux olympiques*, Editura Encre, Paris, 1979.
- MEZÖ, F. - *Les Jeux Olympiques modernes*, Editura Panonia, Budapesta, 1956.
- MICHINICI, P. și colab. - *Rapid 1923-1983, 60 de ani de la Înființare*, Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii”, București, 1983.
- MIHALACHE, G. - *„Viața greilor nu este ușoară”*, Editura Sport-Turism, București, 1982.
- MITRA, GH., RETINSCHI, AL.- *Constelația Olimpiadelor*, Editura Sport-Turism, București, 1984.
- MOCEANU GH. - *Memorii*, 1895

- MURAFĂ, N. și colab. - *Volei – curs de bază*, București, 1987.
- MURARU, A., CONSTANTIN, B., - *Note și documente privind istoria judo-ului în România*.
CHIRILĂ, A., FRAZZEI, F,
URMĂ, L., GRIGOROPOL, L.,
ALEXANDRU, V:
- MUREȘANU I. - *Pentatlon modern*, Editura Sport-Turism, București, 1983.
- NAUM, H. - *Handbal de la A la Z*, Editura Sport-Turism, București, 1986.
- NEAMȚU C. - *Suzi la Bridge*, Editura Best Publishing.
- NEAMȚU C. - *Bridge de la A la Z*, Editura Recif, 2001.
- NICOLAE LM., ȚAPU NC. - *Valori olimpice*, Editura Crigarux Piatra Neamț, 2008.
- NICU, A. și colab. - *Antrenamentul sportiv modern*, București, Editura Editis, 1993.
- NICU, A. și colab. - *Terminologia educației fizice și sportului*, Editura Stadion, București, 1974.
- NICULESCU, A., IONESCU, I. - *Fotbal – metode și mijloace*, Editura Stadion, București, 1972.
- NOBILESCU, ȘT. - *Retrosport. Mică enciclopedie*, Editura Enciclopedică, București, 1996.
- OCHIALBI, P. - *„Careul magic”*, Editura Stadion, București, 1974.
- OLARU, M. - *Înot*, Editura Sport-Turism, București, 1982.
- PANETH, F., - *Paleta și Planeta*, Editura Tipolux, Cluj-Napoca, 1997.
- PAVEN, R. și colab. - *CSS Triumf București*, 1958-1988.
- PAVEK, F. - *Enciclopedie TELESNE KULTURY*, Editura Sportivní a Turistické Nakladatelství, Praga, 1963.
- PĂUN C. - *101 portrete din boxul românesc*, 1943.
- PETRACHE A. - *Întâmplări între buturi*, Editura Grupul de Presă Românească, 2004.
- PETRESCU, N. - *Carte pentru fotbaliștii de mâine*, Editura CNEFS, București, 1967.
- PETRIȘOR, A.D. - *Regulile oficiale ale voleiului*, editat de FR de Volei, București, 1997.
- POLIHRONIADE, E., - *Șahul pentru toți*, Editura Sport-Turism, București, 1986.
- POPA E. și colab. - *55 de ani de rugby la Iași*, Editura Altfel, Iași, 2007.
- POPA, GH. - *Fotbal Club Timișoara (1921-1980)*, Editura Helicon, București, 1996.
- POPESCU C. - *Istoria handbalului românesc*, Editura Nemira, 2009.
- POPESCU, M. - *Mirajul arenei în alb-roșu 50*, Fundația Adevăr Istoric și Concordie Națională, București, 1998.

-
- POPOVICI, V., CORNIANU, I. - *Lupte greco-romane*, Editura Stadion, București, 1971.
- PORTASE, A., POP, I. - *Box în Maramureș*, Editura Proema, Baia Mare, 2000.
- POSTOLACHE, M.,
POSTOLACHE, N. - *Bibliografia Educației Fizice și Sportului*, Editura Sport-Turism, 1983.
- POSTOLACHE, N. - *Dăruire*, Editura Stadion, București, 1975.
- POSTOLACHE, N. - *Istoria sportului românesc*, Editura Junimea, Iași, 1979.
- POSTOLACHE, N. - *Presa sportivă din România (1864-1977)*, Editura Profexim, București, 1997.
- POSTOLACHE, N. - *Istoria sportului în România – date cronologice*, Editura Profexim, București, 1995.
- POSTOLACHE, N.,
POSTOLACHE, M. - *Tradițiile sportive ale românilor*, Editura CNEFS, București, 1969.
- POSTOLACHE, N. - *Olimpismul în istoria civilizației*, Editura Profexim, București, 2004.
- PREDESCU, L. - *Enciclopedia României. Material românesc. Oameni și înfăptuiri* (ediția a II-a a Enciclopediei Cugetarea – Georgescu Delafras, București, 1940), Editura Saeculum I.O. – Editura Vestala, București, 1999.
- PUICĂ I. - *Antrenamentul de semifond și fond la fete*, Editura pentru Tineret și Sport Editis, 1994.
- RADO, GH. - *Manualul aeromodelismului*, Editura Gorjan, București, 1944.
- RADO, GH. - *Priorități și recorduri mondiale de aviație*, Editura Tehnoproduct, București, 1993.
- RAFAILESCU, AL.,
OPRIȚESCU, C. - *Oina*, Editura CNEFS, București, 1970.
- RAȚIU, Aurel - *Sportul Mureșan de-a lungul anilor*, Casa de Editură Mureș, 1997.
- ROBERT, L. - *Le guide Marabout du Judo*, Editura Gérard & Cie., Verviers, 1974.
- ROȘALĂ, V. - *Sistem și metode de educație fizică*, Tipografia ONEF, București, 1933.
- SAMARIAN, S. - *Să învățăm metodic șahul*, Editura UCFS, București, 1964.
- SATMARI, S., CUC, D. - *Milon, strămoșul lui Ștefan Rusu*, Editura Sporting, București, 1992.
- SILVESTRU, P. - *Enciclopedia practică a copiilor*, Editura Ion Creangă, București, 1983.
- SIMA I., CINTOIU J. - *Gimnastica modernă: tehnica și metodica învățării exercițiilor cu obiecte portative*, Editura Stadion, 1970.
- SLAVICI, I. - *Educațiunea fizică*, Editura Cartea Românească, București, 1910.
- SOMMER, R. și colab. - *Mic dicționar filozofic*, Editura Politică, București, 1975.

- STAMA, T. - *RC Grivița – dragostea mea*, Imprimeria Coresi, București, 1992.
- STANCIU, GH. I. - *Școala și doctrinele pedagogice în secolul XX*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995.
- STĂNCULESCU, V. și colab. - *Fotbal – jocul colectiv*, Editura Stadion, București, 1974.
- STEVENS, J. - *Les trois maîtres du Budo: J. Kano, M. Ueshiba, G. Funakoshi*, Editura Budo, Paris, 1997.
- STROESCU, A. și colab. - *Gimnastica*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968.
- SURUGIU, V., TĂRCHILĂ, N. - *Volei – antrenament, exerciții, jocuri*, Editura CNEFS, București, 1968.
- SZEKELY, L. - *Dezvoltare, armonie, frumusețe*, Editura Sport-Turism, București, 1988.
- ȘERBAN, M. - *Gândirea – factor de optimizare a modelării*, Editura Printech, București, 1999.
- ȘICLOVAN, H. - *Monografiile secțiilor pe ramuri de sport care au funcționat în cadrul CSA Steaua București, în perioada 1949-2007*.
- ȘICLOVAN, R. - *File de istorie (1990-2008) a echipei naționale feminine de fotbal*, Editura Tipografia de Sud, 2009.
- ȘTEFAN, M. - *Drumul cercetașilor României*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994.
- ȘTEFĂNESCU, Gh., ȘTEFLEA, Dorin - *100 de ani pe patine*, Editura Stadion, 1973.
- ȘTEFANIU, C. - *Șah de la A la Z*, Editura Sport-Turism, București, 1984.
- TATU, T. și colab. - *Atletism*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
- TĂRCHILĂ, N., ȘERBAN, M. - *Volei pentru juniori (ediția a II-a)*, Editura Sport-Turism, București, 1975.
- TEODORESCU, V. - *Schi (tehnica și metodică învățării)*, Editura UCFS, București, 1967.
- THIESS, G. - *Avem nevoie de o teorie a competiției*, CCPS, București, 1994.
- TIANJI, L., XILIAN, D. - *A Guide to Chinese Martial Arts*, Editura Foreign Languages Press, Beijing, 1991.
- TODOROV, V. S. - *Flotila dinamovistă*, SC INFCON SA, Constanța, 1998.
- TOMA, R. - *Fotbal la noi și în lumea bună*, Editura Number One SRL, București, 1995.
- TREAT, S. - *The Encyclopedia of Sports*, Editura A.S. Barnes and Co., London, 1975.
- TUDOSE, C. - *Dicționar sportiv poliglot*, Editura Stadion, București, 1973.
- ȚOPESCU, C., LUDU, V. - *Cartea recordurilor*, Editura Sport-Turism, București, 1984.

- ȚIGANU, T., BIRIȘ, Gh. - *Olimpici arădeni*, Editura Astra Sport, 2004.
- ȚIGANU, T., PĂLTINEANU, V. - *175 de ani de la constituirea Asociației Cetățenești de Tir Arad, 1831-2006*, Editura Astra Sport, 2007.
- UCRAIN, C. - *Personalități ale aviației române*, Editura Geneza, București, 1998.
- ULMEANU, FL. și colab. - *Medicina culturii fizice (ediția a II-a)*, Editura Medicală, București, 1965.
- URZICEANU, R., VORNICU, T. - *Cu sportivii români la Melbourne*, Editura Tineretului, București, 1958.
- URZICEANU, R., VORNICU, T. - *Jocurile olimpice de la Roma*, Editura UCFS, București, 1961.
- VASILIU, A. - *Steaua Snagovului*, Editura Sport-Turism, București, 1983.
- VASILIU, A. - *Polo de la A la Z*, RA Imprimeria de Vest, Oradea, 1998.
- VAVÎLOV, S. și colab. - *Bolșaiia Sovetskaia Ențiklopedia*, Moscova, 1950.
- VIERU, N. - *Manual de gimnastică sportivă*, Editura Driada, București, 1992.
- VILARA, R. - *Montreal '76, Olimpiada Nadiei Comănești*, Editura Sport-Turism, București, 1977.
- VILARA, R. - *O jumătate secol de atletism românesc*, Editura U.C.F.S., 1964.
- VIMO, V. - *Salute, educazione fisica e sport, in Medina dello sport* – Soc. Editura Universo, 1960.
- VOIA, R. - *Tenis de la A la Z*, Editura Sport-Turism, București, 1987.
- VRABIE A. - *Filatelie și Jocurile Olimpice*, Editura Sport-Turism, București, 1981.
- VRABIE A. - *Comitetul Olimpic Român 90 de ani 1914-2004*. Tipărit la R.A Monitorul Oficial, 2004.
- VRABIE A. și colab. - *România la Jocurile Olimpice*, ediția a treia revăzută și actualizată de A. Vrabie. Editura și tipografia Regia Autonomă Monitorul Oficial, București 2002.
- YVON, M., BOST, H., LAPEZRE, M.R. - *Baseball*, Editura Mésage, Paris, 1989.
- ZAMFIR C. - *Povestea naționalei de rugby continuă*, Editura Paco, 2008.
- ZAMFIR C, VLĂASCEANU L.- *Dicționar de sociologie*, Editura Babel, București, 1993.
- ZĂRNESCU, C. - *Evoluția terminologiei șahiste în limba rusă și limba română (Studiu comparativ)*, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, București, 2001.

*
* *

- **** Asociația nevăzătorilor din RSR (monografie), București, 1974.
- **** Conferința de medicină aplicată la educație fizică și sport (rapoarte, comunicări ș.a.)
Editura Cartea Românească, București, 1973.
- **** Dicționar explicativ al limbii române, Editura Academiei RSR, București, 1971.
- **** Dicționar pedagogic (trad.) 2 vol., Editura Didactică și Pedagogică, București, 1963.
- **** Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române, Editura Academiei RSR, București, 1982.
- **** Educația fizică la individul normal și patologic, Editura ONEF, București, 1933.
- **** Enciclopedia Dello Sport, 6 vol., Editura Sportiva Italiana, Roma, 1967.
- **** Fitness Through Cycling, Rodale Press, Emmans, Pennsylvania.
- **** Grand Larousse, Librairie Larousse, Paris, 1963.
- **** Lexique Anglais/Français des sports Jeux Olympiques d'été, Paris, în INSEP, București, 1955.
- **** Manual de entrenadores, FIVB, Mexico City, 1974.
- **** Modificarea regulilor jocului de volei, în INFO-Volei, FRV – 1 (dec.) 1998.
- **** Regulamentul concursurilor de atletism, FRA, 1989.
- *** Regulile oficiale ale jocului de volei pe plajă, în
- **** Buletinul Informativ al FRV, București, 1996.

PERIODICE

- Almanah Aniversar CSU Cluj-Napoca, 1919-1994, Editura Daco-press, 1995.
- Anuarul Sportiv UFSR, 1938-1939.
- Anuarul sporturilor UFSR, 1939-1940.
- Anuarul sportului, 1942-1943.
- Anuarul sportului, 1993-2001, MTS, București.

Anuarele CSU Cluj-Napoca

Asociația polisportivă Stadiul Român, 1914-1936 (publicație aniversară), Tipo-Lito Țăranu SA, București, 1936.

Asociațiunea Sportiv-Culturală Viforul Dacia (1925-1939), Tipografia Universul, București, 1939.

Atletism, Buletinele oficiale și colecțiile FRA, București

Buletinul Educației Fizice – organul ONEF – colecția 1927.

Buletinul Federației Române de Volei, 1967.

Colecția revistei Cultura fizică.

Colecția revistei Discobolul, ANEFS, București,

Colecția revistei Educație Fizică și Sport.

Colecția revistei Fotbal, București, 1966-1974, 1989-1995.

Colecția revistei Fotbal Plus, București, 1991-1998.

Colecția ziarului Sportul Popular, București, 1945-1967.

Colecția ziarului Sportul, București, 1967-1989.

Colecția cotidianului Gazeta Sporturilor, București.

Colecția cotidianului PRO SPORT.

Colecția revistei Volleyball, Editura Coresi, 1995.

Culegere de acte normative cu privire la activitatea de educație fizică și sport (2 vol.), București, Editura Oltenia, 1971.

Publicațiile de specialitate și rubricile de sport – apariții on-line la nivel național și local.

Revista de sinteză Secolul 20 – Fotbal (nr. 400), București, 1998.

HRONICUL Sportului Românesc, 1940-1942, Institutul de Arte Grafice – Eminescu S.A., București.

Sport de performanță, publicație a CCPS/INCS

LEGI ȘI HOTĂRÂRI

Hotărârile de partid și de stat, colecțiile de legi, regulamentele de aplicare a legilor și hotărârilor din perioada 1946-1989

STATUTE ȘI REGULAMENTE

Statutele și regulamentele de funcționare ale forurilor de conducere a activității sportive din perioada 1876-1989

SITE-URI

http://www.asistenta-juridica.eu/federatia_romana.php?id=Sportul%20pentru%20toti

http://www.google.ro/imgres?um=1&hl=ro&biw=1440&bih=708&tbn=isch&tbnid=_WGyjJLyhEdYWM:&imgrefurl=http://www.okazii.ro/carti-de-stiinta/geografie/gh-epuran-ghidul-cabanelor-a52585509&docid=MDYmJShmagJVdM&itg=1&imgurl=http://images8.okr.ro/auctions.v3/700_700/2011/02/11/7/8/63923499920650156515968-5019123-700_700.jpg&w=700&h=495&ei=4rLyT_mBFYnDswaImaz6CQ&zoom=1

<http://www.okazii.ro/dictionare-si-ghiduri/altele/orghidan-t-s-a-pesteri-din-romania-ghid-turistic-1984-a41742051>

<http://www.cazarepensiuonebrasov.ro/servicii.html>

http://www.articoli.ro/produs_subcat.php?subcat=263&pag=12

<http://www.blogprinvizor.ro/2008/10/13/manastirea-barsana-maramures/>

<http://www.dreamdestinations.ro/manastirea-voronet-voronet-romania-2-503/>

http://www.adevarul.ro/locale/suceava/Plutaritul_pe_Bistrita-indeltnicire_-dezgropata-_dupa_patru_decenii_0_563344023.html

http://www.rtv.net/vacanta-altfel-iubitorii-sporturilor-de-apa-pot-opta-pentru-rafting_28004.html

<http://www.roportal.ro/articole/pestera-scarisoara-4877.htm>

http://www.adevarul.ro/actualitate/eveniment/S-a_dat_liber_la_excursii_pe_munte_0_257974592.html

<http://www.wonderfulromania.ro/la-cazane-maretia-carpatilor-intalneste-furia-dunarii/>

<http://media.roportal.ro/upload/Image/Turism/pesteri/pestera-scarisoara-ghetar.jpg>

ABREVIERI - SIMBOLURI - SIGLE - INDICATIVE

ABREVIERI GENERALE / SPORTIVE

acad	=	academician	co	=	campion olimpic
AE	=	Antrenor Emerit	col.	=	colonel
AG	=	Adunare generală	com.	=	comună
AR	=	Academia Română	conf.univ.	=	conferențiar universitar
AS	=	Asociația Sportivă	COT	=	Cupa Orașelor Târguri
ASA	=	Asociația Sportivă Armata	cpr.	=	caporal
asist.univ.	=	asistent universitar	cpt.	=	căpitan
av.	=	avocat	CR	=	Cupa României
b.c.	=	biochimie	crgf	=	coregrafie
BC	=	Box Club	CrO	=	Cartea Olimpică
bio	=	biologie	CS	=	Club Sportiv
CA	=	Club Athletic	CSA	=	Clubul Sportiv al Armatei
categ.	=	categorie	CSM	=	Clubul Sportiv Municipal
CB	=	Campionat Balcanic	CSm	=	Clubul Sportiv Muncitoresc
cb	=	campion balcanic	CSS	=	Clubul Sportiv Școlar
CCC	=	Cupa Câștigătorilor de Cupe	CSTA	=	Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative
CCE	=	Cupa Campionilor Europeni	dH	=	după Hristos
CE	=	Campionat European	DN	=	Divizia Națională
c.e	=	campion european	dr.	=	doctor
CEC	=	Cupa Europei Centrale	dr.doc.	=	doctor docent
CET	=	Cupa Europeană a Târgurilor	ef	=	educație fizică
CI	=	Campionat (competiție) Internațională	efs	=	educație fizică și sport
CJEFS	=	Consiliul Jud pentru EFS	engl.	=	în engleză
CM	=	Campionat Mondial	Fac.	=	facultatea
cm	=	campion mondial	FC	=	Fotbal Club
CMT	=	Campionat Mondial de Tineret	FEF(S)	=	Facultatea de Educație Fizică (și Sport)
CMJ	=	Campionat Mondial de juniori	fem.	=	feminin
CMC	=	Campionat Mondial de Cadeti	FGMA	=	Fii Gata pentru Muncă și Apărare
CMȘ	=	Campionat Mondial al Școlarilor	FI	=	Federație Internațională
CMU	=	Campionat Mondial Universitar	fiz.	=	fiziologie
CN	=	Campionat Național	FN	=	Federație Națională
cn	=	campion național	fr	=	în franceză
CNO	=	Comitet(e) Național(e) Olimpic(e)	FR	=	Federația Română

fr.	=	fruntaș, (grad în armată)	MMI	=	Mare Maestru Internațional
FE	=	Federație Europeană	mr.	=	maior
gen.	=	general, (grad în armată)	MS	=	Maestru al Sportului
GMA	=	Gata pentru Muncă și Apărare	mx	=	mixt (înot, tenis etc.)
GP	=	Grand Prix	n.	=	născut
ing.	=	inginer	nr.	=	număr
ist.	=	istorie	ONG	=	Organizație Neguvernamentală
îH	=	înainte de Hristos	op	=	open
JB	=	Jocuri Balcanice	OS	=	Organizație Sportivă
JBEC	=	Jocurile Balcanice și ale Europei Centrale	OSI	=	Organizație Sportivă Internațională
JMU	=	Jocuri Mondiale Universitare	OȘ	=	Olimpiada de Șah
JMUI	=	Jocuri Mondiale Universitare de Iarnă	preș.	=	președinte
JMUV	=	Jocuri Mondiale Universitare de Vară	pag.	=	pagina
inst.	=	institut	p., pct.	=	puncte
JO	=	Jocurile Olimpice	ped.	=	pedagogie
JOI	=	Jocurile Olimpice de Iarnă	plt.	=	plutonier
JOV	=	Jocurile Olimpice de Vară	plt.maj.	=	plutonier major
JESE	=	Jocurile Europei de Sud-Est	prof.	=	profesor
JF	=	Jocurile Francofoniei	prof.efs	=	profesor de educație fizică și sport
JMN	=	Jocurile Mării Negre	prof.univ.	=	profesor universitar
JP	=	Jocurile Paralimpice	psih.	=	psihologie
jud.	=	județ	rec.eur.	=	record european
jun.	=	juni(e)	rec.mond.	=	record mondial
KO	=	Knock-Out	rec.naț.	=	record național
KD	=	Knock-Down	rec.ol.	=	record olimpic
lect.univ	=	lector universitar	reg.	=	regiune
LNPA	=	Liceul Național cu Program de Atletism	s/g	=	secretar general
LPA	=	Liceul cu Program de Atletism	s/g adj.	=	secretar general adjunct
LPS	=	Liceul cu Program Sportiv	sbl.	=	sublocotenent
lt.	=	locotenent	SC	=	Sport Club
lt.col.	=	locotenent colonel	sen.	=	seniori(e)
lt.maj.	=	locotenent major	SMTCF	=	Școală Medie Tehnică de Cultură Fizică
m.g.	=	metri garduri	Soc	=	Societate
masc.	=	masculin	soc.	=	sociologie
mat.	=	matematică	sold.	=	soldat
mb.	=	membru	ȘS(E)	=	Școala Sportivă (de Elevi)
m.b.	=	medico-biologic	tac.	=	tactică
med.	=	medicină	teh	=	tehnică
med.sp.	=	medic sportiv	TI	=	Turneu Internațional
Med.Sp.	=	Medicină Sportivă	tin.	=	tineret
med.vet.	=	medic veterinar	v.	=	vezi
Med.Vet.	=	medicină veterinară	v/preș.	=	vicepreședinte
MES	=	Maestru Emerit al Sportului	vol.	=	volum
MI	=	Maestru Internațional			

SIMBOLURI

TIMPI

1"	=	secundă
1'	=	minut
h	=	oră

MĂSURI

m²/mp	=	metru patrat
m³/mc	=	metru cub
km	=	kilometru

CANOTAJ

+	=	probe de rame cu cârmaci
-	=	probe de rame fără cârmaci
x	=	probe de vâsle
x+	=	probe de vâsle cu cârmaci
f.c	=	fără cârmaci
cr.	=	cârmaci
1;2;4;8	=	indică numărul sportivilor care alcătuiesc echipajul

KAIAC-CANOE

1;2;4	=	indică numărul sportivilor care alcătuiesc echipajul
--------------	---	--

k	=	probe de kaiac
c	=	probe de canoe

MODELISM

F	=	descrierea clasei la aeromodele și o parte din navomodele
C	=	descrierea clasei la navomodele
S	=	descrierea clasei la rachetomodele

NATAȚIE

L	=	liber (craul)
b	=	bras
s	=	spate
f	=	fluture
d	=	delfin
mx	=	mixt (individual și ștafetă)

TIR

a.l.c.m.	=	armă liberă calibru mare
a.l.c.r.	=	armă liberă calibru redus
a.s.	=	armă standard
a.c.	=	aer comprimat
p.v.	=	pistol viteză
p.s	=	pistol sport

PRESCURTĂRI ALE DENUMIRII FEDERAȚIILOR SPORTIVE NAȚIONALE ȘI ALE RAMURILOR DE SPORT

Federația Română de Aeronautică	FAR	AER
Federația Română de Aikido	FR.AIKIDO	AIK
Federația Română de Alpinism și Escaladă	FRAE	ALP
Federația Română de Arte Marțiale	FRAM	AMT
Federația Română de Arte Marțiale de Contact	FRAM.C.	AMC
Federația Română de Atletism	FRA	ATL
Federația Română de Automobilism Sportiv	FRAS	AUTO
Federația Română de Badminton	FRBADMINTON	BAD
Federația Română de Baschet	FRBASCHET	BAS
Federația Română de Baseball și Softball	FRBS	BSB
Federația Română de Biliard	FRB	BIL
Federația Română de Bob - Sanie	FRBS	BOB/SANIE
Federația Română de Box	FRBOX	BOX
Federația Română de Bridge	FRBRIDGE	BRD
Federația Română de Canotaj	FRCANOTAJ	CAJ
Federația Română de Ciclism și Triatlon	FRCICLISM	CIC
Federația Română de Culturism și Fitness	FRCF	CUF
Federația Română de Dans Sportiv	FRDS	DNS
Federația Ecvestră Română	FER	EQU
Federația Română de Fotbal	FRF	FOT
Federația Română de Fotbal Tenis - cluburi, asociații județene	FRFT -CAJ	FTS
Federația Română de Gimnastică	FRG	GIM
Federația Română de Gimnastică Ritmică	FRGR	GRT
Federația Română de Go	FRGO	GO
Federația Română de Golf	FRGOLF	GLF
Federația Română de Haltere	FRH	HAL
Federația Română de Handbal	FRHANDBAL	HAN
Federația Română de Hochei pe Gheață	FRHG	HOC
Federația Română de Hochei pe Iarbă	FRHI	HOI
Federația Română de Judo	FRJ	JUD
Federația Română de Kaiac Canoe	FRKC	K-C
Federația Română de Karate Kyokushin	FRKK	K-K
Federația Română de Karate	FRK	KAM
Federația Română de Karate Tradițional	FRKT	KAT
Federația Română de Karate WKC	FRKW	WKC
Federația Română de Karting	FRKARTING	KAR
Federația Română de Kempo	FRKEMPO	KEM
Federația Română de Lupte	FRL	LPT
Federația Română de Modelism	FRMd	MOD
Federația Română de Motociclism	FRM	MOT
Federația Română de Natație și Pentatlon Modern	FRNPM	NAT

Federația Română de Oină	FROINĂ	OIN
Federația Română de Orientare Sportivă	FROS	ORS
Federația Română de Patinaj	FRPATINAJ	PAT
Federația Română de Polo	FRPOLO	PLA
Federația Română de Popice-Bowling	FRPB	POP
Federația Română de Power - Lifting	FRPL	POW
Federația Română de Radioamatorism	FRR	RAD
Federația Română de Rugby	FRR	RGB
Federația Română de Schi - Biatlon	FRSB	SCH
Federația Română de Scrabble	FRSCRABBLE	SCB
Federația Română de Scrimă	FRSCRIMĂ	SCR
Federația Română de Skandenbergh	FRSKA	SKA
Federația Română de Șah	FRȘAH	ȘAH
Federația Română de Snooker	FRSNOOKER	SNOO
Federația Română a Sportului pentru Handicapați	FRSPH	SHD
Comitetul Național Paralimpic - din anul 2010	CNP	CNP
Federația Română Sportul pentru Toți	FRSPT	SPT
Federația Română de Table	FRTABLE	TAB
Federația Română de Taekwondo ITF	FRTD-ITF	ITF
Federația Română de Taekwondo WTF	FRTD-WTF	WTF
Federația Română de Tenis	FRT	TNS
Federația Română de Tenis de Masă	FRTM	TNM
Federația Română de Tir Sportiv	FRTS	TIR
Federația Română de Tir cu Arcul	FRTA	TRA
Federația Română de Volei	FRV	VOL
Federația Română de Yachting	FRY	YAH

ACTIVITĂȚI / RAMURI DE SPORT

Gimnastică acrobatică	=	GAC	Schi alpin	=	SCH - ALP
Gimnastică aerobică	=	GAR	Schi nordic	=	SCH - NRD
Gimnastică artistică	=	GAT	Schi sărituri	=	SCH - SAR
Lupte greco romane	=	LGR	Schi biatlon	=	SCH - BIA
Lupte libere	=	LLB	Schi acrobatic	=	SCH - ACR
Natație - înot	=	NAT - INT	Schi snowbord	=	SCH - SNB
Natație - sărituri	=	NAT - SAR	Schi pe apă	=	SCA
Patinaj artistic	=	PAA	Skeleton	=	SKE
Patinaj viteză	=	PAV	Softball	=	SOF
Patinaj viteză pistă scurtă	=	PPS	Volei pe nisip - plajă	=	VOL - NSP
Pentatlon modern	=	PM	Skandenberg	=	SKA
Role	=	ROL	Escaladă	=	ESC
Bob	=	BOB	Vânătoare și pescuit sportiv	=	VPS
Sanie	=	SAN	Turism	=	TUR
Schi fond	=	SCH - FND			

ORGANIZAȚII ȘI INSTITUȚII SPORTIVE DIN ROMÂNIA

AAFAR	=	Asociația Arbitrilor de Fotbal Amator din România
AAR	=	Asociația Automobilistilor din România
ACFR	=	Asociația Cluburilor de Fotbal din România (1909)
ACR	=	Atletic Club Român
ACR	=	Automobil Clubul Român
ACRR	=	Automobil Clubul Regal Român
AEF	=	Academia de Educație Fizică (2.05.1991-29.01.1992)
AGVPS	=	Asociația Generală a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi din România
ANAD	=	Agencia Națională Anti Doping
ANEF	=	Academia Națională de Educație Fizică (1937-1942, 1945-1948)
ANEFS	=	Academia Națională de Educație Fizică și Sport (1992-)
ANS	=	Agencia Națională pentru Sport
ARPA	=	Asociația Română pentru Propaganda Aviației
ASAM	=	Asociația Sportivă a Aeronauticii și Marinei
ASSR	=	Asociația Societăților Sportive din România
ASTRA	=	Asociațiunea Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român-Astra Sportivă
AVSAP	=	Asociația Voluntară pentru Sprijinirea Apărării Patriei
CAR	=	Clubul Atletic Român
CCA	=	Casa Centrală a Armatei
CCFS/CM	=	Comitetul pentru Cultură Fizică (de pe lângă Consiliul de Miniștri
CCPS	=	Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport
CMS	=	Centrul de Medicină Sportivă
CNFP	=	Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor
CNEFS	=	Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport
COR	=	Comitetul Olimpic Român
COSR	=	Comitetul Olimpic și Sportiv Român
SOI	=	Comitetul Director pentru Dezvoltarea Sportului din Consiliul Europei (1977-2007)
ONOC	=	Comitetele Naționale Olimpice din Oceania
CPOEF	=	Cursul de Perfecționare a Ofițerilor cu Educația Fizică
CSAS	=	Clubul Sportiv al Armatei Steaua
CSCAS	=	Clubul Sportiv Central al Armatei Steaua
DCS	=	Dispensarul Central pentru Sportivi
DJS	=	Direcția Județeană pentru Sport
DJTS	=	Direcția Județeană pentru Tineret și Sport
FSSR	=	Federația Societăților Sportive din România
ICF	=	Institutul de Cultură Fizică (1950-1968)
IEF	=	Institutul de Educație Fizică (1948-1950)
IPC	=	Institutul Pierre de Coubertin
IEFS	=	Institutul de Educație Fizică și Sport (1968-1991)
IMEF	=	Institutul Militar de Educație Fizică
IMS	=	Institutul de Medicină Sportivă
INCS	=	Institutul Național de Cercetare pentru Sport

INEF	=	Institutul Național de Educație Fizică (1922-1929)
INMS	=	Institutul Național de Medicină Sportivă
ISEF	=	Institutul Superior de Educație Fizică (1929-1937)
JCR	=	Jokey Club Român
MS	=	Ministerul Sporturilor
MT	=	Ministerul Turismului
MTS	=	Ministerul Tineretului și Sportului
OETR	=	Oficiul de Educația Tineretului Român
ONEF	=	Oficiul Național de Educație Fizică
ODEPA	=	Organizația Sportivă Panamericană
ONT	=	Oficiul Național de Turism
OSP	=	Organizația Sportului Popular
OSR	=	Organizarea Sportului Românesc
SMS	=	Societatea de Medicină Sportivă
SPEFSR	=	Societatea Profesorilor de Educație Fizică și Sport din România
SSEF	=	Școala Superioară de Educație Fizică (1942-1945)
STR	=	Societatea Turiștilor din România
TCR	=	Tenis Club Român
UCFS	=	Uniunea de Cultură Fizică și Sport
UFSR	=	Uniunea Federațiilor Sportive din România
UNEFS	=	Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport (din anul 2009)
YMCA	=	Asociația Creștină a Tineretului

JUDEȚE

AB = Alba
AR = Arad
AG = Argeș
BC = Bacău
BH = Bihor
BN = Bistrița Năsăud
BT = Botoșani
BV = Brașov
BR = Brăila
B = București
BZ = Buzău
CS = Caraș Severin
CL = Călărași
CJ = Cluj
CT = Constanța
CV = Covasna
DB = Dâmbovița
DJ = Dolj
GL = Galați
GR = Giurgiu
GJ = Gorj

HR = Harghita
HD = Hunedoara
IL = Ialomița
IȘ = Iași
IF = Ilfov
MM = Maramureș
MH = Mehedinți
MȘ = Mureș
NȚ = Neamț
OT = Olt
PH = Prahova
SM = Satu Mare
SJ = Sălaj
SB = Sibiu
SV = Suceava
TR = Teleorman
TM = Timiș
TL = Tulcea
VS = Vaslui
VL = Vâlcea
VR = Vrancea

DECORAȚII

CNSC	=	Crucea Națională Serviciul Credincios
EMS	=	Erou al Muncii Socialiste
MBM	=	Medalia Bene Merenti
MM	=	Medalia Muncii
MMCS	=	Medalia Meritul Cultural pentru Sport
MMPI	=	Medalia Meritul pt. Învățământ
MMS	=	Medalia Meritul Sportiv
MMS	=	Medalia Meritul Sportiv
MNPM	=	Medalia Națională pentru Merit
MNSC	=	Medalia Națională Serviciul Credincios
MRMI	=	Medalia Răsplata Muncei pentru Învățământ
MVM	=	Medalia Virtutea Militară
MVO	=	Medalia Virtutea Ostășească
O23A	=	Ordinul 23 August
OAP	=	Ordinul Apărarea Patriei
OCR	=	Ordinul Coroana României
OM	=	Ordinul Muncii
OMCS	=	Ordinul Meritul Cultural pentru Sport
OMM	=	Ordinul Meritul Militar
OMPI	=	Ordinul Meritul pt.Învățământ
OMS	=	Ordinul Meritul sportiv
OMS	=	Ordinul Meritul Sportiv
OMȘt.	=	Ordinul Meritul Științific
ONPM	=	Ordinul Național pentru Merit
ONSC	=	Ordinul Național Serviciul Credincios
ONSR	=	Ordinul Național Steaua României
OSC	=	Ordinul Serviciul Credincios
OSR	=	Ordinul Steaua României
OTV	=	Ordinul Tudor Vladimirescu

FEDERAȚII / UNIUNI / CONFEDERAȚII SPORTIVE INTERNAȚIONALE

FAI	=	Federația Internațională de Aeronautică
UIAA	=	Uniunea Internațională a Asociațiilor de Alpinism
IAAF	=	Federația Internațională Asociațiilor de Atletism
AEA	=	Asociația Europeană de Atletism
FIA	=	Federația Internațională a Automobilului
IBF	=	Federația Internațională de Badminton
BEU	=	Uniunea Europeană de Badminton
IBAF	=	Federația Internațională de Baseball
CEB	=	Confederația Europeană de Baseball
FIBA	=	Federația Internațională de Baschet
FEB	=	Federația Europeană de Baschet
IBU	=	Uniunea Internațională de Biatlon
WCBS	=	Confederația Mondială de Biliard Sportiv
EPBF	=	Federația Europeană de Biliard cu Buzunare
WPA	=	Federația Internațională de Poll-Biliard
FIBT	=	Federația Internațională de Bob și Topogan (Skeleton)
FIBA	=	Federația Internațională de Box Amator (perioada interbelică)
AIBA	=	Asociația Internațională de Box
EABA	=	Asociația Europeană de Box Amator
EBU	=	Uniunea Europeană de Box (profesionist)
IBU	=	Uniunea Internațională de Box (profesionist)
IKBF	=	Federația Internațională de Kick Box
WBF	=	Federația Mondială de Bridge
EBL	=	Liga Europeană de Bridge
FISA	=	Federația Internațională a Societăților de Canotaj
UCI	=	Uniunea Internațională de Ciclism
UEC	=	Uniunea Europeană de Ciclism
EBBFF	=	Federația Europeană de Culturism și Fitness
TAFISA	=	Federația Internațională de Trim și Fitness
WCF	=	Federația Mondială de Curling
IDSF	=	Federația Internațională de Dans Sportiv
FEI	=	Federația Ecvestră Internațională
FIFA	=	Federația Internațională de Fotbal Asociație
UEFA	=	Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal
FIFTA	=	Federația Internațională de Fotbal-Tenis Asociație
FIG	=	Federația Internațională de Gimnastică
UEG	=	Uniunea Europeană de Gimnastică
IGF	=	Federația Internațională de Go
EGF	=	Federația Europeană de Go
EGA	=	Asociația Europeană de Golf
IWF	=	Federația Internațională de Haltere
EWf	=	Federația Europeană de Haltere

IHF	=	Federația Internațională de Handbal
EFH	=	Federația Europeană de Handbal
IIHF	=	Federația Internațională de Hochei pe gheață (fostă Liga Internațională de Hochei pe Gheață)
FIH	=	Federația Internațională de Hochei (pe iarbă)
EHF	=	Federația Europeană de Hochei (pe iarbă)
JJIF	=	Federația Internațională de Ju-Jitsu
EJJU	=	Uniunea Europeană de Ju-Jitsu
IJF	=	Federația Internațională de Judo
UEJ	=	Uniunea Europeană de Judo (engl.EJU)
ICF	=	Federația Internațională de Canoe
ECA	=	Asociația Europeană de Canoe
WKF	=	Federația Mondială de Karate
EKF	=	Federația Europeană de Karate
EKF	=	Federația Europeană de Kendo
IKF	=	Federația Internațională de Kendo
IKGA	=	Federația Internațională de Karate Goju-Kai
EKO	=	Organizația Europeană de Karate Kyokushinkai
IKO	=	Organizația Internațională de Karate Kyokushinkai
IKKF	=	Federația Internațională de Karate Okinawa și Kobudo
ETKF	=	Federația Europeană de Karate Tradițional
ITKF	=	Federația Internațională de Karate Tradițional
WTFSKF	=	Federația Mondială de Karate Tradițional Fudokan-Shotokan
EGKF	=	Federația Europeană de Karate Goju-Ryu
SKDUN	=	Uniunea Internațională de Karate-do Shotokan
ESKU	=	Uniunea Europeană de Karate-do Shotokan
WSSF	=	Federația Internațională de Karate Shito-Ryu Shukokai
EUSS	=	Uniunea Europeană de Karate Shito-Ryu Shukokai
USKK	=	Uniunea Internațională de Karate Shorin-Ryu
EWKF	=	Federația Europeană de Karate Wadokai
CEA	=	Confederația Europeană de Aikido
IBKF	=	Federația Internațională de Budokai
IKF	=	Federația Internațională de Kempo
UQKD	=	Uniunea Mondială de Qwan ki do
FILA	=	Federația Internațională de Lupte Amatoare
CELA	=	Comitetul European de Lupte
WMCR	=	Federația Mondială de Modele de Automobil
FEMA	=	Federația Europeană de Modele de Automobil
FIM	=	Federația Internațională de Motociclism
UEM	=	Uniunea Europeană de Motociclism
UIM	=	Uniunea Internațională de Motonautică
FINA	=	Federația Internațională de Natație
LEN	=	Liga Europeană de Natație
NAVIGA	=	Organizația Mondială pentru Navomodele și Sportul cu Navomodele
EFRA	=	Federația Europeană de Automodele Radiocomandate

IOF	=	Federația Internațională de Orientare
ISU	=	Uniunea Internațională de Patinaj
UIPMB	=	Uniunea Internațională de Pentatlon Modern și Biatlon (1993)
UIPM	=	Uniunea Internațională de Pentatlon Modern
CPM	=	Confederația Europeană de Pentatlon Modern
FIP	=	Federația Internațională de Polo Călare
FIQ	=	Federația Internațională de Popice
WNBA	=	Asociația Mondială de Popice Clasice
IARU	=	Uniunea Internațională a Radio Amatorilor
FIRS	=	Federația Internațională de Sporturi pe Role
CERS	=	Confederația Europeană de Patinaj pe Role
IRB	=	Consiliul Internațional de Rugby (1934-1999)
FIRA	=	Federația Internațională de Rugby Amator (1999)
FIRA-AER	=	Federația Europeană de Rugby
ILS	=	Federația Internațională de Salvare de la Înece
FIL	=	Federația Internațională de Sanie
FIS	=	Federația Internațională de Schi
IWSF	=	Federația Internațională de Schi pe apă
FISF	=	Federația Internațională de Scrabble Francofon
FIE	=	Federația Internațională de Scrimă
CEE	=	Confederația Europeană de Scrimă
ISF	=	Federația Internațională de Softball
ESF	=	Federația Europeană de Softball
FISpT	=	Federația Internațională Sportul pentru Toți
UESpT	=	Uniunea Europeană Sportul pentru Toți
IFS	=	Federația Internațională de Sumo
ISA	=	Asociația Internațională de Surf
FIDE	=	Federația Internațională de Șah
ECU	=	Uniunea Europeană de Șah
ICSC	=	Comitetul Internațional al Șahului Tăcut
ICCF	=	Federația Internațională de Șah prin Corespondență
IBCA	=	Asociația Internațională a Șahiștilor Nevăzători
EBF	=	Federația Europeană de Table-Backgammon
WTF	=	Federația Mondială de Taekwondo
ETU	=	Uniunea Europeană de Taekwondo
ITF	=	Federația Internațională de Tenis
ITF	=	Federația Internațională de Taekwondo
FET	=	Federația Europeană de Taekwondo
ETA	=	Asociația Europeană de Tenis
ITTF	=	Federația Internațională de Tenis de Masă
ETTU	=	Uniunea Europeană de Tenis de Masă
UIT	=	Uniunea Internațională de Tir (1915-1997)
ISSF	=	Federația Internațională de Tir Sportiv
CETS	=	Confederația Europeană de Tir Sportiv (engl. ESSC)
FITA	=	Federația Internațională de Tir cu Arcul

EMAU	=	Uniunea Europeană și Mediteraneană de Tir cu Arcul
ITU	=	Uniunea Internațională de Triatlon
ETU	=	Uniunea Europeană de Triatlon
IVVDA	=	Asociația Intercontinentală de Vovinam Viet Vo Dao
FIVB	=	Federația Internațională de Volei
CEV	=	Confederația Europeană de Volei
ISAF	=	Federația Internațională de Yachting
MYRD-ISAF	=	Divizia de Navomodele Veliere din cadrul Federației Internaționale de Yachting
EWuF	=	Federația Europeană de Wushu
IWUF	=	Federația Internațională de Wushu
CISS	=	Consiliul Internațional al Sportului pentru Surzi
IFMA	=	Federația Internațională de Muay Thai Amator
CME	=	Confederația Europeană de Muay Thai

ORGANISME SPORTIVE INTERNAȚIONALE

ACNO	=	Asociația Comitetelor Naționale Olimpice
AIO	=	Academia Internațională Olimpică
EPAS	=	Acordul Parțial Extins pentru Sport (din Consiliul Europei)
AGP a CNO	=	Adunarea Generală Permanentă a CNO (1968-1979)
IANOS	=	Adunarea Internațională a Organizațiilor Naționale Sportive
AMA	=	Agenția Mondială Anti-Doping (engl.WADA)
AIT	=	Alianța Internațională pentru Turism
ATP	=	Asociația (Internațională) a Tenismenilor Profesioniști
ACNOE	=	Asociația Comitetelor Naționale Olimpice din Europa (1975-1995)
ETFCA	=	Asociația Europeană a Antrenorilor de Atletism
AIOWF	=	Asociația Federațiilor Internaționale ale Sporturilor Olimpice de Iarnă
ASOIF	=	Asociația Federațiilor Internaționale ale Sporturilor Olimpice de Vară
ARISF	=	Asociația Federațiilor Sportive Internaționale Recunoscute (de CIO)
AGFIS	=	Asociația Generală a Federațiilor Sportive Internaționale (engl.GAISF)
ITFCA	=	Asociația Internațională a Antrenorilor de Atletism
WDCA	=	Asociația Internațională a Antrenorilor de Sărituri în Apă
AIA	=	Asociația Internațională a Arbitrilor de Polo pe Apă (fosta AIAWP)
IMGA	=	Asociația Internațională a Jocurilor Maeștrilor
IWGA	=	Asociația Internațională a Jocurilor Mondiale
AIPS	=	Asociația Internațională a Presei Sportive
ICWA	=	Asociația Internațională a Scriitorilor de Șah (ISCU)
IBSA	=	Asociația Internațională a Sportului pentru Nevăzători
ATFS	=	Asociația Internațională a Statisticienilor de Atletism
AIESEP	=	Asociația Internațională a Școlilor de Sport și Educație Fizică
CP-ISRA	=	Asociația Internațională de Sport pentru Persoane cu Infirmitate Motrică Cerebrală
IAKS	=	Asociația Internațională pentru Echipament de Sport și de Agreement
IASI	=	Asociația Internațională pentru Informația Sportivă
TAFISA	=	Asociația Internațională pentru Sport și Condiție Fizică
IAPESGW	=	Asociația Internațională pt.Educație Fizică și Sport în rândul Fetelor și Femeilor
GMA	=	Asociația Marilor Maeștri (la șah)
WAWA	=	Asociația Mondială a Atleților Veterani
AMO	=	Asociația Mondială a Olimpionilor (engl.WOA)
WAKO	=	Asociația Mondială a Organizațiilor de Kick Box
ANADO	=	Asociația Organizațiilor Naționale Anti-Doping
CEADO	=	Asociația Organizațiilor Naționale Anti-Doping din Europa Centrală
ENGSO	=	Asociația Organizațiilor Sportive Neguvernamentale din Europa
YMCA	=	Asociația Tinerilor Creștini
CITO	=	Centrul Internațional pentru Armistițiu Olimpic
ECSS	=	Colegiul European pentru Știința Sportului
ONOC	=	Comitetele Naționale Olimpice din Oceania
COE (EOC)	=	Comitetele Olimpice Europene
COJO	=	Comitetul de Organizare al Jocurilor Olimpice

CDDS	=	Comitetul Director pentru Dezvoltarea Sportului din Consiliul Europei (1977-2007)
SOI	=	Comitetul Director pentru Dezvoltarea Sportului din Consiliul Europei (1977-2007)
EPC	=	Comitetul European Paralimpic
CIGEPS	=	Comitetul Interguvernamental pentru Educație Fizică și Sport (din UNESCO)
CIJF	=	Comitetul Internațional al Jocurilor Francofoniei
CIJM	=	Comitetul Internațional al Jocurilor Mediteraniene
CIO (IOC engl.)	=	Comitetul Internațional Olimpic
IOC	=	Comitetul Internațional Paralimpic
IPC	=	Comitetul Internațional Paraolimpic
CIFP	=	Comitetul Internațional pentru Fairplay
ICSS	=	Comitetul Internațional pentru Sociologia Sportului
CICP	=	Comitetul Internațional Pierre de Coubertin
CSIT	=	Comitetul Sportiv Internațional al Muncii
CESS	=	Confederația Europeană Sport și Sănătate
CIPS	=	Confederația Internațională de Pescuit Sportiv
COLAN	=	Confederația Latină de Natație
MINEPS	=	Conferința Internațională a Miniștrilor și Înalților Funcționari responsabili cu Sportul (UNESCO)
CONFEJES	=	Conferința Miniștrilor Tineretului și Sportului din țările având franceza în comun
CSE	=	Conferința Sportivă Europeană (engl.ESC)
ESC	=	Conferința Sportivă Europeană (fr.CSE)
CISM	=	Consiliul Internațional al Sportului Militar
CIAS	=	Consiliul Internațional pentru Arbitraj în Sport
CIEPS	=	Consiliul Internațional pentru Educație Fizică și Sport
CIEPSS	=	Consiliul Internațional pentru Educație Fizică și Știința Sportului
ICCE	=	Consiliul Internațional pentru Formarea Antrenorilor
ICHPER	=	Consiliul Internațional pentru Sănătate, Educație Fizică și Recreere (1958-1993)
ICHPER-SD	=	Consiliul Internațional pentru Sănătate, Educație Fizică, Recreere, Sport și Dans (din 1993)
CIC	=	Consiliul Internațional pentru Vânătoare și Protecția Vânatului
OCA	=	Consiliul Olimpic al Asiei
CSSA	=	Consiliul Superior al Sportului din Africa
FEMS	=	Federația Europeană de Medicină Sportivă
FEPSAC	=	Federația Europeană de Psihologie a Sporturilor și a Activităților Corporale
FIC	=	Federația Internațională a Cronometrilor
IFBB	=	Federația Internațională a Culturistilor
FIF pro	=	Federația Internațională a Fotbaliștilor Profesioniști
INAS-FID	=	Federația Internațională a Sportului pentru Persoane cu Intelect Afectat
FISpT	=	Federația Internațională a Sportului pentru Toți
ISF	=	Federația Internațională a Sportului Școlar
FISU	=	Federația Internațională a Sportului Universitar
FICTS	=	Federația Internațională de Cinematografie și Televiziune Sportivă
FIEP	=	Federația Internațională de Educație Fizică
FIPO	=	Federația Internațională de Filatelia Olimpică
IFFHS	=	Federația Internațională de Istorie și Statistică a Fotbalului
FIMS	=	Federația Internațională de Medicină Sportivă
FITO	=	Federația Internațională pentru Armistițiu Olimpic

CGF	=	Federația Jocurilor Commonwealth
WFSGI	=	Federația mondială a unei Industrii bună pentru Sport
FISEC	=	Federația Sportivă Internațională din Învățământul Catolic
FSGT	=	Federația Sportivă și de Gimnastică a Muncii (din Franța)
FIOF	=	Fundația Internațională OLYMPAFRICA
IPC	=	Institutul Pierre de Coubertin
RTP	=	Joacă Corect (Right to Play)
FEPM	=	Mișcarea Europeană pentru Fairplay (fr.MEFP)
EDSO	=	Organizația Europeană a Sportului pentru Surzi
OIF	=	Organizația Internațională a Francofoniei
UNESCO	=	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație Știință și Cultură
ODECABE	=	Organizația Sportivă Centroamericană și Caraibe
ODEPA	=	Organizația Sportivă Panamericană
ODESUR	=	Organizația Sportivă Suramericană
PI	=	Pentatlon Internațional
ENSSEE	=	Rețeaua Europeană de Știința Sportului, Învățământului Sportiv și Angajării în Sport (eng. REISSE)
RL	=	Reuters Limited
ISOH	=	Societatea Internațională a Istoricilor Olimpici
ISB	=	Societatea Internațională de Biomecanică
ISSP	=	Societatea Internațională de Psihologia Sportului
ISHPES	=	Societatea Internațională pentru Istoria Educației Fizice și Sportului
SOI	=	Special Olympics Inc. (Organizație internațională)
TAS	=	Tribunalul (internațional) de Arbitraj Sportiv
UE	=	Uniunea Europeană
UEPS	=	Uniunea Europeană a Presei Sportive
UISP	=	Uniunea Italiană a Sportului Popular
WUKO	=	Uniunea Mondială a Organizațiilor de Karate-do
MWU	=	Uniunea Mondială Macabi
USFSA	=	Uniunea Societăților Franceze de Sporturi Atletice
USPE	=	Uniunea Sportivă a Polițiilor din Europa
USIC	=	Uniunea Sportivă Internațională a Feroviarilor
USIP	=	Uniunea Sportivă Internațională a Polițiilor

INDICATIVELE STATELOR ȘI ALE CNO FOLOSITE CA ABREVIERI ÎN COMPETIȚIILE SPORTIVE INTERNAȚIONALE OFICIALE

AFG	=	Afganistan	COK	=	Insulele Cook
ALB	=	Albania	COL	=	Columbia
ALG	=	Algeria	COM	=	
AND	=	Andora	CPV	=	Capu Verde
ANG	=	Angola	CRC	=	Costa Rica
ANT	=	Antigua și Barbuda	CRO	=	Croația
ARG	=	Argentina	CUB	=	Cuba
ARM	=	Armenia	CYP	=	Cipru
ARU	=	Aruba	CZE	=	Republica Cehă
ASA	=	Samoa Americană	DEN	=	Danemarca
AUS	=	Australia	DJI	=	Dijibuti
AUT	=	Austria	DMA	=	Dominica
AZE	=	Azerbaidjan	DOM	=	Republica Dominicană
BAH	=	Bahamas	ECU	=	Ecuador
BAN	=	Bangladesh	EGY	=	Egipt
BAR	=	Barbados	ERI	=	Eritreea
BDI	=	Burundi	ESA	=	El Salvador
BEL	=	Belgia	ESP	=	Spania
BER	=	Bermude	EST	=	Estonia
BHU	=	Bhutan	ETH	=	Etiopia
BIH	=	Bosnia și Hertzegovina	FIJ	=	Fiji
BIZ	=	Belize	FIN	=	Finlanda
BLR	=	Belarus	FRA	=	Franța
BOL	=	Bolivia	FSM	=	Micronesia
BOT	=	Botswana	GAB	=	Gabon
BRA	=	Brazilia	GAM	=	Gambia
BRN	=	Bahrain	GBR	=	Marea Britanie
BRU	=	Brunei	GBS	=	Guinea-Bissau
BUL	=	Bulgaria	GEO	=	Georgia
BUR	=	Burkina Faso	GEQ	=	Guineea Ecuatorială
CAR	=	Rep. Centrafricană	GER	=	Germania
CAM	=	Cambogia	GHA	=	Gana
CAN	=	Canada	GRE	=	Grecia
CAY	=	Insulele Caiman	GRN	=	Grenada
CGO	=	Congo	GUA	=	Guatemala
CHA	=	Ciad	GUI	=	Guineea
CHI	=	Chile	GUM	=	Guam
CHN	=	China	GUY	=	Guyana
CIV	=	Coasta De Fildeș	HAI	=	Haiti
CMR	=	Camerun	HKG	=	Hong-Kong
COD	=	Rep. Democratică Congo	HON	=	Honduras

HUN	=	Ungaria	MOZ	=	Mozambic
INA	=	Indonezia	MRI	=	Mauritius
IND	=	India	MTN	=	Mauritania
IRI	=	Iran	MYA	=	Myanmar
IRL	=	Irlanda	NAM	=	Namibia
IRQ	=	Irac	NCA	=	Nicaragua
ISL	=	Islanda	NED	=	Olanda
ISR	=	Israel	NEP	=	Nepal
ISV	=	Insulele Virgine	NGR	=	Nigeria
ITA	=	Italia	NIG	=	Niger
IVB	=	Insulele Virgine Britanice	NOR	=	Norvegia
JAM	=	Jamaica	NRU	=	Nauru
JOR	=	Iordania	NZL	=	Noua Zeelandă
JPN	=	Japonia	OMA	=	Oman
KAZ	=	Kazakhstan	PAK	=	Pakistan
KEN	=	Kenia	PAN	=	Panama
KGZ	=	Kyrgyzstan	PAR	=	Paraguay
KIR	=	Kiribati	PER	=	Peru
KOR	=	Coreea de Sud	PHI	=	Filipine
KSA	=	Arabia Saudită	PLE	=	Palestina
KUW	=	Kuveit	PLW	=	Palau
LAO	=	Laos	PNG	=	Papua Noua Guinee
LAT	=	Letonia	POL	=	Polonia
LBA	=	Libia	POR	=	Portugalia
LBR	=	Liberia	PRK	=	Koreea de Nord
LCA	=	Santa Lucia	PUR	=	Puerto Rico
LES	=	Lesoto	QAT	=	Quatar
LIB	=	Liban	ROU	=	România
LIE	=	Liechtenstein	RSA	=	Africa De Sud
LTU	=	Lituania	RUS	=	Rusia
LUX	=	Luxemburg	RWA	=	Rwanda
MAD	=	Madagascar	SAM	=	Samoa
MAR	=	Maroc	SEN	=	Senegal
MAS	=	Malaezia	SEY	=	Seychelles
MAW	=	Malawi	SIN	=	Singapore
MDA	=	Moldova	SKN	=	Saint Kitts și Nevis
MDV	=	Maldiv	SLE	=	Sierra Leone
MEX	=	Mexic	SLO	=	Slovenia
MGL	=	Mongolia	SMR	=	San Marino
MHL	=	Insulele Marshall	SOL	=	Insulele Solomon
MKD	=	Macedonia	SOM	=	Somalia
MLI	=	Mali	SRB	=	Serbia
MLT	=	Malta	SRI	=	Sri Lanka
MNE	=	Muntenegru	STP	=	Sao Tome și Principe
MON	=	Monaco	SUD	=	Sudan

SUI = Elveția
SUR = Suriname
SVK = Slovacia
SWE = Suedia
SWZ = Swaziland
SYR = Siria
TAN = Tanzania
TGA = Tonga
THA = Tailanda
TJK = Tadjikistan
TKM = Turkmenistan
TLS = Timor-Leste
TOG = Togo
TPE = Taipei
TRI = Trinidad și Tobago
TUN = Tunisia

TUR = Turcia
TUV = Tuvalu
UAE = Emiratele Arabe Unite
UGA = Uganda
UKR = Ucraina
URU = Uruguay
USA = Statele Unite
UZB = Uzbekistan
VAN = Vanuatu
VEN = Venezuela
VIE = Vietnam
VIN = Saint Vicent și Grenadines
YEM = Yemen
ZAM = Zambia
ZIM = Zimbabwe

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Ediția a II-a

MĂIASTRA • 2015

VOLUMUL I

- ◆ **FEDERAȚII NAȚIONALE PE RAMURI
DE SPORT: ISTORIC, RETROSPECTIVĂ
ÎN IMAGINI, FIGURI REPREZENTATIVE**

ACTIVITATEA FEDERAȚIILOR NAȚIONALE PE RAMURI DE SPORT CUPRINDE:

- Evoluția sportului respectiv pe plan intern și internațional (date, persoane, instituții, evenimente, structuri organizatorice, rezultate)
- Retrospectiva în imagini
- Fișe pentru figurile reprezentative din sportul respectiv (sportivi, antrenori, conducători, arbitri) cu informații biografice, realizări și contribuții la dezvoltarea și afirmarea sportului

VOLUMUL I

- FR DE AERONAUTICĂ
- FR DE ALPINISM ȘI ESCALADĂ
- FR DE ATLETISM
- FR DE AUTOMOBILISM
- FR DE BADMINTON
- FR DE BASCHET
- FR DE BASEBALL ȘI SOFTBALL
- FR DE BILIARD
- FR DE BOB-SANIE
- FR DE BOX
- FR DE BRIDGE
- FR DE CICLISM ȘI TRIATLON
- FR DE CULTURISM ȘI FITNESS
- FR DE DANS SPORTIV
- FR DE ECVESTRĂ
- FR DE FOTBAL
- FR DE LIGA PROFESIONISTA DE FOTBAL
- FR DE FOTBAL TENIS - CAJ
- FR DE GIMNASTICĂ ARTISTICĂ ȘI AEROBICĂ
- FR DE GIMNASTICĂ RITMICĂ
- FR DE GO
- FR DE HALTERE
- FR DE HANDBAL

Autori și colaboratori:

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE AERONAUTICĂ

Autori: Cojocaru Mihai (ed. I și II), Constandache Valentin (ed. I și II), †Nicu Alexe (ed. I și II), Petrescu Nicolae (ed. II)

Colaboratori: Ilie Mihai (ed. I și II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ALPINISM ȘI ESCALADĂ

Autori: Becea Liliana (ed. II), Cojocaru Mihai (ed. I și II), Constandache Valentin (ed. I și II), †Nicu Alexe (ed. I și II)

Colaboratori: Badralexe Sandra (ed. I), Matache Constantin (ed. II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ATLETISM

Autori: Cojocaru Mihai (ed. I și II), Constandache Valentin (ed. I și II), Dumitrescu Silviu (ed. II), Mărășescu Nicolae (ed. I și II), †Nicu Alexe (ed. II), †Simionescu Vladimir (ed. I), Tatu Titus (ed. I și II)

Colaboratori: Boriga Alexandru (ed. I și II), Curta Nicolae (ed. II), Miculescu Letiția (ed. II), Petrescu Nicolae (ed. II), Rugină Gheorghe (ed. I), Serafim Dan (ed. II), Roibu Teodor (ed. II), Vladu Cristina (ed. II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE AUTOMOBILISM

Autori: Coconoiu Bogdan (ed. II), Cojocaru Mihai (ed. II), †Nicu Alexe (ed. I și II), Rusănescu Dumitru (ed. II), Tiț Cornel (ed. II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BADMINTON

Autori: Constandache Valentin (ed. II), †Nicu Alexe (ed. I)

Colaboratori: Anghel Viorela Claudia (ed. I), Roibu Teodor (ed. II), Suran Eugen Dobre (ed. II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BASCHET

Autori: Chiraleu George (ed. I), Cojocaru Mihai (ed. I și II), Constandache Valentin (ed. II), †Nicu Alexe (ed. I), Predescu Aurel (ed. II), †Tărchilă Nicolae (ed. I),

Colaboratori: †Albulescu Valentin (ed. I), Manea Schneider Roland (ed. II).

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BASEBALL ȘI SOFTBALL

Autori: Constandache Valentin (ed. I și II), Costescu Cristian (ed. I)

Colaboratori: Adumitrăchioaie Gabriel (ed. II), Petrescu Nicolae (ed. II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BILIARD

Autori: †Nicu Alexe (ed.I și II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BOB ȘI SANIE

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II),

Colaboratori: Petrescu Nicolae (ed.II), Duminicel Ion (ed.II).

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BOX

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.I și II), Petrescu Nicolae (ed.II)

Colaboratori: Ciurea Cristina (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BRIDGE

Autori: Cojocaru Mihai (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I și II)

Colaboratori: Neamțu Coriolan (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE CICLISM ȘI TRIATLON

Autori: Cojocaru Mihai (ed.II), Constandache Valentin (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I), †Oțeleanu Nicolae (ed.I), Roibu Teodor (ed.II), Selejan Vasile (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE CULTURISM ȘI FITNESS

Autori: Constandache Valentin (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I și II)

Colaboratori: Apostol Tiberiu (ed.II), Enuță Dănuț (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE DANS SPORTIV

Autori: †Nicu Alexe (ed.I și II)

Colaboratori: Dinulescu Ioan (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ ECVESTRĂ

Autori: Cojocaru Mihai (ed. II), Fântâneau Emanoil (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.I)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE FOTBAL

Autori: †Cristea Dan (ed.II), †Ionescu V.Mihai (ed.I), †Nicu Alexe (ed.I), Constandache Valentin (ed.II)

LIGA PROFESIONISTA DE FOTBAL

Autori: †Dan Cristea, †Ionescu V. Mihai

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE FOTBAL TENIS

Autori: Constandache Valentin (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I),

Colaboratori: Roibu Teodor (ed.II), Da Luz Tavares Sabino Frederico (ed.II), prof. Miculescu Letiția (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE GIMNASTICĂ ARTISTICĂ

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II), †Firea Elena (ed.I), †Nicu Alexe (ed.I), Vieru Nicolae (ed.I și II)

Colaboratori: Apolzan Mircea (ed.II), Băiașu Nicolae (ed. I), Cojocaru Mihai (ed.I și II), Grigoraș Mihăescu Anca (ed.I și II), Petrescu Nicolae (ed.II), Roibu Teodor (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE GIMNASTICĂ RITMICĂ

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II), Macovei Sabina (ed.II), Manos Târnoveanu Mihaela (ed. II)

Colaboratori: Deleanu Irina (ed.II), Encuțescu Dana (ed. II), Gârbă Maria (ed. II), Roibu Teodor (ed. II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE GO

Autori: Roibu Teodor (ed.II), Stihî George (ed.I)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HALTERE

Autori: †Baroga Lazăr (ed.I), Constandache Valentin (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I și II)

Colaboratori: Ciurea Cristina (ed.II), Diaconu Gheorghe (ed.II), Roibu Teodor (ed.II), Vlad Nicu (ed.II)

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HANDBAL

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.II)

Colaboratori: Bocan Mihai (ed.II), †Ghermănescu Ioan Kunst (ed.I), Lecușanu Narcisa (ed.II), Petrescu Nicolae (ed.II), Popescu Constantin (ed.II), Toacsen Sorin (ed.II), Voinea Radu (ed.II)

FEDERAȚIA AERONAUTICĂ ROMÂNĂ

Această ramură sportivă a aeronauticii, știință care studiază și dă o rezolvare practică zborului cu aparate mai ușoare și mai grele decât aerul, se identifică cu momentul în care între acestea apare întrecerea de diferite profiluri: zbor de altitudine, de durată, de viteză, de regularitate, de distanță și traversare a oceanelor și a înălțimii munților.

Omul dintotdeauna a visat să zboare. Mitologia greacă a conferit zeităților această însușire pe care o au doar păsările cerului. Încă din antichitate, Aristotel și Arhimede au emis idei și au elaborat teorii despre zborul păsărilor. Preocupările omului pentru zborul său dăinuit multă vreme. Arhitectul grec Dedal, constructorul labirintului din Creta (în care a fost închis Minotaurul), poate fi considerat primul inventator al mijloacelor de zbor individual. El și-a confecționat aripi din pene și ceară, pentru a evada din închisoarea în care îl aruncase Minos. Legendarul Icar, fiul lui Dedal, solidar cu tatăl său, a zburat împreună cu el, dar, apropiindu-se prea mult de soare, acesta i-a topit ceara cu care erau lipite aripile; dezlipindu-se, i-au pricinuit căderea fatală în mare. În timpul Renașterii, prodigioasa minte a polivalentului Leonardo da Vinci (1452-1519) a imaginat și a proiectat aeroplanul și elicopterul zilelor noastre. El a imaginat elicea și parașuta. Prima a fost folosită de motorul cu aburi abia în secolul al XVIII-lea. În sfârșit, zborul cu aparate alimentate cu gaze mai ușoare decât aerul *aerostate* a fost realizat de frații Joseph și Etienne Montgolfier (Franța), care la 4 iunie 1783 au înălțat

la Paris un balon umplut cu aer cald, denumit *montgolfier*. În același an, dar la 27 august, fizicianul francez J. A. Charles și frații Robert au înălțat primul balon umplut cu hidrogen. Tot atunci, un balon de tip *montgolfier* a ridicat în aer doi aeronauți, François Pillatre de Rozier și François Laurent, primii din lume (T. Căileanu, 1984). Această soluție avea să deschidă era dirijabilelor, în perfecționarea cărora contele F. A. Zeppelin avea să joace un rol decisiv la începutul secolului al XX-lea. Pentru prima dată, planoarele, aparate mai grele decât aerul, vor zbura la sfârșitul secolului al XIX-lea, între 1890 și 1896, inginerul Otto Lillienthal, realizând aproape 2 000 de zboruri cu planoarele construite de el. În 1897, s-a experimentat motorul cu explozie anexat la baloane, generând dirijabilul care, cu tot accidentul dramatic din 1937, continuă să zboare. Dar prima ridicare în aer a unui aparat mai greu decât aerul a avut loc în SUA. În 1903, frații Wright au făcut această ispravă. Aparatul însă nu s-a ridicat de pe pământ cu mijloacele sale de autopropulsare, ci cu ajutorul unei catapulte. La 18 martie 1906, pe câmpia din jurul Parisului, la Montesson, aparatul proiectat și construit de renumitul Traian Vuia s-a ridicat de la solcu ajutorul aparatului aflată la bord. Concomitent cu Traian Vuia, a realizat zboruri asemănătoare și francezul Santos Dumond. Entuziasmul cuprinde pe ingineri, pe oamenii de știință, opinia publică fiind profund interesată de această magnifică invenție. Astfel, în 1910, inginerul Henri Coandă expune la al doilea Salon internațional

de aeronautică de la Paris primul avion original cu un motor cu reacție, care zboară pe platoul de la Issy-les-Moulineaux pe data de 16 decembrie, pilotat chiar de constructor. Invenția avea să facă o adevărată revoluție în construcția de motoare de avion, însă ea nu va fi preluată la scară industrială decât către sfârșitul celui de-al doilea război mondial, când au apărut (în martie 1945) primele avioane de vânătoare germane Messerschmitt, după ce unele tipuri fuseseră realizate în anii '20-'30. Concepția motorului cu reacție a lui H. Coandă reclama materiale de construcție pe care tehnologia anilor 1910 nu le avea. De subliniat rolul important jucat de tehnicienii și oamenii de știință români în impulsivarea și fundamentarea construcției primelor avioane și acumularea experienței necesare deschiderii unei noi ere a civilizației umane, pe care o va reprezenta aeronautica în secolul XX. O asemenea afirmație este întărită și de faptul că primele zboruri cu balonul cu aer cald au loc în 1818 pe Dealul Spirii, în București, balonul survolând satul Cățelu. Izvoarele ne informează că în 1880 Varlaam Ghițescu construiește un dirijabil. Iar părintele aviației române, Aurel Vlaicu, realizează primul planor care zboară peste Deva.

La 17 iunie 1910, pe aerodromul de la Cotroceni, Aurel Vlaicu a realizat primul său zbor cu un aeroplan, construit și proiectat de el, la care a montat un motor rotativ de 50 CP. La 23 august în același an, el efectuează primul său zbor la un miting, ridicându-se de la sol cu 150 m și dezvoltând o viteză de peste 70 km/oră. O asemenea activitate de acum mediatizată trebuia instituționalizată. Primul aeroclub din București, dotat cu un aerostat, a luat ființă în 1904, la inițiativa omului care a introdus sporturile cu motor în România, prințul George Valentin Bibescu. Om de marcă al epocii sale, el va obține, la scurt timp de la efectuarea zborului, primul brevet de pilot român, al 20-lea din lume. Deja apăruse pe plan internațional forul care organiza și conducea activitatea competitivă, care se și iscase în lume, Federația Aeronautică Internațională (Fédération Aéronautique Internationale FAI), înființată la Paris în 1905. FAI a elaborat codul sportiv, pe baza căruia se organizau toate competițiile

sportive aviatice.

În România, primul for care a condus activitatea respectivă a fost *Liga Națională Aeriană Română*, înființată la 1912. În faza incipientă (până a deveni comercială și militară), aeronautica își păstrează specificul sportiv, concursurile ei având un efect extraordinar asupra opiniei publice mondiale. Tot prințul Bibescu va fi organizatorul primei competiții aeriene din România, în 1910, pe câmpul de zbor de la Cotroceni; printre concurenți au fost cei doi reductibili înaintași în acest sport: Aurel Vlaicu și George V. Bibescu, victoria revenindu-i primului. Debutul în concursurile aeriene internaționale se va produce în luna iunie 1912, la Aspen, lângă Viena, unde se va realiza o splendidă victorie pentru România. În fața a 200 000 de spectatori, A. Vlaicu se înfruntă cu marele și consacratul pilot francez Roland Garros - care își va pierde viața, la datorie, în primul război mondial; cel al cărui nume va fi dat peste timp celebrului turneu de tenis de la Paris.

După două zile de competiție aprigă, datorită calității aparatului și măiestriei pilotului, românul Aurel Vlaicu va obține locul I (la egalitate cu partenerul său celebru) la *viraje* și locul II la *precizia aterizării*. Chiar și femeile manifestă interes pentru învățarea pilotajului, cu tot riscul acestei îndeletniciri, ținând seama, mai ales, de nivelul tehnic al construcției aparatelor vremii respective. Un exemplu edificator îl constituie Elena Stoenescu-Caragiani, care obține brevetul de pilot în Franța în 1914, fiind printre primele femei-pilot din lume.

Primul război mondial impune o pauză aviației sportive. Aceasta își va înceta activitatea, fiind înlocuită de cea militară, care își va demonstra utilitatea, va stimula perfecționarea pilotajului și implicit industria constructoare de avioane. În 1920, ia ființă *Aeroclubul Regal al României*, care primește personalitate juridică în 1923, o dată cu afilierea la Federația Aeronautică Internațională. În 1936, ia naștere Federația Aeronautică Regală a României, care preia de la Aeroclub o parte din atribuții. Primul președinte al acestui organism de coordonare și organizare a activității aviatice a fost prințul George V. Bibescu, care era în același timp și președinte al Federației Aeronautice Internaționale, funcție pe care

o va deține din 1930 până la sfârșitul vieții (14 noiembrie 1941). Anterior GVB fusese vicepreședinte al FAI în perioada 1927-1930. El rămâne în memoria acestei federații ca un promotor fără egal al activității aviatice pe plan național și internațional. Epoca interbelică s-a remarcat printr-un mare avânt în dezvoltarea rețelei de aerobaze și aerodrumuri construite, în dotarea cu aparate de performanță, în înființarea școlilor de pilotaj cu motor și planorism și, în special, în realizarea raidurilor la mare distanță. G. V. Bibescu a participat la concursuri pentru obținerea unor noi recorduri de altitudine, de viteză și de parașutism. Se mărește rețeaua raidurilor și concursurilor, care prezentau o mare dificultate și un coeficient ridicat de risc. Ele se deosebeau prin lungimea traseelor și ineditul lor. Competiții de rangul *Cupa București- Paris, Concursul Micii Înțelegeri (Antanta)*., care aveau caracter militar, au precedat și au pregătit raidurile internaționale de anvergură. Dintre acestea se detașează performanța de excepție realizată în 1932 de Ion Ghica, cel care a parcurs distanța București - Saigon, de cca 25 000 km în 150 de ore de zbor, cu aterizare pentru alimentare și odihnă. Avionul era de construcție românească, *SET-31G*. O performanță asemănătoare va realiza formația de avioane pilotate de Mihai Pantazi, Gh. Olteanu, Gh. Davidescu, Alexandru Cernescu, A. Stegher, G. Davidescu și G. Jienescu care au acoperit distanța București - Cape Town . București, de 23 000 km în 149 ore de zbor, aparatele folosite *Icar* fiind tot de producție românească (în licență) Messerschmitt-Icar. În ajunul celui de-al doilea război mondial, în 1939, raidul București - Bombay, cu o distanță de 15 000 km, efectuat de pilotul Ion Cociașu, încheie o epocă eroică, în care performanțele au aparținut mai puțin avioanelor dotate cu aparate rudimentare de comunicare și de orientare) și mai mult calităților piloților, înzestrați cu un mare curaj și o dibăcie a manevrării și depășirii spațiilor imense și vitregiilor naturii.

Și în domeniul recordurilor de viteză, de durată și altitudine, piloții români și-au demonstrat clasa, isprăvile lor fiind înscrise în cartea recordurilor FAI. Astfel, în 1932, piloții Ion Cociașu și Gheorghe Grozea stabilesc recordul de durată în circuit pentru

aparate de categoria a doua - 8h17' -, avionul utilizat fiind un *Klemm K1-20*. Nu mult mai târziu, Mihai Pantazi și Gheorghe Grozea, zburând pe aparate *Messerschmitt M-23b*, dotate cu flotoare, au bătut recordul mondial pentru hidroavioane ușoare în 12h2'05". Deși neomologate a recorduri mondiale de înălțime, performanțele aviatorului Romeo Popescu - 10 518 m în 1928 (avion *Caudrou*) și 13 661 m (avion YAR - 15) în 1931 au constituit rezultate de excepție pentru timpul acela. A deținut 6 recorduri de viteză. Pe mormântul său din cimitirul Belu scrie: *...a căzut dorind să facă record internațional de iuteală pe 500 km*. Sunt nume legendare intrate în Cartea de aur a sportului românesc. Pe lângă aceste forme de evidențierea aeronauticii sportive, de o mare audiență la public s-au dovedit demonstrațiile acrobatice. Renumita formație *Dracii roșii*, alcătuită din Max Manolescu, Mihai Pantazi, P. Ivanovici, Gheorghe Olteanu, Pufi Popescu, Alexandru Frim, cărora li se adaugă Gh. Gherasim, Alexandru Papană și Constantin (Băzu) Cantacuzino, a avut un succes formidabil în epocă. Și dacă Al. Papană n-a ocupat decât locul al XIII-lea la CM de acrobație aeriană de la Berlin, în 1936, el s-a impus spectatorilor germani câștigând premiul de popularitate. Prin demonstrațiile sale acrobatice va cuceri publicul și specialiștii de peste Ocean. În acea perioadă, România s-a situat printre primele 10 țări din lume în ce privește prezența activă și redutabilă a piloților femeii, act de îndrăzneală și de emancipare pentru că numele Nadiei Russo, Marianeii Știrbei, Virginiei Duțescu și Marianeii Drăgescu depășiseră hotarele țării. După al doilea război mondial, ca urmare a condițiilor economice și politice, a adversității față de piloții de origine nobiliară și burgheză, aeronautica românească regresează, lipsită și de calitatea și cantitatea dotărilor tehnice. Dar talentul și eoul marilor realizări din epoca interbelică vor crea o nouă generație de piloți sportivi. Femei piloți, instructori-pilot de primă clasă și deținătoare a 3 recorduri de viteză: Manolache Georgeta-Prejbeanu, Agache Ruxandra . pilot instructor, 6 000 de ore de zbor, Bulgaru Elena . instructor de zbor, 4 500 de ore. Ca urmare, în 1958, echipajul format din Simion Oțoiu, C. Manolache (conducător), C. Onciu și Șt. Calotă realizează 4

recorduri de viteză pe ruta București *Kiev* Moscova - București, cu escale logistice, omologate de FAI, la subclasa C1b. În 1961, pilotul O. Băcanu, pe un avion IAR-814, realizează un record mondial pe distanța în circuit închis de subclasa C1d, zborul de 4 462,820 km. Piloții acrobatici își fac în 1972 reîntrarea în competițiile organizate de FAI, pentru ca în 1984 să cucerească medalia de argint la CM de acrobație aeriană de la Bekescsaba (Ungaria). Medalia a fost obținută de Ana Nina Ioniță, la cel de al patrulea program de figuri liber alese, cu durată de timp limitată. Numele ei, adăugat unui grup de piloți de elită format din C. Rusu, M. Fețeanu, M. Mișu, M. Albu și antrenați de marele pilot, maestrul emerit C. Manolache, va readuce în atenția forurilor internaționale și opiniei publice prestigiul pilotajului românesc, care se va estompa o dată cu dispariția acestei generații talentate și temerare. S-au realizat 13 recorduri mondiale de viteză la zborul cu motor, de aviatorii Manolache, Militaru, Gheorghiu, Popovici, Filip. De asemenea, a fost câștigat raliul aerian regional, Dunărea - Tisa - Mureș, în 1958. Formidabila formație de acrobație înaltă în romb, denumită *Vulturii Carpaților*, a demonstrat în perioada anilor 1985-1994, în Elveția, Ungaria, Cehoslovacia, Bulgaria, zbor acrobatic în formație de la 50 m la 300 m.

Din istoria aeronauticii fac parte și faptele legate de **planorism**. Se știe că primul român care a zburat cu planorul - construit de el - a fost Aurel Vlaicu. În vara anului 1909, la Bîntînți (comuna în care s-a născut părintele aviației naționale, situată lângă Orăștie), pe Dealul Pomului, face încercări folosind curenții de pantă, soluție adoptată și de școlile străine de planorism. Soliditatea construcției planorului i-a permis lui Vlaicu să aibă ca pasager pe Valeria, sora sa, prima femeie care a zburat cu planorul. Dar la nivel de practică organizată se va ajunge de-abia în anii '40, când primii planoriști brevetați se întorc din Germania. Se cunoaște că primul care a realizat zboruri în pantă a fost Hubert Klompe din Brașov, succesorii lui fiind D. Barbieri și V. Popescu. După alte surse, primul pilot român de planor a fost inginerul Dumitru Barbieri, de la fabrica IAR, din Brașov, care deținea insigne C de pilot planorist, primită în urma absolvirii cursurilor Școlii fără

motor din Germania, în anul 1931. La Sânpetru, lângă Brașov, se înființează prima școală de zbor fără motor, existentă și astăzi sub forma de aeroclub. Animatorul și conducătorul acestei școli, socotită leagănul planorismului românesc, a fost V. Popescu. Lui i se datorează brevetarea unui număr mare de piloți, printre care se numără și studenții ANEF din promoțiile războiului. Aceluiași V. Popescu, secondat de H. Klompe și Eugen Walter Pastior, i se datorează o premieră în acest sport, și anume traversarea în remorcaj a Munților Carpați. În această perioadă au fost stabilite primele recorduri naționale, între care cel mai valoros este cel stabilit de Mihai Goleșcu - 12h35, la o altitudine de 1 430 m. Școala de la Sânpetru a devenit o sursă principală de formarea piloților de război, dar, după 1948, ea se va reîntoarce la scopul și menirea ei de început.

Printre performanțele remarcabile obținute în acest timp postbelic (1947), amintim aterizarea în incinta stadionului ANEF din București (demolat în anii '80) a reputatului constructor și pilot M. Finescu, care va fi liderul planorismului românesc în următoarele patru decenii. Restricțiile extrasportive impuse zborului cu motor și, mai ales, cu planoarele de către orânduirea comunistă - care se temea de trecerea frontierelor de stat pe calea aerului - au determinat stagnarea acestui sport. Dar abnegația și devotamentul depuse de specialiștii genului ca M. Finescu, M. Iliescu, P. Crăiniceanu, E. Cernescu, Vl. Novischi, O. Popa au făcut ca planorismul românesc să supraviețuiască. Aceștia li se adaugă numele constructorului Iosif Siliman, care a proiectat aparate de concepție și producție românească .IS., cu care s-au piloți și s-au obținut și recorduri, dar care rămân modeste față de realizările internaționale. Remarcăm pe Octavian Lie, Gh. Georgescu, N. Mihăiță, S. Sidon, E. Roschi și V. Popescu, care au reprezentat culorile țării cu performanțe notabile, atunci când au putut să participe la concursuri de prestigiu. De asemenea, este remarcabilă performanța Fernandei Jurcă, cea mai valoroasă planoristă româncă, câștigătoarea unor concursuri internaționale de prim rang. Încă din anii '70, a apărut zborul cu planorul ultra ușor, cunoscut sub numele de **deltaplan**, supus aceluiași restricții și implicit unui control prea sever

pentru a se dezvolta pe măsura dorinței și talentului tineretului. Printre *pionierii* deltaplanismului în România se numără: Arpad Kiss, Vlad Nicolae, Radu Ionescu, Gheorghe Alexandru, Georges Craioveanu. An de an, numărul cluburilor și al sportivilor s-a mărit, iar deltaplanele construite chiar de piloți au devenit din ce în ce mai performanțe. În 1984, la IMMT se realizează primul automotor pentru decolarea deltaplanelor, iar în 1985 are loc prima decolare a unui deltaplan remorcat de un motodeltaplan. Pilotul motodeltaplanului, remorcher Ion Ignat, iar al deltaplanului Mihai Ilie. În 1981, ia ființă Comisia de specialitate pentru zborul cu deltaplanul în cadrul FAR, transformată ulterior în Departamentul de Aeronave Ultraușoare, al patrulea detașament al FAR.

ISTORIC

În sfârșit din sfera aeronauticii face parte și **parașutismul**. Prima relatare despre o parașută datează din perioada 2258–2208 î.e.n., când, într-un manuscris chinezesc, se relatează evadarea lui Sun, împăratul Chinei, dintr-un turn înalt, cu ajutorul a două parașute, cu care acesta ajunge pe pământ ușor, fără să se rănească. Așadar, împăratul Sun poate fi considerat primul parașutist din istorie. Tot de la chinezi aflăm că în anul 1306 î.e.n., în timpul festivităților prilejuite de încoronarea împăratului Fo-Kien, un acrobat chinez a efectuat mai multe salturi reușite cu o umbrelă mare dintr-un turn înalt.

În secolul IX, un arab pe nume Armen Firman a sărit dintr-un turn din Córdoba folosindu-se de o pânză prinsă de un cadru de lemn, care i-a atenuat căderea, el suferind doar leziuni minore. În secolul al XIII-lea, în „Cuvântul lui Daniil Zatocinik”, manuscris rusesc, se descriu petrecerile populare la slavi, în timpul cărora oamenii se lansau în aer cu ajutorul unor echipamente speciale, confecționate din mătase.

Leonardo da Vinci a făcut prima schiță a unei parașute în perioada 1480-1483, când trăia la Milano. Este posibil ca ideea parașutei să nu îi aparțină. Istoricul Lynn White a descoperit un mascriș italian anonim din jurul anului 1470, în care apar două desene ale unor parașute, dintre care unul este foarte

asemănător cu schița lui da Vinci. Prima testare reușită a unei asemenea parașute a fost făcută în 1617 în Veneția, de către inventatorul Dalmat Faust Vrančić (la italieni îl găsim sub forma Fausto Veranzio). Aparatul a fost numit *Homo Volans* (Omul Zburător).

PARAȘUTELE MODERNE

Parașuta modernă a fost inventată în 1783 de către francezul Sébastien Lenormand. La 26 decembrie 1783, acesta a efectuat un salt cu parașuta sa de pe turnul observatorului astronomic din Montpellier, aterizând cu bine. El a socotit că acest aparat poate să împiedice căderea liberă și l-a numit „parachute” (parașută), denumire care s-a păstrat până astăzi. Mai târziu, Jean-Pierre Blanchard a arătat că parașuta reprezintă un mijloc de salvare din baloanele cu aer cald, care începuseră să apară în acea perioadă. Blanchard a efectuat primele demonstrații cu ajutorul unui câine, dar mai târziu a avut ocazia să încerce chiar el metoda, în 1793, când balonul său cu aer cald s-a rupt și el a reușit să se salveze cu ajutorul unei parașute.

Dezvoltarea parașutelor s-a concentrat pe construirea unor aparate mai compacte. Primele parașute erau confecționate din in întins peste un cadru de lemn. La sfârșitul anilor 1790, Blanchard a început să facă parașute din mătase, avantajele fiind o rezistență mai mare și o greutate mai mică. La 22 octombrie 1797 francezul Andre Jacques Garnerin a efectuat primul salt cu parașuta dintr-un balon, de la 1000 metri înălțime. Parașuta s-a dovedit a fi instabilă. În anul următor, frații Garnerin au construit o parașută cu nacelă, care avea în centrul voalurii un orificiu polar, asemănător celui de la parașutele rotunde de astăzi, și astfel parașuta a devenit stabilă. Dar și aceste parașute, a căror apariție a fost legată de cea a baloanelor, erau greoaie și nu au dat rezultate prea bune.

La San Francisco, în 1885, Thomas Scott Baldwin a devenit prima persoană din Statele Unite care a coborât dintr-un balon cu ajutorul unei parașute.

În 1911 Gleb Kotelnikov a inventat prima parașută pliată într-un rucsac, popularizată mai

târziu de către Paul Letteman și Kathchen Paulus. În 1911 Grant Morton a efectuat primul salt dintr-un avion, marca Wright, Model B (pilotat de Phil Parmalee), la Venice Beach, California. Parașuta lui Morton a trebuit să fie ținută în brațe la părăsirea avionului. La 1 martie 1912, în Missouri, căpitanul american Albert Berry a efectuat primul salt dintr-un avion cu o parașută pliată în rucsac. Acest tip de parașută a devenit obișnuit, cu voalura introdusă într-o capotă prinsă de corpul parașutistului. Ștefan Banič din Slovacia a inventat prima parașută folosită în mod activ, brevetând-o în 1913. La 21 iunie 1913, Georgia Broadwick a devenit prima femeie care s-a parașutat dintr-o aeronavă în mișcare, deasupra orașului Los Angeles.

În Marea Britanie, Everard Richard Calthrop, inginer de căi ferate și crescător de cai de rasă, a inventat și comercializat cu ajutorul companiei sale, *Aerial Patents*, o „Parașută Britanică”. Forțele Aeriene Germane au devenit primele și singurele la vremea respectivă, în 1918, care au introdus o parașută standard.

Primul salt cu deschidere comandată a fost executat în 1919 de francezul Lallemand, iar americanul Leslie Irving, a executat primul salt cu deschidere întârziată, după 400 metri cădere liberă ^[1].

O imagine a vremii, îl declară pe William O'Connor la 24 august 1920, la McCook Field lângă Dayton, Ohio ca fiind primul om salvat de către o parașută marca Irvin. În anul 1930, doisprezece parașutiști sovietici execută primele salturi în grup. Începând cu Italia, din 1927 mai multe țări au început să lanseze soldați în spatele liniilor inamice cu ajutorul parașutelor. Până la începutul celui de-Al Doilea Război Mondial, multe grupuri de soldați au fost antrenate ca trupe de desant, în vederea parașutării și folosirii lor în atacuri surpriză. Parașutele au început să fie un echipament standard de urgență în dotarea echipajelor de zbor.

PARAȘUTISMUL ÎN ROMÂNIA

Primele parașute clasice apărute în România au fost de fabricație franceză. Cu aceste parașute s-au salvat în 1917 patru aviatori români: Bădărău,

Secărescu, Mihalcea și Kally. Mulți inventatori români s-au gândit la construirea unei parașute proprii. Primul a fost Marcel T.D. Juvara, în 1916, apoi Grigorescu și Sziklay Ioan, în 1923. Dar aviația românească a fost dotată până la urmă cu parașute germane.

Până în 1931 istoria parașutelor este legată de zborul avioanelor: aviatorii se salvează deseori sărind cu parașuta din avioanele în pericol sau cad victime parașutelor vremii. Astfel se salvează căpitanul Gheorghe Banciulescu, care mai târziu va deveni primul aviator ce va pilota un avion având proteze la ambele picioare.

În anul 1931 parașuta începe să fie folosită în lansări cu caracter sportiv de către Smaranda Brăescu, care devine prima persoană din istoria parașutismului românesc care stabilește un record mondial de parașutism. La 2 octombrie 1931 Smaranda Brăescu sare de la 6000 de metri altitudine, lângă Slobozia, în Bărăgan, cu deschidere imediată, și bate recordul mondial feminin de înălțime, care era deținut de parașutista americană Smith. După șase luni, pe 19 mai 1932, la Sacramento, Smaranda Brăescu bate și recordul mondial masculin, stabilind un nou record absolut de înălțime, de 7233 metri.

La 1 mai 1941 se înființează în România prima companie de parașutiști, în cadrul Aeronauticii Române, subordonată Centrului de instrucție al Aeronauticii, pe Aerodromul Popești-Leordeni.

La 10 iunie 1941 se înființează prima școală de parașutiști militari din România, sub conducerea lui Ștefan Șoverth. În iulie 1941 școala de parașutiști militari avea ca instructori pe singurii 3 săritori cu parașuta din România, la acea vreme: Ștefan Șoverth, Smaranda Brăescu și Traian Dumitrescu-Popa, care au instruit primele promoții de parașutiști. La început se foloseau parașute Irvin cu deschidere instantanee, concepute inițial ca parașute de salvare pentru aviatorii în pericol. Dacă procentul de salvare de 99% sau chiar mai mic era socotit suficient de bun în cazul salturilor ocazionale de salvare, acesta nu mai era satisfăcător în cazul folosirii în scop militar a parașutei, unde se efectuau mii de salturi.

În 1941 Ștefan Șoverth asistă neputincios la

prăbușirea sergentului Băjenaru, care își pierde viața prăbușindu-se cu o parașută Irvin făcută fuior. Puternic marcat de acest nefericit eveniment, Ștefan Șoverth devine preocupat de realizarea unei parașute cu funcționare sigură. În 1942 reușește să facă un prototip de parașută cu deschidere progresivă, cu care se fac multe lansări cu manechinul, fiind apoi utilizată în salturi de încercare de parașutistul Nicolae Pangică, unul dintre primii absolvenți ai școlii de parașutism. Parașuta progresivă dovedește siguranță în funcționare și este brevetată în 1943 (brevet de invenție nr. 34249 din 3 aprilie 1943). Este omologată ulterior, în 1951, când se trece la fabricarea ei în serie și intră în folosința parașutiștilor sportivi. Timp de 22 de ani s-au efectuat cu acest tip de parașută 120.000 de salturi, fără nici un accident.

Dar după 1950 parașutismul românesc se dezvoltă și se înregistrează epoca recordurilor în cascadă la punct fix, salturile solicitându-le parașutiștilor o concentrație maximă, cea a aterizării pe „zero”. Acestea au fost momentele în care I. Negroiu, I. Roșu, V. Sebe, V. Țurcanu, E. Dumitrescu, M. Ciobanu, T. Tănăsescu, Gh. Iancu, N. Velicu, I. Budea, I. Iordănescu, N. Pangică, T. Tănăsescu și mulți alții și-au înscris numele în cartea recordurilor FAI. Amintim și pe generalul de aviație Grigore Baștan, inventatorul unei parașute românești, pe care a probat-o sărind din avion cu copilul său în brațe, pentru a-i dovedi eficiența. În anii 60-80 au apărut primele parașutiste de valoare: Elena Băcăoanu, Ecaterina Diaconu, Maria Bistrițeanu, Elisabeta Popescu și altele, care au realizat performanțe egale cu cele ale băieților. Astfel, la CM de la Bratislava din 1958, în proba de acrobație în cădere liberă, Elena Băcăoanu a cucerit titlul suprem, iar la aterizare la punct fix, Elisabeta Popescu a obținut medalia de argint. În ultimul timp însă, performanțele și-au pierdut din valoare, explicația fiind de ordin administrativ, economic și tehnic (lipsa de dotare).

Până în prezent, parașutele și parașutismul sportiv au cunoscut o ascensiune continuă, ajungându-se în zilele noastre la parașute de înaltă performanță și siguranță la deschidere, pilotare și aterizare. Lansarea cu parașuta nu mai constituie ceva neobișnuit, riscul

fiind minim datorită perfecționării parașutelor și a echipamentelor de salt folosite.

Structura organizatorică a FAR, pornind de la ARR (înființat în 1920, recunoscut juridic în 1923, an în care devine și membru al FAI) a cunoscut, pe parcursul anilor numeroase modificări, denumiri și apartenențe. În 1936, ARR se transformă în Federația Aeronautică Regală Română (FARR), singura autoritate sportivă aviatică care coordona întreaga activitate (aeronautică sportivă, școli de pilotaj, turism aviatic, propagandă etc.), subordonând toate structurile sportive din domeniu și activitatea acestora. În 1940, FARR se reorganizează devenind Federația Aeronautică Română (FAR), care este desființată la sfârșitul lunii ianuarie 1941. Tineretul Aeronautic Român îndeplinește atribuțiile FAR, din 1942 până în 1945, când au fost desființate toate organizațiile și cluburile aeronautice. FAR se reînființează, activând în cadrul OSP, până în anul 1950, când în locul său se organizează Comisia Centrală a Aviației Sportive (CCAS). Din 1953, atribuțiile acestei Comisii sunt preluate de către Asociația Voluntară pentru Sprijinirea Apărării Patriei (AVSAP). Abia în anul 1960 se revine la structura organizatorică specifică, reînființându-se Federația Aeronautică Română.

Componenta Biroului federal al FAR, în anul 1998, era următoarea: Constantin Voicu - președinte executiv, Constantin Manolache - vicepreședinte, general în rezervă Constantin Mereu - secretar general, plus 6 membri, iar în anul 2000 a fost ales președinte - Constantin Voicu și secretar general - Mihai Ilie.

La începutul anului 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală a adoptat, la 7 martie, noul Statut și a ales Biroul federal compus din: Constantin Voicu - președinte; Mărgărin Preda - vicepreședinte; Mugurel Ionescu, Mihai Andrei, Ionel Iordănescu, Valerica Popescu, Florin Nicolof, Marian Simion și Georges Craioveanu - membri. De asemenea, a fost stabilit organul de administrare și gestionare al federației, format din: Constantin Voicu - președinte; Mihai Ilie - secretar general; Liliana Repanovici - contabil; Nicoleta Neagoe - trezorier. Acest Birou federal a

funcționat, cu unele mici modificări, până în anul 2006, când acesta a avut următoarea componență, care a funcționat până în anul 2009 inclusiv: Constantin Voicu - președinte; Mărgărin Preda - vicepreședinte; Mihai Ilie - secretar general. Membri – Constantin Girică, Valerica Popescu, Cătălin Prunariu, Marian Simion, Florin Nicolof, Mugurel Ionescu, Mihai Andrei, Dumitru Popovici.

Datele statistice de la sfârșitul anului 2009 consemnează următoarele structuri organizatorice și realizări: 16 structuri afiliate: *Charlie Bravo* – Arad; *Blue Sky* – Arad; *CS Aeroclubul României*; *Eco Alpin* - București; *CS Locomotiva* - București; *CS Cast Eliad Autosport Tiam* – București; *CS Aerostar* - Bacău; *CS Atlantis* - Brașov; *CS Aripile de argint* – Buzău; *Black Sea's Wings* – Constanța; *CS Aripile albe* – Constanța; *CS Proaero* – Târgu Jiu; *CS Petrolul Câmpina*; *CS Air Adrenaline* – Sibiu; *Aeroclubul Sportiv X Wings* – Timiș. Sportivi legitimați - 250, antrenori - 58, instructor - 251, arbitri - 84, maeștri ai sportului active - 86, maeștri emerți ai sportului - 19, antrenori emerți - 11. Clasamentul cluburilor pe baza rezultatelor obținute la CN din 2009: 1. *Aeroclubul României* – 193 puncte; 2. *Aeroclubul Charlie Bravo* (Arad) – 12.5 p; 3-4. *CS Aerostar* Bacău și *CS Petrolul Câmpina* – 7.5 p. Pe aceleași criteria și cu același număr de puncte clasamentul județelor a fost următorul: 1. București; 2. Arad; 3-4. Prahova și Bacău.

Bilanțul realizat în competițiile internaționale oficiale în perioada 1958-2009: CM Parașutism – 1 medalie de aur și 1 medalie de argint; CE de Parașutism seniori – 2 medalii de bronz; tineret – 3 medalii de aur, 5 de argint și 3 de bronz; junior – 1 medalie de bronz; CM de zbor cu motor - 1 medalie de argint; CE de Planorism - 1 medalie de aur și 1 medalie de bronz.

Pe parcursul anilor, reprezentanții FAR (președinți, secretari generali, antrenori, sportivi) și alte personalități din domeniu au făcut parte din diferite organisme

ale FAI: cele mai înalte funcții, cea de vicepreședinte (1927-1930) și președinte (1930-1941) a fost deținută de G.V. Bibescu; comandor Gheorghe Enescu (1933-1940); Gheorghe Negrescu (1933-1940); acad. Elie Carafoli (anii '50 - '60); Ovidiu Corneanu (1990-1992); Adriana Dumitru (1992-1997); Constantin Voicu (1992-2005). Comisia Internațională de Parașutism: Petre Istrate (1960-1962); Gheorghe Iancu (1962-1969); g-ral. Dumitru Baștan (1970-1981); Chiril Alexandru (1982-1984); Vasile Marin (1984-1989); Ilie Gheorghe (1992-1994); Valerica Popescu (1995-2005). Comisia Internațională de Aeronautică Sportivă: Mircea Frusina (în anii '60); Nicolae Făgădaru (1972-1975); Aurel Caloianu (1975-1976); g-ral. Aurel Răican (1976-1982); Vasile Sabău (1983-1987); Romulus Bozeșan (1988-1990); Adriana Dumitru (1992-1997). Comisia Internațională de Aviație Generală: Florea Rain (1976-1982); Mihai Toma (1989-1990); Constantin Voicu (1992-2005). Comisia Internațională de Planorism: Mircea Finescu (1968-1990); Gheorghe Georgescu (1992-1997). Comisia Internațională de Acrobație Aeriană: Gheorghe Contu (1976-1978); Constantin Manolache (1978-1990); Ioan Trucmel (1992-1997). Comisia Internațională de Aeronave construite de amatori: Benjamin Weiss (1976-1984); Ștefan Ardelea (1984-1997). Comisia Internațională Aerospațială: Petre Botezatu (1975-1978); Valeriu Mitrescu (1978-1981); Adriana Dumitru (1993-1996); Șerban Șerbănescu (delegat alternativ 1996-1997); Virginia Oprișan (delegat alternativ 1996-1997). Comisia Internațională Medico-Biologică: Maurică Stoian (1973-1989). Comisia Internațională de Astronautică: pilot cosmonaut Dumitru Prunariu (1983-1992). Comisia Internațională de Zbor liber: Anton Policek (1983-1990); Tiberiu Nedelescu (1992-2001); Leonard Grigorescu (din 2002). Comisia pentru Zbor cu motor: Jean Marinescu (1996-1997). Comisia Internațională de Aerostate: Mihai Ilie (2001-2005).

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Aurel Vlaicu și aeroplanul său

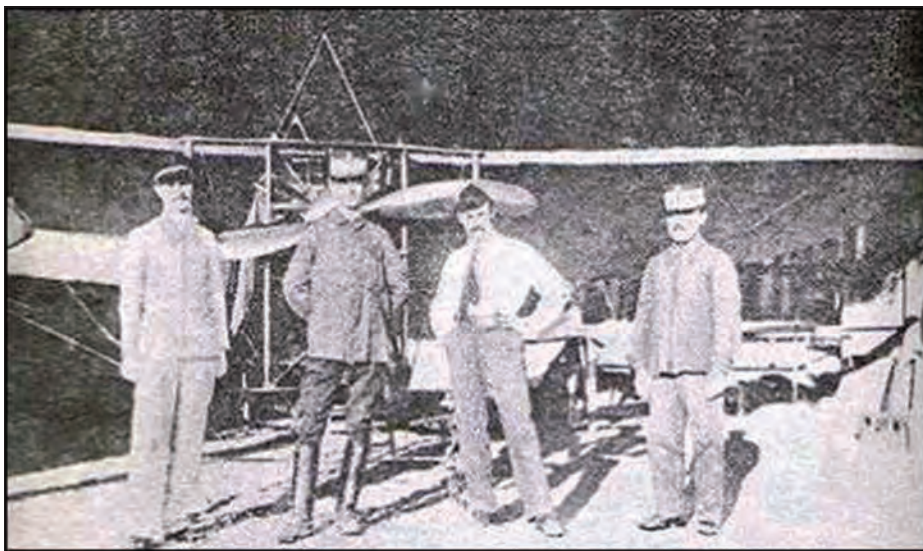
Aurel Vlaicu și cel dintâi aeroplan românesc

*Ion Luca
Caragiale.
Fotografie cu
dedicație pentru
prietenul și
protejatul său,
Aurel Vlaicu*

*Înălțarea Vlaicu! și sus! tot
mai sus!
1911 Caragiale*

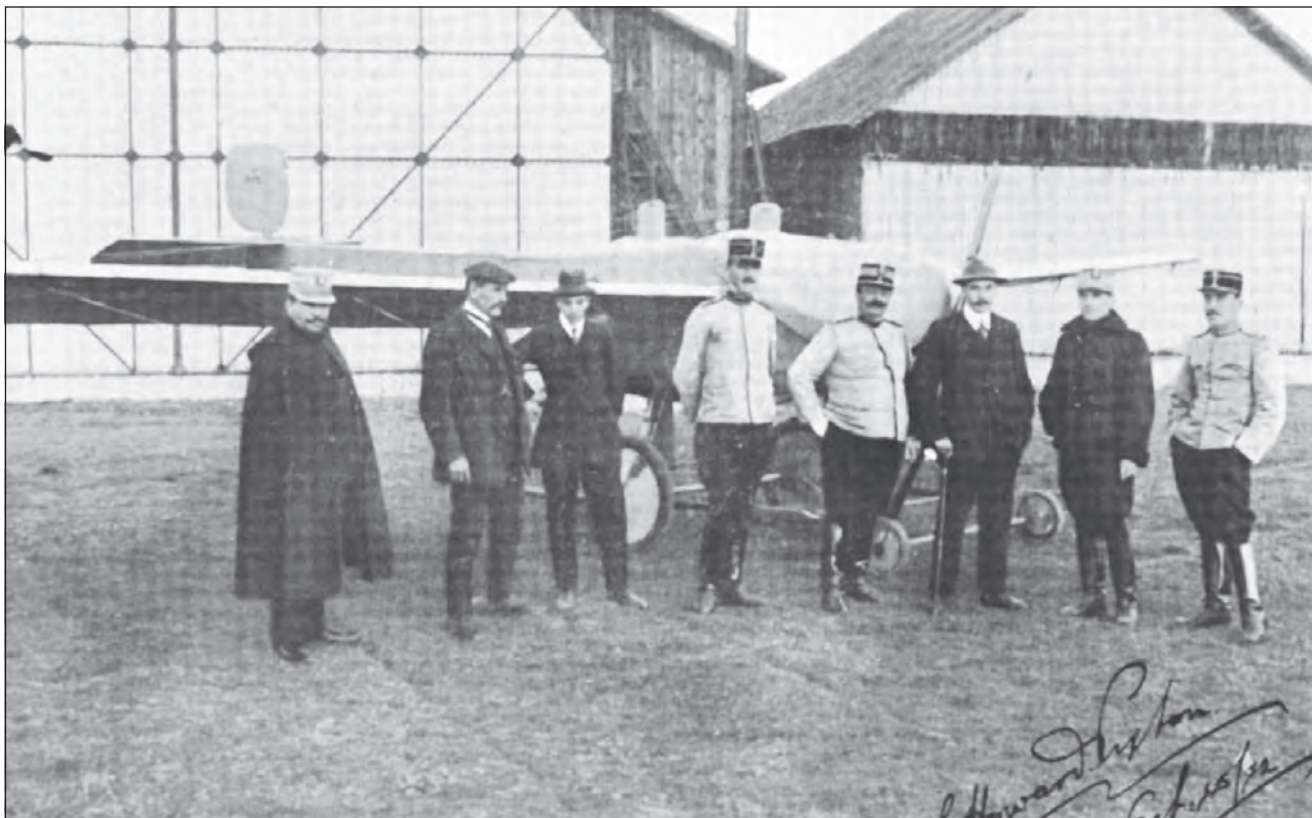
*Aviatori de la Scoala de pilotaj
de la Cotroceni; de la stânga la
dreapta: locotenentul Istrate,
locotenentul Mircea Zorilianu,
George Valentin Bibescu si
locotenentul Nicolae Capșa
(care și-a luat licența de pilot
în data de 18 iulie 1911)*

*Constantin Staia, unul dintre cei dintâi automobiliști
români care au îmbrățișat cu pasiune și sportul aviației,
obținând brevetul de pilot la 12 martie 1916, la Băneasa*

George Valentin Bibescu (1910) Aeronautică

Pilotul englez Pixton la Cotroceni, împreună cu specialiștii români în ale aeronauticii (de la dreapta la stânga): locotenentul Protopopescu, locotenentul Pârvulescu, pilotul Pixton, maiorul Matei, directorul școlii de pilotaj, locotenentul Negrescu și alții (1912)

Afișul expoziției Aeronautice din 1912 de la Viena, la care a participat și Aurel Vlaicu

*Elena Stoenescu-Caragiani - prima
femeie pilot a României*

*Brevetul Nr. 1591 din 22 ianuarie 1914, eliberat de FAI
aviatoarei Elena Stoenescu-Caragiani*

*Personalitate politică, absolvent al Școlii de Aviație din Botoșani.
În fotografie escradila Framan 5: Grigore Gafencu și Radu Irimescu - 1917*

Gheorghe Bănciulescu, primul pilot din lume care a zburat cu proteze la ambele picioare (amputate de la gleznă în 1926)

George Valentin Bibescu urând Drum bun lui George Bănciulescu. George Valentin Bibescu, una dintre personalitățile proeminente ale aeronauticii și sportului românesc. Vicepreședinte al FAI în anii 1927-1930. Președinte al FAI din 1930 până în 1941

Piloții Ion Cociașu și Gheorghe Grozea, alături de avionul Klemm K1-20, cu care au stabilit un record de durată în circuit

Ing. Ion Cociașu - pilot și însoțitor - Gheorghe Grozea, au realizat primul record mondial de durată în circuit - 8h17' la categoria avioane ușoare (avion Klemm K1-20 cu motor Mercedes 20 CP) la 20 iulie 1932 Băneasa

Mihai Pantazi în fața unui avion ICAR M 23 b

Smaranda Brăescu a realizat la parașutism două recorduri mondiale de înălțime, în 1931 (Sărățuica) și în 1932 (Sacramento)

Cpt. av. Mihai Pantazi (însoțitor Gheorghe Grozea) realizatorul primului record mondial românesc la categoria hidroavioane ușoare (hidroavion Messerschmitt M-23 b construit în licență de ICAR București) 2 octombrie 1932. Record de durată - 12h2'05''

*Aviatorul Petre Ivanovici (al doilea de la stânga) înainte de plecarea în raidul
București – Malakal –București (octombrie-noiembrie 1933)*

*Valentin Popescu (în prim plan) alături de compozitorul
Ionel Fernic - un alt împătimit al zborului*

Monumentul Eroilor Aerului

Inaugurată în 20 iulie 1935, în prezența regelui Carol al II-lea. Proiectul statuii a fost făcut de arhitecta și sculptorița Lidia Kotzebue în 1927, iar macheta a fost finalizată de sculptorul Fekete Jozsef. Construcția a durat cinci ani, fiind începută în 1930. Întreaga construcție are 20 m înălțime. Figura înaripată din vârful obeliscului are 5 m și cântărește 5000 de kg. La baza monumentului sunt fixate 4 placi mari de bronz cu numele celor 181 de aviatori care și-au pierdut viața în timpul zborurilor, începând de la Ghe. Caranda și Aurel Vlaicu – morți în 1912 și 1913 și până la cei căzuți în anul 1934. Monumentul se află pe Bd-ul Aviatorilor – București

Ștefan Soverth, împreună cu Smaranda Brăescu și instructorul Traian Dumitrescu, a contribuit la organizarea în 1941 a primei unități de parașutiști din România. A fost încercător de parașute. În 1967, a primit diploma „Paul Tissandier” acordată de FAI

Alexandru Papană (1937)

Mircea Finescu, unul dintre reprezentanții de seamă al zborului fără motor. Printre realizările sale se numără și aterizarea cu planorul în incinta Stadionului ANEF în 1947. Brevetat ca pilot în 1938, inginerul Mircea Finescu a reprezentat timp de patru decenii acest sport cu rezultate deosebite

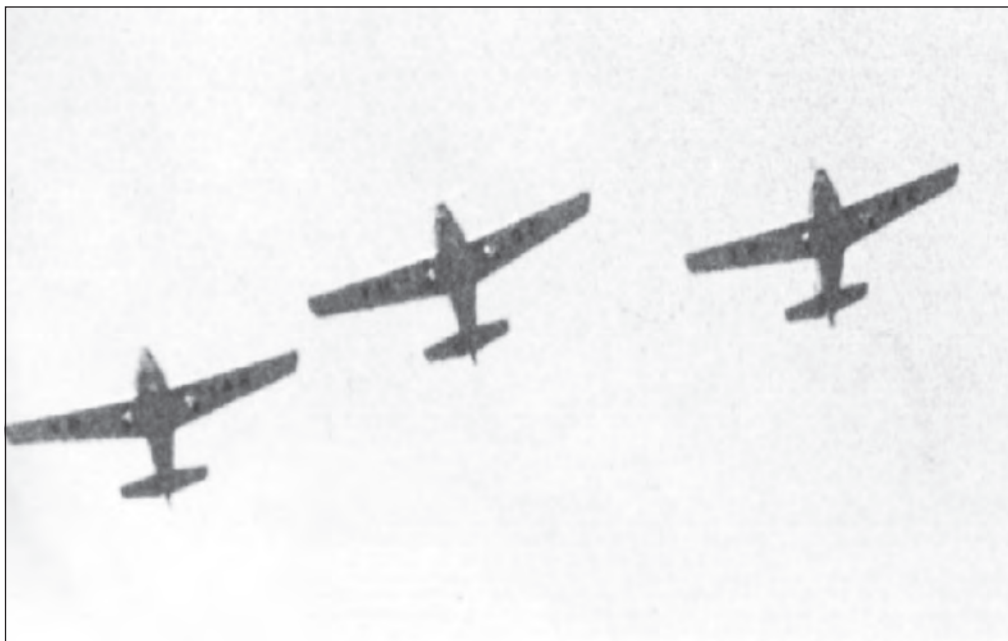
Anghel Ciucur. Directorul primei școli de parașutiști. Primul parașutist care a executat salturi pe apă, având la activ și 11 tipuri de parașute încercate

Ion Budea, brevetat în 1951 printre primii instructori parașutiști sportivi. Deținător a 3 performanțe de valoare mondială și a 9 recorduri naționale. Posesor al insignei FAI cu 1 și 2 diamante. Maestru emerit al sportului

Elena Băcăoanu, campioană mondială la acrobație în 1958 la Bratislava. Deținătoarea unor performanțe de nivel mondial-individual și în grup. Maestră emerită a sportului

- Recorduri mondiale de viteză pe parcurs recunoscut realizat în zbor simultan cu trei avioane IAR-813-C1 b în iulie 1958:*
- București-Kiev (piloți Constantin Manolache, Constantin Onciu, Simion Oțoiu)
- 177,941 km/h (4h 11'43");
 - Kiev-Moscova (C. Onciu, S. Oțoiu, Ștefan Calotă) - 177,335 km/h (4h 5'34");
 - Moscova-Kiev (C. Manolache, Șt. Calotă, S. Oțoiu) - 160,796 km/h (4h 41.58");
 - Kiev-București (C. Manolache, Șt. Calotă, C. Onciu) - 172,354 km/h (4h 19'52')

Maiorul Vasile Marin, primul medic parașutist, cu peste 1200 de lansări, Maestru al sportului, posesorul insinelor FAI cu 1 și 2 diamante. Medicul Aeroclubului Central Român

Gheorghe Iancu, după stabilirea recordului mondial (1961)

Gheorghe Iancu în momentul lansării. Stabilește, în 1960, recordul lumii la salt automat, cu aterizare la punct fix pe timp de noapte, iar în 1961, recordul mondial absolut prin două aterizări la zero metri de punctul fix. Maestru emerit al sportului. Posesorul diplomei „Paul Tissandier” (1964) și a insignei cu 1 și 2 diamante (1966), acordate de către FAI

Unul dintre prețioasele trofee cucerite de parașutistul Gheorghe Iancu

Diploma de Record Mondial, acordată de Federația Aeronautică Internațională piloților Octavian Băcanu și Vladimir Viscu

Piloții Octavian Băcanu și Vladimir Viscun, realizatorii unui record mondial la avioane ușoare C1d (avion IAR 814 -două motoare Walter minor) . 14-15 octombrie 1961 - Băneasa - Alexeni - Strejnic - Băneasa - record de distanță în circuit închis, fără escală - 4 462,87 km (20 h 41')

Ecaterina Diaconu. Posesoarea diplomei „Paul Tissandier”, acordată de FAI în 1974

*Elisabeta Popescu.
Maestră emerită a sportului.
Vicecampionă mondială în 1958 la
Bratislava (aterizare la punct fix)*

Angela Năstase. Maestră Emerită a Sportului

Aceste sportive au realizat numeroase performanțe mondiale individuale și în grup, cărora li s-au mai adăugat: Viorica Huluban, Victoria Leonida, Florica Uță, Maria Sasu, Eva Balogh și altele

*Maria Iordănescu, posesoarea diplomei „Paul Tissandier”
acordată de FAI în 1977. A realizat 3 recorduri mondiale*

Nicolae Pangică, considerat unul dintre promotorii parașutismului în România, cu contribuții deosebite la înființarea și organizarea unor școli de parașutism cu lansări din aeronave sau din turnurile construite la București, Cluj, Iași și Ploiești. A contribuit la omologarea parașutelor folosite de aviația sanitară și dezvoltarea parașutismului ca sport. A realizat 11 recorduri naționale și 3 performanțe mondiale

Teodor Tănăsescu. Deținătorul unei performanțe de valoare mondială stabilită în 1957 (salt în cădere liberă de la 1 000 m cu aterizare la punct fix). Posesorul diplomei „Paul Tissandier” acordată de FAI în 1973. Maestru Emerit al Sportului

Nicolae Pangică și Ștefan Soverth în mijlocul foștilor elevi, cu prilejul concursului național de parașutism din 1973

Un grup de concurenți și instructori, avându-i în mijlocul lor pe Ștefan Soverth și Nicolae Pangică, la campionatul republican de parașutism din 1973

Ion Negroiu. Maestru Emerit al Sportului. Posesorul diplomei „Paul Tissandier” și a insignei cu 3 diamante acordate de FAI în 1966 și respectiv în 1967

Ion Roșu. Maestru Emerit al Sportului

Vasile Sebe. Maestru Emerit al Sportului

Aceștia au realizat numeroase recorduri și performanțe mondiale individuale și în grup, cărora li s-au mai adăugat:(comandantul detașamentului de parașutiști) Ionel Iordănescu și Ilie Neagu (maestri emeriti ai sportului), ultimul și posesor al insignei cu 3 diamante acordate de FAI în 1972, precum și Vasile Mihanciu, Vasile Stan, Florea Teodorescu, Ștefan Niță, Nicolae Bucurenciu, Ion Bucurescu, Ion Surariu, Valentin Dobrică, Ilie Bâzgă, Drăgan Gogan, Ștefan Badioc, Nicolae Velicu, Valentin Țurcanu, Mircea Ciobanu, Emil Dumitrescu și alții.

General Grigore Baștan. A activat în domeniul parașutismului militar de la gradul de sergent (1941) până la cel de general (1983). A contribuit la formarea, pregătirea și conducerea mai multor generații de parașutiști, executând câteva mii de salturi, unele cu parașute de concepție proprie (GB-3 și GB-7), primind titlul de Maestru Emerit al Sportului. A activat ca președinte al Comisiei Centrale de Parașutism din România peste 20 de ani

Ana Nina Ioniță (alături de Mielu Feșeanu), medaliată cu argint la CM de acrobație aeriană de la Bekescsaba (Ungaria) 1984 . la cel de-al patrulea program de figuri liber alese cu durată de timp limitată. Alături de aceștia, după 1972, sub îndrumarea antrenorului emerit Constantin Manolache (deținător a 8 recorduri mondiale), s-au evidențiat în acrobația aeriană și alți piloți ca: Mihai Albu, Cezar Rusu, Marcel Mitu ș.a.

Fondatorii deltaplanismului românesc: Prof. universitar Anton Policec (x) - Politehnica Timișoara - având în dreapta sa pe ing. Ștefan Ardelea - Departamentul Aviației Civile și pe Arpad Kiss - Arad - în mijlocul concurenților la Campionatul Național de la OZUN (1978), la care au participat cca 100 de concurenți din 11 județe și 28 de aparate. Arpad Kiss (cel care a realizat prima aripă zburătoare în 1974) și maestrul de clasă internațională, George Craioveanu, au contribuit la oficializarea acestui sport și la înființarea în cadrul Federației Aeronautice Române a Comisiei de Deltaplanism, având ca președinte pe prof. univ. Anton Policec (1982)

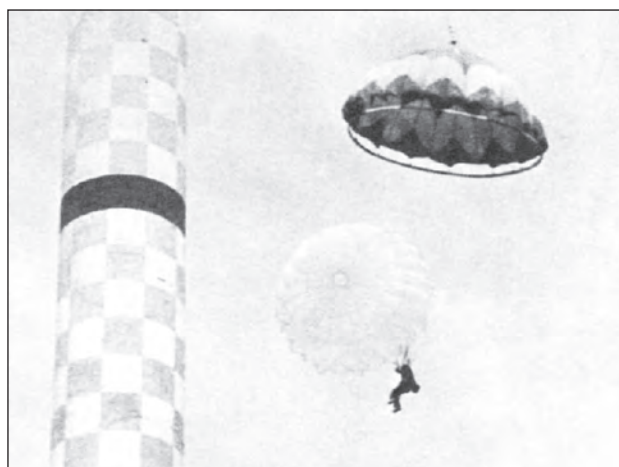
Gheorghe Pozna (Brașov), constructorul și pilotul motodeltaplanului, prezentat pentru prima oară în România în anul 1983, la Strejnic, Ploiești

Parașutiștii Aeroclubului Central Român se pregătesc pentru decolare și lansare

Prima demonstrație publică cu deltaplanul la care au participat peste 30 000 de spectatori . octombrie 1983

Abecedarul parașutismului. După 1990, parașutiștii români au mai obținut: 2 medalii de bronz la CE de seniori (1993) la lansări în grup; 3 medalii de aur (Adina Enculescu, Daniel Brezuică, Mirela Gherca), 5 de argint și 3 de bronz la CE de tineret (1993, 1995 și 1999)

Maeștrii Emeriți ai Sportului și Antrenorii Emeriți ai Sportului – Maria Iordănescu și Gheorghe Iancu, 2 reprezentanți cu contribuții deosebite la dezvoltarea și afirmarea parașutismului românesc.

Record mondial de lansare cu parapanta, din balon – 25 martie 2006. Parapantistul brașovean Marius Duță, în echipaj cu aeronauții Mihai Ilie și Mugurel Ionescu din București, au atins cu balonul YR-9002 înălțimea de 11.000 m și au depășit recordul mondial de 10.100 m cu lansare de parapantist, deținut de austriacul Mike Küng. Totodată, a fost depășit și recordul național de înălțime cu balonul, stabilit la 9.500 m, în 14 decembrie 2005, tot de cei doi aeronauți bucureșteni.

Aerocluburile teritoriale și aerodromurile din România – structuri care pe parcursul anilor au avut contribuții deosebite la promovarea și dezvoltarea sporturilor aviatice, la formarea și perfecționarea practicanților acestor sporturi.

• **București – Aeroclubul României**

- continuatorul activității structurilor organizatorice care au funcționat pe parcursul anilor în țara noastră în domeniul aeronauticii (vezi Istoric FR Aeronautică și Cap. Asociații, Cluburi, Societăți din Volumul IV);

- în anul 1991 Aeroclubul Central Român, din subordinea Ministerului Transporturilor se reorganizează sub denumirea Aeroclubul României și este organizat pe filiale teritoriale

- afiliat la Federația Aeronautică Română și Federația Română

de Modelism pentru sporturile aeronautice, la Ministerul Sporturilor:

- discipline: planorism, parasutism, zbor cu avioane ultrausoare (ULM), zbor cu balonul, aeromodelism.

- o lungă perioadă de timp, în cadrul clubului, a funcționat Constantin Voicu ca director de zbor (1990-1994) și director general (1994-2000).

• **București – Aeroclubul și aerodromul Aurel Vlaicu** din Clinceni (situat la 18 km sud-vest de București, cu o lungime de 1300 m și lățime de 200 m; se practică planorismul, zborul cu motorul și parașutismul; pot evolua aeronave ultrausoare particulare și aeromodele).

• **Arad – Aeroclubul Traian Vuia** (a funcționat din 1976 pe Aeroportul Traian Vuia, iar din 2011 a fost transferat în localitatea Șiria; se practică planorismul și parașutismul)

• **Baia Mare – Aeroclubul Alexandru Papană** (situat la 7 km vest de orașul Baia Mare; se practică planorismul, zborul cu motor, parasutismul, balonul cu aer cald, zbor cu aeronave ULM)

• **Brașov – Aerocluburile Iosif Silimon și Mircea Zorileanu**; funcționează aerodromuri la Ghimbav – lungime de 1500 m, situat la 8 km N, N-V de municipiul Brașov și la Sânpetru – situat la 7 km N de municipiul Brașov, lungime de 600 m; se practică: aeromodelism, planorism, zbor cu aeronave ULM și categ. IV, parașutism).

• **Caransebeș – Aeroclubul Octavian Ulici**

• **Cluj – Aeroclubul Traian Darjan** (sediu la Cluj cu terenuri de zbor la Dezmir și Iad-Bistrița; sporturi practicate: planorism, parașutism, zbor cu aeronave ULM)

• **Craiova – Aeroclubul George Bibescu** (situat la 4.5 km sud de central orașului Craiova cu pista de 850m lungime; sporturi practicate: planorism, parașutism, zbor cu motor)

• **Deva – Aeroclubul Constantin Manolache** (sediu în Deva cu terenuri de zbor în Săulești și Petroșani; sporturi practicate: planorism și parașutism)

• **Iași – Aeroclubul Alexandru Matei** (situat pe dealul Tătărași în partea de est a orașului Iași; sporturi practicate: parașutism, planorism, modelism)

• **Oradea – Aeroclubul Smaranda Brăescu** (situat în Calea Aradului, km 2-5; sporturi practicate: parașutism, planorism, modelism)

• **Pitești – Aeroclubul Henri Coadă** (situat la 200 m N-V de orașul Pitești, în com. Geamăna, având pista 800 m lungime; sporturi practicate: zbor cu motor, planorism, parașutism)

• **Ploiești – Aeroclubul Gheorghe Bănciulescu** (își desfășoară activitatea pe Aerodromul Strejnic, cu teren de zbor în Strejnic și Câmpina; sporturi practicate: zbor cu motor, parașutism)

• **Satu Mare – Aeroclubul teritorial** (situat la 1 km distanță de Aeroportul Internațional Satu Mare; se practică parașutismul și planorismul)

• **Sibiu – Aeroclubul Hermann Oberth** (situat la 3 km vest față de Sibiu; sporturi practicate: planorism, zbor cu motor, parașutism)

• **Suceava – Aeroclubul Grigore Baștan** (își desfășoară activitatea pe aerodromul Salcea, localizat la 9 km est de mun. Suceava; se practică planorism, parașutism)

• **Târgu Mureș – Aeroclubul Elie Carafoli** (situat la 1 km vest de Târgu-Mureș, se practică zborul cu motor, planorismul și parașutismul).

FIGURI REPREZENTATIVE

AGACHE-MIHES

RUXANDRA (1927), n. în comuna Viișoara, fostă Băsești, județul Vaslui. Este una dintre primele femei aviator. Dintr-o familie săracă, după încheierea celui de-al Doilea Război Mondial, alături de primul său instructor Nicolae Pelin ajunge la

bordul unui avion. Dintre cele 7 fete care făceau școala de pilotaj, promoția 1948, pe aerodromul Clinceni a fost prima care a zburat în plină comandă. Comandantul A. Haralambie a fost cel care a perfecționat-o, decolările și aterizările ei fiind de nota 10. Ca orice pilot profesionist a avut și întâmplări nefericite, dar a reușit să controleze avionul de fiecare dată. Are multiple acțiuni umanitare desfășurate la bordul avioanelor sanitare. A fost obligată la vârsta de 44 de ani, să renunțe la aviație, cu 6 ani înainte de pensionare (în 1971) pe motiv că "este prea bună și va încerca să fugă din țară".

AGARICI, HORIA (1911-1982), n. în Laussane, Elveția. Liceul l-a început la Iași și l-a terminat la Brașov. Absolvent al Școlii de ofițeri de Aviație de la Cotroceni, în 1933 a intrat apoi în Flotila I Aerostatie, după care a urmat școala de Piloți de la Tecuci, cursuri pentru

bombardiere și în 1937 școala de Vânători de la Buzău. În cadrul Escadrilei 53 Vânătoare a evoluat pe diferite

tipuri de avioane, iar la manevrele regale din 1938 a lăsat "o bună impresie prin zbor precis și aterizări perfecte". Printre piloții aviației noastre în care multi erau ași, locotenentul Horia Agarici a fost un aviator dotat, dar cu calități și merite obișnuite până în miezul zilei de 23 iunie 1941, a treia de război, când a trăit o oră astrală în cariera sa. Atunci, deși plecase în fruntea Escadrilei 53 de pe aeroportul de la Mamaia într-o misiune, a fost nevoit după câteva minute să se întoarca singur la Atelierul Aviației pentru remedierea urgentă a unei defecțiuni care nu a putut fi dusă până la capăt din cauza apropierii a șase bombardiere sovietice. Cu un singur rezervor plin și fără coechipier, a ajuns în spatele a trei bombardiere, pe care le-a distrus pe rând. Prin entuziasmul și curajul său extraordinar, Horia Agarici apăruse principala poartă maritimă a țării și intrase în legendă. Legenda a pornit de la acordurile lăutarilor de la cârciuma *Tanti Lenuța*, muzica fiind apoi prelucrată de Gherase Dendrino, iar versurile de Al.O."Păstorel" Teodoreanu. Noul șlagăr cu refrenele vocale interpretate de Ion Dacian era difuzat la Radio București din zori până în miez de noapte. După acest uriaș succes dobândit la malul mării, căpitanul Horia Agarici a mai obținut două victorii pe cerul Basarabiei, dar în august a fost trimis pilot de încercare la IAR Brașov. Depart de tumultul luptelor aeriene a înlocuit mitraliera cu pana de scris, încredințând tiparului mai multe lucrări: *Acorduri și armonii* (versuri); *Soimanu Furtună* (nuvele); *Aviația de vânătoare și Luptă în cer*. Revenit ca șef al Escadrilei '52 și apoi '53 a izbândit în ultima luptă contra unui "liberator" american. Sub regimul communist

a fost scos din armată și a trecut prin numeroase malversații, muncind uneori ascuns în hățișurile Deltei Dunării spre a contribui cât de cât la întreținerea celor șase copii ai săi. Din grija de a nu i se spori popularitatea printr-o victimizare excesivă, în 1965 a fost repus în drepturi cu gradul de capitan. Horia Agarici a fost decorat cu Ordinul *Virtutea Aeronautică*, Ordinul *Coroana României* cu spade și panglică de *Virtute Militară* și *Crucea de Fier*, germană. În 1982 a pornit pe ultimul drum, cel fără întoarcere, lăsând pe crucea de la locul de veci un nume pentru eternitate: **HORIA AGARICI AVIATOR LEGENDAR**.

BAȘTAN, GRIGORE (1922-1983), n. în Coșcodeni, jud. Buzău. General maior, aviator -parașutist. A început să practice parașutismul în 1941, având gradul de sergent, devenind pe parcursul anilor, un nume de referință în parașutismul militar și sportiv românesc, în calitate de constructor, animator, promotor și administrator. Absolvent al Școlii de Pilotaj și al Școlii de Parașutiști (1941), al Școlii de Ofițeri de Aviație (1946-1948), al Cursului academic superior la Academia Militară (1953-1954) și la Academiei Militare Generale – Facultatea de Arme Întrunite (1964-1967). De la gradul de sergent în 1941, sublocotenent aviator (1948), căpitan (1950) colonel (1956), este avansat la gradul de general maior în 1971. A îndeplinit numeroase funcții de comandă, începând de la comandant de grupă de parașutiști (1941-1944), locțiitor politic al comandatului Centrului de Instrucție al Aviației (1948-1950), Șef de stat major (1950-1951) și comandant al Batalionului 597 Parașutiști (1951-1952), comandant al Regimentului 246 Aerodesant (1952-1964), locțiitor al șefului de Stat Major al Armatei a 2-a (1967-1968), comandant al Trupelor de Parașutiști și locțiitor pentru Parașutiști al Comandamentului Aviației Militare (1968-1982). Timp de peste 30 de ani s-a aflat în diferite posturi de conducere a parașutismului militar, contribuind semnificativ la organizarea și dezvoltarea acestuia pe baze științifice. GB a fost un promotor consecvent și a sprijinit consistent dezvoltarea

parașutismului sportiv. A îndeplinit funcția de președinte al Comisiei centrale de parașutism, din cadrul Federației de Aviație, contribuind la lărgirea ariei de practicare a acestei ramuri de sport și afirmarea ei pe plan național și internațional. GB a fost un practicant de elită a parașutismului, un deschizător de drumuri și un exemplu demn de urmat. Printre cele mai importante realizări ale sale, în calitate de practicant și constructor, se cuvin menționate: numeroasele îmbunătățiri în construcția de parașute; realizarea unui nou tip de parașută (Brevet de invenții nr 2458/41559/1960), care în 1961 intrat în dotarea armatei; experimentul din 1957 – săritura dintr-un Junkers -52 călare pe o motocicletă; săriturile din turboreactoare (la o viteză de 450 km/h față de 170), începând din 1969, împreună cu alți parașutiști, Baștan fiind cel care a sărit primul, constituind un exemplu; sărituri de la 10.000 de metri (1971), doborând vechiul record de 7100 m (noul record a fost omologat). GB era cel care făcea proba îmbunătățirilor și a noii sale parașute pentru a demonstra eficiența și siguranța acestora. A rămas emblematic exemplul său de a sări din avion cu copilul în brațe, pentru a demonstra calitățile parașutei sale. Realizările sale sportive au însemnat și îndeplinirea normelor de acordare a titlului de Maestru Emerit al Sportului. A fost decorat cu numeroase ordine și medalii militare, începând cu *Virtutea militară de război*, clasa a III-a, acordată pentru participarea sa, în august 1944, împreună cu Batalionul de parașutiști, la luptele pentru apărarea Capitalei. (Surse: date biografice redactate de Elenea Șenchea-Popescu și Eugen Spătaru; *Vulturii cerului* de N. Pangică).

BĂCĂOANU (SUCIU), ELENA (1936), n. în Fundătura, com. Iclod, jud. Cluj. Studii liceale absolvite în București. Calificare profesională tehnician. Debutază în aviație în 1953, inițial în planorism, la Dudești -Cioplea, sub îndrumarea instructorilor de zbor Ion Șoflete și Mircea Finescu, reușind să obțină brevetul A pe ICAR. În același an, practică și parașutismul,

sport în care s-a remarcat în mod deosebit. A realizat în cariera sa sportivă 1560 de salturi, antrenându-se în condiții variate (salturi de noapte, salturi demonstrative și antrenamente pe apă la lacul Herăstrău și la Marea Neagră). Deținătoare a 16 titluri de campioană națională, 12 clasări pe locul al II-lea și 8 pe locul al III-lea). Componentă a lotului național de parașutiști, s-a numărat printre protagonistele probei la numeroase concursuri internaționale. În 1958, la CM de la Bratislava cucerește medalia de aur și titlul de campioană mondială, reușind un salt de la 2500 m, în proba de stil-cădere liberă, cu executarea de figuri impuse în aer. A fost prima și singura campioană mondială din istoria parașutismului din țara noastră. În 1961, câștigă titlul de campioană balcanică. Deține 4 recorduri mondiale, realizate în perioada 1961-1964. În 1958, s-a căsătorit cu Ștefan Băcăoanu, parașutist și planorist. Distincții: Medalia de Merit a Federației Aeronautice Internaționale, Maestră și Maestră Emerită a Sportului, decorată cu Medalia Meritul Sportiv clasa I, în 1968 și 2004.

BĂNCIULESCU, GHEORGHE (1898-1935), n. în Iași. Absolvind liceul militar de la Iași și apoi școala militară de infanterie de la Botoșani, primește botezul focului în primul război mondial, când este decorat pentru bravură în luptele de la Jiu, Nămolosa și Corbu.

Entuziasmat de importanța aviației în luptă, se înscrie, după război, la școala de pilotaj de la Tecuci, unde este respins în urma intervenției tatălui său. Dar insistența lui și ajutorul primit din partea aviatorului N. Tănase îi modifică cariera și destinul și, în 1921, primește brevetul de pilot. După avansarea la gradul de căpitan, se prezintă la examenul de observator (1922). În anul următor, împreună cu căpitanul E. Gheorghiu, cu un avion "Breguet-14", întreprinde raidul Iași - Cernăuți - Lvov - Varșovia, la întoarcere trecând prin Deblin și Lublin, realizând primul zbor de legătură cu aviația poloneză și, totodată, prima lui performanță pe plan internațional, cu un avion demodat. Ca omagiu, i se

înmânează brevetele militare poloneze, ca aviator. În 1925, i s-a încredințat misiunea de pilot de încercare în Franța unde, în câteva luni, a verificat 120 de avioane de tip *Potez XV*. Apoi, la 22 august 1926, împreună cu Romeo Popescu, participă la *Cupa Bibescu*, cea mai grea competiție a FAI. Decolează de pe aeroportul din București cu un avion *Potez XV*, echipat cu motoare - Lorraine-Dietrich de 400 CP și sosesc la Paris, parcurgând distanța de 2 300 km în 13h20., cu o escală în Austria. Curând după această performanță, având în echipaj pe mecanicul I. Stoica și pilotând un avion *Potez XV*, decolează de la Paris pentru a parcurge această distanță, fără escală, până la București, pentru a cuceri *Cupa Bibescu*. După 5 ore de zbor, în care a parcurs 1 100 km (traversând munții Boemiei), vizibilitatea scade, ceața obligându-l să se strecoare printre versanții stâncoși. Însă, avionul lovindu-se de creastă, se izbește de pământ. Mecanicul I. Stoica moare, iar aviatorului Gh. B. va trebui să i se amputeze ambele picioare. Avea doar 28 de ani. Nu renunță la zbor, folosind proteze. În noaptea de 21 mai asistă la sosirea legendarului Lindbergh, care traversase Atlanticul și pe care îl cunoștea. Cumpărându-și un automobil, cutreieră Parisul, conducându-l cu proteze. Președintele Republicii Franceze îi conferă ordinul *Legiunea de Onoare*, cu grad de cavaler. La înapoierea spre București, parcurge - cu mașina - distanța Paris-București în 10 zile. După doi ani de suferințe indescritibile, manifestând o voință unică, Gh. B. participă la mitingul aviatic din primăvara anului 1928, unde execută o dificilă gamă de acrobații și o admirabilă vânătoare de balonașe. Acest aviator român, în anii '30, a fost primul om din istoria aviației mondiale care a zburat cu proteze la ambele picioare. În 1928, i s-a încredințat funcția de secretar general al FAR, pe care o va cinsti printr-o fecundă muncă de organizare și prin editarea revistei *Aripi*. Ziarul *Adevărul* anunță că, în 26 octombrie 1928, Gh. B., zburând cu un avion *Morane Saulnier*, obține locul I într-un concurs pe circuit închis, în fața unor adversari francezi, cehi, germani și suedezi. În 1931, organizează Congresul FAI la Sinaia, la care participă 34 de state. În 1933, înaintat la gradul de lt. comandor, este decorat cu *Virtutea Aeronautică*, cu gradul de cavaler. În august, în același an, venind la

întâlnirea de la Barcelona, organizată de FAI, parcurge în 9 zile distanța de 8 000 km pe ruta București - Milano - Marsilia - Barcelona - Londra - Paris - Praga - Belgrad - București, București - Varșovia, București - Praga, București - Paris. Ultimele trei rute au fost efectuate în 5 zile cu avionul IAR-23. În octombrie 1934, participă la Congresul FAI de la Washington și pilotând la un miting un avion american, a luat participării la congres și asistența, prin gama de acrobații. În 1935, este ales de ministrul aviației franceze, generalul Denain, să cunoască și să studieze tronsonul viitoarei linii aeriene Franța - Madagascar, însoțit de președintele FAI, G. V. Bibescu. Plecând în această temerară aventură africană (în care a întâmpinat dificultăți meteorologice de nedescris), pe un avion Potez., parcurge 22 000 km în 14 zile, cu viteza medie de 240 km/h și aterizează epuizat la Cairo. Se stinge din viață răpus de o gripă tropicală. Ca semn de cinstire, i s-au organizat funeralii naționale, el făcând parte din galeria marilor oameni pe care i-a dăruit poporul român lumii întregi.

BEIU, GEORGE (1880-?), n. în Craiova. A fost un autodidact, care între anii 1906-1908 s-a preocupat de concepția și realizarea unui dirijabil pe principii noi de funcționare și cu performanțe care rețineau atenția. Acest dirijabil era conceput să urce și să coboare,

avea cârme de înălțime și adâncime ca la submarine, deplasându-se și înapoi. Dirijabilul era dotat cu două motoare care puneau în mișcare un mecanism ingenios, asemănător unei umbrele, care asigura propulsia. El dispunea de elice tractive și propulsive, cu patru sau șase pale, ceea ce constituia o noutate pentru dirijabile. Experimentarea sa a fost încununată de success, însă lipsa de fonduri a Ministerului de Război nu a permis perfecționarea și producția acestui aparat de zbor.

BELLER, RADU (1898 – 1931), n. în Roman, jud. Neamț. Fiul generalului de cavalerie Arnold Beller. După școala militară de pilotaj din timpul primului

război mondial a plecat în Franța la specializare pentru avioane de vânătoare luptând în escadrila SPAD-58. În 1919 a fost repartizat la Grupul 4 instrucție de la Tecuci și apoi la Grupul 1 Recunoaștere de la Iași. După ce s-a retras din armată a devenit pilot recepționar la Uzinele I.A.R. Ca urmare a calităților sale excelente George Bibescu l-a cooptat în raidul Paris - Saigon dar din nefericire în urma accidentului întâmplat a murit ars, fiind înhumat la 30.04 1931 în cimitirul militar britanic din Benares.

BERBENTE, CORNELIU (1938), n. în Stravopoleos -Moreni. Inginer de aviație. A făcut specializări la Universitatea Stanford (1970-1972) și la Virginia State University (1976). A susținut doctoratul în 1970, cu teza "Determinarea presiunilor și a caracteristicilor aerodinamice

ale aripilor și fuselajului în regim supersonic-hipersonic" (sub conducerea academicianului Elie Carafoli). Din 1960 s-a dedicat carierei didactice. A predat cursuri de gazodinamică, mecanica fluidelor, metode numerice în aeronautică, aerodinamici și gazodinamică, turbine cu gaze și reactoare, matematici speciale, complemente de transfer de căldură și masă. A elaborat peste 100 de lucrări științifice, tratând regimul supersonic-hipersonic, curgerea supersonică neuniformă după conul circular, studii asupra arderii hidrogenului în motoare aeroreactoare, studiul teoretic și experimental privind jeturile lichide la numere Reynolds mici, calculul elicelor contrarotative, mișcări compresibile potențiale cu aplicații la aerodinamica vitezelor mari, mișcări în jurul corpurilor permeabile, algoritmi generali pentru probleme neliniare.

BERENȚAN, ERAST (1913-1992) n. în Vatra Dornei. Inginer mecanic, absolvent al Școlii Politehnice din Timișoara. În timpul studiilor, în 1933, împreună cu un grup de colegi studenți, a înființat un club aviatic "Politehnica". Un an

mai târziu, la Sibiu, a obținut brevetul de pilot categoria "A" și a participat la construirea planoarelor "zogling". În 1935 a obținut și brevetul categoria "B". În anii 1935-1936 a construit cu colegii un planor "Hol's der Tenfel" zburând cu el la Cioaca, în apropiere de Timișoara, lansându-se prin tractarea unui automobil. În 1943, la Sânpetru a obținut și brevetul cat. "C", iar în 1952 a devenit parașutist de aeronavă. Din 1943 a activat ca inginer la IAR Brașov, apoi, din 1950 la URMV-3 și la I.C.A. Ghimbav din 1968, ca tehnolog șef. Foarte ambițios, în 1964 la Clinceni a obținut Insigna de performanță "C", la vârsta de 51 de ani. S-a preocupat de motoare, creând un motor în doi timpi "BE-1", pentru primul motoplanor, a cărui structură a fost proiectată de Iosif Silimon. După 1991 s-a mutat la Timișoara unde a și murit.

BIBESCU, GH. GEORGE - vezi **Personalități**

BIBESCU, V. GEORGE - vezi **Personalități**

BRĂESCU, SMARANDA - vezi **Personalități**

BRUMĂRESCU, DUMITRU -TACHE (1872-1929), n. în Vălenii de Munte. S-a remarcat ca unul dintre străluciții inventatori în aeronautică în perioada de pionierat a acesteia. Participant la expozițiile generale ale României din 1904 și 1906, obține medalii de argint și de aur

pentru un aeroplan original, cu decolare verticală, pe care l-a brevetat în 1909. Aeroplanul utiliza 3 elice, una propulsivă și două tractive. Macheta acestuia a fost expusă la Salonul aeronautic de la Paris din 1910, alături de avionul cu reacție al lui Henri Coandă. Obține brevetul de pilot la Juvisy, în Franța. În 1911, la Cotroceni reușește, cu aparatul construit de el, să se ridice și să zboare câțiva zeci de metri. DB a realizat și un salvator de submarine, care permitea salvarea echipajului în cazul eșuării, brevetat în Franța, în septembrie 1911. Mai realizează și alte invenții, precum cuplajul automat la vagoanele de cale

ferată, o sanie automobil și o mașina de tăiat stuful.

BULGARU, ELENA (1931) n. în Reșița. Este prima femeie din România pilot de elicopter și una dintre primele aviatore din țara noastră. Trăiește, „ascunsă” într-un cartier al municipiului Ploiești, lângă Gara de Sud. La vârsta de 18 ani (1949) s-a înscris la cursurile de planorism ale unei școli de zbor fără motor din Reșița. Un an mai târziu obținea unul dintre primele brevete de pilot. Au urmat apoi brevetele pentru pilotarea avioanelor utilitare, sportive și cel de pilot profesionist în 1952. Avea 21 de ani. Timp de zeci de ani a făcut numeroase zboruri în cadrul aviației sanitare și a celei utilitare. Transporta bolnavi, accidentați, medicamente (cam în genul acțiunilor SMURD-ului de astăzi), având diverse situații și întâmplări neplăcute din punct de vedere mecanic, cu aterizări miraculoase, peste care a trecut cu o mare îndemânare și tenacitate. Mai mult e a reușit să stabilească și un record mondial de altitudine (6250m), nedoborât până în ziua de azi, o performanță uluitoare pentru avioanele ușoare, cu greutate între 500 de kilograme și o tonă. Era 12 aprilie 1957. În 1971 acceptă o mare și nouă provocare: fuseseră aduse din Franța primele elicoptere. Erau model Alouette B3. A obținut brevetul cu numărul 40 din țară. Ceilalți 39 erau toți bărbați. Pe elicopter și-a continuat misiunile din cadrul aviației utilitare, dar a pilotat și avioane, zburând pe aproape douăzeci de tipuri de aeroplan. În 1981 s-a pensionat și a efectuat ultimul zbor, aterizând în mijlocul careului făcut de colegii de la aeroportul Băneasa, unde devenise comandantul detașamentului de aviație utilitară. De curând, EB a primit titlul de „Cetățean de Onoare” al municipiului Ploiești.

BURDULOIU, CONSTANTIN TRAIAN (1894 – 1974) n. în Brașov. Pilot. După terminarea liceului intră voluntar cu termen redus la Regimentul 2 Artilerie. În timpul Primului Război Mondial a trecut la Grupul 2 Aeronautic, luptând la Mărășești și Oituz

ca observator aerian. Obține brevetul de pilot în 1918, apoi avansează până la funcția de șef la Centrul de Instrucție al Aeronauticii de la Tecuci, în 1925. Când în aviație s-a pus problema recordurilor de distanță, realizează în vara anului 1928 recordul Capitalelor Europene, străbătând 12000 km în 8 ore. În această acțiune a făcut echipaj cu Gheorghe Iacobescu, fiind însoțit și de jurnalistul Mihai Negru. La scurt timp, cucerește două premii și Cupa Poloniei în concursul Miciei Antante. O altă cupă a primit-o anul următor, după ce, împreună cu căpitanul Gheorghe Iacobescu a parcurs în 9 ore și 23 minute, fără escale, distanța Paris – București. Pe 10 aprilie 1931 a decolat de la Paris cu George Valentin Bibescu, Radu Beller și John Hunt, plecând în raidul spre Saigon, dar peste o săptămână au avut loc ciocnirile cu vulturii, pe cerul din apropierea gării din Bhabua, avionul luând foc, iar el suferind arsuri grave. Recuperat, și-a reluat activitatea promovând la gradul de lt. comandor la Centrul de Instrucție al Aeronauticii și participând la alte concursuri și raiduri interne și internaționale. Deși în 1941 trecuse în rezervă, în noiembrie 1944 avea să fie numit comandantul aviației de bombardament de pe Frontul de Vest iar apoi Comandantul Corpului Aerian Român.

BURNAIA-CIOC, IRINA (1909-1997), n. în com. Ciurari, jud. Teleorman. În octombrie 1933, obține brevetul de pilot femei nr. 2, făcând parte din lotul primelor femei aviatore din România, care participă la manevrele militare din toamna aceluiași an, împreună

cu Marina Știrbei (brevet nr. 8), Mariana Drăgescu (9), Nadia Ruso (11) și Virginia Duțescu (14). Peste un an (1934), **IB** va fi prima aviatore din țară care va trece peste Carpați cu un avion *IAR-22*, proprietate personală. Jumătate din valoarea avionului s-a decontat fabricii din Brașov de către statul român, potrivit legislației timpului, pentru încurajarea dezvoltării aviației în România. Între 3 ianuarie-24 martie 1935, efectuează primul raid intercontinental,

zburând peste 3 continente (în condiții climaterice aspre, cu hărți inexacte și cu aparatură rudimentară de orientare), pe ruta București - Istanbul - Adapazari - Konya - Adana - Alep - Damasc - Haifa - Ierusalim - Gaza - Cairo - Luxor - Assuan - Khartoum - Malakal - Juba - Entebe (lacul Victoria) și retur, cu un avion de concepție și fabricație românească, unicat, tip *IAR-22* (cu o structură lemnoasă acoperită cu pânză). Zborul a fost efectuat împreună cu aviatorul Petre Ivanovici și a însumat 16 000 km - parcursi în 120 de ore. În iunie 1935, pe aeroportul Băneasa, în prezența directorului fabricii de avioane Întreprinderile Aeronautice Române din Brașov și a cunoscutului as al aviației românești, Constantin (Bâzu) Cantacuzino, execută o gamă de acrobație cu avionul *IAR-22*, devenind prima aviatore acrobat din România. Peste doi ani (1937), efectuează pe un avion de acrobație, *Brucker Jungmann-YR-IVA*, două raiduri europene: primul, pe ruta București - Belgrad - Zagreb - Triest - Bologna - Roma de 1 600 km în 12 ore și al doilea, cu același avion, pe ruta București - Berlin - Amsterdam - Londra - București. În martie 1938, la invitația fiicei președintelui Turciei, M. K. Atatürk, efectuează un raid București - Bagdad cu escală la Ankara. În anul următor (1939), reprezentând România, participă la concursul de aviație de la Rimini (Italia), etapa a IV-a, împreună cu 38 de concurenți europeni și ocupă locul I în proba de cea mai scurtă decolare. și se clasează în primele locuri la probele de *circuit*. A fost distinsă cu ordinul *Virtutea aeronautică*. În 1945, părăsește se stabilește în Liban, după care va deveni cetățean elvețian, trăind în Geneva până la sfârșitul vieții.

CANTACUZINO, CONSTANTIN (BÂZU) - vezi **Personalități**

CANTACUZINO, IOANA (1895-1950) n. în comuna Islaz, jud. Brăila. Cu toată obârșia sa nobilă fiind fiica principelui Ion G. Cantacuzino, inginer IC nu s-a mulțumit să se rezume la studiile pe care le făcea o tânără de familie bună la cursurile liceale la Paris adăugând și pe

acelea de pilotaj la Școala de aviație din București, în 1928, fiind singura fată între cei 10 cursanți ai instructorului Octav Oculeanu. În 1930 a primit brevetul de pilot de turism, primul acordat în România unei femei. Ca și fratele său, inginerul Mircea Cantacuzino, IC a beneficiat de un avion Klemm 20, pe care familial i l-a pus la dispoziție spre a face acrobații, zboruri îndrăznețe și chiar raiduri. Împreună cu fratele său a condus școala de aviație civilă din capitală continuând și după decesul lui MC, la aterizarea într-un zbor școală. În 1928 a efectuat primul raid internațional cu un avion sport. Școala a continuat să o dezvolte aducând din Germania mai multe avioane la manșa cărora s-a aflat. Propaganda pentru aviație a continuat-o cu pasiunea și ardoarea recunoscută fiind prima femeie care a participat la un miting cu acest scop. Pentru serviciile aduse aviației i s-au decernat "Virtutea Aeronautică" și "Medalia Aeronautică". După o detenție în lagărul de la Târgu Jiu (1941) i s-a stabilit domiciliul forțat în vila familiei de la Călimănești, unde a fost "tolerată" de autoritățile comuniste într-o cămăruță. (Dicționarul personalităților feminine din România, Ed. Meronia Buc 2009).

CARAFOLI, ELIE - vezi Personalități

CAPSA, NICOLAE (? -1918)
Odată cu terminarea școlii de aviație în urma căreia a obținut, în 1911, brevetul de pilot nr.4 a intrat în armată participând la manevrele militare din toamnă aceluiaș an. După campania din cel de-al doilea război balcanic, în 1913, și o data cu intrarea

României în prima mare conflagrație mondială NC s-a afirmat că un ofițer foarte bine pregătit cu capacitate mare de conducere încât i s-a încredințat Grupul III Aeronautic de la Galați alcătuit din câte o escadrilă de observație, de vânătoare și de bombardament de unde și complexitatea misiunilor pe care le aveau de îndeplinit membrii săi. La temeiul succeselor numeroaselor operații desfășurate în condiții de temeritate de către membrii Grupului

III Aeronautic o mare contribuție a avut-o puterea exemplului personal dată de comandantul NC care a știut să insuflă camarazilor săi obligația morală printr-o pregătire desăvârșită și angajarea în luptă cu eroismul împins până la abnegație. Pilot atât de înzestrat cu calități remarcabile dovedite de foarte tânăr, comandant foarte apreciat de subalternii săi s-a remarcat și ca susținător al aviației în latura ei sportivă că mentor al multor tineri cuprinși de mirajul zborului și ca protagonist al multor acrobații aeriene. După încetarea ostilităților militare NC și-a desfășurat activitatea la conducerea Școlii de Pilotaj din Tecuci. Ultimul zbor l-a efectuat pe 27 iulie 1918 când evoluând într-un program acrobatic i s-a avariât avionul prăbușindu-se pe aerodromul din Tecuci. Pentru vitejia cu care a executat numeroase zboruri și competența cu care și-a condus camarazii NC a primit valoroase distincții românești și străine între care și Medalia "Virtutea Militară" clasa I, conferită în anul 1911, chiar în anul debutului său în aviație.

CHERA, DUMITRU (1921-2004) n. în Păușești Măglași, județul Vâlcea. A absolvit Școala Militară de Pilotaj, cu brevet, în 1943, cu gradul de adjutant stagiar aviator și repartizat în Escadrila 63 din grupul 1 de vânătoare. A luptat în apărarea teritoriului

României în cel de al II-lea Război Mondial și pe frontul de vest. Distins cu Ordinul "Virtutea Aeronautică" clasa Crucea de Aur cu spade, la care a primit și două barete; Ordinul "Virtutea Militară"; Ordinul "Meritul Militar" clasa I; medalia Sovietică "Victoria"; medalia "Eliberarea de sub jugul fascist". După 1948, a fost instructor de zbor la Centrul Militar de Pilotaj. Continuând studiile a fost promovat locotenent în 1949. Din 1951, a fost șef Birou Operații și subșef de stat major în Regimentul 7 Aviație de Vânătoare. Din 1952, a fost ofițer cu tragerile și luptă aeriană la Centrul de Instrucție al Aviației și din 1953, la Școala de Ofițeri Naviganți de Aviație. A mai fost și inspector de zbor în

Comandamentul Forțelor Aeriene Militare. Este trecut în rezervă în 1958. Continuă activitatea aeronautică (1958-1972) ca pilot la Întreprinderea de Aviație Utilitară și ca pilot recepționar la fabrica de avioane IRMA Băneasa. După 1990, a fost abansat succesiv până la gradul de Căpitan Comandor aviator.

COANDĂ, HENRI - vezi **Personalități**

COCIAȘU, IONEL (1901-?), n. în Brăila. Inginer, absolvent al instituției universitare de specialitate din Toulouse (Franța), ocazie cu care luase contact și cu aviația. Unul dintre cei mai de seamă piloți civili, în același timp pilot sportiv și arbitru pentru sporturile

aeronautice din țara noastră. Format în anul 1929 în cadrul primei școli particulare, din România, pentru pregătirea piloților, înființată de Mircea Cantacuzino în anul 1928. Pentru a învăța tehnica pilotajului, IC a plătit cunoscutului maestru Octavian Oculeanu suma de 40000 lei. A zburat, pentru prima data singur la bord, după numai 16 zboruri executate în dublă comandă. Alături de Mircea Cantacuzino și Ioana Cantacuzino, a fost proprietar de avion încă din anul 1930. Deși era pilot numai din anul 1929, a urmat un program foarte sever de pregătire, având ca scop doborârea recordului mondial de durată în circuit închis, deținut de aviatorii francezi. Pe 2 iulie 1932, împreună cu Gheorghe Grozea, a decolat la bordul unui avion de 20 CP de pe aeroportul Băneasa și a parcurs ruta București – Urziceni – Buzău – Ploiești, stabilind un nou record mondial de zbor de durată depășindu-l pe cel al echipajului francez: Jean Reginensi și Jean De Viscaya. Trecând peste accidentul tragic al celor trei aviatori români, din 1931, de la Benares, Ionel Cociașu a plecat, pe 22 februarie 1935, de unul singur, de pe Băneasa, cu un avion monoloc de 40 CP spre Bombay. Dotarea tehnică precară, condițiile meteorologice și climatice deosebit de grele, aterizările forțate și mai ales o *pană seacă* au contribuit la avariarea gravă a avionului

în deșertul indian. Astfel, a eșuat această tentativă, la numai 500 km de punctul terminus. În același an, a participat la concursurile Miciei Antante și Poloniei obținând unele premii, iar în 1938 în cursa Ujgorod – Praga, a ocupat locul secund. Proiectul raliului solitar spre India l-a reluat în 1939, la 5 februarie decolând de la Băneasa, ultimul țel fiind Bombay. Din nou, a fost nevoit să depășească condiții meteorologice grele, să înlocuiască o elice ruptă la granița estică a Turciei, dar la 14 februarie ateriza la Bombay, de unde după o săptămână a plecat spre casă ajungând la București pe 28 februarie, după ce parcursese 12.697 km, ceea ce a constituit o performanță deosebită pentru acea perioadă.

COCONEA, TOMA (1976), n. în Petroșani. Pilot de planor și avion, instructor de schi, salvamontist, parașutist și zburător cu parapanta, TC e mai puțin cunoscut în România, fiind totuși o legendă pentru iubitorii de sporturi extreme din lume. Dorința de

a-și depăși limitele fizice și psihice l-au propulsat pe locul II în *Red Bull X-Alps 2011* (au participat 30 de sportivi din 22 de țări, aleși dintre mii de înscriși, după criterii fizice stricte). TC e *veteran*, luând startul la ultimele 8 ediții ale concursului, la această ultimă ediție clasându-se pe locul al II-lea. Întregul traseu are 1800 km, cu startul din Salzburg, fiind cel mai dur concurs de anduranță din lume: traversarea Alpilor de la est la vest; s-au parcurs 1000 km pe jos și alți 800 km cu parapanta, atingându-se 8 vârfuri: Gaisberg (1288 m), Dachstein (2653 m), Grossglockner (3798 m), Tre Crème (2999 m), Piz Pame (3901 m), Matterhorn (4478 m), Mont Blanc (4792 m) și Mont Gross (1148 m). Sosirea a fost la Monte Carlo. Ziua de antrenament pentru TC începe cu o alergare de înviorare de 30 km, zboruri cu parapanta sau cățărări; parcurge într-o zi 100 km. De-alungul timpului a suferit și numeroase accidente, dar le-a depășit prin doza de *neburnie* și dragostea pentru acest gen de efort. Palmaresul său este și bogat și interesant: totul a

început în 1991, cu pasiunea sa pentru munte și natură și de aici zborul cu parapanta, încurajat permanent de dl Liviu Iovan. A început participările în CN, realizând titluri la zborul cu parapanta și cele internaționale. A luat parte la multe concursuri în toată lumea, remarcându-se *Red Bull Dolomitenman* 2005, 2006, 2007; *Red Bull Giants* din Rio, 2004, *Red Bull Cape Town Man*, 2005 și zborul aventuros spre Kilimanjaro (Uruhu Peak, 5891 m). În 2010, participă la CE de parapantă din Austria (Abtenau) și la Trofeo Montegrappa (Bassano-Italia). În toate participările sale a fost incitat de dificultatea competiției și a adversarilor. Este denumit *Superman* din Petroșani.

CONSTANTIN, COSTEL (1967), n. în com. Braniștea, jud. Dâmbovița. Absolvent al Școlii Militare de Ofițeri “Nicolae Bălcescu”, din Sibiu. Până în anul 2001, a activat ca ofițer- instructor la o unitate militară. Încă de pe timpul când era elev, s-a inițiat în tainele zborului fără motor. În 1986, participă într-o tabără de inițiere în zborul cu deltaplanul, în Arad, avându-l ca instructor pe cel mai titrat deltaplanist din țara noastră- Arpad Kiss. A devenit un practicant frecvent al zborului cu parapanta și totodată un mare susținător și promotor al acestui sport. A testat și a zburat cu parapanta în diferite zone ale Buzăului și în țară. În anul 2000, a participat ca director de zbor la un concurs organizat la Bălea Lac, unde, lansându-se de la 2550m, a reușit să zboare două ore și jumătate cu parapanta, aterizând la 16 km distanță, lângă Sâmbăta de Sus. În 1998, a realizat cea mai mare durată de zbor (7 ore), într-o acțiune organizată în Costinești. După 2001, organizează primul club specializat pe zborul cu parapanta în Buzău, denumit “Aripi de Argint”, care ulterior, a fugurat printre cele 16 structuri organizatorice afiliate la FR de Aeronautică, cu activitate semnificativă. În cadrul clubului a înființat și o școală de zbor care a adunat peste 130 de aspiranți dornici să se inițieze în zborul cu

parapanta, 30 dintre aceștia devenind membri acestei unități sportive. Printre obiectivele sale de viitor se află perfecționarea activității acestei școli și promovarea zborului cu parapanta în zona Buzăului și în țară. Prin acțiunile și realizările sale Costel Constantin își înscrie numele în familia celor care participă activ la promovarea sporturilor aviatice.

CRAIOVEANU, GEORGES NICOLAE – vezi **Federația Română de Modelism**

CRAIU, VASILE (1895-1918). După studii liceale a urmat Școala de Aviație obținând în anul 1915 brevetul de pilot nr. 59. Odată cu intrarea țării în primul război mondial a participat la numeroase și dificile operații dincolo de liniile de luptă. Neuitata vară a anului 1917 l-a găsit în rândurile escadrilei de vânătoare Nieuport II. Cu o pregătire excelentă, cu îndemânare și un curaj greu de imaginat chiar de către camarazii săi trecuți prin numeroase zboruri temerare, Vasile Craiu s-a evidențiat ca un adevărat erou. Astfel, numai deasupra câmpului de bătaie, însângerat de la Mărășești a efectuat 30 de misiuni în circa 52 ore de zbor. În ziua de 10 noiembrie 1917 s-a remarcat într-o luptă cu două avioane inamice în care, cu abilitatea și vitejia-i recunoscută, a reușit să doboare pe unul și să-l determine pe celălalt să abandoneze. Pilot de înaltă clasă, VC a fost preocupat și de latura sportivă a tinerei noastre aviații dovedindu-se un excelent acrobat cu numeroase evoluții demonstrative. Din nefericire, ultima a avut-o în august 1918 pe aeroportul din Barlad, când s-a prăbușit într-un număr de acrobație la joasă înălțime lăsând colegii săi și întreaga urbe într-un doliu profund. În semn de apreciere a eroismului său, i-au fost decernate numeroase distincții: Ordinul “Mihai Viteazul”, clasa a III-a, Ordinul “Steaua României” cu spade, în grad de ofițer și Medalia “Croix de Guerre”.

DOBRAN ION (1919-?), n. în Văleni-Podgoria, județul Argeș. Aviator cu înaltă vocație și instruire a făcut parte între anii 1942-1945 din Grupul 9 Vânătoare, luptând atât în campania din Est cât și în cea din Vest. În cadrul Grupului 9 Vânătoare a comandat Escadrila

48 (albastră), iar în cele 340 de misiuni desfășurate în URSS la Mariopol, în zona petroliferă a Prahovei, contra bombardierelor americane, ori în Cehoslovacia contra celor hitleriste, a susținut 74 de lupte aeriene încheiate cu 10 victorii confirmate și 3 probabile. As al aviației române și-a arătat măiestria și cu ocazia unor zboruri demonstrative. Eroul Ion Dobran a fost avansat la gradul de general de flotilă aeriană rămânând în aviație până în 1973. Pentru competența și dăruirea sa a fost decorat cu Ordinul *Steaua României*, Ordinul *Coroana României* și Ordinul *Virtutea Aeronautică*.

DRĂGESCU, ANA MARIANA (1912-?) n. în Craiova. În cadrul studiilor efectuate a absolvit Liceul de fete din Lugoj, iar în 1934 s-a înscris la Școala de pilotaj „Mircea Cantacuzino” având ca instructor de zbor pe locotenentul aviator Constantin Abeles, care i-a desăvârșit

cunoștințele spre măiestria pilotajului. După ce și-a luat toate gradele de pilot, pe avioane de turism a dobândit și certificatul absolvirii cursurilor de zbor fără vizibilitate și de instructor în 1939. Participarea sa, în 1938, la manevrele militare de la Galați, unde a stat lângă alte patru avioane: Marina Stirbey, Nadia Russo, Irina Burnaia și Virginia Duțescu i-a atras, în iunie 1940, asimilarea la gradul de sublocotenent în aviația militară și cooptarea în Escadrila I Sanitară, prima de la noi din țară, denumită și “Escadrila Albă”. Escadrila Albă, concepută numai pentru misiuni umanitare, de salvare a răniților, deși în Armata Rosie au fost folosite femei-pilot în aviația de bombardament, a îndeplinit numeroase misiuni, zburând fără nicio apărare uneori

în apropierea celor mai aprige înclăștări ca cele de la Stalingrad, salvând circa 2000 de militari grav răniți. Și cu toate riscurile umane, în condiții de mare dificultate, MD îndeplinea uneori și 3-4 misiuni pe zi. După 23 august 1944, în cadrul Escadrilei 108 Aerotransport a îndeplinit numeroase misiuni în Transilvania, Ungaria și Cehoslovacia transportând răniți și documente necesare desfășurării în bune condiții a multor operații militare. Între anii 1950-1953 a fost instructor de zbor împărtașind din talentul său cunoștințele necesare celor ce vroiau să deslușească tainele și măiestria zborului. Pentru curajul și eroismul său, a fost decorată cu Ordinul militar “Crucea Reginei Maria” și Ordinul militar “Virtutea aeronautică” cu spade, clasa Crucea de aur, Ordinul “Vulturul German”, clasa III (1942). În 1955 a fost exclusă din aviație, dar după căderea comunismului a fost decorată cu Ordinul “Steaua României”, în grad de cavaler și i s-a recunoscut gradul de locotenent. Asociația Internațională a fostelor femei pilot a revendicat-o în rândurile sale, fiind singura din blocul fostelor țări comuniste. Regizorul Șerban Creangă i-a consacrat locul cuvenit în filmul documentar despre “Escadrila Albă” (Dicționarul de personalități feminine din România, editura Meronia, 2009). În adolescență a îndrăgit multe discipline sportive practicând înotul prin traversarea Dunării - în apropierea Portilor de Fier, patinajul, a jucat tenis și a absolvit o școală de echitație.

DUȚESCU, VIRGINIA (1910), n. în Corabia. A fost posesoarea brevetului feminin de pilot-aviator numărul 10 obținut în anul 1936. A fost maestră a acrobației aeriene de la noi și prima femeie instructor de pilotaj din istoria aviației noastre, la școală la Ploiești

(1931-1941). A făcut parte din faimoasa Escadrilă Albă (Nadia Russo, Virginia Duțescu, Mariana Drăgescu, Virginia Thomas); mai apoi vor intra și Victoria Pokol, Maria Nicolae, Stela Huțan – Palade, Eliza Vulcu și altele. A fost o vreme soția celebrului instructor de zbor capitanul Constantin Abeles-Coty. Ea și Nadia Russo deși decorate pentru faptele lor de

vitejie în anii războiului au fost închise în închisorile comuniste. (Surse: Revista "Historia" (Dan Gâju)).

FERNIC, GEORGE (1893-1930) n. în Brăila. Fiu al proprietarului Șantierelor Navale din Brăila. În toamna anului 1916 a intrat ca observator aerian în Grupul 3 aeronautic luptând la Mărășești. După război a studiat la Paris și Berlin devenind inginer și pilot

și unde a și realizat un avion propriu. În 1923 a revenit în țară executând, uneori cu soția sa la bord, zboruri demonstrative participând la mitinguri aeriene unele deosebite ca cel de la Mănăstirea Căldărușani „unde a evoluat jumătate de ora printre turlile bisericii și nucii seculari”. După ce s-a stabilit în SUA a construit mai multe tipuri de avioane într-o concepție aeronautică proprie. În 1930 intenționa să depășească performanța lui Lindberg, New York-Paris, din 1927 zburând New York – București și retur dar din nefericire pe 22 octombrie 1930 la un miting din Chicago s-a prăbusit în avionul de concepție proprie „Cruisare” în plină acrobație. GF a fost și un excelent automobilist, în 1927, la volanul unui Bugatti clasându-se pe locul 11 din 49 de competitori în celebra cursă de la Indianapolis.

FERNIC, IONEL (1901-1938), n. în Târgoviște. A trăit și și-a făcut studiile medii la Galați. Încă din primele clase de liceu, între 1912-1915, visa să devină aviator, să construiască avioane, intenție pe care o împărtășea și vărul său, George Fernic, prăbușit la marele miting

internațional de aviație de la Chicago din 30 august 1930. IF a dobândit o aleasă cultură muzicală, fiind elevul profesorului T. Fuchs, adus în țară de marele nostru compozitor, George Enescu. Talentat și cu reale înclinații spre muzică și chiar spre compoziție, bun pianist și chitarist, și-a făcut debutul în ultima clasă de

liceu cu compoziția cunoscutei romanțe *Cruce albă de mesteacăn*. Contrar vrierii părinților, nu s-a înscris nici la Politehnică, nici la Conservatorul de muzică, ci la secția de artă dramatică, devenind actor la clasa profesorilor I. Soreanu și A. Demetriad. După terminarea stagiului militar, rămâne în Ploiești, aproape un deceniu, consacându-se muzicii ușoare în calitate de compozitor și de textier, extrem de talentat. Mărturie stă romanța Șatra cu tulburătoru-i text, neîntrecut de nici o lucrare similară. Compozițiile sale *Minciuna, Iubesc femeia, Mai spune-mi odată, Scrisoare de amor, Adio, doamnă, Beau, Pe boltă când răsare luna și suita de tangouri, romanțe, rumbe și valsuri* etc, au devenit șlagărele vremii cu rezonanțe nestinse nici în zilele noastre. Cincinat Pavelescu i-a încredințat tânărului compozitor textul pentru celebra romanță, *Îți mai aduci aminte, doamnă*, iar Ion Minulescu, fascinat de lirismul și muzicalitatea cântecelor trubadurului târgoviștean, i-a înmănat într-o seară lui IF versurile poeziei *Romanța celei care minte*, pentru care a compus o partitură tulburătoare. Casele de discuri *Columbia, Odeon și Parlaphon* i-au imprimat mii de discuri, încât pe drept cuvânt își disputa cu Ion Vasilescu titlul de ctitor al muzicii ușoare românești. În preocupările sale multiple și izbutite reamintim și pe cea de gazetar și om de litere, care a scris câteva volume de poezii, schițe și basme pentru copii. Dar visul său de a deveni aviator a dăinuit și în ultimii ani ai scurtei sale vieți, în primăvara anului 1935, IF absolvit Școala de Pilotaj de la Băneasa și a primit brevetul de zburător, atestat ca pilot de turism și sport. Recunoscându-i-se pasiunea pentru aviație și meritele dobândite la mitingurile aeriene, IF a fost numit directorul Școlii de Pilotaj de la Cernăuți și a fost decorat cu *Virtutea aeronautică*, înmănată personal de regele Carol al II-lea. Dar IF nu a fost numai pilot, ci și unul din primii parașutiști sportivi din țara noastră. În urma unui salt cu parașuta a rămas cu o mică infirmitate la un picior, folosind un baston pentru puținele zile pe care le mai avea de trăit. A murit într-un stupid accident aerian, în ziua de 22 iulie 1938, când un avion de pasageri al companiei poloneze *LOT*, care zbura pe ruta Varșovia - București, s-a prăbușit în codrii de la Negruleasa, nu departe de satul bucovinean Stulpicani.

FINESCU, MIRCEA (1923), n. în Arad. Inginer mașini termice. A activat ca inginer pilot de recepție la Intreprinderea de Construcții Avioane din Brașov. Și-a dedicat întreaga activitate aviației, remarcându-se atât ca specialist în acest domeniu, cât și ca practicant, la cel mai înalt

nivel, al zborului fără motor, fiind considerat o *legendă vie* a planorismului românesc. A fost primul pilot român de zbor fără motor, care a primit Insigna de Aur, cu 3 diamante, acordată de FAI. A operat pe mai toate aeroporturile din țară: Sînpetru, Ghimbav, Clinceni, Mocrea, Dudești – Cioplea și altele. În 1954, în cadrul Concursului Internațional de zbor fără motor, de la Leszno (Polonia), realizează 305 km, pe distanța Leszno – Kielce și totodată recordul de viteză (74.5 km/h), performanță care i-a adus primul diamant. Tot în această localitate, la 17 iunie 1961, parcurge distanța de 511 km - de la Leszno la Chyzowche- înregistrând cel mai lung zbor de distanță al unui planorist român, câștigând astfel cel de-al doilea diamant. Cel de-al treilea diamant, la insigna de aur îl obține la 13 noiembrie 1963, în Brașov, când reușește un câștig de înălțime de 6180 m. MF stabilise un record de înălțime încă din anul 1955 (4050 m), cu un planor tip RG2, iar în 1957, recordul de 385 km, în linie dreaptă, pe distanța Iași-Giurgiu, cu RG5 Pescăruș. Pe bună dreptate, MF este considerat și constructor, acesta, împreună cu alți piloți de încercare a avut o contribuție semnificativă în dezvoltarea și perfecționarea producției românești de planoare de la Reghin, care au fost folosite cu succes la instruirea practicanților acestui sport. Tot inginerul MF a fost și primul planorist român, care s-a salvat dintr-un planor monoloc. La circa 4000 m înălțime, din cauza unor turbulențe puternice, s-a rupt suportul comun al aripioarelor și voletului, situație care l-a obligat să se parașuteze cu destule peripeții. Printre realizările sale deosebite se află și cea privind aterizarea cu planorul în incinta stadionului ANEF (Republicii), în 1947. A fost permanent membru al Biroului FR de Aeronautică, îndeplinind anumite funcții, între care și pe cea de șef secție aero (în anii '60). În anul 1977, a prezentat

planoarele românești în Franța și în Anglia. S-a retras din activitate în anul 1979, dar a continuat să participe la acțiunile menite să contribuie la dezvoltarea și afirmarea aviației sportive românești. În perioada 1968-1990, MF a fost membru în Comisia Internațională de Planorim, din cadrul FAI. Primul aerodrom privat din Moldova, amenajat în localitatea Frătăuții Vechi (jud. Suceava), a primit numele Mircea Finescu. Alături de cea mai înaltă distincție internațională acordată de FAI – *Insigna de Aur cu 3 diamante*, stau titlurile de Maestru și Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a, 1968. (Surse: Priorități și recorduri mondiale de aviație – Gheorghe Rado, 1963).

GÂLCĂ GHEORGHE (1923). Practică planorismul din 1941. Din anul 1943 activează, fără întrerupere în cadrul aviației sportive, în calitate de instructor de zbor fără motor. În această perioadă a executat peste 5000 ore de zbor cu planorul, pregătind mai mult de 400 de piloți sportivi. Din 1956 i s-a dat comanda Aeroclubului „Moldova” din Iași. În îndelungata sa activitate a participat la majoritatea concursurilor naționale de planorism, clasându-se printre frunțași, cucerind de două ori titlul național. A stabilit, de asemenea, mai multe recorduri naționale de planorism, fiind participant și la numeroase concursuri internaționale. Este posesor al insignei internaționale „C” de aur cu un diamant. Pentru meritele și activitatea sa a fost distins cu Medalia Muncii și cu titlurile de Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit.

GHICA, ION (1892-1933), n. în București. Obține brevetul de pilot sportiv gradul II, la una din școlile aviației civile, în 1920. Încă din acest an se angajează, cu temeritate, în realizarea unor raiduri, care aveau să însemne nu numai recorduri naționale, ci și să-i ducă faima peste hotare. La 9 iulie 1930, zburând de la Bicester (Anglia) până la Peteren (Bulgaria) cu un avion Ford-*Emsco*, realizează record național la această categorie de aeronavă pe o distanță de peste

2 145 km, fără escală, cu o viteză medie de 145,38 km/h. În anul următor (1931), cunoscutul inginer Grigore Zamfirescu, directorul fabricii de avioane SET (Societatea de Exploatare Tehnice) din București, pune la dispoziția lui Ionel Ghica unul din cele 30 de avioane de tip *SET-31*, de concepție și fabricație românească, echipat cu un motor *Lorraine-Dietrich Mizzar*, de 230 CP. Singur la bord, I. Ghica realizează un raid de mare dificultate pe distanța București - Khartoum (în nordul Africii) - București, zburând peste nisipurile Saharei la o temperatură de peste 40° C. Cu același avion - căruia îi adaptează rezervoare suplimentare pentru combustibil. și tot singur, parcurge distanța București - Saigon - București, în 150 de ore de zbor pe un traseu de 25 000 km, în 16 etape cu o durată între 4 și 11 ore. Raidul a constituit un mare succes al aviației sportive din România, fiind elogiât de marile cotidiane naționale și internaționale ale timpului. Era al doilea aviator din lume care a realizat o asemenea performanță în condiții climaterice atât de variate și ostile, folosind aeroporturi improvizate, fără repere de orientare. În 1932, în echipă cu Octav Oculeanu și Emanoil Ionescu (viitor ministru al Aerului), a întreprins un raid de durată pe distanța București - Varșovia - București, fără escală, cu același avion *Emsco*, realizând timpul de 12h20'. După moartea sa (1933), în memoria valorosului zburător, familia a instituit un concurs aviatic dotat cu *Cupa Ionel Ghica*, care avea să fie cucerită în 1934 de celebrul pilot Constantin (Bâzu) Cantacuzino, pe un traseu măsurând 1 634 km, iar în 1935 de către Alexandru Papană, care a concurat cu un avion *IAR-16* (echipat cu motor *Bristol Mercury IV 52* de 560 CP, viteză maximă 342 km/h), construit la Brașov de o echipă condusă de ing. Elie Carafoli, care a folosit principiile de bază ale avionului *CV-11* (Carafoli-Virmoux), acesta fiind unul dintre primele avioane din lume cu *aripă joasă*. Pe locul II, în același raid, s-a situat un alt as al aviației române, Constantin (Bâzu) Cantacuzino, care a pilotat un avion de tip *Caudron-Typton*.

GOANȚA, CONSTANTIN (?). Observator aerian în Escadrila Farman nr.2 cu care a participat la eroicele lupte din 1917, a devenit fondatorul primei școli de fotografi aerieni din România, conducătorul Serviciului fotografic aerian, autor al unor lucrări de specialitate. Ca pilot, a condus Escadrila de bombardament considerată și "Escadrila de gardă a României" cu performanțe deosebite. Zborul de legătură între București și Atena efectuat fără escală printre furtuni de zăpadă peste crestele Balcanilor a reprezentat o performanță ca și raidul din iulie 1920 când în 14 ore a străbătut 1850 km realizând primul înconjur al țării.

HUȚAN, VIORICA ELENA (1923) n. în Gura Humorului, jud. Suceava. După absolvirea Liceului la Cernăuți s-a stabilit în București. Activitatea profesională și sportivă a început-o ca secretară de pistă la Școala de Planoare unde a evoluat în 1942 în primul zbor. După ce s-a transferat la Direcția Generală a Aviației Civile a urmat Școala de Însotitori de Bord obținând primul brevet din țară și apoi pe cel internațional după o specializare în Belgia. Bine pregătită a reușit să depășească diferite dificultăți care i-au stat în cale inclusiv o prăbușire de avion când efectua zborul 216. De-a lungul prodigioasei sale cariere a strâns peste 18600 ore zbor străbătând spre toate zărilor 8602000 km din care 51857 doar în „Marele Raid” din 11.XII.1969 / 7.I.1970 în circa 77 de ore survolând trei oceane și cinci mări, patru continente și douăzecișisapte de state. (Dicționarul Personalităților Feminine din România, Ed. Meronia, Buc, 2009). După depășirea a 7 milioane km. de zbor, performanță considerată record european, i s-a conferit o medalie și a fost felicitată de Henri Coandă. Medalii a mai primit și pentru fiecare milion de km parcurși precum și Ordinul Muncii și o diplomă pentru merite deosebite în Aviația Civilă.

IANCU, GHEORGHE (1933), n. în com. Grădiștea, jud. Giurgiu. Absolvent al ICF. Pilot amator și parașutist de înaltă performanță, a obținut 18 titluri de campion național de parașutism, dintre care 6 titluri de campion național absolut; a stabilit 92 de recorduri

naționale și 8 recorduri mondiale, dintre care 6 de grup și 2 individuale record mondial pe timp de noapte (2 noiembrie 1960), cu performanța aterizării la 1,45 m (față de punctul fix), din 2 lansări consecutive și un record mondial absolut și definitiv, cu performanța aterizării la 0,00 m, din două lansări consecutive, de la înălțimea de 1000 m cu deschidere întârziată, executate, la 31 mai 1961, pe aerodromul Strejnic-Ploiești, în cadrul Campionatului Național. A realizat prima parașută cu fante din România (1956). Arbitru internațional. Din 1950 până în 1986, a deținut funcția de comandant al Detașamentului parașutiștilor sportivi din România. Membru al Comisiei Internaționale de Parașutism (CIP) timp de 8 ani (1962-1969). Din 1996, președinte al Asociației Naționale de Parașutism (ANPR). I s-au acordat titlurile de Maestru emerit al sportului și de Antrenor emerit. În anul 1962, Federația Internațională Aeronautică îi decernează Diploma Paul Tissandier, pe care a menționat *Record Mondial Definitiv –adică va aparține pentru totdeauna sportivului care l-a stabilit*. A fost distins, de asemenea, cu Insignele cu 1 diamant și 2 diamante.

ILIE, MIHAI (1956), n. în București. Absolvent al Facultății de Electrotehnică – secția mașini electrice, din Institutul Politehnic București, promoția 1980. Activitate profesională: subinginer stagiar la Institutul pentru Îmbunătățiri Funciare (1980-1984); subinginer principal de proiectare, tehnolog de secție la Întreprinderea de Cinescoape (1984-

1993); director adjunct și director general la diferite firme din domeniul comerțului (1993-2000). În anul 2000, a fost promovat în funcția de secretar general la Federația Română de Aeronautică. Sportiv, instructor, antrenor și conducător în domeniul aeronauticii. Realizări deosebite ca sportiv de performanță, pilot și instructor de deltaplan, parapantă, planor, motodeltaplan și balon. A reprezentat în competiții AS *Institutul Național de Motoare Tehnice*, Aeroclubul *Aurel Vlaicu* – Clinceni și Aeroclubul României. Are la activ peste 3000 de zboruri cu deltaplanul (campion național în 1994 și 2005, vicecampion național în 1986, 1992, 1994, 2003). A deținut recordul național de durată la deltaplan – 2h'46 min (1986). A avut rezultate semnificative ca instructor la Aeroclubul României pentru deltaplan, parapantă, planor și balon. În perioada 1995-1997, a fost antrenor la lotul național de deltaplan. A înregistrat performanțe deosebite, ca instructor-pilot, în zborul cu balonul cu aer cald: campion național, împreună cu Chiriac Dan (2004); recorduri naționale de altitudine în 2000 (7000m), 2003 (8900m), 2005 (9500m), 2006 (11.063m); record național de distanță în 2002 (120km). Pe 25 martie 2006, după o pregătire minuțioasă, cu o dotare modestă, depășind numeroase greutăți și condițiile sfârșitului de iarnă, Mihai Ilie și pilotul Mugurel Ionescu, împreună cu curajosul parapantist Marius Duță, au realizat un nou record mondial de lansare cu parapanta de la 10.761m și un nou record național de înălțime la baloane – 11.063m. Performanța este cu atât mai valoroasă cu cât ea a fost realizată la vârsta de aproape 50 de ani. Aflat în conducerea federației, M.I. a reușit, cu toate dificultățile perioadei parcurse, să mențină interesul pentru supraviețuirea sporturilor din domeniul aeronauticii, să organizeze cu bune rezultate activitatea aerocluburilor și a competițiilor interne, a meetingurilor aviatice, să asigure contactul cu activitatea competițională internațională, contribuind astfel la perpetuarea bogatei tradiții a aviației din țara noastră. Din anul 2001, a devenit delegat CIA, în cadrul FAI.

IONIȚĂ, ANA-NINA (1952), n. în Timișoara. Pilot civil, instructor de zbor în aviația sportivă. După absolvirea Liceului Economic din Brașov (1971), urmează cursurile Școlii de Ofițeri de Aviație *Bobocu Buzatu*, specializarea pilot civil (1973-1976). În anul

1982, s-a perfecționat în domeniul transportului public, la Școala de Transport Public în Aviație. Activitate profesională: instructor de zbor în aviația sportivă în cadrul Aeroclubului *Mircea Zorileanu*, din Brașov (1976-1985); pilot civil la Tarom (1985-2004). Sportivă de performanță în domeniul aeronauticii, specializarea zbor cu motor. Multiplă campioană și medaliată la CN de zbor cu motor. A făcut parte din lotul național, începând din anul 1984. Multiplă campioană și medaliată la CB. Cea mai valoroasă performanță a obținut-o la CM de zbor cu motor, din 1984 (Bekeschaba - Ungaria), unde a cucerit medalia de argint și titlul de vicecampioană mondială în proba de acrobație aeriană. Distincții: Maestră a Sportului, Premiul *Omnipol* (pentru concurentul cel mai bine clasat din fiecare țară – 1984).

IORDĂNESCU, MARIA (1944), n. în jud. Argeș. Începe să practice parașutismul de la vârsta de 15 ani, cu câteva salturi de la 80m, la Turnul de la fostul Stadion 23 August. Apoi, a început să sară singură din avion. Îndrumată și pregătită în activitatea sa de

către renumitul parașutist maestru emerit al sportului și antrenor emerit Gheorghe Iancu. Ajunsă în echipa națională de parașutism sportiv, stabilește 18 recorduri naționale și mondiale, dintre care două, lansarea la punct fix de la 1000m (1974) și de la 600m (1978) sunt încă valabile. A fost căsătorită cu Ionel Iordănescu și el parașutist de marcă al României, decedat în 2005. În numeroasele salturi (peste 5000), MI avut și momente de

cumpănă, de altfel ca majoritatea parașutiștilor. S-a întâmplat în 1979, după care a renunțat la parașutismul sportiv, devenind instructor, pregătind sute de profesioniști ai salturilor în gol. Printre performanțele sale, amintim: - 1961, Clinceni, performanță de valoare mondială, salt de la 600 în grup de 4, cu deschidere imediată și aterizare la punct fix; - 14 iulie 1969, Clinceni, R.M. egalat la salt de la 600m, cu deschidere imediată și aterizare la punct fix (0,00m); tot în 1969, stabilește un record mondial individual cu salt de la 1000m și aterizare la punct fix (0, 22m); - 19 iulie 1972, Ghimbav, R.M., salt 1500m, deschidere imediată și aterizare la punct fix în grup de 5 (0,17m); - 21 iulie 1972, Ghimbav, R.M. salt 1500m, cu deschidere întârziată și aterizare la punct fix, în grup de 7 (0,62m); - 19 iulie 1973, Ghimbav, R.M. egalat, salt cu deschidere întârziată și aterizare la punct fix, (0,00m). dar a mai continuat să sară și în ultimii ani, ajungând să dețină, recordul național de vârstă, la lansări individuale (a făcut ultimul salt solo, în 2004 la 60 de ani și în tandem în 2009). În 1977, FAI îi acordă Diploma *Paul Tissandier*. Din 1998, a ieșit la pensie. Distinsă pentru activitatea și performanțele realizate cu titlurile de Maestru Emerit și Antrenor Emerit al Sportului și decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

IORDĂNESCU, IONEL (1940-2005), n. în București. Ofițer superior și parașutist sportiv profesionist. Are la activ peste 4500 salturi. Multiplu campion național și internațional. A fost căsătorit cu sportiva parașutistă Maria Iordănescu. Dintre performanțele sale, menționăm: - 1972, Ghimbav, salt în cadere liberă de la 1500m și aterizare la punct fix, în grup de 9 (0,00m), record mondial și național absolut; - 1973, Ghimbav, salt cu deschidere întârziată de la 2 000m și aterizare al punct fix (0,00m), record mondial egalat și record național absolut; - 1973, Clinceni, salt cu deschidere imediată de la 2 000m și aterizare la punct fix în grup de 9 (0,39m), record național. Antrenor de parașutism și al lotului național, din 1994. Membru al Biroului federal în FAR, după anul 1990 până în 2004. În memoria sa a fost instituită Cupa

Memorială *Ionel Iordănescu*. Distins cu titlurile de Maestru și Antrenor Emerit al Sportului. Decorat cu *Medalia Meritul Sportiv* clasa I (2004).

IRIMESCU, RADU (1890 - 1975) n. în Galați, tatăl său fiind contraamiral. După Liceul Militar din Iași a început Școala Militară de Artilerie, Geniu și Marină plecând apoi la Academia Navală din Kiel și făcând stagiul în marina germană (1908-1912). Noile studii la TECHNISCHE HOCHSCHULE de la CHARLOTTENBURG le-a întrerupt, în 1913, îmbarcându-se ca ofițer de bord pe crucișătorul "Elisabeta", cu care a participat la protecția românilor din Turcia. În toamna anului 1915, a intrat în școala de Aviație și apoi repartizat la Escadrila Farman cu care a avut misiunea de supraveghere a Dunării de la Turnu Măgurele la Siliștriu. Din 15 XI 1916 conduce Escadrila F5 din Corpul II A și sub comanda lui s-a efectuat primul reglaj de tir din avion contra unei baterii inamice și tot în premieră a fost montat un aparat T.F.F., pe aeroplanul său. Eforturile sale au fost remarcabile deoarece cum se sublinia în "Dictionarul Marinarilor Români" (comandor Dr. Marian Mosneagu, Editura Militară 2008) "urmand exemplul comandantului lor, căpitanul R.I. marinarii zburători au fost prezenți în misiunile de fotografierea liniilor și bateriilor inamice, reglare și control al tirului artileriei proprii. În vară anului 1917 R.I. a adus mari servicii în timpul operațiunilor de la Nămoloașă și a bătăliei de la Mărășești iar în ianuarie 1918 a contribuit la dezarmarea trupelor rusești de la Galați, care răscolite incitau contra autorităților române. Pentru eroismul său RI a fost recompensat cu înalte distincții: Medalia "Avântul Țării" (1913), Ordinul "Steaua României", în grad de cavaler (1917), Ordinul "Sf. Ana" cu spadă și fundă, Ordinul francez "Crucea de Război", Ordinul "Coroana României", în grad de ofițer cu spadă (1918), Ordinul "Virtutea Aeronautică", cu spade în grad de cavaler. În 1920 a devenit inginer al

Școlii de Mine a Universității Columbia (SUA) și apoi director la sucursală Băncii C'hrissoveloni la New York, la Uzinele Reșița și Societatea generală de gaz și electricitate. În Parlamentul României a activat ca senator iar în guvern între 1932-1935 ca Subsecretar de stat al Aerului în Ministerul Apărării Naționale. Titular la Ministerul Aerului și Marinei din 1-I-1937 până la 10-II-1938 când a demisionat și ad-interim pentru scurt timp la Ministerul Apărării Naționale. Pilot avansat la gradul de General Comandor de aviație ministru de resort a susținut latura sportivă a aviației noastre într-o perioadă în care s-au înregistrat rezultate memorabile prin diferite recorduri și raiduri intercontinentale. Trimis Extraordinar și Ministru Plenipotențiar la Washington a susținut activitatea a lui Alexandru Papană dincolo de Ocean care dorea să transpună visul neîmplinit al lui George Fernic de a ajunge cu un avion de construcție proprie de la New York la București. Dar atmosfera internațională atât de încărcată l-a împiedicat pe Alexandru Papană raidul New York - București la bordul avionului "Alba Iulia - 1918".

ISPAS, ȘTEFAN (1928-1991) n. în Maglavit, județul Dolj. General de aviație, profesor universitar. Absolvent al Școlii Tehnice de Aeronautică din Mediaș, în 1948. În 1950 absolvă Școala de Ofițeri de Aviație din Mediaș și Academia Militară Tehnică. A devenit doctor în științe tehnice în 1981. A ocupat diferite funcții, ca: inginer, șef divizie de aviație, director al uzinelor de Reparare Avioane Bacău, șef al Direcției Tehnice de Înzestrare cu Tehnică Militară M.Ap.N., director al Centralei Industrii de Mecanică Fină și Aeronautică. Din 1972, a fost profesor la Facultatea de Aeronave și Academia Militară. A predat cursuri de tehnologia materialelor de aviație, fabricația și repararea aeronavelor, organizarea producției de aeronave și armament. A publicat peste 100 de lucrări, în domenii ca: răcirea paletelor turbinelor de aviație, motoare turbo-reactoare, sisteme de propulsie cu combustibili lichizi,

robotică industrială.

IVANOVICI, PETRE (1898-1936), n. în Băilești, jud. Dolj. Primește brevetul de aviator în 1923, iar pe cel de pilot civil în 1933, în cadrul primei companii de aviație LARES (Liniile Aeriene Exploatate de Stat) și a Societății SARTA (Societatea Anonimă Română de Transporturi Aeriene). Împreună cu Max Manolescu, au fost primii piloți calificați din țară, în perioada interbelică, pe toate tipurile de avioane din dotarea aviației militare și civile. A făcut parte din celebra escadrilă *Dracii Roșii*. Participă la mitingul de început de la Tecuci la 1 octombrie 1924, împreună cu toți *așii aviației românești*, ne informează ziarul *Sportul* din 3 octombrie 1924. În toamna anului 1925, în cursul unui raid de orientare de la Galați la Constanța, la înapoiere zboară pe un avion de tip *Spad-80* pe firul Dunării. La Cernavodă a trecut pe sub podul de cale ferată construit de Anghel Saligny, ceea ce a constituit prima încercare de acest gen efectuată în țară. La mitingul organizat de asociația ARPA, la Băneasa, execută primul remorcaj de planor din România, pilotul planorului fiind inițiatorul zborului fără motor, V. Popescu. (*Universul*, 6 iunie 1934). Între 31 ianuarie și 24 martie, împreună cu aviatoarea Irina Burnaia, efectuează un lung raid în cele mai grele și neprimitoare zone din jumătatea de nord a continentului african, cu un avion *IAR-22*, până la Ecuator. La 1 februarie 1936, efectuează ultimul său zbor, încheiat tragic pe ruta Arad - București. După 30 de minute de zbor lansează apelul *avion cassé* (avion stricat), care este înregistrat de toate posturile terestre din Belgrad, Turnu Severin și Băneasa. Nemaiputând menține avionul în zbor orizontal, coboară și, după 7 minute - între viață și moarte -, avionul de pasageri *Potez-56* percutează vârful Sgliver al masivului Vlașcu Mic din munții Cernei. Membrii echipajului, pilotul P. Ivanovici, pilotul secund Ion Nicolae și radiotelegrafistul Gh. Serdie, își pierd viața. Aviatorul **PI** avea acumulate 6 000 ore de zbor, cifră remarcabilă pentru acele timpuri.

KISS, ARPAD (1933-2001), n. în Cluj. Inginer la Uzina de strunguri din Arad. Practicant al sporturilor aviatice, specializat în zborurile cu deltaplanul. S-a situat printre cei care au realizat o serie de performanțe, în premieră, în acest sport. Și-a desfășurat activitatea în cadrul primei secții de deltaplan înființată la AS *Strungul*, din Arad. Inițial, a practicat parașutismul, ulterior dedicându-se problematicei construcției și zborului cu deltaplanul. Este menționat printre realizatorii primului deltaplan din țara noastră, conceput în 1973 și lansat în martie 1974, Arpad Kiss fiind și cel care a efectuat acest zbor. Deltaplanul său, denumit AK-2 (cu o suprafață de 18 m² și o greutate de 18 kg f), a fost omologat ulterior, fiind considerat cel dintâi deltaplan din țara noastră și înamtricitat YR-5000. La primul concurs de deltaplan, cu caracter național, AK a primit Cupa *Primul zburător din România cu deltaplanul*. În 1979, AK construiește primul motodeltaplan din țara noastră, prin montarea pe deltaplanul său AK-2, a unui motor MZ-250, care acționa o elice propulsivă de 900 mm diametru. AK este considerat și primul sportiv din România care a practicat paraplanismul (unul dintre cele mai noi sporturi aeronautice, practicat pentru prima dată în 1983 în SUA, devenit sport în 1985). Paraplanul este cel mai simplu și cel mai ușor aparat de zburat și, în același timp, și cel mai sigur - parașuta fiind permanent deschisă. AK a practicat acest sport începând din 1989. Din informațiile existente, rezultă că avea 2 paraplane importate din Taiwan, iar până în 1993 efectuase circa 100 de zboruri între 60 și 370 m. A inițiat mai multe serii de tineri în acest sport. De altfel, AK a desfășurat o bogată activitate în organizarea de tabere și cursuri de inițiere în zborul cu deltaplanul, pentru formarea deltaplaniștilor. Unul dintre elevii săi, Constantin Costel, își amintește despre participarea sa la o astfel de tabără, în anul 1986. AK a fost primul deltaplanist român care, în 1980, a primit insigna FAI de bronz. (Sursă: Priorități și Recorduri Mondiale de Aviație - autor Gheorghe Rado - Editura Tehnoprod - București 1993).

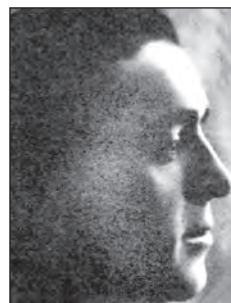
LINDNER, EDUARD (1903-1964), n. în com. Vama, jud. Suceava. După școala primară făcută în localitatea natală, a urmat liceul la Bacău și Piatra Neamț unde a luat bacalaureatul. Între 1924-1933 a studiat la Facultatea de Științe a Universității din București, luând prin Institutul Electrotehnic diploma de inginer. Între anii 1930-1931 a urmat Școala pentru ofițerii de geniu în rezervă, dar din 1938 a fost trecut la aviație. Din 1934 s-a angajat la Uzinele Comunale din București, unde a lucrat până în 1945, când a fost deportat în URSS ca etnic german. Apartenența de UCB l-a îndreptat spre Asociația *Metropola*, destinată preocupărilor sportive ale salariaților ei și a celor de la Societatea Generală de Gaz și Electricitate. Acolo și-a propus să practice aviația, asociația având și o secție de profil. Inițierea în tainele zborului a primit-o la ARPA, de unde a luat brevetul de aviator turism gradul I și II. Debutul său în activitatea competițională a fost pe cât de rapid pe atât de spectaculos, cucerind numeroase victorii la concursurile aeriene din țară. Suprema consacrare internațională a atins-o în 1938 la Concursul Aerian al Micii Înțelegeri, desfășurat la Praga, unde s-a clasat pe primul loc în toate probele, având aportul hotărâtor în câștigarea competiției de România. Ecourile din presă au avut o puternică reverberație, pe măsura performanței, titlurile cronicilor fiind deosebit de elogioase: “Concursul aerian al Micii Înțelegeri a fost un triumf al aviației românești de turism”, “Un strălucit succes al sburătorilor români, Inginerul Lindner a câștigat concursul aerian al Micii Înțelegeri și Cupa *Eduard Beneș* (*Timpul* – 7 și 10.IX.1938)”. Pentru performanța sa Regele Carol al II-lea i-a conferit Ordinul *Virtutea Aeronautică*, clasa Crucea de Aur. În 1943 a primit *Vulturul German*, clasa a 3-a, cu spade.

MANICATIDE, RADU (1912-2004), n. în Iași. După Școala Politehnică din București, a terminat ca șef de promoție Școala de Aeronautică și Construcții Automobile din Paris. Aviația l-a pasionat încă din adolescență, la 14 ani câștigând un concurs de

aeromodele și planoare cu un planor propriu, M-1. După absolvirea școlii de pilotaj în 1931 atenția sa și-a concentrat-o asupra realizării unor avioane monoloc, ca RM-5 și RM-7 cu greutatea între 200-240 kg și viteză 135 km/h. În 1939 a început să lucreze la IAR Brașov răspunzând de compartimentul prototipuri și experimentări, aducându-și contribuții majore în proiectarea avioanelor IAR-27, IAR-37 și IAR-80. Din 1942 a revenit la avioanele monoloc prin RM-9, dar a proiectat și unul de două locuri RM-11. Interdicțiile impuse la Conferința de Pace de la Paris din 1947 ca România să nu mai poată construi avioane militare, l-au determinat să-și ostoiască nostalgia după performanțele avioanelor IAR 80 și IAR 81, prin realizarea altuia IAR-811, dar conceput ca avion școală ce nu depășea 150 km/h. În 1950 a construit avionul IAR 813, cu care s-au obținut recorduri mondiale omologate de Federația Aeronautică Internațională, iar în 1953 bimotorul IAR 814 și el la rândul său recordman mondial de viteză pe circuit închis. La Înterprinderea de Avioane a realizat IAR 318 spre a fi folosit în agricultură și sănătate, devenind astfel “creatorul aviației utilitare”. Din 1967 a colaborat cu Institutul de Mecanica Fluidelor și Cercetări Aerospațiale, proiectând noi tipuri de IAR care au fost construite la ICA Ghimbav.

MANOLACHE, CONSTANTIN, vezi **Personalități**

MANOLESCU, MAX (1902-1985), n. în Constanța. În 1923, terminând școala de pilotaj de la Tecuci, este brevetat ca pilot militar. Se remarcă încă de la început ca un aviator temerar și îndemânat. În 1925, ziarul *Sportul* publică premiile acordate în concursul aviatic,

organizat în cadrul mitingului de la Tecuci pentru aterizare la punct fix cu elicea calată, locul I MM și Petre Ivanovici. Același ziar relatează că, la 28 octombrie 1928, a avut loc marele miting de toamnă de la Tecuci, la care a participat conducerea statului și generalul Constantin Coandă, fiind premiați pentru zboruri acrobatice cu avioane militare piloții

MM și P. Ivanovici, alături de care s-au evidențiat și alte nume de glorie ale zborului românesc: Gh. Bănciulescu și Gogu Ștefănescu. Peste doi ani, ziarul *Dimineața* consemnează în ziua de 16 august 1930 spectaculoasele evoluții acrobatice efectuate în mitingul de la Buzău de către pilotul Romeo Popescu și de cei doi ași, P. Ivanovici și MM, care au evoluat individual cu avioane *Farman* și *Junkers* și apoi, în formație cu avioane *Fokker* și *Morane Saulnier*, acestea fiind primele evoluții în mitingurile din țara noastră în formație și cu avioane de tip diferit. În 1932, MM, în echipaj cu cpt. Gh. Botez, cucerește *Cupa Bibescu*, o competiție internațională, organizată de FAI pe traseul București-Roma-București, la inițiativa președintelui acesteia, românul George Valentin Bibescu. La 23 octombrie 1933, ziarul *Lumea* informează despre apariția la mitingurile aviatice a *Escadrilei morții*, alcătuită din așii acrobației aeriene din acei ani: P. Ivanovici, M. Pantazi, MM, escadrilă care în temerarele zboruri grupate, la joasă înălțime, era formată din avioane vopsite în alb și roșu, motiv pentru care a fost denumită *Dracii Roșii*. Acest pilot de elită, împreună cu M. Pantazi, P. Ivanovici și cu alți aviatori de renume, participă la raidul internațional în grup pe ruta București - Istanbul - Eschişehir - Konya - Adana - Alep Gaza - Cairo - Asyut - Wadi Halfa - Atbara - Khartoum - Kosti până la Malaki (Sudan). Raidul a avut loc în toamna anului 1932. MM se distinge și prin faptul că a fost primul pilot român care a executat curse transcontinentale cu avioane de pasageri echipate cu motoare reactive în cadrul companiei *Air France*, activitate pentru care a fost răsplătit cu *Legiunea de Onoare* (franceză), totalizând până în 1964 rarissima cifră de 30 000 de ore de zbor. Neîntrecut acrobat și temerar pilot de linie în aviația civilă, MM a participat și la înființarea primelor asociații de transport aerian.

MILITARU, GHEORGHE (1957-2000), n. în Ceptura, jud. Prahova. Pilot și sportiv de performanță în aeronautică – specializat în zborul cu motor. A activat în cadrul Aeroclubului *Gheorghe Bănciulescu*, din Ploiești, ca sportiv, instructor de zbor și comandant. Multiplu campion național și medaliat la CN de

acrobație aeriană (1994-1998). A fost antrenor la lotul național de acrobație aeriană. A contribuit la inițierea și pregătirea mai multor promoții de sportivi, care au practicat această ramură de sport. Din 1995 până în anul 2000, a fost membru al Biroului FR de Aeronautică. A decedat în anul 2000, în Germania.

NEGROIU, ION (1933) n. în comuna Chiojdeanca, județul Prahova. Absolvent al școlii profesionale a Uzinei Republica din București. A făcut parte din primele serii de parașutiști sportivi ai anilor 50, avându-l ca instructor pe N. Pangică. La 18 ani, neîmpliniți, în 1951, este brevetat parașutist. A executat 2035 de lansări cu parașuta de instrucție, la recepții de parașute, pe apă, noaptea și militare. A instruit și brevetat peste 7000 de parașutiști sportivi la turn și aeronavă. A stabilit 32 recorduri individuale și de grup, cu aterizare la punct fix. A participat la 7 campionate mondiale și la numeroase concursuri internaționale. A stabilit 3 recorduri mondiale în grup cu aterizare la punct fix. La campionatele naționale din 1963-64 a obținut titlul de campion absolut. În lunga sa cariera de parașutist, împreună cu colegul și prietenul său Gh. Iancu, a făcut acrobație la mitinguri stârnind entuziasmul publicului. Până la el doar Charles Lindberg mai încercase așa ceva. Pentru rezultatele deosebite în activitatea sa de parașutist sportiv, i s-au acordat titluri și distincții: maestru Emerit al Sportului, Diploma "Paul Tissandier" acordată de FAI, insignele de aur cu 1,2 și 3 diamante acordate de FAI în 1966 și 1967.

NICOLAU ALEXANDRU (1990). Practicant al parașutismului de performanță. A deprins ritualul și dragostea pentru săritura cu parașuta de la tatăl său, Nicolau Ramiro, unul dintre cei mai experimentați parașutiști români. Din informațiile existente rezultă

ca primul contact cu zborul l-a avut la vârsta de 4 ani, când împreună cu tatăl său s-a bucurat de o lansare cu parapanta, urmând ca la 11 ani să aibă primul său zbor singur. A sărit pentru prima oară cu parașuta, de la vârsta de 12 ani, însoțit de tatăl său, iar singur de la 15 ani și jumătate. A beneficiat de asistentă și îndrumarea tatălui său, care a folosit un program de învățare rapidă numit AFF (Accelerated Free Fall – cădere liberă accelerată), prin care se învață, în numai 10 salturi, cum să se realizeze un salt cu parașuta în siguranță. Membru al Aeroclubului României. AN este unul dintre puținii români care de la 1 km în aer, poate cădea exact pe un punct minuscul. În anul 2007, la CE de juniori de la (Osijek –Croatia) a intrat în posesia medaliei de bronz. În numai 2 ani de zile a reușit să realizeze peste 1000 de salturi. A câștigat în 2010 titlul mondial la parașutism (precizia aterizării – juniori) care a avut loc în Muntenegru la Niksic. A fost la egalitate cu un bielorus și pentru departajare a efectuat încă două salturi, AN reușind să aterizeze exact în centru, iar adversarul său la o distanță de 1 cm. Maestru al Sportului.

OBERTH, JULIUS - HERMANN – vezi Personalități

OCULEANU, OCTAV (1902-1931), n. în com. Brastavățu, jud. Olt. Stimulat de vâlva ce s-a făcut cu ocazia zborurilor realizate în anii 1910-1913 de Aurel Vlaicu, M. Zorileanu, Șt. Protopopescu și Gh. Negrescu, liceanul craiovean OO a ales cariera militară. A urmat Școala de ofițeri de infanterie nr. 1 din București, fiind repartizat ca sublocotenent la garnizoana din Drăgășani. Nerenunțând la vechea dorință de a deveni aviator, OO a urmat cursurile școlii de pilotaj de la Tecuci, supranumită *leagănul aviației române*. Fiind un polisportiv pasionat, în 1926 a absolvit, în prima promoție, Institutul de Educație Fizică. A manifestat un real talent pentru scrimă și înot și a fost unul dintre promotorii Germania la școala de pilotaj sportiv (unde funcționa ca instructor), un avion de turism *Klemm 25*. La propunerea sa și a altor zburători entuziaști, s-au organizat mitinguri aeriene în

diferite orașe (Caracal, Corabia, Calafat, Slatina, Piatra Olt, Alexandria, Turnu Măgurele și Zimnicea). Se înscrie la concursul aviatic internațional al *Micii Înțelegeri*, organizat de Aeroclubul Regal al României și de Aeroclubul Poloniei, în 1929. Traseul concursului a fost astfel ales, încât participanții trebuiau să lege *pe calea aerului* orașele București - Iași - Varșovia - Praga - Belgrad - București. Din cauza timpului nefavorabil, din cele 24 de echipaje au rămas în concurs doar 10, dintre care 4 românești, printre care și cel pilotat de OO. În vara anului 1930, concursul aviatic denumit *Ocolul aerian al țării*, dotat cu Cupa *Mircea Zorileanu*, i-a adus pilotului consacrarea. Din cele 12 echipaje înscrise în concurs, tandemul OO și I. Drăgan s-a clasat pe locul I, cu un avion de tip *SET-3*. A fost pilot de încercare, realizând o probă de măiestrie atunci când a pilotat . în fața reprezentanților firmei constructoare americane . cele 3 avioane aduse, cu care a executat o gamă de evoluții și acrobații îndrăznețe, printre care și un picaj de la 1 000 de metri înălțime, până la 100 de metri de la sol. În 1931, O. O., împreună cu aviatorul Emanoil Ionescu, a început pregătirile în vederea unui zbor, adevărat record mondial de distanță, pe ruta București - Cape Town. Pregătirea acestui zbor temerar s-a făcut în mai multe etape. Mai întâi a întreprins un zbor de noapte cu un avion militar, apoi un zbor de rezistență, timp de 16 ore, într-un careu delimitat de orașele: București - Urziceni - Buzău - Ploiești - București. Întrucât zborul urma să se desfășoare pe o durată de 56 de ore, pentru înlocuirea pilotului în timpul raidului a fost adus și renumitul aviator I. Ghica. Avionul destinat raidului avea o rază de acțiune de 10 000 km. În cadrul pregătirii acestui raid intercontinental, cei trei membri ai echipajului au efectuat, în 26 iunie 1931, cu același avion, un raid fără escală pe distanța București . Varșovia . București. Cu o lună mai târziu, echipajul respectiv a mai efectuat, un raid pe traseul București - Londra. Zborul a durat 11h57, cu o medie de 185,6 km/h. Ei s-au reîntors în țară pe un alt itinerar, Londra - Paris - Belgrad - București. Raidul intercontinental nu avea să se mai efectueze, pentru că, în toamna aceluiași an,

OO s-a prăbușit în cursul unor probe de omologare a unui nou tip de avion de vânătoare, fabricat la uzinele SET din București, nemaiputându-se redresa după câteva figuri acrobatice, executate cu o mare măiestrie. Ziarul *Lupta* menționa: „Lt. OO a murit în serviciu ordonat, cu bravura simplă a eroilor”.

PALL, MIHAI (1959-2002), n. în Bacău. Pilot, instructor de zbor și sportiv de performanță în domeniul aeronauticii, specializat în zborul cu motor. A fost membru al Aeroclubului *Gheorghe Bănciulescu*, din Ploiești. Campion al României și medaliat la CN de acrobație aeriană. Participant la mai multe mitinguri aviatice. La o astfel de demonstrație, și-a pierdut viața în anul 2002, în Cluj-Napoca.

PANGICĂ, NICOLAE (1914-1992), n. în com. Măldăieni, jud. Teleorman. Urmează cursurile liceale în Turnu Măgurele, apoi pe cele ale Școlii de subofițeri de infanterie, din Brașov (1933-1934), iar din 1935 ale Școlii speciale de artilerie (armament de însoțire).

Viața sa capătă un nou curs, după ce a fost transferat în aeronautică, specializându-se în domeniul parașutismului. La Centrul de Instrucție al Aeronauticii, NP a absolvit o școală de fotografie aeriană. În anul 1936, a fost încadrat la Statul Major al Aerului, perioadă în care frecventează cursurile Școlii Civile de Pilotaj "Mircea Cantacuzino", din București, devenind pilot civil gradul I. A activat în Centrul de Instrucție al Aeronauticii, fiind numit profesor la fotografia aeriană și la Școala de Observatori Aerieni. A absolvit cursurile Școlii de Parașutiști, înființată în 1941, fiind numit instructor parașutist, iar ulterior instructor-șef în cadrul Batalionului de parașutiști. Va urma o lungă perioadă în care se va afirma ca practicant, organizator, promotor și conducător al parașutismului, contribuind semnificativ la afirmarea acestui sport pe plan intern și internațional. Ca militar, are la

activ numeroase lansări cu parașuta "în cădere liberă", fiind considerat primul parașutist militar român care a executat un astfel de procedeu. A fost implicat direct în acțiunea de înființare a unor noi companii de parașutiști și realizarea primului batalion de parașutiști din armata română. Se remarcă, ca voluntar, în luptele contra trupelor hitleriste care atacau capitala după 23 august 1944, fiind citat prin Ordin de zi, pe Aeronautică și Flotila 7 aerotransport. În 1946, se retrage din cadrele active ale aeronauticii militare, fiind numit șeful secției de parașutiști din cadrul forului de conducere al aeronauticii din țara noastră. A condus prima școală de parașutiști civili din România organizată în 1948, pe aerodromul de la Clinceni. Apreciat ca unul dintre cei mai iscusiți parașutiști, are meritul de a fi experimentat diferite moduri și tehnici de parașutare, printre care și următoarele tipuri de lansări: în cădere liberă; pe timp de noapte; din planor; în munți; din balon captiv; de înaltă acrobație cu mai multe parașute deschise și abandonate succesiv. Ca sportiv, a realizat circa 600 de diferite lansări, foarte multe dintre acestea constituind recorduri naționale (6 astfel de recorduri stabilite în 1950 și 5 în 1951), iar 3 dintre recordurile din 1950 au constituit și cele mai valoroase performanțe mondiale, la timpul respectiv. A contribuit la pregătirea a unui mare număr de parașutiști și instructori necesari acestui domeniu. Este considerat unul dintre specialiștii care au pus bazele parașutismului sportiv din țara noastră. A participat direct la elaboararea unor reglementări și instrucțiuni necesare organizării parașutismului, printre care și regulamentele referitoare la activitatea parașutiștilor și a Școlilor de parașutiști. În 1950 a fost condamnat la 1 an de muncă forțată în lagărul de la Bicaz fiind acuzat de simpatii filogermane. Este declarat, în 1965, veteran al războiului antifascist. Decorat cu medalii pentru merite militare în 1967 și 1969. (Surse: Informații furnizate în revista "Orizont aviat" nr. 47 din septembrie 2006, autor Comandor (r) aviator Constantin Iordache; documente privind activitatea parașutismului sportiv în perioada 1950-1973).

PANTAZI, MIHAI (1906-1936), n. în București. Absolvent al Școlii militare de artilerie, promoția 1917. În 1918, este trimis la școala de pilotaj din Franța, după ce obținuse brevetul de pilot de vânătoare în timpul primului război mondial în cadrul aviației franceze. Revenind

în țară, este avansat la gradul de locotenent și, după terminarea cursurilor școlii de la Tecuci, este brevetat și în țară pilot de vânătoare, împreună cu sublocotenentul Horia Hulubei, viitor savant, și cu locotenentul Romeo Popescu. În 1923, se reîntoarce în Franța și urmează cursurile școlilor tehnice de la Bordeaux și Versailles, specializându-se în cunoașterea și exploatarea motoarelor de avioane. În cadrul Asociației Române pentru Propagarea Aviației (ARPA), lt. MP desfășoară o neobosită activitate ca profesor de motoare și director al școlilor de pilotaj din cadrul ARPA, organizează competiții aeronautice dotate cu cupele *Mircea Zorileanu*, *Vasile Craiu* și *Ion Ghica*. Îl ajută, în momentul marelui impas prin care trecea, pe invalidul Gh. Bănciulescu să-și reia zborurile. În 1932, zburând cu un avion tip *ICAR M 23 b* (primul avion de școală și turism cu aripă joasă, construit de ICAR după licența *Messerschmitt 23*, pe care l-a echipat cu flotoare și rezervoare suplimentare), împreună cu Gh. Grozea stabilește recordul mondial de durată pentru hidroavioane, zburând neîntrerupt 12h2'05". În 1933, organizează prima formație de 3 avioane de construcție specială *ICAR - Universal* pentru acrobație, denumită *Dracii Roșii*, având coechipieri pe P. Ivanovici și M. Manolescu. În această formație, în intervalul 1933-1936, au participat la peste 150 mitinguri și demonstrații aeriene de acrobație în țară și peste hotare, uimind prin siguranța zborului executat la .rasul ierbii. și prin precizia loopingurilor, ranversărilor, tonourilor, coborârilor în vrie și a caruselelor. Luându-se la întrecere imaginară cu pilotul francez Ch. Godefroy, care în 1919 a trecut cu avionul pe sub Arcul de Triumf din Paris, grupul celor 3 *Draci Roșii*, în drum spre Constanța, a trecut în monom pe sub podul de la Cernavodă. Organizează primul raid intercontinental în formație peste Africa

până la Cape Town cu 3 avioane *ICAR - M. 23*, construite în România, fiind sufletul acestei temerare acțiuni. În 1935, între 14 aprilie și 25 mai, inițiază al doilea mare raid în Africa până la Cape Town cu alte 3 avioane *ICAR - Universal* (motor 130 CP), parcurgând dus-întors 23 000 km în 149h. În 1936, lângă Varșovia, încercând un avion bimotor de fabricație poloneză, se prăbușește și pierde cu întreg echipajul.

PAPANĂ, ALEXANDRU - vezi **Personalități**

PAVLOVSKI, MIHAIL (1905), n. în Cetatea Albă, azi Belgorod, în Ucraina. După terminarea liceului, în 1925, se înscrie la Școala Militară Aeronautică pe care o termină în 1927. În continuare, din dorința de perfecționare, urmează Școala Specială de Aeronautică (1929-

1931). În 1933, urmează cursurile Institutului Militar de Educație Fizică pe care îl absolvă cu .Magna cum laude. și insigna de .atlet complet. în 1934. Polisportiv prin vocație, participă la începutul anilor '30 la cursele de bob, cucerind numeroase medalii. Dar pasiunea sa rămâne aviația, pentru că în intervalul 1928-1929 absolvă școlile de pilotaj la Tecuci și de vânătoare la Buzău. În 1936, după ce a urmat cursurile școlii de zbor fără vizibilitate în Anglia, este detașat la Societatea LARES ca pilot de linie pe cursele interne și externe. Pentru calitățile sale de aviator, în 1939 este numit comandantul escadrilei de bombardament de la Buzău. În timpul stagiului său de aviator pe frontul de est, în calitate de comandant al Grupului Aero Transport Militar, a contribuit la evacuarea trupelor din încercuirea de la Stalingrad, avionul pilotat de el fiind ultimul care a părăsit zona respectivă. Pentru meritele sale, este decorat cu *Virtutea Aeronautică*, clasa *Crucea de aur cu spadă*. În timpul evenimentelor din 23 august 1944, s-a numărat printre curajoșii piloți care au opus rezistență germanilor și au apărut aeroportul de la Băneasa. Pentru meritele sale ostășești și de pilot de elită, a obținut în decurs de 65 de ani toate gradele militare, în 1992 fiind făcut general în rezervă.

PAULAT, ION (1873-1954), n. în satul Cioara, jud.Brăila. Deși a terminat o școală tehnică în Italia și i s-a oferit posibilitatea de a-și desfășura acolo activitatea, a revenit în țară spre a lucra la *Atelierele Mecanice Fernic* din Galați. S-a îmbarcat apoi pe diferite nave ca ofițer mecanic.

Începe să devină preocupat și de aviație, având în gând să construiască “un aparat de zburat ca al lui Vuia” și acesta urma să fie un hidroavion. În 1908 a construit un tunel aerodinamic, iar în 1911 a trecut la realizarea aparatului. Proiectul său pentru originalitate a fost sprijinit de George Valentin Bibescu și Aurel Vlaicu, mai ales pentru atragerea de fonduri, care până la urmă i-au lipsit, încât în locul a două motoare, a cumpărat doar unul din Germania, dar și acela cu bani împrumutați. Și așa la 6.XI.1911 la Galați a efectuat un zbor demonstrativ cu primul hidroavion românesc. Aparatul care avea bărci dar și un tren de aterizare escamotabil, a parcurs 38 de metri la 35 cm de sol. Experiența sa a fost reluată în ianuarie 1912 de Glenn Curtis la San Diego cu un hidroavion amfibiu. Din nevoia de bani spre a-și îmbunătăți hidroavionul, IP și-a construit un avion monoplan pentru a efectua demonstrații, dar nu a reușit să efectueze decât una la Tecuci, după care a fost mobilizat în Campania din Bulgaria (1912-1913). La revenirea sa în Galați, și-a găsit atelierul devastat și aparatul distrus, așa că a renunțat definitiv la proiectul său. Ideile sale au fost apreciate de o comisie de specialiști germani, care l-au contactat la Rotterdam, vrând să cumpere invențiile, dar propunerea a declinat-o. “Nu am nimic de vânzare pentru străini”. Oferta germanilor nu era cătuși de puțin surprinzătoare, deoarece într-un număr din 1911 al revistei *Flug-Sport* fuseseră publicate planurile “hidroavionului Paulat”, autorul lor fiind considerat unul dintre pionierii hidroaviatiei. La Paris îi apăruse lucrarea *Le Hydroeoplan Paulat*. Valoarea proiectelor sale s-a confirmat de-a lungul anilor, așa cum arată comandorul Aurel Negulescu în *Ziarul Științelor* din 18.IV.1944: “nenorocosul constructor al cărui aparat dacă nu a putut zbura din cauza motorului și a sărăciei, ideile, concepțiile lui zboară azi, aplicate de succesori

care le-au găsit excelente”. Academia Română l-a omagiat la 20 iunie 1954, iar conducerea Ministerului Transporturilor Navale și Aeriene l-a situat alături de Aurel Vlaicu și Traian Vuia. Visul său de a realiza un hidroavion de concepție și creație românească, s-a întruchipat la 15 august 1925, când *Getta* decola din bazinul Titan-Constanța. Era primul hidroavion al inginerului Radu Stoika și își luase zborul de pe apele noastre teritoriale. Viteza de 160 km/h și ceilalți parametri i-au justificat prezența la Expoziția Internațională de Aviație de la Praga din 1927. Proiectele lui IP s-au dovedit în continuare de bun augur, industria aeronautică națională remarcându-se cu hidroavioane performante și zburători talentați. Experimentele sale au servit și unor realizări sportive de prestigiu așa cum s-a întâmplat și cu Mihai Pantazi (pilot) însoțit de Gheorghe Grozea, care cu un hidroavion, construit în licență, de ICAR București a stabilit un record mondial de durată cu timpul de 12h2'05", la 2 octombrie 1932 (omologat de FAI).

PETRESCU, NICOLAE (1927). A îndrăgit de mic copil aviația, reușind ca la 16 ani să obțină brevetul de planorist categoria „C”, iar în 1944 brevetul pentru zbor cu motor. În 1951 a devenit instructor. Și-a însușit treptat tainele nobilei misiuni, pregătind de-a lungul anilor zeci și zeci de elevi. În timpul activității NP a efectuat peste 300 de ore de zbor. Prin calitățile sale în 1970 îl găsim comandant de școală la Strejnic, lângă Ploiești, unde pregătește cu răbdare și pricepere viitorii ași ai aerului. În același an, pentru meritele obținute în pregătirea a numeroși parașutiști, planoriști și aviatori, i s-a decernat titlul de Antrenor Emerit. Mulți dintre elevii antrenorului NP sunt astăzi piloți sau instructori.

POLIZU-MICȘUNEȘTI, NICOLAE (1904-1943) n. în Hârlău, jud. Iași. Ca urmare a pregătirii sale în domeniul aviației la 22 iunie 1941 a intrat în Grupul 7 de Vânătoare în care a activat până în momentul morții sale eroice în 2 mai 1943 când a dat ultima luptă la Kramatorsk în Rusia. În cele 160 de misiuni la care a

participat a dus 52 de lupte aeriene încununate cu 10 victorii omologate și una probabilă. As al aviației române la a cărei popularizare și-a adus contribuția de câte ori a avut posibilitatea să o facă, erou național, Polizu-Micșunești Nicolae, a fost decorat cu Ordinul *Mihai Viteazul* înca din 1943 și apoi cu *Virtutea Aeronautică*.

POPESCU, ROMEO (1898-1931), n. în București. Absolvent al Școlii de ofițeri de infanterie, promoția 1916. În timpul primului război mondial, solicită trecerea în aviație, obținând brevetul de observator militar. În 1917, este trimis în Anglia, la

Oxford, unde termină o școală de pregătire tehnică, după care pleacă în Franța, unde urmează școala militară de aviație de la Istres (1918), obținând brevetul de pilot aviator. Se perfecționează la Școala Superioară de Aeronautică de la Pau (Franța), pe care o termină strălucit, clasându-se primul din 600 de piloți aviatori din țările aliate. În continuare, absolvă Școala de Perfecționare Militară de la Poty și cursul de *zbor fără vizibilitate* de la Toussu le Noble. Întors în țară, i se eliberează brevetul de pilot aviator, fiind repartizat la o flotilă de vânătoare. În 1923, după ce fusese avansat la gradul de căpitan, este numit comandantul Școlii de Tir și Bombardament de la Mamaia. Execută, în echipaj cu lt. P. Diaconescu și I. Culuri primele zboruri de încercare la hidroscala Titan din Constanța, cu primul hidroavion fabricat în România de tip .RAS-1 Getta. (echipat cu motor *Hiero* - 220 CP), proiectat și construit de ing. R. Stoica. Efectuează primul raid cu un hidroavion decolând din portul Constanța și amerizând pe lacul Snagov. În 1926, concurând pentru *Cupa George Valentin Bibescu*, împreună cu celebrul căpitan Gh. Bănciulescu, realizează raidul București - Paris cu un avion *Potez XV* (numit simbolic *Vlaicu*), parcurgând 2 300 km cu viteză medie de 137 km/h, în 13h20. și înscriind astfel o

veritabilă performanță a aripilor românești, în cel de-al treilea deceniu al sec. XX, dominat de ideea recordurilor și raidurilor de durată și de viteză. Cu un avion *Caudron Lesseur* stabilește, în 1927, record național de altitudine (9 403 m). Dovedind curaj și stăpânire de sine, se salvează sărind din carlingă la aterizare, dintr-un avion de încercare cuprins de flăcări. Participă la concursul Miciei Antante pe un traseu de 3 122 km în formație de 5 echipaje românești, cucerind 2 din cele 4 premii și Cupa Poloniei. Are la activ două performanțe de nivel mondial, de înălțime, în 1928 (10 518 m) și 1931 (13 661 m) și stabilește un record național de durată *Zbor cu un avion de transport pasageri* de tip *Farman*, realizând 20h50' și parcurgând 3 800 km (1930). Moare în octombrie 1931, în tentativa de doborâre a recordului mondial de viteză pe un circuit de 500 km, cu un avion de tip *IAR-CV-III* (motor .Hispano-Suiza 12 MG. 500 CP). La câteva minute înainte de sosire, din cauze tehnice, zborul s-a întrerupt, obligându-l la o aterizare forțată, care i-a fost fatală. Viteza realizată a fost de 326 km/h, neomologată însă ca record mondial. Acest pilot de excepție, deținător al mai multor recorduri naționale de viteză, durată și înălțime, participant la zeci de mitinguri aeriene, renumit acrobat, se înscrie în rândul așilor aripilor românești.

POPESCU VALENTIN (1912-1986) n. în Berlin, tată fiindu-i studentul Constantin Popescu iar mamă Charlotte Blek. Copilăria și-a petrecut-o în România, părintele său fiind ofițer, păstrând în același timp contactele cu Germania; de unde și dorința sa de a face planorism. Dorința sa de a practica planorismul, conturată în 1929, a fost concretizată în 1931, când a primit brevetele A, B și C, școlit fiind de Hanna Reitsch, instructoare cu faimă. După absolvirea școlii de la Hornberg (1933) a devenit instructor de pilotare pentru toate sistemele de lansat planoare. Odată cu reîntoarcerea sa în țară, în

1934, începe o muncă susținută de popularizare a planorismului. Pe 21 aprilie 1935 la mitingul de zbor fără motor desfășurat pe aeroportul Băneasa a executat acrobații cu planorul. La câteva luni a efectuat peste Tâmpa primul zbor alpin cu planorul. În 1936 împreună cu S. Simulescu a publicat lucrarea "Modele sburatoare, teorie -construcție-sbor" cu Editura "Cartea Românească".

POPIȘTEANU ALEXANDRU (1904 -1941) .Școala militară de geniu a absolvit-o în 1922, după care a fost înaintat la gradul de sublocotenent fiind apoi trimis la perfecționare în Franța, Italia și Anglia, unde în 1927 a fost brevetat pilot, ca ofițer de aviație recunoscut din

anul 1931 Alexandru Popisteanu a avansat la gradul de căpitan aviator, în 1932, iar odată cu intrarea țării în război i s-a încredințat comanda Grupului 7 Vânătoare. Prima misiune de luptă aceea de distrugere a aerodromului de la Tiraspol când aviația inamică a fost nimicită la sol l-a consacrat ca un commandant curajos și pilot talentat. În toate misiunile pe care le-a comandat și coordonat decola totdeauna primul spre a-și stimula subalternii prin puterea exemplului. Proceda așa potrivit devizei sale: "Comandantul este primul care are dreptul sa moară. /Știi ce înseamnă să mori pentru Țară? /Cum să comanzi pe alții dacă nu ești tu însuși pildă!" Din nefericire, ultima misiune pe care a condus-o s-a desfășurat în ziua de 19 august 1941 când dincolo de Nistru, grav rănit s-a prăbușit. Crezul său fierbinte a rămas încrustat pe placă tombală de la cimitirul Ghencea Militar. Suveranul i-a conferit ordinal militar "Mihai Viteazul". În anii de început ai carierei sale Alexandru Popisteanu s-a remarcat ca deosebit de activ în promovarea aviației participând la numeroase demonstrații și raiduri aeriene internaționale. În anul 1935 a participat la Raidul București -Tel Aviv, prospectând de fapt organizarea liniei aeriene de pasageri.

POPOVICI, ANDREI (1883-1967) n. în Focșani. După Liceul Internat din Iași a absolvit Școala de ofițeri de infanterie și cavalerie din București, iar între 1906-1908, Școala specială de cavalerie de la Târgoviște. În 1912 s-a înscris la Școala de pilotaj de la

Cotroceni, căreia îi va fi instructor și apoi conducător. Între timp la Paris a devenit după George Valentin Bibescu al 2-lea român cu brevet de pilot luat în străinătate. Din Marea Britanie prin Uzinele „Bristol” a obținut „Brevetul superior englez de pilot aviator”. Între 1916-1918 a condus Eroicul Grup 2 aeronautic. După terminarea războiului a fost conducătorul Centrului de instrucție al Aviației Române și Director al Aeronauticii din Ministerul de război, al primei fabrici de avioane de la Arad al „I.A.R.” Brașov și al Societății „Lares”. În 1941 s-a pensionat ca general de brigadă. În timpul pregătirii din școala de la Târgoviște a fost unul din cei mai buni călăreți cu victorii în, întreceri între care premiul întâi în raidul hipic din 1911 pe traseul București-Târgoviște-Ploiești-București. Aviației i-a fixat orizonturi largi dincolo de scopurile militare efectuând multe zboruri demonstrative pentru popularizarea lui luând la bord insotitori ca Victor Eftimiu sau Ana Aslan. În 1933 a încurajat mișcarea sportivă de la IAR și a creat „Aeroclubul Brașov” datat cu o școală de pilotaj și alta pentru zbor fara motor.

PRUNARIU, DUMITRU DORIN - vezi **Personalități**

ROMANESCU, ION – vezi **Personalitati**

ROȘU ION (1933). A început să practice parașutismul în 1953. De atunci s-a lansat de peste 5000 de ori cu parașuta, ziua, noaptea, pe uscat și pe apă. Deține 50 de recorduri naționale, în grup și individual, dintre care 5 constituie recorduri mondiale. De-a lungul anilor a

antrenat un mare număr de sportivi, dintre care 15 au obținut norma de maestru al sportului, iar 35 insigne de aur cu diamante a FAI. În lunga și prestigioasă activitate I.R. a participat la 5 ediții ale CM, clasându-se printre fruntași. Este deținător al insignei de aur FAI cu 1, 2 și 3 diamante. Printre performanțele deosebite pe care le-a realizat sunt de remarcat: saltul de la 600m înălțime, cu deschidere imediată a parașutei și aterizare la punct fix, pe timp de noapte, din 1968 (Clinceni) – 0,00m cu record național absolut și record mondial egalat; saltul în cădere liberă, 15-21s, cu aterizare la punct fix, de la înălțimea de la 1500m, în grup de 9 parașutiști, din 1972 (Ghimbav - Brașov) -0,00m cu record național și record mondial egalat. Printre sportivii de seamă pe care i-a format se numără maeștrii emeriți ai sportului: Ilie Neagu și Ionel Iordănescu și pe Florita Ută, Maria Iordănescu, Eva Lutsch, Doina Cheosteș, Ion Bucurescu, Vasile Mihaciu, Ștefan Nită, Vasile Stan, maeștri ai sportului. Pentru întreaga sa activitate a fost răsplătit, în 1971, cu titlul de antrenor emerit. Pentru realizările sale pe plan sportiv, FAI i-a acordat diploma "Paul Tissandier". Decorat cu medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968).

RUSSO, NADIA (NADEJDA) (1901-1988), n. în Tver-Rusia într-o veche familie cu descendență din țarul Boris Godunov, tatăl său fiind Evgheni Brjozovski, general de cavalerie. Tânăra Nadia în 1918 a fugit din Rusia ajungând la Chișinău, unde s-a căsătorit cu Alexandru

Russo, mare moșier, dar mult prea vârstnic față de ea. După absolvirea școlii de surori medicale și a celei de Belle Arte a venit la București unde a terminat în 1936 școala de pilotaj *Ing. Mircea Cantacuzino*. Instructor de zbor i-a fost Constantin Abeles, iar brevetul de pilot cu gradul I și II era al nouălea obținut în seria „amazoanelor” aerului din România. Pasiunea sa pentru zbor a devenit unanim recunoscută încât în a putut să-și achiziționeze un avion personal, costul lui fiind suportat, la paritate, de Ministerul Aerului și admiratorii săi din Chișinău. Debutul

aviatic l-a avut în 1938 la un miting de la Chișinău în semn de recunoștință pentru sprijinul acordat de foștii săi concitadini. În același an a fost prezentă la: Cupa *Mircea Cantacuzino*, la Concursul Miciei înțelegeri, evoluția fiindu-i recompensată cu Ordinul *Virtutea Aeronautică de pace clasa crucea de Aur*, la inaugurarea monumentului lui Aurel Vlaicu, la concursul aviației de turism în probele feminine de acrobație individuală și aterizare la punct fix. În 1939 a participat la noi competiții: Cupa *Aurel Vlaicu*, Cupa Aeroclubului Brașov, la mitingurile de la Râmnicu Vâlcea și Galați, la raidul aviatic din Marele Premiu al Federației Aeronautice Regale Române. Impresia bună pe care a lăsat-o la manevrele militare de la Galați din 1938, când pentru prima dată au fost concentrate și avioane, stând alături de Marina Stirbey, Maria Drăgescu, Virginia Duțescu și Irina Burnaia a recomandat-o cu prisosință ca membră a Escadrilei Albe constituită în 25 iunie 1940. În războiul din Est a participat la campania din Basarabia și Odesa, preluând răniți de pe linia frontului, dar și la aceea de la Stalingrad unde s-a îmbolnăvit, dar a avut tăria să revină în zona frontului. Totuși, în ianuarie 1943 a revenit în țară și în mai, la 42 de ani, s-a retras din activitate pe motive de sănătate. Amintirile sale, atât de bogate și frământate, le-a așternut într-un caiet intitulat *În goana aripilor albe*, dar nefiind publicate integral s-au pierdut ca și numeroasele fotografii pe care le-a făcut în timpul războiului. Datorită decorării sale cu Ordinul *Vulturul German* clasa a III-a și a presupuselor contacte cu militarii englezi din Comisia Aliată de Control, în 1951, a fost condamnată la închisoare și după șase ani de detenție, trimisă încă cinci în domiciliu obligatoriu în Bărăgan. Ultimii ani din viață i-a trait în amnezie și sărăcie, la uitarea de sine adăugându-se și cea a semenilor.

STOENESCU-CARAGIANI, ELENA (1887-1929), n. în Tecuci, jud. Galați. Inițial s-a consacrat echitației, întrecându-se cu bărbații și dresând caii pentru curse (1907). Dar în 1912, făcând un zbor cu M. Zorileanu, părăsește echitația

și, atrasă de mirajul zborului, se înscrie la școala *Ligii Naționale aeriene* a lui G. V. Bibescu, însă brevetarea îi este refuzată de autoritățile vremii. Pleacă în Franța și frecventează școala de pilotaj a lui R. Sommer, pe care o urmează și ofițerul de cavalerie M. Zorileanu. Obține Brevetul Internațional FAI, nr. 1591, din 22 ianuarie 1914). A fost astfel prima femeie aviatore a României, brevetată în străinătate și a făcut parte din primele 10 avioane din lume. Întoarsă în țară, i se refuză brevetul și este sfătuită să treacă în administrație, ca deținătoare a licenței de avocat și de ziaristă; a publicat nenumărate articole în timpul războiului balcanic (1913). O dată cu intrarea României în primul război mondial (1916) solicită din nou să participe în zboruri de recunoaștere, să lanseze manifeste în teritoriile ocupate vremelnice de inamic, să parașuteze spioni în spatele frontului. Se oferă să zboare în spatele liniilor de luptă pentru transportul aerian al medicamentelor, preconizând executarea de misiuni sanitare, care peste timp vor fi preluate de AVIASAN. Neizbutind să primească avizul de zbor, pleacă în Franța, unde devine corespondent la un ziar de mare tiraj, pentru care scrie adevărate *jurnale de bord*, care atrag atenția opiniei publice. Ca atare, un redactor de presă din Mexic o angajează să scrie *reportaje din avion*, primele în presa mondială. Îmbolnăvindu-se de plămâni în timpul călătoriilor sale în Statele Unite, Europa, Africa și Asia, revine în țară și se stinge din viață în 1929.

STÂLPEANU, GHEORGHE (1896 – 1921) n. în com. Olteni, jud. Teleorman. Copil fiind, a asistat la demonstrațiile lui Louis. Bleriot de la Băneasa. A îndrăgit zborul spre care s-a îndreptat mai târziu după ce a trecut prin Școala de ofițeri de artilerie din București și Regimentul 3. Pe 23 iunie 1917 a devenit observator aerian în Escadrila 6 *Farman* din Grupul 1 aviație participând la zeci de misiuni la Mărăști și Mărășești, doborând un avion inamic. În 1918 devine pilot, iar în anul următor s-a înscris la Facultatea de matematică.

Fiind un tânăr dotat, a fost trimis în Franța la specializare. La revenirea în țară a organizat prima Escadrilă de bombardament a armatei noastre și a proiectat primul avion de bombardament românesc. Crearea primei Escadrilei de bombardament l-a îndemnat spre o altă premieră: realizarea primului raid aerian în formație. În ziua de 14 aprilie 1921 pornind pe ruta de 400 km Târgoviște – Pitești – Sibiu – Turda – Cluj cu 4 avioane, au parcurs traseul fără nici o escală. La scurt timp după această acțiune, Gheorghe Stâlpeanu a decedat în urma unei explozii la o aplicație din Brașov. Înalta sa măiestrie, curajul pe care l-a dovedit în misiunile încredințate și realizările sale au reprezentat adevărate performanțe sportive pentru toți cei care au îndrăgit aeronautica.

ȘERBĂNESCU, ALEXANDRU (1912-1944), n. în com. Colonești, jud. Olt. Absolvent al liceului militar *Nicolae Filipescu*, de la Mânăstirea Dealu. A urmat Școala militară de ofițeri de infanterie de la Sibiu, pe care a absolvit-o în 1931. Ca

sublocotenent, a fost repartizat la Batalionul 3 de vânători de munte din Brașov. Cu aptitudini fizice remarcabile, a îndrăgit schiul, participând la numeroase concursuri de schi, organizate în cadrul armatei, cucerind locuri fruntașe și diferite trofee. A urmat cursurile Institutului Militar de Educație Fizică de 3 ani, fiind șef de promoție. De la mersul pe schiuri până la zborul cu avionul nu au trecut decât câțiva ani, în care a absolvit școala de observatori aerieni, apoi școala de pilotaj (1940). O dată cu intrarea României în cel de-al doilea război mondial, a frecventat cursurile de specializare pe aerodromul Ghimbav-Brașov, pentru a obține brevetul de aviator militar. În septembrie 1941, a primit aprobarea, la cererea sa, să treacă la grupul de vânătoare. Avansat la gradul de căpitan, a fost numit la comanda Escadrilei 57 de vânătoare, care, împreună cu resturile escadrilelor de bombardament evacuate de la Stalingrad, a constituit un grup mixt de vânătoare bombardament, cu care a efectuat numeroase

misii. În luna aprilie 1944, cpt. AȘ a fost sărbătorit și decorat pentru cele 600 de lupte aeriene și 53 de avioane inamice doborâte. În ziua de 18 august 1944, cu câteva zile înainte de armistițiul de la 23 august, cpt. AȘ a fost doborât de 8 avioane de vânătoare americane de tip *Mustang* în zona munților Buzăului. A fost înmormântat la 21 august 1944 ca erou național, la cimitirul Ghencea, unde un pluton format din 40 de ofițeri de aviație, în frunte cu un alt as al aviației noastre sportive și militare, Constantin (Băzu) Cantacuzino, i-a dat onorul.

ȘOVERTH ȘTEFAN. A fost unul dintre pionierii parașutismului românesc. A îndeplinit funcțiile de instructor parașutist, șef de instructaj, director al școlii de stațiune (turn) București. Brevetat ca parașutist militar în anul 1941 și numit de Statul Major al

Aerului comandant al primei companii de parașutiști militari care a luat ființă în armata României la aerodromul Popești-Leordeni. Avea gradul de locotenent. În 1941 a fost numit director al primei școli de parașutiști militari (16 ofițeri, 15 subofițeri și 108 oameni de luptă). Ca ajutor i s-a dat subofițerul Nicolae Pangică, împreună constituind „nucleul de comandă”. Printr-o hotărâre a Statului Major al Aerului se mai alătură încă doi faimoși aviatori -parașutiști: Traian Dumitrescu-Popa și Smaranda Brăescu. Împreună cu Ș.Ș. alcătuiau „buchetul de trei”, singurii săritori cu parașuta din țară. În 1942 ȘȘ a reușit să facă un prototip de parașută cu deschidere progresivă, care excludea orice defecțiune în funcționare. (Brevet de invenție nr.34.249 din 3 aprilie 1943). A fost omologată în Germania în 1951, fabricată în serie și dată în folosință parașutiștilor sportivi. În 1948 Ș.Ș. primește sarcina de a se ocupa de recrutarea primilor 70 de tineri, fete și băieți, pentru școala de parașutiști sportivi aviatori, pe care secția respectivă din Federația Aeronautică Română (FAR) o va deschide în acel an. S-au recrutat 127 de tineri pentru prima școală de parașutiști sportivi din România.

ȘTEFĂNESCU GOGU (1896 - 1982) n. în Chitila, cu numele de Gheorghe, fiind primul din cei 12 copii ai unui feroviar. După terminarea Școlii Superioare de Arte și Meserii (1913), fascinat încă din 1909 de zborul lui Bleriot pe Hipodromul Băneasa, s-a înscris în 1915 voluntar la Școala de aviație de la Băneasa de unde și-a luat brevetul de pilot și gradul de sergent. La intrarea țării în Războiul pentru întregirea neamului a efectuat misiuni de recunoaștere iar în 1917 a bombardat fortificațiile inamicului pe Șiret. Odată cu deschiderea în 1919 a Școlii militare de pilotaj și antrenament de la Tecuci, Gogu Ștefănescu a activat ca instructor de zbor timp de 7 ani. În 1928 după o deplasare în Franța pentru recepționarea a 100 de avioane a obținut și brevetul internațional de aviație. În 1928 făcând echipaj cu col. Ștefan Protopopescu a participat alături de alte patru echipe românești la concursul «Micii Înțelegeri și Poloniei», contribuind decisiv la cucerirea de către echipă României a premiului aeroclubului iugoslav. Un alt premiu avea să-l primească în 1931 din partea Aeroclubului cehoslovac pentru concursul de regularitate de la Pilzen. Un nou raid, din 1935, de la București - Istanbul - Ankara - București l-a avut participant și pe Gogu Ștefănescu în unul din cele 7 avioane pornite în cursă. Dar, Gogu Ștefănescu a fost și un excelent acrobat aerian care își încânta asistența prin evoluțiile sale uimitoare așa cum s-a întâmplat la Brașov în 1930 sau un an mai târziu pe Băneasa. Cu talent, pasiune și ardoare a strâns peste 16000 ore de zbor.

ȘTIRBEY, MARINA (1912-2001) n. în Viena tatăl său fiind prințul George Barbu Știrbei, unchi George Valentin Bibescu și văr G. Băzu Cantacuzino care îi vor influența opțiunea spre aviație. După studiile liceale a urmat cursuri de aviație dând curs vocației de a se iniția în tainele și măiestria zborului devenind a opta femeie

pilot și prima dintre conaționalele sale care a primit un brevet de aviator militar. Rezultatele talentului său și a bunei pregătiri s-au arătat repede, în 1936 ocupând locul I la un concurs aerian organizat în țară, iar la scurt timp a efectuat la manșa unui avion monoloc un mare raid peste cețurile Mării Baltice spre Stockholm. Ca urmare a includerii sale în aviația militară, a participat în 1938 la manevrele de la Galați având lângă ea alte temerare ale aerului pe Mariana Dragescu, Virginia Duțescu, Nadia Russo, Irina Burnaia. Întâlnirea sa cu aceste celebre aviatore a determinat-o odată cu declanșarea războiului și intrarea țării în campania pentru eliberarea Basarabiei să facă demersuri pe lângă forul ierarhic în vederea constituirii unei escadrile alcătuită din femei pilot care să contribuie la salvarea celor răniți grav pe front. Inițiativa se înscria pe linia unor preocupări mai vechi deoarece între 12-14 iunie 1937 participase la Budapesta din partea Aeroclubului Român la Conferința tehnică Internațională de ajutorare aeriană și adusese în țara două avioane pentru transportat răniți. Proiectul său atât de îndrăzneț și curajos s-a concretizat prin organizarea "Escadrilei Albe", insolită în analele celei de a doua mari conflagrații mondiale prin alcătuirea ei și obiectivul pur umanitar de recuperare a celor grav răniți. Scopul generos pe care și l-au propus l-au atins prin efectuarea a numeroase misiuni îndeplinite cu eroism împins până la abnegație aducând mulți răniți uneori din zone de încrâncenată încheștare ca aceea din apropierea Stalingradului. În 1947 soțul său principele Constantin Basarab Brâncoveanu a fost arestat iar ea și cei doi copii ai săi au fost supuși la numeroase lipsuri curmate de intervenția Marthei Bibescu la Crucea Roșie care le-a facilitat stabilirea în Franța, MS decedând la Bouloc.

THOMAS, VIRGINIA-TOMMY (1910), n. în Brașov. Pilot în aviația regală. Avea brevetul nr. 12 în 1936 câpătat la Școala de pilotaj "Mircea Cantacuzino" din Băneasa. Deși de origine modestă cunoștea limba germană, franceză și engleză fapt care o va ajuta în

1939 să ajungă stewardesă la LARES. Se pare că a fost prima stewardesă din România. În Escadrila Albă sanitară a intrat ca pilot stagiar în 1940, făcând și primele două campanii pe Frontul de Est. Va demisiona în 1943 și se va încadra ca sofer pe o ambulanță la Spitalul de campanie nr.3 al Crucii Roșii Române. După o viață aventuroasă și controversată, se stabilește în Anglia fiind găsită prin anii '80 într-un sanatoriu, bolnavă și fără amintiri despre colegile ei din Escadrila Albă. (Surse: Revista "Historia" (Dan Giju)).

TUDOR VASILE (1933) n. în localitatea Geamăna, județul Argeș. Istoric în domeniul aviației, pilot sportiv de performanță categoria "C" de argint cu diamant. A învățat să zboare cu planorul pe aerodromul Geamăna - Pitești în 1950, obținând brevetele A, B și C, iar

în anul 1951 a urmat cursurile școlii de instructor de zbor. În 1952 a devenit parașutist sportiv, ca în 1953 să învețe pilotajul avioanelor primind brevetul de pilot de turism gr. II. Obține brevetul internațional "C" de argint în 1978, iar în 1981 realizează în zbor, cu planorul, mai mare de 300 de km., echivalat cu o probă pentru insigna "C" de aur cu 1 diamant. Între anii 1961-1993 participă la două concursuri de selecție și precizie a aterizării la Brașov, Craiova și Pitești, precum și la 3 tabere pentru zborul la mari înălțimi. În cariera sa a totalizat peste 1000 de ore de zbor, pilotând 15 tipuri de planoare, 7 de avioane și 3 de motoplanoare. A servit cu patimă aviația sportivă, fiind și arbitru pentru tot felul de competiții aeronautice. Documentându-se permanent a obținut o arhivă aviatică impresionantă, pe care o fructifică prin numeroase publicații încă din 1965. Din 1996 depune o muncă susținută pentru realizarea unui muzeu al planorismului nostru la Sânpetru – Brașov. Colaborator al mai multor reviste de specialitate din țară și străinătate. Coautor al lucrării "Istoria aviației române". În 1970 i s-a conferit "Medalia Muncii" pentru activitatea depusă ca director al clubului "ICM" Pitești. În anul 2005 devine membru de onoare al

Fundației ”Căpitan aviator erou Al. Șerbănescu”, iar în 2006 i s-a oferit ”Emblema de onoare a Statului Major al Forțelor Aeriene”. A scris și publicat sute de articole, studii și comunicări despre domeniul aviatic.

UȚĂ, GHEORGHE (1943), n. în București. La vârsta de 18 ani, văzând un spectacol cu parașutiști în Parcul 23 August, îl face să se îndrăgostească de acest sport, de aparatele de zbor, în 1963 înscriindu-se la cursurile de planorism. După terminarea stagiului militar, în

1964, urmează cursurile Școlii de Zbor cu Motor, pentru ca după trecerea unui an și 200 de ore de zbor, a urmat Școala de Instructor, fiind apoi încadrat ca profesor la Școala Superioară a Aviației Civile de la Buzău, Boboc. În 1972, participă la primul său concurs ocupând locul II, la proba de aterizare la punct fix. Întorcându-se în București, începe să activeze la Aerodromul Clinceni, perfecționându-se în acrobații. Timp de 6 ani a participat la toate concursurile organizate de Aeroclubul Român, ocupând locurile III și V la acrobație, I și II pentru aterizare la punct fix și un loc III la raid de regularitate. În 1979, participând la CB de zbor cu motor, de pe aerodromul Strejnic, a ieșit campion. GU, împreună cu pilotul Trucmel, au format a doua pereche din țară care a zburat în oglindă, în 1968 (2 avioane unul sub altul). În 1984, se accidentează grav la repetițiile pentru Ziua Aviației Austriei. Până în 1991, a fost instructor coordonator în cadrul Aeroclubului Român, apoi a revenit la Aeroclubul București – Clinceni. În 1998, GU a ieșit la pensie, fiind cel mai în vârstă pilot de acrobații aeriene din România. A iubit zborul, iar din pasiune, și –a facut o meserie. În 30 de ani, a acumulat 500 de ore de zbor cu planorul și alte 14 000 de ore pe avioanele ZLIN, specifice acrobațiilor aeriene. Elevii săi, unii în lotul olimpic de acrobații sunt numeroși: D. Ștefănescu, D. Colderman, D. Popescu, I. Postolache, V. Borzea, L. Tatu și Vanda Marandiuc. Peste 200 din elevii săi și-au însușit

tainele zborului. Soția sa, Florica, parașutistă de performanță, cu 30 de ani de activitate, multiplă campioană națională și vicecampioană balcanică, cu cele 5 000 de salturi cu parașuta și fiii săi: Mugurel-ofițer parașutist în lotul național (peste 300 de ore de zbor), dispărut la 38 de ani, într-un accident aviatic la Clinceni, în memoria lui inițiindu-se Festivalul de Zbor Mugurel Uță și Cornel-profesor de educație fizică, care la randul său zboară, l-au completat, unindu-i pe viață, făcând chiar demonstrații aviatice (tatăl pilot, mama și fii parașutiști și aviatori). GU nu a abandonat zborul nici la pensie, fiind instructor voluntar la Aeroclubul Aurel Vlaicu. A petrecut în aer 1 an și 7 luni din viață.

VASIU, DECEBAL (1916 -) n. în Călimănești, jud. Vâlcea. Profesor de educație fizică și pilot. A absolvit Institutul Superior de Educație Fizică și Facultatea de Științe Juridice din București. În același timp a urmat și cursurile școlilor de zbor, cu și fără motor. Stagiul militar l-a îndeplinit ca tânăr cu termen redus în cadrul I.S.E.F. După absolvirea I.S.E.F. a fost profesor de educație fizică la Râmnicu Vâlcea. În activitatea sa din această perioadă s-a impus și prin zborurile efectuate, născând pasiune pentru pilotaj în rândul elevilor săi, unii dintre ei rămânându-i îndatorați în călăuzirea pașilor lor spre institutul de profil. Odată cu intrarea țării în cel de-al Doilea Război Mondial, a fost repartizat la Flotila 2 Informație și Bombardament Ușor apoi la grupul Aero-Transport Militar. Misiunile îndeplinite au fost multe și dificile din cauza condițiilor grele de activitate, a materialelor depășite tehnic și a suprasolicitărilor. În primăvara anului 1943 datorită unui camarad obosit, care a intrat cu avionul în aparatul său a fost nevoit să încerce o prestație nemaiîntâlnită și să aterizeze având aripa dreaptă ruptă. Acțiune reușită cu succes. După război a lucrat la LARES, TARS și din 1949 în Beirut, la o filială a PANAM. A efectuat, în 20 de ani, 20.000 ore de zbor pe linii intercontinentale. Din 1953, stabilit la Paris. O a doua pasiune a fost motocicletă și automobilul, pe care nu l-a părăsit nici la o vârstă înaintată, revenind uneori în țară la volanul propriului vehicul.

VLAICU, AUREL - vezi **Personalități**

VOICU, CONSTANTIN (1958), n. în București. Economist, absolvent al Facultății de Economie Industrială și Transport, din cadrul ASE București. Pilot și instructor de zbor cu avionul și cu planorul. Un împătimit al sporturilor aviatice, care a totalizat peste

950 de ore de zbor cu avionul, peste 1250 ore de zbor și 8000 km distanță cu planorul. Ca instructor, director de zbor și director general al Aeroclubului Central, a contribuit la instruirea și formarea unui mare număr de piloți și practicanți ai sporturilor aviatice. Pentru performanțele sale sportive, în 1978, primește Insigna FAI - C de Argint, iar în 1985 C – ul de Aur cu două diamante, realizare care, în 1986, îi aduce și titlul de Maestru al Sportului. Aproape 20 de ani s-a aflat în funcțiile de conducere ale diferitelor sectoare ale aeronauticii, dovedindu-se un bun organizator cu contribuții semnificative la dezvoltarea și afirmarea sporturilor aviatice. Director de zbor (1990-1994) și apoi director general (1994-2000) al Aeroclubului *României*. Peste 18 ani a condus destinele Federației Aeronautice Române, în calitate de vicepreședinte (până în 1994) și de președinte (1995-2009). În perioada 1995-2005, a fost membru în Comisia de Aviație Generală și vicepreședinte pentru România în Federația Aeronautică Internațională. În anul 2004, a fost ales membru în COSR. După pensionare (aprilie 2009), a continuat să zboare la Aeroclubul României la Clinceni, ca instructor voluntar.

ZAVATE GHEORGHE (1924). A devenit pilot de zbor cu motor din anul 1941. Începând din 1949 lucrează în cadrul aviației sportive, în calitate de instructor de zbor. Are la activul său peste 15.000 ore de zbor, a antrenat mai mult de 350 piloți sportivi, dintre care o mare parte au devenit piloți de bază în aviația civilă. Zburător multilateral, a practicat și planorismul, fiind posesor al insignei internaționale „C” de argint. De-a lungul anilor a deținut, pe rând, funcțiile de instructor de zbor, șef de punct, șef de

pilotaj, șef al sectorului de zbor cu motor din FAR. A participat la majoritatea competițiilor regionale și republicane de zbor cu motor, clasându-se de două ori pe primul loc. În 1969, Gheorghe Zavate și Ștefan Calotă au format unul dintre cele 2 echipaje ale Aeroclubului României, prezente la Raliul Europei, organizat de FAI, la care au participat 54 de avioane cu piloți din SUA, RFG, Iugoslavia, România și Austria, pe traseul Viena - Graz – Novisad – Clinceni – Tuzla – Clinceni – Sibiu – Arad - Zagreb. Pentru toată activitatea sa plină de merite a primit titlul de antrenor emerit și a fost distins de către FAI cu diploma „Paul Tissandier”. Antrenor Emerit.

ZORILEANU, MIRCEA (1882-1919), n. în București. Ofițer de cavalerie, promoția 1905. După un grav accident de călărie, își îndreaptă atenția spre aviație, fiind impresionat de zborurile lui Bleriot de pe Hipodromul Băneasa (18 octombrie 1909) și de cele ale

lui Vlaicu în mitingul de la Cotroceni și Băneasa (30 octombrie 1910). Se înscrie la Școala de Biplan a lui R. Sommer de la Mourmelon le Grand (Franța), care i-a eliberat doar o *adeverință de aptitudini*, brevetul de pilot nr. 2 obținându-l la Școala de la Cotroceni a lui GV Bibescu. În 1911, participă la manevrele din Moldova, iar în anul următor este trimis în Franța pentru a recepționa avioanele de tip *Bleriot*, monoplanuri comandate de statul român. În mitingul din august 1912 execută curajoasa demonstrație de viraje, urcări și coborâri la joasă înălțime, cu ocazia inaugurării aerodromului și a Școlii de la Băneasa. În octombrie 1912, efectuează zboruri demonstrative, avându-l ca pasager pe renumitul profesor Mina Minovici și în admirația lui Aurel Vlaicu, Ilarie Kendi, Șt. O. Iosif, I. C. Brătianu și G. V. Bibescu, a cunoscutului scriitor Victor Eftimiu, primește *botezul zborului*. În toamna anului 1912 face record de înălțime (2 500 m), în urma căruia se îmbolnăvește de pneumonie. Profund afectat de tragicul sfârșit a lui Aurel Vlaicu, va executa de trei ori, în 1915 și 1916, trecerea peste Carpați pe firul Prahovei și pe

la Turnu Roșu, mai întâi cu un avion *Bleriot* de 50 CP și apoi cu un avion *Farman* de 90 CP, fiind primul aviator român care realizează această performanță. Va repeta zborul de nenumărate ori, în timpul războiului, efectuând bombardamente asupra aerodromurilor inamice și a depozitelor de muniție de la Brașov, Brețcu și Covasna. Cu acest prilej va realiza primele zboruri de noapte peste Carpați. Pentru lucrările sale literare *Peste Carpații noștri*, *Pe urmele libertății*, *Pentru oceanul aerian* etc., va fi denumit *poetul înălțimilor*, asemănându-se prin această preocupare

cu marele scriitor și aviator francez, Antoine de St. Exupéry. Răpus de boală, se stinge din viață la 15 februarie 1919, urna cu cenușa sa, adusă pe calea aerului, fiind așezată la temelia monumentului ridicat în București, pe str. Paris.

Surse: date și informații preluate din Dicționarul de personalități – Aviatori. Iro; Revista AGERO – Stuttgart; Ioanovici C. – Album aviatic, 1986; Rado, Gheorghe – priorități și recorduri mondiale de aviație, 1993; Documentar FR de Aeronautică.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ALPINISM ȘI ESCALADĂ

1. Originea acestui sport

Aventura alpinismului a început în munții Alpi, de unde (s-a tras) provine și denumirea sportului. Această activitate motrică, care solicită o implicare totală fizică și mentală, este dedicată ascensiunii traseelor montane, având ca scop atingerea unor obiective formațiuni morfologice greu accesibile și dificil de escaladat ca: piscuri, creste, hornuri, pereți, fisuri. Surse documentare menționează anul 1531 ca moment în care s-a întocmit prima hartă a munților Alpi. În 1741, englezul William Windham participă la prima expediție în Savoia.

Un alt moment important în istoria alpinismului a avut loc în 1768, când ghidul Jacques Balmat și doctorul Michel Gabriel Paccard au cucerit piscul Mont Blanc de 4 807 m, cel mai înalt vârf din munții Alpi. Alte evenimente semnificative: organizarea în 1821 a școlii de ghizi montani la Chamonix; înființarea în 1857, în Anglia, a celui mai vechi club alpin, iar în 1863 se organizează un astfel de club în Elveția. De atunci și până la cucerirea, în anul 1953, a celui mai înalt vârf al Pământului, vârful *Everest* (Chomolungma) de 8 848 m, de către neozelandezul Edmund Hillary și șerpașul Norgay Tensing, numărul celor ce s-au aventurat pe înălțimile impresionante dar periculoase ale munților a crescut constant. Deși în rezultate înălțimea de 8848m. este considerată cel mai înalt vârf al lumii potrivit unor surse, conform datelor furnizate de Consiliul Întrunit la Roma, în 23 octombrie 1987, înălțimea Everestului, măsurată prin satelit, este de 8.863m. Cel care, între

1830-1843, a întocmit hărți în zona munților Himalaia a fost topograful George Everest. Alpinistul care a escaladat înălțimile tuturor continentelor a fost canadianul Patrick Morrow, performanță încheiată în anul 1986. O acțiune asemănătoare a realizat, între 1975-1991, japoneza Junko Tabei (51 de ani), tot ea fiind și prima femeie care a urcat pe Everest (16 mai 1975) devansând-o pe chinezoaica Pan Te (27 mai 1975).

În secolul al XIX-lea, o dată cu răspândirea activităților sportive legate de munte, amatorii au început să se organizeze în cluburi și asociații. Cluburile și asociațiile naționale reprezentative au constituit în 1929 Uniunea Internațională a Asociațiilor de Alpinism (UIAA), cu sediul la Berna, în Elveția. În prezent, Federația Internațională de Alpinism și Escaladă, păstrând logo-ul inițial UIAA, are afiliate peste 80 de federații naționale.

În pofida asprimii și a coeficientului mare de risc al acestei activități, oamenii cutezători și dornici să cucerească cele mai înalte și neabordate piscuri și pereți ai marilor înălțimi ale Asiei, Americii, Europei și Africii s-au înmulțit considerabil. Mirajul alpinismului trebuie căutat în dorința inexorabilă a omului de a se confrunța cu vicisitudinile naturii, dar și de a admira infinitele ei frumuseți și panorame. De aceea, putem afirma că alpinismul a izvorât din bucuria drumeției montane, a parcurgerii potecilor pădurilor și munților, dar și din dorința mereu reînnoită de aventură și performanță.

2. Începuturile practicării alpinismului pe

teritoriul României, apariția primelor asociații și cluburi sportive.

Munții Carpați au fost străbătuți încă din timpuri foarte vechi de vânători și ciobani. Văile și pădurile lor au adăpostit, de-a lungul timpului, mulți fugari din fața năvălirilor dușmane sau sihaștri doritori de liniște.

Dar primele ascensiuni fără scop utilitar au avut loc, desigur, mult mai aproape de timpurile noastre. Printre cele mai vechi ascensiuni de acest fel, consemnate în documente, sunt cele din munții Făgăraș ale lui Jacob Zultner în 1750. I. Fichtel urcă în 1782 pe vârful *Suru* și M. Ackner în 1837 pe vârful *Negoiu*.

În 1809, Veniamin Costache, Mitropolitul Moldovei, însoțit de un grup, urcă pe muntele Ceahlău. Apoi, pe același munte urcă și alte personalități ale epocii: Mihail Sturdza, voievodul Moldovei, în 1835, Gheorghe Asachi în 1838.

În munții Bucegi, primele ascensiuni fără scop utilitar despre care ne-au rămas însemnări au fost în 1833 la Peștera Ialomiței și în 1834 la Peștera și vârful Omu, făcute de grupuri de profesori, botaniști și ingineri din Brașov, inclusiv castelanul de atunci al Branului, Andreas Deak. Primele ascensiuni consemnate de la Sinaia la Vârful cu Dor au fost realizate de francezii J. Vaillant în 1839 și M. Bouquet în 1840. Apoi de către românii Radu Golescu, Al. Kretzulescu și Al. Golescu (Arăpila) în 1842, Cezar Bolliac și Nicolae Bălcescu în 1845, aceștia din urmă mergând mai departe, de la Vârful cu Dor la Caraiman și ajungând până la vârful Omu.

Acești îndrăzneți montaniarzi ai timpului erau de cele mai multe ori însoțiți de călăuze-localnici, vechi vânători de capre negre, ciobani sau pădurari, buni cunoscători ai potecilor și văilor montane. Au intrat în legendă călăuze ca Ion Stănilă din Brașov, pentru zona Mălăiești, Nicolae Butmăloi și Nicolae Gelepeanu, cunoscători fără egal ai abruptului prahovean al Bucegilor și mulți alții.

Pionieri ai descifrării secretelor potecilor și văilor alpine din Bucegi, însoțiți de aceste călăuze, au fost Nestor Urechia, Mihai Haret, Take Ionescu, Bucura Dumbravă. Ei au lăsat și descrieri ale traseelor parcurse, care s-au constituit în primele

ghiduri montane.

O dată cu creșterea interesului pentru ascensiunile montane, apar și primele asociații și cluburi, care își dedică activitatea în exclusivitate acestora. Astfel, în 1873, la numai 15 ani după înființarea primului club alpin din lume (cel englez, în 1857), se înființează la Brașov, din inițiativa unui grup de sași, Clubul Alpin al Transilvaniei. În 1880 se înființează la Sibiu Asociația Carpatină a Transilvaniei (Siebenbürgischer Karpaten Verein - SKV), clubul din Brașov devenind o secție a acesteia. Secții ale acestei asociații au luat apoi ființă în majoritatea orașelor Transilvaniei, dar și la București în 1922. Prin intermediul acestor secții, Asociația a construit în munții Carpați 59 de *case de adăpost* - cabane, multe drumuri de acces și a făcut marcaje. Asociația Carpatină a Transilvaniei - SKV a organizat și primele Servicii de Salvare Alpină, în 1925, la Sibiu și Brașov. În anurile editate regulat până în 1944 au apărut foarte multe descrieri de ascensiuni și premiere alpine.

În 1893, ia ființă Societatea Carpatină Sinaia, cu sprijinul arhimandritului Nifon, starețul Mănăstirii Sinaia. Aceasta începe, la rândul său, să amenajeze poteci de munte și să construiască adăposturi și cabane la: Vârful cu Dor, Furnica, Piscul Câinelui, Peștera, Caraiman, vârful Omu. Amenajează pentru turiști Peștera Ialomiței.

În 1903, se înființează Societatea Turiștilor din România (STR) de către profesorii L. Mrazec și Al. Tzigara-Samurcaș, avându-l ca președinte pe profesorul Grigore Antipa. Membrii ei fac diverse ascensiuni în Carpați: munții Făgăraș, Mehedinți, Retezat, Piatra Craiului, dar și în munții Caucaz: în iulie 1912, profesorii Wetter, Röhler și Westerman din București urcă vârful *Kazbek* de 5 047 m. Societatea a publicat un anuar al activității timp de 13 ani.

La 14 septembrie 1924, începe apariția ziarului *Gazeta Sporturilor*, care încă din primele numere are o rubrică permanentă de alpinism. În această rubrică, marcată cu un piolet și o coardă, au apărut mai multe articole despre diverse ascensiuni și premiere.

În 1926, se înființează la București Touring-Clubul României, care continuă activitatea Societății Hanul Drumeților, constituită în 1920.

În 1929, începe să activeze Asociația Drumeților din Munții Iubiți României (ADMIR). Aceasta are o activitate susținută, construiește cabane și scoate regulat un anuar până în 1947. Din rândurile membrilor acestei asociații, un grup de pasionați hotărăște în 1934 înființarea Clubului Alpin Român, inițiativă care se materializează însă în 1936. Clubul Alpin Român reușește în puținii ani de existență să construiască refugiul Coștila și Căminul Alpin din Bușteni, care au constituit mulți ani - și mai constituie încă - excelente baze de plecare pentru alpiști în nenumăratele trasee de dificultate ridicată din pereții abruptului prahovean. Toate aceste asociații și cluburi de alpinism sunt însă desființate prin Decretul de la 11 iunie 1948 și patrimoniul lor, constituit din toate cabanele construite în munții Carpați, trece în proprietatea statului. Ca înlocuitor, se înființează Asociația Turismului Popular.

În 1949, se înființează Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport (CCFS), în cadrul căruia funcționează și o secție de alpinism, iar în 1950 se formează Comisia Centrală de Alpinism. Apoi, în 1967, în cadrul Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, se înființează Federația Română de Turism-Alpinism, care includea și orientarea sportivă și speologia.

În 1990, alpiștii hotărăsc constituirea Federației Române de Alpinism și Escaladă, conform cu cele mai noi evoluții pe plan internațional, prin separarea ei de Federația de Orientare și Federația de Turism și afilierea la Federația Internațională de Alpinism și Escaladă (UIAA). Alpiștii și cățărătorii români pot, în sfârșit, participa la competițiile internaționale de escaladă și schi-alpinism și pot participa la expediții în munții înalți, alături de alpiștii din alte țări.

3. Ascensiunile alpiștilor români în munții înalți ai lumii

- O primă ascensiune deosebită realizează, în 1855, Elena Ghica, cunoscută și sub pseudonimul literar Dora d'Istria, care urcă - în premieră absolută - vârful *Mönch* de 4 099 m din munții Alpi, înscriind astfel un nume românesc în istoria cuceririi vârfurilor alpine.

- În 1877, Radu Porumbaru, student la Paris, devine primul român care urcă pe vârful *Mont Blanc*

de 4 807 m, cel mai înalt vârf al Alpilor.

- În iulie 1912, trei membri ai Societății Turiștilor din România (STR), prof. Wetter, Röhler și Westermann ajung în munții Caucaz și urcă vârful *Kazbek* de 5 047 m.

- În 1921, Bucura Dumbravă, pe numele ei real Fanny Seculici, cunoscută iubitoare a munților României, ajunge la 4 000 m, la Refugiul Solvay de pe *Matterhorn*, din Alpii elvețieni. În 1925, ea pleacă în India, țara Himalaiei, unde nu știm dacă a făcut ascensiuni, ea murind pe drumul de întoarcere, la Port Said.

- În 1928, o echipă de 4 alpiști . A. Colfescu, G. Popescu, I. Rusmir și G. Georgescu - urcă vârful *Jungfrau* de 4 158 m din Alpi.

- La 30 august 1929, dr. Vasile Steopoe, care va deveni mai târziu secretarul Clubului Alpin Român, reușește prima ascensiune românească pe vârful *Matterhorn* de 4 478 m, iar la 21 august 1930, pe vârful *Bernina* de 4 055 m din Alpi.

- În 1933, Leova Stolear, din Grupul Alpin Brav (devenit în 1936 Clubul Carpatin Român), realizează împreună cu un alpinist austriac ascensiuni fără ghid în Alpii francezi: *Aiguille du Plan* de 3 673 m, *Aiguille du Tacul* de 3 444 m și *Mont Aiguille de Grenoble*.

- În 1937 și 1938, Nicolae Baticu de la Clubul Alpin Român frecventeză școli pentru instructori de alpinism și escaladă în Italia, împreună cu C. Conteș și în Austria, împreună cu D. Popescu, unde iau cunoștință de cele mai noi tehnici de cățărare, pe care le vor transmite și aplica apoi în țară. Perioada celui de-al doilea război mondial întrerupe activitatea internațională a alpiștilor români. După război, aceasta este reluată treptat, dar în condițiile foarte restrictive de vize și pașapoarte, care se instituie timp de 40 de ani, puțini alpiști au șansa să realizeze ascensiuni în munții înalți ai lumii.

- În 1957, o echipă formată din N. Dobre, Al. Stănescu și Gh. Udrea urmează o școală de alpinism la Chamonix, realizând ascensiuni pe *Aiguille du Tour* și *Aiguille de Purtcheller* și urcând pe *Mont Blanc*.

- În 1961, Ioana Vlădescu și Sorin Ciulli, fizicieni români, care lucrau temporar la Institutul de Cercetări Nucleare de la Dubna din URSS, urcă vârful

Lenin (Kaufmann) de 7 134 m, din munții Pamir-Altai, Asia Centrală.

- În 1964, Walter Kargel parcurge traseul Nordic din *Bärenkopf* de 3 400 m, din Hohe Tauern, Alpii austriei.

- În 1965, Aurel Irimia și Gh. Crăciun realizează ascensiuni în Alpi, pe *Mont Blanc du Tacul* de 4 248 m, *Aiguille du Midi* de 3 842 m și *Dent du Géant* de 4 013 m.

Între 1965-1971, echipe de doi sau trei alpiniști români parcurg trasee de diverse grade de dificultate în munții Tatra din Polonia și Cehoslovacia și munții Rila din Bulgaria: Al. Floricioiu, Walter Kargel, Ion Coman, Paul Fozocoș, Nicolae Jitaru, Mircea Opreș, Avel Rîțișan, Emil Coliban, N. Dobre ș.a.

- În 1970, Ion Coman și Valentin Garner realizează o primă expediție în munții Anatoliei, urcând vârful *Erciyes* de 3 916 m. în același an, Dumitru Chivu și M. Opreș urcă vârful *Breithorn* de 4 165 m și vârful *Kleine Matterhorn* de 3 891 m din Alpi și Al. Bulgăr, Iosif Gheție și Dan Vasilescu parcurg trasee dificile în Polonia și în Bulgaria.

- În 1971, Taina Coliban (Duțescu) realizează două ascensiuni remarcabile, în echipă cu alpiniști americani, pe vârfurile *Steele* de 4 883 m, în premieră pe fața sudică și *Lucania* de 5 227 m din Alaska. Tot în 1971, Sanda Badralexe (Paraschivescu) realizează ascensiunea vârfurilor *Sarișah* de 4 651 m, *Alaudin* de 4 142 m și a traseului *Taşkentiș* din creasta nordică a vârfului *Maria* de 4 970 m, munții Fan, Pamir-Altai din Asia Centrală, în echipă cu alpiniștii ruși, în cadrul unei expediții internaționale.

- În 1972, participând la o expediție jubiliară organizată de Federația Rusă, Al. Floricioiu și A. Tănase urcă vârful *Comunismului* de 7 495 m din Pamir. Tot în Pamir, Sanda Badralexe (Paraschivescu) urcă ghețarul *Sugran* și un vârf de 5 200 m, în premieră, în cadrul unei expediții internaționale, în echipă cu alpiniști polonezi. În același an, Ion Coman, Anton Demeter și Roland Welkens, ajung pe vârful *Demavand* de 5 671 m, cel mai înalt vârf din Iran.

- În 1973, Sanda Badralexe (Paraschivescu), lucrând temporar la Institutul de Cercetări Nucleare de la Dubna, din URSS, organizează o primă expediție

românească în Caucaz și realizează împreună cu Ion Zincenco ascensiuni pe vârful *Kavkaz* de 4 062 m și împreună cu Taina Coliban (Duțescu), Emil Coliban și Ion Zincenco, pe creasta NV a vârfului *Ușba de Nord* de 4 700 m.

- În 1974, Sanda Badralexe (Paraschivescu) organizează a doua expediție românească în Caucaz, la care iau parte 12 alpiniști, cel mai mare număr de alpiniști români participanți la o acțiune internațională până la data respectivă. În cadrul ei se realizează numeroase ascensiuni: vârful *Ceghet-Kara* de 3 667 m, *Ghermoghenov* de 3 990 m, *Sciurovski* de 4 259 m și vârful *Elbrus* de 5 642 m, cel mai înalt vârf din Europa, pe care au urcat V. Nicolaescu, Abel Rîțișan, I. Zincenco, W. Kargel, Sanda Badralexe (Paraschivescu), I. Gheție, N. Moldovan și N. Tătulescu. O remarcabilă ascensiune realizează echipa Emil Coliban, Viorel Nicolaescu, Nicolae Moldovan, Avel Rîțișan și Ion Zincenco pe traseul *Kensițki*, traseu de dificultate maximă din peretele de NV al vârfului *Sciurovski* de 4 259 m.

- În 1975, Ion Coman organizează a treia expediție românească în munții Asiei, reușind împreună cu Valentin Garner, Anton Demeter și Zoli Kovacs ascensiunea vârfului *Koh-E-Bandaka* de 6 843 m din munții Hindușii, cel mai înalt vârf din Afganistan.

- În 1976, o echipă de la A.S. Armata Brașov participă la ascensiuni în munții Fan, Pamir-Altai, urcând vârfurile *Mirali* de 5 180 m (Dumitru Chivu, Nae și Ion Cojanu), *Maria* de 4 970 m (Cezar Manea, Abel Rîțișan, Mircea Noaghiu, Iosif Illyes) și *Cimtarga* de 5 494 m (Dumitru Chivu, Nae și Ion Cojanu și Cezar Manea).

- În 1977, Valentin Garner și Anton Demeter realizează împreună cu alpiniștii austriei ascensiunea traseului *Diretissima* din *Christaturm* de gradul VI + din *Wilder Kaizer* și ascensiunea culoarului *Palavicini* pe *Grossglockner* de 3 970 m din Alpii austriei.

- În 1979, Emil Coliban, George Iusco, Vlad Sergiescu și Viorel Nicolaescu realizează ascensiuni cotate *dificil superior* și *dificil extrem* în Alpii francezi: traseul *Cassin* din *Piz Badille*, traseul *Bonatti* din *Grand Capucin* și *Directa Americana* din *Petit Dru*.

- În 1980, Taina Coliban (Duțescu) realizează

în echipă feminină cu Dominique Marchal și Denise Escande, ascensiunea traseului *Monacci*, cotate *foarte dificil*, din *Eperon des Cosmiques*, cu Sanda Isăilă și Liliana Becea ascensiunea traseului *Piramide du Tacul* și cu Sanda Isăilă traseul *Arete Kuffner* din Alpii francezi. Un alt grup de alpiniști români face ascensiuni în Caucaz, în zona Dombai, pe vârful *Belalakaia* de 3 858 m și pe vârful *Kazbec* de 5 047 m: Iosif Gheție, Zoltan Kovacs, C. Georgescu și Ion Dumitrescu.

- În 1981, Taina Coliban (Duțescu) și Emil Coliban realizează din nou ascensiuni remarcabile în Alpii francezi, parcurgând trei trasee cotate *dificil extrem*: traseul *Brown Whillans* din *Aiguille de Blatière*, traseul *Cassin* din *Pilier Walker*, *Grandes Jorasses* și *Pilier Frenay* din *Mont Blanc de Courmayeur*.

- În 1982, Dan Zincenco urcă pe vârful *Aconcagua* de 6 960 m, cel mai înalt vârf din America de Sud. Tânărul de numai 18 ani Alexandru Brăduț Șerban urcă pe vârful *Matterhorn* de 4 478 m din Alpi.

- În 1985, inițiată și organizată de Taina și Emil Coliban și Cornel Coman, are loc prima expediție a alpiniștilor români în Himalaia, împreună cu alpiniștii nepalezi, pentru ascensiunea vârfului *Gurja Himal* de 7 165 m. Pe lângă inițiatori, au mai participat alpiniștii Marius Mărcuș, Avel Rîțișan, Cezar Vergulescu și biologul Ovidiu Bojor. În cursul tentativelor de ascensiune, alpinistul Cezar Vergulescu și-a pierdut viața într-un tragic accident. Marius Mărcuș ajunge pe vârf împreună cu un alpinist nepalez.

Tot în 1985, Sanda Badralexe (Paraschivescu) realizează o ascensiune pe vârful *Mönch* de 4 099 m din Alpi (la 130 de ani după urcarea lui în premieră de către româncele Elena Ghica!) și ascensiunea vârfului *Monte Rosa* de 4 634 m, al doilea vârf ca înălțime din munții Alpi.

- În 1990, un număr foarte mare de alpiniști se grăbesc să participe la expedițiile internaționale organizate prin noua F.R.A.E. de Alexandru Floricioiu în colaborare cu Cornel Coman: 60 de alpiniști participă la ascensiuni în munții Caucaz și alți 10 la expediția din munții Tian-Șan în Asia Centrală. În Caucaz se realizează ascensiunea multor vârfuri de

peste 4 000 m și aproape toți participanții urcă vârful *Elbrus* de 5 642 m. O ascensiune deosebită realizează Andrei Beleaua și Dan Borcea, care urcă dificilul traseu *Abalakov* din peretele NV al vârfului *Sciurovski* de 4 259 m.

În Tian-Șan alpiniștii români realizează ascensiunea vârfului *Han Tengri* de 6 995 m: Taina Coliban (Duțescu), Sanda Isăilă, Ladislau Hathazi, Tiberiu Kantor, Nicolae Olteanu, Marcel Dobârleanu, Victor Tudor, Costin Voinescu, Ștefan Hegheduș.

- În 1991, Cornel Coman și Constantin Lăcătușu organizează din nou expediții în Caucaz, la care participă 40, respectiv 20 de alpiniști, realizându-se numeroase ascensiuni ale unor vârfuri de peste 4 000 m: *Donguz Orun* de 4 468 m, *Ullu Tau W* de 4 200 m, *Elbrus* de 5 642 m etc.

Doisprezece alpiniști participă la o expediție în Pamir, în cadrul căreia se realizează ascensiunea a două vârfuri de peste 7 000 m: vârful *Lenin* (*Kaufmann*) de 7 124 m, urcat de Felicia Enache, Mihai Cioroianu, Dumitru Chițanu și Andrei Beleaua și vârful *Korjenevski* de 7 105 m, urcat de Bogdan Baci, Andrei Beleaua, Dan Borcea, Dumitru Chițanu și Felicia Enache.

- În 1992, alpiniștii români fac din nou ascensiuni în munții Caucaz, o realizare deosebită fiind traversarea crestei *Shelda* de gradul 5 B, la peste 4 000 m, efectuată de Mihai Cioroianu, Marius Gane, Szöcs Imre și Geza Fancsali.

Tot în 1992, Constantin Lăcătușu devine primul român care reușește ascensiunea unui optmiar, vârful *Broad Peak* de 8 047 m din Karakorum-Himalaia.

În același an însă dispar tragic alpinistele Taina Coliban (Duțescu) Coliban și Săndița Isăilă în încercarea de cucerire a altui gigant himalaian, vârful *Dhaulagiri* de 8 167 m.

- În 1993, Bogdan Baci, participând la Expediția Internațională de Tineret organizată în Pakistane de UIAA, urcă pe vârful *Glass Peak* de 6 500 m.

În același an, organizând o expediție independentă, Dumitru Chițanu, Răzvan Petcu și Bogdan Pintilie reușesc ascensiunea vârfului *Pobeda* de 7 439 m din Tian-Șan, Asia Centrală.

O performanță remarcabilă reușesc Andrei

Beleaua și Alexandru Platon prin ascensiunea vestitului Perete Nordic al vârfului *Eiger* de 3 970 m din Alpi.

● În 1994, Andrei Beleaua, Constantin Lăcătușu, Viorel Tofan și Călin Vrabie realizează în zona Zermatt din Elveția mai multe ascensiuni ale unor vârfuri de peste 4 000 m. Andrei Beleaua și Constantin Lăcătușu parcurg traseul *Welzenbach* din peretele NV al vârfului *Breithorn* de 4 165 m, Andrei Beleaua și Călin Vrabie urcă vârful *Rimpfischhorn* de 4 188 m. Alpinistii urcă și vârfurile *Matterhorn* și *Monte Rosa*.

O echipă de la Clubul Alpin Floarea de Colț.: Marin Curculescu, Razvan Mirea și David Neacșu urcă vârful *Kilimanjaro* de 5 855 m, cel mai înalt vârf al Africii.

Tot în acest an are loc prima tentativă a unui alpinist român de urcare a vârfului *Everest* - Constantin Lăcătușu, în cadrul unei expediții internaționale.

● Anul 1995 se dovedește a fi favorabil alpinismului românesc, pentru că, după ce în iarnă urcă pe muntele Kenya, vârful *Batian* de 5 199 m, al II-lea vârf al continentului african, și apoi ca antrenament și pe vârful *Kilimanjaro*, Constantin Lăcătușu devine primul român care în ziua de 17 mai cucerește vârful *Everest* de 8 848 m, din Himalaia, cel mai înalt vârf al lumii.

În același an, Iosif Gheție, alpinist român stabilit în SUA, urcă vârful *Huayna Potosi* de 6 130 m din America de Sud (Bolivia).

● În 1996, un alt alpinist, Răzvan Petcu, organizează o expediție românească în Pakistan, pentru cucerirea vârfului *Nanga Parbat* de 8 125 m, la care participă Gabriel Stana, Bogdan Pintilie, Marius Gane și Mihai Cioroianu. Gabriel Stana și Mihai Cioroianu reușesc să urce până aproape de altitudinea de 8 000 m, dar sunt nevoiți să se retragă din cauza unei puternice furtuni de zăpadă. Gabriel Stana și Răzvan Petcu rămân totuși pe munte pentru a încerca din nou ascensiunea vârfului, dar dispar tragic acoperiți de o mare avalanșă.

Constantin Lăcătușu și Oliver Batâr parcurg dificilul traseu din fața SV a vârfului *Cerro Cuerno* de 5 462 m din Anzii Cordilieri, America de Sud, urcând apoi și vârful *Aconcagua* de 6 960 m.

În toamna anului 1996, Constantin Lăcătușu organizează o expediție românească în Himalaia pentru cucerirea vârfului *Dhaulagiri* de 8 167 m, la care participă încă 5 alpiști. Echipa de vârf, compusă din Constantin Lăcătușu, Lucian Bogdan și Cornel Galescu este nevoită să se retragă de la peste 7 500 m, după mari eforturi, din cauza vremii nefavorabile.

● În 1997, Mihai Cioroianu reușește ascensiunea vârfului *Nanga Parbat* de 8 125 m, în echipă cu 3 alpiști spanioli, dintre care unul moare la coborârea de pe vârf.

În același an, Asociația Ghizilor Montani din Brașov organizează expediția Cordiliera Blanca în America de Sud, în cadrul căreia trei alpiști din Sfântu Gheorghe: Imre Szöcs, Attila Szikszai, Marton Csaba și trei alpiști din Brașov: Felicia Enache, Gh. Banu și Radu Ursu urcă în 19 și respectiv 20 iulie, vârful *Huascaran* de 6 768 m, cel mai înalt vârf din Cordiliera Blanca. În 27 și 29 iulie, Imre Szöcs, Attila Szikszai, Felicia Enache, Gheorghe Enache și Cătălin Dragomir urcă vârful *Alpamayo* de 5 974 m, iar Rodica și Liviu Ghițoc și Gheorghe Banu ajung în vârful *Layacjirca* de 5 600 m.

Tot în 1997, Constantin Lăcătușu și Cornel Galescu urcă vârful *McKinley* de 6 194 m, cel mai înalt vârf din America de Nord, urmați la mai puțin de o lună de alți trei români M. Curculescu, R. Mirea și D. Neacșu.

● Anul 1998 aduce noi performanțe de excepție: în luna februarie, la întâlnirea Internațională a Alpiștilor de înalt Nivel, echipa Ionel Ene, Marius Gane și Gheorghe Pop realizează ascensiunea în premieră românească de iarnă a traseului *Directa Americana* din *Petit Dru*, Munții Alpi, cotelat cu *extrem dificil*.

Mihai Cioroianu reușește în 26 iulie ascensiunea unui nou optmiar, vârful *Gasherbrum II* de 8 035 m din Karakorum-Himalaia, împreună cu un alpinist italian, Angello Giovanetti, în cadrul unei expediții internaționale.

Constantin Lăcătușu și Cornel Galescu fac o primă tentativă de ascensiune a vârfului *Cho-Oyu* de 8 201 m în aprilie și mai, fiind însă nevoiți să se retragă de la 7 500 m din cauza vremii nefavorabile.

Dar Constantin Lăcătușu nu renunță și își ia revanșa în toamnă, reușind în 24 septembrie 1998 prima ascensiune românească solitară a unui optmizar, *Cho-Oyu* de 8 201 m din Himalaia.

- În 1999, Constantin Lăcătușu participă la o Expediție Internațională pentru ascensiunea vârfului *Dhaulagiri* de 8 176 m din Himalaia, Nepal, atingând cota de 8 140 m pe creasta NE. Alpinistul Mihai Cioroianu, cuceritorul în premieră românească a două vârfuri de peste 8 000 m, își pierde viața într-un tragic accident, în timpul ascensiunii pe vârful *K2* de 8 611 m din Himalaia, Pakistan, al II-lea vârf din lume.

- În aprilie 2008, Constantin Lăcătușu a pornit într-o expediție de cucerirea vârfului *Lhotse* (Nepal – 8516m, al patrulea din lume după Everest, *K2* și *Kangchenjunga*). Este singurul român din elita mondială Top 7.

- În 2010, Constantin Lăcătușu și Coman Cornel au traversat insula nordică Groenlanda, de la est la vest, pe linia Cercului Polar, în 37 de zile, pe o distanță de peste 650 km, cel mai lung traseu dintre toate expedițiile efectuate până acum. Cu această ocazie, ei au atras atenția asupra topirii calotelor glaciare.

- În februarie 2000, alpinistii din Caransebeș Cornel Galescu și Adrian Prelipceanu sunt primii români care realizează ascensiunea traseului *Cerro Solo* din Patagonia, America de Sud (30 de lungimi de coardă pe stâncă și gheață). Constantin Lăcătușu urcă pe *Carstensz Pyramid* de 5 030 m, *Messner Route*, cel mai înalt vârf din Oceania, în 25 aprilie 2000, acesta fiind al VI-lea vârf urcat de el în cadrul proiectului Top 7 (cele mai înalte vârfuri din cele 7 continente). În 29 august 2000, Bogdan Dudău și Zoltan Buzași, Gabriel Lupoiu și Imre Szöcs sunt primii români care au urcat pe vârful *Ararat* de 5 137 m, în cadrul unei expediții internaționale.

- În 2004, Colibășanu Horia a fost primul român care a urcat în Himalaya pe *K2* (8611 m). În 2006, a urcat tot în Himalaya, pe *Manaslu* (8163 m), iar în 2007, pe *Dhaulagiri* (8167 m). În 2010, cucerește cel mai periculos munte din Himalaya, *Annapurna* (8091 m).

- În 2006, Andron Cosmin, denumit *deschizătorul*

de drumuri în Tibet, este primul cățăraș român, care a deschis un traseu de mare dificultate de 270 m la o altitudine de 4600 m, în Tibetul de Est, denumit *Transilvania Avenue*, devenind cunoscut în rândul alpiștilor din întreaga lume.

- Alpinista Popescu Imola Crina – Coco, născută în 1994, a reușit să-și treacă în palmares vârfuri renumite din întreaga lume: *Dente del Gigante* (4014 m), *Mont Blanc* (4810 m) din Alpi, *Kalapatar* (5545 m) din Nepal, *Kazbek* (5047 m) din Caucaz, *Damayand* (5761 m) și *Alam Kooch* (4850 m) din Iran. În 2011, reușește să cucerească, în cadrul celor 2 circuite *Seven Summits* și *Seven Volcanoes*, cele mai înalte vârfuri și cei mai înalți vulcani de pe cele 7 continente. Mai are de urcat pe Everest.

La sfârșitul anului 2000, FRAE avea afiliate 97 de secții înregistrate în 27 de județe în care erau legitimați 4 037 de sportivi, din care 150 de copii (96 băieți + 54 fete), 139 de juniori (88 băieți + 51 fete), 3 748 de seniori (2697 bărbați + 1051 femei), pregătiți de 39 de antrenori, 92 de instructori, asistați de 47 de arbitri. Componenta biroului federal: Emil Coliban - președinte, Dan Vasilescu - vicepreședinte alpinism și escaladă, Nicolae Cojan - vicepreședinte salvamont, Viorel Lascu - vicepreședinte speologie, Sanda Badrălexe - secretar general și 10 membri.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală a adoptat la 15 decembrie noul Statut și a ales Biroul federal în următoarea componență: Emil Coliban - președinte; Dan Silviu Vasilescu - vicepreședinte; Sanda Badrălexe - secretar general, Cornel Coman, Cornel Galescu, Imre Szöcs, Marian Anghel, Bogdan Dudău și Florian Măstăcan - membri.

S-a stabilit ca activitatea de administrare și gestionare a federației să fie asigurată de Sanda Badrălexe - secretar general și Eugenia Chițoiu - contabil.

În 2007, în cadrul federației intervin modificări în componența organului de conducere al federației, fiind ales un nou președinte și secretar general ,

după cum urmează: președinte – Dudău Bogdan; secretar general – Ionescu Justin; vicepreședinte – Batar Oliver și membri – Popa Vlad, Coliban Emil, Clinciu Lucian, Neagoe Ion.

În anul 2009, organul de conducere și administrare a activității federației este Biroul federal, în următoarea structură și componență: președinte – Dudău Bogdan, secretar general – Ionescu Justin, vicepreședinte – Coliban Emil și 4 membri: Clinciu Lucian, Popa Vlad, Burcea Daniel, Păun Alexandru. Mai sunt și 2 comisii sau colegii federale: Comisia de alpinism, având președinte pe Fuschko Leslie și Comisia de escaladă, care îl are ca președinte pe Bogdan Dudău. Distribuția teritorială la 31.12.2009

este următoarea: 16 structuri sportive afiliate, din care 15 sunt de drept privat și 1 (Dinamo București) de drept public; sportivii legitimați sunt 313, din care seniori 257 (femei 24, bărbați 233), tineret, juniori, cadeti 1, copii 55; antrenori 10, instructori sportivi 3, arbitri 10. Din totalul de 16 unități sportive, 6 dintre ele se găsesc în București și 10 răspândite în țară.

Reprezentanții FRAE în Federația Internațională de Alpinism și Escaladă (UIAA): Sandra Badrălexe – secretar al Comisiei de tineret; Constantin Lăcătușu - membru corespondent al Comisiei de acces și conservare; Lucian Clinciu – membru al Comitetului de schi – alpinism.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Escaladă

Constantin Lăcătușu

- . 17 mai 1995 . primul român pe cel mai înalt vârf al globului . Everest . 8 848 m;
- . Constantin Lăcătușu și Cornel Galescu, prima echipă românească pe vârful Mc. Kinley (6 194 m), cel mai înalt vârf al Americii de Nord, 4 iunie 1997;
- . 24 septembrie 1998 . primul român pe vârful Cho-Oyo din Himalaia . 8 201 m;
- . 17 octombrie 1999 . primul român la 8 140 m pe creasta de NE a vârfului Dhaulagiri (8 167 m) din Himalaia (în imagine)

*Fără mască de oxigen pe Pik Kaufmann (7 134 m), cel mai înalt vârf din sectorul Transaltai.
Ion Coman, component al unei expediții internaționale organizată în 1969 în Pamir*

*Taina Coliban (Duțescu) Coliban în traseul Speranței
(1970)*

Emil Coliban în Alpi (1979)

1997 - Felicia Enache, Gheorghe Enache, Cătălin Dragomir, Marton Csaba, Attila Szikzai, Imre Szöcs, Radu Ursu și Gheorghe Banu -primii alpiniști români pe vârfurile Alpamayo (5 947 m) și Huascaran (6 768 m) - Peru. În imagine, Cătălin Dragomir plasează tricolorul românesc și fanionul CS .Dinamo. Brașov pe vârful Alpamayo (29 iulie 1997)

Felicia Enache . Traseu în Snowdonia

1 noiembrie 2011-Felicia Enache pe Vârful Cho Oyu (8201m)

Felicia Enache, într-un moment de refacere a forțelor

Emil Coliban, în Himalaia (1985)

*Andrei Beleaua, pe creasta Mittelleg, după escaladarea
peretelui*

Escaladând un perete de stâncă

**ESCALADA-SPORTUL CURAJOȘILOR
(ARHIVA FEDERAȚIEI ROMÂNE DE ALPINISM ȘI ESCALADĂ)**

Campionatul Național de Escaladă, etapa 1 -2007

Open-ul de la Marsillia 2008

Trofeul National de Escalada - Timisoara 2008

Aniversarea a 40 de ani de salvamont la Zărnești (2009)

(2009) Aniversarea a 40 de ani de salvamont la Zărnești (2009). Printre participanți s-au aflat: *Nelu Pivodă șeful Formației Salvamont Zărnești, Traian Flucuș, întemeietorul și primul șef al Formației Salvamont Zărnești, Petre Bogoiu, Nicolae Jitaru alpinist și fost antrenor la Dinamo Brașov, Paul Fozokoș alpinist la Dinamo Brașov, Traute Garner, Dumitru Chivu alpinist și fost antrenor la AS Armata Brașov, Doamna Bogoiu, Imre Socz.*

Cei mai buni sportivi ai anului 2010

Alpinism : Colibășanu Horia – sportivul anului (primul român pe Vârful Annapurna); Popescu Crina - Coco (Record Mondial de vârstă pe Carstensz Pyramid, Record European de vârstă pe McKinley, Alaska) Gane Marius, Teofil Vlad (Traseul West Rib pe McKinley, Alaska) Escaladă: Miu Claudiu – sportivul anului (campion balcanic) Trifu Antonia (Vicecampioana la „Petzen Climbing Trophy” (Austria); Campioana Nationala Escalada senioare)

FIGURI REPREZENTATIVE

ANDRON COSMIN (1977), n. în Baia Mare. Este denumit "deschizătorul de drumuri" în Tibet. Primul cățărător român care a deschis un traseu de mare dificultate pe un perete muntos din Tibet, botezat "Transilvania Avenue" – itinerariul a atras atenția revistelor de

specialitate din întreaga lume asupra performanței alpinistului român. Băimăreanul a practicat diverse sporturi încă din copilărie: schi, scrimă și începând cu 1989, alpinism, legitimat în cadrul CSM Baia Mare. Începând cu 2006 și respectiv 2012 devine membru al clubului sportiv Alternative Timișoara și al Clubului Aplin Român (secția Universitară Cluj). Între 2000 și 2005 este membru al Alpine Club (UK - London section) A studiat filosofia și antropologia la Cluj. După terminarea studiilor a plecat în Anglia pentru un doctorat în filosofie la Universitatea din Londra. Tot acolo obține o diplomă postuniversitară în educație. Predă timp de 4 ani filozofie și studii clasice (literatura greacă veche) la trei dintre colegiile Universității din Londra: Royal Holloway College, University College și King's College. Prin deschiderea traseului "Transilvania Avenue" în Tibetul de Est devine cunoscut în rândul alpiiniștilor din întreaga lume. Din toamna lui 2004 A.C. pleacă în China, unde a activat ca "visiting professor" la o universitate din provincia Hubei (centrul Chinei) și predă literatura

comparată, cultura și civilizația occidentală. Dragostea pentru alpinism începe pe stâncile din Baia Mare, ca sportiv al Clubului Sportiv Municipal. Timp de 20 de ani, de practicare a alpinismului a participat la expediții pe trei continente: Europa, Asia și America, deschizând trasee în zone noi de escaladă în România, China și Tibet. Din 2006, deschide, în premieră, cu alți doi alpiiniști două trasee în Tibetul de Est, itinerare menționate în presa de specialitate din întreaga lume. După expedițiile efectuate în Marea Britanie, Italia, Franța, China, Hong Kong, Thailanda, Filipine, provocarea cea mai importantă a fost cea din Tibetul de Est: împreună cu americanul Bob Keaty și ghidul lor din zonă, tibetanul He San Ge, deschide un traseu lung de 270m, la o altitudine de 4600m în zona Banji Bei Feng – stâlpul vestic Qionglai Shan. Banji Feng fusese atins pentru prima oară de John Otto (SUA) și Ma Yi Hua (China) în 2004. Conform presei de specialitate, cei doi alpiiniști au deschis în premieră un traseu "Class 5" în Tibet (trasee tehnice, parcurse în plan predominant vertical). În 2009 AC revine în România și se angajează la Școala Națională de Studii Politehnice și Administrative din București, ca director al Centrului pentru Cooperare Internațională. În cadrul FR de Alpinism și Escaladă, a creat și implementat un program de formare a instructorilor de alpinism. AC organizează și acum cursuri de alpinism pentru începători și avansați în România și în străinătate.

BATICU, NICOLAE (1909-1998), n. în București. Incepe practicarea alpinismului în anii 1930. În 20 octombrie 1935, înscrie un punct de referință și de cotitură în alpinismul românesc prin ascensiunea în premieră, dintr-o singură intrare, a traseului *Furcile*, cotelat

la gradul IV de dificultate, din peretele *Gălbenele*, Munții Bucegi, traseu pe care l-a urcat în cap de coardă, avându-i ca secunzi pe Ion Trandafir și Dan Popescu. Acesta a fost primul traseu *de perete* din Munții Carpați, până atunci făcându-se ascensiuni doar pe văi și creste. Participă la ascensiuni și trasee în premieră realizate de Clubul Alpin Român, înființat în 1936. Între 1938-1944, a făcut parte din Comitetul director al Clubului Alpin Român. În 1937, participă împreună cu C. Conțeș la o școală de escaladă în Italia, unde învață tehnica modernă de cățărare. În cadrul ei, cei doi parcurg un traseu de gradul V B în peretele *Tre Cime di Lavaredo*, devenind primii români care realizează ascensiuni tehnice în pereți dificili. În 1938, urmează o școală de instructori de alpinism în Austria, împreună cu Dan Popescu. Ca urmare, în 1938, 1939 și 1941 organizează primele Școli de Alpinism din România, alpiștiții români deprinzând cele mai noi tehnici și metode din domeniul escaladei alpine. Între 1939-1946, realizează, în premieră, o serie de trasee de alpinism devenite apoi clasice, primele trasee cu adevărat alpine, având coechipieri colegii de la Clubul Alpin Român: *Hornul din Peretele Coștilei*, *Muchia Padinei Lăncii* din Piatra Craiului, *Fisura Scorușilor* din *Umărul Gălbenelelor*, *Trei Surplombe* din *Peretele Gălbenelelor*, *Creasta Văii Albe (Policandrului)*, *Fisura Pintenului*. A scris și a publicat mai multe lucrări despre alpinism. În 1990, reînființează Clubul Alpin Român, dedicându-și ultimii ani ai vieții promovării alpinismului în rândurile tinerilor. A participat activ la construirea Refugiului Costila (1938) și a Caminului Alpin din Bușteni (1939). În anul 1941 activează ca instructor de alpinism în Corpul vânătorilor de munte.

BECEA, LILIANA (1953), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS cu specializarea schi, promoția 1975. Practică între 1966 - 1971 caiacul la Școala Sportivă nr 2 din București, obținând un titlul de vicecampionă la caiac dublu.

În 1972 se legitimează la secția de alpinism a CSU – IPGG. În 1973 o găsim prezentă la concursuri, câștigând titluri de campion național, la feminin. Cu calități deosebite, a escaladat diferite trasee dificile, în cap de coardă, din Cheile Nerei, Cheile Bicazului, Bucegi, de gradele IV, V și VI. Efectuează și trasee de iarnă în Retezat și Bucegi. Are 14 de trasee pe gresie de gradul V B efectuate în Cehoslovacia și 3 în Bulgaria masivul Rila. În 1980, în Franța, escaladează *Pyramide du Tacul* de gradul IV și în 1982 în Cehoslovacia, masivul Tatra, parcurge opt trasee de gradul III și V cu alpiști cehi. A fost antrenore a Secției de alpinism a CSU – Universitate București între 1982-1983, cu valoroase rezultate naționale. Înființează (1985) și antrenează (1985 -1987) Secția de alpinism, organizată în cadrul Institutului pentru prospecțiuni geologice (IPG). A fost monitor în cadrul școlilor naționale de alpinism organizate de FRTA, conducător al Școlilor de alpinism ale IPG, monitor de schi și conducător de școli naționale de schi. În 1979 este încadrată ca asistent universitar la Institutul Politehnic București. În perioada 1993-1996 este lector univ. în cadrul disciplinei de Sporturi de iarnă și turism a ANEFS. În 1999 obține titlul de doctor în științe, în domeniul educației fizice și sportului. În prezent este conferențiar universitar la Departamentul de Educație fizică și Sport a Universității «Politehnica» din București, unde coordonează Comisia Științifică și conduce Secția de schi și snowboard. În perioada 2003-2011 a fost președinta Comisie de schi și snowboard a Federației Sportului Școlar si Universitar din România. În perioada 2005-2010 a fost vicepreședinte al Clubului Alpin Român. Din 2010 este secretar general al Consiliului Științei Sportului din România. Dintre cele 7 cărți publicate,

menționăm: „Respirația și performanța sportivă”, „Schi alpin – metode complementare de instruire”, „Amplificarea potențialului biopsihic”. „Optimizarea comportamentului psihomotor prin tehnici de reglare și autoreglare” .

BELEAUA, ANDREI (1954), n. în com. Berevoi, jud. Brașov. Inginer electronist, absolvent în 1979 al Institutului Politehnic din Timișoara. A început practicarea alpinismului în 1974 în cadrul Clubului *Politehnica* Timișoara. În 1983, parcurge trasee de escaladă

de dificultate superioară în Elveția Saxonă (RDG) și realizează ascensiunea unor trasee din Munții Tatra. În 1990, participă la una din cele două Expediții Românești în Caucaz, urcând vârfurile *Ceatân* de 4 368 m și *Sciurovski* de 4 259 m pe calea normală, vârful *Giantugan* de 3 993 m prin peretele SE. Realizează împreună cu Dan Borcea cea mai dificilă ascensiune din cadrul Expediției, traseul *Abalakov* din peretele NV al vârfului *Sciurovski*. În 1991, realizează ascensiunea mai multor trasee de gheață de gradele III-IV în masivele *Ben Nevis* și *Cairngorms* din Scoția și parcurge trasee de escaladă în Anglia și Țara Galilor. Tot în 1991 urcă în Pamir două vârfuri de peste 7 000 m: vârful *Lenin (Kaufmann)* de 7 134 m și vârful *Korjenevski* de 7 105 m, în cadrul Expediției Românești organizată sub egida FR AE. În 1993, urcă în Elveția vârful *Mönch* de 4 099 m pe traseul *Nollen* și împreună cu Alexandru Platon formează prima echipă românească care urcă vestitul *Perete Nordic* al vârfului *Eiger*, pe traseul *Heckmair*. În 1994, urcă alte vârfuri de peste 4 000 m din Alpii Elvețieni: vârful *Rimpfishorn* de 4 188 m, pe creasta vestică, *Monte Rosa* de 4 634 m, pe creasta vestică, peretele NV al vârfului *Breithorn* (cotat *foarte dificil*) și vârful *Matterhorn* de 4 478 m pe creasta *Hörnli*. În ultimii ani, a editat mai multe ghiduri de alpinism ale traseelor din Munții Carpați.

BRANICI BEBE (1959) n. în Verbița, jud. Dolj, stabilit în anul 1979, în jud. Vâlcea, satul Cheia de la poalele Masivului Buila Vânturarița. A practicat lupte greco-romane, obținând titlul de vicecampion național. După stabilirea în satul Cheia, a fost atras de alpinism devenind

membru al A.S. Vânturarița din Râmnicu Vâlcea. A realizat numeroase trasee alpine în premieră în zona Cantonului Cheia (*Hornu cu Peștera* - V A, *Tavanu' lui Bebe sau Traseul Racului* - VI A, *Creasta Estică* - IV A, *I Mai* - II A) și în zona Lotrișor (*Treptele Tribunalului* - IV B, *A 30-a Aniversare* - IV B, *Cumpăna Speranței* - V A, *Bebe "Duru"* - V B, *Traseul Codruț* - III A). Participă la instruirea noilor generații de alpiniști vâlceni și la activitatea de Salvamont pe plan local.

BRĂTILĂ, OCTAVIAN

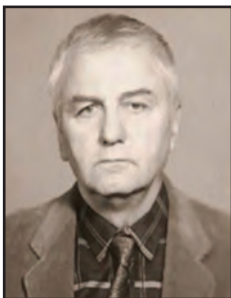
- **BULINEL** (1936-2006) n. în Câmpina, în 8 decembrie 1936. A început să se cațare la 11 ani..

B. O., cunoscut de lumea alpina sub numele de Bulinel, a rămas în istoria rezolvării marilor probleme ale Bucegilor prin trecerea tavanului din „Mult

Dorită”, dar și prin realizarea premierei traseului Furca Dreaptă. **B. O.** considera Fisura Mult Dorite, ca pe o continuare firească a traseului Policandruului. Cu ajutorul a patru trunchiuri de jneapăn și a unor pantofi de sport cu talpă de microporos, folosiți de el pentru prima oară în escaladă, în anul 1957, însoțit mai întâi de Gabi Papp, apoi de Nelu Pușcaș, iar în final de Nicolae Filip, a reușit pe 11 septembrie 1957 să iasă în Creasta Văii Albe. Închis de autoritățile comuniste pentru delict de opinie, **B. O.**, nu a uitat de munte. După ieșirea din pușcărie a avut domiciliu forțat în comuna Iara. Mai întâi de acolo, apoi din Cluj, nu a pierdut nici un moment fără să vină în Cheile Turzii, unde a deschis, în Peretele Uriăș, trei trasee de grad maxim de dificultate: *Madona Neagră* (din Czestochowa) (6A), *Calvaria* (6B) și *Ave Maria*

(6B), fiind singurul alpinist care are în palmares patru premiere de gradul 6. Tot în Cheile Turzii a mai pitonat traseul Sindicatul Solidaritatea, lângă Turnul Acuțit, Pajura în Peretele Suurime și s-a gândit să realizeze un traseu care să poarte numele lui Jerzy Popielusko, un preot polonez ucis de securitatea poloneză. După 1989, regăsindu-și libertatea de mișcare, a devenit un jurnalist de succes. Tot atunci a vorbit la Radio Europa Liberă despre Peretele Uriăș, loc binecuvântat, la rugămintea lui, de Papa Ioan Paul al II-lea. Octavian Brătîlă -Bulinel a primit, în 2005, la Ambasada Poloniei la București, Crucea de Aur pentru Merit a Republicii Polone, cu ocazia aniversarea a 25 de ani de la constituirea Sindicatului Solidaritatea.

BUSUIOC, PĂUN (1919) n. în comuna Reviga, județul Ialomița. Tipograf la ziarele *Adevărul* și *Dimineața*. Trimiterea în 1935 într-o tabără de muncitori poligrafi în Munții Apuseni, la Vidra de Sus, l-a legat de munte încât în fiecare duminică urca în Bucegi sau pe Clăbucet. În 1955 urmează, cu ajutorul sindicatului Uzinei Tractorul, o școală de ghizi, alpinism și arbitri, unde dascăli i-au fost I. Vlădeanu, I. Drașoveanu, Al. Floricioiu și N. Hiemesch. Din 1961 devine instructor de alpinism, lucrând până în 1978 în cadrul asociației Creația -Brașov. Ca alpinist efectuează nenumărate escalade în premieră în Piatra Mare, Postăvaru, etc. cu un grad mare de dificultate. Timp de 15 ani, s-a dedicat îndrumării tinerilor alpinisti-cățăraitori din asociația Creația. Participant la numeroase alpinade și campionate naționale de cățărare, iarna și vara, a fost distins cu diplome și medalii. Colaborator la *Buletinul alpin* (Brașov), este și autor de poezie cu subiect de munte.

CĂLIN, NICOLAE (1930) n. în Calafat, județul Dolj. Tehnician în industria ușoară. Iubitor al muntelui și al drumețiilor, începe să practice alpinismul de performanță, în 1951 la clubul sportiv "Flamura Roșie" din București. Tot la acest club în perioada 1953-

1959 începe practicarea alpinismului de performanță, categoria a II-a, cu antrenorul Mircea Crăciunescu. În intervalul 1959-1970, având categoria I practică alpinismul cu antrenorul Mircea Bogdan tot la C.S. Flamura Roșie. În intervalul 1970-1973 este legitimat la A.S. "Armata" Brașov unde este instruit de Emilian Cristea. Între 1973 și 1989 este membru în Comisia Centrală de Alpinism și arbitru principal în cadrul F.R. de Turism și Alpinism (campionatele naționale și alpinadele vânătorilor de munte 1978-1979; parcursul de iarnă Retezat-Bucegi-Piatra Craiului). Participă în 1963 la tura de iarnă în Carpații Meridionali (Sinaia-Herculane) tură de categoria maestru al sportului, în cadrul echipei "Voința", care a durat 30 de zile, fiind în echipă cu Enache Gheorghe și Stan Dragomir. A efectuat mai multe premiere de alpinism, cu dificultate maximă, ocupând locul I cu echipa Voința, în zonele Cheile Bicazului, Cheile Dâmboviței, Piatra Craiului și Bucegi. În activitatea sa a colaborat cu specialiști ai alpinismului de renume, printre alții Stan Florin, Paul Fozocoș, Mircea Naghiu, Tudor Hurbean, Cornel Coman, Dan Vasilescu și alții.

COMĂNESCU, NICOLAE (1907-1936), n. în Călărași. De tânăr parcurge diferite poteci în munții Bucegi, Făgăraș, Parâng și Hațeg. În toamna anului 1925 a participat în numele T.C.R.-ului la "crosul montan" din Bucegi organizat de FSSR pe ruta: Bușteni-Poiana Coștilei -Valea Cerbului - Vârful Omul -Valea Obârsiei -Valea Ialomiței - Bulboace- Nucet-Blana-Cantonul Jepi. În 1926 grupul Nicolae Comănescu, A. Teodorescu, Munteanu (din Călărași), Manolescu, Papaianopol (din București) și V. Bude (Avrig) a întreprins o excursie de 25 zile, de-a lungul Carpaților Meridionali. La 31 ian. 1932 C.N. a reușit cea mai frumoasă performanță, premiera de iarnă a Văii Seci a Caraimanului, având ca parteneri pe Aurel Teodorescu, Sepe Zavazal și Ivana Popescu. Începând cățărarea (se pare ca el a bătut primele pitoane în Bucegi), a urcat în premieră cu Ion Șincan la 25 sept. 1932

Urechea Nordică din Turnul Seciului iar la 4 oct. tot cu I. Șincan, traseul Spălătura Văii Seci a Caraimanului. Din nou cu I. Șincan a urcat în 1934 Hornul Central din Colțul Mălinului și Vârful Picătura (cu I. Șincan și Bubi Scheffler). În august 1935 C.N și Leova Stolear au parcurs creasta Văii Albe, plecând din Valea Albă, punctul "la Verdeață" pe pantele abrupte și Brâna Aeriană. Tot în august 1935, C.N a încercat, cu diverși secunzi, realizarea unui traseu în peretele Gălbenelor, reușind să urce doar primele 3 lungimi de coardă din actualul traseu Trei Surplombe. Toate aceste trasee menționate au fost premiere alpine. Se stinge din viață, la numai 29 de ani, victimă a unei avalanșe pe Valea Coștilei din Bucegi, alpinismul românesc suferind o grea pierdere.

CHIVU, DUMITRU (1941), n. în Bușteni. Obișnuit din copilărie cu asprile Caraimanului, îndrăgește alpinismul și la 16 ani, în 1957 se înscrie la asociația Tânărul Dinamovist.. În septembrie 1959 a urmat Școala de cățărare organizată de F.R. Schi, bob și alpinism la Peștera Ialomiței (instructori Alexandru Floricioiu și Aurel Irimia). Sub culorile clubului Dinamo urcă cu Nicolae Jitaru în 1960, Fisura Albastră. În 1961 se legitimează la clubul Casa Ofițerilor din Brașov, iar în 1964 pregătit fiind de Emilian Cristea câștigă titlul de campion național "la viteză" în Cheile Bicazului. Printre partenerii săi în nenumăratele trasee parcurse s-au aflat: L. Karacsony, Matei Schen, Aurel Irimia, N. Nagy, Emilian Cristea și alții. Aflat de aproape 50 de ani în slujba alpinismului, cucerește 16 titluri de campion național, participă la toate expedițiile, traversările și escaladele, iarna și vara, din țară și străinătate: Carpații Meridionali și Orientali, Pamir, Mont Blanc și la premierele alpine în munții din România, Franța, Rusia, Austria, Iugoslavia, Pakistan, Afganistan, Polonia, Cehoslovacia, Grecia și Turcia. Fidel clubului militar din Brașov, își aduce contribuția în perfecționarea instrucției alpine în unitățile și marile unități ale armii vânătorilor de munte, armă de elită a cărei emblemă a purtat-o cu drag 46 de ani dăruind alpinismului militar. Este Maestru emerit al sportului.

CIOROIANU, MIHAI (1967-1999), n. în București. A lucrat în domeniul alpinismului utilitar și al echipamentului de alpinism sportiv. Primii pași în inițierea în tainele alpinismului i-a făcut la A.S. *Grivița Roșie*, fiind apoi legitimat la *Telefon Club* București. Are performanțe remarcabile, realizând ascensiuni pe trasee de mare dificultate și la altitudini înalte. Astfel, pe plan internațional debutează în 1990 cu escalade în Caucazul Central, în cadrul uneia din cele două expediții românești, urcând vârfurile *Ghermoghenov* de 3 897 m, *Sciurovski* de 4 259 m și *Elbrus* de 5 642 m. în anul următor (1991), urcă pe vârful *Lenin* de 7 134 m din Pamir, împreună cu Felicia Enache, Andrei Beleaua și D. Chițanu. Apoi, în 1992 realizează în Caucazul Central, în premieră românească, traversarea *Crestei Shelda* de gradul V B, însoțit de alți trei alpiniști români. Participă în 1996 la prima expediție românească pentru ascensiunea vârfului *Nanga Parbat* de 8 125 m din Karakorum, Himalaia, atingând împreună cu Gabriel Stana altitudinea de 8 000 m. Alpiniștii Răzvan Petcu și Gabriel Stana dispar tragic într-o avalanșă. În 1997, cucerește acest vârf în premieră românească, împreună cu o echipă spaniolă. La coborâre, unul din alpiniștii spanioli moare în urma unui accident. Performanța sa este premiată de MTS, fiind echivalată cucucirirea locului I la Campionatul Mondial de seniori. **M. C.** dedică victoria sa celor doi alpiniști români dispăruți pe același vârf cu un an înainte. În 1998, în luna februarie, realizează ascensiuni pe vârful *Mont Blanc* de 4 807 m, împreună cu I. Ene, Gh. Pop și Marius Gane, cu caracter pregător pentru următoarea expediție în Himalaia, pe care o întreprinde în luna iulie a aceluiași an, urcând, în premieră românească, pe vârful *Gasherbrum II* de 8 035 m din Karakorum, Himalaia, în echipă cu un alpinist italian. Performanța sa fiind egalată cu cucerirea medaliei de argint la Campionatul Mondial seniori, este premiat de MTS. Moare în 11 iulie 1999, într-un tragic accident în timpul ascensiunii pentru cucerirea vârfului *K-2* de 8 611 m, al II-lea ca înălțime

din lume, din Himalaia, Pakistan. Pentru performanțele sale, lui **M. C.** i s-a acordat, postmortem, titlul de Maestru emerit al sportului.

COLIBAN, EMIL (1943), n. în Cetatea Albă (azi, Belgorod, în Ucraina). Absolvent al Academiei de Științe Economice, specializarea comerț exterior, promoția 1966. S-a inițiat în tainele alpinismului în 1962, fiind legitimat la AS ITB, transferat apoi la asociațiile *Sănătatea* și

Grivița Roșie. A efectuat în premieră mai multe trasee alpine de dificultate ridicată în munții Piatra Craiului și Bucegi, inclusiv pe timp de iarnă. În 1973, urcă în premieră românească creasta nordică a vârfului *Ușba* de 4 700 m din Caucaz, însoțit de Taina Coliban (Duțescu), Sanda Badralaxe (Paraschivescu) și Ion Zincenco. Reîntors în Caucazul Central în 1974, abordează în premieră mai multe vârfuri și trasee, dintre care se remarcă dificilul traseu *Kensitki*, din peretele vestic al vârfului *Pic Sciurovski* de 4 259 m, împreună cu Viorel Nicolaescu, Nicolae Moldovan, Avel Rițșan și Ion Zincenco, la care se adaugă vârfurile *Shelda I* și *II* de 4 100 m și *Ceghet Karabasi* de 3 940 m. Împreună cu Viorel Nicolaescu, George Iusco și V. Sergiescu, în 1979 abordează înălțimile Alpilor francezi, urcând traseul *Cassin* din peretele NE al vârfului *Piz Badille* (cotat *f. dificil*), traseul *Bonatti* din *Grand Capucin* (cotat *extrem de dificil*) și *Directa Americana* din *Petit Dru* (*extrem de dificil*). În 1981, urcă din nou în Alpi, împreună cu Taina Coliban (Duțescu), trasee extrem de dificile: *Brown Willans* din *Aiguille de Blaitière*, *Pilier Walker* din *Grandes Jorasses* și *Pillier Frenay* din *Mont Blanc de Courmayeur*. În 1985, participă la prima expediție în care alpiniștii români, împreună cu cei nepalezi, au încercat ascensiunea unui vârf (*Gurja Himal*) din Himalaia, înalt de 7 163 m. În anii 1990-1996 a fost ales vicepreședinte al FRAE. În perioada 1997-2007 a fost președintele FRTE, în prezent făcând parte din Biroul federal al acesteia.

COLIBĂȘANU, HORIA (1978), n. în Timișoara. Este de profesie medic stomatolog, meserie pe care o desfășoară la Timișoara. Practică alpinismul din 1998, iar din 2004 a fost primul român care a urcat în Himalaya pe K2 (8611m). În 2006, a urcat tot în Himalaya pe

Manaslu (8163), iar în 2007 – pe Dhaulagiri (8167m). Pe lângă aceste reușite a mai participat la numeroase alte expediții, iar în 2008, după ce a încercat a doua oară escaladarea vârfului Annapurna a fost recompensat cu *Pioletul de Aur* pentru felul în care și-a riscat viața încercând să-și salveze prietenul, spaniolul Inaki Ochoa de Olza care a murit în brațele sale. Înalt de 8091m, Annapurna este al zecelea vârf din lume, cel mai periculos. Dacă pe Everest au urcat până acum peste 3000 de alpiniști, pe Annapurna au ajuns doar 100. Alpinistul timișorean a încercat prima dată să escaladeze vârful himalayan în 2007. A doua oară a avut loc nefericitul accident. Pentru a treia încercare C.H. alături de 3 polonezi, fără butelii de oxigen și fără șerpași, va aborda vârful pe versantul nordic, în apropiere de Ruta Franceză pe o rută mai puțin expusă avanlanșelor denumită Ruta Olandeză. Vor face o escaladă de acomodare pe vârful Pumori, cel pe care în 2009 a încercat să-l urce, în premieră românească, un alt alpinist bănățean Coco Galescu. C.H. este cetățean de onoare al orașului Hunedoara, dar orașul Slatina unde a copilărit îi oferă bugetul necesar acestei expediții. În cea de-a treia încercare, alpinistul Horia Colibășanu, reușește în luna aprilie 2010 să cucerească cel mai periculos munte din Himalaya, Annapurna. H.C. care abia cucerise vârful dar a renunțat la coborâre și a rămas încă 6 zile la 7000m ca să aștepte alți doi colegi spanioli cu ajutoare pentru salvarea și recuperarea ibericului Tolo Calafat, aflat în mare dificultate la 7600m. Alpinistul român nu a stat mult pe gânduri și a decis să-l salveze deși nu mai avea oxigen, dar spaniolul mai avea o șansă. Din păcate cu toate strădaniile depuse Tolo Calafat a decedat. H.C. a cărei stare de sănătate era deteriorată rău a fost coborât cu elicopterul.

Gestul eroic și de mare prietenie a fost remarcat de toată presa de specialitate. A fost primul român care a urcat în Himalaya, 4 vârfuri de peste 8000 m, acordându-i-se, pentru aceasta performanță, titlul de vicecampion mondial.

COMAN, ION (1920), n. în Brăila. Inginer. După ce în 1939 a participat la Școala de Alpinism organizată la Refugiul Coștila de Clubul Alpin Român, realizează, începând din 1940, numeroase trasee în premieră în Munții Bucegi și în Piatra Craiului. În 1969, urcă pe vârful *Kaufmann (Lenin)* de 7 134 m din Pamir. În 1970, organizează o expediție în Munții Anadoliei (Turcia), urcând împreună cu Valentin Garner vârful *Erciyes Dag* de 3 916 m. A doua expediție o organizează în munții din Asia în 1972, urcând vârful *Demavand* de 5 671 m, cel mai înalt vârf din Iran, împreună cu Anton Demeter și Roland Welkens. În 1975, realizează o a treia expediție, de data aceasta în Afganistan, unde urcă vârful *Koh-e-Bandaka* de 6 843 m, cu Anton Demeter, Valentin Garner și Zoli Kovacs. În 1982, i se acordă titlul de Maestru al sportului. După fiecare expediție a ținut conferințe cu proiecții de diapozitive. A scris numeroase cărți despre expedițiile realizate, despre ascensiunile alpine efectuate în țară și străinătate, despre alpinism în general. La vârsta de 80 de ani, n-a încetat să cutreiere munții. A fost însoțit, mai pretutindeni, de soția sa Anca, în traversările de iarnă, pe schiuri, a munților Iezer, Păpușa, Piatra Craiului, Făgăraș, Rodnei; s-au cățărat în coardă la premiera Hornului Adânc. Ea l-a însoțit în Turcia urcând pe Erciyes (3700m). Stabilizat la Brașov, organizează în 1946 o școală de alpinism. Membru în comitetul FRTA și al Comisiei de alpinism a județului Brașov, arbitru și conducător al alpiniadelor de iarnă din Retezat. În afara multor cărți scrise de el este autorul unui manual de alpinism (1950), intitulat "Mic manual de alpinism".

CRISTEA, EMILIAN - vezi **Personalități**

DUMITRESCU – ISĂILĂ, SANDA (1946-1992) n. în Galați. Începând de la 16 ani începe să meargă în excursii cu mama sa și mai apoi în cadrul secției de alpinism a asociației ITB și a Palatului Pionierilor. Muntele începe să-i placă din ce în ce mai mult. În 1971 urmează o școală de ghizi a BTT, iar în 1972 devine membră a asociației Sănătatea – București, începând să efectueze diverse trasee în bucegi. Legitimată pentru alpinismul competițional, începe cursurile unei școli de alpinism, organizată de FRTA la cabana Padina. Colegi de curs i-au fost Doina Enculescu, Paul Alboteanu, Dan Radeșiu, Mihail Ciulei și Radu Biță. În 1973 împreună cu Laura Cordaș, urmează școala de iarnă din Făgăraș, la Podragu, avându-l ca instructor pe renumitul alpinist Dumitru Chivu. Tot în 1973 începe cățărarea pe diverse trasee din Bucegi și din Piatra Craiului. În 1974 repetă cursurile de la Podragu. Începe să escaladeze trasee din Retezat și din nou în Bucegi și Piatra Craiului, Cheile Bicazului cu diverse parteneri. În 1980, merge în Franța și Elveția cu Taina Coliban, Livia cotor și Liliana Becea invitate de organizația Rendez-vous Hautes Montagnes, efectuând mai multe escalade. Începând cu 1973, a participat la toate campionatele naționale feminine și devine campioană în 1975 cu echipa formată din: Isailă-Sanda, Laura Cordaș, Florica Pârtea. În 1990 realizează, cu un grup de alpiniști români, ascensiunea vf. Han Tengri (6 995m) din Tian San în Asia Centrală. Dispare tragic, în 1992, în încercarea de a cuceri gigantul himalaian (vf. Dhaulagiri de 8 167m) împreună cu Taina Coliban (Duțescu), surprise de o avalanșă.

DUMITRU, NICOLAE (1899-1966), n. În București. Avocat. Membru fondator al secției alpine a Clubului Sportul Studentesc, membru în comitetul Asociației Excursionistilor din România, membru al Turing-Clubului României, al Asociației Drumeților din Munții Iubiți ai României și fondator al Clubului Alpin Român. Ca student a întreprins în 1921 în compania lui V. Mateescu, Cristache Dedula și O. Panaiot, un traseu pornind din Banat peste munții Godeanu, Retezat, Parâng, Lotru și Făgărașului, traseu repetat și în 1922. În 1923-1924 a parcurs

munții Iezer, Păpușa, Piatra Craiului, și Bucegi. În 1929 în compania lui Eugen Stoian, Virgil Ioan, Neagu Boerescu, Paul Nedelcovici reia activitatea montană. În 1931 mergând cu Radu Țițeica pe traseul Poiana Coștilei – Vâlcetul Poieniții – Valea Mălin – Seaca Coștilei – Țapului – Brâul Mare al Coștilei, descoperă frumusețile Bucegilor prahoveni. În 1932 reușește ascensiunea de iarnă a Văii Coștila. În 1934 după ce a părăsit asociația ADMIR, a luat inițiativa înființării Clubului Alpin Român, având ca președinte pe inginerul Gh. Frim. Din cadrul acestui club D.N. s-a ocupat cu editarea Buletinului alpin și apoi de Buletinul Clubului Alpin Român, de organizare a excursiilor colective, de marcarea a potecilor. A avut o mare contribuție la construcția Căminului Alpin din Bușteni și a refugiului Coștila. A scris numeroase articole, pledând pentru alpinism și turism în Gazeta Sporturilor și în alte publicații al vremii, în Buletinul alpin și în Buletinul Clubului Alpin Român. În 1961, a scris împreună cu Emilian Cristea cartea "Bucegii – turism-alpinism". A fost vicepreședintele clubului Alpin Român iar după 1944 președinte al Federației Societăților de Turism.

DĂDUȚESCU-COLIBAN, TAINA (1943-1992), n. în Cernăuți, azi în Ucraina. Lector universitar la Facultatea de Limbă Engleză a Universității București. A început practicarea alpinismului în 1962, la AS ITB, iar la desființarea secției de alpinism a acesteia a trecut la Asociația

Sănătatea și apoi la Clubul Sportiv Universitar din București. Debutul în alpinism îl face în Munții Carpați, parcurgând trasee dificile, multe dintre ele în premieră feminină. În 1971, se deplasează în Alaska și, împreună cu o echipă de alpiști americani, urcă în premieră românească vârfurile *Steel* (4 816 m) și *Lucania* (5 227 m). Peste doi ani, în 1973, urcă pe vârful *Ușba de Nord* de 4 700 m din Caucaz, împreună cu Sanda Badralexe (Paraschivescu), E. Coliban și I. Zincenco, pe versantul de gheață al peretelui nord-vestic. În cadrul întâlnirii Internaționale Alpine Feminine,

urcă în Alpi, în premieră românească, mai multe trasee dificile, dintre care se remarcă *Pilierul Estic* din *Piz Palü* de 3 900 m, în echipă cu Virginia Cohlman, creasta *Kuffner*, *Tour Ronde* din *Mont Blanc* (însoțită de Sanda Dumitrescu-Isăilă) și traseul *Monacci*, *Eperon des Cosmiques* în *Mont Maudit* (cu Dominique Marchal). În 1981, revine în Alpi și împreună cu Emil Coliban abordează cele mai grele trasee parcurse de alpiștii români peste hotare până la acea dată: traseul *Brown Whillans* pe peretele vestic din *Aiguille de Blaitière*, traseul *Pilier Walker* din *Grandes Jorasses*, traseul *Pilier Freney* din *Mont Blanc de Courmayeur*, toate cotate *extrem de dificil*. În 1985, face parte din prima expediție în care un grup de alpiști români, împreună cu alpiști nepalezi, încearcă ascensiunea vârfului în Himalaia - *Gurja Himal* înalt de 7 163 m. împreună cu Emil Coliban face o incursiune de recunoaștere a posibilităților de ascensiune pe vârful *Dhaulagiri*. În 1990, urcă împreună cu Sanda Dumitrescu-Isăilă, N. Olteanu, Tiberiu Kantor și alți 5 alpiști români vârful *Han-Tengri* de 6 995 m din munții Tian-Șan. Din păcate, în 1992 dispare tragic în prima încercare românească de ascensiune a vârfului *Dhaulagiri*, înalt de 8 167 m, din Himalaia, împreună cu Sanda Dumitrescu-Isăilă, fiind surprinse probabil de o avalanșă la altitudinea de 6 700 m.

ENACHE, CATRINEL CLAUDIA (1984), n. în Caransebeș, prinde pasiunea muntelui de la părinții ei Enache Gheorghe și Felicia, alpiști de renume. Primul contact cu munții înalți îl are 2003 într-o tură de traversare a Dolomitilor, când urcă vârful *Piz Boe* de

3152 m. În același an își ia carnetul de monitor de schi, iar în anul următor devine ghid montan. Din 2008 participă în calitate de instructor de escaladă la Cursurile de ghid Montan, ca urmare a reușitei înregistrate în munții Tian Shan (2008): escaladarea vârfului *KhanTengri* de 7010m înălțime, în echipă cu mama ei. Această ascensiune reprezintă doar o pregătire în vederea proiectului Prima Echipă

Feminină pe un vârf de 8000m. În anul 2011, este cooptată de Cosmin Andron în poziția de manager de tabără de bază pentru ascensiunea vârfului Shishapangma, Himalaya. Antrenamentele intense fac ca la escaladă sportivă să atingă gradul 7c, iar la bouldering gradul 7a, pe trasee din România, Franța, Turcia, Germania, Grecia, Cehia, Slovenia sau Croația. **C.E.** are numeroase rezultate notabile la competiții naționale: locul 1 la Cupa României la Bouldering - general 2011, Cupa României la Bouldering etapa Timișoara 2011, Trofeul României la Bouldering - etapa Iași 2010, Concurs Sala de Cățărat - Iași 2010; locul 2: Campionatul de escaladă și bouldering - etapa Brașov 2011, Trofeul României la Bouldering 2010 general, Herculan Climbing Open 2010, Piatra Mare Climbing Open 2010, Rimetea Climbing Open 2010, Moș Craciun e Boulderist 2010, Aiud climbing Open 2009-escaladă.

ENACHE, FELICIA (1956), n. în Caransebeș, jud. Caraș Severin. Inginer electronist. A început practicarea alpinismului la Clubul Universitar *Politehnica* Timișoara. Între 1977-1990 – ia parte la Campionate Naționale de Alpinism și câștigă 5 titluri de campioană națională la

individual și pe echipe. Participă alături de Gh. Enache la realizarea unor tasee în premieră cu grad maxim de dificultate : Coțofana, Catrinel, Pantera Roz. Activitatea ei sportivă internațională începe în 1984, când în Elveția Saxonă parcurge trasee de escaladă de dificultate superioară VI și VII+, împreună cu Gh. Enache. În 1990, în cadrul uneia din cele două expediții românești în Caucaz, urcă pe vârfurile *Djantugan*, înalt de 3 994 m, *Gumaci* de 3 918 m și *Elbrus* de 5 642 m. În anul următor (1991), pleacă în Pamir și reușește ascensiunea a două vârfuri de peste 7 000 m: vârful *Lenin* de 7 134 m și *Korjenevski* de 7 105 m, în premiera românească, însoțită de o echipă de alpiști, formată din Andrei Beleaua, D. Borcea, B. Baciș și D. Chițanu. Cu această ascensiune, **F. E.** egalează recordul național feminin de altitudine (vârful *Lenin* de 7 134 m),

realizat în 1961 de Ioana Vlădescu, fiind singura alpinistă din România care a cucerit până în acel moment două vârfuri de peste 7 000 m. Activitatea ei continuă prin participarea la expediția românească în munții Tian- Șan în 1993, ajutând la cucerirea vârfului *Pobeda* de 7 439 m de către echipa din care au făcut parte D. Chițanu, R. Petcu, B. Pintilie. În 1997, urcă vârfurile *Alpamayo*, înalt de 5947 m și *Huascaran* de 6 768 m din Cordiliera Blanca, din America de Sud, în premieră românească, împreună cu un grup de alpiști români din Brașov și Sfântu Gheorghe. În 1998 participă din partea FRAE la *Intâlnirea internațională feminină de escaladă* de la Plas y Benin (Snowdonia-Anglia), organizată de BMC. În 2008 escaladează pe ruta nordică vârful *Khan Thengri* de 7010 m din munții Thian Shan, împreună cu echipa compusă din Catrinel Enache, Cristina Pogacean și Mihnea Prundeanu. În 2011, **F. E.** pleacă împreună cu Bogdan Pintilie în Himalaya și reușește în premieră națională feminină escaladarea vârfului *Cho Oyu* de 8201m înălțime fără oxigen suplimentar și fără susținerea unei echipe, egalând recordul actual de înălțime deținut de Theodora Vid din 2009. Pentru performanțele sale i s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. Din 2004 este președintă a Asociației Ghizilor Montani din România. În această calitate a autorizat cursurile de formare profesională în ocupația de ghid montan și a creat Standardul ocupațional al ghidului montan.

FLORICIOIU, ALEXANDRU (1932), n. în Cluj. Inițiat în tainele muntelui de Carol Lehman din Brașov, primele escalade le face în 1948 în Piatra Mare și Piatra Craiului. Din 1955 este legitimat la Clubul *Voința*, pentru ca în 1958 să se transfere la secția de

alpinism a Clubului *Dinamo* Brașov. Realizează în 1956 premiera directisimă *Fisurii Albastre*, gr. VI B din peretele *Văii Albe*. În 1957, i se acordă titlul de Maestru al sportului, pentru multiplele sale trasee în premieră urcate în munții Bucegi, Făgăraș Piatra Craiului, Piatra Mare și Cheile Bicazului, s unele

ascensiuni făcându-se în condiții sporite de dificultate ale iernii. Absolvind Institutul de Educație Fizică, cu specializarea în alpinism, devine antrenor, încadrat la Clubul *Dinamo* Brașov. În 1969, i se acordă titlul de Maestru emerit al sportului. În cadrul unei acțiuni organizate de Federația de Alpinism din Uniunea Sovietică, urcă însoțit de Adrian Tănase vârful *Comunismului* din Pamir, înalt de 7 495 m, performanța constituind, la vremea respectivă, un record de altitudine pentru alpinismul românesc. În intervalul 1990-1992, este ales secretar general al FRAE, calitate în care ia inițiativa și sprijină organizarea, în 1990 și 1991, a mai multor expediții în Caucaz și Tian- Șan, la care participă un număr mare de alpiniști români. În 1998 și în 2006, conduce expedițiile din Karakorum . Himalaia, organizată de Clubul Alpin Transilvania, care a încercat cucerirea vârfului *Nanga Parbat*, înalt de 8 125 m, pe un traseu diferit de cel clasic.

FOMINO, EMIL (1928) n. în București. A început să cutreiere munții de la vârsta de 10 ani, fie singur, fie cu Giovanni Crosse, cu Pincu Weintraub sau cu alții. A umblat în Bucegi, Piatra Craiului, Făgăraș, Retezat. În 1943 cunoaște pe tinerii din GAU (Grupul Alpin Universitar), secție a Clubului Alpin Român: Dima Codreanu, Dan Fițescu, Petre Strat, Puiu Petriu și alții, devenind și el membru al C.A.R., dar și al Turing Clubului României și al Clubului Carpatin Român. În 1949 F.E este legitimat în secția alpină a clubului *Dinamo*. În 1951 devine antrenorul acestei secții. Din 1953 este membru al secției alpine a clubului *Voința*, unde este și antrenor în intervalul 1954-1955. În anii 1956-1967 antrenează sportivii secției de alpinism a Institutului de proiectări rafinării Ploiești și între 1957-1958 ai secției Clubului Energia al Întreprinderii 6 Martie – Tohan, devenită *Torpedo*. Parcurge în premieră, cap de coardă, trasee cu grad mare de dificultate, ajungând prin perfecțiunea sa să fie cunoscut ca un alpinist de „escaladă liberă”. Suie de unul singur, fără asigurare, trasee de vară și iarnă purtând culorile cluburilor *Dinamo*, *Voința*, *Energia*, în *Retezat*, *Bucegi*, *Piatra Craiului*. În 1958 se retrage din activitatea competițională; ca antrenor sau sportiv a împărtășit tuturor din cunoștințele sale despre: asigurarea în

alpinism, cățărarea liberă în alpinism, pioletul și tehnica îmbunătățirii lui în alpinism.

FOZOCOȘ, PAUL (1930) n. în Târgoviște . fiul unui militar vânător de munte; a început de tânăr să colinde prin înălțimile Brașovului (*Tâmpa* și *Postăvarul*), apoi prin *Bucegi*. În 1949 îi întâlnește pe rutinații Al. Floricioiu, I. Drașoveanu, I. Vlădăreanu, I. Coman, W. Gutt și alții care-i vor fi parteneri de escalade și trasee. Din 1950 activează în secția de alpinism a asociației *Flamura Roșie*, de unde este selecționat și trimis la școala de alpinism a CGM de la Curmătura (*Piatra Craiului*). În 1952 este legitimat la clubul *Dinamo* -București, având ca antrenori pe Mircea Bogdan și Emil Fomino. Din 1953 secția pe alpinism se mută la Brașov, unde antrenor este Gh. Roșculeț. Urmează un nou transfer la *Voința* – București (1954-1962), revenind după aceea iar la *Dinamo*-Brașov. La aceste cluburi FP realizează multe premiere ca cap de coardă, secund sau cap schimbat în *Piatra Craiului*, *Bucegi*, *Bicaz*, având parteneri, printre alții pe Fomino, Floricioiu, Oancea; efectuează premiere și iarna în *Bucegi* și în *Carpații Meridionali* însoțit de Atanasie Popa, Floricioiu, Hiemesch. Are și participări peste hotare: Bulgaria, Cehoslovacia; în 1972 a urcat în Pamir cu Floricioiu, Tănase, Opreș, Bulmez (vf. *Panoramik*, 5800m), F.P. a înființat secțiile alpine *Vâscoza* – Lupeni și CFR – Petroșani. Bun pedagog , a fost monitor la alpinism din 1959, antrenor din 1972 și instructor la școlile alpine ale FRTA din 1971. În 1968 devine arbitru îndeplinind, din 1975, funcția de șef al Comisiei de Arbitri din Comisia Centrală de Alpinism a FRTA. În 1967 i s-a acordat titlul de Maestru al sportului.

GALESCU, CORNEL-COCO (1964), n. în Caransebeș. De la vârsta de 10 ani se îndrăgostește de munte și de schi. Poalele munților Țarcu i-au fost leagănul copilăriei. În 1985 îl găsim legitimat la clubul *Politehnica* din Timișoara, unde sub supravegherea prof. Eugen

Seracin învață tehnica alpină; alpiniștii timișoreni E. Luzan N. Iacob, N. Balmez, i-au fost dascălii ce l-au îndrumat în multe secrete ale alpinismului. Primul traseu alpin l-a parcurs în iarna lui 1985 (Surplomba Cenușie) alături de Micola Zoli. Între 1986-1990 participă și câștigă numeroase concursuri de schi și alpinism și Cupa României de alpinism. Parcurge multe trasee de vară și de iarnă din Bucegi, Piatra Craiului, Cheile Bicazului, Valea Cernei, Retezat, Cheile Turzii. În 1992 câștigă Cupa României la alpinism împreună cu George Popa precum și o premieră mondială în Muții Kackar (Turcia) cucernind un vârf care se va numi "Turnul Românilor". Participă la școli de alpinism și salvamont din țară și străinătate (ENSA – Chamonix). C.G. este fondatorul clubului Montan Caransebeș; alături de Florin Grama și Adrian Prelipceanu este autor și colaborator la construirea mai multor panouri de escaladă din țară. Din palmaresul său extrem de bogat extragem: 1990 (6 vârfuri de peste 5000m) urcate în Caucaz: Gumaci, Gian Tu Gan, Ghermoghenov, Cheget, Shelda, Elbrus); 1991 (expediție în Caucaz cu formația Salvamont Caransebeș); 1996 (participare la expediția din Himalaya: Dhaulagiri-8168m, vârful Sita Chu-Chura -6600m); premieră mondială în Turcia în munții Taurus; 1997 (expediție în Alaska, vârful Mc Kinley – 6197m) fiind prima echipă românească pe acest vârf împreună cu Const. Lăcătușu. Tot în acest an absolvă cursul de alpinism de la Chamonix, escaladează Mont Blanc-4806m și execută o cățărare în Scoția cu ocazia unei întâlniri internaționale de alpinism de la Glenmore Lodge; 1998 (premieră românească în Anzi – vârful Aconcagua de 6962m, pe ruta "Polish Glacier", prima expediție românească în Tibet-Himalaya, vârful Cho Oyu de 8201m); 2000 (premieră românească în Patagonia – Cerro Solo; cățărare în Țara Galilor la mitingul internațional de la Plas Y Brenin); 2003 (expediție în Aconcagua – 6962m, cu ascensiuni pe Cerro Cwerno – 5460m, Cerro Chatedral – 5290m, Bonette -5025m; prima echipă românească pe Everest 8848m – Northface-Tibet). În 2004 efectuează o tură de schiuri în Alpi (Haute Route – de la Mont Blanc la Materhorn); mai face

o ascensiune pe Breithorn – 4164m și Materhorn – 4478m în Alpii Elvețieni; în 2005 în premieră românească face o ascensiune pe Ama Dablam – 6858m din Himalaya; în 2007 atinge Polul Nord după 9 zile pe schiuri. În 2011, împreună cu Romeo Dunca, vor să atingă Polul Sud, pe schiuri pe traseul unde în 1911 Roald Amundsen a cucerit Polul Sud. Pe un parcurs de 300 km, pe schiuri, la o temperatură de -35°C, -45°C, cu hrana limitată, în 13 decembrie cei doi au atins Polul Sud.

GARNER, VALENTIN (1932) n. în Sibiu. Inginer. A copilărit pe Valea Sadului, unde împreună cu tatăl său a colindat prin munții Cibin – Lotrioara. Din 1948 activează în cadrul ATP (*Asociația Turismul Popular*) unde conducător era Al. Somogy. În decursul a cinci ani, cu un grup de speologi – turiști se preumblă prin munții Apusenii. Din 1953 este legitimat la asociația *Metalul Zărnești*, unde activează doar un an, trecând mai apoi la asociația Celuloza Zărnești, aici fiind antrenor Traian Flucș. Participă cu această secție la campionatul național din 1956 și ocupă locul 3 (Tr. Flucș, Valentin Garner și Gh. Pop). În 1975 revine la asociația *Metalul* transformată în *Energia* și apoi *Torpedo*. Consacrarea în alpinism o capătă sub îndrumarea antrenorului E. Fomino. Din 1962 devine și el antrenor, participând, în continuare, la concursuri, alpiniade și cupe. A realizat 29 de premiere alpine, în cap de coardă, secund sau cap schimbat în Piatra Craiului, Cheile Butii, Cheile Bicazului, etc. Efectuează premiere de iarnă, începând din 1957, în Bucegi, Piatra Craiului, Făgăraș, Carpații Meridionali. Are o activitate bogată peste hotare: Tatra, munții Elbei, în Turcia, Afganistan, în Austria, Elveția, Franța, însoțit de parteneri români și locali de prestigiu. Maestru al sportului.

GĂLĂȘESCU, ALEXANDRU (1855-1927), n. în București. A fost șeful Serviciului Spitalelor Eforiei, București. A parcurs în lung și-n lat Bucegii, rezultatul ascensiunilor făcute este lucrarea sa principală *Sinaia* și împrejurimile apărută în 1903 în două ediții, una în limba română și una în franceză. Lucrarea conține descrierea a

numeroase itinerare, o hartă a regiunii, cu toate potecile și drumurile și lungimea lor în kilometri. Sunt prezentate 48 de excursii ce se pot face din Sinaia, împărțite în 4 categorii, după distanțe. În lucrarea *Eforia Spitalelor Civile* (Buc. 1906) de același G.A., sunt menționate construcțiile făcute de Eforie pe munte. Lucrarea și harta întocmită cuprindea și sfaturi pentru excursioniști, date despre Sinaia până la Caraiman (2155m) și Omul (2507) și despre Societatea carpatină "Sinaia", cu scopul cunoașterii munților din împrejurimi, a faunei și florei lor. Lucrările lui Al. Gălășescu, Ioan Babeș, Popescu Nifon și ale lui Eneceanu, în acea epocă au fost îndrumările temeinice privind turismul și alpinismul românesc pe Valea Prahovei și în masivul Bucegi, ca și în munții înconjurători.

GĂVAN, ALEXANDRU (1982). La doar 29 de ani, cunoscutul alpinist din București, a reușit pe 4 octombrie 2011 escaladarea ultimului optmiar din palmaresul său, vârful Manaslu de 8156 m, din Mții Himalaya, fără să folosească șerpași sau oxigen

suplimentar. Având tabăra de bază la 4750 m, reușește ascensiunea vârfului la doar 17 zile după ce a ajuns în tabăra de bază, lucru neobișnuit având în vedere că îți trebuie normal, minimum o lună de zile pentru aclimatizare. Fiind într-o formă fizică și mentală de excepție, a avut o aclimatizare rapidă, permițându-i să-și aplice strategia de escaladă. În 2006, AG devenea cel mai tânăr alpinist român care reușea ascensiunea unui optmiar – Cho Oyu (8201 m). Ulterior, în salba de performanțe și-a mai adăugat ascensiunea lui Gasherbrum (8080 m, în iulie 2007), Makalu (8485 m, mai 2008) și acum Manaslu de 8156 m. Situat pe teritoriul Nepalului, la granița cu Tibetul, Manaslu este unul dintre cel mai periculos vârf, înregistrându-se, până acum, 297 ascensiuni (cu sau fără oxigen suplimentar) și 53 de accidente fatale. Manaslu este situat, din acest punct de vedere a pericolității, pe locul IV.

HALIBEI, ALEXANDRU (1958) n. în Hunedoara. De la 16 ani a început ascensiunile montane în Masivul Iezer-Păpușa. În 1981 s-a înmatriculat la Clubul de Alpinism „Universitatea”. Este membru Salvamont din 1981 până în prezent. A parcurs de trei ori

Creasta Făgărașului iarna. A parcurs iarna Creasta Pietrei Craiului. Practică schiul de tură, escalada, alpinismul de altitudine – a urcat pe câțiva dintre cei mai înalți munți din lume: Aconcagua (6962m), McKinley (6194m), Elbrus (Caucaz), Mount Kenya și Batian (Africa). Între performanțele internaționale care se înscriu în categoria premierelor alpine românești se numără: Point John (4883m) - Kenya, Gora Kurmutau (4045m) și Kogutai (3820m) – Caucaz, Elbrus (5642m) – ruta Zapadnaja, parcursă în stil alpin, cu traversarea Ghețarului Marele Azau. Între premierele românești în pereți de cățărare se numără traseul Teo Vlad – Alexandru Halibei din Cheile Lotrișorului, realizat cu ajutorul asigurarilor mobile.

HURBEAN, TUDOR (1933), n. în comuna Drașov, Jud. Sibiu. Venit în București în 1995, se angajează ca lucrător la atelierele Grivița-Roșie, unde în 1950 participă cu asociația Locomotiva la o excursie pe Valea Gâlbenelelor în Bucegi, condusă de alpinistul Virgil Georgescu. În anul 1951 încep exercițiile de cățărare, primul traseu fiind Creasta Coștila – Galbenelele în compania lui Walter Kargel. Participă, în 1952, la școala de alpinism de la Peștera Ialomiței, avându-l instructor pe Mircea Crăciunescu, iar în 1953 urmează cursurile școlii de alpinism de iarnă la lacul Bâlea din Făgăraș, având ca instructor pe Aurel Irimia. În 1953 este legitimat la clubul Dinamo – Brașov, unde activează până în 1961. Aici pe lângă calitățile sale de călător pasionat, este și antrenor în anii 1955-1956. În perioada 1961-1965 este legitimat la clubul Voința, iar din 1965-1968 la clubul Steaua, respectiv ASA – Brașov, după acest an încetându-și activitatea competițională. Hurbean

Tudor a participat la primul campionat de cățărare în 1953 cu asociația *Locomotiva*. Performanțele cele mai notabile le-a realizat în cadrul clubului Dinamo – Brașov. Declarat cel mai bun cap de coardă în campionatul de cățărare câștigat în 1954. Ocupă primul loc la campionatul național individual din 1955 de pe Rarău. Participă, în iarna anului 1955, la traversarea crestei masivului Făgăraș cu echipa Dinamo (T. Hurbean, N. Jitaru, D. Enoiu). În 1954 a făcut parte din echipa națională pentru întâlnirea cu alpinistii cehoslovaci. În 1955 se deplasează pentru concurs în RS Cehoslovacia, iar în 1959 în Bulgaria. Hurbean Tudor are multe trasee urcate în premieră fie în cap de coardă, fie cap schimbat în Bucegi, Piatra Mare, Cheile Bicazului, Făgăraș; Hurbean Tudor a activat și ca instructor, monitor, arbitru la școlile de alpinism. În 1964 i s-a acordat titlul de maestru al sportului.

IRIMIA, AUREL (1929-1970), n. în Azuga. De copil a învățat să schieze și să iubească muntele. Tehnician telefonist. În 1950 sindicatul întreprinderii l-a selecționat și trimis la școala de alpinism de la cabana Curmătura din Piatra Craiului, organizată de CGM. În 1951 frecventează cursurile altei școli de alpinism, ținută la lacul Bâlea, remarcându-se prin curaj și talent de cățărător. Tot în acest an este legitimat la clubul CCA devenind ofițer și fiind antrenat de Emilian Cristea. Soldat fiind a parcurs cu E. Cristea traseul Fisura Albastră. În decursul vieții sale parcurge multe trasee și ascensiuni în premieră din Bucegi, Făgăraș, Rodna, Suhard, Căliman, Piatra Craiului, având parteneri de marcă: Karacsony, Cristea, Maciucă, Schenn, Chivu, Enache, Radu, și alții. Traseele sale sunt de un grad mare de dificultate, parcurse atât vara cât și iarna. Irimia Aurel a făcut parte din comitetul FRTA, din Biroul Federal și din Comisia Centrală de Alpinism. A fost monitor și instructor la mai multe școli de alpinism. A cochetat puțin timp și cu actoria. Maestru al sportului (1955) și maestru emerit în 1969. Dispare prematur în 14 martie 1970, lângă cabana Pietrile din Retezat.

IUSCO, GEORGE (1952), n. în Vișeu de Sus. În 1972, ca student la Institutul de Petrol Gaze și Geologie, îl cunoaște pe Mihai Pupeza și se înscrie la clubul IPGG, antrenori Dan Vasilescu și Iosif Ghetie, președinte Nicolae Dobre. În 1973 rupe paradigmele alpinismului românesc parcurgând ca începător toate marile trasee de gradul VI din Bucegi și Cheile Bicazului. Între 1974-1978, împreună cu Mihai Pupeza, Marin Gherasim, Mihai Cauni, antrenor Dan Vasilescu, participă la activitățile organizate de alpinism ca membru al echipei IPGG și mai târziu al Secției de alpinism a Clubului Universitatea București. Deschide accesul la traseele foarte dificile de gradul VI pentru mulți colegi de club. În 1979, împreună cu Emil Coliban escaladează pentru prima dată în Alpi trasee de mare dificultate respectiv Directa Americană din fata nordică a lui Peti Dru, acesta fiind primul traseu de extremă dificultate parcurs în Alpi de către o echipă românească. Din 1979 până în prezent se dedică activității de explorare petrolieră, în tipul liber escaladează traseele clasice din America de Nord și face trekking în marii masivi muntoși din cele două Americi, Europa și Asia.

JITARU, NICOLAE (1933), n. în Azuga, jud. Prahova. Mutat de copil la Bușteni, copilăria și-a petrecut-o în compania Caraimanului și Valea Jepilor și a văilor din apropiere: Seacă, Bujorilor, Priponului. Prin 1948 face primele ascensiuni în compania lui Picu Weintraub, Pompiliu Moise, Emil Fomes, Ion Zăinescu, Rică Enache, Gh. Contes, turiști bucureșteni. Din 1951 urmează școala de alpinism și cățărare de la Peștera Ialomiței, organizată la secția de turism a C.G.M. sub conducerea instructorului George Petrescu –Bebe. Din 1953 absolvă Școala de iarnă de la lacul Bâlea din Făgăraș. A făcut parte din cadrul clubului Dinamo Brașov, obținând numeroase titluri de campion în pereții Pietrii Craiului, Cheilor Turzii, Piatra Mare, Retezat, Rarău. A realizat în cap de coardă sau

secund, numeroase trasee în premieră, dintre care unele cu grad mare de dificultate, pe timp de vară sau iarnă. Partenerii săi au fost: I. Pușcaș, V. Măciucă, Gh. Jitaru, T. Hurbean, I. Balteș, Gh. Andreica, Gh. Roșculeț, M. Opriș, St. Csiki, M. Nicolae, Gh. Negustoru, I. Coleșiu. A funcționat ca instructor la școlile de alpinism din 1953 și 1959, antrenor al clubului Dinamo-Brașov în 1963. Din 1967 este Maestru al sportului. În perioada 1971-1975 a primit diplomele de onoare pentru merite deosebite.

KARACSONY, LADISLAU (1933) n. în Brașov. De profesiune constructor. De mic copil colindă munții Brașovului. Din 1948 se înscrie în asociația *Spartac*. Participă la primul campionat de cățărare în 1953. În 1954 este legitimat la CCA, transformată în Casa Ofițerilor Brașov și ASA Brașov unde activează până în 1965. Pentru o perioadă scurtă a fost legitimat în secția Dinamo-Brașov. Karacsony Ladislau a participat la toate concursurile campionatele și alpinadele ce s-au ținut în acest interval de timp, câștigând numeroase titluri de campion național; împreună cu alți colegi de club a efectuat numeroase premiere alpine, a escaladat trasee de diferite grade de dificultate, în cap de coardă, secund sau cap schimbat în Bucegi, Piatra Craiului, Cheile Bicazului, Cheile Nerei, Retezat, Cheile Turzii. Numeroase sunt și traseele parcurse iarna în Carpții Meridionali, Rodna, etc. Peste hotare activitatea sa este redusă (în Bulgaria în 1963). Partenerii săi de bază au fost A. Irimia, M. Schenn, V. Maciucă, Dumitru Chivu, E. Cristea. În 1964 i s-a acordat titlul de Maestru al sportului.

KARGEL, WALTER (1923), n. în București, absolvent al Institutului Politehnic din București. Dragostea pentru munte s-a datorat tatălui său care era membru al *Turing Clubului României*. Cătreieră de mic munții Bucegi, Făgăraș, Penteleu etc. Primul contact cu alpinismul l-a avut în 1949, când a participat ca

membru al ATP (Asociația Turismul Popular) la o ascensiune pe Valea Mălinului, condusă de Simon Culică. În 1950 urmează o școală de tehnică alpină la refugiul Coștila sub îndrumarea lui Mircea Gheorghiu și efectuează prima sa escaladă cu ajutorul unei frânghii. Tot în 1950 este cap de coardă în prima sa tură pe vârful Picătura. Urmează traseul *Furcile*, urcat în cap de coardă (1951). K.W. a efectuat chiar de mai multe ori trasee cu diferite grade de dificultate (de la gradul I la gradul VI). A traversat solo masivul Retezat în 1955, iar în 1957 a făcut acensiuni pe munții Rarău, Giumalău, Rodnei, Bistriței, Ceahlău și pe Godeanu. Participant la alpinadele de vară și de iarnă din 1958 și 1959. Din 1951 K.W. efectuează numeroase premiere în Piatra Craiului, Bucegi, Postăvarul, vara și iarna. *Premiere mai importante, efectuate în cap de coardă sunt: Fisura Verde din Peretele Văii Albe, gr V și Marele Tavan din Valea Gălbenelelor.* În 1964 este numit profesor de alpinism în Alpi la Școala *Prietenii naturii* (Mooserboden). Aici realizează fiind cap de coardă, peretele de gheață Bärenkopf-Nordwand (3400m); mai realizează trasee în Tatra (1967), Caucaz (Elbrus-5642m, Ceghet Kara Basi-3770m, *Pik Sciurovski-4259m*, în 1970) și *Sierra Nevada (SUA)*. *Drumeț de munte, schior și alpinist, K.W. a fost membru al S.K.W. (Siebenburgischer Karpaten Verein) și al O.A.K. (Osterreichischer Alpen Klub) din 1970. A scris șapte cărți de munte publicate în limbile germană și română, la edituri din Stuttgart, Dresda și București. Corespondent la reviste de specialitate din München, Viena, Dresda (între care „Alpinismus”, München, fondator Toni Hiebeler). Autor de schițe de trasee și hărți pentru munții Bucegi, Piatra Craiului, Ciucaș, Delta Dunării, precum și de articole, caricaturi, comics, difuzate în țară și străinătate.*

LĂCĂTUȘU, CONSTANTIN-TICU - vezi **Personalități**

MANEA, CEZAR (1949), n. în București. Doritor de sport, practică lupte, ciclism, drumeții. În anul 1969 este legitimat la Institutul de Pertol Gaze și Geologie, unde sub îndrumarea lui Ghetie Iosif și

Dan Vasilescu practică alpinismul. Dând dovadă de perseverență și talent, în anul 1971 împreună cu Ghetie Iosif efectuează a doua ascensiune de iarnă a traseului Fisura Albastră. Transferat la Armata, având ca antrenori pe E. Cristea și M. Schenn, în cadrul cupelor, alpinadelor și campionatelor naționale, escaladează cele mai dificile trasee din țară obținând mai multe titluri de campion național. Efectuează în țară mai multe premiere alpine, cele mai cunoscute fiind în Cheile Râșnovului, traseul ce îi poartă numele și Cheile Bicazului, traseul Independenței. Alături de puternica echipă breșoveană efectuează peste hotare împreună cu Dumitru Chivu, N. Nagy, M. Schenn în regiunea Caucaz, masivul Kicik-Alai, urca vârfuri de 4-5000m., ocazie cu care urcă în premieră un vârf de 4576m. neescaladat până la momentul respectiv, drept pentru care a primit denumirea : "Armata RSR". Alături de N. Nagy participă în Cucaz la concursuri de cățărare la viteză fiind înscris în cartea de onoare a acestei competiții. Devine pe rând instructor, monitor, antrenor și maestru al sportului la alpinism, participând în aceasta calitate la școlii, stagii de pregătire a militarilor și ofițerilor vânători de munte și antrenând pentru o scurtă perioadă echipa de fete Antilopa București care a câștigat titlul de campioană națională. În 1989 obține titlul de maestru internațional al sportului la alpinism. După 1989, bucurându-se de deschiderea spre țările vestice, urcă în Alpii, împreună cu Ghieție Iosif Vârful Matterhorn. În 2009 pe schiuri, în echipa cu Puiu Dimache, Dinu și Marlene Mititeanu, parcurge „Haute Route” iar în 2010 cu aceeași echipă, traversează masivul Mont Blanc pe o rută dificilă.

MANEA, MARIA-CAMELIA (1971) n. în Racovița, Argeș. Este conferențiar la Facultatea de Științe ale Educației, Universitatea din Pitești și redactor principal la revista “România Pitorească”. Este legitimată la Clubul Alpin Român. A îndrăgit muntele în perioada studenției. A început cu ascensiuni pe cele mai importante vârfuri muntoase din România – Ceahlău, Moldoveanu, Negoiu, Piatra Craiului, Parâng etc. Primele ascensiuni pe vârfuri montane din circuitul extern au avut loc în compania și sub

îndrumarea prietenească a unor alpiniști experimentați de talia lui Dan Vasilescu, Alexandru Halibei, Cristian Iacob în masive precum: Olimp, Dolomiți, Alpi, Caucaz. În decurs de 4 ani, începând cu vara lui 2007, a reușit să participe ca membru, group leader sau ghid montan la 15 expediții externe pe 5 continente diferite, urcând drapelul românesc peste mai bine de 20 de vârfuri. A escaladat 4 vârfuri din circuitul „7 Summits” (Elbrus – 5642m, Aconcagua 6962m, Kilimanjaro – 5896m, McKinley – 6194m).: A reușit câteva ascensiuni în premieră feminină românească: 1. Caucaz (august 2009): Gora Kurmutau (4045m). 2. Elbrus (5642m) – ruta Zapadnaja, parcursă în stil alpin, cu traversarea Ghețarului Marele Azau. 3. Ascensiune solo pe ruta Machame -Western Breach (februarie 2010), traversarea Masivului Kilimanjaro, ascensiune prin Culoarul Western Breach, traversarea Ghețarului Kibo și coborâre pe ruta Umbwe. 4. Decembrie 2011 - premieră românească pe vulcanul Nevado de Toluca, în Mexic.

MIHĂILESCU, MIRCEA DAN – vezi **Turism**

NOAGHIU, MIRCEA (1939), n. în București. După drumețiile prin munții din jurul Brașovului, la 14 ani este atras de verticala pereților, avându-i ca mentori pe Ion Coman, Dr. Ivancenco, și Nina Vasiliu. Împreună cu cei de la Știința Brașov, escaladează primul traseu, Degetul lui Călineț, cu Gert Prisak și Virgil Nastasi. Primul Antrenor: Himesch Norbert de la „Voința” Brașov unde se legitimează în anul 1958. În anul 1964 își ia carnetul de instructor sportiv și își continuă escaladele la „Voința” cu Welkens Roland, Joos Emerik și Richard Graeser, cu care face premierele: Traseul Central din Gălbinele Vb, și Traseul Arcadelor Vb din Piatra Craiului. În paralel cu escaladele, instruieste 89 de sportivi începători, cat III-a și a II-a. În 1968 înființează pe lângă Clubul Politehnica, apoi C.S.U. Brașov, o secție de alpinism, care va dăinui 35 de ani. Participarea la Alpiniaadele Universitare, Turele de iarnă pe creasta

Piatra Craiului, Cr.Arpășelului, Cr.Făgărașului au constituit pietre de încercare pentru studenții brașoveni. Trasee escaladate în premieră: „Lacrima de Piatră,” VI a, „Colțul Singuratic” IVb, „Amurgul Iadului” VI a.ș.a. În 1974 i se acordă titlul de Maestru al Sportului. Ca antrenor la C.S.U. a instruit 457 sportivi dintre care 95 categ. I, 85 categ. II-a 272 categ.III-a. Escalade în străinătatea socialistă: Rila, Vrața, Maliovița, Elveția Saxonă, Falkenstein, Schramstein, Cesky Rai, Borjeni, Tisa, Agtelec, studenții escaladând trasee de gr.6-7^C. Chiar și 8^A stil rot punct. Ascensiuni și escalade la atitudine: Expediția Pamir’77 echipa: Noaghiu Mircea, Rițișan Abel și Nagy Miclos, escaladează peretele Aurandak de 2000m.dif. nivel, gr.V. Prima Expediție Salvamont în Caukaz ; Peretele Djan-Tugan gr. IV^B Kis Tivadar-Noaghiu Mircea, apoi Vf. Elbrus cu întreaga echipă: În 1967 împreună cu Hiemesch Norbert, Joos Emerik, Negustoru Dan și Ion Coleșiu înființează prima Echipă de salvare montană, care a fost oficializată de către Stavros Aristide în 1969. A ținut o serie întreagă de lecții la școlile de alpinism și Salvamont. A realizat 9 filme alpine de scurt metraj dintre care 7 au fost date pe micul ecran.. Publică „Pamir ,77” o carte despre expediție. Apoi „Avalanșa,” întâmplări pe creasta Făgărașului. După care urmează „ Lacrima de Piatră” și „ La Vama Norilor”. În prezent lucrează la „Tributul Hazardului” o carte despre clipe fatale, curaj, prudență și destin.

NAGY, NICOLAE (1944) n. în Odorhei. A început să meargă pe munte de la 10 ani. În 1963 este legitimat la secția alpinism de performanță a clubului Metalul din Hunedoara, unde până în 1965 realizează trei premiere de gradele V și VI. În 1966 se transferă la ASA – Brașov, efectuând numeroase ascensiuni în cadrul Alpiadelor, Cupelor sau Campionatelor naționale. Realizează și noi premiere, în cap de coardă sau secund, de vară sau de iarnă: Bucegi, Bătrâna, Cheile Bicazului, Cheile Vârghișului, Piatra Craiului, Cheile Râșnovului, Ceahlău. Reprezintă România în ascensiunile din Bulgaria, Iugoslavia, Cehoslovacia, Pamir. Parteneri de escaladă au fost: A. Ritisan, L. Halmaghi, Dumitru Chivu, E. Cristea,

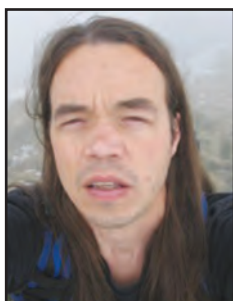
I. Petrie, M. Schenn, Gh. Vrajitoru, Al. Brumărescu, Mircea Noaghiu și alții. A activat la 6 școli de cățărare de vară și la 8 de iarnă, organizate de FRTA. A realizat 13 titluri de campion național (record până în 1984). În 1970 i s-a acordat cu titlul de Mastru al sportului.

NEACȘU, DAVID (1960) n. în București. Începe să meargă pe munte în 1972 în Bucegi și Piatra Craiului în timpul vacanțelor școlare. În anul 1981 înființează Clubul Brăduț în cadrul IRA Grivița și organizează ieșiri la munte împreună cu colegii de serviciu.

În 1982 face primul traseu de alpinism – Traseul Grotelor din Gălbenele, Bucegi. În 1983 devine ghid BTT și conduce pe munte sute de elevi și studenți până în anul 1996. În paralel, împreună cu membrii clubului Brăduț face trasee din ce în ce mai dificile în Bucegi, Piatra Craiului și Făgăraș, precum și traversări de iarnă ale acestor masive. În 1990 și 1993 realizează traversarea Carpaților Meridionali pe timp de iarnă (de la Sinaia până în Herculane). În 1994 pleacă în prima expediție în afara țării urcând în premieră românească vârfurile Kilimanjaro și Mt Kenya din Africa. Urmează în 1995 vârful Mont Blanc în ascensiune de iarnă, iar în 1996 vârful Aconcagua din America de Sud. În 1997 pleacă în expediția românească pe vârful McKinley din Alaska, iar în 1998 în Africa pe Kilimanjaro și Mt Kenya – a doua ascensiune a acestor vârfuri, într-un grup mai numeros. Urmează vârfurile Ilimani din Bolivia și Cotopaxi din Ecuador în vara anului 2000. În 2002 pleacă în Kamchatka unde realizează o premieră românească pe vulcanul Klucev. Tot în 2002, după eforturi de mai mulți ani, reușește să obțină din partea Guvernului României fonduri necesare organizării primei expediții românești pe Everest – care va avea loc în 2003, atunci când se împlinesc 50 de ani de la prima ascensiune. În ianuarie –februarie 2003 conduce cea mai numeroasă expediție românească pe Aconcagua, America de Sud, în cadrul programului de pregătire pentru

Everest (24 de alpiști români). În perioada martie –iunie 2003 este liderul expediției românești Everest 2003, expediție cu succes în timpul căreia 4 alpiști români ajung pe cel mai înalt vârf al planetei. Urmează în 2004 vârful Margherita din Munții Ruwenzori, Uganda (expediție repetată în 2011 și 2012) și expediția româno-peruană în Amazonia, în toamnă. În 2005 merge în Mexic pentru vârful Orizaba, iar în 2007 conduce o echipă de 18 alpiști români în Africa pe vârful Mont Kenya. În toamna aceluiași an merge în Papua Noua Guinee și realizează ascensiunea vârfului Carstensz Pyramid. În ianuarie 2009 atinge vârful Mont Vinson din Antarctica, în cadrul unei expediții românești, iar în 2010 organizează expediția pe vârful Mont Cook din Noua Zeelandă. Pentru 2012 pregătește alte două expediții : în Kamchatka (Klucev) alături de alți 8 români și în Papua Noua Guinee (Carstensz Pyramid).

NEAGOE, ION (1971), n. în Brașov, inginer electronist, antrenor de alpinism și escaladă, arbitru principal de schi-alpinism. A început practicarea alpinismului la Clubul Sportiv Universitar Brașov sub îndrumarea antrenorului Mircea Noaghiu

dar primii pași pe munte i-a făcut de copil împreună cu nașul sau Marius Roman care l-a legat prima dată în coarda și de la care a primit primul ham și primele carabiniere manufacturate în Steagu Rosu (Întreprinderea de Autocamioane Brașov). Pe întreaga perioadă a studenției (între 1990 și 1995) participa la Campionatul Național de Alpinism și Cupa României. În anii următori continua să ia parte la competiții naționale și internaționale Campionatul Național de Schi-Alpinism, Competiția Balcanică de Schi-Alpinism de la Maliovitza Bulgaria, Memorialul Ludmil Yankov, Dachstein Extreme Austria. Participa la Stagiul Big Wall din Buila-Vanturarita organizat de Leslie Fucsko și în cadrul caruia se reamenajează și traseul Paianjenul Galben. Împreună cu Razvan Budac realizează o premieră

în Peretele Lirei din Piatra Craiului, Traseul Central al Lirei. Participa la reamenajarea celebrului traseu Diedrul Puzezei din Peretele Vaii Albe, Munții Bucegi și la reamenajarea ultimei lungimi din Fisura Rosie, Hornul Negru. Participa la numeroase maratoane montane, competiții de schi-alpinism și schi de tura, triatloane și maratoane de alpinism. Participa ca instructor la Taberele Naționale de Schi-alpinism de la Piatra Arsa și Padina, Bucegi și la cursurile de specializare și inițiere pentru ghizi montani organizate de AGMR între anii 2008-2011. Ca realizări: vârful Mont Blanc (4810m) pe schiuri de tura; catarare pe gheata Argintiere (Petit Viking) Chamonix Franța, vârful Gerlachovsky (2655m) iarna, Tatra Înaltă Slovacia, ruta Cassin din Piz Badille Elveția 6a, 22 lungimi, Via Felici 6a, Albigna Elveția, ScoobyDoo, 6a, 14 lungimi, Val di Mello, Italia, Heiliger Geist Traumpfeiler, Große Heiliger Meteora, Vf Myticas (2919m) Grecia, Ruta Bulgara, Diedrelor, Vratza Bulgaria, trasee de escaladă Lakatnik, Basarbovo și Veliko Tarnovo; Yangshuo în China, precum și parcurgerea unor trasee de alpinism în Peretele Vaii Albe (Dinamo '69, Fisura Alba, Fisura Verde, Fisurile Centrale) din Bucegi.

NEGOIȚĂ, TEODOR GHEORGHE – vezi **Personalități**

OPRIȘ, MIRCEA (1944), n. în Brașov. Tatăl său fiind instructor de schi, își petrece copilăria în Poiana Brașovului la Cabana Turcu. Împreună cu tatăl său cutreieră munții Făgărașului. Ca școlar urcă des cu colegii în Bucegi, mai ales pe Valea Jepilor și în Piatra Mare. În 1958 face primele cățărări cu alpiștii de la asociațiile *Creația și Voința* din Brașov. În paralel cu alpinismul a practicat și fotbalul, ca portar, la echipele *Viitorul, Rulmentul și Tractorul* din Brașov. A făcut și schi ca săritor la trambulină. În 1960 este legitimat la secția de alpinism a clubului Dinamo-Brașov, unde realizează o serie de escalade

în premieră în Piatra Craiului, Cheile Bicazului, Bucegi, Făgăraș, atât vara cât și iarna. În 1971 a parcurs creasta carpaților meridionali cu A. Tănase, Mircea Noaghiu și Gh. Comșa. Parteneri de bază i-au fost D. Negustoru, Al. Floricioiu, N. Jitaru și alții. În 1968 participă la Festivalul Mondial al Tineretului în Bulgaria parcurgând 2 trasee de gradul VI-A și unul de VI-B, împreună cu E. Coliban, A. Ritișan și Dumitru Chivu. A fost monitor la toate școlile organizate de F.R.T.A., atât vara cât și iarna. Maestru al sportului.

**PARASCHIVESCU -
BADRALEXE, SANDA**

(1944), n. în București. Absolventă a Facultății de Electronică a Institutului Politehnic din București. Inginer cercetător la Institutul de Fizică Atomică. A început practicarea alpinismului în 1963, la Clubul Știința din București, devenit ulterior *IPGG*, initial sub îndrumarea maestrului emerit al sportului Matei Schen. În 1971, realizează ascensiuni la peste 4 000 m pe trasee de gradul IV în Pamir, în munții Fan din Asia Centrală, în echipă cu alpiniști ruși, în cadrul unei Expediții Internaționale: vârful *Storaj* (4 036 m), *Alaudin* (4 142 m), *Taşkentiş* (4 050 m) și *Sarişah* (4 651 m). În 1972, în echipă cu 2 alpiniști polonezi, efectuează, în premieră, ascensiunea vârfului *Sugran II* (5 200 m) din Pamir, Munții Zerafșan. În 1973, organizează, împreună cu Taina Coliban (Duțescu), E. Coliban și I. Zincenco, prima Expediție Independentă în Munții Caucaz, realizând ascensiuni în premieră românească: vârful *Vulei* (3 960 m), vârful *Kavkaz* (4 062 m), creasta nordică a vârfului *Uşba* (4 700 m). În anul următor, organizează a II-a Expediție Independentă a alpiniștilor români în Munții Caucaz urcând vârfurile *Ceghet-Kara* de 3 667 m și *Elbrus* de 5 642 m. În 1985, realizează ascensiuni ale unor vârfuri de peste 4 000 m din Elveția: vârful *Mönch* (4 099 m) și vârful *Monte Rosa* (4 634 m), a II-a înălțime din Munții Alpi. În 1990, participă la Expediția Românească în Munții Caucaz, urcând vârful *Viatau* de 3 820 m și din nou

vârful *Elbrus* de 5 642 m. Maestră a sportului. Din 1992 până în 2007 a îndeplinit funcția de secretar general al FRAE și pe cea de secretar al Comisiei de tineret a Federației Internaționale de Alpinism și Escaladă.

PETCU, MARIAN (1954) n. în comuna Celaru, jud. Dolj, în mijlocul câmpiei din sudul Olteniei, absolvent al Facultății de Mecanică din IPB. În toamna primului an de facultate, a devenit membru al Clubului Sportiv Universitar IPGG din

București și a efectuat primele ture pe văile din Bucegi. Toamna, iarna și primăvara care au urmat a evoluat pe stâncă și zăpadă. Școlile de vară din Buila au fost determinante. Acolo a făcut echipă cu Vlad Petcu și a participat ca secund la pitonarea ultimelor 2/3 ale premierei traseului *Iris* (gr. 6B) din Buila-Vânturarița în anul 1975. De asemenea, în coardă cu Vlad Petcu a efectuat premiera de iarnă a traseului *Fisura Roșie*, prin Hornul Negru din Peretele Văii Albe din Bucegi. A participat la Campionatele Republicane și Alpinadele Universitare ca membru al echipelor reprezentative ale Clubului Universitar București. A întrerupt practicarea alpinismului o lungă perioadă de timp, după care a revenit în 2011 participând la ascensiunea pe vârful Ararat (5166 m) în data de 30 august 2011. Tot în acest an, a efectuat ascensiunea vârfului Triglav - 2864 m din Alpii Iulieni Slovenia. Este membru al Clubului Alpin Român unde a contribuit activ la refacerea Căminului Alpin din Bușteni.

PETCU, RĂZVAN (1955-1996), n. în București. Cercetător principal la Centrul de Cercetări Antropologice al Academiei Române. Începe practicarea alpinismului ca student în București, fiind membru al Clubului Universitatea București și ulterior al Clubului Alpin Floarea de Colț., fondat de Emilian Cristea. În 1982, parcurge două trasee de gr. V A în Munții Tatra, în peretele estic din *Velica Dolina*. În cadrul uneia din cele două expediții românești efectuate în 1990 în Caucazul Central,

urcă vârfurile: *Ceghet-Tau-Ceana* de 4 140 m, *Gumaci* de 3 810 m și *Elbrus* de 5 642 m. În anul următor, în 1991, escaladează, în premieră românească, în Caucazul Central, vârful *Ulu-Tau* de 4 210 m pe peretele nordic, împreună cu M. Curbăt. În 1992, organizează o expediție românească în Pamir, împreună cu alți șase colegi de club, urcând vârful *Lenin*, înalt de 7 134 m. Organizează, în 1993, o nouă expediție în munții Tian- Șan, reușind, împreună cu D. Chițanu și B. Pintilie, ascensiunea, în premieră românească, a vârfului *Pobeda*, cu înălțimea de 7 439 m. Peste 3 ani, în 1996, organizează o altă expediție românească, de data aceasta în Himalaia, în *Nanga Parbat*, pentru cucerirea vârfului respectiv, înalt de 8 125 m, din masivul Karakorum, împreună cu o echipă formată din alpiști G. Stana, B. Pintilie, M. Gane și M. Cioroianu. O puternică furtună de zăpadă îi oprește pe G. Stana și M. Cioroianu, care se retrag de la altitudinea de aproximativ 8 000 m. Cei doi alpiști Răzvan Petcu și Gabriel Stana rămân la tabăra nr. 3 pentru a încerca ascensiunea vârfului în momentul îmbunătățirii vremii. Dar o uriașă avalanșă îi acoperă, ei plătind cu viața îndrăzneala de a înfrunta muntele.

POGĂCEAN, CRISTINA (n. 1984). După 9 ani de atletism de performanță începe practicarea alpinismului în anul 2004 în cadrul Clubului Alpin Român secția Cluj. Este membru fondator al Secției Universitare Cluj a Clubului Alpin Roman și din anul 2011 membru a Clubului Sportiv Alternative. Începând cu 2005 participă la numeroase competiții de bouldering, escaladă sportivă, escaldă pe gheata și dry-tooling și reușește ca până în 2011 să obțină 15 premii din care 9 locul 1. În 2011 obține locul 6 la Campionatul Mondial de Escalada pe Gheata (etapa Busteni) la proba de viteză iar în 2012 ocupa locul 8 la același Campionat Mondial, tot la proba de viteză fiind până la acea dată cel mai bine clasat sportiv roman la un campionat mondial de escalada pe gheață. În anul 2006 urcă pe Elbrus (5648m alt) în Caucaz și în 2008 urca pe

vârfurile Chapaev (6130m alt) pe creasta nord-estica și Khan Tengri (7010m alt) pe peretele nordic în cadrul unor expediții românești. În toamna anului 2011 încearcă, împreună cu Cosmin Andron (RO) și W. Yip (UK) deschiderea unui traseu în premieră, în stil alpin, pe peretele sud-vestic al vf.-ului Shishapangma (8013m alt) echipa ajungând până la 7200m de unde sunt nevoiți să se retragă. De profesie Inginer de Instalații în Construcții Civile, CLP activează ca și proiectant în firma în care este și partener.

POPESCU, EUGEN (1957) n. în București. Începe să practice alpinismul în anul 1978. În același an a absolvit Școala Municipală de Alpinism București obținând categoria sportivă „insigna de alpinist”. În anul 1979 a absolvit Școala Națională de Alpinism, unde l-a avut antrenor pe Paul Fozocos, obținând categoria a II-a sportivă. În perioada 1979-1989 a participat ca sportiv în cadrul Campionatului Național de Alpinism escaladând majoritatea traseelor din România și parcurgând în fiecare iarnă Creasta Făgărașului și Pietrei Craiului. În anul 1988 dobândește categoria I-a de clasificare sportivă în alpinism și calitatea de instructor sportiv în alpinism. În anul 1991 absolve Școala de Antrenori obținând calitatea de antrenor în alpinism. Participă în ianuarie 1990 ca membru fondator la reînființarea Clubului Alpin Român. Tot în anul 1990 este ales în funcția de cenzor la Federația Română de Alpinism și Escaladă. În perioada 1995-2006 deține funcția de Secretar General al Clubului Alpin Roman și susține prin mijloace proprii toate procesele pentru recuperarea Căminului Alpin din Bușteni și a Refugiului Coștila, reușind în anul 2001 să reintroducă aceste imobile în patrimoniul Clubului Alpin Român. În anul 2006, împreună cu Mihai Pupeza, organizează în România la Bușteni prima etapă de Cupa Mondială de Escaladă pe Gheață (ICWC), se ocupă de proiectarea și construirea structurii artificiale de escaladă și de organizarea concursului.

În anul 2010 tot împreună cu Mihai Pupeza se ocupă de proiectarea și construirea unei noi structuri moderne de escaladă și de organizarea ICWC Bușteni 2010.

POPESCU, IMOLA CRINA -COCO (1994), n. în Râșnov, jud. Brașov. Escaladează munții de la vârsta de 6 ani, în special în Bucegi și Postăvarul. Este legitimată la Clubul Montan "Altitudine", președintele acestui club și totodată și antrenorul ei fiind Ovidiu

Popescu, tatăl ei. Pasionată de alpinism încă de la o vârstă fragedă. Pentru prima dată a urcat, la 6 ani și jumătate, pe vârful Omu. Coco a reușit în ultimii 4 ani, sa-și treacă în palmares vârfuri renumite din întreaga lume, printre care Dente del Gigante (4.014m) și Mont Blanc (4.810m) din Alpi, Kalapatar (5.545m) din Nepal, Kazbek (5.047m) din Caucaz, Damayand (5.761m) și Alam Kooch (4.850m) din Iran, și avea doar 12 ani. Tânăra alpinistă este însoțită în toate expedițiile de Ovidiu Popescu, tatăl și antrenorul ei. Coco Popescu a acumulat un palmares în care abundă superlativele: în 2008 urcă pe cel mai înalt vulcan din lume, Ojos del Salado în deșertul Atacama (6.891m), iar în 2009, ianuarie, pe Aconcagua, gigantul Americii de Sud, de aproape 7.000m (amândouă vârfurile urcate în mai puțin de o luna). În această expediție a stabilit recordul mondial de vârstă (pe Ojos del Salado) și recordul mondial de vârstă pe ruta Ghețarului Polonez spre vârful Aconcagua. De asemenea a devenit prima femeie din România care a ajuns pe Aconcagua, pe această rută. Aflând de cele 2 circuite, Seven Summits și Seven Volcanoes, circuite formate din cele mai înalte vârfuri și din cei mai înalți vulcani de pe cele 7 continente, pentru P.C., ca și pentru alpinisti în general, reprezintă cea mai mare provocare. A urmat urcarea pe Kilimanjaro în Tanzania și Elbrus în Caucaz. În 2010, Coco a cucerit vârfurile Kosciuszko, Giluwe și Carstensz Pyramid din Oceania. Apoi a urmat Pico de Orizaba și Mc. Kinley din America de Nord. Până acum a

cucerit 5 vârfuri din circuitul Seven Summits și 6 vârfuri din circuitul Seven Volcanoes. Pe 21 decembrie 2010 pleacă în America de Sud și de acolo în Antarctica unde va înfrunta vulcanul Mount Sidley (4.181m), două vârfuri Mount Vinson (4.897m) și apoi Everestul, pentru a realiza cucerirea celor 2 circuite. În ianuarie 2011 Coco Crina Popescu a cucerit și cel de-al 7-lea obiectiv din circuitul Seven Volcanoes, vulcanul Mount Sidley (4181m) din Antarctica. De această dată va face echipă cu alpinistul rus Alex Abramov, președintele Seven Summits Club, care organizează expedițiile. Este Maestră a sportului și elevă în clasa a IX-a.

PUPEZA, MIHAI (1949) n. în Cluj, inginer geofizician. Dragostea pentru natură i-au insuflat-o părinții. Împreună cu alți colegi din generația sa a explorat noi metode de antrenament fizic și mental în alpinism, provocând un salt de performanță. Ca student, se

legitimează la CSU-IPGG București, unde participă la concursuri, vara și iarna, având ca instructori inițiali pe Dan Vasilescu și Iosif Gheție. În 1972, având doar categoria a II-a de clasificare a început escaladarea traseelor extreme, de gradul VI. În același an începe să se cațere cu un grup de „dizidenți” (Radu Slavoacă, Alexandru Breahnă, Nicolae Dini) cu care își perfecționează tehnica și adoptă o viziune proprie asupra alpinismului și muntelui, în care primează independența și responsabilitatea personală. În 1973 a escaladat pentru prima dată Fisura Albastră, repetată încă de 13 ori, cap de coardă sau cap schimbat, realizând timpi între 3 și 8 ore. Tot în 1973 a escaladat pentru prima oară traseul Speranței (repetat de încă 7 ori, cel mai scurt timp fiind de 2:40 ore, cu George Iusco în 1977). În 1974 și 1981 parcurge cu alpinistii cehi, în Tatra, o serie de trasee de gradul VI. În 1975 a realizat împreună cu Viorel Nicolaescu, într-o singură zi, în mai puțin de 12 ore, tripleta: traseul Speranței, Fisura Albastră și Fisura Mult Dorită. A escaladat majoritatea traseelor din Bucegi, Piatra

Craiului, Bicaz, Buila și Retezat. În 1974 a efectuat prima escaladă de iarnă a variantei Cristea a Fisurii Albastre cu Ella Turculeț și prima parcurgere dus -întors a Crestei Arpășelului din Făgăraș, cu Iosif Gheție. În februarie 1975, cu Marius Stoenescu, efectuează premiera de iarnă a traseului Furcilor din Bucegi. Creasta masivului Făgăraș a parcurs-o iarna de 8 ori. Are un singur traseu în premieră, «Fagul Trăsnit » de gradul V A, în Buila. Între 2002 și 2010 a fost Președintele Clubului Alpin Român militând pe plan intern pentru introducerea unor programe de instruire, pentru voluntariat și etică. Prin implicare personală a proiectat imaginea clubului în lumea alpină mondială. Între 2003 și 2011 a activat în cadrul UIAA – federația internațională a cluburilor alpine ca vicepreședinte a comisiei de protecție montană și ca membru în comitetul de management al organizației. În 2006, împreună cu Eugen Popescu a introdus pentru prima dată în România un concurs de Cupă Mondială – Cupa Mondială de Escaladă pe Gheață, eveniment pe care l-a condus anual până în 2010. Aportul adus împreună cu Eugen Popescu și Victor Panaitescu la designul construcțiilor pe care au loc astfel de concursuri a produs o revoluție în lumea de specialitate.

SÂNDULESCU, MIRCEA (1943), n. în București. A urmat cursurile Liceului Nicolae Bălcescu. În anii liceului a practicat tenisul și rugbiul. De profesie inginer, absolvent al Institutului de Construcții în 1966. A mers la munte pe când era copil, însoțit de bunicul său, care-și petrecea verile la Sinaia sau la Cheia. Astfel, a urcat la Vîrful cu Dor și pe platoul Bucegilor, ori pe potecile muntelui Ciucaș. În 1962 s-a înscris la Institutul de Construcții și a optat pentru secția de alpinism a Clubului Știința, unde a avut conducător pe Alexandru Filip, iar instructori pe Gheorghe Petcu, Igor Popovici, Petre Suciu, Bebe Condor.. Pe parcursul anilor, Mircea Sândulescu a realizat și o serie de premiere alpine, atât vara cât și iarna, din care menționăm pe cele principale. Premiere de vară, în Buila Vînturarița: septembrie 1970 — traseul Surplombe Livezii cu Mesteceni, din Clăia

Strîmbă, grad V B, septembrie 1970 — traseul Hornul Surpat, zona Cheia, grad IV A); august 1970 — traseul Turnul Mirajului, în Turnul Sto-goșoare III, grad V A. Cheile Oltețului: 1979 — traseul Doi Brazi, grad IV B ; 1980 — traseul Diedrul Salamandrelor, grad IV A; 1981 — traseul Hornul lui Alexandru, grad IV A. Premiere de iarnă, în Bucegi: 1966 — traseul Lespezile; 30 decembrie 1973 — varianta Fisurii. Ascensiuni peste hotare, Polonia: 1971 —, traseul Uznansky, din peretele sudic-zăbi-Mnich, grad V , traseul Uchmansky, în Kopanad-Vrotami, grad V, traseul Uztupsky, din peretele vestic Zăbi-Mnich, grad V, Orlovsky, din peretele nord-vestic Mnich, grad V,. Caucaz: 1979 — Elbrus, Pic Vuleia, Pic Sciurovski; China : 1995, 2008 , 2009 – Ascensiuni în Tibet, Masivul Minya Konka, Huashan, Emei... ; Turcia : 2011 – ascensiune pe muntele Ararat, Grecia : 2011 – ascensiuni în Peloponez (M. Taiget). Sândulescu Mircea a avut și o activitate organizatorică în cadrul subcomisiei de alpinism a municipiului București și participă activ la realizarea Buletinului Informativ al acestei comisii, precum și în presa turistică a vremii (M-ții Carpați, România Pitorească, Sportul popular, Buletinul IPGG...). Membru fondator al Clubului Alpin Român, după reînființare în 1990, vicepreședinte al CAR între 1995 și 1998 și președinte CAR între anii 1998 – 2003.

SCHENN, MATEI (1933-1989) n. în Sibiu. Este cunoscut în lumea alpinismului atât ca sportiv, cât și ca antrenor. Dintre sporturile practicate (înot, atletism, turism) ca junior, alege, repede în 1951 alpinismul. Împreună cu colegii de echipă (Voința - Sibiu, apoi C.C.A) a cucerit multe titluri de campion. A început instruirea sub supravegherea antrenorilor Toma Boerescu și Mircea Bogdan. În 1955 se transferă la clubul CCA, apoi în 1960 la Casa Ofițerilor din Brașov unde se pregătește cu Emilian Cristea. A făcut parte în câteva rânduri din echipa României. Cu D.Chivu, a escaladat două vârfuri de peste 4000 m din Mont Blanc. A devenit antrenor la A.S.A Brașov în 1973 unde a format numeroși campioni naționali, balcanici

făcând din această secție cea mai puternică formație de alpinism din țară. În 1974, în calitate de antrenor, dar și de sportiv, a participat la una dintre cele mai tari expediții în URSS, în regiunea Caucaz, masivul Kicik-Alai, cu vârfuri de 4-5000m. Cu echipa națională a escaladat un vârf care nu mai fusese atacat, motiv pentru care acesta a primit denumirea de vârful "Armata RSR". A mai activat ca instructor și metodolog la toate școlile organizate de FRTA. A contribuit la elaborarea regulamentelor de competiții și clasificări la alpinism. În perioada 1970-1974 a fost secretar al Comisiei Tehnice de Alpinism și membru în Biroul Federal. Colaborând cu ceilalți alpiniști și colegi de asociație (A. Irimia, L. Karacsony, E. Cristea, Dumitru Chivu, N. Nagy, Al. Brumărescu) a participat la efectuarea multor premiere alpine și trasee cu grad mare de dificultate. Din 1969 este maestru al Sportului.

SECULICI, FANNY – BUCURA DUMBRAVĂ (1868-1926), n. în Bratislava. A venit în România la vârsta de cinci ani. Vorbea patru limbi străine și avea o deosebită înclinație către literatură, muzică, flori, natură și către munți. În 1920 scrie direct în limba română "Cartea munților", cuprinzând 17 capitole. Dorea ca frumusețea munților, a naturii să fie cunoscute de cât mai multă lume și în special de tineret. Era o pasionată alpinistă și iubea drumeția; a urcat în Alpi pe Cervin (până la refugiul Solvay – 4000m) și pe ghețarul "Le Buée" din Mont Blanc. Dar cei mai iubiți munți au fost Carpații. A suit pe Negoiu, la Bâlea în Făgăraș, în Retezat, Parâng, Iezer, dar avea o slăbiciune pentru Bucegi cu Peștera Ialomiței. În 1901 escaladează pe Valea Mălinului împreună cu călăuza Gheorghe al Sandei; pe Acul Mare al Morarului a urcat în 1921 sub conducerea lui Theodor Rosetti – Solescu și în tovărășia fraților Vătămanu. Avea un cerc preferat de prieteni, ca N. Bogdan, I. Oteteleşeanu, doctorul A Urechia. A fost cea mai hotărâtă dintre ctitorii "Hanului Drumeților" și a Turing-Clubului României". Pe când se întorcea din India, s-a stins din viață, la 30 ianuarie, în Port-Said.

SIMA, MIHAI (1973), n. în Brașov. A crescut în Predeal, unde a terminat și liceul. Câștigă o bogată experiență, escaladând în țară numeroase trese cu grad maxim de dificultate în Bucegi, Postăvaru, Piatra Craiului, Buila, Cheile Turzii, etc. Primul contact cu munții din afara țării îl are în 1996, când participă la o expediție în Munții Pamir, urcând Vf. Lenin (7134m). În 1997 și 1998 escaladează câteva vârfuri în Caucaz: Irik (5050 m), Ghermoghenov (3997 m), Vualnea (4125 m), Schurovski (4400 m) și Donguz-Orun (4572 m). Urmează escaladarea unor cascade de gheață în Tatra Înaltă, apoi ascensiuni în Alpi: pe Matterhorn și Mont Blanc și cățărare în Masivul Gran Paradiso, Dolomiți (pe Tre Cime di Lavaredo tresele: Dibona și Comici), Aguille Noire de Peutera, Droites -Traseul Giant (perete de 1000 gheață), Grand Capucin (Voie des Suisses), Pointe Adolphe Rey. În anul 2003 a participat la expediția românească pe Everest (Munții Himalaya). În țară, a realizat patru trasee în premieră: „Hibiții” și „Gnomii” în Masivul Postăvaru și „Domn Dan” și „Tremurici” în Munții Bucegi, a escaladat în premieră de iarnă traseele Pasărea Phoenix și Păianjenul Galben din Masivul Buila. A câștigat locul 1 și 2 la concursuri de escaladă mixtă : Alpiniada Retezat 1996, Cupa Koryland 2006, Cupa Răchițele 2008 și 2009. Din anul 2007 participă în calitate de lector la Cursurile de Ghid Montan organizate de Asociația Ghizilor Montani din România.

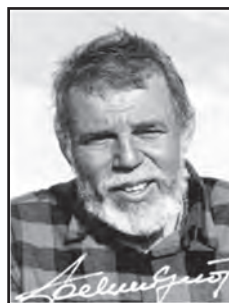

STEOPOE, VASILE (?-?). De profesie medic. Și-a început activitatea ca asistent al prof. Fr. Rainer și a continuat-o la serviciul Chirurgical al prof. D. Danielopol. În afara preocupărilor profesionale, avea pasiuni pentru fotografie, desen, drumeție și mai târziu pentru alpinism. Membru activ și fondator al Clubului Alpin Român (CAR), din 1934; în 1935 a fost ales secretar

general, iar din 1938 până în 1944, a îndeplinit funcția de președinte al CAR. A contribuit mult și la realizarea Căminului Alpin din Bușteni. A fost și membru al Clubului Alpin Francez. VS se numără printre cei dintâi români (1928) care au urcat pe Mont Blanc (4810 m). La 29 august 1929, dr. Vasile Steopoe devine primul alpinist român care suie pe Matterhorn (4482 m), având ca ghid pe celebrul alpinist și schior Otto Furrer. La aceste ascensiuni se mai adaugă cele din 1930 pe Bernina (4055 m) și din 1931- Jungfrau (4159 m). Înființarea Clubului Sportiv al Medicinistilor din București (CSMB) proiectat în iarna anilor 1919-1920, cu ocazia unor excursii săptămânale organizate la Sinaia de un grup de cadre didactice și de studenți amatori de turism și schi, printre care se afla și VS, și-a început activitatea în 1920, cu secțiile de turism, atletism, fotbal, scrimă, ciclism și rugby. Dr. VS, socotit un veteran al ctitoriilor montane, devenit alpinist de performanță, era întâlnit în mod frecvent și pe terenul de tenis, ca jucător. A publicat, ca prim redactor al Buletinului CAR și președinte al clubului, articolele: *Noi mijloace tehnice pentru escaladarea stâncii; Peretele Văii Albe și Fisura Centrală*. VS împreună cu soția a proiectat macheta insignei CAR, lucrare executată la Praga.

STOICA – CANARACHE, VIORICA n. în Pitești. Inginer agronom, absolventă a Facultății de Agronomie. A practicat atletismul (săritura în lungime, 100m plat) și voleiul cu bune rezultate. Impresionată de frumusețile excursiilor pe munte, în 1951 urmează cursurile școlii de cățărare organizate de CGM la Peștera Ialomița, care a durat 32 de zile. Conducător a fost experimentatul Bebe Petrescu, iar instructor Simon Culică. În cadrul asociației Știința și pe urmă la *Recolta*, realizează numeroase premiere, impunându-se de la început, conducând în cap de coardă numeroase echipe feminine și mixte, vara și iarna, în antrenament sau competiții, în traseele din aproape toate masivele: Bucegi, Piatra Craiului, Bicaz, Cheile Turzii, etc. În 1957, este distinsă cu titlul de maestru al sportului la alpinism, fiind prima femeie ce a obținut acest titlu în acest sport. În perioada 1954-1957 a făcut parte

din Comisia Centrală de Alpinism a FRTA.

SZEKERES GERŐ (1943) n. în Târgu Mureș. Studii – Facultatea de Construcții Iași, Doctor în Științe tehnice. Începe activitatea sportivă în atletism între 1957 – 1967 și 1984 – 1992, devine multiplu campion național și vicecampion balcanic la 100 și 200m plat; campion european de veterani la alergare pe șosea 10km. Între 1967 – 1969 practică rugby în cadrul clubului „Politehnica” Iași – Divizia A și obține locul 3 la Campionatul Național de Rugby. Între 1973 – 1978 este organizator și conducător de expediții de navigație sportivă participând la expedițiile „Papillon” – pe râul montan Bistrița cu 187 km parcursi; Expediția „Iași – 76” pe Dunăre înregistrând record european de distanță 1150 km; Expediția „Dacia 2050” cu pluta velieră pe Marea Neagră stabilind record european de distanță și record mondial de parcurs într-o mare închisă. Între 1971 – 2008 practică alpinismul în cadrul Clubului „Universitatea Iași” cu numeroase participări la campionate naționale și intercluburi în Cheile Bicazului, Munții Bucegi, Piatra Craiului etc. din România și Alpii Dinarici din Iugoslavia. În 1981 și 2006 escaladează Vârful Elbrus 5642 m din Munții Caucaz. În 1995 participă la expediția internațională din Munții Pamir escaladează Vârful Cioco-Su (fost Lenin) 7134m, devine vicecampion național la alpinism de escaladă, și îndeplinește norma de maestru al sportului. În 1996 participă la expediția internațională Everest 96, ajungând până la 7760m când expediția s-a întrerupt din cauza unui eveniment tragic. În 1998 și 2008 participă la expedițiile Kilimandjaro, escaladează vârful Kibo 5964m. În 2003 participă la expediția internațională „Anconcagua” vârful atins fiind 6962m. În 2007 participă la Expediția „Australia 07” escaladarea vârfului Kosciuszko 2228m. În 2008 participă la expediția internațională „Everest Base Camp Trekking” din munții Himalaia escaladează vârful Kalapatar 5545m și parcurge 220 km în zone montane dificile și variate între altitudinile 2800 – 5450m.

TĂTULESCU, NICOLAE (1944) n. în București. După terminarea liceului, a absolvit cursurile Institutului Politehnic București-tehnologia construcțiilor de mașini (1967). Ca student, s-a legitimat la secția de alpinism a Clubului Știința. Cu colegii din secție, a parcurs văile din masivul Bucegi și a participat la Alpiniadele sau Campionatele republicane de alpinism. Dintre traseele alpine realizate în premieră de Nicolae Tătulescu, în cap de coardă sau secund, menționăm : Masivul Buila-Vînturarița: iunie 1969 — traseul Creasta cu Pini din peretele Stogoșoarele, grad IV A , iulie 1969 — traseul Lunii, din Turnul din Chei, grad V A, iulie 1970 — traseul Pasărea Phoenix, din Poiana „Livada”, grad VI A, august 1970 — traseul Turnul Mirajului, din Turnul Stogoșoare III, grad V A); septembrie 1970 — traseul Surplombe Livezii cu Mestecenii, din Clăia Strîmbă, grad V B, 1973 — traseul Hornul Surprizelor, grad IV A. Ascensiuni peste hotare, Polonia — 1971: 3 septembrie — traseul Uznansky din peretele sudic Zadni-Mnich, grad V și traseul Uchmansky din Kopanad-Vrotami, grad V; Caucaz: 1974 și 1979 — Pic Sciurovski, Elbrus etc. Nicolae Tătulescu a făcut parte din subcomisia de alpinism a municipiului București a colaborat la Buletinul informativ editat de această comisie.

TÂNASE, ADRIAN (1944) n. în Scheiul Brașovului. Începe exerciții de cățărare prin 1961 la clubul Voința Brașov, unde antrenor era Norbert Hiemesch. Între 1964-1966 s-a transferat la CSU București pentru ca din 1967 și până în 1974 să activeze în secția de alpinism a clubului Dinamo-Brașov. A efectuat și parcurs numeroase ascensiuni dificile în țară și străinătate și premiere alpine în Postăvar, Bucegi, Leaota, Cheile Bicazului, Piatra Mare, Piatra Craiului, Vulcan, munții Cernei. În 1971 a parcurs Carpații Meridionali, iarna, în echipă cu A. Tănase, M. Opreș, M. Noaghin și Gh. Comsa. În 1972 împreună cu Al. Floricioiu escaladează vârful Comunismului (Pamir – 7495m), fiind cea mai înaltă altitudine atinsă de români. Tănase Adrian a fost membru al echipei Salvamont – Brașov de la înființare, monitor la Școlile de alpinism județene și

FRTA, redactor la *Buletinul Alpin Brașov*. În 1973 i-a fost acordat titlul de maestru al sportului.

TEODORESCU, VASILE (1867-1943), n. în București. De profesie tipograf. A fost una din figurile interesante ale turismului și alpinismului românesc. Impresionat de frumusețea locurilor munților Bucegi, prin 1901 se stabilește în Bușteni, deschizând un bazar, un atelier foto și o tipografie. T.V. a colindat masivul Bucegilor, pentru plăcerea lui, iar uneori le copia pe cărți poștale, sau făcea pliante popularizând astfel frumusețile Bucegilor. Datorită tipografiei lui a apărut ziarul bilunar ”Bucegii din Bușteni” cum și alte lucrări sau articole cu caracter turistic-alpin, unele scrise de el însuși. Primul număr al ziarului a apărut la 15 mai 1911, într-un tiraj de 1000 de exemplare, gratuit răspândite peste tot pentru a face cunoscut Bușteniul și munții Bucegi. Colaboratorii ziarului: ing. Nestor Urechia, notarul D. Râpeanu, Dinu Dumbrava, Em Riegler și alții. Tipografia din Bușteni a tipărit multe volume, dintre care cităm: *Sfaturi bune pentru turiștii de pe munții Bucegi* (1912), *Sfaturi folosite de turiștilor pe munți* (1921) *Noua călăuză a turistului pe Valea Prahovei* (1923), autor fiind T.V. Mihai Haret a publicat *Peștera Ialomiței și Casa Peștera* (1925); V. Bortnowschi a publicat *Sinaia, călăuză pentru vizitatori și turiști* (1929). Tot în această tipografie a apărut *Primul anuar al Bucegilor* editat de Turing-Club (prof. C. Ionescu din Sinaia). Ca lucrător tipograf la Imprimeriile Statului, T.V. a tipărit cărțile profesorului Nicolae Iorga. Vasile Teodorescu a fost un pionier al turismului și alpinismului din Bușteni făcându-i-se o casă memorială. A decedat în 4 iulie și a fost înmormântat la Bușteni, sub Caraimanul lui drag.

TÖRÖK JÁNOS (1963) n.. în satul Sâncraiu, județul Cluj. Este un polisportiv practicând mai multe sporturi montane: alpinism, escaladă, schi -alpinism, schi extrem la nivel ridicat. A început alpinismul în 1985 la Vadu-Crișului, și peste un an activează la Clubul

„Voința” Cluj Napoca. Foarte repede a demonstrat talentul, și a fost între primii din țară împreună cu Ghița Pop și Kiss Csaba care au început să parcurgă traseele clasice la liber, începând să promovează acest stil. În 1987 împreună cu Ghița Pop și Kovács Zoltán fac prima escaladare la liber a traseului vestit „Lacrima de piatră”(8) din Cheile Bicazului. Urmează escaladarea multor trasee din tot cuprinsul României cu dificultăți până la 8+, 9- Rotpunkt și participarea la concursuri de nivel național. A amenajat peste 30 de trasee de escaladă în Cheile Turzii, Cheile Bicazului, Vadu Crișului și Cheile Vârghișului. Ieșirile în străinătate au început după 1989, cu urcarea pe Monte Rosa (CH) 4634m, Grossglockner(A)-3797m, Matterhorn(CH)-4474m. În 2001 împreună cu Buzási Zoltán reușesc ascensiunea în trei zile pe Eigernorwand(CH) 3970m, ruta Hackmaier, primul vârf din „Trilogia Alpilor”. În 2004 face parte în echipa formată de Ticu Lăcătușu și Viorel Amzăroiu în cadrul expediției în Himalaya(Nepal), cu scopul de a escalada în premieră vârful Janak Peak-7090m. Cota atinsă pe Janak Peak a fost 6500m, dar au mai reușit împreună cu Ticu Lăcătușu în cadrul acestui expediții urcarea pe Vârful Rifil-6100m ca premieră mondială și Tsisima-6265m, prima repetare a traseului. În 2006 face parte în expediția pe Nanga Parbat -8125m, Pakistan, cota atinsă este de 7200m, pe traseul tehnic în peretele Rupal, ruta Shell. După 2007 a continuat cu ascensiuni memorabile în munții Europei, pe Grandes Jorasses(F)-Pilierul Walker, traseul Maika, pe Petit Dru(F) fața estică. Cea mai valoroasă ascensiune a fost făcută în 2011, în cadrul proiectului Maratonul Marilor Pereți când împreună cu Török Zsolt a urcat pe 13 trasee legendare din Europa. Între aceste trasee a fost și peretele nordic al Matterhornului, fiind între primii din România care au realizat „Trilogia Alpilor”. Pentru rezultatele obținute Federația Română de Alpinism și Escaladă a dat titlu de „Sportivul Anului în 2009 și 2011 în Alpinism tehnic extern”. Schi-alpinismul a început în 1995. A participat la numeroase competiții organizate la nivel național și internațional. Cele mai bune rezultate: Campion Național în 1997 și 2001, locul II. la Campionatul Balcanic Rila

(Bulgaria) în 1998, locul V. la Dachstein Extrem(Austria) în 2007. Este între pionieri schi extrem (freerideului) în România făcând numeroase coborări dificile în Munții Bucegi(Bucșoiu, Valea Rea, Hornurile din Mălăiești), Munții Făgăraș (Strunga Dracului), Munții Retezat și în Austria. A fost de trei ori câștigător al Cupei Mălinului(Bucegi) și în 2009 a Campionatului Național de Freeride (Bâlea).

TÖRÖK ZSOLT, (1973) n în Arad. În 1981 August excursia cu familia în Munții Retezat îi deschide noi orizonturi. Încă de atunci s-a hotărât să practice alpinismul. Prima dată se leagă în coardă în 1989 participând la un curs de inițiere. A parcurs marea majoritate a traseelor de dificultate maxima la vremea respectiva, Fisura Albastra, Speranței, Santinela de la Gâtul Iadului și multe altele. După un palmares bogat, atât în ascensiuni de vara cât și de iarna, cu zece concursuri câștigate la nivel interjudețean, locurile I, II, III, în anul 2000 debutează în munții înalți, urcând Vârful Matterhorn – 4.478 m în Elveția. După ascensiunea pe Matterhorn urmează multe alte trasee tot mai dificile, de perete, și expediții. În 2004 escaladează solitar, iarna peretele nordic Căltun în Munții Făgăraș. Iar în cadrul unor antrenamente reușește într-o singura zi parcurgerea a patru trasee de dificultate foarte mare în Peretele Vanatariei (Crăciunești). În cadrul unui concurs de alpinism urca într-o zi 11 trasee la Herculan, iar la etapa de iarna a Cupei Banatului reușește ascensiunea a cinci trasee în peretele nordic Bucura 2. În 2006 ajunge pe muntele Cho Oyu în Tibet până la 8.150 m, în 2008 în cadrul aceleași expediții ajunge pe Vârful Aconcagua de 3 ori, este primul roman care are la activ o ascensiune solitară pe Ghetarul Polonez, pe muntele Aconcagua 6.970 m. În 2010 participa într-o expediție internațională pe K2 – 8.611 m (Pakistan), ajungând până la cota de 7.600 m, cel mai înalt punct ajuns pe traseul Creasta Abruzzi în acel an. În 2011 a conceput și a

dus la bun sfârșit un proiect ambițios care include 16 trasee renumite, istorice, în Munții Alpi și tot în cadrul proiectului face parte din prima echipa românească care reușește ascensiunea Trilogiei Alpilor, cei mai mari pereți nordici Eiger 1.800 m (perete), Grandes Jorasses 1.200 m (perete), Matterhorn – 1.000 m (perete). În cadrul proiectului Maratonul Marilor Pereți, escaladează 16.450 m în verticale, în 5 tari alpine, timp de doua luni și jumătate.

VASILESCU, DAN (1944) n. în București. Inginer. Fiind dintr-o familie de geologi, își petrece timpul liber în Ceahlău, apoi începe să practice orientarea turistică în cadrul clubului Titanii – 23 August. Primele cățărări le face împreună cu fratele său Doru Vasilescu. În 1967 se transferă la clubul sportiv universitar IPGG. Timp de 20 de ani a desfășurat o activitate intensă devenind un foarte bun cățărător, traseele parcurse și urcate fiind deosebit de numeroase. A realizat numeroase premiere în Bucegi, Cheile Bicazului, în munții Căpățânii, Leaota, Arnota, Cheile Bistriței, Cheile Costeștilor, Cheile Oltețului, Retezat. Gradele mari de dificultate le-a *petrecut* împreună cu fratele său, Doru, și printre alții cu Al. Bulgăr, D. Dunca, M. Gherasim, A. Gâță, M. Petcu, G. Vlad, V. Rotaru, N. Jianu. Împreună cu Cezar Manea și P. Santo, a parcurs, iarna, creasta Carpaților Meridionali. Are o bogată activitate peste hotare: Polonia, Austria, Bulgaria alături de Al. Bulgăr, I. Gheție. În 1969 a devenit antrenor, membru în Comisia Centrală de alpinism (1973) și maestru al sportului în 1976.

VID, TEODORA (1982) n. în Lugoj. A absolvit Facultatea de Geografie - Turism din Timișoara. Este membră al Clubului de Turism „Concordia” Lugoj și al Clubului Sportiv Alternative TM din Timișoara. Practica schiul alpin, snowboardul, alpinismul, escalada și speologia. A fost ghid montan și instructor de schi în stațiunea Saas-Fee din Elveția. Palmaresul său numără: Barrhorn, Mittaghorn, Egginer, Monte

Moro, Jegihorn (Alpi 2003), Allalin, Alphubel (Alpi - 2004), Dom, Nadelhorn (Alpi - 2005), Mont Blanc și Matterhorn (Alpi 2006), Aconcagua (Anzi - 2007), McKinley (Denali - 2007, prima româncă pe acest vârf), ascensiune de iarna pe Mont Blanc (Alpi - 2007), Pico de Aneto (Pirinei - 2007), Lagginhorn, Weissmies (Alpii elvețieni - 2007), premiera românească pe fața nordică a vf. Allalin (2008), vf. Tsergo Ri, vf. Surya, vf. Kala Pattar (Nepal - 2008), vf. K2 - până în tabara 2 (Karakorum - 2008). Teodora Vid este prima femeie din România care în 19 mai 2009 a urcat pe un optimar, Vârful Cho Oyu.

WILD, FRANCISC (1939), n. în Arad. Începe să practice concursurile de orientare având ca instructor pe K. Davidhazy, șeful biroului local de turism, cel ce a organizat primul concurs de orientare din țară în Munții Zarandului (1947). A mai practicat înotul și caiac-canoe, fiind pasionat de speologie. În 1960, fiind cursant al Școlii Tehnice Sanitare din Cluj, se înscrie la secția de alpinism a asociației Metalul din localitate, având ca instructori pe Andrei Moldovanu și Miklos Gyongyosi. Aici obține categoria I de clasificare. În 1971 se întoarce la Arad unde organizează o secție de alpinism la asociația Sănătatea, participând la toate campionatele naționale. Din 1965 devine și antrenor, urmând și cursurile fără frecvență de la ICEF – Timișoara. Pentru perfecționarea sa participă la două școli de ghizi (1968 și 1969) în Tatra, organizate de Bratislava. În acest interval de timp are ocazia să se cațere cu alpiniști slovaci de renume internațional. În 1969 W.F. este angajat antrenor la clubul Politehnica -Timișoara. În 1970 seferă un grav accident în traseul Comorilor din Cheile Nerei, astfel renunțând la competiții. Între 1979-1982 a activat la secția alpină a asociației Metalul-Gheorghieni. Pe lângă activitatea sa bogată a participat la o seamă de premiere alpine și traversări de masive solo sau cu schiurile. Spre deosebire de alți alpiniști, are preocupări publicistice: ”Manualul de tehnică alpină” (1978), Lacul Ghilcos – Cheile Bicazului, lucrări scrise în limba maghiară.

Date din domeniile istoriei, etnografiei, sociologiei etc. duc la concluzia că alergările, săriturile și aruncările se practicau din cele mai vechi timpuri, de către adulți, dar și de către copii, cu prilejul procurării hranei prin vânătoare și în perioadele de luptă (război); caracterul agonistic (de întrecere) organizat apare cu prilejul diferitelor serbări religioase și de altă natură ale triburilor și popoarelor din acele vremuri.

Apogeul exercițiilor de atletism, practicate sub forma competiției agoniste, este cunoscut în perioada Greciei antice, în cadrul Jocurilor Panatenaice (Jocurile Phytice, Istmice, Nemeice, Olimpice), strălucirea cea mai mare revenind JO care, începând cu anul 776 î. Hr. (socotit anul de debut al acestora), s-au desfășurat fără întrerupere, din patru în patru ani, până în 394 d. Hr., când împăratul Teodosius I le-a interzis.

Dintre exercițiile cele mai cunoscute menționăm:

Alergările – desfășurate într-o arenă specială, cu sol nisipos, lungă de un *stadiu* (de aici și denumirea de stadion), aproximativ de 192 m și lățime de 30 m; sunt cunoscute trei distanțe de concurs:

- dromos (un stadiu) – probă de viteză;
- diaulos (două stadioane) – probă de viteză prelungită;
- dolichos (opt-zece stadioane, maxim 24) – probă de fond.

Săriturile cu elan – în lungime și în înălțime – precum și diverse sărituri fără elan (de pe loc), folosite ca exerciții pregătitoare. **Aruncările cu discul și sulița. Pentathlonul** – probă combinată

– format din săritura în lungime cu elan, alergarea de viteză (dromos), aruncarea discului, aruncarea suliței și lupta în doi.

La distanță de mii de kilometri de Grecia, în aceeași etapă istorică îndepărtată, irlandezii din perioada celtică organizau întreceri la alergări, sărituri și aruncări, care, însă, nu au ajuns nicicând la frumusețea și importanța celor din Grecia.

ORGANIZAREA ATLETISMULUI PE PLAN INTERNAȚIONAL

Atletismul modern, numit de către englezi *athletic sport*, iar de către americani *track and field*, apare și se constituie ca sport în Anglia, la mijlocul secolului al XIX-lea, unele exerciții fiind moștenite de la celții care au trăit pe teritoriul Irlandei.

Primele structuri organizatorice iau ființă pe lângă colegii și universități (primul Club Athletic este constituit pe lângă Universitatea din Oxford, în 1850). În această perioadă, se stabilesc primele norme privitoare la organizarea și desfășurarea întrecerilor în scopul reglementării unitare a activității — embrion al Regulamentului athletic. Standardizarea terenurilor, a materialelor tehnice etc. s-a făcut pe baza unităților de măsură și a simbolurilor engleze din acea vreme (yard, țol, milă, picior, funt etc.); aceste standarde, o dată cu transferarea atletismului pe continent, au fost evaluate (convertite) în unități de măsură europene și, practic, sunt

păstrate și oficializate până în zilele noastre în Regulamentele concursurilor de atletism (de exemplu, lățimea culoarului și lungimea pragului de 1,22 m corespunde cu 4 picioare — 1 picior = 0,3048 m), distanța între garduri de 9,14 m corespunde cu 10 yarzi, greutatea ciocanului și a bilei de aruncat de 7,257 kg corespunde cu 16 funzi — 1 fund = 0,45359 kg) etc.

În SUA, în 1868 ia ființă primul club de atletism la New York; în 1876, se construiește prima pistă de zgură la Mott Haven; în 1883, existau peste 150 de cluburi.

În anul 1896, atletismul face parte din programul primei ediții a JO moderne (Atena). El cuprindea 12 probe (șase alergări, patru sărituri și două aruncări), cu participarea reprezentanților sportivi (atleți) din 12 țări. Atletismul rămâne prezent la toate edițiile JO care au urmat după 1896.

Federația Internațională de Atletism Amator (IAAF) ia ființă în 17 iulie 1912, la Stockholm, cu prilejul primului Congres constitutiv, la care au participat delegați din 17 țări (13 europene, 3 americane și una africană).

În 1913, Congresul IAAF decide ca atletismul, la acea dată numai masculin, să cuprindă 30 de probe, iar JO să fie *singurele CM de atletism*. De asemenea, cu acest prilej este emis *Regulamentul tehnic pentru concursurile internaționale*, care ulterior este adoptat de țările afiliate la IAAF pentru concursurile interne.

În 1921 este fondată *Federația Sportivă Internațională a Femeilor* (FSIF), iar în 1923 atletismul feminin este acceptat în cadrul IAAF. Femeile participă pentru prima dată la JO în 1928 (Amsterdam), la patru probe din atletism (două de alergări, o săritură și o aruncare).

În 1934, la Torino, are loc ediția inaugurală a Campionatelor Europene (CE) în aer liber. CE se desfășoară la patru ani o dată, la mijlocul intervalului olimpic (în anii pari). Începând cu anul 1966, se organizează, în fiecare an, CE de sală (în primii patru ani sub denumirea de Jocuri Europene de Atletism), iar din anul 1990, la doi ani.

În 1983, la Helsinki, are loc prima ediție a Campionatelor Mondiale (CM) în aer liber, în anul

premergător JO. Până în 1993, CM se desfășurau o dată la patru ani, din 1993 acestea au loc o dată la doi ani. În anul 1985, ia ființă CM de sală, care se desfășoară din doi în doi ani.

STRUCTURILE ORGANIZATORICE ALE IAAF

Ca urmare a dezvoltării sistemului competițional pe plan mondial, continental și continental – regional, în special după cel de-al doilea război mondial, IAAF ia hotărârea să înființeze noi structuri organizatorice și de conducere a atletismului, Asociații continentale, integrate în cadrul IAAF. Acestea sunt: Confederația Sud Americană (1968); Confederația Africană de Atletism Amator (CAAA – 1968); Asociația Europeană de Atletism (EAA – 1969); Asociația Grupului Regional din Oceania (1972); Asociația Asiatică de Atletism Amator (AAAA – 1974); Asociația de Atletism din America de Nord și Centrală (1989);

IAAF este formată din federații naționale, recunoscute oficial în țările din care provin, care acceptă și aplică prevederile statutului și reglementările IAAF. IAAF are 213 federații naționale afiliate (membrii IAAF).

Activitatea curentă a IAAF este coordonată și condusă de către un Consiliu format din 27 de membri: un președinte, patru vicepreședinți, un trezorer, câte un reprezentant din cele șase grupe (Asociații) continentale și 15 membri aflați sub titlu individual.

Congresul IAAF cuprinde Consiliul, președinții și vicepreședinții de onoare și maximum trei delegați din fiecare țară. Congresul se convoacă o dată la doi ani.

IAAF are în subordine Comitete și Comisii lucrative pe probleme: tehnico-metodice, femei, marș, cros și alergări pe șosea, veterani, medicale. Fiecare comitet este compus din 10-15 membri.

Președinții Consiliului IAAF, de la înființare până astăzi, în ordine cronologică, au fost: Sigfrid Edstrom (Suedia), Marquis d'Exeter (Anglia), Adrian Paulen (Olanda), Primo Nebiolo (Italia) și

Lamine Diack (Senegal) – ales în 1999, în funcție și în prezent.

SISTEMUL COMPETIȚIONAL AL IAAF

Seniori: CM în aer liber; CM de cros (anual); CM de alergare pe șosea ; CM de sală ; CM de alergare montană (anual); Cupa Mondială de marș și maraton (din doi în doi ani); Finala de Grand Prix; Cupa Mondială

Juniori: CM în aer liber (în anii pari, din doi în doi ani); CM de cros (anual); CM alergare montană (anual).

Cadeți (16 – 17 ani): întreceri înființate în anul 1999, CM în aer liber (din doi în doi ani, în anii impari);

IAAF ține evidența și omologhează recordurile mondiale de la competițiile în aer liber (pentru probele masculine și feminine), de la competițiile indoor (masculin și feminin) precum și de la cele rezervate juniorilor (masculin, feminin)

SISTEMUL COMPETIȚIONAL AL EAA

Seniori: CE în aer liber (din patru în patru ani, în anii pari); CE de sală (din doi în doi ani, în anii impari); CE pe echipe (anual), CE de cros (anual), Cupa Europei la marș (anual) și de maraton (din doi în doi ani), Cupa Europei de aruncări lungi de iarnă (anual), Cupa Europei de probe combinate (anual), CE de alergare montană (anual)

Tineret - sub 23 de ani: CE în aer liber (din doi în doi ani, în anii impari)

Juniori: CE în aer liber (din doi în doi ani, în anii impari), CE de alergare montană (anual)

EAA ține evidența și omologhează recordurile europene realizate la competițiile în aer liber și la cele din sală, la competițiile rezervate tineretului – sub 23 de ani, precum și la întrecerile în aer liber ale juniorilor la aceleași probe menționate la IAAF.

ORGANIZAREA ATLETISULUI ÎN ROMÂNIA

În România, practicarea exercițiilor și întrecerilor

de tip athletic se pare că dăinuie din anii 400 î. Hr. Pe un fragment aparținând unui basorelief al unei construcții din anul 353 î. Hr. de la Mangalia, se evidențiază profilul unui aruncător cu sulița.

Atletismul apare ca sport la sfârșitul secolului al XIX-lea, în acest sens un rol însemnat revenind studenților români care studiau în țări occidentale (în special în Germania, Franța și Austria) care, în timpul vacanțelor, răspândeau ideile atletismului și contribuiau la organizarea de întreceri sub forma alergărilor, săriturilor și aruncărilor.

Un rol important în începuturile atletismului, ca de altfel și al altor sporturi, l-a avut Legea instrucției din 1864, urmată de cea din 1879, ambele cu referiri anume la introducerea obligatorie a gimnasticii (educația fizică) în școli și în armată. Adevăratul organizator și reformator al educației fizice școlare a fost omul de știință, ministrul Instrucției, Spiru Haret.

Primul concurs organizat se desfășoară în București, pe velodromul de la Șosea, în 1882, la care participă elevi de la liceele *Sf. Sava* și *Matei Basarab*.

În 1882, ia ființă „Societatea Română de alergări pe jos”, care, însă, numai după trei ani, se desființează. În același an (1882), se organizează o cursă cu semnificație legendară, București — Pitești — București (cca 220 km), care atrage la start un număr mare de concurenți, cei mai mulți abandonând; câștigă un soldat dintr-un regiment de munte, pe nume Ilie Gheorghe, în 48h4’.

În această perioadă, L. Molnar publică la Miercurea Ciuc o carte intitulată *Atletismul* (1875), iar la Cluj, în 1879, lucrarea *Exerciții atletice*.

În 1893, se organizează concursul de alergări din Cișmigiu, apoi, în 1896, pe velodromul de la Șosea, din Capitală, elevii de la liceul Gh. Lazăr se întrec la alergări, săritura în înălțime și aruncări.

În 1905, are loc prima competiție pe criterii de vârstă, tineri până la 16 ani și peste 16 ani.

În perioada 1906-1912, cu prilejul sărbătorilor școlare, se organizează întreceri la alergări și sărituri la mai multe licee din București, Ploiești, Craiova și Galați.

În 1912, în cadrul Federației Societăților

Sportive din România (FSSR), se înființează „Comisia de atletism, alergări pe jos și concursuri”. În fapt, FRA a fost a 19-a federație pe lista mondială, care în 1923 se afiliază la IAAF. Tot în 1912 se înființează la București mai multe societăți sportive școlare, pe lângă liceele în care se practică atletismul (*Sf. Sava, Gh. Lazăr, M. Viteazul* ș.a.), precum și cluburile *Atheos* și *Maraton* pentru alergările de fond. În vara aceluși an, în incinta hipodromului de la Băneasa, se organizează prima ediție a Campionatului interșcolar (exclusiv pentru băieți). Performanțele (modeste) realizate sunt considerate primele recorduri naționale (13”5 la 100 m, 57”5 la 400 m, 1,10 m la săritura în înălțime, 9,92 m la aruncarea greutății etc).

Primele Campionate Naționale ale României se organizează în 1914, la următoarele probe, numai pentru bărbați: 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 200 m garduri, înălțime fără elan (de pe loc), înălțime cu elan, prăjină, lungime fără elan, lungime cu elan, greutate, disc, sulită, 14 km marș. Au participat concurenți numai din cluburi bucureștene. Remarcăm faptul că titlurile de campion au revenit unui număr de opt atleți, dintre aceștia cei mai „productivi” fiind Rudolf Schmettau (patru), Ion Seceleanu (trei) și Wily Brandl (trei). Concursul s-a desfășurat pe arena din Parcul Sportiv FSSR, ulterior numit Stadionul *Tineretului*, iar în prezent Stadionul *Iolanda Balaș-Söter*.

În anul 1915, la a doua ediție a CN, se remarcă atletul Petre Valianatos, care egalează recordul deținut de R. Schmettau referitor la numărul probelor câștigate (patru), iar în 1916, la a treia ediție a CN, Emil Pălăngeanu, din Târgoviște, câștigă cinci titluri de CN (110 m garduri, greutate, disc, sulită, ciocan), performanță unică în istoria CN de atletism ale României. În 1916, consemnăm și organizarea la București a primei ediții a CN de cros. Începând cu 1914 și până în zilele noastre, se organizează an de an CN de atletism ale României, cu o singură întrerupere de 3 ani (1917, 1918 și 1919), pauză determinată de primul război mondial.

Primul teren de atletism se inaugurează la București, în 1915, pe locul care ulterior devine Stadionul *Tineretului*.

În 1919, un grup restrâns de atleți români a participat la Paris la o serbare internațională sportivă, singurul rezultat notabil fiind locul VI la ștafa 200+400+800+1600 m. După doi ani, în 1921, săritorul în înălțime Iosif Ștefan câștigă un concurs în Slovenia, cu 1,71 m.

În 1922, la Brașov și la Cluj se organizează primele concursuri feminine, la probele de 60 m, lungime, înălțime, greutate, disc, sulită și săritura cu prăjină. În 1925, la Brașov se derulează primele CN feminine – la 7 probe și primele CN ale juniorilor. În același an, au loc primele Campionate ale junioarelor, la Arad.

La Belgrad, în 1922, discobolul român Rudolf Uitz, cu o aruncare de 44,38 m, obține un rezultat de valoare internațională (recordul mondial era de 47,85 m), în cadrul primului meci internațional Jugoslavia — România. În anul următor, la Timișoara, se organizează primul triumfiular internațional: România — Cehoslovacia — Jugoslavia, câștigat de atleții români.

În 1926, se inaugurează Stadionul *ONEF*, care va deveni Stadionul *Republicii*, gazda de mai târziu, începând cu 1948, a celor mai importante concursuri internaționale de atletism din România. Tot în 1926, este semnalată performanța remarcabilă de 46,46 m, obținută de discobolul Ion David.

În 1927, se stabilește primul record mondial pentru România la 3 000 m, de către Ana Cicanci — (studentă la INEF), care însă nu a putut fi omologat, deoarece această probă, la acea dată, nu era oficializată la IAAF.

În 1928, consemnăm acordarea primului titlu de campion al României la decatlon atletului Virgil Ioan de la „Stadiul Român” din București, cel care, în deceniul următor, va deveni unul dintre președinții FRA.

În 1928, la JO (Amsterdam), o delegație a României din 11 atleți și două atlete participă pentru prima dată la o astfel de competiție. Tot în acest an, se inaugurează prima ediție a Campionatelor Universitare în România.

În 1930, la Atena, la prima ediție oficială a Jocurilor Balcanice (JB), atleții români se clasează pe locul II, după Grecia. În 1934, la ediția

inaugurală a CE, participă patru atleți români.

În 1937, FRA organizează la București, pentru prima dată, Jocurile Balcanice (JB).

În 1948, se deschide la București seria Campionatelor Internaționale de Atletism ale României, competiție care a devenit tradițională și de atunci, cu mici excepții, nelipsită din Calendarele anuale ale FRA. În același an, în fosta sală a Institutului Politehnic (Căminul 303 — actuala sală de jocuri sportive a UNEFS), are loc primul concurs de atletism pe teren acoperit.

Din toate edițiile CI ale României, de la inaugurare și până în prezent, doar două s-au desfășurat în alte localități decât București — respectiv în 1968 la Poiana Brașov și în 1989, la Pitești. De asemenea, consemnăm faptul că aceste campionate nu s-au organizat în anii 1959, 1964-1966, 1973-1975 și 1981. La startul acestei memorabile competiții au luat parte atleți și atlete din peste 50 de țări din cele cinci continente, numeroși participanți purtând distincții și medalii ale celor mai valoroase întreceri atletice ale lumii (JO, CM, CE, JMU etc.), de exemplu: din Cehoslovacia, Emil Zatopek, Ludwik Danek, Dana Zatopkova, Helena Fibingerova; din SUA, Parry O'Brien, Ira Murchinson, Bob Gutovski, Willie Williams; din URSS, Vladimir Kuț, Nina Ponomareva, Elvira Ozolina, Victor Țibulenko, Piotr Bolotnikov; din Ungaria, Olga Gyarmati, Jozsef Csermak, Gyula Zivotski, Ferenc Klies; din Germania, Heintz Fütterer, Ulrike Meyfarth, Evelyn Schlaak; din Italia, Adolfo Consolini, Giuseppe Dordoni; din Polonia, Ianusz Śidło; din Cuba, Alberto Juantorena, Maria Colon; din Tunisia, Mahomed Gammodi și mulți alții. La CI ale României au fost doborâte patru recorduri mondiale, șapte europene și numeroase recorduri naționale ale țărilor participante.

Atleți cu rezultate remarcabile (după numărul recordurilor naționale de seniori obținute), în perioada premergătoare celui de-al doilea război mondial și imediat după acesta: sprinterul Ion Moina (15), fondistul Dinu Cristea (13), Angela Petrovici (13), atletă participantă la cele mai multe probe din acea perioadă, sprinterul Ludovic Peter (12), semifondistul Ștefan Kabat (12), aruncătorii de ciocan Lazăr Bodea (zece) și Dumitru Constantin

(șapte), săritorul la triplusalt Ferdinand Calistrat (opt), săritorul cu prăjina Zeno Dragomir (șase), semifondistii Dumitru Tălmăciu (șase) și Victor Firea (șase), mărșăluitorul Dumitru Paraschivescu (șase), sprinterul și săritorul în lungime Ion Wiesenmayer (șase), semifondista Edith Treybal (18), sprinterele Luiza Ernst (11) și Claudia Ruse (cinci).

Începând cu anul 1951, se acordă titluri de *Maestru al sportului*, *Maestru emerit al sportului* și *Antrenor emerit*; până la sfârșitul anului 2009 s-au acordat 850 titluri de MS, 70 MES și 100 AE.

Atleții care după 1951 doboară sau egalează mai mult de 10 recorduri naționale de seniori — bărbați: fondistii Constantin Grecescu (16) și Ilie Floroiu (11), săritorii în înălțime Ioan Söter (15) și Sorin Matei (11), semifondistul Zoltan Vamoș (14), alergătorul de garduri Ion Opriș (11), sprinterul Gheorghe Zamfirescu (11), discobolul Iosif Nagy (21), aruncătorul de ciocan Nicolae Bîndar (12); femei: sprinterele Ioana Luță Petrescu-Tintorescu (20) și Alexandra Sicoe (19), alergătoarele de garduri Valeria Bufanu (peste 50), Ana Șerban (15) și Cristiana Cojocaru-Matei (peste 20), semifondistele Natalia Andrei-Mărășescu (20) și Ileana Silai (18), fondista Maricica Puică (10), mărșăluitoarea Victoria Oprea-Lina (13), săritoarea în înălțime Iolanda Balaș (36), săritoarea în lungime Viorica Viscopoleanu (12), discobolele Lia Manoliu (28) și Argentina Menis (zece), aruncătoarea de greutate Ana Roth-Coman-Sălăgean (28), sulitașele Maria Diți-Diaconescu (11) și Eva Zorgo-Raduly (12), aruncătoarea de greutate Mihaela Loghin (14), săritoarea cu prăjina Gabriela Mihalcea (27), aruncătoarea de ciocan Mihaela Melinte (15), heptatlonista Liliana Năstase (14).

Atleții care în cariera lor au obținut cele mai multe titluri de campion național: bărbați: Daniel Cojocaru 49, Dinu Cristea 46, Ion Wiesenmayer 42, Constantin Grecescu 30, Nicolae Mustață 30, Ilie Savel 30; femei: Iolanda Oanță 50, Liliana Alexandru Năstase 35, Mihaela Stoica-Dumitrescu-Pogăceanu 31, Ioana Luță Petrescu-Tintorescu 29, Florica Oțel-Dumitru-Grecescu 26, Alexandra Taifas Sicoe 26.

REZULTATE ALE ATLETISMULUI ROMÂNESC LA CELE MAI IMPORTANTE COMPETIȚII MONDIALE ȘI EUROPENE

Începând cu anul 1952, atleții români participă cu regularitate la toate marile competiții mondiale și europene.

Primii medaliați ai CE în aer liber: Iolanda Balaș – înălțime – loc II (Berna 1954), loc I (Stockholm 1958 și Belgrad 1962); Maria Diți-Diaconescu – suliță și Zoltan Vamoș – 3 000 m obstacole – loc II (Belgrad 1962); Mihaela Penes – suliță – loc II (Budapesta 1966). După aceștia, un număr de alți 22 de atleți și atlete cuceresc medalii la următoarele ediții ale CE. În total, din anul 1954 până în 1998, s-au obținut 32 de medalii, din care șase de aur, 18 de argint și opt de bronz.

Primii finaliști olimpici au fost înregistrați la Helsinki, 1952: Lia Manoliu (disc), Ioan Söter (înălțime), care s-au clasat pe locul VI, Dumitru Paraschivescu și Ion Baboie (marș) s-au clasat pe locurile VII și VIII. Primele medalii olimpice: Lia Manoliu (bronz) și Iolanda Balaș (aur), la Roma 1960.

Medaliații olimpici: Iolanda Balaș-Söter — săritura în înălțime (1960 — aur, 1964 — aur), Lia Manoliu-Raica — aruncarea discului (1960 — bronz, 1964 — bronz, 1968 — aur), Mihaela Penes — aruncarea suliței (1964 — aur, 1968 — argint), Viorica Belmega-Viscopoleanu — săritura în lungime (1968 — aur), Ileana Gherghely-Silai — 800 m (1968 — argint), Valeria Bufanu-Ștefanescu — 100 m garduri (1972 — argint), Argentina Menis — aruncarea discului (1972 — argint), Gheorghe Megelea — aruncarea suliței (1976 — bronz), Doina Beșliu-Melinte — 800 m și 1 500 m (1984 — aur și argint), Maricica Luca-Puică — 3 000 m și 1 500 m (1984 — aur și bronz), Anișoara Cușmir-Stanciu — săritura în lungime (1984 — aur), Vali Ionescu-Constantin — săritura în lungime (1984 — argint), Mihaela Loghin — aruncarea greutății (1984 — argint), Fița Rafira Lovin — 800 m (1984 — bronz), Cristiana Cojocaru-Matei — 400 m garduri (1984

— bronz), Florența Ionescu-Crăciunescu — aruncarea discului (1984 — bronz), Paula Ilie-Ivan — 1 500 și 3 000 m (1988 — aur și argint), Galina Astafei-Stăvari — săritura în înălțime (1992 — argint), Gabriela Szabo — 1 500 m (1996 — argint, 2000 — bronz) și 5 000 m (2000 — aur), Violeta Beclea-Szekely — 1 500 m (2000 — argint), Lidia Slăvuțeanu-Șimon — maraton (2000 — argint), Oana Mușunoiu-Pantelimon — săritura în înălțime (2000 — bronz), Marian Oprea — triplusalt (2004 - argint), Ionela Târlea Manolache — 400 m garduri (2004 - argint), Maria Cioncan — 1500 m (2004 - bronz), Constantina Diță Tomescu — maraton (2008 - aur).

Antrenorii care au contribuit la obținerea a două sau mai multe medalii la JO: Ion Puică (patru), Ioan Söter (trei), Titus Tatu (trei), Zsolt Gyöngyössi (trei), Dorin Melinte (două), Nicolae Mărășescu (două). Restul de medalii a fost obținut prin aportul următorilor 14 antrenori, fiecare din ei pregătind un medaliat olimpic: Lixandru Pandele, Mihai Raica, Gheorghe Biro, Evelina Ghimpu, Ioan Benga, Alexandru Bizim, Ion Moroiu, Mihai Zaharia, Ioan Sabău, Dan Serafim, Constantin Dumitrescu, Maricica Puică, Liviu Șimon, Adrian Ghioroiaie, Doina Anton, Liliana Alexandru, Ștefan Beregszaszi, Valeriu Tomescu.

PRINCIPALELE SUCESE INTERNAȚIONALE ALE ATLETISMULUI ROMÂNESC (LA NIVELUL ANULUI 2010)

SENIORI

Jocurile Olimpice: 35 medalii (11 de aur; 14 de argint; 10 de bronz)

Campionate Mondiale: Aer liber: 23 (5 ; 8 ; 10); Sală : 17 (10; 9; 8); Cros : 10 (3; 2; 5); Semimaraton (inclusiv alergare pe 15 km. sau 20 km.) : 27 (10; 8; 9);

Ekiden: 3 (0; 1; 2)

Campionate Europene : Aer liber : 38 (7 ; 21; 10); Sală : 89 (23 ; 34 ; 32); Cros : 8 (1;5;2);

Jocurile Mondiale Universitare: 129 (43; 44;

42);

Recorduri olimpice: 15

Recorduri mondiale: Aer liber: 37; Sală: 7;

Recorduri europene: Aer liber: 40; Sală: 11

TINERET

Campionate Europene: Aer liber: 32 (11; 9; 12);

Cros : 1 (1 ; 0 ; 0)

Recorduri europene: Aer liber: 2

JUNIORI I

Campionate Mondiale : Aer liber : 51 (20 ; 17 ; 14); Cros : 1 (0 ; 1; 0); Alergare montană : 2 (0 ; 2 ; 0)

Campionate Europene: Aer liber: 94 (34 ; 36; 24); Cros : 13 (2 ; 4 ; 7); Alergare montană: 1 (0; 1; 0)

Recorduri mondiale: Aer liber: 4

Recorduri europene: Aer liber: 12

JUNIORI II

Campionate Mondiale: Aer liber: 18 (6; 4 ; 8)

Medalii la JMU și CB:

— 119 medalii la JMU — 42 de aur, 37 de argint și 40 de bronz;

— peste 1200 de victorii (medalii de aur) la JB și Crosul Balcanic (seniori și juniori).

Atleții seniori care au obținut cele mai multe recorduri olimpice și mondiale în aer liber și în sală: Iolanda Balaș (19), Mihaela Melinte (opt), Maricica Puică (șase), Gabriela Szabo (cinci), Natalia Andrei-Mărășescu (patru), Anișoara Cușmir (patru), Argentina Menis (patru), Doina Melinte (trei), Lia Manoliu (două), Paula Ivan (două), Liliana Năstase (două), Galina Astafei (junioară) — patru.

Antrenorii (primii șase) care au contribuit la obținerea celor mai multe medalii la JO, CM și CE (seniori): Nicolae Mărășescu, Ioan Söter, Dorin Melinte, Ion Puică, Zsolt Gyöngyössy, Mihai Zaharia.

La CM de alergare pe șosea, CM de semimaraton și CM de cros desfășurate în ultimele două decenii, atleții români au cucerit peste 30 de medalii la individual și la echipe. Printre medaliat menționăm:

Maricica Puică, Doina Melinte, Natalia Mărășescu, Gabriela Szabo, Constantina Diță-Tomescu, Violeta Beclea Szekely, Fița Lovin, Lidia Șimon, Paula Ilie Ivan, Iulia Negură, Margareta Keszeg, Anuța Tecuță, Tudorița Chidu, Georgeta Gazibara, Mariana Chirilă, Nuța Olaru, Elena Murgoci, Ella Kovacs, Daniela Misaroș, Margareta Ghile Florea, Adriana Andreescu, Florina Pană, Lelia Deselnicu. Antrenorii care au contribuit la obținerea medaliei: Ioan Puică, Dorin Melinte, Nicolae Mărășescu, Emil Grozescu, Adrian Tudor, Horia Ștef, Zsolt Gyöngyössy, Mihai Moruzov, Natalia Andrei, Elena Ilie, Ion Bură, Constantin Nourescu, Ionel Tămășan, Iosif Korody, Dumitru Pop, Gheorghe Boghian, Niculina Lazarciuc, Dan Betini.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A FRA

Fondată în 1912, afiliată la IAAF în 1923, Federația Română de Atletism (FRA) este organul reprezentativ al tuturor secțiilor de atletism din cluburile și asociațiile sportive din România.

FRA este persoană juridică și își desfășoară activitatea în conformitate cu Statutul și Regulamentele proprii. Ea urmărește: organizarea, îndrumarea și conducerea activității de atletism din România, afilierea tuturor secțiilor de atletism din cluburi și asociații sportive, promovarea atletismului românesc în competițiile internaționale sub egida IAAF și EAA.

FRA are atribuții în strategia participării atleților români la competiții internaționale oficiale (JO, CM, CE etc.), sprijină buna organizare și dezvoltare a centrelor olimpice, elaborează calendarele competiționale și regulamentele concursurilor naționale, alcătuiește loturile naționale la toate categoriile de vârstă, îndrumă, controlează și acordă sprijin metodic, tehnic, organizatoric și material secțiilor din cluburi și asociații sportive, precum și comisiilor județene de atletism, stabilește și întreține relații cu federații de atletism din alte țări, cu IAAF, EAA, Asociația Balcanică de Atletism, participă la conferințe și congrese organizate de acestea etc.

Organele de conducere ale FRA sunt următoarele: Adunarea generală a membrilor, Consiliul FRA. Adunarea Generală are loc o dată pe an, iar Adunarea Generală de alegeri, o dată la patru ani. La acestea participă reprezentanții desemnați de către conducerile secțiilor afiliate și ai asociațiilor județene, membrii Consiliului Federal, reprezentanți ai comisiilor FRA, invitați. Consiliul FRA asigură conducerea activității în perioada dintre cele două Adunări Generale de alegeri. În anul 2009, Consiliul Federal era format din 21 de persoane: un președinte, patru vicepreședinți și 16 membri. Totodată, în cadrul FRA funcționau 16 comisii pe diferite probleme, după cum urmează: tehnico-metodică, de arbitri, de competiții, de cros, marș, alergare pe șosea, maraton și alergare montană, de femei, medicală, Anti Doping, mass-media, de veterani, de disciplină, de apel, de atleți, de marketing și relații publice, de buget-finanțe, de etică sportivă și de formare și perfecționare profesională.

Adunarea Generală din anul 1991 a aprobat un nou Statut al FRA, iar cea din anul 1997, a aprobat *Regulamentul intern de organizare a activității atletice*, ca anexă la Statut. În anul 2001, FRA s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii Educației Fizice și Sportului (nr. 69/2000), AG adoptând un nou Statut, care, la AG din 2009, a suferit unele modificări.

Președinții FRA: 1912-1915, Ion Cămărășescu (Președinte comisia de alergări pe jos și concursuri); 1915-1919, A.S.R. Principele Carol; 1919-1924, Grigore Caracostea; 1924-1926, Aurel Leucuția; 1926-1929, A.S.R. Principele Nicolae; 1929-1933, Grigore Caracostea (Președinți Comisiunea Atletismului); 1933-1935, Emil Pălăngeanu; 1935-1939, Ion Cămărășescu; 1939-1940, Emil Pălăngeanu (Președinți FR Atletism); 1940-1941, Teodor Popovici (Director Directorat Atletism și Gimnastică); 1941-1945, Virgil Ioan, 1945, Ioan Baicu, 1945-1948, Virgil Ioan, 1948-1949, Anton Ionescu, 1949-1953 Miron Constantinescu, 1953-1955 Manea Mănescu, 1955-1962 Mihail Florescu, 1962-1967 Emil Ghibu, 1967-1982, Mihail Florescu, 1982-1990, Marin Iliescu, 1990-2005, Iolanda Balaș-Söter, 2005-2007, Ilie Floroiu

(Președinți FR Atletism); 2007, George Boroi (Președinte interimar FR Atletism, 05-26 aprilie); din 2007 până în prezent, Sorin Matei.

Secretarii generali ai FR Atletism:

1929-1932, Ion Constantinescu; 1933, Eugen Popescu; 1933, Victor Braida; 1935-1940, Rudolf Schmettau; 1940, Ioan Lăzărescu; 1940-1941, Aurel Lupan; 1941-1944, Camil Morțun; 1948, Ion Ionescu; 1949-1950, Dumitru Dobrescu; 1952, Victor Firea; 1952-1953, Ion Dedeoglu; 1954-1958, Andrei Săvescu; 1958-1962; Florian Laslău; 1964-1965, Constantin Dumitru; 1965-1976, Victor Firea; 1977-1985, Eugen Ignat; 1986-1990, Alexandru Paraschivescu; 1990-1993, Nicolae Mărășescu; 1993-1996, Traian Badea; 1997-2000, Nicolae Mărășescu; 2000-2003, Traian Badea; 2003-2005, Nicolae Mărășescu; 2005-2007, Traian Badea; 2007 (05-26 aprilie), secretar general interimar, care nu a fost numit; din 2007 (27 aprilie), Ion Buliga.

Notă: în perioada 1965-1990, denumirea funcției a fost cea de *secretar federal*.

FRA a dovedit competență și autoritate de for metodic al atletismului românesc, cu deosebire în perioada ultimelor patru-cinci decenii. În acest sens, a manifestat o preocupare constantă pentru asigurarea condițiilor și cadrului organizatoric necesare formării și perfecționării profesionale ale corpului de specialiști necesar activității atletismului. A organizat periodic cursuri de formare și reciclare a corpului de instructori, antrenori și arbitri. Anual, a organizat consfătuiri tehnico-metodice cu antrenori, medici și metodiști din cluburi sportive, în vederea stabilirii strategiilor de pregătire, în perspectiva celor mai importante competiții și elaborarea programelor cadru de antrenament. A organizat seminarii și cursuri de informare-științifică, cu participarea unor antrenori din țări cu atletism dezvoltat (Cehoslovacia, URSS, USA, Germania, Italia ș.a.), a asigurat trimiterea de antrenori români la diferite acțiuni internaționale cu caracter metodic (simpozioane, congrese etc.) organizate de către IAAF și AEA. Sub egida FRA, s-au elaborat și tipărit lucrări destinate informării antrenorilor și sportivilor cu date și probleme noi din domeniul antrenamentului, începând cu copiii și juniorii, până

la nivelul atleților olimpici. În acest sens, semnalăm revistele *Caiete de atletism*, cu apariție lunară în anii 1956, 1957 și 1958, *Atletismul românesc*, cu apariție trimestrială începând din 1996 și în prezent, ambele constituind reale tribune de exprimare a opiniilor antrenorilor, un cadru eficient de schimb de experiență, *Buletin metodic* și *Anuarul athletic*, lucrări care, pe lângă date de ordin statistic, rezultate din competiții interne și internaționale, recorduri naționale, europene, mondiale și olimpice etc., cuprind și o largă problematică din metodologia antrenamentului athletic. La realizarea acestor acțiuni și lucrări destinate orientării metodice și practice a pregătirii atleților români, rolul important a revenit Consiliului FRA, activului salariat al federației, antrenorilor federali și antrenorilor de loturi naționale și olimpice. O contribuție importantă în fundamentarea teoretică și metodică a antrenamentului au avut-o lucrările de cercetare științifică, publicarea de cărți, cursuri și manuale de atletism la care, de-a lungul anilor, și-au adus contribuția o seamă de profesori și antrenori, printre care E. L. Bran, Z. Dragomir, T. Tatu, D. Alexandrescu, T. Ardelean, V. Dumitrescu, I. Sabău, Cl. Simionescu, N. Mărășescu, I. Söter, G. Zîmbreșteanu, I. Puică, VI. Simionescu, G. Rugină, D. Gîrleanu, A. Bujor, S. Dumitrescu.

Din inițiativa și cu strădania unor vechi și neobosiți iubitori ai atletismului din țara noastră, în anul 1993 a luat ființă Fundația Atletismului Românesc, având ca președinte de onoare pe ing. Mihai Florescu, cel care a deținut funcția de președinte al FRA timp de peste 20 de ani, iar președinte executiv pe Iolanda Balaș-Söter, președinte de onoare al FRA. Prezența Fundației în viața FRA s-a făcut simțită în multe planuri, dar în primul rând în susținerea materială și financiară a activității practice a atletismului, prin construirea și amenajarea de noi baze de pregătire athletică, modernizarea unor piste de atletism și dotarea lor cu materiale și instalații la nivelul standardelor actuale. În anul 2000, s-a dat în folosință o construcție modernă, începută doar cu doi ani înainte, în incinta stadionului *Iolanda Balaș-Söter*, în care se află sediul FRA și al Fundației Atletismului Românesc.

În anul 2009, Consiliul federal avea următoarea

componență: președinte – Matei Sorin; vicepreședinți: Szabo Gabriela, Badea Traian, Curta Nicolae, Boro George; secretar general: Buligă Ion și 15 membri: Leon Marian (trezorier), Avram Ioan, Bogdan Vasile, Bură Ion, Casandra Silviu, Dulgheru Gheorghe, Ganera Cătălin, Guțoiu Nicolae, Gyöngyössy Zsolt, Mărășescu Nicolae, Măzaran Octavian, Preda Virgil, Serafim Dan, Ursanu Grigore și Văduvoiu Dumitru. Structura organizatorică în anul 2009 cuprindea 237 de secții afiliate; 5047 sportivi legitimați, din care 374 seniori (236 masculin și 138 feminin), 3854 tineret – juniori, 819 copii, 601 antrenori, 336 arbitri.

ACTIVITATEA ATLEȚILOR VETERANI

Nostalgia stadionului, dar și pasiunea pentru mișcare, pentru atletism, conștiința că mișcarea este un remediu neîntrecut pentru sănătate și gânduri optimiste, toate acestea au adus deseori pe terenurile de sport, sau în parcuri, pe mulți vârstnici dornici să alerge, să facă sport. Și astfel, a luat naștere mișcarea sportivă a veteranilor din atletism. La început, s-au organizat neoficial alergări în Constanța, Brașov și mai ales în București. Printre precursori au fost Dumitru Tălmăciu, Traian Petcu, Ferdinand Moscovici, Ovidiu Lupu și mulți alții. În anul 1986, la stăruințele lui Victor Firea și Constantin Grecescu a luat ființă Comisia Centrală a Atleților Veterani (CCAV), inclusă în structura organizatorică a FRA, având ca prim președinte pe Ion Paraschivescu, tatăl secretarului federal al FRA de atunci, Alexandru Paraschivescu, iar ca secretari pe Dumitru Buiac și Constantin Pagu. Din 1991, Victor Firea devine președintele comisiei secondat de Paula Chiurlea ca secretar, iar în 2005 a fost ales Gheorghe Rugină, președinte și Corneliu Ioniță, secretar. Activitatea comisiei a fost laborioasă, veteranii reușind să aibă un calendar mai bogat și participări numeroase la competiții. Începând din anul 1990, atleții veterani români sunt admiși în competițiile internaționale, iar un an mai târziu, România, la propunerea IAAF, este admisă în Asociația Mondială a Atleților Veterani (WAWA), cu drept de vot în consiliul

WAWA. Pe plan mondial, mișcarea atleților veterani se face remarcată începând din anul 1975, când se organizează primul CM al atleților veterani la Toronto – Canada la care au participat 35 de țări de pe toate continentele. La a doua ediție a CM, ținută la Göteborg-Suedia în anul 1977, la care au participat 2750 atleți veterani, se constituie și Asociația Mondială a Atleților Veterani (WAWA), pe care am menționat-o mai sus. De atunci, Campionatele s-au organizat cu regularitate din doi în doi ani, la unele ediții numărul participanților apropiindu-se de 10.000. La ediția din 1991, ținută în orașul Turku din Finlanda, a participat pentru prim dată o delegație de atleți veterani români, formată din 40 de persoane, obținându-se și primele medalii mondiale: Dumitru Tălmăciu, argint la 800m și la 1500m; Eva Zörgö-Raduly, bronz la aruncarea sulitei. Cu un an înainte, aceiași atleți împreună cu Fița Lovin la 800m și Ferdinand Moscovici la 1500m, obțin medalii la CE pentru atleții veterani disputate la Budapesta. Un merit deosebit în activitatea atleților veterani l-a avut Victor Firea, care s-a străduit neobosit să obțină recunoașterea activității CCAV, atât pe plan intern, cât și internațional. La inițiativa lui, au început să se desfășoare și Jocurile Balcanice de atletism ale veteranilor, prima ediție derulându-se la Atena, în 1991 și continuând să se dispute de atunci anual, paralel cu Crosul Balcanic și probele de marș. România a organizat JB în anii 1993 și 1997 la București, și trei ediții de cros, toate desfășurate la Constanța. De la înființarea CCAV, anual veteranii atleți organizează și participă la numeroase competiții rezervate categoriei lor de vârstă, fiind un exemplu pentru generațiile mai tinere și un îndemn la mișcare, la o activitate sportivă, pentru cei din jur.

MAESTRI EMERIȚI AI SPORTULUI

ASTAFEI GALINA; ANDREI MĂRĂȘESCU NATALIA; BABOIE ION; BALAȘ SÖTER IOLANDA; BARBU ADRIANA; BECLEA SZEKELY VIOLETA; BRAN PETRAȘCU DANIELA; BOBOC ION; BUFANU

ȘTEFĂNESCU VALERIA; BUIA AURA; CĂTINEAN DORINA; CĂTUNA ANUȚA; CHIDU TUDORIȚA; CHIRILĂ MARIANA STĂNESCU; COJOCARU MATEI CRISTIEANA; CORBU CAROL; CRĂCIUNESCU FLORENȚA; CUȘMIR STANCIU ANIȘOARA; CIOCHINĂ ȘERBAN; CIONCAN MARIA; DINU CRISTEA; DIȚĂ CONSTANTINA; DOSZA CSABA; FIDATOF ELENA; FIȚA LOVIN; FLOROIU ILIE; GRECESCU CONSTANTIN; GRECESCU OȚEL FLORICA; GRASU NICOLETA; ILCU MARIETA; IONESCU VALI; IONIȚĂ RADU; IVAN PAULA; IOAN BONCI VIRGINIA; IAGĂR DINESCU MONICA; KESZEG MARGARETA ELENA; KOVACS ELLA; KARAIOSIFOGLU LEONIDAS; LOGHIN MIHAELA; MĂZĂRAN CORNELIU IOSIF; MANOLIU LIA; MATEI SORIN; MELINTE DOINA; MOROȘANU ANGELA; MELINTE MIHAELA; MENIS ARGENTINA; MOINA ION; MUSTAȚĂ NICOLAE; MEGELEA GHEORGHE; MATEESCU PETRESCU RODICA; NĂSTASE LILIANA; NEGURĂ IULIA; OPREA MARIAN; POMACU CRISTINA; PENEȘ MIHAELA; POPESCU CORNELIA; PUICĂ MARICICA; PANTELIMON OANA; RÎPANU ALINA; RUS MARIA; SAVEL ILIE; SAFTA FLORICA; SĂLĂGEAN ROTHANA; STÂNEL GHEORGHE; SZABO GABRIELA; SILAI ILEANA; SIMON LIDIA; ȚÎRLEA IONELA; TILEA FELICIA; TINTORESCU IOANA; TOBO MARIA; TĂLMACIU DUMITRU; ȚĂRUȘ BOGDAN; VAMOS ZOLTAN; VISCOPOLEANU VIORICA; VASILACHE ȘTEFAN; VIERU IOAN.

ANTRENORI EMERIȚI

ACSINTE MIHAI; ALEXANDRESCU DUMITRU; ANDREI MĂRĂȘESCU NATALIA; ARNĂUTU ION; ANTON DOINA; ALEXEI MIRCEA; AGACHE TEODOR; BOBOC XENOFONTE; BOGDAN VASILE; BARUCH ELIAS; BĂDESCU GABRIEL; BENGĂ ION; BEREGSZASZY ȘTEFAN; BIRO GHEORGHE; BONDOC IONESCU CRUM; BRAN EUGEN

LAURENȚIU; BUNESCU MIHAI; BARBU AUGUSTIN; BUTNARU ION; BIJM ALEXANDRU; BOGHEAN GHEORGHE; BURĂ ION; BIANU VICTOR; BIDIANU TEODOR; CONSTANTINESCU NEHOR; CRIȘAN DORU; CONSTANTIN ȘTEFANIA; CORCIOVA MIHAI; CUCOȘ LUCICĂ; CONSTANTINESCU RADU; COJOCARIU LAURA; CIOCHINĂ ȘERBAN; DUMITRESCU CONSTANTIN; DUMITRESCU SILVIU; DRAGOMIR LENUȚA; DRĂGAN DINU; DUMITRESCU VASILE; DUMITRU MIHAI; DAMASCHIN ION; DRAGOMIR CONSTANTIN; DRĂGAN EMIL; ENESCU VIORICA; FLĂMÎND TEODOR; FLOROIU EMILIAN; FIREA VICTOR; FLORESCU MARIA; GHIMPU EVELINA; GROZESCU EMIL; GYONGYOSSY ZSOLT; GUTOIU NICOLAE; GHIOROAIE ADRIAN; GHILE MARGARETA; GEAPANA CĂTĂLIN; GÎRLEANU DUMITRU; GHIȚĂ IONEL; GROSARU IOANA; IVAN CRISTIAN; ILIE FLOREA; ISTRATE MARIN; IORGA ION; LĂPUȘAN NICU; LAZARCIUC VICTOR; LEU ION; LIGOR NICHIFOR; LOVIN FIȚA; MLADIN MARIANA; MIHAIL CONSTANTIN; MAZILU ALEXANDRU; MĂRĂȘESCU NICOLAE; MELINTE DORIN; MOROIU ION; MUȘAT CONSTANTIN; MACOVEI TRAIAN; MARINESCU MIHAI; MENIS ARGENTINA; MAGHERU TRAIAN; MONEA GHEORGHE;

MAIER DANIEL; MORUZOV MIHAI; MELINTE DOINA; MIHALY DRAGOȘ; MIHĂILESCU LILIANA; NEACȘU ION; NISTOR MIHAI; NOURESCU CONSTANTIN; NEAMȚU GHEORGHE; NAGHY PETER; OPRIȘESCU GRIGORE; POP DUMITRU; PANDELE LIXANDRU; PĂIȘ NICOLAE; POPA CORNELIU; POPESCU ȘTEFAN; PUICA ION; PUICA MARICICA; PONORO IONEL; PĂSCĂLAU MARIAN; POPESCU CRISTIAN; POPA ARMAND; PINTILIE VIORICA; POPESCU ILIE; RĂDUCĂNESCU EUGEN; RUGINĂ GHEORGHE; ROȘCA ELEODOR; RINDERIU ION; SÎRBU ADRIAN; ȘIMON LIVIU; SABĂU ION; SERAFIM DAN; SÖTER IOAN; STOENESCU ALEXANDRU; ȘTEF HORIA; SAMUNGI ADRIAN; SZEKELY ADRIAN; SARUCAN VASILE; SCHEIBLE ORTVIN; ȘANTA CAROL; TACORIAN NICOLAE; TATU TITUS; ȚIFREA BARBU CORINA; TECHIRDALIAN ALEXEI; TOMESCU VALI; TĂMĂȘANU IONEL; TUDOR ADRIAN; URSACHE DORIN; USTABACIEF GABRIELA; VELICIU ION; VINTILĂ IOAN; VĂDUVOIU DUMITRU; VICTOR NICOLAE; VISCOPOLEANU VIORICA; WITMAN FERDINAND; ZAHARIA MIHAI; ZANCA IOAN; ZIMBRĂȘTEANU GHEORGHE; ZAMFIR DUMITRU; ZAHARIA GEORGETA

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Pionierat în competițiile de atletism de la începutul secolului al XX-lea — o probă de viteză (stânga) și o probă de sărituri cu prăjina (dreapta)

Nae Mărăscu, câștigând CN pe 1 500 m, pe terenul FSSR (1915). La sosire, ASR Principele Moștenitor Carol, președinte al juriului

Rudolf Schmettau – un strălucit pionier al atletismului românesc din perioada 1912-1916, care a stabilit 9 recorduri naționale: 1 la 800 m (2'18"8), 3 la 1 500 m (5'03"6; 4'59"0; 4'57"4), 2 la săritura în înălțime (1,55 m și 1,63 m), 1 la săritura în lungime (5,51 m) și 2 la aruncarea suliței (28,95 m și 37,90 m)

W. Brandl (SCR), sărind cu prăjina ca amator 2,70 m, record pe care el l-a stabilit în anul 1913, la București, în întrecerile interșcolare și pe care l-a atins și în anul 1914, după două încercări

Constantin V. Gaudy (BFC) a concurat în anul 1915 la săritura cu prăjina; a câștigat campionatul, reușind doar să egaleze recordul lui W. Brandl din anul anterior

Petre Valianatos, într-o cursă de 110 m garduri. În perioada 1912-1916, a stabilit 9 recorduri naționale: 2 la 100 m (11"8 și 11"6), 2 la 200 m (24"8 și 24"2), 3 la săritura în lungime (5,57 m; 5,70 m și 6,04 m) și 2 la aruncarea suliței (38,96 m și 39,80 m)

Cel dintâi cros național. Un moment istoric în atletismul nostru: startul în „Primul Cross Interclub”, organizat la începutul lunii aprilie, anul 1916, de către „Federația Societăților Sportive Române”. În legătură cu această importantă competiție, un cronicar nota că „s-a ținut după patru concursuri pregătitoare și a dat un rezultat din cele mai bune”. Întrecerea a măsurat 8 km și a fost câștigată detașat de concurentul cu numărul 2, C. Dumitrescu, de la „Stadiul Român”, elev al Liceului „Matei Basarab”, despre care s-a scris atunci că „a fost revelațiunea zilei, întrucât numai după câteva încercări pregătitoare a bătut lotul concurenților săi într-un stil admirabil”

Aspect de la primul CN de atletism, desfășurat la Timișoara, în 1922

1924. Punerea pietrei fundamentale a Stadionului de la Șosea (devenit „Tineretului” și ulterior „Iolanda Balaș-Söter”). „În spatele Regelui Ferdinand I se remarcă G r. Caracostea, vicepreședinte FRA, Puia Volvoreanu, prim procuror al Trib. Ilfov – fost rugbyman internațional, cpt. Tane Săvulescu, av. Costache Lecca...” consemna un ziar al vremii

Aspect de la campionatele interșcolare de atletism din 1926, când se realizează un record școlar la aruncarea greutății, cu performanța de 11,16 m

Concurs de atletism pe Stadionul ANEF, în 1931

Angela Petrovici-Filip (jos în dreapta), fotografiată împreună cu cele mai bune atlete ale țării din 1934. Remarcăm printre altele pe Alma Munster, Stela Bock (fostă recordmană la suliță), Ilse Hausleitner (fostă recordmană la înălțime, disc, 80 m garduri), Silvia Capsali-Negreanu (fostă recordmană la 50, 60 și 80 m)

Echipa de cros „Rapid” Timișoara, din anul 1935

Grup de atleți participanți la un concurs pe arena Banatul (CFR) din Timișoara, în anul 1936

Aspect de la festivitatea de deschidere a Concursului balcanic din 1936

1935, București – Vasile Firea, mărșăluitorul nr. 1, trece primul la un post de control. Controlor Victor Braidă, secretarul internațional FRA

Aspect al finalei cursei de 110 m garduri din cadrul JB, desfășurate în 1937 la București. Constantin Herold este al patrulea din stânga. Pe culoarul alăturat, Mantikas (în tricou alb)

În anul 1936, Edith Paulini, o tânără atletă din Cislădie, câștiga în mod cu totul surprinzător titlul de campioană națională la săritura în înălțime cu o performanță de 1,36 m. În afara săriturii în înălțime, participa și la aruncarea greutății. Iat-o în cadrul unui concurs desfășurat în anul 1938

Un grup de oficiali (arbitri), înainte de începerea unei reuniuni de atletism de la Timișoara, în anul 1943 – condus de prof. E. L. Bran (mijloc, în pantaloni albi)

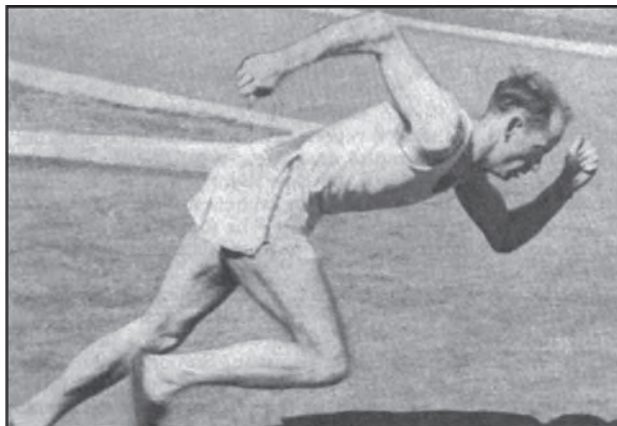
Polisportivul Petre Havaletz, deținătorul a 17 titluri de campion național la aruncarea discului (4 la stilul elenic) în perioada 1929-1942. Participant la JO din 1936 Berlin.

Concurs de atletism la Predeal, în 1940

Alexandra Taifas Sicoe, atleta din Cluj care, în perioada 1950-1955, a dominat sprintul feminin românesc, doborând 3 recorduri naționale la 100 m, 7 la 200 m și 3 la 400 m

O personalitate a atletismului românesc de pe meleaguri clujene, antrenorul emerit dr. Ion Arnăutu, încadrat de doi maeștri ai sprintului românesc din anii 1950 – clujeanul Ion Moina și timișoreanul Eugen Lupșa

Ion Moina (sus) și Dinu Cristea (jos) – deschizători de... „culoar” către performanțele atletismului românesc

*Ion Moina, multiplu campion și recordman național
și Balcanic*

*Stadionul Republicii, arhiplin în anii '50, la CI ale
României*

*La Atena, cu prilejul desfășurării celei de a XVI-a
ediții a JB, purtătorii drapelelor echipelor participante
(Dumitru Constantin – România; Giorgios Papavasiliu
–Grecia; Zvonko Bezjak – Iugoslavia; Boris Popov –
Bulgaria) își strâng prietenește mâinile. Această
fotografie a fost publicată de majoritatea ziarelor care
apăreau în capitala Greciei*

Dinu Cristea (mijloc), împreună cu un grup de alergători de fond (cel din stânga, Victor Firea, viitorul secretar al FRA), după un concurs de cros desfășurat în perioada 1940-1950

Dinu Cristea, alergător de fond, multiplu campion național și internațional

Zeno Dragomir, învingător la săritura cu prăjina în 1952, cu performanța de 4,10 m

Ioan Söter, deasupra ștachetei, într-o „ventrală» clasică. A fost primul atlet român clasat într-o finală olimpică (loc VI, Helsinki 1952). În perioada 1948-1956, cucerește 8 titluri de campion național, doboară 17 recorduri naționale și câștigă numeroase concursuri Internationale

Ilie Savel, multiplu campion național și balcanic, deținător a 6 recorduri naționale la 400 m garduri și unul la 400 m plat, în perioada 1952-1958, într-o cursă de 400 m garduri

Ana Șerban, autoare a 15 recorduri naționale la proba de 80 m garduri, în perioada 1952-1957, urmată de Maria Domocoș, într-o cursă pe Stadionul Republicii în anul 1953

Ioan Söter, clasat pe primul loc la una din edițiile CI ale României

Alergătorii noștri de semifond și fond au obținut în 1956 o serie de succese. Fotografia reprezintă un aspect dintr-o cursă de 5 000 m. Conduce C. Grecescu, urmat de V. Pop, I. Bădici și N. Bunea

Multipla campioană și recordmană a României la probele de sprint, în anii 1956-1966, Ioana Luță-Petrescu

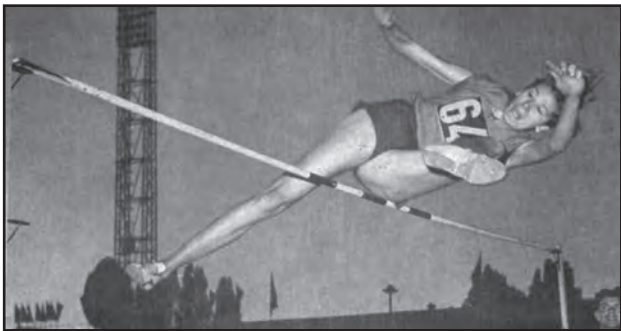
Ioan Söter și Iolanda Balaș — antrenor și elevă, apoi soț și soție

Doi frați maeștri ai sportului din perioada 1955-1965: Sorin Ioan — săritor la triplusalt, deținător a 7 recorduri naționale — și Paul Ioan — săritor cu prăjina. Și apoi, apreciați antrenori, făuritori de recordmani

Trei personalități recunoscute ale atletismului românesc și prieteni nedespărțiți — Lia Manoliu, Zeno Dragomir și Ioan Söter — într-o discuție pe Stadionul Republicii

*Iolanda Balaș — campioană olimpică (1960 și 1964),
campioană europeană (1958 și 1962) și autoare a 14
recorduri mondiale*

*Aruncătoarea de greutate Ana Roth-Coman-Sălăgean,
multiplă campioană și recordmană a României,
câștigătoare a numeroase concursuri internaționale din
perioada 1950-1965*

*Aruncătoarea de sulă Maria Diți-Diaconescu,
multiplă campioană și recordmană a României,
medaliată cu argint la CE de la Belgrad (1962) și
câștigătoare a numeroase concursuri Internaționale din
perioada 1955-1965*

Zoltan Vamoș – remarcabil alergător de semifond – a obținut numeroase rezultate în competițiile interne și internaționale, care l-au situat în topul celor mai buni atleți români din perioada 1955-1965 (medalia de argint la CE din 1962, locul V la JO din 1960, numeroase titluri de campion balcanic etc.)

Viorica Viscopoleanu, în timpul săriturii record la Olimpiada de la Mexico, 1968, cu performanța de 6,82 m

Mihaela Peneș (suliță), campioană olimpică la Tokyo (1964) și vicecampioană olimpică la Mexico (1968)

Viorica Viscopoleanu — campioană olimpică (JO Mexico 1968), recordmană mondială și olimpică la săritura în lungime

Lia Manoliu păstrează recordul participărilor la JO și al marilor performanțe. Printre acestea, o medalie de aur la JO din Mexic

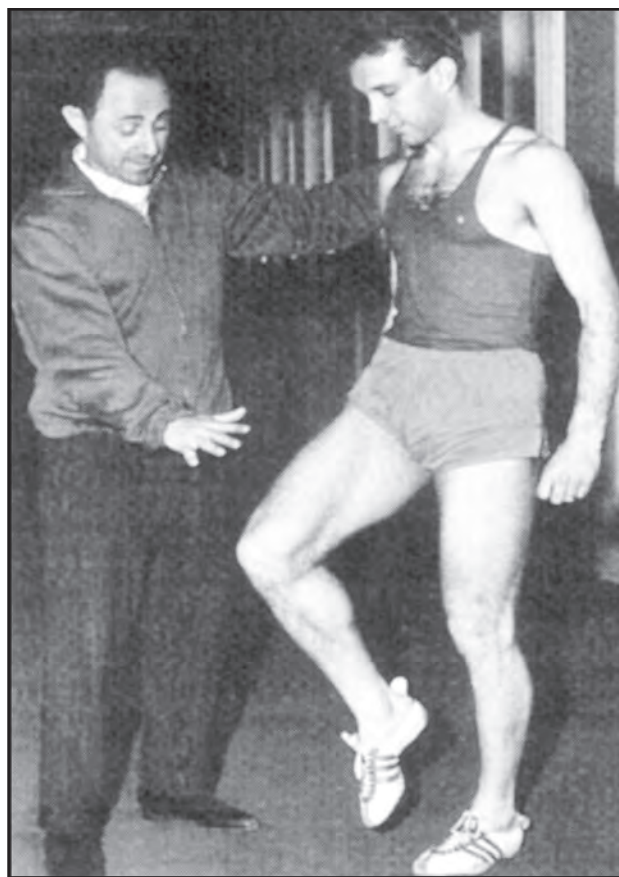
Virginia Ioan-Șerban, o demnă urmașă a Iolandeii Balaș

Carol Corbu cucerește titlul european la triplusalt, în 1973

Argentina Menis (disc), vicecampioană olimpică la München (1972)

Șerban Ciochină, (medaliat cu bronz la CE de Sală de la Viena, la triplusalt; campion național și balcanic), alături de antrenorul emerit Elias Baruch

Valeria Bufanu, vicecampioană olimpică la München în 1972, la proba de 100 m garduri, vicecampioană europeană la Rotterdam în 1973, la proba de 60 m garduri și medaliată cu bronz la CE de la Göteborg, în 1974, la săritura în lungime

Gheorghe Megelea a câștigat bronzul la aruncarea suliței, la JO de la Montreal, din 1976, fiind singurul român medaliat

Lia Manoliu — vicepreședinte al CNFS, împreună cu Ioan Kunst-Ghermănescu — rectorul IEFS și Gheorghe Rugină - antrenor la CS IEFS — în așteptarea startului la crosul studențesc al primăverii, pe Stadionul „Tineretului” din București

Ilie Floroiu, cel mai bun alergător român pe distanțe lungi. A fost campion mondial universitar la Mexico, 1979, al cincilea pe 10 000 m la JO de la Montreal, 1976

Natalia Andrei (101) – multiplă campioană națională, europeană și mondială

Echipa României, campioană mondială la cros – Glasgow 1978, având în componență pe Maricica Puică, Natalia Andrei, Fița Lovin, Georgeta Gazibara și Antoaneta Iacob, condusă de antrenorul federal de atunci, antrenor emerit Nicolae Mărășescu și secretarul general Victor Firea

Natalia Andrei, campioană europeană de sală la proba de 1 500 m, care a deținut locuri fruntașe în multe competiții de anvergură

Aspect de la cea de-a 69-a ediție a Campionatelor Universitare, desfășurate în Parcul Universitar „Dr. Iuliu Hațieganu” din Cluj

Eva Zörgö-Raduly, campioană mondială universitară în 1979

Fița Lovin, în perioada 1975-1985, pe pista de alergări a obținut rezultate remarcabile în probele de semifond, precum și la întrecerile de cros

Anișoara Cușmir a realizat, la 4 iunie 1983, la București, recordul mondial de 7,43 m

Anișoara Cușmir, alături de tabela care-i confirmă recordul

7,20 m! Se confirmă de către comisia de arbitri recordul mondial la săritura în lungime, realizat de Vali Ionescu în 1982

Florența Crăciunescu a obținut victoria la „Universiada” din 1981 și medalia de bronz la JO din 1984

Mihaela Loghin (greutate), vicecampioană olimpică la Los Angeles (1984)

Maricica Puică, medaliată cu aur la proba de 3 000 m, la JO din 1984, la Los Angeles

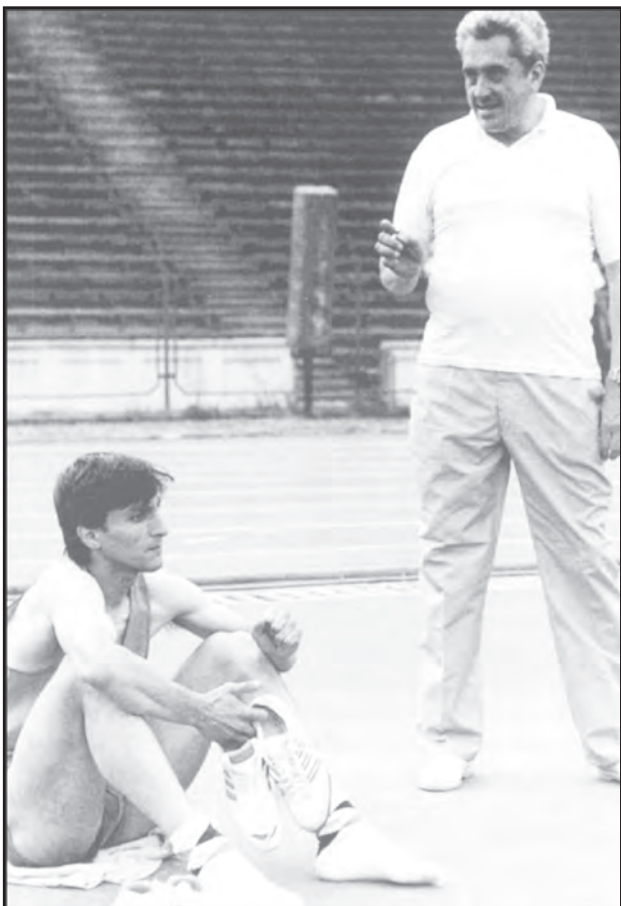
Paula Ivan, campioană olimpică, în fruntea plutonului, urmată de americanca Patti Sue Plumer, „Grand Prix IAAF Mobil”, din 1989

Paula Ivan și Doina Melinte, în cadrul unei competiții „Grand Prix IAAF Mobil”

Paula Ivan, câștigătoare la proba de 1 500 m în 1988, la Olimpiada de la Seul

Nicolae Mărășescu – antrenorul – și discipolul său Sorin Matei, autorul unui record la înălțime de 2,40 m, în 1990, singurul atlet român care s-a apropiat la 4 cm de recordul mondial

Participanți la Congresul Asociației Europene de Atletism, Budapesta, 1990. Reprezentanta FRA, prof. Iolanda Balas-Söter

Ella Kovacs, o strălucită alergătoare de 800m, medaliată cu aur, argint și bronz la CM și CE desfășurate în perioada 1985-1995

Stuttgart 1992 – CM de Atletism. Echipa României la festivitatea de deschidere

Echipa României la Cupa Mondială de Maraton de la Atena — 1995 (Simon, Pomacu, Cătuna, Barbu și Burcă)

Un podium în întregime românesc la Cupa Mondială de maraton, 1995: locul 1 – Anușa Cătună; locul 2 – Lidia Șimon; locul 3 – Cristina Pomacu

Violeta Beclea (652) valoroasă alergătoare în probele de semifond, care a cucerit, în perioada 1990-2001, 9 medalii (1-6-2) la JO, CM și CE

Echipa României la CM de Cros din Africa de Sud, medaliată cu bronz și compusă din: Gabriela Szabo, Iulia Negură, Lelia Deselnicu, Elena Fidatov, Viorica Ghican, Mariana Chirilă

Echipa României, vicecampioană mondială la Ekiden, în anul 1996, având în formație pe Deselnicu, Fidatov, Negură, Petrescu, Ghican, Ionescu și Chirilă

Doina Melinte, campionă olimpică la 800 m, în 1984

*Paula Ivan, al cărei record olimpic nu a fost doborât
nici azi*

*Echipa României, câștigătoarea Cupei Mondiale la
Maraton – Atena, 1995, pe echipe. Au ocupat primele
trei locuri pe podiumul de premiere: Anuța Cătuna –
I, Lidia Șimon – II, Cristina Pomacu – III*

*Lidia Șimon și Aurica Buia, pe podiumul de premiere,
o încadrează pe chinezoaică Ren Xiujuan,
câștigătoarea din 1996 a CM de semimaraton*

Ștafeta 4x400 m fete, campioană mondială la junioare, Seul— 1992 (Nedelcu, Petra, Florea, Țârlea)

Echipa națională a României, participantă la CM de juniori din 1994, la Lisabona

Paula Ivan, împreună cu Maricica Puică, în timpul unui antrenament la Seul (1988), sub conducerea antrenorului Ioan Puică

Echipa de 4x400 m a României – campioană mondială de junioare, la Lisabona, 1994

Rodica Mateescu, recordmana României la triplusalt (15,16 m), vicecampioană mondială

*Ionuț Pungă.
Primul campion mondial al atletismului românesc.
Cel mai bun „cangur” din lume la juniori (16,94 m)*

*La Balcaniada de la Salonic din 1998. Veteranii tricolori,
printre protagoniști! La cele 17 categorii de vârstă (masc.
+ fem.), cei 42 de sportivi români au cucerit un total de
64 de medalii (37 de aur, 15 de argint și 12 de bronz) și
au stabilit 5 recorduri balcanice*

*Monica Iagăr-Dinescu – campioana României care
deține recordul țării la săritura în înălțime, cu o
performanță de 2,02 m*

CE de Cros – 1994, echipa României pe locul I, având în formație pe: Fidatov, Keszeg, Petrescu, Misaroș, Chirilă

Mihaela Melinte — recordmană mondială la aruncarea ciocanului

Gabriela Szabo – atleta de aur a României din ultimul deceniu al secolului al XX-lea

Ștafeta de 4x400 m junioare: Adela Diana Marchis, Liliana Bărbulescu, Maria Rus, Alina Râpeanu. Medalie de bronz la CM de juniori de la Santiago de Chile (2000)

Ionela Țârlea, o valoroasă reprezentantă a sprintului din România

JO 2000 – Oana Pantelimon, locul III la înălțime

Ionela Țârlea — victorioasă în proba de 400 m garduri

Gabriela Szabo – regina semifondului mondial

Două românce – Lidia Șimon și Anușa Cătună, care au un palmares impresionant la marile competiții mondiale, în fruntea unui pluton de maratoniste

Campioanele olimpice ale României

Iolanda Balaș-Söter Președinte al Federației Române de Atletism (FRA)

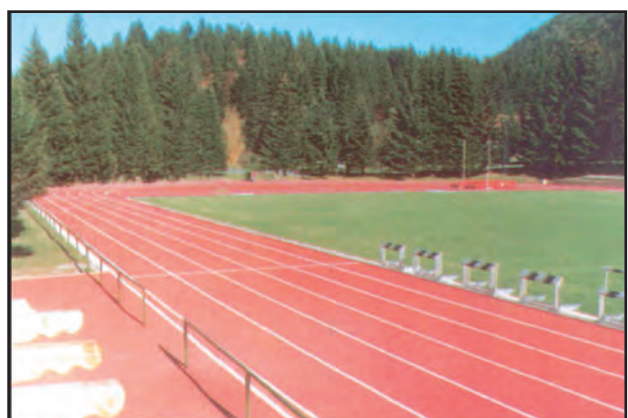
„Leagănul atletismului românesc” Stadionul „Iolanda Balaș-Söter” (fost Tineretului)

Stadionul „Ion Moina” din Cluj-Napoca

Sala Complexului Sportiv Național din București

Stadionul din stațiunea montană Poiana Brașov

La Monaco, în cadrul tradiționalei gale mondiale a atletismului, cu prilejul decernării valorosului premiu Oscar celui mai bun atlet și celei mai bune atlete ai anului 1998, președintele IAAF, dr. Paulo Nebiolo, a hotărât să se acorde distincții în semn de recunoștință celor mai faimoase 6 atlete ale secolului nostru. Pe podiumul de premiere s-au aflat (de la stânga la dreapta): Grete Waitz – alergătoare pe distanțe lungi din Norvegia, Ulrike Meyfarth – săritoare în înălțime din Germania, Sara Simeoni – săritoare în înălțime din Italia, Irena Szewinska, sprinteră din Polonia, Iolanda Balaș-Söter – săritoare în înălțime din România, Fanny Blankens Koen– sprinteră din Olanda

Oscarul anului 1999 la atletism a fost acordat româncei Gabriela Szabo și americanului Michael Johnson

Sediul FRA, inaugurat în anul 2000

Constantina Diță Tomescu – prima campioană olimpică a României la maraton, JO 2008 (Beijing).

FIGURI REPREZENTATIVE

AGACHI, TEODORU (1961), n. în Bacău. A terminat liceul în orașul natal în 1980, apoi IEFS în 1984. A debutat ca profesor de educație fizică la Urziceni și la Bacău. Din 1988 și până în anul 2009 a fost încadrat ca profesor – antrenor la SCM Bacău. Ca antrenor, a obținut rezultate deosebite, în special la probele de aruncări. A depistat și pregătit pe Mihaela Melinte, campioană mondială și multiplă recordmană mondială la aruncarea ciocanului, Lăcrămioara Ionescu, campioană europeană de juniori (1997 – Ljubljana), medaliată cu bronz la CM de juniori (1998 – Annecy), campioană și recordmană europeană de tineret la aruncarea discului. Activează ca tehnician al lotului de aruncări al Turciei. A fost distins cu titlul de Antrenor Emerit în anul 1998.

ALBRECHT (DRAGOMIR), TEODORA (1946), n. în Târgoviște. A absolvit ICF din București în anul 1967 cu specializarea atletism. Din primii ani de școală s-a remarcat ca o sportivă multilaterală practicând atletismul, gimnastica, handbalul, baschetul, voleiul și altele. La volei, a jucat în echipa de divizia A,

Progresul Târgoviște. La atletism, a participat la probe de sărituri – inclusiv prăjină -, precum și la alergări de 400m, 800 m. Activează ca profesoară de educație fizică până în 1982, când, fiind căsătorită cu atletul de echipă națională la săritura în lungime, Hermann Albrecht, se stabilește în Germania, unde se legitimează la clubul TSV Crailsheim. Din 1990, își începe activitatea la atleții veterani, unde devine campioană și deținătoare de recorduri germane la aruncări (1991). A fost aleasă de mai multe ori sportiva anului în Germania. Activitatea sportivă o împletește cu o neobosită muncă voluntară în acțiuni de caritate în sprijinul bolnavilor de cancer, pentru copiii emigranților, pentru acțiuni de ajutorare a celor nevoiași din Germania și România, pentru părinți și pentru biserică sau arbitrează voluntar la competițiile cu scop de binefacere. Organizează expoziții de artă pentru ajutor, ea însăși creând lucrări în domeniul graficii, pe care le valorifică în acest scop, iar din 2008, având cetățenia ambelor state, începe să concureze la CM, CE și JB pentru România. Dintre rezultatele obținute ca atletă la categoria veterani, pot fi reținute cele din 2003, la CE (San Sebastian-Spania) o medalie de aur, în 2004 la CM (Sindelfingen – Germania), medalii de argint și de bronz. Doi ani mai târziu, câștigă titlul de campioană mondială la ciocan scurt (Linz – Austria 2006), reușind în anii următori să mai adauge încă trei medalii de argint și bronz la CM și CE. În 2009 la Ancona (Italia),

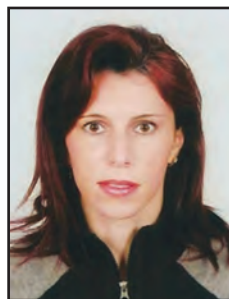
devine dublă campioană a Europei la aruncarea greutății și la aruncarea ciocanului scurt, iar la Balcaniada de la Izmir cucerește trei medalii de aur, an când este declarată din nou Sportiva anului pe întreaga Germanie.

ALEXANDRESCU, DUMITRU CONSTANTIN
– vezi **Personalități**

ANDREI (MĂRĂȘESCU, BETINI), NATALIA (1952), n. în com. Căpreni, jud. Gorj. Economistă și antrenore de atletism. A practicat atletismul din 1969, la CSM Craiova, primul antrenor fiind Ionel Ghiță. Timp de mai bine de 10 ani a participat la competiții de

mare anvergură, sub îndrumarea antrenorilor Ștefan Popescu (până în 1973) și Nicolae Mărășescu (după 1976), realizând performanțe de excepție. Pe plan intern, în perioada 1974-1979, a stabilit 20 de recorduri naționale (13 la 1500 m și 7 la 3000 m) și a câștigat de mai multe ori titlul de campioană națională. Bilanțul pe plan Internațional este, de asemenea, deosebit de bogat. A stabilit patru recorduri mondiale în aer liber (la 2000 m și la o milă) și două performanțe, în sală, cele mai bune pe plan mondial, la acea dată, neomologate ca recorduri mondiale (la 1500 m). În ordine cronologică, semnalăm competițiile internaționale mai importante, la care a cucerit medalii și titluri de campion: CB — șapte medalii (1—5—1); JMU — patru medalii (2—2—0); CM de cros (Glasgow, 1978) aur (probă de echipă) și argint (proba individuală); CE (Praga, 1978) două medalii de argint (la 1500 m și 3 000 m); CE de sală (Katowice, 1975) aur; CE de sală (München, 1976) argint; CE de sală (Milano, 1978) argint; CE de sală (Viena, 1979) aur. A fost distinsă cu titlul de Maestră Emerită a Sportului și Antrenore Emerită. Distinsă cu: Crucea Națională *Serviciul Credincios* clasa I (2000) și Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a (2004).

ANTOCI (BUHĂIANU, IAGĂR) ELENA (1975), n. în Brașov. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport *Babes-Bolyai* Cluj – Napoca, promoția 2004. Este antrenată de la 11 ani de Dorin Peșteu la C.S.S. *Luceafărul* – Brașov. În

1991, se transferă la C.S. *Astra – Autocamioane* Brașov, unde lucrează cu Alexandru Boiuru, până în 1997, când trece la antrenarea Margareta Ghile, cu care realizează și performanțele cele mai bune la alergările de rezistență. În 2008, ultimul an de activitate, s-a pregătit cu Eleodor Roșca. Câștigă trei titluri de campioană națională la junioare și 23 de titluri naționale la senioare la probele 800 m, 1500 m, 3000 m și cros. A cucerit șase titluri de campioană balcanică, un titlu de campioană europeană (2005-în proba de 1500m) și o medalie de argint în 2002 (800m). În 1997, a făcut parte din echipa medaliată cu argint la CE de cros din Portugalia. A mai obținut un titlu și o medalie de bronz la JMU, precum și titlu de campioană la Concursurile Francofoniei și Jocurile Mondiale Militare. Face parte din reprezentativele de atletism ale României între anii 1997 și 2005. Laureată a sportului românesc în 2005 și Cupa de Cristal pentru performanțe deosebite de-a lungul carierii, în 2008. Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I, în anul 2004.

ANTON, ADINA (1984), n. în Pitești, jud. Argeș. Profesor de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică Craiova (2006). Masterat în 2008. Atletă de performanță, specializată în proba de săritură în lungime. Campioana națională de juniori, tineret,

seniori, la săritura în lungime. Deținătoare a recordului național de junioare în sală cu 6.62 m, în 2003. Componentă a lotului național și olimpic. Rezultate: loc XVI la JO Atena 2004, medaliată cu

bronz la Festivalul Olimpic de Tineret European (Murcia 2001), aur la CM de juniori 2002 (Jamaica), argint la CE juniori 2003 (Tampere), bronz la CE tineret (Erfurt), bronz la CE sala seniori (Madrid 2006), aur la CE ale Polițiștilor (Praga), locul IV la JMU de la Izmir (2005), locul VIII la CM seniori Budapesta (2003), locul V la CE seniori Göteborg (2006). Maestră a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

ANTON (SPÂNU), DOINA (1957), n. în Dărmănești, jud. Bacău. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS din București, specializarea atletism, promoția 1981. Începe activitatea sportivă cu gimnastica de la vârsta de șapte ani, la Onești. Practică atletismul în

cadrul ȘSE Pitești și apoi la CSM Pitești, având ca antrenor pe Nicolae Ilie. În cantonamentele loturilor naționale s-a pregătit cu antrenorii Mihai Zaharia și Ioan Moroiu. Ca sportivă, câștigă titlul de campioană națională la toate categoriile de vârstă. A bătut patru recorduri naționale de junioare. La senioare, a fost campioană națională la săritura în lungime, în sală (1975) și în aer liber (1979). A avut 18 selecții în echipa națională (una la JO, una la CE în aer liber, două la CE de sală, trei la Cupa Europei în aer liber, trei la JB, opt la meciuri inter-țări). Cucerește medaliile de bronz la CE de juniori de la Duisburg (1973) și Atena (1975). Medaliată cu argint la Jocurile Balcanice. În 1979 a fost selecționată în echipa Europei și a participat la Cupa Mondială de la Montreal. A activat ca antrenore la LPS și CSM Pitești și la lotul național (2002-2009). Ca antrenore, obține rezultate remarcabile: medalie de aur la CM de juniori, de la Santiago de Chile (2000) cu Marian Oprea; medalie de aur la CM de juniori din anul 2002 (Jamaica) cu Adina Anton; medalie de argint cu Marian Oprea la JO 2004 (Atena). Obține opt medalii la CE între anii 2000 și 2006, dintre care una de aur cu Marian Oprea, care cucerește și un

bronz la CM de la Helsinki. A reușit cu elevii săi să obțină 13 medalii la JB, dintre care șapte de aur. Sportivii pe care i-a pregătit au câștigat, până în anul 2008, un număr de 145 de titluri de campioni naționali și au bătut 17 recorduri naționale. Pe parcursul activității sale ca antrenore, a obținut, cu elevii săi, peste 400 de medalii. Este Cetățean de Onoare al municipiului Pitești (2010). Maestră a Sportului. Distinsă cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu o baretă (2004) și medalia *Meritul sportiv* clasa a II-a (2004).

ANTON, MARGARETA (1961), n. în Cisdărie, jud. Sibiu. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ANEFS, promoția 1983. Conf. univ. doctor la Facultatea Educație Fizică și Sport, Universitatea Ecologică București, cu specialitatea Educație Fizică

și Sport (din 2008). În 2003 obține titlul de doctor în Educație Fizică și Sport, cu tema *Studiul prognozei performanței competiționale pe baze probelor de control relevante la aruncări*, iar în 2004 dobândește Zertifikat Internen Auditor (Intergrientemanagementsysteme). A îndeplinit funcțiile: profesor de educație fizică Corbeanca SAI (1983-1988); asistent universitar (1998 – 2000); lector universitar - șef de catedră (2000-2008), conferențiar universitar (din 2008). Ca sportivă a obținut numeroase medalii la CN de juniori și tineret, la aruncarea suliței și heptatlon, dintre care în 1981 și titlul de campioană la heptatlon tineret. Rezultate deosebite a obținut și la concursurile de veterani: campioană europeană la aruncarea suliței; medalie de bronz la CM în proba de aruncarea suliței; 5 titluri de campioană balcanică la aruncarea suliței sau aruncarea greutății, precum și numeroase titluri și recorduri naționale obținute la săritura în lungime, aruncarea suliței și a greutății. A publicat la Ed. Brent 5 cărți de specialitate și una în colaborare, un roman „Anestezia străzii” (literatură beletristică) la Ed. Smart și o prezentare de lucrări proprii de pictură în ulei.

APETRE (OLTEANU), STELA (1972), n. în Botoșani. Atletă de performanță specializată în probele de alergare: 1500 m; 3000 m; 5000 m, cros și ekiden. A fost legitimată la cluburile: *Farul* Constanța (1986-1991); *Farul CFR* Constanța (1992-1993); CSM Sf. Gheorghe (1994-1999). Antrenor – Carol Șanta (1995-1998). A obținut un titlu de campioană națională, la 5000 m (15.32:05 în 1996). A avut 14 selecții în echipa națională: 1 la JO (1996), 1 la CM în aer liber, 1 la CM de ekiden, 1 la CE de sală, 2 la CE de cros, 1 la Cupa Europei în aer liber, 2 la JB în aer liber, 2 la Crosul Balcanic. Palmares: CM (cros) - 1 loc 5, la echipe (1998); CM (ekiden) – 1 medalie de bronz (2.24:13 în 1998); CE (cros) – 2 medalii de argint la echipe (1995,1997); 1 loc 8 la individual (1995). La JB (aer liber) – 1 de aur la 5000 m (15.27:33 în 1997); 1 medalie de argint la 3000 m (9.29.53 în 1996). La CB – 3 medalii de aur – din care 2 la echipe (1995,1999) și 1 la individual (1995); 1 medalie de argint la individual (1999). Maestră a Sportului (1992).

ARNĂUT, IOAN CAIUS - vezi **Personalități**

ASTAFEI (STĂVARIU), GALINA (1969), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ANEFS, promoția 1993. Practică atletismul de performanță, proba de săritură în înălțime, sub îndrumarea antrenorului Constantin Dumitrescu, de la vârsta junioratului, când se afirmă pe plan intern și internațional ca o autentică valoare sportivă. Pe plan intern, începând cu anul 1985 și până în 1988, stabilește trei recorduri naționale la categoria junioare II și nouă la junioare I. Pe plan internațional, în 1987, cucerește medalia de argint la CE de juniori de la Birmingham, cu performanța de 1,88 m. În anul 1988, la Nisa, stabilește un record mondial de

junoare, cu performanța de 1,98 m. Tot în acest an, la CM de juniori de la Sudbury (Canada), egalează acest record și apoi stabilește unul nou cu performanța de 2,00 m, cucerind totodată și medalia de aur a campionatului. În 1992, cu performanța de 2,00 m, cucerește medalia de argint la JO de la Barcelona. Maestră Emerită a Sportului. În anul 1995 și-a schimbat numele în Alina Astafei și s-a stabilit în Germania, primind cetățenia acestei țări. Pentru Germania a cucerit două medalii la CM: argint la Götteborg (1995) și bronz la Atena (1997).

BACIU, CLEMENT – vezi **Personalități**

BADEA, TRAIAN (1949), n. în Ploiești, jud. Prahova. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoția 1972. Antrenor de atletism. A practicat atletismul, probele de alergare (400m, 800m) și obstacole, la ȘSE nr.2 București, sub îndrumarea antrenorei Evelin Ghimpu. Pe plan profesional a îndeplinit următoarele funcții: organizator de competiții (1980-1987); sef. Centrul Olimpic *Lia Manoliu* (1987-1990); secretar federal al FRA (1990-1992); secretar general al FRA (1993-1996, 2000-2003, 2005-2006). Din anul 2007, a fost numit secretar federal. Membru în Comitetul Executiv al Asociației Balcanice a Federațiilor de atletism. Decorații: Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a III-a (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

BAICU, IOAN TRAIAN (1908-1989), n. în Zlatna, jud. Alba. Sportiv multilateral, care a activat în anii '20 – '30 la atletism, practicând probele de lungime (6,05 m) și 100 m (11,8), dar și înotul, patinajul, fotbalul, canotajul, tenisul. Din anul 1931 a fost vicepreședinte

al Ligii de atletism Muntenia. Membru al comitetului FRA, casier, vicepreședinte în mai multe rânduri în anii '40, președinte al acestui for (1945). Promotor și sprijinitor al atletismului, în care a activat peste 45 de ani. Specialist în domeniul statisticii, a publicat mai multe cărți în acest domeniu și numeroase articole în ziarele de sport. A deținut peste un deceniu funcția de președinte al comisiei tehnice. S-a numărat printre fondatorii grupării Athletic Club Român și a fost un susținător al promovării atletismului feminin. Decorații: Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a (1940) și Ordinul *Meritul Cultural pentru Sport* în grad de cavaler II (1943).

BALAȘ-SÖTER, IOLANDA – vezi Personalități

BARABAȘ, ANDREI (1937 - 2005), n. în Odorheiu Secuiesc. A debutat în atletism în probele de fond la 16 ani, purtând inițial culorile ȘSE din Târgu Mureș. A câștigat crosurile de 1 Mai de juniori (3 000 m) de la Oradea și Timișoara. În 1958, a fost transferat la Clubul *Dinamo* București, ca militar în termen. Începând din 1959 a continuat să concureze și să se consacre la acest club până în 1970, când și-a încheiat cariera. Deține 26 de titluri de campion național la 5 000 m, 10 000 m și cros. A făcut parte din echipa reprezentativă a țării între 1956 - 1968 de 46 de ori. A obținut 15 medalii balcanice (5 - 5 - 5). A participat la JO din 1960 (Roma) și din 1964 (Tokyo) și la 2 CE de la Belgrad și Budapesta. Vicecampion la JMU de la Sofia la 5 000 m. A realizat recorduri naționale la 5 000 m și 10 000 m și la ștafetele de 4x800 m și 4x1 500 m. A fost primul atlet român care a coborât sub 14 minute la 5 000 m (13'49"8), în anul 1963. Maestru al Sportului. Colonel în trupele MI, însărcinat cu pregătirea fizică a pompierilor bucureșteni. Decorat cu ordine militare.

BARUCH, (BAROCH), ELIAS (1921-2011), n. în Calafat. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Institutului de Cultură Fizică, din București, specializarea atletism, promoția 1961. Antrenor de atletism. A jucat fotbal, în divizia B, la FC Călărași (1946-1948). A practicat atletismul, în 1949, câștigând titlul de campion național la triplu salt (13,98m), reprezentând CS *Universitatea Cluj*. În 1950, a înregistrat următoarele rezultate: locul al II-lea la CN, tot la triplu salt; locul I la Campionatele interdepartamentale, reprezentând CGM, la triplu salt, cu 14,13m.; locul al III-lea la concursul internațional RPR-URSS; locul al III-lea în topul performanțelor anului 1950. După unele surse, în anul 1949, a funcționat în cadrul serviciului metodic din CCFS/CM. A activat ca antrenor de atletism în mai multe unități sportive: *Tânărul Dinamovist*, *Dinamo* București, ȘS *Viitorul* București, *Steaua* București (1970-1975). În perioada 1961-1968 a fost antrenor federal în cadrul FRA. A pregătit sportivi de valoare precum: Calnicov Mihai, Mircea Stein, Mihai Zaharia, Răuță Valeriu.. A continuat să antreneze periodic sportivi din loturile reprezentative. În Bilanțul antrenorilor la CE, publicat în Cartea de Aur a Atletismului Românesc, Elias Baruch ocupă locul XI-XII, cu una medalie de argint (pentru Cornelia Popescu la CE din 1971) și două de bronz (pentru Șerban Ciochină la CE din 1970 și Carol Corbu la CE din 1971). Au mai fost și alți atleți medaliați la unele concursuri europene și competiții internaționale. Antrenor Emerit (1970). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1966). A plecat din țară în 1977, inițial în Israel, iar ulterior s-a stabilit în Long Beach, California (SUA). A lucrat la Long Beach City College, aducându-și contribuția la realizările atletismului din această zonă. După ultimele informații, pentru contribuțiile sale, a fost ales în Hall of Fame.

BĂDESCU, GABRIEL (1933), n. în com. Boteni, jud. Argeș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea atletism, promoția 1956. Încadrat ca profesor la Liceul Industrial ARO din Câmpulung Mușcel. A activat ca instructor în Consiliul

Orășenesc al Uniunii de Cultură Fizică și Sport Câmpulung. Din 1962 se angajează în funcția de profesor antrenor la LPS din Câmpulung, devenit ulterior Liceul Național cu Program de Atletism, pe care-l slujește cu devotament și competență până la pensionare. Mulți ani a funcționat ca director al acestei unități sportive școlare, remarcându-se prin reale calități manageriale. În cei peste 40 de ani de existență, această unitate școlară a format sportivi remarcabili ca Sanda Toma dublă campioană olimpică (1980) și mondială la canotaj (1979 și 1981), după ce a debutat în atletism și a fost campioană națională de juniori; atleții Costel Grasu, locul IV la JO de la Barcelona (1992) la aruncarea discului, Niculina Lungu Lazarciuc, locul IV la ștafetă 4x400 m la JO din 1980 (Moscova), Mitica Junghiatu Constantin, medaliată la CE și JMU la 800 și 1 500 m. În general, această școală a creat peste 100 de atleți selecționați în loturile naționale, care au reprezentat țara. Antrenor Emerit din 1993.

BĂDESCU, VICTORIA (1938-1992), n. în com. Sărmaș, jud. Harghita. Profesor de educație fizică și sport, absolventă a ICF, specializarea atletism promoția 1958. A condus și organizat primul nucleu al atletismului școlar din Câmpulung Mușcel (1958), școală pe care a slujit-o

până la sfârșitul vieții. Dintre marile atlete formate în această școală, devenită ulterior Liceul Național cu Program de Atletism, se evidențiază Niculina Lungu Lazarciuc și Mitica Junghiatu Constantin, la care se adaugă mai multe medaliate în competițiile internaționale de juniori.

BECLEA (SZEKELY), VIOLETA (1965), n. în com. Dolhești, jud. Suceava. Absolventa a Facultății de Ingineri economică din Suceava. Doctor în Științele Sportului la ANEFS (2009). Atletă de performanță cu rezultate deosebite în probe de 800 și 1500 m. A fost legitimată

la: CSS Suceava (1980-1982); CSS Suceava și CS Olimpia București (1983); CSM Suceava (1985-1990) și Rapid București (1991-2002). Primul ei antrenor de atletism a fost profesorul Mihai Axinte din Suceava. În continuare, s-a pregătit cu: Ion Puică (1990); Constantin Nourescu (1991-1993); Maricica Luica Puică (1998-2000) și Adrian Szekely (2001-2002). A obținut 16 titluri de campioană națională (10 titluri în sală și 6 în aer liber). A fost selecționată de 32 de ori în echipa națională: 2 la JO; 4 la CM în aer liber; 7 la CM de sală; 4 la CE în aer liber; 4 la CE de sală; 5 la Cupa Europei în aer liber; 2 la JB în aer liber; 1 la Crosul Balcanic; 3 la meciuri inter-țări în aer liber. Performanțele obținute: JO – medalie de argint la 1500 m (Sydney 2000, antrenore Maricica Puică); CM aer liber – medalie de argint la 1500 m (2001), locul IV – 1500 m (1999); CM de sală – 4 medalii de argint, din care 3 la 1500 m (1993, 1999 și 2001) și una la 800 m (1991), 2 locuri IV (1989 și 1995) și un loc V (1999); CE aer liber – un loc IV la 800 m și un loc V la 1500 m (1998); CE sală – medalie de aur la 1500 m (2000), 2 medalii de bronz – 1500 m (1990 și 1998), un loc IV (1994); JB aer liber – medalie de aur la 1500 m (1990) și bronz la 1500 m (1986); Crosul Balcanic – 2 medalii de aur individual și cu echipa (1988); Grand Prix – 3 locuri I la 1500 (1999, 2000, 2001), un loc III la o mila (1993), un loc I la general (2001). Pe parcursul anilor a mai obținut 7 clasări între primele 10 performanțe mondiale ale sezonului în aer liber și 9 clasări între primele 5 performanțe în ale sezonului în sală. Membră în Comitetul Olimpic și Sportiv Român, Director al Departamentului de Marketing și Comunicare din 2004. Cetățean de

Onoare al comunei Dolhești, al Municipiului Suceava și al Municipiului București. Maestră a Sportului (1983) și Maestră Emerită a Sportului (1994). Decorații: Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de cavaler (2000), *Ordinul Sportiv* cl a II-a (2004).

BENGĂ, IOAN (1930-2011), n. în com. Șirnea, jud. Brașov. Urmează Liceul *Radu Negru* din Făgăraș, pe care-l absolvă în 1950. Obține diploma de profesor de educație fizică și antrenor de atletism în anul 1955, absolvind Institutul Central de Cultură Fizică din Moscova. Debutază ca antrenor de atletism în 1955, la „Dinamo” București, unde activează fără întrerupere până în 1993, când se pensionează. Nu renunță la munca de antrenor nici după pensionare, activând la același club. A fost specializat ca antrenor în probele de aruncări, dar a selecționat și pregătit atleți și în alte probe. Cu sportivii pe care i-a pregătit la CS Dinamo, a cucerit numeroase titluri de campioni naționali și a promovat sportivi valoroși în loturile naționale. În perioada 1957-1963, a activat ca antrenor la loturile naționale de juniori și tineret, iar între 1964-2000, ca antrenor la loturile naționale de seniori. A însoțit lotul olimpic de atletism la JO München (1972), Montreal (1976), Barcelona (1992), Atlanta (1996). A pregătit atleți de valoare națională și internațională, printre care: aruncătoarea de disc Argentina Menis, care a stabilit 10 recorduri naționale (cel mai valoros fiind de 67,96 m, în 1976), un record mondial (67,32 m în 1972), un record olimpic (65,06 m în 1972) care îi conferă medalia de argint la JO de la München, locul II la CE din 1973, locul VI la JO din 1976 etc.; aruncătoarea de disc Daniela Costian, care doboară de 3 ori recordul național (ultimul rezultat fiind de 73,84 m, în 1988); aruncătorul de disc Costel Grasu, finalist la JO din 1992, la CM din 1993 și la CE din 1994; aruncătoarea de disc Nicoleta Grasu, finalistă la CM din 1993, la CE din 1994,

la JO din 1996, medalie de bronz la CE din 1998 și la Cupa Mondială din același an. Din anul 1973, este Antrenor Emerit. Decorații: Ordinul Muncii clasa a III-a (1973), Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1982), Ordinul *Meritul Sportiv* clasa II-a (2004).

BEREGSZASZI, ȘTEFAN (1941), n. în com. Gurasada, jud. Hunedoara. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Institutului Pedagogic, secția Educație Fizică din Timișoara, promoția 1971. A activat ca atlet de performanță, fiind selecționat în echipa națională. Probele de bază au fost 400 m, 800 m și 1500 m, fiind legitimat la *Metalul Hunedoara* (1955), *Energia Hunedoara* (1956-1957), *Corvinul Hunedoara* (1958-1959 și 1969-1970), *Dinamo București* (1960-1968). Ca atlet, s-a pregătit cu antrenorii: Iosif Gebauer (1955-1956); Nicolae Taporian (1957-1959); Alexandru Stoenescu (1960); Mihai Tintorescu (1961 și 1965-1968); Laszlo Hireș (1962); Gheorghe Rugină (1963); Eugen Danciu (1964). A concurat și a obținut recorduri personale în probele de 400, 800, 1500, 5000 și 10 000 m. A obținut 4 titluri de campion național. A fost selecționat în echipa națională de 3 ori și a participat la JB (o medalie de bronz la ștafeta 4x400 m) și la meciuri inter-țări. Ca antrenor a activat la *Corvinul* (1971-1975), *Metalul* (1976-1995), *Siderurgica* (1996-2007) toate din Hunedoara. A fost antrenor la lotul național în perioada 1989-2007. A pregătit printre altele pe Marieta Ilcu, câștigătoare a 5 medalii: argint la CM sală de la Budapesta, bronz la CM sală Sevilla (1991), aur la CM sală Toronto (1993), argint la CE Split (1991) și CE sală de la Geneva 1992. În 2004, la JO de la Atena, atleta sa Maria Cioncan a obținut medalia de bronz în cursa de 1500 m. Membru al Biroului FRA (1990-2001), vicepreședinte al FRA (2005-2008). Pentru activitatea depusă și rezultatele obținute de sportivii săi a fost distins în anul 1992 cu titlul de Antrenor Emerit. Distins cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu două barete în 2004.

BEREȘ (DEMETER), ILEANA (1961), n. în Oradea, jud. Bihor. Este absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport Oradea (1983) și a Facultății de Kinetoterapie Oradea (1998). A activat în învățământ și în continuare în calitate de kinoterapeut la Spitalul Clinic

de Recuperare din Băile-Felix. A început activitatea athletică de la 15 ani, sub îndrumarea antrenorului Gașpar Papp, la clubul Rapid-Oradea, obținând după 2 ani primele succese în loturile naționale de juniori. Medaliată la campionatelor naționale și balcanice de juniori și tineret până în anul 1979, când și-a încetat activitatea de performanță. A reușit și 2 recorduri care rezistă de mult timp la probele de 1000m și 2000m junioare. Din 1999, începe activitatea sportivă în cadrul atleților veterani, reușind performanțe deosebite. Multiplă campioană națională în probele de 800m, 1500m, 3000m, 5000m și 10000m, soldate și cu recorduri ale acestei categorii de vârstă în probele menționate. Au rămas memorabile cursele de 800m și 1500m de la Balcaniada din 2003 (Katerini-Grecia), probe pe care a reușit să le câștige spectaculos, deși concura cu atlete care de curând părăsiseră competițiile rezervate atleților de performanță. La CE de sală de la Helsinki din 2007, obține medalie de bronz la 1500m și locul IV la 800m, iar la CM de la Clermont Ferand din 2008 ocupă un loc IV la categoria peste 40 ani. În anul 2010 la Nyiregyhaza (Ungaria) obține titlului de campioană europeană la proba de 1500 m plat (categoria peste 45 de ani).

BIRO, GHEORGHE (1929-1997), n. în Cluj Napoca. Nu a avut studii de specialitate dar a iubit atletismul cu o rară putere. A practicat atletismul, fiind legitimat la: *Metalul* (1954-1955), *Energia* (1956), *Locomotiva* (1957), *CFR* (1958-1959), *CSM* (1960-1964) toate din Cluj-Napoca. A început atletismul cu Gheorghe Kiss, merituosul demifondist de la primele decenii ale secolului douăzeci. După câțiva ani, s-a antrenat și apoi a colaborat cu antrenorul Silviu Dumitrescu. A debutat ca instructor

voluntar și apoi ca antrenor la *CSM Cluj-Napoca* (1960-1991). Încă de când era atlet de valoare națională, (a concurat la probe de semifond și fond) a reușit să strângă în jurul său o mulțime de atleți tineri pe care i-a dus la performanțe deosebite, realizând cu ei recorduri și titluri de campioni naționali; dar mai ales a reușit să le insuflă aceiași dragoste pentru atletism, unii dintre aceștia ajungând ei însăși antrenori. A fost antrenor la lotul național de juniori (1962-1964) și la lotul național de seniori și olimpic (1966-1972). A obținut cu elevii săi Judith Szakacs, Adalbert Darvas, Radu Rusu, Ion Căpraru și în mod deosebit cu Ileana Gergely – Silai, rezultate deosebite, care a reușit să se situeze în elita semifondului mondial, cucerind la CE o medalie de aur și 2 medalii de argint, iar la JO din Mexic (1968) o medalie de argint la proba de 800m, precum și numeroase titluri balcanice și naționale. În 1992 a obținut titlul de Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968).

BIZIM, ALEXANDRU (1934), n. în Bârlad. Profesor de educate fizică, absolvent al Institutului de Cultură fizică (ICF) din București, promoția 1957. A debutat în activitatea profesională ca asistent universitar la Catedra de educație fizică din Universitatea București, unde a

parcurs toate treptele universitare până la profesor. Din anul 1990, a îndeplinit funcția de șeful Catedrei de educație fizică din Universitatea București. Calitățile pedagogice și organizatorice remarcabile, strâns corelate cu dorința nestrămutată de a vedea pe stadioane un număr cat mai mare de studenți, au caracterizat activitatea de ansamblu de cadru didactic. A elaborat peste 60 de referate și lucrări cu caracter metodic-științific, o parte din acestea fiind publicate în reviste de specialitate sau comunicate la sesiuni științifice. În perioada 1952-1965, a practicat atletismul de performanță, specializat în aruncarea suliței. A fost legitimat la cluburile Știința (1954-1957; 1959-1965), *CSU* (1958), printre

antrenorii cu care s-a pregătit fiind și Antrenorul Emerit Titus Tatu. A cucerit 4 titluri de campion național (1959, 1961, 1962, 1964), 3 de campion balcanic și a stabilit 5 recorduri naționale (ultimul 81,21 m la Oslo). A fost selecționat de 19 ori în echipa națională (1 la JO, 1 la CE în aer liber, 8 la JB în aer liber, 9 la competiții inter-țări în aer liber). Palmares: JB aer liber – 3 medalii de aur la aruncarea suliței (1958-1960), 1 medalie de argint (1962) și 2 medalii de bronz (1964, 1965); JMU - 1 medalie de bronz la aruncarea suliței (Torino, 1959), 1 medalie de bronz la aruncarea suliței (Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților - Viena, 1959). În perioada 1968-1978 a fost antrenor la lotul național și olimpic. În 1976, sportivul Gheorghe Megelea, aflat în pregătirea sa, a cucerit medalie de bronz în proba de aruncarea suliței, aceasta fiind prima medalie pentru atletismul masculin românesc. În 1968-1978, a fost antrenor la lotul național olimpic, având în pregătirea și îndrumarea sa mai mulți atleți, printre care și Eva Zörgö. Distincții: Lector universitar, numeroase diplome de onoare acordate de instituții sportive din țară. Pentru performanțele sale sportive i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului (1957), iar pentru rezultatele obținute ca antrenor, titlul de Antrenor Emerit (1992). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976 și 2004).

BOBOCEL, ANCUȚA (1987), n. în Drobeta-Tr. Severin, jud. Mehedinți. A absolvit liceul Construcții-Montaj din Drobeta-Turnu Severin. Studentă la FEFS din Craiova. Agent de Poliție. Din 2006, activează cu dublă legitimare la CSM Drobeta Tr. Severin și la

Dinamo București. A început activitatea sportivă la vârsta de 11 ani în secția de handbal a CSS Drobeta Tr. Severin, cu antrenoarea Magdalena Cucu (1998-2001). În cadrul același club a trecut la secția de atletism, unde s-a pregătit șase luni cu Marian Măroiu, după care a trecut să lucreze fără întrerupere, atât la club cât și la loturile naționale și olimpic, cu

antrenorul Marin Istrate, cu care a obținut toate rezultatele pe plan intern și internațional. A câștigat 11 titluri de campioană națională la juniori și 12 la seniori, realizând trei recorduri naționale la juniori și trei la tineret. A fost componentă a loturilor naționale de juniori și seniori din 2001 și a lotului olimpic din 2005. A participat la JO de la Beijing, în proba de 3000m, unde datorită unui incident la groapa cu apă a pierdut secunde prețioase. La CM de juniori de la Grosseto (2004), a obținut medalie de argint la 3000m obstacole, iar la ediția din 2006 de la Beijing a obținut o nouă medalie de argint. La ambele ediții a realizat noi recorduri europene de juniori 3000m (9:49,03 la Grosseto și 9:46,19 la Beijing). Medaliată cu aur în proba pe echipe și cu argint în cea individuală la CE de cros-juniori de la Heringsdorf (2004). La ediția următoare din 2005 (Tilburg), a cucerit titlul de campioană europeană și s-a clasat pe locul al II-lea în proba pe echipe. În 2006 (San Giorgio) obține medaliile de bronz atât la individual, cât și cu echipa. Medaliată cu aur la CE de cros pentru tineret de la Toro (2007). La JB de juniori și seniori a reușit să obțină opt medalii. Este Cetățean de Onoare al Municipiului Drobeta Tr. Severin.

BONCI (IOAN), VIRGINIA

(1949), n. în Pielești, jud. Dolj. A absolvit LPS din orașul natal, în 1968. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS (1973). A practicat atletismul de performanță, primii pași spre consacrare făcându-i în liceu, sub îndrumarea prof. Ion

Rinderiu, Antrenor Emerit. Legitimată apoi la CS *Rapid* București, sub îndrumarea antrenorului Constantin Dumitrescu, obține cele mai înalte performanțe din cariera sa la săritura în înălțime: este prima atletă care obține un rezultat superior celebrului record de 1,91 m al Iolande Balaș, devenind din acel an (1974) noua recordmană a României cu performanța de 1,92 m. Deține 9 titluri de campioană națională, din care 3 de sală. În 1968 cucerește medalie de argint la Criteriu european de

sală cu performanța de 1,76. În anii următori, obține titlul de campioană mondială universitară, campioană balcanică și alte rezultate de valoare la diverse concursuri internaționale. Și-a continuat activitatea ca antrenore de atletism la CS *Rapid*, ocupându-se de depistarea și pregătirea copiilor și juniorilor cu calități sportive deosebite. Maestră Emerită a Sportului.

BORIGA, NECULAE

-ALEXANDRU (1944) n. în com. Bezdead, jud. Dâmbovița. Este absolvent al Facultății de Construcții Civile, Industriale și Agricole din cadrul Institutului de Construcții din București (1969). Are studii de doctorat la

Academia Națională de Educație Fizică și Sport, finalizate prin obținerea, în 2005, a titlului de *Doctor în Educație Fizică și Sport* pentru lucrarea *Istoria și evoluția atletismului în România*. Având calificarea de inginer constructor a parcurs practic toate treptele în activitatea profesională: inginer stagiar, șef secție, șef serviciu, inginer șef, director și director general. În administrația locală a fost subprefect și apoi prefect al județului Dâmbovița, iar în învățământul superior, în calitate de lector la Universitatea Valahia din Târgoviște – secția *Educație Fizică și Sport* - a predat cursurile de *Olimpism*, *Istoria Educației Fizice și a Sportului*, *Construirea și amenajarea bazelor sportive*. În tinerețe a jucat volei la nivel de Divizia B, fiind legitimat la ȘSE și *Progresul* din Târgoviște, *Construcții* București și *SARO* Târgoviște. Îndeplinește următoarele funcții obștești, în cadrul FRA: vicepreședinte al Comisiei de Apel, membru al Comisiei de Competiții, legitimări, transferări, clasificări, regulamente și statistică. De asemenea, este vicepreședinte al Comisiei Județene de Volei Dâmbovița și președinte al secțiilor de atletism CS *Târgoviște* și CSM *Târgoviște*. A avut o bogată activitate publicistică, printre care peste 300 articole în ziare și reviste din București, Cluj-Napoca, Oradea, Craiova, Pitești, Sibiu, Sf. Gheorghe, Reșița, Hunedoara, Târgoviște. A publicat 12

volum, printre care „Atletismul românesc – Palmares internațional (1991 –1992), *Anuarul athletic românesc (sezoanele 1989, 1990, 2001, 2004-2008)* și patru cu coautorii Vladimir Simionescu și Ion Baicu. A fost colaborator la unele capitole din *Enciclopedia Educației Fizice și Sportului din România*. A colaborat și la publicații internaționale de statistică (Athletics, European Athletics Yearbook și alte buletine și publicații din SUA, Germania, Iugoslavia, Finlanda, Polonia etc.). Membru al Asociației internaționale a statisticienilor de atletism. A obținut mai multe diplome de onoare ale Societății Naționale de Cruce Roșie, Universității Valahia și Federației de Atletism.

BOROI, GEORGE – vezi Personalități

BOTEZAN, MIHAELA (1976), n. în orașul Ocna Mureș. Profesoară de educație fizică, licențiată a Facultății de Educație Fizică din cadrul Universității din Cluj - Napoca. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergare: 5000 m, 10000 m, semimaraton,

maraton. Recorduri personale: la 3000 m - 9.02:61 (2003); la 3000 m obstacole -10.08:46 (1999). A fost legitimată la: CSȘ *Cetate Deva* (1993); *Universitatea Cluj – Napoca* (1994-1998); *Universitatea – CSM ARDAF Cluj – Napoca* și *CSM Pandurii TELECOM Tg. Jiu* (1999); *Universitatea – CSM ARDAF Cluj – Napoca* și *TELECOM Slănic Prahova* (2000); *Universitatea Cluj – Napoca* și *TELECOM – PETROM Ploiești* (2001-2002); *Universitatea Cluj – Napoca* și *Steaua București* (2003-2007). Antrenori: Augustin Barbu (2000 -2007). 10 titluri de campioană națională în aer liber dintre care; 3 titluri la cros – echipe semifond (1998), fond (1998) și fond (2000); 1 titlu (2003) la 5000 m (15.15:13); 1 titlu (2001) la 10000 m (31.45:06); 1 titlu la semimaraton – individual în (1.10.07); 1 titlu la maraton – echipe (1998). Are 1 record național în aer liber, la 10000 m (2002- 31.13:96). A fost selecționată de peste 20 de la loturile naționale: 1 la

JO; 3 la CM în aer liber; 6 la CM de semimaraton; 1 la CM de cros; 1 la CE în aer liber; 1 la Challengerul european de 10000 m. A obținut următoarele rezultate și medalii: la CM aer liber - 1 loc 5 la 10000 m (32.03:46 în 2001); la CM semimaraton - 2 medalii de aur, la echipe (2000, 2005), 1 medalie de argint, la echipe (2004), 1 loc 4 la individual (1.09.24 în 2002), 1 loc 4, la echipe (2002), 1 loc 5 la individual (1.10.36 în 2005), 1 loc 5 la echipe (2001), 1 loc 6 la individual (1.11.52 în 2000); la CM cros - 1 medalie de argint, la echipe – semifond (2001); la CE aer liber - 1 loc 4 la 10000 m (31.13:96 în 2002), 1 loc 6 la 5000 m (15.19:12 în 2000); la CE cros - 1 loc 4 la individual (2004), 1 loc 5 la echipe (2000), 1 loc 6 la echipe (2001); la Ch.E. 10000 m (2002) - 1 loc 1 (31.19.74); o clasare în primele 10 performere mondiale ale sezonului în 2002, (locul 8 la 10000 m - 31.13.96). Participantă la JO din 2004 (Atena) unde s-a clasat pe locul 11 în proba de 10000 m (31.11:24). Maestră a Sportului (2000) și Maestră Emerită a Sportului (2003). Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv – clasa I* (2004).

BRAN - PETRESCU, DANIELA (1968), n. în București. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergare: 800 m, 1500 m, 3000 m și 5000 m, 10000 m, 2000 m și 3000 m obstacole. Recorduri personale: la 3000 m (9.10:86 în 1995); alergare pe șosea/15 km (56.10); semimaraton (1.14.20 în 2002) și maraton (2.40.35 în 2002). A fost legitimată la: *Metalul București* (1984-1986); *Voința București* (1987-1991); *CSM Universitatea Craiova* (1992); *Faur București* (1993-1994); *CSM Universitatea Craiova* (1995-2000); *CSM Craiova* (2001); *CSM Craiova* și *Dinamo București* (2002-2003); *CSM Craiova* (2004). Antrenori: Eugen Răducănescu (1987-1991), Ionel Tămășanu (1994) și alții. În perioada 1992-2002, a obținut 15 titluri de campioană națională, în aer liber, dintre care: 8 titluri la cros – echipe; 2 titluri la cros – individual; 2 titluri la

semimaraton – echipe; câte 1 titlu la 800 m, 5000 m și 3000 m obstacole.). Deține 2 recorduri naționale, în aer liber, la 3000 m obstacole (10.08:61 și 9.55:28, ambele în 1998). A fost prima atletă din România care a alergat o cursă de 3000 m obstacole în mai puțin de 10 minute (9.55:28 – 21 iunie București în 1998), care este în același timp și cea mai bună performanță europeană și mondială la această probă. A fost selecționată de 12 ori în lotul național: 3 la CM de cros; 1 la CM de ekiden; 3 la CE de cros; 2 la JB în aer liber și 3 la Crosul Balcanic. Palmares: la CM ekiden - 1 medalie de bronz (2.19.18 în 1994); la CE cros - 1 loc 6 la echipe (2001); la JB aer liber – 1 medalie de aur, la 3000 m (9.40:68 în 2003); 2 medalii de argint dintre care 1 medalie la 800 m (2.05:23 în 1990) și 1 medalie la 5000 m (16.23:74 în 2003); la Crosul Balcanic - 4 medalii de aur, dintre care: 1 medalie, la individual (1992) și 3 medalii la echipe (1992, 2002, 2003); 1 medalie de bronz, la individual (2002). Maestră a Sportului (1998) și Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv – clasa I* (2004).

BRAN, EUGEN LAURENȚIU – vezi **Personalități**

BUFANU (ȘTEFĂNESCU), VALERIA (1946), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS, promoția 1977. Dotată motric și cu un simț deosebit al ritmului, caută inițial să ia calea baletului pe care îl părăsește în favoarea atletismului, unde, de la 12 ani, va avea îndrumător pe prof. Ion Butnaru (1960-1963). Între 1960, când câștigă primul titlu de campioană națională școlară și 1980, când părăsește cariera athletică, a realizat performanțe remarcabile la săritura în lungime, în proba care a consacrat-o, la 100 m garduri și la pentatlon. A concurat sub culorile Clubului „Dinamo” Bacău (1960-1963), „Rapid” (1964-1966, 1969-1972), „Metalul” București (1967-1968) și „Dinamo” București

(1974-1979), având ca antrenori pe: Gheorghe Stănei, Simion Blaga, Vasile Dumitrescu, Alexandru Maziliu, Silviu Dumitrescu, Evelina Ghimpu, Elias Baruch, Șerban Ciochină. A fost multiplă campioană națională (21 de titluri), a stabilit 67 de recorduri naționale la sprint (plat și garduri) și ștafete, din care 45 în aer liber și 22 în sală. Performanțele sale în arena olimpică la 100 m garduri: locul II la JO, 1972, de la München; locul VII la JO de la Montreal, 1976. La CE de sală: locul II în 1973, la 60 m garduri; locul III la lungime în 1974; locul IV la 100 m garduri, în aer liber, în 1974. Palmaresul său mai cuprinde: o medalie de bronz la JMU (1970), la 100 m garduri; 11 medalii de aur (5 de argint și 5 de bronz) la JB; 4 cele mai bune performanțe mondiale și europene din toate timpurile în sală (1970 și 1973); 6 clasări între primele 10 performanțe mondiale ale sezonului (1972-1974). Din 1986, trăiește în Germania, activând ca antrenoare la nivelul juniorilor. Maestră a Sportului (1970) și Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a în anii 1973 și 2004.

BUIA, AURA (1970), n. în com. Bratovoiești, jud. Dolj. Atletă de performanță, specializată în probe de alergare: 10000 m, semimaraton și maraton. Recorduri personale: la 1500 m – 4.24:86 (1989); la 3000 m – 9.29:72 (1988). A fost legitimată la: CSȘA Craiova (1985-1987); CSS *Olimpia* Craiova (1988-1989); CFR Craiova (1990-1995); CSM *Universitatea* Craiova (1996-1999); nu a concurat (2000); CSM Craiova (2001-2004); CSM Craiova și *Rapid* București (2005). Antrenor – Horia Ștef (1992-1996). A obținut 8 titluri de campioană națională, în aer liber, dintre care: 3 titluri la maraton – individual (1990, 1991 și 1997), 2 titluri la semimaraton - echipe (1996, 1999), 2 titluri la maraton-echipe (1992, 1993) și 1 titlu la 10000 m – 34.10:73 (1996). A realizat 1 record național, în aer liber, la maraton - 2.31.48 (1993). A fost selecționată de 15 ori în

echipa națională: 4 la CM în aer liber, 7 la CM de semimaraton, 1 la Cupa Mondială de maraton, 1 la CE în aer liber, 2 la JB în aer liber. A obținut la CM semimaraton: 1 medalie de aur la echipe (3.33.05 în 1996); 2 medalii de bronz, dintre care 1 medalie, la individual și 1 medalie, la echipe (3.33.27 în 1992) și 1 loc 5 la echipe (2001). La Cupa Mondială maraton, a obținut 1 medalie de argint (1997), la JB aer liber - 1 medalie de argint la maraton (2.48.36 în 1992) și 1 medalie de bronz, la maraton (3.04.15 în 1990). Este Maestră a Sportului (1995) și Maestră Emerită a Sportului (1996), distinsă cu Medalia *Meritul Sportiv- clasa I* (2004).

BUJIN, CRISTINA-IOANA (1988), n. în Constanța. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Constanța. Reprezentantă a valului tânăr de săritoare (triplusalt în principal și lungime), fiind selecționată pentru atletism încă din școala generală. Provine dintr-o familie de atleți, atât mama sa, Cornelia, cât și fratele său Claudiu (decedat) practicând toți săritura de lungime. Legitimată la CS *Farul* Constanța Sub coordonarea antrenoarei Lenuța Dragomir (încă de la debut), a reușit să cucerească patru medalii la CM de juniori și tineret (2005-bronz jun. 2) și CE (2005-argint jun. 1, 2007- bronz jun1, 2009-argint tin.). Este autoarea unui record național de juniori 1. În anul 2009, la CM rezervate seniorilor, s-a clasat pe locul șapte. Multiplă campioană balcanică și națională, la toate categoriile de vârstă. Maestră a Sportului.

BULIGĂ, ION (1963), n. în com. Călinești, jud. Argeș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS și licențiat ANEFS (2000). Antrenor de atletism. Atlet de performanță, selecționat în timpul studiilor liceale în Drobeta Tr-Severin, de către antrenorul Marian

Măroiu (1972 – 1980) după care a fost pregătit de Alexandru Ardeleanu, cu o întrerupere de un an, când a lucrat cu Ioan Söter la clubul *Steaua*. Are și cat I de antrenor de atletism. A obținut 8 titluri de campion național la decatlon și hexatlon și a realizat 7 recorduri naționale la aceste probe combinate. A obținut și trei medalii (bronz și argint) la Jocurile Balcanice. A activat ca profesor, antrenor și din 1996 ca instructor sportiv la FRA. În anul 2001, i s-a încredințat funcția de secretar federal, iar din 2007 cea de secretar general al acestui for. Decorat cu *Medalia Națională pentru Merit* clasa I (2000) și cu *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

BURĂ, ION (1955), n. în Căciulatu, jud. Dolj. Profesor de educație fizică, absolvent al FEFS din Craiova, promoția 2006. Antrenor de atletism cu merite deosebite în pregătirea, promovarea și realizarea unor performanțe de prestigiu pe plan național și internațional.

A practicat atletismul la Colegiul *Nicolae Bălcescu*, din Craiova, sub îndrumarea antrenorului Fane Cioacă. Și-a desfășurat activitatea de antrenor la CSM *Pandurii* din Târgu Jiu. Cu atleții pe care i-a pregătit a obținut peste 80 de titluri de campioni naționali și a stabilit 21 noi recorduri naționale. Pe parcursul anilor, a promovat în loturile naționale de juniori 16 atleți, în cel de tineret 6 atleți, iar în cel de seniori 10 atleți. Specializat în probele de fond și mare fond, a pregătit numeroși atleți care au contribuit la cucerirea unor medalii la CM și CE. Cea mai reprezentativă atletă, pe care a pregătit-o timp de 9 ani, a fost Diță (Tomescu) Constantina legitimată la Clubul din Tg. Jiu, medaliată, în anul 1998 cu argint, la CM de semimaraton, cu bronz la CM de ekiden și la CE de cros, toate în proba pe echipe. La ediția din 1999 a CE de cros (Velenie -Slovenia) a cucerit 2 medalii de argint la individual și cu echipa. Constantina Diță a continuat să obțină medalii, culminând cu cucerirea titlului olimpic în proba

de maraton, la JO din 2008 (Beijing), trecând în pregătirea soțului său, Valeriu Tomescu. Atletă Luminița Gogârlea a contribuit la obținerea medaliei în proba pe echipe la CM de ekiden din 1996 – Copenhaga (medalie de argint) și la ediția din 1998 Manaus (bronz), precum și la CE de cros din 1998 – Ferrara (bronz). S-au mai afirmat atleții: Florina Pană – bronz la CM de ekiden; Ana Nanu – bronz la CE de juniori I din 1991 (Salonic) în proba de 10 000 m; Radu Stroia – medaliat cu bronz, în proba pe echipe, la CE de cros – juniori și cu 2 medalii de argint, în probele de 5 000 și 10 000 m, la CE de juniori I din 1999 (Riga); Viorica Ghican – medaliată la JMU; Ion Avramescu, Ionuț Bură, Victoria Oprealina și alții. Începând din anul 2001, a făcut parte din Consiliul FR de Atletism, iar în anii 2007, 2008 a fost președintele Comisiei de cros și marș. Director coordonator adjunct al CSM *Pandurii* din Târgu Jiu (din 2004). Pentru realizările sale i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. Decorat cu *Medalia Meritul Sportiv* clasa I (2004).

BUTNARU, ION (1932), n. în Iași. Absolvent al Școlii Medii Tehnice de Mecanică Agricolă din Bârlad (1955) și al ICF București, promoția 1965. Începând din 1960 a funcționat ca antrenor de atletism în Iași. A depistat atleți de valoare printre care: Valeria Bufanu,

Radu Gavrilăș ș.a.. Atletei Mihalcea Gabriela, care devenise și o bună săritoare în înălțime (cu titlul de Maestră a Sportului), în urma accidentării, antrenorul IB îi schimbă proba, numărându-se printre cele mai bune săritoare cu prăjina, multiplă campioană națională deținătoare a 27 de recorduri naționale (ultimul fiind de 4,22 m), medaliată cu argint la CE de sală de la Helsinki (1996). Decorat cu *Medalia Meritul Sportiv* clasa I (1973). Antrenor Emerit.

CAPSALI (NEGREANU), SILVIA - vezi **Personalități**

CASANDRA (ILOC), CRISTINA (1977) n. în Zalău, jud. Sălaj. Profesoară de educație fizică și sport, absolventa a FEFS – Univ. Babeș-Bolyai, promoția 2002. Practică atletismul de la 15 ani, la CSȘ (1989-1995) și CSM *Armătura* Zalău (1996-1998), cu antrenorul

Teodor Bidian. Din 1999 este legitimată la CSM Suceava (în anii 2004-2005, dublă legitimată la CSM Suceava, *Steaua* București), fiind antrenată de soțul ei Casandra Silviu. Palmares: 8 titluri de campioană și 7 recorduri naționale în aer liber (2000-2007); 2 recorduri mondiale și 2 europene în aer liber (2000). Reușește o serie de rezultate: 1996 – locul 6 individual la CM de cros, locul I la CN junioare 5000m, cu record național (15'50''), locul 3 la CM junioare 5000m (15'41''44); 1997 - cucerește locul 2 la CE tineret la 5000m (15'46''), locul I la CN tineret (5000m) și locul 3 la CN de senioare; 1998- locul 3 la CE de cros; 1999 - locul I la CN tineret – 5000m, locul I la CN de cros tineret și locul 3 la CN senioare, locul II la CE tineret 5000m (15'22''64); 2000 - locul I la CN senioare la 3000 m obstacole, cu record mondial (9'43''64), pe care îl îmbunătățește la 9'40''20 în Franța, locul 3 individual și locul 2 cu echipa la CMU de Cros; 2002 - 2 recorduri naționale la 3000 m obstacole (9'33''56) în Belgia și 9'33''16 la CN; 2005 - locul 7 la CM 3000 m obstacole; 2007 - locul 6 la CM 3000 m obstacole și record balcanic (9'28''53). La JO de la Beijing (2008) se clasează pe locul 5, cu două recorduri naționale (9'22'38 calificări și 9'16''85 finală). Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

CASANDRA, SILVIU (1975), n. în Iași. Absolvent al FEFS, din cadrul Universității *Ecologice*, promoția 1997. Începe practicarea atletismul (probe de marș) în 1990, sub îndrumarea antrenorului Axinte Mihai, la CSȘ, iar din 1994 la CSM Suceava. Rezultate: 1993 - campion național de juniori la

5000 m, campion balcanic la 10 km - marș și se clasează pe locul 12 la CE juniori; 1994 - locul 20 la CM juniori, la 10 km marș; 1996 – participă la competiții pe distanțe de 50 km; 1997 – locul 7 la CE de tineret 20 km - marș tineret; 1999 – locul 10 la CMU 20 km marș; 2006 – campion național la 10 și 20 km, locul 3 la CB, locul 16 la CE la 20 km; 2007 și 2008 – campion național în probele 10, 20 și 50 km, locul II la CB de la Galați la 20 km. Din 1999, o antrenează pe soția sa Casandra Cristina, cu care obține numeroase performanțe naționale și internaționale; dintre ele, se detașează locul V ocupat de atletă la 3000m obstacole la JO din 2008. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit.

CATARAMĂ, OLIMPIA (1940), n. în Lerești, jud. Argeș. Atletă de performanță specializată în aruncarea discului. A făcut parte din grupul de aruncătoare de disc românce care de prin al 6-lea deceniu al secolului trecut și până astăzi au fost continuu în fruntea performanțelor de valoare internațională (Lia Manoliu, Argentina Menis, Florența Crăciunescu, Daniela Costian și altele. A fost descoperită și pregătită de antrenorul Emil Drăgan, în cadrul ȘS de Tineret și mai apoi în CS *Muscelul* din Câmpulung Muscel. A reprezentat România în 50 de întâlniri internaționale oficiale. Participantă la JO din Tokyo (1964) – locul 8 și din Mexic (1968) – locul 13. A cucerit 15 medalii la JB (3-6-6) și a participat la CE din 1971 și 1974, clasându-se de fiecare dată pe locul VI. În cariera sa, a cucerit 3 titluri de campioană a României la seniori și a corectat 7 recorduri naționale de senioare (1) și junioare (6). Maestră a Sportului.

CĂTINEAN, DORINA (1953), n. în București. Profesor de educație fizică, absolventă a IEFS, promoția 1979. A început atletismul de la vârsta de 12 ani în cadrul clubului *Metalul -București*, unde a avut antrenori pe Georgeta și Silviu Dumitrescu până la intrarea în Facultate,

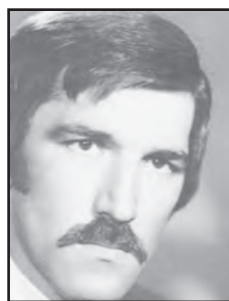
când a concurat sub culorile Clubului de Atletism Universitar București și apoi la CSM din Craiova. A deținut recordul de sală junioare (5,67 m), a fost campioană națională la săritura în lungime la junioare în 1971 și 1972. Campioană națională de senioare (6,50 m) și la ștafeta de 4x100 m și 4x400 m. Vicecampioană balcanică de 2 ori (6,43 m și 6,45 m) și vicecampioană JMU (6,46 m), locul I în 1975 la CE de sală (6,31 m). Ca antrenore, a obținut cu atletele sale 20 de medalii la CN și școlare între 1981-1998. Cel mai valoros rezultat obținut — Mircea Bogdan, locul II la CE de juniori, în 2001. Din 1997 — director la LPS din Craiova. Maestră Emerită a Sportului.

CĂTUNA (POP), ANUȚA (1968), n. în com. Lunca Ilvei, jud. Bistrița Năsăud. Atletă de performanță, specializată în probele de alergare fond (maraton, semimaraton, ekiden). Debutază în activitatea athletică la CSS Bistrița, de unde se transferă la CS Universitatea

Bacău. A fost legitimată la CSS (1982-1987) și CSM (1988-1989) ambele din Bistrița, Știința CFR Bacău (1990-1992), CSU Bacău (1993-1995), Rapid București (1996-2000). Antrenori: Ioan Zanca (1982-1989), Dorin Melinte (1990-1994), Dumitru Pop (1995-2004). A obținut 5 titluri de campioană națională în aer liber și a stabilit 2 recorduri naționale la seniori. A fost selecționată de 24 de ori în echipa națională (2 la JO din 1996 și 2000), 4 la CM în aer liber, 4 la CM de semimaraton, 1 la CM de alergare pe șosea, 2 la CM de ekiden, 4 la CM de cros, 1 la Cupa Mondială de maraton, 1 la CE în aer liber, 2 la JB, 3 la Crosul Balcanic. Rezultate la semimaraton: 1992 (Tyneside) locul III cu echipa; 1993 (Bruxelles), medalia de aur cu echipa; 1994 (Oslo) medalia de aur cu echipa și bronz individual; 1995 (Mon-beliard-Belford), locul I cu echipa și locul III individual. Rezultate la ekiden: 1994 (Litochoro), medalia de bronz cu echipa și la CM (Göteborg), medalia de argint, maraton (antrenor D. Pop). A mai concurat la: CM de cros — locul 4

(1990), locul 7 (1991), locul 6 (1992) în proba pe echipe; la Cupa Mondială, se clasează pe locul I în 1995 și pe locul II în 1997, în proba de maraton; la Crosul Balcanic — 2 medalii de aur și câte una de argint și bronz. Câștigă maratonul de la New York în 1997. Maestră a Sportului (1998). Maestră Emerită a Sportului (1995). Decorații: Medalia Națională „Pentru Merit” clasa a III-a (2000); Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a II-a (2003) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004). Stabilită în SUA.

CEFAN, GHEORGHE (1947), n. în com. Șiria, jud. Arad. Licențiat al Institutului Politehnic Brașov — Facultatea de Silvicultură (1972). Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 16 ani cu antrenorul Constantin Moarcăș, fiind legitimat la SSE Brașov. În continuare a activat

la CSS Brașov și Steagul Roșu din Brașov, unde a revenit după perioada petrecută la CS Rapid București (1971-1973), unde a lucrat cu Gh. Stănel. Ultima parte a carierei, când a și realizat performanțele cele mai bune, a fost pregătit de antrenorul Mihai Marinescu (1973-1977). A obținut zece titluri de campion național și a realizat 6 recorduri naționale. A fost selecționat de 41 de ori în echipa națională (două la Olimpiadă -1972, 1976, trei la CE, opt în Cupa Europei, zece la JB, una la Crosul Balcanic și 17 la meciuri inter-țări). A câștigat șase medalii de aur la JB. În doi ani consecutivi (1975 și 1976) a figurat între cei mai buni șase performeri mondiali ai anului. A fost primul atlet din România care a coborât sub timpul de 8 minute și 30 secunde în proba de 3.000 metri obstacole (record național ce rezistat 19 ani). Maestru al Sportului.

CHIDU, TUDORIȚA (1967), n. în com. Amara, jud. Ialomița. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFȘ. Atletă de performanță, specializată în probele de alergări (400, 800 și 1500 m). Legitimată la CSS Slobozia (1980-1986), *Olimpia Slobozia* (1987-1991), CSM Universitatea Craiova (1992-

1993), *Hermes Slobozia* (1994–1995). A început atletismul de la 13 ani. În perioada 1991-1995 s-a pregătit cu antrenorul Ion Neacșu. A obținut 4 titluri de campioană națională la sală și unul în aer liber. A fost selecționată de 15 ori în echipa națională: 1 la CM în aer liber, 2 la CM de sală, 1 la CM de cros, 1 la CE în aer liber, 3 la CE de sală, 2 la JB în aer liber, 2 la JB de sală, 3 la meciuri interțări. La CM de sală din 1991 a obținut o medalie de bronz în proba de 1500m, la fel și la CM de cros din 1995 cu echipa. La CE de sală un loc 4, un loc 5, și un loc 7, iar la CE în aer liber un loc 6. La JB a obținut 2 titluri balcanice și două medalii de argint. S-a retras din activitatea competițională în 1995. Maestră a Sportului. A fost distinsă cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

CHIOSE, DUMITRU (1925-2001), n. în Sofia (Bulgaria). Bacalaureat, absolvent al Școlii de Telecomunicații din București. A fost încadrat în secția de Instalații a Centralelor Automate din Societatea Telefoanelor. Începe să practice atletismul, în 1941, în concursurile

de alergări organizate pe teren variat, în apropierea Bucureștiului, la care participau cei mai buni *crosiști*, precum Dinu Cristea, Radu Ioniță, Vasile Teodosiu sau Victor Firea. Aceste alergări de la care era nelipsit, în fiecare duminică, erau cea mai mare bucurie a vieții lui. A fi atlet a fost visul și mândria lui în toți cei 15 ani care au urmat. Se antrena alergând în jurul Depozitului de materiale din Șoseaua Măgurele, ajungând până în Șoseaua Basarab. Prin 1944-1945 când clubul „Telefoane” s-a transformat într-o grupare sportivă sindicală, DC s-a aflat în fruntea acțiunii care a dus la înfăptuirea acestui club. Aici a înființat una din primele secții de marș și cros. Alături de sportivii secției, a participat la numeroase crosuri și probe de marș, începând să se situeze din ce în ce mai aproape de primele locuri. Primul titlul de campion național îl obține cu echipa CFR București (Radu Ioniță, Dumitru Chiose, Dumitru Vasile) în proba de

alergare 5000 m. În 1945 cu ocazia primului maraton, DC se clasează pe locul 5. Un an mai târziu este selectat în echipa națională pentru probele de mare fond și ia parte la celebra cursă „Marșul Partizanilor”. În 1946, în aceeași probă, la Balcaniada de la Tirana, aleargă alături de Ion Baboe, Gh. Vasile, Dumitru Paraschivescu și se clasează pe locul doi. Alte 5 titluri de campion național le-a obținut în proba de 20 km marș pe echipe, reprezentând CS PTT în 1958, 1959, 1960, 1961 și CS *Telefoane*, în 1965. Ca instructor voluntar antrenează sportivii din probele de marș și cros ai clubului *Telefoane* reușind să ridice valoarea acestei secții pe plan național. În anul 1949 este ales președintele noii Asociații Sportive PTT-Telefoane, care în 1950 se reorganizează sub denumirea de *Locomotiva PTT*. A acționat pentru înființarea de noi secții la șah, popice, volei, aeromodelism, rugby, precum și pentru afirmarea sportivilor în competițiile internaționale. Alături de alți specialiști din atletism, la sfârșitul anilor '50, a făcut parte din unele comitete ale IAAF. În 1951, pentru rezultatele sale ca sportiv, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului.

CHIURLEA, PAULA (1943), n. în București. Polisportivă talentată, la 10 ani este selecționată la înot, iar ca elevă la Școala tehnică sanitară, specialitatea asistente de farmacie, joacă volei în echipa Combinatului Poligrafic Casa Scânteii, iar mai târziu în echipa *Rapid* București.

De la 18 ani (1961), timp de 33 de ani se consacră Orientării turistice, urmând și școala de antrenori. A obținut însemnate succese: titlul de maestru al sportului, peste 15 titluri de campioană națională, un titlu de campioană balcanică, iar în 1971 titlul de cel mai bun sportiv al anului. Din 1993 își începe activitatea în cadrul secției veterani, iar din 1996 devine secretara Comisiei Naționale a Atletilor Veterani de pe lângă FRA, funcție pe care o deține, cu succese deosebite până în 2005. În tot acest timp, are și o activitate competițională remarcabilă: 31 de titluri naționale la probele 800m, 1500m, 3000m,

5000m, 10000m, semimaraton, maraton, ștafetele 4x100m, 4x400m, precum și probele de marș de 2 km, 5 km și 10 km. A câștigat 16 titluri și 8 recorduri balcanice, iar la CE de la Atena (1994) la maraton, la Cesenatico-Italia la 4x100m și la Upice-Cehia a obținut medalii de bronz. Pasiunea deosebită și dăruirea pentru activitatea sportivă este oglindită și în familie, unde atât soțul Cristian, cât și fiul Șerban sunt valoroși participanți la competițiile din țară și din străinătate rezervate veteranilor.

CIACLANI(CSAKLANY) ȘTEFAN (1911-1941). Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ANEF. Atlet de performanță, un mare pasionat al atletismului, dovedind calități de atlet complet, polivalent, fiind de 10 ori cel mai valoros atlet în probele de pentatlon,

decatlon, lungime și înălțime la CN desfășurate în perioada 1931-1938. A obținut 6 titluri de campion național la pentatlon A(lungime, sulită, 200m, disc, 1500m) în 1931, 1932 și 1933(pentru Jiul Vulcani), 1934(Jiul Petroșani), 1936(CFR București), 1937(Venus București), două titluri la decatlon în 1936(CFR) și 1938(Venus), câte un titlu la lungime(6,78m) în 1937 și înălțime(1,73m) în 1938. Participant la JB în 1937 organizate în București, a contribuit la clasarea țării noastre pe locul al II-lea cu 104 puncte, după Grecia(120 puncte). În statisticile din 1938 era clasat în grupa atleților de categoria I-a la săritura în înălțime și în categoria a II-a la săritura cu prăjină. A apucat să-și dovedească și calitățile de pedagog contribuind la formarea și lansarea tinerilor atleți ai Venusului. A îndrăgit stadionul și întrecerea sportivă și nu l-a părăsit decât atunci când a fost trimis pe front. Viața lui a fost scurtă dar plină de semnificații și învățăminte. La 5 septembrie 1941, cade în luptele de la Dalnik, în fruntea ostașilor pe care îi comanda. A fost înmormântat în cimitirul eroilor din Freudenthal-Ucraina. (Surse – Hronicul Sportului Românesc 1940-1942; Campionii României 1914-1998; Anuarul Sporturilor 1938-1939).

CIOCHINĂ, ȘERBAN (1939) n. în București. Absolvent al Institutului de Construcții din București. Atlet de performanță, specializat în probele de lungime și triplu salt. A început atletismul la vârsta de 15 ani, fiind legitimat la *Minerul* (1955). În continuare a activat la

Dinamo București (1956–1958), CSU București (1959), Știința București (1960–1961), *Metalul* București (1962–1973), CAU București (1974). Printre antrenorii cu care s-a pregătit s-au numărat Elias Baruch (1965–1970), și apoi Silviu Dumitrescu (1971–1973). A obținut și 7 titluri de campion și a stabilit 9 noi recorduri naționale în aer liber și 8 în sală. A fost primul atlet român care a sărit peste 16 metri la triplu salt. A avut 39 de selecții în echipa națională (dintre care 2 la JO, 7 la CE de sală și aer liber, 12 la JB). La JO de la Tokyo (1964) ocupă un loc V în finală. De asemenea, un loc V ocupă și la CM în aer liber din același an. în CE de sală și în aer liber cucerește o medalie de aur, una de bronz și un loc IV. La JB în aer liber reușește să cucerească 3 titluri de campion balcanic, 4 medalii de argint și 2 de bronz. În anul 1975, a activat ca antrenor la CAU București și la lotul național, pregătind printre alții și pe Dorina Cățineanu – săritoare în lungime. Este distins cu Ordinul *Meritul Sportiv* - clasa III (2004).

CIONCAN, MARIA (1977-2007), n. în com. Maieru, jud. Bistrița-Năsăud. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din Cluj-Napoca, promoția 2004. Atletă de performanță specializată în probele de alergări (800, 1500 și 3000 m). A fost legitimată la:

LPS Bistrița (1992-1994); în intervalul 1995-1997 nu a concurat; CSS-LPS Bistrița (1998); CSS *Siderurgica* Hunedoara (1999-2000); *Siderurgica* Hunedoara și *Universitatea Cluj-Napoca* - dublă legitimare (2001-2004); CSM-PAB Arad și *Dinamo*

București – dublă legitimare (2005-2006). A cucerit 6 titluri de campioană națională (3 la sală) la probele de 800m, 1500m și 3000m. A fost de 14 ori selecționată în echipa națională, cu următoarele participări: 1 la JO; 1 la CM în aer liber; 3 la CM de sală; 2 la CE de sală; 4 la Cupa Europei în aer liber; 1 la CB în aer liber; 1 la CB de sală; 1 la Crosul balcanic. A cucerit o medalie de bronz la JO de la Atena (2004) la 1500m după o cursă de mare voință, 2 medalii de aur la JB la 800m și 1500m. Se stinge din viață la 21 ianuarie 2007 într-un accident de mașină la Pleven în Bulgaria. Maestră a Sportului (1998) și Maestră Emerită a Sportului (2004). A fost decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a, cu două barete (2004).

COJOCARU (MATEI), CRISTIEANA (1962), n. în com. Cujmir, jud. Mehedinți. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din Bacău, promoția 1983. A practicat atletismul de performanță, fiind descoperită de Mihai Nistor, de la vârsta junioratului,

perioadă în care realizează 10 recorduri naționale la probe diferite de alergări. La vârsta senioratului – sub îndrumarea antrenorului Nicolae Mărășescu, realizează o serie de performanțe remarcabile. A fost legitimată la: ȘS *Olimpia* (1975-1977) și CSȘ *Olimpia* (1978-1979) din Craiova; CSȘ de Atletism Craiova (1980); Știința Bacău (1981-1983); CSM Craiova (1984-1985); CSM Universitatea Craiova (1986-1991). Antrenori: Mihai Nistor (1975-1980); Ion Puică (1980); Nicolae Mărășescu (1981-1991). A obținut 8 titluri de campioană națională, din care 7 în aer liber și a stabilit 16 recorduri naționale (14 în aer liber). A fost prima atletă din țara noastră care a alergat o cursă de 400 m garduri în mai puțin de 55 secunde (54,99 sec– București, 24 mai 1986). Selecționată de 26 de ori în echipa națională (1 la JO, 1 la CM în aer liber, 1 la CM de sală, 2 la CE în aer liber, 3 la CE de sală, 5 la Cupa Europei, 7 la JB, 6 meciuri inter-țări). Rezultate: medalie de bronz la JO de la Los Angeles (1984) la proba de 400 m

garduri; CM în aer liber – 2 locuri 8 la 400 m garduri și ștafetă 4x400 m (1983); CM sală de la Paris - medalie de aur la 800 m (1985); CE în aer liber – un loc 6 la ștafetă 4x400 m și un loc 7 la 400 m garduri; CE sală– medalie de argint la 800 m (1986), 2 medalii de bronz la 800 m (1984 și 1985); JMU – 2 medalii de argint la 800 m și 400 m garduri (1985); JB – 5 medalii de aur, 2 de argint și 1 de bronz (1981-1989); CE juniori – medalie de bronz la 1500 m (1979). În 1985, realizează cea mai bună performanță mondială în sală, în proba de 500 yarzi. În perioada 1989-2007, a activat ca antrenore de atletism la CSM Craiova, unde a selecționat și pregătit numeroși sportivi, promovați în atletismul de performanță Maestră a Sportului (1979), Maestră Emerită a Sportului (1984). Decorații: Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2004) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

CONEA, MARIA – vezi **Personalități**

CONSTANTIN, ȘTEFANIA (1937), n. în județul Galați. Profesor de educație fizică și sport, absolventă a ICF, specializarea atletism, promoția 1958. A practicat atletismul de performanță, începând din 1948, la Școala Generală Niculițel, sub îndrumarea prof. Vasile

Popa. A câștigat numeroase concursuri școlare și de juniori. Și-a continuat activitatea la CS Știința Icf, unde s-a pregătit cu profesorul Constantin Dumitru Alexandrescu, pentru probele de 100m și 200m plat. Campioană națională de junioare (1956-1957). Multiplă campioană universitară. Componentă a lotului național de junioare. Din 1959, își începe cariera didactică ca profesor-antrenor la liceu cu program de Educație Fizică din Galați, până în anul 1970. Din 1971, câștigă concursul de asistent universitar pentru atletism la FEF din cadrul Institutului Pedagogic Galați (lector 1977, conferențiar 1990). Concomitent a activat ca antrenor la AS Institutul Pedagogic, ulterior prin unificarea cu CS Politehnica, la CS Universitatea, unde a funcționat până în 1993.

În această perioadă, a selecționat, pregătit și promovat peste 30 de atleți care s-au afirmat pe plan intern și internațional. Printre aceștia s-au aflat Fița Rafira-Lovin (1968-1977- proovată în grupa antrenorului Nicolae Mărășescu); Gheorghe Buruiană, Gheorghe Zaharia, Hurmuz Laurenția; Ecaterina Cheșu, Viorica Jitaru, Corina Roșianu, Marius Nicoară, Paula Toader și Iații. În anumite perioade a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. Ca antrenor și-a adus contribuția la pregătirea și obținerea unor performanțe de prestigiu pentru atletismul românesc la JO, CM, CE, JMU și la JB. Din 1999, și-a continuat activitatea didactică la Universitatea Danubius din Galați, cu gradul de conferențiar, la catedra de educație fizică și sport, unde a deținut și funcția de prodecan la Facultatea de Științe Economice. Pe linie didactică a realizat mai multe studii și cercetări, a editat 10 cursuri și caiete de elucări și peste 10 lucrări susținute în diferite sesiuni științifice sau publicate. A contribuit activ la promovarea și realizarea unor acțiuni menite să dezvolte activitatea sportivă gălățeană. A făcut parte din diferite organisme și colective de lucru ale forurilor de conducere gălățene. Distincții: Diploma . Merite în activitatea sportivă (1970) , Decorată cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (1982)

CONSTANTINESCU-NEHOI, OLIMPIU (1908-1986), n. în Roman. Ofițer în Armata Română cu grad de căpitan. Antrenor de atletism. Polisportiv remarcabil, a practicat și a antrenat la box (a fost campion al armatei), fotbal (jucător și antrenor), atletism (aruncător de

disc și greutate), automobilism și bob unde a fost campion național chiar în perioada când s-a consacrat antrenoratului la atletism. După întoarcerea din cel de-al Doilea Război Mondial, se retrage din armată și se dedică atletismului din municipiul Roman, unde se înființează o Școală Sportivă de juniori. Datorită activității sale neobosite se creează o școală de sprint și semifond, de unde va lansa

către loturile naționale numeroase atleți de mare valoare, printre care: Mariana Filip-Suman, Elena Tărățe-Lina, Eleonora Monoran, precum și aruncătoarea de greutate Mihaela Loghin, care au reprezentat România la JO, CE și JB. Mulți ani la rând, echipele de juniori din Roman au câștigat competițiile de cros. A doborât, cu elevele sale, peste 40 de recorduri naționale, a cucerit peste 80 de titluri de campioni naționali, acestea reprezentând atletismul din țara noastră la competițiile internaționale oficiale de peste 110 ori. Pentru meritele sale și ca o recunoaștere a muncii acestui neobosit militant pentru atletism, Sala și Clubul Athletic din Roman îi poartă numele. A fost distins cu titlul de Antrenor Emerit și decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1966).

COPU, PAUL (1953), n. în com. Mera, jud. Vrancea. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS din Constanța. Antrenor de atletism. Atlet de performanță descoperit și pregătit de antrenorul Ovidiu Gavrilă la CSS Focșani (1971). Cu antrenorul Silviu Dumitrescu ajunge în elita

alergătorilor de semifond și fond români, după care își continuă ascensiunea la proba de 3000 m obstacole cu antrenorii Ion Veliciu și Constantin Craia. A obținut 3 titluri de campion național, 3 titluri de campion balcanic, iar la Jocurile Mondiale Universitare de la Ciudad de Mexico a câștigat o medalie de aur și una de argint. La CE de sală și în aer liber obține în finale două locuri V și un loc IV. Participant la JO la Moscova, 1980. În 1978, realizează a 7 performanță mondială a anului la 3000 obstacole, iar un an mai târziu urcă pe locul 5 între performerii anului la obstacole. După participarea la Jocurile Balcanice de Atletism de la Izmir, din 1983, se stabilește în SUA. Își completează studiile la Character Training Institute, Oklahoma City, SUA. Revine în țară pentru desfășurarea proiectului Character First pentru România, fiind Director Executiv, pe baza unui contract, semnat în anul 2004 cu Ministerul Educației, care urmărea predarea conceptelor generale de formare

a caracterului în școlile românești. A continuat să activeze și să participe la întrecerile atleților veterani, obținând și titlul de campion.

CORBU, CAROL (1946), n. în satul Văleni-Podgoria, com. Călinești, jud. Argeș. Absolvent al Facultății de Matematică din cadrul Institutului Pedagogic din Pitești, promoția 1967. Ofițer în armata română cu grad de colonel. Deși avea o talie de baschetbalist sau voleibalist, el

este atras de atletism, pe poarta căruia intră, la 17 ani, în grupa prof. Ion Vorovenci, la ȘS din Pitești. Orientat inițial către săritura în înălțime, el va opta pentru proba de triplu salt, pentru care era dotat somatic și în care se va consacra. A fost legitimat la: ȘSE Pitești (1963-1965); CSO Pitești (1966); CSA *Steaua* București (1967-1980). În 1965, devine campion național de juniori (14,75 m). În total, în activitatea sa, a obținut 18 titluri de campion al țării (10 în aer liber, 8 în sală) 15 la triplu salt și 1 la săritura în lungime în sală, 7 recorduri naționale (5 în sală, 2 în aer liber). Transferat la Clubul *Steaua* este preluat de antrenorul Elias Baruch, cu care obține titlul de campion național la seniori (16,12 m), performanță urmată de locul IV la CE de la Atena, în 1969 și locul III la Jocurile Europene de sală de la Belgrad. În 1971, devine primul atlet român care intră în clubul săritorilor de peste 17 m (17,12 m), record care a rezistat până în 1984. În același an, dobândește medalia de argint la CE în sală la Sofia (16,83 m) și pe cea de bronz, la Helsinki, în aer liber (16,87 m). Din 1972, este preluat de antrenorul Ioan Söter, iar performanțele sale se mențin la un nivel înalt: locul II, la CE de la Grenoble (16,89 m); recorduri naționale la săritura în lungime în sală (7,92 m). La JO de la München, în 1972, s-a situat pe locul IV (16,85 m). În 1973, se clasează pe locul I la CE de sală de la Rotterdam (16,80 m). A cucerit încă 2 medalii de argint la CE 1974 (aer liber) și 1976 (sală). La JO de la Montreal se clasează pe locul VIII. Bilanțul performanțelor sale pe plan internațional cuprinde: 46 selecții în echipa națională; 2 la JO, 4 la CE în aer liber; 9 la CE de sală; 7 la Cupa Europei; 10 la JB; 14

la meciuri inter-țări. Rezultate: la JO 1972 - locul IV și 1976 - locul VIII (conform regulamentului IAAF, aceste performanțe sunt considerate și pentru CM); CE aer liber – medalie de argint (1974), medalie de bronz (1971), locul IV (1969); CE sală – medalie de aur (1973), 3 medalii de argint (1971, 1972, 1976), 2 locuri IV (1975, 1978), un loc V (1975), un loc VI (1970); Criteriu European sală – medalie de bronz (1969); JB - 5 medalii de aur, 2 de argint, 1 de bronz (1969-1979); Concursul European de juniori – medalia de bronz (1966). După retragerea din activitatea competițională, a activat cu bune rezultate ca antrenor de atletism la CSA *Steaua* București, unde a pregătit, printre alții pe: Laurențiu Budur, Vasile Dima, Gheorghe Lina, Lucian Sfiea, Gina Panait Ghioroiaie, Elena Aflorii ș.a. Membru al FRA, iar între 1993-1996 – vicepreședinte al acestui for. Vicepreședinte al CSA *Steaua* București (2000-2001). Membru în Comitetul Olimpic Român (1998-1999). Maestru al Sportului (1966). Maestru Emerit al Sportului (1971). Decorat cu: Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a II-a (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

COSTIAN, DANIELA (1965), n. în Brăila. Atletă de performanță. Își începe pregătirea sistematică în atletism cu profesorul Ioan Leu, în Brăila. Transferată la CS *Dinamo* București, continuă pregătirea cu antrenorul Ioan Benga, devenind în scurt timp una din

cele mai bune aruncătoare de disc din România, performanțele sale având valoare internațională. Stabilește 5 recorduri naționale de junioare și 3 de senioare, cel mai valoros fiind de 73,84 m, în 1988. În 1988, pleacă din țară și se stabilește în Australia, unde continuă activitatea de performanță sub îndrumarea lui Ion Zamfirache, fost aruncător de disc, de asemenea stabilit în Australia în același an. În anul 1992, la JO de la Barcelona câștigă medalia de argint pentru Australia. După anul 2009, revine în România. Maestră al Sportului.

CRĂCIUNESCU (IONESCU, TACU), FLORENȚA (1955-2008), n. în com. Stejaru, jud. Teleorman. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS, promoția 1985. A debutat în atletismul de performanță la aruncarea discului.

A fost legitimată la: *Rovine* Craiova (1971-1975); *Steaua* București (1976-1977, 1982-1987) și *CS Farul* Constanța (1978-1981). S-a pregătit cu antrenorii: Ionel Ghiță (1971-1972); Dan Serafim (1976-1977, 1982-1987); Constantin Boroianu (1978-1981). A obținut 6 titluri de campioană națională în aer liber la aruncarea discului (1980-1985) și a stabilit 2 recorduri naționale (1981 - 68,98 m și 1985 - 69,50 m). A fost selecționată de 35 de ori în echipa națională (2 la JO, 1 la CM, 1 la CE, 6 la Cupa Europei, 8 la JB, 17 la meciuri inter-țări). Palmaresul său mai cuprinde: JO - medalie de bronz la aruncarea discului (1984); locul VI la aruncarea discului (1980) și locul VIII la aruncarea greutății (1984) –conform regulamentului IAAF, performanțe realizate la JO până în 1983 sunt considerate și rezultate pentru CM; CE – loc VII (1982); JMU – 2 medalii de aur (1981, 1983) și bronz (1979); JB – 3 medalii de aur, 1 medalie de argint, 3 medalii de bronz (1976-1985); 6 clasări între primele 10 performanțe mondiale ale sezonului la aruncarea discului (1979-1985). După retragerea din activitatea competițională, a activat ca antrenoare de atletism la CSA Steaua (1988-1987), unde a pregătit printre alții pe Iulian Păunează, Cristina Boiț, Constanța Iancu ș.a. Maestră a Sportului (1979). Maestră Emerită a Sportului (1994). Decorată cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

CRISTEA, DINU (1913-1991), n. în com. Vasilați, jud. Ilfov. O figură legendară a atletismului românesc. Strălucit alergător de fond, timp de mai bine de două decenii și jumătate a fost nelipsit de pe piste de atletism ale României și ale altor țări. A fost descoperit în 1933, în

timpul stagiului militar, de către AS „Grănicerul”. A activat apoi la „Stadiul Român” și „Metalul” București. La vârsta de 22 de ani, stabilește primul său record național la 10 000 m și se clasează pe locul II la CB de atletism — la 5 000 m. A cucerit 46 de titluri de campion național (1933-1958) și a stabilit 16 noi recorduri naționale: 4 la 5000 m, 8 la 5 000 m și câte 2 la 3000 m obstacole și maraton (1933-1954). Cucerește 11 medalii la JB (3 de aur, 6 de argint și 2 de bronz) și participă la numeroase concursuri de ciclocros. După cel de-al doilea război mondial, a fost la legitimat la „Metalul” București, sub îndrumarea antrenorului Silviu Dumitrescu. Participă la concursurile de maraton, reușind în anii 1952 și 1954, la vârsta de peste 40 de ani, să parcurgă distanța clasică de 42,195 km, în timpi care reprezentau, la vremea aceea, cele mai bune performanțe din istoria atletismului românesc. Înainte de anul 1945, DC a fost considerat unul dintre cei mai valoroși alergători europeni, un simbol al longevității sportive, un neobosit luptător pentru gloria atletismului românesc. Selecționat de 33 de ori în echipa României și a fost considerat printre primii atleți români din toate timpurile. După 1960, se dedică muncii de antrenor, cu aceeași pasiune și devotament. Elevul său, Ion Dima, a cucerit medalia de aur la Concursul European din 1968, de la Leipzig. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport*, clasa a II-a (1938).

CRIȘAN, DORU (1948), n. în Constanța. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF/IEFS, specializarea atletism, promoția 1970. În perioada 1970-1990, a funcționat ca asistent și șef de lucrări la Facultatea de Educație Fizică, din Universitatea Galați.

A practicat atletismul, afirmându-se la săritura în lungime la vârsta junioratului. În aceeași perioadă a activat și ca antrenor de atletism, având în pregătirea sa mai mulți atleți valoroși, fiind încadrat la CSU Galați. În calitate de antrenor federal, în perioada 1990-1995, contribuie

la pregătirea componentilor lotului național. Una dintre sportivele sale valoroase Liliana Năstase a realizat performanțe deosebite, înregistrând în palmaresul său 14 titluri de campioană națională la pentatlon și heptatlon, 11 recorduri naționale și 2 recorduri mondiale în sală la pentatlon (1991 și 1992), o medalie de argint la CM de la Tokyo (1991), o medalie de aur la CE de la Geneva (1992), o medalie de aur la JMU de la Kobe (1985) și una de argint la JMU de la Zagreb (1987). În perioada 1976-1978 a îndeplinit funcția de vicepreședinte al Clubului Sport Universitar din Galați. Din 1996, este angajat, cu contract, în Liban, în calitate de profesor la Universitatea din Bolomaid și antrenor de atletism având realizări deosebite în ambele funcții. În activitatea sa a avut preocupări științifice, a elaborat numeroase studii cu caracter didactic și cele privind selecția și pregătirea atleților de performanță. Distincții: Diploma de Merit pentru contribuția adusă la dezvoltarea atletismului. Antrenor Emerit (1991). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

CUCOȘ LUCICĂ (1958), n. în com. Horia, jud. Neamț. Profesor de educație fizică, absolvent al FEFS din Iași. În perioada 1981-1990, a activat ca profesor de educație fizică în com. Mircești, jud. Iași. Din 1990, a fost încadrat ca profesor la catedra de atletism a LPS

Roman. A pregătit grupe de atleți aruncători în cadrul LPS Roman, printre care Fekete Cristina, Ciobanu Cristian, Martișcă Marcel – campioni de juniori. Din anul 2000 a descoperit-o pe Bianca Perie (în vârstă de 10 ani), aruncătoare de ciocan care, în perioada 2002-2009, a devenit campioană națională de juniori III, II și I. S-a impus și la senioare în 2007, 2008, 2009, Bianca obținând patru titluri de campioană mondială de juniori (caz unic în atletismul lumii) – Marakech (2005, cadeți), Beijing (2006, juniori I), Ostrava (2007, cadeți), Bydgoszcz (2008, juniori I) și două titluri de campioană europeană – Hengelo (2007, juniori I),

Novi Sad (2009, juniori I). Este Cetățean de Onoare al com. Horia, jud. Neamț. Antrenor Emerit.

CURTA, NICULAE AUREL (1943), n. în Galați. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF-București, promoția 1966. Antrenor de atletism categ. I. A fost legitimat la CSS Târgu Mureș, unde a activat la atletism și volei la nivel de juniori și în Divizia de atletism, unde a

concurat în probele de viteză și garduri. Bun organizator al activităților de masă pentru tineret, al competițiilor, campionatelor și meetingurilor interne și internaționale de atletism. Arbitru de atletism, a contribuit la formarea arbitrilor în această ramură de sport. Specialist în realizarea bazelor sportive pentru atletism și în dotarea lor. A întocmit documentația tehnică de modernizare a stadioanelor pentru atletism (3 din București, 2 din Cluj-Napoca, din Poiana Brașov, Sf. Gheorghe, Mediaș, Craiova ș.a.). A îndeplinit funcțiile de președinte al Comisiei de arbitri (1988-1997) și președinte al Comisiei de competiții (1998-2006) din cadrul FRA. Din anul 1982, s-a aflat în funcția de Secretar federal, al FRA. A fost distins cu *Meritul Cultural* clasa II-a (1974), *Medalia Muncii* (1977), Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a III-a (2002) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

CUȘMIR (STANCIU), ANIȘOARA (1962), n. în Brăila. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS, promoția 1987. Atletă de performanță, descoperită de profesorul Ioan Leu (1975-1979) și mai apoi pregătită de antrenorul brăilean I. Moroiu

(1980-1986). A fost legitimată la ȘS (1975-1977), CSS (1978-1979), CS Brăila (1980), CSM Craiova (1981-1982), CS *Steaua* și CSM Craiova – cu dublă legitimare (1983-1984), CSA *Steaua* (1985-1986). A obținut 8 titluri de campioană națională, în

perioada 1982-1985, dintre care: 3 în aer liber (2 la ștafeta 4x100 m și 1 la săritura în lungime); 5 titluri în sală (3 la lungime, 1 la 50 m și 1 la 60 m), precum și 14 recorduri naționale (7 în aer liber, 7 în sală). A fost prima atletă din țara noastră care a sărit peste 7 m la lungime (1982). A realizat performanțe remarcabile, fiind una dintre cele mai cunoscute săritoare în lungime din lume. Selecționată de 9 ori în echipa națională: 1 la JO, 1 la CM în aer liber, 1 la CE în aer liber, 1 la Cupa Europei, 2 la JB, 3 la meciuri inter-țări. Palmaresul său cuprinde: JO (1984) Los Angeles – medalie de aur; CM (1983) Helsinki – medalie de argint; CE (1982) Atena – medalie de argint; JMU – medalie de aur (1983) Edmonton, medalie de argint (1981); JB – medalie de aur (1981) și argint (1984) la săritură lungime și medalie de bronz cu ștafeta 4x100 m (1981); 4 recorduri mondiale în aer liber la săritura în lungime -7.15 m în 1982, 7.21, 7.27 și 7.43 toate în 1983; 4 recorduri europene în aer liber – 7.15 în 1982, 7.21, 7.27 și 7.43 toate în 1983; 2 cele mai bune performanțe europene și mondiale în sală în 1983; cele mai bune performanțe europeană și mondială la săritura în lungime în aer liber în 1981. Și-a început activitatea ca antrenor de atletism la CSA Steaua, în 1987, printre sportivii pe care i-a pregătit aflându-se: Bogdan Tudor, Dănuț Marian Simion, Angelica Badea ș.a. În 1984, a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național. Membră a Comitetului Olimpic Român (1994-2002). În 1983, Asociația Presei Sportive a desemnat-o *Cea mai buna sportivă română a anului*. Maestră a Sportului (1980), Maestră Emerită a Sportului (1982). A fost decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1982); Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de ofițer (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

DAMASCHIN, ION (1947), n. în com. Belinț jud. Timiș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport. A practicat atletismul de performanță, începând de la vârsta de 14 ani, sub îndrumarea

antrenorului Emil Grozescu, cu care obține 2 titluri de campion și este selecționat în echipa națională de juniori. A fost legitimat la început la CS *Banatul* Timișoara, apoi la CSA *Steaua* București, unde lucrează cu antrenorii Niculae Păiș și Silviu Dumitrescu.. Ca sportiv reușește să obțină 8 titluri de campion național la proba de bază 800m și la ștafete. A fost selecționat de 18 ori în echipă națională, participând la numeroase competiții internaționale. La JB, dobândește un titlu de campion și alte 5 medalii de argint și bronz. Își începe activitatea de antrenor la Clubul *Rapid* București (1976–1979), iar din 1979 activează ca profesor-antrenor la CSȘ Timișoara, transformat în LPS *Banatul*. Dintre rezultatele obținute cu elevii menționăm 68 de titluri de campioni naționali la juniori, tineret și seniori, cu 28 de recorduri naționale la aceste categorii de vârstă. De asemenea, a promovat în loturile reprezentative 22 juniori, 8 tineri și 4 seniori. A activat ca antrenor la loturile de juniori în anii 1979-1981, 1985–1986, 1989–1998, iar din anul 2000 este antrenor la lotul de juniori și seniori. Dintre sportivii pregătiți de ID (împreună cu Elena Damaschin), s-au remarcat: Nadia Cocoranu și Mariana Bilan, loc III (ștafetă) la CM de juniori II din 2001 (Debrecen), Florin Suciu clasat în finale la CE juniori, tineret, seniori, precum și Adelina Pastor, medaliată cu bronz la mondialele de cadeți din anul 2009, cu ștafeta. Deține calificarea de arbitru de atletism cat. I. A fost distins de mai multe ori cu diplome de onoare sau de merit. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit (1998).

DEMETER, ANDREI – vezi **Personalități**

DESELCNICU (PAPURĂ), LELIA (1973), n. com. Mofleni, jud. Olt. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergare. A fost legitimată la: CSȘA Craiova (1987); CSȘ *Olimpia* Craiova (1988-1992); CFR *Craiova* (1993); CSM *Universitatea* Craiova (1994-1996); Nu a concurat (1997-1998);

CSM *Universitatea* Craiova (1999). Antrenori: Natalia Andrei (1996), Ilie Elena (1999). A obținut 7 titluri de campioană națională, dintre care: 6 titluri în aer liber - 2 la 2000 m obstacole (1993, 1995); 2 la cros - echipe (1996, 1999); 1 la ștafeta 4x400 m (1995); 1 la cros individual (1996); 1 titlu în sală la ștafeta 4x2 tururi (1995). Deține 2 recorduri naționale, în aer liber la 2000 m obstacole (6.30:12 și 6.29:57, în 1995). Selecționată în loturile naționale: 1 la CM de cros; 1 la CM de ekiden; 1 la CE de cros și 1 la Crosul Balcanic. Palmares: la CM ekiden - 1 medalie de argint (2.18.41/1996); la CE cros - 1 medalie de argint, la echipe (1999); la Crosul Balcanic - 1 medalie de aur la echipe (1995). Maestră a Sportului (1995). Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv clasa I* (2004).

DIȚĂ (TOMESCU)

CONSTANTINA (1970), n. în com. Turburea, jud. Gorj. A început atletismul cu antrenorul Mircea Zorilă (1988-1990). A continuat cu antrenorul Ion Bură (1991-2000), după care a trecut la antrenorul Valeriu Tomescu cu care a obținut și progresele

cele mai mari. A fost legitimată la *Forestierul* Tg. Jiu (1988-1991), *CSM-Universitatea* Craiova (1992-1996), *CS Pandurii* Tg. Jiu (1997-2004) și *CSM Turnu Severin* (2005-2007). A obținut 9 titluri de campioană națională, dintre care 5 la individual, 4 cu echipa și a stabilit 6 recorduri naționale (2 la maraton, 2 la semimaraton și câte 2 la maraton, semimaraton și 20 km alergare pe șosea). Din 1997 a intrat în echipa națională pe care a reprezentat-o de 35 de ori la probele de cros, 20 km pe șosea, semimaraton, maraton și ekiden. Rezultatele obținute în competițiile internaționale oficiale: JO Beijing 2008 - medalie de aur și titlul de campioana olimpică la maraton; CM în aer liber - medalie de bronz la maraton (2005); CM semimaraton - 2 medalii de aur individual și cu echipa (2005); 2 medalii de argint cu echipa (1998 și 2004), 2 medalii de bronz la individual (2004) și cu echipa (2003); CM 20 km alergare pe șosea - medalie de argint

individual (2006); CM ekiden - medalie de bronz (1998); CM de cros - 3 locuri V cu echipa (1998, 1999); Cupa Mondială maraton echipe - medalie de argint (1999) și de bronz (2001); CE în aer liber - un loc VII la 10 000 m (2002); CE de cros - 2 medalii de argint individual și cu echipa (1999), medalie de bronz cu echipa (1998); Cupa Europei maraton echipe - loc V (1998); JB în aer liber - 3 medalii de aur (1997-2002); Crosul Balcanic - 2 medalii de aur cu echipa (1997 și 2001), 2 medalii de bronz individual (1997 și 2001); 2 recorduri mondiale - 25 km alergare pe șosea și 30 km de alergare pe șosea (ambele în 2006) și 3 recorduri europene. A fost desemnată de trei ori „Cea mai bună atletă a anului” (2005-2006-2008). Maestră a Sportului (1997) și Maestră Emerită a Sportului (2001). Decorată cu: Medalia Națională *Pentru Merit* (2000); Medalia *Meritul Sportiv clasa I* (2004); Ordinul *Meritul Sportiv clasa I* (2008). Este stabilită în SUA.

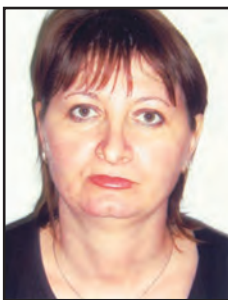
DIȚI (DIACONESCU),

MARIA (1937), n. în com. Văleni, jud. Dâmbovița. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ICF, promoția 1963. Asistent universitar (1963-1987), șef de lucrări (1987-1995) la Catedra de atletism (ICF/IEFS/ANEFS), de

unde se pensionează în 1995. A practicat atletismul de performanță, aruncarea suliței, la CS Câmpulung Mușcel (antrenor E. Drăgan), „Știința” București și „Steaua” (antrenor A. Nagy), realizând performanțe remarcabile: 2 recorduri naționale de juniori și 10 de seniori, 7 titluri de campioană națională la aruncarea suliței, 27 de selecții în echipa națională (2 la JO, 1 la CE, 9 la JB, 15 la meciuri inter-țări). Rezultate: JO de la Tokyo (1964) - locul VI; CM în aer liber (rezultatul obținut la JO 1964) - locul VI; CE de la Belgrad (1962) - medalie de argint și Stockholm (1958) - locul VII; JMU - medalie de argint (1961) și bronz (1959) și JB - 7 medalii de aur și una de argint (1957-1964). Maestră a Sportului (1957). Decorată cu Medalia Națională *Pentru*

Merit clasa a III-a (2000) și Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

DOSZA, CSZABA (1951), n. în Odorhei, jud. Harghita. Atlet de performanță. Specializat în proba de săritura în înălțime. A fost legitimat la: *Confecția* Odorhei (1966-1967); *Liceul Nr.2* Tg. Mureș (1968-1970); Institutul *Pedagogic* Tg. Mureș (1971-1972). Antrenori: Zoltan Szabo (1970-1971). Campion național în aer liber (2.12 /1971) . Deține 5 recorduri naționale, dintre care 4 în aer liber (1969, 1970 și 2 în 1972) și 1 record în sală (2.20 /1973). Selecționat de 19 ori în lotul națională: 1 la JO (1968) , 1 CE în aer liber, 2 la CE de sală, 2 la Cupa Europei în aer liber, 5 la JB în aer liber, 8 la competiții interțări. Palmares: CE aer liber – 1 medalie de argint la săritura înălțime (2.20 /1971); CE sală – 1 loc 4(2.17/ 1973); JMU – 1 medalie de bronz (2.15 /1973); JB - 2 medalii de argint (2.14 1971) și 2.18 /1973); CE juniori - 1 medalie de argint (2.16 /1970). Are o clasare între primii 10 performeri mondiali ai sezonului. A fost primul atlet din țara noastră care a sărit peste 2.20 m la înălțime (Helsinki – 14.08.1971). Maestru al Sportului (1969). Maestru Emerit al sportului (1971). În 1973 s-a stabilit în Canada, unde a continuat să concureze, dar rezultatele nu au mai fost la nivelul celor anterioare.

DRAGOMIR (BÎRZU), LENUȚA (1969), n. în Constanța. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ANEFS București, promoția 1994. A practicat atletismul de performanță 16 ani, specializată în proba de 100m garduri. Cele mai bune rezultate au fost: locul VI la CM de juniori 1, multiplă campioană balcanică și națională de juniori și seniori. A deținut 2 recorduri naționale de juniori 1, în proba de 100m garduri. A mai concurat în proba de triplusalt și probe combinate, obținând mai multe medalii la naționale. S-a pregătit cu antrenorii: Gevat Cecilia, Boroianu C-tin și Mihail C-tin (cu care a obținut

cele mai bune rezultate). Din 1994 activează ca profesor-antrenor de atletism la o clasă specială cu program sportiv, titularizată în 1998 la CSS 1 Constanța. A selecționat și pregătit numeroși atleți care s-au afirmat în competițiile interne și internaționale, mulți dintre aceștia fiind promovați în loturile naționale de juniori, tineret și seniori. La CN, aceștia au obținut peste 200 de medalii, la toate categoriile de vârstă, de la copii până la seniori, iar pe plan internațional au cucerit 8 medalii la CM și CE de juniori și tineret și s-au clasat pe locul VII la CM de seniori (2009), pe locul V la CE de seniori (2011), iar la CB de juniori și seniori au câștigat 13 medalii. Printre sportivii care s-au remarcat deosebit se află: Bujin Cristina, Spătaru Cristine, Toma Cristina și Daianu Adrian. Maestră a Sportului. Antrenor Emerit. Distinsă cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

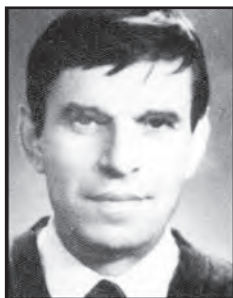
DRAGOMIR, ZENO - vezi **Personalități**

DRĂGOESCU, PETRU (1962), n. în Petroșani. A absolvit Școala de antrenori, promoția 1990. A început atletismul în anul 1980, cu antrenorul Ștefan Mihaly, la *Jiul Petroșani* (1980-1981), se transferă la *CSA Steaua* (1982-antrenor Nicolae Păiș) și din nou la *Jiul Petroșani* (1983-

1990, antrenor Nicolae Mărășescu). Specialist al probelor de semifond cu cele mai bune rezultate realizate la: 800 m – 1:45,41 (1985), 1500 m – 3:40,74 (1986). A obținut trei titluri de campion și a stabilit șapte recorduri naționale (cinci în sală – patru la 800 m și unul la 1500 m, două în aer liber la 800 m). PD a fost selecționat de 12 ori în echipa națională (una la CM aer liber, patru la CE sală, 5 la JB aer liber și una în meciuri inter-țări în aer liber. Are în palmares un loc IV la 800 m la CM de sală (1985), o medalie de argint la 800 m (1985), un loc IV tot la aceeași probă, în anul 1983 la CE sală și 5 medalii de aur la JB. Din anul 1990 și până în 1997 a deținut funcția de președinte al CS Jiul Petroșani, iar ulterior, pe cea de director sportiv (1999 -2004). Maestru al Sportului (1984). A

fost distins cu Medalia *Meritul Sportiv* – clasa I (2004).

DUMITRESCU, CONSTANTIN (1933), n. în com. Serdanu, jud. Dâmbovița. A absolvit Liceul *Gheorghe Lazăr* din București, apoi ICF, promoția 1959, devenind profesor de educație fizică și antrenor de atletism. A practicat atletismul de performanță la CSU *IEFS*, fiind

săritor în înălțime cu rezultatul de 2,04 m. Multiplu campion național. A fost selecționat de mai multe ori în echipa națională, participând la diferite concursuri internaționale. Vicecampion balcanic. Activitatea de antrenor o desfășoară în București, începând din 1961 până în 1997, anul pensionării sale, la cluburile *Olimpia*, *Rapid* și CSS nr. 3 *Steaua*. A pregătit atlete de certă valoare internațională la săritura în înălțime, dintre rezultatele notabile realizate de acestea menționăm: Galina Astafei — 3 recorduri mondiale de juniori (1,97 m; 1,98 m; 2,00 m), locul II la JO din 1992, locul I la CM de juniori din 1988, locul II la CM de juniori din 1986, locul I la CE de sală seniori din 1990; Virginia Bonci — prima săritoare din România care doboară celebrul record de 1,91 m al Iolande Balaș, locul II la CE de sală seniori din 1968, locul I la JMU, locul I la JB; Cornelia Popescu — locul II la CE de sală seniori din 1970, locul I la JB; Erika Stoenescu — prima atletă junioară care doboară recordul de juniori de 1,70 m al Iolande Balaș. În decursul anilor a primit diplome și alte distincții de la CNEFS și FRA. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

DUMITRESCU (MOGOȘ), GEORGETA (1935), n. în com. Tibănești, jud. Brăila. A început atletismul cu prof. de limba română Virgil Tomescu, în 1950, iar din 1953, la clubul *Metalul* cu antrenorul Silviu Dumitrescu. A câștigat 5 titluri de campioană națională la probe individuale

(400 m, 800 m și cros) și 5 titluri de campioană

națională la probe pe echipe (ștafetele 4x100 m, 4x400 m, cros). Între anii 1954 – 1962 a făcut parte din lotul reprezentativelor de juniori și seniori ale României la probe de pistă și cros. A deținut 3 recorduri naționale la 500 m și ștafete. Ca antrenore la clubul *Metalul* a îndrumat primii pași în atletism ai multor atleți, printre care și campionii europeni - Dorina Cățineanu, Gheorghe Ghipu și campionii balcanici - Mioara Lincă, Petre Lupan, Nicolae Voicu, toți 3 deținători a multiple recorduri de juniori și seniori. Participă la concursurile și activitatea veteranilor din atletism, obținând medalii la campionatele naționale și balcanice rezervate acestora. Activează în Comisia Națională a Atleților Veterani.

DUMITRESCU, SILVIU (1926), n. în București. A urmat cursurile Facultății de Drept din București, fără diplomă. A frecventat toate cursurile de specializare cu antrenori străini organizate între anii 1949-1990. A debutat în atletism ca sportiv, când a cucerit 7 titluri de

campion național de juniori și seniori la probele de 400m, 800m și ștafete doborând, totodată, 4 recorduri naționale în probele de ștafetă cu echipele naționale și cea de club de 4 x 400m. Antrenor voluntar la secția feminină a ACR (1945-1948). Antrenor la lotul național sau Olimpic 44 de ani (1949-1993) și jurnalist la *România Liberă* (1949-1953). Din 1949 până în 1994 a fost, fără întrerupere antrenorul secției de atletism a Clubului *Metalul*. A obținut rezultate remarcabile: 31 dintre atleții săi au obținut titlul de maestru al sportului; 74 de atleți au fost selecționați în loturile naționale. A obținut cu atleții săi 136 titluri de campion național și 127 de recorduri naționale. De asemenea, elevii săi au cucerit 45 de titluri de campioni balcanici. La nivel de mare performanță, sportivii săi au obținut un record european de juniori, 7 medalii la CE (2 de aur, una de argint, 4 de bronz) și 4 medalii la CM (una de aur, 2 de argint și una de bronz). Și-a adus contribuția la pregătirea unor sportivi care au cucerit

medalii de aur și argint la JO. Antrenor emerit, cu o temeinică pregătire pedagogică, cu cunoștințe în domeniul fiziologiei efortului și cu preocupări pentru perfecționarea metodologiei antrenamentului probelor de semifond și fond, în care scop a prezentat o serie de propuneri Federației Române de Atletism, privind problemele tehnice, metodice, organizatorice, educative și materiale. A publicat două cărți (*Jogging – Alergi pentru viață* - 2004 și *Alergăm pentru sănătate – Din tainele eforturilor fizice* - 2008), precum și articole de specialitate în revistele tehnice (*Buletine Olimpique*, revista *Educație Fizică și Sport*, *Caiete de atletism*, *Atletismul Românesc* etc.). De asemenea, în mai multe cotidiane a apărut rubrica *Călcâiul lui Ahile*, cu peste 550 de articole, de comentarii, invitații la sport și sportivitate. Conduce clubul de jogging *Spiridon Faur*, care are ca obiectiv principal introducerea acestui exercițiu de sănătate în țara noastră. S-a dovedit un bun organizator al Maratonului Internațional București. Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1982) și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

DUMITRU, CONSTANTIN (1925-1992), n. în București. Economist, Academiei de Științe Economice din București, promoția 1947 și profesor educației fizică și sport, absolvent al Institutului de Cultură Fizică, promoția 1957. A practicat atletismul, fiind unul din

aruncătorii de ciocan și disc de elită, în deceniile 4 și 5 ale secolului XX. Legitimat la Clubul Rapid București în perioada 1943-1958. Timp de 8 ani a fost campion național la aruncarea ciocanului, a realizat 2 recorduri ale României, de 2 ori campion balcanic și numeroase victorii în întreceri internaționale. Ca antrenor a pregătit mai mulți atleți de valoare ai țării: Gabriela Luță, Gheorghe Stănel, Eugen Ignat, Ioana Luță Tintorescu. A ocupat funcția de secretar general al Fed. Române de Atletism în perioada 1962-1965. Membru al Colegiului antrenorilor din FRA. În paralel, a desfășurat între 1958 și 1991 activitate didactică, având funcțiile de asistent

universitar, șef de lucrări, profesor asociat, cu preocupări susținute pentru modernizarea audiovizuală a procesului de instruire și a cercetării științifice. A publicat 6 lucrări, a prezentat 10 studii științifice, a realizat 30 de filme cu conținut metodic și a obținut 2 brevete de inventator. Maestru al Sportului în 1950. A fost recompensat cu medalii și diplome.

DUMITRESCU, VASILE – vezi **Personalități**

ENESCU (ȘUICĂ), VIORICA (1945), n. în Arad. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS, promoția 1967. Antrenoare de atletism. A început să practice probele de alergare din atletism în 1958, iar în 1959 a debutat în concursurile junioarelor, clasându-se pe

locul I la proba de 60 m garduri. S-a specializat în probele de 100 m plat și 100 m garduri. A activat la cluburile sportive Știința, Rapid, Steaua și Dinamo din București. Multiplă campioană națională la juniori și seniori, în probele: 100 m plat, 100 m garduri și la ștafeta de 4x100 m. A câștigat titlurile de campioană națională la senioare în 1974, la 100 m plat și 1975 la 100 m garduri, reprezentând CSA Steaua. A deținut recordul național pe 100 m (11"3) și pe 80 m garduri (11"1). Campioană balcanică la 100 m garduri și la ștafeta de 4x100 m. S-a pregătit cu antrenorul pe Octavian Enescu. A îmbrăcat tricoul naționalei în 20 de întâlniri internaționale oficiale. Din 1978, se dedică profesiei de antrenor, în paralel cu activitatea didactică la Liceul *Mircea cel Bătrân*, clasa de atletism din Râmnicu Vâlcea. Dintre sportivele sale, cea care a fost acreditată cu cele mai bune rezultate este Ionela Țârlea, campioană mondială și europeană la 400 m garduri și la 400 m plat la categoria juniori, care la CM seniori de sală de la Maebashi (1999), cucerește medalia de aur, în proba de 200 m, dublă medaliată cu aur la europenele de seniori la 400 mg (Budapesta, 1998 și München, 2002), sprinteră de excepție, care la JO de la Atena (2004), intră în posesia medaliei de argint la 400 mg. În pregătirea sa s-a aflat și

atleta Maria Rus care, după mai multe succese internaționale la juniori și tineret, s-a clasat pe locul cinci cu ștafeta de 4x400 m a României, la JO din 2004. Printre atleții pe care i-a pregătit s-au mai aflat: Constantin Mladin, Mihai Șoimu, Cristina Marciuc ș.a. A deținut funcția de secretar tehnic la Consiliul Județean pentru Educație Fizică și Sport, în intervalul 1985-1989. A primit titlul de Cetățean de Onoare al municipiului Râmnicu Vâlcea. Maestră a Sportului. Antrenoare Emerită. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

ERNST – LUPȘA, LUIZA (1924-1992), n. în Timișoara. Antrenoare de atletism. Fostă atletă de performanță, care a reprezentat în competiții următoarele unități sportive din Timișoara: *Grupul Etnic German* (GEG) – 1942-1943; *Electrica* – 1944-1949; *Progresul*

– 1950-1953. De la începutul activității sale s-a dovedit o atletă polivalentă. În anul 1942, deținea 3 trei recorduri naționale la juniori categoria I în probele de lungime, greutate și sulită. În prima parte a anilor '40, era considerată cea mai valoroasă atletă, fiind campioană regională la lungime, înălțime, greutate, disc, sulită, triatlon și la ștafete. A fost cotate cu cele mai bune performanțe din Banat la 80 și 100mp, înălțime, lungime, greutate, disc și sulită. La concursul de atletism inter-orășe, organizat în București în 1945, LE a câștigat 5 probe individuale și ștafeta 4x80m. În cariera sa, a cucerit 23 de titluri de campioană națională în probele: 100mp – 1946 -1948 (Electrica); 200mp – 1948 (Electrica); 4x100m – 1943 (GEG) și 1947-1948 (Electrica); lungime -1946 -1948, 1950,1952 (Electrica); greutate – 1942 (GEG), 1946,1948 (Electrica); disc – 1946 (Electrica); sulită – 1946 (Electrica); ștafeta 400+300+200+100m – 1952 (Progresul); triatlon C2 – 1951, 1952 (Progresul); pentatlon A3 – 1951 (Progresul); pentatlon B2 – 1943 (GEG); pentatlon C – 1952 (Progresul). Câștigarea celor 23 de titluri de campioană națională, în 8 probe atletice diferite, reprezintă o

performanță realizată în premieră pentru atletismul feminin românesc. La senioare, a stabilit 13 recorduri naționale în aer liber, din care: 4 recorduri la 100mp (1948); 2 la 200mp (1948); 1 cu echipa națională la ștafeta 4x100m (1947); 1 cu selecționata Banatului la 4x100m (1948); 5 la lungime (4 în 1948 și 1 în 1952). A mai stabilit 1 record național în sală la lungime în 1952. LE a fost selecționată de 7 ori în lotul național de atletism participând la 2 JB și la 5 competiții internaționale inter-țări. Rezultatele obținute pe plan internațional: 2 medalii de aur la 100m (13.2) și la lungime (5,20m) și o medalie de argint la aruncarea greutății (10,67m), toate la JB din 1946; medalie de bronz cu ștafeta 4x100m (51,8) la JBEC din 1947. În întreaga sa activitate a beneficiat de îndrumările unor specialiști ai atletismului din Timișoara, între care și renumiții tehnicieni prof. antrenor Cornel Iovănescu și dr. Ion Arnăutu. LE a desfășurat o activitate prestigioasă ca antrenor contribuind la descoperirea, pregătirea și promovarea de noi talente în atletismul românesc. Cea mai valoroasă și reprezentativă sportivă promovată de LE în atletismul de înaltă performanță a fost Iolanda Balș, multiplă campioană națională, campioană olimpică mondială și europeană la săritura în înălțime. A fost căsătorită cu atletul Eugen Lupșa. A fost stabilită în Germania. A decedat în noiembrie 1992, la vârsta de 68 de ani.

FIDATOV (MORUZOV), ELENA (1960), n. în Tulcea. În atletismul de performanță se remarcă, pe plan intern, după vârsta de 20 de ani, ca alergătoare de semifond, fond și cros. A fost legitimată la: ȘS (1977), CSȘ (1978-1979), CSM Delta (1980-1993) toate din Tulcea; CSU

Bacău (1994-2000); Telecom Petrom Ploiești (2001). S-a pregătit cu antrenorul Mihai Moruzov (1995-2001). Activitatea ei sportivă se caracterizează prin longevitate (la vârsta de 37 de ani concurează cu succes și se clasează pe locul VI în ierarhia valorică a atleților din România anului 1997) și printr-o serie de rezultate remarcabile pe planul internațional. A

obținut 14 titluri de campioană națională, dintre care 12 în aer liber (3 la 3000 m, 3 la cros individual și 2 cu echipa, 1 la 1500 m, 1 la 5000 m, 1 la semimaraton individual, 1 la semimaraton echipe) și 2 în sală (1500 și 3000 m). A fost selecționată de 39 de ori în echipa națională (1 la JO, 3 la CM în aer liber, 13 la CM de cros, 2 la CM de semimaraton, 2 la CM de ekiden, 1 la CE în aer liber, 6 la CE de cros, 3 la Cupa Europei, 2 la JB, 4 la Crosul Balcanic, 2 la meciuri inter-țări). Palmaresul său cuprinde: la JO din 1996 (Atlanta) – locul VII în proba de 5000 m; CM de cros – 4 medalii de bronz (1985-2001); CM semimaraton – 2 medalii de aur cu echipa (1994 și 1995); CM ekiden – o medalie de argint (1996); CE aer liber – loc V în proba de 1500 m (1990); CE de cros – o medalie de aur cu echipa (1994), 3 medalii de argint și o medalie de bronz (1994-1997); JB – o medalie de aur și una de argint; Crosul Balcanic – 6 medalii de aur și câte una de argint și de bronz. În perioada 2009-2010 a îndeplinit funcția de director coordonator, iar din 2010 pe cea de director executiv adjunct, în cadrul Direcției Județene pentru Sport și Tineret Tulcea. Maestră a Sportului (1984), Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

FIREA, VASILE – vezi **Personalități**

FIREA, VICTOR – vezi **Personalități**

FLOREA (MURGOCI), ELENA (1960-1999), n. în Vaslui. A început activitatea sportivă la 17 ani direct cu probe de rezistență pe distanțe lungi. Antrenorul cu care a realizat performanțele cele mai bune a fost Petru Murgoci (între anii 1983 – 1996), cu care s-a și căsătorit. A fost legitimată la *Viitorul* Vaslui (1977 – 1983) și *Metalul* Târgoviște (1984 – 1996). S-a remarcat ca alergătoare de maraton, semimaraton și cros. A obținut 12 titluri de campioană națională (6 la maraton individual, 3 la 10 000 m, 3 la 15 km alergare pe șosea) în perioada 1985-1992 și a stabilit

8 recorduri naționale (5 la maraton, 3 la 10 000 m) între 1985 și 1989. A fost prima atletă din țara noastră care a parcurs distanța de 10 000 m, în mai puțin de 33 minute și maratonul în mai puțin de 2h 45'. A concurat de-a lungul carierei sale la 22 de concursuri de maraton (din care 13 în străinătate) câștigând 13 dintre acestea. Între 1985-1991, s-a clasat pe locul I în 11 curse consecutive de maraton. Rezultate: locul 4 cu echipa la CM de cros (1987); medalia de aur pe echipe și locul 5 la individual la CM de semimaraton (1993). Maestră a Sportului (1981).

FLORESCU, MIHAIL – vezi **Personalități**

FLOROIU, ILIE (1952), n. în Iulia - Izvoarele, jud. Tulcea. Profesor de educație fizică, absolvent al IP Constanța, promoția 1974. Atlet de performanță. A început să alerge la îndemnul profesorului Sabin Ispăș, în timpul studiilor de la liceul din Agigea. Debutează în atletism în 1971, la Clubul *Farul*, unde rămâne până în 1987, avându-l ca antrenor pe I. Veliciu. În perioada stagiului militar (1972-1974), a făcut parte din secția de atletism a CS *Steaua*. Performanțele sale realizate în probele de fond: 21 de titluri de CN, dintre care 13 și cu recorduri naționale (cele din probele de 5 000 m și 10 000 m stabilite în 1978, valabile și în prezent); de 21 de ori campion balcanic; la CE ocupă locul V la 5 000 m, în 1974 la Roma și în 1978 la Praga și locul VII la 10 000 m în 1978; la JMU ocupă locul II la 5 000 m și la 10 000 m în 1975 la Roma și locul III la 10 000 m în 1977 la Sofia; locul I la 5000 m și 10 000 m din Mexic în 1979; participă la JO din 1976 de la Montreal, unde ocupă locul V la 10 000 m; la JO din 1980 de la Moscova locul X, tot pe distanța de 10 000 m. A participat, în toată cariera sa, la peste 150 de concursuri internaționale, organizate în 34 de țări, câștigând mai mult de 100, în decurs de 9 ani (1972 — 1981). În palmaresul său are înregistrate victorii asupra unor alergători de renume precum:

Lasse Viren, Henry Rono, Venanzio Ortis, Emil Puttemans ș.a. Din 1978, s-a dedicat activității de antrenor. După 1987, este ales în conducere CS *Farul* Constanța, în funcția de vicepreședinte, îndeplinind atribuții executive ale acestei unități sportive. Devine membru al biroului FRA în 1990, fiind ales Președinte al FRA în 2005, funcție pe care a deținut-o până în 2007, după care revine la CS *Farul* în funcția de președinte. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului (1991). Decorații: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa III-a (1976 și 1977); Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a II-a (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu două barete (2004).

GALL, LUDOVIC (10/06/1900- 1944), n. în com. Dănești, jud. Harghita. Fost sportiv de performanță, remarcat prin rezultatele obținute la maraton, pe plan intern și internațional. A reprezentat în competiții următoarele structuri sportive: *ASTRA* Brașov (1933); *IAR* Brașov (1934-1939); *ASM* Brașov (1940). În urma Dictatului de la Viena, din august 1940, LG, a locuit în Ardealul de Nord, care nu mai aparținea României. S-a remarcat în probele de alergări, începând cu: 10000m. stabilind cele mai valoroase performanțe în 1928, 1930, 1932, 1938-1940; 5000m. în 1932; maraton timp de 7 ani, între 1933 – 1939. A câștigat 6 titluri de campion național la maraton în 1933 (*ASTRA* Brașov), 1934 -1936, 1938-1939 toate pentru *IAR* Brașov. Tot în proba de maraton a stabilit și două recorduri naționale în 1935 și 1936. A fost selecționat de 9 ori în echipa națională de atletism. A participat la 8 ediții ale JB/CB cucerind 6 medalii, din care: 3 de aur în 1932, 1933 și 1935; 1 de argint în 1936; 2 de bronz în 1937 și 1939. Participant la JO din 1936 (Berlin), la maraton unde s-a clasat pe locul XX, din 60 participanți. Rezultatele sale deosebite au fost recompensate cu acordarea *Medaliei de Onoare*, pentru merite sportive excepționale în 1934 - cucerirea titlurilor de campion balcanic la maraton

în 1932 și 1933. A fost primul atlet din țara noastră desemnat câștigător al *Marelui Premiu Național pentru Sport* în 1935. Decorat cu medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a în 1933 și cu clasa I în 1935.

GAVRILĂ, ADELINA (1978), n. în Brăila. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Iași. Atletă de performanță specializată în proba de triplusalt. A început atletismul cu antrenorul cu care se pregătește și în prezent,

Dumitru Mihail, la *LPS* și, ulterior, *CSM* Brăila, pentru ca, ulterior, să se legitimeze la *CSA Steaua – Farul*. Pentru o scurtă perioadă (2007), a lucrat cu profesorul Mihai Zaharia. Palmares: campioană europeană la juniori în anul 1997 (Ljubljana); medalie de bronz la CM juniori în 1996 (Sydney); medalie de bronz la CE de tineret în 1999 (Göteborg); medalie de bronz la JMU în 1999; locul 9 în la CM de seniori din 2003 și locul 7 la ediția din 2004; finalista la JO de la Atena din 2004 și locul 5 la CE în aer liber din 2009. Record personal la triplusalt de 14,78 m în 2008. Maestră a Sportului.

GAZIBARA, GEORGETA (1954- 2006), n. în Timișoara. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergare: 800 m, 1500 m, 5000 m, cros. Record personal la 800 m (2.08.6/1978). Legitimări: *Politehnica* Timișoara (1972); *CASU* Timișoara (1975-1978).

Antrenor Emil Grozescu. Selecționată în lotul național, a participat la: 1 la CM de cros, 1 la JB în aer liber, 1 la Crosul Balcanic, 2 la competiții interțări. Palmares: CM cros - medalie de aur la echipe și 1 loc 8, la individual (1978); JB aer liber - medalie de bronz la 3000 m (9.01:81/1978); Crosul Balcanic – medalie de aur la echipe și medalie de argint, la individual (1978). Maestră a

Sportului (1976). Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa I (2004).

GÂRLEANU, DUMITRU (1934), n. în com. Bogați, jud. Argeș. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF din București, specializarea atletism, promoția 1957. A mai absolvit și cursurile Facultății de Filozofie, secția pedagogie din cadrul Universității București, promoția

1972. A practicat atletismul de performanță în proba de săritură cu prăjina, fiind legitimat la CS *Progresul* București (1955-1961). S-a aflat printre fruntașii acestei probe, în anul 1961 devenind campion național. Primii pași i-au fost îndrumați de antrenorul Zeno Dragomir, iar ulterior a fost propriul său antrenor. În perioada 1962-1964, a reprezentat în competiții CS *Steaua*. Selecționat de 6 ori în echipa de atletism a României, participând la diferite competiții internaționale și la JB. A activat ca antrenor de atletism la CSS *Triumf* și CSS nr. 5 din București. A descoperit și a pregătit atleți de mare performanță printre care: Petre Astafei, Vali Ionescu, Tudor Bogdan și alții. A îndeplinit funcții importante în atletismul românesc, printre care: antrenor la lotul național de juniori (1958-1960); la lotul național de seniori (1961-1962); la lotul olimpic (1963-1964); antrenor federal și președinte al Colegiului Central al antrenorilor (1974-1977); președinte al Colegiului Central de arbitri (1977-1980) în cadrul FR de atletism; vicepreședinte al Clubului Athletic Universitar București (1977-1979). A desfășurat o bogată activitate didactică universitară la IP 3 București (1962-1970), în cadrul catedrei de atletism a IEFS (1971-1978) și Universitatea Ecologică București – Facultatea de Educație Fizică în calitate de conferențiar, prodecan și decan (1990-2006), contribuind la formarea unor noi promoții de profesioniști în domeniul educației fizice și sportului. Autor a 17 cărți, printre care : *Săritura cu prăjina* (1968); *Lecții pentru dezvoltarea calităților motrice la fotbaliști* (1975); *Monografia probelor atletice* (1977); *Atletism de performanță* (1987); *Etapele formării atletului* (1989); *Lecții*

pentru pregătirea athletică a sportivilor (2000); *Pregătirea fizică a jucătorului de fotbal* (2005); *Ghidul antrenorului de atletism* (2007); *Ghidul viitorului atlet de performanță* (2007). A publicat peste 50 de articole de specialitate, în diferite ziare și reviste. Maestru al sportului (1961) și Antrenor Emerit (1990).

GHIBU, EMIL – vezi **Personalități**

GHILE, MARGARETA (1961), n. în localitatea Boghiș, jud. Sălaj. Profesor de educație fizică, absolventă a IEFS – București 1984, licențiată în educație fizică și sport în 2002. A început să practice atletismul la 14 ani sub îndrumarea profesorului Radu Rusu, care a pregătit-o toată

perioada junioratului. A mai avut antrenori pe Puică Ion, Nicolae Mărășescu și Silviu Dumitrescu. A fost legitimată la CSM Zalău, *Armătura* Zalău și *Autocamioane* Brașov. A câștigat 2 titluri de campioană națională la juniori și 2 titluri naționale la seniori, fiind selecționată în echipa națională de juniori de 8 ori, la tineret de 4 ori, iar la seniori de 20 ori. S-a clasat pe locul II pe echipe la CM de 15 km șosea și pe locul IV la CM de Ekiden. A participat la CE de juniori la 800 m și la ștafeta 4x400m, clasată pe locul IV. A cucerit 2 medalii de aur (cros pe echipe) și două de argint la proba de 800 m la CB. A obținut cu atleții săi rezultatele importante în activitatea de antrenoare: 35 de titluri de campioni naționali la seniori (23 câștigate de Elena Iagăr și 12 de către Stelian Tufaru, Mihai Borz, Marius Cozmanciuc și Cătălin Mihu), iar pe plan internațional o medalie de aur la CE 2005-Madrid, o medalie de argint la CE 2002 – Viena (ambele la 1500 m), medalie de aur și bronz la JMU, Palma de Mallorca în 1999, un aur la Jocurile Francofone (Canada) toate cu Elena Iagăr; 15 titluri de campioni balcanici, realizate cu: Iagăr, Stelian Tufaru și Catalin Mihu. Meritul antrenoarei MG a fost acela ca a reușit să obțină titluri de campioni naționali și chiar balcanici, cu atleți folosiți ca sparing-parteneri de antrenament pentru Elena Iagăr. Antrenoarea Emerită. Decorată cu

Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

GHIMPU (CARAMAN), EVELINA (1936), n. în Soveja, jud. Vrancea. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ICF București cu specializarea atletism, promoția 1958. A debutat în atletism la vârsta de 16 ani, la CS CCA, când a câștigat titlul de campioană națională la proba de 500m junioare, sub îndrumarea antrenorului Ion Steriade. Între anii 1953-1954 trece la CS *Constructorul*, unde a lucrat cu antrenorul Alexandru Ardeleanu, iar din 1955, până la absolvirea ICF, a fost eleva lui Dumitru Alexandrescu, legitimată la Știința București, ulterior *CAU* București, obținând performanțe de nivel național. Din anul 1960 este profesor la catedra de atletism a ȘS2, unde din anul 1971 este numită în conducerea acestei unități sportive. În această perioadă, se remarcă cu elevii pe care i-a pregătit, obținând performanțe excelente. Astfel de performanțe a realizat cu Valeria Bufanu, atleta care a stabilit cele mai multe recorduri naționale (67, dintre care 54 cu EG) și a cucerit cele mai multe titluri de campioană națională (21 dintre care 19 cu E G) Printre aceste performanțe sunt de reținut: medalia de argint de la JO din 1972-München, 9 titluri de campioană balcanică (din 11 câștigate în carieră) și încă 10 clasări pe podium la aceeași competiție. Din 1973 până în 1980 a lucrat la FRA ca antrenore federală pentru probele de sprint și garduri. Antrenor Emerit (1992). Decorații: *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1973) și *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

GHIOROIE, ION - ADRIAN (1954), n. în com. Perișan, jud. Vâlcea. Altet de performanță. A practicat atletismul la nivel de performanță fiind legitimat la Școala Sportivă Râmnicu Vâlcea (1972); Liceul *N Bălcescu* Râmnicu Vâlcea (1973); CS *Steaua* București (1974- 1984).

Specializat la triplu salt, (record personal 16.65/1982, 16.66w/1981- vânt neregular) și săritura în lungime (record personal 7.31/1976). Deține 2 titluri de campion național – 1 titlu în aer liber, la triplu salt (16.25/1976) și 1 titlu în sală, la triplu salt (16.17/1982). A fost selecționat de 8 ori în lotul național: 1 la Cupa Europei, 4 la JB, 3 la competiții interțări. Palmares: JB aer liber - medalie de argint, la triplu salt (16.60w/1978); medalie de bronz, la triplu salt (16.40/1982). A activat ca antrenor la CS *Steaua* București (1990-2007), la lotul național (2000) și a pregătit, între alții, pe: Oana Mușuroi – Pantelimon, Eugen-Cristian Popescu-Nistorescu, Constantin Militaru, Răzvan Enescu, Gabriel Mașinistru, Adrian Ghioroie, etc. Pentru rezultatele obținute de aceștia (între care o medalie de bronz la JO/2000-Sydney). A fost antrenor în cadrul secției de atletism, pentru probele de sărituri și cele combinate în perioada 1990-2002. Maestru al Sportului (1976). A primit în 2000, titlul de *Antrenor Emerit*. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa III (2004).

GHIMPU, GHEORGHE (1954), n. în com. Dascălu Creața, jud. Ilfov. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din Bacău. La 15 ani este selecționat de antrenorela clubul *Metalul* – București, unde s-a afirmat din primul an de activitate. A lucrat în continuare cu antrenorul Silviu Dumitrescu, iar în ultimii ani cu Dorin Melinte. În perioada 1974-1975 a activat ca sportiv în cadrul secției de atletism a CSA *Steaua*. La categoriile de juniori și tineret câștigă 14 titluri de campion și stabilește 8 recorduri naționale, iar ca seniori obține 3 titluri de campion național la seniori, concurând pentru *Metalul*, în proba de 1500m (1973,1975,1976), la care se adaugă 1 la 800 m (1977) și 3 la 1500 m (1977-1979) probe în care nu s-au acordat titluri de campioni și stabilește 6 recorduri naționale (3 la 800m și 3 la 1500m). Între anii 1972 – 1979 a fost selecționat fără întrerupere

în echipa României. Pe plan internațional înregistrează următoarele rezultate: participant la JO din 1972 München și 1976 Montreal (necalificat în fazele superioare); CE de juniori în aer liber în 1973 (Duisburg) - medalie de aur cu timpul de 3'45''78; CE de sală de la Katowice (1975) și München (1976) - medalii de bronz în proba de 1500 m cu timpul de 3'45''4, respectiv 3'46''1; JMU de la Roma (1975) - medalie de bronz; 8 titluri de campion balcanic la juniori și 4 la seniori. A realizat 2 performanțe deosebite în proba de 1500 m, care au constituit și noi recorduri europene de juniori: 3'40''4 (5.05.1973) și 3'39''0 (3.06.1973). Ca antrenor la CS *Olimpia*, a obținut cu elevii săi numeroase titluri de campioni la concursurile de sală și în aer liber, precum și un record național de juniori. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

GOGÂRLEA, LUMINIȚA-MARIA (1971), n. în Târgu Cărbunești, jud. Gorj. Profesor de educație fizică, licențiată a Facultății de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității *Babeș - Bolyai*, Cluj-Napoca (2002). Atletă de performanță. Specializată în probele de

alergări - fond. A fost legitimată la : *Voința* Tg. Jiu (1987-1988); *ITUC Rovinari* (1989); *Voința* Tg Jiu (1990); *CSM Universitatea Craiova* (1991-1995); *CSM Pandurii GRIMEX* Tg Jiu (1996-1999); *CSM Pandurii ROMTELECOM* și *LPS* Tg Jiu (2000-2001); *Pandurii* Tg Jiu (2002 -2004). Antrenor: Ion Bură (1987- 2004). A obținut 18 titluri de campioană națională, dintre care: 13 în aer liber (cros, semifond și fond); 3 semimaraton –echipe (1993,1995, 1998); 2 la 1500 m (1996,1997); 1 titlu la alergare pe șosea/15km – echipe (1991); 1 titlu la maraton – individual (2002); 1 titlu la maraton –echipe (2002); 1 titlu la semimaraton- individual (1998) și 5 titluri în sală, dintre care, 3 la 3000 m (1994, 1996, 1998) și 2 la 1500 m (1995,1998). A fost selecționată de 24 ori în loturile naționale, participând la: 1 la CM de sală; 2 la CM de ekiden; 2 la CM de cros; 3 la CE

de sală; 2 la CE de cros; 1 la Cupa Europei în aer liber, 3 la JB în aer liber, 4 la JB de sală; 6 la Crosul Balcanic. Rezultate obținute: CM ekiden – medalie de argint (2.18.41/1996) și medalie de bronz (2.24.13/1998); CM cros - 2 locuri 5, la echipe -semifond (1999) și echipe –fond (1999); CE sală – 1 loc5, la 1500 m (4.16.68/1998) și 1 loc 6 la 3000 m (8.56:29/1996); CE cros – medalie de bronz, la echipe (1998) și 1 loc 6 la echipe (1996); JMU aer liber – medalie de argint la 1500 m (4.14:61/1999); JB aer liber – 2 medalii de aur, dintre care -1 la 1500 m (1997) și 1 la 5000 m (2001); 2 medalii de bronz, dintre care , 1 la ștafeta 4x400 m (2001) și 1 la maraton (2002); JB sală – 4 medalii de aur, dintre care 3 la 3000 m (1995,1996,1997) și 1 la 1500 m (1998); Crosul Balcanic – 4 medalii de aur, dintre care 3 la echipe (1994,1995, 2002) și 1 la individual (1994) și 1 medalie de argint la echipe (2002). A activat ca instructor sportiv (1998-2001), antrenor de atletism (2002-2007), la CSM *Pandurii* Tg Jiu. Maestră a Sportului (1991). Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa I (2004).

GOTH, MARIANA (1949), n. în Brad, jud. Hunedoara. Sprinteră, a intrat în lumea atletismului în 1962, fiind descoperită de antrenorul-profesor Tiberiu Drăgan. A concurat sub culorile Clubului *Metalul*. Antrenoarea care a ajutat-o să se consacre a fost Claudia Simionescu. Campioană de 12 ori la probele de 100 m, 200 m, 400 m, 4x100 m, 4x200 m și 50 m sală, în intervalul 1965-1969. Deține 7 recorduri naționale la juniori și tot atâtea la seniori. A fost selecționată în lotul național în 1965, obținând rezultate deosebite în concursurile internaționale. Campioană balcanică de 2 ori la 100 m și 200 m, stabilind și recordul acestei competiții în 1969 (23''6). A cucerit 2 medalii de bronz la Concursurile Europene în aer liber pentru juniori 1, de la Leipzig în 1968, la 100 m și 200 m. La seniore, se clasează pe locul VI la CE, fiind prima sprinteră română calificată în finala acestei probe. Cu performanța sa de 23''6 la 200 m, s-a situat pe locul 21 în lume; la 100 m, cu rezultatul de 11''6, a ocupat locul 54 în ierarhia mondială în 1969 și locul 28, cu performanța de 11''5, în 1970. Maestră a

Sportului. A emigrat în Germania.

GRAMA, FELICIA LUCREȚIA (1943), n. în Reșița. Absolventă a ICF, promoția 1964 specializarea atletism. A practicat atletismul de performanță. A făcut parte din lotul național de atletism în probele de sprint: 80m garduri, 100m plat, 200m plat și lungime. A participat la campionatele balcanice de atletism din 1960 de la Sofia, cât și la numeroase concursuri internaționale bilaterale. În 1974 obține prin concurs gradul II, iar în 1979 gradul I în învățământul de specialitate. Timp de 10 ani (1973-1983) a funcționat ca antrenoare la CSS Reșița și prof. de educație fizică și sport la Liceul de matematică-fizică din Reșița. A susținut 12 lucrări științifice dintre care 10 publicate în reviste de specialitate. În 1984 a emigrat în Suedia, unde a activat ca antrenoare de atletism la CS din Uppsala.

GRASU, COSTEL (1967), n. în Fetești, jud. Ialomița. Atlet de performanță la CSS Câmpulung Lung Muscel (1981-1985), sub îndrumarea antrenorului Gabriel Bădescu și la CS *Dinamo* București (1986-2000), antrenat de prof. Ioan Benga. Specializat în probele aruncarea discului și a greutății, probe în care a obținut 19 titluri de campion național. Cele mai bune performanțe naționale: 67,08 m la aruncarea discului și recordul național la aruncarea greutății, cu 19,42 m în 1989. A fost selecționat de 22 de ori în echipa națională (3 la Jocurile Olimpice, 5 la CM în aer liber, 1 la CE în aer liber, 7 la Cupa Europei, 2 la Jocurile Francofone, 3 la JB în aer liber, 1 la JB de sală). Participant la JO din: 1992 (Barcelona) – locul IV la aruncarea discului; 1996 (Atlanta) și 2000 (Sydney), fără a depăși faza calificărilor. La CM din 1993, se clasează pe locul IV, iar la CE din 1994, pe locul VIII. Activează ca antrenor de atletism la CS *Dinamo* începând din anul 2000. A pregătit printre alții pe Nicoleta Grasu (soția sa) și Mihai Grasu (nepotul său). Pentru rezultatele deosebite obținute în carieră a primit titlul de Antrenor Emerit (2011).

Maestru al Sportului din anul 1989. A fost distins cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004) și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu o bareta (2009).

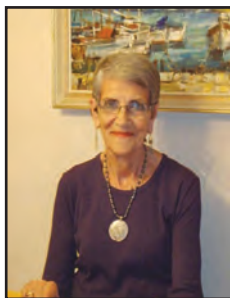
GRASU (GRĂDINARU), NICOLETA LENUȚA (1971), n. în com. Secuieni, jud. Neamț. Atletă de performanță, specializată în proba de aruncare a discului. Legitimată la CSS Roman (1984-1989), avându-l ca antrenor pe Emilian Floroiu, după care se transferă la *Dinamo* București (din 1990 – în continuare), unde lucrează cu prof Ion Benga, cu care obține și cea mai bună performanță personală (68,80 m). Din 2000, se antrenează cu soțul ei Costel Grasu, fost atlet performer la aruncarea greutății și a discului. Din anul 2008 și până în 2011 a avut dublă legitimare la *Dinamo* și *Farul* Constanța. Nicoleta Grasu este continuatoarea școlii românești feminine de aruncarea discului, care durează de mai bine de cinci decenii, reprezentată de multiple medaliat olimpice și mondiale, începând cu Lia Manoliu, Argentina Menis, Olimpia Cataramă, Florența Crăciunescu, Daniela Costian. Pe plan intern, în perioada 1992-2009, a obținut 30 titluri de campioană națională. A fost selecționată de 50 de ori în echipa națională (4 la JO, 9 la CM în aer liber, 5 la CE în aer liber, 12 la Cupa Europei, 4 la Challengerul European, 2 la Jocurile Francofoniei, 6 la JB, 8 la meciuri inter-țări). Palmares: JO – participantă la edițiile 1996 (Atlanta), 2000 (Sydney), 2004 (Atena), 2008 (Beijing), clasă pe locul VI în 2005 și pe locul VII în 1996; CM – medalie de argint (2001), medalii de bronz (1999, 2009), loc IV (2007); CE – 3 medalii de bronz (1998, 2006 și 2010), loc IV (1994); Challengerul European – loc I (2001), loc II (2005), loc III (2006); Jocurile Francofoniei – 2 medalii de aur (1994, 2001); JMU – medalii de aur (1999) și bronz (1997); JB – 5 medalii de aur (1992-2008); IAAF Grand Prix – loc I (2000). În anul 2000 a avut cea mai bună performanță mondială, în anul următor a doua performanță și trei ani mai târziu (1998, 1999

și 2008) a treia performanță mondială. A fost desemnată de trei ori cea mai bună atletă a României în anii 2006, 2007, 2009. Maestră a Sportului (1992), Maestră Emerită a Sportului. Decorații: Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000), Ordinul *Meritul Sportiv* clasa III-a (2004), Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu o baretă (2009).

GRECESCU, CONSTANTIN (1927-1995), n. în com. Grecești, jud. Dolj. Jurist, absolvent al Facultății de Drept din București. A practicat atletismul de performanță la CS *Dinamo* București. În primii ani a participat la probe de marș, fără succes, apoi, din 1954, se face

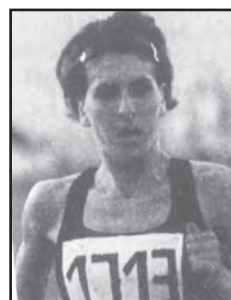
remarcat în probele de semifond, fond și mare fond. A deținut 30 de titluri de campion național la 5 000 m (3), 10 000 m (8), cros (4 individual și 9 pe echipe), maraton (1), ștafetă 4x1 500 m (4), ștafetă 4x800 m (1). Printre rezultatele deosebite: 16 recorduri naționale (7 la 10 000 m, 6 la 5 000 m, 1 la maraton și 2 la ștafetă 4x1 500 m); a câștigat la JB 10 titluri la probele de 5 000 m, 10 000 m și maraton, 2 locuri II la 5 000 m și 10 000 m și 2 locuri III la 10 000 m, precum și la CB de cros, 3 titluri, 1 loc II și 2 locuri III. Mastru al Sportului (1955).

GRECESCU (OTEI), FLORICA (1932), n. în Timișoara. Absolventă a ICF - București. A început atletismul de performanță, în anul 1948, cu antrenorul Cornel Iovănescu în Timișoara. În anul 1951 vine în București la clubul *Rapid* unde lucrează cu antrenorul

Dumitru Osiac, până în 1953, când trece la *Dinamo* având ca antrenor pe Mihai Tinterescu până la sfârșitul carierei (1964). A concurat la probele de 400m, 800m și cros, obținând rezultate remarcabile: 13 titluri de campioană națională, 5 titluri de

campioană balcanică, 4 recorduri naționale. Din 1953 și până în 1964 a făcut parte din reprezentativa națională. A obținut numeroase victorii internaționale, printre care și titlul de campioană mondială universitară la Sofia. A rămas memorabilă semifinala cursei de 800 m de la JO de la Roma, când a căzut, ratând intrarea în finală doar la 2 zecimi de secundă. În mai mulți ani a figurat printre primele 15 performanțe mondiale. Și-a continuat activitatea ca antrenore începând cu lotul de juniori, apoi la lotul de seniori și lotul olimpic. A fost căsătorită cu Constantin Grecescu, multiplu campion și recordman național și balcanic la probele de fond. A născut doi frați gemeni, Dan și Emil Grecescu, campioni de juniori la rândul lor, la probele de 800 m și 1500 m. Este stabilită în Canada. Mastru al Sportului. Decorată cu *Medalia Muncii*.

GROSU (MAZILU), MARIA CRISTINA (1977), n. Craiova, jud. Dolj. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergare: 800 m, 1500 m, 3000 m, 5000 m. Legitimată la: CSȘ *Olimpia* Craiova (1990-1995); CSM *Universitatea* Craiova (1996-2000); CSM *Universitatea*

Craiova și ASTRA *Autocamioane* Brașov (2001-2003); CSM Craiova și Steaua București (2004-2005); CSM *Universitatea* Craiova (2006). Antrenor - Ilie Elena (2001). A obținut 17 titluri de campioană națională, dintre care: 12 titluri de campioană națională, în aer liber din care – 6 la cros –echipe (1999- semifond, 1999- fond, 2001 – fond, 2002 – semifond, 2003 – fond); 3 titluri la cros-individual (2002, 2003 - semifond, 2003 – fond); 1 titlu la 1500 m (4.10:76 în 2001); 1 titlu la 5000 m (16.06:28 în 2001); 1 titlu la ștafeta 4x400 m (3.42:23 în 1998); 5 titluri în sală, la 3000 m (9.32:15 în 1997, 9.18:50 în 2000, 9.35:59 în 2003, 9.28:82 în 2006). A fost selecționată de 24 ori în echipa națională: 1 la CM de sală; 2 la CM de cros; 2 la CE de sală; 3 la CE de cros; 2 la Cupa Europei pe echipe, 1 la Cupa Europei în sală, 1 la Jocurile Francofoniei, 4 la JB în sală, 2 la Crosul

Balcanic; 1 la competiții interțări în aer liber. Rezultate obținute: CM cros – medalie de bronz, la echipe (2001); CE sală – loc 6 la 3000 m (2002); JMU - medalie de argint la 1500 m (4.08:84 /2001); JB aer liber – 2 medalii de aur, la 5000 m (1999), la 3000 m (2002), 3 medalii de argint la 1500m (1999, 2001) și la 5000 m (1998); JB sală - 5 medalii de aur la 3000 m (1999, 2001- 2003, 2005); Crosul Balcanic - 2 medalii de aur, medalie la individual și cu echipa (2001) și medalie de argint cu echipa (1998). Maestră a Sportului (1998) și Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa I (2004).

GROZESCU, EMIL (1933), n. în Timișoara. Profesor de educație fizică, absolvent ICF — București, promoția 1962. După absolvire, devine cadru didactic la Universitatea Politehnica din Timișoara, deținând, funcția de conferențiar. A practicat atletismul, probele

de semifond, în 1952, participând la un concurs internațional, la Budapesta. Are peste 50 de ani de activitate ca antrenor în sportul de performanță, activitate desfășurată în paralel cu cea didactică. Din bilanțul prezentat de EG, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de activitate, evidențiază următoarele rezultate: 272 de medalii la CN, 48 la Balcaniadă, 7 la CM și 5 la CE. Printre sportivii pe care i-a pregătit s-au remarcat: Mariana Stănescu Chirilă (medaliată cu argint la CM de ekiden, bronz la CM de cros și ekiden, aur și argint la CE de cros), Vasile Bichea, Georgeta Gazibara (medaliată cu aur la CM de cros), Maria Simeanu, Ramona Popovici, Raymond Gulyaș și Constantin Mîneran. Timp de 20 de ani a fost antrenor al lotului național și participat la JO de la Moscova (unde a avut un finalist). Considerat unul dintre cei mai apreciați antrenori ai municipiului Timișoara, i s-au acordat mai multe diplome de onoare și excelență. Antrenor Emerit (1992). Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2004).

GYÖNGYÖSSY, ZSOLT LORINC (1961), n. în Cluj-Napoca. Absolvent al IEFS București, promoția 1986. Profesor cu gradul II. A practicat atletismul de performanță, fiind legitimat la: ȘS (1976), *Liceul nr. 11* (1977-1979), *CSȘA* (1980) toate din Cluj-Napoca; *CSU*

IEFS (1982-1986). S-a pregătit cu antrenorii Peter Killyenyi (1977-1980) și Dumitru Alexandrescu (1981-1985). A concurat în proba de 110 m garduri. Pentru rezultatele sale obținute ca sportiv, a fost distins cu titlu de Maestru al Sportului (1982). A activat ca antrenor la *CSȘ* (1985-1991) și *LPS* (1992-1996) din Bistrița. În perioada 1994-1997, a activat ca antrenor la lotul național, iar din 1997 a fost încadrat în funcția de antrenor federal, în cadrul FRA. În 1988, a descoperit-o pe Gabriela Szabo, una dintre viitoarele noastre atlete afirmate cu rezultate pe plan național și internațional, legitimată inițial la *LPS* din Bistrița, apoi *CS Rapid*. A cucerit cu Gabriela Szabo: la JO – o medalie de aur, una bronz (2000) și argint (1996); la CM seniori în aer liber – 3 medalii de aur; la CM seniori de sală – 4 medalii de aur și una de argint; la cros - 2 medalii de bronz; la CM de juniori – 1 medalie de aur, 1 de argint; la CE seniori în aer liber – 2 medalii de argint și una de bronz; la CE de seniori în sală – 2 medalii de aur; la JMU – 3 medalii de aur și IAAF Grand Prix – 3 locuri I. În palmaresul Gabrielei Szabo intră și noile recorduri stabilite în cariera sa: 1 record olimpic la 5000 m (2000); 2 recorduri mondiale de sală 5 000 (1999) și 3 000 m (2001) – reprezintă în același timp și noi recorduri europene; 1 record european în aer liber (1998); cea mai buna performanță mondială și europeană de sală la 2000 m în 1998. Din 1996, este antrenor federal al grupei de semifond fond - seniori. O perioadă a pregătit-o și pe Maria Cioncan, medaliată cu bronz la JO de la Atena (2004). Prin performanțele obținute în activitatea sa, ZG se situează pe locul al IV-lea în bilanțul general privind contribuția antrenorilor la reprezentarea atletismului românesc pe plan internațional, bilanț întocmit de FRA. A fost distins

cu titlul de Antrenor Emerit. Decorații: Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de cavaler (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu două barete (2004) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

GURĂU, NICOLAE (1915-?), n. în Brăila. Polisportiv, practicant al boxului, ciclismului, voleiului, oinei, halterelor și fotbalului. În mod deosebit s-a dedicat atletismului, sport pe care l-a practicat de la vârsta de 15 ani. Campion al Brăilei la aruncarea greutății, în 1931. A cucerit 16 titluri de campion al României și a realizat două recorduri naționale. În perioada 1940-1947 a câștigat 9 titluri, fiind legitimat la Asociațiunea Sportivă și Culturală *Vișorul Dacia*. În perioada 1936-1950 a fost selecționat în lotul național al țării. În anul 1937 a cucerit titlul de campion balcanic la aruncarea greutății. Între anii 1945-1952 a fost căpitanul echipei naționale, fiind un exemplu de comportament pe terenul de sport, ca și în afara lui. Pentru rezultatele deosebite a fost distins cu titlul de Maestru al Sportului. Din 1954 a fost antrenorul coordonator al Clubului Progresul București, fiind un mare animator al atletismului, specializat în activitatea juniorilor. Elemente descoperite și antrenate: Gurău Anca, Serafim Dan, Mușat Constantin, Georgescu Geta, Tănase Alexandrina, Dumbravă Gheorghe, Brad Viorica, Stoica Ileana ș.a. A mai pregătit printre alții și pe aruncătorii de disc Bălan Cornel – fost arhitect șef al Capitalei și pe Miclea Emil – procuror la Procuratura Generală. A făcut parte din activul obștesc al federație și a sprijinit FRA în numeroase acțiuni de selecție și depistare pe teritoriu.

HADÂRCĂ, GH. DRAGOȘ (1929), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1953. Practică atletismul în perioada 1946-1953, la cluburile *Atletic Club Român* (antrenor E. Bran) și *CCA* (antrenor I. Mureșan); în

1947-1948, cucerește titlul național de juniori în proba sa preferată, 400 m garduri. A jucat și baschet în liga I, la cluburile *Vișorul Dacia*, *Telefoane* și *CCA*, avându-i antrenori pe Grigore Avachian, Constantin Herold și Gheorghe Epuran. În intervalul 1953-1990, ocupă diverse funcții la: Consiliul Central al Asociației *Voința* București; UCECOM – oficiul sport; UCEFS – secția tehnică; FRA – secretar general adjunct și antrenor federal pentru probele de semifond și fond și CNEFS – metodolog la secția tehnică. Din 1990, este angajat al COR, ca inspector de specialitate și consilier pentru sporturile individuale. Participant la 4 ediții ale JO de vară (1980 – Moscova, 1992 – Barcelona, 1996 – Atlanta, 2000 – Sydney) și o ediție a JO de iarnă (1968 – Grenoble), în conducerea tehnică a delegației României. A mai fost prezent și la diferite CM și CE, ca instructor tehnic pentru atletism, box, judo, lupte ș.a. Decorat cu *Ordinul Muncii* clasa a III-a (2004).

HAVALET (HVALETZ), PETRE (1909-1956), n. în Arad. Studii liceale. A practicat atletismul de performanță, contribuind semnificativ la afirmarea acestei ramuri de sport și în mod deosebit a probei de aruncare a discului. În 1927, devine campion național de

juniori, iar în 1928 a stabilit recordul național la 37,51 m. Începând din anul 1929, a dominat CN de seniori, la aruncarea discului, obținând 17 titluri de campion național (13 la stilul liber, din care 12 consecutive – 1929 – 1940 și al 13-lea în 1942, precum și 4 titluri la stilul elenic – 1935-1937 și 1939). A reprezentat în competiții Clubul *Atletic* Arad (6 titluri – 1929-1934) și AS *Metropola* București (7 titluri la stilul liber și 4 la stilul elenic – 1935-1942). În 1937 a câștigat cupa *Ioan Grigoriu*, pentru cea mai bună performanță. A stabilit mai multe recorduri naționale (1932, 1935, 1939), cel din 1939 – 47,17 m a fost valabil și în 1943. S-a aflat în topul atleților cu cele mai bune rezultate, în 1940 – locul al II-lea, 1941 – locul I, iar în 1943 a fost evidențiat

pe locul al III-lea, printre atleții care obținuseră cele mai bune performanțe în ultimii 10 ani (1933-1943). Această longevitate mai cuprinde: 68 de selecționări în lotul național; 11 participări la JB (începând cu ediția experimentală din 1929 – Atena), aflându-se constant pe podiumul de premiere; reprezentarea atletismului românesc la diferite competiții internaționale amicale. Prezent pentru prima dată la o competiție oficială de amploare, la JO din 1936 (Berlin), nu depășește faza calificărilor. În 1938 – 1939 a fost membru în comisiunea tehnică a FR de Atletism, iar în 1940, pe lângă această calitate, a devenit și membru al Comitetului Federal. În 1933, a fost decorat cu medalia *Meritul Cultural pentru Sport*, Clasa a II-a, iar în 1938 a primit *Medalia de Onoare* pentru merite sportive excepționale – pentru titlurile de campion balcanic și național la aruncarea discului.

HELTNE (VÂLCEANU), ANCA (1978), n. în Câmpulung Mușcel, jud. Argeș. A început să practice atletismului la *Câmpulung Mușcel*, cu profesorul Gabriel Bădescu, specializată în aruncarea greutății. Participă la JO de la Beijing, dar ratează calificarea în finală. La Europenele

de sală din 2009 câștigă medalia de bronz, pentru ca la Mondialele indoor din 2010 să ocupe a șaptea poziție. Deține un record personal de 19,54 m (2009), fiind legitimată la *CS Farul – CSM București*.

IACOB, ANTOANETA (1958), n. în București. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergare: 800 m, 1500 m, 3000 m și cros. Legitimări la: *ȘSA București* (1972 -1975); *Olimpia București* (1976-1980). Antrenor Ion Puică (1978). A obținut 2 titluri de campioană

națională, la cros – echipe (1977, 1978). A fost

selecționată de 8 ori în echipa națională: 1 la CM de cros; 3 la Crosul Balcanic; 4 la competiții interțări în aer liber. Palmares: CM cros – medalie de aur la echipe (1978); Crosul Balcanic – 2 medalii de aur la echipe (1977, 1979) și medalie de bronz la individual (1979). Maestră a Sportului (1977). Distinsă cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa I (2004).

IAGĂR (DINESCU), MONICA (1973), n. în Sighetu Marmăției, jud. Maramureș. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ANEFS, promoția 1996. Practică atletismul de la 11 ani. La vârsta de 15 ani, stabilește primul record național la categoria junioare

III, la proba de săritură în înălțime, cu performanța de 1,78 m. A fost legitimată la *CSȘ Sighetu Marmăției* (1987-1991), *CSA Steaua București* (1992-1999) și *CS Dinamo București* (2000-2006). Antrenori: Zsoltan Csilik (1987-1991); Viorica Viscopoleanu (1992-2006). Pe plan intern a obținut: 11 titluri de campioană națională la săritura în înălțime (7 în aer liber, 4 în sală) și a stabilit 5 recorduri naționale (4 în aer liber, 1 în sală). În anul 1997, egalează recordul național de 2.00 m, deținut de Galina Astafei. A fost selecționată de 32 de ori în lotul național (2 la JO, 5 CM în aer liber, 5 CM de sală, 2 CE în aer liber, 3 CE în sală, 7 la Cupa Europei, 1 la Jocurile Francofoniei, 6 la JB, 1 la meciuri inter-țări). Rezultate: participantă la JO 2000 (Sydney) – locul 9 și 2004 (Atena) – locul 8; CM în aer liber – loc VII; CM sală – loc IV; CE aer liber (1998) – medalie de aur; CE sală - medalie de aur (1998) și un loc V (1996); JMU – medalie de aur (1999) și medalie de argint (1997); Jocurile Francofoniei (1994) – aur și JB – 5 medalii de aur și o medalie de argint (1994-1998). Maestră a Sportului (1993). Maestră Emerită a Sportului. Decorații: Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

ILCU (RĂILEANU), MARIETA (1962), n. în Havârna, jud. Botoșani. Profesor de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică din cadrul Universității Ecologice. Antrenor de atletism, categ I. A activat la ȘS Hunedoara (1976), *Liceul nr.*

5 Deva (1978), *CSȘ Cetate Deva* (1979-1981), *Metalul Hunedoara* (1982-1996), *CSȘ Hunedoara, Liceul Sportiv Deva*. S-a pregătit cu antrenorul Ștefan Beregszaszi. A obținut 13 titluri de campioană națională (8 în aer liber, 5 în sală) la lungime și 100 m plat. A stabilit 4 noi recorduri naționale (2 în aer liber) – în 1988, stabilește un nou record național la 100 m plat (11"36). Peste 30 de selecții în echipele reprezentative. La CM în sală, cucerește medalia de aur și titlul de campioană la săritura în lungime cu 6,84 m, în 1993; pe cel de vicecampioană în 1989 și medalia de bronz în 1991. Vicecampioană europeană la lungime în 1990 în aer liber și în 1992 în sală. Medaliată cu aur, argint și bronz la JMU din 1985, 1987 și 1989. Ca reprezentantă în echipa Europei, obține medalia de argint la Cupa Mondială, din 1989 - Barcelona. La concursurile de Grand Prix, se clasează pe locul doi, în anul 1987 și pe locul trei în 1989. În 1992, a participat la JO de la Barcelona. A făcut parte din comisia atleților din cadrul FRA. A activat ca antrenoare de atletism la *Metalul Siderurgica Hunedoara*, în perioada 1996-2004. În 2005, a fost numită directoare a Direcției Județene de Sport Hunedoara. Maestră a Sportului (1981). Maestră Emerită a Sportului (1994). În anul 2000, a primit Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a și în 2004 Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

ILIUȚĂ (BUDAN) MARIA (1942), n. în comuna Filipeni, jud. Cahul (Republica Moldova). Absolventă a Institutului de Educație Fizică și Sport, specializarea atletism, promoția 1964. A început să practice probele de alergări de

viteză și de garduri la 19 ani, în primul an de studii sub îndrumarea profesorului Alexandrescu Dumitru și apoi profesorului Roman Dumitru, ambii cadre didactice ale catedrei de atletism a IEFS-București. Legitimată la Clubul Știința București sub ale cărui culori a concurat în intervalul 1960-1965. A dobândit 6 titluri de campioană națională. A făcut parte de 4 ori din lotul reprezentativ al României. Campioană balcanică la 80 m. garduri și locul II la pentatlon în 1962. În anul următor cucerește medalia de bronz la proba care a consacrat-o, 80 m. garduri. În 1965 realizează la același campionat balcanic, medalia de argint. Maestră a sportului (1963). A emigrat cu soțul ei în Suedia.

IOAN, VIRGIL - vezi **Personalități**

IONESCU, ANTON – vezi **Personalități**

IONESCU (BEȘLIU), IULIA (1965), n. în Piatra Neamț. Profesor de educație fizică și sport, absolventă a FEFS Bacău, promoția 1994. Atletă de performanță, specializată în probele de alergări pe 1500, 3000, 5000 m și șosea. A început să practice atletismul sub

îndrumarea profesorului Ilie Popescu, devenind campioană națională de juniori III la cros. A fost legitimată la: *CSȘ Piatra Neamț* (1971-1983); *Știința Bacău* (1984-1985); *Știința CFR Bacău* (1986-1991) și *CSU Bacău* (1992-2000). S-a pregătit cu antrenorii Ilie Popescu (1979-1983) și în continuare cu Dorin Melinte. A obținut 15 titluri de campioană națională, dintre care 10 în aer liber (4 la cros echipe, 2 la 5000 m, 1 la 3000 m, 1 la ștafetă, 1 la semimaraton și 1 la 20 km alergare pe șosea) și 5 în sală (toate la 3000 m). A fost selecționată în loturile naționale de 17 ori, participând la: 1 CM în aer liber; 2 CM de ekiden; 4 CM de cros; 1 CE de cros; 2 JB în aer liber și 1 în aer liber; 4 la Crosul Balcanic și 2 la meciuri inter-țări. Palmares: CM ekiden – medalie de argint (1995), loc IV (1992); CM cros – loc VI (1992); JMU –medalie de aur la

3000 m (1991), 2 medalii de argint (una la 1500 m în 1991 și una la 3000 m în 1993); IAAF Grand Prix – medalie de bronz la 5000 m (1998); JB în aer liber – câte o medalie de argint și bronz; JB sală – medalie de argint la 3000 m (2000); Crosul Balcanic – 5 medalii de aur și 2 de bronz (1987-1991); clasarea în primele 10 performanțe mondiale în aer liber (1989); clasarea în primele 5 performanțe mondiale în sală (1993). Maestră a Sportului (1983).

IONESCU, LĂCRĂMIOARA (1979), n. în Bacău. Practică atletismul de performanță (aruncarea discului) de la vârsta de 17 ani, când stabilește 4 recorduri naționale de junioare. A fost legitimată ca junioară la CSS Bacău, iar ca senioară la SC Vila Bacău. A fost pregătită

de antrenorul Teodoru Agachi. Rezultatele obținute la 2 competiții internaționale de mare anvergură o clasează printre cele mai bune discobole junioare din Europa: titlul de campioană europeană de la Ljubljana (1997) și medalie de bronz la CM de la Annecy (1998). În 1999, la Göteborg, devine campioană și recordmană europeană de tineret la disc, cu performanța de 58,24 m. La CE de tineret din anul 2001 (Amsterdam), s-a clasat pe locul al IV-lea. Maestră a Sportului.

IONESCU (CONSTANTIN), VALERIA (1960), n. în Turnu Măgurele, jud. Teleorman. Profesoară de educație fizică și sport. A absolvit Liceul *Tudor Vladimirescu* din București (1979) și IEFS, promoția 1983. A practicat atletismul de performanță în proba de

săritură în lungime. A fost legitimată la: CSS București (1975-1978); CS *Rapid*, București (1979-1990). A fost descoperită de Dumitru Gârleanu, după care și-a continuat pregătirile cu antrenorul Mihai Zaharia, la *Rapid* București, unde a realizat

performanțe de nivel mondial. Pe plan intern, campioană națională de 13 ori, dintre care 10 în aer liber (8 la săritura în lungime și 2 la ștafeta 4x100 m) și 3 în sală la lungime. A stabilit 8 recorduri naționale, din care 6 în sală (4 la lungime, 1 la 60 m și 1 la triplusalt) și 2 în aer liber la săritura în lungime. A fost selecționată de 25 de ori în lotul național: 1 la JO, 2 la CM în aer liber, 1 la CM în sală, 1 la CE în aer liber, 2 la CE în sală, 3 la Cupa Europei, 6 la JB, 9 la meciuri inter-țări. La concursurile internaționale: în anul 1982, doboară recordul mondial la săritura în lungime cu performanța de 7,20 m; în același an câștigă titlul de campioană europeană în aer liber la Atena, cu performanța de 6,79 m și medalie de bronz la CE de sală de la Milano, cu performanța de 6,52 m. La JO de la Los Angeles (1984) cucerește medalie de argint cu performanța de 6,81 m, clasându-se după Anișoara Cușmir (campioană olimpică cu performanța de 6,96 m). Palmares: JO 1984 (Los Angeles) – medalie de argint; CM sală –loc V (1987); CE aer liber – medalie de aur (1982), loc IV (1986); CE sală – medalie de bronz (1982), loc VI (1985); JMU – 2 medalii de bronz (1981,1983); JB - 3 medalii de aur și câte una de argint și de bronz; IAAF Grand Prix – locul I (1987), loc II (1989); record mondial și european în aer liber (1982); cea mai bună performanță mondială și europeană în sală (1983); 6 clasări în primele 10 performanțe mondiale ale sezonului în aer liber (1982-1989) și clasare în primele 5 performanțe mondiale ale sezonului în sală (1988). Din 1990, funcționează ca antrenoare la CS „Rapid”, București, dovedind preocupări și rezultate meritorii în depistarea și pregătirea copiilor și juniorilor mici, talentați pentru atletismul de performanță. În anul 2000, a devenit vicepreședinte al CS Rapid. Membră a COR (2002-2004). Pentru merite sportive a fost distinsă cu diplome și medalii. Maestră a Sportului (1980). Maestră Emerită a Sportului (1982). Decorații: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982); Crucea Națională *Serviciul Credincios* (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

IONIȚĂ, CORNELIU (1933), n. în com. Perieți jud. Ialomița. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția anul 1957. A participat la mai multe sporturi în competiții de masă, fără să se pregătească special pentru performanță. Doar fotbalul l-a

atras mai mult, jucând la diferite echipe locale, orașenești sau de divizie C. În facultate a participat la CN Studențești de Atletism. Ca profesor de educație fizică, și-a făcut profesia cu multă pasiune, reușind deseori să facă demonstrații, lecții model sau serbări în care educația fizică a fost pe primul plan. Dăruirea pentru ridicarea educației fizice la un nivel superior, printr-o activitate neobosită, a demonstrat-o și după pensionare, în cadrul participării ca atlet și ca organizator în rândurile atleților veterani. Ca atlet s-a pregătit cu multă seriozitate la mai multe probe printre care și probe de garduri, reușind să câștige numeroase titluri de campion național și să urce pe podium la majoritatea balcaniadelor de veterani. În anul 2010 reușește să obțină la CE ale veteranilor de la Nyiregyhaza (Ungaria) medalii de argint și bronz la probele de 2000m obstacole și 80m garduri (categoria peste 75 ani). Dar poate mai valoroase sunt numeroasele recorduri pe care le-a realizat la probe tehnice, la diferite categorii de vârstă. A fost ales în Comisia Națională a Atleților Veterani din cadrul FRA, în funcția de secretar, unde prin munca și inițiativele lui, uneori imprevizibile, a contribuit la crearea unui spirit de prietenie și solidaritate printre veterani. A redactat, cu ajutorul tehnic al Lidiei Vârlan, o revistă a veteranilor care poate sta alături de orice revistă realizată de profesioniști. A contribuit la ordonarea multor activități, mai ales în ceea ce privește desfășurarea programului competițional.

IOVAN (ȘTEF), CLAUDIA (1978), n. în Craiova. Atletă de performanță. Specializată în probele de marș. Legitimări: CSM *Universitatea* Craiova (1995-2000); Nu a concurat (2001); CSM Craiova (2002); CSM Craiova și *Steaua*

București (2003 - 2004); CSM Craiova și *Dinamo* București (2005 - 2007). Antrenor Horia Ștef (1995-2007). Are 11 titluri de campioană națională, dintre care: 8 titluri în aer liber - la 10 km marș/șosea-individual (1998, 2003-2004, 2006, 2007) și la 10 km marș/șosea-echipe (2003, 2004, 2007); 3 în sală, la 3 km marș (1997- 1999). A stabilit 3 recorduri naționale din care: 1 în aer liber la 20 km marș (2004), 2 în sală la 3km marș (1998, 1999). A fost selecționată de 20 ori în echipa națională: 4 la CM în aer liber; 5 la Cupa mondială de marș; 3 la CE în aer liber; 3 la Cupa Europei de marș; 5 la competiții interțări. Palmares: CM aer liber – 1 loc 5 la 20 km marș (2003); 1 loc 6 la 20 km marș (2007); 1 loc 8, la 20 km marș (2005); Cupa Mondială de marș - 2 medalii de bronz (2002, 2004); 2 locuri 5 (1999, 2006); CE aer liber - 2 locuri 5 la 20 km marș (2002 - 2006); Cupa. Europei marș - medalie de bronz (2005) și 2 locuri 6 (1998, 2007); JMU - medalie de aur la 10 km marș (1999); CE tineret - medalie de aur la 20 km marș, 1.33.17 (1999); CM juniori - medalie de bronz la 5 km marș 21.57.11 (1996); CE juniori - medalie de aur, la 5 km marș, 21.15.99 (1997). Deține 1 record mondial și 1 record European în sală, la 3 km marș 11.40.33 (1999) și clasată între primele 10 performere mondiale ale sezonului (loc 7 la 20 km marș - 1.27.41/2004). Maestră a Sportului (1996). Distinsă cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa I (2004).

IOVĂNESCU, CORNEL - vezi **Personalități**

ISTRATE, MARIN (1954), n. în com. Pădina Mică, jud. Mehedinți. Profesor de educație fizică, a absolvit Institutul Pedagogic de 3 ani, în anul 1979 după care și-a completat studiile la ANEFS -București, promoția 1996. Ca sportiv a fost legitimat la CSȘ Drobeta Tr. Severin. A obținut o

medalie de argint și două de bronz la CN ale Școlilor Sportive în proba de aruncare a suliței. Ca profesor, a activat la CSȘ Drobeta Tr. Severin din 1979, între anii 2000 – 2006, fiind șeful catedrei de atletism. Din 2006

până în 2008 a fost antrenor la CSM Drobeta Tr. Severin și la clubul *Dinamo* unde Ancuța Bobocel, atleta pe care a pregătit-o din anul 2001 avea dublă legitimare. Antrenor la lotul național de atletism din anul 2003. Cu atleții săi a obținut 32 de titluri de campioni naționali, 8 recorduri naționale, 2 recorduri europene de juniori (3000 m obstacole Ancuța Bobocel -Grosseto 9:49,03 și Beijing 9:46,19). A promovat în loturile reprezentative 3 sportivi la juniori, 2 la tineret și 2 la seniori. Una dintre atletele sale cele mai valoroase, Ancuța Bobocel a obținut 13 medalii la CM și CE de juniori și tineret, în probele 800 m plat, 2000 și 3000 m obstacole și cros, dintre care 2 titluri de vicecampionă mondială și 4 titluri de campioană europeană. Printre alți atleți ai săi, s-au remarcat Marian Gogoășe care a bătut recordul de juniori la 100 m și a obținut un record național de seniori cu echipa reprezentativă de ștafetă 4x100m. Atleții săi au obținut și 12 medalii la JB. Arbitru la competițiile locale și județene. Președintele Asociației jud. de Atletism Mehedinți de la înființare. Antrenor Emerit din anul 2005.

IVAN (ILIE), PAULA (1963), n. în satul Hotarele, com. Herești, jud. Giurgiu. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS, din cadrul Universității Ecologice București. Asistent universitar la FEFS, din cadrul Universității Spiru Haret București (2003-2007). Antrenoare de

atletism. A fost legitimată la: *CSȘ nr. 190* București (1981-1982); *CS Olimpia* București (1983-1989, 1992 și 2000). În perioadele 1990-1991 și 1993-1999 nu a concurat, revenirile sale după acest întreruperi, soldându-se cu performanțe deosebite. În perioada 1995-2000 s-a pregătit cu antrenorul Ion Puică. A obținut 10 titluri de campioană națională, dintre care 8 în aer liber (5 la cros, 2 la 1500 m și 1 la 3000 m), 2 în sală la 1500 și 3000 m. A stabilit 5 recorduri naționale, dintre care 3 în aer liber. A fost selecționată de peste 20 de ori în lotul național: 1 la JO; 1 la CM în aer liber; 4 la CM cros; 1 la CE în aer liber; 1 la CE sală; 2 la Cupa Europei; 2 la JB; 4 la Crosul Balcanic; 4 la meciuri

inter-țări. Printre rezultatele sale remarcabile se află: titlul de campioană olimpică în proba de 1 500 m și pe cel de vicecampionă la 3 000 m, la JO de la Seul, din 1988; bronz la CM de cros (1985); campioană europeană de sală, în anul 1989, la 1 500 m; recordurile olimpic, mondial și european. Palmares: JO 1988 (Seul) – medalie de aur la 1500 m, medalie de argint la 3000 m; record olimpic la 1500 m (3'53"96), record care a rezistat peste 20 de ani; CM cros – medalie de bronz la echipe (1985), locul IV echipe (1987), locul VI echipe (1984), locul VIII echipe (1986); CE sală – medalie de aur la 1500 m (1989); JMU – 4 medalii de aur (la edițiile din 1987 și 1989); JB – 2 medalii de aur la 800 și 1500 m (1988) și medalie de argint la 800 m (1983); Crosul Balcanic – 4 medalii de aur, dintre care 3 la echipe (1985,1986,1987) și unul individual (1987), o medalie de argint la individual (1985), o medalie de bronz la individual (1984); IAAF Grand Prix – 2 locuri I la general (1988, 1989), 2 locuri I la 1 milă (1987, 1989) și 1 loc I la 1500 m (1988); record mondial și european în aer liber în proba de 1 milă (4'15"61), în 1989; record european de sală la 1500 m (4'01"27), tot în 1989; 8 clasări în primele clasări mondiale ale sezonului în aer liber, în perioada 1987-1989 și 3 clasări între primele 5 performanțe în aer liber ale sezonului în sală (1987 și 1989). Membră a Comitetului Executiv al COR (1990-1994). A prezentat comunicări pe diferite teme la unele sesiuni științifice. Maestră a Sportului (1983) și Maestră Emerită a Sportului (1994). Decorată cu Ordinul National *Pentru Merit* în grad de ofițer (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

JECU, EMIL - vezi **Personalități**

JUNGHIATU (CONSTANTIN), MITICA (1962), n. în Siliștea, jud. Teleorman. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS București. Debutază în atletism la vârsta de 14 ani, fiind elevă la Liceul cu Program de Atletism de la Câmpulung Mușcel, sub îndrumarea profesoarei Victoria Bădescu. Din 1980,

concurează pentru CS *Metalul* București, avându-l ca antrenor pe Silviu Dumitrescu. Obține rezultate de valoare pe plan intern și internațional la probe de semifond (800 m și 1 500 m): 2 medalii (argint și bronz) la JMU (1987), 2 medalii (aur și argint) la CB (1985), medalie de bronz la CE sală de la Madrid (1986) și argint la Budapesta (1989). Maestră a Sportului (1980).

JURCĂ, VALERIU (1939-), n. în Ploiești, jud. Prahova. Absolvent al Facultății de Matematică și Fizică din Universitatea București. A practicat atletismul de performanță de la vârsta junioratului. A fost descoperit și pregătit de prof. Mircea Simeon din Ploiești. La vârsta senioratului,

a fost legitimat la *Dinamo* București. Atlet de mare travaliu și eficiență pentru echipa națională a anilor 1960-1967, acoperind o gamă variată de probe (sprint, garduri, săritura în lungime, ștafete). A cucerit 15 medalii (4-8-3) la CB. Deține 18 titluri de campion național. Recorduri naționale: 3 la juniori (2 la lungime, 1 la 100 m garduri) și 8 la seniori (2 la 200 m, 5 la 400 m garduri și 1 la 110 m garduri). În 1963, a primit titlul de Mastru al Sportului. Este stabilit în Germania.

KARAIOSIFOGLU, LEONIDA (1944), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, din București, promoția 1977, specializarea atletism. Atlet de performanță cu rezultate deosebite în probele de marș. A început activitatea athletică la Clubul

Dinamo, sub îndrumarea antrenorului Alexandru Stoenescu. S-a afirmat de la vârsta junioratului, când a câștigat 3 titluri de campion național. Începuturile activității sale au fost sprijinite și încurajate de tatăl său. În CN de seniori a reprezentat CS *Dinamo* pentru care a dobândit 16 titluri de campion: 6 titluri în proba individuală de 20 km marș (1965-1973); 4 în proba pe

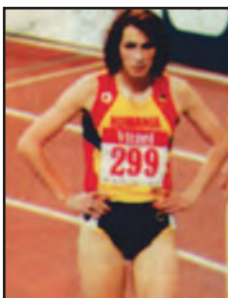
echipe de 20 km marș (1967-1973); 3 în proba individuală și 3 în cea pe echipe la 50 km marș (1969-1973). Tot în această perioadă a deținut și trei recorduri naționale. În perioada studiilor la IEFS, a reprezentat Clubul Athletic Universitar din București, unde s-a pregătit cu antrenorul Gheorghe Rugină (1973-1977). Pentru acest club a cucerit 2 titluri de campion național, în proba individuală de 50 km marș (1974 și 1975). Pe plan internațional a câștigat o Dinamoviadă și a cucerit 6 titluri de campion balcanic. În 1968, a participat la JO din Mexic, unde s-a clasat pe locul al IX-lea, în proba de 20 km marș. A participat la numeroase concursuri internaționale, remarcându-se în mod deosebit la CE de seniori din 1969 (Atena), unde a cucerit medalia de argint, în proba de 20 km. marș, acesta aflându-se printre primele performanțe de prestigiu realizate pentru atletismul masculin românesc. A desfășurat o bogată activitate în calitate de antrenor, la CS *PTT* (1977-1992) și la CS *Triumf* (1992-1996), reușind cu sportivii pe care i-a pregătit 13 titluri de campioni naționali în probele de 20 și 50 km marș. Printre sportivii săi multipli campioni naționali, s-au aflat Gheorghe Frecățeanu și Costel Șofran. În anul 1996 a fost numit în funcția de vicepreședinte (ulterior transformată în director general adjunct) la CS „Triumf”. În perioada 2003-2005 a fost detașat în cadrul FR de Atletism în colectivul de tehnicieni pentru probele de fond, mare fond și marș. Din 2006 a revenit în funcția de director general adjunct la CS *Triumf*. Are calificarea de arbitru de atletism, calitate în care a oficiat la numeroase competiții. A fost ales membru al Comisiei Centrale de Arbitri a FR de Atletism. A fost distins cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I și clasa a III-a.

KESZEG (ELENA), MARGARETA (1965) n. în Mediaș, jud. Sibiu. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS. Antrenoare de atletism, absolventă a Școlii de Antrenori (1991). Practică atletismul de la vârsta junioratului, fiind legitimată la *CSȘ Deva*,

sub îndrumarea antrenorului Ortwin Scheible.

Realizează performanțe de certă valoare: stabilește un record național de juniori la 800 m (2'03"37) și cucerește titlul de campioană europeană la Schwechat (1983) la 1 500 m (4'13"17). La vârsta senioratului, la CSM *Universitatea Craiova*, sub îndrumarea antrenorului Nicolae Mărășescu, până în 1994 și Ilie Elena, din 1994 se specializează în proba de 3 000 m, participă cu succes la competiții internaționale de sală, realizând, în ordine cronologică, performanțe remarcabile: medalie de bronz la CM de la Budapesta (1989); medalie de argint (sală) 1991 la Sevilla; medalie de argint la CM de la Toronto (1993); medalie de argint la CE (sală) 1990 la Glasgow; aur în 1992 la CE de la Genova; aur pe echipe la CE de cros din 1994 de la Alnwick; medalie de argint la CE de la Paris (1994). Participantă la JO din 1992 (Barcelona), se clasează pe locul XI la 3000 m. Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

KOVACS, ELLA (1964), n. în Luduș, jud. Mureș. Antrenoare de atletism. Atletă de performanță legitimată la: CSS nr. 2 Târgu Mureș (1980-1981); CSS *Cetate Deva* (1982); în 1983 nu a concurat; *Minerul Deva* (1984-1986); CSA *Steaua București* (1987-1998).

Antrenori: Ortwin Scheible (1982-1986); Nicolae Mărășescu (1987-1990); Constantin Nourescu (1991-1992); Corina Barbu (1993-1994). A fost selecționată de 23 de ori în loturile naționale: 1 la JO; 3 la CM în aer liber; 2 la CM sală; 2 la CE în aer liber; 5 la CE sală; 2 la Cupa Europei; 3 la JB și 4 competiții inter-țări). Debutează în atletismul de performanță în proba de 800 m, remarcându-se pe plan internațional la vârsta de 21 de ani, când cucerește titlul de campioană europeană de sală la Atena (1985). Palmares: JO 1992 (Barcelona) – locul VI la 800 m (1'57"95); CM în aer liber – 2 medalii de bronz la 800 m (1991-1993); CM sală – medalie de bronz la 800 m (1991) și locul V în

1993; CE aer liber – un loc V la 800 m (1990); CE sală – 2 medalii de aur la 800 m (1985 și 1992), medalie de argint la 800 m (1994), loc V (1986) și loc VI (1996); JB – 3 medalii de aur și o medalie de bronz (1984-1994). Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

LAVRIC, ELENA MIRELA (1991), n. în com. Pungești, jud. Vaslui. Una dintre cele mai valoroase atlete tinere, triplă campioană mondială în 2007 (cadeți), 2008 și 2010 (juniori), de două ori lider continental (2007, 2009), toate succesele fiind obținute la juniori, în

proba de 800 m, clasată pe locurile V (CM sală 2007) și VIII (CE aer liber 2010), cu ștafeta României de 4x400 m de senioare. A fost descoperită și se antrenează cu antrenoarea Viorica Pintilie, fiind legitimată la CSS Vaslui, cu dublă legitimare, inițial, la CS *Dinamo*, pentru ca ulterior, să se transfere la CSM *Onești*. Multiplă campioană națională de juniori, deține cea mai bună performanță (2:00,06), realizată la CM de juniori 1 (2008). Maestra a Sportului.

LAZĂR, PAUL (1928), n. în Constanța. A început activitatea sportivă în timpul serviciului militar, când s-a remarcat cu prilejul alergărilor de cros. După eliberarea din armată (1951) se legitimează la Clubul *Progresul* din București unde realizează primele performanțe

la probele de 5000 și 10000m, iar din 1953 și la maraton. A obținut 10 titluri de campion național. În 1955 a fost selecționat în lotul național pentru probele de fond și mare fond. În anul 1970 se stabilește la Constanța fiind legitimat la cluburile *Voința*, cu o întrerupere la *Dinamo* și mai târziu la *Farul* unde realizează și performanțele de la categoria veterani. Trecerea de la concursurile

atleților consacrați la categoria veteranilor a făcut-o fără întrerupere, concurând și la 47 de ani în echipa națională. Alături de un alt român, membru fondator al EVAA (Asociația Europeană a Atleților Veterani) Alexandru Arnăutu, organizează în 1978, la Mamaia, primul concurs internațional din România, rezervat atleților veterani. Participă la toate CN pentru veterani, unde obține numeroase titluri și recorduri de la categoriile de vârstă 50 ani până la cei peste 80 de ani. În anul 1998 la Cesenatico (Italia) reușește să câștige titlul de campion european la maraton la categoria 70 de ani.

LĂPUȘAN, NICU (1953), n. în Cluj Napoca. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS București. A funcționat ca profesor-antrenor de atletism la CSM *Armătura* Zalău, unde a selecționat o grupă de aruncători dintre care s-au remarcat Tîrle Marcel (disc) și Gheorghe Gușet (greutate), atleți care au devenit campioni naționali. Cu aruncătoarea de sulită Felicia Țilea obține medalia de argint la CM de la Göteborg (1995), bronz la CE de la Helsinki (1994), iar la Bergen, în 1996, un valoros record național - 69,26 m. A mai pregătit pe Ana Mirela Țermure – sulită, câștigătoare a Super Cupei Europei în 2000. În perioada 2005-2009 a funcționat ca director al DJS Zalău. Este director al Filialei Sălaj a Academiei Olimpice. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

LEU, IOAN (1936), n. în Brăila. Profesor de educație fizică și sport, absolvent SMTCF Galați (1955) și ICF București (1963). Activează ca profesor-antrenor de atletism la CSȘ Brăila (1974-1990) și la *Liceul Sportiv* Brăila (1990-1998). A practicat atletismul, specializat în proba de săritura în lungime,

realizând performanța de 7,06 m. În activitatea de antrenor, se remarcă printr-o serie de rezultate foarte bune obținute în instruirea copiilor și juniorilor (titluri de campion și vicecampion național la aceste vârste). A selecționat, pregătit și promovat mai mulți sportivi talentați în atletismul de înaltă performanță, printre care: Anișoara Cușmir (recordmană mondială și campioană olimpică), Daniela Costian (medaliată cu bronz la JO și vicecampioană mondială), Nicu Roată (campion și recordman național) și alții. În 1994, i se acordă titlul de Antrenor Emerit.

LIGOR, NICHIFOR (1948), n. în Drăgănești, jud. Teleorman. Profesor de educație fizică, absolvent IEFS, promoția 1970. A practicat atletismul de performanță de la vârsta junioratului, proba care l-a consacrat fiind săritura cu prăjina. A concurat pentru Clubul Athletic Universitar și CS *Steaua* București. Deține 12 titluri de campion național, din care 6 în sală, în perioada 1971-1982 și 3 recorduri naționale (5,14 m, 5,23 m, 5,24 m). A fost selecționat în loturile naționale, participând la diferite competiții internaționale. A obținut 2 medalii de argint la Jocurile Balcanice. De la începutul carierei profesionale, activează ca antrenor de atletism la CSȘ nr. 3 *Steaua* București. Specializat în pregătirea juniorilor, obține cu aceștia numeroase titluri de campion național, iar la competițiile internaționale de mare anvergură, rezultate remarcabile cu sportiva sa Cristina Nicolau, în probele de lungime și triplu salt: 2 medalii de argint la CM de juniori de la Sydney (1996); 1 medalie de aur și 1 medalie de argint la CE de tineret de la Turku (1997); 1 medalie de bronz la CE de juniori în aer liber de la San Sebastian (1993) și 1 medalie de argint la CE de juniori de la Nyiregyhazo (1995). Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

LOGHIN, MIHAELA (1952), n. în Roman. A absolvit Liceul *Ion Ionescu de la Brad* din orașul natal în 1973, apoi a urmat cursurile IEFS, București, devenind profesoară de educație fizică. Debutează ca profesoară la CSS 2 din Focșani, unde își susține examenul de definitivat.

Din 1992, este încadrată la Catedra de pregătire fizică din Academia de Înalte Studii Militare, ocupând prin concurs postul de asistent universitar și apoi de lector. A practicat atletismul de performanță – aruncarea greutății. A fost legitimată la: ȘS (1967-1969) și Clubul Athletic (1970-1972) – ambele din Roman; CAU București (1973-1981); CSM Craiova (1982-1984); CS Steaua București (1985-1990). Antrenori: Olimpiu Constantinescu-Nehoi (1970-1972); Andrei Nagy (1973-1974); Ioan Sabău (1975-1990). A obținut 23 de titluri de campioană (14 în aer liber și 9 în sală), în perioada 1976-1990 și a stabilit 26 recorduri naționale la aruncarea greutății (15 în aer liber și 11 în sală), în perioada 1975-1987. A fost selecționat de 58 de ori în loturile naționale: 1 la JO; 2 la CM în aer liber; 1 la CM sală; 3 la CE în aer liber; 4 la CE sală; 7 la Cupa Europei; 13 la JB și 27 la competiții inter-țări. Pe plan internațional a obținut rezultate remarcabile: medalia de argint la JO de la Los Angeles (1984); medalia de bronz la CE de sală de la Madrid (1986); medalia de argint la JMU din Italia (1975) și de bronz din Mexic (1979); 5 medalii de aur, 3 de argint și 3 de bronz la JB. ML a avut și o bogată participare la competițiile atleților veterani; în anul 2010, la Nyiregyhaza (Ungaria) obține titlul de campioană europeană la aruncarea greutății (categoria peste 55 ani). A colaborat la elaborarea a 8 lucrări metodice, a prezentat 6 comunicări cu caracter metodico-științific în sesiuni interne. A realizat la competițiile veteranilor, la categoria peste 50 de ani, o performanță deosebită, aruncând 14,64 m. Maestră a Sportului (1971) și Maestră Emerită a Sportului (1994). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

LOVIN (RAFIRA), FIȚA (1951), n. în satul Traian, com. Braniște, jud. Galați. Profesoară de educație fizică, absolventă a FEFS din Galați, promoția 1974. Antrenoare de atletism. Atletă de performanță, specializată în probele de 400, 800 și 1500 m. A fost legitimată la: *Liceul nr. 4* Galați (1967-1971); *Institutul Pedagogic* Galați (1972) și *CSU Galați* (1973-1985). Antrenori: Ștefania Constantin (1967-1976); Nicolae Mărășescu (1977-1985). A obținut 8 titluri de campioană, dintre care: 4 individuale și unul cu echipa la cros; 2 la 1500 m; 1 la 800 m și a stabilit 8 recorduri naționale, dintre care: 5 în aer liber și 3 în sală (3 la ștafeta 4x400 m, 4 la 800 m și 1 la 400 m). A fost selecționată peste 70 de ori în loturile naționale: 2 la JO (1980 și 1984); 1 la CM de sală; 4 la CM de cros; 1 la CE în aer liber; 4 la CE de sală; 6 la Cupa Europei; 12 la JB 12 la Crosul Balcanic și 30 la competiții inter-țări. Este deținătoarea celor mai multe selecții în echipa națională de atletism a României. Obține o serie de rezultate remarcabile pe plan internațional, printre care: medalie de bronz la proba de 800 m la JO (Los Angeles, 1984); medalie de argint la 1 500 m la CM de sală (Paris, 1985); la CE de sală: medalie de bronz la 800 m (Viena, 1979), medalie de aur la 1 500 m (Göteborg, 1984), medalie de argint la 1 500 m (Atena, 1985); la CM de cros: medalie de argint la individual (Roma, 1982) și medalie de bronz pe echipe (Lisabona, 1985); JMU: medalie de bronz la 800 m (Mexic, 1979); JB: 5 medalii de aur, 5 de argint și 5 de bronz (1971-1981); Crosul Balcanic: 13 medalii de aur, 3 de argint și 2 de bronz (1970-1983), deține cel mai mare număr de medalii - 18 și de victorii – 13 la Crosul Balcanic. A activat ca antrenoare de atletism la CSU Galați (1986-2006), unde a selecționat și pregătit mai mulți atleți valoroși, printre care și pe sportiva Georgeta Petrea Lazăr, cu care a obținut: medalie de aur la CM de juniori din 1992, medalii de bronz la CE juniori (1991) și la CE de seniori 2000. Maestră a Sportului (1970) și Maestră Emerită a Sportului (1984). În anul 1997, a fost numită în

funcția de director al Direcției pentru Tineret și Sport a Județului Galați. A sprijinit activitatea veteranilor de atletism și a participat la CE de sală de la Budapesta (1990), unde reușește să câștige titlul de campioană europeană la proba de 800m, categ. 35-39 ani. Decorată cu: Crucea Națională *Serviciul Credincios* clasa I (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

LUDU, VIRGIL – vezi **Personalități**

LUPAN, AUREL (1915), n. în Timișoara. Profesor de educație fizică și sport, absolvent ISEF/ ANEF (1935-1939). Antrenor de atletism. Începe activitatea athletică la Liceul *C.D. Loga*, unde la 15 ani câștigă săritura în lungime (6,31 m) la Campionatele școlare. La 17 ani se legitimează

la Clubul Athletic Timișoara, unde obține primul său titlu de campion național la seniori cu 6,48 m și participă la prima Balcaniadă. La 18 ani devine campion și recordman la seniori și juniori cu 6,89 m. În 1934 se mută cu familia în București și se legitimează la *Viforul Dacia*, pentru care în 1935, obține titlul de campion național cu 6,80 m. Între anii 1932 – 1938 face parte în permanență din loturile reprezentative ale României, participând la diferite competiții internaționale, soldate cu victorii în proba sa favorită: săritura în lungime. Alături de Ionescu Crum, s-a situat printre primii atleți români care au trecut de granița celor 7 metri (7,03). În 1938 concurează la Decatlon, fiind ultimul concurs al carierei sportive. În perioada 1940-1941, a îndeplinit funcția de secretar general al Federației de Atletism. În timpul Celui de-al Doilea Război Mondial, este rănit la un ochi, pierzându-și vederea. În intervalul 1946 – 1950, conduce pregătirile echipelor noastre naționale pentru balcaniade, întâlniri inter-țări și Campionatele Internaționale ale României. În 1950 este înlăturat pe motive politice. Doi ani activează ca antrenor al secției de atletism a CCA după care, intră ca profesor în învățământul superior la Politehnică, unde îndeplinește și funcția

de antrenor de atletism până în 1975, când se pensionează. Decenii întregi a activat ca arbitru de atletism fiind în Comisia centrală de arbitri a FRA și lector la Școala de arbitri. Alături de Eugen Bran și Eduard Kummer este autorul principal al lucrării *Atletismul*, prima carte-manual despre atletism din România, care a servit ca îndrumar metodic multor generații. A fost decorat cu *Coroana României* în grad de Cavaler.

LUPAN, PETRE (1950), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS. Ofițer MApN, avansat în anul 2009, la gradul de general de brigadă. A practicat atletismul de performanță, fiind pregătit de antrenorii Georgeta și Silviu Dumitrescu la CS *Metalul*

București. În perioada 1970-1980 a activat în cadrul secției de atletism a CS Steaua, unde a lucrat cu antrenorul Nicolae Păiș, iar mai târziu cu Nicolae Mărășescu. Reprezentând CS *Steaua*, a devenit campion național la următoarele probe: 1500 m (1970-1972); 5000 m (1973); cros 10 km individual (1973) și pe echipe (1973-1974). A mai obținut numeroase titluri la categoria juniori și tineret, a contribuit la clasarea pe primul loc în clasamentele pe echipe (masculin și total) și la 12 clasări în clasamentele pe echipe în Cupa României. A stabilit 8 recorduri naționale: 4 recorduri de juniori și 4 de seniori (1500 și 5000 m și 2 recorduri la 1500 m în sală). Pe plan internațional, în 1968, legitimat la CS *Metalul* (antrenor Silviu Dumitrescu), a cucerit medalia de argint la 1 500m obstacole (4'05''0) la concursurile europene în aer liber de juniori I, considerată cea mai bună performanță mondială de juniori la acea dată, echivalentă cu un record mondial. Alte performanțe pe plan internațional: locul III la Cupa Europei în proba de 1500 m (1970); JO 1972 (München) – necalificat în fazele superioare; CE de sală – locul IV (1974) și calificat până în semifinale (1975) ambele la 1500 m; Spartachiada Militară - locul I la 5000 m (1973), locul I la 3000 m obstacole (1977); JB – 4 medalii de aur, 4 de

argint și 2 de bronz la cele 12 ediții de tineret și seniori. Antrenor în cadrul secției de atletism a CSA Steaua, pentru probe de semifond, fond și marș, în perioada 1982-1994. Dintre sportivii pe care i-a pregătit s-au evidențiat pe plan internațional György Marko, Ilie Elena, Florin Ionescu, Constantin Roșu, Ovidiu Olteanu – campioni naționali și medaliați la JB. Decorat pentru activitatea sportivă în cadrul armatei cu Crucea Națională *Serviciul Credincios* clasa a III-a în grad de Cavaler.

MANOLIU, LIA- vezi **Personalități**

MARIN, STAN (1935), n. în Alexandria, jud. Teleorman. Tehnician chimist cu studii postliceale de publicistică. Corespondent la Gazeta Sporturilor. A fost arbitru de fotbal timp de 20 de ani și instructor de fitness, având și lucrări în aceste domenii. A desfășurat o activitate susținută pentru dezvoltarea activității atleților veterani. A făcut parte din Comisia Națională a Atleților Veterani din cadrul Federației Române de Atletism. A editat revista atleților veterani, model de informație, statistică, spirit sportiv și cultură. Dar ceea ce îl situează printre cei ce vor rămâne în istoria atletismului este lucrarea cu caracter enciclopedic: *20 de ani de atletism masters în România*, realizată cu ajutorul lui Costache Radu și Mariana Bazavan, în care a reușit să oglindească activitatea veteranilor, să-i prezinte pe toți cei care au participat în competiții sau au contribuit la buna desfășurare a acestei activități lor, în perioada 1986 – 2006. Cochetând cu poezia și arta în general, el este autorul *Imnului atleților veterani* și al machetelor de diplome și medalii pentru CN și CB. A fost legitimat, ca atlet veteran, la CS *Locomotiva* București, unde a obținut 32 de titluri de campion național la probele de viteză din sală și stadion, precum și 3 titluri de campion balcanic. A stabilit de asemenea, 17 recorduri ale României și 3 balcanice, la categoriile de vârstă 55-70 de ani.

MATEI, SORIN (1963), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent ANEFS, specializarea atletism, promoția 1992. A practicat atletismul de la vârsta de 12 ani, în cadrul CSS 190 (1976-1978), CSS nr 2 București (1979-1982), CS *Dinamo* (1983-1984) și CSM *Universitatea* Craiova (1985-1995). A fost descoperit către Vieru Ioan (1976-1977) și a fost antrenat de prof. Gheorghe Teșu (1978-1979), Elisabeta Stănescu (1980-1983) și Nicolae Mărășescu (1984-1995). În scurt timp, a devenit cel mai bun săritor de înălțime la categoria juniori II și juniori I din țară, stabilind 11 recorduri naționale, trei din acestea (2,22 m, 2,27 m și 2,28 m), la vremea respectivă, reprezentând și recorduri naționale de seniori, precum și alte patru de sală (2,38 m în 1995). În bilanțul său general figurează 10 titluri de campion național la săritura în înălțime, din care 5 în aer liber și 16 recorduri naționale, dintre care 11 în aer liber, în perioada 1980-1995. A fost selecționat de 24 de ori în loturile naționale: 3 la JO; 4 la CM în aer liber; 3 la CM de sală; 3 la Ce în aer liber; 6 la CE de sală; 1 la Cupa Europei; 4 la JB. Dotat cu calități motrice de excepție — în special forța explozivă și îndemânare, avându-l în continuare ca antrenor pe Nicolae Mărășescu, obține următoarele performanțe mai deosebite: urcă recordul național la 2,40 m — performanță realizată în 1990, care îl situează în acel an, pe primul loc în ierarhia mondială a săritorilor de înălțime; la CE de sală de la Budapesta (1988), cu performanța de 2,35 m cucerește medalia de bronz, iar în 1992 la Genova, cu 2,36 m, medalia de argint. Palmaresul său pe plan internațional cuprinde: participant la JO (1980, 1988 și 1992); CM în aer liber – loc VI (1987); CM sală – 2 locuri VI (1987 și 1991); CE sală - medalie de argint (1992), medalie de bronz (1988), 2 locuri V (1986, 1989); JMU - medalie de bronz (1987); JB – 3 medalii de aur (1982, 1983, 1988) și medalie de argint (1995); IAAF Grand Prix - loc III (1988); 5 clasări în primele 10 performanțe mondiale ale sezonului în aer liber (1984-1991); 4 clasări între

primele 5 performanțe mondiale ale sezonului în sală (1991-1995). După retragerea din activitatea competițională, SM a activat o scurtă perioadă (1997) ca antrenor, după care a fost numit în funcția de vicepreședinte (1998-2003) și apoi de Director General al CSM Craiova (2004-2007). În perioada 2001-2007, a fost membru al Consiliului FRA. În 2007 devine Președinte al FRA, fiind reales în această funcție în 2009, datorită recunoașterii lui ca un bun manager al activității atletice. Maestru al Sportului (1980), Maestru Emerit al Sportului (1992). Decorat cu Medalia națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000) și cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

MĂRĂȘESCU, NICOLAE - vezi Personalități

MAZILU, ALEXANDRU (1915). A practicat atletismul de performanță, în perioada 1929-1934, specializat în probele de viteză. A obținut titlul de campion național, în 1932, cu ștafeta 4x100 m, reprezentând AS Viforul Dacia în componența: Alexandru Mazilu, Gheorghe Sterian, Gheorghe Popovici, Constantin Beju. A activat ca antrenor la CS *Venus* (probabil primul antrenor salariat din țara noastră), la CS *Dinamo* și CS *Petrolul* Ploiești. Considerat unul din tehnicienii de elită, a pregătit în anii '50-'60 atleți de mare valoare, pentru acele vremuri, printre care: Virgil Ludu, Alexandru Stoenescu, Gheorghe Zâmbreșteanu, Ilie Savel, Dumitru Bîrdău, Victor Firea, Constantin Grecescu, Ștefan Prisiceanu, Ion Badiu și alții. Timp de peste patru decenii a fost antrenor al echipei naționale. Cu atleții pe care i-a pregătit în cadrul cluburilor unde a activat, a obținut peste 70 de titluri de campioni ai României, zeci de noi recorduri naționale, peste 25 de atleți promovați în loturile naționale. În perioada cât a activat în cadrul unităților sportive din Ploiești s-a ocupat de pregătirea athletică a echipei de fotbal *Petrolul* Ploiești, care a reușit să câștige titlul de campioană națională în ediția 1957-1958. Pentru realizările sale i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

MAZILU, NEAGU (1928), n. în Brăila. Absolvent al Școlii Militare de Ofițeri de Infanterie, promoția 1949 și al Facultății de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității *Alexandru Ioan Cuza* din Iași, promoția 1965. A practicat atletismul obținând rezultate semnificative

ca junior în competițiile de cros, fiind legitimat din 1946, la Viforul Dacia, unde joacă și rugby. În armată se remarcă prin pasiunea pentru sport, inițiind și organizând numeroase competiții sportive la mai multe sporturi. Înființează o echipă de rugby intitulată *Aripile Sibiu*. Ca ofițer cu pregătirea fizică organizează numeroase întreceri sportive militare sau deschise publicului larg. După trecerea în rezervă, cu grad de colonel, se atașează activității atleților veterani. La prima participare la proba de 800m, în 1990, câștigă titlul de campion la categoria sa de vârstă. Concurează la mai multe probe, câștigând mai multe titluri de campion național și balcanic. La CE de la Cesenatico-Italia (1998) câștigă medalia de bronz la 2000m obstacole, iar la CE de la Ljubljana (2008) o medalie de aur la 2000m obstacole și una de argint la proba de 800m. Prin exemplul, însuflețirea și dragostea pentru sport reușește să adune în jurul său mulți adepți ai mișcării pentru sănătate. Pentru contribuția sa la dezvoltarea activității sportive, UCES și CNEFS i-au acordat Diplomele Merite în Activitatea Sportivă, în anii 1964 și 1974.

MEGELEA, GHEORGHE (1954), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. A practicat atletismul de la vârsta de 15 ani, fiind descoperit și îndrumat de profesorul Daniel Maier, până în anul 1974. A fost legitimat la ȘSE *Reșița* (1970-1973) și CS *Steaua* (1974-1976). La vârsta

de 18 ani, se bucură de primul succes al carierei sale sportive, prin câștigarea titlului de campion național de juniori la aruncarea suliței, cu 71,96 m. În decurs

de numai 2 ani, tânărul sulițaș stabilește 7 recorduri naționale de juniori într-o progresie remarcabilă, ajungând la 82,26 m, devenind unul din cei mai valoroși sulițași din Europa — fapt confirmat în 1973 la CE de juniori de la Duisburg, când cucerește medalia de argint. În 1974, selecționat în lotul olimpic, sub îndrumarea profesorului Alexandru Bizim, continuă seria înaltelor performanțe, un prim pas fiind doborârea recordului național de seniori (deținut de peste 10 ani — cu 81,21 m, de însuși antrenorul său, Al. Bizim) și culminând cu excepționalul rezultat de 87,16 m, cu care cucerește medalia de bronz la JO de la Montreal, în 16 iulie 1976. Această dată devine memorabilă prin faptul că, pentru prima dată, un atlet român urca treptele de premiere ale JO. Conform reglementărilor IAAF, această performanță este considerată, în același timp, valabilă și pentru CM. Palmaresul său mai cuprinde: medalie de aur la JMU (1975); o medalie de aur (1976) și 2 de argint la JB (1964 și 1975); record european de juniori la aruncarea suliței – 82, 26 m (1973). Cetățean de Onoare al municipiului Reșița (2005). Maestru al Sportului (1974), Maestru Emerit al Sportului (1994). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 1976 și 2004. După 1976, s-a stabilit în Canada, unde a continuat să practice atletismul, devenind campion național și component al reprezentativei Canadei, în proba de aruncarea suliței.

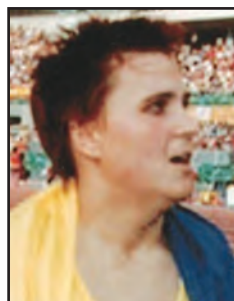
MELINTE (BEȘLIU), DOINA - vezi Personalități

MELINTE, DORIN (1951-2005), n. în Suceava. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS București, promoția 1974. A activat ca profesor la Liceul din Suceava (1974-1977), asistent universitar la IP Suceava (1977-1980). Antrenor atletism la CSU Bacău.

A practicat atletismul de performanță, fiind legitimat la: Textil Botoșani (1970); CAU București (1971-1974); CS Steaua București (1975); CSM Suceava (1976-1977 și 1980) și ASU Suceava (1978-1979).

Recorduri personale: 100 m – 10, 8 (1976); 200 m – 21,9 m (1976); 400 m – 47,8 m (1974); 400 m garduri – 50,8 m (manual, 1974) și 51, 19 m (electronic, 1978). Campion național în aer liber la ștafeta 4x400 m (1972). Recordman național la: 400 m în aer liber (1975, 1978) și ștafeta 4x200 m în sală (1974). A fost selecționat de 13 ori în lotul național (3 la Cupa Europei, 5 la JB și 5 la competiții inter-țări) obținând 3 medalii de bronz la JB (1975 și 1978). Ca antrenor, obține rezultate deosebite pe plan internațional la probele de semifond și fond femei, printre sportivii pregătiți aflându-se: Doina (Beșliu) Melinte; Iulia Olteanu (Negură); Anuța Cătuna; Elena Mândrilă; Ioan Zaizan; Iulia Ionescu (Beșliu) ș.a. La JO de la Los Angeles (1984), medalie de aur la 800 m și medalie de argint la 1 500 m. La CM (probe de stadion, sală, alergare pe șosea, semimaraton, ekiden și cros) a realizat 19 medalii, din care 7 la probe individuale (4-1-2) și 12 la probe de echipă (4-3-5). La CE (stadion și sală), 6 medalii (4-1-1). Cele 27 de medalii de la JO, CM și CE au fost cucerite în perioada 1984-1996, cu atletele Doina Melinte, Iulia Negură, Anuța Cătuna și Iulia Ionescu. Pe baza contribuției sale la reprezentarea atletismului din țara noastră pe plan internațional s-a situat pe locul al II-lea în bilanțul general al antrenorilor, întocmit de FRA în anul 2008. Maestru al Sportului (1978), Antrenor Emerit (1995). Decorat cu Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de cavalier (2001) și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

MELINTE, MIHAELA (1975), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității Bacău. Practică atletismul din 1988 la CSS Bacău, sub îndrumarea antrenorului Teodoru Agachi. A fost legitimată

la: CSS (1990-1994); CS ASCO (1995-1998); SC VILA (1999-2000) toate din Bacău; în perioada 2001-2002 nu a concurat; SCM Bacău (2003-2004). Din anul 1991, se dedică pregătirii de performanță

specializându-se în aruncarea ciocanului, probă nou introdusă în competițiile interne și internaționale la femei. Pe parcursul anilor a mai concurat la aruncarea greutății și aruncarea discului. Ascensiunea sa în ierarhia celor mai bune atlete aruncătoare de ciocan din țară și din lume a fost spectaculoasă. A obținut 25 de titluri de campioană națională la aruncarea ciocanului (1992-2007) și stabilit 23 de recorduri naționale (1992-1999). A fost prima atletă din țara noastră care a aruncat ciocanul peste 50 m (51,74 m -1992), realizând în continuare 62,52 m în 1993; 70,26 m în 1997 și 75,29 m în 1999. A fost selecționată de 29 de ori în lotul național (4 la CM în aer liber, 2 la CE, 2 la JMU, 9 la Cupa Europei, 5 la Challengerul European/Cupa Europei – aruncări, 1 la Jocurile Francofoniei, 6 la JB). Palmaresul său cuprinde: CE de tineret - medalie de aur (1997); CM – medalie de aur (1999), loc VI – 2003; CE – medalie de aur (1998); Cupa Europei – 2 medalii de argint (2003, 2005), loc VI (2007); JMU – 2 medalii de aur (1997, 1999); Jocurile Francofoniei – medalie de bronz (2005); JB – 5 medalii de aur și una de argint (1997-2007); 8 recorduri mondiale și europene (1995-1999); 1 record mondial și european de juniori (1994); două cele mai bune performanțe mondiale și europene de juniori (1992 și 1993); 4 clasări între primele 10 performanțe mondiale ale sezonului (loc I – 1999, locul II – 1998 și 2000 și locul VI - 2003). Maestră a sportului (1995) și Maestră Emerită a Sportului (1999). Decorată cu Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a III-a (2000).

MENIS, ARGENTINA (1948), n. în Cernele, jud. Dolj. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS, promoția 1977. Comisar șef MAI, încadrată la CS *Dinamo*, ca instructor metodist în secția tehnică, având ca atribuții de îndrumare și coordonare a activității de performanță, la sporturile individuale olimpice. Atletă de performanță, specializată în aruncarea discului. Inițiată și îndrumată de către

antrenorul Mihai Nistor. A fost legitimată la ȘSE (1964-1965), *Liceul Nicolae Bălcescu* (1966-1967) ambele din Craiova și *Dinamo* București (1968-1980). Antrenori: Ion Rinderiu (1964); Ernest Radulian (1965) și Ioan Benga (1968-1980). A obținut 4 titluri de campioană națională la juniori și 9 la seniori la aruncarea discului (1971-1979) și a stabilit 10 recorduri naționale (1971-1976). A fost selecționată de 44 de ori în loturile naționale (2 la JO, 3 la CE în aer liber, 6 la Cupa Europei, 9 la JB, 24 la competiții inter-țări). Palmaresul său cuprinde: JO – medalie de argint (1972), locul VI (1976); CM – aceleași performanțe obținute la JO (1972 și 1976), conform reglementărilor IAAF; CE – medalie de argint (1974), loc IV (1971); JMU – 2 medalii de argint (1973 și 1975); JB – 5 medalii de aur, 3 de argint și una de bronz (1971-1980); un record mondial și european la aruncarea discului (1972); 5 recorduri balcanice (1971-1976); 3 recorduri olimpice (1972); 7 clasări între primele 10 performanțe mondiale (1972-1977). Membră a Comitetului Olimpic Român (1977-1982). Maestră Emerită a Sportului. Decorații: *Ordinul Militar* clasa I; *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a II-a (1973); *Medalia Meritul Sportiv* clasa I (1976); *Medalia Națională Serviciul Credincios* clasa I (2000) și *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (2004).

MERSCHI, ANTON – vezi **Personalități**

MIHAIL, CONSTANTIN (1945), n. în Mangalia, jud. Constanța. Profesor de educație fizică, absolvent ICF, promoția 1967. A activat ca profesor -antrenor de atletism la CSȘ Constanța (1967-1974), la FEF din Constanța (1974-1987) și la Clubul *Dinamo* București (1987-1990). Din 1990, a fost încadrat la FRA – în funcția de antrenor federal/director tehnic. Primele rezultate meritorii, pe plan internațional, le obține cu atletul junior Mugur Mateescu, la 400 m garduri la CM de la Sudbury (1988), care cucerește medalia de argint; tot o medalie de argint va obține și la CE

de sală de la Paris (1994) cu atletul George Boroi la 60 m garduri, același atlet ajungând la JO de la Atlanta (1996) în semifinala probei de 110 m garduri. În anul 1998, obține cu atletul Bogdan Țăruș locul II la CE (Budapesta), în anul 2000 locul II la CE sală (Gent) și în 2005 la CE sală (Madrid), medalia de argint. Rezultate meritorii, pe plan internațional, obține și cu alți atleți, printre care: Liviu Giurgian, Ion Oltean, Daniel Cojocaru ș.a., care au ajuns finaliști la CE, JMU, CB. Pe plan intern, în întreaga sa carieră de antrenor, a obținut cu atleții pe care i-a pregătit peste 100 de titluri de campioni naționali. Antrenor Emerit. Decorat cu: Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a II-a (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

MOANGĂ (TALPOȘ), LUMINIȚA (1972), n. în com. Ghercești, jud. Dolj. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergări: 3000 m, 5000 m, 10000 m, semimaraton, maraton. Legitimări: CSȘ *Olimpia* Craiova (1988-1990); *CFR* Craiova (1991-1997); Nu a

concurat (1998); CSM *Universitatea* Craiova (1999); *CORA* Craiova (2000-2001); *Dinamo* București (2002 - 2007). Antrenori: Liviu Șimon (2002-2004), Daniel Talpoș (2005-2007). A obținut 5 titluri de campioană națională în aer liber, dintre care: 2 titluri la semimaraton- individual (1999, 2004); 2 titluri la maraton – echipe (1992,1993); 1 titlu la 5000 m (2002). A fost selecționată de peste 10 ori în loturile naționale, participând la: 2 la CM în aer liber; 1 la CM de cros; 6 la CM de semimaraton; 1 la CM de alergare pe șosea; 1 la CE în aer liber. Palmares: CM semimaraton – medalie de argint la echipe (2004); medalie de bronz la echipe (2003); 3 locuri 4 la echipe (1999,2002, 2007), 2 locuri 8 la individual (1999, 2007); CM alergare pe șosea 20 km - loc 4 la echipe(2006); CM cros - locul 5 la echipe (1999). Maestră a Sportului (1997). Distinsă cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa I (2004).

MOINA, ION – vezi **Personalități**

MOROIU, ION (1941-1991), n. în Brăila. Antrenor de atletism. A activat ca atlet la *Dinamo* (1957), ȘST (1958-1959), CSM (1960-1961), CSO (1962-1965) toate din Brăila. A concurat în proba de săritură în înălțime, cea mai buna performanța a sa de 1,90 m,

realizată în 1963. A activat ca antrenor de atletism, specializat în probele de sărituri la CSȘ Brăila, CS *Steaua* și CSM Craiova, iar ca antrenor la lotul național în perioada 1982-1986. A obținut rezultate remarcabile cu atleta sa Anișoara Cușmir Stanciu, care în perioada 1980-1986, a obținut: 8 titluri de campioană națională și a realizat 14 recorduri naționale. Pe plan internațional a cucerit titlul de campioană olimpică (1984, Los Angeles), titlul de vicecampioană mondială (1983, Helsinki), o medalie de argint la CE în aer liber (1982, Atena); a stabilit 4 noi recorduri mondiale; medaliată cu aur (1983) și cu argint (1981) la JMU. A fost prima atletă din țara noastră care a sărit peste 7 m la lungime (1982). Antrenor Emerit (1983). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1982).

MOROȘANU, ANGELA (1986), n. în Iași. Profesoară de educație fizică și sport. A început atletismul de la 14 ani și după un an s-a remarcat în competițiile de juniori, devenind în același timp și componentă a lotului de seniori.

A fost legitimată la CSȘ – LPS Iași (2001), LPS Iași (2002), LPS- *Politehnica* Iași (2003), LPS-*Universtatea Petre Andrei* Iași (2004) LPS - SCM Bacău (2005), SCM Bacău (2006), SCM *Bacău-Dinamo* București din 2007. Din anul 2004 a avut ca antrenor pe Dorin Ursache. A obținut peste 28 de titluri de campioană națională și a stabilit 2 recorduri naționale. A fost selecționată în lotul național de 23 de ori. Palmaresul său cuprinde: CM aer liber – loc VII la 400 m garduri (2009); CM sală - medalie de bronz la 4x400 m (2004) și 2 locuri

V la 400 m și 4x400 m (2008); CE aer liber – loc VIII la 800 m (2006); CE sală – loc IV la 400 m (2007); CE tineret – medalie de aur la 400 m garduri (2007); CE juniori – 2 medalii de bronz la 200 și 400 m (2005); JB – 4 medalii de aur, 4 de argint (2004-2009); 2 clasări în primele 10 performanțe mondiale ale sezonului în aer liber și o clasare între primele 5 performanțe mondiale ale sezonului în sală. Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului. Distinsă cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa I (2004). În anul 2008 s-a stabilit în Florida (SUA) și a continuat să concureze pentru reprezentativa țării și CS *Dinamo* București.

MORUZOV, MIHAI (1947), n. în Cluj. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS București. Antrenor la CSȘ Tulcea. A obținut rezultate competitive pe plan internațional la probele de fond și mare fond. S-a remarcat în mod deosebit cu

atleta sa Elena Fidatov, una din cele mai „productive” fondiste din țara noastră, care a obținut 14 titluri de campioană națională și 39 de selecții în lotul național, cu rezultate deosebite la CM și CE, în probele de semimaraton, ekiden și cros, în special în probele pe echipă, unde a contribuit la cucerirea a trei medalii de aur, trei de argint și patru de bronz, precum și câte o medalie de argint și bronz în probele individuale. De asemenea, palmaresul său mai cuprinde: o medalie de aur și una de argint la JB; 6 medalii de aur și câte una de argint și de bronz la Crosul Balcanic, precum și locul VII în proba de 5000 m la JO din 1996 (Atlanta). Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

MUSTAȚĂ (ANDREESCU, BARBU), ADRIANA (1961), n. în comuna Desa, jud. Dolj. Atletă de performanță, specializată în probele de alergare (3000 m, 10000 m, semimaraton, maraton). A fost legitimată la cluburile: CS *Dinamo* București (1976-1981); CS *Metalul* București (1982-

1984); CS *Rapid* București (1985-1988); *Regionala CFR* București (1989-1995); CS *Rapid* București (1996-2001).). A obținut: 3 titluri de campioană națională - 2 la maraton (2.55:57 în 1983 și 2.53:38 în 1984), 1 la 20 km alergare pe șosea (1.09.30 în 1992); 4 recorduri naționale la maraton (2.55.57 în 1983, 2.45.27 în 1983, 2.36.21 în 1987 și 2.29.21 în 1994). A avut 10 selecții în echipa națională: 1 la CM de cros; 3 la CM de semimaraton; 3 la Cupa Mondială de maraton; 2 la CE în aer liber, 1 la competiții interțări. Rezultate : la CM (cros) - 1 loc 5, la echipe (1983); CE (aer liber) - 1 medalie de bronz, la maraton (2.30.55 în 1994 – antrenor Gherorghe Boghean). Fiica lui Nicolae Mustață, multiplu recordman și campion național la 10000 m și maraton. Căsătorită cu Augustin Barbu, multiplu campion național la 3000 m, obstacole. Maestră a sportului (1989) și Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* – clasa I (2004).

MUȘAT, CONSTANTIN (PONGO) (1938), n. în Câmpulung Muscel, jud. Argeș. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1962. A practicat atletismul de performanță, specializat în aruncarea ciocanului. A funcționat ca antrenor la CS *Viitorul* până în

1987, apoi la CS *Dinamo* București. Face parte din elita antrenorilor de atletism din țara noastră care, prin opiniile și competențele sale profesionale, a contribuit la formarea școlii românești de aruncări. Bilanțul rezultatelor sale ca antrenor de aruncări la juniori și seniori: 19 recorduri naționale, peste 40 de titluri de campioni naționali, peste 20 de titluri de campioni balcanici, 11 finaliști la CM, CE și JMU.

NĂSTASE (ALEXANDRU), LILIANA (1962), n. în Vânu Mare, jud. Mehedinți. Profesor de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică, din cadrul IP trei ani, Galați, promoția 1983. Atletă de

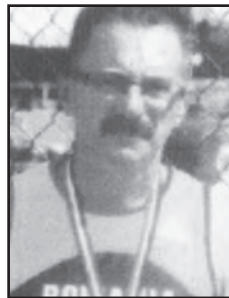
performanță, specializată în probele de 200 m, 100 m.g., săritura în înălțime, săritura în lungime, pentatlon și heptatlon. A fost legitimată la: CȘS nr. 1 (1976-1977); CȘS nr. 1 (1978-1980); CSU (1981-1989) toate din Galați; CS *Steaua* București (1990-1999); CȘS-LPS Mureșul Târgul Mureș (2000) și *Atletismul Arădean* Arad (2001). Antrenori: Dumitru Văduvoiu (1976-1980); Doru Crișan (1981-1992); Ionel Măceacă (1993); Doina Ciolan-Voinea (1994-1998) și Ion Buligă (1999-2001). A obținut 35 de titluri de campioană națională (1984-2000), dintre care: 13 în aer liber (7 la heptatlon și 6 la 100 mg) și 22 în sală (13 la pentatlon, 8 la 60 mg, 1 la 200 m) și a stabilit 19 recorduri naționale (1984-1990), dintre care 10 în aer liber și 9 în sală. A fost selecționată de peste 40 de ori în loturile naționale (2 la JO, 3 la CM în aer liber, 2 la CM de sală, 1 la CE în aer liber, 4 la CE de sală, 6 la Cupa Europei în aer liber, 3 la Cupa Europei la probe combinate, 8 la JB în aer liber, 4 la JB de sală, 7 la competiții inter-țări). Palmaresul său cuprinde: JO (1992) Barcelona - locul IV la heptatlon și (1996) Atlanta – locul XXII la aceeași probă; CM aer liber – medalie de argint la heptatlon (1991) și locul V la aceeași probă (1987); CM sală – medalie de aur la pentatlon (1993), locul V la pentatlon (1995); CE sală – medalie de aur la pentatlon (1992), locul IV la aceeași probă (1994), locurile VIII la pentatlon (1996 și 2000); JMU - medalie de aur la heptatlon (1987), medalie de argint la heptatlon (1985); JB sală – 2 medalii de aur la 60 mg (1991 și 1996), 3 medalii de argint – dintre care 2 la 60 mg (1997 și 1998) și una la 200 m (1998); JB aer liber – 3 medalii de aur, 5 medalii de argint și 2 de bronz în probele de garduri, heptatlon și săritura în lungime (1985-1990); 1 record mondial și european în sală la pentatlon (4 726 de puncte în 1992); 2 cele mai bune performanțe mondiale și europene în sală la pentatlon (1990 și 1991); 6 clasări între primele 10 performanțe mondiale ale sezonului în aer liber (1989-1992) și 2 clasări între primele 5 performanțe mondiale ale sezonului în sală (1993 și 1994). A activat ca antrenore la CSM-PAB Arad (2002-2005), ulterior cu dublă legitimare și la *Dinamo* București. Printre atleții pregătiți s-au aflat: Ionela Țârlea; Adrian Ștefan; Mirela Gheorma și alții. Cele mai bune rezultate le-a obținut cu eleva sa Ionela

Țârlea, care contribuie la obținerea medaliei de bronz cu ștafeta 4x400 m la CM de sală din 2004 (Budapesta), medaliată cu argint la JO din 2004 (Atena) la 400 mg și clasată pe locul VI cu ștafeta 4x400 m, la aceeași competiție. Maestră a Sportului (1993), Maestră Emerită a Sportului (1994). Antrenoare Emerită (2002). Decorată cu: Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

NEAGA (TUDOR), DANIELA -CRISTINA (1970), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport gr. I, absolventă ANEFS, promoția 1995. A început practicarea atletismului de la 10 ani cu antrenore Aurelia Sârbu la CS *Viitorul*, când a obținut rezultatele cele

mai bune ca junioară. În 1988 se transferă la CS *Olimpia* un an, apoi la CSA *Steaua*, până la retragerea din activitatea sportivă de performanță (antrenoare Maria Pande Florescu). A obținut 6 titluri de campioană națională și a întrecut 2 recorduri la categ juniori. A fost selecționată de 13 ori în lotul național de juniori și de 2 ori în cel de tineret. A obținut rezultate deosebite, continuându-și activitatea competițională la categoria atleților veterani, printre acestea aflându-se: medalia de aur la CM de la Riccioni (Italia) în 2007, la proba de 100 mg; medalie de aur la CE Helsinki din același an, precum și cele 2 titluri de campioană balcanică la Izmir. Este căsătorită cu cunoscutul arbitru de fotbal Alexandru Tudor, pe care îl ajută în pregătirea fizică. Participă la organizarea activității Comisiei de Veterani de pe lângă FRA.

NEAGU, ADRIAN (1953), n. în Craiova. Este unul din atleții veterani care a obținut de la început performanțe deosebite, deși nu mai fusese pe stadion în competiții atletice de mai bine de 30 de ani. Atunci se remarcase la CN de juniori, când obținuse argintul la probele de 100m și

200m, cu rezultate remarcabile: 10,70 și 22,30 sec., cu toate că nu avea decât un an de antrenament. În activitatea competițională la categoria veterani, obține titlurile de campion în probe de săritură în lungime și 100 m, devenind și campion balcanic la aceleași probe la Istanbul (2004). În continuare a mai obținut numeroase titluri de campion național la alergări și sărituri, iar la JB – medalia de aur în proba de săritură în lungime. La CM din 2007 (Riccione -Italia), CE din 2008 (Ljubljana-Croația) și CE sală din 2009 (Ancona-Italia) intră în posesia medaliilor de argint în proba de săritură în lungime. La ultimul CE a reușit să sară 5,90m la categoria peste 55 ani.

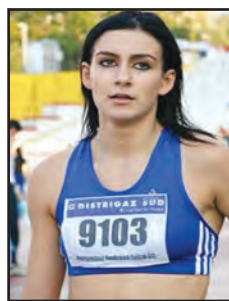
NOURESCU, CONSTANTIN (1934), n. în com. Tarcău, jud. Neamț. Absolvent al Liceului Tehnic de Arhitectură din Piatra Neamț (1948). Antrenor de atletism, absolvent al Școlii de Antrenori de Atletism din Timișoara (condusă de Cornel Iovănescu) și a altor cursuri de specializare. Practică atletismul de la juniorat, când se clasează cu regularitate în primele trei locuri. Face armata la clubul *Dinamo*, unde alături de alți atleți devine de mai multe ori campion național pe echipe. În afara anilor de armată, este legitimat și în timpul junioratului și ca senior la Clubul *Metalul* unde, după încetarea activității sportive, rămâne antrenor. Se remarcă printr-o muncă eficientă de selecție care se va concretiza prin obținerea cu atleții săi a numeroaselor titluri de campioni la individual și pe echipe în probele de marș și semifond-fond. În anul 1976 este detașat la FRA ca instructor și apoi ca antrenor federal de unde iese la pensie în 1996. În această perioadă pregătește atletele Ella Kovaci și Violeta Beclea cu care obține trei medalii la CM de sală, în 1991 (argint și bronz) și în 1993 (argint), o medalie de aur la CE de sală în 1992 și o medalie de bronz la CE în aer liber în 1991. Atletele antrenate de CN au avut contribuții și la obținerea medaliilor câștigate de echipele noastre naționale la CM de cros și de ekiden. În 1998 este angajat de

Federația de Atletism din Tunis, unde obține rezultate deosebite în probe feminine de semifond, fond și marș. În 2006 revine în țară, iar în 2008 este rechemat să antreneze în Tunis până la JO din 2012. Antrenor Emerit din anul 1993.

OANȚĂ, IOLANDA (1965), n. în București. Atletă de performanță, legitimată la CSS 4 București, sub îndrumarea prof. Dan Vlădescu. A realizat ca junioară performanța de 1,65 m la săritura în înălțime. Se transferă la CS *Rapid* București, în grupa antrenorului Mihai

Zaharia, care a specializat-o în probele de 200 m și 400 m. A obținut 50 de titluri de campioană națională de senioare (26 în aer liber în probele de 200 m, 400 m, 4x100 m, 4x400 m și 24 în sală la probele de 200m, 400 m, 4x1 tur, 4x2 tururi, alergare la 60 m) și a stabilit șase recorduri naționale de senioare. A deținut recordul campionatelor naționale de sală la 60 m, cu timpul de 7"22. Pe plan internațional, este vicecampioană europeană de sală la 400 m (Glasgow – 1990) și la 200 m (Genova – 1992). Maestră a Sportului (1986). Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

OGRĂZEANU, ANDREEA-LUIZA (1990), n. în Alexandria, jud. Teleorman. Studentă la Facultatea de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității *Valahia*. Atletă de performanță, specializată în probele de viteză. Provine dintr-o familie de sportivi: tatăl-fost atlet, iar

mama-handbalistă. Sub îndrumarea acestora, și-a început activitatea sportivă la CSS Alexandria, unde a jucat o perioadă handbal. Participând la un concurs de atletism, de nivel județean, a fost remarcată cu calități pentru atletism. Încă de la început și până la realizarea marilor ei performanțe a fost pregătită de antrenorul Cristina Manea. A fost legitimată la CSS Alexandria până în anul 2004, iar din 2005 activează

cu dublă legitimare și reprezintă în competiții *CSȘ Alexandria-CS Farul* Constanța. După 4 ani de pregătire susținută s-a clasat pe locul III la CN de sală pentru juniori, în probele de 60 și 200 m, iar din primul an de atletism a stabilit și un nou record național în aer liber. Evoluția constantă a performanțelor sale i-a adus selecția în lotul național de juniori (2003) și în lotul olimpic (2009). Până în 2010 a câștigat aproape toate titlurile la juniori I, II, tineret și seniori. În această perioadă a adunat la campionate peste 100 de medalii și a stabilit peste 30 de recorduri naționale, culminând cu cel realizat în anul 2009 la Patras (Grecia), în proba de 200 m (23,29), când a doborât recordul de juniori I, aparținând atletei Ionela Târlea de 20 ani. Rezultate obținute pe plan internațional: CM cadeți Ostrava (2007) – locul V la 100 m; CE de juniori Hengelo, Olanda (2007) – necalificată în fazele superioare; CM de juniori Bydgoszcz, Polonia (2008) – loc VI în proba de 100 m (11,67); CB juniori (2008) – locul I la 100 m și locul II la 200 m; CM seniori Berlin (2009) – în proba de 200 m necalificată în fazele superioare; CE de juniori Novi Sad (2009) – medalie de aur în proba de 200 m (23,70) și bronz la 100 m (11,47); CE de tineret Ostrava (2011) – medalie de aur în proba de 100 m (11,65), la numai 0,35 față de recordul național de senioare, stabilit de Ionela Târlea (tot în 1999). Este unica performanța realizată de o atletă din țara noastră în această probă. Prin performanțele sale și-a realizat normele pentru acordarea titlului de Maestră a Sportului. În anul 2008, AO a primit titlul de Cetățean de Onoare al orașului Alexandria.

OLARU, NUȚA (1970), n. în Orodel, jud. Dolj. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergări: semimaraton, maraton. Legitimări: *CSȘA Craiova* (1984-1985); *CSM Universitatea Craiova* (1986-2000); *CSM Craiova* (2001-2004); *CSM Craiova* și *Rapid București* (2005-2006); *CSM Craiova* (2007). Antrenori: Niculina Lazarciuc (1991), Horia Ștef

(1996-1997); Dumitru Pop (2003-2005). A obținut 10 titluri de campioană națională, în aer liber, dintre care: 4 titluri la semimaraton- echipe (1996, 1999, 2000, 2002); 3 titluri la cros – echipe (1994, 1995, 1996); 1 titlu la semimaraton - individual (1996) - 1.10.13; 1 titlu la maraton – individual 2.38.56. (1995); 1 titlu la alergare pe șosea/15 km – echipe (2.43.23./1991). A fost selecționată de peste 20 de ori în loturile naționale: 1 la JO (2004); 5 la CM în aer liber; 7 la CM de semimaraton; 1 la CM de alergare pe șosea /15 km; 2 la CE în aer liber; 1 la CE de cros; 1 la JB în aer liber și 2 la Crosul Balcanic. Palmares: CM semimaraton – 3 medalii de aur la echipe (3.33.05/1996, 3.27.40./1997, 3.31.00./2005), 1 medalie de bronz la echipe (2003), 1 loc 4 la individual (1996), 2 locuri 5 (1 loc la individual/1997 și 1 loc la echipe/2001), 1 loc 8 la individual (2005); CM alergare pe șosea 15 km - medalie de argint la echipe (1991); Cupa Mondială maraton - medalie de bronz (2001); CE cros - loc 6 la echipe (1996); JB aer liber - medalie de argint la maraton (2.40.03./1996).; Crosul Balcanic - 3 medalii de aur (2 la echipe 1992, 1996 și 1 la individual -1996). Maestră a sportului (1988). Maestră Emerită a Sportului. Distinsă cu Ordinul *Meritul Sportiv* - clasa III (2004).

OLTEANU (NEGURĂ), IULIA (1967), n. în Gârcina, jud. Neamț. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității Bacău, promoția 1992. Atletă de performanță, specializată în probele de alergări de fond,

semimaraton, ekiden și cros. A fost legitimată la: *CSȘ nr. 1 Piatra Neamț* (1981-1985); Știința CFR Bacău (1986-1992); *CSU* (1993-2001) și Știința (2002-2003) ambele din Bacău. Antrenori: Ilie Popescu - Antrenor Emerit (1981-1985) și Dorin Melinte - Antrenor Emerit (din 1990). A obținut 16 titluri de campioană națională (în probele de 5000m, 10 000 m, alergare pe șosea, semimaraton, cros) în

perioada 1988-2003 și a deținut și un record național la semimaraton în 1994. A fost selecționată de peste 35 de ori în loturile naționale (1 la JO, 2 la CM în aer liber, 2 la CM alergare pe șosea, 7 la CM semimaraton, 3 la CM de ekiden, 10 la CM de cros, 1 la CE în aer liber, 3 la CE de cros, 4 la Cupa Europei, 1 la Challengerul European de 10 000 m, 1 la JB, 2 la Crosul Balcanic). Palmaresul său cuprinde: JO (1996) – loc VIII la 10 000 m; CM alergare șosea – 2 medalii de aur la individual (1990 și 1991), medalie de argint cu echipa (1991), loc V cu echipa (1990); CM semimaraton – 2 medalii de aur cu echipa (1993 și 1994), medalie de argint la individual (1994), medalie de bronz cu echipa (1992), loc VII la individual (1993); CM ekiden – medalie de argint (1996), medalie de bronz (1994), loc IV (1992); CM de cros – 3 medalii de bronz cu echipa (1995, 1996, 2001), 2 locuri IV cu echipa (1987 și 1990); 2 locuri VI cu echipa (1992, 2000), loc VII cu echipa (1991); CE de cros – 2 medalii de argint cu echipa (1995 și 1999); JMU – 2 medalii de aur la 10 000 m (1993 și 1995); JB – 2 medalii de aur la 3000 m și 10 000 m (ambele în 1989); Crosul Balcanic – medalie de aur cu echipa și argint individual (1989); Challenger European – loc IV la 10 000 m (2000); 2 clasări între primele 10 performanțe mondiale ale sezonului (1991 și 1994). Maestră a Sportului (1986) și Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

OPREA, MARIAN (1982), n. în Pitești, jud. Argeș. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității Craiova, promoția 2002 și al masteratului, promoția 2004. Atlet de performanță, specializat în proba de triplusalt și secundar

în proba de săritură în lungime. A fost legitimat la: *LPS* Pitești (1997-2000); *Rapid* (2001-2004); cu dublă legitimare la *Rapid* și *CSM-PAB* Arad (2005), iar în perioada 2006-2010 la *Rapid-Dinamo* București. Începând din 1997 s-a pregătit cu antrenorul Doina Anton. În perioada 2001-2007, a

obținut 10 titluri de campion național (6 în aer liber și 4 în sală) și a stabilit 7 recorduri naționale (2 în aer liber și 5 în sală). Deține toate recordurile naționale de la jun. 2 - sală, jun. 1 - sală și aer liber, tineret, seniori, sală și aer liber. Este autorul recordului național de 17,81 m, din anul 2005. După JO din 2008 (locul 5), suferă o intervenție chirurgicală la genunchi, care îl va ține timp de doi ani pe tușă. A fost selecționat de 24 de ori în loturile naționale (2 la JO, 3 la CM în aer liber, 3 la CM de sală, 3 la CE în aer liber, 1 la CE de sală, 5 la Cupa Europei, 7 la JB). Palmaresul său cuprinde: JO – medalie de argint (2004, Atena), loc V (2008, Beijing); CM în aer liber – medalie de bronz (2005); CM sală – loc IV (2006), loc V (2004), loc VIII (2003); CE aer liber – medalie de argint (2010), medalie de bronz (2006); CE sală – medalie de argint (2002); CE tineret – medalie de argint (2003); CM juniori – medalie de aur (2000); CE juniori – medalie de aur (2001), medalie de bronz (1999); JMU – medalie de argint (2001); JB aer liber și sală – 6 medalii de aur și o medalie de argint (2001-2006); 4 clasări în primele 10 performanțe mondiale ale sezonului (2004-2006); 2 clasări între primele 5 performanțe mondiale ale sezonului în sală (2002-2006). Este de remarcat faptul că după operația din anul 2008, a reușit să revină în sistemul competițional internațional cucerind medalie de argint la CE în aer liber în anul 2010. Declarat cel mai bun atlet român al anului, de către FRA, în anii 2004, 2005 și 2006. A primit titlurile de Cetățean de Onoare al municipiilor Arad (2004) și Pitești (2010). Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului, titluri acordate în 2001. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu o baretă (2004).

PAGU ELENA (1926), n. în Brașov. Atletă de performanță la categoria veterani. Deprinderea pentru mers și alergare a căpătat-o din copilărie, când trebuia să parcurgă zilnic 14 km până la școală, iar mai târziu, distanțe mari până la pacienții săi, exercitându-și 34 de ani profesia de asistentă medicală de ocrotire. Toate

acestea explică de ce atunci când a ieșit la pensie (1983) a început să practice alergarea și marșul, în sistemul competițional al veteranilor. După câțiva ani de antrenament a reușit să obțină rezultate deosebite. De menționat că în 1983, intrase într-un sindrom depresiv și la sfatul soțului ei a început antrenamentele de marș și alergare care i-au redat sănătatea. Din 1985, când se mută în București, participă la primele CN de atletism rezervate veteranilor. De atunci a obținut anual titlul de campioană națională la 5 km alergare sau marș. În competițiile internaționale intră în posesia titlurilor balcanice la Atena, Salonic, Izmir, Bar, la probele de alergare și marș pe 5 km; a titlurilor europene la Arhus (2004) la 5 km marș, la Ljubljana (2007) la 10 km marș; de vicecampioană europeană la Valladolid (1995) la 20 km marș și la Ljubljana la 5 km. marș. Participă, de asemenea, la 8 ediții ale CM unde câștigă 3 titluri de campioană mondială: la Budapesta (1991) la 1500m sală; la San Sebastian (2005) la 5 km marș și în Italia (Riccione 2007) la 10 km marș. La CM obține și trei medalii de argint la Brüge (1996) la 20 km marș, la San Sebastian la 10 km marș și la Riccione la 5 km marș. De-a lungul anilor a fost nelipsită de la competițiile de cros care se organizează în București și în țară. În anul 2010, obține la CM de sală de la Kamloops (Canada) medalii de argint și bronz la probele de 3 și 10 km marș.

PANDELE, LIXANDRU (1931), n. în com. Cosoba, jud. Giurgiu. Profesor de educație fizică, gradul I, absolvent al SMTCF Timișoara (1952) și al ICF București (1962). A activat ca antrenor la: *Progresul* Timișoara (1952-1960); *CSȘ* București (1961-1964); *ȘSE* nr.

2 București (1965-1967); *CS Dinamo* (1968); *ȘSA* București (1969-1978); *CSȘ nr. 5* București (1979-1993); *CSȘ nr. 7 Dinamo* (1994-2002). Antrenor federal pentru juniori în cadrul FRA. În perioada 1962-1967, a fost antrenor al loturilor naționale de juniori și tineret. A activat în sistemul atletismului

de performanță timp de 50 de ani. A antrenat atleți și atlete, obținând rezultate remarcabile, după cum urmează: maestru emerit al sportului, cinci maeștri ai sportului și 37 de atleți cat I, o medalie de aur la JO de la Tokyo (1964) – Mihaela Peneș – două recorduri mondiale de juniori, trei medalii la CE (două de juniori și una de seniori), 10 medalii la CI ale României. Printre sportivii pe care i-a pregătit și care s-au afirmat pe plan intern și internațional s-au mai aflat: Marilena Ciurea – aruncarea suliței; Ioana Stancu Pecec – aruncarea suliței; Maria Mariș Pandeale – 80 mg, săritura în lungime și pentatlon; Mioara Enache Boroș - aruncarea greutății; Aranka Lipoczi – 400 m; Ion Pricop – 10 000 m și maraton; Marcel Petra – aruncarea suliței; Wolf Sokol – aruncarea suliței și alții. A scris 2 manuale – îndrumar pentru antrenori, profesori, studenți: *Atletismul la copii și juniori* (1969), *Atletism* (1974). A elaborat 25 de materiale metodice și a publicat circa 100 de articole în ziare și reviste din țară și din străinătate, cu tematică din domeniul atletismului. A contribuit la amenajarea unor baze sportive școlare și de interes public în București și în județele Timiș, Constanța și Dâmbovița. S-a dovedit un neobosit organizator de tabere sportive de elevi, Ministerul Învățământului încredințându-i funcția de director al acestor tabere ani de-a rândul. A fost distins cu diplome și medalii de către forurile sportive. Antrenor Emerit (1990). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PANDELE (MARIȘ, FLORESCU), MARIA (1935), n. în Arad. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a SMTCF, promoția 1952 și a IEFS București. Prima legitimare la Știința SMTCF Timișoara și prim antrenor pe Cornel Iovănescu, cu care a lucrat până

în 1957, când vine în București la *Dinamo* și apoi la *Constructorul*, având antrenor pe Gheorghe Steriade. Din 1964 trece la clubul *Metalul* și se pregătește cu antrenorul Silviu Dumitrescu. O perioadă s-a pregătit și cu antrenorul Pandeale Lixandru.

Campionă națională în 1957-1959, reprezentând CS *Dinamo* (2 la lungime și 1 la pentatlon D2), în 1960 pentru *Constructorul* București (1 la lungime), în 1961 pentru *Întreprinderea de Transporturi* București (1 la lungime), în 1964, 1965 și 1967 pentru CS *Metalul* București (1 la ștafeta 4x100 m, 3 la pentatlon D3). În această perioadă a stabilit 10 recorduri naționale. A fost componentă a loturilor naționale de juniori între 1952-1955 și de seniori între 1956-1969. Din anul 1969, a activat ca antrenore de atletism la CSA Steaua, până în anul 1990, unde obține următoarele rezultate cu sportivii pe care i-a antrenat de la nivel de copii și până la seniorat: 75 titluri de campioni naționali, 30 de recorduri naționale, 3 titluri balcanice. A promovat în loturile naționale de juniori 6 sportivi, iar în cele de seniori 5 sportivi, printre care Otilia Șomănescu Grecescu, Doina Ciolan-Voinea, Lucia Negovan, Vintilă Steluța. A fost antrenore la loturile naționale de juniori și seniori din anul 1974 până în 1989. A obținut titlul de Antrenor Emerit și diplome *Merite în activitatea sportivă* în 1970 și 1977 din partea CNEFS, Diplome de Onoare pentru merite deosebite de la Consiliul Național al Organizației Pionerilor în 1977 și de la FR de Atletism.

PANTELIMON (MUȘUNOIU), OANA (1972), n. în Tecuci. Debutază în atletism, ca elevă, la săritura în înălțime, sub îndrumarea antrenorului Mihai Cordova, la CSȘ Galați. Transferată la CS *Steaua* București (1991-2007), își continuă pregătirea pentru atletismul de performanță sub îndrumarea antrenorului Adrian Ghioroiaie (2000-2002), iar din 2003 cu antrenorul Eugen Cristian Popescu. A obținut, în perioada 1993-2007, 12 titluri de campioană națională la săritura în înălțime, dintre care 4 în aer liber și 8 în sală. A fost selecționată de peste 30 ori în lotul național. Palmaresul său cuprinde următoarele performanțe: JO – medalie de bronz la săritura în înălțime, cea mai valoroasă performanță a sa obținută în anul 2000 (Sydney) cu 1,99 m, 1 loc VII în 2004 (Atena); CE în aer liber –

loc IV (2002); CE sală – loc VIII (2002), loc IX (2006); Jocurile Francofoniei - medalie de bronz (2001); JB – 3 medalii de aur, 4 medalii de argint (1996-2004); o clasare între primele 10 performanțe mondiale ale sezonului (2000); o clasare între primele 5 performanțe mondiale ale sezonului în sală (2005). Maestră a Sportului (1988), Maestră Emerită a Sportului (2000). Decorată cu Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de cavaler (2000) și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

PARASCHIVESCU,

DUMITRU (1923-2006), n. în București. Atras de proba de marș încă de la vârsta junioratului, a participat la competițiile interne și a stabilit primul record al României - recunoscut — la proba de 10 000 m, cu timpul de 52'20", devenind un adevărat

pionier al țării noastre la proba de marș. A activat la următoarele cluburi: *Godeanu* (1947-1948); *Dinamo* (1949-1950); *Flamura (Flacăra) Roșie* (1951-1957 și 1961); *Spartac* (1958-1959); *Victoria* (1960); *Olimpia* (1962). A câștigat 26 de titluri de campion național pe diferite distanțe, organizate pe pistă și pe șosea, astfel: 1947-1948 (*Godeanu*) - 10 titluri; 1949-1950 (*Dinamo*) – 4 titluri; 1950-1952, 1954, 1956 și 1961 (*Flamura (Flacăra) Roșie*) - 10 titluri; 1959 (*Spartac*) – 1 titlu; 1960 (*Victoria*) – 1 titlu. La categoria seniori, stabilește 26 de recorduri naționale (3 la 20 000 m și 2 la 50 000 m) și un record mondial și european la 15 km (probă neolimpică), în anul 1949. A fost primul atlet român care a terminat o cursă de 50 km marș în mai puțin de 5h (4h 42'27"0) – Praga 28.08.1948. În 1952, a participat la JO de la Helsinki și s-a clasat pe un onorabil loc VII, la proba de 50 000 m. A mai realizat următoarele performanțe și participări internaționale: JO (1956) Melbourne – fără a termina cursa; Festivalul Tineretului și Studenților – medalie de bronz în proba de 20 km marș (1955) și JB (neoficiale) – medalie de argint (1946). În anii care au urmat, după încetarea activității sale competiționale, a devenit antrenor de marș la AS *PTT*

București, unde a pregătit numeroși tineri care au devenit campioni naționali, printre aceștia s-a aflat și mășăluitorul Constantin Stan, cu care a realizat un record mondial în aer liber (1973), în proba de 10 km și cele mai bune performanțe europene în aer liber (neomologate ca recorduri) în 1973 (București), în probele de 1h și 15 km. Maestru al Sportului (1951). A fost stabilit în Elveția.

PĂDUREANU, ANA (1969), n. în Blaj, jud. Alba. Profesoară de educație fizică și sport. A absolvit Facultatea de Educație Fizică și Sport și Masteratul, la Craiova. Și-a început cariera în atletism la CSȘ Cetate Deva, în anul 1983, iar din 1988 a activat la CSM Universitatea Craiova.

Atletă de performanță, specializată în probele de 800 (record personal 1:59,53 în 1987) și 1500 m (record personal 4:04,97 în 1987), având ca antrenori pe Ortwin Scheible (1985-1987) și pe Nicolae Mărășescu (1988-1991). A fost selecționată în loturile naționale și a participat la competiții internaționale inter-țări, la CM și CE de juniori. A cucerit două medalii de aur la CM (juniori) în 1986 în proba de 1500 m și la CE (juniori) în aceeași proba, în 1985. Din anul 1995, activează ca antrenor, cu rezultate notabile la nivel de copii și juniori, la CSM Craiova. Maestră a Sportului din anul 1984.

PĂLĂNGEANU, EMIL - vezi **Personalități**

PENEȘ, MIHAELA - vezi **Personalități**

PERIE, BIANCA (1990), n. în Roman, jud. Neamț. A început practicarea atletismului, în probele de aruncări, la vârsta de 10 ani, sub îndrumarea prof. Lucică Cucos, la LPS Roman. Primele succese le-a realizat la vârsta de 12 ani, când a devenit campioană națională de juniori

III. În anii următori a dominat proba de aruncarea ciocanului pe plan național la toate categoriile de juniori. Deține recordurile naționale de juniori III, II, I și tineret. Pe plan internațional, la categoria juniori a realizat performanțe unicat, obținând 4 titluri la CM și 2 la CE: CM cadeți (2005, Marrakesh) – 67,27 m și (2007, Ostrava) – 64,61 m; CM de juniori (2006, Beijing) – 67,38 m și (2008, Bydgoszcz) – 67,95 m; CE de juniori (2007, Hengelo) – 64,35 m și (2009, Novi Sad) – 68,59 m. Pentru a se acomoda cu marile competiții, a participat la JO Beijing – 2008 și la CM de seniori în aer liber de la Osaka – 2007 și Berlin în 2009. Maestră a Sportului.

PETRESCU (TINTORESCU, LUȚĂ), IOANA (1937), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS. Atletă de performanță. Practică atletismul din 1952, la AS Locomotiva PTT. Se transferă la Clubul Rapid, unde activează până în 1967. În cei 18 ani de

carieră athletică, a cucerit 8 titluri de campioană și a corectat 14 recorduri naționale, ca junioară, iar ca senioară 29 de titluri de campioană națională și a corectat de 22 de ori recordurile naționale la 100 m (8), 200 m (12), 100 m garduri (1) și 50 m sală (1). A fost selecționată de peste 52 de ori în echipa națională, a cucerit numeroase medalii la JB, din care 6 de aur și a participat la CE. Pentru strălucita sa carieră sportivă și contribuția adusă la dezvoltarea și afirmarea atletismului de performanță din țara noastră, i s-au acordat numeroase medalii, diplome și trofee, iar în 1973 a fost distinsă cu titlul de Maestră Emerită a Sportului.

PETRESCU (MATEESCU), RODICA (1971), n. în București. Atletă de performanță, legitimată la secția de atletism a CS Rapid București, specializată în proba de triplu salt. Proba de specialitate (triplusalt) i-a adus satisfacții deosebite. Printre cele mai

valoroase performanțe realizate în perioada 1994-1997, se află: 7 titluri de campioană și 7 recorduri naționale (ultimul din 1997 cu 15,16 m, fiind de certă valoare internațională); mai multe titluri de campioană balcanică; titlul de vicecampioană mondială în aer liber (Atena, 1997) și locul II la Cupa Europei (Budapesta, 1998). Maestră a Sportului (1995) și Maestră Emerită a Sportului (1997).

PETRESCU, TOMA (1950), n. în com. Mihăilești jud. Olt. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, specializarea atletism, promoția 1973. Obține titlul de doctor în anul 2002 cu tema *Aspecte permissive și restrictive în dezvoltarea alergării de viteză*.

Cu această ocazie a realizat un aparat pentru antrenarea *supervitezei*, care reprezintă o soluție originală în ceea ce privește construcția, pentru care a primit Brevet de Invenție. Atlet de performanță, specializat în probele de viteză, s-a pregătit cu antrenorul Teodor Ionescu până în 1971, apoi cu Dumitru Alexandrescu, iar pe perioada stagiului militar la CS *Dinamo*, cu Alexandru Stoenescu. A fost legitimat la CAU București (1969-1974), pe perioada stagiului militar la *Steaua* (decembrie 1974-1975) și apoi la *Dinamo* (1975-1981). A obținut 17 titluri de campion național: câte 3 la 100 și 200 m plat (1973, 1975); 6 titluri cu ștafeta 4x100 m (1973-1980); 1 cu ștafeta 4x400 m plat (1975) și 4 titluri la 60 m sală (1974-1977). Pe plan internațional a câștigat 3 titluri de campion și a stabilit 2 recorduri la Campionatele Europene Feroviare (1973, Pistoria), 2 titluri la JB, a ocupat locul I la Dinamoviada din 1973 și locul III la JMU de la Roma (1975) la 100m. Ca profesor și antrenor a activat printre altele la CSS nr.7 (Dinamo) și Șc. gen nr.190 București (CSS 190 București). Din 1995 își începe cariera universitară ca lector la catedra de atletism a ANEFS-București, iar din 2002 lector la Facultatea de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității *Spiru Haret*, devenind conf. univ. în 2005. A reușit

să modeleze campioni, medaliați și recordmani la categoriile juniori. Dintre seniori, Liliana Bără (CS *Olimpia* București) a obținut numeroase titluri de campioană națională la 200 m în aer liber și în sală și medalii la CN la probele de viteză. TP a activat, la Comisia Municipală de Atletism, Comisia Metodică a FRA și ANEFS. A publicat 4 cărți și mai multe lucrări de specialitate.

PLOCON (STREZA), ELENA ALEXANDRINA (1934), n. în Cluj. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ICF în 1960 ca șefă de promoție, cu Diplomă de merit. A profesat, de la absolvire și până la pensionare, la Catedra de atletism a Institutului, contribuind

la formarea multor promoții de specialiști în domeniul atletismului. A fost membru în consiliul profesoral, ulterior în Senatul ANEFS și Biroul său executiv. Pe parcursul anilor a îndeplinit mai multe funcții didactice, printre care: examinator și președinte de Comisii la examenele de admitere, de licență, la colocvii pentru acordarea gradului didactic I, la concursuri pentru ocuparea posturilor în învățământul superior; referent pentru diverse cursuri ale cadrelor didactice; președinte de comisie de bacalaureat. Atletă de performanță, a început să practice acest sport la vârsta de 15 ani, fiind legitimată la *Locomotiva* București. A obținut două titluri de campioană națională la seniori, cu ștafetele 4x100 m și cea de 400+300+200+100 m, realizate în 1954, precum și titlul de campioană națională universitară la 80 m garduri. A fost componentă a lotului național de juniori. A devenit arbitra de atletism odată cu terminarea facultății, activitate pe care a desfășurat-o cu multă pasiune și competență, chiar și după pensionare, oficiind la toate marile competiții ale atletismului din țara noastră. A absolvit cursul de arbitri internaționali de la Frankfurt pe Main. A activat ca membru în Colegiul Central de Arbitri în cadrul FRA. A fost distinsă cu Diploma de Onoare FRA (1987), Diploma Merite în activitatea

sportivă CNEFS (1988) și alte trofee. Decorată cu *Medalia Muncii* (1983).

POMACU, CRISTINA (1973), n. în Calafat, jud. Dolj. Atletă de performanță, specializată în probele de 10 000 m, semimaraton și maraton. A început să practice atletismul la 17 ani, sub îndrumarea prof. Horia Ștef, în cadrul CSȘ *Olimpia* Craiova

(1990–1991) fiind în continuare legitimată la CFR Craiova (1992–1993), CSM *Universitatea* Craiova (1994–2000), CSM Craiova (2001–2004). Antrenorii cu care s-a pregătit au fost Ilie Elena (1995–2000) și Liviu Șimon (2001–2005), antrenori cu care s-a pregătit și la lotul național. A obținut 8 titluri de campioană națională la semimaraton individual și echipe (1995, 1997); la maraton individual (1993, 1994) și echipe (1992, 1993). A fost de 15 ori selecționată în loturile naționale (1 la JO - Atena, 9 la CM, 2 la Cupa Mondială de maraton, 2 la CE și 1 la CB). Palmaresul său cuprinde: CM de semimaraton - 3 medalii de aur la cu echipa (1995, 1997 și 2000) și 3 medalii de argint (2 la individual în 1995, 1997 și 1 cu echipa în 1998); CM de ekiden - medalie de bronz (1998); Cupa Mondială Maraton – medalie de aur (1995); JB – medalie de aur la maraton (2000); participantă la JO din 1996 (Atlanta). Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului (1996). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa III (2004).

POP, DUMITRU (1966), n. în Bistrița – Năsăud. Absolvent de liceu și școală de antrenori. Antrenor de atletism la CS *Rapid* București. A obținut rezultate remarcabile, pe plan internațional, cu fondista Anuța Cătuna, care a câștigat, în anul 1995, o medalie de

argint la CM Göteborg (Suedia), în proba de

maraton și 2 medalii la CM de semimaraton din Montbeliard/Belfort (Franța), din care aur cu echipă și bronz la individual. Antrenor Emerit. Este stabilit în SUA.

POPA, CORNELIU (1946), n. în Piatra Neamț, jud. Neamț. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS București, specializarea atletism. Activează ca profesor-antrenor de atletism la CSȘ-LPS Piatra Neamț, unde în perioada 1995–2005 a îndeplinit funcția de director. A

descoperit și a pregătit mai mulți sportivi de valoare, pe care i-a promovat în atletismul de performanță. Obține rezultate remarcabile, în perioada 1989–1996, cu săritorul în lungime Bogdan Țăruș: 3 recorduri naționale de juniori, medalie de argint la CE seniori de sală (1996); medalie de argint la săritura în lungime la CM de juniori (1994); medalie de aur la JB (1996). Antrenor Emerit.

POPA, ILIE (1940), n. în satul Cocioc, com. Periș, jud. Ilfov. Antrenor de atletism, absolvent al Școlii de antrenori, de pe lângă ICF, din București. Atlet de performanță, specializat în probele de marș și cros. A început activitatea sportivă de la 14 ani, având prim antrenor pe Ioan Benga (1955–1956), apoi pe Marius Neagu (1957), Silviu Dumitrescu (1958–1961) și Nicolae Păiș (1962–1969). A obținut 9 titluri de campion: 2 în 1961 (CS *Dinamo*) - la 20 km marș individual și cros pe echipe; 7 (CS *Steaua*) în probele 20 km și 50 km marș individual și cu echipa (1963–1966) și unul la maraton echipe (1966). A stabilit 4 noi recorduri naționale (3 la 20 km marș și 1 la 50 km marș). A fost selecționat de 8 ori în loturile naționale: 1 la JO, 5 la JB și 2 la competiții inter-țări. A câștigat o medalie de aur și 4 de argint la JB. După retragerea din activitatea competițională a activat ca antrenor la: *Petrolul* Ploiești (1972–1973); ASA Sibiu (1974–2000); CS *Steaua* București (2001–2005), pregătind printre alții pe Augustin Barbu, Costea Iacob, Costică

Bălan, Alina Olaru. Cunoscut și apreciat arbitru de marș pe plan intern și internațional, fiind și Arbitru internațional IAAF la această probă. A fost membru în Comisia de marș a Asociației Europene de Atletism. Maestru al Sportului.

POPESCU (POPA),

CORNELIA (1950), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS, specializarea atletism, promoția 1974. Atletă de performanță specializată în proba de săritură în înălțime. A fost legitimată la: CSȘ (1965);

Liceul nr. 35 (1966-1969); *CS Rapid* (1970-1972) toate din București; individual (1973); *CS Dinamo* București (1974-1981). Antrenori: Elisabeta Nemetz Stănescu (1965-1968); Constantin Dumitrescu (1970-1971); Elias Baruch (o scurtă perioadă), Ion Vintilă (1976). A obținut 12 titluri de campioană națională: 9 în aer liber, dintre care 7 la săritura în înălțime (1970-1980) și 2 la pentatlon (1974-1976); 3 titluri în sală la săritura în înălțime (1970, 1974, 1976). A stabilit 6 noi recorduri naționale: 3 în aer liber, dintre care 2 la pentatlon (1970, 1976) și la săritura în înălțime (1976); 3 recorduri în sală la săritura în înălțime (1974, 1977). A fost selecționată de peste 60 de ori în loturile naționale: 4 la JO, 2 la CE în aer liber, 3 la CE de sală, 8 la Cupa Europei, 13 la JB, 30 la competiții inter-țări. Palmares: JO – locul 22 în 1968 (Mexic), locul 19 în 1972 (München), 2 locuri 8 (1976, Montreal și 1980, Moscova), ultimele două performanțe asimilate și pentru CM; CE în aer liber – medalie de argint cu performanța 1,85 m (1971); CE sală - medalie de argint (1970) cu performanța 1,82 m, medalie de bronz (1971) cu 1,78 m și locul IV (1974) cu 1,86 m; JMU – medalie de argint cu 1,83 m (1970); JB – 6 medalii de aur și 2 de argint la săritura în înălțime (1970-1978); 5 medalii de bronz, dintre care 3 la pentatlon și 2 la săritura în înălțime; Concursul European pentru juniori I (1968) Leipzig - medalie de bronz la pentatlon cu 4

460 pct. (antrenor Elisabeta Stănescu); 5 clasări în primele 10 performanțe mondiale la săritura în înălțime (1970-1978). Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului (1971). Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

POPESCU, ȘTEFAN (1936), n.

în com. Puțuri, jud. Dolj. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF București, specializarea atletism. Antrenor la CSM Craiova, specializat în probele de semifond. A avut o contribuție însemnată la pregătirea și lansarea unor sportivi valoroși

cu rezultate deosebite în competițiile oficiale internaționale. A contribuit direct la pregătirea atletei Natalia Andrei - medaliată cu aur la CE de seniori din 1975 și cu argint la ediția din 1976, în proba de 1500m; a lui Nicolae Onescu - medaliat cu argint la CE de juniori din 1973, la 1500 m și a sportivei Lilianei Bărbulescu, componentă a ștafetelor 4x400 m - medaliată cu bronz la CM de juniori din anul 2000 și CE de juniori din anul 2001. Antrenor Emerit.

PROTEASA, ADRIAN (1959),

n. în București. Atlet specializat în proba de săritură în înălțime, cu un record personal de 2,29 m (în sală - 1980) și cu 2,24 m săriți în aer liber în 1981. Avându-l antrenor pe Ioan Soter (1980), Proteasa a fost legitimat la *Steaua* (1975-1983), *Rapid*

(1984-1985), *Voința* (1986) și *Victoria* București (1987-1988), adunând 10 selecții în echipa națională, printre care și una la JO de la Moscova, din 1980, unde a ocupat locul șapte (2,21 m). A câștigat o medalie de bronz la CE de sală din anul 1980 (2,29 m). A obținut șapte titluri de campion național la proba respectivă, stabilind 12 recorduri naționale, dintre care șapte în sală și cinci în aer liber. Este Maestru al Sportului din anul 1977, fiind stabilit în Norvegia.

PUICĂ, ION – vezi Personalități

PUICĂ MARICICA (1950) n. în Iași. Antrenor de atletism, absolventă a Școlii de antrenori, promoția 1979. Practicarea atletismului se datorește participării la un cros pentru elevi (1965) organizat de prof. Ion Puică, cel care avea să-i fie antrenor și soț. Alergarea pe

distanțe medii și lungi avea să o consacre în atletismul național și internațional. A practicat acest sport timp de 24 de ani (1965-1989). A fost legitimată la: Liceul nr 2 (1966-1967) și CSO (1968-1970) ambele din Iași; *Dinamo* (1971-1973); *Constructorul* (1974) și *CS Olimpia* (1975-1989) toate din București. A obținut 21 de titluri de campioană națională în aer liber, dintre care: 8 la cros echipe; 6 la 3000 m; 5 la cros individual și câte 1 la 1 500 și 10 000 m. A stabilit 13 recorduri naționale, dintre care: 10 în aer liber (6 la 3 000m, 2 la 1 500m și 2 la 5 000 m) și 3 în sală la 3000 m. A fost prima atletă din țara noastră care a reușit, pe distanța de 3 000m , un rezultat sub 8.30.00 (8.27. 83) la Roma (1985). A fost selecționată de peste 50 de ori în loturile naționale (4 la JO, 1 la CM în aer liber, 1 la CM de sală, 4 la CM de cros, 3 la CE în aer liber, 2 la CE de sală, 7 la Cupa Europei, 8 la JB, 9 la Crosul Balcanic, 14 la competiții inter-țări). Pe plan internațional a realizat următoarele performanțe: JO cu 4 participări - 1976 (Montreal), 1980 (Moscova), 1984 (Los Angeles), 1988 (Seul), unde a obținut: o medalie de aur și o medalie de bronz la Los Angeles și un loc 7 la Moscova; CM de sală și aer liber - o medalie de bronz (Indianapolis, 1987), o medalie de argint (Roma, 1987 în aer liber); CM de cros - o medalie de aur pe echipe și o medalie de bronz, individual (Glasgow, 1978), medalie de aur la Roma (1982) și New York (1984); CE în sală și aer liber - medalii de argint la Milano (1982), Atena (1982), Stuttgart (1986) și o medalie de bronz la Haga (1989); JMU - bronz (Sofia, 1977); Cupa Europei - argint (Helsinki, 1977), două medalii de aur (Paris,

1979), două medalii de aur (Pescara, 1981); Grand Prix - argint la 1500 m (1985), aur la 3000 m (1986), argint în clasamentul general (1986), aur la 1500 m (1987). Tot în această perioadă de 24 de ani, MP a stabilit: 2 recorduri olimpice pe distanță de 3000 m: 8.43.32 (Los Angeles 1984, 8 august) și 8.35.96 (Los Angeles, 10 august); 6 recorduri și performanțe de valoare mondială, dintre care 4 în aer liber: 3 pe distanță de 2000 m (P. Brașov, 1978- București, 1979 – Londra, 1986) și unul pe 1 milă (Rieti, 1982); și 2 în sală, pe distanță de 2 mile (New York, 1985) și 1500m (Canada, 1986, pe pistă lungă de 120 m); 8 recorduri și performanțe de valoare europeană. Prin performanțele sale, MP a contribuit la ridicarea valorii internaționale a atletismului românesc. Este singura atletă care a câștigat, în același an, titlul olimpic (1984-Los Angeles – 3000 m) și titlul mondial (1984- New York – cros). A fost selecționată de două ori în Echipa Europei. După încetarea activității competiționale se dedică muncii de antrenor, ocupându-se de pregătirea atletelor Paula Ivan, Lenuța Rață și Violeta Beclea. Ca antrenore la lotul național de atletism (1998-2000) a pregătit-o pe Violeta Beclea Szekely, care a obținut o medalie de aur la CE de sală (2000), 2 medalii de argint la JO (2000) și la CM de sală (1999) și o medalie de bronz la CE de sală (1998). Pentru toate aceste activități și rezultate care i-au asigurat reputația uneia dintre marile alergătoare de semifond din lume (parcurgând aproape 100000 de km) a primit numeroase distincții. Desemnată de Asociația Presei Sportive drept cea mai bună sportivă a anului 1984. În 1995 a apărut în seria de timbre poștale române (în alergare) cu ocazia Concursurilor Preolimpice de la Atlanta. În 1997 a fost numită „ambasador internațional pentru sport, toleranță și spirit sportiv” pe lângă Consiliul Europei. Membră a Comitetului Olimpic Român (1984-2004). Maestră a Sportului (1971). Maestră Emerită a Sportului (1982). Antrenor Emerit. Decorată cu: Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (1977); Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de Cavaler (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

PUNGĂ, IONUȚ (1979), n. în Brăila. Practică atletismul de la vârsta de 12 ani. Este descoperit de profesorul Mihail Dumitru, de la LPS Brăila, cu ocazia unor concursuri organizate pe plan local. A mai fost legitimat la CSM Brăila și cu dublă legitimare la CSM Brăila-Farul

Universitatea Constanța. Primul rezultat semnificativ, în perspectiva viitorului atlet de mare performanță, este obținut la o probă combinată -triatlon -la categoria copii, în finala pe țară, unde s-a dovedit a fi cel mai bun. În primii ani de juniorat, se remarcă la probele de sprint, lungime și garduri, dar în scurt timp, se va consacra în proba de triplu-salt, stabilind un valoros record național de juniori II, chiar de la primul său concurs oficial, cu performanța de 15,83 m. Ascensiunea sa continuă astfel: 1996 - câștigă medalia de bronz la CM de juniori (Sydney), cu performanța de 16,15 m; 1997 - medalia de argint la CE (Ljubljana) cu performanța de 16,43 m; 1998 - ultimul său an de juniorat, la CM de juniori de la Annecy (Franța), cu performanța de 16,94 m devine primul atlet român din toate timpurile care cucerește titlul de campion mondial; 1999 (Göteborg) - devine campion european de tineret, cu 16,73 m în proba de triplusalt, realizând și cea mai bună performanță europeană la această categorie; 2001-CE de tineret (Amsterdam) obține medalie de bronz, cu performanța de 16,81 m.

RADU, MARIA (1959). Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Oradea. Atletă de performanță, specializată în probele de semifond și fond. Legitimată la Liceul Nicolae Bălcescu din Craiova (1975-1978), Universitatea Craiova (1979), ASU Oradea (1980), CSU Oradea (1981-1982) și CSM Craiova (1983-1984), unde s-a pregătit cu antrenorii: Dinu Drăgan (1981-1982) și Nicolae Mărășescu (1983-1984). A obținut 3 titluri de campioană și a stabilit un record național de sală, la 3000 m (9:26,1 în 1983). Deține următoarele recorduri personale: 800 m – 2:01,4 (1980), 1500 m – 4:00,62 (1983), 3000 m – 8:52,70

(1981). A fost selecționată de 23 de ori în lotul național. Palmaresul său cuprinde: CM cros (1983) - un loc 5 cu echipa; CE de sală - o medalie de argint la 1500 m (1983) și un loc 7 la aceeași probă (1984); JMU - o medalie de aur la 3000 m (1983), 2 medalii de bronz la 1500 m (1983) și la 3000 m (1981). Maestră a Sportului (1978). Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982) și cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

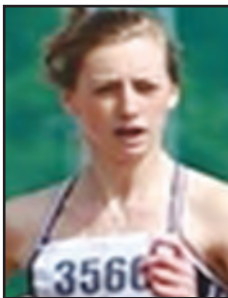
RAICA, MIHAI (1928), n. în Timișoara. A început atletismul la 19 ani, sub îndrumarea antrenorului Ion Arnăutu. A fost legitimat la *Electrică* Timișoara (1947-1949), la *Dinamo* București (1950-1955), *Energia* București (1956 – 1957) și *Metalul* București

(1958). A realizat 10 noi recorduri naționale. A dominat proba de aruncare a discului între anii 1948 și 1956, când a stabilit trei noi recorduri naționale: 48,48 m (1949), 49,11 m (1952) și 49,43 m (1956) și aruncarea greutății, între anii 1948 și 1952, după care fratele său mai mic, Aurel Raica, a preluat supremația. A depășit recordurile naționale la aruncarea greutății cu 14,88 m, 15,12 m, 15,16 m, 15,43m în 1949 și 15,49 m, 15,54 m în 1953, iar în 1950 pe cel de sală (15,86 m). De asemenea, MR câștigă de 6 ori titlul de campion național la aruncarea discului și de 3 ori titlul la aruncarea greutății. A rămas memorabil CN din anul 1956, când era condus până la aruncarea a 5-a, după care aruncând discul de pe loc, a câștigat. A fost selecționat de 12 ori în lotul național pentru competiții internaționale inter-țări și o participare la JB. După retragerea din activitatea competițională, a activat ca antrenor la lotul național (1968) și la CS *Metalul* București, având în pregătire și pe atleta Lia Manoliu, soția sa, care la JO din 1968 (Mexic), cucerește titlul de campioană olimpică. Membru al Comitetului Olimpic Român, în perioada 1951-1954. Mastru al Sportului (1951). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968).

RĂDUCĂNESCU, EUGEN (1938), n. în Cetatea Albă, azi Ucraina. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea atletism, promoția 1976. A activat ca antrenor de atletism la CS *Olimpia* București (1976-1978), CS *Triumf* București (1978-

1986), CS Târgoviște (1986-1989) și la CS *Voința* București (1988-1999). În decursul anilor, a antrenat, cu precădere, atleți-copii și juniori, obținând rezultate remarcabile pe plan intern (numeroase titluri de campioni naționali). Pe plan internațional, obține medalii la marile competiții: CM de juniori de la Seul (1992) — 2 medalii de aur, una la individual (Magdalena Nedelcu) și una la ștafeta 4x400 m (Magdalena Nedelcu și Mariana Florea); CM juniori de la Sydney (1996) — o medalie de aur (Andreea Burlacu – 400m) argint la ștafeta 4x400 m (Andreea Burlacu); CE de juniori de la Salonic (1991) — o medalie de bronz ștafeta 4x400m (Magdalena Nedelcu și Mariana Florea); CE de juniori de la San Sebastian (1993) — o medalie de aur (Magdalena Nedelcu – 400m); CE de juniori de la Nyiregyhaza (1995) - o medalie de argint (Andreea Burlacu – 400m). A continuat să activeze la CS *Voința*, făcând parte și din Consiliul director. De asemenea, a sprijinit activitatea de atletism din municipiul București, în special în organizarea competițiilor atletice pentru elevi, precum și realizarea emisiunilor sportive din cadrul TV România de Măine. Antrenor Emerit.

RĂZOR, BIANCA DENISA (1994), n. în Cluj-Napoca. Elevă la Liceul teoretic *Nicolae Bălcescu*, din Cluj-Napoca. Atletă de performanță, selecționată și pregătită de antrenorul Ana Claudia Ilie, activând cu dublă legitimitate la CSȘ *Viitorul* Cluj Napoca/ CSA *Steaua* București.

Una dintre cele mai talentate sprintere din generația de perspectivă, a reușit în anul 2010 să obțină două

rezultate deosebite la JO de Tineret (Singapore), intrând în posesia medaliilor de argint la 400 m și de bronz, împreună cu ștafeta Europei de 100 m+200 m+300 m+400 m. Tot în 2010 (Moncton -Canada), a urcat pe cea de-a treia treaptă a podiumului de premiere la Mondialele de juniori 1, în proba de 400 m. Deși este junioară 2, a făcut parte din ștafeta României de 4x400 m, clasată pe locul opt la CE seniori de la Barcelona, după două locuri trei obținute în competițiile europene de seniori pe echipe (Liga I), la individual (400m) și ștafeta de 4x400 m.

RĂPANU, ALINA (1981), n. în Tg Neamț, jud. Neamț. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergări: 400 m, 800 m. Legitimări: CSȘ Tg Neamț (1995-1999); CSȘ Tg Neamț și SC *VILA* Bacău (2000); SC *VILA* Bacău și *Dinamo* București

(2004-2007). Antrenori: Gheorghe Neamțu (1995-1999), Mihai Marinescu (2004), Constantin Nourescu (2007). Deține 12 titluri de campioană națională, dintre care: 5 titluri în aer liber - 4 la ștafeta 4x400 m (1999,2004,2005,2007), 1 titlu la 800 m (1999); 7 titluri în sală din care 4 titluri la ștafeta 4x2 tururi/360m (1999,2005 - 2007), 3 titluri la 400 m (1999, 2004, 2005). A stabilit 5 recorduri naționale, dintre care: 2 recorduri în aer liber la ștafeta 4x 400 m (3.27.24/1998, 3.25.68/1999), 3 recorduri în sală, la ștafeta 4x 400 m (3.26.28/2000, 3.32.45/2004, 3.30.06/2004). A fost selecționată de peste 20 de ori în loturile naționale, participând la: 1 la JO (2004 - Atena); 1 la CM în aer liber, 2 la CM de sală; 1 la CE în aer liber; 1 la CE în sală; 7 la Cupa Europei, în aer liber; 1 la Cupa Europei, în sală; 3 la JB în aer liber; 4 la JB în sală. Palmares: JO (2004 - Atena) locul 6, 4x400 m; CM sală - medalie de bronz, la ștafeta 4x400 m (3.30.06/2004); CE aer liber - loc 4, 4x40m (1998); CE sală - medalie de bronz, 4x 400 m (2000); JB aer liber - 2 medalii de aur, 4x 400 m (1999, 2002) și medalie de argint, la 400 m (53:64/1999); JB sală - medalie

de aur, la 400 m (53:20/1999); CM junior - medalie de bronz, 4x400 m (3.34.39/2000); CE juniori – medalie de argint, la 400 m (53.10/1997); 4 clasări între primele 10 performanțe mondiale ale sezonului, la 4x400 m; și 1 clasare între primele 5 performanțe mondiale ale sezonului - în sală 4x400 m (locul 4 3.30.06/2004). Maestră a Sportului (1997). Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa I (2004).

RINDERIU, IOAN - vezi Personalități

ROTARU, ALINA (1993), n. în București. Elevă. Atletă de performanță, cu calități deosebite în abordarea mai multor probe, printre care: triplusalt, înălțime și probe combinate. A fost descoperită de către Mădălina Ivan, ulterior pregătită de antrenorul emerit Adrian

Ghioroiaie. Legitimată la CSA Steaua. Medaliată la CN de atletism, rezervată categoriei sale de vârstă. Se remarcă pe plan internațional, începând din anul 2009, la CM de cadeți (Bresanone), unde cucerește medalie de argint în proba de săritură în lungime (6,09 m), competiție în care se clasează și pe locul IV la săritura în înălțime. Își dovedește valoarea sa și în anul 2010, la JO de Tineret (Singapore), unde intră în posesia medaliei de argint în proba de lungime.

ROTH (COMAN, SĂLĂJAN), ANA (1937), n. în Prejmer, jud. Brașov. Atletă de performanță, specializată în proba de aruncare a greutății. A început atletismul sub îndrumarea profesorului Aurel Coman, la SMTCF Brașov, în 1952. În

îndelungata sa carieră de peste 18 ani, a reprezentat România în 63 de întâlniri internaționale (JO, CE, JB sau meciuri inter-țări). A obținut 20 de titluri de campioană națională a României și a corectat recordul național la aruncarea greutății

de 28 de ori la senioare și de 10 ori la junioare. A cucerit 16 medalii la JB (8+3+5), a participat de 5 ori la CE (de două ori clasându-se pe locul VI) și o dată la JO 1964, Tokyo - unde s-a clasat pe locul VIII (15,83 m). Maestră a Sportului (1955). Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1968).

RUGINĂ, GHEORGHE (1933), n. în com. Negulești, jud. Bacău. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Institutului de Cultură Fizică, specializarea atletism, promoția 1958. Încadrat în rețeaua Uniunii de Cultură Fizică și Sport ca metodist, inspector și

președinte. A activat ca antrenor la ȘS din Giurgiu și la ȘS nr. 1 din București, apoi a fost numit antrenor federal la FRA (1961-1968). Din 1969 până în 1977, a fost asistent la Catedra de atletism a IEFȘ, antrenor la Clubul Sportiv Athletic Universitar, apoi cadru asociat la facultățile particulare de profil *Gh. Cristea și Spiru Haret* din București. Rezultatele cele mai bune, obținute în cei 36 de ani de activitate ca antrenor, au fost: medalie de argint obținută de atletul său Zoltan Vamoș, la CE de la Belgrad (1962) și locul V la JO de la Roma (1960); medalie de bronz la JMU de la București din 1981, în proba de 4x400 m cu atleta Steluța Vintilă; o medalie de aur, două de argint și una de bronz la concursurile europene studențești, organizate de FISU și numeroase titluri de campion balcanic, precum și la crosurile balcanice în probele individuale și pe echipe. Atleții pregătiți de el au fost selecționați în delegația țării, participantă la JO de la Tokyo (1964), CE de la Budapesta (1965), CB de la Split (1990). A făcut parte din Biroul FRA, din Colegiul central al antrenorilor. A publicat, în colaborare, lucrările: *Conținutul și metodica antrenamentului sportiv contemporan* (Editura UCFS, 1967), *Antrenamentul în alergările de semifond, fond și mare fond* (Editura Stadion, 1971), *Atletism, îndrumător pentru antrenamentul juniorilor* (Editura Stadion, 1971) și numeroase cursuri pentru studenți. Este de remarcat

activitatea bogată voluntară pe care o prestează cu multă competență. Este arbitru de atletism făcând parte din elita acestui corp. Din anul 2001, îndeplinește funcția de Președinte al Asociației Municipale de Atletism București. O contribuție substanțială a adus la activitatea Comisiei Naționale a Atletilor Veterani de pe lângă FRA, alături de Victor Firea, devenind președintele acestei comisii din 2005. S-a remarcat prin excelența activitate a Comisiei de Veterani, dovedindu-se un bun organizator al campionatelor naționale ale atletilor veterani. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I în anii 1982 și 2004.

RUS, MARIA (1983), n. în Sângiorz Băi, jud. Bistrița Năsăud. Atletă de performanță. Probele de bază: 400 m, 400 m. garduri. Legitimări: CSM Bistrița (1999 - 2000); CSM Bistrița și Rapid București (2001 - 2002); CSM Bistrița și Farul Constanța (2003 - 2004);

Nu a concurat în (2005); CSM Bistrița și CSM Craiova (2006 - 2007). Antrenori: Ion Zanca (2000 - 2001); Mihai Marinescu (2002). Viorica Enescu (2003- 2007). Deține 8 titluri de campioană națională, dintre care: 4 titluri în aer liber (2 la 400 m (53.13./2003, 53.15./2004), 2 la 400 m garduri (58.38./2003, 56.60./2004), 4 titluri în sală (2 la ștafeta 4x1 tur/180m (2003, 2004), 1 la 400 m (2003), 1 la 4x2 tururi/360 m (2003); 2 recorduri naționale, în sală, la 4x400 m (3.32.45./2004, 3.30.06./2004). A fost de peste 13 ori selecționată în loturile naționale: 1la JO (2004); 1 la CM în aer liber, 1 la CM de sală; 4 la Cupa Europei, în aer liber; 1 la Cupa Europei, în sală; 2 la JB în aer liber; 3 la JB în sală. Palmares: JO (2004 - Atena) locul 6, 4x400 m; CM sală - medalie de bronz, 4x400 m (3.30.06./2004); JB aer liber - 3 medalii de aur (2 la 4x400 m 2000, 2004) și 1 la 400m garduri (2004); JB sală - 2 medalii de argint, la 400 m (55.11./2001, 54.30./2003); CE tineret - medalie de bronz, la 400m garduri (57.01./2003); CM juniori - medalie de bronz, la 4x400 m (3.34.39./2000); CE

juniori - medalie de bronz, la 4x400 m (3.41.12./2001); 1 clasare între primele 10 performere mondiale ale sezonului, la 4x400 m (2004) și 1 clasare între primele 5 performere mondiale ale sezonului, în sală - 4x400 m (3.30.06./2004). Maestră a Sportului (2000). Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa I (2004).

SABĂU, IOAN - vezi **Personalități**

SCHMETAU, RUDOLF - RUDY - vezi **Personalități**

SAVEL, ILIE (1927), n. în com. Buceștii-Tecuci, jud. Galați. Atlet de performanță, specializat în probele de 400 m, 400 mg, 4x400 m. Debutează în atletism în 1949, fiind militar în termen la o unitate de pompieri. Legitimă la Clubul *Dinamo* București. Dotat cu calități

deosebite, a reușit într-un timp foarte scurt să obțină performanțe remarcabile. A obținut 30 de titluri de campion național. În perioada 1953-1959, a stabilit 11 recorduri naționale (2 la 400 m, 6 la 400 m garduri și 3 la ștafete de 4x400 m). A cucerit 10 medalii la JB (7 de aur și 3 de argint) în probele de 400 m garduri și ștafeta de 4x400 m. A câștigat numeroase concursuri internaționale în probele sale preferate. După încheierea activității competiționale, a lucrat până la pensionare în cadrul MI. Maestru al Sportului (1952).

SERAFIM, PARASCHIV-DAN (1941), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Institutului de Cultură Fizică, specializarea atletism, promoția 1967. A activat ca atlet la *Progresul* București (1957-1961), *Dinamo* București (1961-1963), Știința București (CAU) 1963-1967, ICF București (1966).

Pe parcursul anilor s-a pregătit cu antrenorii: Nicolae Gurău (1957-1961), Ioan Benga (1961-1963), Ioan Sabău (1963-1967), probele de bază fiind aruncarea greutății și a discului. Campion național de juniori la aruncarea greutății în anul 1960. Și-a început activitatea de antrenor la ȘSE 2 București și apoi la ȘSA 4 București. În perioada 1967-1987, a activat în cadrul secției de atletism a CSA *Steaua* București. Din anul 1987, a fost încadrat pe postul de antrenor federal în cadrul FRA. În perioada 1969-1987 și în continuare, după ce a fost numit antrenor federal, a activat ca antrenor pentru aruncări la loturile naționale. Între anii 1969-1972, a pregătit-o pe aruncătoarea de disc Lia Manoliu pentru JO din 1972 (Munchen), pe atleta Florența Crăciunescu, medaliată cu bronz la disc la JO din 1984 (Los Angeles), precum și pe alți aruncători, printre care: Iosif Nagy, Marin Iordan, Gheorghe Crăciunescu, Valentina Cioltan, Simona Săpunaru, Marcel Târle, Gheorghe Gușet, Stelică Turba, Felicia Țilea-Moldovan și alții. A făcut parte din organele de conducere ale FRA: membru al Biroului federal (1990-2001); membru al Consiliului Federal (din 2001 în continuare); membru al Comitetului Executiv (2003-2006). Antrenor Emerit (1992). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1982); Medalia Națională *Pentru Merit* clasa I (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu o baretă (2009).

SILAI (GERGELY), ILEANA (1940), n. în Cluj. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ICF București. Atletă de performanță, specializată în probele 400, 800 și 1 500 m. A fost legitimată la: Flamura Roșie (1956-1957); CFR (1958); Rapid (1959);

CSM (1960) toate din Cluj; nu a concurat în perioada 1961-1963; CSM Cluj (1964-1974); CSM Cluj-Napoca (1975-1976); Metalul București (1977-1980). Antrenori: Jenő Nagy (1956-1960);

Gheorghe Biro (1964-1976) și Silviu Dumitrescu (1977-1980). A început atletismul la 16 ani cu antrenorul Gh. Kiss. A obținut 16 titluri de campioană națională în aer liber, din care: 10 la 800 m (1967-1973, 1977, 1979-1980); 2 la 400 m (1968, 1969); 2 la cros echipe (1965-1966); 1 la 1500 m (1977); 1 la 4x400 m (1979). A stabilit 28 de recorduri naționale, dintre care 23 în aer liber: 14 la 800 m (3 în 1967, 4 în 1968, 3 în 1971, 2 în 1972, 2 în 1977); 5 la 4x400 m (2 în 1969, 2 în 1970, 1 în 1973); 2 la 400 m (1968-1969); 2 la 1500 m (1973, 1979) și 5 în sală: 4 la 800 m (1967, 1971, 1972, 1978) și 1 la 1500 m (1978). A fost selecționată de 58 de ori în loturile naționale (4 la JO, 4 la CE în aer liber, 4 la CE de sală, 7 la Cupa Europei, 11 la JB, 28 la competiții interțări). Palmares: JO - medalie de argint la 800 m (1968), loc VI la 800 m (1972), loc VIII la 1 500 m (1980); CE aer liber – loc V la 800 m (1969); CE sală - medalie de aur la 1 500 m (1978), 2 medalii de argint la 800 m (1971-1972), loc IV la 1 500 m (1974); JB – 10 medalii de aur, dintre care 4 la 800 m (1967, 1969, 1971, 1972), ștafetă 4x400 m (1970, 1971, 1976, 1977), 1 la 400 m (1969), 1 la 1 500 m (1977); 9 medalii de argint: 4 la 800 m (1966, 1968, 1970, 1976), 2 la 400 m (1968, 1970), 1 la 1500 m (1973), 2 ștafeta 4x400 m (1972, 1973); 2 medalii de bronz la 400 m (1966, 1967); cea mai buna performanță mondială din toate timpurile la 500 m (1'11",6) în 1970; 2 cele mai bune performanțe europene din toate timpurile la 600 m (1'30",8) în 1968 și la 500 m (1'11",6) în 1970; 12 clasări între primele 10 performanțe mondiale ale unui sezon (1968-1977). Maestră a Sportului (1966). Maestră Emerită a Sportului (1970). Crucea Națională *Serviciul Credincios* clasa I (2000). Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1968) și cu Crucea Națională *Serviciu Credincios* clasa I (2000).

SIMIONESCU (RUSE), CLAUDIA – vezi **Personalități**

SIMIONESCU, VLADIMIR – vezi **Personalități**

SÖTER, IOAN – vezi **Personalități**

SPĂTARU, BEATRICE

CRISTINE (1986), n. în Onești, jud. Bacău. A urmat cursurile FEFS din Constanța. A practicat atletismul, specializată în probele de lungime și triplu salt, sub îndrumarea antrenorului Lenuța Dragomir. A obținut rezultate valoroase și promițătoare ca perspectivă la: CM - loc IV la juniori 2 (2001, Debrecen); dublă campioană mondială de juniori 2 (2003, Shelbrooke), în probele de lungime și triplu salt; vicecampioană europeană juniori 1 (2003, Tampere); locul 1 la FOTE (2003). În anul 2004 a stabilit un record național în sală. Tot în acest an, a suferit un accident și a fost nevoită să renunțe la activitatea competițională. Revenită în 2005, la CE de juniori 1 se clasează pe locul 10, ceea ce o determină să renunțe la atletism, urmând să-și continue activitatea la bob.

STATE (BARBU), GEORGETA (1965), n. în satul Crăciunești, com. Rebricea, jud. Vaslui. Atletă de performanță specializată în probele: 800 m, 3000 m, 10000 m, semimaraton, maraton. Recorduri personale: 800 m (2.06.0/1984); 1500 m (4.13.46/1991); 5000 m (15.48.57/1990). A fost legitimată la: *Viitorul* Vaslui (1981-1986); *Știința CFR* Bacău (1987-1989); *CSM Petrochimistul* Pitești (1990-1992); *Regionala CFR* București (1993-1994). Antrenor – Dan Betini (1991). A câștigat 3 titluri de campioană națională în aer liber: 2 titluri la 15 km -alergare pe șosea, individual (53.25 în 1990 și 50.23 în 1991); 1 titlu la cros – echipe (1988). Selecționată de 6 ori în lotul național: 2 la CM de alergare pe șosea 15 km; 1 la CM de ekiden; 1 la JB în aer liber; 2 la Crosul Balcanic. A obținut următoarele medalii: la CM alergare pe șosea – 15 km - 1 medalie de argint la echipe (1991), 1 loc 5 la echipe (1990), 1 loc 7 la individual (1991); la CM ekiden - 1 loc 4 (2.25.26 în 1992); la JB aer liber - 1 medalie de bronz, la maraton (2.53.35 în 1992); la Crosul Balcanic - 2 medalii de aur, la echipe (1990, 1991), 1 medalie de bronz, la

individual (1990). Este Maestră a Sportului (1984) și este distinsă cu Medalia *Meritul Sportiv* – cls. I (2004).

STĂNEL, GHEORGHE - vezi **Personalități**

STĂNESCU, ELISABETA (1932), n. în Cernăuți (Ucraina). Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ICF, specializare atletism, promoția 1956. A practicat atletismul, specializată în proba de săritură în lungime, componentă a lotului național, în perioada 1950-1959. A activat ca profesoară de atletism la *Liceul nr. 35* București, cu program de educație fizică. Din anul 1956 a început munca de selecție și pregătire a viitorilor campioni și recordmeni ai atletismului românesc, printre care: Rădulescu Gabriela, Popescu Cornelia, Popescu Mihaela, Vulescu Roxana, Matei Monica, Popescu Eugen, Matei Sorin, Stănescu Răzvan, campioni naționali, balcanici, participanți la CE de juniori. Atletele Popescu Cornelia și Vulescu Roxana, fiind încă junioare, au participat la JO de la München, din 1972, iar Matei Sorin, aflat încă la vârsta junioratului, să fie inclus în lotul României la Olimpiada de la Moscova (1980). În cei peste 50 de ani de activitate în atletismul românesc, a depus o muncă didactică de excepție, contribuind la descoperirea și șlefuirea de talente care au practicat atletismul de mare performanță.

STĂNESCU (CHIRILĂ),

MARIANA (1964), n. com. Redea, jud. Olt. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergare: 1500 m, 3000 m, 5000 m, 10000 m, cros, semi-maraton și maraton. A fost legitimată la: *CSȘ Caracal* (1982-1983); *Politehnica* Timișoara (1984-1992); *Universitatea* Timișoara (1993-1998). Antrenor Emil Grozescu (1985-1998). A obținut 5 titluri de campioană națională în aer liber: 4 la cros individual (1985 – 1987, 1994); 1 la 15 km alergare pe șosea (1985). Deține 1 record național în aer liber, la 10000 m (34.44:2 în 1984). A fost selecționată 25 de ori în lotul național: 1 la CM de 15 km, alergare pe șosea; 3 la CM de ekiden; 6 la CM de cros; 1 la CE în

aer liber; 3 la CE de cros; 1 la JB în aer liber; 5 la Crosul Balcanic; 3 la competiții interțări. Palmares: la CM 15 km, alergare pe șosea -1 loc 5 la echipe (1990); la CM ekiden - 1 medalie de argint (2.18.41/1996) și 2 medalii de bronz (2.19.18/1994, 2.24.13/1998); la CM cros - 2 medalii de bronz, la echipe (1985,1996); 1 loc 4 la echipe (1987); 1 loc 6 la individual (1987); 1 loc 8 la echipe (1986); la CE cros - 1 medalie de aur la echipe (1994); 1 medalie de argint la echipe (1997); 1 loc 5 la individual (1997) și 1 loc 7 la individual (1994); la JB aer liber - 1 medalie de aur la 3000 m (1992); la Crosul Balcanic - 5 medalii de aur și 3 medalii de argint (1985 - 1994). Maestră a Sportului și Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv clasa I* (2004).

STOICA (POGĂCIAN), MIHAELA (1958), n. în București. Practică atletismul de la vârsta junioratului la *CSS nr.4* București, sub îndrumarea prof. Georgeta Mușat, iar ca senioară a activat la *CS Rapid*, unde s-a antrenat cu antrenorul *Mihai Zaharia*. Multiplă campioană

națională de junioare în proba de alergare peste garduri. A obținut 31 de titluri de campioană națională de senioare și a stabilit 40 de recorduri naționale la junioare și senioare (15 în aer liber și 25 în sală) în probele de garduri și ștafete. A fost componentă a loturilor naționale, participând la diferite competiții internaționale, obținând trei titluri de campioană balcanică, două medalii de bronz la 60 m garduri la CE de sală de la Budapesta (1988) și de la Glasgow (1990). Maestră a Sportului.

SMĂDU O. IOAN (1931), n. în com. Viștea de Jos, jud. Brașov. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea atletism, promoția 1954. Printre principalele activități desfășurate timp de peste 40 de ani în calitate de cadru didactic se află: profesor

la Școala de educație fizică din Predeal; îndrumarea și organizarea activității didactice în sectorul învățământ al regiunii, care cuprindeau Dâmbovița, Buzău și Prahova; 22 de ani ca director la ȘSE din Ploiești, unde se preocupă de organizarea școlii, creșterea viitoarelor cadre didactice, realizarea de performanțe sportive pe plan național și internațional; profesor la Colegiul Mihai Viteazul din Ploiești. Pe lângă preocupările didactice, în timpul vacanțelor, activează ca antrenor la lotul național de atletism. Timp de peste 20 de ani a fost președintele Comisiei Județene de atletism Prahova și a funcționat ca arbitru de atletism cat. I, la competițiile interne și internaționale. Membru în comisiile inspecțiilor de specialitate pentru examenele de obținere a gradelor didactice. Ca activitate sportivă de performanță, a practicat atletismul pe plan local și național în Făgăraș și a fost component al echipei de rugby *Sportul Studențesc* din București. Pentru toată activitatea depusă este recompensat cu diplome de onoare ale CNEFS, FR de Atletism și Consiliului Județean pentru Educație Fizică și Sport Prahova.

SUMAN (FILIP), MARIANA (1951), n. în Vădenii Noi, jud. Brăila. Profesoară de educație fizică, absolventă a FEFS Bacău, promoția 1981. Atletă de performanță, specializată în probele de 100, 200, 400 și 800 m. A fost descoperită și pregătită de antrenorul emerit

Olimpiu Constantinescu-Nehoi (1966-1978). A fost legitimată la: ȘS UCFS Roman (1966-1969); *Clubul Athletic Roman* (1970-1978); Știința Bacău (1979-1981). A obținut 16 titluri de campioană națională, dintre care: 7 la ștafeta 4x400m (1971-1978); 3 la 400 m (1970-1974); 3 la 800 m (1974-1976); 1 la 100 m (1975); 1 la ștafeta 4x100 m (1974) și 1 la cros echipe (1971). A stabilit 20 noi recorduri naționale, dintre care: 19 în aer liber (12 la ștafeta 4x400m, 4 la 400 m, 2 la ștafeta 4x100m, 1 la 800 m) și 1 în sală la 800 m. A fost prima atleta din România care a alergat distanța de 800 m în mai

puțin de 2 minute (1'58"64, Sofia, 2.08.1974). A fost selecționată de 39 de ori în lotul național: 1 la JO, 3 la CE în aer liber, 1 la CE de sală, 5 la Cupa Europei, 8 la JB, 2 la Crosul Balcanic, 19 la competiții inter-țări. Palmares: JO (1976, Montreal) – loc VIII la 800 m; CE în aer liber – medalie de bronz la 800 m (1974), 2 locuri VII la ștafeta 4x400 m (1974, 1978); CE de sală – medalie de bronz la 800 m (1978); JB – 11 medalii de aur, 6 de argint și 2 de bronz (1970-1977); Crosul Balcanic – 2 medalii de aur la echipe (1974, 1975), o medalie de bronz la individual (1975); a mai participat la Concursul European de juniori, unde a obținut o medalie de bronz la 400 m (1968); cele mai bune performanțe mondială și europeană din toate timpurile la 500 m (1'10"4) în 1974; 8 clasări între primele 10 performanțe mondiale ale unui sezon (1970-1978). La Nisa (1975) a avut o contribuție importantă în calificarea României în finala Cupei Europei, câștigând în interval de 25 de ore probele de 400 m, 800 m și 4 x 400 m, fiind declarată cea mai bună semifinalistă a continentului. Profesoară antrenoare la CA Roman (1981-1988) a lansat atleți talentați, între care: Lăcrămioara Andrei (maestră a sportului), fiica sa Alina Olimpia Suman (componentă a lotului național); Mihaela Iamandi; Mirela Cazacu; Claudiu Frenți obținând 13 locuri I, 15 locuri II și 11 locuri III la CN de juniori și tineret. Realizări frumoase a avut din 1988 și la LPS Focșani la CN și CB, Iulian Vrâncianu obținând aur la CB (1955) și Petre Bogdan la cros și 1000 m la CN (1994). A fost declarată cea mai bună sportivă a județului Neamț în anii 1969, 1970, 1974, 1975. Maestră a Sportului (1971).

SZABO, GABRIELA – vezi Personalități

ȘANTA, CAROL (1945), n. în Sighișoara, jud. Mureș. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFȘ, specializarea atletism, promoția 1978. A fost încadrat ca profesor-antrenor de atletism la Liceul *Mihai Viteazul*, la CSM și la *Centrul de atletism*, din Sfântu Gheorghe. Obține

rezultate de valoare, pe plan intern – titluri de campioni naționali și recorduri naționale la proba de 1 500 m, cu atleții: Ovidiu Olteanu și Alexandru Vasile și 3 000 m obstacole cu Florin Ionescu. Pe plan internațional, se remarcă prin următoarele realizări: la CE de sală de la Paris (1994) – medalie de argint; la CE de la Alnwick, Marea Britanie (1995) și Oeiras – Portugalia (1997) echipa feminină de cros (cu atleta Stela Olteanu) - medalii de argint; la CE tineret de la Turku (1997) – medalie de bronz la 1500 m (cu atletul Alexandru Vasile); la CM de ekiden de la Manaus, Brazilia (1998) cu echipa feminină de cros - medalie de bronz. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* – clasa I (2004).

ȘIMON (SLĂVUȚEANU), LIDIA-ELENA (1973), n. în Târgu Cărbunești, jud. Gorj. A absolvit Liceul Industrial Alimentar și apoi Facultatea de Educație Fizică (FEF) din Craiova (1995-1999). Practică atletismul de la vârsta junioratului, atrasă fiind de probele de alergare pe distanțe lungi. A fost legitimată la: CSȘ *Olimpia* (1990-1992), *CFR* (1993-1998), *CORA* (1999) toate din Craiova; *Dinamo* București (2000-2007). A fost selecționată și antrenată de prof. Adrian Tudor (1996 – 1998), iar după 1999, a fost pregătită de Liviu Șimon, care îi devine soț. A stabilit 3 recorduri naționale la maraton în anii 1997, 1998 și 2000. A fost selecționată de 18 ori în loturile naționale: 4 la JO (1996-Atlanta, 2000-Sydney, 2004-Atena, 2008-Beijing), 5 la CM, 5 la CM de semimaraton, 1 la CM de alergare pe șosea, 1 la Cupa Mondială, 2 la CE, 1 la JB. Într-o perioadă de timp relativ scurtă, reușește să obțină performanțe valoroase pe plan mondial, la probele de semimaraton și maraton: la CM de semimaraton de la Palma de Mallorca (1996) – medalie de aur în proba pe echipe și argint la proba individuală; în 1997, la Kosice – medalie de aur la echipe și bronz la individual; în 1998, la Uster (Elveția) – medalie

de argint la proba pe echipe și bronz la individual; în 1997, la CM de la Atena, cucerește medalia de bronz la maraton; în 1999, la CM de la Sevilla, medalie de bronz la maraton; în 2000, la CM de semimaraton de la Veracruz, medalie de aur, pe echipe și de bronz, la individual; în anul 2001, la CM de la Edmonton, medalie de aur la maraton; la CE de la Budapesta din 1998, medalie de argint la 10 000 m. Câștigă de trei ori consecutiv maratonul de la Osaka (Japonia), realizând la ediția din anul 2000 timpul de 2h 22'54" – a treia performanță mondială feminină din toate timpurile. La JO din 2000 de la Sydney cucerește medalia de argint la maraton. Membră a COR (2002-2004). Maestră a Sportului (1995). Maestră Emerită a Sportului (1996). Decorată cu Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de cavaler (2000) și cu Ordinul *Meritul Sportiv* - clasa a II-a (2004). Stabilită în SUA.

ȘIMON, LIVIU (1969), n. în Cluj. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS Craiova. Antrenor de atletism, activitate în care a reușit să obțină performanțe deosebite pe plan internațional. Printre sportivele pe care le-a pregătit s-au aflat și Luminița

Moangă Talpoș (2002 – 2004) și Lidia (Slăvuțeanu) Șimon – soția sa (începând din 1999), specializate în probele de fond și mare fond. Antrenor la lotul național în perioada 1999-2007. Printre performanțele deosebite obținute cu sportivele sale se află: JO 2000 (Sydney) - medalie de argint la maraton; CM semimaraton – medalie de aur pe echipe și bronz la individual (2000); CM în aer liber – medalie de aur (2001) și bronz (1999) la maraton, obținute de către Lidia Șimon și CM semimaraton - medalie de bronz (2003) și argint (2004), ambele în proba pe echipe câștigate de către Luminița Moangă Talpoș. Antrenor Emerit (1999). Decorat cu: Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de Cavaler (2000) și Crucea Națională *Serviciul Credincios* clasa a II-a (2004). Stabilit în SUA.

ȘOMĂNESCU (GRECESCU), OTILIA (1960), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS din București. A început atletismul la vârsta de 12 ani, fiind descoperită de antrenorul Maria Pandele, la care a rămas până s-a retras din activitatea sportivă, în 1986. A fost legitimată doar la CSA *Steaua* (1975-1986). Din anul 1976 până în 1985 a făcut parte din loturile României de juniori și seniori. A cucerit 11 titluri de campioană națională la juniori și 11 titluri la seniori. A reușit să câștige două titluri de campioană și 3 locuri III la JB. A stabilit 15 recorduri naționale la juniori și 4 la seniori. Căsătorită cu Emil Grecescu, fost campion, fiul renumiților campioni și recordmeni Florica și Constantin Grecescu. Maestră a Sportului (1978).

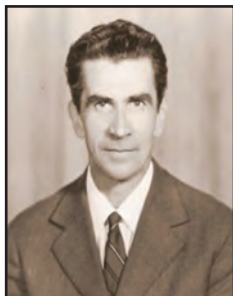

ȘTEF, HORIA (1944), n. în Timișoara. Profesor de educație fizică și sport, absolvent IEFS București – specializarea atletism, promoția 1970. Antrenor de atletism. A practicat atletismul de performanță legitimat la Școala Sportivă de Elevi din Craiova (1960-1963)

– antrenor Ioan Rinderiu. În această perioadă obține titlul de campion național la juniori în proba de 400m și contribuie la realizarea recordurilor naționale la 4x100m și 4x400m. Și-a continuat activitatea ca CS *Rapid* (1964-1968) avându-l antrenor pe Gh. Stănel. Campion național la 800m în 1966, clasări pe locurile II și III la 400m și ștafetă. Selecționat în loturile naționale de juniori și seniori, a participat la diferite competiții internaționale. Medaliat la CB și la CE feroviare. A îndeplinit mai multe funcții pe linie de învățământ printre care: inspector școlar; director adjunct și director; profesor coordonator; diriginte. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de profesor-antrenor la: secția de atletism de la liceul N. Bălcescu (Craiova, 1970-1987); CSS Olimpia

Craiova (1988-1990); secția sportivă liceul Matei Basarab (1991-1998); liceul sportiv Petrache Trișcu din Craiova (din 1999). Cu sportivii pe care i-a pregătit a obținut: 312 locuri I-III la CN, din care 114 titluri de campion; 18 medalii la CB; 10 medalii la CM; 7 medalii la CE; 26 recorduri naționale; 1 record mondial. A promovat în lotul național de juniori 19 atleți, 12 în cel de tineret și 11 în cel de seniori. În perioada 1976-2007 a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale. Printre atleții care s-au remarcat se află: Claudia Ștef, campioană europeană de juniori și de tineret, campioană europeană universitară medaliată la CM de juniori și seniori, record mondial la 20km marș, 18 recorduri naționale; Aurica Buia – 4 medalii la CM; Cristina Pomacu – 3 medalii la CM, Cristina Burcă – 3 medalii la CM; Maria Radu, Viorel Popescu, Lelia Deselnicu – medaliați la CM și CE. A fost calificat ca arbitru internațional de atletism. Distins cu diplome de merit și de excelență de către FR de Atletism și organizațiile sportive din județele Dolj și Alba. Antrenor emerit (1998). Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III (2004).

TATU, NICOLAE-TITUS – vezi Personalități

TĂLMACIU, DUMITRU (1921), n. în București. Urmează Școala de ofițeri de administrație și mai târziu, își completează studiile absolvind ICF, în anul 1955. Atlet de performanță. A fost legitimat la ACS *Viforul Dacia* (1938-1948) și la CSA *Steaua* (1948-1963), unde a

rămas, după încetarea activității competiționale, ca antrenor și apoi ca șef de secție, până la trecerea lui în rezervă cu grad de colonel. A reușit să câștige numeroase titluri de campion național de juniori și 24 de titluri la seniori, în probele de 400, 800, 1500m, cros, maraton și ștafete (1938-1961). Reușește să stabilească 7 recorduri naționale, în probe individuale (800m, 1500m, 3000m) și mai multe recorduri la probe de ștafete, la categoria juniori; la seniori a stabilit 6 recordurile naționale

la probele de 800m (3) și 1500m (3) și mai multe recorduri la probele neclasice și ștafete. A realizat primul record al României pentru Clubul militar, alergând 3 000m în 8' 46" 2. Paralel cu atletismul a avut o remarcabilă participare la probele de ciclocros, unde a reușit mulți ani să iasă campion național, deși uneori s-a întâlnit cu cicliștii renumiți ai vremii (Nicolae Țapu, Iulian Gociman sau Marin Niculescu), dar și cu alți atleți fondești cunoscuți (Dinu Cristea sau Radu Ioniță). Pe plan internațional, a participat la mai multe ediții ale JB, obținând 2 medalii de aur, o medalie de argint și una de bronz, în probele 800m, 1500 m, 4x400 m, ștafeta 800+400+200+100 m și maraton (1946-1963). Cea mai merituosă victorie a fost câștigarea titlului de campion, la proba de 800 m (1:54,2), în competiția mondială universitară, organizată la Budapesta (1948), iar în 1951, la JMU de vară de la Berlin, s-a clasat pe locul IV la 800 m. După vârsta de 50 de ani, DT și-a continuat activitatea ca atlet veteran, devenind unul din cei mai activi sportivi, prin participarea la numeroase competiții, unde a câștigat multe titluri și trofee mondiale, europene, balcanice și naționale, printre care: campion european de cros la Karlovy Vary – 1987; campion european de sală la Budapesta – 1989, campion și recordman mondial de pistă în aer liber Turku (Finlanda) – 1991, campion european la 800m la edițiile din 1994 Atena și 1996 Malmö (Suedia). Maestru al Sportului (1952). Maestru Emerit al Sportului (1967). Decorat cu *Medalia Muncii* (1949). În anul 2006, cu ocazia împlinirii vârstei de 85 de ani, Dumitru Tălmăciu - *cel care ca a făcut din atletism o religie*, i-a fost acordată Diploma de Excelență.

TĂMĂȘANU, IONEL (1942), n. în com. Stoenesti, jud. Vaslui. Absolvent al Liceului *V. Alecsandri* din Galați. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, promoția 1970. După absolvire, a fost încadrat ca profesor-antrenor de atletism la CSS Galați. Cu atleții pe care i-a pregătit a reușit să obțină peste 100 de

medalii la campionatele naționale de atletism. Pe plan internațional a avut rezultate deosebite cu sportiva Alina Tecuță (legitimată la CS *Oțelul* Galați), astfel: CM de ekiden de la Litochoro (1994) – medalia de bronz; CM de semimaraton de la Kosice (1997) – medalia de aur și CM ekiden Manaus (1998) – medalie de bronz, toate în proba pe echipe. Antrenor Emerit. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

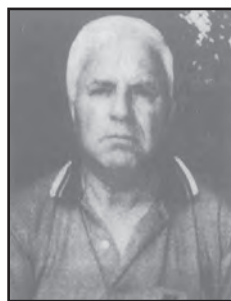
TĂRĂȚĂ, ELENA (1955), n. în Roman, jud. Neamț. Absolventă studii universitare. Atletă de performanță, elevă a antrenorului O. Constantinescu-Nehoi. Legitimată la *Clubul Athletic* Roman și la CS *Steaua* București. A debutat în performanță la CN de atletism din 1973, când a fost

introdusă de antrenor în *cvarțetul de aur* alături de Mariana Filip, Lăcrămioara Diaconiuc și Viorica Neagu, cu care a câștigat ștafeta de 4x400m, în 3:45:6, stabilind un nou record național. La 400m a devenit campioană internațională de atletism a României în 1977 și 1978. În 1978, la CN câștigă la 400m, 800m și 4x400m, performanță pe care o repetă la Salonic, unde a fost încununată triplă campioană balcanică. Deși cu o întrerupere de activitate competițională, în 1980 câștigă titlul balcanic în cursa de 400m, iar la JMU din Mexic ocupă locul V alergând pe aceeași distanță. La Jocurile Olimpice de la Moscova a participat la ștafeta 4x400m, clasată pe locul IV. La Balcaniada din 1981 a cucerit un nou titlu, în aceeași probă. Maestră a sportului. Decorată cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1981) și cu Ordinul *Meritul Sportiv* - clasa a III-a (1982).

TECUȚĂ (GHERASIM), ALINA (1971), n. în Galați. Licențiată a Facultății de Științe și Litere – Secția Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității *Dunărea de Jos* Galați. Atletă de performanță. Specializată în probele de alergare. A fost

legitimată la: *CSȘ nr.1* Galați (1986-1990); *Oțelul* Galați (1991- 2002); Nu a participat în competiții (2003 - 2004); CSM *Dunărea* Galați (2005 – 2006); CSM *Dunărea* Galați și CSM Giurgiu (2007). Antrenori: Ionel Tămășanu (1986- 1997), Dragoș Gherasim (1998-2007). A obținut 8 titluri de campioană națională, în aer liber, dintre care: 4 titluri la 10000 m (1993, 1997, 2000 și 2006); 3 titluri la maraton individual (2005, 2006 și 2007); 1 titlu la 5000 m (15.23:43 /1997). A fost selecționată de 19 ori în loturile naționale participând la: 1 la JO (2000); 4 la CM în aer liber; 4 la CM de semimaraton; 2 la CM de ekiden; 1 la CM de cros; 2 la CE în aer liber; 2 la Challengerul European de 10000 m; 3 la JB în aer liber. Palmares: CM semimaraton- loc 4 echipe (2007); CM ekiden – 2 medalii de bronz (2.19.18/1995 și 2.24.13/1998); la ChE (10000 m) - loc 5 (2002); JMU – medalie de argint la 10000 m (32.43.38/1995), și medalie de bronz (32.26.68/1993); JB – 2 medalii de aur la 10000m (33.57.69/1992 și 33.06.07/1994) și medalie de argint (2.49.09/2007). Clasată între primele 10 performere mondiale ale sezonului, la semimaraton (1998). Maestră a Sportului (1996). Maestră Emerită a Sportului. Distinsă cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa I (2004).

TEȘU I. GHEORGHE (1933-2003), n. în Drăgănești, jud. Bacău. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1957. După absolvire, a lucrat ca profesor de educație fizică, la Liceul Internat Costache Negruzzi din Iași (1966-1969) și în paralel ca profesor -antrenor de atletism în structurile organizatorice școlare. În anul 1970 se transferă de la Iași la București la Școala nr. 190, contribuind la înființare claselor cu program de atletism, începând cu clasa întâi și a cincea. A contribuit la organizarea unui club școlar, care a desfășurat o activitate importantă în selecția și pregătirea viitorilor atleți, precum și la formarea unui colectiv de profesioniști în domeniul atletismului. Selecționează și promovează mai mulți atleți valoroși, care s-au afirmat pe plan internațional, printre care: Paula Ivan, Sorin Matei. În anumite perioade a funcționat ca

antrenor în colectivele de tehnicieni, care au pregătit loturile naționale și olimpice. Cu Nicoleta Cărușu pe care a selecționat-o și pregătit-o în cadrul acestor loturi, a obținut medalia de argint la JMU, în proba de 400 m g. În semn de apreciere, Școala nr.190 organizează anual *Memorialul Gheorghe Teșu*.

TOBOC, HORIA (1955), n. în Ianca, jud. Brăila. Profesor de educație fizică. Atlet de performanță, legitimat la CS *Farul* Constanța, sub îndrumarea antrenorului Constantin Craiu, specializat în probele de 400 m plat și 400 m garduri. În perioada 1984-1987, a activat la

CSA *Steaua*. A obținut 18 titluri de campion și a stabilit 6 recorduri naționale. A participat la o serie de concursuri internaționale, obținând rezultate meritorii: la CE în aer liber de la Praga (1978) se clasează pe locul VIII; la CE de la Viena (1979) – medalie de bronz în proba de 400 m (46:86), la CE de sală de la Sindelfingen (1980) locul IV, la JMU de la Ciudad de Mexico (1979) locul V, la JB de la Salonic (1978) – medalie de aur, la JO (1980 –Moscova) - locul 6 la 400m g; JB (1984) – o medalie de bronz la 400 m g și locul IV la 4x400m, JB (1985) – 2 locuri IV la 400 m g și 4x400 m; Spartachiada Militară de Vară (1985) - locul V la 400 m g. A activat ca antrenor în cadrul secției de atletism a CSA *Steaua* (1987-1996), pentru probele de sprint și garduri la nivelul seniorilor. Printre atleții pe care i-a pregătit, în cadrul clubului, s-au aflat: Marius Alba, Gabriel Mașinistru, George Timpuriu, Daniel Ungureanu, Virgil Vasile – toți campioni naționali. Maestru al Sportului (1978). Maestru Emerit al Sportului (1999).

TOMESCU VALERIU (1976), n. în Oravița jud. Caraș Severin dar a trăit mai mult în com. Hăghiz, jud. Covasna. A făcut studii la Facultatea *George Barițiu* din Brașov și a luat licența la ANEF în 1998, cu dublă specializare (natație și

atletism). În același an, se căsătorește cu Constantina Diță al cărei antrenor devine oficial din anul 2000. Ca antrenor nu a lucrat decât cu o singură atletă, Constantina Diță Tomescu cu care a obținut rezultate remarcabile printre care:6 medalii la CM individual și pe echipe, (2 aur, 1 argint, 3 bronz), 2 recorduri mondiale și 3 recorduri europene. Între realizările acestei sportive se înscriu și cele 9 titluri de campioană și 6 recorduri naționale. Dar cel mai valoros și surprinzător rezultat a fost titlul olimpic de la Beijing, la maraton, rezultat cu care atât antrenorul cât și atleta au intrat în Cartea Recordurilor, Aceasta fiind cea mai în vârstă campioană olimpică la maraton, iar V. T. drept cel mai tânăr antrenor care a pregătit o campioană olimpică. Metoda antrenorului se bazează pe datele fiziologiei sportive și pe o strictă individualizare a pregătirii. Este stabilit în SUA.

TREYBAL, EDITH (1922-1956), n. în Sibiu. Profesoară de educație fizică. Polisportivă, multiplă campioană și recordmenă națională la atletism, înot și schi. Legitimată la cluburile "Armin" Sibiu (1939-1940), "G.E.G" Sibiu (1941-1942), "A.S. Scheiul" Brașov (1947),

"Electrica" Timișoara (1948-1949), "Progresul" Timișoara (1950-1955). În atletism probele sale de bază au fost: 100m, 200m, 400m, 800m, săritura în lungime și aruncarea greutății; sunt de semnalat și două recorduri personale la 80m garduri (14.3 – 1942) și aruncarea discului (27.57 – 1942). Deține 20 de titluri naționale la atletism în următoarele probe: 8 titluri la 800m, cel mai bun rezultat fiind fiind 2'13"4; 2 titluri pe distanța de 400m, timpul cel mai bun fiind 59'.1; în 1940 realizează titlul național în ștafeta de 4x100m; în 1952 în ștafeta de 400+300+200+100m (Treybal, Florica Oțel, Elena Vrăbete, Luiza Ernst); în 1952 pe distanța de 3x800m împreună cu Florica Oțel și Lelia Căpățână, iar în 1953 cucerește campionatul național la pentatlon realizând 2772 de puncte. Mai realizează 6 titluri naționale și în proba cros în perioada 1948-

1954. Totodată trebuie amintite cele 18 recorduri naționale în aer liber stabilite pe distanțele de 400m (5), 800m (11) și 1500m (2) în perioada 1947-1953. Antrenorul său era Cornel Ivănescu. Pe plan internațional are 8 selecții în echipa națională cu o participare la JB și 7 participări interțări. În 1953 are cea mai bună performanță mondială și europeană pe distanța de 1 milă (5.00.3). În 1947 cucerește o medalie de aur la JB pe distanța de 800m (2.23.7). Este prima atletă din România situată la sfârșitul unui sezon între primele 10 din lume, o probă clasică (800m – 2.17.8 în 1950). Edith Treybal a fost și o foarte bună înotătoare. Legitimată la clubul "Armin" din Sibiu, cucerește în intervalul 1938-1940, 7 titluri de campioană în probele de 100 și 200m bras și ștafeta de 3x100m mixt unde are ca partener pe G. Schlosser, Wolff sau H. Wagner. În probele de 100 și 200m bras stabilește noi recorduri (1'38"0 și 3'30"4). Realizează titluri de campioană și la schi în probele alpine de slalom și coborâre în anii 1946 și 1947. Este Maestră a Sportului la atletism. În 1939 (31 dec) este citată la ordinea de zi a UFSR pentru titlul național de înot.

TUDOR, ADRIAN (1950), n. în Lipov, jud. Dolj. Profesor de educație fizică, absolvent IEFS, specializarea atletism, promoția 1975. În perioada 1975-1990, este încadrat profesor – antrenor de atletism la Liceul *N. Bălcescu*, iar din 1991 la Liceul *Matei Basarab*, ambele din

Craiova. Este numit antrenor la lotul național și olimpic pentru probele de fond și mare fond, obținând cu atleta Lidia Șimon (descoperită și formată la Craiova), rezultate deosebite pe plan internațional: medalie de aur la proba pe echipe și medalie de argint la proba individuală, la CM de semimaraton de la Palma de Mallorca (1996); medalie de bronz la maraton la CM de la Atena (1997); medalie de aur (echipe) și medalie de bronz (individual) la CM de semimaraton de la Kosice (1997); medalie de argint (echipe) și medalie de bronz (individual) la CM de semimaraton de la

Zürich (Elveția, 1998). Antrenor Emerit.

TUDOR, BOGDAN (1970), n. în București. Atlet de performanță. Săritor în lungime, descoperit și pregătit la CSS 5 București de profesorul Dumitru Gârleanu – antrenor emerit. Pe parcursul anilor a activat la mai multe cluburi sportive, printre care: *Rapid* București (1988-

1989), cu 4 titluri de campion național); *Autocamioane* Brașov -1990, *Universitar* Brașov 1991-1994, *Universitar* Astra Brașov -1992 (cu opt noi titluri de campion), apoi din 1995 la CS *Steaua* București până în 2004, antrenat de Anișoara Stanciu – Cușmir, unde până în 1998 a mai obținut alte patru noi titluri de campion național la săritura în lungime. În total a realizat 15 titluri de campion național de seniori la săritura în lungime și un titlu în proba de octatlon. De la vârsta junioratului, se remarcă prin doborârea a 3 recorduri naționale, ultimul fiind de 7,80 m. La vârsta senioratului bate 6 recorduri naționale, ultimul fiind de 8,37 m (1996), performanță care l-a situat printre cei mai buni săritori de lungime din Europa. Pe plan internațional, cea mai importantă realizare a sa a fost medalia de bronz cucerită la CE de sală de la Paris (1994), unde a sărit 8,07 m fiind pregătit la lotul național de Anișoara Stanciu – Cușmir. În 1996 a participat la JO –Atlanta și la 5 ediții ale CM: 1995 – clasat pe locul al V-lea în sală și în aer liber; 1997 – locul X, în sală și XI în aer liber; 1999 – locul VIII în sală. La CE a realizat următoarele performanțe: 1996 – în sală locul al VI-lea; 1998 – aer liber, necalificat; 2000 – sală, locul al VII-lea. Palmaresul său mai cuprinde: locul al IV-lea la JMU din 1995 (8,11 m); trei participări la Cupa Europei, echipe bărbați; două participări la Jocurile Mondiale Militare (CISM), în 1995- locul I și locul al VIII-lea în 2003; nouă participări la JB (1995 – locul I sală, 1996 – locul I, aer liber, 1997 – locul al II-lea atât în sală și cât și în aer liber, 1999 locul I, aer liber, 2001 locul al III-lea, aer liber, 2002 locul al II-lea aer liber, 2004, locul al II –lea în sală). În anul 1990, i s-a acordat

titlul de Maestru al sportului.

**ȚĂRĂNGOI
(USTABACIEFF),**

GABRIELA (1955), n. în Iași. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS în 1978. Atletă de performanță specializată în proba de 400 m g și ștafetă. A început activitatea

atletică de la 15 ani la *Liceul Experimental de Atletism*, din Câmpulung Mușcel cu prof. Gabriel Bădescu. Pe perioada studiilor la IEFS s-a pregătit cu Cornel Preda, iar ulterior la CS *Metalul* cu antrenorul Silviu Dumitrescu și la CSM Craiova cu Nicolae Mărășescu. Ca junioară a obținut 5 titluri de campioană și 6 recorduri naționale. La seniori a avut 3 titluri de campioană națională: 2 - la 400 mg și 1 cu ștafeta 4x400 m, toate în perioada 1972-19974, reprezentând *Liceul Experimental de Atletism* Câmpulung Mușcel. În echipa națională de juniori a fost selecționată de 6 ori, la tineret de 2 ori, iar la seniori de 4 ori. Din anul 1979 a activat ca antrenoare de atletism la CSM Craiova. Cu sportivii săi a obținut 26 de titluri de campioni naționali, a promovat 5 atleți în reprezentativele de juniori, 2 în cele de tineret și 2 atleți în reprezentativa de seniori. A fost antrenoare la lotul național între anii 1980-1985, 1993-2002 și 2003-2007. Pe plan internațional a obținut cu sportivii pe care i-a pregătit 10 titluri de campioni balcanici de juniori și seniori. Printre atleții care au obținut rezultate deosebite pe plan internațional, cea mai reprezentativă este Anca Marinela Safta care a reprezentat CSM – *Universitatea* Craiova, deținătoare a 6 medalii la CE și CM: locul al III-lea la CE juniori (1995) și loc I la CE juniori (1997), ambele la 800 m; locul al II-lea la CM juniori (1996 – 4x400 m); loc al III-lea la CE tineret la 1500m (1999), locul al III-lea la CE tineret la 4x400 m (1999), locul al III-lea la CE seniori sală - 4x400 m (2000). Pentru rezultatele sale ca sportivă a primit titlul de Maestru al Sportului (1994), iar pentru rezultatele obținute cu atleții pe care i-a pregătit i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. Decorată cu Medalia *Meritul Sportiv* - clasa a II-a (2004).

ȚĂRUȘ, BOGDAN-GABRIEL (1975), n. în Piatra Neamț. Atlet de performanță, specializat în proba de săritură în lungime. A fost legitimat la: CSȘ Nr.1 Piatra Neamț (1989 – 1994); *Sport Club ASCO* Bacău (1995 – 1996); CS *Olimpia IMSAT* București (1997 – 2001); CS

Farul Constanța (2002 – 2003); CS *Farul* Constanța și CSM – PAB Arad (2004 – 2005); Nu a concurat în 2006; CS *Dinamo* București (2007); CS *Dinamo* București și CSM Sfântu Gheorghe (2008). A fost descoperit încă de la vârsta de 8 ani de profesorul Corneliu Popa care s-a ocupat de pregătirea sa la CSȘ Piatra Neamț. Ulterior pregătirea sa a fost îndrumată de antrenorul federal Mihail Constantin. A obținut 12 titluri de campion național: dintre care 8 în aer liber (7 la săritura în lungime și 1 la 100 m) și 4 în sală (3 la săritura în lungime și 1 la 60 m). După cele 3 recorduri realizate la vârsta junioratului, a stabilit 3 recorduri naționale de seniori, dintre care 2 în sală la săritura în lungime și 1 în aer liber la ștafeta 4x100 m. A fost primul atlet român junior care a depășit granița celor 8 m la săritura în lungime. A fost selecționat de 36 de ori în lotul național participând la: 3 ediții ale JO; 6 CM în aer liber; 4 CM de sală; 2 Ce în aer liber; 3 CE în sală; 8 la Cupa Europei; 4 la JB în aer liber; 6 la JB în sală. Palmares său la săritura în lungime: JO (1996 - Atlanta) necalificat pentru finală, JO (2000 - Sydney) locul al IX-lea și JO (2004 - Atena) locul al VIII-lea cu 8,21 m; CM sală locul al IV-lea (2004) și locul al VI-lea (1999); CE aer liber, medalie de argint (1998 – Budapesta, 8, 21 m); CE sală, 3 medalii de argint (1996 – Stockholm), (2000 – Gent) și (2005 – Madrid); JB aer liber, 2 medalii de aur (1997 și 2003) și 1 medalie de bronz (1996); JB sală, 2 medalii de aur (1996 și 2003) și 3 medalii de bronz (1998, 2000 și 2001); CM juniori medalie de argint (1994 – Lisabona, 8,01 m); 2 clasări între primii 5 performeri mondiali ai sezonului (sală). A fost desemnat de 4 ori de FRA ca cel mai bun atlet român al anului (1996, 1997, 1998 și 2000). În perioada 2006 -2007 a activat ca antrenor federal în

cadru FR Atletism. Maestru al Sportului (1994). Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia Națională *Pentru Merit* – clasa a III-a (2000) și medalie *Meritul Sportiv* – clasa a I-a (2004).

ȚÎRLEA, IONELA (1976), n. în Horezu, jud. Râmnicu Vâlcea. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport Babeș Bolyai. Atletă de performanță, specializată în probele: 100m, 200 m. 400 m și 400 mg. A fost legitimată la: CSȘ (1990 – 1991), LPS (1992), Liceul *Mircea cel Bătrân* (1993 – 1994), AS *Chimistul* (1995 1998), CS *Oltchim* (1999 – 2000), toate din Râmnicu Vâlcea; *Atletismul Arăden* (2001); CSM – PAB Arad (2002 – 2005); CS *Dinamo* București și CSM Călărași (2006 – 2007). Antrenori: Viorica Suică – Enescu (1990 -2001); Liliana Alexandru – Năstase (2002 – 2007). A realizat 23 de titluri de campioană, dintre care: 15 în aer liber (4 la 100 m, 4 la 200 m, 4 la 400 mg, 2 la 400 m, 1 4x400 m) și 8 în sală (3 la 60 m, 2 la 200 m, 2 la 400 m, 1 la ștafeta 4x2 tururi/360 m). A stabilit 28 de recorduri naționale, dintre care: 16 în aer liber (7 la 400 mg, 3 la 200 m, 2 la 100 m, 2 la 400 m, 2 la 4x400 m) și 12 în sală (7 la 400 m, 3 la 200 m și 2 la 4x400 m). Ionela Țârlea, a fost prima atletă din țara noastră care a parcurs 400 m în mai puțin de 50 secunde – 49.88 sec., performanță realizată în 12 iulie 1999 în Palma de Mallorca. A fost selecționată de peste 40 de ori în loturile naționale, participând la : 3 ediții ale JO (1996, 2000, 2004); 4 la CM în aer liber; 4 la CM de sală; 3 la CE în aer liber; 4 la CE în sală; 13 ediții ale Cupei Europei în aer liber și 1 în sală; o ediție a Jocurilor Francofone; 3 la JB în aer liber în sală. Palmares: JO medalie de argint la 400 mg – 53.38 (2004 – Atena); 2 locuri 6 la 400 mg (2000 – Sydney) și la 4x400 m (2004 – Atena); 1 loc VII la 400 mg, 54.40. (1996 – Atlanta); CM în aer liber – locurile IV (2003), VI (2001) și (1995), toate la 400 mg; CM de sală, medalie de aur la 200 m/ 22.39. (1999 - Maebashi), 2 locuri 4 la 400 m (1997 și

2004); CE în aer liber, 2 medalii de aur la 400 mg 53.37. în 1998 – Budapesta) și 54.95. (2002 – Berlin), locul 4 la 4x400 m (1998); CE sală, medalie de argint la 400 m (50.56./1998 – Valencia), 2 locuri 4 la 400 m (1994 și 1996); JMU medalie de aur la 400 m (49.88./1999 – Palma del Mallorca), medalie de argint la 400 mg (1995); Jocurile Francofone, medalie de argint la 200 m (2001); JB aer liber - 5 medalii de aur; JB de sală, 4 medalii de aur și 5 de argint; CM de juniori - 2 medalii de aur (la 400 mg, 56.25./1995 – Lisabona și 4x400 m 3.31.57./1992 - Seul), medalie de argint la 4x400 m (1992) și medalie de bronz la 400 m (1992); CE de juniori – 2 medalii de aur la 400 mg (56.43./ 1993 – San Sebastian și 56.04./1995 – Nyiregyhaza); cea mai bună performanță mondială din toate timpurile la juniori în proba de 400 mg, totodată și record european de juniori, 55.26 stabilit 12.07.1995 la Nisa; 13 clasări între primele 10 performere mondiale ale sezonului 1996 -2005 în aer liber; 4 clasări între 5 performere ale sezonului în sală, 1998 – 2004. Maestră a Sportului (1992). Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Ordinul Național *Serviciul Credincios* clasa a II-a (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu o baretă (2004).

ȚÎFREA (BARBU), CORINA (1958), n. în Araci, jud. Covasna. Profesor de educație fizică și sport, absolventă a IEFS cu specializare principală atletism și secundară fotbal, promoția 1981. Antrenor de atletism și fotbal. Atletă de performanță, a practicat probe de poliatlon. Începe atletismul de la vârsta de 12 ani, la Brașov, sub îndrumarea unei foste campioane la probele de garduri, Stroe Oprina. Ca junioară, se remarcă la probele de săritură în lungime și garduri, la care obține numeroase locuri pe toate treptele podiumului, la CN și 10 recorduri la categoriile de vârstă copii și juniori. Intră în posesia primului său titlu de campioană națională în 1977 la pentatlon, reprezentând Liceul *Nr. 1* din Brașov. Ca studentă a fost pregătită de prof. Dumitru Alexandrescu, în

special pentru heptatlon, până la sfârșitul carierei. A obținut alte 5 titluri de campioană națională, la heptatlon în 1981 pentru *CAU* București, în 1982 și 1983 pentru *Steagul Roșu* Brașov, precum și alte 2 titluri în probele speciale de pentatlon *A* și *C*, în 1982 și 1984, tot pentru *Steagul Roșu* Brașov. A mai obținut și alte locuri fruntașe la campionate naționale universitare. A făcut parte din loturile naționale în perioada 1976 – 1984, realizând următoarele performanțe: 3 titluri de campioană balcanică în 1981 (București), 1983 (Izmir) și 1984 (Atena); medaliată cu bronz la JMU 1981; clasată pe locul I la Cupa Europei la heptatlon pe echipe în 1989 (Viena). Recordmană națională și balcanică la proba de heptatlon. În 1990 a fost angajată ca preparator la Catedra de atletism a IEFS București de unde promovează toate gradele universitare, până la cel de profesor. Doctor în pedagogie (2003). A îndeplinit funcția de prorector al ANEFS (2004). Publică 6 cărți de specialitate, fiind coautoare la alte 10 lucrări. Devine și președinte în comisia de susținere publică a tezelor de doctorat. Se remarcă în activitatea de antrenor de atletism, printre atletele pregătite de, remarcându-se în mod deosebit, cu atleta Ella Kovacs medaliată cu bronz la CM de la Stuttgart (1993), cu argint la CE de sală – Paris (1994), clasată pe locul I, la Super Liga Europei – Roma (1993) la 800 m, campioană balcanică la Atena (1994). Distincții: Diplomă pentru promovarea olimpismului, decernată de către președintele CIO - Juan Antonio Samaranch; , Diplomă de Onoare ANEFS (1997), Diplomă de Excelență acordată de FR de Atletism (2003). Antrenor Emerit (1995). Decorată *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1982).

ȚILEA (MOLDOVAN), FELICIA (1967), n. în com. Măgura Ilvei, jud. Bistrița – Năsăud. Atletă de performanță. Specializată în aruncarea suliței. A fost legitimată la: *CSȘ Bistrița* (1980 – 1984); *Muscelul Câmpulung Muscel* (1985 – 1988); *CSM Armătura Zalău* (1989 – 1996); *CS Dinamo* București (1997 – 1998);

CS Rapid București (1999 – 2000); fără apartenență de club (2001 – 2002); Nu a concurat (2003); *CS Steaua* București (2004 – 2007). Antrenori: Iosif Nagy (1980 – 1984); Emil Drăgan (1985 – 1988); Nicu Lăpușan (1989 – 1998); Dan Serafim (1999 – 2000); fără antrenor (2001 – 2002); Lucian Moldovan (2007). Practică atletismul de la vârsta de 12 ani, la *CSȘ Bistrița*, sub îndrumarea antrenorului Iosif Nagy. A obținut 12 titluri de campioană națională la aruncarea suliței, 7 la campionatele naționale în aer liber și 5 la campionatele naționale de aruncări lungi – iarna. A stabilit 5 recorduri naționale. A fost prima atletă din țara noastră care a realizat o performanță peste 60 m cu sulița *model nou* (60,97 m – Lausanne, 2 iulie 1999). A fost selecționată de peste 30 de ori în loturile naționale: 3 la JO; 7 la CM în aer liber; 5 la CE în aer liber; 11 la Cupa Europei; 1 la Jocurile Francofoniei; 1 la Challengerul European de aruncări; participări la competiții interțări. Rezultate: JO (1996 – Atlanta, locul X); JO (2000 – Sydney, locul XIV); JO (2004 – Atena, locul XI); medalie de argint la CM aer liber (65,22 m, 1995, Göteborg); loc V (1997); locul VIII (1993); CE aer liber – medalie de bronz (64,34 m – 1994, Helsinki); Challengerul European –loc IV (2001); JMU - medalie de aur (62,16 m – 1995, Fukuoka); Jocurile Francofoniei – medalie de bronz (2001); 5 clasări între primele 10 performere mondiale ale sezonului la aruncarea suliței (1993 – 2002). Maestră a Sportului (1989). Maestră Emerită a sportului. Decorată cu *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004). Stabilită în Spania.

URSAC, MIRCEA-CAROL (1937-2010), n. în Timișoara. Profesor de educație fizică și sport, licențiat al ICF, specializarea atletism, promoția 1962. Antrenor de atletism, absolvent al Școlii tehnice de antrenori din Timișoara (1957). După absolvire, a funcționat ca asistent universitar la Catedra de atletism din cadrul ICF/IEFS (1962-1976). În aceeași perioadă, a activat

ca antrenor de atletism la Clubul Athletic Universitar, din București. A practicat atletismul de performanță, specializat în probele de garduri. Legitimat la CS *Locomotiva*, CS *Dinamo* și CS Știința din București. Campion național în 1956 la 200 m garduri (CS *Locomotiva*), în 1957 la 200 m garduri și în 1958 cu ștafeta 4x400 m (CS *Dinamo*), precum și în 1960 la 110 și 200 m garduri (CS Știința). A stabilit 4 noi recorduri naționale în 1956 la 110 m garduri, 3 în 1955 și 2 în 1956 la 400 m garduri. A fost selecționat în lotul național participând la diferite competiții internaționale și la 3 ediții ale CB unde a fost medaliat. Autor sau coautor, la elaborarea și publicarea unor cursuri, lucrări și cărți de specialitate în domeniul atletismului. În anul 1975 a fost profesor la Universitatea din Oran (Algeria), iar din 1976 s-a stabilit în Canada. În perioada 1976-1977 a urmat cursurile de specializare în antrenamentul sportiv la Universitatea din Quebec. A fost angajat ca responsabil al cursului de atletism la Universitatea din Montreal (1976-1979), iar din 1979, ca responsabil al cursului de tehnologie și metodologie, precum și ca antrenor la juniori în cadrul Federației de atletism din Quebec. Cu ocazia JO din 1976 (Montreal) a făcut parte din personalul tehnic de organizare a Olimpiadei. A fost un colecționar și un mare pasionat pentru filatelie și cartofilie, domeniu în care a avut realizări deosebite, recompensate cu medalii și premii. Maestru al sportului.

VAMOȘ, ZOLTAN (1936-2001), n. în Arad. Atlet de performanță. Specialist în probele de alergări: 800 m, 1500 m, 5000 m, 3000 m obstacole. A fost legitimat la: Știința (1954 – 1955); Știința Timișoara (1956); CS *Dinamo* București (1956 – 1969). A fost descoperit

de prof. antrenor emerit Cornel Iovănescu, cel care, la 14 ani, l-a înscris în Școala Medie Tehnică de Cultură Fizică (SMTCF) din Timișoara. În continuare s-a pregătit cu antrenorii: Gheorghe Rugină și Laszlo Hires (Ungaria). A obținut 27 de titluri de campion la juniori și seniori, la probele: la 800 m,

1500 m, 3000 m obstacole, 10000 m cros și la ștafeta de 4x400 m. A deținut 15 recorduri naționale la 800 m, 1500 m, 3000 m obstacole, 5000 m și 10000 m în intervalul 1956 – 1985. A fost selecționat de peste 35 de ori în loturile naționale, participând la: 1 la JO; 2 la CE; 2 la Cupa Europei în aer liber; 12 la JB; 4 la Crosul Balcanic; competiții interțări. Palmares: JO locul V la 1500 m (3.40.8/1960 – Roma); CM aer liber la 1500 m (3.40.8/1960 – Roma); CE aer liber, argint la 3000 m obstacole (8.37.6/1962 – Belgrad) - a fost prima medalie obținută de atletismul masculin în aer liber la CE; loc VII la 3000 m obstacole (1966); JMU – medalie de argint la 1500 m (3.45.85./1961 – Sofia); Festivalul Tineretului și Studenților, medalie de bronz (1957); JB 10 medalii de aur și 5 de argint – a fost atletul cu cele mai multe medalii de aur cucerite de către un atlet din țara noastră la JB; la Crosul Balcanic, 4 medalii de aur și 1 de argint; 3 clasări între primii 10 performeri mondiali ai sezonului (1960 – 1965). A activat ca antrenor la CS *Dinamo* și al lotul național și olimpic de semifond și fond. Ofițer în MI. A fost șef de sector la Centrul de Inițiere pentru Copii și Juniori la înot, tenis, gimnastică aerobă, ritmică și arte marțiale. Maestru al Sportului (1957). Maestru Emerit al sportului. Decorat cu Medalia Muncii (1960).

VASILACHE, ȘTEFAN (1979), n. în Roman – jud. Neamț. Atlet de performanță. Specializat în proba de săritură în înălțime. Legitimat la: CA Roman (1993 – 1997); *Politehnica* Iași (1998 – 2001); *Politehnica* Iași și *Steaua* București (2002 – 2005); *Steaua* București (2006 – 2007).

Antrenori: Traian Macovei (1993 – 1997), Grigore Ursanu (1997 – 1998); Ioan Butnaru (1999 – 2001); Eugen Cristian Popescu (2002 – 2007). A început să practice atletismul de la vârsta de 14 ani, fiind descoperit și pregătit de Traian Macovei, câștigând titlurile de campion la toate categoriile de vârstă ale junioratului și 16 titluri de campion de seniori (8 la sală și 8 în aer liber). A fost selecționat de peste 20

de ori în loturile naționale, participând la: o ediție a JO; 2 la CM în aer liber; 2 la CM în sală; 1 la CE în aer liber; 3 la CE de sală; 6 la Cupa Europei; 2 la JB în aer liber; 7 la JB de sală. Palmares: JO locul XV, 2,25 m (2004 – Atena); CM sală, medalie de bronz 2,25 m (2004 – Budapesta) – a fost primul reprezentant al atletismului masculin din țara noastră, care a cucerit o medalie la CM; JB în aer liber, 2 medalii de aur (2002 – 2003); JB în sală, 5 medalii de aur și 2 de argint (2001 – 2007). Maestru a Sportului (2001). Maestru Emerit al Sportului în 2004. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

VELICIU, ION (1935), n. în Jidvei-Feisa, jud. Alba. Sportiv de performanță și antrenor de atletism, absolvent al Școlii de Antrenori de la Timișoara, condusă de Cornel Iovănescu. Debutază în atletism în 1948, în cadrul Liceului *Sf. Vasile* din Blaj, la un cros pe Câmpia

Libertății. Practică fotbalul și rugbyul la Clubul *Chimia* Târnăveni, iar oina și gimnastica în cadrul Liceului din Târnăveni, până în 1950. Din 1950, se dedică atletismului, fiind alergător de semifond și fond. Din 1954, activează la Știința Cluj sub îndrumarea antrenorului dr. Ioan Arnăutu, când obține titlurile de campion național de juniori la 3000m și cu ștafeta. În grupa seniorilor obține 2 titlurile de campion național în 1959 la cros (pentru Știința Timișoara) și în 1964, la 10000 m (pentru CS *Farul* Constanța). În 1954, este selecționat în echipa națională de juniori, iar din 1955 în cea de seniori, unde activează timp de 11 ani. Pe plan internațional, în 1956, în concursul România – Ungaria, câștigă proba de 3000 m, pentru tineret, iar la Concursul Internațional al Studenților din Cehoslovacia, alte 2 probe. A câștigat *crossurile balcanice* din 1958, 1960 și 1964, precum și alte concursuri internaționale. Se dedică profesiei de antrenor începând cu anul 1957, cu toate că pe plan intern mai concurează până în 1965. În 1963, se stabilește în Constanța. A selecționat și pregătit numeroși atleți de valoare,

promovați în loturile naționale și olimpice, printre care: I. Floroiu, P. Copu, C. Andreica, O. Olteanu, C. Staicu, Cristina Misaroș, I. Pleșcaru, care s-au afirmat pe plan național și internațional. A antrenat toate probele de atletism, reușind să obțină cu sportivii săi, zeci de titluri naționale pentru CS *Farul* Constanța. Pe plan metodologic, a manifestat preocupări, privind îmbunătățirea procesului de antrenament, la semifond și fond. În acest sens, în 1968, elaborează o lucrare în care, stabilește jaloanele principale ale antrenamentului pe plajă pe nisip, în scopul creșterii performanțelor atletice. A îndeplinit funcția de președinte al Comisiei / Asociației județene de atletism. Antrenor Emerit din 1990. Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1976), Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1977), Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2002), Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

VENCU, VASILE (1932), n. în București-Băneasa. Inginer, absolvent al Facultății de Electrotehnică (1959), cu studii post universitare de inginerie economică. A practicat ciclismul și fotbalul iar în facultate, de la 18 ani, atletismul, având prim antrenor pe prof. Aurel Lupan.

A urcat pe podium de mai multe ori la Campionatele Universitare la probele de triplusalt, lungime și decatlon. în CN de atletism, a fost cu regularitate finalist la aceste probe, reușind să fie doar în vecinătatea podiumului de premiere. De la vârsta de 60 ani revine în atletism afirmându-se la probele practicate în tinerețe, dar de astă dată obținând de nenumărate ori titlul de campion și recordman național, cărora li se mai adaugă 3 titluri balcanice, un loc IV la CE (Ljubliana – Croația) și două locuri IV la CM (Clermont Ferrand-Franța). Dar ceea ce îl face să fie apreciat în mod deosebit este atașamentul lui pentru activitatea atleților veterani. Membru al Comisiei Naționale a Atleților Veterani de pe lângă FRA, V.V. face parte din nucleul celor care au reușit ca activitatea atleților veterani să fie un exemplu valoros pentru orice comisie care se ocupă, în mod

voluntar, de o activitate sportivă. Deseori, a reușit prin contribuție personală sau a familiei, să ajute la confecționarea plachetelor, medaliilor sau a altor premii. De altfel și soția lui, Eugenia, de profesie medic este la fel de pasionată pentru activitatea athletică în rândurile celor vârstnici. Aceasta este multiplă campioană națională și campioană balcanică la aruncarea greutății și a discului.

VIERU, IOAN – LUCIAN (1979), n. în Roman, jud. Neamț. Atlet de performanță specializat în proba de 400 m și ștafeta 4x400 m. S-a remarcat la campionatele naționale în proba de 400 m pe care a câștigat-o de mai multe ori în perioada 2002-

2008. Recordman național la 400 m (indoor – 45,94 și aer liber 45,60) și 200 m (indoor – 20,94). Participant la Campionatele Europene de Sală din 2002 (Viena) unde cucerește medalia de bronz în proba de 400m (reprezentând CSM-PAB ARAD), la CM din 2003 – Birmingham (calificat până în semifinale), la CE din 2006 Göteborg cu ștafeta 4x400 m (necalificat în fazele superioare), la CE de sală (2007 – Birmingham) - locul V la 4x400 m; la Cupa Europei din 2007, s-a clasat pe locul I în proba de 400 m și pe locul al II-lea cu ștafeta 4x400 m (reprezentând CSA Steaua). Campion balcanic în anul 2004 la 400 m (CSM Arad) și în 2008 cu ștafeta la 4x400 m (CSA Steaua-CSM Arad). În toată această perioadă a fost pregătit de antrenorul Victor Nicolae. În anul 2009 a fost medaliat cu bronz la CE de sală (Torino) și cu aur la Campionatele Balcanice, tot în proba de 400 m (reprezentând CSA Steaua). Maestru Emerit al Sportului. Decorații: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

VINTILĂ, ION (1933-1999), n. în Blaj, jud. Alba. Profesor de educație fizică și spor, absolvent a ICF București, specializarea atletism, promoția 1956. Antrenor de atletism. A activat ca antrenor la CS *Dinamo* București, fiind șeful secției de atletism. A fost numit mai mulți ani, în special în perioada

1966-1972, antrenor la lotul național și olimpic pentru probele de săritură în lungime și poliathlon. În acest cadru, a antrenat într-o anumită perioadă, pe Viorica Viscopoleanu. Cele mai bune rezultate obținute de atleții pregătiți de I. V.: 24 de recorduri naționale (18 în aer liber și 6 în sală); 2 medalii la CE - argint la săritura în lungime la CE de juniori de la Odessa, 1966 (Maria Salomon) și bronz la săritura în lungime la CE de sală, de seniori de la Sofia, 1971 (Vasile Sărucan); 1 medalie de argint la JMU (Torino) 1970 la săritura în lungime (Elena Vintilă); 15 medalii la CB din perioada 1966-1973 (4 aur, 8 argint și 3 bronz), realizate de Elena Vintilă la săritura în lungime și la pentatlon și de Vasile Sărucan la săritura în lungime. Pe parcursul activității sale de antrenor, a participat la cursuri de perfecționare a pregătirii profesionale la care a prezentat referate cu caracter metodic, a colaborat cu articole la publicații ale FR de Atletism, a activat cu contribuții deosebite în cadrul Colegiului Central al Antrenorilor și al Biroului FRA. A avut o contribuție însemnată la dezvoltarea și afirmarea atleților din cadrul secției clubului sportiv *Dinamo*, care au obținut numeroase titluri de campioni naționali și medalii în competițiile internaționale oficiale. În 1983, i se acordă titlul de Antrenor Emerit.

VISCOPOLEANU (BELMEGA), VIORICA (1939), n. în Budineț, jud. Storojineț, azi în Ucraina. Atletă de valoare internațională, una din cele mai bune săritoare în lungime din lume în anii '60, descoperită de antrenorul Ion Vintilă. Antrenoare de atletism,

absolventă a școlii de antrenori (1975). Legitimări: *Flamura Roșie* (1957); *Spartac* (1958 - 1959); *Victoria* (1960); *Flacăra Roșie* (1961) toate din București; CSM Cluj – Napoca (1962 - 1963); *Rapid* București (1964); *Steaua* (1965 - 1975). A fost pregătită de următorii antrenori: Ion Vintilă (1957 – 1961), Traian Chitul (1962 – 1963), Elias Baruch (1964), Ion Söter (1965 – 1972), Octavian Viscopoleanu (1973 – 1975). În perioada 1962-1973, a fost de 11

ori campioană națională în aer liber și de 2 ori în sală la săritura în lungime și de 3 ori cu ștafeta 4x100 m (1964, 1966 și 1968). A stabilit 21 de recorduri naționale, dintre care, 15 în aer liber (12 la săritura în lungime și 2 cu ștafeta 4x100 m) și 6 în sală (4 la săritura în lungime și 1 la 50 m și 1 la 40 mg). A fost prima atletă din țara noastră care a sărit peste 6 m (6,05 m /București, 11.08/1962). A fost selecționată în loturile naționale de peste 60 de ori, participând la: 3 ediții ale JO; 4 CE aer liber; 5 CE sală; 3 ediții ale Jocurilor Europene de sală; 5 Cupe ale Europei; 14 JB; peste 25 de competiții interțări. Performanța care a plasat-o printre cele mai valoroase săritoare în lungime, este cucerirea medaliei de aur la JO din 1968 de la Mexico City, cu un rezultat care a constituit și record mondial și olimpic (6,82 m). Palmares: JO – medalie de aur lungime (6,82 m /1968), loc V (6,35 m/1964), loc VII 6,48 m/ 1972; CM aer liber, conform reglementărilor IAAF, toate performanțele realizate la JO sunt considerate și performanțe valabile și pentru CM; CE aer liber – medalie de argint (6,45 m/1969), locul V (6,33 m/1966), loc VI – (6,39 m/1971); CE sală – medalie de aur (6,56 m/1970, medalie de bronz (6,53 m/ 1971), loc V (6,32 m/1974), loc VI (6,04 m/1973), loc VIII (6,01 m/1972); Jocurile Europene de sală – 2 medalii de bronz (6,40 m/1967 și 6,23 m/1968), loc IV (6,01 m/1966); JMU – medalie de argint (6,18 m/1965 – Budapesta); JB – o medalii de aur, 7 de argint și 3 de bronz; un record olimpic, mondial și european la săritura în lungime (6,82 m/1968 – Mexic); 9 clasări între primele 10 performere ale bilanțurilor mondiale anuale. 1976 – 1978, a activat ca antrenore de atletism la CSA *Steaua*. Ca antrenore la același club, a pregătit printre altele pe Mirela Belu, campioană mondială de juniori și pe campioana europeană Monica Iagăr, la săritura în înălțime. A activat ca antrenore la lotul național de atletism, în perioada 1998 - 2000. Maestră a Sportului (1963). Maestră Emerită a Sportului (1968). Antrenor Emerit (1994). Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1968); Ordinul Național Pentru Merit în grad de ofițer (2000) și Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

VOICU, NICOLAE (1955), n. în Galați. Atlet de performanță și antrenor de atletism, absolvent al școlii de antrenori de pe lângă IEFS București (1984). Specialist în podologie sportivă cursuri absolvite la Universitatea Utrecht (Olanda). Din 1987 locuiește în Olanda

unde activează ca antrenor și manager al unei firme de echipament sportiv. Începând din 1990 are legături cu România în domeniul echipamentului sportiv de performanță. A început să practice atletismul de la 15 ani, sub îndrumarea antrenorei Georgeta Dumitrescu la CS *Metalul* București (1970-1974) și apoi în timpul senioratului s-a pregătit cu Silviu Dumitrescu, inclusiv în timpul când a fost legitimat la Clubul *Steaua* (1975-1976). A câștigat 6 titluri de campioni și a stabilit 2 recorduri naționale de juniori. Reprezentând Clubul Sportiv *Steaua*, a contribuit la situarea acestuia pe locul I în clasamentele pe echipe în 1975 și 1976 la CN de seniori, pe locul I la cros tineret individual, precum și la cele 4 clasări pe locul I la Cupa României. A fost selecționat în echipa națională de juniori (1971-1974), în cea de tineret (1975-1977) și de seniori (1978-1985). În 1974 câștigă două titluri balcanice de juniori la 1500 m și 2000 m obstacole. Participă la JO de la Moscova unde nu intră în finală și la JMU (1981) unde se clasează pe locul al VI-lea. Maestru al Sportului.

WIESENMYER, ION (1924 – 2009), n. în Timișoara. De profesie medic. Atlet de performanță. A iubit și practicat atletismul de la vârsta junioratului. A fost legitimat la mai multe cluburi sportive: *Grupul Etnic German* (1942 – 1943), *Electrica* Timișoara (1948 – 1949), CS *Dinamo* București (1950 – 1958), CS *Progresul* București (1959 – 1961). A întrerupt activitatea sportivă în perioada 1944-1947, fiind concentrat în lagăr de muncă în URSS. Talentul,

perseverența și pregătirea poliatletică îi asigură realizarea unor performanțe deosebite care, în perioada anilor 1950-1960, îl situează printre cei mai străluciți atleți ai României. A cucerit 42 de titluri naționale în perioada 1942 – 1960, în probele: 100 m, 200 m, 4x100 m, 4x400 m, lungime, triplu salt și decatlon, reprezentând cluburile și perioadele menționate. A stabilit 8 recorduri naționale (2 la 400 m, 4 la săritura în lungime, 2 la decatlon). Pe plan internațional a cucerit 6 medalii la CB (3 de aur și 3 de argint). În 1952, a fost distins cu titlul de Maestru al Sportului. A fost stabilit în Germania.

ZAHARIA, MIHAI - DAN (1943), n. în București. Atlet de performanță și antrenor de atletism. A practicat atletismul ca săritor în lungime, obținând cel mai bun rezultat al său, în 1969 la Kosice (8,01 m), care a constituit și un nou record al României. A fost legitimat și a

reprezentat CS Rapid în perioada 1962 – 1974. A fost primul atlet din țara noastră care a reușit să depășească bariera de 8 m în această probă. Campion național la lungime 7,79 m în 1971. Printre recordurile personale se află și rezultatul de la triplu salt (15,54 m/1968). A fost selecționat de 16 ori în loturile naționale de seniori, participând la 1 CE în aer liber, 1 CE de sală; 1 la Cupa Europei în aer liber; 5 la JB; 8 la competiții interțări. Rezultate: medalie de argint la JB (7,61 m/1970) și medalie de bronz (7,59 m/1971). Din 1974 a activat ca antrenor la CS Rapid București, iar în anumite perioade a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit sportivii din loturile naționale. În activitatea de antrenor, a pregătit atleți care au obținut, pe lângă numeroase titluri de campion și recorduri naționale, rezultate de înaltă valoare internațională și mondială: săritoarea în lungime, Vali Ionescu - vicecampionă olimpică (1984), campioană europeană în aer liber (1982), medaliată cu bronz la CE de sală (1982); sprintera Iolanda Oanță – vicecampionă europeană de sală (1990 și 1992); alergătoarea de garduri Mihaela Pogăcian – medaliată cu bronz la CE de

sală (1988 și 1990); săritoarea la triplu salt Rodica Petrescu – Mateescu, vicecampionă mondială în aer liber (1997), Ramona Pop – săritoare în înălțime, medalie cu aur la CE de juniori la (Grosseto/2001), precum și alți atleți, printre care: Dumitru Iordache, Yohan Schrom, Doina Bădescu, Niculina Vasile, Dănuț Marian Simion, etc. Bilanțul rezultatelor obținute de acești sportivi este remarcabil: 2 recorduri mondiale, medalie de argint la JO și CM; medalie de aur la CE în aer liber; 2 medalii de argint și 3 de bronz la CE de sală; câte o medalie de aur și de bronz la CE de tineret și altele. Din 1990 până în 2011, a îndeplinit cu bune rezultate, funcția de președinte a CS Rapid. În perioada 1990 – 2002 a fost membru al COR. Maestru al Sportului (1967). Pentru merite deosebite în sport, a primit numeroase diplome și medalii. Antrenor Emerit (1982). Decorat cu: Medalia Meritul Sportiv clasa I (1982); Medalia Națională Serviciul Credincios clasa a III-a (2000); Ordinul Național pentru Merit în gard de Cavaler (2003); Ordinul Meritul Sportiv clasa a II –a (2004).

ZAMFIR, DUMITRU (1929), n. în Brașov. Atlet de performanță. Sportul l-a început cu fotbalul, la 16 ani, jucând la AS Schei și apoi la AS Temelia, jucând în postul de portar. Degajările sale cu mâna până la jumătatea terenului, au atras atenția profesorului Ion Cristorian care

l-a selecționat pentru atletism, la aruncări. În 1950, fiind deja un bun sulițaș, cu ocazia recrutării, în disputa dintre CCA și Dinamo, a ajuns să fie legitimat la acesta din urmă. Încă din primii ani a reușit să devină campion național, iar în 1956 la CI de Atletism ale României, a reușit un nou record național cu 72,04 m. S-a remarcat și la unele competiții internaționale, câștigând proba de aruncare a suliței la o întâlnire cu Franța în 1955 și câștigând Campionatele Internaționale de Atletism al Marii Britanii, a fost recompensat cu o statueta de 25 kg, înmănată de Prințul consort al reginei Angliei. Un accident grav l-a împiedicat să participe la JO de la

Melbourne, altul la JO de la Roma, și totuși în 1961 a aruncat sulița la 71,36 m la Dinamoviada de la Budapesta. În 1962, a renunțat la sportul de performanță, după ce câștigase la suliță 4 titluri de campion național, și stabilise 7 recorduri naționale. A rămas în atletism ca antrenor, selecționând și pregătind numeroși tineri atleți. În 1975 a devenit președintele CS *Steagul Roșu* Brașov. Antrenor Emerit (2008).

ZĂMBREȘTEANU, PETRE - GHEORGHE (1929), n. în București. Profesor de educație fizică și sport absolvent al ICF, specializarea atletism, promoția 1953. Atlet de performanță, antrenor de atletism. Legitimă la *Clubul Sportiv Central al Armatei*, a concurat în probele

de: 100 m, 10x100 m, 200 și 400 mg, aruncarea suliței, pentatlon și decatlon în sezoanele competiționale 1949 – 1956. A practicat atletismul de performanță, a realizat 3 recorduri în aer liber naționale la decatlon (5768p/1952, 6188p și 6288p/1953) și 7 titluri de campion național la suliță și decatlon, la care se adaugă și cele 3 clasări pe locul I cu echipa *CSCA*. Pe plan internațional, a participat la CE în aer liber (1954) unde s-a clasat pe locul XIV la decatlon, iar la JMU din același an, a obținut medalia de argint. După absolvire ocupă un post de asistent universitar la Catedra de atletism a ICF. În 1957, este transferat la FRA, ocupând inițial funcția de antrenor federal, apoi o scurtă perioadă, pe cea de secretar general. Printre preocupările sale, s-a aflat și analiza tehnică a probelor de atletism cu ajutorul mijloacelor video (procedeu inedit la acea vreme), de un mare ajutor pentru tehnicienii și sportivii din această ramură de sport. A pus mult suflet pentru ridicarea nivelului profesional al antrenorilor de atletism și a reușit în mare măsură, folosind documentarea în domeniu și mijloacele vizuale, completate cu dezbateri tehnico – metodice, să contribuie la perfecționarea procesului

de selecție și pregătire a atleților. A contribuit la îmbunătățirea activității Colegiului Central al Antrenorilor, a fost membru al Biroului Federal. Începând din 1977, a fost încadrat ca specialist la Centrul de perfecționare a cadrelor din cadrul CNEFS. Maestru al Sportului (1952). Antrenor Emerit (1968). Din 1990, s-a stabilit în Canada.

ZÖRGÖ (RADULY), EVA (1954), n. în Cluj-Napoca. Psiholog, absolventă a Facultății de Psihologie din Cluj-Napoca și profesor de educație fizică și sport. Absolventă IEFS București. Atletă de performanță. Practică atletismul de la vârsta de 13 ani, sub îndrumarea prof.

Florica Gorgoi. Antrenorul Peter Nagy de la ȘSA Cluj este cel care îi călăuzește pașii spre proba de aruncare a suliței, probă care îi va asigura consacrarea. Pe plan intern, a stabilit 12 recorduri naționale și a câștigat 7 titluri de campioană națională. Pe plan internațional, a participat la mai multe competiții de mare anvergură, clasându-se pe locuri meritorii, astfel: JO (12/1972 - München, 11/1976 – Montreal și 7/1980 - Moscova), locul V la CM de la Helsinki (1983) și CE de la Praga (1978), locul I la JMU din anul 1979 și locul III în 1975; locul I la JB în anii 1978 și 1979, locul II în 1976, 1977, 1982, 1983, 1984. Performanțele realizate în anii 1979 și 1980 au clasat-o în topul primelor 10 aruncătoare de suliță din lume (locul II și respectiv locul IV), iar recordul ei de 68,80 m /1980 a clasat-o pe locul 27 din toate timpurile. EZ și-a continuat activitatea sportivă în cadrul atleților veterani unde reușește să câștige titlul de campioană europeană la aruncarea suliței, la Budapesta - 1990 la categoriei peste 35 ani, iar în 1991, la CM de la Turku-Finlanda să obțină medalia de bronz la aceeași probă. S-a remarcat de asemenea în 1996, când a organizat exemplar CN pentru veterani, în aer liber la Cluj. Maestră a Sportului din 1973. În 1992 a fost aleasă membră a Biroului Federal.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE AUTOMOBILISM SPORTIV

Odată cu apariția automobilului ca mijloc de locomoție mecanică, s-a ivit, ca și în cazul motocicletei, nevoia de verificare și de îmbunătățire a vitezei lui de deplasare. De aici și până la competiție n-a fost decât un pas. El este creația celei de a doua jumătăți a secolului al XVIII-lea. În 1770, inginerul francez J. Cugnot a construit primul automobil cu aburi. Între 1885-1887, Karl Benz și G. Daimler construiesc în Germania primele automobile cu dimensiuni și greutate care le-au permis să fie folosite în practică, spre deosebire de mașina greoaie, impracticabilă, a ing. francez Cugnot. Mașinile germane au fost ulterior perfecționate de Maybach, care a inventat carburatorul cu jiglere, în 1893. Dunlop fabrică în 1895 primele cauciucuri pline. În 1901, Paul Daimler, fiul lui G. Daimler, construiește tipul de mașină care este socotit strămoșul celui modern. Desigur, constructorii au supus aceste mașini diferitelor probe de rezistență și viteză. Printre realizările importante, din această perioadă, literatura consemnează: prima cursă organizată în SUA, între localitățile Green Bay și Madison (323 km) câștigată de un automobil cu aburi (1878), cea dintâi cursă clasică, Paris- Bordeaux-Paris, dominată de un Panhard-Levasseur (1895); apariția primului club de profil din lume „Automobil Clubul Francez”; prima cursă pe circuit în Europa, „Cupa Bennett” (Franța), inițiată de James Gordon Bennett, publicist american stabilit în Hexagon; tentativa de record, din 1888, soldată cu 45 km/oră. În 1898, are loc prima încercare de obținere a unui record de viteză cu un automobil

electric, pe o mașină pilotată de Chasseloup, realizând un record de 100 km/oră. În 1902, Leon Serpolet, folosind o mașină cu motor cu aburi, obține viteză de 120 km/oră, iar în anul următor (1903) Ars și Gabron Brillie, pe o mașină cu ardere internă, ating viteză de 136 km/oră (T. Căileanu). Intenția și dorința de a mări viteză și rezistența au depins și de relația dintre calitatea drumurilor și structura mașinilor. Pentru început, s-au folosit drumurile publice și apoi drumurile închise circulației publice. Primul război mondial, paradoxal, a impulsionat dezvoltarea industriei automobiliste, care a creat și mașini de curse. Încă la început de secol apar cluburi și diverse mărci de automobile, care vor stimula concursurile cu caracter sportiv, dar și comercial. Totul în beneficiul automobilului, care își începea marea lui aventură de-a lungul secolului al XX-lea. În 1904, cluburile și concursurile tot mai *numeroase vor determina apariția Asociației Internaționale a Automobil Cluburilor Recunoscute*, care va elabora primul regulament de concurs. Peste doi ani, în 1906, se va organiza primul „Grand Prix”. În curând, concursurile se vor departaja pe grupe, în funcție de profilul lor (stabilirea de recorduri de viteză în linie dreaptă, concursuri de viteză în coastă, viteză pe circuit, raliuri, etc). Românii, ca și în aviație și în bob, vor fi printre primii participanți la aceste concursuri. În 1901, George Valentin Bibescu realizează una din cele dintâi curse europene pe ruta Geneva-București, atingând o viteză medie de 24.5 km/oră, care poate fi socotită un record mondial într-o cursă de lungă

durată. Tot el (GVB), în 1905, parcurge distanța Galați-Ispahan, capitala Persiei, în 70 de zile. G. Bibescu Maria Ferekide și scriitorul francez Claude Anet la bordul a trei automobile decapotabile au plecat de la Galați, în cele mai îndrăznețe și totodată, cele mai romantice raiduri.

Automobilul apare în București în 1889, când Barbu Bellu, boier aromân de neam nobil, absolvent de drept, judecător la Tribunalul cel Mare, fost Ministru al Culturii și al Justiției, aduce în orașul lui Bucur, un Peugeot de 4 CP și tot atâtea locuri. Barbu Bellu, posesorul primului autovehicul din România, prinde cu acesta 18 km/h. Portbagajul este în față, de fapt o geantă; umbrela pentru ploaie este la locul ei, are faruri, un levier lung pe post de frână, transmisia se face cu lanț - ca la bicicletă. Nu exista însă un organism care să înscrie mașina. Șapte ani a umblat Baronul Bellu cu această mașină pe străzi, până la moartea sa în 1900, iar ziarele vremii au scris: „se stinsese Baronul Bellu, cel cu automobilu”. Barbu Bellu a fost și boierul care a cedat 28 hectare din grădina sa pentru faimosul cimitir ce-i poartă numele (Sursă: Cătălin Oprișan, Gazeta Sporturilor – 16 octombrie 2011).

Dr. Tomescu cumpără, în aceeași perioadă, dintr-o expoziție londoneză un alt vehicul. Peste 4 ani, vor fi importate în România 3 automobile Benz de 12 CP. În anul 1906, se importă un număr de 83 de automobile, denumite „trăsuri” sau „trăsurici cu motoare”, cu ardere internă, cu aburi sau electrice. De reținut că România a făcut parte din primele 10 țări din Europa în care au circulat automobile și a fost printre primele 6 țări din lume care au organizat concursuri de automobile. Geniul românesc, ca și în construcția primelor avioane (Traian Vuia, Aurel Vlaicu și Henry Coandă) se va afirma și în acest domeniu, inginerul D. Văsescu realizând la Paris un automobil cu aburi, socotit, după o stare inserată în „Revista Automobilă” în 1911, „cea mai perfectă mașină de acest gen, care a uimit locuitorii capitalei franceze”, datorită faptului că a fost primul vehicul ce utilizează suspensia și roți cu elemente de cauciuc (A. Iliescu).

În primii ani de la apariția automobilelor, nu era elaborat nici un regulament care să dirijeze circulația

tulburată de „trăsura cu foc”, care a creat conflicte între șoferii și birjarii timpului.

În 1904, apare prima ordonanță care reglementează circulația vehiculelor cu motor, impune obligația obținerii permiselor de conducere, limitarea vitezei (nu mai mare de 15 km/oră, „egală cu trapul cailor”) și încetinirea ei la intersecții. În 1903, posesorii de automobile, care de obicei erau tinerii din familiile boierești, inițiază înființarea unui club, care să se ocupe, mai cu seamă, de caracterul sportiv al acestei activități, ceea ce sugera deja ideea de întrecere. Astfel, în 1904, un comitet format din Mihai Șuțu - președinte, George Valentin Bibescu și G. Assan - vicepreședinți, Al. Darvari - casier și secretar, înființează „Automobil-Clubul Român” (ACR). Adunarea generală a ACR autorizează înființarea cluburilor regionale, primul apărând în 8 septembrie 1921 la Cluj. După modelul acestuia, vor apărea mai multe cluburi regionale în alte orașe ale țării: Timișoara, Craiova, Brăila, Iași, Târgu Jiu, Ploiești. A.C.R. va organiza primul raliul automobilistic din țara noastră la 22 septembrie 1904, pe ruta București- Giurgiu -București, măsurând 120 km (E. Ghibu și I. Todan - 1978). S-au înscris 10 concurenți, dar la start s-au prezentat 6 mașini având între 6 și 40 cai putere. Startul s-a dat de la *Fântâna Cantacuzino* din Parcul Carol. Cursa a fost câștigată de George Valentin Bibescu. Distanța de 120 km a fost parcursă în 1 h 48', cu o viteză medie de 66 km/oră. G. V. Bibescu/ Marta Bibescu (Mercedes) a fost urmat de Leon Leonida (Mercedes), Alexandru Darvari (Fiat), Alexandru Prager (Oldsmobile). Claude Vidal (Gobron), N. Niculescu Iarca (Cudell) au abandonat. Securitatea traseului a fost asigurată de câteva plutoane de jandarmi. Țara noastră fiind în primele șase țări (după Franța, SUA, Anglia, Germania și Italia) care au organizat întreceri de automobile, în 18 decembrie 1905, ACR a fost primit ca membru al Asociației Internaționale a Automobil Cluburilor Recunoscute la Paris. Pe data de 8 noiembrie 1906 a avut loc prima cursă de viteză (proba kilometrului lansat) pe un traseu amenajat pe Șoseaua Kisseleff. Pilotul Leon Leonida, cu o mașină GOBRON de 60 CP, a ocupat primul loc. În anul următor, se organizează la București prima cursă de viteză pe circuit din țară.

În același an, Ion Maican se clasează pe locul III, din 90 de concurenți, în cursa de coastă de la Château-Thierry din Franța, iar în cursa București-Giurgiu-București, care se reeditează, ajunge primul Ion Cămărășescu, realizând o medie orară de 74 km/oră. Mai mult, concursurile se diversifică: cursa de oprire (cine o face mai repede), concurs de zgomot (cel mai slab), de îndemânare, de caroserie (cea mai frumoasă), concurs de viraj în funcție de puterea motorului, concurs de consumațiune. Tot în acest an a luat ființă în cadrul ACR prima școală pentru învățarea conducerii autovehiculului. În 1906 apare *Revista Automobilă*, ca organ oficial al ACR. În luna decembrie, o delegație a ACR participă ca debutantă la ședința Asociației Internaționale a Automobil Cluburilor Recunoscute, care a avut loc la Paris. La 3 februarie 1907, pentru merite deosebite în sprijinirea ACR, Take Ionescu, ministrul de Finanțe și Ion Grădișteanu, ministru al Lucrărilor Publice au fost numiți membri de onoare ai acestui club. În 1908, se desfășoară primul concurs pe circuit închis, la Șosea, pe distanța de 40 km. Tot aici se va organiza o probă de regularitate, la care participă 40 de autovehicule, concurs în care se va realiza un record de viteză (97 km/oră) pe teren accidentat. Până în 1910, piloții români își vor disputa diferite curse de îndemânare sau de regularitate, dominate de Leon Leonida, Ion Cămărășescu, Petre Moisesescu și Adrian Georgescu. În ianuarie 1909, ACR primește recunoașterea oficială din partea statului român. Automobil Club Român își schimbă denumirea în Automobil Club Regal Român (ACRR) în 1914. Activitatea automobilistică este întreruptă în timpul primului război mondial și se reia în 1921, când, la 15 ianuarie, Adunarea Generală a ACRR introduce un nou capitol în statut (art. 6), privind acordarea autorizației de funcționare a cluburilor regionale, sporite în urma actului de întregire a României. De remarcat că primul club regional a fost înființat la Cluj, în 8 septembrie 1921, printre membrii de onoare numărându-se și Octavian Goga. În aceeași perioadă, Adunarea Generală a ACRR creează un serviciu al drumurilor care și-a demonstrat utilitatea prin livrarea unui număr de 600 de indicatoare de circulație

Ministerului Lucrărilor Publice.

Activitatea automobilistică se revigorează, ACRR, împreună cu regionala din Cluj, organizează în 1922 primul concurs internațional de regularitate pe un traseu împărțit în 5 etape, amplificându-se prin premiile acordate: „Premiu pentru regularitate”, „Premiu pentru consum”, „Premiu pentru viteză”, „Cupa Ardealului”, „Cupa Bibescu”, „Cupa primăriei Capitalei”. Inginerul român Aurel Persu construiește, în anul 1923, primul automobil cu forma aerodinamică corectă, pe care îl brevetează în Germania. Ulterior, invenția a fost brevetată și în alte țări cu tehnologii de avangardă: Elveția, Anglia, Belgia, Franța, Austria și SUA. În martie 1924, George Valentin Bibescu părăsește funcția de președinte al ACRR, în această calitate fiind ales Ion M. Mitileneu. Prințul Bibescu a rămas membru de onoare al conducerii ACRR, ulterior fiind ales președintele Federației Aeronautice Internaționale cu sediul la Paris. Relațiile ACRR se amplifică, în 1925 el afiliindu-se la Consiliul Central al Turismului Internațional situat la Paris. În martie 1926, țara noastră a semnat la Paris „Noua Convenție Internațională Pentru Circulația Automobilelor”, document care, după ratificarea acestuia în Parlament, a intrat în vigoare la 24 octombrie 1930. În 1926, pilotul Alexandru Berlescu pe un Oldsmobile face turul României, parcurgând în condiții meteo neprielnice 2 447 km în 5 h 15’.

În 1928, Jean Calcianu a câștigat pe pista de la Miramas (Franța) pe un Bugatti, Ernest Urdăreanu (Fiat 520) câștigă prima ediție a Raliului Internațional San Remo, iar lui A. Berlescu i se înmânează Cupa de Regularitate, în cadrul Raliului Monte Carlo. În 1929 E. Urdăreanu (Fiat 521) câștigă o nouă ediție a Raliului Internațional San Remo, competiție care se va întrerupe și va fi reluată abia în 1961. În 1930, Băzu Cantacuzino împreună cu medicul J. Dinopol și cu J. Calcianu parcurg distanța București-Paris în 44 h. După mai multe tentative eșuate, în 1939, Alexandru Papană reușește să îmbunătățească recordul de viteză pe distanța București-Brașov (1 h 38’ 54”). În același an J. Calcianu îl învinge pe A. Papană ajungând în orașul de sub Tâmpa în 1h 30’ 54”.

În anii '20 în epoca de afirmare a automobilismului sportiv se organizau raiduri de anvergură, întreceri de rezistență pentru mașină și echipaj, Un astfel de raid recunoscut pe plan internațional este cel făcut pe distanța Paris-București și invers. Automobilistii români au abordat cu temeritate această cursă gen maraton. Una din aceste curse a fost inițiată în anul 1926. Cel care a avut ideea unei asemenea raid a fost rugbistul și automobilistul Henri Manu, ajutat de mecanicul N. Constantinescu. Startul mașinii Buick a avut loc în ziua de 07 iunie 1926 din fața sediului ACRR. La bordul automobilului se afla și ziaristul francez Renee del Court. Au ajuns la Paris în ziua de 09 iunie 1926, realizând pe distanța de 2750 km timpul de 52 de ore. După o lună au făcut cale întoarsă și au ajuns la București cu un sfert de oră mai repede. Stimulați de aventura raidului mediatizat, automobilistii J. Calcianu, C. Cantacuzino și Paul Dinopol tot pe o mașină Buick, pregătită de J. Calcianu, au pornit spre Paris în ziua de 11 noiembrie 1930, la ora 20. Traseul ales: Pitești-Craiova - Timișoara - Arad - Budapesta - Viena - Salzburg-Munchen-Stuttgart-Nancy-Paris. Timpul înregistrat a fost de 44 h 10' doborând recordul lui Manu și Constantinescu cu aproape 8 h. Acest record a avut o viață scurtă, pentru că peste 5 luni, în luna aprilie 1931, automobilistii M. Butculescu și E. Urdăreanu, la bordul unei mașini Chrysler de 7 litri cu 8 cilindri au ajuns la Paris în 40 h. În seara zilei de 18 aprilie 1931 au luat startul reîntoarcerii din fața Sediului Automobilul Clubul Francez în Place de la Concorde. Echipajul a ajuns la București după 39h 45' depășind recordul lui J. Calcianu cu 4h și 25'. Media orară a parcurgerii traseului a fost de 41 km/h, ceea ce pentru starea drumurilor recordul rămâne încă nebătut nici până astăzi, reprezintă o performanță excelentă.

În intervalul 1924-1927, automobilistii români participă la concursuri internaționale. Astfel, în 1927 se obține locul V din 52 de concurenți la întrecerea de la Monte Carlo și în cursa Paris-Nisa. În 1928, se organizează Raliul Moldovei. Alte performanțe semnificative ale automobilistilor români: George Ghica se clasează pe locul V în cursa Paris-Nisa (1927); Matei Ghica stabilește, pe circuitul de la

Monthlery, 8 performanțe mondiale la clasa 750-1100 cmc, cu un automobil special construit (13 iulie 1928); Frații George și Matei Ghica sosesc pe locul IV, în renumita cursă de 24 de ore, de la Le Mans, la volanul unui Chrysler (16-17 iulie 1928); Alexandru Berlescu ocupă locul V în Raliul Monte Carlo, câștigă cursa de regularitate, probă de viteză în coastă, pe Mont des Mules (1929). În anul 1930, ACRR organizează o cursă internațională de turism, care depășește granițele țării, sosirea având loc la Belgrad. În 1932 bucureșteanul Dimitrie Dimăncescu a făcut un voiaj pe incredibila distanță San Francisco-București de 8000 km fără să aibă o pană de motor.

În 1933, M. Butculescu și E. Urdăreanu bat recordul distanței București-Paris, iar piloții români H. Manu, J. Calcianu și C. Cantacuzino vor avea performanțe notabile. Inginerul J. Calcianu se detașează prin rezultatele sale sportive, dominând concursurile regionale de la Cluj, Brașov și Sinaia, realizând o medie de viteză de nivel continental (176,04 km/oră). În 1934 echipajul Barbu Neamțu/Vintilă Frumușeanu (Ford V8) câștigă una din cele mai dificile competiții ale vremii, Raliul Coupe des Alpes. Echipajul Petre G. Cristea - Ionel Zamfirescu, însoțit de mecanicul Gogu Constantinescu, concurand cu un automobil Ford V8, câștigă Raliul Monte Carlo (1936), cu o medie orară de 45 km, fără penalizări (start din Atena, traseul cel mai dificil, cu punctaj maxim) devansând remarcabili piloți din întreaga lume. Petre G. Cristea se va dovedi a fi un pilot de clasă continentală, obținând numeroase victorii internaționale. Petre Cristea, avându-l coechipier pe Cielo, unul din directorii fabricii Ford Romana din București, câștigă și ediția 1937 a Raliului Monte Carlo, fiind retrogradați pe poziția a VII-a după o penalizare. (roțile duble montate pe puntea spate, doar în proba speciala, depășeau limita aripilor). Același P. G. Cristea, alături de Titu Manicatide și A. Berlescu, domină Raliul Balcanic din 1938 și se clasează pe locul II într-un concurs de la Lisabona. În anul următor, strălucit pentru automobilistii români, palmaresul lui P. Cristea se va îmbogăți prin cucerirea locului I, la clasa 2000 cmc (cu B.M.W. 328) în cursa desfășurată pe circuitul de la Nürburgring (Germania), stabilind un record de viteză care

a rezistat până în 1954 (doborât de britanicul Stirling Moss (www.automobilia.ro). Prezenți mulți ani la rând la Marele Raliu Internațional de la Monte Carlo, dintre automobiliștii români se remarcă în mod deosebit P. G. Cristea, care a concurat la 8 ediții, clasându-se pe locuri fruntașe. Istoria acestei competiții menționează, de asemenea, cursele lui Al. Berlescu, care a ocupat locul II în ediția 1930, Mihai Sontag (locul XV în 1935), B. Neamțu și V. Frumușeanu. La începutul anilor '30 țara noastră este reprezentată în cursele de Grand Prix prin Georges Bouriano (Gh. Burianu), un ofițer român stabilit în Belgia. El se înscrie la prima ediție a Grand Prixului Monte Carlo din 14 aprilie 1929 (informația preluată de ziaristul Alexandru Dobai din revista belgiană „Lasemaine Automobile” nr. 159 din 1989). G. Bouriano ocupă locul II, concurând pe un Bugatti 35C, fiind întrecut de britanicul W. Grover. În sinteză, putem conchide că sportivii români au obținut în decursul celor 96 ani de istorie automobilistică în țara noastră performanțe de prestigiu.

Rezultatele reflectă stabilitatea organizatorică a ACRR care, în 1939, avea șapte filiale în teritoriu. Dintre ele, cea mai puternică s-a dovedit cea de la Cluj, care avea la rândul său filiale la Brașov, Oradea, Sibiu și Timișoara. Cel de al II-lea Război Mondial întrerupe activitatea automobilistică din țară până în 1948. În acest an, Federației Române de Motociclism i se adaugă și o Comisie de automobilism. Un grup de piloți consacrați și pasionați, printre care J. Calcianu, P. Cristea, Alexe de Vassal, Alexandru Frim, Ștefan Bondarenco, I. Mihalcea, S. Nadler, T. Manicatide, V. Țânțăreanu și mai tinerii Marin Dumitrescu și Vasile Abrudan au revitalizat cursele de automobile (cu vehicule rămase din perioada 1930-1939). Ei au organizat curse de coastă la Predeal, Sinaia, Feleac sau circuite de viteză la Brașov, Cluj și București (Premiul Național, Circuitul CFR din parcela Floreasca și Marele Premiu al Bucureștiului, Brașovului și Clujului). Din 1948, ACRR este dizolvată prin Dispozițiunea nr. 313 din 31 martie 1948, a Consiliului de Miniștri. În anii 1950-1952, construirea unui prototip de autoturism românesc la Brașov de un colectiv condus de prof. univ. ing. Radu Mărdărescu nu a primit omologarea

necesară pentru fabricarea lui în serie. Acest început ar fi putut constitui temelia industriei originale românești de autoturisme, care avea să apară două decenii mai târziu.

La inițiativa unui grup de automobiliști, în 1958, s-a înființat Asociația Automobiliștilor din România (AAR). Din acest grup de inițiativă au făcut parte nume de referință din mișcarea automobilistică românească: Jean Calcianu, Petre Cristea, Alexe de Vassal, Marin Dumitrescu, S. Nadler, Șt. Bondarenco, V. Țânțăreanu, V. Abrudan, Simina Mezincescu.

În octombrie 1960, Federația Internațională a Automobilului (FIA), provenită din Asociația Internațională a Cluburilor Recunoscute, hotărăște afilierea Asociației Automobiliștilor din România, (AAR) fapt care a dus la reluarea relațiilor cu această organizație mondială. În decembrie 1962, Comitetul Director al Alianței Internaționale de Turism aprobă cererea de afiliere ca membru a Asociației Automobiliștilor din România (AAR). În 1967, în conformitate cu HCM nr. 614/1967, se înființează Automobil Club Român care va absorbi și Asociația Automobiliștilor din România.

În luna mai a anului 1962, se organizează primul concurs de karting din România. Autorii acestui moment au fost câțiva salariați ai Uzinei *Autobuzul*, din București.

În 1966, se organizează prima ediție a Raliului României. În același an, 1966, avea loc raliul Bucureștiului în care își face debutul pilotul Ștefan Iancovici, care ulterior a devenit unul din cei mai buni automobiliști al României. În 1967 sportivii români participă la a VI-a ediție a Raliului „Dunării -CASTROL”, iar în februarie 1969, apare primul număr al revistei „Autoturism”, editată de ACR, din colectivul redacțional făcând parte timp de decenii Petre G. Cristea, Dumitru Lazăr și Liviu Șerban.

Dintre animatorii curselor '71-'78, cel mai titrat pilot va fi Eugen Ionescu Cristea, datorită celor 43 de titluri de campion obținute la toate probele - viteză pe circuit, viteză pe traseu montan și de raliuri. Anul 1978 este anul deplinei consacrări internaționale a automobilismului românesc. La ediția din acel an a maratonului automobilistic Turul

Europei, echipa uzinei din Pitești a reușit să cucerească *Cupa de Aur*, trofeu acordat echipei ocupante locului I, în clasamentul general. Cei care au contribuit la obținerea acestui succes au fost Ilie Olteanu-Ovidiu Scobai, Antal Szalay-Constantin Zărnescu, Ștefan Iancovici-Petre Vezeanu.

În anul 1974 se constituie Federația Română de Automobilism și Karting (FRAK), ca organ de specialitate pentru activitatea de automobilism și karting, funcționând în cadrul ACR. Federația primește din partea ACR atributul de autoritate sportivă națională, recunoscută de FIA. Funcția de președinte al FRAK au îndeplinit-o Victor Mateevici, Gl. Lt. Ion Hortopan, iar pe cea de secretar federal următorii: Ion Petre, Teodor Oprișan, Valeriu Mitrescu, Dumitru Rusănescu, Ioan Olaru.

În perioada 1970-1979, activitatea de automobilism și karting s-a intensificat și diversificat: raliul *Dunării*, raliul *Nisipurile de aur*, Memorialul Jean Calcianu. Campionatul Național de Viteză în Coastă, raliul *Bosforului*, Campionatul Național de Karting. Au cunoscut o nouă generație de alergători talentați, atât la automobilism, cât și la karting: E. Ionescu Cristea, P. Vezeanu, A. Puiu, C. Pescaru, L. Borbely, L. Moldovan, M. Dumitrescu, E. Morassi, Gh. Morassi, D. Motoc, C. Motoc, A. Bellu, C. Finichi, Șt. Iancovici, L. Balint, Gh. Nistor, Gh. Urdea, M. Chiciu, C. Țiț, M. Rusescu, Fr. Nagy, N. Leu, D. Gându, D. Amărică, R. Grozea, C. Nedelcu, C. Zărnescu, M. Iliaoaia, P. Geantă, I. Olteanu, O. Scobai, C. Herăscu, C. Rusu, D. Niculescu, E. Petrescu, L. Ștefan, P. Badea, R. Grozea, C. Căpriță, R. Dumitrescu, N. Grigoraș, V. Szabo, S. Vasile, D. Banca, I. Mălăuș, T. Bucătaru, I. Matei, I. Șanta, M. Panaite, O. Mazilu, W. Hirschvogel, V. Nicoară, F. Nuță, M. Mureșan, H. Andronic, ș.a.

În anul 1979 se înregistrează participarea concurenților reșițeni sub culorile CSM Reșița. După 1983 inginerul Șt. Mezaros a devenit cel mai cunoscut proiectant de monoposturi de formula Easter. La Reșița după 1984 s-au organizat patru etape din Cupa Păcii și Prieteniei, de viteză pe circuit, la care au participat sportivi din Bulgaria, Polonia, Ungaria, Cehoslovacia, URSS și RDG.

Perioada 1984-1989 este evidențiată de raliuri care promovează pasiunea întrecerii dintre echipajele L. Balint-C. Zărnescu, St. Vasile-O. Scobai. Dominația echipelor de uzină este întreruptă în 1985 de bucureștenii FI. Nuță-R. Dumitriu de la Unirea Tricolor București. În 1984 echipa Olcit a condus etapele campionatului de viteză în coastă și circuit cu modelele 12 TRS. Echipajul C. Duval-Gh. Nemeș a câștigat titlul de CN Ia grupa A, performanță repetată în 1989. În anii 1982, 1983 și 1988 echipajele Întreprinderii de Piese Auto Sibiu (IPAS), din care au făcut parte M. Costinean, Gh. Barbu, C. Simeanu, Al. Botezan, S. Popa, E. Roșca, coordonate de fostul motociclist Ion Bpâlnean, au concurat cu succes alături de piloții uzinelor Dacia și Olcit. În 1990 campionatele naționale de viteză și raliuri se reiau. Până în 1993, în campionatul național de raliuri a continuat evidențiind disputa aprigă dintre echipajele uzinelor Dacia Pitești și Olcit Craiova. După această dată au apărut primele automobile străine mai performante - Renault 5 GT Turbo al echipajului I. Mălăuș-G. Grigorescu sau Opel Kadett GSI al brașovenilor G. Graef-V. Pop. Anul 1994 a fost marcat de accidentul mortal în traficul rutier al marelui campion L. Balint, a cărui mașină a fost lovită frontal de Lada unui cetățean ucrainean care a ieșit în depășire neregulamentară pe șoseaua națională spre Focșani. În 1990 C. Aur, își începe cariera remarcabilă ca pilot la bordul unei mașini Peugeot 205 GTI, cu care a câștigat primul titlu de CN absolut în 2006 și de patru ori învingător în campionatele naționale. De semnalat sunt tentativele unor cluburi sportive de a aduce în România raliurile tot-teren cu participare mixtă auto și moto după modelul Paris Dakar. Competiția Transcarpatica a fost una dintre ele, dar a rămas la statutul de competiție națională. Eurocarpatica, o altă competiție tot-teren a ajuns la a 8-a ediție, remarcându-se cea de a 6-a cu participare internațională numeroasă, organizată la Baia Mare.

Din considerente de siguranță circuitele de viteză nu s-au mai organizat din 1989. Totuși, în ultimii ani, ACR ca membru al FIA a primit dreptul de organizare a unei competiții de viteză pe circuit pe un traseu stradal aflat în București, în jurul Palatului

Parlamentului, de cca 4 km, reunind piloți din formula GT. Cu același prilej s-a organizat și o competiție pentru automobilul românesc Dacia Logan pilotate de sportivi români (Claudiu David, Constantin Răileanu, etc.).

Anul 1985 a reprezentat un moment critic pentru mișcarea automobilistică din România, întrucât orânduirea comunistă a „naționalizat” atelierele ACR și a „împroprietărit” cu ele fostele Consilii populare. Automobil Clubul Român, ca organizație neguvernamentală, a fost redusă la statutul unei federații din subordinea fostului Consiliu Național pentru Educație Fizică și Sport (CNEFS) sub denumirea de Federația Automobil Clubul Român (FACR), care gestiona ramurile sportive oficial denumite « automobilism și karting ».

După decembrie 1989, ACR primește recunoașterea de către noile autorități ale statului român ca organizație neguvernamentală de sine stătătoare. Prin decretul nr. 85 din 1 ianuarie 1990 se aprobă restabilirea regimului de funcționare a Automobil Clubului Român, iar în iunie 1990 apare HG nr. 737, privind activitatea organizatorică, financiar-economică și valutară a asociației Automobil Clubul Român. ACR își va recupera în mare parte patrimoniul național „confiscat” în 1985. Pe data de 7 martie 1994 are loc la Brașov Conferința Națională a ACR, care a stabilit obiectivele relansării ACR, perspectivele și necesitatea modernizării bazei materiale de asistență tehnică și rutieră, susținerea pe plan intern și internațional a intereselor majore ale automobilistilor și ale sportivilor de automobilism și karting. Conferința ACR a ales Consiliul de Conducere și a numit ca președinte al ACR pe ing. C. Niculescu. La 3 decembrie 1999, tot la Brașov are loc Conferința Națională a Automobil Clubului Român, care a stabilit direcțiile prioritare ale pregătirii centenarului ACR la 5 aprilie 2004. Ca președinte a fost reales ing. C. Niculescu, membru titular al Comitetului Executiv al FIA și membru titular al Comitetului Director ai AIT. În contextul în care proaspăt înființatul Minister al Tineretului și Sportului în locul fostului Consiliu Național pentru Educație Fizică și Sport, locul federației sportive naționale care urma să gestioneze ramurile sportive de

automobilism și karting a rămas liber datorită revenirii FACR la vechiul său statut de asociației automobilistilor cu servicii specifice de asistență rutieră și turism. Tot în 1990 ACR reînființează FRAK ca organ de specialitate pentru automobilism și karting, având ca secretar federal pe D. Rusănescu, urmat de I. Olaru. Numărul sportivilor legitimați era de 170 la secția de automobilism și 75 la cea de karting. Numărul cluburilor, asociațiilor afiliate era de 40, situate în 16 județe. Funcționau peste 400 de arbitri, cu precădere în județele care organizam competiții de nivel național.

În aprilie 2004, prin decizia președintelui ACR C. Niculescu, FRAK a dispărut din Statutul ACR, locul acestuia fiind luat de o comisie națională a ACR (CNAK-Comisia Națională de Automobilism și Karting), deoarece în anul 2000 a apărut legea educației fizice și sportului care obliga toate structurile sportive, inclusiv FRAK, să se reorganizeze în conformitate cu noile norme legale. Urmare acestei decizii, în anul 2005 se constituie Federația Română de Automobilism Sportiv (FRAS), avându-l ca președinte pe Marius Pițigoi-Mihuț și primul Consiliu Federal format din: Călin Popescu Tăriceanu -Vicepreședinte, Mircea Gheorghe Drăghici -Vicepreședinte, Gheorghe Dan Mihoc-Vicepreședinte, Gheorghe Mitroiu-Secretar General, Arpad Dietrich, Bela Stoica, Mihai Dorel Leu Barbatto, Călin Petrușca, Cristian Băciucu și Valentin Piroș-membri. La 25 februarie 2006 s-au organizat alegeri și Victor Băldescu a devenit președinte al FRAS, însă în decembrie 2006 își depune demisia împreună cu membri Consiliului Federal. În 26 ianuarie 2007 s-au organizat alegeri anticipate și a fost ales președinte dl. Ștefan VASILE și un Consiliu Federal format din: Adrian Fodor-Vicepreședinte, Iulian Pădurariu -Vicepreședinte, Horia Andronic, Silviu Moraru, Laurențiu Oros, Emanuel Ilina, Augustin Pastor, Dumitru Rusănescu-secretar general, ca membri. La alegerile din decembrie 2009, președinte al FRAS devine O. Mazilu, iar secretar general V. Drăgan. În decembrie 2010, președinte al FRAS este reales Ovidiu Mazilu pentru o perioadă de patru ani, vicepreședinți fiind Ștefan Vasile și Emanuel Ilina.

Încă din anul 2005, FRAS a organizat Campionatul

Național de Raliuri al României, Campionatul Național de Viteză în Coastă al României, Campionatul Național de Rallycross al României. Din anul 2007, Federația Română de Automobilism Sportiv a adăugat la cele trei campionate naționale încă unul de Rally-Sprint pentru atragerea tinerilor și amatorilor care doresc să se perfecționeze în conducerea auto și să obțină performanțe în automobilismul sportiv. Din anul 2008 se revine la denumirea oficială de Campionat Național de Raliuri și Viteză în Coastă, iar din 2010 sunt organizate și alte CN: slalom paralel, rally-raid, offroad, karting, vehicule istorice de competiție, astfel încât numărul de licențe emise la sfârșitul anului 2010 a depășit 1000, iar cel al structurilor afiliate a ajuns la 110. În 2009, FRAS a decis, în premieră, pentru țara noastră, să permită participarea tinerelor speranțe, sub 18 ani, la competițiile pe trasee închise circulației publice (slalom paralel, rallycross, viteză în coastă și altele) dar și sub o supraveghere specială, la raliuri.

Deși Agenția Națională pentru Sport a emis avizul pentru afilierea federației nou constituite la Federația Internațională a Automobilului, urmare a opoziției ACR, aceasta nu s-a realizat. În iunie 2007, secretarul general (D. Rusănescu) a reușit reluarea corespondenței cu FIA, chiar cu dl. Max Mosley președintele FIA. În toamna anului 2009, între ACR și FRAS intervine un acord prin care ACR se angaja, să delege pe durată nedeterminată, puterea sportivă în sens FIA către FRAS, însă Federația Internațională nu a validat această delegare de atribuții, din cauza faptului că între versiunea trimisă de ACR și acordul original erau mari discrepanțe. În anul 2010, FRAS obține autorizația ANST pentru afilierea la forul mondial, iar FIA trimite, pentru prima dată în România, un delegat care întocmește un raport preliminar legat de această situație și din care a rezultat poziția acestuia privind organizația care deține de autoritatea sportivă. În prezent, FIA nu a luat o decizie în privința exercitării autorității sportive naționale, urmând să se pronunțe ulterior.

După 2005, o dată cu apariția unor sponsori puternici crește numărul sportivilor participanți la competițiile naționale, apar sportivi străini participanți în campionatul de raliuri (Miettinen-Finlanda, C.

Szabo-Ungaria) pe lângă sportivii români consacrați C. Aur-A. Avram, B. Marișca-S. Itu, D. Gîrtofan-A. Berghea, D. Ungur-P. Jucan, C. David-M. Beldie, A. Pițigoi-B. Ciomortani, Al. Filip-Gh. Nemeș, E. Keleti -V. Ponta, D. Onoriu-C. Diacu, N. Duval-R. Papp, G. Graef-C. Cifu, M. Mihalache-J. Soos, etc., și mai tinerii B. Stanoiev-D. Hațigan, V. Cozma-A. Jucan, M. Lăcătuș-C. Poenaru. La viteză în coastă remarcăm pe E. Stan, L. Hora, D. Onoriu, P. Andronic, C. Rusu. M. Pădurean, D. Toma, V. Băldescu, H. Ionescu-Cristea, etc., și mai tinerii C. Ciucă, Christian Nestoran, A. Precup, S. Dumitrescu, etc.

Lansate în 1974 de A.C.R. competițiile dedicate vehiculelor istorice (cele mai reprezentative fiind Raliurile București-Sinaia și Memorialul Giurgiu 1904) iau amploare după '89. În 1992 este fondat Clubul Vehiculelor de Epoca (C.V.E.), iar în 1998 Retromobil Club România (R.C.R.) asociație care în 2003 devine Autoritate Națională F.I.V.A. (Federația Internațională a Vehiculelor Vechi) organizând anual raliuri de regularitate, curse pe circuit, raiduri, parade, expoziții. Activitatea capătă o anvergură internațională echipaje românești participând cu succes în competiții de peste hotare: 2002 și 2003-Șerban Enache/Cristina Enache-Locul I Cls. B la Raliul Valea Trandafirilor (Bulgaria), 2002-Bogdan Coconoiu/Ingrid Coconoiu-Locul II Cls. General la Raliul Voralpenfahrt (Austria), 2004-B. Coconoiu/Dan Niciovici-Locul I Cls. General la Raliul Trandafirul Bulgar. Pe plan intern în raliurile de regularitate și cursele de circuit se remarcă Ș. Enache, D. Niciovici, B. Coconoiu, N. Iordache, H. Popescu, C. Stoian, C. Pastuhov, A. Chilibar, R. Bădulescu, C. Gănescu, V. Burcea, D. Cazacu, S. Dumitrescu.

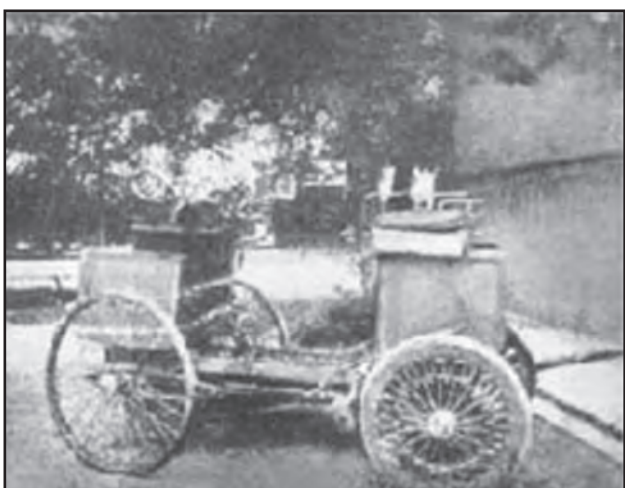
Începând cu anul 2010, în cadrul Campionatului Național de Viteză în Coastă organizat de FRAS, este introdusă Grupa I (Vehicule istorice), primul campion național fiind Horia Popescu (Auto Clasic Club & Sport-Alpine Renault A110), vicecampion Costin Gănescu (Porsche 911), pe ultima poziție a podiumului clasându-se Cristian Stoian (Opel Rekord), ceilalți participanți fiind Călin Popescu Tăriceanu, Alexandru Ciolan, Valentin Matei, Dan Spuderka, Nicu Iordache și Eduard Tontsch

(www.retromobil.ro).

În anul 2010 se înființează Federația Române de Karting (F.R.K.) careia ACR îi atribuie calitatea de autoritate sportivă națională (A.S.N.) pentru karting. F.R.K. este constituită și funcționează în conformitate cu prevederile legii nr. 69 a educației fizice și sportului, cu avizul și CIS acordate de AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT ȘI

TINERET. Președintele F.R.K. este Lucian ȘTEFAN - multiplu campion național la karting și organizator al competițiilor din cadrul Campionatului Național de Karting, iar secretar general este Călin Alexandru HERĂSCU – campion național la clasa 250 cmc și membru al F.R.K. în Comisia Internațională de Karting al F.I.A și arbitru internațional.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

1880 - Automobilul cu aburi construit la Paris de inginerul Dumitru Văsescu, mulți ani expus la Politehnica București (Polizu – dispărut misterios)

Unul dintre primele automobile din România, importat de Toma Tomescu ultimul deceniu al secolului al XIX-lea

Trofeu câștigat de echipajul Ernest Urdăreanu - Marin Butculescu la San Remo

1938. Petre Cristea câștigă (B.M.W. 328) GP-ului Portugaliei (Villa Real)

*Peugeot – motor cu puterea de 4 CP.
Model asemanator a fost adus pentru prima dată în București de către Baronul Bellu,
în 1889.*

1909 - Automobil aparținând lui Brătianu

1914 - Marta, automobil construit la Arad.

Concurenții Marelui Premiu la plecare

1. Leon Leorda pe F. I. A. T. de 36 HP (Pneu Michelin) - 2. Doctor C. Constantinescu pe Mercedes 45 HP (Pneu Michelin) - 3. Ion Cămarănescu pe Type de 89 HP (Pneu Continental) - 4. Blăzot pe F. I. A. T. de 60 HP (Pneu Michelin) - 5. Mario Gebauer pe Mercedes de 33 HP (Pneu Dunlop) - 6. Vasile Vostreanu pe Citroën de 40 HP (Pneu Michelin H.T. Green)

În primii ani ai secolului XX, Revista Automobila, și-a ținut cititorii la curent cu toate performanțele piloților români și caracteristicile automobilelor din întreaga lume.

1911- Ion Cămărășescu

Marin Butculescu - felicitat de regele Alexandru
Karagheorghevici (Iugoslavia), după cursa de coastă
de la Avala, 1929

1935 - Medalia recordului pe 50 km

Automobilul construit de ing. Aurel Persu (1923)

1935 – Medalia Raliului SINAIA (față)

1935 – Medalia Raliului SINAIA (verso)

1938- Startul Marelui Premiu al Bucureștiului

*Petre G. Cristea , cel mai galonat pilot român în
perioada interbelică*

1930 – Regele MIHAI I pasionat de automobil

*Marin Dumitrescu (B.M.W. 328), concurând la Târgu Mureș, într-o cursă de viteză
circuit, pentru clubul Dinamo București.*

Placheta ACR pentru automobilele membrilor săi

Marin Butculescu în automobil, însoțit de avionul pilotat de Băzu Cantacuzino

Automobilul Ing. Dimitrie Dimăncescu (dreapta)

Emblema Automobil Clubului Roman Regal

1934. Barbu Neamțu, câștigătorul Raliului Coupe des Alpes (Ford V8)

1936. Afișul primei editii Marelui Premiu al Bucureștilor

1929. M. Butculescu – victorios la Avala (Buick)

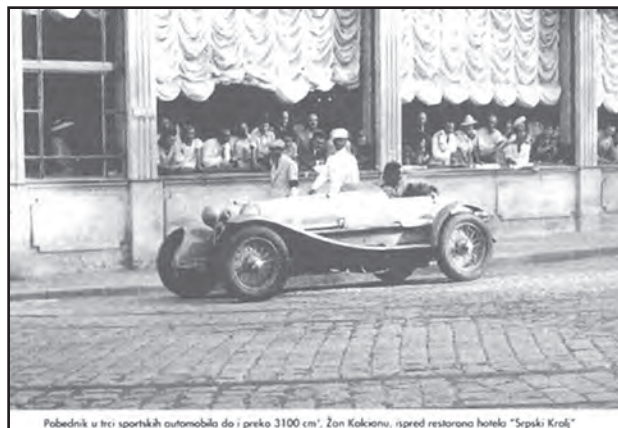
Placheta Filialei ACRR București

Echipajul câștigător al Raliului Monte Carlo 1936 (Ford V8 Special): Petre G. Cristea (la volan), Ionel Zamfirescu (stânga) și Gogu Constantinescu (mecanic).

1931 - Marin Butculescu (Crysler Imperial) deintorul recordului Paris-București '31

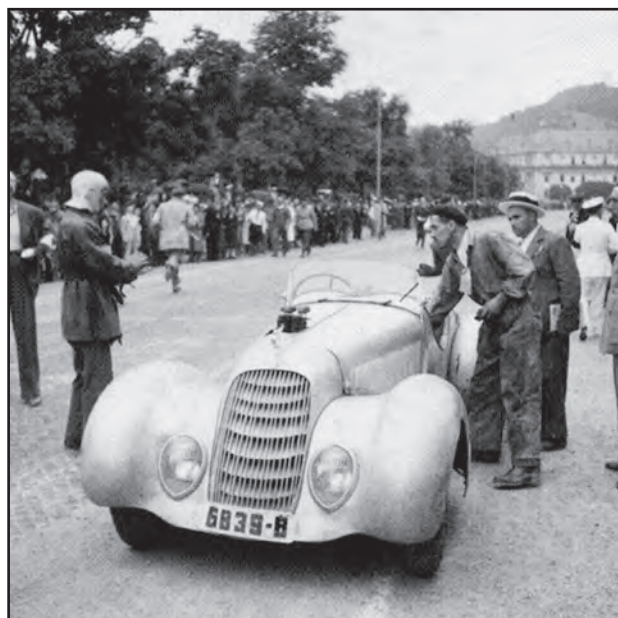
1939- Jean Calcianu (Alfa Romeo 8C) pe circuitul stradal din Belgrad.

Col. Alexandru Berlescu (Ford V8 Special) la Startul unei curse de viteză în coastă din anii '30.

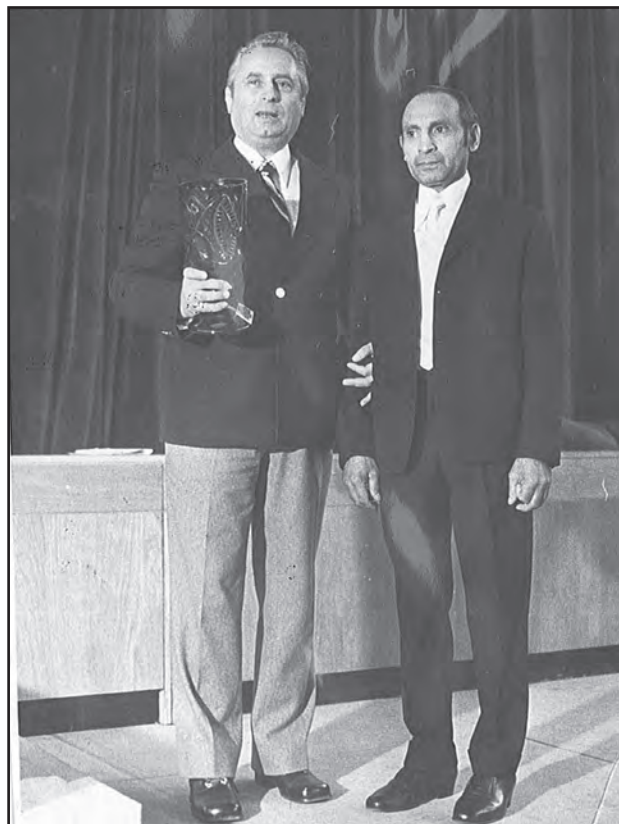
Tazio Nuvolari (Auto Union), câștigătorul Cat. « Curse » și a Marelui Premiul Belgrad 1939, felicitându-l pe Jean Calcianu (stânga), câștigătorul Cat. "Sport" (Alfa Romeo ex. Nuvolari)

Alexe de Vassal (cu cască) alături de un prototip de competiție cu motor Ford V8 alimentat cu compresor (șasiu Steyr)

Medalia Cursei de Coastă Sinaia 1934

*Mateevici Victor – președinte FR Automobilism și
Dumitrescu Marin, multiplu campion național*

1936 – Grand Prix București

1935 - CAROL al II-lea la un circuit în București

1968 – Placheta Raliului DUNĂRII CASTROL – cursă internațională

1969 – Raliul DUNĂRII-CASTROL - Echipaj Constantin PESCARU-Horst GRAEF

1969 - Startul unei curse de viteză pe circuit la Brăila

1970 - Raliul SIBIU-L.BORBELY-M.LORINCZ
Locul I Clasa III.

1970 – Raliul ROMÂNIEI – Câștigătorii clasei I: Eugen IONESCU-CRISTEA și Gh. FLORESCU

1970 – Cursa de viteză pe circuit la Hunedoara

1972-Campionii: Eugen Ionescu Cristea & Renault 8 Gordini

1971 - Medalia Cursei de Coastă Feleac

1973 – Raliul DUNĂRII-CASTROL – Walter RHO

Echipajul «Dacia» (Olaru-Olteanu) care a obținut un frumos rezultat.

1973 - Raliul NISIPURILE de AUR
- echipajul Olariu-Olteanu.

1976 – Raliul DUNĂRII – etapă în Campionatul European de Raliuri

1977 – Raliul DUNĂRII –Echipaj E.IONESCU-CRISTEA-Dan AMĂRICĂ

1978 – Raliul DUNĂRII CASTROL – Echipaj Lucia COJOCARU-Ruth HILLIERGBRO

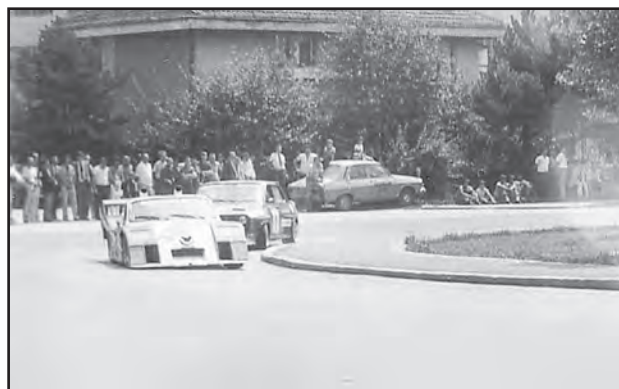
1979 – Marele Premiu al Bucureștiului
Ștefan IANCOVICI locul I

1979 Echipajele Dacia Pitești în așteptarea startului
în Turul Europei

1981 – Raliul DUNĂRII-DACIA_ la start Olcit Pilot
Petre COJOCARU

1983 – Circuit REȘIȚA – În luptă V. HIRSCHVOGEL
– și Nicu GRIGORAȘ

1984 - Un duo formidabil: Nicu GRIGORAS
și Dacia Sport Turbo

1984 – Eugen PETEANU pe formula E la viteză pe
circuit Reșița

1983 – Viteză pe circuit la EREN – N.GRIGORAȘ și ceilalți sportivi în turul de recunoaștere

1984 – Cupa Păcii și Prieteniei – REȘIȚA – Viteză pe circuit Formula Easter

1985 - RDUNARII-DACIA-48-Echipaj Alexandru BOTEZAN+Septimiu POPA

1985 – Autocros Câmpulung Muscel – Categoria Autocamioane

1985 – Autocros Câmpulung Muscel – Categoria ARO

1986 – REȘIȚA-viteză pe circuit – Cupa Păcii și Prieteniei – formula Easter Tiberiu GEDEON, Eugen PETEANU

1986 - Raliul HALKIDIKIS – Echipaj Lucian FILIP+Vaios VASDEKIS

1988 – Mihai PÂRVULESCU – cursa de viteză pe circuit Oradea

1990 – Podium : P. Cojocaru-I. Malaut-C. Duval-E. Pop-C. Motoc-I. Dicoi-G. Grigorescu

Constantin Aur (dreapta) și Silviu Moraru au reprezentat automobilismul românesc pe plan European

2006 - Raliul PIETRICICA - Locul I
DAVID+Mihaela BELDIE

2008- Raliul BRAȘOVULUI-Horațiu IONESCU-CRISTEA și Ford Escort MK2, proba specială din stadionul de atletism

2010 - Campionatul Național de Raliuri Dunlop Sibiu

2009 – Raliul CLUJULUI Bogdan MARIȘCA+Sebi ITU

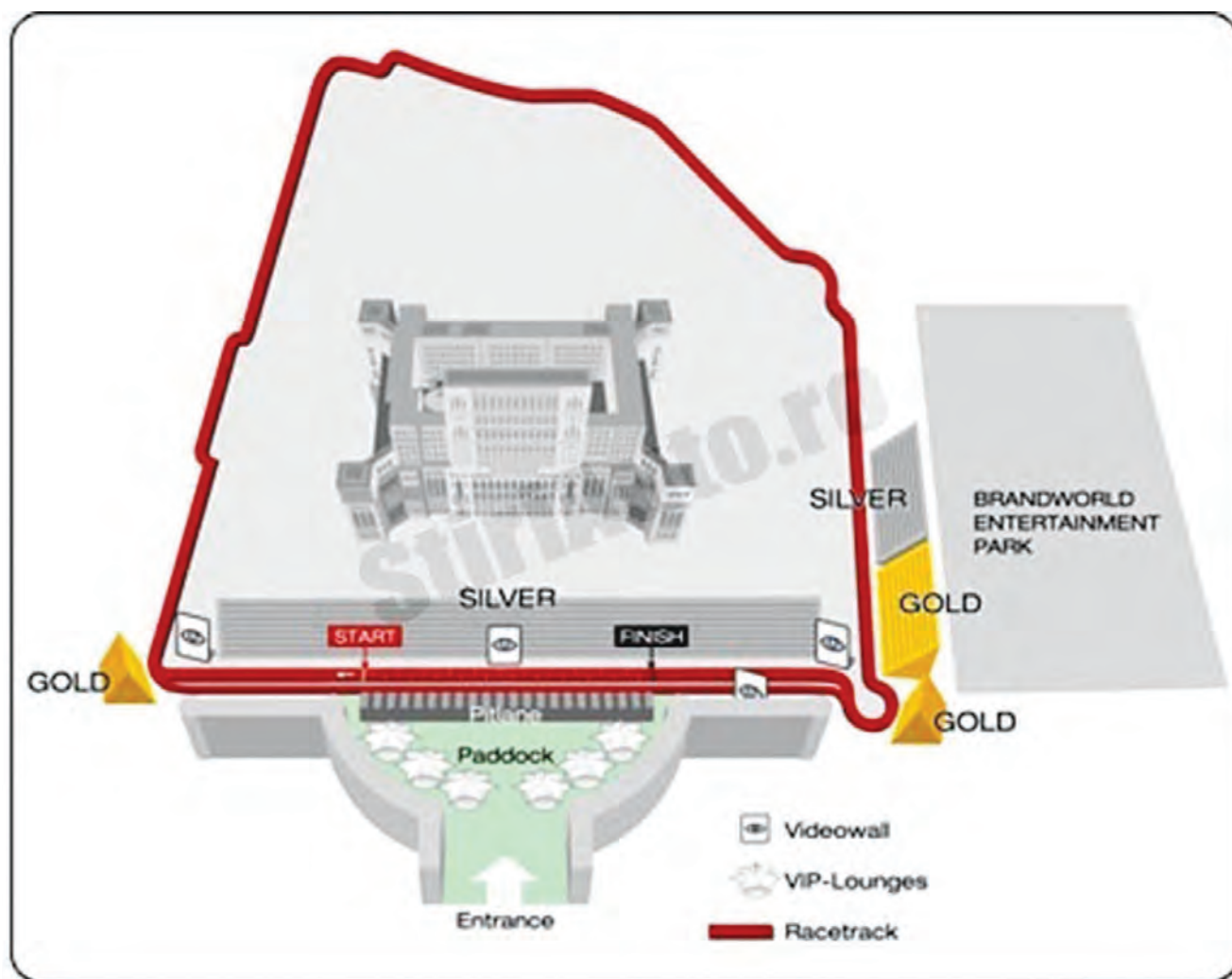
2010 – Viteză în coastă RÂNCA – Lucien HORA și LOLA

2011 – Paul ANDRONIC și Mitsubishi– la viteză în coastă

Valentin PORCIȘTEANU și Dan DOBRE în cursa pentru titlul de Campion Național 2011

2011 - Traseul Circuitului Bucuresti (în jurul Palatului Parlamentului)

FIGURI REPREZENTATIVE

ABRAHAM, THOMAS (1969), n. în Cluj-Napoca. Absolvent al școlii generale. Pilot de raliu. Legitimă la clubul Monster Racing. Concurează pentru prima dată în anul 2000, navigator în r. Hunedoarei, Argeșului, Avram Iancu, Harghitei, locul II în r. Siromex, locul III în r. Debutanților, Brașov. În 2001, locul I, clasa F2 în CNR Siromex de două ori locul II, grupa H și A în r. României și r. Harghitei. Declarat *Omul Cursei*. În anul următor (2002) cucerește locul I în trei etape ale r. Cibinului, Argeșului și Avram Iancu. În 2003 locurile III și IX în r. Siromex grupa N/4. Navigatorii săi: Ferencz Csaba, Zoltan Juhos. A concurat pe mașinile: Mitsubishi Lancer Evo 6 TM, Renault Clio Williams 2,0, Ford Escort RS2000.

ALDEA, PETRU (1948), n. în Ungheni, județul Mureș. Pilot de raliu. Cluburi sportive: ITA Mureș, ITA Electromureș Târgu Mureș. A debutat în anul 1982. A avut copilot pe Gheorghe NEMEȘ. Ca echipaj au făcut parte din lotul național de raliuri cu care a participat la etape internaționale. Palmares Internațional, Raliu: 1982 Loc II clasament general - Raliul DUNĂRII -DACIA, Sibiu, copilot Gheorghe NEMEȘ; Palmares

Național, Raliu: 1987 Campion Național grupa A, copilot Gheorghe NEMEȘ, 1989 Campion Național grupa A, copilot Gheorghe NEMEȘ.

ANDREI, NICOLAE (1957), n. în Pitești. Absolvent al Universității Politehnica București, promoția 1979. Inginer auto. Pilot de raliu, de viteză în coastă și de viteză pe circuit. Concurează pentru început în 1984 în r. Dunării, etapă a campionatului național în care ocupă locul III grupa A. În probele de viteză în coastă debutează în 1980 situându-se pe locul III la concursul "Paltiniș" – Sibiu, iar în cea de viteză pe circuit în *Cupa Dunării* – Brăila (1982). Cele mai multe concursuri le înregistrează în raliuri, acumulând 26 de starturi, realizând următoarele performanțe: de șapte ori s-a clasat pe locul I, clasa C1.5 grupa A și în r. Aro – Daciada, Harghitei, Deltei, CRSS – divizia A, în r. Bucovinei și Brașovului (1985, 1986, 1987, 1988); de nouă ori locul II în CN București, în 1985 în r. Harghitei în 1986, în r. Aro – Câmpulung Muscel – 1986, în r. Brașovului – 1987, în r. camp. național, divizia A – 1988, în r. Deltei, 1989); de șapte ori locul III în raliurile: Dunării – 1984, în *Cupa Păcii și Prieteniei* – 1986, în CN – 1988, în r. Deltei – 1988, Castanilor – 1988. În proba de viteză pe circuit, în *Cupa Dunării* se situează pe locul III 1982 la Brăila și la

București. În concursurile internaționale cucerește locul II, clasa 1400, grupa C în Tour d'Europe în 1988 și locul VI în același an în concursul din Bulgaria, r. Hebros. A concurat pe Dacia 1300, având coechipieri pe: N. Voican, G. Barbu, D. Amărică, D. Necula, D. Mojilian, N. Nicolaescu.

ANDRONIC, HORIA (1953-2010), n. în Topoloveni. Absolvent al Institutului de Construcții București (1965). Legitimă la clubul IT București (1984-1989). Antrenor al echipei Autotehnica Racing Team București (1993). Fondator al Fundației Autotehnica (1995).

Palmares: debutează în 1982; participă în 1983 în concursurile de viteză pe circuit, locul III grupa A, ocupând locul II în 1987, locul III grupa A în 1988; vicecampion grupa A (1980) și din nou vicecampion în 1989, grupa A; participant la circuitele din Cupa Păcii și Prieteniei în perioada 1987-1989. A devenit unul dintre cei mai buni preparatori de automobile și motoare de competiții din 1995 până în 2008. Desemnat de FRAK pilot de elită clasat în topul primilor 10 automobiliști ai anilor 1989, 1999, 2002, 2003.

ANDRONIC, MARIUS PAUL (1978), n. în București. Absolvent al Politehnicii București, promoția 2000. Inginer auto. Pilot de raliuri și de viteză în coastă. Debutează în 1998, în etapa de viteză în coastă Pârâul Rece, iar în 1999 obține titlul de CN gr. A. În anul următor, la

aceeași grupă A, se situează pe locul II, în 2001, pe locul II, în anul 2002 pe locul II, iar în 2003, devine CN absolut de viteză în coastă și campion grupa A. În anul 2004, realizează la grupa H locul IV în cursele de viteză în coastă, iar în 2007 în CVCR ocupă locul VI open în clasamentul general, și locul V în clasamentul grupei H. Federația l-a nominalizat ca cel mai bun sportiv al anului 2003. Membru al

fundației Autotehnica (1995). Din același an este pilot al Autotehnica Racing Team București.

ASLAN, CONSTANTIN (1890-1974), n. în București. A făcut studii tehnice la București, continuate la Paris unde a luat contact cu sporturile tehnice având aplecare spre ciclism, motociclism și automobilism, reușind să cucerească numeroase concursuri. În 1932 a întemeiat

Asociația Sportivă Metropola cu secții de ciclism și motociclism, iar mai târziu a devenit vicepreședinte al FR de Automobilism. După război s-a retras la Piatra Neamț nevoit să lucreze controlor tehnic la Sovrom, iar în 1949 a fost desemnat să conducă la Roman un mare concurs de motociclism. Profesor la școala de mecanici auto a contribuit la dezvoltarea interesului pentru mirajul sporturilor tehnice în rândul elevilor săi.

ASAN, BAZIL GEORGE (1860-1918), n. în București. Explorator. Fiul industriașului care a construit în 1853 la București prima moară acționată de un motor cu aburi (expusă la Muzeul Tehnic „Dimitrie Leonida”). Absolvent al Institutului Politehnic din Liege.

Ca membru al unei expediții norvegiene la Polul Nord, el este primul român care atinge regiunea arctică. A fost și primul român care a făcut ocolul pământului. În anii 1997-1998, a trecut prin Canalul de Suez, a străbătut Oceanul Indian, ajungând în Japonia și apoi în SUA. A publicat mai multe lucrări privind dezvoltarea industriei naționale. A efectuat călătorii de afaceri în diferite zone ale lumii. A pledat cu multă competență, venind cu argumente deosebit de serioase, asupra necesității unei legături între Dunăre și Marea Neagră. Împreună cu fratele său, în anul 1893, a efectuat experimente în prelucrarea petrolului, descoperind o metodă de extragere a uleiurilor minerale din acest zăcămint.

Spre sfârșitul secolului s-a orientat spre automobil, văzând în el un mijloc de transport al viitorului. Deși automobilele apăruseră în România în 1895, cinci ani mai târziu a adus un exemplar FN Herstal (foto) care avea să fie primul automobil înscris la Prefectura Poliției București, care-și înființase Serviciul de Circulație Rutieră. Automobilul, construit la Liege în 1900 are seria de fabricație nr. 40. Faeton de două locuri, cu motor bicilindric, cu capacitate de 796 cmc și 3,5 C.P. Automobilul se află în patrimoniul Muzeului Național de Istorie al României.

AUR, CONSTANTIN (1963), n. Bârlad. Pilot de raliu, viteză în coastă, legitimat la clubul sportiv Fortus Iași. A debutat în anul 1986 la R. Brașovului. Pleacă din țară, urmează școala de pilotaj Jean Michel Fabre din Sergy Pontoise (Franța) în 1988 și revine în 1990. Participă la raliurile din campionatul național unde obține primul titlu de campion național în anul 1995. A mai participat în competiții sub culorile cluburilor: DACIA SERVICE RALLY Pitești, DACIA Pitești, ARDAF Club Cluj Napoca, AUTOTEHNICA BASTOS București. A avut copiloți: D. Boboescu, S. Moraru, D. Ionescu, N. Voican, A. Berghea, Fl. Hangu, T. Avram, V. Ungureanu. A concurat pe automobile: Dacia 1300, Peugeot 205 GTI, Dacia Liberta, Toyota Celica 4WD, Seat Cordoba WRC EVOZ, Ford Escort, Mitsubishi Lancer EVO VI, VII, IX, Skoda Octavia WRC EVO 3. A fost membru al Consiliului Federal al FRAS. Este fondatorul Școlii de pilotaj auto sportiv „Titi Aur”, unde numeroși tineri sunt inițiați în pilotajul sportiv, dar și în conducerea defensivă a automobilului. În 2003 participă în 6 etape de campionat mondial PWRC (Suedia, Noua Zelandă, Grecia, Germania, Australia) și reușește să acumuleze 2 puncte la categoria automobilelor de producție. Palmares în Campionatul Național de raliuri : 1986 Debut în raliuri cu Dacia 1300, la Raliul Brașovului, 1987 Dacia 1300 - participă la numai 2 etape, 1988 Școala de pilotaj Sergy Pontoise – Franța, 1990 Peugeot 205 GTI -

victorie în Raliul Avram Iancu, 1991 Peugeot 205 GTI - victorie în Raliul României (competiția națională), 1992 Dacia Liberta - victorie în Raliul Deltei, 1995 Audi Quattro S2. Reușește victorii în Raliul Dacia Pitești, Raliul Avram Iancu, Raliul României (competiția națională) și primul titlu național. 1996 Toyota Celica 4WD. În primul an cu noua mașină învinge în Raliul Brașovului, Raliul Banatului și Raliul Dacia Pitești, 1997 Toyota Celica 4WD. Este anul recordului absolut, cu victorii în Raliul Brașovului, Raliul Banatului, Raliul României (etapă europeană), Raliul Dacia Pitești, Raliul Avram Iancu, Raliul Iași, Raliul Harghitei (cu 7 reușite din 7 posibile, obține al doilea titlu național), 1998 Toyota Celica 4WD. Obține victorii în Raliul Brașovului, Raliul Banatului, Raliul Clujului, Raliul Dacia Pitești, Raliul Iași, Raliul Harghitei, 1999 Toyota Celica 4WD și Ford Escort RS Cosworth - victorii în Raliul Brașovului, Raliul Banatului, Raliul Clujului, Raliul Avram Iancu, Raliul Harghitei, 2000 Toyota Celica 4WD - 4 succese, în Raliul Siromex - Baia Mare, Raliul Argeșului, Raliul Banatului, Raliul Avram Iancu - Cluj Napoca - obține al 5-lea titlu național, 2001 Seat Cordoba WRC Evo2, victorii în Raliul Brașovului, Raliul Hunedoarei, Raliul României, Raliul Argeșului, Raliul Mănăstirilor, Raliul Banatului, Raliul Avram Iancu - Campion național pentru a 6-a oară, 2002 Seat Cordoba WRC Evo 2 - victorii în Raliul Brașovului, Raliul Siromex, Raliul Banatului, Raliul României, Raliul Sibiului - Campion național a 7-a oară, 2003 Participă la CNR în două etape și învinge în Raliul Sibiului, 2004 Skoda Octavia WRC. Revine în campionatul național după un an de pauză. După numeroase probleme tehnice, învinge în Raliul Banatului și în Raliul Moldovei, 2005 Mitsubishi Lancer Evo 7 - trei victorii în Raliul Hunedoarei, Raliul Sibiului și Raliul Harghitei și încheie sezonul pe locul doi la general, 2006 Campion național absolut pe o mașină Mitsubishi Lancer EVO 9 și campion la echipe în cadrul echipei OMV-Petrom Rally Team (navigator Adrian Berghea), 2007 Mitsubishi Lancer Evo IX grupa N - Locul 4 în clasamentul general și clasamentul grupei N - o singură victorie de etapă,

Raliul Avram Iancu, 2008 Mitsubishi Lancer EVO IX - Locul 12 în clasamentul general și cel al grupeii N, locul patru în cadrul Cupei Mitsubishi. Palmares în Campionatul Național de Viteză în Coastă: 2002 Campion Național - 4 victorii din 4 etape efectuate.

BALINT, LUDOVIC (1946-1994), n. Brașov. Șofer profesionist. A debutat în automobilism în 1975, într-un raliu rezervat tineretului. La finele anului 1975 era vicecampion de raliuri la clasa Dacia 1300 gr. I, după Szentpali.

A fost campion național de viteză pe circuit și de viteză în coastă. Repetă performanța în 1977 și 1978. Începând din anul 1981, se specializează numai în raliuri și, împreună cu Constantin Zărnescu, formează cel mai bun echipaj de raliuri în următorii 10 ani. Ei cuceresc 12 titluri de campion național de raliuri, din care 7 titluri absolute (1981, 1982, 1986, 1987, 1989, 1991). Din 1992, coechipiera lui LB devine Gabriela Stroescu, cu care obține titlul de campion național absolut la raliuri în 1993. A obținut titlul de Maestru al sportului în 1978. A fost declarat de 5 ori cel mai bun automobilist al anului (1984, 1987, 1989, 1991, 1993). Antrenorul lui LB a fost ing. Dumitru Telescu. Coechipierii cu care a mai concurat au fost: Gh. Simion, Gh. Urdea, I. Crăciun, C. Țiț, M. Panaite, D. Amarică, D. Toma, D. Banca. A câștigat ediția din 1987 a Raliului Dunării.

BANCA, DACIAN (1953) n. Cluj-Napoca. Pilot și copilot de raliu, legitimat la clubul sportiv Unirea Tricolor București, Dacia Pitești. A debutat ca pilot în anul 1974 la R. Castanelor obținând locul III la clasa 850 (Fiat 850). A participat la Volan-Ungaria, Nisipurile de

Aur-Bulgaria, Tatra-Cehoslovacia, Acropole-Grecia, Gunaydin-Turcia, Turul Europei. A fost copilot pentru L. Balint, N. Grigoraș, D. Urdea, Cr.

Măcăneată, D. Toma. Ca pilot a avut copiloți: L. Borbely, M. Mureșan, C. Zărnescu, P. Ciucă, I. Mălăuț, D. Urdea. A concurat pe automobile: Fiat 850, Dacia 1300. A fost desemnat cel mai bun sportiv la automobilism în anul 1992. I s-a acordat titlul de maestru al sportului din anul 1980. Palmares Internațional Raliu: 1979 locul IX cls general și locul I la clasă, R. GUNAYDIN, ediția a VIII-a, în Turcia, etapă în Campionatul Balcanic, copilot Ionel MĂLĂUȚ, 1979 locul IX cls general, locul V în Campionatul Balcanic, în R. DUNĂRII, ediția a XIV-a, în România, etapă în CE de Raliuri, CPP și Campionatul Balcanic, copilot Ionel MĂLĂUȚ. Echipajul a câștigat grupa și clasa în CPP și Campionatul Balcanic și clasa în CE de Raliuri, 1979 locul I la clasa 1300 și titlul de Campion Balcanic la clasă, la finalul Campionatului Balcanic obține un titlu balcanic. -1982 locul X cls general, locul X în CPP, R. DUNĂRII-DACIA ediția a XVII-a, la Tulcea, etapă în CE de Raliuri și în CPP, pilot Gheorghe URDEA, 1985 locul XXXV cls general și locul VIII la clasă, R. ACROPOLE ediția a XXXII-a, Grecia, etapă în Campionatul Mondial de Raliuri, pilot Nicu GRIGORAȘ, 1987 locul XXVIII cls general și locul V la clasă, R. ACROPOLE ediția a XXXIV-a, Grecia, etapă în Campionatul Mondial de Raliuri, pilot Nicu GRIGORAȘ, 1988 locul VII cls general și locul III la clasă, în TURUL EUROPEI, ediția a XXXI-a, locul II pe națiuni, locul I pe mărci, pilot Nicu GRIGORAȘ, 1994 locul VII cls general, R. ROMÂNIEI ediția a XXIX-a, Baia Mare, etapă în CE, pilot Dorin TOMA, 2000 locul IV cls general, R. ROMÂNIEI ediția a XXXIV-a, Brașov, etapă în CE, pilot Dorin TOMA, Palmares Național Raliu: 33 de titluri de campion național, din care trei de campionat absolut : 1978 Campion clasa 1300, grupa 1, copilot Constantin ZĂRNESCU, 1979 locul III clasa 1300, grupa 1, copilot Ionel MĂLĂUȚ, 1982 locul III cls general, pilot Gheorghe URDEA, 1983 Campion național absolut, Campion național grupa C, pilot Gheorghe URDEA, 1992 Campion național absolut, Campion național grupa H, pilot Dorin TOMA, 1993 Vicecampion absolut, Vicecampion grupa H, Campion clasa H 12, pilot Dorin TOMA, 1994

Câștigător grupa A, pilot Dorin TOMA, 1995 Vicecampion absolut, vicecampion grupa A, pilot Dorin TOMA, 1996 Vicecampion absolut, Câștigător grupa N și Cupa ROMÂNIEI, pilot Dorin TOMA, 1997 Locul III cls general FIA, Campion grupa N, campion clasa 7, locul III cls Open, pilot Dorin TOMA, 1998 Campion grupa H, campion clasa 7, locul III cls Open, pilot Dorin TOMA, 1999 Vicecampion absolut, vicecampion grupa A, pilot Dorin TOMA, 2000 locul V cls general, pilot Dorin TOMA, 2001 Campion grupa H, campion clasa 7, locul VIII-IX cls general, pilot Dorin TOMA, 2003 locul V clasa A 7, pilot Florian NUȚĂ Palmares Național Viteză în coastă : 1978 locul III clasa V.

BĂLDESCU, VICTOR (1952) n. în București. Pilot de raliu și viteză în coastă. Copiloți raliu: Gheorghe Nemeș, Dacian Banca, Silviu Dascălu, Florin Hangu, Ciprian Solomon. Concurează pe automobile: Mitsubishi EVO 9, Ford Focus, Mini MC, SUBARU N14. A

fost desemnat între primii 10 sportivi ai anului în 2000 și 2001. **Palmares Național Raliu :** **2004** Locul 17 cls general, locul VII clasa 8, copilot Silviu Dascălu, **2005** Locul 19 grupa H, copilot Radu Dumitriu, 2006 Locul 17 cls FIA, locul 17 grupa N, copilot Florin Hangu, **2007** Locul XXVIII FIA, locul 17 grupa N, Locul 16 la grupa N4 copilot Ciprian Solomon, **2008** Locul XXIII la grupa N, copilot Ciprian Solomon, 2009 locul IV grupa H, copilot Ciprian Solomon, 2010 locul 49 cls FIA, locul 33 grupa N, locul 10 clasa N4, copilot Ciprian SOLOMON **Palmares Național Viteză în Coastă :** 2000 Campion grupa A, 2001 Campion grupa A, Vicecampion absolut, 2002 locul III cls general, 2004 Vicecampion absolut, 2005 Vicecampion Absolut, locul II la grupa H și la clasa H4, 2006 Campion Național Absolut, Campion gr. H și la clasa H 4, 2007 Locul VIII Open, locul VI grupa H, locul V clasa H5, 2008 Locul VIII Open, locul VII grupa H, 2009 Locul 16 Open, locul IX grupa H, 2010 Locul 21 Open, locul 7 grupa H. A deținut

funcția de președinte al F.R.A.S.

BELDIE, EVA MIHAELA (1983), n. în Piatra Neamț, județul Neamț. Copilot de raliuri. Profesia: medic medicină sportivă. Hobby: **schii, automobilism**. Cluburi: Pro Drive Bârlad, Autosport Fair Play Abrud, Pro Rally Câmpulung Muscel. Mentor Claudiu

DAVID. Debutază pentru început în 2003 la Raliul Brașovului, în poziția de copilot. Din 2003 participă în Campionatul Național la Raliuri în cadrul grupei H și la diverse etape din Campionatul Mondial și European de Raliuri. Concurează pe mașinile Dacia Nova, Opel Corsa GSI, Renault 5 GT Turbo, VW Polo GTI, Mitsubishi Lancer. Are pilot pe Claudiu DAVID. Este desemnată între primii zece sportivi ai anului în 2006 și 2008. Palmares Internațional, Raliu: 2004 locul I clasa N 1,6, Raliul Waldviertel -Austria, Campionatul European de Raliuri, 2007 locul XI clasa N 4, Raliul Waldviertel-Austria, Campionatul European de Raliuri, 2007 locul XXII la P-WRC grupa N4, Raliul Argentinei Campionatul Mondial de Raliuri (WRC), 2007 locul XI la P-WRC grupa N4, Raliul Japoniei, Campionatul Mondial de Raliuri (WRC); Palmares Național, Raliu: 2003 locul III grupa H 11, Campionatul Național de Raliuri, 2004 locul I Trofeul N 1,6, Campionatul Național de Raliuri, 2005 locul I Trofeul N 1,6, Campionatul Național de Raliuri, 2006 locul II cls general (N+2,0) Campionatul Național de Raliuri, 2008 locul V cls general final, participă la 5 etape, locul I și două locuri II Campionatul Național de Raliuri.

BELLU, ANDREI (1949) n. în București. Inginer Auto. Pilot de circuit și de viteză în coastă. Legitimat la clubul Dacia Pitești. Automobile de concurs: Dacia. Palmares Național, Viteză în coastă: 1978 campion național absolut, 1979 campion

național absolut la gr. VI; Viteză pe circuit: 1977 campion național, clasele VI și VII, 1978 campion național, clasele VI și VII, 1979 campion național, clasele VI și VII, 1979 campion național absolut. A emigrat în Germania și lucrează la compartimentul competiții de la BMW.

BERGHEA, ADRIAN (1969) n. în Victoria (jud. Brașov). Absolvent al Liceului Industrial (1987). Mecanic auto. Pilot de raliuri de viteză în coastă și de viteză pe circuit. Din 2008 devine pilot prioritar. A fost inițiat în tainele spațiului automobilistic de C. Aur.

Debutază în campionatul național de raliuri în 1993, ocupând locul VIII în finala Cupei Promorally Castrol. În intervalul 1994-2003 s-a situat pe locuri variind între locurile IV-XXII. Din 2004 se va clasa pe locuri fruntașe (III), în 2005 pe locul II și locul I în 2006 și 2007; grupa 1, 2, 3 – A, N, H și clasa H, 8, 7, 2, 3. A concurat pe mașinile Mitsubishi Evo 6, 7, 9, Subaru XII, Renault Clio, Dacia Nova, Ford Escort. A avut ca navigator pe D. Gîrtofan, C. Aur, D. Ungur, Carmen Berghea, M. Lăzărescu, Günther Graef.

BIBIRI, CORNELIU (1955), n. în București. Mecanic și conducător auto a lucrat la IDMS București. Este căsătorit și are doi copii. A debutat în sport în anul 1983 și a activat la cluburile IDMS București și CMAK-FEA-IFA București (1989) și a concurat pe

Dacia 1983 și gr. B8-Easter (1984-1989). La avut ca mentor pe maestru al sportului Ștefan Iancovici. Rezultate la viteză în coastă: 1983-locul 3 la Valea Domanului și Vidraru, locul 2 la Măgura Buzăului la grupa N, 1984...1986 locul 2 la Măgura Buzăului, Stâna de Vale, Sf. Ana și Râșnov. Viteză pe circuit: locul 1 și 2 la circuitele din Pitești și Reșița, la grupa N, apoi locurile 1 la circuitele din Galați (1984) și

Oradea (1985), locul 2 la circuitul din Buzău la grupa B8 Easter. Urmare acestor rezultate a fost selecționat în lotul național de formula Easter care a participat la etapele din Cupa Păcii și Prieteniei de la Budapesta, Riga-LETONIA, Schleiz-DDR. Devenind vicecampion al anului 1985 la formula Easter a fost desemnat în primii 10 sportivi ai anului.

BORBELY, LAURENȚIU (1921-2008), n. în Cluj-Napoca. A debutat în raliul în anul 1968 pe un Renault 10. Apoi a concurat și la viteză în coastă și viteză pe circuit. A fost legitimat ca sportiv de performanță la cluburile Universitatea Brașov, Autotehnica Bastos București.

În ultimi ani de activitate sportivă a construit o mașină de formulă cu care a concurat în campionatul național de viteză în coastă. Palmares Național Raliuri: 1969 Vicecampion la clasa 3, 1970 locul 3 în campionatul național de raliuri 1100 sport. Palmares Național Viteză în Coastă: 1970 locul 3 Cls. General -1971 locul 6 Cls. General, 1972 locul 3 Cls. clasa 4, 1973 locul 5 Cls. General, locul 3 clasa 3, 1974 Vicecampion național cu echipa Universitatea Brașov, 1975 locul 5 general, locul 3 la echipe de UNIVERSITATEA Brașov, 1979 Vicecampion clasa 4, 1980 locul 5 general, 1990 locul 8 general grupa E, 1992 locul 2 general grupa E, 1993 locul 6 Grupa H 2002 Ti, 1992 Vicecampion la clasa H9, locul 3 clasa H7, 1997 locul 7 clasa H4, Campion cu echipa Autotehnica Bastos București, 1998 locul 7 la grupa H4. Palmares Național Viteză pe circuit: 1979 Campion la clasa IV.

BURIANU, GEORGE (1901-1996), n. în Brăila. În 1917 a plecat din România, a ajuns în Italia, unde l-a cunoscut pe celebrul pilot italian Felice Nazzarro. După Italia, George Burianu ajunge în Belgia și lucrează ca inginer la Minerva. În anii '20-'30 a luat startul în

multe curse printre care, Grand Prix Spania în 1928 (locul 2, unde avea să primească personal felicitările Regelui Spaniei pentru performanța din acest Grand Prix), Grand Prix Monaco 1929 (locul 2), iar în 1927 la Cursa de 24 de ore de la Francorchamps, George Burianu a luat startul pe un automobil Georges Irat și a câștigat Cupa Regelui la clasa 2000 cmc. În 1940 se înscrie ca pilot voluntar în Royal Air Force unde rămâne până în 1945. După război, revine în Belgia și lucrează la Beherman & Demoen. Deși plecat de multi-mulți ani din țară, prietenii, străinii, îl auzeau adesea vorbind românește, dar nimeni nu îl înțelegea (nu cunoșteau limba română).

BUTCULESCU, MARIN (1906-1995), n. București. Absolvent în 1923 al Liceului Francez din București și în 1925 al cursurilor „Ecole Centrale”. Din Paris. A fost reprezentantul general al firmei B.M.W. pentru România. Polisportiv de performanță, campion național și balcanic de

tir (locul I în 1934), campion de *înot*, fiind printre primii *scufundători* din România, *vânător sportiv* de vânat mare (urs, lup, râs și cerb), cât și de vânat mic și excepțional *automobilist*, din generația de aur J. Calcianu, I. Cămărășescu, H. Manu, A. Berbescu, I. Mendel, Băzu Cantacuzino, E. Urdăreanu. A învățat să conducă automobilul la 14 ani, în competiții participând șase ani mai târziu, când a obținut permisul de conducere. În 1927, începe să concureze în circuite de regularitate, de viteză și mai ales în cursele de coastă, obținând locul I în Marele Premiu al ACRR (1926), Turul României (1927), Marele Premiu al Moldovei - 780 km, din care 375 km în pantă (1928), Cursa de coastă de la Avala (Iugoslavia), unde este felicitat de regele A. Karagheorghevici, soțul principesei Marioara de România (1929), cursa de la Monte Carlo „Mont des Mules” (1930), concursul de viteză București - Belgrad (1930) și cursa în care a obținut recordul de viteză - încă actual Paris-București în 39 h 45', pe o mașină marca Chrysler Imperial,

proiectată de MB (8 cilindri în linie, 150 km/h, decapotabilă, înaltă de numai 1 m de la sol). Câștigă un trofeu la San Remo (aflat astăzi în Muzeul Sporturilor din București), cursele internaționale de coastă de pe Feleac și Sinaia (1934-1935), Turul României (1935) și Raliul Bucureștiului (1935). Nu a avut nici un accident în cei 1.500. 000 km parcurși. Din anul 1949 până la sfârșitul vieții, nu a mai condus, neacordându-i-se aprobarea pentru obținerea unui nou permis de conducere! MB, mecanic ingenios, și-a preparat personal automobile cu care a concurat în perioada 1930-1935, utilizând roțile duble pe puntea spate, farurile și suspensiile telereglabile, încălzirea cu aer cald în interiorul caroseriei.

BUTCULESCU, N. EMANOIL (1878-1909). Deși se remarcase de foarte tânăr ca „practicant de seamă al tuturor sporturilor”, ca „iubitor al progresului” a manifestat „o patimă înfocată pentru automobilism”, „încă din primele vremuri ale acestuia”. Membru fondator și donator al Automobil Clubului Român s-a remarcat în numeroase acțiuni organizate în cadrul acestui for. Din nefericire a încetat din viață în urma unei scurte suferințe, la Menton, în Franța.

CALCIANU, JEAN (1893-1960), n. în Dobrogea, fiu de țaran care vine în București în 1909 să învețe mecanica. În 1914, pleacă în Franța și se angajează la Renault, iar mai târziu la Bugatti. JC este în istoria automobilismului din România cel mai bun specialist în reglaje (*moteur au point*). În 1927, intră în concursurile de automobilism, iar în 1928 câștigă prima sa cursă (kilometru lansat - Circuitul Miramas - Franța) pe o mașină Bugatti 37 (1 500 cmc) ocazie cu care e remarcat și angajat (ca mecanic la bancul de probe) de Ettore Bugatti. JC continuă să concureze, câștigând împreună cu fostul său coechipier Gheorghe Nadu, Marele Premiu Lemberg în 1931, cu o mașină Bugatti. În același an, stabilește un nou record pe distanța București-Paris (44 h10'), făcând cuplu cu marele polisportiv (motociclist,

aviator, automobilist), Bâzu Cantacuzino, pe un Buick de 6 cilindri. Organizează în 1934. cu ajutorul IAR-Brașov. prima competiție automobilistică din țară, pe circuit închis, Marele Premiu al Orașului Brașov, pe care o domină autoritar. Împreună cu ing. Petre Carp, construiește la IAR Brașov primul automobil de curse românesc, Ford V8. În palmaresul său s-a înscris un record pe Feleac, unde l-a întrecut pe Hans Stuck, viitor campion mondial al alergătorilor în coastă. Anul 1939 va fi cel mai prodigios din cariera sa strălucită, pentru că stabilește un record deosebit pe distanța București. Brașov, pilotând o mașină Hotchiss de 3 485 cmc. Până în deceniul al 8-lea, acest record de 1h 38'30'' a fost imbatabil. *Câștigă* în 1939 Categoria « Curse » la Belgrad (Alfa Romeo ex. Nuvolari) prilej cu care este felicitat de pilotul italian Tazio Nuvolari (Auto Union), *câștigătorul Categoriei "Sport"* și al Marelui Premiu al Belgradului '39 (care a fost surprins să-și revadă mașina). Până la izbucnirea războiului, JC a alergat la toate cursele din țară, câștigându-le în majoritate. În această bogată activitate competițională, a avut un adversar de talia sa, Petre Cristea. A participat la curse până la vârsta de 55 ani.

CĂPRIȚĂ, CORNEL (1939-2012), n. în București. În perioada 1954-1964 a fost ciclist la "Casa Centrală a Armatei", iar din 1967 debutează în automobilism ca sportiv legitimat la Unirea Tricolor București. Participă la campionatele de viteză în coastă și viteză pe circuit din țară. Apoi

devine un mecanic de asistență la raliuri pentru echipele de la UTB care au participat la raliuri internaționale : Raliul WARTBURG-RDG, Raliul SKODA-Cehoslovacia, Raliul POLSKI-Polonia, Raliul GYUNADIN -Turcia, etc. Palmares Național, Viteză în coastă: 1975 Loc III clasa 1000 I ACR București, 1976 Vicecampion clasa I ACR București, 1977 Campion Național clasa I Unirea Tricolor București; Viteză în circuit: 1976 Campion Național Clasa I ACR București, 1977 Loc III Clasa I Unirea Tricolor București.

CIUCĂ CONSTANTIN (1948), n. în Pitești. Pilot de raliu, viteză în coastă și viteză pe circuit. Profesia: șofer și pilot de încercări, cascador, după ce a fost milițian (a „scăpat” din miliție, trăgând cu pistolul într-un local). L-a dublat pe actorul Constantin DIPLAN în filmul „RALIUL”. Debut la curse

în anul 1981 la Marele Premiu al Bucureștiului „Jean CALCIANU” și în 1982 la raliu, copilot Dacian BANCA. Automobile de curse: Dacia 1300, Dacia cu motor cu axă cu came în cap. Cluburi sportive: I.A. Pitești, ITA Argeș, FEA București, ALFA București, ALFA -ICSITA Pitești. A fost desemnat de FRAK între cei mai buni sportivi ai anului în 1982 și 1983. Palmares Național, Viteză în coastă: -1982 Campion grupa A, DACIA PITEȘTI-Campionă Națională, 1983 Vicecampion grupa A, DACIA PITEȘTI-Campionă Națională, 1987 Locul IV clasele C5+C6, ALFA-FEA București-locul IV, 1988 Vicecampion la grupa C2, ALFA-ICSITA Pitești-locul III, 1989 locul V grupa C, ALFA-ICSITA Pitești-Campionă Națională, 1990 Vicecampion grupa C, la I.A. Pitești, 1992 AUTOMOBILE DACIA Pitești-Campionă Națională; Viteză pe circuit: 1982 Campion grupa A, la DACIA Pitești-Campionă Națională, 1983 Campion grupa A, la DACIA Pitești-Campionă Națională, 1985 Locul III grupa A2, FEA București-locul V pe echipe, 1986 Locul IV grupa A, ALFA București- locul III pe echipe, 1987 Locul IV clasa C 5, 1988 Vicecampion grupa C2, ALFA-ICSITA Pitești-Vicecampionă Națională, 1989 Locul VI grupa C, ALFA-ICSITA Pitești-locul IV; Raliu: 1982 Participă la R. ZĂPEZII, locul I cls general R. DELTEI, copilot Dacian BANCA.

COCONOIU, GABRIEL BOGDAN (1973), n. în București. Economist, absolvent al A.S.E. București, promoția 1997. Pilot, copilot, organizator de competiții, jurnalist auto, restaurator de vehicule istorice. Concurează cu Aero 30 Roadster (1937) și Lancia Fulvia (1971). Cofondator

al *Retromobil Club România* (1998), Autoritate Națională F.I.V.A. (Federația Internațională a Vehiculelor Vechi), membru al Consiliului Director al R.C.R. (1998-2010). Editează, în premieră în România, o serie de materiale și siteuri dedicate vehiculelor istorice: *“Retromobil Magazin”* (1999), *www.retromobil.ro* (2001), *“100 de ani Ford Motor Company”* (2003), *www.AroM461.ro* (2006), *www.automobil.ro* (2010). A publicat peste 300 de articole în prestigioase publicații din țară și străinătate, colaborând în prezent cu revista bilunară *Autoshow*. În anul 2004 a fondat Agenția de presă *Compania Automobilia*, specializată în istoriografia auto-moto și deținătoarea uneia din cele mai importante arhive din țară. S-a clasat în 2002 pe poziția secundă în Raliul Internațional Voralpenfahrt (Austria – prima participare românească la un eveniment F.I.V.A.), câștigând în 2004 (copilot Dan Niciovici) Raliul Trandafirul Bulgar. Deține un număr record (peste 120) de participări la evenimentele naționale dedicate vehiculelor istorice.

COJOCARU, PETRE (1948), n. în Craiova. Absolvent al Universității Politehnica din București, promoția 1971. Inginer Auto. Pilot de raliu, viteză în coastă, viteză pe circuit, autocros. Legitimat la A.S. I.T.A. Rovine, Craiova, A.S. Universitatea Craiova,

A.S. OLTCIT Craiova. Hobby: Automobilism, tenis de masă, pescuit, călătorii. Debut: 1977 „Raliul Independenței” (proba de îndemânare) Craiova-loc V din 25 participanți. Mentor: Eminuță DUMITRESCU, Ion PĂTRUȚOIU. A avut copiloți pe Costi Duval, Constantin Busulescu, Ion Dricu, Florinel Ene, Bucurel Bucur, Eugen Pop, Victor Pop, Nelu Costache, Eminuță Dumitrescu, Ion Pătruțoiu, Costel Ulăreanu, Adrian Teodorescu. A concurat pe automobile Dacia 1300, OLTCIT. A fost desemnat în primii 10 sportivi ai anului în 1984, 1985, 1987, 1988. I s-a decernat titlu de maestru al sportului în 1989. Palmares Internațional Raliu: -1988 loc III grupa A R. NISIPURILE DE AUR

Bulgaria Palmares Național Raliu : 1978 locul III DACIADA etapa I, locul I general etapa II, locul I general R. PETROLISTUL, 1979, 1980 locul I general R. CRAIOVEI, 1982 locul III general Cupa „1 Iunie”, locul III general R. COLOANA INFINITULUI, 1983 locul I general R. COLOANA INFINITULUI, 1984 locul I general Cupa DIERNA, locul I general Cupa „Congresul al XIII-lea”, final locul III general Campionatul Național de Raliuri, vicecampion raliuri grupa A, 1985 locul III general grupa C R. ARO, locul I general R. COLOANA INFINITULUI, 1986 locul III grupa C R. BUCOVINEI, 1987 locul III grupa A R. BRAȘOVULUI, locul II grupa A R. HARGHITEI, 1988 locul I grupa A R. DELTEI, locul I grupa A R. HARGHITEI, campion național grupa A, 1989 locul II grupa A R. BRAȘOVULUI Palmares Național Viteză în Coastă: 1984 locul IV Campionatul Național de Viteză în Coastă, 1985 Vicecampion național, 1987 Campion național, 1988 locul II Reșița 1, Locul II Reșița 2 Palmares Național Viteză pe circuit : 1981 Locul I Circuit CRAIOVA, 1984 Campion Național, 1985 locul I general Circuit PANDURAȘUL, Locul II grupa A Circuit ORADEA, locul III grupa A SF. GHEORGHE, 1986 locul III grupa A final CN Viteză pe circuit, 1988 locul III general Circuit OLTCIT Craiova. Palmares Național Autocros: 1985 locul II grupa A Autocros DACIADA, 1986 locul I grupa A Autocros CÂMPULUNG MUSCEL, locul III general Campionatul Național.

CONSTANTINESCU, GEORGE (GOGU) vezi **personalități**.

COSMESCU, NICOLAE (1950), n. în Pitești. Inginer autovehicule rutiere. Clubul sportiv: IATSA Pitești devenit din 1991 DACIA SERVICE RALLY. Debut: 1986, raliul Zăpezii, Brașov, locul III echipe. Membri echipei IATSA și apoi DACIA SERVICE RALLY conduse de către Nicolae COSMESCU: I. MĂLĂUȚ, M. MUREȘAN, M. COSTINEAN, M.

BUCUR, F. NUȚĂ, V. OBREJAN, C-TIN AUR, D. TOMA, R. DUMITRIU, G. GRIGORESCU, D. BOBOESCU, S. DINU, D. MOJILIAN, N. ANDREI, M. PANAIT, R. DANILA, AL. MOLDOVAN. Șef de echipă la Pitești. A inițiat: în 1988-Trofeul Dacia Sport pentru echipe de raliu; în 2007-Trofeul Ludovic BALINT pentru combativitate și excelență în raliuri. A scris cărți despre automobilismul românesc și internațional: 2002 - Formula I în era SCHUMACHER, 2005 - Formula I - Scena și culisele marilor premii, 2007 - 250 de curse alături de Michael SCHUMACHER, 2008 - Cu accelerația la planșeu.

COSTINEAN, MIHAI (1955), n. în Sibiu. Absolvent al liceului industrial. Maistru auto. A debutat în concursurile automobilistice în 1978 (locul X în r. Dacia). Legitimă Nina Sport, IATSA Pitești, IPA Sibiu. Pilot de raliu și de viteză în coastă. Consacrarea i-a conferit-o participarea la raliuri. În intervalul 1978-1990 CM a participat la 35 de concursuri de raliuri pe plan național, obținând următoarele clasări: 10 locuri I în raliuri din CN (1981, 1982, 1983, clasa 1300, grupa 1), în r. Harghitei (1978, 1986), în r. Brașovului (1987); locuri II în 10 raliuri: Deltei (1981), Zăpezii (1982), Dunării (1982), Zăpezii (1983), Deltei (1994 și 1995), Cibinului (1986), Național (1986), Deltei (1987); de patru ori în r. Cibinului (1981), în r. Castanelor (1982), în r. Deltei (1986), în r. Avram Iancu (1988); un loc VI în r. Campionatului național (1987). În cursele de viteză în coastă: o dată locul I (1980) și de trei ori locul II (1978, 1978, 1978, 1980). În concursurile internaționale: loc I tracțiune pe față în r. Iarna rusă (1982), loc I, clasa A în Cupa Păcii și Prieteniei (1982), loc I, grupa A în r. Iarna rusă (1984) locul IV în Campionatul Balcanic – r. Braro (Turcia) din 1984, locul I grupa A în Rally International Pneumont (Beslui) în 1985, loc I clasa 5 în Mogurt Salgotarjan Rally) în 1985, locul I, clasa 5 în raliul Poloniei (Vroclaw) în 1985. A concurat pe mașinile: Renault 5 Alpine, Dacia Sport. Coechipieri: R. Bădilă, E. Roșca, M. Panait, R. Mazilescu, G. Barbu.

CRISTEA, PETRE G. (1909-1995), n. București. A debutat în cursele pe km lansat de motociclism în 1924, când s-a clasat pe locul II absolut și a încheiat cariera în 1950, când a participat la Circuitul Vulcan și la cursa de viteză în coastă de la Sinaia, unde a obținut al doilea

loc în clasamentul absolut. Pilot de super clasă, nu a avut nici un accident sau o ieșire din circuit în cei 26 de ani în curse și antrenamente. De când s-a urcat la volan (1920) a parcurs peste un milion de kilometri. În raliul Monte Carlo din 1931 s-a situat pe locul XI absolut. În concursul internațional de la Mont des Mules, a cucerit locul VI, clasa C. În „Cupa de aur” de la Littorio, clasa C, în cuplu cu Alexandru Berlescu, a câștigat etapa Roma- Messina, iar în „Cupa Carpați”, împreună cu L. Fabinyi, s-a situat pe locul III absolut (concurând cu un Dodge copilot soția sa, Draga Cristea). În Raliul Monte Carlo, din 1934, a ocupat locul XVIII. În 1936, în Marele Premiu al Brașovului, a câștigat locul I absolut, ca și în concursul de coastă de pe Feleac. În 1936, împreună cu I. Zamfirescu, a ocupat locul I în raliul Monte Carlo, performanță repetată în Marele Premiu al Bucureștiului, la categoria sport. După mai multe curse în țară, câștigă pentru a doua oară (Ford V8), în 1937, Raliul Monte Carlo (copilot Cielo, au luat startul din Palermo), fiind retrogradat pe locul VII, după penalizarea primită pentru dimensiunea aripilor (considerate neregulamentare). Dar, în același an, câștigă Raliul Balcanic, proba finală desfașurându-se la Atena. Tot în 1937 obține victorii sau clasări fruntașe în Marele Premiu al Brașovului, Bucureștiului, în probele de coastă de la Sinaia, Feleac și Sibiu. La Marele Premiu al Portugaliei (Villa Real) din 1938, ocupă locul I, sport, clasa E și al II-lea absolut (B.M.W. 328). În 1939, la Cursa Eifelrennen, disputată pe circuitul de la Nürburgring, se situează pe locul I la aclassa 2000 cmc (B.M.W. 328), cu creșterea recordului de la 112 km la 115,1 km/oră, pentru ca, în același an, să se situeze pe locurile II și VI la absolut, în Marile Premii ale Finlandei, Luxemburgului și Bucureștiului. Trebuie menționat faptul că Petre G.

Cristea a fost primul pilot din istoria circuitului de la Nürburgring care a reușit victoria de la prima participare precum faptul că pilotul român se deplasa la startul acestor curse « pe roți » (acumulând oboseală și fără a beneficia de asistență tehnică). În sinteză, acest alergător de talie mondială s-a clasat în numeroasele curse la care a participat (70, din care 35 internaționale) de 30 de ori pe locul I, de 20 ori pe locul II și de 6 ori pe locul III.

DAVID, CLAUDIU (1978), n. Sinaia. Pentru început practică autocrosul (1997, 1998). În anul următor ocupă locul III în clasamentul general F2. Pilot de raliuri și de viteză. Debutază în raliuri în 2000 și obține titlul de vicecampion la categoria începătorilor. În 2001 participă

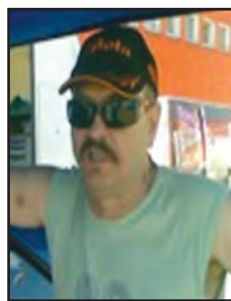
în campionatul național la raliuri în cadrul grupei H, pentru ca în 2002 să obțină două victorii în r. Siromex - Baia Mare și în r. Banatului. Se va situa pe locul III în campionatul național, grupa H. În 2004 va constitui revelația campionatului național, obținând titlul categoriei N1,6. În același an participă la prima competiție internațională, raliul Waldviertel, unde câștigă clasa N2. În anul 2005 își apără cu succes titlul de CN al trofeului N1,6 în două etape clasându-se în clasamentul general pe locuri fruntașe. Concurează pe mașinile Dacia Nova, Opel Corsa GSI, Renault 5 GT Turbo, VW Polo GTI, Mitsubishi Lancer Evo 9.

DE VASSAL, ALEXE (1910-2006), n. Odesa (azi în Ucraina). Inginer în „încălzire cu centrale automatizate”, promoția 1930. Nobil ereditar, familia sa de origine franceză (de lângă Bordeaux) a sărbătorit de curând un mileniu de existență. Tatăl său a fost invitat de împărăteasa

Ecaterina a II-a să importe în Rusia cămile și oi din Orient. După revoluția din 1917 din Rusia, s-a refugiat cu familia la București. A debutat în automobilist în 1924 (copilot al tatălui său) la

«Turul României», câștigat de belgieni. În paralel, a practicat yachting-ul, participând cu ing. N. Caranfil (președintele Yacht Clubului la București) la un concurs, clasa Star-1939. A făcut școala de aviație, obținând brevet de pilot aviator, iar în timpul războiului a fost administratorul Asociației Sportive de Automobilism și Motociclism (ASAM). În palmaresul său figurează victoria în „Cupa Carpaților” din 1933, unde a concurat cu un Chevrolet de 6 cilindri (împreună cu Hil. Gutici) și „Marele Premiu al Bucureștilui” (1948), pe care l-a câștigat în fața lui Petre Cristea cu o mașină BMW 328 Wernek. A luat parte la 8 raliuri în țară și în străinătate. În 1938, împreună cu Petre Cristea, s-a înscris la Raliul Monte Carlo, cu plecarea din Atena, cursă pe care nu au terminat-o, din cauza unei defecțiuni survenită după trecerea de Budapesta. Ca oficial FRAC a participat în Iugoslavia la Raliul Balcanic. Împreună cu Jean Calcianu și cu mecanicul Ștefan Bondarencu, s-a ocupat de mașinile de curse salvate după război, care au fost reparate și redat concursurilor. A fost secretarul Asociației Automobilistilor din România (devenită Automobil Clubul Român – A.C.R.), afiliată la Federația Internațională a Automobilismului, după ce, în timpul războiului, a fost cooptat ca membru al Federației Române de Automobilism și Motociclism (FRAM), al cărei secretar a fost Walter Agathon. A activat continuu în acest organism de conducere a automobilismului românesc, conducând mașina personală până la vârsta de 90 de ani. A fost membru de onoare al Retromobil Club România. În decembrie 1992, la Conferința Națională ACR, a fost ales vicepreședinte de onoare. A decedat în București, la 28 noiembrie 2006, la 96 de ani.

DICOI, IOAN (1951), n. în Agnita, județul Sibiu. Căsătorit. Profesia: Tehnician. Hobby: automobilism. Debut în 1979 în CNR la Raliul Castanelor, cu Dacia 1300 grupa N. Copilot/ navigator raliu. Cluburi sportive: OLTCIT Craiova, MONTE CARLO RACING

TEAM, ROMTELECOM RACING TEAM, OMV

RALLY TEAM. A avut ca piloți pe Nicolae BALEA, Constantin BUȘULESCU, Nistor DUVAL, Marius RUNCAN, Mihai LEU, Daniel BURCHEL, Carmina Alina BUNICA. Palmares Național, Raliu: 1979 Debut în Campionatul Național de Raliuri, 1982 Locul 2 grupa 2, locul IV cls general Raliul Zăpezii, pilot Nicolae BALEA, 1983 Locul III grupa A, locul VI cls, pilot Nicolae BALEA, Campion balcanic cu echipa României, 1987 Locul III grupa A, Campioană Națională OLCIT Craiova, pilot Constantin BUȘULESCU, 1988 Locul III grupa A, Locul III pe echipe cu Constantin BUȘULESCU, 1989 Locul IV grupa A, Vicecampioană Națională OLCIT Craiova, pilot Constantin BUȘULESCU, 1990 Campion Național cu echipa OLCIT Craiova, Campion național grupa A, Locul IV clasament general, pilot Nistor DUVAL, 1991 Vicecampion național grupa A, cu Nistor DUVAL, Locul III echipa OLCIT Craiova, 1992 Locul III grupa N, cu Nistor DUVAL, Vicecampioană Națională echipa OLCIT Craiova, 1998 Locul VI cls FIA, Vicecampion grupa N, cu Marius RUNCAN, Campioană Națională echipa MONTE CARLO RACING TEAM, 2000 Locul VI cls general, pilot Mihai LEU, Locul III echipa ROMTELECOM RACING TEAM, 2004 Locul XXXVIII cls general, Locul X grupa A 2,0, locul IX clasa A 7, pilot Daniel BURCHEL, 2007 - Raliul Banatului Montan - locul 3, Debutanti Cupa Logan - locul 2, Raliul Hunedoarei LUKOIL - locul 2, Debutanti Cupa Logan - locul 2, Raliul Siromex - locul 4 Debutanti Cupa Logan - locul 2, Raliul Clujului-Mobil 1 - locul 1 Debutanti Cupa Logan - locul 1, pilot Carmina Alina BUNICA.

DINU, SYLVYU (1951) n. Pitești. Căsătorit, are o fată. Pilot de raliu, de viteză în coastă și pe circuit. Debut în 1981. Cluburi sportive: CSU Pitești, FEA București, ALFA ICSITA Pitești, IATSA Pitești. Automobile de competiții: Renault 5, Dacia 1300, Dacia 1310. Palmares Național, Viteză în coastă: 1982 Loc III Grupa A, 1985 Loc III Grupa A, 1987

Vicecampion Grupa A2, 1988 Loc III Grupa A, 1989 Vicecampion Grupa A, 1990 Vicecampion Grupa C1; Viteză pe circuit: 1982 Loc IV Grupa A, 1987 Loc III Grupa A, 1988 Vicecampion Grupa A, 1989 Loc III Grupa A.

DUMITRESCU, MARIN (1919), n. Comani (jud. Olt). A absolvit Școala de Aviație de la Mediaș. Mecanic auto. A debutat în 1945 în cursele Jeep-urilor. Campion de viteză în coastă și pe circuit în anii 1940 și 1950. Multiplu campion național de viteză pe circuit în anii 1952- 1955. Campion național absolut de viteză în coastă în 1968. De asemenea, campion național de raliuri la clasa 1300 cmc, în anul 1969, avându-l coechipier pe Petre Vezeanu. Seria succeselor continuă, devenind campion național de viteză în coastă, în anii 1970, 1972, 1973 și 1976. De 35 ori CN absolut și la grupe. La raliul „Transbalcanic” din anul 1968, pe o mașină Fiat 1300, în echipaj cu St. Iancovici, cucerește locul I la clasă și locul II la general, după Ilia Ciubrikov. În automobilismul sportiv românesc, reprezintă liantul între generația de „aur”, ilustrată de Jean Calcianu și Petre Cristea și generația apărută după 1967. A concurat sub culorile cluburilor: CCA, Dinamo, Steaua. Fondator al cluburilor Unirea Tricolor și Politehnica București. A fost antrenorul lotului național de automobilism din anul 1967 și al secțiilor de automobilism la cluburile Unirea Tricolor și Politehnica. S-a numărat printre specialiștii care au predat la singurul curs de antrenori realizat în țara noastră în 1978. Mecanic și preparator de excepție. Este membru de onoare al Retromobil Club România, participând în calitate de copilot la cursele dedicate vehiculelor istorice. În decembrie 2010 a lansat a treia ediție a cărții « Un sfert de veac la volanul bolizilor ». Este nelipsit de la cursele din Campionatul Național de Viteză în Coastă, unde conduce alături de fiul său, ing. Radu Dumitrescu, echipa Champion Racing, formată din nepoții săi, piloții Silviu și Andrei Dumitrescu. A concurat cu: B.M.W. 328 « Vulcan », Fiat 850, Fiat

Sport Coupe Abarth, Fiat 1300, Renault 8 Gordini, B.M.W. 2000 Tii și Dacia 1300.

DUMITRESCU, RADU (1959), n. în București. Absolvent al INSTITUTULUI POLITEHNIC București. A debutat în competiții în anul 1979. Plin de talent, doar „așchia nu sare departe de trunchi”, fiind fiul marelui campion Marin DUMITRESCU își face loc în echipa Politehnicii

București prin sârguință și priceperea cu care își pregătea mașina de curse. Timp de 10 ani cât a concurat a obținut titluri de campion și vicecampion, onorând cu prisosință faptul că este urmașul lui nea Marin. A plecat în Israel și s-a reîntors în țară după 1990, unde și-a construit și conduce un service auto specializat pe marca CITROEN. Are 2 fii care au intrat în lumea curselor auto concurând pe mașini de formulă în campionatul național de viteză în coastă. Palmares Național, Viteză în coastă: 1979 Vicecampion Național clasa V, 1980 Campion Național grupa 1, Echipa POLITEHNICA București; Viteză pe circuit: 1980 Vicecampion grupa 1, 1980 Vicecampion Național grupa 1 Nationala, 1980 Vicecampion grupa 1 F.I.A, 1985 Campion Național grupa A.

DUMITRIU, RADU (1956), n. București. Debut la curse în anul 1983. Automobile de curse: Dacia 1300, Dacia 1310, Dacia Sport, Opel Kadet Gsi, Audi Quattro S2, Ford Sierra Cosworth, Porsche Carrera 964. Cluburile sportive: UNIREA TRICOLOR București, IATSA

Pitești, DACIA SERVICE RALLY Pitești, MACH 1 LUCKY STRIKE București. A fost copilot pentru Florian NUȚĂ, George GRIGORESCU, Eugen BĂDINA, Mădălin RADU-ARHIRE, Horațiu IONESCU-CRISTEA. A fost desemnat între primii 10 sportivi ai anului 1985, 1986, 1995, 1996, 1998. Palmares Internațional Raliu : 1993 Locul VIII cls

general, pilot Florian NUȚĂ, R. ROMÂNIEI ediția a XXVIII-a Baia Mare, etapă în CE, 1995 Locul III clasa A 7, pilot George GRIGORESCU, R. NISIPURILE DE AUR, ediția a XXVI-a, Bulgaria, etapă în CE, 1995 Locul IV cls general, pilot George GRIGORESCU, R. ROMÂNIEI ediția a XXX-a Baia Mare, etapă în CE, 1996 Locul II cls general și locul II la grupa A, pilot George GRIGORESCU, R. ROMÂNIEI ediția a XXXI-a Baia Mare, etapă în CE, 1997 Locul II cls general, pilot George GRIGORESCU, R. ROMÂNIEI ediția a XXXII-a Baia Mare, etapă în CE, 1998 Locul II cls general, pilot George GRIGORESCU, R. ROMÂNIEI ediția a XXXIII-a Baia Mare, etapă în CE, 2000 Locul I cls general, pilot George GRIGORESCU, R. ROMÂNIEI ediția a XXXIV-a Brașov, etapă în CE, 2001 Locul III cls general, pilot George GRIGORESCU, R. ROMÂNIEI ediția a XXXV-a Brașov, etapă în CE, 2002 Locul II cls general, pilot George GRIGORESCU, R. ROMÂNIEI ediția a XXXVI-a Brașov, etapă în CE, 2003 - locul 1 grupa H, pilot Horațiu IONESCU-CRISTEA, Porsche Carrera 96, R. României Atlanta House ediția a XXXVII-a Brașov. Palmares Național Raliu : Pilot Florian NUȚĂ - 1983 Vicecampion grupa A, Vicecampionă Națională echipa UT București, 1985 Campion Național Absolut, locul III grupa C, Campioan Național cu UTB, 1986 Locul III grupa A, 1990 Vicecampion Național cu IATSA Pitești, 1991 Campioan cu Național DACIA SERVICE RALLY Pitești, 1992 Locul III cu echipa DACIA SERVICE RALLY Pitești,, 1993 locul V cu echipa DACIA SERVICE RALLY Pitești, Pilot George GRIGORESCU - 1994 locul IV echipa MACH 1 LUCKY STRIKE București, 1995 Campion grupa A, locul III cls general, 1996 Campion Național Absolut, Campion grupa A, 1997 Vicecampion Național Absolut, Vicecampion grupa A, locul II cls Open, 1998 Vicecampion Național Absolut, Vicecampion grupa A, locul II cls Open, Campion grupa F2, 1999 Campion grupa F2, locul III cls general, locul III grupa A, 2000 Campion grupa F2, Vicecampion Național Absolut, Vicecampion grupa A, 2001 Campion grupa F2, locul V cls general, locul III grupa A, câștigător clasa A 4, 2002

Vicecampion clasa A 7, Pilot Eugen BĂDINA -: 2003 Locul XXVII cls general, locul III clasa A 7, locul III Debutanți, Pilot Mădălin RADU-ARHIRE 2004 Locul XXXIII cls general, locul XV grupa A 2,0, locul VII clasa A 7.

DUVAL, CONSTANTIN (1951), n. în Craiova. Pilot de viteză în coastă, viteză pe circuit și raliu. Clubul sportiv: OLCIT Craiova. A concurat pe automobilul Olcit. A făcut parte din echipa națională de raliuri. A fost desemnat în primii 10 sportivi ai anului 1984, 1987, 1988, 1992. Palmares

Internațional Raliu : 1990 locul XIII cls general și locul III la clasă, R. GUNAYDIN, ediția a XIX-a, Turcia, etapă în Campionatul European. Palmares Național Raliu: 1984 Locul III grupa N, copilot Florin STĂICULESCU, echipa OLCIT Campioană Națională, 1987 Campion grupa A, copilot Gheorghe NEMEȘ, echipa OLCIT Campioană Națională, 1989 Campion grupa A, copilot Gheorghe NEMEȘ, 1988 Vicecampion grupa A, copilot Gheorghe NEMEȘ, OLCIT locul III pe echipe, 1989 Campion grupa A, copilot Gheorghe NEMEȘ, OLCIT locul II pe echipe, 1991 Campion național absolut, Campion grupa A, copilot Gheorghe NEMEȘ, OLCIT locul III pe echipe, 1992 Campion grupa N Olcit, copilot Constantin HODOROG, OLCIT locul II pe echipe, 1993 Locul III la grupa H, Vicecampion clasa H 9, copilot Constantin HODOROG. Palmares Național Viteză în Coastă : 1984 Campion grupa N, și pe echipe OLCIT Vicecampioană națională. Palmares Național Viteză pe Circuit : 1984 Campion grupa N, și pe echipe OLCIT Vicecampioană națională.

GÂRJOABĂ, ION (1943), n. Târgu Jiu. Absolvent al Facultății de Transporturi din București, promoția 1965. Pilot de raliuri, de viteză în coastă și de viteză pe circuit, copilot. Mentor Vezeanu Petre și V. Taffet. Legitimă la Clubul Dacia

Rally: A concurat pentru început în 1969, în raliul de nord-vest Oradea, clasându-se pe locul IV la clasa 1100 cmc. În același an a participat în campionatul național de raliuri ocupând locul III la aceeași clasă. Tot în 1969 concurează în campionatul de viteză în coastă, terminând pe locul VI, clasa 1100 cmc. În 1970 este înregistrat în campionatul național de raliuri, sosind pe locul IX. În același an va lua startul în Rally-ul Balcanic din Bulgaria alături de Marin Dumitrescu. Cele mai multe participări în concurs au avut loc în 1971: va cuceri locul III la clasa 1100 cmc, în campionatul național de raliuri; locul I la clasa 1100 cmc în raliul Nisipurilor de Aur, etapa din campionatul european de raliu din Bulgaria și locul VII în clasamentul general; prezent în raliul Dunării Castrol, cu start la Viena, făcând parte din reprezentativa României. Abandon tehnic. În sfârșit tot în 1971 va ocupa locul I la clasa 1300 cmc și locul IV în clasamentul general în raliul Balcanic din Grecia. În 1974 se va situa pe locul IX în r. Balcanic din Iugoslavia. În 1975, va concura pentru ultima oară în r. Nisipurilor de Aur din Bulgaria. În 1971, anul său cel mai fecund, va fi clasat de federația de resort între primii sportivi ai anului. A concurat pe mașinile: Renault 12 Giordini, Dacia 1100, 1300 S. Coechipierii săi au fost: Taffet, I. Răuță, St. Iancovici.

GHEORGHE, TEODOR (1956) n. București. Profesia: tehnician auto. Căsătorit, are un băiat. Debut în automobilism: la viteză pe circuit și viteză în coastă în 1982, la raliu în 1994. Mentor Ion COTENESCU. Cluburi sportive: IDMS, ALPADRINO, MATEO, FEEA,

MACH1, AUTOTEHNICA București, A concurat pe automobile: Dacia 1300, Peugeot 2005 Rally, Renault 5 GT Turbo, Lancia Delta Integrale, Ford Escort Cosworth. A fost desemnat între cei 10 sportivi ai anului 1993, 1994. Palmares Național, Viteză în coastă: 1984 Locul 3 grupa N, 1993 Locul II grupa A, 1994 Campion grupa N, Locul I grupa N, 1995 Locul II grupa N, 1996 Locul III grupa N, 1997

Locul II grupa N, 1998 Locul III grupa N; Viteză pe circuit: 1983 locul III grupa N; Îndemânare auto: 1984 Campion național îndemânare auto; Autocros: 1994 locul I; Slalom: 2002 locul I slalom auto.

GÎRTOFAN, DAN

OCTAVIAN (1968), n. Brașov. Tehnician auto. Pilot de raliu și de viteză în coastă. Legitimă la clubul BKP Racing. Mentor: piloții D. Toma, G. Grigorescu, C. Aur. A absolvit școala de pilotaj Tommi Makinen (2005).

S-a inițiat în concursurile de karting (1978). S-a consacrat în campionatul național de raliuri, primul fiind în 1995 – Promorally, Cupa Castro. În 1996 ocupă locul X în r. Brașovului, locul XXI în CNR în 1997, locul V în 1999, locul XII în 2000, locul VIII (2001), locul III în 2002, locul IV în 2003, locul I în 2004, de două ori locul III în 2005 și 2006, locul I în 2008. A concurat în echipaj cu A. Bobes, M. Lăzărescu, R. Atanasescu, D. Pulpea, A. Bergheta, concurând cu Subaru Impreza, Mitsubishi Evo 5, Ford Escort, Opel Corsa GSI, Renault 5 Alpine.

GRAEF HORST (1943-1982), n. Brașov. Legitimă la cluburi sportive: UNIVERSITATEA Brașov. A participat la competiții din campionatele naționale de raliuri, viteză în coastă, viteză pe circuit și competiții internaționale. În 13 iunie 1982 se deplasa într-un automobil condus de o

altă persoană către Tulcea unde vroia să vizioneze Raliul DUNĂRII-DACIA. Horst Graef era pe bancheta din spate. Are loc un accident nefericit din care rezultă decesul lui H. Graef. Fiul său Gunther este pasionat de mașini și intră în cursele de karting și apoi de automobilism obținând rezultate notabile. Palmares Internațional, Raliu: 1972 loc II cls. general Raliul Balcanic, titlul de Campioană Balcanică cu echipa României, copilot Nicolae CURTOV, 1973 locul IV cls general și locul II la

clasă, R. TAURUS (Cordatic) Ungaria, copilot Iuliu BORCSA, 1973 locul VII cls general în Cupa PĂCII și PRIETENIEI, copilot Iuliu BORCSA, locul IV pe echipe (împreună cu Dorin MOTOC+Cornel MOTOC, Eugen IONESCU CRISTEA+Petre VEZEANU); Palmares Național, Raliu: 1969 vicecampion la clasă, 1975 loc II cls general R. IAȘULUI; Viteză în coastă: 1969 Campion național la clasa I, 1974 Campion național la clasa IV; Viteză pe circuit: 1975 Campion național la clasa IV.

GRAEF, GUNTHER (1967), n.

în Brașov. Tehnician auto. Hobby: Automobilism, ski, sporturi nautice. A debutat în automobilism în anul 1986 cu un BMW 2002. Palmares Internațional, Raliu: 1994 locul I la grupa N la raliul NISIPURILE DE AUR (Bulgaria) etapă în

Campionatul European de Raliuri, 1995 locul 2 grupa N la raliul României (etapă în Campionatul European), 1998 locul 6 în Anglia la finala mondială a Cupei Ford Ka, 1999 În Campionatul European: locul 3 clasa A-5 la Raliul NISIPURILE DE AUR (Bulgaria), locul 2 clasa A-5 la raliul TURCIEI și locul 6 la grupa A la Yu Rally (Iugoslavia), 1999 Campion balcanic (Campionatul European de raliuri), locul 2 pe națiuni la campionatul balcanic; Viteză pe circuit: 1995 locul 4 la cursa de 24 de ore de la Nurburgring; Palmares Național, Karting: 1984 Vicecampion național la karting, 1985-1990 Campion național la Karting, 1994 locul 2 la campionatul de anduranță Veedol karting; Raliu: 1991 Locul 3 în campionatul național de raliuri și locul 3 la clasă, 1992 Locul 3 în campionatul național de raliuri, 1993 Vicecampion național în campionatul național de raliuri și locul 1 la Raliul ROMÂNIEI (etapă din Campionatul European de Raliuri), 1994 In Germania : locul 3 la grupa N, locul 2 la F-14, locul 4 la grupa G-2 în campionatul zonal de raliuri, 1994 In Romania: câștigător al clasei F-2, 1995 Campion al clasei și grupei N în Campionatul național de raliuri, 1996 Vicecampion în Campionatul Național de Raliuri - grupa N și

campion național pe echipe, 1997 Campion național și câștigător al Cupei Dacia Nova din Campionatul Național de Raliuri, 1998 Campion național, câștigătorul Cupei Ford Ka din Campionatul Național de Raliuri locul 3 pe echipe, 1999 Campion național, câștigătorul Cupei Ford Ka din Campionatul Național de Raliuri (CNR), 2000 Locul 5 la grupa A în CNR, 2001 locul 5 la grupa A în CRR, locul 4 clasa A-7 în CNR, 2002 Campion național grupa N1,6, Campion național clasa N2, campion național cu echipa (RAFO racing team) în Campionatul Național de Raliuri, 2003 locul 5 grupa N și clasa N4, vicecampion național cu echipa (RAFO RACING TEAM) în CNR, 2004 Campion Național grupa H, Campion național clasa H12, locul 3 cu echipa (ATLANTA HOUSE RACING TEAM Brașov) în Campionatul Național de Raliuri, 2005 Campion grupa H la Campionatul de Raliuri al României, 2005 Sportivul anului, 2006 Campion grupa H în CRR, 2007 Campion Național grupa H în CRR; Viteză în coastă/Viteză pe Traseu Montan: 1992 Vicecampion în campionatul național de viteză pe traseu montan, 1993 Campion la viteză pe traseu montan, 2000 locul 3 la grupa A în VTM, 2001 locul 3 la VTM, 2002 locul 1 grupa N1,6, locul 1 clasa N2, locul 4 grupa N general în Campionatul Național de Viteză pe Traseu Montan, 2003 Campion Național grupa N, campion clasa N4, în Campionatul național de viteză pe traseu montan, 2004 Campion ABSOLUT, campion național grupa H, campion național clasa H12, campion național cu echipa (ATLANTA HOUSE RACING TEAM) în Campionatul Național de Viteză pe Traseu Montan, 2005 Campion ABSOLUT la VTM; Off-road-totteren: 2002 locul 2 la finală - Campionatul Național off-road-totteren.

GRIGORAȘ, NICU (1948-1999), n. în Hudești, jud. Bacău. Absolvent în 1971 al Politehnicii din Iași. Din 1973 este angajat al IAP unde, înainte de a ajunge la compartimentul de competiții, și-a făcut ucenicia la bancul de probe. A fost cel mai bun pilot

de viteză pe circuit din România postbelică. Extraordinar preparator de automobile de competiție, și-a legat întreaga carieră de automobilele DACIA, realizând un model de competiție dotat cu un motor turbo. La uzina DACIA a pus bazele producției în serie mică a pieselor de competiție. În curse a debutat în 1976. Primul titlu de campion l-a obținut în 1977 (viteză în coastă, pe Dacia 1300 de grupa 2). A fost maestru al sportului din 1981 și a fost declarat de cinci ori primul automobilist al anului. Sezonul de vârf al său este 1980 când și-a trecut în palmares cinci titluri individuale și două cu echipa. Este selecționat în echipa națională de viteză pe circuit cu care participă la cursele din Cupa Păcii și Prieteniei. În 1986, în afară de cele două titluri obținute la circuit și coastă, Nicu Grigoraș a câștigat cursa internațională de la Reșița, fiind primul pilot român care realizează o astfel de performanță în Cupa Prietenia. A fost un foarte bun preparator de motoare și caroserii, mașina cu care a obținut majoritatea titlurilor, Dacia Sport Turbo, fiind o dovadă în acest sens. În august 1989, pleacă din țară și se stabilește în Belgia, unde se stinge din viață în 1996, răpus de o boală necruțătoare. Palmares Internațional Raliu (copilot Dacian BANCA) : 1985 locul XXXV clasamentul general și locul VIII la clasă, Raliul ACROPOLE ediția a XXXII-a, Grecia, etapă în Campionatul Mondial de Raliuri, 1987 locul XXVIII clasamentul general și locul V la clasă, Raliul ACROPOLE ediția a XXXIV-a, Grecia, etapă în Campionatul Mondial de Raliuri, 1988 locul VII clasamentul general și locul III la clasă, în TURUL EUROPEI, ediția a XXXI-a, locul II pe națiuni, locul I pe mărci. Palmares Internațional Viteză pe circuit : 1981 locul II cu echipa României la circuitul de la Kiev (URSS), etapă în Cupa PĂCII și PRIETENIEI, cu Ștefan IANCOVICI și Burebista URSU, 1984 locul IV la individual și locul II cu echipa României la circuitul de la Reșița, etapă în Cupa Păcii și Prieteniei, cu Victor NICOARĂ, 1986 locul V la circuitul de la Schleiz (R. D. Germană), etapă în Cupa Păcii și Prieteniei, 1988 locul III la individual și locul II cu echipa României la circuitul de la Reșița, etapă în Cupa Păcii și Prieteniei. Palmares Național (echipa DACIA Pitești) - Viteză

în coastă: 1980 Campion Absolut, 1980 Campion Grupa 5, 1980 Campion Grupa 5 Națională, 1981 Campion Absolut, 1981 Campion Grupa 5, 1982 Campion Absolut, 1982 Campion Grupa C, 1983 Campion Grupa C, 1984 Campion Grupa C1, 1985 Campion Grupa C, 1986 Campion Grupa C, 1987 Campion Grupa C7, 1988 Campion Grupa C1, Palmares Național - Viteză pe circuit : 1979 Campion Clasa VI, 1980 Campion Grupa 5, 1980 Campion Grupa 5 Națională, 1981 Campion Grupa 5, 1982 Campion Grupa C, 1983 Campion Grupa C, 1984 Campion Grupa C, 1985 Campion Grupa C, 1986 Campion Grupa C, 1987 Campion Grupa C7, 1988 Campion Grupa C1. De 6 ori a fost desemnat de către F.R.A.K. „cel mai bun pilot al anului” (1981, 1982, 1983, 1985, 1986, 1988).

GRIGORESCU, GEORGE (1959) n. Brașov. Pilot de raliu, navigator, pilot de viteză în coastă. Debut: 1985, VTM Râșnov. Cluburi sportive: I.A.P. (DACIA) Pitești, IATSA Pitești, BKP RACING TEAM, DACIA SERVICE RALLY Pitești, MACH 1 RACING București.

A concurat pe automobile de competiții: Olcit, Renault 5 GT Turbo, Renault Clio Williams, Renault Maxi Clio, Dacia 1310 Sport, Renault Maxi Megane, Renault Clio Sport Gr.N, Subaru Impreza. A avut pilot pe Ionel MĂLĂUȚ. A avut copiloți: Radu DUMITRIU, 9 copiloți începători. A fost desemnat în primii 10 sportivi ai anului în 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1998, 2004. Palmares Internațional Raliu: 1994 locul IV cls general, locul III la grupă, R. ROMÂNIEI, ediția a XXIX-a, Baia Mare, etapă în CE de Raliuri, pilot Ionel MĂLĂUȚ, 1995 locul III clasa A 7, R. NISIPURILE DE AUR, ediția a XXVI-a, Bulgaria, etapă în CE, copilot Radu DUMITRIU, 1995 locul IV cls general, R. ROMÂNIEI, ediția a XXX-a, Baia Mare, etapă în CE de Taliuri, copilot R. D., 1996 locul II cls general, R. ROMÂNIEI, ediția a XXXI-a, Baia Mare, etapă în CE de Raliuri, copilot R. D., 1997 locul II cls general, R. ROMÂNIEI, ediția a XXXII-

a, Baia Mare, etapă în CE de Raliuri, copilot R. D., 1998 locul II cls general, R. ROMÂNIEI, ediția a XXXIII-a, Baia Mare, etapă în CE de Raliuri, copilot R. D., 2000 locul I cls general, R. ROMÂNIEI, ediția a XXXIV-a, Brașov, etapă în CE de Raliuri, copilot R. D., 2001 locul III cls general, R. ROMÂNIEI, ediția a XXXV-a, Baia Mare, etapă în CE de Raliuri, copilot R. D., 2002 locul II cls general, R. ROMÂNIEI, ediția a XXXVI-a, Baia Mare, etapă în CE de Raliuri, copilot R. D. Palmares Național Raliu : 2007 două participări în CRR, Raliul Brașovului și Raliul Siromex, 2005 locul 4 la grupa N și în clasamentul general, pe locul 2 la echipe cu BKP Racing Team, 2004 locul 11 în cls general și Campion Național la grupa A2, 2003 locul 13 în cls general și Campion Național la clasa F2, cu 9 copiloți începători (1 V.I.P. la fiecare etapă), 2002 locul II în cls general și Campion Național la clasa F2, copilot R. D., 2001 locul V în cls general și locul III la grupa A, Campion Național la clasa F2, copilot R. D., 2000 locul II în cls general și la grupa A, Campion Național la clasa F2, copilot R. D., 1999 locul III în cls general și la grupa A, Campion Național clasa F2, copilot R. D., 1999 Copilot CN de raliuri, locul II, pilot Ionel MĂLĂUȚ, 1998 Pilot, locul II în cls general și la grupa A la raliuri, copilot R. D., 1997 Pilot, locul II în cls general și la grupa A la raliuri, copilot R. D., 1996 Campion Național Absolut de raliuri, Campion național grupa A, copilot R. D, 1995 Campion Național grupa A, locul III n clasamentul general, copilot R. D., 1994 Copilot-Pilot CN de raliuri, pilot Ionel MĂLĂUȚ -copilot Radu DUMITRIU, 1993 Pilot, copilot CN de raliuri, locul IV in clasamentul general, copilot R. D., 1992 locul III în cls general și locul III grupa H, CN de raliuri, pilot Ionel MĂLĂUȚ, 1991 locul III în cls general și vicecampion grupa C, pilot Ionel MĂLĂUȚ, echipa DACIA SERVICE RALLY Pitești, 1990 locul III cls general și Vicecampion grupa C, pilot Ionel MĂLĂUȚ, echipa IATSA Pitești vicecampioană națională, 1989 Pilot CN de raliuri, grupa C, în echipa uzinei Dacia, copilot Bogdan RADU, 1987 Pilot CN de raliuri, grupa C, în echipa uzinei Dacia. Palmares Național Viteză în Coastă : 1985 locul III în CN de VTM, Prima cursă

în CN de VTM cu Olteit personal, 1986 locul III în CN de VTM, grupa C, 1992 Campion Național la VTM, grupa N, -1993 Campion Național la VTM, grupa A, 1994 Campion Național la VTM, grupa A, 1995 Campion Național la VTM, grupa A, Palmares Național Viteză pe Circuit : 1985 locul II la începători.

HORA, LUCIEN (1961), n. Secu (jud. Caraș Severin). Absolvent al școlii profesionale. Șofer mecanic. Legitimă inițial la Clubul Auto Club Calypso Reșița și la Auto Sport Club Reșița. A fost inițiat în activitatea competițională automobilistică de Werner Hirschvogel. Pilot de

viteză în coastă, probă în care obține: locul VI, clasa 1600 cmc în 1995, locul II, clasa 1600 cmc în 1987, locul II, clasa 1600 cmc în 1998, locul I, clasa 1800 cmc, locul III, grupa 1, clasa H 2000 cmc în 1999, locul II, grupa 1H, 2000 cmc în 2001, locul I, clasa 2000 cmc în 2002, locul I, clasa 2000 cmc în 2003, locul II, grupa 1H, clasa 2000 cmc în 2004, locul III în clasamentul general, locul III grupa 3H, clasa +3000 cmc în 2005, locul II în clasamentul general, locul II, grupa 2H, clasa +3000 cmc în 2006, locul I în clasamentul general, locul I, grupa H locul I clasa +3000 cmc în 2007, locul III în clasamentul general, locul II grupa 2H, clasa +3000 cmc.. În concursurile internaționale din Sternberic (Cehia) a ocupat locul XXVI în 2009, grupa 2, iar în cel din Lucine (Slovenia) din 2010 a ocupat locul XV, gr. 1. A concurat pe mașinile: VW Golf I, Ford Escort, Renault Alpine. Antrenor, șef de echipa manager. Din 1990 a fost inclus în primii 10 sportivi automobiliști ai anului.

HIRSCHVOGEL, WERNER (1931) n. în Reșița. A debutat în sporturile cu motor la motociclism, în 1950, la acea vreme automobilismul sportiv românesc fiind inexistent. Avea 19 ani când și-a cumpărat prima motocicletă, un „Triumf” de 125 cmc. Și, încet, încet, a intrat

în familia motociclismului reșițean, alături de Miși Wesler, Florin Băjan, Gunter Seichenstein, Fuicu, Fritz Licuș, Edy Husar, Egon Kraly. A debutat la automobilism în anul 1978. Cluburi sportive pentru care e evoluat : ITA Caraș Severin, CSM Reșița, CJAK-OLIMPIA Reșița, ACR Caraș Severin, AUTO SPORT CLUB Reșița. A concurat pe automobile: Dacia 1300, Dacia 1410 Sport, Alfasud, Prototip F2 (concepție proprie denumită „Barcheta”), Formula E (EASTER), Renault 8 , VW Golf I. Primul titlu de campion național îl obține în anul 1981 cu un Alfasud, iar ultimul la volanul unui VW, în anul 2000, la venerabila varsta de 69 de ani. Din anul 1986 este Maestru Emerit al Sportului. A renunțat la activitatea competițională în anul 2000, însă a continuat să îndrume pașii „ucenicilor” săi - Lucien Hora, Mircea Pădurean, Florin Cioclodă, Cătălin Poenariu, Alexandru Stoican și mulți alți tineri. Rezultatele obținute de acestia în ultimii ani dovedesc că munca maestrului continuă să fie incununată de succes. A fost component al echipei naționale la circuite din Cupa Păcii și Prieteniei. A fost desemnat între primii 10 sportivi ai anului de 8 ori în 1979, 1981, 1982, 1988, 1989, 1990, 1991, 1993. Locuiește în Germania, însă este prezent în România ori de câte ori se desfășoară etapele de viteză în coastă de pe Valea Domanului din Reșița. La finele anului 2000, automobilistul Werner Hirschvogel a fost considerat cel mai longeviv sportiv reșițean în activitate, după 50 de ani i-a petrecut pe motocicletă și în mașina de curse. A primit din partea primarului Mihai Stepanescu titlul de „Cetățean de Onoare” al municipiului Reșița. În plus, Adrian Chebuțiu, președintele director general al U.C.M. Reșița, i-a înmănat Trofeul „30 de ani de pasiune și dăruire pentru viteză în coastă la Reșița”. Palmares Național - Viteză pe circuit : 1979 locul III general, 1980 locul III grupa 5, 1981 Campion grupa 1, 1982 Vicecampion grupa C, 1983 Locul III grupa C, 1984 locul III grupa A 2, 1986 Vicecampion grupa C, 1987 Vicecampion clasa C 7, 1988 Campion grupa E, 1989 Campion grupa E - Viteză în coastă : 1979 locul III cls general, 1980 Locul III grupa 5, 1981 Campion grupa 1, 1982 Vicecampion Național Absolut, Vicecampion grupa C, 1986

Vicecampion grupa C, 1987 Vicecampion clasa C 7, 1988 Vicecampion grupa E, 1989 Campion grupa E, 1990 Campion grupa E, 1991 Câștigător grupa N, 1992 Locul V grupa A, 1993 Campion clasa N2, Vicecampion grupa N, 1994 Locul V clasa H 8, 1995 Vicecampion clasa H 8, 1996 Locul VI grupa H, locul V clasa H 9, 1997 Campion clasa H4, 1998 Campion clasa H4, 1999 Campion clasa H4, 2000 Campion clasa H4.

IANCOVICI, ȘTEFAN (1933-1990) n. Recaș (jud. Timiș). A absolvit Școala de Maiștri Auto și a lucrat la Dacia Service din București. Ca sportiv a fost legitimat la clubul sportiv DACIA PITEȘTI. A concurat cu Renault 8 Gordini, Renault 12 Gordini și Dacia 1300. La raliu

a făcut echipaj cu Petre VEZEANU care i-a fost copilot cu care a obținut titlul de campion balcanic. A fost copilotul lui Marin DUMITRESCU la Raliul TRANSCARPATIC din anul 1967, cu o lungime de 4000 km. A fost selecționat în echipa națională de viteză pe circuit cu care participă la cursele din Cupa Păcii și Prieteniei. A murit într-un accident rutier stupid când automobilul în care se afla împreună cu soția a fost lovit de remorca unui tir. Palmares Internațional – Raliu : 1967 Loc II cls general, Raliul TRANSBALCANIC, pilot Marin DUMITRESCU, 1971 Locul I la clasa 1300 cmc, grupa 2, și titlul de Campion Balcanic la clasă, R. BALCANIC, ediția a VII-a, în Grecia, copilot Ion GÎRJOABĂ, 1976 locul IX cls general, locul I la clasă, locul III la grupă, R. DUNĂRII, ediția a XI-a, Start D. Turnu Severin, Sosire Baia Mare, copilot Petre VEZEANU, 1976 locul V cls. general, locul II pe echipe, R. BALCANIC, ediția a XI-a, Bulgaria, copilot Petre VEZEANU, 1976 locul VI cls. general, și locul I la clasă, R. BOSFOR, ediția a II-a, Turcia, copilot Petre VEZEANU, 1978 locul I pe echipe, TURUL EUROPEI, ediția a XXII-a, 14 000 km în 10 țări, copilot Petre VEZEANU, împreună cu Ilie OLTEANU, Ovidiu SCOBAL, Arpad SZALAI, Constantin ZĂRNESCU, 1979 locul XII cls general

și locul VI în Campionatul Balcanic la R. DUNĂRII, ediția a XIV-a, Baia Mare, etapă în CE de Raliuri, CPP (Cupa Păcii și Prieteniei) și Campionatul Balcanic, copilot Petre VEZEANU, 1979 Locul I pe națiuni, TURUL EUROPEI, ediția a XXIII-a, 12 000 km, copilot Petre VEZEANU, împreună cu Ilie OLTEANU, Ovidiu SCOBAL, Arpad SZALAI, Constantin ZĂRNESCU, 1980 locul I pe națiuni și locul II pe echipe de uzină, TURUL EUROPEI, ediția a XXIV-a, 7 000 km, copilot Ovidiu SCOBAL, împreună cu Ilie OLTEANU, Petre VEZEANU, Ludovic BALINT, Mircea PANAIT, Nicu GRIGORAȘ, Constantin ZĂRNESCU, Arpad SZALAI, Ionel MĂLĂUȚ. Palmares Internațional – Viteză pe Circuit : 1981 locul II pe națiuni, circuit KIEV (URSS), etapă în CPP, România, echipă formată din Ștefan IANCOVICI, Nicu GRIGORAȘ, Buerebista URSU, 1983 locul VII individual, circuit ALBENA (BG), etapă în CPP. Palmares în Campionatul Național Raliuri (copilot Petre VEZEANU) : 1975 Campion grupa 2, 1976 Loc I la Clasa Loc II la Grupa Raliul Dunării, 1977 Campion Național Absolut, 1979 Campion grupa 5. Palmares în Campionatul Național de Viteză în coastă : 1976 Campion Național Absolut, 1977 Campion Național Absolut, Campion clasa IV, 1981 Campion Național Grupa 2, 1982 Campion Național Grupa 1,5. Palmares în Campionatul Național de Viteză pe circuit : 1977 Campion Național Absolut, Campion clasa IV, 1978 Campion Național Absolut, Campion clasa IV, 1980 Campion Național Grupa 4, 1981 Campion Național Grupa 2, 1982 Campion Național Grupa 1,5, 1983 Campion Național Grupa A2, 1985 Campion Național Grupa A2. Pentru participarea în Raliul Dunării 1974, uzinele Renault i-au pus la dispoziție un automobil Renault 12 Gordini, varianta de 165 CP. Din păcate Iancovici nu a reușit să-și măsoare până la final forțele cu campionul european Walter Rohrl care avea să câștige raliul (Opel), din cauza unei erori a copilotului (a sărit un punct de CO) care a condus, conform regulamentului, la excluderea din competiția a echipajului. A cucerit 11 titluri de Campion Național : 6 la Viteză în Coastă, din care 2 absolute (1976, 1977) și 5 la Raliuri, din care 2 absolute (1976, 1977).

ILIOAEA, MIRCEA (1938-2012), n. Târgu Neamț. Inginer mecanic-absolvent al Facultății de Mecanică București. A debutat în 1969, în una din probele calificative pentru prima ediție a campionatului național de raliuri care a avut loc pe meleaguri moldave pe care a și câștigat-o. Cel în cauză a absolvit cursurile facultății de mecanică ale Politehnicii bucureștene. Știa să conducă de la o vârstă la care alții abia se încumetau să se urce pe o trotinetă sau triciclu. A condus zi-lumină mașini mari pe șantierul hidrocentralei de la Bicaz, unde tatăl său era șofer. Atunci n-avea carnet, dar cine te întreba acolo de așa ceva? Ajuns la Uzina de Autoturisme de la Colibași, a devenit destul de repede cunoscut de mai toți pentru talentul și experiența într-ale pilotajului. El a fost sufletul echipei care a demarat în activitatea competițională. Tot el a fost cel care a pus bazele preparării mașinilor. În cursele interne a revenit cu greu, abia în 1975. Și a făcut-o în compania prietenului său, Ovidiu Scobai, aflat atunci la prima sa „ieșire” adevărată. Scobai s-a urcat lângă Illoaea și n-a regretat. În prima lor cursă, „Raliul Iașului”, au câștigat clasa. În clipa în care la București se înființează „Institutul Național de Motoare Termice”, inginerul Mircea Illoaea nu are nicio ezitare să părăsească uzina. Dar nu și competițiile. După „înrolarea” la INMT, „pune” de o structură destinată competițiilor. În Campionatul Național de Raliuri, pilotul Mircea Illoaea s-a impus de opt ori în clasamentul general de etapă: 1969 RALIUL SUCEVEI, navigator Gelu MAN, 1969 RALIUL NARCISELOR navigator Gelu MAN, 1978 RALIUL UNIREA TRICOLOR navigator Paul GEANTĂ, 1978 RALIUL CASTANILOR navigator Paul GEANTĂ, 1979 RALIUL ZĂPEZII navigator Mihail MARINESCU, 1980 RALIUL ZĂPEZII navigator Nicolae NICOLAU, 1980 RALIUL IAȘULUI navigator Paul GEANTĂ, 1981 RALIUL

BUCOVINEI navigator Paul GEANTĂ. În 1980 a fost campion național absolut, la raliuri.

IONESCU-CRISTEA, EUGEN (1938-2011), n. București. Deține un palmares impresionant: 36 de titluri de campion național la toate cele trei specialități ale automobilismului competițional .viteză în coastă, viteză pe circuit și raliuri. „Genu”, cum îi spun prietenii, a debutat în sportul cu 4 roți în 1966, participând în „Raliul României” pe un Fiat 850. În această competiție de debut, l-a avut coechipier pe tatăl său, Nicolae Ionescu- Cristea, unul dintre marii campioni din perioada de pionierat a motociclismului sportiv din țara noastră. Înainte de a fi legitimat la „Unirea Tricolor”, E. I. C. a concurat câteva sezoane sub culorile echipei IOB Balș. Printre succesele sale internaționale se remarcă cele de la „Raliul Zăpezii” (1972), „Raliul Porților de Fier” (1972, 1973), „Raliul Balcanic” (individual 1968, 1972 și 1977 la echipe), locul secund în clasamentul general al „Raliului Gunaydin” (1978). Deține 19 titluri de campion național la viteză în coastă, din care 6 absolute (1970, 1971, 1972, 1973, 1974 și 1975), 5 titluri de campion național la viteză pe circuit, din care 2 absolute (1975, 1976), 3 titluri de campion național la raliuri (1969, 1970, 1977). Locul IV la Raliu Dunării '74 (Renault 12 Gordini – copilot fratele său A. I. Cristea), în spatele campionilor europeni Rohrl, Barbasio și Munari.. A pilotat diferite mașini: Fiat 850, Renault 8 Gordini, Renault 12 Gordini, Lancia Fulvia 1600 HF și Dacia 1300, Opel Kadett GSI având coechipieri pe: P. Vezeanu, D. Amarică, P. Pârcălăboiu, T. Bucătaru, M. Simionescu, Alexandru Ionescu Cristea. Stilist de clasă, posesor al unei mari experiențe de concurs, EIC a fost unul din cei mai mari piloți din perioada postbelică. Maestru al sportului din 1975.

IONESCU CRISTEA, HORATIU (1969), n. București. Debut în Campionatul Național de Karting 1985 (participa în 1986), în Campionatul Național viteză în coastă în 1992. Titluri naționale viteză pe traseu montan 4 (2000, 1997, 1996). Automobile cu care a concurat :

Lancia Delta Integrale, Alfa Romeo 33, Toyota Celica, Ford Sierra Cosworth / Escort Cosworth Gr. A & H/ Escort MK2, BMW M3, Mitsubishi Lancer Evolution 3 / 5 / 6, Porsche 911RS / Carrera RS / 993 GT Turbo 2 / 996 GT 3 / Carrera 964, Renault Clio RS. Copilot raliu: Radu DUMITRIU. Palmares Național Raliu : 1999 - locul 3 Raliul Timișoarei-Ford Escort Cosworth, 2001 - locul 2 grupa H Raliul Manastirilor-Mitsubishi Lancer Evolution 5 - locul 1 grupa H Raliul Timișoarei -Mitsubishi Lancer Evolution 5, 2003 Raliul României Atlanta House - locul 1 grupa H-Porsche Carrera 964, 2005 - locul 7 la general - locul 3 la grupa A Raliul Bucureștiului-Renault Clio RS, 2008 - locul 3 Gr. H Raliul Iașului 600 Prista Oil - Ford Escort MK2. Palmares Național Viteză în Coastă : 1992 - Cel mai bun timp Hors Concours-Toyota Celica – Brasov - locul 1 Grand Prix Bucuresti Texaco, 1993 - locul 3 Măgura Buzăului Alfa Romeo 33 - locul 5 Trofeul Texaco Rallycross Ploiești- Alfa Romeo 33 - locul 1 Grand Prix București -Slalom-Ford Sierra Cosworth - locul 1 Reșița-Ford Sierra Cosworth - locul 3 Moldova Nouă-Ford Sierra Cosworth, 1995 - locul 3 Brasov-Porsche 911 - locul 2 Reșița-Porsche 911 - locul 2 Trofeu Lucky Strike Brasov-Porsche 911, 1996 Campion Național gr. H-Porsche 911, Vicecampion la general-Porsche 911, 1997 Campion National Gr. H-Porsche 911, Vicecampion la general-Porsche 911, 1999 - locul 3 la general-Ford Escort Cosworth, 2000 Campion Național Gr. H-Ford Escort Cosworth, 2001 - locul 1 Pârâul Rece-Ford Escort Cosworth - locul 1 Râșnov-Ford Escort Cosworth; Campion National la general (toate cursele câștigate) Ford Escort Cosworth, 2007 - locul 1 Rânce (ACR)-Porsche GT3 - locul 4 clasament general FRAS-Porsche 996

GT3, 2009 - locul 1 Râșnov- record al coastei – Osella B..M.W. 3000 CN4. Palmares Național Viteză pe Circuit : 1994 - locul 3 Grand Prix București -BMW M3, 1995 locul 1 Grand Prix Safi (București Băneasa)-Porsche 911.

KELETI, EDWIN (1970) n. în Cluj Napoca. Inginer/Jurnalist. Hobby: Ski, Tenis, fotografia, arta culinara, filmele. Debut ca pilot în 1999, copilot raliu 1992, pilot viteză în coastă 1993; pilot viteză pe circuit 2008, Bucharest Ring, locul 8. Mentor: Mihai MUREȘAN.

Școli de pilotaj: BMW M Performance driving, BMW M Perfection Driving, AGS Formula 1 driving school, Doug Folley Dragster driving school, Cap Maitrise Laponie ice driving, Mini on ice with Rauno Aaltonen. Coechipieri: Toni Avram, Petre Jucan, Tudor Mârza, Iosif Ferenti, Dan Buzilă. Coechipier actual: Victor Ponta. Automobile de competiții: Renault Clio R3 Maxi Evo 2009, Ford Focus WRC, Renault Clio RS, Dacia Logan Cup, Renault 5 Turbo. Hobby: Ski, Tenis, fotografia, arta culinara, filmele. Palmares Internațional, Raliu: 2009 loc 28 cls general, loc III grupa R, Raliul Catalonia, etapă în WRC; Palmares Național, Raliu: 2008 loc 19 cls general copilot Victor PONTA, 2009 loc 10 cls general copilot Victor PONTA, 2010 Campion național grupa A clasa 7, loc 9 cls general, copilot Victor PONTA, Viteză în coastă: 2008 loc III grupă, loc 1 clasă.

LEONIDA, LEON (1882-1910) n. Buzău. După Liceul Internat din Iași a obținut licența la Facultatea de Drept a Universității din București. Deși a simțit de tânăr o atracție deosebită pentru toate sporturile automobilismul l-a capacitat total. Primul automobil l-a cumpărat de la Ion Socec în 1903 pe care l-a schimbat cu un Mercedes, capul de afiș la Salonul de la Paris,

cu care a avut un accident sever la Nissa. Încă din 1903, alături de alți pasionați ai volanului, l-a susținut pe George Valentin Bibescu la întemeierea A.C.R. pe care-l va reprezenta la Congresele Internaționale de la Paris. Un rol hotărâtor a avut și în organizarea cursurilor de automobile, la înființarea benzinăriilor și a școlii de mecanici pe care practic a coordonat-o. În cursele interne de automobil a obținut succese remarcabile în 1904 în cursa – turism București – Giurgiu – București venind pe locul II la numai 50 secunde după G.V.B. cu o mașină mult mai puternică iar în anul următor depășindu-l în Cupa „George Plagino” cu 97 km/h, nou record pe km lansat. Când a plecat spre Persia cu automobilul alături de echipajele alcătuite din G.V.B. și Mihai Ferekide, cu soțiile și scriitorul Claude Anet, în porțiunile dificile nu și-a imbarcat mașina precum companiile săi și împreună cu mecanicul său a încercat să depășească obstacolele, avaturile lor fiind menționate de autorul francez. Din 1906 a început să se ocupe de comerțul cu automobile punând bazele societății comerciale „Leonida & Co”, care reprezenta marile fabrici din lume. Automobilele livrate și întreținute de garajul „Leonida” (clădire existentă în Pta. Victoriei din capitală) s-au dovedit de nedepășit în competiții: Mihail Cantacuzino cu un „Mercedes” câștigând Cupa „Teodor Ghyka” (Km lansat pentru trăsură (!) de la 21 la 40 c.p.) iar un „Rochet-Schneider” trofeul G. Bibescu (pentru mașini până la 20 c.p.). L.L. nu a renunțat nici la participările sale personale în competiții în 1908 încheind victorios Concursul de turism București – Pitești – București. În 1910 a suferit un accident auto fatal, fiind considerat prima victimă făcută de automobil în România.

LEU, MIHAI DOREL (1968), n. în Hunedoara. Căsătorit, are un băiat. **Profesia:** Manager. **Hobby:** Automobilism, box. Cluburi sportive: 1999 Sunoil Racing Team, DACIA RACING TEAM Pitești. **Debut:** în 1994, Raliul Banatului cu Volkswagen Golf GTI 16V. Copiloți: Gabriela STROESCU, Victor LEU, Ioan DICOI, Ciprian

SOLOMON, Flavius CÂMPEANU. A concurat pe automobile: Ford K, Dacia Nova, Ford Puma, Lancia Delta Integrale, Ford Escort RS Cosworth, Subaru Impreza, Mitsubishi EVO VI, Hyundai Accent WRC, Hyundai Coupe kit-car, Mitsubishi Lancer, Mitsubishi Lancer EVO IX, Subaru Impreza N12, Subaru Impreza N14. A fost desemnat între primii 10 sportivi ai anului 2003. Palmares Internațional, Raliu: 2001 Locul II cls general, R. ROMÂNIEI ediția a XXXV-a Brașov, etapă în CE, copilot Ciprian SOLOMON, 2003 Locul II cls general, R. ROMÂNIEI ediția a XXXVII-a Brașov, etapă în CE, copilot Ciprian SOLOMON; Palmares Național, Raliu: 1998 Locul VII cls general FIA și grupa A, locul 20 cls OPEN, locul IV clasa N4, locul III grupa F2, copilot Gabriela STROESCU, DACIA RACING TEAM Pitești Vicecampionă Națională, 2000 locul VI cls general, copilot Ioan DICOI, 2001 Vicecampion Național Absolut, Vicecampion grupa A, Vicecampion clasa A 7, copilot Ciprian SOLOMON, 2002 Locul V cls general, locul III grupa A, locul III clasa A 8, copilot Ciprian SOLOMON, 2003 Campion Național Absolut, Campion grupa A, Campion clasa A 8, copilot Ciprian SOLOMON, 2004 Locul IX cls general, locul VI clasa A 7, copilot Ciprian SOLOMON, 2005 Locul XII cls general, copilot Ciprian SOLOMON, 2007 Locul VI cls general și în grupa N, copilot Ciprian SOLOMON, 2008 locul XIV cls general, copilot Ciprian SOLOMON; Viteză în coastă: 1998 Locul VII grupa N, echipa DACIA RACING TEAM Pitești Vicecampionă Națională, 2000 Locul VII grupa A, 2001 Locul X grupa A. Pentru activitatea sa în domeniul boxului – vezi FR de Box vol I.

MARINESCU, MIHAI (1989), n. în Brașov. Plăcerea pentru sport a moștenit-o de la tatăl său, care a practicat schiul de performanță, sport care l-a practicat și el participând în Campionatele Naționale, în proba de Super G. Student la Universitatea Transilvania din Brașov, Facultatea de Autovehicule Rutiere. A mai făcut un an la

Universitatea din Delft (Olanda), prin programul Erasmus. Are în plan realizarea unui master în Olanda sau în Marea Britanie. A început să practice kartingul în anul 2000, când a și câștigat titlul național la clasa Cadet. În sezoanele 2000-2002, a fost campion național la karting. În 2005, în Formula Renault 1.6, a obținut două victorii, un loc II și trei locuri III în Campionatul Italiei. În 2006, în Formula Renault 2.0 a avut 10 clasări în Top 10. În 2007, a urcat pe podium în prima lui cursă de Formula 3. În 2008, în Formula BMW, a câștigat Macao Grand Prix. A terminat pe locul 11 la "general" în Formula BMW Europe. Anul trecut a debutat în F2, întrecerea considerată Antecamera Formulei 1. În 2011, în Austria, pe circuitul Red Bull Ring, MM a reușit cea mai mare performanță a motorsportului românesc, terminând pe locul III în cursa de Formula 2. Dar, 1 octombrie 2011, MM a dat marea lovitură, brașoveanul câștigând prima sa cursă în Formula 2. Plecat din Poleposition, chiar pe celebrul circuit de la Monza, un adevărat altar al pasionaților auto, MM a încheiat acest Mare Premiu istoric în 35 min, 41 sec și 418 sutimi. Înaintea cursei de la Monza, Marinescu se află pe locul IV în clasamentul general. La începutul sezonului, a alergat la Silverstone, fiind prima etapă din 2011 în Formula 2. Se străduie din răputeri pentru a se clasa în acest an pe locul III. MM concurează acum sub steag românesc și are înscrisă pe bolid celebra "frunză", deoarece este sponsorizat și de Ministerul Turismului. Iubitor al naturii, își petrece timpul liber prin plimbări în Brașov, ferindu-se de excese. Este socotit cel mai bun pilot din istoria României și bate la porțile Formulei 1.

MARIȘCA, BOGDAN (1970) n. Cluj-Napoca. Pilot de raliu și viteză în coastă. Cluburi sportive: DACIA RACING TEAM Pitești. Legitimă la BMP Motorsport. Debutază în CNR 1993, când ocupă locul III, clasa H/10, concurând pe Dacia 1410 și în 1995 la viteză în coastă. A concurat și concurează în echipaj cu Sebastian ITU, pe mașinile Mitsubishi Lancer Evo IX, Dacia Nova,

Dacia Liberta, grupa A. A fost desemnat între primii 10 sportivi ai anului 2000, 2001. Palmares Internațional Raliu: 2001 Locul XII cls general și locul V la grupa N, R. VALDVIERTEL, Austria, etapă în CE, copilot Sebastian ITU Palmares Național Raliu : 1994 Locul III clasa H 10, copilot Cosmin POP-COHUȚ, 1997 Locul V cls general FIA, locul VIII cls OPEN, Locul III grupa A, copilot Dinu VELA locul I pe echipe cu DACIA RACING TEAM Pitești, 1998 Locul III cls FIA, locul IX cls OPEN, locul III grupa A, Vicecampion grupa F2, copilot Sebastian ITU, echipa DACIA RACING TEAM Pitești, 1999 Locul IX cls general, locul III grupa F2, 2000 Locul IV cls general, 2001 locul I în clasamentul general, grupa N, 2000 Campion Național grupa N, Campion clasa N 7, copilot Sebastian ITU, 2001 Campion Național grupa N, Campion clasa N 7, locul III cls general, copilot Sebastian ITU, 2002 Vicecampion național absolut, Vicecampion grupa A și clasa A 8, copilot Sebastian ITU, 2003 Locul VII cls general, copilot Sebastian ITU, 2004 Vicecampion Național Absolut, Vicecampion grupa A și la clasa A 8, copilot Sebastian ITU, 2005 locul I la echipe cu victorii în R. Brașovului, 2006 locul I la echipe cu victorii în R. Maramureș, Cluj, Câmpulung Muscel, 2007 locul II în clasamentul general și locul I pe echipe și în Cupa Mitsubichi 6 victorii în etapele: Brașov, Banatului, Hunedoarei, Baia-Mare, Cluj -Napoca, Sibiului. Palmares Național Viteză în coastă: 1995 Locul V clasa H 8, 1998 Locul X grupa A, echipa DACIA RACING TEAM Pitești Vicecampionă națională, 1999 Locul IX grupa A, locul IV clasa H 3, echipa DACIA RACING TEAM Pitești Vicecampionă națională.

MATEEVICI, VICTOR – vezi **Personalități**

MATEI, IOAN (1946), n. în Brad (jud.Hunedoara). Mastru auto la ITA Brad-Hunedoara. A debutat ca navigator avându-l ca pilot pe Eusebiu PAULIUC la Raliul Castanelor din 1973. Ulterior l-a ales coechipier pe Valeriu Teodorescu cu care, în 1975, a devenit vice-campion

național la grupa 2. În anul următor este cooptat în echipa Cetate Deva. În anul 1980 obține titlul de campion balcanic, avându-l coechipier pe dr. Ioan MIHĂILESCU, în 1981 vice-campion național la raliuri, în 1982 campion național al grupei N împreună cu Gheorghe GLIGA. A făcut parte din lotul național de raliuri și în 1983 i s-a acordat titlul de maestru al sportului la automobilism.

MAZILU, OVIDIU (1960), n. Deva. Inginer auto, absolvent al Institutului Politehnic București, Facultatea de Autovehicule Rutiere. Automobilist de performanță, pilot de viteză pe circuit, viteză în coastă și de raliu. Pe parcursul anilor a îndeplinit mai multe funcții și a

reprezentat mai multe structuri organizatorice, printre care: pilot viteză circuit I.T.B. (1983-1986); pilot viteză uzina Dacia Pitești (1986-1990); inginer în uzina și ICSITA Pitești. A debutat în 1968 la karting, în 1981 la viteză în coastă, 1982 la viteză pe circuit și în 1996 la raliuri. Urmare a câștigării campionatului național de viteză pe circuit la gr. A/A2 și C1 (anii '88-'90) și la viteză în coastă (89-90), a fost selecționat în lotul național pentru Cupa Păcii și Prieteniei (Albena, Most, Poznan, Riga, Schleiz, etc.), obținând cel mai bun rezultat la Riga, locul 9. În 1994, a participat la viteză în coastă și pe circuit ca pilot privat pe BMW M3, obținând locul 1 gr. N la București Băneasa și 2-3-4 la viteză în coastă, iar în 1996-97-98 cu Fordul Escort Cosworth a devenit vicecampion național la viteză în coastă la gr. N. În 1996 a debutat în raliuri (loc 3 gr. N în 1997) și în 1999 a câștigat gr. N la Raliul Brasovului. În 1996, a participat la *curșa de 24 ore* de la *Nürburgring* - Germania, alături de un pilot german și altul polonez, unde a ocupat locul 5 la Clasa 1300-1600. A avut contribuții la înființarea primului club privat de motorsport RIVAL Racing după '89. În 2006, a fost o scurtă perioadă secretarul general al Federației Române de Automobilism Sportiv (FRAS), iar către sfârșitul anului 2007, a revenit în această funcție. În decembrie 2008 devine președinte al FRAS, fiind reales în 2010.

MĂLĂUȚ, IONEL (1954), n. în București. Inginer auto. A lucrat la Intreprinderea de Autoturisme Pitești și la DACIA SERVICE București. A debutat în competiții în cadrul echipei DACIA Pitești. În anii 1978, 1979 și 1980 a fost component al echipei care a câștigat titlul republican la

raliuri, avându-l ca pilot pe Ștefan VASILE. În 1981 a devenit campion cu echipa sa la cursele de viteză în coastă și viteză pe circuit. Tot în 1981 ca pilot a ocupat locul second la grupa I, atât la viteză pe circuit, cât și la viteză în coastă. În anul 1983 i se acordă titlul de maestru al sportului la automobilism. De peste 15 ani s-a stabilit în SUA.

MITILINEU, IOAN (1868-1946) n. București. După Liceul "Louis le Grand" și licența în drept la Paris a intrat în magistratură și în Partidul Conservator având o ascensiune de la prefectul Poliției Capitalei și secretar general al Ministerului de Interne la portofoliile de la

justiție în 1918 și externe în 1926-1927 ca membru al Partidului Poporului. Ca prefect al poliției capitalei, între anii 1911-1913, s-a străduit în sprijinirea unor măsuri luate pentru reglementarea și facilitarea deplasării automobilelor în București iar din martie 1924 a devenit președinte al Automobilului Club Regal Român, pe care-l conduce până la desființare (1948).

MOLDOVAN, LAURENȚIU (1933-2008) n. Gherla (jud. Cluj). Cunoscut în sportul auto cu numele LENȚIU. Profesie: Conducător arhitect, Debut în automobilism în anul 1970. Pilot complet cu participări la raliu, viteză în coastă, viteză pe circuit. Cluburi sportive

MOTOR-IRA Cluj Napoca, POLITEHNICA Cluj

Napoca și UNIVERSITATEA Brașov. A avut coechipieri în raliuri pe: Horia GHEORGHIU, Adrian ONDREJKOVICZ, Mihai AVRAM, Mircea POPESCU, Ștefan HAAS, Dacian BANCA. Distins cu titlul de maestru al sportului în anul 1981. A creat două automobile de curse: Dacia 1100 Sport și formula EASTER. Pentru cei care nu l-au văzut la curse, pentru cei care nu l-au cunoscut sau nu au apucat să-l cunoască pe Lențiu, maestru al sportului la automobilism, titlu acordat atât pentru rezultatele sale din competiții, cât și pentru cele de constructor al unui automobil tip formulă, putem spune că transmitea celor cu care vorbea acea pasiune a sa pentru automobilism, care parcă îl înviora și îl făcea să trăiască la maximum, făcându-l să revină în mijlocul competițiilor ori de câte ori avea ocazia. A participat la competiții locale sau naționale cu aceeași tinerețe și prosepțime pe care ți le dă numai dorința și pasiunea pentru un lucru bine făcut, deși era trecut de 74 de ani. Și Lențiu și-a dedicat 38 de ani pentru automobilism alături de alți sportivi renumiți din panoplia automobilismului sportiv românesc. În 1974 și 1979 a fost desemnat între primi 10 sportivi ai anului. Într-o zi de iulie a anului 2008, revenit surprinzător în competiții, în timpul unei urcări cronometrate pe Valea Domanului mașina nu l-a mai ascultat, a ieșit în decor lovindu-se violent de copacii de pe marginea traseului. Câteva ore mai târziu la spital inima lui Lențiu a înceta să mai bată. A fost o legendă vie care va rămâne în memoria celor care iubesc sportul în general și automobilismul sportiv în particular. Palmares Internațional Raliu: 1974 locul V cls general în echipaj cu Mircea POPESCU, Raliul DUNĂRII, ediția a X-a, etapă în Campionatul European de Raliuri, Palmares Internațional Viteză în Coastă: 1970 locul III în cls general, etapa FELEAC (ediția a XII-a), a Campionatului European de Viteză în Coastă. Palmares Național Raliu : 1971 Campion Național la raliuri la clasa a II-a, copilot Ștefan HASS, 1975 Campion Național la raliuri cu echipa UNIVERSITATEA Brașov, Palmares Național Viteză în Coastă : 1977 Vicecampion Național la clasa a I-a, 1979 Campion Național la clasa a II-a, 1979 Campion Național cu echipa UNIVERSITATEA Brașov, 1981 Campion

Național la clasa EASTER, Palmares Național Viteză pe Circuit: 1979 Vicecampion național de viteză pe circuit, clasa a II-a.

MOTOC, DORIN (1946-1979), n. în București. A început cu ciclismul, iar prima mașină cu care a încercat să concureze fiind o Skoda. În 1973 a devenit campion republican de viteză în coasta cu un Fiat 128. În același an a luat parte la prima cursă internațională: Raliul Portile de

Fier, în echipaj cu fratele său, Cornel, pe o masina Renault 12 Gordini, unde a sosit pe locul 2. Devenind sportiv de performanță la automobilism a alergat pe mașini: Dacia 1100 S, Fiat 128, Renault 12 Gordini, Dacia 1300. Lansat în automobilism de Marin DUMITRESCU, a fost cel mai bun produs al generației sale. În timp ce se grăbea spre Afumați unde prepara mașina de curse împreună cu fratele său Cornel, a intrat în coliziune frontală cu un camion militar care s-a angajat într-o depășire hazardantă. A murit la spital după câteva ore de chinuri groaznice și astfel s-a sfârșit prematur încă un sportiv talentat al automobilismului românesc. În 1975 i s-a acordat titlul de maestru al sportului. Palmares Internațional, Raliu: 1973 Locul 2cls general în Raliul PORȚILE DE FIER, în echipaj cu fratele său Cornel MOTOC, 1973 Locul VI cls general și locul III CPP, R. DUNĂRII, ediția a X-a, Start Budapesta și București, Sosire București, etapă în CE de Raliuri și în CPP, copilot Cornel MOTOC, 1973 Locul IX cls general, R. TATRA, ediția a V-a, Cehoslovacia; locul III pe echipe, 1973 locul IV cls general final în Cupa PĂCII ȘI PRIETENIEI ediția 1973, 1974 locul II cls general și locul I în CPP, R. DUNĂRII, ediția a X-a, Start și Sosire în Brașov, etapă în CE și în CPP, copilot Cornel MOTOC, 1974 locul X cls general, locul II pe echipe, R. BALCANIC, ediția a IX-a, în Jugoslavia, copilot Cornel MOTO. Palmares Național, Raliu: 1974 locul 2 R. DUNĂRII, ediția a X-a, Start și Sosire în Brașov, etapă în CE și în CPP, copilot Cornel MOTOC. Viteză în coastă: 1973 Campion Național clasa II cu

CICLOP București, 1974 Campion Național Clasa II cu TRACTORUL Brașov, 1975 Campion Național Clasa VI cu TRACTORUL Brașov; Viteză pe circuit: 1975 Campion Național Clasa VI cu TRACTORUL Brașov.

MUREȘAN, MIHAI EUGEN (1949), n. Cluj Napoca. Absolvent al Institutul Politehnic Cluj Secția Electromecanică. Profesia - arhitect executiv în domeniul informațiilor tehnologice. A debutat în concursurile automobilistice în anul 1971 în competiția viteză

în coastă Sinaia. Mentor: Laurențiu Moldovan. Legitimă la Iatsa Pitești. Pilot și copilot de raliu, viteză în coastă și viteză în circuit. Competiții interne, raliu: în 1973 locul II, în clasamentul general *Raliul Zăpezii* Brașov (pilot Fr. Naghy); 1974 1977, locul II grupa A *Raliul Moldovei* ACR Suceava și *Zăpezii*, 1981 loc III clasa VII în *Raliul Dunării-Campionat Balcanic*, 1981 locul III grupa V în CN de Raliuri, 1981 locul II grupa V în *Raliul Căminului*, locul I grupa V în clasamentul general *Raliul Avram Iancu*; 1982 locul I grupa V în clasamentul general *Raliul Căminului*; 1983 locul II grupa C clasa VI în *Raliul Căminului*; 1987. locul I grupa C clasa 6 în *Raliul Brașovului*, 1987 locul II grupa C în clasamentul general *Raliul Brașovului*. Viteză pe circuit: 1973 locul I clasa IV în *Circuitul Cluj*; 1976 locul I clasa II în *Circuitul Marele Premiu București*; 1977 locul II clasa II în *Circuitul Cluj*. Viteză în coastă: 1975 locul I clasa 1150, Poiana Brașov, locul II clasa 1150 CN de Viteză în Coastă; 1976 locul II clasa II în CN de Viteză în Coastă, locul I clasa II Cota 1400 (Sinaia), Oituz; 1981 locul I clasa II Băișoara Cluj, 1981 locul III grupa V clasa II Păltiniș, 1981 locul III grupa V clasa II Stâna de Vale; 1982 locul I grupa V clasa II în clasamentul general *Cupa Cero Făget Cluj*; 1983 locul I grupa C *Cupa C.J.A.K.* A avut copilot pe A. Popovici. A concurat pe Dacia 1100, 1300 și 1310.

NECULA, DUMITRU (1948) n. Pitești. Căsătorit, are un băiat. Profesia: inginer de automobile. Pilot de raliu, de viteză în coastă și pe circuit. Debut în 1987. Cluburi sportive: ALFA ICSITA Pitești, IAP (DACIA) Pitești, AUTOMOBILE DACIA Pitești,

RACING TEAM DACIA Pitești. Automobile de competiții: DACIA 1300, DACIA NOVA. A fost desemnat de către FRAK de trei ori în primii 10 sportivi ai anilor 1989, 1990, 1991. Palmares Național, Viteză în coastă: 1987 Loc III clasele C5 și C6, 1988 Loc III clasa C1, 1989 Campion grupa C, 1990 Campion grupa C, 1991 Castigator grupa C, 1994 Loc IV grupa H, 1996 Loc IV grupa H, 1997 Loc IV clasa H7, 1999 Loc V clasa H7, 2000 Loc V grupa N; Viteză pe circuit: 1988 Loc III grupa C1, 1989 Loc V grupa C.

NEMEȘ, GHEORGHE (1955) n. Târgu Mureș. Profesia: Director Executiv la SC Ralu Plast. Cluburi sportive: ITA Eletro-Mureș Tg. Mureș, OLTICIT Craiova, Automobile DACIA Pitești, RACING TEAM DACIA Pitești, AUTOTEHNICA BASTOS

București. A debutat în automobilism în 1978 la *Raliul Zăpezii*. A avut ca piloți pe Petru ALDEA, Constantin DUVAL, Cristian MĂCĂNEAȚĂ, Horațiu IONESCU-CRISTEA, Florin NUȚĂ, Nistor DUVAL, Mihnea VASILIU, Victor BĂLDESCU, Alexandru FILIP. A concurat pe automobile Dacia 1300, Dacia 1310. Olteț, Citroen C2R2. A fost desemnat între primii 10 sportivi ai anului 1987, 1988, 1989, 1991, 2002. Palmares Internațional, Raliu: în concursurile internaționale ocupă locul II în clasamentul general al *Raliului Dunării*, locul X în același clasament al României (1993) și locul XIII în *Raliul Gunaydin* (Turcia) în 1990. Palmares Național, Raliu: 1982 Locul III grupa N, pilot Petru ALDEA, 1984 Locul III grupa A, pilot Petru

ALDEA, locul III pe echipe cu ITA Eletro-Mureș Tg. Mureș, 1987 Campion grupa A, pilot Constantin DUVAL, echipa OLTCIT Craiova Campioană Națională, 1988 Vicecampion grupa A, Locul III echipa OLTCIT Craiova, 1989 Campion grupa A, pilot Constantin DUVAL, echipa OLTCIT Craiova Vicecampionă Națională, 1991 Campion Național Absolut, Campion la grupa A, echipa OLTCIT Craiova locul III, 1992 Locul III la echipe cu Automobile DACIA Pitești, pilot Cristian MĂCĂNEAȚĂ, 1993 Locul III grupa A, pilot Cristian MĂCĂNEAȚĂ, Locul III la echipe cu Automobile DACIA Pitești, 1994 Câștigător clasa H 9, pilot Cristian MĂCĂNEAȚĂ, echipa Automobile DACIA Pitești Vicecampionă, 1995 Locul V cls general, locul III grupa A, pilot Cristian MĂCĂNEAȚĂ, 1996 Locul V cls general, locul III grupa A, pilot Cristian MĂCĂNEAȚĂ, echipa RACING TEAM DACIA Pitești Vicecampionă națională, 1997 Locul IV cls FIA, locul VI cls Open, Vicecampion clasa N7, pilot Florian NUȚĂ, locul III cu AUTOTEHNICA BASTOS București, 1998 Locul IV cls FIA, locul V cls Open, pilot Florian NUȚĂ, 1999 locul VII cls general, pilot Horațiu IONESCU -CRISTEA, 2003 Locul XVI cls general, locul III grupa 2,0, locul IX clasa A 7, pilot Nistor DUVAL, 2004 Locul XIX grupa A 2,0, locul XVI clasa A 7, pilot Mihnea VASILIU.

NICOARĂ, VICTOR (1951), n. Seini (jud. Maramureș). Debutază în concursuri în 1979, un an mai târziu clasându-se pe locul III în Campionatul Național de Viteză în Coastă. În anul 1981 va cuceri locul I atât în Campionatul Național de Viteză în Coastă, cât și în

Campionatul Național de Viteză pe Circuit. În anul următor (1982) va repeta performanța ocupării locului I în concursul de viteză în coastă și locul II în cel de circuit. Victor se va clasa pe locul I atât în campionatul național de viteză în coastă cât și la viteză pe circuit, performanțe repetate și în 1988. Pe plan internațional în anii 1983-1987-1989 va ocupa

locurile XII-VIII-XV în Campionatul de viteză pe circuit în Cupa Păcii și Prieteniei. Este primul român care a intrat în „top ten-ul” Cupei Țărilor Socialiste, într-o cursă desfășurată la Schleiz (D.D.R.), competiție de un înalt nivel, dominată autoritar de piloții ruși și cehi. A concurat pe : Dacia 1300, Dacia Liberta, Lancia Delta Integrale. S-a situat între primii 10 sportivi în anii 1982-1998. Maestru al Sportului din anul 1989. Palmares Internațional - Viteză pe circuit (Dacia) : 1983 locul IX la individual și locul III cu echipa României la circuitul de la Albena (BG), etapă în Cupa Păcii și Prietenie, cu Ștefan IANCOVICI și Buerebista URSU , 1984 locul VII la individual și locul II cu echipa României la circuitul de la Reșița, etapă în Cupa Păcii și Prietenie, cu Nicu GRIGORAȘ Palmares Național - Viteză în coastă - cu echipa DACIA Pitești : 1981 Campion Grupa 6, 1983 Campion Grupa A, 1984 Campion Grupa A2, 1985 Campion Grupa A2, 1986 Campion Grupa A, 1987 Campion Grupa C6, 1992 Campion Grupa H, 1993 Campion Grupa H8, cu echipa AUTOTEHNICA București, condusă de Horia Andronic – Lancia Delta Integrale : 1996 Campion Absolut, 1996 Campion Grupa A, 1996 Campion Grupa A6, 1997 Campion Absolut, 1998 Campion Absolut, 1998 Campion Grupa H, Palmares în Campionatul Național de Viteză pe circuit (echipa DACIA Pitești): 1981 Campion Grupa 6, 1984 Campion Grupa A2, 1986 Campion Grupa A, 1987 Campion Clasa C5, 1988 Campion Grupa C2. A cucerit în perioada 1981-1998 17 titluri de Campion Național la Viteză în Coastă, din care 3 absolute (1996, 1997, 1998).

NIRISTEANU, DAN (1956), n. Sibiu. Absolvent al Universității Politehnica. Inginer. Legitimă la clubul IPA Sibiu. Pilot. A debutat în 1970 în etapa campionatului național de viteză în coastă la Păltiniș (Sibiu). Cucerește locul I în campionatul național de Rally Cross, cls 1600-2000 cmc în etapele Pitești, Tg. Mureș și Sibiu din 2006 și locul III în clasamentul general anual la

această clasă. Performanțele anterioare îl situează pe locurile II gr 1 și campion național de viteză în coastă *Păltiniș* 1980, gr 2 în etapa de viteză pe circuit, etapa Baia Mare, gr 1 (1980), în clasamentul general la etapa Raliul Deltei în 1989, gr C. Mai multe locuri IV, V, VI, VII va ocupa în probele de viteză și de raliuri (1983, 1985, 1988, 1989). În concursurile internaționale va obține un merituos loc II pe națiuni cu echipa României în etapa de CE Hebros (Bulgaria) în 1988 și locul IX gr H, cls 7 în etapa CE de Raliuri YU Rally (1987).

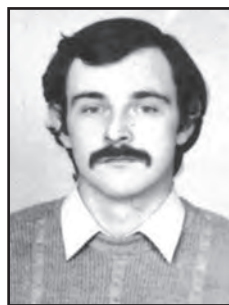

NUȚĂ, FLORIAN

ALEXANDRU (1955), n. București. A debutat în concursurile automobilistice în 1976 (locul I în Campionatul de Indemânare al Municipiului București). Legitimă la *Unirea Tricolor* București, *Iatsa* Pitești, *Rival Racing*

București, *Autotehnica* București. Pilot și copilot de raliu, pilot de viteză în coastă. Consacrarea i-a conferit-o participarea la raliuri devenind campion național absolut 1985 la raliuri. Competiții interne, raliu: campion național absolut în CN de raliuri (CNR) în 1985, loc III grupa A CNR-1981, locul II grupa A CNR-1983; a obținut următoarele clasări: locul I la r. *Castanelor*-1981, grupa C la r. *ARO*-1985, grupa A2, clasa V la r. *Dunării*-Dacia-1986, grupa A la r. *ARO*-1986, locul II la r. *Bucovinei*-1986, locul I la grupa C clasa V la r. *Dunării*-Dacia-1987, locul I grupa C2 la r. *Castanelor*-1988, și s-a clasat pe locul 3 grupa A 1981, locul 2 grupa A 1983, locul 1 gr. A 1985, 1986 – r. *Dunării*-Dacia, r. *Dunării*-Dacia 1987, locul I gr. C la r. *Transexpres* 90-1991, locul 1 gr. A *Raliul României* 1993, locul 2 gr. A în r. *României*-1994. Viteză în coastă: campion național la grupa A-1995 și grupa H-1996, locul II-1982 în campionat, loc II grupa V Buzău-1981, loc I gr. A Brașov-1995. Competiții internaționale: locul 2 gr. A la r. *Iarna Rusă*-1983 (Tallin-URSS), locul 3 grupa A la r. *Gunaydin*-Turcia-1985, *Guneș*-Turcia, r.

Pneumant-RDG, *Hebros*-Bulgaria, *Nisipurile de Aur*-Bulgaria, r. Locul 1 grupa A *Mogurt-Salgo* 1986. La primele curse a fost copilotul lui Florin Mateescu cu care a participat în 1982 la r. *Gunaydin* și *Gunes*-Turcia. A avut copiloți: Radu Dumitriu, V. Iordănescu, Gh. Barbu, A. Berghea, M. Drăghici, D. Banca. A concurat pe: Fiat 600, Dacia 1300, Dacia 1310, Dacia Sport, Opel Kadet Gsi, Audi Quattro S2, Ford Sierra Cosworth, Ford Escort Gr.A, Renault Megane.

OBREJAN, VIOREL (1958), n. Seini (jud. Maramureș). Subinginer. Pilot de circuit și de viteză în coastă. Legitimă de cluburile IAP, IATSA Dacia Pitești, Dacia Racing Team. Mentorul său a fost Nicu Grigoraș. Palmares: în probe de viteză pe traseu montan

– debutează în 1982 în concursul *Păltiniș* de la Sibiu, locul I în grupa N, locul I în concursul Măgura Buzăului gr. N; campion național la clasa A în 1983, 1984, 1985 de trei ori locul II în 1991, 1992, 1993, grupele C, H, H8; de trei ori locul III, clasa A, grupa C, grupa H; CN clasa H8 în 1995; a mai ocupat locul IV clasa C5 în 1987, 1988, 1989 în clasa H în 1987, 1994, 1996, 1997 etc. În întrecerile de viteză pe circuit de trei ori campion grupa A în 1983, 1984 și 1985. A concurat pe mașinile Dacia, 1300, grupa A și N, Dacia Sport grupa C, Dacia Sport grupa A, Dacia 1325 grupa H, Dacia Nova grupa H.

OLTEANU, ILIE (1933-1981), n. Pitești. A debutat în automobilism în anul 1970 și a fost unul dintre piloții de top ai echipei Dacia Pitești, care și-a făcut ucenicia lângă Gh. Morassi cu care a urcat pe treapta I a podiumului în primele sale participări la raliuri. A avut copiloți: Marin STĂNESCU, Petre VEZEANU, Ovidiu SCOBAL. Olteanu-Vezeanu

formau un echipaj de top al echipei DACIA Pitești fiind selecționat în echipa care urma să participe la Raliul PORTUGALIEI. În timpul deplasării spre Portugalia în februarie 1981, pe o autostradă în Franța, cei doi sunt striviți pur și simplu de o cisternă care a acroșat mașina lor oprită pe banda de refugiu. Palmares International Raliu: 1973 Locul VII cls general și locul V CPP, R. DUNĂRII, ediția a X-a, Start Budapesta și București, Sosire București, etapă în CE de Raliuri și CPP, 1976 locul X cls general, R. DUNĂRII, ediția a XI-a, Start D. Tr. Severin, Sosire Baia Mare, etapă în CE de Raliuri și CPP, 1977 Locul III cls general și locul III grupă, R. DUNĂRII, ediția a XII-a, Start și Sosire D.Tr. Severin, etapă în CE de Raliuri, CPP și Campionatul Balcanic, 1977 Locul VI cls general și locul II la clasă Raliul BOSFOR, ediția a III-a, Turcia, etapă în Campionatul Balcanic, 1977 Campionatul Balcanic loc I clasă și titlu de Campion Balcanic, 1978 Locul X cls general și locul I pe echipe, R. GUNAYDIN, ediția a VII-a, Turcia, etapă în Campionatul Balcanic, copilot Ovidiu SCOBAL, 1978 Locul XII cls general, R. DUNĂRII, Start și Sosirea în D. TR. Severin, etapă în CE de Raliuri, CPP, Campionatul Balcanic, copilot Ovidiu SCOBAL -1978 Campionatul Balcanic, ediția a II-a, locul I la clasă și titlul de Campion Balcanic, copilot Ovidiu SCOBAL, 1978 Locul I echipe de uzină, copilot Ovidiu SCOBAL, 1979 Locul VIII cls general și locul IV în Campionatul Balcanic, R. DUNĂRII, ediția a XIV-a, Baia Mare, copilot Ovidiu SCOBAL, 1979 Locul I pe națiuni, TURUL EUROPEI, ediția a XXIII-a, 12 000 km, copilot Ovidiu SCOBAL, 1979 Campionatul Balcanic loc I clasa 1300 grupa 2 și titlu de Campion Balcanic la clasă, copilot Ovidiu SCOBAL, 1980 Locul II clasă, R. TATRA, ediția a XII-a, Cehoslovacia, etapă în CPP, copilot Petre VEZEANU, 1980 Locul I pe națiuni și locul II pe echipe de uzină, TURUL EUROPEI, ediția XXIV-a, 7 000 km, copilot Petre VEZEANU. Palmares Național Raliuri : 1970 Campion la clasa III, pilot Gh. Morassi, 1971 Campion la clasă, pilot Gh. Morassi, 1978 Campion Absolut,

campion grupa 2, copilot Ovidiu SCOBAL, 1979 Campion Absolut, Campion grupa 2, copilot Ovidiu SCOBAL, 1980 Campion Grupa 5, copilot Petre VEZEANU.

ONORIU, DANIEL (1978), n. în București. Căsătorit, trei copii. Pilot de raliu, viteză în coastă, karting, motociclism. Hobby: sporturile cu motor, călătoriile. Debut la 12 ani în karting, la motociclism în 2003, la automobilism în 2006. Copiloți raliu: Eugen POP,

Cosmin Diacu. Automobile de competiții: Mitsubishi Lancer Evo V. Palmares Național, Raliu: 2006 locul 27 grupa H. Locul 24 clasa H +2,0, 2007 locul 9 cls FIA, locul IX grupa N, 2008 locul VII grupa H; Viteză în coastă: 2007 Vicecampion Național (locul II cls OPEN), locul II grupa H, locul II H5, 2008 Locul III cls Open, locul III grupa H, locul III clasa H5, 2009 Campion Național Absolut (Locul I cls Open), locul I grupa H, locul I clasa H5, 2010 Locul IV cls Open, locul III grupa H, locul III clasa H5; Karting: 1996 Vicecampion National la Karting, clasa 100cc FA, 1997 Vicecampion National la Karting, clasa 100cc FA, 2001 Vicecampion National la Karting, clasa ICC 125 cc; Motociclism: 2003 Debut - locul 4 la prima participare; 2004 Locul 5 – Superbike, 2005 Locul 4 – Superbike.

PĂDUREAN, MIRCEA (1972), n. Drobeta-Tr. Severin. Absolvent al Politehnicii din București, promoția 1974. Inginer telecomunicații. Pilot în probele de viteză. Concurează pentru început în 1996 într-o cursă de VT. Consacrarea o cunoaște în 2001 când devine CN grupa H, clasa H1, performanță repetată și în anii 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 (grupa N). În ultimii trei ani, a dobândit titlul de CN cu echipa Racing Team UCM Reșița.

PETEANU, EUGEN (1955), n. Moșeni (jud. Dâmbovița). Absolvent al școlii profesionale de Mecanici Auto. Pilot de viteză în coastă și circuit. Își începe activitatea în competițiile în coastă și circuit. Debutează în 1982 și apoi cucerește până în 1990 – 13 titluri de campion

național. A construit un monopost (foto) cu care a concurat la Clasa Easter. Între 1985-1990 participă cu echipa României la Cupa Păcii și Prietenia. În 2003 cucerește titlul de campion național, gr. A, clasa A3 cu echipa Racing Team UCM Reșița. În 2004 și în anul următor recucerește titlul de campion național în cadrul echipei Motorsport Reșița. În 2005, obține titlul de campion național grupa A, A2 cu echipa Racing Team UCM Reșița, în 2006 reeditează performanța de la grupa A, clasa A3, cu aceeași echipă; în 2007 din nou este declarat campion național în grupele A, A3 cu echipa respectivă.

PIȚIGOI, ALEXANDRU (1979), n. București. Pilot de raliuri, copilot și navigator. A intrat în viața competițională în 1999, în calitate de copilot în r. Avram Iancu, pentru ca în anul următor (2000) să piloteze mașina Ford Ka în campionatul național de raliuri: locul XX în

r. Hunedoara, locul XII în r. României, locul XV în r. Harghitei. La sfârșitul sezonului a ocupat locul I în Cup Ford Ka, locul X la gr. A, locul XV în clasamentul F2. În 2001 P.A. participă la 10 raliuri: Brașovului (abandon), Siromex (locul XII), Hunedoarei (abandon), României (locul X), Argeșului (locul XII), Sibiului (locul IV), Mănăstirilor (abandon), Banatului (abandon), Avram Iancu (abandon), Harghitei (abandon). Rezultat final locul III în clasamentul F2, locul 5 în grupa 4, locul XII în clasamentul general absolut. Consacrarea i-a adus-o anul 2002, concurând în raliurile campionatului național: în r. Brașovului (abandon), în r. Siromex și r. Banatului (abandon), în r. Hunedoarei, locul

XII, r. României locul V, în r. Sibiului locul IV, în r. Argeșului – abandon, în r. Mănăstirilor, locul XII, locul V în r. Harghitei. Rezultatul final la sfârșitul sezonului, locul II în trofeul A2 O1, locul V în grupa A, locul IX în clasamentul general. În 2003 s-a situat pe locul XVII în r. Brașovului, pe locul X în r. Siromex, pe locul V în r. Banatului, locul VII Rafo Onești, locul XI în r. Mobil 1 și abandon în alte 5 raliuri. La sfârșitul anului s-a clasat pe locul X în clasamentul general absolut, pe locul XI la grupa A, locul VII la grupa N, locul V în trofeul A2 O1. În 2004 s-a situat pe locul IX în clasamentul general și pe locul VI la grupa N; în 2005 locul VI în cls. general grupei N; repetă aceeași performanță în 2006 la ambele clasamente; locul XII în cls. general și în cls. grupei N. Se situează pe locul III în r. Clujului și locul II în Roșului. Copiloții cu care a făcut echipaj a fost V. Terzi și T. Arsenescu. A concurat pe mașinile: Ford Ka, Hyundai Coupe Kit Car, Mitsubishi Lancer Evo VII. A făcut parte din Consiliul Federal al FRAS.

PIȚIGOI-MIHUȚ, MARIUS (1953), n. în București. Căsătorit, are doi copii. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic București, Facultatea de Transporturi, Autovehicule Rutiere din anul 1977. După absolvire a lucrat la Autobuzul București 1977-1998, apoi

director la Filiala ICSITA Brașov și Institutul Politehnic București 1986-1990, director general, AUTOROM-reprezentanța generală Mercedes-Benz în România, Director Divizia Auto, Titiac Holdings 2001-2005; 2010-prezent. A luat contact cu automobilismul sportiv în anul 1986 când a devenit arbitru-comisar tehnic al FRAK (Federația Română de Automobilism și Karting) până în anul 1990. Este membru fondator al unor asociații de profil – SIAR (Societatea Inginerilor de Automobile din România) 1987-1990, APIA (Asociația Producătorilor și Importatorilor de Automobile din România) și membru în Consiliul de Conducere 1998-2002, Președinte Fundația Casa Copilului Brașov, 2000-

2007, Președinte al FRAS (Federația Română de Automobilism Sportiv) 2005-martie 2006.

**PONTA, VICTOR (1972) - Vezi
PERSONALITĂȚI**

**POPESCU TĂRICEANU, CĂLIN (1952) – vezi
PERSONALITĂȚI**

PORCIȘTEANU, VALENTIN (1982), n. București. Student. Pilot de raliuri. Debutul și l-a făcut în R. Argeșului în 2003. A concurat și concurează pe mașini Dacia Nova, Citroen Saxo, Mitsubishi Lancer, avându-l în dreapta sa pe Dan DOBRE. Palmares Internațional,

Raliu: 2009 Campionatul European de Raliuri: locul 17 general la Rally 1000 Miglia; locul 6 general la Croatia Delta Rally; calificat în finala Pirelli Star Driver; Palmares Național, Raliu: 2003 locul IV DEBUTANȚI la final CNR, 2005 Vicecampion Trofeul N1.6, 2006 Vicecampion Trofeul N1.6, 2007 Final Câștigător clasa N2, 2008 Final locul 10 general și locul 7 Cupa Mitsubishi Lancer, 2008 Premiu pentru cea mai frumoasă evoluție a sezonului, 2009 locul 4 Clasament general, 2010 locul 2 Clasament general, 2011 Campion național. Viteză în coastă: 2003 locul 3 debutanți VTM Abrud – cu Dacia Nova GTI, 2003 locul 3 N VTM Brașov – cu Dacia Nova GTI

PREDA, ROMULUS LUCIAN (1970), n. Pitești. Absolvent al Universității Politehnica București, promoția 1993. Inginer. Pilot de raliu și de viteză în coastă. Legitimat la cluburile – Eurolines, Cartex Autosport Pitești. A debutat în 1997 în raliuri și în 1990 în cele

de viteză în coastă. La primul său raliu (1997) a ocupat locul V, clasa 2, iar în 1998 s-a situat pe locul IV în Raliurile României. Va deveni campion

național, clasa 2, grupa N în 1999 și vice campion, grupa A2 în 2000. În 2002 se va afla pe locul XIII și pe locul VII (2003) în clasamentele generale, locurile V și III, grupa N, clasa 4. În anul 2004, ocupă locul V în clasamentul general și cel de vicecampion, grupa N, clasa 4. Tot în acest an se situează pe locul XV în clasamentul FIA Europa de Est. În 2005 cucerește locul VIII în clasamentul general și locul V grupa N, clasa 4. În anul ultim de concurs (2006) se va clasa pe locul VII în clasamentul general și pe locul VII, grupa N, clasa 4, în campionatul național de raliuri. În proba de viteză în coastă (1990) participă pentru prima dată la Promorally Castro și ocupă locul VII în etapa zonală. În 1991 ia startul numai în patru curse de viteză în coastă, pentru ca în 1992 să ocupe locul II, grupa C, clasa 1600 cmc în campionatul național. În 1994 se situează pe locul V, grupa H, clasa 2, în 1995 pe locul IV, grupa N, clasa R, iar în 2001 să-și revindică locul III, grupa N, clasa 2. Apreciat de FRAS ca sportiv situat în topul primelor 10 sportivi din anii 2003-2004-2005-2006. A concurat pe mașinile: Dacia Nova, Renault Clio Williams, Mitsubishi Evo 5, Mazda 323 GT, Dacia 1310. Coechipieri: Cr. Baciucu, M. Drăghici, M. Sandu, Fl. Hangu, G. Cârstea.

PREOTEASA, GEORGE (1954-1989), n. în satul Humele, comuna Ungheni, județul Argeș. A debutat în automobilism în anul 1983 sub culorile echipei IDMS București. În anul 1988 s-a transferat la I.A. Pitești. A fost component al lotului național de viteză, participând

la etapele din Cupa PĂCII și PRIETENIEI. La 25 iunie 1989, în timpul cursei de viteză pe circuit de la Oradea, în disputa sa cu Ovidiu MAZILU, a suferit un accident mortal, încetând din viață ca urmare a leziunilor coloanei vertebrale. Și astfel automobilismul românesc a mai pierdut un talent de excepție. A fost desemnat între primii 10 sportivi ai anului în 1986, 1988. Palmares național, Viteză în coastă: 1984 Vicecampion grupa N, IDMS

București, 1985 Campion grupa A, 1986 Locul III, grupa A, 1987 Vicecampion la clasele C 5 și C 6, 1988 Campion grupa A, I. A. Pitești, 1989 Locul III grupa A; Viteză pe circuit: 1983 Vicecampionă națională IDMS București, 1984 Locul III grupa A, 1986 Locul III grupa A, locul IV pe echipe cu IDMS București, 1987 Locul III clasa C 5, locul IV pe echipe cu IDMS București, 1988 Campion grupa A, echipa I.A. Pitești, 1989 Locul IV grupa A.

PIIU, AUREL (1925-1984), n. Brașov. De profesie arhitect. A debutat târziu, la 35 de ani, într-un concurs automobilistic organizat în orașul de pe Tâmpa. La scurt timp, în 1967, obține victoria care îl consacră, câștigarea „Raliului României”, fiind selecționat în lotul ACR.

Conducând o mașină Renault 8 Gordini, A. P. ocupă locul IV, la clasa automobilelor până la 1300 cmc. La „Raliul Balcanic” (Iugoslavia), ocupă locul I la clasă și locul III în clasamentul general. În următorii ani (1969, 1970, 1971), realizează o performanță remarcabilă, obținând împreună cu coechipierul său, C. Pescaru - toate titlurile de campion național absolut de raliuri. În palmaresul său sunt înscrise două titluri de campion balcanic de raliuri, cu echipa națională, în anii 1969 și 1972, precum și trei titluri de campion național la viteză în coastă, la clasa 1100 cmc (1968, 1969 și 1970). Din considerente politice, în anul 1975, nu i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului, distincție care a fost atribuită, însă, coechipierului său C. Pescaru.

RUSĂNESCU, DUMITRU (1946) n. Moldoveni (jud. Teleorman). Inginer, a absolvit Universitatea Tehnică de Construcții, București-Facultatea de Construcții Civile, Industriale și Agricole. Timp de aproape trei decenii a activat în automobilism și karting: 1981-1990 - Secretar

federal adjunct F.R.A.K., 1990-2004 - Secretar general

adjunct al Automobil Clubului Român-Vicepreședinte al Automobil Clubului Român și Director al agenției de rent-a-car și turism TOURING-ACR - Director Tehnic al Automobil Clubului Român - coordonarea F.R.A.K., 2006-2009 - Secretar General al F.R.A.S., 2009-prezent-Vicepreședinte și Secretar General – A-CAR România-membru fondator și membru al Consiliului Director. Alte activități în automobilism: 1982-1992 - Director al concursurilor naționale de raliuri, viteză pe circuit, viteză pe traseu montan organizate în cadrul campionatelor naționale de automobilism, de către Federația Română de Automobilism și Karting, Director al Raliului ROMÂNIEI-cursă automobilistică internațională-etapa în Campionatul European de Raliuri-coef. 5, organizată la Sibiu și Baia Mare, de către Federația Română de Automobilism și Karting; 1982-1988 - Director al concursurilor internaționale de viteză pe circuit la automobilism organizate în România (Reșița, Galați), de către Federația Română de Automobilism și Karting; 1982-2001 Participări la conferințe internaționale ale Federației Internaționale a Automobilului și Aliantei Internaționale de Turism, pe teme de organizare de competiții automobilistice și de karting, membru în Comisia Tehnică a F.I.A., șef al loturilor naționale de raliu și viteză pe circuit (Most-RSC, Kiev-URSS, Hongaroring, Albena-Bulgaria, Schleiz-RD Germană, Nisipurile de Aur-Bulgaria, Raliul Acropole, Raliul Halkidiki, etc.), servicii pentru automobiliști, servicii turistice; 1996-2000 Consilier General în cadrul Consiliului General al Municipiului București și membru în Comisia de urbanism și Comisia de transporturi, ca membru al Partidului Național al Automobilistilor; 2000-2004 Membru în Comisia de vehicule rutiere din cadrul Consiliului Interministerial de Siguranță Rutieră;

RUSU, CONSTANTIN (1962), n. Brașov. Pilot raliu, viteză în coastă și karting. Cluburi sportive: RACING TEAM DACIA Pitești, EURO CIP DREAM TEAM București, MACH 1 LUCKY STRIKE TEAM București. A fost

desemnat între cei mai buni sportivi ai anului 1994, 1996, 1997, 1999. Palmares Național Raliu : 1996 Campion național la gr H, Campion Național clasa H 12, copilot Florin HANGU, Vicecampioană Națională echipa RACING TEAM DACIA Pitești cu Cristian MĂCĂNEAȚĂ+Gheorghe NEMEȘ, Ștefan VASILE+Silviu MORARU, Dumitru NECULA +Adrian ANCA, 1997 Locul IV cls Open, Campion național grupa H, Campion Național clasa H 7, copilot Florin HANGU, Campioană Națională echipa RACING TEAM DACIA Pitești cu Heinz GOLLNER+Sorin ITU, Ștefan VASILE+Silviu MORARU, Bogdan MARIȘCA+Dinu VELA, Dumitru NECULA+Adrian ANCA, 1998 Vicecampion Național la grupa H, locul IV cls Open, Campion Național clasa H, Vicecampion Național clasa H 7, Vicecampioană Națională echipa RACING TEAM DACIA Pitești cu Mihai LEU +Gabriela STROESCU, Ștefan VASILE+Silviu MORARU, Bogdan MARIȘCA+Dinu VELA, Dumitru NECULA +Adrian ANCA, 1999 Campion Național la grupa H, Campion Național clasa H 7, copilot Florin HANGU, Vicecampioană Națională echipa RACING TEAM DACIA Pitești Palmares Național Viteză în coastă: 1994 Campion Național grupa H și clasa H9, Vicecampioană Națională echipa MACH 1 LUCKY STRIKE TEAM București (George GRIGORESCU, Teodor GHEORGHE, Lorincz BORBELY, Laurențiu BORBELY, Ionel MĂLĂUȚ), 1995 Locul III cls general, Vicecampion grupa H, Vicecampion clasa H 9, Campioană Națională echipa MACH 1 LUCKY STRIKE TEAM București (George GRIGORESCU, Teodor GHEORGHE, Lorincz BORBELY, Laurențiu BORBELY, Ionel MĂLĂUȚ), 1996 Vicecampion grupa H și clasa H 9, Locul IV Cupa ROMÂNIEI, 1997 Locul IV în cls general, locul III grupa H, locul III clasa H7, Vicecampioană Națională echipa RACING TEAM DACIA Pitești (Heinz GOLLNER, Eduard DIACONU, Viorel OBREJAN, Dumitru NECULA), 1998 Locul IV în cls general, locul III grupa H și locul III clasa H 7, Vicecampioană Națională echipa RACING TEAM DACIA Pitești (Bogdan MARIȘCA, Eduard DIACONU, Mihai LEU, Dumitru NECULA), 1999 Locul IV clasa H

7, Vicecampioană națională echipa RACING TEAM DACIA Pitești, 2004 Vicecampion Absolut, locul VIII grupa H, locul VII clasa H 12, 2005 Campion Național la clasa H3, Vicecampion Național cu echipa RALLY DREAM TEAM București, 2006 Locul 3 în cls OPEN, Campion Național la clasa H3, Vicecampion Național cu echipa EUROCHIP DREAM TEAM București, 2007 Locul 3 în cls Open și în cls grupei H. Palmares Național Karting: A 1970-1994 14 titluri de Campion Național Absolut, 6 titluri de Vicecampion Național și de 6 ori desemnat „Cel mai bun sportiv al anului”.

SCOBAL, OVIDIU (1946) n. Brașov. Absolvent al Facultății de Electrotehnică București. A debutat în anul 1972 în Campionatul de Viteză în Coastă. Mentorul său a fost Petre Vezeaznu. Automobile de curse pe care a concurat: DACIA 1300; DACIA 1410 Sport; DACIA Liberta. Piloți: Mircea ILIOAEA, Florin MORASSI, Ilie OLTEANU, Ștefan IANCOVICI, Nicu GRIGORAȘ, Constantin ZĂRNESCU, Victor NICOARĂ, Ștefan VASILE. Deține titlul de Maestru al Sportului din anul 1979. După Constantin Zărnescu, este considerat cel mai bun copilot din toate timpurile. Palmares International: Pilot Ilie Olteanu - 1977 Raliul Dunării loc III grupa III - 1977 Raliul Bosfor loc VI general loc II la clasa, 1977 Campionatul Balcanic loc I clasa și titlu de Campion Balcanic, 1979 Campionatul Balcanic loc I clasa 1300 grupa 2 și titlu de Campion Balcanic la clasa, Pilot Ștefan Vasile - 1984 Raliul Gunaydin loc VIII general loc 2 grupa, 1984 Raliul Dunării -Dacia loc I la clasa, 1985 Raliul Portugaliei loc X grupa A loc 1 la clasa, 1985 Raliul Acropole loc XXV general loc III la clasa, 1986 Raliul Hebros loc II grupa loc I la clasa, 1986 Turul Europei loc II general locul I la clasa, 1987 Raliul Nisipurile de aur – Sliven loc VII general loc I la clasa, 1990 Raliul Dunării-Dacia loc II general loc II grupa A. Palmares în Campionatul Național de Raliuri : Pilot Ilie Olteanu – Echipa DACIA Pitești: 1978 Campion

Absolut, 1978 Campion grupa 2, 1979 Campion Absolut, 1979 Campion grupa 2, Pilot Ștefan Vasile – Echipa DACIA Pitesti: 1984 Campion Absolut, 1984 Campion grupa C, 1985 Campion grupa C, 1988 Campion Absolut, 1988 Campion grupa C1, 1990 Campion Absolut, 1990 Campion grupa C. A cucerit în perioada 1978-1990 11 titluri de Campion Național de Raliuri, din care 5 absolute.

SECHELARIU, DORU – vezi **FR Karting**

SPUDERKA, DAN (1955), n. în Brașov. Profesia: maistru auto. Hobby: Sculptura în lemn, driving. Pilot de raliu, de viteză în coastă, navigator. Pilot de kart. Mentori: M. Popescu, M. Iliaea. Legitimă la cluburile: AUTO BLIC Brașov, CS UNIVERSITATEA/CS STEAGU

ROȘU Brașov, CS METALUL Tg. Secuiesc, CS SKAT-KART Tg. Secuiesc, CS ABROM Alba Iulia, CS PETROM București. Debut: la 13 ani (1968) a participat la concursurile naționale de karting de la Tg. Secuiesc, în 1972 la raliuri, în 1977 la viteză în coastă. A fost coechipier pentru H. Goellner Mircea Popescu, Puiu Ștefan, Daniel Popescu, Radu Dumitriu, Heinz Goellner. Mașinile pe care a concurat: Dacia 1100, Dacia 1300, VW Golf III, Seat Ibiza Tdi, Skoda Octavia kitcar, Audi RS. Karturile pe care a concurat: Billand, Rotax, Parilla, Bombardier. A fost desemnat în 1992 pe locul I Karting – „Cel mai bun Kartist al anului”. A fost inclus în primi zece sportivi ai anului la karting în 1991 locul IV, 1993 locul VIII, 1997 locul IV. În 1994 a îndeplinit baremul pentru maestru al sportului însă titlul nu a fost acordat. Palmares Internațional, Karting: 2003 locul XIII la etapa din Franța a Campionatului Mondial de Karting; Palmares Național, Raliu: 1977 locul I cls general (grupa C, clasa 5), R. Castanelor, pilot Mircea POPESCU, 1978 locul II cls general (grupa C, clasa 5), R. Cetățile de Foc, pilot Mircea POPESCU, 1980 locul VIII cls general (grupa C, clasa 5), R. Banatului, copilot Daniel POPESCU, 1981 locul X cls general (grupa C, clasa 5), R. Banatului, copilot Daniel POPESCU, 1982 locul

II cls general (grupa C, clasa 5), R. Castanelor/Iașului, copilot Daniel POPESCU, 1983 locul II cls general (grupa C, clasa 5), R. Banatului, copilot Radu DUMITRIU, 2004 locul I cls general (grupa H clasa 2,0+), R. Clujului, pilot Heinz GOELLNER, 2005 locul II cls general (grupa H clasa 2,0+), R. Brașovului, pilot Heinz GOELLNER, 2006 locul I cls general (grupa H clasa 2,0+), R. Siromex-Baia Mare, pilot Heinz GOELLNER, 2007 locul III cls general (grupa A clasa 8), Campionatul României de Raliuri, pilot Heinz GOELLNER; Viteză în coastă: 1994 locul IV, grupa H clasa 4, Buzău, 2006 locul II, grupa H, clasa 3, Poiana Brașov, 2008 Participant, grupa H, clasa 5; Karting: 1991 locul IV grupa I, clasa I, 1992 locul I, grupa I, clasa I, 1993 locul VIII grupa II, clasa II, 1997 locul IV, grupa I, clasa I, 2002 locul XII, grupa III, clasa III.

STAN, EDUARD (1973) n. București. Pilot de raliu și viteză în coastă. Legitimă la *Rival Racing*, *Autotehnica* București. Debut în 1992 cu mașina Fiat Ritmo Abarth, loc 3 gr.A. În 1993 suferă un grav accident în cursa de coastă de la Poiana Brașov, cu Renault 5 Turbo, și nu mai poate continua sezonul. În 1994 participă cu o Lancia Delta de gr. N și obține loc II grupa A. Devine campionul grupei N, în 1995, 1996, 1997, 1998, apoi al grupei H în 1999, campion absolut în 2001 și vicecampion al gr.H în 2000. A concurat pe mașinile Fiat Ritmo Abarth, Ford Escort Cosworth, Lancia Delta Integrale. Este declarat sportivul anului 1999.

STROIE, CONSTANTIN – vezi **PERSONALITĂȚI**

TOMA, DORIN (1955) n. Brașov. Tehnician proiectant. Pilot de karting (1982-1989), raliu (1991-2000), viteză în coastă (2003-2007) și pe circuit. Debut: 1968, Karting; 1991 raliu. Mentori : Fam. Pescaru, Sergiu Budu și Vlad Biji în

karting; Horst Graef, Nelu Crăciun, Costin Finichi, Zoltan Szentpaly, Mircea Iliaia, Eugen Ionescu-Cristea, Ștefan Vasile și Ludovic Balint în automobilism. Cluburi sportive: U.T.București, IATSA Pitești, TRANS TRINEX Brașov, MONTE CARLO RACING TEAM Brașov, DTM Brașov. Coechipieri cu care a concurat: Jean Pescaru, Marius Runcan, Ioan Popidan, Florin Hangu, Vali Hard și Dacian Banca. Automobile de competiții: DACIA, OPEL, FORD, AUDI, MITSUBISHI, PORSCHE, BMW. Este desemnat în primi 10 sportivi ai anului: 1982-85 la karting; 1992, 1993, 1997, 1998, 2001, -2000 la raliuri. A îndeplinit baremul pentru acordarea titlului de maestru al sportului. Este ales membru al Consiliului Federal al FRAS începând din anul 2007. Palmares Internațional Raliu: 1991 locul 14 cls general TOUR D EUROPE, copilot al lui Ludovic BALINT. Palmares Internațional Karting : 1983-1985 participări cu lotul național de karting la Cupa PĂCII ȘI PRIETENIEI în România, Ungaria, Cehoslovacia, RD Germană, Bulgaria. Palmares Național Raliuri: 1991 Campion cu echipa IATSA Pitești, 1992 Campion absolut, copiloți Ioan POPIDAN, Dacian BANCA, Florin HANGU, Campion cu echipa TRANS TRINEX Brașov, Campion grupa H copilot Dacian BANCA, 1993 Campion clasa H 12, copilot D. BANCA, 1996 Câștigător al „Cupei României” – clasament open și grupa N, Campion cu echipa „Monte Carlo Racing Team (MCRT)”, 1997 Campion la grupa N, clasa N 7, locul II pe echipe, 1998 Campion la grupa H și clasa H 7, Campion cu echipa „MCRT”, 1999 Campion cu echipa „MCRT”, 2000 Campion cu echipa „MCRT”, 2001 Campion la grupa H și clasa H7 Palmares Național Viteză în coastă: 2003 Campion H12. Palmares Național Karting: 1982-89 Campion cu echipa UT București, 1984 Campion național clasa 250 cmc, 1985 Campion național clasa 250 cmc.

ȚIȚ, CORNEL (1934), n. Arad. Absolvent al Academiei de Științe Economice – București, promoția 1956. Pasionat de automobilism, l-a practicat de la vârsta de 20 de ani, devenind pilot, navigator, antrenor, arbitru de-a lungul celor 38 de ani, dăruit acestui sport.

Mentorii săi: Vațianu în materie de pilotaj și P. Vezeanu – în formare ca navigator. Legitimă la cluburile ACR Timișoara, IOB Balș, Voința Timișoara, ITA dn același oraș, Dacia Pitești. În cei 25 de ani de activitate sportivă, a fost pilot de raliu (1979-1996), navigator (1976-1997), pilot de viteză în coastă (1973-1981) pilot de viteză în circuit (1973-1976). Din cele 25 de raliuri la care a participat – cele mai bune rezultate le-a obținut în 1972 în r. Banatului, locul I clasa și locul III în clasamentul general, locul IV în r. României, clasa 130cmc (1976), locul I în r. Zăpezii Brașov, grupa 1 (1978), locul I cu echipa Dacia Pitești în campionatul național (1981) și același an locul I în r. Căminului-Sibiu, grupa I. Se adaugă la palmares multe locuri II și III. În proba de viteză în coastă, în calitate de component al echipei IOB Balș ocupă locul III (1974), iar în 1981 cu echipa Dacia Pitești obține titlul de campion național. În proba de viteză va obține cu echipa ITA Timișoara locul al III-lea în 1976. În concursurile internaționale cucerește locul V în r. Dunării (1976) și locul I cu echipa în Campionatul Balcanic, ediția I-a (1977). Antrenor din 1978, antrenor al lotului național de raliuri (1984). Din anul 1981, a funcționat ca arbitru internațional în cursele de automobilism și în cele de karting din 2005. A concurat pe mașinile: Dacia 1300, Fiat. Coechipieri: M. Vitănu, M. Iliaea, N. Grigoraș, I. Matei, Cr. Lung, P. Hogeia, O. Domide, M. Barjoi. Membru al Comisiei de Apel, membru și vicepreședinte al Comisiei Centrale ale FRAS (Federația Română de Automobilism Sportiv - 2005) de Arbitri, președintele Comisiei de istorie și statistică. A publicat Anuarul Automobilismului Românesc.

URDEA, GHEORGHE (1954), n. Cristian (jud. Brașov). Vezi **Federația Română de Karting**.

UNGUR, DANIEL (1972), n. Cluj-Napoca. Pilot. A concurat sub culorile Danny Ungur Racing Cluj-Napoca. Pilot de raliuri. Concurează începând din 1994, când cucerește locul VII în CNR etapa Avram Iancu, clasa H; în 1995 se va clasa pe

locul IX în CNR – etapa Brașov, locul XVI clasa H în r. Brașovului (1996); în anul următor U.D. se va situa pe locul I clasa N/+2,0 în Cupa Mitsubishi și locul VII, gr. N, clasa N/+2,0 în clasamentul general al CNR; în 2006, locul IX în clasamentul general al CNR; în 2006 locul IX în clasamentul general, grupa N, clasa N/2,0; în anul 2007, locul I în concursul pe echipe și în r. Hunedoarei, grupa N, clasa N/4. A concurat în echipaj cu P. Jucan, folosind mașinile Subaru Impreza, Mitsubishi Lancer Evo 6, Ford Escort, Renault 56GT, Dacia Nova, Audi 90 Quattro și Citroen C2 R2.

URSU, BUEREBISTA (1949), n. București. Absolvent al Universității Politehnica București, promoția 1972. Inginer. Pilot de raliuri, de viteză în coastă și pe circuit. Legitimat la clubul INMT București. Anul în care a concurat pentru prima dată a fost 1970,

în Raliul București, Clasa începători (Cupa Revista Autoturism), clasându-se pe locul II, clasa 1100cmc și pe locul III în clasamentul general. În 1976 va ocupa locul III, clasa 5 în circuitul de viteză Brăila, în 1979 în campionatul național de viteză în coastă va ocupa locul II, grupa 2; în 1980 UB va ocupa locul I în campionatul național de viteză în coastă, grupa A2, iar în anul următor se va situa pe locul III. FRA l-a estimat ca unul din primii zece sportivi din anii 1981, 1982. S-a stabilit în Canada.

VASILE, ȘTEFAN (1952), n. București. Proiectant în construcții de mașini. Este fiul cunoscutului pilot de curse, Vanghelie Vasile. În 1973, debutează în raliul organizat de ziarul „Steagul Roșu”, ocupând locul I, avându-l coechipier pe tatăl său. A concurat sub culorile

echipelor IOB Balș (1975-1976), „Unirea Tricolor” București (1977-1980) și I.A. Pitești. A obținut 9 titluri de campion național de raliuri, din care 3 de

campion absolut de raliuri (1984, 1988, 1990), făcând cuplu cu O. Scobai. În anii 1981, 1982, 1985 și 1994 a fost vicecampion național absolut de raliuri. În 1985, a realizat cea mai bună clasare a unui echipaj românesc într-o etapă de campionat mondial . „Raliul Portugaliei” -, locul I la clasă și locul XVIII la general, cu același coechipier. În același an, ocupă locul III la clasă în „Raliul Acropole”, etapă în CM de raliuri pentru piloți. În „Turul Europei” din 1986, a obținut locul I la clasă și locul II la general, în cuplu cu O. Scobai. În 1990, a fost declarat cel mai bun automobilist al anului, împreună cu coechipierul său. În decursul anilor a avut mai mulți navigatori: I. Mălăuț, M. Simionescu, M. Panaite, T. Bucătaru, S. Moraru. Maestru al sportului din anul 1981.

VEZEANU, PETRE (1933-1981), n. București. Copilot de mare clasă, mentor pentru numeroși sportivi, a concurat alături de unele din cele mai mari nume ale pilotajului românesc precum Marin Dumitrescu, Ștefan Iancovici, Eugen Ionescu Cristea și Ilie Olteanu. A concurat

pe Renault 8 Gordini, Renault 12 Gordini și Dacia 1300. În perioada 1969-1980 a câștigat 9 titluri de Campion Național de Raliuri, din care 3 absolute. A sfârșit în mod tragic în 1981, alături de pilotul Ilie Olteanu, fiind striviți de o cisternă care a acroșat mașina de concurs oprită pe marginea unei autostrăzi din Franța (se deplasau la startul Raliului Portugaliei).

VIȘOIU ROBERT – vezi **FR Karting**

ZĂRNESCU, CONSTANTIN (1950) n. Măcăineni (jud. Argeș). Absolvent al Institutului de subingineri Pitești. A debutat în 1978 la RALIUL ZAPEZII -Brașov-Loc 1 Grupa I (pilot Dacian BANCA) devenind cel mai titrat copilot român de raliuri din perioada postbelică.

Automobile de curse pe care a concurat DACIA 1300, DACIA 1410 Sport, DACIA Liberta, FORD Escort Cosworth. Piloți și copiloți : Dacian BANCA, Arpad SZALAI, Dan Mihai ALEXANDRESCU, Ovidiu SCOBAL, Ludovic BALINT, Ovidiu MAZILU. A fost selecționat în echipa națională de viteză pe circuit cu care participă la cursele din Cupa Păcii și Prieteniei. A fost desemnat printre primii 10 sportivi ai anului: 1984, 1987, 1989, 1991. A obținut titlul de maestru al sportului în 1982. Palmares în Raliuri Internaționale (pilot Ludovic BALINT): 1981 Raliul Hebros Loc XII General și Loc II la Clasa, 1984 Raliul Nisipurile de Aur Loc I la Clasa, 1985 Raliul Portugaliei Loc II la Clasa, 1985 Raliul Dunarii-Dacia Loc VII General, Loc I Grupa A, Loc I la Clasa, 1987 Raliul Nisipurile de Aur-Sliven Loc

III la Clasa, 1987 Raliul Dunarii-Dacia Loc I General (pilot Ludovic Balint), 1990 Raliul Gunaydin Loc VIII general Loc I la Clasa. Palmares în Campionatul Național de Raliuri (pilot Ludovic BALINT – Echipa DACIA Pitești) : 1981 Campion Absolut, 1981 Campion Grupa V- 1982 Campion Absolut, - 1982 Campion Grupa C, 1986 Campion Absolut, Campion Grupa C, 1987 Campion Absolut, Campion Grupa C, 1989 Campion Absolut, Campion Grupa C, 1991 Campion Absolut, Campion Grupa C. Palmares în Campionatul Național de Viteză în coastă (pilot – Echipa IA Pitești) : 1983 Vicecampion Grupa A2, 1984 Vicecampion Grupa A2, 1985 Loc III Grupa A2. A obținut în perioada 1978-1991 13 titluri de Campion Național la Raliuri, dintre care 6 absolute.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BADMINTON

O serie de documente istorice dovedesc că în China antică se practica jocul numit „Di-Dsien-Dsi”, în care jucătorii foloseau rachete confecționate din lemn, ornamentate uneori cu aur și argint. Acest joc a fost preluat și răspândit în secolul al XIX-lea și în Japonia, cu numele de „Oibane”. Călătorul englez R. Parkinson, în cartea sa *Documente etnografice ale insulelor Gilbert*, descrie un joc cu numele „Tabane”, considerat un strămoș al jocului de badminton.

Adus în Europa de către cuceritorii spanioli, sub denumirea de „Indiaco”, jocul s-a răspândit foarte repede, nu numai în Spania, ci și în Franța, Italia, Anglia și alte țări. Adevăratul strămoș al jocului cu mingea cu pene a apărut în Europa, în secolul al XVII-lea, primind denumirea de „jeu volant” adică „jocul zburător”.

Răspândirea acestui joc este dovedită și de interesul de care s-a bucurat din partea oamenilor de artă ai epocii, care l-au imortalizat în creațiile lor. Astfel, Jean Simeon Chardin (1699-1779), în tabloul intitulat „Jeu volant”, a pictat o fată cu rachetă și cu o minge cu pene, pictură ce se află expusă la galeria Uffizi din Florența, alături de operele altor mari pictori italieni.

Cea mai fidelă asemănare cu jocul modern de badminton o are jocul „poona”, care a fost adus de ofițerii britanici în jurul anului 1860 din India, în Europa. J. L. Baldwin stabilește majoritatea regulilor de joc, apoi, în 1870, colonelul H. O. Selby întocmește un cod simplificat al disputei. Acest joc a beneficiat în Anglia, în anul 1872, de organizarea unui sistem

competițional pe domeniul din Badminton, la inițiativa prințului Beaufort. De aici, a primit denumirea de badminton, sub care s-a făcut cunoscut în lumea întreagă.

În urma răspândirii sale în Anglia, în anul 1887 se înființează primul club de badminton în localitatea Bath și tot atunci sunt publicate regulile indiene ale jocului, reguli care, ulterior, nu au fost radical schimbate, ci doar îmbunătățite.

În septembrie 1893, la inițiativa colonelului M. C. Dolby, ia ființă Asociația Engleză de Badminton, formată din cele 12 cluburi existente. În 1903, are loc prima întâlnire internațională între echipele Angliei și Irlandei. La inițiativa Asociației Engleze de Badminton, împreună cu 9 țări în care badmintonul s-a dezvoltat în acea perioadă, la data de 5 iulie 1934, la Londra, ia ființă Federația Internațională de Badminton (International Badminton Federation - IBF). Președinte al IBF a fost ales Sir George Thomas, renumit jucător internațional britanic, care a condus destinele acestei federații până în anul 1955. În perioada președinției IBF, sir George Thomas a lărgit familia badmintonului prin afilierea a 45 de țări și încă 15 cu statut provizoriu, urmând ca și acestea să fie primite ulterior în rândul membrilor.

E drept, mai întâi badmintonul a fost considerat un sport “de plajă”, dar pasul spre performanță nu s-a lăsat mult așteptat, ceea ce a determinat organizarea în anul 1903 a Campionatelor Internaționale ale Angliei, desfășurate anual. Până în 1977, acestea

erau considerate, neoficial, campionate mondiale la probele de simplu.

După cel de-al doilea război mondial, răspândirea badmintonului a luat amploare, apărând pe harta lumii noi forme de organizare regională cum ar fi: Confederația Caraibiană Regională de Badminton, cu sediul la Kingston (Jamaica) în America Centrală, Confederația Asiatică de Badminton cu sediul la Delhi (India). Uniunea de Badminton din Europa (EBU), fondată la 24 septembrie 1967, cu sediul la Amsterdam (Olanda) și afiliată la IBF, reprezintă cel dintâi pas în unificarea statelor europene practice ale jocului de badminton și uniformizarea conceptului despre performanță.

Alături de țări cu tradiție - Irlanda, Anglia, Franța, Italia, RD Germană, apar noi membri: RS Cehoslovacă (1967), RP Ungară (1970), RP Polonă (1972), URSS (1974), Bulgaria (1966) etc.

Cinstea de a-și înscrie numele ca cea dintâi organizatoare a unui campionat mondial neoficial pe echipe masculine a revenit Angliei, în 1948, prin desfășurarea „Thomas Cup”, cu o frecvență din trei în trei ani. Tot din trei în trei ani, începând din anul 1956, se organizează pentru femei „Uber Cup”, considerat și acesta campionat mondial pe echipe. Inițiativa competiției a fost H. S. Uber, o jucătoare selecționată de 37 de ori în naționala Angliei.

După aproape trei decenii și jumătate de la înființarea IBF, badmintonul cucerește o a doua mare bătălie, prin organizarea în Europa în 1968 a CE din doi în doi ani, la toate cele 5 probe (simplu băieți, simplu fete, dublu băieți, dublu fete, dublu mixt). Pe lângă aceste campionate mondiale și europene, mai sunt și unele la fel de importante, organizate de foruri continentale: Africa, Asia, Oceania, Panamerica și regionale: Balcanic, Baltic, Mediteranean, Nordic, Caraibe etc.

Începând din anul 1992 la Barcelona, badmintonul a fost inclus în programul JO. Datorită dezvoltării pe plan internațional, demersurile făcute prin președinții I. D. Palmer (1986-1990) și A. E. Jones (1990-1993), susținute de forurile continentale, au determinat CIO să introducă și să mențină badmintonul în programul JO (1996 și 2000).

În anul 2000, IBF avea afiliate 139 de federații

naționale și încă 10 cu statut provizoriu. Începând din anul 1993, președintele IBF este d-na Lu Shengrong . China.

La JO de la Sydney 2000, au participat un număr record de 172 de sportivi, la toate cele 5 probe.

Cei mai buni jucători sunt de origine asiatică, ei provenind din China, Malaezia, Indonezia, Coreea, Japonia. În Europa, țările care posedă cei mai valoroși jucători sunt: Anglia, Danemarca, Olanda, Suedia și, în ultimul timp, o serie de alte țări în care interesul pentru badminton a crescut: Rusia, Germania, Ungaria, Austria, Franța, Bulgaria, Polonia, Italia și România.

O contribuție deosebită în dezvoltarea badmintonului în Europa revine președintelui Ebu Torstenberg (Danemarca) și secretarului general d-na Gisela Hoffmann (Germania).

În România, s-au făcut primele încercări de popularizare în vara anului 1958, cu ocazia deschiderii anului sportiv universitar; programul organizat pe Stadionul Republicii a cuprins și o demonstrație de badminton, din păcate fără ecoul dorit de organizatori.

Trebuie să treacă încă 10 ani ca jocul să fie programat în sală, pe teren marcat, aplicându-se regulamentul internațional de joc. Acest eveniment se înregistrează la Timișoara, unde tânărul atlet Kecskemeti și prietenii săi (care au practicat varianta distractivă a jocului încă din 1965 la ștrandul orașului) vor fi primiți în 1968 în sala de sport a Școlii Speciale nr. 6, de către profesorul de educație fizică și sport Fr. Redös. Badmintonul intră în familia jocurilor sportive din România. Acest grup, mărit ca număr de simpatizanți în decursul anilor, se mută în sala de sport a IMT-ului în anul 1972, unde activează și în continuare, constituind secția de badminton AS „Gloria”, secție care se află în prima linie a badmintonului din țară. Un fapt asemănător se întâmplă la sfârșitul anilor 1960 și la Târgu Mureș, unde tinerii care deja știu să mănuiască racheta și .mingea. cu pene sunt atrași de către lectorul universitar de la Institutul Pedagogic Târgu Mureș, Ladislau Grün (catedra de educație fizică și sport) pentru a practica acest sport încă din toamna anului

1972, pe terenul marcat al sălii de sport a institutului și după reguli de joc internaționale.

Aici își începe activitatea în badminton ca student, actualul profesor de educație fizică și sport Demeter Zoltan, care devine promotorul acestui sport în județul Mureș, inițiatorul și organizatorul primelor concursuri de badminton în rândul tinerilor și copiilor din țară. Și în alte localități se formează primele centre de activitate de badminton, astfel: în 1976, la Baia Mare, iar în 1977 la Cluj-Napoca și București.

Popularizarea badmintonului, făcută în mare măsură cu ajutorul presei sportive, a avut ca efect înființarea de noi secții pe lângă asociații și cluburi sportive la: Reșița, Brașov, Miercurea-Ciuc, Onești, Petroșani, Galați, Reghin, Bocșa, Iași, Sibiu, Oradea, Craiova, Odorheiu-Secuiesc, Sfântu Gheorghe, Suceava etc.

Primul concurs interjudețean pe țară a fost organizat la Târgu Mureș în decembrie 1977, purtând denumirea „Cupa Mureșul”, la care au participat peste 100 de jucători și jucătoare din aproximativ 12 județe. Primii câștigători sunt Erdei Zoltan . Târgu Mureș la băieți și Cziryek Katalin - Târgu Mureș la fete. Din acest moment, badmintonul se răspândește și mai rapid, câștigând noi și noi adepți în rândurile tinerilor și nu numai. Orașul Reșița organizează în anul 1979 „Turneul Campionilor” la care participă, an de an, primii 8 sportivi la probele masculin și feminin, clasati pe primele locuri la întrecerile „Open” pe țară din anul precedent.

Au urmat primele întâlniri internaționale, mai mult amicale (neexistând un organ central de coordonare și conducere oficial în țară pe linia badmintonului), prin înțelegere cu diferite asociații sportive cu secții de badminton din Ungaria, Bulgaria, Polonia, Cehoslovacia, Iugoslavia și RD Germană.

Astfel, în decembrie 1979, s-a organizat prima întâlnire internațională de badminton în România, în Sala Sporturilor din Târgu Mureș, între echipa locală și echipa similară din Zsombö (Ungaria); revanșa s-a jucat la Zsombö, în aprilie 1980.

În 23-26 mai 1980, la Reșița, a avut loc întâlnirea între echipa din Greifswald (RD Germană) și selecționata jud. Caraș-Severin, respectiv o

selecționată română, formată din jucători din Timișoara, Târgu Mureș, București și Reșița.

În decembrie 1980, la Sfântu Gheorghe, a avut loc o întâlnire de juniori între o echipă română (selecționata Centrelor din țară) și una maghiară. În țară, la această dată ființau 29 de centre de badminton.

De asemenea, în septembrie 1981, o echipă din Timișoara a participat la Turneul Internațional Werner Seelenbinder la Greifswald (RD Germană), iar echipa CPSP din orașul Onești a luat parte la competiția „Cupa Oreahovo”, în Bulgaria. Tot în anul 1981 s-a organizat „Cupa Timiș” ediția a II-a la Timișoara, cu participare internațională, fiind prezenți pe lângă jucătorii invitați din țară și jucători din Bulgaria, Polonia, RD Germană.

Aceste întâlniri cu echipe străine au servit drept schimb de experiență pentru jucătorii și antrenorii noștri și au fost de un real folos pentru dezvoltarea badmintonului românesc și confirmarea că avem jucători talentați și posibilități de a-i perfecționa, ca să poată să ajungă la nivelul jucătorilor din țările vecine, țări care aveau deja un cadru organizatoric adecvat, federațiile lor de badminton funcționând și fiind afiliate la IBF.

Ca urmare a răspândirii jocului de badminton în țara noastră, la 3 aprilie 1983 a luat ființă Comisia Centrală de Badminton a CNEFS, care avea ca obiectiv îndrumarea și coordonarea activității în acest domeniu. Timp de 7 ani, întrecerile de badminton s-au desfășurat cu regularitate, apariția a noi centre și buna colaborare cu Ministerul Învățământului și Organizațiile de tineret au avut ca finalitate înființarea unui număr de 37 de asociații sportive cu secții de badminton și legitimarea unui număr de 550 de jucători (325 de băieți și 225 de fete). Selecția și pregătirea acestora s-au făcut de către profesorii de educație fizică și sport care au înțeles că practicarea și răspândirea jocului de badminton în rândul tinerilor și includerea lui în lecțiile de educație fizică este un mijloc important de atragere a tineretului către această disciplină sportivă.

Până în anul 2000, au fost elaborate 3 lucrări de metodologie, de inițiere și pregătire a tinerilor în această ramură nouă a familiei jocurilor sportive. Prima lucrare de acest gen a apărut în 1974, la

editura «Stadion» București, cu titlul *Jucați badminton*, scrisă de prof. Alexandru Lăzărescu, lucrare cu scop de propagare și inițiere în regulile acestui joc. În 1983, prof. Zoltan Demeter-Erdei publică lucrarea intitulată *Badminton* la editura „Sport-Turism”. Autorul abordează problemele de bază ale jocului de badminton (tehnică, practică, organizare, regulament de joc). O altă lucrare apărută la editura „Sport-Turism” Este *Badmintonul, mijloc al educației fizice*, scrisă de prof. Vasile Marcu în 1989, care susține faptul că badmintonul este un mijloc al educației fizice școlare.

FR Badminton este fondată la 29 ianuarie 1990, asigurând desfășurarea activității pe plan național și internațional, afiliindu-se la cele două foruri UEB și IBF.

Din acest moment, badmintonul dobândește un caracter oficial, fapt care va determina apariția și organizarea de secții în mai multe cluburi, asociații sportive, cluburi sportive școlare și clase speciale de profil. Apar profesori de educație fizică și sport cu a doua specializare badmintonul și primii antrenori calificați prin cursuri de specialitate.

FR Badminton organizează anual campionate naționale pe categorii de vârstă, campionat național pe echipe și turnee open în vederea calificării la cele menționate anterior și CR. FR Badminton este în curs de a-și definitiva sistemul competițional, care constă din concursuri pentru seniori masculin și feminin la probele de simplu, dublu, dublu mixt și pe echipe, din concursuri pentru juniori I, II și III la probele masculine și feminine de simplu, dublu, dublu mixt și pe echipe și pentru copii I și II . băieți și fete la simplu, dublu și dublu mixt. În perioada anilor 1991-1995, FR Badminton a organizat campionatele internaționale ale României.

Pe plan internațional, sportivii români au participat cu regularitate la CB, la care echipa noastră s-a clasat constant pe locul II, după echipa Bulgariei. Cu rezultate modeste (nu au trecut de turul II), ei au concurat și la CE de seniori. Echipa s-a clasat pe locul XI în 1991, locul XVII în 1993 și pe locul XV în 1997. La CE pe echipe juniori 19 ani, s-a obținut locul XVI în 1992, locul XIII în 1994, locul XV în 1998. Badmintonul din țara

noastră a fost reprezentat de câte un singur sportiv la CM de la Birmingham (1992) și la JO de la Barcelona (1992), prin jucătorul Balaban Florin. În anul 2000, sportivii noștri au participat pentru prima dată la CM de juniori 19 ani, la probele pe echipe (locul XIX din 24 de țări prezente), la cele individuale, dublu băieți (locul XXXII din 128 de perechi) și la dublu mixt (locul XXXII din 128 de perechi). Tot în anul 2000 s-a participat la CE de juniori grupa B la Prestbaun (Germania). A fost ocupat locul II și s-a promovat în grupa valorică A. au participat următorii sportivi: Cărlan Radu, Străuș Ciprian, Ivan Daniel, Posteucă Adina, Blănaru Carmen și Olariu Alexandra.

În anul 2001 s-a participat la CE de juniori Grupa A – Spala (Polonia). Au participat aceiași sportivi, care s-au clasat pe locul XI din 16 echipe participante. Aucâștigat 2 meciuri cu Franța și Ucraina.

La sfârșitul anului 2000, badmintonul se practica în 9 județe, în 20 de secții, în care se înregistrau 397 de sportivi legitimați, din care 51 seniori (28 femei și 23 bărbați), 185 juniori (88 fete și 97 băieți), 161 copii (91 fete și 70 băieți). Numărul antrenorilor . 26, al instructorilor . 7, iar al arbitrilor . 29.

Conducerea FR Badminton în intervalul 1990-2000 a fost asigurată de următorii președinți: Nicușor Vintilă (1990-1991), George Copos (1991-1992), Aurel Bosan (1992-1993), Ștefan Nyari (1994-1995), Florentin Banu (1996-2000); vicepreședinți: Demeter Zoltan (1993- 1994), Constantin Cios (1994-1995) și Ștefan Nyari (1995-2000); secretari generali: Marian Nedelescu (1990-1993), Teodora Bucur (1993-1995), Alexandru Ciuc (1995-1998), Eugen Dobre Suran (1998-2000).

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 12 decembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal, ca organ de conducere al federației. Ca organ de administrare și gestionare a fost stabilit Comitetul executiv.

În conducerea FR Badminton au fost aleși: Maria Rusu - președinte de onoare; Radu Ionescu, președinte; Ștefan Nyari - vicepreședinte; Ana Maria

Neagu - secretar general; Aurel Badiu și Mircea Agapi – membri. Conducerea federației a avut aceeași componență în 2000 și 2004. Componența Biroului FR de Badminton în anul 2005: președinte Florentin Banu; vicepreședinte Ștefan Myari; secretar general Ana – Maria Neagu; membri – Mircea Agapi, Dorel Badiu, Florentin Postecă, Andrei Luchian și Daniel Hriscu.

În anii 2006 și 2007 în funcția de secretar general în locul prof. Ana-Maria Neagu, aflat în concediu de maternitate, este numit prof. Suran Eugen Dobre; de asemenea mai este ales un vicepreședinte în persoana prof. Mircea Agapi. În anul 2008, revine în funcția de secretar general prof. Ana –Maria Neagu. În 2009 se păstrează aceeași componență. Din Biroul federal în 2010, au făcut parte: președinte – vacant; vicepreședinți- Ștefan Myari și Mircea Agapi; secretar general Ana –Maria Neagu; membri – Bogdan Milon, Dorel Badiu, Florin Postecă, Mișu Rolea, Daniel Hriscu.

În anul 2010, badmintonul se practica în 12 județe, având 19 structuri sportive afiliate, 587 de sportivi legitimați și 23 de antrenori în activitate.

Pe plan intern cele mai valoroase secții de badminton pe baza punctajului obținut, la CN sunt următoarele: **anul 1995** – 1) AS Gloria Stimel Timișoara – 695 p; 2) CSS Bacău – 610 pct; 3) CS Sportul Studențesc București – 382,5 pct; 4) CS Electromureș Tg. Mureș - 225 pct; 5) CSS Onești

– 212 pct; 6) CSS Palatul Copiilor București – 179 pct. Anul 2005 – 1) CS Știința Bacău – 114,5 pct; 2) CSS nr.1 Timișoara – 85,5 pct; 3) CS Badminton Clug Gloria Timișoara – 82 pct; 4) CS Sportul Studențesc București – 65,5 pct; 5) CS Botoșani – 51 pct; 6) CSS Onești – 36,25 pct. **Anul 2009:** 1) CSS Știința Bacău – 192,5 pct; 2) CS nr.1 Timișoara – 148,5 pct; 3) AS Club Banu Sport Timișoara – 62 pct; 4) CSM Onești – 51 pct; 5) CS Sportul Studențesc București – 37 pct; 6) LPS Petrachi Trișcu Craiova – 30,75 pct.

Clasamentele județelor: anul 1995 -1) Bacău, 927 pct; 2) Timiș - 675 pct; 3) București, 627,5 pct; 4) Mureș, 315 pct; 5) Iași ,280 pct, 6) Brașov, 135 pct. Anul 2005: 1) Bacău, 182 pct; 2) Timiș, 167,5 pct; 3) București, 79,5 pct; 4) Botoșani, 51 pct; 5) Dolj, 16,5 pct; 6) Prahova, 12,5 pct. Anul 2009: 1) Bacău, 279,5 pct; 2) Timiș, 210,5 pct; 3) București, 49,5 pct; 4) Dolj, 32 pct; 5) Botoșani, 21 pct; 6) Iași, 20 pct.

Pe plan internațional, badmintonul din țara noastră a fost reprezentat în următoarele organisme: Asociația Balcanic de badminton –Dan Corina secretar și Mihai Hâncu membru; Eugen Dobre Suran –membru în 1998, Florentin Banu – membru al Biroului în 2000. În Uniunea Europeană de badminton: Dan Corina – directo pentru comunicații; Monica Partenie – membru (2007).

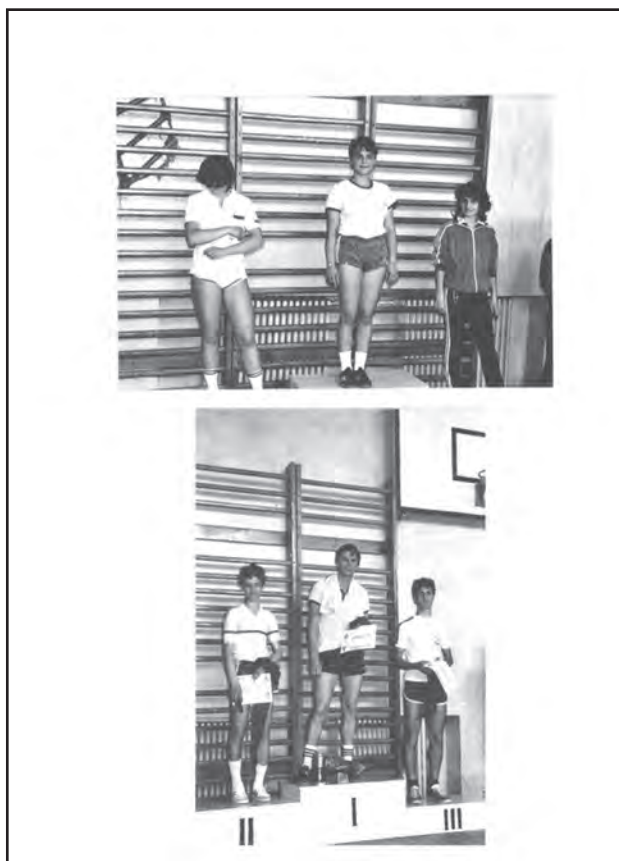
RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Primul concurs oficial de badminton din România organizat de către Casa Pionierilor din Târgu-Mureș, decembrie 1975, între echipele din Timișoara și Tg.Mureș

Simplu fete: Timofte Daniela(Reșița), Stich Erika(Tg. Mureș), Soveja Liliana(Onești)

Simplu băieți: Nyari Ștefan(Timișoara), Balaban Florin(Onești), Krailing Eduard(Reșița)

Robert Ciobotaru - campion balcanic 2008, Slănic Moldova

Florentina Petre - vicecampioana balcanica 2008, Slănic Moldova

CSS 1 Timișoara, câștigătorii celui de-al 11-lea titlu de campion național, alături de antrenorii lor Nyari Ștefan și Dan Corina, aprilie 2012

Festivalul badmintonului oneștean, câștigătorii la categoria U9, alături de antrenorul lor Agapi Mircea (stânga)

FIGURI REPREZENTATIVE

AGAPI, MIRCEA (1949), n. în Tazlău, jud. Bacău. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS, promoția 1975. Studii de doctorat. Directorul CSS din Onești. Începând din 1978, a activat ca antrenor în badmintonul de performanță la Casa Pionierilor

din Onești și apoi la CSS. A obținut cu sportivii săi numeroase titluri de campioni naționali. Peste 50 de sportivi au fost promovați în loturile naționale. Cel mai reprezentativ sportiv al său a fost Florin Balaban, primul sportiv român care a reprezentat badmintonul la JO(1992, Barcelona). În cei peste 30 ani de activitate, sportivii săi au obținut peste 1000 medalii la CN și concursurile internaționale. Încă de la începutul anilor '90 a fost membru al Biroului federal, vicepreședinte, președinte al Comisiei de disciplină, președinte al Colegiului central al antrenorilor. A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale, în anumite perioade fiind antrenor coordonator al loturilor de juniori. S-a înscris, cu contribuții deosebite, fiind prezent la toate acțiunile vizând dezvoltarea și afirmarea badmintonului din țara noastră. Pentru contribuția sa la obținerea unor rezultate deosebite la această ramură de sport i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

BALABAN, FLORIN (1968), n. în Nicorești, jud. Galați. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS din Brașov. Caricaturist. Sportiv de performanță, practicant al badmintonului. Și-a desfășurat activitatea în Onești, sub îndrumarea antrenorului

Mircea Agapi. Din 1993, s-a transferat în Brașov, reprezentând în competiții *AS Fartec*. Multiplu campion și medaliat la CN în probele de simplu și dublu. Cea mai mare realizare a sa, pentru care va rămâne în istoria badmintonului din țara noastră, o reprezintă participarea la JO din 1992(Barcelona), performanță în premieră pentru un sportiv român. Își continuă activitatea în badminton ca jucător, pe baza unui contract la un club din Luxemburg. Ulterior, timp de 3 ani va pregăti lotul național de badminton din Luxemburg. În paralel cu pasiunea sa pentru sport, își desăvârșește pregătirea și devine un caricaturist profesionist, de marcă. Încă de pe timpul în care activa în țară, își etalează talentul prin realizarea unor caricaturi ale reprezentanților vieții politice românești (Ion Iliescu, Petre Roman, Vadim Tudor, Mircea Ionescu Quintus și alții). În Luxemburg, colaborează la unele ziare și publicații, realizând caricaturi înfățișând politica internațională și evenimentele semnificative din țara în care trăiește. În 2007, a inaugurat un muzeu de caricatură

în Luxemburg care cuprinde peste 200 de lucrări din toată lumea. Devenit un profesionist desfășărit, realizează circa 600 de caricaturi pe an. Maestru al Sportului.

BANU, FLORENTIN (1967), n. Bacău. Studii liceale. Cursuri nefinalizate la Institutul Politehnic din Timișoara. Practicant al jocului de badminton sub îndrumarea reputatului sapecialist Ștefan Nyari. În perioada 1983-1990 a câștigat mai multe competiții cu caracter local și

național, organizate pe linie de tineret, CJEFS și CNEFS. Campion național universitar, considerat și campion național absolut, neoficial. A înregistrat unele rezultate și pe plan internațional. După revoluția din 1989, a plecat în Austria, unde a continuat să joace, reușind să se situeze între primii 10 jucători ai acestei țări. Intrând în contact cu oameni de afaceri, se lansează în domeniul industriei alimentare reușind să obțină succese importante. A fost prezent în continuare la CN din 1993(Bacău), unde se clasează pe locul al III-lea la simplu și câștigă titlul în proba de dublu, împreună cu Florin Balaban reprezentând *AS Gloria* din Timișoara. La CN din 2004 se clasează pe locul al III-lea în proba de dublu masculin, concurând pentru *CS Badminton Gloria* din Timișoara. Dornic să sprijine afirmarea badmintonului din țara noastră, în perioada 1998-2000, organizează o competiție internațională sub egida firmei, cu un premiu de 10.000 dolari, care a atras o participare valoroasă reprezentând 5 continente. După o întrerupere de 5 ani, competiția a fost reluată în 2006, sub denumirea de Banuinvest International, fiind foarte apreciată pe plan internațional. În perioada 2006-2009, s-a aflat la cârma FR de Badminton în calitate de președinte, contribuind prin diferite forme la dezvoltarea și afirmarea acestui joc sportiv prin sponsorizarea unor acțiuni și a unor jucători, organizarea unor competiții, invitarea unor personalități din badminton european și mondial.

BUCUR, TEODORA (1958-2000), n. în București. Profesor de educație fizică și sport. Absolventă 1985 (3 ani IEFS) și licențiată ANEFS 1994. A activat ca

instructor sportiv la sectorul 3 (1986-1990). În perioada 1993-1995, a îndeplinit funcția de secretar general al FR de Badminton. Consilier la Oficiul/Direcția pentru Sport a Municipiului București.

BOSAN, AUREL În perioada 1992-1993 a îndeplinit funcția de președinte al FR de Badminton.

CIUC, ALEXANDRU (1951), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, promoția 1975. Pe parcursul anilor a îndeplinit diferite funcții în cadrul MTS și ANS, printre care și cele de inspector de specialitate și consilier. În perioada 1995-1998 a fost secretar general al FR de Badminton. Decorat cu Medalia Națională Serviciul Credincios clasa a II-a(2000) și cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a(2004).

CIOS, CONSTANTIN. Promotor al badmintonului în țara noastră, antrenor de badminton la *CS Sportul Studentesc* din București. A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de juniori și seniori. A fost membru al Biroului federal în perioada 1994-1995 îndeplinind și funcția de vicepreședinte iar în anumite perioade a fost președintele Colegiului central al antrenorilor.

COPOS, GEORGE (1953), n. în Tășnad, jud. Satu Mare. Jurist, profesor de educație fizică și sport. În perioada 1991-1992 a îndeplinit funcția de președinte al FR de Badminton sprijinind acțiunile de dezvoltare ale acestui sport.

DAN, CORINA (1967), n. în Petroșani. Inginer. Antrenor și practicant al jocului de badminton. Promotor al badmintonului în țara noastră. Împreună cu antrenorul Ștefan Nyari, a contribuit semnificativ la organizarea activității și pregătirea

badmintoniștilor din Timișoara. În 1991 cu ocazia Congresului Balcanic, când a fost constituit Comitetul Balcanic de Badminton, CD a fost aleasă în funcția de secretar al acestui comitet. Îndeplinește funcția de director pentru comunicații în cadrul forumului european de badminton. În cadrul FR de Badminton este președinte al Comisiei de dezvoltare.

DEMETER, ZOLTAN- ERDEI Profesor de educație fizică și sport. Antrenor de badminton. Profesor și director adjunct al Gimnaziului "Liviu Rebreanu" din Târgu-Mureș, activează în învățământ de aproape 40 de ani, în această funcție de 17 ani. În anul 1983 a publicat lucrarea Badminton în editura Sport-Turism, în care prezintă principalele componente ale jocului de badminton - tehnică, organizare, regulament de joc. În perioada 1990-1994 a îndeplinit funcția de vicepreședinte al FR de Badminton. A fost premiat de către Federația Română de Badminton pentru meritele sale în dezvoltarea badmintonului.

IONESCU, RADU (1964) A fost jucător de badminton. În perioada 2001-2004 a îndeplinit funcția de președinte al FR de Badminton.

MÂRZA, IACOB Profesor. În perioada 1990-1993 a îndeplinit funcția de vicepreședinte al FR de Badminton.

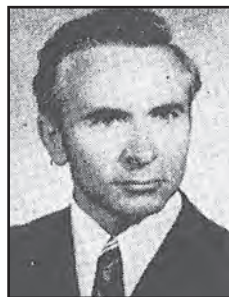
NEAGU, ANA MARIA (1971), n. în Craiova, jud. Dolj. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din Craiova, promoția 1996. A practicat baschetul la nivel de juniori și seniori. Practicantă a badmintonului. Începând din 2002 a îndeplinit

funcția de secretar general al FR de Badminton.

NEDELESCU, MARIAN - vezi **FR de Patinaj**

NYARI, ȘTEFAN (1947), n. în Bocșa-Vasiova, jud. Caraș-Severin. Studii liceale. Proiectant principal la Institutul de Proiectări Mașini de Ridicat și Transport Uzinal. Promotor al badmintonului în Timișoara, pe plan național și internațional. Antrenor de badminton. S-a numărat printre practicanții badmintonului, încă din perioada lansării acestui joc sportiv în țara noastră. Câștigător al primei competiții cu caracter național, organizată în 1977. A activat ca antrenor la *CSȘ nr 1* din Timișoara. A contribuit la selecția, pregătirea și afirmarea în badmintonul de performanță a mai multor serii de jucători. A obținut cu sportivii săi numeroase titluri de campion național. A promovat în loturile reprezentative numeroși sportivi formați în Timișoara care au reprezentat badmintonul din țara noastră în competițiile internaționale. Printre sportivii remarcați după anul 2000 s-au aflat: Radu Cârlan, Daniel Ivan, Ciprian Străuț, Cristian Banu, Corina Grădinaru, Adina Popescu, Ada Pârvănescu și alții. Mulți dintre sportivii săi au devenit la rândul lor antrenori sau au îndeplinit diferite funcții în structurile organizatorice ale domeniului. În repetate rânduri Ștefan Nyari a îndeplinit funcția de antrenor principal la loturile naționale. Încă de la înființarea FR de Badminton ȘN a fost ales în diferite funcții de conducere, în principal cele de vicepreședinte și președinte ale acestui for. Lector la taberele de vară și cursurile organizate de Federația Europeană de Badminton.

OLOERU, NECULAI (1934), n. în comuna Dumești, jud. Iași. Profesor de educație fizică și sport, promoția 1959. Activitate didactică la liceul internat (1959-1960) și la liceul național din Iași (1966-1997). În perioada 1959-1966, a activat ca profesor-antrenor pentru gimnastică-grupele de copii și juniori la *LPS* din Iași. S-a numărat printre promotorii badmintonului

în zona Moldovei. A fost implicat în mai multe acțiuni pentru dezvoltarea badmintonului în municipiul Iași. A format un nucleu puternic la Iași, din care în anii 1990-1995 au fost promovați în badmintonul de performanță mai mulți sportivi de valoare, printre care s-au aflat: Alina Pieptu, Oana Pieptu, Mariana Nica, Sabina Robu, Radu Botezatu, Gabriel Turcu, Sorin Coșarcă, Paul Tudori, Dragoș Mihalide, Dan Verives și alții. Din 1993 a funcționat ca antrenor de badminton la CS Politehnica Iași, secție care a concurat sub denumirea de Politehnica-Liceul Național. A promovat mai mulți sportivi în loturile naționale de juniori și seniori, unii dintre aceștia obținând medalii la CB. Ulterior secția a fost reprezentată de Pieptu Alina la senioare, Codrea Eliza și Gașpar Anca la junioare. În anii '90 a fost antrenor principal la lotul național de juniori. Tot în această perioadă a fost ales membru al Biroului federal FR de Badminton. Pentru contribuția sa la dezvoltarea badmintonului și rezultatele obținute, în anul 2000 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

SURAN, EUGEN- DOBRE (1946), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent FEFS (1968-1972) și studii de specialitate continuate la ANEFS (1997-2000). Antrenor de volei, tenis de masă și fotbal. Absolvent al unor

cursuri de formare profesională pentru conducerea și organizarea de transport rutier. Traseu profesional: profesor la școala generală din Căzănești, jud. Ialomița(1970-1974); instructor sportiv *Filiala As. Surzilor* București(1974-1978); instructor sportiv *CC Metalul* București(1979-1988); vicepreședinte *CS Metalul* București(1989-1992); secretar *Filiala As. Surzilor*(1993-1997); instructor sportiv DTS București(1997-1998); secretar general FR de Badminton (1998-2001); secretar general FR de Box(2001-2002); secretar general FR de Biliard(2003-2004); secretar general FR de Box (ianuarie-iulie 2005); consilier la *As. Municipală de Fotbal* București(octombrie 2005-iunie 2006); secretar general FR de Badminton(august 2006-iulie 2008); secretar federal- administrator FR de Baschet (august 2008-martie 2010).

VINTILĂ, NICUȘOR (1967), n. în Pojejena, Moldova Nouă, jud. Caraș-Severin. Practicant al badmintonului în Timișoara avându-l ca îndrumător pe Ștefan Nyari. Multiplu campion național în probele de dublu masculin și dublu mixt. Câștigător al numeroase turnee și cupe. A fost primul președinte al nou înființatei FR de Badminton la 29 ianuarie 1990. Nicușor Vintilă era la acea vreme student, alegerea sa ca președinte constituind o premieră din acest punct de vedere.

**FIGURILE REPREZENTATIVE DE SPORTIVI
MEDALIAȚI LA CAMPIONATELE BALCANICE ȘI CLUBURILE PE CARE LE-AU
REPREZENTAT**

**BADMINTON
SENIORI**

Medalii de aur

2003

OLARIU ALEXANDRA	BADMINTON DUBLU	CS ȘTIINȚA BACĂU
PETRE FLORENTINA		CS ȘTIINȚA BACĂU
CONSTANTINESCU GEORGE	BADMINTON DUBLU MIXT	CS SPORTUL STUDENȚESC B
OLARIU ALEXANDRA		CS ȘTIINȚA BACĂU
PETRE FLORENTINA	BADMINTON SIMPLU	CS ȘTIINȚA BACĂU

2008

CIOBOTARU ROBERT	BADMINTON SIMPLU	CS ȘTIINȚA BACĂU
------------------	------------------	------------------

Medalii de argint

1997

FLORIN POSTEUCA	BADMINTON ECHIPE	AS GLORIA TIMIȘOARA
NICUȘOR VINTILĂ		AS GLORIA TIMIȘOARA
RADU MILEVSCHI		CS SPORTUL STUDENȚESC B
DANIELA TIMOFTE		CS SPORTUL STUDENȚESC B
DANIEL COJOCARU		CSS ONEȘTI
NICOLETA TEODORU		CSS BACĂU
ALINA PIEPTU		AS GASOR IAȘI
CARMEN BLĂNARU		CSS PALATUL COPIILOR B

1998

DANIEL COJOCARU	BADMINTON DUBLU	CSS ONEȘTI
GEORGE CONSTANTINESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B
DANIEL COJOCARU	BADMINTON DUBLU MIXT	CSS ONEȘTI
ALINA PIEPTU		CS POLITEHNICA IAȘI
DANIEL COJOCARU	BADMINTON ECHIPE	CSS ONEȘTI
CRISTINEL COJOCARU		CSS ONEȘTI
ALEXANDRU ROȘCA		CSS ONEȘTI
ALEXANDRA OLARIU		CSS ONEȘTI
GEORGE CONSTANTINESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B
IRINA POPESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B
CARMEN BLĂNARU		CS SPORTING BUCUREȘTI
ALINA PIEPTU		CS POLITEHNICA IAȘI
DANIEL COJOCARU	BADMINTON SIMPLU	CSS ONEȘTI

2000

CONSTANTINESCU GEORGE	BADMINTON ECHIPE	CS SPORTUL STUDENȚESC B
-----------------------	------------------	-------------------------

COJOCARU DANIEL
CÂRLAN RADU
STRAUT CIPRIAN
OLARIU ALEXANDRA
POSTEUCA ADINA
POPESCU IRINA
PETRE FLORENTINA

2001

CONSTANTINESCU GEORGE BADMINTON ECHIPE
ROȘCA ALEXANDRU
CIOBOTARU ROBERT
BANU CRISTIAN
OLARIU ALEXANDRA
PETRE FLORENTINA
POPESCU IRINA
BLĂNARU CARMEN

2002

POSTEUCA FLORIN BADMINTON F ECHIPE
COJOCARU DANIEL
CIOBOTARU ROBERT
OLARIU ALEXANDRA
PETRE FLORENTINA
CÂRLAN RADU BADMINTON ECHIPE
CONSTANTINESCU GEORGE
POPESCU IRINA
POSTEUCA ADINA

2003

CIOBOTARU ROBERT BADMINTON DUBLU MIXT
PETRE FLORENTINA
OLARIU ALEXANDRA BADMINTON ECHIPE
PETRE FLORENTINA
CIOBOTARU ROBERT
CONSTANTINESCU GEORGE
OLARIU ALEXANDRA
PETRE FLORENTINA
BLANARU CARMEN
POPESCU IRINA
POSTEUCA FLORIN
CARLAN RADU
CIOBOTARU ROBERT
CONSTANTINESCU GEORGE
B OLARIU ALEXANDRA BADMINTON SIMPLU

2004

CONSTANTINESCU GEORGE BADMINTON F DUBLU MIXT
CONSTANTINESCU GEORGE BADMINTON F ECHIPE

CSU BACĂU
GEO BADMINTON CLUB TM
GEO BADMINTON CLUB TM
CSU BACĂU
GEO BADMINTON CLUB TM
CS SPORTUL STUDENȚESC B
CS SPORTUL STUDENȚESC B

CS SPORTUL STUDENȚESC B
CSU BACĂU
CSU BACĂU
AS GLORIA STIMEL TM
CSU BACĂU
CSU BACĂU
CS SPORTUL STUDENȚESC B
CS SPORTUL STUDENȚESC B

CSM ONEȘTI
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS ȘTIINȚA BACĂU
CSM ONEȘTI
CS SPORTUL STUDENȚESC B
CS SPORTUL STUDENȚESC B
CSM ONEȘTI

CS ȘTIINȚA BACĂU
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS SPORTUL STUDENȚESC B
CS SPORTUL STUDENȚESC B
CSM ONEȘTI
CSM ONEȘTI
CS ȘTIINȚA BACĂU
CS SPORTUL STUDENȚESC
CS ȘTIINȚA BACĂU

CLUBURI STRĂINE
CLUBURI STRĂINE

OLARIU ALEXANDRA	BADMINTON DUBLU MIXT	CS ȘTIINȚA BACĂU
CIOBOTARU ROBERT	BADMINTON ECHIPE	CS ȘTIINȚA BACĂU
PATROAICA FLORIN		CS ȘTIINȚA BACĂU
OLARIU ALEXANDRA		CS ȘTIINȚA BACĂU
PETRE FLORENTINA		CS ȘTIINȚA BACĂU
POPESCU IRINA		CS SPORTUL STUDENȚESC B
PETRE FLORENTINA	BADMINTON SIMPLU	CS ȘTIINȚA BACĂU
2005		
CIOBOTARU ROBERT	BADMINTON DUBLU MIXT	CS ȘTIINȚA BACĂU
PETRE FLORENTINA		CS ȘTIINȚA BACĂU
POSTEUCA FLORIN	BADMINTON ECHIPE	CS BADMINTON CLUB
GLORIA TIMIȘOARA		
CIOBOTARU ROBERT		CS ȘTIINȚA BACĂU
CONSTANTINESCU GEORGE		CS SPORTUL STUDENȚESC B
PATROAICA FLORIN		CS ȘTIINȚA BACĂU
POSTEUCA ADINA		CS BADMINTON CLUB
GLORIA TIMIȘOARA		
PETRE FLORENTINA		CS ȘTIINȚA BACĂU
POPESCU IRINA		CS SPORTUL STUDENȚESC B
BLANARU CARMEN		CS ȘTIINȚA BACĂU
2008		
PATROAICA FLORIN	BADMINTON DUBLU	CS ȘTIINȚA BACĂU
GRĂDINARU IONUȚ		CSM ONEȘTI
CS ȘTIINȚA BACĂU		
BLANARU CLAUDIA	BADMINTON DUBLU	CS SPORTUL STUDENȚESC B
POSTEUCA FLORIN	BADMINTON SIMPLU	AS CLUB BANU SPORT TM
PETRE FLORENTINA	BADMINTON SIMPLU	CS ȘTIINȚA BACĂU

Medalii de bronz

1997		
RADU MILEVSCHI	BADMINTON DUBLU	CS SPORTUL STUDENȚESC B
DANIEL COJOCARU		CSȘ ONEȘTI
FLORIN POSTEUCA	BADMINTON DUBLU	AS GLORIA TIMIȘOARA
NICUȘOR VINTILĂ		AS GLORIA TIMIȘOARA
DANIELA TIMOFTE	BADMINTON DUBLU	CS SPORTUL STUDENȚESC B
CARMEN BLĂNARU		CSȘ PALATUL COPIILOR B
ALINA PIEPTU	BADMINTON DUBLU	AS GLASOR IASI
NICOLETA TEODORU		CSȘ BACĂU
1998		
CRISTINEL COJOCARU	BADMINTON DUBLU	CSȘ ONEȘTI
ALEXANDRU ROȘCA		CSȘ ONEȘTI
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON DUBLU	CS SPORTING BUCUREȘTI
IRINA POPESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B
GEORGE CONSTANTINESCU	BADMINTON DUBLU MIXT	CS SPORTUL STUDENȚESC B
IRINA POPESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B

2000

ALEXANDRA OLARIU	BADMINTON DUBLU	CSU BACĂU
FLORENTINA PETRE		CS SPORTUL STUDENȚESC B
ALEXANDRA OLARIU	BADMINTON DUBLU MIXT	CSU BACĂU
DANIEL COJOCARU		CSU BACĂU

2001

OLARIU ALEXANDRA	BADMINTON DUBLU	CSU BACĂU
PETRE FLORENTINA		CSU BACĂU
POPESCU IRINA	BADMINTON DUBLU	CS SPORTUL STUDENȚESC B
BLĂNARU CARMEN		CS SPORTUL STUDENȚESC B
ROȘCA ALEXANDRU	BADMINTON DUBLU MIXT	CSU BACĂU
OLARIU ALEXANDRA		CSU BACĂU
CIOBOTARU ROBERT	BADMINTON DUBLU MIXT	CSU BACĂU
PETRE FLORENTINA		CSU BACĂU
OLARIU ALEXANDRA	BADMINTON SIMPLU	CSU BACĂU

2002

COJOCARU DANIEL	BADMINTON F DUBLU	CS ȘTIINȚA BACĂU
OLARIU ALEXANDRA		CS ȘTIINȚA BACĂU
PETRE FLORENTINA		CS ȘTIINȚA BACĂU
COJOCARU DANIEL	BADMINTON F DUBLU MIXT	CS ȘTIINȚA BACĂU
OLARIU ALEXANDRA		CS ȘTIINȚA BACĂU
OLARIU ALEXANDRA	BADMINTON F SIMPLU	CS ȘTIINȚA BACĂU
CONSTANTINESCU GEORGE	BADMINTON DUBLU	CS SPORTUL STUDENȚESC B
CÂRLAN RADU	BADMINTON SIMPLU	CSM ONEȘTI

2003

CIOBOTARU ROBERT	BADMINTON DUBLU	CS ȘTIINȚA BACĂU
CONSTANTINESCU GEORGE		CS SPORTUL STUDENȚESC B
CARLAN RADU	BADMINTON SIMPLU	CSM ONEȘTI

2004

CONSTANTINESCU GEORGE	BADMINTON DUBLU	CLUBURI STRĂINE
CIOBOTARU ROBERT		CS ȘTIINȚA BACĂU
OLARIU ALEXANDRA	BADMINTON DUBLU	CS ȘTIINȚA BACĂU
PETRE FLORENTINA		CS ȘTIINȚA BACĂU
CIOBOTARU ROBERT	BADMINTON DUBLU MIXT	CS ȘTIINȚA BACĂU
PETRE FLORENTINA		CS ȘTIINȚA BACĂU

2005

CIOBOTARU ROBERT	BADMINTON DUBLU	CS ȘTIINȚA BACĂU
CONSTANTINESCU GEORGE		CS SPORTUL STUDENȚESC B
POSTEUCA FLORIN	BADMINTON SIMPLU	CS BADMINTON CLUB
GLORIA TIMIȘOARA		
POSTEUCA ADINA	BADMINTON SIMPLU	CS BADMINTON CLUB

GLORIA TIMIȘOARA

2008

OLARIU SONIA	BADMINTON DUBLU	AS CLUB BANU SPORT TM
LOZNICERIU MAGDA		CS BOTOȘANI

AGUA	BADMINTON DUBLU	CSM ONEȘTI
APOSTU DIANA		CS ȘTIINȚA BACĂU
PATROIACA FLORIN	BADMINTON DUBLU MIXT	CS ȘTIINȚA BACĂU
MILON A		CS ȘTIINȚA BACĂU
2010		
LANARU CARMEN	BADMINTON DUBLU	CS SPORTUL STUDENȚESC B
POPESCU IRINA		CS SPORTUL STUDENȚESC B
CARMEN BLANARU	BADMINTON echipe	CS SPORTUL STUDENȚESC B
COJOCARU DANIEL		CS ȘTIINȚA BACĂU
CONSTANTINESCU GEORGE		CS SPORTUL STUDENȚESC B
CORCIUC MARIUS		CSM ONEȘTI
LUCHIAN ANDREI		CS SPORTUL STUDENȚESC B
OLARIU SONIA		CSS 1 TIMIȘOARA
PETRE FLORENTINA		CS ȘTIINȚA BACĂU
POPESCU IRINA		CS SPORTUL STUDENȚESC B

TINERET, JUNIORI, CADEȚI**Medalii de aur****1998**

ADINA POSTEUCA	BADMINTON DUBLU 17 ani	AS GLORIA TIMIȘOARA
ALEXANDRU ROȘCA		CSS ONEȘTI
ROBERT CIOBOTARU	BADMINTON DUBLU 17 ani	CSS ONEȘTI
ALEXANDRU ROȘCA		CSS ONEȘTI
ALEXANDRU ROȘCA	BADMINTON DUBLU 19 ani	CSS ONEȘTI
CRISTINEL COJOCARU		CSS ONEȘTI
RADU CÎRLAN	BADMINTON DUBLU MIXT 17 ani	AS GLORIA TIMIȘOARA
ADINA POSTEUCĂ		AS GLORIA TIMIȘOARA
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON ECHIPE 17 ani	CSS PALATUL NAȚIONAL B
IRINA POPESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B
ALEXANDRU ROȘCA		CSS ONEȘTI
ROBERT CIOBOTARU		CSS ONEȘTI
ALEXANDRU OLARIU		CSS ONEȘTI
CĂTĂLINA MIRON		CSS ONEȘTI
RADU CÎRLAN		AS GLORIA TIMIȘOARA
DANIEL IVAN		AS GLORIA TIMIȘOARA
ADINA POSTEUCĂ		AS GLORIA TIMIȘOARA
CIPRIAN STRAUT		AS LIC ELECTROTIMIȘ TM
RAMONA GRĂDINARU		AS LIC ELECTROTIMIȘ TM
ADRIAN GHEORGHITĂ		CS POLITEHNICA IAȘI
ROBERT CIOBOTARU	BADMINTON SIMPLU 17 ani	CSS ONEȘTI
CRISTINEL COJOCARU	BADMINTON SIMPLU 19 ani	CSS ONEȘTI

1999

POPESCU MONICA	BADMINTON DUBLU 15 ani	LPS PETRACHE TRISCU
CRAIOVA		
PUIU ANA-MARIA		LPS PETRACHE TRISCU

CRAIOVA		
CÂRLAN RADU	BADMINTON DUBLU 17 ani	AS GLORIA STIMEL TM
IVAN DANIEL		AS GLORIA STIMEL TM
STRAUT CIPRIAN	BADMINTON ECHIPE 17 ani	CSȘ 1 TIMIȘOARA
BANU CRISTIAN		CSȘ 1 TIMIȘOARA
GRĂDINARU RAMONA		CSȘ 1 TIMIȘOARA
CÂRLAN RADU		AS GLORIA STIMEL TM
IVAN DANIEL		AS GLORIA STIMEL TM
PÂRVĂNESCU RAMONA		AS GLORIA STIMEL TM
OLARIU ALEXANDRA		CSȘ BACĂU
MIRON CĂTĂLINA		CSȘ ONEȘTI
STRAUT CIPRIAN	BADMINTON SIMPLU 17 ani	CSȘ 1 TIMIȘOARA
Medalii de argint		
1998		
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON DUBLU 17 ani	CSȘ PALATUL NAȚIONAL B
IRINA POPESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B
ALEXANDRA OLARIU	BADMINTON DUBLU 19 ani	CSȘ ONEȘTI
ADINA POSTEUCA		AS GLORIA TIMIȘOARA
ROBERT CIOBOTARU	BADMINTON DUBLU MIXT 17 ani	CSȘ ONEȘTI
CARMEN BLĂNARU		CSȘ PALATUL NAȚIONAL B
ADINA POSTEUCA	BADMINTON DUBLU MIXT 19 ani	AS GLORIA TIMIȘOARA
CRISTINEL COJOCARU		CSȘ ONEȘTI
GEORGE CONSTANTINESCU	BADMINTON ECHIPE 19 ani	CS SPORTUL STUDENȚESC B
IRINA POPESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B
CARMEN BLĂNARU		CSȘ PALATUL COPIILOR B
ADINA POSTEUCA		AS GLORIA TIMIȘOARA
CRISTINEL COJOCARU		CSȘ ONEȘTI
ALEXANDRU ROȘCA		CSȘ ONEȘTI
ROBERT CIOBOTARU		CSȘ ONEȘTI
ALEXANDRA OLARIU		CSȘ ONEȘTI
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON SIMPLU 17 ani	CSȘ PALATUL NAȚIONAL B
RADU CÎRLAN	BADMINTON SIMPLU 17 ani	AS GLORIA TIMIȘOARA
1999		
GRĂDINARU RAMONA	BADMINTON DUBLU 17 ani	CSȘ 1 TIMIȘOARA
OLARIU ALEXANDRA		CSȘ BACĂU
PUIU ANA-MARIA	BADMINTON SIMPLU 15 ani	LPS PETRACHE TRISCU
CRAIOVA		
OLARIU ALEXANDRA	BADMINTON SIMPLU 17 ani	CSȘ BACĂU
Medalii de bronz		
1998		
CIPRIAN STRAUT	BADMINTON DUBLU 17 ani	AS LIC ELECTROTIMIȘ TM
RADU CÎRLAN		AS GLORIA TIMIȘOARA
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON DUBLU 19 ani	CSȘ PALATUL COPIILOR B
IRINA POPESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B

ALEXANDRU ROȘCA	BADMINTON DUBLU MIXT 17 ani	CSȘ ONEȘTI
ALEXANDRA OLARIU		CSȘ ONEȘTI
ALEXANDRA OLARIU	BADMINTON SIMPLU 17 ani	CSȘ ONEȘTI
ADINA POSTEUCA	BADMINTON SIMPLU 17 ani	AS GLORIA TIMIȘOARA
CIPRIAN STRAUT	BADMINTON SIMPLU 17 ani	AS LIC ELECTROTIMIȘ TM
GEORGE CONSTANTINESCU	BADMINTON SIMPLU 19 ani	CS SPORTUL STUDENȚESC B
ALEXANDRU ROȘCA	BADMINTON SIMPLU 19 ani	CSȘ ONEȘTI
ADINA POSTEUCA	BADMINTON SIMPLU 19 ani	AS GLORIA TIMIȘOARA
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON SIMPLU 19 ani	CSȘ PALATUL NAȚIONAL B
1999		
STRAUT CIPRIAN	BADMINTON DUBLU 17 ani	CSȘ 1 TIMIȘOARA
BANU CRISTIAN		CSȘ 1 TIMIȘOARA
MIRON CĂTĂLINA	BADMINTON DUBLU 17 ani	CSȘ ONEȘTI
PÎRVULESCU RAMONA		AS GLORIA STIMEL
TIMIȘOARA		
STRAUT CIPRIAN	BADMINTON DUBLU MIXT 17 ani	CSȘ 1 TIMIȘOARA
OLARIU ALEXANDRA		CSȘ BACĂU
POPESCU MONICA	BADMINTON SIMPLU 15 ani	LPS PETRACHE TRISCU
CRAIOVA		
GRĂDINARU RAMONA	BADMINTON SIMPLU 17 ani	CSȘ 1 TIMIȘOARA
CÂRLAN RADU	BADMINTON SIMPLU 17 ani	AS GLORIA STIMEL
TIMIȘOARA		

TINERET ȘI JUNIORI

Medalii de aur

1996

ANDREI VOICULESCU	BADMINTON DUBLU	CSȘ PALATUL COPIILOR B
FLORIN PĂTROAICA		CSȘ PALATUL COPIILOR B
ALEXANDRU ROȘCA	BADMINTON DUBLU	CSȘ ONEȘTI/AS SINCOREX
ONEȘTI		
ROBERT CIOBOTARU		CSȘ ONEȘTI/AS SINCOREX ONEȘTI
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON ECHIPE	CSȘ PALATUL COPIILOR B
ALINA PITICU		CSȘ PALATUL COPIILOR B
CĂTĂLINA MIRON		CSȘ ONEȘTI/AS SINCOREX
ONEȘTI		
ALEXANDRU ROȘCA		CSȘ ONEȘTI/AS SINCOREX
ONEȘTI		
ROBERT CIOBOTARU		CSȘ ONEȘTI/AS SINCOREX
ONEȘTI		
ALEXANDRU ROȘCA	BADMINTON SIMPLU	CSȘ ONEȘTI/AS SINCOREX
ONEȘTI		

1997

CIPRIAN STRAUT	BADMINTON DUBLU	AS ELECTROTIMIS TM
RADU CÎRLAN		AS ELECTROTIMIS TM
ALEXANDRA OLARIU	BADMINTON DUBLU	CSȘ ONEȘTI

CĂTĂLINA MIRON		CSS ONEȘTI
ALEXANDRU ROȘCA	BADMINTON DUBLU	CSS ONEȘTI
CRISTINEL COJOCARU		CSS ONEȘTI
ELENA DUMITRIU	BADMINTON DUBLU	CSS PALATUL COPIILOR B
CARMEN BLĂNARU		CSS PALATUL COPIILOR B
CIPRIAN STRAUT	BADMINTON DUBLU MIXT	AS ELECTROTIMIS TM
ALEXANDRA OLARIU		CSS ONEȘTI
CIPRIAN STRAUT	BADMINTON ECHIPE	AS ELECTROTIMIS TM
RADU CÎRLAN		AS ELECTROTIMIS TM
RAMONA GRĂDINARU		AS ELECTROTIMIS TM
ALEXANDRA OLARIU		CSS ONEȘTI
CĂTĂLINA MIRON		CSS ONEȘTI
ALEXANDRA OLARIU	BADMINTON SIMPLU	CSS ONEȘTI
CIPRIAN STRAUT	BADMINTON SIMPLU	AS ELECTROTIMIS TM
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON SIMPLU	CSS PALATUL COPIILOR B

Medalii de argint

1996

FLORENTINA PETRE	BADMINTON DUBLU	AS PEGAS SC.82 BUC
NICOLETA VALCIU		AS PEGAS SC.82 BUC
NICOLETA VALCIU	BADMINTON DUBLU MIXT	AS PEGAS SC.82 BUC
ANDREI VOICULESCU		CSS PALATUL COPIILOR B
ROBERT CIUBOTARU	BADMINTON DUBLU MIXT	CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
		ONEȘTI
ALINA PITU		CSS PALATUL COPIILOR B
CRISTINEL COJOCARU	BADMINTON DUBLU MIXT	CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
		ONEȘTI
LOREDANA ZELEI		CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
		ONEȘTI
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON DUBLU	CSS PALATUL COPIILOR B
CĂTĂLINA MIRON		CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
		ONEȘTI
NICOLETA TEODORU	BADMINTON DUBLU	CSS BACĂU
LOREDANA ZELEI		CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
		ONEȘTI
ANDREI VOICULESCU	BADMINTON ECHIPE	CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
		ONEȘTI
FLORIN PĂTROAICA		CSS PALATUL COPIILOR B
NICOLETA VALCIU		AS PEGAS SC.82 BUC
FLORENTINA PETRE		AS PEGAS SC.82 BUC
DANIEL COJOCARU	BADMINTON ECHIPE	CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
		ONEȘTI
CRISTINEL COJOCARU		CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
		ONEȘTI
ALEXANDRU ROȘCA		CSS ONEȘTI/AS SINCOREX

LOREDANA ZELEI		ONEȘTI CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
GRIGORE CONSTANTINESCU		ONEȘTI CS SPORTUL STUDENȚESC B
CARMEN BLĂNARU		CSS PALATUL COPIILOR B
NICOLETA TEODORU		CSS BACĂU
ADINA POSTENCA		AS GLORIA TIMIȘOARA
ROBERT CIOBOTARU	BADMINTON SIMPLU	CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON SIMPLU	ONEȘTI CSS PALATUL COPIILOR B
1997		
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON DUBLU	CSS PALATUL COPIILOR B
ELENA DUMITRIU		CSS PALATUL COPIILOR B
DANIEL COJOCARU	BADMINTON DUBLU	CSS ONEȘTI
GEORGE CONSTANTINESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B
CRISTINEL COJOCARU	BADMINTON DUBLU MIXT	CSS ONEȘTI
ADINA POSTEUCA		AS GLORIA TIMIȘOARA
ALEXANDRU ROȘCA	BADMINTON DUBLU MIXT	CSS ONEȘTI
CARMEN BLĂNARU		CSS PALATUL COPIILOR B
CRISTINEL COJOCARU	BADMINTON ECHIPE	CSS ONEȘTI
ROBERT CIOBOTARU		CSS ONEȘTI
ALEXANDRU ROȘCA		CSS ONEȘTI
CARMEN BLĂNARU		CSS PALATUL COPIILOR B
ELENA DUMITRIU		CSS PALATUL COPIILOR B
ADINA POSTEUCA		AS GLORIA TIMIȘOARA
DANIEL COJOCARU	BADMINTON ECHIPE	CSS ONEȘTI
ALEXANDRU ROȘCA		CSS ONEȘTI
CRISTINEL COJOCARU		CSS ONEȘTI
GEORGE CONSTANTINESCU		CS SPORTUL STUDENȚESC B
CARMEN BLĂNARU		CSS PALATUL COPIILOR B
ELENA DUMITRIU		CSS PALATUL COPIILOR B
ELEONORA GHEJU		AS GLORIA TIMIȘOARA
ADINA POSTEUCA		AS GLORIA TIMIȘOARA
RAMONA GRĂDINARU	BADMINTON SIMPLU	AS ELECTROTIMIS
RADU CÎRLAN	BADMINTON SIMPLU	TIMIȘOARA AS ELECTROTIMIS
DANIEL COJOCARU	BADMINTON SIMPLU	TIMIȘOARA CSS ONEȘTI

Medalii de bronz

1996		
FLORIN PĂTROAICA	BADMINTON DUBLU MIXT	CSS PALATUL COPIILOR B
FLORENTINA PETRE		AS PEGAS SC.82 BUC
NICOLETA TEODORU	BADMINTON DUBLU MIXT	CSS BACĂU
DANIEL COJOCARU		CSS ONEȘTI/AS SINCOREX

ADINA POSTENCA	BADMINTON DUBLU	ONEȘTI
CARMEN BLĂNARU		AS GLORIA TIMIȘOARA
DANIEL COJOCARU	BADMINTON DUBLU	CSS PALATUL COPIILOR B
		CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
GREGORE CONSTANTINESCU		ONEȘTI
CRISTINEL COJOCARU	BADMINTON DUBLU	CS SPORTUL STUDENȚESC B
		CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
ALEXANDRU ROȘCA		ONEȘTI
		CSS ONEȘTI/AS SINCOREX
FLORENTINA PETRE	BADMINTON SIMPLU	ONEȘTI
FLORIN PĂTROAICA	BADMINTON SIMPLU	AS PEGAS SC.82 BUC
DANIEL COJOCARU	BADMINTON SIMPLU	CSS PALATUL COPIILOR B
		CSS ONEȘTI/AS SINCOREX

1997

ADINA POSTEUCA	BADMINTON DUBLU	ONEȘTI
ELEONORA GHEJU		AS GLORIA TIMIȘOARA
CRISTINEL COJOCARU	BADMINTON DUBLU	AS GLORIA TIMIȘOARA
ALEXANDRU ROȘCA		CSS ONEȘTI
CRISTINEL COJOCARU	BADMINTON DUBLU MIXT	CSS ONEȘTI
ADINA POSTEUCĂ		CSS ONEȘTI
ELEONORA GHEJU	BADMINTON DUBLU MIXT	AS GLORIA TIMIȘOARA
GEORGE CONSTANTINESCU		AS GLORIA TIMIȘOARA
CĂTĂLINA MIRON	BADMINTON SIMPLU	CS SPORTUL STUDENȚESC B
ADINA POSTEUCĂ	BADMINTON SIMPLU	CSS ONEȘTI
CRISTINEL COJOCARU	BADMINTON SIMPLU	AS GLORIA TIMIȘOARA
ROBERT CIOBOTARU	BADMINTON SIMPLU	CSS ONEȘTI
CARMEN BLĂNARU	BADMINTON SIMPLU	CSS ONEȘTI
		CSS PALATUL COPIILOR B

JUNIORI Medalii de aur

2000

ROȘCA ALEXANDRU	BADMINTON SIMPLU	CSS ONEȘTI
ROȘCA ALEXANDRU	BADMINTON ECHIPE	CSS ONEȘTI
CÂRLAN RADU		GEO BADMINTO CLUB TM
STRAUT CIPRIAN		CSS 1 TIMIȘOARA
IVAN DANIEL		GEO BADMINTO CLUB TM
OLARIU ALEXANDRA		CSS BACĂU
POSTEUCA ADINA		GEO BADMINTO CLUB TM
POPESCU IRINA		CS SPORTUL STUDENȚESC B
BLĂNARU CARMEN		CSS PALATUL COPIILOR B
PETRE FLORENTINA		CSS 4 BUCUREȘTI

2001

STRAUT CIPRIAN	BADMINTON DUBLU MIXT	CSS 1 TIMIȘOARA
OLARIU ALEXANDRA		CSS BACĂU

2002

PETRE FLORENTINA

BADMINTON SIMPLU

CSS BACĂU

2005

GRĂDINARU IONUT

BADMINTON DUBLU

CSM ONEȘTI/CSS ONEȘTI

CORCIUC MARIUS

CSS 1 TIMIȘOARA

GRĂDINARU IONUT

BADMINTON DUBLU MIXT

CSM ONEȘTI/CSS ONEȘTI

LOZNICERIU MAGDA

CS BOTOȘANI

Medalii de argint**2000**

CÂRLAN RADU

BADMINTON DUBLU

GEO BADMINTO CLUB TM

STRAUF CIPRIAN

CSS 1 TIMIȘOARA

POSTEUCA ADINA

BADMINTON DUBLU

GEO BADMINTO CLUB TM

POPESCU IRINA

CS SPORTUL STUDENȚESC B

CÂRLAN RADU

BADMINTON SIMPLU

GEO BADMINTO CLUB TM

2001

CÂRLAN RADU

BADMINTON ECHIPE

AS GLORIA STIMEL TM

IVAN DANIEL

AS GLORIA STIMEL TM

STRAUT CIPRIAN

CSS 1 TIMIȘOARA

LUCHIAN ANDREI

CS SPORTUL STUDENȚESC B

OLARIU ALEXANDRA

CSS BACĂU

PETRE FLORENTINA

CSS 4 BUCUREȘTI

GRĂDINARU RAMONA

CSS 1 TIMIȘOARA

CONDREA ELILA

CS POLITEHNICA IAȘI

PETRE FLORENTINA

BADMINTON DUBLU

CSS 4 BUCUREȘTI

GRĂDINARU RAMONA

CSS 1 TIMIȘOARA

2002

LUCHIAN ANDREI

BADMINTON ECHIPE

CS SPORTUL STUDENȚESC B

PĂTROAICA FLORIN

CS PALATUL COPIILOR BUC

PETRE FLORENTINA

CSS BACĂU

APOSTU DIANA

CSS BACĂU

CONDREA ELIZA

CS POLITEHNICA IAȘI

PETRE FLORENTINA

BADMINTON DUBLU

CSS BACĂU

2005

GRĂDINARU IONUȚ

BADMINTON SIMPLU

CSM ONEȘTI/CSS ONEST

2010

OLARIU SONIA

BADMINTON simplu

CSS 1 TIMIȘOARA

Medalii de bronz**2000**

PETRE FLORENTINA

BADMINTON DUBLU

CSS 4 BUCUREȘTI

VÂLCIU NICOLETA

CSS 4 BUCUREȘTI

OLARIU ALEXANDRA

BADMINTON DUBLU

CSS BACĂU

BLĂNARU CARMEN

CSS PALATUL COPIILOR B

CÂRLAN RADU

BADMINTON DUBLU MIXT

GEO BADMINTO CLUB TM

POSTEUCA ADINA OLARIU ALEXANDRA ROȘCA ALEXANDRU ROȘCA ALEXANDRU POSTEUCA ADINA	BADMINTON DUBLU MIXT BADMINTON SIMPLU BADMINTON SIMPLU	GEO BADMINTO CLUB TM CSS BACĂU CSS ONEȘTI CSS ONEȘTI GEO BADMINTO CLUB TM
2001 CÂRLAN RADU IVAN DANIEL STRAUT CIPRIAN BANU CRISTIAN GRĂDINARU RAMONA POPA CORINA CÂRLAN RADU OLARIU ALEXANDRA	BADMINTON DUBLU BADMINTON DUBLU BADMINTON DUBLU BADMINTON SIMPLU BADMINTON SIMPLU	AS GLORIA STIMEL TM AS GLORIA STIMEL TM CSS 1 TIMIȘOARA CSS 1 TIMIȘOARA CSS 1 TIMIȘOARA AS GLORIA STIMEL TM AS GLORIA STIMEL TM CSS BACĂU
2002 LUCHIAN ANDREI PĂTROAICA FLORIN PETRE FLORENTINA	BADMINTON DUBLU BADMINTON DUBLU MIXT	CS SPORTUL STUDENȚESC B CS PALATUL COPIILOR BUC CSS BACĂU
2003 PATROAICA FLORIN GRĂDINARU IONUT AGU ALEXANDRA PUIU ANA MARIA DUMITRU RUXANDRA APOSTU DIANA KOVACS LEONARD BOBORELANDREI GRADUNARU IONUT PATROAICA FLORIN DUMITRU RUXANDRA APOSTU DIANA PUIU ANA MARIA AGU ALEXANDRA APOSTU DIANA	BADMINTON DUBLU BADMINTON DUBLU BADMINTON DUBLU BADMINTON ECHIPE BADMINTON ECHIPE	PALATUL NAT AL COPIILOR B PALATUL NAT AL COPIILOR B CSS ONEȘTI LPS PETRACHE TRISCU CRAIOVA GR.SC.INDUSTRIAL PETROL CÂMPINA CSS BACĂU CSS 1 TIMIȘOARA LPS PETRACHE TRISCU CRAIOVA CSS ONEȘTI PALATUL NAT AL COPIILOR B GR.SC.INDUSTRIAL PETROL CÂMPINA CSS BACĂU LPS PETRACHE TRISCU CRAIOVA
2005 CONSTANTIN VALENTIN TOMA ȘTEFAN GRĂDINARU IONUT CONSTANTIN VALENTIN	BADMINTON DUBLU BADMINTON ECHIPE	CSM ONEȘTI/CSS ONEȘTI PALATUL NAT AL COPIILOR B CSM ONEȘTI/CSS ONEȘTI CSM ONEȘTI/CSS ONEȘTI

BRINZA DANIELA
LOZNICERIU MAGDA
RISTEA VIOLETA

DUMITRU TEODORA
PETROL CÂMPINA
CORCIUC MARIUS
TOMA ȘTEFAN

2007

SILAGHI FABIAN
CORCIUC MARIUS
CONSTANTIN DRAGOS
ALEXA DRAGOS
LOZNICERIU MAGDA
CIOMPU NICOLETA
BIBIRE DANA
PRIOTEASA MADALINA

BADMINTON ECHIPE

BADMINTON ECHIPE

CSM ONEȘTI/CȘȘ ONEȘTI
CS BOTOȘANI
LPS PETRACHE TRISCU
CRAIOVA
GRUP SCOLAR INDUSTRIAL

CȘȘ 1 TIMIȘOARA
PALATUL NAT AL COPIILOR B

CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CȘȘ ONEȘTI
CȘȘ BOTOȘANI
CȘȘ BOTOȘANI
CȘȘ ONEȘTI
CȘȘ ONEȘTI
LPS PETRACHE TRISCU
CRAIOVA

2010

BALUT SABINA
ȘTEFAN ALEXANDRA
ȘTEFAN ALEXANDRA
TUDOR FLORIN
BALUT SABINA
BLANITA ALEXANDRU
DERELI ADRIAN
FLORIN TUDOR
ILIN DAN
OLARIU SONIA
ȘTEFAN ALEXANDRA

BADMINTON DUBLU

BADMINTON DUBLU MIXT

BADMINTON ECHIPE

CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CS SIDERURGISTUL GALATI
CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CȘȘ ONEȘTI
CȘȘ 6 BUCUREȘTI
CS SIDERURGISTUL GALATI
CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CȘȘ 1 TIMIȘOARA

CADEȚI
Medalii de argint

2004

CORCIUC MARIUS
CORCIUC MARIUS
LOZNICERIU MAGDA
CORCIUC MARIUS
SILAGHI FABIAN
AURSULESEI ANDREI
ALEXA DRAGOS
LOZNICERIU MAGDA
HORBULI CATALINA
OLARIU SONIA
ȘTEFAN RUXANDRA

BADMINTON DUBLU

BADMINTON DUBLU MIXT

BADMINTON ECHIPE

BADMINTON ECHIPE

CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CS BOTOȘANI
CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CS BOTOȘANI
CS BOTOȘANI
CS BOTOȘANI
CS BOTOȘANI
CȘȘ 1 TIMIȘOARA
CȘȘ 1 TIMIȘOARA

CORCIUC MARIUS

BADMINTON SIMPLU

CSS 1 TIMIȘOARA

Medalii de bronz

2002

GRĂDINARU IONUȚ

BADMINTON DUBLU

CSS ONEȘTI

GRĂDINARU IONUȚ

BADMINTON DUBLU MIXT

CSS ONEȘTI

BALMUS VALENTINA

CS DINAMO SPORT PLOIEȘTI

PĂTROAICA FLORIN

BADMINTON DUBLU MIXT

CSS PALATUL COPIILOR B

APOSTU DIANA

CSS BACĂU

2003

CONSTANTIN VALENTIN

BADMINTON DUBLU

CSS ONEȘTI

TURLUIANU COSMIN

CSS ONEȘTI

GARDINARU IONUT

BADMINTON DUBLU

CSS ONEȘTI

KOVACS LEONARD

CSS 1 TIMIȘOARA

AVRAMUT EMA

BADMINTON DUBLU

CSS 1 TIMIȘOARA

APOST DIANA

CSS BACĂU

CONSTANTIN VALENTIN

BADMINTON ECHIPE

CSS ONEȘTI

CORCIUC MARIUS

CSS 1 TIMIȘOARA

TURLUIANU COSMIN

CSS ONEȘTI

MOLIE ANDREI

CSS ONEȘTI

BRANZA DANIELA

BADMINTON ECHIPE

CSS ONEȘTI

LOZNICERIU MAGDA

CS BOTOȘANI

NACU OANA

CSS BACĂU

DUMITRU TEODORA

GR.SC.INDUSTRIAL PETROL

CÂMPINA

CONSTANTIN VALENTIN

BADMINTON SIMPLU

CSS ONEȘTI

DUMITRU RUXANDRA

BADMINTON SIMPLU

GR.SC.INDUSTRIAL PETROL

CÂMPINA

2004

LOZNICERIU MAGDA

BADMINTON DUBLU

CS BOTOȘANI

ȘTEFAN RUXANDRA

CSS 1 TIMIȘOARA

CORCIUC MARIUS

BADMINTON DUBLU

CSS 1 TIMIȘOARA

CONSTANTIN VALENTIN

CSS ONEȘTI

CORCIUC MARIUS

BADMINTON ECHIPE

CSS 1 TIMIȘOARA

CONSTANTIN VALENTIN

CSS ONEȘTI

TURLUIANU COSMIN

CSS ONEȘTI

MOLIE ANDREI

CS BOTOȘANI

LOZNICERIU MAGDA

BADMINTON ECHIPE

CS BOTOȘANI

RISTEA VIOLETA

LPS PETRACHE TRISCU

CRAIOVA

BRANZA DANIELA

CSS ONEȘTI

DUMITRU TEODORA

GRUP SCOLAR INDUSTRIAL

PETROL CÂMPINA

LOZNICERIU MAGDA

BADMINTON SIMPLU

CS BOTOȘANI

2005

VASIU RADU	BADMINTON DUBLU	CSS 1 TIMIȘOARA
VASIU MIRCEA		CSS 1 TIMIȘOARA
OLARIU SONIA	BADMINTON DUBLU	CSS 1 TIMIȘOARA
CSEHAK BEATRICE		CSS 1 TIMIȘOARA
CORCIUC MARIUS	BADMINTON ECHIPE	CSS 1 TIMIȘOARA
SILAGHI FABIAN		CSS 1 TIMIȘOARA
CSEHAK SABRINA		CSS 1 TIMIȘOARA
CSEHAK BEATRICE		CSS 1 TIMIȘOARA
AURSULESEI ANDREI	BADMINTON ECHIPE	CS BOTOȘANI
MOLIE ANDREI		CS BOTOȘANI
LOZNICERIU MAGDA		CS BOTOȘANI
DUMITRU TEODORA		GRUP SCOLAR INDUSTRIAL
PETROL CÂMPINA		
2007		
NIEMERSHEIN ANDREES	BADMINTON ECHIPE	CSS 1 TIMIȘOARA
POPESCU CALIN		CSS 1 TIMIȘOARA
TUDOR FLORIN		CS SIDERURGISTUL GALATI
VASIU RADU BOGDAN		CSS 1 TIMIȘOARA
ȘTEFAN ALEXANDRA	BADMINTON ECHIPE	CSS 1 TIMIȘOARA
LUNGU LAVINIA		CS BOTOȘANI
BADIU TEODORA		CS SIDERURGISTUL GALATI
OLARIU SONIA		CSS 1 TIMIȘOARA
CSHAK SABRINA	BADMINTON ECHIPE	CSS 1 TIMIȘOARA
CSHAK BEATRICE		CSS 1 TIMIȘOARA
MIRCU ANA MARIA		CSS 1 TIMIȘOARA
VASIU MIRCEA ADRIAN		CSS 1 TIMIȘOARA
CONSTANTIN DRAGOS		CSS ONEȘTI
ALEXA DRAGOS		CSS BOTOȘANI
2008		
OLARIU SONIA	BADMINTON DUBLU	CSS 1 TIMIȘOARA
CSEHAK BEATRICE		CSS 1 TIMIȘOARA
OLARIU SONIA	BADMINTON SIMPLU	CSS 1 TIMIȘOARA
2010		
BLANITA ALEXANDRU	BADMINTON DUBLU	CSS ONEȘTI
ILIN DAN		CSS 1 TIMIȘOARA
BALUT SABINA	BADMINTON DUBLU MIXT	CSS 1 TIMIȘOARA
ILIN DAN		CSS 1 TIMIȘOARA
BALUT SABINA	BADMINTON ECHIPE	CSS 1 TIMIȘOARA
BLANITA ALEXANDRU		CSS ONEȘTI
CRISTEA ROXANA		CSS 6 BUCUREȘTI
DERELI ADRIAN		CSS 6 BUCUREȘTI
ILIN DAN		CSS 1 TIMIȘOARA
ȘTEFAN ALEXANDRA		CSS 1 TIMIȘOARA

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BASCHET

Baschetul și voleiul sunt două jocuri care au intrat cam în același timp și pe aceeași cale în practica sportivă românească. Și organizatoric au fost corelate, pentru că, inițial, forul lor de conducere a fost comun. Pătrunderea în spațiul sportiv național s-a făcut după primul război mondial, cu ajutorul asociației americane YMCA. Prin statutul, sorgintea și obiectivele asociației respective, se prevedea influențarea tineretului de pretutindeni și, implicit, din România în plan cultural, religios, turistic și sportiv. YMCA își începe activitatea imediat după război, în 1919. Printre primele acțiuni, se consemnează introducerea baschetului și voleiului, pe care le-a organizat și condus efectiv până în 1930. Instructorii YMCA au introdus pentru prima oară baschetul în armată, în “Casele ostășești” înființate pentru recreație și culturalizarea militarilor. Informațiile de început despre organizarea și răspândirea baschetului ne parvin din vara anului 1921, când au loc la Brașov cursuri de vară ale “Caselor ostășești”.

Jocul de baschet este de origine americană, creat de dr. Naismith și introdus în 1891 în orașul Springfield (SUA). La JO din 1904, de la Saint Louis, a fost prezentat pentru cunoașterea și popularizarea lui. Dar includerea baschetului în programul JO va avea loc abia în 1936, la Berlin, după înființarea Federației Internaționale de Baschet Amator (FIBA), în anul 1932.

Federația Română de Baschet devine de drept afiliată la Federația Internațională de Baschet în anul 1932, deoarece a făcut parte din cele 8 federații

naționale de baschet fondatoare ale primului for internațional al baschetului mondial (Geneva, 18 iunie 1932). Tot în acest timp, baschetul pătrunde în școlile bucureștene, Liceul «Mihai Viteazul» fiind printre primele, datorită profesorului Sebastian Chinie, care, ca fost ofițer (locotenent), a deprins jocul de baschet la «Casele ostășești». În anul 1921, în presă («Ecoul Sportiv») apare un articol de prezentare a jocului și câteva recomandări privind regulamentul. O dată ce jocul era practicat în mai multe școli, organizarea unui Campionat Școlar era iminentă. Așadar, elevii liceelor «Mihai Viteazul», «Dimitrie Cantemir», «Spiru Haret», Colegiul «Sf. Sava» și Școala de Aplicație vor participa la primul Campionat pentru Cupa YMCA, pe care o va cuceri echipa de la «Mihai Viteazul» - scor final: 12-11! În anul 1922, Clubul «Avântul» anunță formarea primei echipe feminine de baschet. Anul 1923 va fi în continuare dominat de baschetul școlar și, în mod special, de echipa Liceului «Mihai Viteazul». În anul 1924, baschetul este introdus în programa INEF din București. Urmează o perioadă de inactivitate, dar în 1926 se reia Campionatul Interșcolar între 4 licee: «Mihai Viteazul», «Matei Basarab», «Spiru Haret» și «Dimitrie Cantemir». Prin tradiție, Cupa revine echipei Liceului «Mihai Viteazul». Campionatul se desfășoară în sistem eliminatoriu. De-abia în 1928 Liceul «Spiru Haret» reușește să întrerupă șirul victoriilor echipelor de la «M. Viteazul». Baschetul înregistrează în anul 1928 o dezvoltare sensibilă, prin apariția echipelor de club și a prezenței lor și

în provincie. De asemenea, studenții de la universitate se “contaminează” de frumusețea jocului, care acum e practicat de foștii jucători din școli. Jocul va fi cunoscut în 1928 la Focșani, susținut de militari, iar la Eforie, datorită studenților INEF, aflați acolo la cursurile de înot. În 1929, FSSR, care nu avea Comisie de baschet, autorizează YMCA să organizeze campionatul regional și național al echipelor de cluburi. Așa se explică și apariția primului Campionat intercluburi al regiunii București, în 1929. În sfârșit, jocul de baschet va avea primul său calendar stabil, la care, de obicei, participă echipele cluburilor PTT, “Viforul Dacia”, YMCA și TCR, ultima devenind campioană. În paralel, continuă să se desfășoare și campionatele școlare, câștigate de echipa Liceului “Spiru Haret”. Calitatea jocului se îmbunătățește, mărturie fiind scorurile tot mai mari cu care se termină jocurile acestor campionate regionale. De exemplu, TCR-PTT, scor 36-13 și TCRRCR, scor 61-8. Înființarea UFSR, în 1930, pune problema formării federațiilor sportive, fapt care nu constituia o dificultate pentru sporturile care aveau deja Comisii în FSSR. Se știe că organizarea campionatelor de baschet revenise tot Asociației YMCA. După eșuarea tentativei absurde ca problemele organizatorice privind baschetul să fie preluate de Federația de Atletism, s-a stabilit ca în continuare campionatul regional să fie organizat tot de YMCA. Acesta se va disputa între echipele cluburilor “Juventus”, “Viforul Dacia”, “Racing Club Român”. Și TCR. În sfârșit, la data de 10 noiembrie 1931, se înființează Federația Română de Baschet și Volei. Această federație comună consfințea o realitate inevitabilă, întrucât cele două sporturi apăruseră și se dezvoltaseră pe aceleași căi și în același timp. Apariția acestui organ de conducere avea să învieze activitatea competițională baschetbalistică a anului 1931. Din toamna aceluia an, campionatul regional s-a desfășurat pe două categorii, fiecare cuprinzând câte 7 echipe. Sistemul eliminatoriu a fost înlocuit cu sistemul tur-retur. Până în anul 1934, activitatea respectivă, deși neîntreruptă, nu se remarcă prin progrese deosebite. Începând cu 1935, apar primele meciuri internaționale la București și Sofia, studenții de la ISEF pierzând în fața celor polonezi, iar echipa Bucureștiului, în

întrecerea cu echipa capitalei belgiene. Se participă pentru prima oară la CE de la Geneva (1935), unde reprezentativa națională masculină va avea rezultate modeste. În anul 1936, numărul echipelor bucureștene de baschet masculin crește la 32, în schimb baschetul feminin este în regres. Campionatul din 1936 este câștigat de echipa “Telefon Club”. Concomitent, baschetul se dezvoltă și în orașele Sibiu, Timișoara, Iași și Brașov. În anul 1937, pe lângă campionatele școlare, universitare și Cupe, la București au loc două meciuri internaționale între echipele CFR, “Sportul Studentesc” și echipa din Brno, echipele românești fiind victorioase. Începând din anul 1940, se modifică sistemul competițional, care nu se va mai desfășura pe 2 ani (toamna-primăvara), ci pe unul (primăvară-toamnă). În timpul războiului (1942), în locul campionatului regional, se organizează campionate școlare și universitare și “Cupa de război”, câștigată de “Viforul Dacia”. Se joacă două meciuri internaționale cu echipa SK Bratislava. Până în 1945, activitatea acestei discipline se estompează. Baschetul românesc se revigorează sub impulsul Organizației Sportului Popular (OSP), care programează campionate școlare și universitare locale, cupe, campionate sindicale interorașe. Se organizează “Cupa Orașelor”, câștigată de Viforul Dacia. la masculin și de “Sportul Studentesc” la feminin. În anul 1947, echipa națională masculină participă la CE la Praga, ocupând locul X. La JB de la Tirana, echipa masculină română ocupă locul III, iar cea feminină locul IV. În anii următori, sporesc competițiile internaționale cu Ungaria, Bulgaria, Cehoslovacia, Iugoslavia, Polonia cu rezultate încurajatoare. În 1950, echipa feminină participă la CE de la Budapesta, ocupând locul VII. Începând din anul 1952, CN masculin s-a desfășurat sub forma de divizie, fiind câștigat de «Locomotiva» CFR (feminin) și «Metalul 23 August» (masculin). La CE feminin de la Moscova (1952), echipa României s-a clasat pe locul X. În anul 1952, echipa masculină participă fără succes la turneu preolimpic de calificare de la Helsinki. La CE de la Moscova (1953), echipa masculină ocupă locul XII. În 1955, la Budapesta, echipa masculină se situează pe locul VII, iar cea feminină (la Praga), pe locul X. Baschetul românesc,

în anii 1955-1959, va fi dominat de echipele «Dinamo» și «CCA» - în campionatul masculin și de echipele «Constructorul», «Rapid» și «Energia» din București - în campionatul feminin. În anul 1960, la CE de la Sofia, echipa națională feminină se clasează pe locul VI, iar în 1962, la același campionat, în Franța, pe locul IV, cea mai bună performanță realizată până atunci. Același loc fruntaș îl vor ocupa în anii 1964 la CE de la Budapesta și în 1966, la CE desfășurat pentru prima dată în România, la Cluj și Sibiu, demonstrând o valoare constant consolidată pe plan european.

Anii următori, cu excepția locului III, ocupat de selecționata universitară feminină la Universiada de la București (1981) și respectiv locul II, Edmonton, au înregistrat o stagnare a dezvoltării activității baschetbalistice feminin. Anul 1989 aduce prima medalie de argint la CE de cadete, desfășurate la Timișoara. După 1990, se înregistrează un reviriment, concretizat prin locul IV la CE de juniori în 1990 la Groningen (Olanda), locul V la CM de juniori la Edmonton (Canada). Echipele naționale feminine ajung să obțină rezultate bune, calificări la turneele finale de senioare ale CE (1995 și 2001), precum și o frumoasă premieră, locul III și medaliile de bronz la CE de tineret în 2000 din Slovacia.

În anul 2000, Biroul Federal al FR Baschet era compus din: președinte Ioan Dobrescu, vicepreședinți Sergiu Antoniu și Gheorghe Lascu, secretar general Mircea Câmpeanu, antrenori federali Ion Antonescu și Nicolae Danețiu, și din 9 membri.

Jocul de baschet se practică în 30 de județe, în peste 142 de secții. Numărul sportivilor legitimați este de 9825, din care 2385 de seniori (1 360 băieți și 1 025 fete), antrenați de 265 de specialiști, 26 de instructori și asistați de 126 arbitri.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii Educației Fizice și Sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea Generală, desfășurată la 29 noiembrie, a adoptat noul Statut și a ales Biroul Federal, ca organ de conducere al federației, format din 15 membri, având ca președinte pe Ioan Dobrescu și vicepreședinți pe Sergiu Antoniu și Dan Gabriel Boric. Ca organ de administrare și gestionare, a fost stabilit Biroul

Executiv format din: Ioan Dobrescu - președinte; Radu Drăgănescu - secretar general; Nicolae Danețiu - antrenor federal; Ion Antonescu - director tehnic; Simona Niculescu - contabil; Aurel Mircioiu - trezorier; Constantin Paraschivescu și Octavian Vestinian - membri.

Din 2005 președinția FR Baschet este câștigată de Carmen Tocală, care din start promovează și aplică o strategie nouă, evolutivă, cu beneficii pe termen lung pentru toate nivelele de practicare a jocului (masă, cluburi, echipe reprezentative) adaptată ulterior conform Cărții Albe a Sportului – Lisabona 2008.

Efectele acțiunilor și programelor lansate de FRB nu au întârziat să apară, producând sub panouri o adevărată emulație, care a adus și mărirea substanțială a numărului de sportivi legitimați. Iar dacă în 1997 erau “înregimentați” în registrele de la FRB, aproximativ 6000 de sportivi, la începutul anului 2010, numărul acestora a reușit să depășească 12 000, baschetul fiind practicat în mai toate județele țării. În plus, în 2008, FRB a reușit să treacă și de granița de 200 cluburi afiliate, pe harta baschetbalistică, făcându-și apariția noi centre importante. La începutul anului 2010, FR Baschet are înregistrate 215 de cluburi cu echipe de baschet. Astfel, pe lângă menținerea unor centre de tradiție, precum București, Cluj, Sighișoara, Oradea sau Sibiu au reapărut centre importante, ca: Târgu Mureș, Târgoviște, Arad, Ploiești, Satu Mare sau Sf. Gheorghe și s-au adăugat altele noi precum: Alexandria, Craiova, Alba Iulia, Târgu Secuiesc. Toate acestea au fost posibile și datorită măririi numărului de competiții interne (22 de campionate naționale la toate categoriile de vârstă), precum și a măririi numărului de echipe participante în Divizia A, la 16. Un capitol aparte este și relansarea Festivalului Național de Minibaschet, competiție care atrage anual 150 de echipe de copii, dar și ca o noutate, organizarea întrecerilor naționale și regionale la street-ball, evenimente de atracție atât pentru toți sportivii legitimați, cât și pentru amatori.

Totodată, FRB a pus accentul pe vorbele părintelui olimpismului modern “important este să participi” și FRB a pregătit și a înscris un număr record de 8 loturi naționale (m+f) în competițiile

internaționale, la toate categoriile de vârstă. Fără să negligeze în tot acest timp perfecționarea specialiștilor în domeniu, FRB a început să organizeze anual stagii naționale de pregătire pentru antrenori și arbitri, stagii la care au fost invitați și specialiști de marcă din străinătate, care și-au pus amprenta pe îmbogățirea bagajului de cunoștințe moderne, din “Teoria și Metodica Antrenamentului Sportiv”.

La capitolul imagine, FRB a punctat pozitiv în ultimii ani, prin perfectarea de parteneriate cu diverse trusturi media, apariția site-ului oficial al FRB și a revistei “FR Baschet Magazin”, precum și contracte de televizare a meciurilor în Divizia A, formând o nouă imagine a baschetului autohton. Impactul a fost pozitiv și resimțit din plin la atragerea unor sponsori alături de echipele naționale și mai ales alături de cele de club. Respectând tradiția și valorile, FRB organizează anual, începând din 2005, “Gala Baschetului”, eveniment care adună laolaltă jucători și antrenori de legendă cu actuale glorii sportive, precum și sponsori care au participat în premieră și reprezentanți FIBA Europa. Punctul culminant a fost atins la a 75-a aniversare a înfițării FRB (decembrie 2006), care a fost onorată de participarea conducerii forului internațional FIBA Europa, în frunte cu președintele Giorgos Vasilakopoulos și secretarul general Nar Zanolin. Și dacă am amintit de FIBA Europe, adăugăm că România a organizat, în premieră la București, ședința Board-ului forului European (2008) și că România a primit în numai 3 ani, organizarea a 3 competiții majore – trei turnee finale ale CE la Sibiu (2006), Timișoara (2007), Târgu Mureș (2008). Păstrând linia și menținându-ne în plan internațional, precizăm ca FRB a participat, ca membru fondator, la reînființarea Ligii Balcanice (decembrie 2008) prin reluarea CB.

Performanțele nu pot apărea peste noapte și sunt rodul unei munci intense, ca după ce semeni să ai și ce culege. Baschetul românesc a ținut să arate ca așa este, adunând în ultimul deceniu o serie de rezultate notabile, atât la nivelul echipelor naționale, cât și la cel al echipelor de club. Punctul culminant a fost atins de reprezentativa feminină, coordonată de Gheorghe Mandache și Alina Moanță, care a

obținut, în premieră, medalii de aur la Jocurile Francofoniei – Beirut 2009. Un alt rezultat de excepție a fost obținut de reprezentativa masculină “under 18”, coordonată de Ioan Constantin, Cristian Achim și Dan Dacian, care a promovat în elita europeană, după ce a câștigat turneul final al CE Sibiu, 2006. Amintind de premiere, notăm că echipa masculină CSU Ploiești a câștigat *prima* Cupă Europeană, din istoria baschetului autohton, impunându-se în 2005 în competiția FIBA Europe Cup. Această performanță s-a bazat și pe câțiva jucători de excepție, în frunte cu Cătălin Burlacu, convocat în premieră, după ‘89 să participe la jocurile selecționatei “Euro All Star Game” 2006. Lista sportivilor care s-au afirmat sub panourile lumii continuă și cu românii care activează peste ocean și au fost listați la draft-ul NBA și WNBA, precum: Cristina Ciocan (2004), Florentina Păscălau (2007), Gabriela Mărginean (2009) și Vlad Moldoveanu (2011), care au continuat o tradiție deschisă de Gheorghe Mureșan (1993) și Constantin Popa (1995). Amintind de stelele baschetului, ajungem și la faptul că FRB a continuat să crească spectacolul sportiv și nivelul valoric competițional din divizia A, punctând și prin apariția jocurilor All Star Game, singurul eveniment de această anvergură din tot sportul românesc – 2007 (Cluj, Târgoviște), 2008 (Târgu Mureș, Sf. Gheorghe), 2009 (Brașov, Alexandria). Totodată, putem menționa și mărirea numărului de jucători străini (peste 120 în ambele campionate m+f) și antrenori străini la echipele din Divizia A.

La capitolul proiecte promovate de FRB, putem enumera câteva inițiate de președintele Carmen Tocală: Educație prin Sport (2006), Baschet în grădinițe – Să creștem sănătos (2007), Baschet printre blocuri -program guvernamental aplicat în teritoriu cu sprijinul Primăriilor și Consiliilor Județene (2007), Educație Universitară prin Sport (2008), Educație prin Baschet și pentru Baschet (2009) – proiect finanțat de FIBA Europa; Vreau să joc Baschet (2010). Totodată, FRB a obținut de la Guvernul României administrarea în folosință gratuită a unei săli proprii *Arena Baschetului*, sală de 500 de locuri, modernizată după standarde

internaționale, a cărei inaugurare a avut loc în 17 decembrie 2009, în prezența a numeroși invitați, în frunte cu: Giorgos Vasilakopoulos. Evenimentul a coincis și cu inaugurarea unui “Hall of Fame” al baschetului românesc pe peretele sălii, lăsându-și amprentele foste glorii ale baschetului românesc, precum: Mihai Nedef, Costel Cernat, Dan Niculescu, Ileana Chiraleu, Titus Tarău, Petre Brănișteanu, Florentin Ermurache, Nicolae Pârșu, Teodora Predescu, Margareta Pruncu, Mariana Bădinici, Ecaterina Savu-Vogel, Suzana Pârșu, Geta Ivanovici, Maria Roșianu etc., de pe panoul de onoare nelipsind nici: Gheorghe Mureșan, care a activat în campionatul profesionist nord –american NBA (1993-2000).

FAMILII DE BASCHETBALIȘTI CU UN APORT DEOSEBIT ÎN PRACTICAREA ȘI DEZVOLTAREA JOCULUI DE BASCHET DE-A LUNGUL ANILOR

Prima campioană feminină a capitalei – TCR 1953 a avut în componență 3 surori Goleșcu – Nina, Despina și Dina. În anul următor TCR are în formație pe Mărioara Miculescu și fiica ei Ioana în vârstă de 14 ani. În anul 1938 își începe activitatea la echipa Sportul Studentesc (București) Rodica Riegler (14 ani) sora internaționalului Corneliu Riegler, viitorul antrenor al campioanei feminine - Știința București. În deceniul al cincilea, din loturile echipelor de club, precum și ale selecționatei României erau două familii Rodica-Riegler Sădeanu și Sim Sădeanu, Magda-Niculescu și George Niculescu (care în același timp jucau și volei în reprezentativele naționale feminine). În această perioadă întâlnim familia Ioana Miculescu-Odobescu jucătoare internațională și Constantin (Dinu) Odobescu, jucător, arbitru, apoi oficial de mai multe ori membru al Biroului Federal și în finalul carierei arbitru onorific FIBA. Cele 2 fete ale acestei familii Anca și Ioana Odobescu au continuat tradiția sportivă a părinților și au jucat multă vreme la echipa divizionară A Constructorul București. Enumerăm în continuare alte familii care au adus un aport deosebit în practicarea și dezvoltarea

jocului de baschet în țară: Viorica Antonescu-Niculescu maestră emerită a sportului și Dan Niculescu maestru emerit al sportului, antrenor emerit. Eva Aczel-Ferencz maestră emerită a sportului și Sigismund Ferencz jucător (și de polo) arbitru FIBA, antrenor emerit. Teodora Simionescu-Predescu maestră a sportului, profesor universitar doctor la ANEFS și Aurel Predescu antrenor federal. Ștefania Tomescu-Dinescu maestră a sportului și Constantin Dinescu antrenor emerit. Dina Manolescu-Popovici jucătoare divizionară și Radu Popovici maestru al sportului. Cei doi fii ai lor Andrei și Matei au continuat tradiția părinților practicând baschetul de performanță, primul a ajuns jucător internațional iar cel de-al doilea a fost campion național de juniori. Ecaterina Vogel-Savu maestră a sportului și Alin Savu maestru emerit al sportului, a fost selecțional în echipa Europei cu ocazia festivalului de la ANVERS (1967). Cornelia Gheorghe-Taflan maestră emerită a sportului și Leonte Taflan jucător divizionar și antrenor. Margareta Șimon-Pruncu maestră emerită a sportului și Valeriu Pruncu jucător internațional, arbitru și antrenor. Elsa Sebeștien-Gruber maestră a sportului și Ladislau Gruber jucător divizionar A. Raluca Manolache-Popa, jucătoare divizionară și Mihai Popa jucător internațional. Irina Terezia Nagyi – Koos jucătoare divizionară și Bela Koos jucător internațional. Susana Zagoni -Șerban Maestră a Sportului și Alexandru Șerban Antrenor Emerit. Ileana Ghiță-Chiraleu maestră emerită a sportului și George Chiraleu antrenor federal, arbitru FIBA, antrenor emerit. Bogdana Diaconescu-Gal maestră emerită a sportului și Nicolae Gal jucător divizionar și Gal Alexandra fiică jucătoare internațională. Suzana Szabados-Pârșu maestră emerită a sportului și Nicolae Pârșu antrenor emerit. Stela Petrea-Cernat jucătoare divizionară și Cernat Costel antrenor emerit. Mirela Neuman-Căpușan jucătoare divizionară și Virgil Căpușan maestru al sportului și Andrei Căpușan fiul jucător internațional. Doina Mate-Prăzaru maestră a sportului și Ștefan Prăzaru jucător divizionar. Gisela Schnebl-Czmor jucătoare divizionară și Pavel Czmor jucător internațional și Petru Czmor fiul, jucător internațional. Mihaela Radu-Netolizchi maestră emerită și Anton

Netolizchi jucător internațional, antrenor maestru al sportului și Valerian Netolizchi frate antrenor cat. juniori. Aurora Mazilu-Carol jucătoare divizionară, și Carol Gheorghe jucător internațional și Carla Carol jucătoare internațională. Adriana Sălajan-Niculescu jucătoare internațională și antrenoare lot național și Aurelian Niculescu jucător și arbitru divizionar. Traian Constantinescu antrenor emerit și fiica Adriana Constantinescu jucătoare internațională. Csilla Grădinaru-Hosszu maestră internațională a sportului, antrenor lot național junioare și fiica Silvia Grădinaru jucătoare internațională. Viorica Ballai-Ciocan maestră emerită a sportului, antrenoare lot național junioare și fiica Cristina Ciocan maestră a sportului. Vasile Popa antrenor emerit și Răzvan

Popa fiul, maestru al sportului. Dimitrie Lecca antrenor emerit și Ștefan Lecca fiul, jucător internațional. Andrea Kapelovic Căruțașu jucătoare internațională și antrenoare și Virgil Căruțașu jucător internațional maestru al sportului. Surorile Claudia și Daniela Perțache: Claudia jucătoare divizionară căsătorită cu Horia Nicoara jucător divizionar și fiul Titus Nicoară jucător internațional. Daniela jucătoare divizionară căsătorită cu Adrian Flaundra jucător internațional și fiul Raul Flaundra jucător divizionar. Surorile Carmen, Doina și Lăcrămioara Tocală: Carmen Tocală maestră emerită a sportului președinte FRB. și fiul Vlad Moldoveanu jucător internațional. Doina Tocală maestră a sportului. Lăcrămioara Tocală jucătoare internațională.

ECHIPELE DE BASCHET FEMININ CAMPIONANE NAȚIONALE

PERIOADA	ECHIPA	ANTRENOR
1950	<i>Știința</i> București	Corneliu Riegler
1951	<i>Locomotiva</i> CFR București	Magda Niculescu si Gh. Niculescu
1952	<i>Locomotiva</i> CFR București	Magda Niculescu si Gh. Niculescu
1953	<i>Știința</i> Cluj	Alex. Șerban
1954	<i>Știința</i> Cluj	Alex. Șerban
1955	<i>Știința</i> ICF București	Leon Teodorescu
1956	<i>Energia</i> București	Grigore Avachian
1957	<i>Energia</i> Trustul C-ții București	Grigore Avachian
1957-1958	<i>Constructorul</i> București	Grigore Avachian
1958-1959	<i>Constructorul</i> București	Constantin Dinescu
1959-1960	<i>Rapid</i> București	Sigismund Ferencz
1960-1961	<i>Rapid</i> București	Sigismund Ferencz
1961-1962	<i>Rapid</i> București	Sigismund Ferencz
1962-1963	<i>Știința</i> București	Constantin Dinescu
1963-1964	<i>Știința</i> București	Constantin Dinescu
1964-1965	<i>Rapid</i> București	Sigismund Ferencz
1965-1966	<i>Politehnica (Știința)</i> București	Constantin Dinescu
1966-1967	<i>Politehnica</i> București	Constantin Dinescu
1967-1968	<i>Politehnica</i> București	Grigore Costescu
1968-1969	<i>Rapid</i> București	Sigismund Ferencz
1969-1970	<i>Politehnica</i> București	Grigore Costescu
1970-1971	<i>Politehnica</i> București	Grigore Costescu
1971-1972	<i>Rapid</i> București	Sigismund Ferencz
1972-1973	<i>Politehnica</i> București	Grigore Costescu
1973-1974	<i>Politehnica</i> București	Grigore Costescu
1974-1975	IEFS București	Ion Nicolau
1975-1976	IEFS București	Ion Nicolau

1976-1977	IEFS București	Ion Nicolau
1977-1978	<i>Rapid</i> București	Sigismund Ferencz
1978-1979	<i>Crișul</i> Oradea	Traian Constantinescu
1979-1980	<i>Politehnica</i> București	Constantin Dinescu si Grigore Costescu
1980-1981	<i>Universitatea</i> Cluj Napoca	Nicolae Martin
1981-1982	<i>Universitatea</i> Cluj Napoca	Nicolae Martin
1982-1983	<i>Voința</i> București	Marian Strugaru
1983-1984	<i>Universitatea</i> Cluj Napoca	Nicolae Martin
1984-1985	<i>Universitatea</i> Cluj Napoca	Nicolae Martin
1985-1986	<i>Universitatea</i> Cluj Napoca	Nicolae Martin
1986-1987	<i>Universitatea</i> Cluj Napoca	Nicolae Martin
1987-1988	<i>Universitatea</i> Cluj Napoca	Nicolae Martin
1988-1989	<i>Universitatea</i> Cluj Napoca	Nicolae Martin si Horia Pop
1989-1990	<i>Universitatea</i> Cluj Napoca	Nicolae Martin si Horia Pop
1990-1991	<i>Universitatea</i> CSS Cluj Napoca	Nicolae Martin si Horia Pop
1991-1992	<i>Universitatea</i> ACSA Cluj Napoca	Nicolae Martin si Horia Pop
1992-1993	<i>Universitatea</i> ACSA Cluj Napoca	Horia Pop si Elena Popescu
1993-1994	Baschet Club Arad	Traian Constantinescu
1994-1995	<i>Oțelul</i> Univ. Targoviste	Alex. Moise și Dan Brasoveanu
1995-1996	<i>Oțelul</i> Univ. Targoviste	Alex. Moise și Dan Brasoveanu
1996-1997	ACRO București	Alex. Moise și Stefania Borș
1997-1998	B. C. ICIM Arad	Alex. Moise și Gh. Mandache
1998-1999	B. C. ICIM Arad	George Mandache
1999-2000	B.C. ICIM Arad	George Mandache
2000-2001	I.C.I.M. Arad	Moraru Dan
2001-2002	LIVAS PETROM Târgoviște	Valerian Ioan
2002-2003	I.C.I.M. Arad	Moraru Dan
2003-2004	C.S. LIVAS PETROM Târgoviște	Brașoveanu Dan
2004-2005	C.S. LIVAS PETROM Târgoviște	Brașoveanu Dan
2005-2006	BC I.C.I.M. Arad	Budureanu Adrian și Moraru Dan,

2006-2007	MCM Târgoviște	Tănase Cătălin
2007-2008	BC I.C.I.M. Arad	Budureanu Adrian
2008-2009	MCM MUNICIPAL Târgoviște	Tănase Cătălin
2009-2010	MCM MUNICIPAL Târgoviște	Tănase Cătălin

ECHIPELE DE BASCHET MASCULIN CAMPIONANE NAȚIONALE

PERIOADA	ECHIPA	ANTRENOR
1950	<i>Metalul 23 August</i> București	Alex. Popescu
1951	<i>Locomotiva PTT</i> București	Constantin Herold și Vasile Popescu
1952	<i>Metalul 23 August</i> București	Alex. Popescu
1953	<i>Dinamo</i> București	Grigore Avachian
1954	<i>Dinamo</i> București	Grigore Avachian
1955	<i>Dinamo</i> București	Grigore Avachian
1956	CCA București	Constantin Herold
1957	<i>Dinamo</i> București	Alex. Popescu
1957-1958	CCA București	Constantin Herold
1958-1959	CCA București	Constantin Herold
1959-1960	CCA București	Constantin Herold
1960-1961	CCA București	Constantin Herold
1961-1962	<i>Steaua</i> București (CCA)	Constantin Herold
1962-1963	<i>Steaua</i> București	Constantin Herold
1963-1964	<i>Steaua</i> București	Constantin Herold
1964-1965	<i>Dinamo</i> București	Dan Niculescu
1965-1966	<i>Steaua</i> București	Constantin Herold
1966-1967	<i>Steaua</i> București	Constantin Herold
1967-1968	<i>Dinamo</i> București	Dan Niculescu
1968-1969	<i>Dinamo</i> București	Dan Niculescu
1969-1970	<i>Dinamo</i> București “	Dan Niculescu
1970-1971	<i>Dinamo</i> București	Dan Niculescu
1971-1972	<i>Dinamo</i> București	Dan Niculescu
1972-1973	<i>Dinamo</i> București	Dan Niculescu

1973-1974	<i>Dinamo</i> București	Dan Niculescu
1974-1975	<i>Dinamo</i> București	Dan Niculescu
1975-1976	<i>Dinamo</i> București	Dan Niculescu
1976-1977	<i>Dinamo</i> București “	Dan Niculescu
1977-1978	<i>Steaua</i> București	Mihai Nedef
1978-1979	<i>Dinamo</i> București	Gheorghe Novac
1979-1980	<i>Steaua</i> București	Mihai Nedef și Alex. Fodor
1980-1981	<i>Steaua</i> București	Mihai Nedef și Alex. Fodor
1981-1982	<i>Steaua</i> București	Mihai Nedef și Alex. Fodor
1982-1983	<i>Dinamo</i> București	Gheorghe Novac
1983-1984	<i>Steaua</i> București	Mihai Nedef și Alex. Fodor
1984-1985	<i>Steaua</i> București	Mihai Nedef și Nicolae Pârșu
1985-1986	<i>Steaua</i> București	Mihai Nedef și Mircea Câmpeanu
1986-1987	<i>Steaua</i> București	Mircea Câmpeanu și Nicolae Pârșu
1987-1988	<i>Dinamo</i> București	Gheorghe Novac
1988-1989	<i>Steaua</i> București	Nicolae Pârșu și Costel Cernat
1989-1990	<i>Steaua</i> București	Nicolae Pârșu și Costel Cernat
1990-1991	<i>Steaua</i> București	Nicolae Pârșu și Nicolae Danețiu
1991-1992	<i>Universitatea FIMARO</i> Cluj	Gh. Roman și Liviu Moraru
1992-1993	<i>Universitatea FIMARO</i> Cluj	Gh. Roman și Liviu Moraru
1993-1994	<i>Dinamo</i> București	Vasile Popa și Doru Grosan
1994-1995	CSU-FOREST Sibiu	Mircea Vulc
1995-1996	<i>Universitatea INVEST</i> Cluj	Drăgan Petricevici și Horia Rotaru + dir. tehnic Gh. Roman
1996-1997	<i>Dinamo</i> București	George Chiraleu
1997-1998	<i>Dinamo</i> București	Victor David + dir. tehnic George Chiraleu
1998-1999	CSU Sibiu	Mircea Vulc
1999-2000	CSUISA Pitești	George Ziguli și Nicolae Sufaru
2000-2001	WEST PETROM Arad	Petricevici Dragan
2001-2002	WEST PETROM Arad	Petricevici Dragan
2002-2003	DINAMO ERBAȘU	Popa Vasile

2003-2004	CSU ASESOFT Ploiești	Jojič Mladen
2004-2005	CSU ASESOFT Ploiești	Jojič Mladen
2005-2006	CSU ASESOFT Ploiești	Jojič Mladen
2006-2007	CSU ASESOFT Ploiești	Arnautovici Vlade
2007-2008	CSU ASESOFT Ploiești	Arnautovici Vlade
2008-2009	CSU ASESOFT Ploiești	Arnautovici Vlade
2009-2010	CSU ASESOFT Ploiești	Arnautovici Vlade

FORURILE DE CONDUCERE ALE BASCHETULUI DIN ROMÂNIA

COMPONENȚA COMITETULUI/ BIROULUI FRBV/ COMISIA CENTRALA DE BASCHET/ FR BASCHET

1931 - FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BASCHET ȘI VOLLEY-BALL (FRBV) a luat ființă la 10 noiembrie 1931. Membri fondatori: YMCA, Sportul Studentesc; Juventus; Macabi; Turda; Viforul Dacia; Apărătorii Patriei; PTT; TCR. Delegații au ales următorul Comitet federal: Președinte – Marinescu Constantin; vicepreședinte – Duțescu Nicolae; secretar – Popovici Theodor; casier – Robacki R; membri – Rosman I. Popovici I, Hillard R, Alterescu I. (sursă: Baschet, Mică Enciclopedie, Valentin Albulescu 1981). În diferite surse sunt menționate și alte date privind constituirea primei structuri organizatorice pentru baschet și volei. Astfel în lucrarea Sportul Românesc de-a lungul anilor – E. Ghibu, I. Todan, 1970, această dată este 10/11/1930. O altă sursă reprezentând Hronicul Sportului Românesc 1940-1942 consideră ca dată a înființării forului conducător pentru volei-baschet 24/09/1928. Aurelian Brebeanu, jurnalistul specializat în volei clarifică acesta variantă în lucrarea România în lumea sportului, publicată în 1995. Înființarea mai multor echipe (de baschet și volei) și extinderea activității competiționale impuneau crearea unei structuri organizatorice centrale care sa coordoneze și să organizeze acțiunile specifice dezvoltării acestor jocuri. Această necesitate a fost într-adevăr exprimată în septembrie 1928 când a fost

lansată ideea înființării FR de Baschet-Volei, obiectiv care a fost realizat în 1931.

1932 – fostul președinte Marinescu C demisionează. Este ales un nou Comitet în următoarea componență: președinte – Duțescu Nicolae; vicepreședinți - Ștefănescu P, Grozăvescu E; secretar- Lecca C. FRBV se afiliează la FIBA – România fiind membru fondator, reprezentată de Dumitru Teică.

1933 - (26 septembrie) Adunarea generală extraordinară hotărăște să dirijeze și handbalul devenind astfel FRBVH.

1935-1936 – se hotărăște scindarea FRBVH, handbalul constituindu-se în federație independentă

1936- componența noului Comitet Federal: președinte – Duțescu Nicolae; vicepreședinte - Ștefănescu P.; casier- Zahirnic C; secretar - dr. Tovar A.; membri – Sontag I. Pârvulescu P; dr. Hârdău V., Noti C., Aman Katya. Președintele ligii Muntenia Mateescu Nicolae

1938-1939 componența Comitetului Federal: președinte Duțescu Nicolae (până în 1939) când demisionează; Angelescu Petre (fiul proprietarului Bancii Urbane) fără alegeri, este numit în 1939 în funcția de președinte; vicepreședinți – Căleya Constantin, Mănișoreanu Petre; secretar federal – dr. Pârvulescu Paul; casier – Kranz Teo; membri – Argeșiu Ileana, av. Danielopol Demetru, Ștefănescu Paraschiv, prof. Zahirnic Constantin, Doncos Andrei, Caliani Tudor (sursă: Anuarul sportiv UFSR 1938-1939).

1939-1940 președinte Angelescu Petre; vicepreședinți Căleșu Constantin, Danielopol Demetru; secretar federal Kranz Teo; casier av. Doncoș Andrei; membri – Argeșiu Ileana, dr. Pârvulescu Paul, Donici Al. M., Caliani Tudor, Maciolla C., Stavropol N. Profesori de educația fizică – dra. Tomas Livia, Prunescu Gheorghe (sursă: UFSR – Anuarul Sporturilor 1939-1940)

1940 – se creează Directoratul de Baschet, Volei și Handbal. Președintele Petre Angelescu este înlocuit cu col. Emil Lupașcu (sursă: Gazeta Sporturilor 24/10/1940)

1941 – se revine la FRBV președinte Nicolae Duțescu (sursă: Universul Sport 28/04/1941)

1942-1943 - este preluat și tenisul de masă. Componenta Comitetului Federal: Președinte Duțescu Nicolae; vicepreședinți – Mateescu Nicolae pentru volei, Bercuși Mihai pentru baschet, Lazăr Ioan pentru tenis de masă; secretar federal – av. Bădescu Aurel; casier Riegler Corneliu; membri – Prunescu Mihai, Iordăchescu A.; cenzori – Belitoreanu O, Tulbure A, Dobrescu D; secretar – Netolinski A (sursă: Anuarul Sportului Românesc 1942-1943)

1944- prima Comisie interimară numește conducerea interimară a FRBV. Președinte Căleșu Constantin; membri: Manole Anton, Bărbulescu N. (sursă: Gazeta Sporturilor 13/11/1944)

1945 – cea de a doua Comisie interimară numește ca președinte al FRBV pe Georgescu Petre (sursă: Sportul Popular 5/05/1945)

1946 – în conducerea FRBV sunt numiți următorii: președinte – Danielopol Demetru, secretar general onorific- Teodorescu Leon; (sursă: Sportul Popular 11/04/1946)

1947 – este numit în funcția de secretar general Mircea Dumitrescu

1948- noua conducere a FRBV : secretar general – Mircea Dumitrescu, responsabil organizatoric I. Kunst; responsabil tehnic G. Avachian (sursă: Sportul Popular 16/03/1948). În funcția de secretar onorific al Comisiei Centrale de Baschet și Volei este menționată Despina Mavrocordat

1949 – după 18 ani de existență în aceeași structură organizatorică, baschetul și voleiul se despart constituindu-se în federații independente.

Urmează o perioadă, până în 1957, când în cadrul OSPE și CCFS/CM vor funcționa inspecțiile pe ramuri de sport (având ca salariați un inspector și un antrenor de stat), iar ca structură cu caracter obștesc Comisiile Centrale pe ramuri de sport. (sursă: Baschet, Mică Enciclopedie, Valentin Albulescu, 1981) Există și o altă variantă precum că această despărțire dintre baschet-volei și constituirea lor în structuri independente ar fi avut loc în iulie 1948. (sursă: Sportul Românesc de-a lungul anilor- E. Ghiu, I. Todan, 1970). În legătură cu această dată, în aceeași sursă România în lumea sportului, se menționează că după îndelungi tratative voleiul pășește organizatoric pe propria cale de dezvoltare încă din 1948 când trece sub îndrumarea inspecției de volei, structură creată în cadrul OSP, anul 1949 fiind însă cel care consfințește această separare oficială pentru ambele jocuri.

Din 1949 FR de Baschet a avut ca secretar general pe prof. Emil Manea. Conform noilor reglementări se constituie Comisia Centrală de Baschet – prof. Emil Manea fiind ales președinte al acestui organism obștesc (9/09/1949). În cadrul Inspecției de baschet din CCFS/CM au funcționat Marcel Friedman (1950-1958), ca inspector și prof. Emil Manea ca antrenor de stat (6/08/1950 – 31/03/1953). Din septembrie 1953 până în mai 1954 a funcționat ca antrenor de stat prof. George Ilie

1950 – Comisia Centrală de Baschet avea următoarea componență: președinte Leon Teodorescu; vicepreședinți Gh. Stadler, Gruia Drina; secretar – Rojer Holtzer, (sursă: Sportul Popular 29/06/1950)

1955 – În funcția de președinte al Comisiei Centrale de baschet a fost ales col. Bantea Eugen

1958- Anul în care se reînființează federațiile. FR de Baschet a avut următoarea conducere: președinte – Bantea Eugen; vicepreședinte Teodorescu Leon; secretar general Rizea Mircea; antrenor federal Dimitriu Octav

1960 – este numit în funcția de secretar general Moiescu Constantin

1962 – în activul salariat al FE de Baschet sunt numiți Dimitriu Octav – secretar general și Predescu Aurel – antrenor federal

1967 - Președinte – Ion Tulpan; vicepreședinte

– Alexandru Mogoș; secretar general – Octav Dimitriu, antrenor federal – Alexandru Popescu, membri: Dan Chiriac, Constantin Herold, Dan Niculescu, Marius Marcu, Valentin Șerbănescu, Paul Popovici, Teodora Predescu, Constantin Luca, Valentin Albulescu

1975 - Președinte – Ion Tulpan ; vicepreședinte – g-ral mr. Costache Zmeu, Leon Teodorescu; secretar general – Octav Dimitriu; antrenor federal – Aurel Predescu; membri: Stelian Barcan, George Chiraleu, Petre Dragomir, Eva Ferencz, Stelian Gheorghiu. Mihai Nedef, Dan Niculescu, Ion Niculescu, Mihai Vîrtosu, Ion Vulescu

1977 – componența noului birou federal: președinte – Hrișcă Aristeia; secretar general – Popescu Gabriel; antrenor federal – Chiraleu George; membri: Dănilă Alexandru, Popovici Radu, Nicolaev I., Stănculescu D-tru.

1982 - Președinte – Costache Zmeu; vicepreședinti – Aristeia Hrișcă, Mihalcea Ion, Dumitru Bîțlan, Gabriel Popescu, George Chiraleu, Marta Baroga, Evuleț Dumitru Colibaba, Gheorghe Copos, Petre Dragomir, Stelian Gheorghiu, Mihai, Popovici Radu Manoliu, Dumitru Stănculescu, Gheorghe Tănase

1983 – este numit în funcția de secretar general al FRBaschet prof. Satmari Sorin

1987 - este numit în funcția de secretar general al FRBaschet prof. Anghel Mihai

1990 – 1992 – în funcția de președinte este ales Patriciu Dinu, iar în funcția de secretar general Câmpeanu Mircea

1993-1994 - Președinte – Dan Cristescu; vicepreședinti – Niculescu Dan, Ivan Marius; secretar general - Câmpeanu Mircea; secretar federal – Drăgănescu Radu; antrenor federal – Chiraleu George, Antonescu Ion

1995 - Președinte - Dan Cristescu; vicepreședinti - Niculescu Dan, Rahoveanu Gheorghe; secretar general - Câmpeanu Mircea; antrenor federal - Chiraleu George

1996- Președinte - Dan Cristescu; vicepreședinti - Niculescu Dan, Rahoveanu Gheorghe; secretar general - Gheorghe Valeriu; antrenor federal – Danețiu Nicolae

1997- Președinte - Dan Cristescu; vicepreședinti – Ciobotea Dumitru, Rahoveanu Gheorghe; secretar

general - Câmpeanu Mircea; secretar general adjunct – Drăgănescu Radu; antrenor federal – Danețiu Nicolae, Antonescu Ion

1998 - Președinte - Dan Cristescu; vicepreședinti – Ciobotea Dumitru, Tănase Gheorghe; secretar general - Câmpeanu Mircea ; secretar general adjunct – Drăgănescu Radu; antrenor federal – Danețiu Nicolae, Antonescu Ion

1999 - Președinte- Ciobotea Dumitru; vicepreședinte – Antoniu Sergiu; secretar general - Câmpeanu Mircea; secretar general adjunct – Drăgănescu Radu; antrenori federali – Danețiu Nicolae, Antonescu Ion

2000 - Președinte – Dobrescu Ioan; vicepreședinti – Antoniu Sergiu, Lascu Gheorghe; ; secretar general - Câmpeanu Mircea, antrenori federali – Danețiu Nicolae, Antonescu Ion

2001 - Președinte – Dobrescu Ioan; vicepreședinti – Antoniu Sergiu, Boric Dan Gabriel; secretar general - Drăgănescu Radu; antrenor federal – Danețiu Nicolae; director tehnic – Antonescu Ion

2002- Președinte – Dobrescu Ioan; vicepreședinti – Antoniu Sergiu, Boric Dan Gabriel; secretar general - Drăgănescu Radu; antrenor federal – Danețiu Nicolae; Director tehnic – Antonescu Ion

2003 - Președinte – Dobrescu Ioan; vicepreședinti – Antoniu Sergiu, Boric Dan Gabriel; secretar general - Drăgănescu Radu; antrenor federal – Danețiu Nicolae; director tehnic – Antonescu Ion

2004 - Președinte – Dobrescu Ioan; vicepreședinte – Antoniu Sergiu; secretar general - Drăgănescu Radu; secretar federal – Brănișteanu Carmen; antrenor federal – Danețiu Nicolae, Antonescu Ion

2005 - Președinte – Tocală Carmen; vicepreședinti – Berceanu Dan, Vulc Mircea; secretar general - Drăgănescu Radu; secretar federal – Puicu Liviu; antrenori federali – Danețiu Nicolae, Antonescu Ion

2006 - Președinte – Tocală Carmen; vicepreședinti – Berceanu Dan, Vulc Mircea ; secretar general - Drăgănescu Radu; antrenor federal – Danețiu Nicolae, Antonescu Ion

2007 - Președinte – Tocală Carmen; vicepreședinti – Berceanu Dan, Vulc Mircea; secretar general - Drăgănescu Radu expert - Moantă Alina Daniela; antrenori federali – Danețiu Nicolae, Antonescu Ion

2008- Președinte – Tocală Carmen; vicepreședinți – Berceanu Dan, Vulc Mircea; secretar general - Drăgănescu Radu; antrenor federal –Danețiu Nicolae

2009 - Președinte – Tocală Carmen; vicepreședinți – Dragoș Aurora, Netolinschi Anton; secretar general - Berceanu Dan, antrenor federal - Moantă Alina Daniela

Surse: Anuarele Sportului 1993-2009; datele publicate în documentele Conferințelor pe țară ale mișcării sportive

PREȘEDINȚII FR BASCHET- VOLEI/ COMISIEI CENTRALE DE BASCHET/ FR BASCHET:

1931-1932 Marinescu Constantin; 1932-1939 Duțescu Nicolae; 1939-1940 Angelescu Petre; 1941-1943 Duțescu Nicolae; 1944- Calleya Constantin; 1945- Georgescu Petre; 1946 -1948 - Danielopol Demetru; 1949 – Manea Emil; 1950-1955 Teodorescu Leon; 1955-1966 Bantea Eugen, 1967-1976 Tulpan Ion, 1977-1981 – HrișcăAristea; 1982-1989 - Zmeu Costache; 1990-1992 Patriciu Dinu; 1993-1998 Cristescu Dan; 1999 Ciobotea Dumitru; 2000-2004 Dobrescu Ioan; 2005-2012 Tocală Carmen.

SECRETARI GENERALI FR BASCHET- VOLEI/ COMISIEI CENTRALE DE BASCHET/FR BASCHET/INSPECTORII PENTRU BASCHET

1931-1932 Popovici Theodor; 1932-1935 Lecca Constantin; 1936- Tovu A.; 1938-1939 Pârvulescu; 1939- 1940 – Kranz Teo; 1942 – 1943 Bădescu Aurel; 1945-1946 Teodorescu Leon; 1947-1948 Dumitrescu Mircea; 1949-1950 Manea Emil; 1950- Rojer Holtzer (secretar Comisia Centrală de Baschet); 1950-1957 Friedman Marcel (inspector); 1958-1960 Rizea Mircea; 1960-1961 Moisescu Constantin; 1962-1976 Dimitriu Octav; 1977-1983 Popescu Gabriel; 1983-1987 Satmari Sorin; 1987-1990 Anghel Mihai; 1990-1995 Câmpeanu Mircea; 1996 Gheorghe Valeriu; 1997 –2000 Câmpeanu

Mirce; 2001-2008 Drăgănescu Radu; 2009- Berceanu Dan.

ANTRENORI FEDERALI PENTRU BASCHET

Dimitriu Octav (1958-1962); Popescu Alexandru (1958-1975; 1967-1975); Predescu Aurel (1962-1966; 1975-1980); Chiraleu George (1977-1995), Dârjan Constantin (1985-1991); Antonescu Ioan (1985-2007); Danețiu Nicolae (1996-2008); Moantă Elena – expert 2007, antrenor federal 2009

REPREZENTANȚI FR BASCHET ÎN F.I.B.A.

Teica D.D. a reprezentat FR Baschet la ședința de constituire a Federației Internaționale de baschet Amator (F.I.B.A.) GENEVA (Elveția) 18 iunie 1932 – România fiind membru fondator (vezi tabel 4bis pagina 6x); Tulpan Ion membru comisia Transfer Internațional FIBA 1968-1977; Dimitriu Octavian membru comisia feminină 1960-1968, membru în comisia de organizări internaționale 1968-1987 și a Cupelor Europene 1970-1977; Predescu Aurel membru comisia de organizare a Cupelor Europene 1966-1974; Popescu Alexandru membru comisia europeană a antrenorilor 1968-1978; Popescu Gabriel membru comisia de junioare 1980-1985; Satmani Sorin membru comisia de organizare a Cupelor Europene 1984-1989; Chiraleu George membru comisia de junioare 1987-1995; Drăgănescu Radu membru comisia de tineret FIBA Europa 2002-2006; Tocală Carmen membru comisia feminină FIBA Europa 2004-2006, membru Board FIBA Europa 2010 și membru comisia feminină FIBA World 2010 .

ANTRENORI EMERIȚI:

Herold Constantin – București 1966; Niculescu Ion – București 1973; Ferencz Sigismund – București 1973; Popescu Alexandru – București 1973; Popescu Vasile – București 1973; Roșu Gheorghe – Brașov 1991; Martin Nicolae – Cluj 1991; Șerban Octavian

– Mediaș 1991; Chiraleu George, Constantinescu Traian – București 1991; Nedef Mihai – București 1991; Gheorghiu Stelian – București 1991; Pop Horia – Cluj 1991; Novac Gheorghe – București 1991; Costescu Grigore – București 1991; Cîmpeanu Mircea – București 1997; Vulc Mircea – Sibiu 1998; Mircioiu Cornelia – București 1996; Popa Vasile – București 1997; Lecca Dimitrie – București 1997; Hondrilă Mărțișor – Constanța 2001; Paraschivescu Constantin – București 1998; Roman Ghe – Cluj 2007 post mortem; Mandache George – Arad 2000; Antonescu Ion – București 2000; Danețiu Nicolae – București 2001; Cernat Costel – București 2005; Luchian Marcel – Iași 2006; Both Ecaterina – Satu Mare 2006, Ioan Adrian – Constanța 2007; Opea Dragoș - Oradea 2007; Pârșu Nicolae – București 2007; Șerban Alexandru – Cluj 2009; Wunsch Constantin – Arad 2010.

SPORTIVI ROMÂNI SELECȚIONAȚI ÎN ECHIPA EUROPEI

Fobert Andrei cl. sp. CCA București 1965; Nedef Mihai cl.sp. CCA București 1955, 1957, 1964; Răducanu Emanoil cl.sp.Dinamo București 1957; Savu Alin cl.sp.CCA București 1967; Ardelean Sorin cl.sp. Steaua București 1991; Cătălin Burlacu cl.sp. CSU ASESOFT Ploiești 2006.

SPORTIVE DIN ROMÂNIA SELECȚIONATE ÎN ECHIPA EUROPEI

Bădinici Maria cl.sp. Rapid București 1976, 1978; Pal Jerebie Magdalena cl.sp. "U" Cluj 1985.

NOTA: din 2005 "SELECȚIONATA EUROPEI evoluează sub denumirea "FIBA EURO CUP ALL STAR DAY"

ARBITRI ONORIFICI FIBA:

Odobescu Constantin - București 1971; Dănilă Alexandru - București; Ferencz Sigismund - București; Vasilescu Lucian - București.

ARBITRI INTERNAȚIONALI FIBA:

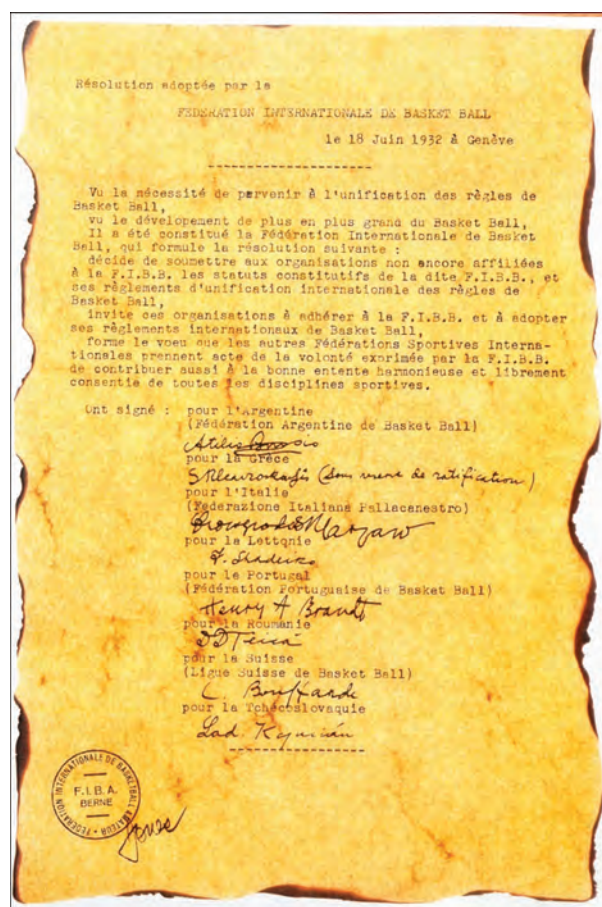
Chiriac Dan – București 1953; Armășescu

Constantin – București 1953; Ferencz Sigismund – București 1953; Deak Iuliu – Târgu-Mureș 1956; Vasilescu Lucian – București 1956; Hottya Eugen – Oradea 1957; Petruțiu Ion – București 1960; Dimitriu Octavian – București 1960; Roșu Gheorghe – Brașov 1960; Dănilă Alexandru – București 1962; Dinescu Gheorghe – București 1962; Petre Marin – București 1962; Popescu Vasile – București 1964; Chiraleu George – București 1968; Dutka Gheza – Oradea 1968; Kadar Vasile – Târgu-Mureș 1970; Aldea Mihai – Ploiești 1970; Negulescu Cornel – București 1970; Rizea Mircea – București 1970; Atanasescu Augur – București 1974; Iliescu Nicolae – București 1975; Nicolescu Emil – București 1975; Took Francisc – Cluj 1975; Pasare Pompiliu – București 1977; Crăciun Dumitru – Brașov 1978; Baloșescu Florin – Brașov 1978; Antonescu Ion – București 1978; Szabo Iosif – Cluj 1978; Balasz Atilla – Târgu-Mureș 1976; Dimancea Mihai – București 1979; Ilin Valeriu – Timișoara 1979; Stănciulescu Romeo – Târgoviște 1989; Bădilă Bogdan – București 1991; Olaru Ioan – București 1986; Oprea Marin – București 1993; Dumitrache Constantin – București 1989; Georgiu Ioan – Cluj 1989; Bănică Stelian – București 1985; Vinași Doru – Cluj 2000; Ronceanu Gabriel – București 2002; Udrică Marin – Craiova 1999; Grigoraș Laurențiu – Buzău 2003; Ciulin Mircea – Constanța 2003; Șerban Mircea – Pitești 2003; Olaru Alexandru București 2005; Nițu Fabiana – Sibiu 2009; Saur Alin Mircea – Timișoara 2009; Stoica Ciprian – Sibiu 2010; Laszlo Bukurești – Sovata 2010.

COMISARI INTERNAȚIONALI FIBA:

Dimitriu Octavian – București; Predescu Aurel – București; Dănilă Alexandru – București; Chiraleu George - București; Pasăre Pompiliu - București; Satmari Sorin - București; Nicolescu Emil - București; Atanasescu Augur - București; Antonescu Ioan - București; Baloșescu Florin – Brașov; Aldea Mihai – Ploiești; Drăgănescu Radu – București; Stănciulescu Romi – Târgoviște; Olaru Ion – București; Marinescu Mariu – București; Poenaru Eugen – București; Cîmparu Marcel – Cluj.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

1932- Constituirea Federației Internaționale de Basket Ball,
care a avut ca membri fondatori: Argentina, Cehoslovacia,
Elveția, Grecia, Italia, Lituania, Marea Britanie și România.
Reprezentantul țării noastre a fost Dumitru Teică,
aflat în Geneva cu o bursă YNCA.

Echipa Liceului „Mihai Viteazul”, campioană școlară a anului 1924. Primul din dreapta - viitorul președinte al FR de Baschet și Volei, Nicolae Dușescu

Fază din primul joc oficial de baschet feminin, din anul 1933

Campioana anilor 1933 și 1934, formația „TCR”. Ultimele două de la stânga spre dreapta: Ioana Odobescu (fiica) și Marioara Miculescu (mama)

Echipa României, participantă la primul CE de la Geneva (1935). De la stânga la dreapta: Grozăvescu, Bercuși, Bălteanu, Ema Dumitrescu, Gruia, Riegler, Belitoreanu și Alexandrescu

Prof. N. Dușescu . președintele FR de Baschet și Volei (1932-.38) alături de două echipe feminine din cadrul campionatului regional (1934)

Lotul național masculin de baschet (1950), după un antrenament în vederea participării la turneul preolimpic de calificare pentru JO Helsinki 1952: Al. Dănilă (2), V. Popescu (4), E. Răducanu (5), A. Fülöp (8), A. Petroșanu (9), D. Niculescu (10) în rândul de sus; în rândul de jos: Kadar (1), A. Folbert (2), C. Dinescu (3), S. Ferencz (5)

O fotografie-amintire a Științei. București, după un joc de campionat în 1950. A doua din dreapta, rândul de jos: Lia Manoliu

Echipa României evoluând în fața echipei Poloniei, la CE de la Budapesta (1955)

Lotul național la CE din 1953, de la Moscova

*Lotul masculin de baschet al României, care a participat la CE de la Budapesta (1955).
Antrenor V. Popescu*

Fază de joc între echipele de baschet .Dinamo. București și .Proletar. (Iugoslavia). Aruncă la coș jucătorul D. Niculescu (1956)

Jocul dintre echipele feminine ale României și Italiei de la Torino (1957). În prim plan, jucătoarea Viorica Niculescu, căpitanul echipei

Meciul dintre echipele naționale ale României și Cehoslovaciei, desfășurat în sala Floreasca (1958). În prim plan, jucătorii români M. Nedef (nr 7) și L. Nagy (nr 12)

*Grigore Avachian; Gheorghe Fülöp; Gheorghe Constantinide.
Jucători de elită ai baschetului românesc în anii '50-'60*

Lotul național feminin, care a participat la CE de la Praga (1956), unde a ocupat locul VIII

*Cinci.-ul de bază al .naționalei. anilor 1953-1965
(De la stânga la dreapta :Dan Niculescu, Mihai Nedef,
Liviu Nagy, Emanoil Răducanu și Andrei Folbert)*

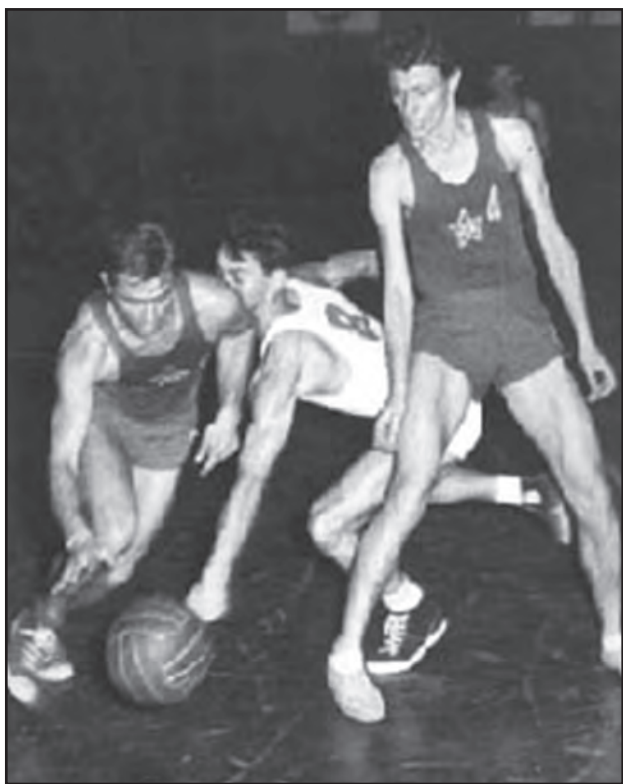
*Constantin Herold cu echipa .CCA., campioană
națională 1956, 1958-1961*

Antrenorul Sigismund Ferencz cu echipa .Rapid. - de 7 ori campioană a României

*C. Dinescu și G. Costescu . colegi de club ca sportivi și antrenori, împreună cu echipa **Politehnica** București, care a câștigat 8 titluri de campioană națională*

Pasionantul derbi al echipelor de baschet .CCA. . Dinamo. din anii .50-.60. Duel între A. Folbert (CCA) și D. Niculescu (.Dinamo.) nr 8. În prim plan, C. Stamatescu (CCA) nr 4.

Mihai Nedef (nr 7) într-o acțiune de atac

Lotul feminin de baschet al României, participant la CE din 1962 de la Mulhouse (Franța), unde a ocupat locul IV

1964: prima întâlnire cu o selecționată americană formată din cei mai buni jucători profesioniști; căpitaniile celor 2 echipe: Bob Cousy (stg) și Mihai Nedef

Întâlnire disputată în cadrul CN între echipele .Voința. București și .Mureșul. Târgu Mureș (1968)

Echipa feminină de baschet a României, care a ocupat locul IV la CE din 1966. Antrenori S. Ferencz (dr.) și C. Dinescu

Echipele universitare din Cluj, Craiova, București și Timișoara au avut o contribuție importantă la promovarea unor jucători de valoare în baschetul românesc

*Prof. Gh. Roșu, alături
de elevele sale. Prima
din dreapta . jucătoarea
nr. 1 a țării . Magda
Pall-Jerebie*

*Un arbitru internațional (Alexandru Dănilă) poate
conduce și un joc de minibaschet*

Derbiul CN .Dinamo.-.Steaua. (1982)

*Antrenorii Mihai Nedef
(dr.) și Alex. Fodor
(stg.), cu echipa .
Steaua", campioană
națională în anii 1978,
1980-1982, 1984*

*Echipa feminină de baschet medaliată cu
argint, vicecampioană mondială universitară
la JMU 1983- Edmonton (Canada)
Rândul de jos: Gabriela Kiss, Cornelia
Solovăstru, Csilla Hoszu, Cornelia Stoichiță,
Constanța Fotescu, Măndica Ciubâncan
Rândul de mijloc: Ștefania Borș, Carmen
Tocală, Virginica Popa, Mariana Bădinici,
Camelia Filip, Magdalena Pall
Rândul de sus: George Chiraleu –director
tehnice, Nicolae Martin –antrenor principal*

*Echipa națională masculină de baschet
din 1981 (antrenori - de la stânga
la dreapta: M. Nedef, H. Tursugian și
de la dreapta la stânga :
doctorul Minescu și antrenor D.
Niculescu)*

Viitori baschetball-iști de performanță

Jocurile Francofoniei 2009 (Liban) – echipa României, câștigătoare medalia de aur

Moldoveanu Vlad – echipa American University

Old Star Game 2010 Oradea

Campania Daruieste - initiata de FR Baschet 2009, la inaugurarea Arenei de Baschet București

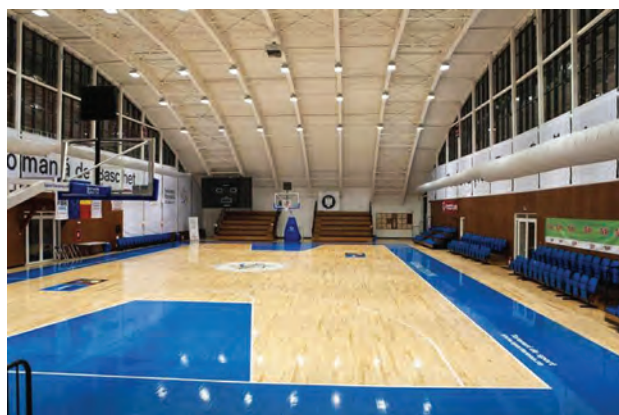

All Star Game 2010 Oradea

PREOCUPĂRI PENTRU VIITORUL BASCHETULUI

*Naționala României de minibaschet - a câștigat
Turneul Internațional FIBA în anul 2010*

*“Arena de Baschet”, situată în Bulevardul Basarabia,
în incinta CSN “Lia Manoliu” din Capitală*

*Noul sediul al Federației Române de Baschet , la inaugurare participand: (de la dr la stg) Nar Zanolin – secretar
general al FIBA, Carmen Tocală – președinte FR Baschet, Daniel Funeriu – Ministrul Educației, Tineretului și
Sportului, Ion Țiriac, Gabriela Szabo, Anatolie Grințescu, Ivan Patzaichin*

”Dragi colegi

Îmi revine onoarea de a omagia împreună cu dumneavoastră cei 80 de ani de activitate internațională a baschetului românesc, în dublă calitate, de membru fondator al FIBA și, respectiv, de federație națională. În cele opt decenii care au trecut, dezvoltarea baschetului în România, ca de altfel pe toată Planeta, este

de necontestat. Cele 22 de Campionate Naționale organizate anual de Federația Română de Baschet, pe categorii distincte de vârstă, cele 155 de jocuri disputate săptămânal în întreaga țară, cele 8-10 echipe naționale înscrise la Campionatele Europene, dar mai cu seamă dorința copiilor de 6-8 ani de a practica acest minunat sport, ne dau încredere deplină în viitorul acestui fenomen sportiv. Avem suporteri, sălile fiind arhipline la jocurile din prima ligă. Avem oameni de bine, investitori, care sunt alături de baschetul românesc. Avem antrenori tineri și pasionați. Sunt convinsă că vom găsi motivația și calea de a reprezenta România la cel mai înalt nivel și a atinge performanța internațională într-o competiție greu accesibilă, Campionatul Mondial, organizată din patru în patru ani.”

Ianuarie 2012 – 80 de ani de la înființarea Federației Internaționale de Baschet, printre cei 8 membrii fondatori munerându-se și România, prilej de bilanț și pentru baschetul din țara noastră.

FIGURI REPREZENTATIVE

ALBU, MIHAI (1938), n. în Sibiu. A fost selecționat pentru baschet la Sibiu de prof. Gorun și a jucat la echipele «Constructorul» Sibiu, «Universitatea» Cluj și «Dinamo» București. Apreciat pentru evoluțiile din competiția internă în anii '60, a reprezentat echipa României la 5 CE, în perioada 1961-1971. Cu echipa de club «Dinamo», a obținut 5 titluri de campion. Posesor al unei bune tehnici individuale, cu un simț deosebit al coșului, recunoscut pentru eficiența sa. A obținut de 3 ori (în 1960, 1963, 1965) titlul de coșgeter în CN și la diverse turnee internaționale. Plecat în Germania în 1972, a antrenat cu succes formațiile din prima ligă din Leverkusen și Braunschweig și se stabilește definitiv în Germania. Maestru emerit al sportului.

ALDEA, MIHAI (1939) n. în București. Absolvent al Universității de medicină veterinară din București (1963). Medic veterinar. A practicat fotbalul și baschetul în care s-a specializat și căruia i-a dăruit tinerețea și pasiunea vieții. Legitimat la cluburile *Aurul negru* și *Petrolul* Ploiești (1954-1967) jucător în divizia B. A rămas credincios baschetului, devenind

un reputat arbitru național și FIBA (1956); a arbitrat finala USA-URSS (masculin) la Universiada de la București, din 1981. A condus 28 ediții ale turneele finale ale Campionatelor europene și 39 sezoane ale Cupelor europene. Timp de 39 de ani a funcționat ca arbitru, comisar și instructor FIBA. Membru, președinte ale Comisiilor naționale și teritoriale baschetbalistice. Comisar ULEB (2007).

ALEXE, ANTONIO (1969-2005), n. în Constanța. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS din Oradea. Baschetbalist de excepție, cu o carieră impresionantă, care a fost întreruptă la începutul anului 2005 într-un tragic accident rutier. Descoperit la CSS Constanta, de antrenorul Martisor Hondrila, Toni Alexe a evoluat de-a lungul timpului la Dinamo Oradea (1988-1990), Szolnoki Olaj (Ungaria, 1995-1998), Sopron (Ungaria, 1999-2000), West Petrom Arad (2000-2002), Falco Szombathely (Ungaria, 2002-2003) și CSU Ploiești (2003-2005). Din 1988, a fost component al tuturor loturilor naționale (juniori și seniori), adunând peste 250 de selecții sub tricolor. A fost căpitanul reprezentativei tricolore mai mulți ani. Performanțe la echipa națională: locul IV la Campionatul European de Juniori din

1990 și locul V la Campionatul Mondial de tineret din 1991. A fost de trei ori campion național al României, desemnat de 4 ori cel mai bun jucător din Divizia A și o dată a fost desemnat cel mai valoros jucător străin din campionatul Ungariei, unde a evoluat de doua ori și în All Star Game-ul maghiar. Ca o recunoaștere a valorii sale, FIBA-Europe l-a inclus în galeria "Hall of Fame" de pe Batranul Continent, alături de alți doi jucători români, Gheorghe Mureșan și Constantin Popa.

ANTONESCU, ION (1941), n. în București. Absolvent ANEFS, fost jucător, arbitru internațional. Antrenor federal pentru echipele naționale de juniori, din 1996 antrenor federal pentru echipele naționale feminine. Antrenor coordonator al echipei naționale

de tineret feminin, medaliată cu bronz la CE din Slovacia, 2000. Antrenor emerit (2000).

BALASZ, IOAN (1931-1995), n. în Tg. Mureș, absolvent al liceului "Bolyai Farkas" – promoția 1950, unde începe să joace baschet; licențiat ICF București, promoția 1954, specializare baschet. Din 1954 lucrează ca antrenor regional la C.J.E.F.S. Mureș, apoi ca

antrenor la echipa de senioare *Mureșul* Tg. Mureș, (1957-1961), care se clasează în primele șase formații din Div. A (1961-1969). Antrenor la echipa feminină de junioare C.S.Ș. Tg. Mureș, participând la turnee finale. Arbitru de baschet la nivel de candidat internațional, între anii 1965-1975, oficiind peste 200 de meciuri de prima divizie, în multe derbiuri Steaua-Dinamo. A devenit asistent universitar din 1969, la institutul de Învățământ Superior Tg. Mureș, Facultatea de Educație Fizică și Sport.

BĂDINICI (ANDREESCU), MARIA (1957), n. în București. A început baschetul cu apreciatul antrenor Gheorghe Benone, același care le-a descoperit și format și pe M. Roșianu, T. Popescu, L. Ghiță, G. Strugaru, D. Buga, C. Andreescu etc. La Liceul Sportiv nr. 35 București, a

obținut un număr de 3 titluri de campioană la junioare, iar la senioare a evoluat pentru „Rapid”, „Voința”, „Politehnica” și „Olimpia” București, reușind de 4 ori să devină campioană a țării. Având o înălțime de 1,91 m, dar și cu o aruncare bună de la semidistanță, a fost recunoscută pentru faza de apărare, unde deseori aplicate adversarelor, le făceau pe acestea să ocolească raza sa de acțiune. A fost componentă a lotului național de junioare și de senioare în perioada 1971-1984, acumulând la echipa reprezentativă peste 300 de jocuri internaționale. Participantă la CE și la numeroase partide în CCE, a fost selecționată în două rânduri în echipa Europei (1976 și 1978), primind mai multe oferte de la echipe străine. Este stabilită în Finlanda, unde își continuă activitatea în baschet, fiind antrenore la nivelul junioarelor. Maestră emerită a sportului din anul 1983.

BARNĂ, MIRCEA (1952) n. în Mediaș. Absolvent al Facultății de Matematică din Cluj, secția Informatică în 1976. Joacă baschet în echipa "Universitatea" Cluj, unde realizează medaliile de bronz în '76, '77, '78 și '79; component al echipei naționale de juniori între 1967 și 1971;

vicecampion balcanic cu echipa națională de juniori în 1970: participant la Universiada din 1973 de la Sofia, unde a fost declarat cel mai bun jucător al turneului; participant la zeci de turnee internaționale, fiind de fiecare dată remarcat de către specialiști; a disputat peste 1000 de meciuri în divizia A; a fost declarat cel mai bun conducător de joc din campionatul de baschet al României în anul 1977; a cucerit titlul de coșgheter al României în anul 1979; s-a numărat, în fiecare an,

printre protagoniștii "Trofeului Eficacității". A fost declarat cel mai bun sportiv al Clujului în anii 1979 și 1985. A jucat pentru echipele "CSS Mediaș" având antrenor pe O. Șerban (1967-1971); "Politehnica" Cluj (1971-1974); "Universitatea" Cluj (1975-1986). În 1987 a rămas în Germania și a jucat la "TCB Post" Nürnberg, fiind și antrenorul acestei echipe în perioada 1988-1990. A devenit om de afaceri, fiind patronul firmei de echipament sportiv "Ancada".

BERCEANU, DAN (1953), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS în 1976. A ocupat funcții de răspundere în cadrul FR de Baschet: secretar general-adjunct FRB (1900-1991) și director tehnic al loturilor de juniori și tineret, cu care a obținut locul IV

la CE 1990 și locul V la CM 1991. Din 2008 este secretar general al FRB. A început să joace baschet în 1967, la CSS 2 București, cu profesorii Emerich Klosowski și Ionel Mironescu. Din 1971 joacă în Divizia A, la *Voința* București (1971-1972), *IEFS* București (1972-1976, locul III) și *ICED* București (1976-1981, locul III). A fost selecționat în loturile de juniori, tineret și seniori ale României. Din 1976 devine antrenor la juniori, la *Constructorul* București (1976-1981), iar din 1982 trece la seniori, la *ICED*, *SOCED* (1982-1987, 1992-1994, 1996-1997, de 3 ori locul III), *Dinamo* Oradea (1987-1990, locul III), *ACRO* București (1994-1996, locul III), *ERBAȘU* (1997-1998) și *Dinamo* (1998-2008, de 2 ori locul II și un titlu național).

BERCUȘI, MIHAI (1915-2010), n. în București. Absolvent al Facultății de Drept. Jucător (divizie A), antrenor și arbitru de baschet. Promotor și susținător al dezvoltării baschetului în șara noastră. Cu echipa *Sportul Studentesc* cucerește, în perioada

1934-1939, 6 titluri regional - naționale. În 1934 a

jucat pentru *Drept*, în primul Campionat universitar. A fost selecționat de 5 ori în echipa națională a României, participând la CE din 1935 (Geneva). În perioada 1945-1948, a avut merite deosebite în organizarea jocului de baschet în școli și fabrici. În 1949 a fost conducătorul Centrului de inițiere în baschet cu peste 250 de elevi, dovedindu-se un mare animator al baschetului, în acțiunea de formare și promovare și formare a unor jucători în diferite echipe. În mai multe rânduri, a făcut parte din organisme de conducere ale FR de Baschet. În 1939-1940 a fost membru în Comisia Tehnică a FRBV. În noiembrie 1944 – ianuarie 1945 membru în Comisia interimară a FRBV.

BORBELY, ATTILA (1933-1997) n. în Tg. Mureș. Absolvent al ICF București, promoția 1957 – specializare baschet. A jucat până în 1957 la *ICF* București și din 1958 la *Dinamo* Tg. Mureș, obținând două locuri II și un loc III cu această echipă în campionatul

național de seniori. A fost selecționat de 64 de ori în lotul național. Participant la Campionatele Europene din Bulgaria (Sofia 1957). Din 1958 este maestru al sportului. Ca antrenor a activat la echipa de fete *Comerțul* Tg. Mureș 1969-1970, clasându-se în primele 6 formații. A antrenat și echipele de băieți *Dinamo* și *C.S.U.* Tg. Mureș (1973-1977). Lector universitar, din 1974 șeful Catedrei de Educație Fizică la *IMF* Tg. Mureș.

BRĂNIȘTEANU, PETRE (1959), n. în București. Profesor de educație fizică și jurist, absolvent al CPOEF și al Facultății de Drept în 2008. Ofițer superior în MFA. Începe să facă sport din copilărie ca hocheist în echipa de juniori a clubului *Steaua* (1967-1975) și

apoi se dedică baschetului în cadrul echipei *Liceului nr. 35*, instruit de G. Chiraleu în perioada 1968-

1978. În acest interval de timp este selecționat în lotul național de juniori, unde este pregătit de D. E. Colibaba și G. Chiralen. Participă cu aceasta echipa la CE de juniori din 1978 unde se clasează pe locul 10. Consacrarea în baschet se realizează la clubul *Steaua* (1978-1992), unde se pregătește sub supravegherea lui M. Nedef și N. Fodor, câștigând 10 titluri naționale. Pe plan internațional, ca sportiv în echipa națională în intervalul 1977-1992, participă la peste 20 de jocuri. În cadrul reprezentativei naționale este pregătit de Dan Niculescu și Mihai Nedef. Prezent la turneul final al CE de seniori din Germania (1985) unde ocupă locul X și în Grecia (1987) ocupând același loc. Cu echipa clubului *Steaua* participă la 10 ediții ale CCE în perioada 1980-1992. Începând cu anul 1992 se dedică antrenoratului; pregătește echipa *Erbașu* București până în 1997, fiind și jucător, realizând cu aceasta un loc III în campionat. Din 2001-2003 asistă echipa *Asesoft* Ploiești, iar în perioada 2003-2004 echipa *Rompetrol* București, cu ambele echipe ocupă locul III în campionat. Maestru emerit al sportului. Din anul 2008 este vicepreședintele colegiului central de arbitri al FRB. Din 2012 aprilie este numit directorul CSM București.

CĂLUGĂREANU, CORNELIU (1930-2011), n. în com. Drăgănești – Vlașca. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1954, specializare baschet. Începe să joace baschet în 1945, la liceul *Matei Basarab*, avându-l antrenor pe Al. Dănilă, care îl transfera la

clubul *Știința* București, unde joacă până în 1950, tot sub conducerea sa. În perioada studenției (1950-1954) este legitimat la *Știința* ICF. După terminarea ICF-lui este jucător la clubul CCA, unde antrenat fiind de Const. Herold, în intervalul 1955-1956 cucerește titlul de campion național. În 1956, pe o perioadă scurtă, joacă pentru echipele *Dinamo* și *Rapid*, avându-l antrenor pe Gr. Avachian. Urmează o perioadă mai stabilă, 1957-1960, în care evoluează la clubul *Locomotiva PTT*, cu antrenorul Vasile

Popescu. Jucător internațional, are peste 80 de selecții în prima reprezentativă, participând în 1952 la turneul preolimpic de calificare pentru JO de la Helsinki și la CE din 1953 (Moscova) și 1955 (Budapesta). Este prezent la CM Universitar din 1953 și la 5 ediții a Jocurilor Balcanice. Antrenor cat. I a pregătit echipele *Locomotiva PTT* și *Semănătoarea*. Cadru didactic la catedra de educație fizică a liceului din Urziceni și a liceelor *Sf. Sava* și *Gh. Lazăr* din București. A fost și asistent universitar la *Institutul Pedagogic de Educație Fizică și Sport* și *IEFS* din București. Este autorul a două cărți de specialitate, *Cartea antrenorului de baschet* și *Baschet pentru copii și juniori*. Este Maestru Emerit al Sportului.

CÂMPEANU, MIRCEA (1939), n. în Sibiu. Debutul în sport îl face ca jucător de handbal în 11, la echipa. Flamura Roșie. Din Sibiu. Dragostea și înclinarea sa către baschet îl fac să se dedice acestui sport începând cu 1955, când joacă în echipa

Liceului Agricol din Sibiu, avându-l antrenor pe prof. Gorun. Urmează o serie de transferări la echipele: "Luceafărul" Sibiu (divizia B), între 1956-1959; "Dinamo" Oradea (divizia A), între 1959-1961, având ca antrenor pe Traian Constantinescu; perioada sa cea mai prolifică a fost cea în care a jucat pentru Clubul "Steaua" (1961-1968), sub conducerea prof. C. Herold, cucerind 5 titluri de campion și participând la 5 ediții ale CCE. Urmează apoi o perioadă de 10 ani de activitate în cadrul echipei "Soced" București, din 1968 până în 1978, când își încetează activitatea de jucător de performanță. Selecționat în 1960 în echipa națională de tineret și apoi, între 1961-1968, în cea de seniori, evoluează în 180 de întâlniri internaționale. Din anul 1978, își începe activitatea de antrenor la echipa "Soced", pe care o conduce până în 1984; cu aceasta ocupă de 4 ori locul III în campionatul diviziei A. În perioada 1984-1989, preia destinele echipei "Steaua", cu

care câștigă 3 titluri naționale. Tot pe linie de antrenorat îl găsim în conducerea tehnică a lotului de tineret și seniori, în intervalul 1980-1987. Din 1990, este ales secretar general al FR Baschet, preocupat permanent de soarta acestei federații. În 1994, împreună cu un colectiv, publică lucrarea *Linia metodică a baschetului românesc*. De asemenea, participă la simpozioane și cursuri de perfecționare de specialitate ținute în Grecia, Olanda, Germania etc. Din 1963, este Maestru al sportului și din 1997, Antrenor emerit.

CERNAT, COSTEL (1953), n. în com. Nămolosa, jud. Galați. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS. În lumea sportului a debutat jucând handbal, dar jocul de baschet, pe care l-a practicat de la 14 ani, la CSS Constanța, sub îndrumarea antrenor-prof.

Patrichi. În anii studenției joacă la "Sportul Studentesc" în divizia A, în perioada 1971-1990 va fi legitimat la Clubul "Steaua", echipă cu care a cucerit 11 titluri naționale; de asemenea, a participat la 3 ediții ale CCE (în 10 jocuri marcând 279 de puncte) și la 5 ediții din Cupa Cupelor (în 33 de jocuri a înscris 755 de puncte). În 1968, este selecționat în echipa națională de juniori (încă de atunci era vizat de cluburile "Steaua" și "Dinamo"). Participă în echipa națională la 8 ediții ale CE. Joacă pentru echipa națională în 124 de jocuri interțări, pentru care a marcat peste 1 500 de puncte. Are propuneri de a juca pentru echipele din Israel, Grecia, Germania, dar se hotărăște numai în 1990 pentru Franța, jucând în liga B "Saint Geneviève des Bois". Este preocupat și de profesia de antrenor, devenind chiar la această echipă - și la echipele de juniori - antrenor principal și manager general. Retrogradând, i se oferă formația de cadeți a regiunii Essonne. Din 1993, antrenează echipa de ligă B a Clubului "BC Chilly Mazarin", pentru ca în 1997 să se ocupe și de destinele echipei « BC Massy ». Este Maestru emerit al sportului din 1997. Antrenor emerit (2005).

CHIRALEU, GEORGE (1937), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1965. Debutază în baschet în 1951, ca junior al Clubului "Tânărul Dinamovist", unde până în 1957 a fost antrenat de Teodor Giurculescu. Se transferă apoi la echipa de tineret a Clubului "Dinamo" (1957-1961). În perioada 1961-1967, se va afla la Clubul "Voința" din București, în dublă ipostază: jucător și antrenor la echipa de divizia B, pe care a promovat-o în divizia A, în 1967. În decada următoare (1967-1977), în calitate de profesor antrenor, pregătește echipele de la Liceul Sportiv nr. 35 București, cu care obține 16 titluri naționale de juniori (11 juniori I, 3 juniori II și 2 juniori III). Deține funcția de antrenor federal la FR Baschet între anii 1977-1996. Din 1996 până în prezent, ca prof. (gr. I), a predat baschetul la CSS 4 din București, ocupând și funcția de șef de catedră (jocuri sportive). În calitate de director tehnic al echipei masculine de baschet a Clubului "Dinamo" București (1997-1999), obține 2 titluri naționale cu această echipă (în 1998 și 1999). Ca antrenor al lotului național de juniori (1965-1972), obține 2 titluri de campioni balcanici. Cu lotul de junioare în 1989, la CE de cadete, ocupă locul II, iar în 1999, la CE de junioare - locul III. În intervalul 1973-1975, este detașat în Iran ca antrenor al echipelor naționale (masculin + feminin), fiind unul din primii antrenorii români de baschet care a pregătit o echipă națională străină. Este Antrenor Emerit din 1991 și arbitru din 1957. Din 1968, când devine arbitru internațional FIBA, până în 1989, a condus peste 600 de întâlniri, dintre care 5 finale ale CCE, 2 turnee preolimpice (1976 - Scoția, masculin și 1980 - Bulgaria, feminin) și de 2 ori selecționata Europei. Membru al Comisiei europene și mondiale FIBA (junioare), în perioada 1990-1994 și comisar (observator) tehnic FIBA, din 1990. În calitate de membru al Biroului federal, deține funcția de președinte al Colegiului Central de Arbitri și al Colegiului Central al Antrenorilor (1974- 1999). A fost preocupat de organizarea cursurilor de perfecționare a antrenorilor și arbitrilor din țară și din străinătate (Polonia, Grecia, Portugalia), prezentând teme

și lucrări de specialitate. A elaborat concepția de pregătire și joc pentru echipele (masculin + feminin) împreună cu D. C. Evuleț și concepția de pregătire și joc pentru echipele de seniori (masculin + feminin), în 1989, împreună cu Constantin Dârjan. A depistat și format un număr de peste 50 de jucători pentru loturile naționale (seniori, tineret și juniori). În anul 1983, în calitate de director tehnic, George Chiraleu, alături de antrenorul principal Nicolae Martin, a contribuit la realizarea uneia dintre cele mai valoroase performanțe a baschetului feminin – câștigarea medaliei de argint și a titlului de vicecampionă mondială universitară la JMU de la Edmonton (Canada). Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a în 2006.

CHIRALEU (GHIȚĂ), ILEANA (1947), n. în Suseni, jud. Argeș. Absolventă a ASE, Facultatea de Calcul Economic și Cibernetică Economică (1970) și ulterior a IEFS (1978). A început practicarea baschetului la ȘSE 2 București, cu prof. Adriana Florescu-Bucur (fostă internațională) și a continuat

la "Politehnica" și "Rapid" București. A obținut 5 titluri de campioană a țării la senioare. Ca jucătoare a "Rapidului", a câștigat în 3 ediții consecutive titlul de coșgateră în CN, când a fost declarată și cea mai bună baschetbalistă a țării. Componentă a lotului de junioare și peste 200 de selecții în echipa națională de senioare. Participantă la 5 turnee finale ale CE, în perioada 1968-1976 și la Turneul preolimpic din 1980. Câștigătoare a Campionatelor feroviare cu .Rapid. în 1975, când a fost declarată cea mai bună sportivă a competiției. Maestră emerită a sportului.

CHIRIAC, DAN (1928-2010), n. în București. Absolvent al Facultății de Medicină din București, devine medic cu specializarea ortopedie, lucrând la Spitalul de Urgență. De-a lungul anilor, a fost foarte apropiat multor sportivi, reușind să pună pe picioare baschetbaliștii

accidentați. A jucat baschet la "Cartea Românească" și "Medicina" București. Arbitru internațional de baschet, apreciat de FIBA, a condus peste 300 de jocuri internaționale, fiind prezent la mai multe ediții ale CE și CM. O perioadă îndelungată, ca președinte al Colegiului Central al Arbitrilor, a contribuit la formarea și perfecționarea cavalerilor fluierului din România, organizând cursuri, stagii și publicând numeroase lucrări în buletinele tehnice ale federației. A tradus și interpretat regulamentele de joc, elaborate de FIBA. Peste 20 de ani membru al Biroului federal. Din 1973, s-a stabilit în Germania, având o clinică de ortopedie, continuând să arbitreze pe plan intern. A rămas în lumea baschetului, fiind comisar (observator) tehnic FIBA.

CIOCAN (VARTEPNIUC), GABRIELA (1948), n. în Ploiești. De profesie inginer, absolventă a Institutului Politehnic București. Consacrarea ca jucătoare de baschet a primit-o la Clubul "Politehnica" din București, cu a cărei echipă a cucerit 6 titluri de campioană națională și s-a calificat de 2 ori în semifinalele CCE. A mai jucat și pentru "Voința" București. Cu echipa națională a participat la 5 ediții ale CE, fiind selecționată de 190 de ori în întâlnirile internaționale. Din 1973, este Maestră a sportului și Maestră emerită a sportului din 1997.

CIOCAN (BALLAI), VIORICA (1952), n. în Baia Mare. Absolventă a IEFS, promoția 1977, specializarea baschet. A început să joace la ȘSE Satu Mare, cu profesoara Gabriela Both (aceeași care le-a adus în baschet și pe Fl. Anca, D. Mihailik, I. Gross), după care a mai evoluat pentru "Sănătatea" Satu Mare, IEFS, "Mobila" Satu Mare, "Progresul" București și "Rapid". Selecționată în echipa națională de junioare și senioare, a adunat 112 selecții, participând

la 3 CE. Cu echipa IEFS, a evoluat în CCE de 3 ori, între 1973-1976. Jucătoare cu mult temperament, recunoscută pentru pasele decisive și imprevizibile, bună aruncătoare de la distanță. Antrenoare la "Mobila" Satu Mare, "Progresul" (antrenoare-jucătoare) și "Rapid" București, divizia A. Antrenoare la CS *Olimpia* București din 2006. Maestră emerită a sportului.

COLIBABA-EVULEȚ, DUMITRU - vezi Personalități

CONSTANTINESCU, TRAIAN (1927-2012), n. în București. Jucător de baschet la "Cartea Românească" și "Dinamo" Oradea. Ca antrenor, a pregătit echipele "Crișul" Oradea, "Universitatea" Timișoara, BC ICIM Arad (fete) și "Dinamo" Oradea (băieți). În 1979 ("Crișul") și 1994 (ICIM), au obținut 2 titluri de campioni ai țării. Mulți ani antrenor al loturilor naționale de junioare, tineret și senioare, cu bune rezultate la CB și CE. Cu senioarele a obținut la JMU (1981) locul III, avându-l secund pe G. Năstase. Recunoscut ca un bun tactician și strateg, care a reușit de multe ori să găsească soluții în momentele decisive ale jocurilor. Antrenor emerit din 1991. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (1981).

COSTESCU, GRIGORE (1934-2007), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1956. Jucător de baschet (conducător de joc), inteligent, cu pase rapide în joc. A jucat în echipele cluburilor: "Telefoane" (PTT), "Rapid", "Politehnica". A cucerit în 1951 un titlu național, ca jucător al echipei .PTT.. A fost selecționat de 72 de ori în echipa națională. Din 1957, devine antrenor și realizează cu echipa feminină "Politehnica"

București 6 titluri naționale și două calificări în semifinalele CCE. De mai multe ori a fost antrenor al echipei naționale de baschet. Cadru didactic la Catedra de educație fizică de la Institutul Politehnic București. Este Maestru emerit al sportului și Antrenor emerit.

CRISTESCU, MIRCEA (1967), n. în București. Absolvent al IEFS Cluj în 1994. Joacă baschet la juniori, la clubul Steaua, realizând un titlu național în 1985. Trecând la echipa de seniori (antrenor Pârșu) câștigă 4 titluri de campion în '86, '87, '89 și '90. Transferându-se la "Universitatea" Cluj, câștigă titlurile de campion național în '92, '94 și '96. În sezonul 1997-1998 a jucat în Ungaria la echipa D.V.S.M.E Dombovar, în prima ligă. Reîntorcându-se la Cluj, joacă din nou pentru "U" în perioada 1998-2001. Are două recorduri de cele mai multe puncte marcate într-o singură partidă (77 puncte în campionatul 1991-1992); cele mai multe aruncări de 3 puncte reușite, dintr-un total de 32 încercări – procentaj 75%). Talent sportiv deosebit, a făcut din C.M. un idol pentru mulți copii care s-au visat în tricoul lui "U". Încetând activitatea competițională în 2001, devine managerul echipei și apoi președintele executive al "U-Mobiltelecom" din prima divizie.

DANEȚIU, NICOLAE – VIOREL (1944), n. în Făgăraș, jud. Brașov. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea baschet, promoția 1968. Profesor gradul didactic I. Antrenor de baschet. A activat ca profesor la catedra de baschet, la ȘSE din Galați (1968-1971) și la CSS Nr.3 (devenit CSS Nr. 3 Steaua) din București (1971-1995). Cu echipele pe care le-a pregătit, a obținut mai multe titluri de campioni naționali, la toate categoriile de

juniori. Împreună cu antrenorul Nicolae Pârșu a contribuit la cucerirea titlului de campion național, la seniori Divizia A, cu echipa CSA Steaua (1990). În perioada 1980-1991, a fost antrenor la loturile naționale de juniori. A contribuit, alături de prof. Octavian Șerban, la clasarea pe locul al IV-lea a echipei naționale la CE de juniori, din 1990 (Olanda) și pe locul a V-lea la CM de juniori din 1991 (Edmonton). Pe parcursul anilor, a pregătit și promovat numeroși juniori în echipele de seniori ale unor cluburi și la loturile naționale de juniori și seniori. Printre jucătorii promovați s-au numărat și Bruno Roschnovschi, Costel Ștefan, Dragoș Barbu, Bogdan Bărbulescu și alții. În perioada 1995-2008, a îndeplinit funcția de antrenor federal, în cadrul FR de Baschet, printre contribuțiile sale deosebite numărându-se: promovarea îndrumarului tehnico-metodic – Concepția de joc și de pregătire a echipelor de baschet; coordonarea acțiunilor de pregătire ale loturilor naționale; lector la cursurile de perfecționare a antrenorilor, organizate de UNEFS; organizarea stagiilor de formare și perfecționare a antrenorilor de baschet. Din anul 2012, a fost numit în funcția de consilier al Secretarului de Stat pe probleme de sport în cadrul MTS. Pentru contribuțiile și realizările sale i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

DĂNILĂ, ALEXANDRU (1922), n. în București. Absolvent al ASE din București. Jucător de baschet, component al echipelor cluburilor "Delavrancea" și "Știința", a fost selecționat în echipa națională și căpitan al acesteia în 30 de jocuri. După încetarea activității

competiționale, a devenit antrenor și arbitru internațional FIBA. A fost delegat de Comisia FIBA să conducă 20 de jocuri. Pentru îndelungata sa activitate competițională, contribuția și comportarea deosebită ca sportiv și antrenor, a fost decorat cu Ordinul "Meritul Sportiv". A funcționat în calitate de comisar internațional FIBA. Mulți ani a răspuns de activitatea echipelor de baschet de la CS "Poli-

tehnica" București, în calitate sa de vicepreședinte și președinte al clubului.

DĂRJAN, CONSTANTIN (1935), n. în Brăila. Absolvent al ICF, promoția 1958, specializarea baschet. Jucător legitimat la cluburile "Progresul", "Locomotiva", "PTT", "Știința" Craiova și în echipa IEFS. Profesor la CSS nr. 2 din București. A desfășurat în

paralel munca de antrenor la cluburile "Știința" Craiova, "Progresul" București, "Olimpia". Antrenor federal și 10 ani antrenor la lotul național de juniori și cadeți. A desfășurat o susținută activitate publicistică, scriind: *Baschetul la copii și juniori*, în colaborare cu A. Hrișcă și T. Predescu (1985), *Instruirea și performanța la copii și juniori în baschet*, (1997), *Metodica instruirii la juniori* (1998), *Programa de baschet pentru cluburile școlare* (1985 și 1997). A mai semnat peste 100 de articole, publicate în țară și străinătate, a tradus peste 1 000 de articole pentru fondul de documentare al FR Baschet și al Centrului de Cercetări. A elaborat împreună cu G. Chiraleu *Concepția de pregătire și joc pentru echipele de seniori și senioare* (1993), precum și *Programa de baschet pentru copii și juniori* (1996). Membru al Colegiului Central al Antrenorilor și președintele acestui organism federal.

DEAC, IULIU-GYULA – vezi FR Polo

DEMETRESCU, ANCA (1946), n. în Cluj. De profesie arhitectă. Jucătoare de baschet, legitimată la cluburile "Știința" București, "Voința" și "Politehnica" din București. Cu această ultimă echipă, a cucerit 6 titluri naționale și s-a calificat de 2 ori în semifinalele CCE.

Pentru prima echipă națională a jucat în peste 30 de întâlniri interțări. Din 1972, este Maestră a sportului și Maestră Emerită a Sportului din 1997.

DEMIAN, HORIA (1942-1989), n. în Cluj. De profesie chimist, absolvent al Facultății de Chimie din Cluj, promoția 1965; doctor în chimie organică. Începe să joace baschet la ȘS «Viitorul» din Cluj, iar ca senior continuă să joace la Clubul «Universitatea» Cluj. A fost

selecționat pentru prima oară în echipa reprezentativă de seniori în 1960, la CB de la Sofia. A fost selecționat în echipa națională de 165 de ori și a participat la 4 ediții de CE, pe postul său specializat de pivot având o eficacitate deosebită. La JMU de la Budapesta, observându-i-se jocul și comportamentul foarte bun, a primit o invitație de a participa la Liga profesionistă nord-americană. Se stinge din viață prematur la 47 de ani. În memoria sa - sportivă și umană -, Sala polivalentă din Cluj îi poartă numele. În 1964, i s-a decernat titlul de Maestru al sportului.

DIACONESCU, GAL BOGDANA (1942), n. în Pucioasa. Absolventă IEFS promoția 1971. A început baschetul în 1963, sub îndrumarea antrenorilor Eva și Sigismund Ferencz. A jucat la cluburile Rapid (1963-1967), Politehnica București (1968-1971) și

Universitatea Timișoara (1971-1975). A câștigat 5 titluri de campioană națională. S-a calificat de 2 ori în semi-finalele Cupei Campionilor Europeni. A participat cu echipa națională la 4 CE, 12 ediții a JB și 2 CM Universitare, fiind selecționată de peste 200 de ori în echipa națională. A fost căpitanul echipei naționale de senioare. Maestră a Sportului din 1972 și Maestră Emerită din 1997. Antrenor-profesor grad I, la CSS Bega Timișoara, timp de 29 de ani și a promovat 13 sportive în loturile naționale feminine, dintre care 2 au obținut burse de studii și au jucat în Campionatul Universitar din SUA : Anca Stoenescu și Alexandra Gal (fiică). În 1985-1997 a fost antrenoare la echipele naționale de cadete și junioare, obținând cel mai bun rezultat prin calificarea în finala CE de

cadete Slovenia, 1997. A făcut parte din Colegiul Central de Antrenori.

DIACONESCU, RADU (1944), n. în București. De profesie inginer-economist, absolvent al: Institutului Politehnic București, Facultatea de Electronică, promoția 1967; al ASE București, Facultatea Comerț Exterior, promoția 1976 și al Masteratului în Canada- Ottawa, promoția

1994. Din perioada școlară alege și perseverează în practicarea jocului de baschet, la liceul Gheorghe Lazăr București, iar în anul 1959 a fost admis la CCA juniori. În 1960 este selecționat în tabăra federației de juniori (Piatra Neamț) și a făcut parte din formația de debut a partidei România -Polonia juniori (1960). Joacă un an în echipa Academia Militară, divizia B, București. Apreciat ca jucător de perspectivă, cu o mare inteligență și calități de anticipație, își desăvârșește treptat cariera jucând la echipele bucureștene CCA (1961-1965), Știința (1965-1967), Dinamo (1967-1997) și Academia Militară (1983-1986). Evoluția ca jucător a fost încununată de numeroase succese, cucerind 13 titluri de campion național: 3 cu echipa CCA (1962-1964) și 10 cu Dinamo (1968-1997). Campion Balcanic cu naționala de juniori - Atena (1964) și Kralejo (1965). Continuă să fie selecționat și în naționala de seniori, evoluând în peste 200 de jocuri internaționale, participând și la 5 ediții de CE (1967-1975). Antrenor secund al lotului național de seniori (1984) la turneul Linkoping-Suedia, la care echipa României s-a calificat din nou în grupa A, după 10 ani de încercări nereușite și în 1985, la pregătirea participării la CE – Stuttgart (Germania). Maestru Emerit al Sportului (1973). În 1990, a emigrat și s-a stabilit în Canada –Ottawa, unde în perioada 1991-2010, a lucrat ca inginer de patente pentru o firmă de avocatură. În perioada 1992-1995, a funcționat și în cadrul Federației Canadiene de Baschet pentru problemele loturilor de tineret și a fost cooptat în colectivul de organizare a CM de baschet masculin Toronto 1993. Pensionat din 2011.

DIMITRIU, OCTAVIAN (1929-1982), n. în Bacău. Absolvent al Institutului de Cultură Fizică .P. F. Lesgaft. din Leningrad (astăzi, Sankt Petersburg), promoția 1954. Între 1958-1962, a funcționat ca antrenor federal la FR Baschet; în intervalul 1962-1977, a ocupat postul de secretar general al FR Baschet, iar între 1977 și 1982, a fost instructor principal în cadrul Secției “Sport de performanță și pregătire olimpică” din CNEFS. Arbitru internațional FIBA (1960-1968); în perioada 1968-1982, a oficiat în calitate de comisar tehnic (observator) FIBA. Timp de 12 ani, a activat ca membru în organismele internaționale de baschet, între care și Comisia Cupelor Europene. A fost ales secretar general al forurilor balcanice de baschet, funcție pe care a deținut-o timp de 8 ani.

DINESCU, CONSTANTIN (1929-2010), n. în București. Profesor de educație fizică și cadru didactic universitar. Ca jucător de baschet, a evoluat la 4 cluburi bucureștene: “Telefoane”, “CCA” (“Steaua”), ICF și «Rapid», pe postul de conducător de joc, cu un comportament de joc extrem de spectaculos. Bun pedagog, preia funcția de antrenor și aproape 25 de ani s-a ocupat de pregătirea unor echipe feminine din divizia A, cucerind cu acestea de 6 ori titlurile naționale: cu “Constructorul” (1), “Știința” (4) și cu “Politehnica”(1). A mai activat ca antrenor la echipele divizionare A: “Progresul” BNR București și “Oțelinox” Târgoviște. Ca profesor la CSS 2 din București, împreună cu prof. Cornelia Mircioiu, a selecționat și instruit multe sportive care au ajuns în baschetul de performanță (E. Filip, E. Vasile și altele). Mulți ani a fost antrenor al echipelor naționale de junioare, tineret și senioare. Antrenor Emerit (1991).

DOBRESCU, IOAN - vezi **Personalități**

DRAGOȘ, AURORA (1968), n. în Cluj. Absolventă a Facultății de Chimie Industrială din cadrul Universității din Cluj-Napoca. A făcut primii pași în jocul cu mingea la coș în grupa de minibaschet a prof. Horia Pop, din care au mai făcut parte și T. Enyedi, Il. Manases, M. Vereș, D. Dragoste și altele, promovate până la echipa națională. A fost selecționată în echipele naționale de junioare și senioare ale României, participantă la CE de senioare în 3 turnee finale, fiind de multe ori marcatoare principală pentru echipa noastră. Cu CSS Cluj-Napoca la junioare a fost campioană de 3 ori, la senioare a câștigat titlul de 5 ori cu “Universitatea” Cluj-Napoca și o dată cu ACRO București. Coșgetera diviziei A în anii 1996 (U Cluj-Napoca) și 1998 (ACRO), a fost declarată de mai multe ori jucătoarea anului de către FR Baschet. A antrenat sub contract echipa Academia Atena, participantă la Cupa Europeană *Lilliana Ronchetti*. Maestră emerită a sportului.

DRĂGĂNESCU, RADU (1955), n. în București. Absolvent ANEFS (1980). A jucat baschet în perioada 1974-1980 la ANEFS și la Academia Militară București. Antrenor la copii și juniori în perioada 1980-1992, la CS Olimpia București; 1990-1992. Antrenor de divizia A în perioada 1990-1992. Membru al Biroului federal, din 1992, secretar general adjunct în perioada 1992-2000, secretar general 2001-2009, secretar general adjunct al FR Baschet din 2009. Comisar FIBA din 1996. Membru în comisia de tineret FIBA Europe 2002-2006. Copreședinte al Asociației Antrenorilor de Baschet în perioada 1998-2000,

DUTKA, GHEZA (1939), n. în Oradea. Absolvent al liceului și al Școlii Tehnice de 3 ani, specializare – analiza produselor agro-alimentare. Debutază și joacă baschet la echipa clubului *Voința* Oradea, divizia B în perioada 1954-1958. Dar

activitatea care îl va consacra va fi cea de arbitru, pe care o începe în 1959. În cei 30 de ani de arbitraj va conduce până în 1989 peste 1500 de jocuri în competițiile naționale, majoritatea divizia A. În 1968 obține titlul de arbitru internațional FIBA, activitate pe care o încheie pentru limită de vârstă în 1989, după ce arbitrase peste 500 de jocuri internaționale inter-țări și inter-cluburi, 6 Jocuri Balcanice, CCE, Cupa Cupelor, Cupa Koraci, Cupe Intercontinentale, Cupe Europene și 8 CE. Comisar național (1990-2002), președinte 18 ani al Comisiei județene de arbitrii Bihor.

DUȚESCU, NICOLAE (? – 1967), n. în București. Profesor de educație fizică și sport. Animator, organizator și promotor cu contribuții deosebite la dezvoltarea baschetului și voleiului în țara noastră. Jucător de baschet, component al echipei Liceului Mihai Viteazul

care, în 1924, a câștigat campionatul interșcolar. A desfășurat o carieră didactică deosebită ca profesor de educație fizică la Liceul *Matei Basarab* unde a stimulat învățarea și practicarea baschetului și voleiului. În 1930, echipa de baschet a Liceului *Matei Basarab*, unde își începuse activitatea tânărul profesor N. Duțescu câștigă titlul turneului școlar obținând victorii asupra tuturor favoritelor. Asemenea succese va obține și în anii următori reușind să formeze numeroși jucători valoroși promovați în baschetul de performanță, printre care: M. Mănciulescu, V. Rusu, M. Bercuși, C. Riegler, N. Alexandrescu, P. Bălțeanu. La ediția 1931/1932 a campionatului regional de baschet, echipa liceului *Matei Basarab* a participat sub denumirea *Apărătorii Patriei*. În 1934, mai

mulți jucători, absolvenți ai liceului se transferă la *Sportul Studențesc*. A contribuit decisiv la înființarea FR de Baschet și Volley –Ball în 1931, încredințându-i-se funcția de vicepreședinte. În continuare, s-a aflat de mai multe ori în fruntea acestei federații, îndeplinind funcția de președinte: 1932-1938; 1941-1943 (vezi istoricul FR de Baschet – vol. I). Fiind o personalitate recunoscută, în 1940 a fost ales membru în Comitetul FR de Atletism. A avut și calitatea de arbitru, oficiind la numeroase jocuri. Tot profesorului N. Duțescu i se datorează și elaborarea primelor regulamente oficiale de volley-ball și baschetbal, publicate în anul 1932, precum și numeroasele îmbunătățiri aduse pe parcursul anilor. În legătură cu personalitatea și contribuția prof. N. Duțescu, unul dintre renumiții jucători de baschet ai acelor timpuri – Richard Hillard, apreciază că figura acestuia rămâne neștersă în istoria baschetului românesc, datorită inițiativei sale de a înființa Federația de Baschet și Volei și a o afilia la FIBA, în condițiile unei indifferențe totale a oficialităților, ca și pentru modul în care a organizat și dezvoltat această activitate sportivă în calitate de președinte (sursa – *Baschet – mică enciclopedie* – V. Albuлесcu, 1981). Pentru contribuțiile sale, în 1938, a fost citat la Ordinea de zi a UFSR. Decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a (1933) și Ordinul *Meritul Cultural pentru Sport în grad de Cavaler II* (1943).

EPURAN, GHEORGHE - vezi **Personalități**

ERDÖGH, MIHAI (1928), n. în Târgu Mureș. Evoluează cu rezultate deosebite în 2 cluburi de baschet: "CCA" și "Dinamo" Târgu Mureș. Cu echipa «CCA» («Steaua») a cucerit 6 titluri naționale. A fost selecționat de 104 ori în echipa națională de seniori. A participat la 3 ediții ale CE. Maestru emerit al sportului. După retragerea din activitatea competițională, a revenit la Târgu Mureș, fiind organizator de competiții sportive la Consiliul Județean pentru Educație Fizică și Sport Mureș.

ERMURACHE, FLORENTIN(1960), n. în București. A făcut primii pași în mini-baschet cu prof. Stelian Gheorghiu, imediat devenind elev la Liceul Sportiv nr. 35 din București, unde a lucrat cu prof. George Chiraleu până la terminarea junioratului. A

continuat să joace pentru IEFS . Liceul 2 (fost 35), «Politehnica», «Steaua» și «Dinamo» București. Timp de 2 ani, a evoluat în divizia secundă în Franța. Campion național la juniori de 6 ori, iar la nivelul seniorilor, cu «Steaua» și «Dinamo», a reușit să câștige campionatul de 8 ori. A făcut parte din toate loturile naționale ale României: juniori, tineret, seniori, fiind recunoscut ca titular pentru eficacitatea sa și pasiunea sa constantă pentru baschet. Medaliat la CB de juniori și seniori, a făcut parte din prima echipă reprezentativă în peste 200 de jocuri internaționale, participând la 4 turnee finale ale CE. Comentator sportiv de baschet la tv. Maestru emerit al sportului.

FERENCZ (ACZEL), EVA (1924), n. în Târgu Mureș. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF în 1953, specializarea baschet. Jucătoare internațională, a evoluat la Clubul IEFS (pe timpul studenției), avându-l antrenor pe prof. Leon Teodorescu și la

Clubul «Rapid», unde a cucerit 5 titluri naționale și a fost pregătită de Sigismund Ferencz. A participat la 4 CE, ocupând, de două ori consecutiv, locul IV în 1962 (Mulhouse - Franța), 1964 (Budapesta-Ungaria). Selecționată în echipa națională, evoluează în 73 de întâlniri, fiind printre jucătoarele cu cea mai îndelungată activitate în baschetul de performanță românesc. Maestră emerită a sportului din 1969. După încetarea activității competiționale a fost antrenoare la Clubul «Rapid», selecționând și instruind mai multe jucătoare valoroase: C. Gheorghe, L. Tal, S. Basarabia, S. Dumitrescu etc. Deține

recordul de longevitate sportivă în baschetul de performanță, prin participarea ca jucătoare de bază la «Rapid» București până la vârsta de 46 de ani. La CE din 1964 (Budapesta), când România a ocupat locul IV, E. F. avea 40 de ani și a jucat foarte bine. Decorată cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2006).

FERENCZ, SIGISMUND - vezi **Personalități**

FODOR, ALEXANDRU (1931-1982), n. în Târgu Mureș. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF. Jucător de baschet de excepție, care a evoluat în 4 cluburi: CFR Târgu Mureș, ICF, «CCA» («Steaua») și Academia Militară, echipe din divizia A.

Consacrarea în baschetul de mare performanță o realizează în cadrul Clubului «CCA» («Steaua») (antrenor Constantin Herold), unde a cucerit 8 titluri de campion național. Selecționat în echipa națională de 123 de ori, fiind și participant la 4 CE (1953, 1955, 1957 și 1959). Abandonând activitatea competițională, se consacră profesiei de antrenor, unde împreună cu Mihai Nedef cucerește cu echipa Clubului «Steaua» 4 titluri naționale. O perioadă scurtă are preocupări și pentru arbitraj. În 1956, i-a fost acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

FOLBERT, ANDREI (1931-2003), n. în București, profesor de educație fizică, absolvent al SMTCF, promoția 1952. Debutul în sport îl face jucând fotbal la FC «Suter» (Colentina), în 1941. Începe să joace baschet în 1944, la CAS «Tei», sub supravegherea prof. Florica și

Gheorghe Losumuv. În 1945, începe să joace oficial baschet în campionatul bucureștean din liga a II-a. Din anul 1946 până în 1950, joacă la Clubul «Telefoane» (avându-l antrenor pe Constantin

Herold), unde câștigă în 1949 și 1950 Campionatul Național. Transferându-se în 1950 la «CCA» («Steaua»), joacă pentru acest club până în 1966, câștigând de 11 ori titlul național. Din 1966, îl găsim ca jucător-antrenor la echipa Academiei Militare, unde activează până în 1972, an când își încheie activitatea sportivă competițională. Este selecționat în echipa națională în 1946 și activează aici până în 1971; timp de 25 de ani este și căpitanul echipei naționale. Participă la turneul preolimpic de calificare pentru JO din 1952 și la CE din perioada 1953-1972. Evoluează în 350 de întâlniri internaționale. În 1953, devine primul Maestru al sportului din baschet; în 1954, i se decernează și titlul de Maestru emerit al sportului, precum și «Medalia Muncii» clasa I și Ordinul «Meritul Militar» clasa I și a II-a. În 1955, la Budapesta, face parte din echipa Europei și este decretat cel mai bun jucător. Profesiunea de antrenor îl preocupă începând din 1966, când îl găsim pe banca tehnică a echipei «Academia Militară». Din 1968 până în 1982, antrenează la «Steaua» echipele de juniori și tineret, ieșind apoi la pensie după 38 de ani puși în slujba baschetului. Sub conducerea lui Stelian Gheorghiu, realizează un film privind minibaschetul, care este premiat în Spania.

FULÓP, GHEORGHE (1921-2001), n. în Tg. Mureș. În anul 1939 a început să practice baschetul la liceul reformat (actual Bolyai). Absolvent I.C.F. București, promoția 1953 – specializare baschet. A jucat la I.C.F. (1949) și apoi la *Dinamo* București în perioada 1949-1953. Component al lotului național. Între anii 1958-1978 a fost director al Liceului cu program sportiv Tg. Mureș. Ca antrenor, a câștigat titlul național de junioare, ediția 1966, cu echipa licelului Bolyai. Dintre sportivele pe care le-a descoperit și promovat se detașează Suzana Szabados-Pârșu. A antrenat echipa de Div. A fete, *Comerțul* Tg. Mureș 1981-1984. Arbitru candidat internațional. Din 1999

cețățean de Onoare al municipiului Tg. Mureș. Maestru al Sportului.

GIURGIU, HORAȚIU (1938), n. în com. Bilbor, jud. Harghita. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, promoția 1971. Debutază în baschet în 1954, la .Voința. Târgu Mureș, ca junior, sub îndrumarea antrenorului Elemer Szep. În anii 1956-1958, joacă în echipa de divizia B .Voința. din Târgu Mureș (antrenor Andrei Barabaș). Este legitimat la «Dinamo» Oradea (1958-1960) din divizia A, echipă antrenată de Traian Constantinescu. Între 1960-1972, evoluează în cadrul Clubului «Dinamo» București (antrenor Dan Niculescu), unde cucerește 7 titluri de campion național, 8 CR și participă la 7 ediții ale CCE. Selecționat în echipa națională de tineret în perioada 1958-1960 și în cea de seniori în 1960-1968, realizează 170 de selecții și participă la 3 ediții de CE (un loc V în 1961, la Belgrad) și 7 ediții la JB (două locuri I). Profesia de antrenor o începe în 1978. Antrenează începând din 1984 echipa CSS 4 București, cu care a cucerit 5 titluri naționale la juniori mari, 4 la juniori II și 5 la juniori III. Din 1983, antrenează echipa națională de juniori și cadeți, realizând calificările la CE de cadeți din 1992 și de juniori din 1996. Cadru didactic gr. I, predă la catedra CSS 4. În colaborare cu T. Predescu, G. Chiraleu și C. Dârjan, a editat lucrarea *Exerciții și mijloace de antrenament pentru copii și juniori*. Este Maestru al sportului.

GRĂDINARU, (HOSSZU) CSILLA (1962), n. în Satu Mare. Licențiată a Facultății de Științe ale Naturii, secția Educație Fizică, Universitatea Timișoara. A absolvit cursul de specializare baschet, anul IV din cadrul ANEFS (1993-1994). Absolventa a studiilor de doctorat ale ANEFS (2004). Conferențiar universitar doctor al

Universității de Vest Timișoara. A început să practice baschetul la 10 ani (1972) la Satu Mare, selecționată și inițiată de antrenorul emerit Ecaterina Both. Legitimată la cluburile *Mobila Satu Mare*, *Universitatea Timișoara*, *Icemenerg București*, *Politehnica Timișoara* (1978-1989). Cu echipele din care a făcut parte, a cucerit în 1977 titlu de CN la junioare, titlul de vicecampionă națională la junioare I (1978). Componentă a loturilor naționale de cadete și junioare (1976-1981), medaliată cu argint la JMU, Edmonton 1983. Și-a început activitatea de antrenor în 1994, pregătind echipele de cadete și junioare ale țării între 1994-1997 și apoi între 1994-1996 echipa de fete a Universității Timișoara. În 2008 pregătește echipa de baschet fete a clubului *Sportstar* din Timișoara. Membru al Colegiului de antrenori din cadrul Asociației județene de baschet Timiș.

HEROLD, CONSTANTIN - vezi **Personalități**

HILLARD, RICHARD – RICCI (1909–1977). Specialist în economie. Profesor universitar la Academia Comercială, funcționar superior în Ministerul de Externe după 1944. Membru titular al Uniunii Scriitorilor. S-a remarcat prin traduceri sale, în limba engleză a numeroase opere ale scriitorilor clasici români. Jucător de baschet, promotor al acestui joc sportiv cu contribuții deosebite și dezvoltarea acestui joc sportiv în țara noastră. Și-a început activitatea competițională ca elev în clasa a VII-a a Liceului Mihai Vitezul cu echipa căruia câștigă primul campionat interșcolar de baschet pentru campionatul Bucureștiului, desfășurat pe terenul YMCA în 1922. În 1929 joacă în echipa TCR, cu care câștigă primul campionat bucureștean, învingând cu 38-32 pe YMCA. În 1930, câștigă cu TCR (unde era și căpitanul echipei) pentru a doua oară campionatul capitalei. Este prezent pe parcursul anilor la diferite acțiuni organizate pentru dezvoltarea baschetului în țara noastră. A făcut parte din primul Comitet federal ales la înființarea FRBV în 1931. Pentru activitatea sa în domeniul baschetului, în 1933 a fost decorat cu Medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a.

IVANOVICI, ELENA (1937), n. în București. Jucătoare de baschet - pivot - deosebit de eficientă în aruncările la coș. A jucat pentru 3 cluburi bucureștene: “CCA” (“Steaua”), “Rapid” și “Constructorul”. Cu echipa «Rapid» a cucerit de 6 ori titlul de campioană a țării.

Jucătoare internațională a anilor ‘60 și ‘70, a fost selecționată de 135 de ori în echipa României și a fost prezentă la CM din 1958 (Moscova) și la 4 ediții ale CE, în perioada 1960-1966. Din 1975 este Maestră emerită a sportului. Sportivă deosebit de ambițioasă și combativă, a realizat cele mai bune performanțe, atât la echipa de club («Rapid»), cât și la echipa națională, sub îndrumarea maestrului S. Ferencz. Decorată cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a în anul 2006.

JEREBIE (PAL), MAGDALENA (1963), n. în Sâncrăieni-Ciuc, jud. Harghita. Absolventă a Facultății de Chimie Industrială din cadrul Universității Babeș Bolyai, Cluj-Napoca. A debutat în baschet sub bagheta prof. Gheorghe Roșu și Simon

Octavia Cucuruz, la CSS «Brașovia», același mare antrenor de baschet care a depistat și promovat în baschetul de performanță multe alte sportive. A mai jucat în divizia A la “Fartec” Brașov, “Universitatea” Cluj-Napoca și din nou la “Voința” Brașov. Are câteva recorduri greu de egalat. Cu CSS “Brașovia”, la junioare a fost campioană de 4 ori, iar la senioare a câștigat CN cu “Universitatea” Cluj-Napoca (antrenor N. Martin) de 5 ori. A fost declarată de 10 ori cea mai bună jucătoare de baschet din România, a participat la peste 400 de jocuri internaționale, iar în campionatul intern a participat în divizia A la 16 ediții. A câștigat 7 ani la rând trofeul eficacității și în campionatul 1984-1985 a înscris 1111 pte (record neegalat până în prezent în campionatul României). Coșgetera campionatului intern de 7 ori,

de 5 ori la “Universitatea” Cluj-Napoca și de 2 ori la “Voința” Brașov. A fost componentă a tuturor loturilor naționale la cadete, junioare, tineret și senioare, pentru această reprezentativă acumulând un număr de peste 400 de întâlniri internaționale. La CE de cadete din 1978 (Spania), a ocupat locul IV, iar la cel de junioare din 1979 (Italia), s-a clasat cu echipa României pe locul VI. Mai multe medalii la Balcaniade. Cu echipa de senioare la JMU din 1981 (București), a realizat un loc III, rezultat îmbunătățit la JMU din 1983 (Canada), unde România a ocupat locul II după o finală formidabilă cu SUA - aceste două rezultate constituind cele mai bune performanțe pe plan internațional ale senioarelor române. A fost selecționată în 2 rânduri în echipa Europei, susținând partide demonstrative (1985). A evoluat 2 ani sub contract cu echipa israeliană Lachen Ramat-Rasharon (1991-1993), participând și în Cupa Europeană “Lilliana Ronchetti”. La terminarea activității competiționale (1994), a devenit antrenore la CSS “Brașovia” și din 1997 a preluat echipa divizionară A “Fartec” Brașov. Este Maestră Emerită a sportului (1981), iar din anul 1998, antrenore a lotului național de tineret și senioare (1998-2002). După ce și-a încheiat cariera de jucătoare la Brașov a devenit antrenore și a înființat un club privat de baschet *Galactica*.

KADAR, VASILE (1931-1994), n. în Tg. Mureș. Absolvent al ICF București, promoția 1954 – specializare baschet. A fost coșgeterul campionatului în anul 1956, înscriind 453 de puncte. A jucat în echipa ICF (1990-1992) și apoi la echipa *Dinamo* Tg. Mureș, echipă cu care a ocupat 2 locuri II și un

loc III în Campionatul național de seniori. A participat la 2 Campionate Europene (Moscova 1953 și Budapesta 1955). A ajuns arbitru internațional în anul 1970, împreună cu Mihai Aldea și Mircea Rizea, oficiind peste 200 de meciuri de primă divizie, iar cu Balas Ioan, apoi cu Mihai Aldea au condus numeroase derbiuri Steaua – Dinamo. Din

1968 a funcționat ca asistent universitar, la Institutul de Învățământ Superior Tg. Mureș, la Facultatea de Educație Fizică, catedra de jocuri.

KOOS, BELA (1928) n. în Tg. Mureș. Absolvent ICF București, promoția 1953 specializare baschet. În 1949 a fost legitimat la *Dinamo* București, contribuind la înființarea acestei echipe de baschet, împreună cu Adrian Petroșanu, Dan Niculescu și Fulöp Gheorghe. În perioada 1950-1953 este component al lotului național. După revenirea în orașul natal contribuie, ca jucător, la promovarea în divizia A a echipelor *Dinamo* și *Voința* Tg. Mureș. Ca antrenor obține în CN locul III cu echipa de fete *CS Mureșul* Tg. Mureș în 1963 (în acea perioadă fiind cea mai bună echipă de fete din provincie). Dintre sportivele selecționate și promovate de el se remarcă Suzana Szabados-Pârșu, Clara Szabo și sportivul Nicolae Viciu. A fost arbitru în perioada 1965-1975, candidat internațional. Aproape 25 de ani a fost vicepreședinte al *CS Mureșul* (1965-1988), de unde se pensionează.

MANDACHE, GHEORGHE (1956), n. în București. Absolvent ANEFS (1980). Antrenor de copii și juniori, la CSS Arad, în perioada 1980-1995. A pregătit jucători pentru echipele naționale de juniori. Antrenor al BC ICIM Arad (1997-2001), cu care a câștigat trei titluri naționale. Antrenor emerit (2000), antrenorul echipei naționale de senioare (1998-2002), antrenor al echipei de tineret feminin, medaliată cu bronz la CE din Slovacia 2000. Antrenor al echipei naționale de senioare clasată pe locul I la Jocurile Francofoniei – Liban 2009.

MANEA - SCHNEIDER, ROLAND - EMIL (1924), n. în Chișinău (Republica Moldova). Profesor de educație fizică și sport. Absolvent al ANEFS – București, promoția 1947. A fost jucător de baschet debutând în această ramură de sport la categoria „pitici”, în anul 1935

sub îndrumarea lui Mihai Bercuși. Profesor de educație fizică și sport la școala profesională CFR Păltiniș. În martie 1949 este ales primul secretar general al Federației Române de Baschet, care devine independentă, despărțindu-se de FR de Volei. Tot în 1949 îndeplinește o perioadă funcția de Președinte al Comisiei Centrale de baschet, iar în perioada 1950-1953 pe cea de antrenor de stat în cadrul Inspecției de baschet din CCFS/CM. În 1953 este numit director al Școlii Medii Tehnice de Cultură Fizică (SMTCF) din București, pe care o va conduce până la desființarea ei în 1956. În perioada 1950-1954 a fost cadru didactic – asistent universitar, secția baschet Catedra de jocuri sportive a Institutului de Cultură Fizică. Pe lângă aceasta activitate didactică și administrativă începând în 1951 a format o echipă de elevi și studenți activând sub egida Sfatului Popular al Capitalei și se antrenau pe terenul pe care ulterior s-a clădit Teatrul Național. A participat la Campionatul Capitalei, alături de echipele *Dinamo*, *Banca RPR*, *Știința* etc. Din 1953 a fost numit antrenorul echipei naționale feminine care va participa la Festivalul Mondial al Tineretului de la București. A continuat activitatea și în 1954. După 1955 a activat ca antrenor la echipa Știința Ministerul Învățământului. În 1950 a organizat primul curs de formare a antrenorilor de baschet, din ai căror absolvenți vom reține numele unor specialiști cu rezultate remarcabile în baschetul românesc: Gh. Costescu, C. Dârjan etc. În perioada mandatelor sale a contribuit semnificativ la dezvoltarea baschetului, participarea echipelor naționale la diferite turtnee internaționale, inclusiv la prima participare la JO 1952, la perfecționarea formulelor de disputare a CN și a regulamentelor de desfășurare a activității baschetului din țara noastră. Din 1984 se stabilește în Germania.

MARTIN, NICOLAE (1937-1997) n. în Sibiu. A început să joace baschet în orașul natal, cu pasionatul prof. Gorun, același care le-a pus mingea în mână și lui M. Albu și M. Câmpăanu, deveniți jucători internaționali. Legitimat la formațiile “Constructorul” Sibiu și

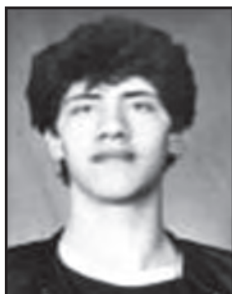
“Constructorul” Cluj. Ca antrenor, a activat la echipele feminine “ASA” Cluj și Cluj-Napoca, cu care a obținut 11 titluri de campioană națională între anii 1980-1992. A participat la mai multe ediții de CCE, cu unele rezultate notabile în 1982 și 1986, când Sala Sporturilor din Cluj- Napoca se dovedea total neîncăpătoare pentru spectatorii clujeni. A fost antrenor al echipelor reprezentative de junioare, tineret și senioare, cu mici întreruperi, în perioada 1977-1988. A obținut medalii la CB, iar cu senioarele s-a situat, alături de G. Chiraleu, pe locul II la JMU din 1983 (Canada), realizând cea mai bună performanță internațională din baschetul românesc. Antrenor emerit din 1991. Din 1992, devine președintele Clubului “Universitatea” Cluj-Napoca și a deținut această funcție până în ianuarie 1997.

MOLDOVEANU, VLAD (1989), n. în București. Crescut într-o familie de jucători de baschet, VM a fost de mic pasionat de sport. Primii pași în baschet i-a făcut împreună cu mama sa, Carmen Tocală, la ProBaschet Omnilogic, după care a fost pentru prima oară legitimat la

Steaua (antrenor Valerian Netolitzchi) și mai apoi la CSS 4 București (antrenor George Chiraleu). La 15 ani, pleacă în SUA cu o bursă la *St. John's High School* (absolvent promoția 2007). Pentru continuarea studiilor, trece la George Mason University, iar din 2009, este transferat la American University din Washington (absolvent promoția 2011). A studiat jurnalistică, istoria și în paralel comunicarea. După un sezon 2010/2011 foarte bun în Patriot League din NCAA, ziarul *Washington Post* a titrat: *un star*

american crescut în România. În 2010 și 2011, a primit mai multe distincții: de șapte ori declarat *Jucătorul săptămânii* în Patriot League; declarat în 2011 de asociația reporterilor sportivi cel mai bun jucător al Conferinței de pe Coasta de Est; inclus de două ori în echipă ideală a Patriot League; în 2011 a devenit al 28-lea jucător din istoria American University, cu mai mult de 1000 puncte în NCAA. În meciul cu Lehigh, din 8 ianuarie 2011, a stabilit un record personal, marcând 39 de puncte. Evoluțiile din NCAA l-au propulsat în pre-draftul NBA, fiind cotelat cu șanse reale de a deveni al patrulea sportiv român (după Groza, Grunfeld, Mureșan) prezent în campionatul profesionist nord-american. Din 2003, a fost selecționat și în echipele naționale ale României (U16, U18 și U20), iar din 2009 face parte din naționala de seniori.

MUREȘAN, GHEORGHE (1971), n. în Tritenii de Jos, jud. Cluj. A început să practice baschetul la CSS Cluj-Napoca, cu profesorii Liviu Morar și Voicu Moldovan, trecând apoi la "Universitatea" Cluj-Napoca, antrenor Gheorghe Roman. Campion al țării la juniori de 2 ori și la seniori cu "U" de 2 ori. A obținut trofeul eficienței în ediția 1989-1990 a campionatului intern, la vârsta de 19 ani. Component al loturilor naționale de juniori, tineret și seniori, cu 44 de selecții în prima reprezentativă a țării. Având talia de 2,30, împreună cu Titi Popa (2,18 m) a format un cuplu de centri, cu rol decisiv la obținerea celor două performanțe de excepție ale juniorilor români - locul IV la CE din 1990 (Olanda) și locul V la CM din 1991 (Canada). În anul 1993, a semnat un contract cu echipa franceză PAU Orthez (Franța, 1993), realizând un cert progres, care l-a recomandat pentru liga profesionistă americană. A promovat draftul și a devenit jucătorul echipei Washington Warriors. S-a stabilit în SUA și a continuat să joace până în 1999, când se transferă pentru un an la New Jersey Nets. În anul 2000, revine pentru un sezon la Pau Orthez – Franța. A fost nevoit să renunțe la cariera de jucător profesionist după ce a suferit o

intervenție chirurgicală la coloană în anul 2001. Este căsătorit și are 2 băieți, care practică baschet, football și atletism. Despre filmul *Urișul meu*, în care a fost protagonistul principal, spune că a fost o experiență senzațională pentru viață. Vine cu regularitate în fiecare an în țară și organizează câte un camp de antrenament pentru tinerii baschetabiliști. În prezent este angajat al fostului său club Washington Wizards, deținând funcția de Suit Ambassador, pentru întreținerea relațiilor cu sponsorii. Maestru emerit al sportului din 1995.

NAGY, LIVIU (1929-1989), n. în Oradea. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1954, specializarea baschet. Este considerat cel mai bun baschetbalist dat de Oradea. Ca jucător de performanță, evoluează în cariera sa în 4 cluburi: "Carmen" Oradea, "Dinamo" București, "Olimpia" MI București și "Dinamo" Oradea. Cu echipa "Dinamo" București (la care a jucat din 1949 până în 1958), a cucerit de 4 ori titlul național. A fost selecționat de aproape 120 de ori în echipa națională, participând și la 3 ediții de CE. Ca antrenor, a pregătit o perioadă echipa națională feminină de junioare și pe plan local, la Oradea, echipa feminină «Crișul». Maestru al sportului din 1955. Ca sportiv a realizat cele mai însemnate succese sub instruirea lui Grigore Avachian, împreună cu Emil Răducanu formând cel mai eficient cuplu de pivoți, decisiv în obținerea multor victorii pe plan național și internațional. În anii 1945-1947, la Oradea, a practicat și atletismul (săritor în înălțime).

NEDEF, MIHAI - vezi **Personalități**

NEGULESCU, CORNELIU (1932) n. în București. A absolvit Inst. de Cultură Fizică din București, specializarea baschet, promoția 1956, repartizat la clubul Dinamo. În intervalul 1958-

1963 funcționează ca profesor de educație fizică și sport la grupul școlar *Vulcan*. În 1964 ocupă prin concurs un post universitar în care se va consacra și promova până la nivel de profesor (ANEFS). Paralel cu activitatea didactică la catedra jocuri, secția baschet a ANEFS, a antrenat echipe de juniori și de baschet feminin *Constructorul* București, Institutul *Pedagogic* (divizia B), *Anefs* (divizia A). Cooptat ca antrenor secund al echipei naționale de baschet, reușește să o claseze pe locul IV la Jocurile Mondiale Universitare de la Budapesta (1995). Arbitru reputat, conducând în perioada 1970-1982 175 de jocuri internaționale, ca arbitru FIBA. Membru al Biroului FR. Baschet, președinte al Comisiei de competiții și al Colegiului de Arbitrii. A publicat 23 de lucrări și cursuri și 45 de articole și comunicări în simpozioane și stagii de instruire în țară și peste hotare. A fost distins cu medalia "Merite Sportive", cls. I-a (2006). A practicat în paralel și rugby, încă din anii junioratului (1950), timp de 15 ani activând ca jucător în echipele de divizia A și B. Cea mai bună performanță a realizat-o în cadrul echipelor de divizia A *Gloria Metal* București (1958-1961) și *Progresul* București. Din 1965, s-a dedicat cu succes activității de baschet

NETOLITZCHI, ANTON MARIAN (1958), n. în București. Absolvent al Facultății Militare de Educație Fizică și Sport (1997). Dovedind talent remarcabil se afirmă precoce în baschet câștigând din 1968 cu echipa liceului nr. 35 din București locul I la toate categoriile de vârstă. Următoarele festivaluri competiționale ale vârstei – festivalurile de minibaschet de la București (1969), Suceava (1970), titlurile de campion național în intervalul (1974-1977) de la București, Ploiești, Constanța și declarat cel mai bun jucător junior din 1977 îl recomandă ca jucător de baschet de elită. Din 1977 este legitimat la C.S.A. *Steaua*, purtându-i culorile până în 1993. O activitate internațională de excepție îl promovează, fiind selecționat de 46 de ori în echipa națională de juniori și tineret (1974-

1977), de 130 de ori în cea de seniori (1978-1989). A participat la 5 ediții ale CE, grupa A, ocupând locul X în Germania (1985) și locul XII în Grecia (1987), grupa B. Suedia (1984), Belgia (1986). A concurat cu echipa națională la 9 ediții ale Cupelor Europene, medaliat cu bronz la J.B. din 1986 de la București. A obținut 11 titluri de CN cu CSA *Steaua* și a câștigat 2 ediții ale Cupei României. Maestru al sportului și Maestru emerit al sportului, antrenor categ. I din 1977. A dobândit ordinul și Medalia "Meritul Sportiv" cls.I în 2007.

NETOLITZCHI, MIHAELA (1959), n. în București. Absolventă a Institutului de Educație Fizică și Sport din București, specializare baschet, promoția 1982. Încadrată inițial la Clubul Sportiv Școlar nr.1 din Medgidia (1982-1984) transferată în 1984 la Catedra de Educație Fizică și Sport a Universității Politehnice din București, unde din 2003 funcționează în calitate de conferențiar doctor în Educație Fizică și Sport (2003). A început să practice baschetul la 12 ani (1972), la secția de baschet a liceului nr. 35, cu program de sport. Din 1977 a jucat 12 ani pentru echipa Politehnica București (1989). Antrenor categ. I în 1997, cucerește cu formația *Politehnica* București, 2 titluri de CN, 3 de vicecampionă. A publicat 9 cărți, 12 articole și a comunicat 33 de studii în simpozioane științifice. Membru al Consiliului Științei Sportului. Maestru Emerit al Sportului în anul 1997.

NICULESCU, DAN (1929-1999), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1968. Debutază în baschet în 1944, la AS "Delavrancea", unde activează până în 1947, când se transferă la Clubul.CFR., apoi, după 2 ani, la "Dinamo", până în 1960, cucerind sub culorile acestui club 4 titluri de campion național. În 1949, este selecționat în echipa

națională unde joacă, cu întreruperi, timp de 8 ani, în 71 de meciuri internaționale. Evoluează la turneul preolimpic de calificare pentru JO de la Helsinki (1952), la CE de la Moscova (1953) și Budapesta (1955) și la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților de la București, Praga și Varșovia. Ca jucător, a fost instruit de următorii antrenori: G. Avachian, Al. Popescu, V. Popescu, S. Ferencz și A. Petroșanu. Profesiunea de antrenor o începe în 1960, la Clubul "Dinamo" București, unde activează până în 1982 cu rezultate foarte bune: 12 titluri naționale, multiple succese în întâlnirile internaționale intercluburi. De mai multe ori antrenor al echipelor naționale, cu care a participat la CE de la Belgrad și Essen (1961 și 1971) și la JB din 1977 și 1978, când reprezentativa României a ocupat locul II. Conduce echipa națională la turneele din China și Brazilia. Maestru al sportului (1955); Antrenor emerit (1973); primește Ordinul "Merite Sportive" clasa a II-a în 1968. Preocupările sale în domeniul metodologiei s-au manifestat prin comunicări tehnice de specialitate în cadrul Cabinetului Metodic al Clubului "Dinamo". Membru al Biroului federal al FR Baschet, președinte al Colegiului de Antrenori. Vicepreședinte al FR Baschet în perioada 1990-1993.

NICULESCU, DAN II (1953), n. în București. A început baschetul cu prof. Valentin Dăscălescu, la Liceul Sportiv nr. 35 București, trecând apoi în pregătirea lui George Chiraleu, până la terminarea junioratului; a obținut 6 titluri de campion al țării la această vârstă. A debutat în divizia A în 1972, la "Dinamo" București, sub bagheta antrenorului Dan Niculescu I (coincidență de nume), jucând până în 1990 și din nou în 1992-1994. Ca dinamovist, a realizat 9 titluri de campion al României. În 1990-1991, a activat în Franța, la echipa BC Orleans, iar în 1991-1992, a fost antrenor la Ada Bois (Franța). Între 1994-1997, a jucat în divizia A la "Rapid" București. Component de bază al echipelor naționale de juniori (a debutat la 15 ani)

și al primei reprezentative a țării (debut la 17 ani). A evoluat de 204 ori la echipa națională a României, cu care a participat la 5 turnee finale ale CE, înscriind pentru echipa noastră peste 2 500 de puncte. Declarat cel mai bun jucător al țării în 1978 și cel mai eficient coșgeter în anii 1987 și 1989. Recordurile carierei: 52 de puncte pentru "Dinamo" într-un joc cu "Farul" Constanța, 72 de puncte în finala CN de juniori de la Iași, 78 de puncte pentru formația franceză BC Orleans. În 1998, a antrenat în Tunisia la Nabeau. Revenit în țară, a dorit să-și continue activitatea și la 46 de ani este jucător-antrenor la divizionara B . CSȘ 4 București, fiind astfel din nou lângă fostul său antrenor G. Chiraleu și arătând o longevitate sportivă de care a dat dovadă numai Eva Ferencz în baschetul feminin. Antrenor de baschet și Maestru emerit al sportului.

NICULESCU, EMIL (1932), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al SMTCF (Predeal) în 1952. Debutază în baschet în 1950, la echipa "Cartea Românească", avându-l antrenor pe G. Moldoveanu, unde joacă un an; în 1951-1952, sub conducerea prof. Encuțescu, evoluează la echipa ȘS din Predeal. Din 1952, începe să joace în divizia A "Armata" Iași, unde rămâne timp de un an. Adevărata sa consacrare, care i-a adus și faima de cel mai bun conducător de joc, se produce în 1953, când este legitimat la Clubul "CCA" ("Steaua") unde, dirijat de renumitul antrenor Constantin Herold, până în 1968, cucerește 10 titluri de campion și participă la 6 ediții ale CCE. Din 1968, se transferă la echipa ICHF ("Soced"), unde mai joacă până în 1977. Este selecționat în echipa națională în 1953, unde rămâne timp de 10 ani ca jucător titular, participând la peste 120 de jocuri internaționale și la 5 ediții ale CE. Este Maestru al sportului din 1959 și Maestru emerit al sportului din 1998. Cu vitalitatea-i recunoscută, a jucat baschet până la vârsta de 44 de ani.

NICULESCU (ANTONESCU), VIORICA (1934-2008), n. în Ismail, jud Constanța. Ingineră, absolventă a Institutului de Construcții București, Facultatea Instalații, promoția 1957. Debutază în baschet în 1952, la Clubul “Constructorul” București,

avându-l antrenor pe Grigore Avachian. Activează la acest club până în anul 1958, când se transferă la Clubul “Știința” București -antrenor, Constantin Dinescu. În intervalul 1956-1968, cucerește 10 titluri de campioană națională și participă de 4 ori la CCE. Este selecționată în echipa națională în 1954. Timp de 12 ani va juca în 143 de meciuri internaționale, dintre care 5 ediții ale CE (de trei ori locul IV), o dată la CM (1959 . Moscova) și 3 ediții ale JB. La echipa națională a fost antrenată de prof. Leon Teodorescu și Sigismund Ferencz. A fost căpitanul echipei naționale feminine de baschet timp de 7 ani (1959-1966). Pentru întreaga sa activitate sportivă, i-au fost decernate titlurile de Maestră a sportului (1958) și Maestră emerită a sportului (1967). Căsătorită cu Niculescu Dan, a format o familie sportivă exemplu de dăruire, modestie și sportivitate pe terenul de sport și în societate.

NOSIEVICI, DRAGOȘ (1938), n. în com. Șișcăuți, azi în Ucraina. De profesie inginer petrolist, absolvent al Institutului de Petrol și Gaze din București, promoția 1959. Joacă baschet în divizia A la cluburile: “Olimpia” - Ministerul Învățământului (antrenoare Stela Rusu),

“Steaua” (Constantin Herold) și “Aurul” Brad. Cu echipa “Steaua”, a cucerit 4 titluri naționale și, în intervalele 1962-1963 și 1966- 1970, a participat la 4 ediții ale CCE (11 jocuri, în care a marcat 162 de puncte) și la 2 ediții de Cupa Cupelor. Cu echipa națională, ia parte la 4 ediții ale CE și la “Universiada” din 1961. Din 1964, pleacă la Luxemburg, având o dublă ipostază: jucător și antrenor. Se stabilește în

Germania la “Bayer-Lewerkusen”, unde antrenează echipe feminine și masculine. Este Maestru al sportului.

NOVAC, GHEORGHE (1945), n. în București. De profesie jurist, absolvent al Facultății de Drept din București, promoția 1971. Ofițer superior MI. Debutul în baschet s-a produs în 1961, la Clubul «Rapid» București, unde joacă timp de un an, antrenat fiind de

dr. Tudor Minescu. Este legitimat apoi la *Olimpia*, în perioada 1961-1962, divizia B (antrenoare Stela Rusu). Consacrarea îi vine însă ca jucător la Clubul “Dinamo” (1964-1981), antrenat de Dan Niculescu; aici va cuceri 13 titluri naționale, participând la tot atâtea ediții ale CCE (un loc V în 1975). În echipa națională, va fi prezent în perioada 1965-1980, având peste 300 de selecții. Preocupat de profesia de antrenor, conduce destinele echipei “Dinamo”, în perioada 1981-1982 (ca secund) și 1983-1990 (ca antrenor principal), câștigând de două ori CN. De asemenea, este și antrenor al echipei masculine reprezentative (1985- 1991), când realizează două calificări la CE în prima grupă valorică (1987 și 1989). A fost membru în Biroul federal al FR Baschet și al Colegiului Central al Antrenorilor. A avut preocupări pentru activitatea metodologică și de cercetare, participând cu lucrări de specialitate la simpozioanele și sesiunile de comunicări ale FR Baschet și ale Clubului “Dinamo”. În perioada 1991-1996, a fost președinte executiv al Clubului “Dinamo”, fiind părtaș la toate performanțele de răsunet realizate de sportivii clubului. Este Maestru emerit al sportului și Antrenor emerit (1991).

NOVACEK, ARMAND (1937), n. în București. Absolvent al Institutului Militar de Medicină Umană, medic la Spitalul Militar din București, până la plecarea din țară (1962). A început baschetul cu prof. Corneliu Negulescu și Alexandru

Popescu la “Metalul 23 August”, după care s-a transferat la “CCA”, o dată cu intrarea la facultate. A făcut parte din echipa de “aur” a “CCA”, pregătită de Constantin Herold. A obținut 7 titluri de campion al României, din care în 2 rânduri cu “Metalul 23 August” și de 5 ori cu “CCA”. Titular al echipei naționale de seniori, cu participări relevante atât la cele 3 ediții ale CE, cât și la numeroasele întâlniri din CCE cu echipa sa de club. “CCA”. Maestru al sportului.

ODOBESCU, CONSTANTIN (1908-1989), n. în București. A fost absolvent al Facultății de Drept. Ca jucător de baschet, a evoluat doar la echipa “Tenis Club Român” (TCR), unde a cucerit 2 titluri naționale. A fost arbitru oficial și arbitru onorific FIBA din 1971. A activat timp de peste 25 ani ca arbitru și oficial în cadrul FR Baschet și, de asemenea, tot în cadrul acestui organism, a făcut parte, în mai multe rânduri, dintre membrii colectivului de conducere.

PÂRȘU (SZABADOS), SUZANA (1948), n. în Târgu Mureș. Absolventă a IEFS, promoția 1970, cu specializarea baschet. Cadru didactic la Institutul Politehnic București. A fost selecționată în baschet la ȘSE Târgu Mureș, de către prof. Vasile

Kadar (fost jucător internațional). S-a transferat la Liceul «B. Bolyai», unde și-a continuat pregătirea cu apreciatul prof. Gheorghe Fülöp. A evoluat pentru IEFS, “Mureș” Târgu Mureș și *Politehnica* București. Internațională de junioare și senioare, a cumulat un număr de 230 de selecții. A participat la 5 ediții ale CCE, în două rânduri reușind calificarea în semifinalele competiției. A făcut parte din echipa țării de 2 ori la JMU, locul VI. Declarată cea mai bună baschetbalistă a țării în 1972. Este conferențiar la Institutul Politehnic București. Maestră emerită a sportului din 1997.

POP, HORIA (1943), n. în București. Absolvent al IEFS (1996), profesor cu specializarea baschet. A fost legitimat ca jucător la “Politehnica” și “Știința” Cluj. Profesor la CSS *Viitorul* Cluj, timp de peste 25 de ani, selecționând și promovând în loturile naționale mai multe jucătoare: A. Dragoș, T. Enyedi, Il. Manases, M. Marina, M. Vereș și altele. Cu CSȘ Cluj, a obținut 7 titluri la nivelul junioarelor I (3) și cu cadetele (4). Antrenor secund la “Universitatea” Cluj-Napoca (principal . N. Martin), în perioada 1988-1992, devenit principal între 1992-1995. De-a lungul anilor, a fost antrenor la loturile naționale de cadete, junioare și senioare. La CE de junioare din 1986, a ocupat locul V, ca și la competiția europeană a cadetelor din 1985. Împreună cu antrenoarea Adriana Niculescu (“Crișul” Oradea), în 1989 a realizat locul II la CE de cadete (Timișoara), iar în 1990 a ocupat cu naționala României de junioare locul III (Spania) - acestea fiind singurele medalii obținute până în prezent de baschetul românesc la europene. Antrenor emerit din 1991. Din 1994 este conferențiar universitar la Facultatea de Educației Fizică și Sport, din cadrul Universității Babeș Bolyai – Cluj Napoca. În 1999 antrenează echipa feminină de junioare ProBaschet, singurul club privat câștigător al titlurilor de campioni naționali de juniori I și II. Din 2003 înființează clubul privat *PH Baschet*, unde se antrenează peste 150 de copii, în grupa de vârstă de la 10 la 18 ani, sub îndrumarea a 4 antrenori. În perioada 2003-2009 domină de o manieră categorică competițiile interne, cucerind 10 locuri I, 5 locuri III, la categorii de vârstă începând cu minibaschet, juniori III, II, I, sub conducerea directă a soției sale Pop Marilena. Un recent produs al baschetului instruit sub îndrumarea lui Pop Horia este Gabriela Mărginean, care a evoluat pentru Colegiul Drexel, în Campionatul Universitar American (NCAA), devenind cea mai bună marcatoare din istoria conferinței CAA (Colonial Athletic Association), acumulând în cariera sa universitară 2164 de puncte marcate.

POPA, CONSTANTIN (1971), n. în București. A început practicarea baschetului la CSS 4 București, cu prof. Horațiu Giurgiu (fost internațional) și apoi cu prof. Liviu Călin, obținând 3 titluri de juniori 1, în anii 1986- 1988. A mai evoluat la "Soced" și "Dinamo"

București. Din anul 1991 devine student la Miami University (SUA), unde, datorită taliei sale de 2,18 m și a unei îndemânări ieșite din comun, reușește să realizeze un progres deosebit și, după 4 ani, participă la draftul pentru NBA, fiind admis pentru echipa Los Angeles Clippers. A preferat să plece în Europa și a devenit jucător profesionist la Maccabi Tel Aviv în 1997, cu care devine campion al Israelului și participă în Euroligă, având un contract până în anul 2000. Jucător în echipele naționale de cadeți, juniori, tineret și seniori ale României. Cele mai bune rezultate obținute sunt la CE de juniori din 1990 (Olanda) - locul IV și la CM de juniori din 1991 (Canada) - locul V, cea mai bună poziție ocupată de o echipă română la mondiale. Cuplul de pivoți (centri), pe care l-a format cu Ghiță Mureșan, a constituit factorul determinant al performanțelor. Maestru al sportului. Stabilizat în străinătate.

POPA, VASILE (1949), n. în comuna Șoimari, jud. Prahova. Absolvent al Institutului Politehnic București, Facultatea de Transporturi, promoția 1972. A început baschetul la CSS Ploiești, având ca antrenore pe Silvia Popescu, unde a jucat până în 1966, obținând o

medalie de bronz la CN de juniori. În perioada 1966-1972 a evoluat la Politehnica București, în divizia A, obținând de două ori locul III: În perioada 1972-1984 a fost component al echipei *Dinamo* București, cucerind șase titluri de campion național și o medalie de argint la Dinamoviada. Din 1968 și până în 1978, a fost componentul echipei naționale. În

perioada 1984-1986 a urmat cursurile școlii de antrenori din cadrul ANEFS. Între 1984-1997, 2000-2004 și 2009-2010, a fost antrenor al echipei *Dinamo* București, câștigând patru titluri de campion național. Între 1994-1995 a fost antrenor al echipei naționale, obținând calificarea la CE, grupa B.

POPESCU, ALEXANDRU (1919-2007), n. în București. Absolvent al Facultății de Drept și ulterior al ANEF, a fost unul dintre cei mai valoroși antrenori ai baschetului românesc; a fost considerat cel mai bun tactician al acestui joc. Ca jucător-antrenor la "Metalul 23 August"

București, a obținut în 1950 și 1952 titlul de campion al țării, rezultat repetat ca antrenor în 1957 cu "Dinamo" București. A fost antrenorul principal al echipelor naționale de juniori, tineret și seniori ale României, obținând la nivelul juniorilor de 2 ori titlul de campion balcanic, la seniori poziții secundare la aceeași competiție și, prin locul V la CE din Finlanda (1967), a egalat cea mai bună performanță a băieților la europene (realizată și în 1957). Timp de 7 ani, a funcționat ca antrenor federal, secretarul general al federației fiind în această perioadă Octav Dimitriu. Și-a încheiat activitatea de antrenor la «Voința» București (fete). Fiind foarte apreciat de FIBA, a participat ca invitat (lector) la multe conferințe, stagii și cursuri pentru antrenori și arbitri în Grecia, Turcia, Iugoslavia, Franța, Belgia. În anul 1976, a emigrat în Canada, devenind șeful catedrei de jocuri sportive la Universitatea de Sport din Quebec. Antrenor emerit (1973).

POPESCU, CRISTIAN (1937), n. în București. De profesie inginer. Ca jucător de baschet, a evoluat doar la un singur club și anume, la "Rapid". Jucător internațional, cu o viteză de deplasare, de pasare și cu un simț al coșului remarcabile. A fost selecționat

în echipa reprezentativă de baschet a României de 145 de ori, participând la 5 ediții ale CE. Din 1961, a obținut titlul de Maestru al sportului. Ca sportiv, a dat dovadă de un fair play deosebit, iar tehnica sa individuală a dus-o până la măiestrie, realizând acțiuni eficiente și de o rară frumusețe. Ca jucător, a fost instruit de V. Popescu, Alex. Popescu, H. Tursugian.

POPESCU, VASILE (1925-2003), n. în București. Absolvent al Facultății de Drept și al ASE din București, promoția 1947 și al IEFS, promoția 1964. S-a inițiat în jocul de baschet la AS "Înainte" din București și s-a consacrat ca jucător la Clubul "Telefoane". A

fost selecționat de 74 de ori în echipa națională. După abandonarea carierei de jucător, a fost promovat ca antrenor, încredințându-i-se conducerea loturilor naționale cu intermitență până în 1974. A obținut cu echipa națională locul V la CE din 1957, locurile II și III la Balcaniadă. A desfășurat în paralel și activitate didactică universitară, ajungând până la gradul de conferențiar. A semnat 2 monografii și articole cu tematică privind metodologia jocului de baschet. Antrenor emerit. A fost unul dintre puținii antrenori din România care a participat la un stagiu în SUA, la revenire scriind *Baschetul în America* (1969). O perioadă a activat și ca arbitru, devenind chiar arbitru internațional FIBA.

PREDESCU, AUREL (1929), n. în Oradea. A absolvit ICF din București, promoția 1953, fiind reținut ca asistent la Catedra de jocuri sportive, secția baschet, perioadă în care a fost antrenorul echipei divizionare de baschet masculin a ICF, ocupând locul II în CN

1954/1955, după care a funcționat ca antrenor secund la lotul național de baschet (1956-1959). Din 1960, a primit sarcina să conducă lotul național de baschet tineret. În 1962, s-a transferat la FR Baschet,

pe funcția de antrenor federal, unde a funcționat până la finele anului 1966. În acest răstimp, echipa de senioare, de care a răspuns direct, a realizat una din cele mai bune performanțe din baschetul feminin românesc, clasându-se pe locul IV în CE, în edițiile anilor 1964 și 1966. În 1968, a fost numit șeful Secției de jocuri sportive din CNEFS. În intervalul 1970-1974, a îndeplinit funcția de consilier tehnic al președintelui CNEFS. Membru al Comisiei FIBA de organizare a cupelor europene (1966-1974). După o revenire la FR Baschet ca antrenor federal, a lucrat ca expert la Centrul de Perfecționare a Cadrelor din MTS, iar după desființarea acestuia în 1990, a fost transferat la COR. Membru COR 1990-2002. În calitate de inspector de specialitate și membru în comisia tehnică olimpică a sprijinit activitatea centrelor naționale Olimpice de juniori. A făcut parte din conducerea tehnică a delegațiilor sportive ale României, participând la JO de la Moscova 1980, Barcelona 1992, Atlanta 1996, Sidney 2000 și Atena 2004. Și-a continuat activitatea la COR până în anul 2004. De-a lungul anilor, a colaborat la redactarea și editarea a 12 lucrări privind metodică antrenamentului în jocurile sportive și metodologia dezvoltării calităților motrice. A fost decorat cu Crucea Națională *Serviciul Credincios* Clasa a III-a (2000), Ordinul Meritul Sportiv cl. a II-a (2004) și Ordinul *Meritul Sportiv* Clasa a II-a cu bareț (2006).

PREDESCU, TEODORA (1935), n. în București. A absolvit SMTCF în 1952 și apoi ICF din București, promoția 1956. Jucătoare de baschet, legitimată la cluburile *ICF* și *Știința București*, cu ale căror echipe a fost campioană națională. Maestră a sportului în 1960. Componentă

timp de 10 ani a echipei naționale de baschet - senioare a României, cu care a participat la 3 ediții ale CE și la un CM de senioare. A continuat să activeze în baschet, ca antrenoare și șef de secție la CS, ICF, IEFS și ANEFS obținând în perioada 1960-1995, numeroase locuri I și II în CN de baschet, diviziile A și B. Funcția de bază care a consacrat-o a fost cea de cadru didactic

la Catedra de jocuri sportive, ramura sportivă baschet, în cei 42 de ani de carieră promovând de la gradul de asistent la cel de profesor universitar. A susținut teza de doctorat în 1997. A elaborat cursuri teoretice și a condus lucrări practice ale promoțiilor de studenți începând din 1956. Din anul 1998 este conducător științific de doctorat. A condus peste 50 de teze de doctorat cu teme majore managementul sportiv, optimizarea pregătirii fizice în jocul de baschet, fotbal, tenis etc. A publicat 27 de cărți, manuale și cursuri în diferite edituri din București și provincie. A scris peste 50 de articole științifice, metodice și studii de specialitate pe care le-a publicat în țară și străinătate. A susținut 64 de comunicări științifice în perioada 1957-2003. Dintre lucrările publicate reținem: *Baschetul la copii și juniori*, *Minibaschet*, *Baschet . teorie tactică*. Decorată cu *Medalia Meritul Sportiv Clasa I* (1972) și cu *Ordinul Meritul Sportiv Clasa a III-a* (2006).

PRUNCU (SIMON), MARGARETA (1942), n. în Sfântu Gheorghe. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF (1964), conferențiar universitar. A jucat baschet în trei cluburi: „Voința” Brașov, „Constructorul” și „Politehnica” București. Cu echipa „Știința-Politehnica”

București, a realizat 7 titluri de campioană națională și s-a calificat în 1974 în semifinalele CCE. A fost selecționată în echipa României de 65 de ori, participând la 3 CE. Din 1965, este Maestră a sportului, iar din anul 1997 este Maestră emerită a sportului. Antrenor secund al echipei masculine de divizia A Sportul *Studentesc* București (1990-2003).

RACOVITĂ (POP), ANCA (1939), n. în București. A debutat în baschet în 1953 la *SMTCF* București, antrenor Manea Emil. A jucat la cluburile **Știința Învățământ** București și *Rapid* București, din 1959 până la sfârșitul carierei. A fost selecționată în echipa națională,

în anul 1955, antrenor Ferencz Sigismund și a evoluat până în 1970, acumulând peste 230 de selecționări. A ocupat locul IV la CE Moulhouse, Franța 1962; Budapesta 1964 și Cluj-Sibiu 1966. A fost selecționată în echipa Europei și a primit oferte de a juca în Franța și Germania, dar nu au fost onorate, neprimind aprobarea forurilor sportive din acea perioadă. Are 6 titluri de campioană națională. Maestră a sportului (1964) și Maestră Emerită a sportului (1968). A fost figura emblematică a baschetului feminin al anilor '60. Actualmente stabilită în Elveția.

RĂDUCANU, EMANOIL (1929-1991), n. în București. A jucat pentru 3 cluburi: „Metalul” și „Dinamo” din București și „Farul” din Constanța. A câștigat 6 titluri de campion național, de 2 ori cu „Metalul” și de 4 ori cu „Dinamo”. În echipa națională de seniori, a fost selecționat de 110 ori și a participat la 3 ediții ale CE (1953, 1955 și 1957). Ca antrenor, a pregătit în mod deosebit echipa „Farul” Constanța și o perioadă ceva mai scurtă, „Politehnica” Iași și echipa „Dinamo” Oradea. În anii 1956-1957, a fost considerat unul dintre cei mai buni pivoți din Europa. Mastru emerit al sportului și arbitru divizionar A. Selecționat în echipa Europei (1957).

RIEGLER, CORNELIU (1915 - 1985), n. în București. Absolvent al Academiei de Științe Economice, promoția 1938. A fost jucător de baschet și rugby, în diviziile naționale, la cluburile „Sportul Studentesc” și „Viforul Dacia”. A mai jucat baschet la CS „Colțea”. Component al echipei naționale de baschet participantă la CE din 1935 (Geneva). A fost antrenorul echipei feminine de baschet „Știința” cu care a câștigat titlul de campioană națională în 1950. A antrenat echipa națională masculină de baschet în 1951. S-a remarcat prin consecvența cu care a promovat spiritul de fair-play. A activat și ca arbitru.

ROMAN, GHEORGHE (1948-2007), n. în Cluj. Absolvent IEFS (1970), obținând diploma de licență în educația fizică și sport, specializare baschet. A practicat baschetul, ca junior la Școala Sportivă Cluj, iar ca senior legitimat la cluburile: I.E.F.S. București (1966-1970),

Politehnica Cluj (1970-1973), *Universitatea Cluj – Napoca* (1973-1980), perioadă în care a obținut de trei ori locul trei în campionatul național. Între anii 1970-1976, a făcut parte din echipa națională de baschet, obținând o medalie de bronz la Jocurile Balcanice din 1972. Ca antrenor a activat la *Clubul Sportiv Universitatea Cluj – Napoca* (1980-1983), obținând cu echipa titlul național în anii 1992 și 1993. Începând din anul 1970 a desfășurat activitate didactică la Școala Sportivă Cluj (1970-1971), ca profesor de baschet, asistent universitar la Institutul Politehnic Cluj, la catedra de educație fizică (1971-1973). Din 1973 până în 2007 a funcționat la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj – Napoca la Facultatea de Educație Fizică și Sport, urcând toate treptele universitare până la titlul de profesor universitar la catedrele de Jocuri Sportive și Teoria Educației Fizice și Sportului. La această facultate a ocupat funcțiile de prodecan, iar din anul 2000, de decan. În anul 2003 a obținut titlul științific de doctor în educație fizică și sport obținut la A.N.E.F.S. București. În perioada 1998-2007, a funcționat și ca președinte al *Clubului Sportiv Universitatea Cluj – Napoca*. A publicat peste 200 articole și lucrări de specialitate, dintre care se remarcă: *Antrenamentul și competiția în sportul de performanță* și *Evaluarea în jocul de baschet*.

ROȘIANU, MARIA (1952), n. în București. Absolventă a IEFS, cu specializarea baschet. A fost selecționată și pregătită pe toată perioada junioratului de regretatul prof. Gheorghe Benone, la Liceul Sportiv nr. 35 din București, această “uzină” de jucătoare și jucători de baschet.

A evoluat apoi la echipele bucureștene “Rapid”, “Voința”, IEFS, “Politehnica”. De 4 ori campioană națională la senioare și junioare și o dată campioană balcanică la junioare. Internațională de junioare și senioare, cu o prezență în peste 240 de întâlniri cu echipa națională de senioare, participantă la CE și la Turneul preolimpic din 1980 (Varna). A făcut parte din echipa României la JMU la 2 ediții. Numeroase prezențe în meciurile din cadrul CCE. După terminarea activității competiționale, în 1986 a devenit antrenor secund la Clubul “Politehnica” (principal fiind C. Dinescu), iar după retragerea antrenorului principal, a preluat în totalitate echipa studentască (1992). Antrenoarea echipei divizionare BNR București. Maestră emerită a sportului.

ROȘU, GHEORGHE (1928), n. în București. Absolvent al ICF (1952), profesor de educație fizică, specializarea baschet. Jucător la echipele Înainte (antrenor Vasile Bordeianu 1945-1948), CSU (antrenor: Dănilă Alexandru 1948-1950), “Știința” ICF (antrenor: Herold Constantin

1951-1952). După absolvirea ICF se stabilește la Brașov și începe activitatea la SMTCF (1953-1956) și apoi la Școala Sportivă, Clubul Sportiv Luceafărul și Brașovia (1956-1996). În paralel este asistent la catedra de educație fizică a Institutul Politehnic Brașov (1964-1993). În perioada 1974-1975, antrenor al echipei naționale în Algeria, revine în țară și antrenează, în perioada 1976-1992, CSS Brașov. În 1990 se pensionează, dar nu abandonează activitatea în baschet și în perioada 1997-2003, este asistent la Universitatea Transilvania, catedra de educație fizică. Activează ca antrenor în anii 1953-1954 la Progresul Brașov, masculine, divizia A; 1954-1981 la Olimpia Brașov, feminin, divizia A; 1989-1996 la CSU Brașov, masculin, divizia B, după care predă ștafeta antrenoratului fiului său. Cu echipele antrenate a cucerit 20 de titluri de campion național la copii și junioare la toate categoriile de vârstă. A fost primul organizator al competiției Cupa Carpați Brașov, în perioada 1960-1967, pentru copii de vârstă 8-14 ani,

întrunind un număr de 60-100 echipe participante. A fost precursorul minibaschetului în România. Din 1967, competiția Cupa Carpați a fost preluată de FR Baschet și s-a desfășurat sub denumirea de *Festivalul de Minibaschet*, sub directa îndrumare a regratului profesor Stelian Gheorghiu. În 1978, a fost antrenorul lotului național de cadete, locul IV, CE Spania; în 1980, locul IV la CE Ungaria; 1979, loc IV, CE junioare, Medina și locul I CB Târgoviște. A format, pentru baschetul de performanță, următoarele jucătoare: Șimon Cucuruz Octavia, Hanelore Spiridon Kraus, Vogel Savu Ecaterina, Șimon Pruncu Magdalena, Gal Jerebie Magdalena. Antrenor emerit în 1990. Antrenor internațional FIBA (1960-1970). Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv, clasa a III-a (1967) și Ordinul Meritul Sportiv clasa I (1969). Cetățean de onoare al orașului Brașov (2008).

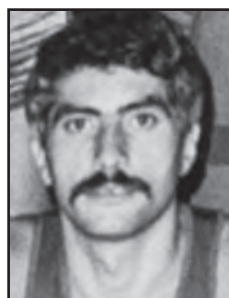
RUSU, STELA (1926-2008), n. în Arad. Absolventă a IEFS, promoția 1951. A urmat ulterior cursurile Facultății de Sociologie din București. Jucătoare de baschet în anii '40, a purtat tricourile cluburilor "Sportul Studentesc", "Știința" ICF, "Constructorul", "Olimpia". A

activat ca antrenoare la mai multe cluburi bucureștene ("Politehnica", "Știința" etc.) și a condus echipa națională de juniori și tineret, remarcându-se prin priceperea sa pedagogică de a asocia o pleiadă de jucători, care au făcut parte din elita baschetului românesc al anilor '60-'70. A publicat articole cu profil metodologic și sociologic. Activitatea didactică după 1980 și-a desfășurat-o în Germania, unde s-a stabilit definitiv.

RÜHRIG, MATEI (1942), n. în comuna Tîrpiu, jud. Bistrița Năsăud. Absolvent al Institutului Agronomic – Cluj în 1965 și a Facultății de Educație Fizică din Cluj în 1974. Joacă baschet la echipa *Universității* Cluj din 1963 până în 1978,

unde este multiplu campion medaliat cu bronz în campionatul primei divizii a României. A mai jucat și handbal în 11, la Bistrița unde este vicecampion național; clasat pe locul II la "Turneul Speranțelor Olimpice"; ocupă locul IX la CE de la Caserta – Italia în 1969; dublu campion balcanic, în 1964 în Grecia și 1965 în Iugoslavia; are 60 de selecții în echipa națională de tineret a României și 130 de prezențe în prima echipă reprezentativă a țării între anii 1966 și 1973. Dedicându-se antrenoratului, obține categoria I în România. Din 1980 se stabilește în Germania, unde antrenează echipa din Ansbach până în anul 2000. Câștigă cu această echipă campionatul Bavariei în 1986, promovând-o din liga a 4-a până în liga a 2-a; a activat la old-boys până în 1998, unde câștigă în 1997 campionatul Bavariei la categoria acestei vârste. Joacă și astăzi, cu regularitate, tenis de câmp.

SAVU, ALIN DAN (1942), n. în Galați. Absolvent al Liceului «Spiru Haret» din București (1960), al Facultății de Biologie București, promoția 1965 și al IEFS, promoția 1980. Și-a început activitatea sportivă în 1960, ca jucător de baschet la «Știința» București, unde a rămas

până în 1965. Între anii 1965 și 1977, a fost jucător de baschet la CSA «Steaua». În continuare, a lucrat ca biochimist la Policlinica MApN (1977-1983), ca șef al laboratorului de biochimie al CSA «Steaua» (1983-1990), ca secretar al CSA «Steaua» (1990-1992), ca șef al biroului de presă al CSA «Steaua» (1992-1996), ca redactor șef al bilunarului «Steaua-sport magazin» (1991-1996) și, din 1997, ca redactor șef al revistei săptămânale «Fotbal plus». După anul 1990, dedicându-se profesiei de ziarist sportiv, a mai colaborat la: «Zig-zag-Fotbal», «Fotbal internațional», «Caleidoscop sportiv», «Tineretul liber», «Fair play», «Gazeta sporturilor», «Sportul românesc», «Sport XXI», «România liberă», almanahul «Tribuna», almanahul «Viața armatei», revista «Viața armatei» și «Observatorul militar». Cariera sa sportivă cuprinde o serie de prestigioase performanțe: 17 ani participant în CN, între 1961 și 1978; 4 titluri de campion național, 205 selecții în echipa națională, între anii 1963 și 1973;

de 2 ori, în 1967 și 1968, a fost selecționat în echipa Europei. Colonel MApN în rezervă, Maestru al sportului din 1966 și Maestru emerit al sportului din 1992. Prodigioasa sa activitate ziaristică l-a impus în rândurile celor mai valoroși oameni de presă din țara noastră, de după anul 1989.

SAVU (VOGEL), ECATERINA (1946), n. în București. Profesoară, absolventă a Facultății de Filologie - limbi slave. Ca jucătoare de baschet de performanță, evoluează în 2 cluburi: "Voința" Brașov (antrenor Gheorghe Roșu) și "Politehnica" București, cu această ultimă echipă cucerind 7 titluri de campioană națională. A fost selecționată în echipa României de 200 de ori, participând la 4 ediții ale CE. Cu echipa "Politehnica" București, s-a calificat de 2 ori în semifinalele CCE. Maestră a sportului din 1967. Din anul 1997 a devenit Maestră emerită a sportului. Șef de lucrări în cadrul Institutului Politehnic din București.

SĂDEANU, RODICA – vezi FR Volei

SĂDEANU, SIMION (1917-1990), n. în București. Absolvent al Facultății de Arhitectură, promoția 1942. Veteran de război. Ca jucător de baschet, a fost legitimat la cluburile "Sportul Studențesc", CFR și "Viforul Dacia", coechipier al renumiților jucători ai anilor '40, Bădulescu, Stelorian, Niculescu și Avachian, toți componenți ai echipei naționale. S. S. s-a remarcat printr-un stil cu totul personal al aruncării la coș de la distanță, imprimând mingii o rotație inversă procedurii clasic.

ȘERBAN, ALEXANDRU (1923), n. în Cluj. Absolvent al Facultății de Construcții din cadrul Institutului Politehnic Timișoara (1948). Repartizat inginer la renumita fabrică de încălțăminte Dermata Cluj. Înființează din primele zile o

secție de baschet, care va participa cu echipa masculină și feminină în campionatele orășenești, ulterior regional, calificându-se pentru finalele naționale în următorii ani (1942-1952). Din 1952 este angajat, ca antrenor la secția de baschet a CS U Cluj, unde antrenează cu rezultate din ce în ce mai bune echipa feminină și în 1953 și 1954, câștigă în premieră titlul de campioană națională, întrerupând șirul victoriilor realizate până atunci de echipele din București. În campionatul divizionar din 1954, echipa fetelor de la U Cluj, au realizat o performanță remarcabilă, câștigând toate meciurile din turul și returul competiției. Alternativ, a mai antrenat și echipa masculină a clubului și temporar, a fost angrenat și ca antrenor al lotului național de fete. De-alungul activității, a promovat la echipa națională feminină sportivele surori Cristea Margareta și Elisabeta – Maestre ale Sportului, Rostaș Ileana – Maestră a Sportului și Albu Ana. Dintre acestea, Cristea Elisabeta, a făcut parte din echipa națională, care a participat pentru prima oară la CM feminin de la Moscova, din 1957 (loc 6). După pensionare (1983), continuă să activeze, ca voluntar, la Comisia Județeană de Baschet Cluj. Pentru activitatea și rezultatele obținute în baschet, în cadrul CS U Cluj, în anul 2009, Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret i-a acordat titlul de Antrenor Emerit al Sportului.

ȘERBAN, OCTAVIAN (1943), n. în comuna Iarăși, jud. Covasna. Absolvent IEFS (1965). Profesor educație fizică, cu specializarea baschet. A făcut primii pași în jocul de baschet la LPS Brașov, cu profesorii Stroe Dumitru, Emil Gârleanu și Vasile Geleriu (1959). Joacă în

echipa *Luceafărul* Brașov (1959-1961); *IEFS* București (1961-1965). După absolvirea Institutului (1965), se stabilește la Mediaș, ca profesor de educație fizică și antrenor la CSS *Mediaș* și jucător la Știința Mediaș. Este recunoscut ca unul dintre cei mai productivi antrenori de juniori, formând jucători pentru divizia A, în special pentru echipele Universitatea Cluj și CSU Sibiu. Mulți dintre juniorii creați la

școala acestui antrenor au fost, de-a lungul anilor, componenți ai loturilor naționale de juniori, tineret și seniori (M. Barna, H. Bretz, Ghe. Dăian, H. Rotaru, V. Zdrengea etc.). A activat mulți ani ca antrenor la loturile naționale de junior, tineret și seniori (1966-1994). În afara unor medalii obținute la CB, menționăm locul IV la CE de juniori în Olanda (1990), dar mai ales locul V, ocupat la CM de juniori, în Canada (1991), cea mai bună performanță a baschetului masculin din țara noastră. Din 2001, promovează în divizia A echipa masculină *Gaz Metan Mediaș* și o antrenează până în 2003, când trece pe funcția de director tehnic. În perioada 2000-2008, a făcut parte din colegiul central al antrenorilor FR Baschet și membru în Biroul FR Baschet.

TAFLAN (GHEORGHE), CORNELIA (1942), n. în București. Absolventă ICEF, profesoară de educație fizică, conferențiar universitar al Institutului Politehnic București. A jucat baschet în cadrul a două echipe din București: "Rapid" (1956-1963) și "Politehnica"

(1963-1979). A cucerit 11 titluri naționale (3 cu "Rapid" și 8 cu "Politehnica") și s-a calificat de 2 ori în semifinalele CCE. Selecționată în echipa națională de 172 de ori, a luat parte la CM din 1959, locul VI (Moscova) – cel mai bun rezultat feminin și a 5 ediții ale CE: 1962- Franța, 1964-România, 1966-Budapesta, 1968-Italia, 1970-Olanda; primele 3 ocupând de fiecare dată locul IV. A fost distinsă în 1964 cu titlul de Maestră a sportului și din 1997 cu cel de Maestră emerită a sportului.

TARĂU, TITUS (1946), n. în Săcădat, jud. Bihor. Absolvent al IEFS, cu specializarea baschet, promoția 1968. A început să joace baschet la *Dinamo* Oradea (1961), sub îndrumarea antrenorului Traian Constantinescu. A continuat la "*Olimpia*" MI București (1964),

IEFS (1966), "Steaua" București (1968). Campion național de seniori cu "Steaua". Sportiv foarte tenace, bun apărător, dar mai ales recuperator la panouri, dar și eficient, cu o aruncare la coș din .cârlig., aducătoare de multe puncte. Component al loturilor reprezentative de juniori, tineret și seniori, a adunat peste 232 de selecții în naționala mare, participând la 5 turnee finale ale CE; a fost unul dintre cei mai buni jucători la ediția din 1973 (Spania). A fost campion balcanic la juniori (1965). Debutul în naționala de seniori și l-a făcut în 1966 la Balcaniada de la Sofia. Maestru emerit al sportului (1992). Șeful catedrei de educație fizică din Academia de Înalte Studii Militare (1996-2000) și decan al Facultății Militare de Educație Fizică (2000-2001).

TEODORESCU, LEON – vezi **Personalități**

THOMAS (PETRESCU), LIVIA - vezi **Personalități**

TOCALĂ, CARMEN EMILIA - vezi **Personalități**

TULPAN, ION (1926), n. în com. Ion Creangă, jud. Neamț. Absolvent al Academiei Comerciale Cluj – Brașov (după refugiul 1940) promoția 1949, de profesie economist. Pasionat și perseverent, acumulează treptat cunoștințe teoretice și experiența practică

necesară, care se materializează prin obținerea angajării prin concurs în Ministerul de Finanțe din București, unde deține de-a lungul anilor următoarele funcții: 1949 Inspector, 1953-1972 Ministru adjunct la Ministerul de Finanțe, 1972-1979 prim vicepreședinte BNR, 1979-1982 Ministru secretar de stat la CSP, 1982-1984 ministru la Ministerul Prețurilor. În 1990, fondator al Băncii Comerciale Ion Țiriac. Pensionat în anul 2000. Încă din școală a fost obișnuit și cu efortul fizic, deoarece parcurgea zilnic aproximativ 20 km (drumul până la școală

și înapoi). A practicat atletismul și jocurile sportive – în final stabilindu-se la tenis, care treptat, a devenit un *hobby*, folosit ca mijloc de destindere și menținere a sănătății. În 1959, este ales vicepreședinte al COR, funcție pe care o deține până anul 1977. Din 1962, devine membru în Consiliul general al UCFS și membru în Comitetul Executiv al UCFS, iar în 1982 – membru în CNEFS. În paralel, din 1962, este și președinte al FR Baschet, unde se implică direct cu tactul și discreția care îl caracterizează. De-alungul a 14 ani, ca președinte al FRB, reușește ca împreună cu activul federației și Biroul federal să pună mai bine în valoare calitățile specialiștilor și ale sportivilor, materializate, în final, prin obținerea celor mai bune rezultate sportive de către echipa națională de senioare, care s-a clasat, de trei ori consecutiv, pe locul IV la CE (1962-Mulhouse, 1964-Budapesta, 1966-Sibiu-Cluj), iar echipa masculină locul V la CE 1967 – Helsinki. Remarcăm că aceste performanțe atât la feminin, cât și la masculin nu au fost egalate sau depășite până în prezent. În perioada 1968-1976, FIBA l-a cooptat ca membru în Comisia Internațională de Transferări. În perioada mandatului de președinte FRB „Socotesc că am învățat multe lucruri folositoare de la cei cu care am colaborat mai apropiat: Dimitriu Octav – secretar general, Predescu Aurel – antrenor federal, Popescu Vasile, Popescu Alexandru, Niculescu Dan – antrenori lot național masculin, Ferencz Sigismund, Roșu Gheorghe – antrenori lot național feminin și doctor Chiriac Dan –arbitru internațional FIBA”.

VASILESCU, LUCIAN (1928-2011), n. în București. Absolvent al ICF, promoția 1952. Jucător de baschet în divizia națională, legitimat inițial la Clubul „Rapid” și apoi transferat la Clubul „Dinamo”. A fost selecționat în lotul național, dar din cauza unui accident grav și-a

încheiat cariera de jucător de baschet (1950), consacrându-se activității didactice. Încă de la absolvire, a fost încadrat ca asistent la catedra de

jocuri sportive, disciplina baschet (până în 1960). În perioada 1960-1970, a fost transferat pe post de lector la Institutul Pedagogic, Facultatea de Educație Fizică și Sport București, unde, cu experiența acumulată a contribuit la perfecționarea și eficientizarea procesului de învățământ, precum și la realizarea unui complex sportiv necesar pentru activități didactice cu profil practic. Din 1971 a fost reîncadrat la ICF, de unde s-a pensionat, după 44 de ani, cu gradul de profesor universitar. În 1973 a primit o bursă de studii de la Asociația Națională a Colegiilor, Antrenorilor de Baschet din SUA pentru perfecționare profesională. În paralel cu activitatea didactică, a funcționat ca inspector general și șef de serviciu în problemele educației fizice și sportului în Ministerul Educației Naționale (1965-1971). A ocupat multiple funcții administrative și didactice: șef de catedră, secretar științific, decan la ICF și președinte al clubului universitar IEFS. Pe plan practic, a fost antrenor categoria I la echipele acestui club, cu care a cucerit locul III în CN cu echipa de fete și locul IV cu echipa de băieți. De asemenea, a antrenat echipa națională a Iranului (1971), participantă la Jocurile Asiatice, cu care a cucerit cel mai bun loc realizat de acesta (VII). A avut calificarea de arbitru internațional (1957), pe care a valorificat-o timp de 25 de ani, arbitrand două finale ale Cupei Campionilor, la CE și la multiple jocuri internaționale și balcanice. Membru în Comisia Internațională CESU a FISU (1976-1980), pentru *Studierea Sportului Universitar*. Are 7 cursuri și cărți publicate, comunicări la simpozioane și articole în revistele de specialitate ale anilor 1960-1990. Decorat cu medalia Meritul Sportiv, clasa a III-a (2006).

VICIU, NICOLAE (1939) n. în Tg. Mureș. Absolvent al liceului ”Al. Papiu Ilarian”, unde începe baschetul transferat la tânăru Dinamovist Tg. Mureș, primul său antrenor fiind Koos Bela. Absolvent al Institutului Politehnic Timișoara, promoția 1964.

Inginer mecanic. A jucat în Div. A la echipele Constructorul Cluj (1957-1959), Știința Cluj (1959-1960), Știința Craiova (1960-1962), Știința Timișoara (1962-1964), Dinamo București (1964-1968), Universitatea Timișoara (1969-1973) antrenor-jucător, Dinamo Oradea (1973-1978) antrenor-jucător. La acest club își încheie cariera de sportiv. A mai antrenat în Tg. Mureș la Transportul, Metalotehnica (masculin) și Comerțul (feminin). Din anul 1967 este Maestru al Sportului și din 2006 Antrenor Emerit. Are peste 50 de selecții în lotul național de seniori; participant la Campionatele Europene de la Belgrad – 1961. Cucerește trei titluri consecutive de Campion Național (1965-1967) cu Dinamo București, trei participări cu Dinamo B. în Cupa Campionilor Europeni (1965-1967), are o participare în Cupa Cupelor – 1968, participant la Jocurile Mondiale Universitare Sofia; în 1961 câștigător al titlului de Coșgeter trei ani consecutiv (1965-1967). A primit numeroase Diplome de Onoare și de Excelență. Din anul 2006 devine cetățean de Onoare al municipiului Tg. Mureș.

VINEREANU, ALEXANDRU (1959), n. în com. Vaideeni, jud. Vâlcea. Ofițer MI și antrenor de baschet. În sport, debutează la lupte (1977) la Clubul „Chimistul” Râmnicu Vâlcea. Baschetul, sport ce-i va aduce consacrarea, începe

să-l practice din 1981 la Clubul „Dinamo” București, sub îndrumarea antrenorilor D. Niculescu și Gh. Novac. Cucerește 5 titluri naționale, participă de 2 ori în CCE, CC și Cupa „Korac”. În echipa națională, este selecționat din 1982, având peste 200 de prezențe, 2 calificări în CE. Numele său se identifică cu desfășurarea anuală a unui turneu de baschet la Râmnicu Vâlcea. A avut numeroase solicitări de a juca în afara granițelor țării (Belgia, țările arabe etc.). Din 1988, este Maestru emerit al

sportului. Activează ca antrenor de baschet la Clubul „Dinamo”.

VULC, MIRCEA (1952), n. în Sibiu. Absolvent al Facultății de Științe Economice din Timișoara (1979). În 1990 termină școala de antrenori de pe lângă ANEFS. A practicat baschetul de performanță, fiind legitimat la cluburile: CSS Sibiu (1964-1974), CSU Sibiu (1971-1975 și 1979-1984), Universitatea Timișoara (1976-1979) cu a cărei echipă a câștigat Cupa României în 1977. A desfășurat o prodigioasă activitate antrenorală. Din 1984 până în 1990 funcționează ca antrenor secund la CSU Sibiu, devenind principal, în aceeași an (1990), funcție în care îl regăsim și în 2006. În acest interval va obține 2 titluri de CN (1995 și 1999), locul II (în 1997 și 1998), locul III în 1990, 1993, 1996, 2000 și 2001. Participant cu echipa clubului la Cupele europene „EuropeanCupaFor Men’s Club, ediția 1995/1996, Cupa Saporta (1990-1991), Cupa Radivoi Korač (1992/1995 și 1999/2000). Antrenor al echipei naționale (1997/2000 și 2000/2004). Antrenor emerit (1998). Membru al Biroului FR Baschet (1998-2009), vicepreședinte al FR Baschet (2005-2009). Director al Clubului Sportiv *Universitar Sibiu* (1997). A fost distins cu medalia „Meritul Sportiv”, cls.I, Cetățean de onoare al Municipiului Sibiu (1998).

VULESCU, ION (1921-1995), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din București, promoția 1944. Jucător divizionar de baschet, volei, rugby, handbal și atlet (alergător de garduri). S-a afirmat în domeniul baschetului, purtând tricoul cluburilor «Viforul», «Dacia» și «Metalul»,

cu ale căror echipe a câștigat titlul de campion național în 1947/1948 și respectiv 1950, 1952. Component al echipei naționale în intervalul 1946-1956. Dotat cu o mare îndemânare și viteză, calități care i-au permis performanțe polivalente.

Maestru al sportului. A emigrat în 1978 în SUA, unde a rămas până la sfârșitul vieții. Fiica sa, Roxana Vulescu, a fost campioană națională la săritura în înălțime și a făcut parte din lotul național de atletism.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BASEBALL ȘI SOFTBALL

Federația Română de Baseball și Softball cuprinde două sporturi olimpice: baseball-ul și softball-ul. Baseball-ul este un sport practicat de bărbați, răspândit pe toate continentele, care are o serie de asemănări cu mai multe jocuri întâlnite, în diferite țări, printre care se numără și oina jucată în România.

Denumirea vine de la cuvintele englezești *base* = *la rând* și *ball* = *minge*, unele surse afirmând că un joc asemănător era practicat în Marea Britanie încă din 1330. Pe continentul american, în SUA, Cuba, Canada și țările Americii Latine, după unele informații, baseball-ul se juca din 1770, în forma întâlnită în Marea Britanie.

Americanii, susținându-și însă paternitatea, consideră baseball-ul sportul lor național, aceasta indiferent de jocurile pe care le-au practicat inițial locuitorii Statelor Unite și de posibilele influențe ale unor jocuri asemănătoare, practicate în alte țări. Aceste idei le întâlnim în diferite lucrări și, în special, în cea a lui Seymour Church, publicată în 1902, în care afirmă că acest sport este un produs american.

Autorul Archie P. Allen, în lucrarea intitulată *Deci acesta este baseball-ul* (traducere CCPS - 1991), ne înfățișează date interesante referitoare la apariția și evoluția acestui joc sportiv.

În *Ghidul de baseball* și «raportul», publicate în 1908, în Statul Maryland, se arată că acest sport a fost inventat de Abner Doubleday, în 1839, la Cooperstown, în Statul New York, unde ar fi avut

loc și primul joc. Dar, problemele originii și inventatorului acestui joc constituie subiecte controversate. În lucrarea *Baseball-ul*, autorii francezi Yvon Marie Bost, Hervé Lapeyre, Marie Reymond (Editura *Message*.Paris, 1989), care au studiat aspectele istorice acestui sport, au descoperit mărturii care combat afirmațiile de mai sus, susținându-se originea anglosaxonă! Era considerat ca un sport popular în Marea Britanie în secolul al XVIII-lea, idee susținută și de o lucrare, publicată în 1744, care se referea la 26 de jocuri și sporturi, în care apare și baseball-ul. Această carte a fost publicată și în America în 1762 și 1787.

Diferite lucrări apărute în Franța susțin aceste afirmații, după cum și unele editate în America arată că acest joc fusese practicat înainte de 1839. De aici, s-a tras concluzia că emigranții englezi au adus în America, în secolul al XVIII-lea, unele jocuri care se numeau “rounders”, “feeder” și chiar “baseball”. Deoarece, încă de la începutul secolului al XIX-lea multe echipe din Boston, New York și altele, practicaau jocuri asemănătoare baseball-ului, dar cu unele reguli diferite, după 1840 apar preocupări pentru schimbarea și unificarea lor.

În 1845 se constituie, la New York, prima organizație de baseball . *Knickerbockers* . condusă de Alexander Cartwright, acesta fiind considerat, după unii, adevăratul creator al baseball-ului modern, iar în 1846 s-a organizat și primul joc oficial. Se înregistrează multe preocupări și acțiuni pentru perfecționarea jocului și structurii organizatorice,

ajungându-se, după mai multe modificări, la existența Ligii Naționale și Ligii Americane care, în 1976, numărau 12 și respectiv 14 cluburi. Au fost înființate sindicate și ligi ale jucătorilor, care se ocupau în principal de drepturile acestora. Deci, după diferite surse de informare, nu se poate atribui exclusivitate Americii de Nord, în ceea ce privește originea și apariția baseball-ului, acest sport fiind practicat sub diferite denumiri pe toate continentele. Trebuie recunoscut însă meritul americanilor în statuarea, reglementarea, modernizarea și dezvoltarea acestui joc.

Sub forma perfecționată, fiind un joc dinamic și atractiv, baseball-ul a cunoscut o nouă dezvoltare în toată lumea, la aceasta contribuind numeroasele jocuri demonstrative organizate de soldații americani, presa, radioul, televiziunea, activitatea competițională internațională, precum și răspândirea programului "Mica Ligă" (Little League), care se derulează în toate țările unde se joacă baseball-ul, program care include și organizarea unei Cupe Mondiale, pe categorii de vârstă.

Printre țările în care baseball-ul cunoaște o largă dezvoltare și care s-au impus pe plan internațional, se numără: SUA, Cuba, Japonia, țările Americii Latine, Canada, Taiwan, Australia, Noua Zeelandă, iar din Europa- Italia, Olanda, Germania, Spania, Franța, Rusia, Ucraina, Cehia, Polonia, Ungaria, Republica Moldova și altele. În multe țări, este considerat forma cea mai populară de petrecere a timpului liber. Profesioniștii au fost introdusi în SUA, în 1931 în Japonia, apoi în Coreea, America Centrală și în foarte multe țări europene.

În Europa, primele federații au fost înființate în 1890 în Anglia, 1912 în Olanda, 1924 în Franța. Primul joc internațional s-a organizat în 1929, când Franța a câștigat contra Spaniei. După război, Italia și Olanda au jucat un rol important în impulsivitatea dezvoltării acestui sport în Europa.

Autoritatea mondială pentru baseball este Federația Internațională de Baseball - International Baseball Federation (IBAF) - înființată în 1938, cu 110 federații naționale afiliate. IBAF este recunoscută de către CIO, are sediul la Lausanne în Elveția, iar ca președinte pe Aldo Notari - Italia (1993-2006), Harvey Schiller - SUA (2007-2009), din 2009 Riccardo Fraccari.

Pe plan european, funcționează Confederația Europeană de Baseball - European Baseball Confederation (CEB), fondată în 1953, cu 41 de federații afiliate. CEB a avut sediul în Belgia, Antwerpen și președinte pe Aldo Notari - Italia (până în 2005), iar din acest an sediul s-a mutat în Germania, Frankfurt, avându-l ca președinte pe Martin Miller. În celelalte continente (America, Asia, Africa, Oceania) au fost înființate organizații similare.

Pe plan mondial, activitatea competițională cuprinde: Turneul final (cu 8 echipe) la JO (introdus în program din 1992); CM de seniori și juniori (cu 12 echipe); Cupa Mondială și Cupa Intercontinentală la seniori. Pe plan european (similar și în celelalte continente), se organizează: CE de seniori, juniori I, juniori II și cadeți; pentru echipele de club - Cupa Campionilor și Cupa CEB.

La JO și CM, alături de jucătorii amatori, sunt admiși și cei profesioniști.

Rezultatele obținute în competițiile internaționale oficiale de baseball:

JO (medaliații) Barcelona 1992: locul 1 - Cuba, 2 - Taiwan, 3 - Japonia; Atlanta 1996: 1 - Cuba, 2 - Japonia, 3 - SUA; Sydney 2000: 1 - SUA, 2 - Cuba, 3 - Coreea de Sud; Atena 2004 : 1 - Cuba, 2 - Australia, 3 - Japonia; Beijing 2008 : 1 - Coreea de Sud, 2 - Cuba, 3 - SUA

CM (câștigătorii): 1976, 1978, 1980 - Cuba; 1982 - Coreea; 1984, 1986, 1988, 1990, 1994, 1998, 2001, 2003, 2005 - Cuba; 2007, 2009 - SUA.

CE (câștigătorii): 1954 - Italia; 1955 - Spania; 1956, 1957, 1958, 1960, 1962, 1964, 1965 - Olanda; 1967 - Belgia; 1969, 1971, 1973 - Olanda; 1975, 1977, 1979 - Italia; 1981 - Olanda; 1983 - Italia; 1985, 1987 - Olanda; 1989, 1991 - Italia; 1993, 1995 - Olanda; 1997 - Italia; 1999, 2001, 2003, 2005, 2007 - Olanda.

În ceea ce privește apariția și istoricul softballului, acesta având multe asemănări cu baseball-ul, a început să fie practicat ca sport, în scop recreativ, în Statele Unite, prin 1890, cunoscut drept un baseball de sală. Începând cu anul 1926, se produce consacrarea numelui de softball și, curând după aceea, se înregistrează o adevărată perioadă de

înflorire. Este practicat mai ales de către femei, dar și de către bărbați și în echipe mixte. În timpul și după cel de-al doilea război mondial, începe să fie cunoscut și în alte țări ale lumii, soldații americani având un rol important în acest sens.

Dacă la început a avut diferite denumiri și forme de practicare, treptat se ajunge la o unificare, care permite crearea în 1933 a Asociației de Softball Amator a Statelor Unite. În același timp, a fost înființat și un Comitet care va elabora un regulament unitar, având în vedere că, la un moment dat, existau nu mai puțin de 12 regulamente, cu interpretări diferite. Cu toate că acest sport a căpătat destul de repede audiență, mai ales printre fete, abia în 1933 se organizează, în SUA, primul campionat național.

Dezvoltarea acestui sport s-a accentuat și mai mult în momentul în care a apărut și varianta aruncării lente ("slow-pitch"), prin 1960. În Statele Unite există peste o sută de mii de echipe, însă jocul s-a răspândit, practic, în toată lumea. Între țările cu rezultate deosebite pe plan internațional se află: SUA, China, Japonia, Australia, Taiwan, Noua Zeelandă, Canada, Olanda, Italia, Cehia, Rusia, Spania, Franța, Germania, Belgia, Polonia, Țările Nordice și altele.

Pe plan mondial, funcționează Federația Internațională de Softball - International Softball Federation (ISF), înființată în anul 1952, care numără 101 federații naționale afiliate, are sediul în SUA și președinte pe M. Don Porter (SUA).

În Europa (similar și în celelalte continente), este creată Federația Europeană de Softball - European Softball Federation (ESF), înființată în 1976, cu 31 de federații naționale afiliate. ESF are sediul în localitatea Antwerpen, Belgia, iar ca președinte pe Mike Jennings.

Pentru softball se organizează: JO (numai pentru femei, începând din 1996); CM pentru seniori și juniori (bărbați și femei), iar pe plan european, CE de seniori și juniori (bărbați și femei). Rezultatele obținute în competițiile internaționale oficiale de softball:

JO de la Atlanta 1996: locul 1 - SUA, 2 - China, 3 - Australia; Sydney 2000: 1 - SUA, 2 - Japonia, 3 - Australia; 2004 - Atena: 1 - SUA, 2 - Australia, 3

- Japonia; 2008 - Beijing: 1 - Japonia, 2 - SUA, 3 - Australia;

CM (câștigătorii) - feminin: 1965 - Australia, 1970 - Japonia, 1974 - SUA, 1978 - SUA, 1982 - Noua Zeelandă, 1986, 1990, 1994 - SUA; 1998 - SUA; 2002 - SUA; 2006 - SUA; masculin: 1966, 1968 - SUA, 1972, 1976 - Canada, 1980 - SUA, 1984 - Noua Zeelandă, 1988 - SUA, 1992 - Canada, 1996 - Noua Zeelandă; 2000 - Noua Zeelandă; 2004 - Noua Zeelandă; 2009 - Australia;

CE (câștigătorii) - feminin: 1979, 1981, 1983, 1984 - Olanda, 1986 - Italia, 1988, 1990 - Olanda, 1992, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007; 2009 - Olanda; masculin: 1993, 1995 - Olanda, 1997, 1999, 2001 - Cehia; 2003 - Olanda; 2005, 2007, 2008 - Cehia;

Istoria baseball-ului în România începe în anul 1990, când, pe fondul experienței îndelungate a practicării oinei, considerat sportul nostru național erau create premise pentru introducerea acestui joc sportiv, cu o largă răspândire în lume. Începuturile au fost marcate de unele discuții între practicanții oinei și susținătorii baseball-ului, aceștia din urmă având însă câștig de cauză, noul sport deschizând și perspectiva participării internaționale. Un grup de inițiativă, între care și fostul secretar general al FR de Oină, Cristian Costescu, și o parte dintre instructorii, arbitrii și jucătorii de oină, adepți ai baseball-ului, din Botoșani, Suceava, Neamț, București, Călărași, Teleorman, au realizat această acțiune. Astfel, data de 4 februarie 1990 consfințește momentul înființării Federației Române de Baseball.

Printre obiectivele de început au figurat: amenajarea unor terenuri, instruirea cadrelor tehnice cu cunoștințe specifice, însușirea regulamentului de joc, procurarea materialelor și echipamentului specific, acordarea unei atenții prioritare atragerii copiilor și juniorilor, pătrunderea în mediul școlar, organizarea unor demonstrații și competiții.

Ambasada SUA la București a acordat primul sprijin material noii federații. Tot cu sprijinul ambasadei, s-a realizat vizita în România a președintelui Federației Internaționale de Baseball, care, la 26-28 aprilie 1990, a asistat la primele demonstrații organizate în București. Acesta s-a angajat în dotarea cu materiale

și a asigurat conducerii federației o vizită de documentare în SUA, la care au participat profesorii Cristian Costescu și Vlad Dogaru.

De asemenea, președintele Confederației Europene de Baseball, Aldo Notari, a organizat participarea unor tehnicieni români la un curs de specializare în Italia, astfel că, încă din 1990, un număr de 15 antrenori români au fost atestați de federația internațională.

Preocupările federației s-au axat, la început, pe organizarea CN ale juniorilor și cadeților și copiilor. Prima competiție cu caracter național a fost campionatul juniorilor, organizat la Roman, la care au participat 6 echipe. Titlul a fost câștigat de juniorii de la AS *Juventus* din comuna Olteni, județul Teleorman.

Pentru seniori, în anul 1992, s-au desfășurat jocurile în cadrul Cupei României, iar din 1993, a început organizarea CN. Tot în 1993, FR de Baseball își lărgeste sfera preocupărilor, adoptând, în structura sa organizatorică, o nouă ramură de sport - softball-ul, astfel că, din acest an, aceasta se va intitula Federația Română de Baseball și Softball - FRBS.

Fiind la începutul organizării secțiilor și echipelor de softball, activitatea a fost orientată spre realizarea unor demonstrații și întâlniri amicale pentru junioare, iar din 1994 s-a desfășurat prima competiție oficială pentru junioare (13-19 ani), «Cupa Federației», trofeul revenind echipelor: CSM - Liceul 3 Suceava, în anii 1994-1996 și Liceul cu Program Sportiv - CSS Roman, în 1997 și 1998, în 1999, Liceului din Gura Humorului, iar în 2000, LPS - CSS Roman.

FRBS este afiliată din anul 1990 la IBA și CEBA, iar din 1993 la ISF și EFS.

Federația a asigurat, împreună cu Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului, un bogat material documentar și de instruire - peste 15 lucrări, traduse din limbile engleză, italiană, franceză și rusă, pentru tehnicienii care activează în baseball și softball, precum și 8 filme video pentru baseball.

Echipele de baseball care au câștigat titlurile de campioane naționale la seniori: 1993 - Clubul Sportiv Școlar (LPS - CSS) Roman; 1994 - Liceul cu Program Sportiv - Clubul Sportiv Școlar (LPS - CSS) Roman; 1995 și 1996 LPS CSS Roman; 1998 și 1999 - CSS nr. 6 București; 2000 - *Dinamo*

București; 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 - *Dinamo*; 2008 - CS *Atletico* Alexandria; 2009 - CS *Dinamo*. Au mai fost organizate la baseball - CN pentru juniori I și II din 1991, pentru cadeți din 1992 și pentru copii din 1995.

Pe plan internațional, echipele de baseball ale României au obținut următoarele rezultate: 1992 prima participare internațională oficială la CE pentru cadeți (Agen-Franța) - locul IV; 1993 - locul III la CE (grupa B) de juniori I (Barcelona) și locul XI la CE de juniori II (Livorno); 1994 - locul VII, CE juniori I (Ucraina); în 1995 se cucerește prima medalie pentru baseball-ul românesc, la CE de la Praga, unde reprezentativa de juniori a României (Mihai Burlea, Vasile Dâșcă, Cristian Lătescu, Ciprian Martinică, Silviu Cojocar, Andrei Apostoiaie, Cristian Huțanu, Andrei Bosânceanu, Răzvan Tătar, Paul Prisăcaru, Daniel Măciucă, Iulian Dimache, Marius Enăscuț, Bogdan Popescu, Marius Bobeică, Augustin Nicula, pregătită de antrenorii Mihai Blaj, Sandu Pop și Dinu Stoianof) a cucerit titlul de vicecampionă europeană, după echipa Italiei; tot în 1995, echipa de cadeți se clasează pe locul VI la CE de la Livorno; 1996 - locul IV la CE pentru juniori II, în Polonia, același rezultat fiind obținut și în 1997, în Italia; 1998 - locul V în Elveția; 1999, în Cehia - cadeții cuceresc medalia de bronz; în 2000 cadeții se clasează pe locul al VII-lea la CE de la Pamplona (ESP). În continuare au fost realizate următoarele performanțe: 2001, CE Cutno (POL), juniori III, locul VI; 2002, CE Leksant (SWE), juniori, locul IV; 2005, CE Blagoevgrad (BUL), cadeți, gr. B, locul V; 2006, CE Ribnik (POL), juniori I, gr. B, locul II; 2008, CE Antalya (TUR), cadeți, gr. B, locul III, tot în 2008 CE Trnava (SVK), seniori, gr. B, loc II.

La softball, la prima lor participare într-o competiție oficială - la CE pentru junioare I, desfășurate la Nuoro (Italia) în 1996, echipa României s-a clasat pe locul IX. Participantele noastre la CE au mai realizat următoarele performanțe: 2002, Collecchio (ITA), cadete, locul VI și junioare III, locul V; 2004, Collecchio (ITA), junioare III, locul IV; 2005, Moscova (RUS), cadete, locul V; 2008, Deggendorf (GER), junioare I, gr. B, locul II.

Cu toate greutățile întâmpinate în această perioadă scurtă, de când se practică aceste ramuri de sport în România, trebuie menționate eforturile și contribuția secțiilor din județele Neamț, Botoșani, Iași, Suceava, Teleorman, Călărași, Cluj și Municipiul București, a profesorilor și antrenorilor Sandu Pop, Mihai Blaj, Ioan Asoltanei, Dinu Stoianof, Ioan Braicu, Liviu Buhăianu, Ioan Popa, Dan Romașcanu, Alexandru Vasilache, precum și a arbitrilor Manea Cristian, Vasile Comșa (Călărași), Alexandru Bobeică (București), Țacu Marius (Roman). În anul 2000, FRBS avea afiliate 39 de secții, situate în 25 de județe și 2 538 de sportivi legitimați, din care 399 de seniori (326 băieți + 73 fete), 1 211 juniori (1 066 băieți + 145 fete) și 928 copii, pregătiți de 35 de antrenori, 52 de instructori și asistați de 75 de arbitri.

Conducerea FRBS a fost asigurată de președinții: Aurică Stoian (1990-1997) și Marian Ciocârlan (din 1997); secretar general: Cristian Costescu (din 1990), vicepreședinte Vlad Dogaru (1990). Componenta Biroului federal în 2000: președinte - Marian Ciocârlan; vicepreședinți: Mircea Șerbănescu și Alexandru Spiridon; secretar general - Cristian Costescu; plus 7 membri.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 16 decembrie a adoptat noul Statut și a ales Comitetul executiv, ca organ de conducere al federației (președinte Vasile Molan și vicepreședinți Marin Ciocârlan, Mircea Șerbănescu și Ioan Dospinescu). Ca organ de administrare și gestionare a fost stabilit Colegiul director, având în componență pe: Vasile Molan - președinte; Cristian Costescu - secretar general; Irina Popescu - trezorier. După

pensionarea secretarului general, din anul 2005, conducerea federației a fost asigurată prin: președinte Vasile Molan, prim-vicepreședinte Cristian Costescu, secretar general Gabriel Adumitrachioaie și 8 membri ai comitetului executiv, iar din 2009, FRBS avea următoarea conducere: președinte Valer Toma, prim-vicepreședinte Ioan Balan, secretar general Gabriel Adumitrachioaie și 8 membri.

STRUCTURI ORGANIZATORICE AFILIATE LA FRBS CU CONTRIBUȚII SEMNIFICATIVE LA DEZVOLTAREA BASEBALL-ULUI ȘI SOFTBALL-ULUI:

Clubul Sportiv Atletico Alexandria; Clubul Sportiv Biruința Gherăești; Clubul Sportiv de Baseball și Softball Mureș; Clubul Sportiv Dinamo București; Clubul Sportiv Giants Năsăud; Clubul Sportiv Leaders Călărași; Clubul Sportiv Nord Star Năsăud; Clubul Sportiv Royals IGB Suceava; Clubul Sportiv Școlar Alexandria; Clubul Sportiv Școlar Botoșani; Clubul Sportiv Școlar Călărași; Clubul Sportiv Școlar nr. 6 București; Clubul Sportiv Școlar Târgu Neamț; Clubul Sportiv Viitorul Săbăoani; Liceul cu Program Sportiv - Clubul Sportiv Școlar Roman; Clubul Sportiv CFR Iași; Clubul Sportiv Frontiera Tomis Constanța; Clubul Sportiv Ishido Botoșani; Clubul Sportiv Municipal Vatra Dornei; Clubul Sportiv Sportul Studentesc; Clubul Sportiv Angels București; Clubul Sportiv Comunitar "Prima Prundeni"; Clubul Sportiv Liviu Buhăianu Frasin; Clubul Sportiv Școlar "Brașovia" Brașov; Clubul Sportiv Școlar Col.Gib Mihăescu Drăgășani

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Prima campioană națională a României la baseball .Juventus. Olteni . anul 1991 . echipe de juniori

Premierea celui mai tehnic jucător al primului CN de baseball . 1991, Cristian Manea ..Juventus. Olteni, de către Cristian Costescu - secretarul general al federației

Echipa națională a României, vicecampioană europeană de juniori II, la CE de la Praga, din 1995. Prima medalie a sportivilor români la baseball

Echipa națională a României, medaliată cu bronz la CE de cadeți de la Ostrava (Cehia), în anul 1999

Echipa României participantă la CE de softball, junioare I, Viena (2010)

FIGURI REPREZENTATIVE

ADUMITRICHIOAIE, GABRIEL (1967), n. în Roman, jud. Neamț. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ANEFS București, specializarea atletism, promoția 1994. Profesor gradul didactic I. Antrenor de baseball, absolvent al CNFPA (1995). După absolvire a fost

încadrat ca profesor-antrenor la CSS nr.6 din București, dedicându-se baseball-ului. A practicat atletismul de performanță specializat la săritura în înălțime. A fost legitimat și a reprezentat în competiții: Clubul *Athletic Roman* (1974-1986), sub îndrumarea antrenorului Mihai Păduraru; *CSA Steaua* (1986-1988) – antrenor Ioan Söter; *CS Sportul Studentesc – ANEFS* (1989-1994) – antrenor Silviu Cristescu. La CN de atletism a obținut un titlu de vicecampion național la tineret, s-a clasat de mai multe ori pe locul al III-lea, iar la CI de atletism ale României a ocupat locul al IV-lea. A fost inițiat în tainele jocului de baseball de profesorul Sandu Pop, cu care a colaborat la pregătirea jucătorilor și echipelor CSS, nr.6, reușind să câștige peste 20 de titluri naționale la juniori și să promoveze peste 50 de sportivi, la loturile naționale, majoritatea transferați la *CS Dinamo*. Din anul 2000, împreună cu antrenorii Sandu Pop (până în 2003) și Alexandru Bobeică, au pregătit, fără a fi retribuiți, echipele de baseball ale *CS Dinamo* având rezultate deosebite: 9 titluri naționale cu echipa de seniori; 3 la categoria tineret;

2 Cupe ale României; numeroși jucători promovați în echipele participante în cupele europene (locul al VII-lea în Cupa Cupelor grupa valorică A – Belgia – 2005, locul al VII-lea în CEB CUP - Zagreb – 2007, câștigarea turneului Finkstanball – 2008). Începând din anul 2000, fiind considerat un antrenor de perspectivă, a făcut parte din colectivele tehnice alături de antrenorii Sandu Pop, Alexandru Vasilache și Alexandru Bobeică, care au pregătit loturile național participante la CE de seniori (2002, 2004, 2008) și de juniori (2006 și 2009). În anul 2009, implicat în managementul loturilor naționale de juniori, a contribuit la cucerirea medaliei de argint la CE de juniori II (Sofia), performanță semnificativă pentru acest joc sportiv, practicat relativ recent în țara noastră. Începând cu anul 2005, a fost promovat în funcția de secretar general al FR de Baseball și Softball.

BLAJ, MIHAI (1949), n. în Gherăești, jud. Neamț. Profesor de matematică, absolvent al Facultății de matematică, din cadrul Universității Al.I. Cuza din Iași, promoția 1973. Antrenor de oină și baseball, absolvent al Școlii naționale de antrenori. A practicat oina de performanță,

fiind legitimat la *AS Biruința* Gherăești, echipă care s-a situat pe locuri fruntașe în CN, pregătită de antrenorul Eugen Cocuț, cel care i-a fost și îndrumător

în formarea sa ca antrenor. A contribuit la organizarea a numeroase demonstrații și competiții de masă în comuna sa. După absolvire a fost numit profesor la școala din Gherăești. În 1990, se dedică promovării baseballului, sport nou introdus în țara noastră. A amenajat pe proprietatea sa primul teren de baseball din România care a găzduit numeroase competiții și finale ale CN. Și-a început activitatea de antrenor de baseball la Gherăești, unde pune bazele unui centru care va pregăti numeroși jucători valoroși. Beneficiind de sprijinul acordat de Ambasada SUA din București, a procurat un echipament complet și pregătește o echipă de baseball care în iunie 1991 se clasează pe locul al II-lea în Cupa României (categoria 13-16 ani), iar în septembrie obține titlul național la cadeți. O mare parte dintre sportivii săi au făcut parte din echipa națională de cadeți, participantă în 1992 la CE din Franța, prima competiție internațională oficială unde se clasează pe locul al IV-lea. Au făcut parte din acea echipă sportivii săi: Cristian Blaj, Cristian Cojocar, Claudiu Blaj și Petre Suciu. Tot în 1992, echipa din Gherăești câștigă CN de cadeți (13-15 ani), după care a fost preluată de CSS Roman. În 1993, sub această denumire, echipa devine campioană națională de seniori, juniori și cadeți. Turneul final la seniori s-a desfășurat pe terenul din Gherăești, inaugurat cu acest prilej. Tot în 1993, participă la finala Cupei Cupelor desfășurată la Ljubljana (Slovenia). Cu echipele CSS, devenit ulterior și LPS, pregătite împreună cu antrenorul Ioan Popa, a obținut peste 30 de medalii la CN și Cupa României, la baseball și softball. A contribuit nemijlocit la crearea unuia dintre cele mai puternice centre din țara noastră în aceste jocuri sportive, care a promovat cei mai mulți jucători în echipele naționale. Antrenor în cadrul catedrei de baseball din LPS-CSS Roman a continuat să-și desfășoare activitatea la Gherăești, echipele participante în competiții fiind alcătuite din cei mai valoroși jucători de la Roman și Gherăești. În perioada 1992-2008, a îndeplinit funcțiile de antrenor secund și antrenor principal la diferite loturi naționale. S-a remarcat contribuția

sa la cucerirea medaliei de argint la CE de baseball din 1995 (Praga) la juniori II și la CE de cadeți din 1999 (Ostrava) unde s-a câștigat medalia de bronz. A continuat să sprijine dezvoltarea jocului de oină, în anul 2008 adoptându-se măsuri pentru revitalizarea acestui sport în cadrul Școlii din Gherăești. A îndeplinit funcția de președinte al CS *Biruința* Gherăești. A elaborat monografia Școlii din Gherăești în care sunt evidențiate realizările sportive ale acestei unități de învățământ. A fost membru al Biroului FR de Baseball și Softball (până în 1996 și în perioada 2001-2004).

BUNEA (CRĂCIUNESCU)

ELEONORA (1954). n. în București. A frecventat cursurile Facultății de Educație Fizică din Institutul Pedagogic de 3 ani din București (1976-1979) și a absolvit ANEFS în 1994, specializarea atletism. Ca studentă a fost legitimată la

cluburile C.S Constructorul ȘI Clubul Athletic Universitar din București. A concurat în probele de 100m garduri și săritura în lungime. Componentă a loturilor naționale de atletism ale României, Maestră a Sportului. Activitatea de antrenoare a defășurat-o la CSS Drăgășani, obținând cu sportivele sale (Roșu Elena, Ungureanu Mioara, Boro Viorel, Munten Simona, Cosac Valentin, Panciu Liora, Panciu Rodica) multiple titluri naționale la campionatele de atletism la juniori sau tineret. A realizat de asemenea, 6 titluri naționale la CN Școlare și CN de Oină cu echipele școlii „Nicolae Bălcescu” din Drăgășani. Împreună cu soțul său prof. Bunea Marian a pus bazele secției de SOFTBALL din CSS Drăgășani ,obținând cu elevele sale rezultate notabile: 4 titluri naționale, 2 medalii de argint, o medalie de bronz la „MUNDIALITO 2006”. Este profesoară gradul I cu dublă specializare (atletism, baseball și softball), titulară la școala generală *Nicolae Bălcescu*, din același oraș. În anul 2006 a primit distincția „Gheorghe Lazăr” cls I.

BUNEA, MARIAN (1950), n. în com. Copeni, jud. Vâlcea. Absolvent Facultății de Educație Fizică și Sport din București, specializarea atletism, promoția 1976. Profesor de educație fizică cu gradul I didactic. Incadrat la ȘS din Drăgășani, director și antrenor al CSS din

acest oraș. Antrenor de atletism la AS *Voința* Drăgășani. Sportivele pregătite de BM au avut rezultate notabile: Ady Minodora Pluteanu, multiplă campioană națională și internațională la sprint și ștafetă, vicecampioană balcanică, locul V în CE, medaliată a concursurilor de la Berlin, Praga etc., componentă a lotului național; Mioara Ungureanu, multiplă medaliată pe plan național și internațional (Poznan — Polonia) în probele de garduri, componentă a lotului național; Viorel Boroi, medaliat în numeroase concursuri internaționale în proba de 400 m garduri. În 2003, împreună cu soția sa profesoara Bunea Eleonora a pus bazele Baseballului și Softballului în orașul Drăgășani realizând în cadrul CSS, în interval de 5 ani, cea mai puternică echipă din țară cu care a cucerit 4 medalii de aur, 2 medalii de argint și una de bronz. La *Mundialito* - 2006, echipa României alcătuită în totalitate din sportivele clubului său, a ocupat locul III din 12 echipe naționale participante la acest tip de CM. Pe lângă funcția didactică și de antrenor, activează ca profesor metodist la Inspectoratul Școlar al județului Vâlcea și responsabil al Cercului pedagogic pe municipiul Drăgășani. Funcționează ca președinte al Comisiei Centrale de Softball din România. Din 2006, este numit antrenor principal al loturilor naționale de junioare și senioare ale țării. Profesor evidențiat.

BURLEA, MIHAI (1983)n. în Botoșani. Jucător de baseball de performanță. A fost remarcat de antrenorul de baseball Ioan Asoltanei, la o selecție, organizată în 1994, la Casa Tineretului din Botoșani. Atunci, la vârsta de 11 ani, a produs o impresie deosebită

în proba de aruncare a mingii de baseball. A început să joace baseball la Botoșani, fiind nevoit să întrerupă un an pregătirea din cauza unor probleme familiale. Este reactivat de antrenorii Sandu Pop și Gabriel Adumitrăchioaiei, fiind legitimat la CS „Dinamo”. În același timp, este selecționat în loturile naționale de juniori și seniori. Își aduce contribuția la câștigarea titlurilor de campioni naționali, de către echipa CS „Dinamo” București, în perioada 2000-2004. A făcut parte din echipa națională care, la CE de juniori din 1995, a cucerit titlul de vicecampioană europeană și totodată prima medalie pentru baseballul românesc, într-o competiție oficială (antrenori Mihai Blaj, Sandu Pop, Dinu Stoianof). La CE de seniori, grupa B, din 2002 (Ungaria) s-a clasat cu echipa pe locul al-IX-lea. În anul 2004, la un turneu din Polonia, un selecționar american, observându-i calitățile de aruncător, îi propune să joace în SUA la nivelul colegilor. Proiectul se realizează în 2004, timp de 2 ani jucând în Eastern Arizona College, după care s-a transferat la North-Western College, în statul Iowa. Studiază Relațiile publice, la Universitatea Orange City, statul Iowa. Pe plan sportiv s-a remarcat ca pitcher (aruncător) fiind considerat unul dintre sportivii de mare perspectivă pentru acest post. Recordul său, la aruncarea mingii de baseball (150 de grame) este de 150 km/h. A mai realizat și alte recorduri ale Ligii Colegiilor. Timp de trei luni, în vara anului 2008, va juca în Liga Majoră, din Olanda, la RCH Pinguins, lângă Amsterdam, cea mai puternică ligă din Europa. Din toamna anului 2008, are toate șansele să joace în Liga Majoră americană, considerată „templul” baseballului mondial. Presa americană remarcă în cuvinte elogiatoase performanțele lui MB pe care îl consideră „Senzația românească” (informații preluate din cotidianul „Libertatea” din 30 decembrie 2007 și alte materiale documentare).

COSTESCU, CRISTIAN -GEORGE (1945), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din București, specializarea scrimă, promoția 1969. Doctor în științele educaționale (2006). Cadru didactic la catedra de educație

fizică în Universitatea București, din anul 1969. Gradul didactic-lector. În perioada 2003-2008 a îndeplinit funcția de director al Departamentului de Educație Fizică și Sport. Antrenor de scrimă și baseball. A practicat scrima la nivel de performanță, fiind legitimat la *Tânărul Dinamovist* (antrenor Raul Dristoreanu), la CSS din București (antrenor Constantin Panescu) și la Știința-Universitatea (antrenor Cornel Georgescu). A fost prezent în turneele finale ale CN de juniori și seniori, la floretă și sabie, devenind campion național de juniori (1965) și multiplu vicecampion național pe echipe, la seniori, cu Știința-Universitatea. A fost selecționat în lotul olimpic și în loturile naționale de juniori și seniori, unde l-a avut ca antrenor pe Vasile Chelaru. A activat și ca antrenor de scrimă la floretă fete obținând numeroase clasări pe locul al III-lea în CN pe echipe senioare. În 1984-1985 a fost director al Administrației centrale a activităților sportive școlare din Ministerul Învățământului. În 1986 a fost ales secretar general al FR de Oină, funcție pe care a îndeplinit-o până în anul 1990, an în care s-a aflat în fruntea grupului de inițiativă care a acționat pentru introducerea jocului de baseball în țara noastră. La 4 februarie 1990 a luat ființa FR de Baseball, din 1993 și de Softball, cu care ocazie a devenit secretar general al acestui for. Tot în 1990 a participat la o acțiune de perfecționare în problematica baseball-ului în SUA, în final fiindu-i acordată o Diplomă de apreciere din partea USIA – Sports America. În cei 14 ani de activitate, în funcția de secretar general, a contribuit direct la punerea bazelor teoretice, organizatorice și materiale care să stimuleze dezvoltarea acestor jocuri sportive și afirmarea lor pe plan intern și internațional. În perioada 1992-2008 echipele de cadeți, juniori și seniori au obținut performanțe încurajatoare la CE, iar din 1996 au început să se înfrunte în competiții europene și echipele de softball. Dedicându-se integral activității didactice, din anul 2004, a devenit prim-vicepreședinte al FR de Baseball și Softball, funcție din care a continuat să sprijine activitatea federației. Pe parcursul anilor a mai îndeplinit și alte sarcini obștești printre care și cea

de vicepreședinte al cluburilor *Universitatea și Politehnica* (1972-2003). Autor al capitolului *Scrima – dansul săbiilor* din Enciclopedia practică a copiilor – Editura Ion Creangă 1983. Colaborator la elaborarea a 12 lucrări având ca tematică educația fizică și sportul universitar. A publicat numeroase articole în reviste de specialitate. A fost referent științific la 4 cărți de baseball publicate. Colaborator la elaborarea capitolului – FR de Baseball și Softball din edițiile I și a II-a ale Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România. Autor al *Manualului de baseball* – Editura Universității București – 2009.

DIMACHE, IULIAN (1984), n. în Botoșani. Studii liceale. Instructor sportiv. Profesor necalificat la catedra de baseball din LPS Roman (2002-2005). Jucător de baseball de performanță, și-a început activitatea sportivă la vârsta de 10 ani fiind legitimat la CSS Botoșani (1994-1998), unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenorului Ioan Asoltanei. În 1999 s-a transferat la LPS – CSS Roman (antrenor Ioan Popa). În CN rezervate juniorilor a câștigat 6 titluri de campion (1995, 1997, 1999, 2000, 2001 și 2002) și 5 de vicecampion. Selecționat de 4 ori în loturile naționale de juniori și de 3 ori în cele de seniori (antrenori Sandu Pop, Mihai Blaj, Alexandru Vasilache, Dinu Stoianov, Ioan Popa). S-a remarcat la CE de baseball juniori III din 1995 (Praga) unde echipa noastră a cucerit medalia de argint, aceasta, fiind prima medalie realizată într-o competiție oficială. La edițiile următoare ale CE a obținut următoarele rezultate: 1996 locul al IV-lea la juniori III; 1999 locul al III-lea la cadeți; 2002 locul al IV-lea la juniori I (grupa B). Component al echipei de seniori participantă la CE (grupa B) în anul 2002 – locul al IX-lea și în 2004 – locul al VI-lea. La majoritatea CN și la CE de cadeți (1999) a fost declarat cel mai tehnic jucător și cel mai bun “pitcher” (lansator) în competițiile respective. În anul 2005 și-a întrerupt activitatea plecând să

lucreze în străinătate.

DOGARU, VLAD (1931), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, specializarea atletism, promoția 1956. A practicat atletismul fiind legitimat, ca junior, la CS „Constructorul” (1948-1950). După absolvire, a fost repartizat, o scurtă perioadă, ca preparator la catedra de atletism, de la ICF. În același an, a fost transferat în cadrul CCFS (ulterior UCFS) la sectorul de presă (1956-1958), iar între 1959-1961 la secția organizatorică-sectorul de pregătire a cadrelor. A fost promovat la Federația Română de Atletism (1961-1962) ca secretar general adjunct și antrenor federal pentru juniori. Din 1962, până în 1967, este numit șeful secției sport și antrenor de atletism la Palatul pionierilor. În 1967, se transferă în învățământul superior, inițial la FEF a Institutului Pedagogic și apoi la catedra de educație fizică a Universității București ca asistent titular (1970), lector (1978) și conferențiar universitar (1991). Între 1979-1985, a fost detașat în Algeria unde a predat studenților algerieni atletismul de performanță, tenisul și înotul. A revenit la Universitate unde a continuat să activeze (după 2003 prin cumul) până în 2007. În decursul anilor a predat atletismul, oina, baschetul, fotbalul, tenisul și gimnastica medicală. În perioada 1993-1998, a fost încadrat, prin cumul, la Universitatea Ecologică-Facultatea de Educație Fizică, la catedra de atletism, fiind titularul cursului de atletism. A mai fost cadru didactic la Universitatea „Titu Maiorescu” (1999-2003), unde a predat atletismul și tenisul. După pensionare, a continuat să mai predea lecții la Universitatea București și la Universitatea „Titu Maiorescu” (2003-2007). Posedă calificarea de antrenor la atletism (1962), oină (1979) și baseball (1991). A fost implicat în dezvoltarea jocului de oină. Membru în Biroul FR de Oină (1974-1979) și președintele Colegiului central al antrenorilor. În 1990 participă la introducerea jocului de baseball în țara noastră, fiind vicepreședintele noii federații. Tot în acest an participă

la un curs de perfecționare la baseball, în SUA. În perioada 1960-1963 a făcut parte din Colegiul de redacție a revistei Cultură Fizică și Sport. A fost referent al Editurii CNEFS pentru unele lucrări de specialitate care urmau să fie publicate. A publicat sau a comunicat peste 40 de lucrări de specialitate cu caracter metodic și științific. A elaborat capitolele „Unele indicații cu privire la organizarea și desfășurarea unor jocuri și activități sportive din lucrarea „În ajutorul instructorilor de pionieri” (1965). Coautor la lucrarea de referință „România la Jocurile Olimpice” apărută în 1975 și reeditată în 1986 și în 2002. Pentru rezultatele obținute în activitatea sa profesională a fost răsplătit cu numeroase diplome între care se află Diplomele de onoare conferite de Catedra de educație fizică a Universității București -Facultatea de drept și Universitatea „Titu Maiorescu” și Diplomele de Excelență acordate de Universitatea București (2005) și Agenția Națională pentru Sport (2006).

GEORGESCU, CAMELIA -LOREDANA (1989), n. în Drăgășani, Jud. Vâlcea. Studii liceale. Studentă la Facultatea de cibernetică, statistică și informatică economică, din cadrul ASE, București. Jucătoare de softball și-a început activitatea la vârsta de 14 ani, fiind legitimată la CSS *Gib Mihăescu* din Drăgășani (2003-2007) unde s-a pregătit cu soții Elena și Marian Bunea. Cu echipa acestei unități sportive a câștigat 4 titluri de campioană națională la junioare. Din 2007, s-a transferat la CS *Angels – Sportul Studentesc – Universitatea* din București (antrenor Cristian Manea) cu care a cucerit două titluri de campioană națională la senioare. A fost selecționată de 3 ori în loturile naționale de junioare, câte o dată la tineret și senioare (antrenori Marian Bunea și Cristian Manea). În anul 2005, la CE de cadete se clasează cu echipa pe locul al V-lea, iar în 2008, la CE de senioare (Deggendorf – Germania) ocupă locul al II-lea în grupa B.

MANEA, CRISTIAN (1973), n. în Olteni, jud. Teleorman. Om de afaceri – director general la SC *High Services International* SRL. Jucător de oină și baseball. Antrenor de softball – absolvent al Școlii Naționale de Antrenori. Arbitru internațional de baseball și softball. A fost legitimat ca

jucător de oină la AS *Viața Nouă* Olteni, jud. Teleorman (1985-1989) și ca jucător de baseball la AS *Juventus* Olteni (1990-1995), avându-l ca antrenor pe Dan Romașcanu. Campion național de baseball, fiind declarat unul dintre cei mai tehnici jucători. A activat ca antrenor din 1999, remarcându-se în anii 2007 și 2008 când a câștigat titlurile de campioane naționale de softball cu echipele de seniore CS *Sportul Studențesc – Angels – Universitatea* București. Multe dintre sportivele sale au fost promovate în lotul național feminin de softball. La realizarea acestor performanțe, într-o ramură sportivă care se practică de curând în țara noastră, CM a avut contribuții atât ca antrenor cât și în asigurarea sponsorizării și susținerii materiale a acestei structuri sportive. În anul 2008, în calitate de antrenor a pregătit echipa națională feminină de softball, care, la CE de la Deggendorf (Germania), s-a clasat pe locul al II-lea în grupa B. Începând din 1995 a desfășurat o bogată activitate ca arbitru de baseball, iar din 2007 și de softball. A oficiat ca arbitru de baseball la 8 ediții ale CE din perioada 2001-2008, iar în anul 2006 a arbitrat la CM – Liga mică din SUA. Membru al Biroului executiv al FR de Baseball și Softball, președinte al Colegiului central al arbitrilor din cadrul federației (2005-2008).

MOLAN, VASILE (1942), n. în Crainici, jud. Mehedinți. Profesor, absolvent al Facultății de limba și literatura română, din Universitatea București, promoția 1973. Doctor în științele educației (2003). Conferențiar universitar în cadrul Universității București. A practicat voleiul în

timpul studiilor liceale, reușind să câștige, în 1959, campionatul elevilor din municipiul București. În anul 2000 a fost ales președinte al FR de Baseball și Softball, îndeplinind și funcția de președinte al organului de administrare și gestionare al federației. Și-a adus contribuția la coordonarea activității federației pentru dezvoltarea și afirmarea pe plan intern și internațional a celor două ramuri de sport, introduse relativ recent în țara noastră. Echipele noastre de baseball au continuat să obțină rezultate încurajatoare în grupa B la cele 4 CE de cadeți, juniori și seniori din perioada 2005-2008, rezultate asemănătoare având și echipele feminine de Softball la CE (2004-2008). În domeniul său de activitate profesională a publicat peste 20 de lucrări și articole de specialitate.

POPA, IOAN (1956), n. în Lețcani, jud. Iași. Profesor de educație fizică, absolvent al Fac. de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Bacău. Profesor gradul I, titular al catedrei de baseball din 1992, la CSS - LPS Roman. Îndeplinește funcția de director adjunct la

LPS Roman. Antrenor de baseball, absolvent al Școlii de antrenori. În anul școlar 1992- 1993, având sprijinul inspectoratului școlar, a contribuit, împreună cu profesorul Mihai Blaj, la înființarea catedrei de baseball în cadrul LPS. Aceștia vor lucra în tandem la Roman și Gherăești, reușind să creeze unul dintre cele mai puternice centre de baseball din țară. Din 1995 până în 2009, echipele CSS-LPS au cucerit 30 de locuri I, 33 locuri II și 16 locuri III la CN, CN școlare și Cupa României, la seniori, juniori și copii. Prin activitatea desfășurată prof. I. Popa a contribuit la pregătirea unor jucători valoroși, care au fost promovați în loturile reprezentative. Dintre cei 75 de juniori și 6 seniori promovați în loturile naționale, s-au remarcat: Iulian Dimache, Bogadan Crețulescu, Marius Tocu, Mihail Rusu, Bogdan Iacob și alții. În perioada 1997-2002 a funcționat ca antrenor la lotul național de juniori, iar între 2003-2009 a fost numit antrenor coordonator. În aceste funcții a avut o contribuție semnificativă la

pregătirea și afirmarea baseball-ului românesc pe plan internațional. Deși baseball-ul a fost introdus în țara noastră după 1990, echipele reprezentative au reușit să se claseze de regulă în primele șase locuri și chiar să urce pe podium (loc III în 1999, de 3 ori pe locul al IV-lea și 1 loc VI). A fost ales președinte al Asociației județene de baseball și softball. Este membru al Biroului Federal și președintele Comisiei Centrale Tehnice din cadrul FR de Baseball și Softball. Pentru rezultatele și contribuția sa la dezvoltarea jocului de baseball și softball a fost răsplătit cu numeroase diplome acordate de forurile locale și naționale.

SANDU, PETRU (1948), n. în com. Dolhești, jud. Suceava. Profesor de educație fizică, absolvent al Institutului Pedagogic din Bacău și prin completare de studii al Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Al.I. Cuza din Iași, specializarea fotbal. Antrenor de fotbal. A fost jucător de fotbal, fiind legitimat la AS *Foresta* din Fălticeni. Din 1979, titular al catedrei de fotbal a CSS din Roman. Profesor grad didactic I. Din anul școlar 1991-1992, această unitate a devenit LPS-CSS Roman, iar PS a fost numit director. Datorită activității deosebite desfășurată pe plan organizatoric, material și metodic LPS-CSS Roman a realizat performanțe competitive pe plan național și internațional și a promovat numeroși sportivi în sportul de performanță, la ramurile care au organizat catedre. A fost implicat direct în pregătirea și afirmarea echipelor de fotbal ale LPS-CSS prezente în 3 finale ale CN școlare și de juniori, ocupante ale locurilor I în 2000 și 2004, reușind să promoveze jucători valoroși în diviziile A și B, precum și în loturile naționale de juniori și tineret. Prin adoptarea unor măsuri organizatorice, judicios structurate, Petru Sandu a contribuit la relansarea unor ramuri de sport printre care handbalul (rezultate semnificative la turneele finale ale CN școlare și de juniori, promovarea unor jucători valoroși printre care Liviu Ionaș, Tereza Tamaș, s.a.) și atletismul (Bianca

Perie – 4 titluri de campioană mondială la junioare 2005-2008). Directorului LPS-CSS îi revin merite deosebite în promovarea și afirmarea baseball-ului și softball-ului, jocuri introduse în țara noastră după 1990. A sprijinit constant măsurile adoptate de FRBS și a reușit alături de tehnicieni să creeze la LPS-CSS Roman și la Gherăești unul dintre cele mai puternice centre de baseball din țară. A contribuit împreună cu antrenorul Mihai Blaj la construirea la Gherăești a celei mai moderne baze de baseball, care a găzduit numeroase turnee finale ale CN și alte competiții, organizate în condiții foarte bune. În ultimii 15 ani, LPS-CSS a obținut la baseball 9 titluri naționale, 13 clasări pe locurile II și III, iar la softball (începând din 1998) 2 titluri, 1 loc II și 5 locuri III. Elevii LPS-CSS au constituit nucleele de bază ale loturilor naționale, contribuind la obținerea primelor performanțe semnificative pe plan internațional. Mulți jucători formați în acest centru au fost promovați la alte echipe, unii chiar și în alte țări. Această unitate sportivă școlară s-a situat permanent pe primele locuri în topul celor mai bune cluburi din țară. Petru Sandu a mai contribuit la realizarea Sălii Polivalente, a bazei sportive multifuncționale și a campusului sportiv din Roman. A participat la elaborarea monografiei LPS Roman, iar în 2007 a fost declarat managerul anului. Pentru rezultatele sale a fost răsplătit cu diferite diplome și trofee.

STOIAN, AUREL-AURICĂ –vezi **Personalități**

ȘERBĂNESCU, SORIN –ANDREI (1981), n. în București. Economist, absolvent al ASE din București, secția relații economice internaționale. Studii de masterat în managementul afacerilor internaționale. Director general al SC *ITC Logistic România SRL*, din Brașov.

Jucător de baseball de performanță. Și-a început activitatea sportivă la 12 ani, fiind legitimat la CSS nr.6 București (1993-1999), sub îndrumarea antrenorului Sandu Pop. A mai activat la CS

Dinamo (2000-2003 și 2005-2006) – antrenor Gabriel Adumitrăchioaiei; *Atletico* Alexandria (2007-2008). A obținut 2 titluri de campion național de juniori cu CSS nr.6 și 8 titluri la seniori (2 cu CSS nr. 6, 5 cu CS *Dinamo* și 1 cu *Atletico* Alexandria. A câștigat Cupa României în 1996 la cadeți și în 1999 la juniori. Pentru perfecționarea jocului său, în anii 1998 și 1999, a fost cooptat ca membru al echipei *Playball* baseball Academy, *Fort Landerdale*, Miami-USA. A fost selecționat de 2 ori în loturile naționale de juniori și de 4 ori în cele de seniori. Pe plan internațional a obținut: locul VI la CE de cadeți (1995); locul VII la CE de juniori (1997); locul IX

la CE de seniori grupa B (2001). Printre antrenorii cu care s-a pregătit s-au aflat: Sandu Pop, Gabriel Adumitrăchioaiei, Ioan Asoltanei, Mihai Blaj, Ioan Braicu, Alexandru Vasilache. A avut 7 participări în CCE de baseball, unde s-a clasat în primele șase locuri. A fost desemnat de mai multe ori sportivul nr.1 în clasamentul CSS nr.6, cel mai tehnic lansator la unele competiții. Pentru rezultatele obținute a primit titlul de maestru al sportului și diferite diplome de onoare din partea CSS nr.6 și a FRBS. Din anul 2008, a fost desemnat președinte al comisiei de competiții, legitimări și transferări din cadrul FR de Baseball și Softball.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BILIARD

Pe baza izvoarelor literare, a tablourilor și tradițiilor, s-a acreditat părerea că Franța secolelor al XIV-lea și al XV-lea ar fi țara în care biliardul a apărut pentru prima dată. Aristocrația franceză a adoptat acest divertisment, mai ales după ce regii și-au manifestat interesul pentru jocul desfășurat pe masa acoperită cu postav verde. Tot acolo, cineva a avut ideea novatoare de a acoperi vârful tacului cu o bucată mică de piele, pentru a obține astfel o lovitură mai precisă a bilelor și pentru a le imprima acestora direcționări și efecte nuanțate. Cronicile relatează faptul că Ludovic al XI-lea (1461-1483) era mare amator de biliard, această pasiune transmițându-se și urmașilor săi.

Biliardul și-a mărit considerabil aria simpatizanților după Revoluția franceză din 1789. Dacă până atunci el a făcut parte din deliciale cafenelelor aristocratice și ale cluburilor politice, după acest eveniment istoric biliardul a devenit cunoscut și accesibil maselor, integrarea lui între modalitățile de divertisment de uz public producându-se în secolul al XIX-lea.

Biliardul de agrement a apărut, în România, la începutul sec. al XX-lea și a avut o rapidă proliferare în perioada interbelică, cafeneaua ajungând o instituție mult frecventată. Dispariția ei din peisajul social după 1945 a mutat biliardul în casele de odihnă ale sindicatelor, practicarea lui devenind pur ocazională, micșorându-se considerabil și aria lui de răspândire, și interesul jucătorilor pentru virtuozitatea tehnică.

Ca urmare a revigorării și modificării vieții economice și sociale a țării după evenimentele din

1989, biliardul și-a regăsit și reluat locul în ambientul cafenelelor și discotecilor.

Ca ramură de sport, s-a constituit grație sprijinului acordat de Ministerul Tineretului și Sportului unui grup de inițiativă, care a organizat, la 15 martie 1997, Adunarea generală de înființare a FRB. Activitatea ei a demarat prin organizarea Colegiilor și Comisiilor centrale tehnice, precum și prin organizarea primului concurs oficial «Cupa Federației» dotat cu premii. Numărul celorlalte concursuri de diferite «calibre» a crescut considerabil și datorită firmelor-sponsor care au înțeles frumusețea și popularitatea acestui joc.

Competițiile jocului de biliard sunt profilate pe două variante, oficializate și în concursurile internaționale. Varianta cea mai cunoscută și mai răspândită în lume (cu mici modificări) este «Bila 8» - în care jucătorul trebuie să introducă în pungile de la extremitățile mesei de biliard bila colorată complet, iar adversarul lui trebuie să marcheze bila colorată pe jumătate. După această etapă, jucătorii trebuie să scape de bila neagră, câștigător fiind cel care reușește să facă primul această manevră. O altă variantă, «Bila 9», este un joc care cunoaște o mare popularitate în rândul iubitorilor de biliard din România, ca urmare a interesantelor și antrenantelor competiții de gen vizionate pe micul ecran, difuzate de canalele străine de televiziune.

La acest sport modern, pe plan internațional se organizează CE, CM, Cupe, concursuri pe grupe de vârstă, la masculin și feminin și la probe diferite

(Bila 8, Bila 9, 14-1, Piramyd etc.).

În premieră, 4 sportivi români din cluburile «Texas» și .Dakota. au participat, în perioada 17-23 martie 1999, la un turneu organizat de Federația Europeană de Biliard (EPBF), în Antalya (Turcia), denumit «Turkey Brunswick Open».

La 22 martie 2002, a avut loc Adunarea generală de reorganizare a FRB, conform Legii educației fizice și sportului 69/2000. (în evidența FRB erau afiliate 15 cluburi sportive cu secții de biliard). Adunarea generală a ales Biroul federal, ca organ de conducere al federației, format din: președinte - Ion Giurescu; vicepreședinte- Adrian Tăbăcaru;

secretar general - Suran Eugen Dobre; membri - Horia Otlăcan, Alexandru Miron, Bogdan Dănescu, Ion Manea, Vlad Vlăsceanu și Valerian Atomulesi.

În perioada 2003-2005 componența Biroului federal a fost următoarea: Președinte: Giurescu Ion; vicepreședinte: Tăbăcaru Adrian; secretar general: Suran Eugen Dobre (în 2005 a fost înlocuit cu Furdi Vasile); Membrii: Otlăcan Horia, Miron Alexandru, Manea Ion, Dănescu Bogdan, Atomulesei Valerian, Călin Stan

Din anul 2006 FR de Biliard nu a mai apărut în structura ANS.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BOB ȘI SANIE

Începuturile concursurilor de bob trebuie căutate în Elveția. Mărturii repetate arată că în acest spațiu au avut loc primele amenajări și întreceri. Astfel, în 1879, apare prima pârtie taluzată între localitățile Schatzalp și Davos. Anul 1895 consemnează înființarea grupării sportive de profil “St. Moritz Toboggan Club”, ulterior purtând denumirea “St. Moritz Bobsleigh Club”. Concursurile aveau loc pe pantele de la Cresta Run, pârtie definitivată în 1884, situată între St. Moritz și Celorine, cu o diferență de nivel de 157 m. Pe data de 5 ianuarie 1898, se organizează Festivalul de Bob la St. Moritz, Cresta Run, câștigat de un echipaj britanic (pilot - G. St. Aubin).

Tot în această localitate, în 1904 este construită prima pârtie artificială, care o va înlocui pe cea de la Cresta Run, considerată periculoasă.

Concursurile de bob organizate în cadrul JO erau considerate și CM. Primele întreceri olimpice, la bob 4 persoane, debutează la JO din 1924, de la Chamonix, acestea fiind câștigate de echipajul Elveției, urmat de cele ale Marii Britanii și Begiei. La ediția a-II-a a JO de iarnă, din 1928, de la St. Moritz, întrecerile se organizează la bobul de 5 persoane, primele 2 locuri fiind ocupate de echipajele SUA, medalia de bronz revenind Germaniei. În 1930, se organizează CM de bob 4 persoane la Caux-sur-Montreux, medaliile fiind cucerite, în ordine, de reprezentanții Italiei, Elveției și Germaniei. În 1931 are loc, pentru prima dată, CM de bob 2 persoane, la Oberhof, medaliile fiind obținute de:

1- Germania (Hans Kilian- Sebastian Huber); 2-Germania; 3- Austria. CM de bob 4 persoane se organizează, tot în 1931, la St. Moritz (1- Germania; 2- Elveția; 3- Marea Britanie). Ambele probe (cea de bob 2 persoane pentru prima dată) sunt incluse împreună în programul JO din 1932 (Lake Placid).

Palmaresul de excepție în acest sport îl deține sportivul italian Eugenio Monti, care a câștigat 8 titluri la CM și 2 la JO.

Leagănul bobului românesc este Sinaia, cea mai importantă stațiune pentru sporturile de iarnă, supranumită, pe drept cuvânt, «Perla Carpaților». Încă de la începutul secolului al XX-lea, Sinaia răspundea prin infrastructură exigențelor turismului internațional, iar prezența Castelului Peleş, reședința de iarnă a familiei regale, aduna întreaga protipendadă. Unii dintre frecvenții vacanțelor petrecute în stațiunile din Elveția și Franța, subjugăți de așa-numitele «plaisirs frénétiques de la neige», au adus și la Sinaia boburi, după moda timpului, folosindu-le pe drumurile și aleile din jurul Castelului Peleş.

Apariția bobului ca sport, în România, se situează în jurul anului 1909, când de fapt se semnalează primele coborâri. Întreaga activitate se reducea la câteva zile pe an, în preajma sărbătorilor de iarnă. Începând cu anul 1910, apar și întreceri organizate sub titulatura de «concursurile pentru sporturile de iarnă», pretențios numite astfel, participarea fiind foarte modestă. Tot în acest an apar primele articole în presă, care prezintă noul sport, dau amănunte asupra echipamentului, noțiuni de tehnică, de

conducere etc. Această publicitate va stârni o adevărată vogă a bobului la Sinaia, dar acesta va rămâne totuși practicat de un cerc restrâns de amatori (bogați).

Până în 1916, concursurile se desfășoară cu regularitate la Sinaia, alături de cele de sanie și scheleton, fără reglementări precise. O confirmă prezența în boburi a 2, 4, 5, 6 persoane, formarea echipajelor mixte, fără categorii de vârstă, pilotarea bobului de către femei, folosirea aceluiași bob de mai multe echipaje constituite ad-hoc etc. Primul câștigător desemnat al unui concurs de bob din 1910 este N. Filiti, iar la echipajele multiple, «Cercul Sportiv Român».

În 1911, prezența femeilor în bob este foarte activă. Le vom găsi atât în proba rezervată lor, cât și în echipaje alături de bărbați. Concursurile sunt organizate la 3 probe: bob - 2 femei, bob - 2 bărbați și 2-5-6 persoane. Câștigătorii: Natalia Darvari (femei), Jean Costinescu (bărbați) și echipajul multiplu «Societatea Săniutza». În 1912, programul de concurs este același. La femei, câștigă Mihaela Ghyka, iar la echipajul multiplu iese câștigător echipajul (masculin) condus de aceeași Mihaela Ghyka!

Înființarea, în 1912, a Federației Societăților de Sport din România (FSSR), în cadrul căreia funcționa «Comisia pentru Sporturile de Iarnă», are darul de a coordona și impulsiona practicarea bobului. În anul 1913, nu este consemnată nici o activitate (din lipsă de zăpadă); concursurile sunt reluate în 1914, dar cu un succes mult redus față de anii precedenți. Pentru prima dată, se organizează un concurs național interșcolar de bob, câștigat de echipa Liceului «Gh. Lazăr» din București. Tot în 1914, la «Concursul național de bob», participă și un echipaj format din turiști germani, care ocupă locul III. Concursul este câștigat de echipajul Școlii Evanghelice din Capitală. Prin participarea echipajului german la concurs, s-a făcut cunoscută și în străinătate activitatea bobistică de la noi.

Activitatea este reluată - cu entuziasm - în 1920. Apar centre noi de bob, la Brașov, Râmnicu Vâlcea, Slatina, Iași. Se practica, în general, un bob de stradă, pe drumuri de munte, pe pârtiile de schi de la Postăvar și de la Poiana Brașov.

În 1921, la Sinaia, întrecerile de bob sunt

organizate la proba cu 2 persoane și cu echipaj multiplu mixt. Se remarcă «bobistele» Dina Berindei și L. Grueff (conducătoarea echipajului).

Anul 1922 marchează înființarea «Campionatelor Naționale» la sporturile de iarnă. Campionatul de bob are loc la Sinaia, titlul la proba «echipe de club» revenindu-i Centrului Râmnicu Vâlcea, care-l avea ca pilot pe tânărul librar Iorgu Arsenie.

Ascensiunea bobului începe din anul 1923, când se dispută mai multe concursuri dotate cu cupe. La CN de bob, care constau dintr-o singură cursă, titlul de campion a revenit echipajului de la Clubul «Colțea» din Capitală. În 1924, iese campion echipajul «Politehnica», de la «Societatea Politehnică București». Organizarea JO din 1924 de la Chamonix - Franța, stârnește interesul boberilor români. Lipsa de fonduri a statului, pentru a sprijini participarea la aceste JO, este amplu dezbătută în presa timpului. Iorgu Arsenie își confecționează un bob («Avalanșa») și împreună cu boberul Tita Rădulescu fac deplasarea la Chamonix. Acolo vor participa la întreceri, dar cu un bob de împrumut (tip Bachmann), cucerind 3 cupe. Startul la cursa olimpică - propriu-zisă - nu-l vor putea lua, deoarece regulamentul prevedea ca tot echipajul să provină din aceeași țară, condiție pe care nu o îndeplineau.

Participând în calitate de reprezentant al Comisiei de Constituire a Federației Internaționale de Bobsleigh și Tobogganning (FIBT) de la Chamonix în 1924, Iorgu Arsenie obține afilierea României la acest organism sportiv internațional. În 1925, la Sinaia, se construiește prima pârtie de bob după proiectul ing. Sângiorzan, pe un versant vestic al dealului Furnica. Ea avea o lungime de 2 100 m și 10 viraje.

Primele boburi au fost construite din lemn, cu tălpi de fier și erau conduse cu fisele sau cu volan; erau prevăzute cu 2, 4, 5 sau 6 locuri. Americanul Townsend a construit primul bob, legând două sănii una de alta.

În anul 1926, traseul existent este corectat (la fel și în anii următori), el având o lungime variabilă între 1 430 - 2 140 m și 6 viraje. Se pare că ex-președintele FIBT, Otto Greibel, ar fi practicat în tinerețe bobul pe această pârtie. La CN din 1926, titlul de campion național va reveni echipajului

«Aeronautica», format din piloți - aviatori. La Râmnicu Vâlcea și Slatina continuă organizarea concursurilor stradale sau pe drumuri de munte.

La CN din 1927 de la Sinaia, se remarcă echipajul studentesc al fraților Grigore și Mircea Socolescu și maiorul Mihai Mihail din Slatina.

Cu acest prilej, se oferă cupa pentru «cel mai cutezător și mai destoinic bober» pilotului aviator Alexandru Papană, în vârstă de 21 de ani, cel care va domina, în anii următori, competițiile de bob. Recunoașterea capacității sale se va confirma și în 1928, când, împreună cu Dumitru Hubert, vor cuceri titlul de campioni naționali la proba de 2 persoane. Clubul «Aeronautica» (din care făceau parte cei doi concurenți) avea două formații cu echipajul: Alexandru Papană (pilot), Alexandru Ionescu, Tiberiu Stătescu, Puffi Popescu, Gheorghe Moțoi (frânar). Dintre aceștia, se vor selecționa mai târziu boberii care vor aduce faimă sportului românesc.

Performanțele realizate de boberii noștri în anii 1926-1928 stimulează interesul și determină prezența bobului românesc la JO din 1928, de la St. Moritz (Elveția). Dar participarea era condiționată (ca de obicei) de mijloacele materiale. Prin urmare, «cheltuielile le-au suportat sportivii din propriile economii» cum avea să declare unul dintre foștii boberi. La JO, echipajul român s-a clasat pe un meritoriu loc VII (bob 5 persoane), la 4,3 secunde de campioni. Al doilea echipaj (care nu a avut un bob corespunzător), a avut o comportare mai modestă.

În anul 1930, se participă pentru prima dată la CMU de Bob - disputate la Davos (Elveția). Echipajul Alexandru Frim - Dumitru Zână cucerește medalia de argint, după cel al Germaniei, și devansând țări cu tradiție ca: Italia, Franța, Elveția ș.a. Este prima performanță obținută de boberii români într-o competiție internațională. Ediția din 1931 confirmă valoarea boberilor români, prin echipajul Alexandru Papană - Dumitru Hubert, care devine campion și recordman al părții.

CN de bob din 1932 se dispută în decembrie, pentru a permite participarea la JO din Lake Placid (SUA).

Pentru a evita o eventuală accidentare, echipajele

lui Papană (care urmau să participe la JO), absentează de la startul «naționalelor». Se evidențiază căpitanul Emil Angelescu. Plecarea la JO, ca de obicei, este marcată de lipsa de fonduri din partea statului, fapt pentru care concurenții vor contribui cu câte 25 000 de lei fiecare. Echipa noastră concurează pe boburi învechite, din lemn, improprie pentru o parte de gheață de mare viteză, ca cea de la Lake Placid. Organizatorii impută boberilor noștri echipamentul neadecvat, lipsa căștilor de protecție etc. În comparație cu partea de la Sinaia (2 200 m lungime), cea de la JO era mult mai dificilă (2 350 m și 26 de viraje, total înghețată), fiind considerată cea mai complexă din lume la acea dată. Dând dovadă de calități remarcabile, boberii români s-au impus atenției elitei mondiale. Astfel, bobul de 2 persoane - Alexandru Papană, Dumitru Hubert se clasează pe locul IV, iar echipajul de 4 persoane - Alexandru Papană, Alexandru Ionescu, Ulise Petrescu și Dumitru Hubert - pe locul VI. Rezultatele sunt considerate a fi un succes deplin. După JO, boberii români sunt invitați la Campionatele Americii de Nord, unde vor bate și recordul părții. Ca recompensă a bunei lor comportări în SUA, conducerea FIBT le-a oferit posibilitatea de a participa la concursurile cu caracter internațional organizate în Germania și Elveția.

În 1933, concursurile de bob se desfășoară la Râmnicu Vâlcea, Câmpulung Muscel, Slatina și Sinaia pe o parte îmbunătățită. Într-o formă de excepție, Papană și Hubert câștigă toate cursele la care participă, inclusiv titlul de campion național la ambele probe.

Începând cu anul 1933, bobul românesc înregistrează pagini de glorie în arena internațională. Se participă la JMU de la Bardonechia (Italia), unde bobul de 2 persoane (Alexandru Frim - Dumitru Zână) ocupă locul IV. La campionatele internaționale ale Franței de la Chamonix, echipajul de bob 4 persoane (Angelescu - Gribincea - Bârsănescu - Popescu) ocupă locul V. Consacrarea acestui sport, însă, va avea loc o dată cu obținerea locului I la CM de la Schreiberhau (Germania) de echipajul de la «Aeronautica I» la bob 2 persoane, format din Alexandru Papană și Dumitru Hubert. Este prima medalie de aur cucerită la CM de către boberii

români. De semnalat că Papană a folosit în locul volanului, fiselele, iar echipajul a luat «startul lansat» (o premieră !), pentru care și-au montat la bob un împingător special, brevetat ad-hoc drept «patentul Papană-Hubert». Câteva ani mai târziu, Alexandru Frim va construi un tip de bob complet carenat (ca și Horst Graf), fapt care demonstrează capacitatea creatoare a boberilor români. Cel de-al doilea echipaj («Politehnica» București), format din Alexandru Frim și Dumitru Zână, se clasează pe locul VI.

În 1934, se constituie federații sportive independente pentru bob și patinaj artistic. Ascensiunea bobului românesc pe plan internațional va fi confirmată în anul 1934 prin performanța echipajului de 2 persoane (Alexandru Frim - Vasile Dumitrescu) la CM de la Engelberg (Elveția), unde se cucerește medalia de aur. Reeditarea succesului realizat în 1933 consolidează poziția bobului românesc în arena mondială. În același CM, echipajul A. Papană - D. Hubert se clasează pe locul III. O performanță deosebită realizează și echipajul de bob 4 persoane (Emil Angelescu, Teodor Popescu, Dumitru Gheorghiu, Ion Gribincea), care se clasează pe locul II la CM din același an, de la Garmisch-Partenkirchen (Germania). Cel de-al doilea echipaj, pilotat de A. Papană, este descalificat, ca urmare a pierderii frânarului într-una din coborâri. Așadar, rezultatele boberilor români în anul 1934 sunt excelente: trei medalii obținute de trei piloți diferiți. Din păcate, aceste succese vor fi umbrite de pierderea lui Hubert - prăbușit într-un accident de avion la un miting aviatic. Locul său în echipaj a fost luat de Gheorghe Ostapov. Dar cuplul Papană - Ostapov nu va dăinui decât un an, deoarece Ostapov se va sfârși într-un accident de avion; aceeași soartă o va avea și Vasile Dumitrescu, care încerca să stabilească un record mondial aviatic pe ruta Europa «Australia» Colegul său, de bob și de aviație A. Frim, s-a salvat sărind cu parașuta.

În noiembrie 1934, se constituie Federația Română de Bob. Cu toată evoluția organizatorică, seria succeselor de excepție va fi oprită. Participarea la CM din 1935 de la St. Moritz (Elveția), cu echipajul de bob 2 persoane, pilotat de Papană și cu două

echipaje de bob 4 persoane, pilotate de Papană și Frim se soldează cu eșecuri.

Tot în 1935, Uniunea Federațiilor Sportive din România (UFSR) a inițiat un Premiu Național al

Sporturilor, menit să răsplătească cea mai valoroasă performanță sportivă a anului. Pentru acest an, premiul i-a fost decernat boberului Alexandru Papană, pentru activitatea desfășurată în domeniul bobului și pentru dobândirea primului titlu mondial pentru România, la această disciplină.

În 1936, CN nu se dispută. Se participă totuși la JO de la Garmisch-Partenkirchen (Germania). Deși cartea de vizită a concurenților era dintre cele mai selecte, o serie de deficiențe organizatorice au impietat asupra rezultatelor, la care s-a adăugat starea sănătății echipajului (Papană își fracturează un picior).

În 1937, singura activitate se rezumă la organizarea CN, la care se disting Alexandru Frim și Constantin Dănășicu (campioni naționali).

În următorii doi ani, CN nu se dispută. Se participă totuși la un concurs de la Cortina d'Ampezzo (Italia) și la CM de la St. Moritz, unde echipajul Alexandru Frim - Gheorghe Florescu ocupă locul VII, iar echipajul Mihai Mihail - Teodor Popescu se răstoarnă.

Cel de-al doilea război mondial nu a întrerupt activitatea pe pâtiile de la Sinaia. CN din 1940 nu se bucură de succes. Titlurile de campioni naționali revin cuplului Frim - Tăutu și lui M. Mihail.

În 1941, campioni naționali la bob 2 persoane vor fi Frim - Boruzescu, iar la bob 4 persoane: Budișteanu - Voicilă - Mutișan - Rădulescu. Situația este similară și în 1942 la bob 2 persoane: Budișteanu - Tăutu, bob 4 persoane: Frim - Borzea - Mareș - Boruzescu.

Anul 1944 îl consacră pe Alexandru Frim dublu campion național la bobul de 2 și 4 persoane. În anul 1945, campioni vor fi: Budișteanu la bob 2 persoane, iar Copiț - Petcu - Ionescu - Dinulescu la bob 4 persoane. În anul 1946, Alexandru Frim repetă performanța din 1944, câștigând ambele probe: la bob 2 persoane împreună cu Boruzescu, iar la bob 4 persoane cu Boruzescu - Cristea - Mareș. În acest an, își găsește sfârșitul, într-un accident aviatic în SUA, Alexandru Papană. Boberii români participă

în anul 1947 la CM, cu un echipaj la bob 2 persoane și altul la bob 4 persoane. Rezultatele sunt modeste (loc. VII . bob 4 persoane). CN din acest an are campioni pe: Ionescu . Ghețu la bob 2 persoane și Budișteanu - Rădulescu - Kranz - Flamaropol la bob 4 persoane.

În anul 1951, cu ocazia organizării la noi în țară a JMU, se construiește la Poiana Brașov o pârtie de bob în lungime de. 1 530 -1 640 m. La acest campionat, echipajul Gigi Hoge - Dumitru Teodoroiu câștigă proba de bob 2 persoane. În acest concurs, își găsește sfârșitul Alexandru Budișteanu (bob 4 persoane), proiectat în afara penultimului viraj. Campionii naționali ai anului 1953: bob 2 persoane - I. Cislea - M. Blăgescu, bob 4 persoane - C. Dragomir - Moldoveanu - Panait - Drăghici (.Progresul II. Sinaia). În 1954: bob 2 persoane . D. Țoev . I. Neagoe, bob 4 persoane - Paraschivescu - Panait - Neagu - Moldoveanu (.Progresul I. Sinaia). În 1955: bob 2 persoane - Rădulescu - Gheorghiu + Manoliu ("Voința"), bob 4 persoane Rădulescu – Costamania- Crișan - Gheorghiu + Roșca ("Voința"). La JO din 1956, de la Cortina d'Ampezzo (Italia), se obțin rezultate modeste: la bob 2 persoane - locul XIV (H. Enea - M. Blăgescu) și locul XVIII (C. Dragomir - Gh. Moldoveanu), la bob 4 persoane - locul XIV (H. Enea - M. Blăgescu . N. Moiceanu - D. Frățilă) și locul XX (C. Dragomir - Gh. Moldovan - V. Panait - I. Staicu). În intervalul 1956-1958, activitatea internă a stagnat, deoarece pârtia de la Sinaia a fost impracticabilă. Campionii naționali din 1959: bob 2 persoane Enea - Șuster + Pașovschi (CCA I), bob 4 persoane Enea - Pașovschi . Vișevan . Brăeșteanu (CCA II). S-a mai disputat și Cupa .Federației.. În 1960, din cauza timpului nefavorabil, CN nu s-au desfășurat. În 1961, au fost campioni naționali la bob 2 persoane Enea . Pașovschi (CO Brașov), iar cursa de bob 4 persoane nu s-a disputat. La CM de la Garmisch-Partenkirchen (Germania), rezultatele obținute sunt nesemnificative.

Orientarea Federației de Schi-Bob spre încurajarea tineretului pentru practicarea acestui sport este bine inspirată. Începând din anul 1963, eforturilor de concepție și metodologice în pregătire li se adaugă cele organizatorice și materiale. Primele roade ale

acestor ameliorări ale pregătirii boberilor apar la CM de la Igls (Austria) din 1963: echipajul de bob 2 persoane (Ion Panțuru - Gheorghe Maftei) se clasează pe locul X, cucerind și «Cupa Mondială a Tineretului», premiu atribuit celui mai tânăr echipaj din clasamentul general. Ion Panțuru devine liderul boberilor români pentru mai bine de un deceniu; este singurul capabil să reînnoade firul întrerupt al marilor performanțe românești. La JO din 1964, de la Innsbruck (Austria), se participă cu un lot de boberi tineri: I. Panțuru - Gh.

Maftei (XIII), A. Oancea - C. Cotacu (XV) și respectiv, I. Panțuru - Gh. Maftei - C. Cotacu - H. Pașovschi (XV). Prezența acestora la startul JO a însemnat o acumulare de experiență, cantitativă și calitativă, foarte importantă pentru perspectiva imediată a bobului românesc.

Începând cu 1966, bobul românesc se afirmă tot mai mult în arena internațională, datorită în special liderului lui, Ion Panțuru. La CM de la Cortina d'Ampezzo (Italia), din 1966, la proba de bob 2 persoane Ion Panțuru - Nicolae Neagoe se clasează pe locul V, iar la CE de la Garmisch-Partenkirchen (din același an), același echipaj se clasează pe locul VI. În 1967, la CE de la Igls (Austria), echipajul de bob 4 persoane: Ion Panțuru - Gheorghe Maftei - Petre Hristovici - Nicolae Neagoe cucerește medalia de aur și titlul de campion european. în bob 2 persoane echipajul Ion Panțuru - Nicolae Neagoe se clasează pe locul II. Tot în acest an, la CM de la Alpe d'Huez (Franța), în condiții dificile, care de altfel au decis anularea probei de bob 4 persoane, echipajul I. Panțuru - N. Neagoe se clasează pe locul V (la bob 2 persoane). Același echipaj va cuceri și titlul de campion național în 1967, la bob 2 persoane.

Confirmând clasa și forma lor excelentă, la JO din 1968, de la Grenoble (Franța) Ion Panțuru și Nicolae Neagoe vor urca pe a treia treaptă a podiumului olimpic, la proba de bob 2 persoane Ei s-au clasat la numai câteva sutimi de secundă în urmă față de celebrul Eugenio Monti (Italia), campionul JO. La proba de bob 4 persoane echipajul I. Panțuru - P. Hristovici - Gh. Maftei - N. Neagoe va ocupa locul IV, după numai două manșe disputate.

Seria succeselor continuă în 1969, când, pe pista de la Cervinia (Italia), în cadrul CE, echipajul Ion Panțuru - Dumitru Focșeneanu se clasează pe locul II, performanță repetată și la proba de bob 4 persoane cu Ion Panțuru - Raimond Țancov - Dumitru Focșeneanu - Nicolae Neagoe. Acest rezultat este confirmat și la Lake Placid (SUA), în cadrul CM din 1969. La proba de bob 2 persoane, echipajul Ion Panțuru - Dumitru Focșeneanu cucerește medalia de argint, iar la bob 4 persoane Ion Panțuru - Nicolae Pușcaș - Nicolae Neagoe - Dumitru Focșeneanu, locul V.

Între anii 1970-1973, boberii români confirmă valoarea. Astfel, la CE de la Cortina d'Ampezzo (Italia) din 1970, echipajul de bob 4 persoane Ion Panțuru - Nicolae Neagoe - Dumitru Pascu - Ion Zangor cucerește medalia de bronz. La CE de la Igls (Austria) din 1971, Ion Panțuru - Dumitru Pascu - Ion Zangor - Dumitru Focșeneanu devin campioni europeni, iar la CM de la Lake Placid (SUA) din 1973, la bob 2 persoane, Ion Panțuru - Dumitru Focșeneanu cuceresc medalia de bronz. Aceasta este și ultima mare performanță obținută de Ion Panțuru și coechipierii săi în competiții de anvergură.

Deși la Sapporo (Japonia), boberii români figurau ca favoriți, ei nu reușesc decât un loc V la bob 2 persoane (Ion Panțuru - Ion Zangor) și un loc X la bob 4 persoane (Ion Panțuru - Dumitru Focșeneanu - Ion Zangor - Dumitru Pascu).

După anul 1970, se construiește la Sinaia o pârtie de beton, modernă, care intră în circuitul competițiilor internaționale. Parametrii ei: 1 500 m lungime, 137 m diferență de nivel, 13 viraje, altitudinea plecării 1 237 m, altitudinea sosirii 1 100 m, panta maximă 14,25 %, panta mijlocie 8,93 %. Ea comportă toate utilitățile necesare și dotările aferente întâlnite la pârtiile mai importante din lume. Ca urmare, România va găzdui anual un mare concurs internațional, sub egida FIBT, «Trofeul Carpați». Aceste evenimente vor da un nou impuls activității interne. De asemenea, apar inițiative locale (la Vatra Dornei, Bistrița - Piatra Fântânelor), de construire a unor pârtii, care să folosească atât bobului, cât și saniei.

O pârtie de sanie este construită în comuna Sărmaș, lângă orașul Toplița (Harghita), din iniția-

tiva profesorului de educație fizică Ion Rizea. Pârtia cu înghețare naturală, având în vedere temperatura foarte scăzută în timpul iernii, a găzduit mai multe ediții de CN, începând din anul 1982. Pentru a sprijini antrenarea sportivilor de la bob și sanie, prof. Popa Paul, președintele CS Orășenesc Sinaia, a construit 2 pârtii, astfel:

- o pârtie de dimensiune redusă a fost amenajată la cota 2 000, lângă cabana Piatra Arsă, folosită numai pentru antrenamentul lotului național de bob;

- o pârtie pentru sanie a fost construită la cota 1 400, în apropiere de Cabana Brădet». Pe această pârtie s-au efectuat antrenamente pregătire și s-au desfășurat competiții naționale de sanie (pârtie construită cu contribuția prof. Ion Galescu, antrenor sanie).

În anul 1976, FRBS devine un organism de sine stătător, structură organizatorică menținută până în 1988, când se revine la formula de asociere cu toate ramurile schiului, pentru ca în 1998 să se separe din nou. Aceste dese schimbări organizatorice nu au adus transformări de substanță în măsură să așeze pe baze temeinice activitatea bobului.

În 24-25 ianuarie 1976, la Sinaia, se desfășoară CE de Bob (tineret), programat pentru prima dată în țara noastră. Echipajele românești ocupă locurile IV, X și XII.

Participăm în 1976 la JO de la Innsbruck (Austria), la ambele probe, cu câte două echipaje. Rezultatele sunt modeste, Ion Panțuru fiind vădit stânjenit de profilul pârtiei artificiale, care-i limitează calitățile. El se clasează (împreună cu Gheorghe Lixandru) pe locul XI la bob 2 persoane, iar echipajul de bob 4 persoane (Ion Panțuru - Constantin Romaniuc - Gheorghe Tănăsescu - Mihai Nicolau) pe locul XIV. Cel de-al doilea echipaj de bob 4 persoane (Dragoș Panaitescu - Costel Ionescu - Paul Neagoe - Gheorghe Lixandru) ocupă locul VIII, iar al doilea echipaj de 2 persoane, locul XII.

Ca o recunoaștere a rolului jucat de FRBS în arena internațională, România este desemnată a fi gazda CE din 1977. Din nefericire, vremea călduroasă topește zăpada de pe traseu și prin urmare, competiția nu se va ține.

Pe plan mondial, cresc pretențiile privind

materialele și condițiile de pregătire și concurs. Boburile sunt perfecționate, părțile artificiale (practicabile pe orice vreme și timp îndelungat) prelungesc sezonul competițional, se completează calendarul cu Cupa Mondială, selecționarea boberilor este tot mai riguroasă, pregătirea se face după o metodologie științifică etc. Toate aceste exigențe impun remanierea activității interne în plan organizatoric, tehnic și metodologic. Se instituie «Școala de bob», menită să asigure o bună pregătire boberilor tineri, se organizează competiții rezervate acestora, se țin cursuri de informare și pregătire a tehnicienilor, se trece la o selecție mai severă pentru echipajele reprezentative, având la bază criteriile elaborate de Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport, Institutul de Cercetare al Aviației și Institutul de Medicină Sportivă. De asemenea, se organizează stagii de pregătire în străinătate pentru performeri, se îmbunătățește calendarul sportiv extern etc. Toate aceste măsuri se vor reflecta pozitiv în activitatea boberilor. Astfel, echipajele pilotate de Dragoș Panaitescu în marile competiții internaționale readuc și mențin bobul românesc în elita mondială, mai ales la proba de bob 4 persoane. La CM de la Lake Placid (SUA) din 1978, echipajul de la bob 4 persoane (Dragoș Panaitescu - Dorel Cristudor - Mihai Nicolau - Gh. Lixandru) se clasează pe locul VIII, performanță repetată și la CM de la Königsee (Germania) din 1979 de același echipaj. Tot în 1979, la CE de juniori de la Cervinia (Italia), echipajul Paul Neagu - Gh. Peptea se clasează pe locul II în proba de bob 2 persoane.

La JO de la Lake Placid (SUA) din 1980, echipajul de la bob 4 persoane (Dragoș Panaitescu - Dorel Cristudor - Alexandru Mitrofan - Gheorghe Lixandru + Dumitru Focșeneanu) se clasează pe locul VIII și la bob 2 persoane (D. Panaitescu - Gh. Lixandru) pe locul XI.

Ciclul olimpic 1980 - 1984 evidențiază o nouă generație de boberi, avându-l lider pe Dorin Degan. Rezultatele sunt promițătoare. Concursul internațional «Trofeul Carpați» (edițiile 1980 și 1984) de la Sinaia evidențiază două echipaje tinere: la bob 2 persoane Alexandru Pandrea - Ion Florea, locul III și respectiv Ion Batista - Gh. Peptea, locul IV. La

Cupa Națiunilor de la Igls (Austria), din 1980, echipajul consacrat, Dragoș Panaitescu - Dorel Cristudor - Alexandru Mitrofan - Gheorghe Lixandru se clasează pe locul VIII, iar cel de-al doilea echipaj, Constantin Iancu - Ion Duminicel - Doru Frâncu - Ion Andone, pe locul X. La CE de juniori din 1980, în proba de bob 2 persoane Alexandru Pandrea - Gheorghe Peptea se clasează pe locul VI. Anul 1981 este mai sărac în participări la competiții internaționale, ceea ce a împietat asupra rezultatelor. Astfel, la CM de la Cortina d'Ampezzo (Italia), se participă numai la proba de 2 persoane cu două echipaje, clasate pe locurile XVIII și XXI.

În anul 1984, echipajul de bob 2 persoane (Dorel Degan - Costel Petrariu) ocupă locul III la Cupa Mondială de la Sarajevo (Iugoslavia), iar la bob 4 persoane la Winterberg (Germania), din același an, echipajul Dorel Degan - Gildo Tudor - Gheorghe Peptea - Costel Petrariu, locul XI. La JO de la Sarajevo (Iugoslavia), din 1984, echipajul D. Degan - Gh. Lixandru - C. Petrariu - C. Popescu se clasează pe locul VII.

În ciclul olimpic 1984-1988, se lucrează cu insistență în scopul îmbunătățirii performanțelor. Piloții performeri sunt trimiși anual la «Școala de bob». De sub egida FIBT, iar pe plan intern, începătorii - la «Școala de bob» de la Sinaia. Din păcate, activitatea internă este afectată de timpul călduros, iar stagiile din străinătate nu asigură sportivilor noștri volumul necesar de coborâri. De asemenea, participarea la competițiile de anvergură nu are continuitate, împietând asupra punctajului pentru accesarea într-o grupă valorică superioară.

Se obțin rezultate încurajatoare la Cupa Mondială (locul II la bob 2 persoane cu D. Degan - C. Petrariu), dar cu cele obținute la CM, JO și CE ne distanțăm de elita mondială.

Participarea la două ediții consecutive ale CE de juniori nu a confirmat speranțele puse în cel de-al doilea eșalon de tineri.

În ciclurile olimpice 1989-1992 și 1993-1998, s-au depus eforturi susținute pentru aducerea și menținerea bobului pe linia de plutire, cu toate transformările majore prin care a trecut țara în acest timp «Greutăților materiale» amplificate de la an la

an li se adaugă deficiențele de ordin organizatoric, de concepție a selecției și de pregătire a performerilor. Totuși, la CE de seniori din 1992, la proba de bob 4 persoane se obține medalia de bronz cu echipajul: Paul Neagu - Laurențiu Budur - Laszlo Hodoș - Costel Petrariu. La JO de la Albertville (Franța) din 1992, la bob 2 persoane, echipajul Csaba Naghy - Laurențiu Budur se clasează pe locul XVIII, iar cel de 4 persoane, cu Paul Neagu - Laszlo Hodoș - Laurențiu Budur - Costel Petrariu, pe locul XX. La JO de la Lillehammer (Norvegia) din 1994, echipajul de bob 2 persoane (Florian Enache - Mihai Dumitrașcu) a ocupat locul XXX. Rezultatele de la JO de la Nagano - Japonia din 1998 sunt tot atât de ne semnificative ca și celelalte obținute în ultimul deceniu.

SANIE ȘI SCHELETON

Actul de naștere al saniei, ca mijloc de întrecere și sport, nu trebuie căutat în vremuri prea îndepărtate. Rădăcinile sale își trag seva din evoluția tehnicii și din progresele materiale ale comunităților umane.

Sania s-a născut din vechiul obicei de a trage pe zăpadă poveri așezate pe piei de animale. Curând, locul pieilor l-au luat bucăți de lemn drept, care se foloseau și la confecționarea schiurilor. Când s-au folosit și animale de tracțiune, în multe locuri "târșitoarea" (travois), compusă din două lemne, avea să aibă o largă utilizare. De fapt, modul de viață din ținuturile înzăpezite ne este cunoscut prin tradiții, mituri, narațiuni istorice, consemnate în monumentele funerare ale nordicilor, în poemele scandinave, islandeze, carelofinice: *Edda*, *Segas*, *Kelevala* și, mai târziu, *Nibelungenlied*, reprezentând pentru aceste popoare ceea ce poemele homerice au însemnat pentru viața Greciei preeleneice. Lor li se adaugă contribuția istoricilor Xenofon, în lucrarea *Anabasis* și a lui Pliniu cel Bătrân, în a sa *Istorie naturală*. De pildă, în *Edda* se arată că: «Pe cele mai aspre viforņițe, zeița Skade apărea alunecând cu grație pe schiuri și conducea săniile oamenilor în câmpia albă, ce purta doar urmele vântului».

Cele mai vechi întru chipări ale saniei le aflăm în ținuturile arctice europene (la laponi), asiatice sau

americane. Un desen reprezentând o sanie, descoperit într-o cavernă în jurul lacului Onega, aduce mărturie din epoca de piatră despre existența acestui mijloc de transport. Este vorba de cunoscuta «karejka», o sanie fără tălpi, amintind prin forma ei de o luntre tăiată de-a curmezișul. La laponii de pe peninsula Kola, «karejka» a început să fie înlocuită de la sfârșitul veacului al XIX-lea de «narta», cu tălpi asemănătoare aceleia folosite de neneți. În Canada de Nord, indienii coborau pantele pe un fel de sanie fără tălpi (un ansamblu de planșe curbate înainte) numită «otobanask». Acest cuvânt, luat din limba indienilor «cree», a dat naștere termenului «toboggan». Fără îndoială, la început sania eschimoșilor a fost fără tălpi, asemănătoare celei folosite și azi de eschimoșii «Karibu». Săniile cu tălpi ale eschimoșilor și ale altor triburi vecine, folosite de altfel și de samoiezi, ghiliaci și alte populații primitive din Asia, trebuie privite ca o invenție care datează, așa cum arată Nordenskjold, de undeva din Lumea Veche.

La origine, pentru unele popoare, sania derivă dintr-o carcasă de navă, folosită în mlaștini, pe iarbă sau zăpadă. «Pulkenul» laponilor este un exemplu. În țările scandinave, în Europa Centrală și chiar la Madera, unde zăpada nu este cunoscută, se folosesc «săniile de vară», cu ajutorul cărora se cară lemne sau fân. Egiptenii vechi foloseau sania la transportul coloșilor de piatră. Tăietorii de lemne vosgieni folosesc și azi «schlittenul», o sanie cu două patine, care alunecă pe rețele de traverse de lemn, transportând vara încărcături grele. Termenul de .schlitten. definește și azi în germană sania. Etnologul cehoslovac Miroslav Sting semnalează în America de Sud (Anzi), prezența în cultura incașă (3000 de ani î. Hr.) a săniilor de transport. Date și elemente interesante ne mai furnizează egiptologul finlandez Mika Valtary de prin sec. al VIII-lea î. Hr. sau expertul antropolog Jean Malaurie, despre folosirea saniei în cultura eschimosă.

Cu timpul, din mijloc utilitar, sania devine un instrument al întrecerii sportive. În 1520, poetul german Hans Sachs atrăgea atenția asupra saniei, relatând despre satisfacțiile încercate folosind acest instrument de alunecare pe pantele înzăpezite. În 1532, cuvântul «Rodel» («Luge», «sanie»), apare în

lucrarea germanului Conrad Schwarz. Evul Mediu scoate în relief și mai pregnant antecedente legate de tălpici și patine. Înlocuirea patinelor de lemn prevăzute cu șină de fier, specifice veacului al XIV-lea - cu cele de oțel, apărute în jurul anului 1850 în America (cunoscute mai apoi și în Europa), face ca sania să capete armătură metalică, sporind viteza și stabilitatea.

Nașterea turismului de iarnă în Alpi marchează o nouă etapă. În perioada 1870-1880, englezii preferă pentru vacanțele lor de iarnă Elveția și, căutând mijloace pentru amuzament, fac din toboggan (sania elvețiană) sau din schlitten (sania germană) mijloc de amuzament și întrecere. La început, se foloseau pantele înzăpezite și drumurile de munte cu zăpezi bătătorite. În 1879, între Schatzalp și Davos este amenajată prima pistă pentru sanie, care avea deja viraje taluzate. Primul concurs oficial are loc în 1883, pe această pârtie. Curând, sania obișnuită nu mai satisface nevoia de viteză și dorința de senzații tari. Se caută poziții aerodinamice (așezarea culcat înainte) și se adoptă o nouă mașinărie: scheletonul. El derivă din modelul de sanie american lansat la St. Moritz de americanul Schield, confecționat din metal, cu patine rotunjite din oțel, posedând o platformă manevrabilă. Cum pârtia de la Schatzalp nu mai corespundea exigențelor, se construiește alta la St. Moritz, folosind vechiul traseu care lega Celerina de St. Moritz prin pădurea Cresta. Ea va deveni, după 1885, o celebră pistă pentru scheleton supranumită «Cresta Run», în lungime de 1 238 m, cu 157 m diferență de nivel. Nu este lipsit de interes să arătăm că, după 1920, pentru relansarea scheletonului, se preconizează diferite forme de întrecere pe piste speciale, care, datorită cheltuielilor mari de construcție vor fi abandonate. Este cazul «Nevadei», pe adevăratul nume «Les plaisirs frénétiques de la neige» («Plăcerile frenetice ale zăpezii»), a cărei pistă construită la Gstaad - Elveția, anticipa marile trasee înghețate artificial pentru bob și sanie de mai târziu.

În 1913, se înființează la Davos - Elveția primul club internațional de sanie: «International Luge Club». Tot în 1913, dar la Dresda, în Germania, se constituie «Uniunea Internațională a Sportului

Sanie» («International Luge Sports Union»). Prima manifestare a acestui organism internațional este organizarea primului CE de sanie la Reichenberg (azi Liberec) în Boemia, la care au luat parte 80 de competitori din diferite țări ale Europei Centrale.

În perioada 1914-1918, activitatea competițională se întrerupe din cauza războiului. Abia după această perioadă vor apărea Federații Naționale de Sanie în Germania, Austria și Elveția, iar în Polonia se va construi o pârtie pentru sanie la Krynica.

Crearea în 1923 a Federației Internaționale de Bob și Tobogganing (FIBT), prezidată de francezul Fregeôlière, are darul de a stimula activitatea saniei. Astfel, sania va fi încorporată în FITB, iar în 1935 va funcționa o secțiune «Luge», sub egida căreia se vor organiza competiții de nivel internațional și CE. Dezvoltarea saniei în Canada și SUA, precum și includerea Federațiilor lor naționale în Secțiunea «Luge» a FITB, va conduce la organizarea anuală a Congresului acestei Secțiuni, începând cu anul 1953. Să mai menționăm că noua sanie de concurs este opera lui Marti Tietze, campion european în 1934, 1935, 1937 și 1938.

Cel de-al doilea război mondial stopează dezvoltarea acestui sport. Abia în 1945 activitățile vor fi reluate, sub impulsul Austriei. Începând cu 1952, grație austriacului Bert Isatitsch, președintele Federației Austriace de Sanie și al Secțiunii «Luge» din FIBT, sania va căpăta o nouă orientare. Astfel, la Congresul din 1953, desfășurat la Cortina d'Ampezzo - Italia, se decide organizarea anuală a CM de sanie (prima ediție la Oslo, 1955); la Congresul al II-lea din 1954 (Davos - Elveția), se decide desprinderea din FIBT și constituirea unei Federații Internaționale de Sanie (FIL). Cu această ocazie, CIO include sania printre sporturile olimpice. În 1957, la Congresul al V-lea al Secțiunii «Luge» a FIBT, în prezența reprezentanților din 12 țări, are loc constituirea oficială a «Fédération Internationale de Luge de Course» (FIL) și alegerea lui Bert Isatitsch (Austria) ca președinte. CIO va recunoaște FIL la Sesiunea de la Sofia - Bert Isatitsch va sprijini mult FRBS. În 1959, se decide construirea primei piste înghețată artificial pentru sanie și bob, în vederea JO de la Innsbruck - Austria,

din 1964. În 1975, are loc la Innsbruck primul Congres între cele două Federații Internaționale de Sanie și Bob, «Inter-Robo Kongres», ocazie cu care se trece în revistă situația acestor sporturi pe plan internațional și luarea de măsuri comune, impuse și de folosirea aceleiași piste de concurs. În prezent, FIL are peste 40 de federații naționale afiliate din toate continentele. Întrecerile de scheleton vor figura în programul oficial al JO din anii 1928 și 1948, de fiecare dată la St. Moritz. Acest sport va avea un frumos reviriment, mai ales după construirea de pârtii înghețate artificial în Europa Centrală. În curând, își va avea propriile competiții de nivel internațional (CM și CE). Să mai menționăm că ambele probe de sanie bărbați, simplu și dublu, au fost introduse la JO din 1964, iar proba de simplu femei în 1976, la JO de la Innsbruck - Austria.

În evoluția istorică a saniei și scheletonului românești, putem spune că fenomenele sunt asemănătoare celor petrecute pe marea scenă a istoriei universale a acestor sporturi, unele aspecte specifice provenind numai din situarea lor în alt timp și spațiu. Și la noi, sania a avut antecedente legate de tălpi, patine. Fără a fi fost importată, sania simplă a fost confecționată pretutindeni în zonele de deal sau munte cu scop utilitar, pentru amuzament și întrecere. În ceea ce privește scheletonul, primele modele s-au confecționat la Sinaia, apoi, prin aducerea unor prototipuri de competiție elvețiene, scheletonul suferă an de an transformări de substanță, dovedind din plin inventivitatea localnicilor.

Apariția saniei ca sport se situează în jurul anului 1909 la Sinaia, când se organizează și primul concurs. Apoi, practica sa va fi strâns legată de scheleton și bob. Timp de mai mulți ani, aceste sporturi sunt apanajul unor cercuri restrânse de vilegiaturiști care frecventau deopotrivă stațiunile elvețiene și «Perla Carpaților», Sinaia. După 1910, apar întreceri organizate sub titulatura de «Concursuri pentru sporturile de iarnă», pretențios numite astfel. În 1912, ia ființă Federația Societăților de Sport din România (FSSR), în cadrul căreia funcționa Comisia pentru Sporturile de Iarnă, care are darul de a impulsiona activitatea sporturilor din sezon. Până în 1915, concursurile de sanie se desfășoară cu regularitate

nu numai la Sinaia, ci și la Râmnicu Vâlcea, Slatina și Brașov. Ele erau dotate cu diverse «Cupe», fără reglementări deosebite, făcând multă vâlvă în rândul protipendadei, dar cu o participare redusă. La Sinaia, concursurile aveau loc pe o pârtie în lungime de 400 - 600 m, pe una din pantele versantului Furnica. În această perioadă, se consemnează chiar o Asociație a amatorilor de sanie, scheleton și bob, numită «Săniutza».

Anul 1915 va constitui un moment semnificativ pentru interesul acordat acestui sport, la Sinaia organizându-se o multitudine de întreceri destinate îndeosebi școlarilor. Primii câștigători consemnați la categoria adulți sunt Barbu Matic, Petre Coliban și Ion Cămărășescu. Deși programul pare bogat, numărul de concurenți la fiecare categorie de vârstă este mic, cheltuielile deosebite privind procurarea materialului de concurs și întreținerea în hotelurile de lux din Sinaia împiedică o participare mai mare, îndeosebi a localnicilor, care nu-și puteau permite să plătească taxa de înscriere în concurs (20 de lei de persoană). Din această cauză, în anii următori, sania și scheletonul vor ceda întâietatea schiului.

Primul război mondial frânează dezvoltarea acestor sporturi. În anul 1922, concursurile de sanie, scheleton și bob se transformă în CN. Primii câștigători ai titlului de campion la sanie sunt: Elena Cantacuzino (femei) și Gh. Ionescu (bărbați) în proba de simplu și E. Butnaru . D. Popa la dublu. În 1925, se construiește la Sinaia prima pârtie pentru sanie, scheleton și bob, pe un versant nordic al muntelui Furnica (plecarea de la stânca Sf. Ana, iar sosirea la Riegler, în preajma Castelului Peleş), în lungime de 2 100 m și cu 10 viraje. În anul următor, traseul va suferi noi reamenajări, lungimea variind între 1 430 . 2 140 m. Succesul obținut pe plan internațional de scheleton va influența și progresul acestui sport la noi. Cu toate acestea, nici un sportiv român nu va lua startul în competiții externe. La CN din 1928 și 1929 se evidențiază doi mari polisportivi din Sinaia: Constantin Ciocoiu la scheleton și Toma Calista la sanie, al căror aport de mai târziu și pe linia schiului alpin și de fond va fi remarcabil. Doi alți mari animatori ai saniei și scheletonului sunt: Iorgu Arsenie din Râmnicu Vâlcea și Mihai Mihail

din Slatina.

În deceniul al treilea, interesul pentru sanie și scheleton se menține. La aceasta a contribuit și înființarea, în noiembrie 1934, a Federației Române de Bob, sub a cărei egidă se vor organiza toate manifestările competiționale în sporturile de iarnă. Izbucnirea celui de-al doilea război mondial va frâna din nou activitatea. Deși reluate în 1940, CN nu se bucură de succes. Din păcate, desele întreruperi ale CN datorate timpului nefavorabil se vor răsfrânge negativ asupra dezvoltării acestor sporturi. De aici și dispariția scheletonului, cu toate că din când în când este prezent demonstrativ. Începând cu anul 1965, sania pășește pe un nou drum, datorită preocupărilor deosebite ale federației în privința asigurării bazei de selecție a sportivilor pentru performanță, dotării cu material de cursă corespunzător și organizării activității competiționale. Se importă sanii speciale din RD Germană, se organizează stagii de instruire pe pârția de la Oberhoff, se stabilesc primele contacte cu FIL pentru afiliere etc.

Afilieră FRBS la FIL în 1970 va fi de bun augur sub toate aspectele. Participarea noastră la Congresele FIL din 1973, 1974 și 1975 este în măsură să asigure familiarizarea noastră cu problematica saniei de competiție și să creeze premisele participării la competițiile internaționale. Deceniul al șaptelea este unul de acumulări. La acestea vor contribui modernizarea părții de la Sinaia, amenajarea altor două, special pentru sanie, la Vatra Dornei și Bistrița, strategia dezvoltării saniei în teritoriu (înființarea de asociații sportive, secții de sanie în cadrul cluburilor sportive școlare), calendarul sportiv intern și internațional, instruirea de specialiști în străinătate și pe plan intern, elaborarea de materiale documentare și metodice etc. Sprijinul primit din partea FIL a fost deosebit. Rezultatele de valoare nu se vor lăsa așteptate.

Anul 1980 va însemna prima participare a sanierilor la JO (Lake Placid, SUA) - probe de simplu femei, prin sportivele Elena Stan și Maria Maioru, clasate pe locurile XX și respectiv XXI. În 1984, la JO de la Sarajevo - Iugoslavia, saltul calitativ înregistrat de sportivii noștri este evident. Astfel, Gabriela Haja se clasează pe locul XIV în proba de

simplu, iar dublul format din Ion Apostol - Laurențiu Bălănoiu obține locul XI. Începând cu anul 1990, sania românească va accede în elita mondială, prin aportul dublului Ion Apostol - Liviu Cepoi. Astfel, la CM de la Calgary - Canada din 1990, se clasează pe locul VII; la Cupa Mondială din sezonul 1991-1992 pe locul XI (nu a luat startul la toate cursele); la CE contribuția acestui dublu este determinantă în clasarea pe locul VI în proba de echipe reprezentative. Afirmarea definitivă a dublului Ion Apostol - Liviu Cepoi se va produce la JO din 1992 de la Albertville - Franța, unde obține locul IV și primele 3 puncte pentru România în clasamentul pe națiuni. În această competiție, sportiva Corina Terecoasă se clasează pe locul XXII. Seria succeselor obținute de dublul Ion Apostol - Liviu Cepoi va continua la JO de la Lillehammer - Norvegia în 1994, unde se clasează pe locul VI și obține un punct pentru România în clasamentul pe națiuni. În această competiție, sportivele Adriana Turea și Sorina Grigore obțin locurile XXI și respectiv XXII. După 1994, dublul Ion Apostol - Liviu Cepoi se retrage din activitatea sportivă. Scurta perioadă până la JO de la Nagano - Japonia, din 1998, nu permite constituirea unui dublu de talia predecesorului. Totuși, echipajul Ion Stanciu - Constantin Cepoi se clasează pe locul XVI. În aceeași competiție, Corina Drăgan se clasează pe locul XXVII.

Prezentarea succintă a istoricului saniei și scheletonului românesc obligă la evidențierea contribuției adusă de tehnicienii noștri în FIL (prof. Petre Focșeneanu - secretar general și președinte al FRBS; prof. Ion Matei - antrenor federal; prof. Popa Paul, Constantin Iovan, Constantin Paiuc; de asemenea, contribuția prof. Ion Matei la îmbunătățirea conținutului instruirii și pregătirii pentru performanță în sanie, prin lucrarea *Sanie*, apreciată și în străinătate (figurează printre cele 8 lucrări publicate în lume).

Revenind la structura ramurilor de sport incluse în federația de specialitate de-a lungul ultimilor ani, amintim că, din 1988, aceasta reunea pe lângă bob și sanie, schiul și biatlonul.

Din anul 1998, federația se desparte din nou în două organisme independente: Federația de Schi-Biatlon și Federația de Bob-Sanie. Conducerea

federației în anul 1997 a fost compusă din: Petre Focșeneanu -președinte; Paul Reit, Nicolae Dogaru și Dragoș Dogaru - vicepreședinți; Alexandru Wagner - secretar general; 16 membri. Bobul și sania (împreună cu schiul și biatlonul) se practicau în anul 1997 în 14 județe și în 77 de secții, cu un număr total de 926 de sportivi. Numărul antrenorilor era de 121, iar al arbitrilor de 206. La sfârșitul anului 2000, președintele Biroului federal era Gabriel Popescu, vicepreședinte Dumitru Focșeneanu, secretar general Florian Țicu, antrenor federal Ion Duminicel și alți 9 membri. Federația avea afiliate 76 de secții, organizate în 7 județe, în care activau 199 de sportivi legitimați, din care 31 seniori, 79 juniori, 89 copii, pregătiți de 17 antrenori și asistați în concurs de 17 arbitri.

În anul 2001, sportivele Erika Kovacs și Maria Spirescu au câștigat medalia de bronz la CE de la Gröningen (Olanda), în proba de bob 2 persoane (starturi).

În anul 2001, federația a fost reorganizată în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 16 noiembrie 2001 a adoptat noul Statut și a ales Comitetul federal, ca organ de conducere al federației. Ca organ de administrare și gestionare a fost stabilit Biroul executiv.

În conducerea FRBS au fost aleși: Gabriel Popescu . președinte; Ioan Apostol și Laszlo Hodoș - vicepreședinți; Florian Ion Țicu - secretar general; Ion Duminicel - director tehnic.

În intervalul 2006-2009 componența organului de conducere și administrație a fost: Mladin Adrian președinte, Turea Liviu și Toth Zoltan vicepreședinți, Duminicel Ion secretar general și Apostol Ioan director tehnic: în 2009 la data de 31 decembrie distribuția teritorială era reliefată astfel: structuri afiliate 19; sportivi legitimați 212, dintre care seniori 59 (masculin 42, feminin 17); tineret, juniori, cadeți: 84; copii 69; antrenori 26, arbitri 19.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

1912 . Echipajul unui bob

1933 . Alexandru Papană . Dumitru Hubert, campioni mondiali la Schreiberhau (Germania)

JO 1928, St. Moritz, echipajul bobului de 5 persoane al fraților Mircea și Grigore Socolescu, împreună cu Iulian Gavăț, Petre Ghițulescu și Traian Nițescu, clasat pe locul VII

1929 . Concurențe la CN de săniuțe

Echipajul bobului de 2 persoane, compus din Vasile Dumitrescu și Alexandru Frim (dreapta), campioni mondiali în 1934

Cupa câștigată de Alexandru Frim și Vasile Dumitrescu, care au cucerit medalia de aur la CM de bob-2 persoane, în 1934, la Engelberg

Echipajul român de bob de 4 persoane, campion al Europei în 1967

Ion Panțuru . 1967 . campion european de bob 4 persoane

*I. Panțuru și D. Focșeneanu, locul II la CM
bob 2 persoane, la Lake Placid (SUA), 1969*

Lotul olimpic de bob (Cervinia, 1969), înaintea plecării la CM din SUA

*Lotul olimpic de bob (Piatra Arsă . pregătiri pentru JO Sapporo . 1972).
V. Papadopol, D. Pascu, I. Zangor, I. Panțuru, D. Panaitescu, D. Focșeneanu, R. Tancov*

*D. Focșeneanu și D. Panaitescu (Sapporo
1972 . Cupa Mondială)*

*Reprezentanții bobului de 4 persoane, I. Panțuru,
N. Neagoe, P. Hristovici și G. Maștei, campioni
europeni în 1967 și 1971*

*Gheorghe Lixandru și Ion Panțuru (Sinaia),
campioni naționali*

JO Albertville, 1992 (sanie) Ioan Apostol . Liviu Cepoi

*Echipajul România I la Lake Placid, 1980: Dorel
Cristudor, Gheorghe Lixandru, Sandu Mitrofan
și Dragoș Panaitescu*

Lotul olimpic de sanie (JO 1992, Albertville)

FIGURI REPREZENTATIVE

ANDREI IONUȚ (1985), n. în Schitu Golești. Face parte din echipajul de bob 4 persoane, care în ierarhia mondială ocupă locul 19, fiind cea mai bună clasificare ocupată în ultimii ani de sportivii români în această probă. După J.O. de la Torino din 2006, a fost introdus în echipa națională unde și-a câștigat rapid statutul de component principal în echipajul de 4 persoane al României. În luna ianuarie 2010 a contribuit la poziționarea pe locul 15 a României la C.E. de la Saint Moritz, constituind cea mai bună performanță din carieră. Alături de Nicolae Istrate, Florin Cezar și Ioan Dănuț Dovalciuc participă la proba de bob 4 persoane la J.O. de la Vancouver din 2010.

APOSTOL, IOAN (1959), n. în com. Valea Doftanei, jud. Prahova. Debutază la sanie în 1975, la ȘSE Sinaia, avându-l antrenor pe Constantin Iovan. Din 1976 până în 1979, «coboară» pentru CSO Sinaia (antrenor Ioan Galescu). Din 1980 până în prezent este legitimat la ASA Brașov (antrenor Valentin Paiuc). Concurând în probele de simplu și dublu, cucerește 7 titluri naționale la juniori și peste 20 de titluri la seniori. Sportiv de clasă internațională, participă în proba de dublu alături de Liviu Cepoi la JO din 1980 (Lake Placid) - locul VI; 1992 (Albertville) - locul IV; 1994 (Lillehammer) -

locul VI, alături de Laurențiu Bălănoiu 1984 (Sarajevo). De asemenea, la 4 ediții de CM: 1990 (Calgary) - locul V; 1991 și 1995 (Winterberg) - locul VI; 1993 - locul VI și la CE din 1994 de la Königssee - locul IV. Maestru emerit al sportului. Din 1997, se dedică profesiei de antrenor și activează la ASA Brașov și la echipa națională de seniori. Este expert și membru în Comisia tehnică a FIL din 1997. În cadrul FRBS, este membru al Biroului federal și al Comisiei tehnice. A urmat cursurile de perfecționare din cadrul seminarului antrenorilor din Europa (1997 - Germania), precum și toate cursurile de specializare desfășurate de FRBS.

CEPOI, LIVIU CONSTANTIN (1969), n. în Broșteni, jud. Suceava. Debutază la sanie în 1981, în cadrul CSȘ Vatra Dornei (antrenor Ioan Miron). Din 1988, este legitimat la ASA Brașov, avându-l antrenor pe Valentin Paiuc. Multiplu campion național de juniori și seniori în probele de simplu și dublu. Din 1984, este selecționat în echipa României de juniori și seniori. Participă alături de Ioan Apostol la JO din 1980, 1984, 1992, iar la ediția din 1998 împreună cu Ion Stanciu. În tandem cu I. Apostol, participă și la 4 ediții ale CM, iar cu I. Stanciu la CE de la

Oberhoff din 1998 (locul X). Maestru Emerit al Sportului.

CHETROIU, COSMIN (1987) n. în Petroșani. Este unul dintre cei mai experimentați sportivi sănieri. Calificat la J.O. de la Vancouver, se va afla, pentru a doua oară la această deosebită competiție, după ce, în 2006, la J.O. de la Torino, a terminat proba ocupând locul 18. Cel mai

bun rezultat din cariera sa a fost în 2010 la concursul de la Winterberg, unde s-a clasat pe locul 15, coechipierul său fiind Ionuț Țăran. În Vancouver, în 2010, participă la sanie dublu.

CHIRAȘ, MIHAELA (1986) n. în Petroșani. A început să practice sportul de performanță, la sanie, în 2000, dar cinci ani mai târziu a fost cooptată în lotul național. În ierarhia mondială, a obținut locul 29 în clasamentul general al Cupei Mondiale din 2007-2008 și un

loc 21 la C.E. (2008), de la Cesana-Pariol. În sezonul 2009-2010 a participat la cinci etape de Cupă Mondială, cel mai bun rezultat fiind ocuparea locului 29, la Oberhoff, Lillehammer și Calgary care alătură rezultatelor obținute la Igals (31), Altenberg (35) și Winterberg (32), o situează pe Chiraș Mihaela pe locul 34 la general. La J.O. din 2010 de la Vancouver, C.M. a reprezentat România la sanie individual.

CRĂCIUN, FLORIN CEZAR (1989) n. în Corabia. Legitimă la „C.S.O.” – Sinaia. De puțin timp component al echipei naționale, are primul mare concurs în 2009 în America la Park City, unde a luat startul cu bobul de 2 și 4 persoane. În 2010 câștigă etapa intermediară

a Cupei Americii de la Lake Placid, ce constituie cea mai bună performanță personală. Un alt rezultat notabil îl prezintă locul 15 cu bobul de 4, în concursul de la Saint Moritz (Elveția). Împreună cu coechipierii Nicolae Istrate, Ionuț Andrei și Ioan Dănuț Covalciuc, realizează locul 18 la C.E. de la Igls (Austria). C.F.L. participă la J.O. de la Vancouver la bobul de 2 și 4 persoane.

DEGAN, DORIN (1959), n. în Brașov. Sportiv internațional la bob, participant la CM, CE și două ediții ale JO (1984 - Sarajevo și 1988 - Calgary).

DOVALCIUC DĂNUȚ IOAN (1984) n. în Suceava. Legitimă la „C.S.Muscelul” Câmpulung. Component al echipei naționale de bob din 2005, an în care a participat la primul său concurs internațional în America la Lake Placid, unde alături de Nicolae Istrate în bobul de 2 persoane,

ocupă locul 29. Cel mai bun rezultat din carieră a fost în 2009, când în bobul de 4 persoane alături de Nicolae Istrate, Ionuț Andrei și Florin Cezar Crăciun, a câștigat o etapă intermediară în Cupa Americii. În 2006 a participat la J.O. de la Torino unde în bobul de 4 persoane, alături de Gabriel Popa, Adrian Duminicel și Nicolae Istrate au ocupat locul 22. În 2010 participă la 3 competiții, cel mai bun rezultat fiind cel de la Saint Moritz, locul 15 cu bobul de 4 persoane.

DRĂGAN, CORINA (1967), n. în Comarnic, jud. Prahova. Debutează la sanie în 1983, la CSS Sinaia (antrenor Constantin Iovan), apoi se transferă la CSO Sinaia, unde realizează 4 titluri naționale. Sportivă internațională, participă la JO din 1992 (Albertville) și 1998 (Nagano), precum și la CE din 1992.

DUMINICEL, ION (1954), n. în Călimănești, jud. Vâlcea. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, în 1981. A practicat atletismul în 1976 la Clubul «Dinamo» (antrenor A. Stoenescu) devenind Mastru al sportului la atletism. Pilot și împingător la bob, debutul producându-se în 1978, sub îndrumarea prof. N. Visulescu la IEFS. Pe plan intern, realizează 3 titluri naționale (două la bobul de 2 persoane și unul la cel de 4). Sportiv internațional participant la CM, CE și două ediții ale JO (Lake Placid în 1980 și Sarajevo în 1984). În 1985, își încetează activitatea competițională, devenind antrenor la Clubul ASA - Brașov, în perioada 1985-1993, având categoria I. Din 2000, este numit antrenor federal la FRBS. Mastru al Sportului la bob.

ENACHE, FLORIN (1971), n. în Breaza, jud. Prahova. Campion național la bob. Participant la două ediții ale JO (1994 - Lillehammer și 1998 - Nagano).

ENEA, HENRY (1921), n. în București. Debutază în bob, pe post de conducător, în 1940, la Clubul «Premilitarilor» din Sinaia, aflat sub conducerea col. Anghelescu, fost campion european (1942). În perioada 1942-1945, este sportiv al Clubului «PTT», secție condusă de M. Niculescu, fost jucător de rugby. Concurează pentru Clubul «CCA» («Steaua») (1952-1965), antrenor fiind G. Manițu. Aici realizează 3 titluri naționale cu bobul de 2 și 3 titluri naționale cu bobul de 4. Participă la două ediții ale CM (1961-1963) și la JO din 1956 (Italia). S-a ocupat și de antrenorat, pe când era încă sportiv activ (1955-1965), devenind ulterior antrenorul secției de bob a Clubului «Steaua» (1965-1977). Mastru al sportului.

FOCȘENEANU, DUMITRU (1935), n. în Breaza, jud. Prahova. Ca sportiv, a activat la Clubul «Carpați» și CSO Sinaia. Mastru emerit al sportului, membru al Comisiei Sportive a FITB, membru al Biroului FRBS, arbitru internațional. A funcționat ca antrenor categoria I al loturilor olimpice de bob. A început să practice sportul de la vârsta de 11 ani, cu fotbal și lupte. În activitatea competițională intră în anul 1952, ca junior fotbalist la Clubul «Petroflu» Ploiești. Talentul său îi asigură o rapidă ascensiune către categoriile superioare, jucând în divizia C și B la Asociația «Carpați» Sinaia, obținând categoria I de clasificare. Ca luptător, a participat la o ediție a CN de juniori, ocupând locul II, după medaliatul olimpic și mondial de mai târziu, Ion Cernea. În bob, a avut o ascensiune fulminantă, datorită lui Ion Panțuru. În primul an de activitate, devine vicecampion european și mondial ca împingător în probele de bob 2 și 4 persoane. Are o mare putere de adaptare la cele mai dificile situații de cursă. Datorită acestor calități, se explică uimitorul sa acomodare la condițiile extrem de dificile ale competițiilor mondiale sau europene de la Cervinia sau Lake Placid, când, numai după câteva coborări reușește să formeze cu Panțuru un cuplu redutabil. Ca antrenor, a dovedit competență și pricepere în pregătirea boberilor. A contribuit la promovarea bobului și în țări ca URSS și Bulgaria (instruire tehnică și formare de arbitri). Performanțe: în 1969 locul II la CE de la Cervinia - Italia (bob 2 persoane), alături de pilotul Ion Panțuru; locul II și în proba de 4 persoane (Ion Panțuru, Raimond Țancov, Dumitru Focșeneanu, Nicolae Neagoe); locul II la CM de la Lake Placid - SUA (bob 2 persoane), ca echipier al lui Ion Panțuru; locul V în proba de 4 persoane (Ion Panțuru, Nicolae Pușcaș, Nicolae Neagoe, Dumitru Focșeneanu); în 1971: medalie de aur la CE de la Igls - Austria (bob 4 persoane), în echipajul Ion Panțuru, Dumitru Pascu, Ion Zangor, Dumitru Focșeneanu; în 1972: locul X la JO de la Sapporo - Japonia (bob 4 persoane) în

echipajul Ion Panțuru, Dumitru Focșeneanu, Ion Zangor, Dumitru Pascu; în aceeași competiție, făcând echipaj cu Dragoș Panaitescu, ocupă locul XII și primește trofeul -Cupa Mondială a Tineretului; în 1973: medalie de bronz la CM de la Lake Placid - SUA, în proba de bob 2 persoane, împreună cu Ion Panțuru; în anul 2000, i s-a acordat Medalia națională „Pentru Merit” clasa a III-a. Din anul 2007 este numit antrenor coordonator la lotul feminin de bob, intrând, chiar în același an, în finala CE.

FOCȘENEANU, PETRE - vezi Personalități

GHEORGHIȚĂ, LIVIA (1967), n. în Dobârceni, jud. Botoșani. Debutul la sanie îl face la CSȘ Petroșani (antrenor Ștefan Peter). Campioană națională de junioare. Legitimată ulterior la ASA Brașov (antrenor Iacob Ispas). Selecționată în echipa României, participă la CM din 1985 (Oberhoff) locul XIV și la JO din 1988 (Calgary) - locul XIX.

HAJA, GABRIELA (1967), n. în Vatra Dornei, jud. Suceava. Debutază la sanie la CSȘ Vatra Dornei (antrenor Ioan Miron), realizând un titlu național la junioare. Evoluează apoi la ASA Brașov (antrenor Valentin Paiuc). Pe plan internațional, participă la CE din 1984 (locul IX) și la JO din 1984 (Sarajevo) - locul XVIII.

HRISTOVICI, PETRE (1938), n. în Petroșani. Inginer de mine și petrol. Debutază la bob în anul 1961, ca membru al ASA-Brașov. Performanța sa de referință o constituie cucerirea titlului de campion european în 1967 la Igls, cu echipajul de 4 persoane, alături de I. Panțuru, N. Neagoe, Gh. Maftei. Se clasează pe locul IV la JO de la Grenoble din 1963, tot la bob de 4 persoane, cu același echipaj. Maestru emerit al sportului. A mai practicat și rugbyul, fiind jucător internațional și campion național de mai multe ori. În anul 2000, i s-a acordat Medalia națională „Pentru Merit” clasa a III-a.

ISTRATE NICOLAE (1982) n. în Câmpulung Muscel. Este component al „C.S. Muscelul” Câmpulung. Veteranul lotului de bob a condus ambele echipaje de 2 și 4 persoane la J.O. de la Vancouver din 2010. Este angrenat în competiții internaționale din anul 2000, aflându-se la Vancouver la a doua participare olimpică, după ce în 2006 la J.O. de la Torino s-a clasat pe locul 22 cu bobul de 2 și locul 24 cu cel de 4 persoane (abandon în manșa patru în ambele concursuri). Mai are un loc 11 la C.M. de la Saint Moritz din 2007, cu echipajul de bob de 2 persoane, avându-l partener pe Dănuț Ioan Dovelciuc.

LIXANDRU, GHEORGHE (1953) n. în Câmpina, jud. Prahova. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFȘ în 1980. Sportiv bober, împingător de clasă mondială. Campion național și participant la trei ediții ale JO (1976 - Innsbruck, 1980 - Lake Placid și 1984 - Sarajevo).

MAFTEI, GHEORGHE (1939) n. în comuna Mogosești-Siret, jud. Iași. Primii pași în sport i-a făcut în atletism în localitatea natală cu învățătorul Iepure. La Roman a urmat școala profesională specializându-se ca maestru în strungărie. Atletismul l-a continuat sub îndrumarea antrenorului O.Constantinescu-Nehoi care i-a cultivat “rezistența nativă” în alergări, înscriindu-l în numeroase concursuri în probe de la 1500m până la maraton sau 50km marș. Clasificările sale pe locuri fruntașe și faptul că în 1959 a obținut și un titlu de campion național, l-au îndreptat spre clubul *Steaua*. În timp ce se afla la Poiana Brașov și alerga pe lângă locul de antrenament al boberilor s-a simțit atras de acest sport și începând a se antrena cu seriozitate în 1960 alături de Mircea Șerban a devenit

campion național. Interesul său pentru noul sport l-a făcut să conceapă la clubul *Metalul* Roman un bob ingenios, dar care a cedat în concurs. Colaborarea cu Ion Panturu i-a adus în 1961 un nou titlu național, iar în 1963 Cupa Mondială a Tineretului cucerită la IGLS într-o confruntare cu echipaje din țări cu tradiție. Bun conducător, dar și frânar sau mijlocaș GM a fost cooptat în echipajul bobului de patru, care s-a clasat pe locul 15 la JO de la Innsbruck. În anul 1967 a devenit campion european la bobul de patru persoane, alături de I. Panturu, N. Neagoe, P. Hristovici. Concursul s-a desfășurat pe parcursul a doar 3 manșe (a patra din cauza timpului nefavorabil s-a anulat). Cu un handicap din cauza numărului redus de coborâri de antrenament și al bobului, mai puțin performant, rezultatul a fost și mai meritoriu. Anul următor tot la CE de la Saint Moritz bobul de 4 a luat medalia de argint; la JO de la Grenoble a venit pe locul IV cu bobul de patru persoane, iar cu cel de două a abandonat după o lovitură la braț în urma răsturnării provocată de un accident grav al bobului german. Maestru emerit al sportului. După retragerea din activitatea competițională a devenit președinte al AS *Metalul* Roman, contribuind la dezvoltarea bazelor sportive ale orașului.

MAIORU, MARIA (1959), n. în Sinaia. Evoluează la ȘSE și CSO Sinaia, realizând mai multe titluri naționale. Reprezentând România, participă la CE din 1979 (Oberhoff), la CM din 1979 (Königsee) și la JO din 1980 (Lake Placid).

MANOLIU, ION-PUIU – vezi FR de Polo

NEAGOE, NICOLAE (1941), n. în Sinaia, jud. Prahova. Debutul în sport îl face în fotbal și lupte (CN de juniori), la Clubul «Carpați» din Sinaia în 1958, unde a activat până în 1961, când începe să îndrăgească coborârile cu bobul. A fost legitimat la Clubul «Schi-Bob» Sinaia.

Performanța cea mai însemnată a realizat-o în 1967, la CE de la Iglis din Austria, când ocupă primul loc cu bobul de 4 persoane, alături de I. Panțuru, P. Hristovici,

Gh. Maței și locul II, cu bobul de 2 persoane, alături de I. Panțuru. În 1968, la JO de la Grenoble, cucerește împreună cu I. Panțuru medalia de bronz, singura medalie olimpică, iar la bobul de 4 persoane ocupă un merituos loc IV împreună cu I. Panțuru, P. Hristovici și Gh. Maței. La CE de la Cervinia din 1969, din nou cucerește locul II cu bobul de 2 persoane, alături de I. Panțuru și același loc II, cu bobul de 4 persoane, împreună cu D. Focșăneanu, I. Panțuru și Țancov. În același an la CM de la Lake Placid, ocupă locul V cu bobul de 4 persoane, împreună cu I. Panțuru, D. Focșăneanu și N. Pușcaș. La memorialul «Kenedy», la Lake Placid în 1970, ocupă locul II la bobul de 4 persoane, împreună cu I. Panțuru, D. Focșăneanu și Pascu. Tot în cursul acestui an, ocupă locul III la CE cu bobul de 4 persoane, alături de I. Panțuru, I. Zangor și D. Pascu.

După activitatea competițională ca sportiv, rămâne antrenor categoria a II-a la clubul care l-a consacrat. Maestru emerit al sportului.

NEAGU, PAUL (1957), n. în Zimnicea. Profesor de educație fizică, absolvent IEFȘ. Campion național la haltere și atletism. S-a consacrat bobului ca împingător și pilot, având participări deosebite pe plan internațional: cucerește medalia de argint în CE de tineret de la Cervinia și o

medalie de bronz la CE de seniori (1992 - Königsee). Participant la 3 ediții ale JO: 1976 - Innsbruck, 1992 - Albertville și 1998 - Nagano. Maestru al sportului. Stabilizat în Germania, a ajutat permanent boberii români cu materiale și echipament de concurs.

PANAITESCU, DRAGOȘ (PANACHE) (1944), n. în Budapesta. Debutază în sport în 1963, ca ciclist în cursele de viteză pe velodrom. Legitimată fiind la Clubul «Metalul» București, l-a avut antrenor pe celebrul ciclist Ion Țapu. Are succese deosebite în cursele de

80 km pe velodrom cu antrenament mecanic, unde, în 1967, câștigă titlul național (cu Marin Niculescu pe motocicletă). Aleargă însă și la probe de fond pe șosea, pregătit fiind de antrenori de marcă, precum Ernest Golgoti, Iulian Gociman sau Marin Niculescu. În perioada 1970-1981, are o altă pasiune, pentru motociclismul de performanță, unde, în 1980 și 1981, câștigă titlurile naționale la categoria 500 cmc. Înclinația sa sportivă a fost către bob, pe care a început să-l practice din 1967 la Clubul «Voința» din București, sub îndrumarea marelui sportiv care a fost Tita Rădulescu. Participă la marile competiții internaționale, inclusiv la JO, ocupând locuri onorante: câștigă la Sapporo Cupa Mondială a Tineretului (cu Didi Focșeneanu, frânar); este prezent la CM din 1970 de la St. Moritz, situându-se pe locul IV. Se poate spune că a fost un campion al sporturilor de mare viteză. A condus destinele bobului, fiind antrenor federal în perioada 1988-2000. Este Antrenor emerit. În cadrul Federației Internaționale, este membru al Comisiei pentru materiale de concurs. Stabilizat în Canada (Toronto).

PANȚURU, ION - vezi **Personalități**

PAPANĂ, ALEXANDRU - vezi **Personalități**

PĂSCU, DUMITRU (1945-1995), n. în Sinaia, jud. Prahova. Debutază în bob în 1963, fiind legitimat la Clubul «Schi-Bob» Sinaia. În anul 1971, devine campion european la Igls, cu echipajul de 4 persoane, când, cu timpul de 1.04..38, alături de I.

Panțuru, I. Zangor și D. Focșeneanu, bate recordul absolut al campionatului în manșa a IV-a, reușind în final să întrecă echipajele RF Germania, Franței, Austriei și Elveției. Acest titlu se anticipase prin cele 2 titluri de vicecampion european, obținute în edițiile precedente. Maestru emerit al sportului.

PAȘOVSCI, HARITON (1932-2009), n. în Craiova. Este profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1969. Debutază în sport la atletism ca junior în 1948, concurând până în 1950 la cluburile «Prima Banat» și SMTCF din Timișoara, iar între 1950-1952

pentru SMTCF București. Probele de specialitate au fost alergările de 800 și 1 500 m, la care a participat și când a fost inclus în lotul național de juniori. Ca senior, continuă să alerge pe aceste distanțe pentru Clubul «CCA» («Steaua») în perioada 1952-1954. Transferat la bob, ca sportiv activează din 1954 până în 1965 la «CCA», apoi la «Casa Ofițerilor» din Brașov. Realizează 5 titluri naționale la bobul de 2 și 4 persoane. Selecționat în echipa națională, participă la CM din 1963 și la JO din 1964 (Innsbruck). În perioada 1966-1973, activează ca antrenor de bob al echipei naționale, participând cu aceasta la 2 ediții ale JO (1968 - Grenoble și 1972 - Sapporo), la 5 ediții ale CM și la 6 ale CE, ocupând următoarele locuri: în 1967, locul I la CE, bob 4 persoane; în 1967, locul II la CE, bob 2 persoane; în 1968, locul III la JO, bob 2 persoane; în 1969, locul II la CM, bob 2 persoane; în 1971, locul I la CE, bob 4 persoane; în 1972, locul V la JO, bob 4 persoane; în 1973, locul III la CM, bob 2 persoane. Stabilindu-se în Canada, activează tot ca antrenor de bob, conducând echipa Canadei la CM din 1978 și 1979 și la JO din 1980, primind din partea Asociației Amatoare Canadiene de Bob și Sanie și din partea Direcției Generale Canadiene pentru Sănătate și Sport Amator, mulțumiri și felicitări; este calificat drept antrenor de talie internațională și reprezintă Canada la Congresul anual (1978) al FIBT.

PETRARIU, COSTEL (1959), n. în Dulcești, jud. Neamț. După studii tehnice a lucrat ca subinginer la Antrepriza de construcții montaje și reparații în industria Chimică la Săvinești. După ce a practicat fotbalul și boxul s-a înscris la clubul Athletic Roman. În perioada stagiului militar impresionând prin forța,

dar mai ales prin startul exploziv, la probele de sprint, a fost selecționat ca ultim împingător în echipajul de bob 4 al țării. În anul 1984 a contribuit împreună cu Dorin Dogaru (pilot), Cornel Popescu și Gh. Lixandru la clasarea pe locul III la Cupa Mondială de la Cervinia. La jocurile Olimpice de iarnă de la Sarajevo ei au sosit pe locul VII.

RADU, EUGEN (1978), n. în Tulcea. Debutul la sanie îl face la CSS Sinaia (antrenor Victor Ifrim), pentru ca puțin mai târziu să fie legitimat la ASA Brașov (antrenor Ioan Apostol). A realizat un titlu național în 1997, la juniori dublu. Participă în 1999 la CM (Königsee) în proba de dublu, împreună cu Marian Tican.

SOCOLESCU, GRIGORE – vezi Personalități

SOCOLESCU, MIRCEA - vezi Personalități

STAN, ELENA (1958), n. în Sinaia. Debutază la sanie la ȘSE Sinaia (antrenor Constantin Iovan), ulterior fiind legitimată la CSO Sinaia (antrenor I. Galescu), unde va realiza mai multe titluri naționale. Sportivă internațională, participă la CE din 1979 (Oberhoff), la CM din 1979 (Königsee) și la JO din 1980 (Lake Placid).

STANCIU, ION (1973), n. în București. Absolvent al Institutului de Construcții București, promoția 1998. Debutază la sanie și concurează în cadrul Clubului Constructorul București (antrenor Florin Țicu) la probele de simplu și dublu. Campion național în anul 1998. Selecționat în echipa națională, participă la CE din 1998 (Oberhoff), unde ocupă locul X, împreună cu L. Cepoi. Cu același partener, concurează la JO din 1998 (Nagano), unde se clasează pe locul XVIII.

STRĂMĂTURARU RALUCA (1985) n. în Sinaia. Legitimată la C.S.O. Sinaia, este una dintre sportivele care a reprezentat constant România la etapele de Cupă Mondială la sanie, unde participă din 2004. Rezultatul cel mai bun l-a obținut la C.E. (2008) de la Cesana-Pariol din Italia, clasându-se pe locul 17. În 2006 a ocupat locul 9 la a 40-a ediție a C.E. pe echipe de la Winterberg. S.R. în topul mondial este sportiva cea mai bine clasată, ocupând locul 27. La J.O. de la Vancouver (2010) a participat la proba individuală.

ȘUSTER, DUMITRU (1925), n. în București. Ofițer de carieră. Debutază în bob în 1946 la .CCA. (antrenor G. Manițu), ocupând locuri fruntașe în perioada 1946-1959 și câștigând un titlu național în 1959, la bob de 2 persoane, cu pilotul H. Enea. A îndeplinit în aceea perioadă funcția de antrenor șef la secția de bob a Clubului «Steaua» și antrenor al lotului național de bob - tineret. Colaborator voluntar al federației.

TICAN, MARIAN (1978), n. în Sinaia. Debutază la sanie la CSS Sinaia (antrenor Victor Ifrim), apoi se transferă la ASA Brașov (antrenor I. Apostol). Concurând la sanie dublu, realizează împreună cu E. Radu un titlu național în 1997, la juniori. Cu același partener participă la CM din 1999 (Königsee).

TUREA, ADRIANA (1973), n. în Sinaia. Debutază la sanie și concurează pentru CSS Sinaia (antrenor Victor Ifrim). Sportivă internațională, reprezintă România la JO din 1994 (Lillehammer).

ȚĂRAN, IONUȚ (1987) n. în Sărmaș. Legitimă la C.S.T.A. București, este specializat în proba de dublu, la sanie, unde îl are ca partener pe Adrian Chetroi. La J.O. de la Vancouver (2010) T.I. se află la a doua ediție, după cea de la Torino (2006) unde a ocupat locul 18. Cel mai bun

sezon al său a fost în 2008, la C.E. de la Cesana-Pariol, unde s-a clasat pe locul 15. La ultimele două ediții ale C.M., la Oberhof și la Lake Placid, a obținut același loc 17.

ȚICU, FLORIAN –ION (1955), n. în Pitești. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS- București (1975-1980). Antrenor de bob-sanie. După absolvire, a activat ca antrenor de bob-sanie la ICED (Constructorul) București (1980-1990). În

1990, a fost promovat în funcția de secretar general adjunct la Federația Română de Schi Biatlon Bob și Sanie, având în responsabilitate organizarea activităților de bob, skeleton și sanie. În perioada 1996-2006, a îndeplinit funcția de secretar general al Federației Române de Bob și Sanie. Timp de doi ani (2006-2008), desfășoară activitate didactică ca profesor de educație fizică la Liceul Teoretic Decebal din București, iar în următorii doi ani (2008-2010) a fost încadrat ca antrenor la bob-sanie la Clubul Sporturilor Tehnico -Aplicative din București. Din anul 2010, revine în funcția de secretar general la Federația Română de Bob și Sanie. În perioada studiilor universitare a participat la concursurile de sanie și a activat ca instructor la Clubul Universitar IEFS. Printre sportivii pe care i-a pregătit la Constructorul (ICED) s-a aflat și Sorina Grigore, practicantă a saniei de performanță. În intervalul 1993-1997, a fost antrenor la lotul național de sanie. Pe tot parcursul activităților sale, a contribuit la dezvoltarea celor două ramuri de sport bobul și sania. Sania ramură sportivă relativ recentă în țara noastră, cu toate că dispune de o bază materială relativ modestă, a cunoscut o răspândire mai largă, din care au fost promovați și sportivi cu calități pentru a putea concura în competițiile internaționale. Pentru realizările sale în dezvoltarea sporturilor de iarnă, în anul 2000, a fost decorat cu Medalia Națională Pentru Merit clasa a II-a.

ȚICU-GRIGORE, ELENA –SORINA (1973), n. în București. Profesor de educație fizică și sport. După absolvirea liceului Sanitar din București, cu diplomă de bacalaureat și specializare în domeniul sanitar (1989-1993), a mai urmat un curs de obstetrică-ginecologie

(1996), iar în perioada 2002-2005 cursurile Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Transilvania Brașov. Tot în cadrul Universității Transilvania, urmează masteratul în antrenamentul sportiv (2005-2006). La Universitatea din Pitești obține Atestatul de abilitare pentru cariera didactică (2006-2007). În perioada 2000-2010, a activat ca antrenor-maestru la Clubul Sporturilor Tehnico -Aplicative din București. Sportivă de performanță, participantă în competițiile interne și internaționale de sanie. A debutat în această ramură de sport în anul 1987, fiind legitimată la Clubul Constructorul (ICED) București, sub îndrumarea antrenorului Florian Țicu. A fost campioană națională de junioare. Pe plan internațional a reprezentat țara noastră, în 1994, la JO de la Lillehammer, unde s-a clasat pe locul 22, în proba de simplu și la CE unde s-a situat pe poziția a 20-a, iar în 1995, la CM a ocupat locul al 25-lea. Avându-se în vedere pregătirea și experiența acumulată ca sportiv, antrenor, cadru de specialitate, în anul 2010, a fost promovată în funcția de antrenor federal, la Federația Română de Bob și Sanie.

VISULESCU, NICOLAE (1931-2005), n. în com. Hurezani, jud. Gorj. Profesor de educație fizică, fiind absolvent al ICF în 1956. Cadru didactic la Palatul Pionierilor și la Liceul «Mihai Viteazul» în perioada 1956-1958. Din 1960 și până în 1972, este asistent universitar la

Institutul Pedagogic - FEF, antrenor la CSȘ și antrenor al lotului de atletism al României; ocupă postul de lector universitar la ICF (1972), unde, în cadrul CS

Universitar înființează secția de bob a IEFS. În intervalul 1974-1984, este antrenor coordonator al lotului olimpic de bob și sanie; contribuie la formarea antrenorilor de bob și sanie în cadrul catedrei de sporturi de iarnă din IEFS, prin linia metodică de pregătire, cursurile, testările și examenele de avansare, precum și prin sistemul de selecție preconizat. Succesul și eficiența acestor activități metodologice au făcut să se remarce mulți sportivi de performanță și antrenori de bob și sanie. A fost membru al Biroului federal și președintele Colegiului de Antrenori. Antrenor Emerit.

WAGNER, ALEXANDRU – vezi **FR Schi - Biatlon**

ZANGOR, ION (1938-1973), n. în Azuga. Ofițer MApN. Debutează în sport în schiul alpin și sanie. La maturitate se produce transferul la bob, sport prin care a cunoscut consacrarea și marea performanță. Membru al Clubului «Schi-Bob» Sinaia. Performanțe: campion național la schi alpin, slalom uriaș și combinata alpină în 1963; locul III la bob 4 persoane la CE din 1970; campion european în 1971, la Igls, la bobul de 4 persoane, împreună cu I. Panțuru, D. Pascu și D. Focșeneanu; locul V în proba de bob 2 persoane și locul X la bob 4 persoane la JO de la Sapporo (Japonia) din 1972. Maestru Emerit al Sportului.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BOX

Boxul este atât de vechi, încât inscripții de pe monumentele funerare, care se estimează că au fost făcute cu 5 000 de ani în urmă, îl semnalează. De asemenea, relatarea ulterioară pe care Homer o face în Iliada, numindu-l *jocurile lovirii cu pumnul*, explică existența lui atât de populară. El a făcut parte din agonistica Greciei clasice, ca o activitate competitivă inclusă în ediția a XXIII-a a JO antice din anul 688 î. Hr. În antichitate, a avut o denumire consacrată de .pugilat., care se păstrează și astăzi, fiind uneori folosită de ziariști de limbă franceză și română. Cei doi luptători se loveau fie cu pumnii goi, fie acoperiți de curele numite ceste, care aveau menirea să protejeze articulația carpiană și falangele și să le fixeze bine pe antebraț, pe care îl înfășurau până la cot. Primul învingător olimpic antic este menționat de izvoarele istorice a fi Onomastos din Smirna, care a impus unele reguli ale luptei, rămase valabile și astăzi: să nu lovești sub centură și adversarul căzut. Competiția pugilatului ca și a .pancrațiului. (o combinație de luptă și pugilat) era extrem de dură și ea se oprea atunci când unul din cei doi adversari ridica mâna în semn de abandon. Mai târziu, în epoca greco-romană, pentru a se mări efectele dramatice ale loviturilor, cestele erau armate cu bucăți de metal fixate pe suprafața lor, încât impactul producea răni grave, mutilări sau chiar moartea partenerului de întrecere. Controversat, ca și în timpurile moderne, el era exclus din activitățile corporale desfășurate în gimnaziile elene. Medicul Galenus îl refuză categoric, iar lacedemonienii l-au exclus din

practicile lor agonistice, dramatismul desfășurării lui nefiind conform cu caracterul lor mândru, care nu accepta exprimarea de bună voie a înfrângerii pentru inferioritate. Publicul, în special din epoca Romei imperiale, prefera pugilatul pentru spectacolul său incitant și chiar oamenii de cultură recunoșteau unele calități cu caracter educativ și formativ, voința, perseverența și curajul fiind profund stimulate de practicarea lui.

De asemenea, literatura elenă cuprinde pagini care descriu exaltat fazele luptei pugiliste, așa cum vor face ziariștii și unii scriitori români și francezi din primele decenii ale secolului al XX-lea. C. Kirîțescu ne relatează în Palestrica celebra luptă a lui Pollux din Amycos, regele bebricilor, descrisă în Agonistica lui Apollonius din Rodos și mai cu seamă descrierea dramatică a luptei dintre Dares și Entellos din cartea a V-a a Eneidei lui Virgiliu.

Violența pugilatului este relatată și de cazul deseori citat al lui Eurydomante, care într-o luptă și-a înghițit dinții sfărâmați de loviturile adversarului, fără a schița nici un gest de durere, fapt care l-a descurajat pe adversarul său atât de tare, încât a încetat lupta, declarându-se învins. Promotorul boxului britanic, în varianta cu „pumnii goi”, este considerat James Figgs, care reușește 15 victorii succesive, având reputația unui adevărat campion. În 1719 acesta înființează propria școală de box, exemplu ce va fi urmat și de elevii săi.

Boxul, în versiunea modernă, este socotit a fi opera unui marinar englez, J. Broughton, care în

1742 înființează o .Academie de box. (T. Căileanu). În această școală, el va elabora regulile de bază pe temeiul cărora se va întocmi mai târziu regulamentul acestei întreceri bărbătești. El va confecționa primele mănuși de box, inspirate de cestele grecești. În timpul său, lupta se desfășura în aer liber într-un pătrat schițat pe sol, cu latura de un yard (0,91 m); în momentul depășirii limitelor lui, repriza se încheia. Meciul era condus de doi arbitri, aleși din public de cei doi combatanți. Aceștia îl declarau învingător pe cel care rămânea în picioare, în dauna celui prăbușit sau care depășise marginea ringului (a pătratului desenat pe sol).

Din Anglia boxul va traversa Atlanticul, fiind repede adoptat de tineretul american. În SUA, primul campion este declarat, în 1816, Jacob Hyer, titlu necontestat de nimeni până în 1840, când fiul său Tom Hyer se proclamă succesorul titlului, până în 1849. Ulterior, va apărea celebrul John Sullivan (1858-1918), remarcat datorită exhibițiilor sale din sălile de teatru, unde nici un adversar nu-i rezistă mai mult de două-trei reprize. La 7 februarie 1882, Sullivan îl învinge prin KO-repriza a 9 a pe Paddy Ryan (declarat campion al lumii), la Mississippi City și devine primul campion mondial recunoscut oficial.

În această perioadă, Sullivan își confirmă statutul de lider mondial, la 8 iulie 1889 susținând ultimul meci cu „pumnii goi”, când îl întrece pe Jack Kilraian, prin KO, în repriza a 75 a, la Richburg. Sullivan își încheie cariera, la 7 septembrie 1892, când este învins de James J. Corbett prin KO în repriza a 21 a, victorie care-i aduce primul titlu de campion mondial al „luptei cu mănuși.”

Inițial, boxerii au luptat cu pumnii goi, mănușile fiind folosite mai târziu, într-un număr impresionant de reprize. Cel care va alcătui primul regulament al boxului va fi marchizul Queensberry. El a micșorat reprizele la o durată de 3 minute, cu pauze alternative de câte 1 minut. Pentru a cuceri centura de campion național, continental sau mondial s-au fixat 15 reprize, iar ulterior 12 reprize.

Răspândirea boxului pe plan național și internațional, îndeosebi în Europa și America, a impus instituționalizarea lui în cluburi de profil,

organisme de coordonare, organizare și îndrumare. Astfel, la începutul secolului, concomitent cu apariția mai multor gale de box (de multe ori fără delimitare clară între profesioniști și amatori), s-a înființat, la 24 august 1920, Federația Internațională a Boxului Amator (FIBA). În anul 1946, aceasta devine Asociația Internațională pentru Boxul Amator. Boxul va fi inclus în programul JO din 1904 de la Saint Louis (SUA), va fi scos din programul JO din 1912 de la Stockholm și reintrodus la JO din 1920 de la Anvers (Belgia), menținându-se în continuare în programul JO. Pentru boxul profesionist coexistă mai multe foruri conducătoare, care își pun în joc centurile de campion în versiunile lor: WBC (World Boxing Council), WBA (World Boxing Association), IBF (International Boxin Federation) WBO (World Boxing Organisation) și EBU (European Boxing Union). În boxul amator, funcționează EABA (Asociația Europeană de Box Amator), care are atributele unei federații continentale. EABA a fost înființată în 1970 având 43 de federații naționale. Din anul 2008 își schimbă denumirea în Asociația Europeană de Box Amator.

În România, până în anul 1916 boxul se desfășura sub formă de demonstrații sau meciuri în circuri și restaurante. Izvoarele, în mod contradictoriu, ne informează că prima demonstrație a unor boxeri străini ar fi avut loc la Câmpina în anul 1909. Dar tot ele susțin că în anii 1905 și 1906, la societatea sportivă .Tirul., în cadrul unor festivități au avut loc câteva meciuri de box, care în anul 1908 au fost urmate de demonstrația a doi boxeri străini: irlandezul O.Mara și francezul Martuin. În anul 1912, campionul mondial Jack Johnson, în trecere prin România, face o demonstrație la Circul Sidoli de antrenament și de box . cu unul dintre primii noștri boxeri, Jean Terzieff-Popovici, învins prin KO. Puțin mai târziu, boxerii autohtoni Preotescu și Pascu fac câteva demonstrații de box. Societatea .Tirul. angajează ca maestru de box un fost pugilist de culoare, Billy Kid Gordon. În anul 1914, se organizează la Ploiești demonstrații de scrimă și de box, în care profesorul Louis Blanc și unul dintre elevii săi de la Școala Mănăstirea Dealu. au evoluat și au produs emoții printre gentilele doamne și domnișoare din staluri.

(Revista .Automobilă. . 1914).

Boxerul de origine română Arthur Costamagnia, stabilit în SUA, se reîntoarce ca boxer profesionist, care va populariza .arta nobilă. a boxului. În anul 1918 la București se înființează Asociația .Mitică Dona., unde Jean Terzieff-Popovici predă boxul. Prilejul primei participări oficiale la o competiție internațională de anvergură apare în anul 1919 cu ocazia invitației primite la .Jocurile Interluate de la Paris. (Pershing), la care participă 4 boxeri (Virgil Salvan, Jean Terzieff, Jean Simion, Mihail Condruș); arhitectul clujean Virgil Salvan ocupă locul II. Boxul va cunoaște o mare dezvoltare și răspândire după primul război mondial. În anul 1920, este semnalată existența mai multor săli de box în București. Printre ele foarte active erau .secțiunea. de box (președinte Jean Simion) din cadrul .Tenis-Club -Român., sala FSSR din str. Clemenței, condusă de J. Constantinescu, apoi .Academia de box. înființată de Niculescu-Ianca în saloanele .Tirului. ș.a. Dar primul club de specialitate va fi .Boxing clubul. fondat de Mihail Codruș, în martie 1920.

La 21 iunie 1921, în cadrul FSSR, a fost înființată Comisia centrală de box, primul organism de conducere a activității pugilistice din țara noastră, avându- l ca președinte pe Neagu Boerescu, numit în această funcție în anul 1924. Comisia Centrală de Box, din cadrul FSSR, a mai fost condusă de dr. Constantin Sabu (1923), Tălăngescu (1925), Mihail Savu (1926 și 1928), Albescu (1927), dr. Nicolae Lupu (1929).

În același an are loc un .Șampionat de box al României. la Arenele Romane. Sunt invitați . pentru concurență . și doi boxeri străini: campionul Europei Centrale, austriacul Willy Jager și americanul Young Courley. Meciul se termină cu succesul boxerilor români, Arthur Costamagnia și Ion Dârlău. Se pare însă că la victoria lor a contribuit și diferența de categorii. .Jager și Courley erau boxeri de categorie ușoară sau cel mult mijlocie, în timp ce boxerii români treceau cu mult peste categoria semigrea, preciza mai târziu .Gazeta sporturilor. din 15 ianuarie 1927.

În anul 1922, se înființează .Boxing-Club, unde se va desfășura primul meci de box de 10 reprize (ce-i drept numai a 2 minute) din țara noastră. Un

rol important în popularizarea boxului va reveni Societății americane YMCA și societății .Tirul., unde funcționa maestrul Petre Alexandrescu, absolvent al Școlii de la Joinville din Paris. Galele se înmulțesc. În iunie 1921, se organizează în parcul FSSR de pe șoseaua Kiseleff o gală care a reunit toți .așii. vremii. Spicuind din *Gazeta sporturilor*, aflăm că: Dan Berceanu și Ion Drăgușanu au oferit o luptă animată, lovindu-se ori de câte ori prindeau ocazia, spre satisfacția celor câteva sute de spectatori, care au salutat decizia de meci nul.. Apoi, arbitrul acestui meci, Jean Simion, .și-a luat ținuta de sportsman și l-a înfruntat între corzile ringului pe marele performer de la Pershing, Virgil Salvan, cu care a reușit să termine la egalitate o dispută în care s-au schimbat lovituri clasice, foarte frumoase.. Meciul următor, dintre Traian Ionescu și Alexandru Țone, s-a încheiat tot egal. Meciurile s-au disputat în 4 reprize a câte 4 minute, ceea ce demonstra o bună condiție fizică a boxerilor.

În anul 1923, la o altă societate, .Barbu Nemțeanu., se va desfășura o gală de meciuri în 10 reprize a 2 minute. Aceste gale devin tot mai numeroase în viața orașelor mari din provincie: Craiova, Constanța, Cluj, Galați, Ploiești, Arad, Oradea ș.a. Înființarea Comisiei de box (în 1921) se face simțită prin organizarea unor campionate regionale și naționale, desfășurate în paralel cu galele de la Circul .Sidoli., care avea în capul de afiș participanți de la .Boxing-Club., .Stadiul Român., .Tirul. etc. În toamna acestui an, are loc primul campionat român de box; însă organizarea a fost un eșec, din provincie prezentându-se doar un concurent, de la Oradea. Au existat multe nereguli și acte de indisciplină, care demonstau lipsa de experiență a forului organizatoric. Dan Chirilă este declarat campion prin neprezentarea adversarului, la categoria ușoară. Primul campion al țării la categoria pană a fost Constantin Vârlan. În orașele amintite se organizează gale cu invitarea unor profesioniști străini.

În anul 1924, se vor organiza oficial primele întreceri la profesionism (paralel cu cele de amatori), la care participă boxeri germani și austrieci. Boxul profesionist înființează în anul 1925 .Federațiunea Profesionistă de Box., dar ea va fi oficializată numai

la 26 martie 1926, sub denumirea de .Federația Română de box . profesionist., sub președinția lui Nicolae Niculescu-Ianca. După unele surse în acest an se produce afilierea la IBU precum și la Asociația a Europeană de Box Profesionist (APPE). După alte surse afilierea la IBU s-a făcut la începutul anului 1927 după ce FR de Box profesionist obținuse calitatea de *persoană morală*, măsură hotărâtă de către Adunarea Generală din 1926. FRB profesionist va determina o intensificare a activității competiționale, în dauna boxului amator. Venirea boxerilor francezi, italieni, unguri, austrieci și germani care a făcut vâlvă în presa vremii stimulează numărul și spectaculozitatea galelor, dar și apariția racilelor dintotdeauna ale competițiilor profesionale: meciuri trucate, decizii eronate etc. Din cronica vremii rezultă victorii spectaculoase ale boxerilor români în fața celor străini. Umberto Lancia, I. Gutman, Dan Chirilă, Moți Spakov, Dumitru Teică și Constantin Nour sunt de acum nume sonore în boxul profesionist din România. Boxul amator cunoaște și el o revigorare. Numărul mare al boxerilor înscriși obligă organizatorii să desfășoare campionate pe regiuni, cu caracter eliminatoriu, semifinale și finale. Tot în 1926, se înregistrează 26 de gale de box, dintre care 7 internaționale. Cea mai memorabilă rămâne însă întâlnirea cu cei 4 boxeri bulgari din anul 1927, când aceștia vor fi învinși prin KO în primele reprize. Boxul se evidențiază tot mai pregnant prin calitatea sa, frecvența săptămânală a galelor și răspândirea lui în orașele ardelenene și bănățene ca: Brașov, Cluj, Lupeni, Petroșani, Reșița, Timișoara, Oradea și Arad. CN din 1927 se va ține în 1928. În acest an, se va pune în joc, pentru prima dată, titlul de campion la toate categoriile. Galele profesionale sunt mai frecvente, iar cele de amatori se organizează pe provincii. Titlurile profesionale se pun în joc în 1929. Moți Spakov, Dumitru Călinescu, Dumitru Pavelescu, Lucian Popescu sunt nume de rezonanță prin rezultatele lor în fața boxerilor străini și a celor din Asociația Boxului Amator. În 1930, s-a constituit Federația Română de Box (FRB), avându-l ca președinte pe Mihail Savu. În același an, FRB s-a afiliat la Federația Internațională de Box Amator (FIBA). În 1931, funcția de președinte al FRB a fost

preluată de col. dr. I. Lascăr, în 1934, de ing. Ghe. Panaitopol, iar în 1936 de Alexandru Cantuniari. Anul 1930 a înregistrat o febrilă activitate pugilistică. Înființarea UFSR determină Comisia de box (amator) și Federația Română de Box . profesionist, să fuzioneze sub numele de Federația Română de Box (FRB). Primul președinte al acestui for a fost Neagu Boerescu. Apare o nouă generație de boxeri profesioniști: Gheorghe Axioti, Mihail Fulea, Constantin Nour. La 7 iunie 1930, Lucian Popescu cucerește titlul de campion european la categoria muscă în fața francezului Kid Oliva. Primele medalii la CE de amatori se obțin în 1930, prin Marin Plăeșu . argint și Nicolae Carata . bronz. În boxul amator se înregistrează câteva victorii: la Timișoara, echipa funcționarilor civili învinge cu 8.4 echipa CF Budapesta. Se participă cu 4 boxeri la CE de box de la Budapesta, unde se obțin rezultate remarcabile (locurile II, III și IX). CN din 1931 reunește boxeri din 6 regiuni. În același an, L. Popescu cucerește al doilea titlu de campion european la profesionism la București, învingând la puncte pe spaniolul Carlos Flix, la categoria cocoș. În anul 1931, erau legitimați 366 de boxeri amatori. Boxul profesionist înregistrează un regres față de boxul amator. Lucian Popescu pierde cele două titluri europene la Paris și Milano. Anul 1933 nu va fi prielnic sportului românesc și, în special, boxului profesionist și amator. Sunt însă unele revirimente ale boxului amator. Meciul dintre echipele României și Cehoslovaciei de la București va fi o victorie pentru culorile naționale române (9.7).

În anul 1934, boxul amator se regroupează, prin organizarea lui aproape în toate regiunile țării. Au loc campionate inter-regionale și finale ale campionatelor naționale. Se remarcă în acest interval (1934-1935) boxul practicat în secțiile CFR, pe întreg teritoriul țării. În 1936, boxul românesc realizează o remarcabilă performanță prin boxerul de excepție Toma Aurel, care cucerește titlul de campion european la categoria cocoș. La JO de la Berlin (1936) participă 4 boxeri (Nicolae Berechet . la 67 kg, Constantin David . la 61 kg, Marin Gașpar . la 53 kg și Dumitru Pavelescu . la 50 kg) eliminați din primul tur. Câțiva boxeri români iau parte la CE de la Milano, unde Anton Oșca (cocoș),

ocupă locul II iar Marin Gașpar (pană), locul IV. La Timișoara se desfășoară Campionatele de box ale Micii Antante, la care participă boxeri din Iugoslavia și Cehoslovacia. România câștigă concursul prin Nicolae Rădan, Romulus Indru, Ludovic Gilicze și Gh. Georgescu. În anul 1938, Toma Aurel învinge prin descalificare pe boxerul italian Gino Cattaneo pentru titlul european, pe care-l va pierde pentru că n-a mai boxat, la timpul fixat, cu un adversar desemnat de Federația Internațională. Începând cu acest an, campionatele naționale se dispută în sistem tur . retur, adică toamnă . primăvară, cuprinzând deci doi ani. În anul 1939, Lucian Popescu recâștigă la categoria pană titlul european în fața belgianului Phil Dolhem. În anii următori, activitatea pugilistică se estompează. În 1940, după desființarea UFSR și a federațiilor, a fost creat Directoratul de Box, Lupte și Popice condus de Ion Ionescu Bambulete (octombrie 1940-aprilie 1941). În 1941, s-a înființat FR de Lupte atletice care cuprindea și boxul (președinte dr. G. Gerota). În 1943, a fost constituită FR Box și lupte atletice, condusă de prof. univ. C. Stoicescu. În anul 1942, la București se organizează gala pentru cucerirea titlului de campion european între Gheorghe Popescu și Gino Bondavalle la categoria pană, ultimul câștigând la puncte. În același an. 1942, se organizează în București .Cupa de război.. Mai au loc și Campionatele Universitare.

În toamna anului 1944, la conducerea FR de Box s-a aflat interimar, pentru scurte perioade, col. dr. I. Lascăr, C. Aureliu, C. Murgășeanu, ing. Pârvu, Egizio Massini, Benone Petrescu.

În 1944, se desfășoară la București o competiție internațională între boxerii României și ai Croației și Sloveniei, câștigată de echipa noastră. După câțiva ani de stagnare, activitatea boxerilor amatori (mai ales) se înviorează prin apariția Organizației Sportului Popular (OSP), for sportiv de sorginte comunistă. OSP va organiza mai multe competiții la diferite niveluri: campionat școlar, campionat muncitoresc (sindicalist), .Mănușa de aur., Cupa. CGM. etc. OSP a acționat pentru desființarea profesionismului, care va avea loc în 1948. Printre ultimii boxeri profesioniști, care aveau valoare continentală, reținem pe Ion Popa și Ion Chiriac. În

1947, FR Box se afiliază la EBA/EBU și la Asociația Internațională de Box Amator (AIBA), care fusese creată în 1946. În 1948, încetează afilierea FRB la EBA/EBU.

Boxul amator în aceste condiții se dezvoltă impetuos, în 1950 fiind înregistrați 1300 de boxeri la CN. Între 1950-1958, s-a înființat Comisia Centrală de Box, din cadrul CCFS/CM (președinte N. Voiculescu). În 1958, s-a reînființat FR Box, la conducerea căreia, în calitate de președinți, s-au aflat: Aurel Filip, Gheorghe Calcan (1958-1966), Ion Tudosi (1967-1968), Gheorghe Guriev (1969-1986), Cornel Nicoda, Tudor Stănică, Ion Sfetcu, Dumitru Sechelariu (1992-1993), Ion Șerban (1993-2000), Mihai Leu, Iosif Armaș, Rudel Obreja. Pe parcursul anilor, printre cei care au îndeplinit funcția de secretari generali, s-au aflat: Constantin Murgășanu, Constantin Aureliu (anii '30), Ion Gruia, Florian Laslău, Nicolae Marin, Cristea Petroșeneanu, Mihai Trancă, Dumitru Ciobotaru, Mihai Bădescu, Gheorghe Tomescu, Valeriu Maltopol, Paul Novac, Nicolae Șerbănescu, Adrian Ștefănescu, Eugen Suran, Nicolae Bud. Ca antrenori federali au activat: Mario de Santo, Oscar Wexu, Ion Doculescu, Eustațiu Mărgărit, Ion Popa, Traian Ogrinjeanu, Alexandru Vladar, Ion Pinte, Mihai Nicolau, Mihai Bădescu, Octavian Tabără, Ion Dumitru, Alec Năstac. Performanțele boxerilor români le vor asigura prezența la JO de la Helsinki din 1952, confirmate prin medalia de argint cucerită de Vasile Tița și cea de bronz aparținând lui Gheorghe Fiat. Va fi organizat primul campionat de juniori. La Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților din 1953 de la București, boxerii Dumitru Ciobotaru și Ion Zlătaru vor ocupa locul I, iar echipa României se va clasa pe locul II. Se vor realiza multiple întâlniri amicale pe echipe complete cu echipele URSS, Finlandei, Suediei, Italiei, Elveției, Austriei și Scoției, cu rezultate în ansamblu favorabile boxului românesc. JO din 1956 de la Melbourne aduc consacrarea boxului românesc, Ion Linca obținând prima medalie de aur pentru România, secondat de Mircea Dobrescu (argint), Gheorghe Negrea (argint) și Constantin Dumitrescu (bronz). CN se dispută cu o mare ardoare, datorită secțiilor de box ale cluburilor .CCA. (devenită ulterior

.Steaua.), .Dinamo., .Voința., .Rapid. și .Metalul. La CE din 1959 de la Lucerna și în 1961 de la Belgrad, Gh. Negrea obține 2 medalii de argint, iar Iosif Mihalic, Puiu Nicolae, Constantin Gheorghiu și Virgil Badea câte o medalie de bronz. Ion Monea câștigă medalia de argint la JO din 1968, după ce o dobândise pe cea de bronz la JO din 1960 de la Roma. De asemenea, Calistrat Cuțov cucerește medalia de bronz în 1968 la JO din Mexic. La CE din 1969 de la București, Ion Alexe, Constantin Ciucă, Aurel Dumitrescu și Calistrat Cuțov obțin medaliile de aur, Ion Monea și Victor Zilberman pe cele de argint iar Ion Covaci de bronz, acesta fiind cea mai strălucită participare a echipei românești la un CE. În 1970, se înființează Asociația Europeană de Box Amator (EABA), în care Gh. Guriev este vicepreședinte; (Congresul AIBA din 2007 decide transformarea EABA în Confederația Europeană de Box (EUBC), al cărui statut a fost adoptat în 2009);

La JO din 1972 de la München, Ion Alexe va cuceri medalia de argint, iar la ediția următoare a JO din 1976 de la Montreal, se vor obține 5 medalii (două de argint și trei de bronz), mai multe ca la oricare ediție a JO. Rezultate meritorii se vor realiza și la JO următoare: Moscova 1980 . 2 medalii de bronz, Los Angeles -1984.1 medalie bronz , Seul -1988 .1 medalie argint, Barcelona -1992 .1 medalie bronz și JO Atlanta-1996 .2 medalii de bronz prin Leonard Doroftei și Marian Simion.

Perioada 1989-1994 este dominată de personalitatea lui Francisc Vaștag. Ca junior, cucerește medaliile de aur de la CE (1987) și CM (1988), iar ca senior, 3 titluri de campion mondial: 1989, 1993 și 1995; locul III la CM (1991), campion european (1993 și 1996), locul I la Cupa Mondială (1994), locul I la .Jocurile Bunăvoinței. (1990), de 6 ori câștigător al Turneului Centura de Aur din București, învingător la mai multe turnee internaționale. Este considerat cel mai valoros boxer amator român din această perioadă. În 2003, FR Box s-a afiliat la Asociația Federațiilor de Box din Țările membre ale Uniunii Europene. După 1990 boxul profesionist se reorganizează pe baze noi și

va cunoaște o afirmare consistentă pe plan internațional. Se înființează Liga Profesionistă de Box din România care se afiliază la EBU. În 1991 Liga Profesionistă de Box din România, condusă de D-tru Ciobotaru, s-a afiliat la Uniunea Europeană de Box (EBU). Ulterior, Liga Profesionistă a fost inclusă în FR Box, actualizându-se afilierea la EBU. Conform deciziei Congresului Uniunii Europene de box (EBU), care a avut loc la Lisabona din aprilie 1993, Liga de Box Profesionistă din România se afiliază la forul respectiv, reluând tradiția și Gloria boxerilor români profesioniști. Rezultatelor deosebite obținute în boxul profesionist european de Popescu Lucian în 1930, 1931 și 1939 și Toma Aurel 1936 și 1938 li se adaugă noi nume de rezonanță care au reprezentat cu cinste boxul profesionist din țara noastră. În 1997, la Aachen, Mihai Leu obține Centura de Campion Intercontinental la categoria semi-mijlocie, iar la 22 februarie același an devine campion mondial la aceeași categorie, versiunea WBO. De asemenea Leonard Doroftei, Lucian Bute, Adrian Diaconu, Jojo Dan se remarcă în elita categoriilor lor cucerind centuri mondiale (vezi rezultatele boxerilor profesioniști Cartea de Aur volumul VI)

În anul 2000, boxul se practica în 41 de județe, în 146 de secții, afiliate cu 3691 de sportivi legitimați, din care 1766 seniori (1712 bărbați și 54 femei), 1678 juniori și 247 copii. Aceștia erau pregătiți de 146 de antrenori, 11 instructori și asistați de 322 de arbitrii.

În anul 2001, reprezentanții boxului românesc au câștigat: două medalii de argint și una de bronz la CM de seniori de la Belfast (IRL); două medalii de bronz, la CM de senioare de la Scranton (SUA); o medalie de bronz la CE de juniori de la Sarajevo (Bosnia-Herzegovina); o medalie de bronz la CE de cadeți de la Liverpool (Anglia).

Tot în anul 2001, federația a fost reorganizată în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală desfășurată la 8 decembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal, ca organ de conducere al federației. În conducerea federației au fost aleși: Iosif Armaș - președinte;

Rudel Obreja și Viorel Zamfir - vicepreședinți.

* * *

Situația organizatorică la nivelul anului 2009 era următoarea: număr de județe în care se practică boxul 38, numărul structurilor afiliate 152, sportivi legitimați 1461 din care 353 seniori (287 bărbați, 66 femei), 815 tineret juniori, cadeți (688 bărbați, 131 femei), 293 copii (bărbați), număr antrenori 136, număr arbitri 69.

* * *

Componenta Biroului Federal în anul 2010: ~președinte Rudel Obreja, ~vicepreședinte Fănel Trandafir, ~secretar general Nicolae Constantinescu, ~antrenor federal Valentin Vranceanu. Membrii: Pierre Joseph de Hillerin, Victor Vladu, Stelian Sandu, Ioan Damian, Nicolae Iancu, Relu Auraș, Titi Tudor, Adrian Lăcătuș, Marin Simion, Silviu Mureșan.

* * *

După afilierea FR Box la FIBA în 1930, pe plan internațional sunt menționate următoarele modificări principale:

În timpul razboiului FIBA, care avea sediul la Budapesta a fost desființată de naziști, iar arhiva sa a fost distrusă

Sfârșitul anului 1941 (începutul anului 1942) la Roma ia ființă Asociația Europeană de Box Profesionis (APPE), la care FRB a fost membru fondator. C. Murgășeanu a fost ales membru în comitetul director. APPE și-a încetat activitatea în 1944.

1945 în locul IBU la Paris ia ființă Asociația Europeană de Box Profesionist, EBA transformată ulterior în Uniunea Europeană de Box – EBU

1947 FR de Box se afiliază la EBA/EBU și la Asociația Internațională de Box Amator (AIBA), care fusese creată în 1946.

1948 încetează afilierea FRB la EBA/EBU

1970 se înființează Asociația Europeană de Box Amator EABA. Congresul AIBA din 2007 decide transformarea EABA în Confederația europeană de Box(EUBC) al cărui statut a fost adoptat în 2009.

REPREZENTANȚII BOXULUI ROMÂNESC ÎN ORGANISMELE INTERNAȚIONALE

IBU – Alexandru Cantuniari – membru în Comitetul de urgență IBU 1938-1940

APPE – Constantin Murgășeanu – membru în Comitetul Director 1941-1944

AIBA ~ Gheorghe Guriev – membru al Comitetului Executiv 1974-1982; membru al biroului Regional European 1974-1982; vicepreședinte al Comisiei de Tineret 1978-1982. ~ Dumitru Banciu, membru al Comitetului Executiv 1990-1991. ~ Gabriel Danciu, membru al Comitetului Executiv 1992-2001, membru al Biroului Regional European 1992-2001, vicepreședinte al Comisiei tehnice și de reguli 1994-1999, membru al Comisiei de Arbitri 1999-2001. ~ Iosif Armaș membru al Comitetului Executiv 2002-2004. ~ Rudel Obreja membru al Comitetului Executiv din 2004. ~ Ionel Stănescu membru al Comisiei Medicale 1964-1978. ~ Cristea Petroșeneanu membru al Comisiei Tehnice a Comitetului European al AIBA 1968-1970. ~ Petru Radovici membru al Comisiei Medicale 1979-1984. ~ Mihai Trancă membru al Comisiei Tehnice 1983-1985. ~ Tudor Stănică membru al Comisei Juridice 1990-1991. ~ Ion Șerban membru al Comisiei de Afaceri 1994-1999. ~ Petre Dulgheru membru al Comisiei pentru Echipament 1999-2001. ~ Paul Novac membru al Comisiei de Tineret 1999-2002.

EABA ~ Gheorghe Guriev vicepreședinte 1970-1986, președinte interimar 1979, președinte al Comisiei de Tineret 1970-1986. ~ Mihai Bădescu membru al Comitetului Executiv 1986-

1990, membru al Comisiei Tehnice 1982-1989 și 1993-1995. ~ Dumitru Banciu membru al comitetului Executiv 1990-1991, membru al Comisiei de Arbitri 1988-1991. ~ Gabriel Danciu membru al Comitetului Executiv 1992-2001, vicepreședinte IABA 1998-2001, vicepreședinte al Comisiei de Arbitri 1998-2001. ~ Rudel Obreja membru al Comitetului Executiv 2001-2002, reales în anul 2004, membru al Comisiei Tehnice și de Regulamente 2001-2002, reales în anul 2005. ~ Iosif Armaș membru al Comitetului Executiv 2003-2004, membru al Comisiei de Afaceri 2001-2003. ~ Cristea Petroșeneanu membru al Comisiei Tehnice 1970-1978. ~ Alexandru Vladar membru al Comisiei de Antrenori 1970-1978. ~ Petre Radovici membru al Comisiei Medicale 1979-1984. ~ Dumitru Ciobotaru membru al Comisiei Tehnice 1978-1982. ~ Ion Popa membru al Comisiei de Antrenori 1979-1984. ~ Constantin Kiriac membru al Comisiei de Arbitri 1982-19992. ~ Tudor Stănică membru al Comisiei de Tineret 1988-1992. ~ Eustațiu Mărgărit membru al Comisiei de Antrenori 1984-2001. ~ Ion Șerban membru al Comisiei de Afaceri 1994-2000. ~ Valeriu Maltopol membru al Comisiei Tehnice 1995-1997. ~ Adrian Fetecău membru al Comisiei pentru mass-media 1994-2003 și vicepreședinte al Comisiei pentru Presă și Relații Publice din 2003. ~ Viorel Zamfir membru al Comisiei pentru Echipament 1994-1998. ~ Petre Dulgheru membru al Comisiei pentru Echipament 1998-2001. ~ Paul Novac membru al Comisiei pentru Tineret 1998-1999. ~ Dumitru Guiță membru al Comisiei Financiare 1998-1999. ~ Gabriel Ioniță membru al Comisiei Medicale 1998-2000. ~ Nicolae Șerbănescu membru al Comisiei de Tineret 2000-2001. ~ Nicolae Constantinescu membru al Comisiei Tehnice și de Regulamente 1996-2001. ~ Ioan Pop membru al Comisiei de Arbitri-judecători 2001-2003. ~ Francisc Vaștag vicepreședinte al Comisiei de Antrenori din 2003. ~ Nicolae Bud membru al Comisiei Financiare din 2003.

Asociația Federațiilor de Box din țările Uniunii Europene ~ Iosif Armaș 2003-2004

ANTRENORI EMERIȚI

Toth Geza – Reșița; Popa Ion – București; Victor Alex – Sibiu; Călinescu Dumitru – București; Lungu Gheorghe – București; Petre Mihai – Galați; Kiriac Ion – București; Niculescu Teodor – București; Drăghici Constantin – Turnu Severin; Furesz Geza – București; Fiat Gheorghe – București; Tomescu Gheorghe – București; Baltă Nicolae – Brăila; Grigore Nicolae – Călărași; Iordache Ștefan – Constanța; Potea George – București; Zlotariu Ion – Brăila; Gheorghiu Dumitru – București; Monea Ion – București, Stoin Iordan – București; Mariușan Vasile – București; Diaconescu Marin – București, Banu Victor- Brăila; Chendreanu Ion – Cluj Napoca; Ganea Petre – Brăila, Mărgărit Eustațiu - București, Dumitru Ion - București, Popa Emil – Ploiești; Vlad Gheorghe – Câmpulung Muscel – *SC Muscel*; Auraș Relu – Bacău- *SC Bacău*; Tabără Octavian - Galați – *CS Dunărea*; Chiriac Constantin – Fălțiceni – *SC Pal*; Bala Vasile – Reșița – *Gold Ring*; Petruș Eugen – Râmnicu Vâlcea; Hău Ioan – Târgu Jiu - *CS Pandurii*; Vrânceanu Valentin - București – *CS Dinamo*; Pometcu Gabriel - București – *CS Rapid*; Paștiu Nicolae- Alba Iulia – *Box Club Linca*; Tudor Titi – Ploiești - *CS Petrolul Prahova*; Vasile Constantin – Iași – *CSM*; Dia Constantin; Cara Nicolae – Bacău; Simionescu Aurel - Constanța; Voicilaș Constantin – Buzău; Dascălu Ilie – Constanța – *CS Farul*; Soroceanu Viorel – Iași – *CS Voința*; Foia Constantin - București – *Polar*; Pescar Alexandru – Hunedoara; Teofil Mihai - București – *Gloria Malaxa*; Vlad Grigore – Sighet – *CSS*; Vaștag Francisc – Reșița; Bondavali Grigore – Călărași; Mateescu Petre - București – *CS Dinamo*; Burlacu Costel – Râmnicu Sărat – *Constructorul Galați*; Moroșiș Ion – Ploiești – *CS Petrolul*; Simion Gheorghe - București – *CS Dinamo*; Aliuță Nicolae - București – *CS Dinamo*; Iacobovschi Iosif – Constanța; Popescu Lucian - București; Popescu Gheorghe - Ploiești; Hoduș Cornel - București, Bădescu Mihail - București; Fântână Vasile – Craiova – *CSM*; Cuțov Calistrat - București - *CS Dinamo*; Georgea Traian – Brașov – *Astra*; Băeatu

Ștefan – București – *CS Olimpia*; Micloș Mihai – Oradea – *CS Crișu*; Sandu Ion – București; Gherghina Aurel – Reșița; Dobrescu Constantin – Galați; Preda Gheorghe – Pitești *CSM*; Spacow Marcu- București; Voinea Mihai - București; Cionoiu Constantin - București; Marinescu Traian – Câmpina; Anton Constantin - București *CS Rapid*; Panaitescu Cristian – Câmpulung; Buză Nicolae – Constanța; Cucuiatu Augustin - Brașov; Stănescu Marin – București; Ene Gheorghe – București; Bece Stoicescu –București – *Box Club Stoicescu*; Geică Ion – Târgu Jiu – *CSȘ Sadu*; Sandu Leontin – Ploiești – *CS Petrolul*; Gălbenușă Constantin – Slatina; Fieraru Constantin – București; Zăpîrtant Nicolae – Bistrița; Dumitrescu Constantin – București – *CS Dinamo*.

(sursă: *Eroi în ring* – Mihail Bădescu , ed Renaissance Book, 2006)

BILANȚUL BOXULUI ROMÂNESC 1930-2009

JOCURILE OLIMPICE – participanți la 16 ediții cu 112 sportivi
25 medalii (1 aur, 9 argint, 15 bronz) – 116

puncte

CAMPIONATUL MONDIAL SENIORI

Masculin 28 medalii (7-5-16) – 1974-2005

Feminin 12 medalii (2-2-8) – 2001-2009

CAMPIONATELE EUROPENE DE SENIORI

Masculin 115 medalii (14-31-70) – 1930-2008

Feminin 26 medalii (6-3-17) – 2003-2007

CAMPIONATUL MONDIAL DE TINERET

Masculin 3 medalii (1 argint, 2 bronz) – 2008

CAMPIONATUL EUROPEAN TINERET

FEMININ

5 medalii (2 argint, 3 bronz) – 2008-2009

CAMPIONATUL MONDIAL JUNIORI

Masculin 31 medalii (7-7-17) – 1979-2006

CAMPIONATUL EUROPEAN JUNIORI

Masculin 76 medalii (13-21-42) - 1970-2007

Feminin 2 medalii bronz 2008

CAMPIONATUL MONDIAL CADEȚI

Masculin 12 medalii (1-3-8) – 2003-2007

CAMPIONATUL EUROPEAN DE CADEȚI

Masculin 33 medalii (8-3-22) – 1997-2007

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Dumitru Teică - unul dintre pionierii boxului din țara noastră, antrenor și promotor al boxului, la un antrenament cu Lucian Popescu

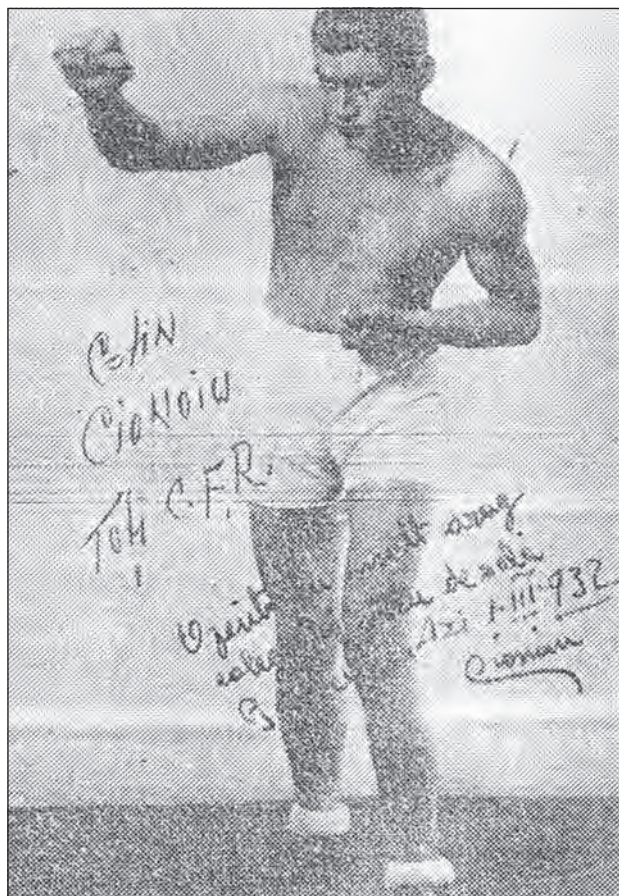
Lucian Popescu. Triplu campion de box al Europei la profesioniști; antrenor emerit

1921. Demonstrație de box

Vasile Tiță (primul din stânga), medalie de argint
categ. 75 kg - JO Helsinki, 1952

Constantin Cionoiu – una din figurile reprezentative
ale boxului românesc.

Maestrul sportului Dumitru Ciobotaru (dreapta) a îmbrăcat de 9 ori tricoul de campion republican la categ. grea și a obținut numeroase victorii de prestigiu în confruntările internaționale

Mircea Dobrescu, vicecampion olimpic categ. 51 kg JO 1956 . Melbourne; vicecampion european 1955 (Berlin) și 1957 (Praga)

*Varșovia, 1955.
Componenții lotului național, conduși de antrenorul federal Ion Popa (în foto primul din stânga în picioare)*

Nicolae Linca, la JO de la Melbourne, 1956 . campion olimpic, medaliat cu bronz la CE din 1953 (Varșovia) și 1955 (Berlin) . categ. 67 kg

Constantin Dumitrescu - medalie de bronz . JO Melbourne, 1956; antrenor emerit

Gh. Negrea, medalie de argint . JO Melbourne, 1956 . categ. 81 kg

Gheorghe Negrea (stânga), primul nostru campion european de amatori, Praga, 1957; vicecampion european în 1959 (Lucerna) și 1961 (Belgrad) . categ. 81 kg

Antrenorul Francisc Ambruș II (Ciosi), maestru emerit al sportului, campion al României 1948-1949, medaliat cu bronz la CE din 1953 (Varșovia) . categ. 63,5 kg, împreună cu elevul său Gheorghe Chivâr, după primul titlu de campion câștigat pentru Cluj în 1964, medaliat cu bronz la CE din 1967 (Roma) . categ. 75 kg

Iosif Mihalic . multiplu campion național (în fotografie, finala CN din 1959, pe care o câștigă în fața boxerului Vasile Czegely); medaliat cu bronz la CE din 1959(Lucerna) . categ. 60 kg

Trei reprezentanți ai boxului românesc la categoria grea (de la stânga la dreapta): Vasile Mariuțan (vicecampion european în 1957); arbitrul întâlnirii; Dumitru Ciobotaru (medaliat cu aur la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților din 1953 - la festivitatea de premiere); Ion Alexe (medaliat cu aur la CE din 1969 București și cu bronz la ediția din 1973; vicecampion olimpic în 1972 la München)

Vasile Antonio (în dreapta), medaliat cu bronz la CE din 1965 (Berlin) și cu argint la ediția din 1971 (Madrid). categ. 60 kg

Ion Monea - medalie de argint . JO Mexico City, 1968; medalie de bronz . JO Roma, 1960; medaliat cu argint la CE din 1963 și 1969

Nicolae Gâju - campion european 1967 (Roma), medaliat cu bronz la CE din 1965 (Berlin) - categ. 54 kg

Schimb de experiență Lucian Popescu și Nicolae Gîju.

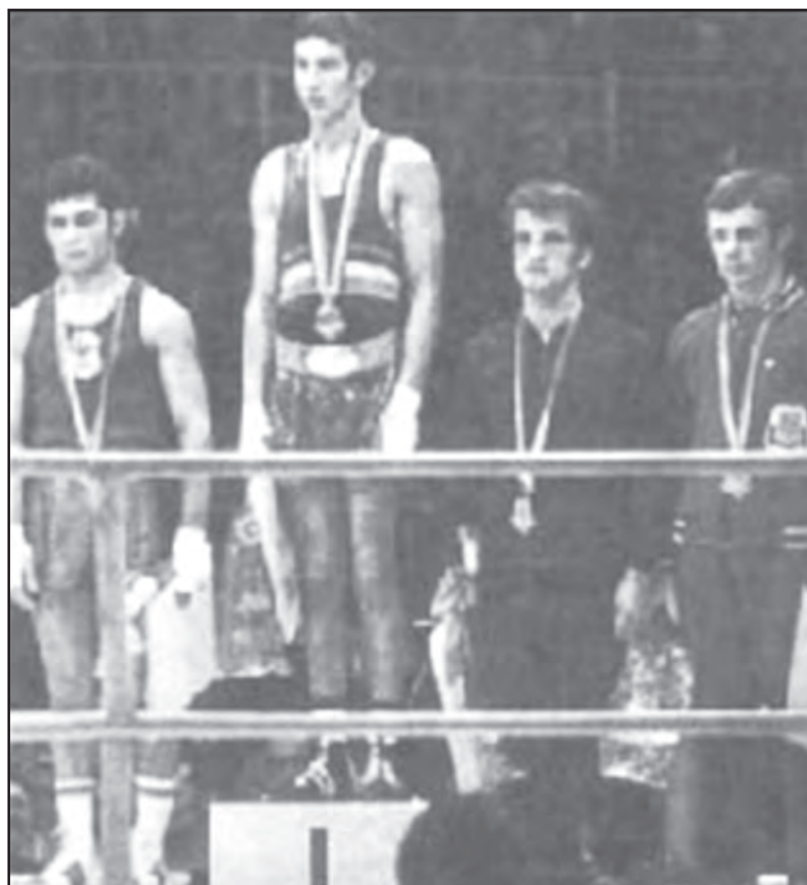
*Constantin Ciucă și Niculae
Gîju, campioni europeni,
încadrați de antrenorii
emeriti Constantin Nour și
Ion Popa*

Echipa de bază a anului 1967: C. Dumitrescu (antrenor), V. Mariuțan, O. Olteanu, I. Covaci, C. Ghiță, V. Antonio, I. Bădoi, C. Staneș, D. Davidescu, reprezentanți ai CS . Dinamo. și ai lotului național

*Anul 1967. Arena Dinamo . București.
O parte din vechea gardă a boxului
românesc și câțiva pugiliști mai .
tineri. au ținut să immortalizeze
evenimentul întâlnirii sărbătorești:
Dumitru Teică, Lucian Popescu,
Constantin Nour, Jim Călinescu,
Gheorghe Axioti, Cristian Panaitescu,
Ion Firu, Constantin Cionoiu, Zamfir
Popazu, Mielu Doculescu, V.
Dumitrescu (arbitru), Gheorghe
Calcan (fost președinte FRB), Puiu
Dumitrescu (arbitru), Nicolae
Ghinescu (arbitru), Petre Epureanu
(arbitru), Ion Popa și Nicolae Linca*

*Aurel Dumitrescu, campion european în 1969 (București) .
categ. 54 kg; medaliat cu bronz la CE din 1971 (Madrid)*

Reprezentativa de box a României la prima ediție a CM din 1974 (Havana), unde au fost cucerite două titluri de vicecampion mondial (Simion Cuțov . 60 kg și Alec Năstac . 75 kg) și o medalie de bronz (Constantin Gruiescu . 51 kg). Printre participanți s-au mai aflat: Ion Alexe, Calistrat Cuțov, Remus Cosma și alții, însoțiți de antrenorul emerit Ion Popa și secretarul general al federației, Cristea Petroșeneanu

Laureații CN din 1974: I . Ionel Budușan (Cluj); II . Cornel Hoduț (Rapid); III . Gheorghe Simion (Dinamo) și Vasile Modrogan (Rapid)

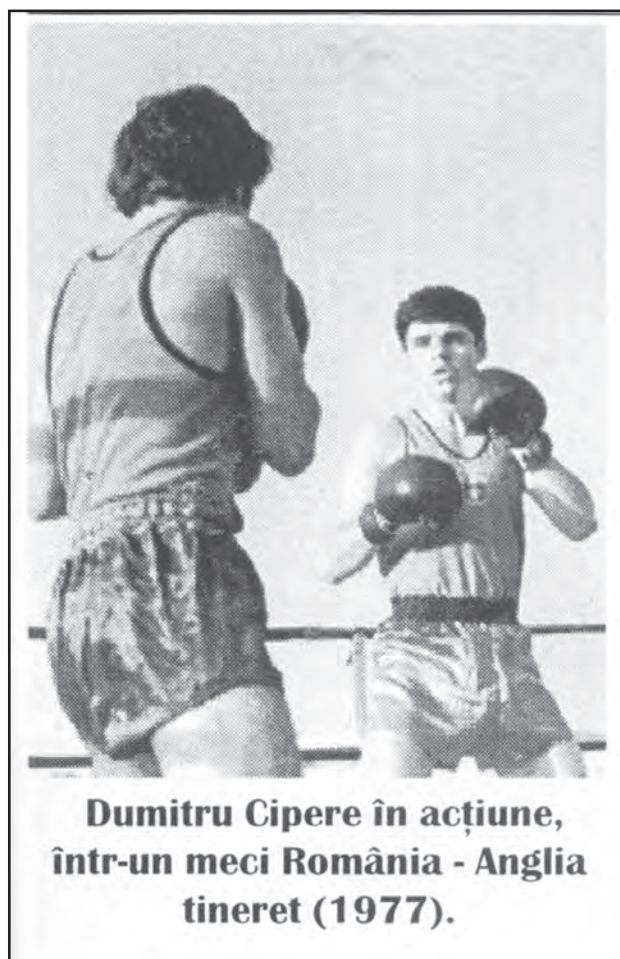
Antrenorul emerit Costantin Nour, cu elevul său Mircea Simon - vicecampion olimpic în 1976 (Montreal); medaliat cu bronz la CE din 1975 (Katowice) și 1977 (Halle) . categ. +81 kg

*Alec Năstac, medaliat cu argint în 1971
și 1973 la CE; medaliat cu argint la CM
din 1974 (Havana) și cu bronz la JO din 1976*

*Dumitru Cipere - medaliat cu bronz la JO din 1980
(Moscova); medaliat cu bronz la CE din 1981 (Tampere)*

*Medaliat cu bronz la JO 1980 Moscova și la CE din
1981 Finlanda*

Constantin Țîțoiu . medaliat cu bronz la CM din 1982 (München); medaliat cu argint în 1981 (Tampere) și cu bronz în 1983 (Varna) la CE

Viorel Ioana - medaliat cu bronz la CM din 1982 (München)

Relu Auraș; Gheorghe Simion, medaliat cu bronz la CE din 1983 (Varna) - categ. 71 kg; Ilie Dascălu; Emil Popa. Antrenori ai loturilor naționale, distinși cu titlul de antrenori emeriti

Anul 1980. O parte din fostele vedete ale ringului (dintr-un trecut mai îndepărtat și mai apropiat), astăzi antrenori, împreună cu colegi mai tineri...

Francisc Vaștag - junior Campion european la juniori în 1986, la Brondby (Danemarca); campion mondial de juniori în 1987, la Havana

Francisc Vaștag - senior 11 aprilie 1994, după victoria din „Cupa Mondială” din Thailanda. Campion mondial în 1989 (Moscova), 1993 (Tampere) și 1995 (Berlin), medaliat cu bronz la CM din 1991 (Sydney). Campion european în 1993 (Bursa) și 1996 (Vejle)

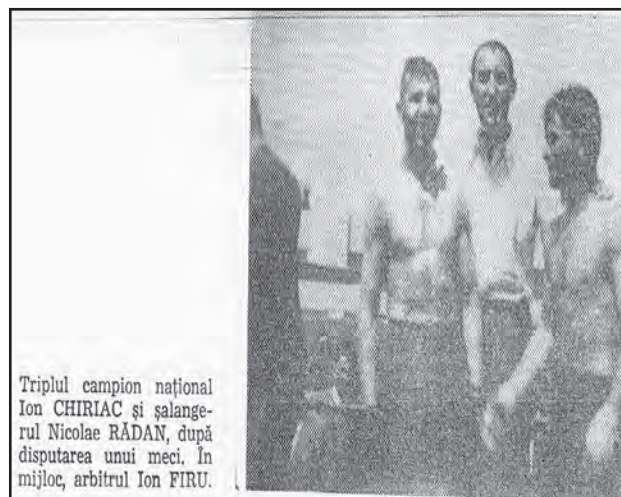
Antrenorul emerit Ion Chendreanu, un demn reprezentant al boxului clujean, împreună cu Valentin Silaghi, medaliat cu argint la CE din 1979 (Köln) și cu bronz în 1981 (Tampere); medaliat cu bronz la JO din 1980 (Moscova). categ. 75 kg

Dorel Simion . campion mondial categ. 63,5 kg Budapesta 1997; campion european 1998 . categ. 63,5 kg; medaliat cu bronz la JO 2000 (categ. 67 kg)

*Doi reprezentanți de frunte a boxului românesc – Vasile Șerbănescu, dublu campion național (1932-1942) și Ioan Dumitrescu, boxer la CS Rapid București, autorul valoroasei lucrări *Boxeri români pe treptele afirmării*, ed. Sport-Turism 1991, în care prezintă gloriile boxului românesc.*

Ion Chiriac – triplu campion național, după un meci cu Nicolae Rădan – cinci titluri la amatori (1936-1940) și unul la profesioniști (1948), împreună cu renumitul arbitru Ion Firu.

Ovidiu Tiberiu Bobârnat - medaliat cu bronz la CM din 1999 (Houston) - categ. 57 kg; medaliat cu bronz la CM de juniori din 1996 (Havana); participant la JO

Claudiu Râșco - vicecampion european în 2000 (Tampere); medaliat cu bronz la CE din 1998 (Minsk) și la CE de juniori din 1995 (Siofok); participant la JO

Adrian Diaconu - vicecampion mondial în 1999 (Houston). categ. 67 kg; medaliat cu bronz la CM din 1997 (Budapesta), la CE din 1998 (Minsk) și la CM de juniori din 1996 (Havana); participant la JO, a boxat la profesioniști în 2005 KO cu Darrin Humphrey și în 2008 învingător la puncte cu Chris Henry versiunea WBC

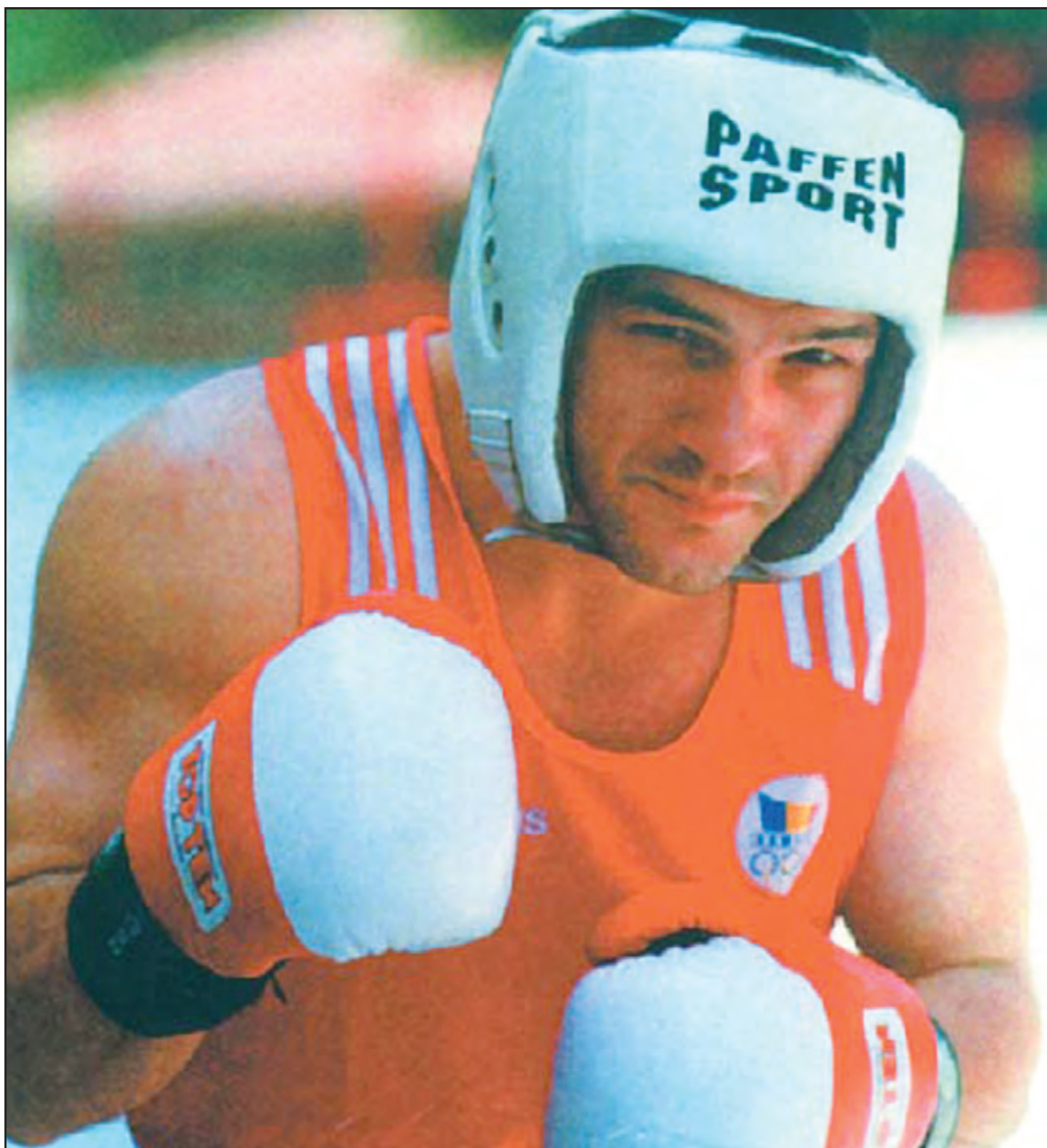
Crinu Olteanu - campion mondial la box în 1999 (Houston) . categ. 54 kg

Marian Simion - campion mondial 1999 (categ. 71 kg); medaliat cu bronz la CM 1997 (categ. 67 kg); medaliat cu argint la CE 1996 și cu bronz la CE 1998 (categ. 67 kg); medaliat cu bronz la JO 1996 (categ. 67 kg) și cu argint la JO 2000 (categ. 71 kg)

Mihai Leu - 1997. Primul campion mondial profesionist la box . categoria semimijlocie - versiunea WBO; campion mondial de juniori în 1987 . categ. 63,5 kg la amatori

Leonard Doroftei - campion mondial 1995 . Berlin, categ. 60 kg; medaliat cu bronz la JO 1992 (categ. 63,5 kg) și 1996 (categ. 60 kg.); campion european 1996 (categ. 60 kg), medaliat cu bronz la CE 1993 (categ. 63,5 kg); 2 titluri mondiale la profesioniști în 2002

Viorel Simion medaliat cu bronz la CE din 2002 și la CM 2005

Cijevschi (Lăcatuș) Mihaela, una dintre speranțele boxului românesc, campionă europeană 2004, campioana mondială 2005 categoria 54 kg. A participat la JO Londra 2012.

Dușă Steluța dublă campioană europeană 2006-2007, medaliată cu bronz la CE din 2005, medaliată cu argint la CM din 2008 și cu bronz la CM din 2009, categoria 46 kg.

Turcin Luminița vice-campioană europeană 2007 (categ. 70 kg.), campioană mondială 2009 (categ. 81 kg)

Lucian BUTE - unul dintre boxeri profesioniști reprezentativi cu victorii la puncte și KO în perioada 2005-2010, învins în anul 2012 de către Carl Froch (Anglia)

Președintele Federației Române de Box Rudel Obreja alături de doi reprezentanți de frunte ai boxului amator și profesionist din România – Leonard Doroftei și Lucian Bute

FIGURI REPREZENTATIVE

ALEXANDRESCU, PETRE (1895) n. în Smadovița, județul Mehedinți. Înainte de începerea Primului război mondial a plecat în Franța unde a frecventat renumita Școală militară de la *Joinville*, unde, în 1916, a absolvit și cursurile de box francez denumit și *savata*. La întoarcerea în țară a fost repartizat la Liceul Militar din București în funcția de instructor sportiv. Pe lângă obligațiile pe care le avea la Liceul Militar s-a ocupat și de pregătirea, instruirea și inițierea unor tineri în tainele boxului. A pregătit și mari talente din boxul românesc: Toma Aurel, Gheorghe Axioti și Francisc Ambruș. Experiența acumulată a fost sintetizată în câteva cărți, printre care cele mai importante sunt de menționat: *Boxul*, apărută în 1924 și *Manualul de box*, care a văzut lumina tiparului în 1925. Aceste lucrări au fost mult apreciate în perioada interbelică. După 1950 își continuă activitatea de antrenorat fiind prezent la secția de box a Clubului sportiv Dinamo-Jiul din Craiova. Deși depășise vârsta de 65 de ani, a reușit să-l pregătească foarte bine pe tânărul boxer Cornel Dumitrașcu (Dinamo), care în anul respectiv a obținut titlul de campion național.

ALEXE, ION (1946), n. în com. Cornu, jud. Prahova, colonel M.A.I, boxer de performanță. A început boxul în anul 1963 sub îndrumarea antrenorului Traian Marinescu la clubul Energia. Campion național la categoria grea, purtând tricoul Clubului. Dinamo., având ca antrenor pe C. Nour în anii 1967-1971 și 1973. Vicecampion olimpic,

în 1972 la München, la CE medalie de aur în 1969 și de bronz în 1973 (Belgrad). În cariera sa a avut de înfruntat 2 boxeuri de primă mărime George Foreman (Mexin 1986) și Teofilo Stevenson (Cuba 1972). După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat activității profesionale ocupându-se de pregătirea fizică a cursanților Școlii de Subofițeri de poliție de la Câmpina. Maestru emerit al sportului. În anul 2000, i s-a decernat Medalia națională .Pentru Merit. clasa a III-a.

ANTONIO, VASILE PETRE(1942), n. în Brăila. Ofițer în MI.Legitimă la Clubul . Dinamo., antrenorul său fiind C. Nour. De 6 ori campion național la categoria semiușoară, campion balcanic în 1967; vicecampion european în 1971 și medaliat cu bronz la CE din 1965. Boxer tenace și permanent în ofensivă, folosind directele și loviturile laterale la corp și la cap. Maestru al sportului.

BADEA, BOGDAN (1974), n. în București. Fiu al boxerului Virgil Badea. Primele meciuri le-a disputat sub supravegherea antrenorului emerit Constantin Foia. Ca amator, a susținut 81 de meciuri, din care a câștigat 70. Campion național de juniori

de 2 ori (1991 și 1992). Participant la CM de juniori din Canada (1992), unde a și rămas. După câteva meciuri la amatori, pe care le-a disputat cu succes în Canada, a trecut la profesionism, având ca antrenor, printre alții, pe prof. Adrian Teodorescu, și el emigrant în această țară. La profesionism a susținut 22 de meciuri, din care a câștigat 20 (13 prin KO), un meci egal și unul pierdut. A cucerit centura de campion mondial la categoria semimijlocie în versiunea Penta-box, în 1997.

BADEA, VIRGIL (1941), n. în com. Vulcana Pandeale, jud. Dâmbovița. Campion național în 1971, la categoria mijlocie mică. De două ori a obținut medalii de bronz la categ. 71 kg la CE din 1961 (Belgrad) și 1963 (Moscova). Maestru al sportului.

BALA, VASILE (13/08/1943-22/11/2011), n. în Reșița. calificat ca meseriaș strungar, absolvent al Școlii Profesionale UCM din Reșița. Antrenor de box. A practicat boxul la AS Tânărul Metalurgist din Reșița sub îndrumarea antrenorului Petre Pop. Deși a fost remarcat

pentru calitățile sale, mai ales pentru tăria loviturilor, datorită unor accidentări, a trebuit să se opereze la ambii umeri, fiind nevoit să abandoneze activitatea ca sportiv. A rămas însă în continuare în lumea boxului, dedicându-se muncii de antrenor. A funcționat în această calitate la :CSM Reșița ; AS Minerul Anina ; CS Târgoviște ; din nou la CSM Reșița, unde a îndeplinit și funcția de coordonator al secției de box. În cei peste 45 de ani, dăruindu-și muncii de antrenor VB a reușit să selecționeze, să pregătească și să promoveze numeroși tineri care s-au afirmat în boxul de performanță. Cel mai reprezentativ sportiv al său, care a atins înaltele culmi ale performanței în boxul național și internațional, a fost Francisc Vastag. Palmaresul său a fost remarcabil : 6 titluri de

campion național la seniori (1988-1996) ; 6 victorii la Turneul Centura de Aur ; campion european la juniori (1987-Brondby) ; campion mondial la juniori (1988-Havana) ; 3 titluri de campion mondial la seniori (1989-Moscova ; 1993-Tampere ; 1995-Berlin) ; medaliat cu bronz la CM 1991 –Sydney ; 2 titluri de campion european (1993-Bursa ; 1996-Vejle) ; locul I la Cupa Mondială- 1994 și la Jocurile Bunăvoinței (1990) ; participant la 3 ediții ale JO. VB a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale în 1991-1992 și 1998-2000. Pentru meritele sale i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa aII-a (2004). S-a stins din viață în 22 noiembrie 2011 la vârsta de 68 de ani, în urma unei ciroze hepatice agravată și de alte suferințe.

BALI, OVIDIU (1975), n. în Bușteni. A început să practice boxul SC Caraimanul Bușteni, fiind descoperit de Gheorghe Simileac, apoi s-a transferat la CS CFR Craiova. Primii antrenori care l-au inițiat în tainele acestui sport și au început să-l perfecționeze au fost Traian

Pană și Ion Dăndică. În activitatea competițională a debutat în anul 1991 când câștigă primul titlu de campion național de juniori. A fost campion de seniori în 1994 și vicecampion în 1995, fiind invins de Doru Maricescu. Este remarcat de antrenorul Relu Auruș și-l transferă la CSM Koala Bacău și apoi la Dinamo București. Pe parcursul anilor s-a mai pregătit cu antrenorii Vasile Fântină, Relu Auruș, Emil Popa, Ilie Dascălu și Gh. Simion. Datorită rezultatelor obținute în competițiile naționale și internaționale se califică pentru Jocurile Olimpice din 1996 de la Atlanta, unde a fost eliminat din primul tur.

BĂLA, CONSTANTIN (1940), n. în Craiova. Absolvent al școlii generale. Primii pași în box i-a făcut sub supravegherea renumitului Gheorghe Lungu în 1954, în sala „Locomotiva” din orașul Băniei. În 1955 cucerește titlul de campion

național la juniori, fiind legitimat la Clubul „Dinamo” Craiova, pentru care a boxat la trei categorii: mijlocie mică, mijlocie și spre sfârșitul carierei pugilistice la semi-grea. A disputat 124 partide, din care a ieșit învingător în 63 și a remizat de 24 ori. S-a confruntat cu boxori de elită ai vremii: Nicolae Linca, Ilie Dragnea, Ghețu Velicu. Dintre „isprăvile” sale remarcabile sunt victoria sa în 1959 asupra campionului maghiar Dory Andras și cele două meciuri avute cu renumitul polonez, campion olimpic și european, Zbigniew Pietrzykowski.

BEREZOVSKI, VALENTIN (1927), n. în Hincești, jud. Lapusna, din Republica Moldova. Studiile le-a făcut la Seminarul Teologic din Chișinău (cursul inferior) și la Școala Normală din Craiova. Pana în 1988 a lucrat în învățământ, de la cel primar la cel mediu. Pasionat de teatru și muzică a activat în diferite formații de amatori și profesioniști. A practicat diferite sporturi făcând parte din echipa de fotbal a școlii dar și a unității militare în care și-a satisfăcut stagiul, din reprezentativă de oină a orașului Craiova. Ca atlet a participat în anul 1949 la Competiția națională „Cupa Tineretului Muncitor”, iar ca jucător de sah a obținut categoria I. Admirator al boxului, din 1956 a fost cooptat secretar al Comisiei județene Dolj la box. După terminarea cursului de arbitri în 1958 i s-au încredințat conducerea a numeroase partide. De-a lungul unui sfert de veac a arbitrat 736 de meciuri, din care 76 internaționale, iar la masa de judecată a dat verdicte în 1002 partide. În 1958 i s-a acordat distincția „Merite Sportive” iar în 1996 Diploma de Onoare a Federației Române de Box. Ca filatelist a colecționat dar a și realizat timbre cu tema sport ca: „Curaj și barbatie” -box, „Gratie și armonie”-gimnastică, „Sport”, „Campionatele mondiale de fotbal”, cu care a participat la numeroase expoziții internaționale, ca aceea organizată în Italia în 1968 „Verso Mexico” Pentru aniversarea a 75 de ani de la organizarea primei gale de box la Craiova (23 aprilie 1923) a scris cartea „Oltenii în ring”. Pe lângă aceasta lucrare a mai publicat: „Evocări din

istoria filateliei Craiovene”, „Hancești, vatra de razeși moldoveni”, „Școala primară de băieți, Petrache Triscu”, „1890-2600”, „Recitindu-mi cartea vieții”.

BOBINARU, GHEORGHE (1920-1984) n. în Brăila. Orice iubitor de sport de pe meleagurile brăilene cunoaște numele acestui antrenor, cel care i-a descoperit și pregătit pe frații Calistrat și Simion Cuțov, pe Ion Covaci și mulți alți pugiliști de valoare. A căutat, a inițiat și format, însă neobosit, zeci de tineri pe care îi aducea la sală, mulți dintre ei ajungând pe culmile gloriei: campioni naționali, balcanici, europeni și medaliați olimpici. A fost unul dintre autorii de bază ai echipelor naționale. Bun tehnician și antrenor, a fost sufletul sălii de box a clubului „PAL” din Brăila. Din păcate s-a stins din viață la o vârstă la care ar mai fi putut contribui cu succes la pregătirea multor tineri dornici să urce treptele consacrării artei pugilatului.

BOGDAN, ȘTEFAN (1916) n. în Roșiorii de Vede. Al nouălea copil al unei văduve, a fost nevoit să vină în București, ucenic la un atelier de tâmplărie. La galele de box l-a dus, pentru prima dată fratele său, Ion Bogdan, viitor arbitru de box. Fiecare confruntare dintre Jim Călinescu și Mihai Fulea o privea fascinat. În 1932 a devenit boxer amator, cu licență, la categoria 45 kg. În câțiva ani a trecut la pană și apoi la mijlocie, categorii la care a întâlnit adversari redutabili și cărora le-a smuls multe victorii. Debutul la profesionalism l-a făcut în anul 1936, într-un meci la „ușoară”, cu Lucian Popescu. În acest meci, a luptat aproape de la egal la egal cu fostul campion continental. În 1940 a boxat cu cei mai buni „mijlocii” iugoslavi Dușan Dinici și Luka Popovici, la Belgrad și București, victoriile fiind acordate, într-o manieră discutabilă, adversarilor săi. Ultimul meci l-a disputat în 1943 luându-și adio de la un public, care i-a apreciat totdeauna cu căldură, evoluțiile impestuoase, pline de elan, dăruire și corectitudine. A fost unul din puținii pugiliști care nu a primit nici un avertisment

pentru box neregulamentar.

BONDAVALI, GRIGORE (1954), n. în Brașov. Antrenor de box, absolvent al Școlii postliceale de antrenori. În perioada 1980-1987, a fost încadrat ca instructor sportiv la CJEFS Călărași. Activează ca antrenor de box la CSS Călărași. În perioada 2000-2003, pe baza

unui contract de colaborare între CSA *Steaua* și CSS Călărași, a activat ca antrenor pentru ambele structuri sportive. A practicat boxul, fiind legitimat la CS *Dinamo* Bacău. S-a remarcat ca antrenor, reușind să selecționeze, să pregătească și să promoveze în boxul de performanță mai mulți tineri care s-au afirmat pe plan intern și internațional. Boxerii pe care i-a pregătit au obținut titluri de campioni naționali și numeroase clasări pe locurile II și III la CN. În competițiile internaționale au realizat performanțe deosebite: Marian Alexandru – 4 titluri de campion național (1994-1997), vicecampion european, la CE de seniori din 1998 (reprezentând AS *Olimpia* – CSS Călărași), clasat pe locul VIII, la ediția din anul 2000; Adrian Alexandru – 3 titluri de campion național (1999-2001), medaliat cu aur la CE de cadeți, din anul 2000 (reprezentând CSS Călărași) și din nou cu aur la CE de juniori, din anul 2003 (transferat la SC *Bacău*), locul al V-lea la CE din anul 2004; Victor Puiu – 4 titluri de campion național (1997, 1998, 2000, 2001), locul al VI-lea la CM din 1999 (CSM – CSS *Olimpia* Călărași) și locul al V-lea la CE din anul 2000. În perioada 1996-2007, a făcut parte din colectivele de antrenori care au pregătit loturile naționale și olimpice de box. În această calitate a contribuit la pregătirea boxerilor care au cucerit medalii la CE, CM și JO. În 2001-2002, a fost antrenor principal la lotul de tineret, în 2003 a pregătit, împreună cu Alec Năstac, lotul național de seniori pentru CM din Thailanda, iar în anul 2008, a fost antrenor coordonator al lotului care a participat la CM de tineret din Mexic (o medalie de argint și două de bronz), în continuare a fost solicitat să lucreze la lotul de seniori. A colaborat cu

cercetătoarea Mariana Dodan, psiholog la INCS în realizarea unei lucrări cu tema *Anxietatea în sporturile de luptă* (1999). A fost ales în funcția de președinte al Asociației Județene de Box Călărași. În perioada 1998-2003, s-a situat pe primul loc în topul celor mai buni antrenori ai județului Călărași. Cetățean de Onoare al municipiului Călărași. Antrenor Emerit (1998). Decorații: Medalia *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2002); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

BOSTIOG, OTTO n. în Slatina. Ca urmare a unor calități native deosebite a deprins ușor tainele *nobilei arte*, în orașul natal, avându-l ca antrenor pe Patriciu Milcoveanu. Afirmarea sa în activitatea competițională internațională s-a produs la fel de repede, în turneul de la București din anul 1953, organizat în cadrul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților. A boxat în limitele categoriei *cocoș* obținând victorii în fața fostului Campion European Kasperczak și a cehoslovacului Petrina. În finală a pierdut în fața lui Boris Ștefanov. Succese remarcabile a obținut în același an, cu ocazia celor trei întâlniri avute de echipa noastră națională, în deplasare, cu cea a Suediei. A avut o mare capacitate de adaptare la efort, cu o orientare plină de dinamism și eleganță în ring. Din nefericire nu s-a putut abține de la tentația alcoolului, devenind dintr-un sportiv valoros, de mare perspectivă, un delincvent obișnuit.

BUDUȘAN, IONEL (1954), n. în Mociu, jud. Cluj. Boxer de performanță. A început să practice boxul la AS Viitorul Cluj Napoca sub îndrumarea antrenorului Ioan Botezan. Ulterior s-a transferat la CS Metalul București unde și-a continuat pregătirea cu antrenorul

Constantin Anton. Campion național 1978-1979, multiplu medaliat la alte ediții ale CN de box. Component al loturilor naționale, a reprezentat boxul românesc la mai multe turnee internaționale, unele dintre acestea soldându-se cu victoria sa. Cel mai

valoros rezultat al său l-a realizat la CE de seniori din 1979 organizate în Koln unde a cucerit medalia de bronz la categ. 67 kg. Maestru al Sportului.

BUTE, LUCIAN (1980), n. în com Pechea, jud. Galați. A început să joace fotbal în echipa de juniori din comuna natală, dar curând este atras de box, pe care l-a practicat într-o mică sală amenajată în cadrul școlii. A activat ca boxer amator la CSM „Dunărea” Galați, pentru

care a cucerit titlul de campion național la juniori II, categ. 54 kg. (1996), la juniori I, categ. 63 kg (1997, 1998) și de seniori, categ. 67 kg (1999). Primul său antrenor care l-a inițiat în tainele boxului, a fost Felix Păun profesor de sport din Pechea, cu care a lucrat doi ani. La 15 ani a plecat la Galați, la centrul olimpic, unde s-a antrenat cu Octavian Tabără. A mai activat scurte perioade la Baia Mare și la CS „Dinamo”. În perioada 1998-2003, a fost component al loturilor naționale de juniori și seniori cu care a câștigat o medalie de bronz la CM de seniori, din 1998, de la Buenos Aires (antrenori Francisc Vaștag, Titi Tudor, Vasile Fânâna) și o medalie de bronz la CM de seniori, din 1999, de la Houston (antrenori Francisc Vaștag, Grigore Bondavali, Gheorghe Simion). A mai participat la CM din 2001 (neclasat) și 2003 (locul V). La CI ale României „Centura de Aur” a ocupat locul II în 2001 și locul I în 2002 (categ. 75kg). În cariera sa de amator, a susținut 250 de meciuri, dintre care a câștigat 236. După 2003, trece la profesionism, reprezentând clubul canadian „Interbox”, cu care a avut un contract până în octombrie 2006, care a fost prelungit pentru o perioadă de încă 2 ani. La „Interbox” este antrenat de Stephan Larouche. La profesioniști a realizat o carieră strălucită, reușind în cele 21 de meciuri susținute, până la 20 octombrie 2007, 17 victorii prin KO și 4 la puncte. Pe parcursul celor 4 ani de activitate s-a rafinat de la un meci la altul, remarcându-se prin luciditate și clarviziune, tăria loviturilor, eficiența în combinații, în loviturile directe, croșee și upercuturi în lupta la corp, KO-ul

constituind o specialitate a casei, din care cauză a fost supranumit „Mister KO”. Palmaresul său de boxer profesionist, soldat cu câștigarea a numeroase centuri continentale, intercontinentale și în final a titlului mondial, a fost următorul:

22.11.2003 – Bell Centre Montreal – WTKO 3 – Robert Muhammad (SUA)

20.12.2003 - Bell Centre Montreal – WTKO 1 – Darin Johnson (SUA)

20.03.2004 – Montreal Casino – WKO 1 – Jean Pascal Service (Canada)

24.04.2004 – Pepsi Coliseum, Quebec City – WTKO 1 – Zane Marks (SUA)

24.07.2004 – Boardwalk Convention Hall, Atlantic – WTKO 3 – Tyler Hughes (SUA)

16.10.2004- Ovation Club, Boynton Beach (SUA) – WTKO 2 – Rico Cason (SUA)

30.10.2004 – Medley Bar, Montreal (Canada) – WTKO 3 – Willard Lewis (Canada)

11.11.2004 – The Roxy, Boston (SUA) – WTKO 2 – Norman Johnson (SUA)

3.12.2004 - Bell Centre Montreal – WTKO 4 – Dingaan Thobela (Africa de Sud)

19.02.2005 – Pavillon Jeunesse d'Expo-Cite, Quebec (Canada) - WTKO 4 – Carl Handy (SUA) – Centura NABA

18.03.2005 - Bell Centre Montreal – WTKO 12 – Christian Cruz (SUA)- Centura NABA

21.04.2005 – Galați (România) - WKO 4 – Donnie Mc Crary (SUA)- Centura NABA

3.06.2005 – Arena Maurice Richard, Montreal (Canada)-WKO 8 – Jose Spearman (SUA) – Centura NABA

16.09.2005 - Bell Centre Montreal – WTKO 8 – Kabary Salem (Egipt)- Titlul continental american – WBC; Centura NABF

2.12.2005 – Molson Centre, Montreal (Canada) – WKO 2 – Donnell Wiggins (SUA) – Centura NABA

24.03.2006 - Bell Centre Montreal – WUPTS 12 – Andre Thyse (Africa de Sud)- Centura WBC

16.05.2006 - Bell Centre Montreal – WUPTS 12 – Lolenga Mock (Congo) – Centura WBO

15.09.2006 - Bell Centre Montreal – WTKO 8 –

James Obede Toney (Ghana) Centurile NABF, NABA și WBC

26.01.2007 - Bell Centre Montreal – WUPTS 12 – Serghei Tatevosian (Rusia) – Centura WBO

15.06.2007 - Bell Centre Montreal – WUPTS 12 – Sakio Bika (Camerun)

Obține dreptul de a lupta pentru titlul mondial la categoria semimijlocie – versiunea IBF. Acest parcurs impresionant, de boxer profesionist, încununat numai de victorii, s-a încheiat cu câștigarea titlului mondial. În ziua de 20 octombrie 2007, la Bell Centre, din Montreal, LB l-a întâlnit pe columbianul Alejandro Berrio pe care l-a învins prin KO tehnic, în runda a 11-a, devenind noul deținător al centurii de campion mondial, la categoria supermijlocie, versiunea IBF. Lucian Bute este al treilea campion mondial al României la box profesionist după Mihai Leu (1997- supermijlocie, WBO) și Leonard Doroftei (2002, 2003, superușoară, WBA). LB a primit, în anul 2004, Premiul pentru cea mai mare speranță la profesionism, cu prilejiul Galei boxului românesc, iar în 2005 a fost desemnat cel mai valoros boxer al Canadei care câștigase prin KO toate cele 6 partide susținute, cucerind 4 centuri continentale. După acest succes, municipalitatea și Consiliul local Galați au decis să-i acorde, lui Lucian Bute, titlul de Cetățean de Onoare. În cursul lunii decembrie 2007, președintele ANS Octavian Belu i-a acordat campionului mondial la box profesionist, Lucian Bute o diplomă de excelență și un trofeu special. În ziua de 23 noiembrie 2007, LB a primit titlul de Cetățean de Onoare al orașului Bușteni. Președintele României, Traian Băsescu, i-a conferit lui LB Ordinul Meritul Sportiv clasa I (30 noiembrie 2007). Pe 29 februarie 2008, la Centre Bell din Montreal, Lucian Bute și-a apărat cu succes centura și titlul de campion mondial, la categoria supermijlocie, versiunea IBF. Dovedindu-și superioritatea, LB l-a învins prin KO tehnic, în repriza a 10-a, pe americanul William Joppy (n. 1970; 39 de victorii, din care 30 prin KO, un egal și 4 înfrângeri, la profesioniști; triplu campion mondial la categoria mijlocie în perioada 1996-2003).

BUZĂ, NICOLAE (1922) n. în Constanța. Antrenor

cunoscut în lumea sportului cu mânuși, la Constanța, unde a creat o adevărată școală, „alimentând” loturile naționale cu boxeri de valoare ca : Mihai Aurel, Ibrahim Faredim și alții, sportivi medaliați de nenumărate ori cu titluri naționale, balcanice sau europene. Neobosit căutător de talente, atent la tinerii localnici, chiar atunci când se afla în colectivele tehnice ale loturilor reprezentative avea preocupări pentru cizelarea permanentă a sportivilor. Pasiunea pentru profesia aleasă i-a fost răsplătită cu titlul de antrenor emerit.

CĂLINESCU, DUMITRU (JIM)

(1905-1994), n. în București. A început să muncească la 13 ani la fabrica de țigarete (CAM), iar la 15 ani s-a inițiat în tainele boxului, pe care l-a practicat ca amator, dar, datorită talentului și loviturilor sale puternice, trece la profesionism, devenind primul

campion național la categoria semimijlocie în 1927, titlu pe care l-a deținut 9 ani consecutiv. În 1936, cucerește centura de campion profesionist la categoria mijlocie, deținută de marele său adversar M. Fulea. Primul său antrenor a fost chiar tatăl său. Primul adversar al lui .Jim. a fost prințul Ghica, care practicase boxul la Paris, făcându-și acolo studiile superioare. A pierdut prin KO în fața acestui teribil puncheur. De-a lungul bogatei sale cariere pugilistice, D. C. a susținut mai multe meciuri cu adversari puternici, de renume, din țară și de peste hotare. Au rămas memorabile întâlnirile lui cu boxerii generației care a consacrat acest sport și i-a conferit o mare popularitate. Printre adversarii săi, reamintim pe Cristian Panaitescu, Moți Spakov, V. Buciuc, M. Fulea . cu care a avut 4 întâlniri dramatice, pe excelentul Gh. Axioti . fost challenger oficial la titlul continental, pe C. Nour. vedeta acelor timpuri. A evoluat pe ringurile din București (circul . Sidoli., Arenele Romane etc.) și din străinătate (Franța, Belgia, Bulgaria etc.). Nu s-a despărțit de sala de antrenament până la sfârșitul vieții, fiind antrenorul echipei de box a CS .Știința. din București, printre discipolii săi fiind și renumitul boxer M. Stoian, învingătorul lui N. Linca. Boxer spectaculos și curajos

(a avut mai multe meciuri cu adversari mai grei cu 10-12 kg), personaj pitoresc care avea un întreg ceremonial al intrării și ieșirii de pe ring.

CETĂȚEANU, ION (1905-1972), n. în comuna Breduta, jud. Dolj. Din adolescență este îndrăgostit de box, impresionat în 1928 de performanța lui Marin Mihăilescu, care a cucerit centura de campion național profesionist la box, premieră pentru sportul doljean. A boxat până în 1932 fără a obține performanțe remarcabile, dar în 1957 va reveni în lumea galelor de box ca arbitru, în care s-a consacrat pe plan național și internațional. A condus peste 1300 de partide. A fost ales președintele comisiei de box a județului Dolj și apoi în Colegiul de arbitrii al FR Box. A școlit peste 40 de arbitrii români, dintre care 6 au devenit membrii ai Asociației Internaționale de Box Amator.

CERNAT, ION (1958), n. în Vânători Jocești, jud. Vrancea. Boxer de performanță. A început să practice boxul în Focșani sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Zaharia. Ulterior s-a transeferat la CSA Steaua unde s-a pregătit cu antrenorii Ion Chiriac și Șerbu Neacșu. Campion național în 1978 și 1979 categoria +81 kg. Participant la cm 1978 (Belgrad) unde nu reușește să depășească faza preliminarilor. Medaliat cu bronz la CE din 1979 (Koln) și la CE din 1981 (Tampere). Maestru al sportului.

CHENDREANU, ION (1930) n., în com. Simonești, jud. Harghita. Antrenor de box. A practicat boxul timp de 13 ani, reprezentând CS București, *Dermata Cluj*, *Dinamo Brașov*, *Dinamo București* și *CFR Cluj*. Începând din 1956, se dedică activității de antrenor, debutând în

această calitate la CFR Cluj, după care se transferă la CSM Cluj (1960-1990), iar din 1999, după pensionare, la CS *Voința Cluj*, ca antrenor coordonator. Ca antrenor a contribuit la selecția, pregătirea și promovarea în boxul de performanță a numeroși sportivi valoroși. Pe parcursul anilor a făcut parte din colectivele tehnice

care au pregătit loturile naționale de junior, tineret și seniori. Pentru realizările sale i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

CHIRIAC, ION (1922), n. în București. A debutat în box la 15 ani, fiind descoperit și antrenat de Zamfir Popazu, renumit antrenor al anilor .30-.40. Ca amator, a susținut 85 de meciuri, la categoriile muscă, cocoș și până sub culorile AS .Turda.. Trecând la profesionalism, a fost triplu

campion național la aceste categorii, în intervalul 1939-1948. Aboxat la Paris, având ca adversari pe Jean Juas și Georges Mousse pe care l-a învins la puncte. A suferit un grav accident la tendonul lui Achile, care i-a curmat cariera. A fost challenger al campionului european Theo Medina, care, din cauza izbucnirii războiului, n-a mai venit la București să-și apere centura. A activat ca antrenor la AS .Timpuri Noi. și apoi la Clubul .Steaua.. A pregătit echipa de box a României, care a participat la JO de la Tokyo din 1964. Antrenor emerit.

CIOBANU, VASILE n. în 1959 la Piatra Neamț. Boxul l-a început la 16 ani cu antrenorul G. Tâmpescu la CS *Ceahlăul*. După perioada stagiului militar, la Clubul *Steaua*, a revenit acasă reușind în 1978 să devină campion național la categoria 48 kg. Deși favorit spre a fi selecționat pentru Jocurile Olimpice de la Los Angeles a ratat șansa din cauza unei intreruperi a pregătirilor. Din 1990 Vasile Ciobanu, maestru al sportului, a devenit antrenor la clubul ce l-a consacrat.

CIOBOTARU, DUMITRU (1927), n. în Galați. Antrenorul care l-a inițiat în box, la 14 ani, a fost Petre Mihai, în cadrul secției de box a Clubului .CFR. Galați. În 1949, a fost legitimat la Clubul .Dinamo., avându-l ca antrenor pe reputatul Constantin Nour. Începând boxul la vârsta

adolescenței, în lunga sa carieră a concurat la mai multe categorii, în funcție de evoluția sa somatică. Va deveni campion național la categoria grea în anii 1950, 1951, 1954, 1955, 1956 și 1957. În total, a cucerit 9 titluri de campion național. S-a clasat pe locul I la Festivalul Tineretului și Studenților din 1953, de la București și a fost participant la JO din 1952, de la Helsinki și la CE din 1955. Între 1941-1961, a susținut 304 meciuri din care a pierdut la puncte 11. Are 46 de întâlniri internaționale; loviturile sale preferate au fost croșeul de stânga și contra de dreapta. În anii .80 a îndeplinit funcția de secretar general al FRB, iar din 1990 a fost ales secretar general al Ligii profesioniștilor de box din România. Maestru emerit al sportului.

CIONOIU, CONSTANTIN (1911–1994), n. în București. Antrenor și boxer de performanță. Ucenic tâmplar, a jucat fotbal la echipa *Sageata* din Cotroceni, trecând apoi la *Atelierele CFR*. A îndrăgit boxul avându-l model pe Dumitru – Jim Călinescu. Din 1927 s-a antrenat cu Umberto Lancia, disputând până în anul 1930, ca amator, 16 partide, în care victoria i-a suras de 12 ori, iar două le-a pierdut, dintre care una la Budapesta, cu Per England la CE. Profesionist din anul 1931, a obținut numeroase victorii, iar în anul 1938 titlul suprem la semimijlocie. Ambițiile sale au mers mai departe în 1942, trecând de Mielu Doculescu și devenind campion la mijlocie. Anul următor a mai cucerit titlul la semigrea. După un recul, în care și-a pierdut titlurile, în anul 1943 a luat-o de la capăt cu recucerirea lor, revenind la semimijlocie (67 kg) și la semigrea. Mai mult, se gândea și la titlul de la categoria grea. Vulpoiul ringului, cum a fost numit, a obținut victorii și asupra celor de la grea. În 20 de ani de pugilat, a susținut 99 de meciuri. Din anul 1946 s-a dedicat numai activității de antrenor pe care a practicat-o până în 1972. În 1989 Federația Română de Box cu ocazia

Centurii de aur i-a adus un omagiu fierbinte celui care slujise 60 de ani nobila artă.

CIPERE, DUMITRU (1958), n. în Turnu-Severin, oraș în care a început să practice boxul, pregătit de antrenorul emerit Const. Drăghici. La 16 ani era deja CN-juniori (1975), iar în 1976 la CE-tineret de la Izmir (Turcia) cucerește medalia de bronz. La J.O de la Moscova (1980), obține la categoria cocoș medalia de bronz. Titlul de CB și Cupa pentru cel mai valoros boxor al turneului de la Pernik (Bulgaria) și medalia olimpică i-au adus aprecierea FRB și a presei de specialitate de cel mai valoros boxor al anului 1980. La CE din Finlanda, de la Tampere (1981) a recucerit medalia de bronz. În 1982 cucerește titlul de CN și ajunge în sferturile de finală ale CM de la Munchen (1982). În 1983 este din nou CN. în 28 de ani părăsește ringul, dar rămâne în colțul lui ca antrenor.

CIUCĂ, CONSTANTIN (1941), n. în com. Vânători, jud. Olt. A început să practice boxul în 1956, pe vremea când era elev la Școala Profesională din Reșița, sub îndrumarea antrenorului Petre Pop. La 6 ianuarie 1961 este legitimat la Clubul .Steaua. din București, unde este antrenat de Ion Chiriac și Marcu Spakov și unde începe afirmarea sa pe plan intern și internațional: în 1962 cucerește primul său titlu național la categoria muscă, performanță reeditată în 1964, 1965, 1966, 1968 și 1969; pugilist de mare valoare, se impune și în competițiile internaționale, cucerind la CE din 1963 locul III, în 1965, locul III, în 1967, locul II și în 1969, locul I, devenind campion european. Participă la JO din 1964 (Tokyo) și din 1968 (Mexico). Maestru emerit al sportului. Devine antrenor în

cadrul secției de box a clubului unde și-a început cariera.

CIJEVSCHI, (LĂCĂTUȘ) MIHAELA (1981), n. în București. Absolventă a Facultății de Educație Fizică din București, promoția 2008. Absolventă a școlii de antrenori (2007). S-a inițiat în tainele nobilei arte a boxului la 17 ani, sub îndrumarea antrenorului Stavre

Mihail. Legitimată inițial la Clubul Sportiv „Rapid”, având același antrenor în perioada 1999-2002. S-a transferat în 2003 la C.S. „Steaua” având ca antrenor pe Adrian Lăcătuș, ale cărui culori le-a apărut până în 2007. A dobândit 7 titluri de Campioană națională la seniori, concurând în limitele categoriei de 51 kg. Palmaresul său internațional este notabil: locul I la CE senioare din 2004 în Italia, locul III la CE din Norvegia în 2005, locul I la CM senioare din Rusia în 2005 și locul III la CM din India 2006.

CORBEANU, TUDOR (1960) n. în București, într-o familie de olteni, a fost adus în 1970 de tatăl său la clubul *Rapid*. Muncitor, talentat și îndrumat cu competență de antrenorul Constantin Cionoiu, în anul 1971 susține finala în cadrul *Daciadei*. Campion Național a

devenit în 1977, la categoria 67 kg, performanță pe care o repetă și în următorii doi ani. După o perioadă de reflux, a revenit în marea performanță în 1988, la *Centura de aur*, dar nu pe podium ci în apropierea lui. După ce s-a stabilit în Statele Unite ale Americii, aidoma altor doi inamici, Toma Aurel și Dumitru Teică, Corbeanu și-a încercat norocul în lumea boxului, în 1991 reușind să treacă de la amatori la profesionism. Cu fler și fire hotărâtă, a reușit să devină un bun manager și organizator de gale profesionale. Totodată, a devenit și proprietar la cea mai mare sală de box

din New York. Pe măsura consolidării poziției sale în boxul profesionist american și a sporirii prestigiului său, Teodor Corbeanu a devenit tot mai apreciat în lumea *nobilei arte*, bucurându-se de prietenia unor foste mari glorii ca, Ray Sugar Leonard, Roberto Duran sau a unor campioni în vogă: Lionel Bradley, Oscar de la Hoya, Felix Trinidad și alții.

CUȚOV, CALISTRAT (1948), n. în Smârdan Nou, jud. Tulcea. Absolvent al IEFȘ, promoția 1977. S-a inițiat în box la Brăila, la Clubul .PAL., sub conducerea renumitului antrenor Gh. Bobinaru. S-a consacrat o dată cu transferarea la Clubul .Dinamo. București

în 1967, sub îndrumarea antrenorului C. Dumitrescu. Aboxat în limitele categoriei 60 kg, susținând 280 de meciuri, din care a pierdut 15. Cariera lui este remarcabilă, fiind de 9 ori campion național, apoi campion balcanic la 63,5 kg, campion european în 1969, vicecampion european în 1971 și medaliat cu bronz în 1977. La JO din 1968 de la Mexico City, a cucerit medalia de bronz. Aprimit Ordinul .Merite Sportive. cl. a III-a. Maestru emerit al sportului. În anul 2000, i s-a decernat Medalia națională . Pentru Merit. clasa a II-a.

CUȚOV, SIMION (1952-1993), n. în Smârdan Nou, jud. Tulcea. Ca și fratele său Calistrat, a învățat boxul în sala Clubului .PAL. din Brăila în anul 1968, primul său dascăl fiind renumitul antrenor Gh. Bobinaru. Consacrarea pe plan național și internațional a

cunoscut-o o dată cu transferarea la Clubul .Dinamo . în 1970, unde a obținut titlul de campion național de 4 ori la categoria 60 kg, de 3 ori titlul de campion european, 1 dată la juniori (1972) și de 2 ori la seniori (1973 și 1975), vicecampion

mondial în 1974 la Havana și vicecampion olimpic la Montreal în 1976. Din cele 155 de meciuri susținute a pierdut 20. A fost decorat cu .Ordinul Muncii. cl. a II-a. Maestru emerit al sportului.

DAFINOIU, COSTICĂ (1954), n. în com. Viziru, jud. Brăila. Boxer de performanță, a început să practice boxul la "Progresul" Brăila sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Lică iar din anul 1970 s-a pregătit cu antrenorul Ion Turcu. După 5 luni de

pregătire a reușit să obțină primul său titlu de campion național la juniori (16 ani). În 1971 se clasează pe locul al doilea la CN de seniori, performanță pe care o repetă și în 1972. În 1973 a fost selecționat în lotul național la categoria 81 kg, participând la mai multe competiții internaționale. Prima sa victorie internațională s-a produs la turneul de box Prietenia, în 1973 oragnizat la Galați .La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Tedy Niculescu și Constantin Ciucă. În 1974 a participat, pentru pima oară, la Turneul Internațional „Centura de Aur”, care s-a desfășurat la București unde reușește să intre în posesia acestui trofeu. În același an este selecționat în lotul de seniori și participă la CM din Cuba unde întâlnind din primul tur un adversar foarte puternic, nu reușește să se claseze în fazele superioare. În anul 1974 realizează o performanță deosebită obținând medalia de aur și titlul de campion european la juniori la Minsk. Cea mai valoroasă performanță a sa o obține în 1976 la JO de la Montreal unde cucerește medalia de bronz la categoria 81 kg. În 1981 se retrage din activitatea competițională și se califică în profesia de antrenor absolvind cursurile Școlii de antrenori. A fost încadrat ca antrenor la Box Club, devenit ulterior CMS Brăila. A continuat să selecționeze și să pregătească mai multe promoții de tineri boxeri. Maestru al Sportului. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv Clasa a-III-a (1976).

DECA, PETRE (1931) n. în Craiova. În perioada cât a fost elev la Școala profesională din Craiova, practica atletismul și boxul la AS *Progresul*. Boxul a fost mai aproape de dorințele lui. Debutul l-a avut pe 23 iulie 1950 sub conducerea lui Alexandru Iacob. La scurt timp

trece la AS *Electroputere*, antrenor fiindu-i Gheorghe Duduleanu. În 1952 și 1953 devine campion regional dar în finalele titlului național a fost stopat de Serbu Neacșu și Nicolae Linca. Din 1955 s-a transferat la *Dinamo* Craiova sub îndrumarea lui Petre Alexandrescu, obținând numeroase victorii asupra celor mai valoroși pugilisti de la categoriile *mică* și *mijlocie*. Succesele nu au întârziat nici în confruntările internaționale cu boxeri din Polonia, Iugoslavia și RDG. În 1960 a disputat o nouă finală pentru titlul național, confruntându-se cu Ion Manea, selecționat în lotul olimpic, căruia i s-a atribuit "*O decizie neconforma cu cele petrecute în ring...*". La scurt timp a avut o mare satisfacție, deoarece, bine îndrumat de Dumitru Ciobotaru, în urma evoluției sale de la *Cupa oraselor balcanice* a reușit să devină Campion Balcanic. În 1964, după 15 ani de activitate competițională, s-a retras lăsând în urma sa amintirea unui boxer caracterizat prin talent și dăruire pentru *nobila artă*.

DIACONU, ADRIAN (1978), n. în Ploiești. Absolvent al Facultății de Educație Fizică din Timișoara, promoția 2006. A fost inițiat în box la 9 ani, de antrenorul Moroiaș, care îl va asista de-a lungul carierei sale de box amator. Legitimat la Clubul „C.S Petrolul”. Sub

culorile acestui club a cucerit 9 titluri de campion național în limitele categoriilor de 67, 71 și 79 kg., în intervalul 1992-2000: 2 titluri la juniori, 3 titluri la tineret și 4 titluri la seniori. Pe plan internațional, a cucerit locul IV la CM de juniori de la Varșovia (1996), locul III la CM de la Budapesta (1997),

locul II la CM de la Houston (1996), locul III la CE de la Minsk (1998), locul V la JO de la Sydney (2000), locul V la CE de la Tampere (2000). În 2001 trece la profesionism, semnând apartenența sa la clubul canadian „Interbox”(Montreal). În intervalul 2001-2009 a obținut 25 victorii, dintre care 15 prin knock-out la categoria semigrea. Pe 19 aprilie 2008 l-a învins la puncte, în gala de la București, pe americanul Cris Henry, devenind campion mondial interimar, versiunea WBC. Maestru al Sportului (1997). Maestru Emerit al Sportului (1999). I s-a decernat în 2000 – Medalia Națională pentru Merit clasa a II-a și în 2004 - Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a.

DOBRESCU, MIRCEA MARIN (1930), n. în com. Glodeanu Siliștea . Cotarca, jud. Buzău. De 6 ori campion național la categoria muscă, purtătorul culorilor secției de box a Clubului .CCA., devenit .Steaua. Antrenorul său din colț a fost renumitul Spakov.

Vicecampion olimpic în 1956 la Melbourne. Dublu vicecampion european (1955 și 1957), campion mondial universitar în 1954, campion balcanic (1960). Remarcat printr-o mare vitalitate și mobilitate în ring. Folosea directe scurte însoțite de eschive eficace. În permanență ofensiv, cu un joc de picioare de excepție. Maestru emerit al sportului. Ofițer MAPN. În anul 2000, i s-a decernat Medalia națională .Pentru Merit. clasa a II-a.

DOBRESCU, PAUL (1949), n. în Brăila. Absolvent al Universității din București, Facultatea de Drept, promoția 1977. Funcționar public superior. A fost inițiat în tainele boxului de tatăl său, Constantin Dobrescu, fost boxer, fratele renumitului Mircea Dobrescu. Inițial, a apărat culorile clubului brăilean .Progresul., apoi a fost transferat la Clubul .Dinamo ., având ca antrenori pe C. Nour și Titi Dumitrescu. De 4 ori campion național, de 3 ori la juniori și o dată la seniori, la categoria

ușoară (63,5 kg) în cadrul căreia a avut un mare adversar, Calistrat Cuțov, cu care a avut meciuri de neuitat în arena circului și în Sala Polivalentă din București. Dublu campion la .Centura de aur.. De 2 ori campion balcanic în 1970 și 1976. Participant la CE. Arbitru internațional în boxul profesionist. Vicepreședinte al Ligii profesioniștilor de box din România.

DOCULESCU, (ION) MIELU (1912–1971), n. în Brăila. Boxer de performanță și antrenor de box. În anii '20 intră ca ucenic la o tipografie din București. În anul 1928 a început să practice boxul avându-l ca antrenor pe Cristache Negoită. Rând pe rând s-a

confruntat cu renumiți boxeri din țară, printre care Lucian Popescu, Gh. Stamate, Ion Mihail, Mihail Fulea, Constantin Cionoiu sau din străinătate, învingându-l fără drept de apel pe Mario Cassadei, campionul Europei, dar într-un meci fără miză. Datorită excepționalelor sale calități, Mielu Doculescu, denumit și “boxerul fără gardă”, a izbutit ca pe parcursul activității sale competitionale, să cucerească de 13 ori titlul de campion al României. Un astfel de palmares n-a mai fost atins de nici un boxer din țara noastră. Considerând boxul “sportul inteligenței și curajului”, Mielu Doculescu, renumit pentru eschivele sale, invidiat și de toreadori, dar și prin jocul său de picioare, s-a impus printr-un stil în continuă mișcare. Din 1939, când a devenit antrenor, acest stil l-a impus și elevilor săi. A creat o adevărată școală, câteva generații de boxeri rămânându-i profund îndatorați, deoarece din rândul acestora s-au ridicat adevărați ași ai ringului, începând cu Costel Stănescu, Ilie Ursu, Dumitru Petrescu (Pipo) și încheind lungă serie cu Mircea Dobrescu, Dănilă Done, Șerban Neacșu, Nicolae Linca, Dumitru Ciubotaru, Ion Alexe și alții. Considerat “unic prin talentul său ca boxer și antrenor” în onoarea marelui sportiv, Federația Română de Box a organizat Memorialul *Mielu Doculescu*.

DONICI, GEORGICĂ (1957), n. în Galați. Boxer de performanță. A început boxul în sala Dunărea din Galați sub îndrumarea antrenorului Octavian Tabără. De 2 ori campion național la categoria semigrea (1978, 1979). Campion balcanic (1980), medaliat cu argint la CE din 1981 (Tampere) și cu bronz la cele din 1979. Maestru al sportului.

DOROFTEI, LEONARD (1970), n. în Ploiești. Descoperit de antrenorul Titi Tudor, și-a început cariera în 1984 la Clubul .Prahova. din Ploiești și a continuat-o la Clubul .Steaua., apoi la .Freedom Star Farul. din Constanța, avându-i ca antrenori de-a lungul timpului pe Relu

Auraș, Emil Popa și Ilie Dascălu. Performanțe ele care l-au consacrat au fost multiple: campion național la juniori în 1986 și 1987; campion național la seniori în 1992, 1993, 1994, 1996 și 1997. În 1995, cucerește titlul de campion mondial de seniori la Berlin; locul III la JO de la Barcelona din 1992 și de la Atlanta din 1996, locul III la CE de la Bursa din 1993 și locul I la CE de la Vejle, în 1996. A câștigat mai multe turnee internaționale la categoria 60 kg. S-a remarcat printr-o mare forță de atac, victoriile sale fiind dobândite în majoritatea lor prin KO, lovitura laterală de stânga fiind arma lui eficientă. În întreaga carieră de la amatori a obținut 239 de victorii, fiind învins doar de 15 ori. Maestru Emerit al sportului. A trecut la profesionism la 27 de ani, o dată cu emigrarea în Canada. A obținut 22 de victorii din tot atâtea meciuri, din care 8 prin KO. În anul 2000, i s-a decernat Medalia națională . Pentru Merit. clasa a II-a. În 5 ianuarie 2002, a devenit campion mondial la San Antonio (SUA), învingându-l pe deținătorul centurii la categoria ușoară versiunea WBA, Raul Balbi (Argentina). LD și-a repus centura în joc la București, în 31 mai 2002, tot în fața lui Raul Balbi, pe care l-a învins la

puncte. Este considerată cea mai mare performanță a boxului românesc profesionist. În 1998, după 13 ani de box ca amator, timp în care a disputat 254 de meciuri, LD a trecut la profesioniști, unde a avut o carieră la fel de strălucitoare. „The Lion», cum i s-a spus, a activat la clubul canadian *Interbox*, din Montreal, unde a fost antrenat de Stéphane Larouche și a disputat 24 de partide, dintre care a câștigat 22 - 8 prin KO, a obținut un egal și a pierdut o dată. Pe 17 mai 2003, în orașul american Pittsburg, LD a terminat la egalitate meciul cu Paul Spadafora, pentru unificarea titlurilor WBA și IBF, rămânând în posesia centurii WBA. În 2004, se retrage din activitate, după ultimul său meci la profesionism, care din păcate a fost primul și ultimul său eșec, fiind învins de Arturo Gatti, în orașul Atlantic City (SUA). O perioadă de timp este cooptat ca antrenor al lotului național masculin. În prezent este om de afaceri, boxul dându-i „un sens în viață”. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu: Medalia Națională pentru Merit clasa a II-a (2000), Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler (2002) și Ordinul Merite Sportive clasa I (2004).

DRAGNEA, ILIE (1925), n. în Brăila. Tânărul strungar, s-a îndreptat mai întâi spre atletism, la probele de fond, dar la 20 de ani a fost atras de box, avându-l ca antrenor pe Gheorghe Bobinaru de la AS a Întreprinderii Franco-Română. Din 1947, a disputat, la categoria mijlocie,

mai multe partide, câștigând majoritatea dintre ele. În 1949 a trecut la *Dinamo* București, unde avea să devină coleg de sală cu Nicolae Linca, marele său rival și cu Mihai Stoian, *Pelicanul* de la Știința București. Pe amândoi a reușit să-i învingă, în partide directe și decisive, pe Mihai Stoian în anul 1955, când în finala de la semimijlocie a cucerit titlul de campion național, iar pe Nicolae Linca în anul 1958, obținând din nou mult râvnitul titlu. Un alt adversar valoros l-a avut în Vasile Tiță, la mijlocie mică. În anul 1960, la respectabila vârstă

de 35 de ani, “bătrânul dinamovist” s-a retras din activitatea competițională. În îndelunga sa carieră a disputat 380 de partide, din care a câștigat 279, iar 54 le-a terminat la egalitate. Deși învinsese și o serie de boxeri străini din Franța, Bulgaria, Iugoslavia, Austria, Ungaria, printre alții și pe Andras Dori, campion mondial universitar, nu a fost selectionat pentru JO, iar la CE a fost prezent o singură dată.

DUDULEANU, GEORGE (1930), n. în comuna Coșoveni, jud. Dolj. Absolvent al școlii de antrenori. Boxor mediocru, dar și antrenor cu rezultate remarcabile pentru boxul craiovean, dobândite în intervalul 1956-1980. În sala Clubului Sportiv „Electroputere”

a semnat cariera mai multo pugiliști români ai deceniilor 60-80, campioni naționali, europeni și balcanici: Petre Deca, Nicolae Gâju, Florică Pătrașcu, Const. Iordache.

DUMITRESCU, AUREL (1949), n. în București. S-a pregătit cu antrenorul Lucian Popescu. Campion european la categoria cocoș (54 kg), în 1969, la București. Medaliat cu bronz la CE de la Madrid în 1971. De patru ori campion național (1969, 1970, 1971 și

1975). Legitimat la cluburile .Progresul . și . Steaua.. Maestru emerit al sportului.

DUMITRESCU, CONSTANTIN (1931), n. în București. Absolvent al ICF, promoția 1954. A început să practice boxul la 14 ani (1945) în sala .Claudiu., având ca prim antrenor pe tatăl său, Gheorghe Dumitrescu și apoi pe antrenorul emerit Ion Popa. În

1950, fiind student, a fost legitimat la Clubul ICF, beneficiind de asistența reputatului Dumitru Călinescu. În 1955, a fost transferat la Clubul .Dinamo. din București, concurând până în 1959, pregătit de antrenorul emerit Constantin Nour. După încheierea carierei de boxer, a continuat să activeze ca antrenor la același club până în 1985. A fost de 5 ori campion național la categoria ușoară în perioada 1955-1959. A apărut culorile echipei naționale, obținând medalia de bronz la JO de la Melbourne din 1956, medalia de argint la Festivalul Tineretului și Studenților de la Varșovia din 1951 și de bronz la cel de la Moscova din 1957. A participat cu rezultate semnificative la 5 turnee internaționale. A excelat printr-un spectaculos joc de picioare, cu deplasări rapide și derutante și cu lovituri surprinzătoare de dreapta și croșee de dreapta și stânga. În cei 25 de ani de antrenorat, a format boxeri de elită ca: Simion și Calistrat Cuțov, Constantin Gheorghiu, Ludovic Ambruș și a contribuit la pregătirea a peste 80 de boxeri-campioni naționali. Maestru emerit al sportului. Antrenor emerit, decorat cu .Ordinul Muncii. clasa a II-a și .Merite Sportive..

DUMITRU, ION (1938), n. în București. Absolvent al ANEFS, promoția 1964. Și-a început cariera de antrenor la Clubul .Progresul . din București, în intervalul 1965-1972, după care s-a transferat la Clubul .Dinamo. între 1973-1984 și ulterior la Clubul

.Steaua. între 1984-1990. După această dată, a fost numit antrenor federal. În mai multe rânduri a funcționat ca antrenor la lotul național. Eficiența activității de antrenor este semnificativă: 9 campioni naționali de juniori, 5 campioni europeni, 2 locuri II la CM de la Havana și 2 locuri III la Sydney în 1991. La JO din 1980 de la Moscova, a realizat o medalie de bronz și un loc III la JO de la Barcelona în 1992. În total, a pregătit 71 de campioni, motiv pentru care a primit distincția de Antrenor emerit.

DUȚĂ, STELUȚA (1982), n. în municipiul Râmnicul Sărat, jud. Buzău. Absolventă de liceu (2000) și a școlii de antrenori (2007). Antrenorul care i-a îndrumat primi pași în box a fost Constantin Voicilas. Legitimată inițial la CSM Buzău pe care l-a reprezentat în

competiții între 2002-2006, sub îndrumarea aceluiaș antrenor. Din 2007 s-a transferat la CSA Steaua, avându-l ca antrenor pe Adrian Lăcătuș. A cucerit de 6 ori titlul de campioană națională, iar în competițiile oficiale internaționale a dobândit rezultate remarcabile: locul I la CE de senioare din Polonia (2006), locul III la CE din Norvegia (2005), locul II la CM de senioare din India (2006), locul I la CE senioare din Danemarca (2007), iar în 2008 s-a clasat pe locul II la CM senioare din China (2008). A concurat în limitele categoriei 46 kg.

FÂNTÂNĂ, VASILE (1939) n. în Craiova. Unul din antrenorii de box de prestigiu din Oltenia. A funcționat ca antrenor la IRA Craiova (1962-1973), CSȘ Olimpia Craiova (1973-1983) și CSM Craiova (1983-2007) după care s-a pensionat, având la activ aproape 50 de ani de

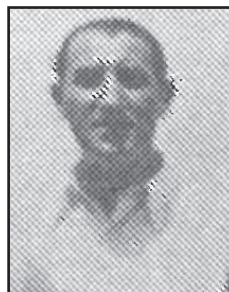
antrenorat. L-a descoperit pe renumitul și talentatul sportiv Nicolae Găju. A fost convocat de federație ca antrenor principal la loturile naționale de juniori și tineret, iar în anul 1997 a făcut parte din colectivul de antrenori ai lotului olimpic care se pregătea pentru JO din anul 2000 de la Sidney. Sportivii pregătiți personal sau de colectivul de antrenori din care a făcut parte, au obținut rezultate remarcabile: 29 medalii la CE de juniori și tot 29 medalii la competițiile internaționale de seniori, din care 3 medalii la JO, 12 la CM și 14 la CE. De asemenea, 83 medalii la CN (seniori, tineret și juniori) A fost răsplătit cu titlul de Antrenor Emerit și a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004) și Medalia Națională pentru Merit clasa

a III-a (2000).

FIAT, GHEORGHE (1929-2010), n. în Reșița. Absolvent al Cursului de formare a ofițerilor pentru pregătirea fizică a ostașilor, promoția 1963. A început să practice boxul în 1944, la CSM din orașul natal, sub îndrumarea antrenorului emerit Geza Toth și a fratelui

său Petre Fiat. În 1950, a fost legitimat la secția de box a Clubului .CCA., sub culorile căruia a concurat până în 1957. A fost campion național de 7 ori, obținând medalia de bronz la JO de la Helsinki, din 1952. A cucerit titlul de campion mondial universitar în 1951, la Berlin, locul I la Festivalul Tineretului și Studenților de la Praga din 1947, la turneul de la Paris din 1948, la 2 turnee din Suedia (1953 și 1955) și la turneul de la Moscova (1954). Având și calificarea de antrenor, a continuat să lucreze în box, pe care l-a slujit timp de 30 de ani (1957-1987), în secția clubului militar care l-a consacrat. În această ipostază a contribuit, ca antrenor secund, la pregătirea lui Mircea Dobrescu, vicecampion european la edițiile din 1955 .Berlin și din 1957. Praga ale acestor campionate. De asemenea, a lucrat în sală cu Gheorghe Negrea, vicecampion balcanic în 1956 și primul campion european amator de la Praga în 1957, vicecampion european în 1959 (Lucerna) și în 1961 (Belgrad) precum și cu Constantin Ciucă, campion european în 1969 la București. Aprimit titlul de Antrenor emerit, ca și pe cel de Sportiv emerit, cu carnetul nr. 1. A fost un boxer dinamic, în permanentă ofensivă, având în loviturile laterale procedeul său cel mai eficient.

FIRU, ION (1909), n. în București. Boxer de performanță, amator și profesionist. A absolvit Școala superioară de comerț. Pasiunea pentru box a căpătat-o în anul 1927, după ce a asistat la o gală, în care Jim Călinescu, îl domina categoric

pe adversarul său, un boxer italian, Vittorio Venturi. Acest meci i-a provocat un real entuziasm. Primii pași i-a făcut în ringul Asociației *Constructorul*, sub îndrumarea antrenorului francez Martin Franchi. De la acest tehnician de valoare a deprins boxul în linie, care i-a asigurat numeroase victorii. În 1929 a trecut la profesionism, iar un an mai târziu l-a învins la Istanbul, pe renumitul boxer turc, Kuciuc Bey. Victoriile a obținut și la Sofia, Atena sau Cairo. Din 1933 și-a rărit evoluțiile ca boxer, dar a participat frecvent la gale în calitate de arbitru. Ion Firu a devenit un arbitru foarte apreciat, recunoscut prin precizia și corectitudinea deciziilor sale. În 1957, a obținut și titlul de arbitru internațional AIBA. De-a lungul întregii sale activități a arbitrat peste 3000 de meciuri și a activat în diferite foruri ale boxului național.

FULEA, MIHAI (1910-1982), n. în Craiova. A învățat să boxeze în sala de box a CFR, cu sediul în str. Atelierului din București, unde fostul campion național Umberto Lancia (1924) a pregătit și echipa de box a Căilor Ferate. A fost unul din cei mai reprezentativi componenți ai echipei respective din acea perioadă, supranumit „croșeu de stânga”, lovitura lui perfectă cu care a obținut mai multe victorii înaintea limitei de timp. După o copilărie tristă, trăită în sărăcie, făcând ucenicie în mai multe profesii (cofetar, cârciumar etc.), la 17 ani a intrat în sala de box a CFR (1927) și nevoia de bani pentru a-și asigura existența îl determină, sub influență a maestrului Umberto Lancia, să opteze pentru boxul profesionist, când nu împlinise încă 18 ani. Încă insuficient pregătit pentru duritatea meciurilor profesionale, continuu presat de interesele managerului și impresarilor și îndemnat de antrenor, M. F. va evolua în ringurile din țară și de peste hotare după un program intens, obositor și negradat. Astfel, în 1929, a avut 14 meciuri profesionale a 10 reprize. Boxer dinamic, blondul stângaci. entuziasma publicul în meciurile de pomină avute cu faimoșii Gh. Axioti, J.

Călinescu, M. Spakov, C. Nour, M. Doculescu, M. Teodorescu și cu pugiliștii străini de mare valoare europeană ca Michel Riond, Carmelo Candel, Edouard David, boxerul de culoare Geo Walker, Jack McAvoy . campionul Angliei, care a devenit campion continental și apoi mondial, francezii Edmond Collier, Paul Vigneron, Müller Dobretz . campionul Elveției, italianul Tino Rolando . fost campion european, Thanetopoulos . campionul Greciei, austriacul Neubauer etc. A boxat pe ringurile marilor orașe: Paris, Manchester, Viena, Zürich, Atena și Belgrad, ducând faima boxului românesc. În 1938, devine antrenor, formând boxeri de valoare, ca: Florea Costin, Eugen Costache, A. Niculescu, M. Ciobanu, N. Dumitrescu, I. Dumitrache și, cel mai cunoscut, Eustațiu Mărgărit.

GAȘPAR, MARIN (1916). n. în Zimnicea, jud. Teleorman. Fiul al unei văduve sărace, s-a mutat la Craiova, unde a întrerupt studiile de la Școala Normală spre a se angaja ucenic la o frizerie. Dorința de a scăpa de sărăcie și de a cunoaște Gloria, l-a îndreptat spre București, unde voia să ajungă boxer. Primul antrenor i-a fost maestrul Paraschivescu, iar după scurt timp, Zamfir Popescu. Primul meci l-a susținut pe 28 iunie 1933 și după 2 ani și jumătate a câștigat titlul de Campion Național la amatori, categoria cocoș. În 1936, după mai multe victorii cu boxeri din Polonia și Austria, a fost selecționat în lotul olimpic. La Berlin însă, tragerea la sorți nu i-a fost favorabilă. În meciul de debut, l-a întâlnit pe reprezentantul țării gazdă, care a fost declarat învingător, după ce reprezentantul nostru „s-a comportat excelent și a lăsat o frumoasă impresie”. Participarea sa, în anul 1937 la CE de la Milano, avea să fie mult mai fructuoasă, deoarece s-a calificat în semifinale. În această fază a competiției, cu toate că a fost depășit la puncte de italianul Cordonesi, a reușit să-și adjucece medalia de bronz. În anul următor, la scurt timp de la trecerea sa la categoria pană, a obținut un nou titlu de Campion Național. În vara anului 1938, a făcut parte din lotul

național care a înțepins un turneu lung, dar prestigios în Franța. Ca militar, în timpul războiului, a participat la diferite operațiuni pe frontul de est, dar și la CN din 11-15 martie 1942 adjudecându-și titlul de Campion Național, al cincilea, la amatori. Tot în 1942 a trecut la profesionism, întâlnindu-i, la categoria pană, pe cei mai valoroși pugiliști ai țării: Lucian Popescu, Ion Chiriac, Anton Oșca, de care nu a putut trece. Ultima finală a disputat-o pe 24 ianuarie 1946, la vârsta de 30 de ani și în urma eșecului înregistrat a abandonat activitatea competițională. A devenind, pentru scurt timp, antrenor după care a lucrat ca tehnician la C.F.R. Craiova. Marin Gaspar a rămas un apropiat al ringului, un împătimit spectator.

GEORGESCU, GHEORGHE, (1916 - ?). Boxer. Mecanic de avioane, tehnician cu unele invenții. A început să practice boxul la vârsta de 19 ani în sala *Jean Constantinescu* din Bariera Vergului, sub îndrumările de bun augur ale lui Mielu Doculescu, care-i va contura un stil propriu. În 1937 a devenit campion al Munteniei la semimijlocie, iar un an mai târziu, în Franța, în cadrul lotului național, a cucerit la mijlocie victorii importante. Remarcabil s-a comportat și la Cupa Miciei Antante desfășurată la Praga. În timpul stagiului militar, a continuat să susțină unele partide de antrenament cu Moți Spakov și V. Șerbănescu și cucerește titlul național la semigrea. În scurt timp a trecut la profesionism, în 1942 devenind campion național al categoriei. În afară de box a mai practicat și tirul. La campionatele din 1941 a ocupat locul al III-lea la pistol olimpic. Din 1946 Gheorghe Georgescu și-a întrerupt activitatea competițională lăsând în urma sa amintirea unui boxer tehnic, dinamic cu un comportament remarcabil.

GHEORGHE, IONUȚ

(1984), n. în Constanța. Studii preuniversitare. S-a inițiat la o vârstă timpurie în tainele boxului- la 13 ani sub îndrumarea antrenorului Aurel Simionescu. Legitimă inițial la Clubul „MIRA” din Constanța (1997-2004) și instruit de același

antrenor A. Simionescu. Între 2004-2005 a concurat sub culorile Clubului Dinamo pentru ca din acest an (2005) să se reîntoarcă în Constanța, legitimat la clubul „Farul”, antrenor Il. Dascălu. A concurat în limitele categoriei 64 kg. obținând 8 titluri de campion național: 2 la vârsta junioratului, 2 la campionatul de tineret și 4 la cel de seniori. Pe plan internațional s-a clasat pe locul III în 1999 la CE de cadeți de la Baku (Azerbaijan), pe locul I la CE de cadeți de la Atena (Grecia) în 2000, pe locul III la CM de juniori desfășurat la Santiago del Cuba în 2002, locul III la J.O de la Atena (2004), locul III la CE de seniori de la Plovdiv-2006 și participant la JO din 2008 de la Beijing. Maestru al sportului (2004).

GHIȚĂ, FLORIAN (1956), n. în Craiova. Absolvent al școlii generale. A debutat în box la 15 ani (1971) la valorosul club oltean „Electroputere”, avându-l ca antrenor pe Mihai Goantă. Component al echipei de tineret a țării. La CE de tineret de la Kiev din 1970 și din 1974 a cucerit medaliile de bronz. Rezultatele l-au propulsat și în 1974 a fost legitimat la clubul „Steaua” din București, având ca antrenor pe Marcu Spakov. La turneul „Centura de aur” (1975) a cucerit medalia de bronz.

GÎJU, NICOLAE (1943), n. în Craiova. Boxer de performanță la categoria cocoș. A început să practice boxul la CS Electroputere Craiova sub îndrumarea antrenorului George Duduleanu. Ulterior, în 1964 s-a transferat la Clubul „Steaua”, avându-l ca antrenor pe Marcu Spakov. A

susținut peste 250 meciuri oficiale. De patru ori campion național (1965, 1966, 1967, 1968). Medaliat cu bronz la CE din 1965(Berlin) și cu aur la cele din 1967 (Roma) categ. 54 kg. Campion balcanic în 1967. Participant la JO din 1968 Mexic la categ. 54 kg. nu se califică în fazele superioare. A fost un boxer cu gardă inversă, un adevărat maestru al eschivelor, cu lovituri izolate de contră, foarte puternic în riposte. După câștigarea titlului European, președintele AIBA Russel a apreciat că Gîju a fost cel mai tehnic boxer al

campionatului, iar renumitul boxer maghiar Lazlo Papp a avut aceeași apreciere. Ultima data a boxat pentru echipa națională în 1971 contra echipei Poloniei, iar în 1972 s-a retras din activitatea competițională și s-a dedicat muncii de antrenor reușind să pregătească mai mulți boxeri promovați în sportul de performanță. Maestru emerit al Sportului (1972).

GOGEA, MITU (1914-1936), n. în com. Mârșani, jud. Dolj. Numele său adevărat era Gogu Ștefănescu. Suferind de gigantism, măsura, la 20 de ani, 2,42 m înălțime și cântărea 183 kg. Asemenea caracteristici antropometrice care îl situau, după un clasament întocmit

ad-hoc de arbitru de box M. Crăciunescu, (unul din promotorii boxului din Oltenia și autor al cărții Pumnacii Olteniei), pe locul VI în lumea celor mai înalți oameni, l-au adus ca subiect de atracție în Obor., la anualul Târg al Moșilor din 1934. Cunoscutul boxer și antrenor Umberto Lancia îl inițiază în tainele boxului, devenindu-i impresar. Primul său meci oficial a avut loc pe arena .Venus., pe cheiul Dâmboviței, adversar fiind profesionistul italian Severio Gizzo, care i-a rezistat doar trei reprize. Printre învinșii săi ulteriori se numără și fostul campion al României, de categorie grea, D. Pavelescu, pe care l-a făcut KO chiar în prima repriză. Face cu impresarul său un turneu în Franța și Italia. La Paris a încrucișat mânușile cu germanul de origine franceză Bergam, un alt uriaș de 2,05 m, cu care face un meci egal. Bolnav de tuberculoză, în 1935 revine în țară, unde se va stinge la 22 de ani neîmpliniți.

GRUIA ISAK-ION (1915-2005)n. în București. Promotor și participant la realizarea acțiunilor desfășurate după 1944, pentru dezvoltarea mișcării sportive, a unor ramuri de sport și în mod deosebit al boxului. Prin decizia a CC al OSP din 1946 este investit în funcția de secretar al FR de Box, avându-l ca președinte pe Benone Petrescu. A fost reconfirmat ca secretar federal și responsabil tehnic în 1948, funcție pe care o îndeplinește până în luna august 1949. De la

această dată când se înființează noul for de conducere – CCFS/CM - este numit responsabil de grupă de sporturi, iar din ianuarie 1950 până în iulie 1956 activează ca inspector șef pentru grupa de sporturi care cuprindea halterele, luptele și boxul. În această calitate a conlucrat cu Comisiile Centrale pentru fiecare ramură de sport ca organisme obștești. În această perioadă a reușit să inițieze o serie de acțiuni, unele în premieră, care au stimulat dezvoltarea boxului, luptelor și halterelor pe plan național, creind și premisele viitoarelor afirmări pe plan internațional. A avut calificarea de arbitru de box, oficiind în competițiile interne și internaționale. A fost printre primii arbitrii români care s-a prezentat în ring în ținută adecvată și papion. În anul 1947, fiind conducătorul delegației boxeurilor români care participau la turneul organizat la Paris de către FSGT, a fost împuternicit de către OSP să reprezinte țara noastră la Congresul de constituire a Federației Internaționale de Volei-Ball. Ion Gruia și-a îndeplinit în mod corespunzător acest mandate, țara noastră devenind membru fondator al FIVB, primind și postul de vicepreședinte al acestui for internațional. În 1948, I.G. a fost distins cu medalia de argint cu Medalia de argint pentru Sport și Educație Fizică a Franței, distincție de care nu s-a putut bucura datorită mentalităților și practicilor acelor timpuri. (Surse: Constantin Matache – Prezențe românești în organizațiile sportive internaționale – București 2006 – pag.248-249). În perioada 1956-1957 Ion Gruia a funcționat ca antrenor de stat pentru Școlile sportive de tineret iar între 1958-1960 ca instructor în cadrul Secției organizatorice din UCFS. Din 1961 și-a desfășurat activitatea la IEABS, având în responsabilitate Compartimentul transporturi.

GRUIESCU, CONSTANTIN (1945), n. în com. Godeanu, jud. Mehedinți. De 3 ori campion național (1967, 1970, 1971) la categoria muscă. Legitimă la Clubul .Steaua., antrenor M. Spakov. Campion balcanic în 1969, campion european la categoria muscă în 1973, medaliat cu bronz la CM

din 1974, locul III la CE din 1971 și 1974. Maestru emerit al sportului. În anul 2000, i s-a decernat Medalia națională .Pentru Merit. clasa a III-a. A continuat activitatea ca antrenor.

GYORFI, ION (1948), n. în București. Boxer de performanță. De trei ori campion național la categoria mijlocie mică (1969, 1971, 1972). Legitimă la Clubul .Dinamo., descoperit de antrenorul Gh. Iliuță și apoi pregătit de antrenorul C. Dumitrescu. A ocupat de două

ori locul III la CE (1971 – Madrid și 1977 – Halle). Campion balcanic în 1973. Participant la JO din 1972 de la München. Maestru al sportului.

HOSU, ADRIANA IONELA (1986), n. în Baia-Mare. Studentă în anul al IV-lea la facultatea de Drept din orașul natal. S-a inițiat în box la 17 ani, îndrumată de antrenorul Gheorghe Man. Legitimată la CSM Baia –Mare în intervalul 2003-2005, antrenată de cel

acre a descoperit-o. Din 2006 s-a transferat la CSA Steaua, pregătindu-se cu antrenorul Adrian Lăcătuș. De 6 ori campioană națională la senioare. În competițiile oficiale internaționale a dobândit locul al III-lea la CE de senioare din Ungaria (2003); în 2005 la CE din Norvegia cucerește locul I; în 2006 la CM de senioare din India ocupă locul III; acelaș loc îl dobândește la CE de senioare din Danemarca în 2007, pentru ca în 2008 să cucerească locul II la CM din China. A concurat în limitele categoriei 86 kg.

HAJNAL, CAROL (1956) n. în Salonta, jud. Bihor. Boxer de performanță. A început să practice boxul la AS Metalul Salonta sun îndrumarea antrenorului Emeric Baboși. Ulterior s-a transferat la CSA Steaua unde s-a pregătit cu antrenorii Ion Chiriac și Șerbu Neacșu. Multiplu medaliat la CN.

Debuta cu medalie de bronz la CE de juniori din 1974 (Minsk) iar la CE de seniori din 1979 (Holn) obține medalia de bronz la categoria 63,5 kg. Maestru al sportului.

ILIUȚĂ, GHEORGHE (1942), n. în Piatra Neamț. Absolvent al ICF din București, promoția 1961 și al Facultății de Filosofie- secția psihologie a Universității București (1972). A practicat boxul și skiul alpin, legitimat succesiv la Clubul *Energetic Bicz*, la Clubul *Dinamo* Brașov, la secțiile de box și ulterior la Clubul *Universitatea* din București, la secția de ski. După ce a fost încadrat ca prof. până în 1964 la Clubul Sportiv din Brăila, din 1973 a ocupat prin concurs, postul de cercetător la CCPS din București, în cadrul laboratorului de psihologie. A funcționat ca antrenor-psiholog la lotul de box juniori (1975) și al lotului de seniori (1980-1984). În decursul acestei activități antrenorale a obținut cu sportivii săi 4 titluri naționale și cu cei ai lotului reprezentativ 5 medalii la CE (1981) și 2 medalii la CM (1982). Activitatea de cercetare în domeniul psihologiei sportive a desfășurat-o în cadrul asistenței metodico-științifice loturilor naționale de lupte greco-romane, polo și evident box (1974-1984), asigurate de centrul de cercetare. A contribuit în această calitate la proiectele de modele și programare a antrenoratului în aceste discipline. A reprezentat țara la al III-lea Congres Mondial de Psihologie a Sportului de la Madrid (1973) cu comunicarea *Aspecte metodologice ale elaborării psihogramelor sportive*. A participat la 7 simposioane naționale și internaționale (Varna-1974, București-1975, Budapesta-1975, Bad Blanken Burg-1982). A semnat mai multe lucrări de cercetare, incluse în lucrările de siteză anuale ale Centrului de Cercetare (1975-1984) și în revista *Educație Fizică și Sport*. Membru al colectivului internațional de elaborare a *Dicționarului european de psihologie sportivă*. În 1984 a emigrat în Suedia, unde a funcționat ca antrenor de box, obținând cu sportivii acestei țări 8 titluri de campioni naționali, 3 medalii la CE și CM, în cei 7 ani cât a funcționat lotul național suedez. Trăiește în Suedia.

ION, IONUȚ (JOJO DAN), n. în Municipiul Girugiu (1981). Absolvent al liceului din orașul natal (1999). A început să practice boxul la 13 ani (1995), inițiat de antrenorul Aliuță Nicolae. Legitimat inițial la CS Mercur din Giurgiu în perioada 1995-

1997, asistat de același antrenor. În 1997 se transferă la clubul Dinamo din București, având ca antrenori pe Mateescu Petre până în 2000 și pe Vranceanu Valentin până în 2003. A cucerit 6 titluri de campion național dintre care: 1 la cadeți, 2 la juniori, 1 la tineret și 2 la seniori la categoria usoara. În competițiile internaționale a dobândit locul III la cadeți (1997) și titlul de CM (NABA) la categoria superușoară. Emigrând în Canada a continuat să boxeze la profesionism la același club Interbox din Montreal (2003). Palmaresul său este alcătuit din 23 de victorii din tot atatea meciuri, dintre care 13 prin K.O. În decembrie 2008 în Gala din România de la Ploiești a învins prin K.O în repriza a 11-a pe mexicanul Miguel Casillas adjudecându-și titlul vacant WBC Continental Americans la categoria superușoară. În 10 aprilie 2010, la București, boxerul român și-a păstrat centura de campion WBC Continental Americas la categoria super ușoară, învingând prin KO în repriza a zecea brazilianul Andre Marcus de Nascimento. În 10 aprilie 2010, la București, boxerul român și-a păstrat centura de campion WBC Continental Americas la categoria super ușoară, învingând prin KO în repriza a zecea brazilianul Andre Marcus de Nascimento. Maestru al Sportului (2002).

IORDACHE, CONSTANTIN (1935) n. în Craiova. S-a calificat în meseria de electrician. Boxul l-a început în 1951 la Clubul sportiv *Metalul*, antrenor fiindu-i Gheorghe Duduleanu. În 1953 a cucerit

titlul de Campion Național la jun., performanță care l-a îndreptățit să fie selecționat în echipa națională de jun. și apoi în cea de tineret. După o serie de succese, în luna mai a anului următor, depășindu-l pe reputatul Șerban Neacșu, cucerește titlul de Campion Național la semimijlocie, iar viitoarele aspirații i-au fost oprite de concitadinul său Mihai Stoian, (*Pelicanul*). Nici la categoria mijlocie succesul final nu l-a putut atinge. În 1957 a fost învins de Vasile Tiță. Cariera sportivă și-a întrerupt-o în 1961, după 124 de meciuri din care 18 internaționale: 72 victorii (unele asupra unor mari campioni, ca Nicolae Linca, Șerbu Neacșu), 19 nule și 33 înfrângeri.

LEU, MIHAI (1969), n. în Hunedoara. A debutat în box în 1978, la Clubul *.Metalul*. Hunedoara, primul antrenor fiind A. Pescaru. A mai fost legitimat și la Clubul *.Constructorul*. Hunedoara. S-a transferat la Clubul *.Dinamo*. București, apoi la *.Steaua*. și în

Germania, la *.Bayer Leverkusen*. Ca amator, a susținut 200 de meciuri, din care a câștigat 190. A cucerit titlul de campion mondial de juniori (Havana), asistat fiind de antrenorul emerit Relu Auraș. Ca profesionist, susține 29 de meciuri, obținând 28 de victorii, dintre care 10 prin KO. Campion internațional al Germaniei. Obține centura de campion mondial WBO la Hamburg (1997). Membru al Clubului *.Universium Box Promotion*. din Hamburg. După încheierea carierei de boxer, a continuat să practice automobilismul participând, în țară, la mai multe raliuri. A îndeplinit funcția de consilier ANS în timpul președenției lui Gheorghe Florian. Om de afaceri. În anul 2000 i s-a decernat Crucea națională *.Serviciul Credincios*. clasa I. În 2001, a fost ales președintele FRB. Pentru activitatea sa în domeniul automobilismului – vezi FR de Automobilism vol I

LINCA, NICOLAE (1929-2008), n. în Cergăul Mare, jud. Alba. Debutază ca boxer în 1944. A fost legitimat cel mai mult timp la Clubul .Dinamo. București, unde a cucerit de 4 ori titlul de campion național. Este primul boxer și singurul român medaliat cu aur la JO de

la Melbourne, în 1956, la categoria semimijlocie. Drumul spre finala olimpică a însemnat confruntări cu boxeri consacrați sau de mare performanță ca Niky Gorgano, pe care l-a învins, ajungând în finală cu Fred Tiedt, pe care a câștigat-o, demonstrând că victoria sa nu este rodul întâmplării, ci urmarea unei temeinice pregătiri. În acest meci a boxat cu degetele fracturate, cucerirea titlului olimpic în aceste condiții constituind un model de dăruire și pentru toți ceilalți sportivi români. În cariera lui sportivă a susținut 306 meciuri oficiale din care a pierdut doar 25. În anul 2000 a fost decorat cu Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de ofițer, iar în decembrie 2005 cu Ordinul *Meritul Sportiv* cl. I. De asemenea, este medaliat cu bronz la categoria semimijlocie, la CE din 1953 și 1955 și la CMU din 1951. După încetarea activității sportive competiționale, s-a retras pe meleagurile natale, devenind antrenor de box la Alba Iulia. Maestru Emerit al sportului. În anul 2000, i s-a decernat Ordinul național .Pentru Merit. în grad de ofițer, iar în decembrie 2005 cu Ordinul Meritul Sportiv cl.I.

LUNGU, GHEORGHE (1926) n. în București. S-a simțit atras de box încă de la vârsta de 10 ani când, la Balcic, a văzut antrenându-se celebrități ale timpului. Cu ajutorul lui Nicolae Radan, un boxer cu multă experiență, a ajuns la sala *TIR*.

A avut șansa ca încă de la început să fie antrenat de experimentatul antrenor Toma Panaitescu. Debutul l-a avut, contrar regulamentului, la vârsta de 14 ani în limitele categoriei cocoș, de unde a trecut foarte repede la

pană. Ignorând handicapul de greutate, a susținut foarte multe partide, 155 ca amator. Tot în aceea perioadă a susținut și câteva meciuri așa zise mixte, cu profesioniști. În anul 1944, maturizându-se, căpătând și multă experiență, boxer tehnic și puncheur remarcabil, a trecut la profesionism. În această nouă postură, a obținut victorii având ca adversari boxeri cu faimă, ca Dumitru Petrescu (Pipa) sau Ion Stoianovici. Pe acesta din urmă l-a învins în 10 reprize, după ce îl trimisese de patru ori la podea. În 1947, prin victoria asupra lui Ilie Ursu, a devenit Campion Național al categoriei ușoară. La profesionism a disputat 28 de partide, din care doar la 4 a cunoscut gustul amar al înfrângerii. Prin desființarea profesionismului nu s-a îndepărtat de box, intrând în rândul antrenorilor. Această activitate a desfășurat-o cu multă pasiune, la vremea respectivă fiind unul dintre cei mai tineri antrenori. A activat la CS *Armata* Cluj, *CCA*, CS *Dinamo* București, CS *Hunedoara*, *Dinamo* Craiova, *Constructorul* București, CS *Olimpia* București.

MALTOPOL, VALERIU – vezi Personalități

MAXIM, CONSTANTIN (1923-1971), n. în comuna Dumbrava Roșie, județul Neamț, a îndrăgit boxul de mic, iar spre vârsta de 20 de ani era boxer profesionist la Clubul Astoria. În 1942 a cucerit prima centură de campion național la profesionism, categoria muscă,

iar în anii următori încă două, dar la "pană". Rezultatele sale remarcabile, au determinat Federația Română de Box să-l trimită în diferite localități să înființeze școli de box. După 330 de partide susținute ca boxer, din care a pierdut 50, iar 10 le-a terminat la egalitate, prin anii '60 a revenit la Piatra Neamț ca antrenor unde timp de 24 de ani a reușit să îndrume numeroși tineri între care campionul național Gh. Matachi, Ioan Cozma (Paterson) sau Constantin Maxim jr. Cu firea sa pasionată, dar și iscoditoare care l-a apropiat de tainele ciberneticii, a reușit în 1969 un aparat electronic de înregistrare a loviturilor

la antrenament trimise asupra unui manechin ce avea puncte luminoase în părțile vulnerabile dar tolerate de regulament, iar impulsurile erau preluate pe o diagrama. Aparatul a fost uitat la câțiva ani după decesul său, în schimb FRB a început în 1973 să organizeze memorialul de box *Constantin Maxim*.

MARIUȚAN, VASILE (1938-1999), n. în Hotin, azi în Ucraina. Absolvent al IEFS, promoția 1969. Legitimat la Clubul .Dinamo ., a beneficiat în inițierea și perfecționarea sa în box de priceperea antrenorilor Constantin Nour și Ion Popa, încât a fost selecționat în lotul

național. A cucerit 8 titluri de campion național la categoria grea, a fost campion balcanic, vicecampion european 1957 (Praga) și participant la JO din 1960 și 1964. Antologic este meciul său cu celebrul campion italian, colosul Cane, desfășurat la București. S-a dedicat muncii de antrenor. Maestru emerit al sportului.

MĂRGĂRIT, EUSTAȚIU (1930), n. în com. Jugureanu, jud. Brăila. Copil de învățători, tatăl său i-a insuflat dragostea pentru exercițiul fizic. A absolvit ICF, promoția 1953. A fost descoperit la 14 ani de către Ion Penciu, viitor campion național, fratele vitreg al antrenorului său

de mai târziu, Gh. Bobinaru, care a creat o mare pepinieră de campioni în orașul Brăila, frații Cuțov (Calistrat și Simion) fiind, de asemenea, elevii săi. Tatăl său, învățătorul Mărgărit, l-a încurajat în această preocupare, practică cu pasiune, el însuși devenind arbitru cronometror. Venind la București, intră în sala de box a Clubului .CFR., unde îl va întâlni pe antrenorul său M. Fulea, mentorul și protectorul său, care îl va asista în colțul ringului până la sfârșitul carierei. În decembrie 1946, a avut primul său meci în sala din Bariera Vergului. Așa

începe cariera sa de boxer amator, însemnând 198 de meciuri, din care a pierdut 13, între care 9 întâlniri internaționale (din cele 44 susținute pe diferite ringuri europene). În 1949 este selecționat în lotul național, după ce în 1948 devine campion național la categoria 54 kg. În același an, obține medalia de bronz la JMU de la Budapesta. Redevine campion național la categoria semiușoară și rămâne în lotul național până în 1956. Loviturile sale eficiente s-au dovedit .directa de stânga, repetată în permanentă deplasare, înainte și înapoi., fiind catalogat ca un boxer .tapițer., ceea ce sugerează că el a fost eminent tehnice și nu un puncheur. Din palmaresul său face parte și locul III cucerit la Festivalul Tineretului și Studenților de la București, din 1953. În 1956, a fost numit antrenor federal, dar va fi atașat ca antrenor pe lângă maeștrii Gh. Axioti și I. Popa la lotul reprezentativ, care s-a deplasat la JO de la Melbourne (1956). Din 1957 a fost transferat la IEFS la disciplina box, unde încă din 1953 fusese numit asistent, catedră pe care a slujit-o 44 de ani până la pensionare, cu titlul de conferențiar. În paralel, a fost antrenor la lotul național de juniori, cu care a obținut 18 medalii și locuri frunțase la CM și CE (medalii de aur, argint și de bronz). Antrenor emerit. Practicând o selecție elaborată și o pregătire originală și adaptată juniorilor, a format boxeri de valoare, dintre ei remarcându-se Mihai Leu, viitor campion mondial de juniori și seniori, căruia i-a .pus mânușile în mâini.. Specialist de înaltă și recunoscută competență, a pregătit loturile naționale din Ghana, Japonia, Spania, fiind invitat să țină cursuri de formare și perfecționare a antrenorilor în Maroc, Guineea, Togo, Zair, Nigeria, Tunis, Laos, Pakistan, Siria și Japonia. A elaborat 6 cărți, din care 2 cursuri de box pentru studenți și antrenori. În anul 2000, i s-a decernat Medalia națională .Serviciul Credincios. clasa a II-a.

MÂNDREANU, NICOLAE (1941), n. în Călărași. Boxer de performanță. A început să practice boxul în Călărași. Și-a continuat activitatea la cluburile .Metalul. și .Steaua .Campion național în anul 1962 și multiplu medaliat la CN în box. Campion balcanic în 1961 medaliat cu bronz la CE la categoria cocoș în 195(Varșovia.. Maestru al Sportului.

MIHAI, AUREL (1947), n. în com. Sudiți, jud. Brăila.

Boxer de performanță. A practicat boxul de performanță la clubul Farul. Constanța. De cinci ori campion național la categoria muscă (1967, 1969, 1970, 1971 și 1973)... Vicecampion european în 1971 (Madrid) și de două ori campion balcanic (1969 și 1970). După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat muncii de antrenor. Maestru al Sportului.

MIHAI, PETRE (1921) n. în Galați. Tradiția boxului în Galați este foarte frumoasă și printre cei care au contribuit la aceasta se număra și antrenorul emerit MP care a format valoroase elemente ca: D. Ciobotaru, Const. Cojan, Alec Năstac, Tone, Amazăroaie, Târălă, Gh. Donici și alții. Faptul că în ultima perioadă numărul sportivilor de elită din orașul de pe Dunăre a scăzut se explică după opinia lui M.P prin graba pe care o manifestă atât antrenorii cât și sportivii. Neobosit căutător de talente, își extinde selecția prin școli căutând să convingă elevii, profesorii, părinții și să învingă „concurența” altor sporturi pentru a-i face să vină în sala de box.

MIHALIK, IOSIF (1938), n. în Cluj. De 6 ori campion național la categoria semiușoară. Campion balcanic în 1960 și 1962. Medaliat cu bronz la CE din 1959. Participant în echipa României la JO de la Tokyo în 1964, învins pe nedrept de juriu și nu de Kuley, boxer polonez, campion olimpic la categoria respectivă la această ediție. Maestru al Sportului.

MONEA, ION (1940), n. În com. Tohanul Vechi, jud. Brașov. Primii săi pași în box i-a făcut la secția Clubului .Tânărul Dinamovist., sub îndrumarea profesorului Traian Ogrinjeanu. A fost campion de juniori la categoria 67 kg, după care a trecut la secția de seniori a Clubului .Dinamo., intrând sub îndrumarea antrenorului emerit Constantin Nour. Va cuceri de 5 ori centura

de campion național la categoria mijlocie. Din 1964, a trecut la categoria semigrea, obținând în continuare alte 6 titluri, consecutiv. De 3 ori campion balcanic (1961, 1962 și 1963). Participă la JO de la Roma din 1960, ocupând locul III, iar la cele din 1968 de la Mexico City locul II. De două ori vicecampion european și o dată medaliat cu bronz. Lovitura sa cea mai eficientă a fost directă de stânga și croșeul cu aceeași mână. După cei 15 ani de carieră sportivă strălucită ca boxer al aceluiași club (.Dinamo.), a fost antrenor al secției de box al acestuia alți 15 ani, pregătind sportivi de valoare, printre care se remarcă Daniel Dumitrescu, vicecampion olimpic la Seul (1988), Ion Stan, medaliat la CE, Rudel Obreja, medaliat cu argint la CE din 1989 (Atena) și cu bronz la CM din 1989 (Moscova). Maestru emerit al sportului. Medaliat cu distincții sportive. În anul 2000, i s-a decernat Crucea națională .Serviciul Credincios. clasa I.

NĂSTAC, ALEC (1948), n. în com. Cavadinești, jud. Galați. Absolvent al IEFS, promoția 1980. Ofițer superior. A învățat să boxeze în secția Clubului .Constructorul. din Galați, având ca antrenori pe Grigore Jelesneac și Petre Mihai. După 4 luni de pregătire, a cucerit titlul de campion național la juniori, la categoria 75 de kg, categorie la care va concura până la sfârșitul carierei. Stagiul militar l-a adus în secția de box a Clubului .Steaua., în care va rămâne până în 1977 și unde se va consacra. A dominat la categoria sa primele 3 ediții ale .Centurii de aur.; vicecampion european la campionatele din 1971 de la Madrid și la cele din 1973 de la Belgrad. În CM de la Havana (1974) a cucerit medalia de argint și pe cea de bronz la JO din 1976 de la Montreal. Loviturile sale preferate au fost o combinație de scădere de nivel spre dreapta cu plasarea directei de dreapta și a croșeului de stânga. În 1978, va fi numit antrenor al secției de box a Clubului .Steaua., sportivii săi obținând titluri naționale și medalii la CE (G. Donici, Daniel Mairean, Ion Cernat, Daniel

Radu). Maestru emerit al sportului. A fost distins cu Ordinul .Merite Sportive.. În anul 2000, i s-a decernat Crucea națională .Serviciul Credincios. clasa a III-a.

NEGREA, CAMELIA (1979), n. în Râmnicul Sărat, jud. Buzău. Absolventă a școlii generale și a școlii de antrenori (2008). A început să practice boxul la 19 ani, descoperită de antrenorul Constantin Voicilas. Legitimată la Clubul Sportiv Municipal în 1999, având același antrenor care o pregătește. A boxat sub culorile acestui club până în 2008. A dobândit 7 titluri de campioană națională la categoria 48 kg. Pe plan internațional a dobândit rezultate notabile: locul I la CE seniore în Italia (2003), locul II la CE din Norvegia (2005) și locul III la CM de seniore din Rusia (2005).

NEGREA, GHEORGHE (1934-2000), n. în Sibiu. Legitimă la Clubul .Steaua., având ca antrenor pe Marcu Spakov. De 7 ori campion național la categoria semigrea. Campion balcanic în 1960. Participant cu echipa României la două JO: la Melbourne (1956), unde obține medalia de argint și la Tokyo (1964), unde el și ceilalți 8 boxeri s-au oprit în sferturi de finale, neobținând nici o medalie. Campion european la Praga în 1957 și vicecampion european de 2 ori în 1959 la Lucerna și în 1961 la Belgrad. Boxer dârz, calm și echilibrat în ring, distingându-se prin lovituri laterale combinate cu upercut la ficat. Antrenorii săi la lotul național au fost Ion Popa și Ion Chiriac. Maestru emerit al sportului.

NICOLAU, MIHAIL (1939-1996), n. în Batogu, jud. Brăila. Absolvent al Facultății de Educație Fizică din Institutul Pedagogic de 3 ani din București, promoția 1964. S-a inițiat în box relativ târziu, în 1957, sub îndrumarea profesorului

de limba latină Tr. Marinescu la AS .Energia. din Câmpina. Acesta l-a asistat și atunci când a fost transferat la Clubul .Steaua., unde a cucerit 3 titluri de campion național, o dată la categoria mijlocie, în 1959 și de 2 ori la categoria semigrea, în 1962 și 1963. Campion balcanic. A urcat de 256 de ori treptele ringului, pierzând 36 de meciuri.

NICULESCU, TEODOR – TEDI (1931) n. în București. Este profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1954 cu specializarea box. În tinerețe parctică boxul, cu precădere pentru clubul „Știința” București. Își începe cariera de antrenor în 1957 la

sala clubului „Progresul” din București. Primul elev cu bune rezultate este Nicolae Eremia, cel care a apărat apoi ani de-a rândul culorile clubului Steaua. În perioada 1957-1961 întrerupe activitatea de antrenor, fiind numit vicepreședinte al clubului Progresul. În 1961 își reia munca cu tinerii boxeri la clubul „Viitorul” București, unde îl pregătește, printre alții, pe Gabriel Pometcu. Între 1962 și 1966 reușește să cucerească cu elevii săi 13 titluri naționale de juniori. A mai făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit reprezentativa României pentru JO din 1964, 1968, 1972 și 1976 și pentru CE din 1965, 1969 și 1971. Din anul 1968 a condus secția de box a clubului „Rapid”, aducându-i prin G. Pometcu primul titlul de campion național la seniori. A mai condus și secția de box a clubului Dinamo. În 1972 la CE de tineret, împreună cu antrenorii Ion Dumitru și Eugen Dian, a reușit să-i urce pe cea mai înaltă treaptă a podiumului pe Al. Turei, Dinu Condurat, Simion Cuțov și Nicolae Băbescu. Rezultatele bune pe care le-a obținut cu elevii săi în numeroasele întâlniri internaționale l-au consacrat definiția în lumea boxului din țara noastră, fiind distins cu titlul de antrenor emerit.

NOUR, CONSTANTIN (1907-1986), n. în Tiraspol, azi în Republica Moldova. Boxer remarcabil al anilor '20, a obținut pe ringurile bucureștene „Arenale Romane” și „Cercul Sidoli”. și în străinătate, în Franța, Anglia și Turcia, rezultate de prestigiu. În 1927, deține titlul de campion național la toate categoriile., sinonim cu centura la categoria grea, obținând victoria prin KO în repriza a II-a asupra lui D. Teica. Printre partenerii și învinșii săi se află pugiliști de renume ai timpului, ca: V. Lorgeanu, D. Gheorghiu, U. Lancia, V. Baci, M. Spakov, M. Fulea. Nour este primul boxer român care a susținut un meci internațional profesionist, de 10 reprize. Puncteur de temut, a realizat recorduri de rapiditate în înfrângerea campionului bulgar în 34 sec. Prin mașinațiile boxului profesionist, limitele financiare, adversitatea ocultă a unor arbitri, C. N. n-a putut concura pentru titlul continental la care aspira. Cariera sa se încheie în 1934, când împlinise doar 27 ani. S-a dedicat profesiei de antrenor, activând la mai multe cluburi, dintre care amintim: .Haghibor. din Galați, .Macabi., .Herdan., .Tir. și .Îndeosebi .Dinamo. Printre discipolii săi antrenați sau conduși din .colț. se numără: Gh. Axioti, L. Popescu, J. Călinescu, M. Spakov, I. Popa, T. Sărbătoare, I. Stoianovici, Gh. Lungu, N. Linca, D. Ciobotaru, I. Monea, I. Alexe, V. Nemțean, M. Dobrescu, frații Calistrat și Simion Cuțov, C. Dumitrescu, M. Trancă, V. Antonio, N. Puiu, I. Mihalik, care au obținut titluri și medalii olimpice, mondiale și continentale. Antrenor emerit, cu o remarcabilă carte de vizită, socotit printre cei mai elevați antrenori în boxul românesc.

NOVAC, PAUL - vezi **Personalități**

OBREJA, RUĐEL (1965), n. în Galați. Boxer de performanță. Și-a început activitatea sportivă în anul 1977. Depistat și îndrumat la primii săi pași de antrenorul emerit Ion Monea. A apărut culorile Clubului .Dinamo. Campion național de 3 ori la juniori (1981,

1982 și 1983) și apoi la seniori de 5 ori (1984, 1985, 1987, 1988 și 1989) la categoriile 67 kg și 71 kg. A făcut parte timp de 10 ani din lotul național.). A susținut 225 de meciuri, din care a câștigat 205 și a pierdut 20. Pe plan internațional a obținut 2 titluri de campion balcanic la juniori și unul la seniori (1984). A câștigat mai multe turnee internaționale (Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia). La competițiile oficiale de seniori a obținut următoarele rezultate: medalie de bronz la CM din 1989 (Moscova) și medalie de argint la CE din 1989 (Atena) ambele la categ. 71 kg. Tot în anul 1986 a câștigat locul I la turneul Centura de Aur la București. Participant la JO din 1984, Los Angeles. Procedul său cel mai eficient folosit a fost croșeul de stânga. A devenit membru al Biroului Federal în anul 1990. În 1999 este numit vicepreședinte al Federației Române de Box, iar din anul 2004 devine președinte al acestui for. În această calitate a acționat pentru dezvoltarea și afirmarea boxului în țara noastră (vezi istoricul FRBox). Pe plan internațional a fost ales membru al Comitetului AIBA în 2004, iar în 2007 în funcția de vicepreședinte. În cadrul EABA a fost ales membru în comitetul executiv (2001-2002), reales în anul 2004, membru al Comisiei tehnice și de regulamente 2001-2002, reales în 2005. Vicepreședinte EABA în 2005. Maestru emerit al sportului. Decorat cu Medalia Meritul Sportiv clasa I în anul 2004. A devenit om de afaceri și crainic sportiv.

OLTEANU, CRINU (1974), n. în com. Ștefănești, jud. Argeș. Legitimat la CS .Dacia.. Campion național de două ori la categoria 54 kg în 1995 și 1998. Campion mondial la Houston în 1999. Maestru emerit al sportului.

OȘCA, ANTON (1914-1991), n. în Pîșcu, jud. Dolj. A debutat în box în 1931, fiind legitimat la Clubul .CFR. București (1932). Inițial, a concurat la categoria semimuscă (48 kg), apoi la cocoș (54 kg), în care se va și consacra. Ca amator, a susținut

81 de meciuri. Deține titlul de campion național (1934), cucerește medalia de argint la CE de la Milano (1937), a treia medalie a boxului amator românesc. În 1938, trece la profesionism. Susține 24 de meciuri până în 1948, când profesionismul dispare din sportul românesc. A activat ca antrenor la Clubul .CFR. Craiova și apoi la .Rapid. București. Pentru victoria realizată la CE (1937) și pentru stilul său de luptă bazat pe croșeul de dreapta și loviturile de upercut lansate de la semidistanță, A. O. a fost supranumit .cocoșul de argint.

PANAITESCU, CRISTIAN (1906) n. în Slatina. Boxer amator și profesionist, PC devine în perioada anilor 1929-1932 „sufletul sportului” în orașul de pe malul Oltului- Slatina. Se ocupă de toate sporturile , cum spuneau localnicii, dar mai ales de box. A fost antrenorul boxerilor Ion Popa, Petriciu Milcoveanu, al fraților George și Mircea Frânculescu, Alex. Popa și alții. Împrejurările i-au purtat pașii la Câmpulung-Muscel, unde s-a ocupat de introducerea boxului în acest oraș. Nu după mult timp a început să culeagă roadele și talentații Vlad. Gh., Simion Aurel, Ion Marcu, Ilie Vișinescu și Iancu Anghel au devenit componenți ai loturilor naționale și olimpice. Ca antrenor la loturile naționale, s-a străduit și reușit să formeze boxeri care să ne reprezinte cu demnitate în marile întâlniri internaționale.

PANĂ, VASILE (1916–1981) n. în Buzău. Boxer amator și profesionist. A venit în capitală la vârsta de 12 ani intrând ca ucenic la un atelier-garaj auto de unde și prima pasiune, pentru motociclism. Constantin Nour, antrenor la Asoțiația Herdan i-a îndreptat pașii spre sala *Astoria*. Primul antrenor, ca și următorii, Marcu Spakow și apoi Umberto Lancia, l-au orientat spre un box tehnic, în linie. Debutul ca amator l-a avut în anul 1931, la categoria ușoară, dar nu și-a neglijat nici studiile, urmând Liceul industrial și apoi cursurile universitare la Institutul Politehnic. Din 1938 a devenit profesionist la *Box-Sport*. După unele finale la semigrea, pierdute la ghinion, și-a încercat șansa

într-o finală la categoria grea, obținând o victorie uluitoare asupra lui Petre Popa, campion en titre, cum o considera cel mai bun comentator al vremii. Prin această victorie, asistat de Jim Călinescu și Constantin Nour, a uimit cei 2000 de spectatori și a înscris o performanță de neuitat în istoria boxului românesc.

PARASCHIV, PETRICĂ (1971), n. în București. A debutat în box la 16 ani, la Clubul .Spartak. din București, sub îndrumarea antrenorului Gh. Tomescu. S-a transferat, succesiv, la Cluburile .Olimpia. și Rapid, având mereu același antrenor. A fost campion național de juniori la categoria muscă. Cucerește de două ori titlul de campion național (seniori) și pe cel de campion balcanic. Ca profesionist, va boxa sub culorile Clubului ALEX COM. din București, asistat de antrenorii A. Lăcătuș, C. Foia și G. Feraru. A obținut centura de campion mondial la categoria muscă, versiunea Pentabox și a ocupat locul II la CE de juniori în 1988. A raportat numeroase victorii în fața unor adversari redutabili din Filipine și Thailanda, printre care se afla și I. Kaionkahal, campion mondial la 52,6 kg, versiunea WBC.

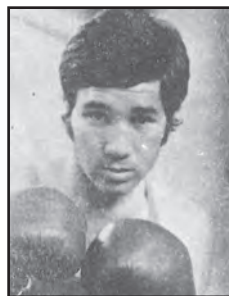
PĂTRAȘCU, FLORICĂ (1949), n. în Craiova. Absolvent al grupului școlar Electroputere din orașul natal. A început să lucreze în sala de box la 15 ani (1957) sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Duduleanu. În 1960 a cucerit titlul de campion regional, performanță care l-a recomandat să fie selecționat în lotul reprezentativ, cu care a participat la Cupa orașelor balcanice. Va deveni, campion balcanic la categoria pană. În 1963 în întâlnirea cu echipa Poloniei a fost cel mai bun boxeur al României, învingătoare, el depășindu-l pe reputatul boxeur polonez Grudzein, medaliat cu argint la JO din 1964 de la Tokio. A concurat pentru clubul Dinamo Craiova, bine cotate în anii 60 în boxul românesc. Maestru al sportului. În 1965 a absolvit Institutul

de Cultură Fizică din București.

PETROȘENEANU, CRISTEA (1930), n. în com. Gânjian, jud. Giurgiu. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1955, specializare handbal. Joacă handbal în 11 în divizia A la ICF (1951-1952) avându-l antrenor pe Lulu Căliman și handbal în 7

la Metalul. București, antrenor fiindu- i Cristian Popescu (1955- 1957). A activat la Consiliul Central al Asociației .Metalul . (1955-1958), la Asociația .Energia. ca instructor tehnic apoi, șef al secției tehnice la Clubul .Metalul- Mig. București. În perioada 1961-1967, lucrează ca instructor tehnic la CNEFS, sectorul .cluburi., apoi ca inspector în secția sporturi individuale. Cea mai prolifică activitate o are în cadrul FRB, fiind numit secretar general (1967-1978), calitate în care a avut următoarele realizări: a inițiat competiția .Centura de Aur.; a organizat în țară două ediții ale CE (1969 și 1972); s-au desfășurat (în perioada respectivă) 160 de întâlniri internaționale pe an (cluburile din țară având angajați sportivi în astfel de competiții) cu rezultate remarcabile. De asemenea, sunt obținute performanțe de prestigiu la JO, CM și CE. În calitate sa de secretar al FRB, organizează prima ședință a AEBA (1969). A făcut parte din Comisia Tehnică Europeană (1971- 1978); organizează Congresul AEBA, fiind numit sec- 281 Box retarul Comisiei Tehnice (1978). A acționat pentru înzestrarea cu aparatură și materiale sportive specifice. A acordat o mare atenție școlilor sportive care aveau, în total, 35 de secții de box; 95% din boxerii care dominau campionatele naționale ai anilor 60-70 provenind din aceste secții. Tot sub supravegherea sa, FRB a elaborat pentru prima dată lunar, Buletinul Informativ de box. A funcționat la Direcția Tehnică a CNEFS în perioada 1979-1993. Colaborator al Centrului Național de formare și pregătire a antrenorilor.

POMETCU, GABRIEL (1947), n. în București. Legitimă inițial la Clubul .Voința. și apoi transferat la Clubul .Rapid., unde se va consacra, asistat de antrenorul emerit T. Nicolescu. Campion național la juniori în 1966 și la seniori în 1971, 1972, la categoria 57 kg. Campion

balkanic în 1972. De două ori medaliat cu bronz la CE din 1971 (Madrid) și din 1973 (Belgrad). Participant la JO din 1972 (München), oprindu-se în sferturi de finală. Maestru al sportului. Antrenor la Clubul .Rapid..

POPA, ION . vezi **Personalități**

POPESCU, GIORGIAN (1984), n. în Ploiești. Absolvent de liceu. A fost inițiat în box de către antrenorul Dragomir Ovidiu la vârsta de 14 ani (1998). A fost succesiv legitimat la cluburile ploieștene („CS Petrolul” și „Petrom”) în tot acest interval. A dobândit 6

titluri naționale (unul de juniori, trei la tineret și două la seniori), concurând la categoria 60 kg. A mai fost antrenat de I. Moroșita și T. Tudor. Pe plan internațional a participat la CM de juniori din Cuba (2002), la CE de juniori din Polonia (2004), la CE de seniori din Bulgaria (2006). S-a situat pe locul V la J.O. de la Beijing (2008).

POPESCU, LUCIAN (1912-1982), n. în București. Primul meci amator din cariera sa are loc în 1927, când încă nu împlinise 16 ani. Neînvins ca amator în 14 meciuri, fiind campion național, trece la profesionalism la 17 ani, când încă era elev de liceu și promitea o mare carieră. Va fi

de 3 ori campion european, performanță întrecută, pe bătrânul continent, doar de francezul G. Carpentier.

Primul titlu îl va obține la categoria muscă la 7 iunie 1930 învingându-l prin abandon, în repriza a X-a, pe francezul Kid Oliva, pe care l-a făcut KD de 6 ori. Al doilea titlu îl va obține în 19 septembrie 1931, prin victoria la puncte în 15 runde asupra spaniolului Carlos Flix. După câteva înfrângeri suferite: în 1931, în fața campionului britanic Jackie Brow; în 1933, în fața spaniolului José Giranes, și în fața lui Aurel Toma în sept. 1933, atacă din nou centura europeană la categoria pană la 3 iunie 1939, după 8 ani de la al doilea titlu european și câștigă după 15 reprize, la puncte, titlul de campion european în fața belgianului Phil Dilhem, titlu pe care îl va pierde în 31 mai 1941 în fața lui Ernst Weiss, datorită unei decizii eronate. În 1942, în Italia, la Reggio Emilia, „băiatul de ciocolată”, cum i se spunea, face ultima sa tentativă de câștigare a centurii în fața campionului european la categoriile cocoș și pană. Ultima oară a urcat în ring, la Brașov în 1946, la vârsta de 34 de ani, când va pune capăt unei cariere strălucite. Directele sale, loviturile de upercut, mobilitatea în ring și eschivele sale i-au asigurat acest palmares de excepție. Va fi apoi antrenor la Clubul „Progresul” și la lotul național.

PREDA, GHEORGHE (1908). Începe de timpuriu, 1927, activitatea pugilistică, încrucișând mânușile cu Constantin David, Ilie Constantin, Ion Grigorescu, Milică Teodorescu și alți cunoscuți boxeri. Dar din 1938, când a urmat cursurile primei școli de maeștri de box de la ANEF, PGH a devenit antrenor, începând să activeze la „Asociația Box Sport” din strada Berzei. Aici antrenor principal era pe atunci Umberto Lucian. După doi ani, în 1940, lucrează alături de un alt renumit antrenor – Jim Călinescu, ocupându-se de pregătirea fizică și predarea elementelor de box de la școala de parașutiști, nou înființată la Clinceni. Din 1945 a preluat secția de box a clubului „Metalul”- București și a creat un puternic nucleu la uzinele „Vulcan”, de unde se vor ridica boxeri ca Ion Stanciu, Constantin Balaban, Marin Băloiu și alții. A mai activat și la CSM – Pitești. Cea mai lungă perioadă de antrenorat este legată însă de asociația sportivă „Voința” (1950-1968) unde a lucrat până la pensionare. Printre

elevii săi se numără o serie de campioni naționali, vicecampioni europeni, campioni balcanici ca Dinu Teodor, Constantin Ghiță, Gabriel Pometcu, Marin Niculescu, Gh. Polongă și alții. Pentru meritoasa sa activitate a fost distins cu titlul de antrenor emerit. **PUIU, NICOLAE** (1935-1965), n. în Reșița. De 3 ori campion național la categoria cocoș. Au rămas memorabile meciurile sale cu Mircea Dobrescu. Medaliat cu bronz la CE din 1961 și 1963. Campion balcanic în 1960 și 1962. Boxer curajos, având dexteritatea de a boxa și de a schimba garda pe dreapta și pe stânga, în funcție de adversar și situația în ring.

RADU, DANIEL (1959), n. în București. Boxer de preformanță. A început să practice boxul la CS Olimpia București sub îndrumarea antrenorului Marin Diaconescu. Și-a continuat activitatea la CSA Steaua București, avându-l ca antrenor pe Ion Chiriac. A concurat în categoria 51 kg. Campion național în 1979, multiplu medaliat la alte ediții ale CN. Pe plan internațional devine campion balcanic în 1978 la Atena. Tot în 1978 participă la CE de juniori la Dublin în Irlanda unde cucerește medalia de aur, iar în 1979 la CE ale seniorilor desfășurate la Koln în Germania intră în posesia medaliei de argint.

RĂDAN, NICOLAE, (1917 – ?) n. în com. Lacul Turcului, jud. Prahova. Orfan de război, a părăsit localitatea natală, venind în București, la vârsta de 12 ani, ca ucenic tipograf la *Universul*. Atracția boxului a simțit-o de la 14 ani admirând în sala *Aurora* de pe Brezoianu ași ai ringului, ca Moți Spakov, Jim Călinescu și mai cu seama pe Toma Aurel, idolul său. Primul meci l-a disputat în 1931 sub îndrumarea lui Marcu Spakov în cadrul echipei *Herdan*. În 1934 s-a transferat la *TIR*, iar în anul 1936 la *CFR*. În această perioadă cucerește titlul de campion național la amatori, categoria muscă, la numai 19 ani! După numeroase victorii asupra celor mai buni boxeri din țară, Nicolae Radan s-a afirmat și pe plan internațional.

A boxat cu multiplul campion european și olimpic maghiarul Enekes, la Timișoara, în anul 1936. Apoi, în cadrul turneului din Franța, în anul 1938, unde s-a dovedit invincibil cu 7 victorii și un meci nul din 8 partide. Tot în 1938, la Praga cu ocazia competiției organizată între țările din Mica Înțelegere și-a adus contribuția la cucerirea cupei, de către reprezentativa țării noastre. După 9 ani la amatori, când a cucerit titlul la muscă în 1936 și în următorii 3 ani la cocoș, a trecut la profesionism. În primul său meci, desfășurat sub auspicii favorabile, a trecut de Ilie Împăratu și victoriile au continuat. Ultimul meci l-a disputat în 1947, obținând titlul de campion la muscă. Era al 167-lea meci, din care 28 la profesionism în care, gustul amar al înfrângerii îl simțise numai de trei ori. Din același an, 1947, a devenit antrenor la *Combinatul Poligrafic București* desfășurându-și activitatea în paralel cu cea de vechi și statornic tipograf. Prin Decizia Biroului permanent al UFSR din 30 noiembrie 1938, a fost citat pe Ordinea de zi a Sportului Românesc pentru răsplătirea faptelor sportive.

RĂDULESCU, BIDRINSCHI GHEORGHE (1922-1984) n. în București. A urmat cursurile unei școli industriale. Primul contact cu boxul l-a avut la 13 ani în sala CFR de la Stadionul *Giulești*. În 1938 a primit licența de boxer amator categoria muscă, iar un an mai târziu obține Centura Hermina Alba și titlul de campion regional la semimuscă. De altfel, cele 34 de partide susținute ca amator au reprezentat tot atâtea victorii. În 1940, a intrat în rândul profesioniștilor, iar evoluția sa în meciul de debut, l-a determinat pe cronicarul partidei să declare premonitoriu în *Gazeta sporturilor*: „Va face cinste boxului românesc!” Prognostica a fost confirmată prin meciuri susținute cu pugiliști de primă mână, în dispute acerbe. Și chiar dacă victoria nu s-a înclinat întotdeauna de partea sa, răsplata aplauzelor publicului, l-a însuflețit mereu pe parcursul întregii sale activități pugiliste. În meciul din 1943 cu Lucian Popescu pentru titlul la pană, decizia i-a fost acordată celebrului său adversar, dar „aplauzele au fost însă egale”, cum menționa presa vremii. Paralel cu boxul a mai practicat și alte sporturi, ca un adevărat polisportiv. Dansul i-a fost a doua mare pasiune, a jucat rugby, iar înotul și săriturile le-a practicat cu participări în

competiții de nivel local. Profesia de antrenor a exercitat-o începând din 1947, la diferite secții de box de la marile uzine din capitală. Ca antrenor a predat la un ansamblu de gimnastică artistică și acrobatică.

RÂȘCO, CLAUDIU (1978), n. în com. Ieud, jud. Maramureș. Legitimă la CS Sighet și la CS .Lauruc. Campion național la categoria 81 kg în 1997 și 1998, medaliat cu bronz la CE de la Tampere din 2000. A ocupat locul III la CE de la Minsk din 1998.

SÂRBA, MARCEL (1957), n. în comuna Popânzălești, jud. Olt. Absolvent al școlii generale din Craiova și al școlii profesionale. Inițiatorul său în box a fost antrenorul Ghe. Duduleanu, care l-a legitimat la CS Electroputere. Talentat, a reușit ca în primul an de activitate (1970) să fie selecționat la lotul național, cucerind în 1971 în Pakistan, la Koraxi, locul al II-lea în concursul internațional. În 1977 la „Centura de aur” de la București, se clasează pe locul I. Promovarea sa în lotul național de seniori a fost urmată de selecționarea în lotul reprezentativ pentru JO din 1980 de la Moscova, la categoria mijlocie-mică. În 1981 cucerește medalia de bronz la Centura de Aur de la București. În 1984, renunță la cariera de boxer amator în care a acumulat 211 victorii din 217 partide disputate, devenind antrenor realizând cu fiul său Alin Sârbu în 1998 cucerirea titlului național la cadeți la categoria 91 kg.

SILAGHI, VALENTIN (1957), n. în com. Bobâlna, jud. Cluj. Boxer de performanță. A început să practice boxul la AS Viitorul Cluj sub îndrumarea antrenorului Ioan Botezan. Ulterior s-a transferat la CS Dinamo București avându-i antrenori pe Constantin Dumitrescu și Ion

Dumitru. Multiplu campion național în perioada 1975-1988. A obținut medalie de bronz la JO de la Moscova (1980); vicecampion european în 1979 (Koln) și medaliat cu bronz la ediția acestor campionate din 1981 (Tampere). Stabilizat în Germania, a activat ca antrenor reușind să obțină cu sportivii săi 26 de medalii la JO, CM și CE. La profesioniști, a fost antrenorul clubului Universum Box Promotion din Hamburg între 2006-2009 unde a pregătit 2 boxeri profesioniști care au reușit să intre în posesia centurilor de campioni mondiali. A contribuit la stabilirea unor relații de colaborare între forurile de conducere a boxului din Koln și Cluj Napoca. Maestru al Sportului. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III a în anul 1981.

SIMION, DOREL (1977), n. în București. Primele lecții de box le-a primit în secția Clubului . Dinamo . București, chiar de la tatăl său, Gh. Simion, fost boxer, cel care avea să-l asiste din colțul ringului și în finala CM de box de la Budapesta din 1997, când a cucerit medalia de aur la categoria

63,5 kg. Palmaresul, în ciuda vârstei sale, este impresionant: campion național la juniori și seniori, campion mondial la juniori, în 1994, în Turcia, campion european, în 1998, în Belarus (Minsk), câștigător al centurii de aur la Constanța și la alte turnee internaționale. A ocupat locul III la JO de la Sydney 2000. A evoluat în limitele categoriei 63,5 kg. Loviturile sale preferate și rezultative: croșeul de stânga și directa de dreapta. A activat ca antrenor la lotului național masculin de box. Maestru Emerit al Sportului. În anul 2000, a primit Ordinul național *Pentru Merit* în grad de cavaler.

SIMION, GHEORGHE (10/05/1957), n. în București. Antrenor de box. Fost boxer de performanță, a reprezentat în competiții CS Dinamo și CS Metalul București. La CN a obținut următoarele performanțe: 1977- vicecampion categ.

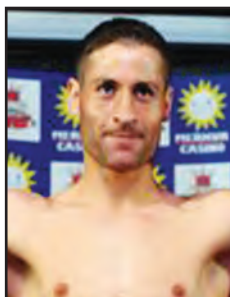
63,5kg; 1978- locul II, categ. 67 kg; 1979-vicecampion , categ. 67kg - toate pentru CS Dinamo București; 1983- categ. 71kg, campion național pentru CS Metalul București. Selecționat în loturile naționale de box, a participat la numeroase competiții, printre acestea numărându-se câștigarea Centurii de Aur la categ. 71kg în 1984 (competiție internațională organizată în România) și medalia de bronz la CE (1983,Varna) categ 71kg, fiind legitimat la CS Dinamo. La loturile naționale s-a pregătit cu antrenorii Ion Popa și Vasile Mariușan. După retragerea din activitatea competițională s-a dedicat activității de antrenor la CS Dinamo unde a contribuit la pregătirea și promovarea a numeroși boxeri în loturile naționale. În mod deosebit, s-a ocupat de pregătirea celor doi fii ai săi – Marian și Dorel Simion, multipli campioni naționali și medaliați la competițiile internaționale oficiale, care au debutat în box în 1990 la CS Voința de unde s-au transferat la CS Dinamo unde au cunoscut deplina afirmare. GS a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale în perioada 1997-2004, având în pregătire în special pe cei doi fii ai săi cu care a obținut rezultate remarcabile pe plan internațional. Pentru realizările sale ca antrenor i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de Cavaler (2000) și cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a (2004).

SIMION, MARIAN (1975), n. în București. Inițiat de tatăl său, antrenorul Gh. Simion. Legitimat ca și fratele său la Clubul .Dinamo . București, a concurat în cadrul categoriei 67 kg. Campion național, vicecampion european în 1996 în Danemarca, locul III la JO

din același an de la Atlanta, locul III la CM de la Budapesta din 1997 și campion mondial în 1999 la Houston la categoria 71 kg. Locul III la CE din 1998 de la Minsk. Loviturile sale eficiente: directa de stânga și de dreapta. Aobținut medalia de argint la JO de la Sydney 2000 și locul II la CM din 2001. Maestru emerit al sportului. În anul 2000, i s-a

decernat Ordinul național .Serviciul Credincios. în grad de cavalier.

SIMION, VIOREL (1981), n. în București. A absolvit liceul. A intrat în sala de box, la vârsta de 10 ani, a clubului Gloria din București, inițiat de antrenorul Teofil Mihai. Prima sa legitimare a avut-o la acest club (1991-1997). În anii următori (1997-1999) boxerul SV s-a

transferat la SCM Bacău, instruit de același antrenor și asistat de antrenorul emerit Relu Auruș. Între anii 2000-2002 este legitimat la Box Club Bogdan Soicescu din București. Afirmarea lui în boxul românesc îl recomandă, clubul Dinamo București preluându-l, pregătit de Vrâncanu Valentin (2002-2005). Palmaresul său în boxul amator îl recomandă : 8 titluri de CN (2 la juniori, 2 la tineret și 4 la seniori la categoria ușoară). În 2005 trece la profesioniști aparând culorile Clubului Sportiv Alutus Litoral din Mangalia, antrenat de Mateescu Petre. La profesionism, până în 2009, înregistrează 10 victorii din care 4 prin KO, din tot atâtea meciuri : învinge la puncte la Brăila pe Nicolai Mihailov (2005), pe Akida Yazidu (KO în repriza a 3-a) în 2006, pe Piotr Niesporek (la puncte), la Rm. Valcea în 2006 ; și tot în acest an, la București, trece peste Karim Chakim ; în 2007, la Drobeta Turnu Severin îl învinge prin KO (în repriza a 5-a) ; la Constanta îl depășește la puncte pe Fernando Guevara. În același an are primul meci în străinătate, în Spania (la Valencia), învingându-l prin TKO (repriza a 4-a). În 2008, la București, cucerește centura WBC Mediteraneană în dauna boxeurului Rudy Encarnacion ; patru luni mai târziu, la Piatra Neamț, îl învinge pe Abdu Tebazalwa. În ultima lună a anului 2008, la Ploiești trece de maghiarul Zsolt Nagy, prin TKO (repriza a 8-a) apărându-și centura WBC Mediteranean la categoria ușoară. Performanțele lui naționale sunt dublate de cele internaționale: locul I la CE – cadeți din 1997, care a avut loc în Macedonia. Același loc (I) îl ocupă la CE – juniori din 1999 din Croația. În 2002 se

situează pe locul III la CE – seniori din Rusia, pe care îl repetă în 2003 în China la CE – seniori. Cucerește locul V la JO din 2004 de la Atena. Maestru al sportului (1999).

SIMON, MIRCEA (1954), n. în București. A început să practice boxul în 1967, la Clubul .Dinamo ., cu antrenorul E. Furesz. Consacrarea a dobândit-o avându-l în .colț. pe antrenorul emerit C. Nour. Medaliat cu bronz la CE din 1975 de la Katowice și la cel

din 1977 (Halle), la categoria +81 kg. Medaliat cu argint la JO de la Montreal, fiind învins în ultimele secunde de marele boxer cubanez Stevenson. De patru ori campion național (în 1974, la categoria +81 kg) și în 1975, 1976, 1977 la categoria 91 kg. Maestru emerit al sportului. Plecând în SUA a boxat la profesioniști, obținând mai multe victorii.

SPACOV, MARCU (1909-1984) n. în București. Activitatea lui SM este legată de începuturile boxului în țara noastră. A susținut numeroase întâlniri ca profesionist, pe plan național și internațional, cu rezultate remarcabile. Marea lui pasiune a fost boxul, așa încât în

momentul în care nu a mai participat direct în competiții (1948), a trecut în rândul antrenorilor, la Steaua , clubul de care nu s-a mai despărțit până la sfârșitul vieții. Inzestrat cu deosebit simț pedagogic dublat de dragostea pentru box, a pregătit în îndelungata lui carieră un mare număr de pugiliști care au făcut faima sportului cu mânuși din România. Este suficient să menționăm pe N. Gâju, C. Ciucă, N. Gruiescu – campioni europeni, Gh. Negrea – campion european și medaliat cu argint la JO de la Melbourne, locul II la CE. din 1959 și 1961, ca și cunoscuți Gh. Fiat, V. Tită, V. Boghiță, Ilie Toma, Gh. Chivăr, M. Dobrescu și mulți alții. A fost priceput în selecția primară, îndepărtându-i din

sală pe boxerii bătauși.

STAMATE, GHEORGHE (1908) n. în Posești, județul Prahova. Tânăr croitor stabilit în București, a început boxul la 19 ani având ca antrenor pe Michel Riond, la sala *Constructorul*. După un an a devenit campion național al categoriei *cocoș* la amatori și foarte rapid, în cel

următor a trecut la profesionism, câștigând chiar titlul, iar în 1932 adăugându-l și pe cel de la *pana*. Memorabile au rămas disputele sale cu Mielu Doculescu, Ion Mihail, Sandu Ion și mai ales Lucian Popescu căruia i-a smuls titlul la *cocoș*. Bine pus la punct ca tehnică, boxer tenace și vivace, Gheorghe Stamate s-a confruntat și cu puncheuri celebri ai vremii. În anul 1930, chiar cu Emile Pladner, fost Campion Mondial al categoriei *muscă*, în fața căruia a abandonat, dar după 10 reprize, sau cu Jonny Edward, pe care, învingându-l în 1932, a devenit *challenger* oficial la titlul de Campion European al categoriei *cocoș*, aflat în posesia lui Domenico Bernasoni. Din păcate, deși ar fi acceptat să boxeze fără bursă, nu s-a găsit niciun investitor pentru a susține material întreaga organizare și astfel a pierdut șansa de a accede spre titlul continental. După apariții tot mai rare pe ringurile din capitală, Gheorghe Stamate, care își împărțise tinerețea între mănușile de box și foarfeca de croitorie, din 1946 a hotărât să se dedice doar croitoriei.

STAMATE, NICOLAE (1910-1968) n. în Posești jud. Prahova, fratele lui Gheorghe Stamate, care prin el a ajuns într-o sală de box. Ca amator a susținut 40 de întreceri, cucerind 39 de victorii. În anul 1930 a devenit campion național la categoria *muscă*, iar trei ani mai târziu

și-a adjudecat la *muscă* titlul profesionist, învingându-l pe Gheorghe Răpeanu, care, la rândul lui îl învinsese și trecuse de Toma Aurel. După ce a

cucerit titlul și la *cocoș*, a devenit dublu campion național. Titlul la *cocoș* l-a pierdut după un abandon în repriza a 10-a în fața lui Toma Aurel, a cărui faimă începuse să se profileze în boxul profesionist mondial. Boxul l-a practicat până în 1947, iar croitoria până la sfârșitul vieții.

STEFANOVICI, CONSTANTIN (1955), n. în Craiova. Elev la școala profesională de pe lângă Electroputere, a început să se inițieze în tainele boxului la As. Sp. CFR din Craiova, avându-l ca antrenor pe Matei Godeanu. După un an de activitate s-a transferat la Electroputere, îndrumat de antrenorul Mihai Goanță, care în 1972 l-a „scos” CN-juniori, la categoria pană. În 1975 ocupă locul II la Centura de Aur, pentru ca la ediția a III-a a acestui turneu (1976) să cucerească locul I la categ. semiușoară. Cu un an anterior (1974) obține titlul de CN sub culorile clubului Dinamo. După 15 ani de lupte în ringul de box în care a susținut 249 de partide, din care 232 a obținut victorii, a devenit antrenor.

STOIAN, MIHAI (1932), n. în com. Ciorani, jud. Dolj în familia unui învățător, care își voia feciorul veterinar. Atracția pentru box a simțit-o la 18 ani. Pregătirea a început-o sub auspiciile cele mai favorabile, antrenori fiindu-i Ghiță Lungu și Lucian Popescu. Cu o alonjă

impresionantă, lovind puternic cu ambele brațe, stângul fiind considerat dinamita, Mihai Stoian a deprins repede boxul tehnic, în linie, dar pe care l-a practicat ca un adevărat batailleur, fiind poreclit *Pelicanul*. De aici și succesul mare la public care ovaționa cu frenezie, la fiecare gală, evoluțiile Pelicanului. Debutul l-a avut la categoria *cocoș* în 1950 la Craiova. După ce a trecut la ușoară a fost selecționat în echipa Craiovei și a încrucișat mănușile cu boxeri din alte orașe și de la marile cluburi ale capitalei. Spre a da satisfacție tatălui său, Mihai Stoian s-a înscris în 1953 la ICF, activitatea competițională continuând-o la *Rapid* și mai ales la Clubul Sportiv Știința București. “Omul din colț”,

care avea să-i devină “de inimă” până la sfârșitul vieții, i-a fost Dumitru Călinescu, “maestrul Jim”, personalitate încântătoare a boxului nostru, admirat ca antrenor așa cum fusese și ca pugilist. Până în 1962, MS a susținut 178 meciuri obținând 143 de victorii, iar 10 le-a terminat la egalitate. De 5 ori a câștigat titlul de campion național la semimijlocie. În 1958, într-un meci de neuitat, a devenit campion european feroviar, învingându-l pe englezul Harry Perry, selecționat în echipa bătrânului continent. Cu un an înainte se dovedise victorios în reprezentativa Capitalei, care a dispus de selecționata Parisului. De altfel, mulți pugiliști, bine cunoscuți în Europa, au fost nevoiți să se încline în fața maestrului sportului Mihai Stoian. Deși în competițiile interne a trecut în repetate rânduri de campionii naționali ai timpului, Mihai Stoian a fost ignorat de către selecționeri, pentru JO și CE, participând doar la cel de la Praga din 1957, când i s-a refuzat victoria în fața sovieticului Iuri Gramov. Regretele i-au fost atenuate de dragostea cu care l-a înconjurat publicul și mai ales, de către studenții, cărora le conducea orele de sport la Facultatea de Drept din București.

STOIANOVICI, ION (JORDAN STOIAN) (1917-?) n. în Caracal, județul Olt. Drumul spre box i l-a deschis Ion Lungu care în 1933 l-a prezentat antrenorului Umberto Lancia la sala CFR. În 1935 a învins pe Emil Dorianu într-un meci după care aceluia i se

acorda pe nedrept titlul de campion național amator la „pană”! Depășind rapid dezamăgirea unei astfel de decizii a continuat să boxeze tot mai des, în 1939 fiind cooptat în lotul național cu care s-a deplasat la un lung turneu în Franța cât și la reuniunea pugilistică a „Miciei Înțelegeri” la Praga. Odata cu intrarea țării în război a fost trimis pe front în linia întâi unde în 1942 a pierdut trei degete de la mâna stângă la explozia unui brand. Tragicul accident nu l-a plasat definitiv în rândul invalizilor de război „careul magic” continuând să-i insufle chemări irezistibile. În același an, în

noiembrie 1942, a urcat din nou ringul obținând victorii suficiente spre a trece în 1944 la profesionism unde până în 1948 a susținut 27 de partide. Ca antrenor a activat la Dinamo, Metalul, Voința și loturile naționale iar pentru rezultatele obținute prin ridicarea a numeroși pugiliști de valoare i s-a decernat titlul de antrenor emerit.

ȘERBĂNESCU, NICOLAE – vezi PERSONALITĂȚI

ȘERBĂNESCU, VASILE (1911) n. în Seimenii Mari, jud. Constanța. Boxer. Contabil. A urmat cursurile liceului Gh. Sincai din București, iar apoi studii economice devenind contabil. Inițierea în tainele nobilei arte a primit-o de la Michel Riond, la vârsta

de 19 ani, după care a trecut la maestrul Petre Alexandrescu de la ANEF. Cu o statură optimă pentru un semigreu (1.84/78kg), cu alonja suficient de mare și cu “pumni de oțel” - de unde și supranumele, dar și cu un curaj ieșit din comun, surmontând handicapurile cu adversari mai grei, chiar cu peste cu 30 kg, Vasile Șerbănescu a avut o ascensiune competițională uimitoare. După doar două meciuri disputate la amatori, dar cu campioni, în 1932 a devenit profesionist, combătând cu boxeri de seamă ca Jean Marinescu, Marcel Florescu, Dumitru Pavelescu și chiar Moți Spakow. Campion național la toate categoriile. Adversari i-au fost și pugiliști cu renume din străinătate, unii dinte ei chiar foști campioni ai continentului. Talentul și munca i-au sporit faima, astfel încât, managerul american Jeff Dickson l-a remarcat la Paris și l-a inclus în echipa sa cu un contract pe 10 ani. La Paris a cunoscut fostele glorii ale boxului mondial, pe Max Schmeling și Georges Carpentier. În urma succeselor obținute pe ringul de la Wagram, a primit premii de la Maurice Chevalier sau Harry Baur, interpretul lui Jean Valjan din ecranizarea *Mizerabililor* lui Victor Hugo. La declanșarea războiului, managerul

i-a propus să-l însoțească în SUA, întrevăzându-i noi succese și peste ocean. Dar, Vasile Șerbănescu i-a declinat oferta. A privit cu rezerve și evoluțiile sale în Germania, unde a fost nedreptățit de unele arbitraje părtinitoare, din care cauză a luat hotărârea de a nu mai boxa în străinătate. La 13 septembrie 1942, după 10 ani de box, în care a susținut 50 de partide, de 26 de ori fiind internațional, Vasile Șerbănescu a urcat ringul pentru ultima dată. Deși boxa să-și apere titlu de campion la categoria grea, învingându-l categoric pe Petre Popa, a hotărât să renunțe la această pasiune. Se retrăgea în plină glorie, ca un "cavaler fără pată și prihană" mulțumit că "nu a învins pe nimeni prin rănire", că "nu a pierdut niciodată prin descalificare". Cel care avusese ca deviză "să facă sport pentru sport", și-a continuat activitatea la *Telefoane*, unde a lucrat 35 de ani, deoarece și atunci când era plecat în străinătate, pentru susținerea unor meciuri, avea grijă să-și păstreze postul de contabil, animat de gândul întoarcerii acasă.

ȘCHIOPU, VICTOR (1927), n. în com. Chișoda, jud. Timiș. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF în 1963. Debutază în box în 1946 (categoria 54 kg . cocoș) la . CFR. Timișoara, sub instruirea antrenorilor N. Ciocan și Ion Istrate, până în 1949. Legitimă

la Clubul .CCA. în 1949, boxează pentru acesta până în 1961, avându-i antrenori pe Marin Stănescu și Marcu Spakov. O scurtă perioadă (1951) boxează pentru ASA Craiova, având antrenor pe Lucian Popescu, unde câștigă și titlul național, la care mai adaugă încă 5 titluri pentru secția de box de la Steaua.. În 1956, câștigă. Turneul celor 3 boxeri. din categoria cocoș. În 1961 devine arbitru (din 1972 internațional EABA și AIBA) în ring și la masă până în 1997. Este antrenor categoria a III-a. În cadrul FR de Box, are funcția de președinte al Comisiei Centrale de competiții, clasificare și legitimări.

TĂNĂSIE, EUGEN SORIN (1980) n. în Craiova. Absolvent de liceu. Primii pași i-a făcut în box la 10 ani la Clubul Sportiv CFR Craiova, îndrumat de antrenorul C. Buzduceanu. În anii copilăriei TS a mai practicat fotbalul și tenisul de masă. L-a pasionat pescuitul. În 1994, la

14 ani, a participat la prima gală de box amator, iar în 1995 a dobândit titlul de CN la cadeți la categoria 48 kg. În 1998, în Argentina (la Buenos Aires) obține titlul de CM la juniori, la aceeași categorie. În 2001, reîntors din Spania, unde se dusesse să lucreze, recucerește titlul de CN la seniori și ocupă locul III la CE din Rusia. În 2002 devine campion național la categoria 54 kg. Debutază în boxul profesionist în 05.06.2004, obținând până în 2008 un palmares redutabil: în cele 18 meciuri a dobândit 16 victorii din care 6 prin KO, un meci egal și o înfrângere prin KOT. În 28.09.07 cucerește titlul european la categoria 52 kg în Spania, la Valencia în înfruntarea cu Karim Quibir Lopez. În 21.12.07 pierde în fața lui Carmelo Ballone titlul vacant EBU (European Union). Victoriile obținute de TS s-au realizat în 2004 în fața lui Marek Moticka de două ori în Austria la Steya (05.06) și în Slovacia la Sturovo (16.10), împotriva lui Cristian Nicolae (13.11), la Steyr (Austria), în 2005 din nou îl învinge pe Marek Moticka (23.04) la Salzburg, în Austria, din nou pe Cristian Nicolae (03.06), la Rm. Valcea, iar în 08.07 îl depășește pe Ghe. Ghiompirică la Mangalia și peste două luni din nou la Mangalia, pe același adversar de fiecare dată la puncte. În 21.10 îl depășește iarăși la Arad pe Cristian Nicolae. În 2006 va câștiga în fața lui Nordine Barmou la Braila (19.05) și în fața lui Magoma Shabani la Timișoara (21.07). Va depăși la puncte, la Rm. Valcea, pe Michael Jurek (11.11) și peste o lună îl învinge pe Nordine Barmou (16.12) la București. În 2007 la Drobeta Turnu Severin (13.04) îl va învinge pe Kakhaber Avetisian, iar în 12.07 pe Edison Torres la Constanța. În 2008 va depăși pe Andrey Kostin la Piatra Neamț (01.08) și în 19.12 pe Juan Garcia Martin la Ploiești. Cetățean de onoare al orașului

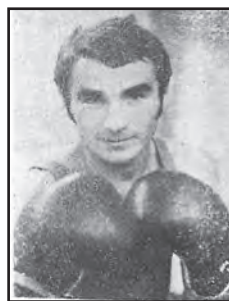
Craiova. Presa și publicul îl numesc pentru impetuoșitatea atacurilor sale în ring *Pantera*, poreclă pe care i-a dăruit-o Fănel Trandafir, managerul și mentorul său. Antrenorul ultimelor sale meciuri este Vasile Fântână.

TOMA, AUREL (1911-1981), n. în Babadag. Cum și când s-a apucat de box, nu se cunoaște, dar primul său antrenor a fost Petre Alexandrescu. A fost șofer, mecanic auto al industriașului francez Louis Renault și al regelui Carol al II-lea. Primul boxer român care a evoluat în 1937, la

Madin Square Garden - Mecca boxului profesionist. După 30 de meciuri desfășurate cu statut de amator, în 1931 trece la profesionism, unde va face o carieră strălucită, din 38 de meciuri câștigând 27, făcând 5 meciuri nule și pierzând 6. A fost campion național la categoriile: muscă, cocoș și pană. Dublu campion european profesionist la categoria cocoș în 1936, după ce-l învinge prin abandon în repriza a XI-a pe francezul Joseph (Poppy) Decico. Cedează titlul fără luptă, plecând într-un lung turneu în America, unde obține mai multe victorii. Se reîntoarce în țară și reintră în posesia Centurii de campion european (1938), după ce-l învinge prin descalificare în repriza a IX-a pe italianul Gino Cattaneo, decizie mult controversată de presa italiană. După victorii repetate pe ringurile lumii, pierde titlul în 1939 la Berlin, fiind învins prin abandon, în repriza a XI-a de austriacul Ernst Weiss. S-a remarcat prin luptă corp la corp și a fost apreciat de specialiștii și ziariștii vremii ca o adevărată mașină de pumni., lovind în serii cu o mare densitate. Printre învinși, s-au enumerat celebriți ale ringului mondial din anii 1930, foști campioni mondiali: Valentin Angelman, Eugene Huat, Benny Dynch, Young Perez, Georges Bataille, Henry Hook, Jimi Martin. A fost socotit una din marile personalități ale boxului mondial la categoria cocoș. La începutul anilor '40, pleacă în SUA fără a se mai ști care i-a fost destinul, dar a rămas în memoria boxului românesc ca una din cele mai reprezentative figuri. A marcat boxul românesc și internațional în anii '30, alături de Lucian

Popescu. A disputat 48 de meciuri la profesionist, dintre care 16 au fost prin KO. În toată cariera sa a adunat 550 runde. Ziarul *L'Auto*, bunicul cotidianului *L'Equipe* constata că AT „boxează când științific, când bătăios” și descoperă în el „unul dintre cei mai stilati boxeri din câți am văzut vreodată pe ring”. La începutul anilor '40, AT obține cetățenia americană. În martie 1943, la 32 de ani se înrolează ca infirmier în regimentul 802 Antitanc. Ca ajutor medical, AT a servit 20 de luni în teatrele de operațiuni din Europa, oferind îngrijiri medicale soldaților răniți pe câmpul de luptă. A luat parte la debarcarea din Normandia. Pentru actele de bravură, a fost medaliat de două ori. AT, până în ziua de astăzi, este singurul român cu palmares pozitiv în boxul profesionist american. După încheierea carierei sportive lucrează aproape 20 ani în industria hotelieră, ca bellboy. Suferind, în 1969, un grav accident de mașină, în 1971 se pensionează, pentru ca în 1980 să moară, tot accidentat de o mașină în California și înhumat în cimitirul Riverside, la mii de kilometri de Babadagul natal. Distins cu Medalia Meritul Cultural pentru Sport, clasa a II-a (1936).

TONE, MIRCEA (1950), n. în com. Tigveni, jud. Argeș. Vice-campion european la categoria cocoș în 1973(Belgrad), iar în 1975(Katowice) a ocupat locul III. Campion național de două ori (1972, 1974). Legitimat la CS .Dunărea. Galați. Maestru al sportului.

TOTH, GHEZA (1910) n. în Reșița, unde la vârsta de 17 ani a început să practice boxul. În același timp lucrează ca modelator la uzinele Reșița. Între anii 1927-1939 își continuă activitatea ca boxer amator, apoi trece la profesionism până în 1944. În toată această perioadă și-a desfășurat în paralel și activitatea de antrenor. În aproape șase decenii în slujba boxului, a format o serie de elemente valoroase printre care Petre Fiat (fratele lui Gh. Fiat), Romulus Indru – campion național în 1938 și 1939, Iosif Toth (fratele său) campion național în 1935, 1942-1943. Beneficiind de condiții în ce în mai bune, după 1945

formează o serie de pugiliști talentați : Gh. Fiat, Lazăr Borduz, Ion Mocanu, de la Bocșa, Nicolae Puiu, Vasile Secoșan, Augustin Rana, Const. Gruiescu și alții. A dat țării 20 de campioni naționali, a adus în finală la campionatele naționale peste 40 de boxeri, a pregătit un campion european și trei campioni balcanici. Are preocupări intense de construirea unor aparate ajutătoare în procesul de antrenament complex, având certificate de inovator.

TRANCĂ, MIHAI - vezi Personalități

TURCIN, LUMINIȚA (1984) n. în Slatina. Practică boxul sub supravegherea antrenorului Adrian Lăcătuș, la categoria 75 kg. A realizat 11 titluri de campioană națională. Pe plan internațional cucerește titlul la CE din 2009 și o medalie de argint la CM din 2007. La CM din 2006 își adjudecă medalia de bronz. Pasionată de muzică și pictură, dar visează la o medalie la JO din 2012 (Londra).

ȚOCEA-TUȚA, MARIAN (1960), n. în Craiova. Absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din Craiova, promoția 1997. Ofițer MAN (1983). A intrat în sala de box în 1974, inițiat de antrenorul Clubului Sportiv Școlar Vasile Fântână. Campion național de juniori în 1977, 1978. campion balcanic în 1979, la categoria mijlocie. În 1980 din nou campion balcanic la Gabrova în Bulgaria. Legitimat la Clubul „Steaua”, antrenor fiindu-i concetățeanul său N. Gâju.

URSU, ILIE (1923 - ?) în Roșiorii de Vede. Boxer amator și profesionist. Boxul l-a fascinat prima dată la 13 ani, când i-a văzut în toată strălucirea pe Lucian Popescu și Mielu Doculescu, pe Toma Aurel smulgându-i, în repriza a II-a, lui Poppy Decico titlul de campion al Europei. Ucenic tâmplar, a început la 16

ani să se antreneze cu Mielu Doculescu, iar în 1941, la 18 ani, a trecut la activitatea competițională, loviturile sale dure și fulgerătoare asigurându-i numeroase succese și titlu de campion al Capitalei, în 1943, la categoria ușoară. Anul următor a trecut la profesionism, întâlnindu-i pe Ion Mihali, fost campion național, pe Aurel Weintraub, boxer cu palmares, pe Titu Sărbătoare, toți, cei mai buni semimijlocii ai vremii, pe care i-a învins. După efectuarea stagiului militar, a trecut printr-o perioadă de stagnare, pe care a depășit-o, reușind în 1947 să cucerească titlu de campion național la categoria ușoară. A disputat 70 de partide, 30 fiind la profesionism. În 1951, Ilie Ursu a trecut în rândul antrenorilor pregătind tinerii boxeri de la cluburile *ITB* și *Progresul* București. Nu și-a uitat nici calificarea de maestru tâmplar, continuând să practice și această meserie pe lângă cea de antrenor de box.

VAȘTAG, FRANCISC (1969), n. în Reșița, jud. Caraș Severin. Și-a început cariera de boxer la CSM din Reșița, fiind descoperit de antrenorul V. Bala. A concurat sub culorile cluburilor CSM Reșița, .Dinamo . București, .Selenia. Bacău și .Freedom Star Farul. Constanța. A fost campion național la categoria 71 kg, în 1989, 1990, 1991, 1992 și 1993. A realizat performanțe unice în concursurile internaționale oficiale: locul I la CE de juniori în 1986 la Broendbey, medalia de aur la CM juniori la Havana în 1987, la CM seniori la Moscova în 1989, la Tampere în 1993, la Berlin în 1995, locul al III la CM de la Sydney din 1991, campion european la Bursa în 1993, la Vejle în 1996, locul I la Cupa Mondială de la Bangkok în 1994, locul I la Jocurile Bunăvoinței de la Seattle în 1990, de 6 ori câștigător la Turneul .Centura de Aur. din București, învingător la mai multe turnee internaționale. Îi lipsește din acest palmares strălucitor titlul de campion olimpic. Este considerat cel mai bun boxer amator român din acest secol, remarcându-se prin dominarea adversarului prin loviturile combinate în serie, aplicate prin directele și croșeele în viteză,

care i-au adus multe victorii înainte de limită. Maestru emerit al sportului. A fost promovat ca antrenor la lotul național. În anul 2000, i s-a decernat Ordinul național .Serviciul Credincios. În grad de cavalier.

VLADAR, ALEXANDRU (1931-1979), n. în Beclean, jud. Bistrița-Năsăud. Profesor de educație fizică. A urmat 2 ani cursurile ICF din București (1950-1952), după care și-a continuat studiile în Moscova, pe care le-a absolvit în 1955, cu specializarea box. După terminarea facultății a fost repartizat ca asistent universitar la ICF București, având preocupări și în pregătirea secției de box a Institutului (1956-1957). În perioada 1961-1965, a fost promovat în funcția de antrenor federal la FR Box. A avut o contribuție semnificativă în sprijinirea secțiilor de box din țară, la selecția și pregătirea boxerilor juniori de perspectivă. În anul 1965 a fost încadrat ca instructor tehnic de specialitate în CNEFS. În ultima perioadă a anilor '60, a pregătit echipa națională de box a Iranului. A activat și ca metodolog la CCPS, în perioada 1975-1979, cu preocupări în special pentru box. Membru în Colegiul Central al Antrenorilor din FR Box. A condus diferite reprezentative naționale la întâlniri internaționale, printre care și echipa națională de seniori pentru JO din 1964 (Tokyo), împreună cu antrenorul Ion Chiriac. Se stinge din viață la 48 de ani, în urma unei întâmplări stupide.

WEINTRAUB, AUREL (1921-1995), n. în București. A practicat timp de cinci ani boxul profesionist în cadrul categoriilor semimijlocie și mijlocie, susținând 54 de meciuri, din care a câștigat 38, a remizat 4 și a pierdut 12. După eliminarea profesionismului din sportul românesc în 1948, a absolvit cursurile Școlii Centrale de Antrenori. În această calitate va funcționa până în 1952, ca antrenor la secția de box a Clubului .Dermata.. În același an

s-a transferat la Clubul .Dinamo. Brașov. Va face parte din conducerea tehnică a lotului național (împreună cu Ion Popa), care va participa la JO de la Helsinki din 1952, unde boxerul V. Tiță va cuceri medalia de argint. Dintre sportivii formați de el se evidențiază: G. Ripka, I. Chendreau, V. Dorian, M. Covaci, N. Fătu. Din 1958 se stabilește în Israel. Antrenor categoria I.

ZAHARIA, A. PETRE (1927), n. în com. Filiași, jud. Dolj. Absolvent al Institutului Politehnic din Timișoara, Facultatea de Mecanică, promoția 1962. A început să practice boxul în 1941, sub supravegherea antrenorului Gh. Lungu din Turnu Severin, fiind legitimat al cluburilor .Locomotiva. Craiova și .Rapid. București. De 3 ori campion național la categoriile mijlocie și semigrea. Campion balcanic (1958). A cucerit de 3 ori locul III la CE feroviare (Viena, București și Paris). Maestru al sportului.

ZILBERMAN, VICTOR (1947), n. în București. A debutat în box la ȘS .Viitorul., după care s-a legitimat la Clubul .Rapid., avându-l ca antrenor pe T. Niculescu. A purtat și tricoul Clubului .Voința., dar consacrarea a cunoscut-o la Clubul .Steaua., îndrumat de antrenorul emerit Marcu Spakov. Campion național la juniori în 1966 și de opt ori campion național la seniori (1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973 și 1974 la categoria 67 kg, iar în 1975 la categoria 71 kg). Medaliat cu argint la două CE (1969 la București și în 1975 la Katowice). Participant la trei ediții ale JO: în 1969 la Mexico și în 1972 la München, dar a obținut medalia de bronz doar în 1976 la Montreal. Maestru emerit al sportului. S-a stabilit în Canada.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BRIDGE

Bridge-ul face parte din categoria sporturilor minții, practicat cu cărți de către două echipe două echipe a câte doi componenți între care se stabilește în timpul jocului o punte de colaborare de unde și denumirea de “pod”. Bridge-ul a apărut în Anglia având precursor whistul, dar a devenit după cum îl aprecia celebrul scriitor William Somerset Maugham, “Cel mai inteligent și distractiv joc de cărți pe care l-a născocit până acum spiritual uman”. După H.W.Chesterton, personalitate foarte avizată în materie, “Bridge propriu-zis , sau “Khedeve” cum i se spunea la început, este o invenție orientala, fin de siecle, căci își trage obârșia din Constantinopol, unde făcea furori în societatea cosmopolită de pe malurile Bosforului, cu puțin înainte de 1900”. După 1900, englezii au transformat bridge-ul în Auction Bridge, adică în bridge cu licitație, iar francezii au introdus principiul plafonului. Americanii, prin adaptarea la Contract Bridge, au făcut dintr-un joc al cercurilor închise unul popular accesibil multor milioane de oameni din lumea întreagă”.

Bridge-ul s-a răspândit, plecând din Anglia prin bazinul mediteranean spre Constantinnopol, Canalul de Suez spre India și în apus trecând Atlanticul spre America. Toți cei care îl practicau, au adus perfecțiuni jocului inițial, principala intervenție constituind-o licitația și mai apoi etalarea uneia din mâini care putea fi examinată de către ceilalți jucători. Dar nu peste tot se marcau punctele la fel, unii jucau așa zisul *plafon*, în bazinul mediteranean și *auction bridge* sau *boston* în vest. Intenția de a unifica

aceste reguli s-a încheiat în jurul anilor 1925 și îi revine lui Harold Vanderbilt meritul de a fixa definitive valabile și în prezent. Între timp, în întreaga lume, au apărut diverse tratate privind jocul.

În 1929 clubul Portland din Londra a legiferat regulile stabilite de Vanderbilt, publicând primul Cod denumit The Law of Contract Bridge. Îndeosebi în America, apariția a două cărți esențiale scrise de expertul Ely Culbertson după 1930 a făcut atât de popular bridge-ul încât a ajuns să fie jucat de peste un million de oameni. Atât ca bridge social cât și ca bridge competițional. Expertul american Ely Culbertson era fiul unui inginer petrolist care a lucrat în Rusia țaristă și apoi în România la Câmpina, oraș în care s-a născut. Lucru care nu a rămas fără influență în introducerea bridge-ului în România. Cea mai cunoscută formă, jucată de prin anii 1920 în vechiul regat, era bridge-ul *plafon*, pe când în Ardeal, în marile orașe Oradea, Tg. Mureș, Cluj, Satu-Mare, jucătorii erau școliți după moda *auction* bridge-ului austriac și budapestan.

La noi în țară, de prin anii 1920 bridgeul s-a practicat la început în familiile suspuse dar și în unele cluburi. Cărțile de bridge care să servească atât începătorilor, cât și jucătorilor mai avansați au apărut în număr mic, la început cele străine pentru adepții bridgeului franțuzesc, plafonul, precum “Le Bridge - Plafond” Paris, 1926, iar mai târziu “Bridge – Plafon / Bridge – Contract” pentru începători și avansați de Harold W. Chesterton în editura Gorjan,

1944. Puținătatea literaturii de bridge din perioada interbelică a fost oarecum compensată de publicația „Bridge”, revista lunară, editată la București din martie 1937 până în februarie 1939 de inginerul Aristecescu, redactor responsabil. Apariția unei reviste de specialitate denotă creșterea numărului de jucători români, unii dintre ei reușind să se afirme și la unele competiții organizate în străinătate. Mărturia unor astfel de evoluții încununată de succes în afara granițelor țării stau două premii aflate în patrimoniul Muzeului Sportului, care au fost cucerite de un student român, pe numele său Aurel Hossu, unul de locul III, în 5 mai 1934 la Baden-Baden și altul de câștigător la Karlsruher Bridgeturnier la 8 decembrie 1935.

Între 26 februarie-3 martie 1937 s-a disputat la Jockey Club, Cupa Interclub București, la care au participat: Automobil Club prin echipa alcătuită de Dinu Desliu, Florescu, Iorgu Ghica și Gh. Poulieff; Jockey Club cu T. Catargi, Cretzianu, D. și Șerban Geblescu, Filip Lahovary și Alex Tell; Tennis Club: Inginer L. Genazzini, Alex Perez, Pierre de Roma, R. Verona, Spiru Valerianos; Clubul Tinerimea: Ing. Petre Dulfu, Georgel Gheorghiu, ing. Alex Teodoreanu și ing. Goe Teodorescu. Trofeul a fost adjudecat de echipa Tinerimea. Pe 7 aprilie 1937 Al. Isăcescu și C. Mătășaru, mergând pe inițiativa lansată de cei mai mari campioni ai lumii - Olimpiada de Bridge, concurs anual internațional cu peste 200.000 de jucători au organizat, în București și în alte orașe din țară, reuniuni derulate sub auspiciile marii competiții mondiale. Revista Română de Bridge organiza și concursuri cu rezolvare de probleme pe care le publica în paginile ei; aparițiile din ian.- feb. constată cu satisfacție că numărul cititorilor interesați de ele este tot mai mare și cuprindea participanți din diferite orașe ale țării. Concursurile erau dotate cu Premiul Sampaniei „Rhein”, „Set”, „Aragaz” ș.a, Comitetul de redacție era format din: C. Mătășaru, Al. Teodoreanu, Al. Isăcescu, Goe Teodorescu, D. Breiner și Dinu Mătășaru. Redacția se afla pe strada Colței nr. 25. În ziua de 10 aprilie 1937 s-au pus bazele Federației Române de Bridge, președinte fiind ing. N. Theodorescu (fost ministru), Jules Nișescu (avocat, secretar

general), C.D. Mătășaru, V. Șirianu și I. Miclescu fiind colaboratorii săi cei mai apropiați ai acestui for diriguitor. Sediul era pe strada Speranței nr.40.

Începând cu anii 1970 la noi în țară, bridge-ul a cunoscut un reviriment notabil. În anul 1972 în Editura „Stadion” Coriolan Neamțu a publicat „Bridge Competițional”, în 1973 Vlad Racoviceanu „Bridge - Jocul declarantului”, iar Nicu Kantar și Dan Dimitrescu „Bridge – Convenții și sisteme moderne de licitație”, în Editura pentru Turism, 1974 și „Bridge. Convenții moderne” în Editura Sport – Turism, 1976. Ultimele două lucrări realizate de autori cu experiență de peste 50 și respectiv 30 de ani „au constituit o premieră mondială și au fost foarte apreciate de critică și de cititori” epuizându-se urgent. Cei doi autori au părăsit țara trecând dincolo de „Cortina de fier” dar ajungând în țări cu tradiție foarte bogată în bridge. Nicu Kantar asociindu-se în SUA vărului său omonim Eddie, Mare Maestru Internațional (World Grand Master), cu peste 10.000 de puncte de Mare Maestru, de două ori Campion Mondial și autor a numeroase volume de bridge, iar Dan Dimitrescu în Suedia participând la mari turnee cu medie valorică ridicată.

Experiența nouă, însușită la nivelul cel mai înalt, au făcut-o cunoscută pasionaților din țară prin volumul „Bridge convenții clasice și moderne”, apărut în Editura Paideia, după un sfert de veac de la stabilirea lor în străinătate. Lucrarea, după cum arată în prefața ei, marele maestru internațional Eddie Kantar, prin tratarea a peste 350 de convenții „explicate clar și foarte bine organizate” era considerată „o minunată carte de referință”, menită potrivit opiniei altui Mare Maestru internațional Sven Welith să contribuie la înțelegerea limbajului internațional al bridge-ului, plin de nenumărate sisteme și convenții, cu variante locale în toate colțurile lumii”. În anul 2006 au scos un CD, „The encyclopedia of bridge conventions”, cu 835 de convenții, 121 variante, 1001 sisteme în rezumat și 400 fotografii cu jucători celebri. Astfel a mai apărut sub numele cuplului consacrat volumul I din lucrarea „Bridge secretele campionilor o carte pentru toate categoriile de jucători”, la Rao International Publishing Company. Ea a fost apreciată de Gianarrigo

Rona, președintele Federației Europene de Bridge ca o lucrare excelentă cu „scopul de a face cunoscute convențiile de bridge, începând cu perspectiva istorică și continuând în detaliu cu stilurile moderne în care se practică acest minunat joc al minții. Lucrarea era privită și ca o sursă menită să contribuie la creșterea atât a numărului cât și a calității jucătorilor români.

În ultimele două decenii activitatea competițională corespunzătoare acestui joc este condusă și coordonată de Federația Română de Bridge, organism înființat, în 1990, prin ordinul MTS, și recunoscut de COR, în 1999. Sub egida FR de Bridge se desfășoară anual 40 de competiții inclusiv CN. FR de Bridge este afiliată la Federația Mondială de Bridge (WBF) și la Liga Europeană de Bridge (EBL), foruri internaționale care organizează competiții de profil pentru toate categoriile de vârstă, la individual, pe perechi și pe echipe.

Federația Mondială de Bridge este recunoscută de CIO încă din 1995. Forul Olimpic Internațional a hotărât ca, începând cu ediția din 2006, de la Torino, jocul de bridge să fie inclus în programul JO de iarnă. În anul 2001, echipa de bridge a României, compusă din Cătălin Popescu, Alexandru Feber, Șerban Crișcotă și Dorin Mușat, a câștigat medalia de aur la CM organizat pe internet.

Din punctul de vedere al participării jucătorilor români la competiții internaționale de amploare și importanță, prezența lor s-a făcut simțită la unele ediții de campionate mondiale și europene. Astfel în 1995 echipa reprezentativă de bridge a României a participat la Campionatele Continentale din Portugalia. În anul 2008 la prima ediție a Campionatelor Mondiale ale Sporturilor Minții organizate la Beijing, Radu Nistor a cucerit titlul de Vicecampion mondial de juniori la individual. Tot la Beijing echipa alcătuită din Ionuț Coldea, Marius Ioniță, Ovidiu Ghigheci și Marius Brian s-a clasat pe locul V la turneul open. Performanța obținută la Beijing de Radu Nistor, student la informatică managerială, n. în 1988 la Ploiești, a constituit un precedent favorabil în acordarea organizării primului CE pe echipe la juniori țării noastre în 2009 la Poiana Brașov, unde s-a clasat pe locul XI. În 2010 Călin

Știrbu și Gheorghe Șerpoi au ocupat locul XV la CM pe perechi la Philadelphia. În același timp alți jucători stabiliți în străinătate au continuat să slujească acest minunat sport al minții fiind profesori de bridge pe lângă mari Universități din occident, din Germania și Franța. Menționăm că toți jucătorii români stabiliți în alte țări (Elveția, Franța, Germania, Israel) au fost acolo cei mai buni, cucerind campionate naționale și numeroase trofee. Bridgeul apreciat de Eugen Chelu, participant la C.E. din Portugalia (1995), pentru „valența sa morală”, licitația reprezentând „o educație a minții, o tehnică a memoriei și mai presus de toate cultivarea unui sentiment simplu, curat al încrederii în partener” și de Laurențiu Ulici, fost președinte al Uniunii Scriitorilor din România, drept un corolar care „poate fi socotit în egală măsură sport, artă și știință” atrage tot mai mulți pasionați în cluburi și asociații. În anii aceia, când bridge-ul trăia doar prin casele unor jucători, printre cei care deseori jucau împreună erau câțiva care făcuseră sport de performanță: Pițu Pop (campion de tenis de masă), Ernest Patrichi și Popescu Zgrembus (înot și polo în echipa națională), Cioc Sadoveanu (rugby), Pusi Vasilescu (rugby și baschet), Sanda Ciobanu, Lili Grosu, Sandu Gruia (volei), Gică Poulieff (tenis în Cupa Davis), Radu Popovici (baschet), Tibi Kincs (polo la Cluj), Ghiță Cobârzan (ping pong) ș.a. Dar leagănul bridge-ului românesc competițional a fost înființarea clubului din strada Mircea Vodă în 1969, când s-a și difuzat primul regulament de etică și un breviar al codului internațional de bridge pentru uzul nostru. Aici s-au alăturat și câțiva dintre *monstrii sacri*: Gil Gabrovanu, Serge Băicoianu, Gică Poulieff, Bicu Vignali, Lucică Genazzini, Virgil Naomescu, Piciu Frâncu, Paul Cherciu, Ionel Vitez, Vlad Racoviceanu, Pusi Neitani, Al. Peretz, Petre Seimeanu, Mișu Stănescu. Imediat s-au remarcat tinerii Dorel Vasiliu, Frații Giosanu, Nicki Diaconescu, Radu Iordăchescu, Dan Ceaikovschî, Dan Atanasie, Florin Nistorescu. Primul campionat pe echipe organizat la Casa de Cultură din Mircea Vodă a avut loc în 29 februarie 1970 (peste 80 de jucători împărțiți în 16 echipe): Gabrovanu, Constantinescu, Meitani, Vitez, Iordăchescu, Dumitrescu; Poulieff, Băicoianu,

Vignali, Genazzini, Peretz; Atanasiu, Ceaikovschi, Vasiliu, Chimion; Diaconescu, Nistorescu și frații T. și N. Giosanu; Racoviceanu, Frâncu, Neicu, Neamțu, Holtzman. Două echipe erau compuse integral din femei: Nunuși Patraulea, Nina Ciomac, Lila Buznea, Florica Pereanu și Păpușa Dumitrescu; a doua era compusă din Liliana Neamțu, Anca Verești, Aurelia Lord, Lili Zilberstein și Matilda Gruia.

Acestor acțiuni le-a urmat înființarea a zeci de cluburi din provincie și apariția pe data de 11 decembrie 1970 a unei rubrici permanente de bridge, găzduită de revista *Săptămâna*, organ al comitetului municipal de partid. Faptul că săptămânal (până în anul 1983) s-a scris despre bridge i-a făcut pe entuziaștii jucători din provincie să considere că bridge-ul competițional român este acceptat de către autorități. La București se juca în mai mult de 10 locuri; în 1973 s-a deschis Clubul *ACR*, apoi Clubul *Locomotiva*, care a devenit mai apoi gazda marilor turnee și Clubul *ISPCAIA*, care are meritul organizării unor festivaluri la care au venit echipe puternice din Italia, Polonia, Bulgaria; au mai luat ființă Clubul *Tinerimea*, *Jockey Club*, *TCR*. În 1971, împreună cu Ungaria, Polonia și Cehoslovacia se înființează Cupa Țărilor Socialiste, o competiție majoră la care luau parte reprezentativelor naționale. Din 1975, începe să apară revista *Expert Bridge*, al cărui conținut tehnic cu rubrici permanente a servit la popularizarea jocului de înalt nivel. Între acești ani a început să se publice și literatură de bridge, datorită editurilor *Stadion* și *Sport Turism: Bridge competițional* (1972), în 1973 apare *Jocul declarantului* de Vlad Racoviceanu, iar 1974 *Bridge, convenții și sisteme moderne de licitație* – de Nicu Kantar și Dan Dimitrescu.

Între 1970-1983 în bridge-ul competițional s-au afirmat și numeroși tineri ca Mihai Elinecu, Dinu Stăncescu, Sorin Pleacoff, Șerban Drăghicescu, Florin Rometi, Dan Urșeanu, Imi Pall, Marius Luțasu, Nicky Diaconescu. În provincie, fără a ține însă pasul cu bucureștenii pot fi amintiți Ioan Bob, Zoli Csoma, Imre Gyorkoti, Tibi Kincs, Cobârzan (Cluj), Ioan Csorik (Oradea), Gh. Eckestein, Lucian Breabăn, Eugen Chelu (Timișoara), Cornel Navrot (Iași).

La data de 31.08.2010 erau afiliate la FR de Bridge următoarele Cluburi și Asociații:

Clubul Sportiv Universitatea Craiova (președinte: Mihai Stavrache), Clubul Sportiv Universitar Politehnica Cluj Napoca (președinte: Kovacs Zoltan), Clubul Sportiv Total Sibiu (persoană de contact: Daniel Vasile), Clubul Sportiv Phoenix Oltenița (președinte: Cristian Căpraru), Clubul Sportiv Municipal Nitramonia ENA Făgăraș (președinte: Ilie Bardasuc), Clubul Sportiv Logos GPG Timișoara (președinte: Gabriel Dumitrasciuc), Clubul Samtronic Constanța (președinte: Constantin Mândruță), Clubul de Bridge VL-75 Râmnicu Vâlcea (președinte Florin Apostol), Clubul de Bridge al Feroviarilor din România Galați (președinte: Gabriel Ovidenie), Bridge Club Locomotiva CFR Bucuresti (director executiv Vintila Ionescu), Bridge Club Iasi (președinte Romeo Olteanu), Asociația Top-Bridge-Club Sportiv de Drept Privat Bucuresti (președinte Dan Voinescu), Asociația Sportivă Club Romanian Bridge Promotion Piatra Neamț (președinte Dan Popa), Asociația Sportivă Club 7 București (președinte Tudor Macanu), Asociația Sportivă Bridge Club Storad Ploiesti (președinte Marian Rădulescu), Asociația Sportivă Bridge Club Apullum (președinte Monica Gârneață), Asociația Sportivă Atomic Bridge Club Bucuresti (președinte Dan Enescu), Asociația Clubul Sportiv Olimpia Suceava (președinte: Radu Adrian Ignat), Asociația Clubul de Bridge Deva (secretar Sorin Băbuța), Asociația Club Sportiv Logismart Sibiu (președinte: Daniel Moldovan), Asociația Bridge Club Focsani (președinte Eugen Oprea), Asociația Bridge Club Brașov (președinte Răzvan Spiridonescu), Asociația Bridge Club Bacau (președinte Mihail Pulpea).

Federația Română de Bridge depune eforturi și inițiază numeroase acțiuni menite să lărgască aria de participare a acestui joc.

În 2002 FR Bridge, a fost reorganizată pe baza Legii Educației Fizice și Sportului nr. 69/2000, funcționând ca persoană juridică de drept privat, autonomă, neguvernamentală, apolitică și fără scop lucrativ. FRB este condusă de un Birou federal și un Comitet executiv ca organ de administrație și

gestionare. Președinte este dl. Ludovic Orban, iar ca Secretar general funcționează din 2006 - Marius Georgescu. Vicepreședinți sunt :Bogdan Vulcan. structurile Ionuț Coldea și Marian Rădulescu; antrenor federal – Bogdan Vulcan. Structurile afiliate, sunt în număr de 24; sportive legitimați seniori 634(masculin 511, feminin 123), antrenori 24; instructor sportive 27; arbitri 35.

Clasamentul CN pe unități sportive în 2009: 1) *CS Locomotiva* – București ; 2) *AS Atomic Bridge Club* București; 3) *AS Top Bridge* , CS de drept privat București; 4) *AS Club 7* București; 5) *Bridge Club* – Iași; 6) *AS Bridge Club Storad* – Ploiești; 7) *CS Universitatea* – Craiova; 8) *CSU Politehnica – Cluj* – Napoca; 9) *AS Bridge Club* – Bacău.

RETROSPECTIVA ÎN IMAGINI

*La masa de joc Vlad Racoviceanu, atent la licitația
partenerului, Radu Iordăchescu, studiind un claim
făcut de adversari, Mihai Elineanu, surâzând fericit la
o premiere pentru titlul de campion al Germaniei și
Bogdan Marina la un turneu jucat la Piatra Neamț*

*La Marienbad în 1971, pe terasa
Hotelului Esplanade: Puiu
Dumitrescu, Aurelia Lord, Radu
Iordăchescu și Liliana Neamțu*

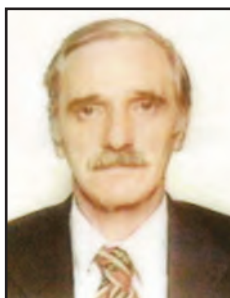

Casa boierului Eliade, din strada Mircea Vodă, în care a funcționat Casa de Cultură a sect. 3, leagănul bridge-ului competițional românesc.

Componenții echipei Tinerimea : În picioare de la stânga la dreapta V. Rusu Șirianu, Georgel Ghoerghiu, ing. P. Dulfu. și căpitanul echipei ing. Al. Teodorescu (șezând).

FIGURI REPREZENTATIVE

CUCUIU, MIHAI (1948), n. în Arad. Inginer energetician, absolvent în 1972 al Institutului Politehnic, Facultatea de Energetică. A practicat în tinerețe tirul. În anii studenției a început să joace bridge, consacrand-se în primul club specializat, unde a fost legitimat în 1970 – *Locomotiva București*. Cei care

l-au îndrumat, în mod hotărât, au fost Ion Dumitrescu, Nica Constantin și Vlad Racoviceanu. În 1997 și 1998, realizează cu echipa, titlul de campion național, iar în 1999 ocupă locul al II-lea. Are rezultate foarte bune la concursurile disputate peste graniță: în 1997 în Grecia la Calamata ocupă primul loc; la Juan les Pins (Franța) se situează pe locul al II-lea. Clasificarea sa sportivă este avansat spre expert. În intervalul 2000-2004 a fost președintele FR de Bridge unde clasarea pe plan mondial a echipei României a fost între locurile 15-20. La organizarea unui campionat mondial pe internet în 2000 și 2001 echipa României s-a clasat pe primul loc, înaintea echipei SUA.

DUMITRESCU, ION – PUIU (1936), n. în București. Inginer. Are în palmares multiple titluri de campion național și multe turnee câștigate. A fost printre puținii experți autohtoni de prim rang care nu a venit în bridge-ul nostru competițional doar pentru

a juca. Ani de zile a fost în conducerea Clubului ACR, director de concursuri și arbitru, organizând cu pricepere desfășurarea multor competiții din acei ani. Jucător, posedând un calm deosebit și un fair-play plin de noblețe. A făcut parte din echipa româniei la CE de la Wiesbaden (1983). În 1993 a jucat împreună cu Coriolan Neamțu în CE de seniori de la Bielefeld din Germania terminând în grupa primilor 20.

IORDĂCHESCU, RADU (1939), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului de Petrol și Gaze București, în 1965. Rămâne și în prezent cel mai galonat dintre experții apăruiți după anul 1970. Tehnician desăvârșit cu o prezență la masă de mare campion, extrem de

agreat fiind cel mai iubit dintre jucătorii de bridge. A fost căpitanul și motorul echipelor alături de care a câștigat aproape 15 titluri de campion național pe echipe, perechi și mixt. A câștigat primul campionat de perechi al Bucureștiului în 1970, iar la Budapesta alături de Aurelia Lord, Anca Vrești, Radu Popovici, Liliana și Coriolan Neamțu, câștigă meciul în care echipa României învinge echipa Ungariei. De mai multe ori la rând campion de echipe, ce au început să fie organizate începând din 1974. În 1975 câștigă la Buicurești Cupa Țărilor Socialiste, la care au luat parte, în ordinea clasamentului Polonia, Ungaria, Cehoslovacia, Bulgaria. Partenerul lui favorit, cu

care s-a înțeles perfect a fost Dorel Vasiliu, împreună câștigând în 1977 la Brașov, CN pe perechi. În 1982 a jucat la CM de la Biartz. Participant în turneele internaționale de la Viena, Paris, Las Vegas, Sofia, Gdansk, Budapesta, Sopot etc.

NEAMȚU, CORIOLAN (1925), n. în Satu Mare. Licențiat al Facultății de Drept și al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. Preocuparea sa deosebită pentru bridge i-a permis să depășească insatisfacțiile profesionale și să se dedice cu

pasiune acestei preocupări. Promotor și organizator al jocului de bridge în România, director de turnee și profesor de bridge, N.C. a scris și editat între anii 1970-1983 (an în care bridge-ul a fost interzis) revista *Expert Bridge*, tipărită și difuzată în sute de exemplare într-o cvasiclandestinitate. Această revistă, precum și rubrica de bridge pe care începând cu anul 1970 a avut-o în revista *Săptămâna*, au fost ca un far călăuzitor pentru introducerea bridge-ului competițional în România și înființarea de cluburi în peste 40 de centre. Ziarist de specialitate având rubrici în ziare și reviste din țară și dese contribuții la revistele de prestigiu din străinătate, a scris o seamă de lucrări de literatură de bridge: *Bridge competițional* (1973), *Bridge distractiv* (1982), *Start bridge* (1990), *Umoristic bridge* (1991) și *Bridge convenții* (1991). Fiind un bun și mare iubitor de animale a publicat în 1979 cartea intitulată *Câinele prietenul omului*, care la data apariției s-a bucurat de un mare succes. În anul 2000 a publicat volumul de maxime și cugetări latine *Restituție in absurdum*. NC a practicat intens ,mai multe sporturi, în special rugby și baschet șla nivel de performanță. A înființat în 19952 echipa divizionară de rugby *Minierul* și trei echipe de baschet (masculin, feminin și junioare) pe care le-a antrenat între anii 1950-1960, împreună cu profesorul Lucian Vasilescu. Membru al Jokey Clubului Român, pentru care a scris un îndrumar pentru hipism, al Asociației Internaționale a ziariștilor

de bridge; vicecampion mondial al ziariștilor de bridge în 1992 (Salsomaggiore) și redactor al rubricii de bridge în *Magazinul Timpul Liber*, suplimentul săptămânal al ziarului *România Liberă*. A făcut parte în dese rânduri din echipa reprezentativă a României în Cupa Țărilor Socialiste, participant la numeroase întâlniri bilaterale. A participat în 1980 la Monte Carlo, la CE de Bridge perechi mixte și în 1993 la CE de seniori de la Bielefeld, alături de Puiu Dumitrescu terminând în grupa finală de 20. Timp de peste 30 de ani a fost redactorul unor rubrici de brige la mari cotidiane: *Săptămâna Culturală a Capitalei*, *Expres Magazin*, *Gazeta Financiară*, *România Liberă*, scriind mii de articole.

PANĂ, ALECU (1947),n. în București. Inginer. Stabilît în Elveția în 1992. Multiplu campion național al Elveției, la perechi și perechi mixt. Practică un joc tehnic, cu o deosebită personalitate de la care aveai ce învăța. seriozitate în viață și la masa de joc.

POPA, GHEORGHE DAN (1939), n. în Mogoșești, județul Iași. A urmat Liceul Național și apoi cursurile de la Facultatea de Construcții a Institutului Politehnic devenind un bun inginer, care va avea 15 invenții brevetate. În timpul studiilor a jucat șah, bridge, fotbal la juni-

orii Științei Iași sau la *Unirea Negrești* (divizia C), hochei pe iarbă la *Penicilina* Iași. După ce s-a stabilit, în 1996, la Piatra Neamț, a luat inițiativa unificării tuturor asociațiilor sportive de pe platforma Săvinești și a promovat echipa de fotbal *Relonul* în divizia B. La Piatra Neamț a înființat în 1970, Clubul de Bridge, iar în 1975 a contribuit la organizarea unui festival, inclus ulterior într-un circuit internațional. După titlul național, cucerit în 1980 și Trofeul *Mamaia*, a participat în evoluții individuale sau pe echipe la diferite turnee internaționale având la mesele de joc parteneri sau adversari mari maeștri internaționali, campioni europeni sau olimpici, somități ca: Ortiz Patinio – președintele Federației Mondiale de Bridge, Giorgio

Belladona, considerat cel mai mare jucător din lume. În 1994 a pus bazele primei societăți cu caracter privat din țară, *Romanian Bridge Promotion* și Festivalului Internațional de bridge *Trofeul Ceahlăului*, căruia i-a asigurat ritmicitate și i-a sporit amploarea. Potențialul său organizatoric s-a manifestat benefic și asupra dezvoltării bazelor sportive din județul Neamț, ori înființării unor competiții noi precum *Cupa Izohart*, la tenis de câmp. Cu înțelegere și generozitate, l-a susținut pe Ticu Lăcătușu în unele din celebrele sale ascensiuni.

POPOVICI, RADU (1935 - 1995), n. în București. Inginer. A fost un expert pe care se putea pune bază de către oricine juca cu el ca partenr. Un jucător extrem de solid pe care se putea într-adevăr conta, cu o mare dorință de victorie, calitate care îi venea desigur și de la jocul de baschet, PR fiind unul din jucătorii de bază ai echipei divizionare *Rapid*. Ceea ce în mod firesc apoi l-a atașat și de clubul de bridge *Locomotiva*, devenind unul dintre conducătorii clubului. În 1970, a făcut parte din echipa reprezentativă a României jucând la Budapesta în Cupa țărilor socialiste, alături de cel cu care a debutat în bridge-ului competițional român, Coriolan Neamțu. A plecat relativ tânăr dintre noi, lăsând un gol de neînlocuit și regretul tuturor.

RACOVICIANU, VLAD (1921), n. în București. Inginer constructor. Este decanul bridge-ului românesc; la 91 de ani are încă o prezență activă în cluburile de bridge și în cercurile de experți. A depreis tainele bridge-ului de la tatăl său, un excelent jucător din perioada antebelică. Din primele zile ale bridge-ului competițional, s-a implicat în renașterea bridge-ului românesc, fiind prezent în aproape toate marile turnee din țară câștigând s-au clasându-se pe locuri

fruntașe. Dar ceea ce rămâne marele câștig al bridge-ului este că, spre deosebire de cvasitotalitatea jucătorilor cu statut de expert RV a înțeles să și scrie, din pana lui apărând câteva titluri de referință în destul de modesta bibliotecă de cărți de bridge în limba română. Cel mai important dintre titluri este *Bridge, jocul declarantului*, o lucrare din anul 1973, de care era mare nevoie pentru jucătorii români. Mai apoi revine în 1985, împreună cu Șerban Drăghicescu, cu volumul intitulat *Declarantul are cuvântul*. La acesta se adaugă, dese contribuții în renumite reviste de bridge, preintre care cele mai semnificative, rămânând cele publicate în *Buletinul Asociației Internaționale a ziariștilor de bridge*, al cărei eminent membru a fost și RV. Seniorul bridge-ului nostru nu poate fi decât invidiat.

VASILIU, DOREL (1940), n. în București inginer constructor. Multiplu campion național. Cel mai bun partener a lui Radu Iordăchescu. Jucător de înaltă clasă, cu o alură comportamentală de învingător la masa de joc și încredere în forțele sale. S-a remarcat datorită Clubului din str. Mircea Vodă, alături de alți tineri de perspectivă ca Radu Iordăchescu, N. Diaconescu și alții.

VITEZ, IONEL (1921 - 2006), n. în București. Inginer. Unul dintre liderii bridge-ului autohton, de după 1970, putând fi considerat ca făcând parte din primii cinci experți ai acelei vremi. Marea lui pasiune a fost și a rămas rober bridge-ul deși nu era un iubitor al partidei libere. Universul lui bucureștean gravita în jurul Pieței Lahovari la Casa Oamenilor de Știință, având în apropiere atât locuința cât și serviciul aici își primea admiratorii cât și prietenii, imaginând scenarii în care era în mijlocul evenimentelor. Participant la toate marile evenimente din bridge-ul românesc al anilor '70-'80. A emigrat în Franța și ajuns la Paris a jucat cu multă încăpățănare la Clubul Friedland. Aici s-a afirmat cu autoritate având ca parteneri experți cu renume, alături de care a câștigat campionatul național și reprezentându-și țara sa de adopție, în 1989 la CE ale Pieței Comune de la Ostende.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE CICLISM ȘI TRIATLON

Nenumărate exemple ne demonstrează că, îndată intrat în posesia unui mijloc de locomoție capabil de a transporta omul pe pământ, pe ape sau în văzduh, a apărut și intenția de a spori viteza deplasării, lungimea spațiului parcurs, altitudinea zborului. De la această idee, până la nevoia de întrecere a omului cu semenii săi, n-a fost decât un pas. O dată cu apariția celeriferelor și draisienelor, la inițiativa contelui Sivrac, au fost inițiate curse în 1802 cu celerifere și în 1818, cu draisiene (în grădina Luxemburg din Paris). Draisienele a reprezentat un mijloc de locomoție, de tranziție între celerifer și velociped, care va consacra concursurile organizate periodic. Astfel, în 1865, se va desfășura Marele Premiu al orașului Amiens, iar în 1868, o cursă memorabilă pe distanța de o milă (1 852 m) în parcul Saint Cloud din Paris. Anglia preia organizarea curselor de velocipede de viteză cu handicap și cu obstacole, încheiate de obicei cu o probă de acrobație. Concurenții erau echipați, ca și jocheii curselor hipice, cu cizme. Reuniunile se desfășurau pe hipodromuri, în piețe sau pe bulevardele orașelor. În același an (1868), s-a derulat prima cursă de șosea, pe distanța Tuloso-Caraman de 34 km, acoperită în 3h 09'. O deosebită rezonanță a avut cursa următoare, Paris-Rouen de 126 km, organizată de «Petit Journal».

În 1867, apare primul ziar sportiv denumit chiar «Velociped». În Italia, prima cursă de velocipede din lemn s-a ținut în 1869 la Padova, desfășurată în 2 zile consecutive, iar pe șosea, cursa a avut loc în

anul următor, pe traseul Firenze-Pistoia, având caracter internațional. Alte curse de pionierat s-au organizat sub formă de turnee, precum cele din 1871, «Turul Bastioanelor» din Milano de 11 km, cursa Milano -Novara de 46 km, iar în 1876 a fost disputată cursa Milano-Torino de 130 km. În Anglia, cursele au avut loc în aceeași perioadă și s-a alergat pe distanță a Londra-Brighton de 93 km. Primele curse în Belgia se desfășoară la Ucele, Charleroi, Gand și Hyon în același an, 1869. În Germania și Olanda, cursele de viteză au fost inaugurate mai târziu, în 1874.

Cursele pe biciclete au continuat până în 1895, anii '80 constituind o perioadă de strălucire pentru acest mijloc de locomoție. În acest moment, apare și bicicleta, care în curând va dobândi o mare popularitate, cursele efectuându-se în condiții de viteză sporită. Se înregistrează o înmulțire a societăților și asociațiilor cicliste. În Franța, la Amiens, apare o asemenea organizație, la care se adaugă cele înființate la Grenoble, Paris («Velo-Club»), Monaco și Altona. Germania va avea societatea sa «Velocipeden Reit Club» din Köln, Olanda «Jurnmer Wecher de Dsenter», iar Italia «Veloce Club Florentins» și «Veloce Club Milano», toate apărute în jurul anului 1870. În felul acesta s-au copt condițiile apariției federațiilor naționale. În Anglia se constată că în 1878 «Union Bicycle» deja exista, fără a avea atribuțiile unei federații. De abia în 1883 se înființează «National Cyclist Union», mai târziu cu 2 ani decât prima federație

națională a Franței (1881). Urmează Danemarca, Austria, Belgia, Elveția, Olanda, Italia (“L’Unione Velocipedista Italiana”), Germania (“Deutsche Radfahrer Bund”), Spania “La Societa das Velocipedista”) și SUA (“League of American Wheelman”).

O dată cu creșterea numărului curselor la care participau cicliștii din aceste țări, în care funcționau aceste “jocuri” naționale de organizare și conducere a acestui sport în plină dezvoltare, s-a resimțit nevoia apariției unui organ internațional de coordonare. Cel care a avut această inițiativă a fost avocatul Gustavo Brignone, secretarul de la “L’Unione Velocipedista Italiana”. Sugestia sa, formulată în 1890, care a fost preluată de Germania în 1891 și de Elveția în anul următor, nu a reușit să creeze acest for de conducere a ciclismului mondial. O va face însă Anglia, care în 1892 va organiza un congres la care au participat reprezentanții țărilor cu federații naționale de ciclism și care au hotărât fondarea federației internaționale “International Cyclist Association”, devenită la începutul secolului (1900) “Unione Ciclistica Internațională”. Ecourile acestui sport atrăgător ajung și în România în aceeași perioadă. Cronicarii vremii notează că ciclismul apare în țara noastră în 1869, când societatea “Tirul” din București pune la dispoziția membrilor ei “velocipede pentru a se exersa în mersul, în echilibrul pe un aparat cu 2 roți”. După câțiva ani se desfășoară mai multe acțiuni pe velocipede și bicicluri, de altfel puțin cunoscute, cu caracter de demonstrație sau exhibiții de circ parizian (Jean Gauthier în turneu la București și Pitești, în 1874). În 1882, biciclul este folosit ca mijloc de locomotie la Bacău de către un excentric salariat al fabricii de hârtie «Letea». În București, primele biciclete apar în 1886, pentru ca în 1891 să se consemneze debutul ciclismului ca sport.

Printre primii locuitori ai Capitalei, care au folosit bicicleta ca mijloc de locomotie, se numărau și câteva personalități ale vremii: N. Velescu, dr. V. Urechia, Al. Vlahuță, B. Delavrancea și Al. Macedonski. În această perioadă, cicliștii care doreau să organizeze concursuri după modelul occidental au importat biciclete cu roata mare în

față, numite biciclete. În ultimul deceniu al secolului trecut, sporește numărul societăților de ciclism, apar primele curse, primele velodromuri. Încă din 1886 fuseseră înființate cluburile cicliste «Velocitas» și «Huniade», iar în 1889 «Asociația de ciclism» din Arad. Cursa de debut din București, care are loc în 1891 pe distanța Otopeni - Băneasa, de 10 km, este câștigată de D. Dumitrescu. Tot el va parcurge în același an distanța București - Râmnicu Vâlcea în 9h. De asemenea, se aleargă cursa Otopeni - Rondul II de la Șosea, pe locul unde se înalță astăzi Arcul de Triumf.

O dată cu înmulțirea societăților cicliste, se impune necesitatea coordonării și organizării ritmice a activității cicliste. În consecință, în 1891 se înființează «Clubul velocipediștilor» din București, care va organiza un concurs oficial. În 1893, se fac întreceri pe velocipede în cadrul unei serbări de binefacere, destinate ajutoarelor oferite sinistraților inundațiilor de la periferia Capitalei. Cursa măsura 120 km, pe ruta București - Ploiești - București și a fost câștigată de același D. Dumitrescu în 7h45’, în fața altor 6 concurenți. În 1894, se înregistrează două excursii cicliste pe distanțe lungi: prima, pe distanța București - Craiova, efectuată în 15h de Carol Ressel și de clovnul Adolf de la circul Sidoli; a doua, pe traseul București - Brașov - București, care este parcursă de două personalități: C. Cantili și Al. Macedonski. Isprăvile lui C. Cantili sunt memorabile. El a bătut originalul record a lui Alois Pucher, care a parcurs în 11 zile distanța București - Paris, realizând pe același traseu doar 10 zile.

De acum, ciclismul românesc fusese confirmat ca o activitate sportivă, motiv pentru care se înființează «Clubul cicliștilor» în 1896 și «Uniunea velocipedică a României» în 1897, care se dorea să dețină prerogativele unei federații naționale. În 1900 ia naștere «Uniunea Cicliștilor Excursioniști» și apare prima revistă ciclistă lunară din țara noastră, intitulată «Bicicleta». Încă din 1894 funcționa prima școală de învățare a mersului pe bicicletă, în spațiul pieței Victoria și al șoselei Kiseleff din zilele noastre. Pe câmpul acestei școli va fi amenajată o pistă de pământ lungă de 250 m, cu o turnură ușor ridicată la înălțimea de cca 1,50 m. Apare, așadar, primul

velodrom din România, denumit «Victoria», proprietatea lui Alois Pucher, lângă atelierul de reparat biciclete. În aceste condiții, pe lângă ciclismul de șosea, apare și cel de velodrom. Pentru că tribunele velodromului erau neîncăpătoare și cicliștii evoluau învăluți de praful pistei, a apărut nevoia de a construi un nou velodrom, mai încăpător și cu anexe sanitare. Inițiatorul acestui proiect a fost directorul ziarului «Universul», Luigi Cazzavillan și, totodată, reprezentant în România al unei fabrici italiene de biciclete (firma «Bianchi»). El a construit un splendid velodrom cu pista de lemn, lungă de 333,33 m și lată de 6 m. Arena a fost ridicată pe șoseaua Kiseleff, în dreapta Arcului de Triumf. Inaugurarea velodromului s-a făcut în 1896, prilejuind o bogată activitate ciclistă de velodrom, unde au concurat cicliști din Germania, Austria, Ungaria. În 1898, velodromul a fost demontat și pista vândută ca lemn de foc pentru a se acoperi datoriile la fisc, rămase neachitate după moartea fondatorului. După o întrerupere îndelungată, timp în care cursele de viteză s-au desfășurat pe aleile din parcuri și la hipodrom, ciclismul de pistă își va relua activitatea o dată cu construirea velodromului de la Galați (1923), din inițiativa lui Ernest Flacs, președintele Clubului Ciclist Galați. De asemenea, este consemnată existența unui velodrom la Craiova, unde s-au derulat concursuri între cicliștii bucureșteni și craioveni în anii 1896-1898. Aici, la Craiova, apar pentru prima oară cursele cu handicap, adică cele de contratimp specifice velodromului modern. În 1926, se va construi velodromul de pământ de la Brăila, lung de 400 m, promotorul său fiind Foți Valerianos, președintele clubului de ciclism din acest oraș.

În paralel cu această intensă activitate ciclistă pe pistă, continuă dezvoltarea ciclismului de șosea, stimulat de apariția turului Franței în 1903, care va consacra competiția pe etape. Această experiență originală va fi preluată și adoptată de ciclismul românesc, organizându-se, în intervalul 1910-1913, trei ediții ale Circuitului Muntenia, competiție pe etape în care s-au remarcat câștigătorii Mario Salla, Jean Valter, N. Chrihălmeanu. Războiul balcanic (1913) și primul război mondial (1914) stopează evoluția ciclismului național, care își reia activitatea

în 1923. Probele de viteză și de semifond din campionatul național se vor desfășura până în anul 1930 pe cele două velodromuri de la Galați și Brăila. În acest interval, campionatele naționale de fond s-au ținut în București, unde a fost construit un velodrom pe actualul spațiu al Clubului «Dinamo». În acest loc s-au mai derulat și concursuri de motociclism și ciclism.

Dezvoltarea ciclismului de șosea și de pistă, rețeaua tot mai mare de concursuri și apariția mai multor cluburi cu acest profil în Capitală și în teritoriu, au creat condiții pentru înființarea FR de Ciclism. Acest eveniment, care are loc în 26 aprilie 1931, succede existența celor două nuclee organizatorice, care la vremea respectivă și-au asumat rolul de conducere și organizare a ciclismului românesc. Aceste nuclee au fost: Uniunea Velocipedică a României (1897) și Comisiunea de Ciclism (1912) din cadrul Federației Societăților Sportive din România (FSSR). Această federație a avut de-a lungul timpului următorii președinți: Foti Valerianos (interimar în 1931); în perioada 1940-1942 (existau 18 cluburi, dintre care 7 în București) activitatea ciclistă era destul de redusă, existând o conducere centrală, Comitetul federal fiind următorul: președinte, lt. c. dor - C. Zamfiropol; secretar federal - Șt. Edu; membri - V. Negrescu, N. Oțleanu, I. Dumitrescu, I. Gavrilăscu; Vasile Canarache (1932-1944), Radu Georgescu (1945-1951), Ștefan Voicu (1951-1962), Octavian Tuhai (1962-1970), Mircea Costea (1970-1974), Pavel Novăcescu (1974-1983), Virgil Șchiopârlan (1983-1986), Ion Suceavă (1986-1992), Bernd Bilal (1992-1996), Ion Badea (1997-1998). Secretarii FR de Ciclism au fost: Petrică Georgescu (1932-1935), Georgeta Dragomir (1935-1948), Nicu Dragomir (1948-1952), Nicolae Oțleanu (antrenor de stat 1956-1969), Alecu Someșan (1952-1954), Nicolae Lupu (1954-1958), Alșo Balaș (1958-1962), Traian Dinuț (1962-1983), Gheorghe Stănel (1983-1996), Ion Ardelean (antrenor federal 1985-1996), Vasile Selejan (secretar general din 1996).

La sfârșitul anului 2000, la conducerea FR de Ciclism se aflau: Radu Vasile - președinte de onoare, Ion Badea - președinte executiv, Mugur Popovici și

Vagneti Constantin - vicepreședinti, Vasile Selejan - secretar general, plus 9 membri. Acest sport se practica în 13 județe, în cadrul celor 35 de secții, în care erau legitimați 237 de sportivi, din care 78 de seniori (74 bărbați + 4 femei), 159 de juniori (148 băieți + 11 fete), pregătiți de 49 de antrenori, 10 instructori, asistați de 87 de arbitri.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 16 noiembrie a adoptat noul Statut și a ales Consiliul de administrație ca organ de conducere al federației, compus din: Victor Șurău - președinte de onoare; Ion Badea - președinte; Mugurel Popovici și Constantin Vagneti - vicepreședinti; 3 membri. Ca organ de administrare și gestionare a fost stabilit Comitetul director, în componența acestuia fiind incluși: Ion Badea - președinte; Vasile Selejan - secretar general; Cristache Marius Jagă - antrenor federal; Bogdan Ionuț Floareș - trezorer; 3 membri.

În anul 2005, se produc următoarele modificări organizatorice: președinte de onoare – Vasilescu Gavrilă, președinte – Opreș Octavian, vicepreședinti – Vagneti Constantin și Badea Ion, secretar general – Selejan Vasile, antrenor federal – Ugeanu Lucian Petru și 3 membri. În 2008, în locul vicepreședintelui Vagneti Constantin este ales Contras Lucian, componență care a funcționat și în 2009.

Marile competiții organizate de FR de Ciclism au fost campionatele naționale de velodrom (5 probe), de șosea (4 probe), și tururile României. Pe parcursul anilor, Turul Ciclist al României a avut următoarea desfășurare: 1934 - distanța de 1 026 km în 7 etape, câștigător Marin Nicolov și echipa Bulgariei; 1935 - distanța de 1 725 km, în 11 etape, câștigător Daniel Zigmund și echipa Poloniei; 1936 - distanța de 2 242 km, în 12 etape, câștigător Pierre Galliène și echipa Franței; 1946 - distanța de 1 692 km, în 11 etape, câștigător August Prosniek și echipa Iugoslaviei; 1950 - distanța 1 460 km, 11 etape, câștigător Constantin Sandu și echipa «CCA»; 1951 - distanța 2 173 km, 13 etape, câștigător Marin Niculescu și echipa «Flamura Roșie»; 1953 - distanța 1 750 km, 11 etape, câștigător Nicolae

Vasilescu și echipa «Dinamo»; 1954 - distanța 1 700 km, 12 etape, câștigător Constantin Dumitrescu și echipa «Progresul»; 1955 - distanța 1 966 km, 13 etape, câștigător Constantin Dumitrescu și echipa «CCA»; 1956 - distanța 1 938 km, 13 etape, câștigător Constantin Dumitrescu și echipa «CCA»; 1958 - distanța 1 223 km, 8 etape, câștigător Gabriel Moiceanu și echipa «Dinamo»; 1959 - distanța 1 868 km, 13 etape, câștigător Ion Cosma și echipa «Dinamo»; 1960 - distanța 1 628 km, 13 etape, câștigător Walter Ziegler și echipa României; 1966 - distanța 1 620 km, 12 etape, câștigător Gheorghe Suciș și echipa București; 1967 - distanța 1 670 km, 12 etape, câștigător Emil Rusu și echipa României; 1968 - distanța 1 655 km, 14 etape, câștigător Walter Ziegler și echipa «Dinamo»; 1969 - distanța 1 504 km, 12 etape, câștigător Wanzlic Jurgen și echipa RD G; 1973 - distanța 1 288 km, 11 etape, câștigător Vasile Teodor și echipa României; 1974 - distanța 1 726 km, 14 etape, câștigător Mircea Romașcanu și echipa de tineret a țării; 1983 - distanța 865 km, 8 etape, câștigător Mircea Romașcanu și echipa «Dinamo»; 1984 - distanța 1 200 km, 9 etape, câștigător C. Căruțașu și echipa României; 1985 - distanța 1 165 km, 8 etape, câștigător Mircea Romașcanu și echipa României; 1986 - distanța 1 102 km, 8 etape, câștigător Frank Schonher și echipa germană Vorwerths; 1987 - distanța 1 230 km, 8 etape, câștigător Valentin Constantinescu și echipa României; 1988 - distanța 1 033 km, 8 etape, câștigător Vasile Mitrache și echipa României; 1989 - distanța 1 132 km, 8 etape, câștigător Dănuț Catană și echipa României; 1990 - distanța 1 079 km, 8 etape, câștigător Vasile Apostol și echipa «Dinamo»; 1991 - distanța 430 km, 6 etape, câștigător Sviatoslav Riabucenko și echipa Moldovei; 1992 - distanța 1 157 km, 8 etape, câștigător Vladimir Perelasnăi și echipa Ucrainei; 1993 - distanța 589 km, 5 etape, câștigător J. Koberschinschi și echipa A a Germaniei; 1994 - distanța 1 139 km, 9 etape, câștigător Anton Stelian și echipa României; 1995 - distanța 1 168 km, 9 etape, câștigător Mitianin și echipa Ucrainei; 1997 - distanța 1 252 km, 11 etape, câștigător Florin Privache și echipa României. 1998, distanța 1298 km, 8 etape, câștigător Igor Bonciucov

și echipa Moldovei; 1999 distanța 821 km, 5 etape, câștigător Serghei Tretiakov și echipa Brisa-Turcia; 2000, distanța 995 km, 8 etape, câștigător Leonid Tymchenko și echipa Ucrainei; 2003, distanța 1222 km, câștigător Koev Vladimir cu echipa Bulgariei; 2005, distanța 994 km, 7 etape, câștigător Ivalio Gabrovski, cu echipa Bulgariei; 2006, distanța 1057 km, 8 etape, câștigător Pavel Schumnov cu echipa Burgas Bulgaria; 2007, distanța 1145 km, câștigător Daniel Anghelache cu echipa Dinamo București; 2008 – a 45-a ediție a figurat și în calendarul FIC, distanța 1172 km, 7 etape, a străbătut 12 județe, participanți 70 de cicliști, câștigător la individual Cador Rida (HUN) și pe echipe P-Nivo Betonexpressz (HUN), cel mai bun român Daniel Anghelache; 2009 – distanța 1144 km, 7 etape, 60 cicliști, câștigător la individual Alexey Shchebelin (RUS) și pe echipe Hemus 1896 Troyan (BUL); 2010 – distanța 1154 km, 7 etape, 79 cicliști, 15 echipe din 8 țări, câștigător individual Vladimir Koev (BUL) și echipe Hemus 1896 – Vivello (BUL). Sunt de menționat și cele 45 de ediții ale Cursei Păcii.

CICLIȘTII ROMÂNI ȘI TURUL FRANȚEI

Istoria Turului Franței nu este foarte generoasă cu ciclismul românesc. Zgârcită am putea spune fără teama de a greși. O singură participare, patru cicliști și tot atâtea abandonuri sunt cifrele seci ale statisticii care amintesc de România în Turul Franței. O poveste scurtă, efemeră, un episod al istoriei ciclismului românesc peste care se trece întotdeauna extrem de ușor. Când se face referire la românii din Turul Franței, sunt amintiți în treacăt cei patru temerari, se spune că au abandonat și, uneori, ne mai sunt prezentate și rezultatele lor. Astăzi vom încerca să depășim tipicul relatării fugitive și să ne oprim asupra unicei prezențe românești din Turul Franței.

Ciclismul românesc din anii '30 ai secolului trecut abia scotea capul în lume. Turul României era unul dintre acele momente în care Europa vorbea despre sportul de la poalele Carpaților. Chiar dacă marile forțe cicliste nu își trimiteau crema, în Turul României participau cicliști valoroși din țări dezvoltate

în domeniu, iar faptul că cele trei ediții ale Micii Bucle desfășurate în perioada interbelică au revenit rutierilor străini, vorbește de la sine despre valoarea competiției. Francezii nu ocoleau șoselele noastre, astfel că eco-ul despre faptele României cicliste a ajuns și la Paris. Aici, însuși Henri Desgrange a decis să facă invitații către țările estice ale Europei, România fiind una dintre ele. Cu toate că situația financiară era dezastruoasă, federația de specialitate, cu marele merit al președintelui Vasile Canarache, a reușit să facă rost de fondurile necesare deplasării în Franța a celor patru cicliști ce aveau să formeze naționala României. După un circuit de preselecție extrem de interesat, au fost aleși cei patru temerari, cei mai buni rutierii români ai momentului respectiv **Virgil Mormocea (27 de ani), Constantin Tudose (25 de ani), George Hapciuc (26 de ani) și Nicolae Ion Țapu (29 de ani)**. Presa vremii acorda evenimentului spații largi, iar una dintre cele mai interesante asocierii a fost făcută de Geo Bogza, care asemuia plecarea românilor în Turul Franței cu voiajul lui Cristofor Columb, în urma căruia a fost descoperită America.

La Paris, românii au fost întâmpinați cu onorurile cuvenite oricărui participant, presa locală îi prezenta ca adevărați zei, dar de acest tratament aveau parte toți cicliștii înscriși în competiție. Simpla participare în Turul Franței îți dădea notorietate. Despre dificultatea cursei, românii își vor da seama cu două zile înaintea startului oficial, la un antrenament pe traseul primei etape.

Etapa 1: Paris-Lille, 258 de kilometri

Pentru românii obișnuiți cu un anumit ritm, startul în Turul Franței a fost asemuit cu un iureș. Practic, cicliștii noștri nu au avut timp să se dezmeticească, cel mai curajos dintre ei dovedindu-se Constantin Tudose. Acesta a reușit să facă o figură frumoasă în debutul etapei, în prima sută de kilometri aflându-se în plutonul fruntaș. Dar în acel moment a început ploaia, iar românilor le-a fost foarte greu să mențină un ritm constant. Mormocea, Hapciuc și Țapu mergeau împreună, dar ultimul avea să taie un cauciuc, fiind nevoit să se oprească. După ce i-a fost remediată problema, Țapu a recuperat avansul luat

de ceilalți doi coechipieri, iar în apropiere de finalul etapei cei trei l-au prins și pe Tudose. Etapa a fost câștigată de elvețianul Paul Legli, în timp ce românii sosea la peste o oră, în ordinea Marmoceea, Hapciuc, Țapu, Tudose. La finalul etapei, românii au aflat că participaseră la una dintre cele mai rapide etape, cu o medie orară de 37 de kilometri!

Etapa 2: Lille – Charleville, 192 de kilometri

Desfășurată tot pe o ploaie torențială și tot cu o medie orară amețitoare, etapa secundă avea să fie ultima pentru Tudose. Dorind să iasă în evidență cu orice chip, rutierul nostru a intrat într-un viraj cu viteză mult prea mare și s-a izbit de o bordură, după care a căzut în public. O lovitură extrem de puternică la șold i-a încetrit ritmul, iar Tudose a ajuns la finalul etapei cu o întârziere nepermis de mare, fiind descalificat. Țapu a avut parte de o nouă pană în această etapă, în vreme ce Marmoceea avea probleme cu șaua. Sosirea celor trei români a fost de asemenea modestă, în coada clasamentului. Marmoceea avea aproape 30 de minute întârziere, Țapu 38, în vreme ce Hapciuc sosea la aproape 52 de minute de învingătorul etapei, Robert Wierinckx.

Etapa 3: Charleville – Metz, 161 de kilometri

Românii au plecat în etapa a treia extrem de dezamăgiți. Obosiți după efortul uriaș depus în stagiile anterioare, cei trei se mențineau cu dificultate în coada plutonului. Pe parcursul etapei, cei trei se întâlnesc într-un pluton codaș și, resemnați, pedalau fără ambiție. Cei mai buni mergeau foarte repede și în acea etapă, astfel că românii au ajuns la Metz cu două minute mai târziu decât limita oficială. Au fost descalificați și astfel au părăsit și ei caravana.

Regretele ulterioare au fost tardive. Etapele ce au urmat au fost parcurse cu viteze mult mai mici, mai apropiate de valoarea rutierilor români. Țapu chiar spunea că dacă ar fi organizat plutonul în care se aflau ajungeau la Metz în timp util. N-a fost să fie, dar cei patru au fost singuri împotriva unor adevărate mașini de ciclism. Tricolorii nu au avut nici măcar antrenor în Franța, iar de echipă mecanică nici nu putea fi vorba.

PARTICIPAREA CICLIȘTILOR ROMÂNI LA JOCURILE OLIMPICE:

JO 1952 Helsinki. Ciclistul Ion Ioniță a ocupat locul VI în proba de 1 km, start de pe loc, fiind declarat cel mai bine clasat din țările Europei de Est. JO 1960 Roma. Echipa României, formată din Ion Cozma, Gabriel Moiceanu, Aurel Selan și Ludovic Zenani, a ocupat locul VI în proba de 100 km, contra-timp, pe echipe Ciclistul Ion Cozma a ocupat locul V în proba individuală de fond. JO 1964 Tokio. Echipa țării formată din Emil Rusu, Constantin Ciocan și Gheorghe Badara a ocupat locul IX în proba de contra-timp, pe echipe, 100 km. JO 1968 Mexic. Ciclistul Emil Rusu, a realizat în proba de 4000 m, urmărire individuală, un nou record național cu timpul de 4'56" și 4 zecimi. JO 1972 Munchen. În proba de fond individuală, pe șosea, 200 km. Reprezentantul nostru, Tudor Vasile, a ocupat locul 60. JO 1980 Moscova. Cicliștii Mircea Romașcanu și Tudor Vasile au participat, în proba individuală de fond, fiind obligați să abandoneze din motive tehnice JO 2004 Atena. Ciclistul Ovidiu Tudor Oprea a ocupat locul 38 în concursul MTB-Cross Country.

În anul 2004, în cadrul FR Ciclism, a intrat și triatlonul, an în care s-au organizat și campionate naționale, din anul 2005 devenind Federația Română de Ciclism și Triatlon.

Dintre participărilor cicliștilor noștri la competițiile internaționale, în principal pentru îmbogățirea experiențelor competiționale, reținem: CM - mountain bike 2004 (Părau Sorin și Kinda Geza); CM - șosea Viena (2005) juniori (Petrache Marius, Nistor George Educard); CM – ciclocros St. Wendel (GER) 2005 juniori (Logigan Lucian, Petrache Marius); CM - șosea Belgia (2006) juniori (Cojocar Marius, Rusul Ionel, Stănculescu Radu, Rusu Mihai); CM – ciclocros Zeddan (NED) seniori (Petrache Marius); CM – mountain bike cross country Rotterdam (NZL) seniori (Oprea Ovidiu Tudor), tineret (Petrache Marius Cristian); CE - șosea 2007 Sofia, tineret feminin (Ginta Cătălina Mihaela – contratimp individual, Ginta Cătălina Mihaela - fond) masculine (Mădăraș Laszlo – contratimp individual, Mădăraș Laszlo – fond, Malacu Mihai – fond, Cojocar

Marius - fond) juniori (Rusu Ionel – contratimp individual, Ionescu Traian Adrian – fond, Țugui Daniel – fond, Rusu Ionel - fond); CM - șosea 2008 Varese, seniori (Pop Gabriel Sorin – contratimp individual, Anghelache Daniel – contratimp individual) tineret (Nechita Andrei – fond); CM – ciclocros 2008 Treviso, tineret (Logigan Lucian și Petrache Marius); CE - șosea, 2008 Arona, tineret (Nechita Andrei – locul 8), juniori (Zoltan Sipoș - contratimp individual și Bădoiu Alexandru – contratimp individual, Sipoș Zoltan, Bădoiu Alexandru, Catavei Alexandru, Voinea Lucian - fond); CM – ciclocros 2009 Hoogerheide (NED), tineret (Logigan Lucian), juniori (Grosu Eduard Michael); CM - paraciclism de pistă, 2009, Manchester (Novak Carol Eduard – medalie de argint în proba de 4 000 m urmărire individuală LC2, Novak Carol Eduard – medalie de argint în proba 1000 m start de pe loc LC2); CE – 2009 Hoogledede-Gits (BEL), tineret (Nechita Andrei-fond), juniori (Sipoș Zoltan – contratimp individual, Sipoș Zoltan – fond, Grosu Eduard Michael – fond și Voinea Lucian - fond); CM – paraciclism șosea, 2010 Bale-Comeau (CAN), seniori (Novak Carol Eduard – contratimp individual); CM – ciclocros, 2010 Tabor (CZE), seniori (Anghelache Daniel), juniori (Grosu Eduard Michael, Stancu George); CM - șosea, 2010 Offida (ITA), juniori (Grosu Michael Eduard-fond, Chirițoiu Andrei-fond, Voicu Andrei – fond, Chirițoiu Andrei - contratimp individual, Grosu Michael Eduard – contratimp individual); CE - șosea, 2010 Ankara (TUR), tineret (Sipoș Zoltan - fond și contratimp individual), juniori (Grosu Michael Eduard - fond).

DESPRE TRIATLON – CE ÎNSEAMNĂ TRIATLONUL IRONMAN?

A apărut prima dată în anii ,70 în Hawaii. A fost de fapt descoperit din întâmplare. Câțiva pușcași marini, printre care și John Collins, comandantul navei maritime s-au contrazis care dintre cele 3 sporturi e cel mai greu: înotul, ciclismul, alergarea? Toți își puneau aceeași întrebare, până când unul dintre ei a spus să le facă succesiv pe toate trei și primul care ajunge la linia de sosire e desemnat

câștigător. Ar fi fost un test de duranță perfect. Zis și făcut. La prima competiție (18 februarie 1978) doar 5 persoane s-au încumetat să participe, din care 2 au abandonat în timpul concursului. Primul a terminat în 11 ore 46 minute și 58 de secunde. Din acel moment a ramas în istorie. În prezent numărul adeptilor crește de la an la an.

Triatlonul reprezintă parcurgerea a trei probe succesive și este definit prin mai multe distanțe:

- triatlonul sprint:..... înot 750m,
ciclism 20km,
alergare 5km;
- triatlonul olimpic:.....înot 1500m,
ciclism 40km,
alergare 10km;
- triatlonul half-ironman:....înot 1900m,
ciclism 90km,
alergare 21km;
- triatlonul ironman:.....înot 3800m,
ciclism 180km,
alergare 42,2km.

Triatlonul reprezintă mai mult decât mișcare, el reprezintă viața, ambiție, voința, perseverența, dorința, o provocare cu tine însuși zi de zi. Șansa de a scăpa de monotonie, de o viață nesănătoasă...prin concluzie, e perfect pentru toate vârstele.

Dezvolta corpul armonios, fără a lăsa consecințe pe termen lung. Prin urmare, triatlonul transformă organismul într-o mașinărie excepțională în efectuarea efortului.

Este un sport foarte greu și foarte solicitant fizic cât și la nivel psihologic. Terminând o astfel de cursă, campionii mondiali, spun că după o astfel de cursă, ești un alt om. Viața ți se schimbă radical. Se spune că, terminând o astfel de cursă, te poți considera un om de fier. Nimic nu te mai poate opri. Te simți invincibil și ai vrea să le faci pe toate. Iar, după trecerea liniei de sosire, îți dai seama că tot efortul depus în timpul cursei, a meritat din plin. Nu există un sentiment mai mare de bucurie, știind că te-ai autodepasit și ai dat tot ce ai avut mai bun din tine, atunci când termini o probă de ironman. Odata, crezând o distanță imposibil de realizat, acum este posibil. Orice persoană sănătoasă este capabilă din punct de vedere fizic parcurgerea distanțelor.

Trebuie doar să fim pregătiți cu multă voință, ambiție, devotament, perseverență, curaj, răbdare și nu în ultimul rând dorința care ne face să ne testăm continuu, să vedem din ce anume suntem “făcuți”.

Oficial din luna aprilie 2012, triatlonul s-a desprins din cadrul FR de Ciclism, instituindu-se în federație independentă sub denumirea de FR Triatlon. S-au stabilit trei direcții de parcurs: triatloniștii de performanță, juniorii și amatorii. Există 15 cluburi și 200 de sportivi. Președintele FR Triatlon este Adrian Nănuțescu, iar unul dintre vicepreședinți

este Răzvan Florea, fostul înotător medaliat cu bronz la JO de la Atena. Variante de triatlon: SPRINT: înot 750m, ciclism 20km, alergare 5km; OLIMPIC: înot 1,5 km, ciclism 40km, alergare 10km; HALF IRON MAN: înot 1,9km, ciclism 90km, alergare 21km, IRON MAN: înot 3,8km, ciclism 180km, alergare 42km. FR Triatlon are drept scop organizarea acestor forme de desfășurare, pentru a le oferi antrenamentele și programele de nutriție necesare. România nu are constituit, încă, lot olimpic.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

1893 - D. Dumitrescu, primul ciclist român

VELODROMUL ROMAN
Soseaua Kiseleff, Rondul al II-lea, București

PROGRAMUL
Inaugurării marelui Velodrom român
Sâmbătă 14 Septembrie 1896.

Alergări Naționale

No. 1: Cursă Națională de biciclete
2000 metri (6 tururi) pe seri. Premiul I, lei 300; premiul II, lei 100; Premiul III, lei 50.—No. 2: Cursă națională de tandem, 10000 metri (30 tururi). Premiul I, lei 300; premiul II, lei 100; Premiul III, lei 50.—No. 3: Cursă națională de biciclete, 15000 metri (45 tururi). Premiul I, lei 300; premiul II, lei 125; Premiul III, lei 75.

PREȚURILE LOCURILOR:
Leja, 20 lei—Stal I, 5 lei—Stal II, 2 lei—În picioare în interiorul pistei, 1 leu.—Galeria, 50 ban.

Biletele se află spre vânzare chiar de acum la administrația ziarului „Universul”, str. Brezeanu No. 11 și la Calca Victoriei No. 102, vizavi de Palatul Regal, iar în ziua alergărilor la casa Velodromului.

Începutul la orele 3 p. m. precu

Alergătorii poate să se înscrie chiar de acum la administrația ziarului UNIVERSUL strada Brezeanu No. 11.

1896 - Anunțul pentru inaugurarea velodromului

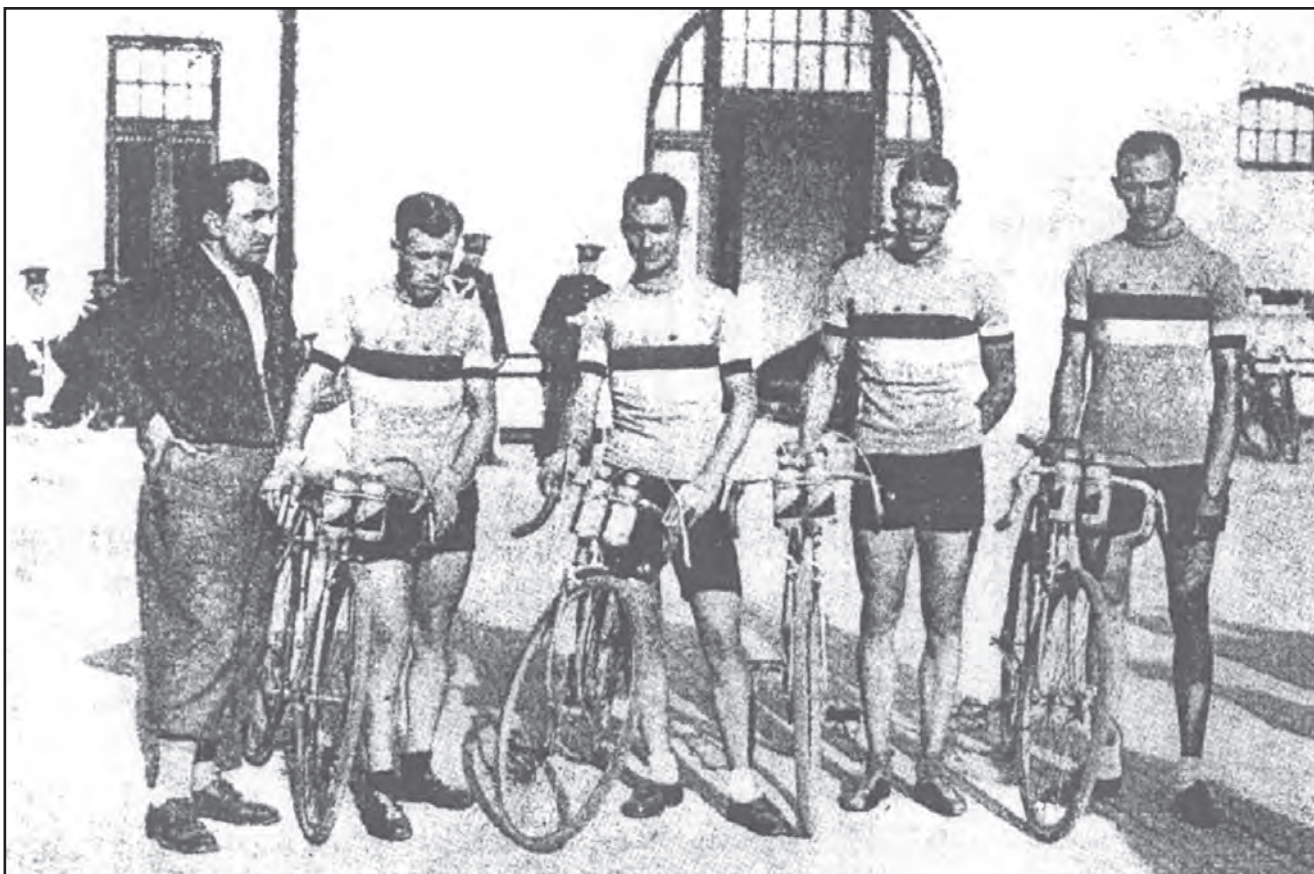
1896 - Alois Pucher

1910 - Sala Mario, primul câștigător al
circuitului Munteniei

1911 - N. Crihălmeanu și J. Walter urcând spre Câmpulung

*Echipa României pentru .Turul Franței. 1936. De la dreapta la stânga:
Virgil Mormocea, Constantin Tudose, George Hapciuc și Nicolae Ion Țapu*

Gabriel Moiceanu în fruntea grupului de fugari

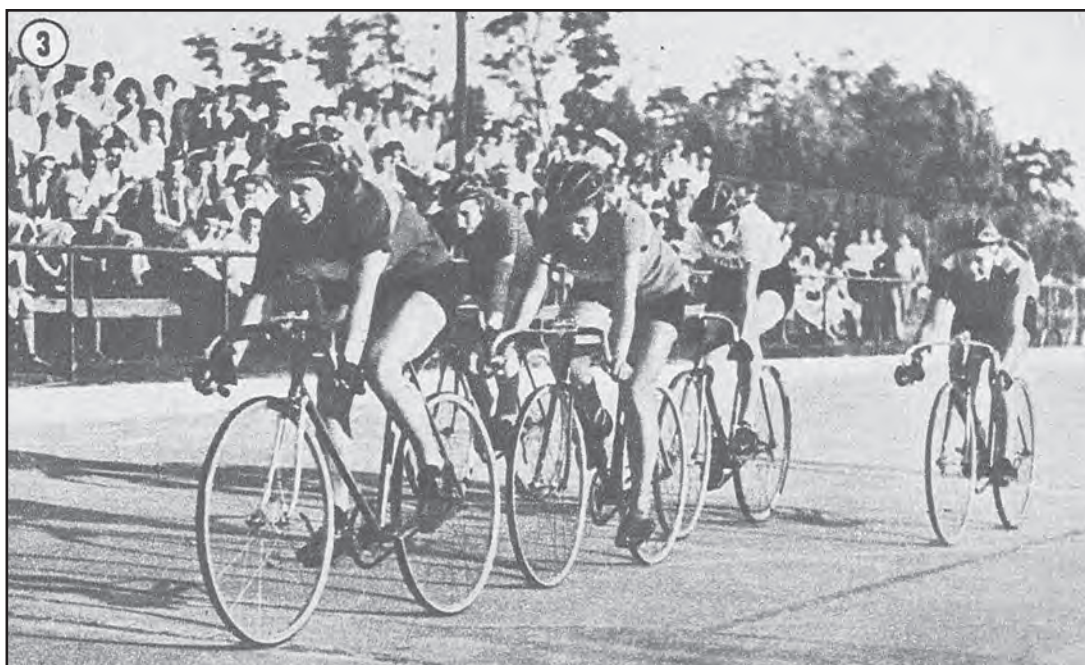
*Antrenorul emerit N. Voicu, împreună cu L. Zanoni și
G. Moiceanu, discutând situația creată după disputarea
unei noi etape*

Gabriel Moiceanu

*Unul dintre valoroșii cicliști ai țării noastre –
Constantin Dumitrescu, care și-a înscris în palmaresul
său și câștigarea Tururilor României, edițiile 1954
și 1955.*

1954 –
Concurs pe
velodrom,
conduce
Aurelia
Drăghici
(Dinamo).

*Turul
României,
ediția 1959,
câștigător
individual Ion
Cosma, echipe
Dinamo
București*

*Marin Niculescu, câștigătorul Turul României ediția 1951
și câștigător în etapa a II-a a primei ediții Cursa Păcii.*

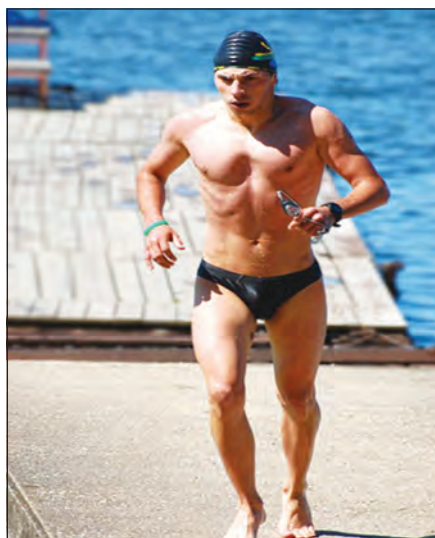
*Antrenorul emerit Mircea Mihăilescu dă elevilor săi
ultimele indicații înaintea unui concurs*

Antrenorul Mircea Mihăilescu, în mijlocul uneia din grupele de juniori pe care le pregătește pentru probele de velodrom

Tur Ciclist al Sibiului 2012

Baractaru Mihai – unul dintre reprezentantii triatlonului, disciplina sportiva care a facut parte din structurile organizatorice ale FR Ciclism

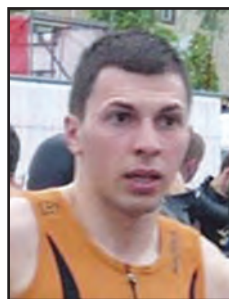
Au aparut tot mai multe inițiative pentru promovarea uneia dintre spectaculoasele probe ale ciclismului – montainebike. Unități sportive din Prahova, Argeș și din alte județe organizează astfel de acțiuni de promovare.

FIGURI REPREZENTATIVE

AMZA, OCTAVIAN (1926), n. în București. A practicat atletismul și ciclismul la Clubul «CCA», în perioada stagiului militar. Ca ciclist s-a consacrat concurând pentru Clubul «Flamura Roșie» din Capitală între 1950-1955 în Turul României, edițiile 1951 și 1953, în diferite concursuri în proba de șosea, velodrom și ciclocros. S-a remarcat îndeosebi prin activitatea sa de arbitru pe plan național și internațional. După absolvirea cursului oficial de arbitri, organizat de FR Ciclism în 1950, a fost prezent în această calitate în competițiile interne de șosea, velodrom și ciclocros. Pentru activitatea sa laborioasă, a fost selecționat de Uniunea Ciclistă Internațională în 1967, absolvind cursul organizat la Roma și primind calificativul «Grand Merit», obținând brevetul categoria A, pentru concursurile profesioniștilor și amatorilor. A fost numit de forul internațional ca președinte de juriu la CM din 1981, 1985 și 1988, la CE din 1974, în tururile naționale ale Elveției, Turciei, Bulgariei, Iugoslaviei, Austriei, Germaniei, Spaniei, Belgiei, Slovaciei, la CB din Bulgaria, Grecia, Turcia, Iugoslavia, România etc. Această activitate de arbitru internațional a durat până în 1991, când s-a pensionat. În paralel, a funcționat ca inspector medical antidoping în urma unui curs organizat de UCI la Geneva, pentru care, în baza unui regulament special, sunt selecționați arbitri reputați. În această ipostază a făcut parte din Comisia Antidoping a JO de la Moscova (1980), la CM din Japonia (1990), în tururile naționale profesioniste al Elveției, Italiei și Franței (1991, 1993 și 1995), în cupele mondiale de șosea și pistă din

Germania, Franța și Grecia. Pentru activitatea bogată și autoritatea sa profesională și morală, a primit Diploma de Cetățean de Onoare al orașului Utsonomya din Japonia, Diploma de Onoare a CNEFS, Ordinul «Merite Sportive» și distincția *Merite Sportive*.

ASLAN, CONSTANTIN – vezi **Federatia Română de Automobilism Sportiv**

BARACTARU,

MIHAI-ALIN (1989), n. în Brașov. Student anul III la Universitatea Transilvania, Facultatea de Educație Fizică și Sporturi Montane Brașov. Practică triatlonul (Ironman) cel mai epuizant sport din lume însemnând 3800m înot 180km, ciclism și 42,195 alergare, fără pauză între ele. A început să practice acest sport când va avea 16 ani inițiat și ajutat de antrenorul Marian Rus. La această vârstă a avut prima cursă, una de duatlon (alergare, ciclism, alergare), pe care a câștigat-o la categoria sa. În 2007 a făcut primul concurs de Ironman în Ungaria (Nagyatad) în timpul de 10h și 39 de minute. În 2008 a terminat concursul în 10h 09. Din 2008 și până astăzi deține recordul național pe această probă cu 9h și 30 de min (dar neomologat de către Federația Română). Palmaresul său este de la an la an mai bun, datorită și antrenamentului care durează între 3-6 ore: antrenamentul lui M.B. constă dintr-o alergare de

14-16 km zilnic, înot 2500-4000m, iar ciclismul poate să dureze și 6 ore, triatlonul fiind pentru el o pasiune imensă care îl va face să se autodepășească zilnic. Pentru anul 2012 M.B. are 3 obiective majore: două Half Ironman în Israel și Austria și un Ironman întreg în Eleveția (acesta din urmă este criteriu de calificare pentru CM din Hawaii – concursul unde ar vrea să ajungă). Cu toate că înotul este punctul său slab și ciclismul partea sa cea mai iubită, face totul cu atâta drag încât nu ar vrea să facă nimic altceva.

BĂLĂCEANU-STOLNICI, ION (1853-1934), n. în Viena, vlăstar al marelui logofăt Iancu Bălăceanu și al baroanei Maria Ștefania du Mont de Beaufort. Voluntar în Războiul de Independență (1877-1878). Pasionat biciclist. Încă din 1880 a început să străbată Europa pe bicicletă, parcurgând distanța București . Paris; tot pe bicicletă călătorește spre Gibraltar, apoi spre nord, trecând prin Belgia, Olanda, Anglia și Scoția. Anual, făcea câte o «croazieră» transeuropeană, cu două decenii înainte de prima călătorie cu bicicleta prin Europa (București-Paris) a lui Cantilli, atestată în 1900. Începând din 1923, I. B. S., la 70 de ani, în aceste călătorii parcurgea o parte din distanțe cu trenul, continuându-și drumul de sute de kilometri cu bicicleta. La vârsta de 80 de ani va renunța la bicicletă în favoarea drumeției. În intervalul 1900-1902 a făcut o astfel de călătorie combinată (vapor, tren și bicicletă) în SUA și în Mexic. O călătorie similară va efectua în 1908-1909 în Rusia, pe traseul St. Petersburg –Moscova-Tiflis-Groznâi -Vladivostok -Daghestan. Pentru temeralele lui călătorii cu bicicleta, I. B. S. poate fi considerat unul dintre primii bicicliști de «cursă lungă» din România.

BĂLĂNESCU, CIPRIAN (1985), n. în Făget, jud. Timiș. Studii liceale, iar din 2009 a urmat cursurile Facultății de Educație Fizică și Sport din Brașov. Unul dintre cei mai valoroși triatloniști având în vedere și tinerețea acestui sport în țara noastră. A practicat patinajul la secția CSM Brașov și ciclism și triatlon

la CS Olimpia. Practică acest sport de la 10 ani, sub îndrumarea antrenorului Ștefan Nagy. Chiar el își arată atașamentul față de triatlon și antrenor, afirmând că Nagy Ștefan l-a lansat spre sportul de mare performanță și cel care l-a ajutat să devină campion. Sport foarte solicitant, Ciprian Bălănescu, într-un an de pregătire, înoată cam 1500 km, rulează 15.000 km pe bicicletă și aleargă în jur de 6.000 km. Dintre performanțele realizate amintim: 2004 - campion național la triatlon la juniori; 2005-2007 și 2009 - campion național la triatlon la seniori; 2006-2010 – campion național la „duatlon” (alergare, bicicletă, alergare). Pe plan internațional a participat la concursuri de triatlon în: Olanda, Portugalia, Germania, Franța, Spania, Grecia, Turcia, Ungaria, Bulgaria, Serbia, Slovacia, Croația și Albania.

CATANĂ DĂNUȚ(1969) n. în Piatra Neamț. Jurist, absolvent al Facultății de Drept a Universității ”Petru Andrei”, din Iași. Multiplu campion național de ciclism. Descoperit și lansat spre marea performanță de antrenorul Nicolae Pienescu legitimându-l încă din 1981 la ”Voința” Piatra Neamț, unde se pregătește și participă la numeroase concursuri naționale. A fost descoperit cu prilejul unui ”concurs maraton” P. Neamț-Bacău în 1982. Se impune destul de repede prin rezultate de palmares: locul IV la CN de viteză pe velodrom, locul VI la urmărire individuală etc; vicecampion la ciclocros în 1984. La 16 ani devine dublu campion național de juniori (1985), semifond și contratimp individual. În 1987 câștigă Cupa Orașelor la juniori-marefond, individual șosea (823 km în 12 etape); obține titlul balcanic (Tg. Mureș) la contratimp pe echipe cu o medie orară de 45,8 km și la individual fond-șosea (110 km). Devine campion național și balcanic de juniori în 1988, an în care se transferă la Steaua și participă la un tur ciclist în RF Germană ocupând locul IV cu echipa. În anii următori câștigă Turul României și câteva etape din Cursa Păcii (ed. 1989). În același an participă la Turul Slovaciei, la Turul Oder (al Armatelor Prietene) cu sosire la Varșovia; este declarat cel mai bun ciclist român al anului și distins cu titlul de Maestru al Sportului. În 1993 se transferă la clubul ”Dinamo”, iar în 1995 participă la Turul

României. În 1997 se retrage din activitatea competițională (la 28 de ani) din motive de sănătate și devine antrenor.

CHICOMBAN, NICOLAE-NAE (1913-1984), n. în Brașov. A debutat la 19 ani, fiind legitimat la Clubul «Steagul Roșu» Brașov și apoi la «Flamura Roșie» București. În 1934, la prima ediție a Turului României, a ocupat locul al XV-lea. Peste 12 ani, în

1946, la ediția a IV-a a Turului României, făcând parte din echipa națională A, a fost «eroul» competiției, în care a purtat tricoul galben și a terminat pe podiumul de premiere, locul III. Campion național de fond în 1941, 1942 și 1943 și campion național de ciclism în 1945 și 1946. În 1951, a ocupat locul II în Turul României (a câștigat etapa a III-a) și a făcut parte, la cei 37 de ani, din lotul republican pentru «Cursa Păcii». Câștigă în 1945 și 1946, prima și a II-a ediție a Cupei «Victoriei», în 1947 ocupă locul V, în 1949 locul IV și în 1950 locul II. În 1949, component al echipei naționale, ocupă locul I în Turul Poloniei (pe echipe). A participat 20 de ani în activitatea competițională, între 1933 - 1953. A fost antrenor cu foarte bune rezultate, atât la echipa de club «Steagul Roșu», cât și la echipa națională. Foarte bun cățărător și, de asemenea, sprinter. A fost și un foarte bun arbitru de ciclism. Pe lângă ciclism care-i cucerise toata frunzașă, mai ales prin concursul din 1932 când se clasează pe locul 5 în *Traversarea Capitalei*, schiul și fotbalul face parte integrată din activitatea sa de performanță. De la vârsta de 12 ani, sare cu schiurile pe o trambulină din Schei. În 1931 în Piatra Mare obține locul întâi la un concurs de schi fond, pentru ca în 1940 să câștige proba de 18 km. În 1941 și 1942 realizează titlul de campion național la 18km fond și în simplu și la combinata nordică. Menține aceste titluri până în 1944. Dragostea pentru fotbal îl va aduce mereu pe stadion, unde îl aduce mereu pe stadion, unde îl cucerește atletismul în special alergările de cros. Participă la Crosul Național unde se clasează pe

locul 2 după Dinu Cristea. Datorită muncii continue unei activități multilaterale câștigă 21 de titluri de campion, 13 individuale (schi fond 18km, ciclocros 24 km, ciclism fond, 175km (combinata nordică) și 5 pe echipe (cros), și de 3 ori în stafeta la schi pe 4x10 km. Concomitent cu aceste activități se antrena la fotbal dirijat de antrenorul Remeny, la echipele Astra Brașov și CFR echipe din prima divizie.

CHICOMBAN, TRAIAN (1915-1991), n. în Scheii Brașovului, jud. Brașov. A debutat la 19 ani, purtând tricoul Clubului «Metalul» Brașov și apoi al Clubului «Tractorul» Brașov. A avut cea mai lungă participare la Turul României, de la ediția I din 1934 la 19 ani și până la ediția a IX-a în 1954, când avea 38 de ani. În 1946, la ediția a IV-a a Turului României, a făcut parte din echipa națională A. Tot în acest an a ocupat și locul II în Cupa «Victoriei», ediția a II-a, în care a câștigat 5 etape. În 1954, a ocupat cu echipa locul II în «Cursa Păcii» și locul IX în clasamentul general individual. În 1950 este campion național de fond. La 36 de ani, în 1951, a făcut parte din lotul republican pentru «Cursa Păcii», iar în 1952 a ocupat locul II în «Cursa Scânteii», ediția a VI-a și a câștigat ultima etapă la 37 de ani. A participat 21 de ani în activitatea competițională (1933-1954). A fost antrenor, cu bune rezultate la echipa de club și foarte bun arbitru și organizator de concursuri.

COSMA, ION (1938-1997), n. în Brașov. A început activitatea ciclistă în 1956, sub îndrumarea antrenorilor N. Chicomban și T. Chicomban, la Brașov. Din 1958 a trecut sub culorile Clubului «Dinamo» (antrenor emerit N. Voicu), unde a activat timp de 17 ani în cupele interne și 15 ani în cele internaționale. A câștigat 17 titluri de campion național la toate specialitățile (șosea și velodrom) și a deținut 4 recorduri naționale. În țară a obținut următoarele rezultate mai importante: 4 victorii în turul regiunii Brașov; 2 victorii în Cupa FR Ciclism, în 1961 și

1963; 2 victorii în Cupa UCECOM, în 1962 și 1963; victorios de 2 ori în Turul României, la ediția a XII-a în 1959 și la ediția a XIV-a în 1961, câștigând și 7 etape. Cele mai bune rezultate ale sale în arena internațională: locul III cu echipa în «Cursa Păcii», ediția a XIV-a în 1961, câștigând etapa Szczecin - Rostock, și de 2 ori pe locul II în alte etape; locul IV la CM din Franța în 1964, în proba de 100 km contratimp echipe, foarte aproape de podiul de premiere; locul V în proba individuală de fond la JO de la Roma (cel mai bun rezultat al ciclismului românesc din toate timpurile); locul VI cu echipa, în proba de 100 km contratimp pe echipe, tot la JO de la Roma din 1960. Este sportivul român cu cele mai bune clasări la JO. A participat în cei 15 ani de activitate internațională, sub culorile echipei naționale sau ale Clubului «Dinamo», la toate marile turnee cicliste europene, la JO și CM. A avut peste 50 de victorii individuale în cele mai mari concursuri cicliste. Maestru al Sportului.

DUMITRESCU, CONSTANTIN (1934), n. în Ploiești. S-a inițiat în practicarea ciclismului în 1952 la Ploiești, antrenori fiind Sima Zosim și Ion Dolete. Apoi, a trecut la Combinatul Poligrafic București «Progresul», avându-l ca antrenor pe C. Simionescu și, datorită

marelui său talent, dublat de calități fizice de excepție, urcă rapid treptele măiestriei sportive, ajungând ca în al treilea an de carieră să câștige turul ciclist al României, ediția a VIII-a din 1954, performanță pe care o va repeta și în următoarele 2 ediții (a IX-a și a X-a, în 1955 și 1956). Cele 3 victorii consecutive în tur (similare cu cele ale lui Louison Bobet în Turul Franței), au făcut ca în presa sportivă a vremii să fie denumit «Bobet du Roumanie». În cele 8 ediții a cucerit și 12 victorii de etapă, ocupând locul III într-un inedit clasament, după M. Niculescu cu 14 victorii și după G. Moiceanu cu 13. A mai câștigat în țară: de 2 ori «Cursa Victoriei» și 6 victorii de etapă; de 3 ori «Cursa Munților» și 11 victorii de etapă; de 2 ori «Cursa Scânteii» și 2 victorii de

etapă; Cupa «CFR Ciclism» și 2 victorii de etapă. Ciclist complet (șosea, velodrom, ciclocros), a cucerit 43 de titluri de campion național. Palmaresul său internațional are numeroase performanțe de răsunet, printre care: locul II în clasamentul general individual, după polonezul Stanislav Krolak, în ediția a IX-a în «Cursa Păcii» din 1956, câștigător de etapă și de 3 ori pe locurile II și III; locul II cu echipa în «Cursa Păcii» în 1964; locul II în proba de 1 km start de pe loc, la JMU, Budapesta, 1954 (antrenor M. Mihăilescu); în Turul Europei, ediția 1956, victorios în ultima etapă, cu sosirea la Namur (Belgia), unde a învins - chiar în orașul său natal - pe câștigătorul turului, marele și regretatul ciclist profesionist Roger Rivière; locul II în clasamentul general al Turului Angliei, ediția 1963. În total a avut peste 75 de victorii individuale în cele mai mari concursuri cicliste. A deținut și 7 recorduri naționale. După 16 ani de concursuri, a părăsit țara în 1968 și a mai concurat încă 5 ani în stăinătate (Italia și Franța), la categoriile independenți și profesioniști, totalizând 21 de ani de carieră sportivă. Maestru Emerit al Sportului (1997).

GOCIMAN, IULIAN (1916), n. în București. Tehnician optician. A practicat inițial înotul, boxul, rugbyul și ciclismul. Ultimul l-a consacrat ca sportiv de performanță. În 1932, anul său de debut, s-a clasat pe locul I la campionatul regional de cat. I, apoi devine campion național de viteză pe velodrom în 1937, când participă și la Turul României, evidențiindu-se prin sprinturile sale. În 1948, a făcut parte din echipa națională care a participat la JB și ale Europei centrale de la Budapesta, clasându-se pe locul al II-lea în probele de pistă. A fost campion național de ciclocros în edițiile 1949, 1952, 1953 și 1954. Din 1949 până în 1976, a activat ca antrenor la Clubul «Steaua», de unde s-a pensionat. Cicliștii de valoare pe care i-a format: I. Ioniță, clasat pe locul VI la JO de la Helsinki în 1952, în proba de 1 km cu start de pe loc; V. Oprea, Gh. Navrea, C. Voicu, V. Ion, frații Negoescu, V. Burlacu, care au cucerit multiple titluri și au stabilit recorduri naționale. S-a impus prin marele său potențial de concurs și prin robustețea lui fizică. A fost distins cu ordine și medalii.

IENEC, EMIL – vezi PERSONALITĂȚI

IONIȚĂ, IOAN (1928), n. în Constanța. A început să practice ciclismul în 1946 la AS «Dezrobirea» Constanța. În 1948, vine la București la «CCA», unde a avut ca antrenor pe renumitul ciclist Ervant Norhadian. În 1950, cucerește primul său titlu de campion național în proba de semifond pe circuit - șosea și are rezultate deosebite pe velodrom în probele de viteză, urmărire pe echipe și la 1 km start de pe loc, care va fi marea specialitate a carierei sale cicliste. În total a cucerit 30 de titluri de campion național, din care 27 pe velodrom, stabilind un adevărat record în proba de 1 km start de pe loc, cu 11 titluri și numeroase recorduri naționale. A câștigat etape și la șosea, în «Cursa Scânteii» și în «Cursa Victoriei», unde a ocupat locul II în clasamentul general individual în 1951. Activitatea internațională a început-o participând pe velodromurile de la Moscova și Tula, la concursuri premergătoare JO de la Helsinki (1952), unde a ocupat locul VI în proba sa favorită - 1 km start de pe loc, cea mai bună performanță olimpică a ciclismului românesc de velodrom, care i-a adus titlul de Maestru al sportului, fiind primul ciclist român care a primit această distincție, precum și «Medalia Muncii» și Diploma de onoare a CCFS. Antrenor a fost Dede Negoescu. A mai participat la JO de la Roma din 1960, la aceeași probă (locul XII) și la CM de la Leipzig, unde a ocupat locul VIII. De asemenea, a concurat în mai multe țări din Europa, la concursuri pe velodrom, printre care: Cehoslovacia, Bulgaria, Ungaria și URSS, ocupând locuri fruntașe în proba de 1 km start de pe loc și în proba de viteză. Ultimul titlu de campion național l-a cucerit în 1961, tot la 1 km start de pe loc, pentru Clubul «Voința» (antrenor Alexandru Someșan). S-a retras din activitatea competițională în 1962, după 16 ani de concursuri, în marea lor majoritate pe velodrom, dar a participat cu echipa națională și la cea de-a VI-a ediție a «Cursei Păcii» (1953), cea mai mare competiție a ciclismului amator pe șosea din Europa, pentru acele vremuri.

LĂUTARU, GHEORGHE

(1960), n. în București. Se inițiază în tainele ciclismului în 1975 la CSS nr. 1, sub îndrumarea antrenorului C. Baci, evidențiindu-se, în special, în probele de velodrom, care au constituit specialitatea carierei sale sportive. În 1975, câștigă și primele sale titluri de campion național de juniori la șosea și velodrom. În 1978, obține alte 4 titluri de campion și face parte din echipa națională de juniori care ocupă locul II la Balcaniada din Turcia, în proba de contratimp pe echipe. În 1977 și 1978, câștigă edițiile XXI și XXII ale criteriului juniorilor. În 1979 câștigă și primul său titlu de campion național la seniori (velodrom), iar în 1980 câștigă alte 2 titluri pe șosea și 2 pe velodrom pentru Clubul «Dinamo». Debutează în 1981 în «Cursa Păcii» (unde va mai concura și în 1985), participă în Turul Bulgariei și câștigă și Cupa FR Ciclism. În 1983, participând la Turul Turciei, ocupă locul I cu echipa și este prezent și la Balcaniada din Insula Rhodos. Tot în acest an, obține și cel mai mare rezultat al carierei sale sportive - locul II și medalia de argint la JMU de la Edmonton (Canada), în proba de adițiune de puncte pe velodrom Cursa pe Puncte, obținând și titlul de Maestru Internațional al Sportului (1997). A mai participat de 3 ori la Turul Turciei, de 3 ori în Turul Niedersachsen (Germania), Turul Rheinland, Turul Regiunilor (Italia), Cupa «Hessen». Este campion balcanic în probele de velodrom de la Konya (Turcia). În cele 4 participări în Turul României, a câștigat 2 etape. În 1984 a câștigat și ediția a XXVIII-a a concursului ciclist internațional Cupa «Voința». Se retrage din activitatea competițională în 1990. În cei 15 ani de concursuri, atât pe velodrom, cât și pe șosea, a obținut 40 de titluri de campion național. În 1980 obține titlul de Maestru al sportului, iar după 1990 a primit și titlul de Maestru emerit al sportului.

MARINESCU, CORNELIU (1885 – 1974) n. în București. După studiile liceale terminate la Colegiul *Sfântul Sava*, s-a dedicat ciclismului,

participând la diferite competiții în Capitală și în țară. În anul 1903 a plecat la Paris, unde a participat la mai multe curse de calificare pentru Turul Franței. După multe insistențe, a primit din partea Prefecturii Poliției din Paris autorizația de a exercita în Franța profesiunea de alergător în cursele ciclistice. După ce a refuzat propunerea de a se stabili în Franța, a revenit în țară, participând la întrecerile de ciclism ale vremii, în probe de viteză, semifond și fond, obținând mai multe titluri de Campion Național. În anii 1910 și 1914 s-a întrecut cu Ivan Zancoff, campionul Bulgariei. Întrecerea s-a desfășurat în proba de "iuteală", pe distanța de un kilometru, cuprinsă între Rondul II al Șoselei Kiseleff și Hipodromul de la Băneasa. Câștigătorul primea un premiu în valoare de 1000 de lei. Funcționar la Ministerul de Finanțe, Corneliu Marinescu și-a găsit timp pe lângă ciclism și pentru a doua sa mare pasiune, aviația. Între anii 1906 – 1911 a proiectat două aeroplane *Lăcustă*, pe care le-a diferențiat față de celelalte aparate de zbor existente, considerându-le de fapt, ca motodeltaplane. Între anii 1930 – 1946 a desfășurat în cadrul FR de Ciclism o activitate foarte bogată participând la organizarea tururilor României și la alte mari competiții de semifond și viteză pe velodrom. Este, pe rând, președintele Comisiunii tehnico-sportive (1937-1939), a Comisiunii regulamentelor 1937-1939 și a Comisiunii sportive (1939-1940) din FR de Ciclism.

MIHĂESCU, MARIA (1885-1968) n. în Filipeștii de Pădure, jud. Prahova. O dată cu venirea în capitală a reușit prin frumusețea ei să atragă atenția unor personalități din țară și străinătate, regele Manuel al II-lea al Portugaliei fiind unul dintre admiratorii săi. În atenția

societății bucureștene, a opiniei publice s-a impus și prin plimbările ce le făcea cu bicicleta pe Calea Victoriei spre Șosea pornind de la locuința sa din Piața Amzei, pe care se pare că o primise ca o favoare de la Regele Ferdinand ("Dicționarul Personalităților feminine din România, Edit.

Meronia, 2009). Poezia plimbărilor la Șosea i-a fost întărită și de iubirea pe care i-a purtat-o doctorului Nicolae Minovici, care își ridicase în zonă frumoasa "vilă cu clopoței". Aparițiile ei pe bicicletă în ținută șic, referirile din presă pe nedrept malițioase, i-au atras supranumele de "Mița Biciclista" deși ciclismul pătrunsese suficient de puternic în viața sportivă bucureșteană având în vedere asociațiile și cluburile de profil, velodromurile și competițiile ce se organizau. Atitudinea MM deși personalitate controversată a fost considerată pe nedrept excentrică, ea fiind mai degrabă una de avangardă manifestată dincolo de restricții și prejudecăți încadrându-se eforturilor generale depuse pentru emanciparea femeilor și stimularea activităților sportive. Pasiunea ei pentru ciclism, se înscria pe linia urmată și de alte femei remarcabile, în diferite ramuri sportive precum "amazoanele" Elena Olmazu și Annie Zăinescu care pe hipodromul Băneasa câștigă încă din 1912 "Premiul Doamnelor", membrele fondatoare ACRR care după cum se exprima un mucalit în "Revista Automobilă" trecuseră de la volanul rochiei impunând rochia la volan! Altele se simțiseră atrase de mirajul zborului sau al sporturilor de iarnă. M.M. nu și-a surprins admiratorii și opinia publică doar în București ci și în Sinaia unde își făcea sejururile în vila pe care a avut-o pe strada Aosta având posibilitatea efectuării unor incursiuni montane și practicarea sporturilor de iarnă.

MIHĂILESCU, MIRCEA (1922), n. în jud. Bistrița - Năsăud. Intră în aria sportului ca gazetar sportiv, colaborator la «Gazeta sporturilor» la rubrica ciclism, având ca meșter pe redactorul Emil Iencec, mare iubitor și practicant al sportului cu pedale. În 1942, a câștigat pe

velodromul «Vasile Canarache» Campionatul gazetarilor, cu un timp egal cu cel al seniorilor consacrați. După acest concurs, sub îndrumarea lui E. Iencec, a început activitatea ciclistă organizată la clubul sindicalist «Dumitru Leonida», apoi la «Velo Club Român», la «Metropola - Gaz și Electricitate». În 1949, se transferă la secția de ciclism a nou

înființatului Club «Dinamo», cucerind ultimul său titlu de campion național, din cele 5, de-a lungul anilor pe velodrom (4 în proba de viteză . marea sa specialitate), fiind și primul din impresionanta serie de campioni ai Clubului «Dinamo». Anul imediat următor a însemnat retragerea sa din activitatea competițională, în urma unui accident. De menționat și participarea în probele de șosea, fiind și campion al Capitalei în proba de fond. După o scurtă carieră de asistent farmacist, se reîntoarce la vechea sa dragoste - ciclismul, ca antrenor la Clubul «Dinamo», unde a obținut, în peste 30 de ani, mari succese cu elevii și elevele sale, care au avut rezultate de valoare mondială. A cucerit ca antrenor 184 de titluri de campion național la velodrom, dintre care 33 în probele de viteză. Rezultatele mari obținute ca antrenor și în arena internațională între 1953-1985 au fost: 3 locuri II la Festivalul Tineretului și Studenților - București (1953); locul III la 1 km start de pe loc la JMU Budapesta (1954); locul II la fete la Festivalul Tineretului și Studenților - Moscova (1957); locul II individual și pe echipe în Turul Serbiei (1966), cu echipa națională de juniori, unde au participat cele mai puternice echipe de seniori din Franța, Italia, Polonia, Iugoslavia, Cehoslovacia, și locul I pe națiuni la Balcaniada de pistă - Turcia, în 1985. Organizatoric, a înființat grupa de pistă, grupa de fete și grupa de juniori la CS «Dinamo», grupa de pistă la Clubul «Flacăra Roșie» (actualmente «Olimpia») și sediul de ciclism de la CSS nr. 1. În cei 55 de ani de activitate sportivă, a primit numeroase medalii și distincții. Este arbitru de ciclism categoria I din 1951, a activat voluntar ca președinte al Colegiului de Antrenori al FR Ciclism și ca vicepreședinte al Comisiei de Ciclism a municipiului București. Antrenor Emerit.

MOICEANU, GABRIEL (1934), n. în Câmpulung Muscel. Debutează în 1952, în concursuri locale în orașul natal, sub îndrumarea antrenorului voluntar Sergiu Chirilovici. În 1953, vine în Capitală și este legitimat la «Progresul Casa Scânteii» (antrenor C. Simionescu), participând la câteva curse de calificare.

La startul în «Cursa Victoriei», iar în septembrie participă pentru prima oară la Turul României, terminând la jumătatea clasamentului. În Turul României va participa de 10 ori până în 1967, câștigând ediția a XI-a în 1958 și 13 victorii de etapă în total, la numai o victorie de recordmanul M. Niculescu. În 1954, câștigă și primul său titlu de campion național de fond (200 km) și este selecționat în lotul republican, pentru a participa la Budapesta cu prilejul JMU de vară, (antrenor M. Mihăilescu). În CN, a cucerit 20 de titluri (din care 4 de fond). În 1955 este prezent din nou în echipa națională, în Turul Egiptului. A fost nelipsit timp de 15 ani dintre «tricolori», purtând tricoul de căpitan al acestora la multe succese internaționale, printre care: locul I în 3 etape în «Cursa Păcii» și de 8 ori pe podiumul de premiere; locul II în 1962 și 1963 în Franța, la Marele Premiu al ziarului l.Humanité; locul II în clasamentul general al Turului Marocului, ediția a VI-a (1968), după ce purtase tricoul galben și locul I cu echipa; locul II cu echipa, în ediția a XVII-a din 1964 în «Cursa Păcii» (împreună cu C. Dumitrescu, I. Ardeleanu, I. Stoica, W. Ziegler și L. Zanoni); a purtat «tricoul galben» 5 etape în Turul Iugoslaviei, în 1958; locul VI cu echipa (I. Cosma, A. Șelaru și L. Zanoni) din 32 de formații, la proba de 100 km contratimp echipe la JO de la Roma, din 1960; a participat în 1956 la singura ediție a Turului Europei; a câștigat 2 etape (4 și 8) în Turul Egiptului, ediția 1959. Toate aceste succese au fost obținute ca membru al echipei de ciclism a Clubului «Dinamo». Retragera sa din activitatea competițională a avut loc la 35 de ani, în 1969, după participarea la Turul Franței pentru amatori (Tour de l' Avenir). Maestru Emerit al Sportului (1973).

MORMOCEA, VIRGIL (1909-1998), n. în Brăila. A debutat în ciclism în iulie 1926, în dificila cursă Circuitul Diamant: București - Târgoviște - București (180 km), ocupând locul II și lăsând în urmă fondești consacrați ca: A. Frize, L. Pavelescu, E. Conrad, P. Dallacort și alții. Tot

în 1926, în luna august, și-a făcut debutul și în probele de velodrom, în cadrul primelor CN, câștigând titlul la proba denumită «Recordul orei», unde, «cocorul din Brăila» a acoperit 32,384 km. A mai participat și la probele de viteză și semifond. Toate aceste rezultate le-a obținut sub culorile Clubului ciclist Brăila, înființat în 1924. A participat și la tradiționalul trofeu Cupa «Macri» - eroul de la Mărășești, pe care a câștigat-o în 1932 și 1939. În 1938 a câștigat ediția a II-a a Circuitului Diamant, iar în 1936 a participat împreună cu C. Tudose, N. I. Țapu și G. Hapciuc, în premieră pentru ciclismul românesc, la ediția a XXXIII-a a turului Franței, pentru cicliștii profesioniști. Tot în 1936 a câștigat și titlul de campion de fond pe ruta București- Breaza-București (200 km), iar în 1937 a participat la turul Ungariei. A fost prezent și la ediția inaugurală a turului României din 1934, fiind căpitanul echipei naționale. În ediția a II-a din 1935, a câștigat etapa a VIII-a Toplița . Bacău, învingând la sprint pe C. Tudose și un pluton de 20 de alergători, purtând tricoul galben în etapa a IX-a spre Buzău (180 km), unde, în apropiere de Mărășești, o busculadă l-a obligat să abandoneze. Cu tenacitatea sa cunoscută, a luat startul și în ediția a III-a a Turului României din 1936, dar etapa a IV-a cu sosire la Vatra Dornei, cu foarte multă ploaie și nenumărate pene de cauciuc, l-a obligat din nou să abandoneze. În 1937, în lipsa Turului, a concurat în clasica cursă de 3 etape Vadul Crișului . București, cu sosiri la Alba Iulia (200 km), Brașov (232 km) și București (172 km), terminând în primii 10. În același an, a câștigat cursa București Buzău - Brăila (230 km), învingând la sprint pe velodromul de pământ din Brăila pe N. I. Țapu. A luat parte la finele sezonului la Turul Poloniei (9 etape). În 1938, a fost învins în CN de fond de N. I. Țapu. În 1940, component al echipei naționale la Balcaniada de la București, unde a ocupat locul VII în proba de semifond (100 de ture) și locul VI în cursa americană (60 ture), făcând cuplu cu N. I. Țapu (antrenor prof. N. Oțleanu). După acest concurs, s-a retras din activitatea competițională, după 14 ani de concursuri. După cel de-al doilea război mondial, a activat ca antrenor la Clubul «Viitorul» Brăila, «Voința» Brăila, «Tânărul

Metalurgist» Brăila, pregătind mulți cicliști de valoare.

NECHITA, ANDREI (1988) n. în Bârlad. Mecanic auto, practicant al ciclismului. Stabilat în Italia, cu părinții, la vârsta de 14 ani, în Italia (Treviso). Pasiunea pentru ciclism a moștenit-o de la tatăl său care a participat la Turul României la amatori. Nu a renunțat la competițiile de ciclism din România și în 2009 a devenit campion național la under 23. A repetat performanța și în 2010, reușind cel mai bun timp în proba de fond din cadrul naționalelor de la Izvorul Mureșului. În 2011 a participat pentru prima oară în Turul României, preluând tricoul galben după etapa a treia Brăila-Vaslui. A păstrat tricoul galben până la București terminând primul în ierarhia generală cu timpul de 31:07:23. În 2010 a concurat pentru echipa Ort Reale Mutua și a participat la mai multe curse în Italia reușind să obțină locul 3 în Coppa della Pace și locul 4 în Trofeul Alcide Degasper. În anul 2009, a fost cel mai bine clasat rutier român în ierarhia Uniunii Cicliste Internaționale, locul 220 cu 68 de puncte. A continuat să concureze pentru echipa italiană Trevigiani. În anii 2008 și 2009 s-a remarcat la CM și CE, câștigând un loc 8 la tineret.

NEGOESCU, GHEORGHE (1913-1997), n. în București. Specialist în construcții de poduri și șosele. Inițierea în sportul pedalelor a făcut-o la Societatea «Aquila» la 16 ani (1929), continuând să concureze pentru «Velo- Club» începând cu 1931. Ultimul club la care a fost legitimat a fost AS «Locomotiva PTT», unde a activat și ca antrenor până la vârsta pensionării (1975). Pentru performanțele sale, a făcut parte din reprezentativa țării în intervalul 1934 -1950, cu care a concurat la JB de la Sofia (1947) și de la Budapesta (1948), în turul Poloniei și în primele trei ediții ale Turului ciclist al României (1934, 1935 și 1936), clasându-se printre primii zece în clasamentul general. A fost component al echipei naționale în «Cursa Păcii». A cucerit titlul

de campion național al probei de ciclocros (1949) și «Cursa Scânteii» (1950). Fiii săi - Gheorghe și Florian, au fost campioni naționali în probele de velodrom, apărând culorile Clubului «Steaua». După pensionare, a continuat să activeze ca antrenor la ȘS nr. 2 din București, elevii săi fiind de mai multe ori campioni naționali în probele de juniori. A fost un mare animator al ciclismului, în cele peste patru decenii dedicate sportului cu pedale din România.

NICULESCU, MARIN (1923), n. în București. Își face debutul competițional la 15 ani, în 1938, în cursa București - Giurgiu - București, fiind cooptat ulterior în secția de ciclism «Viforul Dacia» (sponsori C. Nițescu și frații Nicolau). În 1940, ia parte la finala probei de viteză pe

velodromul de la Belu, împreună cu C. Tudose. Primul său titlu de campion național îl va obține în 1941, după care vor urma alte 26 de titluri, culminând cu anul 1948, în care va câștiga toate titlurile de campion (ciclocros, șosea și velodrom), în total 5, egalând performanța obținută de un alt mare campion ciclist, C. Tudose. Participă la primul său tur al României în 1946 (locul XIII), va mai participa încă de 5 ori până în 1954 - învigator în ediția a VI-a din 1951. A purtat «tricoul galben» de 10 ori și a câștigat 14 etape, deținând recordul competițional. În 1948, a câștigat cursa de fond la Jocurile Balcanice și ale Europei Centrale (JBEC) - 180 km, cu un avans de 17', performanță neegalată până în prezent. A câștigat etape și a purtat tricoul galben în Turul Poloniei din 1949, ocupând în final locul II în clasamentul general și locul I cu echipa. În 1949, după aceste succese, a primit împreună cu multipla campioană mondială la tenis de masă, Angelica Rozeanu, «Premiul Național pentru Sport», cea mai mare distincție sportivă acordată în țara noastră, până atunci, unor performeri. A fost câștigător de etapă și în «Cursa Păcii» și de 6 ori pe podium de premiere. În 1950, într-un concurs internațional de velodrom cu echipa Uniunii Sovietice, a realizat împreună cu I. Ioniță, E. Norhadian, I. Gociman și

T. Stănescu 2'31"10 pe 2 km în Cursa italiană în 5, cu o medie de 47,828 km/h, antrenorul sovietic caracterizându-l ca «alergător universal de mare clasă internațională». A fost cel mai bun sprinter pe linia de sosire (folosind procedeul tehnic de mare dificultate «aruncarea bicicletei») al ciclismului românesc din toate timpurile. A concurat 17 ani, între 1938-1954, fiind unul dintre cei mai populari sportivi ai țării noastre, sub culorile Clubului «Viforul Dacia», «Acvila Maraton» și «Flamura Roșie». A activat ca antrenor la «Victoria» («Flacăra Roșie»), transformată ulterior în «Olimpia» și apoi director sportiv la clubul ciclist «Bilal», până în 1995. Maestru Emerit al Sportului (1972).

NOVAK, CAROL-EDUARD – vezi Comitetul Național Paralimpic

OȚLEANU, NICOLAE - vezi Personalități

PIENESCU, NECULAI (1949) n. în comuna Brusturi – Drăgănești, Jud. Neamț. Antrenor de ciclism la CS Ceahlăul. Practică ciclismul din 1968, fiind descoperit de Gh. Turinelli. Concurează pentru Portul-Constanța (1973-1975) și Voința-Cluj (1975-1978)

participând la diferite competiții. În 1978 este instructor sportiv la clubul «Voința» P. Neamț; în 1984 devine antrenor absolvind cursurile Școlii de antrenori de pe lângă IEFS, la aceeași asociație. Conduce apoi «Veloclubul» P. Neamț. Are marele merit că a descoperit și lansat spre marea performanță numeroși cicliști: Dănuț Catană, câștigător al Turului României în 1989, 8 titluri de campion național și două titluri de campion balcanic, participant la Cursa Păcii, Turul Italiei, Poloniei, Turciei; Paul Grigoric, de 9 ori CN la șosea și velodrom, participant în turul Atenei cu echipa României în 1991; Ionuț Prepelită, Dan Corlade, Ovidiu Mocanu, Focă Costel și alții. Distins în 1987 cu Diploma CNEFS pentru merite deosebite în dezvoltarea ciclismului românesc.

ROMAȘCANU, MIRCEA (1953), n. în Otopeni, jud. Ilfov. Practicant al ciclismului din 1968, obținând primele performanțe în 1970, la Clubul «Dinamo» – avându-l antrenor, la velodrom, antrenorul emerit Mircea Mihăilescu, la categoria juniori, iar din 1972 a trecut la

probele de șosea, sub îndrumarea antrenorului emerit Nicolae Voicu. Primul său titlu de campion național la juniori a fost cel de fond (1972) la Cluj-Napoca și apoi cel de ciclocros de la Poiana Brașov, în toamna aceluiași an. Campion național la seniori în 1973 cu echipa «Dinamo», în proba de 100 km contratimp. Prima sa victorie în cursele pe etape - în Cupa «Cibo», ediția a XII-a din 1973, an când a obținut și locul I în clasamentul celor mai buni 10 cicliști români ai anului. În lunga sa carieră sportivă, care a durat aproape 20 de ani, a cucerit 45 de titluri de campion național (cele mai multe până în prezent în ciclismul românesc) la toate specialitățile, din care 25 în probele de șosea rezervate seniorilor. Are cca 250 de victorii în diferite etape și concursuri, 10 participări la «Cursa Păcii» și un merituos loc II în clasamentul general individual în 1978, ediția XXXI, câștigând în total 6 etape (din care 2 în 1983), urcă de mai multe ori pe podiumul de premiere (locurile II și III) și de 4 ori locul I, cu echipa. O etapă câștigată în Turul Elveției (Premiul Wilhelm Tell . amatori) în 1975, cea de contratimp individual, în care a întrecut pe toți specialiștii genului din Europa, numită pe bună dreptate în ciclism «proba adevărului». Deține un titlu de campion balcanic în proba de fond cucerit în Grecia, Insula Rhodos; a cucerit Turul Turciei, ediția a XIX-a din 1983. A câștigat următoarele curse din țară: de 3 ori Turul României (1974, 1983 și 1985), câștigând și 10 etape; de 4 ori Cupa «Voinței»; de 2 ori Cupa «Munților» și Cupa «Cibo»; o victorie în Cursa «Victoriei», Cursa «Olimpia», Turul Dobrogei etc. Este clasat de 8 ori pe locul I în clasamentul primilor 10 cicliști ai anului, dintre care 5 ani consecutivi (1980-1984). S-a retras din activitatea competițională în 1987. Maestru Emerit al Sportului.

SELEJAN VASILE (1948), n. în Cluj. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS. Antrenor de ciclism. A început să practice ciclismul ca junior în 1965 la CSM Cluj, avându-l ca antrenor pe Vasile Chiș, din 1967 la Clubul «Dinamo» București, antrenor Nicolae

Voicu. A fost component al echipei naționale din 1967 până în 1975, încheind activitatea de performanță cu titlul de campion național de ciclocros. Multiplu campion național de fond, semifond și ciclocros, participant la șase ediții ale «Cursei Păcii». Locul II în 1973 și locul III în Turul României. Câștigător a cinci etape în aceeași competiție. Cățăărător redutabil, câștigând de opt ori în diferite tururi titlul de cel mai bun cățăărător. Locul I în Cupa «Dinamo», Cupa «Steaua», Cupa «Cibo», Cupa «Olimpia». Locul I cu echipa națională în Turul României (de trei ori), în Turul Greciei din 1968, în Turul Turciei, în Turul Macedoniei, unde a câștigat patru din cele șapte etape. A câștigat patru etape în Turul Turciei. A ocupat locul VI în Turul Algeriei, în 1971, la care au participat 22 de țări. Antrenor al Lotului Național de Juniori, cu care a câștigat primul titlu de campion balcanic. La seniori, a condus echipa națională în Turul Turciei, în 1983, care a fost câștigat de Mircea Romașcanu și de echipa României. A ocupat locul III cu Mircea Romașcanu în «Cursa Păcii» din 1978 și locul III cu echipa națională în Turul Bulgariei din 1982. Din 1996 este secretar general al FR Ciclism. Maestru al Sportului. Decorat cu Medalia Națională «Pentru Merit» clasa a III-a (2000).

SIPOS, ZOLTAN (1991) n. în Târgu Mureș. Elev al Liceului Sportiv «Szász Adalbert» din Tg. Mureș. A început să practice ciclismul de la 12 ani, îndemnat de către tatăl său. Multiplu campion național și câștigător a numeroase competiții interne, este considerat cea mai mare

speranță a ciclismului românesc. Junior fiind, este cel mai rapid rutier din țară și la nivelul seniorilor, fiind un veritabil specialist al contratimpului, pregătindu-se special pentru probele de contratimp. A început ciclismul prin mountainbike apoi a trecut la ciclismul de șosea. Se antrenează între 2 și 5 ore mare parte din pregătire făcându-se pe șosea dar și în sala de forță punând accent pe dezvoltarea rezistenței și a forței. Antrenorul Radu Selejan l-a sprijinit și ajutat mult în succesele realizate. A activat la cluburile "CS Mureșul"(2004-2007) și din 2008 la clubul "Mazicon" București. Are un palmares deosebit de bogat: în 2007 câștigă Cupa FRC și devine campion național la mountainbike; locul II și III la contratimp în CN de șosea și în proba de fond la CN de șosea; locul III la CN de ciclocros; locul X în proba de fond în Camp. Balcanice. În 2008 câștigă cupa FRC; campion național la contratimp și fond juniori; locul II în CN de ciclocros; învingător în Turul Dobrogei; ocupă locul IV la contratimp în CB (Macedonia) și în Criteriul Cupa Președintelui (Moldova). În 2009 câștigă Cupa FRC; câștigă CN la contratimp la U23, la contratimp juniori mari și la fond juniori mari; campion balcanic la contratimp (Turcia): învingător în Criteriul juniorilor: câștigă Turul Dobrogei. Își dorește să ajungă medic și să fie cel mai bun ciclist.

STĂNEL, GHEORGHE - vezi PERSONALITĂȚI

TEODOR, VASILE (1947), n. în Ploiești. A început să practice ciclismul ca junior în anul 1964 la «Petrolul» Ploiești, avându-l ca antrenor pe Zosim Sima. În 1965, tot ca junior, obține categoria I în cursele de seniori. În 1968, dobândește primul său titlu de campion național la

Clubul "Dinamo", în proba de 100 km, titlu pe care îl va cuceri 12 ani consecutiv, până în 1979 și 7 titluri în proba de urmărire pe echipe - velodrom, în total 19 titluri în probele cu echipa, din cele 33 câștigate în cariera sa sportivă care a durat 17 ani. A cucerit de 7 ori titlul de cel mai bun ciclist al țării

în anii respectivi, din care 5 ani consecutiv (1970-1974). Dintre rutierii care ne-au reprezentat în marile confruntări internaționale, «presa» cea mai bună a avut-o V. T. Acest ciclist tenace, cu un sprint de temut, a participat la 9 ediții ale tradiționalului concurs ciclist, «Cursa Păcii», câștigând în 1977 etapa Neuhrendarhung Berlin, și la CB de fond în 1978 la Izmir-Turcia. Timp de 14 ani a luptat de peste 200 de ori pentru onoarea tricoului de «tricolor», participând între 1967-1980 la majoritatea concursurilor de amatori disputate în Europa, ocupând în 1977 un merituos loc II în Turul Mediteranean. În țară, sub culorile Clubului «Dinamo», a câștigat în acești ani toate cursele tradiționale, «clasice», printre care: de 4 ori Cupa «Victoriei» și Cupa «Voința»; de 3 ori Cursa «Munților»; de 2 ori Cupa FR Ciclism. În Turul României, a participat de 6 ori, câștigând 9 etape și ediția a XIX-a, din anul 1973. Maestru al Sportului.

TUDOSE, CONSTANTIN (1911-1954), n. în București. A început să practice ciclismul de performanță în 1934, la Clubul «Principele Nicolae» (sponsor C. Mociornița), în locul lăsat vacant prin plecarea consacratului Nicolae Ion Țapu, care, după 8 ani de performanțe, a trecut la

«Metropola». Primul său titlu de campion național a fost cel de viteză în 1935, câștigând ulterior alte 3 titluri în această probă în 1936, 1939 și 1940. A mai fost, în 1940, campion național în probele de semifond și ciclocros. Participă în 1937 la Turul Ungariei, iar în 1939 la Turul Serbiei, unde ocupă locul IV în clasamentul general, câștigând etapa a III-a. Participă în premieră absolută pentru ciclismul românesc, la ediția a XXXIII-a a Turului Ciclist al Franței, la profesioniști, în 1936. În cadrul primelor 3 ediții ale Turului României, între 1934-1936, a câștigat 2 etape în 1935 și 4 etape în 1936, ocupând locul I pe echipe în ediția a II-a și a III-a. În perioada 1937-1940, câștigă numeroase curse «clasice» la noi în țară, fiind o adevărată «spaimă a șoselelor» prin marea sa forță și ambiție, care l-au

caracterizat în cei 11 ani de activitate competițională. La CB din 1940 la București, a ocupat locul II în clasamentul general. Alergător complet (velodrom, șosea și ciclocros), împreună cu Marin Niculescu, deține performanța de a câștiga în același an toate titlurile naționale la cele 3 specialități. Bun la plecări separate, el a fost inițiatorul multor evadări solitare, care i-au adus numeroase victorii. Dar și sprinturile la final au fost specialitatea sa, dând dovadă de mult curaj și combativitate, uneori fiind angrenat și în busculade periculoase, pe linia de sosire. A abandonat activitatea competițională în 1945 și nu a rămas în ciclism ca antrenor, dispărând prematur la numai 43 de ani. Acesta a fost C. Tudose, care, împreună cu V. Mormocea («cocorul din Brăila») și cu N. I. Țapu, a deținut supremația în ciclismul românesc până la cel de-al doilea război mondial.

TUHAI, OCATAVIAN – susținător și promotor al sportului românesc. Pe parcursul anilor, a îndeplinit mai multe funcții de conducere, având contribuții deosebite la dezvoltarea și afirmarea sportului românesc. Octavian Tuhai a fost șeful Oficiului de Cultură Fizică din Cadrul UCECOM, care împreună cu alți specialiști care au funcționat în cadrul acestei structuri organizatorice au desfășurat o activitate deosebită, soldată cu realizări importante în dezvoltarea și afirmarea unor ramuri de sport. OT a contribuit direct la promovarea și dezvoltarea sportului în sistemul cooperăției meșteșugărești. După 1950, a fost inițiată o acțiune susținută de organizare a unor structuri proprii care au avut în preocupări activitățile sportive de masă, cele dedicate sănătății și recreației, activitățile sportive de performanță și activitățile în ajutorul persoanelor cu handicap. Pe parcursul anilor, au funcționat asemenea structuri în toate județele. Până în 1990, sub denumirea Voința, au fost înregistrate trei cluburi puternice și peste 215 asociații, din care 13 de categoria I, aceste structuri devenind o componentă importantă a mișcării sportive. În cadrul acestor structuri, au fost dezvoltate majoritatea ramurilor de sport, sportivii acestora participând la toate CN și la multe întreceri internaționale. A fost creat și un sistem competițional propriu destinat membrilor cooperatori. Oficiul Național, cluburile și asociațiilor Voința au

organizat și competiții deschise cu caracter național la mai multe ramuri de sport, precum și numeroase întreceri internaționale. A fost dezvoltată și o însemnată bază materială proprie. Realizările și contribuțiile structurilor Voința și ale UCECOM, la care o contribuție importantă a avut și OT, sunt prezentate în Vol. 7 capitolul Asociații, Cluburi, Societăți sportive. Octavian Tuhai a fost și un susținător al spoturilor de iarnă. Îl regăsim în funcția de vicepreședinte al FR de Schi (1952-1958), precum și în calitate de conducător al delegației României la JO din 1956 (Cortina D'Ampezo). Ciclismul a fost un alt sport îndrăgit de OT, contribuind la dezvoltarea acestuia în calitate de președinte al FR de Ciclism (1962-1970). OT a fost inițiatorul și organizatorul a numeroase acțiuni destinate ciclismului care au susținut timp de mai mulți ani dezvoltarea acestui sport în țara noastră. Printre acestea s-au aflat: promovarea ciclismului în structurile organizatorice Voința; organizarea unor competiții cicliste cu participare națională și internațională, cea mai importantă, fiind Cupa UCECOM, un prestigios tur ciclist. În anul 1971 a fost decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a.

ȚAPU, NICOLAE ION (1907-1974), n. în Jilava, jud. Ilfov. Unul dintre sportivii reprezentativi ai ciclismului de performanță din țara noastră. A început activitatea competițională în 1926, pentru ca anul următor să participe la tradiționalul circuit al Principelui Nicolae - 265 km, București - Sinaia (cu escaladarea Muntelui Păduchiosu). București, pe care avea apoi să-l câștige 3 ani consecutiv (1928, 1929 și 1930). Dar prima sa activitate organizată, ca alergător, a fost în 1927, când s-a înscris la clubul ciclist «Principele Nicolae», participând la o cursă de mare fond Cupa «Negel» (3 etape, parcurgând 572 km pe ruta București - Brașov Avrig - Râmnicu Vâlcea - Pitești - București), traseu dur chiar și pentru cicliștii de astăzi, fiind revelația cursei - clasându-se pe locul III. Primul său titlu de campion național a fost cel de fond, în 1929, iar în 1930 își face debutul victorios în probele de velodrom la Brăila și apoi pe

cel din Giurgiu. Debutul internațional în probele de velodrom a fost în 1932, când a concurat câteva săptămâni în Bulgaria pe pistele din Sofia, Varna, Plovdiv, Razgrad și Ruse, câștigând în finalul sezonului și Cupa «General Macri» la Brăila, proba de adăruire de puncte, unde i-a surclasat pe specialiștii pistei: Virgil Mormocea, Zamfir Munteanu, Vasile Dinu și Lică Negrescu. Participă apoi la primele ediții ale Turului României, în 1934 și 1935, unde, după locul II în clasamentul general în 1936, câștigă Campionatul național de fond (1937 și 1938) și ocupă locul II în 1945, la 38 de ani, după Ervant Norhadian. A participat cu echipa națională în 1936 la marea cursă profesionistă - Turul Franței, ediția a XXXIII-a. După cel de-al doilea război mondial, participă la primele 2 ediții ale Cursei «Victoria», cucerind etapa a V-a la prima ediție și ocupând locul II în clasamentul general în ediția a II-a. Ultimul său mare concurs a fost cea de a IV-a ediție a Turului României în 1946, când, la 39 de ani, a făcut parte din prima reprezentativă a țării noastre, clasându-se în final pe un onorant loc X, iar cu echipa pe locul I. În acest tur, alergătorul Gh. Boroneață din Arad a fost decanul de vârstă, la 53 de ani, un adevărat record mondial de longevitate. Se retrage în 1946 din activitatea competițională, după 20 de ani de concursuri, dar revine 2 ani mai târziu, în 1948, ca antrenor al echipei naționale, la prima ediție a «Cursei Păcii» și la JB și ale Europei Centrale de la Budapesta, unde elevul său, Marin Niculescu, câștigă proba de fond (180 km) cu un avans neverosimil de 17'. În cele aproape 500 de curse alergate, plus miile de km parcurși la antrenamente, a acoperit peste 300 000 km, adică de 7,5 ori înconjurul lumii pe la Ecuator.

VASILESCU, VENERA (1932), n. în orașul Codlea, jud. Brașov. A absolvit liceul. A început să practice încă de la 14 ani mai multe sporturi: schiul, ciclismul și mai apoi tirul și motociclismul. În 1950 mutându-se în București se înscrie la secția de ciclism a clubului Dinamo din capitală. Dotată fizic a dominat probele feminine de șosea și velodrom, devenind

campionă națională, repurtând performanțe naționale în țară și în străinătate. În 1952 realizează timpul de 14 sec la 200m lansat și 13»6 la 200m în serie pe velodromul din Budapesta. În 1953 obține pe velodromul Dinamo record mondial la 500m (37»8) care nu a fost omologat de Federația Internațională de Ciclism de la Paris pentru că forul românesc de resort n-a comunicat remarcabila performanță. În intervalul 1950-1955 VV a câștigat 28 CN de ciclism. Împreună cu Drăghici Aurelia a ocupat locul II pe echipe la Festivalurile Mondiale ale Tineretului de la București (1953) și Moscova (1954). În 1953 cucerește titlul de CN la ciclo-cros și ciclism fond. Evidența riguroasă a arătat ca sportiva VV a parcurs la antrenamente și concusuri nu mai puțin de 2650 km «în șea». În paralel cu ciclismul VV a concurat și în probele de motocros, egalând performanțele bărbaților. În 1955 și 1956 devine CN a clasei 150 cmc în probele de motociclism de viteză pe circuit. Maestră a sporturilor la ciclism și motociclism, sportiva VV a avut reputația unei remarcabile performere în estul Europei, care a dominat autoritar concursurile vremii, printre marile ei învinse aflându-se sportivele sovietice. Deși stabilită în Germania, VV este membră a FR de Ciclism și Triatlon.

VOICU, NICOLAE (1926), n. în București. Absolvent al ASE, al ICF, promoția 1969 și al Școlii de Antrenori, promoția 1953. A debutat în ciclism în 1946 la AS «Meseriașii», participând apoi la cursele de șosea, sub culorile Clubului «Dinamo», până în 1953. În intervalul 1954-1991, a fost antrenor la secția de ciclism a acestui club. Dar ponderea activității sale antrenoriale o constituie pregătirea loturilor naționale pentru marile competiții internaționale, în care a obținut performanțe notabile: la JO de la Roma (1960) a obținut locul VI în proba de contratimp echipe de 100 km (Cosma, Moiceanu, Șelaru, Zanoni) și locul V în clasamentul individual general în proba de fond de 180 km; la JO de la Tokyo

(1964) echipa națională a ocupat locul IX, iar la JO de la Mexico City (1968), la proba de velodrom, a realizat un record național în proba de 4 km individual (4'56" - sportivul E. Rusu). La CM din 1964 de la Albertville, Franța, echipa națională (Ciocan, Cosma, Rusu, Bădără), cu performanța de 2h11'15", a obținut cel mai bun timp realizat de echipa României până atunci, la 4" de locul III și 8. de locul II; în 1983, la Edmonton în Canada, la JMU, în proba de adițiune de puncte, s-a clasat pe locul II, cucerind medalia de argint, ciclistul G. Lăutaru. În Cupa ziarului «L. Humanité», sportivii antrenați de N. V. au ocupat locuri fruntașe: în 1963, locul I în clasamentul general individual a fost ocupat de G. Moiceanu, iar echipa a ocupat locul I; în 1964,

ciclistul I. Bădără a cucerit locul VIII, iar echipa locul IV; în 1965 I. Ciumete s-a situat pe locul IX și locul IV pe echipe, iar în 1966 locul XIII obținut de G. Moiceanu și locul VI de echipă. În turul Insulelor Rhodos, în 1983, s-a obținut locul I și pe echipe și în clasamentul individual general (M. Romașcanu); performanțe de prestigiu au realizat sportivii antrenați de N. V. în turul României, la JB, în «Cursa Păcii», în Turul Bulgariei și al Iugoslaviei. A primit distincții și ordine: «Ordinul Muncii» Clasa a III-a, diploma «Merite Sportive». A publicat articole metodico - științifice în revista «Cultură Fizică și Sport» și în ziarul «Sportul Popular». Antrenor Emerit.

**SPORTIVII MEDALIAȚI LA CAMPIONATELE BALCANICE
SURSĂ DE SELECȚIE A VIITORILOR
CICLIȘTI DE PERFORMANȚĂ**

**SENIORI
Medalii de aur**

2002		
OPREA OVIDIU TUDOR	MOUNTAIN-BIKE FOND	CS DINAMO BUC
2005		
BICKEI ANNA	MOUNTAIN-BIKE MASTERS	CS MAZICON BUC
OPREA OVIDIU TUDOR	ȘOSEA ELITE	CS SURMONT CLUB
SIBIU		
2006		
OPREA OVIDIU TUDOR	MOUNTAIN-BIKE FOND	CS SURMONT CLUB
SIBIU		
2007		
OPREA OVIDIU TUDOR	MOUNTAIN-BIKE CROSS-COUNTRY	CLUB CICLISM ȘI
TRIATLON SIBIU		

Medalii de argint

2000		
RĂDUCAN CĂTĂLIN	VELODROM VITEZĂ ECHIPE	CS OLIMPIA BUC
NEGOESCU DRAGOȘ		CS DINAMO BUC
NEGOESCU GEORGE		CS DINAMO BUC
2002		
FODOR EMESE	MOUNTAIN-BIKE FOND	CS OLIMPIA BUC
2003		
OPREA OVIDIU TUDOR	MOUNTAIN-BIKE FOND	CSA STEAUA BUC
VEZENTAN SIMONA	MOUNTAIN-BIKE FOND	CS SURMONT CLUB
SIBIU		
DANILA DAN VIOREL	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS DINAMO BUC
LUPAS PAVEL EMIL	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS DINAMO BUC
CIOCAN ALEXANDRU	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS PETROLUL
PLOIEȘTI		
NICA ADRIAN	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS DINAMO BUC
2004		
LUPAS PAVEL EMIL	ȘOSEA INDIV CONTRA CRONOMETRU	CS DINAMO B
2005		
BERECEI JENO	MOUNTAIN-BIKE MASTERS	CS EXTREME
	BIKE SPORTEGYESULET	ODORHEIUL SECUIESC
MANU GEORGE ADRIAN	VELODROM INDIVIDUAL	CS DINAMO BUC

Medalii de bronz

1998

CĂTĂLIN RĂDUCAN ADRIAN NICA PAUL TEHUȚU	VELODROM URMĂRIRE ECHIPE	CS OLIMPIA AS STIROM BUC CSM BRĂILA
CĂTĂLIN RĂDUCAN PAUL TEHUȚU ADRIAN NICA	VELODROM VITEZĂ ECHIPE	CS OLIMPIA BUC CSM BRĂILA AS STIROM BUC
CĂTĂLIN RĂDUCAN	VELODROM VITEZĂ INDIVIDUAL	CS OLIMPIA BUC

1999

NEGOESCU GEORGE LUPAS PAVEL NEAGOE GABRIEL DINESCU CRISTIAN	VELODROM URMĂRIRE ECHIPE 4000	CS DINAMO BUC CS DINAMO BUC CS DINAMO BUC CS DINAMO BUC
NEGOESCU GEORGE LUPAS PAVEL NICA ADRIAN	VELODROM VITEZĂ ECHIPE	CS DINAMO BUC CS DINAMO BUC CS DINAMO BUC

2000

LUPAS PAVEL HUGEANU LUCIAN DAVID IONUȚ NEGOESCU ALEXANDRU	ȘOSEA INDIVIDUAL CONTRA CRONOMETRU VELODROM URMĂRIRE ECHIPE 4000M	CS DINAMO BUC CS OLIMPIA BUC CS PETROLUL PLOIEȘTI CS DINAMO BUC /CSȘ 1 PAJURA BUC CS VOINȚA BUC
--	--	--

MANU GEORGE

2001

RĂDUCANU CĂTĂLIN NICA ADRIAN NEGOESCU GEORGE	VELODROM SPRINT VELODROM SPRINT VELODROM SPRINT	CS OLIMPIA BUC AS STIROM BUC CS DINAMO BUC
--	---	--

2002

VEZENTAN SIMONA	MOUNTAIN BIKE FOND	CS SURMONT CLUB SIBIU
LUPAS PAVEL FRUNZEA MARIAN CIOCAN ALEXANDRU POP GABRIEL	VELODROM URMĂRIRE ECHIPE 4000M	CS DINAMO BUC CS DINAMO BUC CS PETROLUL PLOIEȘTI CS PETROLUL PLOIEȘTI
NEGOESCU GEORGE CIOCAN ALEXANDRU NICA ADRIAN	VELODROM SPRINT OLIMP VELODROM SPRINT OLIMP VELODROM SPRINT OLIMP	CS STIROM BUC CS PETROLUL PLOIEȘTI CS STIROM BUC

2003

FODOR EMESE	MOUNTAIN-BIKE FOND	CS SURMONT CLUB SIBIU
-------------	--------------------	--------------------------

2004

OTTO MIRCEA	MOUNTAIN-BIKE ELITE	CS MUREȘUL TARGU MURES
IGNAT MARIANA	CICLISM VELODROM TRAITLON	CSM CLUJ NAPOCA

		CSA STEAUA BUC
2005		
NICA ADRIAN	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS DINAMO BUC
CIOCAN ALEXANDRU	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS PETROLUL PLOIEȘTI /CS CONPET PLOIEȘTI
DINU ALEXANDRU	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS PETROLUL PLOIEȘTI /CS CONPET PLOIEȘTI
MANU GEORGE ADRIAN	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS DINAMO BUC
OTTO MIRCEA	VELODROM ELITE	CS MURESUL TG. MURES
2006		
NOVAK CAROL EDUARD	ȘOSEA INDIVIDUAL	CS INTERSPORT M. CIUC

TINERET
Medalii de aur

2008		
LOGIGAN LUCIAN	MOUNTAIN-BIKE CROSS-COUNTRY	CS MUREȘUL TG. MUREȘ

Medalii de argint

2005		
FRUNZEANU MARIAN	ȘOSEA INDIVIDUAL	CS PETROLUL PLOIEȘTI
2007		
PETRACHE MARIUS	MOUNTAIN-BIKE CROSS-COUNTRY	CS OLIMPIA BUC
2010		
LAZĂR ALEXANDRA	TRIATLON INDIVIDUAL	CS TRI ALUTA SF.GHE.

Medalii de bronz

2002		
POP GABRIEL SORIN	ȘOSEA FOND	PETROLUL PLOIEȘTI
2004		
RADU IOAN TUDOR	MOUNTAIN-BIKE UNDER 23	AS.CL CICLOTURISM
CLUJ NAPOCA		
POP SIMONA PAULA	MOUNTAIN-BIKE UNDER 23	AS.CL CICLOTURISM CLUJ NAPOCA
2005		
PALL ANDRAS	MOUNTAIN-BIKE FOND	CS MUREȘUL TG MUREȘ
2006		
PETRACHE MARIUS CRISTIAN		
	MOUNTAIN-BIKE FOND	CS MAZICON BUC
2007		
LOGIGAN LUCIAN	MOUNTAIN-BIKE CROSS-COUNTRY	CS MUREȘUL TG MUREȘ
2009		
LOGIGAN LUCIAN	MOUNTAIN-BIKE CROSS-COUNTRY	CS MUREȘUL TG MUREȘ
2010		
MADARAS DANIEL	TRIATLON INDIVIDUAL	CS TRI ALUTA SF.GHE.

TINERET, JUNIORI, CADEȚI**Medalii de bronz**

1998		
DĂNUȚ DAVID	VELODROM VITEZĂ ECHIPE	AS CONPET PLOIEȘTI
ANDREI CÂRSTEA		CS DINAMO BUC
		/CSȘ 1 PAJURA BUC
CRISTIAN DINULEASA		AS STIROM BUC

JUNIORI**Medalii de aur**

2005		
LOGIGAN LUCIAN	MOUNTAIN-BIKE FOND	CS MUREȘUL TG MUREȘ
2009		
SIPOS ZOLTAN	ȘOSEA INDIV CONTRA CRONOMETRU	CS MAZICON BUC

Medalii de argint

2001		
MANU GEORGE ADRIAN	VELODROM 24 KM	CS VOINȚA BUC
2002		
MANU GEORGE ADRIAN	MOUNTAIN BIKE FOND	CS SURMONT CLUB SIBIU
2005		
GALL LEHEL	MOUNTAIN-BIKE FOND	CS MUREȘUL TG MUREȘ
2007		
RUSU IONEL	ȘOSEA INDIV CONTRA CRON.	ACS OLIMPIC
		CÂMPULUNG MUSCEL
2010		
DUTU FLORICA	TRIATLON INDIVIDUAL	CS OLIMPIA BUC
GIDEIU STEFAN	TRIATLON INDIVIDUAL	CS OLIMPIA BUC

Medalii de bronz

2000		
HUGEANU LUCIAN	VELODROM VITEZĂ ECHIPE	CS OLIMPIA BUC
DAVID DĂNUȚ		CS CONPET PLOIEȘTI/CS
		PETROLUL PLOIEȘTI
NEGOESCU ALEXANDRU		CS DINAMO BUC
		/CSȘ 1 PAJURA BUC
2001		
NAE NICUȘOR-TITEL	VELODROM 4000 M	CS VOINȚA BUC
ENE DRAGOȘ	VELODROM 4000 M	AS STIROM BUC
DINU IONUȚ	VELODROM 4000 M	CS DINAMO BUC
/CSȘ 1 PAJURA BUC		
MANU GEORGE	VELODROM 4000 M URMĂRIRE ECHIPE	CS VOINȚA BUC
PLOPEANU MARIUS	VELODROM SPRINT	CSM BRĂILA
PETRE NICOLAE	VELODROM SPRINT	AS STIROM BUC

DINU IONUȚ	VELODROM SPRINT	CS DINAMO BUC /CSȘ 1 PAJURA BUC
2002		
IONESCU CIPRIAN	MOUNTAIN BIKE FOND	CSM IAȘI
HIANU GEORGE	VELODROM 3000 M URMĂRIRE ECHIPE	CSM BRĂILA
DINU ALEXANRU		CS PETROLULPLOIEȘTI
HURDUC DAN		CS DINAMO BUC
ANTONIU IONUȚ		CS DINAMO BUC
/CSȘ 1 PAJURA BUC		
DINU ALEXANDRU	VELODROM SPRINT	CS PETROLUL PLOIEȘTI
HURDUC DAN	VELODROM SPRINT	CS DINAMO BUC
ANTONIU IONUȚ	VELODROM SPRINT	CS DINAMO BUC
/CSȘ 1 PAJURA BUC		
2003		
ANDONIU IOAN SABIN	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS DINAMO BUC /CSȘ 1 PAJURA BUC
PETRACHE MARIUS	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS DINAMO BUC /CSȘ 1 PAJURA BUC
HURDUC DAN	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS DINAMO B /CS VOINȚA BUC
MARZEA TIBERIU	VELODROM 4000M URMĂRIRE ECHIPE	CS DINAMO BUC
/CSȘ 1 PAJURA BUC		
2005		
PETRACHE MARIUS	ȘOSEA INDIV CONTRA CRONOMETRU	CS DINAMO BUC
/CSȘ 1 PAJURA BUC		
2006		
MOGOS IOAN	MOUNTAIN-BIKE FOND	CS TORPEDO ZĂRNEȘTI
2007		
CONDURACHE ANA CHATERINA	MOUNTAIN-BIKE CROSS-COUNTRY	CS MUREȘUL TG. MUREȘ
2008		
GADEIU ȘTEFAN	TRIATLON INDIVIDUAL	CSA STEAUA BUC
CADEȚI		
Medalii de bronz		
2008		
GROȘU EDUARD	ȘOSEA FOND	CS TORPEDO ZĂRNEȘTI
GROȘU EDUARD	ȘOSEA INDIV CONTRA CRONOME	CS TORPEDO ZĂRNEȘTI
DUTU VALENTINA	TRIATLON INDIVIDUAL	CSA STEAUA BUC

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE CULTURISM ȘI FITNESS

«Prin demonstrațiile și exhibițiile destinate evidențierii dezvoltării musculare armonioase, prin numeroasele conferințe ținute pentru sublinierea efectelor benefice ale exercițiilor cu îngreuieri și prin cartea sa de mare circulație *Viața prin mișcare*, Eugen Sandow a dat un mare impuls apariției și dezvoltării culturismului ca sport de masă și de performanță, de numele său fiind legată nașterea acestui sport de sine stătător» (Laszlo Szekely. 1988).

Eugen Sandow (pe numele adevărat Frederick Müller) s-a născut în 1867, în Prusia de Est. Constituția debilă și sănătatea sa șubredă l-au îndemnat să practice, încă din copilărie, exerciții fizice cu îngreuieri, prin care și-a modelat un corp athletic, armonios dezvoltat. În 1887, un alt atlet și om de forță, L. Attila, remarcându-l pe tânărul de 20 de ani F. Müller, i-a propus să execute împreună, în parcuri și în locuri publice (Crystal Palace, din Londra), numere de forță.

În această perioadă F. Müller și-a schimbat numele, adoptându-l pe cel care l-a consacrat: Eugen Sandow. Armonia deosebită a corpului său a constituit obiect de studiu pentru numeroși medici, printre care D.A. Sargent, directorul catedrei de gimnastică a Universității Harvard din SUA. La 32 de ani, avea o înălțime de 174 cm, o greutate de 92 kg, perimetrul toracelui de 126 cm, al taliei, de 72 cm, al gâtului, brațelor și gambei de 44 cm, al coapsei de 66 cm. Sandow a constituit model de frumusețe bărbătească pentru sculptorii timpului. Ajuns la Paris s-a angajat

ca model la sculptorul Gustave Kranke, care executa o lucrare la o statuie reprezentând un bărbat cu un fizic desăvârșit. A lucrat apoi ca model pentru cursanții Academiei de Arte Frumoase și ca atlet în circuri, în numere de senzație, luptându-se cu 2-3 luptători deodată. Auzind de el, împăratul german Wilhelm, renumit prin forța sa fizică, l-a provocat la o întrecere: în fața lui Sandow, Kaiserul a rupt în două un pachet de cărți de joc și l-a întrebat dacă este în stare să repete isprava. Sandow i-a făcut proba pe loc, rupând două pachete.

În această perioadă Sandow a făcut cunoștință cu pictorul englez Aubrey Hant, căruia i-a pozat pentru tabloul care înfățișa un gladiator în Colosseum. Pictorul i-a sugerat să se întreacă în probe de forță cu celebrul Charles Sampson, care se autointitulase «cel mai puternic om din lume». Sandow l-a învins, câpătând notorietate publică, performanțele lui fiind relatate în ziarul vremii. Cotidianul «Daily Telegraph» îi dedică, în 1889, un articol panegiric în care atrăgea atenția asupra corpului său perfect dezvoltat și a profilului său grecesc. În 1893, debarcă în America, a cărei uimire o cucerește prin forța și frumusețea corpului său. Se împrietenește cu marele inventator Thomas Edison și astfel devine primul culturist imortalizat pe peliculă.

Întors în Anglia în 1911, Eugen Sandow este numit de regele George al V-lea profesor «de știința educației fizice». Popularitatea sa devine tot mai mare, el făcând demonstrații și ținând conferințe în Canada, Australia, Noua Zeelandă, Africa de Sud.

Deține patru săli de sport în Londra, unde se practică exerciții cu haltere. Sandow era înzestrat și cu o forță fizică deosebită, putând ridica cu o singură mână 101,5 kg. Lui îi aparține inițiativa organizării primului mare concurs de culturism, ajutat de profesorul John Atkinson, conducătorul unui club renumit «The Athletic Institute». Împreună au organizat în 1898, concomitent cu campionatul național de haltere, un concurs pentru desemnarea «băiatului cel mai frumos dezvoltat fizic». De acum se va naște o tradiție îndelungată de a desfășura împreună competiția de haltere cu cea de culturism. Câștigător a fost Launceston Elliot, primul campion de haltere la JO din 1896 de la Atena. În 1901, a avut loc un mare concurs de culturism, după criterii de evaluare relativ asemănătoare cu cele de astăzi. Concursul a avut loc la Albert Hall din Londra, sala de 1 500 spectatori fiind plină. E. Sandow a supravegheat concursul, din al cărui juriu a făcut parte și celebrul scriitor Arthur Conan Doyle.

Culturismul ia amploare și în SUA, dintre înaintașii culturismului american detașându-se Berarr Macfadden. Primul concurs de culturism din America va avea loc în 1902. După acest concurs numărul celor ce participau la acest sport a crescut considerabil. În anul 1920, revista «Physical Culture» a inițiat un concurs de culturism pe bază de fotografii, pentru ca în 1921 să se realizeze unul real, chiar la Madison Square Garden, câștigat de tânărul Charles Atlas. Italian de origine, se spune că acesta a fost atât de impresionat de statuia lui Hercule din Muzeul de Arte Frumoase din New York, încât în câțiva ani, prin exerciții adecvate, își va forma un corp de o rară frumusețe. El a scris și o broșură Dynamic Tension (Tensiune dinamică), în care face elogiul exercițiilor cu îngreuieri.

Faima culturismului era de acum internațională. De exemplu, în Rusia, până în 1917 fuseseră editate peste 10 lucrări ce tratau despre dezvoltarea corporală prin intermediul exercițiilor cu îngreuieri.

Primul război mondial și criza economică din 1929-1933 au influențat puternic dezvoltarea sportului și implicit a culturismului. Dar, spre sfârșitul anilor '30, concursurile de culturism capătă o oarecare ritmicitate în Anglia, SUA și în Franța. Apar în

aceste țări campionate naționale. În 1938 Federația Franceză de Cultură Fizică organizează primul Campionat Mondial de culturism. Dar un mare avânt va cunoaște dezvoltarea culturismului după cel de-al doilea război mondial.

În 1946 ia ființă, în Canada, Federația Internațională a Culturiștilor (IFBB), care va separa definitiv, pe plan organizatoric, halterele de culturism. Acest for, care va fi recunoscut de organisme sportive internaționale, se va strădui să unifice mișcarea internațională de culturism, să organizeze competiții mondiale și continentale. Primele vor avea loc în 1947 și se vor desfășura la intervale de 3-4 ani.

Ca și pe plan internațional, în țara noastră, precursorii culturismului pot fi socotiți oamenii falnici, puternici, cu un corp sculptural, cu o musculatură dezvoltată armonios. Asemeni eroilor de basme și personajelor de legendă și baladă întruchipând «voinicul», «înalt de stat» și cu «brațe de buzdugan» culturistul a devenit un simbol al bărbăției și al isprăvilor fizice și motrice, care au uimit lumea. Din timpuri străvechi în bălciuri, la hore, la serbări, bărbații își măsurau forța, întrecându-se în ridicarea de greutate. O asemenea aureolă al cărei ecou a ajuns până la Paris a avut-o, către sfârșitul secolului al XIX-lea, un anume San Marino, pe numele său adevărat Gheorghe Sandu Marin, care din «atârnat cu capul în jos de un trapez ridica o platformă cu 8 ponei» (Szekely, L.). În programul unor serbări școlare, ca și al unor societăți sportive s-au introdus probe de ridicări de greutate. Astfel, în 1896 Societatea «Tirul» a organizat la Liceul «Gh. Lazăr» din București o serbare la care au avut loc demonstrații de ridicări de greutate. Presa timpului consemnează performanțele unor ridicători de greutate: Grigore Sturza, Gheorghe Sandu Marin, Roman Rabasi, Ștefan Furtună, Marin Georgescu.

Dar momentul de vârf, care va impulsiona sportul cu haltere și, implicit, dorința dobândirii unei dezvoltări fizice armonioase, generatoare de forță, este înființarea la Oradea, în 1930, a Federației Române de Lupte și Haltere.

Această ramură așa-numită a «atleticii grele» a cultivat preocuparea tineretului pentru efectuarea de exerciții cu haltere. Confecționarea acestora a

aparținut halterofililor. Un rol de mare însemnătate l-a avut Pavel Gospodinov, din Galați, campion național în repetate rânduri, recordman și neobosit promotor al halterelor care, ca și Zoltan Peczy, a realizat primele haltere, asemănătoare cu cele olimpice, folosite în concursurile oficiale și în antrenamente.

Oficializarea culturismului a constituit un proces greoi, având de înfruntat ideologia comunistă, de sorginte sovietică, care-l considera un sport cosmopolit, formal și exhibiționist, fără funcții instructiv-educative, având scopul în sine însuși. Evoluția lui, totuși, s-a petrecut voalat sub faldurile halterelor. Szekely L., apreciat ca un tenace și un informat susținător al culturismului în țara noastră, prezintă următoarea etapizare a penetrării spre public în România și afirmării de sine a acestui sport, pe care astăzi îl practică în lume peste 20 milioane de tineri:

1) O primă perioadă, ce cuprinde mijlocul anilor '50 - începutul anilor '60, este perioada care a deschis perspective acestui sport prin publicarea primelor lucrări informative și prin organizarea primelor demonstrații. Astfel, la sfârșitul anilor '50 s-au organizat la Clubul Sportiv CFR Timișoara și la Institutul de Educație Fizică și Sport câteva acțiuni demonstrative, la care participau, de regulă, halterofili și luptători. În această perioadă (anul 1957), Federația Română de Haltere se desparte de cea de lupte și devine independentă.

2) În perioada următoare (1966-1970) se consemnează etapa culturismului competițional și înființarea Comisiei de Culturism, care în martie 1970 va fi încadrată în Federația de Haltere; prin hotărârea Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport (CNEFS), aceasta și-a modificat titulatura și conținutul devenind Federația Română de Haltere și Culturism. Președintele Comisiei a fost numit reputatul specialist și fondator al FRH, Ștefan Petrescu, iar secretar, Dumitru Hătru. Președintele Federației Române de Haltere și Culturism a fost prof. dr. Alexe Nicu, iar secretar general - prof. Lazăr Baroga. Rațiunea aprobării Comisiei de culturism a avut o explicație plină de bunăvoință, apreciindu-se că din rândul culturiștilor, care se înmulțeau vertiginos, se vor selecționa viitori

halterofili. De aceea, la vremea respectivă FRH a hotărât să organizeze în mod experimental, la încheierea Campionatului Național de Haltere, concursuri de culturism. Ulterior, acestea vor fi considerate campionate naționale. Primele campionate de acest fel s-au organizat în 1966, la Cluj (seniori) și la Craiova (juniori). Câștigătorii campionatelor organizate în 1966 au fost renumitul halterofil Fiți Balaș (seniori - sub 168 cm) și Gheorghe Telman (juniori - peste 168 cm), viitorul culturist numărul unu al țării.

3) Perioada a III-a (1972-1975) va consemna sfârșitul dominației halterofililor-culturiști și va afirma supremația culturiștilor «puri». De acum, culturismul va deveni de sine-stătător, modificându-și programul de concurs. Astfel, în 1975 s-au introdus 3 categorii de înălțime.

4) În 1981 se produce un salt calitativ apreciabil al culturismului în urma reorganizării Comisiei Centrale de Culturism; numărul secțiilor de culturism a crescut considerabil, apărând pe lângă centrele vechi, de tradiție din București, Cluj, Sibiu și Oradea, altele noi în Iași, Baia Mare, Arad, Pitești, Timișoara, Galați, Buzău, Râmnicu Vâlcea, Craiova, Brașov, Satu Mare, Zalău, Odorheiul Secuiesc. S-au înființat secții de culturism pe lângă școlile cu viață sportivă consacrată («Spiru Haret») și pe lângă școlile rurale (com. Joița, jud. Giurgiu, com. Poșta Călnău, jud. Buzău, com. Recaş, jud. Timiș). În 1987 s-au afiliat la FRHC peste 80 de secții de culturism.

Din 1981 campionatele naționale de culturism se vor organiza separat de cele de haltere. Sportivii vor fi legitimați. Apar concursuri pentru juniorii mici, sporește numărul categoriilor de concursuri. În 1983 se înregistrează prima participare oficială la un concurs organizat în străinătate, se introduc program «în grup» și «pentru perechi». În 1985 se organizează primul campionat pentru femei și pentru perechi. De acum, noii campioni de culturism nu vor mai fi recrutați dintre halterofili (așa cum s-a întâmplat cu D. Cioroslan, G. Bercea, Gh. Telman și F. Balaș), ci vor proveni direct din secțiile de culturism. Astfel, s-au remarcat: Cristian Mihăilescu, G. Crăciunescu, C. Bebeșelea, A. Giosan. De asemenea, a crescut

numărul locurilor de organizare anuală a concursurilor de culturism, încât în 1987 s-au înregistrat 13 întreceri de nivel republican. Între 1978-1984 AS «Rapid» Oradea a organizat «Trofeul Dacia», la care au fost invitați și concurenți străini. Din 1985, organizarea acestei competiții a fost preluată de Consiliul Județean de Educație Fizică și Sport Constanța. În ultimii ani la aceste concursuri au participat culturiști de valoare europeană din Cehoslovacia, Polonia, Ungaria, Turcia, Bulgaria. În 1983 culturiștii români participă la Cupa «Festivalul», de la Budapesta. Concursurile încep să se diversifice. La campionatele naționale din 1984 s-au prezentat două exerciții liber alese pentru perechi și un program pentru grup de către reprezentanții liceului industrial «Spiru Haret», antrenați de prof. Szekely L. Cuplurile Ileana Diaconescu, Florin Ucean și Laura Pop - Laurențiu Merlan se impun prin programele lor atletice, stilizate, sincronizate și expresive.

În anii 1984 și 1985 se realizează primele încercări de prezentare a unor exerciții liber alese de către femei. Au debutat Elena Gliga de la Târgu Mureș și Ileana Diaconescu, elevă la liceul «Spiru Haret». În anul 1990 se înființează Federația Română de Culturism și se afiliază la IFBB în același an. În conducerea FR de Culturism au fost aleși ca președinte Baldovinescu Eugen, iar ca secretar general Enuță Dănuț, care s-au aflat printre membri fondatori. În 1990 și 1991 Nicolae Giurgi obține medalii la diferite turnee și cupe internaționale, iar în 1992, devine vicecampion la Cupa Mondială. Prima medalie într-o competiție oficială este cucerită de Gheorghe Mănică - bronz la CM de juniori (Lisabona - 1991). Au obținut medalii la CM: aur - Irina Nicoleta Muntean la CM din 1998 (Alicante); argint - Cristian Mihăilescu (masters) la CM din 1995 (Bratislava) și Irina Nicoleta Muntean CM din 1999 (Sydney); bronz - Cristian Mihăilescu (masters) la CM din 1994 (Izmir) și 1996 (Katowice). La CE au obținut medalii: aur - Vasile Ardel (1996 Constanța și Monica Mureșan-Sas (2000 Torremolinos); argint - Vasile Ardel (1995 Istanbul), Monica Mureșan-Sas (1996 Constanța), Irina Nicoleta Muntean și Ioan Orian la perechi (1999 Essen), - Monica Mureșan Sas și Petru Ciorbă - la perechi

(2000 Torremolinos); bronz - Vasile Ardel (1993 și 1994), Cristian Mihăilescu și Petru Ciorbă (1996), Monica Mureșan-Sas (1997, 1998, 1999), Costel Torcea și Vasile Ardel (1998). În 1998, Virgil Buruiană cucerește titlul de campion mondial de juniori la Barcelona. Până în anul 2009, culturiștii români au cucerit la CM și CE de seniori, juniori și categoria Masters 83 de medalii din care 21 medalii de aur, 22 medalii de argint și 40 de bronz. Președinte FRC (1993): Cristian Mihăilescu; vicepreședinți - Mihai Kiss și C. Bebeșelea; secretar general - Daniel Paul. În 1998 a fost numit ca secretar general al federației prof. Apostol Tiberiu. În 2000, componența Biroului federal era alcătuită din: Cristian Mihăilescu - președinte; Dumitru Hâtru și Ladislau Szekely - vicepreședinți; Tiberiu Apostol - secretar general; 11 membri. În anul 2001, Federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 8 decembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal, ca organ de conducere al Federației, având ca președinte pe Jorj Uniciuleanu și secretar general pe Tiberiu Apostol. S-a stabilit ca organul de administrație și gestionare să fie condus de Dumitru Hâtru, în calitate de președinte.

Pe parcursul anilor în conducerea FRC și Fitness s-au aflat :

Președinți

Mihăilescu Cristian Ovidiu : în 1992, 2000 și 2010

Hâtru Dumitru (președinte al organismului de administrare și gestionare) - 2001 ; președinte de onoare - 2004

Uniciuleanu Jorj : 2001-2004

Vicepreședinți

Bebeșelea Constantin : 1992-1998

Kiss Mihail : 1993- ?

Dulgheru Cristian : 1998-2004

Hâtru Dumitru : 1998-2002

Szekely Ladislau : din 1998

Sfinteș Gicu : 2004-2005

Secretari generali

Daniel Paul : 1992-1998

Apostol Tiberiu : din 1998 în continuare

COMPONENȚA BIROULUI FEDERAL ÎN 2010

Președinte : Mihăilescu Cristian Ovidiu ; Vicepreședinte : Ciorba Petru ; Secretar general : Apostol Tiberiu ; Antrenor federal : Furdi Vasile ; Membri : Curtean Ion ; Mureșan Monica ; Enuță Dănuț ; Neagu Cristian ; Mezdrea Ovidiu ; Muntean Irina ; Basfalion Ion ; Oprea Daniel

SITUAȚIA COMPARATIVĂ A PRICIPALELOR STRUCTURI ORAGNIZATORICE

Anul	1993	2000	2009
Structuri afiliate	146	90	91
Nr. județe	38	36	38
Sportivi legitimați	3159	1185	370
Seniori	-	727	286
Masculin	-	604	253
Feminin	-	123	33
Tineret/ juniori	2120	458	84
Masculin	-	374	63
Feminin	-	84	21
Nr antrenori	151	104	61
Nr. instructori	-	282	106
Nr. arbitri	18	37	32

Clasamentul pe unități sportive pe baza rezultatelor obținut la CN din anul 2009

I.CS Farul Constanța 72 pct. ; II. ACS Gim Ovidiu Baia Mare 38 pct. ; III. CSM Baia Mare 35,50 pct. ; IV CSS București 27,75 pct. ; V. CS Flex Iași 26,75 pct. ; VI. CS Redis Buftea 22,50 pct.

Clasamentul pe județe pe baza rezultatelor obținut la CN din anul 2009

I.Constanța 87 pct. ; II. Maramureș 73,50 pct.; III. București 54,75 pct. ; IV. Iași 50,50pct. ; V. Mureș 27,50 pct. ; VI. Ilfov 26,75

MAEȘTRI EMERIȚI AI SPORTULUI

Munteanu Irina - CS Redis Buftea
Mureșan Monica – CSM Baia Mare
Ardel Vasile - CS Aurul Baia Mare
Vișan Florina - CS Redis Buftea

ANTRENORI EMERIȚI

Szabo Iosif	CSM Baia Mare	1997
Enuță Dănuț	CSȘ 5 Redis București	1999
Mihăilescu Cristian	CS Farul Constanța	1999
Ciorba Petru	CS CFR Iași	2007
Mureșan Monica	CS Ovi Gym Baia Mare	2010
Curtean Ioan	CSȘ Șoimii Sibiu	2010

ARBITRI INTERNAȚIONALI

Szekely Ladislau – 1982 ; Enuță Dănuț - 1991amatori (2006 profesioniști) ; Baldovinescu Eugen – 1992 ; Kiss Mihail – 1993 ; Daniel Paul – 1996 (decedat) ; Muntean Irina – 2002 ; Mezdrea Ovidiu – 2005 ; Mureșan Monica – 2006 ; Purice Felicia – 2009 ; Gherfas Laurențiu – 2010.

BILANȚUL MEDALIILOR OBȚINUTE DE SPORTIVII ROMÂNI LA CM ȘI CE DE CULTURISM-FITNESS (până în anul 2009)

SENIORI	AUR	ARGINT	BRONZ	TOTAL
CM	5	7	6	18
CE	6	8	20	34

JUNIORI	AUR	ARGINT	BRONZ	TOTAL
CM	5	2	10	17
CE	5	5	4	14

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Festivitatea de înmânare a medaliei de aur decernată de Federația Internațională a Culturiștilor . februarie 2000. De la dreapta la stânga: Ion Țiriac . președintele COR; Ion Hâtru, Tiberiu Apostol și Ladislau Szekeley . reprezentând conducerea FR de Culturism și Fitness

Vasile Ardel, primul culturist român campion european, în 1996, la Constanța (categoria 65 kg); medaliat cu argint la CE din 1995 (Istanbul) și cu bronz la edițiile din 1993 (Budapesta), 1994 (Tyunen-Rus) și 1998 (Belgrad)

Gheorghe Mănică, primul culturist român medaliat la o mare competiție internațională: medalie de bronz la Campionatele Mondiale de juniori de la Lisabona, 1991

Virgil Buruiană, campion mondial de juniori, 1998 . Barcelona

Antrenorul Dan Enuță și reprezentanta culturismului feminin românesc, Irina-Nicoleta Muntean, campioană mondială la Alicante, în 1998, 2002 Brno, în 2009 Como, categoria 52, 55 kg. și 57 kg. vicecampioană mondială în 1999(Sydney), 2008 (Santa Susana), medaliată cu bronz în 2006 și 2007 la Santa Susana. Medaliată cu arur la CE din 2003 (Izmir) ; 2005 (Yalta) ; cu argint în 1999 (Essen), 2002 Budapesta și cu bronz în 2005 (Brașov). A mai obținut o medalie de argint la CM categoria Masters în 2006 la Agrigento și o medalie de aur la CE categoria Masters în 2009 la Baia Mare.

*Monica Mureșan. campioană europeană, la
Torremolinos (SPANIA), categoria 57 kg;
vicecampioană europeană în 1996 (individual) și 2000
(perechi); medaliată cu bronz la CE din 1997, 1998 și
1999, aur în 2003 la CM din Santa Susanna, Argint în
2002 la CM Brno*

*Felicia Popa, campioană națională, locul VI la
Campionatele Europene de Culturism*

Carmen Leahu . campioană balcanică la fitness

Ana-Maria Zvîncă . dublă campioană balcanică la fitness; participantă la campionatele mondiale și europene

FIGURI REPREZENTATIVE

ARDEL, VASILE (1969), n. în Baia Mare. Absolvent al Facultății de Educație Fizică din Baia Mare. A început să practice culturismul la clubul *Aurul* din Baia Mare, pregătit de antrenorul emerit Szabo Iosif. Deține 5 titluri la CN de seniori și, de asemenea, 5 titluri de campion balcanic la categoria 70 kg. Mastru al sportului. Debutază pe plan internațional cu două medalii de bronz obținute la CE din 1993 (Budapesta) și 1994 (Tiunen-Rusia). La CE din 1995 ocupă locul II, în 1996 devine campion european, iar în 1998 se clasează pe locul III.

APOSTOL, TIBERIU (1949), n. în București. Prof. de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea haltere, promoția 1973. Sportiv de performanță, practicant al halterelor. A obținut 4 titluri de campion național la juniori în perioada 1966-1969, multiplu medaliat la CN de haltere și recordman național. Component al loturilor naționale de haltere de juniori și seniori. Medaliat cu argint la CB și cu bronz la CE feroviare din 1973 (Paris). Activitatea profesională : antrenor de haltere la

csș Brașovia și la CS Steagul Roșu Brașov (1978-1987) și apoi la CS Olimpia București (1987-1990) ; cercetător științific gr. III la Centru de Cercetări Științifice pentru Sport (1991-1998). Ca antrenor de haltere a selecționat și pregătit numeroși sportivi, campioni naționali de juniori (peste 20 de titluri) și a promovat în loturile naționale 5 halterofili. În perioada 1991-1997, ca antrenor metodist la lotul național de haltere a contribuit la perfecționarea procesului de pregătire a halterofililor și la afirmarea acestora la CM și CE. A elaborat în fiecare an lucrări cu caracter metodic privind obiectivizarea și raționalizarea procesului de pregătire a halterofililor. În anul 1998 a fost ales în funcția de secretar general al FR de Culturism și Fitness. În perioada mandatului său au fost organizate în țara noastră 2 campionate balcanice: Buzău 1998 și Bistrița 2002, un CE de seniori Brașov 2005 și un CE de juniori și Masters Baia Mare 2009. Tot în această perioadă se poate aprecia contribuția sa la mobilizarea colectivilor tehnice și sportivilor practicanți ai culturismului și fitnessului care au obținut la CM și CE de seniori, juniori și Masters peste 75 de medalii. Mastru al sportului la haltere. Antrenor emerit. A fost distins de către Federația Internațională a Culturistilor cu medalia de aur în 2005 și cu cea de argint în 2009. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a-III-a 2004.

BAROGA, LAZĂR - vezi Personalități

BURUIANĂ, VIRGIL (1978), n. în București. Absolvent ANEFS, colegiul de antrenori. A debutat în culturism la CSS nr. 5 din București, cu antrenorul Enuța Dănuț. Campion național de juniori de 4 ori la categoria 80 kg, campion balcanic de juniori tot de 4 ori, iar în 1998 devine campion mondial de juniori.

CERNAT, FLORINA

(1985), n. în București. Practicantă a culturismului de performanță. Legitimată la CSS 5 Redis Bufta unde se pregătește cu antrenorul emerit Dănuț Enuță. Remarcată în competițiile juniorilor. Multiplă medaliată la CM. A obținut 3 medalii de aur

la CM de juniori din 2004 (Opava), 2005 (Budapesta), 2006 (Agrigento). Medalia cu bronz la CM de juniori din 2003 (Teneriffe) categ. Open.

CIORBĂ, PETRU (1959), n. în Iași. Inițial, a practicat mai multe sporturi din atletica grea: lupte, haltere și box. Din 1979 s-a dedicat culturismului. A concurat pentru CS CFR - Iași. Campion național de juniori în 1979. Campion național de seniori la categoria 88 kg, în

1983, 1984, 1985. Câștigător al concursului internațional «Trofeul Dacia». A reprezentat România la «Cupa Festivalului de la Budapesta», clasându-se pe locul IV (1983). S-a situat printre primii „culturiști” români care a început să se afirme pe plan internațional obținând medalii la diferite turnee. În 1990, la CE, de la Sankt- Petersburg, la prima participare într-o competiție oficială, se clasează pe locul XI, iar la CE din 1991 (Graz) ocupă în finală locul VI. La CE din 1996 (Constanța) intră în posesia medaliei de bronz, iar

în 2000, obține o medalie de argint, în proba de perechi, cu Monica Mureșan-Sas, la CE de la Torremolinos (Spania). În perioada 2003-2006, a concurat la CM de maeștri (veterani), obținând medalia de aur (2006, Agrigento) la categ. +90 kg+Open; 2 medalii de argint (2003, Tenerife și 2004, Opava) la categ. +80kg și o medalie de bronz (2005, Budapesta) la aceeași categorie. Paralel, a activat și ca antrenor de culturism, reușind să obțină cu sportivii săi 9 medalii, din care: 5 la CM (1-3-1) și 4 la CE (1-1-2). Printre sportivii care s-au remarcat, s-au aflat: la seniori - Vlad Pihureac și Ciorbă Petru și la juniori - Ovidiu Oprea, Lucian Anita. În anul 2010 a fost ales în funcția de vicepreședinte al FRCF. Antrenor Emerit (2007).

COSTACHE,

ALEXANDRU (1954), n. în com. Armășești. Multiplu campion național de culturism (1981-1984, 1986). A obținut medalia de aur la concursul internațional «Trofeul Dacia» (1981, 1986). A concurat pentru clubul «Rapid» București, la

două categorii: semi-ușoară și ușoară.

COSTESCU, IOAN

- **CRISTIAN** (1989), n. în București. Student la UNEFS. Practicant al culturismului de performanță, de la vârsta de 17 ani. Legitimă la CSS Nr. 5 București, unde se pregătește cu antrenorul emerit Dănuț Enuță. A obținut 3 titluri de campion

național de juniori (2008 – 2010). Selecționat de 5 ori în lotul național de juniori. Medaliat cu bronz la CM de juniori din 2008 (Pilsen), la CE din 2009 (Baia Mare) și cu argint la europenele din 2010 (Donețk), toate la categoria fitness.

CRĂCIUNESCU, GEORGE (1949), n. în București. Culturist care a concurat inițial pentru clubul «Steaua», apoi pentru «Rapid». Multiplu

campion național de culturism (anii 1975, 1977, 1979, 1982) și vicecampion național în anii 1974 și 1976. La începutul anilor '60 a fost culturistul român cu cele mai numeroase participări la competițiile sportive ale vremii. A devenit antrenor de haltere și culturism.

DANIEL, PAUL (1955-2008), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea haltere. În perioada 1992 – 1998, a îndeplinit funcțiile de antrenor federal și apoi de secretar general, în cadrul Federației de Culturism. În aceste calități, a contribuit la dezvoltarea activității de culturism, la organizarea CB pentru seniori în Constanța în 1996. Între 1998 – 2000, a fost încadrat ca asistent, la catedra de atletică grea, din cadrul ANEFS, apoi în calitate de consilier principal în MTS (2000-2004), iar din 2004 director adjunct al Direcției Municipale pentru Tineret și Sport București, ca șef departament programe sportive. Pentru contribuția sa la dezvoltarea culturismului și fitnessului, a fost distins, în anii 1996 și 2005, cu Medalia de Aur a Federației Internaționale a culturistilor.

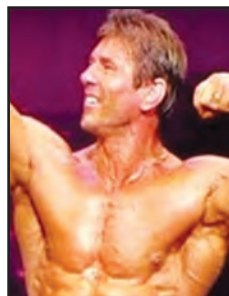

ENUȚĂ DĂNUȚ (1959), n. în Siliștea, jud. Teleorman. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS, din cadrul Universității „Ecologice” specializarea culturism și fitness. Antrenor de culturism și fitness. În 1990, a fost membru fondator al FR de Culturism și Fitness, iar

în perioada 1990-1992, a îndeplinit funcția de secretar general al acestei federații. Și-a început activitatea de antrenor la AS „Monitorul Oficial” (1981-1983), apoi la AS „Exploatare Metrou” (1983-1990), iar din 1993 fără întrerupere, ca profesor la CSS Nr. 5 din București. În paralel colaborează, ca antrenor, la CS „Redis” Buftea. A obținut rezultate deosebite ca antrenor: peste 60 de titluri de campioni naționali; câte 30 de juniori și seniori promovați în loturile naționale. În perioada 2000-2009, a fost numit antrenor coordonator la loturile naționale de juniori și seniori. Pe plan internațional a realizat cu sportivii săi performanțe de excepție: Muntean Irina-15 medalii la seniori, din care

7 la CM (3 aur-2 argint-2 bronz), 6 la CE (3 aur-2 argint-1 bronz) și 2 la „Masters”(1 aur la CE și 1 argint la CM); Cernat Florina-junioară-3 medalii de aur la CM de juniori (2004, 2005, 2006) și o medalie de bronz, la CM de seniori din 2003; Vișan Florina - 2 medalii de aur la CE de seniori (2007), 1 medalie de argint la CE (2004), 1 medalie de bronz la CE (2006); Buruiană Virgil - medaliat cu aur la CM de juniori(1998); Orian Ioan- medaliat cu argint la CE de seniori(1999); Costescu Cristian (fitness) medaliat cu bronz la CM de juniori (2008) și la CE de juniori (2009). Pe parcursul anilor, a obținut cu sportivii săi 32 de medalii la CM și CE de juniori și seniori. A fost membru al Biroului FRCF, președinte al Colegiului Central al Antrenorilor (2000-2009), iar din 2010 președinte al Colegiului Central al Arbitrilor. Are calificare de arbitru: pentru competiții interne (1981); pentru competiții internaționale (1991); Profesionist (2006). Pentru realizările sale profesionale, în anul 1999, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit, iar în 2009 a primit Medalia de Aur a Federației Internaționale. Decorat cu Ordinul „Meritul Sportiv” clasa a III-a (2004).

GHEORGHIU, FLORENTIN (1967), n. în București. Inginer. A debutat în culturism la 13 ani ca elev al Liceului «Spiru Haret». Posedă cea mai bogată colecție de titluri și trofee la nivelul juniorilor mici. Dublu campion național la juniorii mari, la categoria 65 kg (1984, 1985). Câștigător al probei de 55 kg la juniorii mici (1982, 1984) și al categoriei de 60 și 65 kg (1984, 1985). Din 1982, până a încheiat activitatea competițională, nu a pierdut nici un concurs.

GIURGI, NICOLAE (1960), n. în Cavnic, jud. Maramureș. Lăcătuș mecanic. A practicat inițial atletismul și apoi culturismul. La Campionatul Național din 1979 s a clasat pe locul al IV-lea atât la juniori, cât și la seniori. În anul următor, obține titlul de campion național la ambele campionate (de seniori și de juniori). În perioada 1980-1986 este multiplu campion național

la seniori, dobândește medalia de aur la concursul internațional «Trofeul Dacia» (1982-1984-1986), învingător la competiția internațională «Cupa Bonsist» de la Sofia (1982, 1984), medaliat cu bronz la «Cupa Festivalul» de la Budapesta (1983). În 1986 a participat la campionatele europene la categoria 80 kg, dar nu s-a clasat între primii 15 concurenți. În intervalul 1990-1992, participă la diferite turnee și cupe europene, unde se clasează pe poziții fruntașe. A concurat pentru Asociația Sportivă «Minerul» Cavnic, «Metalotehnica» din Târgu Mureș, «Gloria» Târgu Lăpuș și din 1987 e legitimat la «Cuprom» din Baia Mare. A organizat prima competiție de culturism în Maramureș «Floarea de Piatră» (1982), iar în anii următori «Cupa Eliberării» din Târgu Lăpuș. În 1989 s-a stabilit în Ungaria.

HĂTRU, DUMITRU (1930-2007), n. în com. Bulboacă-Tighina (azi în Republica Moldova). Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF promoția 1957. Doctor în științe pedagogice (1997). A fost încadrat la catedra de atletică grea, ca asistent (1957), lector (1970) și

conferențiar (1991), unde a predat halterele și culturismul. A practicat luptele și halterele cu performanțe de nivel local și național. A desfășurat o bogată activitate obștească în lupte, haltere și culturism, fiind ales în diferite organisme ale federațiilor respective. A activat, cu foarte bune rezultate, ca antrenor de lupte, haltere și culturism (din 1968) la CS Rapid București, unde a reușit să contribuie la pregătirea mai multor campioni naționali, balcanici și medaliați la competițiile internaționale oficiale. Echipa de culturism seniori a clubului Rapid, pe care a antrenat-o, a cucerit Cupa Rapid (1983). A activat ca antrenor și la CS IEFS București. În 1970 când se înființează Comisia de culturism în cadrul FR de Haltere și Culturism, Dumitru Hătru a îndeplinit funcția de secretar al acestei comisii. După 1990, s-a dedicat în principal culturismului și fitnessului. A participat la organizarea a numeroase competiții de culturism, a fost președintele Colegiului

central al arbitrilor, membru al Biroului FR de Haltere și Culturism, ulterior al FR de Culturism și Fitness. O lungă perioadă de timp a fost vicepreședinte al FRCF, președinte al FRCF (2000-2003) și președinte de onoare din 2005. A avut calitatea de arbitru de culturism, oficiind în această calitate la numeroase competiții. A fost distins de 2 ori cu medalia de aur a FR Internaționale a culturistilor. Pentru realizările sale importante în domeniul atleticii grele a fost distins cu titlul de antrenor emerit

KANTOR, EUGEN (1947), n. în Arad. Inginer chimist. A practicat mai multe ramuri sportive - baschet, atletism și haltere, optând, în final, pentru culturism (1967) și a concurat începând din 1972. De 3 ori campion național (1983 și 1986) la categoria 88 kg și în 1985, la

categoria 82 kg. Câștigător al competiției internaționale «Trofeul Dacia» (1983 și 1986). A obținut titlul de campion național la trei categorii de greutate. A fost un culturist cu o mare forță musculară, mult dezvoltată. A fost legitimat inițial la Asociația Sportivă «Rapid» Oradea și s-a transferat la AS «Vagonul» din Arad.

KISS, MIHAIL (1930), n. în Săcele. De profesie proiectant. Antrenor și arbitru de culturism. După retragerea din activitatea competițională de atletism și haltere, a început să practice exerciții de culturism. În 1983 a organizat primul curs de culturism la Brașov. În 1974 primește, din

partea Oficiului de Stat pentru Invenții, brevetul de inventator pentru aparatul său multifuncțional pentru dezvoltarea forței și a mobilității. Arbitru internațional din 1993.

LUCACI, IOSEF (1944), n. în Oradea. Este considerat unul dintre cei mai vechi și reputați promotori ai culturismului în România. Profesor de

educație fizică. Principalul organizator al concursului internațional de culturism «Trofeul Dacia», la Oradea. Constructor și inovator de aparate pentru dezvoltarea forței. Membru al Comisiei Centrale de Culturism din 1981.

LUPU, FLORIN (1967), n. în Iași. A practicat atletismul, proba . alergări de garduri. S-a dedicat culturismului din 1984, devenind campion național la juniori mici și apoi la seniori, la categoriile de 70, 75 și 80 kg. Legitimă la Clubul Sportiv «CFR» - Iași.

MAN, IONUȚ - FLORIN (1988), n. în Târgu Lăpuș, jud. Maramureș. Absolvent al Facultății de Resurse Minerale și Mediu, din cadrul Universității de Nord Baia Mare, promoția 2007. Practicant al culturismului de performanță, începând de la vârsta de 19 ani. A fost legitimat la CSM Baia Mare (2007 – 2008) și la CS GYM OVIDIU (antrenor Monica Mureșan). Campion național medaliat la CN de culturism pentru juniori. S-a remarcat, ca sportiv de perspectivă, în anul 2008, la CM de culturism pentru juniori (fitness), unde a cucerit medalia de argint (Pilsen) și la CE din 2009 (Baia Mare) unde devine campion european de juniori.

MIHĂILESCU, CRISTIAN (1950), n. în Pitești, jud. Argeș. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1973. Debutează în sport în 1960, la gimnastică, la ȘS Pitești, avându-l ca antrenor pe C. Luca, obținând în 1968 titlul de campion național școlar. În

perioada studenției a făcut parte din secția de gimnastică a clubului IEFS, antrenor fiind P. Lisofski. A absolvit facultatea cu specializarea culturism - haltere. Debutează în culturism în 1971, an în care a cucerit titlul național la seniori. Urmează transferul la «Rapid» București în 1971, unde

concurează până în 1983; din acest an se legitimează la clubul «Farul» din Constanța. A cucerit 20 de titluri naționale: categoria peste 40 de ani, 1,67 m și 70, 76 și 82 kg (17 titluri de campion național și 3 de masters). Este Maestru al sportului din 1990. Pe plan internațional a înregistrat următoarele rezultate: medalie de bronz la CE din 1996, la Constanța; medalii de bronz la CM Masters din 1994 și din 1996; medalie de argint la CM Masters din 1995. A optat pentru profesia de antrenor din 1983, având categoria I, apoi funcționând la Clubul «Farul». Este antrenor al echipei naționale din 1991, avându-i ca sportivi de referință pe Marian Tuțu, campion național absolut în 1995 și campion balcanic în 1996, Gabriela Vlădeanu, de 3 ori campioană balcanică, de 4 ori campioană națională, de 2 ori locul IV la CM și un loc V la CM de juniori, Marian Bârsan, campion balcanic în 1996, iar la seniori pe Vasile Ardel, campion european în 1996 la categoria 65 de kg și Petru Ciorbă, medaliat cu bronz la CE din 1996, la 90 kg. Este și cadru didactic cu titlu de conferențiar la Academia Navală din Constanța. Interesat de publicațiile de specialitate, a publicat diverse articole în anuarul FR de Culturism. A publicat lucrările: Gimnastica de întreținere pentru bărbați, Editura Sport-Turism și Pregătirea fizică pentru studenții militari, Editura Demnitatea Națională. Este președintele FR de Culturism din 1993 (ales pentru a doua oară). A participat la seminarul de specialitate din SUA în 1993. Antrenor Emerit.

MUNTEAN, IRINA NICOLETA (1968), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Academiei Naționale de Educație Fizică și Sport, promoția 2000. A început să practice culturismul la clubul Titan București, avându-l ca antrenor pe Anghel Ivan. A

fost transferată o perioadă la CS Farul Constanța, după care a activat la CS Redis din Buftea, avându-l antrenor pe Dănuț Enuță. A obținut 10 titluri de campioană națională (9 la individual și 1 la perechi), la categoriile de 52, 57 și +57 kg. La CE a obținut

un loc IV, în 1998 și locul VI, în 1996. Palmaresul său cuprinde: 7 medalii la CM, din care 3 de aur (1998-Alicante, 2002-Brno, 2009-Como), 2 medalii de argint (1999-Sydney, 2008-Santa Susanna) și 2 de bronz (2006 și 2007 - Santa Susanna); 5 medalii la CE de seniori, din care 2 de aur (2003-Izmir, 2005-Yalta), 2 de argint (1999-Essen, 2002-Budapesta), 1 de bronz (2005-Brașov); 1 medalie de argint la CM de Master (2006- Agrigento) și 1 medalie de aur la CE de Masters (2009-Baia Mare). Din 2002, a fost calificată ca arbitru internațional. Maestră Emerită a Sportului (2000).

MUREȘAN, MONICA (1967), n. în Baia Mare. A fost remarcată de antrenorul emerit Szabo Iosif și legitimată la clubul CSM „Aurul” Baia Mare. Campioană națională de 5 ori la categoria 57 kg. În palmaresul ei sunt înscrise: 3 titluri de campioană balcanică; CM de seniori - medalie la aur (2003- Santa Susanna) și una de argint (2002, Brno) ; CE de seniori – o medalie de aur (2000- Torremolinos), 2 de argint (1996-Constanța, 2000-Torremolinos) și 3 de bronz (1997-Minsk, 1998-Plonsk și 1999-Essen). A desfășurat o activitate prestigioasă ca antrenor la CS Ovigym-Baia Mare, obținând cu sportivii săi la CM și CE 9 medalii, din care: 3 aur, 2 de argint și 4 de bronz. Aceste rezultate au fost cucerite de sportivii: Laura Cupșa - medalie de aur la CM de juniori din 2010 (Racice), medalie de aur la CE de juniori 2009 (Baia Mare) și medalie de bronz la CM de juniori 2009 (Bialystok) toate la categ. fitness 163; Ionuț Man – medalie de aur la CE de juniori (2009, Baia Mare), medalie de argint la CM de juniori 2008 (Pilsen) la categ. fitness; Petre Moja – 2 medalii de bronz la CE de seniori 2004 (Budapesta) și 2006 (Bratislava) la categ. -65 kg; Diana Vrabie – 2 medalii de bronz la CE de juniori 2009 (Baia Mare) și 2010 (Donețk) la culturism; Tanita Zetea – 2 medalii de argint la CE de juniori 2009 (Baia Mare) și 2010 (Donețk) la categ. bodyfitness 163. Arbitră internațională (2006). Maestră Emerită a Sportului.

Antrenoare Emerită (2010).

NICU, ALEXE - vezi Personalități

NICOLESCU, MONICA (1980), n. în București. A început culturismul la secția Liceului «Spiru Haret» sub îndrumarea antrenorei Lenke Szekely. A activat cu dublă legitimare (la «Spiru Haret» și la CSS nr. 5), avându-l ca antrenor și pe Enuță Dănuț. Este de 2 ori campioană națională la junioare, categoria 57 kg. La fel, de 2 ori campioană balcanică și medaliată cu bronz la CM de juniori, din 1998, de la Barcelona (Spania). Maestră a sportului.

PALL, LIANA (1990), n. în Sibiu. Studentă la IEFS din Sibiu. Sportivă de performanță la culturism. Legitimată la CSS Șoimii Sibiu, unde se pregătește cu antrenorul Ioan Curtean (începând din 2006). Medaliată la CN de culturism, categoria juniori, campioană națională în 2008. S-a remarcat la CM de juniori din 2009 (Bialystok – POL) și din 2010 (Racice – CZE), unde a cucerit două medalii de aur. Tot cu două medalii de aur a fost încununată și participarea Lianeii Pall, la CE de culturism juniori din 2009 (Baia Mare) și 2010 (Donețk- UKR).

PETRESCU, ȘTEFAN – vezi Personalități

POP, VIOREL (1969), n. în București. Profesia de bază: inginer electronist. Inițiat în culturism la secția liceului «Spiru Haret». Campion și vicecampion național la juniori mari, la categoria 65 kg (1985, 1986), câștigător al circuitului competițional pentru juniori și al trofeului special de prezentare la juniori mici și mari (1985, 1986); culturistul -junior cu cel mai bogat palmares. Unul dintre primii culturiști care a prezentat programe în perechi. Se remarcă prin robustețea conformației

scheletului și masa musculară mare, în raport cu statura sa.

SZEKELY, LADISLAU (1935), n. în Brașov. Absolvent al Institutului de Relații Internaționale din Moscova, promoția 1958. Ziarist, redactor de rubrică, comentator de politică internațională la ziare de limbă maghiară. În 1978, a înființat secția de culturism de la liceul «Spiru Haret», care a avut un rol important în dezvoltarea culturismului în țara noastră. A fost președintele Comisiei Centrale de Culturism (1981), arbitru cu categorii republicană și internațională (1982). S-a ocupat, în cadrul secției Liceului «Spiru Haret», de elaborarea programelor de prezentare modernă, cu poziții plastice, spectaculoase, introducând în premieră, ca fond muzical, creații clasice. La juniori, în anii '80, reprezentanții liceului au cucerit toate trofee speciale acordate la campionatele naționale pentru cele mai frumoase programe de exerciții alese. A pregătit primele programe demonstrative de fete, în grup și pe perechi. A publicat lucrările: *Culturism, oameni, concursuri, exerciții* (1981), *Culturism, sărbătoarea mușchilor* (1977). A fost distins cu medalia de argint de către Federația Internațională a culturistilor. A făcut parte din conducerea Federației Române de Culturism și Fitness, în anul 2000 fiind reales în funcția de vicepreședinte.

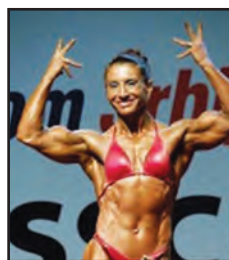
TELEMAN, GHEORGHE (1946), n. în București. Prof de educație fizică și sport, absolvent al Institutului de Educație Fizică și Sport, promoția 1972. La început a practicat probe de atletism, handbal și lupte. Ulterior s-a consacrat sportului cu haltere, sport în care a cucerit 6 titluri de campion național în perioada 1964-1973. A îmbunătățit de peste 50 de ori recordurile naționale la juniori. La culturism a fost campion național la juniori (1960) și la seniori, de 4 ori (1966, 1967, 1968, 1970). Prezența sa în competițiile de culturism a contribuit la dezvoltarea activității competiționale în această ramură de sport, remarcându-se printr-un corp frumos modelat și printr-o statură impozantă.

TORCEA, COSTEL (1965), n. în Craiova. Subofițer la MAPN. A început să practice culturismul la clubul «Rovine» - Craiova, cu antrenorul Mihail Antonie. Transferat ulterior la clubul «Farul» Constanța, unde se pregătește cu antrenorul emerit Cristian Mihăilescu. Este de 4 ori campion balcanic și medaliat cu bronz la CE de seniori din 1998 de la Belgrad și la ediția din 2005 (Brașov) în proba de perechi.

UCEANU, FLORIN (1963), n. în București. Electrician. Legitimă la secția de culturism a Liceului «Spiru Haret», unde a fost elev. 18 titluri de campion național. Primul culturist din România care a câștigat titlul de Campion Balcanic. A fost printre primii în țara noastră care a luat parte la demonstrații de culturism (pe perechi și de grup). S-a remarcat printr-o structură somatică deosebit de armonioasă - umeri largi, brațe și coapse foarte puternice. Redactor șef la revista «Culturism & Fitness». Redactor și prezentator de emisiuni la televiziune. De-a lungul timpului a antrenat sau a făcut programe personalizate de antrenament și alimentație unor persoane din activitatea cultural artistică inventator, brevet de invenție nr. 113115 din 1998. Diploma de onoare IFBB, acordată personal de Ben Weider, președintele Federației Internaționale de Culturism și Fitness (IFBB) pentru contribuția adusă la promovarea culturismului și fitness-ului în România Maestru al sportului, titlu acordat de Ministerul Tineretului și Sportului.

VIȘAN, FLORINA (1968), n. în comuna Mereni, jud. Teleorman. Practicantă a culturismului de performanță, legitimată la CS Redis din Buftea unde se pregătește cu antrenorul emerit Dănuț Enuță.

Multiplă medaliată la CM. Performanță pe plan internațional : medalii de aur la CE din 2007 Cačak la categoriile 55 kg. și open ; medalie de argint la CE din

2004 Tavira ; medalie de bronz la CE din 2006 Viterbo ; medalie de bronz la CM din 2005 Barcelona, toate la categ.52 kg. Maestră Emerit a Sportului.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE DANS SPORTIV

Dansul sportiv se practică în peste 70 de țări ale lumii, această disciplină fiind acceptată ca probă demonstrativă la JO de la Sydney, din 2000 (la vremea respectivă, discuțiile referitoare la includerea sa între probele olimpice se aflau într-un stadiu avansat).

Cuprinde două ramuri (secțiuni) - dansuri standard (vals lent, vals vienez, tango, slow fox și quick step) și dansuri latino-americane (samba, cha-cha, rumba, passo doble și jive), pentru fiecare fiind prevăzute probele: perechi; echipe (4 perechi); formații (6-8 perechi).

Competițiile de dans sportiv pot fi organizate și desfășurate pe mai multe categorii de vârstă: copii I (6-9 ani); copii II (10-11 ani); juniori I (12-13 ani); juniori II (14-15 ani); tineret (16-18 ani); adulți (19-35 de ani) și seniori (peste 35 de ani).

La nivel mondial, activitățile profilate pe dansul sportiv sunt organizate și coordonate de International Dance Sport Federation.

Principalele competiții de dans sportiv sunt: CM și CE - organizate aparte pentru: «standard», «latino», «10 dansuri» și «formații»-, precum și concursurile speciale IDSF.

Federația Română de Dans Sportiv a fost înființată, conform Ordinului nr. 1737 al ministrului Tineretului și Sportului, la 18 septembrie 1991, și s-a afiliat la IDSF în ianuarie 1992.

De la înființarea sa, FRDS a avut ca președinți pe: Constantin Dușu (1991-1992); Valeria Mangra (1992-1994); Viorel Năstase (1994-1998) și Gheor-

ghe Răducan (din 1998). Funcția de secretar general a fost îndeplinită de Mioara Dan (1991-1994) și Marian Istrate (din 1994).

În 2001, FRDS a fost reorganizată conform Legii educației fizice și sportului nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 17 decembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal, compus din: Gheorghe Răducan - președinte; Virgil Grigore și Cristian Pănescu. vicepreședinți; Marian Istrate secretar general; Otto Varga, Costin Mihaiu și Bogdan Păun - membri.

La sfârșitul anului 2001 și începutul anului 2002, la FRDS erau afiliate 63 de secții (cluburi, centre) din 21 de județe, unde activau 2 058 sportivi legitimați. Alte peste 10 000 de persoane practicau dansul sportiv în afara acțiunilor organizate de secțiile teritoriale ale federației naționale de specialitate.

Printre cei mai valoroși dansatori sportivi, se numărau: Sergiu Rusu, Miruna Gliga, Mihai Petre, Raluca Dumitrache, Ramon Zedan, Mariam Zedan, Istvan Toth, Noemi Tarr, Răzvan Manole și Giorgiana Niculiță.

Cei mai bine cotați antrenori de dans sportiv sunt Viorel Năstase, Valeria Mangra, Virgil Grigore, Maria Grigore, Cristian Pănescu, Dmytro Strelnyk, Valentin Illeș și Luminița Illeș, aceștia fiind și antrenorii loturilor naționale.

Ca recunoaștere a cunoștințelor și experienței dobândite în activitatea profesională, Viorel Năstase, Valeria Mangra, Enikő Fandly, Virgil Grigore, Maria Grigore, Cristian Pănescu, Gheorghe Răducan,

Dmytro Strelnyk, Valentin Illeș și Luminița Illeș au obținut licența de arbitri internaționali.

Cele mai semnificative rezultate obținute de reprezentanții dansului sportiv din România au fost: locul I (standard, juniori II), la GOC de la Mannheim (2001) și Blackpool (2002); locul I (standard, juniori I), la CB (Grecia, 2001) și locul XII, la CM de 10 dansuri (Portugalia, 2002). Lor li s-au adăugat numeroasele clasări ale dansatorilor sportivi români în finalele competițiilor IDSF organizate în Franța, Danemarca, Germania, Ucraina, Bulgaria, Republica Moldova, Iugoslavia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

BIROUL FEDERAL AL FRDS (2008) FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE DANS SPORTIV

Președinte: Vasile Gliga; Vicepreședinți: Valeria Mangra; Costinel Mihaiu; Secretar general: Ioan Dinulescu; Reprezentantul Ligii Profesioniștii: MARTON ȘOMODI; membri: Alexandru Acs, Adrian Cintoiu, Costel Horghidan; Mihai Petre; Istvan Toth și Vitalie Trohin.

CAMPIONI NAȚIONALI ADULȚI

1993 Standard: Virgil Grigore, Maria Batea - Cercul Militar Național, București; Latin: Virgil Grigore, Maria Batea - Cercul Militar Național, București; **1994** Standard: Virgil Grigore, Maria Batea - ANEFS, București; Latin: Alexandru Szalkay, Raluca Mihalceanu - Dans Club '80, Oradea; **1995** Standard: Virgil Grigore, Angela Suiu - Ecoritmici Dans, București; Latin: Sorin Bechira, Brigitte Takacs - Bolero, Timisoara; **1996** Standard: Istvan Toth, Rada Stegorean - ASA/ Dans Club '80, Oradea; Latin: Istvan Toth, Rada Stegorean - ASA/ Dans Club '80, Oradea; **1997** Standard: Istvan Toth, Noemi Tarr - ASA/ Dans Club '80, Oradea; Latin: Istvan Toth, Noemi Tarr - ASA/ Dans Club '80, Oradea; **1998** Standard: Mihai Petre, Raluca Mihal-

ceanu - Terpsidava, București; Latin: Istvan Toth, Noemi Tarr - Dans Club '80, Oradea; **1999** Standard: Mihai Petre, Raluca Dumitrache - Terpsidava, București; Latin: Istvan Toth, Noemi Tarr - Dans Club '80, Oradea; **2000** Standard: Mihai Petre, Raluca Dumitrache - Terpsidava, București; Latin: Mihai Petre, Raluca Dumitrache - Terpsidava, București; **2001** Standard: Mihai Petre, Raluca Dumitrache - Terpsidava, București; Latin: Mihai Petre, Raluca Dumitrache - Terpsidava, București; **2002** Standard: Mihai Petre, Elwira Duda - Terpsidava, București; Latin: Mihai Petre, Elwira Duda - Terpsidava, București; **2003** Standard: Mihai Petre, Elwira Duda - Terpsidava, București; Latin: Mihai Petre, Elwira Duda - Terpsidava, București; **2004** Standard: Mihai Petre, Elwira Duda - Pas în Doi București; Latin: Mihai Petre, Elwira Duda - Pas în Doi București; **2005** Standard: Sergiu Rusu, Mirona Gliga - Dansul Viorilor, Reghin; Latin: Sergiu Rusu, Mirona Gliga - Dansul Viorilor, Reghin; **2006** Standard: Erich Klann, Mirona Gliga - Dansul viorilor, Reghin; Latin: Erich Klann, Mirona Gliga - Dansul viorilor, Reghin; **2007** Cojoc Rares, Kapral Katarzyna - Dansul viorilor, Reghin; Latin: Klann Erich, Mirona Gliga - Dansul viorilor, Reghin; **2008**; Standard: Cojoc Rares, Kapral Katarzyna - Dansul viorilor, Reghin; Latin: Voicu Paul, Gomez Saray - Sportul Studentesc, București.

SPORTIVII MEDALIAȚI LA CAMPIONATELE BALCANICE DANS SPORTIV

CADEȚI

Medalii de aur

2001

MUREȘAN ALEXANDRU D A N S
SPORTIV STANDARD AS SPORTIVĂ
DANCE ART TG. MUREȘ

SCHIOPADNANA D A N S
SPORTIV STANDARD AS SPORTIVĂ
DANCE ART TG. MUREȘ

Echitația mai mult decăt un sport! Poate e prea puțin să numim echitația un sport. Echitație înseamnă modul în care se călărește corect un cal. Dincolo de dorința de a face miscare, dragostea pentru animale e o condiție ca să înveți să călărești. Pentru a practica echitația, sunt angrenați, atât un sportiv, numit jocheu, cât și un cal. Și este normal să acceptăm faptul că sunt recompensați, atât omul, cât și calul, care au câștigat un concurs. Echitația este singurul sport unde se pot întrece bărbați împotriva femeilor. Dar, până ajung jochei, cei ce practică această disciplină se numesc călăreți. Copiii atrași de acest animal ar putea deveni, prin urmare, campioni, doar după o muncă îndelungată.

Ce ni s-a transmis despre echitație. Oamenii au învățat de timpuriu să călărească. În Grecia Antică, caii erau la loc de cinste, astfel că la jocurile olimpice se introduc cursele de cai. Acestea sunt preluate mai tarziu de români, iar apoi arabii construiesc hipodromul bizantin. În Evul Mediu, în cadrul turnirurilor, cavalerii se întreceau călare, cu diverse arme, mai ales în timpul serbărilor. Multe din țările Europei dezvoltă adevărate școli de echitație, încă din secolul al XVI-lea. La Viena, la renumita Școală Spaniolă de dresaj s-a dezvoltat și perfecționat dresajul de înaltă clasă. Prima atestare a unei probe de sărituri are loc, însă, la Dublin, în Irlanda, în 1864.

În funcție de zona geografică unde s-au dezvoltat, există mai multe forme de echitație: stilul și echipamentul englezesc, cel spaniol, cel arab și

stilul western, specific continentului nord-american. Modul corect de a călări și controla calul este universal valabil pentru toate stilurile, deși, în funcție de echipamentul folosit pot apărea mici variații. Sportul ecvestru modern de performanță și-a însușit stilul și echipamentul englezesc.

Probe ecvestre. În prezent, în competiții există trei probe ecvestre: dresajul, crosul și obstacolele. Dresajul este o competiție în care calul și călărețul efectuează un set de manevre complicate, într-o zonă limitată. La proba de obstacole calul și călărețul sar peste o serie de obstacole. Proba de cros testează viteza, rezistența și abilitățile de săritură ale calului, pe un teren lung, deschis. Programul Olimpiadelor include o probă de trei zile, la care concurenții participă la toate cele trei discipline. Considerată cea mai captivantă competiție ecvestra din programul olimpic, această probă se desfășoară, atât ca probă în echipă, cât și individuală. Echipa fiecărei națiuni este formată din patru membri.

Caii și jocul de polo. Un alt sport în care este implicat calul este POLO, denumire ce vine, se pare, din tibetană și înseamnă „minge”. La acest joc, se întrec pe un teren asemănător celui de fotbal două echipe de călăreți, care trebuie să înscrie cu un fel de croșe goluri în poarta adversarului. Considerat cel mai vechi sport de echipă, jocul de polo a fost, probabil, practicat de războinicii nomazi, cu peste două mii de ani în urmă. Este atestat în întreaga lume medievală, din Japonia, până în China, India, Persia, Egipt, Arabia și pe teritoriul european.

Sportul a fost popularizat de britanici. Ei au văzut un meci de polo la Manipur, în India și l-au preluat rapid. În 1863 a fost creat Calcutta Club Polo. La mijlocul secolului al XIX-lea, un irlandez, căpitanul John Watson a creat primul set de reguli scrise. Dacă în India erau implicați în joc 7 jucători, britanicii au limitat numărul la 5. În 1877, Thomas Hitchcock Sr., Oliver W. Bird, August Belmont, Benjamin Nicoll și asociații lor participă la primul meci de polo în Long Island. În 1936 a devenit sport olimpic în mod oficial. În prezent, deși pare un sport prea puțin cunoscut, el este practicat în aproape 80 de țări și are milioane de fani.

ECHITAȚIA ÎN ROMÂNIA

Vechimea acestei activități, care se confundă cu începuturile istoriei poporului român, se explică prin caracterul ei utilitar, militar și sărbătoresc. Calul a făcut parte indisolubilă din oștirile voievozilor și domnitorilor care și-au apărât glia strămoșească. S-a impus astfel creșterea cailor de rasă, atât de folositori în luptă, pentru întrecerile organizate după datină cu ocazia sărbătorilor religioase, festivităților și petrecerilor organizate la curțile domnești, boierești și în viața satelor. Spectaculozitatea întrecerilor a menținut și a sporit treptat interesul tuturor păturilor sociale, îndeosebi ale militarilor, pentru întrecerile călăreților. Dar documentul care atestă preocuparea pentru organizarea de concursuri ecvestre este socotit «Anafora Sfântului Cărmuitoru» nr. 51 - din 1841, care încuviința «oarecari regule pentru îmbunătățirea soiurilor vitelor, prin care să statornicească nu numai Ipodromii la Iași, Fălticeni și Galați, ci și premii pentru caii ce s-ar deosebi în alergări». Desfășurarea a tot mai numeroase întreceri determină apariția la Iași, în 1851, a «Reglementului alergărilor de cai, de unu comitetu de încurajare pentru reproducerea (plodirea) și îmbunătățirea rasei cailor», iar în 1862 a unui nou regulament, de data aceasta sub egida Jockey Clubului Român, înființat la 5 ianuarie 1875.

Pentru organizarea primelor concursuri sportive din țările românești nu s-au găsit documente doveditoare. Dar preocupări au existat încă din

prima jumătate a secolului al XIX-lea. Credem că Moldova deține prioritatea. În 1847, la Iași, apare o broșură denumită *Despre ipodromie sau alergări de cai*, care conține informații privind organizarea și desfășurarea curselor de cai și despre îmbunătățirea rasei cailor (I. Todan, 1970).

Unirea Principatelor, precum și scăderea numărului de cai de rasă, au determinat deplasarea centrului de greutate al hipismului românesc la București, unde, în 1871, ia ființă «Societatea Equestră Română», care, după 4 ani, își va schimba denumirea în Jockey Club, continuând să-și aducă o substanțială contribuție la dezvoltarea hipismului nostru, prin organizarea de concursuri, prin editarea unor materiale de popularizare pentru îmbunătățirea rasei cailor în România.

Apariția primelor societăți ecvestre în țara noastră și organizarea de numeroase concursuri, începând de la jumătatea veacului trecut, au avut consecințe importante pentru hipismul românesc. Deși accentul a căzut pe organizarea curselor de hipodrom, putem afirma că aceste manifestări au pregătit terenul viitoarelor concursuri de obstacole.

Construirea hipodromurilor de la București, Iași, Constanța, Brăila, Craiova, Botoșani, Buzău, Târgoviște, Giurgiu și altele a dus la apariția unor competiții mai întâi de dresaj, apoi de concurs complet și sărituri. De aceea, poate nu din întâmplare, în aceste orașe au apărut și primele societăți hipice care, ulterior, s-au numărat printre membrele fondatoare ale «Federației Equestră Română»

În apariția și dezvoltarea călăriei românești, un rol important a revenit școlilor de cavalerie. Printre cele mai vechi din România se află «Școala Militară de Infanterie și Cavalerie» înființată la București în 1847 și «Școala Militară de Cavalerie» de la Iași (1875). Un moment important de referință al istoriei călăriei din țara noastră îl constituie înființarea, în anul 1872, a «Școlii Speciale de Cavalerie» din București, condusă de col. Alexandru Larca și al cărei sediu se afla la cazarma Malmaison. Din păcate, după 4 ani, ea își încetează activitatea până în 1883, când se reînființează, fiind amplasată în clădirea «Școalei de Aplicație și Geniu» din Calea Griviței.

Inițial, la Congresul de la Paris din 24-25 noiembrie 1921, la Federația Ecvestră Internațională au fost afiliate numai 9 țări: Belgia, Danemarca, Franța, Germania, Italia, Japonia, Norvegia, Suedia, SUA - ca membre fondatoare. Președinte: baronul du Teil.

România, deși nu s-a numărat printre acestea, avea o frumoasă tradiție ecvestră, datorită activității depuse de acei entuziaști care, așa cum arătam mai înainte, au impulsionează dezvoltarea concursurilor hipice și au atras noi adepți. Un rol important l-a avut avocatul și ministrul Alexandru Marghiloman, considerat *părintele* hipismului românesc, prin participarea materială și morală la creșterea cailor, înființarea de hipodromuri și dezvoltarea acestui sport. La sfârșitul secolului XIX și începutul sec XX, în activitățile hipice se practicau probe de obstacole, dresaj și călăria în teren variat. În anul 1907, ia ființă *Clubul călăreților București*, societate care va inaugura, în 1911, Concursurile Hipice Naționale de sărituri peste obstacole. La acest concurs s-au desfășurat probe de dresaj, sărituri și proba completă. Prima participare a României la un concurs internațional a fost în 1919, la Paris, la *Concursul armatelor prietene*, unde o comportare bună a avut-o căpitanul Iacob Filip, cu calul Beby (locul II).

Evoluția promițătoare a unor călăreți la unele concursuri internaționale, în perioada 1909-1920 și, mai ales, constituirea la 21 iunie 1921 a Comisiunii Sporturilor Ecvestre din cadrul FSSR, au contribuit, de asemenea, la mărirea numărului de competiții interne, dar și la participarea la concursuri peste hotare. Prezența sportivilor noștri în anii 1929-1939 la concursurile de la Poznan, Roma și Nisa, soldate cu numeroase premii, impunea permanentizarea lor în calendarul competițional.

Concursurile hipice (naționale și internaționale), din anii 1909, 1910, 1911, 1912, 1914, 1915 și 1919 scot în evidență valoarea călăreților români în probele de dresaj, sărituri și sărituri în înălțime, vânătoare călare (cpt. Soutz, cpt. Al. Ghica, cpt. Chiciu, slt. Radu, cpt. Filip Iacob - în proba de steeple chase).

După primul război mondial, concursurile

hipice se reiau în 1922. În anul următor se amenajează un nou hipodrom la Floreasca, pe lângă cele două de la Băneasa, primul construit în 1906. După 1924, se dispută anual concursul hipic național. Activitatea internațională se intensifică. Astfel, la concursurile de la Poznan și Varșovia (1929), cpt. Constantinescu ocupă trei locuri I. Succese similare se obțin în 1930 la Nisa și Roma. Datorită performanțelor călăreților militari, această ramură sportivă își dobândește notorietate internațională. Între 1935 și 1940, echitația din România atinge apogeul. În afară de concursul hipic național, apare o altă competiție importantă ce se va numi «Campionatul calului de arme», care a debutat la București în 1925, a continuat tot aici în 1926, apoi la Sibiu (1927, 1928), la Galați (1929), Craiova (1930), Iași (1932), București (1933), Brașov (1935), Timișoara (1936), Arad (1937) și Constanța (1938). În concursul internațional din 1934, cpt. P. Kirculescu câștigă Concursul «Micii Antante» de la Constanța. În anul următor (1935), călăreții confirmă clasa lor internațională. O echipă formată din P. Kirculescu, C. Apostol, T. Tudoran și C. Zahei concurează, în vederea pregătirii pentru JO de la Berlin din 1936, la concursurile de la Nisa, Napoli, Roma, Florența și Aachen, câștigând probe sau ocupând locuri fruntașe: C. Apostol ocupă locul I la Nisa, iar I. Tudoran «Cupa orașului Aachen». La JO de la Berlin, lt. H. Rang obține, după baraj, medalia de argint în «Premiul națiunilor». Succesele se repetă: Felix Țopescu - o victorie la Viena, H. Rang cucerește «Marele Premiu al orașului Aachen». Și în 1937 călăreții noștri obțin victorii la concursurile de la Paris, Bruxelles, Varșovia, Londra, Düsseldorf, Berlin, Aachen. În 1938, concursul hipic național va fi înlocuit cu concursul hipic internațional desfășurat la București, la care au participat 8 echipe naționale din Cehoslovacia, Franța, Germania, Polonia, Grecia, Belgia, Italia și România (H. Rang, F. Țopescu, V. Apostol, T. Tudoran, C. Zahei, I. Epure). Succesele se repetă în 1939 și în 1940 cu acești călăreți, la care se alătură P. Kirculescu și Al. Purchasea.

În primăvara anului 1930, la Nisa are loc tradiționalul concurs internațional, la startul căruia se aflau și călăreții noștri. Evenimentul a constituit

un bun prilej pentru secretarul FEI de a-l contacta pe C. Comănescu, șeful delegației, solicitându-i să intervină pe lângă organele competente din România, pentru ca țara noastră să se afilieze la această federație.

În același an, după cum se menționează în Buletinul Hipic: « .. datorită acestui fapt, Domnia Sa a fost trimis în mod special la al X-lea Congres al FEI ce a avut loc la Lucerna pentru a afilia România printre statele acestei Federații, fapt care s-a realizat. România a fost admisă în unanimitate de voturi și cu obligațiunea de a răspunde tuturor cerințelor impuse de această Federație. Prima obligațiune ce se impunea a fost de a avea o «Federație Equestă Română», care să înglobeze toate Societățile și Cluburile Hipice din țară».

Generalul G. Moruzi, inspectorul general al cavaleriei, consultă pe conducătorii societăților hipice și, la 12 decembrie 1930, începe Congresul de constituire al Federației Equestre Române, eveniment care întrunește adeziunea deplină a tuturor celor care activau în sportul călare.

A doua zi erau alcătuite Statutele FER, care cuprindeau o serie de prevederi în spiritul celorlalte federații sportive înființate până în acel moment în țara noastră.

Realizându-se, așadar, condiția impusă de FEI, România a devenit cea de a 21-a țară afiliată, admiterea «de jure» producându-se conform buletinelor forului mondial, în 1931, anul 1930 rămânând deci înscris ca cel al admiterii «de facto» .

La data înființării sale, FER cuprinde: Societățile Hipice din: Botoșani (președinte N. Rosetti), Dobrogea -Constanța (președinte C. Comănescu), Iași (președinte Elena Brătianu), Târgoviște (președinte D. Rădulescu), Societatea Hipică Română - CCB (președinte Th. Eliad) și Clubul Călăreților din Brașov (președinte O. Schmidt), lor alăturându-li-se, până în 1939, Societatea Hipică Arad, Societatea Hipică Suceava, Societatea Hipică «Ardeal» (Cluj), Societatea Hipică «Oltenia», Societatea Hipică Galați, Societatea Hipică a Târnavelor (Mediaș), Cercul Hipic Oradea, Clubul Călăreților Reșița, Clubul Călăreților Sibiu, Societatea Hipică Bănățeană (Timișoara), Societatea Hipică și Centrul Arcașilor

Rădăuți- Gura Humorului.

În cei 10 ani care au precedat marea conflagrație mondială a anilor '40, FER a beneficiat de aportul unor oameni pasionați: Gheorghe Moruzi, Constantin Ilasievici, Elena Brătianu, Th. Eliad, Iacob Filip, C. Comănescu, Vasile Șendrea, C. Fortunescu, D. Tăutu și alții, care au lucrat cu sârguință pentru propășirea călăriei românești.

Din punct de vedere organizatoric, FER, pe lângă Comitetul federal, mai avea în componență trei comisii: Comisia federală tehnică și de regulamente, Comisia specială de dresaj și Comisia de verificare, al căror rol era de a crea cadrul competițional și regulamentar al activității interne și internaționale.

O dată cu constituirea Organizației Sportului Popular (OSP), după 1944, nici călăria n-a scăpat reorganizării, anul 1947 reprezentând, în fond, și reluarea activității la capătul unei perioade albe, datorată războiului, în care și unii dintre performerii vremii și-au pierdut viața. În 1948, Jockey Clubul Român se desființează. Ca și cum nu ar fi existat nimic înainte, la 13 februarie 1947, se reînființează Federația Ecvestră, care a ales următorul Birou federal: președinte . general Dumitru Popescu, secretar general - lt. col. Felix Țopescu, resortul militar - col. Eugen Gaiu, resort universitar - Dan Brăiloiu, resort sindical - Francisc Molnar, resort urban-rural - mr. Cercez, resort școlar - prof. Lefteriu. Biroul a fost completat cu următorii consilieri tehnici: general Marcel Olteanu, col. P. Kirculescu, col. Adam, lt. col. N. Zidaru, col. Gh. Florescu, Petre Zwölfer, beneficiind, totodată de mai multe comisii: disciplină (președinte col. E. Gaiu), regulamente și studii (președinte lt. col. F. Țopescu), competiții și arbitri (președinte col. rez. P. Kirculescu), presă și propagandă (președinte lt. col. F. Țopescu).

După 3 ani se constituie Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport (CCFS), federația fiind transformată în Comisie Centrală prin decizia din iulie 1950, cu următoarea componență: președinte - Gh. Vidrașcu și membri: Cornel Coleș, Nicolae Zidaru, I. Urdăreanu, Dan Pavlescu, Stelian Cărbunaru, Constantin Popescu, Felix Țopescu (București); Mihai Grabec (Sibiu); Valentin Baor, Constantin

Zahei (Oradea); Constantin Eftimie (Ploiești); Nicolae Elian (Constanța); Nicolae Nicula (Craiova); Ion Nedan (Târgoviște); Nicolae Dumitrescu (Sf. Gheorghe); Nicolae Oțeleanu (Caracal); Ion Ciobotaru (Bacău); Ernest Kiss, Ioan Deri (Sf. Gheorghe), Florea Pădureanu (Brașov). În anul 1955, datorită eforturilor depuse de noul președinte, generalul Al. Vasiliu, s-a construit pe Calea Plevnei din București una din cele mai frumoase baze hipice din acea perioadă din capitalele europene. La realizarea acestei baze au contribuit: Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport de pe lângă Consiliul de Miniștri (CCFS), Ministerul Apărării Naționale și Consiliul Popular al Municipiului București. În același an, pe baza respectivă s-a organizat un mare concurs hipic internațional, la care au participat călăreți de elită din 7 țări.

Din 2 iulie 1957, Comisia Centrală revine la vechea denumire de federație, schimbarea de nume realizându-se încă o dată, aceasta fiind acum Federația Română de Călărie, titlatură sub care va fi afiliată și la forul internațional, având în conducere pe generali: Alexandru Vasiliu, Petre Constantinescu, Marcu Stan, Constantin Zamfirescu, Dumitru Constantinescu, Zănoagă Iliescu, coloneii - Gh. Niculescu, Nicolae Bădulescu, Virgil Safer, Constantin Zahei și căpitan Petre Roșca.

A urmat o perioadă cu o activitate extrem de bogată, în 1967 președinte fiind Atanasie Victor Stănculescu, iar secretar general - Dumitru Nedelea. Timp de peste trei decenii, aceștia și încă alți membri ai Biroului federal și ai Comisiilor (antrenori, arbitri, competiții, medicală, disciplină, propagandă, internațională) au desfășurat un susținut efort pentru obținerea unor rezultate de valoare. Menționăm pe câțiva dintre aceștia: Emil Petrache, Ion Apahideanu, Gheorghe Antohi, Ion Bădițoiu, Ion Bârloiu, Dumitru Hering, Gheorghe Jula, Titus Petrescu, Petre Andreianu, Dumitru Dumitrescu, Dumitru Velicu, Alex. Purchasea, Gh. Andrei, C. Apostol, Felix Țopescu, P. Roșca, Mihai Bădulescu, Emil Gabrielescu, Anca Rosetti, Nicolae Marcoci, Cristian Țopescu, Emanuel Fântâneau. În perioada 1955-1988, baza materială a federației s-a dezvoltat prin construirea mai multor arene hipice în provincie

(Sibiu, Lugoj, Cluj, Târgu Mureș, Piatra Neamț, Mangalia, Miercurea-Ciuc, Teremia Mare), pe care se puteau organiza competiții de nivel internațional. S-au construit, de asemenea, maneje acoperite la Sibiu, Lugoj, Târgu Mureș și Timișoara. În calendarul competițional intern s-au introdus noi competiții de nivel republican: «Cupa României» și «Cupa Federației».

În anii de după cel de-al doilea război mondial s-au remarcat în probele de dresaj și obstacole, pe plan intern și la numeroase concursuri hipice internaționale, călăreții: Gh. Antohi, V. Bărbuceanu, A. Costea, D. Hering, Gh. Langa, Al. Longo, M. Marcoci, N. Mihalcea, I. Molnar, V. Pinciu, D. Roșca, P. Roșca, M. Timu, D. Velicu, C. Vlad ș.a.

În 1966, cu ocazia participării echipei naționale la concursurile de la Istanbul și Ankara, Dumitru Nedelea, secretarul FER, a lansat ideea organizării CB de Călărie. Ca urmare, în septembrie 1968 au avut loc primele JB, în care sportivii români au obținut 4 titluri de campion balcanic. În primele 13 ediții ale JB, călăreții s-au dovedit cei mai buni, câștigând 44 de medalii de aur, 30 de argint și 18 de bronz. În aceeași perioadă s-au obținut rezultate bune la concursurile internaționale de la Nisa, Roma, Neapole, Aachen, Viena etc.

Un alt moment însemnat al călăriei l-a constituit cucerirea medaliei de bronz la JO din 1980 (Moscova) de către echipa de dresaj formată din: D. Velicu, P. Roșca și A. Donescu. Tot la această competiție olimpică s-a remarcat Dania Popescu-Longo, singura călăreață prezentă în întrecerea olimpică de obstacole.

După 1989, călăria a parcurs un drum sinuos, cu o perioadă de avânt, reliefată, pe plan internațional, de rezultate bune în competiții majore: pentru prima oară în istorie, un sportiv român este prezent la finala Cupei Mondiale, iar pe plan intern, prin organizarea unor etape din Cupa Mondială (Piatra Neamț este un exemplu), din Cupa «Fei Samsung», a CB (Slobozia), urmată de o perioadă de stagnare, din punct de vedere organizatoric, forul de specialitate având secretari generali pe Vasile Tudor și Sorin Soveja, iar președinția fiind preluată de Sergiu Nicolaescu. În 1997, FER avea 32 de secții distribuite

în 17 județe, inclusiv municipiul București. Totalul sportivilor legitimați era de 464, din care 155 seniori, 106 juniori, 203 copii, pregătiți de 28 de antrenori și 21 de instructori, asistați de 38 de arbitri.

În 1991, Jockey Clubul Român (interzis în 1948) este reînființat, reluându-și rolul jucat și în trecut: îmbunătățirea rasei cailor și dezvoltarea sportului hipic, în special a curselor de galop pe hipodromul Mangalia, în colaborare cu Societatea Națională «Cai de rasă» și Loteria Națională.

În ceea ce privește istoria călăriei, este important de adăugat faptul că, din 1953, pentatlonul modern a fost instituit oficial în România, din acel an până în 1990 el fiind în cadrul Federației Ecvestre, deși cele două discipline au fost afiliate, fiecare, la forurile internaționale specializate. În 1990, se realizează separarea celor două sporturi în federații distincte, secretar general devenind Sorin Soveja, pentru ca, în 1998, pentatlonul modern să treacă în cadrul Federației de Natație, călăria revenind la formula de început care a consacrat-o în istorie, schimbându-și doar titulatura. Federația Ecvestră din România.

La sfârșitul anului 2000, președinte a fost ales Alexandru Iavorovschi, vicepreședinti . Marian Ciucianu, Attila Kelemen, Vasile Tudor, secretar general - Lilia Ilina și 6 membri. Numărul secțiilor afiliate la federație era de 27, situate în 14 județe, cu 183 de sportivi legitimați, din care 111 seniori și 72 juniori, pregătiți de 30 de antrenori, 12 instructori, asistați în concurs de 38 de arbitri.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69, din 28 aprilie 2000. Adunarea generală, desfășurată în 20 noiembrie, a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal în următoarele componență: Alexandru Iavorovschi - președinte; Vasile Tudor - vicepreședinte; Attila Kelemen, Andrei Costea, Mariana Moisei și Alexandru Bozan - membri. Ca organ de administrare și gestionare a fost stabilit Biroul executiv, compus din: Alexandru Iavorovschi - președinte salarizat; Alexandru Bozan - antrenor federal; Daniela Butunoiu - contabil; Enache Boiangiu - membru.

Sporturile hipice în diferite țări ale lumii au clasificări diferite în funcție de localizare. Clasificările științifice impart sporturile hipice în trei mari categorii: sporturile ecvestre, cursele hipice și jocurile hipice. 1. **Sporturile ecvestre**, este categoria cea mai dezvoltată și se impart pe disciplinele sportive pe care FEI le organizează prin Federațiile Naționale Ecvestre: sărituri peste obstacole, dresaj, proba completă, atelaje, anduranță, voltije și reining. 2. **Cursele hipice** se desfășoară pe hipodrom, sub forma unor alergări cu mai mulți cai. Se impart în două mari categorii, la rândul lor subdivizate în alte două discipline hipice: cursele de trap – înhămat sau atelat (attelé) și încălecat (monté) și – cursele de galop: pe plat și cu obstacole (steeple chesse). 3. **Jocurile hipice**, jocuri specifice disputate ocazional sau tradițional fără desemnarea unui campion; sunt denumite în felul următor: polo, horse ball, rodeo, pato, bozkachi, schiul-joring sau schiul tras de cal, turismul ecvestru, vânătoarea ecvestră. În România, sporturile hipice se impart în 2 mari categorii: **sporturile ecvestre**, care sunt coordonate și organizate la nivel național de către FER și cluburile și asociațiile sportive, cu secții de specialitate afiliate; se desfășoară pe campionate, astfel: CN de sărituri peste obstacole, CN de dresaj, CN de probă completă și CN de atelaje. Mai sunt **concursuri organizate de către SNIC** (Societatea Națională de Încurajarea Creșterii Cailor), sindicat național al tuturor crescătorilor particulari de cai de rasă, concursuri: de anduranță, de voltije și trasee de turism ecvestru.

Prezentăm principalele cluburi sportive care formează Federația Ecvestră Română: 1. *Academia Ecvestră Mogoșoaia*; 2. *Agronomia Iași*; 3. *Agrointernațional București*; 4. *Amatori București*; 5. *Aranypotko Gheorgheni*; 6. *Atac Timișoara*; 7. *Asil Horse Snagov*; 8. *Bucur București*; 9. *Cristcom A Oradea*; 10. *Calypso București*; 11. *Drosera Carei*; 12. *Dragon București*; 13. *Forest Side București*; 14. *Girostar Piatra Neamț*; 15. *Hipogrif Joseni*; 16. *Hipocan Corbeanca*; 17. *Hollandia Ostratu*; 18. *Iarillo Timișoara*; 19. *Incitato Cluj*; 20. *Incitato Târgu*

Secuiesc; 21. *Municipal Craiova*; 22. *Municipal Sibiu*; 23. *Pegas București*; 24. *Pro Reghia* Târgu Mureș; 25. *Rarăul* Bacău; 26. *Steaua București*; 27. *Scorillo Sântana* Tg. Mureș;

28. *Sfân Brașov*; 29. *Transilvania Sport Horse Cluj*; 30. *Transilvania Sibiu*; 31. *Tracus Transilvania*; 32. *Unirea Sannicolaul Mare* Timiș.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Echipa României la concursul hipic internațional de la Varșovia, 1937 (de la stânga la dreapta: Petre Kirculescu - șeful echipei, Felix Țopescu, Henri Rang, Constantin Apostol, Constantin Zahei, Toma Tudoran)

Echipa României la concursul hipic internațional de la Roma, 1930 (Piazza di Siena). De la stânga la dreapta: C. Aslan, V. Isăceanu, Gh. Andrei

Felix Țopescu, cu calul Graur, sărind la Aachen riviera de 5 m

1936 de Henri Rang 1936 - Henri Rang, cu Delfis, a adus României prima medalie de argint la JO

Berlin, 1937 (Reiterplatz). Henri Rang (stânga) și Felix Țopescu, într-o pauză a concursului

Medalia olimpică de argint, cucerită la JO din 1936 de Henri Rang

Ultimul obstacol, cu Delfis, în concursul de la München, 1938

*Echipa României, câștigătoarea .Cupei Națiunilor., Aachen, 1938
(Felix Țopescu, Toma Tudoran, Constantin Zahei, Ioan Epure. În picioare . șeful echipei, Petre Kirculescu)*

*Premii și felicitări pentru câștigarea .Cupei Națiunilor.,
Varșovia, 1939*

*Echipa României la concursul hipic internațional de la
Roma, 1940 (Piazza di Siena). De la stânga la dreapta:
F. Țopescu, Constantin Zahei, I. Epure, T. Tudoran*

Lecție de călărie la ANEF

*Maestrul sportului Oscar Recer - unul dintre cei mai vechi
componenți ai secției de călărie a Clubului .Dinamo.*

*Vasile Pinciu . Maestru al sportului, câștigător a
numeroase concursuri internaționale*

Mihai Timu s-a distins în probele de dresaj

Iosif Molnar - campion național la proba de dresaj

Multipla campioană Liliana Nițulescu

Echipa câștigătoare a .Cupei României. în anul 1967. În față, antrenorul Petre Andreianu

*Echipa României în proba de obstacole, la concursul hipic de la Roma (de la stânga la dreapta): Virgil Bărbuceanu .
Gheorghe Langa . Andrei Costea . Vasile Pinciu*

Radu Marcoci (pe calul Rabat), campion balcanic la proba de dresaj, 1993

Claudiu Gheorghe (pe calul Șarlatan) campion național în 1994, finalist la Cupa Mondială .Volvo..

SPORTIVII MEDALIAȚI LA CAMPIONATELE BALCANICE**EVESTRĂ
SENIORI
Medalii de aur**

2002

BUBAU VIOREL

DRESAJ

CSM SIBIU

BUBAU VIOREL

DRESAJ ECHIPE

CSM SIBIU

TINCU IOAN

CSM SIBIU

SELIȘTEANU CLAUDIU

CS BUCUR BUC

IRIMIA CONSTANTIN

AS CLECVESTRU

CALYPSO BUC

2004

RĂDUCANU BIANCA

F DRESAJ ECHIPE

CS FORESTSIDE ILFOV

RĂDUCANU BIANCA

F DRESAJ INDIVIDUAL

CS FORESTSIDE ILFOV

ARDELEA MARIA

DRESAJ ECHIPE

CLUBUL DE ECHITATIE

AGROINTERNATIONAL BUC

ALEXANDRESCU SORIN

DRESAJ ECHIPE

CSA STEAUA BUC

2005

SELISTEAN IZABELA

INDIVIDUAL OPTIONAL

ACS BUCUR BUC

SELISTEAN IZABELA

OBSTACOLE INDIVIDUAL

ACS BUCUR BUC

2008

SZABOLOC VAJDA

ANDURANȚĂ

CS UGRON OD. SECUIESC

COJOCARIU AUREL

OBSTACOLE ECHIPE

CSA STEAUA BUC

COJOCARIU AUREL

OBSTACOLE INDIVIDUAL

CSA STEAUA BUC

2010

ALEXANDRESCU SORIN

DRESAJ INDIVIDUAL

CSA STEAUA BUC

BAJKO TIBOR

ATELAJE

ACS KRIGEL GHEORGHIEI

Medalii de argint

1998

ALINA ALEXANDRESCU (SORG)

DRESAJ INDIVIDUAL

CSA STEAUA BUC

MAGDA ISOPESCU (NAUM)

SĂRITURI

CSA STEAUA BUC

IZABELA NADASAN (ZVAN)

SĂRITURI ECHIPE

AS BUCUR BUC

MAGDA ISOPESCU (NAUM)

CSA STEAUA BUC

MARIA IONIȚĂ (TIMIȘ)

AS JEGALIA

MONICA HOLDIS (CIUTA)

AS AGRONOMIA TM

1999

ALINA ALEXANDRESCU (SORG)

DRESAJ ECHIPE

CSA STEAUA BUC

2000

ALEXANDRESCU ALINA

DRESAJ ECHIPE

CSA STEAUA BUC

ALEXANDRESCU SORIN

CSA STEAUA BUC

POLIVANOV RAMONA

CSA STEAUA BUC

ALEXANDRESCU ALINA

DRESAJ INDIVIDUAL

CSA STEAUA BUC

ILIOI RADU COJOCARIU AUREL PANCA TEODOR NEACȘA MIHAI 2002	OBSTACOLE ECHIPE	AS TRACUS TRANSILVANIA AS HIPOCAN CORBEANCA ???
TINCU IOAN 2005	DRESAJ	CSM SIBIU
RADUCAN BIANCA DULUGEAC CRISTINA	INDIVIDUAL INDIVIDUAL OPTIONAL	CS FORESTSIDE ILFOV CS ACADEMIA ECVESTRA MOGOȘOAIA CSA STEAUA BUC
COJOCARIU AUREL 2006	INDIVIDUAL OPTIONAL	
RADUCAN BIANCA ALEXANDRESCU SORIN SELISTEAN IZABELA	DRESAJ ECHIPE DRESAJ ECHIPE DRESAJ ECHIPE	CS FORESTSIDE ILFOV CSA STEAUA BUC AS CLUB SPORTIV FELIX TOPESCU OTOPENI
2008		
EMOKE PETER SZABOLOCS VAJDA EMOKE PETER SZABO HUNOR	ANDURANȚĂ ANDURANȚĂ ECHIPE ANDURANȚĂ ECHIPE CONCURS COMPLET	ACS FORRAS M. CIUC CS UGRON OD. SECUIESC ACS FORRAS M. CIUC INDI CLUB HIPIC ROMSILVA BUCUREȘTI INDI ASOCIAȚIA CLUB ECVESTRU SF. GHEORGHE CSA STEAUA BUC CSA STEAUA BUC CSA STEAUA BUC CSA STEAUA BUC CLUBURI STRĂINE CSM SIBIU CSM SIBIU
IRIMIA CONSTANTIN	CONCURS COMPLET	
ALEXANDRESCU SORIN RADUCAN BIANCA COLEA RAMONA ALEXANDRESCU SORIN VELEA VALENTIN BUCUR IONEL ILIOI RADU 2009	DRESAJ ECHIPE DRESAJ ECHIPE DRESAJ ECHIPE DRESAJ INDIVIDUAL OBSTACOLE ECHIPE OBSTACOLE ECHIPE OBSTACOLE ECHIPE	
ALEXANDRESCU SORIN 2010	DRESAJ INDIVIDUAL	CSA STEAUA BUC
PAL ATILLA	ATELAJE	CS HIPOGRIF JOSENI
Medalii de bronz		
2000		
ALEXANDRESCU SORIN SELISTEAN IZABELA 2002	DRESAJ INDIVIDUAL OBSTACOLE INDIVIDUAL	CSA STEAUA BUC AS BUCUR BUC
SELIȘTEAN IZABELA 2003	AMAZOANE	CS BUCUR BUC
CRUCEANU LAURA ILIN LAURA	F ECHIPE F ECHIPE	CSA STEAUA BUC CLUBURI STRĂINE

STOICA STEFAN	F ECHIPE	CSA STEAUA BUC
ISOPESCU MAGDA	ECHIPE	CSA STEAUA BUC
DULUGEAC CRISTINA	ECHIPE	CS ACADEMIA
		ECVESTRA MOGOSOAIA
GHEORGHE CLAUDIU	ECHIPE	ACS HIPIC ASIL
		HORSE BUC
SELISTEAN IZABELA	ECHIPE	ACS BUCUR BUC
2005		
FIERARU MARIAN	F OBSTACOLE ECHIPE	ACS TRACUS
		MAGNA BUC
SELISTEAN IZABELA	ECHIPE	ACS BUCUR BUC
TOADER ALINA	ECHIPE	CS FORESTSIDE ILFOV
RADUCAN BIANCA	ECHIPE	CS FORESTSIDE ILFOV
DULUGESC CRISTINA	OBSTACOLE ECHIPE	CS ACADEMIA
		ECVESTRA MOGOSOAIA
DUMITRESCU EMILIA	OBSTACOLE ECHIPE	ACS HIPIC ASIL HORSE BUC
ISOPESCU MAGDA	OBSTACOLE ECHIPE	CSA STEAUA BUC
SELISTEAN IZABELA	OBSTACOLE ECHIPE	ACS BUCUR BUC
PANCA TEODOR	OBSTACOLE ECHIPE	ASOC.CLUB ECVESTRA
		IARILO SPORT TM
SCHUMANN NORBERT	OBSTACOLE ECHIPE	CSA STEAUA BUC
COJOCARIU AUREL	OBSTACOLE ECHIPE	CSA STEAUA BUC
2006		
RADUCAN BIANCA	DRESAJ INDIVIDUAL	CS FORESTSIDE ILFOV
2008		
BIERMANN NORA	ANDURANȚĂ	CLUBURI STRĂINE
HOLDIS MONICA	CONCURS COMPLET INDI	AS CLUB SPORTIV FELIXT
2009		
ALEXANDRESCU SORIN	DRESAJ ECHIPE	CSA STEAUA BUC
COLEA RAMONA	DRESAJ ECHIPE	CS FORESTSIDE ILFOV
RADUCAN BIANCA	DRESAJ ECHIPE	CS FORESTSIDE ILFOV
2010		
SCHUMANN NORBERT	OBSTACOLE INDIVIDUAL	CSA STEAUA BUC
IMRE ZOLTAN	ATELAJE	CLUB HIPIC ROMSILVA BUC

TINERET, JUNIORI ȘI CADEȚI

Medalii de bronz

1998 ADRIAN TECOANTA (NAUM)	SĂRITURI	CSM SIBIU
-----------------------------	----------	-----------

TINERET

Medalii de aur

2009		
RUXANDRARIU LUCA	OBSTACOLE INDIVIDUAL	ACS FELIX TOPESCU OTOPENI
BUCUR IONUȚ	OBSTACOLE ECHIPE	CSM SIBIU ACS TRANSILVANIA

ILIOI RADU	OBSTACOLE ECHIPE	STUD FARM SIBIU CSM SIBIU ACS TRANSILVANIA STUD FARM SIBIU
LEONTE IONUȚ	OBSTACOLE ECHIPE	CLUB HIPIC ROMSILVA BUC
RUXANDRARIU LUCA	OBSTACOLE ECHIPE	ACS FELIX TOPESCU OTOPENI

Medalii de argint

2009		
BUCUR IONUȚ	OBSTACOLE INDIVIDUAL	CSM SIBIU
2010		
LEONTE BOGDAN	OBSTACOLE INDIVIDUAL	CLUB HIPIC ROMSILVA BUC

Medalii de bronz

2007		
RUXANDARIU LUCA	INDIVIDUAL	AS CLUB SPORTIV FELIX T
RUXANDARIU LUCA	OBSTACOLE	AS CLUB SPORTIV FELIX T
AVRIGEANU PAUL	OBSTACOLE	CSM SIBIU
LEONTE IONUȚ	OBSTACOLE	CLUB HIPIC ROMSILVA BUC
2008		
RUXANDRIU LUCA	OBSTACOLE ECHIPE	AS CLUB SPORTIV FELIX Ț
VRÂNCEANU ALEXANDRU	OBSTACOLE ECHIPE	AS. CLB. ECVESTRU SF. GHE.
ȘTEFĂNESCU ANA	OBSTACOLE INDIVIDUAL	CSA STEAUA BUC
2010		
ILIOI RADU	OBSTACOLE ECHIPE	CSM SIBIU ACS TRANSILVANIA STUD FARM SIBIU
LEONTE BOGDAN	OBSTACOLE ECHIPE	CLUB HIPIC ROMSILVA BUC
LEONTE IONUȚ	OBSTACOLE ECHIPE	CLUB HIPIC ROMSILVA BUC
RUXANDARIU LUCA	OBSTACOLE ECHIPE	ACS FELIX T OTOPENI

JUNIORI

Medalii de aur

2000		
TECOANTA ADRIAN	OBSTACOLE INDIVIDUAL	CSM SIBIU
2002		
SIMION BOGDAN	INDIVIDUAL	CSA STEAUA BUC
2005		
LEONTE IONUȚ	F INDIVIDUAL OPTIONAL	CLUB HIPIC ROMSILVA BUC
2007		
ILIOI RADU	INDIVIDUAL	CSM SIBIU
2009		
BALAN VLAD	ECHIPE	CSM SIBIU
LEONTE BOGDAN	ECHIPE	CLUB HIPIC ROMSILVA BUC
PATRE PATRICK	ECHIPE	CLB DE ECHITATIE AGROINTERNATI
VRANCEANU ALEXANDRU	ECHIPE	AS CLUB ECVESTRU SF. GHE. CEZAR

Medalii de argint

2004

LEONTE IONUȚ	F ECHIPE	CLUB HIPIC ROMSILVA BUC
STEFANESCU ANA	ECHIPE	CSA STEAUA BUC
BUCUR IONUȚ	ECHIPE	CSM SIBIU
RUXANDRARIU LUCA	ECHIPE	ACS BUCUR BUC
STEFANESCU ANA	INDIVIDUAL	CSA STEAUA BUC
STEFANESCU ANA	INDIVIDUAL GRAND PRI	CSA STEAUA BUC

2006

BUCUR ADELINA	DRESAJ ECHIPE	CSM SIBIU
STEFANESCU ANA	DRESAJ ECHIPE	CSA STEAUA BUC
STANESCU RARES	DRESAJ ECHIPE	AS CS FELIX TOPESCU BUC
RUXANDARIU LUCA	OBSTACOLE ECHIPE	AS CS FELIX TOPESCU BUC
BUCUR IONUȚ	OBSTACOLE ECHIPE	CSM SIBIU
LEONTE BOGDAN	OBSTACOLE ECHIPE	CL HIPIC ROMSILVA BUC
ILIOI RAUL	OBSTACOLE ECHIPE	CSM SIBIU

Medalii de bronz

2002

SIMION BOGDAN	ECHIPE	CSA STEAUA BUC
ANDRESS VERA		CSM SIBIU
LUCA FLAVIU		AS HIPOCAN CORBEANCA
TAMJIANU IONUȚ		CSM SIBIU

2003

TAMAIAN IONUȚ	F INDIVIDUAL	CSM SIBIU
---------------	--------------	-----------

2006

BUBAU VIORELA	CONCURS COMPLET INDIVIDUAL AS.CL. ECHITATIE	
SCORILLO SANTANA		
BUCURE IONUȚ	OBSTACOLE INDIVIDUAL	CSM SIBIU

CADEȚI**Medalii de aur**

2003

RUXANDRIU LUCA	INDIVIDUAL	ACS BUCUR BUC
----------------	------------	---------------

2004

CRUCEANU LAURA	OBSTACOLE ECHIPE	CSA STEAUA BUC
ISOPESCU MAGDA	OBSTACOLE ECHIPE	CSA STEAUA BUC
HOLDIS MONICA	OBSTACOLE ECHIPE	CL. ECVESTRU
		INCITATO CATALINA
SELISTEAN IZABELA	OBSTACOLE ECHIPE	ACS BUCUR BUC
SELISTEAN IZABELA	OBSTACOLE INDIVIDUAL	ACS BUCUR BUC

Medalii de argint

2003

LEONTE IONUȚ	F ECHIPE	CS HIPIC RNP PEGAS BUC
--------------	----------	------------------------

ILIOI RAUL
TRANSILVANIA SIBIU
RUXANDARIU LUCA
BUCUR IONUȚ

F ECHIPE

ECHIPE
ECHIPE

AS.CLB.ECVESTRU

ACS BUCUR BUC
CSM SIBIU

2004
LEONTE IONUȚ
BUCUR IONUȚ
ILIOI RAUL

OBSTACOLE ECHIPE
OBSTACOLE ECHIPE
OBSTACOLE ECHIPE

CS HIPIC RNP PEGAS BUC
CSM SIBIU
AS.CL. ECVESTRU
TRANSILVANIA SIBIU

Medalii de bronz

2004
RAUL ILIOI

OBSTACOLE INDIVIDUAL

AS.CL. ECVESTRU
TRANSILVANIA SIBIU

FIGURI REPREZENTATIVE

ANTOHI, GHEORGHE (1922-1997), n. în Târgoviște. A debutat în 1945, practicând toate genurile de hipism de concurs. Și-a desfășurat activitatea ca sportiv al clubului Steaua (1942-1959) și ca antrenor al secției (1959-1977). Are la activ realizarea a 35 titluri naționale și 4 Cupe ale României la dresaj, individual, pe echipă și stafetă. Ca antrenor al secției și al echipei naționale participă la 5 ediții la Jocurile Balcanice, unde a realizat 6 medalii: 1 de aur, 2 de argint și 3 de bronz. Participant la JO de la Helsinki, în 1952, pe calul «Haimana», cu care a ocupat locul 39. Multiplu campion național și învingător în mai multe concursuri internaționale, concurând sub culorile Clubului «Steaua» (1958-1974). Arbitru din 1974. Membru în colectivul antrenorilor și vicepreședinte al Comisiei municipale.

APOSTOL, CONSTANTIN (1903-1995), n. în com. Săgeata, jud. Buzău. Elev al liceului BP Hașdeu, practică oina și fotbalul la echipa Vârtejul Buzău, sub conducerea antrenorului Virgil Economu. După absolvirea liceului se transferă la Unirea Tricolor din București, unde nu stă prea mult fiindcă urmează Școala de Ofițeri de Cavalerie și se dedică hipismului. Devine component al lotului național militar de hipism la probele de obstacole. În intervalul 1933-1940, participă la numeroase concursuri internaționale, printre care la JO din 1936 (Berlin), unde obține locul 29 la individual obstacole, pe calul «Dracu Știe». Are victorii în concursurile de la Nisa, Roma, Aachen, Viena, Varșovia. Fiind ofițer

superior cu gradul de locotenent-colonel, este trecut în rezervă în 1949 și lucrează ca specialist în Comitetul Central al Sindicatelor, în preocupările sale intrând toate școlile de călărie din țară (Școala de cavalerie de la Sibiu, cluburile de călărie din Cislău, București, Târgu Mureș și Steaua 1953-1955). Se ocupă, totodată, de pregătirea echipei naționale pentru participarea la JO de la Helsinki (1952) și Melbourne (1956) și ca antrenor coordonator al echipelor călărie din Ministerul Agriculturii. Își încheie cariera de antrenor la clubul *Petrolul* din Ploiești și se stinge din viață la Buzău, în 1995.

BĂRBUCEANU

VIRGIL (1927-2004), n. în comuna Bobița, Jud. Mehedinți. Copilăria, școala primară și liceul le-a petrecut la Turnu Severin. În 1949 a fost încorporat în Regimentul 2 Cavalerie din Târgoviște, iar după 4 luni a fost selectat pentru Școala Superioară de Ofițeri de cavalerie, pe care o absolvă în 1951. Este reținut ca instructor la aceeași școală până în 1955. Face parte din echipa hipică de la Sibiu și București (1955-1981). A activat la secția de hipism a clubului Steaua (în perioada 1953-1970 ca sportiv și 1970-1981 ca antrenor). Participant la trei ediții a JO (Helsinki 1952, Stockholm 1956 și Roma 1960, precum și la Jocurile Balcanice din 1968, unde a cucerit medalia de aur la proba completă).

Realizează la Roma locul V la proba de obstacole în Cupa Națiunilor (28 de țări). În cele trei probe: dresaj, obstacole și proba completă realizează 18 titluri de campion național. Cu echipa Steaua a câștigat de 5 ori Cupa României și de 8 ori Cupa FR Călărie. Din 1981 este antrenor în Neamț la echipa armatei, apoi la Complexul Dumbrava-Timișești, unde înființează un centru hipic, reușind multe victorii și antrenarea multor călăreți valoroși remarcați în competiții oficiale și echipa națională. A contribuit la amenajarea bazei hipice AS Agricola, în 1986 în zona Peste Vale din P. Neamț, una dintre cele mai cochete din Europa, unde se organizează campionate naționale și multe întâlniri internaționale. Este Maestru al Sportului, cetățean de onoare al municipiului Piatra Neamț, distins cu Diploma de Excelență și Cupa aniversară "50 de ani de călărie la Piatra Neamț". Colonel în rezervă.

BÂRLOIU, ION (1920-1992), n. în Rucăr-Bran. Ofițer MAPN. Legitimat la Clubul "CCA" ("Steaua") în perioada 1948-1960. Campion național la categoria grea în 1950. După terminarea activității competiționale, devine antrenor (cat. I) la Clubul "Recolta" București. A fost și arbitru internațional.

BOIANGIU, ENACHE (1939), n. în Craiova. Debutază în călărie în 1956 la Clubul «Recolta» (antrenor Mihai Mănescu), unde activează până în 1960 și apoi din 1965-1974, sub noua denumire «Olimpia». În perioada 1960-1965, "sare" pentru Clubul "Dinamo" sub supravegherea antrenorului P. Andreianu. Din 1982 devine antrenor la Clubul "Olimpia" București. Are categoria I. Este instructor sportiv al federației și membru al Biroului federal. Multiplu campion național și campion balcanic. Participant la Jocurile Preolimpice din 1971.

BOZAN, ALEXANDRU (1945), n. în Sibiu. Prima legitimație a avut-o la CSM Sibiu, unde s-a și consacrat. Multiplu campion național și balcanic la cursele cu obstacole și de dresaj. Participant la JO de la Moscova din 1980, unde, cu echipa, a ocupat locul V (D. Velea, D. Popescu și I. Popa). Maestru al sportului. A activat ca antrenor al lotului național de

călărie, iar în anul 2001 a fost ales în funcția de antrenor federal

COSTEA, ANDREI (1942), n. în București. A concurat pentru cluburile «Steaua», «Recolta» și «Dinamo» din București. Multiplu campion național. Sportiv internațional, a cucerit locul III la «Cupa Națiunilor» (Aachen - Germania). Antrenor categoria a II-a la cluburile «Olimpia», «Dinamo» și «Hipocan» -Corbeanca.

DAVID, IOANA (1956), n. în București. Concurează pentru cluburile «Olimpia», «Dinamo» și «Hipic Club» Timiș - Izvin. Multiplă campioană balcanică la individual (de 3 ori) și pe echipe (de 2 ori). Maestră a sportului. După încetarea activității competiționale, a devenit antrenoare la «Hipic Club» Timiș - Izvin.

DONESCU, ANGHEL (1945), n. în București. S-a inițiat în călărie la Centrul de copii din București, în 1956. Legitimat la Clubul «Steaua», în perioada 1959-1988. Inițial, a participat la concursurile de obstacole, apoi la cele de dresaj, unde a realizat 29 titluri naționale (27 la seniori și 2 la juniori). Obține medalia de bronz la JO din 1980 de la Moscova, la echipe (cu P. Roșca, D. Velea) și locul VI la individual. Participant la 7 ediții ale JB, unde a realizat 9 medalii. Învingător în mai multe concursuri internaționale. Maestru Emerit al Sportului. Până în 1995 a îndeplinit funcția de antrenor federal.

FÂNTÂNEANU EMANUEL – vezi Personalități

GHEORGHE, CLAUDIU (1968), n. în București. Legitimat la Clubul «Steaua», pentru care a concurat 15 ani. Deține un titlu balcanic și a cucerit 2 mari premii internaționale. A participat la finala Cupei «Volvo» de la Göteborg, în 1992. Maestru al

sportului. Antrenor la Clubul «Bucur» din București.

HERING, DUMITRU (1930), n. în Oradea. În intervalul 1955-1992 a concurat pentru Clubul «Steaua», realizând 4 titluri naționale (1 la individual și 3 cu echipa), fiind căpitanul echipei hipice a acestuia (1978-1992), atât la seniori, cât și la juniori în probele de dresaj și obstacole. În 1961, ocupă locul V la concursul internațional de la Aachen. A fost antrenor al echipei naționale de sărituri peste obstacole (1978-1992), participă cu echipa olimpică la JO din 1980 (Moscova) – locul V pe echipe și la CE din 1990, precum și la 10 ediții ale JB, unde s-au cucerit 25 de medalii (12 aur, 7 argint, 6 bronz). La nivelul secției clubului Steaua a condus echipa la 2 ediții ale Spartachiadei Militare de Vară; a realizat 112 titluri de campioni dintre care 98 la seniori, precum și 10 titluri de câștigător al Cupei României. Selecția și pregătirea efectuată de el au confirmat, pe plan internațional, sportivi ca Dania Popescu, D. Velea, I. Popa – clasați la echipe pe locul V la JO. Sunt numeroși sportivi care s-au evidențiat în cadrul Spartachiadelor Militare, JB și CE de tineret. Membru în Consiliul de conducere a clubului Steaua. Fost secretar al Jockey Clubului Român.

ILIN, CORNELIU (1945), n. în Lugoj. Concurează pentru Clubul «Steaua» în intervalul 1968-1981, unde capătă consacrarea definitivă. Multiplu campion național în probe de categorie semigrea și grea. Campion balcanic și participant la «Cupa Națiunilor» (Aachen), fiind component al echipei naționale între anii 1969-1980. Este primul călăreț român care a sărit înălțimea de 2 m (Kiskunhalas Ungaria) Maestru al sportului. După încetarea activității competiționale, îmbrățișează profesia de antrenor, pregătind sportivi din cluburile CSM Lugoj, «Macons» Ciofliceni și «Adania» Turcia.

ILIN, CORNEL (?- ?). Legitimă în cadrul secției de călărie a clubului Steaua, în perioada 1966-1979. Concurează cu precădere în proba de obstacole și completă, realizând 9 titluri de campion la seniori și 5 Cupe ale României. Pe plan internațional este participant la 5 ediții la JB, unde a realizat 2 medalii de aur, 2 de argint și 1 de bronz. Maestru al Sportului

din 1975.

ILIN, LIGIA (1958), n. în Petroșani. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS în 1981 și a «École Nationale d'Equitation» în 1996 (Saumur - Franța), cea mai prestigioasă școală de echitație din Europa. Debutază în călărie în 1971, la Clubul «Steaua» având ca antrenor pe Tudor Vasile. A concurat pentru cluburile „Steaua” (1972-1983) și CSM Lugoj, (1983-1989), fiind antrenată de Corneliu Ilin. Campioană națională și dublă campioană balcanică la individual și pe echipe (Sofia 1987). În perioada 1997-2000 a activat ca antrenor de călărie în Turcia. În anul 2000 a fost aleasă în funcția de secretar general al Federației Ecvestre Române.

ILIOI, RADU (1967), n. în Târgu Neamț. A purtat tricoul Clubului «Steaua» timp de 11 ani (1987-1998), unde a realizat 11 titluri de campion la obstacole și proba completă, 7 la individual și 4 la echipe. Câștigă de 8 ori Cupa României. Participant, în 1994, la CM/CISM obstacole, ocupând locul III la echipe și la 4 ediții ale JB. A fost transferat în 1999 la Clubul «Tracus» - Transilvania. Campion național. A cucerit 9 premii în concursurile internaționale și 8 premii la Cupa «Volvo», care sunt de fapt 8 locuri I la probele de Grand Prix câștigate astfel: 1 - la Hortobagi (Ungaria); 2 - la București; 1 - la Istanbul (Turcia); 4 - la Bojuriște (Bulgaria). Este singurul călăreț român care este clasificat în clasamentul oficial al FEI pe locul 243. A sărit înălțimea de 2,10 m. Maestru al Sportului.

ISOPESCU, MAGDA (1970), n. în București. Multiplă campioană națională și campioană balcanică. Câștigătoare a «Marelui Premiu» de la București, din 1998. Participantă la Cupele «Samsung» și «Volvo». Maestră a sportului.

KIRCULESCU, PETRE (1889-1975), n. în Lugoj. Călăreț de valoare și animator de echitație în perioada ante- și post-belică. Căpitanul echipei hipice a României în perioada 1930-1944. Numeroase succese raportate în anii '30. Antrenor al

echipei «Steaua» și șef al secției între 1958-1962. Primul antrenor al secției la nivelul seniorilor, în probele de dresaj, obstacole și proba completă, în perioada 1947-1951. A realizat cu sportivii secției 20 de titluri de campion (18 la individual și 2 la echipe). Participant la JO de la Berlin, în 1936. În 1931 este distins cu Medalia Meritul Cultural pentru Sport, clasa a II-a, iar în 1939 cu Medalia de Argint Merite Sportive Excepționale.

LANGA, GHEORGHE (1930-1968), n. în com. Săcele, jud. Brașov. Legitimă la Clubul «Steaua», în perioada 1954-1968. Multiplu campion național de obstacole și concurs complet, realizând 20 de titluri de campion național la obstacole și proba completă,

între care 12 la individual și 8 la echipe. A obținut peste 30 de premii internaționale. Unul dintre cei mai talentați călăreți ai generației sale. Participant la JO de la Stockholm în 1956 și de la Roma în 1960, unde a ocupat locul V cu echipa (V. Pinciu și V. Bărbuceanu). Maestru al Sportului.

LONGO, ALEXANDRU (1935), n. în Brașov. A concurat în perioada 1950-1970 la probele de călărie cu obstacole. Legitimă la cluburile CS Brașov (1948-1949) și «Dinamo» (1953-1970). A lucrat la Școala de Miliție Călare Brașov (1949-1953). Campion național, câștigător al mai multor concursuri internaționale. Maestru al sportului, antrenor (1969) și arbitru (1964). Participant ca rezervă la JO de la Roma, în 1960.

MARCOCI, NICOLAE (1923), n. în Iași. A debutat în călărie în 1948. Componenet al echipei «Steaua», în perioada 1950-1964. Multiplu campion național de echitație, având cucerite 7 titluri de campion național (5 la individual și 2 la echipe). Ca antrenor al secției clubului Steaua (1954-1978) și al echipei naționale, unde a condus echipa la CE din 1967 și la 8 ediții a JB, unde

s-au cerit 21 de medalii (11 aur, 9 argint, 1 bronz). Cu sportivii militari a cucerit 145 titluri de campion și 6 Cupe ale României. Dintre sportivii pe care i-a pregătit în cadrul echipei naționale, s-au evidențiat pe plan internațional: N. Mihalcea, I. Molnar, D. Velicu, A. Donescu, S. Soveja. La nivelul clubului Steaua, sportivii pregătiți de el, ca V. Bărbuceanu, Ghe. Langa, N. Mihalcea, D. Velea, C. Ilin, A. Costea și alții, au fost mari laureați pe plan internațional. Maestru al Sportului. După 1990 a concurat în SUA.

MARCOCI, RADU. Legitimă în cadrul secției de călărie a clubului Steaua, în probele de dresaj. Activează, începând de la categoria juniori, din perioada 1978-1996. În acest interval de timp a cucerit 12 titluri naționale la dresaj, dintre care 11 la seniori. Pe

plan internațional este participant la 6 ediții ale JB la dresaj, cucerind 7 medalii (2 aur, 3 argint, 2 bronz). Se preocupă și de antrenorat la nivelul seniorilor, în sezoanele 1992-1996. În această postură, împreună cu Ghe. Nicolae, realizează 12 titluri de campion, dintre care 9 la seniori individual și 3 la juniori. Sportivii pregătiți de el: Alina Alexandrescu, M. Curteanu, Bianca Răducanu și alții au realizat performanțe notabile pe plan intern și internațional. Maestru al Sportului din 1991.

MIHALCEA, NICOLAE (1922), n. în com. Zărnești, jud. Buzău. Multiplu campion de călărie dresaj. Campion balcanic și câștigător al mai multor concursuri internaționale. Participant la JO de la Roma, din 1960. Maestru al sportului, antrenor și arbitru. A concurat

sub culorile Clubului «Steaua» (1948-1975) și a activat la Școala de Cavalerie Sibiu (1940-1948).

MOLNAR, IOSIF (1923), n. în com. Bonțida, jud. Cluj. Multiplu campion național și balcanic la călărie - dresaj, cu o mare longevitate în performanță. A lucrat la herghelia Bonțida și la Clubul «Dâmbovița» Târgoviște, la Clubul «Steaua» și «Olimpia». Ca sportiv în cadrul secției clubul CCA – Steaua, în perioada 1954-1978, realizează 30 titluri naționale. Laureat al mai multor concursuri internaționale, participant la CE din 1967 la dresaj, unde ocupă locul V pe echipe, precum și la 9 ediții a JB la dresaj, unde a cucerit 15 medalii (9 aur, 6 argint). Antrenor și arbitru. Maestru al Sportului (1957).

NEAGU, MIRCEA. Sportiv în secția de călărie a clubului Steaua, ca junior din 1979 în probele de obstacole. Aici capătă consacrarea și până în 1992 activează ca sportiv și antrenor. În acest răstimp cucerește 21 titluri naționale la seniori și de 9 ori Cupa României la obstacole pe echipe. Pe plan internațional este participant la 2 ediții ale Spartachiadelor Militare și la 9 ediții la JB. Activează și ca antrenor pentru seniori în sezoanele 1990-1992 și în colaborare cu D. Hering și V. Tudor cucerește 10 titluri naționale și câștigă de 2 ori Cupa României. Sportivii pregătiți de el: St. Stoica, A. Cojocaru, R. Illoi, S. Alexandrescu, C. Păsărin, G. Călin au devenit campioni naționali, evidențiindu-se și pe plan internațional. Maestru al Sportului din 1991.

NEDELEA DUMITRU (1927), n. în Singureni, jud. Giurgiu. Profesor de educație fizică. Absolvent al ICF București, promoția 1953. A practicat gimnastica, având categoria a -II-a de clasificare. După absolvire, în 1953, a fost angajat la CCFS/CM, ca inspector pentru GMA, scrimă (1953-1958), iar din 1954 și ca inspector pentru călărie și pentatlon modern. Din 1958 până în 1962 a îndeplinit funcția de secretar

tehnic în cadrul Federației Române de Călărie și Pentatlon modern. În continuare îndeplinește funcțiile de secretar (1962-1968) și secretar general al FRCPM (1968-1988). În anii 1953-1954, s-a aflat printre cei care au contribuit la introducerea și organizarea pentatlonului modern în România, pe care l-a slujit timp de peste 30 de ani, alături de celălalt sport îndrăgit- călăria. Deși s-a confruntat cu numeroase greutăți, în special de ordin material, având în vedere și complexitatea celor două sporturi, datorită perseverenței sale și a modului în care a știut să valorifice sprijinul unor organisme oficiale și al unor personalități, a reușit să ridice nivelul dotărilor și al performanțelor obținute pe plan intern și internațional. În perioada 1955-1988, s-a dezvoltat baza materială prin construirea de arene hipice pentru competiții (Sibiu, Lugoj, Târgu Mureș, Piatra Neamț, Mangalia, Miercurea Ciuc, Teremia Mare) și baze pentru pregătirea cailor și călăreților. S-au amenajat maneji acoperite la Sibiu, Timișoara, Lugoj și Târgu Mureș. În 1955 a fost construită, în București, baza hipică din Calea Plevnei, desființată în 1970, din indicații superioare. S-a dezvoltat substanțial activitatea competițională internă și internațională. La călărie au fost obținute peste 50 de titluri balcanice, medalia de argint, în 1963, la CE de la Copenhaga, în proba de dresaj pe echipe, medalia de bronz la JO, din 1980 (Moscova) în proba de dresaj pe echipe și altele. La pentatlon modern sportivii noștri s-au impus la CM de seniori, de la Moscova, din 1974 obținând medalia de bronz și la CM de juniori de la București, din 1984 unde au câștigat tot o medalie de bronz. A participat la mai multe congrese și manifestări internaționale ale Federației Ecvestre Internaționale și ale UIPMB, contribuind la îmbunătățirea activității acestor foruri. S-a numărat printre inițiatorii organizării CB de călărie, contribuind direct la redactarea Statutului și Regulamentului acestei competiții, aprobate în anul 1967. A fost arbitru internațional de călărie pentru probele cu obstacole. Membru de onoare al FEI, pentru activitatea îndelungată și neîntreruptă. Decorat cu medalia muncii și ordinul Meritul Sportiv clasa a -III-a.

NICOLAE, GHEORGHE (1955), n. în Ploiești. A concurat, în intervalul 1976-1990, pentru cluburile «Petrul» Ploiești și «Steaua», cu ultimul realizând 22 titluri naționale la obstacole și dresaj și o Cupă a României în 1979 la obstacole echipă. Campion balcanic. Antrenează secția de călărie a clubului «Steaua», în perioada 1988-2001 (obstacole și dresaj) și este antrenor coordonator al secției în intervalul 1993-2001. Pe plan intern, ca sportiv, participă la 3 ediții a JB, în probele de dresaj, cucerind 5 medalii (3 aur și 2 bronz); conduce sportivii militari și în calitate de antrenor al lotului național de seniori la 2 ediții a JB, câștigând o medalie de aur și 2 de argint; la nivelul clubului a condus sportivii la ediția din 1994 a CM/CISM, iar împreună cu D. Hering și R. Marcoci, în intervalul 1992-1996 cuceresc 56 titluri de campioni și 6 Cupe ale României. Sub supravegherea sa, s-au evidențiat pe plan internațional sportivii R. Ilioi, St. Stoica, Magda Isopescu, A. Cojocar, R. Marcoci, M. Curteanu, Laura Cruceanu, Bianca Răducanu și mulți alții. Maestru al Sportului. Antrenor Emerit.

PINCIU, VASILE (1931), n. în Sibiu. A început echitația pe hipodromul de galop, ca aprantist și ca jocheu, câștigând mai multe premii, dintre care și un derby cu calul «Matador». În echitație a debutat în 1950, sub culorile AS «Victoria» din București, transferat apoi la «Dinamo» București. Multiplu campion național, câștigător a numeroase premii internaționale, a participat la JO de la Roma în 1960, unde cu echipa (V. Bărbuceanu și Gh. Langa) a ocupat locul V. A câștigat locul I la marele concurs de la Aachen. A activat din 1970 în Germania, ca sportiv și antrenor, obținând importante premii.

POPESCU, DANIA (1956), n. în București. Absolventă a Facultății de Zootehnie. Legitimată la Clubul «Steaua», în perioada 1970-1983, avându-l ca antrenor pe D. Hering. Campioană națională de junioare (1972), multiplă campioană națională, unde

a realizat 11 titluri, dintre care 7 la seniori și 4 la juniori. Câștigă Cupa României în 1979. Datorită talentului și pregătirii sale excepționale, DP va fi inclusă în echipa de seniori a țării, fapt care constituie o premieră în istoria călăriei românești. Participă cu echipa României la JO de la Moscova (1980), cu care cucerește locul VI. În palmaresul DP se adaugă titlul de campioană balcanică la individual (1981) și la echipe (1983) și medalia de argint în 1981. În 1973 este prezentă la CE de juniori. Prin rezultatele sale remarcabile se situează în fruntea amazoanelor din țara noastră, care au avut o prezență sesizabilă în istoria călăriei românești (Simina Mezincescu -Caracaș, Ioana David, Mariana Moise, Elena Olmazu, Annie Zanesco). Maestru al Sportului din 1981.

RANG, HENRI - vezi Personalități

RECER, OSCAR (1934), n. în Sibiu. Călăreț, participant la concursurile de obstacole și la concursul complet. Participant la JO de la Roma din 1960, unde a obținut locul XXXVI. Multiplu campion național și balcanic. A concurat pentru Clubul «Venus» din Mangalia și din Izvin, Timiș. Maestru al sportului.

ROȘCA, PETRE (1922-1980), n. în Ploiești. Cunoscut călăreț de dresaj și antrenor, animator al echitației ploieștene. Participant la JO de la Moscova din 1980, ocupând locul XI pe calul «Derbista» și locul III, medalia de bronz la proba pe echipe (cu D. Velicu și A. Donescu).

Maestru al sportului.

SELIȘTEAN, IZABELA (1970), n. în Târgu Mureș. Legitimată la cluburile «Agricola» din Târgu Mureș și «Bucur» București, cucerește multiple titluri naționale. Este câștigătoare a două mari premii în Cupa Mondială. Campioană balcanică. În

anul 2000, a fost declarată sportiva nr. 1 a FER. Maestră a sportului.

SOVEJA, SORIN (1955), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS. Antrenor de călărie. Sportiv de performanță, legitimat în secția de călărie a clubului Steaua, în perioada 1971-1985. Campion național, a cucerit 7 titluri, dintre care 5 la seniori individual, dresaj și 2 la categ. ușoară, plus 2 la juniori pe echipe obstacole. Pe plan internațional participă la 6 ediții ale JB, dintre care în 5 ediții la seniori – dresaj, iar una la juniori – obstacole, obținând 7 medalii (2 aur și 5 argint). În 2009 a condus, ca președinte, Comisia federală de dresaj. A fost secretarul general al Federației Române de Pentatlon modern (1993) și al Federației Ecvestre Române (1996-1999). După 1999 a activat la un club privat de călărie, iar ulterior a revenit în funcția de Secretar General al F.R. Ecvestră. Maestru al Sportului din 1981.

STOICA, FLORIN (1962), n. în București. Călăreț, legitimat la Clubul «Steaua», concurând pentru culorile acestuia în intervalul 1975-2001. Multiplu campion național, realizând 21 titluri la individual și obstacole și cucerind de 10 ori Cupa României. Participă la mai multe concursuri internaționale, printre care în 1989 la Spartachiada Militară, în 1994 la CM/CISM și la 7 ediții ale JB, cucerind 5 medalii de aur și 2 de argint. Maestru al Sportului.

STOICA, ȘTEFAN (1962), n. în București. Călăreț legitimat la Clubul «Steaua», pentru care a concurat în intervalul 1979-2004. Campion național, realizând 9 titluri la seniori și 8 Cupe ale României. Participă la 6 ediții ale JB, unde realizează 3 medalii de aur. De 3 ori campion balcanic și deținător al unui loc I în etapa din Cupa Mondială de la Atena (1998). Participant la CE de tineret din 1990, la CM/CISM (1994), unde cucerește un loc II și un loc III și Spartachiada Militară din 1989. Maestru al Sportului.

TIMU, MIHAI (?-1968). Ofițer superior de cavalerie (colonel). Șeful secției de călărie al clubului Steaua. Și-a desfășurat activitatea în cadrul acestei secții ca sportiv (1950-1958), unde a cucerit 7 titluri de campion (5 la individual și 2 pe echipe) și participant la JO din 1952 (Helsinki). În perioadele 1956-1958 și 1965-1968 se ocupă ca antrenor de activitatea seniorilor din această secție, unde câștigă 49 titluri naționale (41 la individual și 8 la echipe). Tot în calitate de antrenor conduce și echipa națională, participând la JO din 1960, ocupând un loc VI. Sportivii pe care i-a avut în pregătire au avut participări deosebite în întâlnirile internaționale, dintre ei remarcându-se V. Bărbuceanu, Ghe. Langa, Ghe. Antohi, D. Velicu, I. Molnar, A. Donescu, D. Hering și mulți alții. Maestru al Sportului din 1954. Dispare într-un tragic accident auto, în 1968, împreună cu Ghe. Langa.

TOADER, ALINA (?- ?). Sportivă în cadrul secției clubului Steaua, unde și-a desfășurat activitatea competițională între 1989 și 2001. Formată la nivelul juniorilor, își începe concursurile și la seniori, tot din 1989, unde realizează 10 titluri naționale la dresaj. Pe plan internațional participă la 8 ediții ale JB la dresaj, cucerind 9 medalii (2 aur, 3 argint, 3 bronz). În intervalul 2001-2004 activează ca antrenoare atât la seniori, cât și la juniori, sportivii realizând un număr de 17 titluri naționale (12 la seniori, 3 la tineret și 2 la juniori); de asemenea, câștigă 4 Cupe ale României: 2 la individual și 2 la echipe (2003 și 2004). Numeroși sportivi pregătiți de ea s-au evidențiat atât în țară, cât și în afara ei, cucerind titluri naționale și medalii balcanice: S. Alexandrescu, Laura Cruceanu, Magda Isopescu, B. Simion, I. Ștefan, Maria Pătru, V. Stanciu și alții. Maestru al Sportului din 1997.

TUDOR, VASILE. Ofițer superior în MApN. Sportiv în cadrul secției de călărie a clubului Steaua (dresaj și obstacole), între 1962-1972 și 1976-1978. Are în palmares 5 titluri de campion la seniori (2 la

individual - dresaj categ. ușoară și proba completă și 3 la echipe - 2 la obstacole și 1 la proba completă). Participant la JB din 1971, în același an câștigând și Cupa României la obstacole echipe. În perioada 1972-1990 antrenează echipa de seniori la masculin și feminin, cât și la juniori. Ca antrenor al lotului național participă la JB, unde a cucerit o medalie de argint. La nivelul clubului realizează cu sportivii 44 titluri de campion. Selecționează și pregătește, cu rezultate notabile pe plan intern și internațional, pe Lonean Dumitru, Mariana Moisei, D. Velea, P. Ionescu, St. Stoica și mulți alții. A promovat, cu curaj, mulți juniori la nivelul seniorilor. Fost secretar general al Federației Ecvestre Române.

TUDORAN, TOMA (1903-1975), n. în Iași. Specialist în cursele de obstacole. Unul dintre cei mai buni călăreți din perioada 1930-1949. Participant la JO de la Berlin din 1936, descalificat. Învingător în mai multe concursuri internaționale.

ȚOPESCU, CRISTIAN – vezi **Personalități**.

ȚOPESCU, FELIX (1909-1998), n. în Călărași. General. Component al echipei României, participă la JO de la Berlin, în 1936, în calitate de rezervă. Victorii de prestigiu în țară și peste hotare. Autor de cărți de specialitate și de beletristică. Antrenor și arbitru.

Animator al echitației românești.

VELEA, DUMITRU (1944), n. în București. Specialist în cursele de obstacole. Legitimă la Clubul «Steaua», în perioada 1963-1987. Multiplu campion național, realizând 18 titluri naționale la seniori și 8 Cupe ale României. Concurează la 13 ediții ale JB, cucerind 15 medalii (11 aur și 4 bronz). A ocupat locul V la JO de la Moscova, în 1980, în

concursul pe echipe, împreună cu A. Bozan, I. Popa și D. Popescu. A obținut mai multe victorii în concursurile internaționale. Maestru al Sportului.

VELICU, DUMITRU (1930-1997), n. în Râmnicu Vâlcea. A debutat în 1950, purtând tricoul clubului din Sibiu (1949-1950); transferat la CS al Armatei din Târgoviște și consacrat la Clubul «Steaua» din București, în perioada 1950-1970, unde a cucerit 11 titluri naționale, la obstacole și la concursul complet. Multiplu campion național (11 titluri) și participant la 5 ediții ale JB, unde a realizat 6 medalii (4 aur și 2 bronz); medaliat cu bronz pe echipe, împreună cu P. Roșca, A. Donescu, la JO de la Moscova din 1980 și locul XII la dresaj, pe calul «Decebal». Participant la CE din 1967. Antrenor la Clubul «Steaua» realizează 74 de titluri naționale și 6 Cupe ale României, în intervalul 1968-1987, în probele de obstacole și dresaj. În postura de antrenor al echipei naționale conduce sportivii la 7 ediții la JB, cucerind 11 medalii: 6 aur, 2 argint, 3 bronz; de asemenea, participă cu echipa națională de juniori la CE din 1973. Sportivii pregătiți de el: D. Velea, A. Donescu, I. Molnar, S. Soveja, R. Marcoci, M. Curteanu și alții s-au remarcat în mod deosebit și pe plan internațional. Maestru Emerit al Sportului.

VLAD, CONSTANTIN (1935), n. în Cislău. Multiplu campion național. Concurează pentru cluburile «Grănicerul»- Florești și «Dinamo». Component al lotului național în intervalul 1965-1975. Campion balcanic la Concursul Complet. Participant la JO din 1960 (Roma) și la Jocurile Preolimpice din 1971 (München). Maestru al sportului.

ZAHEI, CONSTANTIN (1903-1996), n. în Sibiu. Ofițer. Unul dintre cei mai valoroși călăreți ai perioadei 1930-1953, în probele de dresaj, obstacole și proba completă. Învingător în concursuri internaționale și animator al echitației românești. Comandantul echipei hipice a armatei. Ca sportiv a realizat 6 titluri de campion

la seniori, 4 la individual și 2 la echipe. Antrenor al secției, în perioada 1952-1956, a contribuit la cucerirea a 16 titluri naționale. Elevii săi Ghe.

Antohi, I. Jipa, V. Bărbuceanu, Ghe. Langa, D. Velicu, M. Timu au avut rezultate de excepție pe plan intern și internațional. Maestru al Sportului.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE FOTBAL

Jocul cu mingea a fost dintotdeauna o ocupație de timp liber a omenirii. O dovedește Odiseea lui Homer, una din cele mai străvechi opere ale literaturii universale, care, în cântul al V-lea, amintește despre diverse variante ale jocului cu mingea. Grecia antică a cunoscut și o variantă a jocului cu piciorul, numit *episkiros*. De la greci, jocul s-a transmis și la romani, identificat, în epoca imperială, în categoria jocurilor cu mingea („*sphaeristica*”), sub numele de *harpastum*. În China antică, jocul mingii cu piciorul a cunoscut atât o formă inițiatică, menționată de poetul Li Yu (sec.I-II e.n.), cât și una „populară” (*tsu-chu*), care trecea pe primul plan lupta pentru victorie. Același caracter inițiatic l-a păstrat și „*kemari*”, despre care există mărturii ca a fi înființat în Japonia sec. al V-lea, e.n.. În Europa medievală, sunt amintite mai multe tipuri de jocuri cu mingea, precum „*la soule*” (în Franța), „*il calcio*” (în Florența veacului al XV-lea). Jocul cu mingea a fost mereu prezent în Anglia mediavală de-a lungul întregului ev. Era vorba de un joc brutal, cu participarea deseori a unor întregi comunități, permițând lovirea mingii atât cu mâna cât și cu piciorul, care producea numeroase pagube negustorilor ambulanți și lăsa pe margini mulți răniți dintre practicanți. De aceea istorie medievală a „football”-ului coincide, în Marea Britanie, cu succesiunea interdicțiilor regale sau ale primarilor marilor comunități. Disciplinarea jocurilor cu mingea, introducerea regulilor care au metamorfozat acea distracție violentă într-un sport modern, este

legată pe de o parte de transformarea societății engleze medievale într-una burgheză, iar pe de alta de ascensiunea școlilor publice, în care tinerii din noua clasă mercantilă își făceau educația sub directa îndrumare a profesorilor de viță aristocrată. Școlile publice de la Eton, Winchester, Rugby, funcționând încă din sec. al XIV-lea, își asuma la sfârșitul anilor 1700, în prima jumătate a anilor 1800, acest rol al introducerii de reguli, în vreme ce școala de la Rugby (unde între 1828 și 1842, director a fost dr. Thomas Arnold), se remarcă printr-o schismă a regulilor de joc, teoretizând posibilitatea purtării mingii cu mâna în întrecerea dintre „gentlemanii” băncilor de clasă. A rămas în istorie numele elevului de la Rugby, William Webb Ellis care, spune tradiția, în cursul unui „joc de casă” în 1823, a luat mingea în brațe și și-a depășit în viteză toți adversarii, culcînd-o în terenul de țintă advers. Astfel s-a produs schisma dintre football și rugby. Între timp, tinerii școlilor publice au crescut, au mers în universități, au devenit oameni cu responsabilități sociale, dar și-au păstrat obiceiul unei partide de foot-ball. În 1863, acești tineri fondează la Londra, într-un restaurant al vremurilor „Freemason’s Tavern” o organizație a tuturor cluburilor engleze care îmbrățișaseră obligativitatea lovirii mingii cu piciorul (variantă care va fi numită de englezi „football-association” diferită de „football-rugby”). Numele primei federații din lume: „The Football Association”. În același an, la 8 decembrie, se stabilește și primul regulament al jocului, alcătuit din 13 reguli. În 1872, la 30 noiembrie,

la Glasgow, în fața unei asistențe record pe atunci (4 000 de spectatori) s-a disputat primul joc internațional între Scoția și Anglia, încheiat cu scorul de 0-0. Iau ființă, în anii următori, în Marea Britanie, federații și cluburi de fotbal, iar în 1885 se oficializează profesionismul în Anglia. În 1888, tot în Anglia, se organizează primul campionat de fotbal din lume. Expansiunea economică a Marii Britanii a dus în toate colțurile lumii cuceririle revoluției industriale engleze. Pătrunderea capitalului englez pe piața mondială a fost realizată prin intermediul noii clase a burgheziei, ieșită de pe băncile școlilor publice și universităților engleze, unde deprinseseră regulilor noului sport. Astfel fotbalul cucerește lumea. Și alte țări de pe mapamond se înscriu în marele circuit al fotbalului, precum Olanda, Danemarca, Franța, Ungaria, Italia, Rusia, Spania, Argentina. Am putea spune că secolul al XX-lea este secolul fotbalului. În 1904, la Paris, ia ființă Federația Internațională de Fotbal Asociație (FIFA), primul președinte fiind Robert Guerin, iar sediul asociației a fost fixat la Amsterdam. Anterior acestei date, în anul 1900, se înscrie prima prezență a fotbalului la JO de la Paris, primul titlu olimpic revenind Angliei. La sfârșitul secolului al XIX-lea, în structura istorică a vechiului regat, în România, sportul cunoștea o relativă dezvoltare pe fondul unui relativ avânt economic. În aceste condiții, își face apariția și fotbalul, ale cărui începuturi sunt destul de modeste și puțin semnificative. Primele forme de organizare a fotbalului pe teritoriul țării noastre cuprind: în 1904 clubul Olimpia. București, în 1909 primul organism de conducere a activității fotbaliștilor, Asociația Societăților Sportive din România, devenită ulterior Asociațiunea Cluburilor de Fotbal, care poate fi considerată strămoșul Federației de Fotbal a zilelor noastre (vezi Ioan Chirilă și Mihai Ionescu, *Un veac de fotbal românesc*, Editura Fundației Pro, 1999). Tot în 1909, în decembrie, începe și primul nostru campionat național, care va fi câștigat, în luna ianuarie a anului viitor, de *Olimpia București*. Încep să se organizeze pe plan mondial și continental mari competiții internaționale. În 1930 are loc primul Campionat Mondial, în Uruguay, la care participă și România, a cărei federație de sine stătătoare s-a

înființat în același an, 1930, luând locul Comisiei de Football-Asociație a Federației Societăților de Sport din România. În continuare, campionatele mondiale se vor organiza din patru în patru ani, gazde fiind, în ordine; Italia (1934), Franța (1938), va urma o pauză din cauza războiului, apoi Brazilia (1950), Elveția (1954), Suedia (1958), Chile (1962), Anglia (1966), Mexic (1970), RF Germania (1974), Argentina (1978), Spania (1982), Mexic (1986), Italia (1990), SUA (1994), Franța (1998), Coreea de Sud-Japonia (2002), Germania (2006), Africa de Sud (2010). În anul 1954 ia ființă UEFA (Uniunea Europeană de Fotbal Asociație), care va organiza, tot din patru în patru ani, în intervalele dintre campionatele mondiale, campionate europene. Prima ediție este cea din anul 1960. În continuare, vor urma alte 12 ediții în anii: 1964, 1968, 1972, 1976, 1980, 1984, 1988, 1992, 1996, 2000, 2004 și 2008, ani în care fotbalul va fi prezent și la Jocurile Olimpice. Concomitent cu competițiile la nivelul echipelor reprezentative, încep să se organizeze și competiții rezervate echipelor de club. În 1955-1956 are loc prima ediție a Cupei Campionilor Europeni, cucerită de Real Madrid. În același an, un comitet independent cu sediul la Basel, în Elveția, înființează Cupa Orașelor Târguri, deschisă echipelor din citadele europene care organizează târguri internaționale. Prima ediție, finalizată în 1958, a fost câștigată de Barcelona, care a învins în ultimul act echipa reprezentând orașul Londra. Începând cu ediția 1971-1972, această competiție a trecut în organizarea forului continental, devenind Cupa UEFA, iar din 2009-2010, competiția se va numi „UEFA Europa League”. În sezonul 1960-1961 s-a disputat și ediția nr. 1 a Cupei Câștigătorilor de Cupe, în care prima învingătoare a fost AC Fiorentina. Țara noastră a participat încă din anii de debut la întrecerile organizate atât de FIFA, cât și de UEFA, realizând performanțe notabile la turneele finale ale CM din Mexic (1970), Italia (1990), SUA (1994), Franța (1998), cât și la CE 1972, 1984 (Franța), 1996 (Anglia), 2000 (Belgia-Olanda). La nivelul cluburilor merită menționată performanța echipei Steaua. București, care a cucerit, în 1986, Cupa Campionilor Europeni și, în 1987, Supercupa Europei.

Primele echipe organizate apar în București și Ploiești, grație funcționarilor străini de la o serie de societăți din industria ușoară și a rafinăriilor de petrol. Formații cu caracter efemer și neorganizate, alcătuite din elevi de liceu, jucau, în vara anului 1893, pe maidanul de la “Bolta Rece”, la capătul Podului Mogoșoaiei. Prin anul 1895, Mario Gebauer, un student în Elveția, la Lausanne, aduce la București prima minge de fotbal; evenimentul similar se produce la Arad, în 1890, și se datorește medicului stomatolog Iuliu Weiner. Pasiunea pentru jocul de fotbal răzbește greu în Arad și de-abia la 5 iulie 1899, a luat ființă Societatea de Fotbal din Arad, organizată pe baza unor principii militare. „Căpitanul” primei echipe a fost ales profesorul Márton Matusik, în vreme ce „locotonenți” săi erau Ottó Jeszai, Augustin Sontag și Iosif Schweiger. Primul „meci de casă” a fost programat pe 15 august 1899, la orele 17.00, pe câmpul viran de lângă fabrica de vagoane. Începutul secolului al XX-lea marchează formarea primelor echipe de fotbal în vechiul regat: Sport Club Olympia București, încă din 1904, (formal doar în 1907), echipă germană, Roma sau Româno-Americana, tot la București, în 1906, din funcționari englezi, olandezi și americani ai concernului multinațional petrolier ale cărei birouri se aflau la București, *United AC* la Ploiești, încă din 1907 (formal în aprilie 1909) din specialiștii străini de la rafinăriile de petrol de pe Valea Prahovei, *Clubul Athletic Colentina București* (formată în 1907), a lucrătorilor englezi de la fabrica de textile. În 1909 se produc două evenimente de mare importanță istorică: primul se produce în luna octombrie 1909, când cele trei cluburi existente pe atunci: *Olympia și Colentina din București*, *United din Ploiești*, fondează Asociația Sporturilor Atletice din România, iar selecționata celor trei cluburi a întâlnit la 25 octombrie 1909 echipa clujeană Cercul Sportiv al Studenților Academiei Comerciale, în maghiară Kolosvári Kereskedelmi Akadémika Sportkör, prescurtat KKAS. (scor 4-5 (3-1). În luna decembrie 1909 (între 6-15 decembrie – 5 ianuarie 1910, după calendarul nou) ASAR a organizat o Cupă Challenge, câștigată, se pare de SC Olympia, care avea în rândul său mai mulți români, printre care și

elevii Gogu Nicolaescu, Nicu Apostolescu și Gogu Dragomirescu.

În continuare, Asociația Cluburilor de Fotbal din România, noua denumire a ASAR, a organizat mai multe cupe de football-asociație, iar la 1 decembrie 1912, Asociația Cluburilor de Fotbal a fost una dintre cele trei grupări fondatoare a Federației Societăților de Sport din România (FSSR). Una din cele 12 comisii ale FSSR a fost Comisiei de Football-Asociație, al cărui prim președinte a fost ales Charles Viereck.

Să reținem și amănuntele despre fotbalul școlar, care a avut câteva competiții cemerită a fi amintite.

În luna aprilie 1912, ia ființă „Asociațiunea interșcolară de Football-Asociație”, care a organizat, între 16 aprilie și 3 iunie 1912, campionatul interșcolar numit „Cupa donată de Ion Cămărășescu” (președintele Asociației și unul dintre conducătorii mișcării sportive ai vremii). La această competiție s-au înscris echipe de la liceele bucureștene: „Mihai Viteazul”, „Gheorghe Lazăr”, „Matei Basarab” și „Sfântu Sava”. Cu 7 puncte din 4 meciuri (3 victorii și un egal), echipa liceului „Matei Basarab” a fost declarată campioană.

Din decembrie 1915, președintele Comisiei de Football-Asociație a devenit Mario Gebauer, cel care adusese primele mingii de fotbal la București.

Notăm și înființarea unor cluburi de mare tradiție în România: Clubul Athletic Oradea (CAO) și *Chinezul* Timișoara, în 1910, Asociația Muncitorească pentru Educație Fizică Arad (AMEFA) și *Prahova* Ploiești în 1911, *Tricolorul* București în 1914, *Venus* București în 1915 și *Sportul Studentesc* București, în 1916.

Campionii naționali, recunoscuți de istoria fotbalului românesc, au fost: *Olimpia București* (1911), *United Ploiești* (1912), *Colentina București* (1913 și 1914), *Româno-Americana* București (1915), *Prahova* Ploiești (1916).

Datorită participării României la primul război mondial (1916-18), campionatul se întrerupe. Atunci când el se va relua, în 1919, numărul străinilor angajați în întrecerea fotbalistică va fi extrem de redus. Astfel după 1919, fotbalul românesc capătă cu adevărat un caracter național.

Pe plan competițional, tabloul campioanelor

cuprindea: *Olimpia* (1911), *United Ploiești* (1912), *Colentina* (1913 și 1914), *Româno-Americană Ploiești* (1915) și *Prahova Ploiești* (1916). În perioada primului război mondial (1916-1919) fotbalul a stagnat, pentru ca după războiul pentru reîntregirea neamului să cunoască o rapidă evoluție atât din punct de vedere organizatoric, cât și competițional. Pentru perioada 1919-1930 sunt de menționat mai multe evenimente notabile:

- între 1919 și 1921 campionatele României sunt considerate tot cele ale vechiului regat organizate sub îndrumarea Uniunii Cluburilor de Fotbal Asociație (prescurtat, UCFA, înființată în iunie 1919 de Mario Gebauer). În acest timp se organizează mai multe competiții: în 1919 (2). Cupa Jean Luca P. Niculescu (primăvara) – câștigătoare *Venus ASC București* și Cupa Harwester (categoria 1) (toamna) – câștigătoare *Venus ASC București*, în 1920 (2), Cupa Jean Luca P. Niculescu, primăvara (a) – câștigătoare *Tricolor FC București* și Cupa Jean Luca P. Niculescu, toamna (b) – câștigătoare *Tricolor FC București*, iar în 1921, Cupa Jean Luca P. Niculescu și Maior Av. Zorileanu, primăvara – câștigătoare *Tricolor FC București*

Începând cu 1 decembrie 1919 se reactivează și FSSR, având o Comisiune de Fotbal Asociație (președinte dr. M. Sabu), care a conlucrat cu UCFA la organizarea competițiilor de fotbal din vechiul regat. Adunarea generală a FSSR din 21 iunie 1921 împuternicește UCFA să organizeze primul campionat al României Mari. Cu ocazia Adunării generale din 6-8 mai 1922, are loc și o întâlnire a „soccerilor” cum o numește Mario Gebauer însuși, iar la recomandarea grupărilor din Ardeal și Banat este desființată UCFA. Mario Gebauer devine președintele Comisiei de Football Asociație a FSSR.

- la 20 mai 1923, are loc Congresul FIFA de la Zürich, unde a participat și Mario Gebauer, Comisia de Football Asociație din cadrul FSSR devine membră cu drepturi depline a FIFA. Intenția lui Marius Gebauer de a înființa o Federație de Football Asociație conduce în decembrie 1923 la excluderea sa din FSSR și astfel la înlocuirea din funcția de președinte al Comisiei de Football-Asociație. În continuare președinții Comisiei de Football

Asociație vor fi: Nicolae Kovacs (nicio legătură de rudenie cu viitorul internațional cu același nume), ardelean, interimar până la Adunarea Generală a FSSR din 1924 (alegerile comisiilor se făceau anual), A.S.R. principele moștenitor Carol (1924-25), Sabin Mănuilă (1925-1926), ardelean, iar din aprilie 1926, timp de 4 mandate, bănățeanul dr. Aurel Leucuția

- fotbalul românesc este dominat în deceniul al 3-lea al secolului trecut de bănățeni și ardeleni, fapt exprimat prin cele șase titluri consecutive (din 1921 până în 1927) cucerite de *Chinezul* Timișoara. Campionatul național se desfășura pe atunci în două etape: pe regiuni (după 1930 pe ligi) și apoi turneu final eliminatoriu între campionii de regiuni. După 1927, *Chinezul* începe să decadă datorită pierderii principalilor jucători ai săi, atrași de oferte tentante din partea cluburilor maghiare trecute la profesionism. Pe rând Tessler, Teleky, Rudy Wetzer sau Tanzer pleacă la cluburile maghiare.

Campionatul României este câștigat de *Colțea Brașov* (în 1928, gruparea desființându-se peste un an), *Venus București* (1929) și *Juventus București* (în 1930, cu trei bănățeni în formație, Em. Vogl, Rudy Wetzer I și Ladislau Raffinsky).

- Marile cluburi ale perioadei interbelice văd lumina zilei: *Universitatea Cluj* (1919), *Juventus București* (în 1924 prin fuziunea dintre Romcomit – echipa Băncii Româno-Italienne, al cărui director Ettore Brunelli, era un mare pasionat al fotbalului – și Triumf), *Unirea Tricolorul București* în 1926, prin fuziunea dintre *Tricolorul* și *Unirea*), *Ripensia Timișoara*, primul club profesionist din țară, ale cărei prime tentative de formare au loc în octombrie 1928.

- Începe activitatea internațională a fotbalului românesc. Primul meci al echipei naționale a României a avut loc la Belgrad, în 8 iunie 1922, în cadrul Cupei Regelui Alexandru I, instituită cu ocazia căsătoriei dintre Regele Alexandru al Iugoslaviei și principesa Mărioara a României. Echipa României, formată numai din ardeleni de origine maghiară sau germană, a câștigat cu 2-1. Grație afilierei la FIFA, am participat și la turneul Olimpic din 1924 de la Paris, iar între 1929 și 1931 se desfășoară prima

ediție a Campionatului Balcanic pe națiuni (sau Cupa Balcanilor cum era numită în epocă) câștigată de România.

Următoarea perioadă din istoria fotbalului nostru este cuprinsă între anii 1930 și 1970, când de la stadiul de romantism s-a trecut la performanță.

Prima parte a perioadei, adică între 1930 și 1945, a fost prefațată, în 1929, de un eveniment legislativ de maximă importanță: votarea legii educației fizice.

Această lege permitea:

- înființarea de federații independente pe ramuri sportive și

- existența sportului profesionist

Prima consecință a legii a fost transformarea Comisiei de Football Asociației în Federația Română de Football Asociație la 16 februarie 1930. Elementul de continuitate l-au constituit oamenii aleși în fruntea federației: dr. Aurel Leucuția, președinte și Octav Luchide, secretar general, care aveau aceleași titlaturi ca și în Comisia de Football-Asociație. Printre membrii fondatori au fost Paul Nedelcovici, vicepreședinte și președinte al Biroului federal, Nae Lucescu, casier, C. Rădulescu. Noua FRFA a luat locul la FIFA, fostei Comisii de Football Asociație din cadrul FSSR.

A doua consecință a fost acceptarea profesionalismului și a clubului *Ripensia* Timișoara. Ba chiar, stabilirea, în toamna anului 1930, a sediului „Comisiei de Football Profesional” la Timișoara.

Una din țintele FRFA a fost organizarea unei divizii naționale după modelul celor aflate deja în funcțiune în Europa Centrală și Occidentală. Pentru înființarea sistemului divizionar a trebuit să se realizeze un oarecare compromis: adoptarea „statutului” italian, adică cluburi amatoare care pot avea jucători „profesionali” cum se spunea în epocă.

Campionatele naționale din anii 1930-31 și 1931-32 au beneficiat de noua organizare, pe ligi, a Federației de Fotbal Asociație și apoi turneu final între învingătoarele celor cinci ligi. Campioanele naționale au fost: *U.D.R. (Uzinele Domeniilor Regale)* din Reșița (1930-31) și *Venus* București (1930-31).

Autonomia federală a atras după sine și reorga-

nizarea sistemului competițional. Astfel, începând cu 1932, campionatul s-a desfășurat după formula divizionară. În 1932 a luat ființă Divizia A, inițial pe 2 serii: în 1934 a apărut Divizia B; în 1936, Divizia C; iar în 1937, Campionatul Național al Juniorilor. Cupa României, competiție de masă, s-a inaugurat în 1933. Disputat până în pragul celui de-al doilea război mondial, campionatul primei divizii a dat câștig de cauză, în cele 9 ediții desfășurate, echipelor *Ripensia* Timișoara (1933, 1935, 1936, 1938), *Venus* București (1934, 1937, 1939, 1940) și *Unirea Tricolor* (1941). Cupa României a revenit, în acest interval de timp, *Ripensiei* Timișoara (1934, 1936), *CFR*. din 1936 *Rapid FC* București (1935, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942) și *CFR* Turnu Severin (1943). Pe plan internațional este de remarcat prezența echipei naționale la trei ediții ale turneului final al CM în 1930 (Uruguay), 1934 (Italia) și 1938 (Franța), rezultatele obținute nefiind notabile. Activitatea internațională pe plan regional evidențiază participarea la JB, competiție câștigată în 1931, 1933 (fără nici o înfrângere și cu un golaveraj de 13-0!) și în 1936 când, după ultima ediție, am intrat în posesia definitivă a trofeului. Alte două prezențe remarcabile au fost cele din cadrul Cupei prieteniei româno-iugoslave (cea de a doua ediție revenindu-ne nouă) și din Cupa Dunării, la care s-a mai adăugat participarea la Cupa Europei Centrale inter-țări pentru amatori, România cucerind trofeul pus în joc. Ar mai fi de menționat, la activitatea internațională, participarea echipelor *Ripensia*, *Venus* și *Rapid*, începând din 1937, la Cupa Europei Centrale inter-cluburi, *Rapid*. realizând cea mai bună performanță în 1940, când s-a calificat în finala competiției, nedisputată însă din cauza evenimentelor politice. Perioada războiului a însemnat o reducere considerabilă a activității fotbalistice atât pe plan intern, cât mai ales pe cel internațional. Astfel prima divizie, organizată pe un teritoriu mai restrâns după pierderea Transilvaniei de Nord, s-a numit Cupa Basarabiei, apoi Campionatul de Război, iar Divizia B, Cupa Eroilor, competițiile suspendându-se la începutul anului 1944, când frontul a ajuns pe teritoriul țării noastre. Perioada războiului a însemnat o reducere considerabilă a activității fotbalistice atât pe plan

intern cât mai ales pe cel internațional. Ultima ediție a campionatului interbelic a început în septembrie 1940, sub recent instaurată dictatură legionaro-antonesciană. Prin decret regal a fost desființată UFSR-ul și înlocuită cu Organizarea Sportului Românesc. Federațiile pe ramuri sportive au fost înlocuite cu directorate, conduse de legionari. Directoratul fotbalului, înființat la 30 octombrie 1940, l-a avut în fruntea sa pe avocatul Valeriu Negulescu, fost președinte al clubului *Unirea Tricolor*. Pe timpul directoratului orice legătură internațională a fotbalului românesc a fost interzisă. După dispariția legionarilor de la conducerea statului român, s-a reorganizat sportul românesc, iar federațiile au fost reactivate. Fotbalul a funcționat împreună cu handbalul, în FRFH (Federația Română de Football-Handball). O dată cu înmtrarea României în război, în iunie 1941, campionatul oficial de fotbal s-a desființat, fiind înlocuit cu Cupa Basarabiei în 1941-42 și campionatul de război, în următoarele două sezoane. Ediția 1943-44 nu s-a putut desfășura datorită războiului, care ajunsese să aibă teatrul de operații chiar pe teritoriul țării noastre. În 30 oct. 1944 printr-un Decret Regal este desființată Organizarea Sportului Românesc și reactivată UFSR, și legea educației fizice din 1929, inclusiv modificările din 1933 privind ființarea grupărilor din sportul particular. În același timp, la 15 septembrie 1944 a luat ființă Organizația Sportului Popular, după model sovietic.

Federația Română de Football-Asociație se reactivează încă din noiembrie 1944, ea rezistând multă vreme ca un apărător al sportului particular. În martie 1946, apare o nouă lege a educației fizice, în urma căreia UFSR-ul este desființat, iar organul conducător al sportului românesc devine OSP-ul. Din punct de vedere legal, se decide dispariția profesionismul din sport. În fapt toate echipele de fotbal sunt „sindicalizate”, iar la campionatul național de fotbal, care a fost reluat în 1946-47, au participat 16 echipe, toate sindicalizate. Carmen, ultimul bastion al profesionismului în România, echipa fabricii Mociornița, era considerată membră a grupărilor din domeniul sindical rural-urban. Printr-o decizie a FRFA din 20 august 1947, clubul Carmen a fost desființat, locul său în divizia A fiind luat de echipa

AS Armata București (viitoarea CSCA, CCA, apoi, din 1961, Steaua) Alte echipe celebre din perioada interbelică vor dispărea în această tristă perioadă: *Ripensia* Timișoara, *Venus* București, *Gloria* Arad, *Chinezul* Timișoara, *Ciocanul* București (preluată, în primăvara anului 1948, de sindicatul din Ministerul de Interne, sub numele de *Dinamo „A”*), *Unirea Tricolor* București (devenită tot atunci *Dinamo B*). În schimb sunt înființate alte cluburi noi, pe lângă diverse întreprinderi, instituții de învățământ sau departamente, precum *ITA* în 1945, *AS Armata* București în 1947, *Dinamo A și B* și *Știința* Craiova, în 1948, *Dinamo* Pitești, în 1953, *ASA* Tg. Mureș, în 1962.

După 1949, odată cu transformarea OSP în Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport (CCFS de pe lângă Consiliul de Miniștri), FRFA este transformată în Comisia Centrală de Fotbal, care-i are drept președinți între 1950 și 1957 pe generalul Dumitru Petrescu și viitorul ministru al minelor, Ion Mineu.

Conform unei noi hotărâri de partid din 2 iulie 1957, CCFS se reorganizează în Uniunea pentru Cultură Fizică și Sport (UCFS) iar federațiile pe ramuri sportive sunt reînființate. Peste 10 ani, în 1967, UCFS devine CHEFS (Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport). Această structură rezistă până în 1989.

Conducerea fotbalului a fost încredințată unor activiști de partid precum Ion Balaș, Tudor Vasile, unor personalități din sânul aparatului de partid și de stat: Corneliu Mănescu, Alexandru Bârlădeanu, Adrian Dimitriu, Mircea Angelescu sau unor valoroși tehnicieni ca Gheorghe Popescu I, Ion Lupaș, Ion (Johnny) Dumitrescu. În funcții executive, ca secretari, au fost cooptați foști jucători ca: Ion Șiclovan, Ion Stoian, Gheorghe Nanciu, Florea Tănăsescu.

Campionatul național s-a disputat după sistemul tradițional (toamnă-primăvară) din 1946 până în vara lui 1949. Apoi s-a trecut la sistemul primăvară-toamnă, după modelul sovietic, între anii 1950 și 1956. Începând cu 1957-58 s-a revenit la sistemul primăvară-toamnă.

Echipele campioane în perioada 1946-1970 s-au numit *ITA* Arad (și sub denumirile de *Flamura Roșie* și *UTA*, *ICO* (Oradea), *CCA* București, *Dinamo* București, *Petrolul* Ploiești și *Rapid* București.

Principalele evenimente internaționale din această perioadă (1945-1970) au fost: participarea echipei naționale la preliminariile CM, trei tentative de a ajunge în turneul final fiind ratate în 1954 (Elveția), 1958 (Suedia) și 1966 (Anglia), pentru ca în 1970, în Mexic, să se înregistreze o calificare la turneul final, după o absență de 32 de ani. De alte două ori, în același interval de timp, nu am participat nici la preliminariile CM din 1950 și 1962. În ce privește CE, Cupa Henri Delaunay, nu am depășit faza preliminariilor în trei ediții (1960, 1964 și 1968). Primele două ediții ale competiției, s-au desfășurat numai eliminatoriu; începând cu ediția a III-a s-au introdus grupele de calificare. În fapt, UEFA numește ediția 1966-1968, ediția I a Campionatului European. În JO, naționala noastră a participat în 1952 la turneul final de la Helsinki, a absentat la JO de la Melbourne din 1956, a ratat calificarea în 1960 la Roma, a reușit să se califice în 1964 la Tokyo și din nou a pierdut șansa participării în Mexic, în 1968. Referitor la cluburi, merită semnalate debuturile echipelor *Dinamo* București, în cea de-a doua ediție a CCE în 1956-1957, *Progresul* București, tot în ediția a doua a CC, în 1961-1962, *Petrolul Ploiești* în Cupa orașelor târguri, în 1962-1963 *Steagul Roșu Brașov*, în Cupa europeană a târgurilor, în 1965-1966). Acesta a fost începutul istoriei prezențelor românești în competițiile continentale de cluburi. Perioada cuprinsă între 1970-1990, pe care am denumi-o „drumul spre înalta societate“ este foarte bogată în realizări, calea spre afirmarea internațională fiind deschisă de calificarea și participarea reprezentativei naționale la turneul final al CM din Mexic, în 1970, cu o comportare onorabilă, după o absență de 32 de ani de la întrecerea celor mai bune echipe ale lumii. Este evenimentul major al decadei 1970-1980, în care se înscrie și remarcabila performanță a tricolorilor în Campionatul European inter-țări, unde s-au calificat în sferturile de finală ale competiției, fiind foarte aproape de semifinale, după o suită de trei jocuri cu Ungaria (1-1, 2-2, 1-2). Au fost ratate, în schimb, calificările la CM din 1974 (RFG) și 1978 (Argentina), precum și cele la turneele finale ale CE din 1976 (Iugoslavia), 1980 (Italia) și JO de la München (1972), Montreal (1976) și Moscova

(1980). În compensație, pe plan internațional regional, România a câștigat, în 1974, Cupa Balcanică pentru echipele de tineret, iar în 1980 CB al seniorilor și titlul neoficial de campioană mondială pentru echipele de surdo-muți, în 1977. Merită, de asemenea, subliniată performanța jucătorului Dudu Georgescu, câștigător, în 1975 și 1977, al „Ghetei de aur“ atribuită celui mai eficace fotbalist continental. Pe linie de club, *Steaua* a ajuns pentru prima oară în sferturile de finală ale Cupei Cupelor. Campioanele anilor 1971-80 s-au numit: *Dinamo* București (4 titluri), *FC Argeș Pitești* (2 titluri), *Universitatea Craiova* (2 titluri) și *Steaua București* (2 titluri).

Sub raport organizatoric, principalele evenimente care au avut loc între 1970 și 1980 au fost: înființarea Colegiului divizionar A (strămoșul Ligii Profesioniste de Fotbal), la 5 octombrie 1970; introducerea cartonașelor galbene și roșii, începând cu etapa de campionat din 28 noiembrie 1970; apariția unor noi cluburi de fotbal, după modelul din 1968 al *FC Argeș*, *FC Petrolul Ploiești*, *FC Bihor*, *FC Constanța*, *FC Galați*, *FCM Reșița*, *FC Sportul Studențesc* București, în 1972; modificarea sistemului competițional, începând cu ediția de campionat 1973-1974 în următoarea formulă: o serie de 18 echipe (în loc de 16) în Divizia A, trei serii a câte 18 echipe (în loc de 2 a câte 16) în Divizia B, 12 serii a câte 16 echipe (în loc de 8 serii a câte 14) în Divizia C; inaugurarea unor mari stadioane, precum *Steaua* la 9 aprilie 1974 și *Brăila* în același an, la 21 august; înființarea în Capitală a clubului de mare performanță *Luceafărul*, care a reunit cei mai buni juniori ai țării în regim de cantonament continuu, în cadrul căruia s-au format generațiile cele mai valoroase din istoria fotbalului nostru, cu o contribuție decisivă la obținerea unor performanțe de excepție în anii următori. Primul conducător al noului club a fost antrenorul federal prof. C. Ardeleanu. Decada 1981-1990 poate fi considerată ca fiind una de excepție din întreaga istorie a fotbalului nostru în ce privește performanțele internaționale. Seria marilor succese a fost deschisă de naționala de juniori care a cucerit medalia de bronz în 1981, la CM din Australia, jucătorul Gabor R. fiind desemnat cel mai bun fotbalist al turneului și răsplătit cu „Balonul de aur“. Prima reprezentativă

a ratat calificarea în turneul final al CM din Spania în 1982, dar a obținut, în 1984, calificarea la turneul final al CE din Franța. Alte două rateuri la limită s-au înregistrat pentru turneul final al CM din Mexic, în 1986 și turneul final al CE din Germania în 1988. În 1990 însă naționala. noastră a reușit, după 20 de ani de așteptare, o nouă prezență la un turneu final al CM, cel din Italia, unde echipa condusă de Em. Ienei și C. Drăgușin a depășit pentru prima oară faza grupelor, pierzând cu puțin șansa de a accede în sferturile de finală. Performanțe remarcabile au realizat juniorii tricolori calificați în turneele finale ale CE pe grupe de vârstă în 1981, 1983, 1986 (cu 2 echipe), 1988 și 1989, la care se adaugă și două titluri balcanice în 1983 și 1989. Mai valoroase decât realizările primei reprezentative au fost cele ale echipelor *Steaua*, *Dinamo* și Universitatea Craiova în competițiile de club continentale. Începutul l-a făcut *Universitatea Craiova*, care a ajuns în semifinalele Cupei UEFA, ediția 1982-1983 *Dinamo*, la rândul său, a reușit să pătrundă în semifinalele CCE, în ediția 1983-1984; după care a urmat „*seria Steaua*” care în 1986 a cucerit CCE (2-0 cu *CF Barcelona* după executarea loviturilor de la 11 m), portarul Duckadam H. intrând în Cartea Recordurilor și în legendă după cele 4 penalty-uri apărute. *Steaua* s-a mai calificat în semifinalele CCE, ediția 1987-1988, și în finala aceleiași competiții, ediția 1988-1989, și a câștigat Supercupa Europei în februarie 1987 învingând, la Monte Carlo, pe *Dinamo* Kiev cu 1-0, gol marcat de Hagi. Dincolo de aceste realizări se mai adaugă, în decada anilor 1980-1990, rezultatele nesatisfăcătoare din preliminariile JO de la Los Angeles din 1984 și de la Seul, din 1988, echipa noastră olimpică nemaifiind prezentă la o Olimpiadă, din 1964, de la Tokyo. Pe plan intern, desfășurarea campionatului a dat câștig de cauză de cinci ori la rând echipei *Steaua* (1985, 1986, 1987, 1988 și 1989); de patru ori echipei *Dinamo*. (1982, 1983, 1984 și 1990) și o dată (1981) *Universității Craiova*. În Cupa României a triumfat de patru ori *Steaua* (1985, 1987, 1988 și 1989), de tot atâtea ori *Dinamo* (1982, 1984, 1986 și 1990), de două ori *Universitatea Craiova* (1981 și 1983). De menționat că ediția Cupei României 1987-1988,

ediție jubiliară, a 50-a, a avut o finală cu cântec. În meciul cu *Dinamo*, arbitrul întâlnirii a anulat *Stelei* un gol valabil. Echipa militară s-a retras de pe teren, iar printr-o decizie ulterioară, dată de foruri extrasportive, golul s-a recunoscut, ca și victoria cu 2-1, atribuindu-i-se trofeul. După decembrie 1989, clubul *Steaua* a renunțat la Cupa astfel atribuită. Capitolul marilor succese ale fotbalului românesc, din ultimile decenii, nu poate fi încheiat fără a reaminti că la baza acestora, precum și a celor de după 1990, a fost pleiada de jucători valoroși ai Luceafărului, club abuziv desființat în toamna anului 1984. Dintre aceștia s-au remarcat în mod special: Gh. Hagi, Șt. Iovan, M. Belodedici, M. Rednic, I. Andone, M. Lăcătuș, D. Mateuț, I. Lupescu, Gh. Popescu, Ov. Sabău, D. Petrescu, Z. Muzsnai, I. Dumitrescu, G. Balint, Em. Săndoi, D. Lupu, Fl. Răducioiu, P. Badea, Ov. Hanganu, Fl. Prunea, Fl. Țene, Z. Kadar, N. Zamfir, C. Stănici, B. Bucur, Gh. Mihali, T. Selymeș, C. Pană, Cr. Pojar, Ad. Văsâi, D. Munteanu. Evenimentele politice de la sfârșitul anului 1989 și începutul lui 1990 au determinat modificări esențiale atât organizatorice, cât și în privința orientării activității fotbalistice. CNEFS s-a desființat și în locul său a apărut Ministerul Sporturilor, avându-l ca ministru pe Mircea Angelescu și ca adjunct pe Cornel Dinu. Fotbalul s-a reorganizat și el în condițiile democrației și ale statului de drept. În cursul anului 1990 au fost organizate două alegeri ale organelor de conducere federală. Mai întâi, la 13 februarie, prin vot secret, au fost aleși Mircea Pascu, președinte, Mihai Ionescu, Angelo Niculescu și Ion Motroc, vicepreședinți, Mircea Sandu și Cristian Bivolaru, secretari. În această formulă s-a mers la turneul final al CM din Italia, unde tricolorii, jucând într-o grupă puternică alături de Argentina, URSS și Camerun, au reușit cea mai bună performanță de până atunci, calificarea în „*optimile*” competiției, fiind eliminați de Irlanda, după executarea loviturilor de la 11 m; în final, locul IX-XII în ierarhia mondială. În vara aceluiași an, la 9 august 1990, după revenirea de la CM, s-au organizat noi alegeri, acestea fiind multă vreme contestate în diferite medii de informare, pentru unele vicii statutare. În aceste condiții, noul staff federal a avut următoarea componență: M. Angelescu președinte de onoare,

M. Sandu - președinte executiv, M. Florescu, E. Barbu Popescu și V. Alexandru - vicepreședinți, Cr. Bivolaru - secretar general adjunct. Ulterior au mai fost cooptați, ca secretar general, A. Kassai și al doilea secretar general adjunct, N. Pantea. Anul competițional 1989-1990 s-a încheiat în luna mai, titlul de campioană revenind echipei *Dinamo*, care în primăvara lui 1990 a ajuns până în sferturile Cupei Cupelor. Tot *Dinamo* a câștigat și Cupa României, ediția 1989-1990. În următorul an competițional 1990-1991, un grup masiv dintre cei mai valoroși jucători români au luat drumul străinătății, fiind solicitați de mari cluburi continentale. Este unul din principalele motive pentru care fotbalul nostru a ajuns să înregistreze un relativ recul. În schimb, pozitivă a fost schimbarea mentalității jucătorilor, plecarea acestora contribuind prin sumele de transfer la susținerea financiară a cluburilor pe fondul unei economii precare a țării. Campania de calificare la turneul final al CE din Suedia în 1992 a început cu o severă înfrângere pe teren propriu (0-3 cu Bulgaria) și s-a încheiat la 20 noiembrie 1991 cu un egal la Sofia (1-1), insuficient pentru reușita campaniei europene. La 23 februarie 1991 Adunarea Generală a adoptat noul statut, a ales consiliul federal, iar prin hotărârea judecătorească nr. 290, din 12 aprilie 1991, FR de Fotbal a devenit persoană juridică de drept privat, echivalent cu autonomia și având astfel calea deschisă spre profesionism. Ediția cu nr. 73 a CN, ca și Cupa României, au revenit Universității Craiova. La 1 august 1991, printr-o hotărâre a Guvernului, s-a aprobat trecerea la profesionism. La conducerea Departamentului sport din MTS, locul lui Cornel Dinu a fost luat de marele handbalist al anilor '70, Cristian Gațu. Prin hotărârea MTS nr. 1813, din 30.09.1991, se înființează Școala Națională de Antrenori (A. Niculescu director onorific; C. Drăgușin - director executiv; membri ai comitetului director - C. Cernăianu, Gh. Constantin, Fl. Halagian, I. V. Ionescu, M. Ionescu, Șt. Miu, M. Rădulescu, C. Teașcă, R. Vlad; secretar Gh. Ola). Primele promoții au fost 1991/1992 și 1993/1994. În anul competițional 1991-1992, titlul de campioană națională a revenit echipei *Dinamo*, iar Cupa României a intrat în vitrina Clubului Steaua. La data de 13 aprilie 1992

Adunarea Generală a hotărât trecerea la profesionism, iar din 20 iunie în același an, Consiliul federal a distribuit la 15 din cele 18 divizionare ale primului eșalon, licențe de profesionism. Campionatul 1992-1993 a început în luna august, după o nouă formulă organizatorică și de ierarhizare: Divizia A a devenit Divizia Națională cu 18 echipe, Divizia B s-a transformat în Divizia A, cu 2 serii a câte 18 echipe, iar Divizia C a luat denumirea de B și s-a constituit în 4 serii a câte 20 de echipe. Restul treptelor competiționale a fost transferat în organizarea județelor. În noile condiții organizatorice, la 10 octombrie 1992, s-a constituit Liga Profesionistă din DN cu Mircea Angelescu președinte, Dumitru Dragomir vicepreședinte și Daniel Lăzărescu secretar. Ulterior, la 22 ianuarie 1993, sub denumirea de Liga Profesionistă de Fotbal, a fost ales un comitet de conducere format din 9 membri, care la 13 octombrie 1993 s-a mărit la 13, prin cooptarea în plus a patru reprezentanți ai eșalonului secund. Anul 1992 a fost destul de sărac în performanțe. Juniorii au fost cei care au decepționat cel mai mult (UEFA.94 și UEFA.95), dar și echipele de club care, cu excepția *Stelei*, au ratat calificarea în primăvara europeană. În martie 1993 însă și *Steaua* a părăsit Cupa Cupelor în sferturi, după care a venit la 2 iunie dezastrul de la Kosice, când echipa națională a pierdut, într-o partidă din preliminariile CM, cu 2-5 meciul cu selecționata Cehiei și Slovaciei. În urma acestui rezultat, Cornel Dinu a fost demis de la conducerea primei reprezentative și înlocuit cu Anghel Iordănescu, la 22 iunie 1993. Acesta fusese până atunci antrenorul *Stelei*, câștigătoarea titlului de campioană națională în 1992-1993, trofeul Cupei României revenind *Universității Craiova*. Președintele FR de Fotbal, Mircea Sandu, își depune mandatul pe care Consiliul Federal din 25 iunie i-l va încredința în continuare. Finalul anului 1993 va face să se uite toate neîmplinirile suferite, întrucât la 17 noiembrie, echipa națională, învingând la Cardiff, Țara Galilor cu 2-1, într-o partidă decisivă, va câștiga grupa preliminară și se va califica, pentru a doua oară consecutiv, la turneul final al CM din SUA, adversarele sale din prima fază a competiției fiind Columbia, SUA și Elveția. Pe plan intern, CN din 1993-1994 a revenit echipei *Steaua*., Cupa României formației

Gloria-Bistrița, iar la juniori a triumfat tot *Steaua*. Juniorii tricolori au câștigat în 1994 Cupa Balcanică, repetând performanța din anul precedent. Pentru prima oară în istoria fotbalului, anul competițional 1993-1994 s-a încheiat la 30 aprilie 1994, pentru a da posibilitatea echipei naționale să se pregătească în vederea CM. Evenimentul organizatoric principal al anului 1994 l-a constituit Adunarea Generală din 28 ianuarie, când noile alegeri federale (anticipate) au stabilit următoarea componență a conducerii: Mircea Sandu președinte, Mircea Angelescu, Dan Petrescu și Valentin Alexandru - vicepreședinți. Secretariatul FRF a rămas nemodificat. În același timp, Consiliul FRF a fost desființat, iar în locul Biroului FRF s-a constituit un Comitet Executiv, format din 15 membri. Ca președinte de onoare al FRF a fost ales George Păunescu. În vara anului 1994, a urmat turneul final din iunie - iulie al CM din SUA, unde echipa națională a obținut cea mai bună performanță din întreaga sa istorie de peste șapte decenii. România a ocupat primul loc în grupă (3-1 cu Columbia, 1-4 cu Elveția și 1-0 cu SUA), a trecut de optimi cu 3-2 cu Argentina, dar în sferturi a pierdut cu Suedia, după 120 de minute de joc, când scorul era de 2-2, în urma executării loviturilor de la 11m, ratând la foarte mică diferență o calificare istorică în semifinale. Dar și așa, locul 6 în ierarhia mondială reprezintă o performanță de excepție, care a făcut să fie prilej de încredere viitoarelor examene internaționale ale deceniului și ale sfârșitului de secol, calificările la turneele finale ale CE din Anglia în 1996 și CM din Franța în 1998. Cea de-a doua jumătate a anului 1994 a fost bogată în evenimente fotbalistice: *Universitatea* Cluj-Napoca a aniversat în zilele de 5-7 august 75 de ani de la înființare; A. Iordănescu, antrenorul echipei naționale, a devenit primul general din istoria fotbalului românesc, la data de 15 august; prima ediție a Supercupei României a revenit formației *Steaua* (1-0, în prelungiri cu *Gloria Bistrița*; la 16 august s-au sărbătorit 85 de ani de fotbal românesc, prilej cu care s-au acordat diplome de onoare unui număr de foști și actuali conducători, antrenori naționali și internaționali, arbitri și ziariști sportivi, cu merite în dezvoltarea și promovarea fotbalului românesc. Începând cu ediția

de campionat 1994-1995, pentru stimularea spiritului ofensiv s-a stabilit ca pentru victorie să se acorde 3 puncte în loc de 2. La începutul lunii septembrie, în localitatea Hoogeveen (Olanda), s-a disputat Cupa Mondială pentru tinerii cu coeficient de inteligență sub 70. Echipa țării noastre a câștigat trofeul mondial, la competiție participând 12 reprezentative naționale, iar Vasile Maresș a fost declarat cel mai bun portar al întrecerilor. Startul în preliminariile CE din 1996 s-a dat cu partida România-Azerbaidjan, 3-0 pentru tricolori, urmată de meciurile cu Slovacia 3-2, cu Franța 0-0 la St. Etienne și 1-1 cu Israel la Tel Aviv. În cupele europene inter-cluburi, trecând în turul preliminar de *Servette* Geneva, *Steaua* s-a calificat în Champions League, unde a obținut în grupa C următoarele rezultate: 0-0 și 1-1 cu *Anderlecht* (Belgia), 0-1 și 4-1 cu *Hajduk* Split, 1-1 și 1-2 cu *Benfica* Lisabona. Ocupând locul 3 în grupă cu 5 puncte, *Steaua* a ratat însă calificarea în sferturile competiției. În Cupa Cupelor, *Gloria Bistrița* a fost eliminată din primul tur (2-1 și 0-4 cu *Real Zaragoza*). În Cupa UEFA, *Universitatea* Craiova nu a depășit turul preliminar (0-2 și 1-2 cu *Dinamo* Tbilisi), *Rapid* a trecut de *FC La Valletta* (Malta) cu 6-2 și 1-1 în turul preliminar, a întrecut în primul tur pe *Charleroi* (Belgia) cu 2-0 și 1-2, dar a fost eliminată în turul al doilea (2-1 și 0-5) de *Eintracht* Frankfurt. Cea de-a treia echipă în Cupa UEFA, *Dinamo* București, a fost eliminată încă din primul tur (3-3 și 1-2) de *Trabzonspor* (Turcia). Nici o echipă românească, deci, în primăvara europeană. Mai trebuie menționată obținerea titlului de cel mai bun sportiv al anului de către căpitanul echipei naționale, Gh. Hagi. În anul calendaristic 1995 a continuat cursa pentru calificarea echipei naționale la turneul final al CE din Anglia. 1996. Rezultatele obținute în cele 6 partide susținute de tricolori au fost: România-Polonia 2-1, Azerbaidjan - România 1-4, România-Israel 2-1, Polonia-România 0-0, România-Franța 1-3 și Slovacia-România 0-2, ultima partidă disputată la Kosice asigurând calificarea noastră la Euro 96. Echipa de tineret, cu o comportare inegală, învinsă și în partida cu Slovacia (1-3), a ratat calificarea pentru JO de la Atlanta. În luna mai a anului 1995 a decedat antrenorul emerit Ștefan Kovacs. Juniorii tricolori ratează și ei calificarea,

pierzând jocul cu Ucraina, la turneul final al CE, iar în întâlnirea cu naționala de juniori a Franței din luna octombrie, ei sunt umiliți cu un 1-4 pe teren propriu! Titlul de campioană națională în 1994-1995 a revenit echipei *Steaua. Petrolul* Ploiești a câștigat Cupa României, iar la juniori a triumfat *Universitatea* Craiova. Au avut loc baraje pentru menținerea și promovarea în DN și Divizia A. Astfel în locul echipelor retrogradate direct din DN, *FC Maramureș* și *UTA* și, prin baraj, *Electroputere*, au promovat capii de serie ai Diviziei A - *Selena Bacău* și *Politehnica* Timișoara, iar prin baraj, *Politehnica* Iași. În competițiile internaționale intercluburi, de remarcat este participarea cu bune rezultate a formațiilor *Farul* Constanța și *Ceahlăul* Piatra Neamț, câștigătoare de grupe, precum și evoluția mai puțin convingătoare a *Universității* Cluj-Napoca, toate trei în Cupa UEFA-INTERTOTO. Noii coeficienți ai UEFA au stabilit ca în Cupa UEFA, România să fie reprezentată de numai două echipe. Jucând în preliminariile Cupei UEFA, *Universitatea* Craiova (0-0 și 0-2 cu *Dinamo* Minsk) și *Dinamo* București (0-1 și 1-1 cu *Levski* Sofia) au părăsit competiția înainte de a o începe. În Cupa Cupelor, echipa *Petrolul* Ploiești (0-0 și 1-0 cu *Wrexham* Țara Galilor) a depășit preliminariile, dar în turul I a fost eliminată de *Rapid-Viena* (1-3 și 0-0). Campioana țării, *Steaua*, după ce a depășit preliminariile (0-0 și 1-0 cu *Casino* Salzburg), a realizat în grupa din Champions League următoarele rezultate: 1-0 și 1-1 cu *Glasgow Rangers*, 0-3 și 0-0 cu *Juventus* Torino, 0-0 și 0-1 cu *Borussia* Dortmund. Și o nouă rată în sferturile competiției! În finalul anului 1995, au avut loc două trageri la sorți: pentru preliminariile CM din Franța în 1998, România urma să joace în grupă cu Irlanda, Lituania, Islanda, Macedonia și Liechtenstein, iar la Euro '96, adversarii din grupă au fost Franța, Spania și Bulgaria. Anul 1996 a fost, așadar, cel al participării noastre la europenele din Anglia. Pregătirile au început cu un turneu în Thailanda, unde o selecționată divizionară, cu jucători din țară, a câștigat turneul învingând în final Danemarca. Campionatul s-a încheiat mai devreme ca de obicei, *Steaua* cucerind cel de-al patrulea titlu consecutiv de campioană națională. Și tot *Steaua* și-a adjudecat Cupa României,

în timp ce UTA a triumfat la juniori. Înaintea plecării în Anglia, echipa națională a efectuat un stagiul de pregătire la Seefeld (Austria), între 13 și 26 mai. Participarea la Euro '96 a fost o mare deziluzie, reprezentativa noastră pierzând toate cele trei meciuri susținute în grupă: 0-1 cu Franța, 0-1 cu Bulgaria și 1-2 cu Spania și clasându-se pe locul 15 din 16 participante. În luna iulie, Adunarea Generală a FRF decide ca formula divizionară să rămână neschimbată și să amâne cu un an reducerea DN la 16 echipe. La 15 august ia ființă Comitetul de urgență al FRF, care își propune să ia măsuri în cazurile unor jocuri controversate. Luna august a adus calificarea în bloc a echipelor noastre de club în competițiile europene: *FC Național* a eliminat pe *Partizan* Belgrad, *Rapid*, pe *Lokomotiv* Sofia (în Cupa UEFA), *Gloria* Bistrița, pe *La Valletta FC* (în Cupa Cupelor), iar *Steaua*, trecând de *FC Bruges*, a promovat, pentru a treia oară consecutiv, în Champions League. În primul tur al Cupei UEFA, *Rapid* este eliminată de *Karlsruher SC* (Germania) și *Gloria* Bistrița, în Cupa Cupelor, de *Fiorentina* (Italia). *FC Național* a trecut în primul tur de *Cernomoreț* Odessa, dar în turul al doilea a capotat în fața lui *FC Bruges* (0-2 și 1-1). În Champions League, cele 6 meciuri ale echipei *Steaua* s-au soldat cu rezultatele: cu *Atletico* Madrid 0-4 și 1-1, cu *Borussia* Dortmund 0-3 și 3-5, cu *Widzew* Łódź (Polonia) 1-0 și 0-2. Ediția din 1996 a reprezentat cea mai modestă comportare a echipei *Steaua* în Champions League, explicația fiind și plecarea în străinătate a majorității jucătorilor de valoare. Juniorii UEFA '97 au ratat și ei pe teren propriu calificarea la turneul final al CE, învinși fiind de Israel, într-un meci decisiv. Tot în cursul anului 1996 au început și jocurile din cadrul preliminariilor CM din Franța 1998: România-Lituania 3-0, Islanda-România 0-4 și Macedonia-România 0-3. La 30 septembrie, D. Dragomir directorul cotidianului Sportul românesc, a fost ales președinte al Ligii Profesioniste de Fotbal, devenind în același timp și vicepreședinte al FRF. Ulterior, la 20 decembrie, LPF votează preluarea organizării campionatului DN, începând cu ediția 1997-1998 și alege Consiliul de conducere format din: D. Dragomir - președinte, I. Urs, C. Dinu, A. Comșa - vicepreședinți, D. Lăzărescu

secretar general, V. Boiț, M. Popescu, M. Pușcaș, M. Stan - membri. Noul sediu al LPF a fost stabilit în str. M. Eminescu, nr. 47. Tot în ultima lună a anului 1996, a absolvit o nouă promoție de antrenori, 1995-1996. Anul 1997 a fost decisiv pentru calificarea echipei naționale la turneul final al CM din Franța, în 1998. Pregătirile au început cu un turneu al unei selecționate divizionare în Thailanda, în februarie, acțiune încheiată cu un bilanț dezolant: 3 înfrângeri (în meciurile cu Suedia, cu Japonia și Thailanda) și un egal cu Japonia. Drumul spre mondialul francez a continuat însă cu 3 victorii: (8-0 cu Liechtenstein la 29.03, 1-0 cu Lituania la 2.04 și 1-0 cu Irlanda, la 30.04). Atacuri tot mai agresive la adresa FRF dezlănțuite de ziarele Ziua și Evenimentul zilei, precum și intenția MTS de a verifica legalitatea constituirii forului federal și de a controla financiar activitatea acestuia, au dat naștere unui adevărat război, un fel de furtună într-un pahar cu apă. În lumea fotbalului la data de 5 mai, în cadrul Adunării Generale extraordinare a FRF, 235 delegați din 272 au hotărât prin vot, printre altele: acordarea unui vot de încredere președintelui și conducerii executive a FRF, respingerea ca nelegale și nefondate a speculațiilor legate de dobândirea persoanei juridice, în condițiile în care FRF ființează legal potrivit sentinței civile nr. 290 din 1991; declararea lui Mircea Pascu ca persoană non grata pentru FRF, cluburi și asociații județene de fotbal; interdicția cotidianelor Ziua și Evenimentul zilei de a mai participa la acțiunile federației. Finalul anului competițional 1996-97 a evidențiat, din nou, un dublu succes al echipei *Steaua*, câștigătoare pentru a 19-a oară a campionatului (pe locurile 2 și respectiv 3, *FC Național* și *Dinamo*) și a Cupei României (4-2 în finala cu *FC Național*). Vor retrograda în eșalonul secund Politehnica Timișoara și FC Brașov, locurile lor fiind preluate de *Foresta Fălticeni* și *CSM Reșița*. Sabin Ilie a câștigat titlul de golgeter cu 31 de goluri. *Universitatea Craiova* a triumfat în campionatul de tineret-rezerve, titlurile de juniori revenind echipelor *FC Argeș* (juniori 1) și *Dinamo București* (juniori 2). Pe parcursul lunilor iunie și iulie, *Rapid* și Gloria Bistrița au participat, fără succes, în Cupa UEFA-INTERTOTO *Rapid*, mai aproape totuși de o calificare în Cupa UEFA, a

capotat în fața echipei *Olympique Lyon* (1-2) pe teren propriu, chiar în Giulești. La 28 iulie 1997 Adunarea Generală a FRF a luat o serie de hotărâri importante: revenirea la vechile denumiri ale eșaloanelor divizionare A, B și C, 3 echipe din prima divizie urmând să retrogradeze; vor promova câștigătoarele celor două serii din B, iar cea de a treia formație în urma barajelor dintre ocupantele locurilor 2 din cele două serii B; dreptul la un singur vot pentru fiecare echipă, indiferent de nivelul competițional la care participă. În cadrul primului tur preliminar al cupelor europene, *Steaua* a trecut (3-3 și 2-0) de *ȚSKA Sofia* în CCE, în timp ce în Cupa UEFA, *Dinamo București* (0-2 și 1-2) cu *Knattspyrnufelag. Reykjavik* și *Oțelul Galați* (0-2 și 4-2) cu *NK Hit Gorica* (Slovenia) au părăsit lamentabil competiția. În continuarea preliminarilor cupelor europene, *Steaua*, după 3-2 și 0-5 cu *Paris Saint Germain* (de reținut că primul joc *Steaua* îl câștigă la "Masa verde", cu 3-0, pentru că *Paris Saint Germain* folosisse un jucător, Fournier, în stare de suspendare), a urmat să joace în Cupa UEFA. În Cupa Cupelor, *FC Național* a depășit (5-2 și 7-0) pe *Cwmbran Town* din Țara Galilor, dar a fost eliminată (0-2 și 0-1) de *Kocaelispor* (Turcia). Rămasă singură în competiție, *Steaua* a mai jucat trei etape în Cupa UEFA: 0-0 și 2-1 cu *Fenerbahce*, 1-0 și 2-3 cu *Bastia*, 2-1 și 0-2 cu *Aston Villa*, nereușind să ajungă în primăvara europeană. În drumul spre CM din Franța din 1998, echipa națională a mai susținut până la sfârșitul anului încă patru partide: 4-2 cu Macedonia, 8-1 cu Liechtenstein (meciul jubiliar cu nr. 500), 4-0 cu Islanda și 1-1 cu Irlanda, terminând pe primul loc în clasamentul grupei, fără înfrângere! Calendarul internațional al echipei reprezentative din 1997 s-a încheiat cu un joc amical (1-1) cu Spania la Palma de Mallorca. Cap de serie la tragerea la sorți din 4 decembrie a grupelor CM din Franța, România a fost repartizată în grupa C, împreună cu echipele Angliei, Columbiei și Tunisiei. Cu ocazia festivității tragerii la sorți, care a avut loc la Marsilia, în jocul organizat între echipa Europei și echipa restului lumii jucătorul Marius Lăcătuș a făcut parte din echipa Europei (a și înscris un gol). Anul 1997 s-a încheiat cu Gala fotbalului românesc din 22 decembrie, la Teatrul

Național din București. An de vârf în viața fotbalului internațional, 1998 a debutat la 18 ianuarie cu tragerea la sorți, la Gand, în Belgia, a preliminarilor pentru CE din anul 2000. România a fost repartizată în grupa a VII-a, împreună cu Portugalia, Slovacia, Ungaria, Lichtenstein și Azerbaidjan. Meciurile de calificare s-au disputat în perioada 05.IX.1998-09.X.1999. La data de 13 februarie selecționerul echipei naționale, Anghel Iordănescu, a semnat un contract cu echipa națională a Greciei, pe care o va prelua după CM din Franța. În locul său a fost titularizat Victor Pițurcă, la reprezentativa olimpică locul acestuia fiind luat de Tudorel Stoica. Tot în luna februarie s-a ținut Adunarea Generală a FRF, prilej cu care vechiul for de conducere a fost reales pe încă patru ani. Fostul secretar de stat la MTS, Emeric Ienei, a fost ales în funcția de director tehnic al FRF. La 24 martie, Comitetul executiv al FRF a decis ca din ediția de campionat a primei divizii, 1999-2000, să facă parte 16 echipe în loc de 18, urmând ca în campionatul 1998-1999 să retrogradeze patru echipe și să promoveze numai cei doi capi de serie din Divizia B. Hotărârea forului federal a fost înfirmată de Adunarea Generală extraordinară a FRF din 4 iunie, care a stabilit un statu-quo în privința sistemului competițional pentru următorii doi ani. Final extrem de tensionat în ediția cu nr. 80 (60 în sistemul divizionar) a primei divizii. După o serie de acuzații reciproce (referitoare la corectitudinea întrecerii) din partea celor două principale candidate la titlu, *Steaua* și *Rapid*, finalul a fost dominat de fair play, câștig de cauză având *Steaua*, care a reușit în acest fel să egaleze, cu șase campionate câștigate consecutiv, performanța *Chinezului* Timișoara din anii 1921-1927. Ediția 1997-1998 a fost prima în organizarea Ligii Profesioniste de Fotbal și se poate afirma că a reprezentat un real câștig pe plan organizatoric *Rapid*. București s-a revanșat în Cupa României, pe care a câștigat-o în dauna *Universității Craiova* (1-0), oltenii dând dovadă, în finalul anului competițional 1997-1998, de un remarcabil spirit de sportivitate în modul corect de apărare a șanselor. Promovatele în prima divizie au fost *Astra Ploiești* (pentru prima oară Orașul Aurului Negru are două echipe în primul eșalon), *Olimpia Satu Mare* și *FC Onești*, aceasta

calificată prin baraj cu *Electroputere Craiova*. Au retrogradat în Divizia B *Sportul Studențesc* și *Jiul Petroșani*, două dintre cele mai vechi echipe din fotbalul românesc. La tineret-rezerve a triumfat *Petrolul Ploiești*, iar la juniori, *FC Argeș Dacia Pitești*, care la egalitate de puncte cu *Steaua* a cucerit titlul prin tragerea la sorți! Prima jumătate a anului 1998 a mai marcat un eveniment de o mare importanță în viața fotbalului nostru, FRF revenindu-i cinstea de a organiza pentru prima oară turneul final al CE de Tineret. Competiția s-a desfășurat numai în București în perioada 23-31 mai și s-a încheiat cu victoria echipei Olandei, care în finală a învins Grecia. Comportarea tinerilor noștri tricolori a fost, ca rezultat, lamentabilă, ei terminând întrecerea pe ultimul loc în clasament, după trei înfrângeri în fața Olandei, Germaniei și Rusiei. După care a venit turneul final al CM din Franța, desfășurat în perioada 10 iunie-12 iulie, la care prima noastră reprezentativă a participat pentru a șaptea oară și a treia oară consecutiv în istoria acestei mari competiții mondiale. Plecarea tricolorilor la mondialul francez a fost prefăcută de un conflict al acestora cu massmedia pe care au considerat-o, fără temei, vinovată de atitudinea ostilă a unei părți a tribunei, în perioada preparativelor pentru turneul final. Componentă a grupei finale .G., echipa națională a României a susținut în prima fază trei jocuri și a obținut următoarele rezultate: 1-0 cu Columbia, la Lyon, la 15 iunie (a înscris Adrian Ilie), 2-1 cu Anglia la Toulouse, în ziua de 22 iunie (au înscris Viorel Moldovan și Dan Petrescu) și 1-1 cu Tunisia, la Saint Denis, la data de 26 iunie (a marcat V. Moldovan). În urma acestor rezultate, reprezentativa țării noastre a ocupat un onorant loc I în grupă, calificându-se în "optimile" de finală ale CM. În continuare, întâlnind naționala Croației și desfășurând un joc slab, fără orizont, echipa noastră reprezentativă a pierdut cu 0-1, golul adversarilor României fiind marcat dintr-o lovitură de la 11 m, de Suker. Meciul s-a disputat la 30 iunie, la Bordeaux și a consemnat eliminarea tricolorilor din competiție. În ciuda faptului că performanța realizată la Coupe du Monde a fost inferioară aceleia din SUA - 1994, unde am fost la un pas de semifinale și chiar a celei de la Coppa del Mondo, unde tot în optimi am

pierdut calificarea, dar nu prin înfrângere, ci după executarea loviturilor de departajare de la 11 m, FRF a apreciat rezultatul final al participării noastre la CM din Franța ca fiind un obiectiv îndeplinit. Concluzie neînsușită de mass-media românească, care a criticat necalificarea în fazele superioare ale competiției mondiale, socotind câștigarea grupei un obiectiv minimal, sub pretențiile valorice ale tricolorilor. De altfel, o campanie de presă declanșată și ca efect al atitudinii de *silenzio stampa* adoptată de echipa națională pe timpul CM din Franța a încercat să caute răspuns la o serie de întrebări despre vinovați și viitor. Prestigiosul cotidian *Pro Sport* și-a propus să dezlege enigmele acestui CM, care, după părerea sa, vor stăruia multă vreme. La o conferință de presă organizată după întoarcerea tricolorilor în țară, Gheorghe Hagi a anunțat în mod oficial retragerea sa din echipa națională. Dar, cum fotbalul nu se oprește în loc după un succes, nici după un eșec, toate gândurile au început să se îndrepte către viitoarea competiție majoră internațională, Campionatul Europei din anul 2000. Cu ce echipă, cu ce șanse? Am sperat că, oricum, mai bune decât rezultatele obținute la CE din Anglia din 1996. La sfârșitul anului 1998, conform clasamentului FIFA, România ocupa locul 12. Anul 1999 a fost decisiv pentru calificarea la EURO 2000. La data de 1 martie, Adunarea Ligii Profesioniste de Fotbal propune ca începând din sezonul 2000-2001 să se adopte un nou sistem competițional: Divizia A cu 16 echipe, din care să retrogradeze 4; Divizia B cu 20 de echipe, din care să retrogradeze tot 4, iar Divizia C cu 8 serii a 18-20 echipe. Tot la 1 martie, Adunarea Generală a FRF hotărăște reducerea de la 18 la 16 echipe în Divizia A, dar cu numai 2 retrogradate în B. În această perioadă de tranziție, pe plan social-economic se înregistrează din păcate și unele abateri disciplinare pe care le consemnăm. Astfel în meciul *Steaua-FCM Bacău* din 20 aprilie, jucătorul stelist Marius Lăcătuș l-a accidentat grav pe Vasile Ardeleanu de la FCM Bacău (dublă fractură, de tibie și peroneu).

Sancțiunea, de la suspendarea pe toată perioada în care victima nu va putea juca, aplicată de Comisia de disciplină a LPF, a fost treptat redusă până la 8

etape suspendare și o amendă substanțială. Ceva mai târziu, Marius Lăcătuș primește drept de joc pentru finala Cupei României. În luna mai, Vasile Ianul, fostul președinte al FC Dinamo, primește o condamnare pentru gestionare frauduloasă. La data de 5 iunie, în meciul România-Ungaria, tricolorii obțin, după o așteptare de 65 de ani, prima victorie, grație golurilor marcate de Adrian Ilie și Dorinel Munteanu. La 12 iunie se încheie și campionatul primei divizii, *Rapid* reușind să câștige, pentru a doua oară în istoria sa, după 32 de ani, titlul de campioană a țării. Patru zile mai târziu, în finala Cupei României, *Rapid* pierde meciul cu Steaua, după o partidă încheiată cu scorul de 6-4 în urma executării loviturilor de departajare, militarii intrând, pentru a 20-a oară, în posesia trofeului. Data de 24 iulie marchează tragedia ce a avut loc pe stadionul Giulești, la meciul *Rapid-Astra Ploiești* când jucătorul ploieștean Ștefan Vrăbioru a decedat în teren, victimă fiind a unui șir de erori ce incriminează lipsa de responsabilitate a asistenței medicale calificate la meci. Pierzând, la București, meciul cu Portugalia, naționala de tineret a țării ratează calificarea la Olimpiada de la Sydney. În schimb, prima reprezentativă, învingând la 9 octombrie în deplasare cu 4-1 pe Liechtenstein, câștigă, neînvinsă, grupa preliminară calificându-se pe primul loc la turneul final al CE din anul 2000. La puțină vreme după acest eveniment fericit, un conflict de proporții agită iar lumea fotbalului românesc. În disputa dintre Victor Pițurcă și cei doi Gică ai naționalei de fotbal Hagi și Popescu - antrenorul naționalei, prin votul președinților de cluburi, este demis și va fi înlocuit, la puțin timp, cu Emeric Ienei, locul acestuia la *Steaua* fiind luat de nimeni altul decât de Victor Pițurcă. De fapt o rocadă mare! La 20 noiembrie s-a stins din viață cel mai mare gazetar sportiv al tuturor timpurilor, Ioan Chirilă. Două importante evenimente rețin atenția iubitorilor de fotbal din luna decembrie. Mai întâi, la data de 7 a avut loc tragerea la sorți pentru preliminariile CM din anul 2002. România se va afla alături de echipele Italiei, Ungariei, Lituaniei și Georgiei. A urmat apoi tragerea la sorți, pe grupe, pentru turneul final al EURO 2000, echipa țării noastre urmând a juca cu Germania, Anglia și Portugalia. Anul fotbalistic

1999 s-a încheiat la 21 decembrie, în cadrul unei mari festivități la Hotelul Internațional, prilej cu care lui Gheorghe Hagi i s-a acordat titlul de fotbalistul secolului. din România, la categoria antrenori, aceeași onoare revenindu-i lui Anghel Iordănescu. În prima lună a anului 2000, o selecționată a Ligii Profesioniste de Fotbal, de fapt echipa *Rapid București*, s-a deplasat la Monterrey, pentru a întâlni echipa secundă a Mexicului, fiind învinsă cu 3.1. Grevă la *Extensiv Craiova*! Opt jucători refuză să facă deplasarea cu echipa lor în Italia, pe motiv că nu și-au primit drepturile prevăzute în contracte. Greva se va încheia după prima etapă a returului. Aflată în turneu în Cipru, echipa națională a susținut o serie de partide de pregătire fără a folosi jucătorii de peste hotare. Rezultatele obținute au fost următoarele: 2-0 cu Letonia, 1-1 cu Georgia (calificare obținută după executarea loviturilor de departajare) și 2-3 în finala cu Cipru, după prelungiri. În meciul cu Georgia, Hâldan a marcat golul cu nr. 900 din istoria naționalei. În a doua jumătate a lunii februarie, s-a convenit asupra televizării partidelor din returul Diviziei A, alcătuind împreună un program de transmitere a câte 5 meciuri de etapă: unul vineri, două sâmbătă, alte două duminică. Printre arbitrii desemnați de UEFA să officieze la EURO 2000, regăsim un singur nume românesc: asistentul Nicolae Grigorescu din Timișoara, convocat pentru a doua oară la o competiție de anvergură după turneul final al CM din Franța. La 4 martie s-a dat startul mini-returului din ediția de campionat 1999-2000 cu etapa a 21-a. Dublă întâlnirea amicală, Grecia - România la începutul lunii aprilie: prima noastră reprezentativă a pierdut cu 0-2, iar cea de tineret, cu 0-1. La data de 17 aprilie, Adunarea generală a Ligii Profesioniste de Fotbal a hotărât ca începând cu campionatul 2000-2001, Divizia A să cuprindă un număr de 16 echipe, dintre care ultimele două să retrogradeze direct, iar cele de pe locurile 13 și 14 să dispute meciuri de baraj ca echipele clasate pe locurile secundare din Divizia B. S-a mai precizat ca echipele divizionare A de pe locurile 13 și 14, dacă nu realizează minimum 30 de puncte, vor retrograda direct, iar cele de pe locurile 15 și 16, dacă nu obțin minimum 25 de puncte, urmează a trece în eșalonul secund cu handicapul de puncte

nerealizat în prima divizie. O decizie definitivă urmează a fi luată de Adunarea generală a FRF din luna mai 2001, înaintea plecării tricolorilor la turneul final al CE din Belgia Olanda. Acuzații tot mai numeroase sunt aduse în legătură cu incorectitudinea meciurilor din prima divizie și din eșalonul secund. Aranjamentele de culise, blaturile și jocurile strategice fac ca imaginea fotbalului nostru actual să fie pătată, punându-se la îndoială capacitatea conducerii de a stopa acest fenomen nociv. Conflictul a izbucnit după meciul de Divizia B dintre CS Drobeta Turnu Severin și Chimica Târnăveni, în care s-a dovedit un aranjament denunțat de 17 jucători ai echipei severinene. Măsura Comisiei Campionatului Național a fost retrogradarea ambelor echipe în eșalonul al treilea, la care s-au adăugat o serie de suspendări și amenzi. La Divizia A, unde blaturile continuă, nu s-au luat încă măsuri. Cu patru etape înainte de încheierea campionatului primei divizii, *Dinamo* a devenit noua campioană a țării (al 15-lea titlu) și va juca din toamna anului 2001 în Cupa Campionilor Europeni. Campioană a ultimului campionat al secolului XX și al mileniului, *Dinamo* a înregistrat un avans de 12 puncte față de *Rapid*, ocupanta locului II și 27 de puncte față de Steaua, ocupanta locului III. Au retrogradat în eșalonul secund *Farul Constanța*, *FC Onești*, *CSM Reșița* și *Extensiv Craiova*. Au promovat în Divizia A doar două echipe, *Foresta Suceava* și *Gaz Metan Mediaș*, revenită după o jumătate de secol în primul eșalon. În cazul mistificării dovedite a rezultatului din partida de Divizia B, Drobeta Turnu Severin - *Chimica* Târnăveni, sancțiunile date de Comisia Campionatului Național au fost menținute și de către Comisia de Apel. În schimb, Comitetul executiv al FRF, ca instanță de recurs, a dat o decizie care a stârnit uimire și a declanșat reproșuri întemeiate din partea lumii fotbalistice. Decizia finală a fost: pentru ambele echipe se consideră meci pierdut cu 0-3, câte 50 de milioane amendă, echipa Drobeta Turnu Severin primește 6 puncte penalizare, câte 8 jucători de la cele două echipe primesc câte 24 de etape suspendare pentru instabilitate în declarații. *Chimica*, participantă la blat, scapă fără sancțiuni majore, decizie rușinoasă, FRF umilind cele două instanțe de judecată, CCN și Comisia de Apel, și

dovedind totodată că forul de conducere a fotbalului nostru este dominat de președinții de cluburi. Cupa României, ediția cu nr. 63, a revenit echipei *Dinamo* București, care astfel înregistrează eventul (în finală 2-0 cu Universitatea *Craiova*). În Franța, echipa lui Ladislau Bölöni, cel care va prelua conducerea naționalei noastre în 2000, a retrogradat la golaveraj, la egalitate de puncte cu Marseille. Între 10 iunie și 2 iulie s-a desfășurat în Belgia și Olanda turneul final al CE. Făcând parte din prima grupă a finalelor, alături de Germania (campionă a Europei en-titre), Anglia și Portugalia, echipa noastră națională, condusă de Emeric Ienei, a obținut următoarele rezultate: 1-1 cu Germania, 0-1 cu Portugalia, 3-2 cu Anglia și s-a calificat în "optimile" de finală ale competiției, unde a întâlnit Italia, de care a fost întrecută cu 2-0, părăsind astfel întrecerea. Titlul de campionă a Europei a revenit Franței (2-1 în finala cu Italia). În cupele europene, echipele noastre au avut o comportare sub orice critică, fiind eliminate încă din tururile preliminare, cu mici excepții (în jocurile cu formații cvasinecunoscute pe plan internațional). Astfel *Dinamo*, în Champions League, a pierdut în turul 2 preliminar cu 3-4 și 1-3 în confruntarea cu *Polonia* Varșovia. În Cupa UEFA, *Universitatea Craiova* (1-1 și 0-1 cu *Pobeda* (Macedonia) a părăsit din preliminarii competiția. *Rapid* (3-0 și 0-1 cu *Astarak* (Armenia) a mai disputat un meci dublu cu *Liverpool* (0-1 și 0-0), după care n-a mai apucat să intre în întrecerea propriu-zisă. O comportare ceva mai bună a avut, în schimb, *Ceahlăul* Piatra Neamț, care în Cupa Intertoto a ajuns să intre în turul 3, până atunci eliminând pe *Trans Narva* (Estonia) cu 5-2 și 4-2, pe *Mallorca* (Spania) cu 3-1 și 1-2, eliminată fiind de Austria cu 2-2 și 0-3. Revenit pe gazon, după retragerea de la cârma echipei naționale pe care a condus-o la turneul final al CM din Franța 1998, Anghel Iordănescu a preluat formația giuleșteană *Rapid* începând cu ediția de campionat 2000-2001. La începutul lunii august, Ladislau Bölöni preia de la Emeric Ienei frâiele primei reprezentative cu care în toamna anului debutează în preliminariile CM, ediția 2002 din Japonia și Coreea de Sud. Primele rezultate ale echipei naționale nu sunt deloc încurajatoare. Mai întâi o victorie chinuită,

pe teren propriu, cu Lituania (1-0) și apoi un eșec clar în deplasare, cu Italia (0-3). În Supercupa Europei, echipa Galatasaray, condusă de Mircea Lucescu și Gavrilă Balint, avându-i în teren pe Gheorghe Hagi și Gheorghe Popescu, își adjudecă prețiosul trofeu (primul din palmaresul lui Mircea Lucescu, al doilea cucerit de Hagi și Balint cu Steaua, de Gică Popescu cu Barcelona.). Două evenimente au reținut atenția în prima decadă a lunii octombrie. Mai întâi, Dumitru Dragomir a fost reales în funcția de președinte al Ligii Profesioniste de Fotbal, învingându-și contracandidatul, Gino Iorgulescu, cu scorul de 11-5. Cel de-al doilea, trist, din păcate, a fost decesul dinamovistului Cătălin Hâldan, înregistrat pe teren în timpul unui meci amical. După Ștefan Vrabioru (la nici 24 de ani), un alt fotbalist divizionar părăsește această lume datorită incompetenței și nepăsării celor puși să vegheze asupra vieții lui. După 10 etape de campionat, Anghel Iordănescu demisionează după o serie de rezultate modeste de la conducerea tehnică a echipei *Rapid*, fiind înlocuit cu Mircea Rednic. Turul ediției de campionat cu nr. 83, ultima din mileniul al doilea, s-a încheiat cu *Steaua* pe poziția de lideră, Petrolul (marea revelație a întrecerii) pe locul II. Semifinaliste ale Cupei României au fost declarate: *Dinamo*, *Petrolul*, *Rocar* și *Sportul Studentesc*. Naționala condusă de Bölöni și-a încheiat programul de pregătire al anului cu o dublă întâlnire, 3-2 și 2-3 cu Algeria, în deplasare. În ancheta finalului de sezon, organizată de revista de specialitate Fotbal plus, concluziile au consemnat: cel mai bun antrenor din campionatul intern, Cornel Dinu; cel mai bun antrenor din fotbalul internațional, Mircea Lucescu; cel mai bun arbitru, Sorin Corpodean; cel mai bun conducător de club, Eugen Goicea, Petrolul Ploiești; jucătorul-revelație, Cristian Chivu, de la Ajax Amsterdam. La sfârșitul anului 2000, fotbalul nostru reprezentativ, mai cu seamă la nivelul cluburilor, aflat într-un relativ regres, se găsea în fața unei chinuitoare întrebări hamletiene de a fi sau a nu (mai) fi în elita fotbalului internațional. Greu de dat un răspuns în situația în care doar un miracol ar mai putea să ne ofere posibilitatea unei noi participări la un turneu final al CM, cel din Japonia și Coreea de Sud, din anul 2002. Uzura

firească a tricolorilor care au scris o pagină glorioasă în istoria soccerului național, dar și fondul valoric din ce în ce mai sărac, datorită interesului scăzut față de schimbul de mâine, sunt principalele argumente care ne fac să înțelegem că a venit vremea (cam târziu desigur) unui nou început în viața fotbalului românesc, sub semnul unui imperativ de netăgăduit: ÎNAPOI LA VIITOR!

Anul 2001 a început cu o dispută aprigă pentru postul de președinte al Comisiei Centrale a Arbitrilor (CCA). După variantele Adrian Porumboiu, Mircea Neșu și Ion Crăciunescu, în cele din urmă, postul a fost ocupat de Nicolae Grigorescu. La 26 ianuarie a trecut în neființă Gheorghe Popescu I (senior), personalitate marcantă a fotbalului nostru, fost președinte al FRF. După numai cinci etape, la cârma *Universității* Craiova, Ilie Balaci eșuează din nou și ia drumul Lumii Arabe. La 24 aprilie are loc „*Gala Hagi*” cu ocazia retragerii marelui jucător, printre alte manifestări disputându-se și un joc între România și o selecționată mondială (scor 2-2). Ladislau Bölöni se retrage de la conducerea echipei naționale optând pentru postul de antrenor la echipa portugheză *Sporting* Lisabona (unde, în 2002 va câștiga titlul de campioană și Cupa Portugaliei). Gheorghe Hagi, abia retras ca jucător, preia frâiele primei reprezentative având ca obiectiv calificarea la turneul final al CM din 2002. Clasată pe locul al doilea în grupa preliminară, după Italia, echipa noastră a susținut un meci dublu de baraj cu Slovenia. În prima partidă disputată la Ljubljana, la noiembrie, slovenii au câștigat cu 2-1. În meciul revanșă, din 14 noiembrie de la București, scorul a fost 1-1 și noi am ratat ocazia de a reintra în lumea marelui fotbal internațional. În această situație, Gheorghe Hagi demisionează de la conducerea echipei naționale. Locul său va fi luat de Anghel Iordănescu, care a renunțat la conducerea tehnică a formației arabe Al-Ain, din Emiratele Arabe Unite. În campionatul intern, *Steaua* a cucerit un nou titlu, *Dinamo*, o nouă cupă, în timp ce *Brașovul* revine după 17 ani în cupele europene de club. Au retrogradat direct în B *Gaz Metan* și *Rocar*, iar după baraj, *Foresta*. și *FCM Bacău* sunt depășite de divizionarele B, *Farul* și *FC Baia Mare*, aceasta din urmă folosindu-se de

un viciu de regulament, vânzând locul său în A echipei din Bacău. În ziua de joi, 20 decembrie, a avut loc Adunarea Generală a Fotbalului, prilej cu care a fost adoptat noul statut corelat cu dispozițiile Legii Educației Fizice și Sportului nr. 69 din 2000. Cu această ocazie a fost reales în funcția de președinte al FRF Mircea Traian Sandu (singurul candidat). Din noul Comitet executiv nici un președinte de club de Divizia A nu mai face parte. Vicepreședinți ai FRF au fost aleși Dumitru Dragomir, președintele LPF și Corneliu Costinescu din partea Asociațiilor Județene de Fotbal; secretar general al FRF, Adalbert Kassai. Din partea LPF au mai fost aleși Valentin Alexandru, secretar general al LPF și Alina Popescu, juristă. Ceilalți membri ai Comitetului executiv au fost Ștefan Chițu reprezentând cluburi de Divizie B, Constantin Anghelache reprezentând cluburile de Divizia C, Vasile Filimon ca trezorier, care l-a înlocuit pe Marian Albu, devenit președinte al FC .Rapid.. Anul fotbalistic 2001 s-a încheiat cu .Gala fotbalului românesc., organizată de cotidianul .Gazeta sporturilor. la sala Teatrului Național din București, la data de 20 decembrie. Finalul campionatului 2001-2002 a stabilit: *Dinamo*. campioană națională, Cupa României a revenit echipei *Rapid*, iar Campionatul de tineret a fost câștigat de *Steaua*, *Dinamo*, *Rapid* și *FC.Național* vor juca în Cupele europene 2002-2003. Au retrogradat direct din A în B *Petrolul Ploiești* și *UM Timișoara*; au promovat direct *AEK București* și *UTA Arad*. La 31 mai 2002 s-a dat startul ediției cu nr. 17 a Turneului Final al CM din Japonia și Coreea de Sud, încheiat cu victoria finală a Braziliei, aflată la al cincilea titlu mondial cucerit. Echipa noastră națională a lipsit - după trei participări consecutive (1990, 1994 și 1998) - de la întrecerea celor mai bune echipe reprezentative din lume.

Sezonul 2002-2003 a adus un nou titlu echipei *Rapid* București, antrenată de fostul internațional Mircea Rednic. Cupa României i-a revenit echipei *Dinamo* București (antrenor Ioan Andone), care a învins în finală echipa antrenată de italianul Walter Zenga, *FC Național* București. Au retrogradat direct în divizia secundă echipele *FC Sportul Studentesc* București și *UTA Arad*, iar în urma barajelor dintre echipele de pe locurile 13 și 14 (*Otelul Galați* și *Poli*

AEK Timișoara) cu cele două echipe clasate pe locul 2 în Divizia B (*Gloria Buzău* și *FC Oradea*) au obținut dreptul de a juca în sezonul viitor al eșalonului superior *Poli AEK Timișoara* și *FC Oradea*. *Oțelul Galați*, învinsă de *FC Oradea* în baraj, a rămas totuși în Divizia A profitând de fuziunea dintre *Astra Ploiești* și *Petrolul Ploiești*, ultima promovată de pe locul 1 a seriei 1 a diviziei secunde. Echipa rezultată din fuziunea ploieștenilor s-a numit *Petrolul*, dar din nefericire ea va retrograda în sezonul viitor, iar cele două cluburi ploieștene s-au despărțit din nou. Campionatul de tineret rezerve a revenit echipei *Poli AEK Timișoara* (antrenor Viorel Vișan). În sezonul viitor însă, acest campionat de tineret rezerve, va fi desființat prin decizia LPF, adică a votului celor 16 cluburi participante la campionatul Diviziei A. Sezonul 2002-2003 a găsit Federația Română de Fotbal în casă nouă. Casa fotbalului, cum se numește noul sediu al FRF a fost inaugurat la 21 august 2002 în prezența președinților FIFA și UEFA, Joseph Blatter și Lennart Johansson, precum și a președintelui de onoare al FIFA, João Havelange. Cele trei personalități au inaugurat a doua zi noua bază de pregătire de la Mogoșoaia, ambele obiective fiind construite și cu sprijinul financiar al FIFA și UEFA. Pentru echipa națională a fost un sezon destul de nefericit, cu multe înfrângeri pe teren propriu: 0-1 cu Grecia și Croația, în meciuri amicale, 0-1 cu Norvegia și 2-5 cu Danemarca, în preliminariile pentru CE și doar o singură victorie cu Bosnia-Herzegovina (2-0), în iunie 2003 la Craiova. În schimb am câștigat în deplasare cu Bosnia-Herzegovina (3-0), Luxemburg (7-0), ambele în CE, 1-0 cu Lituania și 1-1 la meciul oficial contra Norvegiei la Oslo, meci în care slovacul Lubos Michel a inventat un “11 metri” cu care Solskjaer a egalat golul lui Ganea. Acest ultim rezultat ne îngreuna sarcina calificării la turneul final al EURO pe care urma să-l găzduiască peste un an Portugalia.

Sezonul 2003-2004. Începutul sezonului a fost dominat de ratarea calificării echipei naționale la turneul final al CE 2004 din Portugalia. După o victorie facilă (4-0) la Ploiești, contra Luxemburgului, pe 6 septembrie 2003, peste patru zile am jucat la Copenhaga meciul decisiv contra Danemarcei.

Singura variantă a noastră era victoria. Prima repriză a fost favorabilă danezilor, care au condus la pauză cu 1-0, prin golul din 11 metri al lui Tomasson. Repriza a doua ne-a fost însă favorabilă, Mutu și Ganea întorcând scorul până în minutul 72. Până la final superioritatea noastră a fost evidentă, ratând numeroase ocazii de desprindere, principalul “actor” fiind Florin Bratu, pe atunci legitimat la *Galatasaray* Istanbul. Meciul a fost prelungit cu 4 minute de arbitrul elvețian Urs Meier, iar ulterior timpul adițional a fost suplimentat cu peste 90 de secunde. Am beneficiat de un corner de pe partea dreapta a atacului nostru, pe care însă l-am încheiat neverosimil de repede, iar în atacul ce a urmat danezii au egalat prin liberoul Martin Laursen, la o centrare la care apărarea noastră a gafat. Cu acest gol, danezii s-au calificat direct la turneul final, noi ratând și poziția a doua, care ne-ar mai fi dat dreptul la un baraj de calificare. Campionatul național a fost dominat de lupta dintre *Dinamo* și *Steaua*, luptă adjudecată în cele din urma de “câini”. Au retrogradat *Petrolul Ploiești* (după acest eveniment fuziunea *Petrolul-Astra* s-a rupt) și *FC Oradea*, nou promovată. *Dinamo* și-a adjudecat și cupa României în urma finalei cu *Oțelul Galați* (2-0) pe stadionul Cotroceni. *Dinamo* fiind și campioană, *Oțelul* a reprezentat România în ediția următoare a Cupei UEFA 2004-2005. În sezonul 2003-2004, atât *Dinamo* cât și *Steaua*, după ce au trecut prin furcile caudine ale unui tur preliminar au reușit calificări spectaculoase în fața lui *Shakhtar* Donețk (cu 2-0 acasă și 3-2 în deplasare) *Dinamo*, iar *Steaua* în fața lui *Southampton* (1-1 în deplasare și 1-0 acasă). Dar în turul al doilea ambele echipe au capotat: *Steaua* în fața lui *FC Liverpool*, iar *Dinamo* în fața lui *Spartak* Moscova. Merită a se consemna promovarea în Divizia A a lui *CFR Cluj*, la mare luptă cu *Jiul Petroșani*. De altfel *Clujul* a profitat de egalul pe care *Jiul* l-a făcut în ultima etapă, pe teren propriu, în fața lui *Gaz Metan Medias* (antrenor Ioan Ovidiu Sabău). *CFR Cluj* promovase din Divizia C în Divizia B la sfârșitul sezonului 2001-2002, ceea ce dovedea fiabilitatea proiectului pe care îl propusese finanțatorul clubului feroviar clujean, Arpad Paszkany.

Sezonul 2004-2005. Evenimentul principal

al sezonului îl constituie retrogradarea *Universității* Craiova, după 41 de ani de prezență continuă pe scena fotbalului nostru într-un sezon în care nu mai puțin de 4 tehnicieni au stat pe banca oltenilor (Mircea Rednic, Pavel Badea, Marian Bondrea și Eugen Neagoe). A fost sezonul *Stelei*, deși înainte de începerea campionatului, un conflict vizând autoritatea asupra echipei între Victor Pițurca și finanțatorul George Becali au determinat plecarea antrenorului și înlocuirea sa cu Walter Zenga. A urmat un foarte bun parcurs al *Stelei* atât în campionat cât și în Cupa UEFA, al cărui sistem de desfășurare a fost modificat în acest sezon prin introducerea, după modelul Ligii Campionilor a fazei grupelor, dar cu doar două meciuri jucate pe teren propriu și două în deplasare. *Steaua* a reușit să se califice în faza eliminatorie, grație victoriilor de pe teren propriu contra lui *Standard* Liège și *Beşiktaş* Istanbul. În faza eliminatorie, *Steaua* a trecut de fosta finalistă a Ligii Campionilor, *Valencia CF* (0-2 în deplasare și 2-0 acasă, iar la "11 metrii" 4-3), iar în șaisprezecimi a fost eliminată de o altă echipă spaniolă *Villareal CF* (0-0 la București și 0-2 în deplasare). *Steaua* a avut un parcurs bun și în campionat, asigurându-și la un moment dat o liniștitoare diferență de puncte față de *Dinamo* și *Rapid*, principalele contracandidate la titlu, dar un parcurs mai slab în returul campionatului i-a adus pe *Dinamo* la doar 1 punct distanță cu numai 3 etape înainte de final. În acest moment s-a petrecut o neașteptată schimbare a antrenorului, Walter Zenga fiind înlocuit cu Dumitru Dumitriu, fost antrenor principal între 1993 și 1997. Obținând trei victorii din trei, steliștii își mențin punctul avans și câștigă titlul de campioană. Au retrogradat în divizia secundă, alături de *Universitatea* Craiova, *FC Apulum Unirea* Alba Iulia și *FC Brașov*. Promovează *FC Vaslui*, *Pandurii* Târgu Jiu și *Jiul* Petroșani. *Dinamo* București își confirmă specialitatea de câștigătoare a cupei, triumfând cu 1-0 în finala de pe Cotroceni cu *Farul* Constanța. Merită a aminti "contribuția" pe care arbitrul Ionică Serea și asistentul Ispas Cojocarau au avut-o la eliminarea lui *FC Național* de către *Dinamo* în al doilea joc al semifinalei. După 2-1 în primul joc, pentru bancari, și 0-0 la pauză în retur, arbitrul din Focșani și tusierul din București

au "contribuit" decisiv la calificarea lui *Dinamo*, care a beneficiat de două penaltiuri. Peste zece zile, în meci de campionat, pe Cotroceni, *FC Național* s-a răzbunat, câștigând în fața aceleiași *Dinamo* cu scorul de 5-1. Echipa Națională a început o nouă campanie de calificare la CM 2006. Din păcate, debutul a fost ratat mai ales după 1-1 la Erevan cu Armenia, în 17 noiembrie 2004. Urmarea a fost înlocuirea antrenorului, Anghel Iordănescu, cu Victor Pițurca, rămas liber de contract după demisia de la *Steaua*.

Sezonul 2005-2006. Instituită în 2003, Comisia de Licențiere a cluburilor a făcut prima victimă înaintea începerii acestui sezon. Clubul Sportul Studentesc, vinovat de neplata unor datorii la stat, nu a primit licența pentru sezonul 2005-2006, fiind retrogradată în divizia inferioară. Beneficiar al acestei măsuri administrative a fost clubul CS *Pandurii* Târgu Jiu, care încheiase sezonul pe locul 15, ultimul loc retrogradabil, și astfel a rămas în divizia superioară. Singura echipă retrogradată a fost *SC Bacău*, care a fost victima dificultăților prin care trecea susținătorul său financiar. Trebuie remarcat că au promovat, din Divizia B, *Ceahlăul* Piatra Neamț, *Universitatea* Craiova și *Liberty* Salonta, care a vândut locul în primul eșalon echipei *UTA* Arad, care tocmai retrogradase din Divizia B în Divizia C, iar echipele situate pe locul secund în cele 3 serii au jucat un baraj pe stadionul național, în urma căruia echipa promovată s-a numit *Unirea* Urziceni. Deci se înțelege ca sezonul 2005-2006 a fost ultimul cu 16 echipe în primul eșalon. Campionatul a revenit din nou echipei *Steaua* București, la mare luptă cu *Rapid* București. De menționat jocul foarte spectaculos al *Stelei* în prima parte a campionatului, când antrenor a fost ucraineanul Oleg Protasov. Foarte bine a funcționat echipa și în competițiile intercluburi europene, mai ales în Cupa UEFA, unde s-a calificat din nou în grupe și apoi în șaisprezecimi de finală, dintr-o grupa cu *RC Lens* (Franța), *Sampdoria* (Italia), *Halmstads BK* (Suedia), *Hertha* Berlin (Germania). Din păcate Protasov a părăsit pe *Steaua* în iarnă, fiind înlocuit de Cosmin Olăroiu, care a continuat parcursul foarte bun al roș-albaștrilor în Cupa UEFA: eliminarea în șaisprezecimi a

olandezilor de la *SC Heerenveen* (3-1 în deplasare și 0-1 acasă) și în optimi a lui *Betis Sevilla* (0-0 acasă și 3-0 în deplasare). În sferturile de finală, eveniment istoric, s-au întâlnit două echipe românești, *Steaua* lui Cosmin Olăroiu și *Rapidul* lui Răzvan Lucescu. *Rapidul* a început Cupa UEFA din primul tur preliminar (10-0 în ambele manșe) cu *UE Sant Julia*, din Andorra, apoi în al doilea tur preliminar (3-0 și 1-1) cu *Vardar Skopje* din Macedonia. În primul tur al competiției propriu-zise, *Rapid*, a trecut de celebra *Faienord Rotterdam* (1-1 în deplasare și 1-0 acasă). În faza grupelor, *Rapid*, a eliminat pe *Rennes* (Franta), echipa antrenată de Ladislau Bölöni, 1-0 în deplasare cu *Shakhtar Donețk*, într-un meci în care cei doi antrenori adversi au fost tată și fiu, 1-0 cu *PAOK Salonic* și 1-2 cu *VfB Stuttgart*. În șaisprezecimile de finală, *Rapid*, a trecut cu două victorii (1-0 în deplasare și 2-0 acasă) de *Herta Berlin* (calificată și ea, împreună cu *Steaua*, din grupe) și de *Hamburg SV* (Germania), în faza optimilor de finală, cu 2-0 acasă și 1-3 în deplasare, grație golului marcat pe teren străin. Meciurile *Rapid-Steaua* s-au disputat pe stadioanele Giulești (turul) și Național (returul) – gazonul stadionului *Steaua* fiind în refacere. S-a calificat *Steaua* 1-1 (pe Giulești), 0-0 (pe Național), grație golului marcat în deplasare. Mai trebuie să amintim că în același sezon și *Dinamo București* a jucat în grupele Cupei UEFA, după ce în turul întâi a eliminat în mod spectaculos echipa engleză *FC Everton*, din Liverpool (5-1 și 3-0). În grupe, *Dinamo* i-a avut adversari pe *SC Heerenveen* (Olanda), *Levski Sofia* (Bulgaria), *TSKA Moscova* (Rusia) și *Olympique Marseille* (Franța). *Dinamo* a ratat calificarea în ultimul meci, cel de la Marsilia, când a pierdut cu 2-1, dar în ultimele secunde de joc, Octavian Chihai a egalat scorul (un meci egal ar fi calificat-o pe *Dinamo*), dar arbitrul spaniol, Rodriguez Santiago, a anulat golul susținând ca a fluierat deja sfârșitul meciului. Revenind la *Steaua*, adversarul din semifinalele Cupei UEFA s-a numit *Middlesbrough* (Anglia). Primul joc, disputat pe stadionul Național din București, s-a încheiat cu victoria la limită a steliștilor (1-0), prin golul lui Nicolae Dică. La returul de peste două săptămâni, pe stadionul Riverside, în minutul 24, scorul era de

2-0 pentru *Steaua*, prin golurile marcate de Nicolae Dică și Dorin Goian, dar într-un mod cu totul surprinzător, *Steaua* având în portarul portughez Carlos, un ultim apărător foarte ezitant, a primit 4 goluri, ultimul chiar în ultimul minut, de la italianul Massimo Macarone. Acest sezon foarte bun în cupele europene ne va plasa mai bine în clasamentul coeficienților, stabilit de UEFA, ceea ce ne va permite, pe viitor, să ne calificăm direct în Liga Campionilor și să beneficiem de un al doilea loc, în preliminariile competiției majore a fotbalului european. Trebuie să menționăm și parcursul foarte bun avut în vara anului 2005 de *CFR Cluj* în Cupa UEFA Intertoto, în care echipa antrenată de Dorinel Munteanu a reușit să elimine pe *Vetra Vilnius* (Lituania), *Atletic Bilbao* (Spania), *AS Saint Etienne* (Franța) și *Zalgiris Vilnius* (Lituania), fiind eliminată în cele din urmă de *RC Lens* (Franța), care se va califica în Cupa UEFA. Revenind la campionatul intern, trebuie spus ca la sfârșitul turului, pe primul loc se afla echipa *Dinamo București*, antrenată de Ioan Andone. Între tur și retur, *Dinamo* și-a schimbat președintele, care l-a adus ca nou antrenor pe spaniolul Esteban Vigo. Înaintea primei etape din retur, spaniolul a fost înlocuit cu Ion Marin, care a rezistat trei etape, iar până la final, pe banca lui *Dinamo* a stat Florin Marin. De unde și butada ca viitorul antrenor al lui *Dinamo* va fi Andreea Marin. Cert este ca *Dinamo* nu a mai contat în lupta pentru titlu care s-a dus între *Steaua* și *Rapid*. Înaintea ultimei etape diferența era de două puncte în favoarea *Stelei*. *Rapid* juca la Petrosani cu *Jiul*, iar *Steaua* la Vaslui contra unor echipe care tocmai evitaseră retrogradarea în eșalonul inferior. *Steaua* a înscris foarte repede două goluri impunându-se suspect de ușor pe plaiurile lui Ștefan cel Mare, în vreme ce la Petroșani, jucătorii *Rapidului*, făceau crize de nervi, eliminările de pe teren urmând una după alta, până în minutul 78, când *Rapid* a rămas în 6 oameni pe teren, arbitrul Anton Heleșteanu, din Iași, a fost obligat de regulament să întrerupă meciul. Deși scorul era 1-0 pentru *Jiul*, la “masa verde”, a fost omologat rezultatul de 3-0. De menționat ca în noiembrie 2005 s-au desfășurat alegerile pentru funcția de președinte al FRF. Au candidat Mircea Sandu, președintele în funcție, și Gheorghe Popescu,

celebru fost internațional. A câștigat, cel de-al cincilea mandat, Mircea Sandu. Cu această ocazie a fost reîmpresătată conducerea federației prin cooptarea unui nou director general (Ioan Angelo Lupescu), director sportiv (Daniel Claudiu Prodan), director relații internaționale (Florin Prunea) și director al departamentului de juniori (Miodrag Belodedici). Tot în acest sezon s-a desfășurat și adunarea generală de alegeri a Ligii Profesioniste, care l-a confirmat în funcție pe Dumitru Dragomir. Cupa României 2005-2006 este cucerită de *Rapid* București, în finala cu *FC Național* (1-0 după prelungiri), golul victoriei aparținând lui Daniel Niculae.

Sezonul 2006-2007. Pentru prima oară după 10 ani ne calificăm în grupele Ligii Campionilor. *Steaua*, campioana țării, reușește să treacă de două tururi preliminară, în turul al doilea contra lui *ND Gorica* (2-0 în deplasare și 3-0 acasă) și în turul al treilea de *Standard* Liège (2-2 în deplasare și 2-1 acasă). În grupe suntem repartizați cu *Real Madrid*, *Olympique Lyonnais* și *Dinamo* Kiev. Debutăm cu o victorie senzațională la Kiev (4-1) cu *Dinamo*, dar suntem liniștiți de înfrângerile clare, pe teren propriu (0-3 cu Lyon și 1-4 cu *Real Madrid*), meciuri în care *Steaua* a fost tradată de gafele monumentale ale portarului Carlos. În cele din urmă mai obținem încă două puncte (1-1 acasă cu *Dinamo* Kiev și 1-1 în deplasare cu Lyon) ceea ce ne permite să încheiem grupa pe locul al treilea și să continuăm parcursul în Cupa UEFA. Din păcate, în șaisprezecimile Cupei UEFA suntem eliminați în luna februarie de *FC Sevilla* (0-2 acasă și 0-1) echipă care își va menține trofeul. Tot în Cupa UEFA ne mai calificăm în grupe atât cu *Rapid* cât și cu *Dinamo*. *Rapid* București nu mai repetă parcursul bun din ediția precedentă, în schimb *Dinamo* izbutește să treacă de grupe (2-1 cu *Beşiktaş* – acasă, 1-1 cu *FC Brugge* – în deplasare, 2-1 cu *Bayer Leverkusen* – acasă și 1-3 cu *Tottenham Hotspur* – în deplasare). Aventura noastră în cupele europene 2006-2007 se încheie în luna februarie, când *Dinamo* este eliminată de *Benfica* Lisabona (0-1 la Lisabona, prin golul marcat în minutul 89 de Miccoli și 1-2 la București, după ce condusesse cu 1-0 prin golul lui Cătălin Munteanu). Principala modificare a campionatului intern a fost schimbarea

denumirii. Întrucât denumirea de divizie fusese înregistrată anterior, ca marcă, la registrul comerțului, diriguitorii fotbalului nostru au fost obligați să modifice numele campionatului în “Liga”. Prima campioană a Ligii 1 a fost *Dinamo* București, după un sezon petrecut în întregime pe locul întâi. Antrenorul dinamoviștilor în acest sezon a fost Mircea Rednic. Lupta cea mare a fost pentru locul secund, care asigura și el prezența în preliminariile Ligii Campionilor. În cele din urmă, *Steaua* București a întrecut pe *CFR Cluj* datorită și lui *Dinamo* București, care a învins cu 1-0 în meci direct pe *CFR Cluj*. Au retrogradat: *Ceahlăul* Piatra Neamț, *FC Național* București, *FC Argeș* și *Jiul* Petroșani. Datorită faptului că una dintre echipele promovate, *Delta* Tulcea, nu a obținut licența pentru Liga 1, echipe de pe locul 15, *Ceahlăul* Piatra Neamț, și-a păstrat locul în Liga 1. Au promovat: din seria întâi a ligii secunde doar *Gloria* Buzău, din seria a doua *Universitatea Cluj* și *Dacia* Mioveni. Cupa României, devenită Cupa României Timișoreana, după numele sponsorului, și-a disputat finala la Timișoara, *Rapid* învingând cu 2-0 (1-0 la pauză) echipa gazdă *FCU Politehnica* Timișoara. În acest sezon ajunge pe plan internațional și războiul dintre Marian Iancu, reprezentând pe *FCU Politehnica* Timișoara și Claudiu Zambon, proprietarul lui *FC Politehnica* Timișoara, având ca Obiect numele, culorile și palmaresul echipei timișorene. Decizia *Tribunalului Arbitral al Sportului* de la Lausanne a fost favorabilă italianului, impunându-i *Politehnicii* lui Marian Iancu să adopte alt nume și alte culori, sancționându-i, de asemenea, cu plata unei usturătoare amenzi pentru perioada în care a folosit numele și culorile vechii *Politehnici*. Echipa națională a României a început sub comanda lui Victor Pițurca o nouă campanie de calificare la CE. La sfârșitul sezonului la care ne referim, echipa națională mai avea de disputat cinci meciuri eliminatorii, aflându-se în “pole position” în lupta pentru obținerea calificării la Turneul final din Austria și Elveția cu Olanda și Bulgaria.

Sezonul 2007-2008. Evenimentul principal al acestui sezon a fost calificarea echipei naționale la TF al CE 2008, câștigând grupa preliminară în care se afla, alături de Olanda, Bulgaria, Slovenia,

Belarus, Albania și Luxemburg. Momentul decisiv al acestei calificări s-a petrecut pe 13 octombrie 2007, la Constanța, unde tricolorii lui Victor Pițurca au reușit să câștige cu 1-0 meciul cu Olanda, principala contracandidată la calificarea directă. Primavara însă nu a fost foarte favorabilă echipei lui Victor Pițurcă, iar participarea la turneul final s-a dovedit în mare parte un eșec. Este adevărat că adversarii au fost de cel mai înalt nivel, campioana mondială, Italia, vicecampioana, Franța și vechea noastră cunoștință, Olanda. După două egaluri (0-0 cu Franța și 1-1 cu Italia) am clacat în fața Olandei, pierzând cu 0-2. Pe plan intern, campionatul a fost câștigat, după 17 ani, de o echipă dintr-un alt oraș decât Bucureștiul. Este vorba despre CFR Cluj, unde Arpad Pászkaný și președintele Iuliu Mureșan au format o puternică echipă la CFR aducând numeroși jucători străini din Portugalia, Brazilia, Argentina și Suedia. Echipa antrenată de cuplul foștilor hunedoreni, Ioan Andone și Romulus Gabor, a pornit campionatul foarte puternic, deși la începutul returului a avut o cădere permițându-i *Stelei* o spectaculoasă revenire de la nouă puncte la doar unul distanță. Finalul a fost exemplar pentru echipa clujeană, care a reușit să-și mențină avantajul de un punct. *Steaua* a plătit tribut instabilității băncii sale tehnice și a exceselor patronului său, Gigi Becali. Sezonul a fost început avându-l drept antrenor pe Gigă Hagi care a reușit o performanță deosebită, calificând echipa în Liga Campionilor. Dar, după un singur joc în Liga Campionilor (0-1 cu *Slavia* Praga), Hagi a fost nevoit să părăsească pe *Steaua*, forțat fiind de comportamentul lui Becali. Următoarele două meciuri în Liga Campionilor (cu *Arsenal* la București 0-1 și *FC Sevilla*, în deplasare, 1-2) l-au avut pe bancă pe Marius Lăcătuș. Nu e de mirare că *Steaua* a obținut un singur punct în Liga Campionilor. În acest sezon, 2007-2008, România a beneficiat de două locuri în Liga Campionilor. Campioana, *Dinamo* București, a jucat direct în turul al treilea preliminar, fiind eliminată în mod dramatic de *Lazio* Roma. După 1-1 la Roma, pe 14 august, în meciul retur de la București, pe 28 august, în fața a 50.000 de spectatori, dinamoviștii au ratat inexplicabil calificarea după ce conduceau la pauză cu 1-0, prin golul lui

Florin Bratu din minutul 27. După pauză, Valentin Năstase comite un fault în careu în minutul 47, italienii egalează, iar până la final mai înscriu încă două goluri lăsând ca visul președintelui la Liga Campionilor să se amâne. *Dinamo* își continua drumul în Cupa UEFA, dar este eliminată în mod surprinzător de suedezi de la *IF Elfsborgs* (1-2 în deplasare și 0-1 acasă) la fel de lamentabil se prezintă în Cupa UEFA și *CFR* Cluj, eliminată în turul al doilea preliminar de *Anorthosis* Famagusta din Cipru (1-3 la Cluj și 0-0 la Larnaca) și *Rapid*, calificată direct în turul 1, dar eliminată în cursul lunii septembrie de nemții de la *1.FC Nürnberg* (0-0 în deplasare și 2-2 la București). Cea mai frumoasă figură în Cupa UEFA a fost realizată de *Oțelul* Galați, promovată în această competiție după ce eliminase în Cupa UEFA Intertoto pe bosniacii de la *Slavija* Sarajevo și turcii de la *Trabzonspor*. În turul 1 al Cupei UEFA, *Oțelul* este scoasă de echipa bulgară *Lokomotiv* Sofia (1-3 în deplasare și 0-0 acasă). O frumoasă performanță a realizat *Unirea* Urziceni (antrenor Dan Petrescu), care a ocupat locul 5, obținând calificarea în Cupa UEFA. *Steaua* a fost beneficiara și unui 3-0 la masa verde la meciul cu *Rapid* București de pe Giulești, întrerupt în minutul 69 (la scorul de 1-0 pentru giuleșteni) de arbitrul Alexandru Deaconu, lovit în cap cu o brichetă aruncată din tribune. Au retrogradat: *Ceahlăul* Piatra Neamț, *Dacia* Mioveni, *UTA* Arad și *Universitatea* Cluj. Au promovat: din seria 1 a ligii a două *FC Brașov* și *CS Oțopeni*, din seria a doua *FC Argeș* Pitești și *Gaz Metan* Mediaș. Cupa României Timișoreana a revenit tot lui *CFR* Cluj, care a învins în finala disputată la Piatra Neamț pe revelația sezonului, *Unirea* Urziceni.

Sezonul 2008-2009 – Un sezon extrem de agitat, mai ales pe finalul său, datorită scandalului izbucnit la Pitești, în luna aprilie 2009, când finanțatorului lui *FC Argeș*, Cornel Penescu, i s-au descoperit probe prin care sedovedea coruperea unor oficiali ai FRF (Comisia centrale a arbitrilor) precum și a multor arbitri din prima ligă. Au fost arestați, cu această ocazie, președintele Comisiei centrale a arbitrilor, Gheorghe Constantin, vicepreședintele Marcel Lică, precum și arbitrii FIFA Sorin

Corpodean și Aurelian Bogaciu, precum și mulți alți arbitri prim-divizionari. Cercetările în acest dosar s-au prelungit, toți inculpații arestați au fost eliberați, iar judecarea procesului propriu-zis nu a început până în ianuarie 2011. Oricum, scandalul de la Pitești a produs mari dereglări în fotbalul românesc. Urmarea firească a fost retrogradarea echipei *FC Argeș* Pitești în liga a doua, iar finalul de campionat a produs mari schimbări în ierarhia din fruntea clasamentului. Ultimele etape ale campionatului 2008-2009 l-au obligat pe „interimarul” Ion Igna, cel care a preluat funcția de președinte al Comisiei centrale a arbitrilor, să apeleze la brigăzi de arbitri străini pentru a conduce cele mai importante meciuri pentru configurația clasamentului ligii 1. Marea și surprinzătoarea învingătoare a ligii 1 a fost *Unirea* Urziceni, care în ultimele etape învingând pe *Dinamo*, la Urziceni și *FC Timișoara*, în deplasare, a izbutit să devină, în premieră, campioană națională. A fost un mare premiu pentru Dan Petrescu, extrem de priceputul și activ antrenor al echipei, pentru președintele Mihai Stoica, cel care fusese înlăturat de la Steaua, și patronul Dumitru Bucșaru, un om de afaceri local, opusul comportamental al lui Gigi Becali. *Dinamo* București, care conduseseră campionatul aproape în permanență, avea să fie depășită și de *FC Timișoara* în lupta pentru locul secund și calificarea în turul al treilea preliminar al Ligii Campionilor. *FC Timișoara* a primit înapoi de la TAS (Tribunalul Arbitral al Sportului, de la Lausanne) cele șase puncte pe care i le retrăsese FIFA (în luna septembrie 2008) drept sancțiune pentru nerespectarea prevederilor în cazul *FC Poli Știința 1921* Timișoara (a lui Marian Iancu, devenită ulterior *FC Timișoara*) – *FC Politehnica* Timișoara (a lui Claudio Zambon). Cu cele șase puncte, *FC Timișoara* a terminat ediția 2008-2009 a ligii 1 pe locul al doilea, iar *Dinamo* a căzut pe locul al treilea. S-au mai calificat în Cupa UEFA (care începând cu sezonul 2009-2010 va deveni „UEFA Europa League”) *CFR Cluj* (câștigătoare a Cupei României 2008-2009, 3-0 în finală, cu *FC Timișoara*), *SC Vaslui* și *Steaua* București (care în extremis a ocupat locul al 6-lea, ultimul calificant pentru Europa). O mare deziluzie a produs echipa națională în preliminariile pentru Cupa Mondială

2010 în Africa de Sud. Am debutat, în septembrie 2008, cu o surprinzătoare înfrângere, contra Lituaniei, la Cluj (0-3). A urmat o victorie chinuită contra Insulelor Faroe (1-0, în deplasare), apoi 2-2 cu Franța și 2-3 cu Serbia (ambele la Constanța) și 1-2 cu Austria, la Klagenfurt. După acest meci, care consfințea, într-un fel, eliminarea naționalei României dela Cupa Mondială sud-africană, conducerea FRF a decis înlocuirea selecționarului Victor Pițurcă. În căutare de antrenor. Ionuț Lupescu, directorul general al FRF, i-a propus postul lui Mircea Lucescu, care a refuzat, în schimb fiul său Răzvan, tehnicianul lui *FC Brașov*, a acceptat, debutând ca selecționar al României la 6 iunie 2009, în victoria cu 1-0 în meciul revanșă cu Lituania.

Participarea cluburilor noastre în competițiile europene a început foarte favorabil. Mai întâi *SC Vaslui* a trecut în turul al treilea al Cupei UEFA Intertoto (ultima ediție) de *Nefi* Baku, din Azerbaidjan, apoi de *FK Mettallurg* Liepaja, din Letonia, în turul al doilea preliminar al Cupei UEFA, ceea ce ne făcea să avem echipe în turul 1 al Cupei UEFA. Mai mult, în al treilea tur preliminar al Champions' League, *Steaua* lui Marius Lăcătuș a eliminat pe *Galatasaray* Istanbul, în grupele Ligii Campionilor mergând două echipe: *CFR Cluj* și *Steaua* București.

Incepând cu luna septembrie 2008, rezultatele devin din ce în ce mai rele. Toate cele cinci echipe românești din turul 1 al Cupei UEFA sunt eliminate: *Dinamo* de *NEC* Nijmegen (Olanda), *Rapid* de *VfL Wolfsburg* (Germania), *FC Timișoara* de *Partizan* Belgrad (Serbia), *Unirea* Urziceni (de *Hamburger SV*) și *SC Vaslui* de *Slavia* Praga (Republica Cehă). În Liga Campionilor, *CFR Cluj* debutează cu o surprinzătoare victorie la Roma (2-1 cu *AS Roma*). Urmează un 0-0 cu *Chelsea* Londra. Iar apoi patru înfrângeri, ceea ce îi trimite pe ultimul loc al grupei din care a mai făcut parte și *Bordeaux*. În schimb, *Steaua* a izbutit un singur punct (0-0 cu *Fiorentina* la Florența), în rest cinci înfrângeri (au mai făcut parte din grupa sa *Bayern München* și *Lyon*). De notat că în această ediție a Ligii Campionilor *Steaua* a avut trei antrenori: Marius Lăcătuș, Massimo Pedrazzini și Dorinel Munteanu.

Revenind la fotbalul intern, să mai spunem că

au retrogradat din liga 1: *FC Argeș Pitești*, *Farul Constanța*, *CS Otopeni* și *Gloria Buzău*. Au venit în locul lor din liga a II-a: *Ceahlăul Piatra Neamț* și *FC Ploiești* (redevinită *Astra*) – din seria 1, precum și *Unirea Alba Iulia* și *Internațional Curtea de Argeș* (în premieră) – din seria a II-a.

Sezonul 2009-2010 – O nouă ediție de turneu final al Cupei Mondiale, în Africa de Sud, fără participare românească. În primul meci al sezonului, pe 5 septembrie 2009, pe Stade de France din St. Denis, echipa României a smuls un egal reprezentativei Franței (1-1), mai ales datorită intervențiilor foarte bune ale portarului Dănuț Coman. Din păcate, peste patru zile, pe stadionul Steaua din București, naționala lui Răzvan Lucescu n-a putut trece de Austria (scor 1-1). În meciul de la Belgrad, sârbii ne-au umilit (5-0), trimițându-ne pe dezonorantul loc 5 al grupei preliminară, în urma Serbiei, Franței, Austriei și Lituaniei. Campionatul intern a avut drept câștigător pe CFR Cluj, la al doilea titlu în trei ani, de astă dată cu un antrenor italian, Andreea Mandorlini, fost jucător la Inter Milano. CFR Cluj a câștigat și Cupa României, al treilea succes consecutiv, 0-0, 5-4 la loviturile de departajare de la 11 m, contra lui SC Vaslui. Locul secund în ediția 2009-2010 a campionatului ligii 1 a fost ocupat de Unirea Urziceni, calificată astfel în turul al treilea preliminar al UEFA Champions' League, 2010-2011. După cum vom avea ocazia să vedem în continuare, în prima parte a sezonului 2009-2010, Unirea Urziceni, cu Dan Petrescu antrenor, a reușit să obțină 8 puncte în grupele Ligii Campionilor, calificându-se astfel în 16-imile Europa League. Dar în perioada pauzei competiționale de iarnă, antrenorul Dan Petrescu a părăsit „corabia” ialomițeană pentru echipa rusească FC Kuban Krasnodar, proaspăt retrogradată în liga secundă. Locul său la FC Unirea Urziceni a fost luat de israelianul Roni Levi, care a terminat campionatul cu FC Unirea pe locul secund. S-au mai calificat în „Europa League” 2010-2011: SC Vaslui. Steaua București, FC Timișoara și Dinamo București. Au retrogradat în liga a II-a: Pandurii Tg.Jiu, FC Politehnica Iași, Ceahlăul Piatra Neamț și Unirea Alba Iulia., promovând în schimb: Victoria Brănești (în premieră pe prima scenă a fotbalului românesc),

Sportul Studentesc București (din seria I), FCM Tg. Mureș, Universitatea Cluj (din seria a II-a). Înaintea noului sezon, Pandurii Tg. Jiu preia locul din prima ligă a lui Internațional Curtea de Argeș, care și-a limitat activitatea la câteva grupe de juniori. Realegeri la Ligă în noiembrie 2009 și la Federație, în ianuarie 2010. În ambele cazuri a fost vorba de realegeri: Dumitru Dragomir (pentru al 4-lea mandat) de președinții echipelor din prima ligă și Mircea Sandu (pentru al 6-lea mandat în fruntea federației).

Participarea românească în cupele europene intercluburi 2009-2010 a fost dominată de rezultatele bune obținute de Unirea Urziceni în Champions' League. Calificată direct în faza grupelor, sorții i-au repartizat pe ialomițeni în grupa G, alături de FC Sevilla, VfB Stuttgart și Glasgow Rangers. Cu Dan Petrescu la timonă, Unirea a reușit să adune 8 puncte (inclusiv două victorii: 4-1 la Glasgow, cu Rangers, și 1-0 la București, cu FC Sevilla) și s-a calificat, de pe locul al treilea, în 16-imile Europa League. În primăvara lui 2010, Unirea a fost părăsită de antrenorul Dan Petrescu. Înlocuitorul său, israelianul Roni Levi, nu a putut trece de FC Liverpool, deși echipa noastră a opus o consistentă rezistență. O frumoasă performanță a realizat FC Timișoara în turul secund al preliminariilor, unde a eliminat pe Șahtior Donețk, deținătoarea ultimei Cupe UEFA 2008-2009 (2-2 la Donețk și 0-0, la Timișoara). În turul preliminar următor, timișorenii au fost eliminați de echipa internațională română, Ciprian Marica, VfB Stuttgart. Totuși timișoareenii s-au calificat pentru grupele Europa League, unde au mai acces: CFR Cluj, Dinamo București și Steaua București. Steaua a trebuit să dispute două tururi preliminară și play-offul (obținând șase victorii contra lui Ujpest Dosza, FC Motherwell și St. Patrick's Athletic). O calificare dramatică în play-offul Europa League a izbutit Dinamo, în fața lui Slovan Liberec, după pe UEFA decisese să acorde cehilor victoria în meciul tur de la București cu 3-0 (datorită invadării terenului de joc de suporterii dinamoviști nemlțumiți de scorul de pe tabela de marcaj, 2-0 pentru echipă cehă). În returul de la Liberec Dinamo a marcat trei goluri în primele 90 de minute, prelungirile nu au adus nimic nou, iar la loviturile de departajare portarul

Matache a parat trei penaltiuri, calificând-o pe Dinamo. Faptele de arme ale celor patru echipe calificate în grupele Europa League se opresc aici, reprezentantele noastre părăsind, fără glorie, competiția încă din luna decembrie 2009.

FUTSAL

Din rădăcina fotbalului (soccer) s-au desprins, încă din secolul XX, mai multe forme și structuri ale jocului. Prima dintre acestea a fost *Futsal*, versiunea interioară (teren închis) a fotbalului clasic. Denumirea provine din limbile portugheză și spaniolă pentru că el s-a jucat înainte în America de Sud (Uruguay și Brazilia). Istoria acestui joc începe cu 1930 la Montevideo, în același an în care CM, la care a participat și echipa României, avea loc în capitala Uruguayului. Primele reguli ale jocului au fost publicate în Brazilia, în 1936. Primul for de conducere a Futsalului (1971) s-a numit Federația Internațională de Fotbal în sală (FIFUSA), care mai târziu (2002) a devenit Asociația Internațională de Futsal (AMF). FIFA a preluat administrarea și controlul jocului în 1989, organizând primul CM de Fotbal în Sală în Rotterdam (Olanda), repetat în 1992 în Hong-Kong și apoi în 1996 în Guatemala, intitulat CM de Futsal. Până în 2009 s-au mai organizat șase editii ale CM, Brazilia adjudecându-și patru, iar celelalte două Spania. La nivel european, prima ediție a campionatului continental a fost organizată în 1999 (câștigătoare Rusia). Cu o ritmicitate din doi în doi ani au fost organizate 4 ediții (câștigate de Spania de trei ori și Italia o dată). În România jocul a fost cunoscut și preluat mai târziu, prima ediție a CN desfășurându-se în primăvara anului 2003, a Cupei României în 2003-2004, iar a Supercupei în 2005-2006. El se practică la un nivel European în Ardeal (Odorheiul Secuiesc, Deva, Târgu Mureș), Craiova, Rm. Vâlcea, București, Piatra Neamț, Sinaia. Echipa reprezentativă a României de Futsal a participat pentru prima dată la unul dintre CE (turneu final), cel din Portugalia în 2006, ocupând un meritoriu loc VI, învingând cu 8-4 echipa Cehiei.

Către sfârșitul secolului XX jocul de *fotbal practicat pe plajele* braziliene a devenit cunoscut de

întreaga lume prin mass-media. În 1987 un grup autodenumit VTF a pus bazele primelor competiții oficiale organizate la Copacabana. Dintr-o simplă distracție a rezultat un joc spectaculos, tot mai îngădit de reguli. În 1993 telespectatorii brazilieni au urmărit prima partidă de fotbal pe plajă, pentru ca, în același an să aibă loc prima întâlnire internațională între reprezentativele Braziliei și ale Statelor Unite (sponsorizată de compania McDonalds), desfășurată pe plaja de la Miami. În 1994 se organizează primul *Mondialito* (un CM neoficial) la Rio de Janeiro. În 1995, tot în acest oraș s-a desfășurat prima Cupă Mondială, care s-a reluat apoi anual, sub egida FIFA. În România jocul a fost cunoscut la începutul anilor 2000, pentru ca în 2005 să fie organizat turneul și Cupa *Mangalia* între echipele din Constanța, Mangalia, București, Urziceni, Reșița și Argeș. Din componența echipelor făceau parte jucători consacrați din fotbalul clasic. Mărturii demne de luat în considerare relatează că încă din anii '70 la Mamaia și Eforie se juca febril fotbal pe plajă, la care participa cu dăruire și talentatul jucător din Pitești, Dobrin N. și alți jucători. În ultimii ani, echipa de fotbal pe plajă a României participă la competițiile organizate de FIFA.

~ *feminin* se evidențiază începând cu anii '70 ai secolului trecut, ca urmare a practicării lui în țările nordice, în Germania, Anglia și Italia. UEFA oficializează existența sa, prin comisia ei de specialitate, organizează în 1982 prima ediție a CE la care participă 12 echipe, titlul revenindu-i echipei Suediei. Regulamentul de joc este același, aplicat fotbalului masculin. Primele șapte ediții ale acestui campionat continental feminin au avut o ritmicitate la fiecare doi ani, iar după ediția 1995/1997 s-a trecut la intervalul de 4 ani, în completare cu CM feminin. Numărul echipelor participante a crescut ajungându-se la 46, la cea de-a X-a ediție (2007/2008). Din cele 10 ediții disputate ale CE, șapte au revenit echipei Germaniei, dintre care ultimele cinci au fost cucerite consecutiv. Federația germană are 1 milion de jucătoare legitime. Din 1997/1998 UEFA a organizat și CE feminin al jucătoarelor sub 19 ani. Jocul, ca și la băieți durează două reprize a câte 45 minute fiecare. Începând din 1996, la JO de

la Atlanta, fotbalul feminin a devenit sport integrat în programul olimpic. FIFA a organizat o dată la 4 ani, campionatul mondial (1991), SUA câștigând 2 ediții, Norvegia (1) și Germania (2). Din 2002 se organizează o dată la 2 ani Cupa Mondială feminină a jucătoarelor sub 19 ani. La nivel european se dispută și o competiție intercluburi, Cupa UEFA feminină.

În România, fotbalul feminin se manifestă sporadic, în perioada 1972-1990 echipele feminine își dispută în deschiderea jocurilor oficiale de barbați, întâlniri amicale, la nivel județean. În inițiativa prof. Rodica Siclovan, se constituie în cadrul FRF. Comisia de fotbal feminin în prima competiție a fost Cupa Libertatea. Echipele (12) au fost repartizate în Divizia A și trei serii în Divizia B (27 echipe). Sezonul 2008-2009 a înregistrat 12 echipe participante. S-a mai disputat și Cupa României. S-au afirmat: "ICIM" Brașov, "CFR" Craiova, "Fartec" Brașov, "Motorul" Oradea, "Conpet" Ploiești, FC "Regal" București, CFF "Clujana" Cluj-Napoca. Echipa Națională a României a debutat în 1990, iar până în 2009 a disputat 168 de partide, câștigând 84, a pierdut 52 și a terminat la egalitate 32.

Din sezonul 2006/2007 Diviziile A, B și C își modifică denumirile în Liga 1, 2 și 3, iar din sezonul 2009/2010 Cupa UEFA devine UEFA Europa League cu participarea a 48 de echipe.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ ȘI CONDUCEREA FRF (1930-2010)

Federația Română de Fotbal a fost fondată în octombrie 1909 sub numele de ASAR (Asociația Sporturilor Atletice din România). La 1 decembrie 1912 ASAR, devenită între timp ACFR (Asociația Cluburilor de Fotbal din România) este membră fondatoare a FSSR (Federația Societăților Sportive

din România), devenind una din cele 12 comisii sportive ale FSSR : Comisia de Football – Asociație. La 20 mai 1923 FSSR, prin Comisia de Football – Asociație, se afiliază la FIFA și în această calitate de membru al FIFA participă la turneul de fotbal al Jocurilor Olimpice de la Paris, 1924. După publicarea noii legi a sportului, în 1929, s-a creat posibilitatea înființării a câte o federație pe fiecare ramură sportivă. În acest context are loc, la 16 februarie 1930, ședința de constituire a Federației Române de Football – Asociație (FRFA), care preia conducerea treburilor acestui sport de la vechea Comisie devenită Centrală de Football – Asociație a FSSR (care, conform noii legi a sportului, devenea UFSR – Uniunea Federațiilor Sportive din România). Congresul FIFA de la 6 iunie 1930, de la Budapesta, a consemnat transformarea organizatorică din România, la nivelul fotbalului, dezaflind FSSR-ul și înlocuind-o cu FRFA, care primea calitatea de membru provizoriu (până la depunerea noului statut și regulament de organizare al FRFA, fapt ce se va intampla in februarie 1931) al organismului internațional. Astfel România a putut participa la prima ediție a Cupei Mondiale 1930, organizată de FIFA în Uruguay. România a fost membru fondator al Uniunii Europene a Asociațiilor de Fotbal (UEFA) în iunie 1954. La ședința de constituire de la Basel, cu ocazia turneului final al Cupei Mondiale 1954, România nu a fost prezentă, reprezentanții săi neputând obține la timp viza de intrare în Elveția. În aceste condiții, am fost reprezentați la adunarea de constituire de către Federația de Fotbal din Cehoslovacia.

Sediul: București, str. Poligrafiei nr. 3. Liga Profesionistă a Diviziei A a luat ființă la data de 10.10.1992, iar la data de 22.01.1993 aceasta a devenit Liga Profesionistă de Fotbal cu sediul în București, str. Mihai Eminescu nr.47; începând din anul competițional 1997-1998, organizează campionatul Diviziei A. Până în anul 2010 au fost organizate un număr de 92 de ediții de campionat și 72 de ediții ale Cupei României.

CONDUCEREA FEDERAȚIEI ROMÂNE DE FOTBAL

Președinții Federației Române de Fotbal

a) Asociația Sporturilor Atletice Române (ASAR) în 1909

- conducere colectivă

Asociația Cluburile de Football-Asociație din România (ACFR)

În 1912 președinte Hans Herzog

b) Comisia de Football-Asociație din cadrul FSSR (începând cu 1 decembrie 1912)

- 1 dec. 1912 – președinte Charles Viereck

...

- dec. 1914 – președinte Mario Gebauer

- nu funcționează în perioada războiului (1916-1919)

- la 21.07.1919 se formează Uniunea Cluburilor de Football- Asociație (UCFA), reunind cluburile din București și Ploiești, sub președenția lui Mario Gebauer

- la 10.12.1919 reactivat FSSR-ul. Președintele Comisiei de Football-Asociație: dr. Sabu. Mario Gebauer e ales membru al Biroului de conducere al FSSR.

- UCFA este împuternicit de FSSR să organizeze primul campionat de fotbal al României Mari la 28.04.1921

- În cadrul Adunării Generale a FSSR din 6-8 mai 1922, se decide desaființarea UCFA. Mario Gebauer devine președintele Comisiei de Football Asociație din cadrul FSSR

- La 20 decembrie 1923, Mario Gebauer este exckus din cadrul FSSR, pentru tendințele sale de autonomizare a fotbalului în cadrul FSSR. Președinte interimar al Comisiei de Football Asociație este ales Nicolae Kovacs

- 1924-25 – președintele Comisiei de Football

- Asociație: ASR Principele moștenitor Carol

- 1925-26 – Sabin Manuilă

- 1926-30 (alegeri anuale) dr. Aurel Leucuția

c) Federația Română de Football-Asociație

- 16.02.1930 -07.08.1933 – dr. Aurel Leucuția

- 07.08.1933 – 06.01.1939 – Viorel V. Tillea

- 01.02.1939 – 06.09.1940 – gen. Gabriel Marinescu

- 12.09.1940 – 23.10.1940 – col. E. Lupașcu

- 24.10.1840 – 12.04.1941 – camaradul

Valeriu Negulescu – Directoratul Fotbalului

- 12.04.1941 – 18.11.1942 – dr. Mircea Stroescu

– Federația Română de Football-Handball

- 18.11.1942 – 30.11.1943 – președinte FRFH

- Alexandru Căpățână

- 30.11.1943 – 20.11.1944 – președinte FRFH

- maior Constantin Dudescu-Călărăși

- În 1944 se revine la numele de Federația

Române de Football-Asociație

- 22.11.1944 – 02.03.1945 – Nicolae Lucescu

– președinte interimar Federația Română de Football -Asociație

- 02.03.1945-04.03.1945 – Paul Nedelcovici

- 04.03.1945 – 29.03.1945 – col. Sever

Slătineanu

- 29.03.1945 – 14.08.1945 – col. Oreste

Alexandrescu

- 14.08.1945 -10.04.1946 – Alexandru Reuss

- 10.04.1946 – 02.04.1947 – Virgil Economu

- 02.04.1947 – 13.04.1948 – Emilian Angheliu

- 13.04.1948 – 12.07.1948 – Anton Irimescu

- 12.07.1948 – 09.08.1949 – Tudor Vasile,

având funcția de secretar al FRFA

d) Comisia Centrală de Fotbal din cadrul Comitetului pentru Cultură Fizică și Sport

- noua conducere a fost numită doar la 29.05.1950

- 29.05.1950 -?.02.1957 – Dumitru Petrescu

- ?.02.1957 – 28.01.958 – Ion Mineu

e) Federația Română de Fotbal

- 28.01.1958 – 10.10.1960 – Corneliu

Mănescu

- 10.10.1960 - ?.03.1962 – Alexandru Bârlădeanu

- ?.03.1962- ?.07.1962 – Ion Balaș (în același

timp și vicepreședinte UCFS)

- ?.07.1962 – ?.09.1962 –Ioan Pinteia

- ?09.1962 – 24.01.1963 – Miron Olteanu (în

același timp și vicepreședinte UCFS)

- 24.01.1963 -27.05.1967 – Gheorghe

Popescu I

- 27.05.1967 – 29.07.1967 – Ion (Johny)

Dumitrescu – interimar

- 29.07.1967 - 11.02.1968 – Alexandru Bârlădeanu

- 11.02.1969 - 19.03.1969 - Adrian Dimitriu
- 19.03.1969 – 14.02.1975 – Mircea Angelescu
- 14.02.1975 - 08.01.1976 – Tudor Vasile – prim vicepreședinte salariat

- 08.01.1976 - 21.11.1977 – Traian Dudaș
- 21.11.1977- nov. 1979 – Anghel Paraschiv
- Nov. 1979 – 12.02.1981 – vicepreședinte

Nicolae Irimie

- 12.02.1981- iulie 1983 – Andrei Rădulescu
- Iulie 1983- 15.08.1986 – Ion (Johny)

Dumitrescu

- 15.08.1986 – 26.12.1989 – Mircea Angelescu
- 04.0.1990 – 13.02.1990 – Andrei Rădulescu
- 13.02.1990 – 09.08.1990 – Mircea Pascu
- 09.08.1990 – prezent – Mircea Sandu

La 01.01.2011 Comitetul executiv al FRF avea următoarea componență: Mircea Sandu (președinte), Dumitru Dragomir (vicepreședinte – fotbalul profesionist), Octavian Goga (vicepreședinte – fotbalul amator), Cristian Borcea și Marius Stan (reprezentanții Ligii 1), Cornel Sfaizer și Marian Rusen (reprezentanții liga a 2-a), Ștefan Stana și Cristi Bobar (reprezentanții ligii a 3-a), Paul Costaș (reprezentantul cluburilor de copii și juniori), Sorin Țerbea (reprezentantul fotbalului în sală), Marian Pălărie (reprezentantul fotbalului feminin), Vasile Avram (președintele Colegiului Central al Arbitrilor), Dumitru Costin (președintele sindicatului AFAN, drept de vot consultativ)

COMISIILE DIN CADRUL FRF ȘI PREȘEDINȚII LOR LA 01.01.2011

Comisia de disciplină – Daniel Cernat Marin

Comisia de apel – Dorin Silviu Sabau

Comisia națională de soluționare a litigiilor – Gabriel Manu

Comisia centrală a arbitrilor – Vasile Avram

Comisia tehnică – Mircea Rădulescu Subcomisia tehnică a juniorilor: Romulus Chihaia

Comisia de contracte, statute și regulamente – Dumitru Mihalache

Comisia centrală de copii și juniori – Dan Ionescu

Comisia centrală de fotbal feminin – Gheorghe Tzitzeclis

Comisia pentru mass-media – Paul Zaharia

Comisia juridică – Adrian Stângaciu

Comisia medicală – Pompiliu Popescu

Comisia de relații internaționale – Liana Stoicescu

Comisia de istorie și statistică – Dan Ov. Cristea

Comisia economică – George Vâșcea

Comisia pentru Fair-Play – Corneliu Costinescu

Comisia antidoping – Dan Dragoș Crăciun

Comisia pentru securitate și siguranța în stadioane și pentru licențierea stadioanelor – Răzvan Șerban

Comisia pentru acordarea licențelor de agenți de jucători – Adrian Stângaciu

Comisia de fotbal pe plajă – Viorel Stoica

Comisia de fotbal în sală – Vasile Nedelcu

Comisia pentru Relații FRF – AJF/ AMFB – Cornel Sorescu

LIGA PROFESIONISTĂ DE FOTBAL:

Președinte: Dumitru Dragomir

Secretar general: Valentin Alexandru

Vicepreședinți: Iosif Robi Urs și Alexandru Boc

Director economic: Alexandru Popescu

Director imagine-comunicare: Sorin Satmari

Director Departament competiții: Mircea C. Ionescu

Comisia de disciplină; Ion Neagu

Comisia pentru soluționarea litigiilor: Valentin Cocean

Comisia pentru recurs: Daniel Florea

ANTRENORII ECHIPEI NAȚIONALE

Teofil MORARIU - 16 meciuri (08.06.1922 – 02.09.1923 (5), 31.08.1924 – 08.05.1928 (10), 08.09.1937 (1))

Adrian SUCIU – 2 meciuri (20.05.1924 –

27.05.1924)

Costel RĂDULESCU – 46 de meciuri (26.10.1923 (1), 21.04.1929 -27.05.1934 (30), 17.06.1935 – 24.06.1935 (3), 03.11.1935 – 15.07.1937 (12))

Joseph URIDILL – 1 meci (27.05.1934)

Alexandru SĂVULESCU – 6 meciuri (14.10.1934 – 01.01.1935 (4), 05.06.1938 – 09.06.1938))

Comisie de selecție (Th. Davilla, președinte, L. Juga, N. Birăescu, Al. Căpățână, C. Rădulescu) – 2 meciuri (25.08.1935 – 01.09.1935)

Comisie de selecție (Th. Davilla, președinte, Al. Săvulescu, Al. Căpățână) – 1 meci (08.05.1938)

Jozsef POSZAR – 1 meci (08.09.1938)

Octav LUCHIDE – 2 meciuri (25.09.1938 – 04.12.1938)

Petre STEINBACH – 4 meciuri (04.12.1938, 04.06.1941, 02.05.1948 – 06.06.1948 (2))

Biroul FRFA (Th. Davilla, președinte, P. Nedelcovici, L. Stoicaru (fost Silbermann), L. Juga, P. Costescu, plus O. Luchide (dir. tehnic FRFA), G. Marinescu (președinte FRFA) – 1 meci (07.05.1939)

Coloman BRAUN – 9 meciuri (18.05.1939 – 11.06.1939 (3), 26.10.1947 (1), 08.05.1949 (1), 22.10.1949 (1), 08.10.1950 – 11.05.1952 (3))

Dr. Virgil ECONOMU – 5 meciuri (29.10.1939 – 14.07.1940)

Comisie de selecție (L. Juga, D. Xifando, B. Bârsu) – 1 meci (22.09.1940)

Carol MAIOR – 1 meci (12.10.1941)

Jean LĂPUȘNEANU – 3 meciuri (16.08.1942 – 11.10.1942)

Emerich VOGL – 10 meciuri (13.06.1943 (1), 26.10.1947 (1), 08.05.1949 (1), 23.10.1949 (1), 08.05.1950 – 11.05.1952(3), 14.06.1953 (1), 14.05.1961 -08.10.1961 (2))

Augustin JUHASZ – 1 meci (30.09.1945)

Nicolae VÂLCOV – 10 meciuri (08.10.1946 – 19-07.1947 (7), 02.05.1948 (1), 22.05.1949 (1), 21.05.1950 (1))

Francisc RONNÁY – 2 meciuri (21.09.1947 – 12.10.1947)

Iuliu BARÁTKY – 4 meciuri (20.06.1948 – 24.10.1948 (4),)

Ion MIHĂILESCU – 1 meci (antrenor-jucător) (29.11.1949)

Gheorghe ALBU – 2 meciuri (14.05.1950 – 21.05.1950)

Gheorghe POPESCU I – 28 meciuri (25.05.1952 – 26.10.1952 (3) 28.06.1953 - 17.11.1957 (24), 14.05.1961 – 08.10.1961 (2), 25.11.1962 – 23.12.1962 (2))

Augustin BOTESCU – 7 meciuri (14.09.1958 – 20.05.1960 (7))

Nicolae ROȘCULEȚ – 2 meciuri (14.05.1961 – 08.10.1961)

Constantin TEAȘCĂ – 4 meciuri (30.09.1962 – 01.11.1962 (3), 29.10.1967 (1))

Silviu PLOEȘTEANU – 3 meciuri (12.05.1963 – 09.10.1963 (3))

Ilie OANĂ – 19 meciuri (02.05.1965 – 07.12.1966 (15), 08.03.1967 – 24.05.1967 (4))

Angelo NICULESCU – 38 meciuri (24.06.1967 (1), 22.11.1967 – 24.11.1971 (29), 08.04.1972 (1), 29.04.1972 – 29.10.1972 (8))

Bazil MARIAN – 1 meci (04.01.1967)

Valentin STĂNESCU – 36 meciuri (04.01.1967 (1), 18.04.1973 – 29.11.1975 (23), 10.09.1980 – 10.10.1981 (10))

Gheorghe OLA – 2 meciuri (30.01.1972 (1), 23.04.1972(1))

Cornel DRĂGUȘIN – 2 meciuri (17.12.1975 (1), 13.05.1979 (1))

Ștefan KOVACS – 33 meciuri (12.05.1976 – 04.04.1979 (27), 01.05.1979 – 29.08.1979 (2), 27.04.1980 – 27.08.1980 (4))

Constantin CERNĂIANU – 5 meciuri (14.10.1979 – 31.03.1980 (5))

Mircea LUCESCU – 58 meciuri (11.11.1981 – 10.09.1986 (58))

Emerich JENEI – 51 meciuri (20.08.1986 – 25.06.1990 (40), 02.02.2000 – 24.06.2000 (12))

Gheorghe STAIKU – 1 meci (08.04.1987)

Gheorghe CONSTANTIN – 4 meciuri (29.08.1990 – 17.10.1990 (4))

Mircea RĂDULESCU – 12 meciuri (05.12.1990 – 12.02.1992 (12))

Cornel DINU – 13 meciuri (08.04.1992 – 02.06.1993 (13))

Anghel IORDĂNESCU – 83 meciuri (08.09.1993 – 15.10.1985 (29), 24.04.1996 – 30.06.1998 (27), 13.02.2002 – 17.11.2004 (27))

Gavril Pelé BALINT – 2 meciuri (27.03.1996 (1), 15.08.2001 (1))

Costică ȘTEFĂNESCU – 1 meci (27.03.1996)

Victor PIȚURCĂ – 61 meciuri (19.09.1998 -09.10.1999 (16), 09.02.2005 – 01.04.2009 (45))

Ladislau BÖLÖNI – 13 meciuri (16.08.2000 – 06.06.2001 (13))

Gheorghe HAGI – 4 meciuri (05.09.2001 – 14.11.2001)

Răzvan Lucescu - 11 meciuri (06.06.2009 – 05.06.2010 seria continuă)

REPREZENTANȚI AI FRF ÎN COMISIILE FIFA ȘI UEFA

1. FIFA

Mircea Sandu – membru al Comisia de organizare a Turneului Olimpic de Fotbal 2010-2012

Ioan Angelo Lupescu - membru al Comisia tehnică și de dezvoltare

Liana Stoicescu - membră al Comisia de organizare a Cupii Lumii Feminine FIFA sub 20 de ani și sub 17 ani

2. UEFA

Mircea Sandu - membru al Comitetului Executiv

- Președinte al Comisiei de fotbal feminin

- Prim-vicepreședinte al Comisiei de competiții pentru echipele naționale

Ioan Angelo Lupescu – membru al Comisiei de control și de disciplină

Adalbert Kassai – membru al Comisiei Asociațiilor naționale

Daniel Claudiu Prodan – membru al Comisiei de dezvoltare și asistență tehnică

Miodrag Belodedici – membru al Comisiei Fotbalului

Se adaugă acestei liste și Mircea Pascu, fost președinte al FRF, care este membru de onoare al UEFA pe viață, ca urmare a activității desfășurate timp de 12 ani în comisiile UEFA.

FOTBAL

A) Campioanele naționale

1909 / 10 - *Olimpia* București

1910 / 11 - *Olimpia* București

1911 / 12 - *United* Ploiești

1912 / 13 - *Colentina* București

1913 / 14 - *Colentina* București

1914 / 15 - *Româno-Americană* Ploiești

1915 / 16 - *Prahova* Ploiești

1919 / 20 - *Venus* București

1920 / 21 - *Tricolorul* București

1921 / 22 - *Chinezul* Timișoara

1922 / 23 - *Chinezul* Timișoara

1923 / 24 - *Chinezul* Timișoara

1924 / 25 - *Chinezul* Timișoara

1925 / 26 - *Chinezul* Timișoara

1926 / 27 - *Chinezul* Timișoara

1927 / 28 - *Colțea* Brașov

1928 / 29 - *Venus* București

1929 / 30 - *Juventus* București

1930 / 31 - *SSUD* Reșița

1931 / 32 - *Venus* București

1932 / 33 - (14 echipe) - *Ripensia* Timișoara

1933 / 34 - (16 echipe) - *Venus* București

1934 / 35 - (12 echipe) - *Ripensia* Timișoara

1935 / 36 - (12 echipe) - *Ripensia* Timișoara

1936 / 37 - (12 echipe) - *Venus* București

1937 / 38 - (20 echipe) - *Ripensia* Timișoara

1938 / 39 - (12 echipe) - *Venus* București

1939 / 40 - (12 echipe) - *Venus* București

1940 / 41 - (13 echipe) - *Unirea Tricolor* București

1946 / 47 - (14 echipe) - *IT* Arad

1947 / 48 - (16 echipe) - *IT* Arad

1948 / 49 - (14 echipe) - *ICO* Oradea

1950 - (12 echipe) - *Flamura Roșie* Arad

1951 - (12 echipe) - *CCA* București

1952 - (12 echipe) - *CCA* București

1953 - (11 echipe) - *ASA Câmpulung Moldovenesc* s-a retras după desfășurarea turului; - *CCA* București

1954 - (14 echipe) - *Flamura Roșie* UT Arad

1955 - (13 echipe) - *Dinamo* București

1956 - (13 echipe) - *CCA* București

1957 / 58 - (12 echipe) - *Petrolul* București

1958 / 59 - (12 echipe) - <i>Petrolul</i> Ploiești	1983 / 84 - (18 echipe) - <i>Dinamo</i> București
1959 / 60 - (12 echipe) - <i>CCA</i> București	1984 / 85 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1960 / 61 - (14 echipe) - <i>CCA</i> București	1985 / 86 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1961 / 62 - (14 echipe) - <i>Dinamo</i> București	1986 / 87 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1962 / 63 - (14 echipe) - <i>Viitorul</i> București a fost desființată înainte de începerea returului; - <i>Dinamo</i> București	1987 / 88 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1963 / 64 - (14 echipe) - <i>Dinamo</i> București	1988 / 89 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1964 / 65 - (14 echipe) - <i>Dinamo</i> București	1989 / 90 - (18 echipe) - <i>Dinamo</i> București
1965 / 66 - (14 echipe) - <i>Petrolul</i> Ploiești	1990 / 91 - (18 echipe) - U. Craiova
1966 / 67 - (14 echipe) - <i>Rapid</i> București	1991 / 92 - (18 echipe) - <i>Dinamo</i> București
1967 / 68 - (14 echipe) - <i>Steaua</i> (fostă – CCA București)	1992 / 93 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1968 / 69 - (16 echipe) - <i>UT</i> Arad	1993 / 94 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1969 / 70 - (16 echipe) - <i>UT</i> Arad	1994 / 95 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1970 / 71 - (16 echipe) - <i>Dinamo</i> București	1995 / 96 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1971 / 72 - (16 echipe) - <i>FC Argeș</i> Pitești	1996 / 97 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1972 / 73 - (16 echipe) - <i>Dinamo</i> București	1997 / 98 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București
1973 / 74 - (18 echipe) - U Craiova	1998 / 99 - (18 echipe) - <i>Rapid</i> București
1974 / 75 - (18 echipe) - <i>Dinamo</i> București	1999/2000 - (18 echipe) - <i>Dinamo</i> București
1975 / 76 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București	2000/2001 - (16 echipe) - <i>Steaua</i> București
1976 / 77 - (18 echipe) - <i>Dinamo</i> București	2001/2002 - (16 echipe) - <i>Dinamo</i> București
1977 / 78 - (18 echipe) - <i>Steaua</i> București	2002/2003 (16 echipe) <i>Rapid</i> București
1978 / 79 - (18 echipe) - <i>FC Argeș</i> Pitești	2003/2004 (16 echipe) <i>Dinamo</i> București
1979 / 80 - (18 echipe) - U. Craiova	2004/2005 (16 echipe) <i>Steaua</i> București
1980 / 81 - (18 echipe) - U. Craiova	2005/2006 (16 echipe) <i>Steaua</i> București
1981 / 82 - (18 echipe) - <i>Dinamo</i> București	2006/2007 (18 echipe) <i>Dinamo</i> București
1982 / 83 - (18 echipe) - <i>Dinamo</i> București	2007/2008 (18 echipe) <i>CFR</i> Cluj
	2008/2009 (18 echipe) <i>Unirea</i> Urziceni
	2009/2010 (18 echipe) <i>CFR</i> Cluj

B) Câștigătoarele în Cupa României

1933 / 34 - *Ripensia* Timișoara - U. Cluj: 5-0 (3-0)
 1934 / 35 - *CFR* București - *Ripensia* Timișoara: 6-5 (2-1, 5-5)
 1935 / 36 - *Ripensia*. Timișoara - *Unirea Tricolor* București: 5-1 (1-0)
 1936 / 37 - *Rapid* București - *Ripensia* Timișoara: 5-1 (1-1)
 1937 / 38 - *Rapid* București - *CAM*. Timișoara: 3-2 (2-0)
 1938 / 39 - *Rapid* București - *Sportul Studentesc* București: 2-0 (1-0)
 1939 / 40 - *Rapid* București - *Venus* București: 2-2 (2-1, 2-2), 4-4 (2-1, 3-3), 2-2 (0-0, 1-1) și 2-1 (0-0)
 1940 / 41 - *Rapid* București - *Unirea Tricolor* București: 4-3 (1-1)
 1941 / 42 - *Rapid* București - *Universitatea Sibiu*: 7-1 (1-0)
 1942 / 43 - *CFR*. Turnu Severin - *Sportul Studentesc* București: 4-0 (2-0)
 1947 / 48 - *IT*. Arad - *CFR*. Timișoara: 3-2 (1-2)
 1948 / 49 - *CSCA*. București - *CSU*. Cluj: 2-1 (1-0)
 1950 - CCA. București - *Flamura Roșie* Arad: 3-1 (1-0)
 1951 - CCA. București - *Flacăra* Mediaș: 3-1 (0-0, 1-1)

1952 - CCA. București - *Flacăra* Ploiești: 2-1 (1-0)
1953 - *Flamura Roșie* Arad - CCA. București: 1-0 (0-0, 0-0)
1954 - *Metalul* Reșița - *Dinamo* București: 2-0 (2-0)
1955 - CCA. București - *Progresul* Oradea: 6-3 (0-1, 3-3)
1956 - *Progresul* Oradea - *Metalul* Câmpia Turzii: 2-0 (0-0)
1957 / 58 - Știința Timișoara - *Progresul* București: 1-0 (1-0)
1958 / 59 - *Dinamo* București - CSM Baia Mare: 4-0 (1-0)
1959 / 60 - *Progresul* București - *Dinamo* Obor București: 2-0 (2-0)
1960 / 61 - *Arieșul* Turda - *Rapid* București: 2-1 (0-1)
1961 / 62 - *Steaua* București - *Rapid* București: 5-1 (2-1)
1962 / 63 - *Petrolul* Ploiești - *Siderurgistul* Galați: 6-1 (3-1)
1963 / 64 - *Dinamo* București - *Steaua* București: 5-3 (1-2)
1964 / 65 - Știința Cluj - *Dinamo* Pitești: 2-1 (1-0)
1965 / 66 - *Steaua* București - UT Arad: 4-0 (0-0)
1966 / 67 - *Steaua* București - *Foresta* Fălticeni: 6-0 (4-0)
1967 / 68 - *Dinamo* București - *Rapid* București: 3-1 (0-0, 1-1)
1968 / 69 - *Steaua* București - *Dinamo* București: 2-1 (1-0)
1969 / 70 - *Steaua* București - *Dinamo* București: 2-1 (1-0)
1970 / 71 - *Steaua* București - *Dinamo* București: 3-2 (2-1)
1971 / 72 - *Rapid* București - *Jiul* Petroșani: 2-0 (2-0)
1972 / 73 - *Chimia* Râmnicu Vâlcea - *Constructorul* Galați: 1-1(1-0, 1-1) și 3-0 (1-0)
1973 / 74 - *Jiul* Petroșani - *Politehnica* Timișoara: 4-2 (2-1)
1974 / 75 - *Rapid* București - U. Craiova: 2-1 (0-0, 1-1)
1975 / 76 - *Steaua* București - CSU. Galați: 1-0 (0-0)
1976 / 77 - U. Craiova - *Steaua* București: 2-1 (0-0)
1977 / 78 - U. Craiova - *Olimpia* Satu Mare: 3-1 (2.0)
1978 / 79 - *Steaua* București - *Sportul Studentesc* București: 3-0 (2-0)
1979 / 80 - *Politehnica* Timișoara - *Steaua* București: 2-1 (1-1, 1-1)
1980 / 81 - U. Craiova - *Politehnica* Timișoara: 6-0 (2-0)
1981 / 82 - *Dinamo* București - FC. Baia Mare: 3-2 (1-0)
1982 / 83 - U. Craiova - *Politehnica* Timișoara: 2-1 (1-0)
1983 / 84 - *Dinamo* București - *Steaua* București: 2-1 (1-1)
1984 / 85 - *Steaua* București - U Craiova: 2-1 (1-0)
1985 / 86 - *Dinamo* București - *Steaua* București: 1-0 (0-0)
1986 / 87 - *Steaua* București - *Dinamo* București: 1-0 (1-0)
1987 / 88 - *Steaua* București - *Dinamo* București: 2-1 (1-0); ulterior, după 1989, *Steaua* a renunțat la trofeu
1988 / 89 - *Steaua* București - *Dinamo* București: 1-0 (0-0)
1989 / 90 - *Dinamo* București - *Steaua* București: 6-4 (3-1)
1990 / 91 - U. Craiova - FC. Bacău: 2-1 (0-0)
1991 / 92 - *Steaua* București - *Politehnica* Timișoara: 4-3 (1-1, 1-1, 1-1)
1992 / 93 - U. Craiova - *Dacia Unirea* Brăila: 2-0 (0-0)
1993 / 94 - *Gloria* Bistrița - U. Craiova: 1-0 (1-0)
1994 / 95 - *Petrolul* Ploiești - *Rapid* București: 6-4 (0-0, 1-1, 1-1)
1995 / 96 - *Steaua* București - *Gloria* Bistrița: 3-1 (0-1)
1996 / 97 - *Steaua* București - FC Național București: 4-2 (3-1)

1997 / 98 - *Rapid* București - *Universitatea* Craiova: 1-0 (0-0)
 1998 / 99 - *Steaua* București - *Rapid* București: 6-4 (1-0, 1-2, 2-1)
 1999 / 2000 - *Dinamo*. București - *Universitatea* Craiova 2-0 (1-0)
 2000 / 2001 - *Dinamo*. București - *Rocar* București 4.2 (1.2)
 2001 / 2002 - *Rapid* București - *Dinamo* București 2.1 (0-0)
 2002 / 2003 *Dinamo* București - *FC Național* București 1-0 (1-0)
 2003 / 2004 *Dinamo* București - *Oțelul* Galați 2-0 (0-0)
 2004 / 2005 *Dinamo* București - *Farul* Constanța 1-0 (1-0)
 2005 / 2006 *Rapid* București - *FC Național* București 1-0 (0-0, 0-0)
 2006 / 2007 *Rapid* București - *FCU Politehnica* Timișoara 2-0 (1-0)
 2007 / 2008 *CFR* Cluj - *Unirea* Urziceni 2-1 (0-0)
 2008 / 2009 *CFR* Cluj - *FC* Timișoara 3-0 (2-0)
 2009 / 2010 *CFR* Cluj - *SC Vaslui* 0-0 după prelungiri, 5-4 după loviturile de departajare

C) Campioane naționale de juniori

1937 / 38 - <i>UD</i> Reșița	1974 / 75 - <i>Rapid</i> București
1938 / 39 - <i>Venus</i> București	1975 / 76 - <i>Steaua</i> București
1939 / 40 - <i>CFR</i> Timișoara	1976 / 77 - <i>Chimica</i> Târnăveni
1947 / 48 - <i>Ripensia</i> Timișoara	1977 / 78 - <i>Progresul Vulcan</i> București
1948 / 49 - <i>Petrolul</i> Ploiești	1978 / 79 - <i>SC</i> . Bacău
1950 - <i>Metalul Stăruința</i> Oradea	1979 / 80 - <i>Dinamo</i> București
1951 - <i>Locomotiva Grivița Roșie</i> București	1980 / 81 - <i>Metalul</i> București
1952 - <i>Flacăra</i> București	1981 / 82 - <i>Corvinul</i> Hunedoara
1953 - <i>Metalul</i> Târgoviște	1982 / 83 - <i>Corvinul</i> Hunedoara
1954 - <i>Progresul</i> București	1983 / 84 - <i>Partizanul</i> Bacău
1955 - <i>Știința</i> Cluj	1984 / 85 - <i>FCM</i> . Brașov
1956 - <i>Știința</i> Cluj	1985 / 86 - <i>Sportul Studențesc</i> București
1957 / 58 - <i>UT</i> Arad	1986 / 87 - <i>Dinamo</i> București
1958 / 59 - <i>UT</i> Arad	1987 / 88 - <i>Dinamo</i> București
1959 / 60 - <i>Rapid</i> București	1988 / 89 - <i>U</i> . Craiova
1960 / 61 - <i>Dinamo</i> București	1989 / 90 - <i>Steaua</i> București
1961 / 62 - <i>Farul</i> Constanța	1990 / 91 - <i>U</i> . Craiova
1962 / 63 - <i>Farul</i> Constanța	1991 / 92 - <i>Dinamo</i> București
1963 / 64 - <i>CSM</i> Cluj	1992 / 93 - <i>Politehnica</i> Iași
1964 / 65 - <i>Știința</i> Cluj	1993 / 94 - <i>Steaua</i> București
1965 / 66 - <i>Rapid</i> București	1994 / 95 - <i>U</i> . Craiova
1966 / 67 - <i>U</i> . Cluj	1995 / 96 - <i>UT</i> . Arad
1967 / 68 - <i>UT</i> Arad	1996 / 97 - <i>FC Argeș Dacia</i> Pitești
1968 / 69 - <i>U</i> . Cluj	1997 / 98 - <i>FC Argeș Dacia</i> Pitești
1969 / 70 - <i>Metalul</i> București	1998 / 99 - <i>CSȘ Dâmbovița</i> Nucet
1970 / 71 - <i>CSȘ</i> Sibiu	1999/2000 - <i>Dinamo</i> București
1971 / 72 - <i>U</i> . Cluj	2000/2001 - <i>UTA</i> . Arad
1972 / 73 - <i>Dinamo</i> București	2001/2002 - <i>Universitatea</i> Cluj-Napoca
1973 / 74 - <i>U</i> . Cluj	Începând cu anul 2003, campionatul național de

juniori s-a disputat după sistemul primăvară-toamnă
 2003 - *CF Gloria* 1922 Bistrița
 2004 - *Steaua* București
 Începând cu sezonul 2005-2006 s-a revenit la
 sistemul toamnă-primăvară

2005 / 2006 - *FCM* Bacău
 2006 / 2007 - *Dinamo* București
 2007 / 2008 - *Farul* Constanța
 2008 / 2009 - *FC Bihor* Oradea
 2009 / 2010 - *FC CFR* Cluj

**ECHIPELE ROMÂNEȘTI DE CLUB PARTICIPANTE ÎN
 COMPETIȚIILE EUROPENE INTER-CLUBURI
 CLASAMENTUL ALL-TIME AL ECHIPELOR ROMÂNEȘTI ÎN CUPELE EUROPENE (1956-
 2010)**

Echipe	Participări	Jocuri	Victorii	Egaluri	Înfrângeri	Golaveraj	Puncte
1. <i>Steaua</i> București	38	230	86	64	80	319-296	236
2. <i>Dinamo</i> București	40	168	66	27	75	255-235	159
3. <i>Rapid</i> București	18	80	33	20	27	111-92	86
4. <i>Universitatea</i> Craiova	22	76	31	13	32	87-87	75
5. <i>FC Argeș</i> Pitești	10	38	15	8	15	58-62	38
6. <i>Petrolul</i> Ploiești	9	28	12	3	13	25-37	27
7. <i>FC Național</i> București	4	18	6	5	7	23-17	17
8. <i>Sp.Stud.</i> București	6	20	6	4	10	20-31	16
9. <i>Victoria</i> București	3	14	6	3	5	21-17	15
10. „ <i>Poli</i> ” Timișoara	5	16	7	1	8	15-30	15
11. <i>Oțelul</i> Galați	5	14	5	3	6	18-21	13
12. <i>SC</i> Vaslui	2	8	4	3	1	11-7	11
13. <i>UTA</i> Arad	4	16	3	4	9	16-31	10
14. <i>FC</i> Bacău	2	10	4	2	4	13-21	10
15. <i>CFR</i> Cluj	3	16	3	3	10	13-24	9
16. <i>Gloria</i> Bistrița	3	8	3	2	3	7-12	8
17. <i>Unirea</i> Urziceni	2	10	2	3	5	9-14	7
18. <i>FC</i> Brașov	3	11	3	1	7	14-25	7
19. „ <i>U</i> ” Cluj	2	6	3	0	3	8-12	6
20. <i>FC</i> Timișoara	2	12	1	4	7	7-16	6
21. <i>Corvinul</i> Hunedoara	1	4	1	2	1	8-9	4
22. <i>ASA</i> Târgu Mureș	3	6	1	1	4	4-13	3
23. <i> Jiul</i> Petroșani	1	2	1	0	1	2-3	2
23. <i>Chimia</i> Râmnicu Vâlcea	1	2	0	1	1	2-4	1
25. <i>FC</i> Baia Mare	1	2	0	1	1	2-5	1
26. <i>CSU</i> Galați	1	2	0	0	2	2-5	0
27. <i>Flacăra</i> Moreni	1	2	0	0	2	1-4	0
28. <i>Electroputere</i> Craiova	1	2	0	0	2	0-10	0

Notă. În această ierarhie, pentru victorie s-au acordat 2 puncte

PARTICIPARE CUPA CAMPIONILOR EUROPENI (1956-2010)
BILANȚ GENERAL ROMÂNESC ÎN CUPA CAMPIONILOR + LIGA CAMPIONILOR (1956-2010)

	Meciuri	Victorii	Egaluri	Înfrângeri	Golaveraj
TOTAL	239	80	55	104	326-359
Acasă	117	59	27	31	210-116
Deplasare	117	21	26	70	115-230
Neutru	5	0	1	4	1-13

**PUNCTAJ AL FIECĂREI ECHIBE ÎN CUPA CAMPIONILOR EUROPENI
+ LIGA CAMPIONILOR**

	Participări	Meciuri	Victorii	Egaluri	Înfrângeri	Golaveraj
<i>FC Argeș</i>	2	8	4	0	4	13-10
<i>CFR Cluj</i>	1	6	1	1	4	5-9
<i>Dinamo</i>	18	66	24	10	32	98-106
<i>Petrolul</i>	3	8	2	1	5	8-15
<i>Rapid</i>	3	8	1	3	4	9-11
<i>Steaua</i>	21	115	42	30	43	165-164
<i>FC Timișoara</i>	1	4	0	3	1	2-4
<i>Unirea Urziceni</i>	1	6	2	2	2	8-8
<i>Univ. Craiova</i>	4	12	3	3	6	13-19
<i>UTA</i>	2	6	0	2	4	3-17

PARTICIPARE CUPA ORAȘELOR TÂRGURI + CUPA TÂRGURILOR + CUPA UEFA + LIGA EUROPA (1962-2010)

BILANȚ GENERAL ROMÂNESC ÎN CUPA ORAȘELOR TÂRGURI + CUPA TÂRGURILOR + CUPA UEFA + LIGA EUROPA (1962-2010)

	Meciuri	Victorii	Egaluri	Înfrângeri	Golaveraj
TOTAL	466	180	99	187	605-613
Acasă	233	131	46	56	394-209
Deplasare	232	48	53	131	208-404
Neutru	1	1	0	0	1-0

**PUNCTAJ AL FIECĂREI ECHIBE ÎN CUPA ORAȘELOR TÂRGURI + CUPA TÂRGURILOR
+ CUPA UEFA + LIGA EUROPA**

	Participări	Meciuri	Victorii	Egaluri	Înfrângeri	Golaveraj
<i>FC Argeș</i>	8	30	11	8	11	45-52
<i>ASA Tg.M.</i>	3	6	1	1	4	4-13
<i>FC Bacău</i>	1	8	4	2	2	13-10
<i>FC Brașov</i>	4	15	5	1	9	21-32
<i>CFR Cluj</i>	2	10	2	2	6	8-15

<i>Dinamo</i>	20	82	34	13	35	134-112
<i>Electroputere</i>	1	2	0	0	2	0-10
<i>Flacăra Moreni</i>	1	2	0	0	2	1-4
<i>Gloria Bistrița</i>	2	2	0	1	1	0-2
<i>FC Național</i>	3	12	4	4	4	10-10
<i>Oțelul</i>	5	14	5	3	6	18-21
<i>Petrolul</i>	4	15	9	0	6	14-15
<i>„Polî” Timișoara</i>	3	6	4	1	5	10-19
<i>Rapid</i>	13	64	29	15	20	95-67
<i>Sp. Stud.</i>	6	20	6	4	10	20-31
<i>Steaua</i>	12	74	29	22	23	98-81
<i>FC Timișoara</i>	2	8	1	1	6	4-12
<i>Unirea Urziceni</i>	2	4	0	1	3	1-6
<i>„U” Cluj</i>	1	2	1	0	1	5-6
<i>Univ. Craiova</i>	14	50	21	9	20	47-49
<i>UTA</i>	2	10	3	2	5	13-14
<i>SC Vaslui</i>	2	8	4	3	1	11-7
<i>Victoria</i>	3	14	6	3	5	21-17

PARTICIPARE CUPA CUPELOR (1961-1999)**BILANȚ GENERAL ROMÂNESC ÎN CUPA CUPELOR (1961-1999) (37 DE EDIȚII)**

	Meciuri	Victorii	Egaluri	Înfrângeri	Golaveraj
TOTAL	124	46	27	51	161-178
Acasă	62	32	16	16	108-64
Deplasare	62	14	12	36	53-114

PUNCTAJ AL FIECĂREI ECHIPE ÎN CUPA CUPELOR

	Participări	Meciuri	Victorii	Egaluri	Înfrângeri	Golaveraj
<i>FC Baia Mare</i>	1	2	0	1	1	2-5
<i>FC Bacău</i>	1	2	0	0	2	0-11
<i>Dinamo București</i>	5	20	8	4	8	25-18
<i>CSU Galați</i>	1	2	0	0	2	2-5
<i>Gloria Bistrița</i>	2	6	3	1	2	7-9
<i>Jiul Petroșani</i>	1	2	1	0	1	2-3
<i>FC Național (Progresul)</i>	2	6	2	1	3	13-7
<i>Politehnica Timișoara</i>	2	6	3	0	3	5-11
<i>Rapid București</i>	3	12	5	3	4	19-17
<i>Steaua București</i>	11	40	14	12	14	51-54
<i>Universitatea Craiova</i>	4	14	6	2	8	26-21
<i>Universitatea Cluj</i>	1	4	2	0	2	3-6
<i>Chimia Rm.Vâlcea</i>	1	2	0	1	1	2-4

d) Supercupa Europei

24.02.1987 - (Monte Carlo): *Steaua* – *Dinamo Kiev* 1-0 (1-0). A marcat Gh. Hagi (min. 44).

e) Cupa Intercontinentală

14.12.1986 (Tokyo): *Steaua* - *River Plate* 0-1 (0-1). A marcat Alzamendi (min. 28).

Rezultatele și clasamentele întocmite sunt până la sfârșitul anului competițional internațional 2009-2010.

De-a lungul anilor s-au înregistrat câteva performanțe de valoare ale unor echipe de club în competițiile continentale și anume: *Dinamo* Bacău în Cupa Europeană a Târgurilor, ediția 1969-1970, prima echipă românească calificată în turul IV (sferturi de finală); U. Craiova calificată în semifinalele Cupei UEFA, ediția 1982-1983, pierzând calificarea în finală datorită golului înscris în deplasare de adversara sa *Benfica* Lisabona (0-0 și 1-1); *Dinamo* București calificată în semifinalele CCE, ediția 1983-1984 și în semifinalele CC, ediția 1989-1990; *Steaua* București, câștigătoare a CCE, ediția 1985-1986, învingătoare în finala cu *FC. Barcelona*, la Sevilla cu 2-0, după executarea loviturilor de la 11 m, portarul stelist Helmut Duckadam apărând patru lovituri de la 11 m; calificarea în semifinalele CCE, ediția 1987-1988 și în finala aceleiași competiții, în ediția 1988-1989.

Între anii 1994-1997, *Steaua* a obținut 3 calificări

consecutive în „Champions“ League. (CCE), performanță repetată din nou de *Steaua* în sezoanele 2006-2007, 2007-2008 și 2008-2009, calificându-se în grupele Champions' League, iar în sezoanele 2008-2009 (*CFR Cluj*), 2009-2010 (*Unirea Urziceni*) și 2010-2011 (*CFR Cluj*), pătrunzând direct în grupele Champions' League, datorită coeficienților mai buni realizați de echipele românești de club în competițiile europene.

f) Echipe românești participante în Cupa Europei Centrale și în Cupa Dunării

În perioada dintre cele două războaie mondiale a funcționat o competiție internațională intercluburi, un fel de strămoș al actualelor cupe europene. Țara noastră a participat la ultimele 4 ediții ale CEC între anii 1937-1940, în ultima ediție, cea din 1940, finala în care se calificase *Rapid* nemandisputându-se din cauza celui de-al doilea război mondial. Reprezentantele fotbalului nostru în CEC au fost *Venus* București, *Ripensia* Timișoara și *Rapid* București, adversarele lor fiind: *Ujpesti*, *Ferencvaros* și *Hungaria* (Ungaria), *AC Milan*, *Bologna* și *Genoa 93* (Italia), *Beogradski* și *Gradjanski Zagreb* (Iugoslavia). În Cupa Dunării s-a disputat o singură ediție în 1958, cu participarea echipelor românești CCA. (*Steaua*) București și Știința Timișoara, adversare fiind *MTK* Budapesta, *Dynamo* Praga și *Radnicki* Belgrad. Bilanțul general al meciurilor disputate arată astfel:

1. <i>Rapid</i> (2 ediții)	9 - 4 - 3 - 2	13 - 10	11 pct.
2. <i>Ripensia</i> (o ediție)	4 - 1 - 0 - 3	9 - 12	2 pct.
3. Știința Timișoara (o ediție)	4 - 1 - 0 - 3	9 - 12	2 pct.
4. <i>Venus</i> (3 ediții)	6 - 1 - 0 - 5	6 - 19	2 pct.
5. CCA (o ediție)	2 - 0 - 0 - 2	4 - 9	0 pct.

PARTICIPAREA ECHIBEI NAȚIONALE A ROMÂNIEI ÎN COMPETIȚIILE OFICIALE

a) Campionatele Mondiale

1930 (Uruguay)	
14.07.1930 ROMÂNIA - Peru	3-1 (1-0) - Turneul Final (TF)
21.07.1930 Uruguay - ROMÂNIA	4-0 (4-0) - Turneul Final
1934 (Italia)	
29.10.1933 Elveția - ROMÂNIA	2-2 (0-1) - preliminarii
29.06.1934 ROMÂNIA - Iugoslavia	2-1 (1-0) - preliminarii
27.05.1934 Cehoslovacia - ROMÂNIA	2-1 (0-1) - preliminarii
1938 (Franța)	
05.06.1938 Cuba - ROMÂNIA	3-3 (1-1, 2-2) - TF
09.06.1938 Cuba - ROMÂNIA	2-1 (1-0) - TF
1950 (Brazilia) - nu a participat	
1954 (Elveția)	
14.06.1953 Cehoslovacia - ROMÂNIA	2-0 (0-0) - preliminarii
28.06.1953 ROMÂNIA - Bulgaria	3-1 (2-0) - preliminarii
11.10.1953 Bulgaria - ROMÂNIA	1-2 (1-1) - preliminarii
25.10.1953 ROMÂNIA - Cehoslovacia	0-1 (0-1) - preliminarii
1954 (Suedia)	
16.06.1957 Grecia - ROMÂNIA	1-2(1-1) - preliminarii
29.09.1957 ROMÂNIA - Iugoslavia	1-1(0-0) - preliminarii
03.11.1957 ROMÂNIA - Grecia	3-1 (0-0) - preliminarii
17.11.1957 Iugoslavia - ROMÂNIA	2-0 (0-0) - preliminarii
1962 (Chile) - nu a participat	
1966 (Anglia)	
02.05.1965 ROMÂNIA - Turcia	3-0 (1-0) - preliminarii
30.05.1965 ROMÂNIA - Cehoslovacia	1-0 (1-0) - preliminarii
13.06.1965 Portugalia - ROMÂNIA	2-1 (2-0) - preliminarii
19.09.1965 Cehoslovacia - ROMÂNIA	3-1 (1-1) - preliminarii
23.10.1965 Turcia - ROMÂNIA	2-1 (1-0) - preliminarii
21.11.1965 ROMÂNIA - Portugalia	2-0 (2-0) - preliminarii
1970 (Mexic)	
27.10.1968 Portugalia - ROMÂNIA	3-0 (2-0) - preliminarii
23.11.1968 ROMÂNIA - Elveția	2-0 (0-0) - preliminarii
16.04.1969 Grecia - ROMÂNIA	2-2 (0-0) - preliminarii
14.05.1969 Elveția - ROMÂNIA	0-1 (0-0) - preliminarii
12.10.1969 ROMÂNIA - Portugalia	1-0 (1-0) - preliminarii

16.11.1969 ROMÂNIA - Grecia	1-1(1-0) - preliminarii
02.06.1970 Anglia - ROMÂNIA	1-0 (0-0) TF
06.06.1970 ROMÂNIA - Cehoslovacia	2-1 (0-1) TF
10.06.1970 Brazilia - ROMÂNIA	3-2 (2-1) TF
1974 (RFG)	
20.09.1972 Finlanda - ROMÂNIA	1-1(0-0) - preliminarii
29.10.1972 ROMÂNIA - Albania	2-0 (1-0) - preliminarii
06.05.1973 Albania - ROMÂNIA	1-4 (0-2) - preliminarii
27.05.1973 ROMÂNIA - RDG	1-0 (0-0) - preliminarii
26.09.1973 RDG - ROMÂNIA	2-0 (1-0) - preliminarii
14.10.1973 ROMÂNIA - Finlanda	9-0 (5-0) - preliminarii
1978 (Argentina)	
16.04.1977 ROMÂNIA - Spania	1-0 (1-0) - preliminarii
08.06.1977 Iugoslavia - ROMÂNIA	0-2 (0-2) - preliminarii
26.11.1977 Spania - ROMÂNIA	2-0 (0-0) - preliminarii
13.11.1977 ROMÂNIA - Iugoslavia	4-6 (3-2) - preliminarii
1982 (Spania)	
24.09.1980 Norvegia - ROMÂNIA	1-1(1-1) - preliminarii
15.10.1980 ROMÂNIA - Anglia	2-1 (1-0) - preliminarii
29.04.1981 Anglia - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
13.05.1981 Ungaria - ROMÂNIA	1-0 (1-0) - preliminarii
03.06.1981 ROMÂNIA - Norvegia	1-0 (0-0) - preliminarii
23.09.1981 ROMÂNIA - Ungaria	0-0 - preliminarii
10.10.1981 ROMÂNIA - Elveția	1-2 (0-0) - preliminarii
11.11.1981 Elveția - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
1986 (Mexic)	
12.09.1984 Irlanda de Nord - ROMÂNIA	3-2 (1-1) - preliminarii
03.04.1985 ROMÂNIA - Turcia	3-0 (3-0) - preliminarii
01.05.1985 ROMÂNIA - Anglia	0-0 - preliminarii
06.06.1985 Finlanda - ROMÂNIA	1-1(1-1) - preliminarii
28.08.1985 ROMÂNIA - Finlanda	2-0 (1-0) - preliminarii
11.09.1985 Anglia - ROMÂNIA	1-1(1-0) - preliminarii
16.10.1985 ROMÂNIA - Irlanda de Nord	0-1 (0-1) - preliminarii
14.11.1985 Turcia - ROMÂNIA 1-3	(0-2) - preliminarii
1990 (Italia)	
19.10.1988 Bulgaria - ROMÂNIA	1-3 (1-1) - preliminarii
02.11.1988 ROMÂNIA - Grecia	3-0 (2-0) - preliminarii
26.04.1989 Grecia - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
17.05.1989 ROMÂNIA - Bulgaria	1-0 (1-0) - preliminarii
11.10.1989 Danemarca - ROMÂNIA	3-0 (2-0) - preliminarii

15.11.1989 ROMÂNIA - Danemarca	3-1 (2-1) - preliminarii
09.06.1990 ROMÂNIA - URSS	2-0 (1-0) - TF
14.06.1990 Camerun - ROMÂNIA	2-1 (0-0) - TF
18.06.1990 Argentina - ROMÂNIA	1-1(0-0) - TF
25.06.1990 Irlanda - ROMÂNIA	5-4 (0-0, 0-0, 0-0) - 1/8 finală

1994 (SUA)

06.05.1992 ROMÂNIA - Insulele Feroe	7-0 (5-0) - preliminarii
20.05.1992 ROMÂNIA - Țara Galilor	5-1 (5-0) - preliminarii
14.10.1992 Belgia - ROMÂNIA	1-0 (1-0) - preliminarii
14.11.1992 ROMÂNIA - Cehoslovacia	1-1(0-0) - preliminarii
29.11.1992 Cipru - ROMÂNIA	1-4 (1-2) - preliminarii
14.04.1993 ROMÂNIA - Cipru	2-1 (1-1) - preliminarii
02.06.1993 Cehoslovacia - ROMÂNIA	5-2 (2-1) - preliminarii
08.09.1993 Insulele Feroe - ROMÂNIA	0-4 (0-1) - preliminarii
13.10.1993 ROMÂNIA - Belgia	2-1 (0-0) - preliminarii
17.11.1993 Țara Galilor - ROMÂNIA	1-2 (0-1) - preliminarii
18.06.1994 Columbia - ROMÂNIA	1-3 (1-2) - TF
22.06.1994 ROMÂNIA - Elveția	1-4 (1-1) - TF
26.06.1994 SUA - ROMÂNIA	0-1 (0-1) - TF
03.07.1994 ROMÂNIA - Argentina	3-2 (2-1) - 1/8 finală
10.07.1994 Suedia - ROMÂNIA	2-2 (0-0, 1-1, 2.2) - 1/4 finală

1998 (Franța)

31.08.1996 ROMÂNIA - Lituania	3-0 (1-0) - preliminarii
09.10.1996 Islanda - ROMÂNIA	0-4 (0-1) - preliminarii
14.12.1996 Macedonia - ROMÂNIA	0-3 (0-2) - preliminarii
29.03.1997 ROMÂNIA - Liechtenstein	8-0 (3-0) - preliminarii
02.04.1997 Lituania - ROMÂNIA	0-1 (0-0) - preliminarii
30.04.1997 ROMÂNIA - Irlanda	1-0 (1-0) - preliminarii
20.08.1997 ROMÂNIA - Macedonia	4-2 (2-0) - preliminarii
06.09.1997 Liechtenstein.ROMÂNIA	1-8 (0-6) - preliminarii
10.09.1997 ROMÂNIA - Islanda	4-0 (2-0) - preliminarii
11.10.1997 Irlanda.ROMÂNIA	1-1(0-0) - preliminarii
România calificată la TF	
15.06.1998 ROMÂNIA - Columbia	1-0 (1-0) - TF
22.06.1998 ROMÂNIA - Anglia	2-1 (0-0) - TF
26.06.1998 ROMÂNIA - Tunisia	1-1(0-1) - TF
30.06.1998 ROMÂNIA - Croația	0-1 (0-1) - 1/8 finală

2002 (Japonia și Coreea de Sud)

03.09.2000 România - Lituania	1-0 (0-0) - preliminarii
07.10.2000 Italia - ROMÂNIA	3-0 (2-0) - preliminarii
24.03.2001 ROMÂNIA - Italia	0-2 (0-1) - preliminarii
28.03.2001 Georgia - ROMÂNIA	0-2 (0-0) - preliminarii

02.06.2001 ROMÂNIA - Ungaria	2-0 (1-0) - preliminarii
06.06.2001 Lituania - ROMÂNIA	1-2 (0-1) - preliminarii
05.09.2001 Ungaria - ROMÂNIA	0-2 (0-2) - preliminarii
06.10.2001 ROMÂNIA - Georgia	1-1(0-0) - preliminarii
10.11.2001 Slovenia - ROMÂNIA	2-1 (1-1) - Meci de baraj
14.11.2001 ROMÂNIA - Slovenia	1-1(0-0) - Meci de baraj

2006 (Germania)

18.08.2004 ROMÂNIA - Finlanda	2-1(0-0) - preliminarii
04.09.2004 ROMÂNIA - FRI Macedonia	2-1 (1-0) - preliminarii
08.09.2004 Andorra - ROMÂNIA	1-5 (1-3) - preliminarii
09.10.2004 Republica Cehă - ROMÂNIA	1-0 (1-0) - preliminarii
17.11.2004 Armenia - ROMÂNIA	1-1 (0-1) - preliminarii
26.03.2005 ROMÂNIA - Olanda	0-2 (0-2) - preliminarii
30.03.2005 FRI Macedonia - ROMÂNIA	1-2 (1-1) - preliminarii
04.06.2005 Olanda - ROMÂNIA	2-0 (1-0) - preliminarii
08.06.2005 ROMÂNIA - Armenia	3-0 (2-0) - preliminarii
17.08.2005 ROMÂNIA - Andorra	2-0 (2-0) - preliminarii
03.09.2005 ROMÂNIA - Republica Cehă	2-0 (1-0) - preliminarii
08.10.2005 Finlanda - ROMÂNIA	0-1 (0-1) - preliminarii

2010 (Africa de Sud)

06.09.2008 ROMÂNIA - Lituania	0-3 (0-1) - preliminarii
10.09.2008 Insulele Feroe - ROMÂNIA	0-1 (0-0) - preliminarii
11.10.2008 ROMÂNIA - Franța	2-2 (2-1) - preliminarii
28.03.2009 ROMÂNIA - Serbia	2-3 (0-1) - preliminarii
01.04.2009 Austria - ROMÂNIA	2-1 (2-1) - preliminarii
06.06.2009 Lituania - ROMÂNIA	0-1 (0-1) - preliminarii
05.09.2009 Franța - ROMÂNIA	1-1 (0-0) - preliminarii
09.09.2009 ROMÂNIA - Austria	1-1 (0-0) - preliminarii
10.10.2009 Serbia - ROMÂNIA	5-0 (1-0) - preliminarii
14.10.2009 ROMÂNIA - Insulele Faroe	3-1 (1-0) - preliminarii

**Palmaresul general (preliminarii și TF): 127 66 26 34 222-130 = 158 de puncte
(2 puncte pentru victorie sau 234 de puncte la 3 puncte pentru victorie)**

b) Campionatele Europene

1960 (Franța)

03.11.1958 ROMÂNIA - Turcia	3-0 (0-0) - preliminarii
26.04.1959 Turcia - ROMÂNIA	2-0 (1-0) - preliminarii
22.05.1960 ROMÂNIA - Cehoslovacia	0-2 (0-2) - preliminarii
29.05.1960 Cehoslovacia - ROMÂNIA	3-0 (2-0) - preliminarii

1964 (Spania)

01.11.1962 Spania - ROMÂNIA	6-0 (4-0) - preliminarii
25.11.1962 ROMÂNIA - Spania	3-1 (2-0) - preliminarii

1968 (Italia)

02.11.1966 ROMÂNIA - Elveția	4-2 (4-0) - preliminarii
26.11.1966 Italia - ROMÂNIA	3-1 (2-1) - preliminarii
03.12.1966 Cipru - ROMÂNIA	1-5 (1-0) - preliminarii
23.04.1967 ROMÂNIA - Cipru	7-0 (3-0) - preliminarii
24.05.1967 Elveția - ROMÂNIA	7-1 (3-0) - preliminarii
25.06.1967 ROMÂNIA - Italia	0-1 (0-0) - preliminarii

1972 (Belgia)

11.10.1970 ROMÂNIA - Finlanda	3-0 (2-0) - preliminarii
11.11.1970 Țara Galilor - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
16.05.1971 Cehoslovacia - ROMÂNIA	1-0 (0-0) - preliminarii
22.09.1971 Finlanda - ROMÂNIA	0-4 (0-2) - preliminarii
14.11.1971 ROMÂNIA - Cehoslovacia	2-1 (1-0) - preliminarii
24.11.1971 ROMÂNIA - Țara Galilor	2-0 (1-0) - preliminarii
29.04.1972 Ungaria - ROMÂNIA	1-1(1-0) - 1/4 finală
14.05.1972 ROMÂNIA - Ungaria	2-2 (1-2) - 1/4 finală
17.05.1972 Ungaria - ROMÂNIA	2-1 (1-1) - baraj

1976 (Iugoslavia)

13.10.1974 Danemarca - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
17.04.1975 Spania - ROMÂNIA	1-1(1-0) - preliminarii
11.05.1975 ROMÂNIA.Danemarca	6-1 (2-0) - preliminarii
01.05.1975 ROMÂNIA - Scoția	1-1(1-0) - preliminarii
16.11.1975 ROMÂNIA - Spania	2-2 (0-1) - preliminarii
17.12.1975 Scoția - ROMÂNIA	1-1(1-0) - preliminarii

1980 (Italia)

25.10.1978 ROMÂNIA - Iugoslavia	3-2 (0-1) - preliminarii
15.11.1978 Spania - ROMÂNIA	1-0 (1-0) - preliminarii
04.04.1979 ROMÂNIA - Spania	2-2 (0-0) - preliminarii
13.05.1979 Cipru - ROMÂNIA	1-1(1-1) - preliminarii
31.10.1979 Iugoslavia - ROMÂNIA	2-1 (0-0) - preliminarii
18.11.1979 ROMÂNIA - Cipru	2-0 (1-0) - preliminarii

1984 (Franța)

01.05.1982 ROMÂNIA - Cipru	3-1 (2-1) - preliminarii
08.09.1982 ROMÂNIA - Suedia	2-0 (1-0) - preliminarii
04.12.1982 Italia - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
16.04.1983 ROMÂNIA - Italia	1-0 (0-0) - preliminarii
15.05.1983 ROMÂNIA - Cehoslovacia	0-1 (0-1) - preliminarii

09.06.1983 Suedia - ROMÂNIA	0-1(0-1) - preliminarii
12.11.1983 Cipru - ROMÂNIA	0-1(0-0) - preliminarii
30.11.1983 Cehoslovacia - ROMÂNIA	1-1(0-0) - preliminarii
14.06.1984 Spania - ROMÂNIA	1-1(1-1) - TF
17.06.1984 RFG - ROMÂNIA	2-1 (1-0) - TF
20.06.1984 Portugalia - ROMÂNIA	1-0 (0-0) - TF
1988 (RF Germania)	
10.09.1986 ROMÂNIA - Austria	4-0 (1-0) - preliminarii
12.11.1986 Spania - ROMÂNIA	1-0 (0-0) - preliminarii
25.03.1987 ROMÂNIA - Albania	5-1 (3-1) - preliminarii
29.04.1987 ROMÂNIA - Spania	3-1 (3-0) - preliminarii
28.10.1987 Albania - ROMÂNIA	0-1(0-0) - preliminarii
18.11.1987 Austria - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
1992 (Suedia)	
12.09.1990 Scoția - ROMÂNIA	2-1 (1-1) - preliminarii
17.10.1990 ROMÂNIA - Bulgaria	0-3 (0-1) - preliminarii
03.12.1990 ROMÂNIA - San Marino	6-0 (3-0) - preliminarii
27.03.1991 San Marino - ROMÂNIA	1-3 (1-2) - preliminarii
03.04.1991 Elveția - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
16.10.1991 ROMÂNIA - Scoția	1-0 (0-0) - preliminarii
13.11.1991 ROMÂNIA - Elveția	1-0 (0-0) - preliminarii
20.11.1991 Bulgaria - ROMÂNIA	1-1(0-1) - preliminarii
1996 (Anglia)	
07.09.1994 ROMÂNIA - Azerbaidjan	3-0 (1-0) - preliminarii
08.10.1994 Franța - ROMÂNIA 0-0 -	preliminarii
13.11.1994 ROMÂNIA - Slovacia	3-2 (1-0) - preliminarii
14.12.1994 Israel - ROMÂNIA	1-1(0-0) - preliminarii
29.03.1995 ROMÂNIA - Polonia	2-1 (1-1) - preliminarii
26.04.1995 Azerbaidjan - ROMÂNIA	1-4 (1-2) - preliminarii
07.06.1995 ROMÂNIA - Israel	2-1 (1-0) - preliminarii
06.09.1995 Polonia - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
11.10.1995 ROMÂNIA - Franța	1-3 (0-1) - preliminarii
15.11.1995 Slovacia - ROMÂNIA	0-2 (0-0) - preliminarii
10.06.1996 ROMÂNIA - Franța	0-1(0-1) - TF
13.06.1996 Bulgaria - ROMÂNIA	1-0 (1-0) - TF
18.06.1996 ROMÂNIA - Spania	1-2 (1-1) - TF
2000 (Belgia - Olanda)	
02.09.1998 ROMÂNIA - Liechtenstein	7-0 (4-0) - preliminarii
10.10.1998 Portugalia - ROMÂNIA	0-1(0-0) - preliminarii
14.10.1998 Ungaria - ROMÂNIA	1-1(0-0) - preliminarii
27.03.1999 ROMÂNIA - Slovacia	0-0 - preliminarii

31.03.1999 Azerbaidjan - ROMÂNIA	0-1(0-0) - preliminarii
05.06.1999 ROMÂNIA - Ungaria	2-0 (2-0) - preliminarii
09.06.1999 ROMÂNIA - Azerbaidjan	4-0 (3-0) - preliminarii
04.09.1999 Slovacia - ROMÂNIA	1-5 (1-2) - preliminarii
08.09.1999 ROMÂNIA - Portugalia	1-1(1-1) - preliminarii
09.10.1999 Liechtenstein - ROMÂNIA	0-3 (0-1) - preliminarii
12.06.2000 ROMÂNIA - Germania	1-1(1-1) - TF
17.06.2000 Portugalia - ROMÂNIA	1-0 (0-0) - TF
20.06.2000 ROMÂNIA - Anglia	3-2 (1-2) - TF
24.06.2000 Italia - ROMÂNIA	3-0 (0-2) - TF

2004 (Portugalia)

07.09.2002 Bosnia-Herțegovina – ROMÂNIA	0-3 (0-3) - preliminarii
12.10.2002 ROMÂNIA – Norvegia	0-1 (0-0) - preliminarii
16.10.2002 Luxemburg – ROMÂNIA	0-7 (0-4) – preliminarii
29.03.2003 ROMÂNIA – Danemarca	2-5 (1-1) - preliminarii
07.06.2003 ROMÂNIA – Bosnia-Herțegovina	2-0 (0-0) - preliminarii
11.06.2003 Norvegia – ROMÂNIA	1-1 (0-0) - preliminarii
06.09.2003 ROMÂNIA – Luxemburg	4-0 (3-0) - preliminarii
10.09.2003 Danemarca – ROMÂNIA	2-2 (1-0) - preliminarii

2008 (Austria și Elveția)

02.09.2006 ROMÂNIA – Bulgaria	2-2 (1-0) - preliminarii
06.09.2006 Albania – ROMÂNIA	0-2 (0-0) - preliminarii
07.10.2006 ROMÂNIA – Belarus	3-1 (2-1) - preliminarii
24.03.2007 Olanda – ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
28.03.2007 ROMÂNIA – Luxemburg	3-0 (1-0) - preliminarii
02.06.2007 Slovenia – ROMÂNIA	1-2 (0-0) - preliminarii
06.06.2007 ROMÂNIA – Slovenia	2-0 (1-0) - preliminarii
08.09.2007 Belarus – ROMÂNIA	1-3 (1-2) - preliminarii
13.10.2007 ROMÂNIA – Olanda	1-0 (0-0) – preliminarii
17.10.2007 Luxemburg – ROMÂNIA	0-2 (0-1) - preliminarii
13.11.2007 Bulgaria – ROMÂNIA	1-0 (1-0) - preliminarii
17.11.2007 ROMÂNIA – Albania	6-1 (1-0) - preliminarii
09.06.2008 ROMÂNIA – Franța	0-0 - TF
13.06.2008 ROMÂNIA – Italia	1-1 (0-0) – TF
17.06.2008 Olanda – ROMÂNIA	2-0 (0-0) – TF

Palmares general (preliminarii și TF): 108 52 29 29 192-87 133 puncte
(dacă se acordă 2 puncte la o victorie) și 185 puncte (dacă se acordă 3 puncte la o victorie)

c) Jocurile Olimpice

1924 (Paris)

27.05.1924 ROMÂNIA - Olanda	0-6 (0-2) - TF
-----------------------------	----------------

În continuare nu am mai participat până la ediția finlandeză.

1952 (Helsinki)	
15.07.1952 ROMÂNIA - Ungaria	1-2 (0-1) - TF
1956 (Melbourne) nu am participat.	
1960 (Roma)	
15.07.1959 URSS - ROMÂNIA	2-0 (1-0) - preliminarii
02.08.1959 ROMÂNIA - URSS	0-0 - preliminarii
08.11.1959 ROMÂNIA - Bulgaria	1-0 (0-0) - preliminarii
01.05.1960 Bulgaria - ROMÂNIA	2-1 (2-0) - preliminarii
1964 (Tokyo)	
25.06.1963 Danemarca - ROMÂNIA	2-3 (1-1) - preliminarii
03.11.1963 ROMÂNIA - Danemarca	2-3 (1-3) - preliminarii
28.11.1963 ROMÂNIA - Danemarca	2-1 (1-0, 1-1) - baraj
03.05.1964 ROMÂNIA - Bulgaria	2-1 (0-0) - preliminarii
31.05.1964 Bulgaria - ROMÂNIA	0-1(0-1) - preliminarii
11.10.1964 ROMÂNIA - Mexic	3-1 (2-0) - TF
13.10.1964 ROMÂNIA - RDG	1-1(1-1) - TF
15.10.1964 ROMÂNIA - Iran	1-0 (1-0) - TF
18.10.1964 ROMÂNIA - Ungaria	0-2 (0-1) - TF
20.10.1964 ROMÂNIA - Ghana	4-2 (3-2) - TF
22.10.1964 ROMÂNIA - Iugoslavia	3-0 (0-0) - TF
1968 (Ciudad de Mexico)	
18.11.1967 RDG - ROMÂNIA	1-0 (1-0) - preliminarii
06.12.1967 ROMÂNIA - RDG	0-1(0-1) - preliminarii
1972 (München)	
18.04.1971 ROMÂNIA - Albania	2-1 (1-0) - preliminarii
26.05.1971 Albania - ROMÂNIA	1-2 (1-0) - preliminarii
10.10.1971 Danemarca - ROMÂNIA	2-1 (2-0) - preliminarii
21.05.1972 ROMÂNIA - Danemarca	2-3 (0-1) - preliminarii
1976 (Montreal)	
04.06.1975 ROMÂNIA - Danemarca	4-0 (1-0) - preliminarii
18.06.1975 Danemarca - ROMÂNIA	1-2 (1-0) - preliminarii
03.12.1975 Franța - ROMÂNIA 4-0	(1-0) - preliminarii
24.03.1976 ROMÂNIA - Franța	1-0 (1-0) - preliminarii
06.04.1976 Olanda - ROMÂNIA	0-3 (0-0) - preliminarii
14.04.1976 ROMÂNIA - Olanda	5-1 (3-1) - preliminarii

Începând cu ediția din 1980, în preliminarii și TF au fost folosiți numai jucători care nu activaseră în echipa națională. Până aici, aceste meciuri au intrat în palmaresul oficial al echipei reprezentative A.

1980 (Moscova)

18.04.1979 ROMÂNIA - Ungaria	2-0 (1-0) - preliminarii
30.05.1979 Ungaria - ROMÂNIA	3-0 (2-0) - preliminarii

1984 (Los Angeles)

30.03.1983 Iugoslavia - ROMÂNIA	4-1 (2-0) - preliminarii
26.04.1983 ROMÂNIA - Olanda	3-0 (2-0) - preliminarii
05.10.1983 Olanda - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
26.10.1983 ROMÂNIA - Italia	0-0 - preliminarii
28.03.1984 Italia - ROMÂNIA	1-2 (1-1) - preliminarii
18.04.1984 ROMÂNIA - Iugoslavia	1-0 (1-0) - preliminarii

1988 (Seul)

18.04.1987 ROMÂNIA - RFG	1-0 (1-0) - preliminarii
20.05.1987 ROMÂNIA - Polonia	0-0 - preliminarii
10.06.1987 Danemarca - ROMÂNIA	8-0 (3-0) - preliminarii
03.09.1987 ROMÂNIA - Danemarca	1-2 (0-1) - preliminarii
30.03.1988 Polonia - ROMÂNIA	1-0 (0-0) - preliminarii
13.04.1988 ROMÂNIA - Grecia	0-1(0-1) - preliminarii
18.05.1988 Grecia - ROMÂNIA	2-3 (2-3) - preliminarii
31.05.1988 RFG - ROMÂNIA	3-0 (1-0) - preliminarii

O dată cu ediția barceloneză, întrecerea reprezentativelor de tineret a contat și pentru preliminariile JO, în această competiție fiind acceptați doar jucători sub 23 de ani.

1992 (Barcelona)

16.10.1990 ROMÂNIA - Bulgaria	0-1(0-1) - preliminarii
02.04.1991 Elveția - ROMÂNIA	0-2 (0-1) - preliminarii
12.11.1991 ROMÂNIA - Elveția	1-3 (1-2) - preliminarii
19.11.1991 Bulgaria - ROMÂNIA	0-1(0-1) - preliminarii

1996 (Atlanta - SUA)

07.09.1994 ROMÂNIA - Azerbaidjan	5-2 (4-2) - preliminarii
08.10.1994 Franța - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
13.11.1994 ROMÂNIA - Slovacia	0-0 - preliminarii
14.12.1994 Israel - ROMÂNIA	0-1(0-1) - preliminarii
28.03.1995 ROMÂNIA - Polonia	1-2 (0-1) - preliminarii
26.04.1995 Azerbaidjan - ROMÂNIA	0-5 (0-0) - preliminarii
07.06.1995 ROMÂNIA - Israel	1-0 (0-0) - preliminarii
06.09.1995 Polonia - ROMÂNIA	3-3 (2-1) - preliminarii
11.10.1995 ROMÂNIA - Franța	0-0 - preliminarii
15.11.1995 Slovacia - ROMÂNIA	3-1 (1-1) - preliminarii

2000 (Sydney - Australia)

09.10.1998 Portugalia - ROMÂNIA	1-1(1-1) - preliminarii
13.10.1998 Ungaria - ROMÂNIA	1-2 (1-0) - preliminarii
26.03.1999 ROMÂNIA - Slovacia	0-1(0-1) - preliminarii
30.03.1999 Azerbaidjan - ROMÂNIA	0-2 (0-2) - preliminarii
04.06.1999 ROMÂNIA - Ungaria	2-1 (1-0) - preliminarii
08.06.1999 ROMÂNIA - Azerbaidjan	1-1(1-0) - preliminarii
03.09.1999 Slovacia - ROMÂNIA	0-0 - preliminarii
07.09.1999 ROMÂNIA - Portugalia	2-3 (1-2) - preliminarii

2004 (Atena, Grecia)

06.09.2002 Bosnia Herzegovina – ROMÂNIA	2-1 (1-0) - preliminarii
11.10.2002 ROMÂNIA – Norvegia	0-1 (0-0) - preliminarii
15.10.2002 Luxemburg – ROMÂNIA	0-2 (0-1) - preliminarii
28.03.2003 ROMÂNIA – Danemarca	0-1 (0-0) - preliminarii
06.06.2003 ROMÂNIA – Bosnia Herzegovina	0-1 (0-0) - preliminarii
10.06.2003 Norvegia – ROMÂNIA	2-1 (0-0) - preliminarii
05.09.2003 ROMÂNIA – Luxemburg	2-0 (1-0) - preliminarii
09.09.2003 Danemarca – ROMANIA	0-0 - preliminarii

2008 (Beijing, China)

01.06.2007 Franța – ROMÂNIA	1-1 (0-1) - preliminarii
05.06.2007 Malta – ROMÂNIA	0-1 (0-0) - preliminarii
11.09.2007 ROMÂNIA – Bosnia Heryegovina	3-0 (2-0) - preliminarii
16.10.2007 ROMÂNIA – Franța	0-0 - preliminarii
16.11.2007 ROMÂNIA – Malta	4-0 (2-0) - preliminarii
20.08.2008 Țara Galilor – ROMÂNIA	0-1 (0-0) - preliminarii
06.09.2008 Bosnia Herzegovina – ROMÂNIA	1-1 (0-1) - preliminarii
09.09.2008 ROMÂNIA – Țara Galilor	0-3 (0-1) - preliminarii

Palmaresul general (preliminarii și TF): 83 37 16 30 109-101 = 80 de puncte (2 puncte pentru victorie) și 137 de puncte (3 puncte pentru victorie)

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Una dintre cele mai vechi echipe de pe teritoriul țării, înființată în 1909, Colentina FC., reprezentând fabrica engleză de bumbac cu același nume, campioană națională în 1912-1913 și 1913-1914. De la stânga la dreapta, începând cu rândul de sus: Sparks, Thomson, Ternet, Catteral, O.Donell, Petit, Robertson, Lees, Veroty, Middleton, Dawhurt

1912 - Echipa -Chinezul.

1914 - Istanbul: echipa de fotbal a Bucureștiului (jos) și echipa Galata Sarai (sus).

România la primul Campionat Mondial din Uruguay – 1930. „Unsprezecele” de bază: N. Covaci, I. Deșu, R. Wetzler, Rafinski, Barbu II (în picioare); Robe, Vogl, Eisenbeisser, Lăpușneanu, Taco, Burger (jos)

„Naționala” României câștigătoare a Balcaniadei din 1933, a lui 13-0 (7-0 cu Bulgaria, 5-0 cu Iugoslavia și 1-0 cu Grecia). Sus, de la stânga la dreapta: Bindea, Dobay, Robe, Vogl, Lakatos, Ciolac. Jos: Albu, Steinbach, Bodola, Petea Vâlcov, Czinczer, Sepci

Echipa noastră națională la Balcaniada anului 1932. De la stânga la dreapta: Glanszmann, Bodola, Steinbach, Wetzler, Cociș, Burger, Raffinski, Albu, Robe, Czinczer, Schwartz, Lăpușneanu (rezervă), Costel Rădulescu

Cele patru echipe participante la Balcaniada din 1933 - câștigată de România, cu scorul general de 13-0!

Ripensia Timișoara în anii începutului, cu primul titlu la activ, câștigat în ediția 1932-1933, când s-a introdus sistemul divizionar

Echipa reprezentativă a anului 1934, participantă la Campionatul Mondial din Italia. Conducători: Costel Rădulescu (penultimul) și Octav Luchide (ultimul) din dreapta

*Venus București din perioada 1933-1936, *
câștigătoare Campionatului Național,
ediția 1933-1934

Echipa Venus București,
campioană națională în anul 1937

Echipa României, câștigătoare
Cupei Regele al Carol al II-lea, ediția 1936

Echipa de juniori a Capitalei din anul 1939. În stânga,
în picioare, antrenorul Coloman Braun-Bogdan și
arbitrul Mircea Cruțescu

Reprezentativele României și Angliei înaintea partidei de la București (0-2), din anul 1939. În rândul de jos, de la stânga la dreapta: Brome, Pavlovici, Iuhasz, Bodola, Demetrovici, Mercier, Sfera, Burger, Dobai; în picioare: Ploieșteanu, Reuter, Goulden, Orza, Male, Woodley, Vintilă, Welsh, Cullis, Smith, Morris, Willingham, T. Lawton

Anul 1939, 20 octombrie. Înaintea meciului cu Ungaria, de la București (1-1). De la stânga la dreapta: Virgil Economu (selecționar unic), Sfera, Pavlovici, Negrescu, Lupaș, Rășinaru, Reuter, Bodola, Spielmann, Vintilă, Oană, Bogdan. Meciul s-a disputat pe stadionul ANEF

Juventus București, în anul 1940, una dintre cele mai elegante echipe din campionatul național

Lotul echipei naționale a României pentru meciul cu Italia, din anul 1940, condusă de Virgil Economu.

14 aprilie 1940, stadionul Olimpia din Roma. Reprezentativa României (din lot făceau parte: David, Sfera, Lengheriu, Vintilă, Juhasz, Lupaș, Bindea, Mihăilescu, Baratki, Reuter, Gică Popescu) salută publicul. Era înaintea unui meci rămas celebru disputat cu naționala Italiei, campioana mondială, și pierdut cu 1-2. După ce românii au condus, până în min. 60, cu 1-0 (gol marcat de Baratki, iar David a apărut senzațional, fiind denumit de presa italiană „Il Dio“)

Trei glorii ale fotbalului nostru la un antrenament al lotului reprezentativ. De la stânga la dreapta: Sfera, David, Lengheriu

Revedere peste ani. Doi dintre eroii meciului Italia. România din anul 1940 de la Roma: Silvio Piola și Mircea David depănând amintiri

CFR (Rapid) București, în anul 1946, în formula: Sadovschi, Ghiurițan, Mihăilescu, Apolzan, Mari, Tănăsescu, Lungu, Stroia, Radu Florian, Filote, Cricitoiu

12 octombrie 1947, Budapesta. Echipa României înainte de joc. Pot fi văzuți: Bartha, Vaczi, Gh. Petrescu, Farmati, Flamaropol (ultimul din dreapta, în picioare), Novac, Eugen Iordache, Sadovschi

Un trio de „ași”: Călinoiu, Androvici, Puiu Peretz, la un antrenament al lotului național

AS Armata București, strămoșul Stelei, în anii începutului divizionar, 1947. Primul din stânga, în picioare, legendarul Gheorghe Popescu-senior

Din nou Juventus: Flamaropol, Oană, Titi Popescu, Pepelea, G. Bărbulescu, Gh. Petrescu, Iordache (în picioare); Tănăsescu, Pricop, Tr. Ionescu, Gică Andrei (jos)

1949 - Echipa CSC Armata, câștigătoarea Cupei RPR

Mai 1951. Cehoslovacia - România 2.2. Vaczi a marcat ambele goluri ale echipei noastre, care a jucat în următoarea alcătuire: Voinescu-Zavoda II, Farmati-Flamaropol, Apolzan, Bone-P. Moldoveanu, Zavoda I, Vaczi, Petschowski, Filote

Alexandru Apolzan, unul dintre cei mai mari fundași centrali din Europa, la vremea sa, într-o săritură la balon caracteristică

Gheorghe Constantin, „profesorul“, trecând ca printre jaloane de trei adversari

20 septembrie 1957, echipa națională iese din .tunel. la stadionul .23 August., în frunte cu căpitanul .naționalei., Apolzan, pentru meciul din preliminariile Campionatului Mondial, cu Iugoslavia (1-1)

Moscova, 1957. URSS - România (1-1). De la dreapta la stânga: N. Petrescu (antrenor), Apolzan, C. Toma, Constantin, Neacșu, Bone, V. Anghel, Ozon, Ene I., Tătaru I, Călinoiu, Zavoda II

Ion Alexandrescu, centrul înaintaș al CCA, un veritabil „spărgător de fronturi“, în acțiune

„Echipa de aur“ a CCA din anii 1955-1958.

Fază dintr-un meci, CCA - Dinamo Bacău în anul 1960. O acțiune la poarta militarilor bucureșteni rezolvată de Apolzan cu o lovitură de cap, evidențiind detenta sa de excepție

Progresul București, o veritabilă campioană a marilor surprize, în competițiile interne. 1 decembrie 1960. În stânga imaginii antrenorul Ion Lupaș, în dreapta, Cornel Drăgușin

Jiul Petroșani, la capătul ediției de campionat 1960-1961, când a promovat în Divizia A, sub conducerea antrenorilor B. Marian (stânga) și I. Remenny (dreapta)

Tokyo - Gh. Constantin, căpitanul echipei României (dr.)

O victorie care a produs satisfacție în rândul maselor de iubitori ai sportului cu balonul rotund din țara noastră: tinerii fotbaliști au cucerit locul I în Turneul UEFA, din anul 1962

Marea surpriză a anului 1963: Arieșul Turda, omodestă, dar harnică divizionară B, a câștigat Cupa României învingând în finală pe Rapid București cu 2-1. Echipa antrenată de Ștefan Wetzer a jucat în următoarea formulă: Suciu (ulterior un valoros component al echipei naționale) - Pantea, Vădan-Luparu, Zahan, Onacă-Mărgineanu, Pârvu, Ursu, Băluțiu (al doilea din dreapta jos, marcatorul celor două goluri care au asigurat victoria echipei sale), Husar

La ceasul despărțirii de fotbal ca jucător, Gheorghe Pahonțu primește răsplata fidelității și dăruirii pentru un singur club, Petrolul Ploiești

Steaua anilor 1965-1967, când a cucerit două trofee ale Cupei României consecutiv, în 1966 și 1967. În fotografie, de la stânga la dreapta, sus: Ilie Savu (antrenor principal), Pavlovici, D. Popescu, Chiru, Dumitru Nicolae, Gh. Constantin, L. Satmary, Tâmpănaru, Hălmăgeanu, Petrescu, C. Manea, Ștefan Onisie (antrenor secund). Jos: Miko, Sorin Avram, Raksi, Negrea, C. Haidu, V. Suciu, Creiniceanu, M. Georgescu, Em. Ienei, Fl. Voinea

Echipa României sub comanda cuplului Ilie Oană-Ștefan Kovacs. În rândul de sus, de la stânga la dreapta: Ilie Oană (antrenor), Pârcălab, M. Dridea, Radu Nunweiller, Hălmăgeanu, M. Ionescu, M. Constantinescu, Coe Dan, I. Nunweiller III, Mocanu, N. Stănescu (medic), Ștefan Kovacs (antrenor). În rândul de jos: A. Tudose (masor), A. Badea, C. Popa, Greavu, M. Sasu, Ghergheli, Sorin Avram, Creiniceanu, Dumitru Popescu

Mircea Dridea, „vârful” echipei naționale și al Petrolului, deși incomodat de un adversar, reușește să paseze lui Pârcălab, care este gata să continue acțiunea ofensivă a echipei

Fază din meciul România - Portugalia, disputat la 21 noiembrie 1965 în cadrul preliminariilor CM din Anglia. Mircea Dridea, centrul atacant al echipei noastre, într-un duel aerian cu portarul lusitan Carvalhe sub privirile atente ale lui Germane (cu barbă) și ale lui Sorin Avram

UTA, campioana României ediția 1968-1969. În fotografie, de la stânga la dreapta, sus: Domide, Pojoni, Birău, antrenorul Nicolae Dumitrescu III, M. Petescu, Broșovschi; jos: Fl. Dumitrescu, Gornea, Axente, O. Dembrovski

Echipa de bază care a reprezentat România la Campionatul Mondial din 1970.

În preliminariile CM pentru Mexic - 1970, în meciul România-Portugalia de la București (1-0), dispută fără balon între Dan Coe și Deleanu cu celebru Eusebio

„De ți-ar spune poarta ta....“, pare a exprima fundașul petrolist Gheorghe Florea în momentul când a părăsit gazonul

6 mai 1970, Guadalajara, Stadionul Azteca. Tricolorii noștri înaintea meciului de debut cu Anglia din cadrul Turneului final al Campionatului Mondial - 1970. Căpitanul echipei, Mircea Lucescu

Mircea Lucescu într-o atitudine caracteristică, încercând să-și depășească adversarul direct

Antrenorul emerit Coloman Braun-Bogdan între cei doi frați gemeni, Anton și Dumitru Munteanu. De fapt, un Munteanu la îndigo!

Campiona **națională** 1970-1971, Dinamo București. În rândul de sus de la stânga la dreapta: Stoenescu, Cheran, Mustăța, Ștefan, Cava, M. Constantinescu, M. Andrei, Deleanu, G. Sandu, C. Dinu, Nunweiller III. Jos: Traian Ionescu (antrenor principal), Both, I. Haidu, Nutu, Moldovan, Dumitrache, Nunweiller VI, Sălceanu, M. Lucescu, Popescu, Dumitru Nicolae-Nicușor (antrenor secund)

Fază dintr-un meci România - Grecia, cu Deleanu (la minge) și Dan Coe în prim plan

Ion Nunweiller III, căpitanul echipei Dinamo, campioană în ediția de campionat 1970-1971, salută publicul cu trofeul care va intra pentru a 6-a oară în vitrina clubului.

Moment de bucurie la final de meci câștigat de tricolori. Nicolae Lupescu îl îmbrățișează pe Dumitrache (cu spatele) sub privirile admirative ale lui Adamache

Un campion al sportivității, portarul Petrolului din perioada sa de glorie, Mihai Ionescu, spunând „adio“ fotbalului

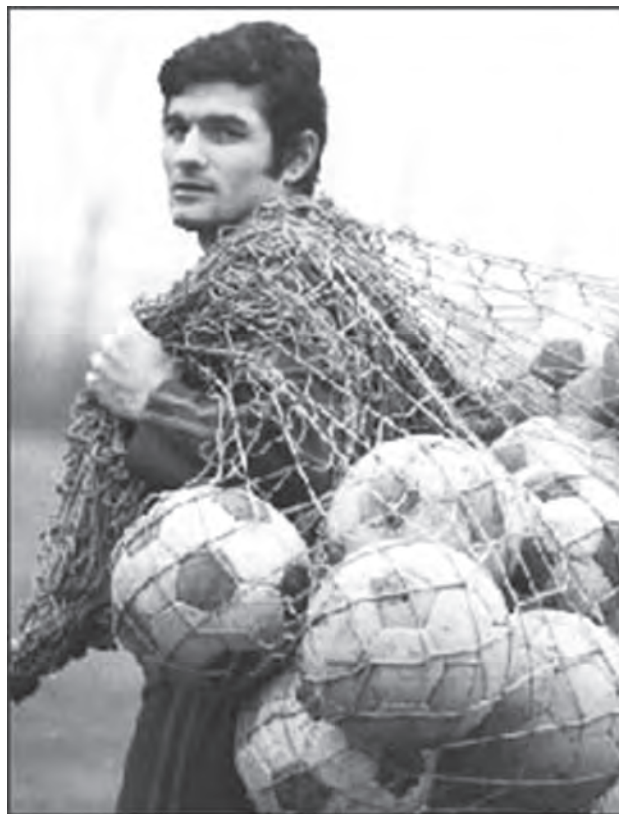
„Mexicani“ gata de start după asaltul CM 1970, la CE 1972

„Clanul“ Nunweiller. Numai 5 din cei șase fotbaliști ai unei familii de excepție. Ultimul de sus, Nelu Nunweiller, șeful de clan

Doi „monștri sacri” ai fotbalului nostru îmbrățișați la capătul unei reușite colective, Florea Dumitrache și Ion Dumitru

Laios Satmary, unul din cei mai valoroși fundași ai fotbalului nostru, duce spre locul de păstrare mingile chinuite la un antrenament al echipei Steaua

Una dintre marile specialiste ale contraatacului, ASA Târgu Mureș, sub bagheta lui Tiberiu Bone (primul din stânga, în picioare) în anul 1972. Al treilea din dreapta, în picioare, Ladislau Bölöni

„Sport Club“ Bacău înaintea ediției de campionat 1972-1973 în care va realiza cea mai bună performanță din istoria sa: locul IV în clasamentul primei divizii. În dreapta, în picioare, antrenorul Costică Rădulescu

O altă formulă a echipei naționale înaintea unui meci istoric cu Finlanda, pe care am întrecut-o cu un scor astronomic, 9-0, la data de 14 octombrie 1973, la București. Aveam nevoie de golaveraj ca să ne calificăm la Campionatele Mondiale din Germania, dar în locul nostru s-a dus echipa RDG, cu un punctaj superior

Universitatea Craiova pentru prima oară campioană națională, în ediția 1973-1974, cu antrenorii Constantin Cernăianu și Constantin Oțet

Lotul echipei din anul 1974

*Petrolul Ploiești, cu Valentin Stănescu în centrul imaginii, la ora unei frumoase împliniri:
revenirea în prima divizie (1976-1977)*

Dinamo București, campioană națională 1976-1977 (pentru a 9-a oară). Rândul de sus: Lucuță, Cheran, V. Ghiță, I. Marin, Bădilaș, Mulțescu, I. Stănescu. La mijloc: I. Augustin, M. Dragnea, Custov, C. Ștefan, Eftimescu, C. Dinu, A. Satmary. Jos: Angelo Niculescu (antrenor principal), C. Țălnar, I. Moldovan, Tevi, Dudu Georgescu, I. Apostol, Vrânceanu, E. Oprea, Tănase Dima (antrenor secund)

Retrași din activitatea de jucători, trei steliști au trecut pe „banca suspinelor”: Hălmăgeanu, Fl. Voinea și V. Suciu își împărtășesc impresiile în noua lor postură, cea de antrenori

Dudu Georgescu (cu cea de a doua „Gheată de aur”, câștigată în 1977), în vizită la redacția ziarului Sportul

Steaua la cel de-al 9-lea titlu de campioană a țării, în 1978. Una dintre formațiile folosite. Sus, în picioare: Marcel Răducanu, T. Stoica, Agiu, Sameș, Vigu, Anghelini. Jos: Dumitru, Zamfir, Moraru, Iordănescu și Troi

La Arad, într-un meci de campionat UTA - Universitatea Craiova, cei doi căpitani de echipă, Mircea Petescu și Ion Oblemenco, au „ceva de împărțit” în prezența arbitrilor Nicolae Rainea, care încearcă să-i aducă la ordine

Ion Oblemenco la ceasul retragerii de pe gazon, ca jucător, în 1978, cu trei titluri de golgheter al campionatului, cu 170 de goluri marcate. Cupa omagială îi este înmănată de Ion Alexandrescu, secretarul general al FRF

Câștigătoarea Cupei României, ediția 1979-1980, Politehnica Timișoara, condusă de antrenorii Ion Ionescu și Toma Dobândă

O „națională” a anului 1980. În picioare, de la stânga la dreapta: C. Ștefănescu, Bölöni, Muțescu, Sameș, C. Dinu, V. Iordache. Jos: Tilihoi, Munteanu II, Marcel Răducanu, Doru Nicolae, Mircea Sandu

Juniorii medaliați cu bronz la Campionatul Mondial din Australia, 1981. În rândul de sus, de la stânga la dreapta: D. Lăzărescu (secretar FRF - conducătorul delegației), C. Cernăianu (antrenor principal), D. Macri (antrenor secund), Bolba, Andone, Balaur, Vușcan, Eduard, Fișic, Lovaș, Sertov, Hanghiuc, A. Tudose (masor), Gh. Untea (medic); jos: Balint, Rednic, D. Zamfir, Gabor, Lasconi, Matei, Ilie Costel, Gîrjoabă

FC Baia Mare din perioada anilor 1976-1980, când a revoluționat tactica jocului de fotbal, trezind din amorțeală tehnicienii obișnuiți să muncească în tranzit și din inerție

Egali cu campionii lumii, 0-0 cu Italia, la Florența, în decembrie 1982. Sosirea echipei naționale pe aeroportul București-Otopeni

Echipa de juniori .Corvinul Hunedoara (antrenori D. Pătrașcu și C. Gal), cu medaliile de aur ale campionatului 1981-1982

Steaua - ediția 1982-1983

Bucuria golului strânge jucătorii în buchet. Cine a marcat? Geolgău, Cămătaru, Țicleanu? Nu are importanță. Craiova maxima a înscris

Cu ocazia împlinirii vârstei de 50 de ani, cel mai bun arbitru din istoria fotbalului nostru, Nicolae Rainea, este felicitat și premiat înaintea meciului de campionat Dinamo - ASA Tg. Mureș din data de 19 noiembrie 1983

Echipa națională de juniori - UEFA 1983, câștigătoarea Turneului de la Deventer, Olanda. În rândul de sus: E. Cristea (medicul lotului), delegatul federației olandeze, M. Ionescu (secretar FRF, conducătorul delegației), M. Pigulea (antrenor federal), Ilovan, Szel, Văsii, Săndoi, Barba, Cîrstea, C. Toma (antrenor principal), Meszaros, Musznai; jos: Bănuță, Tîrlea, Iasko, Mihali, Mateuț, Hagi, Mărgărit

Universitatea Craiova, „campioana marii iubiri“, a mai adus în vitrina clubului un trofeu, Cupa României, ediția 1982-1983. Antrenorii echipei: C. Oțet și N. Ivan

Costică Ștefănescu, căpitanul Universității Craiova, în perioada sa de glorie, salută publicul cu trofeul Cupei României, cucerit în ediția 1982-1983

Sărbătoare în Giulești! Rapid, echipa cu cei mai mulți suporteri, este, din nou, în prima divizie, începând cu campionatul 1983-1984. Antrenorii formației din Giulești: V. Stănescu și V. Kraus

Cinci componenți ai echipei CSM Reșița: Pușcaș, Georgevici, Florea, Beldeanu și Ilieș își îmbrățișează antrenorul, Ion Reinhardt, pentru o victorie obținută într-o partidă de Cupa României

România la Turneul final al Campionatelor Europene din Franța - 1984. În fotografie, de la stânga la dreapta: Ungureanu, Negrilă, Rednic, Geolgău, Gabor, Bölöni, Klein, Cămătaru, Iorgulescu, Lung, Costică Ștefănescu (căpitanul echipei)

Unul din multiplele staff-uri tehnice ale echipei Rapid: Marcel Pușcaș, Mircea Rădulescu și Rică Răducanu-Tamango

România-Grecia 2-0. Mateuș, în plin efort, reușește să înscrie. Meciul s-a disputat la Craiova în ziua de 7 martie 1984

Secvență de la un antrenament în perioada pregătitoare de iarnă, cu componenți ai lotului reprezentativ, condus de Valentin Stănescu

*O altă „națională“, mai veche, din perioada mexicană, într-o fotografie de album. În picioare, de la stânga la dreapta: Radu Nunweiller, Anca, Dobrin, N. Lupescu, N. Răducanu, Mocanu.
Jos: Dumitrache, Dumitru, Pescaru, Dembrovski, M. Lucescu*

România - Italia, 1-0 aprilie 1983. Cămătaru trimite cu o lovitură de cap mingea spre poarta adversă, dar Dino Zoff, la post, reține

România la Turneul final al Campionatului European din 1984, Franța. De la stânga la dreapta, rândul de sus: Balaci, Țicleanu, C. Ștefănescu, Klein, V. Turcu, Bălăni. La mijloc: M. Coraș, D. Moraru, Gino Iorgulescu, Cămătaru, Lung, Andone, Augustin, N. Răducanu (antrenor). Jos: M. Rădulescu (antrenor secund), Balint, Rednic, Geolgău, Mircea Lucescu (antrenor principal), Ungureanu, Gabor I., Munteanu II, L. Buluș (masor)

Echipa de fotbal Steaua, campioana Europei intercluburi 1986. De la stânga la dreapta, rândul de sus: Majearu, Iovan, Bumbescu, Pițurcă, Belodedici, Pistol, Bölöni. Mijloc: Emeric Ienei (antrenor principal), V. Iordache (antrenor de portari), M. Neagu (masor), Duckadam, Ion Alexandrescu (șeful secției fotbal), Stângaciu, dr. M. Georgescu, Marinescu (preparator fizic), Anghel Iordănescu. Jos: Balint, Bălan, Stoica, Lăcătuș, Bărbulescu, Radu, Weisenbacher

Steaua, campioana Europei 1986. În picioare, de la stânga la dreapta: Bölöni, Belodedici, Iovan, Pițurcă, Bumbescu, Duckadam. Jos: Măjearu, Lăcătuș, Bălan, Balint, Bărbulescu

Două glorii ale fotbalului românesc: Anghel Iordănescu, declarat antrenorul secolului, și Helmut Duckadam, eroul de la Sevilla, înscris în Cartea Recordurilor, cu 4 lovituri de la 11 metri apărute

FC Sportul Studențesc Rândul de sus, de la stânga la dreapta: M. Mihail, A. Munteanu, A. Speriatu, St. Zariosu, Gh. Hagi și C. Pană. Rândul din mijloc: C. Ardeleanu (antrenor principal) A. Țicleanu, T. Cristea, P. Cazan, G. Iorgulescu, M. Popa, M. Sandu, L. Burchel și T. Dima (antrenor secund). Rândul de jos: A. Terheș, A. Pologea, L. Bozeșan, M. Coraș, I. Șerbănică și F.

Grigore România - Danemarca 3.1, 1989, și calificarea la Coppa del Mondo 1990

Echipa națională înaintea plecării la Coppa del Mondo - Italia 1990. Sus, de la stânga la dreapta: Lung, D. Lupu, Cămătaru, Andone, Gică Popescu, Sabău. Jos: Hagi, Lăcătuș, Rednic, Rotariu, Klein

România 1990. Fotografie realizată înaintea partidei cu Irlanda din “optimile” de finală ale CM din Italia 1990 (0-0 și am pierdut calificarea în sferturi, la executarea loviturilor de la 11 metri!) De la stânga la dreapta: S. Lung (căpitanul echipei), Gh. Popescu, Iosif Rotariu, M. Klein, I. Andone, M. Rednic, Ionuț Lupescu, Fl. Răducioiu, Ov. Sabău, Gabi Balint, Gh. Hagi

UEFA .94 - echipa națională de juniori antrenată de Marcel Pigulea, reînviind, pentru o scurtă perioadă, ideea .Luceafărului.. De la stânga la dreapta, sus: Ad. Boingiu (antrenor secund), M. Coporan, Ad. Gongolea, Cr. Ciocoiu, R. Tișiș, P. Turcaș, Gh. Bujor, L. Lică, Marcel Pigulea (antrenor principal). Jos: V. Baci (fizioterapeut), G. Movilă, Ionuț Luțu, M. Bolohan, A. Tănase, O. Schumacher, Cezar Dinu, L. Roșu, Cosmin Contra

Gloria Bistrița, câștigătoare a Cupei României, ediția 1993-1994. Al doilea din stânga, în picioare, Jean Pădureanu, președintele clubului, unul dintre cei mai valoroși conducători ai fotbalului nostru

Echipa reprezentativă calificată la turneul final al CM din SUA - 1994. În rândul de sus, de la stânga la dreapta: Stelea, Gh. Popescu, Mihali, G. Balint, Belodedici, Lăcătuș; în rândul de jos: Dan Petrescu, D. Munteanu, Hagi, I. Lupescu, Sabău

Echipa națională la turneul final al CM din Franța - 1998. În picioare, de la stânga la dreapta: Stelea, Gh. Popescu, Filipescu, Ciobotariu, Dan Petrescu, Adrian Ilie; jos: Gabi Popescu, D. Munteanu, Hagi, V. Moldovan, Gâlcă

Cel de-al 12-lea jucător al echipei naționale: PUBLICUL!

Lotul echipei naționale pentru CM din SUA (1994)

Lotul echipei naționale pentru CM din Franța (1998)

Rapid București, campioana României 2002-2003

Preliminariile CE, iunie 2003, Norvegia - România 1-1. Componenta echipei: (sus) C. Chivu, I. Ganea, B. Lobont, A. Iencsi, A. Mutu, D. Pancu; (jos) F. Șoavă, M. Rădoi, R. Raț, C. Contra, Adr. Ilie

Aprilie 2004, meci de referință, România - Germania 5-. Componenta echipei: (sus) N. Dică, I. Ganea, B. Lobonț, A. Iencsi, M. Pleșan, C. Chivu; (jos) M. Rădoi, Fl. Petre, F. Stoican, R. Raț, I. Dănciulescu

FC Steaua București, campioana României 2005-2006

Steaua - Rapid, în sferturile de finală ale Cupei UEFA 2005-2006, moment istoric pentru fotbalul românesc

*Dorinel Munteanu,
recordmanul selecțiilor la națională - 130*

CFR Cluj, campioana României 2007-2008

*Turneul final CE 2008, România – Franța 0-0
Componența echipei: (sus) A. Mutu, G. Tamaș, D. Goian, D. Nicolae, B. Lobonț, C. Chivu, (jos) R. Cociș, B. Nicolăiță, C. Contra, R. Raț, M. Radoi*

FC Unirea Urziceni – campioana României în 2009

FIGURI REPREZENTATIVE

ACTIS, RINALDO (1911-1991), n. în Constanța. Fiul unui arhitect italian, a urmat școala primară în Torino, iar apoi cursurile Liceului *Gheorghe Lazăr*, la București. A absolvit Facultățile de Științe în Chimie Industrială și Drept. În 1940 a terminat Școala de ofițeri de geniu și a participat cu escadrila 20 observație la operațiunile din Crimeea. Sport a făcut încă din liceu jucând fotbal la două echipe din campionatul județului Constanța. La București a devenit titular la *Venus* jucând ca centru-half sau stoper contribuind la cucerirea a două titluri de campion național. Urmare a acestor succese a primit Placheta medalie a FRF, în Campionatul României 1931-1932 și alta asemănătoare pentru 1933-1934. O altă distincție a fost Medalia de aur, 23 octombrie 1932 *Venus*-.C.A. Oradea (N.A.C) 6-0. Participarea sa cu *Venus* la unele partide cu echipe străine i-au atras aprecieri pozitive, fiind considerat un fotbalist elegant și eficient în special în jocul de cap. Pasiunea pentru fotbal i-a rămas statornică, prin anii '50 fiind vizat pentru postul de antrenor al reprezentativei naționale. A preferat să rămână la Piatra Neamț, participând la reorganizarea CS *Ceahlăul* și la primele partide old-boys.

ADAM, MIHAI (1940), n. în Câmpia Turzii. Inginer mecanic, absolvent al Institutului Politehnic –Cluj, Facultatea de Mecanică în 1967. Postul specializat de joc a fost de înaintaș-extremă dreaptă. Ca junior a cochetat și cu jocul de

volei, pe care îl abandonează pentru fotbalul organizat la juniorii "Industriei Sârmei". Datorită calităților sale (viteză, șut cu ambele picioare, joc foarte bun de cap) este propulsat rapid la echipa "mare" (1956-1962), unde îl întâlnește pe fostul internațional Suru, care începe antrenamentele de individualizare. Între 1962-1972 a jucat la "U" Cluj; între 1972-1976 a făcut parte din lotul CFR-ului Cluj. În 1968 neputându-se rezolva situația stagiului militar joacă pentru echipa "Vagonul" Arad. Cu echipa U-Cluj cucerește în 1964-1965 Cupa României. În divizia A a marcat 160 de goluri depășindu-l pe Titus Ozan; în campionate, turnee și cupe a marcat peste 300 de goluri; în divizia A a evoluat în peste 350 de partide, iar cu turnee și cupe în peste 500; a obținut prima cupă de golgheter al României în 1965; a doua cupă de golgheter a intrat în vitrina sa în 1968. În 1974 cucerește pentru a treia oară titlul de golgheter, de data aceasta sub tricolorul clubului CFR-Cluj. Selecționat în echipa națională de tineret participă, în 1961 la turneul final al C.E. de tineret (între 1962-1968 a fost selecționat permanent la lotul național "B" și de tineret al României). A participat la Turneul European Universitar din Iugoslavia. În 1969 a obținut distincția Meritul Sportiv cl. I și Diploma de Onoare din partea *Universității* Cluj cu ocazia celor 50 de ani de aniversare a clubului. În 1975 obține din partea CNEFS titlul de Maestru al Sportului. În 1994 primește Diploma de Onoare din partea U Cluj. A mai primit trofee și distincții onorante ca Steaua Republicii și din partea Asociației Presei Sportive. A jucat fotbal exact 20 de ani (6 în

divizia B la ISCT, 10 la U și 4 la CFR-Cluj). A fost selecționat în echipa națională de seniori de 10 ori. A slujit fotbalul românesc timp de peste 30 ani, socotind aici și perioadele în care a activat ca arbitru și observator federal; a arbitrat timp de 5 ani, în țară și străinătate; a condus ca arbitru internațional în țări precum China, Germania, Italia, Franța, Cehia, Polonia etc. A jucat fotbal și a participat la competiții internaționale în Albania, Anglia, Armenia, Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, China, Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Grecia, Iugoslavia, Italia, Pakistan, Polonia, Portugalia, Rusia, Spania, Turcia, Ucraina, Ungaria.

ALECSANDRESCU, ION (1928-2000), n. în com. Copăceni.Vâlcea. Ca jucător, a activat mai întâi la .Juventus. București 1947-1950, până în 1963 (cu o singură întrerupere, 1952-1953 la CA Câmpulung Moldovenesc) la .CCA. - (Steaua), echipă cu care a

câștigat de 5 ori titlul de campion (1951, 1953, 1956, 1960, 1961), de 3 ori Cupa României (1950, 1951, 1955) și titlul de golgheter al campionatului, în 1956. Selecționat de 5 ori în echipa națională, a reprezentat tipul atacantului dotat cu calitățile fizice și tehnice ale omului de gol. Din ianuarie 1963 și până în februarie 1982 a făcut parte din conducerea FRF, ca secretar general sau adjunct, având merite în realizarea unor importante obiective: pe plan intern, înființarea primelor 12 centre de juniori și copii, în 1965 și a *FC Luceafărul*, în 1978; pe plan internațional, calificarea echipei reprezentative la turneul final al JO de la Tokyo, în 1964 și la CM din Mexic, în 1970, precum și obținerea medaliei de bronz la CM de juniori din Australia, în 1981. Din 1982 revine la *Steaua*, ca vicepreședinte și șef al secției fotbal, reușind cu echipa militară să cucerească de 5 ori consecutiv, între anii 1985-1989, titlul de campioană națională și de 3 ori Cupa României (în 1985, 1987, 1989); pe plan internațional, reușește

câștigarea CCE în 1986, și a Supercupeii Europei, în 1987. Din 1988 este prezent din nou în conducerea FRF ca vicepreședinte, până în 1990, participând în calitate de consilier tehnic al echipei naționale la turneul final al CM din Italia, 1990. Următoarea escală profesională este tot la *Steaua*, din 1991, ca vicepreședinte, încercând o relansare a acesteia în arena internațională. Seria succeselor continuă cu încă 5 titluri de campioană a țării, între anii 1993-1997 și cu 2 Cupe ale României, în 1992 și 1996. Din debutul anului 1997 a fost președinte și apoi vicepreședinte al Comisiei de Disciplină a Ligii Profesioniste de Fotbal, iar din 1998, consilier la FC *Steaua* Maestru emerit al sportului și membru de onoare al FRF.

ALEXANDRU, VALENTIN n. (1945), n. în Ploiești. Conducător federal. Apracticat gimnastica de performanță ca junior, obținând titlul de campion național la proba de cal cu mănere, în 1962. A jucat și fotbal, tot ca junior, la *Petrolul* (1962-1963) și apoi la

Sportul Studentesc Brașov, în perioada 1963-1965. Între anii 1984 și 1990, este membru în Biroul FRF, aducându-și o importantă contribuție la rezolvarea unor probleme organizatorice. În același interval de timp, a funcționat și ca director al centrului de copii și juniori *Petrolul* Ploiești (1980-1987) și ca vicepreședinte al clubului ploieștean (1987-1990). În august 1990 este ales vicepreședinte al FRF, mandatul său prelungindu-se cu alți 4 ani în 1994, și de asemenea în 1998. În primăvara anului 1999 este ales secretar general al Ligii Profesioniste de Fotbal, păstrând în continuare și funcția de vicepreședinte al FRF. Bogata sa experiență acumulată în munca de conducere a fotbalului a fost pusă în slujba afirmării pe plan internațional. Reales în funcția de secretar general al LPF în 2001, 2005 și 2009. Între 2001 și 2004 este membru al Comitetului Executiv al FRF, reprezentând LPF.

ANDONE, IOAN (1961), n. în com. Spălnaca, jud. Alba. De la primii pași în fotbal și până la afirmarea pe planul performanței a fost component al clubului *Corvinul Hunedoara*. În 1983 s-a transferat la *Dinamo* București, echipă cu care își înscrie în palmares evenimentul campionat-cupă

în anul 1983-1984 și apoi alte două Cupe ale României, în 1986 și 1990, an în care mai adaugă un titlu de campion național. A participat cu echipa națională la turneul final al CE din Franța - 1984, numărul selecțiilor în prima reprezentativă fiind de 55, iar cel al prezențelor în prima divizie de 255, cu 35 de goluri marcate. În cupele europene de club a jucat în 29 de partide, înscriind 3 goluri. După 1990 a activat în străinătate la *Elche* - Spania (1990-1991) și la *SC Heerenveen* - Olanda (1991-1993). Ca antrenor, din 1994 a activat la divizionarele A, *Universitatea Cluj-Napoca*, *FC Brașov*, *FC Constanța*, *Petrolul Ploiești*, un sezon și la *FC Bihor Oradea*. Prima sa performanță de antrenor o realizează cu "Sportul Studentesc" București, cu care promovează în prima divizie în anul 2000 impunându-se apoi ca o protagonistă a întrecerii. Între martie 2003 și decembrie 2006 antrenează pe "Dinamo" București, cu care cucerește titlul de campion național în 2003-2004 și Cupa României în 2002-2003, 2003-2004 și 2004-2005. Demis de la "Dinamo" București în decembrie 2006, atunci când echipa terminase turul campionatului pe primul loc. În restul sezonului 2005-2006 și în sezonul 2006-2007 antrenează în Cipru, pe "Omonia" Nicosia. În sezonul 2007-2008 este antrenor la "CFR" Cluj cu care cucerește evenimentul campionat-cupă întrerupând o dominație de 13 ani a capitalei, care își adjudecase toate trofee fotbalului românesc. În sezonul 2008-2009 antrenează în Cipru, la Omonia Nicosia și în Arabia -Saudită echipa "Al-Ettifaq Dammam". Începe sezonul 2009-2010 la *TSKA Sofia*. În primăvara anului 2010 antrenează pe *Rapid* București, iar din iunie 2010 revine, pentru al doilea mandat, la *Dinamo* București. Maestru emerit al sportului și posesor al licenței de antrenor PRO. Decorat cu Ordinul "Meritul Sportiv", clasa a III-a, în martie 2008.

ANGELESCU, MIRCEA - vezi **Personalități**

ANGHEL, VASILE (1937), n. în Buzău. Absolvent al Facultății de Drept din București, promoția 1963, al Cursului postuniversitar de relații internaționale, în 1965, și al Institutului de Drept Comparat al Universității din New-York, în 1969. A început să joace fotbal în 1950, la

Locomotiva CFR Buzău. În 1954, a fost selecționat în lotul național de juniori și transferat la *Voința* București (ulterior *Progresul* CPCS, echipe care grupau juniorii internaționali). Din 1956 s-a transferat la clubul *Dinamo* București, până în 1963. În continuare, a evoluat la *Petrolul* - Ploiești în 1963 și un an la *Metalul* Buzău, ca jucător și antrenor, promovând echipa în Divizia C. După încetarea activității competiționale s-a dedicat profesiei, având diverse funcții în domeniul științelor juridice, pe linie de stat, în țară și în afara granițelor, până în 1981, când a revenit în activitatea fotbalistică, în calitate de vicepreședinte al clubului *Dinamo* București și șef al secției de fotbal. Performanțele sale ca sportiv sunt: 5 selecționări în prima reprezentativă, participarea la 2 turnee finale UEFA, în 1955 și 1956, peste 150 de meciuri în eșaloanele divizionare A și B, câștigarea cu *Dinamo* a CN, în 1962, și a Cupei României, în 1959. În prima parte a perioadei în care a răspuns de destinele clubului *Dinamo*, echipa de fotbal a câștigat de 3 ori consecutiv titlul de campioană în (1982, 1983 și 1984), de 2 ori Cupa României (în 1982 și 1984) și s-a calificat în semifinala CCE, ediția 1983-1984. În 1988 s-a pensionat și doi ani a funcționat ca director tehnic la *Petrolul*. Ploiești, în 1988-1989, și la *Rapid* București (în 1989-1990). După 1990 până în 1994, a ieșit din circuitul fotbalului, activând pe linie profesională ca jurist. Un an, 1994-1995, a revenit la conducerea clubului *Dinamo*, iar în perioada 1996-2000 este președinte al Comisiei de licențe și, apoi doar, observator al Ligii Profesioniștii de Fotbal. Maestru al sportului din 1991.

ANGHELACHE, CONSTANTIN - vezi Personalități

ANGHELACHE, CONSTANTIN (1946), n. în com. Drajna de Jos, jud. Prahova. Absolvent al Academiei de Studii Economice, Facultatea de Calcul Economic și Cibernetică Economică și al Facultății de Drept. Doctor în științe economice. În tinerețe a practicat

fotbalul în echipele de juniori *Partizanul* și *Metalul* Ciulnița. Prezența sa în activitatea sportivă, în calitate de conducător, datează din anul 1969, ca vicepreședinte, din partea studenților, la clubul *Sportul Studențesc* (1969-1971), apoi ca membru fondator al clubului *Tractorul* Brașov (1998 și în continuare), membru în Comisia Internațională a FRF în perioada 1982-1989. Profesor universitar la catedra de Marketing și Economia Serviciilor, președinte al Consiliului de Administrație la SC Mercator SRL și Merpan SA, cadru didactic asociat la ASE. Este autor al unui număr de 14 cărți de analiză economică, a peste 200 de articole de specialitate, dar și a numeroaselor articole despre fotbal scrise sub pseudonimul Chris Armstrong. În perioada 1977-1984, a fost consilier al Ambasadei Române de la Londra, calitate în care a adus importante servicii fotbalului românesc în acțiunile acestuia în Occident. Între 1999 și 2001 a fost vicepreședinte al UFC *Rapid* București. Din decembrie 2001 până în iunie 2009, este membru în noul Comitet Executiv al FRF reprezentând cluburile divizionare C, ca președinte al clubului "*Tricolorul*" Breaza.

APOLZAN, ALEXANDRU (1927-1982), n. în Sibiu. S-a legitimat în 1941 la .Șoimii. Sibiu, unde a activat până în 1943, când trece la *Rogifer* București și, de aici, în prima divizie la *Rapid*, în 1949. Din toamna anului 1949 și până la retragerea sa din activitate, în

1961, joacă numai la *CCA* ca stoper, post în care a

strălucit prin tehnica loviturilor de cap, a preluării și mai ales a depozitării, afirmându-se ca unul dintre cei mai buni apărători centrali europeni și printre cele mai valoroase personalități ale fotbalului nostru din toate timpurile. Deși avea doar 1,73 m, a reușit să compenseze acest handicap prin două calități native: detenta și suplețea. Cu echipa *CCA*, al cărei căpitan a fost timp de aproape 12 ani, a câștigat de 6 ori titlul de campion național în 1951, 1952, 1953, 1956, 1959-1960, 1960-1961 și de 5 ori Cupa României, în 1948-1949, 1949-1950, 1951, 1952 și 1955. În prima reprezentativă a țării a jucat de 22 de ori și de 8 ori în naționala secundă. Ca antrenor, începând din 1962, a activat până în 1967 la Centrul de copii și juniori *Steaua*, apoi s-a ocupat de pregătirea unor echipe de categorie inferioară la Câmpulung Muscel, Slatina și Mija. Din anul 1973 a renunțat, din motive de sănătate, să mai lucreze. A rămas în amintirea celor care l-au cunoscut ca unul căruia i-a plăcut să simtă viața și dincolo de gazon, plătind un tribut cam scump unei sănătăți șubrezite de marile eforturi făcute în slujba performanței. Din momentul în care a părăsit dreptunghiul verde, s-a pierdut treptat într-un trist anonimat. Maestru emerit al sportului.

ARDELEANU, CONSTANTIN (1933-1990), n. în București. Absolvent al IEFS București, promoția 1960. A jucat fotbal la UCR București între 1948-1951, *Progresul* Giurgiu 1951-1952, UCR 1952-1955, *Sovrompetrol* - 1955-1956 și la Știința București 1957-1960. Ca

antrenor, a activat între 1960-1969 la *Viitorul* București și la Centrul de fotbal *Steaua* 23 August., contribuind la formarea unui mare număr de fotbaliști de valoare, începând cu generația lui Șt. Sameș, T. Stoica, M. Răducanu, L. Bălăni, I. Hajnal, V. Aelenei, I. Ion, Z. Crișan, continuând cu superba generație a .cangurilor - în frunte cu R. Gabor, M. Rednic, G. Balint, și încheind cu alte figuri fotbalistice de excepție ca Gh. Hagi, M. Lăcătuș și Fl. Răducioiu. Aceștia li s-ar mai adăuga, printre altele, 3 calificări consecutive (ca antrenor federal în 1969), la turneele

finale ale CE de juniori în 1972, 1973 și 1974 și câștigarea a 2 trofee „Prietenia“, un fel de minicampionat continental, în 1970 și 1972. A antrenat echipele *FC Olt* în 1980-1981, *Universitatea Cluj-Napoca* în 1981-1982 și *Sportul Studențesc*, din 1982, echipă pe care în 1986 a reușit să o urce pentru prima oară în istoria sa pe podium, ca vicecampionă. De remarcat faptul că, în 1980, i s-a retras calitatea de antrenor federal, acțiune motivată politic: avea un frate rămas în străinătate. Revine totuși, pentru puțin timp, în 1987, la conducerea naționalei de juniori, căreia îi asigură drumul afirmării în marea performanță (UEFA .88). Din nou este înlăturat de la cârma unei tinere naționale, tot din rațiuni politice, ceea ce îl obligă să pribegască prin țară, cu mai puține șanse de a-și îndeplini adevăratul său rost profesional. Antrenează astfel la Hunedoara, apoi la Sibiu, dar o boală necruțătoare îl doboară, la puțin timp după evenimentele din 1989, când abia împlinise 56 de ani. Antrenor emerit post-mortem.

ARGĂSEALĂ, VALERIU (1955), n. în com. Beceni, jud. Buzău. Inginer, absolvent al Facultății de Electrotehnică a Institutului Politehnic București, în anul 1980. Arbitru internațional. A practicat fotbalul la *Viitorul Berceni*, în campionatul județean și ca student la

Politehnica București. Primii pași în arbitraj i-a făcut în anul 1971, fiind elev. În 1976 a devenit arbitru stagiar, în 1982 a promovat în lotul C, apoi în lotul B în 1985, în lotul A, în 1990. Din 1993 este arbitru FIFA, ca arbitru asistent, fiind delegat de forul internațional la numeroase partide din cadrul competițiilor continentale. Are la activ un număr de 35 de meciuri internaționale și aproximativ 300 de partide în campionatul intern. Este cotel printre cei mai valoroși cavaleri ai fluierului din tânăra generație afirmată după anul 1990. (Are un frate jucător la divizionara B .Metalul. Plopeni, la care a activat timp de 19 ani fără întrerupere, un veritabil record.) Din 1999 este președinte al

Comisiei de observatori din cadrul Asociației de Fotbal a Municipiului București. Din vara aceluiași an este secretar general al Asociației de Fotbal a Municipiului București. Din 2005 lucrează în cadrul clubului „*Steaua*” București, mai întâi ca vicepreședinte, apoi din 2007 ca președinte al clubului.

AVRAM, VASILE (1954), n. în Adjud, jud. Vrancea. Arbitru internațional. Absolvent al Facultății de Drept din Universitatea București. Activitatea fotbalistică a început-o la Asociația sportivă *Trotușul Ruginesti*, Vrancea, în 1969. În 1972 a trecut la Clubul

de fotbal *Locomotiva* Adjud, până în 1977 când a venit la *Tehnometal* București, unde a activat ca jucător până în 1981, când a devenit arbitru. În 1986 a promovat în lotul divizionar C, în 1988 în lotul divizionar B, iar în 1993 a promovat în lotul divizionar A, de unde s-a retras în 1999. Arbitru internațional FIFA din 1993, ca arbitru asistent, a fost delegat să arbitreze peste 1200 de meciuri, dintre care 250 în prima divizie și 38 internaționale. Pe plan profesional, a ocupat diferite funcții de conducere, ultima și cea mai importantă fiind aceea de director general al Direcției Generale Economice, Resurse Umane și Administrative din cadrul Agenției Române de Dezvoltare. Pe plan sportiv, are la activ, ca arbitru internațional, numeroase derby-uri: *Steaua - Dinamo*, *Steaua - Rapid* și *Rapid - Dinamo*, precum și importante întâlniri din cadrul competițiilor continentale de club și interțări. Din vara anului 1999 este președinte al Asociației Municipale de Fotbal București, reales în 2001. Din 2000 până în decembrie 2001 este membru în Comitetul Executiv al FRF. Consilier la Ministerul Turismului. Din 2005 este ales președinte al AMF București, iar din 2009 este ales președintele Comisiei Centrale a Arbitrilor din cadrul FRF. După o scurtă perioadă, în cursul anului 2010, în care este membru al Comitetului Executiv, revine din luna iunie 2010 în fruntea Comisiei Centrale a Arbitrilor.

BALACI, ILIE (1958), n. în com. Bistreț, jud. Dolj. A început să joace fotbal la 9 ani când a fost legitimat la „piticii” *Universității Craiova*. La 17 ani debutează în echipa de seniori a studenților din Bănie, iar după 6 luni, în 1974, în meciul cu Franța de la Paris, primește

botezul de internațional., fiind cel mai tânăr debutant la vârsta junioratului din istoria fotbalului românesc. Jucător foarte talentat, dotat cu o excelentă tehnică individuală și o remarcabilă intuiție a jocului, considerat un adevărat „copil minune”, cu o impresionantă carte de vizită: 3 titluri de campion național (în 1974, 1980 și 1981), 4 trofee ale Cupei României în 1977, 1978, 1981 și 1983, toate la pupitrul de comandă ca jucător coordonator al *Universității Craiova*; a îmbrăcat de 69 de ori tricoul primei reprezentative, înscriind 84 goluri, a participat la 347 de meciuri în primul eșalon divizionar și doi ani consecutiv, 1981 și 1982, a fost declarat cel mai bun fotbalist al anului, marcând 71 de goluri. Accidentat fiind, nu a fost prezent la turneul final al CE din Franța din 1984, aportul său la calificarea naționalei în competiția celor mai bune echipe reprezentative europene fiind considerabil. La 32 de ani s-a retras ca jucător de pe gazon și o vreme a oscilat între profesia de antrenor la copii și juniori și aceea de reporter sportiv. Până în 1991, a mai antrenat în țară pe *Dinamo* București - tineret, *Pandurii Târgu Jiu* și *Drobeta* Turnu Severin. Apoi a optat pentru cea de antrenor strănier, în Africa. A avut o serie de performanțe de excepție, câștigând: Cupa Campionilor Africii, cupa și campionatul Tunisiei cu *Club African* Tunis (1991-1992) și Cupa Campionilor Africii; campionatul, de două ori Cupa Marocului, de două ori Cupa Cupelor Țărilor Arabe cu *Olympique Casablanca* (1992-1994); Campionatul și Supercupa Emiratelor Arabe Unite cu *Al-Shabab* din Dubai (1994-1996); Cupa Campionilor Golfului cu *Al-Nasr* Arabia Saudită (1996-1997); titlul și Cupa Campionilor Golfului cu *Al-Hilal* (1997-1998), titlul și Cupa EAU (1999- 2000), Cupa

Cupelor Țărilor Arabe, Supercupa Asiei cu *Al-Hilal* din Arabia Saudită (2000). Poreclit în lumea fotbalului arab „prințul român al deșertului arab”, iar în țara noastră „prințul din Bănie”, este considerat unul dintre cele mai valoroase produse ale fotbalului nostru postbelic. Din vara anului 1998, întors acasă, antrenează *Universitatea Craiova*. Pentru puțin timp, pleacă în toamna aceluiași an din nou în lumea fotbalului arab. Revine în anul 2000, după o serie de alte succese cu echipe din fotbalul arab, la Craiova preluând conducerea tehnică a *Universității* cu dorința de a-și lua revanșa pentru nereușitele din anul 1998, din nou fără succes. Revine ca antrenor în Golf, iar între 2007 și 2008 îndeplinește funcția de vicepreședinte al clubului „Universitatea” Craiova apoi consilier al președintelui Adrian Mititelu. Maestru emerit al sportului. Decorat în 2004 cu Medalia „Meritul Sportiv”, clasa I, iar în 2008 cu Ordinul „Meritul Sportiv”, clasa a III-a.

BALAȘ, ION - vezi Personalități

BALINT, PELE GAVRILĂ (1963), n. în com. Sângeorz-Băi, jud. Bistrița -Năsăud. Ca jucător, s-a legitimat, în 1974, la echipa .Hebe. din Sângeorz-Băi, de unde, în 1978, este selecționat pentru lotul național de juniori, fiind transferat la *Luceafărul* București, unde a

evoluat până în 1981 și în cadrul divizionarei din eșalonul secund, .Gloria. Bistrița. În toamna anului 1981, făcând parte din reprezentativa de juniori a țării, s-a „acoperit” de glorie la Turneul final al CM desfășurat în Australia, unde tinerii noștri au câștigat medalia de bronz. Destinul său sportiv s-a împlinit pe plan intern la *Steaua*, echipă în care, „caz de excepție”, a avansat din fundaș pe postul de mijlocas ofensiv și chiar de vârf de atac. Cu formația militarilor bucureșteni a cucerit de 5 ori consecutiv CN din 1985, 1986, 1987, 1988 și 1989, iar în 1985, 1987 și 1989 a gustat din bucuria succesului în Cupa României. La aceasta se adaugă

și titlul de golgeter al campionatului, pe care l-a dobândit în 1990. Aceste realizări pe plan național au fost îmbogățite cu acel gol antologic realizat de el în neuitata noapte de mai 1986, de la Sevilla, când la 2-0, după executarea loviturilor de departajare de la 11m, *Steaua* intra în posesia CCE. Un an mai târziu avea să contribuie la cucerirea unui alt prestigios trofeu, Supercupa Europei la Monte Carlo. De 34 de ori internațional A, a făcut parte din echipa națională participantă la Turneul final al CM din Italia, 1990. După 1990 a trecut la profesionalism, în patria coridelor. La Burgos, unde a jucat până în 1993, când s-a retras de pe gazon în urma unei accidentări nefericite, a cucerit prin fotbal și muzică o lume dominată de atotputernicia sportului rege și cântecele lui Iglesias. În anul 1993 este numit director sportiv al FRF, iar din toamna lui 1994, devine antrenor secund al echipei naționale, care s-a calificat la Turneul final al CE din Anglia, 1996 și apoi la Turneul final al CM din Franța, 1998. Din vara anului 1988 este antrenor la *FC Bihor* - Oradea, iar din anul următor la *FC Sportul Studențesc*. După un an competițional cu echipa studenților din Regie, trece ca antrenor secund al lui Mircea Lucescu, la *Galatasaray*, cu care câștigă, în anul 2000, Supercupa Europei. Din iulie 2001 până în noiembrie 2001 este secundul lui Gheorghe Hagi la echipa națională a României. În sezonul 2002-2003 antrenează pe „*Sheriff*” Tiraspol cu care cucerește titlul de campion al Republicii Moldova. În toamna lui 2003 lucrează la „*Bursaspor*”, în 2005 din nou la „*Galatasaray*” iar în cursul sezonului 2005-2006 la FCU „*Politehnica*” Timișoara, în toate cele trei cazuri ca antrenor secund al lui Gheorghe Hagi. Între decembrie 2008 și mai 2009 funcționează ca antrenor principal la *FC Timișoara*. După 2006 este comentator la televiziunile PRO TV, SPORT.RO și TVR1, precum și la ziarul „*Prosport*”. Din 2010 este selecționer al echipei naționale a Moldovei. Maestru emerit al sportului. Antrenor posesor al licenței PRO. Decorat în martie 2008 cu Ordinul „*Meritul Sportiv*”, clasa a II-a. Din iulie 2001 până în noiembrie 2001 este secundul lui

Gheorghe Hagi la echipa națională a României.

BARATKI, IULIU (1910-1962), n. în Oradea. A început să joace fotbal în echipa cartierului muncitoresc Oradea, la vârsta de 8 ani. În 1922 trece la Gruparea Muncitorească *Stăruința* Oradea; la 14 ani era selecționat în echipa de juniori a Oradiei, iar la 16 ani și-a făcut debutul în formația de seniori la *Stăruința*, ca centru înaintaș. În 1928 se transferă la *.CA.* Oradea de unde, în 1930, pleacă la *Hungaria* Budapesta, echipă în care activează până în octombrie 1933, când revine în țară. Între 1933-1936 este component al formației *Crișana* Oradea, după care, din 1936 până în 1944, joacă la *Rapid*. Jucător dotat cu toate calitățile pentru a fi un fotbalist complet, „minunea blondă”, cum a fost denumit, a evoluat pe toate posturile unei echipe, chiar și acela de „portar la nevoie”, cum a fost cazul în 1933, când a apărut poarta naționalei Ungariei în meciul cu Spania, după accidentarea portarului titular. Tehnician de mare clasă, a rămas în memoria contemporanilor săi prin măiestria executării loviturilor libere de la 16-25 m, transformate în cea mai mare parte cu o uimitoare precizie în goluri de o rară frumusețe. A fost selecționat de 20 de ori în echipa națională a României înscriind 14 goluri. În campionatul primei divizii figurează cu 100 de goluri marcate. A participat la ediția din 1938 a CM din Franța. A avut și 8 prezențe în prima reprezentativă a Ungariei. Ca antrenor, după 1944 a lucrat la *Rapid* București, până în 1946, la *Libertatea* Oradea în 1946-1947, *RATA* Târgu Mureș, între 1947-1948, echipa națională a României în 1948, *Dinamo*, 1949-1953, *Progresul* Oradea, în 1953-1954 și din nou la *Dinamo* București până în 1962, câștigând cu echipa de seniori Cupa României, în 1958-1959. A dispărut prematur, la aproape 52 de ani, când încă nu apucase să dezvăluie decât o mică parte din secretele adevăratului fotbal. I s-a acordat post-mortem titlul de Antrenor Emerit.

BAUER, CONSTANTIN (1900-1964), n. în Oravița, jud. Caraș-Severin. Funcționar superior la Căile Ferate. Activitatea sa fotbalistică s-a concentrat în slujba clubului *Rapid*, fiind unul dintre cei mai valoroși conducători ai acestuia în perioada dintre cele

două războaie mondiale. Stabilite în București din anul 1927, a militat pentru o echipă CFR-istă puternică, adunând în prima fază toți jucătorii din perimetrul căilor ferate care activau în țară, pentru ca mai târziu să aducă în Giulești o serie de mari vedete: Baratkî, Auer, Raffinski, Ion Bogdan, Dan Gavrilescu, cu care a alcătuit unul dintre cele mai redutabile team-uri din fotbalul nostru, ce și-a înscris numele pe lista câștigătoarelor Cupei României în 7 ediții înainte de război, dintre care 6 consecutive (1934-1935 și 1936-1942). După 1945, dar mai ales după instaurarea regimului comunist, a fost obligat să se retragă, activitatea sa rezumându-se la acțiuni organizatorice de mică importanță.

BĂCUT GHEORGHE (I) (1927-1974) n. în Oradea. Se legitimează pentru prima oară în 1941 la Stăruința Oradea. În 1945 este transferat la Libertatea Oradea, iar peste un an este achiziționat de marea echipă în formare *ITA* Arad. La *ITA* joacă în perioada 1946-1949,

dar își îmbunătățește palmaresul cu două titluri naționale 1946-1947 și 1947-1948 și o Cupă a României (1947-1948). În toamna anului 1949 se transferă la clubul *Dinamo* București unde joacă până în 1957. În această perioadă cucerește titlul național în anul 1955. Revine la Oradea în 1957 evoluând încă patru ani la echipa *Progresul* Oradea. În întreaga sa carieră nu a fost eliminat de pe teren niciodată, ceea ce dovedește seriozitatea și disciplina sa, calități la care s-au adăugat modestia și devotamentul său în joc. A fost selecționat

de 28 de ori în echipa națională în perioada 1945-1956, marcând și un gol în meciul cu numărul 100 al echipei naționale, 3-2 cu Bulgaria, la Sofia, la 6 iulie 1947. După încheierea activității de jucător a fost antrenorul unor echipe de categorie inferioară. Maestru emerIT al sportului. Fratele său, Ladislau, cunoscut sub numele de Băcut II a fost jucător la *ITA* Arad, *Dinamo* București și dinnou la Arad la *Flamura Roșie UTA*, noul nume al *ITA*. A murit la 24 iulie 1974 în urma unui accident rutier.

BĂLAN, LUCIAN (1959), n. în București. Activitatea fotbalistică a început-o în 1970 la Autobuzul. În 1973 a trecut la Liceul de fotbal nr. 1 București, iar în 1976 s-a transferat la *Minerul* Cavnic, unde a jucat doi ani, după care s-a stabilit pentru alți trei ani

la *FC Baia Mare*, de unde l-a achiziționat *Steaua*, echipă unde a activat până în 1989, perioadă de timp în care și-a înscris în palmares o serie de performanțe remarcabile: tricoul de campion în anii 1986, 1987, 1988, 1989, Cupa României în 1987, 1988, 1989 și mai ales Cupa Campionilor Europeni în 1986 și Supercupa Europei în 1987, component fiind al echipei de aur. *Steaua* În cupele europene a jucat un număr de 20 de meciuri. După 1989 a trecut la profesionalism jucând mai întâi la Beerscot Antwerp (1989-1990) și apoi la Real. Murcia (1990-1991). A revenit în țară și a jucat la *Steaua*, în 1990, la *Phoenix* Baia Mare în 1993, iar în 1994 s-a retras de pe gazon având la activ un număr de 232 prezențe pe prima scenă divizionară. În continuare s-a dedicat cu pasiune și profesionalism activității de antrenor, rezultatele muncii sale în acest domeniu nefiind la cota celor atinse ca jucător. În anul 2010 este cooptat, pentru o scurtă perioadă, în staff-ul tehnic al clubului *Steaua* București. Maestru emerit al sportului. În martie 2008 i se conferă Ordinul "Meritul Sportiv", clasa a II-a.

BĂRBULESCU, ILIE (1957), n. în Pitești. Primii pași în fotbal i-a făcut la Pitești, la FC Argeș, unde, din 1971 și până în 1982, a trecut prin toată filiera de la juniori la echipa de seniori, cu aceasta din urmă îmbrăcând de două ori, în 1972 și 1979, tricoul de campion național. De la FC Argeș a plecat la .FC. Olt Scornicești (1982-1984), iar de aici la *Petrolul* Ploiești (1984). Perioada sa de glorie sportivă este cuprinsă între anii 1984-1987, la *Steaua*, când își adjudecă trei titluri de campion național în 1985, 1986, 1987 și câștigă cu echipa sa două trofee ale Cupei României în 1985 și 1987. Cu *Steaua* mai câștigă în 1986 Cupa Campionilor Europeni și în 1987 Supercupa Europei. Are la activ un număr de 357 meciuri în Divizia A și o selecție în echipa reprezentativă. În cupele europene a evoluat de 22 de ori. După 1987 a jucat un an la *Petrolul*, încă unul la FC Argeș (1987-1988), în 1988-1989 la *Dacia* Pitești și și-a încheiat cariera de jucător la *Callatis* Mangalia, în 1991, după care a îmbrățișat cariera de antrenor de copii și juniori la FC Argeș. Este Maestru emerit al sportului. În martie 2008 i s-a conferit Ordinul “Meritul Sportiv”, clasa a II-a.

BECALI, ION (GIOVANI) (1952), n. în Galați. Impresar și procurator sportiv. A practicat fotbalul, mai întâi ca junior la *Dinamo* Obor, apoi la *Voința* București și, pe timpul stagiului militar, la *Marina* Mangalia. Din anul 1977, tânăr fiind, a ales calea exilului stabilindu-se în Germania, unde a intrat în lumea afacerilor. În 1990 revine în țară și pune, în premieră, bazele unei activități cu un profil de tip profesionist care se ocupă cu transferul de jucători români peste hotare. Astfel, în 1992 înființează, în această idee, International Sport Management, iar în 1994 obține licența de agent de jucători din partea forului internațional al fotbalului FIFA. În cadrul ISM cooptează și pe fratele său mai mic, Victor (născut în 1961 la București)

împreună dezvoltând un program amplu de apărare a drepturilor jucătorilor transferați în străinătate, în relația acestora cu cluburile profesioniste. Printre jucătorii care au beneficiat de contractul de transfer prin firma fraților Becali se numără: Hagi, Gigă Popescu, Dan Petrescu, Stelea, Craioveanu, Răducioiu, Gâlcă, Ionuț Lupescu, Ilie Dumitrescu, Selymeș, Balint, Mateuș, nume de rezonanță în fotbalul nostru. De remarcat faptul că, prin activitatea desfășurată, ISM a adus importante beneficii financiare fotbalului nostru și în special cluburilor care, prin politica de transferări, au avut posibilitatea să-și asigure un buget necesar activității competiționale. În sezonul 2003-2004 este președintele clubului “Rapid” București, iar în sezonul 2005-2006 a lui FC “Dinamo” București. În martie 2006 FRF îi suspendă licența de agent de jucători.

BELODEDICI, MIODRAG (1964), n. în com. Socol, jud. Caraș- Severin. Prima sa legitimare, în 1978, aparține de mica, dar foarte productiva Asociație Sportivă *Minerul* Moldova Nouă. În 1981 este selecționat la recomandarea antrenorului său Olimp

Mateescu în echipa națională de juniori și transferat la *Luceafărul* București. Un an mai târziu este încorporat la lotul de seniori al echipei *Steaua* La puțin timp după debutul în primul eșalon în 1983, câștigă lupta pentru titularizarea pe postul de libero. Cu *Steaua* își înscrie în palmares o serie de mari performanțe și anume: câștigarea CN în 1985, 1986, 1987 și 1988, a Cupei României în 1985, 1987 și 1988, câștigarea CCE la Sevilla în 1986, a Supercupei Europei în 1987 și participarea în 1988 la semifinalele CCE. În echipa națională a acumulat un număr de 53 de prezențe. În 1988, toamna, a părăsit țara trecând ca jucător profesionist la *Steaua* Roșie. Belgrad cu care câștigă 2 titluri de campioană a Iugoslaviei în 1991 și 1992, CCE în 1991 și o cupă intercontinentală în 1991. De la *Steaua* Roșie. trece în 1992 la *Valencia* în 1992-1994, apoi la *Valladolid* în 1994-1995 și *Villareal*

în 1995. Revenirea lui în echipa națională după 1992 a coincis cu performanța din America, când a evoluat în unsprezecele României la CM 1994, unde tricolorii au ajuns până în sferturile de finală. Au urmat alte convocări la echipa națională pentru Euro 1996 și CE 2000. După 1996 activează în campionatul Mexicului la *Atlante* Ciudad de Mexico. Revenind în țară în 1998 a îmbrăcat din nou tricoul echipei *Steaua*, pe postul de libero. Cu *Steaua* câștigă Cupa României în 1999 și continuă să joace până în 2001. Din 2001 este antrenor de copii la o școală particulară de fotbal din Valencia, Spania. Din noiembrie 2005 este numit director al echipelor naționale de juniori din cadrul FRF. Maestru emerit al sportului. În martie 2008 i s-a conferit Ordinul "Meritul Sportiv", clasa a II-a.

BENTU, AUREL (1924-2004), n. în București. A fost jucător la echipele *ACSA*, între 1945-1947, *AS Armata* București, între 1947-1948 și *Pielari* București, între 1948-1959. Din 1953 s-a dedicat activității de arbitraj, în care pe parcursul

a 21 de ani - până când s-a retras de pe gazon - va dovedi mult talent și spirit de discernământ. A promovat în lotul B în 1957 și în primul eșalon în 1961. Deținător al ecusonului FIFA din 1970, a fost invitat în repetate rânduri să conducă partide importante peste hotare, atrăgându-și aprecieri elogioase din partea unor mari personalități ale fotbalului internațional, printre care și fostul președinte al FIFA, Sir Stanley Rous. A arbitrat și în țară numeroase întâlniri importante, printre acestea numărându-se și câteva derby-uri ale CN și 9 finale ale Cupei României. A participat ca invitat la multe congrese internaționale de arbitraj. Și după retragerea din rândurile „cavalerilor fluierului“, în 1974, a continuat să lucreze ca instructor la o serie de asociații printre care și „Voinicelul“, precum și ca observator în cadrul campionatului Capitalei.

BINDEA, SILVIU (1912-1992), n. în Blaj. Ca jucător a activat la trei echipe: *Victoria* Cluj (1924-1932), *Ripensia* Timișoara (1932-1939 și 1940-1942) și *C.A.M.T.* (Clubul Athletic Muncitoresc Timișoara) (1939-1940). În epoca "Ripensia", în anii

săi de glorie, și-a adus o remarcabilă contribuție la cucerirea a 4 titluri de campion național în (1932-1933, 1934-1935, 1935-1936, 1937-1938) și a două ediții ale Cupei României (în 1933-1934, 1935-1936). Component al unui cvintet ofensiv rămas celebru în fotbalul nostru, Bindea -Beke-Ciolac-Schwartz-Dobay, dotat cu excepționale calități fizico-tehnice și un deosebit spirit de combativitate, poate fi considerat ca unul dintre cele mai valoroase produse ale fotbalului românesc dintre cele două războaie mondiale. „Binduț“, cum i se mai spunea din cauza staturii sale scunde, a îmbrăcat de 27 de ori tricoul echipei naționale, înscriind 11 goluri pentru prima reprezentativă. A participat la două ediții ale CM: din Italia, în 1934 și din Franța, în 1938. O vreme, după ce s-a retras de pe gazon, a cochetat, paralel cu activitatea profesională, cea de contabil și cu munca de antrenor. Două succese notabile i-au evidențiat ambiția și puterea de a răzbate, nu numai ca jucător până la limitele performanței - cucerirea, cu juniorii *Ripensiei*, împreună cu fostul său coechipier, Deheleanu, a titlului național în 1948, și promovarea, în 1960, a *Politehnicii* Timișoara în prima divizie. S-a retras definitiv din activitatea fotbalistică în 1966. Ca toți marii sportivi, „reactorul de pe Beg“, cum mai era supranumit, a ocupat un loc pe „banca modestiei“, respingând cu decență și delicatețe onorurile ce i s-ar fi cuvenit. Antrenor și membru de onoare al FRF.

BIVOLARU, CORNEL CRISTIAN (1958), n. în București. Profesor, absolvent al Facultății de Filologie, București, promoția 1981. Apracticat jocul de rugby la Sportul Studentesc (1977-1981) și anterior, tenisul la .Progresul.

București (1972-1974). Din 1986 lucrează în cadrul FRF, ca referent la sectorul internațional. În februarie 1990 este numit secretar cu problemele de juniori, iar din august (al aceluiași an), îndeplinește funcția de secretar general adjunct al FRF cu probleme internaționale. Pe timpul mandatului său este ales într-o serie de organisme internaționale, precum: membru în Comisia fotbalului nonamator (1992-1998), la UEFA; membru în Comisia tehnică a FIFA (1996-98); membru în Comisia UEFA pentru fotbal feminin, membru în grupul de delegați UEFA, membru în grupul directorilor de centru la Liga Campionilor UEFA (2000) și instructor al FIFA pentru probleme administrative (1998-2000). În noiembrie 2005 părăsește, prin demisie, funcția de secretar general adjunct al FRF. Înființează BCC Sports, agenție privată de management și consiliere în domeniul fotbalului. Continuă activitatea de observator UEFA fiind reales în 2006 și 2010 în Panelul de Delegați ai UEFA.

BOC, ALEXANDRU (1946), n. în Vașcău, jud. Bihor. Economist, absolvent al ASE. Începuturile sale fotbalistice sunt legate de comuna natală, dar se afirmă ca jucător de performanță la clubul *Petrolul* Ploiești, unde a activat de la echipele de copii și juniori până

la promovarea, la 18 ani, în formația de seniori și în Divizia A. În 1967 s-a transferat la *Dinamo* București. Între iulie 1969 și primăvara anului 1971 este condamnat pentru molestarea gravă a unui capitan de miliție (viitor comandant al clubului "Dinamo"). În primăvara anului 1971 a fost legitimat la "Sportul Studențesc", iar între 1971 și 1973 la *Rapid* București și, apoi, la *Universitatea*. Craiova, între 1973-1976. Fotbalist talentat, fin tehnician, excelent la jocul de cap, a făcut parte din „unsprezecele” reprezentativ care a terminat la egalitate, 1-1, cu campioana lumii, Anglia, pe Wembley, în ianuarie 1969. De 6 ori internațional A, a realizat cu fiecare echipă în care a activat performanțe notabile: câștigarea CN cu *Petrolul*, în 1965-1966, a Cupei

României cu *Dinamo*, în 1967-1968 și cu *Rapid*, în 1971-1972 și cucerirea CN cu *Universitatea* Craiova, în 1973-1974. S-a retras de pe gazon de foarte timpuriu, dedicându-se activității de economist în cadrul Ministerului Transporturilor. După 1989 s-a implicat în afaceri comerciale revenind în 1997 în fotbal ca membru al Comisiei de disciplină și ca observator al Ligii Profesioniste de Fotbal. Din 1998 a devenit președintele *FC Universitatea* Craiova, funcție pe care a părăsit-o prin demisie, în toamna aceluiași an, revenind în cadrul LPF încalitate de vicepreședinte al Comisiei de competiții și disciplină. Din anul 2000 este vicepreședinte al Ligii Profesioniste de Fotbal și președinte al Comisiei de competiții și disciplină al LPF, iar din 2002 președinte al Comisiei de disciplină al LPF. Maestru al sportului.

BODOLA, IULIU (1912-1992), n. în Brașov. A început activitatea fotbalistică în 1922 la *Brașovia* Brașov, de unde, în 1931, vine la Oradea la *CAO*, echipă în care joacă până în 1937, când este transferat la *Venus* București. Aici evoluează până în 1940, câștigând de două ori titlul de campion

național, în 1938-1939 și 1939-1940. În perioada 1940-1944 revine la Oradea, joacă din nou la *CAO* (NAC), echipă care în 1943 cucerește titlul de campioană a Ungariei. Tot în acest timp înregistrează și 13 prezențe în prima reprezentativă a țării vecine. În anii 1945 și 1946 activează la Ferar. Cluj, după care în 1947 se stabilește definitiv în Ungaria, devenind unul din componenții de bază ai formațiilor *Vasas* și *MTK* Budapesta. Ca jucător, a reprezentat unul dintre cele mai mari talente din fotbalul nostru. Atacant dotat cu o tehnică rafinată, șut deosebit de puternic și simț al porții; a marcat 114 goluri în prima divizie și a realizat și două recorduri excepționale. Primul este acela al numărului de selecționări (48) în echipa națională, într-o vreme în care media anuală era de 5-6, record care a rezistat timp de 35 de ani (1939-1974), fiind doborât de Mircea Lucescu; iar al doilea se referă la numărul de goluri marcate în meciurile primei reprezentative (30), record care a rezistat 58 de ani, fiind doborât în 1997 de Hagi.

În palmaresul său se mai înscriu și două participări la turneele finale ale CM din Italia în 1934 și Franța în 1938. În teren era o adevărată spaimă a portarilor, fiind supranumit și „regele tunarilor tricolori“.

BOGDAN, ION (1915-1992), n. în București. Licențiat în Drept și al Academiei Comerciale. A învățat să joace fotbal în Obor. În 1928 se legitimează la *Unirea Tricolor*, echipă în care activează până în 1936. Trece la *Rapid*, club de care se leagă marile sale performanțe ca jucător, cucerirea a

nu mai puțin de cinci trofee ale Cupei României în 1937, 1938, 1940, 1941 și 1942, precum și titlul de golgeter, împărțit cu Sonny Niculescu, în 1941. A avut 12 selecții în prima reprezentativă și a participat la turneul final al CM din Franța, în 1938. Socotit un fel de trubadur al gazonului, a colindat prin Europa ca jucător, încercându-și norocul în Franța, la *Red Star* Paris, în 1938-1939, în Ungaria la *MTK*, în 1947-1948, în Italia la *Bari*, în 1948-1949. Ca antrenor, după 1950 (a profesat, în paralel, și avocatura), s-a ocupat de pregătirea unor formații de nivel competițional inferior, până în 1966, după care a plecat în Orientul Apropiat, unde a lucrat timp de două decenii în Liban. Aici a câștigat cupe și campionate, dar mai ales simpatia și prețuirea oamenilor locului și tot aici i-a fost dat să moară. Celebru la vremea sa prin finețea driblingurilor, povestitor cu farmec, a murit sărac, ducând cu el în lumea umbrelor tainele unei vieți bogate în fapte, din care urmașii au păstrat neștersă amintirea plină de farmec și pitorească a unui spirit ales. Antrenor emerit. Membru de onoare al FR de Fotbal.

BOLDICI GABRIEL (1957) n. în Craiova. Absolvent în 1987 al Facultății de..., din Craiova. Portar al *Universității* Craiova între 1976-1977 și 1990-1991, cu o întrerupere de un sezon (1985-1986), când apărea culorile lui *Chimia* Rm. Vâlcea. A jucat numai 155 de meciuri

în primul eșalon fotbalistic al țării, datorită prezenței în poarta *Universității* Craiova a lui Silviu Lung. De fiecare dată când s-a apelat la el a făcut meciuri bune, unele chiar memorabile (cum a fost cel cu *Leeds United*, în deplasare, scor 2-0 la 28.11.1979). A jucat 12 în cupele europene intercluburi. A câștigat cu *Universitatea* Craiova 3 titluri de campion al României (1979-1980, 1980-1981, 1990-1991) și de 5 ori Cupa României (1976-1977, 1977-1978, 1980-1981, 1982-1983, 1990-1991). Ca antrenor s-a specializat în pregătirea portarilor și l-a însoțit pe Victor Pițurcă unde a fost antrenor principal (*Universitatea* Craiova (1993-1994), lotul național de tineret (1995-1998), echipa națională (1998-1999), *Steaua* București (2000-2004)). Din decembrie 2005 până în aprilie 2009 este din nou antrenor cu portarii la echipa națională, condusă de Victor Pițurcă. A contribuit la două calificări la turneul final al CE 2000 și 2008. Maestru emerit al sportului. În luna decembrie 2004 a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa I, iar în martie 2008, a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

BÖLÖNI, LADISLAU (1953), n. în Târgu Mureș. Medic stomatolog. La 14 ani s-a legitimat la *Chimica* Târnăveni, unde a activat până în 1969, când s-a transferat la *ASA* Târgu Mureș, echipă cu care debutează în primul eșalon în 1971 și în care joacă până în 1984,

când trece la *Steaua*. Cu această echipă cunoaște satisfacția deplină a aspirațiilor sale sportive și profesionale, ca medic stomatolog. A câștigat 4 titluri de campion național în 1985, 1986, 1987, 1988 și de două ori Cupa României în 1985 și 1987. Momentul de vârf al împlinirilor sale l-a constituit participarea la finala CCE, câștigată de *Steaua* în 1986, la Sevilla și, un an mai târziu, cucerirea la Monte Carlo a Supercupei Europei. Recordman în numărul de selecții în echipa națională (108) până în 1997, când recordul a fost doborât de Hagi, are și 484 de prezențe pe prima scenă divizionară, în 1983 fiind declarat cel mai bun fotbalist al anului.

Mijlocaș cu o mare rază de acțiune, cu o remarcabilă putere de luptă și cu o mare forță în șut, puternic și dârz, angajat în efort până la sacrificiu, a reprezentat în fotbalul nostru tipul jucătorului-batailleur. Participant la turneul final al CE din Franța în 1984, nu a avut șansa să-și completeze cununa de lauri cu o prezență la CM. În 1988 a plecat în Europa ca jucător profesionist, apoi ca antrenor la Nancy-Franța, ducând cu el mesajul sportiv al unui demn reprezentant al fotbalului românesc peste hotare. Revenit în țară, în anul 2000, a preluat echipa națională de la Emeric Ienei, cu obiectivul calificării la turneul final al CM din anul 2002 din Japonia - Coreea de Sud. În 2001 demisionează de la cârma naționalei acceptând oferta clubului portughez *Sporting* Lisabona cu care, în 2002, câștigă titlul de campion și Cupa Portugaliei. În 2003 revine în Franța unde preia echipa "Stade Rennais". În 2007 este angajat de "AS Monaco" unde, datorită rezultatelor slabe nu rezistă decât câteva etape. Până la sfârșitul sezonului 2007-2008 a antrenat echipa "AL Jazeera" din Emiratele Arabe Unite. Intre 2008 și 2010 este antrenorul formației Standard Liège, cu care în iunie 2009 cucerește titlul de campioană a Belgiei. În ianuarie 2011 preia echipa franceză R.C. Lens. Maestru emerit al sportului. Decorat în martie 2008 cu Ordinul "Meritul Sportiv", clasa a II-a.

BONE, TIBERIU (1929-1983), n. în Oradea. Legitimă în 1940 ca jucător de fotbal joacă la „pitici” la *Stăruința* Oradea și ca junior la marele Club Athletic Oradea. La 17 ani debutează pe prima scenă divizionară la *Jiul* Petroșani. Este component al echipei naționale de juniori, care în 1948 a învins, cu categoricul scor de 5-0, selecționata similară a Ungariei. Din 1950 vine la *CCA*, club în cadrul căruia a cunoscut mari satisfacții sportive, înscriindu-și în palmares șase titluri de campion național în 1951, 1952, 1953, 1956, 1960, 1961 și patru victorii finale în Cupa României în: 1950, 1951, 1952 și 1955. Mijlocaș de clasă internațională, s-a făcut remarcat printr-o mare intuiție a jocului,

o tehnică de joc ireproșabilă, creativitate și calm în construirea acțiunilor de atac și mai ales de contraatac. De 12 ori a îmbrăcat tricoul primei reprezentative. În 1962 devine antrenor. A lucrat mai întâi cu juniorii echipei *Steaua*, între 1962-1964, după care, până în 1981, a asigurat conducerea tehnică a divizionarei *ASA* Târgu Mureș (cu două scurte întreruperi în 1969-1970, când a revenit la centrul de fotbal *Steaua* și în 1973-1974 când a antrenat *Textila* Odorheiu Secuiesc). Maestru emerit al sportului.

BRAUN, COLOMAN

-BOGDAN (1905-1983), n. în Arad. A debutat în 1920 la *Străduința* Arad; în 1921-1925 a jucat la *AMEFA*, în 1926 activează la *Wacker* Arad, iar în 1927 îl întâlnim la *Rapid* Timișoara. Din 1928 revine la *AMEFA*. A mai jucat, de

asemenea, la *Racing Club* Calais și la *Juventus* București, abandonând activitatea de jucător în 1940. Fotbalist dotat cu calități fizice deosebite, s-a impus ca unul dintre cei mai buni mijlocași din perioada dintre cele două războaie mondiale. În 1933 a absolvit cursul de antrenori de la Folkstone -Anglia și în 1940 pe cel de la ONEF (ANEF). A început activitatea ca antrenor încă din 1928, muncind cu pasiune și competență timp de aproape 50 de ani. S-a aflat la conducerea tehnică a multor echipe valoroase din prima divizie: *Juventus*, *Sportul Studentesc* și *Jiul*, ultimele două promovate în primul eșalon în 1937 și, respectiv, 1941, *Rapid*, *CCA*, *Dinamo*, *UTA* (cu care a cucerit Cupa României în 1953 și campionatul în 1954), *Politehnica* Timișoara. O scurtă perioadă (1937-1939) a funcționat și ca antrenor federal, fiind la conducerea tehnică a primei reprezentative naționale. După război, în cadrul FRF a îndeplinit numeroase sarcini de răspundere: președinte al Colegiului central al antrenorilor, consilier federal, conducător al taberelor naționale de junior de la Brașov, Târgu Mureș, Bistrița și Câmpulung Muscel. Talentat narator, a scris două cărți: „*Fotbal în glumă*” și „*Din lumea balonului rotund*”, relatând întâmplări petrecute în cei aproape

60 de ani cât a activat ca jucător și antrenor. La Arad a realizat și întreținut un veritabil muzeu cuprinzând o impresionantă colecție de documente, fanioane, ecusoane, insigne și fotografii, care din păcate pentru istoria fotbalului a rămas nevalorificată. Antrenor Emerit.

BREYER, LAZĂR (1889-1964), n. în București. Memoriile sportive ale lui Lazăr Breyer (păstrate în manuscris la Muzeul Sportului) constituie una din principalele surse documentare pentru primii ani ai fotbalului în România. L. Breyer povestește în

Memoriile sale că fratele său - student la Viena - i-a adus în 1901 o minge de fotbal, ceea ce era o noutate, „atunci când jocul de fotbal era total necunoscut la București“. În anul următor, 1902, L. Breyer a fost trimis la Viena pentru a-și continua studiile. În 1905, când avea 16 ani, a început studiile Academiei Comerciale din Viena, legitimându-se și ca jucător de fotbal - asociație la Clubul Viktoria Viena. Își amintește cu mândrie că la 16 ani și jumătate a devenit titular în echipa Viktoriei și a reușit să marcheze un gol într-un meci la Bratislava (pe 9 iunie 1906). În același an, 1906, se mută cu școala la Leipzig, la Școala Superioară de Comerț, Economie Politică și Finanțe. În 1908, se reîntoarce la București și își începe munca de funcționar la Banca Românească de Credit. Conform Memoriilor sale, Lazăr Breyer a fost secretarul primului club înființat oficial la București, *Sport Club Olimpia*, în octombrie 1908 (primul președinte a fost Kutschera, apoi Alexandru Bellio). Atunci când se formează ASAR (Asociațiunea Sporturilor Atletice din România) în octombrie 1909, Lazăr Breyer a fost ales secretarul asociațiunii, și de asemenea, secretarul Comisiei de fotbal-asociație, care în 1912 devine membră a FSSR (Federația Societăților Sportive din România). A fost secretarul Comisiei Centrale de Football – Asociație atâta timp cât Mario Gebauer a funcționat ca președinte (1915-1923). Ca jucător, a apărut culorile unei singure grupări: SC *Olimpia*, cucerind Cupa Herzog în 1910/1911.

BUMBESCU, ADRIAN (1960), n. în Craiova. A început să joace la *Universitatea Craiova* la vârsta de 12 ani, unde a rămas până în 1980, când a câștigat primul tricou de campion (1979-1980) cu echipa din Bănie. În continuare, evoluează la *Dinamo București* (1980-1982) echipa cu

care mai câștigă un titlu, în 1981-1982 și Cupa României, în 1982. Doi ani după aceea activează la FC Olt Scornicești (1982-1984), după care se transferă la *Steaua*, unde, în perioada 1984-1992, realizează cele mai mari performanțe din cariera sa: cinci titluri de campion în 1985, 1986, 1987, 1988, 1989 și patru cupe ale României în 1985, 1978, 1988, 1989. Este component de bază al echipei *Steaua*, care, în 1986, a cucerit Cupa Campionilor Europeni și în 1987, Supercupa Europei. Are la activ 316 meciuri în Divizia A și 40 în cupele europene de club. Aîmbrăcat de 15 ori tricoul echipei naționale. Ca jucător, s-a făcut remarcat prin dârzenie, spirit de combativitate și o mare capacitate de efort, fiind unul dintre cei mai buni fundași la marcaj din fotbalul nostru. După „perioada *Steaua*“, a mai continuat, între anii 1992-1995, să joace la divizionara B *Steaua Mizil*, pentru ca apoi să se dedice profesiei de antrenor la centrul de copii și juniori al clubului *Steaua*. Între 2009 și 2010 activează la *Concordia Chiajna*, iar din iulie 2010 revine la *Steaua* ca antrenor secund, la echipa a II-a a clubului. Este Maestru emerit al sportului. Decorat în 1986 cu Ordinul “Meritul Sportiv”, clasa I, și în 2008 cu Ordinul “Meritul Sportiv”, clasa a II-a.

CACOVEAN, CORNEL (1948), n. în com. Unirea, jud. Alba. Ofițer superior MAPN. A jucat fotbal la Ocna Mureș (1960-1962) și la .ASA. Pitești (1966-1967). Începând din anul 1968, face parte din conducerea AS *Armata* Târgu Mureș, devenind, în 1980, locțiitor al comandantului clubului, iar din 1982, președinte al

acestei grupări militare de performanță. Sub conducerea sa, echipa mureșeană s-a afirmat pe plan național reușind să obțină, cu regularitate, rezultate prestigioase și să creeze o puternică bază de selecție pentru performanța fotbalistică. Din anul 1998 este cooptat, grație profesionalismului său și experienței acumulate, în conducerea FC *Steaua* București, îndeplinind funcția de vicepreședinte până în 2002, când se retrage. Funcționează, în 2010, ca observator al LPF la meciurile primei ligi.

CĂLINOIU, VALERIU (1928-1990), n. în București. În 1942 se legitimează la *Olimpia* București și după un an trece la *Carmen*. Concomitent cu activitatea fotbalistică, practică atletismul (semifond și săritura cu prăjina) la clubul .Victoria. și boxul, sport care îi aduce în

1945 satisfacția câștigării Cupei „Liceului Gh. Șincai” și a medaliei „Cheo Morejon”, în calitate de campion școlar la categoria minimă. În 1946 se transferă la .Metalul. Hunedoara, unde joacă până în 1948, după care în 1948-1949 activează la *Petrolul* București în prima divizie și, în continuare, încă un an, la *Dinamo* Brașov, care la sfârșitul campionatului 1950 promovează în primul eșalon. Urmează perioada de consacrare fotbalistică între 1951-1960, sub culorile Clubului *Dinamo* București, îmbrăcând tricoul de campion național în 1955 și câștigând Cupa României în 1959. Jucător complex, cu mari disponibilități fizice și tactice, capabil să facă față cerințelor oricărui post din echipă, s-a numărat printre cei mai valoroși mijlocași din întreaga istorie a fotbalului nostru. A jucat de 21 de ori în prima reprezentativă, participând la JO din Finlanda în 1952. Ca antrenor, din 1961, a profesat numai doi ani în conducerea tehnică a echipei Știința (*Universitatea*) Craiova. Renunțând apoi la munca de antrenor, s-a dedicat sarcinilor profesionale (ca ofițer MI), activând până la sfârșitul vieții în cadrul unor comisii ale FRF. Maestru emerit al sportului.

CĂMĂTARU, GORUN RODION DORU (1958), n. în Strehaia, jud. Mehedinți. Format la școala de fotbal a *Universității* Craiova, a urcat, ca jucător la echipa din Bănie, toate treptele performanței până la nivelul primei reprezentative, în cadrul căreia s-a impus ca un vârf de atac veritabil, competitiv. A făcut parte din formația *Universității*, care în 1980 și 1981 a câștigat CN și Cupa României în 1977, 1978, 1981 și 1983. A ocupat locul III în clasamentul celor mai buni fotbaliști ai țării în 1982. Internațional A de 75 de ori, cu 22 de goluri marcate, s-a numărat printre principalii realizatori a două frumoase performanțe: calificarea echipei României în Turneu final al CE din Franța, 1984 și a *Universității* Craiova în semifinalele Cupei UEFA în 1982-1983. În clasamentul general al golgeterilor din toate timpurile, ocupă locul II cu 198 de goluri. În anul 1987 s-a transferat la *Dinamo*, adăugându-și în palmares, din nou, câștigarea campionatului și a Cupei României în 1989-1990. Afăcut parte din lotul național prezent la Coppa del Mondo, în 1990 (fără să fi jucat însă vreun meci). După 1990 s-a transferat ca jucător profesionist în Belgia, la *Charleroi*, până în 1991, apoi în Olanda, între 1991 și 1993, la o formație din liga a doua *Heerenveen*. Revenit în țară în 1993, a intrat în afaceri, dar nu a părăsit fotbalul. A preluat conducerea *Universității* Craiova, în calitate de președinte pentru scurt timp, după care a optat în continuare pentru afaceri și a obținut licența de agent de jucători FIFA. I s-a decernat trofeul „Gheata de aur” în sezonul 1986-1987, cu 44 de goluri înscrise. A fost golgeterul JMU, Mexic, 1979 (10 goluri) și locul III cu echipa reprezentativă universitară. Maestru emerit al sportului. Decorat în 2008 cu Ordinul „Meritul Sportiv”, clasa a III-a.

CÂMPEANU, REMUS (1938), n. în Cluj-Napoca. Jurist. Absolvent al Facultății de Drept din Cluj-Napoca. A început cariera fotbalistică la echipa *Flamura Roșie (Dermata)*, între 1951 și 1960, a continuat-o până

în 1974, la *Universitatea Cluj-Napoca*. După încheierea activității ca jucător a rămas în conducerea clubului studenților clujeni, în funcția de vicepreședinte. A jucat 328 de meciuri în divizia A și a câștigat cu Șepcile roșii Cupa României, ediția 1964 -1965. Ca jucător s-a dovedit un valoros apărător și a constituit un permanent exemplu de modestie, corectitudine, conștiinciozitate și dăruire sportivă. A reprezentat, după modelul și moștenirea lăsată de vechea gardă a universitarilor clujeni, spiritul celebrului .U., rămas în sportul românesc ca un exemplu de înaltă ținută și sportivitate. După 1990 s-a retras din viața fotbalistică, devenind director al filialei ACR Cluj-Napoca. A revenit totuși în 1997, ca membru al LPF și ca observator. În 2009 este ales membru de onoare al FRF , iar în 2010 devine președinte de onoare al Universității Cluj.

CÂRJAN, ȘTEFAN (1909-1978), n. în București. Activitatea fotbalistică s-a identificat cu existența clubului bucureștean *Unirea Tricolor*, al cărui jucător și antrenor a fost din 1927 și până în 1948, an în care *Unirea Tricolor* a dispărut practic din nomenclatorul

fotbalului nostru. Încă jucător fiind, a pus bazele unei adevărate pepiniere de fotbaliști pe terenul de la Gara de Est, pepinieră care, cu timpul, avea să devină una dintre cele mai prolifică și mai valoroase din fotbalul românesc. Tot ca antrenor, dar al echipei „oborene” de seniori, a reușit să câștige cu aceasta CN ediția 1940-1941, moment de vârf al activității sale, conjugat cu lansarea în marea performanță a unui grup select de jucători, printre care: T. Ozon, Simionescu, M. Apostol, M. Popescu, Fl. Marinescu, Gh. Constantin, C. Dinulescu. Cu noua generație de jucători de la *Unirea Tricolor* promovează în vara lui 1947 în Divizia A. Arestat în timpul regimului comunist în ajunul Crăciunului 1948 pentru presupuse delictе politice și supus unei detenții de 14 ani, dispăre din viața fotbalistică, pentru a reveni ca antrenor, din 1968, la diferite echipe, printre care *Universitatea Cluj*, dar nu a mai avut puterea de

muncă și entuziasmul necesare realizării unor rezultate pe măsura capacității sale profesionale. Antrenor emerit post-mortem.

CÂRȚU, SORIN (1955), n. în Craiova. Primii pași în fotbal i-a făcut la CSS Craiova, în 1968. Din 1973 a jucat numai la *Universitatea Craiova*, cu o întrerupere de 2 ani, 1974-1976. Fotbalist dotat cu calități de atacant, cu un deosebit simț al mingii, posesor al unui dribling

derutant, a participat la multe dintre succesele echipei sale, printre acestea incluzându-se cucerirea a două titluri de CN, 1979-1980, 1980-1981, a patru ediții ale Cupei României, 1976-1977, 1977-1978, 1980-1981, 1982-1983, precum și calificarea în semifinala Cupei UEFA, în 1983. Selecționat de 7 ori în prima reprezentativă, s-a retras de pe gazon în 1986, dedicându-se profesiei de antrenor. Mai întâi la *Electroputere Craiova*, între 1986-1988, apoi la *Universitatea Craiova*, între 1989-1993, cu aceasta din urmă reușind să câștige CN și Cupa României, în același an, 1990-1991 și încă o dată Cupa României în 1992-1993. În 1993-1994 revine la *Electroputere*, iar în anul următor a antrenat lotul olimpic. În prima jumătate a anului 1995 s-a aflat pe banca tehnică a .Rapidului. București, cu care s-a calificat în finala Cupei României, joc susținut cu Petrolul. *Ploiești*, în fața căruia a pierdut după executarea loviturilor de la 11 m. Alți doi ani s-a aflat la cârma tehnică a *Universității Craiova*, între 1995-1997, după care va urma un foarte scurt popas la .Electroputere. și în continuare un angajament în Grecia, la echipa de primă divizie *Veria*. Din 1999, este antrenor principal la *Extensiv* (fostă *Electroputere*) Craiova. Mai antrenează pe FC “Argeș” Pitești, “Oțelul” Galați, “Dacia” Mioveni, “Pandurii” Târgu Jiu. În 2005 a făcut parte din prima generație de antrenori care a obținut licența PRO după cursul organizat de FRF. Maestru emerit al sportului.

CEAUREANU, IANCU (1905-1996), n. în București. Economist. A jucat fotbal între anii 1922-

1929 la echipa *Oituz* din București. Din iunie 1924 devine arbitru intern, dar și internațional, desfășurând o impresionantă activitate timp de 38 de ani - din 1932 în lotul divizionar - în care sunt cuprinse peste 1 800 de meciuri conduse atât în țară, cât și în străinătate. Este unul dintre membrii fondatori ai FRF în 1930, și a îndeplinit o serie de funcții de mare răspundere în activitatea fotbalistică: secretar general al Comisiei Centrale de Arbitri, între anii 1933-1940 și 1942-1949; președinte al Colegiului Central de Arbitri în anii 1968 și 1969. Din 1936, paralel cu activitatea desfășurată în fotbal, a funcționat și în calitate de judecător, cronometror și delegat general în cadrul FRB. Prezent la toate marile evenimente din întreaga istorie a fotbalului nostru, constituie unul dintre cele mai frumoase exemple de dăruire, competență și fidelitate față de sportul-rege, stabilind un veritabil record de longevitate în activitatea desfășurată pe gazon și dincolo de limitele acestuia. A fost declarat membru de onoare al FRF.

CERNĂIANU, CONSTANTIN (1933), n. în Târgu Jiu. Profesor de educație fizică, conferențiar universitar. A jucat la *Flacăra* Târgu Jiu, între 1949-1953, la *Știința* București, între 1954-1955 și la *Pandurii* Târgu Jiu, între 1956-1960. Ca antrenor, a funcționat ca secund la *Petrolul* Ploiești, apoi ca principal, câștigând CN la ediția 1965-1966. În perioada 1971-1976 a asigurat conducerea tehnică a *Universității* Craiova, cu care a cucerit titlul de campioană, în 1974. Ca antrenor al selecționatei studențești a României aduce în țară titlul de campioană mondială universitară, în 1972 și 1974. Din vara anului 1976 a funcționat ca antrenor federal, iar din ianuarie 1977, ca secund și principal al primei reprezentative, până în 1980 când a trecut la cârma echipei *Sportul Studențesc*. În toamna lui 1981 însoțește naționala - de juniori a țării la turneul final al CM din Australia, unde tinerii noștri tricolori au cucerit medalia de bronz. Între 1981-1983 antrenează echipa *Steaua*, apoi pleacă în Cipru pentru doi ani, între 1983-1985 la *Olimpiakos*. Un an, 1985-1986,

conduce echipa *Dinamo* și un alt an, 1986-1987, pe *Rapid* și tot un an, 1987-1988, pe *.Gloria*. Bistrița. Între 1988-1992 se află din nou în Cipru la *Olimpiakos Etnikos*, face o pauză de un an acasă în 1992, ca apoi să ia din nou drumul străinătății, de astă dată în Egipt (1993-1994), unde lucrează în cadrul federației de specialitate. Din 1994 se încadrează în învățământul universitar, la Facultatea de Educație Fizică a Universității Ecologice din București, la Catedra de fotbal. Antrenor emerit.

CHIVORCHIAN, GHEORGHE HACIC (1954), n. în com. Roznov, jud. Neamț. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFȘ; antrenor. Activitatea fotbalistică a început-o în 1966, ca junior, în comuna natală, după care, între anii 1968-1970, s-a aflat sub îndrumarea antrenorului Constantin Anghelache, la Liceul de Fotbal din Bacău. Un an (1970-1971) va evolua la echipa băcăuană *Letea*, după care va reveni la Liceul de Fotbal Bacău (1971-1972). Pe timpul stagiului militar (1973-1975) apare în lotul echipei *Steaua* București, de unde trece apoi la *Sportul Studențesc* (1975-1976), de aici la *Metalul* Ploeni, în divizia secundă, formație a cărei poartă o apără cu succes în perioada 1976-1979. Cariera, ca jucător, o încheie la *.Ceahlăul*. din Piatra Neamț, unde activează între anii 1979 și 1983. În continuare, se dedică profesiei de antrenor. O bună parte din munca începutului pe banca tehnică o desfășoară în echipa *.Textila*. Buhuși (1983-1988). Renunță la antrenorat și preia obligațiile conducătorului de club la *.Ceahlăul*. Piatra Neamț (1988) pe care, la finele campionatului 1992-1993, reușește să o promoveze, pentru prima oară în istoria sa de trei sferturi de veac, în prima divizie a țării. Ca director executiv al clubului se menține în funcție până în 1996, când trece la *Foresta* Fălticeni ca președinte, aducând echipa în Divizia A, pentru ca din toamna anului 1997 să reapară - tot ca președinte - la *FCM* Bacău, reușind, la cârma acesteia, să o readucă printre cele mai valoroase formații ale primei divizii, ceea ce, la

finele anului 1998, i-a adus titlul onorific de cel mai bun conducător de club., în viziunea cotidianului *Gazeta Sporturilor*. Din 2005 devine președintele clubului FCU "Politehnica" Timișoara (astăzi, în 2010, FC Timișoara).

CHIVU, CRISTIAN EUGEN (1980), în Reșița. Unul din principalii lideri al generației actuale de internaționali ai fotbalului românesc. Fiul unui fost prim-divizionar reșițean, Mircea Chivu, Cristian s-a dovedit de foarte timpuriu un excelent fundaș stânga,

debutant pe prima scenă la mai puțin de 17 ani (la 30 august 1997, în meciul *CSM Reșița – U Cluj* 2-0), achiziționat peste un de *Universitatea Craiova*, iar la 30 august 1999, înainte de a împlini 19 ani, a fost transferat la celebrul club *Ajax Amsterdam*. Stă la Amsterdam patru sezoane, timp în care a cucerit titlul de campion al Olandei 2001-2002, în calitate de căpitan al echipei, fiind declarat și cel mai bun tânăr jucător al campionatului olandez. În 1993 trece la *AS Roma*, în Italia, unde se impune timp de patru sezoane. În 2006-2007 cucerește cu *AS Roma*, Cupa Italiei. În august 2007 este transferat la *Internazionale Milano*, cu care este încoronat, la finalul sezonului 2007-2008. campion al Italiei. În 2008-2009 câștigă campionatul și cupa Italiei, iar în 2009-2010 echipa sa, *Internazionale Milano* cucerește 3 trofee: campionatul și cupa Italiei precum și Liga Campionilor Europeni. În ciuda unei grave accidentări la cap, suferită în timpul meciului contra lui *Chievo* în ianuarie 2010 și care a necesitat o complicată operație, Chivu revine pe teren după mai puțin de 3 luni și este prezent inclusiv în finala Ligii Campionilor de la Madrid. Numărul de meciuri oficiale disputate de Chivu în campionatele României (55 meciuri/ 5 goluri), Olandei (105 meciuri/ 13 goluri) și Italiei (152 meciuri/ 7 goluri, date valabile la 01.07.2010). Cristi Chivu a fost internațional de juniori al României, la selecționata „sub 17 ani” (9 selecții),

„sub 18 ani” (11 selecții/ 1 gol) și la cea „sub 21 de ani” (12 selecții). Debutază în prima reprezentativă a țării la 18 august 1999, în amicalul de la Limassol, contra Ciprului (2-2). În cel de-al 14-lea meci al său în tricoul național, la Tbilisi, la 28 martie 2001, în preliminariile CM 2002, contra Georgiei (scor 2-0), Cristian Chivu devine căpitan al echipei naționale. Până la 01.07.2010, Chivu a fost de 47 de ori căpitan al naționalei României, pentru care a jucat de 71 de ori, marcând și 3 goluri. A fost prezent cu echipa României la turneele finale ale EURO 2000 (4 meciuri / 1 gol) și EURO 2008 (3 meciuri). Cel mai bun fotbalist român al anilor 2002 și 2010. Maestru emerit al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

CHIVULETE, FLORIN (1964), n. în București. Tehnician dentar, absolvent al Școlii Postliceale de Stomatologie. Arbitru internațional. A jucat fotbal în campionatul „onoare” al municipiului București, la echipele: *Confecția*, *FRB* și *Viitorul*

Mase Plastice. Este arbitru din anul 1986 și în lotul divizionar C, în 1991, în lotul B, în 1993 și în lotul A, în 1995. Începând din anul 1998 și în continuare este arbitru FIFA, afirmându-se ca unul dintre cei mai talentați cavaleri ai fluierului din țara noastră din perioada postdecembristă. Din anul 1999 este vicepreședinte al Asociației Municipale de Fotbal București și președinte al Comisiei municipale București a arbitrilor. Are la activ un mare număr de meciuri conduse în campionatul intern, printre care numeroase derby-uri, bucurându-se de frumoase aprecieri din partea forului internațional care i-a încredințat importante partide din cadrul competițiilor oficiale continentale. În 2001, după scandalul „*folcloristelor*”, de la Piatra Neamț, este exclus din arbitraj. Revine ca observator de arbitrii la meciurile primei divizii în sezonul 2010-2011.

COE, DAN (1941-1976), n. în București. Produs sută la sută al echipei de sub podul Grant. Fiul fostului jucător - din perioada antebelică al *Sportului Studențesc*. Duce Coe. A pătruns în tainele fotbalului de la vârsta de 10 ani; în 1956, la 15 ani, făcea parte din echipa de juniori

a *Rapidului*, care în 1960 a cucerit titlul de campioană națională. În același an (1960), a promovat în echipa de tineret giuleșteană, iar un an mai târziu, în cea de seniori. Fotbalist dotat cu calități specifice de apărător (tehnica depozitării, detentă, joc bun de cap), dar și cu calități morale de excepție (angajament, curaj, dăruire până la sacrificiu), a fost, o bună perioadă de timp, un veritabil stâlp al defensivei rapidiste, ceea ce i-a atras și porecla de .ministru al apărării, evoluând în prima reprezentativă, al cărei tricou l-a îmbrăcat de 41 de ori. A făcut parte din echipa națională care a participat la turneul final al JO de la Tokyo, din 1964, iar cu *Rapid* a câștigat în 1967 singurul titlu de campioană a țării din întreaga istorie a clubului feroviar. În 1972, a plecat în Belgia ca jucător profesionist, dar după numai un an a revenit în țară, încercând să-și reia locul în defensivă giuleșteană. Refuzat fiind, la vârsta de 32 de ani, pleacă la Galați, unde joacă un campionat pentru FCM din localitate, care promovează în prima divizie. Pentru a doua oară pleacă în străinătate (în Germania), unde intenționa să se stabilească cu familia. Acolo, în anul 1976, în condiții bizare, controversate, decedează. Maestru emerit al sportului din 1970.

CODREA, PAUL CONSTANTIN (1981) n. în Timișoara, Absolvent al *Universității de Vest* Timișoara, Facultatea de Educație Fizică și Sport. Prima legitimare la LPS *Banatul* Timișoara în 1991. Un apreciat mijlocăș de acoperire, este achiziționat, în 1996, de *Dinamo* București, de unde a fost

împrumutat în 1997 la *Politehnica* Timișoara (divizia B) și apoi în 1999 la *FC Argeș-Dacia* Pitești. La 16.01.2001 este transferat de *Dinamo* în Italia, la *Genoa Football & Cricket Club*. În continuare a fost legitimat la mai multe cluburi italiene: *Palermo* (ian. 2003), *AC Perugia* (ian 2004), *Torino Calcio* (aug. 2004), *Palermo* (iulie 2005) și *Siena* (din aug. 2006). Până la 01.07.2010, a jucat 44 meciuri/ 4 goluri în campionatul României și 237 meciuri/ 9 goluri în campionatul Italiei (serie A și B). A jucat 5 partide/ 0 goluri în competițiile europene intercluburi. A fost selecționat în toate selecțiile de juniori ale României (17 meciuri la "sub 15 ani", 14 meciuri la "sub 16 ani", 12 meciuri la "sub 17 ani", 5 meciuri/ 3 goluri la "sub 18 ani") 9 meciuri la "sub 21 ani", 1 meci la reprezentativa B și 44 meciuri/ 1 gol la echipa națională "A" (date valabile la 01.07.2010). În "națională" A a debutat la 15.11.2008 la București, în meciul amical contra Iugoslaviei, scor 2-1 (antrenor Ladislau Bölöni). A jucat trei meciuri la Turneul final al CE 2008. Maestru al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

COJOCARU, VIOREL – vezi personalități

COMȘA, AUREL (1938-2010), n. în com. Andrișești, jud. Ialomița. Jurist. Absolvent al Facultății de Drept, promoția 1972. A început activitatea fotbalistică în echipele de copii și juniori ale Târnăului Dinamovist, între anii 1952-1955. În perioada 1955-1958, a jucat la

Tractorul Brașov, apoi alți doi ani, 1958-1960, la *Dinamo Obor* București. Un an competițional, 1960-1961, a fost component al divizionarei B *Gaz Metan* Mediaș, după care joacă în primul eșalon la *Minerul* Lupeni (1961-1964). În continuare, până în 1967, face parte din formația CSM Sibiu, retrăgându-se din activitatea competițională, ca jucător, de la *Politehnica* București. Pe linie profesională, în perioada 1972-1993, lucrează ca procuror la Parchetul General, apoi ca procuror inspector la

Curtea de Conturi (1993-1997), ca jurist la International Management Sport (IMS), firma fraților Becali, în 1997, și, din nou, în 1998, în cadrul Parchetului General, după care s-a pensionat. Din 1999, lucrează ca jurist, din nou la ISM. Pe linie sportivă, a îndeplinit funcția de președinte al Comisiei de Apel a FRF (1992-1997) și din 1997 până în 1999, pe cea de vicepreședinte al Ligii Profesioniste de Fotbal, contribuția sa principală remarcându-se îndeosebi pe planul legislației fotbalistice și al soluționării problemelor litigioase, valorificându-și cu bune rezultate bogata experiență de jurist.

CONSTANTIN, GHEORGHE

(1932-2010), n. în București. A debutat ca junior la *Unirea Tricolor*, în 1946, și a continuat să joace până în 1949, când s-a desființat această echipă, după care s-a transferat la *Venus UCB*. În 1950 trece la *Avântul* Reghin, în 1951 la CFR Iași, iar din

1954 se transferă la *CCA* debutând, un an mai târziu, în prima divizie. La *CCA* (devenită *Steaua*) joacă timp de aproape 15 ani fără întrerupere, aducându-și o contribuție prețioasă la marile succese ale acestei formații din perioada 1955-1969: câștigarea a patru titluri de campion național în anii 1956, 1960, 1961 și 1968, de patru ori a Cupei României în 1955, 1962, 1966 și 1967. A cucerit, trei ani consecutiv (în 1960, 1961 și 1962), titlul de golgeter al campionatului, a marcat 149 de goluri în primul eșalon divizionar, a îmbrăcat de 39 de ori tricoul echipei naționale, înscriind 12 goluri, și a participat la Turneul final al JO de la Tokyo, rămânând în amintire prin ratarea unei lovituri de la 11 m în meciul cu Ungaria din „sferturile” competiției. Maestru al pasei și al loviturilor de cap, excelent constructor de faze și iscusit coordonator de joc, a dominat cu personalitatea sa complexă fotbalul competițional două decenii, considerente pentru care contemporanii l-au numit „profesorul”. În finalul activității ca jucător, a evoluat doi ani în Turcia, la *Kaiseri*, după care s-a dedicat muncii de antrenor,

profesie în care a dovedit talent, pricepere și pasiune. A lucrat la toate nivelurile, de la copii și juniori, până la echipe din primul eșalon și pe toate treptele de reprezentare internațională. Reușitele sale profesionale mai deosebite cuprind promovări cu *Sport Club* Bacău în 1976 și cu *Politehnica* Iași în 1982, ambele în Divizia A, cu *Mecanică Fină* în divizia B, în 1984, precum și cucerirea Cupei României cu *Steaua*, în 1979. La aceasta se mai adaugă locuri fruntașe în ierarhia competițională obținute cu *Gloria* Buzău, *Rapid* și *Farul*, cu aceasta din urmă în 1993-1995. Din 1997 a fost membru în Comisia Tehnică a FRF și membru în colectivul de conducere al Școlii Naționale de Antrenori a FRF. În toamna anului 1990 a funcționat câteva luni ca antrenor principal al echipei naționale, dându-și demisia după un eșec, pe teren propriu, cu Bulgaria (0-3), gest ce semnifică neacceptarea ingerințelor unor conducători în munca antrenorului federal, precum și slăbiciunile în conducerea destinului fotbalului nostru. După 1996 s-a retras de pe gazon o perioadă de timp, revenind la finele anului 2000, pentru scurt timp, în calitate de director tehnic la *FC Național* București. Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit.

CONSTANTINESCU,

MIRCEA (1945), n. în com. Crăiești, jud. Bacău. Maestru al sportului. Economist, absolvent al Facultății de Științe Economice Iași, promoția 1968. A jucat fotbal la Tecuci și apoi la *Politehnica* Iași, începând de la juniori. A promovat la prima

echipă studențească în 1963, unde a jucat până în 1970, când s-a transferat la *Dinamo* București, cu care a câștigat campionatul național de trei ori (1970-1971, 1972-1973, 1974-1975). Portar, cu o remarcabilă detentă și cu o foarte bună priză la balon, a făcut parte din toate loturile naționale: juniori (1962-1966), tineret-olimpic (1965-1972) și A (1966-1970). A îmbrăcat de două ori tricoul primei reprezentative. Din 1978 a devenit arbitru, promovând în același an în lotul C, în lotul B în 1979, iar în anii 1981 și 1993 a făcut parte din lotul de elită al

arbitrilor din țara noastră. De remarcă că, din 1977, când a abandonat activitatea ca jucător, a lucrat ca economist (în producție) în cadrul Ministerului de Interne. Din 1995 a devenit membru în Comisia Centrală a Arbitrilor și observator federal, apoi secretar al Comisiei de Apel și la înființare în 2003, membru al Comisiei de Fotbal în Sală.

CONTRA, MARIUS

COSMIN (1975), la Timișoara. Absolvent al *Universității de Vest Timișoara*, Facultatea de educație fizică și sport. Fundaș dreapta ofensiv, având peste 12 ani de activitate în echipa națională a României și prezențe la mari nume ale cluburilor internaționale.

A început la CSȘ *Politehnica* Timișoara, în martie 1988, trecând în noiembrie 1993 la clubul mamă, FC *Politehnica* Timișoara. Debutază în divizia A la 26 februarie 1994, într-un derby *Poli – UTA* 1-0. Este transferat apoi de *Dinamo* București în martie 1996. Petrece trei ani la *Dinamo*, fără a cuceri niciun trofeu, iar în august 1999 trece la clubul spaniol CD *Alaves* Vitoria, cu care joacă finala Cupei UEFA 2000-2001, câștigată, după prelungiri, de *FC Liverpool*, cu 5-4. Următorul sezon (2001-2002) este legitimat la celebrul club italian *AC Milan*, pentru ca apoi să revină în Spania, la *Atletico* Madrid. Un accident în perioada precompetițională 2004-2005 îl îndepărtează de primul 11 al lui *Atletico*. Este împrumutat la *West Bromwich Albion*, în Anglia (sept.-dec. 2004), apoi la FCU *Politehnica* Timișoara (martie-iunie 2005). Revine în Spania, fiind din nou împrumutat la *CF Getafe*, care-l achiziționează definitiv la 15.06.2006. În martie 2010 revine la *FC Timișoara*, unde între septembrie-decembrie 2010 este antrenor-jucător. Până la 01.07.2010 a contabilizat următoarele prezențe în diverse campionate: 126 meciuri/ 7 goluri în campionatul României, 184 meciuri/ 8 goluri în campionatul Spaniei, 29 meciuri / 3 goluri în campionatul Italiei, 5 meciuri/ 0 goluri în campionatul Angliei. Ca jucător internațional, a apărut în toate selecționatele de juniori (7 selecții la „sub 15 ani”, 11 selecții/ 1 gol la „sub 16 ani”, 20 selecții/ 1 gol

la „sub 17 ani”, 4 selecții la „sub 18 ani”), tineret (21 selecții/ 4 goluri, incluzând și prezența la Turneul final al CE 1988) și de 69 de ori, marcând 5 goluri în echipa reprezentativă A (date valabile la 31.12.2008). În naționala de seniori a debutat în meciul amical contra Georgiei (5-0) de la București la 24.04.1996. A jucat câte 3 meciuri la două turnee finale ale CE, 2000 și 2008. În anul 2001, a fost ales cel mai bun fotbalist român al anului. Maestru emerit al sportului.

COSMOC, ROBERT (1931-1997), n. în Craiova. Profesor de educație fizică. Absolvent al IEFS București, promoția 1963. Primii pași în fotbal i-a făcut în 1946 la *AS Libertatea* Craiova. Concomitent, a practicat și ciclismul, câștigând doi ani consecutiv, în 1946 și 1947, titlul

de campion al Craiovei la ciclocros juniori. În 1950, se transferă la *Partizanul* București (fostă *Juventus*) și rămâne în cadrul aceleiași echipe (devenite *Flacăra*, după ce aceasta își mută sediul la Ploiești în 1952) contribuind la revenirea ei în primul eșalon, în 1953. La *Flacăra* - între timp, devenită *Petrolul* Ploiești - joacă până în 1958, când trece la *Jiul* Petroșani, pentru ca din 1962, încă un an, să se transfere la Știința București, după care se retrage din activitatea de jucător. Ca antrenor, începând din 1963, a făcut dovada unor reale calități de pedagog și practician. A lucrat mai întâi ca secund al antrenorului A. Sepci. La *Universitatea* Cluj, între 1963-1966, formație care în 1965 a câștigat Cupa României. În continuare, ca antrenor principal s-a ocupat de pregătirea echipelor *Universitatea* Craiova, între 1966-1968 și *Farul* Constanța, între 1968-1972. A funcționat trei ani (între 1972-1975) ca antrenor secund, în cuplu cu V. Stănescu, la prima reprezentativă a țării. În anii următori a antrenat o serie de formații din diferite eșaloane ca: *FC Bihor*, *FCM* Brăila, *CSM* Reșița, *Progresul* Brăila, *Progresul* Vulcan. București, *Luceafărul* București, *Zimbru* Siret, *CSM* Suceava. După 1990 s-a retras de pe gazon, pensionându-se. Profesionist valoros, dornic să revină pe scena fotbalului, nu a mai reușit aceasta. Antrenor emerit.

COSSINI VINTILĂ (1913-2000) n. în Constanța într-o familie de imigranți italieni. Inginer electromecanic. Începe fotbalul la 14 ani la echipa "Tricolor" Constanța. Între 1933 și 1945 a evoluat la "CFR" (din 1936 "Rapid") București. Între 1933 și 1941 a jucat de 164 de ori în divizia națională, marcând și 7 goluri. A câștigat cu "CFR" (apoi "Rapid") București 6 din cele 7 finale de cupă din perioada 1935-1943. A fost căpitanul echipei "Rapid", datorită impecabilului său angajament de-a lungul celor 90 de minute, de pe postul de mijlocas dreapta pe care îl ocupa. Între 1935 și 1941 este convocat de 25 de ori în echipa națională a României, participând și la turneul final al CM 1938 în Franța. După 1945 s-a dedicat profesiei sale de inginer electromecanic, antrenând și echipele întreprinderilor unde a fost angajat. Între 1971 și 1976 a fost președintele Comisiei de Fotbal a Municipiului București.

COSTEA, ION (1913), n. în com. Sâncel-Blaj, jud. Alba. Din 1929 și până în 1948, ca jucător, a activat la echipele *România Cluj*, *CFR Cluj*, *Rapid* și *Grivița Roșie* București. Fotbalist dotat cu o mare putere de luptă și o remarcabilă capacitate de efort. A făcut parte din marea echipă a *Rapidului* dinaintea războiului, participând la câștigarea de două ori a Cupei României, în 1939 și 1942, și a fost component al formației giuleștene, calificată în 1940 în finala Cupei Europei Centrale intercluburi (nedisputată din cauza războiului). Ca antrenor, s-a dedicat tinerilor fotbaliști ai Clubului *Rapid* timp de mai bine de două decenii, devenind părintele multor generații de jucători crescuți sub directă sa îndrumare. Printre aceștia, Dan Coe, Dumitru II, Ion Dumitru, Neagu, Fl. Marin, M. Stelian, N. Manea. Nici după pensionare nu s-a despărțit de clubul feroviarilor bucureșteni pe care l-a slujit cu pricepere, devotament și modestie peste 30 de ani, rămânând în

continuare un sfetnic bun și un fidel suporter al echipei de sub Podul Grant. Pentru aceste merite i s-au acordat titlul de Antrenor emerit și calitatea de membru de onoare al FRF.

COSTINESCU, CORNELIU (1935), n. în Bacău. Profesor de educație fizică. A jucat fotbal la *Danubiana Roman* și *Metalul Câmpulung Muscel*. Ca antrenor, s-a remarcat la conducerea tehnică a echipei Știința. Bacău, în perioada 1965-1975, pe care a reușit să o promoveze succesiv din campionatul municipal până în eșalonul secund divizionar, în 1969. Din 1974, devine președinte la *Sport Club Bacău*, funcție în care a făcut dovada unor calități deosebite de conducător și pedagog, aducându-și o importantă contribuție la succesele competiționale ale echipei și la afirmarea pe plan național a fotbalului băcăuan. Cu o vechime de peste 20 de ani în munca de conducător de club, a constituit un exemplu de corectitudine, profesionalism și spirit de sportivitate. După 1990 s-a aflat la conducerea Asociației județene de fotbal Bacău, activând și ca membru în Comitetul executiv al FRF și ca observator FRF. Între decembrie 2001 și noiembrie 2005 funcționează ca vicepreședinte al FRF, reprezentând asociațiile județene de fotbal. După noiembrie 2005 este președintele Comisiei de Fair Play a FRF. Din 2000 răspunde de echipa de amatori care participă la Cupa Regiunilor, organizată de UEFA, izbutind să ocupe locul secund cu reprezentativa Olteniei, la ediția 2008-2009.

CRAIOVEANU, GHEORGHE (1968), n. în Hunedoara. Se afirmă ca fotbalist la *Metalurgistul Slatina*, după care, în 1990, este transferat la *FC Dr. Turnu Severin*, iar peste un an la *Universitatea Craiova* unde joacă patru sezoane fiind în două rânduri cel mai bun golgeter al primei divizii (1993-1994 cu 21 goluri și 1994-1995 cu

27 goluri). În cei patru ani la *Universitatea Craiova* a jucat 129 de meciuri, marcând 61 de goluri. În 1995 este angajat de *Real Sociedad San Sebastian* (joacă 90 de meciuri și marchează 26 de goluri). Între 1998 și 2002 joacă la clubul *Villareal CF* (120 meciuri/ 28 goluri), iar între 2002 și 2006 este jucătorul echipei *Getafe CF*, de la periferia Madridului, unde adună încă 120 de meciuri de campionat, marcând 16 goluri. Devine un personaj foarte apreciat în Getafe și participă la alegerile locale pentru un loc în rândul consilierilor pentru sport ai orașului, ca independent, fiind susținut de Partidul Popular. De asemenea este coprezentator la canalul spaniol de televiziune *La Sexta*, pentru programul *Minuto y Resultado*. Nu are nici o selecție la echipele de juniori și tineret. A debutat la echipa națională în 1993 în meciul contând pentru preliminariile CM, Insulele Faroe – România (0-4). A strâns 25 de selecții, marcând și 4 goluri. A făcut parte din lotul României la Turneul Final al CM 1994 din SUA și a jucat un meci la turneul final al CM 1998 din Franța. Maestru emerit al sportului. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a, în martie 2008.

CRĂCIUNESCU, ION (1950), n. în Craiova. Economist. A fost jucător de fotbal din anul 1960, la *Chimia Râmnicu Vâlcea*, apoi la *Universitatea Craiova* (tineret). După abandonarea activității ca jucător, s-a dedicat arbitrajului, în 1975. Începând cu 1978 a făcut parte din lotul divizionar C, iar din 1979 din lotul B și din 1981 din lotul A (Divizia Națională), pentru ca, în 1984, să devină arbitru internațional FIFA. A condus în campionatul intern peste 200 de jocuri și alte peste 80 de întâlniri internaționale, dintre care menționăm: finala CE de tineret în 1988, finala CE de juniori în 1992, semifinala Cupei Intercontinentale pentru echipe naționale din 1995 și finala CCE dintre Ajax - AC Milan, tot în 1995. În ancheta Federației Internaționale de Istorie și Statistică a Fotbalului din Germania, privind cei mai buni arbitri din lume pe anul 1995, Ion Craciunescu a ocupat locul al 2-lea. Din 1998 până

2002, lucrează ca specialist în cadrul firmei IMS a fraților Giovanni și Victor Becali, procuratori FIFA. A fost membru în Panelul de observatori pentru arbitri al UEFA. În pofida experienței sale și a unui înalt grad de profesionalism, cartea sa de vizită nu cuprinde și participarea la un turneu al CM, unde ar fi avut dreptul, fiind împiedicat de motive conjuncturale, fără nici o legătură cu valoarea sa. S-a retras din arbitraj în anul 1996, iar un an mai târziu a devenit președintele clubului de fotbal *Universitatea Craiova*, funcție pe care a îndeplinit-o până în vara anului 1998. În continuare, a îndeplinit o serie de responsabilități în cadrul Comisiei Centrale de Arbitri a FRF, observator federal și observator UEFA. Între 2003 și 2005 a fost președintele Comisiei Centrale de Arbitri a FRF. Între noiembrie 2005 și iunie 2007 a funcționat ca vicepreședinte al FCU *Politehnica* Timișoara. Este consultant de specialitate în arbitraj la mai multe emisiuni de televiziune despre fotbal.

CREINICEANU, CAROL (1939), n. în Lupeni. Profesor de educație fizică. Ca jucător a activat numai la 2 echipe: *Minerul* Lupeni, unde din 1949 a parcurs întreaga filieră de pregătire de la copii la seniori, evoluând în cadrul acesteia până în 1961; *Steaua*, între anii 1961-1971, care a fost perioada cea mai prodigioasă din activitatea sa ca jucător, în care se înscriu: câștigarea de șase ori a Cupei României (în 1962, 1966, 1967, 1969, 1970 și 1971) și o dată a CN (ediția 1967-1968). A participat la Turneul final al JO de la Tokyo în 1964. Pe postul de extremă dreapta, a îmbinat stilul clasic cu cel modern, ceea ce l-a impus și la nivelul echipei reprezentative, îmbrăcând de 14 ori tricoul tricolor cu numărul 11 și având patru goluri la activ. Din 1971, când a devenit antrenor, a lucrat în cadrul clubului *Steaua*: cu echipa de juniori în 1971-1972; cu formația de tineret – rezerve între 1972-1975; ca secund la echipa de seniori, între 1975-1977, perioadă în care se înscrie realizarea eventului. campionat - cupă; din nou la juniori, între 1977-1979;

apoi la .Metalul. București, între 1979-1980; *Mecanica Fină* București, în 1981-1982; *Steaua* Mizil, în 1982-1983; *Steaua* juniori în continuare, după anul 1983. S-a retras definitiv din activitatea fotbalistică competițională după 1990. Maestru al sportului.

CRISTEA, DAN OVIDIU (1954), n. în comuna Livezi, jud. Bacău. Absolvent al facultății de filosofie, promoția 1978. Încă din copilărie a dovedit un mare interes pentru fotbalul profesionist, pe care, din păcate, nu l-a putut practica. A început să lucreze în calitate de corespondent la publicația engleză "Shoot" și la cea spaniolă "El Mundo Deportivo". În anii studenției l-a cunoscut pe Mircea Lucescu pe care l-a ajutat la redactarea cărții "Mirajul gazonului" (Editura Junimea, Iași, 1980). În iunie 1979, renunță la postul de profesor pentru funcția de organizator al clubului "Corvinul" Hunedoara, unde lucrează cu o serie de oameni deosebiți în fotbal, precum Mircea Lucescu, Mircea Pascu, Remus Vlad și Ioan Socol, pentru ca din februarie 1983 să devină președintele FC *Corvinul*. În luna octombrie a aceluiași an este transferat la FRF, unde ocupă postul de referent relații internaționale, participând direct la calificarea echipei naționale la turneul final al EURO'84. În perioada 1984-1989 este pensionat în urma unei grave maladii. Revine în cadrul FRF din decembrie 1989, reocupându-și postul de la relații internaționale. În martie 1990 se află printre inițiatorii Comisiei de istorie și statistică, fiind ales vicepreședinte, iar din 1992, și în continuare, președinte. Comisia de istorie și statistică, sub președenția sa, a reluat publicarea "Anuarului fotbalului românesc", volumele 6 (1974-1990), 7 (1990-1996), 8 (1996-2000), 9 (2000-2005), 10 (2005-2009). Din 1993, Comisia de istorie și statistică a FRF este membră a Federației internaționale de istorie și statistică a fotbalului (IFHHS) cu sediul la Bonn, în Germania. Din activitatea publicistică a lui Dan Ovidiu Cristea mai reținem publicarea "Anuarului Ligii profesionale de fotbal" (1993), cartea "Fotbalul cucerește lumea" (1997), fiind și unul din cei doi

coautori ai lucrării tipărite de FRF cu ocazia împlinirii a 100 de ani, "Istoria fotbalului românesc" (2 volume) (2009).

CRUȚESCU, MIRCEA (1908-1996), n. în Roșiori de Vede, jud. Teleorman. A activat ca jucător timp de 18 ani, la echipele bucureștene: *Granitul* (1924-1927), *Jupiter* (1927-1928), *Olimpia* (1928-1932), acestea înaintea instituirii sistemului divizionar, după care au urmat: *Unirea Tricolor* (1932-1934), *Olimpia* (1934-1938) și *FC Național* (1938-1942). În anul 1935 a absolvit școala de arbitri, ca elev al lui Denis Xifando, iar din 1938 devine arbitru divizionar până în 1965, când se retrage din activitatea oficială. A condus un impresionant număr de jocuri, 2 834, care reprezintă un veritabil record, la diferite eșaloane competiționale. În continuare, ca activist obștesc, îndeplinește funcțiile de secretar al Colegiului municipal de arbitri București și președinte al Comisiei de Fotbal a Sectorului 2 al Capitalei. Considerat ca fiind unul dintre pionierii nu numai ai arbitrajului nostru, ci chiar ai fotbalului românesc, s-a aflat grație unei vitalități puțin obișnuite, până în pragul vârstei de 90 de ani, într-o activitate continuă, împărtășind din bogata sa experiență profesională și de viață multor generații de arbitri, antrenori și jucători. Pentru merite deosebite a fost numit membru de onoare al FRF.

DAVID, MIRCEA (1914-1993), n. în Sinaia, jud. Prahova. Inginer textilist, diplomat al Academiei Comerciale. A început prin a apăra poarta echipei Liceului Emanoil Godju din Oradea, într-un tradițional meci cu *Comerțul*. La 17 ani preia tricoul cu nr. 1 de la Czinczer, care își fracturase mâna, și devine titular în marea echipă *CAO*,

pornind pe drumul afirmării avându-i ca model pe renumiții Zamora și Hiden. În *CAO* joacă din 1929 până în 1938, când este transferat la *Venus* București, formație cu care câștigă de două ori CN (în 1938-1939 și 1939-1940). Activează la *Venus* până după război, în 1945, după care trece la *Vulturii* Lugoj între 1945-1947 și la IC Oradea (care s-a numit și "Libertatea" ICO) între 1947-1952, devenind campion național în 1948-1949. Ca jucător, a avut la activ 12 selecționări în prima reprezentativă a țării, iar cele 21 de fracturi la degete și brațe au reprezentat tributul de suferință dat fotbalului. Nume aproape legendar în fotbalul românesc, a devenit celebru în special după partida susținută în compania campioanei mondiale, Italia, la Roma (1-2) în 1940, când presa de specialitate din Peninsula l-a numit în unanimitate „il Dio”. Din 1952, devine antrenor. A pregătit *Politehnica* Iași până în 1960, promovând-o în prima divizie. După 1960 a desfășurat o intensă activitate în cadrul FRF, ca membru în Colegiul central al antrenorilor și al Comisiei de disciplină. A fost unul dintre acele minunate exemple în care fotbalul a făcut casă bună cu cartea, etalând o comportare de o înaltă ținută civică și sportivă. Arbitru, membru de onoare al FRF.

DEHELEANU, VASILE (1910-2003), n. în Timișoara. Economist. Legitimă la vârsta de 14 ani la *Unirea* Timișoara, trece în 1925 la *Politehnica* Timișoara, unde activează până în 1928, când pleacă la *România* Cluj, echipă cu care, în 1929, se califică în finala

CN. O jumătate de an, în 1931, joacă la UD Reșița, pentru ca începând din 1932 să apară în marea echipă a *Ripensiei*. Perioada ripensistă (între 1932-1938) îi aduce patru tricouri de CN, în 1933, 1935, 1936, 1938, satisfacția cuceririi a două Cupe ale României, în 1934 și 1936, debutul în prima reprezentativă, în meciul cu Iugoslavia (2-1) de la București, participarea la Turneul final al CM din Italia, în 1934. Jucător cu clarviziune și talent în

organizarea jocului, este considerat ca fiind unul dintre cei mai valoroși mijlocași în intervalul dintre cele două războaie mondiale. S-a retras din activitatea de jucător în 1938, având în palmares și cinci prezențe în echipa națională. Ca antrenor, profesie exercitată concomitent cu aceea de economist, a lucrat în decurs de 31 de ani cu un mare număr de echipe, la diferite eșaloane competiționale. Menționăm doar două performanțe deosebite: promovarea formației *Electrica* Timișoara din campionatul orășenesc în divizia secundă, în ediția 1945-1947, și câștigarea CN de juniori, în 1948, cu *Ripensia* UTM, împărțind conducerea tehnică cu fostul său coechipier Silviu Bindea. Membru de onoare al FRF.

DELEANU PAX, AUGUSTIN (1944), n. în Măgurele, jud. Ilfov. Economist. Absolvent al Facultății de Economie din cadrul Universității Iași, promoția 1968. Fotbalist de performanță, a jucat succesiv, din 1960, când a fost legitimat la echipa *Academia Militară*

București, la următoarele cluburi: *ASA* București, în 1961-1962, *Steaua*, în 1962-1963, *Politehnica* Iași, între 1963-1969, *Dinamo* București, între 1969-1976, *Jiul* Petroșani, între 1976-1977, după care s-a retras din activitatea competițională ca jucător, devenind arbitru. A făcut parte de 25 de ori din prima reprezentativă a țării, fiind component al echipei naționale care s-a calificat în sferturile de finală ale CE în 1972. A îmbrăcat tricoul de campion național cu *Dinamo* în 1971, 1973 și 1975. S-a remarcat prin tehnică de joc, viteză de execuție și combativitate. Are la activ 325 de prezențe în prima divizie. Între 1978-1982, a activat ca arbitru divizionar. Din 1985 până în 1989, a fost vicepreședinte al clubului divizionar *A Victoria* București, iar după 1990, a îndeplinit funcția de secretar al clubului *Dinamo* București și de vicepreședinte, până în 1994, după care s-a retras din fotbal intrând în lumea afacerilor. Maestru emerit al sportului. În 2008 a fost decorat cu Ordinul "Meritul Sportiv", clasa a III-a.

DEMBROVSZKI, EMERICH (1945), n. în com. Câmpulung la Tisa, jud. Maramureș. Profesor de educație fizică. Primii pași în fotbal i-a făcut în comuna natală. În 1962 trece la Forestierul. Sighetu Marmatei, unde activează până în 1965. Joacă un an, 1965-1966, la *Victoria* Roman,

de unde se transferă la *Dinamo* Bacău, iar de aici pleacă în 1974 la *Politehnica* Timișoara, unde va juca până la vârsta de 36 de ani, totalizând 386 de meciuri în prima divizie, cu 108 goluri marcate și 27 de prezențe în echipa națională, pentru care a înscris 9 goluri. Jucător dotat cu o înaltă tehnicitate și un dezvoltat simț tactic, a îndeplinit cu succes rolul de coordonator atât în echipele de club, cât și în cea reprezentativă. În 1970, a participat la Turneul final al CM din Mexic, fiind declarat cel mai bun fotbalist român și propus să i se ridice o statuie pe bulevardul ce duce spre stadionul Azteca, din Ciudad de Mexico, un fel de pantheon al fotbalului. Proiect rămas din păcate nerealizat. A fost unul din componenții de bază ai naționalei, calificată în 1972 în sferturile de finală ale CE. Ca antrenor, din 1981, a reușit să o readucă în anul competițional 1983-1984 pe *Poli* Timișoara în prima divizie și a continuat să conducă, cu unele intermitențe, destinele competiționale ale echipei studenților din orașul de pe Bega, fiind disponibil să preia conducerea tehnică a acesteia în momentele grele ale existenței sale. Maestru emerit al sportului. În 2008 a fost decorat cu Ordinul "Meritul Sportiv", clasa a III-a. Funcționează, inclusiv în 2010, și ca observator federal al LPF.

DICĂ, NICOLAE CONSTANTIN (1980) n. în Pitești. Legitimat la 11 ani la *FC Argeș* Pitești. Este imprumutat în două rânduri la *Dacia* Pitești. Debutază în divizia A ca atacant în meciul *FC Argeș – Gaz Metan Mediaș* 2-1, la 09.08.2000. Transferat

la *Steaua* București la 11.02.2004. Câștigă cu *Steaua* campionatul național 2004-2005 și 2005-2006. În august 2008 este achiziționat de clubul italian *Catania*, unde nu izbuteste să pătrundă în primul 11. În cariera sa, a jucat 89 de meciuri de campionat pentru *FC Argeș*, marcând 34 de goluri, 124 de partide pentru *Steaua* și 55 de goluri. A acumulat, până în 2009, 46 de meciuri în cupele europene, înscriind 14 goluri. În 2009-2010 a fost imprumutat de *Catania Calcio* la *Iraklis* Salonic, iar în primăvara anului 2010 a venit tot sub forma de imprumut la clubul *CFR Cluj*, unde a contribuit la obținerea titlului de campion național (13 meciuri) și castigarea Cupei României. În iunie 2010 revine la *Catania Calcio* de unde este împrumutat la *Manasyaspor*, în Turcia. La nivelul echipelor naționale a jucat 10 meciuri/ 4 goluri la selecționata „sub 18 ani”, 6 meciuri/ 1 goluri la „sub 19 ani”, 4 meciuri/ 0 goluri la „sub 21 de ani” și 32 meciuri/ 9 goluri în prima reprezentativă a României, până la 01.07.2010. A debutat în echipa națională la 11.10.2003, la București, în meciul amical România – Japonia 1-1. A jucat 3 meciuri la Turneul final al CE 2008. Declarat jucătorului anului 2006 în România. Maestru al sportului. În martie 2008, decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a, cu o baretă.

DINU, CORNEL - vezi **Personalități**

DINULESCU, CONSTANTIN (1931), n. în București. Inginer chimist. Prima legitimare ca jucător datează din anul 1945, la echipa de juniori a *Unirii Tricolor*. În 1948 s-a transferat la *Progresul* ICAS și în 1950, la *Spartac* București. Din 1951 evoluează la Știința Iași în eșalonul secund, până în 1953, când trece la *Politehnica* Timișoara, în prima divizie. Aici se afirmă ca un atacant deosebit de viguros și eficient. Între 1957-1962 joacă la *Progresul* București, echipă cu care câștigă Cupa României, ediția 1959-1960. În această perioadă debutează în echipa națională în care a avut patru selecționări. Ultimii ani ca jucător îi efectuează la

Farul Constanța, 1962-1964. Un an mai târziu devine arbitru, pentru ca în 1968 să debuteze pe scena primului eșalon, în care a condus aproximativ 70 de meciuri. Inclus pe lista FIFA în 1976, își face remarcată prezența ca arbitru internațional în cadrul a numeroase partide cu miză, printre care și o finală a Cupei Balcanice. Este deținător al ecusonului FIFA din 1978. Ca arbitru, s-a dovedit de o exigență mai puțin obișnuită, chiar rigid în aplicarea regulamentului, dar imparțial și corect. Din toamna anului 1982 preia funcția de secretar general al FRF, pe care o deține până în primăvara lui 1988, eforturile sale fiind îndreptate în direcția asanării abaterilor de la disciplină și întronării unui climat de muncă pe linia performanței. După pensionare, pentru o perioadă, a continuat activitatea în fotbal reîntorcându-se la vechea iubire, *Progresul* (FC Național), ocupându-se de formarea schimbului de mâine al fotbalului nostru, dar și de problemele complexe ale fotbalului bucureștean, în calitate de membru în biroul executiv al Asociației Municipale de Fotbal a Capitalei. Este membru de onoare al FRF.

DOBAY, ȘTEFAN (1909-1994), n. în Timișoara. Legitimă pentru prima oară la Banatul Timișoara, în 1924, joacă la această echipă până în 1930, când se transferă la *Ripensia*, unde activează timp de 10 ani cu rezultate de excepție: patru titluri de CN (în 1932-1933, 1934-1935, 1935-1936 și 1937-1938); de două ori Cupa României (în 1933-1934, 1935-1936); patru titluri de golgeter al campionatului, dintre care trei câștigate consecutiv (în 1932-1933, 1933-1934, 1934-1935 și 1936-1937). A avut 41 de selecții în echipa națională. Între 1933-1937, a jucat în 28 din cele 30 de meciuri ale primei reprezentative. A participat la două turnee finale ale CM în Italia, în 1934, și în Franța, în 1938, și la cinci ediții ale Cupei Balcanice (în 1932, 1933, 1934, 1935 și 1936). A înscris 20 de goluri ca jucător în echipa națională și 130 de goluri în prima divizie. Nume de legendă în fotbalul românesc, și-a câștigat celebritatea prin forța și precizia șuturilor

expediate de pe extrema stângă și transformate, de multe ori din unghiuri imposibile, în goluri de o rară frumusețe. Are prezentat o adevărată spaimă pentru toți portarii din vremea sa și le-a creat complexul inferiorității tuturor adversarilor direcți, pe care i-a depășit prin alergarea în veritabil galop, motiv pentru care a și fost supranumit „calul”. A mai continuat să joace și după război, până în 1948, la *Karres* Mediaș, dedicându-se apoi profesiei de antrenor. A debutat cu echipe constănțene la *CFR* și *Dezrobirea* în 1948-1949, după care au urmat *Locomotiva* Târgu Mureș, în 1950-1952, *Flacăra* Mediaș, în 1953, *Dinamo* București, în 1954. Cele mai bune rezultate le-a avut cu *CCA* (*Steaua*), cu care a câștigat Cupa României, în 1955 și CN, în 1956. A mai funcționat pentru scurt timp la UTA, în 1958 și *CFR* Cluj, în 1959, pentru ca din 1960, să se pensioneze din motive de sănătate, stabilindu-se la Târgu Mureș, unde a rămas până în ultimii ani ai vieții. Antrenor emerit post-mortem. Membru de onoare al FRF.

DOBOS, ANTON (1965), n. în com. Sârmașu, jud. Mureș. Este legitimat la .Sticla Arieșul. Turda în 1978, unde activează timp de 10 ani. În 1988 se transferă la *Universitatea* Cluj-Napoca, echipă cu care debutează în Divizia A. După un an se transferă la *Dinamo* București înscriindu-și în palmares câștigarea CN și a Cupei României, ediția 1989-1990. Din iarna anului 1992 devine component al echipei *Steaua* și cartea sa de vizită se îmbogățește cu alte câteva performanțe notabile: Cupa României în 1992 și 1996, CN în 1993, 1994, 1995 și 1996. Fundaș central dotat cu mari posibilități fizice, temperament puternic și calități de apărător dârz, a trecut pragul echipei naționale la o vârstă destul de târzie, îmbrăcând, până în vara anului 1998, de 23 de ori tricoul echipei naționale cu care a participat la Turneul final al CE din Anglia, în 1996 și la Turneul final al CM din Franța. Din 2001 antrenează divizionara B, *AEK* București, pe care o promovează în 2002 în Divizia A pe care o mută la Timișoara în același an, devenind

“Politehnica AEK” Timișoara, club la care a fost președinte până în decembrie 2005. A fost apoi, între 2006 și 2008, președintele “Universității” Cluj. În august 2008 a suferit un grav accident de circulație de pe urma căruia s-a refăcut în mod miraculos. Maestru emerit al sportului. În 2008 a fost decorat cu Ordinul “Meritul Sportiv”, clasa a III-a.

DOBRIN, NICOLAE (1947-2007), n. în Pitești. Profesor de educație fizică. A jucat din anul 1959 în cadrul acelui club, FC Argeș, dovedind fidelitate față de echipa și orașul pe care le-a reprezentat cu cinste, refuzând transferuri tentante la alte cluburi, printre care *Steaua*

și *Dinamo*. Talent de excepție, a debutat în prima divizie la vârsta de 14 ani și 10 luni și în continuare, grație unor calități tehnico-tactice deosebite, s-a impus în galeria marilor fotbaliști ai țării din anii de după război, ca un mare maestru al driblingului și al fentei, model de execuție a pasei, preluării și loviturilor libere. Statistic exprimate, realizările sale ca jucător, în aproape un sfert de secol pe gazon, sunt: două tricouri de CN cu *FC Argeș*, în 1972 și 1979, trei titluri de cel mai bun fotbalist al anului, în 1966, 1967 și 1971; 48 de selecții în echipa națională, cu 6 goluri înscrise; 409 prezențe în prima divizie, cu 111 goluri marcate; component al lotului reprezentativ pentru CM din Mexic, în 1970 și participant la CE din 1972. Denumit „Prințul din Trivale” și într-o altă variantă, „Gâscanul”, a avut ca jucător două mari neîmpliniri. Prima: neîmplicarea lui la nici unul dintre meciurile naționale la turneul final al CM din Mexic, în 1970; a doua: refuzul unui transfer la *Real Madrid*, în perioada de glorie a acestei superechipe, transfer solicitat de însuși celebrul Santiago Bernabeu. Rămâne, în istoria fotbalului nostru, un mare jucător, model de fidelitate față de fotbal, exemplu de demnitate, de fair play. Valoarea sa și devotamentul față de sportul -rege au fost confirmate și de o anchetă a Gazetei Sporturilor, care l-a desemnat, în 1993, ca cel mai bun fotbalist din ultimul sfert de veac XX. Chiar și după retragerea de pe gazon, a continuat

să-și slujească clubul care l-a format ca jucător, căutând să împărtășească din bogata sa experiență speranțelor fotbalului piteștean. În anul 1998, a îndeplinit funcția de director tehnic al *FC Argeș* -Pitești, după care s-a retras, preluând conducerea unei școli de fotbal în Pitești, care îi poartă numele. Maestru emerit al sportului. Moare, după o grea suferință, în octombrie 2007.

DOMIDE, FLAVIUS (1946), n. în Arad. Antrenor. Produs al clubului UTA, unde s-a legitimat în 1959, parcurgând întreaga filieră de pregătire de la pitici la echipa de seniori, în cadrul căreia a debutat în 1966, în prima divizie. De atunci a jucat neîntrerupt în formația textiliștilor

arădeni, apărându-i culorile în 342 meciuri divizionare A. Mijlocas ofensiv, capabil a acoperi o mare zonă de acțiune, bun tehnician și excelent la loviturile cu capul, a fost selecționat de 18 ori în prima reprezentativă. Cu UTA a îmbrăcat de două ori tricoul de campion, în 1969 și 1970. A făcut parte din naționala care a terminat, în ianuarie 1969, pe Wembley, la egalitate, 1-1, cu Anglia și a participat, în 1972, cu „unsprezecele” tricolor în sferturile de finală al CE. După retragerea din activitate, ca jucător, în 1980, s-a dedicat profesiei de antrenor. Mai întâi, la centrul de copii și juniori UTA (1980-1986), apoi, ca secund al echipei arădene de seniori (1986-1989). În 1989 a antrenat Minerul Ștei, după care, revenind la UTA, a îndeplinit funcțiile de director tehnic și vicepreședinte al clubului în 1990-1991. În 1991-1992 s-a ocupat de pregătirea echipei ungare din Bekeszaba, pe care a promovat-o din liga a doua în prima ligă. Din nou la conducerea tehnică a echipei UTA, în 1992-1993, reușește performanța promovării în Divizia A. Trece apoi la centrul de fotbal al clubului arădean (1993-1996), alți doi ani (1996-1998) este antrenor principal la seniori, apoi conduce mici echipe din Arad. Maestru emerit al sportului. În 2008 i se acordă Ordinul “Meritul Sportiv”, clasa a III-a.

DRAGOMIR, DUMITRU (1946), n. în Bălcești, jud. Vâlcea. A jucat fotbal la *Nitramonia* Făgăraș între 1962-1964, la Universitatea Craiova - tineret, 1965-1967 și *Chimia* Vâlcea, 1967-1971. Între 1971-1974 a îndeplinit funcția de vicepreședinte la CS *Chimia*

Vâlcea, iar din 1977 a fost președintele acestui club, a cărui echipă a promovat mai întâi în eșalonul secund. A câștigat în 1973 Cupa României, pentru ca, în 1974, să promoveze în prima divizie. Pentru scurt timp, în 1977, face parte din conducerea *FC Bihor* Oradea, după care, până în 1980, devine președinte la *Viitorul* Scornicești, echipă care a promovat în 1978 în Divizia B și în 1979 în eșalonul de elită al țării. Din 1980 trece ca președinte la FCM Brașov care, după un an (1983-1984) în divizia secundă, revine în prima divizie. În 1987 preia conducerea *Victoriei* București, echipă care reușește, trei ani consecutiv, să joace în competițiile de club continentale. În septembrie 1991 se lansează în lumea presei, devenind patronul mai multor publicații, dintre care menționăm *Sportul românesc*, care câștigă, într-un timp relativ scurt, o poziție de frunte în presa de specialitate. Concomitent cu această activitate se lansează și în lumea afacerilor, succesele sale pe acest plan oferindu-i posibilitatea să se angajeze într-o serie de acțiuni prodigioase și cu efecte economice benefice. În 1993 devine vicepreședinte al LPF, consecință a experienței dobândite de-a lungul timpului, dar și a pasiunii declarate pentru sportul -rege. La 30 septembrie 1996 este ales, cu o mare majoritate (25 de voturi din 28 de participanți) în funcția de președinte al Ligii Profesioniste de Fotbal devenind, implicit, și vicepreședinte al FRF, în această din urmă funcție fiind confirmat și la alegerile din februarie 1998 ale forului de conducere a fotbalului nostru. Din noiembrie 2000 până în noiembrie 2008 a fost parlamentar, reprezentând Partidul România Mare în Camera Deputaților, ca deputat de Vâlcea. În octombrie 2000, noiembrie 2005 și noiembrie 2009 a fost reales președinte al LPF, devenind automat și vicepreședintele FRF.

DRĂGUȘIN, CORNEL (1926), n. în București. Ca jucător, a evoluat între 1939-1949 la echipe din campionatul Capitalei. Din 1950 a devenit antrenor, lucrând mai întâi cu copii și juniori în cadrul Clubului *CCA*, după care s-a aflat până în 1962 la conducerea echipei *Progresul*

București, la început ca secund, apoi ca principal. După 1962 a activat peste hotare, în Irak, ca antrenor al echipei naționale și al echipei armatei irakiene, și în Siria, răspunzând de pregătirea naționalei siriene și de reprezentativa militară a acestei țări. Reîntors în țară în 1967, revine pentru scurt timp la *Progresul* București și, după un popas la Centrul de copii și juniori *Steaua* 23 August., trece antrenor federal, funcție în care a înregistrat un veritabil record de activitate neîntreruptă de peste un sfert de veac. Ca antrenor federal, a lucrat în diferite perioade de timp la toate eșaloanele, cu echipele de tineret, olimpică și naționala A, reușind să contribuie la lansarea multor jucători spre marea performanță. În palmaresul profesional are înscrisă și o realizare de excepție în calitate de secund al primei reprezentative, aducându-și un aport important la calificarea echipei naționale la turneul final de CM din Italia, 1990. Datorită cunoștințelor și experienței bogate acumulate, în 1991 a fost numit președinte executiv și din 1997, președinte de onoare al Școlii Naționale de Antrenori, ocupându-se cu precădere de formarea unor tehnicieni valoroși, până-n 2002, când se pensionează. Antrenor emerit și membru de onoare al FRF.

DRIDEA (I), MIRCEA (1937), n. în Ploiești. A intrat pe porțile fotbalului la 15 ani, la *Petrolul*, când obținuse categoria I la șah. Absolvent de liceu la 17 ani, cu media generală 10, încheie cu brio Institutul de Petrol, Gaze și Geologie, obținând la 22 de ani diploma

de inginer. La 19 ani a debutat pe scena primei divizii, iar apoi în reprezentativa națională.

Întreaga sa activitate competițională este legată de un singur club, *Petrolul* Ploiești, în cadrul căruia a obținut și performanțele ca jucător: de trei ori cu echipa a câștigat CN, în 1958, 1959 și 1966 și Cupa României, în 1963, la care se mai adaugă 18 selecții în prima reprezentativă, cu 8 goluri și alte 142 de goluri înscrise în prima divizie. În 1962 a fost ales în Biroul federal al FRF, ca reprezentant al jucătorilor. Ca jucător, a fost un atacant viguros, cu un joc de cap eficient și un remarcabil simț al porții, bun executant al loviturilor libere peste zid și excelent om de echipă. Exemplu de fidelitate față de clubul care l-a format, de corectitudine, competență și demnitate. După retragerea de pe gazon, în 1972, a activat atât ca antrenor, cât și în calitate de conducător, remarcându-se printr-o activitate dominată de simțul datoriei și de pasiunea pentru fotbal. Ca jucător, a apărut culorile *Petrolului* timp de 20 de ani (între 1952 și 1972), iar alți 15 ani s-a aflat fie la cârma tehnică a formației ploieștene, în anii 1972, 1981-1982, când a promovat în prima divizie, și 1985-1987, fie în calitate de președinte al clubului, între 1976-1978, 1980-1981 și 1985, cu perioade de întrerupere în care a lucrat în producție, ca inginer petrolist. În alte trei perioade a activat cu rezultate remarcabile peste hotare, în Maroc de două ori (în 1983-1984, 1987-1988) și în Egipt, în 1993. În țară a mai antrenat echipele *Prahova* Ploiești, *Sportul Studentesc*, *Oțelul* Galați, *Flacăra* Moreni, *Metalul* Plopeni și *Minerul* Filipeștii de Pădure, pentru ca, din anul 1995, să se dedice pentru puțin timp unei noi profesii, aceea de ziarist sportiv, pentru care a dovedit vocație, experiența sa în lumea fotbalului fiindu-i de un real folos. Din 1997, după un alt contract peste hotare, a devenit observator și membru al Comisiei de competiții și disciplină a LPF. Din anul 2000 este prim-vicepreședinte al Comisiei de competiții și disciplină a LPF. Din ianuarie 2002 este președinte al Comisiei de supraveghere a campionatului național pentru depistarea jocurilor strategice și apoi vicepreședinte al Comisiei de disciplină a FRF, funcție pe care și-o păstrează și în 2009. Maestru emerit al sportului și membru de onoare al FRF, din 2009.

DUCKADAM, HELMUT - vezi **Personalități**

DUMITRACHE, FLOREA (1948-2008), n. în București. Subinginer. S-a legitimat în anul 1961 la *Rapid*, după care doi ani a jucat la TUG București, o echipă mică de cartier, unde în 1964 l-a descoperit antrenorul Traian Ionescu, care l-a adus la *Dinamo*. Aici și-a pus în valoare

talentul ajungând să atingă, la un moment dat, culmile măiestriei sportive. Atacant „pur-sânge“, cu un dribling derutant, o viteză de reacție ieșită din comun și maestru al loviturilor cu capul și-a înscris în cartea de vizită un șirag de performanțe obținute cu *Dinamo*: câștigarea campionatului național în anii 1971, 1973 și 1975, a Cupei României în 1968, titlul de golgheter al primei divizii în 1969 și 1971, titlul de cel mai bun fotbalist al anilor 1968 și 1969. După 12 ani la *Dinamo*, a plecat, mai întâi la *Jiul* Petroșani (1976-1979), apoi la *Corvinul* Hunedoara (1979-1983) și s-a retras de pe gazon tot de la Petroșani, ca jucător la *Minerul-Știința*. Când și-a încheiat activitatea, adunase 358 de prezențe în prima divizie și 170 de goluri marcate. În echipa reprezentativă, a evoluat de 31 de ori și a înscris 15 goluri, s-a numărat printre componenții de bază ai acesteia. Participă la turneele finale al CM din Mexic-1970 și al CE-1972. La vârsta de 35 de ani a revenit în Capitală la vechea iubire, *Dinamo*, optând pentru munca cu juniorii și copiii, cu gândul nemărturisit de a forma un atacant pe profilul său fotbalistic. Florin Radu Răducioiu pare să se fi inspirat din stilul de joc al celui cunoscut în lumea fotbalului nostru sub porecla de „corsarul roib“. Maestru emerit al sportului. A murit după o grea suferință înainte de a împlini 60 de ani.

DUMITRESCU, ILIE (1969), n. în București. Produs al Centrului de copii și juniori al Clubului *Steaua*, unde a fost legitimat la vârsta de 12 ani, debutează în prima garnitură a echipei militare în ediția de campionat 1986-1987, câștigată

de echipa din Ghencea, când de-abia împlinise 17 ani. În campionatul următor este împrumutat la FC Olt, de unde revine apoi la *Steaua*, își câștigă locul în formația de bază și contribuie la realizarea unui dublu succes competițional: cucerirea campionatului și a Cupei României în 1988-1989. În continuare, cu *Steaua*, își adaugă în palmares alte câteva importante performanțe: cucerirea campionatului, în 1993 și 1994, precum și a Cupei României, în 1992. În 1993 câștigă titlul de golgeter al campionatului. A debutat la 20 de ani în echipa națională, adunând la finele anului 1997 un număr de 62 de prezențe, cu 20 goluri marcate pentru tricolori. Momentul de vârf al activității sale fotbalistice de performanță l-a constituit prima participare la un turneu final al CM din Italia 1990, urmată de alte două performanțe remarcabile, care au însemnat titularizarea lui în prima reprezentativă la „mondialul american” din 1994, la Euro '96 din Anglia, și participarea la CM din Franța - 1998. Mijlocas de tip modern, excelând în arta conducerii mingii și a driblingului, bun realizator în același timp, a atras atenția impresarilor străini, astfel că după turneul final al CM din SUA - 1994, a devenit „stranier”, ca jucător profesionist la *Tottenham* din Londra, în 1994. În perioada acestui transfer a evoluat și în Spania, la Sevilla, în prima jumătate a anului 1995, după care a revenit la *Tottenham Hotspur*, apoi la *West Ham United*, iar de aici a trecut Oceanul, în 1996, la *Atlante Ciudad de Mexico*. La CM din Franța - 1998 a egalat, împreună cu Gheorghe Hagi și Gheorghe Popescu, recordul lui Nicolae Kovacs, din 1938, având la activ 3 participări consecutive la turneele finale ale CM. Din 1998, toamna, la 29 de ani, a redevenit component al echipei *Steaua*. La începutul anului 1999, s-a retras ca jucător din activitatea competițională, având la activ 203 prezențe în Divizia A și 77 de goluri marcate. După care devine om de afaceri și impresar sportiv. În același an (1999) revine în fotbal ca procurator, nu pentru mult timp, iar din 2000, toamna, preia conducerea tehnică a divizionarei A. Oțelul. Galați, apoi FC Brașov, după care, începând cu 2001, antrenează în Cipru (pe “Alki” Larnaca) și Grecia (“AEK” Atena și “PAOK” Salonic). Revine pentru foarte scurt timp în țară ca antrenor al echipei

naționale de tineret (în toamna anului 2005). Renunță la fotbal dedicându-se unei activități puțin obișnuite unui fotbalist, deschizându-și propria galerie de artă. În septembrie 2010, antrenează pentru o lună, pe Steaua București. În 2008 a devenit și consultant la diverse emisiuni de televiziune despre fotbal. Maestru emerit al sportului. În 2008 a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

DUMITRESCU, ION (GIONI) (1920-2005), n. în București. Inginer. Format ca jucător în „școala fotbalistică” a Oborului, a activat de la vârsta de 14 ani, din 1934 până în 1946, la *Unirea Tricolor*, echipa cu care, în 1941, a îmbrăcat tricoul de campion național. Un an mai

târziu, 1946-1947, este component al divizionarei din primul eșalon, *Carmen* București, apoi până în 1952 joacă la *Venus UC* București. Din 1952, abandonează activitatea de jucător, dedicându-se obligațiilor profesionale cu funcții de mare răspundere în cadrul Ministerului Industriei Ușoare, ca director general și consilier ministerial. Revine în câteva rânduri la fotbalul de performanță, ca președinte al FRF, prima oară două luni (iunie - iulie) în 1968 și după aceea din iulie 1983 până în august 1986, în această din urmă perioadă însoțind, în calitate de conducător, echipa reprezentativă a țării calificată la Turneul final al CE din Franța, 1984. După anul 1989, activitatea sa în perimetrul fotbalului s-a făcut remarcată în cadrul unor comisii de specialitate ale FRF. Membru de Onoare al FRF.

DUMITRESCU, NICOLAE (III) (1921-1999), n. în București. Antrenor emerit, Maestru al sportului. Cariera fotbalistică a început-o în Capitală, la o echipă mică, *Suter*, afirmându-se apoi, la *Sportul Studențesc*, unde a evoluat între anii 1941-1946. În

continuare, întreaga sa activitate ca jucător și apoi ca antrenor s-a desfășurat numai

la Arad și în slujba unei singure echipe, „Bătrâna doamnă” - *UTA*, la început ITA. Înlocuindu-l ca extremă stângă, de tip clasic, pe celebrul internațional Toth III, și-a adus contribuția la câștigarea a 4 campionate naționale (1947, 1948, 1950 și 1954) și a două ediții ale Cupei României, în 1948 și 1953. Fotbalist dotat cu calitățile unui vârf de atac (viteză, dribling, șut), a îmbrăcat de 10 ori și tricoul primei reprezentative. După anul 1955, a lucrat o vreme ca antrenor, la nivelul juniorilor arădeni; s-a aflat împreună cu Gheorghe Ola și la conducerea tehnică a naționalei de juniori, care, în 1962, a câștigat turneul UEFA de la București. Dar prezența sa în performanță s-a făcut simțită mai ales ca antrenor al echipei *UTA*, cu care a câștigat consecutiv două titluri de campioană a țării în 1969 și 1970. Demnă de menționat în această perioadă de vârf a formației arădene este eliminarea din CCE, în 1970, a celebrei *Feyenoord* din Rotterdam, la acea vreme campioană intercontinentală. La *UTA*, ca antrenor, a lucrat mulți ani și după ieșirea la pensie, dar cu intermitențe datorate itinerarului competițional sinuos, cu mai multe eșecuri decât cu realizări, al echipei arădene. Este fratele vitreg al lui Ion Pârcălab, pe care l-a format la Arad și l-a direcționat înainte ca acesta să-și fi luat zborul spre marea performanță.

DUMITRIU, DUMITRU (III) (1945), n. în București. Profesor de educație fizică, antrenor. La vârsta de 10 ani, s-a legitimat la *Rapid* București, de unde trece la CS Târgoviște un an, apoi un an la *Jiul* Petroșani, la ASA Târgu Mureș, între 1963-1967 și perioada sa de vârf a activității ca jucător la *Steaua* între 1967-1972. A câștigat trei Cupe ale României în 1969, 1970 și 1971, cu echipa militară. De la *Steaua* s-a transferat la *Olimpia* Satu Mare, în 1972-1973, a mai jucat un an la FC Galați, retrăgându-se de pe gazon în 1978, component fiind al formației bucureștene ICSIM. În 1979 și-a început activitatea ca antrenor. O primă perioadă, de așa-zisă ucenicie, s-a aflat la cârma unor echipe din categorii inferioare: *Rapid* Fetești 1979-

1980, CS Botoșani 1980-1982, *Steaua* Mizil 1982-1984, *Autobuzul* București 1984-1986 și *Ceahlăul* Piatra Neamț 1986-1988. Doi ani, 1988-1990, a lucrat ca secund la *Steaua* cu Anghel Iordănescu, *Steaua* câștigând în 1988-1989 CN și Cupa României. În 1990-1991, a antrenat lotul olimpic, după care, în 1991-1992, s-a aflat la conducerea tehnică a divizionarei din primul eșalon *Dacia Unirea* Brăila. Revine la *Steaua* în 1992, tot ca secund al lui Anghel Iordănescu, înscriindu-și în palmares două titluri de CN în 1993 și 1994, cu *Steaua*. Tot ca secund a fost prezent și la turneul final al CM din SUA 1994, când reprezentativa țării noastre a realizat cea mai bună performanță din istoria sa, calificarea în sferturile competiției. Din toamna lui 1994 este antrenor principal la *Steaua*, cu care câștigă de trei ori la rând CN, în 1995, 1996 și 1997 și de două ori Cupa României, în 1996 și 1997. Este considerat printre cei mai valoroși tehnicieni ai generației sale. Din 1997, antrenează în Grecia echipa ateniană *AEK*, iar din returul campionatului 1998-1999, pe *Rapid* București, apoi pe *Oțelul*. Galați în 1999-2000 și pe *Rocar* București din anul 2001. După 2002 antrenează, printre altele, *FCM Bacău* și *Politehnica* *AEK* Timișoara. În ultimele etape ale sezonului 2004-2005 conduce la titlu echipe *Steaua* București. În continuare, a fost antrenor și apoi director tehnic echipa din liga a doua *Prefab Modelu* până la desființarea sa în noiembrie 2008. În mai 2010 antrenează câteva etape pe *Politehnica* Iași și apoi este consilier al clubului *Steaua*. Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit. În 2008 i se decernează Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

DUMITRIU, EMIL (II), (1942), n. în București. S-a format în pepiniera clubului *Rapid*, unde a jucat până în 1957. În continuare, a evoluat la *Progresul*, *CPCS* București, între 1957-1961, *Jiul* Petroșani, în 1961 și 1962, *Viitorul* București, în 1962 și 1963, *Rapid*, în 1963-1967, *Steagul Roșu* Brașov, între 1967-1970, *Dinamo* București, în 1970-1971, *Rapid*, între

1971-1973 și *Progresul* București între 1973-1976. La 34 de ani, a îmbrățișat meseria de antrenor. Ca jucător, a îmbrăcat de șapte ori tricoul echipei naționale, a câștigat cu *Rapid* CN în 1967 și CB inter-cluburi, în 1964 și 1965. A fost component al echipei naționale de juniori, care în 1962 a câștigat Turneul UEFA de la București. Jucător de mare finețe tehnică, un adevărat „vrăjitor al balonului”, dar și un excelent tactician, a format împreună cu Ion Ionescu (Puiu), la *Rapid*, în perioada 1964-1967, un cuplu de atacanți centrali, celebru pentru fantezie și eficacitate. În pofida unor calități de excepție și a unei nemăsurate pasiuni pentru fotbal, nu a cunoscut, cum ar fi meritat, culmile consacrării sportive, cariera fiindu-i barată, la numai 25 de ani, de o boală grea și nemiloasă. Învingător până la urmă în disputa cu un adversar greu de biruit, a reușit să se mențină în topul celor mai buni fotbaliști, fără însă a mai putea forța adevărata împlinire a destinului său fotbalistic. Ca antrenor, din 1976 a lucrat un timp cu copii și juniori la *Dinamo* și *Rapid*, apoi ca secund la echipa de seniori din Giulești. Simțind că nu are chemarea necesară pentru o meserie care solicita mari eforturi greu de suportat, s-a retras de pe banca tehnică, discret și cu demnitate. Apoi s-a stabilit în Grecia, rămânând însă legat trup și suflet de fotbalul românesc și de galeria din Giulești. Revenind în țară, în 1996, a devenit observator în cadrul LPF. Maestru al sportului. Antrenor.

DUMITRU, ION (1950), n. în comuna Roșu, București. A început activitatea fotbalistică la *Confecția* București, în 1963. Un an mai târziu a trecut la *Rapid*, club în cadrul căruia debutează în 1968 în prima divizie. Cu echipa din Giulești câștigă Cupa României în 1972, an în care se transferă la *Steaua*, unde continuă ascensiunea sportivă grație talentului și ambiției sale de a se realiza cât mai deplin. Ca jucător de bază al formației *Steaua* și-a adus un important aport la realizarea „eventului” campionat-cupă în același an competițional, 1975-1976, câștigarea CN în 1978 și a

Cupei României, în 1979. De 57 de ori component al primei reprezentative, pentru care a marcat 12 goluri, a făcut parte din echipa națională care a evoluat la CM din Mexic, în 1970 și în CE, competiție în cadrul căreia țara noastră a ajuns, în 1972, în faza sferturilor de finală. Considerat ca unul dintre cele mai bune produse ale fotbalului românesc postbelic, a acumulat 442 de prezențe în prima divizie, înscriind 60 de goluri și primind titlul de „cel mai bun jucător al anului 1973”. Ceea ce l-a remarcat în mod deosebit a fost tehnica excelentă a pasei, a depozitării și măiestria cu care executa loviturile libere din zona suprafeței de pedeapsă. Din 1980, s-a transferat la Timișoara, jucând pe rând la *Politehnica*, UMT și CFR, echipe la care a activat și ca antrenor. Pentru puțin timp a revenit în Capitală la *Rapid*, după care a plecat în străinătate, stabilindu-se pentru o perioadă în RFG. Revenit în țară, după 1989, s-a dedicat profesiei de antrenor, punându-și în valoare calitățile pedagogice la *FC Național* București, apoi la *Giul Petroșani*, echipă pe care a reușit să o readucă, în 1996, pe scena primei divizii și la .Rocar. București (1997-1998), *Rapid* București (1996-1997) și *Politehnica* Iași din 2000 și din 2001 *Callatis* Mangalia. Din 2001, vara, preia conducerea tehnică a echipei naționale de juniori UEFA -84. Mai activează, ulterior, la *Concordia* Chiajna. Maestru emerit al sportului. În 2008 decorat cu Ordinul “Meritul Sportiv”, clasa a III-a.

DUMITRU, NICOLAE (NICUȘOR) (1928-2005), n. în București. Profesor de educație fizică. În anul 1942, este legitimat la *Sportul Studențesc* București, de unde, în 1974, trece la *Metalul* București, iar de aici, în 1949, la *Dinamo* București, echipă în care se va evidenția ca

un iscusit tactician în rolul interului din cadrul sistemului WM. Cu *Dinamo* a îmbrăcat o dată tricoul de campion național, în 1955, și a câștigat ediția 1958-1959 a Cupei României. În echipa națională a evoluat de opt ori. Din 1961, abandonează activitatea de jucător, continuând ca antrenor la *Dinamo*, unde chiar în primul an, 1961-1962, își înscrie în palmares

titlul de campion național; alte trei titluri le adaugă după aceea ca antrenor secund în 1963, 1964 și 1965. Un an, 1965-1966, activează la *Dinamo* Victoria, după care urmează *Dinamo* Bacău, între 1967-1969, ca să revină din 1969 și până în 1973 la cârma formației *Dinamo* București, câștigând în cuplu cu Traian Ionescu campionatul național, în 1971. În 1973-1974, activează în străinătate, antrenând echipa națională a Ghanei. Revine la *Dinamo*, cucerind un titlu, în 1975, după care pleacă iar la Bacău, între 1976 și 1978, de unde se întoarce la clubul-mamă, *Dinamo* București, reușind cu această echipă cele mai valoroase performanțe din cariera sa: câștigarea CN și a Cupei României, în 1982, în cuplu cu V. Stănescu, a CN, în 1983 și din nou a CN și a Cupei României, ediția 1983-1984. Tot în această perioadă, se înscrie și calificarea echipei *Dinamo* pentru prima oară în semifinalele CCE, în 1984. Anii care au urmat până la pensie l-au găsit într-o continuă frământare de a reedita marea performanță, însă eforturile sale nu au mai cunoscut reușitele anterioare. Este Maestru al sportului, Antrenor emerit și membru de onoare al FRF. În 1999 a fost declarat cel mai performant antrenor din campionatul intern.

ECONOMU, VIRGIL - vezi Personalități

ELADESCU, ALEXANDRU (1893-1941), n. în București. Avocat, doctor în drept. Papa Alecu, cum era numit în lumea fotbalului, a fost unul dintre cei mai de seamă conducători ai unei mari echipe din anii dinainte de război, *Venus* București. Președinte al clubului din Splaiul

Independenței, (până la “cooptarea” prefectului capitalei, Gabriel Marinescu, în 1936, ca președinte, *Papa Alecu* devenind vicepreședinte) a reușit să facă din *Venus* o echipă de performanță profesionistă, care s-a impus în fotbalul românesc printr-o serie de succese pe plan intern, câștigând patru titluri de campioană în sistemul divizionar, în 1934, 1937, 1939 și 1940, precum și pe plan internațional, în cadrul competiției continentale Cupa Europei Centrale. Jurist de profesie, s-a făcut cunoscut și în viața din afara gazonului printr-o

remarcabilă ținută profesională. Retragera sa din activitatea fotbalistică, din motive de sănătate, a coincis și cu reculul organizatoric și competițional al binecunoscutei echipe *Venus*, care a și dispărut, imediat după război, din peisajul fotbalului românesc.

ENE, GHEORGHE (II) (1937-2008), n. în București. Profesor de educație fizică și antrenor. S-a legitimat, în 1953, la *Progresul Recas* București, unde a activat un an, după care a jucat succesiv la *Voința* București, între 1954-1956, *Progresul* CPCS, în 1956, *Rapid* București, între 1956-1960,

Dinamo București, între 1961-1968, *Dinamo* Bacău, între 1969-1970. Atacant de percuție, înzestrat cu calitățile specifice omului de gol, și-a înscris numele pe tabloul de onoare al golgeterilor campionatului câștigând ediția 1958-1959. În perioada cât a fost component al echipei *Dinamo* București, a îmbrăcat de patru ori tricoul de CN, în 1962, 1963, 1964 și 1965 și în două ediții 1963-1964, 1967-1968 s-a numărat printre câștigătorii Cupei României. A marcat 116 goluri în prima divizie și a jucat de trei ori în prima reprezentativă. Din 1970, ca antrenor, a lucrat mai întâi la Centrul de juniori și copii *Dinamo* București, apoi s-a aflat la cârma tehnică a unor echipe de seniori, ca: *Jiul* Petroșani, *Unirea* Slobozia, *Muscelul* Câmpulung Muscel, *CS* Târgoviște și “*Corvinul*” Hunedoara. Din 1985 a făcut parte din staff-ul tehnic al FRF, îndeplinind o serie de funcții importante în cadrul sectorului de juniori, apoi ca secretar al Comisiei centrale de arbitri, responsabil al serviciului de protocol și din nou în sectorul juniori. Maestru al sportului.

FABIAN, FRANCISC (I) (1917), n. în Oskii, Ungaria. Începând de la 16 ani, a jucat pe rând la următoarele echipe: *Unirea* Cluj, *Mociornița* București, *Phoenix* Baia Mare, *Carmen* București, *Jiul* Petroșani, *Ripensia* și *CFR* Timișoara, *Dinamo* Cluj, *Dinamo* București,

Metalul București. Fotbalist talentat, cu o tehnică rafinată, a fost selecționat de patru ori în echipa reprezentativă. Ca antrenor, din 1953, după câteva încercări mai puțin izbutite cu echipe de seniori din categorii inferioare, s-a dedicat exclusiv muncii de formare a schimbului de mâine. Făcând dovada unor calități pedagogice de excepție și a unei remarcabile pasiuni, a reușit, în cadrul Centrului de copii și juniori *Steaua* 23 Aug., să dea fotbalului nostru o serie de jucători foarte valoroși, printre care Marcel Răducanu, Ion Ion, Sameș, Șumulanschi, Aelenei, Ion Gabriel, Cristache, Agiu, Șt. Popa. Deținător al titlului de Antrenor Emerit și Membru de Onoare al FRF.

FARKAȘ, IULIU (1923-1984), n. în Petroșani. Antrenor. A început să joace la .Jiul. în 1930, unde a rămas până în 1939. Între 1939-1944 a activat la *Ferencvaros* Budapesta, după aceea la *Rapid* București (1944-1945), .Carmen. București (1945 - 1947), „C i o c a n u l”

București (1947-1948) *Dinamo* București (1948-1951), încheindu-și itinerariul ca jucător la echipa de unde a plecat, *Jiul* Petroșani. Fotbalist talentat, posesor al unor deosebite calități fizice și tehnice, a fost considerat printre cei mai valoroși atacanți din perioada imediat postbelică. A jucat de nouă ori în prima reprezentativă a țării. După meciul cu Albania, la Tirana în 1947 (4.0), în care a marcat 3 goluri, a fost denumit „picior de aur”. Întors în Valea Jiului, la Petroșani, a fost, până în 1957, un veritabil mit, o legendă vie pe gazon, iar când s-a hotărât să pună bocancii cu crampe în cui, fotbalul însuși a acuzat parcă durerea unui destin. O vreme a îmbrăcat și treningul de antrenor. Rezultatele au fost cu mult sub nivelul acelor care au făcut să strălucească *steaua* sa ca jucător. În diferite perioade s-a ocupat de pregătirea unor formații de categorie inferioară din Valea Jiului. În vara anului 1984, la numai 60 de ani, s-a stins aproape pe neștiute, ca o candelă fără untdelemn.

FARMATI, ZOLTAN (1924-2006), n. în Șimleul Silvaniei, jud. Sălaj. A început activitatea fotbalistică la echipa *Măgura*, din comuna natală, în 1937. Între 1943 și 1946 a jucat la *Ferrar* Cluj, apoi la *UTA*, până în 1961, echipă cu care a câștigat trei titluri de CN, în

1947-1948, 1950 și 1954 și două ediții ale Cupei României, în 1947-1948, 1953. „Perioada arădeană” l-a impus ca unul dintre cei mai buni fundași laterali din țară, fiind selecționat de 21 de ori în prima reprezentativă, post în care a jucat și la JO de la Helsinki în 1952. Fotbalist viguros, care a îmbinat foarte bine angajamentul fizic cu corectitudinea execuțiilor tehnice și cu orientarea tactică. A fost exemplu de dăruire sportivă și de fair play. La încheierea carierei de jucător, în 1961, după aproximativ un sfert de veac de activitate, a rămas în continuare fidel clubului în care s-a consacrat, *UTA*, lucrând ca antrenor o bună perioadă de timp, în cadrul Centrului de copii și juniori. Maestru al sportului.

FILIPESCU, IULIAN SEBASTIAN (1974), n. în Slatina, jud. Olt. Debutază ca atacant la *Metalul* București, în 1986, pentru ca apoi să se retragă ca mijlocăș și fundaș central ori lateral. Transferat la *Steaua*, unde joacă până în octombrie 1996, cucerind titlul

de campion în sezoanele 1992-1993, 1993-1994, 1994-1995, 1995-1996 și Cupa României 1995-1996. Din octombrie 1996 până în februarie 1999 evoluează la *Galatasaray* Istanbul, cucerind 2 titluri de campion al Turciei (1996-1997, 1997-1998). Din februarie 1999 până în iunie 2003 este echipierul spaniolilor de la *Betis* Sevilla. Următoarele trei sezoane le petrece la *FC Zürich*, în Elveția, cu care câștigă campionatul Elveției în 2005-2006. Pleacă apoi în Germania, la *MSV Duisburg*, unde evoluează un sezon în liga a doua, un altul în Bundesliga 1, revenind în Bundesliga 2 în 2008-2009, apoi se

retrage. A jucat 112 meciuri, marcând 8 goluri în divizia A, 59 meciuri în campionatul Turciei, 126 meciuri/ 8 goluri în liga spaniolă, 64 meciuri/ 1 goluri în Elveția și 52 meciuri/ 1 gol în Bundesliga. În cupele europene are 39 meciuri. Ca internațional al României, a jucat la juniorii "sub 17 ani" (16 selecții), "sub 18 ani" (4 selecții), la tineret (19 meciuri /1 gol) și 52 selecții/ 1 gol la naționala "A", pentru care a debutat la 27.03.1996, la Belgrad, în amicalul Iugoslavia – România 1-0. A evoluat la Turneele finale ale CE 1996 (1 meci) și 2000 (4 meciuri) și al CM 1998 (3 meciuri). Mastru emerIT al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

FILOTE, ȘTEFAN (1922-1969), n. în Brăila. A debutat în divizia secundă, pe când era elev în clasa a șasea de liceu, la Franco - Română. În 1939 a fost selecționat în tabăra națională de juniori de la Brașov. În 1942 se stabilește în București ca jucător la *Rapid*,

club de care nu se va despărți nici după retragerea de pe gazon, în 1957. În acest interval de timp a câștigat cu *Rapid* Cupa României în 1942. Extremă de tip clasic, mare specialist al curselor de viteză și posesor al unor șuturi năpraznice, ca jucător a fost un exemplu de modestie și fair play. Prezent în echipa națională de 13 ori, între 1942 și 1956, a fost realizatorul unei inedite performanțe, aceea a unei foarte lungi cariere internaționale din fotbalul nostru (13 ani și 2 luni). După 1957 a refuzat să devină antrenor, rămânând în continuare funcționar la căile ferate și simplu rapidist. Mare amator de pescuit, și-a găsit un tragic sfârșit, la numai 47 de ani, înecându-se în Dunăre în timpul unei furtuni. Mastru al sportului.

FLAMAROPOL, MIHAI - vezi **Personalități**

FLORESCU, ȘT. ALEXANDRU - vezi **Personalități**

GABOR, ROMULUS (1961), n. în com. Pui, jud. Hunedoara. Prima echipă la care a jucat a fost *Jiul Petroșani*, în 1976. Din același an a devenit component al *Corvinului* Hunedoara, debutând în prima divizie, în 1978, în partida *FC Argeș-Corvinul* (2-0). Joacă în continuare la *Corvinul*

până în 1991, acumulând un număr de 294 meciuri în Divizia A, la care se mai adaugă încă 10, la același eșalon, cu *Universitatea Cluj-Napoca*, realizând un total de 64 goluri. Revine la *Corvinul*, în divizia secundă (1994-1996), apoi încă un an (1996-1997), la *Inter Sibiu*, cu 59 de prezențe și 19 goluri marcate la acest eșalon. Pe plan internațional, are un total de patru partide în cupele europene, cu *Corvinul* și 35 de meciuri în echipa reprezentativă, participând și la Turneul final al CE din Franța, în 1984. Legat prea mult sufletește de echipa sa, *Corvinul*, și de locurile natale, a refuzat un transfer la echipe bucureștene, care i-ar fi oferit șanse mai mari de afirmare. După 1989 a activat și ca stranie, în Ungaria, la *Diosgiori VTK* (1991-1992). Rămâne în istoria fotbalului nostru pentru trofeul câștigat în Australia, la turneul final al CM Din 1981, unde echipa națională de juniori sub 18 ani a obținut medalia de bronz, iar el, „Balonul de aur“, fiind desemnat fotbalistul mondial nr. 1, trofeu ce revenise cu un an înainte celebrului, de mai târziu, Diego Maradona. După 1997 și-a încercat norocul și ca antrenor, deocamdată fără rezultate notabile. În sezonul 2007-2008 este secundul lui Andone la *CFR Cluj* cu care câștigă campionatul și cupa României. La finele anului 1999 i s-a decernat titlul de Mastru emerit al sportului, iar în 2008 i s-a decernat Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

GANEA, IOAN VIOREL (1973), n. în Făgăraș, jud. Brașov. Prima legitimare la *Nitramonia* Făgăraș în august 1987. Primul, din multele sale transferări, se petrece în august 1992 la *ICIM Brașov*, urmat, în 1994, de saltul în primul eșalon,

la FC Braşov. În 1995 a fost mutat de pe postul de fundaş central pe cel de vârf de atac. În 1996 se mută la *Universitatea* Craiova, unde stă două sezoane. În ultimul meci jucat la Craiova, marchează două goluri în egalul 2-2 cu *Rapidul*, care a pierdut titlul în defavoarea *Steii* Bucureşti. În sezonul 1998-1999 este transferat la *Gloria* Bistriţa, unde în turul campionatului înscrie 17 goluri. În retur, vine la Bucureşti, la *Rapid*, mai marchează 11 goluri, devenind golgeterul campionatului României, pe care-l şi câştigă cu echipa sa. Între iulie 1999 şi iunie 2003 evoluează la *VfB Stuttgart*, în Germania. În turul campionatului 2003-2004 merge în Turcia, la echipa *Bursaspor*, unde antrenor era Gheorghe Hagi. Între ianuarie 2004 şi iulie 2006 este legitimat la *Wolverhampton Wanderers*, în Anglia. Revine la *Dinamo* în iulie 2006 până în primăvara lui 2007, marcând 14 goluri în 18 meciuri, contribuind la câştigarea titlului 2006-2007. G.I.V. plecase în iarna 2006-2007 la *Rapid*, iar în iulie 2007 trece la *Poli Ştiinţa* Timişoara, unde îşi încheie cariera într-un mod puţin onorabil: o suspendare de 16 etape după agresarea unui arbitru şi trimiterea la echipa secundă din liga a III-a în sezonul 2008-2009. În total a jucat 183 de meciuri în divizia A, marcând 87 de goluri, 107 meciuri/ 34 goluri în Bundesliga, 15 meciuri/ 5 goluri în campionatul Turciei, şi 34 meciuri/ 7 goluri în Anglia. În cariera sa a jucat 19 meciuri, marcând 3 goluri în cupele europene. Cariera sa de internaţional se rezumă doar la cele 44 de meciuri în echipa naţională „A”, pentru care a înscris de 19 ori. A debutat în naţională la 03.03.1999, în meciul amical cu Estonia, 2-0 la Bucureşti. A jucat 3 meciuri, marcând un gol la Turneul final al CE 2000. În sezonul 2009-2010 a fost antrenor secund al echipei *Dinamo* Bucureşti. Maestru al sportului. În martie 2008, a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

GAVRILĂ, PETRE (1949), n. în com. Teleormanu, jud. Teleorman. Antrenor. Primii paşi în fotbal i-a făcut la *Metalul* Bucureşti, în 1953, apoi a activat la *Chimia* Râmnicu Vâlcea (1961-1963), *Universitatea* Cluj-Napoca (1963-1964),

Ştiinţa Cluj (1964-1968), pentru ca, din 1969, în urma unui accident, să se retragă de pe gazon, ca jucător, devenind antrenor la *Voinţa* Bucureşti (1969-1977). În această calitate a promovat echipa în Divizia B (1974); în 1977-1978, a funcţionat ca secund la echipa *CS Târgovişte*, apoi a preluat conducerea tehnică a echipei *Rulmentul* Alexandria. În 1981-1982 a antrenat *Chimia*. Râmnicu Vâlcea şi până în 1984, *Progresul Vulcan* Bucureşti, de unde a trecut la cârma formaţiei *Şoimii* IPA Sibiu. În 1985-1986, s-a aflat la *Politehnica* Iaşi, după care, până în 1989, a fost şeful centrului de fotbal *Dinamo* Bucureşti. Paralel cu activitatea de antrenor de club a condus şi una din naţionalele de juniori, UEFA-87, în rândurile căreia au jucat Ionuţ Lupescu, Ilie Dumitrescu, Tene şi, mai târziu, Dorinel Munteanu. În perioada 1989-1991, a fost antrenor federal răspunzând de pregătirea altor două selecţionate naţionale de juniori, UEFA - 91 şi UEFA- 92. Apoi, timp de patru ani (1991-1995), a activat peste hotare, în Ghana, antrenând echipa campioană *Herts of OAK* din Accra şi echipa reprezentativă a ţării. Revenit în ţară, după 1995, a fost director tehnic la *Sportul Studentesc*, după care, în 1996-1997, a antrenat formaţia turcă *Vanspor*. Din 1997, s-a stabilit la Buşteni (jud. Prahova), unde a pus bazele unei Şcoli de fotbal, afiliată la FRF, „Euro-Africa“, cu scopul formării unor valori fotbalistice în condiţiile concentrării elementelor talentate şi ale cantonamentului continuu.

GEBAUER, MARIO (1885-1957), n. în Bucureşti. Tradiţia spune că el a adus prima minge de fotbal în România, întorcându-se de la studii (Lausanne, Elveţia) pentru vacanţă. În Memoriile sale, publicate în „*Ecoul Sportiv*“ (15 ianuarie 1922), Mario Gebauer spune că, înainte

de a intra în noul secol, se juca „fotbal-asociaţie“ pe terenul de la Bolta Rece, la capătul principalei străzi a Bucureştiului, Podul Mogoşoaiei (actuala Calea Victoriei), între echipe de stradă. Mario Gebauer a fost menţionat ca fundaş în echipa Olimpiei încă din

1905. Fără nici o tăgadă, Mario Gebauer a fost unul dintre pionierii fotbalului românesc atât ca jucător, cât și ca lider remarcabil. În 1915 a fost ales președinte al Comisiei de Fotbal Asociație din cadrul Federației Societăților Sportive din România (FSSR), funcție pe care a păstrat-o până în 1919. Ca jucător, a apărut de la începuturile clubului în echipa *Olimpia* București, până la dizolvarea din 1915 (reînființată ulterior). A câștigat cu *Olimpia* Cupa Herzog, ediția 1910-1911. După desființarea *Olimpiei*, în 1915, continuă să joace la CA *Colentina*. În procesele verbale ale ședințelor Comisiei de „Fotbal Asociație” îl descoperim pe Mario Gebauer pe listele de „arbitri oficiali”, pentru anii 1915 și 1916. În iulie 1919, înființează Uniunea Cluburilor de Football-Asociație (UCFA), care grupa cluburile din București și Ploiești și care, împreună cu Comisia de Football Asociație, reînviată odată cu FSSR-ul la 1 decembrie 1919 (președinte dr. M. Sabu), a organizat toate competițiile fotbalistice din București, în anii 1919-1921. În 1921, FSSR delegă UCFA responsabilitatea primului campionat de fotbal al României Mari. În mai 1922, la solicierea ardelenilor, UCFA „a închis registrele”, iar Mario Gebauer a fost ales președintele Comisiei de Football -Asociație. La 20 mai 1923, Congresul FIFA de la Zürich la care a participat din partea României Mario Gebauer, a primit în FIFA Comisia de Football -Asociație a FSSR. La 12 decembrie 1923, Biroul de conducere al FSSR decide excluderea din FSSR (deci depozitarea și de președenția Comisiei de Football Asociație) a dlui Mario Gebauer, găsit vinovat de intenția înființării unei federații de fotbal independente de FSSR. Suspendarea i-a fost anulată de-abia în 1934, atunci când Federația Română de Football-Asociație exista deja de 4 ani. Între decembrie 1935 și noiembrie 1936 a funcționat ca președinte al Biroului federal al FRFA, funcție diferită de cea de președinte a FRFA (pe atunci Viorel V. Tillea).

GEORGESCU, DUDU (1961), n. în București. A început activitatea fotbalistică la *Progresul* București, în 1962, jucând în toate echipele clubului de la copii - la seniori, în prima divizie, până în 1973. Apoi, un retur de campionat a evoluat la CSM

Reșița, după care s-a transferat la *Dinamo* București, club care îi oferă posibilitatea deplinei afirmări și realizarea unor performanțe de excepție: tricoul de campion național în 1975 și 1977, titlul de golgeter în patru ani consecutivi (1975, 1976, 1977 și 1978), 44 de prezențe în echipa națională pentru care a marcat 21 de goluri, locul I în topul fotbaliștilor români în anii 1975 și 1976, la care se adaugă două recorduri personale greu de egalat: 252 de goluri marcate în prima divizie și lider absolut al golgeterilor din campionatul nostru, precum și cucerirea a două „Ghete de aur” (1975 și 1977), trofeu acordat de revista *France Football* și firma Adidas, răsplătind pe cel mai eficient jucător de pe continent. După „decada de glorie” sub culorile clubului *Dinamo*, a mai continuat să fie prezent pe gazon până la vârsta de 37 de ani, trecând pe rând pe la echipe de prima divizie din Bacău, Buzău, Moreni. După care, cu o faimă mai ales internațională, pe care foarte puțini români au cunoscut-o, s-a retras de pe gazon îmbrăcând treningul de antrenor, cu rezultate sub valoarea aceleia de jucător. Motiv pentru care activitatea sa a căpătat un conținut profesional, legată de funcțiile deținute în cadrul Ministerului de Interne. În 1999 a fost declarat golgeter al fotbalului românesc. Maestru emerit al sportului. Retras actualmente din lumea fotbalului.

GEORGESCU, NICOLAE (1936-1983), n. în Câmpina. Antrenor. Începând din 1950 a activat, pe rând, la următoarele echipe: *Poiana* Câmpina (1950-1953), *Voința* București (1954), *Progresul* CPCS București (1955), *Rapid* București (1956-1968) și din nou *Poiana* Câmpina (1968-1970). Ca jucător, s-a făcut remarcant printr-un dezvoltat simț tactic și, mai ales, prin forța șutului, fiind cotelat printre „bombardierii” campionatului. Cu *Rapid* a participat la două finale necâștigătoare ale Cupei României (1960-1961 și 1961-1962) și a îmbrăcat o dată tricoul de campion național, în 1967. A adunat 211 prezențe în prima divizie, cu 46 de goluri marcate și 18 selecții în prima reprezentativă,

cu 9 goluri. Ca antrenor, din 1971, a activat la *Locomotiva* Ploiești, *Rapid* Fetești și *Electronica* Obor. A decedat prematur la vârsta de 47 de ani. Maestru al sportului.

GEORGESCU, TRAIAN (1931), n. în Ploiești. Doctor în științe medicale. A început să joace fotbal la *Prahova* Ploiești, în 1946, iar din 1948, la *Concordia* Ploiești, până în 1950, an în care, fiind student la Facultatea de Medicină din Cluj, s-a transferat la *Universitatea*.

Debutază în echipa Șepcilor Roșii ca centru înaintaș, în 1951. Ca jucător la .U. până în vara anului 1966, când s-a retras din activitatea competițională, a evoluat și ca mijlocăș și stoper, participând la 15 ediții de CN, ceea ce a însemnat peste 250 de meciuri oficiale. Fotbalist complet, cu o mare capacitate combativă și excelent om de echipă, a întruchipat un model exemplar, ideea simbiozei dintre studiu și sport. Printre performanțele sale sportive se adaugă câștigarea Cupei României, ediția 1964-1965 și selecționarea în lotul reprezentativ, în 1954, pentru jocul cu Ungaria. După absolvirea Facultății de Medicină, în 1956, obține titlul de doctor în chirurgie, în 1969. Părăsind arena competițională, s-a stabilit la Târgu Mureș, unde a lucrat în cadrul clinicilor universitare, prezență a sa pe terenurile de fotbal fiind destul de rară.

GHERGHE, N. GEORGE (1920-2008), n. în Pietroiu, jud. Ialomița. Economist. Arbitru. A jucat fotbal în tinerețe, la *Unirea Tricolor* București, între anii 1930-1936 apoi, până în 1940, la *IAC* Călărași. În 1946, devenit arbitru, a fost prezent pe gazon până în 1969, când s-a retras

din activitate. A condus meciuri la toate eșaloanele competiționale. Este considerat unul dintre cei mai buni teoreticieni în probleme de arbitraj; a condus numeroase cursuri de pregătire a arbitrilor și a participat

la o serie de colocvii internaționale importante. Din 1958, este membru al Colegiului central al arbitrilor, îndeplinind, în diferite perioade, funcțiile de președinte și de vicepreședinte al acestui organ tehnic al FRF. După 1990, în pofida vârstei înaintate, a continuat să activeze în calitate de președinte al Comisiei de arbitri și ca observator federal, dar a asigurat și conducerea pregătirii teoretice a arbitrilor din loturile divizionare. Este autorul unui regulament de joc comentat și al unor broșuri pe teme de arbitraj. Membru de onoare al FRF.

GOIAN, DORIN NICOLAE (1980), n. în Suceava. Fundaș central de 1.94 m înălțime cu mare apetit ofensiv, recunoscut pentru golurile decisive marcate pentru echipa sa. Debutază în divizia A la *Foresta* Falticeni în anul 2000. În perioada ianuarie 2002 – decembrie 2003

evoluează la *Ceahlăul* Piatra Neamț, iar între vara lui 2003 și decembrie 2004 la *FCM Bacău*. Este transferat apoi la *Steaua* București, unde joacă între ianuarie 2005 – august 2009. În acest răstimp cucerește cu *Steaua* campionatul național 2004-2005 și 2005-2006. În total a jucat 191 de meciuri în primul eșalon al țării, marcând 10 goluri. S-a ilustrat în mod deosebit prin participarea cu echipa *Steaua* la meciurile din cadrul competițiilor intercluburi europene, în special în sezonul 2005-2006 când *Steaua* a disputat semifinalele Cupei UEFA. În august 2009 a fost transferat de fostul antrenor al Stelei, Walter Zenga la echipa sa, *US Città di Palermo*. Din nefericire Goian nu a reușit să se adapteze, jucând doar 10 meciuri în campionatul Italiei (2009-2010). Debutază în “națională” la 16 noiembrie 2005 în meciul amical cu Nigeria 3-0, la București. Joacă, până la 01.07.2010, 34 de meciuri, reușind să marcheze 5 goluri dintre care unele foarte importante precum cel din meciul cu Olanda 1-0, în octombrie 2007, care ne-a asigurat prezența la Turneul Final al CE 2008. Maestru al sportului. Decorat în martie 2008 cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

GOICEA, EUGEN (1946), n. în com. Posești, jud. Prahova. A practicat fotbalul și atletismul la nivelul juniorilor. Din 1970 este în „curtea” *Petrolului* Ploiești, îndeplinind diferite funcții de ordin administrativ. În același timp s-a implicat, cu remarcabile rezultate, în viața unor cluburi

și asociații prahovene, precum *Petrolul* Boldești, *Metalul* Plopeni, *Carpați* Sinaia, *Petrolul* Teleajen. După anul 1990 a devenit un prosper om de afaceri, calitate în care a sprijinit mișcarea fotbalistică din Ploiești și din județul Prahova. În anul competițional 1994-1995, este director general al clubului *Selena* Bacău, an în care echipa de fotbal băcăuană a ocupat primul loc în Divizia B, promovând în primul eșalon. Din 1996 este director general al FC *Petrolul*, calitate în care și-a adus, prin competență, inițiativă și pasiune pentru fotbal, un aport considerabil la menținerea prestigiului competițional al echipei ploieștene. În mod deosebit, trebuie remarcată contribuția sa la formarea tinerelor talente, pregătite în cadrul clubului, iar pe plan administrativ este remarcabil efortul depus în ideea reconstrucției și modernizării Stadionului „Ilie Oană”.

GORGORIN, NICOLAE (1912-2007), n. în com. Cornu, jud. Dolj. Ca jucător a activat, din 1927 și până în 1936, la *Rovine Grivița* Craiova. S-a transferat, apoi, la *Venus* București cu care, în 1937, îmbrăca tricoul de campion național. În 1938 trece la *Juventus*,

unde joacă timp de 10 ani, după care începe să lucreze ca antrenor la copii și juniori, eșalon în cadrul căruia desfășoară o muncă plină de pasiune, dar și de realizări, timp de peste trei decenii. A cucerit două titluri de campion național de juniori, în 1949 și 1952, cu *Petrolul-Flacăra* București. Șlefuieste numeroase talente în componența cluburilor *Progresul Combinatul Poligrafic Casa Scânteii* și *Progresul* București. În repetate rânduri a organizat și

condus tabere naționale de juniori, printre cei mai valoroși sportivi formați de el numărându-se jucătorii Garbelotti, Cosmoc, Gh. Ene II, Motroc, Țărcovnicu, Greavu, Mateianu, Beldeanu, Dragnea, Dumitru IV, Dudu Georgescu. A fost secundul lui Traian Ionescu și Gh. Ola la echipa națională de juniori. Munca și dăruirea i-au fost răsplătite cu titlul de Antrenor Emerit și acordarea calității de membru de onoare al FRF.

GREAVU, ILIE (1937-2007), n. în Sibiu. Debutul în sport l-a făcut în 1952, la *Independența* Sibiu, unde a jucat în 1954, apoi a fost selecționat în lotul național de juniori și transferat la CPSS București. Din 1956 se transferă la *Rapid*, club în care a activat neîntrerupt până în 1972, apoi în

calitate de antrenor și conducător. Fotbalist talentat și deosebit de spectaculos în intervenții, compensând handicapul unei staturi mici printr-o excelență detentă și o mare mobilitate, a reușit să dețină multă vreme postul de fundaș stânga titular în formația sa de club, cu care a câștigat CN ediția 1966-1967 și Cupa României, în 1971-1972. A fost selecționat în echipa națională, în care a evoluat de 22 de ori. A luat parte la turneul final al JO de la Tokyo în 1964. Din 1972, a îndeplinit funcția de vicepreședinte al Clubului *Rapid*, iar din 1974, timp de mai bine de două decenii, lucrează ca antrenor coordonator în cadrul Centrului de copii și juniori *Rapid*. Maestru emerit al sportului.

GRIGORESCU, NICOLAE (1955), n. în Oravița, jud. Caraș-Severin. Inginer mecanic, absolvent al Institutului Politehnic din Timișoara, promoția 1980. Arbitru internațional. A jucat fotbal la CFR Timișoara în Divizia B, între anii 1970-1980, susținând un număr de 275

jocuri la acest nivel și fiind golgeterul seriei a treia, în anul 1973. În perioada 1973-1974, a făcut parte

și din lotul național UEFA, de juniori. Din 1979 este arbitru. În 1984, a promovat în lotul divizionar, în 1987 în lotul A, iar în 1992 a devenit arbitru internațional. În anul 1994 primește ecusonul FIFA ca arbitru asistent, calitate în care a oficiat în 77 de partide internaționale. Printre acestea și finala CCE din 1995, avându-l la centru pe Ion Crăciunescu. În anul 1997 este prezent la Turneul final al CM de tineret, din Malaezia, unde este arbitru asistent la un număr de cinci jocuri. În aceeași calitate este, de asemenea, prezent la turneul final al CM din 1998, din Franța, cu 5 meciuri la activ și la turneul final al CE, din anul 2000, din Belgia. Olanda, cu patru jocuri la activ printre care și un sfert de finală. În 2001 este primul arbitru asistent numit în înalta funcție de președinte al Comisiei Centrale a arbitrilor. În această funcție rămâne până în 2003. Și după 2003 funcționează ca membru și vicepreședinte al Comisiei. Este în același timp și observator UEFA de arbitri.

HAGI, GHEORGHE - vezi **Personalități**

HALAGIAN, FLORIN (1939), n. în București. Ca jucător, a activat timp de aproape două decenii la un mare număr de echipe și anume: *Dinamo* București, *Progresul Combinatul Poligrafic Casa Scânteii*, *Dinamo* Obor, *Dinamo* Pitești, *Petrolul* Ploiești, *FC Baia Mare*, *Sportul*

Studentesc și *Vagonul* Arad. Fotbalist talentat, cu o tehnică rafinată și o mare intuiție tactică, a îndeplinit cu succes postul mijlocașului de siguranță, dar și de constructor. Performanța sa de vârf se înscrie într-una din perioadele în care a activat la *Dinamo* București, când a câștigat campionatul național, în 1964. Este antrenor și profesor de educație fizică. Ca antrenor a început să lucreze de foarte tânăr, la 31 de ani, rămânând fidel mai bine de un deceniu echipei *FC Argeș*, cu care a reușit să aducă la Pitești două titluri de campion național, în 1972 și 1979, și să urce pe podium de alte patru ori. Din anul 1981 și până în 1984 a antrenat pe *FC Olt*, apoi un singur sezon pe *Steaua*, timp suficient pentru a-și aduce un aport

important la construcția noii echipe a militarilor, care va domina o bună perioadă de timp fotbalul nostru, câștigând în 1986 CCE. După *Steaua*, s-a aflat pentru scurtă vreme la cârma *Universității* Craiova, apoi revine la *FC Argeș* în 1985-1988, face un mic popas la *Victoria* București, cu care urcă pe podiumul campionatului și își face simțită o remarcabilă prezență în Cupa UEFA. După Decembrie 1989, îndeplinește funcția de antrenor federal, răspunzând de lotul olimpic cu care de altfel a mai lucrat în anii 1979-1980. Din nou la *Dinamo* între anii 1991-1994, reușește să câștige campionatul național în 1992, contribuind la procesul de reconstrucție a echipei, de care se desparte în 1994 optând pentru *Inter* Sibiu. Alți doi ani, până în 1997, antrenează echipa *FC Național* București, care urcă pe podium (locul II) și o califică în finala Cupei României, în anul competițional 1996-1997, participând în această calitate și în Cupa Cupelor. Din 1997 a preluat conducerea tehnică a formației *FC Bacău*, până în 1999, după care s-a întors la Pitești până în anul 2000, când a trecut la cârma lui *FC Brașov*, după care, un sezon, a antrenat *Ceahlăul* Piatra Neamț, preluând în continuare echipa reprezentativă a Ligii Profesioniste de Fotbal. Lector la Școala Națională de Antrenori, este considerat printre cei mai valoroși tehnicieni din fotbalul nostru postbelic. Din toamna anului 2001, a preluat din nou *FC Argeș*, pe care a reușit să o salveze de la retrogradare. Pentru aceste realizări deosebite a primit titlul de Antrenor emerit. A fost prezent în colectivele tehnice ale echipelor naționale A, B, Olimpici și de tineret. Din 2006 până în 2009, este consilier al președintelui FRF. În martie 2008 este decorat cu Ordinul „Meritul Sportiv” clasa a III-a.

HĂLMĂGEANU, BUJOR (1941), n. în Timișoara. A început să joace fotbal în campionatul orașenesc din Timișoara, la *Victoria 6 Martie*, între 1956-1958. De aici a trecut la *Poli*, iar în 1961, s-a transferat la *Steaua* București, unde a jucat până în 1973, cu o singură întrerupere

de un an, 1964-1965, când a evoluat la *Petrolul* Ploiești. În 1973 s-a retras din activitatea competițională ca jucător, înscriindu-și în palmares: 22 de selecții în prima reprezentativă, participarea la turneul final al JO de la Tokyo în 1964, o remarcabilă contribuție la calificarea echipei naționale la CM din Mexic 1970 și la prezența României în sferturile de finală ale CE din 1972, un tricou de CN, cu *Steaua*, 1967-1968 și 6 trofee ale Cupei României, tot cu *Steaua*, în 1961-1962, 1965-1966, 1966-1967, 1968-1969, 1969-1970 și 1970-1971. Fotbalist dotat cu remarcabile calități fizice (detentă, viteză de reacție), s-a impus printre cei mai buni apărători din țară, în perioada anilor 1967-1970. Ca antrenor, după 1973, a lucrat cu predilecție în cadrul Centrului de copii și juniori al clubului *Steaua* Temporar, a mai antrenat *Steaua* Mizil, pe care a promovat-o în divizia B, în 1983-1984, *Dacia Unirea* Brăila, funcționând și în colectivul tehnic al unor echipe naționale de juniori UEFA. Maestru emerit al sportului.

HIZO, VIOREL (1945) n. în Sibiu. A fost portar la echipe modeste din județul Sibiu. Ca antrenor secund a lui FC Inter Sibiu, a promovat în anul 1988 în prima divizie. După decesul lui Constantin Ardeleanu în 1989, rămâne antrenor principal la Inter, reușind să termine

campionatul pe locul al patrulea și să câștige cu echipa sibiană Cupa Balcanică intercluburi. Apoi este antrenor secund al lui Florin Halagian, la Dinamo București, cucerind titlul de campionă națională în 1991-1992. Anul 1993 îl petrece din nou la Inter Sibiu. Incheie sezonul 1993-1994 ca antrenor al lui Rapid București. Sezonul 1994-1995 îl petrece aproape pe totul la Rapid, unde este schimbat de Marcel Pușcaș în ultimele etape ale campionatului. Revine la Rapid în 1995-1996, iar partea a doua a sezonului o petrece la FC Brașov, pe care o salvează de la retrogradare. În ianuarie 1997 vine ca antrenor principal la Dinamo, timp de 27 de meciuri. După o scurtă perioadă de prezență la FCM Bacău, ca secund

al lui Halagian, pleacă în noiembrie 1998, ca principal la Ceahlăul Piatra Neamț, unde rezistă până în vara anului 2000. În sezonul 2001-2002 funcționează din nou la Rapid. Din ianuarie 2003, revine la Ceahlăul Piatra Neamț, exact pentru un an. Din septembrie 2005, ia loc pe banca echipei Pandurii Tg. Jiu, unde rezistă până în mai 2006. Din luna octombrie 2006 până la sfârșitul sezonului 2006-2007 stă pe banca lui SC Vaslui. Retras o perioadă, reîncepe o nouă aventură la SC Vaslui în iulie 2008, dar este demis la sfârșitul lui octombrie 2008, după fatidica etapă a 13-a. Finalul campionatului 2008-2009 și primele 12 etape ale ediției 2009-2010 le petrece pentru a patra oară pe banca Rapidului și în cele din urmă se reîntoarce la Vaslui, unde preia locul lăsat liber de spaniolul Lopez Caro, la începutul lunii octombrie 2010. Antrenor foarte exigent cu elevii săi, de aici porecla de „dulăul”, dar și foarte dur față de arbitri, ceea ce i-a adus numeroase etape de suspendare. La capătul anului 2010, strânsese 450 de meciuri pe banca unor echipe din primul eșalon al fotbalului nostru. Din 1996 este posesorul licenței PRO de antrenor, obținută prin absolvirea cursului de antrenori profesioniști.

HUMIS, CONSTANTIN (1912-1979), n. în Pireu, în Grecia. Anii uceniciei fotbalistice i-a făcut în cartierul marinarilor greci din portul atenian Pireu. În 1935, cu prilejul Cupei Balcanice, desfășurate în Bulgaria, se remarcă în centrul atacului reprezentativei elene, în meciul

cu echipa țării noastre, marcând două goluri în poarta lui Crețeanu. În 1936 este achiziționat de *Venus* București și în luna august a aceluiași an apare în echipa „negrilor”, în partida cu *Telefoane* București, producând o adevărată senzație prin jocul său plin de fantezie, frumusețea voleurilor și eficacitatea loviturilor de cap. Cu *Venus* îmbracă de trei ori tricoul de CN (în 1937, 1939 și 1940). Apare de două ori și în atacul primei reprezentative, în 1941 și 1943, împotriva echipei Slovaciei. După război, continuă un timp să facă parte din formația *Venus*, după care, în 1947, se transferă la *Karres-Gaz Metan*

Mediaș, evoluând alături de nu mai puțin celebrul Dobay, și o vreme joacă la *IT Arad*. Se retrage de pe gazon în 1950, lucrează în diferite perioade ca antrenor fără să obțină rezultate notabile, pentru ca în 1965, renunțând definitiv la fotbal, să se repatrieze în Grecia, unde și-a petrecut ultimii ani ai vieții.

IANOVSCI, LEONTE (1926), n. în Chișinău, Republica Moldova. Ca jucător, a activat pe rând la *Dunărea Craiova*, în 1938, *Craiovița*, între 1938-1942, *FC Craiova*, 1942-1948, *Sporting* și *Flamura Roșie* Pitești, între 1948-1953, și *Dinamo* Pitești, 1954-1958. După retragerea de pe gazon ca jucător, a rămas în cadrul aceleiași club piteștean, *Dinamo* devenit ulterior FC Argeș, ocupându-se de formarea tinerilor fotbaliști ca șef al centrului de copii și juniori. Dascăl al multor generații de jucători de valoare crescuți în pepiniera piteșteană, și-a închinat întreaga viață muncii în slujba schimbului de mâine, multe din reușitele competiționale ale FC Argeș făcându-l părtaş cu merite incontestabile, pe care le-a considerat, cu multă modestie, o datorie față de fotbal, idee preluată de fiul său Mihai care, continuând opera tatălui, s-a înscris cu aceeași dăruire profesională instruirii și educației fotbaliștilor în devenire. Antrenor emerit și membru de onoare al FRF.

IANUL, VASILE (1945), n. în Năsăud, jud. Bistrița. Absolvent al Facultății de Drept din Iași, promoția 1971. Începuturile sale în fotbal țin de *Gloria Bistrița*. Din 1965, s-a transferat la *Politehnica* Iași, echipă în cadrul căreia a activat până în 1974, acumulând un număr de 136

de prezențe în prima divizie. Fundaș central, cu mari disponibilități fizice și tehnico-tactice, a îndeplinit cu succes rolul de lider al echipei studențești ieșene. A fost selecționat o dată în echipa națională. După retragerea de pe gazon, s-a dedicat arbitrajului, între

1975-1981 promovând până la nivelul lotului divizionar A. În 1981, s-a retras din arbitraj, devenind președintele clubului *Politehnica* Iași și reușind, în 1983, să readucă echipa de fotbal în primul eșalon divizionar. În paralel, a profesat și ca avocat în baroul Iași, până în 1985, când a trecut la *Dinamo* București. Ardelean de origine, moldovean prin adopțiune, bucureștean prin transfer, fost jucător, antrenor, arbitru, conducător, chiar cronicar și comentator de fotbal, a reprezentat una dintre figurile puțin obișnuite ale fotbalului românesc. A fost o personalitate complexă, care s-a impus cu autoritate în lumea jocului cu balonul rotund. La *Dinamo* București a îndeplinit mai întâi funcția de șef al secției de fotbal până în 1991, când a devenit și vicepreședinte al clubului, pentru ca între 1992-1994 să fie ales președinte al FC *Dinamo*. În perioada cât s-a ocupat de destinele echipei de fotbal, aceasta a câștigat de două ori CN, în 1990 și 1992 și de alte două ori Cupa României, în 1986 și 1990. Eliberat din funcție în urma unor măsuri de reorganizare a Clubului *Dinamo*, dar și din motive de sănătate, s-a retras din activitatea fotbalistică în 1994, la o vârstă la care profesionalismul și experiența sa i-ar fi dat dreptul să aducă o prețioasă contribuție fotbalului de performanță. A fost acuzat de nereguli în gestiune, încadrarea juridică fiind schimbată, în 2002, în cea de „neglijență în serviciu”. Părăsit de toată lumea, cu mari probleme de sănătate se retrage la casa părintească de la Năsăud.

IENEI, EMERIC ALEXANDRU - vezi Personalități

IGNA, IOAN (1940), n. în Arad. Arbitru internațional. Profesor. La 12 ani este legitimat la UTA și până în 1959 parcurge în cadrul acestui club întreaga filieră de la pitici la seniori. Între anii 1959-1964 joacă la *Politehnica* Timișoara, formație cu care, la sfârșitul ediției de campionat 1959-1960, promovează în primul eșalon. Revine la UTA în 1964, unde mai joacă încă trei ani, remarcându-se ca un mijlocăș ofensiv sobru,

constant și tenace. Participă în 1966 la finala Cupei României, susținută cu echipa *Steaua*. În 1972, devine arbitru, reușind ca în scurt timp să se afirme printre cei mai valoroși cavaleri ai fluierului din generația sa, fapt confirmat și de promovarea, în 1976, în lotul primei divizii. Purtător al ecusonului FIFA, are, începând din 1980, ca arbitru internațional, numeroase prestații la cel mai înalt nivel, conducând cu competență partide internaționale în cadrul unor mari competiții continentale și mondiale. Astfel, arbitrează finala CE de juniori în 1980, în RDG, dintre Anglia și Polonia, oficiază la centru și la tușă în cadrul Turneului final al CM de juniori din Australia - 1981 și al JO din 1984, de la Los Angeles. Este prezent la Turneul final al CM din Mexic 1986, unde conduce meciurile Franța. Brazilia și Germania. Scoția, apoi la turneul final al CE din Germania 1988, arbitrând partida Olanda.RF Germania. În palmaresul său mai sunt înscrise două finale de cupe europene, *Hamburg - Juventus* Torino, în CCE. 1983 ca asistent și *Dundee United - IFK* Göteborg, în Cupa UEFA - 1987, precum și alte cinci meciuri semifinale. Se retrage de pe gazon în 1990, dedicându-se activității profesionale, dar continuă să slujească și fotbalul de performanță, în calitate de observator federal. Membru și vicepreședinte al Colegiului Central al Arbitrilor. În 2009 și 2010 a girat pentru scurte perioade funcția de președinte al Colegiului Central al Arbitrilor.

ILIE, BUCUREL ADRIAN (1974), n. în Craiova. Primii pași în fotbal i-a făcut la vârsta junioratului la *CSU* Craiova, de unde s-a transferat la divizionara *Electroputere* Craiova. De remarcat faptul că apariția sa pe scena divizionară, ca și la lotul național de tineret, a constituit

o excepție prin faptul că nu a trecut, în prealabil, pe la unul din loturile reprezentative de juniori. Talent autentic, cu o tehnică fină în execuții și eficace atât în fazele de construcție a jocului, cât și în cele de finalizare, a atras atenția clubului *Steaua*, care l-a încorporat în efectivul său începând din vara anului

1993. La *Steaua* și-a înscris în palmares trei titluri de CN, în 1993-1994, 1994-1995, 1995-1996, și o ediție a Cupei României, în 1995-1996. În toamna anului 1996, după un nou campionat început la *Steaua*, s-a transferat în străinătate, la *Galatasaray*, câștigând campionatul în 1997, cu echipa turcă. Un an mai târziu a trecut în Spania, la *Valencia*, unde evoluează timp de 5 sezoane. După 2002 a jucat la CD "Alaves" (Spania), din ianuarie 2004 a fost angajat de turcii de la "Besiktas" JK Istanbul, iar în sezonul 2004-2005 de FC "Zürich" (Elvetia). Între 23.09.1993 și 26.03.2005 a evoluat de 55 de ori în echipa națională a României, pentru care a marcat 13 goluri. Prezent la turneul final al CM din Franța 1998 și la turneele finale ale CE 1996, în Anglia, și 2000 în Belgia și Olanda. Campion al Spaniei cu Valencia în sezonul 2001-2002, fiind prezent cu această echipă de 2 ori în finala Ligii Campionilor (2000 și 2001). Declarat în 1998 cel mai bun fotbalist al anului în România. A câștigat cu Valencia Cupa Spaniei în 1998-1999. În anul 2006 devine agent FIFA de jucători, iar în sezonul 2007-2008 a funcționat ca director general al clubului "Steaua" București. Decorat cu Ordinul "Meritul Sportiv" clasa a III-a în martie 2008.

INCZE, LADISLAU (II) (1918-2005), n. în Târgu Mureș. A început să joace fotbal în 1927, la *CS Mureșul*. În 1936 a trecut la *Textila* Sfântu Gheorghe, de unde, în 1939, a revenit la *Mureșul* Târgu Mureș. În 1940 pleacă la Oradea, la *CAO* (NAC), echipă care, în 1943, câștigă

campionatul Ungariei. Reîntors pentru a doua oară la Târgu Mureș, în 1945, joacă la *Dermagand* și la *Locomotiva-RATA*, până în 1953, când se retrage de pe gazon la vârsta de 35 de ani. Jucător dotat cu calitățile unui bun atacant: viteză, dribling, sete de gol - a fost selecționat de 4 ori în prima reprezentativă a României și o dată în aceea de tineret a Ungariei. Ca antrenor, a debutat la *Mureșul* Luduș, în 1956-1957, a lucrat apoi la *Energia* Târgu Mureș, la *CS* Târgu Mureș, în 1958-1960, a continuat cu *Rapid* și *Alimentara* (ambele din

campionatul regional), a revenit la *Mureșul Luduș*, în 1963-1964, după care, în 1965, a renunțat la profesia de antrenor. Paralel cu fotbalul de performanță, a practicat și hocheiul pe gheață, împreună cu ceilalți doi frați ai săi - Gavril Incze I și Iosif Incze III - câștigând două titluri de campion național cu *Locomotiva* (.ATA.), Târgu Mureș, în 1951 și 1952. "Cei trei Incze", alcătuind o "tripletă de aur" în hocheiul românesc, au evoluat de multe ori în echipa națională, luând parte la câteva ediții de CM de hochei pe gheață. Maestru al sportului la fotbal și hochei pe gheață.

IONESCU-BABADAC, CRISTINA FLOAREA, (1972), n. în Lupeni, jud. Hunedoara. Absolventă a Facultății de Mașini și Instalații Mecanice din Petroșani în 1997 și a studiilor postuniversitare ale Facultății de Informatică din cadrul *Universității Valahia* din

Târgoviște în 2010. A jucat fotbal în perioada 1990-1997 la echipele *Universitatea Petroșani* și *Motorul Oradea*. A început arbitrajul în 1990 înscriindu-se la cursurile de formare, iar din 1991 a devenit arbitru stagiar. Obține prin examen categoria I, iar din 1995 a devenit arbitru de Liga a III-a. A urcat apoi treptele până la a conduce meciuri din Liga I. Are până în prezent peste 125 de meciuri arbitrate la nivel național, dintre care 5 meciuri la Liga I. În 1999 a fost promovată pe lista FIFA, iar primul meci internațional pe care l-a condus a fost cel dintre echipele Greciei și Ungariei, pe 2 octombrie 1999. A arbitrat până în prezent 65 de meciuri internaționale, cele mai importante dintre ele fiind: finala CM feminin de fotbal din SUA 2003, Germania – Suedia (2-1), finala Cupei UEFA pentru femei dintre UMEA FF (Suedia) și FFC Frankfurt (Germania) (3-0) în prima manșă a finalei din sezonul 2003-2004. A participat ca arbitru la CE feminin din Anglia (2005), JO 2004 (Atena) – turneul olimpic de fotbal feminin, CM U20 feminin în Chile (2008), CM U19 feminin din Canada 2002, CE U19 din Suedia 2002.

IONESCU, CEZAR MIRCEA (1937), n. în com. Hotarele, jud. Giurgiu. Profesor de educație fizică. Antrenor. A absolvit IEFS București, promoția 1965. Ca jucător de fotbal, a activat la echipele *Dunărea Călărași*, *Dunărea Calafat* și *Industria sârmei Brăila*. În

perioada 1965-1984, ca profesor de educație fizică la Hotarele, s-a remarcat printr-o bogată activitate în cadrul sportului de masă, fiind animatorul unor competiții de jocuri sportive și sporturi de iarnă. Din 1982, este prezent în fotbalul la nivel național mai întâi ca voluntar în componența Comisiei centrale de juniori și copii, apoi ca salariat, lucrând în același domeniu, în care se include și Clubul de fotbal *Luceafărul*. În anii 1986 și 1987 conduce sectorul de competiții al FRF, apoi un an pe cel al arbitrilor, după care revine la competiții. Din anul 1997, se numără printre membri fondatori ai LPF, conducând sectorul de competiții și disciplină și după 12 ani.

IONESCU, CRUM BONDOC (1915-?), n. în Bregova, jud. Vidin. Bulgaria, pe Valea Timocului, fiind din părinți români. În anul 1945 este numit profesor la Liceul Traian din Turnu Severin și antrenor la echipele de fotbal *Stadiul Traian*.

Ca avocat, se înscrie în Baroul din județul Mehedinți. Se mută la Craiova, unde antrenează echipa Știința Craiova și o promovează în Divizia B. În anul 1959 s-a angajat ca antrenor la echipa de fotbal *Tractorul Brașov*, și ca jurist, la Întreprinderea Hidrotehnica Brașov. În același timp, este președinte al Comisiei de Atletism din județul Brașov, până în mai 1990. Încă din tinerețe dovedește calității deosebite ca sportiv, fiind un bun atlet și fotbalist; a practicat și alte sporturi. La concursul athletic din 1934, ținut pe Câmpia Libertății din Blaj, realizează la săritura în lungime 7,03 m, record național. La 20 mai 1934, îmbunătățește recordul național la săritura în lungime, sărind 7,15 m. Este reprezentantul

României la concursurile internaționale de atletism din Iugoslavia, la Ljubljana și Zagreb, apoi în Grecia, la Atena, Ungaria, la Budapesta, unde ocupă locuri fruntașe. A luat parte la JO de la Berlin, în 1936, concurând la săritura în lungime. A jucat fotbal la *Astra* Brașov, apoi la *Telefon Club* București, *Venus* București, *CFR* Turnu Severin. A practicat și boxul, participând la diferite gale ca boxer amator. Ca sportiv, dar și ca profesor și antrenor a fost un om care s-a dedicat sportului, iar mai târziu, ca președinte al Comisiei județene de Atletism Brașov, a fost prezent la toate întrecerile sportive atletice din Brașov și București până în ultimile clipe ale vieții sale. A fost un mare sportiv, dar și un bun pedagog, mulți dintre elevii săi dedicându-se carierei de profesor de educație fizică.

IONESCU, M. MIHAI ION (1936) n. în Ploiești. A început să joace fotbal la juniorii clubului *Flacăra* Ploiești. Între anii 1957-1960 evoluează în eșalonul secund, la *Prahova* Ploiești, iar din 1960, timp de 13 ani, apără cu brio poarta *Petrolului*, într-un număr de aproximativ 750 partide oficiale și amicale, dintre care 272 în prima divizie. A câștigat cu *Petrolul* campionatul, în anul 1966 și Cupa României, în 1963. În 1965 și 1966 a primit Cupa decernată de ziarul *Sportul* celui mai bun portar al campionatului. De 13 ori a îmbrăcat tricoul cu nr. 1 al echipei naționale. În lunga sa activitate ca jucător, nu a suferit nici o sancțiune, fiind întotdeauna un exemplu de conduită sportivă și cetățenească. În perioada 1973-1975, a îndeplinit funcția de vicepreședinte al *FC Petrolul*, alți doi ani după aceea a fost antrenor la *Prahova* Ploiești. S-a retras din activitatea fotbalistică pentru a se dedica celei de economist. Arevenit, după anul 1989, în viața sportivă, fiind ales, în 1991, în funcția de președinte al Asociației județene de Fotbal Prahova, în această calitate făcând parte, între anii 1994 și 1996, din Comitetul executiv al FRF. Din 2001 este președinte de onoare al AJF Prahova. Maestru emerit al sportului.

IONESCU, V. MIHAI - vezi **Personalități**

IONESCU, GH. ION (PUIU) (1938), n. în București. Absolvent al Facultății de Drept și al Institutului de Educație Fizică și Sport (IEFS). Prima sa legitimare a fost efectuată la *Rapid* în 1948, unde a jucat la pitici și juniori până în 1956. Au urmat, *Progresul* București (1956-1960), din nou *Rapid* (1960-1968), apoi ca jucător profesionist peste hotare a activat la *Alemannia* Aachen Germania (1968-1970) și *Cercle* Bruges (1970-1972), pentru ca revenit în țară să-și încheie activitatea fotbalistică în 1972 la *Crișul* Oradea. Ca antrenor, a lucrat cu Șoimii Sibiu (1973-1974), la CSM Suceava (1975- 1976) și la *Gloria* Buzău (1977-1978) pe care a promovat-o în prima divizie. După anul 1980 s-a dedicat profesiei de jurist, dar a mai revenit din când în când și pe gazon, preluând conducerea tehnică a echipelor *Rapid* (1980-1981), CSM Suceava (1983) și *FC Constanța* (1983-1984). Pe teren, a reprezentat tipul omului de gol, înscriindu-și numele de două ori pe tabelul de onoare al golgeterilor campionatului național, în 1963 și 1966, cu un total de 107 goluri în prima divizie. A îmbrăcat de 24 de ori tricoul primei reprezentative, participând la JO de la Tokyo în 1964 și o dată tricoul de campion național cu *Rapid*, în 1967. Tot cu *Rapid* a câștigat consecutiv două ediții ale campionatului balcanic inter-cluburi, în 1964 și 1965. După anul 1989 s-a dedicat exclusiv profesiunii de avocat, bucurându-se de frumoase aprecieri în cadrul baroului bucureștean. Maestru al sportului.

IONESCU, TRAIAN (1923-2006), n. în Văleni, jud. Argeș. Legitimă la 13 ani la FC Târgoviște, unde joacă până în 1939. În continuare, activează la *Sporting* Pitești, *Vulturii* Lugoj, din nou la *Sporting* Pitești, *Juventus* București, *CCA*, între 1949-1951, și *Casa*

*Armatei Câmpulung Moldovenesc, între 1952-1953. Ca jucător, a câștigat cu echipa CCA campionatul național, în 1951 și de trei ori Cupa României (în 1949, 1950 și 1951). A îmbrăcat de cinci ori tricoul cu nr. 1 al primei reprezentative. Ca antrenor, s-a afirmat și s-a consacrat drept unul dintre cei mai valoroși tehnicieni din istoria fotbalului românesc. Mai întâi, a depus o activitate rodnică în cadrul Clubului *Petrolul*, între 1954-1957, realizând o puternică pepinieră fotbalistică, punând în practică, pentru prima oară, ideea concentrării valorilor și a instruirii centralizate. După 1958, până în 1969, a funcționat, cu unele intermitențe, la conducerea tehnică a echipei *Dinamo* București, unde și-a adus o contribuție importantă la realizarea unor frumoase performanțe: câștigarea titlului de campioană națională, în 1962, 1963, 1964, 1965 și a Cupei României, edițiile 1963-1964 și 1967-1968. Un an a activat ca antrenor în Turcia, câștigând cu echipa *Fenerbahce* campionatul în 1970. Revine la *Dinamo*, își mai adaugă în palmares încă un titlu, în 1971, după care trece la conducerea tehnică a mai multor echipe ca: *Olimpia* Satu Mare, *Jiul* Petroșani, *Sport Club* Bacău, *Petrolul* Ploiești, *Steaua*, *Chimia* Râmnicu Vâlcea, punând în slujba performanței bogata sa experiență profesională și, în mod deosebit, arta sa de formare a schimbului de mâine și de constructor de echipe competitive. În 1984, după un an în care a pregătit echipa națională de juniori a Marocului, se retrage de pe gazon dedicându-se altor preocupări mai domestice. Rezultatele frumoase i-au fost răsplătite cu conferirea titlului de Antrenor emerit și membru de onoare al FRF.*

IONESCU, V. ION (1936), n. în Rudna, jud. Timiș. Profesor de educație fizică, antrenor. S-a legitimat ca jucător la *Politehnica* Timișoara, în 1945, după care a activat pe rând la *Progresul* Sibiu, în 1955-1956, la *Știința* București, între 1956-1959, la *Victoria* București, în 1959-1960. La 24 de ani se dedică profesiei de antrenor.

Lucrează mai întâi la nivelul schimbului de mâine al *Politehnicii* Timișoara, între 1960-1964, ca secund la seniori, la aceeași echipă, între 1964-1967, revine la juniori pentru doi ani, între 1967-1969 la *Progresul* Timișoara, iar din 1970 trece ca secund la CFR Timișoara, echipă care, în vara aceluiași an, promovează în prima divizie. În anul competițional 1971-1972 este secund la UTA, iar din 1972, ca principal, preia *Politehnica* Timișoara, pe care o promovează în primul eșalon. În continuare, antrenează *Jiul*, CFR Timișoara, *UTA*, *CSM* Reșița, *Politehnica* Timișoara, *Aurul* Brad, *Corvinul* Hunedoara, *Sportul Studențesc* București și *FC Național*, obținând rezultate de prestigiu și locuri fruntașe în clasament. A cucerit Cupa României în 1980 cu *Politehnica* Timișoara, obținând calificări în competiții balcanice și continentale. Și-a adus un important aport la formarea și promovarea unor jucători care, ulterior, s-au lansat pe scena marii performanțe. Remarcabil cadru didactic universitar, are o valoroasă contribuție la cunoașterea și clarificarea celor mai importante probleme ale fotbalului competițional, fiind autorul unor cărți cu caracter teoretico-metodic, precum *Fotbal. Metode și mijloace de antrenament*, în colaborare cu prof. Angelo Niculescu, *Fotbal. Tactica azi și Fotbal-Concepția de joc*, ambele în colaborare cu Cornel Dinu, și mai ales *Fotbal. Tehnica și tactica jocului*, lucrare de referință în publicistica fotbalistică de specialitate. Din 2006, consilier al președintelui echipei de Liga I din Timișoara.

IODĂNESCU, ANGHEL - vezi **Personalități**

IORGULESCU, GEORGE
- **GINO** (1956), n. în Giurgiu. Absolvent al IEFS. Ca jucător, a activat la *Dunărea* Giurgiu (1971-1975), *Sportul Studențesc* (1975-1976), *Progresul* București (1976-1977) și din nou *Sportul Studențesc*, din 1977 până la abandonul activității competiționale, în 1989. Fotbalist de certă valoare, a îndeplinit cu succes rolul fundașului central la marcaj, cu deosebire în echipa națională,

ale cărei culori le-a apărut în 49 de meciuri, incluzându-se aici și partidele din cadrul turneului final al CE din Franța în 1984. După retragerea de pe gazon, a funcționat, din 1990 până în 1993, ca antrenor secund al primei reprezentative, apoi, o scurtă perioadă de timp, s-a dedicat unor activități comerciale, pentru ca din 1995 să revină în fotbal, mai întâi la *Sportul Studențesc*, în conducerea clubului, și după un mic popas în „Regie“, să preia frâiele echipei FC Național în calitate de președinte, reușind o spectaculoasă relansare a acestei unități de performanță atât în competițiile interne, cât și în cele internaționale. În 2006 se retrage din funcția de președinte al clubului FC „Național”. Este Maestru al sportului. În martie 2008 este decorat cu Ordinul “Meritul Sportiv” clasa a III-a.

IOVAN, ȘTEFAN (1960), n. în com. Moțăței, jud. Dolj. Activitatea fotbalistică a început-o în 1976, la *Gloria Bistrița*, de unde, în 1977, a trecut la CSM Reșița, iar din 1981 a devenit component al echipei *Steaua* Apărător dârz, cu o bună tehnică de joc, s-a impus printre valorile fotbalistice ale generației sale. Cu o conformație athletică, o veritabilă „forță a naturii“, a pătruns în lumea marelui fotbal prin echipa națională de juniori și a parcurs treptele afirmării sportive înscriindu-și în palmares un mănunchi de performanțe, deținând o carte de vizită impresionantă: cinci titluri de campion național în 1985, 1986, 1987, 1988 și 1989, trei Cupe ale României în 1985, 1987 și 1988, 365 de prezențe pe scena primei divizii, 35 de prezențe în echipa națională, o semifinală a CCE (în 1988), o finală CCE (în 1989) și, ca o încununare a unei cariere fotbalistice de excepție, CCE în 1986, pe stadionul din Sevilla fiind căpitanul echipei *Steaua* Să mai adăugăm cucerirea Supercupei Europei, în 1987, tot cu *Steaua*, la Monte Carlo și cu siguranță că realizările de mare prestigiu ar fi continuat dacă înaintea Turneului final al CM din Italia, în 1990, nu ar fi suferit o accidentare care i-a barat calea spre apogeul biografiei sale sportive. După 1990, refăcut

din punct de vedere fizic și-a reluat activitatea mai întâi la *Steaua* (1990-1991), apoi ca jucător profesionist în Anglia, la echipa *Brighton*, dar numai pentru un sezon competițional, după care, revenind în țară, a continuat să mai joace, din 1992, la *Rapid* București până la retragerea sa de pe gazon, în 1994, ca jucător. Ca antrenor, a rămas fidel clubului *Steaua*, în cadrul Centrului de copii și juniori și apoi ca secund. la echipa de seniori (2000-2003). Din decembrie 2005 este antrenor secund al lui Victor Pițurcă la echipa națională, contribuind la calificarea la turneul final CE 2008. În aprilie 2009, când Pițurcă este înlocuit cu Răzvan Lucescu la cârma echipei naționale, Iovan își păstrează funcția de „secund”. În martie 2008 a fost decorat cu Ordinul “Meritul Sportiv” clasa a II-a. Maestru emerit al sportului.

JURCĂ CORNEL (1948) n. în București Absolvent al IEFS București, specializarea fotbal, promoția 1976. Fotbalist în perioada 1966-1975 la *Rapid* București (tineret), *Vagonul* Arad, *Sportul Studențesc* București și *Farul* Constanța. A jucat 15 meciuri în divizia A. În perioada 1976-1983 lucrează ca profesor la unitățile școlare care aveau clase cu speciale de fotbal: Școlile gen. 144 și 70, Liceul *Electroaparataj*, toate din București. În perioada 1978-1983 antrenor la *Luceafărul* București, cu care obține un titlu național de juniori II în 1980. În perioada 1983-2008 antrenor la centrul de copii și juniori al clubului *Sportul Studențesc* București, echipele sale terminând mereu pe podiumul campionatelor naționale. În paralel, a fost antrenor principal sau secund la loturile naționale de juniori. A participat la cursuri de perfecționare pentru antrenorii de copii și juniori în Austria (1987), Germania (2003), Italia (la Coverciano) în 2005. Antrenor categoria I, unul din cei mai apreciați tehnicieni pentru copii și juniori. În această calitate este din anul 2002 membru al Comisiei Tehnice a FRF și lector la Școala de antrenori și la cursurile organizate de FRF pentru licențele A, B și Pro de antrenori. În anul 2008 a fost numit Director tehnic la Academia de fotbal a clubului

Steaua București, iar din 2010 revine în cadrul FRF, la Școala de antrenori.

KASSAI, ADALBERT (1951), n. în Sânmartin, jud. Bihor. Economist. Ca jucător, a fost legitimat, în 1966, la *Crișul* Oradea, echipă cu care a debutat în primul eșalon divizionar. În 1970, s-a transferat la *Progresul* București, unde a activat doi ani, după care a trecut la FC Argeș, 1972-1973, *Sportul Studențesc*, 1973-1977, *Corvinul* Hunedoara. 1977-1978 și *Jiul* Petroșani, 1978-1980, de unde s-a retras din activitatea de jucător. În continuare se dedică obligațiilor profesionale, pe linie de comerț. În perioada în care a jucat la *Sportul Studențesc* a participat la o finală a Cupei Balcanice intercluburi. A acumulat 192 de prezențe în prima divizie. După Revoluția din 1989, revine în activitatea fotbalistică, fiind numit în 1990 în funcția de secretar general al FRF, mandatul său prelungindu-se până în 2015, după alegerile succesive din 1994, 1998, 2002, noiembrie 2005 și 2010. Atât ca sportiv de performanță, cât și în calitate de conducător a dovedit profesionalism și pasiune pentru fotbal, având merite în performanțele obținute cu echipa națională, în perioada 1990-2008, care includ calificările tricolorilor la Turneele finale ale CM din SUA, 1994, și din Franța, 1998, precum și Turneele finale la CE din Anglia, 1996, Belgia. Olanda 2000, Austria-Elvetia 2008. Între 1994 și 2002 a fost membru al comisiei UEFA de competiții intercluburi. Are o îndelungată activitate în Comisiile UEFA, din anul 1994. În 2010 este membru în Comisia Asociațiilor Naționale. În martie 2008 i-a fost decernat Ordinul "Meritul Sportiv" clasa a III-a.

KLEIN, MICHAEL (1959-1993), n. în com. Amnaș, jud. Sibiu. Ca jucător, a fost legitimat la *Corvinul* Hunedoara în 1973. În 1978, se transferă pentru un an la *Aurul* Brad, după care revine la *Corvinul* și de aici, în 1989, trece la *Dinamo*

București, echipă cu care, în 1989-1990 câștigă CN și Cupa României. Fotbalist complet, în egală măsură atacant și apărător, dar și coordonator de joc, a îmbrăcat de 90 de ori tricoul primei reprezentative fiind prezent la Turneul final al CE din Franța, în 1984 și la Turneul final al CM din Italia, în 1990. În 1990 s-a transferat în străinătate ca jucător profesionist, fiind achiziționat de echipa germană din prima ligă, *Bayer Uerdingen*. Prestațiile sale l-au impus printre cei mai valoroși fotbaliști din Bundesliga, și printre jucătorii de mare ținută sportivă din fotbalul nostru. La numai 33 de ani, fiind încă jucător, a suferit un accident vascular, care i-a pus capăt zilelor cu puțin înainte de a se retrage de pe gazon. Maestru emerit al sportului.

KOLOSSI, FRANCISC (1930-2001), n. în Arad. Inginer geolog, absolvent al Facultății de geologie din București. În perioada 1954-1995 a lucrat, ca inginer, la Direcția Metale Prețioase (DMP) din BNR. Activitatea fotbalistică a început-o, ca junior, în 1946, la *Venus* București, club în cadrul căruia a evoluat și ca senior (Divizia B). Din 1950, activează la nivel de performanță la cluburile: *Progresul* ICAB, până în 1951, *Metalul* București (1951-1952), *Progresul* Finanțe Bănci București (1952-1958), *Știința* București, ulterior *Sportul Studențesc* (1958-1959) și *Olimpia* Giurgiu (1959-1960). În 1962, absolvă școala de arbitri promovând, treptat, din lotul divizionar C (1963), lotul B (1973), la lotul A (1974). Din 1976 până în 1980 a figurat pe lista arbitrilor FIFA, devenind posesor al ecusonului FIFA din 1978. Arbitru internațional. După retragerea din activitatea de pe gazon a îndeplinit o serie de funcții în domeniul fotbalului: membru al Colegiului Central al Arbitrilor (1981), președinte al CCA (1982-1988), vicepreședinte al CCA (1990-1994). În intervalul 1983-1998, cu mici intermitențe, este observator UEFA activând, concomitent, și ca observator FRF. Face parte din diferite organisme și comisii federale ca: Biroul federal de fotbal, Comisia de apel,

Comisia campionatului național. Ca arbitru, dar și ca jucător, s-a remarcat prin ținuta sa sportivă, seriozitatea în pregătire și o mare constanță în comportarea sa pe plan competițional.

KOSZKA, COSTANTIN (1939-2001), n. în Arad, unde evoluează pentru prima oară între 1956 și 1959 la *Flamura Roșie UTA*. Între iulie 1959 și decembrie 1961 joacă la *Rapid* București. Revine pentru jumătate de sezon, în primăvara anului 1962 la Arad,

la *UTA*, pentru ca din iulie 1962 până în vara anului 1965 să îmbrace culorile echipei *Steaua* București. Între 1965 și 1971 este jucătorul clubului *Farul* Constanța. Sezonul 1971-1972 îl petrece în Turcia la echipa *Trabsonspor*. Apoi, înainte de retragere, joacă încă un sezon la divizionara B, *Portul* Constanța. Mijlocăș de mare travaliu, apreciat pentru forța și combativitatea sa. A fost selecționat în reprezentativa țării de 21 de ori în perioada 1962-1967. Dintre aceste meciuri 12 au contat ca partide ale naționalei olimpice, dintre ele remarcându-se meciul de la Sofia din 31 mai 1964, când Koszka a înscris singurul gol al meciului. Astfel echipa olimpică a României s-a calificat la turneul final al Olimpiadei de la Tokyo 1964. Maestru al sportului. După încheierea carierei de jucător nu a mai avut contacte cu fotbalul ca antrenor sau conducător.

KOTORMANI, RUDOLF (1911-1983), n. în Timișoara. A început să joace fotbal în vestitul cartier timișorean Mehala, alături de alte mari glorii ale fotbalului nostru - Vogl, Wetzer, Kovacs, Sfera, Deheleanu, Raffinski, Pavlovici. Se legitimează în 1922 la

Fortuna, în 1930 trece la *Chinezul* și în 1931, la *Ripensia*, unde a activat până în 1945. Evoluând

pe postul de half centru, *Fachirul*, cum a fost denumit la vremea sa în lumea fotbalistică, s-a impus printr-o extraordinară combativitate, printr-o remarcabilă tehnică a deschiderilor pe extreme, prin măiestria jocului cu capul. Cu *Ripensia* a îmbrăcat de patru ori tricoul de campion național (în 1933, 1935, 1936 și 1938) și a câștigat de două ori Cupa României (în 1934 și 1936). A jucat de nouă ori în prima reprezentativă, participând în 1934 la Turneul final al CM din Italia. După război, a mai activat în anul competițional 1945-1946 ca jucător la CFR Timișoara, echipă cu care promovează în primul eșalon. Din 1946, a lucrat ca antrenor la CFR Craiova, CFR Timișoara, *Corvinul* Hunedoara, pe care, în 1953, o promovează în prima divizie, *Metalul* Cugir, unde are un nou succes în 1956, când după un baraj reușește să treacă pragul eșalonului secund. A urmat apoi *Metalul* Oțelul Roșu, după care, în 1957, fiind bolnav, se retrage din activitate. Mai revine pe gazon în 1963, tot la *Metalul* Oțelul Roșu, până în 1967, când renunță definitiv la activitatea fotbalistică.

KOVACS, IOSIF (1921-2003), n. în Timișoara. Antrenor. A început să joace în 1933 la *Electrica* Timișoara. În 1939 a trecut la *Chinezul* și în 1940 la *Ripensia*, până în 1942. Doi ani (1942-1944) va fi component al echipei *FC Craiova*, câștigătoare a Campionatului de Război, în

1943. Din extremă dreaptă, la Craiova, va juca apoi centru înaintaș la *Carmen* București (1945-1947), pentru ca în continuare, revenit la Timișoara, să se consacre ca stoper la CFR, post în care a fost folosit și în echipa națională cu prilejul turneului final al JO din 1952 de la Helsinki. S-a retras din activitatea competițională, ca jucător, în 1956 având la activ 201 meciuri în prima divizie, cu 95 goluri înscrise și șapte selecționări în prima reprezentativă. În perioada 1957-1960, a activat un timp ca antrenor la CFR Timișoara. Din 1960-1969, a fost secretar și apoi

președinte al clubului *CFR* Timișoara, după care s-a retras din activitatea sportivă. Maestru al sportului.

KOVACS, NICOLAE (I) (1911-1977), n. în Plugova, jud. Caraș-Severin. Fratele mai mare al lui Ștefan Kovacs, pe nume mic Miklos, și-a făcut ucenicia fotbalistică în vestitul cartier timișorean Mehala. A început să joace la "piticii" *Chinezului* în 1924, în 1928 va trece la

Banatul Timișoara și în 1930, la *Ripensia*. Între 1931-1935, face parte din atacul faimoasei *CAO*. Un an, 1935-1936, joacă la *Valenciennes*. Franța, revine la *CAO* în 1936-1937 pentru ca după trei ani să devină "vedeta Ploieștiului", făcând parte din formația *Tricolor* CFPV, cu care promovează de două ori în prima divizie, în 1938 și 1940. Revenind la Oradea în 1940, rămâne până în 1943, când se va transfera la *Gamma* Budapesta, între 1943-1945, pentru ca după încă un an în care a îmbrăcat tricoul formației *Silitorul* Oradea, să se retragă din activitatea competițională. Ca jucător, a prezentat tipul fotbalistului complet, de certă clasă internațională, cu un bogat registru tehnico-tactic, dotat cu toate "atuurile omului de gol", fiind și un creator al unor spectaculoase faze de poartă în care își servea de regulă coechipierii cu un altruism puțin obișnuit. Adeținut un record timp de 60 de ani, egalat la CM din Franța în 1998, cu trei participări la turneele finale ale CM în 1930 din Uruguay, în 1934 din Italia și în 1938 din Franța. A fost selecționat de 37 de ori în prima reprezentativă a României (în care a debutat la 18 ani) și o dată în aceea a Ungariei. Ca antrenor, meserie pe care a profesat-o vreme de un sfert de veac, a dovedit chemare, dar nu și suficientă statornicie. Două performanțe notabile – cucerirea titlului de campion național cu *IC* Oradea în 1949 și promovarea în prima divizie în 1952 a *Politehnicii* Timișoara, i-au marcat o prezență de calitate în rândurile celor mai valoroși tehnicieni ai fotbalului nostru.

KOVACS, ȘTEFAN - vezi **Personalități**

LAZĂR, CORNEL (1889-1966), n. în Timișoara. Doctor în Drept. Unul dintre cei mai de seamă conducători ai fotbalului timișorean dintre cele două războaie mondiale. Între anii 1921-1928 a fost președintele clubului *Chinezul*, care în acest timp a câștigat de șase ori consecutiv (1921-1927) titlul de campioană a țării. În 1928, după ce "Chinezul" a pierdut majoritatea jucătorilor săi plecați la cluburi profesionale din Ungaria, încearcă să înființeze împreună cu Dionisie Balasz și Liviu Juga, primul club profesionist din România, "Ripensia" Timișoara, acțiune care s-a finalizat în 1930. La "Ripensia", unde dr. Lazăr a fost președinte până în 1940, a câștigat de 4 ori campionatul național (1933-1935, 1936-1938) și de 2 ori Cupa României (1934, 1936). După 1940, se retrage, din motive de sănătate, din activitatea fotbalistică, predând ștafeta unui alt bun conducător timișorean, dr. Coriolan Baran. Personalitate complexă, a activat multă vreme ca avocat, a fost deputat în anii 1933-1934, șeful Administrației Financiare a Timișoarei (1930-1931) și viceprimar al Timișoarei, în 1935. Retragerea sa din fotbal a coincis, nu întâmplător, și cu declinul competițional, apoi cu dispariția de pe scena divizionară a marelui club timișorean care a fost *Ripensia*.

LĂCĂTUȘ, MIHAI MARIUS (1964), n. în Brașov. Activitatea fotbalistică a început-o la *FC Brașov*, în 1977, unde a fost legitimat. În 1983, după o afirmare timpurie în echipa națională de juniori, este transferat la *Steaua*, formație în cadrul căreia își pune în valoare talentul și calitățile fotbalistice deosebite: viteză, dribling derutant, putere de percuție și un dezvoltat simț al golului. Cu *Steaua* reușește să colecționeze un impresionant "bucet" de performanțe: 10 titluri de

campion național, în 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1994, 1995, 1996, 1997 și 1998, șapte trofee ale Cupei României, în 1985, 1987, 1988, 1989, 1996, 1997 și 1999, câștigarea CCE la Sevilla, în 1986, marcând unul din cele două goluri care au semnat victoria .Steiei., cucerirea Supercupei Europei, în 1987, finalist în Cupa Intercontinentală, în 1986 și în CCE, în 1989. A făcut parte din naționala României care a participat la Turneul final al CM din Italia, în 1990, înscriind două din cele patru goluri ale reprezentativei noastre. Până la finele anului 1998, a îmbrăcat de 84 de ori tricoul naționalei, pentru care a marcat 13 goluri. Începând din toamna anului 1990, s-a transferat ca jucător profesionist în Italia, la .Fiorentina., după care, în 1991, a trecut la echipa spaniolă .Oviedo.. A revenit în țară, în 1993, luându-și locul pe extremă la *Steaua*, dar și în echipa națională, fiind unul din principalii artizani ai calificării primei reprezentative la Turneul final din Anglia, în 1996, și la Turneul final al CM din Franța - 1998, la ambele participând ca jucător. A făcut parte din reprezentativa Europei (a marcat și un gol) care, la 4 decembrie 1997, a întâlnit, la Marsilia, selecționata lumii, cu ocazia stabilirii grupelor Turneului final al CM din 1998. Din toamna anului 1997, este și antrenor secund al echipei *Steaua*, având la activ, cu formația militară, un număr de 414 meciuri în Divizia A și 103 goluri marcate. Din anul 2000, s-a transferat la FC *Național*, echipă la care a devenit și antrenor, până în 2001, când a plecat în Panama ca secund, la echipa națională antrenată de Mihai Stoichiță. Revenind în țară, a preluat conducerea tehnică a Oțelului Galați reușind, ca antrenor principal, rezultate spectaculoase. În 2002-2003, a fost antrenor la FC Brașov, iar între 2003 și 2005 a funcționat ca antrenor secund la echipa națională de fotbal. Între iulie 2006 și octombrie 2007 a fost antrenorul echipei "UTA" Arad, iar între noiembrie 2007 și mai 2009 a îndeplinit în 2 rânduri funcția de antrenor principal la "Steaua" București. Din octombrie 2009 până în iunie 2010 este antrenorul echipei SC "Vaslui". În vara anului 2010 decide o retragere temporară din lumea fotbalului. Revine în octombrie 2010 la marea sa iubire Steaua. Maestru Emerit al Sportului. În martie 2008 i s-a decernat

Ordinul "Meritul Sportiv" clasa a II-a.

LĂPUȘNEANU, JEAN (1908-1994), n. în București. Jurist. Primii pași în fotbal i-a făcut la juniorii clubului *Venus* București, în 1927. Promovează în echipa de seniori, în 1928, după care itinerarul său fotbalistic cuprinde: *Banatul* Timișoara, 1928-1929, *Sportul Studentesc* București, 1929-

1930, din nou *Venus*, 1931-1935, formație cu care câștigă două ediții de CN, în 1932 și 1934. De 10 ori internațional A, a apărut poarta primei reprezentative la CM din Uruguay, în 1930 și la Balcaniada de la Belgrad, din 1932. A abandonat fotbalul competițional în 1938 de la *Rapid* București. În 1942-1943 a îndeplinit funcția de antrenor al echipei naționale, pe care a condus-o în trei întâlniri cu Germania, Slovacia și Croația. După război, a continuat activitatea de antrenor, ocupându-se de pregătirea divizionarelor Țesătoria Pitești, în eșalonul secund, Știința Timișoara, *Jiul* Petroșani și *Dinamo* Pitești, în primul eșalon. Între anii 1965-1966 a funcționat ca antrenor federal. Prezent și în literatura tehnică de specialitate, a

publicat *Jocul* și antrenamentul portarului, prima carte de acest gen și, în calitate de coautor, lucrarea "Fotbal. Jocul colectiv". După 1970 și până în ultimii ani ai vieții s-a dedicat activității juridice, fiind un apreciat avocat. Membru de onoare al FRF.

LĂZĂRESCU, DANIEL (1934), n. în București. Profesor de educație fizică. Ajucat fotbal la *Rapid* București, la juniori, între 1947-1949. În perioada 1953-1955, a activat la Giurgiu, la echipa Fabricii de zahăr "Popa Șapcă". Ca antrenor, a funcționat trei ani, 1957-1960, în cadrul formațiilor studențești

bucureștene *Medicina* și Știința. Șef al Comisiei sport-turism la UASCR, 1964-1967, vicepreședinte al Biroului de Turism pentru Tineret,

1967-1972, instructor și șef serviciu organizatoric la CNEFS, 1972-1974, devine, din 1977, secretar al FRF, funcție în care și-a concentrat eforturile pentru emanciparea fotbalului nostru pe planul performanței, pentru creșterea gradului de competitivitate internațională și reconsiderarea muncii cu schimbul de mâine. Este de remarcat contribuția sa la punerea în practică a ideii concentrării timpurii a valorilor în cadrul clubului *Luceafărul* București - veritabilă "fabrică" de jucători pentru marea performanță - fiind unul dintre fondatorii acestui club. În aceeași calitate, a fost și conducătorul echipei naționale de juniori la CM din Australia, în 1981, unde tricolorii au cucerit medalia de bronz. Între 1982-1987, a fost președinte al Clubului *Rapid* București, apoi vicepreședinte la *Gloria* Bistrița, 1987-1988, vicepreședinte la *Flacăra* Moreni, 1988-1989, inspector general în FRF, 1990-1992 și, din 1992, secretar general al LPF, până în primăvara anului 1999, militând pentru o cât mai deplină valorificare a potențialului fotbalistic național în cadrul organizatoric al campionatului divizionar A.

LERETER, IOSIF (1933), n. în Oțelul Roșu, jud. Caraș-Severin. Inginer mecanic. Prima legitimație a avut-o la *Oțelul Roșu*, în 1949. În perioada 1956-1967, a evoluat la *Politehnica* Timișoara, remarcându-se prin tehnica sa individuală și un deosebit simț tactic. Atacant, la început, apoi mijlocăș, a îndeplinit, și într-un caz și în celălalt, rolul jucătorului-coordonator. Cea mai bună performanță a sa, din perioada *Poli* Timișoara, a fost câștigarea Cupei României, ediția 1957-1958. Între 1967-1972 a activat la UTA reprofilându-se pe postul de fundaș central și libero. Cu echipa arădeană a câștigat două titluri consecutive de campion național (în 1968-1969, 1969-1970) și înscrie în palmares eliminarea, în toamna lui 1970, a celebrei echipe olandeze *Feyenoord* Rotterdam, în CCE. A jucat o singură dată în reprezentativa națională și a avut un mare număr de prezențe (327)

în Divizia A. După retragerea din activitatea competițională ca jucător, a lucrat un timp ca antrenor 1972-1975, la *Constructorul* Timișoara și, între 1975-1977, la UMT, după care s-a dedicat exclusiv profesiei de inginer în cadrul Uzinei Mecanice din Timișoara, de unde s-a și pensionat. Din 1991 s-a stabilit în Germania. Maestru emerit al sportului.

LIMONA, GHEORGHE (1925-1988), n. în Livezi. Macedonia (Grecia). Arbitru internațional. Economist. A jucat fotbal la *Venus* Călărași, *Phönix* București și *CSU* București. A debutat în arbitraj în 1953 și până în 1975 (an în care a pus fluierul în cui), a oficiat la un impresionant număr de partide: 1 104 (746 la centru și 358 la linie), dintre care 76 au fost internaționale și 1 028 în competițiile interne (217 numai în prima divizie). În 1968 a devenit arbitru internațional, iar în iunie 1971 a primit și ecusonul FIFA. În palmaresul său sunt înscrise, printre altele: două finale ale Cupei României, alte două finale ale Cupei Balcanice, meciuri importante în cadrul competițiilor continentale inter-țări, inter-cluburi și la turneul final de juniori UEFA, în Scoția, în 1970, partide în cadrul CMU din România - 1972 și Franța - 1974; numeroase derby-uri bucureștene, meciuri cu miză mare din campionatele Iugoslaviei și al Turciei. De trei ori, în 1970, 1973 și 1975, a fost declarat cel mai bun arbitru al țării. După retragerea sa din activitatea oficială, în 1975, a continuat să lucreze în cadrul Colegiului central al arbitrilor și, pe linie profesională, ca economist la Ministerul Comerțului Exterior.

LOBONȚ, BOGDAN IONUȚ (1978), n. în Hunedoara. Descoperit la Hunedoara de Marian Ioniță, care îi va fi apoi și antrenor de portari la *Rapid* București, unde este adus de Mircea Lucescu, la 2 august 1997. În primul an de titular la *Rapid*, cucerește Cupa României, iar în sezonul următor titlul de campion național. După

ce în 1998 joacă cu echipa națională sub 21 de ani (antrenor: Victor Pițurcă) la turneul final al Campionatului European, desfășurat la București. Debutază în „naționala mare” a României, tot cu Victor Pițurcă antrenor, la 2 septembrie 1998, la București în meciul contând pentru preliminariile Campionatului European 2000, contra Liechtenstein, scor 7-0. Se califică cu echipa României la turneul final EURO 2000, face parte din lotul pentru competiția desfășurată în Belgia și Olanda, dar fără a juca vreun minut. Prima sa participare la un turneu final are loc la EURO 2008, în Austria și Elveția, fiind prezent în toate cele trei meciuri ale României. Între timp Lobonț a devenit portarul numărul 1 al României, alintat deseori cu porecla „pisica”, care premiază agilitatea sa remarcabilă. Fișa statistică a carierei sale: debutează la *Corvinul Hunedoara*, în divizia B, joacă între august 1997 și martie 2000 la *Rapid*, din martie 2000 până în septembrie 2001 la *Ajax* Amsterdam, apoi, sub formă de împrumut la *Dinamo* București, între septembrie 2001 și iunie 2002 (câștigând titlul de campion al României), revine la *Ajax* între iulie 2002 și ianuarie 2006 (obținând titlul de campion al Olandei în 2003-2004), de unde este transferat la *AC Fiorentina*, pentru ca la 28.01.2007 să revină la *FC Dinamo* București (cu care mai câștigă un titlu de campion al României, în 2006-2007). În sezonul 2009-2010 este legitimat la *AS Roma* unde apare doar în 3 meciuri din campionatul Italiei. La 01.07.2010 avea disputate: 173 de meciuri în divizia A (liga 1) a României, 49 de meciuri în campionatul Olandei și alte 20 în cel al Italiei. În cariera sa de internațional al României a fost selecționat de 4 ori în naționala de juniori sub 17 ani, de 9 ori în reprezentativa sub 21 de ani, și de 76 de ori în naționala A, unde a fost o dată și căpitan (la 19.11.2008). Maestru emerit al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

LUCU, MIRCEA (1921), n. în Cluj-Napoca. Medic. A început activitatea fotbalistică la 11 ani și timp de aproape un sfert de veac, între 1932-1956, a jucat la o singură echipă, *Universitatea* Cluj. Exemplu de fidelitate față de clubul Șepcilor *Roșii* și de o

generoasă dăruire pe terenul de sport, a fost în același timp un excelent apărător și un admirabil coleg de echipă, fiind considerat un veritabil simbol al tradiționalului spirit sportiv studențesc clujean. Printre performanțele realizate se înscrie și participarea la o finală a Cupei României, ediția 1948-1949. Din 1956, când s-a retras de pe gazon, a continuat să rămână, o bună perioadă de timp, alături de noile generații de jucători ai clubului universitar clujean, ca membru al secției de fotbal. În principal însă s-a dedicat profesiei de medic ORL, fiind unul dintre reputații specialiști în materie. Membru de onoare al FRF.

LUCACIU, TITUS (1913-1988), n. în Feleac, jud. Cluj. Profesor de istorie și geografie. Unul dintre conducătorii cei mai de seamă ai fotbalului universitar clujean. În anul 1934, a fost desemnat ca delegat al centrului studențesc „Petru Maior” din Cluj și până în 1941 a desfășurat o rodnică activitate în slujba Șepcilor *Roșii*. Continuând să cultive spiritul tradițional al „Marelui U.” și în anii de după cel de al doilea război, s-a dovedit un fidel și entuziast susținător al ideii de afirmare pe plan național a echipei de la poalele Feleacului. Între 1965-1971, a deținut funcția de secretar al clubului *Universitatea* Cluj, depunând în această calitate o susținută muncă pe plan organizatoric. După 1971, ca director al Casei Universitarilor din Cluj-Napoca și ca membru activ în conducerea biroului secției de fotbal, s-a situat permanent pe poziția intensificării eforturilor pentru revenirea lui .U. în prim-planul fotbalului românesc.

LUCESCU, MIRCEA - vezi **Personalități**

LUCESCU RĂZVAN (1969), n. în București, Absolvent al ASE București, promoția 1993. A avut o carieră sportivă mult mai puțin strălucitoare decât tatăl său. Portar între 1986 și 2003 la *Sportul Studențesc* București, *FC Național* București, *FC Brașov*, *Rapid*

București și *FCM Bacău* în 241 de meciuri în primul eșalon. Între 2002 și 2004 este vicepreședinte al clubului *Rapid* București, iar începând cu campionatul 2004-2005 este antrenorul principal al echipei *Rapid*, unde funcționează până în iunie 2007. În această perioadă cucerește Cupa României în 2005-2006 și 2006-2007, izbutind să ajungă, în sezonul 2005-2006, în sferturile de finală ale Cupei UEFA. Din iulie 2007 se duce la echipa de ligă a II-a, *FC Brașov*, pe care reușește să o promoveze imediat în prima ligă. În mai 2009, numit antrenorul echipei naționale a României. În 2005 obține prin examen licența PRO de antrenor. Decorat în martie 2006, cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

LUCHIDE, OCTAV - vezi **Personalități**

LUNG, SILVIU (1956), n. În com. Sîmniclăuș, jud. Satu Mare. Economist. Itinerarul său fotbalistic cuprinde: *Victoria Carei*, între 1971-1974, *Universitatea Craiova*, între 1974-1988, *Steaua*, între 1988-1990, și, ca jucător profesionist, *Logrones* din Spania, în 1990-

1991. După 1991, revine la Craiova și continuă să joace la *Electroputere*, între 1991-1993. Considerat unul dintre cei mai mari portari din istoria fotbalului nostru (la propriu și la figurat), s-a făcut remarcant prin siguranța intervențiilor, curaj și inspirație, apărând buturile *Universității* Craiova într-o perioadă de mare glorie, în care aceasta a câștigat de două ori CN, în 1980 și 1981, și patru ediții ale Cupei României, în 1977, 1978, 1981 și 1983. Cu *Steaua* a câștigat în anul competițional 1988-1989 CN și Cupa României și a evoluat în finala CCE, ediția 1988-1989. A participat ca titular la Turneul final al CE din Franța, în 1984 și la Coppa del Mondo din Italia, în 1990, apărând la toate cele patru meciuri ale echipei reprezentative. În 1983 a ocupat locul II în clasamentul celor mai buni jucători ai țării. A acumulat un număr de 77 selecții în prima reprezentativă, retrăgându-se din aceasta după "dezastrul" de la Kosice, din 2 iunie 1993, unde naționala României a fost învinsă

în preliminariile CM cu 5-2, de echipa Cehiei și Slovaciei. A mai continuat să joace încă un an competițional, 1993-1994, la *Universitatea Craiova*, acumulând un număr de 418 prezențe în primul eșalon, după care s-a retras de pe gazon dedicându-se profesiei de antrenor. A lucrat la *Universitatea Craiova* ca antrenor secund în mai multe rânduri, la FC "Național" tot ca "secund", "principal" la "Minerul" Motru, în străinătate câte 1 sezon, în Tunisia și Japonia, apoi după anul 2000, împreună cu Sorin Cârțu (antrenor principal), ca antrenor de portari la mai multe echipe din prima ligă. Într-un clasament original al longevității în rândurile "tricolorilor" ocupă locul al doilea (după Hagi) cu 14 ani, 2 luni și 12 zile. În martie 2008 a fost decorat cu Ordinul "Meritul Sportiv" clasa a III-a. Maestru emerit al sportului.

LUPAȘ, IOAN (1914-1981), n. în Arad. Diplomat în Drept și științe economice. În 1928 s-a legitimat la *Olimpia* Arad. În 1933, s-a transferat la CAM București și după un an revine la Arad, de astă dată sub culorile *Gloriei*, formație în care a evoluat până în 1938. În 1938-

1939, joacă la *Tricolor CFPV* Ploiești, cu care promovează în Divizia A, după care se transferă la *Venus* București, unde activează între anii 1939-1943. În unsprezecelea de bază al "negrilor" câștigă un titlu de campion național, în 1939-1940. În perioada 1943-1947, joacă la *FC Ploiești*, iar în ultima parte a activității sale ca jucător, între 1947-1950, a fost component al formației bucureștene BNR. Jucător dotat cu excepționale calități fizice, cu o bună orientare tactică și posesor al unui șut necrușător, s-a impus atât în marea echipă a *Venusului*, cât și în cea reprezentativă, în care a fost selecționat de opt ori. În 1952, paralel cu obligațiile pe plan profesional, a activat și ca antrenor. Astfel, în 1952 și 1953, s-a ocupat de pregătirea echipei *Electromagnetica* București, iar între 1954-1965 s-a aflat adeseori la conducerea tehnică a divizionarei A *Progresul* București. Trei ani apoi, între 1965-1967, a

îndeplinit funcția de vicepreședinte al FRF. Din 1967 s-a retras din munca de antrenor, activând pe plan obștesc ca membru în Colegiul central al antrenorilor și președinte al Colegiului de antrenori al Capitalei.

LUPESCU, ANGELO IOAN (1967), n. în București, economist, absolvent al ASE, București, 2007. S-a format ca jucător la Centrul de fotbal al clubului *Dinamo*. Fiu al internaționalului rapidist Nicolae Lupescu (21 selecții în echipa națională, participant la turneul final al

CM din Mexic, din 1970), s-a remarcat mai întâi în cadrul echipei naționale de juniori UEFA -87, devenind apoi titular în prima formație dinamovistă, cu care câștigă campionatul și Cupa României, în 1989-1990. Cu aceeași echipă ajunge până în semifinalele Cupei Cupelor, în 1990. Fotbalist talentat, a îndeplinit cu mult succes rolul mijlocașului de acoperire atât în echipa sa de club, cât și în prima reprezentativă a țării, al cărei tricou l-a îmbrăcat de 74 de ori, cu șase goluri marcate până la 1 martie 2000. A făcut parte din naționala care a participat la turneul final al CM din Italia (1990), jucând trei meciuri și un total de 300 minute. De asemenea, a fost prezent și la "mondialul" american din 1994 și la turneul final al Euro 1996, în Anglia. Din toamna anului 1990, a devenit jucător profesionist, activând în Germania, la formația din prima ligă *Bayer Leverkusen*, de unde a trecut, din 1996, la *VFL 1900 Borussia Monchengladbach*. În 1998 a revenit în țară optând pentru echipa sa de suflet, *Dinamo* București, cu care câștigă campionatul național și Cupa României, ediția 1992-2000. Pentru o scurtă perioadă de timp, în anul 2000 va juca în Turcia la *Bursaspor*, după care, în același an, va reveni la *Dinamo*. S-a retras de pe gazon în 2001 devenind vicepreședinte al Asociației Fotbaliștilor amatori și nonamatori, AFAN. Din noiembrie 2005 este numit director general al FRF, având o activitate apreciată atât pe plan intern cât și pe plan internațional. Contribuie la calificarea echipei naționale a României la turneul

final din Austria-Elveția a Euro 2008. Devine, din 2006, membru al Comisiei de Apel a UEFA și, din 2007, membru al Comisiei tehnice și de dezvoltare a FIFA. În martie 2008, i s-a decernat Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a. *Maestru* emerit al sportului.

LUPESCU NICULAE (1940), n. în București, Absolvent de liceu. A început cariera sportivă în 1954 la *I.C.A.R.* București, trecând apoi la *Flacăra Roșie* București (1958-1960), *Academia Militară* (1960-1961), *Olimpia* București (1960-1961). Din 1962 până în 1972 joacă la *Rapid* București, strângând 234

de meciuri în divizia, marcând 8 goluri. În această perioadă a câștigat campionatul României în 1966-1967 (primul din istoria *Rapidului*) și Cupa României 1971-1972. A mai jucat 2 finale de Cupa României, în 1961-1962 și 1967-1968. A jucat 16 meciuri în cupele europene intercluburi. Între 1972 și 1977 a evoluat 134 meciuri de campionat, marcând 9 goluri pentru echipa vieneză *FC Admira-Wacker*. A debutat în echipa națională A a României în 1964, jucând până în 1972 21 de meciuri/ 2 goluri. A jucat trei meciuri la Turneul final al CM 1970. Ca antrenor a activat între 1977 și 1985 la *Mecanică Fină* (în trei rânduri), *Rapid*, Șoimii IPA Sibiu, *Gloria* Buzău, după care se ocupă de cariera fiului său, Ioan Angelo. Din 2006 activează ca observator federal la ligile a II-a și a III-a. *Maestru* emerit al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

MACRI, DUMITRU (1931), n. în București. Inginer mecanic. Antrenor. A început activitatea fotbalistică în cartierul copilăriei, Dudești, fiind legitimat, în 1947, la *Flacăra Roșie*. După doi ani s-a transferat la *Rapid* București, echipă în care s-a afirmat ca jucător până la retragerea de pe gazon, în 1964. Apărător de mare angajament,

combativ aproape până la sacrificiu, devotat clubului feroviar. A evoluat de 10 ori în prima reprezentativă. Ca antrenor, s-a ocupat de formația de tineret a clubului *Rapid*, între 1964-1966, apoi de cea de juniori între 1968-1969. Doi ani, în 1969 și 1970, i-a fost încredințat lotul național de tineret, apoi un retur de campionat a antrenat divizionara A CFR Timișoara. În continuare, a activat în străinătate, în Algeria, la NAR Alger, în 1971-1972, după care a revenit în țară la conducerea tehnică a echipei de seniori *Rapid*, pentru ca alți doi ani, între 1974-1976, să antreneze din nou Algeria, de astă dată aflându-se la cârma naționalei acestei țări. După 1977 s-a retras din munca de antrenor pentru a se dedica activității profesionale. A mai revenit periodic pe gazon, prezența sa făcându-se remarcată fie la *FC Viitorul* Scornicești, la *FC Rapid* și chiar în colectivul de conducere tehnică a echipei naționale de juniori care, în 1981, a cucerit medalia de bronz la turneul final al CM din Australia. Obținând cetățenia greacă, s-a stabilit, după 1984, la Atena, păstrând, totuși, o strânsă legătură cu fotbalul românesc și cu o serie de instituții cu care a avut relații în domeniul afacerilor. Maestru emerit al sportului.

MAJEARU, MIHAIL (1960), n. în Galați. La vârsta de 14 ani a început să joace în orașul său natal la *FCM Galați*, unde va rămâne până în 1981, când va trece la *Steaua*. În echipa militară va reuși să se impună ca un mijlocas cu rol coordonator, reușind să îmbrace de patru ori tricoul de campion național (în 1985, 1986, 1987, 1988) și să câștige Cupa României în anii 1985, 1987 și 1988. Este component al echipei *Steaua* care, în 1986, a câștigat Cupa Campionilor Europeni și în 1987 Supercupa Europei. Are la activ 366 de prezențe în Divizia Ași 19 în cupele europene de club. A îmbrăcat o dată tricoul primei reprezentative. După 1988, itinerarul său fotbalistic a fost: *Inter Sibiu* (1988-1990), *Panahaiki Patras* Grecia (1990-1991), *Inter Sibiu* (1991-1993), *Gloria Bistrița* (1993-1994), *Corvinul Hunedoara* (1994-1995),

CFR Timișoara (1995-1996), apoi, antrenor la centrul de copii și juniori *Steaua*. În martie 2008, i s-a decernat Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a. Maestru emerit al sportului.

MANUȘARIDE, CHIRIAC (1930), n. în Silistra, Bulgaria. De profesie jurist. A activat ca jucător, pe post de portar, la echipe de categorie inferioară, *PCA*, *Dezrobirea* Constanța, *Olimpia* Fetești, până în 1953 (an în care absolvă cursul de arbitri); în 1963, este promovat în lotul divizionar B, iar în 1973, debutează în prima divizie, înscriind în palmaresul său, până la sfârșitul anului 1978 (anul retragerii din activitate), un număr de 1 018 partide interne și internaționale. A arbitrat în CCE, Cupa UEFA - semifinale, Cupa Cupelor, meciuri inter-țări, finale de Cupă Balcanică etc. Concomitent cu activitatea de arbitraj, a desfășurat și o intensă muncă în calitate de membru în Colegiul de arbitri al municipiului București, al cărui președinte devine din anul 1978, membru al Colegiului central al arbitrilor, în 1975, și al biroului acestuia, în 1983. A fost conducător al cursurilor de arbitri de fotbal din municipiul București și, începând cu 1971, lector al Colegiului central al arbitrilor. A elaborat Sistemul de arbitraj în zonă, s-a remarcat și printr-o prezență activă în literatura de specialitate, ca autor al unor valoroase lucrări: *Regulamentul jocului de fotbal* adnotat, 1975; *Ghidul spectatorului de fotbal*, 1977; *Aproape totul despre fotbal*, în colaborare, 1983. A organizat primele concursuri „Cine știe regulamentul jocului de fotbal, câștigă”. la ziarul „Munca”, iar în cadrul Radiodifuziunii, a susținut, pe parcursul a trei ani, rubrica „Geografia stadioanelor”. A fost colaborator la ziarul „Sportul”, „Munca”, la revistele „Fotbal” și „Caleidoscop”. După anul 1989 a lucrat, în principal, pe linie profesională ca jurist, dar a continuat să rămână în perimetrul fotbalului, ca

vicepreședinte al Asociației Municipale de Fotbal a municipiului București, până în 1999, răspunzând de activitatea de arbitraj pe Capitală. A fost cooptat, de asemenea, în cadrul LPF ca vicepreședinte al Comisiei juridice (1997-1999). Membru de onoare al FRF.

MARIAN, BAZIL (1922-2007), n. în Uioara, jud. Alba. La 11 ani s-a legitimat ca jucător la *Solovay* Uioara. În 1936 trece la *Victoria* Cluj unde, la numai 16 ani, debutează în prima divizie. În 1939, se transferă la *Mica* Brad pentru un campionat, în

1940-1941, după care devine bucureștean, evoluând la *Carmen* între 1941-1947 și din 1947, până la retragerea de pe gazon ca jucător în 1954, la *Rapid* București. Fotbalist foarte talentat, a îndeplinit cu o măiestrie greu de egalat rolul interului agresiv din cadrul sistemului WM, fiind cotelat ca unul dintre cei mai eficienți jucători, datorită șutului său de veritabil "bombardier". De 18 ori prezent în prima reprezentativă, are la activ peste 600 de meciuri oficiale și amicale susținute. Ca antrenor, a lucrat mai întâi ca secund, între 1954-1960 la *Rapid*, apoi la *Jiul* Petroșani între 1960-1962 pe care o promovează în primul eșalon, în 1962. Timp de patru ani, după aceea, între 1963-1967, a funcționat ca antrenor federal, ocupându-se de pregătirea naționalei de tineret. Între anii 1967-1969, a antrenat echipa *Dinamo* București, cu care a câștigat Cupa României, în 1968. În campionatul 1969-1970 antrenează *Farul* Constanța, iar în 1970-1971, pe FC Argeș. Revine la *Rapid*, între 1972-1973, reușind să cucerească Cupa României, în 1972. Din acest an activează peste hotare, în Algeria, unde antrenează echipele *V.A. Bufarik* și *JSK*. Reîntors în țară, își reia munca în cadrul clubului *Rapid*, între 1975-1978. Din 1979 lucrează în colectivul tehnic al FRF, ca antrenor zonal și observator federal. După 1989, s-a retras din activitate din motive de sănătate.

Antrenor emerit, membru de onoare al FRF.

MATEIANU, VIOREL (1938-1997), n. în com. Lipănești, jud. Prahova. Absolvent al Facultății de Drept din Cluj-Napoca. Primul său contact cu fotbalul datează din 1952, la *Petrolul* Boldești, după care a fost legitimat succesiv la: *Progresul* CPCS București, în

1954-1956, *Progresul* București, 1956-1958, *Universitatea* Cluj, 1958-1962, *Steaua*, 1962-1963, *Progresul* București, 1963-1970. În perioada 1970-1973, a activat în RFG la echipa *TUS Wansee* din Berlinul Occidental. Fotbalist cu un remarcabil registru tehnico-tactic și cu vocație de coordonator, și-a înscris în palmares câștigarea Cupei României, cu *Steaua*, în 1962, a îmbrăcat tricoul primei reprezentative de șase ori. Din 1973, s-a dedicat profesiei de antrenor, obținând rezultate de excepție. Astfel, preluând divizionara din eșalonul secund *Progresul* București, în ediția de campionat 1973-1974, a urcat-o în clasament de pe locul VII pe locul II în anul următor, promovând-o în prima divizie în vara lui 1976. În continuare, a antrenat *FC Baia Mare*, pe care în 1978 a promovat-o în primul eșalon, reușind cu această echipă să se afirme grație unor idei tactice ingenioase și cu totul originale, care au produs senzație pe plan național, fotbalul câștigând prin aceasta un plus de eficacitate și de spectaculozitate. După *FC Baia Mare*, a antrenat *Progresul* Vulcan, 1980-1981, FCM *Progresul* Brăila, 1981-1982 și *Petrolul* Ploiești, 1982-1983. După o scurtă perioadă în care s-a retras din activitate din motive de sănătate, a antrenat FCM *Progresul* Brăila, 1984-1985, *Jiul* Petroșani, 1985, *Danubiana* București, 1985-1986, *FC Bihor*, 1986-1987, *Drobeta Tr. Severin*, 1987-1988 și *FC Bihor*, în 1988, an în care, suferind un grav accident vascular s-a retras de pe gazon fiind pensionat medical. Maestru emerit al sportului. Antrenor emerit și membru de onoare al FRF.

MIHALI, GHEORGHE (1965), n. în com. Baia Borșa, jud. Maramureș. Începuturile activității sale fotbalistice sunt legate de comuna natală, la formația *Minerul*. În 1983 este selecționat pentru echipa națională de juniori și transferat, de aici, la *Luceafărul* București.

În anul competițional 1983-1984, debutează în primul eșalon divizionar la *FC Olt*, de unde, în 1990, trece la *Inter* Sibiu, iar în 1991, la *Dinamo* București, echipă cu care în 1992 câștigă CN. Fundaș central la marcaj, jucător de mare angajament, a pătruns și pe porțile echipei naționale al cărei tricou l-a îmbrăcat de 31 de ori, până la sfârșitul anului 1997. A evoluat la Turneul final al CM din SUA, în 1994 și la Turneul final al CE din Anglia, în 1996. Din 1995 a devenit jucător profesionist activând la formația franceză *Guingamp*. În toamna anului 1998 a revenit în țară, reluându-și locul în apărarea echipei *Dinamo* București cu care câștigă campionatul național și Cupa României, ediția 1999-2000, și Cupa României 2000-2001. În calitate de antrenor a fost secundul lui Dorinel Munteanu la *CFR Cluj*, *FC Argeș*, *FC Vaslui*, *Universitatea Cluj*. În martie 2008 i s-a decernat Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a. *Maestru* emerit al sportului.

MIȘU, ȘTEFAN (1935), n. în Giurgiu. Profesor universitar, antrenor de fotbal. A început activitatea fotbalistică la vârsta de 14 ani, la Giurgiu, fiind selecționat, în anul 1953, în Tabăra Națională de Juniori. În 1955 s-a transferat la Știința București unde a activat, ca

jucător, până în 1962, când a devenit antrenorul acestei echipe, unde a stat, cu mici intermitențe, până în 1973. În anul competițional 1966-1967, a reușit cu Știința (ulterior *Sportul Studentesc*) să ocupe locul secund în Divizia B, ratând, la mică diferență, promovarea în primul eșalon divizionar. A

participat, ca antrenor, la două tabere naționale de juniori (1962 - Sighișoara și 1963 - Râmnicu Vâlcea), iar în 1963 a funcționat ca antrenor secund al Lotului național de juniori. În 1993-1994, a fost coordonatorul Lotului național de fotbal feminin, cu care a susținut un număr de 8 partide internaționale, pierzând un singur joc. A participat la formarea multor generații de jucători, care au făcut parte din loturile naționale, generații de antrenori și oameni de fotbal. Membru al Comisiei tehnice a FRF și membru de onoare al FRF din 2009.

MÎRȚ, IRINA (1972), n. în Cordon, jud. Neamț. Absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul *Universității* din Pitești, în anul 2010. A jucat fotbal în perioada 1990-1995. În 1993 urmează școala de arbitri specializându-se ca arbitru asistent. Este inclusă pe lista

FIFA ca arbitru arbitru feminin asistent în anul 2001. În 2003 debutează în Divizia A (Liga I) la meciul *FC Național – FC Argeș*. În același an este asistentă la două finale de campionate internaționale: CE Germania U19 feminin și CM feminin din SUA. În 2004 este asistenta Cristinei Ionescu la Finala Cupei UEFA pentru femei (*UMEA FF – FFC Frankfurt*). În 2005 este arbitru asistent la turneul final al CE feminin din Anglia. În 2006 este desemnată ca arbitru asistent la finala CE U19 masculin, în Polonia. În 2007 arbitru asistent la turneul final al CM feminin din China, iar în 2008 participa la JO, turneul final feminin de fotbal.

MLADIN, EUGEN (1921), n. în Arad. Jucător de fotbal care și-a început activitatea la Clubul Athletic Arad (CAA), în perioada 1936-1939. În continuare reprezintă echipele: *Gloria* Arad (1939-1942); *Prahova* Ploiești (1945-1947); CCA (1947-1950), jucând în primul meci oficial contra formației *Dermata* Cluj, în ziua de 24 august

1947. În 1940, a fost selecționat în lotul național de juniori participând la jocurile cu Iugoslavia (Belgrad și București) și Ungaria (Budapesta). A desfășurat o activitate prestigioasă ca antrenor, dovedindu-se un foarte bun pedagog cu temeinice cunoștințe tehnico-metodice. În această calitate, a pregătit echipele: *Pandurul* București (1950-1951); *CSA Iași* (1951) *CSA CL Mold.* – cu care câștigă seria I și promovează în prima divizie (1951-1953); *Știința* Timișoara (1954-1956) – de la locul VI la locul III; *Petrolul Ploiești* (1957); *UTA* (1957-1958); *Academia Militară* București (1959-1960); *CSA Steaua* (1961-1963); *Confecția* București (1963-1965); *Jiul Petroșani* (1965-1966) – cu care promovează din nou în divizia A; Universitatea Cluj (1966-1967); *FC Argeș* (1967-1972) – cu care se clasează pe locul II în divizia A; *FC Argeș* - încadrat ca antrenor la centrul de copii și juniori (1968-1970); *Unirea Tricolor* București (1972-1973). În intervalul 1973-1977, a activat ca antrenor în Algeria la *Annaba*. În perioada 1978-1981 a fost antrenorul lotului național de juniori, fiind încadrat la CF Luceafărul.

MOCANU, MIHAI (1942-2009), n. în Constanța. Profesor de educație fizică. Primii pași în fotbal i-a făcut în 1957, în formația de juniori a *Rafinăriei 4 Câmpina*. Revine la Constanța în 1958 și activează la *Electrica*, în 1959-1960 și la Șantierul Naval, între 1960-1962. În 1962-1963, este component al echipei *Chimia* Făgăraș. Din 1963 și până în 1975, când s-a retras de pe gazon, a fost jucătorul *Petrolului Ploiești*, echipa cu care, în 1966, câștigă CN. Doi ani, între 1972-1974, a activat în străinătate la *Omonia Nicosia*, Cipru. A început să joace ca extremă stângă, însă din 1964 s-a reprofilat pe postul de fundaș stânga, reușind în scurt timp să se impună prin calitățile sale fizice și tehnice - viteză, forță, joc de cap, șut puternic, ca titular nu numai în echipa sa de club, ci și în cea reprezentativă, al cărei tricou l-a îmbrăcat de 33 de ori. A participat și la

Turneul final al CM din Mexic. După 1975, s-a dedicat profesiei de antrenor lucrând cea mai mare parte a timpului cu cei mai tineri jucători din cadrul Centrului de copii și juniori, pepinieră a unor echipe prahovene ca *Metalul Plopeni*, *Steaua Mizil*; fără să obțină rezultate spectaculoase, a pus la dispoziția acestora bogata sa experiență de jucător. În martie 2008 a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a. Maestru emerit al sportului.

MOLDOVAN, VIOREL DINU (1972), n. în Bistrița. Începe fotbalul la *Viitorul Bistrița* în 1987. După un an, trece la *Gloria Bistrița* cu care în 1990 debutează în prima divizie. Între iulie 1993 și iulie 1995 evoluează la *Dinamo București*. În iulie 1995 pleacă la Neuchâtel

Xamax, unde cu 19 goluri marcate devine golgeterul campionatului elvețian 1995-1996. În vara anului 1996 este transferat la mai cunoscuta *Grasshopper* Zürich, unde, cu 27 de goluri marcate, repetă, în 1996-1997, performanța din anul precedent. Urmează în decembrie 2007 angajarea de către clubul englez din prima ligă, *Coventry City*. În iulie 1998 semnează la *Fenerbahce* Istanbul, unde rămâne două campionate. În iulie 2000 se mută din nou, de astă dată în Franța, la *FC Nantes*, cu care în 2001 devine campion al Franței. Cu excepția perioadei iulie – octombrie 2003, când joacă la clubul saudit *Al-Wehda* (un singur meci de campionat), activează la *FC Nantes* până în vara lui 2004. Turul campionatului 2004-2005 îl petrece în Elveția la *Servette* Geneva, după care în martie 2005 revine la *Politehnica AEK* Timișoara. În primăvara anului 2006 se transferă la *Rapid* București, unde continuă să joace până la sfârșitul sezonului 2006-2007, cucerind două Cupe ale României 2005-2006 și 2006-2007. În sezonul 2007-2008 funcționează ca director sportiv la *Unirea Urziceni*, iar din etapa a a 14- a a campionatului 2008-2009 este numit antrenor la *SC Vaslui*. În sezonul 2009-2010 este antrenorul echipei *FC Brașov*. În cariera sa de jucător a strâns 196 meciuri/ 55 goluri în divizia A

din România, 86 meciuri/ 66 goluri în Elveția, 10 meciuri / 1 gol în Anglia, 42 meciuri / 33 goluri în Turcia, 68 meciuri/ 28 goluri în Franța. În cupele europene are 39 meciuri / 19 goluri. În cariera sa internațională, are 13 selecții / 3 goluri la naționala de tineret și 70 selecții / 25 goluri la selecționata „A”, pentru care a debutat, în anul 1993, în amicalul de la București, contra Israelului (1-0). A făcut parte din lotul României, fără a juca, la Turneul final al CM 1994 din SUA, a jucat 2 meciuri la Turneul final CE 1996 din Anglia, 4 meciuri/ 2 goluri la Turneul final CM 1998 în Franța, 4 meciuri/ 1 goluri la Turneul final al CE 2000. Maestru emerit al sportului. În martie 2006 a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa a II-a, cu o bareta, iar în martie 2008 cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

MOROIANU, ADRIAN TUDOR GEAMĂN (1953), n. în Ploiești. Arbitru internațional. Inginer, cu specialitatea „tehnologia construcțiilor de mașini”. A jucat fotbal la *Metalul* Plopeni, ca junior. În activitatea de arbitraj a intrat, ca stagiar, în 1971, la vârsta de 18

ani și, treptat, a trecut pragurile diferitelor categorii de calificare: în 1978 - lotul C, în 1982 - lotul B, în 1985 - lotul A, iar din ianuarie 1992 a promovat în lotul FIFA. Dintre performanțele sale în arbitraj sunt de menționat: două finale ale campionatului național de juniori, două semifinale ale Cupei României, câteva derby-uri ale primului eșalon (pe plan intern), finala turneului de juniori .Prietenia. din 1986, finala turneului de juniori de la Dallas din 1993 (pe plan internațional). A participat la cursul arbitrilor de elită din Europa, organizat la Madrid în 1992. La începutul lui 1995, s-a retras din arbitraj, în momentul de vârf al unei cariere plină de promisiuni, la 42 de ani, în semn de protest pentru neregulile și viciile existente în fotbalul românesc și, în mod deosebit, în arbitraj. S-a dedicat, în continuare, lumii afacerilor având funcția de director general a SC Calliope SRL Ploiești, iar din toamna anului

1996, a intrat și în viața politică, fiind ales deputat de Ploiești din partea Partidului Național Liberal și apoi al Alianței pentru România. Din această postură, s-a dovedit un ferm susținător al fotbalului în rezolvarea unor probleme atât pe plan local, cât și național. După anul 2000, s-a retras și din politică dedicându-se lumii afacerilor.

MOTROC, ION - vezi **Personalități**

MUȚESCU, GHEORGHE (1951), n. în București. Antrenor, inginer minier. S-a legitimat în 1963, la *Steaua*, club în cadrul căruia a evoluat în echipele de copii, juniori și tineret. În 1971, s-a transferat la *Jiul* Petroșani, unde a debutat în prima divizie și unde a jucat

până în 1979, când a trecut la *Dinamo* București. Ajucat de 15 ori în prima reprezentativă și a fost component al reprezentativei studențești, campioana mondială universitară în 1974. Cu *Jiul* a jucat o finală a Cupei României, în 1972 și a câștigat același trofeu în ediția 1973-1974. Cu *Dinamo* a cucerit de trei ori campionatul național (1982, 1983, 1984) și de două ori Cupa României (1982 și 1984). Fotbalist dotat cu o bună tehnică și cu un deosebit simț tactic, bun cunoscător de joc și la fel de bun finalizator, a acumulat 407 de prezențe în Divizia A, marcând 110 goluri. Din vara anului 1984 a devenit antrenor. O scurtă perioadă a funcționat ca secund la *Dinamo*, apoi ca antrenor-jucător la *Jiul* (1985-1987), la *CSM* Suceava (1987-1988), a trecut de aici la *UTA* (1988-1989), la *Rapid* (1989), *Dacia Unirea* Brăila (1992-1993). A condus, din 1993, Lotul național B de fotbal, după care a plecat în Turcia. Aici a antrenat pe *Samsunspor* (1993-1997), cu care a câștigat Cupa Balcanică, apoi pe *Kaiseri* (1997-1998), *Adanaspor* (1999) și pe *Gücü* din Ankara, din 1999 până în 2001, când a revenit în țară preluând conducerea tehnică a *Sportului Studențesc* pe care a promovat-o în Divizia A. A devenit antrenor la *Astra* Ploiești, în prima divizie, echipă în care a evoluat cu succes și fiul său, Cătălin. Din 2002 antrenează

din nou în Turcia. Revine în țară și antrenează pe *Politehnica AEK* Timisoara, *Sportul Studențesc* București (locul IV în ediția 2005-2006), *Universitatea Cluj*, *Dinamo București* și *Ceahlaul Piatra Neamț*. Maestru al sportului.

MUNTEANU, ANTON (1932-2007), n. în București. Frate geamăn cu MUNTEANU, DUMITRU. Ambii s-au făcut cunoscuți destul de târziu în fotbal, după perioada junioratului, promovând direct în echipa de seniori *Laromet* București, în 1950. În 1952,

evoluează împreună la *Gloria Bistrița*, apoi la *CCA* (1954 și 1955), după care se stabilesc până în 1966 la *Petrolul Ploiești*, echipă cu care câștigă două titluri de campioni naționali, în 1957-1958 și 1958-1959, și o dată Cupa României, în 1962-1963. Fotbaliști de mare talent, posesori ai unei excelente tehnici de joc, au alcătuit un cuplu pe cât de valoros, pe atât de plin de farmec, prin izbitoarea lor asemănare, ca înfățișare și joc. Au înscris în palmaresul lor și câte o prezență în prima reprezentativă a țării. Au abandonat amândoi definitiv fotbalul în 1966, nu înainte de a fi obținut calificarea de antrenori. Dumitru Munteanu trăiește, în 2010, locuind la București.

MUNTEANU DORINEL IONEL (1968) n. în Grădinari, jud. Caraș Severin. Legitimă pentru prima oară la 15 ani *Minerul Oravița*, apoi la *Metalul* Bocșa (1986-1987), *CSM Reșița* (1987-1988), *FC Olt Scornicești* (1988-decembrie 1989, pentru care debutează în divizia A la

21.08.1988), *FC Inter Sibiu* (1990-1991), *Dinamo București* (1991-1993). În 1991-1992 a câștigat cu *Dinamo București* titlul de campion național al României. Din 1993 se transferă în străinătate la *Cercle Bruges*, în Belgia, unde a rămas timp de 2

ani (a jucat 65 de meciuri, marcând 12 goluri în prima divizie). Din 1995 până în decembrie 2003 activează în Germania, la *FC Köln* (între 1995 și 1999, a îmbrăcat tricoul echipei în 131 de meciuri de campionat, marcând 19 goluri, dintre care 34-8 în Bundesliga 2) și *VfL Wolfsburg* (1999-2003, adunând încă 104 meciuri în Bundesliga și 11 goluri). Din ianuarie 2004, a revenit în campionatul României, la *FC Steaua București*, cu care a câștigat un nou titlu de campion al României, în 2004-05. Din iunie 2005, a devenit jucător-antrenor principal la *CFR Ecomax Cluj*, cu care a reușit calificarea în finala Cupei UEFA Intertoto 2005. În 2005 a făcut parte din prima promoție de absolvenți ai Licenței PRO a Școlii de antrenori a FRF. Din octombrie 2006, până aproape de finele sezonului a fost antrenor-jucător al echipei *FC Argeș Pitești*. În 2007-08 a antrenat și a jucat la pe *SC Vaslui*. În 2008-09 a funcționat ca antrenor-jucător la *Universitatea Cluj*, în divizia secundă, iar din 28 octombrie 2008 a fost angajat de *Steaua București*, doar ca antrenor. A jucat în primul eșalon al țării noastre 225 meciuri, marcând 38 de goluri. În competițiile europene intercluburi a apărut de 22 de ori nereușind niciun gol. Este recordmanul actual al selecțiilor în echipa reprezentativă a României: 131 de meciuri și 16 goluri marcate. A debutat pe 23 mai 1991, în meciul amical de la Oslo, Norvegia – Romania 1-0. A jucat 36 de meciuri de CM, marcând trei goluri, dintre care 5 meciuri la turneul final din 1994 și 4 meciuri la turneul final din 1998. A fost prezent la 32 de meciuri contând pentru CE, marcând 8 goluri, dintre care 3 partide la turneul final EURO 96 și alte 4 la EURO 2000, reușind și un gol. Stângaci, s-a dovedit de fiecare dată un ireproșabil luptător pentru culorile tricolore și ale echipelor de club, ocupând cu multă siguranță tot flacul stâng. Spre sfârșitul carierei s-a implicat cu succes în rolul de conducător de joc. În 2009 începe un ciclu de antrenor principal la *Oțelul Galați*, echipă cu care continuă și în sezonul 2010-2011. Maestru emerit al sportului. Decorat în martie 2006 cu *Medalia Meritul Sportiv* și în martie 2008 cu *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a.

MUTU, ADRIAN (1979) n. în comuna Călinești, jud. Argeș. Jucător reprezentativ al generației actuale de internaționali. A debutat în sezonul 1997-1998 la *FC Argeș Dacia* Pitești, fiind transferat la *Dinamo* București în primăvara anului 1999 la *Dinamo* București. Rămâne la

Dinamo un an, contribuind la câștigarea campionatului României 2000-2001, iar la 6 ianuarie 2000 este achiziționat de celebrul club italian *FC Internazionale Milano*. Joacă la *Inter* Milano doar o jumătate de sezon, apoi între 2000 și 2002 activează la *Hellas Verona*, în sezonul 2002-2003 are un campionat foarte bun la *AC Parma*, ceea ce duce la trecerea sa la *Chelsea* Londra, în august 2003. În octombrie 2004 a fost suspendat pentru consum de droguri, pentru opt luni. Revine în iunie 2004 la *Juventus* Torino, unde rămâne până la sfârșitul sezonului 2005-2006, când câștigă campionatul Italiei, titlul retras de Federația Italiană de Fotbal, pe motiv de corupție, *Juventus* fiind retrogradată în seria B. În august 2006, A.M. se transferă la *Florența*, la *AC Fiorentina*, unde se afla și la 01.07.2010. Are următoarele cifre în cariera sa: 74 de meciuri/ 33 de goluri în campionatul României, 212 meciuri/ 91 goluri, în Italia, 27 meciuri/ 6 goluri în Anglia. A jucat 39 meciuri/ 19 goluri în cupele europene (date valabile la începutul sezonului 2010-2011). În ianuarie 2010 este descoperit pozitiv la un control antidoping, fiind suspendat pe o perioadă de 9 luni. Ca internațional al României, a apărut în toate reprezenatativele de juniori (2 selecții la „sub 15 ani”, 9 selecții la „sub 16 ani”, 17 selecții/ 7 goluri la „sub 17 ani”, 14 selecții/ 8 goluri la „sub 18 ani”), în cea de tineret „sub 21 ani” (11 selecții/ 6 goluri). A debutat în naționala „A” a României la 29.03.2000 la Atena în amicalul contra Greciei (0-2) și a jucat până la 01.07.2010, 67 de meciuri, marcând 29 de goluri. A fost prezent la două turnee finale ale CE, în 2000 în Belgia și Olanda (3 meciuri) și 2008 în Austria și Elveția (3 meciuri/ 1 gol). Maestru emerit al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

NECULA, RĂDUCANU (1946), n. în Vlădeni, jud. Ialomița. A început să joace fotbal ca înaintaș central în echipa de copii *Victoria MIBC* București, în 1958. În 1959 se mută la *Flacăra Roșie* București, unde activează până în 1965, trecând de pe postul de atacant pe cel de portar. Timp de 10 ani, între 1965-1975, a fost ”îngerul păzitor” al buturilor echipei *Rapid*, cunoscut cu porecla ce i se potrivea ca o mânășă, *Tamango*. Dotat cu excepționale calități psihofizice și cu o foarte bună tehnică specifică postului, a dominat vreme de mai bine de un deceniu grupul de elită al portarilor noștri, aducându-și un substanțial aport atât la succesele echipei *Rapid* (câștigarea CN în 1967 și a Cupei României, în 1971-1972 și 1974-1975), cât și la performanțele echipei naționale, al cărei tricou l-a îmbrăcat de 61 de ori: calificarea în Turneul final al CM din Mexic, în 1970 și în sferturile de finală ale CE în 1972. În 1975 s-a transferat la *Sportul Studentesc*, în 1978 a trecut la *Steaua*, în 1980, la *FCM* Reșița și la *FC* Baia Mare, în 1981 la *Autobuzul* și în 1982, la *Spartac* București. Din 1983, a devenit antrenor, fiind legat de clubul său de suflet, *Rapid*, unde, în diferite perioade, a lucrat fie în cadrul Centrului de copii și juniori, fie ca secund sau antrenor de portari la formația de seniori. Ca antrenor de portari a mai funcționat și la lotul național. Personaj pitoresc, cu un umor irezistibil, și-a încercat norocul și în teatru. Maestru emerit al sportului.

NEDELCOVICI, PAUL – vezi Personalități

NEȘU, MIRCEA (1940), n. în com. Cacica, jud. Suceava. Medic. Absolvent al Facultății de Medicină din Cluj, promoția 1970. A început activitatea fotbalistică în 1954, jucând, pe rând, la *Crișana* . Oradea, *Viitorul* București, *Universitatea* Cluj și *FC* Bihor. A făcut parte

din echipa națională de juniori care, în 1962, a câștigat Turneul UEFA disputat la București. Mijlocas laborios, dar în același timp posesor al unui bogat registru tehnicotactic, a reușit să îmbine, în mod fericit, activitatea profesională cu cea sportivă de performanță. În 1978 devine arbitru, promovând în 1980 la lotul B, iar în 1982 la lotul A. S-a retras din arbitraj în 1987, dedicându-se - în principal - activității profesionale, ca medic (specialist balneolog), la Băile Felix . Oradea. După 1989, a revenit la fotbal, ca instructor al Comisiei centrale a arbitrilor, ca vicepreședinte al acestui organism și ca observator federal la meciurile divizionare. Din 1998 este membru al Comisiei de disciplină și judecată a arbitrilor. În 2003 a activat ca observator de arbitrii UEFA. Este tatăl jucătorului internațional Mihai Mircea Neșu (n. 1983), fost echipier al clubului *Steaua* București, transferat în septembrie 2008 la FC *Utrecht*, în Olanda.

NICULAE, DANIEL

GEORGE (1982), n. în București. Începe fotbalul în 1993 la *Dinamo* București, dar după un scurt intermezzo la *Viitorul* Joița se transferă la *Rapid* București, echipa cu care se consacră. Debutază în prima ligă la 16.05.2001, într-un meci

cu *Steaua* și joacă până în 2006 106 partide de campionat, marcând 33 de goluri. În această perioadă devine campion al României în 2002-2003 și câștigă Cupa României în 2001-2002 și 2005-2006, finala contra lui FC *Național* București, în care marchează golul victoriei în prelungiri. În 2006 semnează un contract pe 4 ani cu echipa franceză *AJ Auxerre*, unde joacă 130 de meciuri, marcând 19 goluri. În iulie 2010 este transferat la *AS Monaco*. În cupele europene a disputat 28 de meciuri marcând 12 goluri. În echipa națională a debutat la data de 20.08.2003 în meciul cu Ucraina, la Donețk (2-0 pentru România). Până la 01.07.2010 avea 31 de selecții, marcând 8 goluri pentru echipa națională a

României. A fost decorat în 2006 cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (pentru performanțele cu echipa *Rapid*, sfert-finalista Cupei UEFA 2005-2006) și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a în 2008 (pentru calificarea cu echipa națională la turneul final al CE 2008 din Austria și Elveția).

NICULAE, MARIUS

CONSTANTIN (1981), n. în București, Student la ANEFS. Prima legitimare la FC *Dinamo* București la 09.09.1993. În copilărie face și karate, având ca antrenor pe tatăl său. Debutază în divizia A la 22.11.1996, în meciul *Dinamo*

-*Farul* 5-2. Câștigă campionatul și cupa cu *Dinamo* București în sezonul 1999-2000 și cupa în 2000-2001. În sezonul 2000-2001, cu 20 de goluri este golgeterul diviziei A. În vara anului 2001 se transferă la *Sporting* Lisabona, unde este adus de antrenorul Ladislau Bölöni. În primul an cucerește titlul de campion și Cupa Portugaliei. În 2004-2005 joacă finala Cupei UEFA (*Sporting* Lisabona – *TSKA* Moscova 2-3). În ianuarie 2006 părăsește pe *Sporting* Lisabona. Urmează două sezoane agitate, fără a se impune la *Standard* Liège, în Belgia și *SV Mainz 05*, în Germania. 2007-2008 este un sezon bun pentru Marius la *Inverness Caledonian Thistle*, iar la 7 august 2008 revine la *Dinamo* București. În cariera sa a evoluat: în campionatul României 144 meciuri/ 72 de goluri, în Portugalia 59 meciuri/ 14 goluri, în Belgia 26 meciuri/ 4 goluri, în Germania 6 meciuri și în Scoția 35 meciuri/ 8 goluri (date valabile la 01.07.2010). A jucat 26 meciuri, înscriind 11 goluri în cupele europene. La nivelul echipelor naționale a fost prezent la toate eșaloanele: 16 selecții/ 9 goluri la reprezentativa “sub 15 ani”, 21 selecții/ 11 goluri la “sub 16 ani”, 7 selecții/ 5 goluri la “sub 17 ani”, 5 selecții/ 6 goluri la “sub 18 ani”, 12 selecții/ 4 goluri la “sub 21 ani”, 1 selecție în naționala “B” și 38 de selecții/ 13 goluri în naționala “A”. A debutat în echipa națională la 02.02.2000 la Paphos, în Cipru, în meciul amical,

România-Letonia 2-0. A jucat 2 meciuri la Turneul final al CE 2008. Maestru emerit al sportului.

NICULESCU, ANGELO - vezi **Personalități**

NICULESCU, DUMITRU (MITTY) (1898-1945), n. în București. Jucător talentat, cu frumoase posibilități fizice, la fel de bun ca atacant și ca fundaș, aparținând generației de avangardă a fotbalului nostru. Ajucat la *Venus* București, club pe care l-a înființat în 1915, pe când era elev la Școala de Arte și Meserii din str. Polizu. Iată cum povestește unul dintre primii jucători ai clubului bucureștean, portarul T. Postescu, înființarea echipei care apoi avea să câștige titlul de campioană a țării de opt ori: « *Venus* s-a născut în vara anului 1915, pe maidanul turcului din câmpia Clucerului, proprietatea unuia Boerescu, în dosul pieții Filantropia. Echipa era formată din elevi, studenți, ucenici, meseriași adunați de Mitty Niculescu de prin împrejurimi. Aceasta a fost *Venus* a lui Mitty, din epoca de aur a fotbalului amator ». Conducător și jucător al *Venusului* între 1915-1923 și cu mari merite în perioada de pionierat a fotbalului bucureștean, Mitty era frate cu actorul Niculescu-Chanel (Otonel), fii ai unui cârciumar din piața Buzești. După absolvirea Școlii de Arte și Meserii, devine salariat la Atelierele Căilor Ferate. Se spune că denumirea clubului, *Venus* ar fi dat-o un gazetar, Panait Mușoiu (1914-1944), oaspete al grădinii "Regina nopții", ținută de tatăl lui Mitty. De altfel, primul sediu al clubului era chiar la Mitty acasă, în str. Buzești nr. 61. Ca membru și căpitan al echipei *Venus*, a cucerit, cu aceasta, Cupa Harwester (1919) și Cupa Jean Luca P. Niculescu (1920). În perioada în care s-a aflat printre conducătorii marelui *Venus*, echipa bucureșteană a câștigat de șase ori campionatul României. Arbitru foarte apreciat după încheierea carierei de jucător. Prezent frecvent, ca arbitru, la meciurile diviziei naționale, începând cu 1932.

NICULESCU, VALERIU NICOLAE (SONNY) (1914-1986), n. în Brăila. Artist instrumentist. A început să joace fotbal la vârsta de 13 ani, la echipa *Turda* București. Din 1932 și până în 1945, este "oborean". Exceptând o scurtă escală la *Juventus*, nu se mai

desparte de *Unirea Tricolor*, echipă cu care, în ediția campionatului 1940-1941, cunoaște o dublă satisfacție: câștigarea titlului de campion național - conducând linia de atac vestită în acea vreme: Lulu Mihăilescu (Bodea), Gionny Dumitrescu, Sonny Niculescu, Cârjan, Cricitoiu - și cucerirea titlului de golgeter al campionatului - titlu pe care l-a împărțit cu fostul său coechipier, Ionică Bogdan. A jucat de două ori în echipa națională, în ambele meciuri împotriva reprezentativei Germaniei, în 1941, la București, și, în 1942, la Beuthen. După 1946, a renunțat la activitatea fotbalistică, dedicându-se exclusiv muzicii instrumentale. Cunoscut ca unul dintre cei mai buni violonceliști ai țării, a făcut parte, până la anii pensionării, din Orchestra Filarmonică a Radioteleviziunii Române.

NUNWEILLER, ION (III) (1936), n. în Piatra Neamț. Profesor de educație fizică. S-a legitimat la vârsta de 14 ani la echipa *Venus* ICAB București. În 1951, trece la *Dinamo* București, club în care a activat până în 1972, cu două scurte perioade de întrerupere: în 1956, la *Dinamo* Obor și în 1968-1970, la *Fenerbahce* Istanbul. Fotbalist înzestrat cu deosebite calități fizice și morale, a reprezentat tipul apărătorului luptător, bun acroșer, excelent la jocul de cap, sigur în deposedarea adversarului de minge, ambițios și tenace. A fost un veritabil stâlp al apărării dinamoviste și al naționalei în cele 40 de meciuri în care a îmbrăcat tricoul cu nr. 3. Printre marile sale performanțe, ca jucător, se înscriu cinci titluri de campion național, în 1962, 1963, 1964, 1965 și 1971 și trei

Cupe ale României, în 1959, 1964 și 1968, câștigate cu *Dinamo*, precum și un titlu în Turcia, cu *Fenerbahce*, în 1969. Ca antrenor, s-a afirmat relativ repede reușind chiar în primul an al activității sale la conducerea tehnică a echipei *Dinamo*, în 1972-1973, să câștige titlul național. În continuare, activează în cuplu cu D. Nicolae -Nicușor la *Dinamo*, câștigând în următorii doi ani încă un titlu de campion național, în 1975, performanță pe care o repetă și în 1977, ca antrenor principal tot la *Dinamo*. Din 1979, lucrează ca antrenor al echipelor naționale de juniori în cadrul *FC Luceafărul*, aducându-și o importantă contribuție la formarea unor valoroase promoții de jucători. Din 1981, antrenează *Gloria Bistrița* și din 1984, *Corvinul Hunedoara*, pentru ca între 1986-1990 să fie la cârma tehnică a echipei *Flacăra Moreni*. După 1989, a activat un sezon în Turcia, la Bursaspor, a revenit în țară la *Ceahlăul Piatra Neamț*, reușind, în vara lui 1993, să o promoveze în prima divizie. Revine în iulie 1997 la cârma echipei naționale de fotbal feminin unde rămâne până în septembrie 1998, iar din 2002 a fost numit șef al Centrului de copii și juniori al *FC Dinamo București*, funcție pe care o deține până în 2004. În martie 2008 i s-a conferit Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a. Maestru emerit al sportului și antrenor emerit.

NUNWEILLER (VI), Radu (1944), n. în București, Absolvent al IEFȘ, București. A început cariera sportivă la *Tânărul Dinamovist* în 1957. În 1962 joacă în divizia A la *Viitorul București* (debut în meciul *Viitorul – Steaua* 4-2), după care revine la *Dinamo*, unde între 1964 și 1976 câștigă campionatul României în 1970-1971, 1972-1973 și 1974-1975 și Cupa României 1967-1968, apărând, ca mijlocas sau aripă falsă, alături de frații săi Nelu (Nunweiller III) și Lică (Nunweiller IV). Între 1976 și 1980 joacă la *Corvinul Hunedoara*, primii trei ani în divizia A. A adunat 333 de meciuri/ 40 de goluri în divizia A, 22 meciuri/ 6 goluri în cupele europene. Între 1966 și 1975 a jucat de 44 de ori în naționala A a României, pentru care a marcat de două ori. A jucat 3 meciuri la Turneul final al CM 1970. În 1980 a emigrat în Elveția,

unde a antrenat pe *Martigny, Lausanne -Sport, Etoile Carouge, Chênois*. În returul campionatului 2004-2005 a antrenat pe *UTA Arad*. Maestru emerit al sportului. În martie 2008 a fost decorat Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

OAIDĂ, NICOLAE (1933), n. în Bod, jud. Brașov, antrenor, jurist, absolvent al Facultății de Drept din București, promoția 1970. Ca jucător, a fost legitimat, pe rând, la: *Steagul Roșu Brașov* (1946-1950), *Locomotiva CFR Brașov* (1950-1953), *Dinamo Brașov* (1953-1956), *Dinamo Bacău* (1956-1957), *Progresul București* (1957-1969). Perioada bucureșteană, ca jucător, este cea mai frumoasă, în acest timp reușind să câștige, cu *Progresul*, Cupa României, ediția 1959-1960 și să fie selecționat în echipa națională de șapte ori. Atacant viguros, cu o foarte bună viteză de deplasare, posesor al unui șut deosebit de puternic. Ca antrenor, a activat între anii 1969-1971, la *Flacăra Roșie București*, după care doi ani a antrenat în Libia formația *Ahly Benghazi* și echipa națională. Revenind în țară, s-a ocupat de pregătirea mai multor formații divizionare: *Mureșul Deva* (1974-1975), *Viitorul Vaslui* (1975-1976), *Progresul București* (1976-1977), *Tractorul Brașov* (1977-1979), *Jiul Petroșani* (1979-1981), *Autobuzul București* (1981-1982). În continuare, a antrenat mai mult peste hotare, cu scurte perioade de întrerupere, când a revenit în țară: în Maroc (1982-1992), Egipt (1993-1994) și din nou în Maroc (1994-1997), după care s-a retras din activitatea profesională. Din 2002 și până-n 2010 este membru al Comisiei de Apel a FRF. Maestru al sportului.

OANĂ, ILIE (1918-1993), n. în Harbor, statul Indiana (SUA). Copilăria și ucenicia sportivă și le-a făcut la Sibiu, unde s-a afirmat și ca jucător în perioada 1934-1937, după care s-a transferat la *Juventus București*, echipă la care a activat până în 1951. S-a consacrat, ca jucător,

pe postul de extremă dreapta clasică, remarcându-se prin viteză, dribling și precizia centrărilor. De două ori a evoluat și în prima reprezentativă a țării. Ca antrenor, din 1952, s-a impus prin calități pedagogice deosebite, curaj în promovarea elementelor tinere, talent în construcția echipelor și o mare stabilitate la locul de muncă. Deține un original record: 34 de ani în cadrul aceluiași club, *Juventus* București, devenit ulterior *Petrolul* Ploiești, ca jucător și antrenor, între anii 1937 și 1973, cu o singură întrerupere între 1969-1971, cât a antrenat, în Grecia, echipa *Panseraikos Seres*. Cu *Petrolul*, pe care a promovat-o în prima divizie în 1953, a cucerit de două ori titlul de campion național, în 1958 și 1959 și o dată, în 1963, Cupa României. După *Petrolul*, a antrenat în continuare echipele *Politehnica* Iași, 1973-1978, *Universitatea* Craiova, 1978-1979, care a câștigat în 1978 Cupa României, *FC Constanța*, 1979-1980 și *Gloria* Buzău, 1980-1981, după care s-a retras din activitatea competițională, colaborând în cadrul Colegiului Central al Antrenorilor și ca observator federal. În perioada 1958-1960 a funcționat ca antrenor secund al echipei naționale, iar între anii 1964-1967, ca antrenor principal al primei reprezentative în 29 de meciuri, pe care a părăsit-o după înfrângerea de la Zürich, din 24 mai 1967 (1.7), cu Elveția, din cadrul preliminariilor CE. Antrenor emerit și membru de onoare al FRF.

OBLEMENCO, ION (1945-1996), n. în Corabia, jud. Olt. Economist. Legitimă în anul 1958 la *Dunărea* Corabia, în 1960 trece la CFR *Electroputere* Craiova, unde activează până în 1962. Între 1962-1964 joacă la CS Craiova, alți doi ani la *Rapid* București, după care revine, în

1966, la Craiova; echipa care îl va consacra ca jucător a fost *Universitatea*, unde rămâne până în 1977, când se transferă la divizionara din eșalonul secund, FCM Galați. Atacant cu excepționale calități, om de gol prin excelență, cu o comportare întotdeauna exemplară în teren, a reușit rara performanță de a câștiga de patru ori titlul de golgeter al campionatului

în 1967, 1970, 1972 și 1973, egalând astfel recordul celebrului Dobay. Într-un clasament general al golgeterilor primei divizii ocupă locul V, împreună cu Florea Dumitrache, ambii autori a 170 de goluri. La acestea se mai adaugă și tricoul de campion național câștigat cu *Universitatea* Craiova, ediția 1973-1974. După retragerea de pe teren ca jucător, în 1978, devine vicepreședinte al Clubului *Universitatea* Craiova. Este apoi, antrenor secund (în 1979-1980) la echipa din Bănie, când aceasta câștigă titlul de campioană națională; ca antrenor principal, reușește, în CN 1980-1981, frumoasa performanță – pentru prima oară în istoria echipei craiovene – eventul campionat-cupă. În continuare, intinerarul său profesional înscrie popasuri pe diferite perioade la *Chimia* Râmnicu Vâlcea, la *FC Olt* Slatina, apoi iar la *Universitatea* Craiova, ca antrenor sau ca director tehnic. După decembrie 1989, este, pentru scurt timp, director tehnic, în 1991-1992, sau director sportiv, în 1993-1994, la *Universitatea* Craiova, funcții cu o implicare mai mult simbolică. Deține (nu din vina sa, ci a selecționarilor echipelor naționale) o contraperformanță, prin aceea că nu a fost selecționat niciodată în prima reprezentativă a țării, în ciuda valorii sale de necontestat. A decedat departe de patrie, în Maroc, la Agadâr, unde lucra ca antrenor, la echipa cu același nume. În memoria celui care a fost un veritabil simbol al fotbalului craiovean, Stadionul Central din Bănie îi poartă numele, din toamna anului 1996. Maestru emerit al sportului și Antrenor emerit post-mortem.

OLA, GHEORGHE (1928-1995), n. în comuna Silivaș, jud. Cluj. Profesor de educație fizică. Activitatea ca jucător, desfășurată în perioada 1942-1949, este legată de trei echipe și anume: *Dunărea* Craiova, 1942-1945, *Mureșul* Tg. Mureș, 1945-1949 și *Știința* București, 1949-1952. Ca antrenor, a funcționat la diferite niveluri de pregătire și eșaloane competiționale, începând din 1953: *Știința* București, juniori, apoi seniori, 1953-1960; echipa națională de juniori, 1960-1963,

perioadă în care se înscriu două frumoase performanțe internaționale: câștigarea turneului de la Cannes, în 1961 și a turneului UEFA, disputat în 1962, la București; în campionatul 1963-1964, a antrenat *Steaua* București, după ce, cu puțin mai înainte, pusese bazele unei renumite echipe de tineret, .Viitorul; în continuare, a fost antrenor secund al primei reprezentative participantă la turneul final al JO de la Tokyo, 1964; s-a aflat la cârma tehnică a echipei naționale de juniori, între 1965-1969, apoi a celei de tineret, 1969-1972 și a celei olimpice, în 1972, după care a antrenat *Sportul Studențesc*, 1972-1974, Șoimii Sibiu, 1974-1975, Olimpia Satu Mare, 1975-1976 și FC Constanța, 1977-1978. Din 1978, a fost profesor la catedra de educație fizică a ASE București, iar din 1984, a devenit antrenor federal pentru juniori. În această din urmă funcție, pe care a îndeplinit-o până în anul pensionării, 1990, a desfășurat o activitate dintre cele mai rodnice, fiind unul dintre principalii artizani ai formării, în cadrul clubului *Luceafărul*, a unor valoroase promoții de jucători. După 1990, a funcționat ca secretar al Școlii Naționale de Antrenori și ca profesor la Universitatea Ecologică. Antrenor emerit, membru de onoare al FRF.

OLĂROIU COSMIN

AURELIAN (1969), n. în București. Și-a început activitatea la juniorii clubului *Progresul* București, cu care promovează în divizia A în 1992. Evoluează 4 sezoane la *Progresul* (din 1994 redenumită *FC Național*), apoi 2 sezoane la

Universitatea Craiova. Total meciuri jucate în divizia A: 125 și 15 goluri marcate. Între 1997 și 2000 evoluează în 88 de meciuri, marcând 7 goluri pentru echipa sudcoreeană *Suwon Samsung Bluewings*, cu care obține singurul său titlu de campion ca jucător în 1999. Își încheie cariera de jucător la echipa japoneză *Jef United Ichihara*, pentru care a apărut în 10 meciuri de campionat. Își începe cariera de antrenor la *FC Național* București în ianuarie 2001, unde rămâne până în iulie 2002, când este angajat de *Steaua* București. Rezistă la

Steaua doar 7 etape. Este reangajat la *FC Național* ca asistentul lui Walter Zenga, apoi din sezonul 2003-2004 este din nou antrenor principal. Între ianuarie 2005 și 7 noiembrie 2005 este antrenorul lui *FCU Politehnica* Timișoara. Din ianuarie 2006 până în iulie 2007 este angajat la *Steaua*, cu care câștigă campionatul în 2005-2006 și joacă o semifinală de Cupa UEFA în mai 2006. În iulie 2007 semnează un contract cu echipa din Arabia Saudită, *Al Ahly* Riyad, cu care cucerește campionatul în 2007-2008 și Cupa în 2007-2008 și 2008-2009, iar din 2009 este antrenorul echipei *Al-Sadd*. În 2005 obține prin examen licența PRO de antrenor. Decorat în martie 2006 cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

ONISIE, ȘTEFAN (1925-1984),

n. în Vulcan, jud. Hunedoara. Activitatea fotbalistică a început-o la Lupeni, în 1937. În 1945 pleacă la Arad, la AMEFA, de unde se transferă, în 1948, la CCA, echipă în cadrul căreia cunoaște satisfacția unor mari succese: câștigarea CN, în 1951

(doar în lot în turul campionatului), 1953 și 1956 și a Cupei României, în 1949, 1950 și 1951. Jucător de mare travaliu fizic - de șase ori internațional A - cu o bună tehnică individuală, a reprezentat tipul mijlocașului ideal în sistemul WM. La CCA (*Steaua*) a activat între 1948-1959, cu o întrerupere de doi ani (august 1951 – august 1953), timp în care a jucat la *Casa Armatei* Câmpulung Moldovenesc. După 1959, când a abandonat activitatea competițională, a devenit antrenor, rămând în continuare la CCA (*Steaua*), ca secund în ediția de campionat 1959-1960, câștigată de CCA. Ca antrenor principal la CCA, între 1960-1961, și-a înscris în palmares un nou titlu de campion național și din nou, ca secund, între 1962-1964, câștigă Cupa României, în 1962. Din vara anului 1964, până la începutul anului 1966 antrenează *Minerul* Baia Mare. Revine la *Steaua*, funcționând ca secund al antrenorilor I. Savu, în 1966-1967 și Ștefan Kovacs, între 1967-1971, calitate în care și-a adus un aport real la o serie de mari succese ale echipei militare: câștigarea CN în 1968

și a Cupei României în 1967, 1969, 1970 și 1971. Între 1971-1973, se află la conducerea tehnică a *Universității Cluj-Napoca*, după care antrenează, pe rând, *Olimpia Satu Mare*, *FC Brăila*, *FCM Giurgiu*, *CFR Cluj-Napoca*, *Metalurgistul Cugir* și *Strungul Arad*. Decesul său intervine prematur, la numai 59 de ani. Maestru al sportului.

OȚET, CONSTANTIN (1940-1999), n. în Poroinița -Rogova, jud. Mehedinți. Absolvent al IEFS București. Activitatea ca jucător, din care s-a retras devreme, în urma unui accident, este legată de Asociația *Metalul Turnu Severin*. În 23 de ani devine antrenor și lucrează, între 1963-1968, cu juniorii, apoi cu echipa de seniori a *Metalului Turnu Severin*. În perioada 1968-1977, activează la *Universitatea Craiova*, la tineret - rezerve, când cucerește CN, ediția 1968-1969, apoi ca secund la echipa de seniori, campioană a țării în 1973-1974; din nou la tineret - speranțe, cu care câștigă un nou titlu de campioană națională în 1975-1976 și în cele din urmă, în 1976-1977, la echipa de juniori. Un an, 1977-1978, antrenează *Pandurii Târgu Jiu*, după care funcționează ca secund la *FC Argeș* până în 1980, perioadă în care piteștenii devin campioni naționali, în 1979. Între 1980-1982 este „secundul” lui Ion Oblemenco la *Universitatea Craiova*, reușind în 1980-1981 cucerirea unui nou titlu de campion național precum și a Cupei României. În 1982-1983 este numit antrenor principal (secund – Nicolae Ivan) obținând în acel sezon, în premieră pentru fotbalul românesc, calificarea în semifinalele Cupei UEFA. Este demis de la *Universitatea Craiova* în martie 1984. Între 1984-1987 antrenează pe *FC Olt Scornicești* și *Politehnica Iași*, iar în returul campionatului 1987-1988 revine pe banca *Universității Craiova*. După exact 1 an trece la *Giul Petroșani* în Divizia B, iar în anul următor 1989-1990 promovează pe *Constructorul Craiova* în Divizia B. Între 1990-1993 devine director tehnic la copii, juniori și tineret, la *Universitatea Craiova*. În 1993-1994, pleacă în Egipt, în calitate de consilier

tehnic al guvernatorului regiunii Damanhour și de antrenor al echipei cu același nume. Revenind în țară, preia conducerea tehnică a Centrului de fotbal al *Universității Craiova*, în 1994-1995; pleacă din nou peste hotare în 1996-1997, în Arabia Saudită, ca asistent al lui Ilie Balaci la echipa *Al Nassr.*, cu care câștigă ”Cupa Campionilor Golfului”. Din nou, în 1997, revine ca antrenor principal la *Universitatea Craiova*, până în 1998. Pe plan didactic, a lucrat ca asistent și ca lector la catedra de educație fizică și sport a *Universității din Craiova*, între 1969-1977. Antrenor emerit.

OZON, TITUS (1927-1996), n. în București. Produs al școlii oborene de fotbal și elev al maestrului Ștefan Cârjan; a început să joace la *Unirea Tricolor*, echipă în care va activa de la 10 ani, între 1937-1948. În continuare, evoluează succesiv la *Dinamo București*, între 1948-1950, la *Dinamo Brașov*, în 1950-1951, din nou la *Dinamo București*, între 1951-1954, la *Progresul București*, între 1955-1958 și la *Rapid București*, până în 1964, an în care s-a retras din activitatea fotbalistică. Este considerat ca fiind unul dintre cele mai mari talente în fotbalul românesc postbelic. Atacant deosebit de eficace, s-a impus ca un veritabil maestru al driblingului și, în același timp, ca un fin tehnician. A câștigat de două ori titlul de golgeter al campionatului, la edițiile din 1952 și 1955, având la activ 158 de goluri marcate în primul eșalon. În pofida marilor sale calități de fotbalist, nu a îmbrăcat niciodată tricoul de campion, deși a fost foarte aproape de această performanță cu *Dinamo București*, în 1952 și 1953. A ratat de patru ori, în finale dramatice, câștigarea Cupei României – ca jucător la *Dinamo*, în 1954, la *Progresul*, în 1958 și la *Rapid*, în 1961 și 1962. Tricoul primei reprezentative l-a îmbrăcat de 22 de ori, participând și la Turneul final al JO de la Helsinki în 1952. Ca antrenor, a început să activeze din anul 1965, în cadrul centrului de

fotbal *Progresul* București. Între 1968 și 1970, a antrenat *Jiul* Petroșani, în prima divizie, și în campionatul 1970-1971, pe FC Argeș. În toamna anului 1971 este "secundul" lui Angelo Niculescu la echipa națională, care a obținut calificarea în sferturile de finală ale CE 1972. În perioada 1972-1974, a funcționat ca antrenor de club și federal în Libia, după care, la revenirea în țară, s-a ocupat, câte un an competițional, de pregătirea echipelor *Jiul* Petroșani, *FC Brăila*, *Pandurii* Târgu Jiu, *Azotul* Slobozia, *Șoimii* Sibiu. Din 1980, s-a retras definitiv din activitatea competițională lucrând, până în anii pensiei, în producție. Maestru emerit al sportului, Antrenor emerit, membru de onoare al FRF. Prin grija foștilor suporterii oboreni și cu sprijinul FRF i s-a ridicat o statuie în cartierul bucureștean *Obor*.

PAHONȚU, GHEORGHE (1933-1986), n. în Ploiești. A început activitatea fotbalistică la 15 ani, la *Rafinăria* 1 Ploiești, apoi, junior fiind, în echipa de seniori a uzinei *I Mai*. Din 1951 și până în 1969, când s-a retras de pe gazon ca jucător, a evoluat sub culorile unei singure echipe, *Petrolul* Ploiești, însumând, în aproximativ 18 ani, un total de 298 de meciuri în prima divizie. Cu *Petrolul* a câștigat de trei ori CN, în 1957-1958, 1958-1959 și 1965-1966 și o dată Cupa României, în 1962-1963. Apărător valoros, bun acroșer, impetuos, cu șut puternic, a fost socotit unul dintre cei mai buni fundași laterali din perioada postbelică. A jucat de patru ori în prima reprezentativă a țării și de 26 de ori în echipele naționale de juniori, tineret și B. După 1969, devenind antrenor, a lucrat până în 1974 în cadrul Centrului de copii și juniori *Petrolul*, după care s-a ocupat de pregătirea unor divizionare C, printre care *Victoria* Roman (1974-1975), *CFR* Făurei (1975-1976), *Petrolul* Teleajen (1976-1977) și *Caraimanul* Bușteni (1977). Bolnav fiind, s-a retras din fotbal după anul 1980. Maestru emerit al sportului.

PANDREA, ANTON (1948), n. în com. Mărgineni, jud. Brașov. Absolvent al Facultății de Drept din București, promoția 1971 și al Cursului postuniversitar de Relații Externe, în 1978-1979. Activitatea sa fotbalistică se înscrie în perioada junioratului la CCA (*Steaua*), apoi în echipele MTTe. (formație satelit a clubului *Rapid*), în 1962-1965, și Universitatea București (1966-1970). După 1970, se dedică exclusiv activității pe linie profesională fiind succesiv: avocat în cadrul Baroului Ploiești (1971-1972), judecător la Judecătoria sectorului 3 București (1972-1978), atașat diplomatic la Ministerul Afacerilor Externe (1978-1981), din nou judecător, la Judecătoria sectorului 6 București (1981-1983), la Tribunalul Municipiului București (1983-1990), la Curtea Supremă de Justiție (1990-1998), în această perioadă activând și ca președinte al secției penale. După 1998, este judecător inspector la Curtea de Apel din Capitală. Personalitate marcantă a vieții noastre publice, autor a numeroase lucrări și publicații de specialitate, membru fondator al Asociației Române de Științe Penale și redactor la *Revista de drept penal*. Legătura cu sportul, în general, și cu fotbalul, în special, datează din anul 1992, când a devenit președintele Comisiei Campionatului Național (CCN), un veritabil tribunal al fotbalului, funcție pe care a îndeplinit-o cu profesionalism până în 1998, când a fost numit președinte al Comisiei de competiții și disciplină a LPF, funcție în care experiența sa juridică s-a dovedit un veritabil câștig pe calea întronării unei atmosfere favorabile desfășurării normale a întrecerilor sportive.

PANTEA, NICOLAE (1946), n. în com. Beliu, jud. Arad. Profesor de educație fizică, antrenor. A început să practice fotbalul în 1961, la echipa de juniori a clubului *Rapid* Arad. În 1964, trece la UTA, unde debutează în prima divizie, apoi din 1966, la *Steaua* Cu echipa

militarilor bucureșteni câștigă de patru ori Cupa României, în 1967, 1969, 1970, 1971 și o dată titlul de campioană națională, în 1967-1968. De două ori a îmbrăcat tricoul echipei naționale. Între anii 1975 și 1977 a activat la *Petrolul* Ploiești cu care, în vara anului 1977, a promovat în prima divizie. S-a retras din activitatea competițională ca jucător - revenind la *Steaua* ca antrenor la diferite eșaloane de pregătire (juniori, tineret, secund la seniori). În anumite perioade, a funcționat ca antrenor secund al lotului național de tineret. În 1984 s-a aflat, pentru puțină vreme, la *UTA* ca antrenor al formației de seniori, care activa în eșalonul secund. Din nou la *Steaua*, din 1985 până în 1990, unde s-a ocupat de pregătirea schimbului de mâine, îndeplinind și funcția de șef al Centrului de juniori și copii. Din 1990 până în 2005 este secretar general adjunct al FRF, având în responsabilitate sectorul de juniori al fotbalului nostru. A funcționat, pentru scurt timp, în 1995, și ca director al Comisiei Centrale a arbitrilor. Din 2005, este responsabilul serviciului de protocol al FRF. Maestru al sportului.

PARASCHIVA, TUDOR (1919-1967), n. în București. A început să joace fotbal la vârsta de 14 ani, în echipa *Renașterea*. În perioada 1934-1939, a activat în formația *Militari*, din cadrul campionatului Capitalei. În 1939, se transferă la *Unirea Tricolor*, echipă cu care, în ediția de campionat 1940-1941, a câștigat titlul național. În 1946 pleacă la Petroșani, la *Jiul*, unde timp de 12 ani, până în 1958, este omul numărul unu al formației. Fotbalist dotat cu o uimitoare energie și o excelentă tehnică de joc, a evoluat de șase ori în echipa națională, participând la JO de la Helsinki, în 1952, prilej cu care, în semn de prețuire, organizatorii au emis un timbru poștal comemorativ cu chipul său. În pragul abandonării activității ca jucător, a trecut de la *Jiul* la *Minerul* Lupeni. Ca antrenor a activat, între 1959-1962, la echipa *Vulcan*, apoi, între 1962-1967, la formația *Pandurii* Târgu Jiu. O boală necruțătoare îi curmă de timpuriu viața.

Maestru al sportului.

PASCU, MIRCEA (1934), n. în Petroșani. Profesor de educație fizică. În tinerețe, a desfășurat o bogată activitate polisportivă: jucător de tenis la *Jiul* Petroșani, rugbyst la Știința Petroșani și fotbalist în echipele de juniori *Jiul* și *Spartac* Petroșani. Secretar al Asociației *Jiul*, între

1962-1966, antrenor de tenis la *Constructorul* Hunedoara, în anii 1966-1968, din 1968 secretar al Clubului *Jiul*, apoi vicepreședinte și președinte, până în 1979, al aceleiași unități sportive. În iulie 1979 este numit președinte la FC *Corvinul* Hunedoara care, în același an, promovează în primul eșalon divizionar. Din 1983 și până în decembrie 1989, devine vicepreședinte salariat al FRF, remarcându-se ca un conducător cu reale calități organizatorice, eforturile sale afirmându-se în special în creșterea competitivității fotbalului nostru în arena internațională; se impune să amintim și cele două mari performanțe ale echipei naționale, calificarea la Turneul final al CE din Franța, 1984, și al CM din Italia, 1990. În februarie 1990, este ales ca președinte al FRF, funcție pe care o îndeplinește până în august același an, după care se retrage un timp din activitatea oficială fotbalistică. Revine în 1992, ca președinte al UFC *Rapid* București, reușind să readucă Clubul din Giulești în rândurile primelor echipe ale țării. În 1995, demisionează din funcția de președinte al UFC *Rapid*, ca urmare a unui conflict cu principalii sponsori ai clubului. Continuă să desfășoare o bogată activitate pe plan internațional. Între 1984-1996, a fost membru în Comisia de organizare a competițiilor de club europene, apoi membru în Comisia de protocol FIFA, între 1990-1992, în 1992 este cooptat ca membru al Comisiei Fair Play a UEFA și din același an numit ca "FIFA adviser", unul dintre cei 15 comisari ai forului mondial pentru probleme speciale. Ca urmare a activității sale, desfășurate timp de 12 ani în comisiile continentale, i s-a acordat calitatea de membru de onoare al UEFA pe viață. Din vara anului 1997 și

până în vara anului 1998 a funcționat ca președinte al FC *Politehnica* Timișoara.

PAVLOVICI, DUMITRU (1912-1993), n. în Timișoara. Internațional A. A început să joace fotbal în vestitul cartier al orașului de pe Bega, Mehala. Legitimat în 1930, activează până în 1933 la echipa *Dacia*, apoi s-a transferat la *Ripensia*, unde se consacră pe planul

performanței fotbalistice, contribuind, în mare măsură, la cucerirea a trei titluri de campion național, 1934-1935, 1935-1936 și 1937-1938, și a unei ediții a Cupei României, în 1935-1936. Portar de mare talent, a rămas în memoria contemporanilor săi prin eficacitatea plonjoanelor și a intervențiilor în situații limită. Denumit "pantera neagră", s-a remarcat și în poarta echipei reprezentative în care a fost selecționat de 18 ori, participând și la ediția din 1938 a CM desfășurată în Franța. În perioada 1941-1945, a activat ca jucător și antrenor la CFR Turnu Severin, reușind să mai adauge palmaresului său cucerirea unei noi ediții a Cupei României, între 1942-1943. Între 1946-1952, a apărat poarta echipei CFR Timișoara. S-a retras din activitatea competițională la vârsta de 40 de ani. În continuare, s-a ocupat, ca antrenor, de pregătirea unor formații timișorene, *Voința*, UMT, .Recaș., CFR. În 1964, fiind suferind, se retrage definitiv din fotbal.

PĂDUREANU, JEAN (1936), n. în Băilești, jud. Dolj. Ca jucător, a activat succesiv în Băilești, în Craiova la *7 Noiembrie* și *Universitatea*, în București la *CCA - Steaua* și în Bistrița, unde, în perioada 1958-1970, a fost unul dintre componenții de bază ai divizionarei *Gloria*.

Încă de pe vremea când era jucător a funcționat - din 1964 - și ca vicepreședinte al clubului, la cârma căruia a rămas până în 1995, preluând între timp funcția de președinte. Conducător experimentat, bun

organizator și cunoscător în detaliu al fenomenului fotbalistic, reușește să facă la Bistrița o echipă competitivă pe plan național, pe care, după o îndelungată perioadă de tatonări, o promovează în prima divizie, în 1990. În continuare, îi asigură un statut stabil în eșalonul de elită al fotbalului nostru și o deschidere pe plan internațional, *Gloria* jucând și în cupele europene, ca urmare a ocupării unor locuri fruntașe în clasament și a câștigării, în 1994, a Cupei României. Din toamna lui 1995, devine președinte al clubului *Rapid* București, echipa ocupând locul trei în ierhia divizionară, la finele ediției 1995-1996. Revine la *Gloria* Bistrița, ca președinte, în 1997, funcție în care se află și în anul 2010. De menționat că începând cu anul 1990, clubul *Gloria* Bistrița a fost în permanență în Divizia A. În mai multe rânduri a fost ales reprezentantul cluburilor din prima ligă în Comitetul Executiv al FRF.

PĂUNESCU, VIOREL (1935), n. în com. Fărcășești, jud. Gorj. A practicat handbalul la nivel de performanță la cluburile bucureștene *Rapid*, *Dinamo*, *CCA (Steaua)*, între anii 1953-1964, colecționând un număr de 11 titluri de campion național, 8 la handbal în 11 și 3 la handbal

în 7. După retragerea din activitatea sportivă de performanță, a devenit, pentru o scurtă perioadă, ziarist sportiv colaborând la rubricile de resort la diferite publicații, precum: *România liberă*, *Scânteia Tineretului*, *Steagul roșu*, *Magazin*. Deși deține calificativul de antrenor de handbal, nu a profesat, în ciuda unor calități care l-ar fi recomandat pentru o astfel de activitate. A preferat să lucreze, după anul 1970, în turism, apropiindu-se tot mai mult și de fotbal îndeplinind, concomitent, și diverse funcții în cadrul secției de fotbal a CSA *Steaua*. După anul 1990, a devenit un prosper om de afaceri, legătura sa cu fotbalul și cu Clubul *Steaua* materializându-se prin participarea în cadrul Consiliului de administrație. La 8 iulie 1998, când echipa militară bucureșteană a devenit club de

fotbal, este ales președinte al Consiliului director, fiind în același timp și președinte al FC *Steaua*. Prezența sa în viața fotbalului stelist și a fotbalului românesc a însemnat un real câștig, grație calităților de manager, experienței profesionale, competenței pe plan sportiv și pasiunii dovedite, în orice împrejurare, pentru fenomenul sportiv. În 2003, cedează președenția Consiliului de Administrație al FC *Steaua* București principalului finanțator al clubului, George Becali. A funcționat și ca președinte al FR Natație. În iulie 2010 revine ca președinte de onoare al FC *Steaua* București.

PÂRCĂLAB, ION (1941), n. în București. Profesor de educație fizică. În 1954, a fost legitimat la *Tânărul dinamovist*, după care, în 1958, s-a transferat la UTA. Revine în Capitală în 1961, la *Dinamo* București, iar din toamna aceluiași an este selecționat în echipa națională pentru meciul cu Turcia. A îmbrăcat de 38 de ori tricoul primei reprezentative, participând la Turneul final al JO de la Tokyo în 1964. Cu *Dinamo* a câștigat de patru ori consecutiv CN, edițiile 1961-1962, 1962-1963, 1963-1964 și 1964-1965 și de două ori Cupa României, în 1964 și 1968. Fotbalist de clasă internațională, a rămas un veritabil model de executare a centrării din alergare, o extremă de viteză prin excelență, calitate care i-a făcut pe specialiștii străini să-l denumească „Săgeata Carpaților”. Între 1970-1973, a activat în Franța, la *Olympique Nîmes*. Întors în țară în 1973, a activat în diferite perioade de timp ca antrenor secund la UTA, ca principal la *Gloria* Buzău, apoi în cadrul Centrului de copii și juniori la *Sportul Studentesc*, la IMU Medgidia, *Progresul* Pucioasa, *Aversa* București. În perioada 1986-1990, a părăsit fotbalul lucrând în comerț. Revine după decembrie 1989 pe gazon și este numit antrenor federal la juniori, cu responsabilitatea pregătirii echipei UEFA -95. În această calitate reușește să câștige, în 1993, Balcaniada și să lanseze pe scena primei divizii o serie de jucători de valoare. Ratează calificarea la Turneul final al

CE din 1994, după care se retrage la clubul care l-a consacrat, *Dinamo* București, pentru a se ocupa de formarea generațiilor de schimb în cadrul Centrului de copii și juniori și ca antrenor al uneia dintre selecționatele Capitalei. Maestru emerit al sportului.

PERETZ, DANIEL (1927-2000), n. în București. A început activitatea fotbalistică la echipa din cartierul Dudești, iar din 1945 a activat la Maccabi. În 1950, a trecut, pentru puțin timp, la *Rapid*, în Giulești, de aici plecând la *Flacăra* București, echipă în cadrul căreia a debutat pe prima scenă divizionară, în 1951, la meciul cu *Progresul* Oradea. O dată cu mutarea *Flăcărei* (fostă *Juventus*) la Ploiești, a continuat să joace la această echipă, devenită ulterior *Petrolul*, până în 1958, formând împreună cu Robert Cosmoc sau cu ploieșteanul Ion Neacșu o valoroasă linie de mijlocăși, remarcabilă prin tehnicitate și eficacitate ofensivă. Cu *Petrolul* a îmbrăcat tricoul de campion în ediția 1957-1958. Și tot ca jucător la *Petrolul* a trecut pragul echipelor reprezentative, evoluând de două ori în naționala B și de alte cinci ori în prima reprezentativă. În anul competițional 1958-1959, este component al formației bucureștene *Progresul*, iar în alt campionat, 1959-1960, a apărut culorile formației *Minerul*. Lupeni. După 1960, părăsind țara, s-a stabilit în Israel, de unde, an de an, până la moarte, revenea în țară pentru a-și revedea foștii coechipieri, pentru a-i comemora după ritualul creștin pe cei trecuți în neființă.

PETESCU, MIRCEA (1942), n. în Pecica, jud. Arad. A început activitatea fotbalistică la UTA, jucând în anii junioratului până în 1960, când a trecut la Știința (*Politehnica*) Timișoara pe timpul studiilor universitare, pe care, absolvindu-le, a devenit inginer. În anul competițional 1962-1963, este component al echipei naționale de juniori, care a câștigat în 1962 Turneul UEFA, după care se transferă la *Steaua*, unde joacă până în 1967. Cu echipa militară își înscrie în palmares câștigarea Cupei României, în 1966. Revenit la Arad, la UTA,

continuă să joace până în 1973, în această perioadă incluzându-se și celebrul joc cu *Feyenoord* Rotterdam, pe atunci campioană intercontinentală, pe care UTA a eliminat-o din competiție în toamna anului 1970. În 1973 părăsește definitiv țara, având la activ 326 meciuri în prima divizie, 24 de goluri înscrise și cinci selecții în echipa națională. Stabilite în Olanda, mai joacă doi ani (1973-1975) la Dordrecht, după care abandonează activitatea ca jucător, lucrând în continuare ca procurator, profesie în exercitarea căreia, după 1989, a avut adeseori prilejul de a colabora cu fotbalul nostru. Maestru al sportului.

PETRE, FLORENTIN (1956)

n. în București. O cariera sportivă exemplară, întreruptă de o boală (hepatită C) între octombrie 2000 și aprilie 2002, care a fost principala cauză a morții colegului său, Cătălin Hâldan, pe care însă Florentin a reușit s-o învingă, revenind în prim planul marii performanței. Începe fotbalul la o echipă mică din București (*IPCCB*), între 8 și 12 ani, trece apoi prin curtea defunctei *Victoria*, în martie 1990 este preluat de *Dinamo*. În ciuda unui fizic neimpunător (1,67 m, 60 kg) se remarcă printr-o mare dorință și disponibilitate la efort. Debutul său în prima divizie se produce în toamna anului 1994, la *Dinamo*, pentru ca în returul campionatului 1994-1995 să fie împrumutat la *UTA* (9 meciuri/ 3 goluri). Revine la *Dinamo* în sezonul 1995-1996, unde rămâne până în 2006, devenind căpitanul echipei și jucătorul cel mai reprezentativ al clubului. A evoluat 258 meciuri pentru *Dinamo*, marcând 43 de goluri și a câștigat două titluri de campion (în 1999-2000 și 2003-2004) și de patru ori Cupa României (1999-2000, 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005). Între iulie 2006 și iulie 2008 activează la *TSKA* Sofia, în Bulgaria (50 meciuri/ 21 goluri în campionat), iar din iulie 2008 joacă în Rusia, pentru *Terek* Grozni (36 meciuri/ 5 goluri). Din iulie 2009 revine la *TSKA* Sofia (8 meciuri/ 1 gol). A participat la 37 meciuri/ 5 goluri de cupe europene.

Cariera sa internațională este legată de antrenorul Victor Pițurcă, cu care izbutește calificarea la Turneul final al CE sub 21 ani 1988 disputat la București. După 21 de selecții/ 4 goluri la naționala "sub 21 ani", debutează în prima reprezentativă chiar în primul meci al lui Victor Pițurcă, la 19.08.1998, 0-0 contra Norvegiei, în amicalul de la Oslo. Până la 01.07.2010 a îmbrăcat de 53 de ori tricoul primei reprezentative, reușind 6 goluri. A fost selecționat în echipa națională la Turneul final al CE 2000 din Belgia și Olanda, fără a juca. În schimb, a apărut în două meciuri la Turneul final al CE 2008, în Austria și Elveția. De 2 ori a fost prezent în naționala B a României. Maestru emerit al sportului. În martie 2008, a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

PETRESCU, NICOLAE (1913-

1991), n. în București. Profesor de filologie și psihologie. Ca jucător, a activat din 1928 și până la retragerea de pe gazon în 1947, în cadrul unei singure echipe, *Juventus* București. Mijlocas de mare travaliu, dotat și cu o bună tehnică individuală

și cu o remarcabilă intuiție tactică. Ca antrenor, a desfășurat o prodigioasă activitate practică și, mai ales, teoretico-metodică, ce se înscrie în limitele a aproape trei decenii: 1948-1952, *Poiana* Câmpina, 1952, *Vulcan* București, 1953-1957, FRF, ca antrenor federal, în această ultimă perioadă răspunzând de pregătirea echipelor naționale de juniori (câștigătoare a uneia din cele cinci serii la turneul UEFA, Italia 1955), de tineret (1956) și seniori, împreună cu Gh. Popescu (1957); 1957-1958, la CCA; 1958-1960, la *Dinamo* Obor; 1960-1962 la *Dinamo* București, ca antrenor coordonator; 1962-1964, ca șef al Centrului de juniori *23 August*; 1964-1968, în cadrul FRF, cu problemele echipei de tineret; 1968-1969, ca șef al Laboratorului de cercetări psihologice la Centrul de cercetări în domeniul educației fizice și sportului; 1969-1970, din nou ca antrenor federal. În perioada 1971-1973 a antrenat în Turcia echipa națională și formația de club *Altay Izmir*. Revenit în țară, a

funcționat ca președinte al Colegiului Central al Antrenorilor, între 1974-1976, apoi încă un an, 1976-1977, la Centrul de fotbal *Dinamo*, după care, ieșind la pensie, a mai continuat să activeze, până la sfârșitul vieții, ca membru al Colegiului Central al Antrenorilor. A desfășurat și o remarcabilă activitate publicistică, sub semnătura sa apărând două lucrări cu caracter tehnico-didactic: Carte pentru fotbaliștii de mâine și Fotbal pe culmile performanței. Antrenor emerit.

PETRESCU, ȘTEFAN DAN (1944), n. în com. Răsuceni, jud. Teleorman. Ca jucător, a activat la echipele *Progresul - Vulcan* București și CFR Pașcani. În 1971 a renunțat la activitatea de jucător în favoarea celei de arbitru. A promovat, în 1975, în lotul divizionar C, în 1978, în

lotul B și în 1981, în lotul A; a arbitrat până în 1993, când s-a retras din activitate, un număr de peste 240 de meciuri în prima divizie și alte peste 50 pe plan internațional, printre care și finale ale competițiilor europene, fiind purtător al ecusonului FIFA. A condus la centru patru finale ale Cupei României și în alte două a oficiat ca asistent. Din 1994, este vicepreședinte al FR de Fotbal și, până în anul 2001, președinte al Comisiei centrale de arbitri. Între 1998 și 2000 este membru în Comisia de arbitri a UEFA. Între 2003 și 2006 a fost primul președinte al Comisiei de Fotbal în Sala a FRF. Apoi revine ca vicepreședinte al Comisiei Centrale a Arbitrilor din cadrul FRF, funcție pe care o îndeplinește și în 2010.

PETRESCU, VASILE DAN (1967), n. în București. S-a format ca jucător la centrul de fotbal de la clubul *Steaua*, unde a început să joace de la vârsta de 10 ani. Până în 1982, activează în echipele de copii și juniori ale clubului din Ghencea. Între anii 1982 și 1984 este împrumutat

la *Unirea Tricolor* București, apoi la FC Olt (1984-

1987), unde și debutează în prima divizie, după care revine la *Steaua*, jucând până în 1991, când se transferă la *Foggia* din Italia. În palmaresul său, ca jucător la *Steaua*, se înscriu câteva performanțe deosebit de valoroase: câștigarea campionatului în 1988 și 1989, câștigarea Cupei României - ediția 1988-1989, semifinalist în 1988 și finalist în 1989 la Cupa Campionilor Europeni. În echipa națională a acumulat un număr de 95 de selecții și 12 goluri înscrise, participând la turneele finale ale CM din SUA - 1994, CE din Anglia, în 1996 și CM din Franța - 1998. Cariera sa profesionistă, începută la *Foggia* (1991-1993), a continuat la Genoa. (1993-1994), după care a traversat Canalul Mânecii, ajungând în Anglia la *Sheffield Wednesday*, unde joacă până în 1995. Se transferă la *Chelsea*, îndeplinind cu succes sarcinile fundașului lateral de tip modern, eficace, în egală măsură, în apărare și în atac. Cu *Chelsea* a câștigat Cupa Angliei (1997), Cupa Ligii engleze (1998) și Cupa Cupelor (1998). În anul 2000, trece la Bradford City, și din 2001, la Southampton până în 2002. În 2002 revine în țară la FC *Național* București unde mai evoluează timp de un sezon până în vară anului 2003. Își începe imediat cariera de antrenor la Sportul Studentesc București. În iarna anului 2004 este adus de proaspătul președinte Ioan Becali, la FC *Rapid* București. O experiență scurtă și nereușită, după care, în aceeași primăvară revine la *Sportul Studentesc*. În primăvara anului 2006 este angajat de puternica formație poloneză *Wisla* Cracovia. De la sfârșitul lunii septembrie 2006 devine antrenor la *Unirea* Urziceni unde rămâne până în ianuarie 2010 când semnează cu formația rusească Kuban Krasnodar. Cu *Unirea* Urziceni izbuteste la sfârșitul sezonului 2008-2009 calificarea în Cupa UEFA, iar în sezonul următor câștigarea, în mod surprinzător, a campionatului național. În ianuarie 2010 semnează un contract cu echipa rusă Kuban Krasnodar, pe care la finele sezonului 2010 o promovează în primul eșalon (liga superioară). Ales cel mai bun antrenor în România în anii 2008 și 2009. Maestru emerit al sportului. Posesor al licenței UEFA PRO de antrenor din anul 2005. În 2008 a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

PETSCHOWSKI, IOSIF (1921-1968), n. în Timișoara. A fost descoperit la vârsta de 13 ani de antrenorul austriac Vanna de la *Chinezul* Timișoara, echipă în care debutează la 16 ani în eșalonul al doilea. Doi ani mai târziu, promovează în prima divizie cu CAMT, în

1939-1940. Revine la *Chinezul* în 1940, după care trece succesiv la *CAO-NAC*, în urma Dictatului de la Viena din 1940, Oradea era în teritoriul cedat Ungariei, *Ferar Cluj*, în 1944-1945, *ITA*, din 1950 *Flamura Roșie* Arad, între 1945-1951, *CCA* București, între 1952-1954 și din nou la *Flamura Roșie*, din 1958 *UTA*, Arad între 1955-1962. Fotbalist complet și multilateral, a jucat pe toate posturile (inclusiv acela de portar, într-un meci oficial cu .Gaz Metan. Mediaș). Idol al multor generații de jucători, simbol al dragostei și dăruirii pentru fotbal, a fost una dintre figurile cele mai reprezentative ale fotbalului românesc, jucător de clasă continentală. Veritabil colecționar de trofee, și-a înscris în palmares, în ordine: titlul de campion al Ungariei cu CAO - NAC, în 1943 și trei prezențe în naționala Ungariei, sub numele de Perenyi; titlul de campion național cu ITA în 1947, 1948 și 1950, și deținător al Cupei României în 1948, tot cu echipa arădeană; campion național în 1952 și 1953, precum și din nou deținător al Cupei României în 1952 cu CCA. De 32 de ori internațional A, a participat la JO de la Helsinki în 1952, îmbrăcând tricoul primei reprezentative până la vârsta de 37 de ani. După 1962, a rămas ca antrenor, o perioadă scurtă, la echipa de seniori *Flamura Roșie* - UTA, după care a continuat să lucreze în cadrul aceluiași club cu copiii și juniorii. A decedat la vârsta de 47 de ani, răpus de o boală necruțătoare. În semn de omagiu, ziarul Sportul (Gazeta Sporturilor) a instituit, din 1968, o cupă transmisibilă "Trofeul PETSCHOWSKI", acordată anual orașului care ocupă primul loc în clasamentul sportivității. Este primul jucător căruia i s-a acordat titlul de Maestru emerit al

sportului, în 1955.

PIGULEA, MARCEL (1943), n. în Albești, jud. Mehedinți. Absolvent al IEFS, promoția 1968. Prima sa legitimare este în 1959, la *Progresul* Strehaia. Activează în continuare la Dunărea Giurgiu, în 1961, la *Flacăra Roșie* București, în 1963, la *Metalul* București, în

1964, la Știința București, în 1965 și din 1968 la *FC Argeș* Pitești, echipă în cadrul căreia cunoaște consacrarea. S-a afirmat ca unul dintre cei mai valoroși fundași laterali ai fotbalului nostru, grație calităților sale fizico-tehnice de excepție. Cu *FC Argeș* a îmbrăcat tricoul de campion național în 1972. În perioada 1974-1976, joacă la *FCM Reșița*, acumulând 200 de prezențe în prima divizie, după care se dedică profesiei de antrenor. Lucrează mai întâi la .Chimia. Râmnicu Vâlcea, între 1976-1981, echipă pe care reușește să o promoveze în primul eșalon, în 1978. În 1981, o scurtă perioadă antrenează *Politehnica* Timișoara, după care este încadrat ca antrenor federal la juniori între 1982-1984, funcție în care a înregistrat o serie de succese remarcabile: calificarea în turneul final al CE din Anglia, câștigarea Cupei *Daventria* - Olanda și a CB, toate în 1983. Trebuie evidențiată, de asemenea, contribuția sa majoră la formarea unor valoroase promoții de jucători, printre care: Gh. Hagi, D. Mateuț, M. Lăcătuș, D. Stângaciu, Gh. Mihali, E. Săndoi, Z. Musznai, ulterior titulari în echipa națională. După 1984, s-a ocupat de pregătirea unor echipe divizionare, printre care Dunărea CSU Galați, *Gloria* Buzău, *Chimia* Râmnicu Vâlcea, *Progresul* București. Revine la munca cu juniorii tricolori după 1990, când și-a completat palmaresul cu formarea unei noi promoții de jucători de perspectivă: I. Luțu, C. Contra, Cr. Ciocoiu, L. Roșu, Cr. Bolohan. Un an, 1996-1997, a antrenat în Maroc, cu bune rezultate, *Hassania Agadâr*, făcând o bună propagandă fotbalului românesc, după care a reintrat în circuitul antrenorilor divizionari din campionatul nostru. Din 1998, este antrenorul

principal al echipei naționale a Algeriei, până în 1999, an în care a revenit în țară, a înființat o școală de fotbal particulară, denumită clubul Pro Luceafărul, fiind și primul președinte executiv al acestei unități sportive. În 2009, împlinește 10 ani de activitate în fruntea *Pro Luceafărul*.

PIȚURCĂ, VICTOR (1956), n. în Odorel, jud. Dolj. Produs al școlii craiovene de fotbal, a început să joace la *Universitatea* în 1970. De aici s-a transferat la *Dinamo* Slatina, în 1974, a revenit după un an la Craiova, la *Universitatea*, de unde, după alți doi ani, s-a transferat la *Pandurii* Târgu Jiu. În 1979 apare în "atacul" lui *FC Olt*, iar din 1983, devine bucureștean, făcând parte din "unsprezecele" de bază al *Stelei*. Cu această echipă realizează performanțe remarcabile: câștigarea a cinci titluri de campion național (în 1985, 1986, 1987, 1988 și 1989), a Cupei României (în 1985, 1987 și 1989), a CCE, în 1986 și a Supercupei Europei, în 1987. Jucător cu calitățile specifice omului de gol, a îmbrăcat tricoul primei reprezentative de 13 ori, marcând șase goluri. S-a retras de pe gazon după un an (1989-1990) ca jucător profesionist în Franța la *Lens*, dar a revenit în cadrul clubului *Steaua* unde, ca antrenor, a cucerit Cupa României, ediția 1991-1992. În campionatul următor, a antrenat echipa *Universității* Craiova, iar din 1995 a preluat conducerea lotului național de tineret reușind o calificare în premieră la Turneul final al CE de tineret din 1998. Din 1998, vara, a preluat conducerea tehnică a primei reprezentative, pe care a calificat-o la Turneul final al CE din Belgia. Olanda 2000, după care a trecut la cârma echipei *Steaua*, făcând rocadă cu Emerich Ienei. Cu *Steaua* a câștigat campionatul, ediția 2001-2002. Din anul 2002 a rămas numai ca manager principal la *FC Steaua* La începutul campionatului 2003-2004, demisionează de la *Steaua*, În noiembrie 2005, redevine antrenorul principal al echipei naționale de fotbal a României, izbutind o nouă calificare la Turneul final din Elveția și Austria a Campionatului European 2008. În aprilie

2009 este demis din funcția de antrenor al echipei naționale. În iulie 2010 revine ca antrenor principal și manager general al clubului *Steaua* București. Pleacă din Ghencea, după o neînțelegere cu patronul Gigi Becali, iar din octombrie până-n decembrie 2010 funcționează ca manager general la *Universitatea* Craiova Maestru emerit al sportului, antrenor emerit și posesor al Licenței PRO a UEFA de antrenor din 2005, acordată pentru merite excepționale. În martie 2008 a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a.

PLOIEȘTEANU, SILVIU (1913-1969), n. în Craiova. Economist. Ca jucător, a făcut parte din trei echipe: UDR, între 1929-1932, cu care câștigă campionatul național, ediția 1930-1931; *Universitatea* Cluj, între 1932-1937, perioadă care a coincis cu studiile universitare, și *Venus* București, între 1937-1943, formație în care s-a consacrat pe planul performanței, înscriindu-și la activ două titluri de campion național, în 1939 și în 1940, când a jucat și o finală a Cupei României. Atacant viguros, cu un șut bun și eficace. A făcut parte de 11 ori din prima reprezentativă a țării. Ca antrenor, s-a dovedit a fi în egală măsură teoretician și practician valoros. Mai presus însă de orice calități și merite (calificarea naționalei la turneul final al JO de la Tokyo-1964 și conducerea primei reprezentative în 18 meciuri) ar fi de menționat fidelitatea și statornicia de-a lungul a 21 de ani dăruți cu generozitate unei singure echipe, *Steagul Roșu* (FC Brașov), a cărei istorie se identifică cu însăși biografia sa de antrenor. Împreună au început în 1948 în campionatul regional, au continuat cu promovări din treaptă în treaptă, ajungând în vârful performanței, în 1960, când brașovenii au fost la un pas de titlul național, pentru ca, în 1962, să cucerească Cupa Balcanică. Anii care au urmat, cu tentative de menținere la nivelul podiumului, i-au oferit și un trist moment de recul, în 1968, o dată cu retrogradarea echipei în eșalonul secund; a fost înlocuit de la conducerea tehnică, iar la mai puțin de un an a

intervenit, prematur, decesul. Munca, dăruirea, fidelitatea și toate celelalte calități de care a dat dovadă de-a lungul carierei au condus la acordarea titlului de Antrenor emerit.

POPESCU, GHEORGHE (I) - vezi Personalități

POPESCU GHEORGHE II (1967), n. în Calafat, jud. Dolj. Un fotbalist cu o carieră strălucitoare, adunând prezențe la cluburi de frunte ale Europei și performanțe unice pentru fotbalul românesc. Începe fotbalul la *Dunărea* Calafat, apoi a fost adus de antrenorul

Nicolae Zamfir la *Universitatea* Craiova, unde a debutat pe prima scenă fotbalistică la 9 iunie 1985. Excepuând returul campionatului 1987-1988, când este forțat să joace la *Steaua*, până în 1990 evoluează numai la *Universitatea* remarcându-se printr-o constanță a evoluțiilor în zona centrală a defensivei. După debutul din septembrie 1988 contra Albaniei, la Constanța, a rămas și un titular de drept al echipei naționale. După 1990 a intrat în atenția marilor cluburi continentale: între 1990 și 1994 joacă la *PSV* Eindhoven (107 meciuri/ 23 goluri, cucerind două titluri de campion a Olandei), între 1994-1995 în Anglia, la *Tottenham Hotspur* (23 meciuri/ 3 goluri). Între 1995 și 1997 joacă 68 de meciuri, marcând 9 goluri pentru *FC Barcelona*, cu care cucerește, în calitate de căpitan, Cupa Spaniei și Cupa Cupelor), între 1997 și 2001 la *Galatasaray* Istanbul (110 meciuri/ 5 goluri), în Turcia, adăugându-și în palmares 3 titluri de campion, două cupe naționale, Cupa UEFA și Supercupa Europei), iar în 2001-02 joacă în seria A italiană la *US Lecce* (27 meciuri/ 5 goluri). În toamna lui 2002 are o experiență nefericită la *Dinamo* Bucurerști, încheiată după doar 8 meciuri. Per total Gică Popescu a strâns 145 de meciuri în prima divizie, marcând 19 goluri. Gheorghe Popescu II și-a încheiat cariera de jucător profesionist în Bundesliga, la clubul Hannover 96, pentru care a mai jucat în sezonul 2002-03 14 meciuri, înscriind și un gol. De subliniat că în competițiile europene

intercluburi a disputat 88 de meciuri (al doilea, după Hagi, în fotbalul românesc), marcând 2 goluri. Încă din perioada în care era jucător a pus bazele Școlii de Fotbal Gică Popescu, la Craiova, destinată creșterii talentelor de perspectivă. A jucat între 20 septembrie 1988 și 29 martie 2003, 115 meciuri pentru echipa națională a României, marcând 16 goluri. A fost prezent în 37 de meciuri contând pentru Cupa Lumii, dintre care 4 la turneul final 1990, 5 la turneul final 1994 și încă 4 la turneul final 1998. A jucat 36 de meciuri pentru echipa României la Campionatul European, dintre care 3 la turneul final EURO '96 și 4 la EURO 2000. În noiembrie 2005 a candidat la președinția FRF, fiind devansat de Mircea Sandu. Maestru emerit al sportului. Decorat în martie 2008, cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a. Un prosper om de afaceri.

POPESCU BARBU, EMIL ("MAC ") (1938), n. în Fetești, jud. Ialomița. Profesor universitar, doctor arhitect. Apracticat sportul de performanță ca gimnast, în perioada 1950-1959, la *Dinamo* Constanța, obținând categoria I de clasificare și ca jucător de handbal, în primul

eșalon, la *Rapid* București, între 1963-1965. Președinte al Asociației studenților din Institutul de Arhitectură din București, a organizat și primul club (*Clubul A*) din cadrul acestei instituții de învățământ superior. În 1970, este numit vicepreședinte al Clubului Sportiv *Sportul Studentesc*, iar un an mai târziu, președinte onorific al aceluiași club și, în același timp, președinte de onoare al *FC Sportul Studentesc*. În aceste funcții, a făcut dovada unor reale calități de conducător în mai bine de un sfert de veac de activitate. După Revoluție, în 1990, este ales vicepreședinte al FRF și președinte al LPF, mandatul său încheindu-se în anul 1992. De menționat și activitatea sa în domeniul artistic, în care s-a remarcat ca organizator al primelor două festivaluri de muzică pop și folk din țara noastră, în 1969 și 1971. Pe linie profesională, îndeplinește funcția de rector al Institutului de Arhitectură București (1996). Dintre realizările

personale se impune să fie menționate obținerea de 3 ori a titlului de laureat al Premiului I național de arhitectură și medalia de argint (premiul II) la Bienala Mondială de Arhitectură din 1987. A fost arhitectul celor două mari proiecte ale FRF: Casa Fotbalului (noul sediu al FRF) inaugurat în 2002 și al al Centrului Național de Fotbal și Academia Mogoșoaia, inaugurat tot în 2002, dar finalizat în 2005. Președintele de onoare al clubului Sportul Studentesc București.

PORUMBOIU, ADRIAN (1950), n. în Buzău. Economist. Activitatea sportivă ca jucător este legată de *FC Argeș Pitești*, în echipele de juniori și tineret și de *Viitorul Vaslui*, în formația de seniori. Din 1976 s-a dedicat arbitrajului și, treptat, a promovat în diferite loturi

divizionare: în 1980, lotul C, în 1982, lotul B, în 1984, lotul A (Divizia Națională), iar din 1986 a devenit arbitru internațional și purtător al ecusonului FIFA. Născut în aceeași zi, lună și an (27 septembrie 1950) cu arbitrul Ion Crăciunescu, își înscrie numele, alături de acesta, pe lista celor mai talentați cavaleri ai fluierului din țara noastră. După decembrie 1989, paralel cu activitatea de arbitraj a condus, ca director general, societatea comercială Turism Racova SA din Vaslui. Dintre performanțele sale pe plan internațional se impune să fie menționate două participări la Turneele finale ale CE de juniori. S-a retras de pe gazon în toamna anului 1997, iar din 1998 a preluat conducerea Comisiei de disciplină și judecată a arbitrilor din cadrul FRF. Din 1999, a rămas numai ca observator federal, devenind apoi și observator de arbitri UEFA. A intrat în lumea afacerilor, afirmându-se ca un om plin de succes în industria alimentară. În 2002 înființează *FC Vaslui*, pe care o aduce în prima ligă, izbutind calificarea în Cupa UEFA 2008-2009, prin intermediul Cupei UEFA Interoto. În 2009-2010 și 2010-2011, *SC Vaslui* joacă în Europa League, iar în Cupa României, ediția 2009-2010 a ajuns

până în finala competiției.

PRUNEA, FLORIAN (1968), n. în București. Format la Centrul de copii și juniori *Dinamo*, a început activitatea fotbalistică organizată la vârsta de 11 ani. Component al lotului național de juniori UEFA -87. S-a remarcat prin calități de excepție plasament,

priză la balon, curaj - care l-au propulsat, de timpuriu, în sfera marii performanțe. Între 1985-1988, a fost component al primei formații dinamoviste, doi ani după aceea, între 1988-1990, apără poarta *Universității Cluj-Napoca*, alți doi ani, între 1990-1992 pe aceea a *Universității Craiova*, după care revine la *Dinamo*, devenind liderul și căpitanul formației. La *Dinamo* joacă între 1992 și 1998, cu o mică întrerupere în 1998 când îl găsim la *Universitatea Cluj-Napoca*, apoi, în 1998-1999 activează peste hotare la *Erzurumspor*, Turcia. Revine în țară la *Astra Ploiești* (1999-2000) și se stabilește din nou la *Dinamo*, din anul 2000. Comportarea sa constant bună i-a deschis și porțile echipei naționale ale cărei culori le-a apărut de 40 de ori, participând la Turneele finale ale CM din 1994, în SUA, și 1998, în Franța, precum și la Turneele finale ale CE din 1996, în Anglia, și din 2000, în Belgia și Olanda. În 2001 a devenit vicepreședinte al Asociației fotbaliștilor amatori și nonamatori (AFAN), continuându-și, în paralel, activitatea competițională la *FCM Bacău* în 2002-2003, *FC Brașov* (turul 2003-2004), din nou *FCM Bacău* (returul 2003-2004), *Skoda Xanthi* (Grecia, liga 1) în 2004-2005, *FC Național București* (toamna lui 2005). Din noiembrie 2005 până în august 2009 funcționează ca director relații internaționale în cadrul FRF. Din 2006 până în 2009 este membru al Comisiei HatTrick a UEFA. În martie 2010 este angajat de clubul *Dinamo București* ca manager general, iar în 2011 ocupă aceeași funcție la *FC Astra Ploiești*. Maestru emerit al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

RAINEA, NICOLAE (1933), n. în Brăila. Arbitru internațional. Ca jucător, a activat la *Laminorul* Brăila, *Metalul* Piatra Neamț și *Constructorul* Bârlad. În 1959, intră în corpul de arbitri, iar în 1962 promovează în lotul divizionar. Debutază în primul eșalon în 1965, iar în 1967 este

inclus în lotul FIFA și devine arbitru internațional. A condus peste 1 000 de partide divizionare, dintre care mai bine de 400 în primul eșalon, printre acestea și trei finale ale Cupei României. Palmaresul său internațional cuprinde 115 meciuri arbitrate, între care două finale ale Cupei Balcanice inter-cluburi, două semifinale ale CCE și trei finale de competiții continentale inter-cluburi: *PSV Eindhoven - Bastia* (3-0), Cupa UEFA - 1978, *Liverpool - Anderlecht* (2-1), Supercupa Europei . 1971, *Hamburger SV - Juventus* Torino (1-0), CCE - 1983. A mai condus finala CE dintre RFG . Belgia (2-1) în 1980, la Roma. Performanța sa în arbitraj, un record în materie, constă în participarea la trei ediții ale turneelor finale ale CM: în RF Germania - 1974, unde a condus la centru meciul Brazilia - Zair, iar la tușă în partidele Olanda. Uruguay, Italia - Argentina și RFG - Suedia; în Argentina - 1978, a condus la centru Italia - Franța și Brazilia - Peru, iar la linie, Scoția - Iran, și în Spania - 1982 a avut două prezențe la centru, Scoția. URSS, Italia - Argentina și alte patru la tușă, Scoția. Franța, Italia - Polonia, Peru - Camerun, Argentina. Ungaria. Posesor al ecusonului FIFA din 1973, a fost considerat printre cei mai valoroși arbitri din Europa și din lume ai ultimilor trei decenii și, indiscutabil, cel mai bun arbitru român din toate timpurile. S-a retras oficial din activitate în 1984, dar a continuat să lucreze în cadrul Colegiului Central al arbitrilor ca observator federal și ca observator UEFA, punându-și în slujba fotbalului bogata sa experiență acumulată în cei aproape 25 de ani de prezență pe gazon, în calitate de cavalier al fluierului. Pentru toate aceste considerente a fost declarat membru de onoare al FRF. Din 2006 este ales președinte de onoare al Comisiei centrale a arbitrilor din cadrul FRF.

RAȚ-DINCĂ, RĂZVAN (1981) n. în Slatina, jud. Olt. Fundaș stângă de mare rezistență și angajament, unul din componenții de bază ai naționalei României în anii 2000. Prima legitimare la 11 ani, în 1992, la *Rapid* Piatra Olt, urmează Școala de fotbal *N. Dobrin* în martie 1997 până la 1

august 1998 când este adus la *Rapid* București. Debutază în divizia A la 21.04.1999 în meciul *Rapid - Ceahlăul* 4-0 și face parte din lotul echipei *Rapid*, care a câștigat campionatul în 1998-99. În perioada 25.01.2001-30.06.2001 este împrumutat la FCM Bacău, unde joacă 14 meciuri, marcând 2 goluri, după care revine la *Rapid*, cu care cucerește o Cupă a României în 2001-2002 și un nou titlu de campion în sezonul 2002-2003. În total la *Rapid* a jucat 83 meciuri/ 4 goluri. La 4 iulie 2003 este cumpărat de echipa ucraineană FC Șahtar Donețk. La sfârșitul sezonului 2009-2010 adunase 132 meciuri/ 6 goluri în campionatul Ucrainei, reușind să obțină cu FC Șahtar Donețk trei titluri de campion în sezoanele 2005-2006, 2007-2008 și 2009-2010, precum și două Cupe ale Ucrainei în 2003-2004 și 2007-2008. La nivel internațional Răzvan Raț-Dincă a trecut prin toate selecționate de juniori ale României (6 meciuri la „sub 15 ani”, 9 meciuri la „sub 16 ani”, 7 meciuri/ 1 gol la „sub 17 ani”, 4 meciuri/ 1 gol la „sub 18 ani”), la echipa de tineret (21 selecții/ 1 goluri), având la 01.07.2010 65 de selecții/ 1 gol, la prima reprezentativă. A debutat în echipa națională în meciul amical, din 13.02.2002, de la St. Denis contra Franței (1-2). A jucat 3 meciuri cu echipa României la Turneul final al CE 2008. Maestru emerit al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

RĂDOI, MATEI MIREL (1981) n. în Drobeta Tr. Severin, Absolvent al Liceului Industrial Tr. Severin. Legitimă pentru prima oară la CSS Drobeta Tr. Severin la 15.10.1993. Primul său transfer se produce la 25.01.2000 la *Extensiv* Craiova,

unde stă doar jumătate de an, jucând 14 meciuri pe prima scenă divizionară. La 23.07.2000 trece la *Steaua* București, unde de-a lungul a 8 ani și jumătate s-a impus, prin calitățile sale tehnice, fizice, dar și morale, drept un jucător reprezentativ pentru clubul din Bdul Ghencea. Folosit ca fundaș central, uneori și lateral, mijlocaș la închidere, Rădoi a jucat 186 de meciuri pentru *Steaua*, marcând 12 goluri. A câștigat trei titluri de campion național cu *Steaua* București în 2000-2001, 2004-2005, 2005-2006. A jucat 50 de meciuri în competițiile europene intercluburi, marcând 3 goluri, ajungând în sezonul 2005-2006 până în semifinalele Cupei UEFA. După ce a ratat mai multe transferări la cluburi celebre ale Europei, în ianuarie 2009 optează pentru clubul saudit *Al Hilal*, antrenat de fostul său "mentor" de la *Steaua*, Cosmin Olăroiu. La nivel de jucător internațional, a fost selecționat în naționalele de juniori (11 selecții la "sub 16 ani", 16 selecții la "sub 17 ani", 5 selecții la "sub 18 ani"), de tineret "sub 21 de ani" (7 selecții) și 61 de selecții la echipa reprezentativă A, marcând 1 gol, până la 01.07.2010. A debutat în echipa națională la 5.12.2000, la Annaba, în meciul amical Algeria – România 3-2. A jucat două meciuri în 2 meciuri la Turneul final al CE 2008, în Austria și Elveția. Maestru emerit al sportului.

RĂDUCIOIU, FLORIN

VALERIU (1970), n. în București. Format la centrul de fotbal *Dinamo*, a manifestat încă de la vârsta junioratului un talent de excepție, mulți asemuindu-l, ca stil de joc, cu Dumitrache. Component de bază al echipelor naționale de juniori, lider al

promoției UEFA 1988, a promovat în prima formație a clubului *Dinamo*, grație și încrederii acordate de antrenorul Mircea Lucescu. Primele sale performanțe au fost câștigarea cu *Dinamo* a CN și a Cupei României, ambele în ediția 1989-1990, și calificarea în semifinalele CC, în 1990. Atacant cu vocația omului de gol (1,82 m înălțime), a adunat, între 1990 și 1999, 40 de selecții în prima reprezentativă, după ce se

remarcase în naționale de juniori sub 16 și sub 18 ani, precum și în cea de tineret, sub 21 de ani. A făcut parte din naționala României, care a evoluat la Turneele finale ale CM 1990 în Italia (3 meciuri/ 0 goluri) și 1994 în SUA (4 meciuri/ 4 goluri) și la Turneul final al CE 1996 în Anglia (3 meciuri/ 1 gol). După ce cumulasese la *Dinamo* București (unde a debutat la 10.05.1986, deci la 16 ani și aproape două luni) 76 meciuri/29 goluri, în august 1990 pleacă în străinătate, jucând la cluburile: *AS Bari* (1990-91), *Hellas Verona* (1991-1992), *Brescia* (1992-1993, în serie B, antrenor Mircea Lucescu), *AC Milan* (1993-1994, cu care cucerește campionatul Italiei și Liga Campionilor UEFA) (toate în Italia, joacă, în campionat, 96 meciuri/ 22 goluri), se transferă apoi în Spania, la *Espanyol* Barcelona unde evoluează două sezoane, în toamna lui 1996 este angajat de clubul englez *West Ham United* (11 meciuri/ 2 goluri), în retur revine la *Espanyol* (club la care per total a jucat 56 meciuri/ înscriind de 19 ori), în sezonul 1997-1998 merge în Germania, la *VfB Stuttgart* (19 meciuri/ 4 goluri) apoi două sezoane în „serie B” italiană, din nou la *Brescia* (37 meciuri/ 5 goluri). În toamna lui 2000, revine la *Dinamo* (8 meciuri/ 1 goluri), pleacă în Franța, îmbrăcând tricoul lui *AS Monaco* (12 meciuri/ 2 goluri în două sezoane), trecând, după o întrerupere de un an, la *Créteil* (divizia secundă, 9 meciuri/ 1 gol în 2004/2005). În 2006 devine agent de jucători, licențiat de FRF. În sezonul 2006-2007, timp de șase luni, face parte din conducerea clubului *Dinamo* București, după care revine la Monte Carlo, unde locuiește împreună cu familia sa. În martie 2008 a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a. Maestru emerit al sportului.

RĂDULESCU, ANDREI

(1925-1992), n. în București. Inginer metalurgist. Începe activitatea fotbalistică, fiind legitimat la clubul bucureștean *Venus*, la 13 ani. La 17 ani promovează în prima formație de seniori, făcând dovada unor calități de excepție (abilitate

tehnică, forță de penetrație în atac, șut deosebit de puternic). În 1943 se transferă la *Politehnica*

Timișoara, unde joacă pe timpul studiilor universitare, până în 1949, perioadă în care este selecționat de trei ori în echipa națională. Din 1949 trece la *Rapid*, unde continuă să activeze până în 1954, această ultimă parte din cariera sa de jucător fiind evidențiată de încă o selecție în echipa reprezentativă și de câștigarea titlului de golgeter al CN în 1950. Din 1957 devine arbitru, în 1961 promovează în lotul A, în 1963 este inclus pe lista FIFA, pentru ca în 1966 să primească și ecusonul de arbitru internațional, calitate în care oficiază în 30 de partide programate peste hotare. Este desemnat să conducă, în cadrul turneului final al CM din Mexic . 1970, partidele Belgia - El Salvador la centru, iar la linie, Israel - Suedia și Uruguay - Israel. Din 1970 se retrage din arbitraj, dedicându-se în principal obligațiilor profesionale. Continuă să fie prezent în activitatea fotbalistică îndeplinind importante atribuții federale, ca membru în Biroul FRF, președinte al Colegiului central de arbitri, președinte al Comisiei centrale de competiții și disciplină și chiar ca președinte al FRF, între 1981-1983, și apoi din 4 ianuarie 1990 și 23 februarie 1990. A fost membru în Comisia de organizare a cupelor europene inter-cluburi și în Comisia de Apel a UEFA, precum și membru de onoare al FRF.

RĂDULESCU, CONSTANTIN (1924-2002), n. în București. Antrenor. Medic ORL. În anul 1938 s-a legitimat la *Olimpia* București, unde activează până în 1942, când trece la *Sportul Studentesc* pentru un an numai, după care pleacă în 1943 la *Universitatea* Cluj-Sibiu, unde

în paralel cu studiile universitare, joacă și în echipa Șepcilor *roșii*, până în 1949, când se transferă la cealaltă echipă clujeană, CFR, de care se leagă destinul său fotbalistic. Aici evoluează ca jucător până în 1955, îmbinând o bună tehnică de joc cu o remarcabilă capacitate de efort. Specialist în aruncarea la mare distanță a mingii de la marginea terenului, a fost unul din creatorii unor scheme tactice deosebit de eficiente, rezultând dintr-o astfel

de execuție tehnică. Ca antrenor, a lucrat numai în Cluj Napoca, în același timp funcționând și ca medic. A asigurat mai întâi conducerea tehnică a divizionarei CFR (1956-1961), apoi a *Universității* (1961-1967). În 1967 s-a aflat din nou la cârma echipei CFR, pe care o promovează în prima divizie în vara anului 1969 și o conduce în continuare până în 1976. Un an pregătește echipa *Universitatea*, după care, practic, renunță la antrenorat, profesie în care s-a dovedit un excelent tehnician și pedagog. Dragostea pentru fotbal îl mai îndeamnă să revină în câteva rânduri pe gazon, chiar la marea sa iubire, CFR, unde, la vârsta de 68 de ani, încearcă, cum singur mărturisea, în cartea biografică pe care a scris-o, O viață închinată fotbalului, o ultimă aventură. Din 2006, stadionul clubului CFR Cluj a primit numele *Dr. Constantin Rădulescu*.

RĂDULESCU, CONSTANTIN ("COSTEL") vezi **Personalități**

RĂDULESCU, MIRCEA (1941), n. în București. Profesor de educație fizică. A activat ca jucător, între 1956-1959, în echipele de copii și juniori ale clubului *Rapid* București, fiind și component al lotului național de juniori. Se transferă apoi la *Sportul Studentesc*, unde joacă

până în 1972, după care rămâne în cadrul aceluiași club ca antrenor al formațiilor de tineret și juniori, iar din toamna lui 1977 și al celei de seniori. În 1980, trece la FRF, ca antrenor al echipei naționale de juniori, fiind detașat de la catedra de jocuri sportive a IEFS. În 1981, este numit antrenor secund al primei reprezentative, contribuind, alături de Mircea Lucescu, la calificarea naționalei la turneul final al CE din Franța 1984, precum și la afirmarea unei valoroase generații de jucători. Antrenor federal până în 1989, i se încredințează pregătirea echipelor olimpice și de tineret. Un scurt popas îl face și la *Universitatea* Craiova, în 1989, după care revine la FRF unde, în toamna lui 1990, preia conducerea tehnică a primei reprezentative, de la

conducerea căreia va demisiona la începutul anului 1992, după ratarea calificării la Euro '92, ca urmare a unor neînțelegeri cu conducerea federației. Preia, în continuare, conducerea tehnică a *Rapidului*, între 1993-1994, reușind o calificare în Cupa UEFA, după ocuparea unui merituos loc patru în clasament. După aceasta, timp de doi ani activează în străinătate, între 1993-1994, în Egipt, ca antrenor al echipei naționale și între 1994-1995, în Tunisia, la Club African Tunis. Revine în țară și preia pentru câteva etape *Sportul Studențesc*, de unde trece la *Rapid*, echipă cu care ocupă locul III în clasamentul CN, 1995-1996, cu drept de participare din nou în Cupa UEFA. În perioada 1997-1998, a activat în Siria, la Damasc, răspunzând de pregătirea tuturor echipelor naționale ale țării. Din 1999, activează în conducerea *UFC Rapid*, iar din 2000 este antrenor al echipei naționale a Algeriei, până în 2001 când, revenit în țară, a fost numit director al Școlii Naționale de Antrenori. unde funcționează și în 2010. Sub directa îndrumare a Departamentului tehnic al UEFA, Școala națională de antrenori a organizat din 2003, cursurile pentru acordarea licenței de antrenori PRO. M.R. a participat ca lector și la alte cursuri internaționale de antrenori. În martie 2008 i s-a conferit Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a. Antrenor emerit.

REDNIC, MIRCEA (1962), n. în Hunedoara. Prima legitimare are loc în 1976 (la 14 ani) la *Corvinul* Hunedoara, dar junioratul îl petrece mai ales la *Luceafărul* București și loturile naționale de juniori. Cu *Corvinul*, antrenat de Mircea Lucescu, izbutește în 1980 promovarea în prima divizie. Jucător dotat cu foarte bune calități fizice și tehnice, cu un excelent simț al anticipației, Mircea Rednic a reprezentat tipul fundașului lateral modern, cu o înălțime medie (1,74 m), la fel de activ și eficient în apărare și atac. În perioada cât a activat la *Dinamo* a fost folosit și ca mijlocaș lateral dreapta, iar în ultima perioadă la *Rapid* devine „libero”. Are o carieră divizionară de două decenii:

debut la 02.08.1980 la *Corvinul* în jocul cu *ASA* Tg.Mureș (4-1), ultima prezență la 05.04.2000 la *Rapid* în meciul contra lui *Rocar* București (1-1). Între 1980 și 1983 evoluează 69 meciuri/ 6 goluri la *Corvinul*, pentru ca între august 1983 și decembrie 1991 să joace la *Dinamo* București (186 meciuri/ 21 goluri), cu care câștigă 2 titluri de campion (1983-1984 și 1989-1990) și trei ediții de Cupa României (1983-1984, 1985-1986 și 1989-1990). În returul campionatului 1990-1991 activează în Turcia, la *Bursaspor* (antrenor Nelu Nunweiller III) (14 meciuri/ 0 goluri), iar între 1991 și 1997 este legitimat la cluburile belgiene *Standard Liège* (140 meciuri/ 3 goluri) și *St. Truiden* (10 meciuri/ 0 goluri). În 1997, *Rapid* București îl legitimează pe Rednic (35 de ani). În trei ediții de campionat joacă 92 meciuri/ marcând 2 goluri, câștigând o Cupă a României și un titlu de campion național. Cu echipa națională sub-18 ani de juniori se califică în 1980 la Turneul final al CE (antrenor: Nelu Nunweiller III), iar la turneul din RDG, din mai 1980 (antrenor: Mircea Rădulescu) obține calificarea la CM FIFA/ Coca-Cola 1981 din Australia, unde echipa României se clasează pe locul al treilea (antrenor: Constantin Cernăianu). În 1980 și 1981 este titular în naționala sub 21 de ani (antrenor: Cornel Drăgușin). La primul meci al lui Mircea Lucescu ca antrenor al echipei naționale (11.11.1981, 0-0 cu Elveția, la Berna), debutează în prima reprezentativă și Mircea Rednic. Adună 83 de selecții în naționala A, marcând și două goluri, ultimul meci disputându-l la 22.05.1991, 0-1 cu Norvegia, la Oslo, când a fost și căpitanul echipei. A participat în 1984, în Franța, la Turneul final al CE (antrenor: Mircea Lucescu) (3 meciuri/ 0 goluri) și în 1990, în Italia, la Turneul final al CM (antrenor: Emerich Jenei) (4 meciuri/ 0 goluri). A debutat ca antrenor în iulie 2000, ca secund al lui Ladislau Bölöni la echipa națională, dar la sfârșitul lui septembrie 2000 este angajat de *Rapid* București. La capătul sezonului 2000-2001 pleacă la *FCM Bacău* unde rămâne 14 meciuri, fiind apoi rechemat, în etapa a 27-a (din 34) a sezonului 2002-2003, de *Rapid*. În sezonul 2002-2003 cucerește titlul de campion național cu *Rapid* București. La finalul turului 2003-04 este înlocuit de la *Rapid*, de Dan

Petrescu. În prima parte a anului 2004 petrece câteva luni pe banca clubului din Arabia Saudită, *Al Nassr*. În sezonul 2004-2005, antrenează 8 etape pe *Universitatea Craiova*, iar în 2005-2006 este angajat de nou promovata *FC Vaslui*, pe care reușește s-o salveze de la retrogradare. În iulie 2006, devine pentru prima oară antrenorul lui *Dinamo București*, cu care câștigă campionatul 2006-2007. După eliminarea din Liga Campionilor 2007-2008, demisionează de la *Dinamo*. Din etapa a 11-a până-n etapa a 25-a a aceluiași campionat este pentru a treia oară antrenorul *Rapidului*. În campionatul 2008-2009, revine ca antrenor pe banca lui *Dinamo*. În 2009-2010, antrenează în Liga a 2-a rusă pe *Alania Vladikavkaz*, iar din iulie 2010 echipa din Azerbaijan, *FK Khazar Lankaran*. Este maestru emerit al sportului, din 2005 posesorul licenței PRO de antrenor, iar în martie 2008 a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

REUTER, NICOLAE (1914-1998), n. în Timișoara. În 1925 este legitimat la "piticii" RGM Timișoara. În 1928, face parte din echipa de juniori, iar din 1930 până în 1937, din cea de seniori a aceluiași club. Între 1937-1942, joacă la CAM Timișoara, de aici trece la CFR

Turnu Severin, între 1942-1945 și în ultima parte a activității sale ca jucător, 1945-1954 este component de bază al formației CFR Timișoara, din primul eșalon. Fotbalist deosebit de dotat, îmbinând forța cu eleganța mișcărilor, a fost un atacant de mare eficacitate. A evoluat de 14 ori în prima reprezentativă, (între 1939 și 1947, marcând 2 goluri, primele două selecții ca divizionar B la C.A.M. Timișoara, de trei ori a fost căpitan al echipei naționale) și a jucat trei finale de Cupa României, în 1939 cu CAMT, în 1943 cu CFR Tr. Severin, în 1948 cu CFR Timișoara. Ca antrenor, a lucrat între anii 1954 și 1960 la CFR Timișoara, cu echipa de seniori și cu cea de juniori, apoi la *.Politehnica* Timișoara între 1960-1965, cu toate eșaloanele de pregătire, la *Mureșul* Deva, în 1965-1966 și din nou

la *.Politehnica* Timișoara, între 1966-1975, după care s-a retras din fotbal.

RITTER, IOSIF (1921), n. în Timișoara. Legitimat în 1935 la CFR Timișoara; a rămas fidel culorilor acestui club până la retragerea sa de pe gazon, în 1956, cu o singură perioadă de întrerupere, între 1941-1945, în care a jucat la *Rapid* București. A reprezentat tipul fotbalistului

de mare angajament, sobru, tenace și deosebit de combativ. Cele mai bune performanțe ale sale realizate cu CFR Timișoara: locul II în CN și finalist al Cupei României, în 1947-1948. De 17 ori a îmbrăcat tricoul primei reprezentative. În 1954 a devenit arbitru, promovând în 1960 în lotul eșalonului de elită pe plan național. Din 1961 obține și ecusonul FIFA, ca o recunoaștere a unei prodigioase activități internaționale desfășurate cu competență și un remarcabil simț al probității. S-a retras din arbitraj în 1971 și până la anii pensiei s-a dedicat activității profesionale, care nu a avut legătură cu fotbalul. Maestru al sportului.

RONNAY, FRANCISC (1900-1967), n. în Arad. La vârsta de 12 ani a început să joace la Arad, la AMEFA, după care, în perioada 1920-1937, a fost component al celebrului CA Oradea, "creierul" unui cvintet ofensiv, din care mai făceau parte internaționalii A.

Glanczman, N. Kovacs, I. Bodola, și E. Kocsis. Selecționat în echipa națională de opt ori, a fost jucătorul care a marcat primul gol din palmaresul internațional al României, la 8 iunie 1922, în meciul cu Iugoslavia (2-1), disputat la Belgrad. A participat la JO din 1924 de la Paris. Ca antrenor, a pregătit echipa CAO (NAC), care în 1943 a câștigat campionatul Ungariei. După război, între anii 1945 și 1949, a antrenat echipele: *Ferrar* Cluj, *Dermata* Cluj, *CFR Rapid* București, apoi *CCA* cu care a

câștigat, în 1950, Cupa României. Doi ani după aceea trece la conducerea tehnică a formației *Casa Armatei* Câmpulung Moldovenesc, echipă care apăruse în vara anului 1951 prin mutarea echipei *AS Armata* Iași și care promovase cu largul sprijin al lui *CCA București*, care le dăduse foarte mulți jucători. În cadrul lui *CA Câmpulung Moldovenesc* a experimentat o tactică cu patru fundași. În ediția 1953, în tur, *CA Câmpulung Moldovenesc* luptă direct cu *CCA București* pentru primul loc în clasament. În luna august 1953, înaintea începerii returului, *CA Câmpulung* este... desființată, iar Ronnay și majoritatea jucătorilor vin la *CCA București*, care câștigă titlul de campionă 1953. Ronnay pleacă înainte de finalul campionatului 1953 la *Locomotiva București*. În sezonul 1954 retrogradează cu *Locomotiva* în categoria B, dar promovează înapoi la sfârșitul anului 1955. Trece LA Crișana Oradea, pe care o promovează în divizia A în 1961-62, apoi LA Mureșul Tg. Mureș și Avântul Reghin, rămânând până în ultima clipă a vieții pe gazon, în slujba fotbalului pe care l-a slujit cu pricepere și devotament.

ROȘCULEȚ, NICOLAE - vezi Personalități

ROȘU, DUMITRU LAURENȚIU (1975) n. în Iași. Legitimă în 1987 la Politehnica Iași. Transferat la 03.09.1993 la *Steaua București*, unde stă până la 30.06.2000. În această perioadă cucerește cu *Steaua*, campionatul României în 1993-1994, 1994-1995, 1995-1996, 1996-1997, 1997-1998, și Cupa României în 1995-1996, 1996-1997 și 1998-1999. În 2000 este achiziționat CD Deportivo Numancia Soria, trecând apoi în august 2004 la RC Recreativo Huelva. În sezonul 2008-2009 evoluează în divizia secundă spaniolă la Cadiz. În cariera sa a jucat 159 de meciuri în divizia A, marcând 46 de goluri, iar în campionatul spaniel a adunat 235 de partide (dintre care 31 în liga 1), 51 de goluri (3 în liga 1). (date valabile la 01.07.2010). Se retrage din activitate în

2009. A disputat 43 de jocuri, marcând 4 goluri în cupele europene (toate cu *Steaua*). Ca internațional al României, a jucat de 7 ori, marcând 4 goluri la naționala "sub 15 ani", 11 meciuri/ 4 goluri la "sub 16 ani", 3 meciuri/ 4 goluri la "sub 17 ani", 8 meciuri/ 4 goluri la "sub 18 ani", 23 meciuri/ 7 goluri la "sub 21 de ani", 38 meciuri/ 5 goluri în naționala "A", la care a debutat în meciul oficial cu Portugalia (1-0 la Porto), la 10.10.1998 în preliminariile CE. A jucat 2 meciuri la Turneul final al CE 2000. În sezonul 2010-2011 a început ca antrenorul secund lui Lopez Caro la FC *Vaslui*, rezistând doar trei luni. Maestru al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

SABĂU, IOAN OVIDIU (1968), n. în Câmpia Turzii. Carieră ireproșabilă atât ca jucător cât și ca antrenor. Mijlocas de mare travaliu, excelent coordonator de joc în echipele pentru care a evoluat, într-o carieră lungă de peste 17 ani. Debutează ca fotbalist la *U Cluj* la 18 ani, în primăvara anului 1988, pe timpul stagiului militar, joacă la *ASA Tg. Mureș*, după care, în sezonul 1988-1989, vine de *Dinamo*, cu care câștigă în sezonul 1989-1990 atât titlul de campion național, cât și Cupa României. După CM Italia 1990, evoluează în străinătate la *Feyenoord Rotterdam* (Olanda) între 1990-1992, apoi 6 sezoane în Italia, la *Brescia Calcio* și *Reggiana*. În 1998, revine în țară, la *Rapid București* unde câștigă un titlu de campion național, în 1998-1999. În iulie 2000, într-un gest de mare frumusețe pleacă de la *Rapid*, preluând funcția de antrenor jucător la divizionara C, *U Cluj*, pe care izbutește să o promoveze în divizia B. Revine la *Rapid* în iulie 2001, unde în 2 sezoane, cucerește Cupa României (2001-2002) și un nou titlu de campion național (2002-2003). În cariera sa de jucător activ a strâns 172 de meciuri/ 17 goluri în divizia A din România, 39 meciuri/ 11 goluri în campionatul Olandei, 125 meciuri/ 12 goluri în campionatul Italiei. În

competițiile europene intercluburi a jucat 25 meciuri/ 3 goluri. Ca internațional de juniori al României se face remarcat în sezoanele 1985-1986 și 1986-1987, când este titular al naționalei sub 18 ani (antrenor: Gheorghe Staicu) care izbutește o calificare spectaculoasă la Turneul final al Campionatului European de juniori din Iugoslavia. La 23.04.1986 debutează în echipa națională de tineret, sub 21 de ani (antrenor: Cornel Drăgușin), unde a avut 8 selecții. În echipa națională a României debutează la 03.02.1988, contra Israelului la Haifa, victorie cu 2-0 (antrenor: Emerich Jenei). Joacă 4 meciuri la Turneul final al CM din luna iunie 1990. Participă la calificările echipei naționale la Turneele finale ale CM 1994 în SUA, ale CE (EURO) 1996 în Anglia, ambele turnee finale ratându-le din cauza unor accidentări. Este prezent și în calificările pentru EURO 2000 Belgia-Olanda. Până la 14.11.2001, a acumulat 55 de selecții în echipa reprezentativă a României, marcând 8 goluri. Ca antrenor, debutează în 2003-2004 la *Gaz Metan* Mediaș. Din 2005-2006 devine antrenorul lui *Gloria* Bistrița, iar din iulie 2009, timp de 1 an, al echipei FC Timișoara. Din octombrie 2010 funcționează la FCM Tg. Mureș. Maestru emerit al sportului. Prin examen a obținut în 2005 licența PRO de antrenor. În martie 2008, i se decernează Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

SAMEȘ, ȘTEFAN (1951), n. în Dobroiești, jud. Ilfov. Produs al Centrului de copii și juniori *Steaua 23 August* și legitimat în 1965, debutează în prima divizie ca stoper la *Universitatea* Craiova, echipă în cadrul căreia a continuat să activeze până în 1973, când a revenit la *Steaua*

Apărător robust, cu un dezvoltat simț al anticipației și un excelent joc de cap, a adunat un număr de 49 de selecții în echipa națională, 388 prezențe în Divizia A și 21 de goluri marcate. Cu *Steaua* a câștigat CN și Cupa României, în același an (1975-1976), CN (în 1977-1978) și din nou Cupa României în 1978-1979. În primăvara lui 1983 pleacă de la

Steaua la *FC Constanța*, apoi, din sezonul 1983-1984, la *Rapid* București. În 1979 a fost declarat cel mai bun fotbalist al anului. După retragerea de pe gazon ca jucător, a profesat meseria de antrenor la diferite echipe de seniori fără rezultate notabile, după care s-a dedicat muncii cu copiii și juniorii din cadrul Centrului de fotbal *Steaua*, afirmându-se ca un bun pedagog și la nivelul unor selecționate naționale UEFA. Maestru emerit al sportului.

SANDU, TRAIAN MIRCEA - vezi **Personalități**

SATMARI, LAJOS
(**SĂTMĂREANU LUDOVIC (I)**) (1944), n. în Salonta, jud. Bihor. Prima sa legitimare o are la *Recolta* Salonta, în 1958. În 1961 se transferă la *Crișana* Oradea, în 1963-1964 joacă la *Flamura* Roșie Oradea, după care urmează un retur de

campionat în primăvara lui 1975 la *ASA Târgu Mureș*. Perioada de vârf a activității sale de performanță, între 1965-1974, este legată de echipa *Steaua*, în care se înscriu câteva mari performanțe, la realizarea cărora și-a adus un important aport: câștigarea a cinci ediții ale Cupei României, în 1965-1966, 1966-1967, 1968-1969, 1969-1970 și 1970-1971 și a CN din 1967-1968. Aceștia li se mai adaugă: 44 de selecționări în reprezentativa țării; participarea la turneul final al CM din Mexic, în 1970 și în sferturile de finală ale CE, în 1972. Postul în care s-a consacrat, după ce inițial s-a remarcat ca atacant și mijlocas, a fost acela de fundaș lateral dreapta, asupra căruia a deținut un adevărat monopol la echipa națională în perioada 1969-1973, datorită calităților sale tehnice și a unui deosebit simț de orientare în teren. În 1974-1975 a jucat la FC Bihor, iar în 1976-1978 la *Progresul* București. Are la activ un număr de 306 prezențe în divizia A. Retrăgându-se din activitatea de jucător, a revenit la clubul *Steaua* ca antrenor la Centrul de copii și juniori, în ultimul timp în calitate de coordonator al acestui nucleu de performanță. În perioada 1991-1997, în diferite formule de conducere

tehnică, s-a aflat la cârma unor selecționate naționale de juniori UEFA. Maestru emerit al sportului. În martie 2008, i se decernează Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

SAVU, ILIE (1920-2010), n. în Cornățelul, jud. Dâmbovița. A jucat fotbal, succesiv, la *Prahova* Ploiești (între 1934-1936), *Venus* București (între 1937-1942), *Corvinul* Hunedoara (între 1943-1947) și *CCA*. (între 1947-1950). Ca jucător, a apărat

poarta echipei naționale de juniori în 1940. Ca antrenor, este considerat unul dintre făuritorii echipei de aur a clubului *CCA*, care a dominat fotbalul nostru în deceniul al șaselea. A și câștigat, de altfel, cu echipa militară, titlul național în 1956 și Cupa României în 1955, trofeu pe care l-a mai adus în vitrina clubului și în 1965, 1966 și 1967. Performanțe remarcabile a mai obținut și cu *Corvinul* Hunedoara, pe care a promovat-o de două ori în prima divizie (în 1960 și 1976). Din 1984 până în 1990, a activat în cadrul clubului *Gloria* Bistrița ca antrenor și consilier, aportul său constând în formarea generațiilor de schimb. Din 1990, a devenit secretar al LPF, fiind unul dintre membrii săi fondatori, iar din 1992 coordonează un sector în cadrul LPF. A făcut parte din Consiliul de Administrație al FC *Steaua* Antrenor emerit și membru de onoare al FRF.

SĂNDOI, EMIL (1965) n. în Craiova. Absolvent a două facultăți: TCM, secția mecanică în 1989, și IEFS, în 1994, ambele la Craiova. Debutază la *Universitatea* Craiova în anul 1983, jucând pentru Știința până-n 1995, iar apoi încă două

campionate 1997-1998 returul, și 1998-1999. Mai evoluează pentru *SCO Angers* (1995-1996), în divizia secundă franceză (30 meciuri/ 2 goluri) și la *FC Argeș* Pitești (1996-1997). A disputat în campionatul diviziei A, 351

meciuri, marcând 49 goluri. A cucerit cu *Universitatea* Craiova campionatul României 1990-1991 și două Cupe, 1990-1991 și 1992-1993, când a suferit în finala contra lui *Dacia Unirea* o dublă fractură de tibie și peroneu. A disputat 16 meciuri în cupele europene intercluburi. Între 1987 și 1993 a fost selecționat de 30 de ori în prima reprezentativă a României, după ce trecuse pe la selecționatele de juniori și tineret. A făcut parte din lotul naționalei României la Turneul final al CM 1990, fără a juca vreun minut. Ca antrenor a funcționat în două rânduri la *Universitatea* Craiova (1999-2000 și în 2002, *UFC Electro* Craiova (2001) de două ori la *Pandurii* Tg. Jiu (2001-2002 și 2003-2005, reușind promovarea în divizia A în 2005), la naționala de juniori „sub 17 ani” în 2005-2006 și apoi din 2006, prezent și în 2011, la naționala României sub 21 de ani. A obținut prin examen Licența Pro de antrenor în 2005. Maestru al sportului. În luna decembrie 2004, a fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa I, iar în martie 2008 a primit Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

SELYMES, TIBOR (1970), n. în com. Bălan, jud. Harghita. De la 14 ani joacă la echipa *Metalul* din Târgu Secuiesc, dovedind reale calități fizice și tehnice, care i-au deschis calea spre lotul național de juniori UEFA -88, unde s-a afirmat ca o veritabilă

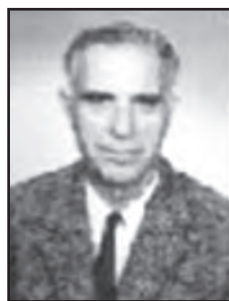
speranță. În 1988, se transferă la FC Brașov, trecând pragul primei divizii în 1990 devine component al formației *Dinamo* București cu care, în sezonul 1991-1992, câștigă CN. Devenind din atacant un excellent fundaș de margine, a reușit să îmbrace, într-un timp relativ scurt, tricoul primei reprezentative de 46 de ori, între 1992 și 1999. A făcut parte din naționala țării, participantă la Turneul final al CM din SUA, în 1994 (jucând 2 meciuri), la Turneul final al CE din Anglia, în 1996 (3 meciuri) și a făcut parte din lotul național pentru Turneul final al CM din Franța 1998. Din anul 1993, a devenit jucător profesionist activând în cadrul clubului belgian *Cercle* Bruges și

apoi la *Anderlecht* Bruxelles (1996-1999) și *Standard Liège*, din 1999, apoi în Ungaria la *Haladás Szombathely* (2001-2002), *Debreceni VSC* (2002-2004) și în Cipru, la *AEL Limassol* (2004-2005). Ca antrenor, activează la *Sopron*, în Ungaria, în 2005-2006, și la *Liberty Oradea* (2006-2008), iar în 2009-2010, la *Sportul Studențesc* București cu care reușește promovarea în prima ligă, iar din octombrie 2010 la FC Astra Ploiești. Maestru emerit al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a iii-a.

SEPCI, ANDREI (1911-1992), n. în Barnabaș, jud. Maramureș. Prima legitimare ca jucător a fost în 1922, la SS *Sătmăreana* Satu Mare. În 1927 a trecut la *Olimpia* Satu Mare, după care a urmat perioada de vârf a activității sale fotbalistice ca jucător la *Universitatea* Cluj,

între 1932-1939. Portar talentat, cu reflexe deosebite și un simț al plasamentului remarcabil, a fost selecționat de patru ori pentru a apăra poarta Echipei de aur a României la Balcaniada din 1933, câștigată de reprezentativa noastră cu scorul general de 13-0. În 1940 s-a retras de pe gazon (de la *Victoria*. Cluj) și s-a dedicat profesiei de antrenor. A început să lucreze cu *Tricolorul* și *Minerul* Baia Mare, între 1940-1946, apoi cu formația *Explozivi* Făgăraș, între 1946-1947, *Concordia* Ploiești, între 1948-1949, *Jiul* Petroșani, între 1950 - 1957. Din 1957 și până în 1966 a condus destinele *Universității* Cluj, pe care, în 1957, a promovat-o în primul eșalon și cu care, în 1965, a câștigat Cupa României. După anul 1967 se dedică, cu o pasiune rar întâlnită, muncii cu schimbul de mâine din cadrul centrului de fotbal al *Universității* Cluj, aducându-și o contribuție importantă la formarea unor generații de jucători valoroși și la cucerirea de către echipa de juniori a studenților clujeni a patru titluri de campioni naționali (în anii 1967, 1969, 1972 și 1974). A lucrat cu micii fotbaliști până în ultima clipă a vieții sale, cu modestie și discreție. Membru de onoare al FRF.

SFERA, LAZĂR (1909-1992), n. în Sânmihai (Iugoslavia). Economist. A jucat, pe rând, la *Politehnica* Timișoara, între 1923-1929, România. Cluj, între 1929-1931, *Universitatea* Cluj, între 1931-1934 și *Venus* București, între 1934-1941. S-a retras de pe gazon în plină

glorie sportivă, în iunie 1941, din motive personale (decesul fiicei sale), după meciul România - Germania, în care fusese căpitanul echipei noastre naționale. Ca jucător, a reprezentat tipul fundăului ideal din vremea sa, având o tehnică sobră, susținută de o excelentă condiție fizică și morală. A debutat în prima reprezentativă la 26.08.1931 și a îmbrăcat de 14 ori tricoul tricolor până la 19.05.1941, făcând cu Albu, coechipierul său de la *Venus*, un cuplu de fundași celebri, greu de depășit. Cartea sa de vizită cuprinde, ca jucător la *Venus*, trei titluri de campion național, în anii 1936-1937, 1938-1939 și 1939-1940. După război, a activat o perioadă, între 1945-1952, ca arbitru până la nivelul lotului secund, apoi ca antrenor, în timpul liber, la echipele unor instituții în care a lucrat ca economist (ITB și BNR). În ultima parte a vieții, s-a aflat în conducerea Colegiului de antrenori al municipiului București. Antrenor emerit post-mortem, membru de onoare al FRF.

SICHITIU, GRIGORE (1949), n. în com. Turcinești, jud. Gorj. Profesor de educație fizică și sport, antrenor categoria I, doctorand în educație fizică și sport (cu o temă de fotbal). Absolvent al IEFS în 1971, ca șef de promoție. Din activitatea sa sportivă, sunt de menționat

prezențele în echipa de tineret *Progresul* București (1968-1969) și în Divizia B, la Știința Bacău (1971-1974). Din 1972, a început să lucreze ca antrenor, un timp, și ca jucător, până în 1974, după care a continuat să antreneze *Partizanul* Bacău și grupe de școlari la Liceul de Fotbal din Bacău. O

vreme trece la catedră, ca asistent, la Institutul de Petrol și Gaze, din Ploiești, pentru ca din 1982 până în 1986 să funcționeze ca antrenor federal - metodist. Între anii 1988 și 1989, este secretar al FRF cu probleme de juniori. În anul competițional 1989-1990, antrenează un sezon în Qatar, ca secund al lui Costică Ștefănescu, după care, tot împreună cu acesta, se va găsi pentru un alt sezon la conducerea tehnică a echipei *Sport Club* Bacău, la care mai revine în campionatul 1992- 1993. În perioada 1993-1997, este antrenor federal (cu o întrerupere de un an, 1995-1996, când va îndeplini funcția de director executiv la *Rapid*), calitate în care a însoțit echipa națională sub conducerea lui Anghel Iordănescu, ca metodist, fiind părtaş la calificările tricolorilor la turneele finale ale CE . Anglia, 1966 și CM - SUA, 1994. Revine la *Rapid*, în conducerea clubului, după 1997, ca director executiv și director sportiv. De menționat că, pe parcursul anilor, a antrenat echipele naționale de juniori, UEFA-92 și UEFA -95, cu bune rezultate, precum și divizionara B, *Extensiv* Craiova pe care în 1999 a promovat-o în primul eșalon, după care s-a reîntors în Giulești, ca director executiv și director sportiv. Din 2001, a plecat ca secund al lui Iordănescu la echipa .Al-Ain., din Emiratele Arabe Unite. După revenirea în țară a lui Iordănescu, la începutul anului 2002, a rămas în continuare în EAU, ca antrenor principal al unei echipe din prima ligă. Se reîntoarce în țară în 2006, făcând parte din conducerea clubului *Rapid* București (cu un scurt „intermezzo” la *Ceahlăul* Piatra Neamț). În 2009, revine ca antrenor în golful Persic. Din iulie 2010 este cooptat în conducerea clubului *A.C.S.M.U. Politehnica* Iași, ca președinte.

SIMIONESCU, CORNEL (1927-1996), n. în București. Profesor de educație fizică, antrenor. A început să joace fotbal la *Olimpia* București, în 1957, trecând apoi, din 1945, la următoarele echipe: *Adesgo* București (1945-1947), *Solvay* Uioara (1947), *RATA* Târgu

Mureș (1947-1948), *Unirea Tricolor* MAI (1948), *Dinamo* București (1949), *Rapid* București (1950-1951), *Universitatea* Cluj (1951), *Progresul* București (1952). A evoluat de două ori în echipa națională de juniori, în ambele meciuri contra selecționatei Ungariei (1.4 și 5-0), pe postul în care s-a afirmat, acela de half centru stoper. Ca antrenor, din 1954, a fost, succesiv, la conducerea tehnică a următoarelor echipe: *Voința* București (1954-1956), *Electromagnetica* București (1956-1958), *ASA* Sibiu (1958- 1960), *Știința* București (1960-1962). În perioada 1962-1977 a funcționat ca lector la IEFS. În toamna anului 1977, a antrenat CSU Galați, iar în perioada 1978-1983, a activat ca antrenor zonal în cadrul FRF. Ca membru al Colegiului central al antrenorilor, și-a adus o importantă contribuție la formarea unor promoții de tehnicieni din rândurile foștilor jucători, fiind, în același timp, un fin analist al fenomenului fotbalistic din țara noastră și un slujitor fidel al acestuia până în ultimii ani ai vieții.

SMADEA, IOAN (1946), n. în București. Activitatea fotbalistică a început-o la vârsta de 11 ani, la *Flacăra Roșie* București. De aici a trecut la *Viitorul* București (1962-1964), perioadă în care a fost și component al lotului național de juniori. De la

Viitorul, după desființarea acestei echipe, a fost transferat la *Steaua* (1964-1966), de aici plecând la Cugir, unde a activat ca jucător până în 1972 și apoi la .Unirea. Alba-Iulia, până în 1977. În continuare, a devenit un remarcabil conducător de club la CSM *Unirea* Alba-Iulia (1977-1983) și, după o întrerupere de trei ani, din nou la CSM .Unirea. Alba Iulia (1986-2001), având ca realizări: promovarea echipei de fotbal *Unirea* în Divizia B, după o absență de 40 de ani în acest eșalon; formarea și lansarea în sportul de performanță a unor sportivi la diferite discipline: Cornel Țălnar (fotbal), Andrei Socaci (halter), Norica Câmpean și Ana Groza (atletism); promovarea a două secții

din club (halteră și atletism) la nivel de secții internaționale și olimpice.

STAICU, GHEORGHE (1935), n. în București. Absolvent al centrului de pregătire a ofițerilor de educație fizică (CPOEF), promoția 1961. Ca jucător, a activat timp de 14 ani în cadrul aceluiași club, *CCA (Steaua)*. Component de bază al primei formații, între 1959-1963. A

îmbrăcat de două ori tricoul de campion național, în 1960 și 1961, și a câștigat o dată Cupa României, în 1962. Între 1964-1966 a jucat la *Minerul* Baia Mare, încheindu-și activitatea competițională în 1968, la *Progresul* București. Din 1969, a fost antrenor, mai întâi la formații din divizii inferioare, *Metaloglobus* București, *TUG* București, din C și la *SN Oltenița*, din B. Din 1973 a antrenat *Olimpia* Satu Mare, pe care o promovează în Divizia A în 1974, în anul următor formația *FC Bihor*, pe care de asemenea o promovează în prima divizie, după care revine, în vara lui 1976, la *Olimpia* Satu Mare (retrogradată între timp în B), cu care reușește cea de-a treia promovare în decurs de patru ani în primul eșalon (în 1976 - 1977). În 1980-1981 a antrenat echipa *Universitatea Cluj-Napoca*, între 1981-1983, pe *FC Bihor*, asigurându-le statutul de divizionară A, iar din 1983 este numit la cârma lotului național olimpic. Începând din 1985, se dedică cu profesionalism pregătirii juniorilor tricolori, reușind nu mai puțin de patru calificări în turneele finale ale UEFA (în 1986, 1988, 1990 și 1993). Sub bagheta sa s-au afirmat în acest timp o serie de jucători, precum: G. Popescu, D. Petrescu, Fl. Prunea, Ov. Sabău, C. Pojar, V. Moldovan, R. Niculescu, C. Munteanu, T. Curt, B. Andone. În 1993 a fost solicitat să antreneze peste hotare. Astfel, a pregătit mai întâi echipa națională olimpică a Egiptului, apoi între 1994-1995 pe "National Tersana" Cairo. Reîntors în țară, a preluat, pentru o scurtă perioadă, conducerea tehnică a divizionarei B *FC Baia Mare* și apoi a *Olimpiei* Satu Mare, din divizia A. Din 1992, este coordonator al echipelor naționale de juniori, iar din 2001,

toamna, antrenor la divizionara *UMT Timișoara*. Din noiembrie 2002 până în 2007 este antrenor al echipei naționale de fotbal feminin, în continuare între 2007 și 2010 a fost consilier al președintelui FRF. Maestru emerit al sportului și antrenor emerit.

STĂNCULESCU, GHEORGHE (1906-1988), n. în Călărași. Antrenor, A jucat la *Tricolorul* Călărași (Divizia B) și la *Șoimii Sibiu* (Divizia A). Ca antrenor, a câștigat campionatul național de tineret cu *CCA* în 1955 și a promovat în Divizia B echipele *Victoria*

Tecuci și *Victoria Buzău*. S-a impus ca un specialist de marcă în problemele de teoria fotbalului, participând, ca lector, la numeroase cursuri de antrenori și contribuind, în calitate de coautor, la apariția unor lucrări de specialitate: *Fotbal - Joc și antrenament*, *Fotbal - jocul colectiv*.

STĂNCULESCU, ȘTEFAN (1923), n. în București. Antrenor emerit. Activitatea sa ca jucător este legată de o serie de echipe, cum ar fi: *Sportul Studentesc* (1937-1946), *Șurianul Sebeș Alba* (1947), *Unirea Tricolor* (1948-1949) și *Metalul* București (1949-

1953). Fotbalist talentat, s-a remarcat ca portar prin tehnică și curaj. Ca antrenor, a lucrat o scurtă perioadă (1956-1967) la *IMS Câmpulung Muscel*, după care s-a dedicat, cu multă pasiune și competență, muncii de formare a schimbului de mâine din cadrul clubului *Dinamo* București. Prin mâna sa au trecut o serie de talente (Pârcălab, Stoenescu, Augustin, Mustețea, I. Marin, Gino Iorgulescu, Strâmbeanu). Ca antrenor coordonator al centrului de fotbal *Dinamo* a reușit să câștige, cu echipa de juniori, două titluri naționale, edițiile 1960-1961 și 1972-1973. În perioada 1974-1977, a activat în

străinătate, mai întâi ca director tehnic al echipei naționale din Zair și apoi ca antrenor de club în prima ligă, în Iran. Revenit în țară, și-a reluat munca cu tinerii fotbaliști, mai întâi la *Dinamo* (1977-1978) și apoi, până în 1983, a activat în cadrul Palatului Pionierilor din Capitală. Între anii 1983 și 1988 a funcționat în calitate de consilier al echipei *Sportul 30 Decembrie*, echipă pe care a promovat-o, treptat, din campionatul județean până la nivelul Diviziei B, după care s-a retras din activitatea oficială.

STĂNCULESCU, VICTOR

(1934) n. com Frătești, jud. Giurgiu. Absolvent al IEFS, promoția 1958, specializare fotbal, absolvent al Facultății de psihologie. Jucător între 1947-1952 la *Danubiana* Giurgiu. După absolvirea IEFS, lucrează ca antrenor de copii și juniori între 1959-1962 la Ș.S. 2 București. Între 1962-1968 este secundul lui Valentin Stănescu la *Rapid* București, cu care în 1966-1967 cucerește primul titlu de campion național din istoria clubului. În continuare este antrenor principal la *Progresul* București (pe care o promovează în primul eșalon în 1969-1970), *Young Africans Boys* (Tanzania) (1971-1974), *Chimia* Rm.Vâlcea (1974-1975), *FC Baia Mare* (1975-1976), *Minerul* Cavnic (1976-1978). Între 1978-1983 a fost expert instructor pentru fotbal al Centrului de Perfecționare din cadrul C.N.E.F.S. Între august 1980-octombrie 1981 a fost secundul antrenorului Valentin Stănescu la echipa reprezentativă a României. În sezonul 1983-1984 este secundul lui Constantin Cernăianu la *Steaua* București. Din 1984 revine la *Rapid* București. În 1987 emigrează în SUA. Beneficiind și de o experiență teoretică, fiind doctor în psihologie și autorul mai multor cărți publicate în România, își continuă activitatea și în Occident, fiind recunoscut de către FIFA drept antrenor-expert pentru țările cu un fotbal mai puțin dezvoltat. A conferențiat despre fotbal în multe țări ale lumii, fiind și

antrenor al echipelor naționale ale Tanzaniei și Insulelor Maldive. Antrenor emerit în România.

STĂNESCU, VALENTIN

(1922-1994), n. în București. La vârsta de 11 ani este legitimat la *Olimpia* București. După juniorat, trece la *Malaxa* Tohani, *Sportul Studentesc*, *Carmen* București și, în final, la *Rapid* București (numit în acei ani *CFR* și *Locomotiva*), club de care se leagă cea mai mare parte a destinului său fotbalistic, de unde, în 1953 se retrage în plină glorie, având la activ și cinci prezențe în echipa națională. Considerat printre cei mai buni portari ai țării din perioada postbelică, s-a remarcat prin tehnică, fantezie și curaj, creând un stil propriu, cu intervenții eficace și spectaculoase. Din 1953, debutează ca antrenor la formații de categorii inferioare ca: *Locomotiva MCF* București, *Dunărea* Giurgiu și *Unirea* Focșani, apoi atacă marea performanță, mai întâi cu *Metalul* Târgoviște, pe care o promovează, în 1963, în primul eșalon, cu *Rapid* București, cu care câștigă două titluri de Campioană Balcanică, în 1965 și 1966, iar în 1967, primul titlul de campioană națională din istoria clubului giuleștean. Succesele sale competiționale, pe plan intern, continuă cu promovarea în prima divizie a echipelor *Steagul Roșu* Brașov, în 1969, *Steaua* București în 1971 și *Petrolul* Ploiești, în 1977, cu alte două titluri de campion național cucerite cu *Universitatea* Craiova, în 1980, și cu *Dinamo*, în 1982; cu o nouă promovare în prima divizie a echipei *Rapid*, în 1983. În două rânduri s-a aflat și la conducerea tehnică a echipei naționale în 43 de jocuri. Prima oară, în perioada 1973-1975, înlocuit după un insucces (0-4) cu "olimpicii Franței"; a doua oară, în 1980-1981 (concomitent funcționa și ca antrenor la *Dinamo* București) când a ratat cu puțin calificarea la Turneul final al CM din Spania, 1982. Își încheie cariera de antrenor tot la *Rapid* București în sezonul 1983-1984. După 1984, fiind bolnav, s-a retras din activitatea profesională. Antrenor Emerit și membru de onoare al FRF.

STÂNGACIU, DUMITRU (1964), n. în Brașov. Format la centrul de fotbal al FC Brașov. A debutat în prima echipă divizionară A, din Brașov, la 5 martie 1983, junior fiind încă și component al echipei *Steaua* București (cu o întrerupere de un an competițional, 1988-

1989, când a activat la *FC Olt* Scornicești). Cu *Steaua* își înscrie în palmares cinci tricouri de campion național (1986-1987, 1987-1988, 1992-1993, 1993-1994 și 1994-1995) și un trofeu al Cupei României (în 1986-1987). A apărut poarta echipei *Steaua* în finala Supercupei Europei, ediția 1987, de la Monaco, competiție câștigată de formația militară. În prima divizie a acumulat un număr de 212 meciuri. După anul 1995, a activat peste hotare, ca jucător profesionist, în Turcia: 1995-1996, la *Vanspor*. și 1996-1999, la *Kocaelispor*, echipă cu care cucerește Cupa Turciei în 1997. A îmbrăcat de cinci ori tricoul primei reprezentative, de trei ori al echipei olimpice, de nouă ori cel al naționalei de tineret sub 21 de ani, și a jucat 34 de partide în cupele de club europene, incluzându-le pe cele cu echipele din Turcia. După finalul carierei, se dedică meseriei de antrenor de portari, fiind prezent la mai multe loturi naționale de juniori, iar, din toamna anului 2006, funcționează ca antrenor de portari la clubul *Unirea* Urziceni. Maestru emerit al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a.

STEINBACH, PETRE (1905-1996), n. în Timișoara. Antrenor cu două stagii de specializare în anglia, la clubul *Arsenal* Londra, în ianuarie 1933 și 1936. Ca jucător a activat, ca half centru, în vechiul sistem 2-3-5, mai întâi la *RGM* (reuniunea de gimnastică a muncitorilor) Timișoara, apoi la *Colțea* Brașov (1928-29) pe timpul satisfacției

stagiului militar, de unde este angajat de Nae Lucescu, la *Unirea Tricolor* București. Steinbach renunță la meseria de croitor pentru a deveni antrenorul și căpitanul *Unirii Tricolor*, precum și cel care descoperă și pregătește noile talente. Între 12.10.1930 și 01.09.1935 este selecționat de 18 ori în echipa națională a României. Învăță, în vizitele sale la *Arsenal*, sistemul WM, pe care-l explică într-o carte, publicată în 1938, și-l aplică la echipele pe care le antrenează. Conform declarației sale din *Gazeta sporturilor*, de duminică 6 martie 1938, Steinbach era pe atunci antrenor la 4 echipe (*Unirea Tricolor* în divizia națională A, apoi la echipele de categoria „onoare” *Mociornița*, *Colțea*, *SET*, toate din București). Mare maestru în pregătirea copiilor și juniorilor, a format și promovat în prima divizie câteva promoții de jucători de valoare, care au urcat treptele performanței, precum: Sucitulescu, Iliescu, Boteanu, Săndulescu, Tr. Ionescu, Tr. Iordache, I. Bogdan, Gh. Petrescu, C. Marinescu, L. Mihăilescu, I. Dumitrescu, Al. Covaci, C. Anghelache. La data de 15 octombrie 1940 este numit antrenorul echipei *Venus*. Pe perioada războiului funcționează ca antrenor la echipa *Carmen*. În decembrie 1945, împreună cu un lot de germani, printre care și viitorul internațional al României, Adalbert Androvits, este deportat la muncă în URSS (vina: erau etnici germani), fiind eliberat în noiembrie 1946. În ianuarie 1947 este angajat de baronul Neumann la *ITA* din Arad pentru „pepinieră”. În vară devine antrenorul echipei de seniori *ITA* cu care cucerește campionatul României 1947-1948. După naționalizarea de la 11 iulie 1948, când baronul Neumann părăsește România, pleacă și el de la *ITA*, angajându-se la *CFR* București. Din 1953 până în 1960 este antrenorul principal al centrului de copii și juniori *Tânărul Dinamivist*. Era chemat adesea la echipa de juniori a României și într-o astfel de situație, după reîntoarcerea de la un turneu final UEFA de la Viena, în 1960 (unde România a ocupat locul 2), a mai suferit o condamnare. După revenirea în viața civilă, mai antrenează pe *Ceahlăul* Piatra Neamț și *Știința* Bacău. În anul 1975 s-a stabilit

definitiv în Germania, unde a mai continuat să lucreze ca antrenor până la sfârșitul vieții.

STELEA, BOGDAN (1967), n. în București. În 2008-2009 a intrat în cel de-al 21-lea sezon și ultimul de activitate sportivă, ceea ce dovedește că a trecut acești ani cu o viață sportivă exemplară. Portar de mare siguranță, cu intervenții precise, care o dată cu trecerea

anilor și-a perfecționat tehnica specifică postului. A trecut toate treptele ascensiunii fotbalistice la *Dinamo* București, debutând în divizia A la 20.11.1986. Până în decembrie 1991, joacă 85 de meciuri de campionat pentru *Dinamo*, cucerind două titluri de campion (1990 și 1992) și o Cupă a României (1990). Urmează două sezoane în Spania, cu *Mallorca* (42 meciuri), 4 meciuri la *Standard* Liège (Belgia) în 1993-1994, după care în primăvara lui 1994 revine în România, la *Rapid* (12 meciuri). Trece apoi la *Steaua* (25 meciuri în 1994-1995), cucerind un nou titlu de campion, și revine după un sezon (1995-1996) petrecut în Turcia la *Samsunspor* (31 meciuri). 22 meciuri joacă pentru *Steaua* în 1996-1997, reușind „eventul” campionat-cupă. Din 1997 până în 2002 evoluează la *UD Salamanca* în Spania (107 meciuri). În returul 2001-2002 îmbracă tricoul *Rapidului*, sub formă de împrumut, obținând o spectaculoasă victorie în Cupa României. În 2002-03 revine la *UD Salamanca*, în divizia secundă, unde stă două sezoane și joacă 72 meciuri. În 2004-2005 este din nou la *Dinamo* București, cu care mai câștigă o dată Cupa României. În turul campionatului 2005-2006 apare de 13 ori în poarta echipei din prima divizie greacă *Akratitos* Atena, pentru ca în retur să se transfere la *Oțelul* Galați, unde, însă, nu joacă. Între 2006 și 2008 este legitimat la *Unirea* Urziceni, unde dispută 37 meciuri în Liga 1. În turul campionatului 2008-2009 apără poarta lui *FC Brașov* în toate cele 15 meciuri disputate. A jucat 35 de meciuri în competițiile europene intercluburi. La nivel de echipe naționale, B. S. a fost selecționat de 7 ori în echipa națională

de tineret sub 21 de ani și de două ori în naționala B. Cu 91 de selecții în echipa națională A a României, este portarul cu cel mai mare număr de prezențe în prima reprezentativă a țării. A debutat la Sibiu, contra Israelului (3-0), la 23.11.1988 și și-a încheiat cariera internațională la 09.02.2005, la Larnaca (în Cipru) contra Slovaciei (2-2). A făcut parte din lotul României la Turneele finale ale CM 1990, în Italia, fără a juca, CM 1994, în SUA (2 meciuri), CE 1996, în Anglia (2 meciuri), CM 1998 în Franța (4 meciuri) și CE 2000, în Belgia și Olanda (4 meciuri). Din iunie 2009 este antrenor secund la echipa națională a României. Este maestru emerit al sportului. În martie 2008 a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

STOICA, TUDOREL (1954), n. în Brăila. Activitatea fotbalistică a început-o la *Politehnica* Galați, în 1968, de unde, în 1974, a trecut la FC Galați, pentru ca, din 1975, să evolueze la *Steaua* Mijlocas de acoperire sau de sprijin, s-a remarcat printr-un mare volum de muncă

depus pe teren, dârzenie, forță de joc și tehnica deposedării. Are la activ un frumos mănunchi de performanțe: șapte tricouri de campion național (în 1976, 1978, 1985, 1986, 1987, 1988 și 1989); câștigarea de cinci ori a Cupei României (în 1976, 1979, 1985, 1987 și 1989), toate cu *Steaua* Căpitan ne jucător în finala de la Sevilla, în 1986 (suspendat pentru două cartonașe galbene), și-a adus o contribuție remarcabilă la cucerirea trofeului continental de către echipa militară, cu care, de altfel, a triumfat și în Supercupa Europei, în 1987; de 15 ori internațional A, de 3 ori internațional B, a jucat 383 de meciuri în prima divizie (43 de goluri) și a jucat un an (sezonul 1989-1990) în liga secundă franceză la *RC Lens*. A abandonat activitatea fotbalistică la 35 de ani, devenind antrenor după 1990, ca secund al primei formații *Steaua* Și-a mai adăugat în palmares Cupa României, în 1992, și două titluri de campion național, în 1993 și 1994. S-a retras de pe gazon în 1995, continuând să activeze tot în cadrul clubului

Steaua, transmițând ștafeta performanței fiului său, Alin, o veritabilă speranță a fotbalului românesc, jucător la *Anderlecht* Bruxelles, club în cadrul căruia, în perioada 1996-1998, a funcționat în calitate de consilier. Din 1998, vara, a preluat de la Pițurcă conducerea tehnică a echipei naționale de tineret olimpic a României, pe care a condus-o până în 1999. Maestru emerit al sportului. În martie 2008, a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

STOICHIȚĂ, MIHAI (1984), n. în București. Absolvent al Institutului de Subingineri Minieri la Petroșani. Ca jucător a debutat la juniorii lui *Dinamo* București, dar s-a afirmat ca mijlocas al echipei *Jiul* Petroșani în perioada 1973-1981. În 1973-1974 câștigă cu *Jiul* Petroșani

Cupa României (4-2 în finala cu *Politehnica* Timișoara). Joacă 2 meciuri și în Cupa Cupelor. Între 1981 și 1988 joacă în prima divizie la *Progresul* București (în 1982-1983 în divizia B), *CS Targoviște* și din nou la *Progresul* București în divizia B în 1985-1986 și *Gloria* Buzău (în 1987-1988 în divizia B). A strâns 281 de meciuri în prima divizie, marcând 27 de goluri și o selecție la națională de tineret a României. Mult mai prodigioasă a fost activitatea sa de antrenor începută în 1988 ca antrenor secund al echipei *Progresul* București. După ce a fost timp de un an antrenor secund la *Dinamo* București trece la marea rivală *Steaua* în perioada 1994-1999. În 1997 devine antrenor principal, izbutind cucerirea titlului național. Apoi trece la *FC Național*, iar din 2000 pleacă în străinătate antrenând printre alte echipe și naționalele Panama, Armeniei și Kuwaitului. Dintre echipele de club antrenate în străinătate reținem numele lui *Litex* Lovech (Bulgaria), *Sheriff* Tiraspol (Moldova – campioană și câștigătoare a cupei în 2001-2001), *Ankaragücü* (Turcia), *Pyunik* Erevan (Armenia), *Aris* Limassol, *Al-Salmiya SC* (Kuwait). Între timp, în perioada 2004-2005 revine în România la *Farul* Constanța și *Oțelul* Galați. În septembrie 2009 îl înlocuiește pe Cristiano Bergodi la conducerea echipei

Steaua București și în ciuda unui sezon extrem de agitat pe planul intern al clubului, reușește ca *Steaua* să termine campionatul pe locul 4, sinonim cu calificarea directă în play-off-ul Europa League.

SZOBOSZLAY, NICOLAE (1926), n. în Cluj. Jucător de fotbal în postul specializat de portar. Își începe cariera între buturi în anii '40-'50 la *Universitatea* Cluj. A jucat contra Șepcilor roșii inclusiv în exilul din '43 la Sibiu, când Ardealul fusese anexat

Ungariei. A mai fost pe la Târgu Mureș, un an la *C.S. Armata* București, dar s-a întors mereu „acasă” la Cluj, unde a început fotbalul mare. A debutat la Târgu Mureș într-un meci cu *I.T.A.*, unde jucau foștii colegi de la *Vasas*, Reinhardt Bonyhady și Petschovski. A ajuns la *U-Cluj* în toamna anului 1943, în plin război, pe când era în ultimul an de liceu. A jucat împreună cu Baraky, Petschowski, Bodola, Dobai. Nea Lay, cum i se mai zice e consilier la Centrul de copii și juniori de la *U Cluj* și impune prin muncă și prestanță. A contribu/T la formarea jucătorilor Remus Câmpeanu, Petru Emil, Vasile Suciu, Câmpeanu II, Z. Jaško, A. Mezaros, Z. Muzznay, Ovidiu Sabău, T. Bălan etc. Este distins cu titlul de Antrenor Emerit.

ȘICLOVAN, ION - vezi **Personalități**

ȘTEFAN, GHEORGHE (1953), n. în Piatra Neamț. Inginer, absolvent al Facultății de Electrotehnică din cadrul Institutului Politehnic .Gh. Asachi. din Iași, promoția 1977. În copilărie și în tinerețe a jucat fotbal la *Ceahlăul* din Piatra Neamț (1963-1972), după care,

pe timpul studiilor universitare, a jucat la echipa *Moldova Tricotaje* Iași (1972-1977). Nu a practicat fotbalul de performanță, dedicându-se profesiei de inginer. După 1989 s-a implicat în activitatea de conducere a fotbalului nemțean, devenind

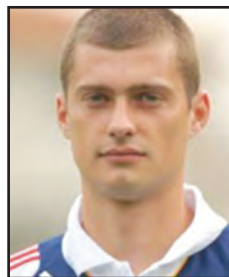
președintele Consiliului Administrației al clubului *Ceahlăul*, în 1991, echipa cu același nume a promovat în prima divizie a țării, în 1993. Director al mai multor întreprinderi din P. Neamț (Tehnoutilaj SA, Silvex, Termoutilaj), a devenit principalul sponsor al echipei de sub Pietricica, contribuind la afirmarea acesteia pe plan competițional național. În același timp, ca membru al Comitetului executiv al FRF în mai multe rânduri începând cu 1995, a pătruns în grupul oamenilor de fotbal din țara noastră cu o însemnată pondere în luarea deciziilor privind destinul acestuia.

ȘTEFĂNESCU, COSTICĂ (1951), n. în București. Economist, absolvent al institutului de studii economice Craiova, promovarea 1978. Se legitimează în echipa de fotbal - copii a clubului *Steaua* în 1965, și parcurge toate etapele promovării până la seniorat, făcându-și

debutul în prima divizie ca atacant, în 1969. Fotbalist deosebit de talentat, posesor al unei tehnici de joc remarcabile și al unei intuiții tactice de excepție, a parcurs încet, dar sigur, drumul spre măiestria sportivă. S-a afirmat după transferul la *Universitatea Craiova*, în 1973, atât ca mijloc, cât mai ales ca libero. Pe acest post s-a consacrat și în prima reprezentativă, al cărei tricou l-a îmbrăcat de 66 de ori, de cele mai multe ori și în calitate de căpitan de echipă. La *Universitatea Craiova* și-a înscris în palmares: titlul de campion național (în 1974, 1980 și 1981), câștigarea Cupei României (în 1977, 1978, 1981 și 1983), precum și calificarea în semifinalele Cupei UEFA, ediția 1982-1983. A participat la Turneul final al CE din Franța, în 1984, fiind apreciat ca jucătorul român cu cea mai bună comportare în această prestigioasă competiție. Are la activ un număr de 490 de prezențe – record absolut - în primul eșalon divizionar. În 1979 și 1982, a ocupat locul II în ierarhia celor mai buni fotbaliști ai anului respectiv. La *Universitatea Craiova* a jucat până în 1986, după care trei ani a activat ca jucător și antrenor la FC Brașov. În perioada

de după 1989 s-a dedicat profesiei de antrenor: la *Steaua*, în 1990, lotul național de tineret 1991 (primăvara), în Qatar, în 1991, la *Sport Club* Bacău, în 1992, la *Politehnica* Timișoara, în 1993, fără să fi obținut rezultate notabile. Din 1994, după CM din SUA, a fost cooptat ca antrenor secund al echipei noastre naționale, reușind să-și aducă o importantă contribuție la succesele primei reprezentative, calificată pentru Euro -96 din Anglia și la Turneul final al CM din Franța, în 1998, după care a preluat conducerea tehnică a divizionarei A, *Astra* Ploiești. În 1999 este premiat pentru longevitate. În anul 2000 antrenează echipa *CSM Reșița*, apoi activează numai în străinătate: în 2000-2001 la *Hapoel Zafirim* Holon (Israel), 2002-2003 la al *Sho'ala* (Arabia Saudită), 2003-2005 la *Al Jaish* Damasc (Siria), 2006-2007 la *Al Ittihad* (Arabia Saudită), în 2007 la *Al Wahda* (Siria), în 2008 la *Najran* (Arabia Saudita). Maestru emerit al sportului. În martie 2008, decorat cu ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a.

TAMAȘ, GABRIEL

SEBASTIAN (1983) n. în Brașov. Prima sa legitimare s-a petrecut la 10 ani la *ICIM* Brașov. Trece și prin curtea lui *FC Brașov* (4 luni în 1988 și alte 9 luni în 1999). Între 15.12.1999 și 10.10.2000 este legitimat la *Rapid* București,

fiind apoi preluat de *Tractorul* Brașov, unde evoluează până în august 2002, când trece la *Dinamo* București. La 6 august 2003 se transferă la *Galatasaray SK* Istanbul, unde joacă doar 6 meciuri. În 14.02.2004 este achiziționat de clubul moscovit *FC Spartak* (adună 14 meciuri), pentru ca între 04.03.2005 și 04.01.2006 să fie împrumutat la *Dinamo* București. Revine la *Spartak* Moscova, unde rămâne până la 10.08.2006, apărând doar în trei meciuri. Între 11.08.2006 și 14.08.2007 este legitimat în Spania, în Primera División la *RC Celta* Vigo. La 15.08.2007 semnează pentru trei sezoane cu echipa franceză de primă divizie *AJ Auxerre*, unde este prezent în 27 de meciuri, din sezonul 2007-2008. La 19 august 2008 se reîntoarce, sub formă de împrumut, la FC

Dinamo București. În ianuarie 2010 este transferat sub formă de împrumut de la *Auxerre* la clubul englez de divizia secundă (*Premiership*) *West Bromwich Albion* (23 de meciuri/ 2 goluri) cu care obține promovarea la finalul sezonului. În campionatul de elită al României a jucat numai pentru *Dinamo A* debutat la 27.08.2002 în partida *Dinamo-Ceahlăul* 5-0, și a strâns 81 de meciuri, marcând 6 goluri. Singurele trofee cucerite până la 01.01.2011 sunt Cupa României pentru *Dinamo*, în sezoanele 2002-2003 și 2004-2005. La nivelul echipelor naționale, Gabriel Tamaș a jucat atât la juniori (4 selecții la “sub 15 ani”, 12 selecții la “sub 16 ani”, 8 selecții la “sub 17 ani”, 6 selecții la “sub 19 ani”), la tineret (21 selecții/ 1 gol), la echipa națională B (2 selecții/ 1 gol) și la prima reprezentativă (46 selecții/ 3 goluri, la 01.07.2010). A debutat în echipa națională la 12.02.2003, la Larnaca, în Cipru, contra Slovaciei 2-1 (în tradiționalul turneu *Winter Cup – Cupa de iarnă*). A jucat la Turneul final al CE 2008 în Austria și Elveția (3 meciuri). A fost decorat în martie 2008 cu Medalia *Meritul Sportiv*, clasa a III-a. Maestru al sportului.

TĂNĂSESCU, FLOREA (1921-2003) n. în București. Activitatea fotbalistică a început-o în 1936, la *BTMT* București. În 1940 a trecut la *Rapid*, unde activează până în 1949, reușind să-și înscrie în palmares câștigarea Cupei României, ediția 1941-1942. Ca

jucător, s-a dovedit, în egală măsură, util atât în atac ca extremă stângă, cât și în apărare ca mijlocas, grație unui variat registru tehnic și unei remarcabile capacități de efort. După retragerea de pe gazon, a îndeplinit, în perioada 1950-1959, funcția de vicepreședinte al UCFS a Municipiului București și, între anii 1960 și 1963, pe aceea de președinte al Clubului *Rapid* București. Din ianuarie 1963 și până în ianuarie 1977, a fost secretar general al FRF, funcție în care a dovedit multă pricepere, tact și spirit de inițiativă. Din primăvara anului 1977, a revenit la conducerea Clubului *Rapid* ca președinte,

iar în perioada 1979-1981, a funcționat ca președinte al *FC Luceafărul*, unde erau concentrate loturile naționale de juniori. Din 1984 până în 1994 este președinte al comisiei de copii și juniori a FRF, experiența sa dovedindu-se de mare folos în formarea și pregătirea schimbului de mâine al fotbalului nostru. Toate aceste rezultate au condus la includerea lui printre membrii de onoare ai FRF.

TĂTARU, GHEORGHE (II) (1948-2004), n. în București. Ca jucător, a activat între anii 1959-1974 la *CCA (Steaua)*, fiind un produs al centrului de fotbal militar. A cucerit, cu *Steaua*, de trei ori Cupa României, în 1969, 1970, 1971 și campionatul ediției 1967-1968. Selecționat

de 10 ori în prima reprezentativă, a participat la turneul final al CM din Mexic 1970. Jucător complet, posesor al unui bogat registru tehnic-tactic, a acumulat 272 de prezențe în prima divizie, marcând un număr de 80 de goluri. În 1971 a câștigat titlul de golgheter al Diviziei A. După plecarea de la *Steaua*, a jucat în ordine la *Chimia Râmnicu Vâlcea* (1974-1975), *CS Târgoviște* (1975-1980), *Autobuzul* București (1981-1982) și *Unirea Slobozia* (1983-1984), după care a început să lucreze ca antrenor pentru o scurtă perioadă de timp. După 1990 a intrat și în lumea afacerilor, pe care a părăsit-o, totuși, pentru a reveni la dragostea dintâi, fotbalul, ca antrenor la centrul de copii și juniori al clubului *Steaua* Maestru al sportului.

TĂTARU, NICOLAE (I) (1931-2001), n. în Sibiu. În 1949, este legitimat la *Locomotiva* Turnu Severin, în 1952 trece la *Casa Armatei* Craiova, de unde, în 1953, este transferat la *CCA (Steaua)*, echipă cu care câștigă de patru ori campionatul național, în 1953, 1956, 1960 și 1961 și de două ori Cupa României, în 1955 și 1962. Ca extremă stângă la

CCA și în echipa reprezentativă, în care a jucat de 24 de ori, s-a făcut remarcat prin viteza alergării, precizia centrării din mișcare și forța șutului expedit din unghiuri dificile. A acumulat un număr de 209 prezențe în Divizia A, marcând 78 de goluri. În anul 1964 s-a retras de pe gazon, ca jucător, ultimul an evoluând la *Metalul* Turnu Severin. În continuare, s-a dedicat profesiei de antrenor. Mai întâi a lucrat în cadrul centrului de fotbal *Steaua 23 August* (1965-1968), apoi a condus, un an, echipa de tineret *Steaua*, cu care a câștigat "Cupa Federației", în 1969. Din 1970, a antrenat CS *Târgoviște* până în 1976, apoi FC Brăila (1967-1977), *Flacăra* Moreni (1977-1980), *Petrolul* Târgoviște (1980-1982) încheind, până în anii pensiei, cu o activitate laborioasă la centrul de copii și juniori CS *Târgoviște*. Este Maestru al sportului.

TEAȘCĂ, CONSTANTIN - vezi **Personalități**

TOMA, COSTICĂ (1928-2008), n. în Brăila. Maestru al sportului, antrenor. A început să joace fotbal ca înaintaș, la FC *Suter* (1940-1942) și *Capșa* București (1942-1948) și a continuat ca portar, la CS *Armata* Iași, în 1950, apoi la CA Câmpulung Moldovenesc, în 1951 și, din toamna aceluiași an până în 1963, la CCA. (*Steaua*). Remarcabil prin sobrietate, siguranță în intervenții, calm și o excelentă tehnică specifică postului, a reușit, grație unui uriaș volum de muncă și unei admirabile voințe, să ajungă pe cea mai înaltă treaptă a măiestriei sportive, să contribuie decisiv la marile succese ale CCA: câștigarea a cinci titluri de campioană a țării (în 1952, 1953, 1956, 1960 și 1961) și a două ediții ale Cupei României, în 1952 și 1955. A apărat, cu mult succes, de 16 ori poarta primei reprezentative. Ca antrenor, după anul 1962, s-a ocupat de pregătirea unor echipe, precum: *TUG* București, *Marina* Mangalia și *Unirea* Râmnicu Vâlcea, până în 1966. În perioada 1966-1971, întrerupe activitatea de antrenor (pentru a lucra în producție), apoi revine ca antrenor al echipelor:

UM Timișoara, FC Constanța - tineret, *FC Corvinul* și *FIL* Orăștie. Între anii 1978 și 1985, pregătește loturile naționale de juniori, în cadrul FC *Luceafărul*, unde s-au format câteva dintre cele mai valoroase promoții de jucători din istoria fotbalului nostru, printre aceștia: Gh. Hagi, G. Balint, M. Rednic, D. Mateuț, I. Geolgău, R. Gabor, M. Belodedici, Z. Muznai, D. Stângaciu, Șt. Iovan, E. Săndoi, Gh. Mihali ș.a. Aportul său la definirea personalității fotbalistice a acestora a fost considerabil, ca și contribuția sa la calificarea unor echipe de juniori la turneele finale ale CE. A lucrat câțiva ani, în cadrul firmei fraților Becali.

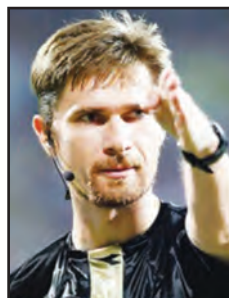
TOMESCU, TRAIAN (1920-2006), n. în Hârșova, jud. Constanța. Profesor de educație fizică, licențiat în Drept. Activitatea fotbalistică a început-o la Brăila, ca jucător la AS *Primăria*, între 1936-1938, a continuat-o la *Dacia Unirea* (DUIG), între 1939-1940, apoi la *PTT* București, în partide amicale la *Carmen* București și în cadrul Campionatului Universitar. Nu a făcut performanță din cauza numărului mare de dioptrii (16). A desfășurat o intensă activitate polisportivă în perioada studenției ca jucător de baschet la AS *Dreptul*, în Divizia B și de handbal în 11, în Divizia A, la ANEF. A participat la curse de canotaj de mare fond pe Dunăre și la trei concursuri de maraton național în cadrul "Atletic Club Român". Activitatea de antrenor a început-o în 1957 la *Ceahlăul* Piatra Neamț, apoi la *UTA* Arad, unde nu a funcționat decât o scurtă perioadă de timp. Între 1958-1962 a fost secretar tehnic al FRF, în ultimul an al acestui mandat revenindu-i și funcția de secretar al Comisiei de organizare a turneului UEFA de la București. Un an, 1962-1963, a fost antrenor federal, după care a revenit pe banca tehnică ca antrenor de club, în 1963-1964, la *Siderurgistul* Galați, fără prea mare succes. În perioada 1964-1976, a fost șeful Secției de fotbal din cadrul Municipiului București și tot în acest interval de timp a activat ca profesor - antrenor la ȘS nr. 2 din

Capitală, printre elevii săi numărându-se Mircea Sandu (viitorul președinte al FRF), Marica, Micloș, Lică, Grosu, Ciucă, jucători în primul eșalon divizionar. Între 1976-1982 a lucrat în cadrul Centrului de fotbal al clubului sportiv *Sportul Studențesc*, după care s-a pensionat. A revenit în actualitate, după 1989, ca politician, dar și ca prezență activă în fotbal, îndeplinind funcția de vicepreședinte al Comisiei campionatului național și președinte al Comisiei de apel a FRF. Antrenor emerit, membru de onoare al FRF.

TROI, RADU (1949), n. în comuna Dragomirești, jud. Giurgiu. Antrenor. A început să joace fotbal la formația UREMOAS din Campionatul Capitalei, în 1966. După doi ani s-a transferat la *Dinamo* și de aici, în 1979, la *Metalul* București, echipă în cadrul căreia va activa până în 1972. În vara aceluiași an debutează în Divizia Ala FC Argeș, unde va continua să evolueze ca extremă dreaptă până în 1975. Dotat cu o viteză de veritabil sprinter, a reconsiderat, prin jocul său, tipul extremei clasice, reușind, mai ales după 1975, când s-a transferat la *Steaua*, să se impună și la nivelul echipei reprezentative. Internațional A de 16 ori și cu câte o selecție în echipele naționale B și în cea olimpică, a acumulat un număr de 179 prezențe în primul eșalon, cu 41 goluri marcate și alte nouă prezențe în cupele europene, cu patru goluri. Și-a înscris în palmaresul personal câștigarea campionatului și a Cupei României cu *Steaua*, în cursul aceluiași an competițional 1975-1976. Retras din activitate ca jucător, în 1980, s-a dedicat profesiei de antrenor, lucrând de la început în cadrul centrului de copii și juniori al clubului *Steaua*, unde va fi prezent, în munca cu schimbul de mâine, mai bine de două decenii. În diferite perioade de timp a mai antrenat echipa de tineret a clubului *Steaua* și l-a secondat pe Anghel Iordănescu la formația de seniori în anul când aceasta a cucerit Supercupa Europei, în 1987. Cu juniorii steliști a realizat două performanțe notabile,

în 1993-1994 și 2000-2001, când, cu echipa sub 18 ani, a cucerit titlul de campioană a României. Maestru al sportului.

TUDOR ALEXANDRU DAN (1971), n. în București, Absolvent al facultății de drept din cadrul *Universității Ecologice* București, promoția 1994. În perioada 1987-1989 a fost legitimat ca junior la cluburile *Gloria* și *Voința* București. În 1990 absolvă școala de arbitri și urcă *Rapid* treptele performanței. În sezonul 1997-1998 devine arbitru la meciurile primei divizii, iar de la 01.01.2001 este numit arbitru FIFA. De atunci este mereu prezent pe lista FIFA, fiind începând cu 2008 clasat, de către UEFA, în categoria *Top Class*, ceea ce îi dă dreptul să arbitreze și meciuri din Champions' League. Dintre competițiile la care a participat, ca arbitru, Alexandru Tudor, amintim: Turneele finale ale Campionatului European „sub 16 ani”, în Anglia 2001, Cupei Mondiale „sub 17 ani” în Trinidad- Tobago, Campionatului European „sub 21 de ani” în Germania 2004.

ȚICLEANU, AUREL (1959), n. în com. Teliuc, jud. Hunedoara. Economist, absolvent al ASE București, promoția 1986. În 1974, s-a legitimat la .Metalurgistul. Sadu, de unde, în 1976, a trecut la *Universitatea* Craiova, echipă în cadrul căreia cunoaște satisfacția unor mari împliniri: câștigarea campionatului, în 1979-1980 și 1980-1981, a Cupei României, în 1977-1978, 1980-1981 și 1982-1983, calificarea în semifinalele Cupei UEFA, ediția 1982-1983. Mijlocăș cu o mare rază de acțiune, cu o bună capacitate de efort și cu o prezență activă, aproape permanent în joc, a adunat un număr de 337 de meciuri în prima divizie, marcând 21 de goluri, 44 de selecționări în prima reprezentativă, marcând 3 goluri, participând la turneul final al CE din Franța - 1984. Are, de

asemenea, un număr de 42 de partide jucate în cupele europene/ marcând 2 goluri. În 1985 a plecat la *Sportul Studențesc* unde a jucat până în 1989, după care doi ani (1989-1991) a activat, ca jucător și antrenor, la *Olympiakos* Nicosia - Cipru. Revenit în țară, antrenează pe rând: *UTA* Arad (1991-1992), *Oțelul* Galați (1992-1994), *Universitatea* Craiova 1994-1995), echipa națională olimpică (1995-1996); pleacă din nou peste hotare, în Cipru, la *Evagoras Paphos*. (1996-1997) apoi la *MAS FES* Maroc în (1997-1999), din nou în țară la *Astra* Ploiești (1999-2000), *Oțelul* Galați (2000) director tehnic la *Rapid* București, în 2001 și, din aprilie 2001, este președinte al FC *Universitatea* Craiova. Antrenează pe *Mas Fes* (Maroc) în 2002-2003, *Dinamo* Tirana și *Sk Lusnja*, în Albania (2003-2004), *Hassania* Agadîr, în Maroc (2004-2005), *Al Jahra*, în KuwaIT (2005-2006), *Al Sahel*, KuwaIT (2006-2008) și *Al Shabab*, Arabia Saudită (2008-2009). Începând cu iunie 2010 funcționează, pentru scurt timp, ca antrenor principal al echipei *Universitatea* Craiova. Maestru emerit al sportului.

URICH, GHEORGHE (1919-2006), n. în Ploiești. Între anii 1934 și 1948, a fost jucător la echipele divizionare *Tricolor* și *Tricolor CFPV*, precum și la *Unirea*, toate trei din Ploiești. Din 1952 până în 1974, a făcut parte din conducerea clubului *Petrolul*, cea mai mare parte din

această perioadă în calitate de președinte. Remarcabil organizator și pedagog, exemplu de statornicie în muncă și fidelitate față de fotbalul ploieștean, își înscrie numele printre figurile cele mai reprezentative ale acestuia în anii de după cel de al doilea război mondial. Competența s-a materializat și în marile succese obținute de *Petrolul* pe plan competițional și anume: câștigarea CN, edițiile 1957-1958, 1958-1959, 1965-1966, precum și a Cupei României, în 1963. În diferite perioade, activitatea sa fotbalistică s-a extins și în afara orașului natal. A făcut parte din Biroul Federal, ca președinte al Comisiei centrale de juniori (după

1962), iar în cadrul Colegiului divizionar, între 1970-1990 este primul președinte din istoria acestui organ de conducere al fotbalului nostru. Pentru contribuția deosebită adusă fotbalului românesc, timp de 24 de ani, a fost primit printre membrii de onoare ai FRF.

URS, IOSIF (1941), n. în com. Gros, jud. Bihor. Jurist. Absolvent al Facultății de Drept din Cluj, promoția 1968. A practicat, ca amator, ciclismul, fotbalul, sporturile de iarnă, caiacul. În anii studenției, la Cluj, ca membru al Consiliului studențesc și al Uniunii

Studenților din România, a participat la organizarea a numeroase competiții în cadrul manifestărilor sportive universitare și a sprijinit activitatea clubului *Universitatea* Cluj-Napoca. Din anul 1986, este prezent în cadrul FRF ca membru al Comisiei de disciplină, ca vicepreședinte al aceleiași comisii, ca membru al Consiliului Federal. În anul 1996 este ales în funcția de vicepreședinte al LPF, calitate în care își aduce o importantă contribuție la reorganizarea juridică a fotbalului, punând la punct legislația acestui sport în condițiile trecerii la profesionism. Inițiază și organizează, la Craiova, prima societate română de fotbal a clubului *Universitatea* din Cetatea Băniei. Doctor în drept, este din 1975 profesor la ASE București, șef de disciplină de Drept civil, decan al facultății de Administrație publică al Fundației de Știință și Artă .Gh. Cristea., autor a numeroase lucrări de specialitate și a peste o sută de studii științifice publicate.

VACZI, GHEORGHE (1922-2006), n. în Mediaș. Nu a jucat fotbal nici la pitici, nici la juniori, ci direct la seniori, în 1938 (deși era încă junior ca vârstă), la *Vitrometan* Mediaș. Prima sa performanță: golgeter la 16 ani, cu 75 de goluri în divizia C. De la *Vitrometan*

pleacă, în 1940, la Tg. Mureș, și de aici, în 1941, la KAC Cluj. În 1946, timp de 8 luni, face parte din vestita *Wacker* Viena, alături de celebrii Hahnemann și Zvisek. Revenit în țară, evoluează la *Ferrar* Cluj, între 1946-1947, apoi la *IC Oradea*, până în 1952. Perioada aceasta orădeană îi aduce tricoul de campion național, în 1948-1949, și două titluri de golgeter al țării, în 1948-1949 și în 1951. Între 1952-1954, este component al echipei *Flamura Roșie – UTA Arad*, cu care mai câștigă un titlu de campion național, în 1954, și Cupa României, în 1953. Doi ani după aceea, joacă la *Progresul* Oradea, care, în 1955, promovează în Divizia A. Accidentat grav, este obligat să abandoneze fotbalul în 1958, după încă un popas, ultimul, la *Flacăra*. Gaz metan. Mediaș, între 1956-1957. Denumit "atacantul care trece prin zid" și "fotbalistul-buldozer", a întruchipat, prin calitățile sale atletice, tehnicotactice și morale, tipul ideal al omului de gol. A înscris 125 de goluri în prima divizie. A jucat de 11 ori în prima reprezentativă a țării. După 1958, ca antrenor, s-a ocupat succesiv de pregătirea echipelor: *Arieșul* Turda, între 1958-1960; *Gaz metan* Mediaș, între 1960-1962, *Metalul* Copșa Mică, între 1962-1964, *Minerul* Baia de Arieș, între 1964-1966, pe care a promovat-o în divizia C. Din 1966 a lucrat un timp cu juniorii formației *Arieșul (Sticla)* Turda, după care s-a retras definitiv din fotbal, dedicându-se unor activități profesionale. Maestru al sportului.

VOGL, EMERICH - vezi Personalități

VOICA, ION (1934), n. în comuna Plenița, jud. Olt. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS. A jucat în campionatul Capitalei, la *Bere Grivița*. Ca antrenor, a activat la început, în perioada 1961-1966, la echipe de categorie inferioară, în București, fiind în același timp și asistent la catedra Jocuri a IEFS. Între anii 1966-1968 și 1969-1970, a antrenat Știința-*Sportul Studentesc*. În perioada 1971-1973, a lucrat ca metodist în cadrul FRF și ca secund la

prima reprezentativă. După 1973 continuă să activeze, în cuplu cu Angelo Niculescu, la conducerea tehnică a echipei *Sportul Studentesc*, până în 1977, când a trecut la centrul de fotbal al aceluiași club. În continuare (1978-1980) este preparator fizic al echipei naționale, antrenor la *Sportul Studentesc* (1980-1983), antrenor la FC Olt (1984), la *Gloria* Bistrița (1985), *Farul* Constanța (1985-1986), *Viitorul* București (1987-1989), după care antrenează un an în Maroc (1990-1991). Revine în țară la *Sportul Studentesc* (1992-1993), pentru ca între anii 1993-1996 să îndeplinească funcția de director tehnic al FR de Fotbal. Deține șase atestate profesionale ale UEFA și este autorul mai multor lucrări de specialitate: Fotbal - exerciții, împreună cu Mircea Rădulescu, Lecții de fotbal, împreună cu Nicolae Roșculeț și Fotbal la lumina licuricilor, o culegere de cugetări și maxime din propria experiență profesională. Antrenor emerit.

VOINESCU, ION (1929), n. în Valea Dragului, jud. Giurgiu. La vârsta de 10 ani se legitimează la *Olimpia* București și, după un debut mai puțin convingător ca mijlocaș, ajunge printr-o întâmplare portar al echipei de pitici, post în care se va consacra ulterior. A apărut, pe rând, poarta unor formații de diferite categorii ca: *ASPIM* București, între 1943-1946 (în campionatul Bucureștiului 1945-1946, figurează cu un meci jucat la *FC Carmen* București), *Solvay* Uioara, în 1946-1947, *RATA* Târgu Mureș, în 1947-1948, *Metalochimic* București, între 1948-1950. S-a stabilit apoi pentru o perioadă de 15 ani la *CCA*, club în cadrul căruia a cunoscut bucuria unor mari împliniri: câștigarea a șase titluri de campion național (în 1951, 1952, 1953, 1956, 1960 și 1961) și a cinci ediții ale Cupei României (în 1950, 1951, 1952, 1955 și 1962). A fost selecționat de 22 de ori în prima reprezentativă, participând la turneul final al JO de la Helsinki, din 1952. A fost primul sportiv al țării decorat cu "Ordinul Muncii", în 1951. Este considerat unul dintre cei mai buni portari ai fotbalului

nostru din toate timpurile, datorită excepționalelor sale calități: fizice (detentă; elasticitate); tehnice (priză excelentă la minge) și morale (dăruire exemplară, până la sacrificiu). În 1964, după retragerea de pe gazon ca jucător, a rămas un timp ca antrenor la centrul de copii și juniori al clubului *Steaua* și a activat, periodic, în cadrul unor comisii de lucru ale FRF. A fost antrenor de portari al clubului *Steaua* timp de peste 2 decenii. Maestru emerit al sportului, membru de onoare al FRF.

WETZER (I), RUDOLF (1901-1993), n. în Timișoara. Între 1915-1920 este legitimat la *Chinezul*, în 1921-1922 joacă la *Törekves* Budapesta, apoi revine în 1923 până în vara anului 1924 la Timișoara, la echipa *Unirea*. Debutază în naționala României la 10.06.1923 (1-2 cu

Iugoslavia, la București). din iunie până la sfârșitul anului 1924 joacă în Iugoslavia la *Beogrsadski SK*. din primăvara lui 1925 până în octombrie 1928 este legitimat la *Chinezul* Timișoara cu care câștigă trei titluri de campion al României în 1924-1925, 1925-26, 1926-1927. În mai 1924 participă cu naționala României la turneul de fotbal al Jocurilor Olimpice de la Paris. În octombrie 1928 este legitimat, pe baza unei dezlegări false, la celebra echipă *Ujpesti* Budapesta. Cu *Ujpesti* cucerește „Cupa Europei Centrale” intercluburi ediția 1928-1929. După o gravă accidentare, este cedat în primăvara anului 1930 la Pecs *Baranya*. Recunoscând ilegalitatea făcută în 1928, federația maghiară de fotbal acceptă revenirea sa în România, în mai 1930, când este legitimat de *Juventus* București. În iunie 1930 câștigă cu *Juventus* campionatul României, după care pleacă în Uruguay cu naționala României la prima ediție a Campionatului Mondial. În 1931, devine jucător profesionist la *Ripensia* Timișoara. În sezonul 1932-1933 este angajat ca jucător-antrenor de clubul francez de prima ligă *Hyères*. Revine tot ca jucător -antrenor la *ILSA* Timișoara (1934-1936) și *Rovine* Craiova (1936-1938). A jucat de 17 ori în echipa națională a României (între 10.06.1923 și

26.06.1932), fiind de 3 ori căpitan, marcând 14 goluri. Este considerat unul dintre cei mai buni fotbaliști dinainte de război. A antrenat pe *Maccabi* București (1939-1940), fiind o dată (în 1940, 5-1 cu Ungaria B) antrenorul echipei naționale B. A fost apoi victima măsurilor antievreiești. După război, în 1948 a funcționat la *Dinamo* București, apoi a antrenat echipe mici. Către sfârșitul vieții s-a stabilit la Haifa, în Israel.

XIFANDO DIONISIE, NICOLAE (DENIS) (1904-1957), n. în Brăila. Cetățean român de naționalitate elenă, economist. Se numără printre puținii cavaleri ai fluierului de clasă care nu au jucat fotbal în nici o echipă organizată. Și totuși a fost unul dintre cei mai

mari arbitri din perioada cuprinsă între cele două războaie mondiale, dovedind un talent deosebit, o pregătire de excepție, pasiune, simț al datoriei și corectitudine. A condus un număr de peste 300 de partide din CN, 120 de întâlniri internaționale intercluburi și alte 20 inter-țări. Și-a înscris numele printre fondatorii FRFA, în februarie 1930, fiind ales membru supleant al biroului federal. În noiembrie 1934 este numit președintele Colegiului central al arbitrilor în locul lui Costel Rădulescu, poziție pe care și-o păstrează până la instaurarea regimului legionaro-antonescian în septembrie 1940. Pe linie profesională, dincolo de gazon, a îndeplinit funcții de conducere în cadrul unor instituții și mari întreprinderi, ca: director al filialei Societății Solvay Uioara și a Trustului de Construcții și Montaj Minier.

ZAVODA, VASILE (II) (1929), n. în comuna Rodna Veche, jud. Bistrița-Năsăud. S-a legitimat la vârsta de 11 ani la echipa *Minerul* Baia Mare și a fost selecționat în tabăra de juniori de la Budapesta, alături de alte câteva mari vedete de mai târziu ale fotbalului ungar: Grosics,

Kocsis, Puskaș, Zacharias. La 16 ani debutează în echipa de seniori a .Minerului. Baia Mare, iar în 1950, toamna, se transferă la *CCA (Steaua)*, unde a jucat până în 1964. Încă un an după aceea, în 1965, a activat în divizia B, la *ASA Târgu Mureș*, după care a abandonat activitatea competițională. Ca jucător, a reprezentat tipul apărătorului ideal: robust și tenace, adept al unui fotbal athletic în forță, bărbătesc, dar niciodată dur sau periculos. La *CCA* și apoi *Steaua*, a fost titularul postului de fundaș dreapta în 249 de partide, iar în echipa națională a evoluat de 20 de ori, făcând parte din reprezentativa care a jucat la JO de la Helsinki, în 1952. Și-a adus un considerabil aport la șase din titlurile de campion național (din 1951, 1952, 1953, 1956, 1959-1960 și 1960-1961) și cinci dintre edițiile Cupei României (în 1950, 1951, 1952, 1955 și 1961-1962), câștigate de *CCA (Steaua)*. După 1965, s-a consacrat profesiei de antrenor, lucrând în cadrul Centrului de fotbal *Steaua* și, periodic, ca antrenor secund al formației *Steaua* sau al echipei naționale de juniori. După 1989, pensionându-se, s-a retras definitiv din fotbal. Maestru emerit al sportului.

ZAVODA, FRANCISC (I) (1927), n. în com. Rodna Veche, jud. Bistrița-Năsăud. Fratele mai mare al lui Zavoda Vasile. A jucat din 1938, timp de 10 ani, la *Phönix* Baia Mare, după care, în 1948, a trecut la *Rapid* București, iar un an mai târziu s-a transferat la *CCA*, echipă cu

care și-a înscris în palmares șase titluri de campion național (în 1951, 1952, 1953, 1956, 1959-1960 și 1960-1961) și câștigarea de 4 ori a Cupei României (în 1950, 1951, 1952 și 1955). Selecționat de 8 ori în prima reprezentativă a țării, sa dovedit a fi un fotbalist complet, cu o excelentă tehnică individuală și o remarcabilă intuiție tactică. După abandonarea activității ca jucător, a lucrat în diferite perioade și ca antrenor (între 1963 și 1965 „secund” la naționala de juniori), după care, absolvind Academia Militară, s-a dedicat în principal obligațiilor profesionale, până la anii pensiei. A obținut calificarea de profesor de

educație fizică. Maestru al sportului.

ZEANĂ, STERE (1926), n. în Salonic (Grecia). Inginer zootehnist. Ca jucător, a activat de la vârsta de 15 ani la: FC Călărași, între 1941-1943, *Venus* București, între 1943-1946, *ITA* Arad, 1946-1948, *CCA*, între 1948-1951, *CSA Câmpulung Moldovenesc* în 1951-1953, *Universitatea Cluj*, în 1953-1954 și *Rapid* București, în 1955-1956. Fotbalist talentat, combativ și eficace pe postul de mijlocăș ofensiv, și-a legat numele de câteva din marile performanțe ale echipei *CCA*: câștigarea CN în 1951 și a Cupei României, edițiile 1948-1949, 1950 și 1951. A evoluat o dată în prima reprezentativă, în meciul cu Ungaria, de la Budapesta, în 1954. Ca antrenor, a lucrat pe rând la *Minerul Vatra Dornei*, între 1957-1962, *Minerul Deva*, între 1962-1964, pe care a promovat-o în Divizia C, Știința Timișoara, între 1964-1967, *Electromotor* Timișoara între 1971-1976 și *Dorna Vatra Dornei*, între 1977-1980. Excelent teoretician, s-a preocupat în permanență de problematica complexă a tacticii jocului de fotbal, căruia i-a oferit numeroase soluții, în special pe planul îmbunătățirii eficacității ofensive.

ZOMBORY, WILLIAM (1906-1993), n. în Timișoara. Internațional A. Prima legitimare o are în 1919, la *Chinezul* Timișoara și debutează în 1926 în prima garnitură, cu care câștigă titlul de campion național în 1926-1927 și în același an joacă și primul său

meci în .naționala A., cu Iugoslavia: 3-2 la Zagreb. În perioada 1930-1938, evoluează cu o întrerupere de un an, 1935-1936, în echipa *Ripensia*, cu care câștigă două titluri de campion național, în 1932-1933 și 1934-1935 și o ediție a Cupei României, în 1933-1934. Între 1938-1939, joacă la *ILSA* Timișoara, se retrage apoi din activitate, revenind în 1945 la *Politehnica* Timișoara, unde joacă până în 1947, depășind vârsta de 40 de ani. Portar de mare talent, specialist al loviturilor de la 11 m, socotit o

celebritate în perioada dintre cele două războaie mondiale, a apărut buturile echipei reprezentative de nouă ori, participând la Turneul final al CM din Italia, în 1934. În 1948 devine antrenor și arbitru în același timp, ocupându-se mai întâi, între 1949-1951, de pregătirea formației .Vulturii. Lugoj, după

care se dedică exclusiv arbitrajului. Conduce numeroase partide divizionare A și B, până în 1957, după care rămâne doar cu titlul de .arbitru onorific., făcând o mare pasiune pentru jocul de șah, care l-a menținut în sfera performanței sportive până la sfârșitul vieții.

LIGA PROFESIONISTĂ DE FOTBAL

Prima formulă organizatorică a fost Colegiul divizionar A, constituit în urma plenarei Comitetului federal din 5 octombrie 1970, prezidată de Mircea Angelescu. Colegiul divizionar a fost un organism cu rol consultativ al FRF, format din reprezentanții cluburilor divizionare A. Timp de 20 de ani, până în 1990, rolul său a fost mai mult formal, episodic. În luna august 1990, noua formulă de organizare a cluburilor apare în presă sub diferite denumiri: Liga Conducătorilor Cluburilor Profesioniste, Liga Echipelor Divizionare A, Liga Națională de Fotbal, Liga Cluburilor Profesioniste, Liga Conducătorilor de Cluburi Divizionare A. Noul organism joacă un rol mare în alegerile generale din 9 august 1990 (președinte arh. dr. Emil Barbu Popescu-Mac), determinând în bună măsură structura conducerii federale, fără să fi fost legal constituită. În noiembrie 1990, Liga Națională de Fotbal are un statut și funcționează, în continuare, pe baza autorizației nr. 9 002 din 30 august 1990 a Departamentului Sport din cadrul MTS. Liga devine persoană juridică, cu autonomie financiară și cont în bancă în lei și în valută. La data de 10 octombrie 1992 s-a constituit Liga Profesionistă din Divizia Națională (Divizia A) cu Mircea Angelescu - președinte, Dumitru Dragomir - vicepreședinte și Daniel Lăzărescu . secretar general. La 22 ianuarie 1993, într-o nouă formulă organizatorică de constituire, liga va căpăta denumirea actuală de Liga Profesionistă de Fotbal din România, grupând doar reprezentanții cluburilor cu echipe în Divizia Națională. A fost ales atunci un

comitet de conducere format din 9 membri. Ulterior, la 13 octombrie 1993, prin cooptarea și a celor 36 de cluburi și asociații cu echipe în Divizia A (actuala Divizie B), comitetul de conducere al LPF s-a mărit, cuprinzând și 4 reprezentanți ai eșalonului secund. La data de 30 septembrie, Dumitru Dragomir este ales în funcția de președinte al LPF, fiind în același timp și vicepreședinte al FRF, pentru ca în ultima lună a anului 1996, Liga Profesionistă de Fotbal să se reorganizeze, ocazie cu care s-a ales și noul consiliu de conducere, având în staff-ul permanent pe Dumitru Dragomir ca președinte și vicepreședinte al FRF, pe Iosif Ursu și Aurel Comșa, vicepreședinți, pe Daniel Lăzărescu, secretar general. Un al treilea vicepreședinte, precum și membrii, consiliului urmau să fie aleși, prin rotație, dintre președinții cluburilor divizionare A. Noul sediu al LPF a fost stabilit în str. Mihai Eminescu nr. 47, sect. 2, unde de altfel noul organism al fotbalului s-a mutat în februarie 1997. Cu prilejul ședinței din 20 decembrie 1997 s-a hotărât ca LPF să preia organizarea campionatului începând cu ediția 1997-1998. Această ediție, ca și următoarele, au însemnat un real progres pe calea creșterii competitivității și a valorii jocului. În mai 1999 are loc o schimbare la vârf în conducerea LPF, Daniel Lăzărescu fiind înlocuit din funcția de secretar general cu Valentin Alexandru, în același timp și vicepreședinte al FRF. La alegerile din luna octombrie 2000, Dumitru Dragomir a fost reales în funcția de președinte al LPF, ca vicepreședinți au fost aleși Alexandru Boc, Adalbert Kassai și Jean

Pădureanu care, ulterior, a demisionat, fiind înlocuit cu Iosif Urs. Secretar general a fost reales Valentin Alexandru.

În anul 2010 organele de conducere ale LPF aveau următoarea componență:

Președinte: Dumitru Dragomir.

Secretar general: Valentin Alexandru.

Vicepreședinți: Iosif Robi Urs și Alexandru Boc

Director economic: Alexandru Popescu

Director de imagine – comunicare: Sorin Satmari

Departament competiții: Mircea Ionescu

Comisia de disciplină: Președinte – Ion Neagu

Comisia pentru soluționarea litigiilor:
Președinte – Valentin Cocian

Comisia de recurs: Președinte – Daniel Florea

Secretariatul general al comisiilor: Secretar general – Paul Mincu

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE FOTBAL-TENIS - CAJ

REPERE ISTORICE ALE JOCULUI DE FOTBAL – TENIS PE PLAN INTERNAȚIONAL

Fotbal – tenisul, practicat sub diferite denumiri, în mai multe țări, inițial fără un scop sportiv definit, își reclamă originea, conform informațiilor existente, zonei Europei Centrale, începuturile situându-se prin anul 1920. Printre denumirile întâlnite în literatură reținem: Fussballtenis – în germană; tenis – ballon – în franceză; lábtenisz – în maghiară; nohejbal – în cehă și slovacă; tenis cu piciorul – în română. Sunt semnalate preocupările și rolul Cehoslovaciei în dezvoltarea și afirmarea acestui joc sportiv. Printre acestea sunt unele informații că, în 1922, membrii clubului de fotbal *Slavia* Praga practicau un joc denumit fotbal peste coardă (la început în locul plasei era întinsă o frânghie). Au început preocupările pentru definirea regulilor de joc, care au căpătat contur prin anul 1940, când au fost organizate și competiții. În perioada 1953-1961, s-a desfășurat așa numita *Tramps ka liga*. În 1961, informațiile existente, menționează un eveniment cu adevărat istoric pentru acest joc sportiv fotbal – tenisul (futnetul). Fiind recunoscut ca sport oficial de către organizația sportivă din Cehoslovacia (CSTV), iar în 1971 se înființează și Asociația Cehă de Fotbal – tenis. Drumul nu a fost ușor, dar tradiția și școala cehă și slovacă s-au dovedit peste ani, foarte puternice, în aceste țări existând cluburi bine organizate, un profesionism bine articulat, o

prezență activă, cu rezultate de prestigiu la CE și CM, acestea numărându-se și printre frecvenții organizatori ai CM și ai altor competiții importante. Preocupări pentru dezvoltarea acestui joc sportiv au existat și în alte țări, inclusiv în România. Cu toate acestea, înființarea forului internațional s-a realizat relativ târziu. Abia la 7 februarie 1987, în Elveția, în prezența invitaților fondatori din Germania, Italia, Anglia, Elveția și România a fost fondată Asociația Internațională de Fotbal – Tenis (IFTA). Sediul IFTA a fost stabilit în Elveția, iar în funcția de președinte a fost ales Josef Rothenfluh, din Elveția. România, ca țară fondatoare, a fost reprezentată de jucătorul și antrenorul de fotbal, avocatul Octavian Popescu care, după unele surse, a condus o perioadă și Comitetul tehnic al acestui for. La următoarele alegeri sediul IFTA s-a mutat în Praga, iar președinte a devenit cehul Vladimir Masat. Din anul 2003, IFTA a devenit Federația Internațională de Fotbal – Tenis Asociație (FIFTA). Ultimul sediu al FIFTA a fost stabilit în Brazilia. Pe parcursul anilor, s-au afiliat la IFTA numeroase țări, printre care: Ungaria, Franța, Rusia, Ucraina, Norvegia, Grecia, Cehia, Slovacia, Spania, SUA, Brazilia, Austria, Australia, Turcia, Congo, Suedia, alături de membrii fondatori. Primul CE a fost organizat de IFTA în 1991 în Ungaria pentru probele de simplu și dublu și în Elveția pentru triplu. Până în 2009, au fost organizate 9 ediții ale CE, găzduite astfel: câte 2 în Ungaria, România și Turcia, câte 1 în Slovacia, Germania și Franța. În

1994 a fost organizată prima Cupă Mondială în Brazilia și primul CM în Kosice (SVK). Până în anul 2010, au fost organizate 9 ediții ale CM – 3 în Cehia, 2 în Ungaria, câte o ediție în Turcia, România, Slovacia și Brazilia. Din anul 1996, a început să se organizeze Cupa Campionilor Europeni pentru cluburi, prima ediție fiind organizată în Cehia. Din anul 2000, IFTA a început să organizeze CM feminin și CM de juniori. Din 2009, în organizarea României, s-au desfășurat CE feminin și CE de juniori.

APARIȚIA, EVOLUȚIA ȘI AFIRMAREA JOCULUI DE FOTBAL – TENIS ÎN ROMÂNIA

Sub diferite forme și denumiri, atracția jocului combinativ – mingea de fotbal peste plasa de tenis – a găsit amatori și practicanți încă din anul 1970 (după alte surse începuturile sunt situate chiar în 1960). Practicanții îi aflăm în special în rândul elevilor, dar mai ales al studenților și chiar al sportivilor, fotbaliștii numărându-se printre amatorii acestei forme atractive de mișcare și divertisment. După 1980, activitatea legată de practicarea fotbal – tenisului devine mai organizată, apărând unele nuclee care inițiază deferite acțiuni și chiar competiții. Sunt menționate astfel de preocupări în București, Constanța, Ploiești, Timișoara, Brașov, Pitești, Craiova și în alte localități unde se desfășoară întreceri în jocul sportiv denumit atunci *Tenis cu piciorul*. Sunt evidențiate, mai ales activitățile din Complexul studentesc Regie din București care, în intervalul 1982 – 1989, au organizat 8 ediții ale competiției de tenis cu piciorul, dotată cu *Cupa Balaci*. Au sprijinit aceste acțiuni Uniunea Studenților din România, Uniunea Studenților Străini din România și unele cadre didactice. Printre organizatorii acestor acțiuni este evidențiată și contribuția, studentului la acea vreme, Da Luz Tavares Frederico Sabino. Este de reținut și reușita unuia dintre promotorii acestui joc sportiv – G. Mihăilă din Cluj – Napoca – care, încă din 1977 – 1980, înființase clubul *Foot – tenis* Scărișoara și în alte orașe din Ardeal, printre care și în Arad, Tg. Mureș, Oradea. Se practica la unele

baze sportive și ștranduri, tenisul cu piciorul (*Lab – tenis*), promotorii acestor acțiuni, amatori – voluntari, fiind sprijiniți chiar de către unele cluburi, asociații sportive și organisme sportive județene. Multe dintre aceste acțiuni au fost sprijinite și chiar inițiate de organisme care aveau în răspundere dezvoltarea sportului de masă, a *sportului pentru toți*. Interesul acestora, activitatea care căpătase o anumită amploare și solicitările unor structuri sportive (unele dintre acestea chiar și-au înființat secții) au determinat pe amatorii, inițiatorii și promotorii acestui joc sportiv să înființeze, în anul 1990, Federația Română de Fotbal – Tenis (FRFT), care în același an s-a afiliat la IFTA. Drumul nu avea să fie ușor, în căutarea propriei identități și a căilor specifice de dezvoltare, pe parcursul anilor au existat și o serie de stângăcii, de greșeli, de măsuri inadecvate care au influențat negativ activitatea federației, a sportivilor, antrenorilor și a structurilor organizatorice locale, care au dus chiar la unele conflicte. Cu toate acestea, trebuie apreciate eforturile și contribuția celor care s-au angajat să parcurgă acest drum dificil al începutului. În 1994, Biroul federal și funcțiile de conducere aveau următoarea componență: președinte – Ion Sandu; vicepreședinte – Constantin Sandu; secretar general – Rareș Stănescu; antrenor federal – Dumitru Toma; membrii – Vasile Pârvulescu, Eugen Andreescu, Dan Pop, Ion Eparu (director tehnic), Constantin Diaconescu, Daniel Sandu, Adrian Toader. Primul CN oficial, organizat de FRFT a avut loc în 1993 (cu participarea a 12 echipe), iar prima Cupă a României s-a desfășurat în 1994. Evoluția situației organizatorice și potențialul cluburilor și județelor, pe baza rezultatelor obținute la CN, sunt prezentate în continuarea istoricului. Un eveniment important în activitatea fotbal – tenisului l-a constituit înființarea, în anul 1994, a Ligii Profesioniste de Fotbal – Tenis (LRFTP), organul de conducere al acesteia având următoarea componență: președinte – Johnny Săndulescu; vicepreședinți – Dumitru Dimitriu, Sandu Doc, Ion Eparu; secretar general – M. Florescu. LRFTP a organizat primul campionat în 1995. Înființarea acestui nou organism a creat probleme și a produs o scindare între FRFT și LRFTP, care a durat un an de zile. În final, s-a ajuns la o înțelegere,

între cele două organisme încheindu-se un protocol, în care se stabilea și organizarea unui singur campionat. În perioada 1995 – 2001, componența Biroului federal se păstrează în linii mari aceiași, cu următoarele modificări mai importante: alegerea lui Constantin Turcea ca vicepreședinte în 1999; numiri în staful tehnic, în 2001 – Sandu Daniel – secretar general; Toma Dumitru – director tehnic; Știrbu Marian – antrenor federal. În această perioadă s-a remarcat activitatea unor antrenori care au activat cu bune rezultate la unele cluburi unde se pregăteau majoritatea componenților loturilor naționale. Printre acestea s-au aflat: ARDAF Cluj – Napoca – unde erau legitimați jucătorii Florin Purice, Daniel Săsărman, Daniel Halaston, Horea Dorel, pregătiți de antrenorul Traian Pop; *WEST PETROM ARAD* cu sportivii Gh. Căleanu, Horea Șerban, Petre Tabarcea, Gh. Mitran – antrenor Ion Mitran; *MB Tg Jiu* – cu sportivii Romulus Săpînțan, Claudiu Stoica, Ciprian Ivancu – antrenor Romulus Săpînțan. În anul 2002, se înființează Federația Română de Fotbal – Tenis – Cluburi și Asociații Județene (FRFT – CAJ), considerată o etapă nouă în activitatea acestei ramuri sportive, efectuând și afilierea/reafilierea la IFTA/FIFTA. Adunarea Generală din anul 2004, a ales următorul Birou federal: președinte – Zarna Ion; vicepreședinte – Grădinaru Gheorghe; membri – Da Luz Tavares Frederico Sabino (director tehnic), Perianu Cristian, Chiriac Valentin, Necula Gabriel, Turcea Constantin (secretar general). În anii 2008 și

2009, Biroul era compus din: președinte – Grădinaru Gheorghe; vicepreședinte – Turcea Constantin (secretar general); membri – Perianu Cristian, Da Luz Tavares Frederico Sabino, Dina Ionuț Gigi. Din anul 2011 Sorin Bogdan a devenit noul președinte al FRFT – CAJ. Pe parcursul anilor, FR de Fotbal – Tenis și FRFT –CAJ, au avut în organismele internaționale următorii reprezentanți: Zarna Ion – vicepreședinte FIFTA; Da Luz Tavares Frederico Sabino – directorul Comisiei Tehnice și președintele Comisiei de arbitri din cadrul FIFTA; Turcea Constantin – membru în Comisia de arbitraj și litigii. Participarea sportivilor români la CE și CM s-a soldat cu performanțe de prestigiu: A) La CM și CE de seniori au fost obținute 39 de medalii (7 de aur, 3 de argint, și 29 de bronz); B) La CM și CE de juniori 14 medalii (4-1-9). C) La CM și CE de seniori din 2010 și 2011 au mai fost obținute 12 medalii (9 de aur, și 3 de argint). D) La CM de juniori din 2010 – 3 medalii de argint. S-au evidențiat în mod deosebit sportivii: Purice Florin, Ivancu Ciprian, Bobiș Georgel, Eparu Cristian, Acs Krisztian, Seler Adrian, Mușat Marian, Săsărman Daniel, Păuna Dorina, Todea Monica și mulți alții. Printre tehnicienii care pe parcursul anilor și-au adus contribuția la pregătirea sportivilor din loturilor naționale, s-au aflat: Ion Eparu, Dumitru Toma, Da Luz Tavares Frederico Sabino, Săsărman Daniel, Sorean Vasile, Purice Florin, Dina Ionuț, Păuna Dorina, Bobiș Georgel.

EVOLUȚIA STRUCTURILOR ORGANIZATORICE

	1994	2005	2006	2009	2010
Numărul județelor	13	11	11	12	13
Structuri afiliate	21	15	17	20	25
Sportivi legitimați	112	203	213	256	256

CLASAMENTUL CLUBURILOR ȘI JUDEȚELOR PE
BAZA REZULTATELOR OBTINUTE LA CN

1995

CLUBURI – 1) *AS DICTRANS* – CLUJ – NAPOCA – 150 p; 2) *AS CARBOCHIM* CLUJ – NAPOCA – 60 p; 3) *AS WEST PETROM* ARAD – 56,25 p.

JUDEȚE – 1) CLUJ – 210 p; 2) ARAD – 112,50 p; 3) BRĂILA – 30 p.

1997

CLUBURI – 1) *ASMB* Tg JIU – 50 p; 2) *CS ARDAF* CLUJ – NAPOCA – 37,5 p; 3) *AS PETROM ATLAS* PLOIEȘTI – 30 p.

JUDEȚE – 1) GORJ – 50 p; 2) CLUJ – 37,5 p; 3) PRAHOVA – 30 p.

2000

CLUBURI – 1) *AS* Tg JIU – 15p; 2) *CS ARDAF* CLUJ - NAPOCA – 12p; 3) *CSȘ-U PETROM* PLOIEȘTI – 9,99 p.

JUDEȚE – 1) GORJ – 15 p; 2) CLUJ – 12 p; 3) PRAHOVA – 9,99 p.

2002

CLUBURI – 1) *CS PETROM* PLOIEȘTI – 45 p; 2) *CS DINAMO* SATU MARE – 32 p; 3) *CS TENGO* SALONTA – 24 p.

JUDEȚE – 1) PRAHOVA – 55 p; 2) SATU MARE – 32 p; 3) BIHOR – 24 p.

2004

CLUBURI – 1) *CS DINAMO* SATU MARE – 104 p; 2) *CS PETROM* PLOIEȘTI – 60 p; 3) *BASCHET CLUB WET PETROM* ARAD – 54 p.

JUDEȚE – 1) PRAHOVA – 108 p; 2) SATU MARE – 104 p; 3) ARAD – 54 p.

2006

CLUBURI – 1) *CS COMEXIM* LUPENI – 100 p; 2) *CS PETROM* PLOIEȘTI – 95 p; 3) *CS FOTBL - TENIS RĂZVAN* CLUJ - NAPOCA – 75 p.

JUDEȚE – 1) PRAHOVA – 155 p; 2) HUNEDOARA – 100 p; 3 – 4) BIHOR – 75 p; 3 – 4) CLUJ – 75 p.

2009

CLUBURI – 1) *CS COMEXIM* LUPENI – 43 p; 2) *CS PETROM* PLOIEȘTI – 30 p; 3) *ACS ATLAS* PLOIEȘTI – 24 p.

JUDEȚE – 1) PRAHOVA – 74 p; 2) HUNEDOARA – 43 p; 3) CLUJ – 23 p.

2010

CLUBURI – 1) *CS COMEXIM* LUPENI – 44 p; 2) *CS BLEJOI* PRAHOVA – 28,5 p; 3) *CS VICTORY* CLUJ - NAPOCA – 25,5 p.

JUDEȚE – 1) CLUJ – 49,5 p; 2) HUNEDOARA – 44 p; 3) PRAHOVA – 43,5 p.

(Sursa: Anuarele Sportului Românesc 1994 – 2010)

III. BILANȚ

MEDALII CUCERITE DE SPORTIVII ROMÂNI LA CM ȘI CE DE FOTBAL – TENIS

CM seniori

MASCULIN	25 medalii	(5aur – 3argint – 17 bronz)	1994 – 2008
FEMININ	14 medalii	(2–0–12)	2000 – 2008

Total CM seniori	39 medalii	(7 – 3 – 29)
------------------	------------	--------------

CE seniori

MASCULIN	20 medalii	(2aur – 3argint – 15 bronz)	1991 – 2009
FEMININ	3 medalii	(0 –1– 2)	2009

Total CE seniori	23 medalii	(2 – 4 – 17)
------------------	------------	--------------

Total CM +CE seniori	62 medalii	(9 – 7 – 46)
----------------------	------------	--------------

CM juniori

MASCULIN	11 medalii	(2 – 1 – 8)	2000 – 2008
----------	------------	--------------	-------------

CE juniori

MASCULIN	3 medalii	(2 – 0– 1)	2009
----------	-----------	------------	------

Total CM +CE juniori	14 medalii	(4 – 1 – 9)
----------------------	------------	-------------

ADDENDĂ

În anii 2010 – 2011 au mai fost obținute următoarele medalii:

CM seniori 2010	masculin	3 medalii (2 aur, 1 argint)
	feminin	3 medalii (2 aur, 1 argint)

CE seniori 2011	masculin	3 medalii (2 aur, 1 argint)
	feminin	3 medalii de aur

CM juniori 2010	3 medalii de aur
-----------------	------------------

RETROSPECTIVA ÎN IMAGINI

Foto Căleanu

CE 1991 Kaposvar – proba de simplu pe locul II Căleanu Gheorghe

CM de Juniori București 2004

*CM de Juniori București 2004- locul I simplu Păuna
Dorina*

*Multiplă campioană națională, medaliată la CE și CM
Florina Chiar*

2009 CN de juniori

*Monica TODEA–Alexandra MORAR–CM 2010 Istanbul
– două dintre componentele echipei care au obținut
medalia de aur în proba de triplulocul I*

Faza de joc– simplu feminin

*CM 1994 Kosice SVK pe poziția a III-a a podiumului
echipa României formată din G. Căleanu, F. Purice,
D. Săsărman*

*CM 2010 Istanbul – argint la triplu -Sorean, Bobiș,
Acs, Paljianos*

Fotbal tenis seniori – faza de joc

Fază de joc CE - 2011 seniori Nicosia Cipru

Premiere CM -2004 București feminin senioare - Locul III la triplu – (Păuna Dorina, Todea Monica, Iacov Luminița, Panca Otilia, Botoroangă Marilena)

*Locul I senioare proba de simplu Păuna Dorina CM
2004 – București*

Fază de joc 2012 CM seniori

Lotul național masculin de fotbal – tenis participant la CM din 2012

Fotografie de familie – participanții la CE din 1995

*Toma Mircea – antrenor secund, Mitran Gheorghe – antr. Arad, Căleanu Gheorghe-
sportiv, Pop Traian – antr. Cluj-Napoca, Ioan Eparu- antr. Lotului (Ploiești)
Jos de la stg la dr – Daniel Săsărman – sportiv, Florin Purice – sportiv, Marcel
Răducanu – fost fotbalist, antr. în Dortmund, Ioan Gheorghiu – sportiv*

FIGURI REPREZENTATIVE

ACS, KRISTIAN (1990)n. în Salonta. A fost legitimat la CS Tenco Salonta din anul 2004, unde la seniori s-a pregătit cu antrenorul Vasile Sorean. Profesor de educație fizică, absolvent al FEFS din Universitatea – Oradea, specializarea kinetoterapie, promoția 2012. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal tenis. Multiplu medaliat la CN de juniori. În anul 2007 câștigă titlul de campion național și se clasează pe locul I în Cupa României, performanță repetată și în anul 2008. A început să se remarcă pe plan internațional în competițiile rezervate juniorilor la CM de juniori în 2006 (Opava – CZE) – cu 2 medalii de bronz la dublu și triplu, și la ediția din 2008 (Prerov – CZE) cu medalie de aur la simplu și bronz la triplu, fiind legitimat la CS *Tenco* Salonta. La CE de juniori din 2009 (Oradea) obține 2 medalii de aur (simplu și dublu) și bronz la triplu, fiind legitimat la același club. În competițiile internaționale ale seniorilor, debutează în CE din 2009 (Istanbul) cu medalie de bronz la dublu și locul al V-lea la triplu, continuând cu CM din 2010 (Istanbul) cu medalie de aur la dublu și argint la triplu, precum și cu o medalie de argint la triplu în 2011, la CE organizat în Nicosia (CYP). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii

Da Luz Tavares Frederico Sabino (la juniori și seniori), Bobiș Georgel și Grădinaru Gheorghe (la juniori), Săsărman Daniel și Sorean Vasile (la seniori). Maestru Emerit al Sportului.

ASPI, CEAN (1967), n. în Eforie Sud. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal – tenis. Legitimat la *AS CIBO – CO* București. Medaliat la CN. În anul 1993, câștigă medalia de bronz la CE de la București în proba de triplu. Component al echipei naționale, în proba de triplu, la CM din 1994 (Kosice – SVK), a contribuit la obținerea medaliei de bronz. Maestru Emerit al Sportului.

BEDRULEA, GABRIELA (1968), n. în Suceava. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *CSM* Suceava. Medaliată la CN. în CM din anul 2000 (Kosice – SVK), a obținut medalia de bronz, în proba de triplu.

BIVOLARU, LETIȚIA Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *CS Comexim* Lupeni. Medaliată cu bronz, în proba de triplu la CM din anul 2008 (Prerov – CZE). La CE din 2009 (Oradea) intră în posesia medaliilor de argint în proba de triplu și de bronz la dublu. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino,

Purice Florin și Dina Ionuț.

BOBIȘ, GEORGEL - SORIN (1983), n. în Salonta. Profesor de sport, absolvent al FEFS din cadrul Universității Oradea. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Legitimat din 1997 la CS Tenco din Salonta, ulterior detașat în cadrul altor structuri organizatorice. Multiplu campion și medaliat la CN. A contribuit semnificativ la realizarea unor performanțe de prestigiu la CM și CE de fotbal - tenis. A debutat în echipa națională de juniori în anul 2000 la Cupa Mondială din Kosice, unde a obținut medaliile de bronz la dublu și la triplu. Palmaresul său la CM: 2002 (Szombathely – HUN) – 2 medalii de bronz la dublu și triplu, fiind legitimat la *CS Tenco* din Salonta; 2004 (Prostejov – CZE) – medalie de argint la triplu și medalie de bronz la dublu, legitimat tot la *CS Tenco*; 2006 (Oradea) – 2 medalii de aur la simplu și la dublu și medalie de bronz la triplu, legitimat la *CS Frontiera* din Oradea; 2008 (Nymburk – CZE) – medalie de aur la simplu și medalie de bronz la dublu cross, legitimat la *ACS Atlas* din Ploiești. Contribuția sa la reprezentarea fotbal - tenisului la CE, s-a soldat cu următoarele rezultate: 2001 (Szolnok – HUN) – medalie de bronz la triplu, legitimat la *AS Minerul Lonea*; 2005 (Oradea) – medalie de argint la triplu și medalie de bronz la dublu; 2009 (Istanbul) – medalie de argint la simplu și medalie de bronz la dublu. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național de juniori pentru CM din 2008, 2010 și la CE din 2009, soldate cu 6 medalii de aur și 2 de bronz. Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit.

BOTOROANGĂ, MARILENA. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *ACS Cobra Topaz* din București. Medaliată cu bronz, în proba de triplu, la CM din anul 2004 București. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Păuna Dorina și Purice Florin.

CĂLEANU, GHEORGHE (1955), n. în Oravița. Studii medii și profesionale, calificat ca strungar. Profesează la o firmă japoneză care produce componente pentru autoturisme. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal – tenis. A fost jucător de fotbal în

Liga a III-a la *AS Șiomii Lipova*, iar în completarea pregătirii sale, juca fotbal – tenis. După 1990, acest joc sportiv a devenit una din principalele sale preocupări sportive. Legitimat la *AS WEST PETROM* Pecica (1994) cu care a devenit campion național. Ulterior a activat la combinata *CS UTA – AS WEST Petrom* Arad (1995). Medaliat la CN. Component al lotului național până în 1995. A luat parte la mai multe turnee internaționale de fotbal – tenis organizate în Ungaria, Slovacia, Cehia, Franța și Elveția, la care s-a clasat de regulă, în primele trei locuri. Participă la CE desfășurate în perioada 1991 – 1995, obținând o medalie de argint în proba de simplu, în 1991 (Kaposvar – HUN) și două medalii de bronz în 1991 la dublu (Solnok -HUN) și triplu (Meiringen –SUI). La CE din 1993 (București) se clasează pe locul al IV-lea la simplu, iar la ediția din 1995 (Monchngladbach) două medalii de bronz la dublu și la triplu. Mai câștigă 2 medalii de bronz (dublu și triplu) la CM din 1994 (Kosice – SVK). Maestru al Sportului.

CHIAR, FLORINA (1989), n. în Alexandria. Studentă la FEPS. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Inițial, a practicat, mai mulți ani, judoul cu bune rezultate, inclusiv la CN de juniori.

Dovedind o mare ușurință în manevrarea mingii cu piciorul, a fost îndrumată către jocul de fotbal – tenis. Asta se întâmpla prin

anul 2004. A debutat în jocul de fotbal – tenis în Cupa liceelor unde s-a clasat pe locul I, dovedind calități pentru acest joc sportiv. Tot în această perioadă, s-a legitimat la *CS Viitorul 003* Alexandria din anul 2004, unde s-a pregătit, la început cu tehnicianul Ionel Gudan. După scurt timp, și-a făcut debutul în competițiile naționale (CN și Cupa României), cu rezultate promițătoare. Din anul 2005, a început să se antreneze cu profesorul Ionuț Dina. În 2006, a fost selecționată în loturile naționale, contribuind la obținerea medaliilor la toate competițiile internaționale oficiale desfășurate până în anul 2011. La CM de seniori obține 3 medalii de bronz în 2006 (Opava – CZE), la dublu și în 2008 (Prerov – CZE), la dublu și triplu. În anul 2009, la CE de la Oradea, intră în posesia medaliilor de argint la triplu și de bronz la dublu. Își îmbogățește palmaresul cu 2 medalii de aur, în probele de dublu și triplu la CM din 2010 (Istanbul) și cu încă 2 medalii de aur, în aceleași probe, la CE din 2011 (Nicosia – CYP). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Purice Florin și Dina Ionuț. În anul 2010 a fost declarată cea mai valoroasă sportivă a județului Teleorman. Prin performanțele realizate și-a îndeplinit normele de acordare a titlurilor de maestru și maestru emerit al sportului.

COROAMĂ, MARIANA (1975). Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *CSM Suceava*. Medaliată la CN. în CM din anul 2000 (Kosice – SVK), a obținut 2 medalii de bronz, în probele de dublu și triplu.

COȘA, OANA. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *CS Comexim* din Lupeni. Medaliată cu bronz, în proba de triplu la CM din anul 2006 (Opava – CZE), iar la ediția din 2010 (Istanbul) cucerește medalia de aur, în aceeași probă. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Purice Florin și Dina Ionuț.

DA LUZ TAVARES, SABINO FREDERICO (1959), n. în S. Vincente, Insulele Capului Verde. Inginer, absolvent al Institutului Politehnic din București. Jucător și antrenor de fotbal - tenis. Promotor al acestui joc sportiv în țara noastră. S-a aflat, în perioada

1982-1989, printre practicanții și organizatorii unor întreceri la acest joc în formare, alături de Uniunea Studenților din România și Uniunea Studenților Străini. Toate acțiunile pregătitoare până în anul 1990 au făcut posibilă înființarea Federației Române de Fotbal - tenis (FRFT). FSDLT a participat la toate evenimentele și acțiunile organizate de FRFT, înființarea Ligii Profesioniștii de Fotbal - tenis din România (LRFTP), înființarea Federației Române de Fotbal - tenis – Cluburi și Asociații Județene (FRFT – CAJ), organizarea activităților competiționale, pregătirea loturilor reprezentative și altele. Ca practicant al fotbal - tenisului participă la competițiile interne și internaționale, la CE din 1993, organizat în București reușind să obțină medalia de bronz, în proba de triplu. Apreciindu-i-se competența de tehnician, încă din 1991, a funcționat ca antrenor la loturile naționale, astfel că după anul 2000 i s-a încredințat coordonarea pregătirii tuturor loturilor naționale – juniori, feminin și masculin. După înființarea FRFT – CAJ (2002), a îndeplinit în cadrul federației funcția de Director tehnic. Cu contribuția sa și a celorlalți antrenori care au făcut parte din colectivele tehnice, sportivii practicanți ai jocului de fotbal - tenis au realizat un bilanț prestigios: CM – masculin – perioada 1994-2008 – 25 de medalii; CE masculin – perioada 1991-2009 – 20 de medalii; CM feminin – perioada 2000-2008 – 14 medalii; CE – feminin – 2009 – 3 medalii; CM pentru juniori (2000-2008) – 11 medalii; CE pentru juniori (2009) – 3 medalii. La acest bilanț se mai adaugă cele 12 medalii obținute la CM din 2010 și CE din 2011 (la feminin și masculin), precum și cele 3 medalii de la CM de juniori, din 2010. FSDLT are preocupări și realizări importante în domeniul artelor marțiale, stilul Wado Ryu Karate Do, posesor

a 6 Dan Wadokai, promotor și organizator al acestui stil în România. În cadrul acestei federații îndeplinește funcțiile de Președinte și Director tehnic, iar fiica sa Francoise Da Luz Tavares (2 Dan) și ea jucătoare de fotbal - tenis, pe cea de secretar general. A înființat, în București, *CS Cobra Topaz*, cu profil feminin, pentru fotbal - tenis, unde îndeplinește funcția de președinte. Pentru realizările sale în domeniul jocului de fotbal - tenis i s-au acordat titlurile de Maestru Emerit al Sportului și de Antrenor Emerit.

DINA, IONUȚ - GIGI (1973), n. în Storobăneasa, jud. Teleorman. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEPS, specializarea fotbal și fotbal-tenis.. Promotor al jocului de fotbal – tenis și al altor ramuri de sport în municipiul Alexandria. A colaborat cu organele locale pentru dezvoltarea sportului în Alexandria și a activității. CS Viitorul 003 din acest municipiu. În perioada 2005-2010 a obținut cu sportivii săi numeroase medalii de argint și de bronz la competițiile internaționale oficiale, iar la CN și în Cupa României s-a clasat pe primele poziții. În acest club au fost pregătite și promovate mai multe jucătoare de fotbal – tenis cea mai reprezentativă sportivă a sa este Florina Chiar, care în perioada 2006 – 2011, cucerește 2 medalii de aur și 3 de bronz la CM și 2 medalii de aur, 1 de argint și 1 de bronz la CE. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național feminin de senioare pentru CM din 2006, 2008 și 2010 precum și pentru CE 2009 și 2011, competiții la care au fost obținute 15 medalii (5 de aur, 2 de argint, 8 de bronz). Membru în Direcția tehnică, în Colegiul Central al antrenorilor și în alte comisii ale federației. Antrenor Emerit.

DRAGOMORESCU, MARIAN născut în București. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Medaliat la CN. Participant la CE din 1993 (București) contribuie la obținerea medaliei de bronz în proba de triplu. A continuat să activeze în fotbal - tenis, participând la diferite acțiuni de promovare și afirmare a acestui joc sportiv. Maestru Emerit al Sportului.

EPARU, CRISTIAN (1979), n. în Ploiești. Jucător de fotbal - tenis, cu performanțe semnificative pe plan internațional. Medaliat la CN. Rezultate obținute la CM de seniori: 2002 (Szombathely – HUN) – medalie de bronz la dublu; 2004 (Prostejov – CZE) – medalie de aur, în proba de dublu cross; 2006 (Oradea) – medalie de argint la dublu cross; 2008 (Nymburk – CZE) – medalie de bronz la dublu cross. Medaliat la 3 ediții ale CE de seniori din: 2001 (Szolnok – HUN) – medalie de bronz în proba de triplu (legitimat la *AS Minerul Lonea*); 2005 (Oradea) – medalie de aur la dublu cross; 2007 (Trencin – SVK) – 2 medalii de bronz la dublu cross și triplu. În anul 2000 a fost legitimat la *CSS-U PETROM* Ploiești, iar în perioada 2002 – 2008 a activat la *CS Universitar* Ploiești. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Sabino Da Luz Tavares, Săsărman Daniel, Sorean Vasile. Prin performanțele realizate, a îndeplinit normele de maestru emerit al sportului.

EPARU, ION (1952), n. în Ploiești. Profesor universitar, de mecanica și rezistența materialelor. Promotor și antrenor de fotbal - tenis. Fost jucător de fotbal la juniori și seniori. A jucat la *CS Petrolul* Ploiești (1967- 1977) cu o întrerupere între 1970 și 1972, când a jucat la *Chimia* Brazi. A mai făcut parte din echipele *Prahova* Ploiești (1977-1978) și *Metalul* Plopeni (1978-1981). Antrenor de fotbal, absolvent al Școlii. A activat ulterior în domeniul fotbal – tenisului. A activat ca antrenor în cadrul structurilor sportive din Ploiești. În perioada 1994-1999, a fost în colectivul de antrenori la lotul național masculin, contribuind la realizarea unui bilanț pozitiv – 12 medalii la CM și 9 medalii la CE. Tot în această perioadă, IE a fost membru în Biroul federal și a îndeplinit funcția de director tehnic. A fost și membru în Biroul Ligii profesioniște.

GHEORGHIU, PETRE n. în Galați. Jucător de fotbal - tenis. Legitimat la *CS West Petrom* Arad.

Medaliat la CN. La CM din anul 2000 (Prostejov – CZE), a obținut medalia de bronz în proba de triplu.

GHERGHEL, ANA - MARIA Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis, cu un palmares deosebit pe plan internațional. Legitimată la *CS Comexim Lupeni*. Debutază la CM de seniori, în anul 2006 (Opava – CZE) cu medalie de bronz la triplu, pentru ca la ediția din 2008 (Prerov – CZE) să mai obțină 2 medalii de bronz la dublu și triplu. Participarea sa la CE din anul 2009 (Oradea) se soldează cu 2 medalii de bronz la simplu și dublu și cu medalie de argint la triplu. Se remarcă în mod deosebit la CM din anul 2010 (Istanbul), unde cucerește medalia de argint la simplu și 2 medalii de aur la dublu și triplu, precum și la CE din 2011 (Nicosia – CYP) cu un succes absolut - 3 medalii de aur, la simplu, dublu și triplu. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Purice Florin și Dina Ionuț. Prin performanțele realizate și-a îndeplinit normele de acordare a titlului de maestru emerit al sportului.

GRĂDINARU, GHEORGHE (1955), n. în Oradea. Promotor al jocului de fotbal – tenis. Antrenor de fotbal – tenis, absolvent al Școlii de antrenori. A practicat fotbal – tenisul din plăcere, prin anul 1980, când echipa de volei în care juca s-a desființat. A funcționat ca polițist de frontieră, întrecerile de fotbal – tenis devenind o practică, între echipele formate cu colegii săi. A continuat să fie mai prezent în acest domeniu după ce s-a pensionat. A devenit primul antrenor de fotbal – tenis din Oradea. În 2003, a afiliat la FRFT prima echipă din Oradea, denumită *Frontiera* care a participat și în CN. A înființat și o echipă de juniori. Din 2008, a fost antrenorul echipelor *CS Crișul*. Numele său a devenit cunoscut și apreciat concomitent cu rezultatele obținute de echipele și sportivii săi,

intrând în topul celor mai buni 10 antrenori din țară. Ca urmare a realizărilor sale, a fost solicitat să-și aducă contribuția și în alte activități tehnico – organizatorice desfășurate de federație. În perioada 2005 – 2007, a îndeplinit funcția de vicepreședinte, iar între 2008 – 2011 pe cea de președinte a FRFT. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național de juniori pentru CM din 2008 și 2010 și CE din 2009, acțiuni soldate cu cucerirea a 8 medalii (6 de aur și 2 de bronz). Pentru realizările sale în activitatea de antrenor, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

HALASTON, DANIEL (1969), n. în Cluj Napoca. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Legitimă la *CS Petrom Ploiești*. Medaliat la CN. în CM din anul 2002 (Szombathely – HUN) a obținut medalia de bronz, în proba de triplu. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino și Săsărman Daniel.

HANYECZ, IMRE (1978), n. în Salonta. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Legitimă la *CS TENGO Salonta* din anul 1986, ulterior transferat și la alte structuri organizatorice din Oradea, Arad, Ploiești. Selecționat în echipa națională din anul 2004, când a participat la Cupa Mondială (Prostejov – CZE), unde a obținut medalia de bronz la triplu. Multiplu medaliat la CN. Performanțele obținute la CM: 2004 (Prostejov – CZE), medalie de bronz la dublu (legitimă la *CS Tenco Salonta*); 2006 (Oradea) – medalie de aur la dublu și de bronz la triplu (legitimă la *CS Frontiera Oradea*); 2008 (Nimburk – CZE) – medalie de argint la dublu (legitimă la *ACS Atlas Ploiești*). La CE din anul 2005, desfășurate în Oradea, a contribuit la obținerea medaliilor de argint la triplu și de bronz la dublu (legitimă la *CS Tenco Salonta*). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Săsărman Daniel și Sorean Vasile. Prin performanțele obținute și-a îndeplinit normele

de acordare a titlurilor de maestru și maestru emerit al sportului.

IACOV, LUMINIȚA (1978), n. în Constanța. Sportivă de performanță, jucătoare de fotbal - tenis. Legitimată la *CS Fotbal - tenis Răzvan* din Cluj – Napoca. Participantă la CM de seniori din 2004 (București) și 2006 (Opava – CZE) a contribuit la obținerea a 4 medalii de bronz în probele de dublu și triplu. La lotul național s-a pregătit cu Sabino Da Luz Tovaes, Purice Florin, Dina Ionuț, Păuna Dorina. Maestră a Sportului.

ILIE , CORNELIA . Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *CS White Tig Budokan*, din Cluj – Napoca. Medaliată cu bronz, în proba de triplu, la CM din anul 2002 (Szombathely – HUN). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino și Păuna Dorina.

IVANCU, CIPRIAN (1982), n. în Botoșani. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Multiplu medaliat la CN. Debutază pe plan internațional la CM de juniori, din anul 2000 (Kosice – SVK) unde cucerește medalia de aur în proba de simplu și pe cea de bronz la triplu, fiind legitimat la AS Tg. Jiu. În anul 2001, la CE de seniori, de la Szolnok, obține medalia de bronz în proba de dublu, legitimat la *AS Minerul Lonea*. Performanțe obținute la CM: 2002 (Szombathely – HUN) medalie de bronz la triplu (legitimat la *CS Dinamo Satu Mare*); 2004 (Prostejov – CZE) – medalie de aur la dublu cross și de argint la triplu (legitimat la *CS Petrom Ploiești*). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Săsărman Daniel și Sorean Vasile. Prin performanțele obținute și-a îndeplinit normele pentru acordarea titlurilor de maestru și maestru emerit al sportului.

JECU, CRISTIAN - SEBASTIAN născut în Slatina. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Legitimat la *AS Altrom Slatina*. Medaliat la CN. în CM din anul 1996 (Maceio –

BRA) contribuie la obținerea medaliei de bronz în proba de triplu, iar la CE din 1999 (Istanbul), intră în posesia medaliei de bronz în proba de triplu.

MARMALIUC, NICOLAE – NICUȘOR . Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Medaliat la CN. A reprezentat în competiții *Liga Sindicatelor Miniere* din Valea Jiului. Participant la CM din 1994 (Kosice – SVK) în proba de triplu, medaliat cu bronz și la ediția din 1996 (Maceio – BRA) unde a mai obținut o medalie de bronz, în aceeași probă. Maestru al Sportului.

MUȘAT, MARIAN (1965), n. în București. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal – tenis. A activat la *AS TUDORS* din București. Medaliat la CN. S-a aflat în lotul sportivilor români care au participat la primul CM de fotbal – tenis, organizat în 1994 în Kosice – SVK), unde a cucerit, în premieră, medalia de bronz, în proba de simplu. Maestru Emerit al Sportului.

NEMEȘ, ALINA – DORINA (1979), n. în București. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *CSM Suceava*. Medaliată la CN. Medaliată cu bronz, în proba de triplu, la CM din anul 2000 (Kosice – SVK).

ONUȚU, CĂTĂLIN (1964), n. în Sinaia. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal – tenis. Multiplu medaliat la CN. A obținut 5 medalii de bronz la următoarele ediții de CE: 1995 (Monchenglaadbach – GER) la triplu, fiind legitimat la *AS Carbochim Cluj* – Napoca; 1999 (Istanbul) la triplu, legitimat la *AS Petrom Ploiești*; 2001 (Szolnok – HUN) la dublu și triplu, legitimat *CSȘ-U Petrom Ploiești*; 2007 (Trencin – SVK) la triplu, legitimat la *CS Fotbal - tenis Nord – Vest Cluj* – Napoca. La CM de seniori, contribuie la câștigarea medaliei de bronz la edițiile din 1998 (Szolnok – HUN) și 2000 (Prestejov – CZE), ambele în proba de triplu, fiind legitimat la *AS Petrom Ploiești*, respectiv la *CS West Petrom Arad*. Maestru al Sportului.

OROSZ, MELINDA. Sportivă de performanță,

practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *CS Fotbal – tenis Răzvan* din Cluj – Napoca. Medaliată cu bronz la CM din 2008 (Prerov – CZE), în proba de triplu și cu argint la CE din 2009 (Oradea) în aceeași probă. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Purice Florin și Dina Ionuț.

PÂLJÂNOS, ZOLTAN (1977), n. în Salonta. Legitimă la *CS TENGO* Salonta din anul 1995, ulterior a activat și la alte cluburi. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Multiplu medaliat la CN. a debutat în echipa națională a României din 2004, a debutat

la Cupa Mondială (Prostejov) și a obținut medalia de bronz în proba de triplu. Legitimă la *CS Tengo* Salonta, participă la CM din 2004 (Prostejov – CZE) unde obține medalia de argint în proba de triplu și la CE din 2005 (Oradea) cu o nouă medalie de argint în aceeași probă. La CM din 2006 (Oradea) intră în posesia medaliei de bronz tot la triplu (legitimă la *CS Frontiera* Oradea). Tot în proba de triplu se clasează pe locul al IV-lea la CM din 2008 (Nymburk – CZE) pe locul al V-lea la CE din 2009 (Istanbul), pe locul al II-lea la CM din 2010 (Istanbul) și pe locul al II-lea la CE din 2011 (Nicosia – CYP). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Săsărman Daniel și Sorean Vasile. Maestru al Sportului.

PANCĂ, OTILIA (1956), n. în Prahova. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Medaliată cu bronz, în proba de triplu, la CM din 2002 (Szombathely – HUN), fiind legitimată la *CS White Tig Budokan*, din Cluj – Napoca și la ediția din 2004 (București), legitimată la *CS Fotbal - tenis Răzvan*, din Cluj – Napoca.

PAVEL, ELENA născută în Constanța. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *ACS Cobra Topaz* din București. Medaliată cu bronz, în proba de dublu, la

CM din anul 2004 (București). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Păuna Dorina și Purice Florin.

PĂUNA, DORINA (1956), n. în Cluj – Napoca. Jucătoare reprezentativă de fotbal - tenis cu rezultate de prestigiu pe plan intern și internațional. Multiplă campioană și medaliată la CN. Antrenor de fotbal - tenis. Se afirmă în competițiile oficiale începând din anul 2000, la CM

de la Kosice (SVK) unde obține 2 medalii de bronz fiind componentă a echipelor în probele de dublu și triplu, legitimată la *AS Intex* din Cluj – Napoca. Își dovedește clasa internațională la CM din 2002 (Szombathely – HUN) unde cucerește medalia de aur în proba de simplu și pe cea de bronz la dublu, fiind legitimată la *CS White Tig Budokan* din Cluj – Napoca. În continuare activează la *CS Fotbal - Tennis Răzvan* din Cluj – Napoca și obține la CM următoarele performanțe: 2004 (București) – medalie de aur în proba de simplu și de bronz la triplu; 2006 (Opava – CZE) – 2 medalii de bronz la simplu și triplu; 2008 (Prerov – CZE) – 2 medalii de bronz la simplu și dublu. La CE din anul 2009, desfășurate în Oradea, a fost componentă a echipei care a cucerit medalia de argint, în proba de triplu, iar la ediția din 2011 (Nicosia) cucerește 2 medalii de aur la dublu și triplu. La lotul național s-a pregătit cu colectivul de antrenori format din Sabino Da Luz Tavares, Purice Florin și Dina Ionuț. S-a remarcat și în activitatea de antrenor, reușind cu bogată sa experiență să formeze noi jucătoare valoroase care s-au afirmat pe plan internațional. Pentru CM din 2002 și 2004, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit lotul feminin. Maestră Emerită a Sportului. Antrenoare Emerită.

PĂUNA, RĂZVAN. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Multiplu medaliat la CN. Pe plan internațional debutează la CM de juniori din 2004 (București) unde obține 2 medalii de bronz în probele de dublu și triplu, fiind

legitimă la *CS Fotbal - tenis* Răzvan din Cluj - Napoca. La competițiile internaționale ale seniorilor, participă începând din 2006 la CM, organizat în Oradea, unde obține medalia de bronz la triplu, la ediția din 2008 (Nymburk - CZE) - medalie de argint la dublu și locul al IV-lea la triplu, iar la ediția din 2010 (Istanbul) - medalie de aur la dublu și de argint la triplu. Performanțe obținute la CE: 2007 (Trencin - SVK) - medalie de bronz la triplu; 2009 (Istanbul) - medalie de bronz la dublu. Începând din anul 2006, a reprezentat în competiții *CS Petrom* Ploiești. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Săsărman Daniel și Sorean Vasile. Prin performanțele obținute a îndeplinit normele de acordare a titlurilor de maestru și maestru emerit al sportului.

PURICE, FLORIN (1969), n. în Cluj - Napoca. Unul dintre cei mai titrați jucători de fotbal - tenis din țara noastră. Multiplu campion și medaliat la CN de fotbal - tenis. Pe plan internațional a realizat un palmares deosebit contribuind la cucerirea a 18 medalii (3 de aur, 3 de argint și 12 de bronz) la CM și 14 medalii (3-2-9) la CE. Performanțele obținute la CM: 1994 (Slovacia) - 2 medalii de bronz, la dublu și triplu, fiind legitimat la *AS Dictrans* din Cluj - Napoca; 1996 (Maceio - BRA) - medalie de aur la simplu, legitimat la *AS Ardaf* din Cluj - Napoca; 1998 (Szolnok - HUN) - 3 medalii de bronz în cele trei probe, legitimat la *CS Ardaf*; 2000 (Prostejov - CZE) - 3 medalii de bronz, legitimat la același club; 2002 (Szombathely - HUN) - 2 medalii de bronz la simplu și dublu, legitimat la *CS Petrom* Ploiești; 2004 (Prostejov - CZE) - medalie de bronz la dublu; 2006 (Oradea) - medalie de aur la dublu și medalie de argint la dublu cross; 2008 (Nymburk - CZE) - medalie de argint la dublu și medalie de bronz la dublu cross. În perioada 2002 - 2008, a activat la *CS Petrom* din Ploiești. Rezultatele obținute la CE: 1995 (Germania) - medalie de bronz la dublu și triplu; 1999 (Istanbul) - medalie de aur la simplu și de bronz la

dublu; 2001 (Szolnok - HUN) - 2 medalii de bronz la simplu și dublu; 2005 (Oradea) - medalie de aur la dublu cross, de argint la triplu și de bronz la dublu; 2007 (Trencin - SVK) - medalii de bronz la dublu cross și la dublu; 2009 (Istanbul) - medalie de bronz la dublu. Exemplu de longevitate în performanță, mai cucerește câte 1 medalie de argint la triplu, la CM din 2010 (Istanbul) și CE din 2011 (Nicosia). A desfășurat o activitate rodnică și ca antrenor contribuind la formarea de noi jucători de fotbal - tenis care s-au afirmat pe plan intern și internațional. A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale feminine, din anul 2000, participând cu echipele la 6 ediții ale CM, contribuind la obținerea a 2 medalii de aur și 4 de bronz. Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit.

PURICE, LUCIAN . Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Multiplu medaliat la CN . Pe plan internațional, a debutat în anul 2004, la CM de juniori de la București, cu medalie de bronz în proba de triplu (legitimă la *CS Dinamo Satu Mare*) iar la ediția din 2006 (Opava - CZE) a obținut 3 medalii de bronz, la simplu, dublu și triplu (legitimă la *CS Comexim Lupeni*). În anul 2007, participă la CE de seniori de la Trencin (SVK) reușind 3 medalii de bronz la dublu, triplu și dublu cross, fiind legitimat la *CS Fotbal - tenis Nord - Vest* din Cluj - Napoca. La CM de seniori, cucerește medalia de argint în 2008 (Nymburk - CZE) la dublu (legitimă la *ACS Atlas Ploiești*), iar la ediția din 2011 (Nicosia - CYP) cucerește medalia de aur în proba de dublu. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Săsărman Daniel și Sorean Vasile. Maestru al Sportului.

ROMAN, ADRIANA . Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *CS White Tig Budokan*, din Cluj - Napoca. Medaliată cu bronz , în proba de dublu, la CM din anul 2002 (Szombathely - HUN). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino și Păuna Dorina.

SANDU, ION. A îndeplinit funcția de președinte al FRFT, de la înființare (după 1990), până în anul 2002. Sunt de apreciat eforturile sale și ale Biroului federal pentru depășirea numeroaselor dificultăți ale începutului de drum. În perioada mandatului său, au existat însă și multe probleme contestate de o parte dintre reprezentanții fotbal – tenisului, care au culminat cu scindarea activității (vezi Istoricul FRFT). Cu toate acestea, sportivii și antrenorii, cu sprijinul Biroului FRFT, au realizat, în perioada 1991 – 2002, o participare de prestigiu pe plan internațional, concretizată în cucerirea, în probele masculine, a 15 medalii (1 de aur și 14 de bronz) la CM și a 11 medalii (1 de aur, 1 de argint, 9 de bronz) la CE.

SĂPÎNȚAN, ROMULUS . Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Medaliat la CN. A fost legitimat pentru *Liga Sindicatelor Miniere Valea Jiului* și apoi pentru *AS Ardaf* din Cluj – Napoca. A contribuit la obținerea celor 2 medalii de bronz la CM din anul 1996 (Maceio – BRA) în probele de dublu și triplu. În același an, a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național pentru acest campionat mondial, soldat cu o medalie de aur și două de bronz. A activat ca antrenor la *AS MR Târgu Jiu* (1998) și la alte structuri sportive. Maestru al Sportului.

SĂSĂRMAN, DANIEL (1970), n. în Cluj - Napoca. Antrenor de fotbal - tenis. Sportiv de performanță practicant al jocului de fotbal - tenis începând din 1991, cu rezultate semnificative pe plan internațional, în perioada 1994 – 2001. Multiplu medaliat la CN. în CM, a obținut 4 medalii de bronz la edițiile din: 1994 (Kosice - SVK) la dublu și triplu, fiind legitimat la *AS Dictrans* din Cluj – Napoca; 1998 (Szolnok – HUN) la triplu, legitimat la *AS Ardaf* din Cluj – Napoca; 2000 (Prostejov – CZE) la triplu. Tot 4 medalii de bronz a obținut și la CE din: 1995 (Monchengladbach - GER) , la dublu și la triplu; 1999 (Istanbul) la triplu; 2001 Szolnok – HUN) la triplu, fiind legitimat *CSȘ-U Petrom* Ploiești. A făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale masculine de seniori,

participante la CM din 2002, 2004, 2006, 2008 și la CE din 2005 și 2007, contribuind la cucerirea celor 19 medalii din care 5 de aur, 4 de argint și 10 de bronz. Maestru Emerit al Sportului. Antrenor Emerit.

SELER, ADRIAN (1980), n. în Ploiești. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Multiplu medaliat la CN. A reprezentat în competițiile internaționale oficiale *CS Universitar* Ploiești. Performanțe obținute la CM din : 2002 (Szombathely – HUN) – medalie de bronz în proba de triplu; 2004 (Prostejov – CZE) – medalie de argint în proba de triplu; 2006 (Oradea) – medalie de argint la dublu cross și de bronz la triplu; 2008 (Nymburk) – medalie de bronz la dublu cross. A realizat o performanță deosebită la CE din anul 2005 (Oradea) unde cucerește medalia de aur, în proba de dublu cross și pe cea de argint la triplu. A mai cucerit 2 medalii de argint, în proba de triplu la CM din 2010 (Istanbul) și la CE din 2011 (Nicosia). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Săsărman Daniel și Sorean Vasile. Prin rezultatele obținute a îndeplinit normele de acordare a titlurilor de maestru și maestru emerit al sportului.

SOREAN, VASILE

- **LADISLAU** (1967). A practicat jocul de fotbal – tenis după anul 1980 și ulterior la *CS TENGO* Salonta și la *CSU* Ploiești. Antrenor de fotbal - tenis. A făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național de juniori, începând din anul 2000, pentru CM, iar apoi și pentru CM din 2002, 2004, 2006 , acțiuni la care au fost obținute 6 medalii (1 de argint și 5 de bronz). A mai contribuit la pregătirea loturilor de juniori participante la Cupa Mondială din 2002 (Szombathely) și 2004 (București). De asemenea s-a aflat în colectivul tehnic care a pregătit lotul național masculin de seniori pentru CM din 2004, 2006, 2008, 2010 și CE din 2005, 2007, 2009, 2011,

competiții la care sportivii noștri au cucerit 24 de medalii (9 de aur, 7 de argint și 8 de bronz). Îndeplinește funcția de președinte al *CS TENGO* Salonta, structură sportivă cu contribuții deosebite la formarea, promovarea și afirmarea unor jucători pe plan internațional. Distincții: *Cel mai bun jucător în proba de triplu* în anul 2003; *Cel mai bun antrenor* al anului 2003 – ambele acordate de FR FT - CAJ; *Diploma pentru activitate deosebită în slujba Fotbal – Tenisului național* – acordată de Liga Română de Fotbal – Tenisului Profesionist. Antrenor Emerit.

STĂNESCU, RAREȘ

- **CRISTIAN** (1969). Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ANEFS, specializarea tenis, promoția 1993. Doctor în educație fizică și sport, titlu obținut în cadrul ANEFS (1998 – 2003). Masterat

– management în sport – la Universitatea Spiru Haret (2005 – 2007). După înființarea Federației Române de Fotbal – Tenis, din 1993 a îndeplinit funcția de secretar general, până în anul 2000, iar în intervalul 2001- 2002 pe cea de vicepreședinte. Din 1996, activează în cadrul ANEFS, lector universitar pentru tenis – curs de bază și specializare. A avut mai multe realizări și în domeniul cercetării, în perioada 2003 – 2008 susținând la diferite sesiuni științifice, în țară și în străinătate, 5 lucrări personale (în domeniul tenisului) și 3 în calitate de coautor, în alte domenii de interes general. A publicat mai multe articole în diferite reviste de specialitate. Are calificare de monitor formator (insigna ISIA) internațional de schi. Este arbitru internațional de tenis. Este de apreciat contribuția sa, de circa 10 ani, la dezvoltarea și afirmarea jocului de fotbal – tenis. Perioada mandatului său, de loc ușoară în confruntarea cu numeroase dificultăți pe toate planurile, s-a soldat și cu afirmarea multor jucători la CM și CE, unde au cucerit valoroase medalii pentru sportul românesc.

STOICA, CLADIU. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Medaliat la CN. Legitimă la *ASMR* Târgu Jiu. La CM din anul 1998 (Szolnok – HUN), a contribuit la obținerea medaliei de bronz în proba de dublu, iar la CE din 1999 (Istanbul) intră în posesia medaliilor de bronz în probele de dublu și triplu.

ȘERBAN, HOREA (1968), n. în Brașov. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Legitimă la *AS West Petrom* Arad. Medaliat la CN. în CM din 1998 (Szolnok – HUN) a obținut medalie de bronz în proba de triplu.

TABARCEA, PETRE (1974), n. în Arad. Sportiv de performanță, practicant al jocului de fotbal - tenis. Multiplu medaliat la CN. Performanțe obținute la CN: 2 medalii de bronz la ediția din 1996 (Maceio –BRA), la dublu și triplu, fiind legitimă *AS ARDAF* Cluj – Napoca; 2 medalii de bronz în 2000 (Prostejov – CZE), la dublu și triplu, legitimă la *AS Tg Jiu*; medalie de bronz în 2002 (Szombathely – HUN) la triplu legitimă la *CS Petrom Ploiești*; medalie de argint 2004 (Prostejov – ZCZE) la triplu, legitimă la *Bascht Club WEST PETROM* – Arad; la CE din 1999 (Istanbul – TUR) intră în posesia medaliilor de bronz la dublu și triplu, iar la ediția din 2001 (Szolnok – HUN) obține încă o medalie de bronz la triplu fiind legitimă la *CS WEST PETROM* – Arad.

TAVARES DA LUZ,

FRANCOISE (1982), n. în București. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimă la *ACS Cobra Topaz*, din București. Medaliată cu bronz, în proba de triplu la CM din anul 2002 (Szombathely –

HUN). Activează și în artele marțiale, stilul Wado Ryu Karate Do (posesoare a 2 Dani Wodokai) îndeplinind funcția de secretar general al FRAM – WADO KARATE – DO. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico

Sabino, Păuna Dorina.

TODEA (ȘAGĂU), MONICA - ANCUȚA (1979), n. în Albac, jud. Alba. Licențiată la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, din cadrul Universității Babeș - Bolyai din Cluj - Napoca. Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Multiplă

medaliată la CN. Din anul 2000, a trecut la profesionism. Au contribuit la formarea sa ca jucătoare, antrenorii Florin Purice și Dorina Păuna. A cucerit 7 medalii de bronz la CM de seniori din : 2000 (Kosice - SVK) la triplu, 2002 (Szombathely - HUN) - la dublu și triplu, fiind legitimată la *CS White Tig Budokan* din Cluj - Napoca; 2004 (București) - la dublu și triplu; 2006 (Opava - CZE) - la dublu și triplu. Palmaresul său s-a îmbogățit cu 2 medalii de aur la CM din 2010 (Istanbul) și cu încă 2 medalii de aur la CE din 2011 (Nicosia), toate în probele de dublu și de triplu. În 2004, a activat la *CS Fotbal - Tenis Răzvan*, din Cluj - Napoca. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Sabino Da Luz Tovaresh, Purice Florin, Dina Ionuț, Păuna Dorina. Cetățean de Onoare a localității Albac. Maestră Emerită a Sportului.

TOMA, DUMITRU născut în București. Promotor și antrenor de fotbal - tenis, cu contribuții deosebite la dezvoltarea și afirmarea acestui joc sportiv în țara noastră. În intervalul 1991 - 2001, a făcut parte din colectivul de tehnicieni care a pregătit lotul național masculin. A contribuit la obținerea unor performanțe de prestigiu la CM (14 medalii) și la CE (13 medalii), cu toate greutățile începutului de drum. Încă de la înființarea FR de Fotbal - tenis, a fost membru în Biroul federal și a îndeplinit funcția de antrenor federal, până în 2001 când devine director tehnic, misiune încheiată în 2003.

TURCEA, CONSTANTIN (1955), n. în Ploiești. Promotor al jocului de fotbal - tenis, cu

responsabilități de conducere în organismele naționale. A îndeplinit funcția de vicepreședinte (1999 - 2008) și pe cea de secretar general (2004 - 2009) al FRFT. A contribuit la soluționarea problemelor care să asigure, în continuare, o reprezentare de prestigiu pe plan internațional la CM și CE. Jucătorii de fotbal - tenis au obținut în perioada 2004 - 2009, la CM - 10 medalii (4 aur, 3 argint, 3 bronz) la masculin și 9 medalii (1 aur, 8 bronz) la feminin, iar la CE - 8 medalii (1 aur, 2 argint, 5 bronz) la masculin și 3 medalii (1 argint, 2 bronz) la feminin. De asemenea, la CM și CE de juniori au fost obținute 11 medalii. În anul 2005 a fost ales membru în Comisia de arbitraj și litigii din cadrul FIFTA.

VIZITIU, ELIZAVETA Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Participantă la CM de seniori din anul 2008 (Prerov - CZE) cu medalie de bronz în proba de triplu, fiind legitimată la *CS Comexim Lupeni*. Palmaresul său mai cuprinde o medalie de aur, în proba de dublu, obținută la CM din anul 2010, organizat în Istanbul. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Purice Florin și Dina Ionuț.

VIZITIU, PAULA . Sportivă de performanță, practicantă a jocului de fotbal - tenis. Legitimată la *CS Comexim Lupeni*. Debutază, pe plan internațional, la CM de seniori din anul 2006 (Opava - CZE) cu medalie de bronz în proba de triplu, iar la ediția din 2008 (Prerov - CZE) mai obține 2 medalii de bronz la dublu și triplu. La CE din anul 2009 (Oradea) intră în posesia medaliilor de argint la triplu și de bronz la dublu. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Da Luz Tavares Frederico Sabino, Purice Florin și Dina Ionuț.

ZARNA, ION (1950), n. în Ploiești. Promotor al jocului de fotbal - tenis. În anul 2004, a fost ales în funcția de vicepreședinte, iar din anul 2005 în cea de președinte al FRFT - CAJ, pe care a îndeplinit-o până în anul 2007. A contribuit la rezolvarea unor probleme dificile pe plan organizatoric și competițional. În perioada mandatului său, sportivii

români au continuat să obțină performanțe de prestigiu la CM și CE. Pe plan internațional, a fost ales într-o funcție de mare răspundere, cea de

vicepreședinte al FIFA, ceea ce reprezintă și o recunoaștere a contribuției țării noastre la dezvoltarea și afirmarea acestui joc sportiv.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE GIMNASTICĂ

Gimnastica reprezintă una din categoriile fundamentale ale sistemului de practicare a exercițiilor fizice. Ea este cunoscută din Grecia antică prin sistemul de pregătire a tinerilor, din care făcea parte agonistica și orchestrica.

Termenul este de origine greacă, *gymnos* însemnând „gol”, „nud” și se explică prin faptul că exercițiile fizice erau practicate de grecii antici fără a avea corpul acoperit cu haine.

Gimnastica se învăța în instituții speciale, palestra și gymnasion. Efebii (tinerii care se pregăteau în gymnasion) practicau atât exercițiile fizice, cât și discipline atletice. În sfera gimnasticii intrau: atletismul, pugilatul, jocurile, înotul, cursele. Gimnastica propriu-zisă cuprindea: pentatlonul, alergarea, săritura, discul, sulita și lupta, pugilatul și pancrațiul – o combinație între pugilism și trântă. Toate aceste discipline formau *Agonistica* – grupa de exerciții prin practicarea cărora grecii căpătau armonia corporală. Ei practicau însă și *Orchestra*, sau arta dansului, urmând a îmbina într-un tot armonios frumusețea fizică cu frumusețea trăirilor spirituale, sufletești.

În opera lui Platon, dar mai ales în *Legile*, *Republica* și în *Dialoguri* răzbate importanța deosebită pe care ilustrul filozof o atribuie gimnasticii, ca factor al educației integrale, ea promovând mari virtuți cetățenești și determinând dezvoltarea fizică armonioasă a corpului. Gimnastica și muzica sunt considerate discipline ce exersează virtuțile. Pentru practicarea exercițiilor care alcătuiau conținutul

gimnasticii, s-au creat instituții și edificii cărora le-au împrumutat titlul de *gimnazii*. Acestea erau instituții de stat, frecventate de tineri efebi. *Gimnastica* a traversat evul mediu, Renașterea și istoria modernă, păstrându-se cu un conținut modificat, pentru că din cea cunoscută de antichitate s-a desprins atletismul modern. Dar gimnastica a supraviețuit incluzând marea diversitate a exercițiilor corporale analitice, acrobatice și la aparate, imaginate de teoreticienii și practicienii sec. al XVI-II-lea, al XIX-lea și al XX-lea. Un rol important le revine umaniștilor europeni, îndeosebi lui Hieronymus Mercurialis, care a scris celebra lucrare *Ars gymnastica* (1569), izvor prețios de informații privind exercițiile practicate în antichitate. De asemenea, renumita școală filantropistă germană, prin reprezentantul ei cel mai original, Guts Muts, autorul lucrării *Gymnastik für Jugend (Gimnastica pentru tineret)*, scrisă în 1793, conservă termenul generic de *gymnast*, folosind ca mijloace mișcările naturale. Gândirea pedagogică a filantropiștilor germani, urmată și de alți creatori de sisteme de instruire precum Pestalozzi, Herbart, Froebel, Ușinski, acordă importanță practicării gimnasticii, a exercițiilor fizice în ansamblul metodelor de formare a tinerilor. Pestalozzi (1746-1827), marele pedagog elvețian, care a trăit în aceeași vreme cu pedagogii școlii filantropiste, influențat de Rousseau, aplică în institutul său o „gimnastică naturală sau elementară” cum o numește chiar el, „gimnastica articulațiilor”. Pestalozzi este întemeietorul *exercițiilor libere*,

adică fără aparate, așa cum au fost indicate de Guts Muts și de Vieth, sintetizate și metodizate de Spiess. Dar după aceste frământări, teoretizări și practici izolate, în prima jumătate a sec. al XIX-lea vor apărea sistemele de gimnastică, așa-zise naționale. Creatorii acestor sisteme complexe au fost Ling, în Suedia, Jahn în Germania, Amoros în Franța, Clias în Elveția, Nachtegall în Danemarca și Tyrs în Boemia. Sistemele se numeau de gimnastică, dar ele conțineau și jocuri dinamice, dansuri sau probe care vor deveni specifice disciplinelor sportive moderne. Așa se explică faptul că aceste sisteme se mai numesc sisteme de educație fizică, termen care va apărea la începutul sec. al XX-lea în limba franceză (1910), creat de școala celebră de la Joinville, din Franța. Aceste practici de mișcare, cuprinse în sistemele respective, au devenit o necesitate, nevoile sociale determinând o aplicare extinsă la mari colectivități umane. Rațiuni politice, educative, igienice și terapeutice explică apariția lor în Europa sec. al XIX-lea și pătrunderea lor în școală, în armată și în societățile și cluburile sportive. Campaniile napoleoniene care determinaseră o modificare a strategiilor pregătirii fizice a ostașilor, alături de dorința de eliberare a națiunilor de sub dominația marilor imperii (îndeosebi cel austro-ungar), au evidențiat necesitatea pregătirii prin exerciții fizice.

Fundamentarea științifică și metodologică a exercițiilor, cunoașterea efectelor lor asupra creșterii și dezvoltării fizice a tineretului, a măririi standardului sănătății acestuia explică elaborarea acestor sisteme (relativ concomitentă). Astfel, sistemul german a lui Jahn și apariția Turnplatz-urilor, spații amenajate special pentru practicarea exercițiilor la aparate concepute de el (cal, paralele, bară, bârnă și inele), determină un curent de masă, tineretul având o mare motivație pentru efectuarea acestor exerciții, care îi dezvoltă forța, mobilitatea și rezistența. Școala europeană, îndeosebi cea din centrul continentului, nu va întârzia să o asimileze, așa cum făcuse cu sistemul lui Ling din Suedia, al lui Clias din Elveția, cu precădere pentru copiii de vârstă școlară mai mică. Sistemele lui Amoros și Nachtegall sunt prețuite cu deosebire de armată, iar cel al lui Tyrs, de către instituția culturală, politică și socială a

Socolilor, deoarece dezvoltă o gimnastică practică simultan de mari colectivități de tineret, un gen de gimnastică a ansamblurilor. În consecință, gimnastica cunoaște a doua ei epocă de glorie, după cea antică. Cea de a treia va fi consemnată în sec. al XX-lea, când gimnastica va deveni disciplină sportivă competitivă, inclusă în programul JO.

Îndeosebi după cel de-al doilea război mondial, gimnastica va cunoaște prestigiu și o largă răspândire pe mapamond, astfel că putem vorbi de o universalizare a ei.

Imediat după ce sistemele de gimnastică vor fi elaborate și vor provoca o activitate concretă la scară națională și continentală, vor apărea și instituții, care vor avea menirea organizării și conducerii ei. Așa se explică apariția în 1832, în Elveția, a primei federații naționale de gimnastică din lume. După 1848, an de profunde prefaceri în țările europene, vor fi consemnate asemenea federații în Germania (1860), în Polonia (1865), în Olanda (1868) și în Franța (1873). Sub impulsul acestor măsuri, se vor crea condițiile apariției Federației Internaționale de Gimnastică, cu sediul în Belgia (1881), Nicolas Cuperus fiind considerat președinte fondator.

Ca și în cazul altor discipline sportive, opinia publică românească nu va rămâne indiferentă la această activitate, care generase deja o literatură de specialitate, apariția unor foruri de coordonare și a unei practici concrete. Evoluția gimnasticii în România, după opinia lui Ion Todan, a parcurs mai multe etape.

Prima etapă se estimează a fi o luare de contact, fără urmări practice. În intervalul 1831-1861 sunt înregistrate câteva încercări izolate ale unor *maestri* străini sau profesori, cum se autointitulau. Astfel, în 1831, A. Sarai, un pastor luteran, are intenția de a deschide o școală în București, în al cărei program se prevedeau „exerciții gimnastice”. Proiectul n-a fost aprobat. Trebuie spus însă că în bugetul școlilor din anul 1832, la liceul „Sf. Sava” din București și la Craiova figurau doi profesori de gimnastică, iar la Academia Mihăileană din Iași, gimnastica era pre-dată de profesorul italian Luzzato. Acrobatul Spinzi, rămas în București după turneul circuitului său,

este angajat să predea gimnastica și scrima pompierilor. În 1857 Spinzi este transferat la Iași. Trei ani mai târziu (1860), trei francezi, Cyrille, Suyris și Pare, deschid la Iași și la București școli de gimnastică și scrimă. La școala din Bârlad predă gimnastica un oarecare Remboff, polonez de origine. Activitatea acestor maeștri – cum se numeau la vremea respectivă cadrele didactice ce predau educația fizică în școli – nu este fundamentată pedagogic, fiind predominant empirică.

Etapă a doua este cea în care gimnastica, influențată de sistemele occidentale, pătrunde în școli. La început, sistemul german (la aparate) al lui Jahn, apoi cel suedez, al lui Ling. O parte dintre tinerii de origine săsească din Ardeal reîntorși de la studii din Germania introduc sistemul german. Izvoarele îl menționează pe profesorul Stefan Ludwig Roth care, în 1832, revenit în țară, înființează prima societate de gimnastică (Turnverein), preluată apoi de Brașov, Sibiu, Sighișoara, Sebeș, Bistrița, care în 1840 aveau o astfel de activitate, de-acum pătrunsă în Muntenia și Moldova. Astfel, în 1867, se înființează la București asociația „Bukarester Turnverein”; Iașul, Galațiul și Azuga preiau soluția organizatorică, astfel încât toate se vor reuni într-o federație denumită „Deutscher Turnerbund in Rumänien” (C. Kirițescu; 1943). O altă sursă de asimilare și de răspândire a gimnasticii o va constitui apariția societăților românești de gimnastică. Prima va fi „Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică și Dare la Semn” apărută în București în 1867. Societatea se va lărgi pentru că în curând va adăuga activităților sale și „natația”. Inițiativa va aparține profesorului de scrimă și gimnastică Gh. Constantiniu. Dar un rol important în orientarea acestei societăți îl va avea, prin munca și priceperea sa, Gheorghe Moceanu, primul profesor român de gimnastică, venit din Ardeal. El promovează sistemul german, mai ales în ceea ce privește latura sa acrobatică, adaptându-l tradițiilor școlii românești, prin adăugarea lui alături de exercițiile clasice, de jocul de oină și de dansurile populare. Pe lângă activitatea practică, el desfășoară și o susținută preocupare pentru a sistematiza și a face cunoscută, în rândul cadrelor didactice, gândirea sa pedagogică.

A publicat o serie de lucrări consacrate gimnasticii: *Carte de gimnastică cu figuri și texte explicative* (1869), *Istoria, anatomia și igiena gimnasticii* (1879), *Carte de gimnastică pentru uzul școalelor primare și secundare și superioare de fete* (1882), în colaborare cu Nicolae Velescu etc. În deceniul al optulea al sec. al XIX-lea, se va afirma profesorul Nicolae Velescu, discipol și continuator a lui Gh. Moceanu. Bine dotat fizic și bun tehnician, el constituia punctul de atracție al serbărilor din Cișmigiu, unde la trapez și la bară executa „saltul mortal” și „gigantica”.

Prima demonstrație de gimnastică va fi organizată în pădurea de la Pantelimon, în 1867, de către Societatea „Tirul”. Vor fi organizate, în continuare, concursuri cu premii. În 1884, are loc *primul concurs feminin*. În 1882 (după alte surse, în 1883), la București, se înființează „Societatea olimpică română”, care nu va dăinui prea mult. Apare, dar cu o existență tot atât de efemeră, „Clubul gimnastic” (1889). Ambele au dispărut din lipsa resurselor financiare.

În ultimul deceniu al secolului al XIX-lea, datorită profesorului D. Ionescu, în școala românească pătrunde gimnastica franceză, iar datorită profesorului Bucovineanu, cea suedeză. Asistăm la o adevărată „bătălie a sistemelor”, cum o caracterizează Constantin Kirițescu. Demonstrațiile se răresc și se confundă tot mai mult cu spectacolele de circ și serbările aniversare. Singurele societăți care mențin spiritul de emulație și de concurs sunt „Tirul” și „Bukarester Turnverein”, care organizează o serbare cu 200 gimnaști ce vor executa o demonstrație de ansamblu (1889), iar la Sibiu, în 1892, cu ocazia aniversării celor 25 de ani de existență, va avea loc o festivitate cu participarea gimnaștilor din Iași, Brașov, Sibiu etc. În același an apare și revista „Gimnasticul român”, editată de prof. D. Ionescu. Revista avea un conținut metodologic, propagandistic, cu referiri la probleme organizatorice.

Orașele din provincie au o activitate practică mai intensă și diversificată datorită profesorilor de gimnastică, care se conformau hotărârii de a practica această disciplină, prinsă în planul de învățământ încă din 1864. În țară se înființează noi societăți:

„Reuniunea română de gimnastică și cântări”, la Brașov și „Reuniunea de gimnastică”, la Timișoara (1875), „Societatea de gimnastică”, la Arad (1879), „Viitorul”, la Craiova (1895), „Aquila”, la Pitești (1901), precum și Societățile din Giurgiu (1901), Dorohoi (1901), Ploiești (1902), Iași (1902) etc. Se înregistrează organizarea serbărilor școlare anuale, din care nu lipsesc programele de gimnastică. Liceul „Gh. Lazăr” păstrează această tradiție încă din 1896. Sunt semnalate participări ale gimnaștilor români la diferite serbări și concursuri internaționale (Debrecen), vizita unui grup de 1000 de elevi („iunii bulgari”) la serbarea liceului „Gh. Lazăr”, ce s-a desfășurat în Cișmigiu ș.a.

În 1906 se înființează Federația Societăților Române de Gimnastică, Arme și Dare la Semn care, peste puțin timp, se va intitula Federația Societăților de Gimnastică din România (FSGR) și care reunea 18 societăți de gimnastică. Inițiator va fi același neobosit profesor, D. Ionescu, care a reușit să atragă în Comitetul de conducere și personalități ale epocii: Petru Năsturel (președinte) și Spiru Haret (vicepreședinte). El va reedita revista „Gimnastul român”. Această federație se va afilia în 1907 la Federația Internațională de Gimnastică (FIG). Efectele apariției sale se vor resimți, mai cu seamă, pe plan organizatoric. Vor apărea societăți de gimnastică la Târgoviște, Buzău, Alexandria, Câmpulung, Craiova, Tulcea, Bârlad, Piatra Neamț, Brașov etc. În urma invitației prof. D. Ionescu, care înființase societatea „Înainte”, va sosi în țară prof. Demeny, creator de școală. Acesta va ține conferințe la București, Iași, Galați și Craiova. Orientarea federației se caracterizează printr-un exclusivism pronunțat, conducătorii ei dorind ca, în perspectivă, acest organism să devină forul conducător al educației fizice și sportului din România, aflate în plină formare și afirmare. Deși federația nu admitea celelalte sporturi, decât cu unele excepții (tirul și scrima), sistemul preconizat de ea prevedea unele exerciții care, în esență, aparțineau altor discipline, după sistemul francez și cel german. Cu timpul, aceste probe sportive (oina, natația, probele de atletism, canotajul, halterele, jocurile) se vor detașa de gimnastică, devenind independente. De asemenea,

concursurile erau puțin cultivate de FSGR, ele nefiind incluse în modalitatea de exprimare a performanțelor tehnice. Gimnastica rămâne conservatoare și este depășită de alte discipline, mai atractive pentru tineret. Așa se întâmplă că, la constituirea Federației Societăților Sportive din România (FSSR) în 1912, printre primele comisii înființate figura, pentru trecutul ei, Comisia de gimnastică, dar care se desființează din lipsă de activitate. Conservatorismul FSGR se va manifesta și față de noul organ coordonator, Uniunea Federațiilor Sportive din România (UFSR), apărut în 1930, și la care se va afilia abia în 1932.

Din 1907, FSGR organizează anual congrese în diferite orașe ale țării și serbări cu programe diverse, din care mai fac parte și alte discipline sportive. În 1911, o echipă de „gimnastici” formată din 7 gimnaști va participa la o serbare a Federației Italiene de Gimnastică de la Torino. Tot în 1907, a avut loc afilierea la Federația Internațională de Gimnastică.

O altă etapă a dezvoltării gimnasticii este perioada postbelică. După război, activitatea va demara cu dificultate. În 1923, se reînființează „Comisia de gimnastică-greutăți”, care nu se evidențiază prin activitate, așa încât, pe lista federațiilor ce urmau să se înființeze o dată cu apariția UFSR, nu figurează federația de gimnastică. Aceasta se va afilia abia în 1932 și nu-și va găsi calea proprie de dezvoltare, în concordanță cu evoluția internațională a disciplinei, decât după 1944. Vechiul sistem germano-francez mai există în câteva societăți, încă se mai organizează serbări cu programe hibride (gimnastică de ansamblu, piramide, exerciții la bara fixă și la cal, box, lupte, haltere, dansuri populare, gimnastică ritmică, scrimă). Se constată o orientare spre gimnastica la aparate, care către mijlocul sec. al XX-lea va constitui gimnastica sportivă, cu centre mai importante la Cluj, Reșița, Brașov și București. Activitatea desfășurată la Cluj s-a datorat pasionatului gimnast Albin Morariu și profesorului Simion Ilieșu. Tot la Cluj, în 1936, se va desfășura un concurs de acrobație pentru cei 18 gimnaști care vor participa la JO de la Berlin (1936), unde, de altfel, vor obține rezultate slabe. Au loc campionate regionale în Ardeal și Banat. Echipa olimpică germană va face,

în 1937, o demonstrație la București. Din 1939, se vor organiza separat concursurile masculine și cele feminine. În 1944 se reînființează Federația de Gimnastică și Jocuri Naționale.

După 1945, gimnastica din România intră într-o nouă etapă de afirmare. Sub egida Organizației Sportului Popular (OSP), în 1945 federația organizează concursuri regionale și demonstrații în spiritul gimnasticii sportive. În 1946, echipele masculine și feminine vor concura la Balcaniada de gimnastică de la Sofia, ocupând locul III. Maria Pop se va clasa pe locul I la individual compus, la bârnă și la sol, iar Melinda Kerekes, la sărituri.

În 1947 are loc primul Campionat Național. Gimnaștii noștri concurează apoi la Praga, în cadrul Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților și la Balcaniada de la Ljubljana: echipa feminină ocupă locul III, iar cea masculină – locul I V. Pe lângă campionatele naționale începe să se organizeze și „Cupa României”, pe echipe. Au loc întâlniri internaționale cu echipele Ungariei, Bulgariei și Cehoslovaciei. Gimnastica feminină va fi reprezentată cu succes de valoroasa Berta Corobeanu, iar cea masculină, de Mihai Botez. În anul 1952 se participă la olimpiada de la Helisnki, unde echipa feminină ocupă locul 9 (Stela Perim, Ileana Gyrafăș, Helga Bârsan, Olga Gölner, Olga Munteanu și Evelin Slavici) iar echipa masculină locul 20 (Frederic Orendi, Mihai Botez, Francisc Kocsis, Eugen Balint, Carol Bedö și Aurel Loșniță).

În 1954, gimnastica românească va continua ascensiunea. La CM de la Roma, echipa feminină va ocupa locul IV, iar Elena Leuștean locul V la individual compus. Începând cu acest CM, echipa feminină va fi, până în prezent, una dintre cele mai puternice formații din lume.

În 1956, la JO de la Melbourne, echipa formată din: Elena Leuștean, Sonia Iovan, Emilia Liță, Elena Dobrovolski, Ileana Săcălici, Georgeta Hurmuzache și Uta Schlandt cucerește medalia de bronz. Elena Leuștean se clasează pe locul IV la individual compus și cucerește încă o medalie de bronz la sol. În anul 1957 se organizează la București, la sala Floreasca, primul CE individual feminin. Sonia Iovan și Elena Leuștean s-au clasat pe locul II și,

respectiv, III la individual compus, obținând alte 3 medalii de bronz pe aparate.

În anul 1958, la CM de la Moscova, echipa feminină ocupă locul III, Elena Leuștean, locul VI la sărituri, iar echipa de băieți ocupă locul XIII. La JO de la Roma din 1960, echipa feminină își reafirmă valoarea prin cucerirea medaliei de bronz și a unui loc V, prin Sonia Iovan la individual compus.

În 1962, la CM de la Praga, echipa de fete ocupă doar locul IX; băieții participă la individual și se clasează modest. Urmează o perioadă marcată de un ușor declin al gimnasticii, fapt evidențiat de locul VI ocupat de echipa feminină și locul XII, de către cea masculină la JO de la Tokyo din 1964 și de absența noastră la JO de la Mexico City, din 1968.

A urmat o perioadă de măsuri și de căutări pentru redresarea activității. Între acestea se numără și înființarea liceului cu program de gimnastică de la Onești (actualmente Liceul „Nadia Comăneci”) în anul 1969.

La CM de la Ljubljana, din 1970, și la JO de la München, din 1972, se remarcă deja o creștere, aceasta materializându-se prin clasarea fetelor pe locul V și a băieților pe locul VIII și respectiv pe locurile VI și VII la JO. În anul 1973, la CE, se cuceresc medalii de bronz la feminin prin Alina Goreac și Anca Grigoraș, iar la masculin, o medalie de argint prin Dănuț Grecu.

La CM de la Varna, din 1974, echipa feminină ocupă locul I V, iar băieții, locul VI. Dănuț Grecu cucerește la inele prima medalie de aur a gimnasticii românești. Urmează o etapă de succese, mai ales în gimnastica feminină, drum deschis de apariția Nadiei Comăneci, care, în mai 1975 la CE de la Skien (Norvegia), uimește lumea sportivă internațională prin cucerirea, la 14 ani, a 4 medalii de aur și a uneia de argint.

JO de la Montréal (1976) au însemnat un moment istoric și de referință pentru gimnastica românească. Rezultatele memorabile obținute de Nadia Comăneci, prin cele 7 note de 10, premieră olimpică, au făcut ca această Olimpiadă să fie denumită semnificativ „Olimpiada Nadiei”. Echipa de fete,

formată din Nadia Comăneci, Teodora Ungureanu, Anca Grigoraș, Gabriela Trușcă, Mariana Constantin și Georgeta Gabor, cucerește medalia de argint. La masculin, echipa ocupă locul VI și Dănuț Grecu obține o prețioasă medalie de bronz la inele.

A urmat o perioadă de dominație a Nadiei Comăneci, care a avut un aport hotărâtor la succesele ce au urmat la CE din 1977, de la Praga și din 1979, de la Copenhaga, la CM de la Strasbourg, din 1978, unde se reeditează medalia de argint pe echipe. În 1979, la CM de la Fort Worth (SUA), echipa de fete câștigă pentru prima oară titlul de campioană mondială și încă 2 titluri pe aparate, la sărituri, cu Dumitrița Turner și la sol, cu Emilia Eberle. La aceste rezultate și la cele care au urmat, un rol deosebit l-a avut crearea noului centru de pregătire a lotului feminin la Deva, în vara anului 1978.

JO de la Moscova, din 1980, consemnează din nou valoarea echipei feminine a cărei lideră este în continuare Nadia Comăneci, prin cucerirea locului II și a titlurilor olimpice la bârnă și la sol. Băieții ocupă locul IV, iar Dănuț Grecu ratează medalia de argint și își încheie cariera ca urmare a unei rupturi musculare în timpul finalei la inele.

În anul 1981 se desfășoară la București, în Sala Polivalentă, „Universiada”, care a reprezentat un succes deplin din punct de vedere al organizării și al rezultatelor. Echipele noastre, având-o în frunte pe Nadia, iar la masculin pe Kurt Szilier, au cucerit cele mai multe medalii.

După retragerea Nadiei Comăneci intră în scenă alte generații valoroase de gimnaști. Astfel, Ecaterina Szabo este lidera echipei în perioada 1982-1986. Alături de ea s-au remarcat Lavinia Agache, Cristina Grigoraș, Laura Cutina, Simona Păucă, prin obținerea în 1983 și 1985 a locului II cu echipa, la CM de la Budapesta și de la Montréal, precum și a numeroase medalii (9) la CE de la Madrid din 1981 și de la Göteborg din 1983.

Pentru Ecaterina Szabo, cea mai importantă realizare a fost cucerirea, la JO de la Los Angeles (1984), a titlului olimpic cu echipa și a 3 medalii de aur la aparate. Din anul 1985, a început cariera unei alte mari campioane care va domina alți câțiva ani gimnastica mondială: Daniela Silivaș, „produs” al

liceului din Deva, cu un palmares remarcabil, mai ales la CE de la Moscova din 1987, unde egalează performanța Nadiei de la Skien. Se obțin medalii la CM din 1985, de la Montréal, din 1987, de la Rotterdam, unde echipa devine pentru a doua oară campioană a lumii și obține locul II la CM de la Stuttgart, în 1989. La JO de la Seul din 1988, Daniela Silivaș cucerește 3 medalii de aur la aparate, iar cu echipa, pe cea de argint. Colegele ei de generație au fost Eugenia Golea, Camelia Voinea și Aurelia Dobre, aceasta din urmă fiind prima gimnastă care a avut șansa de a deveni campioană mondială absolută în 1987. În această perioadă, la masculin se evidențiază gimnaștii Kurt Szilier, Valentin Pânteș, Marian Rizan, Levente Molnar, care cuceresc medalii la CE din 1981, 1983, 1985 și 1987.

Un gimnast cu un palmares valoros și cu longevitate sportivă a fost Marius Gherman, care a participat la două CE (la Oslo, în 1985 și la Stockholm, în 1989) cucerind 2 medalii de bronz, la bară și la sărituri; participă, de asemenea, la trei CM cu echipa (în 1987 la Rotterdam – locul VII, la Stuttgart, în 1989 – locul VI și la Indianapolis, în 1991 – locul IX). Marius Gherman a fost prezent și la CM din 1992, de la Paris, din 1993, de la Birmingham (unde a obținut medalia de argint la bară fixă) și de la Brisbane, din 1994. Cel mai bun rezultat al său a fost însă la JO din 1988, de la Seul, unde a ocupat locul VII cu echipa, locul V la individual compus și medalia de bronz la bară fixă.

Începând cu anul 1961, FRG organizează CN pentru gimnastica ritmică și participă cu regularitate la CM sau CE, dar rezultatele nu se ridică totuși la nivelul celor din gimnastica artistică. De menționat este faptul că la prima participare olimpică la Los Angeles, din 1984, Doina Stăiculescu obține medalia de argint la individual compus. O altă gimnastă care a reușit să pătrundă în ierarhia internațională a fost Irina Deleanu, care a cucerit medalii pe aparate la CE din 1990 și la CM din 1992.

În anul 1987, federația de gimnastică se afiliază la Uniunea Europeană de Gimnastică (UEG), care luase ființă în 1982. În toată această perioadă în care gimnastica noastră obține rezultate remarcabile, școala românească s-a consacrat pe plan internațional.

La aceasta, prin muncă, pasiune și competență, au contribuit o serie de profesori și antrenori, dintre care amintim: Adina Stroescu, Iosif Maier, Robert Podlaha, Nicolae Băiașu, Petre Dungaciu, Maria Simionescu, Caius Jianu, Nicolae Covaci, soții Bela și Martha Karoly, Adrian Goreac, Maria Cosma, Francisc Kocsis, Costache Gheorghiu, Mircea Bădulescu, Gheorghe Condovici. Pentru merite deosebite în dezvoltarea gimnasticii naționale și mondiale în ultimele patru decenii, specialiști români ocupă locuri importante în conducerea Federației Internaționale de Gimnastică. Astfel prof. Nicolae Vieru, ales membru al Comitetului Executiv, a deținut până în anul 2008, când s-a retras din forul respectiv, 4 mandate de vicepreședinte și 4 de membru al Executivului, devenind vicepreședinte de onoare al FIG. Prof. Maria Simionescu, în perioada 1972-2000, a fost vicepreședintă sau membră a Comitetului tehnic feminin, de asemenea membră de onoare la FIG. Prof. Adrian Stoica, ales în anul 1992 membru al Comitetului tehnic masculin a obținut succesiv trei mandate de președinte al forului tehnic pentru gimnastica masculină. Prof. Anca Grigoraș Mihăilescu, în perioada 1993-2001 a fost membră a Comitetului tehnic feminin al Uniunii Europene de Gimnastică, iar între 2004-2009, membră a aceluiași Comitet al Federației Internaționale. Prof. Mircea Apolzan, din anul 2001 și în continuare a activat ca membru al Comitetului tehnic masculin al Uniunii Europene de Gimnastică. Prof. Maria Fumea, din anul 2000 a fost aleasă în Comitetul tehnic pentru gimnastica aerobică din cadrul FIG. De-a lungul anilor și-au adus contribuția, activând în cadrul biroului federal, o serie de personalități ca: P. Năsturel (1906-1922), I. Jianu (1922-1924), R. Voinescu (1924-1928), M. Berceanu (1928-1938), Ion Șiclovan, Elena Poparad (președinti), Elena Firea, Iosif Hidi (vicepreședinti), Francisc Lövy, Nicolae Vieru, Maria Login, Magda Silviu, Vasile Chioreanu (secretari federali), Maria Simionescu, Mircea Lisovschi, Sonia Iovan, Atanasia Albu, Adrian Stoica, Anca Grigoraș, Mircea Apolzan (antrenori federali).

După 1989, eliberată de amestecul imperativ al factorului politic, gimnastica s-a reorganizat pe baze

democratice la nivelul federației și al cluburilor, iar la nivelul loturilor naționale s-a conservat tot ce a fost pozitiv în sistemul și conceptul de pregătire. Centrele de antrenament de la Deva, Onești și Reșița au primit un suport nou, prin infuzie de tineri gimnaști și antrenori. Rezultatele din perioada 1990-2000 se situează la un nivel excepțional, depășind ca valoare pe cele din perioada anterioară. Astfel, echipa feminină a României cucerește de patru ori consecutiv titlul mondial (în 1994 la Dortmund, în 1995 la Sabae, în 1997 la Lausanne și în 1999 la Tianjin). La JO, echipa dobândește medalia de argint la Barcelona în 1992, pe cea de bronz, în condiții grele, la Atlanta în 1996 și medalia de aur la Sydney în 2000. Tot echipa feminină cucerește de trei ori consecutiv și medalia de aur a CE (în 1994 la Oslo, în 1996, la Birmingham și în 1998 la Sankt Petersburg). La toate CM – pe echipe, din 1991 de la Indianapolis, și individuale, din 1992 de la Paris, din 1993 de la Birmingham, din 1994 de la Brisbane și din 1996 de la Porto Rico, atât fetele, cât și băieții obțin medalii strălucitoare.

O serie de gimnaste de excepție își înscriu numele în istoria sportului național și mondial. Dintre acestea amintim pe: Cristina Bontaș, campioană mondială la sol (1991), Mirela Pașca, Maria Neculiță și, mai ales, Lavinia Miloșovici, multiplă campioană olimpică, campioană mondială și europeană, cu un palmares impresionant. Gina Gogean, de asemenea, devine de mai multe ori campioană mondială, europeană și vicecampioană olimpică absolută la Atlanta. De menționat, totodată, pe Alexandra Marinescu, Mirela Țugurlan, Claudia Presăcan și Corina Ungureanu, componente ale echipei olimpice și mondiale în intervalul 1995-1999, medaliat la CE. O altă stea care își confirmă strălucirea este Simona Amânar: campioană olimpică la sărituri în 1996 la Atlanta; campioană mondială în 1995 la Sabae și în 1997 la Lausanne; campioană europeană în 1996 la sărituri; multe medalii la alte aparate la CM, CE și câștigătoarea Cupei Mondiale în 1998 la sol și la sărituri; campioană olimpică absolută la JO de la Sydney din 2000.

În ultimii ani, noi talente își aduc contribuția la zestrea gimnasticii feminine: Maria Olaru, campioană

mondială absolută la Tianjin 1999 și vicecampioană olimpică la JO de la Sydney; Andreea Răducan, campioană mondială la sol, la Tianjin în 1999, vicecampioană mondială la bârnă și medalie de argint la sărituri, la JO de la Sydney din 2000. Ea a fost descalificată la individual compus, fiind găsită pozitiv la controlul antidoping, urmare a greșelilor medicului lotului, Ioachim Oană.

Băieții au realizat în această etapă rezultate unice: titlurile mondiale și europene la cal cu mânere dobândite în 1994 de Marius Urzică, medalie de bronz pe echipe la CM de la Sabae din 1995, titlul olimpic la cal cu mânere, obținut de Marius Urzică la JO de la Sydney din anul 2000, precum și cele 2 medalii de argint la JO de la Atlanta, realizate de Marius Urzică la cal cu mânere și de Dan Burincă la inele, medalii la sărituri la CE din 1994 și la CM din 1997 și 5 medalii la CE de juniori din 1998, medalie de aur la cal cu mânere, obținută de Marius Urzică la Cupa Mondială din 1998.

Desprinsă din trunchiul gimnasticii sportive feminine după 1989, gimnastica ritmică a funcționat ca federație independentă până în anul 1997. Între 1997-2002 a revenit ca ramură în cadrul Federației Române de Gimnastică, iar după această dată s-a reorganizat ca federație independentă. Dar lipsa de experiență a dus la diminuarea rezultatelor și a potențialului tehnic și organizatoric. Astfel, s-a format o comisie națională cuprinzând specialiste recunoscute, care au o sarcină greu de îndeplinit în următorii ani, aceea de a redresa această disciplină olimpică.

Înființată în anul 1994, Comisia Națională de Gimnastică Aerobică a reușit din start rezultate remarcabile prin cucerirea de trei ori consecutiv a titlului mondial la trio (în 1996 la Haga, în 1997 la Perth și în 2000 la Riesa), precum și a altor medalii de argint la trio, bronz la individual masculin perechi în 1998 la Catania și individual feminin la Hanovra și Riesa. De remarcat numele unor sportivi ca: Cristian Moldovan, Claudiu Varlam, Remus Nicolai și Izabela Lăcătuș, multipli campioni mondiali. Artizană a acestor rezultate a fost antrenoarea Maria-Marcela Fumea. Datorită acestor performanțe, pe parcursul anilor, Federația de

Gimnastică s-a situat pe primul loc în clasamentele naționale, întocmite de forurile de conducere ale sportului românesc. De asemenea, de multe ori gimnastele și gimnaștii s-au situat printre cei mai buni sportivi ai României.

De menționat la rezultatele excepționale ale gimnasticii de după 1989 contribuția deosebită, în special, a antrenorilor Octavian Bellu și Maria Bitang, precum și a colegilor lor, Nicolae Forminte, Toma Ponoran, Benone Perețeanu, Liliana Cosma, Raluca Bugner, Marius Vintilă, Cătălin Meran, Valer Puia (coregraf) și alții, la feminin și Dănuț Grecu, Ștefan Hărgălaș, Iosif Ferencz, Aurelian Georgescu, Ștefan Gal, la masculin.

Perioada care a urmat (2002-2009) a fost plină de realizări deosebite atât ca performanțe internaționale cât și ca dezvoltare a gimnasticii. Astfel gimnastica feminină a continuat seria succeselor la CM individuale de la Debrecen 2002, mondialele de la Anaheim 2003, cucerind mai multe medalii de argint cu noi promoții de gimnaste, care în 2004 s-au afirmat prin câștigarea aurului pe echipe, a unei medalii aur și a alteia de argint la europenele de la Amsterdam și în mod special a titlului olimpic pe echipe (Cătălina Ponor, Monica Roșu, Daniela Sofronie, Alexandra Eremia, Oana Ban și Silvia Stroescu) și a încă 4 medalii obținute de Cătălina Ponor (3) și Monica Roșu (1) la Olimpiada de la Atena. Cu aceste rezultate și-au încheiat, temporar, în mod strălucit cariera de antrenori cuplul Octavian Bellu și Maria Bitang (2005).

Ștafeta a fost preluată de Nicolae Forminte împreună cu un colectiv având în componență tehnicieni care și-au asumat o misiune dificilă de a perfecționa activitatea lotul feminin, la cote superioare de exigență, în condițiile unui nou regulament internațional de concurs mult mai complicat.

Cu eforturi deosebite, sistemul de pregătire a dat, în continuare, rezultate, obținându-se la europenele de la Volos (2006) locul al II-lea pe echipe, 2 medalii de aur și 2 de bronz pe aparate, precum și titlul european pe echipe, o medalie de aur, 2 de argint și una de bronz la individual la europenele de la Clermont-Ferand (2008). La CM de la Aarhus 2006 - locul IV pe echipe, o medalie de

argint și alta de bronz cu o echipă în reconstrucție, iar la ediția din 2007, de la Stuttgart, locul III pe echipe și încă 2 medalii de argint. Toate acestea s-au încheiat cu rezultatele de prestigiu obținute în anul 2008, locul III pe echipe și medalia de aur la sol a Sandrei Izbașa la Olimpiada de la Beijing.

O nouă generație de junioare au continuat pregătirile la Deva pentru a aborda Olimpiada de la Londra și competițiile mondiale intermediare. La masculin, s-a continuat seria succeselor sub bagheta antrenorului Dănuț Grecu – 2 medalii de aur la CM individuale de la Debrecen (2002), medalii de aur, argint și bronz la CM din 2005 Melbourne. La CE de la Ljubljana (2004) gimnaștii au cucerit aurul pe echipe și încă 4 medalii de aur, prin Drăgulescu Marian (3) și Ioan Suci (1).

A fost un preludeu pentru succesul olimpic de la Atena, unde echipa a câștigat bronzul și încă 2 medalii de argint și un bronz la individual. Au urmat noi succese în 2006 la europenele de la Volos cu 2 medalii de aur și 3 de argint și cele de la CM (Aarhus) cu 2 medalii de aur, tot prin Marian Drăgulescu. Anii 2007 și 2008 au consemnat rezultate ceva mai slabe la masculin, în special cele pe echipe: locul VIII la CM Stuttgart, locul VII la JO Beijing și numai o medalie de argint la individual la CM.

Europenele 2008-2009 au înregistrat o revenire prin cucerirea a două medalii de bronz și a uneia de argint la Lausanne și tot o medalie de argint la Milano.

După JO de la Beijing, la conducerea lotului masculin a fost stabilit un nou colectiv tehnic, condus de antrenorul Nicușor Pascu.

La gimnastică aerobică ne menținem ierarhia mondială și europeană. Mărturie în acest sens sunt 2 medalii de aur și 3 de argint la europenele din 2003 din Debrecen, o medalie de aur, 2 de argint și

un bronz la CM din 2004 (Sofia). La CE din 2005 de la Coimbra (Portugalia) 4 medalii de aur și 2 de bronz. La CM de la Nanjing 2006 locul I pe echipe, 2 medalii de aur (perechi și trio) și 2 de bronz. În anul 2007, la CE (Sombatheli) și CM Ulm (Germania) palmaresul aerobicii s-a îmbogățit cu: 4 medalii, din care 2 de aur, respectiv 5 medalii din care 2 de aur. La toate aceste rezultate își înscriu numele gimnaste și gimnaști cu talent cum sunt: Isabela Lăcătuș, Mihaela Pohoată, Cristian Nedelcu, Cristina Antonescu, Mădălina Cioveac, Raluca Babaligea Mirela Rusu, Aurelia Ciurea, Cristina Mariu, Daniel Nicolae, Mircea Zamfir, Mircea Brânzeanu, Valentin Mavrodineanu, Remus Nicolai și merituoșii antrenori Marcela Fumea și Varlam Claudiu. Sunt de remarcat și rezultatele obținute la CE, competiție introdusă în 2007.

Situația organizatorică din 2009, consemnează existența a 60 de structuri afiliate la federație, dintre care 10 reprezintă asociațiile județene de gimnastică și peste 700 de sportivi legitimați, la gimnastica artistică. La gimnastica aerobică, existau 16 structuri afiliate, cu peste 170 de sportivi legitimați.

Un moment deosebit, în gimnastica românească, l-a reprezentat aniversarea, în septembrie 2006, a 100 de ani de la înființarea acesteia. Sub genericul **"UN SECOL DE AUR"**, aniversarea a reprezentat o mare sărbătoare, care a fost onorată la cel mai înalt nivel de președintele țării Traian Băsescu, președintele FIG Bruno Grandi, președintele Uniunii Europene și alte personalități sportive și politice. Celor mai reputați sportivi, campioni olimpici, mondiali și europeni, antrenorilor lor și altor personalități le-a fost acordate Trofeul "Nadia Comăneci", care echivalează cu un "Oscar al gimnasticii". Federația a fost decorată, cu acest prilej, de președintele țării cu Ordinul Sportiv clasa I. COSR a acordat federației Colanul de aur.

În tabelul ce urmează, redăm contribuția gimnasticii la zestrea de medalii a sportului românesc în perioada 1956-2009:

Competiția	Masculin			Feminin			Total
	Aur	Argint	Bronz	Aur	Argint	Bronz	
JO	1	4	4	23	15	21	68
CM	12	8	5	35	33	34	127
CE	17	16	15	41	44	35	168
Total	30	28	24	99	92	90	
Total general	82			281			363

Gimnastică artistică juniori

Campionate Europene	Aur	Argint	Bronz	Total
Masculin	8	12	18	38
Feminin	44	38	19	101
Total	52	50	37	139

Gimnastică aerobică

Competiția	Aur	Argint	Bronz	Total
CM	13	9	13	35
CE	15	8	7	30
CE juniori	9	3	6	18
Total	37	20	26	83

Rezultatele obținute de gimnastică, de-a lungul perioadei menționate, sunt dovada existenței unei puternice școli românești, care reprezintă baza și nădejdea rezultatelor viitoare.

La sfârșitul anului 2000, Biroul FRG avea următoarea componență: Nicolae Vieru – președinte; Maria Simionescu, Dănuț Grecu – vicepreședinți; Adrian Stoica – membru (secretar general); Dana Encuțescu – membru (secretar federal); Carmencita Constantin; Iosif Hidi, Octavian Bellu, Mircea Apolzan, Anca Grigoraș, Olga Didilescu, Francisc Kocsis, Leana Sima, Francisc Hoffman, Maria Gîrbă, Elena Ceampelea, Gheorghe Blaj, Marcel Benea – membri.

În anul 2001, federația s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și

sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală a adoptat, la 16 noiembrie, noul Statut și a ales Comitetul Executiv, ca organ de conducere al Federației. În conducerea FRG au fost aleși: Nicolae Vieru – președinte; Maria Simionescu și Dănuț Grecu – vicepreședinți; Adriana Stoica – secretar general și 11 membri. Biroului executiv i s-a stabilit următoarea componență: Nicolae Vieru – președinte; Adrian Stoica – secretar general; Dana Encuțescu – secretar federal; Anca-Maria Pop – contabil; Alecsandru Popescu – membru.

În decembrie 2005, Adunarea generală a ales o nouă conducere: președinte - Adrian Stoica; vicepreședinți - Simona Amânar și Dănuț Grecu, membri - Mircea Apolzan (secretar general), Anca Grigoraș Mihăilescu, Alina Drăgan și Ioan Suciu

(directori tehnici), Marcel Benea, Elena Buhaev, Olga Didilescu, Nicolae Forminte, Marcela Fumea, Augustin Pop, Marius Urzică și Marian Drăgulescu. Aceeași Adunare generală a ales ca președinte de onoare pe domnul Nicolae Vieru și ca vicepreședinte de onoare pe doamna Maria Simionescu.

În perioada 2007-2009 Comitetul Executiv al FR de Gimnastică a avut următoarea componență: președinți de onoare: Nicolae Vieru și Nadia Comăneci; președinte executiv: Adrian Stoica; vicepreședinți: Simona Amânar, Dănuț Grecu; membri: Mircea Apolzan (secretar general); Olga Fănica Didilescu Ioan Silviu Suciu, Anca Gabriela Grigoraș Mihăilescu, Alina Drăgan, Nicolae Forminte, Marcel Benea, Elena Buhaev, Marcela Fumea, Marius Urzică, Augustin Pop, Marian Drăgulescu.

ANTRENORI EMERIȚI

1970	Simionescu Maria
1973	Kocsis Francisc
1975	Bădulescu Mircea; Gheorghiu Costache; Karoly Bella; Karoly Martha; Covaci Nicolae
1977	Bibire Mircea
1981	Condovici Gheorghe
1982	Weinert Geza
1983	Coșariu Vasile
1984	Cosma Maria; Goreac Adrian; Gorgoi Gheorghe
1988	Liță Emilia; Ștefănescu Florea
1991	Săndulescu Dorina; Săndulescu Mihai
1992	Apăteanu Rodica; Bălan Cornel; Bellu Octavian Atanase; Blaj Gheorghe; Cărpinișan Ion; Crihan Ana Olivia; Garabet Clemența; Grecu Dănuț; Hărgălaș Ștefan; Hoffman Francisc; Lisofschi Mircea; Marcu Lucia; Mazilu Liviu; Mărășescu Marcel; Pop Ioan; Sima Leana; Simonfi Iuliana; Stan Adrian; Stănei Matei; Stoica Eliza;
1993	Gârbă Maria
1994	Bitang Maria; Fircă Virginia Doina
1995	Ferencz Iosif; Forminte Nicolae; Georgescu Aurelian; Ponoran Toma; Sandici Doru Ionel
1996	Albu Ion; Bulacu Ioan; Ceampelea Elena; Gal Ștefan; Moțet Ana; Perețeanu Benone;

Szemerjai Mirela

1997	Fumea Maria; Popescu Gabriel; Stoenescu Georgeta
1998	Belcsak Francisc; Dobre Florin; Grigoraș Anca; Ipate Mihai; Lescovar Adriana; Perețeanu Marilena; Popa Lucian; Stănculescu Mihai
2000	Bidilescu Olga
2002	Balint Ioan Cristian; Benea Marcel; Ionașcu Veronica; Neagu Gheorghe; Vieru Nicolae
2003	Sabău Ioan
2005	Cherciu Jenica; Dosoftei Gabriela; Agop Vasilica; Agop Cornel; Sandu Lucian; Spănu Cristina
2008	Achim Virgil Vasile; Boboc Adrian; Boboc Elena
2009	Tomceanu Mariana
2010	Olariu Doina; Vintilă Marius; Cosma Liliana; Micu Ramona; Popa Adela

MAESTRI EMERIȚI AI SPORTULUI

Feminin

1966	Iovan Sonia; Leuștean Popescu Elena; Albu Atanasia; Liță Emilia
1971	Dobrowolski Elena
1973	Dumitrescu Georgeta
1975	Comăneci Nadia; Goreac Rodica Alina
1976	Constantin Mariana; Gabor Georgeta; Grigoraș Anca; Trușcă Gabriela; Ungureanu Teodora
1981	Dunca Rodica; Eberle Emilia; Grigoraș Cristina; Ruhn Melita; Turner Dumitrița; Vlădărău Marilena
1984	Agache Lavinia; Barbălată Mirela; Bălan Liliana; Cutina Laura; Păucă Simona; Renciu Camelia; Stănuț Mihaela; Szabo Ecaterina; Stăiculescu Doina
1986	Golea Eugenia; Popa Celestina; Silivaș Daniela; Voinea Camelia
1989	Bontaș Cristina; Dobre Aurelia; Filip Lăcrămioara, Popa Eugenia; Potorac Gabriela
1992	Gogean Gina
1994	Amânar Simona; Cacovean Andreea; Hădărean Vanda; Hățăgan Nadia; Miloșovici Lavinia; Neculiță Maria; Pașca Mirela; Presăcan Claudia

1995 Deleanu Irina; Marinescu Alexandra
 1996 Loaieș Ionela
 1999 Olaru Maria
 2000 Răducan Andreea; Boboc Loredana;
 Isărescu Andreea; Ungureanu Corina
 2001 Lăcătuș Daniela Isabela; Mărănduca
 Daniela
 2003 Ban Oana
 2005 Ponor Cătălina; Roșu Monica;
 Sofronie Daniela; Eremia Alexandra; Stroiescu
 Silvia; Cioveie Mădălina; Băbăligea Raluca
 2006 Pohoăț Tania Mihaela; Marin
 Cristina; Rusu Mirela; Ciurea Aurelia
 2007 Izbașa Raluca Sandra;
 2008 Antonescu Cristina; Gogîțu Mădălina;
 Nistor Steliana; Drăgoi Gabriela; Tămârjan Ana
 Maria; Grigore Andreea; Acatrinei Andreea

Masculin

1963 Moraru Albin
 1973 Orendi Frederic
 1974 Grecu Dănuț

1981 Checicheș Ion
 1982 Bucuroiu Romulus; Nicula Emilian;
 Odorhean Dan; Szilier Kurt
 1984 Molnar Levente
 1988 Rizan Marian
 1989 Brezeanu Cristian; Gherman Marius;
 Pascu Nicușor
 1994 Burincă Dan
 1995 Bejenaru Nicolae; Ianculescu
 Adrian; Leric Cristian; Stroia Nicu; Șandro Nistor
 1997 Moldovan Cristian Claudiu;
 Nezezon Andrei; Varlam Claudiu
 2000 Drăgulescu Marian; Petcu Alexandru
 Dorin; Suci Ioan; Orzață Iulian Rareș; Urzică
 Marius
 2001 Nicolai Remus
 2002 Potra Dan
 2004 Popescu Daniel; Șelariu Răzvan
 2007 Jivan Alin; Koczi Flavius
 2008 Mavrodineanu Valentin; Brînzea
 Mircea; Zamfir Mircea

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Frederic Orendi, multiplu campion național în anii 1950-1960, participant la JO din 1952 de la Helsinki, unde s-a situat pe locul XX cu echipa

Echipa feminină de gimnastică medaliată cu bronz la JO din 1956, de la Melbourne – prima medalie olimpică a gimnasticii românești. De la stânga la dreapta: Emilia Vătășoiu, Sonia Iovan, Elena Dobrovolski, Elena Leuștean, Utta Schlandt, Georgeta Hurmuzache, Ileana Săcălici. Elena Leuștean a mai cucerit o medalie de bronz la sol

Echipa de gimnastică Dinamo, campioană pe anul 1956, printre componenții ei s-au aflat: Francisc Kocsis, Frederic Orendi, Aurel Păcuraru, Ioan Zamfir, Nicolae Covaci

Echipa feminină de gimnastică a României medaliată cu bronz la JO din 1960, de la Roma. De la dreapta la stânga: Elena Dobrovolski, Elena Leuştean, Sonia Iovan, Atanasia Ionescu-Albu, Utta Schlandt, Emilia Liţă şi Emilia Scorţea

Sonia Iovan, medaliată la CE din 1957 de la Bucureşti cu argint la bârnă şi cu bronz la individual compus şi sărituri şi, în 1959 la Cracovia, cu argint la sol şi cu bronz la individual compus

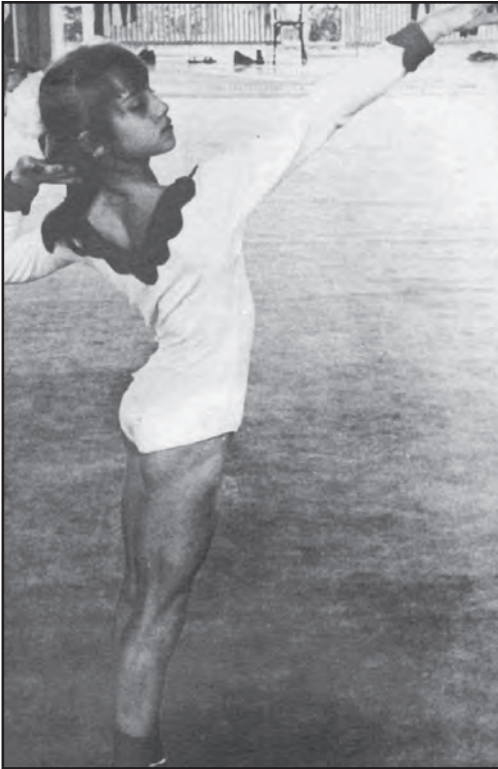
Elena Leuștean, medaliată, la CE din 1957, de la București (prima ediție), cu argint (la individual compus, paralele și sol) și, la CE din 1959 la Cracovia, cu argint (la individual compus și paralele)

Anca Grigoraș, medaliată cu bronz la bârnă, la CE din 1973 de la Londra; vicecampioană mondială cu echipa, în 1978, la Strasbourg și vicecampioană olimpică, în 1976

Alina Goreac, vicecampioană europeană la bârnă, în 1973, la Londra; medaliată cu bronz la paralele și sol la CE din 1973, de la Londra, și din 1975, de la Skien, la bârnă și sărituri

Fenomenala Nadia Comăneci

Încă din 1968, eleva Nadia Comăneci și antrenorul Bela Karoly s-au angajat pe drumul pregătirii migăloase a marilor performanțe, efort care după 1970 a început să dea roade, culminând cu rezultatele de excepție dintre anii 1975-1980

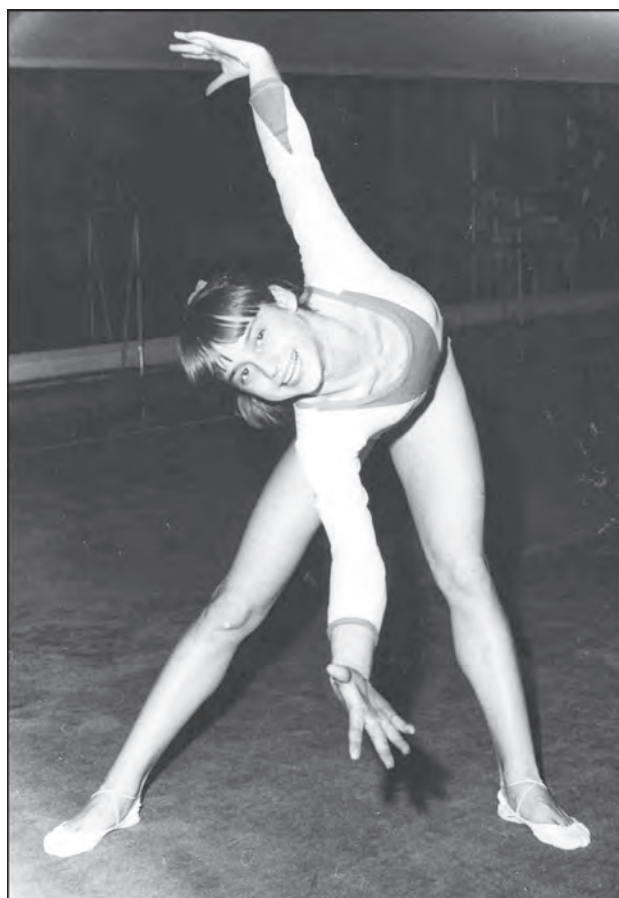

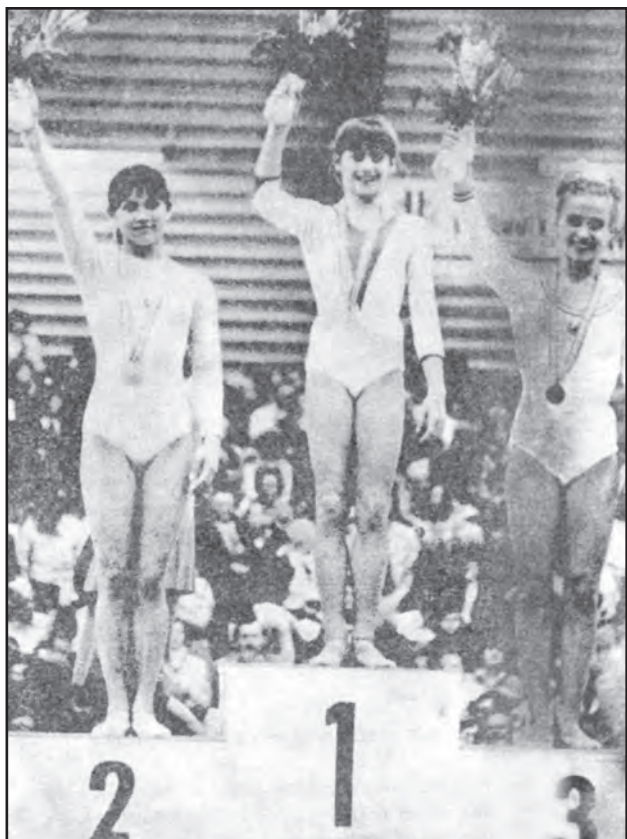
CE Skien, 1975.

Început spectaculos de carieră sportivă pentru Nadia Comăneci și o intrare triumfală în elita gimnasticii mondiale – 4 medalii de aur la individual compus (primul titlu de campioană absolută a Europei pentru gimnastica românească), sărituri, paralele, bârnă, vicecampioană europeană la sol

Unic prin elemente tehnice originale, de mare dificultate și spectaculozitate, exercițiul Nadiei Comăneci la paralele a fost apreciat la CE cu cea mai mare notă din concurs – 9,90

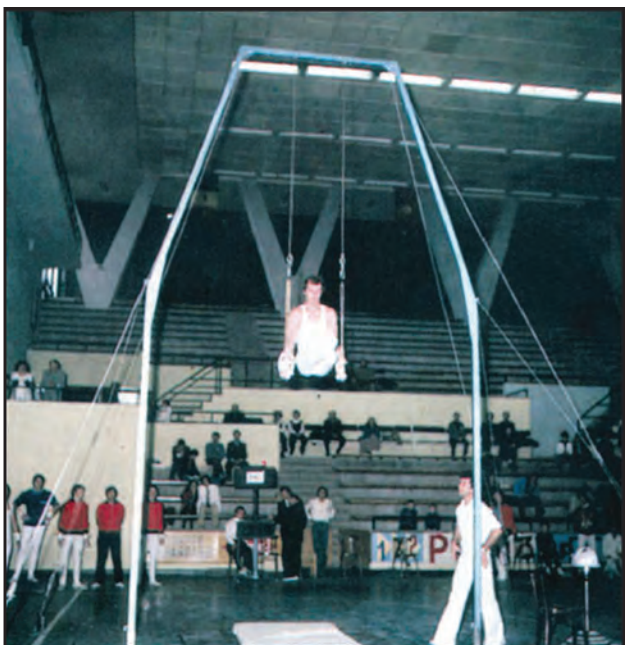

*CE de la Skien, din 1975. Primele trei clasate la
bârnă: Nadia Comăneci – aur; Nelli Kim (URSS) –
argint; Alina Goreac – bronz*

*Primire călduroasă a celor care au cucerit la CE din 1975, de la Skien, 7 medalii (4 de aur, 1 de argint și 2 de
bronz): antrenorii Bela și Martha Karoly, Nadia Comăneci, antrenorul federal Maria Simionescu, Alina Goreac,
împreună cu antrenorul Nicolae Covaci, secretarul general al federației Nicolae Vieru și
Ștefania Comăneci, mama Nadiei*

*Dănuț Grecu, specialist în proba de inele,
primul gimnast român medaliat cu aur;
argint și bronz la CM, cu aur și argint la CE*

*Olimpiada
Nadiei
Comăneci –
triumful
gimnasticii
românești la JO
de la Montréal
din 1976
Prestigiosul
cotidian „Time”
face elogiul
perfecțiunii*

Un exercițiu la paralele notat cu 10

Montreal, 1976. Cu un parcurs impecabil în finala concursului individual compus, în care au intrat și două note de 10 la paralele și bârnă, Nadia Comăneci a acumulat 72,275 puncte, fiind declarată campioană olimpică absolută la gimnastică

Teodora Ungureanu, componentă de bază a echipei la JO din 1976, a cucerit medalia olimpică de argint la paralele și medalia de bronz la bârnă

Nadia Comăneci, prima gimnastă din lume notată cu 10 (de 7 ori). Spre hazul componentelor echipei României, computerul, nefiind programat să marcheze nota 10, a afișat nota 1.00

Nadia Comăneci și antrenorea Marta Karoly satisfăcute de salba de medalii făurită la Montreal

Lotul feminin de gimnastică care a cucerit medalia olimpică de argint la JO de la Montreal, din 1976. La sosirea pe Aeroportul Otopeni, de la stânga la dreapta: Atanasia Ionescu-Albu – antrenoare federală, Martha Karoly – antrenoare, gimnastele Georgeta Gabor, Mariana Constantin, Teodora Ungureanu, Marilena Neacșu, Gabriela Trușcă, Anca Grigoraș, Nadia Comăneci și Luminița Milea, Bella Karoly – antrenor, Miron Olteanu – reprezentantul conducerii CNEFS

*Nadia Comăneci la CE de la Praga, din 1977:
2 medalii de aur la paralele și individual compus
(pentru a doua oară campioană absolută a Europei);
medaliată cu argint la sărituri*

*La „mondialele” de la Strasbourg din 1978,
Emilia Eberle a obținut 3 medalii de bronz,
la bârnă, sol, paralele și 1 medalie de argint
cu echipa*

Prima medalie de aur la „mondiale” în 1978 la Strasbourg. Medaliatele la bârnă: Nadia Comăneci – aur; Elena Muhina – argint; Emilia Eberle – bronz. Au mai fost obținute: 2 medalii de argint la sărituri – Nadia Comăneci și echipa formată din Nadia Comăneci, Emilia Eberle, Anca Grigoraș, Marilena Neacșu, Teodora Ungureanu, Marilena Vlădăraș; 2 medalii de bronz la sol și paralele – Emilia Eberle

CE de la Copenhaga din 1979. Nadia Comăneci – 3 medalii de aur la sol, sărituri și individual compus (al treilea titlu de campioană absolută a Europei) și 1 medalie de bronz la bârnă. Emilia Eberle – 3 medalii de argint, la bârnă, paralele și individual compus

Campioană mondială cu echipa (Nadia Comăneci, Emilia Eberle, Rodica Dunca, Dumitrița Turner și Marilena Vlădăraș), în 1979, la Forth Worth, Melita Ruhn a mai câștigat, la JO din 1980, 1 medalie de argint cu echipa și 2 medalii de bronz la sărituri și paralele

Cucerind de trei ori consecutiv titlul de campioană absolută a Europei, 1975 Skien, 1977 Praga și 1979 Copenhaga, Nadia Comăneci a intrat definitiv în posesia trofeului „Cupa Europei”, pus în joc de FR de Gimnastică încă de la prima ediție a CE, desfășurat la București în 1957

Cristina Grigoraș – campioană europeană la sărituri, în 1981, la Madrid, unde a mai obținut 2 medalii de argint (individual compus și paralele) și 1 medalie de bronz la sol

Lavinia Agache – campioană europeană la bârnă, în 1983, la Göteborg, unde a mai obținut 2 medalii de argint, la individual compus și paralele, și 1 medalie de bronz la sărituri, vicecampioană mondială la paralele, sărituri și cu echipa în 1983 la Budapesta, unde a mai câștigat și 1 medalie de bronz la bârnă

Ecaterina Szabo.

*- la CM din 1983 de la Budapesta: 1 medalie de aur la sol, 3 medalii de argint, la sărituri, paralele și cu echipa, 1 medalie de bronz la individual compus;
- la CE din 1983 de la Göteborg: 2 medalii de aur la sol și paralele, medalie de argint la sărituri, medalie de bronz la individual compus*

Lotul feminin (pregătit de antrenorii Adrian Goreac, Maria Cosma, Octavian Belu), din care a fost selecționată echipa care, la JO din 1984, de la Los Angeles, a cucerit prima medalie olimpică de aur; pentru gimnastica românească în proba pe echipe (Simona Păuca, Lavinia Agache, Ecaterina Szabo, Mihaela Stănuleț, Cristina Grigoraș și Laura Cutina)

Campioane olimpice la bârnă, Ecaterina Szabo și Simona Păuca. Ecaterina Szabo a mai cucerit, la JO din 1984, 2 medalii de aur, la sărituri și sol și 1 medalie de argint la individual compus, iar Simona Păuca, 1 medalie de bronz la individual compus

Campionă mondială în 1987, la Rotterdam, echipa feminină de gimnastică: Eugenia Golea, Camelia Voinea, Aurelia Dobre, Ecaterina Szabo, Celestina Popa, Daniela Silivaș

Aurelia Dobre la CM din 1987 de la Rotterdam, unde cucerește primul titlu mondial, la individual compus, pentru gimnastica românească, 1 medalie de aur la bârnă și 2 medalii de bronz la sărituri și sol

Ecaterina Szabo a realizat, în perioada 1983-1987, rezultate remarcabile: JO – 4 medalii de aur și 1 de argint; CM – 10 medalii (2 de aur, 6 de argint și 2 de bronz); CE – 5 medalii (2-2-1). În total 20 de medalii (8-9-3). Între 1980-1982 a cucerit, la CE de juniori, 7 medalii de aur și 1 de argint

1988, JO de la Seul – echipa feminină de gimnastică a României, vicecampioană olimpică: Eugenia Golea, Camelia Voinea, Gabriela Potorac, Daniela Silivaș, Celestina Popa, Aurelia Dobre.

Gabriela Potorac, medaliată cu argint la sărituri și cu bronz la bârnă, în 1988, la JO de la Seul

Daniela Silivaș, o valoroasă gimnastă care, între 1984-1989, a obținut rezultate deosebite: JO – 6 medalii (3 de aur, 2 de argint, 1 de bronz); CM – 10 medalii (7-2-1); CE – 10 medalii (5-3-2); CE de juniori – 1 medalie de aur și 2 de argint

CM pe echipe de la Dortmund din 1994, componentele lotului de gimnastică, de la stânga la dreapta: Daniela Mărănducă, Lavinia Miloșovici, Gina Gogean, Nadia Hățăgan (sus), Claudia Presăcan, Ionela Loaieș, Simona Amânar (jos)

Gimnastele participante la CM individuale de la Brisbane (Australia) din 1994: Andreea Cacovean, Lavinia Miloșovici, Gina Gogean și Nadia Hățăgan, împreună cu antrenorii Octavian Belu și Maria Bitang (Campionă mondială – Gina Gogean, la sărituri; medalii de argint – Lavinia Miloșovici, la individual compus și sol; medalii de bronz – Lavinia Miloșovici, la sărituri și Gina Gogean, la sol)

Echipa feminină de gimnastică a României, campioană mondială în 1994, invitată la Președinția României

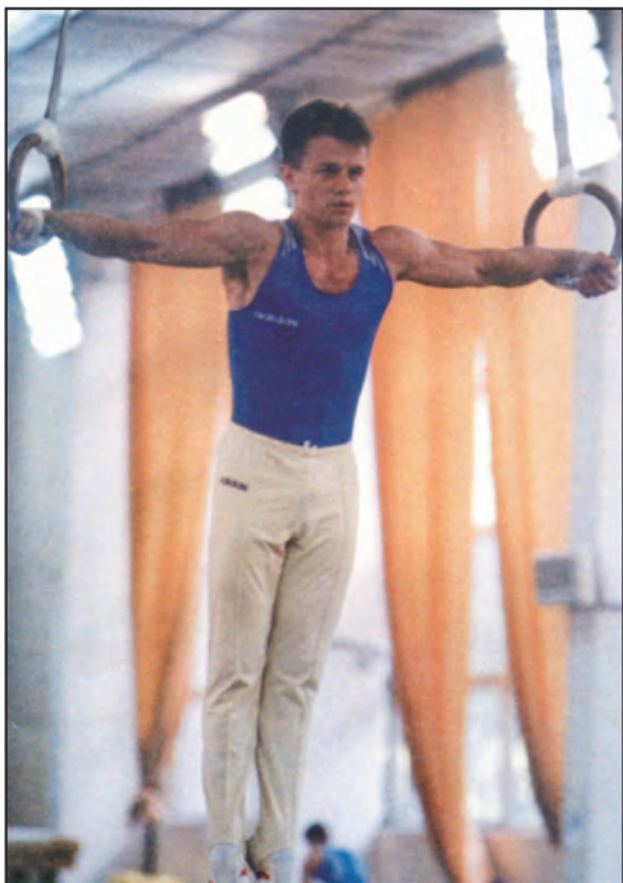
Echipa feminină de gimnastică a României, campioană mondială în 1995 la Sabae – Andreea Cacovean, Alexandra Marinescu, Claudia Presăcan, Simona Amânar, Gina Gogean, Nadia Hăjăgan, Lavinia Miloșovici

Gina Gogean, deținătoare a 15 medalii la CM (9 de aur, 2 de argint, 4 de bronz), 10 la CE (5-4-1), 2 medalii de argint și 3 de bronz, la JO

Lavinia Miloșovici a câștigat 13 medalii (5 de aur, 3 de argint, 5 de bronz) la CM, 7 medalii (4-1-2) la CE și 6 medalii (2-1-3) la JO

Dan Burincă, vicecampion olimpic la inele la JO din 1996; vicecampion mondial la inele în 1995, la Sabae; medaliat cu bronz la inele, la CM din 1994, la Brisbane și la CM din 1995, la Sabae, cu echipa formată din: N. Bejenaru, D. Burincă, A. Ianculescu, Cr. Leric, Nistor Șandro, Nicu Stroia, Marius Urzică (prima medalie obținută de echipa masculină la „mondiale”)

Foto Reuters

Marius Urzică, specialist la cal cu mânere, vicecampion olimpic la JO din 1996; campion mondial în 1994 la Brisbane; vicecampion mondial în 1999 la Tianjin; medalie de bronz cu echipa la CM din 1995 de la Sabae; campion european în 1994 la Praga și în 2000 la Bremen; campion olimpic la JO de la Sydney în 2000

Simona Amânar la JO din 1996: 1 medalie de aur la sărituri; 1 medalie de argint la sol; 2 medalii de bronz la individual compus și pe echipe

Lavinia Miloșovici la JO din 1996: 2 medalii de bronz, la individual compus și pe echipe

Gina Gogean la JO din 1996: 1 medalie de argint la individual compus, 3 medalii de bronz, la sărituri, bârnă și pe echipe

*JO de la Atlanta din 1996.
Lotul feminin de gimnastică medaliat cu bronz, de la stânga la dreapta: Lavinia Miloșovici, Gina Gogan,
Simona Amânar, Alexandra Marinescu, Ionele Loaieș, Mirela Țugurlan, Ana Maria Bican*

Lotul de gimnastică al României, împreună cu antrenorii emeriți Mariana Bitang, Octavian Belu și Ioan Sabău, directorul Campionatelor Internaționale, ediția a 43-a, desfășurată la Ploiești în perioada 14-16 aprilie 2000. Printre gimnastele cu rezultate remarcabile se află Simona Amânar, Maria Olaru, Andreea Răducan, precum și componentele echipei de junioare, campioană europeană în anul 2000

Foto Reuters

La JO de la Sydney din 2000, echipa feminină de gimnastică a devenit campioană olimpică: Loredana Boboc, Andreea Răducan, Andreea Isărescu, Claudia Presăcan, Simona Amânar, Maria Olaru. Pe aparate au cucerit medalii: Simona Amânar (aur la individual compus); Maria Olaru (argint la individual compus); Andreea Răducan (argint la sărituri); Amânar Simona (bronz la sol)

Foto Reuters

JO de la Sydney din 2000.
Simona Amânar, campioană olimpică, între 1994-2000
a câștigat: 9 medalii (5 aur, 4 argint) la CM,
12 medalii (6-3-3) la CE, 7 medalii (3-1-3) la JO

Maria Olaru, la JO de la Sydney din 2000, campioană olimpică cu echipa și vicecampioană olimpică la individual compus; campioană mondială în 1999 la Tianjin, la individual compus și cu echipa; campioană europeană cu echipa în 1998

Trei gimnaste „de aur” ale echipei campioane olimpice la Sydney, medaliată și în probele individuale, de la stânga la dreapta: Simona Amânar, Andreea Răducan, Maria Olaru

Antrenorii emerți Octavian Belu și Mariana Bitang împreună cu Andreea Răducan

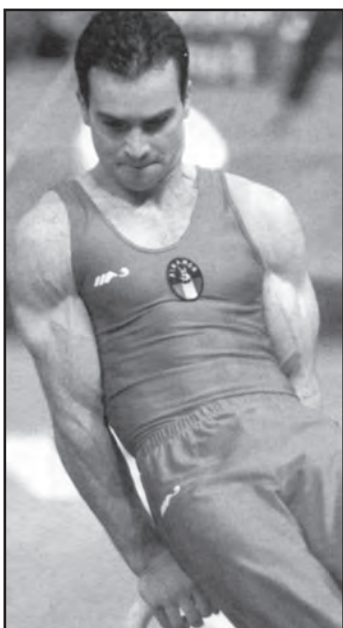
Andreea Răducan, campioană olimpică cu echipa, vicecampioană olimpică la sărituri la JO de la Sydney din 2000; campioană mondială în 1999 la Tianjin, la sol și cu echipa; vicecampioană mondială la bârnă

Bucuria succesului – antrenorul Octavian Belu și Andreea Răducan la Sydney, în 2000

Echipa de aur a României la CE de la Patras din 2002, de la stânga la dreapta: Dan Potra, Ioan Suci, Constantin Covaci, Marius Urzică, Marian Drăgulescu

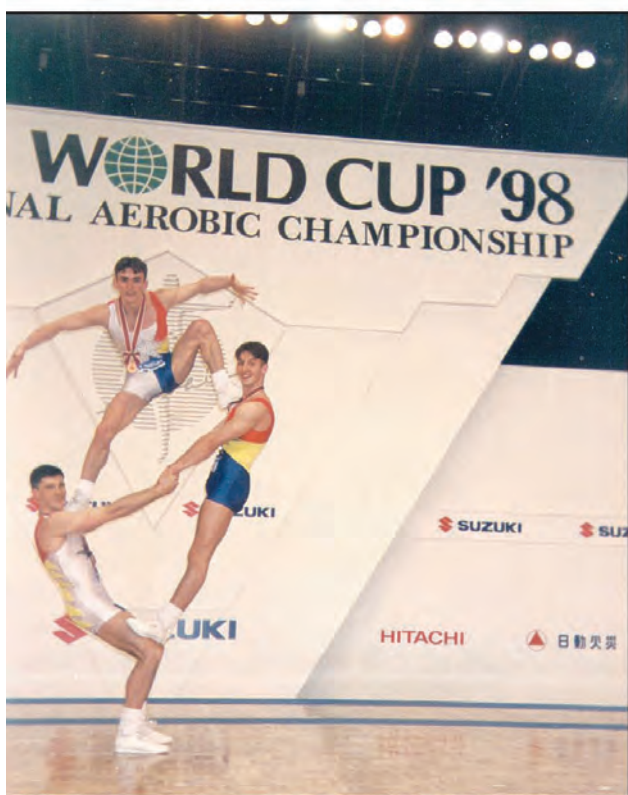
Dan Potra, câștigător al locului I la individual compus (premieră în gimnastica masculină românească), la CE de la Patras din 2002

Marian Drăgulescu, medaliat cu aur la sărituri și cu bronz la sol, la CE de la Patras din 2002. A fost campion european de juniori la cal cu mănere, la St. Petersburg, în 1988; medaliat cu aur la sol, argint pe echipe, bronz la individual compus, la CE de seniori de la Bremen din 2002; 2 medalii de aur la sol și sărituri (premieră pentru gimnastica masculină românească) la CM de la Gent din 2001

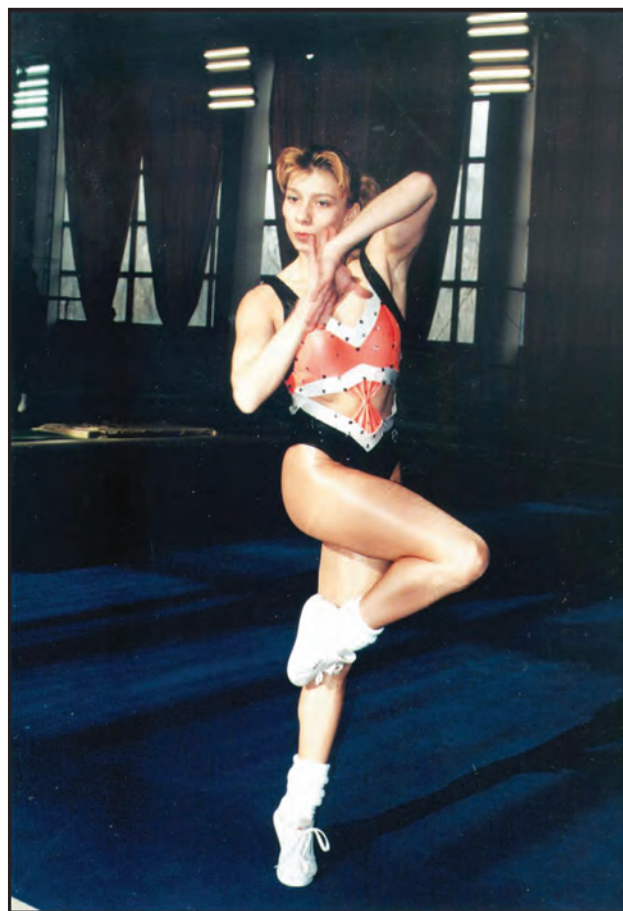
Claudiu Varlam, Andrei Nezezon, Cristian Moldovan, campioni mondiali la gimnastică aerobică, în proba de trio, în 1996, la Haga și în 1997, la Perth; vicecampioni mondiali în 1995 la Paris

Cristian Moldovan, Dorel Moiş, Claudiu Varlam, vicecampioni mondiali în 1998 la Catania; medaliați la Cupa Mondială; campioni europeni în 1999 la Birmingham și campioni mondiali în 2000 la Riesa

*Izabela Daniela Lăcătuș și Remus Nicolai,
vicecampioni
mondiali (duo mixt) în 2000, la Riesa, și medaliați cu
bronz la CE din 1999 de la Birmingham*

*Izabela Daniela Lăcătuș a obținut la CM din 1998 de
la Catania, 2 medalii de bronz (solo și duo mixt cu
Claudiu Varlam); în 1999, la Hanovra, a fost
vicecampioană mondială (solo); în 2000, la Riesa,
campioană mondială (solo) și vicecampioană mondială
(duo mixt cu Remus Nicolai); la CE din 1999, la
Birmingham, vicecampioană europeană (solo),
medaliată cu bronz (duo mixt cu Remus Nicolai)*

*Amelia Racea, Diana Chelaru, Cerasela Pătrașcu, Raluca Haidu și Ana Porgras (de la stânga la dreapta) medaliat
cu bronz la CE de la Birmingham (2010) în proba pe echipe, unde gimnastele noastre au mai cucerit: Amelia Racea
medalia de aur și Raluca Haidu, pe cea de bronz la bârnă, iar Diana Chelaru medalia de bronz la sol*

FIGURI REPREZENTATIVE

GIMNASTICĂ ARTISTICĂ

ACATRINEI, ANDREEA-ROXANA (1992), n. în Brașov. Absolventă a LPS din Brașov. Gimnastă de performanță. A început să se inițieze în această ramură de sport la vârsta de trei ani și jumătate. În 2002, a ajuns la CS al Colegiului Național Sportiv *Cetate Deva*. S-a pregătit

cu lotul național de junioare la LPS Onești (2005) și apoi la Deva, având ca antrenori pe Mihai Ipate, Gh. Orban și Adela Popa. Concurând pentru CS al Colegiului Național Sportiv *Cetate Deva*, la CN din 2005 se clasează pe locul al II-lea cu echipa la seniori și pe locul I la categoria juniori 2, în 2006, la juniori 2, obține 4 locuri I cu echipa la bârnă, sărituri și la sol, locul al II-lea la individual compus și al III-lea la paralele, iar la seniori locul I cu echipa și al II-lea la sol. La CN din 2008 câștigă titlul de campioană națională la sol, locul al II-lea la paralele și cu echipa și al II-lea la individual compus, toate la categoria maeștri. În anul 2006, a fost selecționată în lotul național de seniori, rezultatele obținute recomandând-o pentru JO din 2008 (Beijing). Deși confruntată cu dureri mari de spate și articulații, își aduce contribuția la cucerirea medaliei de bronz de către echipa olimpică a României, care a reușit astfel să se mențină în elita gimnasticii. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Nicolae Forminte, Liliana Cosma, Cătălin Meran, Marius Vintilă, Lucian Sandu, Raluca Bugner și coregraful

Puia Valer. În anul 2008, direcția Județeană pentru Sport Hunedoara a desemnat-o pe A. Acatrinei cea mai bună sportivă, iar Consiliul Județean Brașov i-a acordat Diploma de Onoare. Tot în anul 2008, a fost decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu două barete. Din cauza problemelor de sănătate, după JO, a fost nevoită să se retragă din gimnastică la numai 17 ani.

AGACHE, LAVINIA (1966), n. în Căiuți, jud. Bacău. Sportivă cu merite în afirmarea gimnasticii feminine pe plan internațional. Începe gimnastica la Onești, în anul 1975, cu antrenorii Maria Cosma și Mihai Agoșton, apoi se pregătește la CSȘ *Cetate Deva* cu antrenorii

Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Bellu. Pe plan intern, devine campioană națională absolută la junioare în 1979, iar în anii 1981, 1982 și 1983 cucerește titlul de campioană absolută a țării la senioare. Debutează pe plan internațional la CE de juniori din 1980, unde obține medalia de bronz la individual compus. La CE de seniori din anul 1983 câștigă medalia de aur la bârnă, 2 medalii de argint la individual compus și paralele, precum și o medalie de bronz la sărituri. În anul 1981, la CM, se clasează pe locul VII la individual compus, iar la CM din 1983 obține 3 medalii de argint (în proba pe echipe, de paralele și de sărituri) și o medalie de

bronz la bârnă. La Cupa Mondială organizată în anul 1982, cucerește o medalie de argint la sol, iar la individual compus se clasează pe locul III. Face parte din echipa care câștigă medalia de aur și titlul de campioană olimpică la JO din 1984 de la Los Angeles, iar în proba de sărituri obține medalia de bronz. Maestră Emerită a Sportului (1984). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2008). După 1990 se stabilește în SUA.

AGOP, CORNELIU (1952), n. în Bacău. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS – Institutul Pedagogic din Bacău, cu studii finalizate în cadrul Universității *Al. I. Cuza* din Iași., promoția 2008. Antrenor de gimnastică cu contribuții semnificative la

selecționarea, pregătirea și promovarea unor gimnaste de valoare în loturile naționale. Împreună cu soția sa, Vasilica Agop, a realizat o secție reprezentativă de gimnastică, la *SC Municipal* Bacău, care s-a afirmat pe plan intern și internațional. În perioada 1977-1987 a fost încadrat cu 1/4 normă, ca profesor la Școala Generală nr. 30 din Bacău. Din 1976, fără întrerupere, a activat ca antrenor la *SC Municipal* Bacău. Pe plan intern, a obținut cu sportivele sale 14 titluri naționale și numeroase clasări pe locurile II și III la CN organizate pentru diferite categorii de vârstă. A promovat în loturile naționale 7 junioare și 2 senioare. Dintre gimnastele cu rezultate deosebite se remarcă: Cecilia Mărtinaș - 6 titluri de campioană națională în 1987 și 1988; Cornelia Andronic - campioană națională de junioare absolută, în 1994, dublă campioană balcanică (echipe și bârnă, în 1994, locul al II-lea la CI ale României, la sol, în 1995, medaliată cu aur la sol, în 1995, la Jocurile Olimpice ale Tineretului European; Monica Roșu - Maestră Emerită a sportului, vicecampioană mondială, cu echipa, în 2003 (Anaheim), dublă campioană europeană, cu echipa și la sărituri, în 2004 (Amsterdam), dublă campioană olimpică, cu echipa și la sărituri, în 2004 (Atena), medaliată cu argint, în proba pe echipe și cu bronz,

la sărituri și sol, în 2002 la CE de juniori, de la Patras. Pentru contribuția sa la reprezentarea gimnasticii românești, pe plan internațional, în anul 2005, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. Președinte al Asociației județene de gimnastică Bacău. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2005).

AGOP (MAVRICHE),

VASILICA (1973), n. în Parincea, jud. Bacău. Studii liceale. Antrenoare de gimnastică, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori. A practicat gimnastica, începând de la vârsta de 6 ani. A fost legitimată la *SC Municipal* Bacău, având

ca antrenori pe Corneliu Agop și Eugenia Prisecaru. În perioada 1990-1993, a activat ca instructor sportiv, la *SCM* Bacău, iar din 1993, fără întrerupere, ca antrenoare de gimnastică, la același club. A contribuit, alături de soțul său Corneliu Agop, la consolidarea unei Secții reprezentative de gimnastică care a pregătit și promovat în loturile naționale sportive care s-au afirmat pe plan intern și internațional. Gimnastele, la a căror pregătire a contribuit, au obținut 5 titluri de campioane naționale și numeroase clasări pe locurile II și III la CN organizate pentru junioare și maestre. Au fost promovate în loturile naționale 6 junioare și Monica Roșu cea mai reprezentativă gimnastă a secției. Au obținut titluri de campioane și s-au clasat pe locurile II și III la CN de speranțe, junioare și maestre gimnastele: Dana Bordian, Andreea Putanu, Bibiana Iștoc și Mădălina Neagu. A contribuit la formarea gimnastei Monica Roșu, care a obținut rezultate deosebite în competițiile internaționale oficiale: medaliată cu argint în proba pe echipe și cu bronz la sărituri și sol, la CE de juniori, din 2002 (Patras); vicecampioană mondială, cu echipa, în 2003 (Anaheim); dublă campioană europeană, cu echipa și la sărituri, în 2004 (Amsterdam); dublă campioană olimpică, cu echipa și la sărituri, în 2004 (Atena). Arbitră federală (1996) și arbitră internațională categoria

a III-a (1997). Antrenoare Emerită (2005). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2005).

ALBU (IONESCU), ATANASIA (1935-1990), n. în Ploiești. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF din București. Componentă a echipei de gimnastică a ICF și a clubului Știința, unde s-a pregătit sub îndrumarea profesorului Nicolae Băiașu.

Multiplă campioană națională în proba pe echipe și deținătoare a 3 titluri pe aparate – la paralele în 1959, 1964 și la bârnă în 1963. Începând din 1957 a fost selecționată în loturile naționale. Și-a adus contribuția la cucerirea primei medalii a gimnasticii românești la CM din 1958 de la Moscova, unde echipa a intrat în posesia medaliei de bronz. La CM din 1962, de la Praga, s-a clasat, în concursul pe echipe, pe locul IX. La JO din 1960 de la Roma, a fost medaliată cu bronz pe echipe, iar în 1964, la Tokyo, s-a clasat pe locul VI în aceeași probă. În calitate de arbitru internațional, a oficiat la mai multe competiții internaționale. A funcționat, ca asistent și apoi ca lector universitar, la catedra de educație fizică a Institutului de Medicină și Farmacie din București, unde a obținut cu studentele pe care le-a pregătit mai multe titluri de campioane universitare la gimnastică. În 1981 a făcut parte din colectivul de tehnicieni care au pregătit lotul național universitar al României pentru Universiada din București, soldată cu rezultate remarcabile. În 1987 a fost numită în funcția de antrenoare federală în cadrul FRG. S-a distins prin profesionalism și dăruire în rezolvarea problemelor gimnasticii românești, contribuind la dezvoltarea acesteia și la afirmarea ei pe plan internațional. A fost membră a Biroului FRG și a Colegiului central al antrenorilor. Maestră a Sportului și Maestră Emerită a Sportului la gimnastică. Decorații: *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1960); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976); *Ordinul*

Meritul Sportiv clasa I (1982).

AMÂNAR (TABĂRĂ), SIMONA (1979), n. în Constanța. Profesoară de educație fizică și sport. Asistent universitar la Universitatea din Timișoara. Gimnastă cu performanțe excepționale pe plan internațional. A activat cu dublă legitimare la CSS nr. 1 și la Clubul *Farul*

Constanța. La club, s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor Ileana Mihail, Mirela Szemerjai, Nicolae Forminte și Mircea Frum, iar la lotul național, cu antrenorii O. Bellu, Maria Bitang, Nicolae Forminte și Toma Ponoran. Participă la concursuri de la vârsta de 9 ani. Debutază în 1992, la Balcaniada de gimnastică din Bulgaria, cu medalia de bronz la individual compus și la CE de juniori, unde obține medalia de aur în proba pe echipe. În perioada 1994-1998 participă la trei CE, cinci CM și la JO din 1996, câștigând 23 de medalii, dintre care 12 de aur. La CE realizează un palmares impresionant: medalie de aur cu echipa în 1994 (Stockholm); 3 medalii de aur – în probele de sărituri, paralele și pe echipe – în 1996 (Birmingham); medalie de aur cu echipa, 2 medalii de argint – la individual compus și sărituri, precum și 2 medalii de bronz – la bârnă și la sol, în 1998 (St. Petersburg). Componentă a naționalei care a cucerit medalii de aur în proba pe echipe la CM din 1994 (Dortmund), 1995 (Sabae), 1997 (Lausanne) și 1999 (Tianjin). La CM din 1995 de la Sabae (Japonia), se impune la sărituri, câștigând primul său titlu mondial individual. În 1996 la San Juan (Porto Rico), intră în posesia medaliei de argint la sărituri. Rezultatele deosebite obținute în anul 1996 la CE, CM și la Internaționalele României, unde câștigă medalii de aur la individual compus, la sărituri și la sol, prefăteză participarea excelentă de la JO de la Atlanta, unde obține 4 medalii: aur la sărituri (singura gimnastă româncă medaliată cu aur), argint la sol, bronz la individual compus și își aduce contribuția la câștigarea „bronzului” în proba pe echipe, într-o întrecere extrem de dificilă. La CM din 1997

(Lausanne), se impune din nou la sărituri, cucerind titlul de campioană mondială și pe cel de vicecampioană la individual compus. În 1998 este vedeta finalelor Cupei Mondiale la gimnastică, fiind învingătoare la sărituri și la sol. CM din 1999, de la Tianjin (China), îi oferă posibilitatea de a-și demonstra valoarea internațională, prin cucerirea titlului mondial cu echipa și a medaliilor de argint la sărituri și sol. La JO de la Sydney din 2000 devine campioană olimpică absolută, cucerește aur cu echipa și bronz la sol. S-a impus prin programe cu execuții valoroase, cu înalt grad de dificultate, dovedind siguranță și eleganță în execuții, un moral excepțional, fiind un adevărat portdrapel al gimnasticii românești. A demonstrat o clasă deosebit de înaltă la sărituri, deținând toate cele 3 titluri: campioană mondială, europeană și olimpică. În 2007 a intrat în grupul *Hall of Fame*, iar în 2008 Trofeul Campionilor de Legendă. Desfășoară numeroase activități, printre care: vicepreședinte a FR de Gimnastică; membră în Comisia de etică a COR; membră în Comisia antidoping; sprijinirea activității Special Olympics. Pentru performanțele sale excelente, în anul 1994, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a sportului, iar în anul 2000 a fost desemnată sportiva numărul 1 a lumii la sporturile tehnice, festivitate desfășurată la Londra, la data de 16 ianuarie 2001. Prin Decret Prezidențial, în anul 2000 i s-a conferit Ordinul Național *Serviciul Credincios*, în grad de comandor, iar în 2008 Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I.

APOLZAN, MIRCEA DUMITRU (1958), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică, absolvent al IIEFS din București, promoția 1984 și jurist, Facultatea de Drept promoția 1992. Gimnast de performanță, sport pe care a început să-l practice de la vârsta de 7 ani, sub îndrumarea antrenorului Horst Stoltz. A fost legitimat la CS Școlar Sibiu unde a obținut numeroase titluri la toate categoriile de copii și juniori. Ca senior a activat la CS *Dinamo* București, din care a cucerit două titluri de campion național

pe echipe. În total are în palmares 20 de titluri de campion național de copii și juniori și două de seniori. Selecționat de 20 de ori în lotul național de juniori și de 8 în cel de seniori. În anul 1981 a primit titlul de maestru al sportului. În perioada 1982-1994, a activat ca antrenor la CSȘ Sibiu unde a selecționat și pregătit numeroși copii și juniori cu care a cucerit 15 titluri de campioni naționali. În lotul național a promovat 2 juniori, dintre care Ioan Silviu Suciuc s-a afirmat în gimnastica de înaltă performanță cucerind 4 titluri europene, o medalie de argint la CM și o medalie de bronz la JO. Pentru rezultatele obținute sportivul Ioan Suciuc a primit în anul 2000 titlul de maestru emerit al sportului, iar din 2006 a fost numit antrenor federal pentru gimnastica masculină. În anul 1994 MA a fost promovat în funcția de antrenor federal, în cadrul FR de Gimnastică, până în 2006, în care a devenit secretar general al acestei federații. În perioada mandatului său gimnastica românească a continuat să se afirme la JO, CM și CE, înscriindu-și în palmares noi medalii. MA a desfășurat o bogată activitate în calitate de arbitru, parcurgând toate ciclurile Federației Internaționale, începând din 1988 până în 1996 când a devenit arbitru la toate competițiile oficiale (JO, CM). A fost ales membru al Comitetului tehnic masculin al Uniunii Europene de Gimnastică. (2001-2005; 2005-2009). Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la dezvoltarea și afirmarea gimnasticii românești a fost decorat cu Medalia *Serviciul Credincios* clasa a III-a (2000) și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu o bareta (2004).

BAN, OANA-MIHAELA (1986), n. în Cluj-Napoca. Profesoară de educației fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Cluj-Napoca. Gimnastă de performanță. A fost legitimată și a concurat pentru CSȘ *Viitorul* Cluj-Napoca (1997 – locul al

II-lea la paralele, la CN categoria copii), având ca antrenori pe Rodica Câmpeanu și Anton Ciupei. Din 1998, s-a pregătit la Deva și a reprezentat în

competiții CSȘ *Cetate*. În perioada 1998-2004, participă la CN de maeștri, speranțe și juniori I câștigând 2 titluri, 3 locuri II și 6 locuri III. Componentă a loturilor reprezentative a participat la CM din 2002 (Debrecen – Ungaria) obținând medalia de argint la bârnă și locul al IV-lea la sol (antrenori O. Bellu, M. Bitang, L. Sandu, B. Perețeanu) și la ediția din 2003 (Anaheim – SUA) cu medalie de argint în proba pe echipe și locul al VI-lea la individual compus. Cucerește titlul de campioană olimpică la echipe, în 2004 la JO de la Atena. Antrenori: O. Bellu, M. Bitang, N. Forminte, L. Sandu. Maestră Emerită a Sportului (2003). Decorată cu ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

BĂDULESCU, MIRCEA (1936), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea gimnastică, promoția 1959. Practică gimnastica de performanță la Clubul *Steaua*, câștigând în anul 1955 titlul de campion național pe echipe. În

1956 trece la Clubul *Dinamo*, inițial la *Tânărul Dinamovist*, avându-l antrenor pe Ștefan Tarco, apoi la echipa mare sub îndrumarea lui Ștefan Kocisc, unde rămâne ca sportiv până în 1960, perioadă în care reușește să obțină 9 titluri de campioni cu echipa clubului. A început activitatea ca antrenor la *SȘE Nr.2*, iar după câțiva ani s-a transferat la Centrul Sportiv Experimental *Viitorul*, (1961-1965). La această unitate sportivă a pregătit numeroși gimnaști valoroși, printre care: Dănuț Grecu, Nicolae Oprescu, Nicolae Achim, Cornel Bălan și alții. Între 1965-1980, activează la CS *Dinamo*, unde antrenează cu rezultate bune echipa masculină de gimnastică, iar din 1970 devine și antrenor al lotului național. A obținut cu elevii săi cca 30 de titluri de campioni naționali de juniori și de seniori, dintre care s-au evidențiat: Dănuț Grecu – campion european (Berna, 1973), campion mondial la inele (Varna, 1974), vicecampion mondial la inele (Fort Worth, 1979); Cornel Bălan,

care a devenit la rândul lui antrenor de gimnastică; Ion Checicheș, campion mondial universitar la inele (Mexico, 1979). Emigrează în 1980 în SUA. A fost angajat inițial antrenor de gimnastică la o echipă din Toledo (1980), apoi la o echipă de fete în Middletown (1982), iar din 1984 încadrat ca antrenor al echipei de gimnastică a Universității Santa Barbara din California. A fost arbitru internațional în perioada 1968-1980, oficiind la JO (1972 și 1976), la CM (1970, 1974, 1978, 1979), la JMU (1973, 1975, 1979), la CE (1971, 1973, 1975, 1977, 1979), activitate pe care a continuat-o și în perioada din America. În anul 2006a fost distins cu trofeul Nadia Comăneci, cu ocazia *Centenarului Gimnasticii Românești*. Pentru rezultatele realizate ca antrenor, a obținut distincția de Antrenor Emerit în anul 1974. Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976) și *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1977).

BĂIAȘU, NICOLAE – vezi **Personalități**

BÂRLEA, ADINA – vezi **Personalități**

BEDÖ, CAROL (1930), n. în Aiud, jud. Alba. Profesor de educație fizică și sport, specializarea gimnastică, absolvent al ICF, promoția 1954. A fost un bun gimnast. Asistent universitar, apoi conferențiar la catedra de specialitate. A predat în paralel

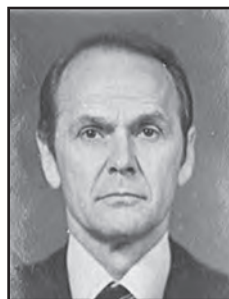
înotul și schiul. Ca sportiv, a făcut parte din lotul național de gimnastică și a participat la JO de la Helsinki din 1952, la Festivalul Tineretului din 1951 și de la București, din 1953. În 1952 a fost campion național la proba de sol. Pe lângă activitatea didactică, în care a excelat ca un remarcabil executant, a fost director educativ în cadrul ICF, vicepreședinte al CS IEFS și responsabil pentru demonstrațiile sportive de mase etc. A organizat numeroase demonstrații acrobatice cu echipele de studenți din institut. A publicat articole metodice în revistele de specialitate. A obținut brevetul de

inovator pentru *plasa elastică* folosită pentru sărituri și exerciții acrobatice, de mare spectaculozitate. Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa II-a (1972).

BELLU, OCTAVIAN – vezi **Personalități**

BIBIRE (SECARĂ), MARINA (1938), n. în județul Vrancea. Antrenoare de gimnastică, absolventă a Școlii de Antrenori. Gimnastă de performanță. A început gimnastica în Școala din Bacău în 1953. În anul 1955, promovează în lotul național de junioare, iar în anul 1959 este selecționată în lotul național. În anul 1956 se căsătorește cu antrenorul ei Mircea Bibire, cu care a continuat să asigure pregătirea gimnastelor din structurile organizatorice în care au activat. A continuat să practice gimnastica la AS *Steaua Roșie* din Bacău. A fost selecționată în lotul lărgit pentru JO de la Roma, însă nu a făcut deplasarea pe considerente politice. A fost angajată ca antrenoare la CS *Dinamo* Bacău. Timp de 30 de ani, alături de soțul său, a selecționat și pregătit numeroase gimnaste de valoare. La înființarea Liceului de gimnastică din Onești, a făcut parte din colectivul de antrenori care a activat la această unitate, contribuind, alături de ceilalți tehnicieni, la afirmarea gimnasticii feminine pe plan internațional. În calitate de arbitru internațională a oficiat la numeroase competiții interne și internaționale. Dintre rezultatele deosebite sunt de menționat: medalia de argint cu echipa României la JO (Montreal) 1976 prin Trușcă Gabriela și Anca Grigoraș; medalii la Cupa Prietenia la Cluj (1968) cu Dornea Felicia; JO 1988 (Seul) medalia de argint cu echipa prin gimnasta Potorac Gabriela care a mai obținut o medalie de argint la sărituri și alta de bronz la bârnă. Numeroase alte medalii de aur la CE junioare și la CN de senioare tot prin gimnasta Potorac Gabriela. Pentru merite deosebite a fost distinsă cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

BIBIRE, MIRCEA (1930), n. în Bacău. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF (1953-1960). Antrenor de gimnastică. După absolvire a fost încadrat la Grupul Școlar de Chimie din Bacău. Între 1954-1960 a lucrat ca antrenor de gimnastică la ȘSE din Bacău și la AS *Steaua Roșie*, la CS *Dinamo* și apoi la SCM *Bacău*. În anul 1966 devine asistent, apoi lector și din 1992 conferențiar la FEFS din Universitatea Bacău, până în anul 2005, contribuind la formarea de cadre în domeniul educației fizice în general și al gimnasticii în mod special. Între anii 1969-1971 a lucrat în colectivul tehnic al Liceului de gimnastică din Onești, devenit Centru olimpic de pregătire în gimnastica feminină. În calitate de expert a participat la numeroase cursuri de perfecționare a antrenorilor în țară și în străinătate. A publicat numeroase materiale metodice, cursuri, articole și o lucrare privind pregătirea la paralele inegale. Din rezultatele de valoare deosebită ale activității de aproape 40 de ani, se evidențiază, următoarele: echipa feminină, campioană a României în anul 1972 și de mai multe ori locul II sau III, precum și numeroase titluri la individual și pe aparate; a promovat în echipa olimpică de la Montreal (1976) medaliată cu argint, pe gimnasta Trușcă Gabriela și a contribuit la pregătirea gimnastei Anca Grigoraș pentru aceeași competiție; a selecționat și pregătit pe gimnasta Potorac Gabriela, care la JO 1988 (Seul), a obținut 3 medalii (argint cu echipa și la sărituri, bronz la bârnă și locul IV la individual compus); a contribuit la pregătirea gimnastelor Miloșovici Lavinia și Gogean Gina dar și a altor gimnaste din lot în anul 1989. Pe parcursul anilor a pregătit și promovat și alte gimnaste cu rezultate, semnificative, printre care: Andrioaie Maria, Bibire Marina, Dornea Felicia și altele. Preocupările sale insistente pentru asigurarea condițiilor materiale, necesare unei pregătiri superioare, s-au soldat cu obținerea în exclusivitate a sălii pentru gimnastică și dotarea cu instalații și aparate corespunzătoare. Mircea Bibire și-a desfășurat activitatea împreună cu soția sa

Marina Bibire, reușind să determine recunoașterea gimnasticii ca ramură principală în municipiul Bacău, iar rezultatele muncii lor să contribuie eficient la afirmarea acestei ramuri de sport pe plan intern și internațional. Pentru rezultatele deosebite obținute, a fost distins cu titlul de Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

BITANG (STĂNESCU), MARIANA – vezi **Personalități**

BOBOC, LOREDANA (1984), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport. Legitimată la CSA – CSS nr. 3 *Steaua* București, unde se pregătește cu antrenorele Eliza Stoica și Elena Ceampelea. Multiplă medaliată la campionatele naționale de gimnastică. În 1997, a fost selecționată în lotul de junioare la Onești, iar în 1999, la centrul din Deva, unde s-a pregătit cu Adrian și Elena Boboc. Multiplă medaliată la campionatele naționale, La lotul național s-a pregătit cu colectivul tehnic compus din: Octavian Bellu, Mariana Bitang, Lucian Sandu, Adrian și Elena Boboc. A făcut parte din echipa feminină de gimnastică, care a cucerit: titlurile mondiale, în 1999 la Tianjin și în 2001 la Gent; titlul olimpic, în anul 2000 la Sydney; medalia de bronz la CE din 2000 de la Paris. După unele accidentări suferite în anul 2001, s-a retras din activitatea competițională în 2002. *Maestră Emerită a Sportului* la gimnastică (2000). Decorații: Ordinul *Național pentru Merit* în grad de Comandor (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2008).

BONTAȘ (ȚÂNȚARU), CRISTINA (1973), n. în satul Ștefan cel Mare, jud. Bacău. Gimnastă de mare valoare, cu contribuții semnificative la sporirea prestigiului gimnasticii feminine românești pe plan internațional. A început să practice

gimnastica la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești, sub îndrumarea antrenorilor Dorina și Mihai Săndulescu. În cadrul lotului național s-a pregătit cu antrenorii Octavian Bellu, Ioan Pop, Leana Sima. În 1983-1984, participă la concursurile de gimnastică rezervate juniorilor și școlarilor, remarcându-se ca o gimnastă de perspectivă. În anul 1988 debutează la CE de junioare, obținând medalia de bronz la individual compus. La CE de senioare din 1989, se remarcă la sol și la sărituri, unde câștigă medaliile de bronz, iar la cel din 1990, medalia de argint la sărituri. Face parte din echipa care, la CM din 1989, obține medalia de argint, iar pe aparate, cucerește medaliile de argint la sărituri și cea de bronz la sol. Se evidențiază la CM din 1991 de la Indianapolis, unde cucerește medaliile de aur la sol și medalia de bronz la individual compus și pe echipe. La JO de la Barcelona din 1992, își aduce contribuția la obținerea medaliei de argint pe echipe și se clasează pe locul III la sol. *Maestră Emerită a Sportului* (1989). În anul 2000 i s-a conferit Crucea Națională *Serviciul Credincios*, clasa a III-a. După 1992, a plecat în Italia, iar ulterior primind o invitație de la un club din Canada, i s-a oferit un contract de antrenore. După câțiva ani, împreună cu soțul său, au renunțat la statutul de angajați și au înființat clubul de gimnastică *World Class Gymnastics*, din Hamilton.

BORȘ, MIHAI (1951), n. în București. Profesor de educație fizică și sport. Antrenor de gimnastică. Gimnast de performanță, a început să practice acest sport de la 15 ani, la CS *Rapid*, sub îndrumarea antrenorului Herbert Waldemear. În perioada 1966-1970, a activat la CSS *Triumf*, unde realizează performanțe care-l situează în topul celor mai buni sportivi ai clubului. Din 1970, se transferă la CS *Steaua*, avându-l antrenor pe Costache Gheorghiu. Multiplu campion național în probele pe echipe și pe aparate. Participant la JO din 1976 (Montreal) se clasează pe locul al VI-lea cu echipa. La CM din 1974 (Varna), ocupă locurile V la inele și VI cu echipa, iar la ediția din 1979 (Fort Worth) locul VIII cu echipa. Realizează o performanță deosebită la CE din 1975 (Berna) unde cucerește titlul de vicecampion

european, după ce la ediția din 1973 (Grenoble) se situase pe locul al IV-lea. La JMU din 1973 (Moscova), obține medalia de bronz la inele și se clasează pe locul al IV-lea cu echipa. Maestru al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1976). După 1990, s-a stabilit în SUA, unde activează ca antrenor.

BOTEZ, MIHAI-vezi FR Judo

BUGNER, RALUCA - MIOARA (1970), n. în Sibiu. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Management Sportiv, din cadrul Universității *Lucian Blaga* din Sibiu, specializarea gimnastică. Antrenoare de gimnastică, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori. A început să se inițieze în gimnastică la vârsta de 4 ani sub îndrumarea antrenorilor Nicolae Buzoianu și Kristel Kwanka. A fost legitimată la CSS din Sibiu (1976-1986) având ca antrenori pe cei care au inițiat-o iar la loturile naționale de juniori pe Atanasia Albu, Eliza Stoica, Florea Ștefănescu, Ion Cărpinișan, Cornel Bălan. Multiplă campioană națională și finalistă în concursurile pe aparate la CN de junioare. A participat la numeroase competiții internaționale reușind să cucerească medalia de bronz la sărituri, în 1984 la CE de junioare, de la Rimini (antrenori Adrian Goreac, Octavian Bellu, Maria Cosma). A fost încadrată ca profesoară, la catedra de gimnastică din CSS din Sibiu, în 1992. A contribuit, împreună cu colectivul catedrei la obținerea a numeroase titluri naționale și clasări pe locurile II și III la CN de junioare, precum și la promovarea a 10 junioare și 5 senioare în loturile naționale. În perioada 2000-2005 a făcut parte din colectivul tehnic a lotului de junioare, iar din 2006 a fost promovată la lotul de senioare. La CE de junioare din 2004 au fost câștigate 3 medalii de aur și 3 de argint, iar în 2006 junioarele au obținut o medalie de aur, 3 de argint și una de bronz, iar senioarele 3 de aur, 1 de argint și 1 de bronz, la CE. Rezultate deosebite au fost obținute și la CM și CE din 2007. Printre sportivele la a căror pregătire a contribuit s-au aflat: Sabina Cojocar, Steliana Nistor, Sandra Izbașa, Daniela Druncea, Andreea Grigore, Alina Stănculescu, Cerasela Pătrașcu și altele. Raluca Bugner are calificarea de arbitru internațională, categoria a III-a

oficiind la diferite competiții internaționale. În anul 2008 a fost decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu o baretă.

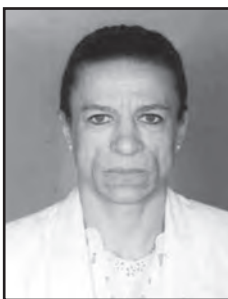

BURINCĂ, DAN (1972), n. în Sibiu. Gimnast de performanță. A început să practice gimnastica la CSS din Sibiu, sub îndrumarea antrenorului Horst Stolz, de unde s-a transferat la clubul *Steaua* București (antrenor Aurelian Georgescu). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Dănuț Grecu, Aurelian Georgescu și Iosif Ferencz. În 1995 a fost campion național la inele, probă în care s-a impus și pe plan internațional. Debutază în 1990 în Bulgaria, la CB, unde obține 2 medalii de bronz – la inele și în proba pe echipe. În concursuri internaționale de prestigiu: Nikon Cup (1993); American Cup și Good Will Games (1994) se clasează pe primul loc la inele. La CM din 1994, într-o companie extrem de puternică, cucerește medalia de bronz, medalia de argint în 1995 și locul IV în 1996, toate în proba preferată – inelele. La CM din 1995 de la Sabae (Japonia), contribuie la cucerirea medaliei de bronz, prima medalie obținută la un campionat mondial de către echipa masculină de gimnastică. În anul 1996, la JO de la Atlanta, cucerește medalia de argint la inele, aceasta fiind cea mai bună performanță a sa. Este antrenor de gimnastică la Liceul Sportiv din Deva. Pentru rezultatele obținute, în 1994 i s-a acordat titlul de *Maestru Emerit* al Sportului. În anul 2000 i s-a conferit Crucea Națională *Serviciul Credincios*, clasa a II-a.

CACOVEAN, ANDREEA (1978), n. în Turda, jud. Cluj. Gimnastă de performanță, formată la Liceul cu Program de Educație Fizică din Deva. Legitimată la CSS *Cetate* Deva, elevă a antrenoarei Maria Bitang. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Octavian

Bellu, Mariana Bitang, Nicolae Forminte și Toma Ponoran. Debutază în concursurile de gimnastică la vârsta de 9 ani, iar în competițiile internaționale oficiale, la 14 ani. La CE de juniori din 1992 cucerește 3 titluri continentale, unul cu echipa și două pe aparate: la bârnă și la sol, o medalie de argint la paralele și o medalie de bronz la sărituri, concursul pe aparate fiind organizat tot în formulă de echipă. La CE de juniori din 1993, obține 2 medalii de argint, la individual compus și la bârnă, și 2 medalii de bronz, la sărituri și sol. În 1993, la CM de seniori de la Birmingham, a câștigat medalia de bronz la paralele. A făcut parte din echipa care a cucerit medalia de aur și titlul de campioană mondială în 1995 la Sabae (Japonia). Pentru performanțele realizate, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului (1994).

CEAMPELEA (LIXANDRU), ELENA (1947), n. în Ploiești. A activat la Clubul *Petrolul* din Ploiești, sub îndrumarea antrenorei Sima Leana și la Clubul *Dinamo* din București. A câștigat 35 de titluri de campioană națională de junioare și

senioare. Din 1964 până în 1974, a fost selecționată în loturile naționale, unde s-a pregătit cu antrenorii Emilia Liță și Nicolae Covaci. Palmaresul său cuprinde, pe lângă numeroasele medalii obținute în diferite concursuri internaționale, 8 titluri de campioană internațională a României și 25 de titluri balcanice. Participă la JO din 1964 (Tokyo) și 1972 (München), unde se clasează pe locurile VI în concursul pe echipe. La CM din 1966 (Dortmund), fiind doar participări individuale, nu se clasează pe poziții fruntașe, iar la următoarele două ediții ocupă, în concursurile pe echipe, locurile V în 1970 (Ljubljana) și IV în 1974 (Varna). Participă la trei ediții ale CE: 1956 (Sofia) – 2 locuri V, la bârnă și sol; 1967 (Amsterdam) – locul VI la sol; 1971 (Minsk) – locul IV la sărituri. Din 1975 până în 1991 a

funcționat ca antrenore la CS *Triumf*, iar din 1991, la Clubul *Steaua*. A selecționat și a pregătit numeroase junioare, cu care a câștigat peste 90 de titluri naționale, 10 dintre aceste sportive au fost promovate în loturile naționale. A obținut cu sportivele sale mai multe medalii la CI și la Balcaniadă, precum și o medalie de bronz și un loc IV la CE de junioare. În 1987 a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național de junioare. A obținut calificarea de arbitru internațională, oficiind la mai multe concursuri interne și internaționale. În continuare (2001 – 2010), alături de ceilalți antrenori din colectivul tehnic, a contribuit la pregătirea și promovarea unor gimnaste care au obținut performanțe deosebite la JO, CM și CE, printre care: Sandra Izbașa; Loredana Boboc; Alexandra Eremia; Carmen Ionescu; Florica Leonida și altele. Maestră a Sportului și Antrenore Emerită la gimnastică (1996). Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II - a (2004).

CHECICHES, ION (1955), n. în Reșița. Gimnast de performanță, sport pe care a început să-l practice la vârsta de 12 ani, la ȘS de Elevi din Reșița, sub îndrumarea antrenorului Andrei Kerekes. Din 1973, s-a transferat la CS *Steaua* București avându-l antrenor pe profesorul Costache Gheorghiu. Multiplu campion național în proba pe echipe și individual (primele titluri individuale le obține în 1975, la sol și sărituri). Component al loturilor naționale, a participat la numeroase competiții internaționale, la JO, CM, CE și JMU. La JO din 1976 (Montreal), se clasează cu echipa pe locul al VI-lea. În aceeași probă, ocupă locul al VII-lea la CM din 1978 (Strasbourg) și al VIII-lea la ediția din 1979 (Fort Worth). Participant la CE din 1975 (locul al XXVI individual compus) și la ediția din 1979 (locurile XIV la individual compus și VII la sol). Realizează performanțe deosebite la JMU, în 1977 (Sofia) – locul VI cu echipa și titlul de campion mondial universitar la inele. În 1981, a primit titlul de Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1976).

CHELARU, MARIA -DIANA

(1993), n. în Onești, jud. Bacău. Elevă, gimnastă de performanță, selecționată la 7 ani la Colegiul Sportiv (liceul cu program sportiv) *Nadia Comăneci*, unde s-a pregătit cu antrenorii Elena Dragomir, Ioana Grava, Octavian Teodoru. În anul 2010,

s-a transferat la CSM Onești. Din 2003, începe să concureze în competițiile categoriilor sale de vârstă, de la mica gimnastă, apoi la speranțe, unde în 2006 obține 2 titluri la individual compus și sărituri, iar în 2009 2 titluri la sărituri și sol. A fost selecționată în lotul de junioare, în 2005 și în cel de senioare, de la Deva, în 2008. La lotul de junioare s-a pregătit cu Aurica Nistor, Lăcrămioara Moldovan, Cristian Moldovan, Carmen Bogasiu, Ingrid Istrate și Daniel Nistor. Debutază la CE din 2009 (Milano), unde se clasează pe locul al XIV-lea, la individual compus, iar la CM de la Londra, din același an, nu a depășit faza calificărilor. Cele mai promițătoare rezultate le obține în anul 2010, la CE de la Birmingham, cu medalie de bronz la sol, locul al IV-lea la sărituri și cu medalie de bronz în proba pe echipe, iar la CM de la Rotterdam, devine vicecampioană mondială la sol. Specialiștii au remarcat calitățile ei de gimnastă energetică, dinamică, de bună concurentă, cu un psihic puternic. În ultimul an s-a pregătit la lot cu antrenorii O. Bellu, M. Bitang, N. Formite, L. Cosma, L. Sandu, M. Vintilă, V. Puia. Contribuie la cucerirea medaliei de bronz în proba pe echipe la JO din 2012 (Londra). Decorată cu Meritul Sportiv clasa a III-a cu o bareță (2012). Maestră a Sportului.

COJOCAR, SABINA - CAROLINA (1985), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolventă a FEFS Sibiu. Legitimată la CSȘ din Sibiu, unde s-a pregătit cu antrenorii Nicolae Buzoianu, Sandu Lucian, Nicoleta Zaharie, Raluca Bugner. A făcut parte din lotul național de junioare de la Onești (antrenori – Elena și Adrian Boboc, Nicoleta Zaharie și Valer Puia) și din lotul de senioare (antrenori – Octavian Bellu, Mariana Bitang, Sandu Lucian, Adrian Boboc). Pe plan internațional, debutează la

CE de junioare din anul 2000, de la Paris, unde a cucerit 3 medalii de aur la individual compus, sărituri și bârnă și 2 medalii de argint, la sol, și cu echipa. La CN din 2001, a câștigat titlul la individual compus, 2 locuri II la sol și sărituri și un loc III la bârnă. La CM din 2001 de la Gent, a contribuit la cucerirea titlului mondial în proba pe echipe. Maestră Emerită a Sportului la gimnastică. Decorată cu: *Crucea Națională Serviciul Credincios* clasa a III-a (2001); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a II – a (2004).

COMĂNECI (CONNER), NADIA – vezi Personalități**CONDOVICI, GHEORGHE**

(1941), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1964. A început gimnastica la Liceul cu Program Sportiv, secția gimnastică, din București sub conducerea profesorului Nicolae Vieru. Ca sportiv, a fost legitimat la secția

de gimnastică a Clubului *Steaua*. Selecționat în lotul național, a reprezentat gimnastica sportivă românească, în intervalul 1960-1965, în mai multe turnee și competiții internaționale. A făcut parte din echipa de gimnastică a României la JO de la Tokyo din 1964. După încheierea carierei de competitor, a devenit antrenor federal în perioada 1967-1970, transferat la secția de gimnastică a Clubului *Dinamo* (1970-1978) și apoi la clubul *Steaua* (1979-1987). A fost cooptat ca antrenor al lotului național masculin în perioada 1970-1987, cu care a participat la CE de la Madrid din 1971, la Grenoble în 1973, la Berna în 1975, la Essen în 1979 și la Roma în 1981. Alternativ, a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit echipa masculină de gimnastică a țării la CM din 1974 de la Varna, în 1978 la Strasbourg, în 1983 la Budapesta, în 1987 la Rotterdam și la JO din 1980 de la Moscova. Printre gimnaștii de elită pe care i-a antrenat reținem pe G. Păunescu, N. Oprescu, St. Gal, L. Mazilu, R. Branea, Dănuț Grecu, M. Borș, Kurt Szilier, S. Cepoi, A. Georgescu.

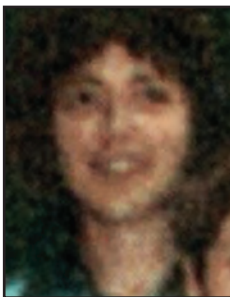
În perioada 1977-1978 a făcut parte din colectivul care a pregătit-o, la București, pe Nadia Comăneci. Mulți dintre gimnaștii menționați au obținut medalii și puncte la JO, la CM, la CE. Antrenor Emerit (1987). Decorat cu *Ordinul Muncii*, clasa a III-a (1982). După CM de la Rotterdam, s-a stabilit în Germania, fiind antrenor de land la Bochum.

COROBEANU

(TÖVISSI), BERTA (1927), n. în Câmpia Turzii, jud. Cluj. Profesor de educație fizică, absolventă a ICF, specializare în gimnastică, promoția 1952. Activitatea didactică și-a început-o ca preparator la catedra de gimnastică a ICF, promovând

în ierarhia universitară până la gradul de șef de lucrări. În paralel, a urmat cursurile secției de psihologie a Facultății de Filozofie a Universității din București, pe care a absolvit-o în 1968, iar în 1979 a susținut teza de doctorat în psihologie. A fost prima mare gimnastă a țării după război, multiplă campioană națională și balcanică și participantă merituoasă la marile concursuri individuale și pe echipe ale anilor 1947 - 1951. În cei 40 de ani de activitate didactică la IEFS, s-a distins prin pricepere metodologică și prin activitatea de cercetare, din care se desprinde folosirea metodei movografice în înregistrarea rapidă simbolică (figurală) a mișcărilor de gimnastică, pentru care a primit certificat de inventator. Maestră a Sportului. Distinsă cu Diploma pentru merite în activitatea sportivă.

COSMA, LILIANA (1971), n. în Hunedoara. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității de Vest Timișoara, specializarea gimnastică. Antrenoare de gimnastică. A practicat gimnastica,

inițiindu-se sub îndrumarea antrenorilor Ioan Cărpinișan și Ulpia Barbu. A fost legitimată la CSS

Cetate Deva (1979-1986), având ca antrenori pe I. Cărpinișan, Vasilica Grecu, Ani Ghenadie, Marilena Neacșu, Ioan Bulacu. Campioană națională la junioare și senioare, finalistă în concursurile pe aparate. Din 1992, a fost încadrată ca profesoară la CSS *Cetate Deva*, contribuind, alături de ceilalți profesori-antrenori, la obținerea a 35 titluri naționale și numeroase clasări pe locurile II și III la CN pentru toate categoriile de vârstă. De asemenea, a contribuit la promovarea în loturile naționale a opt junioare și patru senioare. Pe parcursul anilor, a făcut parte din colectivele tehnice care au pregătit loturile naționale de junioare și senioare (1996 – lot junioare București; 1997 – lot junioare Deva; 2002 – lot junioare Onești; 2002 – 2003 lot olimpic Deva; 2003 – 2005 lot junioare Deva; 2005 și în continuare – lot senioare Deva). Dintre rezultatele la care a contribuit se remarcă cele de la CE junioare din 2006 (1 medalie de aur, 3 de argint, și 1 de bronz), CE de senioare din 2006 (3 medalii de aur, 1 de argint, 1 de bronz), precum și rezultatele de la JO din 2008 (Beijing). Printre sportivele la a căror pregătire a contribuit s-au aflat cele mai bune gimnaste care au reprezentat cu rezultate deosebite gimnastica românească pe plan internațional. L.C deține calificarea de arbitru internațional categoria a II-a calitate în care a oficiat la mai multe ediții ale CE de junioare. Decorată cu Ordinele *Meritul Sportiv* clasa a II-a și clasa a III-a în 2008.

COȘARIU, VASILE (1945), n. în Lugoj. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS. Antrenor de gimnastică. Gimnast de performanță, sport pe care a început să-l practice la Lugoj sub îndrumarea profesorului Isar Titus. Și-a continuat activitatea la Clubului *Dinamo* București,

cucerind mai multe titluri naționale în perioada 1970-1976. Component al lotului național. După retragerea din activitatea competițională a activat ca antrenor la Clubul *Dinamo*. A făcut parte din colectivele tehnice, care în perioada anilor 1979 – 1987, au pregătit loturile naționale, pentru participarea la JO din 1980 și 1984, Universiada din

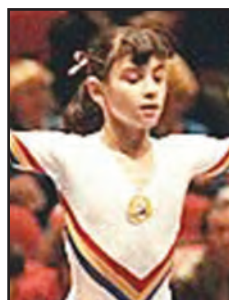
1981, CM 1981 (Moscova), 1983 (Budapesta) și 1985 (Montreal) precum și CE din 1981 (Roma) și 1987 (Moscova). Între gimnaștii la a căror pregătire a contribuit, se numără: Dănuț Grecu, Nicolae Oprescu, Sorin Cepoi, Romulus Bucuroiu, Ioan Cherecheș, Aurelian Georgescu, Emilian Necula, Kurt Sziller și alții. Printre rezultatele deosebite la care a contribuit enumerăm: locul IV cu echipa României la JO 1980 (Moscova); locul VI la sol JO 1984 (Los Angeles); medalie de argint Kurt Sziller la cal cu mânere, la CE 1981 (Roma); medaliile de bronz la cal cu mânere și paralele la CE 1987 (Moscova), obținute de Rizan Marian. În 1983 a fost distins cu titlul de Antrenor Emerit. După 1989 emigrează în Canada, împreună cu familia. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982).

COVACI, NICOLAE (1935), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF din București, specializarea gimnastică, promoția 1956. Cadru didactic la Catedra de gimnastică a ICF/IEFS, în perioada 1964-1977 (asistent -1964, lector -1975).

Antrenor de gimnastică. A practicat gimnastica de performanță. S-a inițiat, ca junior, la *Tânărul Dinamovist* (antrenor Ștefan Tarko), iar în 1953 a fost promovat în secția de gimnastică a CS *Dinamo* (antrenor Francisc Kocsis). Se remarcă în Competiția *Cupa Orașelor*, din 1952, ca reprezentant al Bucureștiului, unde se clasează pe locul I la individual compus, sol, sărituri și în proba pe echipe. La prima sa participare în CN de seniori pe echipe se clasează pe locul al IV-lea, în anul 1953. Devine un gimnast de bază în componența echipei *Dinamo*, contribuind la câștigarea titlurilor de campioni naționali în perioada 1955-1959. La CN individual, cucerește titlul de campion la sărituri, în anul 1958. Are posibilitatea să se perfecționeze atât ca gimnast, dar mai ales ca tehnician-specialist în selecția și pregătirea sportivilor de performanță, în perioada studiilor și în cei 13 ani de activitate didactică. În intervalul 1965-1977, a făcut parte din colectivele tehnice care

au pregătit lotul național feminin de gimnastică pentru competițiile internaționale oficiale. Împreună cu antrenorii Emilia Liță și Caius Jianu pentru CM de la Dortmund (1966), apoi pentru CM din Ljubljana (1970) – locul V cu echipa (împreună cu Emilia Liță), iar în 1974 pentru CM de la Varna – 2 locuri IV cu echipa și la sărituri și un loc V la bârnă (împreună cu Atanasia Ionescu). S-a mai ocupat, împreună cu Emilia Liță de pregătirea lotului feminin pentru JO 1972 (München) – locul VI cu echipa și pentru CE din 1973 (Londra), unde realizează cele mai bune performanțe ale sale, cu cea mai reprezentativă gimnastă a sa Alina Goreac – medalie de argint la individual compus și 2 medalii de bronz la sol și paralele. A mai contribuit la pregătirea lotului universitar de gimnastică pentru JMU din 1977 (Sofia), acțiune soldată cu rezultate deosebite. În anul 1977, FR de Gimnastică l-a recomandat să lucreze ca antrenor de gimnastică la un club din Mexic, unde ulterior s-a stabilit definitiv și a continuat să activeze în acest domeniu. În 1975, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul *Sportiv* clasa I (1977).

CUTINA, LAURA (1968), n. în București. Gimnastă de performanță cu realizări notabile pe plan internațional. A început să practice gimnastica la CSS nr. 7 *Dinamo* din București, în anul 1974. La Clubul *Dinamo* s-a pregătit cu antrenorii Emilia Liță și Florin Ștefănescu, iar la

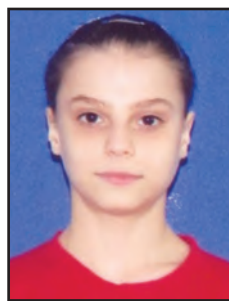
lotul național, cu Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Bellu. Se remarcă la CN din anul 1983, unde se clasează pe locul I la sol și cu echipa, iar la individual compus pe locul III. Face parte din echipele care, la CM din 1983 și 1985, cuceresc medaliile de argint. În 1984, la *Cupa Americii*, se clasează pe locul secund la individual compus. Realizează succesul suprem împreună cu echipa, la JO de la Los Angeles din 1984, unde cucerește medalia de aur. Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu *Meritul Sportiv* clasa I-a (2008). După 1990, lucrează ca antrenoare în Italia.

DAN, ALEXANDRU (1907 – 2007) n. în Mülheim (Germania). Fiind de naționalitate germană a obținut ulterior și cetățenia română. S-a stabilit în Reșița până la sfârșitul vieții. În anul 1922, la 15 ani, a făcut primii pași în sport ca fotbalist, dar în 1924 înființează o secție de gimnastică la Reșița unde activează până în 1931 ca sportiv și antrenor, atât la băieți cât și la fete. După satisfacerea stagiului militar, în 1933 a revenit în secția de gimnastică de pe lângă Uzinele Domeniilor Reșița. A făcut parte din echipa de gimnastică a țării noastre, participantă la JO de la Berlin din 1936. Și-a continuat activitatea de antrenor în cadrul secției de gimnastică de la UDR până în 1944, când, după intrarea trupelor sovietice în România, fiind de etnie germană, a fost deportat în URSS, la munca de reconstrucție. După întoarcerea în țară, și-a reluat activitatea de antrenor. Având rezultate deosebite, a fost promovat să pregătească echipa națională masculină, cu care a participat la mai multe competiții interne și internaționale. Între 1958-1968 a fost arbitru la numeroase concursuri desfășurate atât în țară cât și în străinătate. De-a lungul îndelungatei sale vieți a primit numeroase diplome, trofee și distincții.

DIDILESCU, OLGA-FĂNICA (1947), n. în Constanța. Profesor-antrenor de gimnastică. Absolventă a IEFS din București – șefa catedrei de gimnastică a CSS Constanța. A contribuit la pregătirea gimnastelor Camelia Voinea (campionă mondială, 1987) și Daniela Mărănduca, care a obținut cu echipa titlul de campioană mondială la Dortmund în 1994. Participă ca arbitru internațională la CM, CE și JO în perioada 1991-2000. Pentru rezultatele obținute, este distinsă cu titlul de Antrenor Emerit în 1992. Este membră a Biroului federal începând din 1990. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

DRĂGHICI, FRANCISC (1913-1973), n. în Arad. Absolvent al liceului teoretic Reșița. În 1926, la vârsta de 13 ani, a fost selecționat în echipa de copii la fotbal (clubul UDR), unde a activat până în 1928 când, datorită calităților sale excepționale, fizice și de voință a optat pentru gimnastică, atletism, lupte, box, și ciclism, abandonând fotbalul. A fost legitimat ca

gimnast la CSUD Reșița, iar în 1936 a fost selecționat în echipa națională de gimnastică a României pentru JO de la Berlin. În 1946 a participat la Jocurile Balcanice de gimnastică de la Sofia iar în 1947 la Jocurile Balcanice de la Ljubljana. În 1947 a câștigat titlul de campion național la individual compus și pe echipe. În 1950 a concurat și a fost și antrenorul echipei de gimnastică masculină a clubului *Metalul* Reșița, cu care a câștigat titlul de campioană națională pe echipe. În perioada 1946-1961, a funcționat ca antrenor de gimnastică la *Locomotiva-CS Muncitoresc* Reșița. Tot în această perioadă a fost și antrenorul lotului național de gimnastică participând cu elevii săi la întâlniri internaționale amicale, Balcaniade, Festivaluri mondiale, JO sau CM. În 1950 a fost antrenorul lotului național de gimnastică feminină. Ca arbitru a fost prezent atât la concursurile de gimnastică pe plan național și internațional. În 1951 a arbitrat la Varna întâlnirea dintre Bulgaria și România, și tot în 1951 a fost delegat să arbitreze concursul internațional de gimnastică dintre RD Germană - România. În 1954 a absolvit cursurile de arbitru internațional la gimnastică de la Roma. În același an, a fost și antrenorul echipei naționale de gimnastică masculină, participantă la CM de la Roma. Cu această ocazie a fost desemnat de FIG să arbitreze la mai multe aparate. A fost distins cu numeroase decorații, diplome sau premii. În 1938, cu ocazia *Zilei Sporturilor* a fost decorat cu medalia *Meritul Cultural pentru Sport* clasa a II-a și tot în acel an, a fost citat pe ordinea de zi a Biroului UFSR.

DRĂGOI, GABRIELA (1992), n. în Buzău. Elevă. Gimnastă de performanță. A început să practice gimnastica la vârsta de 5 ani, la CSS Buzău, sub îndrumarea antrenorilor Gabriela Trușcă (Robu) și Constantin Clinciu. S-a evidențiat la CN de juniori 2 din 2006, unde a obținut locul I la individual compus și 3 locuri II la bârnă, sol și paralele, precum și la CN din 2008, la categoria maeștri seniori clasată pe locul I la bârnă. Din anul 2005, a fost selecționată în lotul național unde s-a

pregătit sub conducerea antrenorului Nicolae Forminte, ajutat de Liliana Cosma, Cătălin Meran, Marius Vintilă, Lucian Sandu, Raluca Bugner și coregraful Puia Valer. Componentă a loturilor naționale și olimpice, la 16 ani, contribuie la realizarea unor performanțe de prestigiu pe plan internațional. Campioană europeană cu echipa, în anul 2009, la Clermont Ferrand, iar la ediția din 2009 a CE, de la Milano, câștigă medalia de bronz la bârnă. La JO din 2008 (Beijing), se clasează pe locul al III-lea cu echipa și pe locul al V-lea la bârnă. Datorită unei accidentări, a suportat o intervenție chirurgicală, la gamba stângă, la Târgu Mureș, în anul 2010 aflându-se în etapa de recuperare. În anul 2008, a fost decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete.

DRĂGULESCU, MARIAN (1980), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ANEFS. Inspector de poliție MAI. A început să practice gimnastica în 1988 la ȘSE nr. 2 din București, sub îndrumarea profesorului Petre Sacerdoțeanu. Legitimat la CS *Dinamo* (antrenor

Dănuț Grecu). Multiplu campion național. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Dănuț Grecu, Aurelian Georgescu, Ștefan Gal, Adrian Sandu. Pe plan internațional, a debutat cu succes la CE de juniori din 1998 (St. Petersburg), unde a cucerit medalia de aur la cal cu mânere, pe cea de argint la sărituri și 2 medalii de bronz, la sol și în proba pe echipe. A debutat în echipa națională de seniori la CM din 1999 (Tianjin), unde a ocupat locul IV la sărituri și VIII la bară fixă. În anul 2000, se remarcă la CE de seniori (Bremen), unde intră în posesia medaliei de aur la sol, a celei de argint în proba pe echipe și, pentru prima dată în istoria gimnasticii masculine românești, câștigă medalia de bronz în proba individual compus. La JO din 2000 (Sydney) se clasează pe locurile VI la sol și cu echipa. Își demonstrează valoarea internațională la CM din 2001 (Gent), când obține, în premieră pentru gimnastica masculină românească, 2 medalii de aur la sol și la sărituri. În continuare a realizat următoarele

performanțe: 2002 CE (Pastras) - aur cu echipa, argint la sărituri, bronz la sol și CM (Debreceen) - aur la sol; 2003 CM (Anaheim) - argint la sărituri; 2004 JO (Atena) - argint la sol, bronz la sărituri și cu echipa; CE (Ljubljana) - aur individual compus, sol, sărituri și cu echipa; 2005 CE (Debreceen) - aur la sol și CM (Melbourne) - aur la sărituri; 2006 CE (Volos) - aur la sărituri, argint la sol și cu echipa și CM (Aarhus) - aur la sărituri și sol; 2008 JO (Beijing) - locul IV sărituri, locul VII la sol și cu echipa; 2009 CM (Londra) - aur la sol și sărituri. Pentru CM din 2009, revenit la lot după o pauză de 4 luni, l-a avut ca antrenor coordonator pe Nicușor Pascu. Palmares: 3 ediții ale JO; 7 CM; 6 CE; 25 de medalii, din care 18 de aur. A mai obținut numeroase medalii la Cupele Mondiale: 2000 Glasgow - aur la sărituri; 2002 Stuttgart - aur la sol, bronz la sărituri; 2003 - Stuttgart - aur la sărituri; 2004 Gent - aur la sărituri, Glasgow - argint la sărituri, bronz la sol și Lyon - argint la sărituri; 2005 Maribor - aur la sărituri și sol, Gent - bronz la sărituri și sol și Paris - aur la sărituri și sol; 2006 Sao Paolo - aur la sărituri și Lyon - aur la sărituri și sol; 2007 Paris - aur la sărituri și sol. Cele mai multe succese le-a obținut la sărituri, aparat care l-a consacrat, iar săritura sa de succes îi poartă numele în Codul de Punctaj Internațional al FIG. În 2009, a activat ca antrenor la grupele de copii la CS *Dinamo*. În anii 2001 și 2005 a fost declarat cel mai bun sportiv al țării, înmânându-i-se *Premiul Național*. Maestru Emerit al Sportului la gimnastică (2000). Decorații: Medalia *Națională Pentru Merit* clasa a III-a (2000); Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de Ofițer (2001); Ordinele *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete și clasa a II-a cu 2 barete (2004). Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2009).

DRUNCEA, DANIELA (1990), n. în Buftea, jud. Ilfov. Studii liceale. Gimnastă de performanță. A început să se inițieze în această ramură sportivă la vârsta de 4 ani, la CSS *Triumf*, sub îndrumarea antrenorilor Cleopatra Șeitan și Valentin Bușe. S-a afirmat în gimnastica de per-

formanță la CSA *Steaua* fiind pregătită de antrenorii Eliza Stoica, Elena Ceampelea, Angela Cacoveanu, Gh. Neagu. La CN a obținut următoarele rezultate: 2003 – juniori 1, locurile I la echipe și III la sol; 2004 – la maestre, locul I la echipe, iar la juniori, locurile I la echipe și III la sol; 2005 – seniori, locul I la echipe; 2007 – la maestre, locul III la individual compus, iar la speranțe locul II la echipe; 2008 – la maestre, locurile I la echipe și II la sărituri. Din anul 2005, a fost selecționată în loturile naționale unde s-a pregătit cu antrenorii Nicolae Forminte, Liliana Cosma, Cătălin Meran, Marius Vintilă, Lucian Sandu, Raluca Bugner și coregraful Puia Valer. La CI ale României, din 2006, s-a clasat pe locul al II-lea la individual compus. În anul 2007, a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de bronz la CM, de la Stuttgart. Maestră a Sportului.

DOBRE, AURELIA (1972), n. în București. Gimnastă cu performanțe de prestigiu pe plan intern și internațional. A început să practice gimnastica și s-a perfecționat, ajungând o gimnastă de valoare, la Clubul *Dinamo* București, sub îndrumarea antrenorilor Emilia Liță și Florin Ștefănescu.

În calitate de componentă de bază a lotului național, s-a pregătit la Centrul de Gimnastică din Deva, avându-i ca antrenori pe Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Belu. Debutază pe plan internațional în 1986, la CE de juniori, unde cucerește locul I la paralele și sărituri, locul II la bârnă și bronzul la individual compus, anunțându-se astfel ca o gimnastă puternică. În anul 1987, la CM de seniori de la Rotterdam, se impune prin performanțe de excepție, câștigând 3 medalii de aur, la individual compus, bârnă și pe echipe, precum și 2 medalii de bronz, la sărituri și sol. Este prima gimnastă din România care devine campioană mondială la individual compus. Își aduce contribuția la cucerirea titlului de vicecampioană olimpică pe echipe la JO din 1988 de la Seul. S-a dovedit o gimnastă cu un grad înalt de tehnicitate, demonstrând o mare ușurință, eleganță și expresivitate în executarea

unor exerciții și combinații de mare dificultate. După 1990, s-a stabilit în SUA, unde s-a căsătorit cu fostul gimnast iranian Boz Mofit și au patru fii. Dețin o sală de gimnastică în Maryland. Pentru performanțele obținute, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului.

DOBROVOLSKI, ELENA (1935), n. în Timișoara. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF București. Cadru didactic universitar la Academia de Studii Economice. A activat la clubul Știința din București, sub îndrumarea profesorului Nicolae Băiașu. Multiplă campioană

națională în concursul pe echipe și un titlu la individual, în 1960, la sărituri. Selecționată, începând din 1953, în loturile naționale, unde s-a pregătit cu antrenorii Maria Simionescu, Petre Dungaciu și Caius Jianu. Debutază la CM din 1954 de la Roma, unde se clasează pe locul IV cu echipa, contribuie la obținerea (în premieră pentru gimnastica românească) medaliei de bronz în concursul pe echipe la ediția din 1958 de la Moscova, iar în 1962, la Praga, se clasează pe locul IX în aceeași probă. La JO din 1956 de la Melbourne, face parte din echipa care cucerește pentru prima dată o medalie olimpică (bronz) și se clasează pe locul V la ansamblu, iar la ediția din 1960 de la Roma, o nouă medalie de bronz tot în concursul pe echipe. S-a stabilit în Germania, unde lucrează în domeniul kinetoterapiei. Maestră a Sportului la gimnastică.

DUNCA (PAPP), RODICA (1965), n. în Baia Mare. Venită la gimnastică de la balet, pasiune pe care o va continua peste ani, a devenit gimnastă fruntașă cu contribuții la afirmarea gimnasticii feminine pe plan internațional. A activat la CSM Baia Mare, sub îndrumarea

antrenorilor Elena Marinescu și Alexandru Aldea. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Martha și

Bella Karoly. A avut o contribuție deosebită la cucerirea primului titlu de campioană mondială de către echipa feminină de gimnastică a României, în anul 1979, la Fort Worth – SUA (389, 550 puncte). La JO de la Moscova din 1980, face parte din echipa care obține medalia de argint. În anul 1981 la CE, intră în posesia medaliei de bronz la bârnă. Palmaresul său mai cuprinde: 1 medalie de aur cu echipa și 1 medalie de argint la sol la JMU din 1981-București. Având calificare, a lucrat ca antrenoare de gimnastică la CSM Baia Mare (1983 – 1986). Atracția sa pentru teatru și în special pentru balet, a fost atât de puternică încât a venit la prima pasiune. Timp de peste 20 de ani, ca balerină, a participat la zeci de spectacole, în multe dintre acestea cunoscând succesul. Căsătorită cu Papp Zoltan, coregraful care a călăuzit-o în cariera sa. Pentru contribuția și performanțele sale, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului (1981). Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1981); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982); Medalia *Națională Pentru Merit* clasa a III-a (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

DUNCAN, MARCEL (1922-?), n. în București. Antrenor de gimnastică. Se face cunoscut în gimnastica feminină la clubul Flacăra Roșie din București unde câștigă titlul național pe echipe. În anii '50 a profesat la clubul Constructorul – Olimpia din capitală. Cu o mare putere de

muncă, întreprinzător și bun organizator în perioada anilor 1955-1963 a condus taberele de vară pentru juniori ale FRG la Lugoj și în alte orașe. Este antrenorul care a adus-o în sala de gimnastică pe Nadia Comănesci. Prin forța destinului se oferă să plece la Onești în 1964, unde urma să se înființeze un centru de gimnastică în cadrul asociației sportive "Flacăra Gh. Gheorghiu Dej" și unde activează până în anul 1970. El este și cel care a militat, alături de alți specialiști pentru crearea unui liceu sportiv cu profil de gimnastică la Onești; MD era cunoscut ca un antrenor foarte pasionat și un fanatic al muncii alături de copii. Ajuns la Onești și-a pus pasiunea în mișcare, vizitând toate

grădinițele și școlile din oraș pentru a găsi fete agere, vioaie pentru noul său proiect. Având un ochi formidabil în ceea ce privește selecția a dat peste Nadia începând să lucreze cu ea către sfârșitul anului 1967, împreună cu profesoara Maria Simionescu, când Nadia împlinise 6 ani. A antrenat-o circa 1 an și jumătate. Se alătură la acești doi antrenori și antrenorii Gh. Brașoveanu și Mihai Ipate. În anul 1966, la Timișoara, cucerește titlul național pe echipe la junioare, echipă în care a evoluat și Anca Grigoraș. Datorită demersurilor și insistențelor sale, în 1967 se construiește sala de gimnastică din Onești care în 1969 devine Centul Olimpic de pregătire pentru gimnastica feminină. În 1969 MD este cooptat în cadrul centrului olimpic cu grupele sale în care se afla și Nadia. Nemulțumit că gimnastele sale sunt repartizate altor antrenori pleacă din Onești la Galați, unde în anii 1971-1974 înființează un alt centru de gimnastică feminină, amenajează cu sprijinul organelor locale o sală nouă și rezultatele bune încep să se ivească. Participând la un congres al gimnasticii din Italia rămâne acolo și apoi emigrează în Israel. La JO de la Montreal a fost prezent în sala de gimnastică urmărind cu emoție evoluțiile Nadiei Comănesci. Cu toate meritele sale în gimnastică nu s-a bucurat de aprecierile pe care le-ar fi meritat.

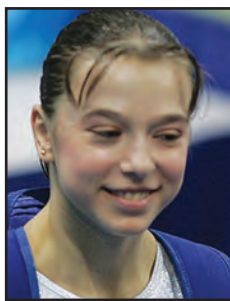
DUNGACIU, PETRE – vezi **Personalități**

EBERLE (KOLAR), EMILIA (1964), n. în Arad. Sportivă cu merite deosebite în afirmarea gimnasticii românești pe plan internațional. Urmând exemplul mamei sale, și ea gimnastă, campioană națională în anul 1950, Emilia Eberle a început să practice gimnastica la vârsta de 6

ani, la Școala Sportivă și apoi la CSM Arad. La pregătirea sa, au contribuit mai mulți antrenori: Judita Varkony și Pavel Rosenfeld, Geza Veinerth și Judith Frenkel. A mai activat la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești și CSS *Cetate Deva*, fiind pregătită de antrenorii Martha și Bella Karoly. A debutat în competiții internaționale în 1976, iar în anul următor a câștigat două probe, sărituri și paralele, la

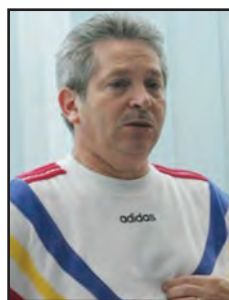
CB. Se impune, prin performanțe deosebite, la primul CE de junioare de la Milano din 1978, unde cucerește 3 medalii de aur, la individual compus, la sărituri și paralele, medalia de argint la sol și locul IV la bârnă. La CE de senioare de la Copenhaga din 1979, obține 3 medalii de argint, la individual compus, paralele și bârnă. În 1978 participă la CM de la Strasbourg, unde se clasează pe locul II cu echipa și obține 3 medalii de bronz la aparate (paralele, sol, bârnă) și locul V la individual compus. În anul 1979, la CM de la Fort Worth, face parte din echipa care câștigă primul titlu de campioană mondială (389, 550 puncte) și se impune la sol, unde cucerește titlul suprem și medalia de aur, iar la paralele se clasează pe locul III. Participă la Cupa Mondială de la Tokyo din 1979, unde se clasează pe locul II la individual compus, pe locul I la paralele și bârnă, iar la sol, pe locul III. JO de la Moscova din 1980 îi aduc 2 medalii de argint, pe echipe și la paralele. La JMU din 1981 (București) a cucerit 3 medalii de aur, la bârnă, paralele și în proba pe echipe. Gimnastă foarte muncitoare, conștiincioasă și luptătoare, care a abordat elemente cu grad înalt de dificultate, de o modestie deosebită, și-a onorat cu performanțe remarcabile prezența în gimnastica românească și mondială, cartea sa de vizită constituind un exemplu pentru generațiile viitoare de gimnaste. După 1988, a activat ca antrenore în Ungaria, apoi după 1989, în SUA. I s-au acordat titlurile de *Maestră a Sportului* și de *Maestră Emerită a Sportului*. În anul 2010, a fost omagiată la CSM Arad. Senatul Universității de Vest *Vasile Goldiș*, i-a acordat o *Diplomă de Excelență* și o *Medalie*. Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1981 și 1982); Crucea Națională *Serviciul Credincios*, clasa a III-a (2000).

EREMIA, ALEXANDRA (1987), n. în București. Studentă ANEFS. Gimnastă de performanță. Legitimată CS3 *Steaua* și CSA *Steaua* București, s-a pregătit cu antrenorii: Eliza Stoica, Elena Ceampelea, Angela Cacovean, Gh. Neagu. Pe plan intern, a obținut primul său succes la CN de copii II – *Micul Gimnast* în

1995, unde s-a clasat pe locul al III-lea cu echipa. La CN de copii și juniori s-a clasat de 3 ori pe locul I și de 2 ori pe locul al III-lea (1996-2001), iar la cele de seniori maeștri a obținut 3 locuri I, 6 locuri II și 4 locuri III (2001-2005). La CE de juniori, din 2002 (Patras) se clasează pe locul al II-lea cu echipa și pe locul al IV-lea la bârnă (antrenori: O. Bellu, M. Bitang, B. Perețeanu, T. Ponoran, L. Sandu). În anul 2003, participă la CM de la Anaheim (SUA) unde câștigă titlul de vicecampioană cu echipa. Campioană europeană cu echipa și vicecampioană la bârnă, în 2004 (Amsterdam). Tot în anul 2004, la JO de la Atena cucerește medalia de aur cu echipa și se clasează pe locul al III-lea la bârnă. Pentru aceste acțiuni, loturile au fost pregătite de colective de antrenori din care au făcut parte: O. Bellu, M. Bitang, N. Forminte, L. Sandu și A. Sandu. În anul 2006 s-a retras din activitatea competițională. Pentru performanțele sale i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului (2005) și a fost decorată cu Ordinele *Meritul Sportiv* clasa III-a și clasa I (2004).

FIREA, ELENA – vezi Personalități

FORMINTE, VALERIAN NICOLAE (1956), n. în Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava. Profesor de educație fizică, absolvent al Secției de Educație Fizică a Institutului Pedagogic de 3 ani, din Constanța (1980) și al unui an de specializare (gimnastică), la IEFS București (1981). A început să practice gimnastica la vârsta de 8 ani, la CSȘ *Nr.1* din Constanța, sub îndrumarea antrenorului Cornel Dinescu. Cu echipa acestui club a devenit campion național de juniori. A fost selecționat în lotul național de juniori. A realizat o carieră prestigioasă ca antrenor, activitate pe care a început-o din 1981 la CS *Faurul* din Constanța. Împreună cu colectivul de antrenori al secției de gimnastică, din cadrul acestui club, a selecționat și pregătit numeroase gimnaste, multiple campioane și vicecampioane naționale la categoriile copii și junioare, medaliante la diferite concursuri

internaționale, la CB și la CE de junioare. Dintre sportivele promovate de această secție în loturile naționale, 5 gimnaste junioare și 3 senioare s-au afirmat prin performanțele deosebite pe plan internațional. Începând din 1992, NF a fost detașat la Centrul de pregătire olimpică de la Deva unde a participat direct la pregătirea componentelor loturilor reprezentative de gimnastică feminină. În perioada anilor 1999 – 2000, a activat ca antrenor de gimnastică, pentru perioade de câte 3 luni în Bangladesh. Până în anul 2005, a făcut parte din colectivele de antrenori care au pregătit gimnastele pentru participarea la unele CE (junioare și senioare), CM și JO, îndeplinind diferite responsabilități. În această calitate a contribuit la afirmarea unor gimnaste care au realizat performanțe remarcabile pentru gimnastica feminină românească, printre care: Simona Amânar (promovată din secția *CS Farul*) – 30 de medalii, din care 15 de aur, la JO, CM și CE; Andreea Cacovean, Gina Gogean, Lavinia Miloșovici, Claudia Presăcan, Corina Ungureanu, Maria Olaru, Andreea Răducan, Daniela Mărânducă (tot de la *CS Farul*) campioană mondială cu echipa în 1994 și altele. Începând din anul 2006, i s-a încredințat funcția de antrenor principal, calitate în care a realizat următoarele performanțe: în anul 2006 la CE de seniori, de la Volos, 2 medalii de aur – Sandra Izbașa la sol și Cătălina Ponor la bârnă, medalii de argint în proba pe echipe și 2 medalii de bronz la bârnă și sol, iar la CE de junioare – 1 medalie de aur la sol (Aluissa Lăcusteanu, 3 medalii de argint la echipe, bârnă și sol și o medalie de bronz la bârnă; în 2007 la CM, 2 medalii de argint (bârnă și individual compus) și 1 medalie de bronz pe echipe, iar la CE, 2 medalii de argint (bârnă și individual compus) și o medalie de bronz (bârnă); la JO din 2008 – 1 medalie de aur la sol (Sandra Izbașa) și medalie de bronz pe echipe. Pentru contribuția sa la afirmarea gimnasticii feminine românești, în anul 1995 i s-a acordat titlul de antrenor emerit. A fost declarat cetățean de onoare al municipiilor Deva și Constanța. Pentru perioada 2006-2009, a fost ales membru al Comitetului Executiv al FR de Gimnastică. A fost decorat cu Medalia Națională pentru Merit Clasa a –III-a (2000), Ordinul Meritul Sportiv Clasa a III-a cu 1 baretă

(2004); Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a (2004); Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a cu 2 barete (2008); Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a cu 1 baretă (2008).

GAL, CSABA-ȘTEFAN (1951), n. în Gheorgheni, jud. Harghita. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS București, specializarea gimnastică, promoția 1978. Antrenor de gimnastică. Gimnast de performanță. A început să practice gimnastica la vârsta de

11 ani, la ȘSE din Tg. Mureș (1962-1966), sub îndrumarea antrenorului Dr. Eugen Duma. În perioada 1966-1970, a activat la liceul cu program special de educație fizică (antrenor Francisc Barabaș), iar din 1970 s-a transferat la CS *Dinamo* București (antrenor Gheorghe Condovici). Între 1972-1976, a câștigat 4 titluri de campion național cu echipa de gimnastică a CS *Dinamo* și două titluri individuale la cal cu mănere și bară fixă. Selecționat în lotul național de seniori (1972-1978), avându-i ca antrenori pe Costache Gheorghiu, Mircea Bădulescu și Gheorghe Condovici. Campion balcanic cu echipa și vicecampion la individual compus, în anii 1974 și 1975. Participant la CM de gimnastică seniori din 1974 (Varna), clasat cu echipa pe locul al VI-lea. Tot pe locul al VI-lea s-a situat și la JO din 1976 (Montreal), în aceeași probă. Pentru performanțele sale sportive, în 1976, i s-a acordat titlul de maestru al sportului. Din 1980, se dedică activității de antrenor la CSS 3 *Steaua*, CSS *Triumf* (1983-1990) și la clubul *Aurora* Montevarschi-Italia (1991-1992). Începând din 1993, a fost angajat ca antrenor de lot la F.R. de Gimnastică. A făcut parte din colectivele de tehnicieni care au pregătit loturile reprezentative pentru: 6 ediții ale CE de juniori (1991-2000); 3 ediții ale CE de junioare (1994-1998); 8 ediții ale CE de seniori (2000-2009); 7 ediții ale CM de seniori (1999-2009); 3 ediții ale JO (2000-2008). Și-a adus contribuția la pregătirea și afirmarea celor mai valoroși gimnaști și gimnaste ale țării noastre (Alexandra Marinescu, Corina Ungureanu, Claudia

Presăcan, Andreea Isărescu, Andreea Răducan, Marius Urzică, Daniel Popescu, Ioan Suciu, Răzvan Șelariu, Flavius Koczi, Marian Drăgulescu). Calificat ca arbitru federal de gimnastică. În 1996, i s-a acordat titlul de antrenor emerit. A fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* cl. I (1976), Medalia națională *Pentru Merit* cl. a III-a (2000), Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004), Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004), Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu o bareță (2009).

GARABET, CLEMENȚA (1955), n. în Câmpulung Muscel. Antrenoare de gimnastică la CS *Farul* din Constanța. A mai participat ca antrenoare la pregătirea lotului de juniori la Onești și la Deva (1997-1998). A obținut rezultate bune în competițiile organizate pentru juniori, maeștri și la CE de juniori. A pregătit sportive ca Olimpia Popa, C. Voinea, E. Oprea, participante la marile concursuri internaționale. A pregătit lotul de juniori pentru CE din 1998, din care au făcut parte Andreea Isărescu și Andreea Răducan, ulterior promovate în lotul de senioare, unde au realizat performanțe deosebite. Are titlurile de Antrenor Emerit și de arbitru internațional. Decorată cu: Ordinul *Meritul sportiv* clasa I (2004).

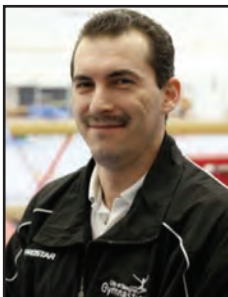

GEORGESCU, AURELIAN (1958), n. în București. Studii liceale. Antrenor de gimnastică, absolvent al Școlii de antrenori. În perioada 1987-2005, a fost încadrat ca antrenor de gimnastică la CSA *Steaua* din București. Gimnast de performanță, legitimat la ȘSE Nr.1, CSȘ Nr.1 *Liceul nr. 35*, sub îndrumarea profesorului Vasile Chioreanu. Și-a continuat activitatea la CSA *Steaua*. A obținut cu echipa de gimnastică a CSA *Steaua* și individual numeroase clasări pe locurile I-III în CN, culminând cu câștigarea titlului de campion absolut în 1980. A făcut parte din echipa națională de gimnastică, la 4 ediții ale CM în 1978 (locul al VII-lea), 1979 (locul al IX-lea), 1981 (locul al IX-lea) și 1983 (locul al XI-lea). La JO, din 1980 (Moscova), s-a clasat pe

locul al IV-lea, în proba pe echipe. La club și la lotul național s-a pregătit cu antrenorii Gabriel Molea, Vasile Coșariu, Costache Gheorghiu, Gheorghe Condovici, Mircea Lisovschi. Pentru rezultatele sale sportive, în 1980, i s-a acordat titlul de Maestru al Sportului. Ca antrenor al secției de gimnastică a CSA *Steaua* a contribuit la pregătirea, promovarea și afirmarea unor gimnaști pe plan intern și internațional. A fost implicat direct, ca antrenor al loturilor naționale, în reprezentarea gimnasticii masculine românești în competițiile internaționale oficiale: 7 ediții ale CE de juniori (1991-2000); 10 ediții ale CE de seniori (1989-2006); 11 ediții de CM de seniori (1993-2005); 4 ediții ale JO (1992-2004). În această calitate, a contribuit, alături de ceilalți antrenori, la realizarea de către gimnaștii români a unor performanțe deosebite: 1 medalie de aur, 4 de argint și 2 de bronz la JO; 7 medalii de aur, 4 de argint și 4 de bronz la CM; 15 medalii de aur, 11 de argint și 7 de bronz la CE; 5 medalii de aur, 7 de argint și 10 de bronz, la CE de juniori. Printre autorii acestor rezultate s-au aflat cei mai reprezentativi gimnaști ai țării noastre: Adrian Ianculescu, Dan Burincă, Marius Urzică, Alin Jivan, Răzvan Șelariu, Daniel Popescu, Marian Drăgulescu, Ioan Suciu, Dan Potra, Flavius Koczi, Marius Gherman, Marian Rizan și alții. În perioada 1993-2000, a oficiat ca arbitru internațional. Antrenor Emerit (1995). Decorat cu: Medalia *Meritul Sportiv* cl. I (1981); Medalia Națională *Pentru Merit* cl. a II-a (2000); Medalia *Meritul Sportiv* cl. I (2004); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

GHEORGHIU, COSTACHE (1934), n. în Focșani. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF București, specializarea gimnastică, promoția 1956. A debutat în gimnastică în 1948, la Liceul *Unirea* din Focșani, pentru ca, în 1954, să fie selecționat în lotul național de gimnastică, cu care a participat la 21 de concursuri internaționale. În 1957, este campion absolut universitar la categoria maeștri. În anul următor, 1958, devine campion absolut național și campion la: sol, cal, sărituri, paralele și bară. A concurat sub culorile cluburilor *CCA* și *Dinamo*. Devenit antrenor, a condus pregătirea echipei

naționale care a participat la următoarele competiții: CE din 1971, 1973, 1975, 1977; CM din 1962, 1970, 1974, 1978; JMU din 1973, 1977; JO din 1964, 1972 și 1976. Printre sportivii pregătiți de el, amintim pe Petre Mihăiuc, multiplu campion național și ocupant al locului V și VI la CE din 1965 și 1967. De asemenea, gimnastul său, Sorin Cepoi, a cucerit locul I la individual compus în 1970 la Euroturnir, în Germania; Mihai Borș a obținut medalia de argint la CE din 1975 și locul III la JMU din 1977. Ion Checicheș a ocupat locul I la JMU din 1979. În perioada 1966-1979 a funcționat ca antrenor la Clubul *Steaua*. A fost brevetat ca arbitru internațional în 1964. A primit titlul de Maestru al Sportului în 1961 și pe cel de antrenor emerit, în 1975. Decorat cu: Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (1976). În 1980 a emigrat în SUA, unde a activat ca antrenor coordonator la Cleveland Gymnastics Centre. Din 1982 a fost numit antrenor coordonator al Clubului Discover, Manhattan.

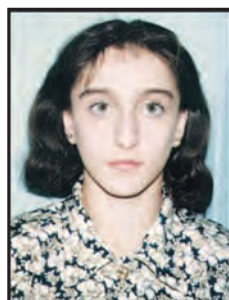

GHERMAN, MARIUS (1967), n. în Sibiu. A debutat în gimnastică la CSS din Sibiu, sub îndrumarea antrenorilor H. Ștolz și A. Stan, apoi și-a continuat activitatea la Clubul *Dinamo*, cu antrenorul Dănuț Grecu cu care s-a pregătit și la lotul național, alături de I. Albu, Șt. Hărgălaș, V. Achim. A

fost unul dintre gimnaștii cei mai longevivi și mai talentați din generația sa, cucerind peste 50 de titluri de campion național și numeroase medalii la diferite concursuri internaționale. La CI ale României din 1986, a obținut medalia de bronz la individual compus. La CE a cucerit 2 medalii de bronz, la bară fixă: în 1985 la Oslo și în 1989 la Stockholm, la sărituri. În perioada 1987-1994, a participat la șase ediții ale CM, printre cele mai semnificative rezultate aflându-se: locul VI cu echipa și IV la sol și la sărituri, în 1989 la Stuttgart; locul IV la sol și VI la sărituri, în 1992 la Paris; medalia de argint la bară fixă, în 1993 la Birmingham. La JO din 1988 de la Seul, intră în posesia medaliei de bronz la bară fixă și se clasează pe locurile V la individual compus și paralele,

iar pe echipe, pe locul VII, iar la ediția din 1992 (Barcelona) se clasează pe locul al VII-lea în proba pe echipe și la individual compus. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului (1989). În anul 2000, i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a II-a. Din 1997 lucrează ca antrenor în Anglia.

GHIȘOIU, GHEORGHE – vezi **Personalități**

GOGEAN (GROZA), GINA (1977), n. în Câmpuri, jud. Vrancea. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din cadrul *Universității de Vest* Timișoara. În 2009, și-a luat doctoratul în educație fizică și sport, cu o temă din gimnastică. Gimnastă cu merite deosebite în

reprezentarea României pe plan internațional. A început gimnastica la vârsta de 6 ani, fiind legitimată la *CSS de Gimnastică* din Focșani unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor Tatiana și Sergiu Popa. La lotul național a avut ca antrenori pe Octavian Bellu, Mariana Bitang, Nicolae Forminte și Toma Ponoran. Participă în concursuri de la vârsta de 9 ani, cucerind numeroase titluri de campioană națională și medalii în competițiile internaționale. Debutează la CI ale Japoniei, la Yokohama, în 1991, unde obține medalia de aur la sol. Reprezentantă de vârf a gimnasticii românești, a participat, între 1992-1997, la trei CE, șase CM și două ediții ale JO, obținând 30 de medalii, dintre care 14 de aur. La CE din 1992 (Nantes), cucerește primul său titlu continental la sol și 2 medalii de argint, la individual compus și la sărituri. La ediția următoare, din 1994 (Stockholm), se impune în mod deosebit, cucerind 3 titluri europene – în proba pe echipe, la individual compus și bârnă – și bronz, la sol. La CE din 1996 (Birmingham), își aduce contribuția la cucerirea titlului continental în proba pe echipe, iar la bârnă și sărituri intră în posesia medaliilor de argint. La CM debutează în 1993 (Birmingham) cu 2 medalii de argint, la individual compus și sol și una de bronz la bârnă. În 1994, devine campioană mondială cu echipa, la Dortmund, iar la CM individual, organizat tot în

1994 la Brisbane, și-a adjudecat titlul la sărituri, medalia de bronz la sol și locul IV la individual compus. Ediția din 1995 a CM de la Sabae (Japonia) îi mai aduce 2 noi titluri mondiale, cu echipa și la sol, precum și o medalie de bronz, la sărituri. Dublă campioană mondială în 1996, la San Juan (Porto Rico), la sol și la sărituri. Participarea la CM din 1997 (Lausanne) se soldează cu un bilanț excelent – 3 medalii de aur (pe echipe, bârnă și sol) și una de bronz (sărituri). Face parte din echipa care, la JO din 1992 de la Barcelona, obține medalia de argint. La JO din 1996 de la Atlanta, a fost una din sportivele de bază ale echipei olimpice, cucerind 4 medalii (în condițiile deosebite ale desfășurării întrecerilor și la o lună după o operație de apendicită) – o medalie de argint la individual compus și 3 medalii de bronz, la sărituri, bârnă și în proba pe echipe. În 1994 a fost declarată cea mai bună sportivă a României, iar în 1995, Asociația Presei Sportive a desemnat-o drept cea mai bună sportivă a anului. Ultimul concurs oficial la care a participat l-au constituit finalele Cupei Mondiale din mai 1998 de la Sabae, unde s-a clasat pe locul II la sărituri și III la bârnă. Gina Gogean s-a dovedit o gimnastă de excepție cu un palmares impresionant, modestă, harnică, tenace, care s-a prezentat în competițiile internaționale cu exerciții și elemente cu un înalt grad de dificultate, executate cu multă siguranță, fără să-și trădeze efortul, cu o aparentă ușurință și o mare voință. A știut să se concentreze și să se mobilizeze exemplar în concursuri, demonstrându-și clasa la toate aparatele, însă în mod deosebit la sărituri și sol. După retragerea din activitatea competițională în 1998, s-a dedicat muncii de antrenore, activând pentru o perioadă de șase luni în Scoția, pentru a pregăti o grupă de copii și o altă perioadă scurtă la CS de Gimnastică din Focșani. A oficiat ca arbitru la diferite competiții de gimnastică. În continuare, s-a dedicat activității didactice, activând în calitate de lector universitar, la FEFS Vasile Goldiș din Arad. Concomitent, desfășoară și alte activități în folosul dezvoltării și afirmării gimnasticii din țara noastră, sprijinind o serie de activități organizate în cadrul Colegiului Național Cetate Deva și ca membru al Comisiei de etică a FR Gimnastică. Căsătorită cu Cristian Groza,

om de afaceri, proprietarul unei crescătorii de melci, în județul Hunedoara. Pentru performanțele sale de excepție i s-au acordat titlurile de Maestră a Sportului și Maestră Emerită a Sportului (1992). În anul 2000, i s-a conferit Crucea Națională *Serviciul Credincios* clasa I; *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu 2 barete (2004); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

GOLEA, EUGENIA (1969), n. în București. Gimnastă de performanță și antrenore de gimnastică. A început să practice gimnastica la CSS nr. 2 din București, sub îndrumarea antrenorilor Mihai Demetrescu și Lucia Marcu. La lotul național s-a pregătit, la Deva, cu antrenorii

Adrian Goreac, Maria Cosma, Octavian Bellu și Adrian Stan. A făcut parte din echipa care s-a clasat pe locul secund, obținând medalia de argint, la CM de la Montreal, din 1985. Cunoaște afirmarea deplină la CM de la Rotterdam din 1987, unde cucerește, împreună cu echipa, titlul suprem de campioană mondială, iar la sărituri intră în posesia medaliei de argint. Participă la CE de la Moscova din 1987, cu 2 reușite individuale – medalie de argint la bârnă și medalie de bronz la sărituri. În anul 1988 face parte din echipa care cucerește titlul de vicecampioană olimpică la JO de la Seul. S-a impus printr-o mare tenacitate și prin exerciții precise și expresive, dovedindu-se o bună concurentă. Pentru performanțele obținute, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului (1986). După 1990 a activat ca antrenore de gimnastică în Porto Rico și apoi în SUA. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a.

GOREAC, ADRIAN – RELU (1951), n. în Lugoj. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al IEFS, specializarea gimnastică. A avut o contribuție deosebită la reprezentarea gimnasticii feminine, din țara noastră, pe plan internațional. Din 1981, a fost încadrat ca profesor–antrenor

la CSȘ *Cetate Deva* și antrenor coordonator la lotul feminin de gimnastică. În cei 9 ani (1981-1989), cât s-a aflat în această funcție, împreună cu ceilalți antrenori care au făcut parte din colectivele tehnice, a contribuit la cucerirea unui număr de 71 de medalii (28 de aur, 24 argint și 19 bronz) la JO, CM și CE seniori, precum și 20 medalii (7 aur, 7 argint și 6 bronz) la CE de juniori. La JO din 1984 (Los Angeles), au obținut cele 5 medalii de aur Ecaterina Szabo – sărituri, bârnă și sol, Simona Păuca – bârnă și echipa – Ecaterina Szabo, Simona Păucă, Lavinia Agache, Cristina Grigoraș, Mihaela Stănuț, Laura Cutina, medalia de argint – Ecaterina Szabo – individual compus, iar medaliile de bronz - Simona Păuca – individual compus și Lavinia Agache – sărituri (antrenori: Adrian Goreac, Octavian Bellu, Maria Cosma). La ediția JO din 1988 (Seul) au obținut medalii: Daniela Silivaș – 3 aur sol, bârnă și paralele, 1 argint-individual compus și 1 bronz – sărituri; Gabriela Potorac 1 argint – sărituri și 1 bronz la bârnă; medalie de argint-echipa – Daniela Silivaș, Gabriela Potorac, Aurelia Dobre, Celestina Popa, Eugenia Golea, Camelia Voinea (antrenori: A. Goreac, O. Bellu, M. Cosma, A. Stan). Cele 29 de medalii realizate la edițiile CM din perioada 1983-1989, au fost obținute de: Daniela Silivaș – 6 aur și 1 bronz; Ecaterina Szabo – 1 aur, 4 argint și 2 bronz; Aurelia Dobre – 2 aur și 2 bronz; Lavinia Agache – 2 argint și 1 bronz; Cristina Bontaș – 1 argint și 1 bronz; Eugenia Golea – 1 argint; Gabriela Potorac - 1 bronz. Echipa a cucerit un titlu de campioană mondială (1987) și 3 titluri de vicecampioană (1983, 1985 și 1989). La cele 4 ediții ale CE, din aceeași perioadă, au obținut medalii gimnastele: Daniela Silivaș – 5 aur, 3 argint, 2 bronz; Ecaterina Szabo – 2 aur, 2 argint, 1 bronz; Lavinia Agache – 1 aur, 2 argint, 1 bronz; Gabriela Potorac – 1 aur; Eugenia Golea – 1 argint, 1 bronz; Camelia Voinea – 1 argint; Cristina Bontaș - 2 bronz; Mihaela Stănuț – 1 bronz. Aceste rezultate îl situează pe Adrian Goreac pe locul al II-lea după Octavian Bellu, în clasamentul contribuției antrenorilor, întocmit la FR de Gimnastică. După 1990, s-a stabilit în Franța unde a lucrat o perioadă, ca antrenor de gimnastică, la un club din Dijon. După această perioadă,

s-a angajat la Primăria din Dijon - la departamentul de comunicare și presă, fiind implicat în realizarea unor materiale foto și video pentru diferite acțiuni, competiții și manifestări culturale și sportive. Pentru contribuția și realizările sale, în anul 1984, i-a fost acordat titlul de Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul *Serviciul Credincios* în anul 2006.

GOREAC, ALINA (1952), n. în Lugoj, jud. Timiș. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS, promoția 1977. De timpuriu, a luat lecții de balet la Școala populară de artă și a urmat cursurile de înot. A început să practice gimnastica la Școala Sportivă (CSȘ nr. 2) din Lugoj, sub îndrumarea profesorilor Tatiana și Titus Isar. În 1969 s-a transferat la Clubul *Dinamo* din București, unde pe parcursul anilor s-a pregătit cu antrenorii Emilia Liță, Petre Miclăuș, Florin Ștefănescu. Debutază în competițiile de gimnastică pentru copii în anul 1962. În perioada 1964-1979, participă în peste 100 de competiții interne. Multiplă campioană națională la copii, junioare și senioare. Peste 20 de titluri obținute în CN de senioare. Din 1969 până în 1979, a fost selecționată în loturile naționale, unde s-a pregătit cu profesorul Nicolae Covaci. A realizat un palmares impresionant: participarea la peste 80 de concursuri internaționale de junioare și senioare. Multiplă campioană balcanică. A câștigat 4 medalii, dintre care 2 titluri de campioană mondială universitară (Sofia – 1977). Debutază la CM din 1970 (Ljubljana), unde se clasează pe locul V cu echipa. La JO din 1972 (München), se clasează pe locul VI în concursul pe echipe și în primele 30 de gimnaste la individual compus. Obține rezultate deosebite la CE din 1973 (Londra), situându-se pe poziții fruntașe în toate probele – medalie de argint la bârnă, 2 medalii de bronz, la sol și paralele, 2 clasări pe locul IV, la individual compus și sărituri. La CM din 1974 (Varna), se clasează pe locurile IV la echipe și sărituri, pe locul V la bârnă și pe locul VIII la individual compus. CE din 1975 (Skien – Norvegia) îi aduc 2 medalii de bronz, la bârnă și sărituri, locul IV la sol

și locul VI la individual compus. A fost declarată cea mai bună gimnastă în 1968 și 1973, iar în 1977 a doua după Nadia Comăneci. În 1973 și 1977, s-a clasat între primii 10 sportivi ai țării. Cei 22 de ani dedicați gimnasticii de performanță au fost încheiați în 1980, când s-a retras din activitatea competițională, dedicându-se muncii de antrenore la CS *Viitorul* din București, iar din 1986 la Clubul *Steaua*, având în atribuții selecția și pregătirea copiilor și juniorilor. A obținut cu sportivii pe care i-a pregătit primele medalii și titluri la CN de juniori, reușind să promoveze și primele junioare în loturile naționale. Maestră a Sportului (1970) și Maestră Emerită a Sportului (1975). Pentru rezultatele obținute a fost decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1977).

GRECU, DĂNUȚ – vezi **Personalități**

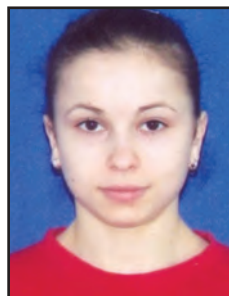
GRIGORAȘ (MIHĂILESCU), ANCA GABRIELA
– vezi **Personalități**

GRIGORAȘ, CRISTINA (1966), n. în Satu Mare. Gimnastă cu performanțe deosebite, care a contribuit la afirmarea gimnasticii feminine pe plan internațional. Începe gimnastica la Onești, în anul 1972, sub îndrumarea antrenorilor Maria Cosma și Mihai Agoșton. În

lotul național s-a pregătit cu antrenorii Bella și Martha Karoly, iar din anul 1981, cu Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Bellu. În anul 1981, la CE de la Madrid, cucerește o medalie de aur la sărituri, 2 de argint, la individual compus, la paralele și una de bronz la sol. La CM din 1981, se clasează pe locul V la individual compus. A făcut parte din echipa care, la JO din 1980 de la Moscova, a câștigat medalia de argint. A contribuit la cucerirea medaliei de aur de către echipa feminină de gimnastică a României, la JO de la Los Angeles (SUA) din 1984. Pentru performanțele sale deosebite, i s-a acordat titlul de Maestră și Maestră Emerită a Sportului (1981). Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1981); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2008).

În anul 1991 a plecat în Grecia.

GRIGORE, ANDREEA -FLORENTINA (1991), n. în București. Elevă. Gimnastă de performanță. A început să se inițieze în acest sport la CSS nr. 3 *Steaua* după care a fost legitimată și a reprezentat în competiții CSS nr.3 *Steaua* – CSA *Steaua* București. S-a pregătit cu

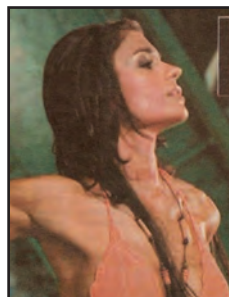
antrenorii Eliza Stoica, Elena Ceampelea, Angela Cacoveanu și Gh. Neagu. S-a remarcat cu echipa CSA *Steaua* – CSS nr.3 *Steaua* la CN ale senioarelor, din 2005 și 2008, unde s-a clasat pe locul I, la ediția din 2008 devenind și vicecampionă națională la individual compus și bârnă. În anul 2002, a fost selecționată în lotul național de junioare și ulterior în cel de senioare, unde s-a pregătit cu antrenorii Nicolae Forminte, Liliana Cosma, Raluca Bugner, Cătălin Meran, Marius Vintilă, Lucian Sandu și coregraful Puia Valer. Câștigă trei titluri de vicecampionă europeană la CE de juniori, din anul 2006 (Volos), la sol, bârnă și în proba pe echipe. În competițiile internaționale de seniori, se clasează pe locul I, cu echipa, la *Mediterranean Gym Cup – Memorialul Klimenko*, iar la competiția preolimpică test *Good Luck Beijing* s-a clasat pe locul al X-lea la individual compus. La numai 17 ani, componentă a lotului olimpic, contribuie la câștigarea medaliei de bronz în proba pe echipe, la JO din 2008 (Beijing). Pentru rezultatele sale, a fost decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv*, clasa a III-a cu 2 barete (2008).

GRIGORE V. C., CORNELIU (1953), n. în Câmpulung Muscel, jud. Argeș. Corepetitor pian. Fost atlet de performanță la clubul Farul Constanța, probele de 100 și 200 m plat. S-a dedicat pianului și a reușit să se plaseze printre cei mai buni corepetitori pentru gimnastică, apreciat pe plan național și internațional. În această calitate, a activat la cluburile *Farul*, *Universitatea* - ambele din Constanța, *Triumf* București și Facultatea de Educație Fizică din Constanța. În 1990, a fost angajat corepetitor pentru catedra de gimnastică la IEFS/ANEFS. A contribuit

la realizările echipelor de top ale gimnasticii românești. Ca membru al colectivului tehnic a îndeplinit funcția de corepetitor la lotul olimpic de gimnastică artistică (1977-1981), la lotul național de gimnastică ritmică (1982-1986) și la lotul olimpic de gimnastică ritmică (1986-1990), susținând prin acompaniament muzical pregătirea artistică a sportivelor din loturile celor două ramuri de sport. De asemenea, a compus, scris, adaptat și orchestrat partituri muzicale, asigurând fondul muzical pentru probele de concurs ale sportivelor. Prin munca sa, a contribuit la obținerea performanțelor de excepție ale mai multor gimnaste care au făcut parte din loturile naționale și olimpice, medaliat la JO, CM, CE, JB și chiar la CN, în perioada 1978-1988. Activitatea sa a fost apreciată și în ceea ce privește asigurarea fondului medical pentru pregătirea și participarea în competiții a sportivelor din gimnastica ritmică.

GRIGORE (GRECU), VASILICA (1954), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a IEFS, promoția 1977. Studii doctorale la ANEFS București. A participat la numeroase cursuri și seminarii internaționale, având ca tematică managementul sportiv și comunicarea. Gimnastă de performanță, legitimată la CSM Reșița, selecționată de soții Kerekcs. Obține titluri de campioana națională de junioare la sărituri și vicecampioana la sol, bârnă. A făcut parte din prima serie de eleve ale Liceului cu Program de Gimnastică de la Onești (1969) și din lotul național lărgit. Din 1972, în urma unei accidentări, este nevoită să treacă la gimnastica ritmică, sub îndrumarea prof. Livia Grama și apoi a prof. Viorica Mociani, reprezentând Liceul Sportiv nr. 35 și IEFS București (1973-1977). După finalizarea studiilor universitare începe activitatea ca profesoară de educație fizică la Grupul Școlar Industrial Metalurgic din Călan; este detașată la Școala generală nr. 7 (1978). La Deva, împreună cu Cibi Victor antrenează lotul de gimnaste, dintre care amintim pe Simona Păuca, Maria Silișteanu, Viorica Gyuto care aveau să se afirme în gimnastica de performanță. De asemenea, împreună cu Ion Cărpinișan, formează selecționata claselor I dintre elevele primei serii a Școlii de la Deva (1978), pe

care le pregătește și, în 1979, aduce *Clubului Cetate Deva* primele titluri de campion național. Multe dintre gimnastele acestei promoții au realizat performanțe de prestigiu. În 1980-1981, a antrenat împreună cu I. Cărpinișan lotul de junioare de la Deva, iar în 1981 au promovat la lotul olimpic patru sportive, printre care și Daniela Silivaș. Din 1983, se dedică carierei universitare, parcurgând pe rând treptele academice până la profesor universitar doctor la IEFS/ ANEFS București. Funcții îndeplinite în cadrul ANEFS/ UNEFS: șefa Catedrei de Gimnastică (1998-2000); Director al Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic (2000-2002); Prodecan (2002); Decan (2002-2008); director interimar Departament Studii Universitare de Doctorat (2009). A fost solicitată ca expert evaluator de către diferite organisme naționale și internaționale. Și-a adus contribuția la pregătirea echipelor feminine studențești de gimnastică artistică, cu care a obținut numeroase titluri la Campionatele universitare, pentru ANEFS. Este Președinta Asociației Municipale de Gimnastică București și membră în comisia de apel a FRG. Referent de specialitate la mai multe reviste. A elaborat peste 50 de lucrări științifice, a scris 14 cărți și cursuri pentru studenți, peste 25 articole în reviste și peste 75 lucrări pentru congrese și conferințe științifice. Pentru bogata sa activitate, a fost distinsă cu numeroase premii și diplome de merit și de excelență. Pentru promovarea olimpismului, a distinsă cu Diploma CIO.

HĂDĂREAN, VANDA MARIA (1976), n. în Cluj-Napoca. A început să practice gimnastica de la 5 ani, legitimată la CSȘ din Cluj-Napoca, a lucrat cu antrenorul Gh. Iușan. în lotul național s-a pregătit cu O. Bellu, I. Pop, Leana Sima. Medaliată la CN și la diferite concursuri

internaționale. Debutază cu succes la CE de junioare din 1991, unde cucerește 2 medalii de aur și titlurile continentale la individual compus și la paralele. Tot în 1991, obține medalia de bronz pe echipe la CM de la Indianapolis. În 1992, la CE de

senioare de la Nantes, intră în posesia medaliei de bronz la individual compus, iar la JO de la Barcelona cucerește, pe echipe, medalia de argint. A decis să se retragă din activitatea competițională la 18 ani. După 1994, s-a angajat ca antrenoare de gimnastică în Canada în Ottawa. Din 2007 a participat la concursurile Miss Fitness World, unde a câștigat trei titluri mondiale consecutive (2008, 2009 și 2010). Maestră a Sportului. Maestră Emerită a Sportului (1994). În anul 2000, i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a.

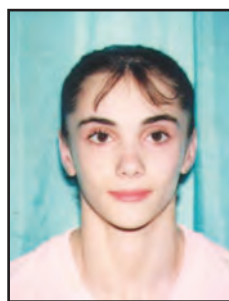

Haidu, Oana-Raluca (1994), n. în Petrița, jud. Hunedoara. Elevă la Liceul cu program de gimnastică din Deva. Gimnastă de performanță, sport în care s-a inițiat de la vârsta de 5 ani. Legitimată la CSS *Cetate Deva*. S-a pregătit în cadrul Centrului Național

Olimpic Deva, sub îndrumarea antrenorilor Gheorghe Orban, Adela Popa, Ramona Micu, Florin Cotușiu. Din 2006, participă la CN reprezentând Colegiul Național Sportiv *Cetate Deva*: locul al II-lea în echipa a 2-a, la seniori; în 2007 – locul I cu echipa, II la individual compus și III la bârnă – la categoria speranțe și locul I cu echipa la juniori 2; în 2008 – locul al II-lea cu echipa la categoria maeștri. În aprilie 2010, a realizat o performanță deosebită câștigând titlul de Campioană Internațională a României în proba individual compus. Deși accidentată la gleznă, cea mai tânără gimnastă din noua promoție care alcătuiește lotul național de senioare a participat cu rezultate promițătoare la CE din 2010 (Birmingham). A fost a doua gimnastă care a concurat la toate aparatele, în concursul pe echipe, contribuind la câștigarea medaliei de bronz. Ea a reușit să mai obțină medalia de bronz și în concursul de la bârnă. Antrenori cu care s-a pregătit la lot: N. Forminte, L. Cosma, L. Sandu, M. Vintilă, Puia Valer (coregraf). Maestră a Sportului.

Hărgălaș, Ștefan Constantin (1933), n. în Călărași. Profesor de educație fizică și sport,

absolvent al ICF din București, specializarea gimnastică, promoția 1956. A practicat gimnastica de performanță, obținând titlul de campion național la sol (1958 și 1959) și la inele (1959). A făcut parte din echipa României la opt întâlniri internaționale. A deținut următoarele funcții: profesor antrenor la ȘSE nr. 2 (1959-1961); antrenor la CS *Triumf* (1961-1973); profesor antrenor la CSS nr. 2 (1973-1980); profesor de gimnastică la Liceul de Filologie-Istorie (1980-1987); profesor antrenor la CSS nr. 7 *Dinamo* (1987-1998); antrenor la lotul olimpic masculin Reșița (1984-1990); antrenor la Centrul Olimpic Timișoara (1994-1997). Ca antrenor, a obținut rezultate deosebite: a pregătit cca 80 campioni naționali de juniori și școlari; a obținut cu elevii săi numeroase medalii la CE de la Lucerna din 1973 (Mihai Borș), de la St. Petersburg din 1998 – sărituri (Mihai Drăgulescu), la CE de juniori din 1995 (Adrian Rădoi) etc. A contribuit la pregătirea unor gimnaști cunoscuți ca: Mircea Gheorghiu, Petre Mihăiuc, Adrian Stoica, Petre Potcovaru, Ion Stoica, Mihai Borș, Marian Rizan, Florin Zimcencu (1990-1998), Adrian Rădoi, Robert Ene. A participat, ca arbitru internațional (brevet FIG), la CE de juniori din 1978 de la Milano, la CE de juniori din 1995 de la Charleroi. A arbitrat de-a lungul carierei sale în cca 259 concursuri interne și internaționale. Este Maestru al Sportului și Antrenor Emerit (1992). Decorat cu: Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a II-a. (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004); Ordinul *Meritul sportiv* clasa a II-a cu 1 bareță (2009).

Hățăgan, Nadia

– **Corina** (1979), n. în Mediaș. Gimnastă de performanță. A fost elevă la Liceul cu Program de Educație Fizică din Deva. Legitimată la CSS *Cetate Deva*, elevă a antrenoarei Maria Bitang. La lotul național s-a pregătit cu O.

Bellu, Maria Bitang, N. Forminte și T. Ponoran.

Debutază, în 1992, la CE de juniori, în echipa care cucerește titlul continental. La CE de juniori din 1993 se impune la paralele, unde obține medalia de aur. Cu echipa feminină de gimnastică senioare cucerește, în 1994, titlul de campioană europeană la Stockholm. Tot în 1994, la CM de la Dortmund, face parte din echipa care cucerește medalia de aur. Maestră Emerită a Sportului (1994). Decorată cu: Medalia națională *Pentru Merit*, clasa a III-a (2000).

HIDU, IOSIF-ARPAD (1930), n. în Cluj-Napoca. Profesor de educație fizică, specializarea gimnastică, absolvent al ICF *PF Lesgaft* din Leningrad (azi St. Petersburg), promoția 1954. A practicat gimnastica și alte ramuri de sport la care a obținut clasificare sportivă.

După absolvire a promovat toate treptele didactice în cadrul ICF, catedra de gimnastică, în 1990 obținând gradul de conferențiar, iar în 1994 pe cel de profesor universitar. După 1990 a îndeplinit funcția de șef al catedrei de gimnastică din cadrul ANEFS. În decursul anilor, a contribuit la formarea și specializarea mai multor generații de profesori de educație fizică și antrenori care s-au dedicat gimnasticii. A predat la peste 500 de cursuri de perfecționare a antrenorilor de gimnastica. A îndrumat aproape 250 de lucrări de diploma, de licență sau lucrări de gradul I. Împreună cu colegul său, conf. Carol Bedö, a contribuit la realizarea a numeroase programe de gimnastică, demonstrații artistice și culturale cu tematică de gimnastică sportivă și acrobatică, susținute de studenții IEFS și ANEFS. În anumite perioade, a făcut parte din colectivele de tehnicieni care au pregătit sportivi din loturile naționale, olimpice și universitare, printre aceștia aflându-se și Sonia Iovan, Nadia Comăneci și alții. A desfășurat o îndelungată activitate în calitate de vicepreședinte al FRG, de președinte al colegiilor de antrenori și de arbitri. Ca arbitru internațional, din 1959, a oficiat la numeroase competiții interne

și internaționale. A activat, ca lector, la cursuri de antrenori din Portugalia (1976), Italia (1979) și Ungaria (1982). Activitatea sa metodică-științifică s-a concretizat în numeroase articole de specialitate, peste 20 de comunicări, editarea unui manual de gimnastică (1968), precum și în cea de coautor la patru cursuri universitare. A fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976) ; Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982).

IANCULESCU, ADRIAN (1973), n. în Lugoj. Prima legitimare a fost la CSȘ din Lugoj, antrenor F. Belcsak, de unde s-a transferat la Clubul *Steaua*, antrenor A. Georgescu. La lotul național s-a pregătit cu D. Grecu și A. Georgescu. Campion național cu echipa și locul II la individual compus în 1995, campion național cu echipa și locurile II la sol, cal cu mănere și sărituri, în 1996. La CE din 1996, se clasează pe locul VI cu echipa. La JO din 1996 de la Atlanta, se clasează pe locul IX cu echipa. În 1995, la CM de la Sabae din Japonia, își aduce contribuția la cucerirea medaliei de bronz în proba pe echipe (prima medalie obținută de gimnaștii români în istoria gimnasticii). Tot la acest campionat se clasează pe locul VIII la sărituri. La CM din 1997, de la Lausanne, obține medalia de bronz la sărituri (singurul medaliat din lotul masculin) și locul VII la cal cu mănere. După ce s-a retras din activitatea competițională, a fost cooptat în colectivul de antrenori care se ocupă de pregătirea lotului de juniori. Maestru Emerit al Sportului. În anul 2000 i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a.

IONESCU, CARMEN (1985), n. în București. Legitimată la CSA – CSȘ nr. 3 *Steaua* București, fiind pregătită de antrenoarele Eliza Stoica, Elena Ceampelea. La lotul național a fost pregătită de colectivul tehnic condus de Octavian Bellu. Primele performanțe pe plan internațional le realizează în anul 2000 la CE de juniori de la Paris, unde câștigă două medalii de argint, la individual compus și în proba pe echipe. În anul 2001, a făcut parte din echipa feminină de gimnastică care a cucerit medalia de aur la CM de

la Gent. Decorată cu: Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2001).

IOVAN (INOVAN), SONIA (1935), n. în Cluj. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF din București. A început să practice gimnastica la Liceul Financiar din Cluj. A activat la Clubul Știința din București, sub îndrumarea profesorului Nicolae Băiașu și Iosif Hidi.

Multiplă campioană națională: 7 titluri cu echipa Știința (1959-1965), 4 la individual compus, 4 la bârnă, câte 2 la paralele și sărituri, unul la sol. Peste 10 ani de activitate în loturile naționale, cu contribuții deosebite la realizarea unor performanțe de prestigiu, unele în premieră. Pe parcursul anilor, la loturile naționale, s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor Maria Simionescu, Petre Dungaciu și Caius Jianu. Campioană internațională a României în 1960 (sol), 1961 (sărituri, paralele și bârnă), 1963 (individual compus, paralele și bârnă), 1964 (sărituri și paralele). A participat la 3 ediții ale JO: 1956 (Melbourne) – prima medalie olimpică de bronz pe echipe și locul XIV la individual compus; 1960 (Roma) – medalie de bronz pe echipe, 2 locuri V, la individual compus și la sărituri, 2 locuri VI, la sol și paralele; 1964 (Tokyo) – locul VI cu echipa și XIV la individual compus. La CM din 1958 (Moscova) – medalie de bronz cu echipa (prima medalie obținută la CM), iar la ediția din 1962 (Praga) – locul IX cu echipa și XX la individual compus. Participantă la 3 ediții ale CE (desfășurate la început sub denumirea de Cupa Europei) obține următoarele rezultate: 1957 (București) – medalie de argint la bârnă, 2 medalii de bronz, la individual compus și sărituri, locul IV la sol și V la paralele; 1959 (Cracovia) – medalie de argint la sol, medalie de bronz la individual compus, locul IV la paralele; 1961 (Leipzig) – locul VIII la individual compus. În anii 1966-1967, a îndeplinit funcția de antrenor federal în cadrul FRG. După absolvirea institutului, și-a desfășurat activitatea în învățământ, parcurgând toate treptele didactice până la cea de profesor

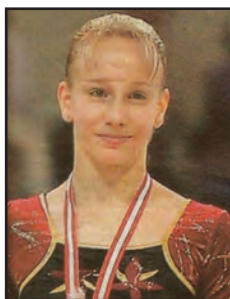
universitar în cadrul Academiei de Studii Economice, unde a fost și șefa catedrei de educație fizică. În 1996, era cadru didactic la Facultatea de Educație Fizică a *Universității Ecologice*. Din 1997, a fost solicitată să lucreze la Institutul de Educație Fizică și Sport din Balahad (Liban). După încheierea contractului în Liban, s-a stabilit în Franța. Maestră a Sportului și Maestră Emerită a Sportului la gimnastică. Decorată cu: *Medalia Muncii* (1956); *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1960).

ISĂRESCU, ANDREEA

-FLORENTINA (1984), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, promoția 2006 absolventă a programului de masterat în Managementul Activităților Sportive (2008). Activează ca gimnastă la LPS *Nadia Comăneci* din Onești, sub

îndrumarea antrenorilor: Mihai Ipate, Aurica Nistor și Florin Dobre. Campioană națională la categoria *speranțe* și la *junioare*. În 1996 a fost selecționată în lotul național de junioare, iar din 1998, în lotul olimpic. La lotul național s-a pregătit sub îndrumarea colectivului de antrenori coordonat de Octavian Bellu. S-a remarcat la CE de juniori de la St. Petersburg (1998) unde a cucerit medalie de aur la sol și 3 medalii de argint la individual compus, sărituri și în proba pe echipe. La paralele s-a clasat pe locul V. A făcut parte din *echipa* care, la CM de seniori de la Tianjin din China (1999), echipă care, cucerea pentru a patra oară consecutiv titlul de campioană mondială, performanță unică pe plan internațional. La CE (2000, Paris) a obținut medalie de bronz cu echipa. A participat la JO din 2000 de la Sydney, având o contribuție importantă la cucerirea medaliei de aur și a titlului olimpic pe echipe, alături de: Simona Amânar, Andreea Răducan, Maria Olaru, Claudia Presăcan și Loredana Boboc. Antrenoare de fitness. Este Maestră Emerită a Sportului la gimnastică. În anul 2000, i s-a conferit Ordinul Național *Pentru Merit*, în grad de Comandor; *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

IZBAȘA, SANDRA RALUCA (1990), n. în București. Studentă la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Cluj-Napoca. Gimnastă de performanță. A început să se inițieze în gimnastică de la vârsta de 4 ani, sub îndrumarea antrenorei Corina Oancea. Legitimată la

CSS nr. 3 - CSA *Steaua* București, începând din 1996. Pe parcursul anilor, s-a pregătit la club, cu antrenorii Eliza Stoica, Elena Ceampelea, Angela Cacoveanu, Mariana Ristea, Marius Vintilă și Gheorghe Neagu. A început să se afirme pe plan intern în anul 2003 la CN al speranțelor (locul I la sol), al junioarelor de categ. I (5 locuri I și 1 loc II) și la senioare maestre (locul al II-lea cu echipa). În perioada 2003-2008 a cucerit la CN 40 de medalii (6 la categoria speranțe, 17 la junioare și 17 la senioare), din care 27 de aur. Ca junioară s-a pregătit la Centrul de la Onești, de unde a fost promovată în lotul național de senioare la Deva. Pe plan internațional, s-a afirmat la CE de juniori din 2004 (Amsterdam) unde a obținut 2 medalii de argint (cu echipa și la sol), locul IV la bârnă, V la sărituri și VI la individual compus (antrenori Livia Ponoran, Raluca Bugner, Marius Vintilă, Daniel Nistor, Cătălin Meran, Ovidiu Șerban). În anul 2006, debutează cu rezultate deosebite la CE de seniori (Volos - Grecia) cu medalie de aur la sol, argint cu echipa și bronz la bârnă. La Campionatele Internaționale ale României din anul 2007, a câștigat titlul la individual compus. La ediția CE din 2007 (Amsterdam - Olanda) cucerește 2 medalii de argint (individual compus și bârnă), iar în 2008 (Clemont - Ferrand - Franța) 2 medalii de aur (cu echipa și la sol) și argint (bârnă). Participă la CM din 2006 (Aarhus - Danemarca) cu medalie de bronz la individual compus, locul al IV-lea cu echipa și al VI-lea la sol, iar la ediția din 2007 (Stuttgart - Germania) obține medalie de bronz cu echipa. În finala Cupei Mondiale din 2008 (Madrid), se clasează pe locul al III-lea la sol și al IV-lea la bârnă. Se impune la JO din 2008 (Beijing), unde cucerește medalie de aur la sol și pe cea de bronz cu echipa. Cucerește încă o medalie de aur în proba de sărituri și de bronz cu echipa la JO din 2012 (Londra). La lotul național s-a pregătit cu

antrenorii Nicolae Forminte, Matei Stănei, Eliza Stoica, Liliana Cosma, Raluca Bugner, Marius Vintilă, Cătălin Meran, Lucian Sandu, Valer Puia. Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2008) și cu *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (2008) și cu Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de cavaler după JO din 2012.

JIANU, CAIUS (1927), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea gimnastică, promoția 1952. Antrenor de gimnastică. În perioada 1942-1948, a practicat gimnastica și atletismul. A realizat o carieră

prestigioasă ca antrenor, cu contribuții semnificative la dezvoltarea și afirmarea gimnasticii feminine, din țara noastră. A activat ca antrenor de gimnastică la echipele de fete, la CS *Dinamo* și CS *Știința* din București, în perioada 1952-1968. Cu echipa CS *Dinamo* a obținut 5 titluri de campioane naționale și numeroase titluri în probele pe aparate. În 1953, a făcut parte din colectivul de antrenori, care a pregătit echipa națională pentru întrecerile de gimnastică din cadrul festivalului Mondial al Tineretului și Studenților, de la București. Timp de 15 ani, a contribuit la pregătirea lotului feminin de gimnastică care a reușit să obțină primele succese pe plan internațional. Împreună cu antrenorele Maria Simionescu, a pregătit lotul de fete pentru JO din 1956 (Melbourne), care a cucerit, în premieră, 2 medalii olimpice de bronz în proba pe echipe și la sol, precum și pentru edițiile din 1960 (Roma) – cu medalie de bronz în proba pe echipe și din 1964 (Tokio) – locul VI în aceeași probă. În diferite formule organizatorice, împreună cu alți antrenori (M. Simionescu, Livia Costa, Petre Dungaciu, Emilia Liță, Nicolae Covaci), a participat la pregătirea gimnastelor pentru 4 ediții ale CM (1954-1966), unde s-a obținut o medalie de bronz (1958 – Moscova) și numeroase clasări în primele 6 locuri. În echipă cu Maria Simionescu, a realizat cu gimnastele performanțe deosebite la CE din 1957 (București) și 1959 (Cracovia) – 7 medalii de argint și 3 de bronz, în

probele pe aparate. Printre gimnastele care s-au afirmat, în această perioadă s-au aflat Elena Leuștean, Sonia Iovan, Elena Dobrovolski, Emilia Liță, Georgeta Hurmuzache, Utta Schlandt, Ileana Săcălici-Petroșanu, Anastasia Ionescu și altele. În 1968, a fost angajat cu contract, în RFG, unde a pregătit lotul național de gimnastică fete pentru JO din Mexic, iar în 1969 a lucrat ca profesor la Universitatea din Bohum. În diferite perioade, a mai pregătit echipele naționale de fete ale Olandei și RFG. După 1970, până în 2005 când s-a pensionat, a fost solicitat în calitate de lector la numeroase cursuri pentru antrenorii de gimnastică, organizate în Anglia, Suedia, Olanda, RFG și în alte țări. A fost decorat cu *Medalia Muncii* în anul 1956.

JIVAN, ALIN-SANDU (1983), n. în Reșița. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ANEFS, promoția 2009. Singurul dintre cei 14 frați (7 fete, 7 băieți) care s-a dedicat gimnasticii de performanță. A început să se inițieze în acest sport la vârsta de 7 ani, sub

îndrumarea antrenorului Mircea Ciocănel. A fost legitimat la CSS din Reșița, unde a activat până în anul 2003 (antrenori Mircea Ciocănel, Cristina Predescu, Marian Colăcel). Din anul 2003, s-a transferat la CSA *Steaua* București. Multiplu campion național, până în anul 2009, obținând peste 30 de titluri la categoriile juniori și seniori. Component al loturilor naționale de juniori și seniori. A debutat, pe plan internațional, la CE de juniori, din anul 2000 (Bremen), unde s-a clasat pe locul al IX-lea cu echipa. În competițiile oficiale de seniori, se remarcă în special în proba de sărituri. În anul 2005, câștigă medalia de bronz la sărituri, la CM de la Melbourne și se clasează pe locul al VI-lea, în aceeași probă, la CE (Debrecen). Cucerește două titluri de vicecampion european, cu echipa și la sărituri, în anul 2006 la CE de la Volos. Se clasează pe locurile II și III la unele etape de Cupă Mondială, în perioada 2003-2009. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii D. Grecu, A. Georgescu, E. Grecu, A. Sandu, Ș. Gal, N. Pascu, I. Suci, V. Vug. După ce s-a retras din activitatea competițională, a

început să compună muzică religioasă. În anul 2005, a fost declarat cel mai bun sportiv al CSA *Steaua*. Maestru Emerit al Sportului (2006).

KAROLY, BELLA – vezi **Personalități**

KAROLY, MARTHA – vezi **Personalități**

KOCSIS, FRANCISC (1930), n. în com. Ciungi, jud. Satu Mare. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1954. Încadrat ca antrenor la secția de gimnastică a Clubului *Dinamo* din București, unde a funcționat peste 30 de ani, până la

pensionare, selecționând și pregătind gimnaști de valoare ai clubului sau ai lotului național (Fr. Orendi, Gh. Tohăneanu, I. Zamfir, A. Kadar, Al. Szilaky, Dănuț Grecu ș.a.). Ca sportiv de performanță a făcut parte din lotul național de gimnastică sportivă (1950-1956), participând la CE, CM și JO (de la Helsinki, din 1952 – locul XX cu echipa). A fost antrenor la lotul național care s-a pregătit pentru CM din 1954, 1958 și 1962. După pensionare a continuat să colaboreze ca antrenor la Clubul *Dinamo* și la ANEFS, contribuind la pregătirea unor gimnaști fruntași, campioni naționali și medaliați la competițiile internaționale oficiale. A contribuit în anumite perioade la pregătirea sportivului Marius Urzică, multiplu medaliat la CE, CM și JO. Antrenor Emerit (1973). Arbitru internațional. Decorat cu: *Medalia Muncii* (1963); *Medalia Meritul Sportiv* clasa I (1968).

KOCZI, FLAVIUS (1987), n. în Reșița, jud. Carș-Severin. Student la FEFS din Arad. Gimnast de performanță. A început să practice gimnastica la vârsta de 7 ani, fiind legitimat la CSS din Reșița (1994-2006), sub îndrumarea antrenorilor Mircea Ciocănel, Daniel Paraschiv și Ioan Balint.

Din anul 2006, și-a continuat activitatea la CS *Dinamo*

din București. Până în anul 2006, a obținut 10 titluri de campion național, la juniori. În perioada 2006-2008, a devenit de 5 ori campion național și s-a clasat de 6 ori pe locul al II-lea și de 4 ori pe locul al III-lea, la CN de seniori. La CN de seniori, din 2005, concurând pentru CSȘ Reșița, s-a clasat de 3 ori pe locul al II-lea și de 2 ori pe locul al III-lea, iar la ediția din 2006, legitimat la CS *Dinamo*, a obținut 3 titluri individuale și unul cu echipa. A avut o prezență redusă în lotul național de juniori – participant la CE din 2004 (Ljubljana), unde s-a clasat pe locul al VI-lea cu echipa. În anul 2006 (la 19 ani) a debutat la CM și CE de seniori. La CM din 2006 (Aarhus) s-a clasat pe locurile al IV-lea cu echipa și al VI-lea la cal cu mănere, iar la CE de la Volos, din același an, a cucerit medalie de aur la cal cu mănere și argintul în proba pe echipe. La CE a mai obținut următoarele rezultate: 2007 (Amsterdam) – medalie de bronz, la cal cu mănere și locul al V-lea la individual compus; 2008 (Lausanne) – medalie de bronz cu echipa și locul al IV-lea la cal cu mănere; 2009 (Milano) – medalie de argint la sărituri și locul al V-lea la individual compus. La CM din 2007 (Stuttgart) se clasează de 2 ori pe locul al VII-lea, la individual compus și sărituri, iar la ediția din 2009 (Londra), cucerește medalie de argint la sărituri. Participant la JO din 2008 (Beijing) unde s-a situat de 2 ori pe locul al VII-lea cu echipa și la sărituri. În anul 2009 s-a clasat de 2 ori pe locul I la sărituri, în concursurile de Cupă Mondială. La lotul național a fost pregătit de un colectiv de antrenori coordonat, până în anul 2008, de către antrenorul emerit Dănuț Grecu, iar în 2009 de către Nicușor Pascu. La CE (2010- Birmingham) a obținut medalie de bronz la sărituri. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului (2007). Decorat cu Ordinul *Meritul sportiv* clasa a III-a (2009).

LĂCUSTEANU, ALUISSA-BIANCA (1991), n. în Drăgășani, jud. Vâlcea. Elevă. Gimnastă de performanță. A început să practice gimnastica la vârsta de 7 ani, la Clubul Național Sportiv *Cetatea Deva*, sub îndrumarea antrenorilor

Gheorghe Orban și Adela Popa. Concurează la CN din anul 2005, clasându-se pe locul al II-lea cu echipa la categoria senioare și pe locurile I cu echipa și II la individual compus, la categoria juniori 2. La CN din 2006, realizează performanțe deosebite la senioare: locul I cu echipa; 2 locuri II la bârnă și paralele; 2 locuri III la individual compus și sărituri. În anul 2005 a fost selecționată în lotul național, unde s-a pregătit cu antrenorii Nicolae Forminte (coordonator), Liliana Cosma, Cătălin Meran, Marius Vintilă, Lucian Sandu, Raluca Bugner, și coregraful Puia Valer. Debutează, în competițiile internaționale oficiale, la CE de juniori din anul 2006 (Volos) unde cucerește titlul de campioană europeană la sol, medalie de argint cu echipa, medalie de bronz la bârnă și se clasează pe locul al IV-lea la individual compus. Ratează participarea la CE din 2007 (Amsterdam) datorită unui grav accident la genunchi care a necesitat o lungă perioadă de recuperare, ne mai fiind posibilă selecția ei pentru JO din 2008 (Beijing). Rezultatele încurajatoare obținute în acțiunile de recuperare dau speranțe revenirii acestei gimnaste talentate, din noua promoție, în activitatea competițională.

LEONIDA, FLORICA (1987) n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ANEFS București, specializare gimnastică, promoția 2007. Gimnastă de performanță, legitimată la CSȘ 3 *Steaua* - CSA *Steaua* București unde s-a pregătit cu antrenorii: Eliza

Stoica, Elena Ceampelea, Angela Cacovean și Gh. Neagu. La vârsta de 8 ani, participă la CN pentru copii II – mica gimnastă clasându-se pe locul al III-lea cu echipa CSȘ 3 *Steaua*. În perioada 1995-2007 obține 30 de clasări pe locurile I, II și III în CN de copii, juniori și seniori, 14 dintre acestea fiind titluri de campioană națională, în anul 2002 câștigând titlul de campioană absolută. Componentă a loturilor de junioare (1999) și senioare (2000). Debutează cu performanțe deosebite la CE de juniori din 2002 (Patras) cu medalie de aur la bârnă și 3

medalii de argint la individual compus, sol și cu echipa (antrenori – O. Bellu, M. Bitang, B. Perețeanu, T. Ponoran, L. Sandu). Participă la CM de seniori în 2003 (Anaheim) cu medalie de argint în proba pe echipe, în 2005 (Melbourne) locul al VI-lea la individual compus și în 2006 (Aarhus) locul al IV-lea, cu echipa. La CE din 2005 (Debrecen) se clasează pe locul al VII-lea la individual compus, iar la ediția din 2006 (Volos) câștigă cu echipa, medalia de argint. La Universiada din 2007 a obținut medalia de bronz la bârnă. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii: O. Bellu, M. Bitang, L. Sandu și N. Forminte). Maestră a Sportului.

LERIC, CRISTIAN (1974), n. Arad. Studii medii. A urmat un an cursurile FEFS din Arad, pe care le-a continuat la *Universitatea de Vest* din Timișoara, fără a le finaliza. Antrenor de gimnastică. Gimnast de performanță, legitimat la CSS Arad, unde a fost pregătit de

antrenorul Lucian Popa. În competiții a reprezentat CSS Arad (1987-1991), iar cu dublă legitimare CSS Arad – CSS Timișoara (1991-1993), CSM – CSS Arad (1993-1995) și CSM Arad – CSU Timișoara (1996-1998). Multiplu campion național la juniori și seniori, cu performanțe semnificative la individual compus și sărituri. La CN, categoria maeștri, din 1995 și 1996, se clasează pe locul I la aceste probe. Component al loturilor naționale de juniori și seniori, unde a fost pregătit de colective tehnice coordonate de antrenorul Dănuț Grecu. În 1991, la CE de juniori, de la Atena, obține medalia de bronz la sărituri. La CE de seniori din 1994 (Praga) intră în posesia medaliei de argint și se clasează pe locul al VII-lea cu echipa, iar la ediția din 1996 (Copenhaga) se situează pe locul al III-lea la sărituri și al VI-lea cu echipa. Participant la CM din 1996 (Dortmund) – locul al X-lea cu echipa; 1995 (Sabae) – bronz cu echipa și locurile V la sărituri și XI la individual compus; 1997 (Lausanne) – locul VII cu echipa. La JO din 1996 (Atlanta) – locurile IX cu echipa și XI la individual compus. Medaliat cu

argint la sărituri și cu bronz la individual compus la JMU din 1995 (Fukouka) și cu bronz în proba pe echipe, la JMU din 1997 (Sicilia). În 1998 s-a retras din activitatea competițională și s-a stabilit în SUA, unde activează ca antrenor la New York. Maestru Emerit al Sportului (1995).

LEUȘTEAN, ELENA (1935-2008), n. în Cernăuți (azi Ucraina), una dintre primele noastre gimnaste care au deschis drumul afirmării acestei ramuri de sport pe plan internațional. Profesoară de educație fizică, cu specializarea gimnastică sportivă, absolventă a ICF din

București, promoția 1957. A fost încadrată ca asistent universitar la Catedra de gimnastică a ICF până în 1959, când s-a transferat la Catedra de educație fizică a *Institutului de Construcții* București, unde, în 1974, este promovată la gradul didactic de șef de lucrări. Activitatea sportivă a început-o la SMTCF -Brașov, sub îndrumarea prof. Dumitru Popescu -Colibași, dovedind aptitudini pentru jocurile sportive (în special handbal), atletism, schi și gimnastică. Inițial, s-a remarcat în atletism, în 1949 obținând titlul de campioană națională de junioare la triatlon. În 1953 a făcut parte din lotul național cu rezultatele de 5,14 m la lungime și 1,43 m la înălțime. Deși a fost solicitată atât la atletism, cât și la handbal, E.L. a optat pentru gimnastică, alegerea s-a dovedit deosebit de inspirată, realizările sale în această ramură de sport fiind remarcabile. S-a pregătit la început cu prof. Adina Bârlea, apoi cu prof. Ileana Jipa. A fost legitimată la Clubul Știința din București. În perioada 1953-1964, a câștigat 7 titluri de campioană națională absolută și 9 pe aparate. A fost selecționată în lotul național începând din anul 1951. Primul concurs internațional la care a participat a fost Festivalul Mondial al Tineretului din 1951, unde s-a clasat pe locul V, cu echipa. În intervalul 1958-1964, a obținut 10 titluri de campioană internațională a României. Activitatea competițională oficială desfășurată în perioada 1954-1964 cuprinde participarea la două CM, două CE și trei ediții ale JO și un total

de 9 medalii, unele performanțe fiind realizate pentru prima dată în gimnastica românească. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Maria Simionescu, Petre Dungaciu și Caius Jianu. Participarea la CM din 1954 (Roma) se soldează cu clasarea pe locurile IV cu echipa, V la individual compus și VI la bârnă. La ediția următoare a CM din 1958 (Moscova), va cuceri cu echipa medalia de bronz (prima medalie obținută de gimnastica românească la un CM) și locul VI la sărituri. Premiere sunt și medaliile de bronz obținute la JO din 1956 (Melbourne) în proba pe echipe și la sol, în celelalte probe reușind să se claseze pe locurile IV la individual compus, V la ansamblu, VI la bârnă și sărituri. Tot în proba pe echipe, mai câștigă o medalie de bronz la JO din 1960 (Roma), iar în 1964 (Tokyo), o clasare pe locul VI. Realizează performanțe remarcabile la CE (denumite la început *Cupa Europei*) – 3 medalii de argint (individual compus, paralele și sol) la prima ediție din 1957 (București) și 2 medalii de argint (individual compus și paralele), în 1959 (Cracovia). A fost prima gimnastă din țara noastră care a folosit, la proba de la sol, un acompaniament muzical – *Rapsodia Română*, de George Enescu. Pentru rezultatele sale deosebite și contribuția adusă la afirmarea gimnasticii românești, i s-au acordat titlurile de Maestră și Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu: *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1956); *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1960); Crucea Națională *Serviciul Credincios*, clasa a III-a (2000).

LISOFSCHI, MIRCEA (1941), n. în Ploiești. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea gimnastică, promoția 1963. Antrenor de gimnastică. După absolvire, a fost încadrat asistent la catedra de gimnastică a Institutului până la 1978. A început să practice gimnastica în 1956, participând la CN de juniori. A fost selecționat în lotul de juniori în perioada 1959-1960 și ulterior în lotul național de seniori. În anul 1968 devine antrenor al echipei ICF, iar în anul 1974

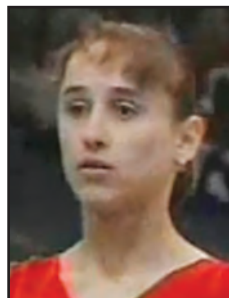
este numit antrenor la lotul național de juniori, fiind încadrat la Clubul Sportiv Școlar *Triumf* București, unde a format gimnaști de valoare promovați în lotul național și olimpic, printre care s-au aflat: Pânteza Valentin, Nicula Emilian, Colăcel Dumitru și alții. În perioada 1981-1984 a fost antrenor coordonator al lotului olimpic masculin. A participat cu echipa României la CM de la Moscova 1981 și Budapesta 1983. De asemenea la CE de la Roma (1981), unde gimnastul Sziller Kurt obține medalie de argint la cal cu mânere. La CE de juniori din 1980 Lyon, 1982 Ankara și 1984 Rimini gimnaștii pregătiți de Mircea Lisofschi, au cucerit 5 medalii de bronz și 2 de argint. În 1981, a făcut parte din colectivul de antrenori, care a pregătit gimnaștii pentru Universiada de la București, acțiune soldată cu rezultate deosebite. În perioada anilor 1986-1988 lucrează ca antrenor la echipa națională a Indoneziei unde a obținut mai multe medalii la Campionatele Asiei de Sud Est. Revenit în țară, din anul 1990 până în 1993 ocupă funcția de antrenor federal pentru gimnastică masculină juniori la FRG. Între 1994-1996 a fost antrenor coordonator la lotul național al Greciei cu care a obținut o medalie de aur la JO de la Atlanta. Din anul 1997, până în 2009 și în continuare, coordonează gimnastica masculină din Venezuela (a făcut stagii de pregătire și în România cu acest lot), contribuind la crearea unei noi școli de gimnastică, în mare parte bazată pe experiența acumulată în România. A obținut rezultate remarcabile printre care și 4 titluri de campioni panamericani și finaliști la CM (inele) și la JO de la Beijing 2008 (cal cu mânere). A fost distins în anul 1992 cu titlul de Antrenor Emerit. A Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982).

LIȚĂ (VĂTĂȘOIU), EMILIA (1933), n. în comuna Căineni, jud. Vâlcea. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF din București. Colonel MI în rezervă. A început să practice gimnastica la *Tânărul Dinamovist* în 1951, apoi a fost promovată în secția de gimnastică a Clubului *Dinamo*, unde a activat până în anul 1965. Multiplă

campioană națională: trei ani consecutiv (1953-1955) cu echipa *Dinamo*; în 1954 și 1962, campioană națională la sărituri, iar în 1963, la paralele. Timp de peste 10 ani, a făcut parte din loturile naționale, unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor Maria Simionescu, Livia Costa, Petre Dungaciu, Caius Jianu. Medaliată la numeroase concursuri internaționale. A contribuit la realizarea unor performanțe în premieră pentru gimnastica românească. Debutează la CM din 1954 (Roma), unde se clasează pe locul IV în concursul pe echipe, la ediția din 1958 (Moscova) cucerește medalia de bronz, aceasta fiind prima medalie pentru echipa de gimnastică a României, iar în 1962 (Praga) se clasează pe locul IX, în aceeași probă. Participantă la trei ediții ale JO: 1956 (Melbourne) – medalie de bronz pe echipe (prima medalie olimpică pentru gimnastica românească), locul V la ansamblu și locul XX la individual compus; 1960 (Roma) – medalie de bronz pe echipe și locul XVI la individual compus. După retragerea din activitatea competițională, începând din 1965 până în 1985, s-a dedicat muncii de antrenare, activitate care a fost încununată de rezultate remarcabile. A pregătit numeroase sportive care s-au afirmat pe plan intern și internațional, campioane naționale și medaliate la diferite concursuri internaționale, componente ale loturilor naționale. Printre gimnastele ce i-au fost eleve și care s-au impus, în mod deosebit, în competițiile oficiale, amintim pe: Aurelia Dobre – triplă campioană mondială (echipe, individual compus și bârnă) și 2 medalii de bronz (sol și sărituri) la CM din 1987, ea fiind autoarea primului titlu de campioană mondială absolută, vicecampioană olimpică cu echipa în 1988; Simona Păuca – dublă campioană olimpică (pe echipe și la bârnă) și medaliată cu bronz (individual compus) la JO din 1984; Laura Cutina – campioană olimpică cu echipa în 1984, vicecampioană mondială cu echipa în 1983 și 1985. A desfășurat o activitate prestigioasă ca arbitru internațională. A participat în calitate de antrenore și arbitru la JO de la München (1972), Montreal (1976), Moscova (1980), precum și la CM și CE organizate în perioada 1967-1984. A fost membră în Biroul FRG și în comisiile de specialitate ale acesteia. Maestră a Sportului, Maestră Emerită

a Sportului și Antrenoare Emerită la gimnastică. Decorată cu: Medalia *Muncii* (1956); Medalia *Ordinul Muncii* clasa a III-a (1960); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (1968); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (1976); *Ordinul Meritul Sportiv* clasa I (1977); Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a (2000).

LOAIEȘ, IONELA (1979), n. în Comănești, jud. Bacău. Gimnastă de performanță, a fost elevă la Liceul cu Program de Educație Fizică din Deva. Prima legitimare o are la CSS din Onești, ulterior Liceul cu program sportiv *Nadia Comăneci*. La club s-a pregătit cu antrenorii

Livia și Toma Ponoran. în lotul național i-a avut ca antrenori pe O. Bellu, Maria Bitang, N. Forminte și T. Ponoran. A debutat în concursurile de gimnastică la vârsta de 9 ani. În 1994 a fost selecționată în echipa care a cucerit medalia de aur la CM pe echipe de la Dortmund. La JO din 1996 de la Atlanta, face parte din echipa care, printr-o comportare deosebită în condiții de concurs foarte dificile, obține medalia de bronz, menținând gimnastica feminină românească în eșalonul fruntaș. Maestră Emerită a sportului (1996). În anul 2000, i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a.

LÖVY, FRANCISC (1915- ?) n. în Sighet, jud. Maramureș. După o serie de activități în producție și satisfacerea stagiului militar, a fost concentrat și trimis la muncă obligatorie într-un detașament din Polonia, de unde a fost eliberat în 1945. După 1945, paralel cu munca profesională, a activat voluntar pe linie de sport, la județeană *OSP Bistrița*. După absolvirea unei școli de organizatori sportivi, în 1948 este promovat în aparatul central al *OSP* apoi în *CCFS/CM*, *UCFS* și *CNEFS*. A îndeplinit funcția de inspector pentru gimnastică, iar după 1958, până în 1962 pe cea de secretar general al FR de Gimnastică. În perioada 1962-1975 a fost numit secretar general adjunct la aceeași federație. În cei aproape 20 de ani cât a activat pe linia gimnasticii,

a contribuit semnificativ la dezvoltarea și afirmarea acestei ramuri pe plan intern și internațional, interval în care gimnaștii români au cucerit un mare număr de medalii la JO, CM și CE.

LUCA (STÂNCULESCU), ALICE (1934), n. în Comoșteni, jud. Dolj. Absolventă a ICF din București în 1956, profesoară de educație fizică cu specializarea gimnastică. Se remarcă din primii ani prin competența și seriozitatea cu care își desfășoară munca la catedră, dar și ca antrenoare. Pregătește echipe de atletism, baschet și, în mod deosebit, echipe de gimnastică, cu care obține rezultate remarcabile în campionatele școlare și apoi universitare, cucerește numeroase locuri I, II, și III, mai ales cu echipa de gimnastică ritmică sportivă a Clubului *Universitatea Iași*, unde își desfășoară activitatea până în anul 1974. Din 1961 se transferă la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Iași unde lucrează și în prezent ca profesor universitar, șefa catedrei de Gimnastică. În perioada 1974-1978, este detașată în Algeria, la Constantine și Alger, unde își continuă activitatea didactică și pe cea de antrenoare. Participă, ca arbitră, la numeroase concursuri, la Jocurile Mediteraneene, la stagii de pregătire și cursuri de perfecționare. Este profesor universitar din 1994, doctorat la Chișinău. Activitate profesională: 1957-1974 – președinta Comisiei județene de gimnastică; 1965-1974 – membră a Comitetului FRG; 1974-1978 – șefa disciplinei Gimnastică din cadrul Facultății de Educație Fizică și Sport din Constantine (Algeria); 1963-1974 – membră a Consiliului profesoral, secretar științific; președinta Comisiei județene *Sport feminin*, membră în comisii de definitivat pentru gradul didactic II și pentru gradul didactic I. Distinsă cu numeroase diplome: *Merite Sportive*, *Merite deosebite în dezvoltarea sportului românesc*, *Merite în dezvoltarea activității culturale studențești*.

MAGDA, SILVIU (1932 - ?), n. în com. Băcăinți, jud. Alba. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, promoția 1955. Gimnast de performanță. A făcut parte din lotul național (1957-1961). Antrenor al secției de gimnastică a Clubului

Steaua, cu a cărei echipă a câștigat Campionatul Național. Antrenor al lotului național și timp de 10 ani antrenor federal (1973-1983). A format și a contribuit la consacrarea unor gimnaști de elită: M. Borș, St. Harco, D. Grecu, A. Georgescu (toți au devenit sportivi emeriti). În paralel, a desfășurat o activitate didactică, fiind șef de lucrări la Catedra de Gimnastică a ANEFS. A semnat 10 lucrări editate de Editura *Sport-Turism*, dintre care amintim: *Manual de gimnastică* (1982), *Gimnastica acrobatică* (1984), *Gimnastica zilnică pentru bărbați* (1983), *Sănătate, forță, frumusețe* (1985). Maestru al Sportului.

MARINESCU,

ALEXANDRA (1981), n. în București. Gimnastă de performanță cu contribuții și rezultate deosebite pe plan internațional, elevă a Liceului cu Program de Educație Fizică din Deva. Legitimată la CSȘ *Triumf* din București, unde i-a

avut ca antrenori pe Marilena și Benoni Perețeanu, M. Borș și V. Grecu. La lotul național de junioare, s-a pregătit cu Eliza Stoica, B. Perețeanu și Ș. Gal, iar la lotul olimpic, sub îndrumarea colectivului tehnic coordonat de Octavian Bellu. A debutat în competițiile de gimnastică la vârsta de 9 ani. S-a afirmat la CE de juniori în 1994, unde a cucerit două titluri continentale (la individual compus și la bârnă) și o medalie de bronz la sol, iar în 1996, 2 titluri europene de juniori, la individual compus și la bârnă, o medalie de argint la paralele și una de bronz la sol. În 1995 este selecționată în echipa care, la CM de la Sabae (Japonia), se clasează pe primul loc devenind campioană mondială, iar la bârnă s-a clasat pe locul IV. În 1996, la CM de la San Juan (Porto Rico), obține prima medalie la individual (argint la bârnă). În concursul preolimpic de gimnastică, organizat la Atlanta în 1995, s-a impus autoritar câștigând medaliile de aur la individual compus și la bârnă, medalia de argint la sol și pe cea de bronz la paralele, fiind considerată o nouă stea a gimnasticii românești. Face parte din echipa pentru JO din 1996 de la Atlanta, care, în condiții dificile

de concurs, cucerește medalia de bronz. La CM din 1997 (Lausanne), este componentă a echipei care cucerește o nouă medalie de aur pentru gimnastica feminină românească. Performanțele sale au fost răsplătite prin acordarea titlului de Maestră Emerită a Sportului. În anul 2000, i s-a conferit Crucea Națională *Serviciul Credincios*, clasa a III-a.

MAYER, IOSIF – vezi **Personalități**

MĂRĂȘESCU, MARCEL (1933), n. în Peștișani, jud. Gorj. Profesor de educație fizică, absolvent al SMTCF, din Craiova. Antrenor de gimnastică. S-a numărat printre profesorii și antrenorii cu merite deosebite în dezvoltarea gimnasticii craiovene, în selecția, pregătirea și promovarea unor sportivi valoroși în circuitul marilor performanțe. MM a activat ca antrenor la ȘSE și CSS *Olimpia* din Craiova, în perioada 1953-1993. Printre sportivii pe care i-a pregătit și promovat în gimnastica de performanță s-au aflat: Gheorghe Mutu, Alina Baicu, Louis Funar și în mod deosebit Gheorghe Păunescu (transferat la CS *Dinamo* – locul VII la JO din 1972) și Marian Rizan (transferat la CS *Steaua* – medaliat cu argint la CE de juniori și cu bronz la CE de seniori la paralele și cal cu mânere, locurile VII cu echipa la JO din 1988 și 1992). Sunt de menționat eforturile sale, de-a lungul anilor, pentru asigurarea unor condiții cât mai bune de pregătire și dotare a sălilor de gimnastică cu aparatura necesară. În intervalul 1987-1988, a fost angajat ca antrenor în Spania unde a pregătit lotul spaniol de gimnastică juniori. Pentru contribuția sa la afirmarea gimnasticii românești, în anul 1992, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit, Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* cl. I (1967).

MERAN, CĂTĂLIN-DANIEL (1972), n. în Târgu Ocna, jud. Bacău. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității *Ovidius* din Constanța, specializarea gimnastică. Antrenor de gimnastică. A practicat judo-ul la CSS din Onești sub îndrumarea antrenorului Horia Chelu (1985). S-a clasat de mai multe ori pe locurile I-III la CN de copii, juniori și

tineret, în perioada 1986-1989. Din 1997, a fost încadrat la CSS *Nr.1* din Constanța la catedra de gimnastică. A selecționat și pregătit numeroase sportive de valoare care s-au afirmat în gimnastica de performanță. În perioada 1997-2001 s-a situat constant pe primele 3 locuri în CN de copii și juniori. A promovat 5 sportive în loturile naționale. A făcut parte din colectivul de antrenori la loturile naționale de junioare de la Onești (2001-2004), iar din 2005 din colectivele de tehnicieni de la Deva care au pregătit loturile naționale și olimpice. A contribuit la pregătirea gimnastelor pentru CE de junioare din 2004 - Amsterdam (3 medalii de aur și 3 de argint) și pentru cele din 2006 (1 medalie de aur, 3 de argint și 1 de bronz). Printre rezultatele obținute de gimnastele senioare, la a căror pregătire a contribuit și antrenorul CM, se află cele de la CE din 2004 (Daniela Sofronie loc II la individual compus), de la JO din 2004 (medalie de aur cu echipa și argint la sol), de la CE din 2006 (2 medalii de aur, 1 de argint și 1 de bronz) și cele de la CM din 2007 (medalie de bronz cu echipa). Pentru contribuția sa la afirmarea gimnasticii românești, în anul 2004, a fost decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a cu 2 barete (2008); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa 1 bareta (2008).

MILOȘOVICI, LAVINIA (1976), n. în Lugoj. Reprezentantă a gimnasticii românești și mondiale, cu merite deosebite, absolventă la Facultatea de Educație Fizică a Universității din Timișoara. A început activitatea la CSS din Lugoj, apoi la CSS *Cetate* Deva. La

club s-a pregătit cu antrenorii P. Șebu și Mirela Sucală-Dicu, iar la lotul național cu O. Bellu, Maria Bitang, N. Forminte și T. Ponoran. Începe activitatea competițională la vârsta de 10 ani. În cei peste 6 ani de activitate în loturile naționale, a realizat o carieră sportivă de excepție, participând la trei CE de juniori și seniori, șapte CM și la două ediții ale JO, la care a obținut 29 de medalii, din care 13 de aur. Deținătoare a numeroase titluri de campioană

națională, câștigătoare a unui mare număr de campionate și concursuri internaționale de gimnastică, organizate pe toate meridianele lumii. Debutază în competițiile internaționale oficiale în 1991, la CE de juniori, unde câștigă 2 medalii de aur, la sol și sărituri și una de argint la bârnă. Tot în 1991, participă la CM de seniori de la Indianapolis (SUA), cucerind medalia de aur și primul său titlu mondial la sărituri, precum și 2 medalii de bronz, la bârnă și în proba pe echipe. După acest debut deosebit, **L.M.** devine una dintre gimnastele de bază din noua generație, care a contribuit la menținere valorii înalte a gimnasticii românești pe plan internațional. În 1992 la CM de la Paris câștigă locul I la paralele, în 1993 la CM de la Birmingham locul I la bârnă și medalia de argint la sărituri. A făcut parte din echipa care, la CM organizat separat pentru această probă, la Dortmund în 1994, a cucerit medalia de aur și un nou titlu mondial pentru România. La CM pentru probele individuale de la Brisbane, a obținut 2 titluri de vicecampionă mondială, la individual compus și sol și o medalie de bronz la sărituri. În 1995, campioană mondială cu echipa la Sabae (Japonia), unde mai câștigă și o medalie de bronz la individual compus, iar la CM din 1996 de la San Juan (Porto Rico), încă o medalie de bronz la sol. La CE din 1994, cucerește titlul continental cu echipa și în proba de sărituri, o medalie de argint la sol și o medalie de bronz la bârnă, iar în 1996, două titluri europene, în proba pe echipe și la sol și o medalie de bronz la individual compus. Strălucește la JO din 1992, unde se impune prin cele 2 titluri de campioană olimpică, la sol (toți arbitri i-au acordat nota 10) și la sărituri, o medalie de bronz la individual compus și una de argint cu echipa, fiind considerată o adevărată stea a olimpiadei barceloneze. La JO de la Atlanta din 1996, în condiții de concurență deosebit de dure, aduce o contribuție însemnată la menținerea echipei în plutonul fruntaș, prin medalia de bronz obținută, la care se adaugă medalia de bronz la individual compus. A fost declarată cea mai bună sportivă a României în clasamentele anilor 1992,

1993 și 1995. Sportivă talentată și devotată gimnasticii, **L.M.** a triumfat în toate probele acestei ramuri de sport, impunându-se prin exerciții cu grad sporit de dificultate, executate cu siguranță și sensibilitate. A constituit un adevărat exemplu și factor mobilizator pentru colegele de echipă. În Codul de punctaj al FIG, un element tehnic la bârnă îi poartă numele – *urcare Miloșovici* (rondad salt grupat înapoi cu revenire în poziția călare). Pentru rezultatele obținute și pentru contribuția adusă la reprezentarea gimnasticii feminine românești, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului. S-a retras din activitatea competițională oficială după JO din 1996. În anul 2000, i s-a conferit Ordinul Național Pentru Merit, în grad de ofițer, iar în anul 2008, Ordinul *Meritul Sportiv*. La 14 mai 2011, a avut loc ceremonia cu ocazia căreia, Lavinia Miloșovici a fost inclusă în galeria fostelor glorii ale gimnasticii mondiale – *Hall of Fame*.

MOLDOVAN (FILIP), LĂCRĂMIOARA (1973), n. în Moinești. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Ecologice București. Antrenoare de gimnastică. A absolvit liceul în

Onești unde a început gimnastica și a devenit componentă a lotului național de junioare și apoi de senioare ale României. Ca sportivă de performanță la gimnastică artistică, între anii 1979-1991, a obținut medalie de aur cu echipa și la sărituri, la Campionatele Balcanice 1988 (Izmir), iar în 1989 face parte din echipa medaliată cu argint la CM (Stuttgart). Se alătură grupului de sportivi practicanți ai gimnasticii aerobice (1994-2000), ramură în care realizează următoarele rezultate: la CM 1998 (Catania) ocupă locul VII la ansamblu; 1999 (Hanovra) - locul IV la ansamblu. Tot în 1999 (Birmingham) obține medalia de aur la grup. În anul 2000 se retrage din activitatea competițională. Ca antrenoare lucrează în perioada 2000-2004 la

CSS nr.7 *Dinamo*, după care este transferată la CS *Dinamo*. În anul 2007, devine antrenore la Centrul Olimpic pentru junioare de la Onești, iar din anul 2009 este încadrată la Centrul Olimpic de junioare de la Deva. Ca rezultate deosebite din activitatea desfășurată ca antrenore, remarcăm: medalii de aur la sol, argint la echipe, argint la bârnă și bronz la paralele la individual compus la CE de junioare în 2010 (Birmingham). De asemenea a mai contribuit la obținerea unei medalii de argint la JO ale Tineretului 2010 (Singapore) prin Bulimar Diana. În perioada 1998-2003, a făcut parte din echipa grupului AEROS, care a susținut spectacole în Italia și SUA. În anul 1989 a fost distinsă cu titlul de Maestră Emerită a Sportului.

MOCEANU, GHEORGHE – vezi **Personalități**

MORARIU, ALBIN – vezi **Personalități**

NEACȘU, MARILENA (1961), n. în Sibiu. Antrenoare de gimnastică. Gimnastă de performanță, a început să se inițieze în această ramură de sport la vârsta de 6 ani, la CSS din Sibiu, sub îndrumarea antrenorilor Cristl Voiculescu și Nicolae Buzoianu. Campioană

națională de juniori în 1974, la individual compus și la 3 aparate. Componentă a lotului național, s-a pregătit cu Martha și Bella Karoly, apoi cu Nicolae Covaci. Se clasează pe locul al III-lea la bârnă, la Campionatele Internaționale României din 1975. A făcut parte din lotul care a participat la JO din 1976, fiind rezervă. A contribuit la cucerirea titlului de vicecampioană mondială, pe echipe, la ediția din 1978 (Strassbourg). După retragerea din activitatea competițională, s-a dedicat muncii de antrenor, fiind promovată la CSS *Cetate Deva*, în colectivul tehnic, care pregătea gimnastele de perspectivă. A contribuit la pregătirea și promovarea unor gimnaste, care s-au afirmat pe plan intern și internațional. După 1990, s-a stabilit în Canada, unde și-a continuat

activitatea ca antrenore de gimnastică. Maestră a Sportului.

NECULIȚĂ, MARIA (1974), n. în Hunedoara. Legitimată la CSS *Cetate Deva*, unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenorului I. Bulacu, iar la lotul național cu O. Bellu., I. Pop, Leana Sima. Medaliată la CN de junioare și senioare, precum și la diferite concursuri

internaționale. Debutază în 1990 la CE cu o medalie de bronz la bârnă. La CM cucerește, în 1991 la Indianapolis, medalia de bronz pe echipe, iar la ediția din 1992 de la Paris, medalia de argint la bârnă și medalia de bronz la sol. La JO din 1992 de la Barcelona face parte din echipa care cucerește medalia de argint. Maestră Emerită a Sportului (1994). După 1993, a activat ca antrenore în Italia.

NISTOR, STELIANA (1989), n. în Sibiu. Studentă la FEFS din Sibiu. Gimnastă de performanță. A început să se instruiască în gimnastică la vârsta de 4 ani, sub îndrumarea antrenoarei Raluca Bugner. Legitimată la CSS din Sibiu a reprezentat în competiții această

unitate sportivă școlară. Ca junioară s-a pregătit la Centrul de la Onești și apoi la Deva când a fost promovată în lotul de senioare. În competițiile interne a început să concureze în 1997, la categoria *mica gimnastă* unde s-a clasat pe locul al II-lea cu echipa. La CN de junioare și speranțe, a câștigat 15 titluri naționale, iar la categoria senioare-maestre 6 locuri I, 3 locuri II și 3 locuri III, acoperind toate aparatele. În 2004 a câștigat prestigioasa competiție internațională din Japonia *Chunichi Cup*. Pe plan internațional, obține primele medalii, în 2004, la CE de juniori, de la Amsterdam – 2 medalii de aur (individual compus și sol) și 2 de argint (cu echipa și la sărituri), lotul fiind pregătit de Livia Ponoran. Raluca Bugner, Marius Vintilă, Daniel Nistor,

Lucian Sandu, Cătălin Meran și Ovidiu Șerban. Participă la 3 ediții ale CE de senioare, în 2006 (Volos) unde se clasează pe locul al II-lea cu echipa, în 2007 (Amsterdam) cu medalie de aur în proba pe echipe și de argint la paralele și în 2008 (Clermont-Ferrand) unde obține titlul de campioană europeană cu echipa și pe cel de vicecampioană la paralele. La CM din 2007 (Stuttgart) devine vicecampioană la individual compus și bârnă și se clasează pe locul al III-lea cu echipa. În anul 2008, participă la JO, de la Beijing, unde intră în posesia medaliei de bronz. în proba pe echipe și se clasează pe locul al V-lea la individual compus. Pentru aceste competiții lotul feminin a fost pregătit de un colectiv de antrenori format din: N. Forminte, M. Stănei, L. Sandu, E. Stoica, L. Cosma, R. Bugner, M. Vintilă, C. Meran, V. Puia. Pentru rezultatele obținute și contribuția sa la afirmarea gimnasticii românești. În anul 2008 a fost laureată la Gala sportului românesc, la categoria echipe. Maestră Emerită a Sportului (2008). A fost decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2008); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete (2008) .

OLARU, MARIA (1982), n. în Fălțiceni. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din Timișoara și a studiilor de masterat. Este cadru universitar FEFS din cadrul *Universității de Vest* Timișoara. A fost descoperită în orașul natal de prof. Doina Pasmangia, care a îndrumat-o

către CSȘ *Cetate* din Deva, unde și-a continuat pregătirea sub îndrumarea antrenorilor Ioan Cărpinișan și Liliana Cosma. Într-o anumită perioadă a avut-o antrenoare și pe Ekaterina Szabo. La lotul național s-a pregătit cu colectivul de tehnicieni coordonat de Octavian Bellu. Campioană națională de junioare. A avut o ascensiune foarte rapidă realizând performanțe remarcabile, care au contribuit la menținerea gimnasticii românești în elita mondială. Prima participare internațională, la CE de juniori din 1996 (Birmingham), s-a soldat cu o medalie de aur la sărituri. În 1998 a participat cu lotul de senioare

la CE de la St. Petersburg, unde a cucerit medalia de aur în proba pe echipe și medalia de argint la sărituri. La cea de a 34-a ediție a CM de la Tianjin (China) din 1999, a contribuit la cucerirea celui de-al patrulea titlu mondial consecutiv de către echipa României, performanță unică. Deși debutantă la o asemenea competiție, la numai 17 ani, într-o competiție extrem de dură, reușește să intre în posesia titlului mondial la individual compus, aceasta fiind a doua performanță absolută după cea realizată cu 12 ani în urmă de Aurelia Dobre (Rotterdam, 1987). Aceste două medalii de aur, împreună cu medalia de bronz de la sărituri, confirmă valoarea excepțională care a impus-o pe Maria Olaru la CM din 1999. La JO de la Sydney din 2000, are o mare contribuție la cucerirea medaliei de aur pe echipe, iar la individual compus își demonstrează din nou valoarea internațională intrând în posesia medaliei de argint. În anul 2006, ca urmare a repetatelor accidentări, a suferit o intervenție chirurgicală la coloana vertebrală. În anul 2007 a activat ca prezentatoare a știrilor sportive la PRO TV Timișoara. Maestră Emerită a Sportului la gimnastică (1999). Decorată cu: Ordinul Național *Serviciul Credincios*, în grad de Comandor (2000); Meritul Sportiv clasa I (2008).

ORENDI, FREDERIC (1930 - ?), n. în Mediaș. Unul dintre pionierii gimnasticii de performanță, de profesie desenator tehnic. A activat la Clubul *Dinamo* București, în perioada 1952-1964, unde s-a pregătit cu antrenorul F. Kocsis. Mare pasionat al gimnasticii,

deosebit de serios, a fost unul dintre sportivii reprezentativi ai generației sale, care a dominat activitatea competițională internă timp de peste 10 ani, contribuind la ridicarea nivelului calitativ al acestei ramuri a sportului. A cucerit 37 de titluri de campion național: 8 cu echipa și 29 individuale, dintre care 4 de campion absolut, dovedindu-se un bun concurent la toate aparatele. A fost medaliat la numeroase concursuri internaționale. De șase ori

campion internațional al României în 1958, 1960-1964. În perioada 1962-1964, s-a pregătit la lotul național cu antrenorii Nicolae Vieru și Costache Gheorghiu. A participat la JO din 1952, ocupând locul XX cu echipa și, în 1964, locul XII, tot cu echipa; la CM din 1954 și din 1958 – locul XIII pe echipe și XX la individual compus, iar la cele din 1962 – locul XVII la bară fixă. La Cupa Europei din 1963, s-a clasat pe locul XXXI la individual compus. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului (1973).

ORZAȚĂ, RAREȘ

-IULIAN (1977), n. în Brașov. Studii medii. Antrenor de gimnastică, absolvent al Școlii Naționale de Antrenori. Gimnast de performanță, legitimat la CSȘ *Brașovia* unde, până în 1992, s-a pregătit cu antrenorii George Hristov și Gheorghe Blaj. În

continuare a mai reprezentat în competiții: CSȘ *Brașovia* – CS *Steaua* (1992-1995 – cu dublă legitimare); CS *Steaua* (1995-1996); CS *Brașovia* – CSU Brașov (1997); CS *Dinamo* (1998-2002). Multiplu campion național și medaliat la CN de juniori și maestri. În 1997 – campion național la bară fixă și locul al II-lea la paralele și cal, în 1998 – campion cu echipa *Dinamo* și vicecampion la inele și bară fixă, în 1999 – campion cu echipa, la individual compus și inele, în 2000 – campion cu echipa. Component al loturilor naționale de juniori și seniori (1995-2001) unde a fost pregătit de colective tehnice coordonate de antrenorul Dănuț Grecu. Participant la CE de juniori din 1995 (Charleroi) unde a contribuit la obținerea medaliilor de argint la sărituri-echipe, de bronz la bară fixă – echipe și la clasarea pe locurile IV în proba pe echipe și la sol-echipe. La CE de seniori s-a clasat cu echipa, pe locurile VI în 1996 (Copenhaga), al VIII-lea în 1998 (Sankt Petersburg), iar la ediția din 2000 (Bremen) cucerește medalia de argint. Participant la CM din 1999 (Tianjin) – locul al IX-lea și din 2001 (Gand) – locul al VI-lea cu echipa. În anul 1999, a participat la JMU (Palma de Maiorca) clasat pe locul al VII-lea la bară fixă,

iar în 2000 la JO (Sydney) – locurile VI cu echipa și XI-lea la individual compus. În anul 2002, s-a retras din activitatea competițională, dedicându-se activității de actor la *Cercul Soarelui*, în anul 2005 devenind unul dintre componenții de bază ai acestei trupe. În 2007 s-a stabilit în SUA, la Las Vegas, interpretând roluri de acrobat, foarte apreciate de public. Maestru Emerit al Sportului (2000).

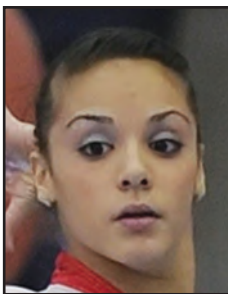
PASCU, NICUȘOR (1969), n. în Brașov. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS din cadrul Universității *Transilvania* Brașov, promoția 2009, unde și-a continuat și masteratul. Antrenor de gimnastică. Gimnast de performanță. și-a început activitatea la vârsta

de 6 ani, fiind legitimat la CSȘ *Brașovia* (1975-1987), avându-i ca antrenori pe Marton Sima și pe Gheorghe Blaj. În perioada 1987-1991 a reprezentat în competiții CS *Dinamo* București. A obținut 30 de titluri de campion național de juniori și 20 de seniori. Component al loturilor naționale s-a remarcat la numeroase concursuri internaționale și CB. La CE de seniori, din 1989 (Stockholm) a cucerit medalia de argint la bară fixă (antrenori Dănuț Grecu și Aurelian Georgescu). Evoluțiile sale valoroase la bară fixă au fost notate de 4 ori cu nota 10. Din 1991, se dedică activității de antrenor, revenind, în această calitate, la CSȘ *Brașovia*. A făcut parte din colectivele de tehnicieni care au pregătit loturile naționale de juniori la 4 ediții ale CE (1991-1995), unde au fost obținute 13 medalii, din care 3 de aur. Între 1996-1998, a contribuit la pregătirea loturilor naționale de seniori și a continuat activitatea de antrenor în Elveția contribuind la pregătirea lotului național de gimnastică al acestei țări, în perioadă 1998-2008, pentru CE (Cristoph Scherer – 2 medalii de bronz) și CM (Dieter Reihm – medalie de bronz). În anul 2009, a fost numit antrenor coordonator la lotul național masculin de gimnastică al României. Activitatea sa, alături de ceilalți antrenori, s-a soldat cu rezultate excepționale la CM din 2009 (Londra) unde au fost cucerite 2 medalii de aur prin Marian

Drăgulescu (convins să revină după ce se retrăsese) la sol și sărituri precum și prin Flavius Koczi cu medalie de argint la sărituri. N.P are calificare de arbitru de gimnastică, calitate în care a oficiat la diferite competiții. În anul 1989, i s-a acordat titlul de Maestru Emerit al Sportului.

PAȘCA, MIRELA (1975), n. în Baia Mare, jud. Maramureș. Gimnastă de performanță antrenoare de gimnastica. Legitimată la Clubul *Sportiv Municipal* din Baia Mare, s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor Elena Marinescu, Alex. Aldea, Iuliana Simonfi. La lotul național de la Deva, a lucrat cu antrenorii O. Bellu, I. Pop și Eliza Stoica. A fost campioană națională la junioare și la senioare, medaliată la diferite concursuri internaționale. S-a impus în arena internațională la CE din 1990, unde a cucerit medalia de aur la paralele. La CM din 1991 de la Indianapolis, a intrat în posesia medaliei de bronz pe echipe, iar la ediția din 1992 de la Paris, a obținut tot medalia de bronz la paralele. La JO din 1992 de la Barcelona, a cucerit medalia de argint pe echipe. Maestra Emerita a Sportului (1994).

PĂTRAȘCU, CERASELA -ȘTEFANIA (1992), n. în Balș, jud. Olt. Elevă. Gimnastă de performanță. A început să se instruiască în această ramură de sport, relativ târziu, la vârsta de 8 ani. A fost legitimată la CSS *Cetate Deva* (2001), unde s-a pregătit cu antrenorii Ramona Micu și Florin Cotuțiu. Se remarcă la CN din 2005 – locul al II-lea cu echipa la seniori, 3 locuri I (echipe, sărituri, paralele) și 2 locuri II (bârnă și sol), la categoria juniori 2; la ediția din 2006 – locul I cu echipa și III la sărituri, seniori și locul I cu echipa la juniori 2, precum și în 2008 cu un loc II la echipe, categoria seniori-maeștri. Selecționată în lotul național de juniori (2005) și apoi în cel de

seniori unde s-a pregătit cu antrenorii Nicolae Forminte, Liliana Cosma, Cătălin Meran, Marius Vintilă, Lucian Sandu, Raluca Bugner și coregraful Puia Valer. În anul 2006, participă la CE de juniori (Volos) contribuind la obținerea medaliei de argint, în proba pe echipe și se clasează pe locul al V-lea la sărituri, după numai șase ani de gimnastică. În anul următor (2007), i se oferă șansa să concureze la CM de seniori, de la Stuttgart, unde intră în posesia medaliei de bronz cu echipa. Anul 2008 se dovedește nefast pentru micuța gimnastă. Aflându-se în Franța, la CE de la Clermont Ferrand, după o aterizare greșită la paralele se produce un grav accident la meniscul genunchiului drept, care a necesitat două intervenții chirurgicale. În acest fel, nu s-a putut bucura nici de performanța deosebită a echipei țării noastre la acest CE, care a devenit campioană europeană și nici de eventuala selecție și participare la JO de la Beijing. După o recuperare dificilă și o absență de peste un an, CP se pregătește să reintre în activitatea competițională. În 2010 a fost inclusă în lotul participant la CE de gimnastică, de la Birmingham, unde echipa României a cucerit medalia de bronz. Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2008).

PĂUCA, SIMONA (1969), n. în Azuga, jud. Prahova. Gimnastă de performanță, antrenoare de gimnastică. A început să practice gimnastica în anul 1974 la CSS *nr. 2* din București, sub îndrumarea antrenoarei Iulia Rotărăscu, iar din 1982 s-a transferat la *Dinamo* București (antrenori Emilia Liță și Florin Ștefănescu). La lotul național s-a pregătit cu Adrian Goreac, Maria Cosma, Octavian Bellu, Adrian Stan. În anul 1983 devine campioană balcanică absolută și campioană națională în proba pe echipe. În 1984 câștigă locul I la bârnă la campionatele internaționale ale RDG. Aduce o contribuție însemnată la buna reprezentare a gimnasticii feminine la JO din 1984, de la Los Angeles, unde cucerește două titluri de campioană olimpică și medaliile de aur, în proba pe echipe și la bârnă, iar la individual compus se clasează pe locul III, obținând medalia de bronz. A

activat ca antrenore la grupele de copii la *CSȘ nr. 7 Dinamo*. Pentru performanțele obținute, i s-a conferit titlul de Maestră Emerită a Sportului (1984). Decorată cu *Ordinul Meritul* clasa I (2008).

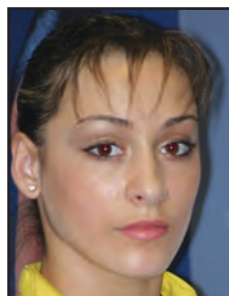
PETROVSKI IOANA (OANA) ANDREEA (1986), n. în Bârlad, jud. Vaslui. După unele încercări de a practica gimnastica în Timișoara, la vârsta de 7 ani ajunge la Deva, la Grupul Sportiv Școlar *Cetate*. Începând din 1997, se remarcă la CN de gimnastică – locul II cu echipa la categoria a

IV-a, locul III în 1998 și locul II în 1999 cu echipa, la categoria maestre. Tot în 1999 câștigă titlurile individuale la bârnă și paralele și se clasează pe locul III la sol și sărituri, la categoria juniori I și II. În perioada 2000-2002, a mai obținut 3 titluri de campioană, 3 clasări pe locul II și 2 pe III, la CN de seniori și juniori. Parcurusul ei de gimnastă de performanță a fost perturbat de mai multe accidentări în perioada 2000-2002, care au necesitat dificile operații. În cei 10 ani cât a reușit să activeze în gimnastica de performanță, OP a reușit să obțină 53 de medalii, cele mai valoroase fiind medalia de bronz la CE de seniori din anul 2002 (Patras), la sărituri, medalia de argint care a desemnat-o vicecampioană mondială la paralele și locul al IV-lea la sărituri, tot în anul 2002, în Debrecen (Ungaria). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii O. Bellu, M. Bitang, A. Sandu și B. Perețeanu. Ultima sa accidentare a însemnat și încheierea activității sportive și totodată spulberarea visului său de a concura la JO din 2004 (Atena). Maestră a Sportului.

PODLAHA, ROBERT (1918-1990), n. în Timișoara, unde a absolvit Liceul *Piarist* în anul 1938, după care a urmat cursurile ANEF, luându-și diploma de licență în 1942. După anul 1946, a activat ca Inspector pentru Natație și alte ramuri de sport, în cadrul OSP.

După absolvirea ANEF, până în anul 1949, când a fost încadrat cu gradul de șef de lucrări la Catedra de Gimnastică (condusă de prof. Virgil Roșală), a activat ca profesor suplinitor la liceele *Aurel Vlaicu*, *Nicolae Bălcescu* și *Construcții Civile și Edilitare* din București. A fost secretar al FRG, iar după anul 1950, a făcut parte din biroul acestei federații, fiind președintele Comisiei Tehnice pentru antrenorii și arbitrii de gimnastică. În perioada 1950-1955, a fost antrenor pentru gimnastică sportivă băieți, la Clubul *Steaua*. A publicat o serie de articole și de lucrări cu caracter metodic și de cercetare, referitoare la specialitatea gimnasticii sportive, al căror număr se ridică la peste 70 de titluri, în care intră și un număr de 7 inovații și invenții care au fost brevetate. În calitate de arbitru internațional de gimnastică sportivă, a participat la numeroase concursuri interne și internaționale de gimnastică, printre care întreceri europene, mondiale și olimpice, organizate în perioada 1952-1986. Decorat cu *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a (1972).

PONOR, CĂTĂLINA (1987), n. în Constanța. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a *FEFS* din Constanța, unde și-a susținut lucrarea de licență în 2009. Antrenoare de gimnastică. Gimnastă de performanță cu contribuții deosebite pe plan internațional. A început să se

inițieze în gimnastică la vârsta de 4 ani reprezentând *CSȘ Nr.1* ca junioară și apoi având dublă legitimare și cu *CS Farul* din Constanța, sub îndrumarea antrenorilor Matei Stănei și Gabriela Doroftei. La CN de junioare a obținut un titlu de campioană și 6 clasări pe locurile II-III, iar la cele de senioare -maestre 8 titluri naționale. La Cupa Mondială din 2004 (Birmingham) a câștigat aurul la bârnă și argintul la sol. În 2006, la Campionatele Internaționale ale României, s-a clasat pe locul I la bârnă. În anul 2007 a câștigat titlul de campioană absolută. Componentă a lotului reprezentativ feminin a reprezentat gimnastica românească la CE, CM și JO, în perioada 2003-2007. Debutază la CM din 2003

(Anaheim) unde obține 3 medalii de argint, în proba pe echipe, la bârnă și sol. În anul 2004 realizează o performanță de excepție cucerind 3 medalii de aur la JO de la Atena și tot atâtea la CE de la Amsterdam (echipe, bârnă, sol). La CE din 2005 (Debrecen) intră în posesia medaliei de aur la bârnă și se clasează pe locul al IV-lea la sol. Din colectivul de antrenori cu care s-a pregătit pentru aceste rezultate au făcut parte: Octavian Bellu, Maria Bitang, Nicolae Forminte și Adrian Sandu. Participă la CM din 2005 (Melbourne) unde câștigă medalia de bronz la bârnă (antrenori – Matei Stănei și Eliza Stoica). La CE din 2006 (Volos) câștigă titlul de campioană europeană la bârnă, medalia de argint cu echipa și medalia de bronz la sol, iar la CM din 2007 (Stuttgart) se clasează pe locul al III-lea cu echipa și pe al IV-lea la bârnă (antrenori: Nicolae Forminte, Matei Stănei, Eliza Stoica, Liliana Cosma, Raluca Bugner, Marius Vintilă, Cătălin Meran, Valer Puia). Bilanțul său general cuprinde 15 medalii (8-4-3) din care: 3 de aur la JO; 3 de argint și 2 de bronz la CM; 5 de aur, 1 de argint și 1 de bronz la CE. În anul 2009, a plecat în SUA ca antrenoare la sala care aparține soților Teodora Ungureanu și Sorin Cepoi, unde s-a ocupat de inițierea unei grupe de fete, în special la sol și la bârnă. A avut mai multe încercări de a reveni în pregătire cu lotul național, ultima dintre acestea datând din 2010-2011 cu obiectivul de a participa la CM și în special la JO din 2012. După retragerea din activitatea competițională, a avut mai multe încercări ca antrenoare (Canada, SUA, Coreea de Sud, Clubul Dinamo), precum și participări la diferite spectacole demonstrative. Deoarece consideră că are capacitatea de a reveni și concura la CM din 2011 și chiar la JO din 2012, CP a fost inclusă în lotul care se pregătește pentru cele două evenimente importante. Pe linie de club, ea a reluat colaborarea cu CS *Dinamo* București. Tentativa sa s-a dovedit reușită cucerind la JO din 2012 Londra cucerind medalia de argint la sol și de bronz cu echipa. Pentru meritele sale, în anul 2005 i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului. În anul 2004, fost decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I, iar după JO din 2012 cu Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de cavalier.

PONORAN, TOMA ALEXANDRU (1955), n. în Lugoj. A absolvit secția de Educație Fizică a Institutului Pedagogic din Oradea. A practicat gimnastica de performanță devenind component al lotului de juniori (1972-1973). Ca antrenor al CS Onești, al lotului olimpic Deva (1992-1996) și al lotului de juniori Onești (1996-1998), a contribuit la obținerea unor rezultate remarcabile: locul I pe echipe la CM de la Dortmund (1996), locul III cu echipa la JO de la Atlanta (1996) și locul III la CE din Suedia. A contribuit la pregătirea sportivelor: Ionela Loaieș – campioană mondială și vicecampioană olimpică cu echipa; Ana Maria Bican – locul II la Cupa Americii (1994), locul III, juniori, la CE din Suedia. Obține distincția de Antrenor Emerit în 1995. Decorat cu: Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004).

POPA, CELESTINA

ȘTEFANIA (1971), n. în Ploiești. Antrenoare de gimnastică. Gimnastă cu performanțe notabile pe plan internațional. A activat la CS *Petrolul* din Ploiești, sub îndrumarea antrenoarei Leana Sima. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii

Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Bellu. Componentă a echipei care, la CM de la Montréal din 1985, a cucerit medalia de argint, iar la CM din 1987 de la Rotterdam, medalia de aur. Din anul 1995, activează ca antrenoare de gimnastică în Canada. Pentru performanțele obținute i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului (1986).

POPA, EUGENIA (1973), n. în București. A activat la *CSS nr. 7* și la Clubul *Dinamo* București, unde s-a pregătit cu antrenorii Rodica Apăteanu și Liviu Mazilu. În cadrul lotului național, a avut antrenori pe Adrian Goreac, Octavian Bellu, Leana Sima, Eliza Stoica, Adrian Stan. Medaliată la CN și la diferite concursuri internaționale. Deși cariera sa sportivă nu a fost prea lungă, datorită unor accidentări, a realizat totuși performanțe notabile cucerind: medalia de argint în 1998 la CE de junioare; medalia de argint la CM din

1989 de la Stuttgart și medalia de bronz la ediția din 1991 de la Indianapolis, ambele pe echipe. Maestră Emerită a Sportului (1989). După 1994 a activat ca antrenore în Irlanda și apoi în America.

POPA, LUCIAN (1956), în Cluj-Napoca. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS, din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Lector-doctorand la Universitatea Aurel Vlaicu din Arad. A absolvit cursurile de Master -Management și finanțare în administrația publică locală, la aceeași Universitate. Antrenor de gimnastică. A practicat gimnastica de performanță, concurând la categoria maeștri. A fost legitimat la CSM Cluj-Napoca și la CSU din Oradea. Component al lotului național de juniori cu care a participat la diferite competiții internaționale. La concursul *Prietenia*, din 1974, (Phenian) s-a clasat pe locul al VI-lea. A desfășurat o activitate prestigioasă ca antrenor pregătind gimnaști legitimați la CSS și CSM Arad. Cel mai valoros gimnast al său a fost Cristian Leric – maestru emerit al sportului, medaliat cu bronz la CE de juniori din 1991, cu argint la CE de seniori din 1994 (sărituri), cu bronz la CM din 1995 (echipe) și cu bronz la CE din 1996 (sărituri). A elaborat mai multe lucrări științifice, 8 dintre acestea fiind publicate în revistele de specialitate. Contribuie la dezvoltarea gimnasticii în județul Arad, fiind președintele Asociației județene de gimnastică. În anul 1998, a primit titlul de Antrenor Emerit.

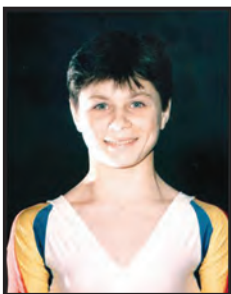
POPESCU, ILIE-DANIEL (1983), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Profesor de educație fizică și sport absolvent al Facultății de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății, din Bacău, promoția 2009. Gimnast de performanță. Și-a început activitatea la vârsta de 6 ani, fiind legitimat la CSS Reșița (1989-2001), unde s-a pregătit cu antrenorii Cristina Predescu și Marian

Colăcel. În perioada 2001-2009, a activat la CS *Dinamo* București, unde a fost angajat ca agent. S-a pregătit cu antrenorul Adrian Sandu. Multiplu campion național la juniori și la categoria maeștri. În anul 2007, a obținut 4 titluri de campion național (individual compus, cal cu mănere sărituri și paralele), iar în 2008 în proba pe echipe. Component al loturilor naționale de juniori (1998) și de seniori, unde s-a pregătit cu antrenorii Dănuț Grecu, Adrian Sandu, Ștefan Gal și Aurelian Georgescu. În anul 2009, activitatea colectivului tehnic a fost coordonată de antrenorul Nicușor Pascu. A obținut 2 medalii de aur cu echipa și la cal cu mănere, la CE de juniori din anul 2000 (Bremen). Ca senior a participat la 2 ediții ale JO, 2 CM, 5 CE și la numeroase Cupe Mondiale, Turnee ale maeștrilor și alte concursuri internaționale, la care s-a clasat în primele trei locuri. La CE a realizat următoarele performanțe: 2004 (Ljubljana) – medalie de aur cu echipa; 2005 (Debrecen) – 2 locuri V la sol și cal cu mănere; 2006 (Volos) – medalia de argint cu echipa și locul al V-lea la cal cu mănere; 2008 (Lausanne) – 2 medalii de bronz cu echipa și la sărituri; 2009 (Milano) – locurile V la sărituri și VII la cal cu mănere. La CM din 2006 (Aarchus) – s-a clasat pe locul al IV-lea cu echipa, iar la ediția din 2007 (Stuttgart) a intrat în posesia medaliei de argint la sărituri. Contribuie la câștigarea medaliei de bronz cu echipa la JO din 2004 (Atena), iar la ediția din 2008 (Beijing) se clasează pe locul al VII-lea, în aceeași probă. În anul 2004 i s-a acordat titlul de Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a, cu 2 barete (2004). În anul 2009, s-a retras din activitatea competițională.

PORGRAS, ANA (1994), n. în Galați. Elevă. Gimnastă de performanță. A fost adusă la sala de gimnastică de mama sa, la vârsta de 4 ani. Îndrumătorii ei și cei care au câștigat-o pentru gimnastică au fost profesorii -antrenori Agripina și Paul Gâlea, de la LPS Galați, acolo unde a fost legitimată. În clasa a VI-a a fost

selecționată în lotul de junioare, care se pregătea la Onești, iar după alte 10 luni a fost promovată în lotul de senioare de la Deva (2008). Se remarcă la CN de juniori I, în anul 2007, unde obține locul I la bârnă și paralele și locul al II-lea la individual compus și sol, precum și la CN al speranțelor, din același an, unde se clasează pe locul I la bârnă și pe III la sol. Debutază la CE de juniori, din 2008 (Clermont-Ferrand), unde intră în posesia titlului de campioană europeană la bârnă și se clasează pe locul al IV-lea cu echipa. Este nevoită să facă o pauză, de aproape un an, ca urmare a unei operații la genunchi. Revine în anul 2009 concurând cu succes la CI ale României unde obține medalia de aur la bârnă și pe cea de argint la paralele. La CN, din anul 2009, s-a impus la individual compus și paralele. Prezintă, pentru prima dată la o competiție oficială de senioare, a furnizat surpriza echipei feminine, clasându-se în 4 finale la CM din 2009 (Londra). Dacă la individual compus s-a clasat pe locul al VII-lea iar la sol pe locul al V-lea, în schimb a cucerit o medalie de bronz la paralele, după 7 ani de la ultima medalie obținută la acest aparat (Ioana Petrovski – argint la CM din 2002). La lotul național a fost pregătită de un colectiv de antrenori coordonat de Nicolae Forminte. Este considerată o gimnastă cu calități deosebite, cu reale perspective de afirmare pe plan internațional și în mod deosebit la JO din 2012 (Londra). Decorată cu medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2009). Maestră a Sportului.

POTORAC, GABRIELA (1973), n. în Bacău. Gimnastă cu performanțe de prestigiu pe plan internațional. A început să practice gimnastica la vârsta de 5 ani, la CS Bacău, sub îndrumarea antrenorilor Marina și Mircea Bibire. Cu lotul național s-a pregătit la Centrul Olimpic de

Gimnastică din Deva, avându-i ca antrenori pe Adrian Goreac, Maria Cosma, Octavian Bellu și Adrian Stan. În perioada 1981-1984, participă la CN pentru copii și juniori, impunându-se ca o gimnastă talentată, cucerind locul I la individual compus, iar

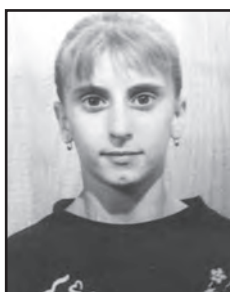
apoi și la aparate (sărituri și paralele). La CN de senioare din 1984, ocupă locul I la paralele. Debutază la CE de juniori din 1986, unde obține medalia de bronz la paralele, iar la ediția din 1988, câștigă titlul continental și medalia de aur la bârnă, 2 medalii de argint (individual compus și paralele) și medalia de bronz la sol. În anul 1989, la CE de seniori de la Bruxelles, cucerește medalia de aur la bârnă. La CM din 1989 de la Stuttgart, obține, împreună cu echipa, medalia de argint, iar la bârnă, medalia de bronz. Participă la JO din 1988 de la Seul, contribuind la clasarea echipei pe locul secund, iar în probele pe aparate obține medalia de argint la sărituri și medalia de bronz la bârnă. Pentru performanțele sale deosebite, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului (1989). După 1990 pleacă în Japonia, unde activează ca antrenore de gimnastică. În anul 2000, i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a II-a.

POTRA, DAN-NICOLAE (1978), n. în Timișoara. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al FEFS, din cadrul *Universității de Vest* din Timișoara. Gimnast de performanță. A început să se inițieze în această ramură de sport la vârsta de 5 ani, la

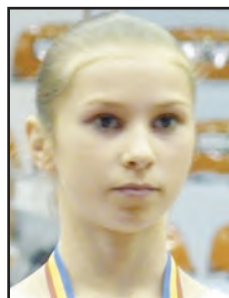
Timișoara, sub îndrumarea profesorului Ioan Boici. Din 1985 s-a legitimat la *CSȘ Nr.1* Timișoara, iar în perioada 1992-1996 a fost selecționat în lotul olimpic de perspectivă, în cadrul Centrului Olimpic *CSȘ Nr.1*. A mai reprezentat în competiții *CSU* Timișoara (1997-2000) și *CS Dinamo* (2001-2008). La CN de juniori și tineret (1993-1996), a câștigat 6 titluri de campion (în 1996 campion național absolut la juniori) și s-a clasat de 5 ori pe locul al II-lea și de 3 ori pe locul la III-lea. În perioada 1997-2008, s-a situat constant pe poziții fruntașe la CN de seniori: 11 titluri de campion (4 cu echipa și 7 pe aparate din care unul de campion absolut în 2001); 11 locuri II; 9 locuri III. Debutază, pe plan internațional, la CE de juniori în 1995 (Charleroi) clasându-se pe locurile IV cu echipa și în proba de

inele-echipe, iar la ediția din 1996 (Copenhaga) obține medalia de bronz la cal cu mânere și se clasează pe locurile V la paralele și VII cu echipa. În anul 2000, a fost selecționat în lotul se seniori, iar în 2001 participă la CM, de la Gand (BEL), unde ocupă locurile IV la individual compus și VI în proba pe echipe. Contribuie la realizarea unor rezultate deosebite în anul 2002, la CE de la Patras, cucerind două titluri de campion european la individual compus și în proba pe echipe, precum și la ediția din 2004 (Ljubljana) cu un nou titlu european la echipe. La CM din 2003 (Anaheim) se clasează pe locul V, iar la ediția din 2006 (Aarhus) pe locul IV, în proba pe echipe. Participă la JO din 2004 (Atena) intrând în posesia medaliei de bronz în proba pe echipe. La lotul național a fost pregătit de colective de antrenori coordonate de Antrenorul Emerit Dănuț Grecu. Maestru Emerit al Sportului (2002). Decorat cu: Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de ofițer (2002); cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu o bareță și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete (ambele în 2004).

PRESĂCAN, CLAUDIA (1979), n. în Sibiu. Gimnastă de performanță, a absolvit Liceul cu Program de Educație Fizică din Deva. A activat cu dublă legitimare, la CSȘ Sibiu și la Clubul *Steaua* București. La club s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor Ana Crihan și C. Barbu, iar la lotul național de junioare, cu Eliza Stoica, Benone Perețeanu și Ștefan Gal. Participă la competiții de la vârsta de 8 ani. Pe plan internațional, debutează în 1994 la CI de gimnastică ale Turciei, unde obține medalia de argint la individual compus. Tot în 1994, participă la CE de juniori și cucerește primul său titlu continental la sol, clasându-se pe locul IV la sărituri. Componentă a lotului național de gimnastică, a participat la CM din 1994 de la Dortmund și la cele din 1995 de la Sabae, unde a cucerit 2 titluri mondiale, pe echipe. Din 1996, s-a

pregătit cu lotul olimpic la Deva cu antrenorii Octavian Bellu, Mariana Bitang, Nicolae Forminte și Benone Perețeanu. A făcut parte din echipa clasată pe locul III la JO de la Atlanta și din echipa campioană mondială la Lausanne în 1997, unde a fost finalistă la sol și paralele. În 1998, cucerește medalia de aur cu echipa la CE de la St. Petersburg, precum și medaliile de bronz la individual compus și paralele, acestea constituind cele mai bune rezultate individuale ale sale. A făcut parte din echipa campioană olimpică la Sydney în 2000. Consiliul local al municipiului Sibiu i-a decernat titlul de *cetățean de onoare*. După 2004 s-a stabilit în Anglia, a funcționat ca angajată la o sală de gimnastică, activitate pe care a abandonat-o, a lucrat la o prestigioasă firmă de asigurări în Anglia, după ce absolvise cursurile de contabilitate. Pentru rezultatele obținute, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului (1994). Decorată cu: Ordinul Național *Pentru Merit*, în grad de Comandor (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2008).

RACEA, AMELIA (1994), n. în Turceni, jud. Gorj. Elevă. Gimnastă de performanță, care s-a inițiat în acest sport de la 6 ani. S-a legitimat și a reprezentat în competiții Colegiul Național Sportiv *Cetate Deva*, sub îndrumarea antrenorilor Ramona Micu și Florin Cotuțiu. A fost inclusă în noua promoție de gimnaste chemate să reprezinte gimnastica feminină pe plan internațional. Începând de la 12 ani, participă la competițiile interne cu rezultate deosebite. La CN din 2006, la categoria speranțe, se clasează pe locul I la individual compus și pe locul al II-lea la sol și bârnă, în anul 2007, la aceeași categorie, devine campioană națională la sol și cu echipa și vicecampioană la sărituri și paralele, iar la categoria juniori 2 – patru titluri de campioană la individual compus, sărituri, bârnă și sol și unul de vicecampioană la paralele. CN din anul 2008 îi aduce un titlu de vicecampioană cu

echipa, la categoria maeștri, patru titluri naționale (sărituri, paralele, sol și echipe) și două de vicecampionă (individual compus și bârnă) la categoria juniori. Componentă a lotului național de juniori, după ceva mai mult de un an, participă la CE, pentru această categorie de vârstă, din 2008 (Clermont Ferrand) unde obține primele sale succese internaționale – medalie de argint la bârnă și de bronz la sol, precum și clasarea pe locul al IV-lea cu echipa. Și-a dovedit calitățile de gimnastă valoroasă și la alte competiții internaționale precum: Massilia Gym Cup; Cupa Americii – selecționată de antrenorul Nicolae Forminte pentru această prestigioasă competiție AR a reușit să se claseze pe locul al V-lea; câștigarea titlului, la categoria juniori, acordat la Trofeul Jesolo din Italia. În 2010, a fost inclusă în lotul participant la CE de gimnastică, de la Birmingham. Deși nu se calificase pentru finala de la bârnă, accidentarea gimnastei Ana Porgras a transferat responsabilitatea reprezentării la acest aparat asupra rezervei Amelia Racea. În finală, a intrat în concurs prima, ceea ce a accentuat starea de încordare, dar evoluția ei și nota obținută (14.400) au situat-o pe locul I, intrând în posesia aurului de campioană europeană. A fost cea mai bună performanță a fetelor noastre la această ediție a CE și totodată cea de-a noua medalie de aur din istoria gimnasticii românești, la acest aparat. Concurând la toate cele 4 aparate, AR a contribuit la câștigarea medaliei de bronz în proba pe echipe. Maestră a Sportului.

RĂDUCAN, ANDREEA-MĂDĂLINA (1983), n. în Bârlad. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din cadrul *Universității de Vest* Timișoara, promoția 2006. În anul 2008 a finalizat cursurile de masterat, cu specializarea jurnalism tematic

la *Universitatea București*, Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării. Activează ca gimnastă la *CSȘ* din Bârlad sub îndrumarea antrenorei

Veronica Ionașcu. Campioană națională de junioare. A fost selecționată în lotul național de junioare în 1996 la Onești, unde s-a pregătit cu antrenorii Ștefan Gal, Clemența Garabet, iar în lotul olimpic, din 1998, s-a pregătit cu colectivul de antrenori coordonat de Octavian Bellu. S-a remarcat la CE de junioare de la St. Petersburg (1998), unde a obținut 2 medalii de argint, în proba pe echipe și la bârnă, o medalie de bronz la sol și s-a clasat pe locul IV la individual compus. La CM de la Tianjin din China (1999), a contribuit la cucerirea celui de-al patrulea titlu mondial consecutiv de către echipa României, performanță unică pe plan internațional. S-a impus la sol câștigând medalia de aur și la bârnă medalie de argint. La individual compus, s-a clasat pe locul V. La JO de la Sydney din 2000, are evoluții excepționale, contribuind la obținerea medaliei de aur pe echipe; cucerește medalie de aur la individual compus, care este însă retrasă de CIO fiind găsită pozitiv (efedrină) la controlul antidoping, din vina medicului de lot. A cucerit încă o medalie de argint la săritură. După incidentul de la Sydney, a devenit cea mai populară sportivă din lume, primind mii de scrisori și multe manifestări de simpatie și susținere morală. La finalul anului 2000. La CE din 2000 (Paris); medalie de argint la sol și bronz cu echipa. La Cupa Mondială de la Glasgow, a cucerit 2 medalii de aur la sol și bârnă. La CM din 2001, a cucerit 3 medalii de aur, la bârnă, sol și pe echipe și două de bronz, la individual compus și sărituri. După CM din 2002 (Ungaria) s-a retras, din activitatea competițională, rămânând implicată în multe acțiuni și proiecte, folosite sportului românesc. Pasionată pentru jurnalism, a avut mai multe colaborări cu presa scrisă și emisiunile TV. A devenit comentator sportiv și pentru Eurosport, în anul 2004, prezentând concursul de gimnastică din cadrul JO de la Atena. A activat la Fundația Olimpică Română, îndeplinind funcția de coordonator relații publice. Membru fondator al proiectului *Fundația Casa Campionilor*, inițiat de Mariana Bitang și Octavian Bellu. În anul 2010 a apărut prima sa carte intitulată *Reversul medaliei*.

Maestră Emerită a Sportului (2000). Decorată cu: Ordinul Național *Serviciul Credincios*, în grad de Comandor (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2008).

RIZAN, MARIAN (1966), n. în Craiova. A început să practice gimnastica la Craiova, sub îndrumarea antrenorului Marcel Mărășescu, apoi și-a continuat activitatea la Clubul *Steaua*, sub îndrumarea lui Gheorghe Condovici și Aurelian Georgescu.

La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Dănuț Grecu, Ion Albu, Aurelian Georgescu. A contribuit la stimularea pregătirii și realizarea unor performanțe remarcabile în gimnastica masculină. Până în 1986, a obținut mai multe titluri de campion național, în special la cal cu mânere, aparatul său favorit. În 1986 a devenit campion absolut al României și campion cu echipa. Pe plan internațional, intră în posesia medaliei de argint la paralele în 1984, la CE de juniori. La CE de seniori de la Moscova din 1987, cucerește 2 medalii de bronz, la paralele și la cal cu mânere. A activat ca antrenor la Timișoara, iar din 1997 la Reșița. În 1995 a fost selecționat în colectivul de antrenori pentru pregătirea lotului național de juniori. Maestru Emerit al Sportului (1988). Din anul 1996, lucrează ca antrenor în Franța.

ROȘALĂ, VIRGIL – vezi **Personalități**

ROȘU, MONICA (1987), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă ANEFS București. Masterand la *Universitatea Ecologică* București. Gimnastă de performanță. A început să se inițieze în gimnastică încă de la vârsta de 4 ani, la 6 ani participând

la primul concurs, sub îndrumarea antrenorilor Vasilica și Cornel Agop. Legitimată la CSM Bacău. Campioană națională în proba de sărituri, la categoria

senioare-maestre (2003), mai multe clasări pe locurile II și III. S-a pregătit la Centrul de la Deva. În anul 2002 a participat la CE de juniori (Patras) unde obține medalia de argint în proba pe echipe și 2 medalii de bronz la sărituri și sol (antrenori: Octavian Bellu, Mariana Bitang, Benone Perețeanu, Toma Ponoran, Lucian Sandu). Vicecampioană mondială în anul 2003 (Anaheim - SUA) în proba pe echipe. Dublă campioană europeană în anul 2004 (Amsterdam) cu echipa și la sărituri (O. Bellu, M. Bitang, N. Forminte, A. Sandu). Realizează o performanță deosebită la JO din anul 2004 (Atena) unde cucerește 2 medalii de aur în proba pe echipe și la sărituri (antrenori O. Belu, M. Bitang, N. Forminte, L. Sandu). S-a retras din activitatea competițională în anul 2005. După retragerea din activitatea competițională, a urmat un program de pregătire pentru o carieră de televiziune. În anul 2008 a activat în cadrul Fundației Olimpice Române. Maestră Emerită a Sportului (2005). În anul 2004 a primit 3 decorații: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu o bareță – pentru rezultatele de la CE și de două ori Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I – pentru participarea și rezultatele de la JO.

RUHN, MELITA (1965), n. în Sibiu. A început să practice gimnastica de la 7 ani, la Sibiu, sub îndrumarea antrenorilor Ana Crihan și Adrian Goreac. La Liceul de la Deva și la lotul național s-a pregătit cu antrenorii Martha și Bella Karoly. Gimnastă talentată, tenace, luptătoare,

M.R. reușește, la prima ei participare la CE din 1979, de la Copenhaga, să se claseze pe locul V la individual compus, într-o companie deosebit de valoroasă. Aduce o contribuție deosebită la cucerirea primului titlu de campioană mondială de către echipa feminină de gimnastică a României în 1979 la Fort Worth (SUA). Tot aici, cucerește medaliiile de bronz la individual compus și la sol și se clasează pe locurile VII la sărituri și pe VIII la bârnă. La JO din 1980 de la Moscova, făcut parte din echipa care obține medalia de argint, iar la sărituri și paralele

intră în posesia medaliilor de bronz. Pentru performanțele obținute, i s-a acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului (1981). Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1981). După anul 1990, s-a stabilit în Germania.

SABĂU, N. IOAN (1930), n. în Alba Iulia. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1954, cu specialitatea gimnastică. Debutază în gimnastică, în 1942, la Societatea de Gimnastică și Athletică din Alba Iulia, avându-l ca antrenor pe Eduard Sturek, unde activează până în 1949. Între 1950-1954, face parte din secția de gimnastică a clubului Știința București, unde se pregătește sub îndrumarea profesorilor Iosif Mayer și Petre Dungaciu. După absolvirea Institutului, se dedică activității didactice și celei de antrenor, parcurgând următorul traseu: cadru didactic la SMTCF București, (1954-1955); profesor la Școala tehnică de antrenori în Brașov (1956-1958); antrenor de gimnastică la CSS *Triumf* și la CS *Luceafărul*, ambele din Brașov (1958-1962); șef comisie pregătire și perfecționare cadre la UCFS Brașov (1962-1963); antrenor federal pentru gimnastica masculină în cadrul FRG (1963-1965); antrenor de gimnastică la CSS *Triumf* București (1965-1970), unde îi pregătește pe Emilian Nicula și Benone Perețeanu; în perioada 1965-1990, a fost numit în funcția de metodist în cadrul CSS *Triumf*, contribuind la realizarea unor performanțe de prestigiu pe plan intern și internațional. A fost membru al Biroului Federației Române de Gimnastică. După pensionare a continuat să facă parte din activul voluntar al FRG. A manifestat preocupări pentru lucrări metodice, participând la conferințe și lectorate cu teme de specialitate precum: *Planificarea în gimnastică; Criterii de selecție, probe și norme de control; Selecția în gimnastica masculină; Obiectivizarea pregătirii în vederea participării la marile competiții; Vârsta optimă pentru prima participare la JO*; alte lucrări privind importanța vârstei în realizarea marilor performanțe în

gimnastica artistică feminină, masculină, ritmică și aerobică. A îndeplinit, cu rezultate semnificative, funcția de președinte al Asociației Municipale de Gimnastică București. Antrenor Emerit (2003). Distincții: Diplome *Merite în activitatea sportivă*, acordate de CNEFS (1970 și 1982); Diplome de *Merit* acordate de CSS *Triumf* (1973 și 1983) și Diplome acordate de FRG (1987 și 1996). Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (1982).

SANDU, LUCIAN (1968), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport și al masteratului Știința Sportului, din Sibiu. Antrenor de gimnastică, absolvent al Școlii Naționale de Antrenori. A practicat gimnastica la CSS din Sibiu (1974-1984) sub îndrumarea antrenorilor Viorel Hoaghea, Mihai Veber și Adrian Stan. Campion național la categoria copii și juniori. Component al lotului național de juniori, participant la unele competiții internaționale. A activat ca profesor-antrenor la CSS din Sibiu (1992-1998). Cu sportivii pregătiți în cadrul CSS, au fost obținute mai multe titluri de campioni naționali și clasări pe locurile II și III la CN de copii, juniori și seniori, în probe individuale și pe echipe. Au fost promovate în loturile naționale 5 junioare și 3 senioare. Din 1998, a făcut parte din colectivele de antrenori care au pregătit loturile naționale de senioare, la Deva. A contribuit la pregătirea loturilor reprezentative pentru: CM din 1999 (3 medalii de aur, 3 de argint și 1 de bronz), 2001 (3 aur, 2 bronz), 2002 (2 argint), 2003 (3 argint); pentru JO din 2000 (2 aur, 2 argint), 2004 (4 aur, 1 argint, 1 bronz), 2008 (1 aur, 1 bronz); pentru CE de junioare din 2004 (3 aur, 3 argint). Pentru contribuția sa la afirmarea gimnasticii românești i s-a acordat: titlul de *Cetățean de Onoare* al județului Hunedoara. Antrenor Emerit (2005). Decorat cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu o bareță și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004); Ordinul Sportiv clasa a II-a cu 2 barete (2008).

SĂCĂLICI (PETROVICI), ILEANA (1935-1959), n. în Cluj. A activat la AS *Energia*, unde în 1956 câștigă titlul de campioană națională pe echipe (la egalitate cu Știința) și locul III la paralele, precum și locul III la individual compus în concursul interasociații. Tot în 1956, se

transferă la Clubul *Dinamo* cu care va obține titlul de campioană pe echipe și locul II la paralele în 1957, precum și 2 titluri în concursul pe aparate în 1958 (sărituri) și 1959 (sol). Începând din 1954, a fost selecționată în loturile naționale, unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor Maria Simionescu, Petre Dungaciu și Caius Jianu. A făcut parte din echipa care, la JO din 1956 (Melbourne), a cucerit medalia de bronz (prima medalie olimpică pentru gimnastica românească) și locul V la ansamblu. În 1958, la CM de la Moscova, obține medalia de bronz pe echipe (prima medalie din istoria participărilor la CM), iar la individual compus se clasează pe locul IX. Maestră a Sportului la gimnastică. Decorată cu *Medalia Muncii* (1956).

SCHLANDT-IONESCU, UTA (1936), n. în Brașov. Absolventă a SMTTC din Brașov, în 1954 și a ICF (specialitatea gimnastică sportivă), în 1958. În anul 1960, a fost încadrată pe post de asistent universitar la Catedra de Gimnastică a Facultății de Educație Fizică de la Institutul

Pedagogic de 3 ani, unde a activat până în anul 1976. Între anii 1976-1979, și-a continuat activitatea profesională în cadrul Catedrei de gimnastică a IEFȘ. A început să practice gimnastica sportivă din 1952, când era elevă la SMTTCF din Brașov, unde a fost antrenată de profesoarele Meta Zink și Marta Ebert. Între anii 1954-1962, a fost componentă a echipei feminine de gimnastică a Clubului Știința din București, condusă de conf. Nicolae Gh. Băiașu. Începând din anul 1953 și până în 1962, a făcut parte din lotul național de gimnastică sportivă

feminină. A participat la 10 CN și la peste 30 de concursuri internaționale, la CM din 1958 (Moscova) și 1962 (Praga), precum și la JO din 1956 (Melbourne) și din 1960 (Roma), unde echipa noastră s-a clasat pe locul III, primind medalia de bronz. În anul 1962 s-a retras din activitatea sportivă de performanță, dedicându-se activității didactice. După anul 1979, a plecat din țară și s-a stabilit în Germania. Maestră a Sportului.

SEMERJAI, MIRELA (1957), n. în București. Antrenor de gimnastică artistică la CSȘ Constanța. A obținut rezultate în activitatea sa cu sportiva Simona Amănar, Maestră emerită a sportului – multiplă campioană națională, europeană, mondială și olimpică. Participă cu echipa, ca arbitru internațional, la CE din 1992. Este distinsă cu titlul de Antrenor Emerit (1996). Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004)

SILIVAȘ (HARPER), DANIELA VIORICA (1972), n. în Deva. Gimnastă cu rezultate remarcabile și merite deosebite în afirmarea școlii românești de gimnastică pe plan internațional. A început să practice gimnastica în anul 1977, la CSȘ *Cetate* Deva

(antrenori Ioan Cărpinișan și Vasilica Oprea). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Belu. Gimnastă dotată cu calități fizice și psihice deosebite, puternică și ambițioasă, **D.S.** începe să se afirme de timpuriu, mai întâi în competițiile școlare, în perioada 1980-1983, clasându-se pe locul I la individual compus și pe aparate. Pe plan internațional, participă, în perioada 1984-1989, la patru CE, dintre care unul de junioare, trei CM și la JO din anul 1988, cucerind în total 29 de medalii, dintre care 15 de aur. Debutază, pe plan internațional, la Cupa Mondială de junioare în Japonia în anul 1983, unde câștigă medaliile de aur la individual compus și la sol. În 1984, după o serie de succese obținute în unele turnee internaționale, participă la CE de junioare, unde obține 2 medalii

de argint, la paralele și sol și o medalie de aur la bârnă. La CE de senioare obține: în 1985 la Helsinki – bronz la sol; în 1987 la Moscova – succes remarcabil, 4 medalii de aur, la individual compus, sol, bârnă și paralele și medalie de argint la sărituri; în 1989 la Bruxelles – medalie de aur la sol, 2 medalii de argint, la individual compus și la paralele și medalie de bronz la bârnă. Rezultate de excepție a obținut și la cele trei CM la care a participat: în 1985 la Montreal – titlul de campioană mondială la bârnă și medalie de argint pe echipe; în 1987 la Rotterdam – 3 medalii de aur, pe echipe, la paralele și la sol și bronz la individual compus; în 1989 la Stuttgart – 3 titluri de campioană mondială, la bârnă, paralele, sol și medalie de argint cu echipa. Participarea la JO din 1988 (Seul) a fost, de asemenea, un mare succes, soldându-se cu performanțe de excepție (6 medalii): 3 titluri de campioană olimpică (bârnă, sol și paralele), 2 medalii de argint (cu echipa și individual compus) și o medalie de bronz (sărituri). La Cupa Mondială din 1986, se clasează pe locul II la individual compus, iar la paralele pe locul III. A reușit să cucerească în cariera sa sportivă 6 titluri de campioană mondială, 5 titluri de campioană europeană și 3 de campioană olimpică. Două elemente tehnice din Codul de punctaj al FIG îi poartă numele la sol – *salt Silivaș* (salt grupat dublu înapoi cu întoarcere de 720°) și la bârnă – *urcare Silivaș* (din stând transversal, săritură pe ceafă cu întoarcere de 360° pe umeri). Rezultatele obținute confirmă valoarea acestei gimnaste, multilateralitatea și capacitatea de a aborda, la un înalt nivel, toate probele gimnasticii feminine. După 1990, se stabilește în Atlanta (SUA), fiind căsătorită cu Scott Harper (2003), manager, unde a activat periodic la nivelul copiilor și juniorilor. Este inclusă, în 2002, în *Hall of Fame* (Oklahoma), alături de celebritățile mondiale din rândul gimnaștilor din toate timpurile. Pentru aceste performanțe, a fost onorată cu acordarea titlului de Maestră Emerită a Sportului (1986). În anul 2000, i s-a conferit Ordinul Național Pentru Merit, în grad de Cavaler și Ordinul Meritul Sportiv clasa I (2008).

SIMA (TĂTARU), LEANA (1937) n. în com. Găujani, jud. Giurgiu. Profesoară de educației fizică

și sport, absolventă a ICF, din București, specializarea gimnastică, promoția 1959. Antrenoare de gimnastică. După absolvire, a fost încadrată ca antrenoare de gimnastică la CS *Petrolul* din Ploiești (1959-2003). Exemplu de longevitate la același club, a desfășurat o activitatea deosebit de valoroasă, reușind să selecționeze, să pregătească și să promoveze numeroase gimnaste care s-au afirmat pe plan intern și internațional. În cei 44 de ani, a obținut cu gimnastele pe care le-a pregătit zeci de titluri de campioane și clasări pe locurile II și III, în CN de juniori și seniori. A făcut parte din colectivele de antrenori care au pregătit loturile naționale de junioare (1986) și cel de senioare pentru CM de la Paris și JO de la Barcelona din 1992. Printre sportivele promovate în lotul național și olimpic de senioare, cu contribuții semnificative la reprezentarea gimnasticii românești, s-au aflat: Elena Ceampelea participantă la JO de la Tokyo din 1964 (locul al VI-lea cu echipa), la CE de la Sofia din 1965 (locul al V-lea la bârnă) și la JO de la München din 1972 (locul al VI-lea cu echipa); Elizabeta Turcu (locul al VI-lea cu echipa la JO 1972); Mariana Constantin (locul al II-lea cu echipa la JO 1976); Celestina Popa (locul al II-lea cu echipa la CM 1985, locul I cu echipa la CM 1987 și locul II cu echipa la JO 1988); Corina Ungureanu (locul I cu echipa la CM 1997 și 1999 și locul I cu echipa și la sol la CE 1998). Dintre junioarele promovate s-au remarcat: Nicoleta Onel (dublă campioană europeană cu echipa și la paralele, la CE de junioare din 1995) și Monica Zahiu (vicecampioană europeană cu echipa, la aceeași competiție). Și alte gimnaste, promovate de secția de gimnastică a CS *Petrolul*, au contribuit la clasarea pe locurile I-II-III la CB și numeroase concursuri internaționale. Ca antrenoare a lotului pentru acțiunile din 1992 și-a adus contribuția la realizarea unor performanțe deosebite: medalie de argint cu echipa, 2 medalii de aur la sol și sărituri, medalie de bronz la individual compus, prin Lavinia Miloșovici la JO din 1992; medalie de aur (L. Miloșovici la paralele); medalie de argint (Maria Neculiță la bârnă); medalie de bronz (Mirela Pașca la paralele și Maria Neculiță la sol) la CM din 1992 (Paris). În calitate de arbitru internațională (1980) a oficiat la numeroase competiții

internaționale. Antrenoare Emerită (1992) Decorată cu: Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1966); Ordinul *Meritul Sportiv* cl. a III-a (1976); Ordinul Național *Pentru Merit în grad de Cavaler* (2001) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2008).

SIMIONESCU, MARIA – vezi **Personalități**

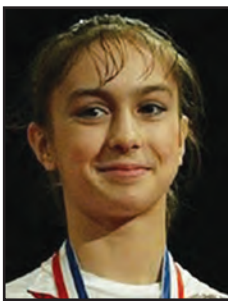
SOFRONIE, DANIELA -NICOLETA (1988), n. în Constanța. Profesoara de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității *Ovidius* din Constanța. Gimnastă de performanță. Și-a început activitatea la *CSȘ Nr.1*

din Constanța, ulterior cu dublă legitimare și la *CS Farul*. S-a pregătit cu antrenorii Mirela Semerjai și Cătălin Meran. În 1997 se clasează pe locul I cu echipa *CSȘ Nr.1* la *CN mica gimnastă*, iar în 2001 pe locul al III-lea la paralele la categoria junioare II. Tot în anul 2001, începe să concureze și la *CN de senioare* – maestre, până în anul 2003 obținând 2 locuri I, 2 locuri II și 2 locuri III. Componentă a loturilor naționale și olimpice, a reprezentat cu rezultate deosebite gimnastica feminină la competițiile internaționale oficiale. La CE din 2004 (Amsterdam) câștigă medalia de aur cu echipa, pe cea de argint la individual compus și se clasează pe locurile V la sărituri și pe VI la paralele (antrenori O.Bellu, M. Bitang, N. Forminte, A. Sandu) la CE 2005 – un loc VII la paralele. Tot în anul 2004, la JO de la Atena, cucerește titlurile de campioană olimpică cu echipa și pe cel de vicecampioană la sol și se clasează pe locurile V la individual compus și pe VI la paralele (antrenori O.Bellu, M. Bitang, L. Sandu, N. Forminte). S-a retras din gimnastică în august 2005. A fost angajată o perioadă la *DJS Constanța*. În anul 2008 s-a calificat ca instructor de fitness, desfășurându-și activitatea în sala Tomis, având un contract cu *DJS Constanța*. Pentru rezultatele obținute i s-au acordat: titlul de Maestră Emerită a Sportului (2005); Ordinele *Meritul Sportiv* clasa a III-a și clasa I (2004).

STABISEVSKI CAROL (1939), n. în Negru Vodă, jud. Constanța. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ICF, specializarea natație, promoția 1961. Pianist-corepetitor. După absolvire, a fost încadrat ca asistent-corepetitor, la catedra de gimnastică, în perioada 1961-

1976. În această calitate, asigura partea muzicală pentru exercițiile la sol ale echipei de gimnastică a studentelor. În aceeași perioadă, a realizat acompaniamentul muzical pentru exercițiile la sol, la lotul feminin de gimnastică artistică și la lotul de gimnastică ritmică. Pianul l-a studiat în copilărie, fără a urma Conservatorul, însă datorită talentului său deosebit și culturii muzicale pe care și-a însușit-o pe parcursul anilor, a reușit să se remarce ca un corepetitor de înaltă clasă. A alcătuit programe originale, pe muzică clasică și românească, inclusiv din folclorul nostru și chiar compoziții proprii. La realizarea acestei simbioze dintre exercițiul fizic și muzică a contribuit și pregătirea sa de specialitate, în domeniu educației fizice și sportului. În 1972, a fost solicitat să lucreze cu antrenorii Bella și Martha Karoly, la lotul național de gimnastică. Examenul suprem l-au constituit JO din 1976, de la Montreal. A contribuit la alegerea și aranjamentul original al partiturilor muzicale, care să pună în valoare exercițiile la sol ale gimnastelor noastre. Colaborând cu antrenorii, cu coregraful și gimnastele, acompaniamentul muzical a contribuit la succesul strălucit al reprezentantelor gimnasticii din țara noastră. Au rămas memorabile solurile realizate de Nadia Comăneci pe melodia lui Hary Belafonte și un charleston, precum și cel al Teodorei Ungureanu pe un aranjament având ca temă *Sanie cu zurgălăi*. Decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1976). După 1976 s-a stabilit în SUA. În SUA s-a dedicat afacerilor, constituind un business de succes în care gimnastica a ocupat un loc important. A lucrat și cu lotul de gimnastică american, a compus muzică pentru solurile impuse, așa cum se practica în acele timpuri, până în anul 1980.

STĂNCULESCU, ALINA-GEORGIANA (1990), n. în București. Gimnastă de performanță. A început să se inițieze în această ramură de sport la vârsta de 5 ani, la CSȘ *Steaua* – CSȘ nr.3 *Steaua*, sub îndrumarea antrenorilor Eliza Stoica, Elena Ceampelea,

Angela Cacoveanu și Gh. Neagu. Participantă la CN din perioada 2003-2007 a obținut: 3 titluri de campioană și 2 de vicecampioană pe aparate, la categoria seniori juniori 1. Componentă a loturilor naționale de juniori și seniori unde s-a pregătit cu antrenorii Nicolae Forminte, Liliana Cosma, Cătălin Meran, Marius Vintilă, Lucian Sandu, Raluca Bugner și coregraful Puia Valer. La CE de juniori din 2004 (Amsterdam) cucerește titlul de campioană europeană la bârnă și medalia de argint în proba pe echipe. În anul 2005, participă la Festivalul Olimpic al Tineretului European unde obține 2 medalii de argint la bârnă și pe echipe. Promovată în lotul de senioare, concurează la CE din 2006 (Volos) contribuind la câștigarea medaliei de argint, în proba pe echipe.

STĂNEI MATEI (1945), n. în Sâmbăta Nouă, jud. Tulcea. După terminarea studiilor liceale, a urmat cursurile Școlii postliceale de antrenori, primind calificarea de antrenor de gimnastică. A început să practice gimnastica la vârsta de 11 ani, sub îndrumarea antrenorului

Gheorghe Burtoi. A fost legitimat la CS *Farul* din Constanța (1956-1964) unde s-a pregătit cu antrenorii Th. Burtoi, Constantin Stoicea, Gh. Munteanu, Jana Baltă și Gh. Popa. Campion național de juniori, la inele și campion național cu echipa de seniori în 1964. A concurat la categoria maeștri. Mare iubitor și practicant al iahtingului, s-a clasat de 3 ori pe locul al III-lea la CN, cu iahtul *Corsarul* (construcție proprie). Membru al *Iaht Club Regal*, posedă legitimație de comandant pentru iahturi croazieră

categoria A. În perioada 1990-2008, a efectuat croaziere și a concurat la competiții interne și internaționale, organizate pe Marea Neagră. Din 1964 și-a început activitatea de antrenor de gimnastică la CS *Farul* din Constanța. Între 1987-1990 a lucrat ca antrenor în Grecia, după care a revenit la CS *Farul*. În această calitate a avut realizări și contribuții deosebite: 275 de titluri de campioane naționale la toate categoriile; numeroase sportive promovate în loturile naționale – 16 în cel de junioare, 7 la tineret și 14 la senioare; cucerirea de către sportivele promovate la lot a primit numeroase medalii la JO, CM și CE. La CS *Farul* a îndeplinit funcția de antrenor coordonator al secției de gimnastică. Antrenor la loturile naționale de juniori (1976), junioare (1982), la lotul olimpic de la Deva (1984-1985), la lotul național de senioare (cu sportiva sa Cătălina Ponor) pentru CM de senioare (cu sportiva sa Cătălina Ponor). La CS *Farul* a contribuit la pregătirea a 7 promoții de sportive, dintre care s-au remarcat: Constanța Ciocănel, Roxana Magiaru, Livia Dascălu, Teodora Boiangiu, Gabriela Doroftei (campioane naționale și componente ale loturilor naționale și olimpice), Nicoleta Profir (locul I cu echipa la JMU) și altele. Cele mai reprezentative gimnaste promovate au fost Camelia Voinea, maestră emerită a sportului (medalie de argint cu echipa la CM de la Montreal – 1985 și de aur la Rotterdam – 1987; medalie de argint cu echipa la JO de la Seul – 1988) și Cătălina Ponor, Maestră Emerită a Sportului (medalii de argint în proba pe echipe, la bârnă și la sol la CM de la Anaheim – 2003; medalie de bronz la bârnă la CM de la Melbourne – 2005; medalii de aur în proba pe echipe, bârnă și sol, la JO de la Atena – 2004; medalii de aur în proba pe echipe, la bârnă și la sol la CE de la Amsterdam – 2004; medalie de aur la bârnă la CE de la Debrecen – 2005, medalie de aur la bârnă, argint cu echipa și bronz la sol, la CE de la Volos – 2006; medalie de bronz cu echipa la CM de la Stuttgart – 2007). A îndeplinit funcția obștească de președinte al Comisiei județene (în prezent al Asociației județene) de gimnastică. Pentru rezultatele și contribuția sa la dezvoltarea gimnasticii a primit Trofeul *Nadia Comăneci*, numeroase

diplome de onoare și de excelență și a fost laureat al sportului românesc. Antrenor Emerit (1992). A fost decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

STĂNESCU, ROBERT - GEORGE (1985), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ANEFS. Gimnast de performanță, sport pe care a început să-l practice la vârsta de 5 ani la CSȘ nr.7 *Dinamo*. Și-a continuat activitatea la CS *Dinamo* (antrenor Dănuț Grecu), remarcându-se din primele concursuri ca un gimnast puternic. Component al lotului național de juniori, în anul 2003, a fost promovat la lotul național de seniori. În anul 2006 a făcut parte din echipa României care a ocupat locul IV la CM de la Aarhus (Danemarca). Component al echipei masculine care a participat la CM de la Stuttgart, clasată pe locul al VI-lea, calificată pentru JO 2008. În anul 2008, a cucerit medalia de bronz la CE de la Lausanne, în proba pe echipe. La JO de la Beijing se clasează pe locul al VII-lea în finala de la inele într-o companie foarte valoroasă. În anul următor la CM de la Londra (2009), se clasează pe locul al IV-lea în finala de la inele, fiind foarte aproape de podium. Pentru rezultatele obținute a fost distins cu titlul de Maestru al Sportului. Urmare a unor afecțiuni la coloana vertebrală este nevoit ca în 2010, să abandoneze activitatea la lotul național. În prezent se află în Canada împreună cu familia unde s-a căsătorit.

STĂNUȚ, MIHAELA (1967), n. în Sibiu. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul *Universității Lucian Blaga* din Sibiu. Specializată în managementul sportiv. A fost selecționată pentru gimnastică la

vârsta de 7 ani și s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor Rodica Filip (plecată în Austria) și Nicolae Buzoianu, la CSȘ Sibiu. Din 1980 s-a pregătit la Centrul Olimpic de la Deva, inițial sub îndrumarea lui Bella Karoly și apoi a antrenorilor:

Adrian Goreac, Maria Cosma, Octavian Bellu și Adrian Stan. În anul 1982 devine campioană balcanică absolută. Participă la CM din 1981 (Moscova) unde se clasează pe locul al IV-lea cu echipa, iar la ediția din 1983 (Budapesta) intră în posesia medaliei de argint la aceeași probă. La CE din 1983 (Göteborg), obține medalia de bronz la bârnă. La JO de la Los Angeles din 1984, este componentă a echipei care cucerește medalia de aur și titlul olimpic. După retragerea din activitatea competițională, uneori în condiții improvizate, lucrează ca antrenoare la CSȘ Sibiu, unde în 1987 a fost încadrată oficial ca profesor - antrenor pentru gimnastică. Împreună cu Constanța Barbu, a contribuit la pregătirea Clădiei Presăcan, una dintre gimnastele fruntașe afirmată pe plan internațional. Maestră Emerită a Sportului la gimnastică (1984). Decorată cu: Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000); Medalia *Meritul Sportiv* clasa a I (2004).

STOENESCU, GEORGETA – vezi **Personalități**

STOICA, ADRIAN – vezi **Personalități**

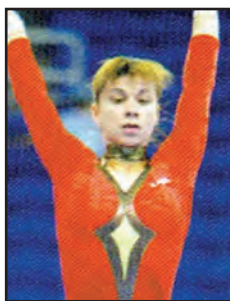

STOICA (PAVEL), ELIZA (1954), n. în București. Profesor de educație fizică și antrenor de gimnastică, absolventă a IEFS. A practicat gimnastica ca junioară la CSȘ *Triumf*, în anii <60 a câștigat mai multe titluri de campioană națională la juniori cu echipa, iar apoi ca

studentă, a făcut parte din echipa IEFS. După absolvire lucrează ca antrenoare la CSȘ *Triumf* (1978-1991), apoi la Clubul *Steaua*, începând din 1991. Atât la CSȘ *Triumf*, cât și la Clubul *Steaua* a reușit să selecționeze și să pregătească un număr mare de gimnaste care s-au afirmat pe plan național și internațional. A obținut numeroase titluri de campioane atât la junioare cât și la senioare. Printre sportivele promovate de colectivul de antrenori de la CS *Steaua*, care au obținut performanțe deosebite pe plan internațional, se află: Drunceș Daniela, Eremia Alexandra, Grigore Andreea – Florentina,

Presăcan Claudia, Stănculescu Alina-Georgiana, Stroescu Silvia. A funcționat la lotul de junioare în perioadele 1982-1984 și 1993-1995 și la lotul de senioare între 1989-1991. A contribuit la pregătirea gimnastelor Lavinia Miloșovici, Vanda Hădărean, Cristina Bontaș, Alexandra Marinescu, Claudia Presăcan, Mirela Țugurlan, Corina Ungureanu și altele. Dintre performanțele sportive la care a contribuit, se evidențiază titlul mondial pe echipe în 1995 și cel de campioană europeană absolută (Alexandra Marinescu). În calitate de arbitru internațional, a oficiat la numeroase concursuri și la JO din 1992. Este Antrenoare Emerită (1992). Decorată cu: Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a (2000) și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

STROESCU, ADINA – vezi **Personalități**

STROESCU, SILVIA (1985), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a ANEFS București, specializarea gimnastică, promoția 2008. A absolvit și cursurile facultății de Sociologie – Psihologie. După absolvire, a fost încadrată ca preparator la catedra de gimnastică

UNEFS București, angajându-se în formarea viitoarelor cadre ale gimnasticii. Gimnastă de performanță. A început să practice această ramură de sport la 4 ani și jumătate, legitimată la CSA – CSS nr. 3 *Steaua* București (antrenoare Eliza Stoica, Elena Ceampelea). A obținut 17 titluri de campioană națională și numeroase clasări pe locurile II și III, la toate categoriile de campionate. (Primul titlu în 1994 la individual compus, categoria a IV-a; triplă campioană la categoria *speranțe* 1998; 3 titluri de campioană la senioare, individual compus, paralele și echipe 2001). În 1998 a fost selecționată în lotul național de junioare de la Onești, unde s-a pregătit cu antrenorii: Daniel Nistor, Elena și Adrian Boboc. Se remarcă pe plan internațional la CE de juniori din anul 2000 (Paris), unde cucerește 2 medalii de aur, la sol, bârnă și 2 medalie de argint la individual compus și cu echipa. În competițiile seniorilor,

continuă să-și aducă contribuția la realizarea unor performanțe deosebite, fiind pregătită de colectivul tehnic coordonat de antrenorul emerit Octavian Bellu. La CM de la Gent din anul 2001, a contribuit la cucerirea medaliei de aur în proba pe echipe. Este nevoită să întrerupă activitatea competițională, datorită durerilor de spate, însă în aprilie 2003 revine la lot reușind să cucerească (în anul 2004), titlul olimpic la Atena și titlul de campioană europeană la Amsterdam, ambele în proba pe echipe. Pe parcursul anilor s-a impus și la alte competiții internaționale de prestigiu, dintre care: 1998 (Charleroi) - medaliată cu aur, argint și bronz; 2000 (Rusia) – bronz la sol; 2001 Cupa Mondială, bronz – individual compus; Swiss Cup (Zürich) aur; (Marsilia) bronz – la individual compus și aur cu echipa. Maestru al Sportului (2000). Maestru Emerit al Sportului (2005). Decorată cu: *Crucea Națională Serviciul Credicios* clasa a III-a (2001); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a (2004); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

STROIA, NICU (1971), n. în Pângărați, jud. Neamț. A activat la CSS din Gheorgheni (antrenor Francisc Hoffman), la *CS Steaua* din București (antrenor A. Georgescu), la *CSU* din Timișoara (antrenor D. I. Sandici). Campion național cu echipa *Steaua*, locul secund la bară fixă și locul III la inele, în 1995; campion național la paralele și la bară fixă, locul II la inele, locul III la individual compus și locul II cu echipa *CSU* Timișoara, în 1996. A fost selecționat în loturile naționale, unde s-a pregătit cu Dănuț Grecu, A. Georgescu și I. Ferencz. Campion absolut la CI ale României, în 1996. În competițiile internaționale oficiale a realizat următoarele performanțe: medalie de bronz la bară fixă la CE (1992, Nantes); locul XI cu echipa la CE (1996, Copenhaga); locul VII la JO (1992, Barcelona). În 1995, face parte din echipa care cucerește medalie de bronz, la CM de la Sabae (Japonia), prima medalie obținută de echipa masculină la mondiale. La Cupa Europei de la Bruxelles din 1993, obține medalie de aur la bară fixă și pe cea de bronz la paralele. Maestru Emerit al Sportului (1995).

SUCIU, IOAN-SILVIU (1977), n. în Sibiu. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ANEFS București, specializarea gimnastică, promoția 2001, gimnast de performanță și antrenor de gimnastică. A început să practice gimnastica la Sibiu în 1983, CSȘ Sibiu sub îndrumarea

antrenorului Mircea Apolzan. A mai activat la CSU Timișoara (1997), iar din 1998 la CS *Dinamo* București (antrenor Dănuț Grecu). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Dănuț Grecu, Aurelian Georgescu, Ștefan Gal, Adrian Sandu. Debutază la CE de juniori din 1995 (Charleroi), unde câștigă o medalie de argint la cal cu mânere (pe echipe), împreună cu Adrian Rădoi și una de bronz la paralele (pe echipe), împreună cu Florentin Pescaru. În 1997 (Sicilia) devine campion mondial universitar la cal cu mânere și mai câștigă o medalie de argint la sărituri și 2 medalii de bronz, la sol și în proba pe echipe. Se remarcă la CE din anul 2000 (Bremen), unde cucerește titlul de campion european la sărituri și pe cel de vicecampion cu echipa. CE 2002 (Patras) aur cu echipa și argint la cal cu mânere; CE 2004 (Ljubljana) aur cu echipa și la cal cu mânere; CE 2005 locul al VI-lea la individual compus și locul al VII-lea la paralele. La CM 2005 (Melbourne) - medalie de argint la cal cu mânere. În 2004 JO (Athena) - medalie de bronz cu echipa și locul al IV-lea la individual compus. Alte rezultate obținute în competițiile internaționale: Cupa Mondială 2002 (Stuttgart) - locul al II-a la cal cu mânere, la Cupa Mondială 2003 (Stuttgart) III-lea la cal cu mânere, și la sol; Cupa Mondială 2003 (Paris Bercy) - locul I la sărituri și locul al III-lea la cal cu mânere; Cupa Mondială 2003 (Glasgow) - locul III la cal cu mânere; 2003 Cupa Mondială (Cottbus) - locul III cal cu mânere și sol; 2004 Cupa mondială (Lyon) - locul III cal cu mânere, 2004 Cupa mondială (Cottbus) - locul II sol și locul III cal cu mânere; 2005 Cupa mondială (Melbourne) - locul II cal cu mânere. S-a retras din activitate în 2005. A fost încadrat în funcția de antrenor federal, devenind membru al Biroului federal și președinte al Comitetului

tehnic masculin. Totodată, a activat și ca antrenor al lotului național și olimpic masculin de gimnastică. După anul 2010 devenind coordonatorul colectivului de antrenori. Maestru Emerit al Sportului (2000). Decorat cu: medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a (2000); Ordinul Național *Serviciul Credincios* clasa a III-a (2002); Medalia *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete (2004); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (2004).

SZABO (TAMAȘ), ECATERINA - KATALYN (1968), n. în Zagon, jud. Covasna. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS. Sportivă cu performanțe și contribuții remarcabile în afirmarea gimnasticii românești, pe plan național și mondial. A

început să practice gimnastica în anul 1973 în Zagon sub îndrumarea profesoarei Iren Farckaș, apoi la Brașov, iar din 1976, sub conducerea lui Bella Karoly, la Onești. S-a pregătit și la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești (antrenori Mihai Agoșton și Maria Cosma) și la CSȘ *Cetate* din Deva (antrenori Adrian Goreac, Adrian Stan, Maria Cosma și Octavian Bellu). A realizat, în perioada 1980-1987, un palmares de excepție. A participat la două CE de junioare, două CE de senioare, trei CM și la JO de la Los Angeles din 1984, obținând în total 28 de medalii, dintre care 15 de aur. Debutază la CE de juniori de la Lyon din 1980, unde cucerește 4 medalii de aur, la individual compus, sărituri, bârnă și sol. La CE de junioare de la Ankara din 1982, a obținut 3 medalii de aur, la individual compus, sărituri și sol și una de argint, la paralele. Este câștigătoarea CI ale României, edițiile 1982-1984. La CE de senioare de la Göteborg din 1983, câștigă 2 medalii de aur, la paralele și sol, una de argint la sărituri și una de bronz la individual compus, iar la europenele de la Helsinki din 1985, o medalie de argint la sărituri. La CM de la Budapesta din 1983, cucerește titlul mondial la sol, pe cel de vicecampionă la sărituri, paralele și pe echipe și o medalie de bronz la individual compus. În 1985 la CM de la

Montréal, obține 3 medalii de argint, la sărituri, bârnă și pe echipe, iar în 1987 la Rotterdam, câștigă împreună cu echipa medalia de aur și o medalie de bronz la bârnă. Cel mai mare succes din cariera sa sportivă îl realizează la JO de la Los Angeles, din 1984, unde cucerește 4 titluri de campioană olimpică, cu echipa, la sărituri, bârnă și sol, precum și medalia de argint la individual compus. Bilanț general: JO – 4 aur 1 argint; CM – 2 aur, 6 argint, 2 bronz; CE – 2 aur, 2 argint, 1 bronz; CE juniori – 7 aur, 1 argint; Cupa Mondială – 1 bronz; JMU în 1985 – aur la bârnă și 4 argint, la individual compus, paralele, sol și cu echipa, 1987 – 3 de argint, bârnă, sărituri și cu echipa. Până în 1992 a activat ca antrenore la Deva, având printre elevele sale mai multe gimnaste de mare valoare. După 1992, a lucrat ca antrenore de gimnastică în Germania și în Franța. Figurează în *Hall of Fame* din 2000 (Oklahoma), alături de celebritățile mondiale din rândul gimnaștilor din toate timpurile. Maestră Emerită a Sportului (1984). Este arbitră internațională de gimnastică și antrenore. Decorată cu: Ordinul Național *Pentru Merit*, în grad de Cavaler (2000); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2004); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (2008). Locuiește la Chamalieres, în Franța, unde a funcționat ca profesoară la o școală de gimnastică. A pregătit două grupe de fete la un club din apropierea acestei localități.

SZILIER, KURT (1957), n. în Lupeni, jud. Hunedoara. Profesor de educație fizică și sport. Gimnast de performanță. A început să practice gimnastica în Lugoj, sub îndrumarea antrenorului Titu Ioan, de unde s-a transferat la CS *Dinamo* avându-l ca antrenor pe Vasile

Coșariu. Multiplu campion național și numeroase clasări pe locurile II și III la CN. Debutază la CE din 1977 (Vilnius) – locul XIII la individual compus. În anul 1978, participă la CM de la Strasbourg unde se clasează pe locul VII cu echipa, iar în 1979 la CM de la Fort Worth pe locul VIII, în aceeași probă, precum și la CE de la Essen unde se situează de 2

ori pe locul V la sol și paralele și pe locul VIII la individual compus. La JO din 1980 (Moscova) obține o performanță meritorie, clasându-se pe locul IV cu echipa și XIV la individual compus. În anul 1981, la CE de la Roma, cucerește titlul de vicecampion european, la cal cu mânere. La JMU din 1979 (Mexico) obține 4 medalii de bronz la sărituri, paralele, bară și în proba pe echipe, precum și un loc V la individual compus, iar la JMU din 1981 (București) 3 medalii de aur la individual compus, cal cu mânere și cu echipa. Maestru Emerit al Sportului (1982). Decorat cu Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (1981) și cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982). S-a stabilit în Germania, unde activează ca antrenor.

ȘELARIU, RĂZVAN

– **DORIN** (1983), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătate, din Bacău. Antrenor de gimnastică. Reprezentant al gimnasticii reșitene, cu rezultate

semnificative pe plan național și internațional. A început să practice gimnastica la vârsta de 6 ani, fiind legitimat la CSȘ Reșița, sub îndrumarea antrenorului Sandu Cheșcaș. A participat, pentru prima dată, la un concurs în 1993, cu echipa de gimnastică a CSȘ Reșița, unde s-a clasat pe locul al III-lea. O perioadă, a activat cu dublă legitimare CSȘ Reșița – CS *Dinamo* București, iar din anul 2004 s-a transferat la CS *Dinamo*. Multiplu campion național de juniori și seniori și numeroase clasări pe locurile II și III la CN. În ediția din 2006 a CN, obține 3 titluri individuale de campion (individual compus, sol și inele) și un titlu cu echipa CS *Dinamo*. În anul 2001 (la nici 18 ani) a fost selecționat în lotul olimpic. Debutază la CM din 2001 (Gand) – locul al VI-lea cu echipa, iar la următoarele ediții din 2003 (Anaheim – SUA) locul al V-lea, în aceeași probă, 2005 (Melbourne) locul al VI-lea la individual compus și în 2006 (Aarhus – DEN) locul al IV-lea cu echipa. Contribuie la realizarea unor performanțe deosebite la CE din: 2004 (Ljubljana) – medalie de

aur cu echipa; 2005 (Debrecen) – 2 medalii de argint la individual compus și sol, precum și medalie de bronz la sărituri; 2006 (Volos) – medalie de argint cu echipa și locul al IV-lea la sol; 2008 (Lausanne) – medalie de argint la sol, de bronz cu echipa și locul al V-lea la sărituri. Participant la JO din 2004 (Atena) – medalie de bronz cu echipa și la ediția din 2008 (Beijing) – locul al VII-lea în aceeași probă. La CI ale României, din 2006, s-a clasat pe locul I, la individual compus. După CM din 2009 (Londra), a hotărât să se retragă din activitatea competițională și să se dedice carierei de antrenor. Acceptând contractul oferit, s-a stabilit cu familia în Qatar unde, la sfârșitul anului 2009, și-a început activitatea de antrenor. În anul 2004, i s-a acordat titlul de Maestru Emerit al Sportului și a fost decorat cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu două barete.

TĂMÎRJAN, ANAMARIA (1991), n. în Constanța. Elevă. Gimnastă de performanță. A început să practice gimnastica la vârsta de 6 ani, împreună cu sora sa geamănă – Adriana, la CS *Petrolul* din Ploiești. Primii antrenori au fost Gabriela Eftenie și Doina Olaru.

Selecționate în loturile naționale de juniori și seniori, s-au pregătit la Onești și apoi la Deva. A început să se afirme la CN de juniori 2, în anul 2005, unde s-a clasat pe locurile I la sol și individual compus, la juniori 1, în 2006, când a devenit campioană națională la individual compus, sărituri și paralele, precum și în anul 2007, la senioare-maestre cu un titlu de vicecampioană națională la sol. Debutază în echipa națională de senioare, la 17 ani, în anul 2008, la Clermont Ferrand, unde cucerește titlul de campioană europeană, în proba pe echipe și o medalie de bronz la sol. Tot în anul 2008, la JO de la Beijing, contribuie la obținerea medaliei de bronz menținând astfel echipa feminină a țării noastre în eșalonul fruntaș al gimnasticii mondiale și olimpice. La CM din 2009

(Londra) s-a clasat în finala probei individual compus. Deși accidentată, datorită unei mobilizări exemplare, Anamaria Tămârjan, la CE din 2009 (Milano), a devenit vicecampioană europeană la bârnă și s-a clasat pe locul IV la sol și pe V la individual compus. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii N. Forminte, L. Cosma, L. Sandu, M. Vintilă, F. Cotuțiu. Prin performanțele obținute, a îndeplinit normele stabilite pentru acordarea titlului de Maestră Emerită a Sportului. În 2008, a fost distinsă cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a și Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 2 barete.

TRUȘCĂ (ROBU), GABRIELA (1957), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică și sport. Antrenoare de gimnastică. Gimnastă de performanță. A început să practice această ramură de sport la vârsta de 7 ani, în Bacău și ulterior în Onești, sub

îndrumarea antrenorilor Marina și Mircea Bibere. Din anul 1973, a fost selecționat în lotul național, având ca antrenori pe Marta și Bella Karoly. Campioană națională la sărituri în 1973, locul al III-lea la CN din 1974 și 1975, la individual compus, după Nadia Comăneci și Teodora Ungureanu. Participantă la JO din 1976 (Montreal), își aduce contribuția la cucerirea medaliei de argint în proba pe echipe. Se remarcă la JMU din 1977 (Sofia) unde obține cu echipa, titlul de campioană mondială universitară. După retragerea din activitatea competițională, se dedică muncii de antrenor. Încadrată la CSȘ din Buzău, ca profesor - antrenor de gimnastică, a contribuit la selecția, pregătirea și promovarea unor gimnaste de valoare, care s-au afirmat pe plan intern și internațional. Printre gimnastele promovate s-a afirmat și Gabriela Drăgoi medaliată cu bronz la JO din 2008 (Beijing) în proba pe echipe, campioană europeană cu echipa în 2008 (Clermont Ferrand), medaliată cu bronz la CE din 2009 (Milano), la bârnă. Maestră Emerită al Sportului (1976).

Decorată cu Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a în 1976, 1977 și 2004.

TUDUSCIUC, ION (1940 -?) n. în Vaslui. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al SMTCF, promoția 1954 și al Institutului de Cultură Fizică, specializarea gimnastică (1963). În 1972 absolvă Facultatea de Filozofie (pedagogie -limba română) la Universitatea

București. Din 1964 devine antrenor de gimnastică și arbitru de gimnastică. În 2002 obține titlul de doctor în științele educației. Din 2004 devine și antrenor de handbal. Începând din 1959 a practicat gimnastica de performanță la ICF. În aceeași perioadă proiectează și montează împreună cu lector Carol Bédö mai multe cabinete metodice de gimnastică pentru studenți la ICF, IEFS și FEFS din Universitatea Spiru Haret. Între anii 1988-1989 a fost inspector școlar de educație fizică și sport în județul Ilfov. În perioada 1963-2010, Ion Tudusciuc a elaborat, 15 cărți de educație fizică, gimnastică acrobatică, gimnastică artistică, dintre care 5 în calitate de coautor. A publicat în reviste, ziare, broșuri, teme din cercetări experimentale, studii personale etc. un număr de 47 lucrări, dintre care 10 în calitate de coautor. Pe plan național a susținut 70 de comunicări științifice din domeniul gimnasticii școlare, 21 dintre comunicări au fost premiate și publicate.

TURNER, DUMITRIȚA (1964), n. în Onești, jud. Bacău. Antrenoare de gimnastică. Gimnastă cu contribuții însemnate la afirmarea școlii românești de gimnastică pe plan internațional. A început gimnastica la Liceul cu Program de Gimnastică din

Onești, sub îndrumarea antrenorilor Florica și Florin Dobre. La lotul național s-a pregătit la liceul din Deva, cu antrenorii Bella și Martha

Karoly. A avut o contribuție deosebită la cucerirea primului titlu de campioană mondială de către echipa feminină de gimnastică a României, în 1979 la Fort Worth (SUA). Tot aici, se impune și la sărituri obținând medalia de aur și titlul de campioană. În anul 1980, la JO de la Moscova, cucerește medalia de argint în proba pe echipe. A făcut parte din echipa care, la CM din 1981 de la Moscova, s-a clasat pe locul IV. A realizat performanțe deosebite la JMU din 1981 (București) unde a intrat în posesia medalie de aur în proba pe echipe, de argint la bârnă, de bronz la individual compus și la sărituri. A lucrat ca antrenoare la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești. Din anul 1994 a lucrat ca antrenoare în Guatemala, iar apoi, în Australia. Pentru performanțele sale, i-a fost acordat titlul de Maestră Emerită a Sportului (1981). Decorată cu: Ordinul *Meritul Sportiv* clasa a II-a (1981); Ordinul *Meritul Sportiv* clasa I (1982); Crucea Națională *Serviciul Credincios* (2000).

ȚUGURLAN, MIRELA (1980), n. în Focșani. Studii liceale. Gimnastă de performanță, elevă la Liceul cu Program de Educație Fizică din Deva. Prima legitimare o are la CSS de Gimnastică din Focșani. Elevă a antrenorilor Jenica și Mihai Stănculescu. Debutează

în competițiile interne la vârsta de 8 ani, iar în cele internaționale, la 11 ani. În 1995, la CE de juniori, obține medalia de aur la bârnă pe echipe și 2 medalii de argint, la paralele pe echipe și în proba pe echipe. La lotul național de junioare, s-a pregătit cu antrenorii Eliza Stoica, Ștefan Gal, Liviu Mazilu, B. Perețeanu. Selecționată în echipa olimpică în 1996, își aduce contribuția, în condițiile unor întreceri deosebit de dificile, la cucerirea medaliei de bronz pe echipe, la JO de la Atlanta. Participă la CM din 1997 de la Lausanne, unde cucerește medalia de aur cu echipa, fiind pregătită de colectivul condus de Octavian Bellu. Datorită unei accidentări și a operației la

genunchi, este nevoită să abandoneze prea devreme cariera sportivă. Maestră Emerită a Sportului. Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a(2000) și Medalia *Meritul Sportiv* clasa I (2004).

ULMEANU, ANDREEA (1984), n. în Timișoara. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din *Universitatea de Vest* din Timișoara și a unui Master în Fitness și Sănătate din cadrul aceleiași universități. Gimnastă de performanță, legitimată la CSȘ nr. 1 Timișoara și SC Bacău. Multiplă medaliată la CN la categoriile: copii, juniori, speranțe și maestre în perioada 1995 – 2001. S-a pregătit cu antrenorul Marcel Benea. Componentă a lotului național, unde s-a pregătit cu colectivul tehnic condus de antrenorul Octavian Bellu. A făcut parte din echipa feminină de gimnastică care a cucerit titlul de campioană mondială, în anul 2001, la CM de la Gent și locul al V-lea la sărituri. Activează la un complex de fitness StudioFit. Maestră a Sportului. Decorată cu: Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a III-a (2001).

UNGUREANU, CORINA – GEORGIANA (1980), n. în Ploiești. Antrenoare de gimnastică, gimnastă de performanță. Legitimată la CS *Petrolul* din Ploiești, unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenoarei emerite Leana Sima. La CN, debutează la categoria a II-a în 1993, unde ocupă locul I la paralele și locul III la bârnă, iar în 1994 la junioare I, locul I la paralele și la individual compus, bârnă și sărituri. La CN de senioare, se clasează pe locul II cu echipa *Petrolul* în 1996, iar în 1997, pe locul II la paralele. În 1993 a fost selecționată în lotul național de junioare, fiind pregătită de colectivul tehnic compus din Eliza Stoica, Ștefan Gal, Benone Perețeanu, Adrian

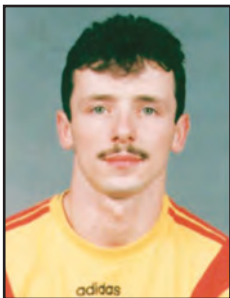
Boboc, Mariana Ristea și Liviu Mazilu. Din 1996, a fost promovată în lotul de senioare, unde s-a pregătit cu Octavian Bellu, Mariana Bitang, Nicolae Forminte, Benone Perețeanu și Corina Moroșan, iar din vara anului 1998, cu O. Bellu, Mariana Bitang, Lucian Sandu și Ciprian Crețu. La CM din 1997 de la Lausanne, și-a adus contribuția la obținerea medaliei de aur și a titlului de campioană mondială pe echipe. În 1998, la CE de la St. Petersburg, a cucerit 2 medalii de aur și titlul continental în proba pe echipe și la sol. În 1999, la CM de la Tianjin (China), face parte din echipa care a cucerit titlul mondial. După ce s-a retras din competițională, a activat ca antrenoare la CS *Petrolul* Ploiești. A susținut examenul de arbitru internațională în 2006. În anul 2007, s-a stabilit în Isle of Man (Marea Britanie) la prietena ei, fosta gimnastă Claudia Presăcan, unde i s-a propus un contract pe trei ani cu două grupe de copii, la Ellen Vanin Gymnastics Club. Maestră Emerită a Sportului (2000). Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a (2000);

UNGUREANU (CEPOI), TEODORA (1960), n. în Reșița. Studii liceale, antrenoare de gimnastică. Selecționată din 1969 în secția de gimnastică de la CSM Reșița (antrenor Andrei Kerekeș), iar din 1971 la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești (antrenori Martha și

Bella Karoly). Contribuția sa la afirmarea gimnasticii feminine românești după anul 1970 este remarcabilă, iar medaliile de argint cucerite la CM și la JO, în compania Nadiei Comăneci și a altor valori mondiale, capătă o dimensiune cu totul deosebită. Debutează la concursurile din Cupa Prietenia, în 1973, unde se clasează pe locul II la individual compus, iar din 1974, pe locul I la paralele și bârnă. În anul 1974, la finala campionatului național de junioare maestre, se clasează pe primul loc, la egalitate cu Nadia Comăneci. Un accident la cot o împiedică, în anul 1974, să concureze mai bine de 6 luni. După reîntrarea în activitatea competițională, în anul 1975, devine a doua gimnastă a României. O frumoasă carte de

vizită realizează la concursul preolimpic de la Montréal (iulie 1975) – locul II la bârnă și 2 locuri III, la individual compus și la sol. Tot în 1975, la Cupa Mondială de la Londra ocupă locul II la sol, iar în 1976 la Turneul Campionilor (Londra), se clasează pe primul loc. La JO de la Montréal din 1976 are o contribuție deosebită la cucerirea de către echipa României a titlului de vicecampionă olimpică. De asemenea, obține o medalie de argint la paralele și o alta, de bronz, la bârnă. Face parte din echipa feminină de gimnastică a României, care, la CM din 1978 de la Strasbourg, cucerește medalie de argint. La JMU din 1979 (Mexico), obține 3 medalii de aur, la individual compus, paralele și bârnă, medalii de argint la sol și pe echipe și medalie de bronz la sărituri. T.U. s-a remarcat prin dârzenie și tenacitate, printr-un spirit deosebit de luptă, fiind o bună mobilizatoare în cadrul echipei. A dat dovadă de un remarcabil spirit de fair-play, colegialitate și prietenie. S-a retras în 1981, și după ce s-a căsătorit cu fostul gimnast Sorin Cepoi, au colaborat la diferite spectacole de circ în mai multe orașe ale lumii. Au activat împreună ca antrenori în 1987 Grenoble - Franța și apoi s-u stabilit în SUA, în New Jersey, unde au deschis un club de gimnastică Dynamic Gymnastics, frecventat de foarte mulți copii. Este inclusă în *Hall of Fame* (Oklahoma) din anul 2001, alături de celebritățile mondiale din rândul gimnaștilor din toate timpurile. Maestră Emerită a Sportului (1976). Decorată cu: *Ordinul Muncii* clasa I (1976) și *Crucea Națională Serviciul Credincios*, clasa I (2000).

URZICĂ, MARIUS DANIEL (1975), n. în Toplița, jud. Harghita. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ANEFS. Gimnast de performanță. Prima legitimare la CSȘ Gheorgheni, avându-l ca antrenor pe Iosif Ferenc, apoi activează cu dublă legitimare la

AS Progyg Gheorgheni - ANEFS București, iar din 2000 la *CS Dinamo*. Multiplu campion național. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Dănuț Grecu,

Aurelian Georgescu și Ștefan Gal. Pe plan internațional, a debutat în 1991 la Istanbul, unde a realizat primul său succes la juniori, titlul de campion balcanic la cal cu mânere, iar în 1993 (Geneva) a câștigat titlul de campion european de juniori în aceeași probă. În 1994 participă la CE de seniori (Praga), unde cucerește medalie de aur și titlul continental la cal cu mânere. Tot în 1994, se impune și pe plan mondial la cal cu mânere, intrând în posesia titlului suprem la CM de la Brisbane din Australia. În 1995, la Sabae (Japonia), face parte din echipa de gimnastică masculină care cucerește prima medalie (bronz) la un campionat mondial în această probă și se clasează pe locul IV la cal cu mânere. La JO din 1996 de la Atlanta, se impune, din nou, în aceeași probă, cucerind medalie de argint. Deși se accidentează grav în concursul de la inele din Cupa Americii (martie 1998), cu o voință și muncă deosebite, reușește să participe cu succes la Cupa Mondială de Gimnastică din mai 1998, de la Sabae, cucerind medalie de aur în proba favorită și apoi în concursurile GP de la Glasgow, Zürich și Stuttgart, clasându-se de asemenea pe locul I. În 1999, la CM de la Tianjin (China), câștigă titlul de vicecampion mondial la cal cu mânere. Preocupat pentru perfecționare și inovație, a creat un nou element tehnic, la paralele, care-i va purta numele în codul de punctaj. La CE din anul 2000, de la Bremen, cucerește titlul de campion european în proba sa favorită și pe cea de argint în proba pe echipe, iar la JO de la Sydney din 2000, își îndeplinește cel mai mare deziderat al său, devenind campion olimpic la cal cu mânere. La CM din 2001 (Gent), cucerește titlul de campion mondial în aceeași probă. Continuă să se impună pe plan internațional realizând următoarele performanțe: 2002 CM (Debrecen) – medalie de aur, cal cu mânere și CE (Patras) - 2 medalii de aur la cal cu mânere și cu echipa; 2003 CM (Anaheim) locurile V la cal cu mânere și cu echipa; 2004 JO (Atena) – argint la cal și bronz cu echipa și CE (Ljubljana) – aur cu echipa; 2005 CE (Debrecen) – argint la cal cu mânere. Palmares: 3 ediții ale JO – 1 medalie de aur, 2 de argint și 2

de bronz; 6 CM – 3 aur și cate una de argint și bronz; 3 CE - 3 aur. S-a retras din activitatea competițională, în anul 2005, dedicându-se muncii de antrenor la CS *Dinamo*, pregătind o grupă de copii. Concomitent, a participat la o serie de acțiuni cultural-sportive, inițiind un spectacol intitulat *Romanian Golden Team*, la care au participat multe vedete ale gimnasticii. În anul 2009 este solicitat să activeze ca antrenor la lotul național de gimnastică masculină, funcție pe care o preia de la începutul anului 2010. Maestru Emerit al Sportului (2000). Decorații: Ordinul Național Pentru Merit în Grad de Comandor (2000); Ordinul Meritul Sportiv clasa a I-a cu o bareta (2004); Medalia Meritul Sportiv clasa a II-a cu 2 barete (2004); Ordinul Meritul Sportiv clasa I (2008).

VIERU, NICOLAE – vezi **Personalități**

VINTILĂ, MARIUS-RĂZVAN (1976) n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al ANEFS, specializarea gimnastică. Antrenor de gimnastică. A început să practice sportul la vârsta de 13 ani. S-a inițiat în jocul de rugby, sub îndrumarea antrenorului G. Manolache. A jucat rugby la *Locomotiva* (1989-1991) cu care a câștigat un titlu de vice-campion național în 1990, iar în perioada 1991-1993 la CS *Steaua*, antrenori Laurențiu Codoi și Sorin Fuicu unde a intrat în posesia titlului de campion național de juniori (1991). A fost încadrat ca profesor la catedra de gimnastică a CSȘ 3 *Steaua* și ca antrenor la CS *Steaua* din București. A contribuit, alături de colectivul de antrenori, la obținerea a 50 de titluri naționale și numeroase clasări pe locurile II și III la CN pentru toate categoriile de vârstă, precum și la promovarea în loturile naționale a 4 junioare și 4 senioare. A făcut parte din colectivul de tehnicieni care a pregătit loturile naționale de junioare (2003-2006), iar apoi și la loturile de senioare. La CE de junioare din 2006 (Volos) au fost câștigate o medalie de aur, 3 de argint și una de bronz. Printre sportivele promovate de la CSȘ 3 / CSA *Steaua*, s-au remarcat în mod deosebit

Izbașa Sandra, Nistor Steliana și Stănculescu Alina. Decorat cu *Ordinul Meritul Sportiv* clasa a III-a cu 1 bareta (2008).

**VLĂDĂRĂȘU
(PERETEANU),**

MARILENA (1963), n. în București. Gimnastă de performanță, antrenoare de gimnastică. A activat la Clubul *Triumf* din București, unde s-a pregătit cu antrenorii Cristina și Ioan Pătru. La lotul național i-a

avut ca antrenori pe Martha și Bella Karoly. În 1978 a participat la CE de junioare de la Milano, unde a obținut 2 medalii de argint, la paralele și la bârnă. Tot în 1978, la CM de seniori de la Strasbourg, face parte din echipa care câștigă medalia de argint. În 1979 la Fort Worth (SUA), cucerește, cu echipa, primul titlu de campioană mondială pentru gimnastica feminină românească. După retragerea din activitatea competițională, în calitate de antrenoare la CSȘ *Triumf*, s-a dedicat muncii de selecție, formare și promovare a unor elemente valoroase pentru gimnastica românească. În calitate de arbitră internațională de gimnastică, a oficiat la multe competiții. Maestră Emerită a Sportului (1981) și Antrenoare Emerită la Gimnastică (1998). În anul Medalia Națională Serviciul Credincios, clasa a III-a (2000).

**VOINEA (MÂNECĂ),
CAMELIA** (1970), n. în

Constanța. Gimnastă de performanță și antrenoare de gimnastică. Una dintre cele mai talentate gimnaste, promovată în lotul național de către CSȘ *Farul* din Constanța, unde a început să practice gimnastica

de la vârsta de 5 ani, sub îndrumarea antrenorilor Matei Stănei și Olga Didilescu. La lotul național s-a pregătit cu antrenorii: Adrian Goreac, Maria Cosma, Octavian Belu și Adrian Stan. Debutază, pe plan internațional, la CM din 1985 de la Montréal, unde obține, împreună cu echipa, medalia de argint, iar la

paralele se clasează pe locul IV. În anul 1987, face parte din echipa care cucerește titlul suprem și medalia de aur la CM de la Rotterdam. La CE din 1987 de la Moscova, obține medalia de argint la sol. În anul 1988, la JO de la Seul, face parte din echipa care cucerește medalia de argint. În anul 1986 participă la Cupa Mondială de la Beijing, unde se clasează pe locul secund, la sol. Are exerciții care au intrat sub denumirea ei , în Codul de Punctaj Internațional de gimnastică: dublu întins – salt înainte, executat la sol și roată Auerbach salt șurub 360° la bârnă. A refuzat ofertele de a antrena în alte țări, dedicându-se muncii de antrenor la Clubul *Farul* din Constanța împreună cu Florin Uzun, având deja peste 13 ani în această activitate. Începând din 2005 elevele sale au început să se remarce la CN. A contribuit timp de 4 ani la pregătirea campioanei olimpice Cătălina Ponor. În anul 2000 i s-a acordat

titlul de *Cetățean de Onoare* al municipiului Constanța. Maestră Emerită a Sportului (1986). Decorată cu: Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a (2000), Ordinul Meritul Sportiv clasa I (2004).

WEINERTH, GEZA (1924 -), n. în Arad. A desfășurat o activitate prestigioasă în calitate de antrenor de gimnastică, la următoarele unități sportive din Arad: *CS Vagonul* (1962-1970); *ȘSE* (1962-1975), *CS Arad* (1975-1989). A pregătit, împreună cu Iudita Frankel, mai multe gimnaste care s-au afirmat pe plan intern și internațional. Este apreciată contribuția sa la pregătirea multiplei medaliat olimpice, mondiale și europene Emilia Eberle. Pentru realizările și contribuția sa la afirmarea gimnasticii românești, în anul 1982, i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

ADDENDA – O NOUĂ PROMOȚIE LA PORȚILE AFIRMĂRII

GIMNASTICĂ ARTISTICĂ

GIMNASTE

BULIMAR, DIANA-LAURA (22/08/1995), n. în Timișoara. A făcut cunoștință cu gimnastica la vârsta de 4 ani. S-a format ca gimnastă la *CSȘ Nr. 1* din Timișoara, iar din toamna anului 2010 s-a transferat la *CS Dinamo* București. A început să se remarce la CN din 2009

–categoria maeștri. Concurând pentru *Universitatea* Timișoara se clasează pe locul I la bârnă și paralele, iar la sărituri și sol pe locul al II-lea. Tot în 2009 la categoria speranțe ocupă locul al II-lea la individual compus, iar la CN de juniori locul I la individual compus și sol, iar la bârnă, paralele și sărituri pe poziția a III-a, reprezentând *CSȘ Nr. 1* Timișoara. În anul 2010 devine vicecampioană, la categoria maeștri, cu echipa *CS Dinamo* București. Datorită realizărilor sale la CN este promovată în lotul național și participă la CE (juniori) din 2010 (Birmingham) unde contribuie la cucerirea medaliei de argint în proba pe echipe, la paralele obține medalia de bronz și se clasează pe locul al IV-lea la sol și individual compus. Promovată în lotul senioarelor, se remarcă la CE din 2012 (Bruxelles) fiind componentă a echipei care a cucerit medalia de aur și titlul continental. Devenită gimnastă de bază în reprezentativa României a participat la JO din 2012 (Londra) unde a contribuit la cucerirea medaliei olimpice de bronz în concursul pe echipe. Maestră a Sportului (2010).

IORDACHE, ANDREEA-LARISA (19/06/1996), n. în București. Gimnastă de performanță. S-a format ca gimnastă la *CSȘ Nr. 7 Dinamo* București. Prin performanțele realizate se situează ca lider al noii promoții de gimnaste. În anumite perioade s-a pregătit la CNS Ce-

tate Deva, iar cu lotul olimpic la Izvorani. A cucerit prima medalie de campioană națională la 8 ani la CN „Mica Gimnastă”. S-a remarcat la CN din 2009, la categoria maeștri, unde se situează pe primul loc la bârnă, sărituri și sol, iar la paralele pe locul al II-lea. Tot în 2009, la categoria speranțe, devine campioană națională la individual compus, iar la categoria juniori II, campioană la bârnă, paralele, sărituri și pe locul al II-lea la individual compus și sol. Din anul 2010, a reprezentat în competiții *CS Dinamo* cu echipa căruia devine vicecampioană la categoria maeștri iar la categoria speranțe campioană la individual compus, bârnă, paralele, sărituri și sol. Tot în 2010, a cucerit 6 medalii la Festivalul Olimpic European de Tineret, din care 3 de aur și 3 de argint. Componentă a lotului național participă la CE de juniori din anul 2010 (Birmingham), unde devine campioană europeană la sol, vicecampioană la bârnă și se clasează pe locul al III-lea la individual compus și pe locul al IV-lea la sărituri. În anul 2012 participă la CE de seniori de la Bruxelles, unde cucerește medaliile de aur la sol și cu echipa și me-

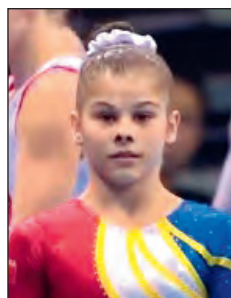
dalia de argint la bârnă. Tot în anul 2012 participă la JO de la Londra, unde contribuie la cucerirea medaliei de bronz pe echipe. În 2012 la Cupa Americii a obținut medalia de bronz la individual compus. La toate competițiile internaționale Larisa Iordache s-a dovedit o gimnastă puternică, dotată cu calități deosebite, manifestate prin explozie, viteză, combinații reușite între dificultatea acrobatică și expresivitatea artistică așa cum o caracterizează antrenorii săi. Maestră a Sportului (2010).

IRIDON, ANDREEA (23/11/1999), n. în Tilișca, jud. Sibiu. Gimnastă de performanță. Și-a început activitatea la *CNS Cetate Deva*, sub îndrumarea profesoarei Ulpia Barbu, iar ulterior pregătindu-se cu Ioan Coroiu și Adela Popa. Încă de la vârsta de 10 ani a ocupat

locul II cu echipa *CNS Cetate Deva* la categoria 4, nivel 2 și la Concursul Național Mica Gimnastă, locul II cu echipa *CNS Cetate Deva* și III la bârnă. Tot în 2010 la Concursul Național Școlar a ocupat locul I cu echipa *CNS Cetate Deva*, locul IX individual compus, locul II paralele și locul IV bârnă (categoria 3, nivel 3). La Concursul DKMT Cup, Deva – locul I individual compus (categoria 11-13 ani), iar la Concursul Național Echipe Junioare – locul I cu echipa *CNS Cetate Deva*, al 7-lea punctaj individual (categoria 3, nivel 3). La CN individual de junioare a ocupat locul XII individual compus, locul I bârnă și sol (categoria 3, nivel 3). La concursul internațional de gimnastică DKMT Novi Sad – locul II la individual compus, sărituri, bârnă și sol și locul III la paralele (categoria 8-10 ani). Continua să obțină rezultate bune și în 2011 la CN Școlar unde reușește să obțină locul I cu echipa *CNS Cetate Deva*, locul III individual compus, locul II sol, locul III bârnă, locul IV paralele. La Alpen Adria Cup, Klagenfurt realizează o performanță apreciată – locul I individual compus (jugendstufe). În anul 2012 la concursul Gymnova Cup, Keerbergen – locul I cu echipa *CNS Cetate Deva*, locul III individual compus (categoria Juniors), locul II pa-

ralele, locul VII sol. Se remarcă și la Concursul Național Individual Junioare – locul I individual compus, locul I bârnă, paralele și sol. Prin performanțele sale și progresele realizate se anunță o pre-tendentă la un loc în reprezentativele țării pentru viitoarele concursuri internaționale oficiale.

JURCA, LAURA (14/06/1999), n. în München. După o perioadă locuită cu părinții în Elveția la Zurich, la vârsta de 7 ani revine în țară stabilindu-se cu părinții la Oțelul Roșu, jud. Caraș-Severin. Având înclinații către sport, este dusă de tatăl său la *CNS Cetate Deva*, la început

pentru o perioadă de probă, iar ulterior constatându-se calitățile ei, a fost legitimată la această structură sportivă. S-a pregătit la început cu prof. Ulpia Barbu, iar ulterior cu Adela Popa și Ioan Coroiu. Peste câțiva ani a fost selecționată în lotul care s-a pregătit la Izvorani, coordonat de antrenorii Marian Bitang și Octavian Bellu. S-a remarcat atât la competițiile naționale cât și în unele competiții internaționale. Laura Jurca a câștigat titlurile de campioană națională a României la juniori II consecutivi, în 2010 și 2011 la categoria a 3 -a. S-a remarcat, de asemenea, prin tenacitatea și dorința sa de afirmare în întrecerile internaționale de la Klagenfurt (Austria), din Canada la Concursul Gymnics, din Belgia, Franța și Italia. Performanțele sale obținute în perioada junioratului îi deschide mari perspective pentru participarea la competițiile internaționale oficiale – FOTE, JOT, CE de juniori și seniori și chiar CM.

MUNTEANU, EUGENIA - ANDREEA (29/05/1998), n. în Bustuchin, jud. Gorj. Gimnastă de performanță, legitimată la *CNS Cetate Deva* unde s-a pregătit cu : Mirela Dicu, Alexandru Militaru, Lenuța Slabu, Sorin Tolteanu. Componentă a lotului național de ju-

nioare Deva din 2011 (antrenor Ramona Micu). A început să se remarce la CN de junioare. În 2008 la CN Școlar s-a clasat pe locul II cu echipa CNS Cetate Deva, iar în 2009 locul III cu echipa CNS Cetate Deva II, la CN echipe junioare - locul II. În 2010 la CN Școlar – locul I cu echipa, locul I la individual compus și bârnă, locul II la paralele și sol (categoria 3, nivel 4). Ascensiunea sa continuă și în 2011 la CN maestre/speranțe – se clasează pe locul IV individual compus, locul II sărituri, locul III sol, locul IV paralele, locul V bârna iar la CN individual junioare – locul I individual compus, locul I sărituri și bârna, locul II paralele și sol (categoria 1, nivel 6). Pe plan internațional sunt de reținut performanțele sale realizate în 2010 la Alpen Adria Cup, Klagenfurt – locul V individual compus (jugendstufe) și în 2011 la Patrulaterul de junioare Ita-Fin-Ger-Rou, Capo D'Orlando obținând locul II cu echipa României. Realizează performanțe deosebite la CE de juniori din 2012 (Bruxelles) unde cucerește medalia de argint la bârnă și medaliile de bronz la individual compus, sol și în proba pe echipe.

OCOLIȘAN, ANA-MARIA (10/12/1997), n. în Călan, Jud. Hunedoara. A început să practice gimnastica la vârsta de 6 ani, fiind descoperită de antrenorul sau Sorin Tolteanu la grădinița din Călan. Gimnastă remarcată la CN de juniori, cu perspective de afirmare pe plan

național și internațional. A început să se pregătească în gimnastica de performanță la CNS Cetate, sub îndrumarea antrenorilor Mirela Dicu și Sorin Tolteanu. Ulterior și-a continuat pregătirea cu Alexandru Militaru. Începe să concureze în competițiile naționale în 2007 la CN „Mica Gimnastă”, în 2008 cu echipa CNS Cetate Deva, în 2010 la categoria juniori 2 unde se clasează pe locul I la individual compus, paralele, sărituri și în proba pe echipe și locul II la sol. În anul 2010 a fost selecționată în lotul de junioare de la Deva. Pentru a-și putea continua activitatea în gimnastică în anul 2011 a primit

o bursă privată. La a 17-a ediție a Turneului Internațional Pas de Calais (7decembrie 2012) a ocupat împreună cu Tudorache Paula locul V pe echipe și locul VI la individual compus.

ZARZU, SILVIA-ANDREEA (16/12/1998), n. în Onești, jud. Bacău. Gimnastă de performanță, legitimată la CSM Onești. S-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor Ileana Hrișca (primul antrenor), Luminița Eftimiu (din 2007) și Eugen Grosu (din 2008). Componentă

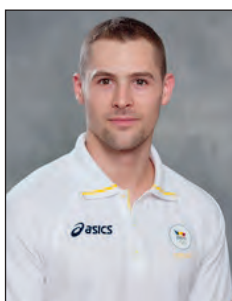
a lotului de junioare Onești din 2010, antrenori Martin Simo (coordonator), Carmen Zmeu, Tabița Trandafir. Componentă a lotului național de junioare Deva (2011-2012). Este apreciată ca o gimnastă de perspectivă, remarcându-se prin dinamism, carismă și calitățile sale de luptătoare. Aparatele preferate – solul, săriturile și bârna. Debutază în 2008 la CN „Mica gimnastă” și participă la CN de junioare în 2009 și 2010. Concurează cu succes la CN din 2011, clasându-se la „categoria speranțe” pe locul I la sol, III la bârnă (CSM Onești-SC Municipal Bacău) și III cu echipa CSM Onești, iar la categoria juniori I – locul I la bârnă și III la sărituri (CSM Onești). La CN din 2012, ocupă locurile II la sărituri și cu echipa la categoria speranțe, locurile I la sărituri și II la sol la categoria Juniori I. Pe plan internațional a participat la mai multe concursuri având contribuții semnificative la obținerea rezultatelor. Printre acestea s-au aflat: în 2011 la Patrulater Junioare Ita-Fin-Ger-Rou, Capo D'Orlando – locul II cu echipa României. În 2012 la Trofeul Nadia Comaneci International Invitational, Oklahoma – primul loc bârnă și sol, locul II la sărituri; la Trofeo Citta di Jesolo – locul IV cu echipa (junioare) iar la Bilateralul Fra-Rou, Cholet – locul I cu echipa. Componentă a lotului național de junioare, participă la CE din 2012 (Bruxelles) cucerind medalia de argint la sol, iar împreună cu colegele sale Andreea Munteanu, Miriam Aribășoiu, Ștefania Stănilă și Paula Tudorache a obținut medalia de bronz în proba pe echipe.

GIMNAȘTI

BERBECAR, DANIEL-MARIUS (15/05/1985), n. în Bistrița. Gimnast de performanță, legitimat la LPS și CSM Bistrița. Component al loturilor naționale de juniori, cu perspective de afirmare în gimnastica de performanță. Multiplu campion național și medaliat la campionatele naționale,

la toate categoriile de vârstă. La CN din 2010, seniori – categoria maeștri, reprezentând LPS – CSM Bistrița, a devenit campion național la paralele și vicecampion la sărituri și în proba pe echipe. La toate CN din anii următori și-a demonstrat valoare, impunându-se prin rezultate deosebite. Pe plan internațional, participă la CE de seniori din 2009 (Milano), unde se clasează pe locul 22 la individual compus, la ediția din 2012 (Bruxelles), cucerește medalia de bronz în proba pe echipe. La CM din 2011 (Tokio), se clasează pe locul al VI-lea la paralele și pe locul al VIII-lea în proba pe echipe. Realizează performanțe deosebite în 2011, la JMU de la Shenzhen, unde cucerește medalia de argint la paralele și medalia de bronz în proba pe echipe. Participant la JO din 2012 (Londra) s-a clasat pe locul al X-lea în proba pe echipe. Prin rezultatele sale a reușit să se impună, atât pe plan național cât și internațional, la paralele, proba sa preferată. Maestru al Sportului.

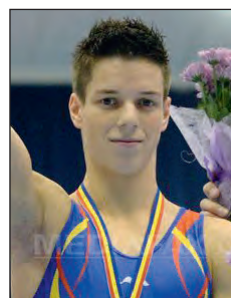

BĂTAGĂ, CRISTIAN-IOAN (10/04/1988), n. în Târgu Mureș. Gimnast de performanță. Multiplu campion și medaliat la CN la toate categoriile de vârstă. Se remarcă la CN din 2010 seniori – categoria maeștri, reprezentând LPS – CSM Bistrița, unde s-a clasat pe locul al III-lea la individual compus și pe locul al II-lea cu echipa. Component al loturilor naționale de juniori și seniori, a participat la numeroase întreceri internaționale și competiții oficiale. Participant la CE de juniori din 2006 (Volos) unde s-a clasat pe locul al V-lea în proba pe echipe. În anul 2011, participă la CM de seniori, de la Tokio, fiind

component al echipei care s-a situat pe locul al VIII-lea. Tot în anul 2011, intră în posesia medaliei de bronz în proba pe echipe, la JMU, de la Shenzhen. În anul 2012 cucerește medalia de bronz cu echipa la CE de la Bruxelles, iar la JO de la Londra se clasează pe locul al X-lea în aceeași probă. Maestru al Sportului.

COTUNA, BOGDAN-VLAD (04/11/1990), n. în Timișoara. Gimnast de performanță. Și-a început activitatea la CSM Lugoj, sub îndrumarea antrenorului emerit, prof. Ioan Boici. Multiplu campion și medaliat la CN la toate categoriile de vârstă. La CN din 2010 seniori – categoria maeștri, reprezentând CSM Lugoj, se clasează pe locul al II-lea la paralele și pe locul al III-lea la bară fixă, sol și cu echipa. La CN din 2011, la categoria maeștri, s-a impus la bară fixă și s-a clasat pe locurile II la sol și paralele, iar la inele pe locul al III-lea. Component al loturilor naționale de juniori a participat la CE, pentru această categorie de vârstă, în anul 2008, locul VI la sol și X cu echipa. În 2012, contribuie la cucerirea medaliei de bronz în proba pe echipe, la CE de seniori (Bruxelles). La CM din 2011 Tokio, se clasează cu echipa pe locul al VIII-lea. Tot în anul 2011, a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de bronz la JMU de la Shenzhen. Participant la JO din 2012 (Londra) se clasează pe locul al X-lea în proba pe echipe. În anul 2011, s-a situat pe locul al V-lea în topul celor mai valoroși sportivi ai județului Timiș, iar în anul 2012, pe locul I.

MUNTEANU, VASILE-ANDREI (30/01/1993), n. în Sibiu. Gimnast de performanță. S-a inițiat în tainele gimnasticii în Sibiu sub îndrumarea antrenorilor Ciprian Băiaș și Carmen Roșianu. Selecționat în lotul olimpic de perspectivă și-a continuat activitatea în Centru

olimpic de juniori din Bistrița. Multiplu campion național și medaliat la CN la toate categoriile de vârstă. Se remarcă la CN din 2010, la seniori – categoria maeștri – locul I la bară fixă și în proba pe echipe (*LPS – CSM Bistrița*), iar la CN categoria speranțe locul I la inele, paralele și individual compus, locul al II-lea la bară fixă și cal, locul al III-lea la sărituri. Tot în 2010, la CN de juniori se clasează pe locul I la individual compus, inele, paralele, sol, cal și bară fixă. La CN speranțe și juniori a reprezentat CSȘ Sibiu. Component al loturilor naționale, participă la numeroase competiții internaționale sol-

date cu performanțe deosebite. Participant la FOTE din 2009 (Tampere) cucerește medalia de argint la sol și pe cea de bronz în concursul pe echipe. În 2010, la CE de juniori (Birmingham) câștigă medalia de aur la paralele, se clasează pe locul al IV-lea la inele și în concursul pe echipe. Tot în anul 2010, la Jocurile Olimpice pentru Tineret (Singapore) cucerește în premieră pentru țara noastră titlul olimpic de tineret la inele și pe cel de vicecampion la paralele. Începând din anul 2011, a fost promovat în lotul național de seniori anunțându-se ca o veritabilă speranță pentru gimnastica românească.

GIMNAȘTI DIN NOUA PROMOȚIE DE JUNIORI CU CALITĂȚI ȘI POSIBILITĂȚI DE AFIRMARE PE PLAN NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL:

BUCUR ADRIAN (CSM Sf. Gheorghe – CS Dinamo) – CE juniori 2002 (Patras) VI echipe.

BUIDOSO OVIDIU-FLAVIUS (CSA Steaua) – CE juniori 2004 (Ljubljana) VI –echipe, VII- bară fixă; JMU 2011 – bronz echipe; CM 2011(Tokio) – VIII echipe; CE 2012 (Bruxelles) – bronz echipe; JO 2012 (Londra) –X echipe.

RĂDEANU DANIEL (CSȘ – CSM Reșița) – CE juniori 2010 (Birmingham) – IV echipe, VI sărituri; CE juniori 2012 (Montpellier) – argint al sol și sărituri, X individual compus.

POPESCU COSMIN (CS Dinamo) CE juniori 2002 (Patras) VI echipe; CE juniori 2004(Ljubljana) – bronz cal cu mânere și loc VI echipe.

URSACHE ANDREI (CS Dinamo) – CE juniori 2006 (Volos) - V echipe.

KOTRUNG ADELIN (CSȘ Gloria Arad) – CE juniori 2010 (Birmingham) – argint sol, IV echipe.

IONESCU ADRIAN () CE juniori 2002 (Patras) – aur sol, VI echipe.

VEREȘ CIPRIAN () CE juniori 2002 (Patras) – bronz inele, VI echipe.

GHIUZAN ROBERT; PETRACHE GABRIEL; MUȚIU ȘTEFAN; NISTOR LAURENȚIU; CIUCULETE ROBERT; CIUCU ARMANDO; BĂNICIOIU ALEXANDRU; ROTARU VASILE; MALIȚA COSMIN.

GIMNASTE DIN NOUA PROMOȚIE DE JUNIOARE CU CALITĂȚI ȘI POSIBILITĂȚI DE AFIRMARE PE PLAN NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL:

STĂNILĂ ALINA ; ARIBĂȘOIU MIRIAM; TUDORACHE PAULA- CRISTINA; RUSU DORINA – DIANA; NEAGU MĂDĂLINA-GABRIELA; MĂRGĂRIT BEATRIS – ADRIANA; ANDREI DANIELA; BLENDEA MĂDĂLINA; BUTUC ANDA; CIURUSUIUC ANDREEA; MILEA TEEA; NICOARĂ IOANA; PENG ASIANA; STOICA ANDRA; TEODORU DIANA; VRABIE CRISTINA.

FIGURI REPREZENTATIVE

GIMNASTICĂ AEROBICĂ

BRÎNZEA, MIRCEA (1986), n. în București. Student la Facultatea de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității *Spiru Haret* din București. Gimnast de performanță. A început să practice gimnastica artistică la vârsta de 5 ani, fiind legitimat la CSȘ Nr.7 *Dinamo* (1991-2001) sub îndrumarea antrenorului Victor Velea, cu care câștiga un titlu de campion național de juniori I în proba pe echipe. În anul 2001 se transferă la CSȘ *Triumf* profilându-se pe gimnastica aerobică (antrenoare Laura Nicolaescu), iar din 2006 trece la CS *Farul* din Constanța (antrenoare Maria Fumea). Pe plan național, sub culorile CSȘ *Triumf* a câștigat 4 titluri de campion național la juniori I în 2002 și 2003 (individual și perechi), iar la seniori în 2005 (trio) și 2006 (individual și trio). A reprezentat CS *Farul* la CN din 2007 (locul II la individual) și 2008 (campion național în proba individuală și la perechi). Component al loturilor naționale, se afirmă în competițiile internaționale oficiale, începând din anul 2005 (antrenori Maria Fumea și Claudiu Varlam). La CE din 2005 (Portugalia) cucerește medalia de aur la trio și de bronz la perechi, iar la ediția din 2007 (Ungaria) medalia de aur la trio, de argint la perechi și locul al IV-lea la individual. Contribuie la obținerea unor performanțe de prestigiu la CM din 2006 (China) – 2 medalii de aur (în proba pe echipe și la trio) și locul al IV-lea la perechi

mixte și la cele din 2008 (Germania) – 2 medalii de aur (echipe și trio) și o medalie de argint la perechi. La Jocurile Mondiale din 2009 (Taiwan) câștigă medalia de aur la trio. Campion balcanic și finalist la Cupa Mondială din anul 2007. Laureat al sportului românesc în anul 2006. Maestru al Sportului (2001) și Maestru Emerit al Sportului (2005).

FUMEA, MARCELA MARIA (1953), n. în Ceamurlia de Jos, jud. Tulcea. Antrenoare de gimnastică ritmică sportivă și aerobică, absolventă a Institutului Politehnic București și a Școlii de Antrenori de pe lângă CNEFS. A practicat gimnastica ritmică de performanță, obținând titlurile: campion universitar, campion național la proba de ansamblu (1975, 1978) și locurile III la Campionatele individuale de gimnastică ritmică sportivă (1975, 1976, 1977). Participă în calitate de coregraf la pregătirea loturilor naționale de juniori și a celui olimpic de la Deva, în perioada 1993-1994; din 1994 participă ca antrenor la lotul național de gimnastică aerobică. A reușit prin competență, exigență și o excepțională capacitate de muncă, să realizeze în scurt timp cu lotul de gimnaști rezultate de excepție: 13 medalii la CM din 1995-2000, dintre care 4 medalii de aur, 4 de argint și 5 de bronz. La prima participare la CE din 1999, au fost obținute 5 medalii (2 de aur, una de argint și 2 de bronz). A participat cu sportivii lotului la spectacolul

„Dans Athletic”, organizat în premieră mondială, la Milano, în 1998. Distinsă cu titlul de Antrenor emerit. În calitate de arbitră internațională la gimnastică aerobică, a oficiat la toate marile competiții mondiale în perioada 1995-2000. La congresul FIG de la Marrakech din 2000, a fost aleasă membră a Comisiei tehnice internaționale de sport aerobic, ca o recunoaștere a competenței și a reputației sale în această nouă disciplină sportivă. În anul 2000, i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a II-a.

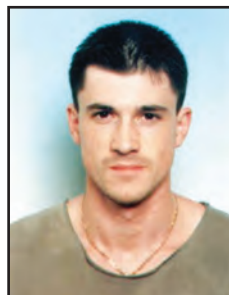

LĂCĂTUȘ, IZABELA DANIELA (1976), n. în București. A început să practice gimnastica la CSS *Triumf*. În anul 1991, la CE de juniori de la Atena, obține locul IV la individual compus, paralele și un loc VII la sărituri. Tot în acest an, se retrage din activitate urmând ca mai târziu, în anul 1994, să fie selecționată la lotul național de gimnastică aerobică, având-o ca antrenoare pe Maria Fumea. Din 1998, este prezentă pe podiumul mondial și european obținând următoarele rezultate: în 1998 la CE din Catania – locul III la individual feminin, locul III la perechi; în 1999 la CM de la Hanovra – locul II la individual feminin; în 1999 la CE de la Birmingham – locul I la individual feminin, locul II la perechi. În urma rezultatelor deosebite, obține titlul de Maestră a sportului la gimnastica artistică și Maestră emerită la gimnastică aerobică. Este absolventă a Colegiului Național de Antrenori din cadrul ANEFS, promoția 1999. În anul 2000, i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit*, clasa a II-a.

MAVRODINEANU, TUDOREL VALENTIN (1986), n. în București. Student al Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Spiru Haret din București. Gimnast de performanță. A început să practice sportul la vârsta de 5 ani, în secția de gimnastică artistică, a CSS nr 3 *Steaua* (1991-2002)

avându-i ca antrenori pe Daniel Stancu și Gabriel Negulescu. A participat la CN de gimnastică artistică, la categoria, copii și juniori II (locul al III-lea la individual compus în anul 2000). În perioada 2002-2006, a activat la CSS *Triumf* la secția de gimnastică aerobică (antrenore Laura Nicolaescu). La CN de juniori I s-a clasat pe locurile III și II (2002, 2003), iar la cele de seniori a câștigat 3 titluri de campion național, în probe de perechi și trio (2005, 2006). Din anul 2006, activează la CS *Farul* din Constanța. Selecționat în lotul național, a contribuit la realizarea unor performanțe de prestigiu, pe plan internațional (antrenori Maria Fumea și Claudiu Varlam). La CE, din 2005 (Coimbra—Portugalia), cucerește 2 medalii de aur (perechi și trio), iar la ediția din 2007 (Ungaria) o medalie de aur (trio) și una de bronz (grup). La CM, din 2006 (Nanjing - China), câștigă 3 medalii de aur (perechi, trio și echipe), iar în 2008 (Germania) 2 medalii de aur (trio și echipe), una de bronz (perechi) și un loc IV (grup). La Jocurile Mondiale, din 2009 (Taiwan), obține o medalie de aur (trio). În anul 2007, a devenit campion balcanic. Laureat al sportului românesc (2006), Maestru al Sportului (2001), Maestru Emerit al Sportului din (2005).

MOLDOVAN, CRISTIAN (1974), n. în Târgu Mureș. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS. Maestru emerit al sportului la gimnastică aerobică. Inițial, a practicat gimnastica artistică (obținând categoria I de clasificare și locul III în CN pe echipe), de unde a trecut la gimnastica aerobică. Este legitimat la CSU ANEFS. Participând, în premieră, la CM de gimnastică aerobică din 1995, de la Paris – Bercy, a cucerit medalie de argint în proba de trio, alături de A. Nezezon și Cl. Varlam. În aceeași formație, trio-ul românesc s-a impus și la următoarele CM, în 1996 la Haga și în 1997 la Perth (Australia), cucerind 2 medalii de aur și titlurile de campioni mondiali, iar la ediția din 1998 de la Catania (Italia), medalie de argint la trio, cu Dorel Moiş și Claudiu Varlam.

La CM din 1999 (Hanovra), obține medalia de bronz, tot în proba de trio, împreună cu Remus Nicolai și Gh. Moiş. La prima participare la CE din 1999, cucerește medalia de aur la trio și pe cea de bronz la solo. La CM de la Riesa din anul 2000, devine campion mondial în proba de trio, împreună cu Remus Nicolai și Gh. Moiş, iar în proba de solo câștigă medalia de bronz. Pregătirea și compozițiile, în concordanță cu cerințele noului cod de punctaj, au fost asigurate de antrenorii Marcela Fumea și Gabriel Popescu, asistați de experimentata specialistă, prof. Gînetă Stoenescu. În anul 2000, a fost ales în Comisia de atleți a FIG pe perioada 2001-2004. Tot în anul 2000, i s-a conferit Medalia națională *Pentru Merit*, clasa I.

NEDELICU, CRISTINA-SIMONA (1987), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a FEFS din cadrul Universității *Spiru Haret* București. Continuă cursul la masterat. Sportivă de performanță la gimnastică aerobică. A început să se inițieze în gimnastică la

vârsta de 4 ani. Legitimată la CSS1 – CS *Farul* din Constanța (2000). S-a pregătit cu antrenorii Cristiana Spănu, Maria Fumea și Claudiu Varlam. A participat la CN reprezentând CSS nr.1 – CS *Farul* în 2003 și 2004 (locurile I grup – juniori I) și apoi CS *Farul* în 2005 (locul II trio și III la individual) în 2007 (locul I la individual) și în 2008 (locul I la individual și II la perechi). Componentă a lotului național, a adus o contribuție deosebită la realizarea unor performanțe de prestigiu ale gimnasticii aerobice pe plan internațional. La CM din 2006 (Nanjing) – medalie de aur cu echipa și bronz la trio feminin, iar la ediția din 2008 (Ulm) – aur cu echipa, argint la individual și bronz la perechi. La CE a obținut următoarele rezultate: 2005 (Coimbra) – aur la grup feminin și bronz la trio; 2007 (Szombathely) – bronz la grup; 2009 (Liberec) – aur la perechi. Participantă la Jocurile Mondiale din 2005 (Duisburg) și 2009 (Kaoshiung) a contribuit la câștigarea unei medalii de aur (trio) și a două medalii de argint (grup). Dublă campioană

balcanică în anul 2007 (individual și grup). La lotul național s-a pregătit cu antrenorii Maria Fumea și Claudiu Varlam. Din anul 2005, este componentă a Companiei *Aeros*. Laureată a Sportului românesc în anii 2005, 2006 și 2008. În anul 2007, Direcția pentru Sport a Județului Constanța i-a acordat Premiul special pentru sport, pentru rezultate deosebite. Maestru al Sportului (2005).

NEZEZON, ANDREI (1975), n. în Satu Mare. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS. Maestru emerit al sportului la gimnastică aerobică. Legitimă la CSU ANEFS București. Practicant al gimnasticii artistice, cu categoria I de clasificare și pe locul III în CN

pe echipe, a trecut la gimnastica aerobică. Acest transfer s-a dovedit a fi inspirat, întrucât, la prima participare, în 1995, la CM de gimnastică aerobică de la Paris – Bercy, a obținut medalia de argint în proba de trio, împreună cu Cl. Varlam și Cr. Moldovan. În aceeași formulă de echipă, au mai cucerit 2 medalii de aur la CM din 1996, de la Haga și din 1997, de la Perth (Australia). S-a dovedit redutabil și în proba individuală, clasându-se pe locul IV în 1995, și pe locul III în 1997. După această ultimă competiție, a abandonat activitatea.

VARLAM, CLAUDIU CĂTĂLIN (1975), n. în Brașov. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS. Maestru emerit al sportului la gimnastică aerobică. Legitimă la CSU ANEFS. A trecut de la gimnastica artistică la gimnastica aerobică cu categoria I de clasificare și

locul III în CN pe echipe. A participat la CM de gimnastică aerobică din 1995 de la Paris – Bercy, unde a obținut medalia de argint în proba de trio, împreună cu Cr. Moldovan și A. Nezezon. În aceeași formație, au cucerit medaliile de aur și 2 titluri de campioni mondiali în proba de trio, în 1996 la Haga

și în 1997 la Perth – Australia, iar la ediția din 1998 de la Catania – Italia, medalia de argint la trio, cu Dorel Moiş și Cristian Moldovan, precum și medalia de bronz la dublu mixt, cu Izabela Daniela Lăcătuș. Pregătirea, programul și compozițiile, în concordanță cu cerințele noului cod de punctaj, au fost asigurate de antrenorii Marcela Fumea și Gabriel Popescu, asistați de reputata specialistă, prof. Gineta Stoenescu. În perioada 1999-2000, a lucrat ca antrenor secund al lotului național de gimnastică aerobică. A participat în această calitate la CM de la Riesa 2000, cu rezultate bune – 2 medalii de aur, o medalie de argint și o medalie de bronz. În anul 2000, i s-a conferit Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a.

ZAMFIR, MIRCEA (1985), n. în București. Student la ANEFS din București. Gimnast de performanță. A început să practice gimnastica artistică la vârsta de 5 ani, sub îndrumarea antrenorului Emilian Nicula. A fost legitimat la CSS Nr.3 *Steaua*. Și-a continuat activitatea cu antrenorul Velea Victor la CSS Nr.7 *Dinamo* (1995-2002), cu care a câștigat titlul de campion național cu echipa, locul II la bară și locul III la cal la categoria juniori (2001). Se transferă la

CSS *Triumf* (2003 -2006) club la care va începe să se afirme, pe plan național și internațional, la gimnastică aerobică. Din anul 2007 va reprezenta în competiții CS *Farul* din Constanța, având ca antrenore pe Maria Fumea. La CN de gimnastică aerobică obține titlul de campion național în proba de trio în 2005 și 2006 și pe cel de vicecampion în proba individuală în 2006, pentru CSS *Triumf*, precum și un titlu național la individual în 2007 și locul al III-lea în aceeași probă în 2008 pentru CS *Farul*. A fost selecționat în loturile naționale de juniori și seniori (antrenori Maria Fumea și Claudiu Varlam), contribuind la continuarea afirmării gimnasticii aerobice românești la competițiile internaționale oficiale. La CE din 2005 cucerește titlul de campion în proba de trio și se clasează pe locul al IV-lea în proba individuală, iar la ediția din 2007 obține două titluri europene la individual și trio. La CM din 2006 devine campion mondial cu echipa și în proba de trio, iar la individual se clasează pe locul al III-lea. Două medalii de aur cucerește, în aceleași probe, la CM din 2008 (Germania). La Jocurile Mondiale, din 2009 (Kaohsiung – Taiwan) intră în posesia medaliei de aur în proba de trio. În anul 2007 a fost campion balcanic. Pentru rezultatele obținute i s-au acordat titlurile de Maestru al Sportului (2001) și Maestru Emerit al Sportului (2005). A fost declarat cel mai bun sportiv al județului Constanța (2007).

SPORTIVI MEDALIAȚI LA CM ȘI CE DIN GIMNASTICĂ AEROBICĂ, ÎN PERIOADA 1998-2009

Masculin

MOIȘ, DOREL – legitimat: CSU *ANEFS* București (1998); CSS Nr.1 *Farul* Constanța (1999); CS *Farul* (din 2000). Rezultate: CM – aur -2000 (trio), argint -1998 (trio), 2004 (individual), bronz – 1999 (trio). CE – aur -1999 (trio).

MUJ, COSMIN – legitimat: CS *Urania* Arad (din 2005); CS *Universitatea* Arad (din 2009). Rezultate : CE seniori – bronz 2009 (trio); CE juniori – aur – 2005 (perechi mixt).

NEBUNU, FLORIN – legitimat: CSS *Triumf* (din 2009). Rezultate : CE – aur -2009 (grup), bronz – 2009 (trio).

NICOLAI, REMUS – legitimat CSS Nr.1, CS *Farul* Constanța (până în 1999), CS *Farul* (din 2000). Rezultate: CM – medalie de aur în 2000 (trio), 2002 și 2004 (echipe); argint 2000 (perechi mixt); bronz 1999(trio), 2002 și 2004 (perechi mixt). CE – aur -1999 (trio), 2003 (perechi mixt); argint -2003 (individual); 2001 (perechi mixt); bronz – 1999(perechi mixt).

POPA, BOGDAN - legitimat: CSM Arad (din 2009). Rezultate: CE seniori – bronz – 2007 (grup).

PORIME –TOLAN, PETRE – legitimat: CS *Farul* (din 2007). Rezultate: CM – aur 2008(echipe); CE – aur 2009 (grup), bronz 2007 (grup), 2009 (trio).

RĂILEANU, FERDINAND – legitimat: CSS Nr.1 Constanța (din 2005); CS *Farul* (din 2007). Rezultate: CM seniori –aur -2008 (echipe); CE seniori – aur 2009 (grup); CE juniori aur – 2005 (individual), 2007 (perechi mixt).

Feminin

ANTONESCU, CRISTINA – legitimată: CSS *Triumf* (2005-2006); CS *Farul* Constanța (din 2007). Rezultate: CM – aur – 2006 și 2008 (echipe), argint – 2008 (perechi mixt); CE – aur 2005 (grup), argint – 2007 și 2009 (perechi mixt), bronz – 2005 (perechi mixt), 2007 (grup).

BABALIGEA, RALUCA – ELENA – legitimată: CSS *Triumf* (din 2004). Rezultate: CM – aur – 2004 și 2006 (echipe), argint – 2004 (trio), bronz – 2006 (trio); CE – aur – 2005 (grup), bronz – 2005 (trio).

CIOVEIE, MĂDĂLINA – legitimată: Grup Școlar Sportiv *Cetate* Deva (2003); CS *Farul* Constanța (din 2004). Rezultate: CM – aur – 2004 (grup), 2004 și 2006 (echipe), argint – 2004 (trio), bronz – 2006 (trio); CE – aur – 2003 și 2005 (grup), bronz – 2005 (trio).

CIUREA, AURELIA – legitimată: CS *Farul* Constanța (din 2001). Rezultate: CM – aur – 2002 și 2004 (grup), 2002 și 2004 (echipe); CE – aur -2001 și 2003 (grup).

GOGÎȚU, MĂDĂLINA – legitimată: CSS *Cetate* Deva (1999- 2001); Grup Școlar Sportiv *Cetate* Deva (din 2002). Rezultate: CM – aur – 2002 (grup), 2002 (echipe); CE – aur 1999 și 2001 (grup).

HOTCĂ, NADINA – legitimată: Colegiul Național Sportiv *Cetate* Deva (din 2005). Rezultate: CM seniori – aur- 2008 (echipe); CE juniori – aur 2005 (grup), bronz – 2005 (trio).

MARIN, CRISTINA legitimată: CSS Nr.1 – CS *Farul* Constanța (1999-2000); CS *Farul* Constanța (din 2001). Rezultate: CM – aur – 2002 și 2004 (grup), 2002, 2004 și 2006 (echipe); bronz 2004 (trio). CE – aur -1999, 2001, 2003 și 2005 (grup), argint – 2001 și 2003 (trio), bronz – 2007 (grup).

MĂRĂNDUCA – NICOLAI, DANIELA – legitimată: CSS Nr.1 – CS *Farul* Constanța (1999-2000); CS *Farul* Constanța (din 2001). Rezultate: CM – aur – 2002 și 2004 (grup), 2002 și 2004 (echipe), bronz – 2004 (trio); CE – aur – 1999, 2001 și

2003 (grup), argint – 2001 și 2003 (trio).

MOIȘ, MARINA – legitimată: CSS Nr.1 – CS *Farul* Constanța (din 1999). Rezultate: CE – aur -1999 (grup).

POHOANȚĂ, TANIA – MIHAELA – legitimată: CS *Farul* Constanța (din 2001). Rezultate: CM – aur – 2002 și 2004 (grup), 2002, 2004 și 2006 (echipe), 2006 (perechi mixt), bronz – 2002 și 2004 (individual); CE – aur -2001 și 2003 (grup), 2005 (perechi mixt).

RUSU, MIRELA – legitimată: CSS *Triumf* București (1999); AS *SSAB FELINA* Bacău (2001); Club *SEMROM FELINA* Bacău (2002); CS *Farul* Constanța (din 2003). Rezultate: CM – aur – 2002 și 2004 (grup), 2002 și 2004 (echipe); 2004 (trio). CE – aur – 1999, 2001 și 2003 (grup), argint – 2001 și 2003 (trio).

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE GIMNASTICĂ RITMICĂ

Gimnastica ritmică, apreciată pentru atributele sale estetice, s-a transformat pe parcursul evoluției sale dintr-o formă de educație pentru expresie și ritm, specifică elementului feminin, într-o disciplină olimpică cu un statut bine definit.

Caracteristica ei specifică, cea care o diferențiază net de oricare altă ramură sportivă, este interacțiunea între mișcarea corporală, cea a obiectelor specifice (competiționale și/sau demonstrative) și muzică.

Considerată ca o activitate la granița dintre sport și artă, GR este apreciată pentru beneficiile pe care le aduce formării și dezvoltării corpului și a capacităților sale biomotrice, alături de bucuria mișcării armonioase, a manipulării obiectelor portative, a coordonării mișcărilor cu muzica. Se poate considera că este o artă în care sportiva are posibilitatea de a capta interesul publicului folosindu-și în mod original și creativ suplețea, coordonarea și puterea.

GR a avut de-a lungul timpului mai multe denumiri, stabilite de către Federația Internațională de Gimnastică (FIG). Prima denumire a fost cea de *Gimnastică Artistică*, care s-a modificat din 1969 în *Gimnastică Modernă*, în 1972 în *Gimnastică Ritmică Sportivă* și din septembrie 1998 în *Gimnastică Ritmică*.

Dezvoltarea GR se plasează, spre forma actuală, la finalul secolului IX și începutul secolului XX, aceasta fiind orientată spre educarea expresiei corporale. Activitatea s-a bazat pe ideile promovate de J.G.Noverre (1727-1810), F. Delsarte (1811 – 1871) și R. Bode (1881 - 1958), care propuneau

folosirea mișcărilor împrumutate din dans pentru educarea expresivității artistice și eleganței în educarea mișcării corpului. Pe aceeași linie de idei Jaques Dalcroze (1865 - 1950) dezvoltă metoda introducând noțiunea de percepție corporală a muzicii și ritmului. Printre alți promotori ai acestui sport la începutul secolului XX se numără, Rudolf von Laban, Marie Wigmann, Henrich Medau. Însă cea care a influențat cel mai mult dezvoltarea și orientarea artistică a gimnasticii ritmice a fost dansatoarea **Isadora Duncan**, care refuzând dogmele dansului clasic a oferit o nouă direcție de interpretare a mișcărilor.

GR capătă o primă recunoaștere pe plan mondial la Jocurile Olimpice de la Amsterdam (1928), cu ocazia organizării unei demonstrații pe echipe cu exerciții de ansamblu, unul cu obiecte și altul fără obiecte.

Țara care a contribuit cel mai mult la transformarea GR dintr-o activitate de expresie și ritm, într-o disciplină sportivă distinctă a fost Uniunea Sovietică. În anii 20 ai secolului XX la Moscova se înființează primul studio de „mișcări plastice” care se ocupă cu predarea gimnasticii ritmice și solfegiului, mișcărilor plastice, gimnasticii, acrobației, exercițiilor de coregrafie, metodelor de creație a compozițiilor, anatomiei, biologiei, etc. Studioul contribuia la perfecționarea profesională a cadrelor de specialitate. În anul 1934, tot la Moscova, se înființează în cadrul Institutului pentru Cultură Fizică un departament nou destinat studiului „mișcărilor artistice și

acrobatice”.

Debutul competițional al GR, la vremea aceea denumită gimnastică artistică, este plasat de istorici tot în Uniunea Sovietică, unde se organizează în 1936 prima competiție la care s-a participat cu exerciții liber alese.

După război, sub influența factorilor menționați, GR se dezvoltă rapid în majoritatea statelor estice și începe să pătrundă în tot mai multe țări ale lumii.

În arena olimpică, exercițiile de gimnastică artistică au fost la început introduse în programul tehnic al echipelor feminine de gimnastică, care prevedea un exercițiu de ansamblu cu obiecte portative. Este vorba de programul Jocurilor Olimpice din 1948 (Londra), 1952 (Helsinki) și 1956 (Melbourne). La Jocurile Olimpice de la Melbourne (1956), România câștigă medalia de bronz la proba de ansamblu cu obiect, prezentând un exercițiu cu corzi împodobite cu flori pe muzica Rapsodiilor Române de George Enescu.

Între anii 1952 și 1963, GR cunoaște un real progres în direcția conturării ca un sport de sine stătător, cu un statut specific, capabil să susțină competiții de nivel național și internațional.

În 1961, Federația Internațională de Gimnastică (FIG) recunoaște în mod oficial statutul gimnasticii ritmice, pe care o include în sistemul competițional pentru femei, fiind primul CM organizat la Budapesta (1963), având ca participante gimnaste din țările Europei socialiste, inclusiv România, care au evoluat cu exerciții individuale.

În 1967 la CM de la Copenhaga, se introduce și proba de ansamblu, grupul fiind format din 6 gimnaste.

Evoluția competițională la nivel mondial culminează cu recunoșterea GR ca sport olimpic de către CIO, în 1981, ea fiind introdusă în programul JO din 1984 (Los Angeles) cu proba individuală, iar la JO din 1996 (Atlanta) și cu probă de ansamblu.

În prezent, organizarea CM de GR a ajuns la cea de a 31-a ediție, care urmează să se desfășoare în septembrie 2011 la Montpellier (FRA), miza acesteia fiind deosebită deoarece oferă calificarea la JO de la Londra 2012

La nivel continental Campionatele Europene de

GR se organizează din 1978, în 2011 desfășurându-se cea de-a 27-a ediție.

În ceea ce privește obiectele specific gimnasticii ritmice, trebuie subliniat că utilizarea unor obiecte portative și interacțiunea dintre posibilitățile lor de manipulare și mișcarea corporală reprezintă particularitatea care diferențiază net GR de alte ramuri de sport.

Interacțiunea între mișcarea gimnastei și cea a obiectului este de natură calitativă, necesitând măiestrie tehnică corporală în condiții de valorificare a noțiunilor de “adresă și jonglerie” în manipularea obiectelor.

Obiectele portative folosite în GR sunt de 2 categorii: oficiale pentru competiții și demonstrative.

Obiectele oficiale sunt cele recunoscute de Regulamentul Tehnic al Federației Internaționale de Gimnastică: coarda, cercul, mingea, măciucile, panglica.

Cercul și coarda au fost primele obiecte recunoscute de către FIG, în 1963, cu ocazia primului CM de GR. În 1969 s-a introdus mingea, în 1971 panglica și în 1975 măciucile.

De la prima lor apariție și până în prezent cele 5 obiecte oficiale au suferit multiple transformări, mai ales din punctul de vedere al materialului din care sunt confecționate.

Începând din 1975, programul tehnic competițional în probe individuale prevede 4 exerciții cu 4 din cele 5 obiecte oficiale. În cadrul probei de ansamblu la început programul prevedea un exercițiu cu obiecte de același fel, ulterior introducându-se și al doilea exercițiu cu 2 obiecte diferite (gen coardă și minge sau cercuri și panglici etc). Alegerea obiectelor suferă modificări din 2 în 2 ani și este stabilită de FIG.

Obiectele demonstrative sunt foarte variate. Ele pot fi reprezentate prin rearanjări ale obiectelor oficiale (ex: corzi sau cercuri împodobite cu flori, panglici mai late sau mai lungi, 2 panglici colorate diferit puse pe aceeași baghetă etc.) sau prin alte obiecte cum ar fi: eșarfe, steaguri mici sau mari, ghirlande, bastoane, marjorete, mingi mari, umbrele, evantaie, etc.

În ultimii ani, s-a înregistrat un interes tot mai crescut al unor țări de a dezvolta GR în rândul

bărbaților. Țara care promovează cel mai mult această inițiativă este Japonia care, de mai bine de 20 de ani, face eforturi deosebite de a introduce GR în rândul competițiilor internaționale de înalt nivel. Pe plan mondial, s-au organizat deja competiții internaționale de GR masculină. Inițiatorii competițiilor masculine fac demersuri pentru ca FIG să recunoască GR masculină la nivel internațional și să oficializeze competițiile mondiale. În prezent, la nivelul FIG se lucrează pentru definitivarea modalităților concrete de organizare a programului tehnic pentru competițiile masculine.

Gimnastica ritmică în România, a apărut și s-a dezvoltat datorită preocupărilor generale de dezvoltare a sportului și în mod deosebit a unor specialiste din gimnastică, care au contribuit la punerea bazelor organizatorice competiționale și metodologice.

O contribuție deosebită la dezvoltarea GR, a avut-o reputata specialistă Ioana Mănescu (șef de lucrări la catedra de gimnastică artistică a Institutului de Cultură Fizică din București, în perioada 1949-1961), care în 1955, organizase un concurs demonstrativ cu studentele de la ICF, iar în 1956 a semnat coregrafia ansamblului care a cucerit medalia de bronz JO de la Melbourne.

Activitatea în gimnastica ritmică și organizarea sistemului competițional (național și internațional) s-au desfășurat în perioada 1961-1990, în cadrul Federației Române de Gimnastica (FRG), acestea fiind coordonate de Comisia Tehnică de Gimnastică Ritmică alcătuită din voluntari. Dintre președinții Comisiei Tehnice, amintim: Ileana Sima (1961-1967; 1970-1983), Antoaneta Totescu (1968-1969), Viorica Mociani (1984-1987), Gineta Stoenescu (1988 – 1989). Cel mai prestigios rezultat sportiv în această perioadă l-a reprezentat medalia de argint, a sportivei Doina Stăiculescu, la JO de la Los Angeles, precum și locul IV la aceeași competiție obținut de Alina Drăgan (antrenor Maria Gîrbă).

Din ianuarie 1990 GR s-a desprins de FRG și s-a constituit ca federație independentă sub numele de Federația Română de Gimnastica Ritmică (FRGR). Președinții aleși ai FRGR în această perioadă au fost Sabina Macovei (1990- 1992) și Gheorghe Fodoreanu (1993-1996); secretar general Victoria

Tiron (1990-1996) și antrenori federali Maria Gîrbă (1990-1992) și Ana Moțet (1993-1996).

Activitatea independentă a FRGR s-a desfășurat până după JO de la Atlanta (1996), înregistrând o dezvoltare deosebită și o serie de rezultate semnificate pe plan internațional, printre care:

1990 medalie de bronz la Campionatul European de senioare, medalie de bronz la Cupa Mondială; 1991 medalie de bronz la Cupa Europei; 1992 medalie de bronz la Campionatul Mondial prin sportiva Irina Deleanu, antrenore Maria Gîrbă;

1993 medalie de bronz la Campionatul European de senioare în proba de ansamblu: Victoria Rebreanu, Mirela Simon, Mariana Tera, Raluca Turnea, Marilena Amironesei, Iulia Ciobănică, Ana Vladu, Elena Vladu; antrenore Mihaele Manos;

1993 medalie de argint pe echipe la Campionatul European de junioare: Alina Stoica, Filis Șerif, Dana Cărteleanu, antrenore Maria Nicolin;

calificare cu maximum posibil: 2 gimnaste la Jocurile Olimpice de la Barcelona 1992 și Atlanta 1996;

locului VI în finala Olimpică de la Barcelona prin sportiva Irina Deleanu, antrenor Maria Gîrbă.

În această perioadă, FRGR a participat direct la organizarea, în 1993 la București, a Campionatului European de Gimnastica Ritmică, eveniment deosebit pe plan internațional. În 1995, a contribuit la organizarea, la Brașov, a Congresului Uniunii Europene de Gimnastică.

După Jocurile Olimpice de la Atlanta (1996), FRGR a reintrat în structura organizatorică a FRG (1996-2002), având ca președinte pe Nicolae Vieru, secretar general Adrian Stoica, secretar federal Dana Encuțescu (1996-2002), antrenor federal Maria Gîrbă (1996-2001). Activitatea gimnasticii ritmice, în această perioadă, a fost coordonată de Comisia Națională de Gimnastica Ritmică având ca presedinte pe: Dana Encuțescu (1996-2001) și Mihaela Manos (2002).

În această perioadă, gimnastica ritmică nu a mai înregistrat, în probele individuale, progresele necesare pentru a fi competitivă pe plan internațional. Situația de criză, în care se găsea această ramură a gimnasticii, a necesitat reorganizarea activității și astfel, în anul

2003, FRGR devine iar independentă sub președenția sportivei de talie internațională Irina Deleanu, vicepreședinte Elena Frîncu (2003-2008), secretar general Georgeta Niculescu (2003-2008), antrenor federal/director tehnic Sabina Macovei (2003-2008).

Din 2003, activitatea FRGR a cunoscut o perioadă de ascendență, marcată de rezultate meritorii la nivel de junioare: locul V pe echipe și 3 locuri IV în finalele pe obiecte la CE ediția 2006 (Moscova); locul IV pe echipe și 2 locuri V la finalele pe obiecte la CE ediția 2008 (Torino). La nivel de senioare, se acționează pentru redresarea situației, unul dintre obiective constituindu-l și calificarea pentru JO din 2012.

Cea mai importantă competiție cu caracter

intern – CN, început din 1961 (până în 1967, sub denumirea de Concurs Național) a acordat până în anul 2010, un număr de 46 de titluri de campioane naționale absolute la categoria maestre. În finalul istoricului, sunt prezentate campioanele, cluburile pentru care au concurat și antrenoarele care le-au pregătit.

În anul 2009, situația organizatorică a FRGR era următoarea: 31 structuri afiliate; sportive legitimate – 70 senioare, 204 junioare, 205 fete; 31 antrenori; 23 arbitri. Componenta biroului FRGR la 31 decembrie 2009: președinte - Irina Deleanu; vicepreședinte - Victor Topalu; secretar general – Cătălin Manu; antrenor – Maria Gîrbă; membri – Pierre Joseph de Hillerin, Ileana Iakob; contabil – Gabriela Barbu.

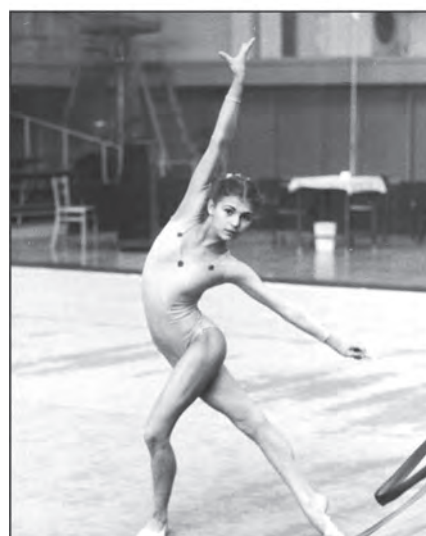
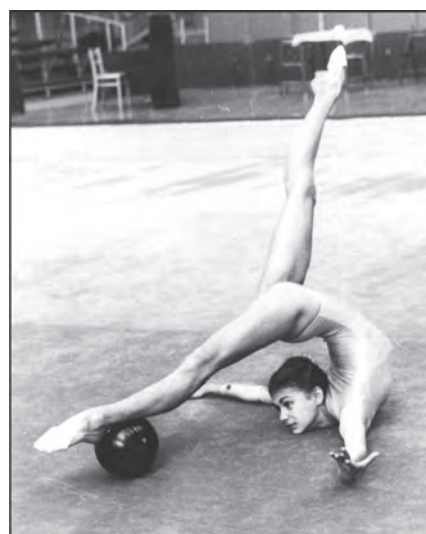
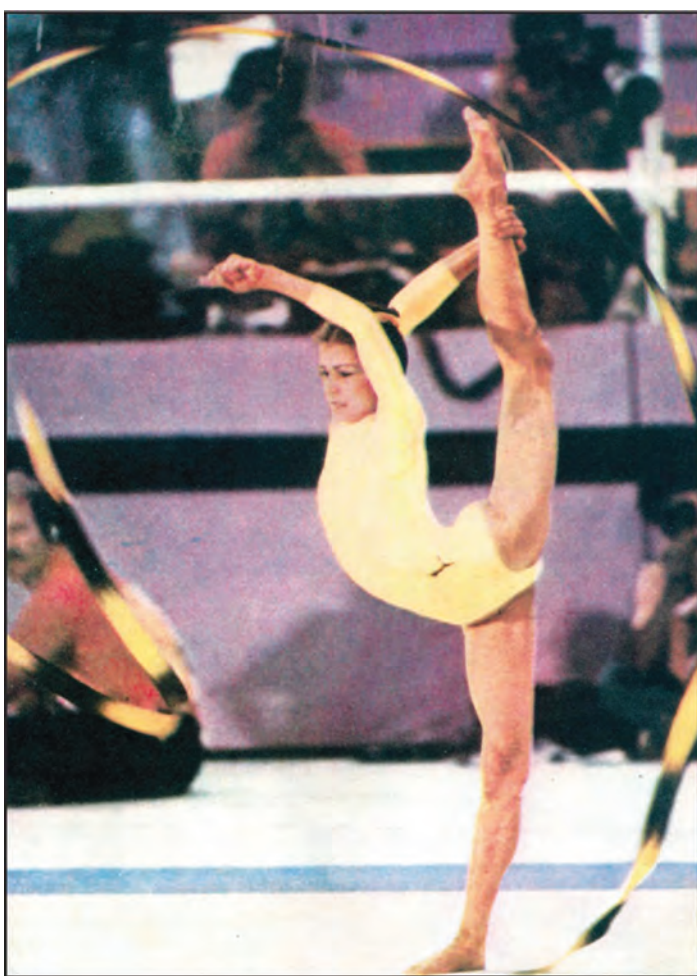
	CAMPIONATELE NAȚIONALE ABSOLUTE categoria maestre la gimnastică ritmică			
ANUL	NUMELE CAMPIONATEI	CLUBUL	CATEG. SPORTIVĂ	NUME ANTRENOR
1961	MIHAELA SOLOMONOV (FILIP)	ICFS	maestru al sportului	Julieta Cintoiu
1962	MIHAELA SOLOMONOV (FILIP)	ICFS	maestru al sportului	Julieta Cintoiu
1965	ANA CĂTINEANU (MOȚET)	Univ. Buc.	maestru al sportului	Eliza Nedef și Viorica Mociani
1966	ANA CĂTINEANU (MOȚET)	Univ.Buc.	maestru al sportului	Viorica Mociani și Eliza Nedef
1967	ANA CĂTINEANU (MOȚET)	Univ.Buc.	maestru al sportului	Viorica Mociani și Eliza Nedef
1968	LIVIA GRAMA	ICF	maestru al sportului	Mihaela Solomonov
1969	IULIA MURMURACHE	ICF	maestru al sportului	Mihaela Solomonov
1970	VICTORIA VÎLCU	Univ. Buc	maestru al sportului	Eliza Nedef și Viorica Mociani
1971	MARIA PEDA (GÎRBĂ)	Liceul 35	maestru al sportului	Livia Grama
1972	MARIA PEDA (GÎRBĂ)	IEFS	maestru al sportului	Livia Grama
1973	MARIA PEDA (GÎRBĂ)	IEFS	maestru al sportului	Viorica Mociani
1974	CRISTINA SIMA (VLADU)	ȘSE 2 Buc	maestru al sportului	Ileana Iosif
1975	CRISTINA SIMA (VLADU)	ȘSE 2, Buc	maestru al sportului	Ileana Iosif
1976	RODICA PINTEA (DEMETRESCU)	IEFS	maestru al sportului	Ileana Iosif
1977	MIHAELA TÂRNOVEAN (MANOS)	ȘSE 2 Buc	maestru al sportului	Ana Moțet
1978	MIHAELA TÂRNOVEAN (MANOS)	CSȘ Viitorul București	maestru al sportului	Ana Moțet
1979	DORINA CORDOȘ	ȘSE 2 Buc	maestru al sportului	Niculina Voinea
1980	DORINA CORDOȘ	ȘSE 2 Buc	maestru al sportului	Niculina Voinea
1981	DORINA CORDOȘ	ȘSE 2 Buc	maestru al sportului	Niculina Voinea
1982	DOINA STĂICULESCU	AS Flacăra Roșie Buc	maestru al sportului	Maria Gîrbă
1983	DOINA STĂICULESCU	AS Flacăra Roșie Buc	maestru al sportului	Maria Gîrbă
1984	DOINA STĂICULESCU	AS Flacăra Roșie Buc	maestru al sportului	Maria Gîrbă
1985	ALINA DRĂGAN	ȘSE 2 Buc	maestru al sportului	Rodica Demetrescu (Pintea)
1986	FLORENTINA BUTARU	CS Viitorul București	maestru al sportului	Ana Moțet
1987	FLORENTINA BUTARU	CS Viitorul București	maestru al sportului	Ana Moțet

1988	FLORENTINA BUTARU	CS Viitorul	maestru al sportului	Ana Moțet
		București		
1989	IRINA DELEANU	CSS Triumf	maestru emerit al sportului	Doina Fircă
		București		
1990	IRINA DELEANU	CSS Triumf	maestru emerit al sportului	Doina Fircă
		București		
1992	IRINA DELEANU	CSS Triumf	maestru emerit al sportului	Doina Fircă
		București		
1993	IRINA DELEANU	CSS Triumf	maestru emerit al sportului	Doina Fircă
		București		
1994	ALINA STOICA	LPS-CSS	maestru al sportului	Rozalia Kando
		Baia Mare		
1995	ALINA STOICA	LPS-CSS	maestru al sportului	Rozalia Kando
		Baia Mare		
1996	ALINA STOICA	LPS-CSS	maestru al sportului	Rozalia Kando
		Baia Mare		
1997	ALINA STOICA	LPS-CSS	maestru al sportului	Rozalia Kando
		Baia Mare		
1998	EVELINA BENCHIA	ANEFS Buc	-	Mihaela Manos
1999	IULIA MOLDOVAN	CSS Bistrița	-	Floarea Sigartău
2000	IULIA MOLDOVAN	CSS Bistrița	-	Floarea Sigartău
2001	IULIA MOLDOVAN	CSS Bistrița	-	Floarea Sigartău
2002	CLAUDIA RUSU	CSM Timișoara	-	Mioara Oancă
2003	ALEXANDRA BĂDESCU	ANEFS București	-	Mariana Mezei
2004	ALEXANDRA BĂDESCU	ANEFS București	-	Mariana Mezei
2005	ALEXANDRA BĂDESCU	ANEFS București	-	Mariana Mezei
2006	IOANA NAM	LPS Baia Mare	-	Ileana Pantea (Iakob)
2008	ANDRADA ANTON	CS Universitar Oradea	-	Anca Sabău
2009	ANDRADA ANTON	CS Universitar Oradea	-	Anca Sabău
2010	ALEXANDRA PISCUPESCU	CS Olimpia București	-	Maria Gîrbă

PARTICIPĂRI ȘI REZULTATE LA JOCURILE OLIMPICE DE VARĂ

ANUL	LOCUL	NR SPORTIVE PROBE INDIVI- DUALE	CLASAMENT
1984	Los Angeles	2	Doina Stăiculescu loc 2 (individual compus-concurs final); loc 1 (individual compus-concurs de calificare); Alina Drăgan loc 4 (individual compus concurs final); loc 2 (individual compus concurs de calificare); <i>Antrenoare Maria Gîrbă</i>
1992	Barcelona	2	Irina Deleanu loc 6 (individual compus -concurs final); Ancuța Goia loc 16 (individual compus-concurs preliminar); <i>Antrenoare Maria Gîrbă</i>
1996	Atlanta	2	Alina Stoica loc 11 (individual compus- preliminar); loc 15 (individual compus-concurs semifinală); Dana Carteleanu loc 32 (individual compus concurs preliminar); <i>Antrenoare Maria Gîrbă</i>

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Doina Stăiculescu, vicecampioană olimpică în 1984 la Los Angeles, unde, la individual compus, obține prima medalie olimpică pentru gimnastica ritmică românească

Aprilie 2009, prima editie a concursului “Memorial Ileana Sima”, organizat de studenții de la master ai ANEFS București – acțiune menită să stimuleze practicarea gimnasticii ritmice.

FIGURI REPREZENTATIVE

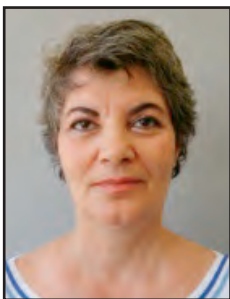
BURUIANĂ (VÂLCU), VICTORIA (1947-1998), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică a Institutului Pedagogic București. A activat la CS „Universitatea” din București, sub îndrumarea profesoarei Viorica Mociani. Se numără printre primele sportive care au reprezentat gimnastica ritmică românească, cu rezultate notabile, în competițiile internaționale. Participantă la CM din 1969 de la Varna, unde se clasează pe locul VI la exercițiul liber ales fără obiect și pe locul XI, la individual compus. În 1970, cucerește titlul de campioană balcanică absolută. Între 1970-1986, a funcționat ca antrenoare la CSS „Triumf”. Cu sportivele pregătite a obținut peste 30 de titluri de campioane naționale la diferite categorii de clasificare, 4 titluri de maestre ale sportului și a promovat 4 sportive în lotul național de senioare. Dintre acestea, s-au remarcat Petruța Dumitrescu și Rozica Popescu. Între 1983-1986, a făcut parte din colectivul tehnic care a pregătit lotul național și pe cel olimpic de gimnastică ritmică. A activat ca arbitră federală, iar din 1984, ca arbitră internațională. În perioada 1971-1986, a fost membră în Comisia tehnică de gimnastică ritmică a FRG. După anul 1986, s-a stabilit în Canada, unde a decedat în urma unei grele suferințe. Maestră a sportului.

DELEANU, IRINA (1975) n. în București. Absolventă a ANEFS București. A activat la CSS „Triumf”, sub îndrumarea antrenorei Doina Firică. La lotul național s-a pregătit, în perioada 1988-1993, cu Maria Gârbă. Campioană națională absolută de senioare în anii 1990, 1992, și 1993, 2 medalii de aur și titluri de campioană balcanică de senioare în 1990, la Ploiești și în 1992, la Atena. În 1989, se clasează pe locul VIII, la individual compus, la CE de junioare de la Tenerife (Spania); la Cupa Prietenia, desfășurată în România, obține medalia de aur la individual compus; la Cupa Mondială pentru senioare de la Bruxelles și la CE de la Göteborg (1990), cucerește 2 medalii de bronz, la panglică și minge. Anul 1991 îi aduce o medalie de bronz la cerc, în Cupa Europei, desfășurată la Bruxelles, și o clasare pe locul V la individual compus, la CM de la Atena. La CE de la Stuttgart, din 1992, se clasează pe locul VI la individual compus; la CM de la Bruxelles, organizate în același an, reușește o performanță de prestigiu cucerind medalia de bronz la exercițiul cu coardă,

calificându-se în toate cele 4 finale pe obiecte. La CM din 1993, de la Alicante (Spania), se situează pe locul X la individual compus. Maestră emerită a sportului la gimnastică ritmică. În anul 2000, i s-a conferit Medalia națională „Pentru Merit”, clasa a III-a. Din 2003 este președinte al Federației Române de Gimnastică Ritmică. Din 2009 este arbitru internațional de gimnastică ritmică și membru în Comitetul Tehnic al Uniunii Europene de Gimnastică.

DRĂGAN, ALINA (1969), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport – Universitatea Ecologică București (promoția 2000). Din anul 1981 până în 1986, este componentă a lotului național de gimnastică ritmică sportivă. Devine campioană națională având categoria I, în 1984, la individual compus, locul II la minge, locul I și locurile II la coardă, măciucă, panglică și cerc. Trecând la categoria maeștri, în 1985, cucerește titlul de campioană a României la individual compus, cerc, minge, măciuci, panglică. La CB din 1984, obține locul I la individual compus și măciuci și devine campioană balcanică. La JO din 1984, ocupă locul IV la individual compus. În anul 1993 a absolvit Școala Națională de Antrenori. Din anul 1992, devine referent de specialitate la FRG. Din 1995 este membră a Comisiei Naționale de Gimnastică Aerobică (CNGA), iar din 2000 a fost numită antrenore federală pentru gimnastica aerobică în cadrul FRG. Maestră a sportului în 1984. Din 1997 oficiază ca arbitru internațională pentru gimnastică aerobică.

ENCUȚESCU, ADRIANA DANA (1956), n. în Cluj, profesoară de educație fizică și sport. A practicat gimnastica ritmică la clubul *Viitorul* București, sub îndrumarea prof. Ana Moțet, aflându-se mereu pe podium cu echipa și devenind vicecampioană națio-

nală la individual în 1971. După absolvirea facultății cu specializare gimnastică ritmică, și-a desfășurat activitatea la clubul *Viitorul*. Mai târziu, acest club va fi preluat de clubul Triumf București, unde își va continua activitatea ca antrenore, sportivele ei aflându-se permanent pe primele locuri ale competițiilor naționale. Dintre sportivele pe care le-a pregătit le putem enumera pe Ruxandra Frunzetti (componentă a lotului național), Florentina Dinu și Mladin Sorina- componentă a lotului național individual, mai apoi a lotului de ansamblu, participantă la CE Lisabona- loc VI echipe, la CM Alicante- loc XIV cu echipa, CM Paris – loc XIV ansamblu și câștigătoare a mai multor locuri I- III în competiții interne și internaționale. Din 1996, intră în colectivul de conducere al FRGimnastică, unde, ca secretar federal va răspunde de gimnastica ritmică. În 1998 obține categoria I de antrenori, iar în 2002 brevetul de arbitru internațional. Între 2008-2010 profesor asociat la departamentul de EFS din Universitatea București. În perioada 2008-2009 este membră a Comisiei naționale universitare de sport aerob. În paralel cu aceasta, desfășoară și o activitate științifică prin participarea la sesiuni de profil cu lucrări de specialitate și redactarea unor cursuri universitare: Curs de gimnastică, Istoria educației fizice și sportului ș.a.

FIRICĂ, VIRGINIA - DOINA (03/09/1955), n. în București. Antrenore de gimnastică, absolventă a Școlii Naționale de Antrenori, promoția 1976. Profesor de educație fizică și sport, cu studii universitare la Facultatea de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Spiru Haret, promoția 2008. Sportivă de performanță, practicantă a gimnasticii artistice, specializată ulterior în gimnastica ritmică. A activat la ȘSE Nr.2 București, în perioada 1963-1967, unde s-a pregătit cu prof. Iulia Zaharia. În 1967 s-a transferat la CS Școlarul, devenit ulterior CSS Triumf, având ca antrenore pe Victoria Vâlcu –

Buruiană. Din 1970, intrând la Liceul cu Program Sportiv Nr.35, a activat cu dublă legitimare și pentru această unitate sportivă. Făcând parte din echipa liceului, s-a pregătit cu antrenora Livia Grama, până la absolvire în 1974. A participat la CN, înscriindu-și în palmares mai multe titluri în perioada junioratului, printre care : 1 titlu la panglică și 1 titlu cu echipa, la categ. a II-a, în 1969; 1 titlu cu echipa de senioare, la categ. a II-a în 1972; 1 titlu cu echipa, categ a I-a, în 1975. Din anul 1976, își începe cariera de antrenore, fiind angajată la CSS Triumf București, unitate sportivă unde va reuși și obținerea calificărilor de antrenor categ a II-a și I-a (1983). Realizează o carieră profesională prestigioasă, situându-se printre antrenorii cu realizări deosebite în această ramură sportivă. A selecționat, pregătit și promovat numeroase gimnaste cu performanțe notabile – campioane naționale, componente ale loturilor naționale cu rezultate semnificative în competițiile internaționale oficiale. Printre sportivele cele mai reprezentative pe care le-a selecționat și pregătit s-au aflat: Petruța Dumitrescu (participantă la CB de junioare 1984); Mariana Apostu-Mezei (participantă la CB de juniori și seniori, clasată cu echipa pe locul al IV-lea la CE de junioare de la Valadolid); Gina Pătrașcu (participantă la CB de juniori și seniori, clasată cu ansamblul de junioare pe locul al IV-lea la CE de juniori) și altele. Una dintre gimnastele cu realizări remarcabile a fost Irina Deleanu, pe care a pregătit-o de la vârsta de 5 ani, componentă a lotului național de junioare (1986) și de senioare (1989). Printre performanțele deosebite ale acesteia, se află medalia de bronz la CE de seniori din 1990 (Göteborg), la minge; medalia de bronz la CM din 1992 (Bruxelles), la coardă; locul al III-lea la Cupa Mondială din 1991, la minge; clasarea pe locul al VI-lea la JO din 1992 (Barcelona). În perioada 1989-1991, DF a făcut parte, alături de Antrenoarea Emerită Maria Gârbă, din colectivul tehnic care a pregătit lotul național și olimpic. Una dintre tinerele gimnaste talentate, descoperită în anul 2006 și pregătită până în 2010, când s-a transferat la CS Olimpia,

este Ana –Luiza Filioreanu. Pentru realizările și contribuțiile sale, la dezvoltarea și afirmarea gimnasticii ritmice, în anul 1994 Doina Fircă a primit titlul de Antrenor Emerit.

GÎRBĂ (PREDA), MARIA (1953), n. în București, sportivă și antrenore de gimnastică ritmică, profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS, pro-moția 1976. A activat ca sportivă la Liceul cu Program Sportiv nr. 35, având-o ca antrenore pe Livia

Gramă, apoi la CS IEFS sub îndrumarea profesoarei Viorica Mociani. A fost prima gimnastă care a reușit să cucerească, de trei ori consecutiv (1971, 1972, 1973), titlul de campioană națională. A activat ca antrenore la secția de gimnastică ritmică a AS „Flacăra Roșie”, în perioada 1980-1984, unde a selecționat și pregătit sportive care au obținut 9 titluri de campioane naționale și numeroase medalii la diferite concursuri internaționale. În perioada 1981-1993, a fost numită antrenore la loturile olimpice și naționale de gimnastică ritmică. Din anul 1984, a îndeplinit și funcția de antrenor federal în cadrul FRG. În 1993 a pregătit lotul național de gimnastică al Portugaliei. Din 1995 a revenit ca antrenore a loturilor naționale. A adus o contribuție deosebită la dezvoltarea și afirmarea gimnasticii ritmice din România, la promovarea unor noi talente pe plan internațional. Cu sprijinul antrenorilor din cluburi și al celorlalți specialiști din colectivele tehnice care au asigurat pregătirea loturilor reprezentative, a contribuit la realizarea unor performanțe de prestigiu, printre care: medalia de argint (singura medalie olimpică la această ramură de sport) obținută de Doina Stăiculescu la individual compus, în 1984 la JO de la Los Angeles, când acest sport a fost introdus pentru prima dată în programul olimpic; 2 medalii de bronz, obținute de Irina Deleanu la minge, la CE din 1990 de la Göteborg și la coardă, la CM din 1992 de la Bruxelles. Din 1977 a activat ca arbitru

federal, iar din 1986, ca arbitru internațional, oficiind la CE și CM din 1986, 1988-1989 și 1990-1993. A participat la organizarea și susținerea cursurilor și examenelor la școala de antrenori și la diferite acțiuni de perfecționare, precum și la cursurile de formare a arbitrilor federali. A contribuit la elab-orarea a numeroase planuri și programe de dezvoltare a gimnasticii ritmice și a acțiunilor de selecție și pregătire a sportivelor. Maestră a sportului și Antre-noare emerită. În anul 2000, i s-a conferit Medalia națională „Pentru Merit”, clasa a III-a.

MACOVEI, SABINA (1952) n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolventă a IEFS, șefa promoției 1976. Între 8 și 16 ani a practicat gimnastica artistică de performanță la CS *Olimpia* și LPS nr. 35 din București, apoi gimnastica ritmică tot la LPS nr.

35 din București și CS *IEFS*. Componentă a lotului național (1969-1972), devine în 1970 campioană și vicecampioană balcanică la gimnastică ritmică. Între 1979-1989 funcționează ca antrenor de gimnastică ritmică la CSS nr.1 București și antrenoare la lotul național (1986-1988). Din 1989 este cadru didactic la IEFS/ANEFS, unde promovează până la gradul de profesor universitar și responsabilă a disciplinei de gimnastică ritmică. Este doctor în educație fizică și sport. În perioada 1990-1993, a îndeplinit funcția de președinte al primei Federații Române de Gimnastică Ritmică, iar în intervalul 2003-2008 pe cea de antrenor federal/director tehnic al FR de Gimnastică Ritmică. În anumite perioade, a fost președinta Colegiului Central al Antrenorilor și al Colegiului Central al Arbitrilor. Din 1991, are calitatea de arbitru internațional de gimnastică ritmică, participând din partea țării noastre la numeroase CM, CE și alte competiții. A fost prezentă, în calitate de arbitru internațional de gimnastică ritmică, la trei ediții ale JO din 1992 (Barcelona), 1996 (Atlanta) și 2008 (Beijing). Din 2010, este îndrumător științific de doctorat la UNEFS. A publicat 11 cărți

de specialitate, dintre care 7 ca autor principal. A susținut în perioada 2003-2010 peste 50 de referate și comunicări științifice, în țară și în străinătate. A publicat peste 80 de articole sau studii de specialitate în diferite reviste de prestigiu pe plan național și internațional, multe dintre acestea fiind premiate și popularizate pe linia Federației Internaționale de Gimnastică. Maestră a Sportului (1970).

MANOS (TÂRNOVEANU), MIHAELA (1959), n. în București. Absolventă a IEFS, promoția 1982. A început să practice gimnastica ritmică la 7 ani sub îndrumarea profesoarei Ileana Iosif. În perioada 1966-1979, a fost multiplă campioană națională la toate categoriile de

clasificare sportivă. A fost vicecampioană balcanică de senioare (1976), a ocupat locul II la concursul internațional rezervat campionilor europeni Cupa Interviziunii (1977) și locul III la Turneul internațional de la Leipzig (1979). Maestră a sportului la 14 ani. În cariera sa sportivă a obținut 100 de medalii, dintre care 62 de aur și 25 de argint. Pe lângă cariera universitară (conferențiar universitar, doctor) la Catedra de gimnastică și atletică grea din UNEFS, începând din 1982 a desfășurat și munca de antre-noare la CSS Triumf și la Clubul ANEFS, obținând cu sportivele sale la CN – 80 de medalii de aur (45 de argint și 67 de bronz). Între 1992-1999, a funcționat ca antrenoare a lotului olimpic de ansamblu, cu care a cucerit la CE din 1993: locul III la ansamblu 5 corzi, locurile V la concursul general și ansamblu 5 cercuri și 2 perechi de măciuci etc. Arbitră internațională brevetată de FIG.

MOCIANI (DURET), VIORICA (1934), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF din București, promoția 1956. Specialistă în gimnastică ritmică. A pregătit echipele de gimnastică ritmică ale ICF

(1960-1961), ale Uni-versității București (1961-1971), ale Clubului IEFS (1976-1980). Cu sportivele pe care le-a pregătit a obținut 5 titluri de campioane naționale, 4 titluri de maestre ale sportului, iar 4 sportive au fost promovate în loturile naționale. A activat ca antrenore în cadrul colectivelor tehnice care au pregătit loturile naționale: între 1968-1970 – antrenore principală la lotul de senioare; în 1986 – antrenore secundă la lotul de senioare; în 1987 – antrenore coordonatoare la lotul național de junioare. Dintre rezultatele deosebite obținute ca antrenore, la începuturile dezvoltării acestei ramuri de sport, menționăm: locul VI la exerciții fără obiect și locul XI la individual compus, la CM din 1969 de la Varna; titlul de campioană absolută, la Balcaniada din 1970; titlul de campioană la exerciții cu mingea, la Balcaniada din 1971; numeroase medalii la diferite competiții bilaterale și turnee internaționale. Aceste rezultate aparțin sportivelor Victoria Buruiană-Vâlcu și Ileana Alecu. Ca profesor de educație fizică, în cadrul catedrei de specialitate de la ICF, IEFS, ANEFS, a activat ca: asistent, lector, conferențiar universitar. A contribuit la pregătirea și perfecționarea a 30 de promoții de profesori și antrenori în specialitatea gimnastică sportivă ritmică. A elaborat 25 de lucrări reprezentând: manuale, cursuri, articole, referate științifice și metodice, regulamente interne, exerciții impuse pentru activitatea competițională internă, traduceri ș.a. A participat la elaborarea, coordonarea și pregătirea a numeroase programe de demonstrații scenice și de stadion în țară, precum și în RFG, Cehoslovacia și Maroc. Între 1968-1990 a activat ca arbitru federală, iar din 1987, ca arbitru internațională, oficiind la numeroase competiții internaționale, inclusiv la CE de junioare și la CM de senioare. Membră în Comisia tehnică de gimnastică ritmică din cadrul FRG (1965-1970 și 1978-1983), președintă a Comisiei tehnice (1984-1989), coordonatoare și lector la numeroase cursuri de formare și perfecționare a antrenorilor și arbitrilor, în țară și în Canada; stagiul de perfecționare în Bulgaria (1970). În 1972, i s-a acordat distincția

„Merite în activitatea sportivă”. Deține și diferite diplome de onoare.

MOTET (CĂȚINEANU), ANA (1941), n. în Buza, jud. Cluj. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF din București. Antrenore emerită la gimnastică ritmică. A activat la cluburile sportive IEFS și „Universitatea” din București, sub îndrumarea profesoarelor Eliza Nedef și

Viorica Mociani. A cucerit 3 titluri de campioană națională (1965-1967) și 3 titluri de vicecampioană (în 1961, 1962 și 1968), clasându-se în primele 6 locuri în concursuri internaționale. Și-a desfășurat activitatea de specialistă în gimnastica ritmică în următoarele unități sportive: CS „Viitorul” (1963-1986); CSS „Triumf” (1986-1993); FR de Gimnastică Ritmică Sportivă, în calitate de antrenore federală (între 1993-1996). Cu sportivele pe care le-a pregătit, a obținut peste 85 de titluri de campioane naționale, la individual și pe echipe. A promovat în loturile naționale de junioare și senioare peste 15 sportive. A activat ca antrenore la loturile naționale de senioare, în perioadele 1972-1976, 1979-1982 și 1986-1989, contribuind la creșterea performanțelor și la perfecționarea procesului de selecție și pregătire. Dintre sportivele pe care le-a pregătit, le menționăm pe: Doina Păltineanu – 2 locuri VI (1975) și 2 locuri III (1976) la CE; Florentina Butaru – 1 loc II cu echipa și 1 loc III (1984) la CB; 1 loc II cu echipa și 1 loc VI (1985) la CB; 1 loc V și 2 locuri VI (1986) la CM; 1 loc V și 2 locuri VI (1986) la CE; 1 loc V și 1 loc VI (1986) la Cupa Mondială; 2 locuri II, 3 locuri III și 1 loc IV (1986) la CB; 1 loc IV și 2 locuri V (1987) la CM; 1 loc IV și 1 loc V (1988) la CE; Mihaela Târnoveauu – 2 locuri II și 2 locuri III (1979) la CB; Dorina Cardoso – câștigătoarea Cupei României în 1980, 1 loc I, 1 loc II și 1 loc IV (1981) la CB. Calificată ca arbitru federală și arbitru internațională, a oficiat în numeroase concursuri interne și internaționale. Între 1964-1990, a făcut parte din Comisia de gimnastică ritmică sportivă a FRG. A

participat, în calitate de lector, la numeroase cursuri de formare și perfecționare a antrenorilor și arbitrilor. În calitate de antrenor federală, a contribuit la selecția, pregătirea și afirmarea unor noi generații de sportive în gimnastica sportivă ritmică. În anul 2000, i s-a conferit Medalia națională „Pentru Merit”, clasa a III-a.

SIMA, ILEANA (1928-2008), n. în Stejaru, Bulgaria. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF, promoția 1952. În calitate de asistent și conferențiar universitar la Catedra de Gimnastică a IEFS și la Facultatea de Educație Fizică din cadrul Universității „Spiru

Haret”, și-a adus contribuția la formarea unor generații de specialiste în gimnastica ritmică. A elaborat mai multe lucrări de specialitate: *ABC-ul piruetelor și săriturilor artistice*, 1970; *Gimnastica modernă – obiecte portative*, 1971; *Cursul de gimnastică ritmică pentru anul II al IEFS*, 1980; *Note de curs opțional de gimnastică ritmică, pentru anul III al IEFS*, 1979; patru lucrări de cercetare, numeroase articole de specialitate și un număr important de lucrări de licență, pe care le-a coordonat direct. Peste 20 de ani (până în 1983) a activat ca președintă a Comisiei de Gimnastică Ritmică, din FRG, fiind angajată în numeroase acțiuni de organizare, îndrumare și control la nivelul secțiilor de gimnastică ritmică și la loturile naționale. A contribuit la elaborarea unor lucrări de orientare, planuri și programe de

dezvoltare, preocupări care au contribuit la dezvoltarea acestei ramuri a sportului și la obținerea unor rezultate prestigioase pe plan internațional. A fost implicată în organizarea și conducerea cursurilor de formare și perfecționare a antrenorilor și arbitrilor. În 1970, a devenit arbitru internațională, oficiind la CM din 1971, 1973 și la multe alte concursuri internaționale.

STĂICULESCU, DOINA (1967), n. în București. A activat la AS „Flacăra Roșie” din București, cucerind titlul de campioană națională de senioare în anii 1983-1985. Selecționată în loturile naționale, între 1981-1986, a participat la diferite concursuri internaționale,

obținând rezultate de prestigiu. Atât în cadrul secției de gimnastică de la „Flacăra Roșie”, cât și la lotul național s-a pregătit sub îndrumarea antrenoarei Maria Gîrbă. Participantă la CM din 1983 de la Strasbourg, s-a clasat pe locul VI la individual compus, la minge și măciuci. Cea mai valoroasă performanță, care reprezintă unicat până în prezent în gimnastica sportivă ritmică, este medalia de argint, cucerită la individual compus, la JO de la Los Angeles din 1984, unde această ramură a sportului a fost introdusă în program pentru prima dată. În 1985 obține medalia de aur la CB de junioare, desfășurate în Iugoslavia. Maestră emerită a sportului la gimnastică ritmică. În anul 2000, i s-a conferit Medalia națională „Pentru Merit”, clasa a II-a.

GO-ul este, probabil, cel mai vechi joc de inteligență din lume. Legenda spune că a fost inventat în China, acum 4 000 de ani, pentru a îmbunătăți aptitudinile mintale ale fiului împăratului Shun (2255 - 2206 î.Hr.). Alte cronică, ceva mai realiste, atribuie jocul lui Wu, un vasal al împăratului Kieh Kwei (1818-1767 î.Hr.), același care ar fi inventat și cărțile de joc. Go-ul a fost binecunoscut în antichitatea chineză, mărturie fiind unele descoperiri arheologice, operele literare din acea vreme și chiar relatări amănunțite ale partidelor jucate la curtea împăratului între campionii provinciilor de est și de vest. La sfârșitul mileniului I d.Hr., au apărut în China și primele cărți de go.

Varianta de joc ce folosea tabla de 19 x 19 a fost preluată în Japonia, acum mai bine de 1000 de ani, în jurul anului 740 d.Hr., în timpul împăratului Shomu, de către un anume Kibi Daijin, în urma unei călătorii în China.

La mijlocul secolului al XVI-lea, fusese înființată o primă „Academie” de go. Când Tokugawa Iyeyasu a ajuns shogun, în anul 1603, el a încredințat conducerea “Academiei de Go” lui Sansha. Atunci, acesta a adoptat numele de jucător Honinbo, după numele pagodei în care locuia. Sub conducerea lui Sansha, jocul a căpătat forma sa modernă și Academia a obținut un prestigiu deosebit; cei mai buni jucători au fost aduși aici ca profesori, iar cei mai buni elevi deveneau profesioniști, câștigându-și existența ca jucători de go pe lângă curțile nobiliare, dând lecții sau susținând jocuri demonstrative. Academia și-a

încetat activitatea la sfârșitul epocii șogunatului (1868), dar titlul de Honinbo a rămas ca unul dintre cele mai înalte titluri profesionale din Japonia. Nivelul cel mai înalt, de 9 Dan, a fost atribuit numai de 9 ori în perioada de trei secole de existență a Academiei. Prin activitatea acestei Academii s-a ajuns la o creștere enormă a popularității jocului în Japonia și a forței de joc generale. Academia a dezvoltat sistemul de clasificare în «Dan» și «kyu», regulile de handicap și regula sacră de a nu se comenta în timpul partidei, ilustrată în modelul de picioare ale tablelor de go, ce reamintesc o anumită floare a cărei pronunț ie are și semnificația de «nu vorbi».

Prima rubrică despre go a apărut în Japonia, la 1 aprilie 1878, în ziarul „Yubin Hoshi”, iar probleme de go au apărut din 1890.

Popularitatea jocului în Japonia a permis chiar sponsorizarea celebrului jucător chinez Go Seigen (numele chinez Wu Qingyuan), în 1928, de către guvernul japonez pentru a studia, o perioadă de doi ani, la Nihon Ki-in (Federația japoneză de go). Deși acesta avea numai 14 ani, și în Japonia acelor ani foarte puțini jucători profesioniști reușiseră să devină Shodan (1 Dan) la acea vârstă, președintele Nihon Ki-in Segoe Kensaku a propus un meci test pentru un rang de 3 Dan. În al doilea meci test, jucat contra celebrului Meijin Shusai (9 Dan), cu numai 2 piese handicap, Go Seigen a învins cu patru puncte. În toată acea perioadă, Go Seigen împreună cu Kitani Minoru, a dezvoltat o nouă concepție a deschiderilor în go, care a reprezentat o nouă eră

pentru lumea go-ului profesionist. În 1933, Go Seigen a câștigat turneul celor mai buni 16 jucători japonezi profesioniști de go, devenind challengerul lui Meijin Shusai. Meciul dintre ei a durat din 16 octombrie 1933 până în 19 ianuarie 1934 și Shusai a câștigat cu numai 2 puncte.

În 1938, ca o consecință a ridicării noilor jucători și a retragerii lui Shusai, fără a avea succesori de valoare deosebită, acesta a cedat titlul Honinbo către Nihon Ki-in. În zilele noastre, aproximativ 50 de milioane de oameni joacă go în Asia (12 milioane în Japonia, peste 5 milioane în China, 15 milioane în Coreea), cei mai mulți învățând jocul încă din copilărie. Variantele de joc din China și Japonia s-au omogenizat, diferențele dintre ele constând numai în modul de numărare a punctelor. Deși, o bună perioadă de timp după instaurarea comunismului în China, go-ul a fost interzis, deschiderea spre modernism din ultimele două decenii a însemnat și reluarea cu entuziasm a jocului, jucătorii profesioniști având un statut asimilat cu al cadrelor didactice din învățământul universitar.

Primele super-meciuri dintre jucătorii profesioniști din China și Japonia au început în 1986, cu echipe de câte 9 jucători, și s-au desfășurat în sistem eliminatoriu, câștigătorul rămânând la masa de joc. Celebru printre profesioniștii chinezi este Nie Weiping (9 Dan), care, în primele trei meciuri a reușit să întoarcă rezultatul, inițial puternic nefavorabil, până la a aduce în mod spectaculos victoria echipei sale. La sfârșitul anului 2001, în Japonia erau șapte concursuri profesionale de mare valoare, sponsorizate, prin intermediul Nihon Ki-in, de către cele mai renumite ziare.

Pentru promovarea go-ului în lume, renumite trusturi de presă (Yomiura, Asahi Shimbun), canale de televiziune sau companii celebre (Fujitsu, Hitachi, JAL, NEC din Japonia; Samsung, KBS, Compania de Asigurări din Coreea; ING din China. Taipei etc.) sponsorizează fie Campionate mondiale de amatori ori profesioniști, fie diferite turnee ori cupe la care participă cei mai buni profesioniști și amatori din toată lumea.

Începând din 1979, anual are loc, în luna mai, Campionatul Mondial de Amatori. Inițial, s-a desfăș

urat la Tokyo, cu 30 de jucători din 15 țări (între care Republica Populară Chineză, Republica China. Taipei, Japonia, Coreea de Sud, S.U.A., Olanda, Anglia), câștigat de celebrul Nie Weiping (China). În 1982 are loc, cu ocazia celui de al IV-lea Campionat Mondial, tot la Tokyo, înființarea Federației Internaționale de Go, România numărându-se printre țările fondatoare. Delegatul nostru a fost dr. Andras Ventzel (1 Dan) din Timișoara (care a ocupat locul 23 din 32 de participanți la CM). Evoluția IGF este edificatoare: în 1984, la al VI-lea CM, participă 30 de țări; în 1987, se ține primul CM în afara Japoniei, în RP Chineză, cu reprezentanți din 34 țări; în 1999, la al XXI-lea CM, sunt prezenți reprezentanți din 54 de țări de pe toate continentele. Până în 2002, reprezentanți ai țărilor asiatice au fost singurii câștigători ai edițiilor CM (China - 13; Japonia - 6; Hong Kong - 1; Coreea de Sud - 1), datorită faptului că în aceste țări go-ul reprezintă o tradiție, un sport național. Vârsta câștigătorilor însă a variat de la 13 ani, Chang Hao (China) în 1991, la al XII-lea CM, până la 68 de ani, Hirata Hironori, Japonia, la al XVII-lea CM.

Calificarea la Campionatul Mondial se face în mod diferit de la federație la federație. FRGo organizează un Campionat Național cu mai multe etape și câștigătorul devine automat reprezentantul țării; unele federații organizează numai un turneu cu cei mai buni jucători, iar altele au un sistem de puncte acordate la turneele interne care permit calificarea.

Cel mai bine plasat jucător european în această competiție a fost Ronald Schlemper (Olanda), pe locul 3 cu 7 victorii din 8 partide în 1991. Cel mai bine plasat român, până în 1994, era Robert Mateescu, locul 6 cu 6 victorii din 8 partide, cu victorie la Kim (Coreea) și înfrângeri numai la Hiraoka (Japonia), locul 1 și Wang (China), locul 3. Mateescu a fost al doilea european, după Schlemper, care învingea un reprezentant al Asiei. Dar în 1997 recordul este depășit, Cristian Pop ocupă locul 5 tot cu 6 victorii din 8 partide, victorie la Kan (Hong-Kong) și înfrângeri numai la Liu (China), locul 1 și Mun (RPD Coreeană), locul 3.

Go-ul a fost bine reprezentat și în literatură. În

1968, ia premiul Nobel pentru literatură Yasunari Kawabata, cel care a scris Meijin, unicul roman dedicat unei partide de go, și anume, celebrei partide din 1940, dintre deținătorul titlului Meijin, Shusai și challengerul din noua generație, Kitani Minoru.

În 1979, s-a fondat Liga Internațională Esperanto de Go. În 1992, a apărut o federație de go chiar și în Africa de Sud, iar în 1998, au participat la CM reprezentanți din Madagascar, Vietnam, Columbia, Peru și Guatemala.

Din 1985, IGF editează un buletin anual, „RANKA”, în care sunt prezentate la zi și comentate partidele din campionatele mondiale și europene; este detaliat calendarul tuturor turneele de amatori din lume; sunt precizate adresele cluburilor de go ș.a.m.d.

Din 1988, se organizează Campionatul Mondial Feminin, cu 16 țări reprezentate. În 1990, România participă pentru prima dată la el, prin Carmen Mateescu (3 kyu). În 1998, campionatul are loc în Coreea cu participarea a 28 țări, câștigătoare fiind Do Eun Kyo de numai 13 ani, dar deja 5 Dan, din țara gazdă. Reprezentanta noastră, Corina Țarină (1 Dan), câștigă Premiul de Bune Maniere, dar, din păcate, ocupă numai locul XX.

Din 1990, se organizează Campionatul Mondial de perechi, foarte popular și promovat special pentru încurajarea răspândirii jocului de go și participării femeilor la concursuri. Se joacă cu 32 de echipe (țara gazdă completând, la nevoie, prin reprezentanți proprii, numărul necesar de perechi). La ediția din 1998 au participat 20 de țări. Și la aceste campionate câștigătorii sunt tot din rândul asiaticilor.

Spre deosebire de șah, unde calculatoarele au ajuns să joace la nivel de mari maeștri, dificultatea jocului de go o resimt și programele de calculator. S-au oferit premii, care ajung până la un milion de dolari, pentru programul de jucat go care va reuși să învingă un jucător profesionist de 1 Dan. Primul CE de calculatoare s-a desfășurat la Grenoble (Franța), în 1987, și a fost câștigat de programul „Star of Poland” scris de J. Kraszek (6 Dan), campion european în anul 1983. Programul a mai câștigat și medalia de argint la CM de la Chengdu (China) din 1993. Cel mai bun program, Hand Talk, conceput de Chen

Zhixing din China avea o tărie de joc de numai 3-5 kyu. Pentru promovarea acestui aspect al jocului s-a organizat, începând din 1995, și un CM, inițial cu 14 programe din 5 țări.

În 1995, cu ajutorul fundației ING și al companiei coreene IGS (furnizor de servicii Internet în 567 Go SUA), a demarat primul turneu profesionist din SUA, cu prima etapă desfășurată integral pe Internet. Fundația ING pentru promovarea go-ului sponsorizează și o parte a desfășurării Campionatului European (grupa valorică superioară) și, începând din 1990, organizează o Cupă ING, unde jucătorii reprezintă țara unde s-au născut, nu unde locuiesc.

Deoarece, pe parcursul anilor, nivelul și dezvoltarea jocului au atins cote înalte, s-a organizat, cu sponsorizarea firmei Fujitsu, un Campionat Mondial Profesionist, cu premii de peste 100 000 de dolari, la care, alături de jucătorii asiatici profesioniști, a fost solicitată și participarea câte unui reprezentant al Europei, al Americii de Nord și al Americii de Sud, chiar dacă aveau numai statut de amatori. În turneul final din 1997, au participat trei jucători români, Cătălin Țăranu (atunci 2 Dan profesionist, ulterior, 4 Dan), Sorin Gherman (6 Dan) și Cristian Pop (6 Dan), câștigătorul fiind Cătălin Țăranu după un parcurs în care a învins pe rând pe Farid Benmalek (6 Dan) din Franța, Sorin Gherman, Guo Juan (7 Dan) din Olanda, fostă campioană europeană și, apoi, pe Cristian Pop. Într-o finală românească, în anul următor, Cătălin Țăranu ajunge din nou în finală; Guo Juan își ia revanșa, dar, deoarece nu dorește să participe la campionat, cedează locul lui Cătălin Țăranu.

O bună parte din rezultatele bune obținute de jucătorii europeni se datorează participării ca inși (elevi) la cursuri de go, uneori pe durate de câte 2 ani. Până în 2001, șapte jucători români au beneficiat de un asemenea curs, unul dintre ei, Cătălin Țăranu, devenind primul european profesionist prin promovare în urma unui concurs. În 1998, Cristian Pop beneficiază de o asemenea bursă, ca rezultat al prezenței valoroase din finala Fujitsu și a locului 5, cu 6 victorii din 8, obținut în CM din 1997 de la Sapporo (Japonia).

Primul european promovat jucător profesionist a fost Manfred Wimmer, 2 Dan (Austria) în 1978.

În 2001, numai câțiva jucători de origine neasiatică erau profesioniști activi: M. Redmond (8 Dan), James Kerwin (1 Dan) și Janice Kim (1 Dan) din SUA, Cătălin Țăranu (4 Dan) din România și germanul Hans Pietsch (2 Dan).

O altă manifestare dedicată propagării go-ului în lume este susținerea de simultane maraton. Cu ocazia maratonului din 1991, organizat de Nihon Ki-in la Paris, pe esplanada din fața turnului Eiffel, s-a stabilit un record de participare, menționat în Cartea Recordurilor, de 102 partide simultane jucate contra maestrului profesionist de 7 Dan Shirae. Din partea României a participat o echipă de 8 jucători.

Unul dintre cele mai spectaculoase evenimente din lumea go-ului l-a constituit prima partidă de go jucată în spațiul cosmic (prima partidă .în spațiu. din orice fel de joc), pe 18 ianuarie 1996. Cosmonauții Dan Barry și Koichi Wakata au rejucat o parte din partida celebră de go descrisă în Meijin la bordul navei spațiale Endeavour. După aceea, ei au început să joace și o partidă proprie, dar pe care nu au terminat-o pentru a nu exista în spațiu cosmic un câștigător și un învins.

Deși go-ul a fost descris, de către călătorii occidentali în Orientul Îndepărtat, încă din secolul al XVII-lea (Marco Polo), iar marele matematician Leibniz a scris despre el, acesta nu a fost menționat în Europa până în 1880, când, pentru prima dată, s-a publicat, într-o revistă academică, un material despre go, de către germanul O. Korschelt (ca o mențiune anecdotică, prenumele întreg nu se mai cunoaște), la întoarcerea acestuia dintr-o călătorie în Japonia. Apoi, această consemnare a fost reluată într-o carte. Ea conținea regulamentul, elemente de tactică și strategie, partide comentate și probleme.

Jocul s-a răspândit foarte încet în Europa atât din lipsa cărților prin care să fie cunoscut, cât și a instructorilor. Prima carte în limba engleză este publicată de A. Smith (1908), în S.U.A.

Go-ul s-a jucat în diferite cluburi în Europa, încă din anii 1900 (la Pola, în Croația, atunci bază navală a Austro-Ungariei), până la începutul primului război mondial. Apoi, în 1930, se menționează înființarea London Go Club și Copenhagen Go Club, dar a intervenit al doilea război mondial și anii

de după el, care au făcut ca activitatea să înceteze o perioadă. După 1956, au apărut din nou federații sau asociații de go în multe țări din Europa (Marea Britanie, Germania, Iugoslavia, Franța etc.). În 2001, la EGF (Federația Europeană de Go) erau afiliate 27 de federații.

Primul Campionat European a avut loc în 1958, în localitatea Altenmark (R F Germania), cu o participare de mai puțin de 100 de jucători din 10 țări, câștigătorul său fiind dr. F. Dueball. În 1998, organizarea CE a fost acordată FR Go; s-a desfășurat la Mamaia, cu sprijinul Direcției Județene de Sport Constanța; au participat 350 de jucători, de la 8 la 65 de ani, din 23 de țări; în grupa superioară, de peste 4 Dan, au participat 73 de jucători (dintre aceștia, o supergrupă de 32, în care România a avut 6 reprezentanți, a luptat pentru titlul de campion european); spre satisfacția tuturor celor care au contribuit prin muncă la buna organizare a acestui supermaraton, câștigătorul acestei ediții a fost informaticianul Robert Mateescu, 6 Dan, din București.

În 1996, între 1 și 3 martie, în România, la Băile Felix, la propunerea FR Go și în organizarea Fundației «Sakura», condusă de Carmen Mateescu, s-a desfășurat primul CE de Cadeți, la care reprezentantul țării noastre Cosmin Mutu a intrat în posesia medaliei de argint. În 1998, acesta a fost organizat de Franța, la Cannes, iar în 2000, l-a organizat tot România, la Sinaia.

În 1990, are loc primul CE pe echipe, la Linz (Austria). Echipa României (M. Bâscă, R. Mateescu, L. Calotă, M. Crâșmaru) ocupă locul III. În anul 1992, are loc al doilea campionat, la București. În 1999, la Belgrad, echipa României (V. Gheorghiu - 5 Dan, 18 ani; C-tin Ghioc - 5 Dan, 24 ani; Lucrețiu Calotă - 5 Dan, 28 ani și Bella Nagy - 3 Dan, 22 ani) devine vicecampionă.

În 1996, între 5 și 8 septembrie, la Moscova s-a organizat primul CE feminin cu 22 participante.

EGCC a demarat un plan de promovare a go-ului în Europa, dezvoltând și răspândind material didactic și de propagandă despre go și organizând cursuri pentru instructorii oficiali de go din fiecare țară. Pentru România, instructor este Robert Mateescu (6 Dan), campion european.

În 1997, a fost organizat de către EGCC primul CE de perechi. Pentru popularizarea jocului, primele runde ale turneului s-au desfășurat în principalul centru comercial al suburbiei Amstelveen a Amsterdamului. În finală, echipa Germaniei a învins Marea Britanie. În 2000, tot echipa Germaniei a învins, iar perechea Irina Suci (2 kyu) - Bella Nagy (4 Dan) din România a ocupat locul 4.

Marele Premiu (Grand Prix) al Europei a fost inaugurat în 1987. Se desfășoară în fiecare an, începând din septembrie și este compus din peste 22 de turnee GP (desfășurate din două în două săptămâni în principalele capitale europene), precum și din Campionatul European, ce are loc în iulie-august, cu care se termină ciclul anual.

La fiecare început de an se desfășoară „Turneul ING” de 24 de jucători. Participarea la acest turneu este pe bază de invitații ale EGF, fiecare țară având dreptul la cel mult 3 locuri, în funcție de rezultatele obținute în ultimii 5 ani de jucătorii ei în clasamentul general european. În 1996, turneul a fost organizat de FR Go, la Băile Felix.

Pe teritoriul țării noastre, go s-a jucat, pentru început, la Timișoara, în perioada anilor ‘40, într-un grup condus de reputatul chimist dr. Walter Schmidt (nivelul 3 Dan). Din păcate, vicisitudinile războiului și atitudinea refractară ulterioară au făcut ca această inițiativă să nu-și găsească dezvoltarea firească. Grupul a continuat totuși, în 1966 înființându-se și primul cerc de go de după război, la Baza de Cercetări Științifice din Timișoara a Academiei Române. Datorită legăturilor păstrate cu lumea go-ului, România a putut fi reprezentată, în 1982, la Congresul de înființare a federației internaționale de profil, de către A. Ventzel, colegul și elevul lui W. Schmidt, țara noastră devenind, astfel, membru fondator al IGF.

În 1975, profesorul Sumiya Haruya (traducător al creațiilor lui Mihai Eminescu în japoneză), încearcă, întâi la Brașov, apoi la Timișoara, cu sprijinul ing. I. Pilz, promovarea acestei ramuri sportive. Concomitent, jocul de go face obiectul unor scurte prezentări făcute în cărți și reviste (de exemplu, P. Constantinescu, Jocuri și probleme distractive, 1971; D. I. Munțiu, în «Napoca

Universitară», nr. 6- 7, 1975), la radio și chiar la televiziune (prin detalierea animată a regulamentului).

La sfârșitul anului 1982, matematicianul Gheorghe Păun, de la Institutul de Matematică al Academiei Române, a început publicarea, în revista „Știință și Tehnică”, a unei serii de articole de inițiere în go. Directorul revistei (I. Albescu) a permis apariția neîntreruptă a acestor articole, pe parcursul anilor 1982-1986. Această primă inițiativă a fost continuată prin publicarea unor articole și concursuri de gen și în paginile altor reviste de largă circulație (întâi, „Flacăra Rebus”, apoi „Viața Studentească”).

Primul cerc de go, din București, este organizat în august 1983 de către Gh. Păun și G. Stihi - după mai multe runde de negocieri . la Casa de Cultură „Mihai Eminescu” a Sectorului 2, sub denumirea de „Cerc de șah antic”. Prima ședință oficială de organizare are loc la 1 septembrie. În cadrul ei s-au desfășurat și primele lecții de go, sub îndrumarea lui Walter Schmidt și a lui Gh. Păun, apoi, după câteva săptămâni, acestea au fost preluate și conduse de Radu Baci, ajutat uneori de Dan Păsărin. Primul elev care a depășit nivelul 1 Dan a fost dr. Mihai Bâscă. Cercul a funcționat până în 1984, iar apoi, cu intermitențe, la Casa de Cultură a Uzinelor „23 August”. În 1984 au mai apărut cercuri de go la: Brașov - Casa Științei și Tehnicii pentru Tineret (organizator T. Ghiță); Bacău - Casa de Cultură (organizator M. Rusu); Cluj - Casa de Cultură (organizator R. Flavius); Timișoara - Casa de Cultură (organizator D. Ghiebaură); Oradea - Clubul Poligraf (organizator V. Muraru).

În 1984 apar primele seturi de jocuri go fabricate în țară (din păcate, de dimensiuni neregulate), unul din carton, produs de «Gutinel» Baia Mare, și altul, cu tablă de carton și piese de plastic, realizate de firma JECO - RECOOP (director Gh. Fețeanu).

Din 1985, după desființare, cercul de go de la Casa de Cultură a Uzinelor „23 August” se mută - sub influența lui Gh. Păun și cu sprijinul multor persoane entuziaste - la Casa de Cultură a Studenților (director Laurențiu Toma). Uneori, în perioade mai dificile de după 1987, s-au organizat cercuri de go chiar și în locuințele jucătorilor înșiși.

Între 1986 și 1989 se produce o largă răspândire a jocului în țară. Datorită entuziaștilor (recrutați, în special, dintre profesori, ingineri, studenți ș.a.), se înființează cercuri de go la: Arad - Casa de Cultură a Sindicatelor (L. Ciochina); Bistrița-Năsăud - Casa Pionierilor (T. Vârtic); Pitești - Tehnic Club .Argessis. (N. Bobocel); Constanța (C. Melenco); Slobozia (V. Boboc); Brăila (L. Deaconu și I. Toma); Galați . Clubul IMEH (N. Buzea și I. Stratan); București - Clubul AS “Sănătatea” (G. Stihi) și AS “Locomotiva” (V. Urziceanu).

Prima carte românească de go apare în 1985: Inițiere în go, de Gh. Păun. În 1986, același autor publică 250 probleme de go. După o pauză, apare, în 1990, cartea Go-ul în competiții, de Radu Baci, care prezintă și comentează în detaliu partide importante jucate în turneele din țară.

Cele dintâi concursuri au loc în 1986. Primul turneu național de go este organizat de Flaviu Radu și Horațiu Mihaie, la Cluj-Napoca (1- 4 mai), cu 85 de jucători. Următorul concurs este organizat de T. Ghiță, la Brașov, în noiembrie, pentru echipe de câte 4 jucători. În aceeași toamnă a lui 1986, se mai desfășoară un turneu, la Craiova, organizat de D. Leonard.

În 1987, la 22 martie, W. Schmidt și D. Ghihebaură (din Timișoara) organizează un turneu la Cluj. În aprilie același an, se înființează Comisia de Șah Electronic și Jocuri Logice de pe lângă FR Șah (cu sprijinul lui Gh. Candea, secretarul federației la acea vreme), în cadrul căreia a fost organizată o subcomisie pentru go. Ca președinte al acestei subcomisii a fost ales Gh. Păun. Între 30 aprilie și 3 mai, are loc, la Cluj, al doilea turneu, la care iau parte 96 de jucători. Anul 1987 este și anul apariției primului Buletin al amintitei subcomisii de go, redactat de G. Stihi. Tot în 1987, jucătorul brașovean L. Calotă (1 Dan) a participat, în Franța, la Grenoble, la Campionatul European de go. Campionatul României s-a desfășurat în două etape: octombrie, la Baza Studențească de la Tei, semifinale - cu 16 jucători dintre care se califică 6; noiembrie, la Herculan, în cadrul Festivalului de jocuri logice. Prima surpriză, dintr-o serie destul de lungă, a fost câștigarea acestui prim CN de către studentul Sergiu

Irimie (1 Dan), din Brașov.

În 1989, Clasamentul Intern Valoric (CIV) înregistra 350 de jucători și desfășurarea a 11 concursuri naționale de go. Campionul anului 1989 a fost S. Gherman (3 Dan). Tot în 1989, în martie, s-a desfășurat ediția I a concursului, sponsorizat integral de revista «Știință și Tehnică», principala susținătoare a go-ului românesc, în acea perioadă. Trofeul concursului consta într-o reproducere a statuetei «Gânditorul de la Hamangia». Datorită rezultatelor anterioare ale lui R. Baci, Comisia de Go i-a acordat, retroactiv, pentru anul 1988, trofeul. În 1989, M. Băscă a fost cel care a intrat în posesia trofeului.

La 30 martie 1990, a avut loc, la București, la Baza Studențească Tei, ședința de constituire a Federației Române de Go. Au fost aleși: președinte de onoare - W. Schmidt; președinte executiv . Gh. Păun; vicepreședinte - M. Băscă; secretar general - G. Stihi; membrii biroului federal - S. Irimie, R. Baci, V. Săvescu (care a învățat go-ul în China, în 1983), I. Florescu, C. Cobeli, V. Urziceanu, I. Toma, L. Calotă; membri de onoare - Sumiya Haruya (Japonia), Zhang Haitao (China). Cu această ocazie, s-a decis înființarea “Cupei României”, care urma să aibă un sistem de desfășurare diferit de cel al Campionatului: organizarea în mai multe grupe valorice, începând cu jucătorii sub 8 kyu, cu posibilitatea de promovare a unui procent de 15-20 % dintre participanții de la o grupă valorică în etapa grupei superioare.

Cu ocazia CE desfășurat în Austria, la 27 iulie 1990, Adunarea Generală a EGF a acceptat România ca membru cu drepturi depline, fără a mai trece prin 571 Go stagiul uzual de membru observator. Prezent pentru întâia oară într-o competiție (cu 250 de jucători, din 20 de țări, dintre care 65 în grupa superioară), reprezentantul României, Sorin Gherman (4 Dan), s-a clasat al X-lea, în clasamentul open, și al VII-lea, în clasamentul european. Totodată, el a adus și primul punct în clasamentul pentru „Cupa ING”, organizată, pentru prima oară, chiar în cadrul CE de către EGF. Acest rezultat nu a fost singular: echipa României (căpitan ne jucător: dr. Gh. Păun; jucători, în ordinea meselor: Mihai Băscă,

Robert Mateescu, Lucrețiu Calotă, Marcel Crâșmaru) a ocupat, în august, locul III la CE pe echipe, desfășurat la Linz (Austria). Campionul României, în 1990, a fost R. Mateescu (4 Dan), iar pentru Trofeul „Știință și Tehnică”, candidatul a fost V. Urziceanu (1 Dan), cel care a reușit desprinderea dintr-un turneu cu încă doi candidați (I. Florescu și L. Calotă).

CN din 1991 a fost câștigat de S. Gherman (2 Dan). În finala primei ediții a «Cupei României» de la Eforie, câștigător a fost L. Calotă (2 Dan). «Trofeul Federației» («Știință și Tehnică») a fost câștigat, pentru a treia oară consecutiv, de către M. Bâscă, în urma meciului cu S. Gherman, astfel încât, conform regulamentului, acesta a rămas definitiv în posesia lui. În CN pe echipe, a câștigat reprezentanta Clubului «Sănătatea». La al II-lea CM feminin, a participat Carmen Mateescu. Echipa care a participat la CE de la Namur (Belgia) a fost formată din 7 jucători. La „Cupa ING”, organizată, de data aceasta, după alte reguli, aparte față de orice alt concurs, a participat pentru prima oară S. Gherman. În același an, a apărut primul număr al revistei „Slobozia Go Review”, editată sub îngrijirea lui V. Boboc (ea va apare cu întreruperi, până în 1999).

În anul 1992, au avut loc schimbări în organele de conducere ale FR Go. Gh. Păun renunță la președinția Federației, iar G. Stih, la funcția de secretar general. Noua echipă de conducere aleasă de Adunarea generală a fost: președinte - M. Bâscă; vicepreședinte - V. Urziceanu; secretar general - B. Câmpianu. Campionatul Național este câștigat de studentul M. Crâșmaru (3 Dan), originar din Vatra Dornei, elev al profesorului (ulterior, cercetător științific) C. Cobeli, de asemenea, jucător de go (1 Dan).

Școala de go din Vatra Dornei a reușit să promoveze atât de eficient acest joc, încât reprezentanții săi au câștigat 3 titluri de campion național (M. Crâșmaru, C. Țăranu și C. Pop). Toți aceștia au fost invitați de Nihon-Ki-in, în Japonia, ca inși. C. Țăranu a devenit primul jucător profesionist din Europa care și-a câștigat rangul prin concursurile de promovare ale Nihon Ki-in.

„Cupa României”, a doua ediție, a fost câștigată de M. Bâscă. În 1992, la CE de la București, echipa

României (formată din Mihai Bâscă, Silviu Gherman, Ion Florescu, Cătălin Țăranu) a cucerit medalia de argint. În același an, la CM, a fost invitat, ca oficial la CM, reprezentantul nostru, dr. Gh. Păun. Noua ediție a „Trofeului Federației” („Știință și Tehnică”) a fost câștigată, pentru a patra oară consecutiv, tot de către M. Bâscă, în urma meciului cu I. Florescu (încheiat cu scorul de 3-2). Echipa care a participat la CE de la Canterbury (Marea Britanie) a fost formată din 5 jucători (M. Bâscă, L. Calotă, S. Gherman, I. Florescu, C. Țăranu). Rezultatul a confirmat, din nou, poziția bună deținută de go-ul românesc în clasamentul european: I. Florescu a ocupat locul XI, în clasamentul open, respectiv locul VIII, în cel european, cu 6 puncte din 10. La „Cupa ING” a participat C. Țăranu. În iulie 1992, s-a organizat, la inițiativa lui I. Toma, primul CN de juniori, pe mai multe grupe de vârstă, la tabăra de la Lacul Sărat, jud. Brăila. În octombrie, s-a organizat primul concurs internațional al Federației, Grand-Prix București.

În anul 1993, noua echipă de conducere a Federației a continuat procesul de organizare a cluburilor și a introdus noi concursuri naționale de juniori. CN a fost câștigat de R. Mateescu (4 Dan), care la CM de la Kyoto (Japonia) a ocupat locul VI, din 42 de participanți, cu 5 puncte din 8. «Cupa României» este câștigată de C. Țăranu, un reprezentant de seamă al Școlii din Vatra Dornei. În noua ediție a «Trofeului Federației» («Știință și Tehnică»), este întreruptă seria de victorii ale lui M. Bâscă, acesta pierzând trofeul în fața challenger-ului C. Țăranu. La CM feminin, organizat din doi în doi ani, participă junioara Ruxandra Georgescu (care ocupă locul XXIV din 26 participante). Din peste 40 de jucători, care au participat la CE de la Praga (1993), mai mult de 15 erau de clasificare Dan. Cel mai bun rezultat l-a obținut C. Țăranu, care a câștigat medalia de bronz. Prin acest rezultat, C. Țăranu îndeplinește, primul din țară, prevederea din regulamentul de promovare pentru acordarea gradului de 6 Dan. De menționat că, în clasamentul primilor 35 de jucători de la acest campionat, s-au plasat și 7 români.

În anul 1994, CN este câștigat din nou de C. Țăranu (6 Dan). El și I. Florescu au fost invitați, în

aprilie 1995, de către Nihon-Ki-in ca insei, pe o perioadă de doi ani. R. Mateescu a reprezentat România la CM de la Tokyo, unde a ocupat locul X din 42 de participanți, cu 5 puncte din 8. „Cupa României”, a treia ediție, a fost câștigată de M. Bâscă. „Trofeul Federației” („Știință și Tehnică”) a fost câștigat de către R. Mateescu. Cei 31 de jucători care au reprezentat România la CE de la Maastricht (Olanda) aveau clasificări de la 5 Dan la 20 kyu. Rezultatele au confirmat, din nou, valoarea go-ului din țara noastră și, mai ales, existența unui lot de jucători de performanță: R. Mateescu a ocupat locul VI, în clasamentul open, și locul III, în cel european, cu 7 puncte din 10, iar I. Florescu, locul IX, în clasamentul open, și locul VI, în cel european, cu 6 puncte. Datorită acestor rezultate, Federația Europeană îl desemnează ca antrenor național pe R. Mateescu. La „Cupa ING” a participat C. Țăranu. Concursul de Grand-Prix din octombrie, de la București, a devenit o prezență stabilă în calendarul Federației Europene. S-a înființat o cupă sponsorizată de Șerban Cantacuzino (stabilit, ulterior, în Franța), destinată celor mai buni 16 jucători de go din țară (câștigată, în 1994, de Cătălin Țăranu).

În 1995, CN a fost câștigat de M. Bâscă (5 Dan), «Cupa României», de Constantin Ghioc (4 Dan), iar «Trofeul Federației» («Știință și Tehnică») i-a revenit, în primăvara anului 1996, lui C. Pop. Echipa care a participat la CE de la Tuchola (Polonia) a fost formată din 42 jucători, grație sprijinului Fundației Sakura. M. Bâscă a ocupat locul XI în clasamentul open, cu 6 puncte din 10. La «Cupa ING» au participat C. Țăranu, L. Deaconu și D. Cioată. «Cupa Șerban Cantacuzino» a fost câștigată de M. Bâscă (5 Dan), după finala susținută cu C. Pop (5 Dan).

În 1996, MTS, prin ministrul Alexandru Mironov, a decis să comaseze, într-o singură Federație, toate federațiile de «jocuri logice» (Go, Scrabble, Rebus), funcția de secretar general al noii Federații fiind atribuită lui M. Opreș. CN din 1996 este câștigat, din nou, de un reprezentant al școlii de go din Vatra Dornei, C. Pop (5 Dan). La CM, el s-a plasat pe cel mai bun loc ocupat de un român până la acel moment - locul V, cu 6 puncte din 8, pierzând

numai la locul II (Sakai . Japonia) și la locul III (Mun . RPD Coreeană). «Cupa României» a fost câștigată de M. Bâscă. Pentru «Trofeul Federației» («Știință și Tehnică») s-a desfășurat prima etapă de desemnare a challenger-ului, etapă câștigată de S. Gherman (meciul final, din 1997, nu s-a mai desfășurat, sponsorul renunțând să mai sprijine acțiunea). La CE de la Abano Terme (Italia), țara noastră a trimis mai mult de 10 jucători de nivel Dan. în «Cupa ING» organizată în România, la Băile Felix, a participat L. Calotă. În aprilie a apărut primul număr al «Revistei Române de Go» (16 pagini), editată de I. Toma, I. Năstasache și C. Popa, la Brăila. «Cupa Șerban M. Cantacuzino» a fost câștigată de Lucian Deaconu.

La inițiativa României, în 1996, țara noastră a găzduit prima ediție a CE de cadeți, la Băile Felix (unde Cosmin Mutu a cucerit medalia de argint). CN din 1997 a fost câștigat de R. Mateescu, cel care, la CM, va ocupa locul XXII, din 50 de participanți, cu 4 puncte din 8. „Cupa României” a fost câștigată de S. Gherman. în CE de la Marsilia (Franța), au participat, din România, peste 60 de jucători, cu sprijinul Fundației Sakura, al Fundației de Go din Brăila și al Federației. Pentru CM de copii din Taiwan, s-a calificat Marius Sinca, un reprezentant al Școlii de go din Brăila. I. Toma a fost desemnat, în același an, căpitanul neajutorat al echipei Europei. La Concursul de Grand Prix de la București, L. Opreșan a ocupat primul loc.

CN din 1998 a fost câștigat de S. Gherman, iar „Cupa României”, de M. Bâscă. „Trofeul Federației” a fost .transferat. unui nou sponsor (Șerban M. Cantacuzino), desfășurându-se în conformitate cu o nouă organizare (constând într-o grupă principală, câștigată de către R. Mateescu, și una secundară, câștigată de către L. Deaconu). Organizarea ediției '98 a CE a revenit României și s-a desfășurat la Mamaia. Au participat peste 350 de jucători, dintre care peste 100 români. În grupa superioară (de 32 de jucători) au participat și 6 români, dintre care: patru, datorită poziției din clasamentul european; V. Gheorghiu, proaspăt întors din Japonia, desemnat anume de către EGF; Lucrețiu Calotă, stabilit de către FR Go. Rezultatul concursului a încununat

munca de peste 10 ani a jucătorilor: Robert Mateescu ocupă locul II în clasamentul open, cu 8 puncte din 10, după Lee Hyuk (7 Dan), din Coreea. R. Mateescu a devenit primul român care câștiga titlul de campion european propriu-zis. Și ceilalți jucători români și-au confirmat valoarea și competitivitatea: S. Gherman a ocupat locul IX, iar L. Calotă - locul XVI. De reținut și amănuntul, deloc lipsit de importanță, că în clasamentul primilor 40 de jucători europeni s-au aflat nu mai puțin de 9 reprezentanți ai go-ului românesc. CN pe echipe este câștigat de reprezentanta orașului Cluj-Napoca. La „Cupa ING” de la Cannes (Franța), a participat L. Calotă. La „Cupa Fujitsu”, a avut loc, în premieră, o finală românească, desfășurată între C. Țăranu și C. Pop. La Concursul de Grand Prix de la Belgrad, jucătorul I. Florescu (6 Dan), proaspăt întors din Japonia (după o perioadă de 3 ani petrecuți ca insei), a ocupat locul I.

În martie 1999 s-a obținut un nou succes cu echipa, la CE de la Belgrad. În componența Valentin Gheorghiu (5 Dan), Constantin Ghioc (5 Dan), Lucrețiu Calotă (5 Dan) și Bela Nagy (3 Dan), România a devenit vicecampionă. La CE din 1999, de la Podbanske (Slovacia), Mirel Florescu a câștigat medalia de argint.

În anul 2000, FR Go a organizat, la Sinaia, CE de cadeți, rezervat jucătorilor din două categorii de vârstă: de 12 și, respectiv, de 18 ani.

În 2001, la CE de la Banja Luka (Bosnia - Herțegovina), perechea Liliana Iacob (3 kyu) și Iulian Toma (3 Dan) s-a clasat pe locul II. La edițiile din 2004 și 2005 ale CE, Mirel Florescu și Cătălin Țăranu au devenit vicecampioni europeni.

În anul 2000, Biroul FR Go era format din:

Iulian Toma - președinte; Ion Florescu (6 Dan) - vicepreședinte; Mihai Opreș - secretar general și 4 membri.

La nivelul anului 2001, go-ul se practica în 34 de secții, din 21 de județe, de către 2 140 sportivi legitimați, dintre care 395 seniori, 642 juniori și 1 103 copii. Existau 12 antrenori și 27 de arbitri.

În același an, echipa de go a României, formată din Liliana Iacob și Iulian Toma, a câștigat o medalie de argint la CE de la Banja Luka.

În 2001, FR Go s-a reorganizat în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 20 decembrie a adoptat noul Statut și a ales Biroul federal, ca organ de conducere al federației (având, ca președinte, pe Iulian Toma, iar ca secretar general, pe Mihai Opreș). A fost stabilit, de asemenea, Biroul executiv drept organul de administrare și gestionare al FR Go.

Structura Federației Române GO în 2010: președinte Cătălin Țăranu, vicepreședinte Bogdan Câmpineanu, secretar Adelina Sora, Biroul federal: Cristian Bratu, Gabriel Ciora, Iulian Dragomir, Ion Florescu, Gabriel Cristian Pop, Iulian Toma, Teodor Vertic.

Un material interesant, intitulat Jocul de Go, cu modul japonez de înțelegere a competiției a fost scris de academicianul Solomon Marcus și publicat în volumul Paradigme universale III. Jocul. O minixpoziție cu 9 postere au fost realizate de domnul Cristian Chesut, șeful departamentului de design al Universității de arte vizuale din Cluj-Napoca, pentru ediția ING Memorial 2006, Sinaia.

FIGURI REPREZENTATIVE

BÂSCĂ, MIHAI (1967), n. în București. Absolvent al Facultății de Medicină București. Medic oftalmolog. Asistent universitar. Debutază, în 1983, la Clubul Casei de Cultură “Mihai Eminescu” a Sectorului 2, unde studiază jocul de go cu Radu Baci.

Cele mai bune rezultate în concursurile interne: câștigarea titlului de campion național în 1988 și în 1995; câștigarea „Cupei României” (locul I) în 1992, 1994, 1996 și 1998; cucerirea „Trofeului Federației”, în versiunea „Știință și Tehnică”, între anii 1989-1992 (pentru că a obținut acest trofeu de trei ori consecutiv rămâne definitiv în posesia lui) și a Cupei „Șerban M. Cantacuzino”, în 1995. Cele mai bune rezultate în concursurile internaționale: la CE 1994 - locul XI și 1995 - locul XII; la CE pe echipe, 1990 - locul III. La CE din 1992 (București) împreună cu S. Gherman, I. Florescu și C. Țăranu au cucerit medalia de argint în proba pe echipe. A fost președinte (1992-1993) și vicepreședinte al FR Go (1994-1996). În 2001, avea clasificarea de 5 Dan amator.

CALOTĂ, LUCREȚIU (1970), n. în Brașov. Absolvent al Facultății de Automatică din Brașov. Analist-programator. Debutază în go la Clubul Casei de Știință și Tehnică din Brașov, în 1984, cu instructorul Tiberiu Ghiță. A participat, împreună cu

acesta și cu colegul Sergiu Irimie (primul campion național), la dezvoltarea clubului. În timpul facultății, studiază go cu Radu Baci. Cele mai bune rezultate în concursurile interne: la CN - locul II în 1987, locul III în 1988 și în 1995; la „Cupa României”, locul I în 1991. Cele mai bune rezultate în concursurile internaționale: la CE - în 1991, locul XI (cu victorie la un fost campion european), și în 1998, locul XVI; la CE pe echipe - în 1990, locul III. Cucerește o medalie de argint la CE din 1999 (Belgrad) în proba pe echipe, din care au mai făcut parte: C. Ghioc, V. Gheorghiu, B. Nagy. A activat, în cadrul structurilor Federației, ca șef al Comisiei jucătorilor de nivel Dan și membru al Biroului federal al FR Go, între anii 1994 și 1997. În 2001, avea clasificarea de 5 Dan amator.

DEACONU, LUCIAN (1968), n. în Brăila. Absolvent al Institutului Politehnic din București. Inginer. Debutază în 1987, la Clubul de go al Institutului Politehnic din București, unde studiază cu I. Florescu. În 2001, activează ca antrenor la Clubul de go din

Brăila. Cele mai bune rezultate în concursurile interne: la CN - locul II în 1991 și în 1993; la CN perechi - locul I în 1996; cucerește „Cupa Șerban M. Cantacuzino” în 1996. Cele mai bune rezultate în concursurile internaționale: la Concursul Internațional cu participare europeană, din 1993, ocupă locul III;

la GP Budapesta, din 1991, locul II; la GP Belgrad, din 1994, locul III. A activat în comisia de arbitri a FR Go (1994). În 2001 avea clasificarea de 5 Dan amator.

FLORESCU, ION (1970), n. în com. Spineni, jud. Olt. Absolvent al Liceului de Matematică-Fizică nr. 1 din Pitești. Urmează cursurile Institutului Politehnic (Facultatea TCM) și ale Facultății de Matematică. Timp de 3 ani și jumătate (1995-1998), studiază

ca insemi, la Centrul de Pregătire al Federației Japoneze de Go. Debutază oficial, în 1985, la Clubul „Argessis” - Pitești. A participat, împreună cu inginerul N. Bobocel, la dezvoltarea clubului. Este considerat, alături de D. Cioată, cel mai valoros jucător care provine din acest club. Cele mai bune rezultate în concursurile interne: la CN - locul III, în 1991 și locul II, în 1994; la „Cupa României” - locul II, în 1993; la „Trofeul Federației” („Știință și Tehnică”) . devine challenger în 1991, dar pierde, cu scorul de 2-3, la deținătorul trofeului de atunci, M. Bâscă. Cele mai bune rezultate în concursurile internaționale: la CE din 1991 - locul XII, din 1992 - locul XI, din 1994 - locul VI; la GP Budapesta din 1991 - locul VI; la GP Belgrad din 1991 - locul VI, la GP Budapesta din 1992 - locul VI; la GP Budapesta din 1993 - locul III; la GP București din 1993 - locul VI; la GP București din 1998 - locul II; la GP Belgrad din 1998 - locul I. Cel mai bun rezultat din concursurile de promovare pentru trecerea la profesionalism este locul X în grupa A. La CE cucerește două medalii de argint, în proba pe echipe, împreună cu M. Bâscă, S. Gherman și C. Țăranu, în 1992 (București) și în proba individuală în 1999 (Podbanske). A fost vicepreședinte al FR Go și a activat în cadrul Comisiei jucătorilor de nivel Dan. În 2001, avea clasificarea de 6 Dan amator și era antrenor național de go.

GHERMAN, SORIN (1971), n. în București. Absolvent al Facultății de Matematică, secția

Informatică, din cadrul Universității București. Inginer software. Debutază, în 1986, la Clubul Casei de Cultură a Studenților „Grigore Preoteasa”, unde studiază go cu Radu Baci. Cele mai bune rezultate în concursurile interne: campion național în 1989 și 1991; la „Cupa României” - locul I, în 1997; cucerește „Trofeul Federației”, în versiunea „Știință și Tehnică”, în 1996 (împreună cu C. Pop). Cele mai bune rezultate în concursurile internaționale: la CE din 1992, organizate la București, cucerește medalia de argint, în proba pe echipe, împreună cu M. Bâscă, I. Florescu și C. Țăranu, la GP Budapesta 1991 - locul III; la GP Belgrad 1992 - locul II; la GP București 1995 - locul I. A activat ca membru în Biroul FR Go (1992-1994; 1995-1999) și ca instructor la Clubul de go „Sakura”. În 2001, avea clasificarea de 6 Dan amator.

GHIOC, CONSTANTIN

-CRISTIAN (1974), n. în București. Absolvent al Facultății de Management a Academiei de Studii Economice din București. Broker la Bursa de Valori București. Debutază, în 1985, la Clubul Casei de Cultură a Studenților „Grigore Preoteasa”, unde studiază go cu Radu Baci. Cel mai bun rezultat în concursurile interne: la „Cupa României”, locul I în 1995. Cele mai bune rezultate în concursurile internaționale: la CE din 1999 (Belgrad) locul II, în proba pe echipe (C. Ghioc, L. Calotă, V. Gheorghiu, B. Nagy); la GP București 1998 - locul III. A activat ca antrenor la Clubul de go „Sakura”. În 2001 avea clasificarea de 5 Dan amator și era membru al „Slobozia Go Club”. Arbitru autorizat de FR Go.

MATEESCU, ROBERT (1972), n. în Urziceni, jud. Ilfov. Absolvent al Facultății de Matematică a Universității București. Analist-programator. Timp de 2 ani, între 1994 și 1995, a studiat, ca insemi, la Centrul de Pregătire al Federației Japoneze de Go. Debutază oficial, în 1986, la Clubul Casei de Cultură a Studenților . București, unde studiază go cu R. Baci. Cele mai bune rezultate în concursurile interne: la CN

- locul I, în 1990, 1993 și 1997, și locul II, în 1989 și 1991; cucerește „Trofeul Federației” în versiunea „Știință și Tehnică” în 1994, și în versiunea „Șerban M. Cantacuzino”, în 1998. Cele mai bune rezultate în concursurile internaționale: în 1998, cucerește titlul de campion european; la CE din 1994 . locul III; la CE pe echipe din 1990 - locul III; la CM în 1994, locul VI și în 1995, locul X. A activat, în cadrul structurilor FR Go, ca antrenor național, desemnat de EGF (1994), apoi, ca antrenor federal. A făcut parte din Comisia jucătorilor de nivel Dan, în perioada 1990-1991. În 2001 avea clasificarea de 6 Dan amator.

PĂUN, GHEORGHE (1950), n. în com. Ciocănești, jud. Argeș. Absolvent al Facultății de Matematică a Universității din București, promoția 1974; doctor în matematică, în 1977. Analist la Centrul de Calcul CEPECA (1974-1978); cercetător în Colectivul de Studiul Sistemelor (1978-1990) și, respectiv, la Centrul de Calcul al Universității din București (1987-1990); cercetător la Institutul de Matematică al Academiei Române (1990); cercetător principal II, din 1994. Membru corespondent al Academiei Române, din anul 1987. Membru al Uniunii Scriitorilor din România. A fost organizatorul primului cerc de go din București (1983) și primul președinte al FR Go (ales în 1990). În perioada 1980-1992, a desfășurat o bogată activitate publicistică. Autor al cărților: Inițiere în Go (prima carte românească de go), Recoop, București, 1985 (reeditată în 1986 și 577 Go 1988); și 250 de probleme de Go, Recoop, București, 1987 (reeditată în 1989).

POP, CRISTIAN (1974), n. în Vatra Dornei. Debutază în Go la Clubul „Sănătatea” - Vatra Dornei, în 1989, cu instructorul Cristian Cobeli. A participat, împreună cu acesta și cu colegii Marcel Crășmaru și Cătălin Țăranu (primul jucător profesionist din Europa), la

dezvoltarea clubului. Timp de 2 ani, între 1998 și 1999, studiază ca insei la Centrul de Pregătire al Federației Japoneze de Go. Cele mai bune rezultate în concursurile interne: la CN . locul I în 1996 și 2000; cucerește „Trofeul Federației”, în versiunea „Știință și Tehnică”, în 1995 și 1996 (împreună cu S. Gherman), iar în versiunea „Șerban M. Cantacuzino”, în 1999 și în 2000. Cele mai bune rezultate în concursurile internaționale: la CM din 1997 - locul V; la CE în 1996 . locul VII, și în 2000, locul IV; la „Cupa ING” din 1997 - locul II; la Cupa „Fujitsu” din 1997 - locul II; la GP Linz - 1996, locul I; la GP Belgrad, 1997 - locul II; la GP București, 1997 - locul II; la GP București, 2000 - locul I - În 2001, avea clasificarea de 6 Dan amator.

SCHMIDT, WALTER (1929), n. în Timișoara. Absolvent al Facultății de Chimie în 1954. Doctor în chimie organică. Cercetător științific la Centrul de Cercetări din Timișoara al Academiei Române. Face o intensă propagandă pentru jocul de go, între 1944 și 1992, încercând să-l promoveze prin intermediul ziarului „Sportul Popular”. Este organizator al primului cerc de go din Timișoara (1983). Ales, în 1990, președinte de onoare al FR Go.

STIHI, GEORGE EMIL EUGEN –vezi **Personalități.**

TOMA, IULIAN (1963), n. în Brăila. Absolvent al Facultății de Medicină din București. Medic primar chirurg. Debutază, în 1984, la Clubul Casei de Cultură a Studenților București, unde studiază go cu Zhang Haitao și Radu Baci. Cele mai bune rezultate în concursurile interne:

la CN pe echipe - locul I de trei ori și locul III de trei ori (între 1992 și 1998); la CN perechi (împreună cu Liliana Iacob) - locul I, în 1998, și locul III în 1995, 1996 și 1997. În anul 2001, la CE de la Banja Luka (BIH), împreună cu Liliana Iacob, cucerește medalia de argint în proba de perechi. Din 1989 a activat ca instructor de go la Brăila. În

același an, a fost desemnat și căpitan nejuccător al echipei Europei. A activat, apoi, în cadrul structurilor Federației, ca membru al Biroului federal, șef al Comisiei de juniori (din 1992) și președinte al FR de Go (în 1997, reales în 1999). În 2001, avea clasificarea de 2 Dan amator.

ȚĂRANU, PETRU CĂTĂLIN (1973), n. în Gura Humorului, jud. Suceava. Absolvent al Liceului Industrial Minier din Vatra Dornei (1991). Urmează timp de 4 ani cursurile Facultății de Matematică, secția Informatică, a Universității București. Anul de debut în go este 1989. Studiază,

apoi, go la Clubul din Vatra Dornei, cu profesorul său de matematică Cristian Cobeli (1 Dan) și cu colegul Marcel Crășmaru, deja jucător de 1 Dan. Cele mai bune rezultate în concursurile interne: la CN - locul I în 1994; câștigător al „Cupei României” și al „Trofeului Federației”, în versiunea „Știință și Tehnică”, în 1993. Cele mai bune rezultate în concursurile internaționale: în 1993, locul III - la CE; în 1995 și 1999 câștigă „Cupa ING”; în 1998

- câștigă „Cupa Fujitsu”, iar în 1999 ocupă locul II. Cea mai valoroasă performanță a fost medalia de argint, cucerită în 1992, la CE de la București, în proba pe echipe (C. Țăranu, I. Florescu, M. Bâscă și S. Gherman). Își întrerupe studiile universitare în 1995, pentru a pleca în Japonia, la invitația jucătorului profesionist de go (Nihon Ki-in) Saijo Masataka, 8 Dan, din Nagoya. Face 2 ani de studiu, ca insei, promovând rapid până în grupa A. În 1997, ocupă locul I la turneul de promovare la rang profesionist de 1 Dan și câștigă partida inaugurală, jucând împotriva lui Yamashiro Hiroshi, 9 Dan. În același an, promovează la 2 Dan. Urmează, rapid, promovările la 3 Dan, în 1998, și la 4 Dan, în 1999. Datorită procentajului ridicat de victorii, în 1999 se clasează între primii 100 de profesioniști ai Nihon Ki-in. În 1998 și 1999 participă, ca reprezentant al Europei, la Cupa Mondială Fujitsu. Tot în 1998, reprezintă Europa în „Cupa Chun Lan” din China, iar în anul 2000 participă la „Cupa ING” din Shanghai. Ca instructor de go, reprezentant al Nihon Ki-in, participă la „Cupa Fujitsu” din 1997 și la CE din 1997, 1998, 1999. În 2001 era jucător profesionist al Nihon Ki-in, bransa Nagoya, Japonia, cu clasificarea 4 Dan.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HALTERE

Cele mai vechi atestări privitoare la practicarea exercițiilor fizice axate pe ridicarea de greutate se găsesc în scrierile Chinei antice (3600-3500 î.Hr.). Ele vorbesc despre veritabilele teste - constând în ridicarea unor pietre de diferite greutăți -, probe la care erau supuși ostașii, spre a li se evalua forța.

Dar interesul pentru această calitate fizică a atins apogeul în Grecia clasică, în secolul al IV-lea î.Hr., răstimp denumit «epoca forței» sau «epoca omului puternic», modelul fiind Hercule, celebrul erou al mitologiei elene, personificarea forței fizice. Inscripțiile descoperite în Olimpia consemnează faptul că, pe timpul unor întreceri, un anume Bybon a ridicat cu o mână, deasupra capului, un bloc de piatră ce cântărea 143 kg. O altă informație, despre Eumasta, fiul lui Christofor, susține că acesta a ridicat de la pământ un bloc de granit în greutate de 480 kg (cf. L. Baroga, 1985). Semnificativă pare și legenda potrivit căreia Milon din Crotona făcea zilnic turul stadionului cu un vițel în spate, până când vițelul a ajuns să cântărească 600 kg. O astfel de pregătire pentru dezvoltarea forței este, fără îndoială, prima variantă a antrenamentului cu greutate din ce în ce mai mari. Ridicarea de greutate și aruncarea la distanță a pietrelor au constituit o practică a omului din cele mai vechi timpuri, exercițiile cu acest specific contribuind la dezvoltarea musculaturii și, implicit, la creșterea considerabilă a forței, fără a impia asupra celorlalte calități motrice sau a dezvoltării somatice. Evidențierea forței și nevoia de evaluare a ei au generat întrecerea, care rămâne

profund stimulatoare. Exerciții precum «trasul cu frânghia» și altele similare, efectuate individual și pe echipe, sunt înregistrate în târgurile occidentale, încă din Evul Mediu. În Germania și Elveția, bunăoară, câștigătorilor întrecerilor medievale de aruncare a pietrelor li se ofereau premii (inele de aur). Răspândirea acestor întreceri a generat apariția unor abordări teoretice. Astfel, în Tratatul filosofic teoretic și practic al utilității exercițiilor cu greutate pentru creșterea forței și mușchilor, din 1728, semnat de John Paugh, sunt prezentate și sistematizate complexe de exerciții cu greutate mici (gantele). Scoțianul Archibald Mac Loren publică, în 1863, lucrarea Sistemul național pentru exerciții corporale, în care susține necesitatea «măririi progresive a rezistenței care se opune mușchilor».

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, se consemnează că, în Austria, existau câțiva oameni deosebit de puternici, care au adus o reală contribuție la consacrarea practicii ridicării de greutate, ce s-a transformat într-un sport de sine stătător. Se amintește evoluția unui oarecare Wilhelm Turk, născut în 1857, care, de la 17 până la 50 de ani, a ridicat greutatea, uimind prin forța sa. Acesta, împreună cu alți doi renumiți ridicători ai timpului, Franz Stahr și Georg Jungendorf, a intrat în componența faimosului «Trio Osman», punct de atracție în programele de circ ale vremii (Turk, la cele 120 kg ale sale, ridica o greutate de 161,5 kg).

Contele Alfred Pallavicini, născut la Viena în 1848, făcea, în cercurile aristocrate ale capitalei

Imperiului Habsburgic, adevărate demonstrații de ridicare a greutăților. Joseph Steinbach, născut în Boemia în 1879, uimea lumea prin forța lui, ridicând o greutate de 178 kg în «stil continental». El avea să cucerească 3 titluri mondiale, în 1898 și 1904 la Viena, și, în 1905, la Berlin. Performanțele sale au fost depășite de cele ale lui Karl Swoboda, care a ridicat, în același stil, 185,5 kg și a aruncat de la piept 200 kg, câștigând și el un titlu mondial (1911, la Berlin) și un titlu european (1907, la Viena). Un alt pionier al halterei este socotit francezul Hippolyte Triat, care a evoluat prin diferite circuri și a deschis o școală de «cultură fizică», ce a funcționat în perioada 1840-1849. Dar cel care a popularizat întrecerile primilor halterofili în Europa și în America a fost Louis Attila. El și renumitul său discipol Eugen Sandow au fost doi dintre precursorii importanți ai acestui sport. Lor li s-a alăturat Louis Uni, cunoscut sub numele de Apollon, splendidul atlet care a făcut demonstrații de forță în circuri și în teatre de provincie. Și lista europenilor ridicători de greutăți și autori ai unor spectaculoase demonstrații de forță este foarte mare. Între aceștia un loc aparte îl ocupă Louis Cyr, devenit celebru în Canada, SUA și Anglia. Performanțele sale și-au cucerit notorietatea în istoria mondială a halterelor. El a «împins» o greutate de 136 kg; a ridicat de la pământ o greutate de 247 kg numai cu degetul mic; a ridicat deasupra capului o halteră de 125 kg și a menținut ridicată o platformă pe care se găseau 16 oameni (cu un total de 1640,5 kg), timp de 20 secunde.

Instituționalizarea halterelor ca sport distinct este consemnată de organizarea, în 1891, la Cafeneaua «Monica» din Londra, a primului CN de haltere al Angliei. În 1896 s-a desfășurat primul Campionat European, câștigat de germanul Hans Beck. O recunoaștere oficială a acestui sport o constituie includerea lui în programul JO de la Atena, din 1896. Englezul L. Elliot și danezul V. Jensen sunt primii campioni olimpici de haltere. Peste doi ani (1898) se organizează, la Viena, primul CM de haltere, în zilele de 31 iulie și 1 august. Au participat 11 ridicători celebri de categorie grea din Austria, Rusia și Franța; a câștigat austriacul W. Turk. David Webster, în lucrarea sa *The Iron Game*, consemnează

faptul că, în 1880, a luat ființă, la Köln, Clubul Athletic German, fapt care a declanșat apariția, în Europa și în restul lumii, a mai multor cluburi similare. La Londra, în 1891, se organizează un mare concurs internațional de haltere, dominat de englezul Lawrence Levy, cel care, alături de prințul George al Greciei, va arbitra concursul de haltere din cadrul JO de la Atena. Americanii, influențați de demonstrațiile lui L. Attila și E. Sandow, vor înființa primul club de haltere la New York, în 1868. Ulterior, și în Franța, Elveția și Rusia vor apare asemenea cluburi.

Ridicătorii francezi Louis Vasseur și Pierre Boune au folosit, la smuls, procedeul tehnic denumit «foarfecă», iar la aruncat, așa-numitul «stil continental». O figură remarcabilă se va dovedi luptătorul și ridicătorul francez Jules Rosset, care a colaborat cu Pierre de Coubertin la reintroducerea definitivă a halterelor, începând cu ediția din 1920 (Anvers) a JO, în rândul disciplinelor de concurs ale Olimpiadelor. Tot J. Rosset înființează Federația Internațională de Haltere, al cărei președinte a fost (1920-1936; 1946-1952), retrăgându-se din această funcție în 1952, cu ocazia JO de la Helsinki. După apariția acestui for internațional, s-au înființat federații naționale în mai multe state europene, inclusiv în România.

Primul concurs de ridicare a greutăților din țara noastră s-a desfășurat în 1896, la Liceul «Gh. Lazăr» din București, cu ocazia unei serbări de gimnastică.

În 1905, se remarcă frații Temelie, îndeosebi Socrate Temelie, dotat cu un fizic impresionant (118 kg și 1,86 m). Performanța sa, ridicarea unei greutăți de 168 kg, a fost consemnată de ziarul «Sport Zeitung» din Berlin, care îl aprecia ca fiind «o minune» din Balcani. Începând din 1922, ridicarea de greutăți a figurat în toate serbările Societății «Tirul» din București, la care participau halterofili de prestigiu, ca Jean Chirtop, Jean Dociulescu, Petre Sonda, Grigore Sturza, Ștefan Furtună, Stan Marin, Roman Robosi, M. Georgescu și M. Grozea, socotiți pe drept pionieri ai halterelor românești. Activitatea oficială a sportului cu haltere în țara noastră a început, în anul 1930, o dată cu înființarea Federației Române de Lupte și Haltere, la Oradea (avându-l ca președinte pe Camil Emanoilă). Concursurile de

lupte erau însoțite de demonstrații și, apoi, de întreceri de ridicarea greutăților, întreceri la care s-au remarcat tinerii Ștefan Petrescu și Bănică Enciulescu. Primul CN de haltere a fost organizat, la București, înaintea începerii campionatelor de lupte din 1934. Al doilea CN a avut loc, în 1937, la Timișoara, când s-a remarcat halterofilul Pavel Gospodinov, din Galați. În anul următor, CN de haltere, anexat celui de lupte, avea să demonstreze, prin proveniența învingătorilor, că halterele se răspândiseră pe întreg teritoriul țării: P. Gospodinov - Galați, Fironda - Reșița, T. Hajas și A. Anghiol - Arad, frații Ianoș și Josef Horvat - Oradea, I. Voineș - Lugoj.

După război, în anul 1946, sportul halterelor a fost reluat, numărul secțiilor de profil înmulțindu-se în localități precum: Reșița, Craiova, Brașov, Timișoara, Arad, Sinaia și Lugoj. Din 1947, campionatele naționale se vor desfășura anual. Al IV-lea CN are loc în 1947, la Lugoj, printre câștigători numărându-se și atletul Ștefan Petrescu, unul dintre propagatorii acestui sport în țara noastră. În clasamentul pe echipe, locul I a revenit formației Societății «Tirul» din București. La ediția a V-a a CN, în 1948, a fost folosită, pentru prima dată, o halteră construită, la Galați, de Pavel Gospodinov, după modelul aprobat de Federația Internațională. Campionatul s-a desfășurat pe 6 categorii de greutate. De menționat că, la categoria 56 kg, titlul de campion național a revenit lui Gheorghe Gospodinov, tatăl acestuia (Pavel Gospodinov) clasându-se pe locul I la categoria 67,5 kg. Ediția următoare a campionatelor naționale a avut loc la București, unde s-au remarcat Alexandru Cosma și Ilie Dociu Enciu, antrenați de Ștefan Petrescu (cel care se va afla printre primii tehnicieni distinși cu titlul de Antrenor emerit).

După înființarea Organizației Sportului Popular în 1944, activitatea sportivă din domeniul halterelor a luat amploare. În 1950, s-a organizat primul curs pentru formarea antrenorilor, acesta fiind absolvit de toți cei 41 de cursanți. Au fost create puternice secții de haltere la cluburile «Dinamo» și «CCA» (ulterior, «Steaua»), cluburi care vor forma halterofili de valoare internațională (S. Cazan, I. Dancea, E. Delcă, T. Roman, A. Vasarhely). CN pe echipe, din 1951, a fost câștigat de reprezentanții Clubului

«Dinamo». Ulterior, echipa «CCA» va domina halterele românești, sub conducerea antrenorului Șt. Achim, cel care a executat pentru prima oară procedeul tehnic de ridicare prin «hochei». Pe lângă echipele cluburilor militare, ale Ministerului Forțelor Armate și Ministerului Afacerilor Interne, au mai apărut și s-au afirmat echipe redutabile de haltere, ca: «Flamura-Roșie», «Progresul» și «Știința» București.

Structura bilaterală a Federației (de lupte și haltere) se va păstra până în 1957, când ia ființă Federația Română de Haltere, avându-l ca președinte pe Nicolae Popescu, iar ca secretar, pe Ștefan Petrescu. De-a lungul timpului, funcția de președinte a fost deținută de: N. Arcan (1960-1964), Ion Stoian (1965-1974), Alexe Nicu (1974-1992), I. Dobre, Nicu Vlad, iar cea de secretar general a fost îndeplinită de Șt. Achim, L. Baroga și prof. Gh. Diaconu.

Din 1970, denumirea Federației se modifică, devenind din nou bivalentă: Federația Română de Haltere și Culturism.

Primele rezultate notabile ale halterofililor români pe plan internațional se obțin la CE din 1956, de la Helsinki, unde I. Birău ocupă locul IV, la total. În 1957, halterofilii români s-au remarcat la CM de la Teheran, prin L. Baroga (locul VII) și S. Cazan (locul VIII). La competițiile internaționale din 1959, rezultatele se îmbunătățesc: L. Baroga, locul IV la CM, iar I. Panait și T. Roman, locul IV la CE. La CE din 1960, de la Milano, L. Baroga cucerește prima medalie de bronz pentru halterele românești. La JO de la Roma (1960), F. Balaș se clasează pe locul IX, iar L. Baroga abandonează concursul din motive de sănătate. Rezultate mai bune vor fi înregistrate la edițiile următoare ale CM și CE: Viena, 1961, Budapesta, 1962, Suedia, 1963. La JO de la Tokyo (1964), L. Baroga ocupă locul V, la categoria 90 kg. La CE de la Moscova (1964), Fizi Balaș (categoria 60 kg) a ocupat locul II, iar mai mulți halterofili români s-au situat pe locurile IV-VII. La CM și CE de la Varșovia (1969), Zoro Fiat, la categoria 56 kg, a cucerit medalia de argint. La JO de la München (1972), I. Hortopan s-a clasat pe locul VIII, la categoria 52 kg, iar V. Rusu pe locul XI, la categoria 56 kg. La CE din 1972, de la Constanța, I. Hortopan obține medalia de argint,

la smuls, și V. Rusu, medalia de bronz, la aruncat, ceilalți halterofili români clasându-se pe alte locuri fruntașe. La CM de la Havana (1973), același halterofil I. Hortopan cucerește medalia de bronz (prima pentru România, într-un asemenea concurs) și ocupă locul IV, la totalul categoriei 52 kg. La CE din același an, de la Madrid, I. Hortopan a cucerit o medalie de bronz, locurile IV-VIII revenind coechipierilor săi.

Începând cu anii '80, rezultatele bune ale halterofililor români au sporit: Virgil Docu Enciu a obținut medalia de bronz și, apoi, medalia de argint, la CM din 1982; Nicu Vlad a devenit multiplu campion olimpic, mondial și european, precum și recordman mondial și olimpic la stilul smuls (202,5 kg); Ion Buta a cucerit două medalii de bronz și una de argint, Marian Grigoraș, două medalii de bronz, iar Dragomir Cioroslan, o medalie de bronz (la Varna, 1979); Gelu Radu a fost medaliat cu bronz (la Belgrad, 1980); V. Socaci a fost multiplu medaliat la CM și CE; A. Czanka a devenit vicecampion mondial (1984) și european (1987), iar Petre Becheru - campion olimpic și mondial (1984).

Până în 1996, palmaresul halterofililor români a înregistrat: 11 medalii de aur la JO, 63 medalii la CM, 110 medalii la CE, 62 medalii la CM - juniori, 134 medalii la CE - juniori. O «recoltă» semnificativă care, la nivelul deceniului al VIII-lea, a situat halterele din România pe locurile III-IV în lume.

În 1990, Comisia Națională de Culturism se desprinde din trunchiul Federației de Haltere, constituindu-se ca Federație de sine stătătoare. În anul 1997, președintele federației de haltere era Nicu Vlad, vicepreședinte, Ștefan Achim, secretar general, Lazăr Baroga, iar antrenor federal, Gheorghe Diaconu. Numărul secțiilor de halterofili existente în țara noastră, la finele aceluiași an, era de 25, iar «efectivul» halterofililor însuma 674 de sportivi, dintre care 323 erau juniori. Activau 35 de antrenori, 17 instructori și 26 arbitri. La sfârșitul anului 2000, Biroul federal era format din: Nicu Vlad - președinte, Gh. Diaconu - secretar general și 6 membri. Halterele se practicau în 27 de secții, din 17 județe, de către 801 sportivi legitimați, dintre care 135 seniori (94

bărbați + 41 femei), 326 juniori (254 băieți + 72 fete) și 340 copii (279 băieți + 61 fete), pregătiți de 49 antrenori, 14 instructori și asistați, în concursuri, de 46 de arbitri.

În anul 2001, halterofilii români au cucerit: 4 medalii de argint și o medalie de bronz, la CE de seniori; o medalie de argint, la CE de juniori; 3 medalii de aur, 7 de argint și 7 de bronz, la CE de cadeți.

Tot în anul 2001, federația s-a reorganizat, în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală a adoptat, la 13 noiembrie, noul Statut și a ales Biroul federal, ca organ de conducere al federației. Ca organ de administrare și gestionare a fost stabilit Biroul executiv. În conducerea FRH au fost aleși: Ștefan Achim - președinte de onoare; Nicu Vlad - președinte; Gheorghe Diaconu - secretar general; Virgil Docu Enciu - director tehnic, membri: Chindris Olimpiu, Rugea Pavel, Biriș Gheorghe, Saranciuc Mugur, Zaldoi Marin, Baroga Marta. În perioada 2002-2003 Biroul federal a avut aceeași componență, singura modificare fiind alegerea a încă unui vicepreședinte Bărbulescu Gheorghe care a funcționat în anii 2002-2003. În 2004-2005 apare menționat antrenorul federal Becheru Petre și din 2005 au fost aleși ca membri Constantinescu Mihai, Socaci Andrei., Felecan Vasile. În perioada 2006-2008 biroul federal a avut următoarea componență: președinte de onoare – Achim Ștefan (până în anul 2007), din anul 2008 a fost ales prof. Nicu Alexe; președinte: - Nicu Vlad; secretar general: - Gheorghe Diaconu; director tehnic: - Virgil Docu Enciu; antrenor federal Becheru Petre; vicepreședinte: - Dimofte Costel; membri: Chindris Olimpiu, Felecan Vasile, Biriș Gheorghe, Constantinescu Mihai, Socaci Andrei, Saranciuc Mugur. Componența Biroului federal în anul 2009: președinte de onoare: - Nicu Alexe; președinte: - Nicu Vlad; secretar general:- Gheorghe Diaconu; director tehnic: - Virgil Docu Enciu; vicepreședinte Dimofte Costel; membri: - Nițu Nicolae; Chindris Olimpiu, Tasnadi Ștefan, Felecan Vasile, Rugea Paul, Biriș Gheorghe.

**SITUAȚIA ORGANIZATORICĂ A HALTERELOR ÎN ANUL 2009
SE PREZINTĂ ASTFEL:**

Județe în care se practică halterele – 27; Secții affiliate – 30; Total sportive legitimați – 730 din care 148 seniori (52 fem., 96 masc.); 277 – tineret și juniori (74 fem. 203 masc.); 305 cadeți (71 fem., 234 masc.); Antrenori – 48; Arbitri – 37

**BILANȚ
NR. MEDALIILOR OBȚINUTE DE HALTEROFILII ROMÂNI
LĂCM ȘI CE 1960-2009**

SENIORI			AUR	ARGINT	BRONZ	TOTAL	PERIOADA
	CM	MASC	20	27	33	80	1973- 2009
		FEM	-	-	-	-	-
	CE	MASC	29	53	66	148	1960-2009
		FEM	6	6	6	18	2003-2009
TOTAL	CM+CE		55	86	105	246	
TINERET	CM	MASC	4	3	1	8	1999
		FEM	-	-	-	-	-
	CE	MASC		1	1	2	2009
		FEM	2		1	3	2009
TOTAL	CM+CE		6	4	3	12	
JUNIORI	CM	MASC	23	19	30	72	1975-2005
		FEM	-	5	2	7	2008-2009
	CE	MASC	49	55	97	201	1975-2009
		FEM	6	6	4	16	2005-2009
TOTAL	CM+CE		78	85	133	296	
CADEȚI	CE	MASC	17	23	30	70	1995-2009
		FEM	12	9	15	36	2001-2009
TOTAL	CE		29	32	45	106	
TOTAL	GENER- AL		168	207	286	661	

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Socrate Temelie, cel dintâi halterofil român care, în anul 1910, a ridicat 168 kg. Considerat în țară, primul campion .neoficial. al României, în Germania era numit .o minune. a Balcanilor

1950. La București funcționa primul curs al antrenorilor de haltere

Lotul național de haltere, la Sofia (1953)

Antrenorul emerit Pavel Gospodinov în mijlocul) . elevilor. săi, câțiva dintre ei viitori campioni naționali, europeni, mondiali și olimpici

Pe vremea când alcătuiau lotul .de bază. al Clubului .Dinamo. București... De la stânga spre dreapta . sus: Velicu, Pintilie, Cristescu; jos: Mincu, Georgescu, Bădescu, Roșca și Telean

Tinerețea fără bătrânețe a iubitorilor sportului halterelor... La 80 de ani, Ștefan Petrescu mai practica încă exercițiile de ridicare a greutăților. El a fost unul dintre principalii promotori ai halterelor în țara noastră, haltere pe care le-a slujit timp de peste 60 de ani ca: sportiv (dublu campion național), antrenor al loturilor naționale, arbitru internațional, antrenor federal, secretar general și, apoi, vicepreședinte al FR de Haltere

*Ilie Dociu Enciu . primul halterofil român căruia i s-a
acordat titlul de Maestru al sportului*

*Gheorghe Enciu . campion național
la 36 de ani (1955)*

*Fitzi Balaș . vicecampion european în
1964 (Moscova) . la categ. 60 kg (total)*

Maestrul sportului Ilie Dancea . de cinci ori campion al României (ultimul titlu l-a cucerit în 1956)

Lazăr Baroga . primul halterofil român medaliat la un Campionat European (bronz la CE din 1960, de la Milano)

Teheran, 1957. Prima participare a haltero fililor români la un Campionat Mondial. În fotografie, sportivii Lazăr Baroga și Silviu Cazan, împreună cu Ștefan Petrescu, în dublă postură de antrenor și arbitru

Fiat Zoro . dublu vicecampion european în 1969 (Varșovia) . la categ. 56 kg (împins și total)

Spiridon Herghelegiu . primul halterofil român care a ridicat 200 kg. Palmaresul său numără 7 titluri de campion național cucerite în perioada 1969-1975

Ion Buta . medaliat cu bronz la CM de juniori din 1977; 4 medalii de argint și 9 medalii de bronz cucerite la edițiile CE de juniori (1975-1978) . alături de antrenorul său, Tiberiu Roman . fost multiplu campion național, component al loturilor reprezentative ale României

1978. Lazăr Baroga, secretar al FR de Haltere, împreună cu halterofilii Vasile Roșu . medaliat cu bronz la CM și cu argint la CE de juniori . și Ion Bălaș . medaliat cu bronz la CM și CE de juniori.. Peste un an, Roșu cucerea .aurul. la CM și CE de juniori

Virgil Docu Enciu, categ. 67,5 kg, 2 medalii de argint și o medalie de bronz la CM de la Ljubljana (1982)

Bucuria lui Petre Dumitru (stânga) era deplin justificată de trofee cucerite la Los Angeles în 1984 . un titlu de vicecampion olimpic, plus o medalie de aur cu echipa, două de argint (smuls și total) și una de bronz (aruncat), care-i încununau participarea la CM

Dragomir Cioroslan, categ. 75 kg multiplu campion național; medaliat cu bronz la JO de la Los Angeles; medaliat cu aur în proba pe echipe și de două ori cu bronz la CM desfășurat tot la Los Angeles, în 1984

În 1984, la Los Angeles, halterofilul Ștefan Tașnadi (categ. 110 kg) cucerea pe lângă titlul de vicecampion olimpic, un titlu mondial (cu echipa României) și două medalii de argint (la smuls și total)

*Vasile Groapă (categ. 100 kg)
vicecampion olimpic la Los Angeles în
1984*

*Gelu Radu (categ. 60 kg) vicecampion
olimpic la Los Angeles în 1984*

*Petre Becheru (categ. 82,5 kg). Aur
pe linie . olimpic și mondial . în 1984,
la Los Angeles...*

Echipa de haltere a României . după ce a cucerit locul I la CM de la Los Angeles, 1984. În ordine, de la stânga la dreapta: Andrei Socaci, Petre Becheru, Vasile Groapă, Dragomir Cioroslan, Dumitru Petre, secretarul FRH Lazăr Baroga, Nicu Vlad, Gelu Radu (jos), antrenorul principal Ștefan Achim, Ștefan Tașnadi și antrenorul secund Ilie Dociu Enciu

Antrenorul principal al lotului, Ștefan Achim (dreapta), împreună cu secundul său, Ilie Dociu Enciu, ținând în mâini trofeul cucerit de echipa României . declarată campioană mondială (1984)

După cucerirea la Los Angeles a titlurilor de campion al lumii (cu echipa) și vicecampion olimpic, Andrei Socaci (categ. 67,5 kg) și-a sporit zestrea. trofeelor cu medaliile ridicate. la capătul edițiilor ulterioare ale CM: o medalie de aur și două de bronz, în 1985; trei de bronz, în 1986; una de bronz, în 1987, și două de argint, în 1990

Attila Czanka . categ. 60 și 68 kg. Palmares: 10 medalii la CM de juniori, dintre care 7 de aur; 8 medalii la CE de juniori, dintre care 7 de aur (1986-1988); 3 medalii de argint și 2 de bronz la CM; 12 medalii la CE, dintre care 4 de aur (1987-1989)

... .Apăsare. și... .Eliberare. Nicu Vlad (categ. 90 kg) . campion olimpic în 1984, la Los Angeles; medaliat cu argint la JO din 1988 de la Seul și cu bronz la ediția din 1996, de la Atlanta

Adrian Jigău (categ. 56 kg). În 1999, a izbutit să .smulgă. o medalie de aur și una de bronz la .Mondiale., iar la .Europene., să-și prindă pe blazonul de sportiv trei titluri de vicecampion la toate stilurile.

După 1990, s-a oficializat practicarea halterelor de către femei, aceste sportive având acces și la competițiile oficiale, JO, CM, CE, CB. În fotografie, halterofila Mihaela Geambașu (categ. 75 kg) care, în 1999, s-a clasat pe locul XXI la CM (110 kg, la aruncat) și pe locul IX la CE, la toate cele 3 probe (95 kg, la smuls; 117,5 kg, la aruncat; 212,5 kg, la total)

Doi valoroși reprezentanți ai halterelor românești și mondiale. În stânga, profesorul (la propriu!) Lazăr Baroga. În dreapta, elevul și urmașul său de nădejde, multiplul campion olimpic, mondial și european, președintele FR Haltere, Nicu Vlad

*Valeriu Calancea – multiplu campion și medaliat la
CM și CE în perioada 2000-2010*

*Mărioara Munteanu - 6 medalii de aur (2005-2007), 5
de argint (2004-2007) și 4 de bronz (2003-2008)*

Roxana Cocoș - medaliată cu argint la JO 2012 (Londra), prima medalie olimpică pentru halterele feminine din țara noastră.

Răzvan Martin – medaliat cu bronz la JO 2012 (Londra), o speranță pentru viitorul halterelor din țara noastră

FIGURI REPREZENTATIVE

ACHIM, ȘTEFAN - vezi **PERSONALITĂȚI**

ALECU, MARIUS (1979), n. în București. Descoperit de antrenorul Fitzi Balaș și legitimat la Clubul «Steaua». Multiplu campion național la juniori și seniori (1997 și 1998) și deținător al unor recorduri naționale, la categoriile 105 kg și +105 kg. La CE juniori 1997 (Sevilla), la

categoria 108 kg - aur, la total și la aruncat. La CM din 1997, de la Capetown, concurând la categoria 108 kg, a cucerit medalia de aur la aruncat, și 2 medalii de argint, la smuls și la total. În 1998, la CM juniori de la Sofia, la categoria +105 kg, a fost medaliat cu argint la stilul aruncat. La CE din 1998, a cucerit 2 medalii de aur (la aruncat și la total) și o medalie de argint (la smuls).

AMZUICĂ, NICOLAE (1932), n. în com. Vlădueni, jud. Gorj. Absolvent al Institutului de Cultură Fizică «P.F. Lesgaft» din Leningrad (azi, Sankt Petersburg), promoția 1955. Inițial, a practicat gimnastica sportivă, concurând la nivel de categoria I. Mai târziu, în timpul

liceului, a început să se specializeze, în paralel, în haltere, sub supravegherea antrenorului emerit

Ștefan Petrescu. A concurat în limitele categoriei de 60 kg, devenind multiplu campion național. Component al lotului național de haltere, a participat la confruntări cu echipele Germaniei și Bulgariei. A fost și antrenor la secția de haltere a Clubului (experimental) «Viitorul». În anii '80, a lucrat în calitate de cercetător metodolog, pe lângă lotul național de haltere și, apoi, la CCPS, de pe lângă MTS. Maestru al sportului atât la gimnastică, cât și la haltere.

APOSTOL, GHEORGHE (1922), n. în Iași. Tipograf. Și-a făcut intrarea în sportul halterelor, târziu, la vârsta de 27 de ani. Înainte practicase gimnastica la Societatea «Tirul», avându-l mentor pe cunoscutul antrenor Ștefan Petrescu, care l-a îndemnat să abordeze și halterele, pentru

care era dotat. Legitimat la Clubul «Progresul», a concurat la categoria 67,5 kg, cucerind, la scurtă vreme, două titluri de campion național. Component al delegației de sportivi care reprezentau România la Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților de la Berlin (1951), **Gh. A.** a ocupat locul IV la concursul halterofililor. A deținut 6 recorduri la cele trei stiluri specifice halterelor anilor '50 (smuls, aruncat și împins). După încheierea carierei de sportiv a activat ca arbitru internațional și ca antrenor, printre elevii săi numărându-se viitorii halterofili de elită I. Hortopan, I. Panait și L. Ionescu. De asemenea,

și-a antrenat cei doi fii - Tiberiu Apostol și Sergiu Apostol, deveniți multipli campioni și recordmeni naționali, câștigători ai unor trofee internaționale, componenți ai loturilor naționale și olimpice de haltere. Asemenea tatălui lor, amândoi sunt Maeștri ai sportului. **Gh. A.** deține și titlul de Antrenor emerit.

BALAȘ, FITZI (1941-2001), n. în Cluj. A fost selecționat de antrenorul Tiberiu Roman și legitimat la CSM Cluj. Apoi s-a transferat la Clubul "CCA" ("Steaua") din București. Antrenorul emerit Ștefan Petrescu l-a selecționat în lotul național în 1958. În perioada 1958-1964, a fost multiplu campion și recordman național, la categoria 60 kg. A participat la JO de la Tokyo (1964). El a fost primul halterofil român care a stabilit un record mondial pentru juniori, la stilul «împins» (procedeu care a dispărut la începutul anilor '70). A fost campion balcanic de seniori, în 1969, la categoria 67,5 kg. Lider al categoriei sale, pe plan internațional, BF corectează, de mai multe ori, în 1962, recordurile mondiale de juniori la categoriile până și ușoară la total (de la 340 kg ajungând la 362,5 kg) și la stilul aruncat (137,5 kg). A obținut o medalie de argint (categoria 60 kg, total), la CE de seniori din 1964 (Moscova). A fost distins cu titlul de Maestru al sportului. În 2001, a activat ca antrenor la CSS nr. 3, club aflat sub patronajul CSA «Steaua» după care a trecut la secția de haltere a CS „Dinamo”.

BAROGA, LAZĂR - vezi Personalități

BECHERU, PETRE (1960), n. în com. Drăgănești - Vlașca, jud. Teleorman. Absolvent al Școlii de antrenori, promoția 1991. Pentru prima dată, a ridicat haltera la secția de copii a Clubului «Steaua», fiind descoperit de antrenorul S. Cazan. A fost campion național

la seniori (1980-1990), la categoria 82,5 kg. Performanța sa majoră a constituit-o cucerirea medaliei de aur - pentru totalul celor 2 stiluri (smuls și aruncat) - la JO din 1984, de la Los Angeles. În palmaresul său se mai adaugă 4 medalii de aur (una, cu echipa) la CM de seniori (1984) și 2 medalii de bronz la CE (1987). A fost campion balcanic. Deține titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, i s-a decernat Ordinul național "Pentru Merit" în grad de cavalier.

BIRIȘ, GHEORGHE (1954), n. în Beliu, jud. Arad. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității de Vest Vasile Goldiș Arad. S-a remarcat în calitate de antrenor de haltere cu contribuții deosebite la selecția,

pregătirea și afirmarea unor sportivi pe plan național și internațional. Și-a desfășurat activitatea la CS Astra Arad (1977-1996). Cu sportivii pe care i-a pregătit a obținut peste 90 de titluri de campion național și a stabilit 30 de recorduri naționale (20 la juniori, 10 la seniori). A promovat în loturile naționale numeroși halterofili (12 juniori, 5 seniori) care au obținut performanțe de prestigiu la CM și CE. Dintre performanțele obținute cu sportivii săi sunt de remarcat: 2 medalii la JO, 9 medalii la CM (6 seniori, 3 juniori), 49 la CE (35 la seniori, 14 la juniori). Dintre sportivii la a căror pregătire a contribuit se află: Cihărean Traian, multiplu medaliat la JO, CM și CE; Cihărean Marius, care a obținut 13 medalii (2 aur, 3 argint, 8 bronz) la CM și CE de juniori și la CE de seniori; Jigău Adrian, 2 medalii de argint și 6 de bronz la CM de seniori, 5 medalii de aur, 14 argint și 7 de bronz la CE de seniori; Matiaș Adrian, medaliat cu argint la CE de seniori și cu bronz la CM și CE de juniori. În anumite perioade s-au mai aflat în pregătirea sa și alți halterofili valoroși din țara noastră. A obținut 70 de titluri de campion național (40 la seniori, 30 la juniori). S-a dovedit și un foarte talentat producător de lucrări cu caracter sportiv. În colaborare cu prof. Tiberiu Țiganu în

2002 a publicat lucrarea *Clubul sportiv Astra Arad la 90 de ani de activitate 1911-2001*, iar în 2004 o altă lucrare cu caracter enciclopedic intitulată *Olimpici arădeni*. Din 1997 a devenit președintele Clubului Sportiv Astra Arad. Pentru rezultatele sale, în 1992 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a-II-a în 2004.

CALANCEA VALERIU (1980) n. în Chișinău. A început să practice sportul halterelor la 13 ani cu antrenorul S. Măgăleată. A absolvit, în anul 2005, facultatea de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității Dunărea de Jos din Galați. Master în Managementul

Sportiv în cadrul aceleiași universități. A fost legitimat la CSM Dunărea din Galați. În anul 2000 a devenit campion național la categ. 85 kg seniori, iar la JO de la Sydney (2000) a ocupat locul X cu 365 kg, unde a realizat un record mondial de juniori (205 kg la aruncat). Tot în anul 2000, la CE de juniori a intrat în posesia medaliilor de argint la aruncat și de bronz la smuls și total. La CM din 2001 (Turcia-Antalia) a ocupat locul V (372,5 kg), iar în 2002 la CM Varșovia (Polonia) și CE (Turcia) a ocupat locul III la aruncat; în 2003 a obținut cea mai mare performanță la CM seniori în Canada (Vancouver) luând medalia de aur la aruncat (251 kg) și total (382,5 kg). După accidentare a reintrat în competiții în 2005 la CE de la Sofia (Bulgaria), unde a cucerit medalia de aur la aruncat (205kg) și de argint la total (367,5 kg). În 2006 la CM de la Santo Domingo a ocupat locul IV la aruncat (200 kg) și locul VII la total. În 2007 la Strasbourg (Franța) a recâștigat titlul european la aruncat (208 kg) și total (373 kg). La CM din același an din Thailanda a obținut locul IV la aruncat (201 kg) și total (367 kg), iar la ediția din 2009, locul III la aruncat. În anul 2010 devine campion mondial la aruncat, iar la total obține medalia de bronz. Din anul 2005 este Maestru Emerit. În tot acest interval a fost multiplu campion național la 85 kg și 94 kg, antrenat fiind la lotul olimpic de Nicu Vlad și Petre Becheru.

Teheran (1957).

CAZAN, SILVIU (1934-1986), n. în com. Pecica, jud. Arad. Ofițer MFA (MApN). Descoperit de antrenorul Ștefan Petrescu, a concurat sub culorile Clubului "CCA" ("Steaua"). A fost de 9 ori campion național la categoria supergreua și multiplu recordman național. A concurat la CM de la

CIHĂREAN, TRAIAN IOACHIM (1969), n. în Bichigiu, jud. Bistrița-Năsăud. Unul dintre sportivii reprezentativi ai halterelor din țara noastră. A fost descoperit de antrenorul Moraru Ioan și legitimat în secția de haltere a CS Olimpia București. Din 1991 a activat

la *CS Astra Arad*. Remarcat pe plan național cu cele peste 100 de titluri de campioni de juniori și seniori. Pe plan internațional a cucerit 34 de medalii la CM și CE de seniori și juniori din care 11 de aur, 18 de argint și 5 de bronz. În 1988 la Atena stabilește un nou record mondial la stilul smuls categ. 52 kg. cu un rezultat de 118 kg. În 1992 intră în posesia medaliei de bronz la JO de la Barcelona. În perioada 1988-2000 participă la 4 ediții ale JO reușind să acumuleze puncte prin clasarea pe locurile V la Atlanta și VI la Seul. Palmaresul său pe plan internațional: medalie de aur, argint și bronz la CE de juniori din 1987, aur la ediția din 1988, 3 medalii de aur la cea din 1989; la CM de juniori desfășurat în perioada 1987-1989 obține 2 medalii de aur, 4 de argint și una de bronz; la CM de seniori din 1989 obține 3 medalii de argint la catg. 52 kg.; la CE de seniori cucerește câte 3 medalii de argint în 1988 și 1989, o medalie de aur și 2 medalii de argint în 1990, 2 medalii de aur și una de argint în 1991, o medalie de aur și una de bronz în 1992 și o medalie de argint în 1993 și 2 de bronz în 1996. S-a remarcat atât în probele de smuls și aruncat și respectiv la total. În anul 2000 s-a retras din

activitatea competițională. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa I- 2004.

CIHĂREAN, MARIUS (1975), n. în Coșbuc, jud. Bistrița-Năsăud. Sportiv de performanță, practicant al halterelor. A activat la CS Astra Arad unde s-a pregătit cu antrenorul Biriș Gheorghe. Multiplu medaliat la CN de juniori și seniori de haltere. Component al loturilor naționale de juniori și seniori. Pe plan internațional a obținut 13 medalii din care 2 de aur, 3 de argint și 8 de bronz, majoritatea la CM și CE de seniori și juniori. Palmares: 1993 - 2 medalii de bronz la CE de juniori; 1994- 2 medalii de argint și una de bronz la CE de juniori și o medalie de aur la CM de juniori; 1995 – medalii de aur, argint și bronz la CE de juniori; 1996- 3 medalii de bronz la CE de seniori (Stavanger); 1998 – medalie de bronz la CM de juniori. Maestru al Sportului.

CIOROSLAN, DRAGOMIR (1954), n. în Cluj. Absolvent al IEFS, promoția 1982. Remarcat de antrenorul Ștefan Iavorek, a concurat, inițial, pentru CSM Cluj. S-a transferat, mai întâi la Clubul «Steaua» și, apoi, la «Olimpia» din București. A fost, de mai

multe ori, campion de juniori și, apoi, de seniori, la categoria 75 kg. Component de bază al lotului național, a concurat la CE din 1979 (loc III, la aruncat), 2 medalii de bronz la CM și CE de la Moscova (1983). Medaliat cu bronz, în 1984, la JO de la Los Angeles. La CM din 1984, desfășurate concomitent cu JO de la Los Angeles, a obținut: medalie de aur cu echipa și 2 medalii de bronz la smuls și total. A fost multiplu campion balcanic. A participat și la concursurile de culturism. A fost secretar adjunct al Federației (1985-1990). În anii .90, activează ca antrenor de haltere în SUA. Membru al Comitetului Olimpic American, responsabil al comisiei însărcinate cu cercetările științifice. Deține titlul de Maestru emerit al

sportului.

COCOȘ, ROXANA (1989), n. în București. Absolventă de liceu. A intrat în sala de haltere a CSȘ nr.3 (Steaua) la 7 ani (1996) și inițiată în ridicarea de greutate de antrenorul Ficzi Balasz, apoi de Docu Virgil. În anul 2000 a fost legitimată la CSA Steaua, pregătită de antrenorul Nițu Nicolae. A concurat sub culorile acestui club și în anul 2009. În perioada 1997-2009 a fost multiplă și campioană în campionatele naționale de juniori I și juniori II și seniori. În intervalul 2003-2009 a cucerit 31 medalii la campionatele continentale și mondiale, concurând în cadrul categoriei de 58 kg. Astfel, la CE de juniori II (până la 17 ani) în 2003 la Dortmund (Germania) a dobândit o medalie de aur și una de bronz. În 2004 la CE din Stavanger (Norvegia) a realizat trei medalii de aur (la cele două stiluri și total). În anul următor (2005) la CE de juniori II de la Sofia (Bulgaria), a cucerit tot 3 medalii, din care una de aur și 2 de argint. În anul 2006, la CE ale aceleși categorii de vârstă, din Suedia (Landskrona) dobândește toate cele 3 medalii. Din 2005 va concura și la CE de juniori (până la 20 de ani), realizând tot 3 medalii, din care una de argint și 2 de bronz, în Cehia la Trencin. În 2006 la CE de la Palermo (Italia) își adjudecă 3 medalii din care 2 de aur și una de argint. În anul următor, la Tenerife (Spania) obține 2 medalii de aur și 1 de bronz. În 2008, la CE din Albania (Durres) cucerește 2 medalii de argint. Din acest an participând la CM de juniori (până la 20 de ani) din Columbia (Santiago de Calj) obține 2 medalii de argint și 2 de bronz. În 2008 la CM din București (România) își însușește toate cele 3 medalii. Din acest an participă la CE de seniori de la Lignano (Italia) cucerind 2 medalii, 1 de argint și 1 de bronz. În 2009 la CE de seniori de la București cucerește 1 medalie de bronz. Aceste performanțe remarcabile îi permit halterofilei R.C. să obțină în intervalul 2003-2009 la CE și CM 31 medalii, din care 12 de aur, 12 de argint și 7 de bronz, dominând

categoria sa de greutate, 63 kg. La CE de la Minsk (Belarus) din 2010, obține medalia de bronz la aruncat și total. Realizează o performanță deosebită la JO 2012 (Londra) unde cucerește medalia de argint. Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a (2012).

COSMA, ALEXANDRU (1926), n. în București. Descoperit de antrenorul emerit Ștefan Petrescu, a fost legitimat la Clubul «Dinamo». A concurat la 56 kg, devenind multiplu campion și recordman național. A participat la JO de la Helsinki (1952). Activității sale de antrenor

i se datorează, în mare măsură, creșterea potențialului echipei Clubului «Dinamo» devenită, astfel, un redutabil adversar pentru echipa de haltere a Clubului «CCA» («Steaua»), campioana țării în anii '60. Printre sportivii valoroși antrenați de el se numără halterofilii Gh. Telean și Gh. Mincu. S-a specializat în cultură fizică medicală (recuperarea după traumatisme), câpătând, în acest gen de activitate, o notorietate națională și internațională. I s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

DOCIU ENCIU, ILIE (1924), n. în București. Măcelar. Descoperit de antrenorul Ștefan Petrescu, a concurat pentru Clubul «Spartac», denumit, ulterior, «Recolta». A devenit multiplu campion și recordman național la categoria 75 kg. A fost socotit cel mai valoros

sportiv din generația postbelică. S-a remarcat prin forța sa neobișnuită. Ca antrenor, a depus o activitate sus-ținută în cadrul Clubului «CCA» («Steaua»), printre sportivii pregătiți de el remarcându-se Virgil Dociu Enciu (fiul său) și Ion Hortopan. Antrenor secund la lotul olimpic al României, în 2 cicluri olimpice consecutive (Moscova - 1980 și Los Angeles - 1984), când s-au înregistrat cele mai valoroase performanțe ale halterofililor români, care i-au situat

în topurile marilor concursuri oficiale. I-au fost acordate titlurile de Maestru al sportului și de Antrenor emerit.

DOCIU ENCIU, VIRGIL (1953), n. în București. Absolvent al IEFS, promoția 1978. Ofițer MAPN. Pregătit, inițial, de tatăl său, antrenorul emerit Ilie Dociu Enciu, a fost legitimat la Clubul «Olimpia», unde s-a consacrat. Ulterior, a fost transferat la Clubul

«Steaua» din București. A cucerit de 9 ori centura de campion național la categoria 60 kg și a stabilit 12 recorduri naționale la cele două stiluri clasice - smuls și aruncat - și la total. A obținut rezultate remarcabile în competițiile internaționale: locul II, la CM de la Ljubljana, în 1982; locul III, la CM de la Gettysburg (SUA), în 1978; locul II la CE, în 1982, și locul VIII, la JO de la Moscova, în 1980. În 1984, după încheierea activității competiționale, a fost numit antrenor la secția de haltere a Clubului «Steaua». Între 1989 și 1994, a răspuns de conducerea tehnică a lotului național și a celui olimpic de haltere ale României. I-au fost acordate titlurile de Maestru emerit al sportului și de Antrenor emerit. În anul 2000, i s-a decernat Medalia națională «Pentru Merit» clasa a III-a.

DOCIULESCU, JEAN (? - 1977). Expert financiar. Antrenor de haltere - promotor al halterelor cu contribuții directe la dezvoltarea și afirmarea acestei ramuri de sport. Practicant al halterelor cu numeroase participări la demonstrații de ridicare a greutăților. S-a retras curând din activitatea competițională și din cea profesională, dedicându-se muncii de antrenor. A format echipa de haltere Știința. A activat mai mulți ani ca antrenor al loturilor naționale. A fost recunoscut ca un mare maestru în organizarea și conducerea pregătirii sportivilor. Un bun cunoscător al metodologiei antrenamentului sportive. Printre sportivii remarcați, s-au aflat: Cornel Bucur - deținătorul mai multor recorduri la aruncat (57 kg); Nicolae Băltășanu - un foarte talentat halterofil la

categoria grea; Ioan Bălmău – multiplu campion și recordman; Nicolae Amzuică – campion; Gheorghe Teleman – multiplu campion și recordman. Pe parcursul anilor a participat nemijlocit la diferite acțiuni, menite să contribuie la dezvoltarea halterelor. În anul 1946 pentru o scurtă perioadă de timp a îndeplinit funcția de președinte al Federației Române de Lupte și Haltere numit prin Decizia OSP.

FIAT, ZORO (1944), n. în Reșița. jud. Caraș-Severin A fost selecționat și pregătit, inițial, de antrenorul Gh. Puliska de la CSM Reșița. Preluat de Clubul «Steaua», a avut, între 1964 și 1975, o frumoasă carieră sportivă, adunându-și în palmares 15 titluri de campion național, la categoriile 52 kg și 56 kg, și 13 recorduri naționale, la smuls, aruncat și la total. A participat la șase campionate europene, aflându-se între primii șase clasați în 1969 la CE de la Varșovia, unde a și obținut 2 medalii de argint la stilul împins și la total. La CM, prin rezultatul obținut la total, s-a clasat pe locul IV. La CE de la Sofia (1971), a cucerit 1 medalie de bronz. La «Spartachiadele Militare», unde participă cu lotul Clubului «Steaua», obține medalii de aur, de argint și de bronz. Din 1976, și-a continuat activitatea ca antrenor de haltere la Clubul «Steaua». În intervalele 1980-1984 și 1993-1995, a fost antrenor la lotul național. I-au fost acordate titlurile de Maestru al sportului și de Antrenor emerit.

GOSPODINOV, PAVEL (1911-1990), n. în Galați. Mic meseriaș. Este considerat unul dintre fondatorii sportului cu haltere din România. A participat la două CN, în 1948 și 1949, la categoria 67,5 kg, fiind cel mai redutabil adversar al halterofilului Ștefan Petrescu,

un alt animator al acestui sport în țara noastră. A concurat pentru AS «Portul Galați», Clubul «Șantierul Naval» și CSM Galați. În orașul său natal, a creat o adevărată școală de halterofili. Elevii săi au realizat o serie de recorduri în competițiile de haltere din România. Începând cu 1949, a construit

și a introdus în concursurile naționale haltere de tip olimpic. Este apreciat drept novator în tehnica celor două stiluri clasice utilizate în haltere . smuls și aruncat. Rezultatele sale, unanim apreciate, i-au fost răsplătite prin acordarea titlului de AE.

GROAPĂ, VASILE (1955), n. în Brașov. A practicat halterele din adolescență, debutând sub culorile Clubului «Steagul Roșu» Brașov, de unde s-a transferat, apoi, la Clubul «Steaua». A concurat în limitele categoriei de 100 kg. Între 1970 și 1980, a fost selecționat de 9 ori consecutiv în lotul de haltere al României. Deține 8 titluri de campion național și 6 recorduri naționale. Medaliat cu bronz la CE și CM de la Moscova (1983) și vicecampion olimpic la Los Angeles (1984). La CM din 1984, desfășurate concomitent cu JO de la Los Angeles, a obținut: 1 medalie de aur cu echipa și 3 medalii de aur la smuls, aruncat și total. I-au fost acordate titlurile de Maestru al sportului și de Maestru emerit al sportului.

HÂTRU, DUMITRU – vezi **FR de Culturism și Fitness**

HORTOPAN, ION (1949-1980), n. în Câmpina, jud. Prahova. A început să practice halterele în orașul natal, apoi s-a transferat la Clubul «Steaua» București și, ulterior, la Clubul «Olimpia». A dominat categoria de 52 kg, pe plan intern, și a făcut parte din elita halterofililor, pe plan internațional. A fost declarat, de 7 ori, campion național și a doborât peste 30 de recorduri naționale la cele două stiluri și la total. A participat la JO din 1972, de la München, unde a ocupat locul VIII. În același an, la CE de la Constanța, a obținut o medalie de argint (la stilul aruncat), iar la ediția următoare, la Madrid, a ocupat locul III la smuls și locul IV la total. La CM de la Havana, din 1973, reușește să obțină o medalie de bronz la smuls și ocupă locul VI la total. După încheierea carierei de sportiv, a continuat să activeze la Clubul «Olimpia», ca antrenor. I-a fost

acordat titlul de Maestru al sportului.

IONESCU, LISIAS (1934), n. în București. Tipograf. Primii pași în haltere i-a făcut la îndemnul și sub supravegherea antrenorului Gheorghe Apostol. A cucerit titlul de campion național pentru Clubul "Progresul", la categoria 67,5 kg. A fost multiplu campion și recordman național. S-a remarcat și în activitatea de antrenor, fiind un destoinic organizator și bun tehnician. A format un număr apreciabil de halterofili (peste 40) în cadrul Clubului «Șantierul Naval», devenit «Chimpex» Constanța (1964-1979 și 1989-1991). Juniorii antrenați de el au câștigat mai multe medalii la edițiile CE și ale CM la care au participat. Unul dintre ei, V. Roșu, a obținut o medalie de aur la CM de la Debrețin (1979) și una de bronz la CM de la Atena, cu un an mai devreme (1978). A fost primul antrenor care a condus, între 1979 și 1987, Centrul olimpic de pregătire a halterofililor juniori de la Bistrița. Între 1987 și 1989, a fost antrenorul lotului național de juniori. Printre elevii săi s-au aflat Vasile Roșu, Eugen Chivu, Cristian Mateevici și Petre Dumitru, vicecampion olimpic în 1984. I-a fost acordat titlul de Antrenor emerit.

JIGĂU, ADRIAN (1970), n. în Arad. Sportiv de performanță. A activat la CS Astra Arad sub îndrumarea antrenorului Gheorghe Biriș. Multiplu campion și medaliat la CN de haltere. Component al lotului național și olimpic de haltere. Participan la CM din 1999 (Atena) cu medalie de aur la smuls și 2 medalii de argint la aruncat și total, la ediția din 2002 2 medalii de bronz, iar în 2003 (Vancouver) 3 medalii de bronz. Palmares: la CE de seniori din 1998 (Riesa) medaliat cu bronz la smuls, în 1999 obține 3 medalii de argint la smuls, aruncat și total La Coruna; în anul 2000 la Sofia obține 3 medalii de bronz smuls,

aruncat și total; în 2001 la Trecin – 3 medalii de argint la smuls, total și aruncat; în anul 2002 obține 3 medalii de bronz la smuls, aruncat și total; obține câte o medalie de aur la aruncat, argint la smuls și o medalie de argint la total în anul 2003; în 2004 obține aur la aruncat, argint la total și bronz la smuls; anul 2005 îi aduce 2 medalii de argint la total și smuls, o medalie de aur la aruncat, în 2006 obține 2 medalii de aur la total și aruncat și o medalie de argint la smuls. La JO de la Sydney(2000) și JO de la Atena (2004) ocupă locul VI. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa I în anul 2004.

MARTIN, RĂZVAN (1991), n. în Cluj-Napoca. Halterofil de performanță cu rezultate deosebite pe plan internațional. Se remarcă încă de la vârsta de 15 ani cucerind la CE de cadeți din 2006 (Landskrona – SWE) o medalie de aur (smuls) și două de argint (aruncat și total) iar la CE de juniori din 2008 (Duess – ALBANIA) două medalii de argint (aruncat și total), reușind o performanță remarcabilă la ediția din 2009 (Landskrona – SWE) – 3 medalii de aur (smuls, aruncat și total). Participă la campionatul mondial de juniori din 2009 (București) cu medalie de bronz la total. La JO din 2012 (Londra) cucerește medalia de bronz totalizând 332kg la categoria de 69 kg îndeplinind speranțele antrenorilor și federației. Maestru al Sportului. Decorat cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a III-a (2012)

MATEAȘ, ADRIAN CLAUDIU (1968), n. în Arad. Sportiv de performanță. Legitim la Clubul CS Astra Arad unde s-a pregătit cu antrenorul Gheorghe Biriș. Multiplu campion și medaliat la CN de haltere. La CM de juniori din 1989 de la Atena este medaliat cu bronz la smuls (90kg.). În anul 1988 la

CE de la Atena obține medalie de bronz la smuls (90 kg.), în 1989 la CE de seniori de la La Coruna medalie de argint la smuls (105 kg.), în anul 2000 la Sofia obține medalie de argint la smuls (105 kg).

MĂNĂILESCU, GHEORGHE (1930), n. în com. Nehoiășu, jud. Buzău. La 17 ani a început să practice sportul halterelor, sub conducerea antrenorului emerit Pavel Gospodinov, fiind legitimat la Clubul "Dunărea" Galați. A concurat la mai multe categorii (cocoș, până și ușoară),

fiind de 4 ori campion național și deținând tot atâtea recorduri naționale. A funcționat ca antrenor la cluburile «CCA» («Steaua»), în 1960, și .Rapid., în 1972. Între 1962 și 1980, a fost antrenor la lotul național, contribuind la pregătirea halterofililor Petre Becheru, Nicu Vlad, Vasile Groapă, M. Burdilă, Zoro Fiat, Vasile Deac, Fitzi Balaș, care au obținut rezultate remarcabile la JO, CM și CE desfășurate în deceniile 7 și 8. I-a fost acordat titlul de Antrenor emerit.

MUNTEANU MARIOARA (1978) n. în Brăila. Absolventă a Institutului de Educație Fizică și Sport din Cluj, promoția 2007. A început practicarea sportului cu greutatea la 16 ani, legitimată la CSM Brăila. A fost depistată de antrenorul emerit Dumitrescu Alexandru. După

juniorat s-a mutat la Galați la CSM Dunărea împreună cu antrenorul ei. Din 2004 s-a transferat la CSM Bistrița. A devenit campioană națională la categoria de 48 de kg. În 1996. A repetat performanța și în toți anii următori (1996-2006) la categoria 53 kg. A participat la CE pentru prima dată în 2001, în Slovacia (Trencin), unde a ocupat locul V, iar la ediția din 2002 din Antalya (Turcia) locul VII. Deține 6 titluri de campioană europeană realizate astfel: în 2005 la Sofia (Bulgaria) a cucerit pentru prima dată două titluri de campioană europeană la 53 de kg, la smuls

și total; în 2006, a reeditat performanța de campioană europeană, la aruncat și total, în Polonia (Varșovia) performanță pe care o realizează și în 2007 la Strasbourg (Franța). De asemenea, a obținut 6 medalii de argint: 2 în 2004 (Kiev); 1 în 2005 (Sofia). 1 în 2006 (Varșovia) și 1 în 2007 (Strasbourg), precum și 4 medalii de bronz, 3 în 2003 (Loutraki – Grecia) și una în 2008 - Lignano Sabbiadoro. La CM din anul 2003 (Vancouver) a ocupat locurile VII, VIII, XI. În 2000 la JO de la Sydney a ocupat locul VIII, iar în 2004 la JO de la Atena a ocupat poziția a IV (190 kg). A fost antrenată în toți acești ani la lotul olimpic de antrenori Nicu Vlad și Becheru Petre. În anul 2005 a primit titlul de Maestră Emerită a Sportului.

NICU, ALEXE – vezi **PERSONALITĂȚI**

PETRE, DUMITRU (1958), n. în Constanța. A fost descoperit de antrenorul emerit Lisias Ionescu și a concurat, inițial, pentru Clubul «Chimpex». A cunoscut consacrarea la Clubul «Steaua», avându-l antrenor pe Ștefan Achim. A fost de 2 ori campion național la categoria 90

kg. A participat la JO de la Los Angeles (1984), unde a obținut medalia de argint (categ. 90kg). La CM, desfășurate concomitent cu JO din 1984, a obținut: medalia de aur cu echipa; 2 medalii de argint la smuls și total; 1 medalie de bronz la aruncat. Maestru emerit al Sportului.

PETRESCU, ȘTEFAN - vezi **Personalități**

RADU, GELU (1955), n. în Galați. Antrenor de haltere. Sportiv de performanță, practicant al halterelor. Absolvent al Școlii de antrenori, promoția 1986. A fost descoperit de antrenorul Pavel Gospodinov. A fost multiplu campion național, consecutiv, între 1980 și 1995. Recordman

național la stilul aruncat în 1979. A cucerit titlul de vicecampion olimpic la Los Angeles, în 1984. Este câștigătorul a 4 medalii la CM din 1984, desfășurate concomitent cu JO (1 de aur cu echipa, 2 de argint la aruncat și total și una de bronz la smuls). A obținut 2 de bronz la CM de la Moscova (1983), iar la CE 3 medalii de bronz, în 1980 și în 1983 (Moscova). Campion balcanic în 1981 și 1984. La JO de la Las Angeles din 1984 a cucerit o medalie de argint. Maestru emerit al sportului.

RUSU, VICTOR (1944-1997), n. în Cluj. A fost inițiat în activitatea de halterofil de către antrenorul emerit Tiberiu Roman, în cadrul CSM Cluj (club la care a fost legitimat în 1959). S-a transferat, în 1964, la Clubul «Steaua», unde cunoaște deplina consacrare între 1967 și 1976. Cucerește, succesiv, 10 titluri de campion național la categ. 56 kg și 60 kg. De asemenea, a stabilit 19 recorduri naționale. La CE din 1972, de la Constanța, cucerește 1 medalie de bronz la aruncat și ocupă locul V la total. În același an, a participat și la JO de la München (unde ocupă locul XI).

SARANCIUC, MUGUR DAN VIOREL (1948), n. în București. S-a inițiat în sportul halterelor la Clubul «Progresul» din București, sub îndrumarea antrenorului Gh. Apostol. Pe perioada satisfacerii stagiului militar, a activat la Clubul «Steaua». A fost vicecampion național la categoriile 90 kg și + 90 kg. După absolvirea Școlii de antrenori din cadrul IEFS, a activat la CS Onești (1972-1984). Se transferă, apoi, la CSM Bistrița. Între 1985 și 1987 și, apoi, între 1989 și

1998, a lucrat la Centrul olimpic pentru pregătirea juniorilor de la Bistrița. A contribuit la performanța halterofililor Gelu Radu, vicecampion olimpic în 1984, la Los Angeles, și Lucian Maxineanu, medaliat cu bronz la CE de juniori din 1990 (La Valeta), în probele de smuls, aruncat și total, iar în 1991 (Varna) la smuls, clasat pe locul al XIX-lea la JO de la Atlanta (1996). În anul 2000, i s-a decernat Medalia națională “Pentru Merit” clasa a III-a.

SOCACI, ANDREI (1966), n. în Alba Iulia. A fost descoperit de antrenorul Ștefan Sturza și legitimat, inițial, la Clubul «Unirea» Alba Iulia. S-a transferat, apoi, la clubul «Olimpia» din București, de unde a fost preluat de Clubul «Dinamo». A obținut 9 titluri de campion național și a stabilit 23 de recorduri naționale. A fost selecționat în lotul național de 12 ori, participând la numeroase concursuri internaționale. Celor 9 medalii de aur cucerite la CM și CE de juniori, în 1985 și 1986, li se adaugă medaliile obținute la seniori: 2 de aur (1 cu echipa) și 1 de argint, la CM 1984; 1 de aur și 2 de bronz, la CM 1985; 3 de bronz, la CM 1986; 1 de bronz, la CM 1987; 2 de argint, la CM 1990. La CE seniori (1986, 1987 și 1991) cucerește 4 medalii de aur, 5 de argint și 6 de bronz. La JO, din 1984, de la Los Angeles, a cucerit 1 medalie de argint. După încheierea carierei sportive s-a dedicat muncii de antrenor la Clubul «Dinamo». I-au fost acordate titlurile de Maestru al sportului și de Maestru emerit al sportului.

VLAD, NICU - vezi **Personalități**.

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HANDBAL

Handbalul este un joc sportiv relativ tânăr, care a apărut în Europa la sfârșitul sec. XIX și începutul sec. XX, în urma transformării unor jocuri cu specific popular larg răspândite și unanim apreciate în acea vreme.

În Cehia este cunoscut, încă din anul 1892, un asemenea joc, căruia profesorul de educație fizică Vaclav Karas i-a dat, ulterior, în 1905, numele de «hazena».

În Danemarca, începând din 1898, prof. Holger Nielsen a introdus în școli un joc numit «handbold»; însă, dat fiind că, în 1897, în localitatea daneză Nyborg, este atestată desfășurarea primului meci de handbal jucat după niște reguli stricte, IHF stabilește acest răstimp drept dată de început al epocii handbalului modern.

În Ucraina, încă din 1909, se practica un joc cu mingea asemănător cu handbalul.

În Germania, handbalul datează din anul 1915, când un antrenor de gimnastică (Max Heiser), în dorința de a crea un joc care să poată fi practicat în sală, iarna, de către gimnaste, a îmbinat mai multe jocuri populare cu mingea (raffball, volkerball, korbball și altele similare), într-unul singur, denumindu-l «torball». Se juca în săli și în aer liber, pe terenuri cu dimensiuni de 40 m x 20 m, cu o minge medicinală sau cu una de fotbal, umplută cu păr, pasată și aruncată cu mâna. Întrucât tehnica și forța de aruncare nu erau prea dezvoltate, semicercul avea raza de 4 m, dimensiunile porții fiind de 2,50 m x 2 m. Cu timpul, dimensiunile porții s-au mărit

la 3,75 m x 2,10 m și, apoi, la 5 m x 2,40 m. S-a mărit și raza semicercului din fața porții la 6 m și, apoi, la 8 m. Numărul participantelor nu era precizat, el variind în funcție de câte gimnaste erau prezente la antrenament.

În anul 1919, un alt profesor de educație fizică din Germania (Carl Schelenz) a adus modificări esențiale regulilor meciurilor de «torball», creând astfel un joc nou, căruia i-a dat denumirea de **handbal**, acesta putând fi practicat și de către bărbați. A transferat noul joc pe terenul de fotbal, trasând în fața porților, la distanța de 11 m, un semicerc, din afara căruia se putea arunca la poartă. Paralel cu linia porții a fost trasată la distanța de 16,50 m - linia de ofsaid. Echipele erau formate din câte 11 jucători (1 portar, 2 fundași, 3 mijlocași și 5 înaintași). Mingea a fost înlocuită cu una obișnuită de fotbal sau volei; s-a permis alergarea cu mingea în dribling și lupta pentru intrarea în posesia ei.

Încet, încet, acest joc s-a răspândit din Germania în alte țări, dezvoltându-se pe plan internațional; primul meci de handbal masculin inter-țări s-a disputat, în anul 1925, între echipele Austriei și Germaniei și s-a terminat cu scorul de 6-3. Primul meci inter-țări de handbal feminin s-a desfășurat în 1930, tot între Austria și Germania, scorul final fiind de 5-4.

În anul 1928, a luat ființă Federația Internațională de Handbal (IHF), constituită din reprezentanți ai 11 țări. Ulterior, numărul țărilor afiliate ajunge la 23. Tot în 1928, a fost tipărit și primul regulament

internațional de joc. În anul 1934, CIO hotărăște includerea handbalului în programul JO din 1936 (Berlin). La primele întreceri olimpice de handbal au participat echipe din 6 țări, reprezentativa României clasându-se pe locul V.

În acest răstimp, în țările nordice, se pun și bazele jocului în sală sau ale handbalului în 7 jucători. Varianta aceasta se răspândește repede în Suedia, Danemarca, Finlanda, Norvegia și chiar în unele țări din Europa Centrală. Primul meci inter-țări la handbal în 7 are loc, în 1935, între echipele Suediei și Danemarcei, rezultatul fiind de 18-12. Ca urmare a dezvoltării și răspândirii lui, se trece la organizarea de CM la handbal în 11 și în 7 pentru bărbați, la instituirea de cursuri internaționale pentru arbitri și la organizarea congreselor IHF. În 1938, are loc primul CM de handbal în 11, la care participă 10 țări, clasamentul final fiind, în ordine, Germania, Elveția, Ungaria, Suedia, România, Cehoslovacia, Polonia, Danemarca, Olanda și Luxemburg.

În 1949, se organizează primul CM feminin de handbal în 11, la care Ungaria ocupă primul loc. La a doua ediție a competiției mondiale (1956, Germania), echipa României devine campioană a lumii la handbal în 11. La a treia ediție a CM (1960, Olanda), sportivele românce repetă performanța, cucerind, pentru a doua oară, titlul de campioane mondiale la handbal în 11 (după ce învinseseră, în finală, echipa Austriei cu 10-2).

La prima ediție a CM feminin de handbal în 7, din Iugoslavia (1957), campioană a devenit echipa Cehoslovaciei, pentru ca, în 1962, la CM de la București, echipa României să cucerească pentru a treia oară titlul suprem (primele două titluri fiind la handbal în 11). La acest palmares se mai adaugă și un titlu de vicecampioană, realizat la CM din 1973.

La CM de handbal masculin în 7 și în 11, echipele României s-au «luptat» mereu pentru cucerirea primelor locuri ale podiumului de premiere. Astfel, la CM de handbal în 11, din 1959 (Austria), echipa noastră cucerește medalia de argint, fiind învinsă cu 14-11 de echipa Germaniei. La handbal în 7, nordicii au deținut supremația ani de-a rândul, dar în 1961 (la Dortmund), 1964 (la Praga), 1970 (la Paris) și

1974 (la Berlin), reprezentativa masculină a țării noastre, a cărei superioritate a fost de necontestat, a cucerit titlul mondial.

În România, primul meci de handbal a avut loc în 1922, la 3 mai, fiind disputat în orașul Sibiu, între două echipe formate din elevi. Se pare că jocul de handbal ajunsese pe malurile Căminului adus de tinerii care studiau în Germania sau în Austria. Handbalul începe să se răspândească treptat și în alte orașe din Ardeal, astfel că, în 1924, se înregistrează organizarea unor jocuri inter-orașe, între echipele de elevi din Mediaș, Sighișoara, Bistrița și Brașov, orașe unde asemenea întreceri continuă să se desfășoare până în 1939. Timp de mai mulți ani, handbalul românesc nu este condus de nici un for oficial. Abia în 1934, se înființează o Federație, care includea handbalul alături de baschet și de volei, menită să coordoneze activitatea desfășurată de sportivii români atât pe plan intern, cât și peste hotarele țării noastre. Curând încep să ia naștere cluburi de handbal în centrele muncitorești Reșița și Lugoj, ele jucând un rol important în ridicarea nivelului tehnic al acestui joc.

În anul 1936, handbalul se desprinde și creează o Federație de sine stătătoare, dar activitatea ei în ce privește dirijarea echipelor, formarea antrenorilor și a arbitrilor, precum și promovarea și propagarea acestui joc în rândul unor categorii largi ale populației țării a fost nesatisfăcătoare. În anul 1937, se organizează primul CN de handbal (pe mai multe serii). Handbalul românesc se afirmă și pe plan internațional, reușind, prin rezultatele obținute în perioada 1935-1940, să se claseze al 5-lea în clasamentul mondial, cum consemnam anterior.

Datorită atât numărului din ce în ce mai mare de echipe înscrise în competițiile oficiale, cât și răspândirii handbalului în toate regiunile țării, precum și creșterii nivelului tehnic, începând din anul 1950, s-a trecut la organizarea Campionatului Republican sub forma unei divizii A; ulterior, a fost înființată și divizia B și au fost organizate campionate regionale, precum și «Cupa României» pentru băieți și fete. Creșterea numărului și nivelului tehnic al echipelor feminine a făcut necesară înființarea, în 1955, a unei divizii de handbal în 11. Primele jocuri

de handbal în 7 s-au desfășurat la Timișoara, în 1950, 603 Handbal iar în 1951, s-au organizat competiții similare și la București. În 1957 a avut loc primul Campionat Republican - de fapt, se desfășurau, în paralel, campionatele de handbal în 11 și, respectiv, în 7. Treptat, interesul pentru handbalul în 11 începe să scadă nu numai la noi în țară, ci și pe plan internațional, întâlnirile devenind din ce în ce mai rare. Federația de resort se orientează și, începând din anul 1962, modifică formula de disputare a campionatului național.

Din anul 1953, reprezentativele țării noastre încep să se impună prin rezultatele din ce în ce mai valoroase obținute în întrecerile sportive internaționale: la edițiile CM de handbal în 11 și 7 și la Festivalurile Mondiale ale Tineretului și Studenților de la București, Varșovia și Moscova, handbaliștii români ocupă locurile fruntașe.

La **Campionatele Mondiale** au fost cucerite: **11 medalii**, din care:

7 medalii de aur

● **la feminin: în 1956 (RF Germania - handbal în 11)** . componentele naționalei: Irina Nagy (Climovschi), Victoria Dumitrescu, Aurelia Sălăgeanu (Szöke), Iosefina Ugron (Ștefănescu), Ana Stark (Stănișel), Maria Scheip (Constantinescu), Irene Günther, Carolina Cârligeanu, Aurora Popescu (Alexandrescu), Lucia Dobre, Elena Jianu, Elena Pădureanu, Mora Windt, Ileana Colesnicov (Giulescu), Magda Drasser (Haberpursch); antrenori: Constantin Popescu, Gabriel Zugrăvescu și Nicolae Nedef; în 1960 (Olanda - handbal în 11) - componentele naționalei: Irina Nagy (Climovschi), Victoria Dumitrescu, Aurelia Sălăgeanu (Szöke), Iosefina Ugron (Ștefănescu), Ana Stark (Stănișel), Maria Scheip (Constantinescu), Irene Günther, Carolina Cârligeanu, Aurora Popescu (Alexandrescu), Lucia Dobre, Elena Jianu, Elena Pădureanu, Antoaneta Vasile (Oțlea), Aurora Niculescu (Leonte), Elena Roșu; antrenori: Constantin Popescu și Nicolae Nedef; în 1962 (România - handbal în 7) . componentele naționalei: Irina Nagy (Climovschi), Victoria Dumitrescu, Aurelia Sălăgeanu (Szöke), Iosefina Ugron (Ștefănescu), Ana Stark (Stănișel), Maria Scheip (Constantinescu), Antoaneta Vasile (Oțlea),

Aurora Niculescu (Leonte), Liliana Borcea (Biro), Iuliana Nako, Edeltrauth Franz (Sauer), Felicia Gheorghită, Constanța Dumitrescu, Ana Nemetz, Elena Hedeșiu, Cornelia Constantinescu; antrenori: Constantin Popescu și Nicolae Nedef.

● **la masculin: în 1961 (RF Germania - handbal în 7)** - componentii naționalei: Cornel Oțlea, Mihai Redl, Ion Bogolea, Petre Ivănescu, Virgil Hnat, Ioan Moser, Aurel Bulgariu, Mircea Costache (I), Mircea Costache (II), Gheorghe Coman, Olimpiu Nodea, Otto Tellman, Gheorghe Covaci, Gheorghe Bădulescu; antrenori: Oprea Vlase și Nicolae Nedef; în **1964 (Cehoslovacia - handbal în 7)** - componentii naționalei: Cornel Oțlea, Mihai Redl, Ion Bogolea, Virgil Talle, Petre Ivănescu, Virgil Hnat, Ioan Moser, Aurel Bulgariu, Mircea Costache (I), Mircea Costache (II), Gheorghe Coman, Olimpiu Nodea, Gheorghe Gruia, Cezar Nica, Ion Popescu, Iosif Iacob; antrenori: Ioan Kunst-Ghermănescu, Eugen Trofin, Nicolae Nedef; în **1970 (Franța - handbal în 7)** - componentii naționalei: Cornel Oțlea, Cornel Penu, Alexandru Dincă, Ștefan Orban, Gheorghe Gruia, Cezar Nica, Cristian Gațu, Ion Popescu, Roland Gunesch, Ghiță Licu, Ștefan Birtalan, Gabriel Kicsid, Valentin Samungi, Mihai Marinescu, Gheorghe Goran, Titus Moldovan; antrenori: Oprea Vlase, Eugen Trofin, Nicolae Nedef, Ioan Kunst-Ghermănescu; în 1974 (RDG - handbal în 7) - componentii naționalei: Cornel Penu, Alexandru Dincă, Ștefan Orban, Cristian Gațu, Roland Gunesch, Ghiță Licu, Ștefan Birtalan, Gabriel Kicsid, Mircea Grabovschi, Werner Stockl, Radu Voina, Mircea Ștef, Constantin Tudosie, Adrian Cosma, Marin Dan, Liviu Bota; antrenori: Oprea Vlase, Nicolae Nedef, Ioan Kunst-Ghermănescu. Handbalistelor și handbaliștilor care au contribuit la cucerirea laurilor de campioni mondiali le-a fost acordat titlul de Maestru emerit al sportului, iar antrenorilor, titlul de Antrenor emerit.

2 medalii de argint și 2 medalii de bronz:

● **la feminin: în 1973 (Iugoslavia)**, pentru **locul II** ocupat de naționala pregătită de antrenorii Constantin Popescu și Dan Bălășescu;

● **la masculin: în 1959 (Austria)**, pentru **locul**

II ocupat de naționala pregătită de antrenorii Ioan Kunst-Ghermănescu și Nicolae Nedef; în **1967 (Suedia)**, pentru **locul III** ocupat de naționala pregătită de antrenorii Ioan Kunst- Ghermănescu, Eugen Trofin și Nicolae Nedef; în 1990 (Cehoslovacia), pentru **locul III** ocupat de naționala pregătită de antrenorii Cornel Oțelea, Valentin Samungi și Ștefan Orban.

La *Jocurile Olimpice*, echipele reprezentative ale României s-au calificat de 7 ori la turneele finale și au cucerit 4 medalii, dintre care o medalie de argint și 3 medalii de bronz.

Handbaliștii români au ocupat, la **JO din 1936 (Berlin)**, **locul V**. La **JO din 1972 (München)**, au “urcat” pe **locul III** jucătorii: Cornel Penu, Alexandru Dincă, Virgil Talle, Gheorghe Gruia, Cristian Gațu, Roland Gunesch, Gabriel Kicsid, Radu Voina, Adrian Cosma, Werner Stokl, Marin Dan, Valentin Samungi, Constantin Tudosie, Ghiță Licu; antrenori: Oprea Vlase și Nicolae Nedef. În 1976, la Olimpiada de la Montreal, locul II a fost câștigat de jucătorii: Cornel Penu, Nicolae Munteanu, Cristian Gațu, Roland Gunesch, Ștefan Birtalan, Gabriel Kicsid, Radu Voina, Adrian Cosma, Werner Stockl, Alexandru Fölker, Cezar Drăgăniță, Mircea Grabovschi; antrenori: Vlase Oprea și Nicolae Nedef. În 1980, la Moscova, locul III a fost câștigat de “olimpicii” Nicolae Munteanu, Claudiu Ionescu, Ștefan Birtalan, Radu Voina, Adrian Cosma, Alexandru Fölker, Cezar Drăgăniță, Iosif Boroș, Cornel Durău, Marian Dumitru, Neculai Vasilca, Vasile Stângă, Maricel Voinea, Lucian Vasilache; antrenori: Lascăr Pană și Nicolae Nedef. **În 1984, la Los Angeles**, un nou **loc III** l-au obținut componenții lotului olimpic: Nicolae Munteanu, Alexandru Buligan, Adrian Simion, Alexandru Fölker, Iosif Boroș, Cornel Durău, Marian Dumitru, Neculai Vasilca, Vasile Stângă, Maricel Voinea, Mircea Bedivan, George Dogărescu, Dumitru Berbec, Gheorghe Covaciu, Vasile Oprea; antrenori: Nicolae Nedef și Radu Voina. Iar în 1992, la Barcelona, handbaliștii pregătiți de antrenorii Cezar Nica și Ștefan Orban ocupă **locul IX**.

Handbalistele române au ocupat, la **JO din 1976 (Montreal)**, **locul IV** (antrenori: Constantin

Popescu și Dan Bălășescu.

La Campionate Mondiale de juniori- tineret, handbalistele noastre cuceresc: în 1967 (Olanda - ediție experimentală), **locul I** (antrenori: Francisc Spier și Dumitru Popescu-Colibași); în 1977 (România), locul III (antrenori: Francisc Spier și Grigore Niță); în 1995 (Brazilia), locul I (antrenori: Dinu Cojocaru și Ioan Băban); în **1997 (Coasta de Fildeș)**, **locul III** (antrenori: Dumitru Muși și Mircea Bucă).

La rândul lor, handbaliștii cuceresc, în 1967 (Olanda - ediție experimentală) **locul I** (antrenori E. Trofin și M. Pinte).

La Campionatele Mondiale Universitare, echipele de handbal ale **studenților români** au cucerit 12 medalii: 6 de aur, 3 de argint și 3 de bronz. Cele **6 medalii de aur** au fost cucerite în: **1973 (Suedia)**, **1975 (România)**, **1977 (Polonia)**, **1981 (Franța)**, **1984 (Germania)** și în **1987 (România)**. Echipele au fost pregătite și conduse de antrenorii Eugen Trofin, Romeo Sotiriu, Nicolae Nedef, Ioan Kunst-Ghermănescu, Lascăr Pană, Cezar Nica și Roland Gunesch.

De asemenea, băieții au mai cucerit: medalii de argint - în **1968 (Germania)** și în **1990 (Olanda)** - și **medalii de bronz** - în **1963 (Suedia)** și în **1971 (Cehoslovacia)**. Echipa studențească de fete a ocupat un **loc II**, în **1994**, în **Slovacia** (antrenori: Costel Petrea și Pompiliu Simion) și un **loc III**, în **1996**, în **Bulgaria** (antrenor: Lucian Râșniță).

Din doi în doi ani, **Germania organizează “Super Cupa Campionilor Mondiali și Olimpici”**, la care au drept de participare reprezentativele de handbal ale țărilor care, de-a lungul timpului, s-au situat pe primul loc la cele două competiții internaționale.

În 1983, «Supercupa» a fost cucerită de **lotul României** - format din Nicolae Munteanu, Alexandru Buligan, Adrian Simion, Marian Dumitru, Vasile Stângă, Dumitru Berbec, Constantin Petre, Maricel Voinea, Gheorghe Covaciu, Tudor Roșca, Vasile Oprea, Mircea Bedivan, George Dogărescu, Cornel Durău și Neculai Vasilca și condus de antrenorii Nicolae Nedef, Radu Voina și Cornel Penu.

A fi de 7 ori campion mondial (de 3 ori la fete, în anii 1956, 1960 și în 1962, și de 4 ori la băieți,

în 1961, 1964, 1970 și în 1974) și a te afla de 4 ori pe podiumul olimpic cu băieții (în 1972, 1976, 1980 și în 1984) ilustrează, cum nu se poate mai edificator, imensa cantitate de efort (atât intelectual, cât și fizic) depus de tehnicienii, sportivii, medicii și cercetătorii care s-au dedicat trup și suflet dezvoltării și afirmării handbalului românesc.

Demne de remarcat, în același context, sunt și rezultatele obținute în întrecerile internaționale de către echipele de handbal de club, cu precădere de către medaliatele cu aur la **CCE**:

- Echipele **feminine**: **“Știința» București** (în **1961**) . formată din Irina Nagy, Ecaterina Ionescu, Aurora Leonte, Dana Ungureanu, Iosefina Ștefănescu, Gerlinde Reip, Maria Stef, Hilde Roth, Cornelia Constantinescu, Aurelia Szöke, Carolina Cârligeanu (antrenor: Constantin Popescu) și **“Rapid” București** (în **1964**) - formată din Irene Nagy, Margareta Hanec, Maria Constantinescu, Aurelia Szöke, Elena Hedeșiu, Constanța Dumitrescu, Rodica Floroianu, Antoaneta Oțelea (antrenor: Gabriel Zugrăvescu).

- Echipele **masculine**: **“Dinamo” București** (în **1965**) - formată din Ion Bogolea, Mircea Costache (I), Petre Ivănescu, Ion Ionescu, Virgil Hnat, Cezar Nica, Ioan Moser, Mircea Costache (II), Lucian Popescu, Gheorghe Coman (antrenor: Oprea Vlase); **“Steaua” București** (în **1968**) - formată din Alexandru Dincă, Gabriel Belu, Cornel Oțelea, Gheorghe Goran, Mihai Marinescu, Dan Roșescu și Dan Alboaica (antrenori: Octav Nițescu și Olimpiu Nodea) și, din nou, **“Steaua” București** (în **1977**) - formată din Nicolae Munteanu, Virgil Marchidan, Radu Voina, Gabriel Kicsid, Cezar Drăgăniță, Cristian Gațu, Ștefan Birtalan, Werner Stockl, Laurențiu Roșu, Dan Petru, Grișa Cheli, Ion Vărgă-lui și Victor Neagu; (antrenor: Cornel Oțelea).

“Cupa Federației Internaționale” (de handbal) a fost cucerită, în **1984**, de echipa **feminină “Chimistul” Râmnicu Vâlcea** (antrenori: Constantin Popescu și Maria Ciulei); în **1985** - de echipa **masculină “Minaur” Baia Mare** (antrenori: Lascăr Pană și Petre Avramescu); în **1988** - de echipa **masculină “Minaur” Baia Mare** (antrenor: Lascăr Pană); în **1989** - de echipa **feminină “Chimistul”**

Râmnicu Vâlcea (antrenori: Ioan Gherhard și Gheorghe Ionescu); în **1993** - de echipa **feminină “Rapid” București** (antrenori: Dumitru Milea și Nicolae Diaconu).

Cupa Cupelor a revenit, în **1989**, echipei **feminine “Știința” Bacău** (antrenori: Mihai Pintea și Costel Petrea).

Cupa Orașelor a fost câștigată, în **1996**, de echipa feminină **“Silcotub” Zalău** (antrenor - Gheorghe Tadici).

TROFEUL CARPAȚI. Competiție devenită tradițională, organizată de FRH (anual) ca un mijloc de verificare al echipei naționale masculine și feminine înaintea unor mari întâlniri internaționale, sau pentru a evalua rezultatele în urma unor îndelungi stagii de pregătire. Această competiție își are începutul în 1959, care până în 1962 a purtat denumirea de *Cupa Orașului București* sau *Cupa Orașelor* participante fiind echipele reprezentative ale capitalelor sau orașelor Europei: Praga, Budapesta, Copenhaga, Belgrad, Berlin etc. Din anul 1967 participantele erau echipele naționale ale diverselor țări europene: URSS, Iugoslavia, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria, RD Germania, Franța. Locurile de desfășurare erau orașele din România cu condiții bune de organizare precum Cluj, Timișoara, Baia Mare, București, Iași, Pitești, Bacău, Braila, Brașov, R.Vâlcea, Constanța, Oradea, Tg. Mureș, Târgoviște, Ploiești, Zalău, Arad, Galați, Buzău, Craiova, Drobeta Turnu Severin etc. Din 1959 și până în 1967 competiția s-a desfășurat numai în București, la echipele feminine. *Trofeul Carpați* al competiției masculine s-a desfășurat în 37 de ediții, în 13 localități, învingând în 26 de ediții, în 9 ediții ocupând locul 2, iar în 2 ediții clasându-ne pe locul 3. La feminin competiția s-a derulat în 41 de ediții, clasându-ne în 26 de ediții pe primul loc, în 9 ediții pe locul al doilea, în 2 ediții pe locul 3, în 3 ediții pe locul 4, iar într-o ediție pe locul 5. Menționăm că alături de partenerii străini în competiție de multe ori s-a aflat echipa *B* sau de tineret a României. *Trofeul Carpați* (feminin) în anii 1965,1976,1983,1987,1990,1991,1998 și 2003 nu a avut loc din diverse motive. La echipele masculine *Trofeul Carpați*, ca și la competiția fetelor nu a avut

o desfășurare anuală cursivă, în 12 ediții nedisputându-se. Marele merit al acestui trofeu a fost ca el împreună cu alte trofee tradiționale din Europa (Tasmajdan – Iugoslavia, Sofia și Loveci - Bulgaria, Tbilisi – Georgia, etc) au ținut în “priză” echipele naționale pentru marile confruntări. Competiția a fost primul mare turneu internațional de handbal în 7, care a devenit tradițional și recunoscut în calendarul Federației Internaționale. Marele merit că acest mare turneu a dăinuit și dăinuie încă și ne-a adus în țară toate marile echipe ale lumii, este al secretarului F.R.H.- L. Grigorescu. Prima ediție (28 ianuarie -1 februarie 1959) a fost oarecum de experiment fiind invitate echipe foarte puternice, un handbal în 7 de sală de la care puteam învăța la cel mai înalt nivel, chiar cu riscul înfrângerii. Sala Floreasca (azi Lucian Grigorescu) a fost arhiplină timp de 4 zile. Competiția a fost câștigată de *H.G.Copenhaga*, la care au mai participat și alte echipe de mare valoare: *Dukla* – Praga (la baieti) și selecționatele orașelor Zagreb și Budapesta, la fete. Se hotărâse participarea cu echipe de club sau selecționate de oraș.

HANDBALIȘTI ȘI TEHNICIENI ROMÂNI ÎN SELECȚIONATA LUMII

11.08.1968 (Kravina): Selecțioanata - CEH
24-21

Gheorghe Gruia

Iosif Iacob

antrenori: I.K. Ghermănescu

Dietrich Konig (Ceh.)

13.10.1974 (Ljubljana): Selecționata – JUG
20-20

Cornel Penu

Cristian Gatu

antrenor: I.K. Ghermănescu

01.11.1975 (Dortmund): Selecționata – RFG
25-21

Cornel Penu

Cristian Gatu

Ghita Licu

Gabriel Kicsid

antrenori: I.K. Ghermănescu

Ivan Snoj (Jug.)

13.06.1978 (Kiev): Selecționata – URSS 18-20

Cornel Penu

antrenor: I.K. Ghermănescu

23.11.1980 (Dortmund): Selecționata – VFL.
Gummersbach 20-21

Vasile Stângă

Radu Voina

antrenori: I.K. Ghermănescu

Ivan Snoj (Jug.)

26.11.1980 (Göteborg): Selecționata – Suedia
28-24

Vasile Stângă

Radu Voina

antrenori: I.K. Ghermănescu

Ivan Snoj (Jug.)

20.04.1985 (Copenhaga): Selecționata – DAN
26-23

Vasile Stângă

antrenor: I.K. Ghermănescu

08.07.1989 (Lisabona): Selecționata – PORT.

29-26

Marian Dumitru

08.01.1991 (Stockholm): Selecționata – Scan-
dinavia 31-26

Ioan Mocanu

antrenor: I.K. Ghermănescu

14.12.1991 (Oslo): Selecționata – Scandinavia
30-27

Ioan Mocanu

antrenor: I.K. Ghermănescu

14.12.1992 (Paris): Selecționata – Franța 32-31

Robert Licu

16.12.1992 (Saarbrücken): Selecționata –
Germania 23-23

Robert Licu

GOLGETERI LA CAMPIONATELE MONDIALE DE HANDBAL MASCULIN

Ediția din 1959 – handbal în 11

ROM: locul II: - Olimpiu Nodea – 28
goluri

Aurel Bulgariu – 25 goluri

Ediția din 1961 – handbal în 7 (RFG)

ROM: locul I: - Petre Ivănescu – 24 goluri
Zdunk Rada (Ceh.) – 24 goluri

Ediția din 1964 – handbal în 7 (CEH)

ROM: locul I: - Ioan Mosser – 32 goluri
Andreas (UNG) – 32 goluri
J. Milkovic (IUG) – 32 goluri

Ediția din 1974 – handbal în 7 (RDG)

ROM: locul I – Ștefan Birtalan - 43 goluri

Ediția din 1982 – handbal în 7 (RFG)

ROM: Locul V – Vasile Stângă – 65 goluri

FEMININ

Ediția din 1999 – handbal în 7 (NOR-DAN)

Carmen Amariei – 67 goluri (19 din 7m)

Grit Jurak (GER) – 67 goluri (18 din 7m)

Federația Internațională de Handbal (IHF) a adoptat numeroase propuneri elaborate și prezentate de FR Handbal, în diferite perioade, acestea vizând perfecționarea sistemului competițional al IHF, perfecționarea Regulamentului tehnic al arbitrajelor, stabilirea criteriilor de calificare a echipelor pentru JO, etc. De asemenea, din însărcinarea IHF, FR Handbal a elaborat proiectul Regulamentului de desfășurare a CM de tineret, care a fost aprobat de Congresul IHF, din anul 1974.

LA CONDUCEREA FR DE HANDBAL

S-AU AFLAT:

Maxim Gațu - președinte (1946-1947);

G. Sabatini - președinte; Geo Popescu - secretar (1948-1949);

G. Sabatini - președinte; Lucian Grigorescu - secretar (1950);

Petre Capră - președinte; Lucian Grigorescu - secretar (1955);

Dumitru Costea - președinte; Lucian Grigorescu - secretar (1968-1973);

I.K. Ghermănescu - președinte; Lucian Grigorescu - secretar (1974-1985);

Ani Matei - președinte; Mihai Marinescu - secretar (1986-1988);

Ion Călinescu - președinte; Mihai Marinescu - secretar (1989-1990);

I.K. Ghermănescu - președinte; Mihai

Marinescu - secretar (1991-1992);

Adrian Pascal - președinte; N. Nedef și D. Simion - secretari (1992);

Cornel Oțelea - președinte; Doru Simion - secretar (1993-1994);

Valentin Samungi - președinte; D. Simion și R. Sotiriu - secretari (1995);

Cristian Gațu - președinte; Mihai Stark - secretar (1996-1998);

Cristian Gațu - președinte; Valentin Samungi - secretar (1999-2000).

În anul 1998, în evidența FR de Handbal se aflau 8 440 sportivi legitimați, dintre care 6 520 juniori (480 bucureșteni) și 1 920 seniori (180 bucureșteni); 392 antrenori (41 bucureșteni); 437 arbitri (43 bucureșteni); 24 echipe de categoria A (12 masculine și 12 feminine) și 4 serii x 8 echipe de categoria B. Campionatul se desfășura în 16 județe și în municipiul București.

În anul 2000, conducerea FRH era alcătuită din: Cristian Gațu (președinte); Ion Gavrilăscu, Lascăr Pană, Vasile Stângă (vicepreședinți); Mihai Marinescu (secretar general); Remus Drăgănescu (antrenor federal). Biroul federal era format din 17 membri. Numărul secțiilor afiliate - 175; numărul secțiilor clasificate - 172; numărul sportivilor legitimați: 6 821 (copii - 2 361; juniori - 3 039; seniori - 1 421); numărul antrenorilor - 331; numărul arbitrilor 439. Activitatea handbalistică se desfășura în 41 de județe și în municipiul București.

În anul 2001, Federația s-a reorganizat, în conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului Nr. 69 din 28 aprilie 2000. Adunarea generală din 27 noiembrie a adoptat noul Statut și a ales Consiliul de administrație, ca organ de conducere al federației (compus din 11 membri). În funcția de președinte a fost ales Cristian Gațu, iar în cea de vicepreședinte Remus Drăgănescu. Ca organ de administrare și gestionare a fost stabilit Comitetul director, având în componența sa pe: Cristian Gațu - președinte; Mihai Marinescu - secretar general; Mihai Bocan - secretar federal; Remus Drăgănescu - director tehnic; Mariana Cătuți - trezorier. În anul 2009, se alege un nou Consiliu de Administrație, care are următoarea structură: Gațu Cristian

- președinte, Samungi Valentin și Drăgănescu Remus – vicepreședinți, Marinescu Mihail – secretar general, Cătuți Mariana – director economic și 13 membri. Comitetul Director este format din Gațu Cristian – președinte, Marinescu Mihail – secretar general, Cătuți Mariana – director economic, Bocan Mihail și Macovei Bogdan –

secretar federal, Goran Gheorghe și Drăgănescu Remus – directori tehnici. În structură mai sunt și 9 comisii de profil. Număr structuri afiliate - 270; sportivi legitimați – 7440, din care seniori 1620, tineret, juniori, cadeți – 5820; antrenori – 414; arbitri – 433. Activitatea competițională se desfășoară în 42 de județe și în municipiul București.

RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI

Echipa feminină de handbal în 11 a României, campioană mondială în 1956 și 1960

*Dortmund . 1961. Noddea, Tellman, Covaci, Costache (II), Bulgariu, Ivănescu, Hnat, Bădulescu, Moser, Bogolea, Redl
. aliniați, așteaptă să intre în .scenă. pentru ultimul act al Campionatului Mondial*

*Pe cât de disputat a fost, în 1961, meciul final cu naționala Cehoslovaciei, pe atât de meritată a venit victoria care a
adus handbalului în 7 din România cucerirea primului titlu mondial*

Obiectivul aparatului foto le-a surprins pe handbalistele de la .Știința. București (sus: Carolina Cârligeanu, Ecaterina Ionescu, Dana Ungureanu, Elena Pădureanu, Aurora Leonte, Hilde Roth, Irina Nagy-Climovschi, Ella Jecu; jos: Cornelia Constantinescu, Aurelia Szöke, Gerlinde Reip, Iosefina Ștefănescu, Maria Ștef) și pe antrenorul lor . prof. Constantin Popescu, imediat după cucerirea trofeului CCE, în 1961

Echipa feminină de handbal în 7 a României, campioană mondială în 1962

1964. Echipa de hadbal în 7 a României, din nou, campioană mondială (sus: Oțelea, Costache (II), Nica, Moser, Iacob, Gruia, Hnat, Nodea, Ivănescu; jos: Costache (I), Țipu, Redl, Bogolea, Bulgariu, Marinescu)

Echipa feminină de handbal în 7 .Rapid. București . câștigătoarea ediției 1964 a CCE

Flori pentru .protagonistele. finalei CCE.64 . Irina Nagy-Climovschi, Maria Haneș, Maria Constantinescu-Scheip, Ana Stark, Aurelia Szöke, Iuliana Naco, Elena Hedeșiu, Constanța Dumitrescu, Antoaneta Oșlea, Rodica Floroianu, dar și pentru cel care le-a purtat spre victorie . antrenorul Gabriel Zugrăvescu

În 1965, .Cupa Campionilor Europeni. a fost cucerită de handbaliștii Clubului .Dinamo.

*Echipa de handbal în 7 .Steaua. București . câștigătoarea ediției 1968 a CCE
(sus: Oct. Nițescu, D. Alboaica, D. Roșescu, Gh. Gruia, Ol. Savu, H. Dieter,
I. Popescu, Ol. Nodea; jos: C. Oțelea, M. Marinescu, G. Belu, Al. Dincă, Gh.
Goran, I. Iacob)*

*Ei reprezentau, cu cinste, în 1968, handbalul, la Clubul .Dinamo. (de la stânga la dreapta . sus: Samungi, Fabian,
Nica, Vlase (antrenor), Licu, Dan Marin, Moser; jos: Costache II, Redl, Coman, Bogolea, Moldovan)*

Cristian Gațu, „magicianul semicercului”

Învingătorii de la CM '70 Paris

Lotul României de handbal în '70, în așteptarea unui nou sezon competițional (sus: Orban, Stockl, Penu, Gruia, Kicsid, Gunesch, Birtalan, Schöbel, Willisch, Licu, Samungi; jos: Cosma, Tudosie, Drăgăniță, Popescu, Dincă, Talle, Hornea, Voinea, Gațu)

Pe aici nu se trece!. Portarul Penu și una dintre victimele sale, atacantul Lakenmacher.

Banca. României: Dincă, Dan, Kicsid, Birtalan și antrenorul Nedef

Într-un moment de respiro, la JO 1972, München: Samungi, Penu, Marin, Licu, antrenorii: Nedef și Vlase, Kicsid, Gunesch, medicul Șerpe, Tudosie, Schöbel și Roșca

1974, Berlin. Handbaliștii tricolori, pentru a patra oară, campionii lumii

*Trofeul Carpați. . 1975. Secvență din meciul România-URSS: Gunesch, în atac;
Voinea, Stockl și Cosma, în așteptarea pasei care să-i angajeze pe semicerc...*

*Extrema dreaptă Adrian Cosma, coautor
al cuceririi de către handbaliștii români a
titlului de vicecampioni olimpici, în 1976,
la Montreal*

Lotul național feminin de handbal . foto de familie. (1993)

Echipa feminină de handbal CS Olchim Râmnicu Vâlcea, multiplă campioană națională cu numeroase jucătoare componente ale loturilor naționale (antrenor Gheorghe Tadici până în 2008)

Pregătire viitorului echipei naționale de handbal – lotul reprezentativ de cadete victorios în cele 3 întâlniri cu Ungaria 2012

Echipa națională (antrenori Vasile Stângă, Nicolae Munteanu) participante la CM 2010

Echipa națională (antrenor Radu Voina) în tentativa sa de a recâștiga pozițiile ocupate într-un joc la CM 2012

FIGURI REPREZENTATIVE

AIHAN, OMER (1960), n. în Constanța. Profesor de educație fizică. Începe să joace handbal, ca junior la „CSS1” Constanța, fiind selecționat și pregătit de M Făgărășeanu. Rezultatele și comportamentul său îi impun primei echipe de seniori „Comerțul” Constanța.

Urmează un transfer la Clubul „Dinamo” București și mai târziu la echipa din divizia A „Mârșa” Sibiu. A fost component al loturilor naționale la toate categoriile de vârstă (juniori, tineret și seniori). La terminarea activității de sportiv își începe cariera de antrenor la echipa divizionară B „Hidrotehnica”, Constanța în anul 1990, echipă ce din păcate se desființează doi ani mai târziu. În 1991 funcționează la catedra de handbal din cadrul CSS Megidia și ca antrenor principal al echipei „Cimentul” Medgidia din Divizia B. Rezultatele obținute pe banca tehnică cu această echipă între anii 1991-1996, precum și la divizionara A „Dacia” Pitești (1996-1998) îl fac remarcat pentru care în 1998 îl găsim ca antrenor la una dintre echipele de mare tradiție din handbalul nostru „HC Minaur” Baia Mare, unde câștigă două titlurile naționale. La scurt timp este numit antrenor al echipei naționale de tineret. În anul 2000 este solicitat la conducerea echipei „Fibrexnylon” Piatra Neamț unde câștigă titluri naționale din sezoanele 2001-2002 și 2002-2003 dublate de o participare

onorantă în grupele Ligii Campionilor ediția 2002-2003. Creează aici o echipă de mare personalitate, mărturie stau cele 46 de jocuri câștigate consecutiv în întrecerea internă, performanță unică în handbalul românesc. În perioada 2002-2003 este prezent în echipa tehnică a primei echipe reprezentative alături de R. Voina, în campania de calificare pentru Campionatul European din 2004. În anul 2003 revine pe meleagurile natale la „HCM” Constanța obținând următoarele trofee: titlul național în 2004, Cupa României în 2005, eventul în 2006. Palmaresul european al antrenorului AO s-a îmbogățit cu semifinala Challenge Cup (2003-2004) și tot o semifinală în Cupa Cupelor în sezonul 2005-2006. Din vara anului 2006 AO este antrenor al echipei „UCM” Reșița cu care în primul sezon câștigă Challenge Cup (2007), performanță pe care o realizează și în 2008. Numit la cârma primei echipe de seniori a României în anul 2008, AO a reușit în luna iunie să califice echipa la un turneu final al Campionatului Mondial după 14 ani. În barajul cu echipa Muntenegru, România a fost învinsă în deplasare cu scorul de 31-27, dar a reușit să câștige returul la Oradea cu 29-24. La Mondiale vom face o figură frumoasă și în mod cert România va fi bine reprezentată” a spus AO. Pentru că a calificat România la CM care va avea loc în ianuarie 2009 în Croația, ziarul „Jurnalul Național” l-a declarat pe data de 16 iunie 2008 „Omul Zilei”. Din 2011 revine la cârma echipei divizionare din Reșița.

ALEXANDRESCU (BRAN), AURORA (1933), n. în Timișoara. Profesoară de educație fizică, absolventă a SMTCF din orașul natal și, ulterior, a ICF, promoția 1955, cu specializarea handbal. Debutul în sport îl face, în 1948, în atletism, în probele de alergări, ca elevă (antrenor: C. Iovănescu). Împreună cu Letiția Bociort, Ica Oțel, Hortansia Magdin, a stabilit un record național în proba de ștafetă pe distanța de 400 m, 300 m, 200 m și 100 m. Începe să joace handbal de performanță la ICF, în 1951. Evoluează la "Steagul Roșu" ("Progresul", "Cetatea Bucur") București, între 1955 și 1962, obținând, cu aceste echipe, 4 titluri de campioană națională. Selecționată, de 24 de ori, în echipa națională, începând cu 1951, este prezentă, timp de 11 ani, în numeroase întâlniri internaționale. În 1956, în RF Germania, și în 1960, în Olanda, este coautoare la cucerirea titlurilor de campioană mondială la handbal în 11, de către echipa reprezentativă a României. Apracticat, timp de 2 ani, și profesia de antrenoare (având categoria a III-a) în cadrul Cooperăției Meșteșugărești (la Clubul "Voința"). Timp de 37 de ani, a predat, ca profesoară de gradul I, la Școala Tehnică de Arhitectură. I s-a acordat titlul de Maestră emerită a sportului (1960). A fost decorată cu "Ordinul Muncii" clasa I și clasa a II-a.

ALEXANDRU, ILIE (1935), n. în Breaza, jud. Prahova. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1965, și al Facultății de filosofie, promoția 1972. A debutat în sport în 1947, ca portar de fotbal, la echipa Clubului «Poiana» Câmpina, avându-l ca antrenor pe

profesorul Mihai Jurcă. A jucat handbal în 11 la echipa «Atelierele Centrale» din Câmpina (1948-1951), după care se transferă la Clubul «Arsenalul Armatei» din Sibiu, unde activează până în 1953 (contribuie la cucerirea titlului național, în 1952, sub conducerea

antrenorului Wilhelm Kirschner). Din 1954, se transferă la Clubul «Dinamo» București, cu care obține 2 titluri naționale la handbal în 11 și 3 titluri naționale la handbal în 7. În 1956 este selecționat în reprezentativa de handbal a țării, în care joacă până în 1961. După încheierea activității competiționale, lucrează ca antrenor în cadrul Clubului «Tânărul Dinamovist» (1961-1971), cu ai cărui jucători de handbal cucerește 4 titluri naționale de juniori. Aici îi pregătește pe Ghiță Licu, Dan Marin, Adrian Cosma, Iosif Feher și alți tineri handbaliști talentați. Este cooptat, apoi, să conducă, alături de antrenorul Oprea Vlase, echipa de seniori a Clubului «Dinamo». Între 1971 și 1972, este antrenorul echipei «Voința» București, pe care o califică în Divizia A. În perioada 1968-1970, lucrează în Polonia, unde antrenează echipele divizionare A «Gwardia» din Gdansk și «Opole». În țară, a mai activat ca antrenor la lotul național de juniori (1967-1970) și ca director în taberele de pregătire ale FRH, alături de Francisc Spier. A fost, de asemenea, secretarul Colegiului central al antrenorilor de handbal (1967-1970) și observator al FRH pentru echipa națională de seniori la CM din 1964 și 1970. În repetate rânduri, și-a valorificat experiența și preocupările de ordin metodologic, participând ca lector la cursurile de perfecționare ale antrenorilor, unde abordează teme, precum «Individualizarea în handbal» și «Selecția și modele de jucători pe posturile specializate». Din 1971, a fost conferențiar la catedra de educație fizică a Universității Tehnologice de Construcții din București. I-au fost acordate titlurile de Mastru al sportului și de Antrenor emerit.

AMARIEI, CARMEN (1973), n. în Cluj-Napoca. A urmat cursurile ANEFS. Debutază în handbal, în 1992, la CSȘ Cluj avându-l antrenor pe Alexandru Dezmeri. În 1997, se transferă la Clubul «Oltchim» din Rm. Vâlcea, unde-l are antrenor pe Lucian Râșniță și, apoi, pe Bogdan Macovei. Obține, cu echipa feminină de handbal a acestui club, 3 titluri naționale (în 1997,

1998 și 1999). În 1999, clujenii o declară Sportiva anului. În 1995, împreună cu kolegele din echipa de tineret a României, cucerește titlul mondial, iar în 1997, ocupă locul III la CM de handbal feminin. În CM de senioare din 1999, cu echipa națională, se clasează pe locul IV, obținând dreptul de participare la turneul final al JO din 2000 (Sydney). I s-a acordat titlul de Maestră emerită a sportului.

ARDEAN (ELISEI), VALENTINA-NELI (1982), n. în Focșani. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport (Bacău -2008), plus un master. Începe să practice jocul de handbal în 1994 la *LPS Focșani* sub îndrumarea antrenorului Anghel

Zmeu. Ca senioară urmează o serie de transferări la cluburile *U.Remin* - Deva, *ZRK Knjaz Milos* și *Oltchim* Rm.Vâlcea, la acest ultim club realizând cele mai prețioase performanțe: 5 titluri naționale în perioada 2006-2011, două Cupe ale României în 2006 și 2011 și Super Cupa României în 2006-2007. Pe plan internațional cucerește Challenge Cup în 2002-2003, 2003-2004; Liga Campionilor în 2005 -2006, 2007-2008 și 2008-2009. Câștigă Cupa EHF în 2004-2005, Cupa Cupelor în 2006-2007 și Super Cupa Europei în 2006-2007. Este selecționată în echipa națională de juniori și tineret din 1997, iar în cea de seniori în 2003, unde realizează următoarele performanțe: Campioană Europeană de tineret în 2000; participă la CM din 2003 și 2005 (Croatia și Rusia, unde ocupă un loc X și o medalie de argint); la CE din 2004 și 2008, ocupă locul VII și V și locul III în 2010; participă la JO din 2008 (Beijing – locul VII). Medalie de bronz la CE din 2010 (antrenor R. Voina). Declarată cea mai bună din lume pe postul său specializat de joc extremă stânga, la CM din 2005 și CE din 2008. Antrenoare de handbal categoria a III-a. Cetățean de onoare al municipiilor Focșani și Deva. Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului. Distinsă cu Ordinul Meritul Sportiv, cl.a II-a.

ARGHIR (SANDU), SIMONA (1949-1996), n. în Lugoj, jud. Timiș. Profesoară de educație fizică, absolventă a Institutului Pedagogic București. Debutează în handbal la echipa "Progresul -Deta" în 1964. Se transferă la București, la echipa "Universitatea", pregătindu-și

consacrarea sub îndrumarea profesorului Constantin Popescu. Jucătoare specializată pe postul de inter dreapta (era stângace) și cu o mare intuiție a porții, devine titulară a echipei naționale. La edițiile CM din 1971 (Olanda), 1973 (Iugoslavia) și 1975 (URSS), a înscris, în total, 43 de goluri, devenind una dintre cele mai eficiente handbaliste române ale momentului, fiind coautoare la cucerirea medaliei de argint de către naționala României, la CM din 1973, și la câștigarea unui meritoriu loc IV, la celelalte două campionate mondiale de handbal. Același loc IV îl ocupă, împreună cu coechipierele, și la JO din 1976 (Montreal). A avut 200 de selecții în echipa națională, marcând, în total, 546 de goluri. I-a fost acordat titlul de Maestră a sportului.

BALINT, CAMELIA (1984), n. în Baia Mare, jud. Maramureș. Profesoară de educație fizică, absolventă în 2007 a Facultății de Educație Fizică și Sport din Baia Mare, specializarea handbal. Practică gimnastica, înotul, atletismul, dar se dedică handbalului la 12

ani, unde la „CSS2” din Baia Mare este antrenată de Ana Nicoară. Activează aici din 1996-2000 unde mai este instruită și de R. Murariu și I. Palko, cucerind un titlu național la junioare (2000). Este transferată apoi la clubul „Selmont”-Baia Mare unde de pregătirea ei se ocupă Gh. Covaciu, I. Gherhardt și S. Rădulescu. Trecând la prima echipă divizionară „H.C. Baia mare” îl are ca antrenor și pe I. Băban. Ca post specializat de joc evoluează pe cel de extremă. Pe plan intern primește următoarele distincții: "cea mai bună jucătoare" (2001 și 2003);

„golgeteră” în 2003; „jucătoarea anului” în 2007; „cetățean de onoare al orașului Baia Mare” (2007). Numără 12 selecții în echipa națională de junioare, 35 în cea de tineret și 23 pentru echipa de senioare. Are prezențe la CE și CM, antrenată fiind de Gh. Tadici, D. Muși, R. Voina.

BARTHA, EUGEN (1936-1987), n. în Alba Iulia, jud. Alba. Profesor de educație fizică. Director al Școlii Sportive din Hunedoara și cadru universitar la Institutul Pedagogic din Bacău, la catedra de handbal. A făcut parte din elita corpului de tehnicieni ai handbalului feminin din România. Antrenor de handbal (categoria I), a pregătit echipa feminină de handbal de divizia A a Clubului “Știința” Bacău, câștigând cu elevele sale 6 titluri naționale, în intervalul 1968-1975, și trei Cupe ale României (în 1980, 1982 și 1983). Antrenor secund al echipei naționale (alături de “principalul” prof. P. Simion), ocupă cu ea locul V la CM din 1986 (Olanda). I s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

BĂDULESCU, GHEORGHE (GEO) (1936-?), n. în București. Profesor de educație fizică. Debutază în sport prin practicarea atletismului (aruncarea discului), dar se dedică handbalului, începând din 1955, când este legitimat la Clubul “Dinamo”. Este antrenat de Oprea

Vlase. Împreună cu handbaliștii dinamoviști cucerește 7 titluri de campion național și locul I la CCE, în 1965. Selecționat în prima reprezentativă a țării, are 6 prezențe internaționale, la handbal în 11, și 30, la handbal în 7. În 1961, la CM Dortmund, contribuie la cucerirea titlului mondial. Postul său specializat de joc a fost de inter sau extremă stânga. În 1961, i s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

BĂICOIANU (COJOCARU), DOINA (1948), n. în Sighișoara, jud. Mureș. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS, promoția 1973. Debutul în handbal și-l face la echipa “Chimia” din orașul Victoria. A mai jucat la echipele de handbal ale

cluburilor “Rapid” și IEFS București. Din 1974, se transferă la “Universitatea” Timișoara, unde, sub îndrumarea antrenorului Constantin Lache, cunoaște consacrarea definitivă. Cucerește 6 titluri naționale (două cu echipa IEFS, în 1973 și 1974, și patru cu “Universitatea” Timișoara, în perioada 1975-1978). Tot cu echipa din Timișoara ocupă locul II la CCE. Jucătoare specializată pe postul de inter, este selecționată în echipa națională, cu care, la CM din 1973 (Iugoslavia), ocupă locul II, iar în 1971 (Olanda) și 1975 (URSS), ocupă locul IV. A făcut parte și din reprezentativa României care, la JO din 1976 (Montreal), s-a clasat pe locul IV. În cele peste 170 de meciuri susținute sub culorile României, a înscris aproape 300 de goluri. Ca asistent universitar, a lucrat în cadrul Catedrei de educație fizică a Institutului Politehnic din Timișoara. I-a fost acordat titlul de Maestră a sportului.

BEDIVAN, MIRCEA (1957), n. în Constanța. Profesor de educație fizică, absolvent ICF, promoția 1989. Debutază în handbal în 1970, ca elev al Școlii Sportive din Constanța, avându-l ca antrenor pe M. Făgărășanu. În această postură, câștigă titlul național la juniori

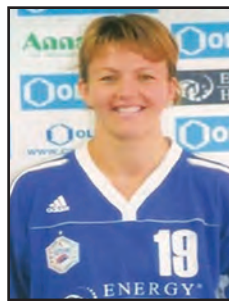
I, în anii 1975 și 1976. Din 1976, este legitimat la Clubul “Dinamo” București, unde îi are antrenori pe O. Vlase și Valentin Samungi. În 1989, se transferă, pentru un singur an, la Clubul “Hidrotehnica” din Constanța. Contribuie la câștigarea a 2 CN. În echipa națională a fost selecționat în 1977 și a jucat timp de 10 ani,

evoluând în 130 de jocuri internaționale, în care a marcat peste 250 de goluri. Este medaliat cu bronz la JO din 1984, de la Los Angeles. A participat la 3 ediții ale CM. Din 1990, activează, 3 ani, în Franța, ca jucător al Clubului "HB Valencienes". În 1993, se retrage din activitatea competițională, fiind angajat ca metodist la Direcția județeană Constanța pentru Tineret și Sport. În 1994, funcționează ca director tehnic al Clubului "Hidrotehnica" din Constanța. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

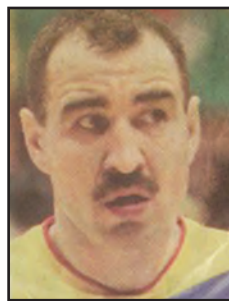
BERBECE, DUMITRU (1961), n. în com. Dămieniști, jud. Bacău. Absolvent al CPOEF. A cunoscut consacrarea, ca handbalist, în cadrul Clubului "Steaua" (1979-1990), cu a cărei echipă cucerește 11 titluri naționale și 3 "Cupe ale României". Participă la 5 ediții

ale CCE, împreună cu handbaliștii steliști ocupând locul II, în 1989. Cu naționala este prezent la 4 ediții ale CM, unde, în 1990, românii ocupă locul III, și la 3 ediții de Super Cupă a Campionilor Mondiali și Olimpici (câștigând trofeul competiției, în 1983). La CMU din 1985 și, respectiv, din 1987, este medaliat cu aur. Medaliat cu bronz la JO din 1984. Din 1990 pleacă în Germania, unde până în 1992 activează ca jucător-antrenor la echipa „Gemeinde Leutershausen”. În perioada 1992-1993 îl găsim ca jucător în Spania la echipa din Valencia. Din anul 1994 se reîntoarce în Germania și până în 2005 este prezent tot ca jucător și antrenor. Revenind în România, în 2006 este în postura de antrenor la Oradea la echipa „C.S.M. Leonardo”. În 2006-2007 antrenează la Brașov echipa „H.C.M”, iar începând cu anul 2008 pregătește echipa „Steaua” cu care câștigă titlul național și Cupa României. I-au fost acordate, în 1986, titlul de Maestru al sportului și, în 1992, titlul de Maestru emerit al sportului. A fost decorat cu „Ordinul Muncii” clasa a III-a, precum și cu ordine și medalii militare.

BEȘE, VALERIA (1979), n. în Bistrița. Absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Cluj-Napoca, promoția 2007. A fost selecționată de profesorii Dumitru și Dan Gavad. A fost legitimată la cluburile Lefs- CSS Bistrița și apoi Silcotub Zalău, după care s-a transferat la Oltchim în 2005. S-a

dovedit a fi o jucătoare redutabilă și în apărare cât și în atac pe postul de inter stânga, având o talie de 187 m. și o greutate de 77 kg.. Cu echipa de club (antrenor Ghe. Tadici) a cucerit de 3 ori titlu de campioană a țării, de 2 ori Cupa României și o dată Super Cupa ei (2006), o dată Cupa Cupelor și o dată SuperCupa Europei. Cu echipa de tineret a țării a reușit să câștige Cupa Europei. Maestră a sporturilor (1996).

BIBIRIG, LEONARD (1970), n. în Vaslui. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din Pitești în 1997. A început practicarea jocului de handbal la echipa "Moldosin" din Vaslui de unde a trecut în 1995 la "Dacia" Pitești cu care a promovat în primul eșalon

valoric. În 1997 s-a transferat la "Fibrex-Nylon" – Săvinești, devenind căpitanul echipei, realizând în 2002 titlul național și Cupa României sub îndrumarea antrenorului Aihan Omer. Cu această echipă a ajuns de două ori în turul trei în cupele europene. O bună perioadă de timp a jucat și la echipa Dinamo București.; urmează un transfer la echipa din prima ligă "Bucovina" Suceava, devenind ulterior antrenorul ei și ducând-o pentru prima oară în manșa semifinalelor Challenge Cup 2010.

BIRTALAN, ȘTEFAN (1948), n. în Zalău, jud. Sălaj. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1975. Își începe activitatea ca handbalist la Clubul Sportiv din Baia Mare. În anul 1970, devine titular al

echipei de handbal a Clubului «Steaua» București. Bine dotat din punct de vedere fizic și stăpân al unei tehnici perfecționate, devine «tunarul» echipei, remarcându-se, ani de-a rândul, ca golgeter al CN. Asemenea colegilor săi de generație, deține un palmares sportiv strălucitor: medaliat cu aur, asemenea întregii echipe de handbal a României, campioană mondială în 1970 (Franța) și în 1974 (RDG), când Șt. B. este declarat golgeter (43 de goluri); medaliat cu bronz la JO din 1972 și cu argint la JO din 1976 și bronz la J.O din 1980; cu echipa sa de club a fost multiplu campion național și a cucerit CCE, în 1977. Timp de 12 ani, a fost considerat ca unul dintre cei mai eficienți jucători de handbal ai lumii, având la activ peste 1000 de goluri înscrise. A activat ca antrenor atât al echipei naționale de seniori și de tineret, cât și al echipei sale de club, «Steaua». De asemenea, a condus echipe de club din Italia și Qatar (în aceasta din urmă, s-a ocupat și de coordonarea și perfecționarea federației naționale a antrenorilor și arbitrilor ei de handbal). Pentru meritele sale i se acordă, în 1974, titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională «Serviciul Credincios» clasa I. Din anul 2005 este numit director sportiv al echipei masculine de handbal „Steaua”.

BOCAN, MIHAIL (1953) n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1978, specializare handbal. Începe să practice jocul de handbal la 14 ani, fiind legitimat în 1967 la CSS1, avându-i antrenori pe Manolache Mihai, Bota Maria și Căliman Iulian. Din 1972 și până în 1986 este legitimat și joacă pentru „Universitatea” București, având ca antrenor pe prof. Trofin Eugen. Cucerește cu CCS1, un titlu de campion în anul 1972. Pe plan internațional are 15 selecții în echipele de juniori, tineret și lotul „B”. Este antrenor de handbal cat. I. În perioada 1984-1986 este cadru didactic la IEFS, la clubul sportiv. Din anul 1986-1990 este șeful complexului sportiv studentesc Tei-Toboc. În 1991 este încadrat la FR Handbal în funcția de organizator de competiții și apoi ca secretar federal privind toate competițiile interne la toate grupele de vârstă, masculine și feminine. În 2002 urmează cursurile de

perfecționare „Solidaritatea Olimpică” secția management. Decorat cu mai multe distincții de către FRH și ANS.

BOGOLEA, ION (1940), n. în com. Laslea, jud. Sibiu. Lăcătuș mecanic. Debutază în handbal în 1956, la Clubul “Voința” Sighișoara, avându-l antrenor pe Walter Schmidt. A activat în acest club până în 1959, când s-a transferat la Clubul “Dinamo” București, unde, sub îndrumarea

antrenorului Oprea Vlase, cunoaște adevărata consacrare pe postul de portar, cucerind 6 titluri naționale, iar în 1965, CCE. Activează, în paralel, la echipele de handbal în 11 și în 7. În 1969, se transferă la Clubul «Dinamo» Bacău, unde este portar timp de un an; apără, apoi, poarta echipei «Dinamo» Brașov, până în 1975, când se retrage din activitatea competițională. În 1959, este selecționat în echipa națională unde, timp de 4 ani, evoluează în 60 de meciuri internaționale și cucerește, împreună cu ceilalți handbaliști tricolori, 2 titluri de campion mondial la handbal în 7, în 1961, în RFG, și în 1964, în Cehoslovacia. A fost un portar ofensiv, înscriind în cariera sa 12 goluri. Absolvent al Școlii de antrenori a FRH, a devenit antrenor categoria a II-a și a antrenat, un timp destul de scurt, echipa “Recolta” Hălchiu. A fost membru în Biroul de conducere al Clubului “Dinamo” Brașov. I-a fost acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1964). A fost decorat cu “Ordinul Muncii” clasa a III-a, Ordinul “Meritul Sportiv” și Ordinul “Meritul Militar” clasa I.

BORCEA (BIRO), LILIANA (1934), n. în com. Independența, jud. Constanța. Proiectantă. Debutază în handbal, în 1947, la echipa “Portul” Constanța, unde joacă până în 1949. Se transferă, apoi, la “Tânărul Dinamovist” București, unde activează doar un an, iar în

perioada 1954-1963, apără poarta echipei “Steagul Roșu” București (“Progresul - Finanțe Bănci”, “Cetatea Bucur”)- cu care cucerește 5 titluri naționale. A jucat handbal în 11 și în 7. În echipa națională este selecționată, în 1956, participând, până în 1963, la 11 întâlniri internaționale. În 1962, la CM de la București, contribuie la cucerirea titlului mondial la handbal în 7. I-au fost acordate titlurile de Maestră a sportului și Maestră emerită a sportului (1962). A fost decorată cu “Ordinul Muncii” clasa a III-a.

BOROS, IOSIF (1953), n. în Brașov. Subinginer miner, absolvent al Institutului de Mine din Baia Mare. Jucător de handbal, pe postul de conducător de joc (sau inter stânga), cu o mare precizie a paselor și un dezvoltat simț al porții, a cunoscut consacrarea la Handbal Club

“Minaur”-Baia Mare (antrenor: Lascăr Pană), unde, în 1985 și 1988, contribuie la cucerirea “Cupei Federației Internaționale”. Jucător internațional, cu numeroase selecții în echipa națională, devine dublu medaliat olimpic, cu bronz, la JO din 1980 (Moscova) și la JO din 1984 (Los Angeles). După 1990, joacă în Spania. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională “Serviciul Credincios” clasa a III-a.

BOSI (IGOROV), MARIA AURELIA (1954), n. în Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud. A absolvit IEFS București, în 1977. Până în 1991, a fost profesoară la Baia-Mare, apoi la Liceul “Vlaicu Vodă” din Curtea de Argeș. Din 1991, a lucrat ca lector doctorand la Catedra de jocuri sportive, secția handbal, a ANEFS București. Și-a început activitatea, ca jucătoare de handbal, în 1965, la Bistrița, primul ei antrenor fiind Otto Tellman. În 1972, obține titlul de campioană

națională la junioare, cu echipa Liceului nr. 2 din Iași (antrenor: I. Haraga). În 1974, cu echipa ICF București, obține titlul național în divizia de senioare (antrenor: I. Bota) și, în 1975, cu aceeași echipă, este semifinalistă la CCE. În 1968, a fost selecționată în lotul național de handbal senioare, care va ocupa locul IV, la CM, în 1975 (Kiev); locul IV, la JO, în 1976 (Montreal); locul III, la CM, grupa B, în 1977 (Germania); locul VII, la CM, în 1978 (Cehoslovacia). Ca specialistă în domeniu, elaborează și prezintă o serie de studii și referate la diverse reuniuni științifice organizate în perioada 1993-2000. Consemnăm, în acest context, lucrările: Eficacitatea atacului la jucătoarele din echipa națională de senioare, la CM din 1994 și Contribuții privind optimizarea capacității de însușire și practicare a handbalului la studenții anului I. În anul 1976, i s-a acordat titlul de Maestru al sportului și distincția “Meritul Sportiv” clasa I.

BOTA, ION (1934), n. în com. Geoagiu de Sus, jud. Alba. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1961. Doctor în educație fizică și sport. Debutază în sport, în 1953, ca jucător de baschet la AS “Progresul” Brașov (antrenor: G. Roșu). Practică și

fotbalul, ca portar, în 1956, la “Universitatea” Cluj. Începând din 1956, se dedică handbalului în 7 și în 11, fiind legitimat la “Progresul” Brașov (antrenor: C. Popescu- Colibași). În perioada 1958-1962, la ICF, îi are ca profesori (de handbal) pe H. Helwig și I. K. Ghermănescu. Este selecționat în echipa națională de handbal în 7, în 1959. Începând din 1961, se dedică profesiei de antrenor, aflându-se la conducerea mai multor echipe feminine. Cu “Știința” București (1961-1963), din divizia A, semifinalistă în CCE, câștigă CN la handbal în 11. Înființează echipa de handbal în 7 a ICF și o promovează în divizia A, câștigând 3 titluri naționale și ajungând cu ea în semifinalele CCE (1974-1978). Cu echipa “Confecția” București (1985-1987) promovează în divizia A. Ca antrenor

al echipei naționale, are o serie de rezultate mai mult decât meritorii: cu “tineretul”, în 1985-1986, cucerește titlul balcanic; cu “senioarele”, în 1986-1989, ocupă locul IV la CM din Cehoslovacia și un loc II la CM, grupa B, din Bulgaria. Din 1991 până în 1993, antrenează, în Portugalia, două echipe de divizia A, “Beira-Mar” din Aveira și “Estrela d’Avenido” din Lisabona. După 1989, lucrează, în calitate de profesor universitar, la ANEFS, îndeplinind funcțiile de prorector și șeful disciplinei handbal la Catedra de jocuri sportive (din 1990). Publică peste 100 de articole - axate pe metodologia jocului de handbal - în ziarele și revistele de specialitate, fiind și autorul a peste 50 de lucrări științifice de profil. A scris 6 cărți de specialitate: Metodele de joc și pregătire, Editura Sport-Turism, 1987; Curs de handbal, Editura ICF, 1975; Antrenamentul portarului de handbal, 1986; Pregătirea și formarea echipelor de performanță, 1987; Handbal, 500 de exerciții, Editura Sport-Turism, 1990; Teoria și metodică jocurilor sportive. A îndeplinit, rând pe rând, funcțiile de membru al Biroului federal, președinte al Colegiului central de antrenori și vicepreședinte al FRH. A participat, ca lector de specialitate, la numeroase cursuri naționale și internaționale de perfecționare a antrenorilor organizate în România, Iugoslavia, Germania și Portugalia. A fost observator al Federației Europene de Handbal. În 1993, i s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

BRĂDEANU, AURELIA (1979), n. în Slatina. Începe practicarea jocului de handbal în 1992 ca junioară la CSS Slatina unde evoluează până în 1995 când se transferă la clubul Oltchim Rm. Vâlcea jucând aici până în 2002 și realizând un titlu național la juniori (1998), 4 titluri de campioană cu echipa de senioare (1998, 1999, 2001, 2002), 4 Cupe ale României în 1998, 1999, 2001, 2002 și joacă finala Cupei Cupelor în 2002. În intervalul 2002, 2004 se transferă în București la Rapid unde cucerește un titlu național în 2003 și Cupa României în 2004. Începând cu anul 2004, pleacă în Ungaria

legitimată fiind la clubul *Audi Eto KC* din Gyor. Cu acest club realizează 5 titluri naționale, 6 cupe ale Ungariei, este finalistă în Cupa EHF în 2005 și în Cupa Cupelor în 2006, semifinalistă în Liga Campionilor în 2008 și 2010 și finalistă în această competiție în 2009. Tot în această competiție susține 91 de jocuri cu Oltchim Rm.V, Rapid București și Eto Gyor. Declarată în 2006 și 2007 cea mai bună jucătoare străină în Ungaria. Componentă a echipelor naționale ale României, realizează următoarele performanțe: campioană europeană de tineret în 1998 (Slovacia) și mondială în 1999 (China). Participă la 5 CM de senioare ocupând locul IV în 1999 (Norvegia), același loc în 2007 (Franța) și medalia de argint în 2005 în Rusia; mai participă la edițiile din 2001 (Italia) și 2003 (Croatia). Este prezentă la 4 ediții de CE (2000, 2002, 2004) în 2010, cucerind medalia de bronz (Norv-Dan). Realizează locurile 7 la JO din 2000 – Sydney și 2008 – Beijing. Are peste 200 de selecții în echipa națională, înscriind peste 500 de goluri. Post specializat: inter-stânga și centru.

BUCOVALĂ, TRAIAN (1935), n. în Caliacra (azi, în Bulgaria). Profesor de educație fizică, gradul I. Absolvent al Liceului de Educație Fizică din Predeal, în 1950, și al ICF, în 1965. Debutază în handbalul în 11 și în atletism, în cadrul echipelor liceului, avându-i ca profesori -antrenori pe Francisc Matei și Aurel Encuțescu. După ce predă educația fizică și sportul în școli din Iași, Cernavodă și Constanța, din 1968 îndeplinește funcțiile de director al CSS nr. 1 din Constanța și inspector școlar de specialitate, între 1978 și 1989. A activat și ca antrenor, din 1966, în toate școlile unde lucra. În paralel, s-a ocupat și de pregătirea sportivelor din cluburile constănțene “Portul” și “Spartak”, precum și de grupele de handbal de la CSS 1. Are meritul de a fi promovat echipa “Știința” (care a fuzionat cu echipa “Hidrotehnica”, în 1977) în divizia A. Conduce echipa nou formată până în 1985, făcând din ea o autentică pepinieră pentru formarea jucătoarelor de handbal. Aici au crescut handbalistele Frâncu, Ionică, Hobincu,

Lăcustă, Ibadula etc. În perioada 1970-1975, a fost antrenor la echipa națională de junioare, iar între 1975 și 1976, la cea de tineret. Între 1976 și 1977, a activat la echipa de senioare a României, printre elevele sale numărându-se sportivele Bosi, Grigoraș, Stan, Arghir și Micloș. În 2000, lucra ca lector universitar în secția de educație fizică (handbal) a Universității «Ovidius» din Constanța. A fost membru al Colegiului central de antrenori al FR Handbal Pe plan local, a fost membru al Comisiei județene de antrenori. Lucrarea sa de referință este Personalitatea profesorului de educație fizică și a profesorului -antrenor.

BUCUR, TĂTARU CAMELIA (1967), n. în Roman, a învățat la școala generală nr.7 făcând și primii pași spre handbal de unde a fost luată de CSS Roman și apoi, în 1984, de *Relonul* Săvinești cu care a intrat în primul eșalon. În același timp a urmat

Facultatea de Tehnologia Mașinilor din Bacău devenind subinginer. La *Relonul* Savinești și-a adus o contribuție importantă în afirmarea echipei, fiind conducătoare de joc. Echipa sa în 1999-2000 a ajuns în Challenge Cup până în semifinale. În sezonul 2000-2001 cu 196 goluri marcate a fost golgetera campionatului, motiv pentru care a primit titlul de maestră a sportului. Cu *Silcotub* Zalău a devenit în 2001-2002 vicecampionă națională și s-a clasat pe locul 3 în CCE. Activitatea sa competițională în Liga națională s-a apropiat de 400 de partide și în afară de titlul prin care i s-a recunoscut măiestria sportivă i s-a mai decernat Trofeul *Simona Arghir*, pentru eficacitate.

BULGARIU, AUREL-TRAIAN (1934-1995), n. în Sighișoara, jud. Mureș. Ofițer MFA. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF, promoția 1969. Debutează în handbal în 1949, activând la cluburile “Nicovala” și “Voința” din Sighișoara. Adevărata consacrare

sportivă o dobândește la Clubul “CCA” (“Steaua”), unde este legitimat în 1954. Jucător “de 9 m”, cu un mare randament fizic și forță de aruncare, extrem de util atât echipelor de handbal în 11, cât și celor de handbal în 7. Îndrumat cu competență de către prof. I. K. Ghermănescu, cucerește, împreună cu coechipierii săi, 7 titluri de campion național la handbal în 11 și 2 titluri la handbal în 7. Pe plan internațional, s-a remarcat foarte repede, datorită vitezei de deplasare și eficacității aruncărilor la poartă. A participat la 50 de întâlniri internaționale - 22 de meciuri, la handbal în 11, și 28 meciuri, la handbal în 7, înscriind 29 și, respectiv, 80 de goluri. Selecționat în reprezentativa României cucerește cu aceasta titlul de campion mondial, la handbal în 7, în 1961, în Germania și, în 1964, în Cehoslovacia. Cetățean de Onoare al orașului Sighișoara. Maestru emerit al sportului (1961).

BULIGAN, ALEXANDRU (1960), n. în Drobeta-Turnu Severin, jud. Mehedinți. Inginer. Absolvent al Facultății de Mecanică din Timișoara. Debutează în handbal, ca portar, la ȘS din orașul natal. Își urmează traseul sportiv la cluburile “Politehnica”

Timișoara (antrenor: Constantin Jude) și “Dinamo” București (antrenor: G. Licu). Celor mai importante performanțe realizate ca titular al echipei naționale - cucerirea unei medalii de bronz la JO din 1984 (Los Angeles) și câștigarea Super Cupei Campionilor Mondiali și Olimpici, în 1983 - li se adaugă obținerea mai multor titluri mondiale universitare. După 1990, a activat, ca jucător, în Spania, între 1991 și 2010, la echipele Pamplona San Antonio și Guadalajara. La încheierea activității competiționale a fost oprit de către aceste echipe ca antrenor pentru portari, de asemenea a fost și antrenor secund al echipei național a Spaniei. Din 2010, activează ca antrenor pentru portari la HCM Constanța, iar din 2011 devine antrenor principal. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

CĂPĂȚÂNĂ, N. CONSTANTIN (1927), n. în Focșani, jud. Vrancea. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF (1951). Timp de cinci decenii, C. C. a activat ca profesor-antrenor și arbitru, împărtășindu-și, cu generozitate și competență profesională, cunoștințele și

experiență a multor promoții de elevi ai liceelor Pedagogic, Economic nr. 7 și de Cooperatie, de la CSS și Liceul cu Program Sportiv din Buzău. I-a avut ca elevi pe celebrii Cornel Penu, Horațiu Nicolau, Șerban Ciochină și pe alții asemenea lor. În anul 1957, a întemeiat Școala buzoiană de handbal. Pregătite de el, reprezentativele CSS Buzău au câștigat 4 titluri naționale de juniori. Din 1951, ca arbitru divizionar, și din 1963, ca arbitru internațional, a condus aproape 1100 de meciuri de handbal, arbitrând inclusiv jocuri la CM de juniori, tineret și ale studenților (jocuri decisive și finale) și la CCE. A condus întâlniri în Europa, Asia și America, în Canada, Noua Zeelandă, Noua Caledonie și Tahiti. În 1975, a participat ca lector la un curs de arbitri organizat în Cuba. A pregătit și format 7 arbitri internaționali de handbal și zeci de arbitri divizionari. Mai bine de 30 de ani a fost președintele Comisiei de handbal și, respectiv, al Asociației județene de handbal. Pentru îndelungata și rodnică activitate desfășurată în domeniul sportului, a fost distins cu Ordinul "Meritul Sportiv", "Diploma de Excelență" și titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului Buzău.

CÂRLIGEANU, CAROLINA (1935-2001), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a SMTCF, promoția 1954. Debutul în handbal se produce în 1950, în cadrul echipei "Progresul" București. Din anul 1953, se transferă la Clubul "Știința-Universitatea"

București, unde activează până în 1976, avându-i ca antrenori pe prof. Victor Cojocaru, cel care a

îndrumat-o încă din copilărie, și, apoi, pe Constantin Popescu și Ion Bota. Cu acest club cucerește 3 titluri de campioană națională, în anii 1959, 1964 și 1970, iar în 1961, trofeul CCE, la ediția inaugurală a competiției. Din anul 1977 până în 1979, activează ca jucătoare de handbal la Clubul "Voința" București. Din 1956 până în 1977, e titulară în lotul național feminin, participă la 56 de jocuri inter-țări și obține 2 titluri de campioană mondială la handbal în 11 (în 1956, în RFG, și în 1960, în Olanda). În această perioadă a fost și căpitanul echipei reprezentative (1960). A jucat până la vârsta de 40 de ani. După retragerea din activitatea competițională, funcționează ca profesor-antrenor la Școala Generală nr. 32. Pentru activitatea sa deosebită, în 1956, a fost răsplătită cu titlul de Maestru emerit al sportului și decorată cu "Ordinul Muncii" clasa a II-a. În anul 2000, a fost distinsă cu Medalia națională "Serviciul Credincios" clasa a II-a.

CÂRLIGEANU, PANDELE (1930), n. în Turnu Severin, jud. Mehedinți. Economist. Absolvent la ASE. Fost jucător de handbal. Din dragoste față de acest sport, ajunge unul dintre cei mai valoroși i arbitri de handbal pe care i-a avut România. Din anul 1954, când devine arbitru

divizionar pentru handbal în 11 și, ulterior, în 7, împreună cu alți arbitri renumiți (V. Sidea, M. Marin, C. Iamandi, C. Căpățînă ș.a.), a condus, la centru, 1 400 de jocuri, dintre care 202 de nivel internațional. Atestat arbitru internațional (1958), este prezent la 5 ediții de CM (masculin și feminin), la 3 ediții de JMU, la JO de la München și Montreal (1972 și 1976), precum și la numeroase trofee și turnee internaționale ("World Cup" . Suedia; Turneul celor Patru Națiuni; Trofeul "Carpați" (România); trofee de handbal din Iugoslavia, Rusia, RDG, Ungaria și Polonia). A condus, la centru, 175 de jocuri inter-țări și 27 jocuri din CCE. În 1968, arbitrează meciul naționala Cehoslovaciei (campioană mondială) - Selecționata lumii. Ia parte la 9 cursuri de perfecționare a arbitrilor internaționali. De-a

lungul carierei sale de arbitru, a fost apreciat pentru deciziile juste și prompte și, deopotrivă, pentru respectul arătat efortului jucătorilor și antrenorilor. A fost membru al Biroului FRH, președinte al Comisiei de handbal a Municipiului București și observator al FRH.

CERCEL, PAUL (1935 - 2004), n. în Călărași. Absolvent al ICF din București, promoția 1957, specializarea handbal. După terminarea studiilor, desfășoară o îndelungată și neîntreruptă activitate didactică la Iași - la Institutul Agronomic, la Facultatea de Educație Fizică din cadrul Institutului Pedagogic și, respectiv, la Universitatea "Al. I. Cuza" (asistent cu delegație de lector, între 1963 și 1965; lector, între 1965 și 1971; conferențiar, între 1971 și 1991; profesor universitar din 1991). A fost prodecan, între anii 1965 și 1968, și decan, între 1968 și 1972, al Facultății de Educație Fizică, iar între 1974 și 1980, 1993 și 1996, șeful Catedrei de educație fizică din Universitate. De-a lungul carierei sale, a făcut parte din Consiliul profesoral al Institutului Pedagogic, din Senatul Universității "Al. I. Cuza" și din Consiliul profesoral al Facultății de Educație Fizică și Sport. Între 1972 și 1996, a condus și organizat cursurile de perfecționare și cele pentru acordarea gradelor didactice profesorilor de educație fizică și sport din Moldova. Ca antrenor categoria I, în decursul anilor, a pregătit și a condus echipele de studenți și elevi participante la competițiile divizilor A și B și, respectiv, ale CN de juniori. A fost președintele Comisiei județene de handbal, iar între 1959-1982, membru al Comitetului federal și al Colegiului central de antrenori. În paralel, și-a consacrat eforturile cercetării științifice, prezentându-și cele peste 80 de lucrări la diverse reuniuni de specialitate organizate în țară și în străinătate (Bratislava, Debrețin, Phenian, Chișinău). Dintre lucrările pe care le-a publicat, menționăm: Calitățile motrice la handbal, Editura Sport-Turism, București, 1975; Handbal. Exerciții pentru fazele de joc, Editura Sport-Turism, București, 1980 (tradusă

în limba germană, în 1984); Handbal. Antrenamentul echipelor masculine, Editura Sport-Turism, București, 1983 (tradusă în limba portugheză, în 1990). De asemenea, a mai redactat opt cursuri universitare și a semnat articole de specialitate în revista "Educație fizică și sport". A fost coautor la două Manuale de educație fizică (pentru gimnaziu și, respectiv, liceu), apărute la Editura Sport-Turism (1977 și, respectiv, 1981).

CHINTOAN (BÂRSAN), FLORINA MARIA (1985), n. în Cluj Napoca. Profesoară de educație fizică, fiind absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport „Babeș-Bolyai” din Cluj, în 2008, specializarea handbal. Începe să joace handbal în 1999 la „CSS Viitorul” Cluj, sub conducerea antrenorei Cristina Iurian (1997-2004). Se transferă la „Universitatea- Jolidon” Cluj unde din 2004-2006 este antrenată de Liviu Jurcă. În intervalul 2006-2011 cu antrenorul Gh. Covaciu realizează 2 locuri II și un loc III în CN și finalistă în Challenge Cup. Postul specializat de joc este cel de pivot. La prima echipă reprezentativă unde a fost selecționată în 2005 (antrenori Gh. Tadici și D. Muși) ocupă locul 4 la CM din 2007 și participând la JO din 2008 se situează pe locul 8. Participând la CE din Macedonia (2008), se situează pe locul V, dar la cel din Danemarca (2010) cucerește medalia de bronz; mai are un loc VIII la CM din China (2009). Antrenoare categoria a III-a din 2008. Maestră Emerită a Sportului. Distinsă cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a.

CHIRILĂ, OANA (1981), n. în Cluj-Napoca. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport „Babeș- Bolyai” (Cluj), cu specializarea handbal. Începe să joace handbal la vârsta de 13 ani, la CSS „Viitorul”- Cluj unde activează timp de 5 ani sub

supravegherea antrenorilor M. Pârvu, C. Misăilă și Gh. Mărgineanu. Urmează un transfer la „Universitatea -Ursus” din Cluj, unde joacă 5 ani fiind antrenată de C. Cojocar, Gh. Covaciu și L. Jurcă și din 2011 este legitimată la Oltchim Rm. Vâlcea, pregătită de antrenorul Radu Voinea. Timp de 7 ani are un contract în Spania la clubul „Elda Prestigio” și Itxako Estella, participând în Liga campionilor, unde a marcat 43 de goluri; aici cucerește 3 titluri de campion și Cupa Spaniei și SuperCupa Spaniei, sub conducerea antrenorilor A. Sandoval și Diana Box. În România realizează 3 titluri de campion la junioare și un loc 3 la senioare. Joacă pe postul de inter. Palmaresul său internațional este impresionant: 1 titlu de campioană europeană (juniori) în 1996-Germania; campioană europeană de tineret (Franța, 2000); locul 5 în C.M de tineret (Ungaria, 2001); campioană mondială universitară (Spania, 2002); în 2005 ajunge în sferturile de finală în Liga Campionilor; în 2007 participă în semifinala EHF, iar în anii 2003, 2004, 2005 și 2008 concurează cu echipa divizionară din Cluj în grupele Ligii Campionilor. În anul 2010 câștigă medalia de bronz la CE de senioare. În anul 1999 este decretată ca fiind cea mai bună extremă dreapta la CE (jun -Germania); de asemenea, este socotită cel mai bun inter dreapta la CE de tineret (2000-Franța). La prima echipă reprezentativă a fost antrenată de către A. Roșca, M. Șerban, Gh. Tadici, D. Muși, R. Voina și V. Caba și are peste 60 de prezențe înscriind aproape 70 goluri; aici a realizat un loc II la CM 2005 și locul III la CE 2010. Maestră a sportului (1999) și Maestră emerită a sportului (2000).

CIOARIC, CĂTĂLINA (1982), n. în Galați. Profesoară de educație fizică, fiind absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport „Dunărea de Jos”- Galați. La vârsta de 14 ani, începe să joace handbal la „H.C Oțelul”-Galați, pregătită fiind de prof. Victor Popescu, cucerind un titlu național în 1998 (jun.). Din 1999 activează în prima echipă divizionară a acestui club, unde este antrenată, printre alți antrenori, de C. Bădulescu, C.

Cojocar. Selecționată în echipele de juniori și tineret, obține două medalii de aur la CE (1999 -Germania și 2000 Franța) și un loc 3 la C.M Universitar din 2008. Participă la CE de senioare din 2008. Aici este antrenată de Gh. Tadici, D. Muși, C. Oțelea, R. Voina. Postul său specializat de joc este cel de extremă. Maestră a sportului.

COASĂ, TEODOR (1946), n. în com. Cristești, jud. Iași. Ofițer MAPN. Profesor de educație fizică, absolvent al Institutului Pedagogic (specialitatea educație fizică), în 1967, și al IEFS, în 1975. Debutază în handbal în 1961, pe vremea când era încă elev, la echipa “Știința” Pașcani, avându-l ca antrenor pe Constantin Țapu. În 1964, se transferă la Clubul “Dinamo. Bacău, pregătindu-se sub conducerea antrenorului Lascăr Pană. Timp de 4 ani, își consolidează reputația sportivă, devenind din ce în ce mai cunoscut. A jucat pe postul de inter stânga. Împreună cu colegul său Papp, forma un cuplu de temut. În perioada 1968-1975, este legitimat la Clubul “Steaua” (antrenori: O. Nodea și C. Oțelea), cu care obține 8 titluri naționale. Selecționat de 25 de ori, începând cu 1966, în reprezentativa de handbal a României, câștigă, împreună cu coechipierii săi, titlul de campion mondial de tineret (Olanda - 1967). Ca antrenor (categoria a III-a), pregătește, timp de 4 ani, echipa masculină de handbal “Flacăra Roșie” din București. Între 1975 și 1979, a lucrat ca ofițer cu pregătirea fizică într-o unitate militară, perioadă în care a participat la simpozioane și sesiuni de referate științifice, prezentându-ș i, în cadrul lor, rodul căutărilor și constatărilor sale privind măsurătorile dinamometrice și alte aspecte semnificative din domeniul activităților aplicativsportive specifice armatei.

COLESNICOV (GIULESCU), ILEANA (1933), n. în București. Profesoară de educație fizică (gradul I). Absolventă a SMTCF din București (1952) și a ICF (1960). Debutază în sport la 12 ani, practicând atletismul la Athletic Club Român. București

și perfecționându-se în probele de alergări viteză, de aruncarea discului și suliței. La vârsta de 14 ani, începe să practice handbalul, ca elevă la SMTCF (antrenor: prof. Victor Cojocaru). Joacă numai handbal în 11. Se transferă la cluburile “ICF” și “Știința - Ministerul Învățământului”, apoi la “Progresul” București, avându-l antrenor tot pe Victor Cojocaru. Jucătoare cu mare capacitate de efort (o foarte bună apărătoare), contribuie de 2 ori la cucerirea titlului național. Cu echipa națională, devine campioană mondială în 1956 (la Frankfurt pe Main, RFG). După ce renunță, în 1960, la cariera sportivă, predă educația fizică la școlile generale 141 și 188 și la Școala ajutoare nr. 3 (unde face și cultură fizică medicală), până în 1988. În 1956, i s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

COMAN, GHEORGHE (1940-1986), n. în București. Ofițer MI. Debutază în sport la Clubul “Tânărul Dinamovist”, la secția de baschet. Practică baschetul ca titular al echipei de seniori a Clubului “Dinamo”. Se transferă la secția de handbal, sport care îl consacră definitiv. Jucător (extremă stânga) foarte dinamic, cu un dribling amețitor și o măiestrie desăvârșită a paselor, contribuie la câștigarea a 7 titluri naționale și a CCE (în 1965). Jucător internațional, a devenit dublu campion mondial . în 1961 (Dortmund) și în 1964 (Praga). I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1961).

CONSTANTIN, PETRE (1960), n. în com. Păulești, jud. Prahova. Profesor de educație fizică. Ofițer MAPN. Absolvent al CPOEF, promoția 1990. Debutază în handbal, în 1974, ca elev al Liceului “I. L. Caragiale” din Ploiești, sub îndrumarea prof. Mircea Anton.

Din 1977 până în 1983, joacă, în prima divizie, la echipa “Relonul” Săvinești, unde îl are ca antrenor

pe prof. Otto Hell. Între 1983 și 1990, activează la Clubul «Steaua», avându-i ca antrenori pe R. Voina, Șt. Birtalan, O. Tellman și G. Goran. Împreună cu colegii handbaliști steliști, cucerește 8 titluri naționale și este de 2 ori finalist în CCE. Fiind selecționat, în 1982, în echipa națională, susține cu aceasta 83 de întâlniri internaționale de handbal, participând la 3 ediții ale Super Cupei Mondiale (al cărei trofeu este cucerit de reprezentativa României, în 1983); ocupă locul I la două CMU (1985 - Germania și 1987 - România) și câștigă de 3 ori Cupa Țărilor Latine. După încheierea carierei de sportiv, se dedică activității de antrenor și de arbitru (categoria a III-a). În 1993, i s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. A fost decorat cu “Ordinul Muncii”, Ordinul “Merite Sportive” clasa a III-a și cu importante distincții militare.

CONSTANTINESCU, CORNELIA (1935-2011), n. în București. Jucătoare la Clubul “Știința” București, cu echipa căruia a cucerit 3 titluri naționale și locul I în CCE, în 1961. Contribuie la cucerirea titlului mondial, în 1962 (București), de către națională, la handbal în 7.

I s-a acordat titlul de Maestră emerită a sportului.

CONSTANTINESCU (SCHEIP), MARIA (1934), n. în com. Hălchiu, jud. Brașov. Profesoară de educație fizică, absolventă a SMTCF Brașov, în 1954, și a ICF, în 1968, specializare handbal. Debutază în sport la atletism (alergări pe distanțe lungi) în 1949, dar, în paralel, joacă și handbal, avându-l ca prim antrenor pe Dumitru Popescu-Colibași, la echipa “Progresul” Brașov. În 1958, se transferă la echipa Clubului “Rapid” București, unde activează până în 1968, sub îndrumarea antrenorilor Francisc Spier și Gabriel Zugrăvescu. Urmează un nou transfer, în 1968, la echipa “Progresul” București, unde evoluează până

în 1974, când se retrage din activitatea sportivă și se dedică muncii de dascăl și, în paralel, celei de antrenor. Pe plan intern, cucerește 5 titluri naționale, unul cu echipa “Progresul” Brașov, la handbal în 11, în 1956, și patru cu echipa “Rapid”, la handbal în 7. Tot cu echipa “Rapid” ocupă primul loc la CCE, în 1964 (antrenor: G. Zugrăvescu). Selecționată în echipa națională, în 1953, evoluează până în 1965, în aproape 40 de meciuri internaționale. Contribuie la cucerirea a 3 titluri mondiale: în 1956, în Germania, și în 1960, în Olanda, la handbal în 11, și în 1962, la București, la handbal în 7. Profesor gradul I, a predat la ȘS nr. 3 București și la Școala Generală nr. 184. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1956) și a fost decorată cu “Ordinul Muncii” clasa a II-a și a III-a.

COSMA, ADRIAN (1950-1996), n. în București. Inginer geolog. Debutul în handbal l-a făcut sub îndrumarea prof. Eugen Trofin, care îl pregătește, mai târziu, la Clubul “Universitatea” București, ulterior, la echipa națională. Se transferă la Clubul “Dinamo” București, unde se perfecționează, sub conducerea antrenorului Oprea Vlase, ca extremă dreapta. Jucător internațional, cu 130 de prezențe în echipa națională și aproape 250 de goluri marcate, contribuie la cucerirea titlului mondial, în 1974 (Berlin), și a trei medalii olimpice (o medalie de argint la JO din 1976 (Montreal) și 2 medalii de bronz la JO din 1972 (München) și 1980 (Moscova). I-a fost acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1974).

COSTACHE, MIRCEA (I) (1935-1998), n. în București. A debutat în sport, în 1948, ca jucător de fotbal, cucerind, în 1954, titlul de campion național de juniori, cu echipa “Petrul” București. Începe să joace handbal destul de târziu, în 1955, fiind legitimat la echipa “Constructorul”, unde îl are ca antrenor pe Constantin

Popescu. În 1956, se transferă, pentru un an, la echipa “Locomotiva” București. Urmează alte 2 transferări de marcă: între 1956 și 1959, la Clubul “CCA” și, între 1960 și 1966, la Clubul “Dinamo” București, unde joacă handbal în 11 și în 7, câștigând 10 titluri de campion național. Are ca antrenori pe I. K. Ghermănescu și, respectiv, pe Oprea Vlase. Cu echipa “Dinamo”, ocupă, în 1965, la Lyon, locul I la CCE. În sezonul competițional 1967-1968, este legitimat la “Dinamo” Bacău (antrenor: Lascăr Pană), iar în 1968-1969, trece la Clubul “Universitatea” București (antrenor: E. Trofin). În reprezentativa României debutează, în 1958, la handbal în 11, cu care cucerește locul II la CM din 1959 (Viena). Performanța supremă o realizează ca titular al echipei naționale de handbal în 7, care avea să devină campioană mondială în 1961 (RFG) și în 1964 (Cehoslovacia). Cu prilejul celor 81 de prezențe în loturile naționale, a marcat 52 de goluri. Din 1970, se stabilește în RFG, unde continuă să joace, timp de un an, într-o echipă din Bundesliga, “Phönix”, din Essen, avându-l ca antrenor pe renumitul Petre Ivănescu. În perioada 1983-1989, face parte din colectivul de antrenori ai reprezentativei de handbal a RFG, unde antrenor principal era românul Simion Schöbel din Cluj-Napoca. În anii 1989-1991, se reîntâlnește și face cuplu, pe banca tehnică a echipei naționale germane, cu antrenorul român de faimă Petre Ivănescu, contribuind la cucerirea Super Cupei Mondiale și Olimpice. A activat și ca antrenor de land în Süd-Baden, la “Steinbach Schulle”. În 1993, a participat la cursurile de perfecționare ale IHF.

COSTACHE, MIRCEA (II) (1940), n. în București. Profesor de educație fizică. Absolvent al ICF, specializarea handbal. Joacă la “Știința” București, (antrenor: prof. Eugen Trofin). Consacrarea o cunoaște însă la Clubul “Dinamo” (antrenor: Oprea Vlase), cu echipa căruia cucerește, aproape consecutiv, 7 titluri de campion național și, în 1965, trofeul CCE. Când încă nu

împlinise 18 ani, este selecționat în prima echipă reprezentativă a României, pentru ca, la Dortmund, și în 1964, la Praga, să contribuie la cucerirea titlului de campion mondial la handbal în 7. Postul său specializat de joc a fost acela de pivot. A avut 80 de prezențe în echipa națională, marcând peste 100 de goluri. După încheierea activității competiționale, se dedică profesiei de antrenor și lucrează la ȘS nr. 2 București, fiind preocupat de pregătirea juniorilor și a tinerilor din loturile naționale. Activează mulți ani și în Algeria, în calitate de cadru didactic și de director tehnic al echipei naționale. După 1989, este solicitat de Federația de handbal din Portugalia, care îi încredințează postul de antrenor federal și de conducător al echipei naționale. Câștigă cu echipa națională de tineret a acestei țări un titlu de campion mondial. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1961). În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională "Serviciul Credincios" clasa a II-a.

COVACI, GHEORGHE (1934), n. în București. Ofițer MI. Debutază în handbal în 1952, la Clubul "Rapid" București, avându-l antrenor pe Mișu Hariton. În 1954, se transferă la Clubul "Dinamo" București, unde activează ca jucător până în 1965. În sezonul

competițional 1966-1967, se transferă la Clubul "Știința" București. Dar performanțe notabile a înregistrat pe timpul cât a activat la «Dinamo», cu echipa căruia a câștigat 9 titluri de campion național la handbal în 7 și alte 3 titluri la handbal în 11. De asemenea, a fost finalist la CCE, în 1963, jucând cu echipa «Dukla» Praga și ocupând locul II -, iar în 1965, învingând echipa «Medvesceak», din Iugoslavia, și situându-se pe primul loc. Are peste 60 de selecții în echipa națională, pentru care a înscris 50 de goluri. Suprema performanță o realizează în 1961, când reprezentativa României cucerește locul I la CM din RFG. A fost un handbalist pentru care postul și tehnica de joc nu au avut nici un secret, dovedind o îndemânare deosebită, dublată

de ingeniozitate, de pase sigure și oportune, cărora le imprima și o mare doză de spectaculozitate. Ca antrenor a activat, voluntar, la echipele «Voința» și «Calculatorul» din București. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. Pentru întreaga sa activitate a fost recompensat cu «Ordinul Muncii» clasa a III-a și Ordinul «Meritul Sportiv» clasa a II-a.

COVACIU, GHEORGHE (1957), n. în Buzău. Debutază în handbal pe postul pe care, ulterior, se va specializa - cel de extremă și inter dreapta. la ȘS Buzău. Consacrarea o cunoaște la HC "Minaur" Baia Mare (antrenor: Lascăr Pană), cu care câștigă de două ori "Cupa IHF",

în 1985 și 1988. Cele mai prețioase rezultate obținute ca jucător internațional sunt cucerirea medaliei de bronz la JO din 1984 (Los Angeles) și câștigarea Super Cupei Campionilor Mondiali și Olimpici, în 1983 (Germania). După 1990, joacă în Portugalia. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

COZMA, MARIAN (1983-2009). Handbalist crescut și consacrat în cadrul clubului Dinamo București. Datorită taliei sale neobișnuite (2,11m) i se mai spunea și "Păsărilă". Genul de sportiv și om care ieșea în evidență, pe lângă înălțimea sa, prin sensibilitate și

dorința de a ajuta pe oricine. Campion național cu Dinamo. Campion al Ungariei și câștigător al Cupei Cupelor cu "MKB Veszprem", formație unde se transferase în 2006; participant la CM din Croația cu echipa națională. Făcea parte din grupul restrâns de jucători în jurul căruia se preconiza a fi construită o nouă echipa națională. Era curtat de FC Barcelona. Postul său specializat de joc era cel de pivot. Dar viața sa este curmată tragic în 7-8 februarie 2009. În semn de respect clubul Veszprem a retras tricoul cu nr. 8 al lui C.M., iar FR Handbal a decis ca

Centrul Național de Excelență de la Sighișoara să-i poarte numele, la fel și sala de sport a Școlii generale nr. 30 *Grigore Ghica Voievod* din sectorul 2 al Capitalei. De asemenea strada Nicolae Pârâu, unde a copilărit fostul handbalist a fost redenumită Marian Cozma. În februarie 2010, în fața sălii din Veszpre, a dezvelit un monument ridicat în memoria lui C.M. realizat din granit și bronz de 3m. înălțime, reprezentându-l în aruncare la poartă.

COZMA, VALENTINA (1963), n. în Iași. Debutază în handbal în 1976, ca junioară, la ȘS din Iași, sub îndrumarea antrenorului Ion Haraga. Urmează un șir de transferări: între 1978 și 1990, la Clubul "Terom" Iași, în divizia A; între 1990 și 1993, la Clubul "Oltchim" Rm. Vâlcea (cu reveniri, în 1994-1995 și 1999-2000), cu care cucerește 4 titluri naționale. Între 1993 și 1994, joacă în Franța, la Nîmes, și, între 1995 și 1999, în Croația, la Clubul "Podravca", cu care câștigă un titlu european. Componentă a echipei naționale de senioare începând cu 1978, participă la 6 ediții ale CM (după ce, în 1977, jucase în lotul de junioare). La ediția din Norvegia a CM, contribuie la obținerea locului IV și a dreptului de participare la JO din 2000 (Sydney). I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

CRAP, DANIELA (1984), n. în Bacău. Inginer economist, fiind absolventă a Universității „Vasile Goldiș”, Facultatea de Științe Economice din Arad. Este specializată în contabilitate de informatică și gestiune. Începe practicarea jocului de handbal la 12 ani la „CSS” -Bacău sub îndrumarea prof. Ioan Arsene. Joacă la acest club până în anul 2000, transferându-se apoi la clubul „Silcotub” Zalău, unde este antrenată de antrenorul emerit Gh. Tadici până în 2006. Timp de un an, în urma unui nou transfer (2006-2008) joacă

pentru „H.C. Zalău” supraveghată în pregătire și jocuri de antrenorii I. Gherhardt și S. Rădulescu. În palmaresul său intern are cucerit un titlu de campion la junioare și 3 titluri naționale la senioare (2001,2003, 2005). Mai ocupă de două ori locul 2 în CN (2000 și 2002). Din 2008 are un contract în Ungaria, la Debrecen (DVSC AQUATICUN). Postul său specializat de joc este cel de inter. În anul 2007 ocupă locul III în C.M. Universitar, iar în 2008 participă la C.E. Are 30 de selecții în echipa națională de junioare, 20 la tineret și 15 în prima echipă reprezentativă.

CUREA (PUȘCAȘU), IULIA VASILICA (1982), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică, absolventă în 2004 a Facultății de Educație Fizică și Sport din Bacău. Realizează și un master în 2009-2010, la Craiova. Începe să joace handbal ca junioară, în 1995 la CSS Bacău sub supravegherea antrenorului Eugen Manoliu. Ca senioară activează pentru cluburile Știința-Bacău (până în 2003) HCM Piatra Neamț (2003-2006) și urmează un transfer hotărâtor pentru cariera sa la Oltchim-Rm. Vâlcea unde este și în 2011 prezentă, realizând în acest club 5 titluri de campion (2007-2011) și 3 cupe ale României (2007,2010,2011). Postul său specializat de joc este cel de extremă stângă. Cu Oltchim câștigă Cupa Cupelor (ediția 2006-2007) și este finalistă în liga Campionilor (2009-2010).

DAN, MARIN (1948), n. în com. Ștefănești, jud. Călărași. Ofițer MI. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS (1975). A debutat în handbal în 1961, la echipa de juniori «Tânărul Dinamovist», avându-l ca antrenor pe prof. Ilie Alexandru. În anul 1967, este transferat la Clubul «Dinamo», unde îl are ca antrenor pe Oprea Vlase. În anul 1970, este selecționat în echipa națională și

în lotul olimpic de handbal. A evoluat de 98 de ori sub culorile naționalei, înscriindu-și în palmares: locul I la CM de tineret din Olanda (1967); titlul de campion mondial universitar, în 1971, la Lund; medalia de bronz la CM de tineret, în 1971, la Praga; medalia de bronz, în 1972, la JO de la München; titlul de campion mondial de seniori, în 1974, la CM din RDG. După încheierea activității de jucător, devine antrenor categoria a III-a. Din 1993, membru de onoare al FRH. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului, în 1974. A fost decorat cu Ordinul “Meritul Sportiv” clasa a III-a și clasa a II-a. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională “Serviciul Credincios” clasa a II-a.

DĂNCESCU, VALTER (1950), n. în București. Inginer. Absolvent, în 1973, al Institutului de Construcții, Facultatea de Utilaj Tehnologic. Devine arbitru în 1976, iar în 1988, este atestat arbitru internațional. Participă la 6 ediții ale CM, la 2 CE și la JO din 1996 (Atlanta);

de asemenea, este solicitat să arbitreze 4 jocuri semifinale și 3 finale ale Ligii Campionilor, precum și alte meciuri din cadrul unor turnee internaționale: Trofeul Iugoslaviei, Trofeul Franței, Campionatul și Cupa Țărilor Arabe etc.

DEDU, ALEXANDRU-MIHAI (1971), n. în Ploiești. Profesor de educație fizică și antrenor de handbal, absolvent al Academiei Militare, secția Educație Fizică și Sport din 1995, cu gradul de locotenent. Jucător de handbal profesionist în perioada 1989-2005. În acest interval de timp

are următoarele legitimări: 1989-1991 joacă pentru clubul „Politehnica” Timișoara unde realizează un titlu național; 1991-1996 apare ca jucător la clubul „Steaua” unde cucerește două titluri naționale; în 1996-1997 este legitimat pentru clubul francez „H.C. Istres”; în perioada 1997-1999 se transferă la

„F.C. Barcelona” (Spania) cucerind 3 ediții din Liga Campionilor, 3 Super Cupe ale Europei, 3 titluri de campion al Spaniei, 2 Cupe ale Regelui, Cupa Asobal și 2 Super Cupe ale Spaniei, fiind felicitat personal de către Juan Carlos – regele Spaniei; se transferă apoi în Germania unde în anii 1999-2000 evoluează la clubul „H.C. Wuppertal”; în intervalul 2000-2004 se află în Portugalia jucând pentru „FC Porto” unde cucerește 3 titluri de campion, 2 Cupe ale Portugaliei, 2 Super Cupe și 2 Cupe ale Ligii Potugheze. În anul 2005 se reîntoarce în Spania unde evoluează pentru clubul „Teucro Pontevedra”. Component de bază al reprezentativei de seniori a României, are 240 de selecții, participând la JO din 1992, la 2 CM (1993 și 1995) și la 2 CE (1994 și 1996). Postul specializat de joc a fost cel de pivot, depășind toate sistemele de apărare adverse, prin tehnica sa și talia de excepție (2,02 m). După retragerea din activitatea competițională, are preocupări privind impresariatul și consilierea unor jucători de handbal români și străini, precum și de afaceri la 4 firme din România. Din 2011 este propus ca președinte interimar al Ligii Profesioniștii de Handbal. Este Maestru Emerit al Sportului.

DINCĂ, ALEXANDRU (1945), n. în București. Ofițer MAPN. Profesor de educație fizică, absolvent al CPOEF. Debutează în handbal în 1962, ca junior, la echipa “Știința” București, pe postul de portar, având-o antrenorează pe prof. Elena Pă-dureanu. Se transferă, pentru

o perioadă scurtă (1963-1964), la Clubul “Rapid”, unde se antrenează și joacă sub îndrumarea prof. G. Zugrăvescu. Consacrarea în handbalul de mare performanță o realizează la Clubul “Steaua” (1964-1977), cu echipa căruia câștigă 10 titluri de campion național și, în 1967, cucerește primul loc în CCE. Selecționat în echipa națională în 1967, apără poarta reprezentativei României, în 50 de întâlniri internaționale, fiind, astfel, coautor la obținerea: titlului de campion mondial la seniori (1970 - Paris și 1974 - Berlin); titlului de campion mondial de tineret (1967

- Olanda); medaliei de bronz la CM din 1967 (Suedia). De asemenea, în 1972, la JO de la München, echipa națională, avându-l în poartă pe A. D., obține medalia de bronz. După încheierea carierei de sportiv, timp de 3 ani, a lucrat ca antrenor categoria a III-a la echipa "Electra" București. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. A fost decorat cu Ordinul "Merite Sportive" clasa a III-a și clasa a II-a.

DOBRE, LUCIA (1933), n. în Sibiu. Funcționară. Handbalistă care a dispus de o deosebită viteză de reacție și de joc. Începe să practice handbalul la echipa "Flamura Roșie" din Sibiu, dar adevărata consacrare o cunoaște la echipa "Universitatea" București. Este

selecționată în echipa națională în 1953. Are 20 de prezențe în prima reprezentativă de handbal în 11 a României, cu care cucerește de 2 ori titlul mondial, în 1956 (RFG) și în 1960 (Olanda). I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

DOBRESCU, DRAGOȘ (1971), n. în Ploiești, jud. Prahova. Profesor de educație fizică și sport, absolvent în 1995 a Academiei Militare de Educație Fizică și Sport – București. Antrenor de handbal cat. I. Începe să practice jocul de handbal la 13 ani la CSS

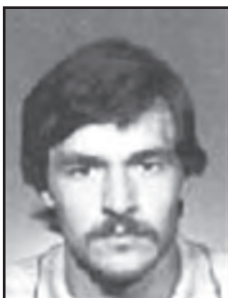
Ploiești (1983-1987) sub îndrumarea prof. Ion Nicolae. Joacă apoi la mai multe cluburi printre care *Politehnica* – Timișoara (1987-1989, antrenor Const. Jude); *Steaua* (1991-1995, antrenori Gh. Goran, Șt. Birtalan și I. Vărgăluț); se transferă apoi în Portugalia (1995-1997) la echipa *ABC-Braga* în intervalul 1997-2005 joacă în Franța la clubul *Selestat*, antrenor fiind R. Voina și la Strasbourg. În anul 2002 a fost declarat cel mai bun handbalist din Alsacia. Are în palmares un titlu național la juniori și 2 la seniori. În privința selecționărilor are 80 la

juniori, 75 la tineret și 70 la echipa națională de seniori. Pe plan profesional a urmat un curs de antrenori în Franța obținând Definitivatul în educație fizică și sport. La echipele naționale a beneficiat de îndrumarea antrenorilor Otto Hell, Șt. Birtalan, Cezar Nica, Gh. Goran, V. Stângă. Antrenor la echipa de handbal din prima ligă a CSM București.

DOBRIN (PĂCURARU), ALINA (1976), n. în București. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă ANEF (2000). Jucătoare de handbal. Și-a început activitatea sportivă în anul 1988, ca junioară la CSȘ Nr.5 București, sub conducerea prof. Georgeta Manolescu. Este

promovată, 4 ani mai târziu la categoria senioare (1992) de către prof. Vasile Mărculescu în echipa RAT București, echipă cu care a promovat în prima Ligă în 1994. Postul său specializat de joc este de extremă stângă. Urmează un transfer în 1996 la echipa Rapid București, unde activează până în 2008 tot sub supravegherea prof. Vasile Mărculescu și unde își capătă consacrarea de jucătoare profesionistă. Aici reușește un titlu național în 2003 și un loc III în 1999. Pe plan internațional cu echipa Rapid, realizează în anul 2000 câștigarea cupei City Cup. Din 2009 o găsim jucând sub culorile echipei CSM București, unde reușește promovarea în prima ligă, pentru ca imediat în ediția 2010 – 2011 să se claseze cu această echipă pe locul III. Comportamentul său deosebit o face să fie prezentă în echipa națională de tineret, unde în 1995 câștigă titlul mondial în Brazilia. Promovată în echipa de senioare a României, o găsim participantă la CM din Austria (1995). În 1999 se clasează pe locul IV la CM din Norvegia, iar în anul 2000 fiind prezentă la JO de la Sydney, ocupă locul VII. Făcând un scurt bilanț, performanțial AD, începând cu anul 1995 o găsim prezentă cu echipele reprezentative ale României la 5 CM și 2 CE, însumând 150 de selecții și înscriind 540 de goluri. Maestră Emerită a Sportului (1995). Distinsă în anul 2003 cu Medalia Națională Serviciul Credincios clasa a III-a.

DOGĂRESCU, GEORGE (1960), n. în com. Viziru, jud. Brăila. Ofițer MI. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF. Debutază în handbal în 1973, la ȘS nr. 1 din Galați (antrenor: prof. Moise Grigoraș). În 1979, este legitimat la Clubul "Dinamo" București, unde va

juca, până în 1995, sub conducerea antrenorilor O. Vlase și G. Licu. Împreună cu coechipierii dinamoviști cucerește un titlu național și participă, ca finalist, la CCE, în 1982. Selecționat în echipa națională de juniori în 1977, câștigă cu aceasta, în 1981, "Cupa Țărilor Latine" (Spania). În perioada 1981-1990 este component al primei reprezentative a României, autoarea câtorva succese notabile: locul I, în Super Cupa Campionilor Mondiali și Olimpici (RFG . 1983); locul I la CB (1983); locul III la JO de la Los Angeles (1984); campioană mondială studentască (1985 și 1987). I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1985). Este decorat cu Ordinul "Merite Sportive" clasa a II-a.

DRASSER (HABERPURSCH), MAGDA (1930), n. în Sibiu. Funcionară. Joacă handbal la echipa "Flamura Roșie" din Sibiu. În 1953, este selecționată în echipa națională de handbal în 11, cu care avea să cucerească, în 1956, la CM din RFG, titlul mondial. Este

stabilită în Germania. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

DRĂGĂNESCU, REMUS (1949), n. în com. Valea Doftanei, jud. Prahova. Profesor de educație fizică. Absolvent al ICF în 1974, specializarea handbal. Debutază în handbal în 1964, ca junior, component al echipei "Palatul Culturii" din Ploiești (antrenori: M. Popescu și D.

Lupescu). Din 1966, se transferă, fiind legitimat, la echipa "Petrolul" Teleajen, tot ca junior. Urmează încă două transferuri la echipele "Prahova" (1969-1970) și "ICF" (1970- 1974). Din 1974, se dedică profesiei de antrenor (categoria I). În această calitate, se ocupă de pregătirea celor mai tineri handbaliști - fete și băieți - la cluburile: CSȘ Brașov (1974-1978), "Rulmentul" (1977-1989) . cu care promovează în divizia A și câștigă titlul național la "fete" și o Cupă a României, participând, de asemenea, la 6 ediții ale unor importante competiții internaționale (CCE, Cupa IHF ș.a.); CSȘ "Brașovia" (1978-1980); CSȘ "Dinamo" Brașov (1980-1990) - cu care cucerește 6 titluri naționale la juniori I și II; "Dinamo" Brașov (1989). A promovat în echipa națională peste 30 de jucători și jucătoare. A antrenat echipele naționale de senioare (1979-1983) și de tineret (1985). Din 1990, a fost încadrat, prin concurs, antrenor federal pentru tineret. Dintre performanț ele realizate pe timpul exercitării acestei funcții, menționăm: cucerirea titlului de campion mondial, la tineret fete (1995 - Brazilia) și a unui loc III la CM din 1997 (Coasta de Fildeș); la CE, obține titlul suprem, la junioare, în 1998 (Slovacia) și în 1999, în Germania, și la tineret fete în 2000, în Franța. Alucrat și cu echipa de tineret băieți, realizând calificarea la CM din 1995 (Argentina). Cu echipa de senioare, participă la 2 ediții ale CM și o ediție a CE. Între 1990 și 1991, antrenează, peste hotare, echipa «Philippos Verias» de divizia A, cu care câștigă «Cupa Greciei». Profesor gradul I, a predat, în perioada 1974-1990, la CSȘ Brașov. A publicat articole de specialitate pe teme de metodică în revista "Educație Fizică și Sport". A participat la cursurile de perfecționare a antrenorilor din Grecia, Germania, Turcia și România și ca lector la stagiile de instruire organizate pentru antrenorii din diviziile A și B și de la juniori. În 1999, i s-a acordat titlul de Antrenor emerit. În anul 2000, a fost decorat cu Medalia națională "Serviciul Credincios" clasa a III-a.

DRĂGĂNIȚĂ, CEZAR (1954), n. în Arad. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF. Debutază în handbal la ȘS 2 București. În 1971, la 17 ani, este legitimat la Clubul "Steaua" (secția de handbal). Până în 1988, a fost coautor la obținerea de către echipa "Stelei" a 15

titluri naționale și la cucerirea, de 3 ori, a "Cupei României"; a participat la 7 ediții ale CCE, în 1977 clasându-se, cu handbaliștii steliști, pe primul loc al competiției. Tot la vârsta de 17 ani, este selecționat și în echipa națională, unde joacă și se remarcă pe postul de extrema dreaptă sau inter dreapta. Împreună cu ceilalți handbaliști tricolori, participă de 4 ori la CM, în 1974 (Berlin), aducând echipei României titlul de campioană a lumii; este prezent la 2 ediții ale JO: în 1976, la Montreal, când românii se clasează pe locul II, și, în 1980, la Moscova, când echipa noastră ocupă locul III; împreună cu coechipierii, devine de 3 ori campion mondial universitar (1975, 1976, 1981); participă la 2 "Super Cupe Mondiale". A mai evoluat în Belgia (unde a funcționat și ca antrenor de juniori) și în Portugalia, la "Benfica" Lisabona. La vârsta de 44 ani, mai juca încă la echipa bucureșteană de divizie B .Solar.. I s-au acordat titlurile de Maestru al sportului (1976) și de Maestru emerit al sportului (1977). În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională "Serviciul Credincios" clasa a III-a. Din 2012 este numit consilier în probleme de handbal la CSM București.

DUMITRESCU, ADRIAN (1952) n. în Drăgășani, jud. Vâlcea. A absolvit Școala de antrenori, cu specializare în handbal în 1957 și Institutul Pedagogic, Facultatea de Educație Fizică de 3 ani în 1979 din București. Și-a completat studiile terminând ANEFS în 1994. Ca

elev și student a practicat handbal la nivel municipal. A debutat ca antrenor în această ramură sportivă la CSS. Drăgășani și a funcționat în intervalul 1975-

1984, cu rezultate pe plan județean. În momentul înființării echipei de handbal Chimistul din Rm. Vâlcea (1978) care a devenit Oltchim, campioană națională, a transferat din echipa sa 8 sportive și a promovat la nivelul diviziei A patru jucătoare: Petrescu Livia, Chelărescu Maria, Pârvu Viorica, Manda Dorina și una în lotul național de junioare - Ionescu Marcela. A funcționat timp de 15 ani ca director al școlii cu clasa I-VIII „Ioan Didicescu”, din comuna Voicești, jud. Vâlcea (1990-2005) pe care a dotat-o cu o bază sportivă model pe plan rural. Remarcat prin calități organizatorice și administrative a fost numit inspector „Management Educațional” în cadrul Inspectoratului Școlar al județului Vâlcea. Este consilier al Primăriei Municipiului Drăgășani. A realizat monografia comunei Voicești, a stimulat și coordonat lucrările de conatruire a unei biserici în satul Tighina, comuna Voicești.

DUMITRESCU, CONSTANȚA (1937), n. București. Absolventă a Școlii tehnice de maiștri în confecții și tricotate. După ce joacă volei, de la vârsta de 16 ani, în echipa școlii, în 1955, începe să practice handbalul. Este legitimată la Clubul "Confecția" București, unde îl are antrenor pe

V. Gogâltan. Apoi se transferă, în 1959, la Clubul "Rapid" (antrenori: Fr. Spier și G. Zugrăvescu). În 1966, se întoarce la "Confecția", unde rămâne până în 1970, când se retrage din activitatea competițională. Cu echipa rapidistă a cucerit 5 titluri de campioană națională - 3 titluri la handbal în 11 și 2 titluri la handbal în 7; în 1964, cucerește CCE, sub conducerea tehnică a reputatului profesor G. Zugrăvescu. În echipa națională a fost selecționată în 1959 și a jucat până în 1967. În acest răstimp, avându- i antrenori pe prof. C. Popescu și N. Nedef, reprezentativa României a cucerit titlul de campioană mondială la handbal în 7, în 1962, la București. I s-au acordat titlurile de Maestră a sportului (1962) și de Maestră emerită a sportului (1964). A fost decorată cu "Ordinul Muncii" clasa a III-a.

DUMITRESCU, VICTORIȚA (1935-2009), n. în București. Operator chimist. Debutază în atletism în 1950, la Clubul «Recolta» București, specializându-se în probele de alergare de viteză. Datorită calităților fizice deosebite, începe să joace handbal în 1952, la Clubul

«Spartac», unde activează timp de 1 an, avându-l antrenor pe V. Brăveanu. În 1953 se transferă la «Steagul Roșu - Fabrica de pâine» București («Progresul Finanțe- Bănci», «Cetatea Bucur»), unde, până în 1969, sub conducerea profesorilor C. Popescu și G. Zugrăvescu, este coautoare la cucerirea a 7 titluri naționale. Între 1955 și 1956 mai joacă și la «Știința» București, avându-l antrenor pe prof. V. Cojocaru. În 1953, este selecționată în echipa națională, unde joacă timp de 12 ani (avându-i ca antrenori pe C. Popescu, G. Zugrăvescu și N. Nedef); contribuie la câștigarea a 3 titluri de campioană mondială: 2 titluri la handbal în 11 (în 1956, în Germania, și în 1960, în Olanda) și un titlu la handbal în 7, în 1962, în România. Devenită antrenoare categoria a III-a, activează, un an, la echipa «Steagul Roșu» București. I s-a acordat titlul de Maestră emerită a sportului (1956). A fost decorată cu «Ordinul Muncii» clasa a III-a și clasa a II-a.

DUMITRU, MARIAN (1960), n. în com. Ploieștiori, jud. Prahova. Începe să practice handbalul în 1975, la ȘS Ploiești (cu prof. Valeriu Ioniță), unde rămâne până în 1978. Joacă, în același timp, la Clubul «Petrul» Teleajen, cu dublă legitimare, timp de 1 an. Din 1978, este

transferat la Clubul «Steaua», avându-i ca antrenori pe C. Oțelea și R. Voinea. Sub culorile acestui club, cucerește 11 titluri de campion național. În echipa națională este selecționat, în 1980, și joacă până în 1992, evoluând în 231 de întâlniri și marcând 754 de goluri. Participă, în acest răstimp, la 3 ediții ale

JO: în 1980, la Moscova, în 1984 la Los Angeles - unde echipa României este medaliată cu bronz; în 1992 la Barcelona. De asemenea, este prezent și la 3 ediții ale CM . 1982, 1986 și 1990, iar în 1983, cucerește Super Cupa Campionilor Mondiali și Olimpici. Din 1990, joacă, timp de 2 ani, în Germania, la echipa «Dormagen» din prima ligă. În 1993 și 1994, joacă în Spania, la echipa de primă ligă «Alzira», cu care cucerește «Cupa IHF». Se reîntoarce în Germania, unde activează, 2 ani, la echipele din liga a doua «Cottbus» și «Leuterhausen». Din 1996, își încheie activitatea competițională de performanță și devine antrenor categoria a IV-a. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1983). În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională «Serviciul Credincios» clasa a III-a.

DURĂU, CORNEL (1957), n. în Bechet, jud. Dolj. Profesor de educație fizică, absolvent IEFȘ, promoția 1989. Debutază în handbal în 1972, la ȘS nr. 2 Brașov, sub conducerea antrenorului T. Orban. În 1975, se transferă la Clubul «Universitatea» București, unde se pregătește

sub îndrumarea antrenorului E. Trofin. Din 1976, este legitimat la Clubul «Dinamo» București, unde îl are antrenor pe O. Vlase și joacă până în 1988. În această perioadă, cucerește 2 titluri naționale. Între 1988 și 1990, activează la Clubul «Hidrotehnica» din Constanța. În 1976, este selecționat în echipa națională, în care joacă, până în 1988, în peste 200 de întâlniri internaționale și înscrie 435 de goluri. Participă la 2 ediții ale JO: în 1980, la Moscova, și, în 1984, la Los Angeles, handbaliștii români ocupând, de fiecare dată, locul III. Este prezent la 3 ediții ale CM, iar în 1983 cucerește Super Cupa Campionilor Mondiali și Olimpici. Din 1991, activează în Spania, la echipa «Torrevieja» și, apoi, în Germania, la o echipă din divizia secundă. În 1995, își încheie activitatea competițională. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională «Serviciul Credincios» clasa a III-a.

FLOROIANU-VIDU, RODICA (1944), n. în Întorsura Buzăului. Debutază în handbal la vârsta de 15 ani, ca junioară în echipa "Luceafărul" din Brașov. Ca senioară a jucat pentru *Tractorul* Brașov, unde a fost pregătită de antrenorul emerit P. Colibași. În 1963 este selecționată în echipa reprezentativă de senioare a României, unde este prezentă de 50 de ori. În intervalul 1962-1973 joacă pentru *Universitatea* Cluj. Este maestră a Sportului.

FÖLKER, ALEXANDRU (1956), n. în Orșova, jud. Mehedinți. Inginer petrolist. Absolvent al Institutului Politehnic din Timișoara. Jucător pe postul de inter stânga și, uneori, de extremă stânga. Perfecționarea și consacrarea și le dobândește la Clubul „Politehnica” Timișoara, sub îndrumarea prof. Constantin Jude. Jucător cu peste 200 selecții în echipa națională, participă la numeroase competiții internaționale și turnee inter-țări, la capătul cărora cucerește, cu ceilalți handbaliști tricolori: medalia de argint, la JO din 1976 (Montreal), și medaliile de bronz, la JO din 1980 (Moscova) și din 1984 (Los Angeles). A fost campion mondial universitar, în repetate rânduri. După 1990, s-a stabilit în Germania. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională “Serviciul Credincios” clasa a III-a.

FRANZ (SAUER), EDELTRAUTH (1941), n. în Brașov. Debutază în handbal la echipa “Tractorul”, avându-l antrenor pe prof. D. Popescu-Colibași. Se transferă, apoi, la echipa “Știința” Timișoara, cu care câștigă mai multe titluri naționale. Selecționată în echipa națională în 1961, are la activ peste 40 de jocuri internaționale și contribuie la cucerirea titlului de campioană mondială la handbal în 7, în 1962 (București). S-a stabilit în Germania la Schwalbach.

I s-a acordat titlul de Maestră emerită a sportului.

FRÂNCU, ELENA - vezi **Personalități**

FURCOIU (SOLOMONOV), DOINA (1945), n. în com. Miloșești, jud. Ialomița. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS, promoția 1970, specializarea handbal. Cadru didactic universitar. Practică handbalul de performanță din 1966 până în 1978, la Clubul

“Universitatea” București, cu echipa căruia câștigă un titlu național (1971) și ajunge până în sferturile de finală ale CCE. În acest răstimp, l-a avut antrenor pe prof. C. Popescu. S-a specializat pe postul de pivot. Selecționată în echipa națională, în 1968, este prezentă la 3 ediții ale CM (1971 . Olanda, unde echipa României ocupă locul IV; 1973 - Iugoslavia, unde reprezentativa României cucerește titlul de vicecampioană mondială; 1975 . URSS, unde handbalistele tricolore ocupă locul IV) și la JO (1976 . Montreal, unde lotul feminin olimpic obține locul IV). I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

GATZEL ROXANA (1980), n. în Craiova. Absolventă a Academiei naționale de Educație Fizică și Sport din București, promoția 2006. A fost selecționată inițial de antrenorul Aurelian Roșca și legitimată la Cluburile CSS Universitate Craiova, Silcotub Zalău și Oltchim Rm.

Vâlcea, asistată de Ghe. Tadici. În echipa Oltchim a jucat pe postul de pivot (centru), talie de 171 cm. Și o greutate de 61 Kg. La acest club și la loturile naționale a dobândit performanțele ei de referință: vicecampioană mondială (2005), campioană mondială de tineret (1999) și deținătoare a SuperCupei Europei și a Cupei Cupelor; a fost de 4 ori Campioană a țării, de 2 ori a obținut Cupa României și o dată a Super Cupei, avându-l ca antrenor pe Ghe. Tadici.

Maestră a sporturilor (1999).

GAȚU, CRISTIAN - vezi **Personalități**

GAVRILESCU, IOAN (1941), n. în Focșani, jud. Vrancea. A absolvit Facultatea de Biologie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, promoția 1965. Încadrat inginer la Combinatul Chimic Rm. Vâlcea de unde s-a pensionat. Ca sportiv a practicat baschetul până la nivel de juniori și divizie „B”, legitimat la CSMS din Iași. Președinte al asociației „Chimistul” și apoi al clubului Oltechim din 1978 cu un stagiu neegalat în sportul românesc, de 30 de ani în această funcție și cu rezultate notabile în competițiile interne și internaționale ale echipei clubului său: 13 titluri de CN, și tot de atâtea ori deținătoare a Cupei României, 3 cuceriri ale cupelor europene (2 IHF și 1 Cupa Cupelor), de 2 ori a SuperCupei Europei și o dată a Super Cupei României. Vicepreședinte al F.R Handbal din 1985. Onorat cu diplome și medalii decernate de MTS, Guvern, ANS și EHF.

GEIGER, MELINDA (1987), n. în Baia Mare, jud. Maramureș. Absolventă a Facultății de Filologie și Litere din Baia Mare. Începe practicarea handbalului la vârsta de 12 ani la „CSS2”-Baia Mare, (antrenor Iuliana Lică) și unde, până în 2002 este pregătită de antrenorii N. Voinea, R. Murariu și V. Haidu și realizează în 2000 un titlu național la juniori. Urmează o serie de transferări la cluburile, tot din Baia Mare, „H.C. Selmont” și „H.C. Minerul”, unde este instruită de I. Gherhardt, S. Rădulescu și I. Băban. Postul de joc e cel de inter. Adună 15 selecții în echipa națională de junioare, 30 pentru cea de tineret și 10 în prima reprezentativă. Realizează un loc 3 la C.M Universitar și participă la Cupa Mondială (Danemarca) și C.E. din 2008. Cucereste medalia de bronz la Campionatul

European din 2010. La echipa de senioare a fost pregătită de Gh. Tadici, D. Muși, M. Târcă, R. Voinea.

GHEORGHITĂ, FELICIA (1944), n. în Timișoara. Debutul în handbal îl face în echipa Liceului nr. 4 din Timișoara, antrenor fiindu-i prof. Victor Chița. Este multiplă campioană națională. Selecționată în echipa națională în 1961, evoluează în peste 10 jocuri internaționale și cucerește un titlu mondial în 1962 (București). I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

GOGĂLTAN, VALERIU (1929- 1992), n. în com. Costești, jud. Mehedinți. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1954, specializarea handbal. Jucător la Clubul „Știința”-ICF în perioada studenției. Cadru didactic universitar (conferențiar) la Catedra de jocuri sportive (disciplina handbal) a ICF. A realizat cursuri de handbal destinate nu doar studenților, ci și altor sportivi care își aleseseră această specializare. A lucrat ca antrenor (categoria I) la echipele feminine divizionare A „Știința”-ICF și „Confecția” din București, precum și la loturile naționale. A fost membru al Biroului FRH și membru al Colegiului central al antrenorilor.

GOGÎRLĂ SIMONA SILVIA (1975), n. în Focșani. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Craiova în 2001. A mai absolvit și un master în management. Este antrenore de handbal în urma cursului CNFP din București. Activitatea sa de performanță ca jucătoare de handbal începe la

CSS Focșani ca junioară; ulterior are următorul traseu: 1993-1996 și 2001-2003 *Oltchim* Rm. Vâlcea unde realizează titlurile de campion și Cupa României; 1996-2001, Krim Ljubljana – Slovenia, câștigând titlurile naționale și Cupa Sloveniei; între 2001-2003 se află din nou sub culorile Oltchimului unde joacă finala Cupei Cupelor în 2002; se transferă apoi în Spania la clubul Itxako-Estrella (2003-2004); din 2004-2007 este legitimată în Ungaria la Eto Graboplast din Győr unde câștigă titlul național și Cupa Ungariei, iar în 2005 și 2007 joacă finala Cupei Cupelor. Revenind în România, joacă pentru "Rulmentul Urban Brașov" (2007-2010). Pe plan internațional, cu echipa națională are următorul palmares: în 1995 este campioană mondială de tineret (Brazilia), în 2000 ocupă un loc 4 la CE și devine golghetera lui; în 2005 cucerește medalia de argint la CM din Rusia. Ca antrenori, de pregătirea sa s-au ocupat: Ion Goidescu, L. Râșniță, Dinu Cojocaru, Mariana Târcă, D. Musi, A. Roșca, Gh. Tadici, I. Băban, Gh. Ionescu. Postul Specializat de joc a fost de interstânga și centru. Încetând activitatea competițională activează ca antrenor la CS Rapid București.

GORAN, GHEORGHE (1944), n. în com. Provița de Jos, jud. Prahova. Ofițer MAPN. Absolvent al ICF, promoția 1966. Debutază în sport la gimnastică și tir. Prima legitimare la handbal o are, în 1957, la ȘSE București, avându-i antrenori pe Iosefina

Ugron, I. Zegreanu și V. Gogâltan. În 1961, se transferă la CSȘ București, unde joacă 4 ani și are antrenor pe Eugen Trofin. Din 1963 până în 1966, joacă la Clubul "Știința" București, sub conducerea aceluiași reputat tehnician. Adevărata performanță o realizează, sub îndrumarea antrenorilor I. K. Ghermănescu, O. Nițescu, O. Nodea și C. Oțlea, la Clubul .Steaua., unde activează 8 ani, consacrându-se pe postul de conducător de joc. Cu această echipă cucerește 8 titluri de campion

național, în perioada 1964-1972. În aceeași perioadă, la CCE, echipa "Steaua" ocupă locul I, în 1968, și locul II, în 1971. În echipa națională, a avut 90 de prezențe, în decurs de 8 ani, și a contribuit la cucerirea titlului mondial, în 1970, la Paris, și la obținerea medaliei de bronz la CM din 1967, din Suedia. După ce a devenit antrenor (categoria I), în perioada 1975-1977, a pregătit echipa de juniori a CSȘ "Steaua". Între 1977 și 1979, a antrenat echipa de divizie A "Gloria" din Arad. De asemenea, în două rânduri (1991-1993 și 1995-1999), s-a ocupat de destinele echipei de seniori "Steaua", cu care, în 1993, a fost semifinalist în "Cupa IHF", iar în 1996, a cucerit titlul național. În 1977, a fost numit antrenor principal al echipei naționale de seniori. A fost membru în Consiliul de conducere al Clubului "Steaua", cu gradul de colonel. În perioada 1980-1991, a lucrat în serviciul de instruire sportivă al Clubului «Steaua». Deține titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională «Serviciul Credincios» clasa a II-a.

GRABOVACHI, MIRCEA (1952), n. în Sighișoara, jud. Mureș. Electromecanic. Debutul în sport îl face ca baschetbalist. Ca jucător de handbal (pe postul de inter și extremă dreapta, cu o mare forță și viteză de aruncare a mingii), capătă consacrarea la

Clubul "Dinamo" (antrenori: O. Vlase și G. Licu), cu care cucerește un titlu național și o Cupă a României. Cele mai bune rezultate le dobândește ca titular în echipa națională, care, la CM din 1974 (Germania), ocupă primul loc, iar la JO din 1976 (Montreal), cucerește titlul de vicecampion olimpic. A fost campion mondial universitar, în repetate rânduri. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

GRIGORESCU, LUCIAN - vezi **Personalități**

GRUIA, GHEORGHE - vezi **Personalități**

GUNESCH, ROLAND (1944), n. în com. Daia, jud. Mureș. Inginer. Absolvent al Institutului Politehnic din Timișoara. A început să practice handbalul, la vârsta de 11 ani, la Clubul "Voința" din Sighișoara. În anul 1966, a fost transferat la Clubul "Politehnica" Timișoara, unde

s-a pregătit cu antrenorul Constantin Jude. A avut 170 de selecții și a marcat 252 de goluri în meciurile internaționale în care a evoluat, contribuind la obținerea a 2 medalii de campion mondial (1970 - Paris și 1974 - Berlin), a unei medalii de bronz (la CM din 1967) și a două medalii la JO (bronz, în 1972, și argint, în 1976). După încheierea carierei de sportiv, și-a continuat activitatea, ca antrenor, la clubul care l-a consacrat. S-a stabilit în Germania. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1970).

GÜNTHER, IRENE (1935), n. în Timișoara. Medic. Absolventă a Institutului Medico - Farmaceutic din Timișoara. Joacă handbal la echipa "Știința", avându-l antrenor pe prof. Victor Chița. De mai multe ori contribuie, alături de coechipiere, la câștigarea

titlului de campioană a țării la handbal în 11. Selecționată, în 1955, în prima reprezentativă a țării, devine dublă campioană mondială la handbal în 11, în 1956 (RFG) și în 1960 (Olanda). I s-a acordat titlul de Maestră emerită a sportului.

HEDEȘIU, ELENA (1938), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a SMTCF, în 1956, și a ICF, promoția 1968. Debutază în sport ca gimnastă, la SMTCF, pregătindu-se între 1952 și 1956 sub supravegherea prof. Ecaterina Ghimbra. Handbalul îl învață cu

profesorii Al. Stoenescu și V. Cojocaru, tot la SMTCF. Din 1956, începe să practice handbalul de performanță, fiind legitimată la Clubul "Rapid" București, unde a jucat până în 1969. În acest club (sub culorile căruia a cucerit un titlu național la handbal în 11 și alte 3 titluri la handbal în 7, precum și trofeul CCE, în 1964), s-a antrenat cu tehnicienii Gh. Frunzetti, Fr. Spier și G. Zugrăvescu. În 1959, a fost selecționată în echipa națională, unde a fost prezentă până în 1969, cu peste 50 de participări în jocurile internaționale. În 1962, avându-i ca antrenori pe profesorii C. Popescu și N. Nedef, contribuie la cucerirea titlului mondial la handbal în 7, la CM de la București. Activitatea didactică (profesor gradul I) și-a desfășurat-o la catedra de educație fizică a Liceului «Gh. Șincai» (1968-1969) și la ȘS nr. 3 București (1969-1971), în ambele instituții de învățământ îndeplinind și funcții de conducere. Din 1971, a predat ca profesoară de educație fizică la 6 Handbal Școala Generală nr. 19 «Tudor Arghezi» din București. La sesiuni și lectorate organizate la nivel de catedră, a susținut referate pe teme de specialitate, privind, bunăoară: Exercițiile în perechi (de educație fizică . n.r.) . mijloc de dezvoltare a forței și Metodele de instruire în handbal folosite în cadrul orelor de activități sportive, în școala generală. În 1962, i se acordă titlul de Maestru al sportului, iar în 1964, titlul de Maestru emerit al sportului. A fost decorată cu Ordinul Muncii. clasa a III-a.

HELL, OTTO CAROL (1944), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Profesor de educație fizică, absolvent al Institutului Pedagogic din Bacău în 1968, și al ICF, în 1971. Din 1990, a lucrat ca lector universitar. Debutază în handbal în 1958, ca junior, la CSM Reșița

(antrenor: Anton Ferenschutz); joacă, apoi, ca senior la același club (antrenor: I. Kudlimay). Mai activează la cluburile "Dinamo" și "Știința" din Bacău (antrenori: L. Pană și N. Guidea, respectiv, M. Pinte), "Relonul" Săvinești și la CSS din Piatra Neamț. În calitate de cadru didactic, predă la facultățile de

educație fizică din cadrul instituțiilor de învățământ superior din Timișoara și Bacău. În paralel, antrenează echipele de handbal, fete și băieți, de la cluburile “Politehnica” Timișoara și “Știința” Bacău, precum și echipa divizionară “Relonul” (devenită “Fibrex”) Săvinești, obținând rezultate notabile în CN: locul II și III, cu echipa “Fibrex” (1997-1999), și titlul național, în 1990, cu “Politehnica” Timișoara. Cu aceleași echipe se califică la CCE și “Cupa Cupelor”. Este numit antrenor al echipei naționale de juniori și, apoi, la cea de seniori (1984-1993). Din 1999, funcționează ca antrenor expert, în Luxemburg, la Clubul de handbal “Fraternelle” din Esch-Alzette. Preocupat de teoria și metodologia handbalului, publică o serie de lucrări de specialitate; de asemenea, participă, ca lector, la simpozioane și lectorate organizate în țară și în străinătate, cu prilejul unor competiții sau schimburi de experiență. A fost membru al Biroului federal și al Colegiului central de antrenori al FRH.

HNAT, VIRGIL (1932-2001), n. în Cernăuți (azi, în Ucraina). Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1959. Debutază în handbal, în 1951, pe timpul când era elev al Liceului “Radu Negru” din Făgăraș. A fost, apoi, legitimat la Clubul “Progresul”, până în 1953, când se transferă la echipa din divizia B “Chimia”. În 1955, se transferă la Clubul ICF, apoi la CSU București (divizia A). Începând din 1959, cunoaște adevărata consacrare în handbal la Clubul “Dinamo” București, unde, sub îndrumarea antrenorului O. Vlase, activează până în 1968. Împreună cu colegii de echipă dinamoviști, cucerește 9 titluri de campion național și participă de patru ori la CCE (1960, 1962, 1963 și 1965), la ultima ediție clasându-se pe primul loc. În 1958, este selecționat în echipa națională, sub culorile căreia evoluează de 6 ori în partide internaționale de handbal în 11 (marcând 6 goluri) și de 55 de ori în meciurile de handbal în 7 (înscrind 109 de goluri). De asemenea, participă la 5 ediții de CM (1958, 1959, 1961, 1964, 1967), obținând, în 1961 și în 1964, titlul

de campion mondial. Este declarat cel mai bun jucător la CM din 1961, iar la cel din 1964, face parte din echipa lumii. În perioada 1961-1967, a fost căpitanul echipei reprezentative. Este creatorul procedurii de aruncare «prin evitare», procedeu tehnic care îi poartă numele. Înaintea încheierii activității competiționale, joacă în Germania, la Clubul «Rheinhausen» (1968-1970), din liga regională, și la Clubul «SG Dietzenbach» (1970-1973), din prima ligă. În calitate de conferențiar universitar și decan, a predat la Facultatea de Educație Fizică a Universității «Spiru Haret» din București. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului în 1961. A fost decorat cu “Ordinul Muncii” și cu Ordinul “Meritul Sportiv”.

HOFFMAN, ARTHUR (1925), n. în Ploiești, jud. Prahova. Profesor de educație fizică. A jucat handbal în 11, în prima divizie, între anii 1942 și 1957. În perioada 1948-1952, a fost titular al echipei naționale. După ce optează pentru profesia de antrenor, se ocupă de pregătirea echipelor “Petrul” Teleajen și CS Cisnădie, funcționând, în același timp, ca profesor la ȘS din Ploiești. În perioada 1963-1967, FRH îi încredințează conducerea tehnică a echipei naționale de junioare. În 1975, timp de 6 luni, este antrenorul echipei naționale de fete a RPD Coreene, iar în 1990, conduce pregătirea echipei “Staufenberg” din prima divizie germană. Având preocupări deosebite pentru sculptură, în 1998 inițiază înființarea Muzeului Sportiv din jud. Prahova. De asemenea, în intervalul 1987-1992, este directorul cabinetului metodic sportiv județean. Conduce, între 1993 și 1997, ca președinte, AOR, filiala Prahova. În 2001, a fost declarat Cetățean de Onoare al municipiului Ploiești. I s-a acordat titlul de Antrenor emerit (2000).

HUȚUPAN (DINU), LUMINIȚA (1971), n. în Piatra Neamț. Absolventă de liceu. Primii pași în handbal i-a făcut sub îndrumarea profesorului Ovidiu Toc. A fost legitimată inițial la Cluburile CSS Piatra Neamț, Fibrex Săvinești, Krim Mercator (Ljubljana), Kometac

Skopje(Slovenia), transferată la Oltchim, evoluând pe postul de portar, ipostază care a consacrat-o pe plan național și internațional, având în anii 2005-2008 unul din cel mai bun procentaj de reușită la loviturile de la 7 m. și din cele din timpul jocului. Are 182 cm. înălțime și cântărește 85 Kg. Intuiția jocului, reflexele, luciditatea i-au asigurat aceste performanțe tehnice fiind selecționată în echipa lumii în câteva rânduri. A fost cu echipa Oltchim (antrenor Ghe. Tadici) de 2 ori campioană a țării, de 2 ori a cucerit Cupa României, o dată Super Cupa ei, de 5 ori campioană a Sloveniei și tot de atâtea ori deținătoarea Cupei acestei țări. A mai dobândit o dată Cupa Cupelor Europei, de 3 ori titlul de învingătoare în Liga Campionilor, de 3 Super Cupa Europei și vicecampioană mondială (2005) cu echipa reprezentativă a țării. În anul 2008, pe lângă statutul de sportivă consacrată pe postul de portar, F.R.H și noul său antrenor la echipa națională Radu Voina, i-au acordat încrederea cooptând-o în staful tehnic al lotului reprezentativ cu preocupări privind pregătirea portarilor. A fost declarată cel mai bun portar din 2003-2004 și 2007 când a cucerit cele 3 supercupe ale Europei. În 2011, ca antrenor al echipei naționale a cucerit medalia de bronz la CE și a fost aleasă cel mai bun portar din istoria handbalului feminin. Luminița a primit 94% din voturi fiind urmată la mare distanță de portărița norvegiana (4.3%). În 2012, după o pauză de 2 ani, revine cu mare succes în poarta Oltchimului. Maestră Emerită a Sportului. Decorată cu Ordinul Meritul Sportiv clasa a II-a (2006).

IACOB, IOSIF (1939), n. în Timișoara. Evoluează în echipele cluburilor “Știința” Timișoara și “Steaua” București, pe postul de extremă. În perioada 1962- 1971, contribuie la câștigarea, de către echipa «Steaua», a 6 titluri naționale, a CCE, în 1968, și a locului III la ediția 1969 a «Spartachiadei Militare». La CM din 1964 (Cehoslovacia), obține, cu echipa națională, medalia de aur, iar la CM din 1967 (Suedia), adaugă

palmaresului handbalului românesc o medalie de bronz. S-a stabilit în Germania. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

IONESCU, CLAUDIU (1959), n. în Constanța. Ofițer MI. Debutază în handbal în 1972, ca portar, la CSS din Constanța, sub conducerea prof. M. Făgărășanu. Activează, apoi, în echipa de seniori “Comerțul” (1977-1978) din divizia B. Este transferat la echipa “Dinamo”, unde, sub conducerea antrenorilor O. Vlase și G. Licu, joacă până în 1988 (cucerind un titlu național, în 1978, “Cupa României”, în 1982, și locul II la CCE, în 1983). Selecționat în echipa națională de juniori și tineret (1977-1979); este preluat, apoi, de echipa de seniori, în care evoluează în 21 de jocuri internaționale, până în 1984, cucerind locul III, la JO din 1980 (Moscova), locul I, la CMU din 1981 (Franța), locul I la 2 ediții ale “Cupei Țărilor Latine”, în 1979 și 1981. I s-a acordat titlul de Maestru al sportului (1981).

IONESCU, ECATERINA – DIDA (1933) n. în București. Bacalaureată. Este funcționară tehnică la FR Handbal . Începe să practice jocul de de handbal (în 7 și 11) de la vârsta de 15 ani, la următoarele cluburi: 1948-1952 la P.T.T (handbal în 11) cu antrenorul Mihai Hariton; 1952-1959, la „Locomotiva Gara de Nord” (handbal în 11), avându-l ca antrenor pe prof. Gh. Frunzetti; 1959-1962, la „IEFS-Știința București” (handbal în 11), sub conducerea antrenorilor Elena Jianu, C. Popescu și N. Nedef. La acest club cucerește două titluri de campioană națională (1960 și 1961) și Cupa Campionilor Europeni (1961). Din 1962 este vicepreședinta comisiei de competiții la toate categoriile de vârstă, pe plan intern și membră a comisiei de transferări. Din anul 1963 este și arbitru, cat. a-III-a , pentru competițiile interne. Este declarată

de către FRH cea mai bună arbitră scorer (2007). În anul 2002 i s-a decernat distincția de maestră emerită a sportului. În 2000 i se acordă Medalia Națională pentru merit cl. a II-a, iar în 2004 Diploma de excelență pentru contribuția adusă la dezvoltarea handbalului românesc.

IONICĂ, VIORICA (1955), n. în Dochia, com. Girov, jud. Neamț. A terminat liceul *Petru Rareș* din Piatra Neamț și *IEFS* București (1975). Handbalul l-a început în 1969 la Școala sportivă Piatra Neamț cu antrenorul Ovidiu Țoc. În 1973 a intrat în echipa națională de junioare și în anul următor a fost promovată în cea de tineret. După ce în anii studenției (1975-1979) a apărut poarta echipei *IEFS* a trecut la *Hidrotehnica* Constanța. La echipa națională de senioare a fost promovată în 1980 devenind și conducătoarea acesteia. Prezența sa între buturile echipei naționale în peste 200 de meciuri s-a remarcat printr-o bună pregătire de unde și constanța de formă care a dat încredere și a și stimulat evoluția colegelor sale. Cu echipa națională a ocupat locul IV la CM de la Kiev în 1975 și la Jocurile Olimpice de la Montreal. La vârsta de 32 de ani, după o accidentare, a renunțat la activitatea competițională remarcată în peste 300 de partide interne și 230 internaționale și recompensată cu titlul de maestră a sportului

IVĂNESCU, PETRE (1936), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1967. Debutul în handbal și l-a făcut în 1951, ca elev la Liceul Comercial „N. Kretzulescu”, sub îndrumarea antrenorului Romulus Spirescu. Ca sportiv de performanță a activat, în țară, doar la două echipe: „ITB”, între 1953 și 1955, și „Dinamo” București, între 1956 și 1967. Cu echipa „Dinamo”, cucerește 2 titluri naționale la handbal în 11, în 1959 și 1963, și alte

7 titluri la handbal în 7, între 1958 și 1965; câștigă, apoi, și CCE, în 1965. În echipa națională a fost selecționat o dată la handbal în 11 și de 46 de ori la handbal în 7, unde a marcat 159 de goluri. Este dublu campion mondial: în 1961, la Dortmund, și în 1964, la Praga, unde a fost și căpitan al echipei naționale. Se stabilește în Germania, unde are, ca jucător, o activitate relativ scurtă la cluburile „Phönix” Essen și TV- Brühl. În activitatea de antrenor, a avut succese remarcabile atât cu echipele germane menționate, dar și cu altele: 3 titluri naționale - două cu VFL „Gummersbach” și unul cu „Tusem” Essen, în 1982- 1983 și 1986; cucerește de 4 ori „Cupa Germaniei”: de două ori cu VFL „Gummersbach”, în 1982 și 1983, și de două ori cu „Tusem” Essen, în 1991 și 1992. Pe plan european, cucerește: cu echipa VFL „Gummersbach”, Cupa Cupelor, în 1978 și 1979; Super Cupa Continentală, în 1979 și 1983; Cupa IHF, în 1982; CCE, în 1983. De asemenea, a promovat 4 echipe din Liga a II-a în prima Ligă. A funcționat și ca antrenor al echipei Germaniei, obținând numeroase victorii, printre care „Supercupa Campionilor Mondiali și Olimpici”, la Dortmund, și „Cupa Mondială”, în Suedia. Paralel cu activitatea de antrenor (categoria I), a desfășurat o bogată muncă didactică, fiind profesor la liceele din Essen și Brühl, precum și la institutele superioare de sport din Essen și Bonn. Pe plan metodologic, a susținut, ca lector, cursuri de specializare a antrenorilor, în Germania, Franța, Egipt, Israel, Islanda și Spania. A fost profesor și la Gimnaziul „Carl Human & Helmholtz” din Essen. În 1998, este numit director tehnic al echipei naționale masculine de handbal a României. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1961).

JIANU, ELENA (1928), n. în Cristuru Secuiesc, jud. Harghita. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF, promoț ia 1952. Debutază în handbal pe plan local, sub îndrumarea antrenorului Carol Kiss. Continuă să joace în echipa liceului din Sfântu Gheorghe și apoi, ca

sportivă legitimată la echipa "Textila" din același oraș (echipă înființată de antrenorul Rety). În 1948, este admisă la ICF, unde întâlnirea cu prof. V. Cojocaru îi va înrăuri cariera sportivă. Ca jucătoare în echipa ICF, a cucerit, cu aceasta, locul I și titlul de campioană, la ediția 1962-1963 a CN. În 1949, este selecționată în echipa națională, cu care va cuceri, până după 1960, de două ori titlul de campioană mondială la handbal în 11 - în 1956 (Germania) și în 1960 (Olanda). În total, a avut 21 de prezențe în echipa națională, pentru care a înscris 28 de goluri. A activat, apoi, ca antrenoare a echipei naționale. A fost cadru didactic universitar, șef de lucrări la Catedra de jocuri sportive (disciplina handbal) a ICF și a avut preocupări deosebite pentru cercetarea științifică de profil. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului, în 1956.

JUDE, CONSTANTIN (1934-2005), n. în com. Avram Iancu, jud. Alba. Profesor de educație fizică, absolvent al SMTCF, promoția 1951. Debutul în sport îl face la baschet, în 1948, și începe să practice handbalul în 1950, la Clubul "Progresul" Timișoara, avându-l ca antrenor pe prof. Nicolae Parsch. Se transferă, apoi, la "Progresul" Periam, unde, din sezonul 1952-1953, joacă handbal în 11. În 1953, este legitimat la Clubul "Știința" ("Politehnica") Timișoara, unde joacă handbal în 11 și în 7. În 1956, devine campion național de handbal în 11, cu "Știința" Timișoara. Din anul 1954, îmbrățișează profesiunea de antrenor, realizând, pe acest plan, succese deosebite; în 1954, înființează secția de handbal (masculin și feminin) la Clubul "CFR" Timișoara; între 1956 și 1960, este antrenor la "Știința" Timișoara, la handbal în 11; între 1960 și 1990 antrenor la "Politehnica" Timișoara, în divizia A; în 1990 - antrenor la "AEM" Timișoara (feminin); în 1995 - antrenor la "Poli" Timișoara (masculin) din divizia B și la "AEM" (feminin). A condus și a menținut, 30 de ani, în divizia A, echipa "Știința-Politehnica" și a promovat în divizia A echipa feminină "AEM" (1990-1995).

Membru al Biroului FR de Handbal și vicepreședinte al Clubului "Politehnica" Timișoara. Adescoperit mari sportivi ca: Irine Günther (CM din 1956), Gerlinde Reip, Maria Oțoiu (CCE), I. Moser, R. Gunesch, Al. Fölker, Al. Buligan etc. Pentru succesele în activitatea sa de antrenor, în anul 1992, i s-a decernat titlul de Antrenor emerit. În 1970, a fost decorat cu Ordinul "Merite Sportive" clasa a III-a.

KICSID, GABRIEL (1948), n. în com. Imeni, jud. Covasna. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF. Ofițer MAPN. Remarcat de antrenorul Eugen Trofin și, apoi, de Cornel Oțelea, este legitimat la "Știința" și ulterior, la "Steaua" București, unde cunoaște adevărata consacrare în handbal, pe postul de inter stânga. Ca titular al echipei "Steaua", cucerește 12 titluri naționale și ocupă primul loc în CCE, în 1977. A avut 205 selecții în echipa națională, înscriind 530 de goluri. A contribuit, cu 27 de goluri marcate, la cucerirea a două titluri mondiale, în 1970, la Paris, și în 1974, la Berlin. În acest palmares, a mai adăugat încă două medalii, la JO din 1972 (bronz) și la JO din 1976 (argint). A fost președinte al CSA Brașov. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1970).

KUNST-GHERMĂNESCU, IOAN - vezi Personalități

LACHE, CONSTANTIN (1923-2009), n. în com. Urleasca, jud. Brăila. Absolvent al IEF, promoția 1950. Participă la CN de atletism la probele de 400 m garduri și la ștafeta de 4x400 m. Se dedică, până la urmă, handbalului (după ce jucase și baschet) sub culorile Clubului "Știința" Timișoara. Devine campion național (ca jucător și antrenor) la handbal în 11, în

1956. Ulterior, este selecționat în echipa națională de handbal în 11. În paralel cu activitatea competițională, funcționează ca profesor la SMTCF din Timișoara. Între 1950 și 1969 lucrează ca director adjunct la Liceul nr. 4 (cu program de educație fizică și sport) și ca profesor la unitățile speciale de învățământ preuniversitar cu profil sportiv din Timișoara. În intervalul 1969-1984, a predat ca lector la Universitatea Timișoara și, respectiv, la Facultatea de Educație Fizică, îndeplinind și funcția de antrenor al echipei de handbal feminin care activa acolo. I s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

LAZĂR (LUCA), STELUȚA (1975), n. în com. Pechea, jud. Galați. Debutază în handbal în 1989, la CSS 1 Galați, sub îndrumarea antrenorului Dan Patache. Ulterior, la același club îl va avea antrenor pe Eugen Baștiurea. Din 1993, se transferă la Clubul "Oltchim" Rm. Vâlcea,

unde se pregătește cu antrenorii L. Râșniță și B. Macovei; împreună cu coechipierele, cucerește 3 titluri naționale (1997, 1998, 1999). Cu echipa națională de tineret obține două titluri mondiale (1995 . Brazilia și 1997 . Bulgaria). Participă la două CM de senioare, în 1997 și în 1999 (la cel de-al doilea, reprezentativa feminină de handbal a României ocupă locul IV și obține, astfel, dreptul de participare la turneul final al JO din anul 2000, de la Sydney). I-a fost acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

LECUȘANU, GEORGETA NARCISA (1976), n. în Bacău. Profesoară de educație fizică, absolventă în 1999 a Facultății de Educație Fizică și Sport din Bacău, specializare handbal. Din 2009 realizează un master în informatizare și modelare în educație fizică și sport la

Universitatea Vasile Alecsandri din Iași. Începe să joace handbal la CSS – Bacău, antrenori fiindu-i Eugen Cucu și Cornel Ciocoiu. Traseul său trece pe la

următoarele cluburi: CSS Bacău, Știința-Bacău (1993-1996); Kometal Skopje – Macedonia (1997-1998) unde cu antrenorul român Bogdan Macovei câștigă titlul național și ajunge în sferturile Ligii Campionilor; BVB Borussia Dortmund – Germania (1999-2000) unde ocupă locul II în campionat și joacă în semifinale EHF; T.V. Lutzelinden (2001-2002), cucerind un titlu național în 2001 și joacă în sferturile de finală a Ligii Campionilor și în semifinale EHF, în 2002; Iben Bording Elitte Handbal, Danemarca (2003-2004) unde ocupă locul 2 în campionat, participă în semifinalea ligii campionilor și câștigă "Cupa Cupelor" în 2003; Aalborg D.H. Danemarca (2005-2006), aici ocupă locul II în campionat și joacă în semifinalea Ligii Campionilor; în intervalul 2007-2010 joacă pentru echipa Oltchim unde realizează 4 titluri naționale, o Cupă și o Super Cupă a României, câștigă Cupa Cupelor și Super Cupa Europei în 2007, joacă semifinale și finala Ligii Campionilor în 2009 și 2010. La acest club antrenorii săi au fost Gh. Tadici, Popa Sevisteanu, A. Roșca, R. Voina. Selecționată în echipa României din 1993 participă la 5 ediții de CM, unde ocupă locul I în 1995 la tineret, în Brazilia, locul III la CMU în 1996, locul II la senioare în 2005 (Rusia), locul IV în 2007 în Franța, și locul 8 în 2009 în China. Este prezentă la 2 CE (loc XI în 1998 – Olanda și loc V în 2008 – Macedonia); în 2008 participă la JO de la Beijing, clasată pe locul VII. A beneficiat de aportul antrenorilor Gh. Tadici, A. Musi, L. Râșniță, D. Cojocar, T. Milea, R. Voina, V. Caba. Postul său specializat este de inter stânga sau centru. Din 1995 este Maestră a Sportului. Cât timp a lucrat în Danemarca și Germania a antrenat grupele de copii ale cluburilor respective. Din 2010 lucrează în cadrul FRH ca director tehnic al echipei naționale feminine de senioare.

LEONTE, AURORA (1938), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF, promoția 1961. Debutază în sport la 13 ani, la atletism (sări-toare în lungime), în cadrul SMTCF București. Începe să joace handbal în 1953, la Clubul "Progresul-Învățământ" (devenit,

ulterior, “Știința”-Ministerul Învățământului, “Olimpia”, “Știința” și “Universitatea” București), unde se pregătește cu antrenorul prof. V. Cojocar. Ca studentă la ICF, în 1957, s-a transferat la CSU, avându-l ca antrenor pe V. Gogâltan. În 1961, revine la Clubul “Știința” (“Universitatea”) București, unde activează până în 1967, când își încheie activitatea competițională. În acest timp i-a avut antrenori pe reputații G. Zugrăvescu, F. Spier și C. Popescu. Cu echipa “Știința” București, a câștigat 4 titluri de campioană, iar în 1961, a cucerit trofeul CCE. În echipa națională a fost selecționată, în 1954, și a evoluat până în 1965. A participat la 4 ediții ale CM: în 1957 (Iugoslavia), la handbal în 7; în 1960 (Olanda), la handbal în 11, unde “tricolorele” au ocupat locul I; în 1962 (București), la handbal în 7, unde echipa feminină a României a ocupat un nou loc I; în 1965 (Germania), la handbal în 7. După încheierea carierei de jucătoare, lucrează în calitate de cadru didactic universitar (conferențiar) la Catedra de educație fizică de la Universitatea București (1962-2007) și la Universitatea Spiru Haret (1992-2007). A fost membră a Comitetului federal și a Comisiei de juniori a FR de Handbal. Din 1961, a pregătit echipa de handbal a studentelor Universității. A participat la sesiuni de comunicări științifice organizate de Federație și de catedră pe teme de specialitate având în centrul lor activități de cercetare vizându-i pe studenți. Una dintre lucrările elaborate de A. L. se intitulează Îndrumar metodologic pentru învățarea handbalului cu studenții de la facultăți fără program de educație fizică. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului și a fost decorată cu “Ordinul Muncii” clasa a II-a și clasa a III-a.

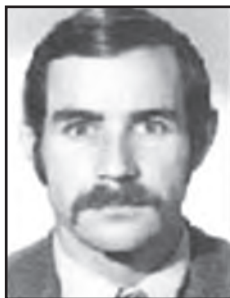
LICU, GHIȚĂ (1945), n. în com. Fierbinți, jud. Ilfov. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF. A luat contact cu handbalul în echipa de copii a Clubului “Tânărul Dinamovist”, sub îndrumarea prof. Alexandru Ilie. Grație talentului și dârzeniei sale (devenite proverbiale), dar și influenței benefice a antrenorului O. Vlase, care l-a

preluat, ulterior, G. L. devine liderul echipei “Dinamo” și obține un loc meritat în naționala masculină de handbal a României, pe postul de pivot. Are un palmares bogat: campion mondial în 1970 - Franța și în 1974 - Republica Democrată Germană; o medalie de bronz - la JO din 1972; o medalie de argint la JO din 1976. Este, de asemenea, campion mondial de tineret, în 1967. A avut 195 de selecții în echipa națională, înscriind 323 de goluri. După încheierea activității internaționale, în 1976, continuă să joace la echipa de club “Dinamo”, pentru ca, apoi, să devină secundul antrenorului O. Vlase. După pensionarea acestuia, preia conducerea tehnică a echipei de handbal a clubului în care și-a început cariera, aducându-și o contribuție esențială la perfecționarea sistemului defensiv. A activat ca antrenor cat „B” și în Germania, la echipa de seniori „S.C Magdeburg” unde realizează un titlu național în anul 2000; participă în 2001 în Champions League; cucerește de două ori Cupa EHF, iar cu juniorii aceluiași club realizează 12 titluri naționale. Din juniorii formați de **L.G.** s-a încheat o echipă care joacă în liga a doua germană. A furnizat peste 100 de sportivi echipelor din toate ligile. A participat în fiecare an la 1-2 cursuri de perfecționare profesională: Turcia, Ungaria, Luxemburg, Slovacia. Deține titlul de Maestru emerit al sportului din 1970 și este și antrenor emerit. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională „Serviciul Credincios” clasa I.

LICU, ROBERT (1969), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent în 1994, al Facultății de Educație Fizică de la Craiova. Începe să joace handbal de la vârsta de 10 ani în școala nr.56 avându-i profesor pe I. Alexandrescu, și ca junior legitimat la „Tânărul Dinamovist”, antrenor fiindu-i tatăl său, Ghiță Licu. Este transferat apoi la prima echipă de seniori a clubului „Dinamo” dirijat de tatăl său G.Licu (1981-1990), urmând apoi o legitimare la „Universitatea” Craiova unde este antrenat de Paul Stuparu. Din 1993 pleacă în Germania, unde are următorul traseu ca handbalist

profesionist: 1993-1998 la „SC Magdeburg”, 1998-1999 la „T.H.S Eisenach”, 1999-2003 la „SF Post- Schwerin” unde promovează din liga a doua în prima ligă, apoi revine în 2003-2004 la SC „Magdeburg”, unde își încheie activitatea competițională. Postul său specializat de joc a fost de inter dreapta. Este și antrenor categoria a doua, antrenând echipele de juniori în perioada cât a jucat la cluburile germane Magdeburg și Schwerin. A realizat următoarele performanțe, pe plan intern, în România: 2 titluri de campion cu „Universitatea” Craiova (1991-1992 și 1992-1993), și o Cupă a României în 1990-1991; cu „Dinamo” cucerește în 1988 Cupa României. În Germania cu echipa „SC Magdeburg” a cucerit în 1996 Cupa și Super Cupa Germaniei. Pe plan internațional este selecționat de la vârsta de 16 ani în echipele naționale de juniori și de tineret participând în 1987 la CM de tineret de la Rijeka. În 1987 este primit în rândul tricolorilor seniori, unde adună 240 de selecții, participând la 3 ediții de CM (1989-Franța; 1990-Cehoslovacia, locul III; 1993-Suedia). În 1991 ocupă locul II la CM Universitar. Îl găsim prezent la JO din 1992-Barcelona și la CE din 1996 din Spania. Marchează aproape 2000 de goluri cât a jucat în Germania și totalizează aproape 3000 de goluri marcate în toată activitatea sa. O perioadă a funcționat în cadrul FR Handbal ca antrenor federal de juniori. În 2011, îl găsim ca antrenor la echipa din Liga 1 – CSM București. Maestru Emerit al Sportului.

MACOVEI, BOGDAN - IULIAN (1953), n. în com. Drăgoiești, jud. Suceava. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, specializarea handbal. Ca profesor- antrenor, își începe activitatea la CSS 2 București, unde are bune rezultate cu echipele de junioare (1976-1984). A fost antrenor și la lotul B de junioare (1980-1984). În 1984, a fost transferat la Centrul de pregătire a loturilor naționale al CNEFS. A deținut funcția de antrenor federal la FR de Handbal, răspunzând de problemele handbalului feminin

(1984-1989). Cu lotul național feminin, a avut o serie de realizări: locul I, la Turneul Prietenia, în 1985 (după prima victorie împotriva echipei URSS); medalii la JB; calificarea în grupa A la CM din Danemarca (1989); în 1990, clasarea pe locul VII în grupa A la CM din Coreea; cucerirea trofeului primei ediții a “Super Cupei Mondiale”, în Germania (1992). A mai fost antrenor al Selecționatei Europei (1993). În Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, a antrenat echipele “Tutunski Kombinat Prilep” și “Kometal G- Petrov”, precum și echipa națională (1994-1998), cu aceasta din urmă ocupând locul VII la CM din Germania (1997), fapt pentru care a fost decretat antrenorul nr. 1 al FRIM. În 1998, califică naționala macedoneană la CE. Reîntors în țară (1998), este numit antrenorul echipei “Oltchim” Rm. Vâlcea, cu care va cuceri titlul național, “Cupa României” și locul III la CCE (1999). În calitate de antrenor al echipei naționale (1999), realizează calificarea acesteia la CM din Norvegia și clasarea ei pe locul IV al competiției, fapt care dă dreptul reprezentativei “tricolorilor” de participare la JO de la Sidney (2000). Membru al Comisiei de arbitraj al EHF (1990-1996). Din 1991, lector EHF pentru antrenori. A participat la cursurile internaționale de handbal (edițiile 1987, 1988, 1989, 1990) organizate în Franța, Germania, Turcia, precum și de către Solidaritatea Olimpică. Deține titlul de Antrenor emerit.

MAIER, RAMONA (1979), n. în Zalău, jud. Sălaj. Absolventă a Liceului Mihai Viteazu din orașul natal. A debutat în handbal sub îndrumarea antrenorului Dumitru Ronceanu și succesiv a fost legitimată la cluburile CSS Zalău și Silcotub Zalău, având ca antrenor pe Ghe. Tadici. În echipa Oltchim (același antrenor Ghe. Tadici) a evoluat pe ambele extreme, având o talie de 170 cm. și o greutate de 63 kg. Componentă a loturilor naționale de tineret și senioare, a realizat performanțe remarcabile: vicecampioană mondială (2005), campioană mondială la tineret (1999), a

obținut câte odată Super Cupa Europei și Cupa Cupelor; de 3 ori Campioană a României și de 2 ori a Cupei țării, și o dată a Super Cupei României. Maestru al sportului (1999).

MANEA, OANA ANDREEA (1985), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Craiova (specializarea handbal). Începe să practice sportul la vârsta de 10 ani (judo și mai ales handbalul la „CSS2”, București,

cu antrenarea Elena Gheorghe), cucerind un titlu național la juniori. Transferându-se la clubul „Oltchim” din R. Vâlcea, unde este pregătită de antrenorii m. Ciulei, M. Duca, M. Târcă, Gh. Tadici, I. Rimanic și R. Voinea, realizează 3 titluri de campioană națională la seniore, un titlu în Super Cupa României și o Cupă a României. Pe plan internațional are realizări semnificative, printre care: un titlu de vicecampioană europeană, Cupa Cupelor și Super Cupa Europei în Trofeul Campionilor și locul III la CE din 2010 unde în 8 meciuri a înscris 17 goluri. Postul său specializat de joc este cel de pivot. La echipa națională a fost instruită de Ghe. Tadici, D. Muși și R. Voinea.

MARIN, A. MARIN (1943-2006), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al Institutului Pedagogic de 3 ani, promoția 1964. Debutază în handbal în 1958, la ȘS nr. 2 București, avându-l ca antrenor pe Romulus Spirescu. În anul 1960, se transferă la CSȘ

București, unde rămâne până în 1961, fiind antrenat de Eugen Trofin. În anii studenției (1961-1964), activează în echipa institutului, sub îndrumarea antrenorilor E. Trofin și N. Grigorovici. Este repartizat cadru didactic în orașul Brad și metodist la filiala județeană Hunedoara a UCFS, unde activează până în 1969. Revenit la București, predă

educația fizică la Școala nr. 199, unde, ulterior, este numit director. Se remarcă în activitatea de arbitru. Între 1964 și 1966, oficiază ca arbitru divizionar, iar în 1967-1992, arbitrează și meciuri internaționale (în total 344). IHF îl acreditează ca arbitru la 2 ediții ale JO (în 1984 și 1988) și la 7 ediții ale CM . în 1979, 1981, 1982, 1983, 1985, 1986 (masculin și feminin) și 1989 (tineret-finală). Conduce la centru în 4 ediții ale “Super Cupei Mondiale”: 1983, 1985, 1987 și 1989, precum și în 11 finale ale CE, între 1979 și 1991. Membru, din 1969, al Colegiului central al arbitrilor FR de Handbal (al cărui președinte a fost în intervalul 1991-1993). Secretar general adjunct cu problemele handbalului masculin în FR Handbal. Membru al Biroului federal (1991-1996). A participat la toate cursurile internaționale de arbitri organizate cu ocazia JO și CM.

MARINESCU, MIHAI (1944), n. în com. Bezdead, jud. Dâmbovița. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1966, și al Facultății de Drept, în 1980. Debutază în sport în 1956, la baschet, în echipa Liceului “I. L. Caragiale”, cu antrenorul prof. Camil Morțun.

În handbal, primii pași îi face la ȘS nr. 1 București, sub îndrumarea profesorilor I. Ștefănescu, V. Gogâltan și E. Trofin, în perioada 1959-1962. Din 1962 și până în 1966, a activat la echipa „Știința. București, unde l-a avut antrenor pe E. Trofin (de fapt, aici începe consacrarea sa în handbal). Următoarea etapă, cea mai prodigioasă din cariera sa sportivă, o parcurge în cadrul Clubului “Steaua”, între 1966 și 1976, unde îi are antrenori pe I. K. Ghermănescu, Oct. Nițescu, Olimpiu Nodea și C. Oțelea. Este selecționat, în 1961, pe post de pivot, în echipa națională a României, pentru care înscrie 26 de goluri. Își încheie activitatea sportivă de performanță la Clubul “Universitatea” București, unde evoluează între 1976 și 1978. Trofee cucerite în cei 19 ani cât a slujit handbalul ca jucător: un titlu de campion mondial, în 1970, la Paris; 3 titluri naționale de juniori, între 1959 și 1962; 10 titluri de campion

național la seniori cu "Steaua"; locul I, la CCE, cu echipa "Steaua", în 1968; locul II, la CCE, cu echipa "Steaua" în 1970; locul II, la CMU din Suedia, în 1963. În perioada 1986-1992, a fost secretar general al FRH. În anul 2000 a fost reales în funcția de secretar general. A fost reprezentantul României în Consiliul Internațional al Sportului Militar. A deținut funcția de vicepreședinte al Comisiei tehnice a FRH și a fost membru în birourile federale de rugby, polo și de kaiac-canoe. Deține titlul de Maestru emerit al sportului.

MATEESCU, JAN (1948), n. în com. Pogoanele, jud. Buzău. Inginer. S-a remarcat în lumea handbalului ca arbitru, pe plan național, din anul 1976, și, ca arbitru internațional, din anul 1988. Conduce la centru peste 850 de meciuri (în campionatele naționale) și peste 320 de partide internaționale. Participă la 6 ediții de CM, 2 CE și la JO din 1996 (Atlanta). Este prezent la 4 semifinale și 3 jocuri finale ale Ligii Campionilor, la care se adaugă alte prezențe în diverse turnee internaționale. A format, împreună cu Valter Dăncescu, un cuplu de arbitri socotit cel mai valoros din România.

MÁTÉFI, ESZTER (1966), n. în comuna Band - Tg. Mureș. Profesoară de educație fizică. Jucătoare de handbal la clubul *Electromureș* din Tg. Mureș unde a cucerit titlul de campioană națională. M.E. este jucătoarea care se găsește în istoria la zi a handbalului românesc, fiind în Top 20, mai exact pe locul 13. Are la activ 131 de selecții în prima echipă reprezentativă înscriind 426 goluri. La începutul anilor 90 ajunge în Ungaria, unde capătă cetățenia acestei țări pentru care începe să joace realizând o medalie de argint la CM din 1995 și una de bronz la JO din 1996 (Atlanta). Câștigă Liga Campionilor cu echipa de club *Dunafer* în 1999. Pentru România realizează un loc 7 la CM din 1990. În anul 2009 preia postul de antrenor titular al echipei naționale a Ungariei. Și-ar dori să antreneze în România echipa *Oltchim* Rm. Vâlcea.

MATEI (TÖRÖK), EDIT (1964), n. în Sf. Gheorghe, jud. Covasna. Inginer economist, absolventă în 1990, a ASE din Craiova. Începe să joace handbal la CSS Sf. Gheorghe (antrenor Jancso Gabor) și mai târziu la Liceul Mecanic nr. 1, din aceeași localitate. Ca senioară, urmează un transfer la CSM Sf. Gheorghe. Consacrarea sportivă definitivă o capătă însă, în cadrul clubului *Chimistul*, din Râmnicu Vâlcea, unde câștigă de două ori Cupa IHF (1984 și 1989). Tot cu această echipă, este multiplă campioană națională și câștigătoare a Cupei României. Aici s-a pregătit, sub conducerea antrenorilor A. Gherhard, Gh. Ionescu, L. Râșniță și I. Mengoni. Are peste 100 de selecții în echipa reprezentativă de senioare a României, în 1989 câștigând Super Cupa Europei. Transferându-se la echipa austriacă Hypo Viena, devine câștigătoare a Campionatului și Cupei Austriei, între 1990-1995. În 1992, cu această echipă, cucerește Super Cupa Europei, iar între 1990-1995, este de cinci ori finalistă în CCE și de patru ori câștigătoare a Cupei Campionilor Europei (1991, 1992, 1993, 1994). Postul său specializat de joc, a fost cel de inter. Maestră a Sportului.

MĂRGULESCU, VASILE (1949), n. în București. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din Universitatea București. Antrenor de handbal, participant la toate cursurile de perfecționare ale FRH. A practicat handbalul, de la vârsta de 12 ani avându-l ca antrenor pe prof. Pinteș Mihai la cluburile Știința-Petroșani și Universitatea București. A realizat câte un titlu național la juniori și la seniori. Are 15 selecții în echipa națională de juniori și 5 în cea de tineret, având ca antrenori pe profesorii Dafin Eugen și Pinteș Mihai. A mai jucat și baschet îmbrățișând profesia de antrenor, pregătește echipele feminine

de la Rapid și CSM București. Pe plan intern are o prezență în semifinala una în finala Cupei Europei o dată această cupă. Distins cu titlul de Antrenor Emerit.

MEIROȘU-FIERA, ADINA LAURA (1985), n. în Galați. Absolventă a liceului Grupul Școlar Industrial Energetic din Rm. Vâlcea. A fost selecționată și pregătită inițial de antrenorii Miron Stanciu și Dan Patache, legitimată la clubul CSS din Galați. A îmbracat tricoul

echipei Oltchim în 2006, sub conducerea antrenorului Ghe. Tadici, pe postul de interstânga. A cunoscut consacrarea ca una dintre cele mai eficiente jucătoare pe acest post. Are 182 cm. înălțime și 72 Kg. greutate. Cu echipa de club a cucerit de 2 ori titlul de campioană a țării, de 2 ori Cupa României, o dată SuperCupa ei, o dată Cupa Cupelor și apoi SuperCupa Europei. Evoluând în echipa reprezentativă a cucerit titlul de vicecampioană mondială de tineret (2004). Maestră a sportului (2006). În 2010, la CE ocupă locul III.

MIKLOS (ILYES), MAGDALENA (1948), n. în Odorheiu Secuiesc, jud. Harghita. Începe să joace handbal în 1963, la Clubul „Voința” din orașul natal, unde activează până în 1983. Selecționată în 1966, are 187 de prezențe în echipa națională (pe

postul de inter) și înscrie 397 de goluri. Participă la 5 CM, obținând: o medalie de aur, cu echipa de tineret, în Olanda (1967); locul IV, în Olanda (1971); locul II, la Belgrad (1973); locul IV, la Kiev (1975); locul VI, la Gottwaldov, în Cehoslovacia (1978). De asemenea, participă la JO de la Montreal (1976), unde echipa României ocupă locul IV. În cadrul loturilor naționale a fost pregătită de antrenorii: G. Zugrăvescu, C. Popescu, D. Bălășescu, V. Gogâltan, Fr. Spier, I. Bota. După încheierea activității

competiționale, profesează ca antrenore la CSȘ Odorheiu Secuiesc. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost distinsă cu Medalia națională „Pentru Merit” clasa I.

MOLDOVAN, TITUS (1945), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1975. Ofițer MI. A debutat în sport jucând baschet la vârsta de 12 ani, în echipa „Progresul” București. Trecerea spre handbal, sportul care-i va aduce consacrarea, se produce

în 1959, la ȘS nr. 2, unde îi are antrenori pe Francisc Spier și Eugen Trofin. Legitimările sale ca jucător au mai fost: în 1960, la CSȘ București (antrenor: Eugen Trofin); în 1962, la CSM Iași; între 1963 și 1966, la “Dinamo” Bacău (antrenor: Lascăr Pană); între 1966 și 1975, perioada cea mai lungă din activitatea sa, la “Dinamo” București (antrenor: O. Vlase); între 1976 și 1978, la “Rapid” București, în divizia B. Cu “Dinamo” București, cucerește titlul de campion național, în anul 1967. Este selecționat în echipa națională (antrenori: E. Trofin și M. Pinte), în anul 1967, când devine și campion mondial de tineret (Olanda); în anul 1969, ocupă locul II la CMU (RFG); în 1970, obține titlul de campion mondial la seniori (Paris). Joacă de 65 de ori în echipa națională. Se retrage din activitatea competițională în anul 1978. În anul 1970, i se acordă titlul de Maestru emerit al sportului. Este decorat cu Ordinul “Meritul Sportiv” clasa a II-a. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională “Serviciul Credincios” clasa a II-a.

MOSER, IOAN (1937), n. în Timișoara. Profesor de educație fizică. Absolvent al ICF și, apoi, al Academiei de Sport din München, promoția 1970. Debutază în handbal, în 1955, la Clubul “Știința” Timișoara, avându-l ca antrenor pe Constantin Lache. Din 1959 și

până în 1968, a jucat la Clubul “Dinamo” București, antrenor fiindu-i Oprea Vlase. În această perioadă, a cucerit 13 titluri de campion național - 10, la handbal în 7 și 2, la handbal în 11, sub culorile Clubului “Dinamo”, și un titlu la handbal în 11, cu “Știința” Timișoara. Cu echipa “Dinamo” mai cucerește locul I, la CCE din 1965. În CN, a participat la cca 650 de jocuri și a înscris cca 3 000 de goluri. Într-un interval de 13 ani, a avut 224 de selecții în echipa națională, pentru care a marcat cca 1 000 de goluri. Este dublu campion mondial: în 1961, la Dortmund, și în 1964, la Praga, unde a primit și trofeul de golgeter al turneului. Din anul 1969, se stabilește în Germania, unde joacă și antrenează la o serie de echipe din Ligile I și a II-a, ca: “München Milbertshofen”, “VFL Ginzburg”, FCA “Augsburg”, “VFL Burgau”, “Göppingen” ș.a. Continuă să joace și să antreneze până în 1991, petrecând peste 40 de ani pe terenul de handbal. În calitate de antrenor jucător, a promovat multe echipe în divizii superioare și a format un mare jucător, Erhard Wunderlich, ajuns căpitan al naționalei Germaniei, unul dintre cei mai străluciți interți pe plan mondial în anii ‘80. Preocupat de teoria handbalului, publică lucrarea *Portarul în handbalul în 7 și antrenamentul lui*. Deține titlul de Maestru emerit al sportului, din 1961, an în care a fost decorat și cu “Ordinul Muncii” clasa a II-a. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională “Serviciul Credincios” clasa I.

MUNTEANU, NICOLAE (1951), n. în Brașov. În anul 1966, a avut șansa să-l întâlnească pe prof. Dumitru Popescu-Colibași, care i-a intuit calitățile de portar. Cinci ani mai târziu, în 1971, este transferat la echipa Clubului “Steaua” București, unde, sub îndrumarea antrenorului emerit C.

Oțlea, devine cu adevărat un mare portar. Începând din anul 1973, cucerește, cu coechipierii steliști, 14 titluri de campion al României. La aceste trofee se adaugă, în 1977, o medalie de aur obținută la CCE, apoi medaliile olimpice: de argint (1976 - Montreal) și de bronz (1980 - Moscova, 1984 - Los Angeles). Din

anul 1988, a apărut buturile echipei franceze din Dunkerque. Începând cu anul 1992, s-a ocupat de instruirea portarilor la echipa “Steaua”. În 1995, a fost inclus în colectivul de tehnicieni ai echipei naționale, pentru a pregăti portarii acesteia și a contribui la reclădirea ei și la obținerea unor noi performanțe de către handbalul masculin românesc. În acest interval de timp obține, cu echipa națională, calificarea pentru CE din 1996. În anul 1977, i se acordă titlul de Maestru emerit al sportului, iar în anul 2000, este decorat cu Medalia națională “Serviciul Credincios” clasa a II-a.

MUȘI, DUMITRU (1952), n. în localitatea Cogeașlac, jud. Constanța. Profesor de educație fizică, gr. I, absolvent al I.E.F.S în anul 1975, specializarea handbal. A jucat handbal la Câmpulung-Muscel și IEFS București. Cadru didactic repartizat la CSS Tulcea și mai

apoi transferat la Centrul de copii și juniori de la A.S. „Hidrotehnica” Constanța; din 1985 activează în cadrul catedrei de handbal a „C.S.S I”- Constanța, continuând acțiunea de selecție și instruire a grupelor de fete. La nivelul echipelor de club, nu a antrenat decât la „Hidrotehnica” Constanța, actuala „Tomis” Constanța. În sezonul 1988-1989, este numit antrenor secund, funcție pe care o ocupă până în anul 1993, când este numit antrenor principal, funcție pe care o ocupă până în anul 2008. În sezonul 1993-1994 participă cu „Hidrotehnica” în City Cup, ajungând până în semifinalele competiției, cea mai importantă performanță internațională a clubului constănțean. Rezultate meritorii în Cupele Europene (Challenge Cup) a obținut echipa „Tomis” Constanța sub îndrumarea sa și în anii competiționali următori: 2005-2006 calificare în finală (pierde la Rulmentul Brașov); 2006-2007 calificarea în semifinale (pierde la Universitatea Cluj); 2007-2008 calificare în sferturi de finală (pierde la H.C Brăila). Are merite deosebite în menținerea unui standard ridicat de instruire sportivă la „Hidrotehnica”(actuala „Tomis”), contribuind la pregătirea și creșterea valorică a numeroase jucătoare

care au evoluat la nivelul echipelor naționale și în cadrul unor cunoscute echipe de club din Europa. Datorită activității complexe de la echipa națională - ocupă funcția de Manager general pentru handbal în cadrul Clubului Sportiv Tomis Constanța; deasemenea este membru al Comisiei Tehnice Centrale a FRH și membru al Asociației Județene de Handbal din Constanța. În anul 1997 este numit antrenor principal și a condus echipa națională de junioare a României la cucerirea medaliilor de bronz la Campionatul Mondial desfășurat în Coasta de Fildeș. Un an mai târziu, în 1998, în Slovacia, se afla la cârma echipei naționale de tineret a României, devenind campioană europeană. În 1999, în calitate de antrenor principal al aceleiași lot național de tineret a României, conduce echipa spre titlul mondial în China. În același an, este numit antrenor secund la lotul național de senioare al României, în cuplul de antrenori Macovei Bogdan -antrenor principal, Muși Dumitru și Tadici Gheorghe, echipa clasându-se pe locul IV la Campionatele Europene, poziție ce a asigurat României calificarea directă la turneul final al Jocurilor Olimpice din 2000 de la Sydney-Australia. În calitate de antrenor secund al lotului olimpic, contribuie la obținerea locului VII de către echipa României. La scurt timp, în urma retragerii de la conducerea echipei naționale a profesorului Bogdan Macovei, este numit antrenor principal al echipei naționale de senioare. La sfârșitul anului 2000, la București, echipa se clasează, sub conducerea sa, pe locul IV la Campionatele Europene, performanță ce a asigurat prezența directă la turneele finale ale Campionatelor Mondiale din 2001 și Campionatele Europene din 2002. În anul 2005 participă la Campionatul Mondial de Handbal din Rusia de la Sankt Petersburg, unde, în calitate de antrenor secund în cuplu cu Gheorghe Tadici, contribuie la obținerea medaliei de argint într-o finală istorică cu Rusia, gazda competiției. În 2007 la Campionatele Mondiale din Franța, în aceeași formulă Tadici-Muși, din păcate datorită unor absențe notabile (Vărzaru Cristina, Elisei Valentina-Neli), România se clasează pe locul IV ratând obținerea medaliei de bronz într-o partidă de un dramatism deosebit cu Germania. În 2008, tot alături de colegul său Tadici, la Turneul de calificare de la București, pentru J.O din

2008(China), învingând Ungaria, Polonia și Japonia, realizează calificarea reprezentativei feminine de handbal, singura echipă de jocuri sportive la JO de la Beijing din 2008. Pentru toată activitatea sa, ca pedagog -antrenor a fost distins cu titlul de Antrenor Emerit.

NAGY (CLIMOVSCHI), IRINA (1937-2001), n. în com. Telechia, jud. Covasna. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF. A început să practice handbalul, la echipa "Progresul" din Târgu Mureș, în 1953, sub îndrumarea antrenorului Arpad Kamenitki.

După doi ani, în 1956, s-a transferat la "Știința" București, apoi, în 1965, a trecut la "Confecția", iar din 1967 până în 1973, a evoluat în poarta echipei ICF. A fost considerată cea mai bună apărătoare a buturilor echipei naționale feminine de handbal (în care a fost selecționată începând din 1954). Este triplă campioană mondială, de două ori la handbal în 11 (1956 - Germania și 1960 . Olanda) și o dată la handbal în 7, în 1962, la București. În cei mai bine de 15 ani cât s-a aflat în topul handbalului românesc, a avut 16 prezențe în poarta reprezentativei țării noastre, la handbal în 11, și 119 prezențe în poarta tricolorelor, la handbal în 7. După încheierea activității sportive de performanță, a lucrat ca profesor-antrenor la CSS nr. 1 din București. În anul 1956, i s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost distinsă cu Medalia națională "Serviciul Credincios" clasa a II-a.

NAKO, IULIANA (1937), n. în Brașov. Joacă handbal la echipa "Tractorul", avându-l antrenor pe prof. D-tru Popescu-Colibași. Este selecționată în echipa națională în 1961 și evoluează în 25 de meciuri susținute de reprezentativa României pe plan internațional. Împreună cu

handbalistele tricolore, cucerește titlul mondial la handbal în 7, în 1962 (București). S-a stabilit în SUA. Deține titlul de Maestru emerit al sportului.

NEAGU, CRISTINA (1988), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport, secția management, din Brașov. Începe să joace handbal la vârsta de 12 ani, la „CSS nr. 5” din București, pregătită fiind, până în anul 2006 de antrenarea

Maria Covaci. În acest interval de timp realizează un loc 3 în CN (jun.); în 2004 este decretată cea mai tehnică jucătoare, în 2005 devine golgeteră și declarată din nou cea mai tehnică jucătoare din CN (jun). Transferându-se la clubul „Rulmentul” din Brașov și pregătită de antrenarea Mariana Târcă, în perioada 2006-2008 devine vicecampioană națională și finalistă în Cupa Cupelor la senioare. Fiind selecționată în echipele naționale de juniori și tineret obține un titlu european în 2005 (jun); realizează o medalie de argint la CM din 2006 (jun) și dinstinsă cu titlul de cel mai bun inter stânga și jucător. În anul 2007 cucerește medalii de bronz la CM și CE de juniori și tineret din Canada și Turcia și titlul de cel mai bun inter stânga la CE de tineret. La prima echipă reprezentativă antrenată de Gh. Tadici și D. Muși ocupă locul 4 la CM din 2007 și locul 7 la JO din 2008 (Beijing). Integrată în lotul Oltchimului din Rm. Vâlcea, după 3 ani în care a evoluat la Rulmentul-Brașov, N.C. devine campioană a României iar în primăvara anului 2009 dispută finala Ligii Campionilor. Între timp participă la C.M. din 2007, competiție la care ocupă locul 4. N.C. urcă în 2010 pentru prima oară pe podium la o competiție de senioare, la C.E., ocupând treapta a III-a și medalie de bronz, devenind golghetera competiției (53 goluri marcate) și cel mai bun interstânga al C.E, fiind introdusă în All Star Team-ul turneului. Federația Internațională de Handbal (I.H.F.) a decretat-o cea mai bună handbalistă a anului 2010. F.R. Handbal consideră că N.C. este, alături de Ionela Stanca și Talida Tolnai, handbalista pe care s-a construit reușita naționalei.

NEDEF, NICOLAE - vezi **Personalități**

NEMETZ, ANA (1944), n. în Timișoara. Profesoară de educație fizică. Debutul în handbal se produce la echipa „Banatul” Timișoara, unde l-a avut antrenor pe prof. Victor Chița. Sub îndrumarea acestuia, câștigă de mai multe ori titlul național. Selecționată, în 1960, în echipa

națională, evoluează în 35 de meciuri susținute de reprezentativa României pe plan internațional. În 1962, la București, cucerește, împreună cu celelalte handbaliste tricolore, titlul de campioană mondială la handbal în 7. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

NICA, CEZAR (1941), n. în Codlea, jud. Brașov. Ofițer MI. Profesor de educație fizică, promoția 1972. Debutează în handbal în anul 1957, la echipa „Chimia” din Făgăraș, avându-l antrenor pe Dumitru Lupescu. Din anul 1961 până în 1963, este legitimat la Clubul

„Dinamo” Brașov. Între 1963 și 1971, activează ca jucător la Clubul „Dinamo”. București, unde cunoaște adevărata consacrare, contribuind la cucerirea de către echipa sa de club a 3 titluri de campioană națională, în 1964, 1965 și 1966, și a locului I la CCE în 1965. În aceeași perioadă, are 68 de selecții în echipa națională și înscrie 92 de goluri în meciurile internaționale susținute; cucerește de 2 ori titlul de campion mondial (1964 - Praga și 1970 - Paris) și ocupă locul III la CM din Suedia, în 1967. În 1971, îmbrățișează profesia de antrenor, încredințându-i-se conducerea tehnică a mai multor echipe: „CSU” Galați (1971-1976); „Nitramonia” Făgăraș (1976- 1982); „Dinamo” Brașov (1982-1991). Din 1978 până în 1985, funcționează ca antrenor al echipei naționale de tineret B; în perioada 1985-1986, lucrează ca antrenor secund la echipa națională de seniori; între 1991 și 1992, este antrenor principal la echipa olimpică a României, iar între 1996 și 1998, lucrează

ca antrenor principal al echipei naționale de seniori. Echipa de tineret cucerește de două ori titlul de campioană balcanică (în 1982 și 1983) și locul I la CMU din 1985 (RFG). Membru al Biroului FR Handbal. Locțiitor al comandantului CS “Dinamo” Brașov. Maestru emerit al sportului (1964). A fost decorat cu “Ordinul Muncii” clasa a II-a, precum și cu ordine și medalii militare. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională “Serviciul Credincios” clasa a II-a.

NIȚĂ T. GRIGORE (1945), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1967, specializare handbal. Joacă handbal în anii studenției. Bun organizator și conducător, se dedică activității didactice, fiind profesor gradul I predând la catedra Școalei

generale Petrechioaia (jud. Ilfov) în perioada 1967-1969, la CSS2 București din 1969 fiind și profesor metodolog la CMBEFS. În perioada 1969-1974 este numit antrenor în taberele de pregătire ale FRH. În 1984 și 1977 i se încredințează conducerea lotului național de junioare care participă la turneul *Prietenia*. În intervalul 1976-1985 este numit antrenor la Clubul *Rapid* București, echipă cu care promovează în 1982 în divizia A, actualmente Liga Națională. În 1977, fiind antrenor al echipei naționale feminine de tineret, ocupă locul III la CM. A fost antrenorul care a promovat în divizia A, echipe care activau în eșaloane inferioare, precum: *Speranța Club*, *AS Electronica Industrială* și *AS Mecanică Fină*. Între 1996 și 1999 ocupă, prin concurs, postul de antrenor federal pentru junioare și tineret. Este furnizorul care se poate lăuda cu promovarea a numeroase jucătoare la toate nivelurile echipelor naționale și care au participat la mai toate întrecerile internaționale balcanice, europene, mondiale și olimpice. De peste 30 de ani coordonează activitatea catedrei de handbal fete de la CSS2 București, fiind totodată și membru în consiliul de administrație și al Comisiei Metodologice al CCS2. Co-autor la numeroase

articole publicate în Știința Sportului, co-autor și colaborator la lucrarea *Istoria Handbalului Românesc* ce a apărut în 2009. Pentru toată munca și realizările sale a fost distins cu Diploma de Excelență de către liceul Mihai Viteazu (1964), de către Ministerul Educației Cercetării și Tineretului pentru întreaga activitate profesională (2007) și cu titlul de Antrenor Emerit în 2002.

NODEA, OLIMPIU (1935), n. în com. Ticușu, jud. Brașov. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1959. Debutul în sport îl face la fotbal, în 1944, la Clubul “Nitramonia” Făgăraș, având antrenor pe V. Șepci. Apoi trece la echipa “CFR”

Făgăraș, în 1949. De asemenea, mai joacă volei în echipa Liceului “Radu Negru” din Făgăraș. Începe să joace handbal în 11, în 1951, la echipa “Progresul” Făgăraș, sub îndrumarea antrenorului prof. Șt. Nica. Între 1954 și 1959, joacă la echipa “Știința” ICF. Din 1959 și până în 1968, evoluează la Clubul “CCA” (“Steaua”) București, cu care obține 2 titluri naționale. În perioada 1956-1968, are 14 selecții și 57 de goluri marcate pentru reprezentativa de handbal în 11 a României; de asemenea, este selecționat de 53 de ori în naționala de handbal în 7 și înscrie 56 de goluri în partidele internaționale la care ia parte. Contribuie la câteva succese de marcă ale handbalului românesc: cucerirea a două titluri mondiale, în 1961, la Dortmund, și în 1964, la Praga; cucerirea unei medalii de argint la CM de handbal în 11, în 1959, la Viena (unde devine golgeter, cu 28 de goluri, în 4 jocuri). Profesia de antrenor o îmbrățișează în 1968, la echipa “Steaua”, cu care, până în 1971, cucerește 3 titluri naționale și locul I la CCE din 1968. Pentru o perioadă de un an, a fost antrenorul echipei naționale B și a celei a orașului București. Între 1971 și 1972, a antrenat echipa ȘS nr. 1 București. Începând din 1992, are și o bogată activitate didactică universitară, la Catedra de

educație fizică a Institutului Agronomic din București. Între 1992 și 1994, a fost cadru didactic și antrenor în Portugalia. Preocupările sale metodologice s-au concretizat în lucrarea *Procedee tehnice de mare eficiență în handbal*, prezentată la un curs internațional al antrenorilor (Snagov, 1970). Între 1969 și 1971, a fost membru al Biroului FR Handbal. I-au fost acordate titlurile de Maestru emerit al sportului (în 1961) și, apoi, de Antrenor emerit. A fost decorat cu “Ordinul Muncii” clasa a II-a și cu Ordinul “Meritul Sportiv” clasa a II-a.

OLTEANU (NECHITA) ADRIANA NICOLETA (1983), n. în Băilești, jud. Dolj. Absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Craiova (2006). Selecționată la vârsta de 14 ani și legitimată la cluburile Știința Băilești și Universitatea Craiova, sub îndrumarea antrenorului Sorin Miu. Specializată pe postul de extremă dreaptă, cu o talie de 172 cm și o greutate de 64 kg. Cu echipa Oltchim (antrenor Ghe. Tadici) a obținut rezultate notabile: SuperCupa Europei și Cupa Cupelor, iar pe plan intern de două ori campioană națională, de două ori Cupa României și o dată SuperCupa țării.

OPREA, VASILE (1957), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1968. Jucător de handbal, pe postul de pivot, și-a desfășurat activitatea numai la cluburile “Tânărul Dinamovist” și “Dinamo” București, fiind pregătit de antrenorii O. Vlase și G. Licu, alături de care contribuie la cucerirea unui titlu național și a unei “Cupe a României”. Cu echipa națională, câștigă Super Cupa Campionilor Mondiali și Olimpici, în 1983 (Germania) și se clasează pe locul II la JO din 1984. S-a stabilit în Germania. Maestru emerit

al sportului.

ORBAN, ȘTEFAN (1949), n. în Odorheiu Secuiesc, jud. Harghita. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF. Debutază în handbal în anul 1963, la AS “Odorhei”, sub îndrumarea antrenorului Dionisie Szabo. Postul său specializat a fost de portar. Joacă, apoi, la “Știința-Universitatea” București, unde este cizelat de antrenorul Eugen Trofin. Începând cu 1971, evoluează la Clubul “Steaua”, unde îl are antrenor pe Cornel Oțelea. Împreună cu ceilalți handbaliști steliști, cucerește mai multe titluri naționale. Titular al “reprezentativelor” României, este coautor la cucerirea: a două titluri de campion mondial - în 1970 (Paris) și 1974 (Berlin); a locului II și, respectiv, locului III, la CMU din 1970 și 1971. Ca antrenor, pregătește, o perioadă de timp, echipa de divizie A “Mureșul” Târgu Mureș, precum și prima reprezentativă a țării, care, la CM din 1990, cucerește locul III. Antrenează și echipe de handbal din Ungaria. Deține titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională “Serviciul Credincios” clasa a II-a.

OȚELEA, CORNEL - vezi **Personalități**

PANĂ, LASCĂR STAVRU (1934), n. în Constanța. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF. Face parte din elita antrenorilor de handbal din România. Debutul său s-a produs la începutul anilor ‘50, în 1953 jucând la “Progresul” Bacău handbal în 11. Doi ani mai târziu, avea să evolueze în echipele de handbal în 11 și în 7 ale Clubului “Petrolul” Teleajen. În 1957, ca jucător titular al echipei de handbal în 7 a Clubului “Rapid” București, cucerea, cu aceasta, locul II în finala CN. Între 1959 și 1969, a evoluat în echipa de handbal a Clubului “Dinamo” Bacău,

rămânând, apoi, ca antrenor, pe banca ei tehnică. După o scurtă trecere (un an) pe la conducerea tehnică a echipei "Voința" București, s-a stabilit la Baia Mare, unde s-a numărat printre întemeietorii, în această regiune, a unor puternice centre de handbal, pentru toate categoriile de vârstă. În anul 1975, a contribuit substanțial la înființarea primului centru specializat de handbal din țara noastră, HC "Minaur" Baia Mare. Între anii 1965 și 1968, a fost antrenorul echipelor naționale de juniori și tineret și, începând cu anul 1978, a fost solicitat și la echipa națională de seniori. A format sportivi de mare valoare pentru handbalul românesc, ca: Negovan, Avramescu, frații Voinea, I. Boroș, Mironiuc, Petran și alții. Împreună cu echipele antrenate de el, cucerește: o medalie de bronz - la JO din 1980 (Moscova), împreună cu profesorii I. K. Ghermănescu și N. Nedef; două medalii de aur - la edițiile CMU de la Paris (1981) și de la Frankfurt pe Main (1985); două locuri I în Cupa IHF, în 1985 și 1988, cu formația sa de club HC "Minaur" Baia Mare. În anul 1990, a fost solicitat să conducă, în calitate de consilier și antrenor, destinele handbalului din Grecia. Ulterior, a fost directorul tehnic al echipei reprezentative a României, obținând, în 1995, calificarea acesteia pentru CE din 1996. A fost președintele Clubului HC "Minaur" - BCR, cu care a câștigat, în 1998, titlul național. În 1984, i-a fost acordat titlul de Antrenor emerit.

PĂDUREANU, ELENA (1931), n. în București. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF, în 1955. În anul 1948, se inițiază în practicarea handbalului, în cadrul SMTCF, cu ajutorul prof. V. Cojocaru. Din 1951, se transferă la echipa ICF-ului, unde era studentă. Din 1956 până în 1961, activează în echipa "Știința" București. A avut 22 de prezențe în echipa națională, marchează 18 goluri și cucerește, cu aceasta, de două ori, titlul mondial la handbal în 11, în 1956 - în Germania, și în 1960 - în Olanda. Membră a Biroului FRH, responsabilă cu selecția juniorilor. A fost șefă

de lucrări la Catedra de educație fizică a Institutului Politehnic din București. În 1956, i s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

PÎRÎIANU, EREMIA (1975), n. în Constanța, jud. Constanța. Student la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Bacău (anul III). Începe să practice jocul de handbal, ca junior, în 1989, la Clubul Sportiv Școlar nr. 1 din Constanța, sub îndrumarea prof. Vasile Cordoș până în 1993. Urmează o serie de legitimări, cu următorul itinerar: „Hidrotehnica” Constanța, din Div. „B” (1993); „Gloria” București, din Div. „B” (1993-1994); „Minaur” Baia Mare (1994-1999); urmează un transfer în Italia la clubul „Generali” din Trieste (1999-2001); revine în țară jucând pentru cluburile „Fibrex” Săvinești (2001-2004) și „H.C.M.” Constanța (2004-2005). Din anul 2005 joacă în Franța pentru clubul „U.S. Creteil”. Postul său specializat de joc este cel de pivot. Cucerește 6 titluri naționale, 2 cu „Minaur”, 2 cu „Fibrex”, 1 cu „H.C.M.” și 1 în Italia. Debutază în echipa națională de seniori în 1995, după ce a evoluat în echipele reprezentative de juniori și tineret. Are 180 de selecții cu prima reprezentativă a României. Are mai multe prezențe în Cupele Europene (CCE cu echipa „Fibrex” Săvinești și cu cea italiană, Cupa I.H.F, E.N.F, etc.). Este maestru al sportului.

PÂSLARU (TAMAȘ) LUDMILA-TEREZA (1982), n. în Roman. Absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Cluj-Napoca, promoția 2010. Inițierea în jocul de handbal a avut loc în anul 1992, la clubul LPS Roman, selecționată de profesorii Ioan Holban, Ion Ungureanu. S-a consacrat pe postul de portar, având o talie de 187 cm. și o greutate de 74 kg. A fost legitimată succesiv la cluburile: LPS Roman, Fibrex Săvinești (1998-2001), Silcotub Zalău (2001-2006),

Oltchim Rm. Vâlcea (2006-2011), avându-i ca antrenori pe Ghe. Tadici și Radu Voina. Din 2011 joacă în Serbia la HC Zajecar. Selecționată în echipele reprezentative ale țării. Performanțele ei de prestigiu sunt: vicecampionă mondială la senioare (2005), de două ori campionă mondială la junioare și tineret (1999 și 2000), deținătoare a SuperCupei Europei și a Cupei Cupelor, de 2 ori a Cupei României, de 3 ori a titlului de campionă națională și o dată a SuperCupei României. Antrenor Ghe. Tadici. Maestră a Sportului (1999) și Maestră Emerită a Sportului (2010).

PELENGHIAN, VARAC (1920-2004), n. în București. Socotit cel mai bun arbitru român de handbal din toate timpurile. Timp de 15 ani, a fost antrenor la Clubul "Voința" București, calitate în care a descoperit și a ajutat să se afirme numeroase talente

sportive. Membru al Biroului federal și președinte al Comisiei de competiții (din anul 1951). Arbitru internațional din 1963, a participat la două ediții ale CM (1967 - Olanda și 1970 - Franța). A arbitrat 150 de jocuri internaționale.

PENU, CORNEL (1946), n. în Galați. Inginer, absolvent al Facultății de Chimie Alimentară din Galați. Pe timpul adolescenței, la ȘS din Buzău, este inițiat în tainele handbalului de către prof. C. Căpățână. Din 1967 până în 1990, activează la echipa de handbal a Clubului

"Dinamo" București, mai întâi ca jucător (portar), apoi ca antrenor. Începând din 1965, are 257 de selecții în reprezentativele de tineret, universitară, olimpică și de seniori ale țării noastre. Unanim apreciat ca unul dintre cei mai buni portari pe care i-a avut România. Cu naționala, are un bogat palmares: campion mondial, în 1970, la Paris, și, în 1974, la Berlin; medaliat cu bronz la CM din 1967,

din Suedia; medaliat cu bronz, în 1972, la JO de la München, și cu argint, în 1976, la JO de la Montreal; medaliat cu aur la CM de tineret, în 1967, și la CMU din 1972; selecționat de trei ori în echipa lumii (1973, 1975, 1976). În decembrie 1980, își încheie activitatea de jucător, dar rămâne ca antrenor de portari, timp de doi ani, la echipa națională, apoi trece pe banca tehnică a Clubului "Dinamo". Între 1991 și 1992, conduce echipa «Hidrotehnica» Constanța, iar în perioada 1992-1993, se ocupă de destinele echipei ASA Buzău. În 1993, își începe activitatea de antrenor în Maroc. Pentru meritele sale deosebite, în anul 1970, i se acordă titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională «Serviciul Credincios» clasa I.

PINTEA, MIHAI MIRCEA (1934), n. în Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF în 1957. Începe să practice sportul organizat (atletism, gimnastică, volei și handbal), în 1949, la SMTCF Tg. Mureș, cu profesorul Arpad Kamenitki. În cadrul

ICF-ului, joacă handbal și volei. Activează ca profesor la ȘS din Petroșani și introduce jocul de handbal în 7 în școală și în oraș. Înființează două echipe cu același nume – "Utilajul" Petroșani - una de volei, pe care o promovează în divizia A, și una de handbal, pe care o califică în divizia A, sub denumirea de "Știința" Petroșani. A mai antrenat echipele de handbal de divizia A: CSM Borzești, "Știința" Bacău - cu care câștigă locul I, în Cupa Federației; "Gloria" Arad; "Știința" Bacău (fete) - cu care câștigă, în 1988, Cupa României și trofeul CCE. O perioadă îndelungată, alături de specialiști de renume ca F. Spier, E. Trofin, L. Pană, P. Simion, este antrenorul echipelor naționale de juniori și de tineret, realizând, cu acestea, performanțe deosebite: locul I la CM de tineret (Olanda . 1967); locul I la 5 ediții ale Cupei Țărilor Latine (1970 - Lisabona, 1971 - Casablanca, 1973 - Terano, 1975 - Onești, 1976 - Nisa). Furnizează primei echipe reprezentative

tineri sportivi care au ajuns jucători consacrați și campioni mondiali. Cadru didactic universitar (lector) la Catedra de educație fizică a Institutului Pedagogic din Bacău. Membru al Biroului și al Colegiului central al antrenorilor FR de Handbal, până în 1990. Preocupat de cercetarea științifică de profil, participă, cu lucrări proprii, la sesiuni de comunicări și referate privind pregătirea handbaliștilor de performanță. I s-a acordat titlul de Antrenor emerit.

PLATON, ROMEL (1925), n. în com. Mironeasa, jud. Iași. Ofițer superior în cadrul clubului CCA – Steaua și profesor de educație fizică, absolvent al C.P.O.E.F. A făcut parte din anul de început al clubului militar (1947), făcând ”de toate și pentru toți” în volei, rugby,

baschet, fotbal, atletism, handbal. De handbal în 11 s-a apucat doi ani mai târziu, în 1949, când a luat ființă secția respectivă, jucând alături de I.K. Ghermănescu, Gh. Epuran, Lucian Țigănuș, Nicolae Nedef, Kurt Wagner, Andrei Bretz și alții devenind campion sau câștigător al Cupei României. R.P este ”martorul” activ și unul dintre constructorii echipei de aur a handbalului militar, echipa lui Gruia, Gațu, Goran, Marinescu, Birtalan, Dincă, Popescu, Otelea, Coasă și a celorlalți. Cu competența-i recunoscută și experiența câpătată în zeci de ani de activitate în compartimentul organizare și instruire sportivă, a fost sufletul muncii de selecție în formarea, schimbarea și modernizarea tuturor secțiilor clubului militar. În 1952 a fost distins cu titlul de Maestru al Sportului.

POPESCU-COLIBAȘI, DUMITRU - vezi **Personalități**

POPESCU, CONSTANTIN PILICĂ- vezi **Personalități**

POPESCU, ION (1941), n. în Urlați, jud. Prahova. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS,

promoția 1971. A debutat în sport la atletism, în 1957, la Clubul ”Petrul”. Începe să joace handbal în 1959, la Clubul ”Rafinăria” Teleajen. Din 1965, este legitimat la Clubul ”Steaua”, cu echipa căruia cucerește, până în 1974, 8 titluri de campion național, iar în 1968, câștigă și trofeul CCE. Cu echipa națională, în care evoluează între 1960 și 1972, cucerește de două ori titlul de campion mondial, în 1964, la Praga, și în 1970, la Paris. În 1971, devine antrenor și conduce, de pe banca tehnică, echipa Tunisiei (până în 1976). Din 1976, se stabilește în Germania, unde antrenează, până în 1982, echipe din divizia A. Ca manager sportiv la Centrul de tenis Neuss (Germania), participă la cursurile de specializare pentru antrenori din Germania, Tunisia, Franța și Elveția. Maestru emerit al sportului (1964). Decorat cu ”Ordinul Muncii” clasa a II-a.

POPESCU, LUCIAN (1936), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1973. Debutază în sport ca boxer în 1949, la Clubul ”Flacăra Roșie” București, avându-l antrenor pe C. Dumitrescu. În paralel, joacă și handbal, sport căruia i se consacră,

începând din 1950, tot la ”Flacăra Roșie”, unde evoluează până în 1955 (antrenor: Maxim Gațu). Din 1955, este legitimat la Clubul ”Dinamo”, unde, sub îndrumarea antrenorului Oprea Vlase, joacă până în 1967. Sub culorile acestui club, împreună cu colegii de echipă, cucerește trofeul CCE, în 1965, și este finalist la CCE, în 1963, iar în anii 1961 și 1962, este semifinalist la CCE. Contribuie la obținerea de către ”Dinamo” a 10 titluri de campioană națională la handbal în 7. În 1958, a fost selecționat în echipa națională de tineret și, la scurt timp, în prima echipă reprezentativă de seniori, unde joacă până în 1967. În 1969, își încheie activitatea competițională și devine antrenor (categoria a III-a) la echipele ”Unirea-Ace” și ”Combinatul de Cauciuc” Jilava. Deține titlurile de Maestru al sportului (1958) și Maestru emerit al sportului (1998).

PREDESCU, GHEORGHE (1938-2006), n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF București în 1961 cu specializarea handbal. După absolvire funcționează ca profesor la mai multe școli și licee din București toate în intervalul 1961-2003. Liceul I.L.

Caragiale, Liceul Jean Mone, Liceul Aurel Vlaicu, Liceul Al. Vlahuță. Tot în acest interval se ocupă de antrenorat și toate categoriile de vârstă, la cluburile CSS Triumf (juniori), confecția Buc (div. A), IPRS Băneasa IEFS și cadru didactic asociat al IEFS pentru handbal și box. Rezultatele obținute sunt meritorii, remarcând locul I realizat cu echipa Bucureștiului în "Cupa orașelor prietene" la Moscova (1972), Varșovia (1973), București (1974) și Sofia (1984). Cucerește Cupa României în 1980, cu echipa Confecția Buc. Promovează multe sportive la echipa națională de junioare, tineret și seniore. Bun organizator, este numit director în multe tabere de instruire sportive ale M.I. și FR Handbal și metodolog al cercurilor pedagogice pentru profesorii de educație fizică sau profesor îndrumător de practică pedagogică a studenților IEFS. Pentru toată activitatea sa de excepție a fost distins cu diplome de merit și de excelență precum și medalii de merit în activitatea sportivă, din partea CNEFS, FR Handbal și CC UTC. În anul 2006 i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit.

PRISĂCARU, IOAN RUDI (1970), n. în com. Sinești, jud. Iași. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică din cadrul Universității Ecologice, în anul 1995, și al ANEFS, în 1998. Începe să joace handbal în 1982, la școala generală, apoi în echipa

Liceului «M. Eminescu» din Iași, având antrenori pe D. Olteanu și I. Hatură. În 1989, este legitimat la Clubul «Dinamo» București. Joacă pentru acest club (până în 1993) sub îndrumarea antrenorilor G. Licu, V. Samungi și C. Penuși; cucerește, împreună cu

colegii de echipă, o «Cupă a României». Selecționat în echipele naționale de tineret (1987) și de seniori (1989), evoluează în 210 meciuri internaționale: la 3 ediții de CM (1990, în Cehoslovacia; 1993, în Suedia; 1995, în Islanda); la JO din 1992 - Barcelona; la CE din 1994 - Portugalia și la JO din 1996 - Spania. Contribuie la obținerea calificării echipei României la CM și CE din 1997. Din 1993, joacă în Franța, la "Racing Club" Strasbourg, în divizia A (antrenor: R. Voina), apoi în 1995, se transferă la Clubul "Sporting" Toulouse, cu care câștigă, în 1998, "Cupa Franței", iar în 2000, ocupă locul III în CN. Membru al Clubului "Sporting" Toulouse. Preocupările sale metodologice se concretizează în studiul Evoluția și modernizarea handbalului în perioada 1990-2000, având drept model handbalul din Franța și Spania. Maestru emerit al sportului. I s-a acordat Diploma Federației Franceze de Handbal.

RĂDOI, MARIA-ELENA (1967), n. în Zalău, jud. Sălaj. Începe să joace handbal în 1979 la CSS "Viitorul" din Cluj, sub conducerea antrenorilor Doina și Dan Cârjoescu. Urmează o serie de transferă ri, printre care: la echipa "Universitatea - Farmec", din divizia B (1981-1988); la "Oltchim" Rm. Vâlcea (1988-1995); la "Silcotub" Zalău (1995- 1998) și, din nou, la "Oltchim" Rm. Vâlcea, din 1998, toate echipe divizionare A. Are la activ cucerirea a 8 titluri naționale și "Cupe ale României" cu "Oltchim", iar în 1996, câștigarea "Cupei City" (cupă europeană), cu "Silcotub" Zalău. În 1985, a fost selecționată în lotul de tineret, cu care cucerește trofeul JB de la Ankara. În 1998, a fost selecționată în lotul reprezentativ și participă la CE din Olanda. Maestru emerit al sportului. Cetățean de Onoare al orașului Zalău.

RĂDUȚĂ, TITEL (1967). Născut în localitatea Zănoaga, jud. Dolj. Este profesor de educație fizică, absolvent al IEFS din Craiova. A început să joace handbal la vârsta de 13 ani la CSS Călărași (1980-1985) sub îndrumarea profesorului M. Stănescu și I. Bota. În perioada

1985-1993 este legitimat la Clubul Universitatea din Craiova fiind pregătit de antrenorii G.Burcea, N. Dumiotrescu și P. Stuparu. Tot aici realizează două titluri de campion național în 1992 și 1993, un loc 3 în campionat (1991) și locul 1 în Cupa României în 1991. Selecționat în echipa națională de tineret de 40 de ori și de 160 de ori în prima reprezentativă a României pentru care a înscris 550 de goluri. Realizează un titlu balcanic în 1990(Arad), este prezent la JO din 1992 (Barcelona) la CM din 1993(Suedia) și 1995 (Islanda), la CE 1994 (Portugalia) și 1996 (Spania), la CM Universitar din 1990 (Olanda), precum și la SuperCupa Campionilor Mondiali și Olimpici din 1991 și 1992 (Germania). În 1993 devine sportiv profesionist, jucând până în 2000 pentru echipa germană T.S.V. Eisenach, unde în 1997 promovează în Prima Ligă. Între anii 2000-2002 îl găsim în Elveția, jucând pentru echipa din Liga Națională „T.V Zoffingen”. Revine în Germania în perioada 2002-2003 și joacă la clubul „H.V Stralsunder”. În Germania este decretat ca cel mai bun handbalist al anilor 90 în landul Thüringen. În 1997 ocupă locul 12 în topul revistei Deutsche Handball Woche și primește trei titluri ca principal marcator în liga a doua germană. În 7 sezoane de activitate a înscris 1172 de goluri pentru TSV Eisenach. Revenind în România, devine antrenor și activează în cadrul CSM Handbal din Pitești.

REDL, MIHAI (1936), n. în Lugoj, jud. Timiș. Debutază în sport în 1950, ca jucător de fotbal la Clubul Muncitoresc din orașul natal. În 1953, devine portarul echipei de handbal a Clubului “Constructorul” din Lugoj. În 1956, este transferat la Clubul “Dinamo” București, unde, sub îndrumarea antrenorului O. Vlase, cunoaște adevărata consacrare și cucerește, cu ceilalți colegi de echipă, de 9 ori, titlul național la handbal în 7, și de 2 ori, la handbal în 11, iar în 1965, trofeul CCE. A apărat poarta acestei echipe în 300 de meciuri. În 1957, este selecționat în echipa națională, în care evoluează până în 1968, contribuind

la: cucerirea titlului mondial, în 1961, în RFG, și în 1964, în Cehoslovacia; ocuparea locului III și obținerea medaliilor de bronz, la CM din 1967, din Suedia; ocuparea locului II și obținerea medaliilor de argint, la CM din 1959, din Austria, la handbal în 11. La CM din 1959 și din 1961, a fost declarat cel mai bun portar din lume. Ca titular al echipei naționale, a apărat în 129 de meciuri internaționale, la CM din 1961, de la Dortmund, fiind numit căpitanul reprezentativei României. Din 1970, se dedică muncii de antrenor, ocupându-se, în cadrul Clubului “Dinamo” București, de echipele de juniori și tineret, iar din 1980, de echipa de seniori, alături de O. Vlase. În 1987, pleacă în Germania, ca antrenor al echipei “Schwabing” din München, din prima ligă. Între 1988 și 1989, urmează Școala de antrenori divizionari din Germania. În 1959, i s-a acordat titlul de Maestru al sportului, iar în 1961, titlul de Maestru emerit al sportului. Este decorat cu “Ordinul Muncii”, Ordinul “Meritul Sportiv” clasa I și cu Ordinul “Meritul Militar” clasa I.

RÎȘNIȚĂ LUCIAN (1950), n. în Lugoj Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport din Constanța în 1974. Preocupat intens de profesiunea de antrenor, **R.L.** este unul din antrenorii constănțeni cu rezultate foarte bune pe plan național și

internațional în handbalul feminin și masculin. Și-a început activitatea de profesor-antrenor la clasa specială de handbal de la Școala generală nr. 30, ulterior fiind transferat la „CCS 1”-Constanța. În decursul activității a selecționat, pregătit și promovat un număr foarte mare de băieți și fete, care au ajuns titulari în echipele reprezentative. Împletește cu succes activitatea didactică cu cea de antrenor în perioadele 1974-1986 și 2000-2007. Debutază ca antrenor în 1977 la echipa feminină C.S „Hidrotehnica” din Constanța, realizând titluri de campion național și locuri fruntașe la fel și în Cupa României. În intervalul 1992-1994 și 1996-1998 se ocupă de pregătirea echipei „Chimistul” și „Oltchim” din Rm.

Vâlcea; cu echipa „Oltchim” cucerește titlul național în 1992-1993, 1993-1994, 1996-1997 și 1997-1998 și Cupa României în anii 1993, 1994, 1997 și 1998. Pe plan european a condus această echipă până în semifinala Cupei Cupelor (1993) iar în două ediții ale Ligii Campionilor, clasează echipa pe locul III în grupele preliminarii (1994 și 1998). În perioada 1994-1998 este antrenor la Clubul „Rapid” București, unde realizează un loc III (1993-1994) și un loc II (1994-1995) în Liga națională feminină, iar în Cupa României ocupă locuri fruntașe până în sferturi de finală în City Cup (1994-1995) și Cupa E.H.F (1995-1996). Cu echipele naționale feminine a participat în 106 jocuri (38 la tineret, unde în 1991 ocupă locul V la C.M; 6 cu lotul universitar, unde realizează o medalie de bronz la C.M din 1996; 62 jocuri cu echipa de seniore unde în 1987 ocupă locul II la C.M). Trecând la conducerea echipelor naționale masculine, este prezent pe banca tehnică în 105 jocuri (35 la tineret, unde ocupă locul 6 la C.E din 2004 și la C.M din 2005; 70 de jocuri la seniori, unde obține o calificare în Play-Off-ul din 2005, 2006 și 2007). În ediția de campionat 2006-2007 a Ligii Naționale este antrenor al Clubului „H.C.M” Constanța, unde realizează titlul de campion, locul I în Super Cupa României, finalist în Cupa României, locul III în grupa Ligii Campionilor și ajunge în sferturile de finală în Cupa Cupelor. A condus 460 de jocuri pe plan intern și 75 jocuri în cupele europene, în toată perioada în care a activat ca antrenor la echipele mai sus menționate. În anul 2008 este numit Director Coordonator al Centrului Național de Excelență de la Rm. Vâlcea, pentru ca în 2009 Consiliul de Administrație al FRH să îl destituie.

ROȘCA, AUREL (1967), n. în Craiova. Profesor de educație fizică, absolvent al ANEFS București în 1989, specializarea handbal. A practicat handbalul până la 21 de ani. Încă student juca în liga a II-a la Basarab-Constanța. Se dedică antrenoratului. Este cadru didactic

la catedra de educație fizică a Colegiului Tehnic Energetic din Râmnicu Vâlcea. A pregătit echipele cluburilor *Cetate Deva*, *Remin* – Deva, *Rulmentul* – Brașov și Oltchim – Rm. Vâlcea. Relația sa cu actualele jucătoare ale Oltchimului este mai veche. El a descoperit-o pe Gatzel de la vârsta copilăriei. Vedetele lui ETO – Györ-Aurelia, Brădeanu și Simona Spiridon *au trecut* prin mâna lui. Fiind secundul Oltchimului, preocuparea sa principală este obiectivizarea eforturilor de antrenament și competiționale cu această echipă ajungând până în finala CCE în 2010. Mai antrenează și în cadrul Centrului Olimpic de Excelență din Rm. Vâlcea. În 1999 la Rotemburg (Germania) a condus echipa României de junioare, care a câștigat singurul titlu european din istorie. Din echipă făceau parte: Ionela Stanca și Tereza Tamaș. Timp de un an a pregătit și naționala masculină a Siriei. Personaj discret, foarte muncitor, principalul colaborator al antrenorului Radu Voina, la Oltchim R. Vâlcea și a celorlalți antrenori care s-au perindat la acest club.

ROȘU, ELENA (1935), n. în București. Joacă handbal la echipele „Flamura Roșie” și „Progresul” București. Debutul în echipa națională îl face în 1959. Are 11 prezențe în echipa reprezentativă de handbal în 11, cu care cucerește titlul de campioană mondială la handbal în 11, în 1960 (Olanda). S-a stabilit în Germania. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

ROȘU M. LAURENȚIU (1950), n. în Călărași. Ofițer MAPN. Profesor de educație fizică. Absolvent al IEFS, în 1975, specializarea handbal. Debutează în handbal la Liceul cu program de educație fizică nr. 2 din Brașov, cu echipa căruia câștigă, în 1968-1969, campionatul național. În anii studenției, joacă la echipa «Universitatea» București din divizia A, pe

postul de pivot. Legitimă, în 1975, la Clubul «Steaua», câștigă, cu echipa acestuia, 6 titluri naționale, iar în 1977 obține medalia de aur la CCE. În perioada 1970-1975, a fost selecționat de 35 de ori în naționala de tineret, care câștigă «Cupa Țărilor Latine»: în 1970 - Lisabona, 1971 - Casablanca și în 1972 - Alger. Face parte din lotul național studentesc, cucerind, cu ceilalți colegi de echipă, 2 medalii de aur la CMU, în 1971 (Suedia) și în 1975 (România). Are 4 selecții în prima reprezentativă a României și 2 goluri marcate. A fost șef de lucrări și apoi, conferențiar universitar la Catedra de educație fizică din Academia Tehnică Militară. În 1997, a fost numit comandantul Facultății Militare de Educație Fizică și Sport. General Virgil I. Bădulescu., iar în 2000, comandantul Clubului Sportiv al Armatei «Steaua» București. Susține numeroase referate științifice și publică 6 cărți privind educația fizică în rândul studenților militari și competițiile sportive din armată. Maestru al sportului. A fost decorat cu Ordinul «Meritul Sportiv» clasa a II-a și cu importante distincții militare în anul 2009 fiind avansat la gradul de general de brigadă (în rezervă).

SAMUNGI, VALENTIN (1942), n. în București. Inginer mecanic. Începe activitatea handbalistică în anul 1958, la CSS București, ca portar, avându-l antrenor pe Eugen Trofin. Ulterior, i-au fost antrenori O. Vlase, I. K. Ghermănescu, N. Nedef. La Clubul «Dinamo»

București, a fost jucător, în perioada 1966-1977, și, ulterior, antrenor, între 1977 și 1990. Jucător specializat în apărare, excelând în marcajul sever, a debutat în 1961 în echipa națională și, până în 1973, și-a înscris în palmares: 113 meciuri internaționale susținute, 134 de goluri înscrise și contribuția la cucerirea titlului mondial, în 1970 (la Paris), precum și la obținerea locului III la CM din Suedia și a locului III la JO din 1972, de la München. A fost antrenorul lotului de juniori al României, între anii 1977 și 1985 - câștigând, în această perioadă, un loc

II în Turneul «Prietenia» - și al «naționalei» de seniori, între anii 1989 și 1991 - cucerind, cu aceștia, medalia de bronz la CM din 1990. Din anul 1991, a funcționat, în calitate de consilier, în cadrul MTS, și ca președinte al FRH (până în 1995). În 1996, este numit vicepreședinte al Clubului «Dinamo» București. În 1998, devine secretar general al FRH. De numele lui SV se leagă înființarea CSM (Clubul Sportiv Municipal) București, grupare constituită după modelul celor din Europa de Vest, unde municipalitatea acordă, sprijin sportului. Din 2007 SV a devenit directorul general al acestui club al Capitalei (având actul de naștere în 19 iunie 2007) având acum șapte secții și echipe de handbal, baschet, volei, rugby și atletism. În anul 1970, i s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost decorat cu Medalia națională «Serviciul Credincios» clasa I.

SĂLĂGEANU (SZÖKE) AURELIA (1936), n. în com. Mintiu Gherlii, jud. Cluj. Profesoară de educație fizică, absolventă a SMTCF Târgu Mureș (1955) și a ICF, promoția 1968. Debutază în handbal în 1952, la echipa «Ilefor-Progresul» din Târgu Mureș, avându-1

antrenor pe Arpad Kamenitzki. În 1956, se transferă la «Știința-Universitatea» București, unde va fi antrenată de Victor Cojocar. Cu această echipă, cucerește de 6 ori titlul național. De asemenea, câștigă de 2 ori CCE (în 1961, avându-l antrenor pe Constantin Popescu, și în 1964, cu echipa «Rapid», pregătită de antrenorul Gabriel Zugrăvescu). În 1955, a fost selecționată în echipa națională cu care, timp de 10 ani, susține aproape 80 de meciuri internaționale și cucerește trei titluri mondiale (în 1956 - RFG și în 1960 - Olanda, la handbal în 11, și în 1962 - București, la handbal în 7). Cadru didactic gradul I, a activat la Școala Generală nr. 74 București, din 1958 până în 1991, când s-a pensionat. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului (1956). Decorată cu «Ordinul Muncii» clasa a II-a și, în anul 2000, cu Medalia națională «Serviciul Credincios» clasa a II-a.

SBORA, GHEORGHE

(1946) n. în Craiova. Profesor de educație fizică și sport și antrenor de handbal. A antrenat echipa feminină din divizia A "CFR" – Craiova. A pregătit echipa națională de seniore ocupând locul IV la CM din 1993, și echipele naționale de junioare și tineret. A antrenat echipe din Spania, Italia, Serbia și Orientul Mijlociu. Antrenor Emerit.

SIDEA, VASILE - vezi **Personalități**

SIMION, ADRIAN (1961) n. în București. De profesie inginer, absolvent în 1981 a Institutului Politehnic București, facultatea TCM – inginer MU. În 2003 absolvă masterul la UP București (Studii Aprofundate Post Universitare). Începe să joace

handbal la 13 ani la „SS 3” București, cu antrenorul Ștefan Oprea. Din 1976 îl găsim, tot ca junior, la „SS 3” Steaua București sub conducerea antrenorului Ion Paraschiv. În perioada 1980-1993 SA joacă pentru echipa „Steaua” unde își desăvârșește statutul său de sportiv de mare performanță sub supravegherea antrenorului emerit Cornel Otelea și unde cucerește 7 titluri de campion și 3 Cupe ale României. Selecționat în echipele naționale de juniori și tineret (1978-1982) având ca antrenori pe V. Samungi și E. Trofin, atrage atenția prin comportamentul său general și prima echipă de seniori a României îl primește în rândurile sale din 1983 până în 1989, trecând „prin mâinile” antrenorilor L. Pană, N. Nedef, C. Otelea, O. Vlase. Pe plan internațional realizează în 1983 (Dortmund) Super Cupa Campionilor Mondiali și Olimpici, în 1984 (JO Los Angeles) medalia olimpică de bronz, în 1985 (Karlsruhe) locul I la CM. Studentesc și în 1989 la București și Minsk, joacă în finala CCE. După 1993 și până în 1996

joacă pentru echipa „Super Solar” București avându-l antrenor pe N. Nedef. Postul său specializat de joc a fost cel de portar. Pentru toată activitatea sa deosebită a fost distins în 1983 cu Ordinul Meritul Sportiv cl. III, în 1985 a primit titlul de maestru al sportului iar în 2003 pe cel de maestru emerit.

SIMION, POMPILIU (1933),

n. în București. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, promoția 1957. Și-a făcut debutul ca sportiv la SMTCF din Timișoara, jucând baschet, din 1948 până în 1952, sub îndrumarea prof. Carol Eillhardt. În handbal,

debutează, în 1955, la Clubul „Recolta” București, dar continuă să joace baschet în echipa ICF. Din 1956 până în 1958, evoluează în echipa de handbal a facultății (ICF). În 1958, se transferă la Clubul „Dinamo” București, cu echipa căruia cucerește, până în 1962, 2 titluri de campion național. Între 1962 și 1965, joacă la echipa Clubului „Rapid”. Între 1956 și 1961, a fost selecționat de 4 ori în echipa națională. După încheierea carierei de jucător, a lucrat ca profesorantrenor (gradul I didactic), în perioada 1962-1978, la „Rapid”, „Progresul” și „Confecția” (echipe de fete din divizia A), iar în 1991, la echipa masculină de divizie A. Strungul. din Arad. Este antrenor federal între 1978 și 1990, apoi între 1992 și 1994. În aceste intervale de timp, sub conducerea sa ca antrenor de lot, reprezentativa feminină participă la toate edițiile CM; avându-l antrenor principal, handbalistele noastre ocupă locul IV, în 1971, și locul V, în 1986. În perioada 1992-1993, lucrează ca antrenor, în Tunisia, la echipa «Club Africain». A fost tehnicianul care a susținut, cu statornică ardoare și argumente solide, participarea echipelor de club la toate cupele europene unde aveau dreptul să ia parte. De aceea, performanțele deținute de echipele de club feminine antrenate de P.S. sunt un ecou al vocației autentice a acestui profesor pentru performanță. În 1960, i s-a acordat

titlul de Maestru al sportului, iar în 1992, titlul de Antrenor emerit.

SMEDESCU, ANDREEA MIHAELA (1986), n. în Slatina. Profesoară de educație fizică, absolventă a FEFS în 2008. Începe să joace handbal în 1996 la *LPS – Slatina* sub conducerea antrenorului Gavril Kozma. Ulterior se transferă la *U. Remin – Deva* (2004) și *Oltchim - Rm.Vâlcea* (2005), aici cucerind două titluri naționale în 2006 și 2009 și Cupa României în 2006. Tot cu acest club, pe plan internațional își adjudecă Cupa Cupelor și Super Cupa Europei în 2006-2007. În anul 2000 este selecționată în echipa națională de juniori și apoi în cea de seniori, cucerind medalia de argint la CM de juniori din 2003. Locul III la CE din 2010 (antrenor R. Voina).

SOTIRIU, ROMEO (1938), n. în Oltenița, jud. Călărași. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF, specializarea handbal, promoția 1961. Doctor în științele educației fizice și sportului. Debutează ca jucător de handbal în anul 1957, la Clubul “Știința” ICF, avându-i antrenori pe H.

Firan, I. K. Ghermănescu și I. Cosma. Își începe activitatea de antrenor în 1961, la echipa “Știința” (“Universitatea”) Cluj, pe care o promovează din campionatul regional în divizia B, apoi în divizia A, obținând, cu aceasta, de două ori “Cupa FRH” (1969 și 1980). Mai antrenează echipele “Dacia” Pitești (1985-1988) - pe care o promovează în divizia A - și “Steaua II” București (1988-1989), pe care o promovează în divizia B. Între anii 1968 și 1970, a fost lector la școlile de handbal din Porec și Korcula (Iugoslavia). În perioada 1969-1972, antrenează echipa națională de tineret cu care cucerește “Cupa Țărilor Latine” (Maroc - 1970). Ca antrenor al echipei naționale universitare de handbal are satisfacția cuceririi locului I la competiția de gen

din cadrul JMU, ediția 1972. A promovat numeroși jucători în loturile naționale. În 1961, devine cadru universitar, îndeplinind, în perioada 1976-1980, funcția de decan la Facultatea de Educație Fizică a Universității din Cluj. Vicepreședinte al Clubului “Universitatea” Cluj. Secretar general al FRH, în anii 1995 și 1996. Membru al Biroului federal și al Colegiului de antrenori, timp de 10 ani. Din anul 2000, îndeplinește funcția de secretar federal al FR Polo, fiind și președintele Comisiei de disciplină. Inspector de specialitate în MTS și titular al Catedrei de educație fizică la Universitatea Ecologică București, pentru studenții căreia a elaborat 3 manuale. Preocupat de metodologia handbalului de performanță, a elaborat 27 de lucrări de specialitate și 9 studii tehnice publicate în revista “Educație fizică și sport”. În 1993, i s-a acordat titlul de Antrenor emerit. În anul 2000, a fost decorat cu Medalia națională “Serviciul Credincios” clasa a II-a.

SPIER, FRANCISC - vezi **Personalități**

SPIRIDON, SIMONA (1980), n. în Roman, jud. Neamț. Profesoară de educație fizică și sport, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport a Universității Babeș Bolyai din Cluj. Diploma a fost notificată la Universitatea din Viena (Magister Sport und

Bewegungswissenschaft). A început să joace handbal în 1993 la CSS – LPS Roman, antrenor fiindu-i Ioan Holban. În intervalul 1996-2001 este legitimată la clubul *Silcotub Zalău* (antrenor Gh. Tadici), unde cucerește titlul național în 2001; joacă foarte puțin timp și la Rulmentul Brașov (antrenor Mariana Târcă); între 2001-2006 evoluează pentru *Hypo No* din Austria, pentru ca din 2006 să joace la clubul Audi Eto KC din Gyor, Ungaria. Performanțele realizate sunt următoarele: cucerește campionatul național în Austria și Cupa Austriei în intervalul 2002-2006; în 2008-2010 este campioana Ungariei și în 2007-2010 câștigă Cupa Ungariei; în anii 2005, 2007, 2008, 2010 este semifinalista Ligii Campionilor.

În 2009 este finalistă în Liga Campionilor. Din 2004 joacă pentru echipa națională a Austriei. Este participantă la 2 ediții de CE și la 3 ediții de CM. Campioană europeană (1998) și mondială (1999) de tineret, cu România. Are 9 selecții și 21 de goluri, înscrise pentru România. Pentru Austria, are 86 de selecții și 334 goluri marcate. În Liga Campionilor, are susținute 110 meciuri cu Hypo Viena, Rulmentul Brașov și Eto Gyor. Stabilită în Austria, are dublă cetățenie. Este Maestră Emerită a Sportului.

STAMATE IULIAN (1983) n. în Moreni, jud. Dâmbovița. Profesor de educației fizică, absolvent al ANEFS în 2009. Începe practicarea jocului de handbal de la vârsta de 9 ani sub îndrumarea antrenorului Mihai Stănescu. Postul specializat de joc este cel de pivot. Pe parcursul activității sale își aduce aportul la cluburile Steaua (2001-2007), Pick Szeged – Ungaria (2007-2009), din nou la Steaua (2009-2010) și CSM – București din 2010. Participant în 2011 la CM din Suedia. În anul 2005 a fost distins cu titlul de Maestru Emerit al sportului.

STANCA (GÂLCĂ) IONELA, n. în Constanța (1981). Absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din Rm. Vâlcea, promoția 2007. A debutat în handbal în anul 1994 și a fost legitimată la cluburile Tomis din Constanța, H.B. Nimes, Podravka Koprivnica.

La clubul Olchim a fost transferată în anul 2005 și apoi selecționată în lotul reprezentativ de senioare cu care a realizat performanțe însemnate: vicecampioană mondială(2005), deținătoare a Cupei Europei și a Cupei Cupelor, o dată campioană națională și câștigătoare a SuperCupei României, antrenor Ghe. Tadici. Postul care a consacrat-o a fost acela de pivot, având o talie de 176 cm. și o greutate de 72 Kg. Maestră a Sportului (1999).

STARK (STĂNIȘEL), ANA (1935), n. în Brașov. Profesoară de educație fizică. Începe să joace handbal la echipa “Progresul” Brașov, sub conducerea antrenorului Dumitru Popescu- Colibași. Joacă, apoi, în București, la Clubul “Rapid”, cu echipa

căruia cucerește 4 titluri naționale și trofeul CCE, în 1964. Cu echipa națională - în care debutează în 1955 - cucerește, în 1956 (RFG), în 1960 (Olanda) și în 1962 (România), titlurile mondiale la handbal în 11, respectiv, handbal în 7. S-a stabilit în Germania, unde a devenit cadru didactic și antrenore. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

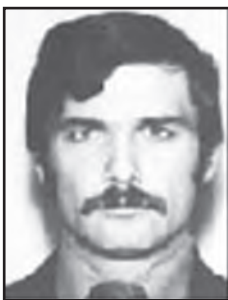
STARK, MIHAI (1952-2005), n. în comuna Chereuș, județul Arad. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1975, specializarea handbal. Antrenor cat I-a, pregătește juniorii și tineretul de la CSS3 Steaua și un mic interval de timp echipa divizionară A Dinamo București. Antrenor federal în perioada 1990-1996. Între 1996-1998 ocupă funcția de secretar al FRH. Deține și o funcție privind relațiile internaționale în comisia de resort a Federației Internaționale și Europene de Handbal. Răpus de o boală necruțătoare la 53 de ani.

STÎNGĂ, VASILE (1957), n. în Hunedoara. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1983. A debutat în handbal ca junior, la echipa “Metalul” Hunedoara, avându-l antrenor pe Iuliu Voinea, pentru ca apoi, foarte repede, să ajungă în echipa Clubului “Steaua”,

unde s-a pregătit sub îndrumarea antrenorilor C. Oțlea și R. Voinea. Dotat cu calități motrice remarcabile, a fost cotate drept unul dintre marii jucători ai lumii din generația sa, pe postul de inter stînga. A fost de trei ori golgeterul campionatului național, iar la CM din 1982, din RFG, a cucerit titlul de golgeter

absolut. În anul 1985, a fost selecționat în echipa de handbal a lumii. La palmaresul său se mai adaugă: două medalii de bronz obținute la JO din 1980, de la Moscova, și la JO din 1984, de la Los Angeles; o medalie de aur cucerită la Super Cupa Campionilor Mondiali și Olimpici (1983); un loc I ocupat, cu echipa «Steaua», la CCE, în anul 1977, și calificarea în finala din 1988 a aceleiași competiții. A evoluat în 330 de meciuri internaționale inter-țări, înscriind peste 1500 de goluri. După retragerea, în anul 1989, din activitatea competițională desfășurată în România, evoluează cu succes în campionatul spaniol (1989-1992) la Clubul «Valencia Alzira», cu echipa căruia cucerește, în 1992, «Cupa Spaniei», cea mai bună performanță atinsă, la vremea respectivă, de acest club. În anul 2009, a preluat naționala masculină de handbal a României. Înainte de a conduce reprezentativa României a mai antrenat în Islanda, a revenit în țară în 2006 la *Steaua* cucerind cu această echipă Challenge Cup, un an mai târziu în finala cu Porta-Portugalia. Din 2008 devine antrenor la Pandurii Târgu-Jiu. Din mai 2012 preia conducerea echipei CSM București. În 1988, i s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost decorat cu Medalia națională «Serviciul Credincios» clasa a III-a.

STOCKL, WERNER (1952), n. în Reșița, jud. Caraș-Severin. Profesor de educație fizică, absolvent al ICF. Începe să joace handbal în 1967 la ȘS din Reșița (antrenor: Dieter Jochmann). Pe postul specializat de pivot se consacră definitiv, începând din anul 1969, la Clubul «Steaua» (sub conducerea antrenorului Cornel Oțelea), cu a cărei echipă cucerește mai multe titluri de campion național și, în 1977, trofeul CCE. Cu echipa națională a României cucerește titlul mondial, în 1974, la Berlin, o medalie de bronz și una de argint, la JO din 1972 (München) și, respectiv, la JO din 1976 (Montreal). Cartea sa de vizită mai cuprinde numeroase titluri mondiale universitare. Spre finalul activității sportive interne,

joacă la echipa «Carpați» Mârșa. S-a stabilit în Germania. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului. A fost decorat cu Ordinul «Meritul Sportiv» clasa a II-a.

STOENESCU, BORA VICTORINA (1972), n. în Craiova. Jucătoare de handbal, activând ca junioare la CSS Universitatea și apoi senioară în div. A la CFR, în Craiova, sub îndrumarea profesorului Gh. Sbora. În 1988 face parte din echipa de tineret a României, câștigând titlul balcanic, performanță repetată și în 1990. Antrenor Gh. Sbora. În 1991 V.S. face parte din echipa națională participantă la CM din tineret din Franța clasată pe locul V. În 1994 realizează cu echipa României medalie de bronz la CM Universitare din Slovacia și aceeași medalie la CM Universitare din Bulgaria în 1996. Titulară în echipa națională participantă la CE de senioare din Olanda (1998) unde se clasează pe locul XI și pe locul IV la CE de senioare din România în anul 2000. Participă la JO din Sidney. (2000) cu echipa națională a României, clasificându-se pe locul VIII.

ȘTEF, MIRCEA (1950), n. în com. Amnaș, jud. Sibiu. Ofițer MI. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFȘ, promoția 1973. Debutază în sport la fotbal, în 1962, ca junior al echipei «Voința» Târgu Mureș. În handbal, disciplina care îi va aduce consacrarea sportivă, debutează în 1965, la ȘS din Târgu Mureș (antrenor: Ludovic Berekmery). În 1969, se transferă la «Universitatea» București, unde este pregătit de prof. Eugen Trofin. În perioada 1973-1980, joacă la Clubul «Dinamo» București (antrenori: O. Vlase și M. Redl), cu echipa căruia cucerește un titlu național, iar în sezonul 1978-1979, ajunge în semifinala CCE. Este selecționat în echipa națională de juniori în 1965 (antrenori: I. Donca, Al. Ilie și C. Lupescu),

iar în cea de tineret, în 1969, cu care cucerește, în 1970, “Cupa Țărilor Latine” (Portugalia). În prima echipă reprezentativă a țării evoluează între 1970 și 1978, acumulând peste 100 de selecții. Cu echipa națională cucerește titlul de campion mondial în 1974 (Berlin), iar cu lotul reprezentativ al handbaliștilor studenți obține, în intervalul 1971-1977, și 4 titluri mondiale universitare. Pe postul de conducător de joc, a fost un rafinat tactician și tehnician. Antrenor de handbal categoria a III-a. Publică, împreună cu un colectiv de specialiști, lucrarea Menținerea tonusului fizic și psihic prin activități de educație fizică și sport (1998). În 1998, i s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

ȘTEFĂNESCU (UGRON), IOSEFINA (1932), n. în Covasna, jud. Covasna. Profesoară de educație fizică, absolventă a ICF, promoția 1956, cu specializarea handbal. Debutază în handbal în 1948, în orașul natal, cu antrenorul Andrei Ugron. Se mută, apoi, la

Liceul din Sfântu Gheorghe, unde practică, în paralel, atletismul și handbalul, cu antrenorul Ernő Kiss. Este legitimată, ulterior, la echipa “Textila” din localitate, unde joacă din 1950 până în 1952. Venind, pentru continuarea studiilor, la București, joacă în echipa de handbal a ICF, apoi la Clubul “Știința” București, din 1953 până în 1964, avându-i antrenori pe I. K. Ghermănescu, G. Zugrăvescu, V. Gogâltan, Elena Jianu, I. Botași, C. Popescu. Cu echipa acestui club, cucerește 6 titluri de campioană națională și, în 1961, trofeul CCE. Selecționată în echipa națională, în 1954, evoluează, până în 1964, pe post de conducător de joc, participă la 80 de întâlniri internaționale și cucerește 3 titluri mondiale: în 1956, în Germania, și în 1960, în Olanda, la handbal în 11, și, în 1962, în România, la handbal în 7. Din 1956, lucrează în calitate de cadru didactic universitar, ajungând, ulterior, șef de lucrări la Catedra de educație fizică a Institutului Politehnic din București. În primii ani de activitate didactică, a mai predat la Școala Pedagogică și la CSS nr. 1

din București. Ca antrenore (categoria I) la echipa ISEM și la CSS nr. 1 din București, a colaborat la formarea unor sportivi de mare valoare, precum Gh. Goran, M. Marinescu ș.a. Membră în Comisia de femei a CNEFS (1965) și în Comisia de juniori a FRH (1964-1972). Membră a CNEFS. Participă la sesiuni de comunicări și referate organizate în cadrul catedrei de la Institutul Politehnic. Este autoare a 10 lucrări de specialitate, dintre care menționăm: Factorii antrenamentului sportiv (1968) și Studiul potențialului biologic la studenții din anul I (1969). I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului, în 1956. Este decorată cu “Ordinul Muncii” clasa I și clasa a II-a, și Ordinul “Meritul Sportiv”.

TADICI GHEORGHE (1952), n. în Piatra Neamț, profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport a Universității Babeș-Bolyai din Cluj, promoția 1974. Practică handbalul la clubul Universitatea Cluj (antrenor Sotiriu Romeo). Activitatea de

antrenor și-a început-o în 1979 la cluburile Silcotub Zalău și a continuat-o la Oltchim din Rm. Vâlcea. În cei 30 de ani de activitate, cu echipele pe care le-a pregătit a obținut 8 titluri de campioni naționali, de 2 ori Cupa și SuperCupa României, 7 de vicecampion, 4 locuri III. Echipele sale au înregistrat 76 de victorii, 3 egaluri și 2 înfrângeri în Campionatul Național. Participă cu echipa sa în 8 semifinale ale Cupelor Europene, ale Cupei Cupelor, SuperCupei Europei, locul II la CM Universitare (2000 și 2002), medalie de argint la CM Universitar (2005), locul IV la CM senioare (1999 și 2007). A funcționat ca antrenor al loturilor naționale: de juniori (1996-1998), de tineret (2000-2002), de seniori-secund (1994-1996 și 1998) și principal (2004-2008). A promovat în loturile naționale și în echipele naționale 25 de junioare și tinere, 17 senioare și a pregătit 30 jucătoare la lotul de tineret (2002-2004), 30 de jucătoare la loturile de senioare în intervalele 1994-1996, 2005-2007. A calificat echipa națională feminină de handbal la două ediții ale Jocurilor

Olimpice (Sidney și Beijing). La ultima, echipa s-a situat pe locul VII. A fost singura echipă a României calificată din sfera jocurilor sportive la aceste JO. În luna iunie 2008 TG și-a încetat activitatea de antrenor la Oltchim Rm. Vâlcea, reîntorcându-se ca la echipa din Zalău. În luna septembrie 2008 și-a încetat activitatea la echipa națională. Pe lângă activitatea antrenorală a funcționat și ca președinte de club și al Consiliului Municipal Zalău. Multiple distincții. Antrenor Emerit (1996).

TALLE, VIRGIL (1941-2007), n. în București. Inginer, absolvent al Institutului de Petrol și Gaze. Jucător de handbal în 7 (portar), a evoluat pe toată durata activității sale competiționale la Clubul „Știința” („Universitatea”) București, avându-l antrenor pe prof. Eugen Trofin. Jucător internațional, cucerește, cu echipa națională și, respectiv, cu lotul olimpic, titlul mondial, la CM din 1964 (Praga), și o medalie de bronz, la JO din 1972 (München). Profesor universitar, a predat la Institutul de Petrol și Gaze din Ploiești. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

TASE, IOAN (1952), n. în localitatea Nicolae Bălcescu, jud. Călărași. Profesor de educație fizică și sport, absolvent al institutului Pedagogic de Educație Fizică și Sport, Bacău 1975. Antrenor de handbal categoria a III-a. A început să practice jocul de handbal la 14 ani la SS-Călărași cu profesorul Ioan Neagu. Activează în acest club școlar la juniori până în anul 1971, când se legitimează la clubul studentesc Știința – Bacău unde sub supravegherea prof. Nicolae Guidea și Mihai Pinteă joacă până în 1975, an în care se transferă la *Dinamo*, sub conducerea antrenorului Vlase Oprea, cucerind un titlu de campion național în 1977-1978. Activează aici până în 1984 unde capătă adevărata consacrare pe postul de inter. Urmează apoi alte două transferări, în perioada 1984-1986 la *Dacia* Pitești (antrenor Romeo Sotiriu) și la *Agroholding* – Călărași (1986-

1990, antrenor Ion Stănescu). Pe plan internațional are câștigate două titluri de campion mondial universitar în 1995 și 1997, cucerirea Cupei Țărilor Latine în 1969 (Onești) și 1970 (Terano-Italia) și câștigător al Trofeului Carpați. Are 21 de selecții în echipa națională de juniori, 63 la tineret și 49 în prima reprezentativă antrenori fiindu-i Vlase Oprea, N. Nedel, E. Trofin și M. Pinteă. Cunoștințele sale sunt puse în slujba pe care o ocupă la Clubul Sportiv Municipal București, ca organizator de competiții. Este distins cu Ordinul *Meritul Sportiv* cl a III-a în 1977 și este Maestru al sportului din același an.

TÂRCĂ (OACĂ) MARIANA, n. în com. Șercaia, jud. Brașov (1962). Absolventă a T.C.M., inginer promoția 1988, licențiată în 2008. S-a inițiat în tainele handbalului la vârsta de 10 ani, selecționată și pregătită de antrenorul Marian Nicolae. Legitimată în 1981 la Rulmentul

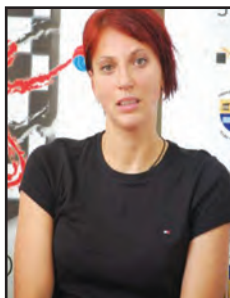
Brașov (antrenor R. Drăgănescu) se transferă la „Știința” Bacău în 1986 (antrenor E. Barta, Al. Mengoni) și apoi la „Chimistul” Rm. Vâlcea în 1988 (antrenori Ghe. Ionescu, I. Gherhard, L. Râșniță), RK Podravka Koprivnika-Croația (antrenor Z. Kordi) în 1993, iar din 2004 se reîntoarce ca antrenoare la echipa Rulmentul- URBAN din Brașov, după ce a stat pe banca tehnică a echipei Oltchim Rm. Vâlcea aproape 3 ani(2001-2003). Performanțele ei ca jucătoare sunt remarcabile: a fost selecționată de 335 ori în echipa națională de seniori. În cele 368 de jocuri internaționale și în CN, a marcat 2178 goluri care dau dimensiunea celei mai bogate cariere sportive din handbalul feminin românesc. A susținut 6 ediții de CM și la 3 ediții de CE; a ocupat locul IV la CM din 1993, și locul V, la CE din 1996. Multiplă campioană națională cu echipele în care a fost legitimată (10 titluri în țară și 6 în Croația), de 10 ori deținătoare a Cupei României și de 6 ori a Cupei Croației, câștigătoare a Cupei Campionilor Europei și a SuperCupei Europei(ca jucătoare), a Cupei Cupelor, a Cupei Federației Internaționale de Handbal (I.H.F), a Challeng Cup (ca antrenoare). În esență T.M. are o biografie impresionantă, cu aprecieri

unice făcute de forurile internaționale: una din cele 5 handbaliste ale sec XX, cea mai bună conducătoare de joc la C.M din 1995, cea mai eficientă jucătoare a Super Cupei Europei, 3 selecții în echipa lumii, o selecție în cea a Europei, cetățean de onoare a Croației, premiată de Președintele acestei țări. Maestră a Sportului (1986) și Emerită ca jucătoare (1999) și ca antrenore (2007). A fost decorată cu Ordinul Meritul Sportiv cls. a II.a și cu alte medalii. În 1999 a publicat „Pasare măiastră a semicercului”. A deținut în intervalul 2001-2003 funcția de director al Direcției Județene a Tineretului și Sportului. În 2008 și-a încetat activitatea de antrenor la Rulmentul Brașov și a fost cooptată ca antrenor secund la echipa națională feminină.

TELLMAN, OTTO (1927), n. în Agnita, jud. Sibiu. Ofițer MFA (MApN). A debutat în handbal ca portar, ulterior devenind un foarte bun jucător în teren. Consacrarea o cunoaște ca sportiv și, apoi, ca antrenor, la Clubul “CCA” (“Steaua”), în perioada 1950-1986. Cu echipa acestui club

cucerește 8 titluri naționale, la handbal în 11 și unul, la handbal în 7; cucerește “Cupa României” în 1950 (handbal în 11). În 1961, la CM din Germania, cucerește, cu echipa României, titlul de campion mondial la handbal în 7. Îmbrățișând profesia de antrenor, pregătește, în diverse perioade, începând din anul 1968, echipa de handbal a Clubului “Steaua”, cu care a obținut 8 titluri naționale. Din anul 1986, s-a stabilit în Germania. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

TIVADAR (URCAN), MARIA MIHAELA (1982), n. în Câmpia Turzii. Profesoară de educație fizică absolventă în 2003 a Facultății de Educație Fizică din Cluj. Începe practicarea handbalului ca junioară în 1994 la CSS Viitorul – Cluj având ca antrenor pe Corneliu Misăilă.

Ulterior își desfășoară activitatea de performanță în cluburile următoare: Universitatea-Cluj (1997-2004), Rulmentul-Brașov (2004-2006), Oltchim-Rm. Vâlcea (2006-2007), Elda Prestigio-Spania (2007-2009), CSM-Roman (2009-2010), U. Jolidon-Cluj (2010). Pe plan intern cunoaște titlul național și Cupa României cu Rulmentul-Brașov (2005-2006), cu Oltchim (2006-2007), cu Elda Prestigio (titlul de campioană în 2007-2009) și se situează pe locul II în 2010-2011 cu U. Jolidon Cluj. În anul 1996 este selecționată în echipa națională de junioare, iar în 2003 în prima echipă reprezentativă de senioare. Pe plan internațional la club câștigă Challenge Cup cu Rulmentul Brașov în 2005-2006 și Cupa Cupelor cu Oltchim în 2006-2007. Cu prima echipă națională realizează următoarele performanțe: în 1999 la CE de junioare din Germania și în 2000 la CE de tineret din Franța, câștigă medalia de aur; în 2005 la CM de senioare din Rusia ocupă locul II iar în 2009 în China se situează pe locul VIII. Este prezentă la CE din 2010 (Danemarca), unde câștigă medalia de bronz. Postul specializat de joc este de inter stânga. În anul 2003 obține categoria a III-a de antrenor. Este Maestră Emerită a Sportului și distinsă cu Ordinul Meritul Sportiv cl. a II-a.

TOACSEN, SORIN (1969), n. în Tg. Jiu. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS în 1995, specializarea handbal. Începe să practice jocul de handbal la vârsta de 10 (1979) la CSS1 Tg. Jiu, ca junior avându-i antrenori pe Gh. Davițoiu și I. Todea. Rămâne aici până în

1983, când este transferat la CSS2 Tg. Jiu, unde joacă până în 1986 sub conducerea lui Niculescu Const. Din 1987-1995 devine jucător în div. A la *Universitatea Craiova* antrenor fiind George Burcea, P. Stuparu și S. Dobeau. Cu această echipă cucerește 2 titluri naționale, în 1992 și 1993 și Cupa României. În 1995 pleacă în Franța unde până în 2006 joacă în div. A profesionistă la cluburile *Usam Nimes*, *Mhb Montpellier* și *U.S. Dunquerque*, până la vârsta de 37 de ani, cucerind 4 titluri naționale, 3

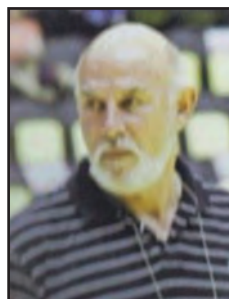
cupe ale Franței și 2 cupe a *Ligii Profesioniste Franceze*. Se reîntoarce în România unde îl aflăm în poarta echipelor *Ustel Ploiești* (2006-2007), *Energia Pandurii Tg. Jiu* (2007-2008), ca jucător-antrenor; are categoria I de antrenor, în 2008 conducând echipa *CSM Oradea*. Din 2007 este antrenorul secund cu portarii echipei naționale de seniori. În echipa națională a participat la toate grupele de vârstă. În prima reprezentativă are peste 250 de selecții. Participă la CM de tineret (1987) unde ocupă locul V; la CM Universitare (1990) ocupă locul II și este declarat cel mai bun portar. Este prezent la JO (1992 - Barcelona), la CM din 1993, 1995 și 2009 și CE din 1994 și 1996. În 1998 se retrage din activitatea competițională. În România, în topul portarilor ocupă locul IV. Are și 12 goluri marcate. Este maestru emerit al sportului.

TOLNAI, TALIDA (1979) n. În Zalău. A absolvit Universitatea Babeș Bolyai- Cluj în 2003. A început să joace handbal ca junioasă la Clubul Sportiv Școlar din Zalău în 1993, pregătită de antrenorul Dumitru Romocean. Urmează o serie de transferuri ulterioare la Silcotub Zalău (1995-2007) și la Oltchim Rm. Vâlcea din 2007. Postul său specializat de joc este cel de portar. În tot acest interval de timp cucerește șapte titluri de campion național dintre care trei cu Silcotub Zalău (2001, 2004, 2005) și patru cu Oltchim (2008, 2009, 2010, 2011) și două Cupe ale României, în 2003 cu Silcotub și 2011 cu Oltchim. Ca număr de selecții în echipele naționale însumează 13 la junioare începând din anul 1996, 23 la tineret prima în 1997 și 115 selecții la seniore din anul 1999 și până în 2011. Pe plan internațional, cucerește în 1996 Cupa Orașelor cu Silcotub și finalistă în Liga Campionilor cu Oltchim în 2010. Participă cu naționala de junioare la CE din 1997 (locul IV) și cucerește medaliile de aur la CE de tineret (1998) și CM de tineret (1999). Are două participări la CM Universitar unde ocupă locul II în 2000 și locul I în 2002. Cu prima echipă reprezentativă participă la JO din 2000

și 2008 unde se situează pe locul VII. Este prezentă și la CM din 1999 și 2007 (locul VII) și CE din 2002 (locul VII) și 2010 (locul III). Este maestră emerită a sportului.

TROFIN, EUGEN - vezi Personalități

TUDOSIE, CONSTANTIN (1950), n. în com. Leu, jud. Dolj. Profesor de educație fizică. Începe să joace handbal în 1967, la ȘS din Craiova, cu antrenorul E. Burcea. Fiind student la Cluj, joacă, din 1970, la Clubul "Universitatea" din localitate, sub îndrumarea antrenorului Romeo Sotiriu. Transferat la Clubul "Steaua" București, devine, cu echipa de handbal în 7 a acestuia, multiplu campion național (antrenor: Cornel Oțelea). Selecționat, în 1970, în echipa națională, contribuie la cucerirea medaliei de bronz la JO din 1972 (München) și a titlului mondial, în 1974 (Berlin). Jucător cu o mare capacitate de efort, evoluează pe posturile de extremă și inter stânga. Stabilizat în Germania, din anii '70, a jucat în echipe din prima ligă, apoi s-a dedicat activității de antrenor. I s-a acordat titlul de Maestru al sportului.

ȚOC, OVIDIU (1945), n. în comuna Români, jud. Neamț. A studiat la Liceul *Petru Rareș* din Piatra Neamț, la Facultatea Universității *A.I. Cuza* – Iași (șef de promoție) și *ICF București* (1970). Debutul în sport l-a avut la fotbal, printre juniorii Clubului *Ceahlăul* de unde a fost trecut la handbal în echipa liceului, iar apoi a jucat în facultate. Ca antrenor s-a ocupat cu predilecție de echipa de fete de la CS Școlar (devenit *LPS Piatra Neamț*). Între timp a fost solicitat în pregătirea diferitelor echipe de club, loturi naționale, organizări de acțiuni handbalistice locale sau naționale. În 1976 a promovat *Relonul* Săvinești în primul eșalon, apoi între 1978-1988 a pregătit lotul speranțelor fiind și antrenor secund la echipa națională de junioare cu care a câștigat trei ediții ale Turneului *Prietenia*, la Halle, Loveci, Varșovia. De-a lungul carierei sale pe care a slujit-o

cu pasiune “Papa Țoc” a fost ”mereu prezent la turneele finale, indiferent de categoria de vârstă la care a participat”. Așa s-a întâmplat în 1993, când elevele sale au devenit campioane naționale școlare, iar la COPPA INTERAMNIA s-au clasat pe locul IV din 230 echipe competitive. Generații de sportivi i-au rămas îndatorate pentru buna lor pregătire, unele ca Luminița Huțupan sau Viorica Ionică ajungând pe cele mai înalte culmi ale jocului de handbal. Membru în forurile diriguitoare ale handbalului de la noi din țară, profesor asociat la Universitatea *A.I.Cuza* și la Universitatea *Spiru Haret*, Ovidiu Țoc a primit în 2002 titlul de Antrenor Emerit ca o recunoaștere a competenței sale pe care de altfel a susținut-o și prin temperamentul sau vulcanic ce i-a atras și denumirea de “Tească al handbalului”.

UNGUREANU, PAULA CLAUDIA (1980), n. în Brașov. Profesoară de educație fizică, absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport. Obține în 2006, un master de specialitate. Începe să joace handbal la 13 ani la Clubul “*Dinamo*” Brașov, sub conducerea antrenorei

Lena Brebeanu. Urmează o serie de transferări la următoarele cluburi: *Jason*, *Rulmentul* din Brașov, *U. Remin* - Deva, *Hypo* - Viena din Austria, *Dunafer* din Ungaria, *RK Podravka* din Croația și *Oltchim* - Rm.Vâlcea. În echipele naționale este selecționată din 1996. Postul său specializat de joc, este de portar. Participă în finala Challenge Cup cu *U.Remin* Deva, în Cupa EHF cu *Dunafer* (semifinala), în Liga Campionilor cu *Hypo – Viena* (semifinala) și în grupa principală cu *RK Podravka*. Realizează 2 titluri naționale cu *Oltchim* (2010 și 2011) și 2 Cupe ale României, 2 titluri cu *Hypo-Viena* și un titlu național și o Cupă cu *RK Podravka*. Cu echipa națională de seniori, cucerește medalia de argint la CM din 2005 (Rusia) și participă la calificările și jocurile din cadrul CM și CE. Ocupă locul III la CE din Danemarca (2010). Declarată de mai multe ori cel mai bun portar. Locul III la CE din 2010.

Antrenoare de handbal. Cetățean de onoare a orașului Deva. Maestru Emerit al Sportului, a fost distinsă cu Ordinul Meritul Sportiv cl.a II-a.

VĂDINEANU, CLARA (1986), n. în Moldova Nouă. Profesoară de educație fizică, absolventă a FEFS în 2008. Începe să practice jocul de handbal în 1998 la *CSȘ Caracal* sub îndrumarea antrenorului Dincă Constantin. Pe parcurs se transferă la cluburile: *LPS – Slatina* (1999-2004), *U.Remin* – Deva (2004-2005) și *Oltchim* - Râmnicu Vâlcea din 2005, la acest ultim club cucerind titlul național și Cupa României în 2007, 2007-2008 și 2008-2009. Participă și câștigă tot cu *Oltchim*, Cupa Cupelor și Super Cupa Europei în 2006-2007 și intră în semifinala Ligii Campionilor în 2008-2009. În anul 2003 devine vicecampioană europeană de junioare, iar în 2007 ocupă locul IV la CM.

VĂRZARU, GEORGIANA CRISTINA (1979), n. în Corabia, jud. Olt. Profesoară de educație fizică, absolventă a IEFS în 2003. Are și un masterat în management sportiv. A început să joace handbal la vârsta de 11 ani (1990) la clubul sportiv din Corabia, avându-i

antrenori pe Capruci Ovidiu și Zapciroiu Dănuț. În traseul său handbalistic o găsim legitimată la cluburile din România *Oltchim* Rm.Vâlcea și *Rapid* București și clubul *Viborg* din Danemarca. Realizează 3 titluri naționale cu *Oltchim* și unul cu *Rapid*. Deasemeni cucerește mai multe Cupe ale României. Anul primei selecții 1996, îi trasează un curs competițional plin de victorii: campioană europeană de juniori (1998 – Bratislava), campioană mondială de tineret (1999 - China), vicecampioană mondială (2005 – Rusia). În cadrul cluburilor are rezultate de excepție pe plan internațional: locul II cu *Oltchim* în finala Cupei Cupelor (2002); trei trofee a Ligii Campionilor

realizate la *Viborg* (2006, 2007 și 2010). Locul III la CE din 2010. Postul său specializat de joc este de extremă dreapta, având evoluții foarte bune atât în faza ofensivă cât și cea defensivă. Declarată, în Danemarca, cea mai bună extremă dreapta în anul 2008. Din mai 2012 preia conducerea echipei CSM București A fost distinsă cu titlul de Maestru Emerit al Sportului și Ordinul Meritul Sportiv cl. a II- a.

VASILACHE, LUCIAN (1954), n. în com. Podu Turcului, jud. Bacău. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică din Bacău. Jucător de handbal (inter stânga și pivot), a evoluat la echipa “Știința” Bacău și la o echipă de divizia

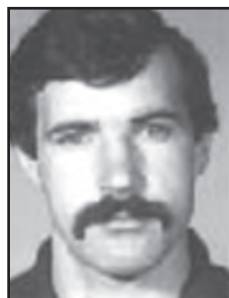
A din Arad. Jucător internațional, participă, în 1980, la JO de la Moscova, unde, împreună cu colegii din echipa națională, câștigă medalia de bronz. Cadru didactic, predă la ȘS din Timișoara.

VASILE (OȚELEA), ANTOANETA (1940-1996), n. în București. Laborantă. Debutează în sport în 1955, făcând atletism, pentru ca, în 1956, datorită calităților fizice propice, să se dedice handbalului, sport care o va consacra. Prima legitimare a

avut-o la Clubul “Filatura Română de Bumbac”, după care s-a transferat la cluburile “Progresul” și, apoi, la “Rapid” din București. Beneficiind de îndrumarea a doi antrenori de excepție (Constantin Popescu și Gabriel Zugrăvescu), a avut o evoluție rapidă. Contribuie la cucerirea a 4 titluri naționale și a Cupei Campionilor Europeni, la handbal în 7, în 1964, de către echipa sa de club “Rapid”. Selecționată în echipa națională, susține, cu aceasta, 36 de meciuri în competițiile internaționale (6 de handbal în 11 și 30 de handbal în 7). Performanțele reprezentativei României,

care o număra printre titlurile ei, au culminat prin cucerirea a două titluri de campioană mondială: în 1960 . în Olanda, la handbal în 11, și în 1962 . la București, la handbal în 7. Pentru meritele și eforturile sale deosebite, în 1960, i s-a acordat titlul de Maestră emerită a sportului. A fost decorată cu “Ordinul Muncii” clasa a II-a și a III-a.

VASILCA, NECULAI (1955), n. în Bacău. Profesor de educație fizică, absolvent al Facultății de Educație Fizică din Bacău, specializarea handbal. A activat ca jucător de handbal, pe postul de pivot. Legitimă la echipa de divizia A “Știința” Bacău, unde își va

desfășura cea mai mare parte a activității. Jucător internațional, participă la numeroase turnee inter-țări. Cucerește cu colegii din reprezentativa României, medalii de bronz, la JO din 1980 (Moscova) și la JO din 1984 (Los Angeles), iar în 1983, Super Cupa Campionilor Mondiali și Olimpici. După 1990, activează în Germania. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

VLASE, OPREA - vezi **Personalități**

VOINA, RADU (1950), n. în com. Șaeș, jud. Mureș. Profesor de educație fizică, absolvent al IEFS, promoția 1973. În 1966, debutează în handbal la Clubul «Voința» din Sighișoara (antrenor: Lucian Albu). A fost legitimat, ulterior, la cluburile «Știința»

și, respectiv, «Steaua» București (antrenori: E. Trofin și C. Oțlea), la cel de-al doilea cunoscând consacrarea. Împreună cu colegii de echipă, are la activ cucerirea a 14 titluri naționale și a locului I la CCE din 1977. A fost selecționat la echipa națională de 242 de ori și a marcat 488 de goluri. S-a specializat pe postul de conducător de joc.

Împreună cu colegii de reprezentativă, a fost medaliat: cu aur, la CM din 1974 și CMU din 1973 și 1975; cu argint, la JO din 1976; cu bronz, la JO din 1972 și 1980. În anul 1981, este numit antrenor al echipei «Steaua». Ca antrenor al echipei naționale, contribuie, alături de N. Nedef, la cucerirea de către handbaliștii români, în anul 1983, a Super Cupei Campionilor Mondiali și Olimpici. În anul 1992 pleacă în Franța, unde antrenează mai multe echipe: între 1992-1994 pregătește echipa din Liga I „R.C Strasbourg”; în intervalul 1994-1999 antrenează tot o echipă din prima ligă „H.C. Selestat”; între 2000-2002 este la cârma echipei din divizia secundă „A.S.L Robertsau”. În perioada 2002-2004 revine în România și FRH îi încredințează spre instruire echipa națională de seniori, participând la două turnee de calificare pentru C.M și C.E. În 2004 se reîntoarce în Franța, unde rămâne până în 2006. V.R este cel ce a antrenat și promovat în echipa națională pe celebrul portat Thierry Omeyer. În anul 2006 V.R. pregătește echipa „Steaua”. În 2008, Comitetul Director al FRH îl numește antrenor al echipei naționale feminine de handbal (senioare) și în 2009 este numit și antrenor al echipei *Oltchim* Rm. Vâlcea. Participant la JO din 2008 (Beijing), și cucerește medalia de bronz la CE din 2010. I se acordă titlul de Maestru emerit al sportului în 1974, și titlul de Antrenor emerit, în 1994. În anul 2000, a fost decorat cu Medalia națională “Serviciul Credincios” clasa I.

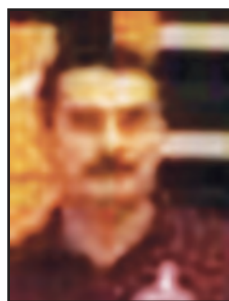

VOINEA, MARICEL (1959), n. în Galați. Inginer, absolvent al Facultății de Mine din Baia Mare. Debutază în handbal, la ȘS Bacău, în 1972, cu antrenorul Ion Gheorghe. Din 1976, joacă la «Știința» Bacău (antrenor: Mihai Pinteș), pentru ca, în 1977, încă junior, să fie legitimat la HC «Minaur» din Baia Mare (avându-l antrenor pe Lascăr Pană, aici începe ascensiunea sa către consacrarea deplină). Jucător

polivalent, s-a făcut cunoscut și printr-o noutate tehnică: aruncarea spectaculoasă și eficientă care îi poartă numele: «efectul Voinea». Cu loturile reprezentative din care a făcut parte, a cucerit două medalii de bronz, la JO din 1980 (Moscova) și, respectiv, din 1984 (Los Angeles), precum și două titluri de campion mondial universitar: în 1982 (Paris) și în 1985 (Frankfurt pe Main). În 1983, își mai adaugă în palmares cucerirea Super Cupei Campionilor Mondiali și Olimpici și a Cupei IHF (ultima, cu echipa sa de club). Din 1990, se transferă la echipa spaniolă «Valencia Alzira», cu care cucerește «Cupa Spaniei». A mai jucat, în Germania, la echipa de ligă secundă «DSG Nordhorn». În anul 1984, este recompensat cu titlul de Maestru emerit al sportului. În anul 2000, a fost distins cu Medalia națională «Serviciul Credincios» clasa a III-a.

WINDT, MORA (1934), n. în Brașov. Profesoară de educație fizică. Joacă handbal la «Progresul» din Brașov, sub îndrumarea prof. Dumitru Popescu-Colibași. Selecționată în echipa națională în 1953, reprezintă România de 15 ori în întâlnirile internaționale de handbal în 11, cucerind, împreună cu celelalte handbaliste tricolore, titlul mondial, la CM din RFG, în 1956. S-a stabilit în Germania. I s-a acordat titlul de Maestru emerit al sportului.

ZAHARIA, CRISTIAN (1967), n. în București. Jucător și antrenor de handbal. Legitimat la Clubul Dinamo București, unde a fost antrenat de Oprea Vlase, Gheorghe Licu și Valentin Samungi după care urmează o perioadă de activitate la echipe din străinătate: *Drott Halmstad* (Suedia), *Ponault Combault* – (Franța) și *HSV Düsseldorf* (Germania). Campion național al României și al

Suediei. Participant la JO din 1992 (Barcelona). Medaliat cu bronz la CM din 1999. Pentru echipa națională a României a înscris 620 de goluri, reprezentând-o în 152 de întâlniri internaționale. După încetarea activității de performanță, are preocupări de antrenorat în SUA, unde s-a stabilit fiind chiar antrenorul echipei naționale a SUA până în 2003. Cu această ocazie, cucerește singura medalie din ultimii 20 de ani, la Jocurile Pan Americane. Dorind să dezvolte handbalul în rândul copiilor și tinerilor, introduce la Miami Spring acest sport în taberele de vară (alături de alți doi sportivi, Bogdan Păsat – Huston și Vlad Grama – Salt Lake City). Din dragostea pentru acest sport își înființează propria echipă denumită Miami Sharks, echipă la nivel de amatori. În 2009 CZ a fost promotorul unui eveniment unic în handbalul american: organizarea turneului final al Cupei Ligii Franței la Miami, cu scopul de a promova acest sport. CZ este căsătorit cu fosta înotătoare Noemi Lung, dublă medaliată cu argint și bronz la JO și CM, care funcționează ca antrenoare principală la Florida International University. Maestru Emerit al Sportului. Decorat cu Medalia Națională pentru Merit, clasa a II-a (2000).

ZUGRĂVESCU, GABRIEL (1924-1984), n. în Slatina, jud. Olt. Absolvent al IEF, promoția 1950. A fost încadrat ca asistent, devenind, apoi, șef de lucrări la Catedra de educație fizică a Institutului Politehnic din Timișoara, unde a îndeplinit și funcția de coordonator tehnic la

CS “Știința”. Ulterior, s-a consacrat muncii de antrenor al echipelor feminine de handbal ale cluburilor “Progresul”, “Rapid” și “Știința” din București. În calitate de antrenor federal și, mai cu seamă, ca antrenor al echipei naționale feminine, a obținut rezultate de prestigiu, dintre care demnă de reținut este câștigarea locului I la CM din 1956 (Germania), la handbal în 11, și a locului I la CM din 1962 (România), la handbal în 7. Prestigiul său cucerit pe plan internațional a determinat forurile handbalistice din Canada, Japonia, Israel, RP Chineză, Franța, Senegal, Spania, SUA și Brazilia să-i solicite colaborarea. A ținut cursuri pentru antrenorii din Liban, Iugoslavia și Brazilia. A realizat manuale de handbal și a publicat articole de specialitate în reviste din țară și de peste hotare.

CUPRINS

PREFAȚĂ	7
CUVÂNT ÎNAINTE	9
OPINII.....	11
CUVÂNT INTRODUCȚIV ȘI EXPLICATIV	27
SURSE BIBLIOGRAFICE	33
ABREVIERI - SIMBOLURI - SIGLE - INDICATIVE.....	47
FEDERAȚIA AERONAUTICĂ ROMÂNĂ.....	73
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ALPINISM ȘI ESCALADĂ.....	135
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ATLETISM	179
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE AUTOMOBILISM SPORTIV.....	313
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BADMINTON.....	383
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BASCHET.....	411
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BASEBALL ȘI SOFTBALL	473
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BILIARD.....	491
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BOB ȘI SANIE	493
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BOX.....	521
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE BRIDGE	585
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE CICLISM ȘI TRIATLON	597
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE CULTURISM ȘI FITNESS.....	633
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE DANS SPORTIV.....	653
FEDERAȚIA ECVESTRĂ ROMÂNĂ.....	655
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE FOTBAL	685

LIGA PROFESIONISTĂ DE FOTBAL	883
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE FOTBAL-TENIS - CAJ	885
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE GIMNASTICĂ.....	909
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE GIMNASTICĂ RITMICĂ	1027
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE GO	1043
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HALTERE.....	1057
FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE HANDBAL	1085

ENCICLOPEDIA
EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA
Ediția a II-a

© 2015 MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

VOLUMUL I
FEDERAȚII NAȚIONALE PE RAMURI DE SPORT:
ISTORIC, RETROSPECTIVĂ ÎN IMAGINI,
FIGURI REPREZENTATIVE

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-781-0

Editura MĂIASTRA
Târgu-Jiu, Str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, Nr. 20
Tel. 0253-212.991, Fax: 0253-218343

DTP: Daniel GUREANU, Mariana JDEICĂ, Rodica TEIȘI

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

CAMPIONII ROMÂNIEI

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-781-0